كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ

بو مبارک کتابنی بیز سیزغه توشوردوک تا کیم الار آیتلارینی یخشی توشونسونلار و عاقل لار نصیحت آلسونلار

قرآن كريم

مُترجم ومُحشّى باللغة التركستانية

بقلم

السيد محمود بن السيد نذير الطرازي المدني عُفي عنه

المدرس بالحرم النبوي الشريف بالمدينة المنورة

توزيع

مكتبة دار الإيمان

المدينة المنورة

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ۝

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ وَسَلَامٌ عَلٰى عِبَادِهِ الَّذِيۡنَ اصۡطَفٰى

امابعد دنیاده بار تمام مسلمانلار ذمه لاریغه فرض دورکه اوز پروردگارلارین تنوسونلار وانینگ صفتلارین وحکملارین بیلسونلار وشونی تحقیق ایتسونلار که الله تعالیٰ نیمه نرسه لار ایله بنده سیدین خشنود بولور ونیمه نرسه لاردین غضبناک ادلور اینینگ خشنودلیکیغه باعث بولغان ایشلارنی قیلمک وغضبیغه سبب بولغان ایشلاردین سقلانمک نی بنده لیک دییلور بنده لیک قیلمغان انسان شرمنده دور عارف رومی رحمه الله رحمت قیلورلار

زندگی آمد برای بندگی — زندگی بے بندگی شرمندگی

همه غه برابر معلوم دورکه انسان دنیاغه عالم بولوب کیلمس هر نرسه دین ناواقف وبیخبر بولغان حالده عالم غه قدم قویور وادرگاتیش ایله هر بیر نرسه نی اورگانور دکورساتیش ایله انی بیله آلور منه شول طریقه ده الله تعالیٰ نی تنومک دا اینینگ صفتلارین وحکملارین بیلمک هم اورگاتمک دکورساتمک ایله حاصل بولور لیکن بو نرسه لارنی هیچکیم الله تعالیٰ اوزی قرآن کریم ده اورگاتگان کبی اورگاتا آلمس دکورساتگان کبی کورساتا آلمس دادل برکت وهدایتلاریکه قرآن کریم تعلیمیدین کسب ایتولور باشقه بیر کیشی نینگ تلقین وارشادیدین قولغه کیلمس شونینگ اوچون مسلمانلارنینگ همه طبقه لاریغه لازم دورکه اوز اوز درجه لاریغه مطابق کلام الله نینگ معنی ومضمونلارین توشونمک داندین بهره آلمک وانینگ هدایتیغه موافق عمل قیلمگغه کوشش قیلسونلار

مادام حقیقت شول ایکان فارسی دا اردو زبانده یازیلگان ترجمه وتفسیرلار الحمد لله کثرت ایله موجود دور لیکن بو ایکے لساندین عاجز بولغان تورکستانی مسلمانلار عامه لاری ده بو سعادتدین محرومليک افسوسی بار ایردی بو نرسه نی سیزگان حساس جماعت طائفه ده گی دطنداشلار بو کلاری بولوب الار بو خصوصده علمار کرام خدمتلاریغه عرض ایتدیلار و تورکستان شیوه سیده بیر ترجمه وحاشیه تألیف ایتوب بیرمکلارین الاردین رجا ایتدیلار

حضرات علمار کرام قوم نینگ بو مبارک تجویزلارین استحسان ایله قبول ایلاب تیزدین بو نرسه اوچون بیر چاره کورمک وعده سین بیردیلار صونگره اوزارا هر تورلوک مشوره ومصلحتلار قیلوشوب آخری ده بو عظیم الشان خدمت مقدس سنے بو ناچیز ناتوان خادملارین ذمه سیغه یوکلادیلار بنده

اگرچه بو بیوک خدمت عهده سیدین عاجز لیکمنی بیلور ایردیم لیکن بیوک محترملاریم و معظم پیش قدم لاریم حکملاریغه مخالفت ایته آلمادیم خصوصاً جناب استاذ العلماء سند القراء والفقهاء شیخ المفسرین فخر المحدثین مولانا المکرم الشیخ **محمد امین** المعروف فی الحجاز بقاری ابن یمین متعنا الله بطول بقاره وحشره وایانا یوم القیامة مع احبّاءه امرلاریغه امتثال ایتدیم داول جناب نینگ عاجز حقنده بولمیش حسن ظنلاری بار بارا سنطا عنمده بولمغان بیوک امرلارغه متحمل ایتکان کبی بو دفعه هم بو اولوغ خدمت ادستنده اعتذارمنی ذات اقدس لارینه قبول ایتدرالمادیم بو جنابدین جمیع علماء کرام خدمتلاریدین رجام شولدورکه ان شاء الله خطالارمنی شفقت قلمی ایله اصلاح ایتورلار

هر بر مسلمان بخشی بیلورکه قرآن کریم بوتون جهان نی یراتکان پروردگار بے نیاز کلامی دور بو کلام پاک نینگ اوزیغه مناسب ترجمه وتفسیر یازمک من کبی هر بیر کمال دین عاری انسان نینگ مقدوری ایمسدور لکن الله تعالیٰ رحمت قیلسون هند علماء لاریدین عصر لمزده اوتکان بیر نیچه ربانی عالم لارنی که الارنینگ یازوب قالدورگان سلفی ترجمه وتفسیرلاری حقیرادچون مرشد الطریق ودستور العمل اولدی گویا بو عاجز الارنینگ دریای تحقیق لاریدین مغترف وهر جهه وهر خصوص ده فضائل خداداد لارینه معترف دور من جزاهم الله عن الاسلام والمسلمین خیراً

۱۵ ر رمضان المبارک ۱۳۷۵ھ — عاجز سید **محمود** طرازی

۲۷ ر اپریل ۱۹۵۶ء — المدینة المنورة

(حرم نبوی شریفده قرآن کریم درس قیلو نوب بیشنچی نوبتی ۱۷ ربیع الثانی ۱۳۹۴ھ ده تمام بولوب آلتینچی سی هم شوال کونے باشلاندی الحمد لله ثم الحمد لله الله تعالیٰ دین امیدیمز شولدورکه ان شاء الله آلتینچی درسیمز هم اینینگ لطف ومددی ایله تمامی یتور)

بسم الله والسلام علیٰ رسول الله (صلی الله تعالیٰ علیه وسلم)
میں نے اس قرآن مجید مترجم بہ زبان ترکی کے متن کی حرفاً حرفاً بغور پڑھ کر تصحیح کردی اور حتی الامکان اس کے صحت کے ساتھ شائع ہونے میں کوئی دقیقہ فروگذاشت نہیں کیا۔ میں تصدیق کرتا ہوں کہ انشاء اللہ اب اسکے متن میں کوئی کمی بیشی اور کتابت میں کوئی غلطی نہیں ہے۔

قاری حافظ عبد الغفور شاکر چشتی عرفانی
فاضل نظامیہ

حیدر آباد کالونی، کراچی (پاکستان)
رجب المرجب ۱۳۹۵ھ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ۝

تقریظ مُبارک

عین الاعیان وفخر الاقران حضرۃ العلامہ السید **محمود خان** صانہ الرحمٰن عن مشینات الزمان بمنّہ وکرمہ آمین سلام اللّٰہ ورحمتہ وبرکاتہ دوماعلیک وعلی المنتمین الیک من الاہل والانجال والمحبین اجمعین۔

اما بعد:۔ آرزو لاریغہ توفیقاً ترجمہ جزء عم وتوضیحینی معاً نظر عاجزیمدین اوتکاردم فی الواقع ترجمہ حرفاً بحرفٍ قواعد نقل اصولیغہ مراعات ایلہ دحد الامکان تحریف وتصحیغدن اجتناب ایلہ موجز ونافع دقرآن کریم نینگ اسس روحیہ سیغہ غیر متناسب بیانات زائدہ دن مجرد واغراض سارہ شائبہ لاریدین منزہ یا زیلو بدور حقاً" کہ توضیح لاری اسباب نزدلغہ اشتمالے ایلہ جلالین تفسیر شریفیغہ مماثل دیلسہ سزادار دورفارقہ سے شوقدر ددرکہ ادعربے ولوتر کید دروبوسوز بشیتہ تعالیٰ مبالغہ دن اوزاقدور چونکہ افادہ جہتی ایلہ بوادتگا او بونگا مقارن دورو تورک ملتی اسلام دینی ایلہ مشرف بولغان زماندین بویان شونوع دہ تورک تیلیدہ براثر میدانغہ قویلماغاندور علی الخصوص توضیح لاری مستقل بر تفسیر جامع حکمیدہ دور عوام لراوچون ایمس بلکہ اہل علم طبقہ لاریغہ ہم سرمایۂ نافعہ دور

زمانمیز تمشیاتیغہ دستقبلمیز نتائجیغہ نظراً بومقدس واولوغ ومہم خدمت دحبیبۂ ذمۂ علمار د ارباب قلم ابدی الحمدللّٰہ آرزو میزغہ موافق موضعیدین ظہور قیلدی جناب رب العزۃ مولفے نینگ صحائف اعمالیغہ باقیات الصالحات قسمیدین قیلوب بازسون دتورک ملتیغہ دستور العمل وناشر وساعی واو توغوچیلاریغہ مبارک ایلاسون

طائف ۸/۱۲/۷۳

(مولانا قاری) **ابن یمین**

بسم الله الرحمن الرحيم

در ترغیب نوجوانان مسلمان

بر حفظ و فهم قرآنِ کریم

نجات ما است در دنیا و در محشر کلام الله　　برای ما است فضل داور اکبر کلام الله

نباشد نعمت پاینده ترا زوی بهر دو کون　　له الحمد از هزاران سلطنت بهتر کلام الله

سعادت خادم آن دل که از حفظش منور شد　　مر دارا در دو عالم حافظ و رهبر کلام الله

نسوزد در جهنم جسم پاک حافظِ قرآن　　که نگذارد بجز در روضهٔ انور کلام الله

بشارت والدینش را که روزِ حشر ایشان را　　بپوشاند ز نورِ حق بسر افسر کلام الله

کند در جنت استقبال حافظ جمله خدامش　　دهد اورا مقام از هر کس افزون تر کلام الله

چه خوش جاهست چه زیبا دولت ای حافظ مسعود　　که بنمودستت اهلِ خالقِ اطهر کلام الله

تلاوت کن که ترتیلت بدلها نور می بخشد　　جهان را می نماید چاکرت یکسر کلام الله

کمال دین و دنیا منحصر در حفظ و فهم اوست　　بود مرهر مکارم معدن و مظهر کلام الله

سلف را بود عزّ و شوکت قاهر درین عالم　　که بودند از جهان در معزلِ دربر کلام الله

مسلمانان درین ایام زان پس مانده اند ای جان　　که میخوانند و خوانانند بهر زر کلام الله

الٰهی ما ضعیفان را بده توفیق کسب علم
به بخشد مر جهان را رونق دیگر کلام الله

بندهٔ عاجز محمود نذیر الطرازی المدنی
عفی عنه

۱۲/۶/۱۳۹۵ھ

﴿كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ﴾

بو مبارک کتابنی بیز سیزغه توشوردوک تاکه الار آیتیلارین یخشی توشونسونلار و عاقللار نصیحت آلسونلار

قرآن كريم

مُترجم ومُحشّى باللُّغةِ التُّركستانيّةِ

بقلم

السيّد محمود بن السيّد نذير الطرازى المدنى عُفي عنه

المدرس بالحرم النبوي الشريف بالمدينة المنورة

الطبعة الرابعة

توزيع

مكتبة دار الإيمان

المدينة المنورة

سُورَةُ الفَاتِحَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سَبْعُ اٰيَاتٍ

فاتحه سوره سی مکه ده نازل بولغاندور و اول یتی آیتدور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○

ابتدا قیلونور الله تعالی نامی ایله که بیحد مهربان نهایتده رحملیکدور

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۱ الرَّحْمٰنِ

هر بیر ثنا الله تعالی اوچوندر که تمام عالم نینگ پروردگاریدور بیحد مهربان

الرَّحِيْمِ ۲ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ۳

نهایتده رحملیک دور جزا کونی نینگ مالکی دور

اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ۴

بیز سنگا گنه عبادت قیلورمیز و سندین گنه مدد تیلارمیز

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ۵ صِرَاطَ

بیزلارنی باشلا توغری یولغه اول ذاتلارنینگ

الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۵ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ

یول لاریغه که سن الارغه انعام قیلدینگ نه الارغه غضبینگ نازل

عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ۷

بولغاندور و نه الار یولدین آزغانلار دور لارنی

ع ۱

ف ۱ بو سوره نینگ نام لاریدین بیری فاتحه دور چونکه قران حکیم بو سوره ایله افتتاح قیلونور اکینچی الحمد دور چونکه بنده لارغه بو سوره ایله حمد ایتیک طریقه
سین کورساتیلور اوچونچی ام القران یا ام الکتاب دور چونکه بو سوره نینگ مضمونی قران کریم نینگ تمام مضمونلارین اصلی دور تورتونچی السبع المثانی
دور چونکه بو سوره یتی
آیت بولوب هر نماز
ده و هر رکعت ده قایتا
قایتا اوقیلور بشینچی
الشفا دورکه اولوم دین
باشقه هر بیر دردا اوچون
شفادور و موندین
باشقه ینه بیرینچه نام لاری
بار دور۔

ف ۲ الله تعالی
بو سوره نی بنده لار تیلی
لاریدین بیان قیلور
که بنده لار شوندا غ دیسون
لار۔

ف ۳ بو سوره نینگ
خلاصه سی شولدور که
اسلام دینین اصل الاصول
بولغان عقیده لاری
اوچ دور بیرینچی توحید
یعنی الله تعالی نی
ذاتده وصفات ده یکه
و یگانه بیلیک ایکینچی رسالت
یعنی رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم نی رسول
برحق بیلیک اوچونچی قیامت
غه ایمان کیلتورمک
مکی سوره لار اکثر اوشبو
اوچ عقیده باره سیده
بیان بیرور۔

ف ۴ الله تعالی انعام
قیلغان ذاتلارنی لار
وصدیق لار وشهید لار و
صالح لار دور لار وغضب
نازل بولغان جماعه یهو
لار دور لار و یولدین آزغان لار نصاری دور لار بو سوره ده اولغی نصفی ده الله تعالی غه حمد وثنا و ایکینچی نصفی ده بنده لارغه دعا تعلیم ایلدی بو سوره تمام اوقولغانده آمین دیمک سنت دور

سورة البقرة مدنية وهي مائتان وست وثمانون اية واربعون ركوعا

بقره کره سی مدینه ده نازل بولغاندر اوّل ایکی یوز سکسان التی آیتدر ورقرق رکوعدور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○

ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایت ده رحملیک الله تعالی نی نامی ایله

الٓمّٓ ① ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَارَيْبَ فِيْهِ

الٓمٓ (قران) او شال کتابی دور که انده هیچ بیر شک یوقدور

هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ② الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ

خدادین قورقنوچیلار اوچون رهبردور اول جماعه که کورمای توروب

بِالْغَيْبِ وَيُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا

ایشانورلار دنمازلارین ادا قیلورلار دبیز الارغه بیرگان نرسه دین

رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ③ وَالَّذِيْنَ

صرف قیلورلار و اول جماعه که

يُؤْمِنُوْنَ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَآ

ایشانورلار سیزغه توشورولگان کتابغه و سیزدین اوّل

اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ج

توشورولگان کتابلرغه

المنزل الاول الجزء الاول

منزل بیرنجی پاره

ملع عند المتأخرين

ف۱ حروف مقطعه یعنی اوزوک حرفلار قران حکیمده یگرمه توقوز سوره اوّلیده کیلگاندور بوحرفلارغه جمهور علما معنی بیر مایدورلار بلکه الله اعلم بمراده دیب کیتورلار چونکه بوحرفلار اسرار قرآنیه دین دور دالله تعالی اوز اسرارین اوزی یخشیراغ بیلور۔

ف۲ یعنی جنت نی دوزخ نی و فرشته لارنی وشولار کبی مخفی نرسه لارنی کورماسلارهم خدا ورسول بیانلاری ایله بار دیب ایشانورلار

ف۳ نماز ادا قیلیشدین مراد انی همیشه حقلارین رعایه قیلوب وقتیده اوقومک دور

ف۴ تمام طاعتلارنینگ اصل لاری اوچ قسم بولور بیرنچیسی دل طاعتی ایکینچیسی بدن طاعتی اوچونچیسی مال طاعتی دور بو آیتده شول اوچ قسم طاعتنی ترتیب ایله بیان قیلونبدور۔

ف۱ بوجماعه کتابی لار دعدلارکه اوزکتاب لاریغه هم و قرآن کریم غه هم ایمان کیلتوردلار ف۲ ایمان کیلتوروب عمل صالح غه دوام

وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوْقِنُوْنَ ④ اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّنْ رَّبِّهِمْ ق

دآخرت غه هم الار جزم ایشانورلار ف۱ انه شول ذاتلار پروردگارلارین ینه بولیده دور لار

وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ⑤ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَاَنْذَرْتَهُمْ

وانه شول ذاتلار نجات تا بگوچی لار دورلار ف۲ اول جماعه که کافر دورلار الارغه برابر دور که سیز الارنی قورقوتنگ

اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ⑥ خَتَمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَعَلٰى سَمْعِهِمْ ط

یا قورقوتمنگ الار مسلمان بولماسلار الله تعالی الارنینگ دل لاریغه و قولاغلاریغه مهر اورگان دور

وَعَلٰٓى اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ ز وَّلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ⑦ ع وَمِنَ

و الارنینگ کوزلاریده پرده بار دور و باردور الار اوچون بیوک عذاب ف۳ بعض

النَّاسِ مَنْ يَّقُوْلُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِيْنَ ⑧

انسانلار بارلارکه دیرلار بیز لار الله تعالی غه و قیامت کونی غه ایشاندوک حال بوکه الار ایشانگوچی لار ایماس لار ف۴

يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ج وَمَا يَخْدَعُوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ

فریب بیرگوچی دورلار الله تعالی غه و مؤمن لارغه حال بوکه الار اوزلاریگه فریب بیر مکده لار

وَمَا يَشْعُرُوْنَ ⑨ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ لا فَزَادَهُمُ اللّٰهُ مَرَضًا ج وَلَهُمْ

و اوزلاری بیلما سلار ف۵ الارنینگ دل لاریده خسته لیک بار دور الله تعالی الارنینگ خسته لیک لارین ینه زیاده قیلدی و بار دور لار اوچون

عَذَابٌ اَلِيْمٌ لا بِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ⑩ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوْا

دردناک عذاب انینگچونکه یلغان سوزلار ایردی لار وقچان الارغه دیلسه که یر یوزیده فساد قیلمنگ لار

فِى الْاَرْضِ لا قَالُوْٓا اِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُوْنَ ⑪ اَلَآ اِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُوْنَ

دیرلارکه بیز لار گنه اصلاح قیلغوچی لار دور میز ف۶ بیلینگ لارکه الارگنه فساد قیلغوچی لار دورلار

وَلٰكِنْ لَّا يَشْعُرُوْنَ ⑫ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ اٰمِنُوْا كَمَآ اٰمَنَ النَّاسُ قَالُوْٓا

لیکین سیز ما سلار وقچان الارغه دیلسه که ایمان کیلتورونگ لار ایمانیکه بشقه آدملار ایمان کیلتوردی دیرلار

اَنُؤْمِنُ كَمَآ اٰمَنَ السُّفَهَآءُ ط اَلَآ اِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَآءُ وَلٰكِنْ لَّا يَعْلَمُوْنَ ⑬

ایمان کیلتورایلوکمی عقلسیزلار ایمان کیلتورگان کبی بیلینگ لار الار اوزلاری بےعقل دورلار لیکین بیلما سلار ف۵

وَاِذَا لَقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْٓا اٰمَنَّا صلے وَاِذَا خَلَوْا اِلٰى شَيٰطِيْنِهِمْ لا قَالُوْٓا

وقچان الار مؤمن لار ایله ملاقات قیلسه لار دیرلارکه بیزلار ایمان کیلتوردوک وقچان اوز شیطانلاری ایله خلوتده اولتوروشسه لار دیرلارکه

اِنَّا مَعَكُمْ لا اِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِءُوْنَ ⑭ اَللّٰهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ

بیزلار سیزلار ایله بیرده میز بیزلار (مسلمانلارنی) مسخره قیلگوچی میز الله تعالی الارنی مسخره قیلور و الارغه مهلت بیرورکه

ایمکان ذاتلار دنیاده هدایت تاپورلار و آخرتده نجات غه نائل و هر قسم مراد لاریغه واصل بولورلار بو آیتدین معلوم بولورکه ایمان دین و عمل صالح دین محروم ذاتلارنینگ دنیالاری و آخرت لاری تمام برباد دور

ف۳ بو آیتده بیان قیلنغان کافرلار ابوجهل و ابولهب کبی ابدی کافرلار دورلار الار همیشه ایمان دولتی دین محروم دورلار بو جماعه غه سوز تاثیر ایتمس دل لاری حق نے تانوماس و قولاغلاری ایشتماس و کوزلاری کورماس الار اوچون جهنم بیوک عذابی تیار دور۔

ف۴ چونکه تیل لاریده شونداغ دیرلار دل لاریده ایمان یوقدور۔

ف۵ الله تعالی غه و اهل الله غه فریب بیرگوچی حقیقت ده اوزلاریغه فریب بیرور لیکین اوزی بیلمس۔

ف۶ الار ده اسلام غه و رسول اسلام غه و مسلمان لارغه اول دین حسد و عناد بار ایردی دین اسلام ترقی پیدا بولغاچ حسد و عناد لاری ینه زیاده بولدی

ف۷ فسادی انسانلار همیشه اوزلارینی اصلاحچی دور، میز دیب دعوی قیلورلار ف۸ بو جماعه منافق لار دورلار که اسلام قبول قیلمکنی حماقت دیرلار حقیقت ده احمق لار اوزلاری دورلار که دولت ابدیه غه قوتوب دنیانی راحتی نے دوست توتورلار۔

فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ

سرکشلیک لاریده حیران یوروسونلار انه اولار شول جماعت دورلار کی توغری یول برلیغه گمراهلیکنی ساتوب آلدیلار

بِالْهُدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَارَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾ مَثَلُهُمْ

پس تجارتلاری نفع بیرمادی و بولمادیلار توغری یولده ف۱ الارنینگ حاللاری

كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ

اول آدم کبی دور که (کیچه ده) اوت یاقدی وقتی که اوت اینینگ اطرافینی یاروتوب ایردی الله تعالی نورلارین

بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَّا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ

اوچوروب قویدی و اوزلارین قرانگغولیکلار ایچنده قالدوردی که هیچ نرسه نی کورماسلار کر دوسلار گنگ دورلار کور دورلار پس الار

لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيِّبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ

قایتماسلار ف۲ یا الار مثاللاری شول که آسماندین یغمور یاغوب توروراندہ قرانگغولیکلار بولور و گولدرک

وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِم مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ

و چقماق بولور قولاقلاریغه برمقلارین تیقورلار قتتیغ آوازلار سببیدین اولوشدین قورقوب

الْمَوْتِ ۚ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ

و الله تعالی کافرلارنی هر طرفدین اوراب آلغاندور یقین دورکه چقماق تیزدین آلوب کیتسه کوزلارین

كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُم مَّشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا ۚ وَلَوْ شَاءَ

قچان اول یاروغ بیرسه الارغه اندہ یوروب آلورلار و قچان قرانگغو بولسه الارغه توختاب قالورلار و خدا اگر خواهلاسه ایردی

ع ۲ ۳ ۲ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾

الارنینگ قولاقلارین و کوزلارین آلوب قویور ایردی الله تعالی البته هر نرسه غه قادر دور ف۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ

ای انسانلار بنده لیک قیلینگلار او ربلارینگیزغه اول ربی که پیدا قیلدی سیزلارنی و سیزلاردین اول اوتکانلارنی

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً

تاکه عذابدین نجات تاپینگلار اول ربی که قیلوب بیردی سیزلارغه یرنی توشاک و آسماننی شیپت

وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ

و یاغدوردی آسماندین یغمور پس پیدا قیلدی اندین یمکلار سیزلار اوچون هر قسم میوه لارنی

فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ

ایدی سیزلارنینگ پیچیم نه خداغه شریک قیلمنگلار حال بوکه سیزلار بیلورسیزلار ف۴ و اگر سیزلار شکده بولسینگیزلار

ف۱ منافقلار ایکی یوزلیک جماعه دورلار مسلمانلار ایله بولغانده مسلمان بولورلار کافرلار غه توشولسه لار کافر بولورلار الار بو طریقه معامله ایله مسلمانلارنی اودیالمکچی بولورلار حقیقتده الله تعالی الارنی اوزلارین مسخره قیلوب قویغانلیکیدین بیخبر دورلار حقیقتده گمراهلار زیانغه اوچراگانلار شولار دورلار ف۲ منافقلار ظاهرده بیرآز نور حاصل قیلسهلار هم یمان عمللاری سبب بولوب اول آز نورلاری هم شوندا غ اوچدی که ایندی الارغه هرگز نور نصیب بولماس چونکه الار ابدی ظلمتده قالغان کر لار گنگ لار کور لار دور لار که هدایت طرفیغه قایتا آلماسلار بو الار اوچون بیر یکی مثال دور ف۳ بو ایکینچی مثال دور الار اوچون که اسلام دینی ده اولارغه بیرآز کلفت کورولسه هم اینجاغه تمام راحت دور گویا یغمور کبی دور که اولی قرانگغولیک و گولدرگلار چقماقلار ایله کیلور آخری دنیانی سیراب قیلوب عالم نی آبلو قیلور اسلامنینگ ابتدائی حالتلاریدین قورققان منافقلار گاه مسلمان گاه کافر بولوب عاقبت محروم قالدیلار ف۴ الله تعالی بو ایکی آیتده اوچ طائفه حاللارین بیان قیلدی بیرنچی مومنلار ایکینچی ابدی کافرلار اوچونچی منافقلار که کورده نوشده مسلمان دورلار لیکین دل لاری منکر دور ایندی بو صونگغی آیت ایله تمام انسانلارغه خطاب قیلوب مرحمت قیلور که ای انسانلار تمام جهان و اهل جهان حقیقی مالکی بولغان پروردگارغه عبادت قیلینگلار باشقه نی انگا شریک قیلمانگلار چونکه سیزلارغه معلوم دور که الله تعالی نینگ مثلی یوقدور.

ف١ قران کریم نینگ الله تعالیٰ طرفیدین نازل بولغانلیگی غه شک قیلسنگیز لار اینگ برابریده ایمس بلکه بیر کیچیک سوره سین برابریده

مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ

اول کتاب خصوصیده که بیز نی اوز بنده میز غه توشوردک لیس بیر گنه شونداغ سوره سیز لار هم کیلتوردنگ لار رحایه قیر نیک لار الله تعالی دین باشقه قدردانگا

مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا

لارینگ بولسه اگر سیز لار راست بولسنگیز لار پس اگر مونداغ قیله آلماسنگیز لار و هرگز قیله آلماس سیز لار

فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

سقلانینگ لار اول اوت دین که اینگ اوتونی آدملار و تاش لار بولور تیار قیلینغاندور اول اوتنی کافرلار او جون ف١

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ

و بشارت بیرینگ اول آدم لار غه که مومن بولدیلار و یخشی ایشلار قیلدیلار البته باردور الار او جون باغ لار که آقوب توروراسلار یدین

تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي

اریغ لار قچان بیریلسه الار غه اول باغلار دین بیر ارقسم میوه یک او جون ویر لار بو او شال میوه دور

رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ

که موندین اول بیز غه بیریلگان ایردی و بیریلور الار غه بیر بیریغه اوخشاش میوه لار و باردور الار او جون انده پاکیزه خاتونلار

وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً

و الار اول باغلارده همیشه تورورلار ف٢ البته الله تعالیٰ حیا قیلماس بیر ارتمثال نی بیان قیلمکدین پشه نی

فَمَا فَوْقَهَا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ

یا اول نرسه نی که اندین کته دور لیس اول ذاتلار یکه ایمان کیلتوردیلار الار بیلور که بو تمثال حق دور ربلارین طرفی دین دور

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا

و اول ذاتلار یکه کافردورلار دیر لار که بو تمثال دین الله تعالی نینگ مرادی نه دور

يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾

الله تعالی بو تمثال ایله کوب بیر انسان نی گمراه قیلور و کوب بیر انسان نی اینگا ایله هدایت قیلور و لیکین اینگ ایله نا فرمانلار نی گنه گمراه قیلور

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ

اول ذاتلار یکه الله تعالیٰ عهدین مستحکم قیلغاندین کیین بوزورلار و کیسورلار

مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَئِكَ هُمُ

اول رشته نی که الله تعالی اینگ اولانیشیغه امر بیرگاندور و یر یوزیده فساد قیلورلار انه شول ذاتلار زیان غه

الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾ كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ

بولوقغوچیلار دورلار ف٣ (ای کافرلار) نیچوک الله تعالی غه منکر بوله آلورسیز لار حال بو که بیجان ایردینگیز لار سیزلار غه اول جان بیردی

الله تعالیٰ اولانسون دیب حکم بیرور هر کیم او ز خویش لار یغه صلهٔ رحم قیلماسه شول رشته نی اوزگان بولور.

بیر نرسه نی کیلتوردنگ لار اگر کیلتورا آلماسنگیز لار جزم بیلینگ لار که بو کتاب الله تعالیٰ نینگ کتابی دور اینگا خلاف قیلمنگ لار تا که اینگ عذابی دین نجات تاپینگ لار.

ف٢ جنت میوه لاری صورتده بیر بیریغه اوخشاسه هم هر قیسی میوه نینگ مزاسی علاحده بولور و جنت خاتونلاری حیض و نفاس کبی ظاهری نجاست لاردین و بد خلق لیک و نا فرمان لیک کبی باطنی عیب لاردین پاک بولورلار جنت حیاتی دائمی بولور فنا بولمس.

ف٣ قران مجید ده بعضی یرده پشه نی و بعضی یرده اورمچی نی تمثال قیلوب کیلتورور بو نرسه غه کافرلار اعتراض قیلور ایردیلار که اگر بو کتاب الله تعالیٰ نینگ کتابی بولسه ایردی مونداغ میده نرسه لار نی مثال کیلتورمس ایردی الار نینگ بو اعتراض لاریغه بو ایکی آیت ایله جواب بیریلور دور.

قرابت رشته سینی

ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ
کیین سیزلارنی اولدورور کیین ینه تیرگوزور سیزلارنی کیین ینه سیزلار انینگ حضوریغه قایتاریلور سیزلار الله تعالی اوشاندغ ذات در که پیدا قیلدی سیزلار
لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ
لارنی همه سینی سیزلار اوچون یراتدی کیین. یوزلاندی آسمان طرفیغه پس درست قیلدی الارنی ییتی آسمان قیلوب
٣ ع ٩ ٤ سَمَاوَاتٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي
واول ذات هر نرسه دین خبردار دور در (یاد قیلینگ اول وقتنی که سیزنینگ ربینگیز فرشته لارغه دیدیکه من یریوزیغه بیر نائب پیدا
جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَ
قیلگوچی دورمن فرشته لار دیدیلار که آیا یریوزیغه شوندغ نائب پیدا قیلورسنی که اول انده فساد قیلور و قان توکور
يَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۖ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ
و بیز لار سینگا حمد ینگ ایله تسبیح ایتورمز و سنی پاکلیک ایله یاد قیلورمیز (پروردگار) رتینگیز دیدی که
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى
من البته بیلورمن اول نرسه نی که انی سیزلار بیلماس سیزلار و تعلیم بیردی الله تعالی آدم غه همه نرسه نینگ ناملارینی کیین روبرو قیلدی الارنی
الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَٰؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣١﴾
فرشته لارغه پس دیدی بیان قیلینگ لار منگا بو نرسه لارنینگ ناملارینی اگر راست گوی بولسنگیز لار
قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ
فرشته لار دیدیلار (یارب) سن پاکدورسن بیزده هیچ علم یوقدور مگر سن عطا قیلغان مقدارده البته سن بیوک علم
الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَا آدَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ ۖ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ
و حکمت صاحبی دورسن دیدی ای آدم الارغه بو نرسه لارنا ملارین بیان قیل پس وقتی که آدم الارغه اول نرسه لارنا ملارین بیان قیلدی
قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ
الله تعالی دیدی من سیزلارغه دیمادیم می که من البته بیلورمن آسمانلار نینگ و یرنینگ مخفی نرسه لارین و بیلورمن اول نرسه نی که
مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
انی ظاهر قیلورسیزلار و اول نرسه نی که انی مخفی قیلور سیزلار دو وقتی که بیز دیدوک فرشته لارغه که سجده قیلینگ لار
لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٤﴾
آدم غه پس الار سجده قیلدیلار مگر ابلیس که اول انکار قیلدی و کبر قیلدی و بولدی کافر لار دین ف١
وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا
و دیدوک بیز ای آدم سن و خاتونینگ جنتده تورینگ لار و ییگلار انده خواهلاگان نرسه لارینگیزنی

ف١ آدم علیه السلام نینگ پیدا بولوشلارین خبری فرشته لارغه ییتکان زمان فرشته لار اول جناب نینگ خاکی جسد لارین کوروب دیدیلار که بو جسدده حس و حرکت پیدا بولسه هم عاقبت اندیش بولمس بلکه نقد منفعت اوچون بیر بیر لاری ایله اوروشور لار و اولوشور لار وجودلاری دنیا فایده یوقدر پروردگار الارغه جواب بیرور که بو وجود ده بار حکمتنی من اوزوم بیلورمن کیین الله تعالی ناملار علمینی آدم علیه السلام غه فطری تعلیم بیردی اندین فرشته لار عاجز ایردیلار عاقبت علم و فضل برکتیدین فرشته لارغه مسجود بولدیلار و شیطان الیسه کبر و غرور سبب بولوب لعنت ابدیه غه دوچار بولدی۔

ف ١ شیطان اوزی مردود بولغان دین کیین حضرت حوانے جنتده راحتده توروشلارلیغه رشک وحسد قیلوب حیده یالمای بیقاقت بولدی آخری الارغه الله تعالیٰ منع قیلغان درخت نے قسم ایچیب توروب بیدوردی اندین اول ایکی عزیز الله تعالیٰ غتابیٰ ایله جنتدین چیقاریلدی لار

حَيْثُ شِئْتُمَا ۖ وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظّٰلِمِيْنَ (ط)

خواہلاگان یرلاریگیزده ولیقین کیلمنگ لار بو درختغه که بولورسیزلار ظالم لار دین

فَاَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَاَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيْهِ ۪ وَقُلْنَا اهْبِطُوْا بَعْضُكُمْ

کیین تایدوردی شیطان الارنے اول یردین وچیقاردی برلیگی ردین اهل عزت وراحتدین که انده ایردیلار دیدوک بیز توشونگ لار ہمه لاریگیز یدی بعضلاریگیز

لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَّمَتَاعٌ اِلٰى حِيْنٍ ٣٦

بعضلاریگیزغه دشمن دورسیزلار وباردورسیزلار اوچون یرده توره دورگان جای ونخانده لانگ معلوم بیر مدت غه قدر

فَتَلَقّٰۤى اٰدَمُ مِنْ رَّبِّهٖ كَلِمٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۗ اِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ

کیین تعلیم آلدی لار آدم علیه السلام ربلاریدین بیر نیچه لفظ نی پس اول توبه لارین قبول ایتدی البته اول ذات توبه قبول قیلغوچی

الرَّحِيْمُ ٣٧ قُلْنَا اهْبِطُوْا مِنْهَا جَمِيْعًا ۚ فَاِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ مِّنِّيْ هُدًى

نهایتده رحملیک ذاتدور بیز دیدوک توشونگ لار بول یردین ہمه لاریگیز ایدی اگرکیلسه سیزلارغه منینگ طرفیدین بیرار ہدایت

فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ٣٨ وَالَّذِيْنَ

پس ہرکیم منینگ ہدایتیم غه یورسه نه الارغه خوف بولور ونه الار غمگین بولور لار واول آدملار کیم

كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ٣٩

کافر بولورلار ویلغان جیلورلار بیز منینگ آیت لاریمیزنی انه شولاردورلار دوزخی لارکه الار انده ہمیشه قالورلار

يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اذْكُرُوْا نِعْمَتِيَ الَّتِيْٓ اَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوْا

ای اسرائیل اولادی منینگ سیزلارغه قیلغان احسانیمنی یاد قیلینگ لار وتمام قیلینگ لار منگا بیرگان عهدلاریگیزنی

بِعَهْدِيْٓ اُوْفِ بِعَهْدِكُمْ ۚ وَاِيَّايَ فَارْهَبُوْنِ ٤٠ وَاٰمِنُوْا بِمَآ اَنْزَلْتُ

من ہم تمام قیلورمن عهدیمنی ومندین گنه قورقونگ لار وایمان کیلتورونگ لار من نازل قیلغان کتابغه

مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُوْنُوْٓا اَوَّلَ كَافِرٍۭ بِهٖ ۪ وَلَا تَشْتَرُوْا

که تصدیق ایتور اول سیزلارده گی کتابغه وبولمنگ لار انینگ حقنده بیرنچی منکر وساتوب آلمنگ لار

بِاٰيٰتِيْ ثَمَنًا قَلِيْلًا ۫ وَّاِيَّايَ فَاتَّقُوْنِ ٤١ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ

منینگ آیتلاریم بدلیده از بیرقیمتنے ومندین گنه سقلانینگ لار واراالاشدورمنگ لار حقنے باطل غه

وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ٤٢ وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ

ویاشیرمنگ لار حق نے بیلوب تورگان حال لاریگیزده واداقیلینگ لار نمازنے وبیرینگ لا زکاتنے

وَارْكَعُوْا مَعَ الرّٰكِعِيْنَ ٤٣ اَتَاْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ

ورکوع قیلینگ لار رکوع قیلغوچی لار ایله ف ٣ آیا بیورورسیزلارمی آدملارنے یخشی ایشغه واونوتورسیزلارمی

حضرت آدم بیر نیچه زمان پریشان وحیران یغلاب یورگانلاریدین کیین الله تعالیٰ رحم قیلیب بیر نیچه کلمه تعلیم بیردی اول کلمه لار برکتیدین توبه لاری قبول بولدی صونگره الله تعالیٰ حضرت آدم غه وتمام اولادلاریغه حکم قیلدی که سیزلار منینگ بدایتلاریمغه مطابق یورگان حال لاریگیزده گنه عزت داریغه نائل بولالورسیزلار۔ تعلیم بیریلگان دعا بودور ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخٰسرين۔

ع ٤ ١٠ ٤

ف ٢ اسرائیل حضرت یعقوب علیه السلام نا طاریدور بنی اسرائیل دیب شول جناب اولادلارین آیتیلور موسیٰ علیه السلام شولاردین دورلار تورات شولارغه توشگاندور۔ الله تعالیٰ توراتده الاردین عهد آلغاندورکه قچان سیزلارغه بیر پیغمبر کیلسه وکتاب لاریگیزنے تصدیق آیتسه سیزلار انگا تابع بولونگ لار ومدد قیلینگ لار اگر سیزلار شول اقرارغه وفا قیلسینگیز لار من ہم شام ملکی نے سیزلاردین آلماسمن لیکین الار توراتغه عمل قیلمادیلار نیتلاری بوزولدی رشوه آلیب باشلادیلار الله تعالیٰ

یبی آخر زمانغه ساتدیلار اندین قورقیادیلار حق نے یاشیردیلار باطل غه حقنی ارالاشدوردیلار یخشی بولنی قویوب گمراه بولدیلار۔ الله تعالیٰ بو اعمال لارین سببی دین الارنے رسوا قیلدی ایمدی بینه الارغه نصیحت لارین یاد بیرودب رسول اکرم صلعم غه اطاعتغه حکم بیرور مسلمانلار کبی نماز اوقونگ وزکات بیرینگ جماعت غه دوام ایتینگ

أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾ وَٱسْتَعِينُوا۟

او ز لاریگیزنی حال بوکه سیز لار تلاوت قیلورسیز لار کتاب نی نه اوچون توشونماس سیز لار و مدد حاصل قیلینگ لار

بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةِ ۚ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى ٱلْخَٰشِعِينَ ﴿٤٥﴾

صبر و نماز ایله و نماز البته آغیر دور مگر اوز لارین تو بان کور گوچی بنده لار غه

ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَٰقُوا۟ رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَٰجِعُونَ ﴿٤٦﴾

اول جماعه که جزم بیلور لار شونی که البته الار رب لاریغه رو برو بولورلار و شونی که البته الارنینگ حضوریغه قایتورلار

يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ

ای اسرائیل اولادی مینینگ سیزلارغه قیلغان احسان لاریمنی یاد قیلینگ لار و شونی هم که من افضل قیلدیم سیز لارنی

عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا

تمام جهان اهلی دین و قورقونگ لار او کونی دین که انده هیچکیم هیچکیم نینگ

وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَٰعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾

هیچ حاجتی غه یرا ماس و قبول ایتولماس هیچکیم طرفیدین شفاعت و آلو نماس هیچکیم طرفیدین بدل الارغه مدد قیلونور

وَإِذْ نَجَّيْنَٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ

و وقتی که بیز نجات بیر دوک سیزلارغه فرعونی لاردین که الار سیزلارغه یامان عذاب بیرور ایردیلار او غول لاریگیزنی

أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾

سویور ایردیلار و قیز لاریگیزنی تیریک قالدورور ایردیلار و بار ایردی شول واقعه لاریگیزده بویوک امتحان ربلاریگیز طرفیدین

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ ٱلْبَحْرَ فَأَنجَيْنَٰكُمْ وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ

و وقتی که بیز سیز لار اوچون دریانی یاردوک و نجات بیردوک سیزلارغه و غرق قیلدوق فرعونی لارنی و سیز لار

تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَٰعَدْنَا مُوسَىٰٓ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ

کورو بتی روب ایردینگیز لار و وقتی که بیز وعده قیلدوک موسی علیه السلام غه قرق کیچه نی کیین سیز لار معبود قیلوب آلدینگیز لار

ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّنۢ بَعْدِ

بوزاغونی موسی کیتکاندین کیین حال بوکه سیزلار ظالم ایردینگیز لار کیین بیز عفو ایتدوک سیز لارنی شوندین کیین هم

ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْفُرْقَانَ

تاکه سیزلار شکر قیلینگ لار و وقتی که بیر دوک بیز موسی غه کتاب و معجزه

لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِنَّكُمْ

تاکه سیزلار هدایت حاصل قیلینگ لار ف۳ و وقتی که دیدی موسی اوز قومی غه ای قومیم سیز لار

ع ٥ / ٧ / ٥

ف۱ خاشعه نی یخشی ایشنه بویوروب اوزی قیلیسلیک نا مناسب بیر فعل دور صبر ایله نماز هر بیر مشکل نی آسان قیلور نماز خاکسار اوچون آسان دور قیامت کونی هیچکیم بلاگردان بولالمس و بی اذن شفاعت قیلالمس و هیچ کیمدین بدل آلونماس و هیچ کیمغه مدد حاصل بولمس بنی اسرائیل نینگ اوز آته بابالاریغه ایشانیب گناه قیلیشلاری نا درست دور.

ف۲ بلا لفظی نینگ متعدد معنی لاری بار دور مصیبت و نعمت و امتحان بو مقام ده هر اوچ معنی نی آلونسه بولور.

ف۳ فرقان حق ایله باطل نی جدا قیلغوچی بیر قوت دور که اول پیغمبرلار مبعوث بولوشلاریدین مقدم اهل لار دل لاریده پیدا بولور انسان ده بو قوت موجود بولماسه کتاب الگا اثر قیلماس و فرقان دیب معجزه نی و قرآن نی هم ایتیلور.

ظَلَمْتُمْ اَنْفُسَكُمْ بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوْبُوْٓا اِلٰى بَارِئِكُمْ فَاقْتُلُوْٓا
بوزاغنی معبود بیلوب اوز جانلارینگیزغه ظلم قیلدینگیز لار ایمدی توبه قیلینگ لار یراتگوچی لارینگیزغه و اولدورونگ لار
اَنْفُسَكُمْ ؕ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِئِكُمْ ؕ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ؕ اِنَّهٗ هُوَ
اوز اوزلارینگیزنی سیزلار اوچون یراتگوچی لارینگیز قاشیده شول بخششه راغ دور کیین قبول قیلدی توبه لارینگیزنی البته اول
التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿٥٤﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ يٰمُوْسٰى لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتّٰى
بیک توبه قبول قیلغوچی نهایته رحملیک دور اندور وقتی که دیدینگیز لار ای موسیٰ بیز هرگز ایمان کیلتورماس میز سینگ سوزنگا تا بعلانیه کورماسک
نَرَى اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْكُمُ الصّٰعِقَةُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ
الله تعالیٰ نی پس کیلوب توشدی سیزلارغه چقماق و سیزلار قراب توروب ایردینگیز لار کیین بیز تیرگوزدوک سیزلارنی
بَعَثْنٰكُمْ مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
اولگانلارینگیز دین صونگ تاکه شکر قیلینگ لار و بیز سایه بان قیلوب بیردوک سیزلارغه
الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى ؕ كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ ؕ
بولوتنی و توشوردوک سیزلار اوچون منّ و سلوی نی (و دیدوک) ییینگ لار بیز سیزلارغه عطا قیلغان نعمتلارینگ پاکیزه لاریدین
وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿٥٧﴾ وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوْا
و ظلم قیلمادیلار الار بیزغه ولیکین اوزلاریغه ظلم قیلور ایردی لار و وقتی که بیز دیدوک داخل بولونگ لار بو
هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوْا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَّادْخُلُوا الْبَابَ
شهرغه پس ییینگ لار انده خواهلاگان یرلارینگده خواهلاگان مقدارده و کیرینگ لار دروازه غه
سُجَّدًا وَّقُوْلُوْا حِطَّةٌ نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطٰيٰكُمْ ؕ وَسَنَزِيْدُ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٥٨﴾
سجده قیلغان حالده و دینگ لار مغفرت قیل بیز مغفرت قیلورمیز سیزلارنینگ خطالارینگیزنی و بخششه لارغه زیاده کرم قیلورمیز
فَبَدَّلَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِيْ قِيْلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا
کیین اوزگارتدی لار ظالم لار الارغه دییلگان سوزاورنیغه باشقه بیر سوزنی و توشوردوک
عَلَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا رِجْزًا مِّنَ السَّمَآءِ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ﴿٥٩﴾ ع ٦ ١٢ ٦
بیز ظالم لار اوستلاریغه آسمان دین عذاب نافرمانلیک لارین سببیدین ف ٢
وَاِذِ اسْتَسْقٰى مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ ؕ
و وقتی که سو طلب قیلدی موسیٰ اوز قومی اوچون پس دیدوک اور عصانگ ایله تاشنی
فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ؕ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ؕ
پس آقوب جاری بولدی اندین اون ایکی چشمه تحقیق تانوب آلدی همه آدملار اوز سوخانه لارینی ف ٣

ف ١ منّ ترنجبین کبی بیر شیرین نرسه بولوب هرکون صبح صادق دین آفتاب طلوع قیلگونچه هر بیر کیشیه اوچون بیر صاع مقداریده آسمان دین یاغور ایردی آدملار اسنے چادر لاریغه اوراب آلوب بوتون کون تناول قیلور ایردیلار سلوی بیدانه کبی کیچیک بیر پرنده ایدی شام وقتی ده اوپلا اطرافیغه توپلانوب قالور ایردی قرانگغو بولغاندین کیین خلق الارنی توتوب کباب قیلوب ییا ایردیلار۔
ف ٢ حطه دیگان لفظ اورنیغه حنطه یعنی بغدای دیدیلار و سجده اورنیغه دُنبه لاری ایله سودرالوب شهرغه کیردیلار کیین الارغه بالگیب توش وقتی ده بیتیش مینگ آدم اولوب کیتدی
ف ٣ بنی اسرائیل صحراده سوغه تشنه قالدیلار موسیٰ علیه السلام دعالاری ایله اون ایکی چشمه بیرتاشدین پیدا بولدی تورسلار دیوه لار لول تاش نی برابر آلوب یورور ایردی لار۔

٦٠ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِّزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ

ییگ لارو ایچینگ لار اللہ تعالی نینگ بیرگان رزقی دین دیرپو زیده فساد قیلوب یورمنگ لار

وَاِذْ قُلْتُمْ يٰمُوْسٰى لَنْ نَّصْبِرَ عَلٰى طَعَامٍ وَّاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ

روقتی که دیدینگیز لار ای موسی بیز لار بیرگنه قسم طعام غه هرگز صبر قیله آلماسمیز پس عاقیل بیز اوچون پروردگارینگغه

يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْۢبِتُ الْاَرْضُ مِنْۢ بَقْلِهَا وَقِثَّآئِهَا وَفُوْمِهَا

که پیدا قیلسون بیز لار غه یراو ندورادورگان نرسه لاردین کوک اوتیدین وتره سبدین ولغدبیے دین تماستی دین

وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا ۭ قَالَ اَتَسْتَبْدِلُوْنَ الَّذِيْ هُوَ اَدْنٰى بِالَّذِيْ

وپیازی دین موسی دیدی بدل آلماق الیستار سیز می پست بیر نرسه نی اول نرسه نینگ اورنیغه که

هُوَ خَيْرٌ ۭ اِهْبِطُوْا مِصْرًا فَاِنَّ لَكُمْ مَّا سَاَلْتُمْ ۭ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ

اول یخشیراغدور توشونگ لار بیرار شهرغه البته حاصل بولور سیز لارغه تیلگان نرسه لارینگیز دیا پوشتورولدی الارغه

الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ ۤ وَبَاۗءُوْ بِغَضَبٍ مِّنَ اللّٰهِ ۭ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ

خوارلیک ومحتاجلیک نے ومستحق بولدی لار اللہ تعالی غضبی غه بو انینگ اوچو نذور که الار

كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۭ

انکار قیلور ایردی لار اللہ تعالی نینگ احکامی غه وناحق اولدورور ایردی لار پیغمبر لارنی

ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّكَانُوْا يَعْتَدُوْنَ ٦١ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ

بوشونینگ اوچونکه الار اطاعت قیلمادی لار وحدلاریدین تجاوز قیلور ایردیلار تحقیق قیسے بیر مسلمان وقیسے بیر

هَادُوْا وَالنَّصٰرٰى وَالصّٰبِـــِٕيْنَ مَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ

یهودی وقیسے بیر نصرانی وقیسے بیر یلدوز پرست ایمان کیلتور سه اللہ تعالی غه وقیامت کونی غه

وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَھُمْ اَجْرُھُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ښ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ

ویخشے عمل لارنے قیلسه پس الارنینگ اجرلاری رب لارینی قاشیده موجوددور والارغه نه خوف باردور

وَلَا ھُمْ يَحْزَنُوْنَ ٦٢ وَاِذْ اَخَذْنَا مِيْثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ

ونه الار غمگین بولور لار ف وقتی که بیز سیز لاردین عهد آلدوک وکوتاردوک تیپه لارینگیز غه

الطُّوْرَ ۭ خُذُوْا مَآ اٰتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَّاذْكُرُوْا مَا فِيْهِ لَعَلَّكُمْ

طور تاغینی (ودیدوک) آلینگ ما بیز بیرگان کتابنی قوت ایله ویاد توتونگ لار انده بار حکم نے تاکه

تَتَّقُوْنَ ٦٣ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ ۚ فَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ

سقلانینگ لار کیین قایتوب کیتدینگ لار شوندین کیین هم اگر سیز لارغه اللہ تعالی نینگ فضل ورحمتی بولماسه ایردی

ع ٢ ٧

ف بنی اسرائیل دیر ایردی لار که بیز لار پیغمبر لارنینگ اولادلاری دورمیز اللہ تعالی نزدیده بیز باشقه فرقه لاردین افضل دورمیز الارنینگ بو غرور لاریغه اللہ تعالی بو آیت ایله جواب بیرورب مرحمت قیلور که افضلیت بیر فرقه غه خاص امیس دور بلکه هر طائفه ده ایمان ویخشے عمل بولسه سعادت الارنینگ رفیق لاریدور صابی لار بیر فرقه دور لار که هر دیندین آز آزاحکام آلغاندور لار ابراهیم علیه السلام غه محبت قیلور لار فرشته لارغه عبادت قیلور لار زبور نے تلاوت قیلور لار کعبه غه قراب نماز اوقور لار۔

وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِيْنَ

البته زیان کار لار دین بولور ایدیڭیز لار — وتحقیق البته سیزلارغه اول جماعه لارینگیز معلوم دور

اعْتَدَوْا مِنْكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُوْنُوْا قِرَدَةً خٰسِئِيْنَ ﴿٦٥﴾

کر تجاوز قیلدی لار شنبه کونی حقنده پس دیدوک بیز الارغه خوار و ذلیل میمون بلوب قالینگ لار

فَجَعَلْنٰهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِيْنَ ﴿٦٦﴾

پس عبرت قیلوب قالدوردوک بو واقعه نی همزمان لاریغه و کیینگی لارغه و نصیحت قیلوب قورقوچیلارغه

وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهٖٓ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تَذْبَحُوْا بَقَرَةً

دوقتیکه دیدی موسیٰ اوز قومی غه الله تعالیٰ حکم بیردور سیزلارغه کم بیر سیگیر سویونگ لار

قَالُوْٓا اَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿٦٧﴾

الار دیدی لار سیز بیزنی مسخره قیلورسیزمی موسیٰ دیدی الله تعالیٰ غه پناه قاچورمن نادانلاردن بولوشیمدین

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا هِيَ قَالَ اِنَّهٗ يَقُوْلُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ

دیدیلار دعا قیل بیز اوچون ربنگ غه کم بیزغه بیان قیلسون اول نیچوک سیگیر دور دیدی اول دیدورکه اول بیر سیگیر دورکه

لَّا فَارِضٌ وَّلَا بِكْرٌ عَوَانٌ بَيْنَ ذٰلِكَ فَافْعَلُوْا مَا تُؤْمَرُوْنَ ﴿٦٨﴾

نه قری دور ونه زیاده یاش دور (بلکه) اورتا یاش دور شولارنینگ ارالیغیده پس عمل غه آشیرینگ لار سیزلارغه بیریلگان حکم نی

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ اِنَّهٗ يَقُوْلُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ

الار دیدیلار دعا قیل بیز اوچون ربینگ غه کم اینینگ رنگی نیچوک بیزغه بیان قیلسون موسیٰ دیدی الله تعالیٰ دیدورکه اول توق

صَفْرَآءُ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النّٰظِرِيْنَ ﴿٦٩﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَّنَا

سریغ رنگلیک بیر سیگیر دور کم حسنی کورگوچی لارنی خوش قیلور — الار دیدیلار دعا قیل بیز اوچون تنگریغه بیزغه معلوم قیلسون که

مَا هِيَ اِنَّ الْبَقَرَ تَشٰبَهَ عَلَيْنَا وَاِنَّآ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ لَمُهْتَدُوْنَ ﴿٧٠﴾

اول نیچوک دور چونکه سیگیرلار حقیده بیزغه اشتباه بولدی و بیزلار اگر خدا خواهلاسه البته انگا یول تاپور میز

قَالَ اِنَّهٗ يَقُوْلُ اِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا ذَلُوْلٌ تُثِيْرُ الْاَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ

موسیٰ دیدی اول دیدورکه اول بیر سیگیر دورکه محنت کش ایمسدور نه یرحیدار و نه ایکین سوغارددر

مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيْهَا قَالُوا الْئٰنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوْهَا وَمَا كَادُوْا

بے عیب دور انده هیچ بیر تورلیک داغ یوقدور الار دیدیلار ایمدی سن توغری سوز قیلدینگ کیین الار انی سویدیلار و (حقیقتده) سونداغ قیلمیچی

يَفْعَلُوْنَ ﴿٧١﴾ وَاِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادّٰرَءْتُمْ فِيْهَا وَاللّٰهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ ع ١٠/٨

ایمس ایردیلار — دوقتیکه اولدوردینگیز بیر انسان نی دنجال قیلشدینگیز اینینگ حقیده والله تعالیٰ ظاهر قیلغوچی ایردی سیزلار بیکیتکانیچی

ف بنی اسرائیل اور تالاریده بیر کیشینی نامعلوم بیر آدم اول دوروب ایردی اینینگ وارثلاری هر کیمغه تهمت قیله باشلادی لار کیین حضرت موسیٰ علیه السلام دیدیلار که بیر سیگیر نی سویوب بیر حصه سی ایله اولوکنی اورولسه اولدورگوچی نی اوزی کورساتوب بیرور الله تعالیٰ حکمی شولدور الار شونداغ قیلوب ایردی لار اولوگ تیرلیب اوز قاتلی نی کورساتوب بیردی که اول اوز دواتی ایکان ـ

تَكْتُمُوْنَ ﴿٧٢﴾ فَقُلْنَا اضْرِبُوْهُ بِبَعْضِهَا ۭ كَذٰلِكَ يُحْيِ اللّٰهُ الْمَوْتٰى ۙ وَيُرِيْكُمْ

بولغان نرسەنی پس بیز دیدک: اول اولوککە سیگیر نینگ بر حصەسی ایلە منە شول طریقە دە تیرگوزور اللّٰہ تعالےٰ اولوکلارنی و کورساتور سیزلارغە

اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوْبُكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِيَ

قدرتین نشان لاریني تاکە سیزلار توشونگیلار کیین موندین صونگ بنە ہم قاتوب کیتدی دل لارینگیز ایدی اول دل لار

كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةً ۭ وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهٰرُ ۭ

تاشلارکبی دور یا زیادە قتیتغ راغدور و البتە بعض تاشلار بارکە اندین اریغ لار آقوب تورادور

وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاۗءُ ۭ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ

و بعضیلاری بارکە اول یاریلور و اندین سوچیقوب تورور و بعضیلاری اللّٰہ تعالےٰ خوفی دین توشوب

خَشْيَةِ اللّٰهِ ۭ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٧٤﴾ اَفَتَطْمَعُوْنَ اَنْ يُّؤْمِنُوْا

توشوب کیتور و اللّٰہ تعالےٰ سیزلارنینگ عمل لارینگیزدین غافل ایمسدور (ای مسلمانلار) امید قیلورسیزلاری کە الارسیزلارنینگ سوزلارینگ ایلە ایمان

لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُوْنَ كَلٰمَ اللّٰهِ ثُمَّ يُحَرِّفُوْنَهٗ مِنْۢ

کیلتورسە الارنینگ بر فرقە اللّٰہ تعالےٰ کلامین (توراۃ) ایشیتور ایردیلار کیین انی اوزگارتور ایردیلار توشونگانلاریدین

بَعْدِ مَا عَقَلُوْهُ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿٧٥﴾ وَاِذَا لَقُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا قَالُوْٓا اٰمَنَّا ښ

کیین ہم اوزلاری بیلور ایردیلار و قچان مسلمانلارغە یولوقسەلار دیرایردیلارکە بیز ایمان کیلتوردوک

وَاِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ اِلٰى بَعْضٍ قَالُوْٓا اَتُحَدِّثُوْنَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاۗجُّوْكُمْ

و قچان بعضیلاری ایلە خلوت قیلسەلار دیرایردیلارکە آیا الارغە اللّٰہ تعالےٰ سیزلارغە آچوب بیرگان رازلارنی سوزلارسیزلاری تاکە الار الزام بیرسونلار

بِهٖ عِنْدَ رَبِّكُمْ ۭ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٧٦﴾ اَوَلَا يَعْلَمُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ

اینینگ ایلە رب لارینگیز حضوریدە آیا توشونماس سیزلاری ف آیا الار بونی بیلماسلارمی کە اللّٰہ تعالےٰ بیلوب تورور اول نرسەنی کە الار بیکیتورلار

وَمَا يُعْلِنُوْنَ ﴿٧٧﴾ وَمِنْهُمْ اُمِّيُّوْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ الْكِتٰبَ اِلَّآ اَمَانِيَّ وَاِنْ

و اول نرسەنی کە ظاہر قیلورلار و الارنینگ بعضیلاری اوقوماغاندورلار بیلماس لار کتابنی مگر لیکن آرزولارینی بیلورلار و الار فقط

هُمْ اِلَّا يَظُنُّوْنَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ يَكْتُبُوْنَ الْكِتٰبَ بِاَيْدِيْهِمْ ۤ ثُمَّ يَقُوْلُوْنَ

گمان ایلە ایش قیلورلار پس افسوس اول جماعەغە کە اوز قول لاری ایلە کتاب یازورلار کیین دیرلارکە

ھٰذَا مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ لِيَشْتَرُوْا بِهٖ ثَمَنًا قَلِيْلًا ۭ فَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا كَتَبَتْ اَيْدِيْهِمْ

بو کتاب خدا طرفیدین دور تاکە اینینگ ایلە آز بیر قیمت حاصل قیلسونلار افسوس الارغە قول یازمەلارینی سببیدین

وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُوْنَ ﴿٧٩﴾ وَقَالُوْا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ اِلَّآ اَيَّامًا مَّعْدُوْدَةً ۭ

و افسوس الارغە حاصل قیلوب تورگان نرسەلارین سببیدین ف۲ و دیرلارکە توتماس بیزنی جہنم اوتی مگر ساناغلیک بیرنیچە کون گنە

ف۱ یہود لاردین بعض منافق لار اوز کتاب لاری دە بار اوصاف محمدیەنی مسلمان لارغە خوشامد قیلوب بیان قیلورایردی لار موندین باشقە یہودلار خفە بولوشوب اول منافق لارغە اعتراض قیلورایردی لارکە اوز کتابمیز دین الارغە دلیل و سند بیرور سیزلاری کە اینینگ ایلە مسلمانلار خدا قاشندە سیزلارغە غالب کیلورلار
ف۲ بولار اوشال جماعە دورلارکە آدم لارغە الارنینگ خرسندلیک لاری اوچون خوش قیلادورگان سوزلارنی توقوب بیان قیلورلار و اول توقومە سوزلارنی اللّٰہ تعالیٰ غە یا رسول اللّٰہ غە نسبت بیرورلار

النصف

قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِندَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى

سیزدینگ کہ سیزلار اللہ تعالی نے قاشیدین عہد آلغاندور سیزلارمی (اول حالدہ) اللہ تعالی ہرگز عہدیگا خلاف قیلماس یا کہ بیلمگان نرسلارنگیزنی

اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَىٰ مَن كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ

اللہ تعالی غہ نسبت بیروب سوزلار سیزلارمی آری کیمی کہ گناہ قیلو بدور و گناہی انے تمام اوراب آلوب دور الار گہ

فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

دوزخی لاردورلار دائمی صورت دہ اندہ قالورلار ف۱ و اول ذاتلاری کہ ایمان کیلتوربدور لار و یخشی عملارنے قیلوبدورلار

٩ ع ١١ ٩ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي

انہ شولار جنتی لاردورلار الار اندہ ہمیشہ توروُرلار و وقتی کہ بیز عہد آلدوک اسرائیل

إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ

اولادی دین کہ خدادین باشقہ غہ بندہ لیک قیلماس سیزلار و آتہ آنہ لارغہ و قریندا ش لارغہ

وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

و یتیم لارغہ و محتاج لارغہ یخشی سلوک قیلور سیزلار و آدم لارغہ یخشی سوزلانگ لار و ادا قیلینگ لار نمازنے و بیرینگ لار زکاتنے

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ

کیین سیزلار عہد دین یاندینگیز لار مگر بیر آز لارینگیز و سیزلار عہد دین یانغوچی لاردور سیزلار و وقتیکہ بیز سیزلاردین عہد آلدوک کہ

لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُم مِّن دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ

اوز آرا قان توکمانگ لار و اوز کیشی لارینگیزنے اوز وطن لارینگیزدین سورمنگ لار کیین سیزلار اقرار قیلدینگیز لار

وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾ ثُمَّ أَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا

و اوز لارینگیز (بوزسہ غہ) گواہ دور سیزلار ایدی سیزلار شول جماعت دور سیزلار کہ اوز کیشی لارینگیزنی اولدورور سیزلار و اوز لارینگیزدین بعضی فرقہ نے

مِّنكُم مِّن دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِن يَأْتُوكُمْ

وطن لاریدین سورور سیزلار گناہ و ظلم ایلہ الارنینگ مخالف لاریغہ مدد بیرور سیزلار و اگر الار سیزلارغہ

أُسَارَىٰ تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ

اسیر توشسہ لار الارنینگ تاوانلارین بیروب بوشہ تور سیزلار حال بوکہ الارنے سورمک ہم سیزلارغہ حرام ایردی آیا سیزلار کتاب لارینگیزنینگ بعضیسیغہ ایمان کیلتورہ

وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَن يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي

و بعضیسیغہ انکار ایتور سیزلارمی کیمی کہ سیزلاردین شول طریقہ ایش قیلور انینگ سزاسی موندین باشقہ

الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ

بولماس کہ دنیادہ ذلیل و رسوا بولور و قیامت کونیدہ نہایتدہ قتیغ عذاب غہ تاشلانور و اللہ تعالی قیلوب ترغان

ف۱ گناہ خنیگ اوراب آلغان لیکیے شولکہ گناہ نے قیلور لیکین اندین شرمسار بولمس۔

بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (٨٥) أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ

عمل لارینگیز دین غافل ایماسدر ف۱ انه شولار اول ذاتلاری کر ساتوب آلدیلار دنیا حیاتینی آخرت بدلیده

۱۰ ع ۴ ۱۰

فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ (٨٦) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى

پس الاردین عذابی یینگیل قیلونماس ونه الارغه مدد بیتور دتحقیق بیز موسیٰ غه

الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ

کتاب بیردوک وآرقه سیدین سپے درپے پیغمبرلارنی یباروب توردوک و بیردوک مریم اوغلی عیسیٰ غه روشن معجزه لار

وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى

و مدد بیردوک انگا روح القدس ایله آیا قچان بیر پیغمبر سیزلارغه دل لارینگیز سویمگان

أَنْفُسُكُمُ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ (٨٧) وَقَالُوا

بیر حکم نے کیلتورسه کبر قیلورسیزلارالاردین بیر فرقه نے یلغان غه نسبت بیردرسیزلار و بیر فرقه نے اولدوردرسیزلار سودیلار که

قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ (٨٨)

بیزلارنینگ دل لاریمز غلافلار ایچیده دور بلکه الله الارغه لعنت قیلدی تدور کفرلاری سببیدین پس آز ایمان کیلتوردرلار

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا

و وقتی که الارغه الله تعالے طرفیدین کتاب کیلدی کرراست دیالارده گی کتاب نی و الار نصرت

مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا

وغلبه طلب قیلورایردیلار کافرلارغه پس وقتی که کیلوب ایردی الارغه اوزلاری تانوگان نرسه

كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ (٨٩) بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ

الار انگا انکار قیلدیلار پس الله تعالے نینگ لعنتی بولسون کافرلارغه ف۱ نہایتده یاماندر اول نرسه که اننینگ بدلیده الار نفسلارین ساتدیلار

أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْيًا أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ

اول شوکه کافر بولدیلار الله تعالے نازل قیلغان نرسه لارغه شونگا رزده قیلوب که نه اوچون الله تعالے اوز بنده لاریدین خواهلاگان بیرکیسیه غه

مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ (٩٠)

اوز فضلیدین نازل قیلور پس الار غضب اوستی غه غضب غه مستحق بولدیلار و بار دور کافرلار اوچون رسوا قیلگوچی عذاب

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُؤْمِنُ بِمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا

و قچان الارغه دیلیسه که ایمان کیلتورونگ لار اول نرسه غه که الله تعالے نازل قیلدی دیرلار ایمان کیلتورورمیز اول نرسه غه که بیزغه نازل بولودور

وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ

وانکار ایتورلار اندین باشقه غه حال بوکه اول حقدور الارنینگ کتابلارین تصدیق ایتور سیز دینگ پس نه اوچون اولدورور ایردینگیز لار

ف۱ اوزکیشی لارینگیز باشقه لارقولیغه اسیر توشسه اجرا حکمغه حاضر دورسیز لار لیکین الارغه اوزلارینگیز ظلم قیلیسه لارینگیز باکی یوقدور بونچوک معامله دور اگر خدا حکمی غه عمل قیلسنگیز لار هر ایکیے حالده قیلیناک لار

ف۲ روح القدس دیب جبرائیل علیه السلام نے ایتیلور یا اسم اعظم نے که اننینگ برکتیدین اولوکلارنے تیرگوزور ایردیلار۔

ف۳ یهودلار دل لارین غلاف لار ایچیده بولوشی دلالتی نینگ لعنتی بیر جماعه ایمان لیک لارین علامتی دور۔

ف۴ کافرلارغه غالب بولسه لار یهودلار دعا قیلورایردی لار که نبی آخر الزمان تیزراق وجودغه کیلسون قچاکه ایردی وقتیکه اول ذات کیلسه لار بولار اوزلاری منکر بولدیلار

أَنْبِيَاءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسٰى

موندین اول نبی لارنی اگر سیزلار مومن بولسنگیزلار دتحقیق کیلدی سیزلارغه موسی علیه السلام

بِالْبَيِّنٰتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِهٖ وَأَنْتُمْ ظٰلِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا

روشن معجزه لار دلیله بیله هم سیزلار بوزگ نی معبود قیلوب آلدینگیزلار اول کیتکاندین کیین دسیزلار ظالم ایردینگیزلار دوقتیکه بیز سیزلاردین

مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنٰكُمْ بِقُوَّةٍ وَاسْمَعُوا قَالُوا

عهد آلدوک دکوتاردوک تیغه لاریگیز غه طور تاغینی (ددیدوک) توتونگ لار بز سیزلارغه بیرگان کتاب نی محکم واشتینگ لار الار دیدیلار

سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا

ایشیتدوک ولیکین اطاعت قیلماسمیز ف دیچورلیدی الارنینگ دل لاریغه بوزگ محبتینی کفرلارین سببیدین سیز دینگ کہ نہایتدہ یامندور

يَأْمُرُكُمْ بِهٖ إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾ قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ

ایمانلاریگیز بیرگان حکم اگر سیزلار مومن بولسنگیزلار سیز دینگ کہ اگر آخرت اویی باشقه لارلار الاشیامی خدا قاشنده یلغوز سیزگه

عِنْدَ اللّٰهِ خَالِصَةً مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿٩٤﴾

اوز حقلاریگیز بولسه پس تمنا قیلینگ لار اولومنی اگر (دعوا لاریگیز ده) راست بولسنگیز لار

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِالظّٰلِمِينَ ﴿٩٥﴾

و الار هرگز هرگز تمنا قیلما سلار اولومنی اوز قول لاری اول بیلرگان عمل لاری خوفی دین والله تعالی یخشی بیلگوچی دور ظالم لارنی ف٢

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلٰى حَيٰوةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ

دبیز الارنی حیات غه همه آدم دین زیاده حریص تاپور سیز واول جماعه دین هم کہ مشرک دورلار الارنینگ هر بیرلاری خواهلار کہ

أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهٖ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ

عمری مینگ ییل غه بارسون دانینگ اوزون عمر کورمگی الله تعالی عذابیدین نجات بیرآلماس

وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهٗ نَزَّلَهٗ

و الله تعالی الارنینگ هر بیر عمل لارین کوروب توروی سیز دینگ کیمی کہ دشمن بولسه جبرئیل غه پس البته اوشال ذات توشوردی قرآن نی

عَلٰى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللّٰهِ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرٰى

سیزنینگ دلینگیزغه الله تعالی حکمی ایله تصدیق ایتور (قرآن) اوز یدین اولغی کتابلارنی و هدایت دور وخبر خوش دور

لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٩٧﴾ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهٖ وَرُسُلِهٖ وَجِبْرِيلَ

مومن لار اوچون کیمی کہ دشمن بولسه الله تعالی غه و انینگ فرشته لاریغه و انینگ پیغمبر لاریغه و جبرئیل غه

وَمِيكٰلَ فَإِنَّ اللّٰهَ عَدُوٌّ لِلْكٰفِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيٰتٍ

و میکائیل غه پس البته الله تعالی (هم) دشمن دور کافرلارغه ف٣ دتحقیق بیز توشوردوک سیزغه روشن آیت لارنی

ف١ یعنی ظاهرده اطاعت قیلدوک دلیسه لار هم دل لاریده قیلمدوک دیرار دی لار۔

ف٢ یهودلار دیر ایردی لارکہ جنت غه بیزدین باشقه هیچ کیم بارماس دبیزلارغه عذاب بولماس پروردگار مرحمت قیلورکہ اگر سیزلار راست جنتی بولسنگیزلار اولوم دین نچوک قورقورسیزلار

ف٣ دوریر ایردی لار کہ قرآن نی جبرئیل آلوب توشور ایکان اگر باشقه بیر فرشته آلوب کیلسه ایردی بیز البته ایمان کیلتورور ایردوک چونکه جبرئیل بیزغه دشمن دور بیزنینگ دشمن لاری میزغه مدد بیریب الارنی بیزغه غالب قیلغان دور الله تعالی الارغه جواب بیرورکہ فرشته الله تعالی دین بی اذن بیر ایش قیله آلماس هر کیم فرشته لارغه دشمن بولسه الله تعالی انگا دشمن دور۔

ع ٢

ع ١٠ / ١١

ف۱ یہودلاردہ عہدغہ توزماسلیک ایسکے دین عادتدور کوردیلارکہ حضرت سرور کائنات صلے اللہ علیہ وسلم اوصاف حلیہ لاری توراتدہ موجود دور شونینگ اوچون توماتنی ہم آرقہ غہ آتدیلار۔

بَيِّنٰتٍ ۚ وَمَا يَكْفُرُ بِهَآ اِلَّا الْفٰسِقُوْنَ ﴿٩٩﴾ اَوَكُلَّمَا عٰهَدُوْا عَهْدًا نَّبَذَهٗ

دانکار ایتماس انکا مگر نافرمان لار آیا ہرقچان الار بیرار قسم معاہدہ قیلسہ لار آتوب تاشلارانی

فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ ؕ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مِّنْ

بینہ بیرفرقلاری کہ اوزلاری دین دور بلکہ الارنینگ اکثرلاری ایمان کیلتورماسلار دوقتیکہ کیلدی لارغہ اللہ تعالیٰ طرفیدین اول پیغمبری

عِنْدِ اللّٰهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيْقٌ مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ ۙ

کہ تصدیق ایتور الاردہ گی کتابنی کتاب بیرلاردین بیر فرقہ لاری اللہ تعالیٰ نینگ کتابنی

كِتٰبَ اللّٰهِ وَرَآءَ ظُهُوْرِهِمْ كَاَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿١٠١﴾ وَاتَّبَعُوْا مَا تَتْلُوا

اوز آرقہ لاریغہ شونداغ آتدیلار کہ گویا الار اول کتاب نے ہیچ ہم بیلماسلار ف۱ والار تابع بولدیلار اول نرسہ غہ کہ اوقور

الشَّيٰطِيْنُ عَلٰى مُلْكِ سُلَيْمٰنَ ۚ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمٰنُ وَلٰكِنَّ الشَّيٰطِيْنَ

ایردی لار انے شیطان لار سلیمان علیہ السلام نینگ پادشاہلیک زمانلاریدہ وسلیمان دین کفر صادر بولمادی ولیکین شیطان لار

كَفَرُوْا يُعَلِّمُوْنَ النَّاسَ السِّحْرَ ۗ وَمَآ اُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ

کافر بولدی لار کہ آدم لارغہ جادو تعلیم بیرور ایردی لار و تعلیم بیرور ایردیلار بابل شہریدہ

هَارُوْتَ وَمَارُوْتَ ؕ وَمَا يُعَلِّمٰنِ مِنْ اَحَدٍ حَتّٰى يَقُوْلَآ اِنَّمَا نَحْنُ

ہاروت وماروت نامیک ایکی فرشتہ غہ توشورولگان نرسہ نے واول ایکی فرشتہ ہیچکیم غہ تعلیم برماس ایردیلار تا دیماسہ لار کہ بیز حقیقتہ

فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ؕ فَيَتَعَلَّمُوْنَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُوْنَ بِهٖ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهٖ ؕ

بیر امتحان دورمیز سن کافر بولما پس الار تعلیم آلور ایردی لار اول ایکی لاریدین اول نرسہ نے کہ جدا قیلور لار انینگ ایلہ ایر و خاتلانے

وَمَا هُمْ بِضَآرِّيْنَ بِهٖ مِنْ اَحَدٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَيَتَعَلَّمُوْنَ مَا يَضُرُّهُمْ

حال بوکہ الار خدادین بے اذن ہیچکیم غہ ضرر ییتکوزا آلماسلار وتعلیم آلورلار اول نرسہ نے کہ الارغہ نقصان ییتکوزور

وَلَا يَنْفَعُهُمْ ؕ وَلَقَدْ عَلِمُوْا لَمَنِ اشْتَرٰىهُ مَا لَهٗ فِى الْاٰخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ ؕ

و فائدہ بیرماس ف۲ وتحقیق اوزلاری بیلور ایردی لار کہ البتہ کیمی کہ جادو نے ساتوب آلدی یوقدور انینگ اوچون آخرتدہ ہیچ بیر بہرہ

وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهٖٓ اَنْفُسَهُمْ ؕ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ اَنَّهُمْ اٰمَنُوْا

والبتہ کوب یماندور اول نرسہ کہ الار اوز جانلارین ساتدیلار انینگ بدلیدہ کاشکے الار بیلسہ لار ایردی واگر الار ایمان کیلتورسہ لار

ع ۷ ۱۲ ۱۲ وَاتَّقَوْا لَمَثُوْبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ خَيْرٌ ؕ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿١٠٣﴾ يٰٓاَيُّهَا

وتقویٰ قیلسہ لار ایردی خدا قاشندہ گی اجرلاری یخشیے راغ ایردی کاشکی الار بیلسہ لار ایردی اے مومن

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَقُوْلُوْا رَاعِنَا وَقُوْلُوا انْظُرْنَا وَاسْمَعُوْا ؕ وَلِلْكٰفِرِيْنَ

بندہ لار رسول علیہ السلام غہ راعنا دیب خطاب قیلمنگ لار و انظرنا دینگ لار و یخشے ایشتینگ لار و کافرلار اوچون باردور

ف۲ یعنی یہود لار اوز دین لارین وکتاب لارین قویوب سحر و جادو غہ بیرلیب کیتدیلار الارغہ سحر ایکی طرف دین حاصل بولغان دور بیری حضرت سلیمان علیہ السلام زمانلاریدہ انسان لار وشیطانلار ارلاشیب یورور ایردی لار اوشال شیطانلاردین تعلیم آلغان دور لار بو قسم سحر نے سلیمان علیہ السلام غہ نسبت بیرور ایردی لار ودیر ایردیلار کہ سلیمان علیہ السلام شول سحر نینگ قوتیدین انس وجن غہ برابر حاکم بولغان ایردیلار اللہ تعالیٰ الارنینگ بو نسبت لارین بیہودہ ولیکین بیان قیلور کہ سحر سلیمان نینگ ایشے ایمسدور چونکہ سحر کفر دور سلیمان دین کفر صادر بولماس ایکینچی بابل شہریدہ تورغوچی ایکی عدد سلو فرشتہ لاردین تعلیم آلغانلار دور لار کہ الار ہر بیر سحر طالبی غہ تعلیم دین اول دیر ایردیلار کہ بو ایش دین ایمانینگغہ نقصان بولور باوجود اول خواہش قیلسہ تعلیم بیرور ایردیلار۔ سحر دین آخرت اوچون فائدہ یوقدور بلکہ ضرر باردور دنیلوہم نقصانے بولور خدادین بے اذن سحر ہیچ کیمغہ ضرر ییتکوزا آلماس دین علمی نے وکتاب علمی نے اورگانسہ لار ثواب تاپور ایردی لار۔

عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ

دردلیک عذاب ف۱ کتابی لار دین بولغان کافر لار و مشرک لار بونے

أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ

سو یماس لار کہ پروردگار لار ینگیز طرفیدین سیز لارغہ بیر ار قسم یخشی سوز نازل بولسون واللہ تعالیٰ خواہلاگان بندہ سینی اور رحمتیغہ خاص قیلور

وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾ مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنْسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ

واللہ تعالیٰ جوک فضل صاحبی دور بیز قیچہ بیر آیتنی منسوخ قیلور میز یا دل لاردین اونوتدورور میز انینگ اور نیغہ

مِنْهَا أَوْ مِثْلِهَا ۗ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٦﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ

اندین یخشیراغ یا انگا برابر بیر آیتنی کیلتورور میز سنگا معلوم ایماسمی کہ اللہ تعالیٰ ہر نرسہ غہ قادر دور ف۲ سن بیلماس سن می کہ

أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ

تمام آسمان لار نینگ و یر نینگ پادشاہ لیغی اللہ تعالیٰ غہ خاص دور و سیز لار اوچون اللہ تعالیٰ دین باشقہ نہ دوست بار دور

وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٠٧﴾ أَمْ تُرِيدُونَ أَنْ تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ

و نہ مددگار آیا سیز لار ہم سوال قیلیچی دور سیز لار می اوز پیغمبر لار ینگیز دین ہمچنا نیکہ سوال قیلو لغان

مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۗ وَمَنْ يَتَبَدَّلِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ

ایردی موسیٰ دین مونددین اول و کیمی کہ ایمان بدلیغہ کفر آلور البتہ اول کیشے توغری یولدین

سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٠٨﴾ وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ

آزغان دور ف۳ کتابی لار نینگ کوب لاری ستونے خواہلا یدور لار کہ مسلمان بولغان لار ینگیزدین کیین ہم سیز لارنے کافر

إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ

قیلسہ لار بو کمال حسد لاری دین دور حق روشن بولغاندین کیین ہم

الْحَقُّ ۖ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ

پس عفو ایتینگ لار و کیچور ینگ لار اللہ تعالیٰ اوز حکمین یبار گونچہ البتہ اللہ تعالیٰ ہر بیر نرسہ غہ

شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٠٩﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا

قادر دور و ادا قیلینگ لار نمازنی و بیر ینگ لار زکاتنے و یخشیلیکدین ہر نرسہ کہ اوز لار ینگیزدین الگاری یبارور سیز لار

لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ

تاپور سیز لار انی اللہ تعالیٰ قاشندہ اللہ تعالیٰ سیز لار نینگ عمل لار ینگیزنے البتہ کورو ب

بَصِيرٌ ﴿١١٠﴾ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۗ

تورور و الاردیلار کہ یہود و نصاریٰ دین باشقہ ہیچ بیر فرقہ جنت غہ ہرگز کیرماس

ف۱ عربچہ دہ راعنا ایلہ انظرنا لفظلاری معنی دہ بیر بیرغہ یقین دور لیکین راعنا لفظین یہود لار استعمال قیلسہ لار یمان نیت ایلہ قیلور ایردیلار چونکہ یہود دیہ دہ احمق دیگان بولور ایکان شول سبب دین اللہ تعالیٰ مسلمانلار نے رسول اللہ ایلہ صحبت قیلغانلاریدہ بو لفظنی استعمال دین منع قیلوب انینگ اور نیغہ انظرنا دیگنہ ارشاد قیلوب دور یعنی یا رسول اللہ بیزغہ باقسونلار دیگان بولور۔

ف۲ قرآن کریم نینگ بعض آیتلاری منسوخ بولغانلیکین بیلگاچ یہودلار اعتراض قیلور ایردیلار کہ اگر بو کتاب حقیقتہ اللہ تعالیٰ نینگ کتابی بولسہ نہ اوچون بعضے سے منسوخ بولور منسوخ بولغان آیتدہ گی عیب اولدین خدا غہ معلوم ایماس ایردیمی بو اعتراض غہ اللہ تعالیٰ جواب بیرور کہ نہ منسوخ دہ بیر عیب بار دور ونہ ناسخ دہ بلکہ حاکم مطلق ہر وقت نینگ اوز نیغہ مناسب سوز قیلور اوّل اول آیت مناسب ایردی ایدی بو آیت موافق دور پیچکیم دہ اعتراض غہ حق یوقدور۔

ف۳ یہودلار اوز پیغمبر لاریدین ہر قسم بیہودہ سوال لار قیلیغان کبی سیز لار ہم پیغمبر لار ینگیزغہ نامناسب سوال لار نے قیلینگ لار بلکہ بیجا سوال لار حساب قیلور۔

تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلَىٰ

بو نرسه الارنینگ باطل خیال لاریدور سیز دینگ کیلتو رونگ لار دلیل لارینگیزنی اگر راست بولسنگیز لار ف۱ آری

مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِندَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ

کیمی کہ توبان قیلسه یوزینی الله تعالی حضوریده و اوزی یخشی بولسه اینینگ اجری محفوظ دور اوز پروردگاری حضوریده و نه الارغه

١٣ ع ٩ ١٤ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ

خوف باردور و نه الار غمگین بولورلار و یهود لار دیرلار کہ نصاری توغری بیر یولده ایماس دور لار و نصاری دیرلار کہ یهودلار حق یولده

وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ ۗ كَذَٰلِكَ

ایمیس دورلار حال بوکہ الار ہمہ لاری کتاب او قورلار شول طرز ده

قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

بے علم ف۲ جماعہ ہم بولارنینگ سوزلاری کبی سوزنی قیلورلار ایمدی الله تعالی قیامت کونی بولار اورتالاریده گی

فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَن يُذْكَرَ

اختلاف لیک نرسه لار اوستنده اوزی حکم قیلور و کیمدور ظالم راغ اول کیشیدین کہ منع قیلور الله تعالینینگ مسجدلاریدا اینینگ نامین یاد

فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا ۚ أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَا

قیلیک دین و مسجدلارنینگ خراب بولوشیغه سعی قیلور الار اوچون مسجدلارغه کیرمک لاری نادرست ایردی

إِلَّا خَائِفِينَ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ

مگر قورقغان حال لاریده الار اوچون دنیاده باردور رسوالیک و الار اوچون آخرتده باردور نہایت ده بیوک عذاب ف۳

عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ۚ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ ۚ

و الله تعالینینگ ملکی دور مشرق ہم و مغرب ہم پس قیسی طرفغه یوزلانسنگیز لار او شال طرفده دور الله تعالینینگ یوزی

إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۗ سُبْحَانَهُ ۖ بَل لَّهُ

الله تعالی البتہ احاطہ لیک و علملیک ذات دور و دیرلار کہ الله تعالینینگ اولادی باردور حالانکہ پاکدور اول بلکہ آسمانلارده

مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُ قَانِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ

و یرده بار ہمہ نرسه اینینگ ملکی دور ہمہ لاری انگا مطیع دورلار آسمانلارنی و یرنی پیدا قیلگوچی دور

وَالْأَرْضِ ۖ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾

و ہر قچان بیر نرسه نی قیلماقچی بولسه انگا فقط بول دیر پس اول نرسه بو لورقالور

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ ۗ كَذَٰلِكَ

و بے علم جماعہ دیرلار نه او چون الله تعالی بیزلارغه سوزلاماس و نه او چون بیزلارغه بیر نشان کیلماس شول طرزده

ف۱ یہود لار و نصاری لار دیرلار کہ بیزدین باشقہ ہیچ بیر فرقہ جنتنہ داخل ہرگز بولماس الارده بو باطل دعوالاری اوچون ہیچ بیر دلیل یوقدور الا یلغان سوز قیلورلار ہر کیم خدای بیچون غه سجده قیلوب اینینگ ارشادی غه مطابق یخشی عمل لار نی قیلسه جنتغه اول حقدار دور۔

ف۲ بے علم جماعہ عرب مشرک لاریدور لار کہ اول حضرت ابراہیم علیہ السلام دین لاریده ایردیلار کیمین یولده ہیچ آزوب تبلارغه چو قونوب کیتدیلار۔

ف۳ نصاری لار یہودلارغه محاربہ ده غالب کیلگانلاریده الارغه ضد لیک قیلوب شوب مسجدلارنی بوزوب تاشلادیلار انسانلارغه لوجیا کیشیب الله تعالی اوچون بنا قیلونغان مسجدلارنی بوزمک نہایتده ظلم دور۔

ف۱ یعنی سیزفہ نہ اوچون الارنے مسلمان قیلمد ننگنر دیب عتاب قیلو نماس ۔
ف۲ کتابی لاردین بعض بیرپا انصاف لاری ہم بار ایردی لارکہ اوز کتاب لاریننی یخشے نہلاب اوقورایردیلار الارقرآن کریم غہ ہم ایمان

قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ

شولار دین اولگی لار ہم شوندا غ سوز قیلمد ایردیلار بولار ننگ دل لاری بیر بیرینہ اوخشا غاندور تحقیق بیز بیان قیلغاندور بیز نشانہ لاری

لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْأَلُ عَنْ

بیزنے یقین کیلتورگوچی لارغہ (اے نبی محترم) بیز سیزنے حق دین ایلہ یبارگاندور سیز بشارت بیرگوچی و قورقوتغوچی قیلوب سیزدین دوزخی لار

أَصْحَابِ الْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾ وَلَن تَرْضَىٰ عَنكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ

حضورصلا ریدہ سورالماس ف۱ و یہود و نصاری سیزدین ہرگز خوشنود بولماس لار تا سیز الارننگ ملتلارغہ تابع بولماسنگیز (الارغہ) دینگ کہ

إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۗ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُم بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ

حقیقتدہ ہدایت اللہ تعالے ننگ ہدایتی دور واگر سیز ای پیغمبر اللہ تعالے طرفیدین سیزغہ علم کیلگاندین

مِنَ الْعِلْمِ ۙ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ

کیین ینہ الارننگ خواہش لارینہ تابع بولسنگیز (اول حالدہ) سیزنی اللہ تعالی عذابیدین قوتقارغوچی نہ دوستنگیز بولور نہ مددکار اول ذات لارکیم

يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ فَأُولَٰئِكَ

بیزالارغہ کتاب بیردوک الار اول کتاب نے حقیقی اوقوماق بیلان اوقورلار انہ شول ذات لار انگا ایمان کیلتورورلار وکیمی کہ انگا انکار قیلسا انہ شولار دور لار

هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي

زیاندہ قالغان لار ف۲ ای اسرائیل اولادی مننگ سیزلارغہ قیلغان احسانلاریمنی یاد قیلینگ لار و شونے ہم کہ من

فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَّا تَجْزِي نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْئًا

سیزلارنے اہل عالم دین افضل قیلغاندورمن دوقورقونگ لار اول کونے دین کہ اوندا ہیچکیم ہیچ کیمننگ ہیچ حاجتی غہ یرا ماس

وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنفَعُهَا شَفَاعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذِ

و قبول ایتولماس ہیچکیم طرفیدین بدل و نفع قیلماس ہیچکیمغہ شفاعت و نہ الارغہ مدد قیلنولور و وقتیکہ

ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۖ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۖ قَالَ

ابراہیم علیہ السلام نے اوننگ ربی امتحان قیلوب پردی بیرنیچہ سوزدہ لیس ول الارنے بجا قیلدی دیدی من سنی تمام آدملارغہ پیشوا ایلورمن

وَمِن ذُرِّيَّتِي ۖ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً

اول دیدی مننگ اولادیدین ہم اللہ تعالے دیدی مننگ بو عہدم ظالم لارغہ یتماس ف۳ و وقتیکہ بیز خانہ کعبہ نے انسانلار اوچون جمع بولہ دورغان

لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى ۖ وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

وامان تاپا دورگان جائے قیلوب بیردوک و (بیردوک کہ) مقام ابراہیم نے نماز مقامی قیلوب لینگ لار و عہد آلدوک ابراہیم و

وَإِسْمَاعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾

اسمٰعیل علیہما السلام دین کہ پاک توتونگ لار مننگ خانہ م نے طواف قیلغوچی لار و اعتکاف اولتورگوچی لار و رکوع قیلغوچی لار و سجدہ قیلغوچی لار اوچون

وقف منزل

ع ۹ ۱۴ ۱۴

کیلتورودیلار الاردہ بیرعالم لاری بار ایردی نانلاری عبداللہ بن سلام ایدی اول کیشے ننگ بیر نیچہ ہمراہ لاری ہم برابر مسلمان بولدیلار ۔

ف۳ اللہ تعالے ابراہیم علیہ السلام نے تورت نرسہ دہ امتحان قیلدی اوّلی توحید یعنی خدا نے ایکہ دیگانش دیب اعتقاد قیلغانلاری اوچون اوتغہ تاشلاندیلار ایکنچی شول مقصد بولیدہ وطن دین و اقربا واحباب دین جدا بولوب خارج غہ کیتدیلار اوچونچی معصوم کودک لارین پاکدامن خاتونلارین اللہ تعالے ننگ بیناہیغہ تاپشوروب دین نشر قیلمک اوچون چیقوب کیتدیلار تورتونچی کوزلارین نوری بلغوز گنہ اوغول لارینی اللہ تعالے رضاسی اوچون اوز قول لاری ایلہ سویکنغہ حاضر بولدیلار منہ بو امتحان لار ننگ ہمہ سیدہ اللہ تعالے نے خوش قیلدیلار اینگ اوچون اللہ تعالے اول ذات غہ امامت و پیشوا لیک مرتبہ سینی کرم قیلدی . امامت اول جناب ننگ اولادلاریدین او لکیشے یول لاریدہ یورگان لارغہ ہم نصیب بولور ۔

وَإِذْ قَالَ إِبْرٰهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا اٰمِنًا وَّارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرٰتِ

ودقتیکه دیدی ابراهیم ای ربیم بومقامنی ف شهر امان ایلاغیل ونصیب ایتگیل اهلیغه هر قسم میوه لاردین

مَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا

یعنی الله تعالی و آخرت غه ایمان کیلتورگان لاریغه پروردگار دیدی دیکیکه کافر بولور بس انی هم بیراز فائده لاندورورمن

ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلٰى عَذَابِ النَّارِ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾ وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرٰهِيمُ

صونگره انی دوزخ عذابیغه مضطر قیلورمن و اول نهایت ده یمان مقام دور ف٢ و وقتیکه کوتارور ایردی ابراهیم

الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ

واسمعیل کعبه شریفه دیوارلارین (دیرایردیلار) ای بیزنینگ پروردگاریمیز قبول ایت بیزلاردین (بو خدمتنی) تحقیق سن گنه ایشیتگوچی بیلگوچی

الْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً

دورسن ای پروردگاریمیز بیزنی اوزونگغه ینه هم فرمانبردار ایلاغیل و بیزنینگ اولادیمیزدین هم اوزونگغه مطیع بیر جماعت پیدا

لَكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا

قیلگیل و کورساتگیل بیزلارغه حجیمیزنینگ طریقه سینی و قبول ایت توبه میزنی البته سن اولوغ توبه قبول قیلگوچی نهایت مهربان سن ای پروردگاریمیز

وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ اٰيٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ

و یبارگیل الارغه اوزلاریدین بولغان بیر پیغمبرینی که تلاوت قیلسون الارغه سینینگ آیتلارینگنی و تعلیم بیرسون الارغه کتاب و حکمتنی و پاک قیلسون الارنی

وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَنْ يَرْغَبُ عَنْ مِلَّةِ إِبْرٰهِيمَ

ع ٨ 15 15 تحقیق سن گنه دورسن حکمتلیک غالب بیر ذات ف٣ دیکیم دوراولکه یوز اوگورور ملت ابراهیمیه دین

إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ اصْطَفَيْنٰهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْاٰخِرَةِ

مگر اول کیشی که اوزی احمق دور و بیز البته ابراهیم غه بو دنیاده هم اولوغلیک عطا قیلغانمیز و اول قیامت ده البته

لَمِنَ الصّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿١٣١﴾

یخشی بنده لاردین بولور وقتیکه اینینگ پروردگاری انگا دیبایردیکه اطاعت ده بول اول دیدی من تمام اهل جهان پروردگاریغه اطاعت قیلدیم

وَوَصّٰى بِهَا إِبْرٰهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يٰبَنِيَّ إِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰى لَكُمُ الدِّينَ

و وصیت قیلدی ابراهیم اوغول لاریغه شول نرسه ایله و یعقوب هم دیدی ای اوغول لاریم الله تعالی سیزلار اوچون بو دینی اختیار

فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ

ایتدی ایدی سیزلار مسلمانلیک دین باشقه بیر حالده هرگز اولمنگلار آیا سیزلار یعقوب غه اولوم کیلگاننده حاضر ایردینگیزلارمی

الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلٰهَكَ

وقتیکه اول اوز اوغول لاریغه دیدی که مندین کیین سیزلار کیمگه عبادت قیلورسیزلار الار دیدیلار که بیزلار عبادت قیلورمیز سینینگ معبودینگ

ف١ یعنی مکه مکرمه نی
ف٢ یعنی دوزخ عذابیدین نجات تاپا دورگان
ف بر مقام ابراهیم دیب اول تاشنی ایتیلورکه حضرت ابراهیم علیه السلام اینینگ اوستیده توروب کعبه نی بنا قیلغان دورلار انده ایاغلارین نشانی هم بار دور بو تاش نی حجر اسود نی جنتدین کیلتورولگان دور اول تاش قاشیده نماز اوقومک مستحب دور۔
ف٣ امامت رتبه سی مناسب و مستحق بولغان ذاتلارغه بیریلور لیکین رزق معامله سیده یخشی و یمان برابر دور۔
کتاب علمی دیب قرآن کریم نینگ معنی لاری و ضروری مطلب لارین ایتیلور و حکمت دیب اینینگ اسرار مخفیه سین و رموز لطیفه سین ایتیلور۔

وَاِلٰهَ اٰبَآئِكَ اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ اِلٰهًا وَّاحِدًا ۚۖ وَّنَحْنُ لَهٗ مُسْلِمُوْنَ ﴿١٣٣﴾
وآتہ لارینگ ابراہیم واسمٰعیل واسحاق معبود للری بولغان بیرگنہ معبودغہ وبیزلار اوشال معبود اطاعتیغہ قائم دورمیز

تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ ۚ وَلَا تُسْـَٔلُوْنَ عَمَّا كَانُوْا
الار او توب کیتگان بیر جماعت دورلار الار اوچون دنیا الارنینگ اعمال لاری وسیزلار اوچون سیزلارنینگ اعمال لاریگیز وسیزلاردین بو توغریلی سوراق الار نیمہ قیلور ایردیلار

يَعْمَلُوْنَ ﴿١٣٤﴾ وَقَالُوْا كُوْنُوْا هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى تَهْتَدُوْا ۗ قُلْ بَلْ مِلَّةَ اِبْرٰهٖمَ حَنِيْفًا ۗ
دیہود ونصاری دیرلار کہ یہودی یا نصرانی بولونگ لار کہ ہدایت تاپورسیز لار دینگ بلکہ ابراہیم ملت لاریغہ بولورمیز کہ موحد ایردی لار

وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٣٥﴾ قُوْلُوْٓا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَآ اُنْزِلَ اِلَيْنَا وَمَآ اُنْزِلَ اِلٰٓى
ومشرک لاردین ایماس ایردیلار دینگ لار بیزلار ایمان کیلتوردوک اللہ تعالیٰ وبیزلارغہ توشورولگان احکام غہ واول نرسہ غہ کہ توشورولگان دور

اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَآ اُوْتِيَ مُوْسٰى
ابراہیم غہ واسمٰعیل غہ واسحٰق غہ ویعقوب غہ واننینگ اولادی غہ واول نرسہ غہ کہ بیرلگان دور موسیٰ و

وَعِيْسٰى وَمَآ اُوْتِيَ النَّبِيُّوْنَ مِنْ رَّبِّهِمْ ۚ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ ۖ وَنَحْنُ
عیسیٰ غہ واول نرسہ غہ کہ بیرلگان دور باشقہ نبی لارغہ پروردگارلاری طرفیدین بیزلار اولاردین ہیچ بیرلارینی حقلاریدہ فرق قیلمایمیز وبیز

لَهٗ مُسْلِمُوْنَ ﴿١٣٦﴾ فَاِنْ اٰمَنُوْا بِمِثْلِ مَآ اٰمَنْتُمْ بِهٖ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۚ وَاِنْ تَوَلَّوْا
اول پروردگارغہ مطیع دورمیز پس اگر الار ہم سیزلار ایمان کیلتورگان کبی ایمان کیلتورسہ لار تحقیق توغری یول تاپقان بولورلار واگر الار یوز اوگورسہ لار

فَاِنَّمَا هُمْ فِيْ شِقَاقٍ ۚ فَسَيَكْفِيْكَهُمُ اللّٰهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللّٰهِ ۚ
اول حالدہ الار گنہ مخالفتدہ بولغان بولورلار پس الارغہ سیزنینگ طرفینگیزدین خدا کفایہ قیلور واول اشیتگوچی بیلگوچی ذات بیز قبول ایتدوک اللہ تعالیٰ رنگینی

وَمَنْ اَحْسَنُ مِنَ اللّٰهِ صِبْغَةً ۫ وَّنَحْنُ لَهٗ عٰبِدُوْنَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ اَتُحَآجُّوْنَنَا فِي اللّٰهِ
وکیمینینگ رنگی یخشیراقدور اللہ تعالیٰنینگ رنگیدین وبیزلار انگا گنہ عبادت قیلورمیز دینگ آیا سیزلار بیزلار ایلہ اللہ تعالیٰ حقیدہ جنجل قیلورسیزلار می

وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۚ وَلَنَآ اَعْمَالُنَا وَلَكُمْ اَعْمَالُكُمْ ۚ وَنَحْنُ لَهٗ مُخْلِصُوْنَ ﴿١٣٩﴾ اَمْ تَقُوْلُوْنَ
حالبوکہ اول بیزنینگ ہم ربیمیز دورسیزلارنینگ ہم ربنگیز دور وبیزلار اوچون دور بیزنینگ اعمالیمیز وسیزلار اوچون دور سیزلارنینگ اعمال لاریگیز وبیز خالص انگا عبادت قیلورمیز

اِنَّ اِبْرٰهٖمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطَ كَانُوْا هُوْدًا اَوْ نَصٰرٰى ۗ
یا سیزلار دیرسیزلارمی کہ ابراہیم واسمٰعیل واسحاق ویعقوب واننینگ اولادی یہودی یا نصرانی ایردیلار دینگ سیزلار زیادہ بیلورسیزلارمی یاکہ

قُلْ ءَاَنْتُمْ اَعْلَمُ اَمِ اللّٰهُ ۗ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهٗ مِنَ اللّٰهِ ۗ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
اللہ تعالیٰ وکیم دور ظالم راق اول کیشیدین کہ اللہ تعالیٰ طرفیدین انگا یتکان شہادتنی کتمان قیلور واللہ تعالیٰ سیزلارنینگ عمل لاریگیزدین غافل ایماس دور

١٦ ع ١٢ ١٦
تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۚ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَّا كَسَبْتُمْ ۚ وَلَا تُسْـَٔلُوْنَ عَمَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٤١﴾
الار او توب کیتگان بیر جماعتدور لار الار اوچون الارنینگ اعمال لاری وسیزلار اوچون سیزلارنینگ اعمال لاریگیز وسیزلاردین بو توغریلی سوراق الار نیمہ قیلور ایردیلار

ف ١ نصاری لارینگی بیر بالانی توغولسہ یا بیر آدم دین لاریغہ داخل بولسہ سریغ بیر رنگ قیلوب انینگ ایلہ بویار ایردیلار کہ ایمدی خاص نصرانی بولدی پروردگار مسلمانلارغہ ارشاد بیرور سیزلار دینگ لار کہ بیزلار اللہ تعالیٰ رنگینی یعنی حق دینی نی قبول قیلغان دورمیز کہ داخل بولگوچی نی ہر قسم ناپاک لیکدین تازہ قیلور باشقہ بیر رنگغہ احتیاج قیلمیز یوقدور۔

ف ٢ حضرت ابراہیم علیہ السلام ایلہ اولادلاری حق لاریدہ یہود ونصاری دعوالاری تمام یلغان دور اللہ تعالیٰ مرحمت قیلدرکہ ما کان ابراہیم یہودیاً ولا نصرانیاً یعنی ابراہیم علیہ السلام نہ یہودی ایردیلار ونہ نصرانی بلکہ موحد مسلم ایردیلار

ف ٣ بو آیت شریفہ تکرار ذکر قیلوندی بیر نکتہ سی وہ کتابی لارغہ خطاب ایکینچی سی وہ امت اسلامیہ غہ خطاب دور یا ہر ایکیسی ہم کتابی لارغہ دور تاکید اوچون کیلگان دور۔

سَیَقُولُ السُّفَهَآءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلّٰهُمْ عَنْ قِبْلَتِهِمُ

ایکدی احمق لار دیر لار که مسلمانلارنے اول قبله لاری دین که ہمیشه انگا قراب عبادت

الَّتِیْ كَانُوْا عَلَیْهَا ؕ قُلْ لِّلّٰهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ؕ یَهْدِیْ مَنْ یَّشَآءُ اِلٰی

قیلورایردیلار نیمه قاییتاردی سیزدینگ مشرق ہم مغرب ہم اللہ تعالٰی نینگ اوزیلگی دور ہدایت قیلور خواہلاغان بنده سینی

صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۱۴۲﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنٰكُمْ اُمَّةً وَّسَطًا لِّتَكُوْنُوْا شُهَدَآءَ

توغری یولغه وشول طریقه بیز سیزلارنے یخشے بیرامت قیلدوک تاکه سیزلار گواه بولونگ لار

عَلَى النَّاسِ وَیَكُوْنَ الرَّسُوْلُ عَلَیْكُمْ شَهِیْدًا ؕ وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ

باشقه آدم لارغه ورسول اللہ گواه بولسو نلار سیزلارغه و بیز اول قبله نے که انگا یوز لانور

الَّتِیْ كُنْتَ عَلَیْهَآ اِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ یَّتَّبِعُ الرَّسُوْلَ مِمَّنْ یَّنْقَلِبُ

ایردینگیز شو نینگ اوچون قیلغان ایردوک که معلوم بولسون بیزغه که کیم تابع بولور رسول غه و کیم آرقه

عَلٰی عَقِبَیْهِ ؕ وَاِنْ كَانَتْ لَكَبِیْرَةً اِلَّا عَلَی الَّذِیْنَ هَدَی اللّٰهُ ؕ

پاشنه لاریغه قاییتور والبته بو معامله کوب آغیر دور مگر اول جماعه غه که الارنے اللہ تعالٰی ہدایت قیلو بدور

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِیُضِیْعَ اِیْمَانَكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوْفٌ رَّحِیْمٌ ﴿۱۴۳﴾

واللہ تعالٰی اوندا غ الیمس که ضایع قیلسون سیزلار نینگ ایمان لارینگیزنے البته اللہ تعالٰی آدملارغه کوب مہربان نہایتده رحیم دور

قَدْ نَرٰی تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِی السَّمَآءِ ۚ فَلَنُوَلِّیَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰىهَا ۪

تحقیق بیز کوروب توروبدور میز سیز نینگ یوزینگیز نینگ آسمان طرفیغه کوتاریلیشینے ایمدی بیز سیزنے یوزلاندوروریز اول قبله غه

فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَحَیْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ

که سیزغه مرغوب دور پس قیلینگ یوزینگیزنے مسجد حرام طرفیغه وقیسے بیرده بولسنگیز لار قیلینگ لار یوز لارینگیزنی

شَطْرَهٗ ؕ وَاِنَّ الَّذِیْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ لَیَعْلَمُوْنَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّهِمْ ؕ

اینگ طرفیغه والبته کتابی جماعه لار یقین بیلور لار که حق شولدور رب لاری طرفیدین

وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا یَعْمَلُوْنَ ﴿۱۴۴﴾ وَلَئِنْ اَتَیْتَ الَّذِیْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ بِكُلِّ

وایماس اللہ تعالٰی غافل اول نرسه دین که الار قیلو بتورو بدور لار وا گر سیز کتابی لارغه تمام دلیل لارنے

اٰیَةٍ مَّا تَبِعُوْا قِبْلَتَكَ ۚ وَمَآ اَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ ۚ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ

کیلتورسنگیز ہم الار سیز نینگ قبله نگیزغه تابع بولماس لار و سیز ہم الار نینگ قبله لارین قبول قیلماس سیز والار ہم بعضیلاری بعضیلارین

قِبْلَةَ بَعْضٍ ؕ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ ۙ

قبله لارین قبول ایتماس لار و اگر سیز اوزینگیزغه وحی علمی حاصل بولوب توروب الار نینگ خواہشلاریغه تابع بولسنگیز

ف ١ مدینه کیلگاچ رسول اکرم صلعم اون ییتی آی بیت مقدس غه باقوب نماز اوقو دیلار کیین کعبۂ شریفه غه یوز لاندیلار شول خصوصده یهود لار وبعضی خام مسلمانلار طرفلاریدین بولا دورگان اعتراض نے اللہ تعالٰی اولدین بیان قیلوب جوابینی بیردر که مشرق ومغرب اللہ تعالٰی نینگ ملکے دور بو دقعه قدر الی طرفغه حکم بیرگان اللہ بو کون بو طرفغه امر قیلو بدور طریقه سی اوزگارسه ہم عبادت اللہ تعالٰی نینگ اوزیغه دور و اصلی قبله اوزی حاضرغی قبله دور بو باره ده اعتراض حماقت دور اولغی نماز لار ضایع بولماس بو معامله ایله حقیقی تابع معلوم بولدی بو امت تمام امت دین افضل دور چونکه نبی لاری ہمه نبی لاردین افضل دور لار۔

ف ٢ رسول اکرم صلعم نینگ مبارک یوزلاری ہمیشه آسمان طرفیغه بولوب حکم غه منتظر توردور ایردیلار وقبله نینگ کعبه بولوشیغه راغب ایردیلار که خواہشلاریغه مطابق حکم نازل بولوب کعبۂ شریفه الی یوم القیامه مسلمانلارغه قبله بولوب قالدی۔

اِنَّكَ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِیْنَ ﴿١٤٥﴾ اَلَّذِیْنَ اٰتَیْنٰهُمُ الْكِتٰبَ یَعْرِفُوْنَهٗ كَمَا

اول حالده البته سیز ظالم لاردین بولور سیز اول جماعه که بیز الار غه کتاب بیردوک الار رسول الله نی اوز اولادلارینی

یَعْرِفُوْنَ اَبْنَآءَهُمْ ؕ وَ اِنَّ فَرِیْقًا مِّنْهُمْ لَیَكْتُمُوْنَ الْحَقَّ وَ هُمْ یَعْلَمُوْنَ ﴿١٤٦﴾

تانوگاندیک تانورلار و الاردین بیر فرقه لاری حق نی بیلوب تورسه لارهم بیکتور لار

اَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِیْنَ ﴿١٤٧﴾ وَ لِكُلٍّ وِّجْهَةٌ

(بوزسه) حق دور پروردگاریڭیز طرفیدین دور پس شک قیلغوچی لاردین بولمنگ و هر کیم اوچون بیر خاص جهت بار که

هُوَ مُوَلِّیْهَا فَاسْتَبِقُوا الْخَیْرٰتِ ؕ۬ اَیْنَ مَا تَكُوْنُوْا یَاْتِ بِكُمُ اللّٰهُ جَمِیْعًا ؕ

اول انگا یوزلانسور پس سیزلار تخشی عمل لار اوچون یوگوروشونگلار سیزلار هر قیسی مقام ده بولسنگیز لار هم الله تعالی هم ایڭیزنی جمع قیلور

اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿١٤٨﴾ وَ مِنْ حَیْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ

البته الله تعالی هر نرسه غه قادر دور و سیز قیسی بیر مقام دین چیقسانگیز یوزونگیزنی مسجد حرام

شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَ اِنَّهٗ لَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ ؕ وَ مَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ

طرفیغه قیلینگ و شول طریقه قیلیک البته حق دور پروردگاریڭیز طرفیدین دور و الله تعالی سیزلارنینگ اعمال لاریڭیزدین

عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤٩﴾ وَ مِنْ حَیْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ

غافل ایماس دور و سیز قیسی بیر مقام دین چیقتانگیز یوزونگیزنی مسجد حرام طرفیغه

الْحَرَامِ ؕ وَ حَیْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوْا وُجُوْهَكُمْ شَطْرَهٗ ۙ لِئَلَّا یَكُوْنَ

قیلینگ و سیزلار قیسی بیر یرده بولسنگیز لار هم یوزلاریڭیزنی اینگ طرفیغه قیلینگ لار تاکه مخالف لارده

لِلنَّاسِ عَلَیْكُمْ حُجَّةٌ ۙۗ اِلَّا الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ ۗ فَلَا تَخْشَوْهُمْ

سیزلارغه سوزلاشغه مجال قالماسون مگر الاردین بولغان بی انصاف لار (سوزلارلار) و سیزلار الاردین قورقمنگ لار

وَ اخْشَوْنِیْ ۗ وَ لِاُتِمَّ نِعْمَتِیْ عَلَیْكُمْ وَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿١٥٠﴾

و منینگ اوزومدین قورقونگ لار و تاکه نعمتیمنی سیزلارغه بوتون قیلای و تاکه سیزلار توغری یولده بولونگ لار

كَمَاۤ اَرْسَلْنَا فِیْكُمْ رَسُوْلًا مِّنْكُمْ یَتْلُوْا عَلَیْكُمْ اٰیٰتِنَا وَ یُزَكِّیْكُمْ

همچنانکه یبار دوک سیزلارغه اوزلاریڭیز دین بیر رسول نی که تلاوت قیلور سیزلارغه آیتلاریمیزنی و پاک قیلور سیزلارنی

وَ یُعَلِّمُكُمُ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ وَ یُعَلِّمُكُمْ مَّا لَمْ تَكُوْنُوْا تَعْلَمُوْنَ ﴿١٥١﴾

و تعلیم بیرور سیزلارغه کتاب و حکمت نی و تعلیم بیرور سیزلارغه اول نرسه نی که انی بیلماس سیزلار

فَاذْكُرُوْنِیْۤ اَذْكُرْكُمْ وَ اشْكُرُوْا لِیْ وَ لَا تَكْفُرُوْنِ ﴿١٥٢﴾ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ

پس منی یاد قیلینگ لار منهم سیزلارنی یاد قیلورمن و بجا قیلینگ لار شکریمنی و منگا ناشکر بولمنگ لار اے مومن بنده لار

ع ۱۸ ۵

ف کعبۂ شریفه نی اوز ایچیغه آلغان مسجد نی مسجد حرام دیلور چونکه انده اوروش و شکار قیلیک و درخت و گیاه لارنی کیسیک کبی ایشلار حرام دور هیچ بیر مسجد غه بو قدر عزت و حرمت حاصل بولمغان دور وقتی که کعبه غه یوزلانیک حکمی نازل بولدی اول وقت رسول اکرم صلعم بیر قانچه صحابه لار ایله بنی سلمه مسجدلاریده جماعت ده پیشین نمازینی اوقوب توروب ایردیلار و ایکی رکعتینی اوقوب اوچونچی رکعتده ایردیلار حکم نازل بولغان زمان رسول اکرم صلعم یوزلارین کعبه طرفیغه قیلدیلار صحابه لارهم یوزلاندیلار قالغان ایکی رکعتنی کعبه غه یوزلانوب تمام قیلدیلار او شال مسجد نی مسجد القبلتین دیرلار رسالت پناه صلی الله علیه وسلم پروردگار عطا قیلغان بیوک نعمتلاریک اولوغی دور لار امت اسلامیه نه قدر شکر قیلسه لار کم دور

اٰمَنُوا اسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَالصَّلٰوةِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۵۳﴾

مدد حاصل قیلینگ لار صبر ایله و نماز ایله البتہ اللہ تعالی صبر قیلغوچی لار ایله دور ف۱

وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ يُّقْتَلُ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتٌ ؕ بَلْ اَحْيَآءٌ وَّلٰكِنْ

و دیمانگ لار اللہ تعالی یولنده اولدورولگوچی لار حقلار نده که الار عام اولوگلار دور لار بلکہ الار تیریگ لار دور ولیکین

لَّا تَشْعُرُوْنَ ﴿۱۵۴﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوْعِ وَنَقْصٍ

سیزلار (حیاتلارین) سیزماس سیزلار ف۲ وبیز سیزلارنی البتہ امتحان قیلورمیز بیرآز خوف وبیرآز آچلیک ایله و مال لارینگیز وجانلارینگیز ومیوه لارینگیزغه

مِّنَ الْاَمْوَالِ وَالْاَنْفُسِ وَالثَّمَرٰتِ ؕ وَبَشِّرِ الصّٰبِرِيْنَ ﴿۱۵۵﴾ الَّذِيْنَ

بیر قسم نقصان بیرمک ایله و بشارت بیرینگ اول صبر لیک بنده لارغه که

اِذَآ اَصَابَتْهُمْ مُّصِيْبَةٌ ۙ قَالُوْٓا اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ ﴿۱۵۶﴾

قچان الارغه بیر قسم مصیبت یتیشه دیرلار بیز لار بیشک اللہ تعالی نینگ ادز ملکی دورمیز و بیزلار البتہ اینگ حضورلیغه قایتغوچی لار دور لارمیز

اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوٰتٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۟ وَاُولٰٓئِكَ

انه شول ذاتلارغه بولور پروردگارلارین طرفیدین خاص خاص عنایتی و هم رحمتی و انه شولار گنه دور لار

هُمُ الْمُهْتَدُوْنَ ﴿۱۵۷﴾ اِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَآئِرِ اللّٰهِ ۚ فَمَنْ

هدایت تابغوچی لار ف۳ تحقیق صفا و مروه اللہ تعالی نینگ نشانلاریدین دور پس کیمی که

حَجَّ الْبَيْتَ اَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ اَنْ يَّطَّوَّفَ بِهِمَا ؕ وَمَنْ

حج بیت اللہ قیلسه یا عمره قیلسه بو ایکیمین اورتاسنده باروب کیلمک انگا هیچ گناه ایرماس و کیمی که

تَطَوَّعَ خَيْرًا ۙ فَاِنَّ اللّٰهَ شَاكِرٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۵۸﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْتُمُوْنَ

اوز رغبتی ایله یخشیلیک قیلسه اللہ تعالی البتہ قدردان بیلگوچی دور ف۴ البتہ اول ذاتلار که کتمان قیلورلار

مَآ اَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنٰتِ وَالْهُدٰى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنّٰهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتٰبِ ۙ

بیز نازل قیلغان روشن مضمونلارنی و هدایتنی بیزلار انی کتاب ده روشن بیان قیلغانمزدین کیین هم

اُولٰٓئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللّٰهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللّٰعِنُوْنَ ﴿۱۵۹﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا وَ

انه شول ذاتلار دور اول جماعه که لعنت قیلور الارغه اللہ تعالی و لعنت قیلور الارغه لعنت قیلغوچی لار مگر اول جماعه که توبه قیلورلار و

اَصْلَحُوْا وَبَيَّنُوْا فَاُولٰٓئِكَ اَتُوْبُ عَلَيْهِمْ ۚ وَاَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۶۰﴾

صلاح قیلورلار و بیان قیلورلار منه بولار اول ذاتلار دور لار که توبه لارین من قبول قیلورمن و من توبه قبول قیلغوچی رحملیک ذات دورمن ف۵

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَمَاتُوْا وَهُمْ كُفَّارٌ اُولٰٓئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ

تحقیق اول جماعه که کافر بولدیلار و کافر لیک حال لاریده اولدیلار الارغه بولور اللہ تعالی نینگ لعنتی

ف۱ هر بیر مشکل و مصیبت اوچون چاره و علاج صبر ایله نماز دور۔

ف۲ شهیدلار اللہ تعالی یولیده شیرین جان لارین قربان بیرگان ذاتلار بولوب صبر و استقامت ده اعلی درجه تابگان عزیزلار دور لار الار به درزگارلارین حضوریده تیریگ دور لار رسمی اولوگلار کبی ایمسدور لار اللہ تعالی امتحانی بعضاً جانغه و بعضاً مال غه بولور۔

ف۳ صفا و مروه مکه ده ایکی تاغ دور که سیدنا خلیل زمانلاریدین حج قیلغوچیلار الارنی هم طواف قیلور ایردیلار صونگره عرب مشرکلاری اول تاغلارغه ایکی بت قویوب الارنی تعظیم قیلور ایردیلار و صفا و مروه طوافیدین اول بتلار اوچون دیب بیلور ایردیلار اسلام دینی غه مشرف بولغان صحابه لار شرکدین توبه قیلغانلاری اوچون صفا و مروه طوافیدین هم تارتیلدیلار کیین اللہ تعالی حکم نازل قیلدیکه صفا و مروه نی طواف قیلمکده هیچ گناه یوقدور چونکه الارنینگ طوافلاری حج اعمال لاریدین دور قیلونیشی ضرور دور۔

ف۴ دنیوی غرض لار اوچون اللہ تعالی حکملارین یاشیرغوچی انسانلار اوشبو آیت شریفه ولالتیجه لعنتی لاردین حساب قیلولوز اولوشیدین مقدم توبه قیلسه و بوزگان نرسه لارین توزاتسه اللہ تعالی توبه سین قبول قیلور۔

وَالْمَلٰٓئِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٦١﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ

وفرشته لارنینگ وآدملارنینگ ہمہ لارین لعنتلاری الارا ول لعنتده دائم قالودلار نه الاردین عذابنی ینگیل قیلونور

الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿١٦٢﴾ وَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ

ونه الارغه مہلت بیریلور وسیزلارنینگ معبودلارینگیز بیرگنه یلغوز معبود دور اندین باشقه معبود

ع ١٩ ١١ ٣ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ ﴿١٦٣﴾ اِنَّ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ

یوقدور ہم بیحد مہربان نہایتده رحملیک دور البته آسمانلارنی ویرنی پیدا قیلیشده وکیچه وکوندوزنینگ بیرین صونگنده بیری کیلنگ

الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِيْ تَجْرِيْ فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَ

کیلیشیده ودریاده آدملارغه نفعی بار نرسه لارنی آلوب یوروب تورگان کیمه لارده و

مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ مَّآءٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

اول سوده کی انی الله تعالی آسماندین توشوروی کیین اینینگ ایله یرنی تیرگوزدی اوتوب قالغاندین صونگ

وَبَثَّ فِيْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ ۪ وَّتَصْرِيْفِ الرِّيٰحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ

واندہ یوروب تورغوچی ہرقسم جانورلارنی ترقاتدی وحوالارنینگ اوزگارلشیده وآسمان ایله یرآرده تاسنده یوروب تورگان

بَيْنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ النَّاسِ

بولوتده کی الله تعالی حکمی غه تابع دور البته نشانلار بار دور عاقل لار اوچون ف وآدملاردین بعضی لاری بارکه

مَنْ يَّتَّخِذُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَنْدَادًا يُّحِبُّوْنَهُمْ كَحُبِّ اللّٰهِ ؕ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا

الله تعالی دین باشقه لارنی انگا شریک قیلورلار دوست توتورلار الارنی ہم الله تعالی نی دوست توتگان کبی ومؤمنلار الیسه

اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰهِ ؕ وَلَوْ يَرَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْٓا اِذْ يَرَوْنَ الْعَذَابَ ۙ اَنَّ

الله تعالی غه محبتلاری زیاده دور وکاشکی ظالم بولغان جماعه وقتی که عذاب کورورلار (دنیاده) شونی بیلسه لار ایردی کی تمام قوت

الْقُوَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ۙ وَّاَنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾ اِذْ تَبَرَّاَ الَّذِيْنَ

الله تعالی غه دوگنه دور والبته الله تعالی قتیغ عذاب بیرگوچی ذات دور وقتیکه بیزار بولورلار

اتُّبِعُوْا مِنَ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا وَرَاَوُا الْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْاَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾

مقتدالار ده لاربجه ایرگاشگان جماعه دین وکورورلار ہمه لاری عذابنی حرتتی دبیر بیرلاریدین تعلق لاری کیسیلور

وَقَالَ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْا لَوْ اَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّاَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوْا

وتابع لار دیرلارکه کاشکی بیزلارغه بیر بار دنیاغه قایتیمک نصیب بولسه بیزلار ہم بولاردین بیزار بولساک بیچانیکه بولار بیزدین بیزار بولدیلار

مِنَّا ؕ كَذٰلِكَ يُرِيْهِمُ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ حَسَرٰتٍ عَلَيْهِمْ ؕ وَمَا هُمْ

منه شول طرزده الله تعالی الارغه الارنینگ اعمال لارین خالی ارمان قیلوب کورسالور و الار

ف لا اله الا ہو جمله سیده باری تعالی نینگ ذاتی توحیدی و الرحمن الرحیم کلمہ لاریده صفاتی توحیدی ثابت بولوب ایردی ایمدی ان فی خلق السمٰوٰت آیتیده فعلی توحیدی ہم ثابت بولدی یعنی الله تعالی نی ذاتده ہم وصفاتده ہم وافعالده ہم یکه ویگانه دور۔ وحده لا شریک له دور

ع ٢٠ ٤ ٤

بخارجين من النار ﴿١٦٧﴾ يا أيها الناس كلوا مما في الأرض حلالا

دوزخ دین ہرگز چیقغوچی لار ایماسلار اے انسانلار یر یوزی دہ بار حلال و پاکیزہ رزق لاردین ییںگ لار

طيبا ولا تتبعوا خطوات الشيطان إنه لكم عدو مبين ﴿١٦٨﴾

و شیطان ایزلاریدین یورمنگ لار اول سیز لارغہ روشن دشمن دور

إنما يأمركم بالسوء والفحشاء وأن تقولوا على الله ما لا تعلمون ﴿١٦٩﴾

اول حقیقتدہ سیزلارنے بوور و یمان الیشغہ و بیحیالیکغہ و بیلیگان نرسہ لارنگیزنے اللہ تعالیٰ غہ نسبت بیرگیشلاریںگیزغہ

وإذا قيل لهم اتبعوا ما أنزل الله قالوا بل نتبع ما ألفينا

و قچان الارغہ دیلیسہ کہ تابع بولونگلار اللہ تعالیٰ نازل قیلغان حکم غہ دیرلار بلکہ بیز لار تابع بولورمیز اول نرسہ غہ کہ آتہ

عليه آباءنا أولو كان آباؤهم لا يعقلون شيئا ولا يهتدون ﴿١٧٠﴾

بابالاریمیزنے انینگ اوستدہ تاپدوک آیا آتہ بابالاری ہیچ بیر نرسہ نے توشونماسہ لار ہم دراہ راستدہ بولماسہ لار ہم (تابع بولورلار مو ف١)

ومثل الذين كفروا كمثل الذي ينعق بما لا يسمع إلا دعاء

دکافرلار مثال لاری شونگا اوخشار بیر کیشی بیر نرسہ نے چاقیردرکہ اول آواز و چاقردین باشقہ نرسہ نے اشیتماس (شول طرزدہ)

ونداء صم بكم عمي فهم لا يعقلون ﴿١٧١﴾ يا أيها الذين آمنوا

الارکرلار دورلار گنگ لار دورلار کور لار دورلار پس الار ہیچ بیر نرسہ نے توشونماسلار ف٢ اے مومن لار

كلوا من طيبات ما رزقناكم واشكروا لله إن كنتم إياه

ییںگ لار بیز سیزلارغہ عطا قیلغان رزق لارنینگ حلال لاریدین و اللہ تعالیٰ غہ شکر قیلینگ لار اگر انگا گنہ

تعبدون ﴿١٧٢﴾ إنما حرم عليكم الميتة والدم ولحم الخنزير

عبادت قیلسنگیزلار حقیقت شول کہ اللہ تعالیٰ حرام قیلغاندور سیزلارغہ اولگان جانورنے و قاننے و تونگغوزگوشتینی

وما أهل به لغير الله فمن اضطر غير باغ ولا عاد فلا إثم

و اللہ تعالیٰ دین باشقہ نینگ نامی نے آلولغان جانورنے ف٣ پس کیمکہ نافرمان بولماي و حد یدین آشماي ناچار بولسہ اگر ہیچ گناہ یوقدر

عليه إن الله غفور رحيم ﴿١٧٣﴾ إن الذين يكتمون ما أنزل

اللہ تعالیٰ البتہ مغفرت و رحمت صاحبی دور البتہ اول ذاتلارکہ یشیریتور لار اللہ تعالیٰ توشورگان کتابنی

الله من الكتاب ويشترون به ثمنا قليلا أولئك ما يأكلون

و انینگ بدلیغہ آز بہانی الار اوز قارن لاریغہ یماسلار مگر

في بطونهم إلا النار ولا يكلمهم الله يوم القيامة ولا يزكيهم

اوت نے و اللہ تعالیٰ قیامت کونی الار ایلہ سوزلاشماس و نہ الارنے پاک قیلور

ف١ آتہ بابالار اگر توغری یولدہ اوتکان بولسہ لار الارنینگ قالغان یولغہ یوریمک ممنوع ایسدور لیکین الار یورگان یول ہدایت بولماي ضلالت بولسہ اول حالدہ الارغہ تقلید ناجائز دور۔

ف٢ سرکش کافرلارغہ تبلیغ قیلیک توقاي لاردہ گی جانورلارنے چاقیرمک کبی دور الار آواز اشیتور باشقہ ہیچ بیر نرسہ نی توشونماس کافرلار حق نے اشیتمیدین کر دورلار حق نے سوزلامیدین گنگ دورلار و حق نے کورمیدین کور دورلار بو اوچ نعمتدین محروم جماعہ دین ہدایت امید قیلوب بولماس ہر کیم اوزی بیلیاسہ بیلیگان نینگ سوزیغہ کیرماسہ انینگ ہم حالی شول دور

ف٣ جانورنی ذبح قیلور ساعتدہ بت یا جن یا پیغمبر یا پیرنامین آلوب ذبح قیلولسہ یا کہ الاردین بیر لارنینگ رضا و خشنودلیک لارین قصد قیلولسہ سویلگان جانور حرام بولور اگرچہ بسم اللہ دیلیگان بولسہ ہم چونکہ جاننے جان بیرگوچی دین باشقہ غہ نذر قیلوب بولماس۔

ف ١ قصاص معنی سی لغتده برابرلیک و تینگلیک دور اسلام دین اؤل بیو و لار و عرب لارده قاعده شؤل ایدی کہ بیرنسلیک اولوغ آدم نینگ قلے

وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ

دبار دور الارا وچون دردناک عذاب — انہ شولار دور لار اول جماعہ کہ ہدایت بدلیده گمراہلیکنی ساتوب آلدیلار

وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ ۚ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ

و مغفرت بدلیده عذابنی و الار دوزخ اوتیغہ نہ قدر صبرلاری بیو کدور — بو نرسہ شونینگ اوچوندور کہ اللہ تعالے

نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ۗ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ

بو کتابنی حق ایلہ توشورگان ایردی و اول جماعہ کہ شونداغ کتاب حقنده اختلاف قیلورلار الار قارشلیقده نہایتده اوزاق

ع ٢١ ٩ ٥

بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

کیتدیلار — یخشیلیک بو گنہ ایسدور کہ یوزلا نیگز نے مشرق و مغرب طرفیغہ قیلسانگیز لار

وَلَٰكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ

ولیکن یخشی آدم اول کیشی دور کہ ایمان کیلتورور اللہ تعالے غہ و قیامت کونیغہ و فرشتہ لارغہ و کتابلارغہ

وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

و پیغمبرلارغہ — و بیرور مالینی خدا محبتیده قریندا شلاریغہ — و یتیم لارغہ

وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ

و مسکین لارغہ و مسافرلارغہ و سوال قیلگوچی لارغہ و گردنلارنے آزاد قیلیشغہ — و ادا قیلور

الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا ۖ

نمازنے — و بیرور زکات نے — و اول جماعہ کہ وفا قیلورلار عہدلاریغہ قچان عہد قیلسہ لار

وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ ۗ أُولَٰئِكَ

و صبر قیلورلار محتاجلیکده و بیمارلیکده — و اوروش وقتیده — انہ شول ذاتلار دورلار

الَّذِينَ صَدَقُوا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

اول بنده لارکہ (دعوالاریده) راست تورویلار — و انہ شول ذاتلار دورلار قورقوچیلار — اے مومن لار

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى ۖ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ

فرض قیلوندی سیزلارغہ اولدورولگانلار حقنده قصاص — آزاد آدم اورنیغہ آزاد — و قل اورنیغہ قل

وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ ۚ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ

و خاتون اورنیغہ خاتون — پس کیمی کہ اینینگ اوچون برادری طرفیدین اندک ہم عفو ایتولدی قاعده غہ مطابق طلب قیلونسون انگا یخشے

بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ

لیکایلہ ادا ایتولسون — بو نرسہ آسانلیک دور پروردگارلاریگیزطرفیدین

اولدورولسہ اورنیغہ پست ذاتلیک آدملارنینگ آزادلاریدین بیرینی اولدورور ایردیلار والاردین خاتون کیشے اولسہ اورنیغہ بولار دین ایرکک نے والاردین بیرآزاد اورنیغہ بولاردین ایکے آزادنے اولدورور ایردیلار پروردگار بو آیتده اول قاعده دین منع قیلوب مرحمت قیلورکہ قصداً اولدورولگانلار حقیده برابرلیک لازمدر ہمہ جان برابردور آزاد اورنیغہ آزادنے و قل اورنیغہ قل نے و خاتون اورنیغہ خاتون نے اولدورولسون بو خصوصده نسبلیک بے نسب امیر غریب قل آزاد خاتون ایرکک یاش قری خستہ ساغ ہمہ سی برابر دور فائدہ ایرکیشی اگر خاتون کیشے نے یا آزاد آدم قلنی اولدورسہ قصاص آلونورمی یا یوق بو مسئلہ ده بو آیت ده بیر حکم یوقدر اینینگ اوچون علمالار موندہ اختلاف قیلوبدورلار امام ابوحنیفہ رحمۃ اللہ علیہ ان النفس بالنفس آیتیدین وہم المسلمون تتکافؤ دماؤہم حدیثی دین استنباط قیلوب دیرلارکہ بو ایکے صورتده ہم قصاص آلونور لیکن غلام قاتل نینگ اوز غلامی بولماسہ و اول جناب مذہبلاریده ذمی نے اولدورگان مسلمان دین ہم قصاص آلونور داکر مقتول وارثلاریدین بعضے سے عفو ایتسہ قاتل دین قصاص آلونماس

وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۷۸﴾ وَلَكُمْ

ورحمتدور پس کیمی کہ موندین کیین ہم تعدی قیلور باردور انینگ اوچون دردناک عذاب اے عاقل لار

فِي الْقِصَاصِ حَيٰوةٌ يّٰاُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿۱۷۹﴾

قصاص دہ سیزلار اوچون حیات بار دور تاکہ سیزلار سقلانورسیز لار

كُتِبَ عَلَيْكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ اِنْ تَرَكَ خَيْرًا ۖۚ ۨالْوَصِيَّةُ

سیزلرغہ فرض قیلوندی ف۱ قچان فیسی بیرلارینگیزغہ اولوم کیلسہ اگر اول اوزی مال ہم قالدورسہ وصیت قیلمک

لِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ بِالْمَعْرُوْفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۸۰﴾

آتہ آنہ سیغہ و قریندا اشلاریغہ مناسب صورتدہ بو حقدور پرہیزگار لار اوچون

فَمَنْۢ بَدَّلَهٗ بَعْدَ مَا سَمِعَهٗ فَاِنَّمَآ اِثْمُهٗ عَلَى الَّذِيْنَ يُبَدِّلُوْنَهٗ ۭ

وکیمی کہ اوزگارتور وصیت نے ایشیتوب توروب پس انینگ گناہی اوشال انی اوزگارتگوچی لارغہ بولور

اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۱۸۱﴾ فَمَنْ خَافَ مِنْ مُّوْصٍ جَنَفًا اَوْ اِثْمًا

اللہ تعالے البتہ ایشیتگوچی وبیلگوچی ذاتدور کیمی کہ وصیت قیلگوچی نینگ طرفدار لیکیدین یا گنہگار بولوشیدین قورقسہ و

٢٢ ع ٦ ٦ فَاَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَآ اِثْمَ عَلَيْهِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۸۲﴾ يٰٓاَيُّهَا

الار اورتالاریني اصلاح قیلسہ اول آدم غہ ہیچ گناہ یوقدور اللہ تعالے البتہ مغفرت قیلغوچي نہایتدہ رحم قیلغوچي اللہدور اے

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ

مومن لار فرض قیلوندی سیزلارغہ روزہ نے ایچنا نیک فرض قیلونغان ایدی سیزلاردین اول

مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿۱۸۳﴾ اَيَّامًا مَّعْدُوْدٰتٍ ۭ فَمَنْ كَانَ

اوتگانلارغہ تاکہ سیزلار پرہیزگار بولونگ لار بیرنیچہ سنا غلیغ کونلار دسیزلاردین کیمی کہ

مِنْكُمْ مَّرِيْضًا اَوْ عَلٰي سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ اَيَّامٍ اُخَرَ ۭ وَعَلَى الَّذِيْنَ

بیمار بولسہ یا سفرا وستیدہ بولسہ باشقہ کونلاردین عددنے تولدورسون و قادر کیلشے لارغہ

يُطِيْقُوْنَهٗ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِيْنٍ ۭ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ

بیر مسکین غہ طعام بولارلیک فدیہ لازم دور وکیمی کہ اوز رغبتی ایلہ یخشیلیک قیلسہ اول اوزی

خَيْرٌ لَّهٗ ۭ وَاَنْ تَصُوْمُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۸۴﴾ شَهْرُ

اوچون یخشی دور و روزہ توتمک لارینگیز سیزلار اوچون یخشی راقدور اگر بیلسنگیز لار رمضان آییے

رَمَضَانَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ فِيْهِ الْقُرْاٰنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنٰتٍ

اول آی دور کہ اندہ قران توشورولگاندور کہ انسانلار اوچون ہدایت دور و ہدایت نینگ وحق ایلہ

ف۱ بو وصیت میراث آیتلاری نازل بولوشدین مقدم فرض ایردی ہوزگرہ فرضیتی قالمادی بلکہ استحباب درجہ سیغہ توشدی اول ہم وارث غہ بولماسہ اما خلق ایلہ معاملہ سی بار کیشے اوچون معاملہ سینی صاف قیلوب کیتمک اوچون وصیت قیلمک ہر حالدہ فرض دور

ف۲ وصیت موافق شرع بولسہ انے تغییر بیرمک گناہ بولور اگر بیر انسان وصیتیدہ بیر طرفغہ آغمالیک قیلسہ یا غلط قیلسہ یا خلاف شرع وصیت قیلسہ اول حالدہ ہر ایکے طرفغہ شرعی مصلحت بیروب اصلاح قیلوب قویسہ بو تغییر ایسیدورور بو مصلح گنہگار بولماس۔

مِّنَ الْهُدٰى وَالْفُرْقَانِ ۚ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ؕ

باطل نے جدا قیلیلیک نینگ روشن دلیللار بیدور سیزلاردین کیم شول آی نے تاپسه انینگ روزه سین توتسون

وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلٰى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ ؕ يُرِيدُ اللّٰهُ

وکیمی که بیمار دور یا سفرده مستقده دور باشقه کونلاردین عدد نے تولدورسون الله تعالی سیزلارغه

بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ ؗ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا

آسانلیکنی خواهلار و خواهلاماس سیزلارغه قیینلیکنی و شونینگ اوچونکه تولدورغایلار عدد نے و بیان قیلینگلار الله تعالی

اللّٰهَ عَلٰى مَا هَدٰىكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

نینگ اولوغلیکینی هدایت قیلغانی اوچون سیزلارنے وتاکه سیزلار شکر قیلینگلار وقچان سوال بیرسه لار سیزغه

عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ ؕ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ ۙ فَلْيَسْتَجِيبُوا

نینگ بنده لاریم نینگ حضورسیده و پس من یقین دورمین قبول قیلورمن دعا قیلغوچی نینگ دعاسین قچان اول منگا دعا قیلسه لازم دورکه الار هم نینگ

لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾ أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ

حکمیمنی قبول قیلسونلار و منگا ایمان کیلتورسونلار تاکه الار هدایت تاپسونلار حلال قیلوندی سیزلار اوچون روزه کیچه لارنده

الرَّفَثُ إِلٰى نِسَائِكُمْ ؕ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ ؕ

خاتونلاریگیزغه یقین بولمک الار سیزلارغه پرده دورلار و سیزلار الارغه پرده دور سیزلار

عَلِمَ اللّٰهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ ۚ

الله تعالی غه معلوم دورکه سیزلار اوز اوزلارینگیزغه خیانت قیلور ایدینگیزلار پس توبه لارینگیزنے قبول قیلدی و سیزلارنے عفو ایتدی

فَالْئٰنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ ۚ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا

ایمدی سیزلار الارغه یقین بولسه بیرینگلار و طلب قیلینگ لار الله تعالی سیزلار اوچون یازگان نرسه نے و ییینگلار و ایچینگلار

حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ۖ

تا روشن معلوم بولگونچه سیزلارغه صبح نینگ آق ایپی قاره ایپی دین کیین

ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ ۚ وَلَا تُبَاشِرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي

روزه لارینگیزنے تمام قیلینگ لار کیچه غچه و یقین لیک قیلمنگ لار الارغه مسجدلارده اعتکافده اولتورگان

الْمَسَاجِدِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ اللّٰهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا ؕ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ آيَاتِهِ

حاللارینگیزده بو نرسه لار الله تعالی نینگ منع قیلغان نرسه لاریدور سیز الارغه یقین لاشمنگ لار منه شول طرزده بیان قیلور الله تعالی اوز نشانلاریغ

لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ

آدم لارغه تاکه الار سقلانسونلار و ییمنگ لار بیر بیرلارینگیز نینگ مال لارینگیزنے اوز اوزلارینگیزده ناجائز صورتده

ف ۱ ابتدای اسلام ده روزه بیگیه فرض قیلونغان کونلارده هر بیر مسلمان روزه توتمکده یا فدیه بیرمکده مختار ایردی کیین عادت بولغاندین صونگ بو اختیار نے آلوب توبولدی فدیه بیر مسکین غه ایکی وقت تویغوزوب طعام بیرمکدور اگر موندین زیاده بیرسه یخشی دور

ف ۲ بو آیت شریفه ایله یوقاریده گی آیتده بیرلگان اختیارنے بند قیلوندی ایندی هر کیشی رمضان نے تاپسه و اوزی بیمار یا سفرده بولماسه انینگ ذمه سیغه رمضان روزه سی فرض دور اوزینی توتولور توتماسه اورنیغه مسکین غه فدیه بیرمک ناجائز دور هر کیم بو کونلارده هم روزه توتماسه فدیه بیرسه بولور دلیسه اول آدم بی دین دور جاهل دور

ف ۳ روزه عبادتی بیگیه فرض قیلینغان زمانلارده کیچه نینگ اولیده یتیب ایچیک خاتون ایله صحبت قیلمک جائز بولسه هم بیر اوخلاب تورگاچ بو نرسه لار همه سی ممنوع ایردی بعضی لار بو حکم غه خلاف قیلدیلار صونگره حضور نبی غه کیلوب اقرار ایتدیلار

دتوبه طریقه سینے سوردیلار شول واقعه اوستیده بو آیت نازل بولدی و بو تون کیچه یتیگ ایچیک صحبتغه اجازت بیرلیدی و سبب بولغان ذاتلار توبه لاری قبول قیلوندی

لیکین خاتون صحبتی اعتکافده کیچه و کوندوز ممنوع دور. الله تعالی یازگان نرسه اولاد دور آق الیف صبح دور و قاره ایپ کیچقرون دور.

وَتُدْلُوا بِهَآ اِلَى الْحُكَّامِ لِتَاْكُلُوْا فَرِيْقًا مِّنْ اَمْوَالِ النَّاسِ بِالْاِثْمِ

دنیکوزمنگ لارانی حاکم لارقا شلار ایغه تاکه آدملار مال لاریدین بیر مونچه سینی ناشرعی بیر طریقه ده ییینگ لار حال

وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿١٨٨﴾ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْاَهِلَّةِ ؕ قُلْ هِيَ مَوَاقِيْتُ

بو که حقیقت اوزلار نگیزغه معلوم دور ف١ سوال بیرورلار سیزغه یانگی آی لار خصوصیده سیز دینگ الار انسان لار اوچون

لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ ؕ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِاَنْ تَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ ظُهُوْرِهَا وَلٰكِنَّ الْبِرَّ

درج اوچون تیین لانغان وقتلار دور و یخشی عمل بو ایاس که سیز لار اویلارغه آرقه طرفیدین کیلسنگ لار دلیکین یخشی عمل

مَنِ اتَّقٰى ۚ وَاْتُوا الْبُيُوْتَ مِنْ اَبْوَابِهَا ۪ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿١٨٩﴾

شول دور که بیر کیمسه الله تعالی دین قورقسون و سیز اویلارغه اوز دروازه لاریدین کیر بیرینگ لار و الله تعالی دین قورقونگ لار تاکه نجات تاپور سیز لار ف٢

وَقَاتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ يُقَاتِلُوْنَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ

و الله تعالی یولیده اول جماعه ایله اوروش قیلینگ لار که سیز لار ایله اوروشور لار و تعدی قیلمنگ لار الله تعالی

لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿١٩٠﴾ وَاقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوْهُمْ وَاَخْرِجُوْهُمْ

تعدی قیلگوچیلار نی البته یخشی کورماس ف٣ و الار نی اولدورونگ لار قیتیی بیر یرده تاپسانگیز لار و الار نی چیقارینگ لار

مِّنْ حَيْثُ اَخْرَجُوْكُمْ وَالْفِتْنَةُ اَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ ۚ وَلَا تُقٰتِلُوْهُمْ

اول مقام دین که اندین الار سیز لارنی چیقاردیلار و فساد اولدوروشدین زیاده قتتیغ دور و اوروش قیلمنگ لار الار ایله

عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتّٰى يُقٰتِلُوْكُمْ فِيْهِ ۚ فَاِنْ قٰتَلُوْكُمْ فَاقْتُلُوْهُمْ ؕ

مسجد حرام قاشنده تا الار اول مقام ده سیز لار ایله اوروشمگونچه اگر الار اول یرده سیز لار ایله اوروشسه لار سیز لار هم الار نی اولدورونگ لار

كَذٰلِكَ جَزَآءُ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٩١﴾ فَاِنِ انْتَهَوْا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٩٢﴾

کافر لار سزالاری شوندا انغ بولور پس اگر الار کفر دین قایتسه لار الله تعالی البته مغفرت و رحمت صاحبی دور

وَقٰتِلُوْهُمْ حَتّٰى لَا تَكُوْنَ فِتْنَةٌ وَّيَكُوْنَ الدِّيْنُ لِلّٰهِ ؕ فَاِنِ انْتَهَوْا

و اوروشونگ لار الار ایله تا فساد قالمگونچه و الله تعالی نینگ دینی قائم بولگونچه پس اگر الار قایتسه لار تعدی یوق دور

فَلَا عُدْوَانَ اِلَّا عَلَى الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٩٣﴾ اَلشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ

مگر ظالم لارغه ف٤ حرمتلیک آی حرمتلیک آیغه مقابل دور

وَالْحُرُمٰتُ قِصَاصٌ ؕ فَمَنِ اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوْا عَلَيْهِ

و حرمتلیک نرسه لار نینگ همه لاری بیر بیر لاریغه مقابل دور لار هر کیم سیز لارغه تعدی قیلسه سیز لار هم انگا اول سیز لارغه قیلگان تعدی برابر یده

بِمِثْلِ مَا اعْتَدٰى عَلَيْكُمْ ۪ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ مَعَ

تعدی قیلینگ لار و الله تعالی دین قورقونگ لار و بیلینگ لار که الله تعالی البته

ف١ باشقه نینگ مالینی ناجائز صورتده یک سنی سی اوغور لیک قیلیک و خیانت ایتیک و فریب بیریک و رشوت ییک و روزلیک قیلوب آلیک و قمار ده یوتوب کیتیک و ناجائز تجارت ایله قولغه کیلتوریک دور منه بو صورت لار نینگ هر بیری بیله مال حاصل قیلیک شرعیده حرام دور و هم ظالم حاکم لار باشقه نی مالیدین خبر بیریک یا اوز مالین الار رشوت طریقه سیده بیریک یا الار ایله بیر لوب حرام خور لیک قیلیک تمام ناجائز دور۔

ف٢ قدیم عرب لار احرام غه کیرگاندین صونگ ییته اویلاریغه کیرگمکچی بولسه لار دروازه دین کیرماي تام دین توشر یا آرقه سیدین تیشوب کیرور ایردیلار و بو نرسه نی یخشی عمل ویب اعتقاد ایتور ایردیلار الله تعالی بو آیتده بو عقیده نی غلط لیکین بیلدوردور۔

ف٣ اوروش کوزلار یده دشمن نینگ یاش بالالارین و خاتونلارین و قری آدملارین قصداً اولدوروریک و حرم حد و دیده اوز طرفلاریدین اوروش باشلامک تعدی قیلیک یعنی حد دین اشیک بولور بو نرسه ممنوع ایکا

ف٤ فساد و فتنه دین دین

چیقیک و باشقه نی چیقار مکدور بو نرسه لار حرم ده و محترم آیلارده اوروش قیلمکدین هم یمان دور جهاد شونینگ اوچون مشروع بولغان دور که ظلم یوقالسون و دین دین خلق نی گمراه قیلو ناسون و الله تعالی حکمی جاری بولسون۔

ف۱ ۶ نچی سنه هجری ده عمره اوچون بارگان ده رسول اکرم نے و صحابه لاری کافرلار ذی القعده ده حرم حدود دیه احرام حالتیده توسدیلار، یتی سنه ده شول عمره قضاسی اوچون باردیلار لیکین اوروش توغری کیلوب قالسه نیمه قیلور میز دیب صحابه لار قورقدیلار پروردگار بو آیت ایلا اولارغه جواب بیرورکه اولار حرم تیلیک نی سلار نینگ حرمتلارین پایمال قیلسه لار سیز لارهم اولار دین انتقام آلینگ لار۔

الْمُتَّقِيْنَ ﴿١٩٤﴾ وَاَنْفِقُوْا فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ وَلَا تُلْقُوْا بِاَیْدِیْكُمْ اِلَی

سقلانغوچی لار ایله دور ف۱ و الله تعالی نینگ یولیده صرف قیلینگ لار و او زلارینگیزنی او ز قول لارینگیز ایله هلاکت غه

التَّهْلُكَةِ ۚۛ وَاَحْسِنُوْا ۚۛ اِنَّ اللّٰهَ یُحِبُّ الْمُحْسِنِیْنَ ﴿١٩٥﴾ وَاَتِمُّوا

تاشلامانگ لار و یخشیلیک قیلینگ لار الله تعالی یخشیلیک قیلگوچیلارنی البته دوست توتار ف۲ و الله تعالی رضاسی اوچون

الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلّٰهِ ؕ فَاِنْ اُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَیْسَرَ مِنَ الْهَدْیِ ۚ

حج و عمره نی تمام قیلینگ لار و اگر منع ایتولسنگیز لار پس نیمه که میسر بولسه قربانلیک دین (قیلینگ لار)

وَلَا تَحْلِقُوْا رُءُوْسَكُمْ حَتّٰی یَبْلُغَ الْهَدْیُ مَحِلَّهٗ ؕ فَمَنْ كَانَ

و باشلارینگیز ساچین آلدورمنگ لار تا قربانلیک جانوری اوز محلی غه یتماگونچه و کیمی که سیزلار دین بیمار

مِنْكُمْ مَّرِیْضًا اَوْ بِهٖۤ اَذًی مِّنْ رَّاْسِهٖ فَفِدْیَةٌ مِّنْ صِیَامٍ اَوْ صَدَقَةٍ

بولسه یا انینگ باشده بیرار قسم اذیت بولسه پس اول حالده فدیه بیرسون یعنی روزه توتسون یا صدقه بیرسون

اَوْ نُسُكٍ ۚ فَاِذَاۤ اَمِنْتُمْ ٚ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ اِلَی الْحَجِّ فَمَا

یا قربانلیک قیلسون کیین قچان امانده بولسنگیز لار کیمی کر (بیرسنه ده) عمره ایله حج نی قیبوب فائده قیلمکچی بولسه (یعنی تمتع و قران) قربانلیک دین نیمه

اسْتَیْسَرَ مِنَ الْهَدْیِ ۚ فَمَنْ لَّمْ یَجِدْ فَصِیَامُ ثَلٰثَةِ اَیَّامٍ

میسر بولسه بیرسول و کیمی که انی تاپا آلماسه پس اوچکون روزه

فِی الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ اِذَا رَجَعْتُمْ ؕ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ؕ ذٰلِكَ

توتور حج کونلاریده و یتی کون قچان قایتسه نگیزلار انه شول اون کون بوتون بولدی منه بو نرسه

لِمَنْ لَّمْ یَكُنْ اَهْلُهٗ حَاضِرِی الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ

اول کیشی اوچوندورکه انینگ اهلی مکه مکرمه ده بولماسه و الله تعالی دین قورقینگ لار

وَاعْلَمُوْۤا اَنَّ اللّٰهَ شَدِیْدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾ اَلْحَجُّ اَشْهُرٌ مَّعْلُوْمٰتٌ ۚ

و بیلینگ لار که الله تعالی حقیقتاً عذاب بیرگوچی ذاتدور ف۳ حج بیرنیچه معلوم آی لار

فَمَنْ فَرَضَ فِیْهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوْقَ ۙ وَلَا جِدَالَ

دور پس کیمی که اول آیلارده حج نی قصد قیلور (انینگ اوچون) خاتون ایله صحبت و گناه و جنجال

فِی الْحَجِّ ؕ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَیْرٍ یَّعْلَمْهُ اللّٰهُ ؔؕ وَتَزَوَّدُوْا فَاِنَّ

حج ده ممنوعدور و سیزلار قیسی بیر یخشی عمل نی قیلور سیزلار الله تعالی انی بیلور و یول اوچون آزوق آلینگ لار و آزوقنینگ

خَیْرَ الزَّادِ التَّقْوٰی ۫ وَاتَّقُوْنِ یٰۤاُولِی الْاَلْبَابِ ﴿١٩٧﴾ لَیْسَ عَلَیْكُمْ

یخشیسی پرهیزدور و ای عاقل لار مندین قورقینگ لار سیزلار اوچون گناه

مع ١ (عند المتقدمین)

ع ٢٤ / ٨ (وقف النبی صلی الله علیه وسلم)

ف۲ جهاد اوچون مال صرف قیلماسلیک او زاو زینی هلاک قیلمکلیک بولور۔

ف۳ حج و عمره الله تعالی رضاسی اوچون قیلونور نه که خلق کورسون یا حاجی نام آلای دیب اگر بر کیشی حج یا عمره اوچون احرام غه کیرگاندین صونگ بیرار دشمن سبب بولوب یا خسته لیک پیدا بولوب مکه غه یتیا آلمای یولده توختاب قالسه اول کیشی میسر بولغان بیر قربانلیک نی حرم غه بیرار کیشی قولیدین بیروب یبارور و تعیین قیلورکه بو جانورنی فلان کونی مکه حرمی ده ذبح قیلونسون قچان اول جانورنینگ مکه غه یتوب ذبح ایتولغانلیکی جزم معلوم بولسه کیین ساچین آلدوروب احرام دین چیقور مونده ین اول هرگز ساچ آلدورماس بوقانسه احصار قانسه دیلور (مسئله) حالت احرام ده بیر کیشی خسته بولسه یا باشیده آغریق یا زخم بولسه اول آدم ضرورت اوچون ساچین آلدورسه لیکن فدیه بیرور فدیه سه اوچکون لیک روزه توتور یا آلتی مسکین نے توتیغور ورر یا بیرقوی یا ایچکی قربانلیک قیلور بوقان سه جنایت قانسه دیلور گدالیکدین پرهیز حاجی اوچون اعلی آزوق دور۔ حج آیلاری شوال ذو القعده ذو الحجه اونی دور۔

ف۱ حج کونلاریده ، حج سفریده تجارت قیلیش جائز دور گناه ایمسدور مقصود اصلی حج بولغاندین کیین تجارت نقصان قیلماس مشعر حرام بیر تاغ نینگ نامی دور که مزدلفه ده دور او شال

جُنَاحٌ اَنْ تَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ ؕ فَاِذَآ اَفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفٰتٍ

ایمسدور پروردگارلاریڭیزدین رزق طلب قیلیشلاریڭیز کیین وقتی که عرفات دین قایتورسیزلار

فَاذْكُرُوا اللّٰهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ ۪ وَاذْكُرُوْهُ كَمَا هَدٰىكُمْ ۚ وَاِنْ

مشعر حرام قاشیده (مزدلفه) ده الله تعالی نی یاد قیلیڭلار ف۲ و یاد قیلیڭلار انی اوزی تعلیم بیرگان طریقه ده مونداین اول سیزلار

كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلِهٖ لَمِنَ الضَّآلِّیْنَ ﴿۱۹۸﴾ ثُمَّ اَفِیْضُوْا مِنْ حَیْثُ

گمراهلاردین ایردیڭیزلار کیین سیزلار قایتیڭلار اول مقام دین که آدملار اول یردین

اَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ﴿۱۹۹﴾ فَاِذَا

قایتورلار و الله تعالی دین مغفرت طلب قیلیڭلار البته الله تعالی مغفرت قیلغوچی نهایته رحملیک ذات دور ف۳ کیین وقتیکه

قَضَیْتُمْ مَّنَاسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَذِكْرِكُمْ اٰبَآءَكُمْ اَوْ اَشَدَّ ذِكْرًا ؕ

ادا قیلوب بولسڭیزلار حج نینگ رکن لاریني پس یاد قیلیڭلار الله تعالی نی آته بابالاریڭیزنی یاد قیلغانلاریڭیزکبی یا اندین هم زیاده یاد قیلیڭلار

فَمِنَ النَّاسِ مَنْ یَّقُوْلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا وَمَا لَهٗ فِی الْاٰخِرَةِ

و آدملاردین بعضیلاری دیرلار ای ربیمیزسن بیزلارغه دنیاده گنه بیرگیل و انینگ اوچون آخرتده هیچ

مِنْ خَلَاقٍ ﴿۲۰۰﴾ وَمِنْهُمْ مَّنْ یَّقُوْلُ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً

نصیب یوقدور و الاردین بعضیلاری دیرلار ای ربیمیز بیزلارغه دنیاده هم یخشی حالت

وَّفِی الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿۲۰۱﴾ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ نَصِیْبٌ

و آخرتده هم یخشی حالت عطا قیلغیل و دوزخ عذابیدین بیزلارغه نجات بیرگیل منه بو ذاتلارغه عمل لاریدین حاصلی

مِّمَّا كَسَبُوْا ؕ وَاللّٰهُ سَرِیْعُ الْحِسَابِ ﴿۲۰۲﴾ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فِیْٓ اَیَّامٍ

دین اولوغ نصیب حاصل بولور و الله تعالی تیز دین حساب آلغوچی ذات دور ف۴ و یاد قیلیڭلار الله تعالی نی سناغلیغ

مَّعْدُوْدٰتٍ ؕ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِیْ یَوْمَیْنِ فَلَآ اِثْمَ عَلَیْهِ ۚ وَمَنْ تَاَخَّرَ

کونلارده پس کیمی که ایکی کون ایچیده کوچمکنه شاشیلسه انگا هیچ بیر گناه یوقدور و کیمی که تاخیر قیلسه

فَلَآ اِثْمَ عَلَیْهِ ۙ لِمَنِ اتَّقٰی ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ اِلَیْهِ تُحْشَرُوْنَ ﴿۲۰۳﴾

انگا هم هیچ بیر گناه یوقدور یعني اول کیشیغه که الله تعالی دین قورقور و قورقونگلار الله تعالی دین و بیلینگلار که البته انینگ حضوریغه جمع قیلینورسیزلار

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ یُّعْجِبُكَ قَوْلُهٗ فِی الْحَیٰوةِ الدُّنْیَا وَیُشْهِدُ اللّٰهَ

و آدملاردین شوندایغ آدم هم بار که انینگ دنیا حیاتی خصوصیده قیلغان سوزی سینگا خوش کلور و بو لیده بار نرسه غه خدانی گواه قیلور

عَلٰی مَا فِیْ قَلْبِهٖ ۙ وَهُوَ اَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿۲۰۴﴾ وَاِذَا تَوَلّٰی سَعٰی فِی الْاَرْضِ

حال بو که اول مخالفده همه دین زیاده قتیغ دور و او شال آدم تیجان حضوریڭیزدین قایتسه فساد غرضی ایله مملکت نینگ هر طرفیغه یوگورر

نصف

تاغ اوستیده قیام افضل دور و ، نه مزدلفه نینگ بیر یرید قیام و وقوف جائز دور مگر وادی محسّره بولماس

ف۲ مکه لیک لار اسلام دین اوّل حج قیلغانلاریده وقوف اوچون عرفاتغه قدر بارماس ایردیلار بلکه حرم حدودلاریده توروراید یلار چونکه عرفات حرم دین تاشقاری ایردی بانتیجه تمام خلق عرفاتغه باروب وقوف قیلوب قایتور ایردیلار پروردگار مرحمت قیلور که ای مکه لیکلار سیزلار هم مکر عرفاتیشیده آدملار وقوف قیلوب قایتیغان یردین قایتینگلار داو تکان خطالاریڭیز اوچون استغفار قیلینگلار .

ف۳ حج کونلاریده قدیم عرب لار آته بابالاریدین فضائل و محاسنلاریني بیان قیلوب فخر قیلور ایردیلار پروردگار بو رسم دین مسلمان لارني منع قیلور آته بابادین زیاده خدا لاریني یاد قیلیشغه بویوردیلار قیلغوچیلاردین بعضیلاری دعالاریده دنیاوی کارا حشمتو عزت نی گنه طلب قیلورلار لار اوچون آخرتده حصه بیرلماس و بعضیلاری دنیاده هم و آخرتده عزت و آرام طلب قیلورلار لار اوچون قیامت کونی یوک درجه و اولوغ ثواب عطا قیلورلار .

ف۴ سناغلیغ کونلار ذی الحجه نینگ اون بیرنچي اون ایکینچي و اون اوچینچي کونلاریدور بیر مسلمان حج کونلاریده خدادین قورقسه و خلاف شرع ایشلاردین سقلانسه اول آدم اوچون منی ده ایکی کون تورمک و اوچ کون تورمک برابر دور لیکین اوچ کون تورمک افضل دور .

لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ ۗ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿۲۰۵﴾
دا ایکین لارنینگ وحیوانلار نینگ ہلاکیغہ اوروتور و اللہ تعالےٰ فساد نے دوست توتماس

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ ۚ
و قچان انکا اللہ تعالےٰ دین قورق دیلیسہ انینگ غروری ینہ گناہ غہ آمادہ قیلور اول آدم اوچون جہنم کفایہ قیلور

وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۲۰۶﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
دجہنم نہایتدہ یمان مقام دور ف۱ وبعضی انسانلار بارکہ اللہ تعالےٰ رضاسین طلب ایتوب اوز جانین ہم

مَرْضَاتِ اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿۲۰۷﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا
ساتوب یبارور واللہ تعالےٰ بندہ لاریغہ نہایتدہ مہربان دور ف۲ اے مومن لار اسلام دینی غہ

فِي السِّلْمِ كَافَّةً ص وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ
تکمل صورتدہ داخل بولونگ لار و شیطان ایزلاریغہ تابع بولمنگ لار چونکہ اول سیزلارغہ روشن

مُبِينٌ ﴿۲۰۸﴾ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ
دشمن دور ف۳ پس اگر سیزلار سیزلارغہ روشن حکملار کیلگاندین کیین ہم تایوب کیتسنگیز لار اول حالدہ بیلینگلار کہ اللہ تعالےٰ ہمہ غہ

اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۰۹﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللّٰهُ فِي ظُلَلٍ
غالب حکمتلیک ذاتدور آیا الارشول انتظاردہ لاری کہ اللہ تعالےٰ و فرشتہ لار بولوت سایہ بانلاریدین

ع ۲۵ ۱۴ ۹ مِنَ الْغَمَامِ وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ ۚ وَإِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿۲۱۰﴾
آستندہ الارغہ رو برو بولسونلار و ایشنی تمام قیلولسون واللہ تعالےٰ طرفیغہ قایتور ہمہ ایشلار ف۴

سَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَمْ آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ ۗ وَمَنْ يُبَدِّلْ
اسرائیل اولادیدین سوال قیلینگ کہ بیز الارغہ نقدر روشن دلیل لار عنایت قیلدوک و کیم کہ اللہ تعالےٰ نینگ نعمتی انکا حاصل بولغاندین کیین انے

نِعْمَةَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿۲۱۱﴾
اوزگارتور البتہ اللہ تعالےٰ قتیغ عذاب بیرگوچی ذاتدور

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا ۘ
کافرلارغہ دنیا حیاتی زینتلیک معلوم بولور و الار ایمان کیلتورگانلارنے مسخرہ قیلورلار حال

وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
بوکہ پرہیزگارلار قیامت کونے الاردین بلند مقامدہ بولورلار و اللہ تعالےٰ خواہلاگان بندہ سیغہ حساب سیز

حِسَابٍ ﴿۲۱۲﴾ كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً تف فَبَعَثَ اللّٰهُ النَّبِيِّينَ
رزق عطا قیلور اول ہمہ آدملار بیردین دہ ایردیلار کیین اللہ تعالےٰ یبارودی بشارت بیرگوچی

ف۱ بو حال منافق نینگ حالیدور کہ ظاہردہ خوشامد قیلور ہر سوزیغہ خدانے گواہ قیلور و دیرکہ مینگ دلیمدہ اسلام نینگ محبتی باردور لیکین مخالفتدہ ہمہ دین زیادہ حصہ آلور علاج تالبدہ تالاب بولاب کیتور نصیحت قیلولسہ ینہ ضد قیلور عصر سعادتدہ اخنس نام بیر منافق بار ایردی انہ بو اوصاف تمام موجود ایردی حضرت سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم ایلہ شول طریقہ دہ معاملہ قیلور ایردی۔

ف۲ بو کامل مومن نینگ صفتیدور کہ اللہ تعالیٰ نینگ رضاسین حاصل قیلماک اوچون شیرین جانین قربان قیلور

ف۳ یہودلاردین بیرنیچہ کیشے مسلمان بولغان ایردیلار الار اسلام دہ تورروب ہم توراۃ احکامی غہ ہم عمل قیلور ایردیلار چنانچہ شنبہ کون نے تعظیم قیلماک و توبہ نینگ گوشتین و سوتین حرام اعتقاد ایتماک و توراتنی ہم تلاوت قیلوب تورماک کبی ایشلار نے قیلور ایردیلار الار حقلاریدہ بو آیت نازل بولدی کہ اسلام غہ داخل بولسنگیزلار اسلام نینگ حکمی غہ کمل تابع بولونگلار بعض حکمی غہ عمل قیلوب بعضین ترک قیلمنگ لار۔

ف۴ آدملار یکہ حق تعالےٰ نینگ روشن احکام لاریدین کوروب توروب ینہ کجرو نیک لاریدین قایتماسلار الار حقیقتدہ خدا و رسول غہ ایمان کیلتورگان بولدیلار مگر قرآن غہ ایشانمادیلار ایدی الار شول نرسہ غہ منتظر دورلار کہ اللہ تعالیٰ اوزی فرشتہ لار ایلہ توشوب ہر کیم نینگ فعالی غہ مطابق جزا و سزا بیرسون و بولا دورگان ایشنی تمام قیلولسون پروردگار مرحمت قیلور کہ ہمہ ایش اللہ تعالیٰ غہ حوالہ بولور البتہ ہمہ غہ مناسب جزا لارنے اول قیلور و قچان قیلور اوزی بیلور منکرلار نہ اوچون بیطاقت بولورلار۔

ف۱ وقتیکہ حضرت آدم وحضرت حوا علیہما السلام ایکے لاری دنیا ﻏﻪ قدم تو یدبلار تچان بیر فرزند پیدا بولسہ ہر ایکے لاری انگاحق دین نے تعلیم بیردرایمدیلار شول طرزدہ بارہ بارہ ہمہ لاری بیر دین دہ اختلاف قیلمای دوام ایتدیلار وقتیکہ اولادلاری کوپایب ہر قیسے لاری باشقہ مزاج وباشقہ طبیعت دہ

مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ

د قورقوتقوچی پیغمبر لارنے و نازل قیلدی الار ایلہ حق کتاب لارنے تاکہ اول حکم قیلسون

بَيْنَ النَّاسِ فِيْمَا اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ۭ وَمَا اخْتَلَفَ فِيْهِ اِلَّا الَّذِيْنَ

آدملار اوزارا اختلاف قیلغان نرسہ لاری حقندہ وایتمگ حقندہ اختلاف قیلمادی مگر اول جماعہ کہ الارغہ

اُوْتُوْهُ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَاۗءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۚ فَهَدَى اللّٰهُ

او شال کتاب بریلگان ایردی (یوہم) الارغہ روشن دلیل لار کیلگاندین کیمین بیر بیرلاریغہ ضد قیلو شوب پس ہدایت قیلدی اللہ تعالیٰ

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لِمَا اخْتَلَفُوْا فِيْهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِهٖ ۭ وَاللّٰهُ يَهْدِيْ

مؤمن لارنے اوز حکمی ایلہ او شال حق نرسہ غہ کہ الارانرہ اختلاف قیلوب ایردیلار و اللہ تعالیٰ توغری یول گا

مَنْ يَّشَاۗءُ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۲۱۳ اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ

بندہ سینے توغری یولغہ ہدایت قیلور ف۲ آیا سیز لار گمان قیلورسیزلارمی کہ (توغری دین توغری) جنتغہ کیرورسیز لار

وَلَمَّا يَاْتِكُمْ مَّثَلُ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۭ مَسَّتْهُمُ الْبَاْسَاۗءُ

حال بوکہ سیزلار دین اول اوتکان لارغہ کیلگان حال لار حالا سیزلارغہ کیلمادی الارغہ تیوندی آغیر حال و کلفت یتدی

وَالضَّرَّاۗءُ وَزُلْزِلُوْا حَتّٰى يَقُوْلَ الرَّسُوْلُ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

و شوندا غ اضطرابغہ اوچرادیلار کہ حتیٰ پیغمبر و یک ذات واول جنابغہ ایمان کیلتورگان لار (بے اختیار) دیب یبار دیلار

مَعَهٗ مَتٰى نَصْرُ اللّٰهِ ۭ اَلَآ اِنَّ نَصْرَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ ۲۱۴ يَسْــَٔلُوْنَكَ مَاذَا

کہ اللہ تعالیٰ وعدہ قیلغان مدد قچان کیلور خدا دیرکہ بلینگ لار اللہ تعالیٰ مددی البتہ یقین دور ف۳ سیزدین سوال قیلورلار کہ نیمہ

يُنْفِقُوْنَ ڛ قُلْ مَآ اَنْفَقْتُمْ مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ

خرج قیلسونلار دینگ کہ قیسے مال کہ (اللہ تعالیٰ اوچون) خرج قیلور سیزلار اول نرسہ آتہ آنہ و قرینداشلار

وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَابْنِ السَّبِيْلِ ۭ وَمَا تَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ

و یتیم لار و محتاجلار و مسافرلار حق لاری ایرور و ہر بیر یخشے عمل کہ قیلورسیز لار

فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ۲۱۵ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَھُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ ۚ

اللہ تعالیٰ انے یخشے بیلور ف۴ فرض قیلوندی سیزلارغہ جہاد (حال بوکہ) اول سیزلارغہ نامرغوب دور

وَعَسٰٓى اَنْ تَكْرَهُوْا شَـيْــــًٔـا وَّھُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَعَسٰٓى اَنْ تُحِبُّوْا

و ممکن دور کہ سیزلار بیر نرسہ نے یمان کوررسیز لار و اول نرسہ سیزلارغہ یخشیرق دور و ممکن دور کہ بیر نرسہ یخشی کوررسیز لار

ع ٢٦ ٦ ١٠

شَـيْــــًٔـا وَّھُوَ شَرٌّ لَّكُمْ ۭ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ۲۱۶

واول نرسہ سیزلار اوچون شر دور و اللہ تعالیٰ اوزی بیلور و سیزلار بیلماس سیز لار دو

بولدیلار واورتالاریدہ اختلاف لار پیدا بولدی وعقیدہ دہ وعمل دہ بیر بیر لاریغہ مخالف بولہ باشلادیلار کیمین اللہ تعالیٰ شول اختلافلارنے کوتاریک و توغری یولنی کورساتمک اوچون پیغمبر لارنے یباردی الار مطیعلارغہ بشارت بیر دیب نافرمانلارنے قورقوتور ایردیلار الار ایلہ برابر آسمانی کتابلار ہم توشوردی کہ کیرگانلاردی اول کتابلارنے لارلار اورتاسیدہ پیدا بولغان اختلافلار خصوصیدہ حکم قیلسون حقیقتدہ حق دین او سینہ اختلاف قیلغوچیلار او شال کتاب توشورولگان جماعہ ایدیلار روشن دلیل لارنے کورو تیب دہ بیربیرلاریغہ خلاف قیلدیلار اللہ تعالیٰ اوزی الارنی مسلمانلارنے حق دین غہ ہدایت قیلدی خواہلاغان بندہ سینے توغری یولغہ ہدایت قیلور

ف۲ اولغی نبی لار و امتلارغہ دشمنلار طرفیدین ہر قسم کلفت وایذالار یتکاندہ الار صبر قیلغان اوبلار ہم اللہ دین کم بولسلیک لاری لازم محنت قیلمای جنتغہ کیرورز دیمک نامناسب بیر حرکتدور

ف۳ مالدار مسلمان قرابت حال قیلیک وخرچنی قدر خواہلاسہ خرج قیلماق لیکین اللہ تعالیٰ کورساتکان مقاملارغہ صرف قیلیک ضرور دور

ف۴ رسول اکرم صلعم وقتیکہ مکہ مکرمہ دہ ایردیلار جہاد اوچون اول جنابغہ اجازت بیریلمادی وقچان مدینہ منورہ غہ ہجرت قیلدیلار کیمین اوشہ اذن بریلدی لیکین شوندا غ کافرلار ایلہ کہ الاراہل اسلام غہ اوز دشمنلیک لارنے قیلدیلار تمام کافرلار ایلہ اوروشقہ اجازت بولدی جہاد فرض بولدی اگر کافرلار مسلمانلارغہ حملہ قیلسہ لار جہاد ہمہ مسلمانلارغہ فرض عین بولور بولماسہ فرض کفایہ دور لیکین جہاد فقط کتابلاریڈکورساتیلگان شرطلار بہ مطابق بولسہ اگر بیر قوم مسلمانلار ایلہ مصالحہ یا معاہدہ قیلسہ لار اما ناغارلیغہ اوتسہ اول حالدہ الار ایلہ اورو شمک و دشمنلار ایلہ بیرلک مسلمانلارغہ ناجائز دور

ف۱ حضرت فخر عالم صلعم اوز جماعت لاریدین بیر طائفه نی کافرلار مقابله لاریغه یباریب ایردیلار الار باریب کافرلارغه دوچ مال لارین تالاب آوب کیلدیلار او شال کون مسلمانلار حساب بیلاریچه جمادی الثانی نینگ آخرغی کونی ایردی وکافرلار حساب لاریچه رجب آیی نینگ اول کونی ایردی اینینگ اوچون کافرلار طعنه قیلیب باشلادیلار که محمد علیه السلام حرام آیینی حلال قیلدیلار ایماندی

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ ۖ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ ۖ

شهر حرام (حرمتلیک آی) ده جنگ حقنده سیزدین سوال قیلبولر لار سیز دینگ که انده جنگ گناه کبیره دور

وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ

و (لیکین) الله تعالی یولیدین توسمک وانگا منکر بولمک و خانهٔ کعبه دین توسمک وانینگ اهلین اندین

أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِندَ اللَّهِ ۚ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ ۗ وَ

چیقارمک الله تعالی قاشنده اندین هم کتته گناه دور و فساد آدم اولدورمکدین هم آرتوق گناه دور

لَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَن دِينِكُمْ إِنِ

دالار همیشه سیزلار ایله جنگ قیلورلار تاکه سیزلارنی اوز دین لارینگیز دین

اسْتَطَاعُوا ۚ وَمَن يَرْتَدِدْ مِنكُمْ عَن دِينِهِ فَيَمُتْ

قدرتلاری ییتسه محروم قیلسونلار و سیزلاردین کیمی که اوز دینی دین مرتد بولسه و کافرلیک حالیده اولسه

وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ

انه اولارنینگ عمللاری دنیاده هم و آخرتده هم ضایع بولدی

وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا

دالار دوزخی لار که الار انده دائم قالورلار ف۱ اول ذاتلار که ایمان کیلتوردیلار

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ

دالار که هجرت قیلدیلار و الله تعالی یولینده جهاد قیلدیلار انه شول ذاتلار الله تعالی نینگ رحمتیغه امیدوار بولورلار

رَحْمَتَ اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ

والله تعالی بیوک مغفرت صاحبی و نهایتده رحملیک ذات دور سیزغه شراب و قمار حقنده سوال بیرورلار

وَالْمَيْسِرِ ۖ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا

دینگ که بولارده بیوک گناه بار دور و انسانلار اوچون بیر آز منفعتلاری هم بار دور و گناه لاری

أَكْبَرُ مِن نَّفْعِهِمَا ۗ وَيَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ ۗ

منفعتلاریدین کوپ کتته دور ف۲ و سوال قیلورلار سیزدین که الله تعالی یولیده نیمه خرج قیلسونلار سیز دینگ که نیمه که زیاده

كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾ فِي الدُّنْيَا

انه شول طریقه روشن بیان قیلور الله تعالی سیزلار اوچون آیتلارینی تاکه سیزلار فکر قیلینگ لار دنیا

وَالْآخِرَةِ ۗ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ ۖ قُلْ إِصْلَاحٌ لَّهُمْ خَيْرٌ ۖ

و آخرت حقنده و سوال قیلورلار سیزدین یتیم لار حقلارنده سیز دینگ که الار حال لارین اصلاح قیلمک یخشی راغ دور

فه باشقه لارنی حرام آیده اولدوردیلر و مال لارین تالادیلر اجازتسیز ییلا بو واقعه سببیدین مسلمانلار رسول صلعم دین سوال قیلدیلار شونگره بو آیت نازل بولدی یعنی حرام ایده قیلوب قصداً او روش قیلمک گناه دور لیکین آدم لارنی مسلمان بولوشدین توسمک داوزی اسلام نی تسلیم ایتمسلیک و بیت الله زیارتلاریغه کیلگان آدملارغه مانع بولمک و مکه لیک لارنی مکه دین زوریدین چیقارمک دخلق اورتاسیده کفرنی تارقاتمک حرام آیده اورشمکدین زیاده گناه دور کافرلار مسلمانلارنی حق دین لاریدین محروم ایتمک اوچون همیشه حرکت ده دورلار علاجین تاپسه لار توبیس لار دهر کیم اوزی نینگ حق دینیدین مرتد بولسه انینگ تمام عمل لاری بیکار بولور مگر ینه توبه قیلیب اسلامغه داخل بولسه صونگغی یخشی عمل لارین ثوابیغه ایگا بولور

ف۲ شراب و قمار حقنده برنچه آیت نازل بولغاندور هر قیسی آیتده بو ایکی نرسه نینگ مذمت قیلینغاندور همه دین آخرده سورهٔ مائده آیتی نازل بولوب لارنینگ حرام لیکی روشن اعلان قیلیندی هر نرسه انسان نی مست قیلسه حرام دور دهر اوین که یوتوش ویوتدرمش شرطلی بولوب ایکی طرفدین برابر ینالسا اول هم حرام دور

ف۳ آدملار سوال قیلدیلارکه مالدین نقدر الله یولیده خرج قیلسونلار جواب بیریلدیکه اوز حاجت دنیاوی لارینگیزدین زیاده بولسه صونگره خرج قیلینگ لار چونکه آخرت فکری سیزلارغه لازم دور شول طرزده دنیا فکری هم لازم دور تمام مال لارینگیزنی بیریب توبنگز لار البته دنیاوی انتظام لارینگیز برباد بولور

ف متیم ار مال لارینہ محافظ بولغان لار سوال قیلدیلار کہ تجک آمتظام قیلسو نلار اول قت بو آیت نازل بولدکہ یتیم لار غہ محافظ بولغان ذاتلار ہمیشہ بینلار یلاار نینگ اصلاحلاری مقصود بولسون ذمہ نرسہ والارنینگ غیر ومنفعتلاری بولسہ انی قیلونہ باک یوقدور غیرتی الارنینگ نرسہ لارین بیونسہ ایکنچی دقت اوز نرسلارین الارغہ بیدورسونلار چونکہ الارہم اوز یادرلاریدورلار اللہ تعالیٰ توزگوچی

وَاِنْ تُخَالِطُوْهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ ؕ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ ؕ

واگر الارنے خرج دہ شریک قیلوب آمیختہ الارالار اوز برادر لارینگیز دورلار واللہ تعالیٰ بجتے بیلور کیم فساد قیلغوچی دور وکیم اصلاح قیلغوچی دور

وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَاَعْنَتَكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۲۰﴾ وَلَا تَنْكِحُوا

واگر اللہ تعالیٰ خواہلاسہ ایردی سیزلارنے مشقتغہ سالور ایردی البتہ اللہ تعالیٰ غالب حکمتلیک دور ف۱ ومشرک خاتونلارنے

الْمُشْرِكٰتِ حَتّٰى يُؤْمِنَّ ؕ وَلَاَمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَّلَوْ اَعْجَبَتْكُمْ ۚ

نکاحلارینگیزغہ آلمانگ لار تا الار ایمان کیلتورماسہ لار ومشرک خاتون سیزلارغہ دقدر مرغوب کورولسہ ہم

وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِيْنَ حَتّٰى يُؤْمِنُوْا ؕ وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ

اندین مسلمان جوری البتہ یخشی راغدور و نکاح قیلمنگ طلبہ (مسلمان خاتونلارنے) مشرکلارغہ تا الار ایمان کیلتورماسہ لار ومشرک لار سیزلارغہ قدر یخشی کورولسہ ہم اندین مسلمان قول البتہ

وَّلَوْ اَعْجَبَكُمْ ؕ اُولٰٓئِكَ يَدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ ۚۖ وَاللّٰهُ يَدْعُوْٓا اِلَى الْجَنَّةِ

یخشی راغدور الار (مشرک لار) دوزخغہ چاقیر دور لار واللہ تعالیٰ اوز حکمی ایلہ جنت غہ ومغفرت غہ چاقیر دور

٢٧ ع ٥ ١١ وَالْمَغْفِرَةِ بِاِذْنِهٖ ۚ وَيُبَيِّنُ اٰيٰتِهٖ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۲۱﴾

وروشن بیان قیلور آدم لارغہ اوز آیتلارین تاکہ الار نصیحت حاصل قیلسونلار

وَيَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْمَحِيْضِ ۙ قُلْ هُوَ اَذًى ۙ فَاعْتَزِلُوا النِّسَآءَ فِى

و۲ حیض خصوصندہ سیزغہ سوال بیرورلار سیز دینگ کہ اول نجاست دور پس حیض وقتندہ خاتونلاردین علاحدہ تورونگ لار

الْمَحِيْضِ ۙ وَلَا تَقْرَبُوْهُنَّ حَتّٰى يَطْهُرْنَ ۚ فَاِذَا تَطَهَّرْنَ فَاْتُوْهُنَّ

والارغہ تا پاک بولمغونلاریچہ یقین بارمانگ لار وقچان پاک بولسہ لار اول حالدہ الارغہ

مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمُ اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ التَّوَّابِيْنَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِيْنَ ﴿۲۲۲﴾

اللہ تعالیٰ بویورگان طرفدین یقین لیک تبلینگ لار ۔ اللہ تعالیٰ توبہ قیلغوچی لارنے دوست توتور و نہایتدہ پاک تورغوچی لارنے ہم دوست توتور

نِسَآؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ ۪ فَاْتُوْا حَرْثَكُمْ اَنّٰى شِئْتُمْ ۫ وَقَدِّمُوْا

و۳ خاتونلارینگیز سیزلارنینگ ایکین ارلارینگیز دور پس کیلینگ لار ایکین زارلارینگیزغہ قیسے طرفدین خواہلاسینگیزلار واوزلارینگیز اوچون کیلہ جگی خفندہ

لِاَنْفُسِكُمْ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّكُمْ مُّلٰقُوْهُ ؕ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۲۲۳﴾

ہم تیارلیک قیلینگ لار و۴ واللہ تعالیٰ دین قورقونگ لار وشونے بیلینگ لار کہ البتہ سیزلار انگا یولوقور سیزلار وبشارت برینگ مسلمانلارغہ

وَلَا تَجْعَلُوا اللّٰهَ عُرْضَةً لِّاَيْمَانِكُمْ اَنْ تَبَرُّوْا وَتَتَّقُوْا

واللہ تعالیٰ نے قسم لارینگیزغہ نشان قیلوب آلمانگ لار یخشیلیک نے وتقوی نے

وَتُصْلِحُوْا بَيْنَ النَّاسِ ؕ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿۲۲۴﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ

وآدم لار ارالارینہ صلح نے قیلمسلیک اوچون واللہ تعالیٰ ایشتیلگوچی بیلگوچی ذات دور و۵ اللہ تعالیٰ قسم لارینگیزدہ گی بیہودہ سوز

ایلہ یوزگورچی نے یخشے بیلور ینہ الارینہ آسانلیک عطا قیلور مشقتغہ نے خواہلاماس ف۲ بو آیت شریفہ نینگ خلاصہ سی شولدور کہ مسلمان ایر مشرک خاتون نے اوز نکاحیغہ آلالماس تا اول ہم مسلمان بولماسہ مشرک خاتون نہ قدر صاحب جمال وصاحب مال بولسہ ہم اندین مسلمان جوری یخشے راغدور و مسلمان خاتون ہم مشرک ایرغہ خاتون بولہ آلماس تا اول ہم مسلمان بولماسہ مشرک ایر نہ قدر خوبصورت وصاحب دولت بولسہ ہم اندین مسلمان قل افضل دور چونکہ مشرک لار ایلہ محبت وعلاقہ قیلیک انسان نے جہنم طرفیغہ آلوب بارور مسلمانلارنینگ دوستلیک وعلاقہ لاری انسان نے مغفرت الٰہی وجنت طرفیغہ چاقیرور بار آتیلار دہ یہودی یا نصرانی خاتون نے اوز نکاحیغہ آلمک مسلمان ایر اوچون جائز دور بشرطیکہ اوز دینیدہ قائم تورگان بولسہ ف۳ خاتونلارینگیزہ آئی عادتدہ کورادورگان قانلارینی حیض دیبلور حیض الکیندہ شرعی صحبت ونماز روزہ ہمسی حرام دور دعادتگہ خلاف کیلگان قان بیر قسم خستہ لیک دور اول قان کیلگاندہ صحبت ونماز روزہ ہمہ سی درست دور یہودلار ومجوسلار حیض وقتندہ خاتونلار ایلہ بیک دبیرادیدہ تورمکنی ہم ناجائز بیلورلار نصرانی لار صحبتدین ہم پرہیز قیلماس ایدیلار رسول اکرم صلعم دین بو خصوصدہ سوال قیلونوب ایردی جوابیغہ بو آیت نازل بولدی حضرت سید عالم صلعم جواب بیردیلار کہ حیض وقتیدہ صحبت شرعیہ حرام دور لیکین الار ایلہ طعام بیک دبیرادیدہ تورمک درست دور خاتونلار اوچون اللہ تعالیٰ بویورگان یعنی اجازت بیرگان طرف الارنینگ بالا کیلادورگان طرف لاریدور آرقہ طرف لاریدین یاتمک لواطت دور اول حرام دور ف۴ خاتونلار ایلہ صحبت وقتندہ تنہا نفس راحتے مقصود بولماسون بلکہ یخشے فرزندلار مطلوب بولسون باقی نیکیسے صورتدہ یا تینسہ بیلسون

لیکین اجازت بیرلگان طرفدین فائدہ لانسون ف۵ یعنی بیر ار یخشے ایشنی قیلمسلیک اوچون خدا نامیغہ قسم ایچیلماسون مثلاً آتہ آنہ ایلہ سوزلاشماسمن عزیزیغہ احسان قیلماسمن داور دشمنلارنے یرا شتورماسمن دیبلماسون بو صورت لاردہ خدای تعالیٰ نامین یمان نرسہ اوچون آلونغان بولور اگر بیرکیشے شوندا غ قسم ایچکان بولسہ قسمینی بوزوب کفارہ بیرمک واجب دور ؛

ف ۱ لغو وبیہودہ قسم شولدورکہ انسان آغزیدین عادتقہ مطابق خواہلاماۓ توروب قسم لفظی چیقیوب کیتورا مدین دل نینگ خبری ہم بولمس موندا غ قسم اوچون کفارہ یوقدور وگناہ ہم بولماس
قسم ایچیشدہ تیل ودل برابراتفاق قیلغان بولسہ البتہ انی سیندورولسہ کفارہ لازم بولور ف ۲ بیرکیشی خاتونوم غہ یقین لاشماین دیب قسم ایچسہ کیین تورت آی ایچیدہ خاتونیغہ

بِاللَّغْوِ فِیٓ اَیْمَانِکُمْ وَلٰکِنْ یُّؤَاخِذُکُمْ بِمَا کَسَبَتْ قُلُوْبُکُمْ ؕ
اوچون بیزلارغہ مؤاخذہ قیلماس لیکین دل لارینگیز قصد قیلغان قسم اوچون گرفت قیلور
وَاللّٰہُ غَفُوْرٌ حَلِیْمٌ ﴿۲۲۵﴾ لِلَّذِیْنَ یُؤْلُوْنَ مِنْ نِّسَآئِہِمْ تَرَبُّصُ
اللہ تعالی بیوک مغفرت صاحبی آغیر بیرغاندور ف ۲ آدم لار کہ خاتون لاریغہ یقین بار ماسلیک اوچون قسم ایچگان لار اوچون تورت آی
اَرْبَعَۃِ اَشْہُرٍ ۚ فَاِنْ فَآءُوْ فَاِنَّ اللّٰہَ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ﴿۲۲۶﴾ وَاِنْ
مہلت بیریلور پس اگر (دخول مدتدہ) قایتسہ لار اللہ تعالی بیوک مغفرت صاحبی نہایتدہ رحملیک ذاتدور و اگر
عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَاِنَّ اللّٰہَ سَمِیْعٌ عَلِیْمٌ ﴿۲۲۷﴾ وَالْمُطَلَّقٰتُ
طلاق نی قصد قیلسہ لار البتہ اللہ تعالی ایشتیگوچی بیلگوچی دور ف ۳ وطلاق بریلگان خاتونلار
یَتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِہِنَّ ثَلٰثَۃَ قُرُوْٓءٍ ؕ وَلَا یَحِلُّ لَہُنَّ
اوچ حیض ادنکوچہ اوز لارین باشقہ نکاحدین سقلاسونلار و جائز ایماس الارغہ
اَنْ یَّکْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللّٰہُ فِیْٓ اَرْحَامِہِنَّ اِنْ کُنَّ یُؤْمِنَّ
قارن لاریدہ گی اللہ تعالی یراتگان فرزندنی یاشیرمک لاری اگر الار بولسہ لار ایمان کیلتورگوچی لار
بِاللّٰہِ وَالْیَوْمِ الْاٰخِرِ ؕ وَبُعُوْلَتُہُنَّ اَحَقُّ بِرَدِّہِنَّ فِیْ ذٰلِکَ
اللہ تعالی غہ وقیامت کونیغہ والارینینگ ادزایرلاری بولارنی قایتاروب آلمقغہ شول مدت ایچیدہ باشقہ دین زیادہ حقدار دورلار
اِنْ اَرَادُوْٓا اِصْلَاحًا ؕ وَلَہُنَّ مِثْلُ الَّذِیْ عَلَیْہِنَّ بِالْمَعْرُوْفِ ۪
اگر الار صلح غہ طالب بولسہ لار وخاتونلار اوچون (ایرلاریغہ) اوشال حق ثابت دور کہ ایرلاری اوچون الارغہ ثابت ایردی
وَلِلرِّجَالِ عَلَیْہِنَّ دَرَجَۃٌ ؕ وَاللّٰہُ عَزِیْزٌ حَکِیْمٌ ﴿۲۲۸﴾ ع ۲۸ ۱۲ اَلطَّلَاقُ
وایرلار الاردین افضل راغ دورلار واللہ تعالی غالب حکمتلیک ذاتدور ف ۴ طلاق رجعی
مَرَّتٰنِ ۪ فَاِمْسَاکٌۢ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ تَسْرِیْحٌۢ بِاِحْسَانٍ ؕ وَلَا یَحِلُّ
ایکی باردور کیین (خاتون نی) تختیلیک ایلہ نکاحدہ سقلانوریا کہ خوش قیلوب قویوب بیارلور و سیزلار اوچون درست ایماس دور
لَکُمْ اَنْ تَاْخُذُوْا مِمَّآ اٰتَیْتُمُوْہُنَّ شَیْئًا اِلَّآ اَنْ یَّخَافَآ
کہ الاریغہ بیرگان نرسہ لارینگیزدین بیرار نرسہ قایتوب آلمک لار مگر اینکہ ایر وخاتون دہ اوتارا اللہ تعالی حکملارین بجا قیلا آلماسلیک دن قورقسہ
اَلَّا یُقِیْمَا حُدُوْدَ اللّٰہِ ؕ فَاِنْ خِفْتُمْ اَلَّا یُقِیْمَا حُدُوْدَ اللّٰہِ ۙ
کیین اگر سیزلار قورقسنگیز لار کہ ہرایکی لاری اللہ تعالی حکملارینی بجا آلماسلار
فَلَا جُنَاحَ عَلَیْہِمَا فِیْمَا افْتَدَتْ بِہٖ ؕ تِلْکَ حُدُوْدُ اللّٰہِ
اول حالدہ ایکی لاریغہ ہم گناہ بولماس کہ خاتون بیرنرسہ بیریب اوزینی قوتقاروب آلسون ف ۵ بونرسہ لار اللہ تعالی نینگ حکم لاریدور

یقین بارسہ قسمیغہ کفارہ بیرور و خاتونی اینگ نکاحیدہ قالور و اگر تورت آی تمام اوتوب کیتسہ اول حالدہ خاتونی انگا بائن طلاق بولور بومسئلہ نینگ تفصیلی فقہ کتابلاریدہ مسطور دور ف ۳ طلاق قیلونغان خاتون حیض کوروب تورگان خاتون بولسہ اوچ حیض ادنگونچہ باشقہ ایرغہ تیگالماس بومدتنی عدہ دیبلور تاکہ قارنیدگی حمل بلی معلوم بولسون بیرا و نینگ بالاسی بیراونہ کیتماسون شونینگ اوچون حمل نی یاشیرمک نادرست دور و عدہ تمام بولمای توروب ایر خواہلا خاتونغہ قایتارسہ بولہ آلور اگرچہ خاتون حلالوں ہم بولمہ ایر خاتوندین دہ بیر دعاکار تو تدو ولیکین ہرایکی طرف نینگ بیر بیرلاریغہ حقلاری ثابت دور ہرگز ہرگز بیرنیم نینگ اصلاح بولسون آزار وخیانت بولماسون ف ۵ اسلام دین اول عرب لاردہ قاعدہ شول ایردیکہ ادن بارگر مہ بار طلاق قیلوب خاتون لارین یتہ عدہ لاری بوتماسدین قایتاروب آلور ایردیلار شول طریقہ دہ خاتونلارنی اکثر حیران وپریشان قیلور ایردیلار بونرسہ نی منع اوچون بوآیت نازل بولدی کہ بیر ایراوز خاتونیغہ ایکی بار طلاق قیلوب قایتہ آلور لیکین بیر اوچنچی بار طلاق قیلسہ تمام بولور اول حالدہ خاتون مختار دور ایکی بار خاتون نی طلاق قیلغان دین کیین بوتیب یتہ اوچنچی بار طلاق قیلسہ بولاخاتون باشقہ بیرکیشیغہ خاتون بولوب چیقیب عدہ سی بوتنگونچہ اونکی ایریغہ حلال بولماس ایرلار اوچون خاتونلاریغہ بیرگان مہرلارین طلاق عوضیغہ قایتاروب المک لاری نعہ جائز دور اگر ہرایکی لاری وہم جماعت لاری قورقسہ لار کہ الار اجرالشمگان صورتدہ اللہ تعالی نینگ حکمیغہ مطابق حیات کیچوراآلماسلار اول حالدہ خاتون مال بیریب اوزینی قوتقاروب آلسہ دیر اول مالنی قبول قیلوب جواب بیرسہ ہرایکی لاریغہ گناہ بولماس بونرسہ نی خلع دیبلور

فَلَا تَعْتَدُوْهَا ۚ وَمَنْ يَّتَعَدَّ حُدُوْدَ اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ
بو حکملاردین تجاوز قلمنگ لاردیکیمی که الله تعالے نینگ حکملاریدین تجاوز قیلور انه شول جماعه
الظّٰلِمُوْنَ ﴿٢٢٩﴾ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهٗ مِنْۢ بَعْدُ حَتّٰى تَنْكِحَ
ظالم لار دور لار ایمدی اگر (اوچونچی بار) خاتونغه طلاق بیرسه موندین کیین اول خاتون انگا حلال بولماس تاکه باشقه بیر ایرگه
زَوْجًا غَيْرَهٗ ۗ فَاِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَآ اَنْ يَّتَرَاجَعَآ
نکاح قیلونماسه اگر بول ایرهم طلاق بیرسه اول حالده اول ایرو خاتونغه باک بوقدور که بینه قایته دین تا پیشسونلار
اِنْ ظَنَّآ اَنْ يُّقِيْمَا حُدُوْدَ اللّٰهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ يُبَيِّنُهَا
اگر الله تعالیٰ حکملارین بجا قیله آلیشلاریغه گمانلاری غالب بولسه و بو نرسه الله تعالیٰ حکملاریدور که بیان قیلور الارنی
لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ﴿٢٣٠﴾ وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ
علملیک انسانلار اوچون و قچان خاتونلارنی طلاق قیلسنگیزلار و الارنینگ عدّه لاری هم تمام بولسه
فَاَمْسِكُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ اَوْ سَرِّحُوْهُنَّ بِمَعْرُوْفٍ ۠
اول حالده الارنی یاخشیلیک ایله نکاحلارینگیزده سقلانگ لار یا یاخشیلیک ایله الارغه جواب بیرینگ لار
وَّلَا تُمْسِكُوْهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوْا ۚ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَقَدْ
و الارنی بو غرض ایله سقلامنگ لارکه الارغه کلفت بیرینگ لار و تعدی قیلمنگ لار و کیمی که شوندا ع قیلور اول آدم
ظَلَمَ نَفْسَهٗ ۗ وَلَا تَتَّخِذُوْٓا اٰيٰتِ اللّٰهِ هُزُوًا ۘ وَّاذْكُرُوْا نِعْمَتَ
اوز اوزیغه ظلم قیلغان بولور و الله تعالیٰ نینگ آیتلارین هزل داویون بیلمنگ لار و یاد قیلینگ لار الله تعالیٰ نینگ
اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمَآ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ
سیزلارغه قیلغان احسانی نی و شونی هم که اول مهربان سیزلارغه کتاب و حکمت نو شوروی کا نینگ ایله سیزلارغه نصیحت قیلور
ع ٢٩ ٣ ١٣ بِهٖ ۗ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿٢٣١﴾
و الله تعالیٰ دین قورقونگ لار و بخشی بیلمنگ لارکه البته الله تعالیٰ هر بیر نرسه نی بیلگوچی ذاتدور
وَاِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَآءَ فَبَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوْهُنَّ
و قچان خاتونلارنی طلاق قیلسنگیزلار و الارنینگ عده لاری تمام بولسه ایمدی اول خاتونلارنی اوز ایرلارین نکاحلاریغه کیرمکدین منع قیلمانگ لار
اَنْ يَّنْكِحْنَ اَزْوَاجَهُنَّ اِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوْفِ ۗ
وقتیکه الار اوزارا راضی بولوشسه لار شرع غه مطابق
ذٰلِكَ يُوْعَظُ بِهٖ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۗ
بو نصیحت سیزلاردین شوندا ع آدم غه قیلونور که اول آدم الله تعالیٰ و قیامت کونی غه ایمان کیلتورور

ف عصر سعادتده بیر کیشی اوز خاتونیغه بیر یا ایکی طلاق قیلدی و عده ایچنده رجعت قیلمادی کیین عده سی تمام بولغاچ باشقه لار ایله برابر اوز ایری هم آدم بیاریب طالب بولدی خاتون هم اوز ایریغه راضی ایردی لیکین خاتوننینگ برادری خفه بولوب نکاحدین منع قیلدی شونگره بو آیت شریف نازل بولدی که خاتونغه خوش قیلیک لازم و نکاح اینینگ رضا سیغه مطابق بولوشی ضروردور شخصی عداوت بو خصوصلارده دخل بیرماسون و ایکینچی اولکی ایرهم قویغان خاتونینی خواهلاگان کیشی غه نکاح قیلوتیشیدین منع قیلماسون بشرطیکه موافق شرع بولسه و اگر غیر کفوغه یا عدّه ایچنده باشقه غه نکاح بولمقچی بولسه البته منع قیله آلورلار

ذٰلِكُمْ اَزْكٰى لَكُمْ وَاَطْهَرُ ۭ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٣٢﴾

بو نرسه سیزلار اوچون زیاده صفا بیک وز یاده پاکلیکدور و الله تعالی بیلور و سیزلار بیلماس سیز لار

وَالْوَالِدٰتُ يُرْضِعْنَ اَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ اَرَادَ

و آنه لار اوز اولادلارلیغه بوتون ایکی سنه سوت امیزسونلار بو حکم اول کیشیغه دیر که سوت امیزرمک مدتین تمام قیلیشیغه طالبدر

اَنْ يُّتِمَّ الرَّضَاعَةَ ۭ وَعَلَى الْمَوْلُوْدِ لَهٗ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ

و آته نینگ ذمه سیغه دور امیزگوچی لارنینگ طعاملاری و کیوملاری

بِالْمَعْرُوْفِ ۭ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ اِلَّا وُسْعَهَا ۚ لَا تُضَآرَّ وَالِدَةٌۢ

قاعده غه مطابق ایچ بیر کیشی غه طاقتی دین زیاده بیر نرسه نی حکم قیلونماس آنه غه بالاسی سبب لیک قیلیلیدین آزار بیریلماسون

بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُوْدٌ لَّهٗ بِوَلَدِهٖ ۤ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذٰلِكَ ۚ

و آته غه هم بالاسی سببیدین اذیت بیریلماسون و بالا نینگ) وارثی غه هم شول طریقه (نان ولفقه) ثابتدور

فَاِنْ اَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِّنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ

ایمدی اگر آته و آنه ایکیلاری اوز ارا خوشلیک و مصلحت ایله سوتدین چیقاریمچی بولسه لار اول حالده الارغه گناه یوقدور

عَلَيْهِمَا ۭ وَاِنْ اَرَدْتُّمْ اَنْ تَسْتَرْضِعُوْٓا اَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ

و اگر بالالارنینگیزنی باشقه ایمیزگوچی غه امیزدورمکچی بولسنگیز لار اول حالده هم سیز لار غه گناه بولماس

عَلَيْكُمْ اِذَا سَلَّمْتُمْ مَّآ اٰتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوْفِ ۭ وَاتَّقُوا اللّٰهَ

وقتیکه تسلیم قیلسنگیز لار بیرمکچی بولغان نرسه لارینگیزنی قاعده غه مطابق و قورقونگ لار الله تعالی دین

وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٢٣٣﴾ وَالَّذِيْنَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ

و بیلینگ لار که الله تعالی قیلوب تورگان عمل لارینگیزنی کوروب توردور و سیزلاردین اول آدم لاری که وفات قیلولار

وَيَذَرُوْنَ اَزْوَاجًا يَّتَرَبَّصْنَ بِاَنْفُسِهِنَّ اَرْبَعَةَ اَشْهُرٍ

و خاتونلارین قویوب کیتورلار اول خاتونلار تورت آی و

وَّعَشْرًا ۚ فَاِذَا بَلَغْنَ اَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا فَعَلْنَ

اون کونغچه اوزلارین انتظارده سقلارلار و قچان که الارنینگ عده لاری تمام بولور اول حالده

فِىْٓ اَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوْفِ ۭ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿٢٣٤﴾

الار قاعده غه مطابق اوز حقلاریده بیر ایش قیلسه لار اندین سیزلارغه هیچ بیر گناه یوقدور و الله تعالی سیزلار قیلوب تورگان ایش دین خبردار دور

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا عَرَّضْتُمْ بِهٖ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَآءِ اَوْ

و گناه بولماس سیزلارغه اشاره ایله اول خاتونلارغه نکاح پیغامینی بیرسنگیز لار یا (اول مدت عده سی ده)

ف۱ اگر ایرایله خاتون اورتالاریغه طلاق واقع بولسه و اورتالاریده ایمیزگولیک بالا هم بولسه اول بالانینگ آنه سی غه حکم شولدور که ایکی ییل اول بالانی ایمیزدور بو حکم اول آدم اوچوندور که ایمیزیش مدتی نی تمام قیلیمچی بولسه ورنه ایمیزیش آز مدتده سوتدین چیقارسه هم بولور بو حکم نکاحده تورگان آنه غه و طلاق قیلونوب عده ده اولتورگان آنه غه و عده سی چیقغان آنه غه همه لاریغه برابردور فرق شونچه لیکدور که نکاحده گی و عده ده گی آنه او چون طعام و لباس بالا ایمیزسه لار هم بیر بیلور الیمیز ماسه لار هم بیر بیلور اما عده سی تمام بولغان آنه غه ایمیزیش اوچون بیریلور و اگر آته بیر آز فرصت و مصلحت یوزه سیدین بالانینگ آنه سین قویوب باشقه ایمیزیگی آلسه هم بولور اگر آته اولوب کیتسه بالانینگ میراث خوری غه لازم دور که ایمیزگوچی آنه او چون طعام و کیوم انتظامین قیلسون لار آته باشقه ایمیزیگی آلغانده بالانینگ آنه سین حقیقی نقصانی یتکوزماسون هر نیمه که مقرر قیلونغان بولسه تمام بیریلسون ف۲ یوقاریده قویولغان خاتون اوچون ادیچ حیض اولتورمکغه حکم بولغان ایردی ایمدی اولگان کیشی نینگ خاتونی اوچون تورت ای اون کون عده غه حکم بولدی اگر بو مدتلارایچیده خاتوننده بالا بوقلیغی ابیکانلیگی معلوم بولسه باشقه نینگ نکاحیغه بارا آلور و اگر حملی بولسه بالا توغولگونچه انتظار قیلیلور

اَكۡنَنۡتُمۡ فِىۡۤ اَنۡفُسِكُمۡ‌ؕ عَلِمَ اللّٰهُ اَنَّكُمۡ سَتَذۡكُرُوۡنَهُنَّ وَلٰـكِنۡ

دل لارینگیزده سقلا سنگیزلار الله تعالی غه بو زرسه معلوم دور که سیزلار الارغه نکاح سوز ینی قیلوربیزلار ولیکین

لَّا تُوَاعِدُوۡهُنَّ سِرًّا اِلَّاۤ اَنۡ تَقُوۡلُوۡا قَوۡلًا مَّعۡرُوۡفًا ؕ وَلَا تَعۡزِمُوۡا

الار ایله مخفی صورتده نکاح دعاسین قیلمنگلار مگر اینکه قاعده غه مطابق بیرار سوز قیلسنگیزلار (باک یوق) و تا عدت تماغونچه

عُقۡدَةَ النِّكَاحِ حَتّٰى يَبۡلُغَ الۡكِتٰبُ اَجَلَهٗ ‌ؕ وَاعۡلَمُوۡۤا اَنَّ اللّٰهَ

نکاح اوچون پخته اراده هم قیلمانگ لار و بیلینگ لار که الله تعالی

يَعۡلَمُ مَا فِىۡۤ اَنۡفُسِكُمۡ فَاحۡذَرُوۡهُ‌ ؕ وَاعۡلَمُوۡۤا اَنَّ اللّٰهَ غَفُوۡرٌ

دل لارینگیزده بار هر بیر نرسه نی بیلوب تورور پس اندین حذر قیلینگ لار و بیلینگ لار که الله تعالی مغفرت ییک

ع ۳۰ ۴ ۱۴ حَلِيۡمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ اِنۡ طَلَّقۡتُمُ النِّسَآءَ مَا لَمۡ تَمَسُّوۡهُنَّ

وحلملیک ذاتدور ف۱ اگر سیزلار خاتونلارنی الارغه یقین بارمای تورروب الارغه بیرار مهر مقرر قیلمای تورروب طلاق قیلسنگیز لار گناه

اَوۡ تَفۡرِضُوۡا لَهُنَّ فَرِيۡضَةً ۖۚ وَّمَتِّعُوۡهُنَّ ۚ عَلَى الۡمُوۡسِعِ

ولیکین الارغه سیزلار بیرار خرج بیرینگ لار حالی تیجنشی آدم غه اوز قدر تیغه

قَدَرُهٗ وَعَلَى الۡمُقۡتِرِ قَدَرُهٗ ۚ مَتَاعًا ۢ بِالۡمَعۡرُوۡفِ‌ ۚ حَقًّا

لایق بولسون و حالی تنگ آدم غه اوز حالیغه مناسب خرج قاعده غه مطابق بولسون یوجنشی عمل قیلغوچیلارغه

عَلَى الۡمُحۡسِنِيۡنَ‏ ﴿٢٣٦﴾ وَاِنۡ طَلَّقۡتُمُوۡهُنَّ مِنۡ قَبۡلِ اَنۡ

لازم حقدور ف۲ و اگر خاتونلارنی الارغه یقین بارمای تورروب طلاق قیلسنگیز لار

تَمَسُّوۡهُنَّ وَقَدۡ فَرَضۡتُمۡ لَهُنَّ فَرِيۡضَةً فَنِصۡفُ

حال بوکه الارغه مهرهم مقرر قیلغان بولسنگیز لار اوشال مقرر مهر نینگ

مَا فَرَضۡتُمۡ اِلَّاۤ اَنۡ يَّعۡفُوۡنَ اَوۡ يَعۡفُوَا الَّذِىۡ بِيَدِهٖ عُقۡدَةُ

نصفی نی بریلور مگر اینکه خاتونلار اوزلاری یا که اول آدم عفو ایتسه که نکاح توگونی آنینگ قولنده دور

النِّكَاحِ‌ ؕ وَاَنۡ تَعۡفُوۡۤا اَقۡرَبُ لِلتَّقۡوٰى ‌ؕ وَلَا تَنۡسَوُا الۡفَضۡلَ

و سیزلار نینگ عفو ایتمک لارینگیز تقوی غه یقین راغدور ف۳ و اوزارا احسان قیلوشنی اونوتمانگ لار

بَيۡنَكُمۡ‌ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا تَعۡمَلُوۡنَ بَصِيۡرٌ ﴿٢٣٧﴾ حٰفِظُوۡا عَلَى الصَّلَوٰتِ

البته الله تعالی قیلوب تورگان عمل لارینگیزنی کوروب تورر دور نماز لار نینگ همه سیغه

وَالصَّلٰوةِ الۡوُسۡطٰى وَقُوۡمُوۡا لِلّٰهِ قٰنِتِيۡنَ‏ ﴿٢٣٨﴾ فَاِنۡ خِفۡتُمۡ

خصوصا اورتا نماز غه اهتمام ایله دوام قیلینگ لار و الله تعالی حضورنده ادب ایله نماز اوقینگ لار ف۴ و اگر سیزلار خوفده بولسنگیز لار

ف۱ بو آیت شریفه خلاصه سی شولکه عده ده گی خاتون نی عده سی بوتگونچه بیر کیشی نکاح قیلا آلماس اندین آچوق وعده هم الا آلماس و رکشی طلب هم بیار الماس لیکین دل ده نیت قیلسه که عده سی تمام بولغاچ بو خاتون نی آلور یا اشاره ایله مقصودنی بیلدرروب قویسه باک یوقدر چنانچه اوزیغه ولیسه که سیز فلان کیم عزیز تورور یا دلیسه که من بیر خاتون آلمک قصدیده من بوندین زیاده آچوق سوزلاشمک شرعا ممنوع دور

ف۲ اگر نکاح وقتیده مهرنی ذکر قیلو نمادی و مهر سیز نکاح بولوب قالدی هیچ باک یوقدور مهرنی کیین ذکر قیلو لسه هم بولور لیکین شول صورتده ایر خاتون غه یقین بارمای تورروب طلاق قیلسه ایرغه هیچ مهر لازم بولماس لیکین ایرغه لازم دور که اوز خرسندلیکی ایله خاتونغه بیر نرسه بیرسون کم از کم اوچ عدد لباس کویلک باش اورمال و چادر کبی نرسه لار و حالیغه مطابق مرحمت قیلسون خاتون کیشیغه خلوت صحیحه دین ایلگاری جواب بیریلک گناه ایمس دور

ف۳ اگر نکاح وقتیده مهر مقرر بولگان بولسه کیین ایرخول ینگوزمای تورروب خاتون نی طلاق قیلسه اول حالده مقرر بولگان مهرنی یریمین بیرلور مگر خاتون یا ایر عفو ایتسه اول هم بیرلماسه بولور خاتون نینگ عفوی شولکه اوشال ثابت بولغان حق یریمینی هم آلماس ایر نینگ عفوی شولکه مقرر بولغان مهر نینگ تمامینی بیریدور اگر بیرروب قویغان بولسه یریمینی قایتاریب الماس بلکه همه سینی عفو ایتسه ایر نینگ عفو ایتمکی تقوی غه یقین راغ دور چونکه نکاح توگونی الله تعالی انگا تابشورغان دور نکاحنی اوزماق حقی ایر غه دور ف۴ اورتا نماز عصر دور که کیچه و کوندوز نینگ اورتاسیدا اوقولور لایق دور و مشغولیت وقتیدا نماز فوت بولمغی ممکن دور ادب شولکه نماز ده بیهوده حرکت قیلو نماسون غایتده خشوع ایله اوقولسون ❊

ف ١ اوروشی زمانہ سیدہ ودشمن دین خوف قیلونفان دقتدہ ناچار ییک سببیدین کولوکفہ ییغہ آت وتویہ دعربیہ لارغہ مینوب توروب یا ایاغ ایلہ کیتوب توروب ہے رکوع
ویے بجود قبلہ دین باشقہ طرفقہ باقوب توردب نماز اوقولسہ بولور دقچان خوف وخطر حالتی کوتاریلسہ اوّل قنداغ اوقولسہ شونداغ اوقولور جون کہ اول ضرورت اوٗ

فَرِجَالًا اَوْ رُكْبَانًا ۚ فَاِذَآ اَمِنْتُمْ فَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ
یوروب توروب یا مینوب توروب (اوقونگ لار) وقچان امان تابسنگیز لار یاد قیلینگ لار اللہ تعالی نے ہچنا نیکہ اول تعلیم بردی
مَّا لَمْ تَكُوْنُوْا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٣٩﴾ وَالَّذِيْنَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُوْنَ
سیزلارغہ بیلمگان نرسہ لارینگیزنے ف ٢ سیزلاردین اول آدملارکیا اولورلار خاتونلارین قالدورورلار
اَزْوَاجًا ۖۚ وَّصِيَّةً لِّاَزْوَاجِهِمْ مَّتَاعًا اِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ اِخْرَاجٍ ۚ
الارروصیت قیلوب کیتسونلارکہ بیرسنہ لیک خرج خاتونلارلیغہ بیریلسون اوبدین چیقاریلمای ف ٣
فَاِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْ مَا فَعَلْنَ فِيْٓ اَنْفُسِهِنَّ
واگر الار اوزلاری چیقوب کیتسہ لار سیزلارغہ ہیچ بیر گناہ یوقدور الارنینگ اوز حقلاریدہ قیلفان ایشلاریدہ
مِنْ مَّعْرُوْفٍ ۗ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلْمُطَلَّقٰتِ مَتَاعٌ ۢ
قاعدہ غہ مطابق بولسہ و اللہ تعالی غالب حکمتلیک ذاتدور وطلاق بیریلگان خاتونلارا اوچون خرج بیریلور
بِالْمَعْرُوْفِ ۗ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِيْنَ ﴿٢٤١﴾ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ
قاعدہ غہ مطابق بولازم دور پرہیزگارلارغہ ف ٤ منہ شول طریقہ بیان قیلور اللہ تعالی سیزلارغہ اوز حکملارینی
ع ٣١ ٧ ١٥ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿٢٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ خَرَجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ
تاکہ سیزلار توشونگ لار آیا سن کورمادینگمی اول جماعہ نے کہ اولوم دین قورقوب
وَهُمْ اُلُوْفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ ۠ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوْتُوْا ۟ ثُمَّ اَحْيَاهُمْ ۭ
اوز اوبلاریدین چیقدیلار حال بو کہ الار عدد دہ مینگ لار ایردیلار کیین اللہ تعالی الارغہ دیدی کہ اولونگلار کیین تیرگزدی
اِنَّ اللّٰهَ لَذُوْ فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ
الارنے البتہ اللہ تعالی آدملارغہ فضل قیلغوچی دور ولیکین آدملارنینگ کوبلاری
لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٢٤٣﴾ وَقَاتِلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ
شکر قیلماسلار وجہاد قیلینگ لار اللہ تعالی یولیدہ وبیلینگ لار کہ اللہ تعالی
سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ ذَا الَّذِيْ يُقْرِضُ اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا
البتہ ایشتیکوچی بیلگوچی دور کیمدور اول آدمی کہ اللہ تعالی غہ قرض حسنہ بیرور
فَيُضٰعِفَهٗ لَهٗٓ اَضْعَافًا كَثِيْرَةً ۭ وَاللّٰهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ ۠
اللہ تعالی انے نیچہ برابر قیلوب انگا بیرور واللہ تعالی گنہ رزق نے، تنگ قیلور وفراوان قیلور
وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٢٤٥﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الْمَلَاِ مِنْۢ بَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ
وسیزلار ہمہ لارینگیز اینگ طرفیغہ قایتاریلورسیزلار ف ٥ آیا کورمادینگمی بنی اسرائیل دین اول جماعتنی کہ

چون ایردی
ف ٢ بو حکم ابتداء اسلام دا
ایردی کیین قچان میراث
آیتی نازل بولوب خاتونلارغہ ہم میراث
دین حصہ بیریلگاچ خاتونلارنینگ
عدہ لاری قورت آی اون کون مقرر قیلیندی
دیہ آیت شریفہ حکمی موقوف قیلیندی
ف ٣ موندین ایلگاری یقلین لیتیشی
توردب طلاق قیلونسہ نکاح وقتیدہ مہر
ذکر قیلونفان بولماسہ اول خاتونغہ
کم از کم بیر کوینلک بیر باش مال بیر
چادر بیرمک ایرذمہ سیغہ لازم ایردی
ہر بیر طلاق بیریلگان خاتونغہ بیرمک
لازم بولماسہ ہم مستحب بولدی
ف ٤ اوتکان امت لاردین بیر
جماعہ کہ عددلاری نیچہ مینگ ایردی
اوی اسباب لارین وضرورتی
اشیالارین آلوب اوز وطن لاریدین
چیقوب کیتدیلار چونکہ الارنینگ دشمن
دین قورقلاری بار ایردی اینتگ
اوچون اوروشدین جانلارین
قوتقارماقچی بولدیلار اوشبو حکمہ
وبلیہ یولغان ایردی اللہ تعالی چیدیلار
تاکہ اوروشدیا وبادہ اولوب
کیتماسونلار اللہ تقدیریغہ توکل قیلیا
دیلار بلکہ ایشانمادیلار بیر منزل
یول یوروب بیردیلار واللہ تعالی الارنینگ
اولونگلار دیب حکم قیلدی ہمہ لاری
لحظہ دہ اولدیلار بیرلاری ہم مدت
قالمادیلار کیین پیغمبر لاریندعا
لاری ایلہ یہ قدرت بیلہ ہمہ لارین
تیرگوزدی تاکہ بولاردین عبرت تپسیلسون
لار بو قصہ دین مقصود شول دورکہ
اللہ تعالی یولیدہ ادر قیمک دین دیول دمال خرج قیلمکدین ہرگز تارتیلوماسون چونکہ جان ومال، اللہ تعالی نینگ اوز ملکیدور بیرگوسی کیلسہ اولوکفہ ہم جان بیرور دغریب
مسکین نے ہم پادشاہ قیلور آلگوسی کیلسہ ساغ نے ہم اولدورور پادشاہ نے ہم گدا قیلور بحکم اللہ تعالی یوبلہ قرض حسنہ بیرمکدین مسکین بولوب قالورمن دیب خوف قیلماسون رزق نے تنگ قیلغوچی د
کشادہ قیلغوچی اللہ تعالی دور

مِنْ بَعْدِ مُوسٰى اِذْ قَالُوا لِنَبِيٍّ لَّهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُّقَاتِلْ

الار موسى دين كيين (دير دنت) اوز پيغمبر لاريغه ديديلاركه بيزلار اوچون بير پادشاه مقرر قيلوب بيرينگ تاكه بيزلار الله تعالى يوليده جهاد قيلايلوك

فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ؕ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ

پيغمبر ديدى لار آيا بو هم ممكن دوركه سيزلار سيزلارغه جهاد فرض قيلونغاندين كيين جهاد قيلما سنگيز لار

اَلَّا تُقَاتِلُوْا ؕ قَالُوْا وَمَا لَنَآ اَلَّا نُقَاتِلَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَقَدْ

الار ديديلاركه نيمه اوچون بيزلار الله تعالى يوليده جهاد قيلما سميز حال بوكه بيزلار

اُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَاَبْنَآئِنَا ؕ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ

چيقاريلدوک اويلاريميزدين و (جدا بولدوک) فرزندلاريميزدين وقتيكه الارغه جهاد حكمين بيريلدى

تَوَلَّوْا اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ

بير آز آدم دين باشقه همه لارى قايتوب كيتدى لار و الله تعالى ظالم لارنى تيخشى بيلور و پيغمبر لارى الارغه ديديلار

نَبِيُّهُمْ اِنَّ اللّٰهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوْتَ مَلِكًا ؕ قَالُوْآ اَنّٰى

الله تعالى طالوت نى سيزلارغه البته پادشاه مقرر قيلدى الار ديديلار اول بيزغه نچوک

يَكُوْنُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ اَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ

پادشاه بولور آلور و بيزلار پادشاه ليكغه اندين زياده حقدار دورميز و انده مالى دولت

سَعَةً مِّنَ الْمَالِ ؕ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ اصْطَفٰىهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهٗ

زياده ايماس دور پيغمبر ديديلار الله تعالى انى سيزلاردين زياده مناسب بيلدى و ارتوق ليغ بيردى انگا

بَسْطَةً فِى الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ ؕ وَاللّٰهُ يُؤْتِيْ مُلْكَهٗ مَنْ يَّشَآءُ ؕ

علم ده هم جسم ده هم و الله تعالى اوز ملكينى خوايلاغان بنده سيغه عطا قيلور

وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ اِنَّ اٰيَةَ مُلْكِهٖٓ

و الله تعالى وسعت بير گوچى بيلگوچى ذات دور و الارغه پيغمبر لارى ديديلاركه طالوت نينگ پادشاه ليغيغه علامت شولدور

اَنْ يَّاْتِيَكُمُ التَّابُوْتُ فِيْهِ سَكِيْنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا

كه سيزلارغه بير صندوق كيلور انده رب لاريڭيزطرفيدين تسكين بولور و بعضى بير نرسه لار بولور

تَرَكَ اٰلُ مُوْسٰى وَاٰلُ هٰرُوْنَ تَحْمِلُهُ الْمَلٰٓئِكَةُ ؕ اِنَّ فِيْ

موسى و هارون اولادلارى قويوب كيتگان نرسه لاردين كه انى (صندوقنى) كوتاريب كيلورلار فرشته لار تحقيق بو نرسه ده

32 ذٰلِكَ لَاٰيَةً لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٤٨﴾ فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوْ

ع 6

16 سيزلار اوچون نشان بار دور اگر سيزلار مؤمن بولسنگيزلار ٢ كيين وقتيكه طالوت عسكرلارنى آلوب روانه بولدى

ف١ حضرت موسى عليه السلام دين كيين بنى اسرائيل جماعه سى بير آز يخشى توروب يلاركيين وقتيكه الارنينگ نيت لارى بوزولوب ايردى الارغه بيركافر دشمن پادشاه مسلط بولدى ياقنى پادشاه نينگ نامى جالوت ايردى اول الارنى شهردين چيقاروب بيراردى مال لارين تالادى اوزلارين قل قيلوب اليشلاتدى آخر بنى اسرائيل جماعه لارى جهر يردين قاچوب بيت المقدس غه جمع بولدى اول زمانده حضرت اشموئيل عليه السلام پيغمبر ايرديلار بنى اسرائيل اول جناب غه عرض قيلديلاركه بيزلارغه بير پادشاه مقرر قيلوب بيرينگ بيز الله تعالى يوليده اينگا بيله جهاد قيلولوم پيغمبر لارى الارغه ثابت قدم تورا آلماسلكينگ لارين سوزلاديلار ليكين الار هر قسم حجتلار بيلاقبلوپ قبول قيلماديلا آخر پيغمبر ديديلاركه الله تعالى سيزلارغه طالوتنى پادشاه تعيين ايتدى الار انى نامناسب بيلديلار پيغمبر مناسبليكين بيلدوروديلار چونكه اول همه دين جسم ده هم علم ده زياده ايردى آخر اول پادشاه مقرر بولدى صونگره الار بو نشانلاردين باشقه آسمانى نشان هم بولسه ديديلار كيين پيغمبر دعا قيلديلار صونگره ظفر و نصرت صندوقى قيتوب كيلدى ف٢ بنى اسرائيل جماعه سيده بير صندوق بار ايردى انده بعض متبرک نرسه لار بار ايردى يعنى حضرت موسى عليه السلام و باشقه پيغمبر لارنينگ يادگارلارى انده محفوظ ايردى بنى اسرائيل اوروش زمانيده اول صندوقنى اوزلارى ايله بيله مقدم آلوب يوروراير ديلار و اول صندوق بركتيدين الله تعالى الارغه فتح و سكون و نصرت نصيب قيلور ايردى وقتيكه جالوت الارغه غالب كيلدى اول صندوقنى آلوب كتيدى بيرنچه مدت اوزى ايله سقلادى قچان الله تعالى اول صندوقنى بنى اسرائيل غه قايتارشينى خوايلادى شو داغ بولديكه جالوت انى قيسى شهرده سقلاسه اول شهرده بيرايولهـ بيردى كيين تورقوب ايكى علد هوكوزغه صندوقنى بوكلاب قويوب بيردى صونگره فرشته لار هوكوزلارنى هيداب طالوت نينگ دروازه سيغه ييكوزوب قويوب بيردى بو نرسه ايله طالوت اوچون هيچ بير حجت هم بيدا بولوب بنى اسرائيل ايت مديلار-

ف حرس هوس ایله طالوت ایله اوردشمکه تمام بنی اسرائیل تیار بولدیلار لیکین طالوت دیدیکه اردشمکه بارغوچی لار نوجوان پهلوان بی فکر کیت لار بولسونلار بوشرطغه هم سکسان مینگ آدم موافق کیلوب حاضر بولدیلار طالوت یولار نیم امتحان قیلماقچی بولدی یول یوردب ایردیلار بیرنچی منزل ۹ سو تاپیلمادی وایکنچی منزل ده بیر اریغ کیلدی طالوت حکم بیردیکه هر کیم بیرکف دین زیاده

بِالْجُنُوْدِ ۙ قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلِيْكُمْ بِنَهَرٍ ۚ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ

الارغه دیدی که الله تعالی بیر اریغ ایله سیزلارنے امتحان قیلور پس کیمی که اول اریغ دین سو ایچور

فَلَيْسَ مِنِّيْ ۚ وَمَنْ لَّمْ يَطْعَمْهُ فَاِنَّهٗ مِنِّيْۤ اِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ

اول مندین ایماسدور وکیمی که اندین تاتماسه اول مندین دور مگر کیمی که اندین اوز قولی ایله بیرکف سو آلسه اول یوق دور

غُرْفَةًۢ بِيَدِهٖ ۚ فَشَرِبُوْا مِنْهُ اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْهُمْ ؕ فَلَمَّا جَاوَزَهٗ هُوَ

پس الار اول سودین هم لاری ایچدیلار مگر الاردین بیر آز آدم (قالدی) دقتیکه طالوت وانکا همراه بولغان مسلمانلار اریغ دین تربولا

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ ۙ قَالُوْا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوْتَ وَ

دیه باشلادیلار که بیزده بوکون جالوت وانینگ لشکری ایله اوروشمک اوچون طاقت یوقدور

جُنُوْدِهٖ ؕ قَالَ الَّذِيْنَ يَظُنُّوْنَ اَنَّهُمْ مُّلٰقُوا اللّٰهِ ۙ كَمْ مِّنْ فِئَةٍ

اول آدملار که بیز بیرکون البته الله تعالی غه ملاقات قیلورمیز دیب اعتقاد قیلورلار دیدیلار که بیر موچه آز جماعت اونکا ندورکه

قَلِيْلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيْرَةًۢ بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ ۝۲۴۹

الله تعالی حکمی ایله کته جماعتغه غالب بولغاندور لار الله تعالی صابرلار ایله دور

وَلَمَّا بَرَزُوْا لِجَالُوْتَ وَجُنُوْدِهٖ قَالُوْا رَبَّنَاۤ اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا

وقتیکه بولار جالوت نینگ وانینگ لشکرینی مقابلیغه چیقدیلار دیدیلار ای پروردگارا بیزنینگ دل لاریمزغه صبر عنایت قیل

وَّثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ۝۲۵۰

وقدم لاریمزنے ثابت ایت ویاری بیر بیزلارغه کافرلار خلاف لارینه

فَهَزَمُوْهُمْ بِاِذْنِ اللّٰهِ ۙ۫ وَقَتَلَ دَاوٗدُ جَالُوْتَ وَاٰتٰىهُ اللّٰهُ

پس مؤمن لار الله تعالی حکمی ایله شکست بیردیلار جالوت لشکریغه داولدور دی داود جالوت نے وبیردی الله تعالی داودغه

الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهٗ مِمَّا يَشَآءُ ؕ وَلَوْلَا دَفْعُ اللّٰهِ

سلطنت نے وحکمتنی وتعلیم بیردی انکا خواهلان نرسه سینی واگر الله تعالی انسان لارنینگ بعضی لاری ایله بعضی لارین دفع قیلوب تورماسه ایردی

النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ ۙ لَّفَسَدَتِ الْاَرْضُ وَلٰكِنَّ

البته یریوزی فسادغه تولور ایردی ولیکین

اللّٰهَ ذُوْ فَضْلٍ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ۝۲۵۱ تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ

الله تعالی جهانلیغه کوب مهربان دور بو نرسه الله تعالی نینگ آیتلاری دورکه

نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ؕ وَاِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ۝۲۵۲

که بزلانے سیزغه درست طریقه ده اوقوب الشتیه دور درمیز والبته ای محبوب سیز پیغمبرلاردین دور سیز

سو ایچسه اول من بیله یورماسون بو سوزنے ایشتیوب تورده یاتم همه لاری سودین قانوب ایچدیلار دایم الوب قالدیلار فقط اوچیوز اون اوچ نفر بیرکف دین سو ایچیب طالوت ایله قالدیلار باشقه زیاده ایچکانلاری یلغیرلاماد یلار وقتیکه جالوتغه روبرو بولدیلار اوشال اوچیوز اون اوچ نفر روبرو بولدیلار بولارنینگ ایچیده حضرت داود علیه السلام وآته لاری وآلتی برادرلاری هم بار ایردیلار یول ۹ اوچ عدد تاش حضرت داودغه آواز بیردیکه بیزنی هم برابر آلوب کیتینگ بیز جالوت نے هلاک قیلورمیز کیمین دقتیکه مقابله بولدی جالوت اوزی میدان غه توشوب دیدیکه هم لاریگیز غه بس اوزم تنها کفایه قیلورمن کیمین شموئیل علیه السلام حضرت داودنے حاضر قیلدوروب حکم بیردیلار اول جناب میدان غه توشوبادشال اوچ تاش ایله نے هلاک قیلدیلار لشکری قاچدی مسلمانلار فتح وظفرغه نائل بولدیلار آز بیر جماعت بولسه لار حکم پیغمبرلارین وپادشاهلارین حکملاریغه اطاعت ده بولوب پروردگارلاریغه التجا ودعاده بولدیلار وزین وعده سیغه ایمان کیلتوروب مددیدین امید قیلسه لار دشمن غه مقابل بولدیلار الحمد لله آخر کامیاب بولوب غالب کیلدیلار اوشانی مسلمانلار اوچون بو قصه ده تیاریک عبرت لار بار دور بو جمله واقعه لار الله تعالی نینگ وعده سیغه راستیلیغه بیوک نشان لار دور پروردگار اوزی لوطالیقه سیاست لارین وتنبیه لارین جهان اهلیغه کاهاکاه کورساتوب تورماسه بوتون عالم امن وامانی همیشه خطرده قالور بوقسم تنبیه لار عنایت ربانیه دورحق طرفیدین بنده لاریغه احسان عظیم دور ؛

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ مِّنْهُمْ

بو (محترم) پیغمبرلار بیز بولار نینگ بعضیلارین بعضیلاریدین ارتوق قیلغانمدور بیز بعضیلاری شوندا غدور لار کہ

مَّنْ كَلَّمَ اللّٰهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجٰتٍ ؕ وَاٰتَيْنَا عِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ

اللہ تعالے الارایلہ سوزلاشدی و بلند قیلدی اللہ تعالے بعضیلارین مرتبہ لارین و بیر دوک بیز مریم نینگ اوغلی عیسیٰ غہ

الْبَيِّنٰتِ وَاَيَّدْنٰهُ بِرُوْحِ الْقُدُسِ ؕ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِيْنَ

روشن معجزہ لار و مدد بیر دوک انگا روح القدس ایلہ ف١ واگر اللہ تعالے خواہلاگان بولسا ایردی الاردین کیین کیلگانلار

مِنْۢ بَعْدِهِمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ وَلٰكِنِ اخْتَلَفُوْا فَمِنْهُمْ

اوشبو روشن حکملار کیلگاندین صونگ بیر بیرلاری ایلہ اوروشماس ایردیلار ولیکین الاردہ اختلاف پیدا بولدی الاردین بعضیلاری

مَّنْ اٰمَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ ؕ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا اقْتَتَلُوْا ۟ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ

ایمان کیلتوردیلار و بعضیلاری کافر قالدیلار واگر اللہ تعالے خواہلاگان بولسا ایردی اوزارا اوروشماس ایردیلار ولیکین اللہ تعالے نیمہ نی

ع ٣٣ ٥ ١ مَا يُرِيْدُ ۝٢٥٣ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقْنٰكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ

خواہلاسہ قیلور ای مؤمن لار (اللہ یولیدہ) صرف قیلینگلار اول مالدین کہ بیز سیزلارغہ بیر دوک شول کون نینگ کیلیشیدین

يَّاْتِيَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيْهِ وَلَا خُلَّةٌ وَّلَا شَفَاعَةٌ ؕ وَالْكٰفِرُوْنَ هُمُ

ایلگاری کہ اندہ نہ سودا ساتوغ بولور و نہ دوستلیک و نہ شفاعت و کافرلار الار گینہ ظالم

الظّٰلِمُوْنَ ۝٢٥٤ اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلْحَيُّ الْقَيُّوْمُ ۚ لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ

جاعدور لار ف٢ اللہ تعالے (اول معبودی کہ) اندین باشقہ ہیچ بیر معبود یوقدور تیریگ دور ہمہ نرسہ نی سقلاغوچی دور انی نہ اینگیلی دیقو آلور

وَّلَا نَوْمٌ ؕ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ مَنْ ذَا الَّذِيْ يَشْفَعُ

و نہ اوغیر اویقو انینگ اختیاریندہ دور ہر نرسہ کہ آسمانلاردہ بار دور و ہر نرسہ کہ یردہ بار دور کیم دور اول ذات کہ اندین بے اذن انینگ

عِنْدَهٗٓ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ؕ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۚ وَلَا يُحِيْطُوْنَ

حضوریندہ شفاعت قیلہ آلور اول بیلوب توردور مخلوقلار نینگ حاضر و غائب ہمہ حال لارینی و مخلوقلار ہمہ لاری انینگ معلوماتندین

بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖٓ اِلَّا بِمَا شَآءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ ۚ

ہیچ بیر نرسہ نی اوز احاطہ لاریغہ آلا آلماسلار مگر اول ذات خواہلاگان مقدارنی انینگ کرسیسی اوز ایچیغہ آلغاندور تمام آسمانلارنی و یرنی

وَلَا يَـُٔوْدُهٗ حِفْظُهُمَا ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ ۝٢٥٥ لَآ اِكْرَاهَ فِي الدِّيْنِ ۣۙ

وانگا آغیر کیلماس اول ایکیسین سقلاماق و اولدور ہمہ دین بلند عظمت صاحبی ف٣ زبردستلیک یوقدور دین اسلام دہ

قَدْ تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَّكْفُرْ بِالطَّاغُوْتِ وَيُؤْمِنْۢ بِاللّٰهِ

تمام روشن معلوم بولدی ہدایت گمراہ لیکدین پس کیمی کہ شیطانغہ منکر بولسہ ایمان کیلتورسہ اللہ تعالے غہ

ف١ چنانچہ حضرت آدم و حضرت موسیٰ علیہم السلام ایلہ اللہ تعالے سوزلاشگاندور و بعضیلاری بیر قوم غہ و بعضیلاری بیر قیشلاقغہ و بعضیلاری بیر شہرغہ پیغمبر بولور ایردیلار و بعضیلاری جہاندہ بار ہر قوم و ہر ملک و ہر عصر اوچون قیلینمیشدہ پیغمبر تعیین ایتولدیلار و اوشل ذات بیز نینگ پیغمبریمیز حضرت سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم دورلار و حضرت عیسیٰ علیہ السلام غہ روشن معجزہ لار عطا قیلونغاندور چنانچہ اولوکلارنی تیریگوزیب و کورلارینی و پیس لارینی و ہم قسم لاعلاج خستہ لارنی توزاتیب و ہمیشہ جبرئیل علیہ السلام مدد لاریدہ یوریب کیلدی۔

ف٢ سخیتیار انسان اوز حیاتیدہ اللہ تعالے کرم قیلغان مال دین انینگ اوز یولیدہ احسانلار قیلوب آخرتدہ بیوک درجاتغہ نائل بولور بو نرسہ دنیادہ ممکن دور دنیادہ بودولتنی حاصل قیلمہ آلمغان نامرد آخرتدہ نہ ثواب ساتوب آلہ آلور و نہ دوستلاریدین انگا مدد تیور و نہ بے اذن الٰہی بیر کیمسہ انی شفاعت قیلہ آلور بو خصوصدہ ہمہ دین زیادہ اوز جانیغہ ظلم قیلغوچی و تالاکا فرلار بولور لار کہ الار آخرتغہ ہیچ ہم ایشانماس ایردیلار

ف٣ بو آیت شریفہ نی آیۃ الکرسی دیبلور حدیث نبوی دہ بو آیت حقندہ اعظم آیات کتاب اللہ یعنی قرآن کریم آیتلاری نینگ عظمتدہ ہمہ دین بیوکراغی دیلمیشدور و نہایتدہ کوب فضیلت و ثواب اوتوغوچی حقندہ نقل و روایت قیلونمیشدور۔

ف١ قرآن کریم آیتلاری ایله جناب واجب الوجود نینگ وحدانیتین روشن دلیل لاری تمام دنیا خلقیغه صاف بیان قیلو نغاندور ایدی کافرلار ادچون هیچ عذر قالمادی اخنینگ اوچون زبردست لیک ایله سلمان قیلمکغه حاجت یوقدور هر کیم اسلامنی قبول ایتوبدور ناد ز ولماس وکیملماس بیر الیف نے توتوب نجات تاپمیبدور ۔

فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا ؕ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ

اول آدم تحقیق نہایتدہ محکم بیر حلقہ نے توتوبدور کہ اول ہرگز سینغوچی ایمسدور و اللہ تعالی ایشتیگوچی

عَلِيْمٌ ﴿٢٥٦﴾ اَللّٰهُ وَلِيُّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُخْرِجُهُمْ مِّنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ؕ

بیلگوچی دور ف١ اللہ تعالی ایمانلیک لارنینگ مددگار لاریدور الارنے ظلمتلاردین نور طرفیغہ چیقاردور

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْۤا اَوْلِيٰٓـئُهُمُ الطَّاغُوْتُ ۙ يُخْرِجُوْنَهُمْ مِّنَ النُّوْرِ اِلَى الظُّلُمٰتِ ؕ

واول جماعہ کہ کفر اختیار قیلدیلار الارنینگ دوستلاری شیطان دور شیطان لار الارنے نوردین ظلمتلار طرفیغہ چیقارورلار

اُولٰٓـئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢٥٧﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِىْ حَآجَّ ٣٤ ع ٤ ٢

انہ شولار دوزخی لاردور الار اندہ ہمیشہ قالورلار آیا سن اول آدم نے کورمادینگمی کہ اول ابراہیم ایلہ اینینگ

اِبْرٰهٖمَ فِىْ رَبِّهٖۤ اَنْ اٰتٰٮهُ اللّٰهُ الْمُلْكَ ۘ اِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّىَ الَّذِىْ

ربتین حقیدہ جنجال قیلدی شونینگ اوچونکہ اللہ تعالی انگا ملک عطا قیلدی دقتیکہ ابراہیم دیدی مینینگ ربیم اول دور کہ

يُحْىٖ وَيُمِيْتُ ۙ قَالَ اَنَا اُحْىٖ وَاُمِيْتُ ؕ قَالَ اِبْرٰهٖمُ فَاِنَّ اللّٰهَ يَاْتِىْ

تیرگوزور و اولدورور اول دیدی من ہم تیرگوزورمن و اولدورورمن ابراہیم دیدی اللہ تعالی آفتاب نے

بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَاْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِىْ كَفَرَ ؕ

مشرق دین چیقارور سن انے مغرب دین چیقار پس اول کافر حیران بولوب قالدی

وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٢٥٨﴾ اَوْ كَالَّذِىْ مَرَّ عَلٰى قَرْيَةٍ وَّهِىَ

و اللہ تعالی ظالم قوم نے ہدایت قیلماس ف٣ یا کورمادینگمی اول آدم نے کہ بیر شہر دین اوتدی و اول شہر

خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوْشِهَا ۚ قَالَ اَنّٰى يُحْىٖ هٰذِهِ اللّٰهُ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ

شیپتلاری ایلہ یقیلغان ایدی اول آدم دیدی کہ اللہ تعالی بو شہر اولوکلارین اولگاندین صونگ قنداغ تیرگوزدر

فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهٗ ؕ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ ؕ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا

پس اولدوردی اللہ تعالی انی یوز سنہ غہ قدر کیین انے تیرگوزدی دیدیکہ سن بول یردہ قنچہ قالدینگ اول دیدی بیر کون قالدیم

اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ؕ قَالَ بَلْ لَّبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ اِلٰى طَعَامِكَ

یا بیر کون نینگ ہم بعضیسے اللہ تعالی دیدی بلکہ یوز سنہ قالدینگ با قیغیل طعامینگ غہ

وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ ۚ وَانْظُرْ اِلٰى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ اٰيَةً لِّلنَّاسِ

و شرابینگغہ کہ اوزگارمابدور و کورگیل ایشا کینگنی و (بو شونینگ اوچوندورکہ) تا بیز سنی آدملارغہ نمونہ ایتوب کورساتایلوک

وَانْظُرْ اِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوْهَا لَحْمًا ؕ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهٗ

و نظر قیل سویاک لارغہ کہ بیز نیچوک انے قوشوب توروغوزورمیز کیین انگا گوشت کیگوزورمیز وقتیکہ انگا بو وقعہ ف٣ مشاہدہ بولدی

ف٢ نمرود نام پادشاه سلطنتغه مغرور بولوب کیلگانلارنی اوزیغه سجده قیلدورور ایردی حضرت ابراهیم کیلوب سجده قیلمادیلار سوال سایردی ویدیلار کہ من ربیم دین باشقہ غہ سجدہ قیلماسمن اول ویدیکہ سن رب دور من حضرت ابراہیم ویدیلارکہ من حاکم نے رب بیلامن رب اولدر کہ تیرگوزور و اولدورور کیین نمرود ایکی عدد قاغنہ گیلادین آلدوروب بے گناہینی اولدوردی و گناہی بارنے قویوب بیا ربیب ویدیکہ کوردونگمی من کیمینی خواہلاسام اولدورامن و کیمینی خاہلاسام اولدورمامن کیین حضرت ابراہیم علیہ السلام آفتاب نے مغرب طرفیدین چیقارلیشغہ بویور دیلار لیکین اول چیقارالمای شرمسار بولدی ۔

ف٣ بو واقعہ صاحبی حضرت عزیر علیہ السلام دور لار باری تعالی اوز قدرتین کورساتمک اوچون اول جنابنی روح لارین قبض ایتدی و ایشاکلارین ہم اولدوردی کیین یوز ییل دین صونگ تیرگوزدی کوردیلارکہ انجیرلاری و شراب لاری بوزولمابدور لیکین مینوب کیلگان ایشاکلاری اولوب چوروب کیتوبدور اللہ تعالی ارز نظر لاریدہ جانورلارین تیرگوزدی کوروب تور دیلار صونگرہ مینوب یکی بولغان شہرغہ داخل بولدیلار ہمہ کوروب تعجبدہ قالدی واوزلاریغہ ہم مشاہدہ علمی حاصل بولدی ۔

ف حضرت ابراهیم علیه السلام الله تعالٰی ځنګ حکمی ایله تورت پرنده آلوب کیلدیلار بیری طاؤس بیری تاؤغ بیری قرغه بیری کبوتر ایدی ولا نی بیر بیرنچه کون باقوب اوز لاریغه رام قیلدی لار الارنیم بوجیاسنی بحشی تانوب آلوغری قیمان چاقیرسه لار یوګورب کیلورشور ایردی کیین همه لیسینی سویدیلار بیر تاغ اوستیغه همه باشینی قویدیلار بیر بیرلیغه همه تیلسنی قوی لار بیر بیرلیغه همایا یاغنی قویدیلار اوزلاری اورتاده توروب بیر بیرنی چاقیردیلار اینګ یاغنی اوچوب کیلوب هواده تور دی کیین تنی کیلوب قوشولدی کیین قاناتی قوشولدی کیین ایاغی قوشولوب یوګورګان حالده حضرت لاریغه کیلدی کیین قالغان اوچ قوشلار هم شول طرزده ترتیب کیلوشدی۔

ف ٢ الله تعالٰی ایلیده صرف قیلوغان نرسه ریا هیچ خلوص ایله بیر ګیلګان او بو نرسه آز بولسه هم پروردګار قاشنده بیوک اجرغه سبب بولور لیکین احسان قیلوب آرقه سیدین منت قیلوب بیچاره مسلمان غه اذیت بیرسا سلیک لازم دور بیر نرسه بیروب منت واذیت قیلیشدین یخشی سوز قیلیک وګدا اینګ بدخلق لیکین عفو ایتیک یخشیراقدور منت د

قَالَ اَعْلَمُ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ (٢٥٩) وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهٖمُ رَبِّ

دیدی کمن جزم بیلورمن که البته الله تعالٰی هر نرسه غه قادردور. وقتیکه ابراهیم دیدی ای پروردګاریم

اَرِنِیْ كَیْفَ تُحْیِ الْمَوْتٰی قَالَ اَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلٰی وَلٰكِنْ

منګا کورسات که اولوکلارنی نچوک تیرګوزورسن الله تعالٰی دیدیکه سن ایمان کیلتورمادینګمی ابراهیم دیدی نه اوچون کیلتورمای

لِّیَطْمَىِٕنَّ قَلْبِیْ قَالَ فَخُذْ اَرْبَعَةً مِّنَ الطَّیْرِ فَصُرْهُنَّ اِلَیْكَ

ولیکین شونینګ اوچون دیدیم کم دلیم تسکین تاپسون الله تعالٰی دیدی تورت عدد قوش توتیب والارنی اوزونګا رام قیلګیل

٣٥ ثُمَّ اجْعَلْ عَلٰی كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ یَاْتِیْنَكَ

کیین الار (نی سویوب) هر تاغ اوستیغه الارنینګ بیرتن لاریدین بیر بیر حصه نی قویغیل کیین الارنی چاقیرغیل الار سنګا یوګوروب

ع ٢ ٢ سَعْیًا وَاعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ عَزِیْزٌ حَكِیْمٌ (٢٦٠) مَثَلُ الَّذِیْنَ یُنْفِقُوْنَ

کیلورلار وسن بیل که الله تعالٰی غالب حکمتلیک ذات دور ف آدملار که مال لارینی الله تعالٰی یولیده

اَمْوَالَهُمْ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ اَنْۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ

صرف قیلورلار الارنینګ مثال لاری شولکه ګویا بیر ګنه دان بیتی (علاحده) باشس چیقاریبدور

فِیْ كُلِّ سُنْۢبُلَةٍ مِّائَةُ حَبَّةٍ وَاللّٰهُ یُضٰعِفُ لِمَنْ یَّشَآءُ وَاللّٰهُ

هر باشس ده یوز عدد دین دان بولور والله تعالٰی خواهلاګان بنده سیغه بونه زیاده بیرور والله تعالٰی

وَاسِعٌ عَلِیْمٌ (٢٦١) اَلَّذِیْنَ یُنْفِقُوْنَ اَمْوَالَهُمْ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ

وسعتلیک بیلګوچی ذات دور آدملار که صرف قیلورلار مال لارینی الله تعالٰی یولیده

ثُمَّ لَا یُتْبِعُوْنَ مَاۤ اَنْفَقُوْا مَنًّا وَّلَاۤ اَذًی لَّهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

کیین آرقه سیدین انګا منت قیلماسلار واذیت بیرماسلار بار دور الار اوچون پروردګارلاری حضوریده اجر لاری

وَلَا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَلَا هُمْ یَحْزَنُوْنَ (٢٦٢) قَوْلٌ مَّعْرُوْفٌ وَّمَغْفِرَةٌ

والارغه نه خوف بولورنه الار غمده قالورلار یخشی سوز وکیچوریک

خَیْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ یَّتْبَعُهَاۤ اَذًی وَاللّٰهُ غَنِیٌّ حَلِیْمٌ (٢٦٣) یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ

یخشیراقدور اول صدقه دین که آرقه سیدین اذیت بیتور والله تعالٰی بی نیاز تحمل لیک ذات دور ای ایمان کیلتورګان

اٰمَنُوْا لَا تُبْطِلُوْا صَدَقٰتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْاَذٰی كَالَّذِیْ یُنْفِقُ

جماعت برباد قیلمانګ لار اوز خیرات لارینګیزنی منت قیلوب واذیت بیروب اول آدم کبی که مالینی صرف

مَالَهٗ رِئَآءَ النَّاسِ وَلَا یُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَالْیَوْمِ الْاٰخِرِ فَمَثَلُهٗ

قیلور آدملارغه کورساتیک اوچون وایمان کیلتورماس الله تعالٰی غه وقیامت کونیغه بس اینګ مثالی

اذیت ایله احسان قیلغوچی لار واحسان قیلوب ریا قیلغوچی لار اوچون قیامت کونی اجر وثواب یوقدور۔

ف ١ کیمی کہ خلق کورسون دیب خیرات قیلور شول آدم فہ اوخشار کہ تاش فہ اوزا ناگان آزگنہ تفراغ گا اوروغ ساچیب دور وقتیکہ یغمور یاغور نہ تفراغ قالور و نہ دان قالور وکیمی کہ اسیز تکانگنیگ وعدہ سیغہ ایمان کیلتوروب انینگ رضاسیین حاصل قیلماق اوچون خیر واحسان قیلور اول آدم فہ اوخشار کہ بلند مقام دہ گی بیر بوستان فہ اوروغ ساچیب دور اول یرفہ قتیغ یغمور یاغسہ یاشقہ یرلرفہ ایکی برابر حاصل بیرور و قتیغ یغمور یاغماسا مورتہ تہا شبنم ہم انگا کفایہ قیلور۔

كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا ؕ

بیر صاف تیکیس تاشغہ اوخشار کہ انینگ اوستیدہ تفراغ بولور بس انگا کوچلیک بیر یغمور کیلور وانی تمام صاف قیلوب قویور

لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا ۗ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ

بولارہم قیلغان حاصل لاریدین ہیچ بیر نرسہ فہ قادر بولماسلار و اللہ تعالیٰ کافرلارنے ہدایت

الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ

قیلماس واول آدملاری کہ صرف قیلورلار مال لارینی اللہ تعالیٰ نینگ رضاسین حاصل قیلیک

مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا مِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا

اوچون و دل لارین مضبوط قیلوب مثال لاری شونداغ بیر باغ گا اوخشار کہ بلند بیر یردہ بولور انگا

وَابِلٌ فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ ۗ

کوچلیک یغمور کیلور اندین اول ایکی برابر میوہ بیردور انگا اگر کوچلیک یغمور یاغماسہ شبنم گنہ کفایہ قیلور

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ

واللہ تعالیٰ سیزلارنینگ عمل لارینگیزنے کوروب تورگوچی دور ف آیا سیزلاردین ہیچ بیرلارینگیز دوست توتورمی شول نرسہ نے کہ انینگ خرمادین

مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِن

واوزوم لاردین بیر باغی بولسون کہ انینگ استیدین اریغ لار آقوب تورسون و انینگ اوشال باغدہ

كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ فَأَصَابَهَا

ہر قسم میوہ لاری ہم بولسون واوزی قریب قالغان بولسون وانینگ بیر موچہ ناتوان اولادی ہم بولسون (شول حالدہ) اول

إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ

باغ گا قتیغ بیر شمال تیکسہ کہ اندہ اوت بولسون و اول باغ کویوب کیتسون شول طرزدہ بیان قیلور اللہ تعالیٰ سیزلارغہ آیتلارنے

لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ ع ٣٦ ٤

تاکہ سیزلار فکر قیلینگ لار ف ٢ ای مومن لار صرف قیلینگ لار حاصل لارینگیز نینگ

مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُم مِّنَ الْأَرْضِ ۖ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ

وبیز سیزلار اوچون یردین چیقاروب بیرگان نرسہ لارنینگ یخشیسین و قصد قیلمانگ لار یمان نیسنی

مِنْهُ تُنفِقُونَ وَلَسْتُم بِآخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُوا فِيهِ ۚ

اندین بیر کیم اوچون و سیزلار انی ہرگز آلماس سیزلار مگر اندین کوز یومور سیز لار

وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم

وبیلینگ لار کہ اللہ تعالیٰ البتہ بے حاجت و تعریف قیلنغان دور ف شیطان سیزلارنے محتاجلیکدین قورقوتور دیچیلیکغہ

ف ٢ خیر واحسان بیر میوہ لیک باغ معنا انینگ ایکا میوہ سین قیامتدہ آلوب تا مل قیلورکہ اول وقت نہایت وہ محتاج بولغان وقتی بولور اگر خدا اوچون خالص قیلغان بولسہ آرتوغ سیغہ مناسب اندین فائدہ لانور واگر خلق کورسون دیب قیلغان بولسہ اول باغ کویوب کیتگان بولور بیچارہ محروم قالور۔

ف ٣ صدقہ بیرگانذہ مال نینگ وا یکین نینگ یخشیغ حصہ سیدین بیرلیسون یانی والمشیدین چیقغان نرسہ نے بیرلیسون چونکہ انسان اوزی مونداغ نرسہ نے آلماس مگر چشم پوشلیک قیلور خدا اوچون ہر نرسہ نینگ یخشیسین بیرمک لازم اہ

بِالْفَحْشَآءِ ۚ وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ؕ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ

بولور در واللہ تعالیٰ سیزلارغہ اوز مغفرتینی وفضلی نی وعدہ قیلور واللہ تعالیٰ وسعتلیک دور

عَلِيْمٌ ﴿۲۶۸﴾ يُّؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَمَنْ يُّؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ

بیلگوچی دانددور ف١ عطا قیلور خواہلاگان بندہ سیغہ دین فہمینی وکیمی کہ انگا دین فہمی بیرلیبدور البتہ

اُوْتِيَ خَيْرًا كَثِيْرًا ؕ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّآ اُولُوا الْاَلْبَابِ ﴿۲۶۹﴾ وَمَآ اَنْفَقْتُمْ

اول آدم غہ بیوک خیر عطا قیلونوبدور وقبول ایتماس نصیحتنی مگر عقل ایگالاری ف٢ وسیزلا قیلسے بیر قسم خیرات قیلور سیزلار

مِّنْ نَّفَقَةٍ اَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُهٗ ؕ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ

یا قیلسے بیر تورلوک نذر قیلور سیزلار البتہ اللہ تعالیٰ علمہ سیبنی بیلوب تورور و ظالم لار او چون ہیچ

مِنْ اَنْصَارٍ ﴿۲۷۰﴾ اِنْ تُبْدُوا الصَّدَقٰتِ فَنِعِمَّا هِيَ ۚ وَاِنْ تُخْفُوْهَا

بیر مددگار یوقدور اگر سیزلار خیرات نی آشکارا بیرسنگیز لار اول ہم یخشے دور و اگر انے مخفی قیلسنگیز لار

وَتُؤْتُوْهَا الْفُقَرَآءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ؕ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِّنْ سَيِّاٰتِكُمْ ؕ

و فقیرلارنے تاپوب بیرسنگیز لار منہ بو نرسہ سیزلار او چون ینہ یخشیراقدور و اللہ تعالیٰ سیزلارنینگ بعض گناہ لارینگیزنی اوزاق قیلور

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿۲۷۱﴾ لَيْسَ عَلَيْكَ هُدٰىهُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ

واللہ تعالیٰ سیزلارنینگ کردارلارینگیزدین یخشے خبردار دور ف٣ سیز الارنے ہدایت قیلمک لازم ایمسدور ولیکین اللہ تعالیٰ

يَهْدِيْ مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ فَلِاَنْفُسِكُمْ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْنَ

کیمنی خواہلاسہ ہدایت قیلور و اول مالی کہ خرچ قیلور سیزلار خیرات دین انینگ منفعتی اوز جانلارینگیزغہ بولور و خرچ قیلماس سیزلار

اِلَّا ابْتِغَآءَ وَجْهِ اللّٰهِ ؕ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ يُّوَفَّ اِلَيْكُمْ

مگر اللہ تعالیٰ رضاسینی طلب قیلوب و خیرات دین نیمہ نرسہ خرچ قیلور سیزلار انینگ اجر لارینگیزغہ تمام پر بیلور

وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُوْنَ ﴿۲۷۲﴾ لِلْفُقَرَآءِ الَّذِيْنَ اُحْصِرُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

و سیزلارغہ ظلم قیلونماس (خیرات) اول فقیرلار او چون دور کہ اللہ تعالیٰ یولندہ بند قیلونغاندور لار

لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ضَرْبًا فِي الْاَرْضِ ؗ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ اَغْنِيَآءَ

مملکت دہ ہر طرفغہ یورومکغہ قدرتلاری یوقدور الارنی جاہل گمان قیلور سوال قیلمغانلاری دین

مِنَ التَّعَفُّفِ ۚ تَعْرِفُهُمْ بِسِيْمٰهُمْ ۚ لَا يَسْـَٔلُوْنَ النَّاسَ اِلْحَافًا ؕ

کہ الار بای لار دور لار سن الارنے چہرہ لاریدین تانورسن آدملاردین یاپوشوب آلوب سوال قیلماسلار

وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ﴿۲۷۳﴾ اَلَّذِيْنَ يُنْفِقُوْنَ

و خیرات دین نیمہ نے کہ خرچ قیلور سیزلار البتہ اللہ تعالیٰ انے بیلور دنگ اول ذاتلار کیم اللہ تعالیٰ یولیدہ مال لارین

ع ۳۸

ف١ اللہ تعالیٰ اہل کرم بندہ لاریغہ وعدہ قیلورکہ کرم برکتیدین گناہلاری کیچوریلور و اوزلاری انینگ فضل و احسانیغہ مستحق بولولار ف٢ دین ایشلاریدہ فہمی رسا آدملار اللہ تعالیٰ یولیدہ احسان قیلسہ لار نیت ایلہ قیلونور (ونفقہ مال دین) وکیمغہ قیلونور و قیسی طریقہ دہ قیلونور خوب یخشے بیلورلار اما لار اوزلاریغہ فائدہ لیک ایشلار نے بیلوب قیلورلار ضرر لیک ایشلار دین قاچورلار ف٣ بیرگوچی نینگ کونگلیدہ خلق کورسون دیگان نیت بولماسہ آچوق صورتدہ احسان قیلسہ ہم یخشے بولور تاکہ انی کوروب باشقہ لار ہم خیر قیلسون و مخفی قیلوب بیرمک ہم یخشے تاکہ صدقہ آلغوچی آدم باشقہ لاردین خجالت بولماسون ہر یکیسی لو فقیرنے بیلوب بیرلیسون احسان قیلغانلارغہ ادچون صابون دور ف٤ حنیفہ خیرات نینگ اصلی مستحقی شول فاقہ لار دور کہ اللہ تعالیٰ یولیدہ بیر مہم دینی ایشغہ بند دورلار کہ انی تاشلاب خلق غہ تجارت یا صناعت اوچون یوروہ آلما یدیلار چنانچہ سیغا لم صلعم نینگ اصحاب لاریدین اہل صُفّہ حضرات ہمیشہ رسول اکرم خدمتلاریدہ علم تحصیلی او چون وجہاد قیلور ایدیلار آدم لار دین سوال قیلسہ ایدیلار انینگ

او چون خلق الارنے بای لار جاماعہ لاری دیب بیلور ایدیلار لیکین حالتلاری چہرہ لاریدین معلوم بولوب تورور ایدی او شبو زمانلاردہ ہم قرآن کریم حفظ لاریغہ و دینی علم تحصیلی غہ مشغول بولوب تجارت و صناعت قیلہ آلمغان آدملار بولسہ لار الار بو حکم غہ داخل دور لار الار او چون خیر آلوب تورمک لازم دور

ف ۱ حضرت ابن عباسؓ دین مروی دور کہ یوآیت شریفہ حضرت علی کرم اللہ وجہہ حق لاریدہ نازل بولغاندورکہ اول جناب قول لاریدہ تورت تنگہ لاری بار ایردی بیرینی
کیچہ تردہ و بیرینی کوندوز دیرینی مخفی و بیرینی آشکارا اللہ تعالیٰ یولیدہ صرف قیلدیلار ف ۲ سود فارسی لفظ دور عربچہ ربوا دیگان لفظ نینگ معنی سی دوریعنی کیشیغہ

أَمْوَالَهُمْ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
خرج قیلورلار کیچہ قرون دکوندوز مخفی صورتدہ وآشکارا پس الار اوچون باردور اجرلاری پروردگار لارین

رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٧٤﴾ اَلَّذِيْنَ يَأْكُلُوْنَ
قاشندہ والار غہ خوف یوقدور ونہ الار غم دہ قالور لار ف اول آدم لار کہ سود آلوب

الرِّبٰوا لَا يَقُوْمُوْنَ اِلَّا كَمَا يَقُوْمُ الَّذِيْ يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطٰنُ
یرلار قیامت کونی اورون لاریدین تورماسلار مگر اول آدم کبی کہ جن اننگ ہوشینی برباد قیلوبدور.

مِنَ الْمَسِّ ۗ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْٓا اِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبٰوا ۘ وَاَحَلَّ
اوراب آلوب الارنینگ بو حالتلاری شونینگ اوچوندورکہ (دنیادہ) دیرا یردیلار کہ تجارت ہم حقیقتدہ سودیکسنی اوزیدور حال بوکہ

اللّٰهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبٰوا ۗ فَمَنْ جَآءَهٗ مَوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّهٖ فَانْتَهٰى
اللہ تعالیٰ تجارتنی حلال قیلغاندور وسودآلمکنی حرام قیلغاندور ایمدی کیمی کہ اننگ پروردگاریدین طرفیدین نصیحت کیلدی اول آدم توختاسہ

فَلَهٗ مَا سَلَفَ ۗ وَاَمْرُهٗٓ اِلَى اللّٰهِ ۗ وَمَنْ عَادَ فَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ
پس اول آلغانی اننگ بولوردور اننگ معاملہ سی اللہ تعالیٰ غہ حوالہ بولوردور کیمی کہ ینہ سود آلمکغہ قایتور پس الارکہ دوزخی لار دور لار

هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ اللّٰهُ الرِّبٰوا وَيُرْبِي الصَّدَقٰتِ ۗ
الار اندہ ہمیشہ قالورلار اللہ تعالیٰ سود برکتین کیتکوزور و خیرات برکتین زیادہ قیلور

وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ اَثِيْمٍ ﴿٢٧٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا
واللہ تعالیٰ ہیچ بیر ناشکر گنہگارینی دوست توتماس ف اول آدم لار کہ ایمان کیلتوردیلار وتخشی عمل لار

الصّٰلِحٰتِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتَوُا الزَّكٰوةَ لَهُمْ اَجْرُهُمْ عِنْدَ
قیلدیلار و نماز لارین ادا قیلدیلار و زکاتلارین بیر دیلار البتہ الار اوچون بار دور اجر لاری

رَبِّهِمْ ۚ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٢٧٧﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ
رب لارین قاشیدہ و یوقدور الارغہ خوف ونہ الارغمدہ قالور لار اے ایمانلیک بندہ لار

اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوْا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبٰوٓا اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٧٨﴾
اللہ تعالیٰ دین قورقونگ لار وسود دین نہ قدر باقی قالغان بولسہ آلمنگ لار اگر ایمانلیک بولسنگیز لار

فَاِنْ لَّمْ تَفْعَلُوْا فَاْذَنُوْا بِحَرْبٍ مِّنَ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ۚ وَاِنْ تُبْتُمْ
واگر شوندا غ قیلماسنگیز لار پس اعلان حرب دور سیزلارغہ اللہ تعالیٰ طرفیدین واننگ رسولی طرفلاریدین واگر توبہ قیلسنگیز لار

فَلَكُمْ رُءُوْسُ اَمْوَالِكُمْ ۚ لَا تَظْلِمُوْنَ وَلَا تُظْلَمُوْنَ ﴿٢٧٩﴾ وَاِنْ
اول حالدہ اصل مال لارینگیز سیزلارغہ بولور نہ ظلم قیلورسیزلار ونہ ظلم قیلنولور سیزلار. واگر

وقف منزل
وقف لازم

بی بولغہ سود بیربیرو ب کوبایتروب
آلمکنی ایتیلور مثلاً قرق تنگہ
نے قرق بیش سہ پیر قیلوب
آورور قیامت کونی سحر قیردین
باشی کونارگاندہ یول قائدہ
سیمہ لیکان آدم لار قبرلاریدین
جن اوروب کیتکان آدم کبی
تورورلار بو سزا الارغہ شول
سببدین بیرلور کہ الار دنیادہ
اللہ تعالیٰ حلال قیلغان
تجارتنی تمام سود نے اوزی
دیب بیلور ایردیلار حال بوکہ
تجارتدین کیلگان فائدہ
عوضی بار فائدہ جنسی الاعذ
دورلانی اللہ تعالیٰ حلال
قیلغاندور وسود دین کیلگان
فائدہ عوضی یوقدور جنسی بیردور
انی اللہ تعالیٰ حرام قیلغاندور
بیلوب توروب شونچہ لیک
فرقنی اجرا اتمگان انسانلار
عاقبتلاری شوندا غ بولور
سود دہ برکت بولمس انجابی
دولتینینگ زوالی دور
مؤمن بندہ اوز ربی دین
کیلگان نصیحتنی جانی ایلہ
قبول قیلور کیمیغہ بیرز سبیرمہ
صدقہ قیلوب بیرور یا قرض
حسنہ دیب بیرور حلال
دولتیدین سود ایلہ حرام قیلمس

٭٭٭

ف۱ قرضدار قولی قیسقہ بیرآدم بولسہ و قرضینی اداقیلیشدن عاجز بولسہ اول حالدہ بولداغہ مناسب شولدورکہ بیرمدت غہ قدر اول بیچارہ غہ مہلت بیرسون و تنگ قیلمسون واگر خدا وچون تمام کیچیب بیارسہ بو نہایتدہ یخشی بولور قیامتدہ اوزیغہ نفع قیلور پروردگار حمتیغہ حقدار بولور ف۲ بو قاریدہ گی آیتلاردہ اول خیرات نینگ فضیلتی نے بیان قیلوندی کیین سودینگ مذمتی نے کورساتیلدی ایمدی

كَانَ ذُوْ عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ اِلٰى مَيْسَرَةٍ ؕ وَاَنْ تَصَدَّقُوْا خَيْرٌ لَّكُمْ

(قرضدار) قولی قسقہ بولسہ پس مہلت بیرلسون حالی یخشی بولگونچہ دبوتون کیچیب بیبارسنگیز لار سیزلار اوچون بیک یخشی راغدر

اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٨٠﴾ وَاتَّقُوْا يَوْمًا تُرْجَعُوْنَ فِيْهِ اِلَى اللّٰهِ ۗ

اگر سیزلار بیلسنگیز لار ف۱ دقورقونگ لار اول کوندین کہ اول کون ہمہ لار ینگیز اللّٰہ تعالے حضوریغہ قایتورسیزلار

٣٨ ع ٨ ٦ ثُمَّ تُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٢٨١﴾ يٰۤاَيُّهَا

کیین ہر بیر کیشیغہ قیلغان عمل لارین جزاسیین مکمل بیر بلور وا لارغہ ظلم قیلونماس ای مؤمن لار

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ اِلٰۤى اَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوْهُ ؕ

قچان سیزلار لوزارا بیر مقرر وقت غچہ قرض معاملہ سیین قیلسنگیز لار اوشال معاملہ نے یازینگ لار

وَلْيَكْتُبْ بَّيْنَكُمْ كَاتِبٌۢ بِالْعَدْلِ ۪ وَلَا يَاْبَ كَاتِبٌ اَنْ يَّكْتُبَ

داور تالارینگیز دہ گی یازغوچی انصاف ایلہ یازسون دیازغوچی یازیشدین تارتیلماسون

كَمَا عَلَّمَهُ اللّٰهُ فَلْيَكْتُبْ ۚ وَلْيُمْلِلِ الَّذِيْ عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ

ہیمچنانیکہ اللّٰہ تعالے انگا تعلیم بیرد بدور لازم شولکہ یازدب بیرسون دآئیتیب بیرسون قرض الغوچی آدم داول اللّٰہ تعالی دین

اللّٰهَ رَبَّهٗ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْـًٔا ؕ فَاِنْ كَانَ الَّذِيْ عَلَيْهِ

قورقسون و آلغان نرسہ سیدین بیرار نرسہ نے کم یازدورماسون ف۲ داگر قرض آلغوچی آدم

الْحَقُّ سَفِيْهًا اَوْ ضَعِيْفًا اَوْ لَا يَسْتَطِيْعُ اَنْ يُّمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ

بی عقل بولسہ یاکم طاقت بولسہ یاکہ اول اوزی ایتوب بیریشغہ قادر بولماسہ اول حالدہ اینینگ ایشلارین

وَلِيُّهٗ بِالْعَدْلِ ؕ وَاسْتَشْهِدُوْا شَهِيْدَيْنِ مِنْ رِّجَالِكُمْ ۚ

قیلادورگان آدم توغری توغری یازدورسون د (شونداغ معاملہ دہ) ایر کیشی لار ینگیز لاردین ایکے عدد گواہ قیلوب قویونگ لار

فَاِنْ لَّمْ يَكُوْنَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَّامْرَاَتٰنِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ

اگر ایکی ایر کیشی موجود بولماسہ بیر ایر وایکی خاتون بولسون اوزلارینگیز غہ مرغوب بولغان

مِنَ الشُّهَدَآءِ اَنْ تَضِلَّ اِحْدٰىهُمَا فَتُذَكِّرَ اِحْدٰىهُمَا الْاُخْرٰى ؕ

گواہ لاردین خاتونلار دین قیسی بیرلاری معاملہ نے اونوتسہ لار اول بیر لاری ایکنچی لاریغہ یاد بیرور

وَلَا يَاْبَ الشُّهَدَآءُ اِذَا مَا دُعُوْا ؕ وَلَا تَسْـَٔمُوْۤا اَنْ تَكْتُبُوْهُ

دگواہ لار قچان چاقیر یلسہ لار تارتیلماسونلار ف۳ دایرینیماینگ لار موندا غ معاملہ نے

صَغِيْرًا اَوْ كَبِيْرًا اِلٰۤى اَجَلِهٖ ؕ ذٰلِكُمْ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ وَاَقْوَمُ

کیچیک بولسون یاکتہ بولسون وقتی غہ قدر یازیشدین بو نرسہ اللّٰہ تعالی قاشندہ انصافغہ زیادہ یقین وشہادتنی

بو آیتدہ اوزارا قرض آلوب قرض بیریش حکملارین ذکر قیلونور بو آیت شریفہ قرءان کریم دہ بارآیتلار نینگ انگ اوزنی دور تابین آیت مداینہ دیلور پروردگار بو آیت ایلہ مسلمانلار اوچون اوزارا بیر مدت غہ قدر قرض معاملہ سینی وعدہ ایلہ قیلمکغہ اجازت بیرور لیکین بو مدت نی طرفین اوزنالاریدہ جنجال بولمسون دیب علاحدہ مکمل قاعدہ بیان قیلوب دیرکہ بیر کاغذغہ اوشبو نے یازیلسون اندہ مدتنی روشن یازیلسون ہمہ لیکے طرف ناملارین درج قیلونسون کاتب داقعہ نے عدالت ایلہ یازسون یازیشدین ا با قیلمسون علاجی بولسہ قرض آلغوچی اوزی یازسون یازالماسہ عین داقعہ نے اوزین یاشیرمی تام روشن یاندورسون اوزی یاش بالہ بولسہ یاکوب قری کمزور آدم بولسہ یاعقلی کم راغ بولسہ انینگ میراث خوارلاریدین بیری برابر صفایازدورسون باشقہ نینگ حقیغہ جور ونقصان قیلماسون کم یازدورماسون ف۳ کیین بو معاملہ دہ کم ازکم ایکے عدد گواہ ایرلاردین بولسون یا بیر ایر وایکے خاتون کیشی بولسون دگواہ بولغوچی لار قابل وثوق دہمہ غہ مقبول و مرغوب آدملاردین بولسونلار خاتونلاردین متعدد بولو شلاریغہ سبب شولدورکہ قیسی بیر لاری واقعہ نی اونوتسہ لار ایکنچی لاری یادینہ توشورور گواہ لار نے گواہلیکغہ یا گواہلیک لاردین قاضی یا حاکم حضوریغہ

بیان قیلک اوچون چاقیر یلسہ تارتیلماسونلار وحق نے کتمان قیلسونلار وشونداغ معاملہ لارنی کتہ بولسون یاکیچیک بولسون یازدب قویمکدین مسلمانلار ایرینماسونلار ف

لِلشَّهَادَةِ وَاَدْنٰۤی اَلَّا تَرْتَابُوْۤا اِلَّاۤ اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً حَاضِرَةً

زیاده درست دی تکوچی دور دشبه غه توشماسلیک لارنیگ غه لیقیلین راغدور مگر معامله حاضری تجارت بولسه کم

تُدِیْرُوْنَهَا بَیْنَكُمْ فَلَیْسَ عَلَیْكُمْ جُنَاحٌ اَلَّا تَكْتُبُوْهَا ؕ وَاَشْهِدُوْۤا

لفه اوزارا قولدین قولغه آلوب بیروب تورسنگیز لار اول حالده انی یازمسلیک لارینگیز بیز لار ادچون گناه بولماس

اِذَا تَبَایَعْتُمْ ۪ وَلَا یُضَآرَّ كَاتِبٌ وَّلَا شَهِیْدٌ ؕ۬ وَاِنْ تَفْعَلُوْا فَاِنَّهٗ

دقچان اوزارا سودا قیلسنگیز لار گواه قویونگ لار ویازغوچی غه گواه غه ضرر تیکوز و لماسون واگر ضرر تیکوز سنگیز لار

فُسُوْقٌۢ بِكُمْ ؕ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ وَیُعَلِّمُكُمُ اللّٰهُ ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ ﴿۲۸۲﴾

سیزلار غه گناه بولور واللہ تعالی دین قورقونگ لار واللہ تعالی سیزلار غه تعلیم بیرور واللہ تعالی هر نرسه نی بیلگوچی ذات دور ف

وَاِنْ كُنْتُمْ عَلٰی سَفَرٍ وَّلَمْ تَجِدُوْا كَاتِبًا فَرِهٰنٌ مَّقْبُوْضَةٌ ؕ فَاِنْ

واگر سیزلار سفرده بولسنگیز لار ویازغوچی آدم تا پالماسنگیز لار پس گرو لار قبضه قیلونسون و اگر

اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْیُؤَدِّ الَّذِی اؤْتُمِنَ اَمَانَتَهٗ وَلْیَتَّقِ اللّٰهَ

بعضیلار ینگیز بعضیلار ینگیز غه ایشانوب قرض بیرسه اوشال ایشانیلگان آدم آلغان امانتنی ادا قیلسون واللہ تعالی دین قورقسون

رَبَّهٗ ؕ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ؕ وَمَنْ یَّكْتُمْهَا فَاِنَّهٗۤ اٰثِمٌ قَلْبُهٗ ؕ

که ربی دور ویکیتمانگ لار گواه لیکنی وکیمی که شهادتنی بیکیتیبور البته اینینگ دلی گنهگار دور

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ عَلِیْمٌ ﴿۲۸۳﴾ ع لِلّٰهِ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ ؕ ع ٣٩ ٢ ٧

واللہ تعالی قیلونکان عمل لارینگیز نی یخشی بیلور ف ٢ هر نرسه که آسمانلارده هر نرسه که یرده بار دور اللہ تعالی نینگ ملکی دور

وَاِنْ تُبْدُوْا مَا فِیْۤ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تُخْفُوْهُ یُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللّٰهُ ؕ

واگر سیزلار دل لارینگیزده بار نرسه نی معلوم قیلسنگیز لار یا انی مخفی قیلسنگیز لار اللہ تعالی سیزلار دین اینینگ حسابین آلور

فَیَغْفِرُ لِمَنْ یَّشَآءُ وَیُعَذِّبُ مَنْ یَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ

کیمنی خواهلاسه مغفرت قیلور وکیمنی خواهلاسه عذاب قیلور واللہ تعالی هر نرسه غه قادر ف ٣ دور

قَدِیْرٌ ﴿۲۸۴﴾ اٰمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَاۤ اُنْزِلَ اِلَیْهِ مِنْ رَّبِّهٖ وَالْمُؤْمِنُوْنَ ؕ

پیغمبر ایمان کیلتوردی اول نرسه گه انگا پروردگاری طرفیدین توشورولدی و مسلمان لار هم

كُلٌّ اٰمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ ۫ لَا نُفَرِّقُ بَیْنَ

همه لاری اللہ تعالی غه و انینگ فرشته لاریغه وکتاب لاریغه ایمان کیلتوردیلار (دیدیلار که) بیز اللہ تعالی نینگ

اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ ۫ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا ۫ غُفْرَانَكَ رَبَّنَا

پیغمبر لارین هیچ بیر لارین جدا قیلماسمز و دیدیلار بیز ایشتیدوک واطاعت قیلدوک ای پروردگار مغفرتینگنی تیلارمیز

ف ١ اگر معامله حاضری سودا بولسه قولدین قولغه آلونسه و بیریلسه وا ورتاده قرض نامی بولماسه اول حالده یازیش ضرورتی یوقدر لیکن احتیاطدین گواه لار ندورمک یخشی دور واوشبو
معامله لارده کاتب وگواه هیچ بیر طرفغه ضرر تیکوزماسون والار غه هم هیچ بیر طرفدین ضرر تیمسون چونکه ضرر تیکوزمک شرعاً گناه دور ف ٢ سفرده وستیده قرض معامله سیغه ضرورت
پیدا بولسه دیازمک اوچون
کاتب موجود بولماسه اول حالده
قرض بیرگوچی قرض آلغوچی دین
بیرار نرسه نی گرو آلسون وقچان
اول گرو آلماسی قرضدار نی امین
بیلوب انگا اعتماد قیلسه اول
صورتده قرضدار غه لازم
دورکه دیانتدار لیک ایلاپ حقنگ
اداسینی ادا قیلسون گرو معامله
سی غه سفرده کاتب وشاهد
تاپیلمغان سبب دین زیاده
ضرورت توشور ورته اقامتده
هم گرو معامله سین قیلمک حدیث
حکم لاریغه جائزدور ف ٣
بو آیت شریف نازل بولغانده اصحاب
کرام دین کته بیر جماعت کوب
تشویش غه توشدیلار حتی جناب
خلیفه اوّل ابوبکر رضی اللہ عنه
هم کیلوب جناب رسول اکرم
صلعم غه عرض قیلدیلار که یا رسول
اللہ اگر بیز لار نینگ خاطر بیز غه
کیلگان نرسه غه هم اللہ تعالی
محاسبه قیلسه حالیمز یوق بولور
حضرت سید عالم صلعم مرحمت
قیلدیلار که سیز لار سمعنا واطعنا
دینگ لار الار شهلاری جلین
دل ایله بو حکمغه عمل قیلدیلار
حق تعالی غه الار نینگ بو
ایشلاری کوب منظور بولدی
صونگره تو بانده گی ایکی آیت
ایله حضرت رسول نی واصحاب
لارینی تعریف قیلدی و هم
ما فیه دین تاشقاری بیر
حکم نینگ بو مسلیگی نی اعلان ایتدی بیر لحظه خیال غه کیلسه هم عمل غه آشیرمغان حالده مواخذه یوقلیغین بیان قیلدی۔

وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ

دیننگ حضورینگغه بولوریتغیش الله تعالی هیچکیمنی طاقتیدن تاشقاری بیرنرسه بوریرماس اول کیشینینگ کسبیلیکی اوزیغه بولور

وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

زیانلیغی هم اوزیغه ای بیزنینگ پروردگاریمیز بیز اگر اونوتسک یاخطا قیلسک بیزنی مواخذه قیلمه

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا

ای بیزنینگ پروردگاریمیز بیزلارغه آغیرلیک قویمه همچنانکه قویوب ایردینگ بیزدین اوّلغی لارغه

رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا

ای بیزنینگ پروردگاریمیز بیزلارغه شونداغ یوک یوکلامه که اونی کوتارمک طاقتی بیزده یوقدور درگذرایت بیزدین مغفرت قیل بیزگه رحم

ع ٤ ٨

وَارْحَمْنَا أَنتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

قیل بیزغه سندورسن خواجه میز پس غالب قیل بیزلارنی کافرلارغه ف

سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ | مِائَتَا آيَةٍ وَعِشْرُونَ رُكُوعًا

سورهٔ آل عمران مدینه ده نازل بولغان دور ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله دادل ایکی یوز آیت دیگرمه رکوع دور

الم ﴿١﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٢﴾ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ

الم الله تعالی اندین باشقه معبود یوقدور تیریگدور کائنات نظامین سقلاغوچیدور ف۲ توشوردی اول سیزغه حق

بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ ﴿٣﴾

کتابنی که تصدیق ایتور اوزیدین اوّلغی کتابلارنی و توشوردی اول توراتنی و انجیلنی

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

بو کتابدین اوّل رهنما قیلوب آدم لارغه و توشوردی معجزه لارنی اول آدم لار که منکر بولدیلار

بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ ﴿٤﴾

الله تعالی نینگ آیتلاریغه بار دورلار اوچون البته قتیغ عذاب الله تعالی غالب دور انتقام آلغوچیدور

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٥﴾ هُوَ

الله تعالی (ذاتیدورکه) مخفی ایمسدور انگا هیچ بیر نرسه نه یرده و نه آسمانده اول اوشال ذاتدور

الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

که سیزلارنینگ صورتلاریگیزنی تارتور آنه لاریگیز قارنلاریده خواهلاگان طریقه ده اندین باشقه هیچ بیر معبود یوقدور

الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦﴾ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ

غالبدور حکمت صاحبی دور اول اوشال ذاتدورکه سیزغه کتاب توشوردی اندین بعض آیتلار

ف ۱ حدیث شریف ده کیلوبدورکه قچان بیر انسان ربنا لا تؤاخذنا دین سوره نینگ آخریغچه اوقوسه الله تعالی فرمت قیلورکه من البته قیلدیم من البته قیلدیم یعنی بو هیچ دعالارینگیزنی قبول قیلدیم الهی اوشبو مبارک کلمه لارنینگ برکتیدین بیز عاجز وبیکس حهاجر بنده لارینگ حالیمیزغه رحم قیلگیل مقبول بنده لارینگ نه عطا قیلغان کرم لارینگدین محروم ایتمگیل مظلوم ومضطرسنی دینیمیزکا فرلارا سارتلاریدین آزاد ایتگیل۔

ف ۲ نجران دین التمیش عدد عیسائی دین عبارت بیر معزز جماعه وکیل لار صورتیده کیلوب حضرت سیدعالم صلعم خدمتلاریغه حاضر بولدیلار الاردین بیرلاری عبدالمسیح جماعت نینگ امیری و بیرلاری ایهم السید صاحب مصلحتی و بیر لاری ابوحارثه بیر دین کته مذهبی پیشوالاری ایدیلار بولارنها یتده دبدبه وشوکت ایله کیلیبوب اسلام ایله نصرانیت اوزتا سنده بولغان نزاعلیک مسئلالارخصوصیده گفتگو قیلدیلار بو واقعه نینگ تفصیلی تاریخ وسیرت امام لاریدین امام محمد بن اسحاق بیر تللریده موجود دور بوکه سوره سوره آل عمران نینگ ابتداسیدین تقریبا سکسان توقسان آیتی اوشبو واقعه اوستیده نازل بولغان معزز نصارا ولارنینگ اساسی شول ایردیکه حضرت مسیح علیه السلام خدا دورلار یاخدا نینگ اوغلی دورلار یا اوچ خدا نینگ بیری دورلار بو سوره نینگ بیرینچی آیتیده توحید خالص نی بیان قیلوب الله تعالی نینگ حی قیوم یعنی همیشه تیریک و بوتون جهان غه نگهبان ایکا نلیگین اثبات قیلور حضرت مسیح علیه السلام بو ایکی صفتدین خالی دورلار انینگ اوچون خدا ایمسدورلار بو بیان دهم ایله نصارانی نینگ اساسی عقیده لاری بیکار بولور۔

مُّحۡكَمٰتٌ هُنَّ اُمُّ الۡكِتٰبِ وَاُخَرُ مُتَشٰبِهٰتٌ ؕ فَاَمَّا الَّذِيۡنَ فِىۡ قُلُوۡبِهِمۡ

محکمه دورلار (معنی لاری روشن) شول آیتلار کتاب نینگ اصلی دور لار دباشقه لاری متشابه لار دور لار (معنی لاری معین ایماس) لیکن آدملار کیه دل لاریده

زَيۡغٌ فَيَتَّبِعُوۡنَ مَا تَشَابَهَ مِنۡهُ ابۡتِغَآءَ الۡفِتۡنَةِ وَابۡتِغَآءَ تَاۡوِيۡلِهٖ ۚ

کجلیک بار دور الار گمراه لیک تارقاتیک ومقصودنی بیلیک قصدیده متشابه آیتلار آرقه سیغه توشور لار

وَمَا يَعۡلَمُ تَاۡوِيۡلَهٗۤ اِلَّا اللّٰهُ ؔ‌ۘ وَالرّٰسِخُوۡنَ فِى الۡعِلۡمِ يَقُوۡلُوۡنَ

حال بوکه اندین مقصودنی دور الله تعالی دین باشقه بیر ذات بیلیماس ، آدملاری کردین علمیده کامل دور لار الار دیر لار که

اٰمَنَّا بِهٖ ۙ كُلٌّ مِّنۡ عِنۡدِ رَبِّنَا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ اِلَّاۤ اُولُوا الۡاَلۡبَابِ ‏﴿۷﴾‏

بیز بولارغه ایمان کیلتوردوک بولار همه سی پروردگار یمیز طرفیدین دور وقبول ایتماس نصیحتنی مگر عاقل لار ف ٢

رَبَّنَا لَا تُزِغۡ قُلُوۡبَنَا بَعۡدَ اِذۡ هَدَيۡتَنَا وَهَبۡ لَـنَا مِنۡ لَّدُنۡكَ

ای بیزنگ پروردگار یمیز بیزنینگ دل لاریمزنی هدایتینگه مشرف قیلغانینگدین کیین بیه آزدورما وبیزغه اوز حضورینگدین رحمت

رَحۡمَةً ۚ اِنَّكَ اَنۡتَ الۡوَهَّابُ ‏﴿۸﴾‏ رَبَّنَاۤ اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوۡمٍ

عطا قیل سن البته کوب احسان قیلغوچی ذات دور سن ای بیزنینگ پروردگاریمز سن البته آدملارنی بیر کون اوز حضورینگغه

لَّا رَيۡبَ فِيۡهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخۡلِفُ الۡمِيۡعَادَ ‏﴿۹﴾‏ اِنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا

جمع قیلغوچی دور سن که انده هیچ شک یوقدور الله تعالی البته اوز وعده سیغه خلاف قیلماس حقیقتده آدملار کیم کافر بولدیلار

لَنۡ تُغۡنِىَ عَنۡهُمۡ اَمۡوَالُهُمۡ وَلَاۤ اَوۡلَادُهُمۡ مِّنَ اللّٰهِ شَيۡـئًا ؕ

الارنینگ مال لاری و اولاد لاری الله تعالی مقابلنده الارا وچون هیچ بیر نرسه غه یرا ماس

وَاُولٰٓـئِكَ هُمۡ وَقُوۡدُ النَّارِۙ ‏﴿۱۰﴾‏ كَدَاۡبِ اٰلِ فِرۡعَوۡنَ ۙ وَالَّذِيۡنَ

و الار دوزخ نینگ اوتون لاری دور لار فرعونی لار والار دین اوّل اوتکانلار نینگ

مِنۡ قَبۡلِهِمۡ ؕ كَذَّبُوۡا بِاٰيٰتِنَا ۚ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوۡبِهِمۡ ؕ

معامله لاری کبی که الار هم لیغان دیدیلار بیزنینگ آیتلاریمزنی پس گرفتار ایتدی الارنی الله تعالی گناهلارین سببیدین

وَاللّٰهُ شَدِيۡدُ الۡعِقَابِ‏ ﴿۱۱﴾‏ قُلۡ لِّلَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا سَتُغۡلَبُوۡنَ

والله تعالی عذابی قتیغ بیرذات دور کافرلارغه دینگکه ایدی سیزلار عنقریب مغلوب بولور سیزلار

وَتُحۡشَرُوۡنَ اِلٰى جَهَنَّمَ ؕ وَبِئۡسَ الۡمِهَادُ‏ ﴿۱۲﴾‏ قَدۡ كَانَ لَـكُمۡ اٰيَةٌ

وتوپلانور سیزلار جهنم طرفیغه داوال نهایتده یمان بیر مقام دور تحقیق سیزلار اوچون بیر نمونه

فِىۡ فِئَتَيۡنِ الۡتَقَتَا ؕ فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِىۡ سَبِيۡلِ اللّٰهِ وَاُخۡرٰى

ایکی طائفه اورتالارنده بولوب اوتدی که الار (بدر میدانیده) یولوقوشدیلار بیر طائفه الله تعالی یولیده جهاد قیلور ایردیلار و ایکینچی لاری

وقف منزل وقف النبي وقف لازم

ع ١ ٩ ٩

ف ١ قرآن کریم دباشقه آسمانی کتابلار نینگ آیتلاری ایکی قسم غه بولونور بیرنچی قسمی اول آیتلار دور که اندین الله تعالی نینگ مرادی نه ایکانلیکی تمام روشن معلوم بولوب توردور بو قسم آیتلارنی محکمات دیلور ایکینچی اول آیتلاری که اندین مرادنی توشونمکده بیرآز اشتباه پیدا بولور بو قسم آیتلارنی متشابهات دیلور بو خصوصده درست طریقه شول دور که ایکینچی قسم آیتلارنی بیرنچی قسم آیتلارغه توغری قیلوب کورمک لازم دور اگر بو انکا معنی ده ومراد ده موافق کیلسه قبول قیلونور ورنه رد قیلونور انسان اوز عقل فهمی ایله انکا معنی بیرماس حقیقتنی الله تعالی غه حواله قیلوب ظاهریغه ایمان کیلتوروب همه سی پروردگاریمز آیتلاریدور دیب اعتقاد ایتمک لازم دور چنانچه دین علمیده کامل ذاتلار شو مذاهب دیرلار نصیحتنی عقلی بوتون آدملار قبول قیلورلار دل لاریده کجلیک دبوزوقلیک بار انسانلار باشقه لارنی آزدورمک اوچون متشابه آیتلاردین فائده لانورلار

ف ٢ دینی علمده کامل بولغان ذاتلار همیشه اوزلارین نوبان بیلورلار وشول طریقه ده پروردگار لاریغه دعا قیلورلار اللّٰهُمَّ اجۡعَلۡنَا مِنۡهُمۡ

ف۱ پروردگار بو آیت شریفه ایله خبر بیردرکه آز کونده یهودلار و نصاری لار و مشرکلار همه لاری حضرت سید عالم صلعم واصحاب کرام رضی الله عنهم قول
لاریدین مغلوب بولوب سلاح تسلیم قیلورلار بو دنیاده گی رسوالیک لاریدور وآخرتده ایمان کیلتورمای اولوب کیتکانلاری جهنم عذابی ایله سزالانور بو خبر الحمد لله

كَافِرَةٌ يَّرَوْنَهُمْ مِّثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ ؕ وَاللّٰهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهٖ

کافرلار ایردیلار کہ مسلمانلارنی اوز کوزلاری ایله اوزلاریغه ایکی برابر کوروشور ایردیلار واللہ تعالی خواهلاگان بنده سیغه اوز مددی ایله

مَنْ يَّشَآءُ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّاُولِي الْاَبْصَارِ ﴿۱۳﴾ زُيِّنَ

قوت بیرور بو واقعه ده کور گوچی لار او چون عبرت باردور ف۲ خوشنما معلوم بولور

لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوٰتِ مِنَ النِّسَآءِ وَالْبَنِيْنَ وَالْقَنَاطِيْرِ

انسانلارغه مرغوب نرسه لارنینگ محبتی یعنی خاتونلارنینگ داو غول لارنینگ و طلا دکو موش دین

الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ

تویلانغان خزانه نینگ و نشان قیلون گان آتلار نینگ

وَالْاَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ؕ ذٰلِكَ مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَاللّٰهُ عِنْدَهٗ

و حیوانلارنینگ و ایکین نینگ (محبتی) بو نرسه حیات دنیا فائده سیدور واللہ تعالی قاشنده دور

حُسْنُ الْمَاٰبِ ﴿۱۴﴾ قُلْ اَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذٰلِكُمْ ؕ لِلَّذِيْنَ اتَّقَوْا

یخشی دمقام (ای) سیز دینگ من سیزلارغه شو نداغ نرسه دین خبر بیرای کہ اول نرسه لاردین یخشیراغدر ادملاری کہ پرهیزگارلاردین تورورلار

عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا

باردورلار اوچون رب لارین قاشنده باغلار کہ استلاریدین اریغ لار آقوب تورورلار انده همیشه قالورلار

وَاَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَّرِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌ ۢ بِالْعِبَادِ ﴿۱۵﴾

و پاک خاتون و الله تعالی نینگ رضاسی واللہ تعالی بنده لارین یخشی کوروب تورگوچی ذاتدر

اَلَّذِيْنَ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اِنَّنَآ اٰمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَقِنَا

الار شول آدملار کہ دیرلار ای پروردگاریمز بیز البته ایمان کیلتوردوک ایدی بیزلارنینگ گناهلاریمیزنی کیچیل و ساقلاغیل بیزنی

عَذَابَ النَّارِ ﴿۱۶﴾ اَلصّٰبِرِيْنَ وَالصّٰدِقِيْنَ وَالْقٰنِتِيْنَ وَالْمُنْفِقِيْنَ

دوزخ عذابی دین الار صبر قیلغوچیلار دراست سوز لاغوچیلار (و اطاعت لیک لار و مال صرف قیلغوچیلار

وَالْمُسْتَغْفِرِيْنَ بِالْاَسْحَارِ ﴿۱۷﴾ شَهِدَ اللّٰهُ اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۙ

و سحرلارده مغفرت طلب قیلغوچیلار دورلار الله و فرشته لار و علم صاحب لاری گواهلیک بیردیلار کہ

وَالْمَلٰٓئِكَةُ وَاُولُوا الْعِلْمِ قَآئِمًا ۢ بِالْقِسْطِ ؕ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْعَزِيْزُ

الله تعالی دین باشقه معبود برحق یوقدور اول انصاف حاکمی دور کہ اندین باشقه معبود یوقدور غالبدور

الْحَكِيْمُ ﴿۱۸﴾ اِنَّ الدِّيْنَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ ۟ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِيْنَ النصف

حکمت صاحبی دور دین الله تعالی قاشنده اسلام دور و بس واختلاف قیلمادیلار

اوز صدرقیتیق عالم غه کورسادی
چنانچه آز گنه کونده جزیرة العرب ده
مشرک نامی هم قالمادی یهودیلار
نینگ بدعهد یهودلاری تمام شمشیر
ایله محو ایتدیلار و بنو نضیر جماعه
سی وطن لاریدین سوردیلار
و نجران عیسائی لاری خوار و
ذلیل بولوب سنه بیک جزیه
بیروب تورمکغه راضی بولدیلار
خلاصه دنیانینگ بیوک بیوک
مغرور حکومتلاری مینگ سنه
غه قدر مسلمانلارنینگ عظمت
و شوکتلاریغه تسلیم قیلوب توردیلار
الحمد لله علی ذلک
ف۲ حدیث ده خاتونلار
حقلاریده کیلور بدور کہ ماترکت
بعدی فتنة اضر علی الرجال
من النساء یعنی مندین کیین
هیچ بیر فتنه ایرکک لار اوچون
خاتونلاردین زیاده بولمس یینه
بیر حدیث ده بو طریقه ده کیلوبدور
کہ الدنیا متاع و خیر متاعها
المرأة الصالحة یعنی دنیا اوزی
بیر متاع دور و متاعلاریدین
نهایتده یخشیراقی یخشی خاتوندور
موندین معلوم بولور کہ خاتون دیندار
و خوش اخلاق و وفادار بولسه
دنیانینگ همه دین اولوغ
نعمتی خاتون دور و اگر خاتون
دینده بی پروا و خلقی یمان و
اوزی بی وفا بولسه اندین
یمان راغ فتنه و مصیبت دنیا
ده بولمس و تشانلیک آت

ف۳ لاردین مراد اول آتلاردور کہ آلاره نره تامغلانگان دوریاتورت ایاغیده پیشانه سی ده قدرتی نشانلاری باردور یا بو آت لاردین مراد یا یلاو غراو تمامک اوچون قویوب یبارلگان
آتلاردور بولارکبی نرسه لار راحتی هیچ کونلیک راحتدور آخرت راحتی ابدی دور اول راحت خدادین قورققانلارغه نصیب بولور ۰

أُوتُوا الْكِتٰبَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۗ
كتابلی لار مگر الارغه صحیح علم حاصل بولغاندین کیین محض اوزارا ضد و عناد قیلوشوب

وَمَنْ يَّكْفُرْ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَإِنَّ اللّٰهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنْ حَآجُّوكَ
و کیمی که الله تعالی نینگ احکامیغه منکر بولور پس الله تعالی تیز دین حساب الغوچی ذات دور پس اگر بولار سیز ابله جنجال قیلوشسه لار

فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلّٰهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ ۗ وَقُلْ لِّلَّذِينَ أُوتُوا
سیز دینگ که من اوز یوزیمنی الله تعالی طرفیغه قیلدیم و منینگ تابعلاریم هم و دینگ سیز کتابلی

الْكِتٰبَ وَالْأُمِّيّٖنَ ءَأَسْلَمْتُمْ ۚ فَإِنْ أَسْلَمُوا فَقَدِ اهْتَدَوْا ۚ
لارغه و عرب مشرکلاریغه که سیزلار هم بیز کبی اسلام کیلتوردینگیزلارمی اگر الار اسلام کیلتورسه لار البته توغری یول تاپکان بولورلار

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلٰغُ ۗ وَاللّٰهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠﴾ ع ٢ ١١ ١٠
واگر یوز اوگورسه لار اول حالده سیز نینگ وظیفه نگیز تیکورمکدور و بس والله تعالی بنده لارین یخشی کوروب تورگوچی اتدور

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيّٖنَ بِغَيْرِ
تحقیق آدملار که الله تعالی نینگ آیتلاریغه منکر بولورلار و پیغمبرلارنی ناحق اولدورورلار

حَقٍّ ۙ وَّيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ ۙ
و اولدورورلار آدملاردین (افعال و اخلاقده) اعتدالغه بویورگوچیلارنی

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ
پس الارغه بشارت بیرینگ دردناک عذاب دین انه شولار دور اول جماعه که دنیاده هم آخرتده هم عمللاری

فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۫ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِينَ ﴿٢٢﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى
ضایع بولغاندور و لیقدور الار اوچون هیچ بیر مددگار آیا کورمادینگیزمی اول

الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُدْعَوْنَ إِلٰى كِتٰبِ اللّٰهِ لِيَحْكُمَ
جماعه نی که الارغه کتاب (تورات) دین بیر حصه بیریلگان دورلار چاقیریلور الله تعالی نینگ کتابیغه حکم قیلسون

بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلّٰى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ ذٰلِكَ
الارادور تالاریده کیین بیر فرقه یوز لارین اوگورگان حالده قایتورلار بو نرسه

بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودٰتٍ ۪ وَغَرَّهُمْ
شونینگ اوچوندور که الار دیرلار دوزخ اوتی بیزنی هرگز توتماس مگر ساناغلیغ بیچه کون و مغرور قیلدی الارنی

فِي دِينِهِمْ مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنٰهُمْ لِيَوْمٍ
دینیده اوزلاری توقوغان بهتانلاری پس حاللاری نچوک بولور وقتیکه بیز جمع قیلسک الارنی بیر کونی

باشقه عبادت غه مستحق معبود
برحق یوقدور شرک عقیده
سی تمام باطل عقیده دور هر
بیر زمان عالم لاری همیشه توحید
غه دعوت بیروب توکان دورلار
دعا حاضرغی زمانده الیسه توحید لاتی
اول قدر وجود غه ظهور قیلغاندورکه
اینینگ خلافیغه بیر کلمه
سوز قیلمک تمام حاقتنی
اوزیده رحتی مشرکلار اوز
لاری رسم قائل دور لار که
علمی اصول مشرکانه عقائد
نے تائیدیده اتیمس لهذا بو
مبارک عقیده نے کیلتورگان
اسلام دینی خدائی دین و
حق دینی دور و بو حق دین نے
قبول ایتمای اوزلارین
اهل کتاب دعوی قیلغلوچی
کتابی لار حقیقی کتابی لار
ایمس دورلار بلکه ضدی
و متمرد جماعه دورلار قول
لاریده چراغ بولوب کوزلای
ساغی جماعه دین بو طریقه
مخالفت لار اوچون سریع
الحساب قیامت ده
افعال لاریغه مناسب
سزالار بیرور

لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾

که انده شک یوقدر دیبیلور اولکون هر بیر جان ینگ عملین جزاسین تکمل والارغه ظلم قیلونماس ف ۱

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنزِعُ الْمُلْكَ

سیز دینگ ای الله! تمام ملک نینگ مالکی! سن کیمغه خواهلاسنگ سلطنت بیرورسن و کیمدین خواهلاسنگ

مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ

سلطنت نی تارتوب آلورسن دخواهلاگان بنده نگنی عزیز قیلورسن دخواهلاگان قیلینگنی خوار قیلورسن همه خیر سینگ قولینگده دور

إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ

البته سن هر بیر نرسه غه قادر دورسن کیچه نی کوندوزغه داخل قیلورسن و کوندوزنی کیچه

فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ

داخل قیلورسن و اولوگ دین تیریگنی پیدا قیلورسن و تیریگدین اولوگنی پیدا قیلورسن و خواهلاگان

مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾ لَّا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ

بنده نگغه بیحساب رزق بیرورسن مسلمانلار مسلمانلارنی قویوب کافرلارنی آشنا

مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ

قیلماسونلار دیمیکه شونداغ قیلور اول آدم الله تعالی طرفیدین هیچ بیر علاقه ده بولماس

إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً ۗ وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ

مگر کافرلاردین بیرنوع سقلانمک قصدیده بولسنگیزلار (نقصان قیلماس) و الله تعالی سیزلارنی اوزیدین قورقوتور و الله تعالی طرفیغه دور

الْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ إِن تُخْفُوا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ

قایتیش سیز دینگ اگر سیزلار دل لارینگیزده گی رازلارینگیزنی یاشیرسنگیزلار یا آشکارا قیلسنگیزلار هر حالده

اللَّهُ ۗ وَيَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ

انی الله تعالی بیلور دخی بیلور الله تعالی آسمانلارده و یرده بار نرسه لارنی و الله تعالی هر بیر نرسه غه

شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا

قادر دور اول کونی که انده هر بیر آدم قیلغان یخشی عملینی اوز مقابلیده حاضر تاپور

وَمَا عَمِلَتْ مِن سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا ۗ

دقیلغان یمان عملینی هم آرزو قیلور که کاشکی دینگ ایله یمان عملینی اورتاسنده اوزاق مسافه بولسه

وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِن كُنتُمْ

والله تعالی سیزلارنی اوزیدین قورقوتور والله تعالی بنده لاریغه نهایتده مهرباندور سیز دینگ که ای انسانلار اگر سیزلار

ف ۱
یهودلارنینگ ایلگاری اوتکان اولو غلاری دیب کینکان ایکان که بیزلاردین هرکیم نه قدر گناه قیلسه هم دوزخ ده یتی کوندین زیاده قالمس منه بو سوزنه الارمغرور بولوب هربیر نامعقول ایشنی قیلور ایدیلار حال بوکه بو نهایتده روشن یلغاندور

مع ٤

عند المتأخرين ع ٣ ١٠ ١١

يُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ

الله تعالىٰنی دوست توتسنگیز لار منگا تابع بولونگ لار کہ الله تعالیٰ سیزلارنی دوست تو تور گناہلار ینگیزنی کچیرور و الله تعالیٰ

غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللّٰهَ وَالرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللّٰهَ

مغفرت صاحبی نہایتدہ رحملیک ذاتدور ول سیز دینگ اطاعت قیلینگ لار الله تعالیٰ غہ و رسول غہ پس اگر الا ریوز او گورسلار الله تعالیٰ

لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ إِنَّ اللّٰهَ اصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَآلَ إِبْرَاهِيمَ

کافرلارنی دوست توتماس الله تعالیٰ آدم نی و نوح نی و ابراہیم نینگ اولادینی

وَآلَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِن بَعْضٍ ۗ وَاللّٰهُ سَمِيعٌ

و عمران نینگ اولادینی البتہ بوتون عالم خلقیدین آرتوق قیلدی الار اولاد ار سلار بعضی لاری بعضی لاریغہ و الله تعالیٰ ایشتیگوچی

عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي

بیلگوچی دور وقتیکہ عمران نینگ خاتونی دیدی ای منینگ ربیم من اوز قارنیده گی فرزند یمنی ہر طرفدین

بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي ۖ إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾

آزاد ایتوب اوز و نگا نذر قیلدیم سن مندین قبول ایت البتہ سن گینہ ایشتیگوچی بیلگوچی دور سن ف۲

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنثَىٰ وَاللّٰهُ أَعْلَمُ

وقتیکہ اول خاتون قارنیده گی بالہ نی توغدی دیدی ای پروردگاریم من بونی قیز توغدیم و الله تعالیٰ نیمہ توغقانینی

بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنثَىٰ ۖ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ

یخشی راغ بیلور و اوغول قیز کبی ایمسدور د (دیدی) تحقیق من انگا مریم آت قویدوم

وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾

و تحقیق من انی و اینینگ اولادینی شیطان مردود شریدین سنینگ پناہینگغہ بیر ور من

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا

پس قبول ایتدی انی اینینگ پروردگاری یخشی صورتدہ و انی یخشی اوسدوری و تکفل قیلدی انگا

زَكَرِيَّا ۖ كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا

زکریانی ہر بار زکریا عبادت گاہ غہ اینینگ قاشیغہ بار در ایردی تاپور ایردی اینینگ قاشیدہ

رِزْقًا ۖ قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا ۖ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ اللّٰهِ ۖ

یمک قسیمینی دیر ایردی ای مریم بو نرسہ سنگا نہ یردین کیلدی اول دیر ایردیکہ بو نرسہ الله تعالیٰ طرفیدین کیلدی

إِنَّ اللّٰهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾ هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا

البتہ الله تعالیٰ خواہلاگان بندہ سیغہ بی حساب رزق بیر دورکہ اوشال یردہ زکریا دعا قیلدی

ف۱ قرآن کریم الله تعالیٰ غہ اوزین نہایتدہ محبتلیک دیب دعوا قیلغوچی ہر بیر بندہ نینگ دعواسین راست یا یلغانلیکین بیلمک اوچون حضرت سید عالم صلعم
سنت لاریغہ اتباعین معیار
قرار بیرور یعنی ہر کیم نینگ
اول جنابغہ پیرویلیکی نہ قدر
زیادہ بولسہ شول مقداردہ
اینینگ الله تعالیٰ غہ محبتی
زیادہ معلوم بولور و نہ قدر
اتباعی کم بولسہ شول قدر اول لغایتی
دور ف۲ عمران نامیلیک
ایکی ذات اوتکاندور بیری
موسیٰ علیہ السلام نینگ آتہ
لاری ایکینچی کہ مریم رضی الله
عنہا نینگ اتہ لاری دور لا
بو مقامدہ ذکر قیلونغان
عمران سلف و خلف اکثر
لارینی قول لاریچہ ایکینچی عمران
دور چونکہ توباندہ گی آیتدہ
واقعہ سی بیان قیلونا دور گانی
خاتون او شبو عمران نینگ بیگہ
سیدور و اینینگ اولادی
مریم و عیسیٰ علیہ السلام و اقعہ
لاری تفصیل ایلہ ذکر قیلونور
ف۳ یعنی دنیوی شغل
لاردین و نکاح علاقہ سیدین
آزاد تورودب سینینگ عبادتینگغہ
و کلیسا خدمتیغہ مشغول
بولسون الله تعالیٰ اول
خاتون دعالارین قبول
ایلاب نذرلارین قبول
ایتدی قیز بولسہ لارہم
مریم بینی او غول
کبی قبول ایتدی دعادتغہ
خلاف بولسہ ہم کلیسا خدمتی
غہ اوکوندیلار تربیت لاریغہ
خالہ لارین لیلاری حضرت زکریانی متصدی قیلو مذی حضرت مریم کوندوز کلیسا یا نیدہ خاص بیر حجرہ دہ توردب کیچقردن خالہ لارین قاشلا سیدہ تورور ایردیلار
حجرہ لاریغہ قیش کونلاریدہ یاز میوہ سی و یاز کونلاریدہ قیش حاصلی بولور ایردی بو نرسہ الله تعالیٰ طرفیدین کرم قیلونغان کرامت ایردی۔

رَبَّهٗ ۚ قَالَ رَبِّ هَبْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۚ اِنَّكَ

پروردگارلیغه دیدی ای پروردگاریم منگا اوز طرفینگدین پاکیزه اولاد عنایت قیل سن البته

سَمِيْعُ الدُّعَآءِ (٣٨) فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ وَهُوَ قَآئِمٌ يُّصَلِّيْ فِي

دعا ایشیتگوچی ذاتدورسن پس فرشته لار انگا آواز بیردی لار. واول عبادت گاه ده نماز ایچینده

الْمِحْرَابِ ۙ اَنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيٰى مُصَدِّقًاۢ بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَ

قائم ایردیکه (ای زکریا) الله تعالی سنگا یحیی نام (فرزندین) بشارت بیرورکه کلمة الله (عیسی) نی تصدیق ایتوچی مقتدا

سَيِّدًا وَّحَصُوْرًا وَّنَبِيًّا مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ (٣٩) قَالَ رَبِّ اَنّٰى يَكُوْنُ لِيْ

وخاتون سوزماس بولور ونبی بولور وصالح بنده لاردین بولور زکریا عرض قیلدی پروردگارا اوغول فرزند منگا نچوک

غُلٰمٌ وَّقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَاَتِيْ عَاقِرٌ ؕ قَالَ كَذٰلِكَ اللّٰهُ

عطا بولور حال بوکه من قریب قالغانمن ومن وخاتونوم توغوشدین قالغانمز الله تعالی رحمت قیلدیکه الله تعالی منه شول طریقه خواهلاگان

يَفْعَلُ مَا يَشَآءُ (٤٠) قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّيْۤ اٰيَةً ؕ قَالَ اٰيَتُكَ

ترسه شونی قیله آلور زکریا دیدی پروردگارا مینگ اوچون بیر علامت معین قیل رحمت قیلدیکه علامتینگ شول دورکه

اَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ اِلَّا رَمْزًا ؕ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ كَثِيْرًا

اوچکون غچه آدم لارغه سوزلایالماس سن مگر اشاره ایله ویاد قیل پروردگارینگنی کوپ کوپ

ع ٤ ١١ ١٢ وَّسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْاِبْكَارِ (٤١) وَاِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ

وصبح وشام تسبیح غه مشغول بول ۲ ووقتیکه فرشته لار دیدیلار ای مریم تحقیق الله تعالی

اللّٰهَ اصْطَفٰىكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفٰىكِ عَلٰى نِسَآءِ الْعٰلَمِيْنَ (٤٢)

سنی آرتوق قیلدی وسنی پاک قیلدی وسنی بوتون جهان خاتونلاریدین افضل قیلدی

يٰمَرْيَمُ اقْنُتِيْ لِرَبِّكِ وَاسْجُدِيْ وَارْكَعِيْ مَعَ الرّٰكِعِيْنَ (٤٣)

ای مریم اوز پروردگارینگغه بنده لیک قیل وسجده قیل ورکوع قیلغوچی لار ایله رکوع قیل

ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهِ اِلَيْكَ ؕ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ

بو نرسه غیب خبرلاریدین دور بیز وحی واسطه سی ایله سیزگه بیلدورورمیز وسیز الارقاشلارنده ایماس ایردینگیز

اِذْ يُلْقُوْنَ اَقْلَامَهُمْ اَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ ۪ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ

ووقتیکه الار (قرعه صورتیده) اوز قلم لارینی تاشلار ایردیلارکه قایسی بیرلاری مریم نی پرورش قیلور وسیز الارقاشلارنده ایماس ایردینگیز

اِذْ يَخْتَصِمُوْنَ (٤٤) اِذْ قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ يٰمَرْيَمُ اِنَّ اللّٰهَ يُبَشِّرُكِ

ووقتیکه الار اوزارا جنجال قیلور ایردیلار ۲ ووقتیکه فرشته لار دیدیلار ای مریم تحقیق الله تعالی سنگا بیر کلمه دین

ف ۱

زکریا علیه السلام حضرت
مریم قاشلاریده موسم قه خلاف
میوه لارنی کورگاچ دل
لاریغه جوشش پیدا بولوب
عرض قیلدیلارکه پروردگارا
اگرچه من اوزوم قری دور
من وخاتونوم توغماس
دور هر ایکیمز بالا قیلیش
موسمیدین اوتکان دورمیز
باوجود سینگ اولوغ قدر
تینگ موسم سیز میوه پیدا
قیله آلور بو موسمی اوتکان
عاجز بنده نگغه هم بخشیه
پاکیزه اولاد کرم قیل الله
تعالی دعالارین قبول
ایلاب یحیی علیه السلام نی
عنایت قیلدی فرزند والده
لارین قارتلارلیغه پیدا بولگان
کونلارده اوچ کیچه وکوندوز
حضرت زکریا الله تعالی بیلنگ
ذکریدین باشقه بیر سوز
قیله آلما دیلار معامله
لاری اشاره ایله بولوبا
توردی ۲ جمله حضرت
مریم کمال غه یتوب جوان
بولغانلاریدین کیین الله تعالی
فرشته لار زبانلاریدین اول

جنابغه عطا قیلونغان درجه لار ومرتبه لارنی بیلدوروب شول مقام غه مناسب بنده لیک غه چاقیردی حضرت مریم نی اوز تربیه سیغه آلمک اوچون مسجد بوک لاری اوزارا جنجال قیلو
شوب آخر قلم ایله قرعه تاشلامکغه قرار بیردیلار همه لاری تورات یازادورگان قلم لارینی آقوب تورگان اریغ گا تاشلادیلار همه لارینی قلم لاری آقوب کیتدی حضرت زکریا قلم لاری
عکسیچه توقاریغه آقدی

ف۱ حضرت مسیح علیہ السلام نے قرءان وحدیث دہ کوب یردہ کلمۃ اللہ دیب ذکر قیلونور . وکلمہ دین مراد حکم دور یعنی اول جناب
عموم بنی بشرکبی آتہ وانہ دین توغولمای تہاآنہ دین توغولدیلار بوالبسہ عادتغہ خلاف بیر نرسہ بولسہ ھم اللہ تعالیٰ احکمی ایلہ بولغاندور وجیہ

بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ ق اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا
بشارت بیررکہ اوز طرفیدین دور اننگ نامی مسیح عیسے بن مریم . بولور دنیا وآخرتدہ صاحب مرتبہ

وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿۴۵﴾ وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ
بولور ھم اللہ تعالیٰ اننگ مقرب بندہ لاریدین بولور وآنہ قوچاغیدہ آدملارغہ سوز قیلور

وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۴۶﴾ قَالَتْ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي وَلَدٌ
داور تاپاش بولغاندہ ھم وصالح بندہ لاردین بولور ف۱ مریم عرض قیلدی پروردگارا منگا فرزند یوق . بولور

وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ ط قَالَ كَذَٰلِكِ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ط إِذَا قَضَىٰ
حال بوکہ منگا آدم بالہ سین قولی تیگمگاندور اللہ تعالیٰ دیدی اللہ شول طریقہ دہ خواہلاگان نرسہ سینی پیدا اکورچان بیر نیستی

أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿۴۷﴾ وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
خواہلاسہ الکا بول دیب گنہ خطاب قیلور اودشال آن اول نرسہ بولور قالور وتعلیم بیرور اننگا کتابنی ودانشنی

وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ ﴿۴۸﴾ وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۵ أَنِّي
وتورات وانجیل نے وپیغمبر قیلوب یبارور الی بنی اسرائیل غہ اول الارغہ دیرکہ من سیز لارغہ

قَدْ جِئْتُكُم بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ لا أَنِّي أَخْلُقُ لَكُم مِّنَ الطِّينِ
پروردگار لارینگیز طرفیدین (دیوتمغہ) دلیل آلوب کیلدیم (داول شوکہ) من سیز لارغہ لای دین

كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنفُخُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ ج وَأُبْرِئُ
توش صورتیدہ بیر نرسہ نے قیلوب (کورساتورمن) کیین اول نرسہ غہ دم سالورمن اول نرسہ اللہ تعالیٰ احکمی ایلہ اوچار قوش بولور وآنہ دین توغما کورنی

الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ ج وَأُنَبِّئُكُم
وپیس نے توزاتورمن واللہ تعالیٰ حکمی ایلہ اولوگلارنی تیرگوزورمن ومن سیز لارغہ بیب کیلگان

بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ ط إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً
نرسہ لارینگیز نے وا دیلارینگیز غہ قویوب کیلگان نرسہ لارینگیز نے ایتیب بیرورمن البتہ اوشبو نرسہ دہ سیز لار اوچون

لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿۴۹﴾ ج وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ
دلیل بار دور اگر سیز لار ایمان دار بولسانگیز لار ومن تصدیق قیلغوچی دورمن اول کتابنی کہ نامی تورات دور

التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ ج وَجِئْتُكُم
ومندین اول کیلگاندور و (من کیلدیم) تاکہ حلال قیلوب بیرای سیز لارغہ سیز لارغہ حرام قیلونغان نرسہ لاردین بعضی سین وکیلدیم

بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ تف فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿۵۰﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
من سیز لارغہ رب لارینگیز طرفیدین دلیل ایلہ ابس قورقونگ لار اللہ تعالیٰ دین ومنگا اطاعت قیلنگ لار تحقیق اللہ تعالیٰ منینگ ھم وسیز لارنینگ رب دور

بیر نامناسب نسبتدین پاک دیمک بولور وآنہ قوچاغیدہ سوز سوزلاشونینگ اوچون قیلورلارکہ خلق اول جناب توغولگان وقتلاریدہ والدہ لاریغہ تہمت آمیز خطاب قیلغاندہ والدہ نے حقیقتینی بارلارلیغہ حوالہ قیلدیلار وخلق غہ اول جناب اوزلاری کافی وشافی جواب بیردیلار واوتاپاش بولغاندہ نہایتدہ عجیب وغریب سوزلار قیلدیلار ف۲ ہند علماءلاریدین بیرلاری قرءان کریم غہ یازگان فوائدلاریدہ دیرکہ بندہ بننگ خیالیمغہ کیلورکہ بومقام دہ گی کتاب وحکمتدین مراد قرءان وسنت بولورچونکہ حضرت مسیح علیہ السلام آسماندین توشکانلاریدہ خلق اوزتاسیدہ قرءان وسنت ایلہ حکم قیلورلار بوننگ اوچون قرءان سنت نے اللہ دین بیلیشلارکا لازم کیلور اللہ تعالیٰ بوعالمنی غرق رحمت ایلاسون کہ نہ قدر نازک فہم بیان قیلو بدور ف۳ حضرت مسیح زمانہ طب فنی نہایتدہ ترقی قیلغان ایردی اللہ تعالیٰ اول جنابغہ شونداغ معجزہ لارنے عطا قیلدیکہ زمانہ اطبا رو حکما لاریدین فخر لاریغہ سبب بولغان فن لاریدہ الاردین
زیادہ لیک کورساتدیلار اللہ تعالیٰ اذنی ایلہ اولوکلارنے تیرگوزدیلار ہر قنداغ لاعلاج خستہ لارنے توزتدیلار

و۱ حواری لار اصل ده ایکی عدد کیر یوغوچی آدملار ایردیلار کیر یوغوچی مشغول بولغان سببلی ریدین الارنی حواری دیلور ایر دی حضرت عیسے علیہ السلام الارنینگ تبعۂ لاریغہ باریب ایلار
کر سیزلار نہ اوچون لباس یو ور سیز لار کیلینگ لارمن سیز لاریغہ دل تازہ لاش ہنریغی تعلیم بیرای الار بوسوزنی ایشتیب در حال اول جانبغہ توستولدیلار شو مذین کیین ہر کیم قوشولسہ

فَاعْبُدُوهُ ۗ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ فَلَمَّآ أَحَسَّ عِيسٰى مِنْهُمُ
الگا گنہ بندہ لیک قیلینگ لار بو گنہ توغری یولدور وقتیکہ عیسے سیزدی الاردین
الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِيٓ إِلَى اللّٰهِ ۖ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنصَارُ
کفرنی دیدی کیمدور خدا یولیدہ منگا مددگار حواری لار دیدیلار بیزلار اللہ تعالے
اللّٰهِ ۚ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ ۚ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾ رَبَّنَآ اٰمَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ
دینیغہ مددگار دور میز بیز اللہ غہ ایمان کیلتوردوک دیسیز شونگا گواہ بولونگ کہ بیز لار البتہ مسلمانلار دور میز ای بیزنینگ پروردگار میز
وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشّٰهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللّٰهُ ۖ
بیز لار یبرگان نرسہ گا ایمان کیلتوردوک و تابع بولدوک رسول غہ بیزنی گواہلیک بیرگوچی لار ایلا یازگیل والار مخفی چارہ کور دیلار اللہ تعالے ہم مخفی چارہ کوردی
ع ٥ ١٣ ١٢ وَاللّٰهُ خَيْرُ الْمٰكِرِينَ ﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ اللّٰهُ يٰعِيسٰىٓ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ
اللہ تعالے مخفی چارہ کورگوچیلار نینگ یخشیراغی دور وقتیکہ اللہ تعالے عیسے غہ دیدی ای عیسے تحقیق من سنی آلغوچی دورمن و
وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ
اوز طرفیمغہ کوتارغوچی دورمن و سنی پاک قیلغوچی دورمن کافر لار صحبتلاریدین و غالب قیلغوچی دورمن
اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
تابع لار ینگنی کافر لار غہ قیامت کونیگہ قیلین منینگ طرفیمغہ بولور سیز لار بارچہ نینگ قایتیشی لار ینگیز
فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ
دہ من حکم قیلور من اورتالار ینگیز دہ بولغان نرسہ لار دہ پس اول جماعہ کہ
كَفَرُوا فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۖ وَمَا لَهُم
کافر بولدیلار من الار غہ قتیتیغ عذاب بیرور من دنیادہ ہم و آخرت دہ ہم و یلماس الار اوچون
مِّن نّٰصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ
مددگار لار دا ما اول جماعہ کہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی عمل لار قیلدیلار (اللہ تعالی) الار غہ اجر لاریں
أُجُورَهُمْ ۗ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِينَ ﴿٥٧﴾ ذٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ
تکمیل بیردور واللہ تعالی ظالم لارنی دوست توتماس بو نرسہ نی سیز غہ اوقوب ایشتید دورمیز کہ بو لار
الْاٰيٰتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ مَثَلَ عِيسٰى عِنْدَ اللّٰهِ كَمَثَلِ
آیتلار دور و حکمتلیک نصیحت دور تحقیق عیسے نینگ مثالی اللہ تعالی قاشندہ آدم
اٰدَمَ ۖ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾
کبی دور انی تفراغدین یراتدی کیین (انگا بول دیدی) (دوشال آن) اولا بولدی

ہم لاریغہ حواری لقب بیریلیب بردی
و۲ عرب لغتیدہ مکر دیب مخفی صورتدہ نازک بیر تدبیر کور مکنی ایتید
حضرت مسیح زمانہ لاریدہ موجود پادشاہ یہود لار اغوالاریدین متاثر بولوب اول جنابنی توتمک و حبس قیلمک و دار غہ آسمکغہ حکم بیردی الارنینگ بو معاملہ لاریدن جوابیغہ جناب رب العالمین حضرت مسیح علیہ السلام نی متول قدر حفاظت قیلدیکہ الار بیردانہ موی لاریغہ نقصان یتکوزا الما دیلار الار غہ آسمانغی ایبر دیلار اللہ تعالی حضرتنی آسمانغہ آلوب فرشتہ لار غہ قوشوب قویدی امام قتادہ دیید ورلار کہ حضرت مسیح علیہ السلام فرشتہ لار ایلہ برابر اوچوب کیتیدی لا اما اول جناب الا ملیکہ عرش اطرافیدہ دورلار انسان ایردیلار فرشتہ ہم بولدیلار زمینلیک ایردیلار آسمانلیک ہم بولدیلار بوتون امت اسلامیہ بالاتفاق اعتقاد ایتورلار کہ حضرت مسیح علیہ السلام تیرگیدور لار آسمانہ دور لار بیرگون آسمانیدین توشورلار اول وقت بوتون عالم فساد و رسوالیک ایلہ تولغان بولور دقیامت ہم یقین بولور بیر دگار مہربان حکمی ایلہ اول جناب توشوب دجالنی اولتورورلار و انینگ تابعلاری یہود لارنی تیر بیب تیر بیبا ولدرکورلار ہیچ بیر یہودی جائمیں تونقاز ا آلماس درخت ہم
تاش ہم صدا بیرور کہ بیز نینگ آرقہ میزدہ یہودی یا یزد دراولارور دنگ دیب حضرت مسیح صلیب نی سیندورورلار نصرانی لار دہ صونگدین پیدا بولغان باطل
عقیدہ لارنی اصلاح قیلورلار تمام جہان خلقینی ایمان بولیغہ سالورلار اول وقت اختلاف قالماس ہمہ بہا بر اسلام دینی دہ بولور

ف۱ مرده کائنات علیه السلام غه نجران نصاری لاری حضرت عیسی نی خدا نینگ اوغلی ایکانلیک لاری حقیده کوب مجادله قیلدیلار لکن عاجز قالدیلار صونگره دیدیلار که اگر خدا نینگ اوغلی بولماسه کیم نینگ اوغلی دور الار نینگ بو اعتراض لارینی رد قیلماق ایچون بو آیت شریف نازل بولدی یعنی بیر فرزند نینگ

وجودی اوچون همیشه آته وآنه نینگ وجودی لازم ایمسدور الله تعالی خواهلاسه آته سیز هم پیدا قیلا آلور مسیح علیه السلام کبی وآته وآنه سیز هم پیدا قیله آلور حضرت آدم علیه السلام کبی۔

اَلْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِّنَ الْمُمْتَرِيْنَ ۝٦٠ فَمَنْ حَآجَّكَ

یوسوز حقدور پروردگارینگیز طرفیدین دوده پس سیز شک قیلوچی لاردین بولمنگ کیمکی کم خصومت قیلسه سیز ایله

فِيْهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ اَبْنَآءَنَا

جنجال قیلور سیز گا صحیح علم حاصل بولغاندین کیین هم پس سیز دینگ کیلینگ لار چاقیرایلک اوغول لاریمیز نی

وَاَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ ثُمَّ

واوغول لارینگیز نی وخاتون لاریمیز نی وخاتون لارینگیز نی واوزومیز نی واوز لارینگیز نی کیین

نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَّعْنَتَ اللّٰهِ عَلَى الْكٰذِبِيْنَ ۝٦١ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ

هر بیرمیز التجا قیلایلوک ویبارایلوک الله تعالی لعنتین یلغانچی انسانلارغه ف۲ تحقیق بو دور

الْقَصَصُ الْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّا اللّٰهُ ۭ وَاِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ

حق بیان . دیلوقدور الله تعالی دین باشقه هیچ بیر معبود والبته الله تعالی نینگ اوزی دور غالب

الْحَكِيْمُ ۝٦٢ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِالْمُفْسِدِيْنَ ۝٦٣ قُلْ ع ۶ ۹ ۱۴

حکمتلیک ذات پس اگر الاریوز اوگورسه لار الله تعالی مفسدلار حال لارین بیلگوچی ذات دور سیز دینگ ای

يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَآءٍۢ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ

کتابی لار کیلینگ لار بیر کلمه طرفیغه که بیز لار نینگ وسیزلار نینگ اورتامیزده برابر دور

اَلَّا نَعْبُدَ اِلَّا اللّٰهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهٖ شَيْــًٔا وَّلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا

عبادت قلمایلوک الله تعالی دین باشقه غه وشریک ایتمایلوک انگا هیچکیمنی والله تعالی نی قویوب بعضیمیز

بَعْضًا اَرْبَابًا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۭ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُوْلُوا اشْهَدُوْا

بعضیمیز نی رب بیلمایلوک لیکن اگر الاریوز اوگورسه لار دینگ لار که سیزلار گواه بولونگ لار

بِاَنَّا مُسْلِمُوْنَ ۝٦٤ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تُحَآجُّوْنَ فِيْٓ

بو نرسه غه که بیز البته خدا نینگ مطیع بنده لاریدیمیز ای کتابی لار ابراهیم خصوصیده نچوک جنجال

اِبْرٰهِيْمَ وَمَآ اُنْزِلَتِ التَّوْرٰىةُ وَالْاِنْجِيْلُ اِلَّا مِنْۢ

قیلورسیزلار حال بو که تورات وانجیل اندین کیین نازل بولغان دور

بَعْدِهٖ ۭ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ۝٦٥ هٰٓاَنْتُمْ هٰٓؤُلَاۗءِ حَاجَجْتُمْ

آیا بونی توشونماس سیزلار می آری بیزلار شول جماعه دور سیزلار که اوزلارینگیز غه معلوم نرسه

فِيْمَا لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّوْنَ فِيْمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهٖ عِلْمٌ ۭ

حقیده جنجال قیلدیگیز لار ایمدی اول نرسه خصوصیده نچوک جنجال قیلور سیزلار که اول سیزلار غه معلوم ایمسدور

ف۲ الله تعالی جناب سیدالانبیاء غه حکم بیردیکه نجران نصاری لاری بو قدر توشوندیریلگیز هم توشونماسالار اول حالده سیز الار ایله مباهله قیلینگ یعنی الارغه دینگ که کیلینگ لار سیزلار هم بیزلار هم اهل وعیالیمیز نی برابر الوب الله تعالی غه زارلیک تضرع قیلایلیک وهرکیم عیسی علیه السلام حقنده بیرگان بیانیده یلغانچی بولسه انگا الله تعالی نینگ لعنتین یبارایلیک تاکه حق ایله باطل روشن بولسون الار بو سوزنی ایشتیگاچ بیر کون اوز اورتالاریده مصلحت قیلمک اوچون اجازت آلدیلار کیین بیمه لاری مجلس قیلوب سوز لاشدیلار ایکیلاریده گی اولوغلاری بولغان بیر صاحبای دیدیکه ای نصرانی لار سیزلار کیشی بیلورسیزلارکه محمد علیه السلام حق پیغمبر دور لار وقیسی بیر قوم حق رسول ایله مباهله قیلسه هلاک بولمای قالمس بیز لوذات ایله مباهله قیلسک بیر بو زیده بیر نصرانی قالمس بیز اوچون مناسب شولدورکه اوز دینیمیز نی سلامت آلوب قاچایلوک بو جناب مسیح حقلاریده یخشی سوز قیلدیلار الله تعالی اسماعیل علیه السلام اولادلاریدین بیر پیغمبر بیار کچی ایردی ممکن دورکه او شال پیغمبر شول اندور لار بو مصلحتغه قرار بیرگاچ سید عالم صلی الله علیه وسلم غه اطلاع بیردیلار و مباهله قیلمادیلار لکن جناب سید عالم حضرت فاطمه نی وحضرت علی نی وامامین نی همراه الوب چیقیب توروب ایردیلار و مباهله اوچون حاضر ایردیلار صونگره الار مصالحه قیلوشوب جزیه قبول قیلوب وطن لاریغه قایتدیلار ؛؛

ف ۱ سیدنا ابراہیم علیہ السلام نے یہودلار معاذ اللہ یہودی دیدایر دیلار و نصاری نصرانی دیدایر دیلار پروردگار رحمت قیلور کہ اول جناب نہ یہودی ایردیلا ود نصرانی ایر دیلار بلکہ حق یول تاپگان مسلم و موحد بندہ ایر دیلار ہر ایکی فرقہ نینگ دعوی لاری باطل دور و نچوک یہودی و نصرانی بولورلار حال بوکہ اول جناب تورات دین و انجیل دین نیچہ یوز ییل مقدم اوتگاندور حضرت موسیٰ و حضرت عیسےٰ اول زماندین کوپ زمان کیین اوتگاندورلار مایدیکی حضرت ابراہیم علیہ السلام غہ ہمہ دین یقین فرقہ اوز زماناتلاریدہ گی امتلاری دور صونگرہ بو نبی محترم صلعم و بو جناب نینگ امتلاری دور لار

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۶۶﴾ مَا كَانَ اِبْرٰهِيْمُ يَهُوْدِيًّا

واللہ تعالیٰ بیلور و سیز لار بیلماس سیز لار ابراہیم نہ یہودی ایردی

وَّلَا نَصْرَانِيًّا وَّلٰكِنْ كَانَ حَنِيْفًا مُّسْلِمًا ۭ وَمَا كَانَ مِنَ

و نہ نصرانی ایردی ولیکین توغری یول تاپغان مسلمان ایردی و مشرکلاردین ایماس

الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۶۷﴾ اِنَّ اَوْلَى النَّاسِ بِاِبْرٰهِيْمَ لَلَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ

ایردی تحقیق آدملار ایچلاریدہ ابراہیمغہ نہایتدہ یقین جماعہ اوز زمانیدہ تابع بولغانلار ایردیلار

وَهٰذَا النَّبِيُّ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ۭ وَاللّٰهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۶۸﴾

و (الاردین صونگ) بو نبی محترم دورلار و بو جنابغہ ایمان کیلتورگانلار دورلار و اللہ تعالیٰ مومنلارنینگ مددگارلاریدور

وَدَّتْ طَّاۗىِٕفَةٌ مِّنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ لَوْ يُضِلُّوْنَكُمْ ۭ وَمَا يُضِلُّوْنَ

کتابی لاردین بیر طائفہ شونی آرزو قیلورلار کہ قیسے بیر صورت ایلہ سیزلارنی گمراہ قیلسونلار و الار اوزلاریدین

اِلَّآ اَنْفُسَھُمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۶۹﴾ يٰٓاَھْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُوْنَ

باشقہ نی گمراہ قیلماسلار و لیکین توشونماسلار ۲ ای کتابی لار نیمہ اوچون اللہ تعالےٰ نینگ آیتلاریغہ

بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَاَنْتُمْ تَشْهَدُوْنَ ﴿۷۰﴾ يٰٓاَھْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَلْبِسُوْنَ

منکر بولور سیزلار حال بوکہ اوزلارینگیز اقرار قیلور سیزلار ای کتابی لار نیمہ اوچون راستغہ

الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوْنَ الْحَقَّ وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۷۱﴾ ع ۸ ۱۵

یلغان نی توشوب سوزلار سیز لار و حق نی کتمان قیلور سیزلار حال بوکہ اوزلارینگیز بیلور سیزلار

وَقَالَتْ طَّاۗىِٕفَةٌ مِّنْ اَھْلِ الْكِتٰبِ اٰمِنُوْا بِالَّذِيْٓ اُنْزِلَ

و کتابی لاردین بر جماعت دیدیلار کہ (ای آدملار) مسلمانلارغہ توشور و لگان کتابغہ

عَلَي الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُوْٓا اٰخِرَهٗ لَعَلَّھُمْ

ایرتہ بیلان ایمان کیلتورونگ لار و کیچقوردن (انکار قیلینگ لار) قایتینگ لار شاید الار ہم

يَرْجِعُوْنَ ﴿۷۲﴾ وَلَا تُؤْمِنُوْٓا اِلَّا لِمَنْ تَبِعَ دِيْنَكُمْ ۭ قُلْ اِنَّ

قایتورلار و اشانمانگ لار مگر اوز دین لارینگیزدہ گی آدم سوزیغہ سیز دینگ کہ

الْهُدٰى هُدَى اللّٰهِ ۙ اَنْ يُّؤْتٰٓى اَحَدٌ مِّثْلَ مَآ اُوْتِيْتُمْ اَوْ

اصل ہدایت اللہ تعالےٰ نینگ ہدایتی دور و اشانمانگ لار بو سوزغہ کہ سیزلارغہ بیریلگان نرسہ نینگ بیر شیئغہ بیر بیسوی

يُحَاۗجُّوْكُمْ عِنْدَ رَبِّكُمْ ۭ قُلْ اِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ ۚ يُؤْتِيْهِ

یا قیسے بیر جماعہ خدا قاشندہ سیزلارغہ غالب کیلسون سیز دینگ کہ تحقیق فضل و کرم خدا قولیدہ دور اول انی خواہلاگان

ف ۲ یہودلار اسلام خلافیدہ ہر قسم تدبیرلار دیدیلار کورور ایر دیلار اول تدبیرلار بعضے سے شول ایردیکہ اوز آدملاریدین بیر نیچہ لاری صباح دہ مسلمان بولوب مسلمانلار ایلہ برابر بوتون کون نماز اوقوسونلار لیکین شام وقتیدہ اسلام دین خارج بولسونلار خلق غہ ولیسونلار کہ آسمانی کتابلاردہ بشارت بیریلگان پیغمبر ذات لیکن ایکانلارینی اولوغ علمالاریمیزدین تحقیق ایتدیک و اوز میز ہم کورودوک کہ آخر الزمان پیغمبرینی نشانلاری بو جنابدہ یوق ایکان الار نینگ بو سوزلاریدین ایشتیکان بعض خام و سادہ مسلمانلار ایمانلاری ضعیف بولغانلاری سببدین تشویشغہ توشسونلار دولیسونلار کہ اگر اسلام حق بولسہ بو لار چیقار ایر دیلارمی الارنینگ بو شیطنتلاری اوزلاریگہ ذاتلاریغہ اثر قیلور و اللہ تعالیٰ ہدایت قیلغان بندہ بو طریقہ اغوالاری ایلہ یولدین آزماس ؛

مَنْ يَّشَاۤءُ ؕ وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيْمٌ ﴿۷۳﴾ يَّخْتَصُّ بِرَحْمَتِهٖ مَنْ

بندہ سیغہ بیردور واللہ تعالے دستلیک وبیلگوچی ذلدور خاص قیلور اوز رحمتیغہ خواہلا گان

يَّشَاۤءُ ؕ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿۷۴﴾ وَمِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مَنْ

بندہ سینی واللہ تعالے بوک فضل صاحبی دور وکتابے لار دین بعضے لاری

اِنْ تَاْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُّؤَدِّهٖۤ اِلَيْكَ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ اِنْ تَاْمَنْهُ

شوندا غ دور کہ اگر سن انگا کوب بیر مال امانت قویسنگ اول سنگا انے تابشور ور وبعضی لاری شوندا غ دور کہ سن انگا بیرگینہ

بِدِيْنَارٍ لَّا يُؤَدِّهٖۤ اِلَيْكَ اِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَاۤئِمًا ؕ

طلا امانت قویسنگ ہم انی سنگا تابشورمس مگر تیغہ سیدہ قائم توردب آلسنگ

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لَيْسَ عَلَيْنَا فِى الْاُمِّيّٖنَ سَبِيْلٌ ۚ

بو شونینگ اوچون دور کہ الار دیر لار کہ سواد سیز لار نینگ مال لارین آلسک بیزغہ گناہ بولماس

وَيَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿۷۵﴾ بَلٰى مَنْ اَوْفٰى

والار اللہ تعالیٰ غہ یلغان سوزنے نسبت بیردور لار حال بو کہ اوزلاری بیلورلار نیچوک گناہ بولماس کیمکہ اوز

بِعَهْدِهٖ وَاتَّقٰى فَاِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۷۶﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ

عہدیغہ وفا قیلور واللہ تعالےدین قورقور اللہ تعالے قورقوچیلار نے دوست توتار تحقیق اول ذاتلار کہ

يَشْتَرُوْنَ بِعَهْدِ اللّٰهِ وَاَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيْلًا اُولٰۤئِكَ

اللہ تعالیٰ نینگ عہدین و اوزلاری نینگ قسملارین مقابلیدہ حقیر بیر قیمتنی آلورلار انہ شول ذاتلار

لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللّٰهُ وَلَا يَنْظُرُ

اوچون آخرتدہ ہیچ بیر نصیب یوقدور و اللہ تعالے الارغہ (لطف ایلہ) سوزلاماس وقیامت کونے

اِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيْهِمْ ۪ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۷۷﴾

الارغہ (رحمت ایلہ) باقماس والارنے پاک ہم قیلماس و بار دور الارغہ دردناک عذاب.

وَاِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيْقًا يَّلْوٗنَ اَلْسِنَتَهُمْ بِالْكِتٰبِ لِتَحْسَبُوْهُ

تحقیق الاردین بیر فرقہ بار کہ کتاب نے تیل لارین بوروب اوقورلار تاکہ سیزلار اول نرسہ نے کتابدین

مِنَ الْكِتٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتٰبِ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ هُوَ مِنْ

خیال قیلینگلار حال بو کہ اول نرسہ کتابدین ایماسدور والار دیرلار اول نرسہ ہم خدا

عِنْدِ اللّٰهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ

طرفیدین دور حال بو کہ اول نرسہ خدا طرفیدین ایماسدور والار بیلوب توروب اللہ تعالے غہ

ف کتابے لاردین
بعضیلاری اول قدرخائن
دورلار کہ الارغہ کوب ایمس فقط
بیرگینہ طلا اگر امانت قویلسہ
شونگا ہم خیانت قیلورلار یکا
طلب قیلسہ بیرمس مگر ہمیشہ
آرقہ سیغہ توشوب تیز
تیز قیستاب تورسا اول
حالدہ احتمالی بار کہ آلہ
آلسہ ورنہ ہرگز آلہ
آلماس چونکہ الار دیر
لار کہ اسلام غہ کیرگان
نادان عربلار نینگ
حقلارین یک بیزلارغہ
درستدور گناہ ایمسدور
بو خائنلاری نینگ
گفتار و کردارلاریدور
اما الار ایچیندہ شوندا غ
امین لاری ہم بار کہ اگر
الارغہ بیر طلا ایمس بلکہ
خزینہ نے امانت
قویسنگ بیر پیسہ سیغہ
ہم خیانت قیلمس انہ
شول فرقہ لاری حق نے
تانوگان وخدا دین
قورققان و اوز کتاب
لاریغہ عمل قیلغان لاردور
لار جناب حضرت عبداللہ
بن سلام کبی ذاتلار
شول فرقہ دین دورلار
رضی اللہ عنہم اجمعین۔

الْكِتَابَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ

بلغان نے نسبت بیر درلار ف۱ ہیچ بیر انسان اوچون بو درست ایماس کہ اللہ تعالیٰ انگا کتاب وحکمت

الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا

ونبوت بیرسون کیین اول آدم آدملارغہ شونداغ دیسون کہ سیزلار اللہ تعالیٰ نے قویوب منگا

لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَٰكِنْ كُونُوا رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ

بندہ بولونگ لار ویلیکین (دیرکہ) سیزلار خدا کیشی لاری بولونگ لار شونینگ اوچونکہ سیزلار خدا کتابینی

الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا

تعلیم بیرور سیزلار وشونینگ اوچون کہ سیزلار اوقور سیزلار وہم جائز ایمس کہ سیزلارغہ فرشتہ لار نے

الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ

ونبی لارنے رب قیلوب آلمک لارینگیز اوچون امر بیرسون آیا اول سیزلارغہ سیزلار مسلمان بولغانلارینگیز دین کیین

ع ٩ ١٦ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ

کفرغہ بویورورمی ف۲ ووقتیکہ اللہ تعالیٰ عہد آلدی پیغمبرلاردین کہ البتہ نیمہ نرسہ کہ کتاب وحکمتدین

مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ

من سیزلارغہ بیرسام کیین بیر پیغمبر سیزلارغہ کیلسہ کہ سیزلاردہ گی کتابنی تصدیق ایتور

لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ ۚ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ

اول حالدہ سیزلار البتہ انگا ایمان کیلتوروڭ لار والبتہ انگا مدد قیلنگ لار دیدی اقرار قیلدینگیز لارمی وشول شرطلیلہ عہدیمنی

ذَٰلِكُمْ إِصْرِي ۖ قَالُوا أَقْرَرْنَا ۚ قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ

قبول قیلدینگیز لارمی الار دیدیلار اقرار قیلدوک اللہ تعالیٰ دیدی ایمدی سیزلار گواہ بولونگ لار ومنہم سیزلار ایلہ

مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ

گواہ لاردین دورمن پس کیمکہ بوندین کیین یوز اوگورور موندین کیین انہ شولار دور لار

الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ

نافرمان لار ف۳ آیا الار اللہ تعالیٰ دینی دین باشقہ بیر دین اختیار ایدورلارمی حال بوکہ ہر کیمکہ آسمان لاردہ

فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾ قُلْ

ویردہ باردور ہمہ خوشلیک ایلہ بولسہ ہم ناچار بولسہ ہم اول ذاتغہ تابع دور ودہم الاری اینگا قیتارور دیگیل

آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ

بیز ایمان کیلتوردوک اللہ تعالیٰ غہ واول نرسہ غہ کہ بیزغہ توشورولدی واول نرسہ غہ کہ ابراہیم غہ واسماعیل غہ

ف۱ کتاب لار آسمانی کتابلارنے باشقہ لارنینگ حضور لاریغہ اوقوسہ لار بعض بیر نرسہ لارنے اوز طرفلاریدین قوشوب تیل لارین بورروب عجیب بیر صورتدہ اوقور ایردیلار کہ ناواقف بیرچہ ایشیتسہ امتیاز قیلہ آلمای علم سیز آسمانی کتاب گمان قیلور ایردی الار بوگنہ قناعت قیلمای اوز زبانلاری ایلہ ہم دیر ایردیلار کہ بو نرسہ ہم خدا طرفیدین نازل بولغان در حال بوکہ اول خدا طرفیدین نازل بولغان نرسہ ایمسدور الار بیلوب تورروب اللہ تعالیٰ کتابیغہ شونداغ خیانت قیلور ایردیلار اینگ اوچون حاضرکی عصردہ موجود بائیبل نسخہ لاری بیر بیرلاریغہ تمام مخالف دور یعنی قرآن کریم دین مقدم توشکان کتابلاردہ اعتقاد قیلورلیک صحت قالمادی ہمہ سی تحریف داخل بولغاندور بو خصوصدہ اسلام علمالاریدین محققلاری نہایت بخشی تفصیل لار بیرگاندورلار رحمہم اللہ

ف۲ یہود لار مسلمانلارغہ دیر ایردیلار کہ پیغمبر لارینگیز بیزلارغہ خدا نیک بندہ لیک قیلینگ لار دیب حکم بیرور ولار سیز لار الیسہ خدانی کہ بندہ لیک قیلورسیز معلوم بولورکہ اول جناب بیز دہ ہم اوز لیغہ بندہ لیک قیلیلکغہ چاقیرور اللہ تعالیٰ الارغہ جواب مقامیدہ بو آیت شریفنی نازل قیلوب بیرحمت قیلدی کہ بیر انسانی اللہ تعالیٰ پیغمبر قیلوب بیرسہ واول پیغمبر خلق نے کفردین نجات بیروب توریگان بولسہ ینہ خلق نے کفرغہ دعوت بیرورمی ہرگز بیرمس بلکہ دیرکہ سیزلاردہ قدیمیدین بیرگیز غہ عمل وکتاب بلار بیرگیز غہ اتباع قیلمای گمراہ بولدینگیز لار ایمدی منینگ صحبتیمدہ اوز لارینگیز نے اصلاح قیلینگ لار

ف۳ جناب باری تعالیٰ تمام انبیا علیہم السلام دین عہد آلغاندور کہ الار اوز لاری اوز ا وز امت لاریدین اقرار آلغاندورلار کہ سید عالم صلعم غہ ایمان کیلتورسونلار واول جنابغہ مدد بیرسونلار ہیچ ایکہ حضرت علی و حضرت ابن عباس رضی اللہ عنہما دیباشلاردہ چرچیردیکہ دوردہ سروکائنات اولارلاری ارشاد قیلورلار کہ اگر حضرت موسیٰ علیہ السلام منینگ زمانیمدہ موجود بولور ایردی منگا تابع بولور ایردی ودرحمت قیلورلار کہ عیسیٰ علیہ السلام آسماندین نازل بولسہ قرآن کریم دین سیزلارنینگ نبی لارینگیز صنفنی ایلہ حکم قیلور قیامتدہ شفاعت کبری واچون ایکا ریدا ایلک دتمام اہل محشرنینگ بو جناب علم لاریدین استیفادہ جلیع بولوشلاری ومعراج کیچہ سیدہ تمام انبیاء غہ امامت قیلیک او شبو سیادت کبری نینگ اثرلاریدین دور

وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ وَمَآ اُوْتِيَ مُوْسٰى وَعِيْسٰى
واسحاق غه ویعقوب غه واینینگ اولادلیغه واول نرسه غه کہ بیریلدی موسیٰ غه و عیسیٰ غه

وَالنَّبِيُّوْنَ مِنْ رَّبِّهِمْ ۠ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ ۡ وَنَحْنُ لَهٗ
وهمہ نبی لارغه پروردگارلارین طرفیدین بیز الاردین ہیچ بیرلاری اجراتماسمیز وبیز اول پروردگار غه

مُسْلِمُوْنَ ﴿٨٤﴾ وَمَنْ يَّبْتَغِ غَيْرَ الْاِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ يُّقْبَلَ
مطیع لار دورمیز وکیمی کہ اسلام دین باشقه بیر دینی خواہلار اول دین اندین ہرگز قبول

مِنْهُ ۚ وَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٨٥﴾ كَيْفَ يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا
قیلونماس واول کیشی آخرتده زیان تورغوچیلاردین بولور قانداق ہدایت قیلسون اللہ تعالیٰ اول قومی نی

كَفَرُوْا بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ وَشَهِدُوْٓا اَنَّ الرَّسُوْلَ حَقٌّ وَّجَآءَهُمُ
کہ ایمان کیلتورگاندین کیین کافر بولدیلار وشہادت بیرگان ایدیلار بو پیغمبر البتہ حق پیغمبر دور دیب وکیلدی الارغه روشن دلیل لار ہم

الْبَيِّنٰتُ ۭ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٦﴾ اُولٰۗىِٕكَ جَزَاۗؤُھُمْ
کیلگان ایردی واللہ تعالیٰ ظالم قوم نی ہدایت قیلماس اشو لار نینگ جزالاری شو کہ

اَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللّٰهِ وَالْمَلٰۗىِٕكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿٨٧﴾ خٰلِدِيْنَ
البتہ اللہ تعالیٰ طرفیدین الارغه لعنت بولور وفرشتہ لار نینگ وانسانلار نینگ ہمہ لارین طرفیدین ہم الار لعنتده دائم

فِيْهَا ۚ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿٨٨﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ
قالورلار ینگیل قیلونماس الاردین عذابی ونه الارغه مہلت بیریلور مگر اول آدملار کہ

تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوْا ۣ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٨٩﴾
توبه قیلدیلار شول معاملہ دین کیین واوز حال لارین اصلاح قیلدیلار پس اللہ تعالیٰ مغفرت قیلگوچی و رحملیک ذات دور

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ ثُمَّ ازْدَادُوْا كُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ
تحقیق اول آدملار کہ ایمان کیلتورگاندین کیین کافر بولدیلار کیین کفرده آرتوب کیتہ بیردیلار والار نینگ توبه لاری ہرگز

تَوْبَتُهُمْ ۚ وَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الضَّاۗلُّوْنَ ﴿٩٠﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَمَاتُوْا
قبول ایتولمس الار دورلار گمراه لار تحقیق اول ذاتلار کہ کافر بولدیلار وکافر بیتیک حال لاریده

وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُّقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِّلْءُ الْاَرْضِ ذَهَبًا وَّلَوِ
اولوب کیتدیلار پس قبول قیلونمس الاردین بیر یوزی تولا طلانی اگرچہ

افْتَدٰى بِهٖ ۭ اُولٰۗىِٕكَ لَھُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ وَّمَا لَھُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿٩١﴾ ع ٩ ١١ ١٧
اول آدم شول قدر مال بیروب اوزینی قوتقارمکچی بولسہ ہم الارغه باردور دردناک عذاب وہیچ قدر الارغه ہیچ مددگار

ف ۱ سید عالم صلعم
بعثت لاریدین کیین اول
جناب کیلتورگان پاک دین
اسلام دین باشقه بیر دین
نے اللہ تعالیٰ ہرگز قبول قیلمس
چونکہ آخری حق دین اسلام دور
اسلام نے قبول ایتمگانلار
خساره غه دوچار بولغان
جماعہ دورلار
ف ۲ پروردگار ہدایتی
ایلہ اسلام دینی غه مشرف
بولوب توره صہیبہ معاذ اللہ
بو دین دین یانغان آدم
اللہ تعالیٰ لعنتیغه وفرشتہ
وآدم لار لعنتلاریغه مستحق بولور
لعنت الحیده ابدی صورتده
قالوب کیتور مگر بیتہ توبه دوستیغه
نائل بولوب اوتکان تقصیریغه
پشیمان بولسا ارتہ دل توبه قیلیه
وکیلہ جکده تمام احوال لارین
شریعتغه مطابق آلوب کیتسہ
اول حالده اللہ تعالیٰ غفور رحیم
دور رحمی کیلوب گناہلارین
مغفرت قیلور آدملار کہ
حق سنہ نا توب قبول قیلمق دین
صونگ بہ کفر اختیار قیلور
لار واولگونچہ کفرلاریدین
قایتماس لار موندائی آدملار
اولاردن قتلا ربیغ ناچار لیکیدین
اگر توبه قیلسہ لار بولار نینگ
توبه لاری ہیچ ہم قبول قیلونمس
دیر تون لیه بیر یوزین طلاغه
تولدور وب صدقہ قیلسہ لار

اول صدقہ لاری نفع بیمس واگر او شال مقدار مال نے بیروب عذاب دین جان لارین قوتقارمکچی بولسہ لار قوتقارآلماس لار چونکہ دنیاده رشوه معاملہ لاری
حاجت برار بولغان طلا دکو موش آخرتده ہیچ بیر نرسہ غه اثر قیلماس ۔

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوْا مِمَّا تُحِبُّوْنَ ۬ وَمَا تُنْفِقُوْا

(ای مؤمن لار) بخشیلیکہ ہرگز کمال حاصل قیلہ آلماس سیزلار تا بخشی کورگان نرسہ لاریںگیزدین خرج قیلماسنگیز لار و نیمہ نرسہ کہ

مِنْ شَيْءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ﴿۹۲﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِّبَنِيْٓ

خرج قیلورسیزلار اللہ تعالیٰ البتہ انی یخشی بیلور ف۱ بنی اسرائیل اوچون تورات توشوردیلیشدین اول

اِسْرَآءِيْلَ اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَآءِيْلُ عَلٰى نَفْسِهٖ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ

طعام لارنینگ ہمہ سی حلال ایردی مگر اسرائیل اوزلیغہ حرام قیلغان نرسہ (اول علاحدہ دور)

التَّوْرٰىةُ ۭ قُلْ فَاْتُوْا بِالتَّوْرٰىةِ فَاتْلُوْهَآ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۹۳﴾

سیزدینگ (ای محمد) کیلتورونگ لار تورات نی و تلاوت قیلینگ لار انی اگر راست بولسنگیز لار

فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ

پس کیمی کہ موندین کیین ہم اللہ تعالیٰ غہ یلغان نسبت بیرسہ انہ شولار دور لار

الظّٰلِمُوْنَ ﴿۹۴﴾ قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ ۣ فَاتَّبِعُوْا مِلَّةَ اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ۭ

ظالم لار سیزدینگ اللہ تعالیٰ راست سوز لاوی ایمدی سیزلار تابع بولونگلار ابراہیم ملتی غہ کہ بلوز اللہ تعالیٰ نی دیگان

وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿۹۵﴾ اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُّضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِيْ

و مشرکلاردین ہیس ایردی ف۲ تحقیق اول اوئی کہ آدم لارغہ (عبادت اوچون اول) تعیین ایتولگان ایردی شول اوی دور کہ

بِبَكَّةَ مُبٰرَكًا وَّهُدًى لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۹۶﴾ فِيْهِ اٰيٰتٌۢ بَيِّنٰتٌ مَّقَامُ اِبْرٰهِيْمَ

کہ دہ دور برکتلیکدور و جہان اہلی اوچون ہدایت دور اندہ روشن نشانلار باردور مقام ابراہیم بار دور

وَمَنْ دَخَلَهٗ كَانَ اٰمِنًا ۭ وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ

و کیمی کہ انگا داخل بولور امان تاپور و اللہ تعالیٰ نینگ حقی دور شول اوی نی حج قیلمک آدم لار ذمہ لاریغہ شول آدم غہ کہ

اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا ۭ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۹۷﴾

انگا بارمیشغہ طاقتی باردور و کیمی کہ انکار قیلور اللہ تعالیٰ البتہ اہل عالم دین بے نیاز دور ف۳

قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَكْفُرُوْنَ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ڰ وَاللّٰهُ شَهِيْدٌ عَلٰى

سیزدینگ ای کتاب لار نیمہ اوچون اللہ تعالیٰ نینگ آیتلاریغہ انکار قیلورسیزلار و اللہ تعالیٰ قیلوب تورگان عمل

مَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۹۸﴾ قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ لِمَ تَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ

لارینگیز غہ گواہ دور سیزدینگ ای کتاب لار نیمہ اوچون توسورسیز لار اللہ تعالیٰ یولیدین

مَنْ اٰمَنَ تَبْغُوْنَهَا عِوَجًا وَّاَنْتُمْ شُهَدَآءُ ۭ وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ

مؤمن لارنی اختیار دیسیزلار اسلام دہ عیب حالی بولکہ سیزلار واقف دور سیزلار و اللہ تعالیٰ سیزلار نینگ کردار لارینگیز دین

ف۱ اللہ تعالیٰ بولیغہ اخلاص ایلہ بیریلگان ہر بیر نرسہ اوچون ثواب البتہ باردور لیکین اعلیٰ درجہ دہ یخشی بیرنہ بولمک اوچون نہایتدہ محبوب نرسہ نی بیرمک لازم دور
چونکہ اللہ تعالیٰ بولیغہ ہر نرسہ دین زیادہ محبوب دور انینگ اوچون ہر بر قربان بیریلگان تقدیرہ دہ ہم کم دور ف۲ یہودلار رسول اکرم صلعم غہ و مسلمانلار غہ دیار
اردیلار کہ سیزلار سالوز لارینگیز
نی حضرت ابراہیم علیہ السلام
دین لاریغہ بیرو میزدیر سیزلار
یہ نہ اوچون آنہ گوشتینی
یہ سیزلار و تویہ سوتلینی ایچور
سیزلار بولاکی نرسہ ابراہیم
خاندان لاریغہ حرام ایردی اللہ
نینگ بو اعتراضلاریغہ
اللہ تعالیٰ بو آیت ایلہ
جواب بیردی کہ حاضر تناول
قیلونوب تورگان طعام لار
ہمہ سی اوّل دہ ہم بنی اسرائیل
اوچون حلال ایردی مگر
تورات توشکانیدین اللہ غہ
بعض نرسہ لار حرام بولدی
امانوی الیہ تورات تو
شماسدین اول فقط یعقوب
علیہ السلام لنی یمای ایب
قسم ایچیب ایدیلار
اول کیشیغہ تقلید ایتیب
اولاد لاری ہم یمای تویدیلار
بو طریقہ قسم بیرینگ اسلام
دہ نادرست دور ہر کیم
شو نداغ قسم ایچیب بوزد
نی و کفارہ بیرمکی لازم
دور ف۳ بو تون دنیادہ
ہمہ دین مقدم بنا قیلونغان
خلق اوچون قبلہ تعیین
ایتولگان مبارک اوی
مکہ معظمہ دہ گی کعبہ شریف
دور اللہ تعالیٰ بو اویتی
ظاہری و باطنی برکات
ایلہ معمور ایتگان دور و بو تون جہان اوچون ہدایت چشمہ سی دور بو اوی نینگ بانی اولی حضرت ابراہیم دور لار و حضرت اسماعیل یاری بیرگان دور لار بو کونچہ حضرت ابراہیم
علیہ السلام مقام لاری بولغان تاش موجود دور اندہ مبارک قدم لارین نشانی محفوظ دور بو قبلہ نی بیر بار قصد قیلمک و اطرافیدہ بولوب ابلانمک قادر مسلمان لار
ذمہ لاریغہ لازم دور ۔

عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تُطِيعُوا فَرِيقًا مِنَ

بے خبر ایمس دور ای ایماندار لار سیزلار اگر کتابی لار دین قیبسے بیر جماعت سوزلیغہ اطاعت

الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ ﴿١٠٠﴾ وَكَيْفَ

قیلسنگیز لار الاریسیزلارنے مسلمان بولغانلارینگیز دین کیبین تا بنہ کافر قیلور لار دیچوک

تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۗ

کافربولورسیزلار حال بوکہ سیزلارغہ اللہ تعالی نینگ آیتلاری تلاوت قیلو نمکدہ دورواہیچلارینگیزدہ انینگ رسولی موجود دور

ع ١٠ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾

ف د کیمی کہ اللہ تعالی نے حکم توتور اول آدم البتہ توغری بولغہ یولغہ بولغان بولور

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ

ای ایماندارلار اللہ تعالی نینگ شانی غہ مطابق تورقوش ایلہ اندین قورقونگ لار داولمنگ لار مگر مسلمان بولغان

مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا

حال لارینگیزدہ وھمہ لارینگیز بیرلیکدہ اللہ تعالی نینگ (ہدایت) اپیغی نے محکم توتونگ لار و بیر بیرلارینگیزدین جدا بولمنگ لار دیاد قیلینگ لار

نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ

اللہ تعالی نینگ سیزلارغہ بولغان احسانینی وقتیکہ سیز اوزارا دشمن ایردینگیز لار پس الفت سالدی دل لارینگیزغہ دسیزلار انینگ

بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ

احسانیدین بیر برلارینگیزغہ برادر بولدینگیز لار وسیزلار دوزخ چوقوری نینگ کنارہ سیدہ ایردینگیز لار پس سیزلارغہ

مِنْهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾ وَلْتَكُنْ

اندین نجات بیردی منہ شول طرزدہ بیان قیلور اللہ تعالی بیزلارغہ آیتلاربنی تاکہ سیزلار ہدایت تاپینگ لار ف۲ دبولسون

مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ

سیزلاردین بیر جماعہ کہ چاقیرسون (ہمنے) خیرالیشی غہ د بویورسون یخشے الیش لارغہ د منع قیلسون

عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ

یمان الیشلاردین دانہ شولار دور لار نجات تابغوچی لار ف۳ دبولمنگ لار اول جماعہ کبی کہ

تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ

الاردشن حکم لار الارغہ کیلگاندین کیبین ھم اختلاف قیلدیلار دالار اوچون بار دور

عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ ۚ فَأَمَّا

بیوک عذاب اولکونکہ اندہ بعضے یوزلار آقاردر و بعضے یوز لار قارا بولور اما

ف۱ حضرت رسول اکرم صلعم دفاتلاریدین صونگ سنت لاری اوزلاریغہ قائم مقام ددر مادام امت محمدیہ خدالارین قرءآنی و رسول لارین سنت لاریغہ
تمسک دہ بولور لار ان شاءاللہ تعالی ہرگز حق یولدین آزماسلار ف۲ نبی کریم صلعم مدینۂ مطہرہ غہ تشریف قیلغان وقتلاریدہ مدینہ اھلی دہ بلکہ بتون
عربستان دہ اوزارا جنگ
وجدال نہایتدہ عروجدہ
ایردی بو ذات بابرکات
ہدایت وارشاد لارین
برکتیدین اول فتنہ
فتنہ لار تماما کوتارلیب
ھمہ لاری حقیقتنے تو
شونوشوب بیر عجیب
اتفاق واتحاد دہ
بولدیلار کہ بوتون جہان
نے حیرت و عجب دہ
قالدوردیلار حاضرغی
عصردہ باشقہ تمام
ملت لاردین عدد دہ
زیادہ بولغان مسلمانلارغہ
کیلوب تورگان فلاکت
لار قرءان ایلہ حدیثغہ
عمل لاری یولماسی سلف
لاربن یول لارین ترک
قیلغان لیک لاریدین
و دشمنلار اغوالاریغہ
بیریلگانلیک لاربدین
دور اللّٰھم اصلح
احوالنا واجعلنا
ممن یعمل بکتابک
ویتبع سنۃ نبیک
ف۳ مسلمانلار دہ
قرءان وحدیثغہ عمل د
اوزارا اتفاق واتحاد
واسلامی برادرلیک
وقومی تمدن وترقی وہر
بیر دولت وسعادت
اول وقت پیدا بولورکہ
الاردہ خاص بیر اہل علم واہل تدبیر جماعت بولوب بوتون خلق نے یخشے الیشلارغہ بویورب یمان الیشلاردین قایتاردب تورسہ سوزدہ وعملدہ
برابر مقتدا الیک قیلسہ حدیث شریف دہ کیلگاندورکہ قچان عام خلق ناشرعی الیش لارغہ بیرلیب کیتسہ لار الارنے منع قیلغوچی بیرکیشی بولماسہ اول
وقت عذاب الہی ھمہ لاریغہ برابر کیلور ؛

الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ

آیا کافر شوئ تاسو پس له ایمان خپل نه نو وڅکئ عذاب

بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ

په سبب د کفر کولو ستاسو ﴿١٠٦﴾ او اما هغه کسان چې سپین به شي مخونه د دوی نو دوی به وي په رحمت د

اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ

الله کې دوی به په هغه کې همېشه وي ﴿١٠٧﴾ دا آیتونه د الله دي لولو یې مونږ په تا باندې په حقه

وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي

او نه اراده کوي الله د ظلم په عالمونو ﴿١٠٨﴾ او خاص الله لره دي هر هغه څه چې په آسمانونو کې دي او هغه چې په

11
ع
۸
۲

الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿١٠٩﴾ كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ

ځمکه کې دي او الله ته به ورګرځولی شي ټول کارونه ﴿١٠٩﴾ یئ تاسو غوره امت چې راویستلی شوی دی

لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ

د خلقو د ګټې دپاره امر کوئ په نیکئ او منع کوئ له بدئ نه او ایمان لرئ

بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ

په الله او که ایمان راوړی وای اهل کتاب نو خامخا به ښه وو دوی ته ځینې له دوی نه مؤمنان دي

وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَنْ يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقَاتِلُوكُمْ

او ډېر له دوی نه فاسقان دي ﴿١١٠﴾ هیڅ ضرر به در ونه رسوي تاسو ته مګر ازار د ژبې او که جنګ وکړي له تاسو سره

يُوَلُّوكُمُ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ

وبه ګرځوي تاسو ته شاګانې بیا به مدد ورکړی نه شي ﴿١١١﴾ لازم کړی شوې ده په دوی خواري

أَيْنَ مَا ثُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلٍ مِنَ اللَّهِ وَحَبْلٍ مِنَ النَّاسِ وَبَاءُوا

هر چېرې چې وموندلی شي مګر په عهد د الله او عهد د خلقو او بیرته راوګرځېدل

بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةُ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا

په غضب د الله سره او لازم کړی شوې په دوی باندې محتاجي دا په دې سبب چې دوی وو

يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ ذَٰلِكَ

چې کافر کېدل په آیتونو د الله او وژل به یې پیغمبران په ناحقه دا

بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾ لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

په سبب د نافرمانئ د دوی او وو دوی چې تېری به یې کاوه ﴿١١٢﴾ نه دي دوی برابر له اهل کتاب نه

ف۱ قیامت کوئی تمام تمام حقیقت لاربوزه غه چیقوب ظاهر بولو مؤمن لارښینګ ایمان لارین وبخښې عمل لارین نور لاری چهره لاربده درخشان تورو دکافرلار ومنافقلارومزند لارښینګ کفرلارین دلغاقلارنځ اثری هم بوزلارین قرابلکبید بیلوئیه تور وعاقبت آق بوزلیک لاررحمت دربا سیغه فرق بولور لار دوقرا بوزلیک لار جهنم عذابیغه گرفتار بولورلار

ف۲ بو آیت شریفه شهادت بیرورکه بوتون جهان خلقین هدایت وارشادلاری اوچون پیدا قیلونغان جماعه لارښینګ نهایتده یخشی لاری مسلمان لار دورلار چونکه بولاره خلق نی یخشی ایش لارغه دعوت وبیان ایشلار دین منع قیلیک صفتی باردر بوصفت تمام یخشی صفتلارښینګ یخشی راغیده رهرکیمده بوصفت موجود البته اول کیشی نه قدر انضلیت دعواقیلور البته حقدار دور لکن اسکا کوبو مبارک صفت حاضرغی عصرده مسلمانلارده نهایتده آز بیر جماعه ده قالغاندورقالغانلاری بونینګ خلافیغه مشغولدر

لار اینګ اچون هر بیر خیردین محروم دورلار چنانچه کتاب لارهم اوز ضروری صفت لاربدین محروم بولغان هر مصیبتغه دچار دورلار

أُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَّتْلُوْنَ اٰيٰتِ اللّٰهِ اٰنَآءَ الَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُوْنَ ﴿۱۱۳﴾

بیر فرقه لاری توغری یوله دورلار الارکیچه دن لاری الله تعالی آیتلارین تلاوت قیلورلار وهم الار سجده قیلورلار

يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَيَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ

ایمان کیلتورورلار الله تعالی غه دقیامت کونیغه دبویورورلار یخشی الیش غه

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُوْنَ فِى الْخَيْرٰتِ ؕ وَاُولٰٓئِكَ

دمنع قیلورلار یمان الیش دین دیوگورو شورلار خیر الیشلاری ده وانه شولار گنه

مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۱۴﴾ وَمَا يَفْعَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُّكْفَرُوْهُ ؕ وَاللّٰهُ

یخشی بنده لار دورلار دالار قیسی بیر خیر ایشنی قیلسه لار توابیدین محروم قیلونماس لار دالله تعالی

عَلِيْمٌ بِالْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۱۵﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَنْ تُغْنِىَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ

پرهیزکارلارنی یخشی بیلور ف۲ تحقیق اول آدملاریکه کافر دورلار الارنینگ مال لاری د اولاد لاری

وَلَآ اَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ شَيْئًا ؕ وَاُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا

الله تعالی (عذابین) مقابلیده هیچ بیر نرسه غه یرا ماس دالار دورلار دوزخی لار الار انده

خٰلِدُوْنَ ﴿۱۱۶﴾ مَثَلُ مَا يُنْفِقُوْنَ فِىْ هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ

دائم قالورلار الارنینگ اوشبو دنیوی حیاتده قیلوب تورگان خرچلاری مثال ده شونگا اوخشار که

رِيْحٍ فِيْهَا صِرٌّ اَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُ ؕ

بیر نوع هوا بولسه که انده نیز سا وُوغ بولسه اول هوا اوز لاریغه ظلم قیلغان قوم ایکیبن لاریغه تیکسه ولنی هلاک قیلسه

وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۱۱۷﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

والله تعالی الارغه ظلم قیلمادی ولیکین الار اوز لاریغه ظلم قیلورلار ف۳ ای ایمانلیک بنده لار

لَا تَتَّخِذُوْا بِطَانَةً مِّنْ دُوْنِكُمْ لَا يَاْلُوْنَكُمْ خَبَالًا ؕ وَدُّوْا مَا عَنِتُّمْ ۚ

باشقه جماعه اوز لاریگیز سرذین قیلمنگ لار الار سیز لارنینگ خرابلیک لاریگیز اوچون هیچ کملیک قیلماس لار سیز لار نینگیز نی آرزو قیلورلار

قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَآءُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْ ۚ وَمَا تُخْفِىْ صُدُوْرُهُمْ اَكْبَرُ ؕ

تیل لاریدین دشمنلیک لاری معلوم بولور ودل لاریده گی مخفی عداوتلاری اندین زیاده راق دور

قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْاٰيٰتِ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۱۱۸﴾ هٰٓاَنْتُمْ اُولَآءِ

تحقیق روشن بیان قیلدوک سیز لارغه نشان لارینی اگر سیز لارده عقل بولسه الیشتینگ لار

تُحِبُّوْنَهُمْ وَلَا يُحِبُّوْنَكُمْ وَتُؤْمِنُوْنَ بِالْكِتٰبِ كُلِّهٖ ۚ وَاِذَا لَقُوْكُمْ

سیز لار الارنی دوست تو تورسیز لار والار سیز لارنی دوست تو تماس لار دسیز لار همه کتاب لاریغه ایمان کیلتورورسیز لار دالار قچان سیز لارغه یولوقسه لار

ف۱ بو قاریده بیان قیلونغان اوصاف کتابی لارنینگ اکثر لاریغه صادق کیلسه هم الاردین بعضیلاری حق نی تانویدورگان انصاف نی سویا دورگان ذاتلار دورلار اینگ اوچون بفضله تعالی الار اسلام دینی غه مشرف بولدیلار الارکیچه لاری قرآن کریم آیات لارین نماز لارده تلاوت قیلور ایردیلار الله تعالی غه ایمان کیلتورور ایردیلار خلق نی یخشی الیشلارغه بویوروب یمان الیشلاردین منع قیلور ایردیلار دخیر الیشلاریده باشقه لار دین کیبین قالمسلیک اوچون یوگورو شور ایردیلار حضرات عبد الله بن سلام وثعلبه بن سعید واسید بن سعید واسد بن عبید او شال جماعت ممدوحین دین ایردیلار الله تعالی مرحمت قیلورکه الار یخشی بنده لار دورلار الارنینگ هیچ عمل لاری اوچون اولوغ ثوابلار بیرلور چونکه الله تعالی شوندا غ متقی بنده لارین همه احوال لارین بیلور

ف۲ ایماندین محروم جماعه نینگ مال لاری واولادلاری الارنی عذاب الهی دین قوتقارا آلماس والارنینگ دنیاده قیلغان احسانلاری وصدقه لاری نه قدر بولسه هم کفر لارین سببیدین همه سی ضایع حساب قیلونور ساووغ اورگان ایکین دین حاصل امید قیلوب بولمگان کبی کفر حالتیده بولغان هر بیر عمل بی نتیجه دور مسلمانلار اوچون اوز ملت ومذهبلاریدا بولمغان اجنبی لارنی سردان تو تمنگ والارغه ذاتی وملی رازلارین سوزلامک ممنوعدور چونکه الار دشمنلار دور لارنه قدر بولار الارنی دوست تو تسه لار الار بولارنی شول قدر یمان کورورلار

قَالُوْٓا اٰمَنَّا ۚۖ وَاِذَا خَلَوْا عَضُّوْا عَلَيْكُمُ الْاَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ ؕ

بیز مسلمان میز دیبلار دقچان اوزلاری خلوت قیلسہ لار سیزلارغہ غصہ دین برمق لارین تیشلاب آلور لار

قُلْ مُوْتُوْا بِغَيْظِكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿١١٩﴾ اِنْ تَمْسَسْكُمْ

سیز دینگ کہ غصہ دین اولوب کیتینگ لار تحقیق اللہ تعالی دل لاردہ گی سرلارنی بیلگوچی ذات دورا اگر سیزلارغہ یتشسہ بر حالیلیر

حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَاِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَّفْرَحُوْا بِهَا ؕ وَاِنْ

الارغہ یمان معلوم بولور واگر سیزلارغہ بیر قسم کلفت یتیسہ الار انینگ ابلہ خوش بولور لار واگر

تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْمَلُوْنَ

سیزلار صبر قیلسنگیز لار و تقوی اقیلسنگیز لار الارنینگ فریب لاریدین سیزلارغہ ہیچ بیر ضرر یتماس تحقیق اللہ تعالی الارنینگ تمام عمل لاریغہ

ع ١٢ ١١ ٣ مُحِيْطٌ ﴿١٢٠﴾ وَاِذْ غَدَوْتَ مِنْ اَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِيْنَ مَقَاعِدَ

احاطہ قیلغاندور ف۱ ودقتیکہ سیز صباح دقتندہ اوزا دینگیزدین یوردینگیز مسلمانلارنی اوروش مقاملاریغہ

لِلْقِتَالِ ؕ وَاللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١٢١﴾ اِذْ هَمَّتْ طَّآئِفَتٰنِ مِنْكُمْ

برلاشتور ور ایردینگیز واللہ تعالی اشتیگوچی بیلگوچی دور دقتیکہ سیزلاردین ایکی طائفہ دل لاریدہ قصد قیلدیلار کہ

اَنْ تَفْشَلَا ۙ وَاللّٰهُ وَلِيُّهُمَا ؕ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُوْنَ ﴿١٢٢﴾

نامردلیک قیلسونلار واللہ تعالی الارنینگ مددگارلاری ایردی ولازم دورکہ مسلمانلار اللہ تعالی غہ توکل قیلسونلار ف۲

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللّٰهُ بِبَدْرٍ وَّاَنْتُمْ اَذِلَّةٌ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ

وتحقیق اللہ تعالی بدر میدانیدہ ہم سیزلارغہ مدد قیلغان ایردی وسیزلار (اندہ ہم) کمزور ایردینگیز لار پس قورقونگ لار اللہ تعالی دین تا کہ

تَشْكُرُوْنَ ﴿١٢٣﴾ اِذْ تَقُوْلُ لِلْمُؤْمِنِيْنَ اَلَنْ يَّكْفِيَكُمْ اَنْ يُّمِدَّكُمْ

شکرگذار بولونگ لار دقتیکہ سیز مسلمانلارغہ دیر ایردینگیز آیا سیزلارغہ بو کفایہ قیلماسمی کہ مدد بیریبلارینگیز آسماندین

رَبُّكُمْ بِثَلٰثَةِ اٰلٰفٍ مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُنْزَلِيْنَ ﴿١٢٤﴾ بَلٰٓى ۙ اِنْ

ادیج مینگ عدد فرشتہ توشوروب سیزلارغہ مدد بیرسون ف۳ آری اگر

تَصْبِرُوْا وَتَتَّقُوْا وَيَاْتُوْكُمْ مِّنْ فَوْرِهِمْ هٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ

سیزلار صبر قیلسنگیز لار وتقوی اقیلسنگیز لار والار بیردین جوش ابلہ تیغہ لارینگیز ہم کیلوب قالسہ لار پروردگار لارینگیز مدد قیلور سیزلارغہ

الربع بِخَمْسَةِ اٰلٰفٍ مِّنَ الْمَلٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِيْنَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللّٰهُ

بیش مینگ نشانلار فرشتہ ابلہ (کہ الارنینگ مینگان اتلاری ہم نشانلیک دور) وبو خبرنی اللہ تعالی سیزلارنینگ

اِلَّا بُشْرٰى لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوْبُكُمْ بِهٖ ؕ وَمَا النَّصْرُ اِلَّا مِنْ

دلخوشلیک لارینگیز اوچون گنہ قیلدی وتا کہ کونگل لارینگیز مو ندین آرام تابسون ومدد اللہ تعالی نینگ اوز طرفی دین

ف۱ اسلام غہ و مسلمان غہ دشمن بولغان منافق ذاتلار اوصاف لاری شول طریقہ دہ بولور لیکین مسلمانلار ہمیشہ خدا پناہیدہ دور لار

ف۲ یعنی یاد قیلینگ اول وقتی نے کہ سیز صباح وقتندہ اوز اویونگیز دین جنگی احد اوچون یوردینگیز و میدان جنگدہ مجاہدلارنی ہر فرقہ لارین اوز لاریغہ مناسب محل لارغہ تعیین قیلور ایردینگیز شول مقام دہ دمنافقلارنینگ نامردلیک لارین کوروب) انصار مسلمان لاردین بنو سلمہ و بنو حارثہ نامیلیک ایکی طائفہ ہم دشمن لارکو بلیکلین و مسلمانلار آزلیک لارین کوروب بیر آز قورقدیلار و دل لاریغہ میدان نی تاشلاب کیتمک خیالی پیدا بولدی لیکین اللہ تعالی اوشال ساعت الارغہ مدد و دستگیر لیک قیلدی و الارنینگ مبارک دل لارین مضبوط قیلدی الار درحال ہوشلاریغہ کیلدیلار و دسوسہ اثر یدین سلامت قالدیلار اللہ تعالی غہ توکل قیلغان مسلمانلارغہ اللہ تعالی نینگ مددی حاضر دور

ف۳ بو مقام دہ احد جنگی دین بیرسنہ اول بولوب اوتگان بدر جنگی نے مسلمانلارغہ یاد بیرلور کہ اندہ ہم بولار نہایتدہ کمزور و آز ایردیلار لیکین کرم الہی شامل حال بولوب مثلے تار ریخدہ کورولمگان مظفریت حاصل قیلدیلار بو واقعہ نینگ مفصل بیانی ان شاء اللہ سورۂ انفال حاشیہ سدہ کیلور بول پردہ ۱۲۳ انچی آیتدین ۱۲۹ انچی آیتغہ قدر بدر واقعہ سیدین یاد بیرلور احد جنگین تفصیلے بیانے ہم ان شاء اللہ آلدیرزدہ کیلور ؛

عِندِ اللهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿۱۲۶﴾ لِيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوٓا أَوْ

گنه بولور که غالبدور حکمت صاحبے دور تاکه کافرلاردین بعضیلارین ہلاک قیلسون یا

يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا خَائِبِينَ ﴿۱۲۷﴾ لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ

الارنے خوار قیلسون کیین الار نامراد بولوب قایتسونلار ف۱ سیزده ہیچ اختیار یوقدور الله تعالی الارنے یا توبه غه موفق قیلور

يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۱۲۸﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ

یا الارغه عذاب بیرورکه الار ظالم لار دورلار ف۱ و ہر نرسه که آسمانلارده دور و ہر نرسه که یرده دور

وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ

ہمه سی خدانینگ ملکے دور کیمنی خواہلاسه مغفرت قیلور و کیمنی خواہلاسه عذاب قیلور و الله تعالے

غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۲۹﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا أَضْعَافًا ۱۴ ع ۹ ۴

مغفرت لیک و رحملیک ذاتدور ای مؤمن لار ییمه برابر قیلوب سود ییمنگ لار

مُّضَاعَفَةً ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۳۰﴾ وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي

و الله تعالی دین قورقونگ لار شاید نجات تابسنگیز لار ف۲ و سقلانینگ لار کافرلار اوچون تیارلا

أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿۱۳۱﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۱۳۲﴾

قیلنغان اوتدین و اطاعت قیلینگ لار خداغه و رسولی غه تاکه سیزلارغه رحم قیلونسون

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ

دیلگوروشونگ لار رب لارینگیز دین کرم بولغوچی مغفرت طرفیغه و اول بهشت طرفیغه که کیننگ ییکی آسمانلار

وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿۱۳۳﴾ الَّذِينَ يُنفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ

و یر برابریده دور تیار قیلونغاندور تقوی لیک لارغه اول ذاتلارکه خوشلیکده ہم کلفت و تنگیده ہم

وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ

(الله تعالی یولیده) خرج قیلور لار و آچیغ لارینی یوتور لار و آدملار (خطالارین) عفو ایتورلار و الله تعالی

يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۴﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوٓا

یخشے عمل قیلغوچیلارنے دوست توتار ف۳ و اول ذاتلارکه قچان بیرگناهِ فاحش قیله لار یا که اوزلارییه

أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ

ظلم قیلسه لار الله تعالی نے یاد قیلور لار و گناهلاری اوچون مغفرت طلب قیلور لار و کیمدور الله تعالی دین

الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۳۵﴾

باشقه گناه کیچورگوچی و اوزلاری بیلوب توروب (غلط) فعل لاریغه دوام ایتماسلار

ف۱ بو آیت شریفه ده جناب حق جل شانه حضرت سید عالم صلعم نے متنبه قیلورکه بنده ده ہیچ اختیار یوقدور و انینگ علمی محیطا یمسدور
پروردگار فاعل مختار ایرور
ہرنے خواہلاسه قیله آلور
اگرچه کافر سیزغه دشمن دور
و اول ظالم ہم ایردر
لیکن الله تعالے خواہلا
انگا ہدایت بیرور و خواہلا
انگا عذاب بیرور سیز الار
حقلارنده دعای بد قیلینگ
بلکه بوخصوصده الله تعالی
غه واگذار قیلینگ کوردنگ
اول نه قیلور جناب سید عالم
صلعم بو آیتغه عمل قیلوب
صبر قیلدیلار در حقیقت
او شال ظالم دشمن لارنے الله
تعالی ہدایتی ایله اسلام اوچون
جان نثار مددگار و حضرت
رسول اکرم صلعم اوچون عاشق
بیقرار بولدیلار صدق الله
العلی العظیم
ف۲ بو مقامده سودیک
دین منع ملکیعی نه دور علمار
کرام حرمت قیلولارکه سود معامله
سی غه بیریلگان آدم نہایتده
مال پرست بخیل بولور تنگسو
تنگه اوچون جان بیرور انده
انسانی ہمدردلیک بولماس
موندلغ آدم خدا یولیده نه جان
بیرا آلور و نه مال انینگ
اوچون الله تعالی مسلمانلا
نے سودیک دین منع قیلور
که ہمه عبادتدین بلند عبادت
جہاد فی سبیل الله ده ہمت
و استقلال لاریغه خلل
یتماسون و موندلغ رذیل
بیر صفتدین وجود لاری پاک بولسون ف۳ اول عمل لاریکه انی قیلغوچی الله تعالے ینینگ مغفرتیغه مستحق بولور (۱) خرسندلیک وخفه لیکده الله تعالی رضاے
اوچون انینگ یولیده احسان قیلمک (۲)، ہرتورلی غضب کیلسه ہم آچیغنے یوتمک (۳) باشقه لارنینگ قیلغان ظلم و تعدی لاری اوچون انتقام غه
قادر بولوب توروب عفو ایتمک (۴) سزاغه مستحق لارغه بالعکس احسان قیلمک دور۔

ف ۱ گناہ فاحش یعنی آچیق گناہ شولدورکہ اندین باشقہ غہ ضرر یتیسہ و اوز حقیدہ ظلم قیلیک اوزیغہ گنہ ضرر یتیب برابش قیلسہ ہر ایکی حالدہ ہم گناہ
نے قیلگان زمان اللہ تعالی نینگ عظمتینی و ثواب و عذابین وعدہ و وعیدین یاد ایتہ آلسہ و درحال استغفار قلبی و زبانی غہ مشغول بولسہ و قیلغان

أُولَٰئِكَ جَزَاؤُهُم مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
منہ بو ذاتلارنینگ جزالاری پروردگارلارین طرفیدین مغفرتدور و باغلاردور کہ آقوب تورور آستیلاریدین

الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ (۱۳۶) قَدْ خَلَتْ مِن
آریغ لار الاراندہ ہمیشہ قالورلار و قنداغ یخشیدور ایشلاغوچی لارنینگ اجرلاری ف۱ سیزلاردین اول

قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
بیر نیچہ واقعہ لار بولوب اوتکاندور پس روی زمینی سیر قیلینگ لار و کوردونگ لار کہ حق نے یلغان دیگوچی لارنینگ انجام لاری

الْمُكَذِّبِينَ (۱۳۷) هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ (۱۳۸)
نیچوک بولوبدور بو (قرآن) عام انسانلار اوچون روشن بیان دور و تقوی بیلان لار اوچون ہدایت و نصیحتدور

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ (۱۳۹)
دوشمن لاردین غم ییمنگ لار (آگاہ بولونگ لار کہ) سیزلار گنہ غالب دور سیزلار اگر دراست مسلمان بولسینگیز لار

إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ ۚ وَتِلْكَ
اگر سیزلارغہ زخم و شکست یتکان بولسہ اول قوم غہ ہم شوندا غ زخم یتکاندور و بو کونلارنی

الْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
بیز آدملار اورتالاریدا اونگا گاہ مونگا بیروب تورور میز تاکہ مؤمن لار معلوم بولسون لار اللہ تعالی غہ

وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَاءَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ (۱۴۰)
وہم شہید قیلسون اللہ تعالی بعضیلارینگیزنی واللہ تعالی دوست توتماس ظالم لارنی

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقَ الْكَافِرِينَ (۱۴۱) أَمْ حَسِبْتُمْ
وہم پاک قیلسون اللہ تعالی ایمانلیک ذاتلارنی و نابود قیلسون کافرلارنی سیزلار گمان قیلورسیزلاری کہ

أَن تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنكُمْ
(بی امتحان) جنتغہ داخل بولورسیزلار حال بوکہ اللہ تعالی ہنوز معلوم قیلمادی سیزلاردین جہاد قیلغوچی لارنی

وَيَعْلَمَ الصَّابِرِينَ (۱۴۲) وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِن قَبْلِ
(ظاہر قیلمادی) صبر قیلغوچی لارنی ف۲ و تحقیق سیزلار او لومغہ توغری کیلما سدین اول انی آرزو قیلور

أَن تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ (۱۴۳) وَمَا مُحَمَّدٌ
ایردینگیز لار (منہ ایمدی) تحقیق سیزلار انی (توغری لارینگیزدہ) کوردونگیز لار باقوب تورور (جناب) محمد صلعم رسول دور لار و

ع ۱۴ ۱۴ ۵

إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ الرُّسُلُ ۚ أَفَإِن مَّاتَ
اول کیشی دین اول کوب پیغمبر لار اوتکاندور لار آیا اگر اول (جناب) اولسہ لار

گناہی غہ نہایتدہ پشیمان تیلبہ
داکیچی بوندا غ فعل غہ بیلوب
توروب دوام قیلماسہ و قیلما
سلیکغہ جزم قیلسہ اول بندہ ہم
مغفرت الہی غہ تمام مستحق و در
و انینگ جزاسی جنت بولور کہ
آستلاریدین ہر قسم اریغ لار
جاری بولوب تورور و اول انڈہ
ہمیشہ قالور خدا کرم قیلغان
بندہ اوچون بو نہ خوش سعادتدور

ف ۲ احد جنگیدہ وقتیکہ
مسلمان مجاہدلار نہایتدہ کوب
زخمی بولدیلار و بیوک بیوک
بہادرلاری شہید بولوشوب
مبارک اعضالارین کافرلار
کیسیشوب غاینہ دہ توہین قیلو
شدی لار و حضرت سید عالم
صلعم ینگ دندان مبارکلاری
شہید بولوب چہرۂ انورلاری مجروح
بولدی بو حال صورتدہ شکست
کوردلگان سببیدین مسلمانلار
کوب پیشان بولدیلار شول
حالدہ حضرت باری تعالی و
تقدس طرفیدین ارشاد کیلدیکہ
ای مسلمانلار سیزلار ہرگز دوشمنگ
لار دین غم ییمنگ لار سیزلار اوز
اعتقاد و یقین لارینگیزدہ قائم
تورسنگیز لار البتہ دشمن لارینگیز
غہ غالب کیلورسیزلار بو ارشادنے
ایشتکان مجروح و مغموم مجاہد
لار دوبارہ دشمن غہ جوابی حملہ
قیلدیلار الارنینگ حملہ لاریغہ
طاقت کیلتورالمای ہملاری

میدان نی تاشلاب قاچدیلار پروردگار بو جنگدہ خاطرلاری شکستہ بولغان صحابہ لارغہ تسلی بیرور کہ نہ اوچون سیزلار رنجیدہ بولور سیزلار حال بوکہ بوکون سیزلارغہ یتکان کلفت
اونکان بیل بدرہ الارغہ یتکان ایردی الار باطل دین لاری اوچون بو قدر اذیتلارنی تحمل قیلور لار سیزلار حق اوچون بیر آز رنج کورسنگیز لار محزون بولورسیزلار ہمی حال بوکہ بو جنگدہ
بیر نیچہ لارینگیز شہید بولدونگیز لار و خالص مسلمانلار ابلہ منافقلار اجرالدیلار جنت اوچون استحقاق حاصل قیلدینگیز لار ۞

اَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ ؕ وَمَنْ يَّنْقَلِبْ عَلٰى عَقِبَيْهِ

یا اولدور ولسه لار سیزلار آرقه نگیزغه قایتوب کیتور سیز لارمی دیکیم که آرقه سیغه قایتور

فَلَنْ يَّضُرَّ اللّٰهَ شَيْـًٔا ؕ وَسَيَجْزِى اللّٰهُ الشّٰكِرِيْنَ (۱۴۴) وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ

اول هرگز الله تعالی‌غه نقصان یتکوز آلماس والله تعالی شاکر بنده لاریغه تیز دین ثواب بیرور دیچ کیمیده طاقت یوقدور کی

اَنْ تَمُوْتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كِتٰبًا مُّؤَجَّلًا ؕ وَمَنْ يُّرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا

الله تعالی نینگ حکمی کیلمای اوله آلسون (الله تعالی دفتیده معین قیلوب یازوب قویغاندور) هر کیم دنیاده ثوابلی طالب

نُؤْتِهٖ مِنْهَا ۚ وَمَنْ يُّرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا ؕ وَسَنَجْزِى

اولسه دنیاده انگا بیرور میز هر کیم آخرتده ثواب آلگوچی بولسه ثوابینی آخرتده انگا تابشورور میز و بیز شکرلیک بنده لارغه تیز دین

الشّٰكِرِيْنَ (۱۴۵) وَكَاَيِّنْ مِّنْ نَّبِيٍّ قٰتَلَ ۙ مَعَهٗ رِبِّيُّوْنَ كَثِيْرٌ ۚ

جزا بیرور میز دیر قنچه نبی لار (اوتکاندور لارکه) الار ایله بیر بولوب کوب خدا طلب لار اورشکاندور لار

فَمَا وَهَنُوْا لِمَآ اَصَابَهُمْ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوْا وَمَا

کیین الار الله تعالی یولیده الارغه ییتکان کلفت سبب بولوب نه یوشاشمادیلار و نه کوزدور بولدیلار و نه (دشمنغه)

اسْتَكَانُوْا ؕ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ (۱۴۶) وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ اِلَّآ

بویون سوندیلار والله تعالی صبرلیک بنده لارنی دوست توتار دالارنینگ باشقا ریدین بوجملادین باشقه سوز چیقماوی کی

اَنْ قَالُوْا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِىْٓ اَمْرِنَا

دیرلار دیلار ای پروردگاریمیز بیز لارنینگ گناهلاریمیزنی و ایشلاریمیزده گی حددین آشیشلاریمیزنی کیچیر گیل و ثابت قیل

وَثَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ (۱۴۷) فَاٰتٰىهُمُ اللّٰهُ

قدم لاریمیزنی و غالب قیل بیزلارنی کافرلارغه کیین الله تعالی عنایت قیلدی الارغه

۱۵ ع ۵ ۶ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ ؕ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ (۱۴۸)

دنیا دهگی اجرلارینی وهم آخرت ثوابین یخشیسینی والله دوست توتور یخشی عمل لیک لارنی ف ۱

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنْ تُطِيْعُوا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَرُدُّوْكُمْ عَلٰٓى

ای مؤمن لار اگر سیزلار کافرلارغه اطاعت قیلسنگیزلار الار سیزلارنی آرقه قدملارینگیزغه یاندرورلار کیین

اَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوْا خٰسِرِيْنَ (۱۴۹) بَلِ اللّٰهُ مَوْلٰىكُمْ ۚ وَهُوَ خَيْرُ

سیزلار کته زیانلی بولورسیزلار بلکه الله تعالی سیزلارنینگ مددگار. لارینگیزدور و اول مدد قیلغوچیلارنینگ

النّٰصِرِيْنَ (۱۵۰) سَنُلْقِىْ فِىْ قُلُوْبِ الَّذِيْنَ كَفَرُوا الرُّعْبَ

یخشیسی راغیدور ایمدی بیز کافرلارنینگ دل لاریغه هیبت سالور میز

ف ۱ احد جنگیده حضرت رسول اکرم صلعم اوزلاری جنگ نقشه سینی توز دیلار تمام صفلارسنی درست قیلغانلاریدین کیین تاغ طرفیده بیر آچیق یول بار ایردی انگا ایلیک عدد عسکر تیرانداز لاردین قویدیلار باشلیغ لاری عبدالله بن جبیر ایردیلار بولارغه نبی کریم صلعم تاکید قیلوب ایردیلار که سیزلار شول مقامده ثابت قدم تورسنگیز لار بیزلار غالب دور میز کیین اوروش باشلاندی مجاهدلار پهلوانلاره بار شجاعتلارین دریغ توتمادیلار بو حال نی کورگان مشرکلار میدان نی تاشلاب قاچیقغه تیار بولدیلار وقتیکه الار قاچا باشلادیلار مسلمانلار غنیمت مال لارین قبضه قیله باشلادیلار بو حالتنی کورگاچ تیرانداز هم هرچند سردار لاری منع قیلسه لارهم قبول ایتمای غنیمتغه بوزلاندیلار شول ارابیر نیچه آدم ایله قالدیلار آخر دشمنلار شول طرفدین حمله قیلدیلار اندین مسلمانلارغه کوب شکست بولدی وکوب جان ضائع بولدی ورسول اکرم صلعم زخمی بولدیلار و بیهوش بولوب یتقیلدیلار قیسی بیر شیطان طرفیدین محمد اولدی دیگان صدا کوتاریلدی صحابه لار نهایتده هراسان بولدیلار هر قسم خیال لار پیدا بولدی کیین سید عالم صلعم اوزلاری اِلَیَّ عِبَادَ اللّٰهِ اَنَا رَسُوْلُ اللّٰهِ دیب صدا قیلدیلار بو مبارک آوازنی اشیتوب قریب اوتوز عدد صحابی یتوب کیلدیلار و مدافعه شروع قیله باشلادیلار آخر الحمد لله غالب بولدیلار پروردگار بو نیچه آیتده مسلمانلارغه شکو استقامت تعلیم بیرورکه اولقی نبی لارا متلاریغه هم شوندا غ واقعه لار پیش کیلگاندور الار برابر ثابت قدم تورگاندور سیزلار الاردین زیاده استقلالده بولوشلارینگیز لازم دور

ف۱ مشرکلار نینگ اول لاریغہ اللہ تعالیٰ ہیبت سالغانلیکیدین الارمسلمانلاردین قورقوب قاچیا باشلادیلار مسلمانلار اوزلاری مجروح وزخمی بولسہ لارہم الارنے مدینہ
دین حمراء الاسد غہ قدر قووب باردیلار قاچیب کیتوب قورگان لشکر سپہ سالاری بولدہ ابوسفیان الارغہ دیدیکہ بیزلا یوقدر آدم بوقدر الحہ ایلہ بیرچہ چاکان ذکلست تاریکان

بِمَآ اَشْرَكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطٰنًا ۚ وَمَاْوٰىهُمُ النَّارُ ۚ
شونینگ اوچونکہ الار خداغہ شریک قیلدیلار اول نرسہ نے کہ اللہ تعالیٰ انگا حجت نازل قیلمغان دور والارنینگ جایلاری دوزخ دور

وَبِئْسَ مَثْوَى الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهٗٓ اِذْ
داول ظالم لار اوچون یمان جای دور ف۱ وتحقیق اللہ تعالیٰ اوز دعدہ سین سیزلارغہ راست قیلوب کورساتدی دقتیکہ

تَحُسُّوْنَهُمْ بِاِذْنِهٖ ۚ حَتّٰٓى اِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِى الْاَمْرِ
سیزلار خدا حکمی ایلہ الارنے اولدرور ایردینگیز لارتا اول دقتغچہ کہ اوزلار بنگیز کمزور بولدینگیز لار ورسول حکمی دہ جنجال قیلدینگیز لار

وَعَصَيْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَآ اَرٰىكُمْ مَّا تُحِبُّوْنَ ۗ مِنْكُمْ مَّنْ يُّرِيْدُ
دنافرمان بولدینگیز لار اللہ تعالیٰ سیزلارغہ سویگان نرسہ لارینگیزنے کورساتکاندین کیین ہم سیزلاردین بعضیلارینگیز دنیانے

الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرِيْدُ الْاٰخِرَةَ ۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۚ
خواہلار دبعضیلارینگیز آخرتنی خواہلار ایردی کیین سیزلارنے الاردین قاتیاردی تاکہ سیزلارنے سیناسون

وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ ۗ وَاللّٰهُ ذُوْ فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٥٢﴾ اِذْ
وتحقیق البتہ سیزلارنے عفو ایتدی واللہ تعالیٰ مؤمن لارغہ بیوک کرملیک فاتدور دقتیکہ

تُصْعِدُوْنَ وَلَا تَلْوٗنَ عَلٰٓى اَحَدٍ وَّالرَّسُوْلُ يَدْعُوْكُمْ فِيْٓ
سیزلار (تاغلارغہ جنگل لارغہ) چیقوب کیتور ایردینگیز لارو ہیچکیمغہ بوُرلوب باقماس ایردینگیز لارو رسول اللہ سیزلارنے آرقہ لارینگیز دین

اُخْرٰىكُمْ فَاَثَابَكُمْ غَمًّا ۢ بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوْا عَلٰى مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَآ
چاقیرور ایردیلار کیین اللہ تعالیٰ سیزلارغہ غم اوزنیغہ غم بیردی تاکہ غم یمینگ لار قولدین کیتکان نرسہ غہ ونہ یتکان

اَصَابَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ خَبِيْرٌ ۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْۢ بَعْدِ
مصیبت غہ واللہ تعالیٰ قیلوب تورگان عمل لارینگیز دین خبردار دور ف۲ کیین اللہ تعالیٰ اول غمدین کیین سیزلارغہ

الْغَمِّ اَمَنَةً نُّعَاسًا يَّغْشٰى طَاۤىِٕفَةً مِّنْكُمْ ۙ وَطَاۤىِٕفَةٌ قَدْ اَهَمَّتْهُمْ
تسلّی توشوردی یعنے اویقوکہ سیزلاردین بعض لارینگیز غہ غلبہ قیلور ایردی دبعضلارغہ بولسہ جانلارین فکری توشوب

اَنْفُسُهُمْ يَظُنُّوْنَ بِاللّٰهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ ۗ يَقُوْلُوْنَ
ایردی الار اللہ تعالیٰ حقندہ نادانلیک زمانہ سیدہ گے کبی ناحق گمان قیلور ایردیلار ف۳ دیر ایردیلار کہ

هَلْ لَّنَا مِنَ الْاَمْرِ مِنْ شَيْءٍ ۗ قُلْ اِنَّ الْاَمْرَ كُلَّهٗ لِلّٰهِ ۗ يُخْفُوْنَ
بیزلار نینگ اختیاریمزدہ بیرار نرسہ بارمی کہ سیز دینگ کہ ہمہ ایش اللہ تعالیٰ قولندہ دور الار اوز دل لاریدہ

فِيْٓ اَنْفُسِهِمْ مَّا لَا يُبْدُوْنَ لَكَ ۗ يَقُوْلُوْنَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْاَمْرِ
شونداغ سوزلارنے مخفے سقلارلار کہ سیزغہ اظہار قیلماسلار دیرلار اگر بیزنینگ قولمزدہ بیرار اختیار

آزجماعہ نے خلاص قیلمای کیلہ بیر
دیبک بیرونگ لار قاچیب بیب
الارنے تمام قیلوب کیلایلوک
بیلمین بوسوزنے قبول قیلغوچی
بیرکیشے ہم چیقمادی چونکہ
الار مشرک ایردیلار خداغہ
عاصی ایردیلار شرکلاری عصیانلری
سبب بولوب دل لاریغہ اسلام
ہیبتی اورناشکان ایردی
ف۲ رسول اکرم صلعم
اولدہ مرحمت قیلوب ایردیلار
کہ اگر سیزلار صبرد استقلال
ایلہ ایش کورسنگیز لار اللہ تعالیٰ
سیزلارنے دشمنلارغہ غالب قیلور
حقیقتدہ دافع شونداغ بولدی
بولدی احد میدانیدہ مسلمانلار ابتدا
دہ بہایندہ ثبات ایلہ توردیلار
دشمنلاردین بیرانچہ لارین اولتورمہ
نہ بیار دیلار بیوک مظفریت
حاصل قیلدیلار وقتیکہ اوزاور
تالاریدہ اختلاف قیلوب سرور
عالم صلعم حکملاریغہ قائم تورما
دیلار عاقبت شکست تاپدیلار
آخرینہ متنبہ بولدیلار اللہ تعالیٰ
بنہ انجالارین خیر قیلدی شونکغی
امنلارغہ بیوک سبق یادگارقالدی
اگر الاردین بعضلاری غنیمت مالیغہ
کوزتا شلاماسہ لار ایردی
بو قدر تشویشلیک حال لارغہ
دوچار بولمس ایردیلار حاصل
شولکہ اصحاب کرام بیوک امتحانغہ
اوچرادیلار رسول اللہ صلعم غہ
بیرآنکیشے اجتہاد ایلہ خلاف
قیلدیلار انینگ یمان علتینے
ہمہ غہ عام بولدی اکثرلاری
بیہوشلیک حالدہ ہرطرفغہ
قاچیا باشلادیلار آخر رسول
اکرم صلعم الارنے اوزلاریغہ
چاقروب آلدیلار
ف۳ پروردگار احد میدانیدہ
مسلمانلارغہ قتیغ شکست
حاصل بولغاندین صونگ اوزہ

کرکی ایلہ الارغہ تسلّی توشوردی یعنے یوقدر خوفلیک حال لاردین کیین الارغہ بیرقسم جمعیت خاطر عطا قیلدیکہ انینگ اثریدین ہمہ لاریغہ اولغو کیلوب
بعضیلارین قول لاریدین سلاحلاری باربار توشوب کیتدی دشول حالدہ ہم منافقلارا وزخبیث جانلارین فکریدہ بولوب اللہ تعالیٰ دمتارہ لاریغہ الارنباغی
جاہلانہ نامناسب گمان لار داد دلنیز سوزلار قیلور ایردیلار ؛

شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هٰهُنَا ۗ قُل لَّوْ كُنتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ

بولسه ایردی بیز بو یرده اولدیرلمس ایردک سیز دینگ اگر سیز لار اوز اویلارینگیزده بولسنگیز لار البته ولدرولوش یازیلگان اودلار

كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَىٰ مَضَاجِعِهِمْ ۖ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي

البته اولدرولادیگان جایلاریغه چیقوب بارار ایردیلار و تاکه الله تعالیٰ سینا سون باطن لارینگیزده بار

صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ

نرسه نی و صاف قیلسون دل لارینگیزده بار نرسه نی والله تعالیٰ دل لارده گی راز لارنی

الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ

بیلگوچی ذات دور تحقیق سیزلاردین او کیشیلارکه قاچدیلار ایکی جماعت یولوقشکان کونده

إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا ۖ وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ

الارنی بعض گناه لارین سببی دین شیطان تایدردی و الله تعالیٰ الارنی عفو

ع ۱۶
عَنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا

قیلدی الله تعالیٰ البته مغفرتلیک آغیر ذات دور ای مومن لار اول آدم لارغه اوخشا منگ لارکه

كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ

کافر بولدیلار و دیدیلار (مسلمان) برادرلارین حقلاریده وقتی که الار یر یوزیده سفر قیلسه لار

أَوْ كَانُوا غُزًّى لَّوْ كَانُوا عِندَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ

یا جهاد غه بارسه لار اگر الار بیز نینگ قاشیمزده تورسه لار ایردی اولماس ایر دیلار و نه اولدرولور ایردیلار تاکه الله تعالیٰ

اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ ۗ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۗ وَاللَّهُ

بو سوزنی الارنینگ دل لاریغه حسرت قیلسون و الله تعالیٰ تیرگوزور و اولدرور و الله تعالیٰ

بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ

سیزلارنینگ همه عمل لارینگیزنی کوروب تورور ت و اگر سیزلار الله تعالیٰ یولیده اولدرولسنگیز لار

مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾ وَلَئِن

یا اولسنگیز لار الله تعالیٰ نینگ مغفرتی و اینینگ رحمتی بولار جمع قیلوب تورگان نرسه دین یخشیراقدور و اگر سیز

مُّتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ ﴿١٥٨﴾ فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ

اولسنگیز لار یا که اولدرولسنگیز لار البته همه لارینگیز الله تعالیٰ حضوریغه جمع قیلونور سیز لار پس الله تعالیٰ نینگ مرحمتی بیلان

لِنتَ لَهُمْ ۖ وَلَوْ كُنتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ

سیز لارغه ملائم بولدینگیز و اگر سیز مزاجی تیز دلی قتیغ بیر کیشی بولسنگیز ایردی بولار اطرافینگیزدین تارقاشوب کیتور ایردیلار

ف بیر انسان او جون سفرده اولمک یا جنگ ده اولدرولمک یازیلگان بولسه البته او شال یازیلگان کیفیتده اولور و اولدرولور اویله ولتوروب قالمک یا اوز جماعه سیدین اجرا مسلیک لنی سلامت آلوب قالماس بو اسلامی عقیده دور لیکن منافقلار انسانلار دل لاریغه حسرت و تشویش سلور ارکه سفرنه چیقماسه لار یا غزات غه بارماسه لار و بیز نینگ قاشیمزده تورسه لار ایردی نه اولور ایردیلار نه اولدرولور ایردیلار بو باطل و نامقبول بیر عقیده دور تیرگوزمک و اولدرمک الله تعالیٰ قولنده دور و کیفیتی هم اول خلقلگان کبی بولور انسان هر جاده اولماسی قالماس اما بهترین اولوش الله تعالیٰ یولیده و دین خدمتیده و دشمن ایله جهاد اتیب معرکه ده اولوشدور

فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ

ایدی سیز الارنی عفو ایتینگ والارچون مغفرت طلب قیلینگ والیشنگیز ده الار ایله مصلحت قیلینگ کیین قچان قصد بنگیز ده جزم قیلسنگیز

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿۱۵۹﴾ إِنْ يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ

الله تعالی غه توکل قیلینگ الله تعالی توکل قیلغوچیلارنی دوست توتار اگر الله تعالی سیزلارغه مدد قیلسه

فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ

هیچکیم سیزلارغه غالب بولا الماس داگر اول سیزلارنی قویوب بیرسه پس کیم اندین کیین سیزلارغه مدد

مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿۱۶۰﴾ وَمَا كَانَ

بیرا آلور دمسلمان لار الله تعالی نینگ اوزیغه توکل قیلسونلار وهیچ پیغمبر اوچون

لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

مناسب ایماسدورکه خیانت قیلسون دهر کیشی که خیانت قیلور قیامت کونی اول نرسه سی برابر کیلتورور

ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۱۶۱﴾ أَفَمَنِ

کیین هر کیمننگ قیلغان عملین جزاسین تمام بیریلور والارغه ظلم قیلو نماس ف۲ آیا اول آدمی که

اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ

الله تعالی نینگ رضاسی غه تابع بولور برابر بولورمی اول آدم ایله که الله تعالی نینگ غضبی غه مستحق بولوبدور ومقامی جهنم دور

وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿۱۶۲﴾ هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ

دقیتداغ ایمان مقام دور بو (انسانلار) الله تعالی قاشنده مختلف درجه ده دورلار والله تعالی الارنینگ عملارین

بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶۳﴾ لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ

کوروب توررور تحقیق الله تعالی مؤمن لارغه اولوغ احسان قیلدی وقتیکه الارغه اوزلاری بیدین

فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ

پیغمبر یباردی اول پیغمبر الارغه انینگ آیتلارین تلاوت قیلور والارنی پاک قیلور

وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي

والارغه کتابنی ودانا لیکنی تعلیم بیرورد والار موندین اول البته روشن گمراه لیکده

ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿۱۶۴﴾ أَوَلَمَّا أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَدْ أَصَبْتُمْ

ایردیلار ف۳ آیا وقتیکه سیزلارغه بیر مصیبت یتسه که سیزلار طرفدین اینینگ ایکی حصه سی

مِثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ

(الارغه) ییتکاندور دیر سیزلارمی که بو مصیبت نه یردین کیلدی سیز دینگ اول مصیبت سیزلارغه اوز طرفلاریگیزدین

ربع

ف۱ خداوند کریم رحمتی ولطفی شامل حال بولوب حضرت رسول اکرم صلعم احد جنگیده حاضر بولغان اصحاب کرام رضی الله عنهم غه نهایتده یخشی معامله ده بولدیلار
خطالارین عفو ایتدیلار شکسته خاطرلارین شاد قیلدیلار دپروردگار کلمی ایله همیشه الارغه مهربان لیک قیلور ایردیلار بعض مهم ایشلارده الار ایله مشوره
قیلور ایردیلار قچان بیر طرفه
رای لاری قرار تاپسه الله
تعالی غه توکل ایتوب اجرا
قیلور ایردیلار بعض روایتده
بار دورکه بدر جنگیده بیر
نرسه غنیمت مال لاردین
یوقالوب ایردی صحابه
لاردین بیرلاری دیدیلارکه
شاید آنحضرت صلی الله علیه
وسلم اوزلاری اوچون
سقلاکان بولسه لار شول
وافواه وستیده ۱۶۱ نچی آیت
نازل بولدی یعنی بیر انسانغه
الله تعالی نبوت ورسالت
مرتبه سین عطا قیلغان بولسه
اول ذات نینگ شانی لایق
بو طریقه ده گمان بالکل نامناسب
چونکه پیغمبر هرگز ممنوع بیر عمل
غه مرتکب بولماسلار غنیمت
مال لاریدین بیر نرسه نی
بلا اذن آلمک والحیا شور کما
عام مسلمانلار اوچون حکم ممنوعدر
پیغمبرلار قدرلاری اول قدر
بلند دورکه الار حقلارنده
مونداغ گمان لارغه محل یوقدور
ف۲ پیغمبرلار همه لاری همیشه
الله تعالی نینگ رضاسیغه
تابع بولورلار غضبی غه موجب
بولادورکان نرسه لاردین اجتناب
قیلورلار انینگ اوچون مستحق
عذاب جهنم بولغان جماعه ایله الار
هرگز برابر بولمس لار انسانلار
همه لاری صورتده بیر بولغان
کبی سیز تده هم بیر ایسه دورلار الله تعالی همه بیننگ افعالیدین خبردار دور دمسلمان بنده لاریغه نهایتده مهربان دورکه الارغه اوز جنسلاریدین نهایتده محبوب
بیر انسانی پیغمبر قیلوب یباردی اول جناب الارغه ایرته و کیچ قرآن کریم آیتلارین تلاوت قیلوب الارنی ناپاک و نامناسب اخلاق و افعال
دین تازه قیلورلار و کتاب و حکمتنی الارغه تعلیم بیرورلار چونکه الار تمام گمراه بیر فرقه ایردیلار ؛

ف احد جنگیده بولغان داقعه اوستنده اصحاب کرام نینگ تأسف لارینه جوابا پروردگار مرحمت قیلورکه ای مسلمانلار بو مصیبت اوچون نه دیب تعجب قیلور سیزلار
سیزلارغه الار دین بیر حصه ضرر یتکان بولسه الارغه سیزلاردین ایکی حصه ضرر یتکان دور چنانچه احد ده سیزلاردین تیمیش عدد شهید بولغان بولسه بدر ده الاردین تیمیش کیشی

اللّٰهَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ﴿۱۶۵﴾ وَمَاۤ اَصَابَكُمْ یَوْمَ الْتَقَی الْجَمْعٰنِ
اللہ تعالیٰ البتہ ہر نرسہ غہ قادر دور ف واول نرسہ کہ سیزلارغہ ایکی فرقہ جمع بولغان کونده نافع بولدی

فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِیَعْلَمَ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۶۶﴾ وَلِیَعْلَمَ الَّذِیْنَ نَافَقُوْا ۚۖ
اول نرسہ اللہ تعالیٰ نینگ امری ایلہ کیلدی وشونینگ اوچون کہ معلوم قیلسون اللہ تعالیٰ مومن لارنی ومعلوم قیلسون منافق لارنی

وَقِیْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوْا فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ اَوِ ادْفَعُوْا ؕ
ودیبیلدی الارغہ کہ کیلینگ لار اورو شونگ لار اللہ تعالیٰ یولیده یا دشمن نی دفع قیلینگ لار

قَالُوْا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّاتَّبَعْنٰكُمْ ؕ هُمْ لِلْكُفْرِ یَوْمَىِٕذٍ
الار دیدیلار اگر بیزغہ اوروش خبری بولسہ ایردی البتہ بیز سیزلار ایلہ بولور ایردوک الار اوکون ایمان دین زیاده کفرغہ

اَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْاِیْمَانِ ۚ یَقُوْلُوْنَ بِاَفْوَاهِهِمْ مَّا لَیْسَ
یقین راغ ایردیلار الار آغیز لاری ایلہ شونداغ سوزلارنی قیلور لار کہ

فِیْ قُلُوْبِهِمْ ۗ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا یَكْتُمُوْنَ ﴿۱۶۷﴾ اَلَّذِیْنَ قَالُوْا
دل لاریده یوق دور واللہ تعالیٰ الارنینگ مخفی نرسہ لارینی یخشی بیلور الارشول آتلار دور لارکہ برادر لارین حقنده

لِاِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوْا لَوْ اَطَاعُوْنَا مَا قُتِلُوْا ؕ قُلْ فَادْرَءُوْا
دیرلار حال بوکہ اوز لاری اولتوردب آلدیلار الار بیزغہ اطاعت قیلسہ لار اولدورولمس ایردیلار سیز دینگ اوز لارینگیز دین

عَنْ اَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۱۶۸﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ
اولومنی قایتارینگ لار اگر راست گوی بولسنگیز لار داول آدم لارنیکہ اللہ تعالیٰ یولیده اولدورولدیلار الارنی عام

الَّذِیْنَ قُتِلُوْا فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ اَمْوَاتًا ؕ بَلْ اَحْیَآءٌ عِنْدَ
اولوک لار دیب گمان قیلما گیل بلکہ الار تیریک دور لار پروردگار لارین

رَبِّهِمْ یُرْزَقُوْنَ ﴿۱۶۹﴾ فَرِحِیْنَ بِمَاۤ اٰتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ۙ
قاشیده الارغہ رزق بیریلور خرسند دور لار اللہ تعالیٰ اوز فضلی ایلہ الارغہ بیرگان نرسہ دین

وَیَسْتَبْشِرُوْنَ بِالَّذِیْنَ لَمْ یَلْحَقُوْا بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ ۙ
وخرسند بیک قیلور لار اولکیشی لار طرفلاریدین هم کہ حاضرغچہ الارنینگ قاشلارلیغہ آرقہ لاریدین تیریک قالدیلار

اَلَّا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَلَا هُمْ یَحْزَنُوْنَ ﴿۱۷۰﴾ یَسْتَبْشِرُوْنَ بِنِعْمَةٍ
شونینگ اوچون کہ الارغہ هم نہ خوف بار دور ونہ غم ییرلار اللہ تعالیٰ نینگ نعمتیدین وکرمی دین

مِّنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ ۙ وَّاَنَّ اللّٰهَ لَا یُضِیْعُ اَجْرَ الْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۱۷۱﴾ ۧ
خرسند بولور لار وشول نرسہ دین هم کہ اللہ تعالیٰ مومن بنده لارین ثواب لارین ضایع قیلماس

وقف لازم ع ۱۶ ۱۷ ۸

اولدوردولوب یتمیش عدد لاری اسیر توشدیلار اول اسیرلارنی اولدورمک اختیاری سیزلارده بار ایردی احد ده هم ابتدائے کامیابلیک سیزلارغہ بولغان ایردی اول حالده سیزلارلاردین گرمہ دین زیاده لارین اولدوردینگیز لار احد ده سیزلارغہ بیر آز گینہ دست اتنا سیده هزیمت بولوب ینہ فتح ونصرت نصیب بولدی الارغہ بدر ده کلی درشکست بیردینگیز لار بو حال لارغہ انصاف ایلہ باقیلغانده سیزلار اوچون اوز کلفتلارینگیز دین شکایت قیلیشغہ حق لارینگیز یوقدور حقیقتده بو مصیبت سیزلارغہ اوز طرفلارینگیز دین کیلدی چونکہ سیزلار بو جنگده زیاده جوشغہ کیلوب حضرت رسول اکرم صلعم نینگ وباشقہ تجربہ کار لاردین بیر قیچہ لارین سوزلاریغہ کیرمای اوز اختیار لارینگ ایلہ مدینہ دین تاشقاریغہ چیقوب اوروش قیلمک اوچون راغب بولدینگیز لار کیین تیرانداز جماعہ لارینگیز اوز لارین نہایتده ضرر دہ نقطہ لارین دشمنغہ خالی قیلوب بیردیلار داوتکان سنہ سیزلارغہ دیکر توشکان بدر اسیر لاری حقنده سیزلارغہ دیلگان ایردیکہ الارنی یا اولدورونگ لار یاشول شرط ایلہ فدیہ آلوب قویوب بیارینگ لارکہ ایکنچی سنہ سیزلاردین هم تیمیش کیشی شهادت جامین ایچورلار سیزلار شول شرطنی قبول قیلوب فدیہ آلوب آزاد قیلدینگیز لار ایمدی اوشال شرط بو جنگده دجودغہ کیلدی مونددین تاشقاری بو حادثہ ده کوب فائده بورغہ چیقدی چنانچہ صادق مومن

ایلہ منافق بیر بیریدین اجرالدی دبیر مونچہ پاک بنده لارغہ درجۂ شهادت نصیب بولدی الار جنتده نہایتده خوشنود لار هم اوزلاریدین دهم دنیاده بجنگنہ عمل لارغہ مشغول بولوب قالغان برادر لارین احوال وافعال لاریدین ممنوند لار

اَلَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا لِلّٰهِ وَالرَّسُوْلِ مِنْۢ بَعْدِ مَآ اَصَابَهُمُ الْقَرْحُ ۛ
اول ذاتلار بیکه الله تعالی نینگ و انینگ رسول نینگ حکملارینی قبول قیلدیلار الارغه زخم تیگکاندین کیین هم
لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوْا مِنْهُمْ وَاتَّقَوْا اَجْرٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۷۲﴾ اَلَّذِيْنَ قَالَ
الارنینگ بیخشی عمل قیلغوچی لاری و پرهیزگارلاری اوچون بار دور بیوک ثواب الار شول آدم لار دورلار که الارغه آدم لار
لَهُمُ النَّاسُ اِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوْا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ
دیدیلار که مکه لیک آدملار سیزلار اوچون اسباب جمع قیلدیلار سیزلار الاردین قورقونگ لار (بو سوز) الارنینگ ایمانلارینی
اِيْمَانًا ۖ وَّقَالُوْا حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيْلُ ﴿۱۷۳﴾ فَانْقَلَبُوْا
زیاده قیلدی و دیدیلار که بیزغه خدا کافی دور و اول نندایغ بیخشی چاره ساز دور کیین الار الله تعالی نینگ انعامی
بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمْسَسْهُمْ سُوْٓءٌ ۙ وَّاتَّبَعُوْا رِضْوَانَ
دکرمی ایله قایتدیلار هیچ بیر قسم کلفت الارغه یتمادی والار تابع بولدیلار الله تعالی نینگ رضاسی غه
اللّٰهِ ۗ وَاللّٰهُ ذُوْ فَضْلٍ عَظِيْمٍ ﴿۱۷۴﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطٰنُ يُخَوِّفُ
والله تعالی اولوغ کرم صاحبی دور حقیقت شو لکه بو (قورقوتغوچی) شیطان دور اوز دوستلارینی
اَوْلِيَآءَهٗ ۠ فَلَا تَخَافُوْهُمْ وَخَافُوْنِ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱۷۵﴾
قورقوتور پس سیزلار الاردین قورقمنگ لار و مندین قورقونگ لار اگر مؤمن بولسنگیز لار ف۱
وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِيْنَ يُسَارِعُوْنَ فِى الْكُفْرِ ۚ اِنَّهُمْ لَنْ يَّضُرُّوا
و غمگین قیلمسون سیزنی اول آدملار بکه کفر طرفیغه یوگوردلار الار الله تعالی غه هرگز هیچ
اللّٰهَ شَيْـًٔا ۗ يُرِيْدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِى الْاٰخِرَةِ ۚ وَلَهُمْ
بیر نقصان بیرا آلماسلار الله تعالی خواهلار که الارغه آخرت ده هیچ بیر نصیب بیرماسون و الار اوچون بار دور
عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۱۷۶﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيْمَانِ
اوچون بیوک عذاب تحقیق آدم لار بکه ایمان اورنیغه کفرنی ساتوب آلدیلار
لَنْ يَّضُرُّوا اللّٰهَ شَيْـًٔا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۱۷۷﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ
الار هرگز الله تعالی غه هیچ بیر نقصان بیرا آلماسلار و الارغه بار دور دردلیک عذاب و کافرلار گمان قیلماسونلار
الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّمَا نُمْلِىْ لَهُمْ خَيْرٌ لِّاَنْفُسِهِمْ ۗ اِنَّمَا نُمْلِىْ لَهُمْ
که بیزنینگ الارغه مهلت بیریشیمیز الار حقنه خیر دور حقیقت شو لکه بیز الارغه زیاده گناه قیلسونلار
لِيَزْدَادُوْٓا اِثْمًا ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿۱۷۸﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ
دیب مهلت بیردر میز و بار دور الارغه خوار قیلغوچی عذاب الله تعالی مسلمانلارنی حاضر سیزلار تورگان

معٰ ۲ عند المتقدمین

ف۱ احد جنگی تمام بولوب هر ایکی فرقه تارقالور وقتلاریده مکه لیک لار سرداری ابوسفیان اعلان قیلدیکه کیلار سنه بدر ده ینه محاربه قیلورمیز حضرت رسول اکرم صلعم بو اعلانسنی قبول قیلدیلار کیین اوشال وقت کیلگانده همه همه صحابه لارغه جنگ اوچون چیقیلسون دیب حکم بیردیلار و دیدیلار که اگر هیچکیم چیقماسه تنها رسول خدا اوزی هم بولسه چیقور اول طرفیدین ابوسفیان عسکر آلوب مکه دین چیقدی لیکن بیر آز یورگاچ قلبیغه خوف پیدا بولدی کیین قحط نی بهانه قیلوب قایتوشوب کتیبیلار اما خواهلادیلار که عیب مسلمانلارغه قالسون انینگ اوچون مدینه کیتوب تورگان بیرکیشیغه بیر نرسه بیرب تعلیم بیردیلار که مدینه غه باروب مسلمانلار دلیغه خوف سالسون اول آدم باروب شهرت قیلدیکه مکه لیک لار کوب کته لشکر جمع قیلدیلار مسلمانلار بارماسلار بیخشی لیکن الله تعالی مسلمانلارغه استقلال عطا قیلدی الار دیدیلار که کافر لارنه قدر کوب بولسه لار بولسونلار بیزلارغه الله تعالی اوزی تنها کفایه قیلور شو نداغ دیب همه لاری وعده غه مطابق بدر میدانی غه روانه بولدیلار و اوکونلارده بدر ده بیوک بازار بولوب توروب ابروی دکون توروب تجارت قیلوشوب کوپ فائده لار قیلوشوب قایتدیلار بو جنگ سنه بدر صغری دیلور منه شول سفرده رسول اکرم صلعم ایله برابر باروب دایپکان اصحاب کرام رضی الله عنهم حقلاریده بو آیتلار نازل بولدی ؛

لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ

حالنغه قویماقچی ایمس تا که علاحده قیلماسه یمان نی یخشی

الطَّيِّبِ ۗ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِي

دین و الله تعالی خبردار قیلماقچی ایمس سیزلارنی غیب گا ولیکین سایلاب اولر

مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ ۖ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا

اوز پیغمبرلاریدین کیمنی که خواهلاسه پس ایمان کیلتورونگلار الله تعالی غه و پیغمبرلاریغه داگر سیزلار ایمان کیلتورسنگیزلار

وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ

ویرهیزکار بولسنگیزلار بار دور سیزلار اوچون بیوک ثواب واولارکه بخیل لیک قیلورلار الله تعالی اوز فضلیدین الارغه بیرگان غه

بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُم ۖ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ ۖ

الار گمان قیلمسونلار که بخیل لیک لاری الار اوچون یخشی دور بلکه اول الار اوچون یمان دور

سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ

قیامت کونی اول مالنی که انگا بخیل قیلیب ایلار الارنینگ بوینلاریغه طوق قیلوب سالونور و الله تعالی غه خاص دور آسمانلار

وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾ لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ

ویرنینگ میراثی و الله تعالی غه قیلوب تورگان عمل لارینگیز معلوم دور ف٢ تحقیق الله تعالی ایشیتیدی اول آنلارنینگ

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ ۘ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا

سوزلارینی که دیرلار البته الله تعالی محتاج دور و بیز لار بی نیاز دور میز ایلدی بیز الارنینگ سوزلارینی و دب سقلار میز

وَقَتْلَهُمُ الْأَنبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾

ولارنی ذوب سقلارمیز) الارنینگ پیغمبرلارنی ناحق اولدورگانلیک لارینی و دیرمیز تاتینگلار کویدورگوچی اوت عذابینی

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾

بو اول عمل لارسیزاسی دور که قول لارینگیز اوّل یبارگان دور و الله تعالی بنده لاریغه ظالم ایمس دور

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ

اول ذاتلارکه دیرلار تحقیق الله تعالی بیزلارغه حکم بیرگاندور که بیز هیچ بیر پیغمبرغه ایمان کیلتورمایلوک

يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ ۗ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِي

تا کیلتورمگونچه بیزنینگ قاتیمیزغه شوندای قربانلیک که انی اوت ییبسون سیز دینگ منددین اوّل سیزلارغه بیرقنچه پیغمبرلار معجزه لار

بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾

ایله کیلگاندورلار و سیزلار دیگان معجزه نی هم کیلتورگاندور. لار پس نیمه اوچون سیزلار الارنی اولدوردینگیزلار اگر راست دیگوچی سیزلار

ع ١٨ ٩ ٩ وقف لازم

ف١ دنیاده بیرآز یخشی معیشتلگا صاحب بولمک و محدود مدت غه قدر عذاب دین نجات تابمک کافرلارحقلارنده الارنینگ مقبول لیک لاریغه دلیل بولمغان کبی مؤمن لار حقلارنده هم دنیاده بیرآز مصیبتلارغه دوچار لیک لاری و ظاهری صورتده کورولگان شکست و مغلوبلیک لاری الارنینگ حد اطرفیدن مردود لیک لاریغه نشان بولماس اصل مقصد بول بردور که الله تعالی نی مسلمانلارنی حاضرغی عالمدنا معلوم حالده قویماقچی ایمس دور چونکه امن وآرام حالتیده صادق بنده ایله منافق معلوم بولماس لاجرم الله تعالی نازک نازک واقعه لار ایله الارنی بیربیرلاریدین جدا قیلور چنانچه بیلا یک کافرلار ایله محاربه غه اذن بیرور او شال حالده حقیقی راست مؤمن لار رسول اکرم صلعم اطرافلاریده پروانه کبی شیرین جانلارین قربان بیرمکدین امتناع قیلمسلار منافق لار الیسه خبیث جانلارین خلاص قیلماق اوچون هر قسم بهانه لارنی قیلوب اوزجنا تلارین معلوم قیلورلار جانلاری ایمس بلکه ناپاک ال لارین هم الله تعالی یولیده صرف قیلیشدین بخیل لیک قیلورلار اگر بیلسه لار اول حق یولده بیرمگان مال لاری قیامت کونی اوزگردنلاریغه عذاب طوقی بولور دنیاده نه قدر مال لار انسان بولسه البته بیرکون مال لار دولتی الله تعالی غه تسلیم قیلیب روانه بولور

ف٢ دانقه بولگنه الهیس که بهودلار حق یولده احسان قیلمکدین بخیل لیک قیلوب گنه قالسونلار بلکه الارنی سیجیا لیک ادب سیز لیک هم بار که من ذا الذی یقرض الله قرضا حسنا آیت شریفه سی نازل بولغان کونلارده او یاماسی دیدیلار که مادام الله بیزدین قرض طلب قیلوب دور معلوم بولدیکه الله بیزغه معاذالله محتاج ایکان و بیزلار بی نیاز ایکان میز حال بوکه پروردگار کمال شفقتیدین اوز لولیده صرف بولغان مبلغ نی قرض دیب نام بیردور تاکه بنده سیبن احسانی اوچون جزا و ثواب کرم قیلسون بو بها بنده بیوگ بنده نوازلیکی دور ورنه یا حق بیرگ هم بیلورکه بنده نینگ اوزی هم مالی هم مولا سینی ملکی دور یهودلارنینگ بو بیهوده لاریغه جواب بو آیت کریمه نازل بولوبدور

ف۱ پیغمبرلاردین بعضیلاریغہ شول معجزہ عطا قیلونغان ایردیکہ اگراول جناب بیرنرسہ نے اللہ تعالیٰ نامیغہ نذر قیلسہ لار آسماندین بیرادت توشوب انے ییب کیتور ایردی یہودلار بونرسہ نے اوز زعم لاریچہ ہر بیرپیغمبرغہ لازم دیب دعوا قیلوب سید عالم صلعم دین ہم طلب ایتدیلار کیین شونی بہانہ قیلوب ایشانمادیلار بیلغنہ

فَاِنْ كَذَّبُوْكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّنْ قَبْلِكَ جَآءُوْ بِالْبَيِّنٰتِ

کیین اگر بولار سیزنے یلغانچی دلیسہ لار سیزدین اوّل ہم بیر قنچہ پیغمبرنے یلغانچی دیلیگاندور کہ الار معجزہ لار وصحیفہ لار

وَالزُّبُرِ وَالْكِتٰبِ الْمُنِيْرِ (١٨٤) كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ؕ وَاِنَّمَا تُوَفَّوْنَ

وروشن کتاب کیلتورگان ایردی لار ہرجان اولوم مزہ سین تاتغوچی دور وسیزلارغہ قیامت کونے اجرلاریگیز

اُجُوْرَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَاُدْخِلَ الْجَنَّةَ

تمام تمام بیریلور ہر کیشیکہ دوزخ دین اوزاق قیلونوبدور وبہشت غہ داخل قیلونوبدور

فَقَدْ فَازَ ؕ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُوْرِ (١٨٥) لَتُبْلَوُنَّ

اوشال آدم مرادیغہ یتوبدور دائمیس بو دنیا حیاتی مگر الداش اسبابی ف۲ (ای مسلمانلار) سیزلارغہ امتحان بولور

فِيْٓ اَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ ۣ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ

مال لاریگیز وجانلاریگیز حقندہ والبتہ ایشتیورسیزلار سیزلاردین اوّل کتاب بیریلگانلار دین

مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْٓا اَذًى كَثِيْرًا ؕ وَاِنْ تَصْبِرُوْا

ومشرکلار دین کوب دل آزار سوزلارنی داگر سیزلار صبر قیلسنگیز لار

وَتَتَّقُوْا فَاِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ (١٨٦) وَاِذْ اَخَذَ اللّٰهُ مِيْثَاقَ

وخدادین قورقسنگیز لار انہ شول ایشلاریگیز نہایتدہ اولوغ ہمت ایشی دور ف۳ دوقتی کہ اللہ تعالیٰ کتابی لاردین

الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ لَتُبَيِّنُنَّهٗ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُوْنَهٗ ۫

عہد آلدی کہ بونے سیزلار آدملارغہ البتہ روشن بیان قیلورسیزلار دانے یاشیرماس سیز لار

فَنَبَذُوْهُ وَرَآءَ ظُهُوْرِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهٖ ثَمَنًا قَلِيْلًا ؕ

(کیین) الار اول عہدنی آرقہ طرفلاریغہ آتدیلار دانینگ بدلیغہ آز بیر قیمتنی ساتوب آلدیلار

فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُوْنَ (١٨٧) لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِيْنَ يَفْرَحُوْنَ بِمَآ اَتَوْا

پس ساتوب آلغان نرسہ لاری نہ قدر یمان نرسہ دور ف۴ گمان قیلما عمل اول آدملار کہ قیلغان عمل لاریدین خوش بولورلار

وَّيُحِبُّوْنَ اَنْ يُّحْمَدُوْا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوْا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ

دقیلمغان نرسہ لاری ایلہ ماختالسہ لار دیب یوقتون سولیورلار کہ دستونی الاسنے گمان قیلمہ کہ عذاب دین

مِّنَ الْعَذَابِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ (١٨٨) وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ

نجات تابورلار و بار دور الار اوچون دردلیک عذاب واللہ تعالیٰ غہ خاص دور آسمانلارنینگ و یرنینگ

١٩ ع ٩ ١٠ وَالْاَرْضِ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ (١٨٩) اِنَّ فِيْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ

پادشاہ لیغی واللہ تعالیٰ ہر نرسہ غہ قادر دور البتہ آسمانلارنے و یرنی

نسبت بیردیلار یہودگار نسلے بیردرکہ ای حبیبم اگر بولار سیزنی یلغانچی دلیسہ لار پروا قیلمنگ سیزدین اوّل اوتکان پیغمبرلارغہ ہم شول طرزدہ معاملہ لار بولوب اوتکاندور حال بوکہ الار ہم معجزہ لار صحیفہ لار روشن کتاب لار آلوب کیلگان ایردیلار بولارنے مغرور قیلگان نرسہ دنیا حیاتیغہ زیادہ اعتماد لاریدر عقلی بار انسان دنیاغہ کونگل بیرمس بلکہ دوزخ دین قوتولمک وجنتغہ کیرمک اوچون سعی قیلور بو جہاں موذاغ نہ مسلمانلار دین خاطرخواہ دولتکا ف۲ بو خطاب عصر سعادت دہ موجود مسلمانلارغہ بولسہ ہم ہر بیر زماندہ مطابق کیلور پروردگار مرحمت قیلور کہ ای مسلمانلار سیزلار اوچون کیلہ جکدہ ہم ہر قسم امتحانلار جانلاریگیزغہ و مال لاریگیز بولور و ہر نوع قربانلیک لار بیرادورگان ساعتلار کیلور للہ دورلمک جراحتلانمک اسیر توشمک بیمار بولمک مال لاردین اجرالمک خویش و اقربادین جدا بولمک کبی واقعہ لار پیش کیلور و ہم کتابی لاردن ومشرکلاردین نہایتدہ دل آزار سوزلارنے ایشتمک غہ توغری کیلورلار اول حال لاردہ صبر وتقوی ایلہ ایش کورمسہ نہایتدہ بیوک ہمت کورساتیلگان بولور مسلمان غہ احتیاطاً ہر حالغہ آمادہ تورمک لازم دور . ف۳ کتابی علما لاردین عہد آلونغان ایردیکہ تورات دہ موجودہ احکام ونشارتلارنے آدملارغہ صاف صاف بیان قیلسونلار ہیچ بیر حرفی بیان نے کتمان قیلوب تاشلاسونلار لیکن اول جماعت عالم لاری بو عہدغہ پروا قیلمادیلار دنیا نینگ آز بیر منافعیغہ کونگل بیرودب عہدنے سیندوردیلار احکام ضروریہ نے یاشیردیلار مضمونلارنے ارالاشتوروب لفظی ومعنوی تغییرلار پیدا قیلدیلار خصوصاً رسول عربی صلعم اوصاف علیہ لارین اظہار قیلمک لازم ایردی اظہار قیلمادیلار بو جماعت تنہا مال غہ گنہ بخیل ایمس لار علم غہ ہم بخیل دور لار ؛

ف ١ یعنے عقلے بار انسان وقتیکہ آسمان ایلہ یرنینگ برابتیلیشے غہ دالارده گی عجیب وغریب حالت لارغہ دکیچہ ایلہ کوندوزغہ دالارده گی مستحکم دباقاعدہ نظام غہ دقت ایلہ باقور ایسہ بے اختیار یقین کیلتوربدرکہ بوبیوک کارخانہ داندہ بارمرتب ومسلسل نظام البتہ بیرقادر علی الاطلاق قولنده دور اوشال ذنت اوزدلیا

وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَاٰيٰتٍ لِّاُولِى الْاَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾

یراتیشده دیکچہ وکوندوز نینگ کیلوب کتیش لاریده عقلے بارکیشے لار اوچون نشانلار باردور ف ١

الَّذِيْنَ يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ قِيَامًا وَّقُعُوْدًا وَّعَلٰى جُنُوْبِهِمْ وَ

اول عاقل لارکہ یاد قیلور لار اللہ تعالےٰ نے توروب توروب داولتوروب ویاتباشلاب ف ٢ وفکر

يَتَفَكَّرُوْنَ فِىْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هٰذَا

قیلورلار آسمانلارنینگ ویرنینگ یرا تیلیشیغہ (دیرلار) ای بیزنینگ پروردگاریمیز سن بونرسنے فائدہ سیز

بَاطِلًا سُبْحٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾ رَبَّنَآ اِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ

یراتمادینگ سن پاکدور سن نجات بیر بیزغہ دوزخ عذابےدین ای بیزنینگ پروردگاریمیز کیمنی سن دوزخغہ

النَّارَ فَقَدْ اَخْزَيْتَهٗ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَبَّنَآ اِنَّنَا

سالدینگ الی سن رسوا قیلدینگ وظالم لارنینگ مدد گار لاری یوقلس ف ٣ ای بیزنینگ پروردگاریمیز بیز

سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُّنَادِىْ لِلْاِيْمَانِ اَنْ اٰمِنُوْا بِرَبِّكُمْ فَاٰمَنَّا

چاقیرغوچی نے ایشتیدوک کہ چاقیردر رب لارینگیزغہ ایمان کیلتورونگ لاردیبدیکین بیز ایمان کیلتوردوک

رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّاٰتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْاَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾

ایمدی ای پروردگاریمیز مغفرت قیل گناہلاریمیزنی دمحوقیل یمانلیغ لاریمیزنی اولوم نصیب قیل بیزغہ نیکشے لار ایلہ

رَبَّنَا وَاٰتِنَا مَا وَعَدْتَّنَا عَلٰى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

ای ربیمیز دبیرگیل بیزغہ رسول لار ینگ آرقہ لیک وعدہ قیلغان نرسہ لارینگنے ورسوا قیلمہ بیزنی قیامت کونی

اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ ﴿١٩٤﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ اَنِّىْ لَآ اُضِيْعُ

تحقیق سن دعدہ غہ خلاف قیلماس سن کیین الارنینگ ربلاری الارنینگ دعالارین قبول قیلدی (دیدیکی) من ضائع قیلما

عَمَلَ عَامِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ اَوْ اُنْثٰى بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ فَالَّذِيْنَ

سیزلاردین ہیچ بیر عمل قیلغوچی نینگ عملنے ایرکک بولسون یا خاتون سیزلار بیر بیرلارینگیزغہ جنس دور سیزلار ایمدی اول ذاتلارکیم

هَاجَرُوْا وَاُخْرِجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاُوْذُوْا فِىْ سَبِيْلِىْ وَقٰتَلُوْا

وطنلارین تاشلاد یلار واویلاریدین چیقاریلدیلار ومینینگ یولومده آزار لاندیلار داوروشدیلار

وَقُتِلُوْا لَاُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَلَاُدْخِلَنَّهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِىْ

داولدرولدیلار البتہ من الارنینگ گناہلارین الاردین محو قیلورمن داوز لارین البتہ داخل قیلورمن شوندای جنتلارغہ کہ آستلارین

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ عِنْدَهٗ حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾

اریغ لار آقوب توردر بو اللہ تعالیٰ طرفیدین مکافاتدر واللہ تعالےٰ قاشنده دور ثواب نینگ یخشی سی ف ٥

ایلہ بیر بیرکتہ دکیچیک مخلوقغہ بیرحد تعیین ایتکاندر ہیچ بیرموجود ده اینیگ حکمیغہ خلاف ایتمکغہ مجال یوقدور اگر بوجہان موجوداتیدن بیرار موجود اول خالق اکبر فرمانیغہ قارشے بولہ آلسہ ایدی بوبیوک عالم نظامی تجان لار درہم برہم بولوب کیتورایردی

ف ٢ یعنے ہیچ بیرحالده خدادین غافل بولماسلار انینگ یادی ہمیشہ الارنینگ تیل لارینده ودل لاریده جاری توردور چنانچہ حضرت سید عالم صلعم حقلارنده آنہ میز حضرت عائشہ رضی اللہ عنہا دین مروی دورکہ دیبدور لار کان یذکر اللہ علیٰ کل احیانہ وصلعم بعض روایت ده کیلوبدور کہ بوآیت کریمہ نازل بولغان کیچہ سی رسول اکرم صلعم توروب توروب اولتوروب توروب یاتوب توروب اللہ تعالیٰ نے یاد قیلوب یغلاب چیقدیلار

ف ٣ پروردگارنے یاد قیلوب دانینگ آثار قدرتین اوستیده فکر قیلوب بے اختیار زبانلاریدین بومناجات جاری بولورکہ ای پروردگار بو قدر عظیم الشان کارخانہ نے البتہ قدرتینگ بے حکمت وبیکار یراتمگاندور ہیچ شک یوقدورکہ بو قدر عجیب وغریب حکیمانہ نظام لار البتہ بیربیوک نتیجہ اوستیده ختم بولورلار گویا شول مقام دین الارنینگ ذہن لاری آخرت طرفیغہ منتقل بولور انینگ او چون نجات طلب قیلور لار د آخرت سعادتلارین خواہش قیلورلار

ف ٤ منادی جناب رسول اکرم صلعم دورلارکہ بوتون دنیا خلقیغہ بلند آواز ایلہ خدا طرفیغہ چاقیردیلار

عالاریده دوزخ درین

یا قرآن کریم دورکہ انینگ آوازی ادی اوی غہ یتکاندور ف ٥ بوآیت کریمہ ده سلف لاری بولغان اصحاب کرام رضی اللہ عنہم غہ اقتدا قیلدین مقدس لاری اوچون محبوب وطنلارین تاشلاگان داویلاریدین چیقاریلغان داللہ تعالیٰ یولیده آزار چیکگان داوروشگان وشہید بولغان ذاتلار اوچون نہ قدر بیوک بشارت بار دور۔

لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ ﴿۱۹۶﴾ مَتَاعٌ قَلِيلٌ

غرب بیر ماسون سیزغه کافرلارنینگ شهرلارده بارىب کیلیب یوروشلاری . بو آزگنه فائده دور

ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۱۹۷﴾ لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ

کیین الارنینگ جایلاری جهنم دور داول کوب یمان جایدور بیکین آدملاریکه پروردگارلاریدین قورقوب تور دیلار

لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِنْ

باردور الار اوچون جنتلارکه آستیدین اریغ لار آقوب توردور الار انده همیشه قالورلار بو خدا طرفیدین الارغه

عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ﴿۱۹۸﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ

مهمانلیکیدور واول نرسه که خدا قاشیده دور داول یخشیدور یخشی لار اوچون ف ۱ دکتاب لاردین بعضی لاری باردور

لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ

که ایمان کیلتور ورلار خداغه وسیز لارغه نازل بولغان کتابغه واوز لاریغه نازل کتابغه

خَاشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ

عاجز لیک قیلغان حال لاری ده الله تعالی غه ساتوب آلماسلار الله تعالی نینگ آیتلارا اچون اوز بیغه آز بیر بهانی انه شولار دور

لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۱۹۹﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

ربلاری قاشنده اجرلاری سقلانگانلار البته الله تعالی تیز حساب العوچی دور ای مؤمن لار

ع ۲۰ ۱۱

آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۲۰۰﴾

صبر قیلینگلار وصبرده دشمن دین آرتوق بولونگلار وجهادغه تیار بولونگلار والله تعالی دین قورقوب تورونگلار تاکه مرادلارینگ حاصل بولسون

سُورَةُ النِّسَاءِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَسَبْعٌ وَسَبْعُونَ آيَةً وَأَرْبَعٌ وَعِشْرُونَ رُكُوعًا

سورهٔ نساء مدینه ده نازل بولغاندور داول بیریوز یتمش یتی آیت دیگر مه تورت رکوع دور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ

ای انسانلار اوز پروردگارلارینگیز دین قورقونگلار پروردگاریکه سیزلارنی بیر جاندین پیدا

وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً

قیلدی داوشال بیر جاندین انینگ خاتونین پیدا قیلدی وتارقاتدی اول ایکیسیدین کوب ایرلارنی دخاتونلارنی

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ

دقورقونگلار اول الله تعالی دین که انی واسطه قیلوب اوزارا سوال قیلیشور سیزلار وسقلانینگلار قریندا شلاریدین مرد قیلیلیو اچی البته الله

ف ۱ یعنی کافرلارنینگ شهرلاردین شهرلارغه یوروب هرقسم تجارتلاردین فائده لانیشلاری دتجارت سایه سیده هر تورلوک راحتلار ابله حیات کیچرتیشلاری سیزنی مغرور ایتمسون بو راحتلار نامی راحتدور حقیقتی ابدی رنج وکلفتدور چنانچه بیر آدم غه بیر طغنه پلاو دقاووره بیریب دروب کیین دار وغه آسیلسه یا عمری سورگون دقاقته حکم قیلونسه شول آدمی بختیار انسان دیب بولورمی هرگز بولمس کافرلار هم دنیاده تورت کون راحت سورسه لارهم انجاملاری ابدی عذاب دور دمسلمانلار دنیاده غم دالم ده بولسه لار هم ایمان و عمل صالح لاردین برکتیدین قیامت کونی جنت مهمانخانه سیده پروردگارلاریغه مهمان بولورلار وانده همیشه قالورلار دنیا محنتلارین تمام اونوتورلار

ف ۲ بو سورهٔ شریفه خاتمه ده حضرت باری تعالی دتقدس مسلمانلارغه نهایتده جامع و مانع بیر نصیحت قیلورکه گویا تمام سوره نینگ مغزی دحاصلی ایرور یعنی اگر مسلمانلار اوچون کامیابلیک و دنیا دآخرت ده مراد حاصل قیلملک مقصود بولسه دنیاده هر تورلوک کلفتلارغه دوچار بولونسه هم الله تعالی طاعتی غه دوام ایتمک دمعصیتی دین سقلانمک ودشمن مقابلیده ثابت قدم تورمک اسلام وحدود اسلامنی محافظه ایتمک خصوصاً دشمن نینگ کیریب کیلیش خوفی بولغان مقاملارده تیمور دیوار کبی سینه لارین سپر قیلوب تورمک لازم دور حدیث ده کیلوبدر که رسول اکرم صلعم تهجد اوچون تورسه لار بو سوره آخرینداگی اون آیتنی آسمانغه باقوب توروب اوقور ایردیلار

ف ۳ بیر جان دین مراد آدم علیه السلام دورلار الله تعالی اوّل ادلکنی دین یعنی چپ قاورغه لاریدین انه میز حوانی یراتکاندور کیین هر ایکیلاریدین تمام ایر وخاتونلارنی یراتیب جهانغه نشر قیلدی جنسیین ترقاتکاندور پروردگار عام بنی بشرغه خطاب قیلور دارشاد ایتورکه اوز خالق وموجد لارینگیز بولغان پروردگارلارینگیز دین همیشه خوف وحذرده بولونگلار دانینگ حکمیغه مخالفتدین نهایتده سقلانینگلار اول ذاتیکه سیزلارنی یوق دین بار ایتکاندور مخالف لارینگیزغه سزا بیرلیشغه هم قادر دور اندین علاوه سیزلار هرحال لارینگیزده انگا محتاج دور سیزلار حتی اوزارا تالارینگیزده سوال قیلور ضرورتینگیز لارانی واسطه قیلور سیزلار دبیان لارینگیزغه اعتماد ایتدرمک اوچون انینگ نامیغه قسم یاد قیلورشور سیزلار ؛

عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ① وَآتُوا الْيَتٰمٰى أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ

سیزلارنی کوروب توروچی دیبارینگ لاریتیم لارغه الارنینگ اوز مالی لاربنی و ناپاک مالنی پاک مال اورنیغه

بِالطَّيِّبِ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلٰى أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ②

توبینگ لار و الارنینگ مال لاربن اوز مال لارینگیز غه ارالاشدیریب ییمنگ لار بو نرسه کته گناه دور ف۲

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتٰمٰى فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ

واگر سیزلار یتیم قیزلار حقنده انصاف قیلیمدین قورقسنگیز لار ایسه نکاح لارینگیزغه آلینگ لار طبع لارینگ سویگان خاتونلاردن

النِّسَاءِ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبٰعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً

خاتونلاردین ایکی ایکی دن اوچ اوچ و تورت تورتنی واگر قورقسنگیز لار که برابر توتا آلماس سیزلار اول حالده

أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذٰلِكَ أَدْنٰى أَلَّا تَعُولُوا ③ وَآتُوا النِّسَاءَ

بیر خاتون کفایه قیلور یا ملک لارینگیز بولغان جاریه لار بو بولمه امید بار که بیر طرفغه آغماس سیزلار و بیرینگ لار خاتونلارغه

صَدُقٰتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا

الارنینگ مهرلارین خرسند لیک ایله کیلین اگر الار اندین بیر مقدارنی خوشلیک ایله عفو ایتسه لار

فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا ④ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ

سیزلار انی مزه لیک و بی خطر سیلوب ییینگ لار و بیرمنگ لار احمق لارغه اول مال لارینگیزنی که انی الله تعالی

اللّٰهُ لَكُمْ قِيٰمًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا

سیزلارنینگ معیشت لارینگیزغه سبب قیلدی اندین الارنی یدیرینگ لار و کییگوزینگ لار و دیینگ لار الارغه یخشی

مَعْرُوفًا ⑤ وَابْتَلُوا الْيَتٰمٰى حَتّٰى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ

سوزنی و امتحان قیلوب تورونگ لار یتیم لارنی بلاغت گا ییتکونلارینه قدر کیلین اگر الاردن هوشیارلیک

مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا

کورسنگیز لار الارنینگ مال لارین اوزلارینه بیرینگ لار و الارنینگ مال لارین کته بولوب قالیشلاریدین قورقوب بیهوده خرج قیلوب

وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ

و تاشلاب ییب قویمنگ لار و کیمکی که بی نیاز دور اول یتیم لار مالی لاریدین پرهیز قیلسون

وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ

و کیمکی که محتاج دور مناسب مقدارده آلسون پس قچان الارغه مال لارین بیر یچی بولسنگیز لار

إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيبًا ⑥

بیرغه لارغه گواه قویونگ لار و حساب اوچون خدا کفایه قیلور

ف۱ یعنی همیشه اوز خویش داقربا لارینگیز دین خبردار تورونگ لار و الاردین علاقه اوزمنگ لار و الارغه مهربانلیک قیلمنگ لار دیگان اینمگ لار که الله تعالی سیزلارنینگ احوال لارینگیزدین غافل دور بلکه یخشی بیلینگ لار که اول سیزلارنی هر لحظه کوروب توروچی دور ف۲ آیه ده اول کان یتیم لارغه ولی سرپرست بولگان ذات لارغه حکم بولدیکه قچان لار بالغ و برکمال بولسه لار الارنینگ مال لارین اوز قول لاریغه تابشورسون لار سرپرستلیک زمانلاریده یتیم لارنینگ یخشی مال لارین اوز یاوزلاریدین الیب اوزلاری یاوز مال لاریدین بیرماس لار بلکه اوزلارینه قوشوب ییماسون لار

و الار مال لاریدین اوز مال لاریغه قوشوب تناول قیلماسون لار ولی غه اجازت بار دور که یتیم ایله اوز طعامین برابر قیلسون لیکن شول شرط ایله که یتیم غه نقصان بیتماسون و مونداغ بولماسون که شرکت بهانه بولوب یتیم مالین ییب بیارسون چونکه یتیم مالین ییک قتیغ گناه دور

ف۳ احادیث صحیحه ده کیلور که یتیم قیزلار غه ولی بولغان لار غه بعض قیز اوزی هم مالی رغبت بولغان سبب دین بیرازمهر بیروب نکاح لاریغه آلور ایدیلار و اگر اوزی زیاده مرغوب بولماسه کوب بولسا ولی حلاله هم باشقه غه بیرمای اوزلاری آلوب و اوز برابر بیرلار لیکن قیز اوزی مرغوب بولغان جهتدین معاشرته تیغ بیک پیدا بولور ایردی منع قیلیب آیه ده که یتیم قیزلار ولی غه حکم بیرلدی که اگر سیزلار یتیم قیزلار نکاح لاری جهتیغه ادا قیلماسنگیز لار ایسه قورقسنگیز لار دین عدالت قیلا آلماس سیز دیب قورقسنگیز الارنی نکاح قیلماستین باشقه خاتونلار نکاح قیلینگ لار ایکی دین تورتکه قدر اجازت دور تا که یتیم قیزلار غه نقصان بولماسون (فائده) آزاد مسلمان اوچون تورت خاتون نکاح ده توتماقلیق اوچون ایکی خاتون بیلن صحبت قیلماقلیق اجازت بار دور ایکی خاتون دین آرتیق نرسه صریح کیلگان دور تمام علمالار نینگ هم اجماعی شونی نرسه غه دلالت قیلدی و امت اسلامیه غه حکم شول که مگر حضرت رسول اکرم بو حکم دین علاحده دور لار اول جنابغه زیاده آلماقغه اجازت بار دور لیکن عدل قیلا آلماسلیک

خوفی بولسه بیر گنه خاتون قناعت قیلماک هر بیر مسلمان اوچون ضرور دور بیر دین زیاده خاتونی بولغان کیشی لار غه بیک واجب صاحبی مالک دیب بیرمک معامله لاریده برابر توتمک واجب دور و گیجه ده برابر توتمک واجب دور گیجه لار برابر کورمگانلار قیامت کونی فالج علتی غه مبتلا تورورلار خاتون کیشی نینگ مهرین خرسندلیک ایله بیرمک لازم دور و اگر خاتون کیشی اوز ایریغه مهری دین بیر مقدار کیچیب یا اکوب یا اکوبانیته خاتوبا یرسا ایرهم خوش بولوب آلسون مال نی محافظت قیلماک لازم دور عقلی ناقص بولغان ایله بیرماس لار یتیم بالغ لار مال لاریدین قول لاریغه بیربلماسون و یتیم لار مال لاریدین ضرورت دین زیاده صرف قیلماسون و کته بولوب قالیشلاریدین (باقی صفحه ۸۵ بر)

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ

بار دورایلار اوچون نصیبہ آنۂ آتہ لاری و قریندا شلاری قالدورگان نرسہ دین دیاردورخاتونلار اوچون ہم

نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ

نصیبہ آنۂ آتہ لاری و قریندا شلاری قالدورگان نرسہ دین آز بولسون اول نرسہ یا کوب بولسون

نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ۝٧ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ

بو حصہ مقرر دور و قچان حاضر بولسہ تقسیم وقتیدہ (وراثت بولمغان) قرینداشلار و یتیم لار

وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُم مِّنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ۝٨

و محتاجلار بیرینگ لار الارغہ ہم اول مالدین بیرآز و دینگ لار الارغہ معقول بیر سوز نے

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا خَافُوا

و تورقسونلار اول آدم لار کہ اگر اوزلاریدین کیین کیچیک کیچیک بالہ لارنے قالدورسہ لار الارحقلارندہ خوفدہ بولورلار

عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۝٩ إِنَّ الَّذِينَ

پس الار اللہ تعالے دین قورقسونلار و توغری سوز سوزلاسونلار تحقیق اول ذاتلار کہ

يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا

یرلار یتیم لار مال لاری ظلم ایلہ حقیقتدہ الار اوز قارنلارینی اوت ایلہ تولدوردر لار

ع ١٠ ١٢ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ۝١٠ يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ

و عنقریب دوزخقہ داخل بولور لار ف۱ اللہ تعالے اولاد لارنگیز حقلارندہ سیزلارغہ حکم بیرور کہ بیر اریننگ

مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ

حصہ سی ایکی اور غاچی حصہ لارین برابر بیدور پس اگر ایکے دین زیادہ اور غاچی لار بولسہ لار

ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ

الارغہ میت قالدورغان مال ننگ اوچدین ایکیسی بولور و اگر بیرگنہ اور غاچی بولسہ انگا یریم مال بیریلور و آتہ آنہ لارغہ

لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ

الیسہ الارننگ ہر بیر لاریغہ آلتی دین بیر بیریلور تمام مال دین اگر میت ننگ اولادی بولسہ

فَإِن لَّمْ يَكُن لَّهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِن

و اگر میت دین اولاد بولماسہ و میراث خواری آتہ و آنہ سی بولسہ اول حالدہ آنہ سیغہ اوچدین بیر بیریلور و اگر

كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا

میت ننگ بیردین زیادہ اکہ او کا آنہ سینگیل لاری بولسہ آنہ سیغہ آلتی دین بیر بیریلور قیلوب کیتکان وصیت و قرض

ف۱ رسول اکرم صلعم بعثت لاریدین مقدم قیز بالہ لارغہ کتہ بولسون یا کیچیک بولسون میراث بیریلماس ایردی و اوغول بالہ لارغہ بالغ بولماسہ لار میراث یوق ایردی بو آیت شریفہ ایلہ بو رسم نے باطل قیلوب الارننگ ہمہ لارلیغہ میراث دین حق ثابت قیلوندی قچان تقسیم وقتیدہ خاندانی آدملار دین یتیملار و محتاجلار کیلوب قالسہ لار الارغہ ترکہ دین بیرآز طعام بیدوروب یا مناسب مقداردہ بیر نرسہ بیروب روانہ قیلونسون واگر ترکہ یتیملار مال لاری بولسہ و اولکان آدم اوزی وصیت قیلمگان بولسہ اول حالدہ یخشی سوز و یخشی عذر لار ایلہ الارغہ جواب بیریلسون یتیم لار مال لارین بے وجہ ییگوچیلار حقیقتدہ اوت ییگان بولور لار یعنے جہنم غہ داخل بولور لار ۔۔

صفحہ ۸۴ کا بقیہ حاشیہ

تورقوب تیز تیز خرج قیلوب مالنے اخلاص ایتمولماسون و یتیم نے تربیہ قیلغوچی آدم محتاج بولسہ ہر آی خدمتی غہ لائق حق آلسون اگر دولتمند بولسہ بیر نرسہ آلماغی ہرگز درست ایمس دور و یتیم لار مال لارین تسلیم قیلور ساعتدہ گواہ لار حاضر بولسون لار ۔۔

اَوْ دَيْنٍ ؕ اٰبَآؤُكُمْ وَاَبْنَآؤُكُمْ لَا تَدْرُوْنَ اَيُّهُمْ اَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا ؕ

ببرلگاندین کیبین آتہ لاربنگ دین داوغول لارینگ دین کیم سیزلارغہ زیادہ فائدہ لیکدور ببلمس سیزلار

فَرِيْضَةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ⑪ وَلَكُمْ نِصْفُ

اللہ تعالیٰ طرفیدین بوحصہ مقرر قیلونغاندور البتہ اللہ تعالیٰ بیوک علملیک وحکمتلیک ذاتدور ف۱ و سیزلارغہ سرلور

مَا تَرَكَ اَزْوَاجُكُمْ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّهُنَّ وَلَدٌ ۚ فَاِنْ كَانَ لَهُنَّ

خاتون لارینگیز قالدرگان مال نینگ بیرلیمینی اگر الارنینگ اولاد لاری بولماسہ واگر الارنینگ اولاد لاری

وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْنَ مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصِيْنَ بِهَآ

بولسہ قالدرگان مال لارین تورتدین بیری سیزلارغہ بولورقیلوب کیتکان وصیت وقرضلارین

اَوْ دَيْنٍ ؕ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ اِنْ لَّمْ يَكُنْ لَّكُمْ وَلَدٌ ۚ

بیرگب وخاتون لارغہ سیزلار قالدورگان مال نینگ تورتدیب بیری بیریلور اگر سیزلارده اولاد بولما

فَاِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُمْ مِّنْۢ بَعْدِ

واگر سیزلارده اولاد بولسہ الارغہ سکیزدین بیر بیریلور قالدرگان مال لارینگیز دین قیلوب کیتکان وصیت

وَصِيَّةٍ تُوْصُوْنَ بِهَآ اَوْ دَيْنٍ ؕ وَاِنْ كَانَ رَجُلٌ يُّوْرَثُ

وقرض لارینگیز دین کیبین واگر بولوب قالسہ بیرابیریا بیرخاتون کہ مالین میراث

كَلٰلَةً اَوِ امْرَاَةٌ وَّلَهٗٓ اَخٌ اَوْ اُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا

قیلونور آتہ وآنہ سیز وبولسہ انینگ آنہ بیر بیر سرادری یا بیر سینگیلی بیریلور الارنینگ ہر بیریغہ

السُّدُسُ ۚ فَاِنْ كَانُوْٓا اَكْثَرَ مِنْ ذٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى الثُّلُثِ

آلتی دین بیر واگر الار اندین زیادہ بولسہ لار اول حالدہ الار ہمہ لاری اوچدین بیرغہ شریک دورلار

مِنْۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُّوْصٰى بِهَآ اَوْ دَيْنٍ ۙ غَيْرَ مُضَآرٍّ ۚ وَصِيَّةً

قیلونغان وصیت نے وقرضنی بیرگاچ لیکن شرطیکہ اول وصیتدہ باشقہ لارغہ ضرر بولماسہ بوزرسہ اللہ تعالیٰ طرفیدین

مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَلِيْمٌ ؕ ⑫ تِلْكَ حُدُوْدُ اللّٰهِ ؕ وَمَنْ

بولغان حکم دور واللہ تعالیٰ نہایتہ علملیک ونہایتہ تحمل لیک ذاتدور ف۲ بوزرسلار اللہ تعالیٰ نینگ حدبیدور وکیمکہ

يُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ يُدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ

اطاعت قیلسہ اللہ تعالیٰ غہ وانینگ رسولی غہ داخل قیلور انی اللہ تعالیٰ جنتلارغہ کہ آقوب تورور آستلاریدین اریق لار

خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ؕ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ⑬ وَمَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ

الارانده دائم قالورلار ومنہ شولدور بیوک مراد غہ یتیشش وکیمی کہ نافرمان بولور اللہ تعالیٰ غہ

ف۱ اگر میت نینگ میراث خوارلاری ولاد لاری لیغنے اوغول وقیزلاری بولسہ لار اول حالدہ بیر اوغول غہ ایکی قیز نصیبہ سین برابریدہ بیریلور مثلاً بیر اوغول وایکی قیز بولسہ لار مرحوم مالنی اوغول آلوب بیریسنے ایکی قیز آلور واگر بیر اوغول وبیر قیز بولسہ لار اوچدین ایکی حصہ نے اوغول وبیر حصہ نے قیز آلور واگر ہمہ لاری قیز لار بولوب ایکی دین عدد لاری زیادہ بولسہ الارغہ ہم وایکی دین عدد

نینگ اوزی بولسہ الارغہ ہم اوچدین ایکی حصہ بیریلور واگر بیر گنہ قیز اوزی بولسہ یریم آلور واگر میت نینگ اولادی دہم آتہ وآنہ سی بولسہ آتہ سیغہ ہم آنہ سیغہ ہم آلتی دین بیر بیریلور واگر اولادی بولماسہ دا آتہ آنہ سے گنہ وارث بولسہ اول حالدہ آنہ سیغہ اوچدین بیر بیریلور قالغانین آتہ سی آلور واگر میت نینگ بیر دین زیادہ برادری و سینگلیسی بولسہ خواہ آتہ آنہ بیر بولسون یا آتہ بیر ویا آنہ بیر بولسون واولادی بولماسہ اول حالدہ آنہ سیغہ آلتی دین بیر بیریلور وقالغانین ہمہ سین آتہ سی آلور وبرادرلاری وسینگیل لاری غہ میراث بیرلماس بوحکم لار میت نینگ وصیتی نے وقرضینی بیرلگاندین صونگ عملغہ آشیرلور ف۲ خاتون کیشے اولوب فرزندی بولماسہ ایری غہ یریم مالین میراث بیریلور واگر فرزندی بولسہ خواہ شول ایردین یا باشقہ ایردین بولسون ایریغہ تورتدین بیر میراث بیریلور واگر ایر اولوب فرزندی بولماسہ خاتونیغہ تورتدین بیر میراث بیریلور واگر فرزندی بولسہ اول حالدہ سکیزدین بیر بیریلور گنہ خاتون بولسون یا زیادہ بولسون ہمہ لاری شول حصہ دہ برابر دورلار بوحکم وصیت وقرضدین صونگ بیریلور خاتون نینگ مہری میراث دین خارج دور اگر میت نینگ وارثی بیر گنہ آنہ بیر برادری یا آنہ بیر ہمشیرہ سی بولسہ آتہ آنہ سی واوغول قیزی بولماسہ میت خواہ ایر کشی بولسون خواہ خاتون کیشے بولسون بوحالدہ انینگ اول برادرینہ یا اول سینگلیسیغہ آلتی دین بیر بیریلور واگر الار بیر دین زیادہ بولسہ لار اول حالدہ ہمہ لاری اوچدین بیرغہ شریک بولورلار بوحکم وصیت وقرضدین کیبین بولور ؛

وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ

دا نینگ رسولی غه و اوتوب کیتور حدلاری دین داخل قیلور الله تعالیٰ انی دوزخغه دائم قالور اول انده و بار دور انینگ اوچون

عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٤﴾ ع وَالَّتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِن نِّسَائِكُمْ

خوار قیلغوچی عذاب و سیزلار نینگ خاتونلار ینگیز دین قیسے بیر خاتونلار بیکه یمان ایش قیلور لار

فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِّنكُمْ ۖ فَإِن شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ

سیزلار الارغه اوز آدملار ینگیز دین تورتنی گواه قیلینگلار اگر الار گواهلیک بیرسه لار سیزلار اول خاتونلار نی ایولارده

فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ يَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾

بند سقلانگلار الارغه اولوم کیلگونچه یا الله تعالیٰ الارغه بیر ایول پیدا قیلغوچه ف ۱

وَاللَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنكُمْ فَآذُوهُمَا ۖ فَإِن تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا

و سیزلار دین قیسے ایکے ایر یمان ایش قیلسه لار سیزلار الارغه کلفت بیرینگلار اگر الار توبه قیلسه لار و اوزلارینی توزاتسه لار سیزلار الار

عَنْهُمَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿١٦﴾ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ

قویوب بیرینگلار البته الله تعالیٰ توبه قبول قیلغوچی مهربان دور ف ۲ الله تعالیٰ اوستیداغی شو لار توبه لارین

لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ

قبول قیلور که الار نادانلیک دین یمان ایشنی قیلورلار کیین تیز لیک ایله توبه قیلورلار الله تعالیٰ اوشال

يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ

آدملار نینگ توبه لارین قبول قیلور و الله تعالیٰ هر نرسه نی بیلگوچی حکمتلیک ذات دور و اول آدملار توبه لاری

لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي

قبول قیلو نماس که الار بوتون عمرلاری گناهلارنی قیلوب بار درلار قچان الارغه اولوم کیلسه ایمدی توبه

تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ

قیلدیم دیرلار و قبول قیلو نماس کافر لیک حال ده اولگوچی لار توبه لارین هم الار اوچون بیز دردلیک عذاب تیار

عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَرِثُوا النِّسَاءَ

قیلوب قویغاندور منیز ف ۳ ای مؤمن لار خاتونلارنی زورلیک ایله میراث قیلوب آلمک لار ینگیز سیزلار غه

كَرْهًا ۖ وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَن

حلال ایرس و بیرگان نرسه لار ینگیز دین بعضینی آلمک اوچون الارنی بند قیلوب اوتورمنگ لار مگر الار دین

يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ ۚ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِن

روشن بیر یمان ایش صادر بولسه (منع درست دور) و خاتونلار ایله یخشے بیر صورنده عمر اوتکار ینگلار اگر

ف ۱ قیسے بیر انسان نینگ خاتونین زنا قیلغانلیغی معلوم بولسه انینگ اوچون عاقل و بالغ و آزاد مسلمانلا

٢
ع
١٣

دین تورت نفر گواه قائم قیلمک لازم دور اگر الار برابر گواهلیک بیرسه لار اول حالده اوشال خاتون نی اویده قاماب قویمک لازم دور تا شقا ریغه چیقمسغه و باشقه لار ایله علاقه غه اجازت اولگونچه بیر بلماس بو حکم بولغانده زانیه غه سزا تعیین قیلونمغان ایردی کیین سورهٔ نور ده سزا نازل بولدی باکره غه یوز قمچی ثیبه غه تاشبارات تعیین ایتولدی صونگره یوقاریده گی حکم موقوف بولدی

ف ۲ بو آیت شریفه نے بعض علما لار لواطه غه حمل قیلو بدور لار و کوب لاری زناغه و بعضلاری بر ایکینچه حمل ایتو بدور لار

ف ۳ توبه حقیقتده نهایتده اولوغ بیر نرسه دور که انینگ طفیلیدین الله تعالیٰ زنا و لواطه کبی بیوک گناه لارنی عفو ایتور لیکن توشونمک لازم دور که توبه سے قبول بولا دورگان آدملار اول ذاتلار دور که بیلیا سدین

گناه نے قیلوب قویورلار لیکن اوز لارین قصور لار یدین خبردار بولغان ساعتلاری جان و دل ایله پشیمان بولوب توبه قیلورلار منه بو جماعه توبه لاری البته و عده بویونچه قبول قیلونورقالغان صورتلارده الله تعالیٰ مختار دور فضل و کرمی غه آکسه قبول ایتور و آدملار که اولگونچه گناه قیلورلار و اولار ساعتلارده توبه قیلدیم دیرلار یا کافر لیک حال لاریده اولوب کیتورلار و قیامت عذابین کوروب توبه قیلورلار الار توبه لاری قبول ایتولماس ؛

كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا

ئلادنے یمان کورسنگیزلار ممکن دورکہ سیزلار بیرنرسہ نے یمان کورسنگیزلار واللہ تعالیٰ اول نرسہ دہ کوب خیر

كَثِيرًا ﴿١٩﴾ وَإِنْ أَرَدتُّمُ اسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ

پیدا قیلسہ واگر سیزلار بیرخاتون نے قویوب اور نیغہ باشقہ بیرخاتون آلمیچی بولسنگیزلار

وَآتَيْتُمْ إِحْدَاهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا ۚ أَتَأْخُذُونَهُ

دبیرگان بولسنگیزلار بیرنچی لار نیغہ کوب بیرمال نے قایتاریب آلمنگ لار اول مالدین ہیچ بیرنرسہ نے آیا سیزلار اول نرسہ نے بہتان

بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ

وردوشن ظلم ایلیہ آلورسیزلاری دائنے یجوک آلہ آلورسیزلار حال بوکہ ہرایکی لار ینگیز اوزارا

بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنكِحُوا

بے پردہ تابوشکاندورسیزلار واو لار سیزلاردین مستحکم عہد آلوشکاندور ونکاحلار ینگیزغہ آلمنگ لار

مَا نَكَحَ آبَاؤُكُم مِّنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ

آتہ بابا لار ینگیز آلغان خاتونلار نے مگر بولوب اوتکان نرسہ (بولوب اوتکاندور) بونرسہ کوب حیاسیز لیکدور

فَاحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ

دغضب دوردکوب یمان یولدور حرام قیلوندی سیزلارغہ آنہ لار ینگیز نے

وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ

دقیز لار ینگیز نے دسینگیل لار ینگیز نے دعمہ لار ینگیز دخالہ لار ینگیز نے دبرادر لار ینگیز قیز لار یني و سینگیل

الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُم مِّنَ الرَّضَاعَةِ

لار ینگیز قیز لاري دسیز لار نے ایمیزگان آنہ لار ینگیز نے دایمیشکان سینگیل لار ینگیز نے

وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُم مِّن نِّسَائِكُمُ

دخاتونلار ینگیز آنہ لاري دبیرگا یاتکان خاتونلار ینگیز قیز لاري کہ لار قوچاغلار ینگیز دہ

اللَّاتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ

بمعدرش تابماقدہ دورلار داگر سیزلار الار بینگ آنہ لاری ایلہ بیرگا یاتمگان بولسنگیزلار اول حالدہ سیزلارغہ باک یوقدر

وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا بَيْنَ

داوزپشتلار ینگیز دین بولغان اوغول لار ینگیز خاتونلاری نے دہم حرام قیلوندی ایکے سینگیل نے بیر نکاحدہ جمع قیلماق

الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

لار ینگیز نے مگر بولوب اوتکان نرسہ بولوب اوتکاندور اللہ تعالیٰ البتہ مغفرت قیلگوچي نہایتدہ رحملیک ذاتدور

ف ۱ اسلام دین اول بیرکیشے اوز خاتونین قویوب باشقہ نے آلمکچی بولسہ اولغی خاتون او سنیغہ ہرقسم تہمت د بہتانلار قویوب ایذی کہ الار بیتاندین قورقوب آلغان مہرلارین قایتاروب بیرسونلار ایرلار اول مہر ایلہ بیتہ باشقہ خاتون آلسونلار بو آیت... کریمہ شول طریقہ معاملہ منع اوچون نازل بولغاندر

ف ۲ آنہ بینگ نکاحیغہ کیرگان خاتون حکمی یوک بولسہ بابالار منکوحہ لارین حکملاری ہم شو نداغ دور نسب وجہیدین حرام بولغان خاتونلار یتی نوع دورلار آنہ لار قیز لار سینگیل لار عمہ لار خالہ لار برادرزادہ لار ہمشیرہ زادہ لار وسوت ایمیشکان رشتہ لار ہم شو لار کبی یتی نوع دورلار حدیثلاردہ موجوددور مصاہرت وجہیدین ہمیشہ حرام بولغانلار خاتون بینیگ آنہ سی دقیزی دوربہ ۰ ۰

ع ۳ ۸ ۱۴

ف۱ شرعا نکاح ملاری حرام بولغان خاتون لارنی بیان قیلیو نکاح ایدی اول خاتون لار نینگ حرام لیکیدین ذکر قیلیو تورکر الار باشقه آدم لار نکاح ملارینده دورلار یعنی ایرلیک
خاتون تا ایری انی طلاق قیلوب عدہ سی چیقماسہ یا اولوب عدہ سی چیقماسہ باشقہ آدم انی اوز نکاحیغہ الہ آلماس مگر اول ایریلیک خاتونی کہ سیزلار نینگ ملک لارینگیز

وَّالْمُحْصَنٰتُ مِنَ النِّسَآءِ اِلَّا مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ كِتٰبَ اللّٰهِ
دا ایرلیک خاتونلار حرام مگر اول خاتونلار کہ الارغہ ایگا بولدینگیز لار حط بو نرسہ لار الله تعالی نینگ قانونی

عَلَيْكُمْ وَاُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَآءَ ذٰلِكُمْ اَنْ تَبْتَغُوْا بِاَمْوَالِكُمْ
سیزلارغہ لازم دور و حلال قیلیندی سیزلارغہ بولاردین باشقہ لارنی بشرطیکہ مال لارینگیز ایلہ طلب قیلسنگیز لار

مُّحْصِنِيْنَ غَيْرَ مُسٰفِحِيْنَ ۚ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهٖ مِنْهُنَّ فَاٰتُوْهُنَّ
نکاح لارینگیز آلغان حالدہ نہ اینکہ آزاد شہوت قاندورغوچی بولغان حالدہ قیسی خاتوندین فائدہ لانسنگیز لار بیرینگ لار الارغہ

اُجُوْرَهُنَّ فَرِيْضَةً ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيْمَا تَرٰضَيْتُمْ بِهٖ مِنْۢ
قرار تاپگان حق لارینی (مہر مقرر بولغاندین کیین نیمہ نرسہ غہ راضی بولوشسہ لارینگیز)

بَعْدِ الْفَرِيْضَةِ ۚ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿۲۴﴾ وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ
سیزلارغہ گناہ بولماس البتہ الله تعالی یخشی بیلگوچی حکمتلیک ذات دور دیکی کیم سیزلاردین آزاد مسلمان

مِنْكُمْ طَوْلًا اَنْ يَّنْكِحَ الْمُحْصَنٰتِ الْمُؤْمِنٰتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ اَيْمَانُكُمْ
خاتونلارنی نکاحیغہ آلماقغہ قادر بولماسہ اول آدم قبضہ لارینگیز دہ گی

مِّنْ فَتَيٰتِكُمُ الْمُؤْمِنٰتِ ۚ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِاِيْمَانِكُمْ ۚ بَعْضُكُمْ مِّنْۢ
مسلمان چوری لارینگیزدین بیری نکاحیغہ آلسون و سیزلارنینگ ایمانلارینگیزنی الله تعالی یخشی راق بیلور سیزلار اوز

بَعْضٍ ۚ فَانْكِحُوْهُنَّ بِاِذْنِ اَهْلِهِنَّ وَاٰتُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ
بیر جنس دور سیزلار بیربیرینگ اوچون ایگالارینی اجازتلاری ایلہ الارنی نکاحلا رینگیز و الارنینگ دستور غہ مطابق مہرلارین

بِالْمَعْرُوْفِ مُحْصَنٰتٍ غَيْرَ مُسٰفِحٰتٍ وَّلَا مُتَّخِذٰتِ اَخْدَانٍ ۚ فَاِذَآ
الارغہ بیرینگ لار الار نکاح حقوقیغہ آلونغان حال لاریدہ نہ اینکہ آزاد شہوت قاندورغوچی بولغان و نہ مخفی یار توتگوچی بولغان حالدہ و قچانکیم

اُحْصِنَّ فَاِنْ اَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنٰتِ
الار نکاح غہ آلونسہ لار کیین الار زنا قیلسہ لار الارغہ آزاد خاتونلارغہ مقرر بولغان سزانینگ یریمی بیر بلور

مِنَ الْعَذَابِ ۚ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ ۚ وَاَنْ تَصْبِرُوْا خَيْرٌ
بو اسانلیک سیزلاردین زناغہ مبتلا بولوشدین قورققان کیشی اوچون دور و صبر قیلماق لارینگیز سیزلار اوچون

ع ۴ لَّكُمْ ۚ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۵﴾ يُرِيْدُ اللّٰهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ
یخشی راقدور و الله تعالی مغفرتلیک و رحملیک ذات دور الله تعالی شونی خواہلار کہ سیزلارغہ بیان بیرسون و ہدایت قیلسون سیزلارنی

سُنَنَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوْبَ عَلَيْكُمْ ۚ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۲۶﴾
سیزلاردین اول اوتکانلارنینگ یولیغہ و قبول قیلسون توبہ لارینگیزنی و الله تعالی بیلگوچی حکمتلیک ذات دور

عذار قیلغان بولسہ بو نینگ صورتی شو کہ ملار کہ کوبیرکافر ایلی کافر خاتون او رتالاریدہ نکاح بولغان بولسہ کیین الار قولغان تہہ غہ الاسلام شہری حملہ قیلوب او شال خاتون نی اسیر اولسہ اول خاتون تقسیم دہ کیم نینگ حصہ سیغہ توشکان بولسہ او تال آدم نینگ ملکی بولور وایری بیر نیگ بولوب طلاق بیرگان بولسہ الغان مالکی غہ حلال بولور ف۲ بو آیتدہ بیان قیلیغان خاتونلاردین باشقہ خاتونلار ہمہ لارغہ حلال دورلار لیکن تورت شرط ایلہ اینچی طلب یعنی تیل ایلہ ایجاب و قبول بیرتینچی بولسون ۲ ینچی مال یعنی مہر بیرلگی قبول ایتیلسون ۳ ینچی ہمیشہ اوز حافظی دہ سقلامک مقصود بولسون ادچ تورت کون شہوت قاندوروب قویوب بیرامک غرض بولماسون تورتونچی شرط کہ ازکم ایکی ایر بیلہ ایر ایکی خاتون شول معاملہ غہ سیدہ گواہ بولسون اگر ایکی گواہ قوریای ایجاب و قبول قیلیو نکاح حساب قیلینماس بلکہ زنا شمار قیلینور بو آخری شرط باشقہ آیتلاردہ باردور ف۳ بیر خاتون نی نکاح غہ آلوب اندین بیر آز نفع آلونغان بولسہ یعنی بیرار باربار یاتیلگان خلوت صحیحہ قیلغان بولسہ اول خاتون نینگ بوتون مہری ایر نینگ ذمہ سیغہ لازم بولور خاتون اوزی کچماسہ ہرگز ساقط بولماس اگر ایر خاتون مہر مقرر قیلغاندین کیین ہمہ بیرار نرسہ غہ راضی بولوشسہ یعنی خاتون بیر مقدارنی کچیہ یا ایر بیر مقدار زیادہ قیلسہ باک یوق دور لیکن

خاتون مقرر مہردین زیادہ طلب قیلسہ یا ایر مقرر مہردین کم بیرسہ البتہ نا جائز دور ف۴ آزاد خاتون آلمغہ قدرتی تیمگان یا نفقہ سیدین عاجز بولغان آدم بیر آز مسلمان چوری ایلہ نکاح قیلسہ بولور چونکہ مہرلاری کم و نفقہ سی آز بولور آزاد خاتون آلشغہ قادر کیشی اوچون چوری ایلہ نکاح قیلماق امام شافعی مذہب لاریدہ حرام دور و امام ابو حنیفہ مذہب لاریدہ مکروہ تنزیہی دور آزاد خاتونی بار آدم غہ چوری ایلہ نکاح بالکل حرام لاردین قاشلارندہ حرام دور زنا غہ واقع بولوشدین خوف بولغاندہ صبر قیلیو تستہ یخشی راقدور و غلام و چوری اوچون زنا سزاسی ہر حالدہ ایلیک درہ دور ۔

ف۱ انسان غمگز دربیبا قیلغان پروردگاری اینگ حالیغہ مطابق ینگیل وآسان احکاملارنے مشروع قیلغاندور تاکہ انسان نے تحمل دین عاجز قالماسون داوشال حکیم خدا تمام مسلمانلارغہ حکم بیرورکہ بیر بیرلارین مال لارین ناحق یماسونلار بلکہ مشروع تجارت ایلہ تناول قیلسونلار وهم بیر بیرلارین قاتلارین توکماسونلار ایدی اوشبو حکمنی ایشتیب وبیلیب توروب

وَاللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يَّتُوْبَ عَلَيْكُمْ ۣ وَيُرِيْدُ الَّذِيْنَ يَتَّبِعُوْنَ الشَّهَوٰتِ

واللہ تعالیٰ خواہلار کہ سیزلارغہ مہربانلیک قیلسون وا اولارکہ شہوت آرقہ سیدین یورور لار الارخواہلایدورلار کہ

اَنْ تَمِيْلُوْا مَيْلًا عَظِيْمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّخَفِّفَ عَنْكُمْ ۚ وَخُلِقَ

سیزلار توغری یولدین اوزاقلیقیب کیتسنگیزلار اللہ تعالیٰ خواہلار کہ سیزلاردین یوکنی ینگیل قیلسون چونکہ انسان

الْاِنْسَانُ ضَعِيْفًا ﴿٢٨﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَاْكُلُوْٓا اَمْوَالَكُمْ

کمزور یراتیلغاندور ای مؤمنلار سیزلار اوزارا بیر بیرلارینگیزنینگ مال لارین

بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ ۣ

ناحق ییمنگ لار مگر اوزارا تالار ینگیز ده راضی بولوشوب قیلغان تجارت بولسہ باک یوق

وَلَا تَقْتُلُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيْمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَّفْعَلْ

و بیر بیرلارینگیزنے اولدورمنگ لار البتہ اللہ تعالیٰ سیزلارغہ مہرباندور دیکیم کہ ہردیدین آشوب

ذٰلِكَ عُدْوَانًا وَّظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيْهِ نَارًا ۭ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَي

وظلم قیلوب بو ایشنی قیلسہ عنقریب بیزانی اوت غہ سالورمیز وبو نرسہ اللہ تعالے

اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوْا كَبَاۗىِٕرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ

غہ آساندور ف۲ اگر سیزلار سیزلارنے اندین منع قیلینغان کتہ گناہ لاردین سقلانسنگیزلار سیزلاردین

سَيِّاٰتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُّدْخَلًا كَرِيْمًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ

کیچیک گناہلارینگیزنے محو قیلورمیز وسیزلارنے معزز بیر مقام غہ داخل قیلورمیز ف۳ وہوس قیلمنگ الارنی اولارغہ کہ اللہ تعالیٰ اینینگ

اللّٰهُ بِهٖ بَعْضَكُمْ عَلٰي بَعْضٍ ۭ لِلرِّجَالِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوْا ۭ

بعضلارینگیزنے بعض لارینگیز دین آرتوق قیلغاندور ایرلارغہ اوز اعمال لار بدین حصہ باردور

وَلِلنِّسَاۗءِ نَصِيْبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ ۭ وَسْــَٔـلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِهٖ ۭ اِنَّ

وخاتونلارغہ اوز اعمال لاریدین حصہ باردور اللہ تعالیٰ دین اینینگ کرمین طلب قیلینگ لار البتہ

اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ

اللہ تعالیٰ ہر نرسہ نے بیلگوچی ذاتدور ف۴ وہر بیر آدم اوچون بیز وارثلار تعیین قیلغاندورمیز آتہ آنہ

الْوَالِدٰنِ وَالْاَقْرَبُوْنَ ۭ وَالَّذِيْنَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوْهُمْ

وقرینداشلار قالدورغان مال غہ واولارکہ الارایلہ سیزلار عہد وپیمان قیلغاندور سیزلار الارنینگ

ع ٥ ٤ نَصِيْبَهُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدًا ﴿٣٣﴾ اَلرِّجَالُ قَوّٰمُوْنَ

حصہ لارین الارغہ بیرینگ لار البتہ اللہ تعالیٰ ہر نرسہ غہ واقف دور ف۵ ایرلار خاتونلارغہ

ہر کیم خلاف قیلسہ شونداغ نافرمان وسرکش بندہ غہ سزا بیرمک مشکل ایمسدور بلکہ نہایتدہ آساندور ف۲ یعنی قیسے بیر بولک گناہنے بے باقیلوب بیپار تشدین اوز لارینگیزنے سقلاسنگیز لار بیز سیزلارنینگ اوشال گناہ غہ مرتکب بولمک اوچون قیلغان گناہلارینگیزنے عفو ایتورمیز بومقام دہ اوشبو آیت وسورہ نجم دہ الذین یجتنبون کبائر الاثم والفواحش الا اللمم آیتی ہرایکیسے نینگ مال ومضمونے بیر دور یعنی آیتلار دہ گی سیئات ولمم نینگ معنی لاری مستقل علاحدہ بیر گناہ ایمس بلکہ قیسے بیر بولک گناہ غہ وسیلہ بولغان گناہلار دور مثلاً بیر کیشے زنا غہ ارادہ قیلسہ کوزی ایلہ نظر قیلور وتیلے ایلہ سوزلاشور وقیلے ایلہ ایشنے آرزو قیلور وخواہلار واندامی اولی ارزونے راست قیلور یا یلغان قیلور اگر بیر مؤمن کوروب توروب وسوزلاشوب توروب ونفسے خواہش قیلوب توروب خدادین قورقوب اوشال ایشنے قیلماسا توبسہ شول احتنابین برکتیدین کورمک وتیلین ونفسین گناہلاریغہ اوشبو آیتلار مضمونلاریچہ اللہ تعالیٰ عفو ایتور چونکہ اول آدم زنا غہ مرتکب بولغان صورتدہ نظری علاحدہ زنا وسوزی علاحدہ زنا وخواہشے علاحدہ زنا حساب قیلینور ایردی ف۳ یعنی اللہ تعالیٰ بیر ارکیشے نے قیسے بیر فضیلت دہ آرتوق قیلغان بولسہ باشقہ لار انگا حرص وہوس قیلماسون چونکہ اندین بیر بیر لاری غہ حسد معاملہ سی ودشمنلیک واقعہ سی توغولور وہم اللہ تعالیٰ نینگ حکمتی غہ مخالفت قیلینغان بولور اینگ اورنیغہ بخشے عمل لارنے قیلونینگ جزاسیمین بلکہ پروردگاری دین استحقاق دین زیادہ سیمین طلب قیلونسہ اولوغ بولور اللہ تعالیٰ ایرلارغہ ہم خاتونلارغہ ہم عمل لاری اوچون حصہ مقرر قیلغاندور ف۴ عہد وپیمان قیلونغان ذاتلار یعنی اول ذاتلارکہ اوزلاری خویش وقریب ایمسدورلار لیکن اوزارا برادر توتونغان ذاتلار وکہ اولار ابتداء اسلام دہ بیر موچہ ذاتلار بیکہ بیر مسلمان بولغان ایردیلار الارنینگ اقربالاری کافر ایردیلار اول وقتدہ نبی کریم صلعم ایکے ایکے نفرنے بیر بیرلاریغہ برادر قیلوب قویوب ایردیلار شول برادرلار بیر بیرلاریدین میراث آلور ایردیلار وقتیکہ الارنینگ اقربالاری مسلمان بولدیلار میراث اقربالارغہ اوتدی وبو برادرلار اوچون بخشے معاملہ دہ بولمک حکمی قالدی ÷.

ف ١ بیرصحابیه خاتون ادزایرلارلیغه کوب نافرمانلیک قیلوب ایمه دیلارایرلاری ادب بیرمک قصد بیده بیرشپلتی اوردیلارکیین اول خاتون آته لاریغه ایرلاریدین
فریاد قیلدیلار آته لاری رسول اکرم خدمتلاریغه کیلوب احوال نے بیان قیلدیلار حضرت رسول ایریدین انتقام آلمکغه بویوردیلار حکملاری اجرا قیلونمای تورد ب بو آیت
نازل بولدی سید عالم صلعم دیدیلار
کہ بیز بیرنرسہ نے خواهلاب ایردوک
الله تعالی باشقہ نرسہ خواهشیغہ موافق
کیلمادی ایدی الله تعالی نے
حکمین اجرا قیلونسون اول تمام
چیزنینگ اوزی بیدورلیکی ایرلار
ایکی وجہ ایله خاتونلاردین آرتوقدور
بیرکی وجہ شوکہ ایرلار علم وعمل
ده الاردین آرتوقدورلار
بوخداداد فضیلت دور ایکنچی ایرلار
خاتونلارغه مهر ونفقہ بیرور ومهر
یرضرورت لاردین تابتین قیلورلار
لاربوکسبی فضیلتلاردور پس
خاتونلارغه لازم دورکه ایرلارین
حکملاریغه خلاف ایتمسونلار نیکتہ
خاتون ایرلیغه اطاعتده بولور و
خداوندکریم حکمیغه موافق ایری
یوق وقتده هم انینگ رضاسی
بویونچہ اوزغوتین وایرمالین حفاظت
قیلور بولار خصوصنده هیچ بیر
قسم خیانت قیلمس اگرمبادا
قیسی بیرخاتون اوزایرلیغه
سرکشلیک قیلسه ایراوچون
ارشادالهی شولدورکہ اول تیلی
ایله تورشوندورب نصیحت قیلسون
مونگا تورشونماسه یانیشدہ
علاحدہ یاتسون لیکن اوستال
اویده ومونگا هم قناعت قیلماسه
اول حالده شوندا اغ اورسون
کہ اوردش نشانی قالماسون
وسونگی سیناسون داگرخاتون
بواوچ قسم اصلاح ایله توزالوب
قالسه وایرلیغه اطاعت قیلوب
کیتسه ایرغه حکم شولدورکہ
خاتون نے عیبدار قیلمک اوچون بهانه آختارمسون
ف ٢ نیچه مسلمانلار بیر
ایرد خاتون ادرتالاریده حقیقت نے سیزسه لار وبیلسه لارکہ
الارادوزلاری بوتزاعنی حل
فیله آلماسلار اول حالده هر ایکی طرفدین حکم تعیین ایتوب نزاعنی کورتارسونلار حکم لار نیت لاری اصلاحده بولسه ان شاء الله صلاح بولور

عَلَى النِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ اللّٰهُ بَعۡضَهُمۡ عَلٰى بَعۡضٍ وَّبِمَآ اَنۡفَقُوۡا
حاکم دورلار شونینگ اوچون کہ الله تعالی بعض لارین بعض لاریدین آرتوق قیلغاندور وشونینگ اوچون کہ ایرلار مال لارین
مِنۡ اَمۡوَالِهِمۡ‌ ؕ فَالصّٰلِحٰتُ قٰنِتٰتٌ حٰفِظٰتٌ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ اللّٰهُ‌ ؕ
خرج قیلغاندورلار اول خاتونلار یخشی دورلار ایرلاریغه اطاعت قیلورلار ایرلاری یوق وقتده خدا حفاظتی ایله الارحقلارین سقلارلار
وَالّٰتِىۡ تَخَافُوۡنَ نُشُوۡزَهُنَّ فَعِظُوۡهُنَّ وَاهۡجُرُوۡهُنَّ فِى الۡمَضَاجِعِ
واول خاتونلار کہ الارنینگ سرکشلیک لاریدین قورقورسیز لار الارغه نصیحت قیلینگ لار وعلاحده قیلینگ لاریاتیش ده
وَاضۡرِبُوۡهُنَّ‌ ۚ فَاِنۡ اَطَعۡنَكُمۡ فَلَا تَبۡغُوۡا عَلَيۡهِنَّ سَبِيۡلًا ‌ؕ اِنَّ اللّٰهَ
وادورنگ لار کیین اطاعت قیلوشه سیزلارغه الارنے عیبدار قیلمک اوچون بهانه اختار منگ لار البته الله تعالی
كَانَ عَلِيًّا كَبِيۡرًا ﴿۳۴﴾ وَاِنۡ خِفۡتُمۡ شِقَاقَ بَيۡنِهِمَا فَابۡعَثُوۡا حَكَمًا
بلند واولوغ ذاتدور ف ٢ واگر سیزلار ایر وخاتون اورتالارین بوزولوشیدین قورقسنگیز لار اول ایرخاندانیدین بیرعادل
مِّنۡ اَهۡلِهٖ وَحَكَمًا مِّنۡ اَهۡلِهَا ۚ اِنۡ يُّرِيۡدَاۤ اِصۡلَاحًا يُّوَفِّـقِ اللّٰهُ
کیشنے وخاتون خاندانیدین بیرعادل کیشنے مقرر قیلینگ لار اگر بولار اصلاحنی خواهلاسه لار الله تعالی الار اورتالاریده
بَيۡنَهُمَا ‌ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلِيۡمًا خَبِيۡرًا ﴿۳۵﴾ وَاعۡبُدُوا اللّٰهَ وَلَا تُشۡرِكُوۡا
موافقت پیدا قیلور البته الله تعالی بیلگوچی خبردار دور ف ٣ دعبادت قیلینگ لار الله تعالی غه دشریک قیلمنگ لار
بِهٖ شَيۡـئًـا‌ ؕ وَّبِالۡوَالِدَيۡنِ اِحۡسَانًا وَّبِذِى الۡقُرۡبٰى وَالۡيَتٰمٰى
انگا هیچ بیرنرسه نے ویخشی لیک قیلینگ لار آته آنه لارینگیزغه دقرینداشلارینگیزغه ویتیم لارغه
وَالۡمَسٰكِيۡنِ وَالۡجَـارِ ذِى الۡقُرۡبٰى وَالۡجَـارِ الۡجُـنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالۡجَـنۡۢبِ
دمحتاجلارغه ویقین قوشنےغه ف ٣ د بیگانه قوشنےغه و همنشین غه
وَابۡنِ السَّبِيۡلِ ۙ وَمَا مَلَـكَتۡ اَيۡمَانُكُمۡ‌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ مَنۡ كَانَ
ومسافرغه وتصرفلارینگیزده بولغان غلام لارینگیزغه البته الله تعالی یخشی کورماس تکبر قیلغوچی
مُخۡتَالًا فَخُوۡرَا ۙ‏ ﴿۳۶﴾ اۨلَّذِيۡنَ يَبۡخَلُوۡنَ وَيَاۡمُرُوۡنَ النَّاسَ بِالۡبُخۡلِ
ومختانلغوچی نے اول آدملارنے کہ اوزلاری بخیل لیک قیلورلار وباشقہ آدملارغه هم بخیل لیکنی تعلیم بیرورلار
وَيَكۡتُمُوۡنَ مَاۤ اٰتٰٮهُمُ اللّٰهُ مِنۡ فَضۡلِهٖ‌ ؕ وَاَعۡتَدۡنَا لِلۡكٰفِرِيۡنَ عَذَابًا
دالله تعالی اوزکرمی ایله الارغه بیرگان مال نے یاشیرورلار وبیز تیارلاب قویغاندورمیز کافرلار اوچون خوار قیلغوچی
مُّهِيۡنًا ۚ‏ ﴿۳۷﴾ وَالَّذِيۡنَ يُنۡفِقُوۡنَ اَمۡوَالَهُمۡ رِئَآءَ النَّاسِ
عذاب نے داول آدملارکہ خرج قیلورلار مال لارینی خلقغه کورساتمک اوچون

ف ٣ یقین قوشنے نسب ده یقین قوشنے دور یا اوی یقین قوشنے دور اگر نسب یقینلیک مراد بولسه جار جنب اجنبی بولور واگر اوی یقین مراد بولسه جار جنب
اوییه اوزاق قوشنے بولور وهمنشین حکمی غه سفر یولداشی داخل ده شریک دسبق ده شریک لارهم داخل دور الله تعالی خودپسند لارنے سویماس ❖ ❖

ف١ الله تعالیٰ یولیده احسان قیلماسلیک نه قدر یمان بولسه خلق کورسون دیب احسان قیلمک هم شول قدر یمان دور ف٢ یعنے قیامت کونی هر امت و هر قوم

وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطٰنُ لَهُ قَرِينًا

وایمان کیلتور ماسلار الله تعالیٰ غه ونه قیامت کونی غه وکیمی کہ شیطان انگا همراه بولسه

فَسَآءَ قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ اٰمَنُوا بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ

پس اول کوپ یمان همراه دور ف١ والارغه نیمه نقصان بولور ایردی اگر الار الله تعالیٰ غه وقیامت کونیغه ایمان کیلتورسه لار

وَاَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ وَكَانَ اللّٰهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ

والله تعالیٰ بیرگان مالدین خرج قیلسه لار والله تعالیٰ الارنے یخشے بیلور بے شک الله تعالیٰ بیر کیشیے نینگ حقی نی

مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَاِنْ تَكُ حَسَنَةً يُضٰعِفْهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ

ذره چه هم نقصان بیرماس داگر یخشیلیک بولسه انی ایکے برابر قیلوب بیرور واوز طرفیدین

اَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ اِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا

کته ثواب بیرور ایمدی اولکون نیمه حالت پیدا بولور دقتیکه بیز چاقیرور میز هر امتدین گواه دکیلتور ورمیز

بِكَ عَلٰى هٰٓؤُلَآءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا

سیزنی الارغه گواه قیلوب ف٢ اولکون کافر بولگان لار و رسول غه عاصے بولغانلار

الرَّسُولَ لَوْ تُسَوّٰى بِهِمُ الْاَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللّٰهَ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾

آرزو قیلور لار کہ یر بیله برابر بولوب کیتسه لار والار هیچ بیر سوزنی الله تعالیٰ دین یاشیرا الماسلار

يٰٓاَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْتُمْ سُكٰرٰى حَتّٰى

ای ایمانلیک لار نماز غه یقین بارمنگ لار دقتی کہ سیز لار مست بولسنگیز لار تا

تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا اِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتّٰى تَغْتَسِلُوا

دیب تورگان نرسه لارینگیز اوز لارینگیز غه معلوم بولگونچه و جنب بیک حالده هم تا غسل قیلگونلارینگیزچه

وَاِنْ كُنْتُمْ مَرْضٰٓى اَوْ عَلٰى سَفَرٍ اَوْ جَآءَ اَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَآئِطِ

مگر مسافر بولسنگیز لار ف٣ واگر سیز لار خسته بولسنگیز لار یا سفرده بولسنگیز لار یا سیز لاردین بیرکیشی خلاجایدین کیلسه

اَوْ لٰمَسْتُمُ النِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَآءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا

یا خاتون لارغه یقین بارسنگیز لار کیین سیز لار سو تا بماسنگیز لار اول حالده قصد قیلینگ لار پاک تفراغ نے دانی سورکانگ لار

بِوُجُوهِكُمْ وَاَيْدِيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى

یوزلارینگیز غه دقول لارینگیز غه البته الله تعالیٰ عفو ایتکوچی مغفرت قیلیک ذاتدور ف٤ آیا کورمادینگمی اول

الَّذِينَ اُوتُوا نَصِيبًا مِنَ الْكِتٰبِ يَشْتَرُونَ الضَّلٰلَةَ وَيُرِيدُونَ

جماعه نے کہ الارغه کتاب دین حصه بیریلگان دور الار ساتوب المقده لار گمراهلیکنی و خواهلار لار کہ

دین الار نینگ احوال لارین بیان قیلمک اوچون گواه علاه جا تربلور و اول گواه لار هر امت نینگ پیغمبری بولور لار یا صالح لاری وتابعد لاری او چون جناب سرورکائنات صلعم نے حاضر قیلور لار و اول جناب شهادت لاری ایله یاشقه پیغمبر لار شهادت لاری مستحکم بولور و شاه کون کافر لار حال لاری نہایتده یمان بولور و الار آرزو قیلور لار کہ کاشکے بیز هم کومولغانده تفراغ بولوب کیتسه لار ایردی دیو خطرناک حال لارنے کورماسه لار ایردی لیکن بو آرزو لار نفع قیلماس و هیچ بیر راز نے الله تعالیٰ دین یاشیرا آلماس لار

ع ٩ ٦ ٣ وقف النبی علیه السلام

ف٣ بو آیت کریمه ده تمام عبادت لار اعلیٰ و افضلی بولغان نمازده ایکی نرسه غه اهتمام ایتمک غه امر بیر بلور بیری شو لکه مستلیک حالده نماز غه یقین کیلو ماسون چونکه نمازده تورگان بنده نیمه دیب تورگانین بیلیشے لازم دور مست آدم ده هوش بولماس اینگ اوچون نیمه دیب تورگانیکیین بیلماس ایکنچی جنب لیک حالده هم سقلانسون چونکه نمازده تورگان مخلوق نہایتده پاک تورمشی لازم دور جنابت ناپاکلیک

بیر حالدور لهذا نماز گذار اوچون هوشیار و پاکیزه تورمک همیشه ضرور دور دیو ایکی نرسه غه بیوک اهتمام مطلوب دور مگر مسافر ده بولغان جنب غسل اورنیغه تیمم قیلسه هم بولور ف٤ تیمم سونینگ استعمالیدین عاجز بولغان خسته اوچون رسوتا بماغان مسافر اوچون و سوتے تاپسه هم استعمال قیلغانده قشنه لیک خوفی بولغان مسافر اوچون درست و ر دور طریقه سے یه بیر مسلمانغه معلوم دور ⁘

ان تضلوا السبيل ﴿٤٤﴾ والله اعلم باعدائكم وكفى بالله وليا

سیز لار هم یولدین آزسنگیز لار . والله تعالی یخشی بیلور سیز لارنینگ دشمن لارینگیزنی وکفایه قیلور الله تعالی حمایت ایچون

وكفى بالله نصيرا ﴿٤٥﴾ من الذين هادوا يحرفون الكلم

وکفایه قیلور مدد الله تعالی مدد اوچون یهود لاردین بعضی لاری بار که کلمه لارنی اوز جایلاریدین

عن مواضعه ويقولون سمعنا وعصينا واسمع غير مسمع

اوزگارتورلار دیرلار بیز لار ایشتیدوک واطاعت قیلمدوک و (دیرلار) ایشیت ایشتیدیرلیگان حالده

وراعنا ليا بالسنتهم وطعنا في الدين ولو انهم قالوا سمعنا

ف۱ دیرلار راعنا تیل لارین بوروب ودین غه طعن اوروش خیالی ایله واگر الار دیسه لار ایردی که بیز ایشتیدوک

واطعنا واسمع وانظرنا لكان خيرا لهم واقوم ولكن لعنهم

واطاعت قیلدوک و سیز ایشتنگ دبیز گا باقینگ (موندا غ دیمک) الارحقلارنده یخشی بولور ایردی ودرست بولور ایردی ولیکن الارنینگ

الله بكفرهم فلا يؤمنون الا قليلا ﴿٤٦﴾ يايها الذين اوتوا الكتب

کفرلاریدین الله تعالی الارغه لعنت قیلدی ایدی الاردین کم آدم ایمان کیلتورور ف۲ ای کتابی جماعه

امنوا بما نزلنا مصدقا لما معكم من قبل ان نطمس

بیز توشورگان نرسه غه ایمان کیلتورونگ لار که تصدیق ایتور سیزلارده گی کتابنی بیرقنچه یوزلارنی تیکیلاب

وجوها فنردها على ادبارها او نلعنهم كما لعنا اصحب

آرقه طرفیغه قایتارشیمزدین اول یا که شنبه کون ایگالاریغه لعنت قیلغانیمزکبی الارغه هم لعنت

السبت وكان امر الله مفعولا ﴿٤٧﴾ ان الله لا يغفر ان يشرك

قیلشیمزدین اول و الله تعالی نینگ حکمی البته بولور البته الله تعالی اول گناه نی کیچماس که انگا باشقه نی شریک

به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء ومن يشرك بالله فقد

قیلونسه و شرکدین باشقه گناه نی خواهلاگان بنده سیدین کیچرور و کیمکی که الله تعالی غه شریک پیدا قیلور اول آدم

افترى اثما عظيما ﴿٤٨﴾ الم تر الى الذين يزكون انفسهم

کوب کته گناه قیلغان بولور آیا سن اول آدم لارنی کورمادینگمی که اوز لارین پاک کورساتور لار

بل الله يزكي من يشاء ولا يظلمون فتيلا ﴿٤٩﴾ انظر كيف

بلکه الله تعالی خواهلاگان بنده سینی پاک قیلور والارغه ایپ برابر یده ظلم قیلینماس باقینگیز الارالله تعالی غه

يفترون على الله الكذب وكفى به اثما مبينا ﴿٥٠﴾ الم تر

تهمت باغلاشورلار و شول نرسه اوزی روشن گنهکار بولماق اوچون کفایه دور درست آیا سن اول جماعه نی

ع ٨ ٤

ف۱ پروردگار مهربان بو آیت کریمه ده یهودلارغه تابع لاریدین مسلمانلارنی آگاه قیلور دالارغه اوخشاماقدین منع ایتور الار تورات نی تلاوت قیلورلار و عمل دین محروم دورلار قچان رسول اکرم صلعم الارغه احکام الهیه نی بیان قیلسه لار ظاهرده بیز ایشتیدوک دیسه لار هم آهسته ایکیلانیدو قبول قیلمدوک دیرلار ده اوزلاری حضرت پیغمبر علیه السلام غه خطاب قیلسه لار دیرلار که ایشیت ایشتیدیرلیگان حالده بو لفظ ایکی احتمال لیک لفظ دور یعنی موندین دعا رخیر و تعظیم اراده قیلونسه هم بولور و دعای بد و تحقیر قصد قیلسه هم بولور و الار نینگ مقصودلاری غالبا تحقیر ایردی ظاهری معنی سی سن همیشه غالب و معزز تورغیگان بولسه هم الار موندین کر بول دیگان معنی نی آلور لار

ف۲ یوزنی تیکیلاماک اندگی کوز و بوروندن کا غیر لارنی یوق قیلوب تخته کبی سیلیق قیلوب قویماک دور آرقه غه قایتارماک یعنی یوز سینی آرقه طرفیغه اوگوروب بیک بولدی اصحاب السبت واقعه سی

اعراف سوره سیده ذکر قیلونور ف۳ یهودلار بودقدر رسوالیک الارده بولوب توروب اوزلارین پاکیزه بیرجماعت دور بیز دیب دعوا قیلور لار حتی اوزلارنی ابنا الله و احباء الله دیب نسبت بیرورلار بو دعوا لاری الله تعالی حقنده یوق نرسه نی یلغان بیان قیلمکدور بو جاهل نینگ آچیق نافرمان ایکانلیکی اوچون شول افترا لاری اوزی کافی دور

اِلَى الَّذِيْنَ اُوْتُوْا نَصِيْبًا مِّنَ الْكِتٰبِ يُؤْمِنُوْنَ بِالْجِبْتِ
كورمادينگمی كه الارغه كتابدين حصه بيريلگاندور الاربت غه و شيطان غه
وَالطَّاغُوْتِ وَيَقُوْلُوْنَ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا هٰٓؤُلَآءِ اَهْدٰى
ايمان كيلتوره دورلار وكافرلارغه ديرلار كه بو جماعه ايمان كيلتورگان ذاتلاردين
مِنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَبِيْلًا ﴿٥١﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ ط
هدايت ده آرتوق راغ دورلار انه شولار دورلار اول جماعه كه الله تعالیٰ الارغه لعنت قيلغاندور
وَمَنْ يَّلْعَنِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ نَصِيْرًا ﴿٥٢﴾ اَمْ لَهُمْ نَصِيْبٌ
دكيمغه كه الله تعالیٰ لعنت قيلورسن انگا مددگار تاپماس سن ف١ آيا الارنينگ سلطنتده حصه لاری باردور مو
مِّنَ الْمُلْكِ فَاِذًا لَّا يُؤْتُوْنَ النَّاسَ نَقِيْرًا ﴿٥٣﴾ اَمْ يَحْسُدُوْنَ
پس انداغ بولسه بولار آدملارغه كنجد برابر بير نرسه بيرماس لار ف٢ ياكه الار آدملارغه حسد
النَّاسَ عَلٰى مَآ اٰتٰهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ ج فَقَدْ اٰتَيْنَآ اٰلَ اِبْرٰهِيْمَ
قيلورلارمی الله تعالی اوز كرمی ايله الارغه بيرگان نرسه اوچون بيز تحقيق بيردوك ابراهيم اولاديغه
الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَاٰتَيْنٰهُمْ مُّلْكًا عَظِيْمًا ﴿٥٤﴾ فَمِنْهُمْ مَّنْ
كتاب نی وحكمت نی وبيردوك بيز الارغه بيوك پادشاه لیكنی پس الاردين بعضيلاری
اٰمَنَ بِهٖ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ ط وَكَفٰى بِجَهَنَّمَ سَعِيْرًا ﴿٥٥﴾
اول كتابغه ايمان كيلتوردیلار وبعضيلاری اندين يوز اوگوردیلار وكفايه قيلور دوزخ نينگ الانگه‌لیک اوتی
اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِنَا سَوْفَ نُصْلِيْهِمْ نَارًا ط كُلَّمَا
تحقيق اول آدملار كه انكار قيلديلار بيزنينگ آيتلاريميزغه عنقريب بيز الارنی اوتغه سالورميز هر بار كه پيشلادی
نَضِجَتْ جُلُوْدُهُمْ بَدَّلْنٰهُمْ جُلُوْدًا غَيْرَهَا لِيَذُوْقُوا
تمام پاييب كتيسه الارنی اندين باشقه پوستلارنی اورنيغه بيردورميز تاكه الار هميشه عذاب
الْعَذَابَ ط اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿٥٦﴾ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
چيكيب تورسونلار البته الله تعالیٰ زبردست حكمتلیک ذاتدور واول ذاتلار كه ايمان كيلتوردیلار
وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ
وياخشی عمل لار قيلديلار الارنی بيز عنقريب شونداغ باغلارگا داخل قيلورميز كه آستلاريدين اريقلار آقوب توردورلار
خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ط لَهُمْ فِيْهَآ اَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ ز وَّنُدْخِلُهُمْ
انده هميشه هميشه قالورلار باردورلار اوچون انده پاكيزه خاتونلار وداخل قيلورميز بيز الارنی

ف١ يهودلار وقتيكه حضرت رسول اكرم صلعم حقلاريده عداوتلاری ياده بولوب ايردی مكه مشركلاری ايله اتفاق قيلديلار والار خاطرلارين رعايه ايتوب بتلارين تعظيم ايتديلار وشيطان نی خرسند قيلوب ديديلار كه مشركلار نينگ دين لاری مسلمانلار دين لاريدين يخشی راغدور. بو نفاق لار نينگ اسلام غه حسدلاريدين ايرديكه اوچون يهودده گی رياست بوكون مسلمانلارغه اوتوب كيتدی منه شو قباحتلارين شامتی دين الله تعالی الارنی لعنتی غه دوچار ايتدی ايدی الارا هيچ نه دنياده ونه آخرتده مددگار بولمس.

ف٢ يهودلار نينگ بيهوده دعوالاريدين بيری بو ايرديكه حقيقتده دنيا سلطنتی يهودلارنينگ خاص اوز حقلاريدور باشقه لارانگا حقدار بولسه لار هم بيرنيچه كون دين كيين ينه يهودلارغه اوتورالارنينگ بو باطل دعوالاريغه جواب اورنيده الله تعالی بو آيتنی نازل قيلوبدور يعنی سلطنتده حصه لاری بولسه ايردی باشقه انسانلارغه اندک بير نرسه نی

هم بيرماس ايرديلار سلطنت الله تعالیٰ نينگ اختياريده دور خواهلاگان بنده لاريغه بيرا آلور هيچكيم انگا مخالفت قيلا آلماس قرآن كريم نينگ بو بيلگی نه قدر راست بياندور كه يهودلار حاضرگی عصرده هم اوستال قديم عقيده لاريده قائم دورلار بوتون دنيا حكومتلاردين اوز تصرف لاريغه آلماقچی دورلار شول خيال فاسدلاريغه ادزلاريغه فلسطين نی مركز قيلوب آلديلار جناب حق اسلام دولتلاريغه وزعمالاريغه احساس واتفاق عطا قيلسون تاكه تيزدين چاره كوروشوب قرآن كريم اخبارين

ف بیودلارده شول عادت بار ایردیکه بتخفہ لارنینگ امانتلاریغہ خیانت قیلور ایردیلار وادملار اورتالاریدہ برافو قیلیلیجی بولسہ لار رشوت بیہ یکان طرفغہ مائل بولوب عمل قہ
خلاف قیلور ایردیلار پروردگار فرمان کریم وا سطلاری ایلہ مسلمانلارنے شول یمان خصلتلاردین منع قیلور روانیده کیلور بودرکہ مکہ معظمہ فتح قیلو نغان کونے سید عالم صلعم

ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ

قالین سایہ غہ تحقیق اللہ تعالیٰ امر بیرور سیزلارغہ کہ امانتلارنے اوز ایگا لاریغہ

أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ ۚ

ینلوزونگ لار وقچان آدملار اورتالاریده حکم قیلسنگیز لار عدالت ایلہ حکم قیلینگ لار

إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾

البتہ اللہ تعالیٰ سیزلارغہ بخشے نصیحت قیلور بیشک اللہ تعالیٰ ایشتیگوچی کورگوچی ذاتدور

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي

ف۱ ای ایمانلیک بنده لار اطاعت قیلینگ لار اللہ تعالیٰ غہ واطاعت قیلینگ لار رسولغہ واوزلارنگیزدین بولـ

الْأَمْرِ مِنْكُمْ ۖ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ

حاکم لارغہ ف۲ پس اگر اوزارا بیر نرسہ ده جنجال قیلوب قالسنگیز لار اول نرسہ نے اللہ تعالیٰ غہ ۔ول عرض قیلینگ لار

وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ

اگر سیزلار اللہ تعالیٰ غہ وقیامت کونیغہ ایشانسنگیز لار ان شول نرسہ

ع ۸ ۹ ۵ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ

یخشے دور وعاقبتی خیر دور ف۳ آیا بیر اول جماعہ نے کورمادینگیزمی کہ دعوی قیلورلار سیزغہ توشوردلگان

آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ

کتابغہ وسیزدین اول توشورولگان کتابغہ ایمان کیلتور دوک دیب الار خواهلارلار کہ اوز محاکمہ لارین

يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ

شیطان حضوریغہ آلوب بارسونلار حال بو کہ الارغہ حکم بیریلگاندور کہ انگا ایشانماسونلار

وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ

وشیطان خواهلار کہ سیزلارنے آزدروب اوزاقغہ تاشلاسون وقچان الارغہ دیلیسہ کہ

لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ

کیلینگ لار اللہ تعالیٰ توشورگان نرسہ طرفیغہ ورسول طرفیغہ کوردینگیز منافق لارنے

يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ

کہ سیزدین یوزلارین اوگورورلار پس نیچوک دوراول زمانکہ الارغہ ایلگاری قیلوب

بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا

اوتکان اعماللارین سببیدین بیر مصیبت یتیسہ کیین الار سیزنینگ حضوریغیزغہ اللہ تعالیٰ نامی ایلہ قسم ایچکان حال لاریدہ کیلسہ لار کہ بیز فقط یخشیلیک

خانہ کعبہ ایچیلاریغہ کیرمکچی بولدیلار عثمان بن طلحہ کلیددار ایردی کلیدنے بیرمادی حضرت علی کرم اللہ وجہہ تولیدین کلیدنے تارتوب آلوب دروازہ نے آچوب بیردیلار جناب رسول اکرم صلعم داخلہ دین فارغ بولوب چیقوب ایردیلار عم معظم لاری سیدنا عباس عرض قیلدیلار کہ بو کلیدنے منگا مرحمت قیلسہ بولار شول واقعہ اوستیدہ بو آیت شریفہ نازل بولار فی الحال سید عالم صلعم کلیدنے عثمان بن طلحہ غہ تابشوردیلار ف۱ بو آیت بیدہ گی آیندہ پروردگار حاکم لارغہ عدل ایلہ حکم قیلمک او چون امر بیردیب ایردی . بو آیت کریمہ ایلہ باشقہ لارغہ حکم قیلورکہ لار حاکم لارغہ اطاعتدہ بولسونلار لیکن شول شرط ایلہ کہ حاکم لار اوزلاری حکم حق غہ اطاعتدہ بولسہ لار ف۲ اگر سیزلار ایلہ حاکم لار اورتالارینگیزدہ اختلاف پیدا بولسہ اول حالدہ قرآن کریم وسنت نبویہ غہ مراجعت ایتوسون اگر حاکم لار حکملاری حقیقتدہ کتاب اللہ وسنت رسول اللہ غہ موافق بولسہ انگا اطاعت قیلونسون و مخالفتی ترک ایتولسون اگر بیرایکی طرف اللہ تعالیٰ غہ وقیامت کونیغہ ایمان لاری بولسہ ومسئلہ اگر ایکی مسلمان اورتالاریندہ خصومت پیدا بولوب بیرلاری دلیسہ کہ یور شریعت محکمہ سیغہ باروب مسئلہ نے حل قیلوریز ایکنچی سے دلیسہ کہ ین شریعتنی بیلماسمن و شریعتلیک اشنیم یوقدور اول البتہ کافر بولور ف۳ مدینہ مطہرہ دہ بیر یہودی وبیر منافق اورتالاریندہ نزاع پیدا بولدی یہودی راست بولغانیکے اوچون حکم قیلدورمک قصدیدہ رسول اللہ صلعم قاشلاریغہ بارالوک دیدی ومنافق یہودلار عالم وسردارلاری بولغان کعب بن اشرف قاشیغہ بارالوک دیدی آخر ایکی لاری رسالت پناہ صلعم حضور لاریغہ باردیلار اول جناب یہودی فائدہ سیغہ حکم قیلدیلار منافق راضی بولمای حضرت عمر رضی قاشلاریغہ آلوب باردی اول جناب واقعہ نے تفصیلی ایلہ ایشتیب بیلار و منافق

نینگ رسول اللہ حکملاریغہ راضی بولماغانین بیلہ بیلارکیین ادنشال یرده منافق نے اولدوردیلار صونگرہ انیغاس وارثی حضرت عمر تیغہ لاریغہ خون دعوی قیلدی
شول واقعہ اوستیدہ بو بیچہ آیت نازل بولدی وسیدنا عمر غہ فاروق لقبین بیریلدی رضی اللہ عنہ ۞۞

ف۱ آیت شریفہ دہ ہم یوقاریدہ گی واقعہ نینگ تمامین بیان قیلونیمی اوشال منافق نینگ حضرت عمرؓ قول لاریدہ قتل قیلونشی بیر علاحدہ مصیبت ایردی کہ امینگ نفاقی واضح یوزلیکین سزاسے ایردی ایدی بو حادثہ ادستدہ تحقیق ایتولگان سری الارنینگ ایکگی احوال لاری معلوم بولہ باشلادیکیکین الار رسول اللہ صلعم

إِلَّآ إِحْسَٰنًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ يَعْلَمُ ٱللَّهُ مَا فِى

و اتفاقلیک ارادہ قیلغان ایردوک انہ شول کدلار اوشال ذاتلار دورلار کہ اللہ تعالیٰ الارنینگ کونگل لاریدہ بار نرسہ نے

قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُل لَّهُمْ فِىٓ أَنفُسِهِمْ قَوْلًۢا

بیلور ایردی سیز الاردین یوز اوگورونگ و الارغہ نصیحت تیلینگ و شوندا غ سوز قیلینگ کہ دل لاریغہ

بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ

توششسون ف۱ و بیز بیبار مدوک ہیچ بیر پیغمبرنے مگر شونینگ اوچون کہ اللہ تعالیٰ اذنی ایلہ الارغہ اطاعت قیلونسون

وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذ ظَّلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ جَآءُوكَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟ ٱللَّهَ

و الار وقتیکہ اوز جانلاریغہ ظلم قیلوب ایردیلار سیز نینگ حضور ینگیزغہ کیلوب اللہ تعالیٰ دین مغفرت طلب قیلیسہ لار ایردی

وَٱسْتَغْفَرَ لَهُمُ ٱلرَّسُولُ لَوَجَدُوا۟ ٱللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا

و رسول ہم الار اوچون مغفرت تیلاسہ ایردی البتہ الار اللہ تعالیٰ نے کچرگوچی و رحم قیلغوچی تاپور ایردیلار پس قسم پروردگار ینگیز نینگ

وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا۟

پروردگار ینگیز نامیغہ کہ الار ہرگز مؤمن بولماسلار تا سیزنے اوز ادرتالاریدہ بولغان جنجال لاردہ حاکم بیلماسلار و سیز نینگ حکمینگیزغہ

فِىٓ أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا۟ تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّا

دل لاریدین خوشش بولماسہ لار و وانگا تسلیم ایتماسہ لار و اگر بیز الارغہ

كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ ٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ أَوِ ٱخْرُجُوا۟ مِن دِيَٰرِكُم

حکم قیلسک کہ اوز لاریگیزنے اولدرونگ لا وطانلاریگیزدین چیقیب کیتنگ لار

مَّا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ ۖ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا۟ مَا يُوعَظُونَ

بو حکم غہ الاردین کم آدم عمل قیلور ایردی و اگر الار اوز لاریغہ قیلونغان نصیحت ایلہ عمل قیلسہ لار ایردی

بِهِۦ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَإِذًا لَّءَاتَيْنَٰهُم مِّن

الارغہ اوچون بخشے بولور ایردی و دینیدہ زیادہ برقرار سقلاغوچی بولور ایردی و اول وقت بیز الارغہ البتہ بیورک

لَّدُنَّآ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَٰهُمْ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾

ثواب اوز قاشیمیزدین بیرور ایردوک ف۲ و الارنے توغری یولغہ البتہ سالور ایردوک

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ

و کیمی کہ اطاعت قیلور اللہ تعالیٰ غہ و رسول اللہ غہ پس اول ذاتلار اللہ تعالیٰ انعام قیلغان جماعہ ایلہ

عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّۦنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَٱلصَّٰلِحِينَ ۚ

بولور لار کہ الار پیغمبر لار دور لار و صدیق لار دور لار و شہید لار دور لار و صالح لار دور لار

حضور لاریغہ کیلوب اللہ تعالیٰ نامیغہ قسم لار ایچوب دیر ایردیلار کہ والله بیز لار حضرت عمرؓ نا شلاریغہ رسول اللہ حکم لاریدین نارضا بولوب باردوک بلکہ بخشی نیت ایلہ بارگان ایردوک کہ اول جناب بیزنے اصلاح قیلوب قویورلار ایردی گار حل شاہ مرحمت قیلورکہ اول جماعہ نینگ ایکگی اسرار لاری منگا معلوم دور سیز الاردین تغافل ایتینگ و الارغہ وعظ و نصیحتی دوام ایتینگ کہ واثرلیک سوز لار نے قیلوب تورونگ۔

ف۲ رب العالمین جل شانہ ارشاد قیلورکہ اوشال منافقلار وقتیکہ رسول اللہ نینگ حکم لاریدین ایستیدیلار جان و دل ایلہ قبول قیلماسلاری لازم ایردی چونکہ بیز پیغمبر لارنے شونینگ اوچون بیبار ور بیز کہ خلق حکمی ایلہ الارغہ اطاعت دہ بولسونلار لیکن بو لار اطاعت ایتمای اوز جانلاریغہ ظلم قیلدیلار ایردی ہم بولار اوز گناہ لاریغہ نادم بولوب رسول مقبول صلعم حضور لاریغہ کیلوب اللہ تعالیٰ دین گناہ لاریغہ مغفرت طلب قیلیسہ لار ایردی و رسول صلعم ہم الار

حق لاریدہ دعا قیلیسہ لار ایردی اول حالدہ البتہ اللہ تعالیٰ الارغہ رحم قیلوب توبہ لارین قبول قیلور ایردی لیکن الار موندا غ قیلما دیلار بلکہ یلغان قسم لار ایلہ اوزرلارین راست قیلمکچی دور لار موندا غ متمرد جماعہ گناہ لاری قنداغ مغفرت قیلونسون ای حبیب مکرم بیز قسم یاد قیلوب اعلان قیلور میز کہ الار ہرگز مومن و مسلمان بولماسلار وقتیکہ ہر بیر جانی و مالی دکتہ و کیچیک جنجال لاریدہ سیزنی حاکم قیلماسہ لار و قیلغان حکمینگیز دین جان و دل لاری ایلہ خوش و خرم بولماسہ لار و تمام علی الرأس والعین دیب قبول و تسلیم ایتماسہ لار و قیاس بیز الارغہ بنی اسرائیل غہ دیگان کبی اوز لارین قتل اوچون و وطن لارین ترک اوچون حکم بیر دوک بو قدر آسان امتحان لارغہ تاب تورا آلمغان جماعت اول حکم نے ہرگز بجا قیلماس ایردیلار ۰۰

ف۱ .بنی لار اول ذات لار دو رلار که الارغه الله تعالی طرفیدین دی کیلور یعنی فرشته ظاهرده کیلوب پیغام تیکوزوب کیتور وصدیق لار اول محبوب بنده لار دور لارکه
پیغمبر لارغه کیلگان پیغام واحکام غه اوز اوزلاریچه شهادت بیر ورلار وبے دلیل انبیا نور لار وشهید لار پیغمبر حکملاری اوچون جانلارین قربان قیلغوچی لار دور لار

وَحَسُنَ اُولٰٓئِكَ رَفِيْقًا ﴿۶۹﴾ ذٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰهِ ۚ وَكَفٰى بِاللّٰهِ
د بولار نه قدر یخشی رفیق لار دور لار ف۱ بو زسه الله تعالی طرفیدین احسان دور و الله تعالی کافی

ع ۱۱ ۹ ۲ عَلِيْمًا ﴿۷۰﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا خُذُوْا حِذْرَكُمْ فَانْفِرُوْا ثُبَاتٍ
بیلگوچی دور ای ایماندار لار سلاحلار ینگیزنی تولغه آلینگ لار کیبین علاحده علاحده توده بولوب

اَوِ انْفِرُوْا جَمِيْعًا ﴿۷۱﴾ وَاِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيُبَطِّئَنَّ ۚ فَاِنْ اَصَابَتْكُمْ
یاهمه لار ینگیز بیر بولوب اورو شغه چیقینگ لار دیبزلار نینگ بعضیلار ینگیز البته قصداً اورو شدین جان آلوب قاچور پس اگر سیزلار غه بیر مصیبت

مُّصِيْبَةٌ قَالَ قَدْ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيَّ اِذْ لَمْ اَكُنْ مَّعَهُمْ شَهِيْدًا ﴿۷۲﴾
یتسه دیر که خدا منگا کرم قیلدی که من الار ایله برابر ایمس ایر دیم

وَلَئِنْ اَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللّٰهِ لَيَقُوْلَنَّ كَاَنْ لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ
واگر سیزلار غه الله تعالی طرفیدین کرم بولسه البته دیر گویا سیزلار ایله انینگ اورتاسنده هیچ

وَبَيْنَهٗ مَوَدَّةٌ يّٰلَيْتَنِيْ كُنْتُ مَعَهُمْ فَاَفُوْزَ فَوْزًا عَظِيْمًا ﴿۷۳﴾
علاقه بولمگان کبی که کاشکی منهم الار ایله برابر بولسام د بیوک کامیابلیک السام ایردی دے

فَلْيُقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ الَّذِيْنَ يَشْرُوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا
پس آدملار یکه آخرت بدلیده دنیا حیاتین ساتورلار

بِالْاٰخِرَةِ ۭ وَمَنْ يُّقَاتِلْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَيُقْتَلْ اَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ
الار الله تعالی یولیده جهاد قیلسونلار و کیمکی که الله تعالی یولیده جهاد قیلور کین اولدورلور یا غالب کیلور عنقریب

نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۷۴﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
بیز اول آدم غه بیوک ثواب بیر ورمیز دنیمه بولدی سیزلار غه که الله تعالی یولیده و اول ناچار مظلوم ایرلار

وَالْمُسْتَضْعَفِيْنَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَآءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِيْنَ
و خاتون لار دیاش بالهلار خاطرلاری اوچون اورو شماس سیزلار که الار دیر لار که

يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اَخْرِجْنَا مِنْ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ اَهْلُهَا ۚ
ای بیزنینگ پروردگاریمیز بیزنی بو شهردین چیقار غیل که انینگ اهلی ظالم دور

وَاجْعَلْ لَّنَا مِنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا ۚ وَّاجْعَلْ لَّنَا مِنْ لَّدُنْكَ نَصِيْرًا ﴿۷۵﴾
و بیزلار اوچون اوز طرفینگیدین بیر حامی پیدا قیل و بیزلار اوچون اوز طرفینگیدین بیر مددگار حاضر قیل

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يُقَاتِلُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُقَاتِلُوْنَ
اول آدملار یکه مؤمن لار دور الار الله تعالی یولیده اورو شورلار و اول آدملار یکه کافر لار دور لار الار شیطان یولیده

وصالح لار اول کیشی یار میاً
دور لار که الار یخشیلیک اور
چون گنه خلق قیلو نغاندور لار
و هر بیر یان صفت دین اوز
نفس و بید نلارین تازه لاگان
دور لار بو تورت قسم جماعه
تمام مسلمان بنده لار نینگ
جواهر لاری و انعام تاپگان جماعه
دور لار و هر کیم الله و رسول الله
اطاعتلارینده بولسه اول
کیشی هم شول تورت قسم
یخشی بنده لار ایله بیر لیکده
بولور و منافقلار الار
معیت لاریدین محروم دور
ف۲ ای مسلمانلار
منافقلار نینگ احوال لاری
سیزلار غه روشن معلوم بولدی
ایمدی سیزلار اوز احتیاط
لار ینگیزنی کورینگ لار
و سلاحلار ینگیزنی قولغه
آلینگ لار کیبین موقع
اقتضاسیچه توده توده علاحده
بولوب یاهمه لار ینگیز بیر یرگه
جمع بولوب بیر لیکده دشمن
لار ایله مقابله و مقابله غه
چیقینگ لار و ایچلار ینگیزده
شونداغ آدملار هم بار دور
که الار جهاد غه چیقیشده
تأخیر قیلورلار یا تار تیلور
لار و خدا حکمیغه عمل غه تأخیر
ماسلار و دنیوی منفعتلار
نینگ انتظاریده تورور لار
الار سیزلار جهاد غه چیقیب

بیرار مصیبت غه دوچار بولسنگیزلار اول یا لمای دیرلار که الحمد بیز لار غه خدا فضل قیلوب الار ایله برابر ایمس ایردک ورنه بیزغه هم بیر بلا بولور ایردی داگر
خدا یار بولوب فتحیاب بولسنگیز لار یا غنیمت لار غه ایگا بولسنگیزلار الار سیزلار ایله مینی دعلاقه سی بولمغان کبی کویوب اچینیب دیرلار که کاشکی بیز هم مسلمانلار
ایله برابر چیقغان بولسک ایردی زمانه کبی بیوک ظفر یاب بولسک ایردی الار اوز لارین محروملیک لاریدین زیاده مسلمانلار ظفر لارغه کویوب حسد قیلورلار:

فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطٰنِ ۚ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطٰنِ

اوردوشمن لارپس سیزلار شیطان نینگ مددگارلاری ایله جهاد قیلینگ لارکه البته شیطان نینگ تدبیری

كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ

کمزور دور آیا اول آدملارنی کورمادینگمی کہ الارغہ دیلگان ایردی کہ (اوردوشمن) قول لارینگیز نی تارتینگلار

ع ۱۰/۶

وَأَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ ۚ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا

دنماز لارینگیزنی اداقیلینگ لار دزکاتلارینگیزنی بیرینگ لارکیبن قچان کہ الارغہ جہاد اوچون حکم بیریلدی الارنینگ

فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللّٰهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً ۚ

بیر جماعت آدملاردین شونداغ قورقا باشلادیلار کہ گویا خدادین قورققان کبی بلکہ اندین ہم زیادہ قورقوش

وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ ۚ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلٰى أَجَلٍ

دوایردیلار کہ ای پروردگاریمیز نہ اوچون بیز لارغہ جہادنی فرض قیلدینگ نہ اوچون بیزنی بیراز مدت کیین غہ

قَرِيبٍ ۗ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ ۚ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقٰى

قویمادینگ بیزلارغہ دینگ کہ دنیا فایدہ سی آز دور وخدادین قورققان لار اوچون آخرت یخشی راغدور

وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ

والیف برابر سیزلارغہ ظلم قیلونماس ف۱ سیزلار قیسی بیر بیردہ بولسنگیزلار اولوم سیزلارنی تاپوب آلور

وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ ۗ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ

اگرچہ سیزلار مستحکم قلعہ لار ایچندہ بولسنگیزلار ہم ف۲ واگر اول آدملارغہ بیر فائدہ حاصل بولسہ دیرلار کہ بو فائدہ

مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۚ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هٰذِهِ مِنْ عِنْدِكَ ۚ قُلْ

اللہ تعالیٰ طرفیدین دور واگر الارغہ بیر ضرر تیسہ دیرلار کہ بو ضرر (یا محمد) سیز نینگ طرفینگیزدین دور سیز الارغہ دینگ کہ

كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ۖ فَمَالِ هٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾

فائدہ وضرر ہمہ سی اللہ تعالیٰ طرفیدین دور بوجماعت غہ نیمہ بولاری کہ ہیچ بیر سوزنی توشونمایدور لار

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ۖ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ ۚ

(ای انسان) سنگا قنداغ یخشی بیر نرسہ حاصل بولسہ اللہ تعالیٰ طرفیدین پیدا بولور وقنداغ بیر یمان نرسہ پیدا بولسہ اوز نفسینگ طرفیدین پیدا بولور

وَأَرْسَلْنٰكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۚ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾ مَنْ يُطِعِ

و(ای حبیب) بیز سیزنی آدملارغہ پیغمبر قیلوب یباردوک دگواہ لیکدہ اللہ تعالیٰ اوزی کفایہ قیلور ف۳ کیمی کہ رسول اللہ غہ

الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللّٰهَ ۚ وَمَنْ تَوَلّٰى فَمَا أَرْسَلْنٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٠﴾

اطاعت قیلور اول البتہ اللہ تعالیٰ غہ اطاعت قیلغان بولور وکیمی کہ یوز اوگوردی بیز سیزنی الارغہ ساقلاوچی قیلوب یباردوک

ف۱ مکہ مکرمہ دہ ہجرت دین اول کافرلار مسلمانلارنی کوب پریشان قیلور ایردیلار والارغہ حد سیز ظلم لار بولور ایردی کیین مسلمانلار حضرت سید عالم صلعم حضور لاریغہ کیلوب فریاد قیلورایردیلار وکافرلار ایلہ جہاد قیلمک والاردین انتقام آلمک اوچون اجازت طلب قیلورایردیلار لیکن رسول اکرم صلعم الارینی منع قیلوب دیرایردیلار کہ پروردگاریم طرفیدین منگا اوردوش اوچون حکم کیلمادی بلکہ صبر وتحمل غہ امر بار دور ایمدی سیزلار نماز وزکوٰۃ غہ دوام ایتینگ لار وقتیکہ مسلمانلار مدینہ غہ ہجرت قیلدیلار واللہ تعالیٰ مسلمانلار اوزلاری طلب قیلغان اوردوشغہ حکم بیروب ایردی لیکن ایمانی ضعیف مسلمانلار کافرلار ایلہ اوردوشدین شونداغ قورقدیلار کہ گویا خدا غذابیدین قورقولارکہ یا اندین ہم زیادہ قورقدیلار واوزوقیلہ باشلادیلار کہ ای پروردگار نہ اوچون بیزلارغہ اوردوشنی فرض قیلدینگ بیر آزمدت غہ تاخیر قیلونسا ایدی بیزلارنہ بیر نیچہ کونلار دنیادہ حیات کیچوردایردوک پروردگار مرحمت قیلدیکہ ای حبیب سیز الارغہ دینگ کہ دنیا نینگ ہمہ سی حقیر وسریع الزوال دور وآخرت راحتی حقیقی ولازوال احدور لیکن اول راحت خدادین قورققان وانگا فرمان بولغانلار اوچون دور وخدا تعالیٰ سیزلار نینگ ذرہ قدر عمل لارینگیزنی ہم ضائع بولماس

ف۲ یعنی انسان نہ قدر اوزین احتیاط قیلسون ونیچک محفوظ قلعہ ایچیدہ بولسون اولوم انی اوز وقتیدہ تابماسی شکسیز پس ہر حالدہ اولومدین قچیش غہ نجات یوق قدر بادام حال شول ایکان اوزی اوبیدہ آرام ایلہ اولکاندین جہاد میدانیدہ اسلام یولیدہ شہادت ایلہ اولمک نہ قدر سعادت دور

ف۳ حقیقت شول دور کہ تمام یخشیلیک ویمانلیک نینگ پیدا قیلغوچیسی اللہ تعالیٰ دور لیکن بندہ غہ لازم دور کہ یخشیلیکنی حقتعالیٰ نینگ فضل واحسانی دیب بیلسون ویمانلیکنی اوز عمل نورین شوم لیکیدین کورسون دانی پیغمبر صلعم ذمہ لاریغہ یوکلاماسون چونکہ پیغمبر صلعم بو نرسہ لارغہ نہ پیدا قیلغوچی دور لار ونہ سبب دور لار پیدا قیلغوچی اللہ تعالیٰ دور وسبب الارنینگ عمل لاری بد دور ۞

ف١ مصر ساوتده بعض منافق لار جناب رسول اکرم غه مسلمان لیغه حاضر بولسه لار دیر ایردیلار که بیز جنابلارین حکم لارین قبول ایتدک دیب تاشقاریغه چیقغاچ انینگ
خلافین قیلور ایردیلار بو آیت شریفه الارحقلارنده نازل بولغاندور ف٢ قرآن کریم بینگ کلام الهی ایکانلیکیغه دلیل بولغان نرسه لاردین بیری انده هیچ بیر

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِندِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ
والار دیرلار که اطاعت قیلدوک پس دقتیکه حضوریگیزدین تاشقاریغه چیقورلار الاردین بیر طائفه کیچه دن جمع بولوشوب

غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ ۖ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ ۖ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ
سیز نینگ سوزینگیزغه خلاف مصلحت قیلور لار و الله تعالی الارنینگ کیچه لیک مصلحتلارینی یازوب تورادور پس الارغه پروا قیلمانگ

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨١﴾ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ
و الله تعالی غه توکل قیلیبینگ و الله تعالی بیتار لیک چاره ساز دور ف٢ آیا الار قرآن اوستنده

الْقُرْآنَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا
فکر قیلمسلارمی اگر بو کتاب الله تعالی دین باشقه بیر کمسه طرفیدین بولسه ایردی الار انده کوب اوزگارش تاپور

كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا
ایردیلار ف٣ و قچان الار قاشلاریغه امان خبری یا قورقونچ خبری کیلسه الار اول خبرنی شایع

بِهِ ۖ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ
قیلورلار واگر اول نرسه نی رسول الله غه یا اوز جماعةلاری اولوغلاریغه حواله قیلسه لار ایردی البته الارنینگ تحقیق قیلوچیلاری

الَّذِينَ يَسْتَنبِطُونَهُ مِنْهُمْ ۗ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَ
انی توشونور ایردیلار واگر سیزلارغه الله تعالی نینگ کرمی و رحمتی بولماسه

رَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٣﴾ فَقَاتِلْ فِي
ایردی البته سیزلار شیطانغه ایرگاشیب کیتور ایردینگیزلار مگر بیر آز کیشی ف٤ ای نبی ایمدی سیز الله تعالی یولیده

سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ ۚ وَحَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ ۖ
اوروشونگ سیزغه اوزینگیزدین باشقه نینگ جواب گرلیکی یوقدور و مسلمانلارنی قیزیقتورینگ

عَسَى اللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا
یقیندورکه الله تعالی کافرلارنینگ اوروشلارین بند قیلسون و الله تعالی اوروشده قتتیغ راق دور

وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٤﴾ مَّن يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُن لَّهُ
و سیاسته هم قتتیغ راق دور کیمی که یخشی خصوصده شفاعت قیلسه انگا هم اول شفاعت اوچون

نَصِيبٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُن لَّهُ كِفْلٌ مِّنْهَا ۗ
حصه بیر یلور وکیمی که یمان خصوصده شفاعت قیلسه انگا هم اول شفاعت اوچون حصه بیریلور

وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا ﴿٨٥﴾ وَإِذَا حُيِّيتُم بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا
و الله تعالی هر بیر نرسه غه قدرتی بار زاتدور و قچان سیزلارغه بیر کیشی سلام بیرسه سیزلار اندین هم یخشی

تورلوک اختلاف و تناقض ینگ
یوقلیگی دور چنانچه انسانلارنینگ
بولغان فصیح و بلیغ لاری نقدر
مهارت صاحبلاری بولسه لار هم
الارنینگ بیر آز اوزون لیگان
تقریرلاریده البته اختلاف بولور
چونکه جملالارین اجزالارین بعضیسی
فصیح بولسه بعضیسی غیرفصیح بولور
بعضیسی صحیح بولسه بعضیسی
غلط بولور و بعضیسی راست
بولسه بعضیسی یلغان بولور
لیکن قرآن مجید رب العلمین
کلام مقدسی بولغانلیکی اوچون
نرسه انده اختلاف بار دغه
تناقض دیب امتیاز نی یلیک
اوچون تدبیر صاحبی بولمک
لازم دور عام طبقه نی بیلور
و نیمه نی توشونور
ف٣ اوشبو منافق لار ایلسا ساده
مسلمانلار طرفلاریدین بینا دورکان
ضررلاردین بیری شولدورکه قچان
بیر امن و امان خبری وجود قیلسه
چنانچه دشمن لار فلان یرغه جمع
بولوشگان بولسه یا مسلمانلارغه
بیر یرده شکست بولغان بولسه
شول طریقه خبرلارنی تحقیق ایتمای
حقیقتینی یخشی توشونمای بیر
دین ملق اورتاسیغه تارقاتوب
بیارور لار موندین اکثر مسلمانلارغه
ضرر بیدا بولور منافق لار بیلوب
تورو ب ضرر بیتکوز مک اوچون
قیلورلار لیکن ساده مسلمانلار ضرر
بولورینی بیلمای قیلیب قویورلار

اگر الار شوندوغ خبرلارنی ایشیتکان زمانلاری رسول اکرم صلعم غه یا اولوغلاریغه حواله قیلسه لار صونگره الار تحقیق ایتیب سیزیتیه نی اعلان قیلسه لار و شانی اعلان غه مطابق بولارهم اعلان ایتسه لار نهایتده
یخشی بولور ایردی بو طریقه تنبیلاو مهاتیلار الله تعالی طرفیدین فضل و رحمتدور که اگر شوندوغ قیلماسه مسلمانلار عامه لاری آز یب کیتور لار ف٤ بو آیت نازل بولغان ده رسول اکرم
صلعم مرحمت قیلدیلار که من او زوم تنها بولسام هم جهاد غه چیقورمن اگرچه بیرار کیشی همراه بولماسه هم کیمین تیمیش نفر صحابی ایله بدر صغری غه بقصد جهاد کیتیدیلار که احد ده ابو سفیان
غه وعده قیلغان ایردیلار الله تعالی کافرلار دل لاریغه خوف سالوب کیلمادی لار و دشمن بند بولادی رسول الله صلعم بخیر و عافیت مظفرانه قایتوب کیلدیلار

ف مسلمان غه سلام بیرمک یا دعا قیلمک حقیقتده الله تعالے دین الے شفاعت قیلوب آلمک اوچون سعی قیلمک در انینگ اوچون بو خصوصده پروردگار ارشاد قیلورکه قچان بیر مسلمان سیزلار اوچون دعا قیلسه یا سلام بیرسه سیزلار غه انگا جواب قایتارمک ضرور دور یا او شال کلمه نے اوزین

بِاَحْسَنَ مِنْهَآ اَوْ رُدُّوْهَا ؕ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ حَسِیْبًا ﴿۸۶﴾

الفاظ ایله سلام بیرنینگ لار یا انے اوزینی قایتارینگ لار البته الله تعالیٰ هر نرسه نے حساب قیلغوچی ذات دور ف

اَللّٰهُ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ لَیَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى یَوْمِ الْقِیٰمَةِ لَا رَیْبَ فِیْهِ ؕ

الله تعالے اول ذات دور که اندین باشقه معبود یوق دور البته اول قیامت کونے سیزلار نے جمع قیلور اندہ شک یوق دور

وَمَنْ اَصْدَقُ مِنَ اللّٰهِ حَدِیْثًا ﴿۸۷﴾ فَمَا لَكُمْ فِی الْمُنٰفِقِیْنَ

و کیم دور الله تعالیٰ دین زیاده راست سوزلاغوچی پس نیمه بولدی سیزلار غه که منافقلار خصوصلاریده

فِئَتَیْنِ وَاللّٰهُ اَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوْا ؕ اَتُرِیْدُوْنَ اَنْ

ایکی فرقه بولوب تورورسیز حال بوکه الله تعالے الارنے یمان عمل لاریدین سببیدین آرقه لارینه قایتاردی آیا سیز لار

تَهْدُوْا مَنْ اَضَلَّ اللّٰهُ ؕ وَمَنْ یُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ

الله تعالے گمراه قیلغان جماعه نے هدایت قیلماقچی سیزلار می و کیمنی الله تعالے گمراه قیلغان بولسه انینگ اوچون هیچ بول

سَبِیْلًا ﴿۸۸﴾ وَدُّوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ كَمَا كَفَرُوْا فَتَكُوْنُوْنَ سَوَآءً

تاپماس سیزلار الار اوزلاری کافر بولغان کبی سیزلار نینگ هم کافر بولوشلارینگیزنے دوست توتور لار کیمن همه لارینگیز برابر بولوشینگیز لار

فَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ اَوْلِیَآءَ حَتّٰى یُهَاجِرُوْا فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ ؕ

ایمدی سیز مسلمانلار تا الار خدا یولیده مهاجر بولمگونلاریچه الاردین هیچ کیمنی دوست قیلمنگ لار

فَاِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوْهُمْ وَاقْتُلُوْهُمْ حَیْثُ وَجَدْتُّمُوْهُمْ ۪

اگر الار بونے قبول قیلماسه لار سیزلار الارنے قیسی یرده تاپسنگیز لار توتونگ لار و اولدورونگ لار

وَلَا تَتَّخِذُوْا مِنْهُمْ وَلِیًّا وَّلَا نَصِیْرًا ﴿۸۹﴾ اِلَّا الَّذِیْنَ یَصِلُوْنَ

و الاردین هیچ کیمنی اوز لارینگیز غه دوست و مددکار قیلمنگ لار مگر اول منافقلار که الار بیر قومی غه

اِلٰى قَوْمٍۢ بَیْنَكُمْ وَبَیْنَهُمْ مِّیْثَاقٌ اَوْ جَآءُوْكُمْ حَصِرَتْ

باروب قوشولور لار که اول قوم ایله سیزلار نینگ اورتالارینگیزده عهد و پیمان بار دور یا الار اوزلاری سیزنینگ غه کیله دور حالده

صُدُوْرُهُمْ اَنْ یُّقَاتِلُوْكُمْ اَوْ یُقَاتِلُوْا قَوْمَهُمْ ؕ وَلَوْ

سیزلار غه کیلسه لار که سیزلار ایله اوروشماقدین یا اوز قوملاری ایله اوروشماقدین دل لاری تنگ بولغان بولسه و اگر

شَآءَ اللّٰهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَیْكُمْ فَلَقٰتَلُوْكُمْ ۚ فَاِنِ اعْتَزَلُوْكُمْ

الله تعالے خواهلاسه ایدی البته الارنے سیزلار غه مسلط قیلور ایدی و الار سیزلار ایله البته اوروشور ایدیلار پس اگر الار سیزلار دین علاحده بولوب

فَلَمْ یُقَاتِلُوْكُمْ وَاَلْقَوْا اِلَیْكُمُ السَّلَمَ ۙ فَمَا جَعَلَ اللّٰهُ لَكُمْ

سیزلار ایله اوروشماسه لار سیزلار طرفیغه صلح قولین اوزاتسه لار اول حالده الله تعالے سیز لار اوچون

قایتارینگ لار یا اندین یخشیراغ جواب بیرینگ لار مثلاً اگر بیر کیشی السلام علیکم دسه سیزلار غه واجب دور که وعلیکم السلام دینگ لار یا زیاده ثواب غه طالب بولسنگیز لار ورحمة الله لفظی نے زیاده قیلینگ لار اگر سلام بیرگوچی انی قوشقان بولسه سیزلار وبرکاته لفظی نے زیاده قیلینگ لار اگر اول مکمل سلام بیرگان بولسه سیزلار هم مکمل جواب بیرینگ لار الله تعالے حضوریده هر بیر نرسه نینگ حسابی محفوظ دور کیتمه سوز بیرکلمه بولسه هم منافع بولسه البته انگا لائق ثواب بیرلیدی

ف۲ بو یرده بیر قسم منافقلار بار ایدیکه الار ظاهرده و ننه باطن ده مسلمان ایردیلار بلکه مسلمانلار ایله ظاهری علاقه ده بولوب اظهار محبت قیلور ایردیلار غرض الاری منافقلار ایله علاقه قیلاردیلار وبالا الارنینگ قوملاریغه حمله قیلسه لار جانلاری ومال لاری سلامت قالسون دیگان بیر مطلب ایردی بو مطلب معلوم بولغاچ بعض مسلمانلار الار بیلن علاقه اوزیشنی لازم بیلدیلار بعضیلاری شاید مسلمان بولور لار دیب علاقه نے ددم اتمیدیکچی بولدیلار بو آیت لارده شول خصوصده هدایت بیرلیب دیمکلار بیر بیلور که الار بیر قسم

منافقلار دور الله تعالی الارنے گمراه قیلغاندور الار تا وطنلاریدین هجرت قیلوب قاشلاریگیز غه کیلماسه لار الارنی دوست بیلمنگ لار و هیچ بیر ایش ده مداخله لاریغه یول بیرمنگ لار بلکه اگر ایمان و هجرت نے قبول قیلماسه لار الارنے اسیر آلینگ لار و تاپکان یرلاریگیزده توتوب اولدورینگ لار مگر اول جماعه که سیزلار ایله مصالحه ده بولغان جماعه ایله صلح قیلوب دور لار و اول جماعه که الار اوزلاری اوروشدین عاجز کیلوب سیزلار ایله صلح غه طالب بولسه لار و عهد بیرسه لار که نه سیزلار ایله اوروب قولاری ایله اوروشور لار و نه قولاری ایله بولوب سیزلار ایله اوروشور لار و شول عهد لاریغه قائم تورسه لار منه بو طائفه ایله اوروشمنگ لار بلکه صلح قیلینگ لار ف

ف۱ دشولاردین بعضیلاری بارکه سیزلاردین امان تورنک اوچون سیزلار ایله دقوملاریدین امان تورمک اوچون قوملاری ایله معاهده قیلورلار لیکن قچان

ادز قوملارین غالب کورسه لار (الار) طرفیغه اوتوب کیتورلار منه بوقوم نے سیزلار هم ییچ ایا مانگ لار چونکه الار بیننگ بدعهدلیک لارین اوزی سیزلار اوچون

آچیق دلیل دور

عَلَيْهِمْ سَبِيْلًا ﴿٩٠﴾ سَتَجِدُوْنَ اٰخَرِيْنَ يُرِيْدُوْنَ اَنْ يَّاْمَنُوْكُمْ

الارغه یول بیرماس ‏ منافقلاردین بنه بیر جماعه نے کورورسیزلار که خواهلار سیزلاردین هم امانده بولسون لار

وَيَاْمَنُوْا قَوْمَهُمْ ؕ كُلَّمَا رُدُّوْٓا اِلَى الْفِتْنَةِ اُرْكِسُوْا فِيْهَا ۚ فَاِنْ

داوز قوملاریدین هم امانده بولسون لار (لیکین) قچان الارنے فساد طرفیغه چاقریلسه لار انگا اوزلارین آتورلار پولار اگر

لَّمْ يَعْتَزِلُوْكُمْ وَيُلْقُوْٓا اِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيَكُفُّوْٓا اَيْدِيَهُمْ فَخُذُوْهُمْ

سیزلاردین علاحده تورماسه لار دسیزلارغه صلح قولین اوزاتماسه لار دقول لارین اوردشدین بند قیلماسه لار سیزلار الارنے

وَاقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوْهُمْ ؕ وَاُولٰٓئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ

توتوب قیینه بیر یرده بولسه لار اولدورونگ لار د الارغه قول کوتارمک اوچون بیز لارغه بیز

سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿٩١﴾ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ اَنْ يَّقْتُلَ مُؤْمِنًا اِلَّا خَطَـًٔا ۚ

ع ١٢ ٤ ٩

روشن حجت عطا قیلدوک ف۲ دہیچ بیر مسلمان اوچون درست ایمس که دینه بیر مسلمان نے اولدورسون مگر خطا ایکانیده

وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَّدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ

دکیمی که بیر مسلمان نے خطا قیلوب اولدورگان بولسه اول آدم بیر مسلمان قل یا جوری آزاد قیلسون دا اولدورولگان آدم جنگ دارثلارینه خون

اِلٰٓى اَهْلِهٖٓ اِلَّآ اَنْ يَّصَّدَّقُوْا ۭ فَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ

بیرسون مگر وارثلار عفو ایتیسه لار (باک یوق) داگر اولدورولگان آدم سیزلارغه دشمن جماعه دین بولوب

وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۭ وَاِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ

اوزی مسلمان بولسه اول حالده بیر مسلمان غلام آزاد قیلسون داگر اول آدم بیر قوم دین بولسه کو

بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِّيْثَاقٌ فَدِيَةٌ مُّسَلَّمَةٌ اِلٰٓى اَهْلِهٖ

سیزلار ایله الار اورتالارنده عهد و پیمان باردور اول حالده انینگ وارثلاریغه خون بها بیریلور

وَتَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ ۚ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ

دبیر مسلمان غلام هم آزاد قیلونور دهر کیم غلام تاپماسه اول ایکی آی پے در پے

مُتَتَابِعَيْنِ ۡ تَوْبَةً مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿٩٢﴾

روزه توتور اللہ تعالیٰ طرفیدین توبه سین قبول اوچون دا اللہ تعالیٰ بیلگوچی حکمتلیک زاتدور ف۳

وَمَنْ يَّقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهٗ جَهَنَّمُ خٰلِدًا فِيْهَا

دکیمی که بیر مسلمان نے بیلوب توروب اولدورسه انینگ جزاسی جهنم دور اول انده همیشه قالور

وَغَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهٗ وَاَعَدَّ لَهٗ عَذَابًا عَظِيْمًا ﴿٩٣﴾

دا اللہ تعالیٰ انگا غضب قیلور دانگا لعنت قیلور وانینگ اوچون بیوک عذاب تیار قیلغاندور

ف۲ بوموقعده بیلمای خطا قیلوب بیر انسان نے اولدوروب قویمک حکم لارین بیان قیلونور دشونے هم بیان قیلونور که بیر مؤمن نے قصداً اولدورماق نهایتده کته گناه دور مگر غلط قیلوب بیلمای اولدورسه اول مجبور لیک بیر حال دور دشول نے اقرا حکامی بولار دور دیو احکام ایله برمجاهد لار فضیلتلارین دکافرستان دین اسلام مملکتیغه هجرت لازملیکین دسفر ادستیده نماز قنداغ ادقولور دخوف داوروش زمانلاریده نماز نچوک ادقولور همه سین بیان قیلونور دفا ملن بیلمای خطا قیلوب مسلمان نے اولدوروب قویوش نینگ بیر نیچه صورتلاری باردور چنانچه مسلمان نے اودنا قدین شکار گمان قیلوب اولدورور یا شکارغه اتکان اوق باروب مسلمانغه تیگور یا مسلمان اتفاقاً کافرلار ارالارنده بولوب قالور ویا طرفده گے مسلمانلاردین بیرلاری بیلمای انے کافرگمان قیلوب اولدورور دیہ قیو بو قلم ده شول صورتنی بیانے مقصود دور چونکه مجاهدلارغه شول صورتکوب واقع بولور دیو قاریده گی صورتلارهم اوشیو حکم غه داخل دور ف۳ بو آیتده قتل خطا اوچون ایکی حکم بیان قیلونودر بیری شولکه بیر قل یا بیر جوری مسلمان آزاد قیلور اگر قادر بولماسه ایکی آی پے در پے روزه توتور بونرسه اوز خطاسی اوچون اللہ تعالیٰ درگاهیغه کفاره دور ایکنچی اوشال اولدورولگان آدم نینگ وارثلاریغه خون بها بیرور که بو الارنینگ حق لاریدیر اگر عفو ایتیسه لار عفو بولور لیکن کفاره بیرکیشی نینگ عفو ایتیشی ایله عفو ایتیلماس ایکیلی بیرنینگ اوچ صورتی باردور چونکه اولدورولگان کیشی وارثی یا مسلمان بولور یا کافر بولور اگر کافر بولسه مسلمانلار ایله صلح

قیلغان جماعه دین بولور اولمی ایکی صورتده اولدورولگان کیشی نینگ وارثلاریغه خون بها بیریلور داوچونچی صورتده خون بها لازم بولماس دکفاره هر اوچ صورتده النته بیریلور (فائده) امام ابو حنیفه رحمة اللہ مذهب لاریده خون بها تخمیناً ایکی مینگ بیتی یوز قرق روپیه هندی بولور د ۱۳۵۰ سنه هجریه دهگی قورمی ایله) بو مبلغنے اولدورولگان آدم نینگ جماعه سیغه اولدورگوچی نینگ جماعه سی اداقیلورلار متفرق صورتده داوچ سنه ظرفنده ۞

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا ضَرَبْتُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَتَبَيَّنُوْا

اى ايمانليك بنده لار قچان سيزلار الله تعالى يوليده سفر قيلسنگيز لار هر ايشني تحقيق ايتوب قيلنگ لار

وَلَا تَقُوْلُوْا لِمَنْ اَلْقٰٓى اِلَيْكُمُ السَّلٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا ۚ تَبْتَغُوْنَ

و سيزلارغه سلام بيرگوچى آدم غه دنيا حياتينى فائده سين حاصل قيلمك غرضيده سن مسلمان

عَرَضَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۡ فَعِنْدَ اللّٰهِ مَغَانِمُ كَثِيْرَةٌ ۭ كَذٰلِكَ

ايماس سن ديمنگ لار كه الله تعالى حضوريده كوب غنيمت لار باردور سيزلار هم اول

كُنْتُمْ مِّنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوْا ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا

شونداغ ايرديگيز لار ايلكيدين الله تعالى سيزلارغه عنايت قيلدى ايدى سيزلار تحقيق ايله ايش قيلنگ لار البته الله تعالى

تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿٩٤﴾ لَا يَسْتَوِى الْقٰعِدُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ

ايشلارنگيزدين خبردار دور مسلمانلاردين عذرسيز اوزاويلاريده اولتورگوچى لار

غَيْرُ اُولِى الضَّرَرِ وَالْمُجٰهِدُوْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِهِمْ

ايله الله تعالى يوليده مال وجان لارين صرف قيلوب جهاد قيلغوچيلار

وَاَنْفُسِهِمْ ۭ فَضَّلَ اللّٰهُ الْمُجٰهِدِيْنَ بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ عَلَى

برابر ايماسدورلار الله تعالى مال وجانلارى ايله جهاد قيلغوچيلارنى اوز اويلاريده اولتورگوچيلاردين درجه

الْقٰعِدِيْنَ دَرَجَةً ۭ وَكُلًّا وَّعَدَ اللّٰهُ الْحُسْنٰى ۭ وَفَضَّلَ اللّٰهُ

كوب آرتوق قيلغاندور اگرچه همه لارينه ياخشيليكنى وعده قيلغاندور و الله تعالى مجاهدلارنى

الْمُجٰهِدِيْنَ عَلَى الْقٰعِدِيْنَ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجٰتٍ مِّنْهُ

اولتورگوچى لارغه اجر عظيم ده آرتوق قيلغاندور الار اوچون انينگ طرفيدين باردور اولوغ درجه لار

وَمَغْفِرَةً وَّرَحْمَةً ۭ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿٩٦﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ

و مغفرت و رحمت و الله تعالى مغفرت قيلغوچى رحمتليك زاتدور ف۲ تحقيق اول آدم لاركه

تَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ ظَالِمِيْٓ اَنْفُسِهِمْ قَالُوْا فِيْمَ كُنْتُمْ ۭ قَالُوْا

اوز جانلاريغه ظلم قيلور ايرديلار وقتيكه فرشته لار جانلارين آلورلار الارغه ديرلار كه سيزلار قنداغ حالده ايرديگيز لار الار جواب بيردرلار

كُنَّا مُسْتَضْعَفِيْنَ فِى الْاَرْضِ ۭ قَالُوْٓا اَلَمْ تَكُنْ اَرْضُ اللّٰهِ

بيز لار بو ملكده ناچار ايردوك ف۳ فرشته لار ديرلار كه الله تعالى نينگ يرى كينگ ايماس ايدى

وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوْا فِيْهَا ۭ فَاُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۭ

كه انگا هجرت قيلسنگيز لار آنه شول زاتلارنينگ معاذلارى دوزخ دور

ع ۱۳ ۵ ۱۰

ف۱ حضرت سيد عالم صلعم بير جماعة لشكرنى بير قوم ايله جهاد اوچون يباردى لار اول قوم ايچلاريده بير كيشى مسلمان ايردى اوز مال واسباب وجانورلارين آلوب قوميدين علاحده بولوب تاشقاريده توروب ايردى مسلمانلارنى كوروب السلام عليكم ديدى مسلمانلار گمان بلكه جزم قيلديلاركه بو آدم اوزى كافر دور محض جان ومالين سلامت آلوب قالمك اوچون اوزين مسلمان كورساتور شول جهتدين ايله انى اولدوروب مال و اسباب وجانورلارين غنيمت آلديلار مونه شول واقعه سببيده بو آيت شريفه نازل بولدى و مسلمانلارغه آينده شونداغ قيلماسليك وتحقيق ايله ايش قيلمك اوچون تنبيه ايتيلدى اگرچه ليكن الاركه محض زبانى اقرار بيلن قناعت قيله آلمدوك جواب شولكه اوزلارينگيز هم ابتداده شونداغ زبانى اقرار ايله كيلديگيز لار بير كيمسه سيزلارغه بير نرسه ديمادى ف۲ مسلمانلارنينگ معذور جماعه لارى كورلار چولاق لار خسته لار وعاجزلار دورلار بولاردين باشقه تمام طبقه لارى ايكى غه بولونورلار بير طائفه مجاهدلاركه هميشه دين خدمتى اوچون جهادغه مشغوللار لار وبير طائفه بو فضيلتدين خالى طبقه دورلار بيرنچى طبقه ايكنچى طبقه دين درجه ده آرتوق دورلار چونكه الله تعالى الارنينگ درجه لارين يوقارى قيلغاندور ومغفرت ورحمتيغه زياده مستحق ايتكاندور اگرچه هر ايكى طبقه هم جنتى دورلار ف۳ بعض مسلمانلار بار ايكه حقيقتده دعوالارى غه مطابق راست مسلماندورلار ليكين كافر حكومتغه رعيه دورلار واوزلارى حكومتلاريدين مغلوب دورلاركه دين ايشلارين آچيق صورتده قيله آلماس لار ونه جهادغه آتوبلار شونداغ مسلمانلارغه فرض دوركه تورگان يرلارين ترك قيلسونلار بوركوعده اوشبو مسئله نى بيان قيلور آيت شريفه نينگ خلاصه سى بو دوركه اول آدملاركه اوز لارينه اوزلارى ظلم قيلوب توروب دورلار يعنى كافرستاندين هجرت قيلماى الارايله تورديدورلار اولارنى ساعت لاريده فرشته لار الارغه سوال بيردورلار كه سيزلار قيسى دينده ايرديگيز لار جواب بيردورلار بيز مسلمانلار مير قيلين ناچار سوز قيله آلماس ايردوك ؛.؛

ف۱ فرشتہ لار دیر لار کہ سیز لار بہل یردہ ضعیف و ناچار قالوب دین احکامین ظاہر قیلہ آلمغان بولسنگیز لار خدانینگ ملکی کینگ ایردی نہ اوچون باشقہ شہر لارغہ ہجرت قیلوب کیتمادینگیز لار کہ انداوز دین لارینگیز دہ آزاد حیات کیچور ور ایر دینگیز لار منہ بو نوع آدم لار جایلاری جہنم بولور مگر اول ذات لار کہ حقیقتدہ ناچار و ضعیف دور لار

وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ

دادل کوب یمان جایدر مگر اول ایر لار و خاتون لار و بالہ لار کہ حقیقتدہ ناچار دور لار کہ

وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾

الارچیقوب کیتمک اوچون بیر ار تدبیر بیلا سلار دیول تابماسلار

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾

منہ بو جماعہ الیسہ بولار اوچون امیدبار دور کہ اللہ تعالی الارنی عفو ایتور و اللہ تعالی اعفو ایتکوچی و مغفرت قیلغوچی دور

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا

و کیمی کہ اللہ تعالی یولیدہ وطندین چیقور اول آدم یر یوزیدہ کوب جای دیکنگلیک

وَسَعَةً ۚ وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ

تاپور و کیمی کہ اوز اویدین اللہ و انینگ رسولین طرفسلاریغہ ہجرت قیلسہ

ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا

کیمین لنے اولوم کیلوب توتسہ اللہ تعالی حضور یدہ انینگ ثوابی مقرر بولور و اللہ تعالی مغفرت قیلغوچی

١٤ ع ٤ ١١ رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ

رحم قیلغوچی ذات دور و قچان سیز لار یر یوزیدہ سفر قیلسنگیز لار سیز لارغہ ہیچ گناہ یولمس کہ

أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ

نماز لارینگیز دین بیر آز کم قیلسنگیز لار اگر قورقسنگیز لار کہ کافر لار سیز لارنی پریشان

كَفَرُوا ۚ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾ وَإِذَا كُنْتَ

قیلور لار البتہ کافر لار سیز لارغہ روشن دشمن دور لار ف۲ ای حبیب قچان سیز مسلمانلار ارا لاریدہ

فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ

بولسنگیز و الار ایلہ جماعت قیلماقچی بولسنگیز الار دین بیر طائفہ سیز ایلہ برابر قیام قیلسونلار

وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ

و سلاحلارینی برابر آلسونلار و قچان بولار سجدہ قیلوب آلسہ سیز لارنینگ آرقہ لارینگیزغہ اوتسونلار

وَلْتَأْتِ طَائِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا

و ایکینچی طائفہ کہ نماز اوقومغاندور لار الار کیلوب سیز ایلہ برابر نماز لارین اوقوسونلار و بولار ہم احتیاط دہ بولسونلار

حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ ۗ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ

و سلاحلارینی برابر آلسونلار کافر لار ستونی خواہلار لار کہ سیز لار قیسے بیر صورتدہ سلاحلارینگیز دین و اسبابلارینگیز دین

چنانچہ قری آدملار و خاتونلار و یاش بالہ لار کہ الارنہ ہجرت اوچون چارہ کورا آلور و نہ یولنین بیلور لار الار البتہ مستحق عفو دور لار

ف۲ بو آیت کریمہ دہ ہجرت قیلسہ ترغیب بار دور و مہاجر لارغہ تسلی بیر لیدی یعنی ہر کیشی کہ خدا اوچون ہجرت قیلور و اوز وطنین ترک ایتور اول کیشیغہ قورقمک و استقامت قیلمک اوچون کوب جای تاپیلور ولیکن رزق و معیشتی فراوان بولور ہجرت قیلغوچی لار قید قماسون لار کہ قیسے ملکدہ تور دور مز دیمہ کہ میز و یو خیال نے حرم قیلماسون کہ مبادا یولدہ اولوب کیتسہ اول طرفلیک یو ور میز نہ بو طرفلیک چونکہ مونداغ حالتدہ ہجرت نینگ ثوابی تمام بیر لیور یعنی اللہ تعالی غہ معلوم دور کہ محنتی ہرگز ضائع بولماس (فائدہ) پروردگار مہربان نینگ او شبو وعدہ سین راستلیغین یوقون دنیا مسلمانلاری البتہ قیسے درجہ اعتقادیتسہ لار ایتور لار لیکن چونک تورکستان مہاجر لاری الحمد للہ مشاہدہ دہ کور دبقلری مطمئن بولغاندور بو طائفہ جہان نینگ ہر بیر اقلیمیدہ ہجرت لارینی کیتیدین تمام عزت و کرم دور لار و ونکلاری دینیز لار رشک قیلور لیک حال لار دہ دور لار

ف۳ یعنی قچان سیز لار جہاد و حج و باشقہ مہم لارینگیز اوچون سفرغہ چیقسنگیز لار و سیز لارغہ دشمنلارینگیز بولغان کافر لاردین خوف بولسہ کہ الار دفعتا تاپیب سیز لارنی پریشان قیلور لار اول حالدہ سیز لار نماز لارینگیزنی قیسقہ قیلغینگ لار یعنی تورت رکعتلیکنی ایکی رکعت اوقونگ لار (فائدہ) بیز نینگ مذہبمیز دہ قصر اوچون اوچکونلیک سفر بولماقی لازم دور اندین کم بولغان صورتدہ قصر نادرست دور و کافر لاردین خوفی ایتہادہ شرط بولسہ ہم کیمین کیمین رسول اکرم صلعم بے خوف سفر لاردہ ہم قصر قیلغاندور لار و صحابہ لاریغہ ہم تأکید و تصریح قیلغاندور لار ایمدی مسلمانلار اوچون قچان سفرغہ چیقسہ لار نقراد قولمکلاری شرعی حکم دور خوف بولسون یا بولماسون و اللہ تعالی طرفیدین فضل و احسان دور شکر ایلہ قبول ایتمک لازم دور ٭ ٭

ف۱ بو آیت کریمه ده خوف نمازین بیان قیلونور یعنی کافرلار عسکرلاری مقابلده بولسه لار مسلمانلار مجاهد لارنی ایکی حصه غه تقسیم قیلورلار بیر حصه لاری امام ایله بیر یم نمازنی
اوقوب دشمن مقابله سیغه باروب تیکه تورورلار ایکنچی حصه لاری کیلوب امام ایله قالغان بیر یم نمازنی اوقورلار امام سلام بیرگان دین کیین هر ایکی حصه اوزلارین

قالغان یریم نمازلارینی علاحده علاحده اوقوب آلورلار نماز لاری اگر شام نمازی بولسه بیرنچی جماعت ایکی رکعت امام ایله اوقوب آلور ایکینچی جماعت بیر رکعت امام ایله اوقور بولور تاده نماز ایچیده توروب باردی کیلدی قیلیشلری عفو دور و مشغول حالده هم قلیچ زره و سپرلارین برابر آلسونلار که مبادا کافرلار وقت تاپیب بیردین هجوم قیلمسونلار۔
ف۲ اگر یاغین یا خسته لیک یا ناتوانلیک سببیدین سلاحنی کوتاریب تورمک مشکل بولسه اول حالده سلاحلارین یرغه قویوب نماز اوقولسا اجازت دور لیکین اوز احتیاطلارین کورمک لازم دور چنانچه زره و سپرلارین قویماسونلار اگر دشمن خوفی مذکور صورتده خوف نمازین اوقومغه مهلت بیرماسه یکه یکه پیاده بولوب اوقوسونلار و هم بولماسه مرکبلاری نینگ مینگان حالده اشاره ایله اوقوسونلار و اگر بوهم مشکل بولسه اول حالده نمازلارین قضا قیلورلار
ف۳ عصر سعادتده منافقلاردن بعض ضعیف الاعتقاد مسلمانلار شول عادت بار ایردیکه اوزلاری قچان بیر یمان ایش قیلوب قویسه لار سزادین و بدنام لیکدین قورقوب حیله اختیار ایردیلار سرور عالم صلعم حضورلارینه کیلوب اول ایش نی غصو میده شونداغ بیراندازده سوز قیلورایردیلارکه اندین آنحضرت صلعم الارنی بیگناه بیلسونلار بلکه باشقه بیر بیگناه آدم نینگ ذمه سیغه یوکلاب حقیقی گنهگارنی تازه لاش مصلحتینی کوزدار ایردیلار و بیر قیتیم کیشی جمع بولوشوب اوزار مشوره قیلوشوب عجیب تدبیرلار ایتو شور ایردیلار چنانچه بیر بار شونداغ مسلمان اوغری اوغورلیک قیلیب بیر یهودی بیچاره نی مجرم قیلماقچی بولدی و جماعتلاری قسم هم ایچیشدی

ٱسۡلِحَتَكُمۡ وَأَمۡتِعَتِكُمۡ فَيَمِيلُونَ عَلَيۡكُم مَّيۡلَةً وَٰحِدَةً
غافل قالسنگیز لار تاکه الار سیز لارغه بیردین حمله قیلسه لار ف۱

وَلَا جُنَاحَ عَلَيۡكُمۡ إِن كَانَ بِكُمۡ أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوۡ كُنتُم
داگر سیز لارنیغور یار سببیدین بیر نوع کلفت سیز سنگیز لار یا اود لارینگیز بیمار بولسنگیز لار

مَّرۡضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓاْ أَسۡلِحَتَكُمۡۖ وَخُذُواْ حِذۡرَكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ أَعَدَّ
اول حالده اسلحه لارینگیزنی قویوب توسنگیز لار باک یوقدور و (ایکین شونده هم) احتیاط لارینگیزنی کورونگ البته الله تعالی کافر

لِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾ فَإِذَا قَضَيۡتُمُ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ
اوچون خوار قیلغوچی عذاب تیار قیلوب قویمیش اندور ف۲ پس سیز لار قچان نماز دین فارغ بولسنگیز لار یاد قیلینگ الله تعالی نی

قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمۡۚ فَإِذَا ٱطۡمَأۡنَنتُمۡ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَۚ
تورگان داولتورگان دیانباشلاگان حال لارینگیزده وقچان سیز لار خاطر جمع بولسنگیز لار نماز لارینگیزنی تکمیل اوقونگ لار

إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ كَانَتۡ عَلَى ٱلۡمُؤۡمِنِينَ كِتَٰبًا مَّوۡقُوتًا ﴿١٠٣﴾
شک یوقدور که نماز مسلمانلارغه وقتی مقرر قیلونغان فرض دور

وَلَا تَهِنُواْ فِي ٱبۡتِغَآءِ ٱلۡقَوۡمِۖ إِن تَكُونُواْ تَأۡلَمُونَ فَإِنَّهُمۡ
و دشمنلار آرقه لاریدین توشکده سستلیک قیلمانگ لار اگر سیز لار المزده بولسنگیز لار الارهم

يَأۡلَمُونَ كَمَا تَأۡلَمُونَۖ وَتَرۡجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرۡجُونَۗ وَكَانَ ٱللَّهُ
سیز لار المزده بولگانیکی المزده دورلار و سیز لار الله تعالی دین الار امید قیلمیگان نرسه نی امید قیلور سیز لار

عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ ٱلۡكِتَٰبَ بِٱلۡحَقِّ لِتَحۡكُمَ ع ۱۵ ۴ ۱۲
والله تعالی اهر نرسه نی بیلگوچی حکمتلیک ذاتدور تحقیق بیز سیزغه حق کتابنی توشوردوک تاکه سیز ادملار اورتالارینده

بَيۡنَ ٱلنَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ ٱللَّهُۚ وَلَا تَكُن لِّلۡخَآئِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾
الله تعالی بیلدوروب کورساتگان طریقه ایله حکم قیلینگ وخائن لار طرفلاریدین جنجال قیلغوچی بولمنگ

وَٱسۡتَغۡفِرِ ٱللَّهَۖ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَٰدِلۡ
دالله تعالی دین مغفرت طلب قیلینگ الله تعالی البته مغفرت قیلغوچی رحم لیک ذاتدور اونیر مجادله قیلمنگ

عَنِ ٱلَّذِينَ يَخۡتَانُونَ أَنفُسَهُمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
اوز اوزلرینه خیانت قیلغوچی لار طرفلاریدین البته الله تعالی زیاده خیانت قیلغوچی گنهکارنی

خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾ يَسۡتَخۡفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسۡتَخۡفُونَ
دوست توتماس ف۳ بولار انسانلار دین یاشیرلور لار والله تعالی دین

اوغورلیک قیلیب بیر یهودی بیچاره نی مجرم قیلماقچی بولدی و جماعتلاری قسم هم ایچیشدی مونگره پروردگار بیرینچه آیت نازل قیلیب اصل واقعه نی رسول اکرم صلعم غه بیان قیلدی و الارغه طرفدارلیک دین رسول الله صلعم نی منع قیلدی

ف۱ بو قاریده گی آیت لارده الارنینگ خیانتلارین دیانتلیک لارین بیان قیلوغان ادچون شاید حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم بوتون عالم غہ عامۃ
داوزامتلاریغہ خاصہ

مِنَ اللّٰهِ وَهُوَ مَعَهُمْ اِذْ يُبَيِّتُوْنَ مَا لَا يَرْضٰى مِنَ الْقَوْلِ ۭ

یاشیر نالماسلار حال بوکہ اول ادشال ساعتدہ ہم الار ایلہ دیر گا دور وقتیکہ الار کیچقردن اللہ تعالٰی نینگ خناسیوغلان

وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُوْنَ مُحِيْطًا ﴿۱۰۸﴾ هٰٓاَنْتُمْ هٰٓؤُلَاۗءِ جٰدَلْتُمْ

مصلحت قیلور لار داللہ تعالٰی الارنینگ ہمہ عمل لاری نے احاطہ قیلغاندور ف۱ یحشی سیزلار شول ذاتلار کہ الار طرفیدین دنیاحیات

عَنْهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۣ فَمَنْ يُّجَادِلُ اللّٰهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ

مجادلہ قیلدینگیز لار کیمن قیامت کونی الار طرفلار یدین کیم اللہ تعالٰی ایلہ جدال قیلور

اَمْ مَّنْ يَّكُوْنُ عَلَيْهِمْ وَكِيْلًا ﴿۱۰۹﴾ وَمَنْ يَّعْمَلْ سُوْۗءًا اَوْ

یا کیم الارغہ وکیل بولور ف۲ دیکمی کہ بیر یمان ایشنی قیلور یا

يَظْلِمْ نَفْسَهٗ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللّٰهَ يَجِدِ اللّٰهَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۱۱۰﴾

اوز جانیغہ ظلم قیلور کیین اللہ تعالٰی دین مغفرت طلب قیلسہ اول آدم اللہ تعالٰی نی مغفرتلیک مہربان تاپور ف۳

وَمَنْ يَّكْسِبْ اِثْمًا فَاِنَّمَا يَكْسِبُهٗ عَلٰي نَفْسِهٖ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ

دیکمی کہ بیر گناہ نے قیلسہ اول آدم اوز اوزیغہ دبال قیلور داللہ تعالٰی ہر نرسہ نی

عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿۱۱۱﴾ وَمَنْ يَّكْسِبْ خَطِيْۗئَةً اَوْ اِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ

بیلگوچی حکمتلیک ذاتدور دکیمی کہ بیر خطا یا بیر گناہ نے قیلسہ کیین بیر بے گناہ آدم غہ

بِهٖ بَرِيْۗــــًٔا فَقَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَّاِثْمًا مُّبِيْنًا ﴿۱۱۲﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ

تہمت قیلسہ اول آدم بیوک بہتان ودروشن گناہ قیلغان بولور واگر سیز غہ اللہ تعالٰی نینگ فضلی

عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهٗ لَهَمَّتْ طَّاۗىِٕفَةٌ مِّنْهُمْ اَنْ يُّضِلُّوْكَ ۭ

درحمتی بولماسہ ایردی البتہ الاردین بیر جماعہ سیزنی آزدورمکغہ ارادہ قیلغان ایردیلار

وَمَا يُضِلُّوْنَ اِلَّآ اَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّوْنَكَ مِنْ شَيْءٍ ۭ

حال بوکہ الار اوزلاریدین باشقہ ہیچ کیمنی آزدورا آلماس ایردیلار والار سیز غہ ہیچ بیر نقصان بیرا آلماسلار

وَاَنْزَلَ اللّٰهُ عَلَيْكَ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ ۭ

داللہ تعالٰی سیز غہ کتاب وحکمت نازل قیلغاندور وسیز غہ سیز بیلمگان نرسہ لار نی تعلیم بیرگاندور

وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيْمًا ﴿۱۱۳﴾ لَا خَيْرَ فِيْ كَثِيْرٍ مِّنْ

داللہ تعالٰی نینگ سیز غہ کرمی بیوک دور ف۴ الارنینگ مخفی گفتگو لارین کوبیدہ خیر

نَّجْوٰىهُمْ اِلَّا مَنْ اَمَرَ بِصَدَقَةٍ اَوْ مَعْرُوْفٍ اَوْ اِصْلَاحٍۢ

بولماس مگر بیرلیہ صدقہ اوچون یا بیر یخشی ایش اوچون آدملار اورتالاریغہ صلح قیلمک اوچون امر قیلسہ

ع ۱۶ ۸ ۱۳

شفقتلاری زیادہ بولغانی
اوچون خطاکار لار حقیدہ عفو
طلب قیلگان بولسہ لار
پروردگار جواب بیردر کہ
بو خائنلار طرفلازین آوب
نہ اوچون اللہ تعالٰی ایلہ سوال
وجواب قیلورسیز مونداغ
آدملار نے اللہ تعالٰی سوکیا
بولار آدملار دین یاشیرتوب
کیچہ لار مخفی مصلحتلار قیلور
لار واللہ تعالٰی دین شرم
قیلمسلار کہ ہمیشہ الار ایلہ
برابر دور

ف۲ بو خطاب اوشال
اوغری بیک قیلغان آدم
نینگ قومی غہ وجماعہ سیغہ
دور کہ انگا ناحق طرفدارلیک
قیلغان ایردیلار اللہ تعالٰی
ارشاد قیلورکہ بو ییچا حمایت
دین اوغری غہ قیامتدہ نفع
ہیچ یوقدور

ف۳ سوء وظلم دین
کتہ وکیچیک گناہ مراد دور
یا کہ سوء اول گناہ دور کہ
اندین باشقہ غہ الم قیتیشا چی
بیر کیشی غہ تہمت قیلمک
کبی وظلم اول گناہ ری کہ ضرری
اوزیغہ بولسہ خلاصہ گناہ
قندایغ بولسہ بولسون
انینگ علاجی استغفار و
توبہ دور توبہ دین کیین
اللہ تعالٰی البتہ عفو قیلور

ف۴ بو خطاب حضرت
سید عالم صلعم غہ متوجہ دور مونداغ خائن لار نینگ خیانتلارین اظہار ایتوب رسول مقبول صلعم نینگ عظمت شان لارین وعصمتلارین وکمال علم لارین اعلان ایتورلور ہم
آنحضرت صلعم نینگ بو معاملہ دہ بولغان شفقت لاری کا ظاہر حالنی کوروب گواہ لار شہادتلاریغہ تصدیق ایتکانلاریدین بولغانلیکلرین عفاذ اللہ حق دین میلان ایتکانلیک لاریدین
ایمس ایکانلیکلارین وثبات ایتیلور ۔ ؂

ف ١ یعنی آدملارنینگ مجلسلارده اولتوروب بیر بیرلاری ایله مخفی سوزلارسوزلاشمک لاری اکثر خیردین خالی بولور اگر خیر بولسه اوچون مخفی سوزلاشولار خیر الیشنی مخفی قیلیشدین آشکارا قیلیشلاری یخشراغدور مگر بعض صورتلار بار دورکه انده مخفی گفتگو قیلولنسه باک یوقدور چنانچه خیر واحسان اوچون بیرکیمسه غه دلالت قیلمکچی بولسه مخفی

بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ ابْتِغَآءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ فَسَوْفَ

(داول یخشی دور) وکیمی کو شول ایشنی الله تعالی نینگ رضاسین طلب قیلوب قیلسه بیز عنقریب

نُؤْتِيْهِ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١١٤﴾ وَمَنْ يُّشَاقِقِ الرَّسُوْلَ مِنْۢ بَعْدِ مَا

انگا بیوک ثواب بیردورمیز ف ٢ وکیمی کو انگا توغری یول روشن بولغاندین کیین هم رسول الله غه

تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدٰى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيْلِ الْمُؤْمِنِيْنَ نُوَلِّهٖ مَا تَوَلّٰى

مخالفت قیلسه ومسلمانلارنینگ یوللارین خلافیغه یورسه بیزانی اوزی یورگان طرفغه یورگوزورمیز

وَنُصْلِهٖ جَهَنَّمَ ۗ وَسَآءَتْ مَصِيْرًا ﴿١١٥﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَغْفِرُ اَنْ

ع ١٧ / ١٤

وداخل قیلورمیزانی جهنم غه و اول نهایت یمان جایدور ف ٣ البته الله تعالی اول آدم گناهین کچیس کراول

يُّشْرَكَ بِهٖ وَيَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ لِمَنْ يَّشَآءُ ۚ وَمَنْ يُّشْرِكْ

انگا باشقه نی شریک قیلور ومونداین باشقه گناهلارینی خواهلاغان بنده سیدین کیچورور وکیمی که الله تعالی غه بیرکیمسه نی شریک

بِاللّٰهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًاۢ بَعِيْدًا ﴿١١٦﴾ اِنْ يَّدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلَّآ

قیلوبدور اول آدم توغری یولدین کوب اوزاق کیتوبدور بولار الله تعالی نی قویوب خاتونلارغه عبادت

اِنٰثًا ۚ وَاِنْ يَّدْعُوْنَ اِلَّا شَيْطٰنًا مَّرِيْدًا ﴿١١٧﴾ لَّعَنَهُ اللّٰهُ ۘ وَ

وقف لازم

قیلورلار وتنها شیطان غه عبادت قیلورلارکه اول سرکش دور انگا الله تعالی لعنت قیلغاندور

قَالَ لَاَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيْبًا مَّفْرُوْضًا ﴿١١٨﴾ وَّلَاُضِلَّنَّهُمْ

واوشال شیطان ویگان ایدی خدایا من سینینگ بنده لارینگدین اوزوم اوچون بیرمقرر حصه آلوب تورورمن ومن البته الارنی آزدرورمن

وَّلَاُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ اٰذَانَ الْاَنْعَامِ وَلَاٰمُرَنَّهُمْ

والارنی امیدلاندورورمن ومن الارغه حکم بیرورمن کو جانورلارنینگ قولاقلارین کیسوب نشان قیلورلار و الارغه امر بیرورمن کو

فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللّٰهِ ۚ وَمَنْ يَّتَّخِذِ الشَّيْطٰنَ وَلِيًّا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ

الله تعالی یراتکان صورتلارنی اوزگارتورلار وکیمی کو الله تعالی نی قویوب شیطان نی دوست توتور

فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِيْنًا ﴿١١٩﴾ يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيْهِمْ ۖ وَمَا

اول آدم روشن زیانغه اوچراغان بولور ف ٤ شیطان الارغه وعده قیلور والارنی امیدلاندورور و (لیکین) شیطان

يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ اِلَّا غُرُوْرًا ﴿١٢٠﴾ اُولٰٓئِكَ مَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ۫

الارغه الداغاندین باشقه نی وعده قیلماس انه شول نوع آدملارنینگ جایلاری جهنم دور

وَلَا يَجِدُوْنَ عَنْهَا مَحِيْصًا ﴿١٢١﴾ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

والارانگدین قوتولمک اوچون هیچ بیرپناه تاپماسلار داول ذاتلارکه ایمان کیلتوردیلار وکیشی ایشلارنی قیلدیلار

تیلسون تاکه صدقه آلغوچی خجالت بولماسون یا بیرکیشی نادانلیک دین بعض نامناسب ایشنی کیشی الیش اعتقاد ایتوب قیلوب تورگان بولسه انگا یخشی الیشنی معلوم قیلمکچی وغلطلیقین بیلدورمکچی بولسه انی آهسته مخفی سوزلاب آگاه ایتسون تاکه اول بیچاره پشیمان بولماسون یا ایکی کیشی اورتاسنده نااتفاقلیک بولسه اصلاح اوچون سوز قیلغانده مخفی قیلسون کو آشکارا قیلغاننده فتنه زیاده بولماسون خلاصه هرکیم شول ایشلارنی الله تعالی رضاسی اوچون قیلسه بیوک اجر وثواب حاصل بولور ف ٢ یعنی هرکیم انگاحق روشن بولغاندین کیین هم رسول الله صلعم حکملاریغه خلاف ایتسه ویا قوم مسلمانلارنینگ یوروب تورگان یوللی قویوب اوزی علاحده بیر یول اختیار ایتسه اینینگ جایی البته جهنم بولور علماء اسلام اکابرلاری بوآیت شریفه دین استنباط قیلوب دیرلارکه اجماع امت غه مخالفت ومنکر بولغان آدم جهنمی دور یعنی اجماع امت غه ایمان سونمک فرض دور وحدیث ده کیلوبدورکه يد الله على الجماعة ومن شذّ شذّ في النار یعنی الله تعالی نینگ قولی جماعت اوستنده دور وهرکیم جماعت دین علاحده یول اختیار قیلوبدور دوزخ غه توشوبدور ف ٣ یعنی خاتونلار ناملاری ایله نام قویولگان بت لارغه عبادت قیلورلار چنانچه عزّی ومناة ونائله کبی لیکن حقیقتده شیطان غه گویا عبادت قیلورلارکه اینینگ اغواسی ایله بت پرست بیک قیلورلار حال بوکه شیطان دربار الهی دین ملعون ومردود بولغان بیرنرسه دور آدم علیه السلام غه سجده قیلمای لعنت ابدیه غه گرفتار بولغانج دیگان ایردیکه خدایا من سینینگ بنده لارینگدین اوزوم اوچون بیرمعلوم مقدارده حصه آلورمن دیرخصوصیت اوزوم غه الارنی اطاعت ایتیدورورمن دنیاغه دیوانه قیلورمن آخرتدین بیزار ایتورمن والارغه تعلیم بیرورمن کو جانورلارنی قولاقلارین یاریب یانشان قیلیب بتلارناملاریغه آتاب قویوب یبارورلار والله تعالی یراتکان صورتلارنی نا نینگ مقرر قیلغان حکم لارینی اوزگارتورلار (فائده) علماء کرام رحمهم الله سقال قیریتیشنی هم اوشبو حکم تحتیغه داخل قیلو بدلار ؛

ف ١ کتابی لارده شول بیهوده خیال بار ایردیکه بیزلار هر قنچه گناه و خطا قیلسک باک یوقدور چونکه بیز نینگ پیغمبرلاریمیز و بیوک لاریمیز بیزنی الله تعالیٰ نینگ عذابیدین قوتولتوروب آلورلار منه شول عقیده بعض بیزنادان مسلمانلارده هم بار دور پروردگار رحمت قیلورکه ای مسلمانلار نه سیزلارنینگ

سَنُدۡخِلُهُمۡ جَنّٰتٍ تَجۡرِیۡ مِنۡ تَحۡتِهَا الۡاَنۡهٰرُ خٰلِدِیۡنَ فِیۡهَاۤ اَبَدًا ؕ

عنقریب بیز الارنی شونداغ جنت لارغه داخل قیلورمیز کم آستلاریدین اریغ لار آقوب تورور الار اانده همیشه قالورلار

وَعۡدَ اللّٰهِ حَقًّا ؕ وَمَنۡ اَصۡدَقُ مِنَ اللّٰهِ قِیۡلًا ﴿۱۲۲﴾ لَیۡسَ بِاَمَانِیِّكُمۡ

بو الله تعالیٰ نینگ وعده سیدور حق وعده دور و الله تعالیٰ دین زیاده راست سوزلاغوچی کیمدور نه سیزلارنینگ تمنالارینگیز ایله نجات حاصل بولادر

وَلَاۤ اَمَانِیِّ اَهۡلِ الۡكِتٰبِ ؕ مَنۡ یَّعۡمَلۡ سُوۡٓءًا یُّجۡزَ بِهٖ ۙ وَلَا یَجِدۡ لَهٗ

ونه کتابیلار تمنالاری ایله کیمی که یمان ایش قیلور انینگ ایله سزالانور و اوزی اوچون الله تعالیٰ دین

مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ وَلِیًّا وَّلَا نَصِیۡرًا ﴿۱۲۳﴾ وَمَنۡ یَّعۡمَلۡ مِنَ الصّٰلِحٰتِ

باشقه هیچ حمایتچی و مددگار تاپماس ف ٢ و کیمی که مؤمن بولگان حالده یخشی ایشلارنی

مِنۡ ذَكَرٍ اَوۡ اُنۡثٰی وَهُوَ مُؤۡمِنٌ فَاُولٰٓئِكَ یَدۡخُلُوۡنَ الۡجَنَّةَ وَلَا یُظۡلَمُوۡنَ

قیلور الیسه ایرکیشی یا خاتون الار جنت غه داخل بولورلار و الارغه ذرّه برابر بیره

نَقِیۡرًا ﴿۱۲۴﴾ وَمَنۡ اَحۡسَنُ دِیۡنًا مِّمَّنۡ اَسۡلَمَ وَجۡهَهٗ لِلّٰهِ وَهُوَ مُحۡسِنٌ

هم نقصان بیریلماس و کیمی که اوز یوزینی خدا اوچون خم قیلسه و اوزی هم یخشی عمل ییک آدم بولسه و ابراهیم علیه السلام کرمن ملّة

وَّاتَّبَعَ مِلَّةَ اِبۡرٰهِیۡمَ حَنِیۡفًا ؕ وَاتَّخَذَ اللّٰهُ اِبۡرٰهِیۡمَ خَلِیۡلًا ﴿۱۲۵﴾ وَلِلّٰهِ

مسلمان ایردی اول ذات حنیفغه تابع بولسه شول آدم دین یخشیراق کیمدور و الله تعالیٰ ابراهیم نی اوزیغه دوست قیلوب آلغاندور و نیمه نرسه که آسمان

ع ١٨ ١١ ١٥

مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الۡاَرۡضِ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَیۡءٍ مُّحِیۡطًا ﴿۱۲۶﴾

باردور و نیمه نرسه که یرده باردور الله تعالیٰ نینگ اوز ملکی دور و الله تعالیٰ هر نرسه غه احاطه قیلغاندور

وَیَسۡتَفۡتُوۡنَكَ فِی النِّسَآءِ ؕ قُلِ اللّٰهُ یُفۡتِیۡكُمۡ فِیۡهِنَّ ۙ وَمَا یُتۡلٰی

وای حبیب آدملار سیزدین خاتونلار نکاحلاری حقده آلمک خصوصیده رخصت طلب قیلورلار سیز دینگ که خدا سیزلارغه الارحقلارنده اجازت بیرور و اول حکم که قرآن

عَلَیۡكُمۡ فِی الۡكِتٰبِ فِیۡ یَتٰمَی النِّسَآءِ الّٰتِیۡ لَا تُؤۡتُوۡنَهُنَّ مَا كُتِبَ

سیزلارغه اوقیلیب تورور شونداغ یتیم خاتونلار حقلارنده دورکه سیزلار الارغه مقرر بولغان حق نی بیرمای اوز لارین

لَهُنَّ وَتَرۡغَبُوۡنَ اَنۡ تَنۡكِحُوۡهُنَّ وَالۡمُسۡتَضۡعَفِیۡنَ مِنَ الۡوِلۡدَانِ ۙ

نکاحلارینگیزغه آلمقنی راغبدور سیزلار و هم ناتوان بیکس باله لار حقلارنده دور

وَاَنۡ تَقُوۡمُوۡا لِلۡیَتٰمٰی بِالۡقِسۡطِ ؕ وَمَا تَفۡعَلُوۡا مِنۡ خَیۡرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ

و (خدا سیزلارغه حکم قیلور) که یتیم لار معامله لاریده انصاف بیلک بولونگ لار و سیزلار قیسی یخشیلیگنی قیلسنگیزلار الله تعالیٰ

كَانَ بِهٖ عَلِیۡمًا ﴿۱۲۷﴾ وَاِنِ امۡرَاَةٌ خَافَتۡ مِنۡ بَعۡلِهَا نُشُوۡزًا اَوۡ

انی بیلوب تورور دور ف ٣ واگر بیر خاتون اوز ایری نینگ اوروش قیلیشی دین یا یوز اوگوردشیدین

اُمید لارینگیز ایش بیرور ونه کتابیلارنینگ امیدلاری هر کیم بیر یمان ایش قیلسه انینگ جزاسین تارتور و هیچکیم انی خدا نینگ عذابیدین خلاص قیله آلماس

ف ٢ بو اوصاف علیه الحمد لله یکمالها حضرات اصحاب کرام رضی الله عنهم وجودلاریده موجود ایردی چونکه الار همه لاری الله تعالیٰ نینگ حکمی غه باش لارین خم قیلغان و هر بیر یخشی عمل اوچون حریص و عامل حضرات ابراهیم علیه السلام دین و ملت لاریغه صادق پیرو ایردیلار

ف ٣ اوشبو سوره اوّلیده ارشاد بولغان ایردیکه یتیم قیز نینگ والی سی مثلاً عمزاده سی بولوب اول خوف قیلسه که من بوقیزنی اوز نکاحیمغه آلسام حقین برابر ادا قیله آلماسمن اول حالده اوزی آلمای باشقه غه بیرسون بو حکم دین صونگ خلق قوروب نکاحینی موقوف قیلغان ایردیلار کیمین بیر آز تجربه بولوب معلوم بولدیکه بیرینه هم بیگانه دین اوز والی لاری یخشی ایکان کیمین حضرت سید عالم صلعم

خدمت لاریغه کیلوب سورادیلار شول خصوصده بو آیت شریف نازل بولدی و ارشاد قیلورکه منعه یتیم قیزلارغه نقصان بولادورگان صورتده دور واگر اندین احتیاط قیلولنسه اجازت دور ۰۴ ۰

إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَن يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا ۚ وَالصُّلْحُ

تورسه اوزارا بیراز طریقه ده صلح قیلوشسه ، برایکی لاریغه هم هیچ بیرگناه . بولمس و صلح

خَيْرٌ ۗ وَأُحْضِرَتِ الْأَنفُسُ الشُّحَّ ۚ وَإِن تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ

یخشیدور دل لارده مال حرصی موجود دور و اگر سیزلار یخشیلیک قیلسنگیز و ارد تقوا لیک بولسنگیز لار الله تعالی

اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَن تَسْتَطِيعُوا أَن تَعْدِلُوا

البته قیلوب تورگان عمل لارینگیزنی یخشی سیزدور ف۱ وسیزلارنه قدر دل لارینگیز خواهلاسه هم خاتونلارنی

بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ ۖ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا

برابر کوره آلماس سیزلار بهرحال تمام بیر طرف غه ایگیلیب کیتنوب ایکینچی طرف نی

كَالْمُعَلَّقَةِ ۚ وَإِن تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا

آسوب توبینگ لار و اگر اصلاح و احتیاط قیلوب تورسنگیز لار البته الله تعالی مغفرت قیلغوچی

رَّحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَإِن يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّن سَعَتِهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ

مهربان دور ف۳ واگر ایکیلاری اجرالیشسه لار الله تعالی هر ایکیلاریغه اوز کنگلیشی دین بی فکر قیلور الله تعالی

وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ

کنگ لیک حکمتلیک ذات دور ف۴ ونیمه نرسه که آسمانلارده ونیمه نرسه که یرده بار دور همه سی فقط الله تعالی نینگ ملکی دور و بیز تحقیق

وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ ۚ

سیزلاردین اول کتاب بیریلگان لارغه وسیزلارغه حکم بیردوک که خدادین قورقونگ لار

وَإِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ

واگر سیزلار ناشکرلیک قیلسنگیز لار پس نیمه نرسه که آسمانلارده ونیمه نرسه که یرده بار دور همه سی الله تعالی نینگ خاص ملکی دور والله تعالی بی نیاز دور و تعریف قیلینغان دور

غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَكَفَىٰ

ونیمه نرسه که آسمانلارده ونیمه نرسه که یرده بار دور همه سی الله تعالی نینگ خاص ملکی دور والله تعالی

بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ ۚ

کافی چاره ساز دور ف۵ ای آدملار اگر الله تعالی خواهلاسه سیزلارنی کیتکوزوب باشقه لارنی آلوب کیلور

وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَّن كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا

والله تعالی هر نرسه غه قادر دور کیمی که دنیا ثوابین خواهلاسه

١٩ فَعِندَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾ ع ٨ ١٦

الله تعالی قاشنده دنیا و آخرت هر ایکیسین ثوابی موجود دور والله تعالی ایشتیگوچی کورگوچی ذات دور

ف۱ اگر بیر خاتون اوز ایری نینگ اندین کونگلسیز بولغانلیکین سیزسه کیمین انی اوزیغه مائل وراغب قیلمک اوچون مهر یدین یا نفقه سیدین بیر آز کم قیلسه و شو نینگ ایله انی راضی ایتسه شاول اوزی ونه ایری گنهگار بولور ایرایله خاتون نینگ اتفاقلاری هر نرسه دین یخشی دور لیکین بی وجه و بی سبب خاتون نینگ قیلملک و اوزی راضی بولمغان صورتده اننیگ مالیغه تصرف قیلمک ناجائز دور مال محبتی هر بیر دل ده بار دور آز راق مال بیرب بیر بیرین دلین خوش قیلمک ایله بیر قنچه مصلحت وجودغه چیقور ف۲ اگر بعضیلار بینگیز بیر نیچه خاتون نی اوز نکاحیغه آلغان بولسه بو نرسه ممکن ایمس دور که همه لارین محبت ده هر بیر ابنده برابر کوره آلسون لکن شونداغ هم بولماسون که بوتون بیر خاتون طرفیغه آغوب کیتوب باشقه سین اوره تاده آسوب قویسون نه اوزی اول بیچاره غه یخشی تراسون ونه جواب بیرسین که باشقه اوی قیلوب آرام قیلسون بو نرسه البته ظلم دور اگر صلح مصلحتین کورسه و ظلم دین صقلانسه الله تعالی اول بنده نینگ گناه مین مغفرت قیلور ف۳ اگر هر ایکیلاری صلح قیله آلمای ناچار اجرالیشغه مجبور بولسه لار ده بیر بیرلاریدین جدا بولوشسه لار هیچ باک یوقدور هر ایکیلاریغه هم خدا مهربان و حاجت روا دور کوفلارین کوروب کیتور لار ظلم اتوب خاتون قیلغان دین طلاق بیرو ظلم دین آناد قیلمک یخشی دور ف۴ پروردگار مسلمان بنده لاریغه خطاب قیلور که من سیزلارغه و هم سیزلاردین اول اونگان کتاب لارغه حکیمی تیکوزگان دورمن که همیشه مولی لارینگیز دین خوف و حذر ده بولونگ لار اگر سیزلار انگا ناشکر بنده لار دین بولسنگیز لار تمام جهان نینگ مالکی اول دور یر و آسمان داغی ده بار همه کائنات اننیگ اختیارید دور انگا هیچ بیر نقصان تیکوزه آلماس سیزلار و تمام نقصان و ضرر یازلارینگیز غه بولور بو قدرت غیر متناهیه صاحبی غه نافرمان بولور سیزلار که اول همه دین بی نیاز دور هر حالده سی محمود ستایش دور و اگر انینگ حکمیغه اطاعت ده بولسنگیز لار همه دین یخشی چاره ساز هم اول دور

٥٠٥

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْا قَوّٰمِيْنَ بِالْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلّٰهِ وَلَوْ عَلٰٓى

ای ایمانلیک جماعه سیزلار عدل اوستیده قائم تورونگ لار الله تعالیٰ اوچون گواه بولونگ لار اگرچه اوز لارینگیز

اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَبِيْنَ ۚ اِنْ يَّكُنْ غَنِيًّا اَوْ فَقِيْرًا

یا آته وآنه لارینگیز وقریندا شلارینگیز خلاف لارینه بولسه هم اگر بای بولسون یا بیچاره بولسون

فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا ۫ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُوْا ۚ وَاِنْ تَلْوٗٓا

الله تعالیٰ الارغه سیزلاردین خیرخواه دور پس نفسلارینگیزغه تابع بولوب عدلدین قولدین بیرمنگ لار و اگر سیزلار میل بولوب شهادتنی اینگیز

اَوْ تُعْرِضُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ﴿۱۳۵﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ

یا واقعه نی تمام سوزلامسه لارینگیز الله تعالیٰ البته عمل لارینگیزدین باخبر دور ف۱ ای مؤمن لار

اٰمَنُوْٓا اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَالْكِتٰبِ الَّذِيْ نَزَّلَ عَلٰى رَسُوْلِهٖ وَالْكِتٰبِ

الله تعالیٰ غه وانینگ رسولی غه ورسولیغه نازل قیلگان کتابی غه واول کتابی غه که

الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ ۭ وَمَنْ يَّكْفُرْ بِاللّٰهِ وَمَلٰۗىِٕكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ

موندین اول نازل قیلغان ایردی همه سیغه ایمان کیلتورونگ لار وکیمکی که الله تعالیٰ غه وانینگ فرشته لارینه وکتابلارینه

وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًۢا بَعِيْدًا ﴿۱۳۶﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ثُمَّ

وپیغمبرلارینه وقیامت کونیغه انکار قیلسه اول آدم نهایتده اوزاق آزغوچی دور ف۲ تحقیق اول آتلار که ایمان کیلتوردیلار بیرین

كَفَرُوْا ثُمَّ اٰمَنُوْا ثُمَّ كَفَرُوْا ثُمَّ ازْدَادُوْا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ

کافر بولدیلار کیین ینه ایمان کیلتوردیلار کیین ینه کافر بولدیلار کیین کفرلاری آرتوب کیتتیلر الله تعالیٰ الارنینگ گناهلارین

وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ سَبِيْلًا ﴿۱۳۷﴾ بَشِّرِ الْمُنٰفِقِيْنَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمَا ﴿۱۳۸﴾

هرگز مغفرت قیلماس ونه الارنی توغری یولغه سالور ف۳ بشارت بیرمنگ منافقلارغه که الار اوچون دردلیک عذاب دور

الَّذِيْنَ يَتَّخِذُوْنَ الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ۭ اَيَبْتَغُوْنَ

اول منافقلار که مسلمانلارنی قویوب کافرلارنی اوزلارینه دوست تیلورلار آیا الارعزتنی الارقاشلاریدین

عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا ﴿۱۳۹﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتٰبِ

حاصل قیلمکچی لارمی عزت نینگ همه سی الله تعالیٰ نینگ قاشیده دور ف۴ وتحقیق الله تعالیٰ قرآن ده حکم توشوردیکه

اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيٰتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوْا مَعَهُمْ

قچان سیزلار الله نینگ آیتلارین انکار ایتوب ومسخره قیلوب تورگان حالده ایشیتسینگیز الار اول مسخره قیلغوچیلار ایله اولتورمنگلار

حَتّٰى يَخُوْضُوْا فِيْ حَدِيْثٍ غَيْرِهٖٓ ڮ اِنَّكُمْ اِذًا مِّثْلُهُمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ

تاکه الار اندین باشقه سوزغه مشغول بولسونلار شوندا غ بولماسه سیزلار هم الارکبی دور سیزلار البته الله تعالیٰ منافقلارنی

ف۱ یعنی ای مسلمانلار سیزلار هیچ بیر حالده عدالتنی قولدین بیرمنگ لار شهادتنی خدا اوچون ادا قیلینگ لار حق وراستنی بیان قیلینگ اوزلارینگیزنی برخوک محترم ومحبوبلارینگیزنی هم ایا مانگ لار بای نی خوشامد قیلمنگ لار محتاجغه رحم قیلمنگ لار چونکه الارغه الله تعالیٰ سیزلاردین زیاده خیرخواه دور نفس سوزیغه کیرییب عدالتدین محروم قالمنگ لار اگر گواهلیک بیروب تورگان ساعتده الیشتیکوچیلارنی شبهه غه سالادورگان بیر کیفیتده سوزلاسنگیز لار یا عین واقعه نی تمام سوزلامای مجمل قالدورسنگیز لار حق نی صاف بیان قیلمسانگیز لارینگیز اوچون گنهکار بولورسیزلار.

ف۲ هرکیمکه اسلام نی قبول قیلوبدور انگا لازم دورکه الله تعالیٰ نینگ تمام احکامیغه برابر ایشانسون اگر الاردین بعضیسیغه ایشانوب بعضیسیغه انکار قیلسه اول کیشی مسلمان بوله آلمادور.

ف۳ بو آیت شریفه منافقلار حقلارنده نازل بولغاندور علمالاردین بعضیلاری دیدیلار که بو آیت یهودلار شانلارنده دورکه اول حضرت موسیٰ علیه السلام غه ایمان کیلتوردیلار کیین بوزاغغه عبادت قیلوب کافر بولدیلار کیین توبه قیلوب مؤمن بولدیلار کیین حضرت عیسیٰ علیه السلام غه منکر بولوب ینه کافر بولدیلار کیین جناب حضرت سید الانبیاء صلعم کیلگاندا ینه انکار ایتوب کفرلاری ینه آرتوب کیتتی والله اعلم ف۴ منافقلار کافرلارغه علاقه قیلورلار که دنیاده عزیز ومکرم بولسونلار بو خیال لاری تمام غلط دور حقیقی عزت البته الله تعالیٰ نینگ قاشنده دور.

ف۱ قیسے بیر مجلس ده خدا و ذکریم احکامیغه تحقیر و مسخره بولوب تورگان بولسه مسلمانلارغه لازم دورکه اول مجلسدین توروب کیتسونلار ورنه الار بلن شمار قیلینورلار
ف۲ اول منافقلار ریکیمیشه سیزلارنینگ انتظارلارینگیزده تورورلار تیجان سیزلارغا غالب لشکیزلار دیبلار که بیزلار هم سیزلار ابله برابر ایمیمی ایدوک غنیمتدین بیزلارغه هم حصه بیر بلسون واگر کافرلار

غالب کیلسه لارالارغه دیرلارکه بیزلار سیزلارنی اوراپ آلدوک اندین بیز لارنی سقلاپ قالدوک بولماسه بیزلارغه فتح و نصرت نصیب بولماس ایردی ایدی غنیمتغه بیزنی هم شریک قیلونسون الله تعالیٰ قیامت کونی هرایکی فرقغه اوزی حکم قیلور دونیاده هم کافرلارنی مسلمانلارغه هرگز غالب قیلماس۔

ف۳ منافقلارنینگ علامتلاری اوشبو صفتلار دور

ف۴ مسلمانلارنی تولوب کافرلار بلن آشنالیک قیلمک نفاق اوچون دلیل واضح دور

ف۵ قیامتده جهنم نینگ نهایتده توبان درجه سی منافقلارغه خاص بولور وحکیم اللهغه مدد بیزنی آلماس مگر اول منافقلار ریکی نفاق لاریدین توبه قیلسه لار و اوز اعمال لارین اصلاح قیلسه لار و الله تعالیٰ نینگ دینی اسلام نی محکم توتسه لار و دین لارین ناپاک عمل لاردین پاک و خالص سقلاسه لار الار البته منافق ایمس دور لار خالص مسلمان دور لار مؤمن لارغه نصیب بولغان

الْمُنٰفِقِيْنَ وَالْكٰفِرِيْنَ فِيْ جَهَنَّمَ جَمِيْعًا ﴿۱۴۰﴾ الَّذِيْنَ يَتَرَبَّصُوْنَ بِكُمْ ۚ

دکافرلارنی همه لارینی دوزخده بیر یرگه جمع قیلغوچی دور ف۲ اول منافقلار ریکی سیزلارنی پایلاب تورورلار

فَاِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللّٰهِ قَالُوْۤا اَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ ۖ وَاِنْ كَانَ لِلْكٰفِرِيْنَ

اگر سیزلارغه الله تعالیٰ طرفیدین فتح بولوب قالسه دیرلارکه بیز هم سیزلار بیله ابیاسمی ایدوک و اگر کافرلارغه

نَصِيْبٌ ۙ قَالُوْۤا اَلَمْ نَسْتَحْوِذْ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِّنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ فَاللّٰهُ

نصیب بولسه دیرلارکه بیز سیزلارغه غالب ایردوک اب آلماب ایردوک و سیزلارنی مسلمانلاردین قوتقاردوق آلماب دوکمی پس الله تعالیٰ

يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ وَلَنْ يَّجْعَلَ اللّٰهُ لِلْكٰفِرِيْنَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ

اوزی قیامت کونی الارغه و سیزلارغه حکم قیلور و الله تعالیٰ هرگز کافرلارنی مسلمانلارغه غالب

ع ۲۰ ۱۷ سَبِيْلًا ﴿۱۴۱﴾ اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ يُخٰدِعُوْنَ اللّٰهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ ۚ وَاِذَا

قیلماس ف۳ منافقلار الله تعالیٰغه فریب بیرماب تورورلار و الله تعالیٰ الارغه فریب کوچی

قَامُوْۤا اِلَى الصَّلٰوةِ قَامُوْا كُسَالٰى ۙ يُرَآءُوْنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُوْنَ اللّٰهَ

قیچان نمازغه تورسه لار خوش یاقماس تورورلار ادملارغه کورساتماق اوچون اوقورلار و الله تعالیٰنی نهایتده کم

اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۱۴۲﴾ ۙ مُّذَبْذَبِيْنَ بَيْنَ ذٰلِكَ ۖ لَاۤ اِلٰى هٰۤؤُلَآءِ وَلَاۤ اِلٰى هٰۤؤُلَآءِ ؕ

یاد قیلورلار ف۴ کفر و ایمان اورتاسیده آسیلوب قالغاندورلار نه اول طرفغه بولوتون اوتورلار و نه بول طرفغه

وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ سَبِيْلًا ﴿۱۴۳﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّخِذُوا

بولوتون اوتورلار و کیمنی که الله تعالیٰ گمراه قیلسه انینگ اوچون هیچ یول تاپماس سن ای مؤمن لار مسلمانلارنی قویوب

الْكٰفِرِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ اَتُرِيْدُوْنَ اَنْ تَجْعَلُوْا لِلّٰهِ

کافرلارنی اوزلارینگیزغه دوست قیلوب آلمنگلار آیا الله تعالیٰ اوچون اوز نفاقلارینگیزغه

عَلَيْكُمْ سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿۱۴۴﴾ اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ فِي الدَّرْكِ الْاَسْفَلِ مِنَ النَّارِ ۚ

روشن دلیل پیدا قیلماقچی دورسیزلارمی ف۵ منافقلار البته دوزخ نینگ همه دین توبان درجه سیده بولورلار

وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيْرًا ﴿۱۴۵﴾ ۙ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا وَاَصْلَحُوْا وَاعْتَصَمُوْا بِاللّٰهِ

و سن الارغه هیچ بیر مددکار تاپماس سن مگر اول ذاتلار که توبه قیلدیلار و اوزلارینی توزاتدیلار و الله تعالیٰنی محکم توتدیلار

وَاَخْلَصُوْا دِيْنَهُمْ لِلّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِيْنَ ؕ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ

و خالص سقلادیلار دینلارینی الله تعالیٰ اوچون پس انه شول ذاتلار مؤمن لار ابله برابر دورلار و عنقریب بیرور الله تعالیٰ مؤمن لارغه

اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۱۴۶﴾ مَا يَفْعَلُ اللّٰهُ بِعَذَابِكُمْ اِنْ شَكَرْتُمْ وَاٰمَنْتُمْ ؕ وَكَانَ اللّٰهُ شَاكِرًا عَلِيْمًا ﴿۱۴۷﴾

بیوک ثواب (ای منافق لار) الله تعالیٰ سیزلارغه عذاب بیرب نه قیلور اگر شکر قیلسه نگیز و ایمان کیلتورسه نگیز لار و الله تعالیٰ قدر قیلغوچی

عنایت و کرم الٰهی غه الار هم مستحق دورلار۔ الله تعالیٰ البته بخشیش لارنی قدر قیلور و بنده لار احوال لارین بیلور قیسے بیر بنده حکمین منوبیت ایلا قبول ایتسه و انگا تصدیق قیلسه الله تعالیٰ عادل و رحیم ذات دور موندغ بنده نی نه اوچون عذابغه گرفتار قیلور هرگز قیلماس انینگ عذابی البته نافرمان و سرکش بنده لاری اوچون دور۔ اللهم وفقنا لما فیه خیر فی الدارین ⁂

لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ بِالسُّوْٓءِ مِنَ الْقَوْلِ اِلَّا مَنْ ظُلِمَ ؕ

الله تعالى بير كيشي نينگ يمان سوزيني آشكارا قيلمكيني دوست توتماس مگر مظلوم دين

وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا عَلِيْمًا ﴿١٤٨﴾ اِنْ تُبْدُوْا خَيْرًا اَوْ تُخْفُوْهُ اَوْ تَعْفُوْا

و الله تعالى ايشيتگوچي بيلگوچي دور ف١ اگر ياخشيليكني معلوم قيلسنگيزلار يا اني مخفي ايتسنگيزلار يا بيريا نليكني

عَنْ سُوْٓءٍ فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيْرًا ﴿١٤٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْفُرُوْنَ

عفوا ايتسنگيزلار الله تعالى هم البته عفوليك قادر ذاتدور تحقيق اول ذاتلاركه منكر دورلار

بِاللّٰهِ وَرُسُلِهٖ وَيُرِيْدُوْنَ اَنْ يُّفَرِّقُوْا بَيْنَ اللّٰهِ وَرُسُلِهٖ

الله تعالى غه و اننگ پيغمبرلاريغه و خواهلايدورلاركه الله تعالى ابله پيغمبرلارين اجراتسونلار

وَيَقُوْلُوْنَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَّنَكْفُرُ بِبَعْضٍ ۙ وَّيُرِيْدُوْنَ اَنْ

و ديرلاركه بيز بعضيلاريغه ايشانورميز و بعضيلاريغه ايشانماسميز و خواهلايدورلاركه

يَّتَّخِذُوْا بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيْلًا ﴿١٥٠﴾ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْكٰفِرُوْنَ حَقًّا ۚ

شوننگ اورتاسده بير يول چيقارسونلار انه شولار دورلار حقيقي كافرلار

وَاَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابًا مُّهِيْنًا ﴿١٥١﴾ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ

و بيزلار كافرلار اوچون رسوا قيلغوچي عذاب تيار قيلغاندورميز ف٢ و ذاتلاركه ايشانديلار الله تعالى غه

وَرُسُلِهٖ وَلَمْ يُفَرِّقُوْا بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْهُمْ اُولٰٓئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيْهِمْ

واننگ پيغمبرلاريغه و اجراتماديلار الاردين هيچ بيرلارين انه شولارغه عنقريب بيرورميز

اُجُوْرَهُمْ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿١٥٢﴾ يَسْـَٔــلُكَ اَهْلُ الْكِتٰبِ

ثوابلاريني و الله تعالى مغفرتليك مهربان دور ف٣ كتابي لار سيزدين شونى طلب قيلورلاركه

اَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتٰبًا مِّنَ السَّمَاۗءِ فَقَدْ سَاَلُوْا مُوْسٰٓى اَكْبَرَ

سيز الارغه آسماندين يازيلگان بير كتاب توشوروب بيرينگ موسى دين اليه موندين هم كته راغ نے

مِنْ ذٰلِكَ فَقَالُوْٓا اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً فَاَخَذَتْهُمُ الصّٰعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ

طلب قيلغاندورلار و ديگاندورلاركه بيزلارغه الله نے آچيقدين آچيق كورساتينگ كيين الارغه چقماق توشدى

ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْۢ بَعْدِ مَا جَاۗءَتْهُمُ الْبَيِّنٰتُ فَعَفَوْنَا عَنْ

ظلم لارين سببيدين كيين الار بوزكني (معبود) قيلوب آلديلار روشن دليللار الارغه كيلگاندين كيين هم كيين بيز

ذٰلِكَ ۚ وَاٰتَيْنَا مُوْسٰى سُلْطٰنًا مُّبِيْنًا ﴿١٥٣﴾ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّوْرَ

انے هم عفوا يتدوك و بيردوك بيز موسى غه روشن غلبه ف٤ و بيز الاردين عهد آلمك اوچون تيغه لاريغه طورنے

ف١ بو آيت شريفه دين مفهوم بولوركه بير انسانغه باردينى يا دنيوى عيب نے باشقه لارغه بيان قيليك نادرست دور ليكن مظلوم ظالم دين شكايت قيلسه جائز دور ايكنچى آيتدين مظلوم اوچون هم عفوا ايتمكين افضل ايكانليكى معلوم بولور۔

ف٢ پيغمبرلاردين بير لاريغه بولغان انكار همه لاريغه انكار حساب قيلونور يهودلار وقتيكه جناب سيدعالم صلعم غه منكر بولديلار الله تعالى الار نے بو آيت كريمه ايله كافر حقيقي دورلار ديب اعلان ايتدى و اسلام ايله كفر اورتاسيده ينگى بير يول چيقارغوچيلار ديب قرار بيردى۔

ف٣ منه بو اوصاف مسلمانلارده دور۔

ف٤ اے حبيب صلعم يهودلار سيزدين بو قسم بيهوده طلب لار نے قيلسه لار تعجب قيلمنگ كه اوز پيغمبرلاريدين موندين زياده ناجائز طلب لار نے قيلغاندورلار يعني خدا نے علانيه كورمكچي بولديلار بكا يك چقماق توشوب همه لارين هلاك قيلدى موسى عليه السلام دعالارى ايله ينه تيريلديلار بو معجزه نے كوروب توروب ينه بوزاغه سجده قيلديلار آخر بيميش منگ آدم قتل قيلونديلار بو ايدى موسى عليه السلام غلبه لارى۔

بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمُ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا

معلق قیلوب قو یدوک وو یدوک الارغہ کہ کیرینگ لار دروازہ غہ سجدہ قیلوشوب و و یدوک الارغہ کہ شنبہ حقیدہ

فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴿١٥٤﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ

تجاوز قیلمنگ لار و بیز الاردین مستحکم عہد آلدوک ف۱ پس الارغہ بیگان سنزا عہدلارین بوزگانلیکلاریدین دو

وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا

و انکار لاریدین دو ر اللہ تعالٰے نینگ آیتلارینغہ و ناحق اولدورو شلاریدین دو پیغمبر لارنی دیگانلیکلاریدین دور کہ بیزنینگ

غُلْفٌ ۚ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾

دل لاریمیز غلاف ایچیدہ دور بلکہ اللہ تعالٰے کفرلارین سببیدین اول دل لارغہ مہر اورگاندور پس مومن بولماسلار مگر آز

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا

و ہم کفرلاریدین دور و حضرت مریم غہ بیوک بہتان قیلغانلیک لاریدین دور و دیگانلیکلاریدین دور کہ بیز لار اولدوردیک

الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ

اللہ نینگ رسولی مریم نینگ اوغلی مسیح عیسیٰ نے حال بوکہ الارنہ انی اولدوردیلار و نہ دارغہ

وَلَٰكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ ۚ

آسدیلار و لیکن الارغہ اشتباہ بولدی و اول ذاتلار کہ اولکیشی حقندہ ہر قسم سوز قیلورلار الار شول بیردہ اشتباہ دہ لار

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا اتِّبَاعَ الظَّنِّ ۚ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٧﴾

الار دہ بو ترسہ نینگ علمی یوقدور مگر گمانغہ ایرگشہ سویانور لار و شک یوقدور کہ الار اولکیشی نے اولدورمادیلار

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٨﴾ وَإِنْ مِنْ

بلکہ اللہ تعالٰے اولکیشی نے اوز طرفیغہ کوتاروب آلغاندور و اللہ تعالٰے بیوک غالب و حکمتلیک اندر و ہیچ بیر کشی

أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ ۖ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ

کتابی لاردین قالماس مگر اول اولوشیدین اول حضرت عیسیٰ غہ ایمان کیلتورور و اول جناب قیامت کونی

يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا

الارغہ گواہ بولورلار ف۲ پس یہود لارنینگ گناہلاری سبب بولوب بیز الارغہ حرام قیلدوک

عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾

بیر قنچہ پاکیزہ نرسہ لارنے کہ الارغہ حلال ایردی و ہم قایتارغانلیک لاری اوچون اللہ تعالٰے یولیدین کوب کشی نے

وَأَخْذِهِمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ

و سود آلغانلیک لاری اوچون حال بوکہ اندین منع قیلونغان ایردیلار و ناحق یگانلیک لاری اوچون آدملارنینگ مال لارینی

ف۱ یہود لارغہ اللہ تعالٰے حکم قیلوب ایردیکہ شنبہ کونے بلیغ آولاماسونلار و بلیغ لار باشقہ کوندین زیادہ اولکون دریادہ کوب کورونور ایردیلار کیین یہود لار شوندایغ حیلہ قیلدیلار کہ دریا غہ یقین بیر حوض تیار قیلدیلار شنبہ کونے اول حوض غہ بلیغ لار کوب کیروب قالور ایردی الار حوض نے بند قیلوب قویوب ایتہ سے حوضدین آولار ایردیلار کیین اللہ تعالٰے الارنے بو فریب لاری اوچون میمون صورتیغہ ادنکوزدی کہ جانور لار مکاری ایردور۔

ف۲ دقتیکہ یہود لار حضرت عیسیٰ نے قتل قیلیکچی بولوب ادبیلارینغہ باردیلار اللہ تعالٰے اول جنابنی آسمان غہ چیقاروب آلدی و اول یہودی کہ اول اولیغہ کیروب ایردی انینگ شکلی حضرت عیسیٰ شکل لارینغہ اوخشاب قالدی کیین کیرگان لار انے عیسیٰ گمان قیلوب اولدوردیلار صونگرہ معلوم بولدیکہ اول آدم عیسیٰ ایمس اوز آدملاری ایکان شوندایغ بولسہ ہم الار بو خصوصدہ اشتباہ غہ توشوب نیچہ فرقہ غہ بولونوب کیتدیلار حقیقت شولدور کہ حضرت عیسیٰ نے اولدورا آلمادیلار اول جناب تیرگیدورلار و آسماندہ دور لار دجال بیدا بولغاندہ جہانغہ توشوب انے اولدورگہ لار و قیامت کونے مخالف لار خلافیغہ شہادت بیردیلار۔

وَاَعْتَدْنَا لِلْكٰفِرِيْنَ مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ﴿١٦١﴾ لٰكِنِ الرّٰسِخُوْنَ
وتيار قيلوب قويدوک بيز الدين بولغان کافر لاراوجون دردليک عذاب لیکن الارنینگ دین علمی ده
فِى الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُوْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَآ اُنْزِلَ
سخته لاری و مؤمن لاری که ایمان کیلتورورلار سیز غه توشورولگان کتابغه وسیزدین اوّل
مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيْمِيْنَ الصَّلٰوةَ وَالْمُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَالْمُؤْمِنُوْنَ
توشورولگان کتابغه ونمازغه دائم لاری و زکوٰة بیرگوچیلاری و ایشانغوچیلاری الله تعالیٰ غه
٢٢ ع ١٩ ٢ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۭ اُولٰۗىِٕكَ سَنُؤْتِيْهِمْ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿١٦٢﴾ اِنَّآ اَوْحَيْنَآ
و قیامت کونی غه انه شولارغه بیربیوک ثواب بیرورمیز ف ١ تحقیق بیز وحی یباردوک
اِلَيْكَ كَمَآ اَوْحَيْنَآ اِلٰى نُوْحٍ وَّالنَّبِيّٖنَ مِنْۢ بَعْدِهٖ ۚ وَاَوْحَيْنَآ
سیزغه ہمچنانیکه وحی یباروب ایردوک نوح غه و اندین کیین کیلگان پیغمبر لارغه و وحی یباردوک
اِلٰٓى اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ وَيَعْقُوْبَ وَالْاَسْبَاطِ وَعِيْسٰى
بیز ابراہیم غه و اسمٰعیل غه و اسحاق غه و یعقوب غه و یعقوب اولادیغه و عیسیٰ غه
وَاَيُّوْبَ وَيُوْنُسَ وَهٰرُوْنَ وَسُلَيْمٰنَ ۚ وَاٰتَيْنَا دَاوٗدَ زَبُوْرًا ﴿١٦٣﴾
و ایوب غه و یونس غه و ہارون غه و سلیمان غه و بیردوک بیز داؤد غه زبورنی
وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنٰهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ
و یباردوک بیر قنچه پیغمبرنی که بیز الارنینگ احوال لارین سیزغه بیان قیلدوک و بیر قنچه پیغمبرنی که احوال لارین سیزغه بیان
عَلَيْكَ ۭ وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوْسٰى تَكْلِيْمًا ﴿١٦٤﴾ رُسُلًا مُّبَشِّرِيْنَ
قیلمدوک و موسیٰ ایله الله تعالیٰ خاص بیر سوزنی سوزلاشدی ہمه لارینی بشارت بیرگوچی و قورقوتغوچی
وَمُنْذِرِيْنَ لِئَلَّا يَكُوْنَ لِلنَّاسِ عَلَى اللّٰهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ الرُّسُلِ ۭ
پیغمبرلار قیلوب یباردوک تاکه آدملار اوچون الله تعالیٰ حضوریده پیغمبرلاردین کیین بیر عذر قالماسون
وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا ﴿١٦٥﴾ لٰكِنِ اللّٰهُ يَشْهَدُ بِمَآ اَنْزَلَ اِلَيْكَ
و الله تعالیٰ بیوک غالب حکمتلیک ذات دور لیکن الله تعالیٰ شاہد دور سیزغه توشورولگان کتاب
اَنْزَلَهٗ بِعِلْمِهٖ ۚ وَالْمَلٰۗىِٕكَةُ يَشْهَدُوْنَ ۭ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا ﴿١٦٦﴾ۭ
ایله که اوزینی علمی کمالی ایله توشورگان دور و فرشته لارہم گواه دورلار و کفایه قیلور گواه لیکده الله تعالیٰ ف ٢
اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ قَدْ ضَلُّوْا ضَلٰلًۢا بَعِيْدًا ﴿١٦٧﴾
اول ذاتلار یکه منکر دورلار و خدا یولیدین منع قیلورلار الارنہایتده اوزاق ادا شدی لار

ف ١ یعنی یہودلارنینگ طبیعتلاریده موجود سرکشلیک لاری سبب بولوب الارغه آغیر شریعت یباریلگان دور و حلال نرسه لارنی حرام قیلونغان دور باوجود الارنینگ پخته دینی علما لاری د قرآن غه د تورات د انجیل غه ایمان کیلتوروب نمازغه دائم و زکات غه مداوم لاری د قیامتغه و خداغه مومن لاری اوچون اجر عظیم حاضر دور.

ف ٢ بو مقامده حضرت سید عالم صلعم نینگ رسالت لارین حضرت نوح علیہ السلام و اول جنابدین صونگغی پیغمبر لار رسالت لاریغه تشبیه بیرکه شول نرسه غه اشاره بار دورکه اگر مکه مشرکلاری بو جناب وحی لاریغه انکار لاریده دوام آتیه لار سابق پیغمبر لار امتلاریغه کیلگان ہر قسم عذاب بلالار غه ہم کیلور قرآن کریم نینگ حقیقیغه پروردگار اوزی و فرشته لار گواه دورلار باوجود کافرلار انکار قیلسه لار الار نینگ بدبختلیک لاریدور.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ

تحقیق اول ذاتلارکہ کافر بولدیلار وظلم قیلدیلار الارنی اللہ تعالیٰ ہرگز مغفرت قیلمس وسالماس الارنی

طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ

یولغہ مگر جہنم یولیغہ سالورکہ الار انده ہمیشہ قالورلار و بو نرسہ

عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ

اللہ تعالیٰ غہ آساندور ف اى انسانلار! تحقیق بو پیغمبر سیزلارغہ یزور دگاردلار دینگیز

رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ ۚ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ

طرفیدین حق دین آلوب کیلدیلار ایشانینگ لارکہ سیزلارغہ یخشی بولور و اگر انکار قیلسینگیزلار ہر نرسہ کہ

وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا

آسمانلارده و یرده دور ہمہ سی اللہ تعالیٰ نینگ ملکی دور اللہ تعالیٰ علم لیک حکملیک اندور اے کتابے لار حد دین آشمنگ لار

تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ ۚ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ

دینلارینگیز حقنده و دیمینگ لار اللہ تعالیٰ شاینده حق دین باشقہ نے حقیقت شولدورکہ مریم اوغلی مسیح عیسیٰ اللہ تعالیٰ نینگ

اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَىٰ مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ ۖ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۖ

پیغمبر یدور و انینگ کلمہ سیدور کہ انی مریم غہ توشورگاندور و انینگ طرفیدین بیرجاندور ایمان اللہ تعالیٰ غہ و رسول لاریغہ

وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ ۚ انْتَهُوا خَيْرًا لَكُمْ ۚ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ سُبْحَانَهُ

ایمان کیلتورینگ لار و دیمینگ لارکہ اوچ دور یوسوزنے قویونگ لار سیزلار اوچون خیردور معبود حقیقی بیرگنہ معبوددور

أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ ۘ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ

اول بالہ لیک بولوشدین پاکدور ہر نرسہ کہ آسمانلارده و یرده دور ہمہ سی انینگ ملکی دور

وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا

و اللہ تعالیٰ کافی چاره ساز دور ف٢ مسیح ہرگز خدا غہ بنده بولوشدین عار قیلمس

لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ ۚ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ

و نہ مقرب فرشتہ لار وکیمی کہ خدا غہ بنده لیکدین عار قیلور

وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا

وکبر قیلور اللہ تعالیٰ الارنی ہمہ لارینی اوز حضوریغہ جمع قیلور کیین آدملارکہ مومن بولدیلار

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۖ

و یخشی عمل لارنی قیلدیلار الارغہ ثوابلارینی کمل بیردر و اوز فضلیدین زیاده ہم بیردر

ف١ بو ایکی آیت شریفہ دین ظاہر بولورکہ حضرت سید عالم صلعم غہ و قرآن کریم غہ منکر بولغان جماعہ غہ نہ ہدایت نصیب بولور و نہ مغفرت بلکہ الار ابدالآباد جہنم ده قالوب کیتورلار و بو نرسہ ہم روشن بولدیکہ بو ذات بابرکات غہ متابعت عین ہدایت دور وخلاف لاری تمام ضلالتدور نعوذ باللہ من ذلک مخالف لار اللہ تعالیٰ گرفتیدین قوتولا آلماسلار۔

ف٢ کتابے لاردین بیر فرقہ حضرت عیسیٰ علیہ السلام نے خدا نینگ اوغلی دیب اعتقاد قیلور لار و اول جناب ابلہ والده لاردین خدا غہ شریک ایتوب اوچ خداغہ قائل بولورلار بو نرسہ ہمہ سی الارنینگ دین بابیده حددین آشیش لاری دور اللہ تعالیٰ الارنی بو عقیده دین منع ایتوب توحید غہ چاقیردر۔

نصف الربع ٢٣ ع ٩ ٣

وَاَمَّا الَّذِیْنَ اسْتَنْكَفُوْا وَاسْتَكْبَرُوْا فَیُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا اَلِیْمًا ۙ

واما اول لاریکہ عار قیلدیلار وکبر قیلدیلار پس الارنے دردلیک عذاب ایلہ عذاب قیلور

وَّلَا یَجِدُوْنَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِیًّا وَّلَا نَصِیْرًا ﴿١٧٣﴾ یٰۤاَیُّهَا

والارتاباسلار اوزلاری اوچون خدادین باشتہ یار و مددگار ف ۱ ای انسانلار!

النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَاَنْزَلْنَاۤ اِلَیْكُمْ نُوْرًا

تحقیق کیلدی سیزلارغہ پروردگارلاریکیز طرفیدین بیر دلیل و توشوردوک بیز سیزلارغہ روشن

مُّبِیْنًا ﴿١٧٤﴾ فَاَمَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَاعْتَصَمُوْا بِهٖ فَسَیُدْخِلُهُمْ

نور پس اول آدملاریکہ اللہ تعالیٰ غہ ایمان کیلتوردیلار وانے محکم توتدیلار الارنے داخل قیلور

فِیْ رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ ۙ وَّیَهْدِیْهِمْ اِلَیْهِ صِرَاطًا مُّسْتَقِیْمًا ﴿١٧٥﴾

اوز رحمتیغہ و فضلیغہ و سالوب قویور الارنے توغری یولغہ ف ۲

یَسْتَفْتُوْنَكَ ۭ قُلِ اللّٰهُ یُفْتِیْكُمْ فِی الْكَلٰلَةِ ۭ اِنِ امْرُؤٌا هَلَكَ

آدملار سیزدین حکم سورارلار سیز دینگ کہ اللہ تعالیٰ سیزلارغہ کلالہ حکمین بیان قیلور اگر بیر کیشی اولسہ

لَیْسَ لَهٗ وَلَدٌ وَّلَهٗۤ اُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ ۚ وَهُوَ یَرِثُهَاۤ

کہ انینگ اولادی بولماسہ وانینگ بیر سینگلیسی بولسہ انگا تمام ترکہ نینگ یریمین بیریلور و اول براورانگا وارث

اِنْ لَّمْ یَكُنْ لَّهَا وَلَدٌ ۚ فَاِنْ كَانَتَا اثْنَتَیْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثٰنِ مِمَّا

بولور اگر سینگلی نینگ فرزندی بولماسہ و اگر سینگللار ایکے بولسہلار پس الارغہ تمام ترکہ نینگ اوچدین ایکے سینے

تَرَكَ ۭ وَاِنْ كَانُوْۤا اِخْوَةً رِّجَالًا وَّنِسَآءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ

بیریلور واگر الار برادرلار وسینگللار ایر و خاتون برابر بولسہلار اول حالدہ بیر ایرغہ ایکے خاتون حصہ سین

٢٤ ع ٥ ٤

الْاُنْثَیَیْنِ ۭ یُبَیِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اَنْ تَضِلُّوْا ۭ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ ﴿١٧٦﴾

بیریلور اللہ تعالیٰ سیزلارغہ بیان قیلور تاکہ سیزلار اداشمانگلار واللہ تعالیٰ ہر نرسنے بیلگوچی دور

سُوْرَةُ الْمَآئِدَةِ مَدَنِیَّةٌ وَّهِیَ مِائَةٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰیَةً وَّسِتَّةَ عَشَرَ رُكُوْعًا ۔ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مائدہ سورہ سی مدینہ دہ نازل بولغاندور وادل یوز یگرمہ آیت و اون آلتی رکوعدور ابتدا قیلورمن بجید مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْۤا اَوْفُوْا بِالْعُقُوْدِ ۬ؕ اُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِیْمَةُ الْاَنْعَامِ

ای مومنلار تمام قیلینگلار عہدلارنے حلال قیلوندی سیزلار اوچون اوتلاغوچی چارپا حیوانلارنے

اِلَّا مَا یُتْلٰی عَلَیْكُمْ غَیْرَ مُحِلِّی الصَّیْدِ وَاَنْتُمْ حُرُمٌ ؕ اِنَّ اللّٰهَ یَحْكُمُ

مگر اول حیوانلاریکہ سیزلارغہ اوقولتیدیر یلور لیکن حلال بیلمینگلار شکارنے احرام حالتیدہ ف ۳ البتہ اللہ تعالیٰ

ف ۱ اللہ تعالیٰ غہ ایمان کیلتوروب یخشی عمل لار قیلغان بندہ لارغہ عمللارین ثواب واجرین تمام بیرلیور بلکہ اللہ تعالیٰ کرمی ایلہ ثواب دین باشقہ بیر قنچہ نعمتلار ہم بیرلیور و انینگ عبادتیدین باش تارتقان سرکش بندہ لارغہ عذاب عظیم تیار دور الار اوزلاری اوچون اللہ تعالیٰ عذابے دین قوتقارغوچی نہ یار تاپورلار و نہ مددگار۔

ف ۲ مسلمانلار اوچون بیوک دلیل وروشن نور قرآن مجید دورانے محکم توتوب احکامیغہ عمل قیلغوچیلار اللہ تعالیٰ نینگ فضل و رحمتیغہ داخل دورلار و توغری بیر یولدہ دورلار۔

ف ۳ یعنے اللہ تعالیٰ غہ بیرگان عہدو پیمانلارینگیزغہ وفا قیلینگلار سیزلار اوچون تویہ وسیگیر و قوی واچکو کبی پاکیزہ حیوانلارنے حلال قیلوندی مگر میتہ وموقوذہ و باشقہ لارنے کہ بیانلاری بلندہ کیلور واحرام حالتیدہ قورو غلیک جانورلارین آولاک ناجائزدور اما دریا جانورلارین شکاری درستدور۔

مَا يُرِيدُ (١) يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَآئِرَ اللّٰهِ وَلَا الشَّهْرَ

خواهلاگان نرسه‌نی حکم بیرر. ای مؤمنلار بجر‌تلیک قیلمنگ لار الله تعالی نینگ علامتلارینی و نه حرمتلیک

الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَآئِدَ وَلَآ اٰمِّينَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ

آیینی و نه حرم غه خاص قربانلیغنی و نه بوینیلاریغه نشان باغلانگان جانورلارنی ونه اول آدملارنی که

يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنْ رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا ۗ وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا

بیت الحرام غه کیلوب تورورلار ربلارین کرم و رضاسین تیلاب و قچان احرامدین چیقسنگیز لار شکار

وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَنْ صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

قیله بیرنگ لار و سبب بولماسون سیزلارغه اول قوم نینگ دشمنلیغی که سیزلارنی مسجد حرام دین منع قیلوب

أَنْ تَعْتَدُوا ۘ وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوٰى ۖ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى

ایردی لار حددین آشماغلارینگیز اوچون و یاردم بیرنگ لار بیربیرلارینگیزغه یخشیلیک و تقوی اوستیده یاردم بیرمنگ لار

الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۖ إِنَّ اللّٰهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ (٢) الربع

گناه و ظلم اوستیده و قورقونگ لار الله تعالی دین تحقیق الله تعالی نینگ عذابی قتیغ دور ف

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ

حرام قیلوندی سیزلارغه اوزی اولگان جانور و قان و تونگغوز گوشتی و اول جانور که انگا

لِغَيْرِ اللّٰهِ بِهٖ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ

خدادین باشقه نینگ نامین آتولسه و بوغولوب اولگان جانور و اورولوب اولگان جانور و بلندلیکدین ییقیلیب اولگان

وَمَآ أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ ۟ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ

جانور و سوزولوب اولگان جانور و درنده ییگان جانور مگر حلال قیلوب آلگانلارینگیز و جانور که سوبولور

تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَامِ ۚ ذٰلِكُمْ فِسْقٌ ۗ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ

کعبه دین باشقه عبادتخانه لار اوچون و تقسیم قیلمک لارینگیز قمار اوقلاری ایله بو همه سی گناه دور بوکون ناامید بولدیلار

كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ ۗ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ

کافرلار سیزلارنینگ دینلارینگیزدین ایمدی سیزلار الاردین قورقمانگ لار ومندین قورقونگ لار بوکون من بوتون قیلیب بردیم

دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ۚ

سیزلارغه دینلارینگیزنی و تمام قیلدیم سیزلارغه نعمتیمنی و خوشلادیم سیزلار اوچون دین بولمکده اسلامنی

فَمَنِ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِّإِثْمٍ ۙ فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ

پس کیمی که ناچار قالسه آچلیک شدتی دین لیکن گناهغه مائل بولماسه ف۲ اول حالده الله تعالی مغفرتلیک

ف۱ یعنی الله تعالی نینگ معبود برحق ایکانلیگیغه علامت بولغان نرسه‌لارغه بجر‌تلیک قیلمنگ لار حرم محترم بیت الله شریف حجره لار صفا و مروه قربانلیک جانوری احرام مسجدلار آسمانی کتاب لار حلال فرض لار همه سی شعائر الله دور حرمتلیک آیلار رجب ذوالقعده ذوالحجه و محرم دور و بیت الحرام غه کیلگوچیلار حج و عمره اوچون باره‌تورگان مسلمانلار دورلار احرامده ممنوع شکار حلال بولغاندین صونگ جائز دور مسلمانلار اوچون لازم دورکه دشمنلاردین انتقام آلمک غرضیده یا بیردوستنی خوش قیلمک قصدیده عدل و انصافنی قولدین بیرمسونلار بلکه هر حالده الله تعالی دین قورقه بولسونلار حق اوچون بیربیرلاریغه مدد بیرسونلار ناحق نرسه اوچون تعاون ایتمسونلار.

ف۲ مطابق شرع ذبح قیلونمغان جانورنی میته دیلور قان دین مراد آقوب تورگان قان دورکه جاهلیت زمانه سیده ذبح قیلونغان. جانورلار گوشتلارین اوقلار واسطه سی ایله تقسیم قیلور ایردیلار لیکن ابن کثیر کبی محقق لار دیرلار که اندین مراد اول اوقلار دورکه اللار ایله جاهلیتده قسمت لارین سینار ایردیلار انسان آچلیکدین ناچار قالسه اوزی اولگان جانوردین کیرگلیک مقدارده استعمال قیله آلور زیاده سی ممنوع دور.

رَّحِيمٌ ۝٣ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَآ أُحِلَّ لَهُمْ ۖ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَٰتُ ۙ

رحمتلیک ذاتدور سیزدین سوال قیلورلار کہ قیسے قیسے جانورلار اوچون حلال دور سیز دینگ کہ سیزلارغہ ہر بیر حلال جانور حلال دور

وَمَا عَلَّمْتُم مِّنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ ۖ

واوجی جانورلار اولاری ہم کہ سیزلار الارنی اورگاتدینگیز لار قویوب بیاردرسیز لار اوغہ تعلیم بیرور سیزلار الارغہ خدا سیزلارغہ تعلیم بیرگان طریقہ ف۱

فَكُلُوا مِمَّآ أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ ۖ وَاتَّقُوا

پس ییینگ لار الار سیزلار اوچون توتکان آودین وخدا نامین آیینگ لار الارنی بیارلیشدہ وقورقونگ لار اللہ تعالیٰ دین

اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۝٤ الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَٰتُ ۖ

تحقیق اللہ تعالیٰ تیز حساب آلغوچی ذاتدور ف۱ بوکون سیزلار اوچون پاکیزہ نرسہ لارنی حلال قیلوندی

وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَٰبَ حِلٌّ لَّكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَّهُمْ ۖ

وکتابی لارنینگ طعاملاری سیزلارغہ حلال دور وسیزلارینگ طعاملارینگیز الارغہ حلال دور

وَالْمُحْصَنَٰتُ مِنَ الْمُؤْمِنَٰتِ وَالْمُحْصَنَٰتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ

وحلال دور سیزلارغہ پاکدامن خاتونلار مسلمان خاتونلاردین وپاکدامن خاتونلار سیزلاردین ایلگاری کتاب بیرلیگانلاردین ف۲

إِذَآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِىٓ

وقتیکہ بیرسنگیز لار الارغہ مہرلارینی نکاحلارینگیزغہ آلوب نہ اینکہ شہوت یورگوزگان حالدہ ونہ خفیہ یار

أَخْدَانٍ ۗ وَمَن يَكْفُرْ بِالْإِيمَٰنِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُۥ وَهُوَ فِى الْءَاخِرَةِ

توتکان حال لارینگیزدہ وکیمی کہ ایمان مقتضاسیغہ منکر بولوبدور انینگ ہمہ عملی ضائع بولوبدور واو کیشی آخرتدہ

مِنَ الْخَٰسِرِينَ ۝٥ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَوٰةِ

ع ١ ٥ ٥ زیانلیک لاردین دور ای مومن لار سیزلار قچان نمازغہ تورسنگیز لار ف۳

فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ

یوزلارینگیزنی یوونگ لار وقول لارینگیزنی ہم تیرساکلاری ایلہ وامسح تارتینگ لار باشلارینگیزغہ

وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ۚ وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا ۚ وَإِن

وایاغلارینگیزنی ہم توپوقلاری ایلہ واگر سیزلار جنب بولسنگیز لار خوب تازہ بولونگ لار واگر

كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ الْغَآئِطِ

خستہ بولسنگیز لار یا سفردہ بولسنگیز لار یا سیزلاردین بیرینگیز ضرورت جاییدین کیلسہ

أَوْ لَٰمَسْتُمُ النِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَآءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا

یا خاتونلارینگیزغہ یقین بارسنگیز لار ف۴ کیین سوتاپماسنگیز لار اول حالدہ پاک یرغہ تیمم قیلینگ لار

ف۱ آوچی جانور خواہ ایت بولسون خواہ قوش بولسون انینگ آو قیلغان نرسہ سی حلال بولمغی اوچون بیش شرط موجود بولوشی لازم دور اینچی اول جانورغہ تعلیم بیرلیگان بولسون ۲ ینچی اونے آو اوچون قویوب بیاریلگان بولسون ۳ ینچی انگا شریعت معتبر قیلغان طریقہ دہ تعلیم بیرلیگان بولسون یعنے ایت غہ تعلیم بیرلیسون کہ آودنے توتسون واوزی ییماسون وقوشغہ تعلیم بیریلسون کہ اگرچہ آو کیتیدین با روب تورگان بولسہ ہم چاقیریلسہ فی الحال قایتسون اگر شوندایغ بولماسہ شرعًا اول جانورصیاد نینگ حکمیغہ تابع حساب قیلونمس ۴ ینچی اول جانورنی قویوب بیارگان وقتدہ بسم اللہ دیب بیاریلسون بوقورت شرط قرآن کریم نینگ بو آیت شریفہ سیدین صریح مفہوم دور ۵ ینچی شرط کہ جناب امام ابوحنیفہ قاشلاریدہ معتبر دور شولدرکہ آوچی جانور آونے بیر یرین قاناتسون بونرسہ جوارح لفظی دہ گی جرح دین مفہوم بولور اگر بو شرطلاردین بیری ہم بولماسہ آو قیلونغان نرسہ حرام بولور مگر اولماسی صیاد قولیغہ کیلسہ واول اوزی ذبح اتیسہ اول حالدہ وما اکل السبع الا ما ذکیتم قاعدہ سیچہ حلال بولور۔

ف۲ زمانہ میزدہ گی نصاریٰ عمومًا نامیلاری نصاری دور چونکہ اکثر لاری آسمانی کتابغہ ودین غہ وخداغہ منکر دورلار انینگ اوچون الارنے اہل کتاب دیب

بولمس وذبیحہ لارین وخاتونلارین حکمی کتابیلارکبی بولمس ـ ف۳ واولدین طہارتلارینگیز بولماسہ ف۴ یعنی جماع قیلسنگیز لار۔

فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ ۚ مَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ
يعني اوزچهره لارينگيزغه و قول لارينگيزغه اول يردين مسح قيلينگ لار الله تعالى سيزلارغه تارليكني
مِنْ حَرَجٍ وَلٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ
خواهلاماس ليكن خواهلاركه سيزلارنی پاک قيلسون و بوتون قيلسون سيزلارغه انعامينی تاکه سيزلار
تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾ وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي
شکر قيلينگ لار ف١ و سيزلار ياد قيلينگ لار الله تعالى نينگ سيزلارغه بولغان احسانينی و انينگ سيزلار ايله قيلغان
وَاثَقَكُمْ بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۚ إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ
معاهده سينی وقتيکه سيزلار ديب ايرديڭيز لار بيز اشيتيدوک و اطاعت قيلدوک وخدادين قورقونگ لار تحقيق الله تعالى
بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلّٰهِ شُهَدَاءَ
دل لار رازين بيلگوچی دور ف٢ ای مومن لار بولونگ لار الله تعالى اوچون تورغوچيلار عدالت ايله گواهليک
بِالْقِسْطِ ۖ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا ۚ
بيرگوچيلار و سبب بولمسون سيزلارغه بيرقوم نينگ دشمنليکی عدالت نی قولدين بيرمک لار بيڭيز اوچون
اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ ۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۚ إِنَّ اللّٰهَ خَبِيرٌ
عدل قيلينگ لار که اول تقوی غه يقين راغدور و خدادين قورقونگ لار البته خدا خبردار دور همه
بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۙ
کردار لارينگيزدين ف٣ الله تعالى ايمان کيلتورگان و ياخشی عمل لارنی قيلغان بنده لارغه وعده قيلغاندورکه
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
الار اوچون بار دور مغفرت و بيوک ثواب و اول آدملارکه کافر بولديلار و يلغان ديديلار بيزانينگ آيتلاريمزنی
أُولٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ
انه شولار دوزخی لار دور لار ای مومن لار ياد قيلينگ لار الله تعالى نينگ سيزلارغه بولغان
اللّٰهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ
احسانينی وقتيکه بيرقوم سيزلارغه قول لارين اوزاتمکغه قصد قيلديلار پس منع قيلدی
أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ۚ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ ع ٢ ٦
قول لارين سيزلاردين و قورقونگ لار الله تعالى دين و اللهغه توکل قيلسونلار مومن لار ف٤
وَلَقَدْ أَخَذَ اللّٰهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ
و تحقيق عهد آلغاندور الله تعالى بنی اسرائيل دين و تعيين قيلدوک الاردين اون ايکی

ف١ بيمار ليکدين انسان سو استعماليغه قادر بولماسه ياسفرده کافی سوتاپيلماسه بوحالده طهارت لازم بولغان آدم وغسل لازم بولغان آدم طهارت وغسل اورنيغه تيمم قيلور بونرسه الله تعالى طرفيدين توسعه ورحمتدور.

ف٢ بو عهددين مراد سورۂ بقره آخريده مؤمنلار زبانلاريدين نقل قيلونغان «سمعنا و اطعنا غفرانک ربنا واليک المصير» عهدو اقرارلاريدور.

ف٣ يعني الله تعالى نينگ حقلاری و عباد الله حقوقلارين برابر اوا قيلينگ لار و هيچ بيرحالده مسلما نليک عدالتين قولدين بيرمنگ لار هرنچوک بيوک عداوت ياصحبت سيزلارنی بوفضيلتدين محروم قيلمسون و بو اولوغ خصلت برکتيدين تقوى شرفيغه نائل بولورسيزلار.

ف٤ حديبيه ده مکه مشرکلاری مسلمانلار ايله اوروشمکغه هرجهتدين آماده وطالب ايرديلار ليکن الله تعالى الارنی بند قيلدی وايچنين بيربار رسول اکرم صلعم يهودلار محله لاريغه بارب ايرديلار بيريهودی خواهلادی کرتيغلاريدين تاتين تاشلاشنی ليکن الله تعالى قولين توسدی تاشين تاشلايالمادی بوقسم عنايات ربانيه کوپ بولغاندور.

عَشَرَ نَقِيبًا ۖ وَقَالَ اللّٰهُ إِنِّي مَعَكُمْ ۖ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلٰوةَ وَآتَيْتُمُ

سردار و اللّٰه تعالیٰ دیدیکه من سیزلار ایله دورمن اگر سیزلار نمازنے ادا قیلسنگیزلار و زکات نے

الزَّكٰوةَ وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللّٰهَ

بیرسنگیزلار و همه پیغمبرلاریغه ایمان کیلتورسنگیزلار و الارغه مدد بیرسنگیزلار و اللّٰه تعالیٰ لاغه یخشی طریقه ده قرض

قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ

بیرسنگیزلار ف١ البته من اوزاق قیلورمن سیزلارینگ گناهلارینگیزنے سیزلاردین و البته داخل قیلورمن سیزلارنے

جَنّٰتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهٰرُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذٰلِكَ مِنْكُمْ

شوندا نغ بوستانلارغه که آستلاریدین اریغ لار آقوب تورور ایدی کیمی که موندین کیین هم کافر بولوبدور

فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنّٰهُمْ

شک یوقدورکه اول توغری یولدین آزدور پس الارنینگ عهد بوزگانلیک لاریدین بیزالارنے رحمتدین محروم قیلدوک

وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قٰسِيَةً ۖ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ۙ وَنَسُوا

و دل لارین قتیغ قیلدوک اوزگارتورلار کلمه لارنے اوز یرلاریدین و الارغه قیلونغان

حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلٰى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ

نصیحتدین بیرکته حصه نے اونوتدیلار ف٢ و سیز همیشه واقف بولوب تورورسیز الارنینگ قیسی بیرخیانتلاریغه

إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۖ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۚ إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ

مگر الارنینگ بیرآزلاری که ف٣ الارنے عفوا یتینگ و کیچینگ البته اللّٰه تعالیٰ دوست توتور

الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾ وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصٰرٰى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ

یخشی معامله لیک لارنے و آو ملاریکه بیزلار نصارای میز دیرلار بیرالاردین هم عهدلارین آلغان ایردوک

فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ ۖ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ

الارهم الارغه قیلونغان نصیحتدین بیرکته حصه نے اونوتدیلار کیین بیزالارنینگ اورتالاریغه بیر بیرلاریغه قیامتغه

الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ۚ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللّٰهُ

دشمنلیک و محبتسیزلیک سالدوک ف٤ و آزکونده اللّٰه تعالیٰ الارغه قیلمیشلاریدین

بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يٰٓأَهْلَ الْكِتٰبِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا

خبر بیره دور ای اهل کتاب تحقیق کیلدی سیزلارغه بیزنینگ رسولیمیز

يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتٰبِ وَيَعْفُوا

بیان قیلور سیزلارغه کتاب دین سیزلار مخفی قیلوب تورگان نرسه لارنینگ کوبینی و عفوا یتور

ف١ اللّٰه تعالیٰ لاغه یخشی قرض بیرک انینگ دین و کتاب و پیغمبرین حمایتلاری اوچون مال صرف قیلمکدور۔

ف٢ حافظ ابن رجب حنبلیؒ دیبدورلار که یهودلار اوز عهدلاریغه خلاف قیلغانلیک سبب لاریدین بیرنچی طوبون بولدیلار ایکینچی دل لاری قاتو بولدی کیین کلام اللّٰه نے اوزگارتیک و نصیحتدین محروم قالمک بلاسیغه دو چار بولدیلار۔

ف٣ یعنے عبداللّٰه بن سلام کبی ذاتلار که اسلام غه داخل بولدیلار رضی اللّٰه عنهم۔

ف٤ انینگ اوچون نجرکشت و رومن کیتولک و باشقه جماعتلار همه لاری بیربیرلاریغه مخالفدورلار همیشه اورتالاریده کشمکش باقی دور۔

عَنْ كَثِيرٍ ۚ قَدْ جَآءَكُم مِّنَ ٱللَّهِ نُورٌ وَكِتَٰبٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِى

کو بینی تحقیق کیلدی سیزلارغه الله تعالے طرفیدین روشنلیک وظاهر قیلغوچی کتاب کرانینگ ایله الله تعالے

بِهِ ٱللَّهُ مَنِ ٱتَّبَعَ رِضْوَٰنَهُۥ سُبُلَ ٱلسَّلَٰمِ وَيُخْرِجُهُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ

هدایت قیلور رضا سیغه طالب بولغان بنده نی سلامت یول لاریغه وچیقارور الارنی قرانگغو لیک لار دین

إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِهِۦ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَّقَدْ

اوز توفیقی ایله نور طرفیغه و هدایت قیلور الارنی توغری یولغه ف۱ البته تحقیق

كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۚ قُلْ فَمَن

کافر بولدیلار اول آدملار که دیدیلار مریم نینگ اوغلی مسیح . الله نینگ اوزیدور سیز دینگ که کیم

يَمْلِكُ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ أَن يُهْلِكَ ٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَمَ

بیر نرسه غه قادر بوله آلور اگر الله تعالے مریم نینگ اوغلی مسیح نی و آنه سینی ویر یوزیدا

وَأُمَّهُۥ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ۗ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ

بار تمام مخلوقتی همه سینی هلاک قیلماقچی بولسه و الله تعالے غه خاصدور آسمانلار نینگ

وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ

ویر نینگ والار اورتالاریده بار نرسه لارنینگ پادشاه لیغی اول نیمه نی خواهلاسه یراتور والله تعالی هر نرسه غه

قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ وَٱلنَّصَٰرَىٰ نَحْنُ أَبْنَٰٓؤُا۟ ٱللَّهِ

قادردور ف۲ و یهود ونصاری دیدیلار که بیزلار الله تعالے نینگ اوغول لاری

وَأَحِبَّٰٓؤُهُۥ ۚ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُم ۖ بَلْ أَنتُم بَشَرٌ

و اخینگ محبوبلاری دیدور میز سیز دینگ که شوندایغ بولسه نیمه اوچون گناهلارینگیز سببی دین سیزلارغه عذاب بیرور ف۳ بلکه سیزلار

مِّمَّنْ خَلَقَ ۚ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۚ وَلِلَّهِ

هم بشر دور سیزلار مخلوقلاریدین دور سیزلار الله تعالے خواهلاگان بنده سین گناهین کیچورور وخواهلاغانین عذاب قیلور والله تعالے غه خاصدور

مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

آسمانلارنینگ ویرنینگ واراالارنده بار نرسه لارنینگ پادشاه لیغی و الله تعالے طرفیغه دور قایتماک

يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ قَدْ جَآءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ

ای کتابی لار تحقیق کیلدی سیزلارغه بیزنینگ رسولیمیز که بیان بیرور سیزلارا اوچون پیغمبرلار سلسلاری اوزولگان

مِّنَ ٱلرُّسُلِ أَن تَقُولُوا۟ مَا جَآءَنَا مِنۢ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ ۖ

بیر زمانده تاکه سیزلار دیمانگ لار که بیزلارغه نه بیرار بشارت بیرگوچی کیلدی و نه قورقونغوچی

ف۱ یعنی نبی آخر الزمان که اول جناب نینگ اوصاف علیهلاری کتب سماویه ده موجوددور دنیاغه کیلدیلار سیزلار یاشیرگان بیر موینچه حقیقتلارنی درکارلارین بیان قیلورلار نادرکارلارین قویوب قویورلار بو جناب اوزلاری نور دورلار وکتاب الله هر بیر حقیقتنی ظاهر قیلغوچی میزان عدالت دور که الله تعالے انینگ ایله طالب رضا بولغان بنده لارین سلامت یولیغه هدایت قیلور وکفر وجهالت ظلمتیدین الارغه نجات بیرورر.

ف۲ نصارلی دین فرقه یعقوبیه عقیده لاریچه الله تعالے مسیح علیه السلام بدن لاریغه اورناگان دور شونینگ اوچون خدا مسیح نینگ اوزیدور دیرلار بو عقیده شکسیز کفر دور اگر الله تعالے مسیح نی و والده لارینی و تمام اهل جهان نی هلاک قیلماقچی بولسه نه مسیح ده و نه باشقه ده طاقت یوقدور که مقابله قیلیه آلسون خدا ایکه دور مسیح علیه السلام الله تعالے یراتگان بنده لاردین بیر موقر لار لیکن پیغمبر دورلار. الله تعالے عزیز قیلغان ذاتدورلار خدا ایمسدورلار.

ف۳ یعنی اگر سیزلار حقیقته الله تعالے غه محبوب بولسنگیز لار انگا عاصی بولوب عذاب دنیا وآخرتغه مستحق بولماس ایدینگیز لار.

ع ۳ ۸

فَقَدْ جَآءَكُمْ بَشِيرٌ وَّنَذِيرٌ ط وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۹﴾ وَاِذْ

پس تحقیق کیلدی سیزلارغه بشارت بیرگوچی و قورقوتغوچی و الله تعالی هر نرسه غه قادر دور ف۱ و یاد قیلونسون اول ان

قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ

که موسی اوز قومیغه دیدیکه ای منینگ قومیم یاد قیلینگلار الله تعالی نینگ سیزلارغه بولغان انعامینی وقتیکه

جَعَلَ فِيكُمْ اَنْۢبِيَآءَ وَجَعَلَكُمْ مُّلُوكًا ق وَّاٰتٰىكُمْ مَّا لَمْ يُؤْتِ

سیزلاردین بیر مونچه پیغمبرلار پیدا قیلدی و سیزلارنی ملک صاحبلاری ایلادی و بیردی سیزلارغه اول نرسه لارنی که

اَحَدًا مِّنَ الْعٰلَمِينَ ﴿۲۰﴾ يٰقَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ

اهل جهاندین هیچ بیر کیشی غه بیرمگان ایردی ای قومیم بو مقدس مملکت غه داخل بولونگ لار

الَّتِي كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلٰى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خٰسِرِينَ ﴿۲۱﴾

که الله تعالی بونی سیزلار اوچون یازمیش دور و آرقه طرفلارینگیزغه قایتمنگ لار که کیین تمام زیانغه باروب تشور سیزلار

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ ق وَاِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا حَتّٰى

الار دیدیلار ای موسی اول مملکتده کته کته قوتلیک آدملار بار دورلار و بیزلار اول یرغه هرگز کیرماسمیز تا

يَخْرُجُوا مِنْهَا ج فَاِنْ يَّخْرُجُوا مِنْهَا فَاِنَّا دٰخِلُونَ ﴿۲۲﴾ قَالَ رَجُلٰنِ

الار اول یردین چیقوب کیتماگونچه و اگر الار اول یردین چیقسه لار بیزلار البته داخل بولورمیز اول ایکی آدم

مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اَنْعَمَ اللّٰهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ ج

که الله تعالی دین قورقغوچیلاردین ایردیلار الارغه الله تعالی کرم قیلغان ایردی دیدیلار که کیرینگلار الارا دشتلاریغه دروازه غه

فَاِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَاِنَّكُمْ غٰلِبُونَ ۵ وَعَلَى اللّٰهِ فَتَوَكَّلُوا اِنْ

باسیب کیرگان سیزلار دروازه غه کیر سنگیز لار سیزلار البته غالب کیلورسیزلار و الله تعالی غه توکل قیلینگلار اگر

كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۲۳﴾ قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا اَبَدًا

مؤمن بولسنگیزلار الار دیدیلار ای موسی بیزلار هرگز هم اول مملکتغه عمر یمزده کیرماسمیز

مَّا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا اِنَّا هٰهُنَا

مادام که الار اول یرده باردورلار ایدی سن بار و سینینگ ربینگ باروب دایکی لارینگ اوروشونگ لار بیزلار بو یرده

قٰعِدُونَ ﴿۲۴﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّي لَا اَمْلِكُ اِلَّا نَفْسِي وَاَخِي فَافْرُقْ

اولتوروب دورمیز موسی دیدی ای ربیم من ایگا بولالمادیم مگر اوزیمغه و اکامغه ایدی سن بیزنی و بو

بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ الْفٰسِقِينَ ﴿۲۵﴾ قَالَ فَاِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ

نافرمان قومنی بیر بیریمیز دین جدا قیل ف۲ فرمان بولدیکه ایمدی بو مملکت الارغه حرام قیلوندی

ف۱ مسیح علیه السلام دین کیین قریب آلتی یوز ییلغچه پیغمبر کیلمدی بوتون دنیا کفر و جهالت ظلمتیغه تمام غرق بولدی جهان نینگ هر طرفی ظلم عداوت فساد و الحاد ایله تولدی شول حالده الله تعالی اهل عالم غه کرم قیلیب تمام هادی لار سردارلاری بولغان رسول اعظم صلعم نی دنیاغه بشیر و نذیر قیلوب یباردی که جاهل لارغه نجات یولین کورساتدیلار غافل لارنی آگاه قیلدیلار کم همتلارغه بشارت بیردیلار تاکه تمام مخلوقلارغه الله تعالی نینگ حجتی قایم بولسون

ف۲ حضرت ابراهیم علیه السلام آته یورتلارین تاشلاب شام مملکتیغه مهاجر بولوب کیلوب تورديلار بیر نیچه مدتغه قدر اول جنابغه فرزند بولمادی کیین الله تعالی بشارت بیردی که سندین کوب اولاد پیدا قیلوب تارقاتورمن و شام ملکین الارغه بیرورمن و الارنی نبوت و دین و کتاب و سلطنت ایله نوازش قیلورمن کیین موسی علیه السلام زمانیده بو وعده وجودغه کیلدی . بنی اسرائیل فرعون ظلمیدین نجات تابدی فرعون لشکری دریاده غرق قیلوندی بنی اسرائیل غه حکم بیریلدیکه شام حکومتی عمالقه ایله اوروشوب شامنی فتح قیلینگ لار بو حکم غه اطاعت ایتمادیلار عمالقه دین قورقوب اولتوروب آلدیلار بو عصیانلاری اوچون نیچه ییل قرق سنه صحراده سرگردان قالوب کیتدیلار اون ایکی سرداردین ایکی لاری حضرت موسی غه مطیع و خداترس ایردیلار آخر الار قولیده شام مملکتی فتح بولدی بو نیچه آیت شریفه ده اوشبو واقعه نی ذکر قیلونوب بدور .

اَرْبَعِيْنَ سَنَةً ۚ يَتِيْهُوْنَ فِي الْاَرْضِ ؕ فَلَا تَاْسَ عَلَى الْقَوْمِ

قرق ییل عمر الارا ایدی یر یوزیده سرگردان یورولار حسن نافرمان قوم او چون

الْفٰسِقِيْنَ ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ ابْنَيْ اٰدَمَ بِالْحَقِّ ۘ اِذْ قَرَّبَا

افسوس قیلمغیل و سیز الارغه آدم نینگ ایکی اوغلین واقعه لارین درست طریقه ده او قوب الیشتیدور و دونگ

قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ اَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْاٰخَرِ ؕ قَالَ

وقتینکه ایکیلاری بیر بیر قربانلیک قیلدیلار لیس قبول ایتولدی بیرلاریدین و قبول ایتولمادی ایکنچی لاریدین ویدی من

لَاَقْتُلَنَّكَ ؕ قَالَ اِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللّٰهُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْۢ بَسَطْتَ

سنی البته اولدورورمن اول ویدی که الله تعالی پرهیزلیک لاردین گنه قبول ایتور اگر سن منی اولدورمک او چون

اِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِيْ مَاۤ اَنَا بِبَاسِطٍ يَّدِيَ اِلَيْكَ لِاَقْتُلَكَ ۚ اِنِّيْۤ

منگا قول اوزاتسنگ من سنی اولدورمک او چون سنگا قول اوزاتمسمن من البته بو تن

اَخَافُ اللّٰهَ رَبَّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٨﴾ اِنِّيْۤ اُرِيْدُ اَنْ تَبُوْٓءَ بِاِثْمِيْ وَ

عالم نینگ پروردگاری الله تعالی دین قورقورمن من خواهلارمن که سن منینگ گناهیمنی و اوز گناهینگنی

اِثْمِكَ فَتَكُوْنَ مِنْ اَصْحٰبِ النَّارِ ۚ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الظّٰلِمِيْنَ ﴿٢٩﴾

برابر اوز اوستونگغه آلغیل و دوزخی لاردین بولگیل واته شول دور ظالم لارنینگ سزالاری

فَطَوَّعَتْ لَهٗ نَفْسُهٗ قَتْلَ اَخِيْهِ فَقَتَلَهٗ فَاَصْبَحَ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٣٠﴾

کیین انینگ نفسی انی اوز برادرین اولدوروشغه تیار قیلدی لیس انی اولدوردی و زیانلیک لاردین بولدی

فَبَعَثَ اللّٰهُ غُرَابًا يَّبْحَثُ فِي الْاَرْضِ لِيُرِيَهٗ كَيْفَ يُوَارِيْ

کیین الله تعالی بیر قرغه نی یبارودی که اول یرنی کاولار ایردی تا که انگا اوز برادرین اولو کیین

سَوْءَةَ اَخِيْهِ ؕ قَالَ يٰوَيْلَتٰۤى اَعَجَزْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِثْلَ هٰذَا

بجوک دفن قیلور تعلیم بیرسون اول ویدی افسوس من شول قرغه کبی هم بولالمادیم می

الْغُرَابِ فَاُوَارِيَ سَوْءَةَ اَخِيْ ۚ فَاَصْبَحَ مِنَ النّٰدِمِيْنَ ﴿٣١﴾

که یا شیر سام برادریم اولوکینی کیین پشیمان قیلغوچی لاردین بولدی

مِنْ اَجْلِ ذٰلِكَ ۛ ۚ كَتَبْنَا عَلٰى بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ اَنَّهٗ مَنْ قَتَلَ

شول سبب وین بیز بنی اسرائیل غه شونی یازدوک که تحقیق کیمی که بیر جان نی اولدورسه اول انی شقه بیر جانغه

نَفْسًۢا بِغَيْرِ نَفْسٍ اَوْ فَسَادٍ فِي الْاَرْضِ فَكَاَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ

اولدورمگان حالده یا یر یوزیده فساد قیلمغان حالده اول آدم گویا تمام آدملارنی

ف سیرت علمالاری دیبدورلار که حضرت آدم علیه السلام اولادلاری بیر قاتلا دین بیر اوغول و بیر قیز بیر بار بیدا بولورا ایردی بیر حمل قیزین ایکنچی حمل اوغلیغه نکاح قیلور ایردی شول قاعده غه مطابق قابیل همشیره سین هابیل غه و هابیل همشیره سین قابیل غه بیرمکچی بولوب ایردیلار قابیل او نامادی حضرت آدم بیراینکه لارین قربانلیک قیلمغه بویور دیلار هابیل قربانلیغی قبول بولوب آسمان دین اوت توشوب بیب کیتدی قابیل نینگ قربانلیغی قالدی شونگا حسد قیلوب قابیل اوز برادری هابیل نی اولدوردی و اولوکین نیمه قیلیشین بیلماس بیر نیچه مدتغچه کوتاروب آلوب یوردی آخر بیر قرغه بیر قرغه نی کوموب تورگانلیکین کوروب اول هم برادرین یرغه کومدی پروردگار بو واقعه نی بیان قیلوب تورور ب بیر بیگناه جان نی بی سبب شرعی قتل قیلمک نینگ نه قدر آغیر بیر گناه ایکانلیکین خبر بیرور که گویا اول تمام انسانلارنی قتل قیلغان کبی بولور و بیر انسان نی اولودین قوتقارسه گویا تمام انسانلارنی قوتقارغان بولور۔

جميعا ومن احياها فكانما احيا الناس جميعا ولقد

اولدورو بدور دیکیمی کہ بیرجان نے سقلاب قالسہ گویا اول آدم تمام آدملارنے سقلاب قالو بدور وتحقیق کیلدی لار

جاءتهم رسلنا بالبينت ثم ان كثيرا منهم بعد ذلك في

الارضہ بیزنینگ پیغمبر لاریمیز روشن حکم لارنے آلوب کیین موندین صونگ ہم الاردین کوبلاری یر یو زیده

الارض لمسرفون ﴿٣٢﴾ انما جزؤا الذين يحاربون الله ورسوله

حددین آشا قده لار اول آدملاریکہ اللہ تعالیٰ ایلہ و انینگ رسولی ایلہ اورو شورلار

ويسعون في الارض فسادا ان يقتلوا او يصلبوا او تقطع

و مملکتدہ بوز و فچیلیک قیلیب یورورلار جزالاری شولدورکہ الارنے اولدورلسون یا دارغہ آسیلسون لار

ايديهم وارجلهم من خلاف او ينفوا من الارض

یا قول و ایاغ لارین مخالف طرفدین کیسیلسون یا الارنے مملکتدین سورو ب یبار یلسون لا

ذلك لهم خزي في الدنيا ولهم في الاخرة عذاب عظيم ﴿٣٣﴾

بو الار اوچون رسوالیکدور دنیاده و الار اوچون بار آخرتده بیوک عذاب

الا الذين تابوا من قبل ان تقدروا عليهم فاعلموا

مگر اول آدملاریکہ سیزلار الارنے گرفتار قیلماسی تورو ب توبہ قیلو بدورلار بیلینگ لارکہ اللہ تعالیٰ

ع ٥ ٨ ٩ ان الله غفور رحيم ﴿٣٤﴾ يايها الذين امنوا اتقوا الله و

البتہ مغفرت و رحمتلیک ذاتدور ف١ ای مؤمن لار اللہ تعالیٰ دین قورقونگ لار

ابتغوا اليه الوسيلة وجاهدوا في سبيله لعلكم تفلحون ﴿٣٥﴾

و اختیار اینگ لار انگا یقینلیک نے و جہاد قیلینگ لار انینگ یولیده تاکہ سیزلار نجات تاپور سیز لار ف٢

ان الذين كفروا لو ان لهم ما في الارض جميعا ومثله

تحقیق اول آدملاریکہ کافر بولدیلار اگر الار قاشلارنده بولسہ یر یو زیده بار نرسہ نینگ ہمہ سی و انگا برابر نرسہ

معه ليفتدوا به من عذاب يوم القيمة ما تقبل منهم

ہم ینہ بولسہ تاکہ انے بیروب اول قیامت عذابیدین قوتولسون اول نرسہ لارانیدین قبول قیلو نماس

ولهم عذاب اليم ﴿٣٦﴾ يريدون ان يخرجوا من النار

و باردور انینگ اوچون دردلیک عذاب الارخواہش قیلورلار کہ دوزخ دین چیقوب کیتسو نلار

وما هم بخارجين منها ولهم عذاب مقيم ﴿٣٧﴾ والسارق

و (حال بو کہ) الار اندین چیقغوچی ایمسدورلار و باردور الارغہ دائمی عذاب ف٣ و اوغرلیک قیلغوچی ایر

ف١ مسلمانلار ایلہ اوروشمک خدا و رسول ایلہ اوروشمکدور و مملکتدہ بوزوقچیلیک قیلمک نینگ صورتی کوبدور اہل حق نے حق دین دین منع قیلمک پیغمبرلارغہ بیحرمتلیک ایتمک و مرتد بولمک وعلی ہذا القیاس قول و ایاغنی مخالف طرفدین کیسمک معنی سے اونگ قول ایلہ چپ ایاغنی کیسمکدور و مملکتدین سورمک یعنی بیرار اوزاق یرغہ آلوب باروب قماب قویمکدور بو امام ابو حنیفہ قول لاریدور اگر یاسا چیلار آدم اولدورگان بولسہ لار اولدورولورلار و اگر مال ہم آلغان بولسہ لار آسیلورلار و اگر مال آلغان و آدم اولدورمگان بولسہ لار قول و ایاغلاری کیسیلور و اگر آدم ہم اولدورمگان و مال ہم آلمغان بولسہ لار شہردین سورگون قیلونور لار اگر الار گرفتار بولوشدین اوّل توبہ قیلسہ لار اول حالدہ حدود حق اللہ بولغان سیزالار عفو ایتولور لیکن حق العبد باقی تورور چنانچہ آلغان مالنی تولاب بیرورلار آدم اولدورگان بولسہ لار قصاص آلونور۔

ف٢ یعنی اللہ تعالیٰ دین و اندین اوزاق بولوشدین قورقوب یقین بولمک اوچون اجتہاد ایتینگ لارکہ مراد لارینگیزغہ یتورسیزلار۔

ف٣ قیامتدہ عذابغہ محکوم بولغان ذاتلار فدیہ و رشوہ کبی نرسہ لار ایلہ عذابدین قوتولہ الماسلار۔

وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ ۗ
و اوغورلیک قیلغوچی خاتون کیسینگ للہ الارنینگ قول لاریني قیلمیش کردارلاری سببیدین سزا دور الله تعالی طرفیدین
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ
و الله تعالی حکمتلیک غالب دور کیین کیمی که ظالم بولغاندین کیین توبه قیلسه و اوزین اصلاح قیلسه
فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ
البته الله تعالی انینگ توبه سین قبول ایتور الله تعالی بے شک مغفرتلیک مهربان دور ف ١ آیا سنگا معلوم ایمس
أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
که آسمانلارنینگ و یرننگ سلطنتی الله تعالی غه گنه خاص دور اول کیمنی خواهلاسه عذاب قیلور
وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ
و کیمنی خواهلاسه عفو ایتور و الله تعالی هر نرسه غه قادر دور اے رسول
لَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا
غمگین قیلمسون سیزنے اول آدملاریکه یوگوروشوب بارلیشوب کفرغه یقیلیشورلار خواه الار اول جماعه دین بولسونلار که
آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ ۛ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا ۛ ع ٣ عند المتقدمین
آغیزلاری ده مسلمان میز دیرلار و دل لاری مسلمان ایمس دور و خواه الار یهودی لاردین بولسون لار
سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ ۖ
الار خوب ایشتیگوچیلار دورلار یلغان نے ایشتیگوچیلار دورلار باشقه لار اوچون که هنوز سیزلار غه کیلما دیلار
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ ۖ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا
اوزگارتورلار کلم لارنے تورگان یرلاریدین باشقه یرغه دیرلار اگر سیزلارغه بو حکم بیریلسه آلینگ لار
فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا ۚ وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ
و اگر بو حکم بیریلماسه احتیاط قیلینگ لار و کیمی که الله تعالی انینگ گمراه لیکین خواهلا بدور
فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ
سن انینگ اوچون الله تعالی طرفیدین هیچ بیر نرسه غه هرگز ایگه بوله المس سن الار اول جماعه دورلارکه الله تعالی الارنینگ
أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ ۚ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ
دل لارین پاک قیلیشنے خواهلامادے بار دور الار اوچون دنیاده رسوالیک و بار دور الار اوچون آخرتده
عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾ سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ ۚ فَإِنْ
بیوک عذاب الار یلغان نے خوب ایشتیگوچیلار دورلار حرام نے خوب ییگوچیلار دورلار پس اگر

ف ١ اوغری نینگ اوغرلیغی اوز اقراری یا اکو اهلار شهادت لاری ایله حاکم حضورنده ثابت بولسه و اوغرلانغان مال اون درهم دین کم بولمسه اونگ قولین کیسیلور و اگر ایکنچی مرتبه قیلسه چپ ایاغین کیسیلور موندین کیین ینه قیلسه توبه قیلگونچه قماب قویولور آلغان مال موجود بولسه قایتاریلور اگر ضایع بولغان بولسه تولامک واجب ایمس دور۔
(تفسیر احمدی)

جَاءُوكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ
الار سیز نینگ قاشینگیزغه کیلیب لار سیز الار اورتالاریغه حکم قیلینگ یا الاردین یوز اوگوروینگ اگر الادین یوز اوگورسنگیز
فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ ۚ
الار سیزغه هیچ بیر ضرر ینکوزا المسلار و اگر حکم قیلسنگیز الار اورتالاریغه عدل ایله حکم قیلینگ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ
الله تعالی البته عادل لارنی دوست توتور و الار قانداق سیزنی حاکم قیلورلار حال بوکه الار قاشلاریدا
التَّوْرَاةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ
تورات موجود دورکه انده الله تعالی نینگ حکمی باردور مونداین کیین بنه یا نوب کیتورلار
٦ ع ٩ ١٠ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَاةَ فِيهَا هُدًى
و الار هرگز ایمان کیلتورگوچیلار ایمسلار تحقیق بیز نازل قیلغان دورمیز توراتنی که باردور انده هدایت
وَنُورٌ ۚ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا
و نور حکم قیلور ایردیلار انینگ ایله پیغمبرلار که مطیع ایردیلار الله تعالی غه یهود لار اورتالاریغه
وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا
و حکم قیلور ایردیلار مشایخلار و علما لار شونینگ اوچون که الارنی سقلاغوچی قرار بیریلوب ایردی الله تعالی نینگ کتابیغه
عَلَيْهِ شُهَدَاءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا
و الار انگا گواه ایردیلار پس سیزلار هیچ ادملاردین قورقمنگ لار و مندین قورقونگ لار و مینینگ آیتلاریم
بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ
برلیهده آز بیر بهانی آلمنگ لار و کیمی که الله تعالی نازل قیلغان حکم غه موافق حکم قیلمابدور انه شولار گنه دور
هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ
کافرلار ف و یازغان دورمیز بیز الارغه اول کتابده که جان اورنیغه جان
وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ
و کوز اورنیغه کوز و بورون اورنیغه بورون و قولاغ اورنیغه قولاغ
وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ ۚ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ
و تیش اورنیغه تیش و زخم لار اورنیغه الارنینگ برابری و کیمی که عفو ایتوبدور اول
كَفَّارَةٌ لَهُ ۚ وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾
انینگ اوچون کفاره بولور و کیمی که الله تعالی نازل قیلغان حکم غه موافق حکم قیلمابدور انه شولار گنه ظالم لار دورلار

ف امام بغوی روایت قیلورلارکه خیبرده بیر یهودی ایر و بیر یهودی خاتون اورتالاریده زنا واقع بولدی توراتده الارحقلاریغه تاشبارلان قیلمقغه حکم قیلنغان ایردی لیکن الارنینگ عزت و شرفلاری اوچون بو حکمنی اجرا قیلمه الماديلار اوزلارا مصلحت قیلدیلارکه شول مدینه ده پیدا بولغان نبی نینگ کتابلاریده بو گناه اوچون تاشبارلان بولمقدور بلکه قمچی ایلر اورمک باردور بنو قریظه یهود لاری اول کیشیغه همسایه دورلار و اول تالاریغه معاهده لاری هم باردور الاردین بیر نیچه آدم حق تاشلارلارغه یباریب سورالسون اگر قمچی ایله حکم قیلسه لار قبول قیلولسون واگر تاشبارلان غه حکم قیلسه لار سقلانسون مونگره الارکیلوب سوال قیلدیلار سیّد عالم صلعم دیدیلار سیزلار منینگ حکمیمغه راضی بولور سیزلارمی الاردیدی لار آری کیین جبریل علیه السّلام توراتنی و سنگسار قیلمک غه حکم آلوب کیلدیلار بونی ایشیتوب الار عهدو اقرار لاریدین قایتدی لار حضور الارنینگ مستم و مشهور عالم لاری ابن صوریا نی فدک دین آلدوروب قسم بیروب سوردیلار اول ناچار اقرار قیلدیکه تورات حکمی هم تاشباران قیلمکدور کیین سیّد عالم صلعم اول ایکی یهودی نی تاشلاتان قیلدوردیلار

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ
دیباردوک بیزالارنینگ آرقه لاریدین مریم اوغلی عیسٰی نی شول حالده که اوزیدین اوّل کیلگان کتاب توراتنی
مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَ
تصدیق ایتور و بیردوک بیز انگا انجیل نی که بار ایردی انده هدایت و نور
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً
و تصدیق قیلور ایردی اوزیدین اوّلغی کتاب توراتنی و اول هم هدایت و نصیحت ایردی
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ ٱلْإِنجِيلِ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فِيهِ ۚ
خدادین قورقوچیلار اوچون دا انجیل اهلیغه لازم دورکه الله تعالٰی انده توشورگان حکمغه موافق حکم قیلسونلار
وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُولَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٤٧﴾
وکیمی که الله تعالٰی نازل قیلغان حکمغه موافق حکم قیلمابدور انه شولارکنه نافرمانلار دورلار
وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
و بیز نازل قیلدوک سیزغه بو کتابنی که اوزی راست دور و راست جیلور اوزیدین اوّل توشکان
ٱلْكِتَٰبِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ ۖ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۖ
کتابلارنی وسقلاغوچیدور الارغه ف۱ پس حکم قیلینگ سیز الار اورتالاریده الله تعالٰی نازل قیلغان حکمغه موافق
وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ
و تابع بولمنگ الارنینگ خواهشلاریغه اوز دنگیزغه کیلگان حق دین علاحده بولوب بیز سیزلاردین هر قیسیگه لایق قیلدوق
شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً
شریعت و خاص یول بیرگاندور میز ف۲ واگر الله تعالٰی خواهلاسه ایردی سیزلارنی همه لارینگیزنی بیرگنه دینده قیلور ایردی
وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ ءَاتَىٰكُمْ ۖ فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ إِلَى ٱللَّهِ
ولیکن (موندا غ قیلماوی) تاکه سیزلارغه بیرگان دین ده سیزلارنی سیناسون ایمدی سیزلار یخشیلیکلار طرفیغه یوگوروشونگلار
مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾
همه لارینگیزنینگ قایتیشلارینگیز الله تعالٰی طرفیغه گنه بولور کیین دل سیزلارغه خبر بیرور که نیمه نرسه ده اختلاف قیلور ایردینگیزلار
وَأَنِ ٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ
و حکم قیلینگ سیز الار اورتالاریده الله تعالٰی نازل قیلغان حکمغه موافق و تابع بولمنگ الارنینگ خواهشلاریغه
وَٱحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنۢ بَعْضِ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ
وسقلانینگ الاردین که الله تعالٰی سیزغه نازل قیلغان حکم لارنینگ بعضیدین سیزنی آزدور ماسونلار

ف۱ مهیمن معنی سی کوب بیر کلمه دور امین غالب محافظ نگهبان و باشقه بیر نیچه مفهوملاسنی افاده قیلور هر بیر معنی قرآن کریم حقنده صادق دور الله تعالٰی نینگ تورات و انجیل و باشقه سماوی کتابلارغه قویلغان امانت لاری همه سی قرآن کریم ده محفوظ دور و اول کتابلارنی اوز زمانلاریغه یا مخصوص آدملارغه خاص بولغان خلافلارنی منسوخ قیلغاندور و ناتمام ضروری مضمونلارنی تمام ایتگاندور۔

ف۲ صحیح بخاری ده بیر حدیث افاده سیچه تمام انبیا علٰی نبینا وعلیهم السّلام بیر بیرلاریغه علاتی یعنی اته بیر بادرلار دورلارکه همه لارین اصول لاری بیر دور و فرعلاری مختلف دور بو آیت شریفه ده شول اختلاف لارغه اشاره قیلنوبدر

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ

پس اگر الار یوز ادگورسه لاربیلینگ که الله تعالی الارنینگ بعض گناهلارین سببیدین الارغه سزا بیرشنی گنه خواهلار

وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ

و البته آدملاردین کوبلاری نافرمان دور لار آیا بولارکا ذلیک زمانیده گی حکم نی خواهلایدور لاری

ع ٧ ١١ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ

و کیمدور الله تعالی دین یخشیراغ حکم قیلغوچی یخشی ایشانگوچیلار اوچون ای مومن لار

آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ ۘ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ

یهودلارنی ونصارٰی لارنی آشنا قیلمنگ لار الار بعضیلاری بعضیلاریغه دوست

بَعْضٍ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي

دور لار و سیزلاردین کیمی که الارنی دوست قیلسه البته اول الاردین دور الله تعالی ظالم قوم نی البته

الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ

هدایت قیلمس شونینگ اوچون کورسن دل لاریده بیمارلیک لاری بارچاهنی که یوگوروشوب باروب

فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰ أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ ۚ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ

الارغه کیرورلار دیرلارکه بیزلار شوندین قورقورمیزکه بیزغه بیرحادثه کیلماسون یقیندور که الله تعالی

يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسَرُّوا فِي

بیرکامل فتح نصیب قیلور یا اوز طرفیدین بیرار حکم ظاهر قیلور کیین الار اوز دل لاریده یاشیرگان سوزلاریغه

أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا

پشیمان بولورلار ف۱ ومسلمانلار دیرلار آیا بولار اوشال آدملارمی که الله تعالی غه قسم یاد

بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ ۙ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ ۚ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا

قیلور ایردیلار تاکید ایله بیز سیزلار ایله دورمیز دیب برباد بولدی همه عمل لاری پس بولدیلار نقصان لغه

خَاسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ

یولوققانلار ف۲ ای مؤمن لار سیزلاردین کیمی که اوز دینی دین قایتسه آنه کو نده

فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى

الله تعالی شونداغ قوم نی پیدا قیلورکه الارنی الله تعالی دوست توتور و الار الله تعالی نی دوست توتورلار مهربان بولورلار

الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

مسلمانلارغه غالب بولورلار کافرلارغه جهاد قیلورلار الله تعالی نینگ یولیده

ف۱ اولیاء ولی کلمه سین جمعی دور ولی دیب دوست نی یعنی نی مددگار نی ایتیلور یعنی مسلمانلار یهود و نصارٰی ایله بلکه تمام کافرلار ایله دوستلیک علاقه قیلمسونلار بو مقامده شول نرسه نی ملاحظه ده توتمک لازم دور که موالات و مُروّت و مصالحت و عدل و انصاف بولار همه سی باشقه باشقه معنی ده دور مسلمانلار اگر مصلحت کورسه لار هر بیر کافر ایله شریعتغه مطابق صلح و عهد قیله آلورلار وان جنحوا للسلم فاجنح لها وتوکل علی الله (انفال) و عدل و انصاف حکمی یوقاریده بیان قیلونغان کبی هر فرد بشرغه مسلمان و کافرغه عام دور و مُروّت و حسن سلوک اهل جماعت ایله درست دور که مسلمانلارغه عداوت و عناد لاری یوقدور چنانچه سوره ممتحنه ده تصریح ایتولغاندور ایمدی موالات یعنی دوستانه علاقه و برادرانه تعاون هیچ بیر غیر مسلم جماعت ایله جائز ایمسدور مگر صورتده موالات ایتمک که اندین اسلام غه و مسلمانلار غه تلاریغه بیر اثر توشماگای الا ان تتقوا منهم تقاة مفهومیچه درست دور.

ف۲ منافقلار یهودلاری بر تیلگاچ الار حال لارین کورگان مسلمانلار تعجب ین شونداغ دیرلار چونکه الار بهنه بو ایله گمان قیلمغان ایردیلار

وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ ۚ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَآءُ ۚ

د قورقماسلار ملامت قیلغوچی نینگ ملامتی دین بو نرسه الله تعالی نینگ فضلی دور کرانی خواهلاغان بنده سیغه بیرور

وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللّٰهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا

و الله تعالی وسعتلیک علملیک ذات دور سیزلارنینگ دوستلاریگیز حقیقتده الله تعالی دور و انینگ رسولی دور

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿٥٥﴾

و مؤمنلار دورلارکه نمازلارین ادا قیلورلار و زکاتلارین بیردرلار و الار اوزلاری عاجز ایردورلار

وَمَنْ يَتَوَلَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ

د کیمی که دوست قیلور الله تعالی نی و انینگ رسولی نی و مؤمنلارنی پس البته الله تعالی نینگ جماعتی الارگنه دورلار

ع ۱۲

الْغٰلِبُونَ ﴿٥٦﴾ يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا

غالب لار ف ۱ ای مؤمنلار دوست قیلمنگلار اول جماعه نی که الارغه کتاب بیرلگاندور سیزلاردین اوّل

دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ

شوندا غ کتابی لارکه مسخره وادیون قیلورلار سیزلارنینگ دین لاریگیزنی و هم دوست قیلمنگ لار

وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَآءَ ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾ وَإِذَا

کافرلارنی و قورقونگ لار الله تعالی دین اگر مؤمن بولسنگیزلار و قچان

نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلٰوةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ۚ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ

سیزلار نماز اوچون اعلان قیلسنگیزلار الار انی مسخره وادیون قیلورلار بو شونینگ اوچونکه الار بالکل

قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يٰٓأَهْلَ الْكِتٰبِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّآ

عقلسیز قوم دورلار سیز دینگ ای اهل کتاب سیزلارغه بیزدین بیمه نرسه عیب کورونور

إِلَّآ أَنْ آمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَآ أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنْزِلَ مِنْ قَبْلُ

شوندین باشقه که بیزلار ایمان کیلتوردوک الله تعالی غه و بیزغه توشورولگان نرسه غه و بیزدین اوّل توشورولگان نرسه

وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فٰسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِنْ ذٰلِكَ

باوجودیکه سیزلاردین کوبلاریگیز نافرمان دورلار سیز دینگ من سیزلارغه خبر بیرایمی که خدا قاشنده

مَثُوبَةً عِنْدَ اللّٰهِ ۚ مَنْ لَعَنَهُ اللّٰهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ

جزا الانیشده اندین هم یمان راغ کیم دور اول آدمی که انگا الله لعنت قیلغاندور و انگا غضب قیلغاندور

مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ ۚ أُولٰٓئِكَ شَرٌّ

ولبعضلارین میمون وبعضلارین تونگغوز قیلغاندور والار عبادت قیلغاندورلار شیطانغه اشولار یمان راغ دورلار

ف ۱ قرآن کریم نهایته روشن بیر الفاظ ایله اعلان ایتورکه اگر مسلمانلار دین قیسی بیر فرقه یا جماعت معاذ الله مرتد بولوب اسلام دین قایتسه لار اندین اسلام غه هیچ بیر ضرر یتمیس بلکه همه ضرر الارنینگ اوزلاریغه بولور پروردگار الارنینگ بدل لاریغه باشقه بیر سعادتمند قوم نی پیدا قیلورکه الار الله تعالی غه عاشق بولورلار و الله تعالی هم الارنی دوست توتور و هم الار مسلمانلارغه مشفق و مهربان بولورلار و کافرلارغه همیشه زبردست و غالب بولورلار قرآن کریم نینگ بو خبر و وعده سی الحمد لله هر عصر و هر دورده راست بولوب کیلدی قچان قیسی بیر اقلیم مسلمانلاریدین بیر آز کم همت حریص انسانلار دنیا طمعیده دین دین مرتد بولسه لار الله تعالی اوز کرمی ایله باشقه بیر جماعه نی اسلام غه داخل قیلورکه علم و عقل ده الاردین زیاده بولورلار الله تعالی یولیده اسلام اوچون جان نثار بولورلار حق نی اظهار ایتمک ده هیچ بیر ملامت قیلغوچی نینگ ملامتیدین خوف قیلمسلار هیچ بیر زمان الارنینگ مبارک وجودلاریدین خالی بولمس ۔

مَّكَانًا وَّاَضَلُّ عَنْ سَوَآءِ السَّبِيْلِ ٦٠ وَاِذَا جَآءُوْكُمْ قَالُوْٓا اٰمَنَّا

درجه ده و نهایت ده اداشگا مذور لار توغری یولدین و قچان قاشینگیزغه کیلسه‌لار دیرلار بیز ایمان کیلتوردوک

وَقَدْ دَّخَلُوْا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوْا بِهٖ ؕ وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا كَانُوْا

حال بوکه الار کفر آلوب کیلگان ایردیلار و کفر آلوب کیتدیلار و الله تعالے یخشے بیلور الارنینگ مخفی قیلغان

يَكْتُمُوْنَ ٦١ وَتَرٰى كَثِيْرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُوْنَ فِى الْاِثْمِ

نرسه لارینی و سیز الاردین کوپلارین کورو بسیز که گناه و ظلم و حرام ییمک اوچون

وَالْعُدْوَانِ وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ ؕ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ٦٢

یوگوروب یوگوروب باریشوب انگا توشو شور لار الارنینگ بو ایشلاری کوب یمان دور

لَوْلَا يَنْهٰىهُمُ الرَّبّٰنِيُّوْنَ وَالْاَحْبَارُ عَنْ قَوْلِهِمُ الْاِثْمَ

مشایخ لاری و علما لاری الارنے گناه سوزینی قیلمکدین و حرام مالنی ییمکدین

وَاَكْلِهِمُ السُّحْتَ ؕ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا يَصْنَعُوْنَ ٦٣ وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ

نه اوچون منع قیلمایدورلار الارنینگ بو عمل لاری کوب یمان دور ف ۱ و یهودلار دیرلار که الله تعالی نینگ

يَدُ اللّٰهِ مَغْلُوْلَةٌ ؕ غُلَّتْ اَيْدِيْهِمْ وَلُعِنُوْا بِمَا قَالُوْا ۘ بَلْ يَدٰهُ

قولی باغلیغ دور الارنینگ قول لاری باغلانسون و لعنت بولسون الارغه شول دیگانلاری اوچون بلکه انینگ ایکے قولی

مَبْسُوْطَتٰنِ ۙ يُنْفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ ؕ وَلَيَزِيْدَنَّ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ مَّآ

اچیق دور خواهلاگان طریقه ده خرج قیلور و اول مضمون که سیزغه پروردگاریڭیز طرفیدین توشورولور

اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَّكُفْرًا ؕ وَاَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ

الاردین کوپلارین شرارت و انکارلارین ترقی سیغه باعث بولور و بیز الار اورتالاریغه قیامت کونی غه

وَالْبَغْضَآءَ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ ؕ كُلَّمَآ اَوْقَدُوْا نَارًا لِّلْحَرْبِ

قدر دشمنلیک و بے مهرلیک سالوب قویدوک هر قچان الار اوروشن اوتین یاندورماقچی بولسه‌لار

اَطْفَاَهَا اللّٰهُ ۙ وَيَسْعَوْنَ فِى الْاَرْضِ فَسَادًا ؕ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ

الله تعالے انے اوچوروب قویور و الار مملکتده فساد قیلوب یورورلار و الله تعالے فساد قیلغوچیلارنے

الْمُفْسِدِيْنَ ٦٤ وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْكِتٰبِ اٰمَنُوْا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا

یخشے کورماس و اگر کتابے لار ایمان کیلتورسه‌لار و قورقسه‌لار ایردی بیز البته عفو قیلور ایردوک

عَنْهُمْ سَيِّاٰتِهِمْ وَلَاَدْخَلْنٰهُمْ جَنّٰتِ النَّعِيْمِ ٦٥ وَلَوْ اَنَّهُمْ

الاردین الارنینگ همه گناهلارین و داخل قیلور ایردوک الارنے نعمت باغلاریغه و اگر الار

وقف لازم

ف ۱ الله تعالی قچان بیر قوم نے تباه و برباد قیلمقچی بولسه اول قوم نینگ عوام لاری هر قسم گناه غه غرق بولور لار خلاف شرع ایشلارنینگ هیچ بیر توهیدین باشش تارتماسلار بو یله حال لارنے کوروب تورگان علما و مشایخ لاری تیلسیز شیطان کبی خاموش اولتورورلار جماعت نے بیان ایشلاردین منع و یخشے ایشلارغه امر قیلمسلار بنی اسرائیل قومیده بو حال پیدا بولدی غذادین قورقمادیلار دین لارین پایمال قیلدیلار هر بیر نامعقول ایشنی حیا قیلمای قیله بیردیلار و علما و مشایخ لاری امر معروف نهی منکر قیلماد یلار دنیا حرصی و مال طمعی لارینینگ تیل لارین بند قیلوب قویدی عاقبت پروردگار عذابے ایله هلاک و تباه بولدیلار شونینگ اوچون قران کریم و احادیث نبویه ده امت محمدیه غه نهایتده آغیز صورتده تاکید ایتولگان دور که هیچ بیر حالده هر قنداغ اولوغ بیر انسان حقیده بولسه هم امر بالمعروف و نهی عن المنکر فریضه سین ترک ایتولمسون که نهایتده بیوک بیر گناه دور واندین بو تون ملت برباد بولور.

أَقَامُوا التَّوْرٰىةَ وَالْإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِم مِّن رَّبِّهِمْ

توراتنی و انجیل نی و اول نرسه نی که الارغه پروردگار لارین طرفیدین توشورولگان ایردی ف۱ قائم توتوب انگا عمل قیلیسه لار ایردی

لَأَكَلُوا مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم ۚ مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ ۖ

البته الاتیغه لاریدین هم و ایاغ آستلاریدین هم یرایر دیلار ف۲ الاردین بعضیلاری توغری یولده یورگوچیلار دورلار ف۳

وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ ع ٩ ١٠ ١٣

و الاردین کوبلاری یمان ایش قیلورلار ۰ ای رسول تیکوزونگ پروردگارینگیز طرفیدین سیزغه

مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ۖ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ

توشورولگان نرسه نینگ همه سینی و اگر مونداغ قیلما سنگیز انینگ پیغامیدین هیچ بیر نرسه تیکوزمگان بولورسیز

رِسَالَتَهُ ۚ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي

و الله تعالی سیزنی آدملاردین محفوظ سقلاز الله تعالی کافر قوم نی

الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ

هدایت قیلمس ف۴ سیز دینگ ای اهل کتاب سیزلار هیچ بیر یولده ایمسدور سیزلار تا که عمل

تُقِيمُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ ۗ

قیلمنگیز لار توراتغه و انجیل غه و اول نرسه غه که نازل قیلوندی سیزلارغه پروردگار لارینگیز طرفیدین

وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا

و اول مضمون که سیزغه پروردگارینگیز طرفیدین توشورولور الاردین کوبلارین شرارت و انکار لارین ترقی سیغه

وَكُفْرًا ۖ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ

سبب بولور لیس سیز افسوس قیلمنگ بو کافر قوم غه ف۵ تحقیق اول ذاتلار که مسلمان دورلار

آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ آمَنَ

و اول جماعه که یهودی دورلار و صابئه فرقه سی و نصاری لار کیمی که ایمان کیلتورسه

بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ

الله تعالی غه و قیامت کونیغه و ایشلاسه یخشی ایشنی خوف یوقدور الارغه

وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ

و نه الار غم ده قالورلار ف۶ تحقیق بیز پخته سوز آلگان ایردوک بنی اسرائیل دین

وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا ۖ كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ

و یبارگان ایردوک الارغه پیغمبر لارنی هر قچان بیر پیغمبر الارغه دل لاری سویگان بیر حکم نی آلوب کیلسه

ف۱ یعنی قران کریم و فرقان حمید.

ف۲ یعنی یر و آسمان برکتلاری ایله نوازش قیلونور ایردیلار.

ف۳ چنانچه عبدالله بن اسلام و حبشه پادشاهی نجاشی رضی الله عنهما کبی ذاتلار.

ف۴ یعنی اے محبوب سیز اوز منصبی فرضنگیز بولغان تبلیغده اهتمام ایله دوام ایتینگ سیز نینگ جانینگیز و عزتینگیز غه الله تعالی نگهبان دور بوتون دنیا دشمن بولوب سیزغه مقابله قیلسه لار سیزغه ضرر تیکوزا آلماسلار الله تعالی الارنی مرادلاریغه واصل قیلماس.

ف۵ تورات و انجیل غه عمل قیلغوچیلار قران کریم غه عمل قیلماسه لار همه سیغه برابر عمل قیلغان بولورلار کتابلار قران کریم نزولی دین طغیانلاری زیاده بولور ایردی و کفرلاری مستحکم بولور ایردی.

ف۶ بیر انسان اوزی مسلمان بولسون یا یهودی بولسون یا صابئی بولسون یا نصرانی بولسون اگر الله تعالی غه ایمان کیلتورسه قیامتغه قائل بولوب انده دستگیر بولادورگان یخشی ایشلارنی قیلسه البته اول آدم غه خوف یوقدور و نه اول غمده قالور.

اَنْفُسُهُمْ فَرِيْقًا كَذَّبُوْا وَفَرِيْقًا يَّقْتُلُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَحَسِبُوْٓا اَلَّا

الاردین بعضیلارین یلغانچی دیر ایدیلار وبعضیلارین اولدوروراید یلار ‌ ‌ ‌ ‌ دشونداغ گمان قیلدیلارکه

تَكُوْنَ فِتْنَةٌ فَعَمُوْا وَصَمُّوْا ثُمَّ تَابَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوْا

هیچ بیر سزا بولمس اندین بنه کور بولدیلار وکر بولدیلار کیین الله تعالے توبه لارین قبول قیلدی کیین ینه کور بولدیلار

وَصَمُّوْا كَثِيْرٌ مِّنْهُمْ ؕ وَاللّٰهُ بَصِيْرٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ

وکر بولدیلار یعنی الاردین کوبلاری واللہ تعالیٰ الارنینگ قیلوب تورگان عمل لارین کوروب تورور البتہ شکسیز

كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ ؕ وَقَالَ

کافر بولدیلار اول جماعه که دیدیلار الله مریم نبینگ اوغلے مسیح نینگ اوزیدور ‌ ‌ حال بوکه مسیح دیگان ندور

الْمَسِيْحُ يٰبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اعْبُدُوا اللّٰهَ رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ ؕ اِنَّهٗ

که ای بنی اسرائیل سیز لار عبادت قیلینگ لار الله تعالے غه که مینینگ هم ربیمدور وسیزلارنینگ هم رب لارینگیز دور

مَنْ يُّشْرِكْ بِاللّٰهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللّٰهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَاْوٰىهُ النَّارُ ؕ

البته کیمی که شریک اثبات قیلور الله تعالے غه تحقیق حرام قیلور الله تعالے انگا جنتنی وانینگ جائے دوزخدور

وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ اَنْصَارٍ ﴿٧٢﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِيْنَ قَالُوْٓا اِنَّ اللّٰهَ

وموندانغ ظالملارغه هیچ بیر مددگار بولمس ‌ ‌ شکسیز کافر بولدیلار اول آدملاریکه دیدیلار الله تعالے

ثَالِثُ ثَلٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ اِلٰهٍ اِلَّآ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ؕ وَاِنْ لَّمْ يَنْتَهُوْا

اوچ نینگ بیریدور حال بوکه بیرگنه معبوددین باشقه معبود یوقدور واگر بولاربودیب تورگان

عَمَّا يَقُوْلُوْنَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٧٣﴾

سوزلاریدین قایتماسه لار الاردین کفرده قالغانلارنے البته دردلیک عذاب تو تور ف۲

اَفَلَا يَتُوْبُوْنَ اِلَى اللّٰهِ وَيَسْتَغْفِرُوْنَهٗ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٧٤﴾

آیا ینه هم توبه قیلمسلارمی الله تعالے غه واندین عفو طلب ایتمسلارمی حال بوکه الله تعالے مغفرت ورحمت صاحبیدور

مَا الْمَسِيْحُ ابْنُ مَرْيَمَ اِلَّا رَسُوْلٌ ۚ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ؕ

الیس مریم اوغلے مسیح مگر رسول که اندین ایلگاری بیرقنچه پیغمبرلار اوتکان ندور ‌ ‌ لار

وَاُمُّهٗ صِدِّيْقَةٌ ؕ كَانَا يَاْكُلٰنِ الطَّعَامَ ؕ اُنْظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ

وانینگ والده سی بیر ولی خاتوندور هر ایکی لاری طعام یرایدیلار باقینگ بیز نیچوک بیان قیلورمیز

لَهُمُ الْاٰيٰتِ ثُمَّ انْظُرْ اَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ﴿٧٥﴾ قُلْ اَتَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

الارغه دلیل لارنے ینه الارتیسکاری قیان باروب تورودورلار ‌ ‌ سیز دینگ آیا سیزلار عبادت قیلور سیزلارمی خدادین باشقه

ف۱ بنی اسرائیل الله تعالے غه عهد وپیمان بیردیلار و الارغه پیغمبرلار کیلدیلار لیکن نفس لارین خواهشیغه موافق کیلگان حکملارغه عمل قیلوب قالغانلاریغه مخالفت قیلدیلار پیغمبرلاردین بعضلارین یلغانچی لاردیب اذیت بیردیلار وبعضلارین حتی ادیت تورقماای اولدوردیلار سونگره الله تعالے الارغه بخت نصر نام پادشاه نے مسلط قیلدی کیین اندین نجات بیردی واللہ توبه قیلدیلار کیین ینه اولغی شرارتلاریغه قایتدیلار همیشه الار شول طریقه عذر وخیانتده ادیدیلار پروردگار الار حال لارین سیزلارغه بیان قیلوب آگاه قیلورکه سیزلار هرگز الارکبی بولمنگ لار۔

ف۲ مسیح علیه السلام اوزلاری اوز تیل لاری ایله الله تعالے غه بنده ایکان لیک لارین والله تعالے نینگ اوزلاریغه وتمام انسانلارغه وجمیع عالم غه پروردگار ایکانلیکین نهایتده روشن وصاف الفاظ ایله بیان قیلسه لارهم بوبصیرتلاری کور نصاری لار عقل وبداهت غه خلاف ایتوب اول جناب نے الله دیرلار والله تعالی نے اوچ نینگ بیری خدادور دیرلار بوعقیده سنر کدور وبوعقیده وه گی لار جهنمی دورلار۔

مَا لَا یَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا ؕ وَاللّٰهُ هُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ ﴿٧٦﴾ قُلْ
اول نرسه غه که نه سیزلارغه ضرر ینگوزا آلور و نه فائده و الله تعالی گنه دور اشیتگوچی بینگوچی ذات سیزدینگ
یٰۤاَهْلَ الْكِتٰبِ لَا تَغْلُوْا فِیْ دِیْنِكُمْ غَیْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوْۤا اَهْوَآءَ
ای اہل کتاب اوز دینلاریگیزده ناحق غلو قیلمنگ لار ف١ و اول جماعه نینگ خیال لاریغه ایرگاشمنگ لار
قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوْا مِنْ قَبْلُ وَاَضَلُّوْا كَثِیْرًا وَّضَلُّوْا عَنْ سَوَآءِ
که الله اول اوز لاری آزگاندورلار دکوبلارنی هم آزدورگاندورلار داوا اشکاندورلار توغری
السَّبِیْلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا مِنْۢ بَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ عَلٰی لِسَانِ ع ١٠ ١١ ١٤
یولدین ف٢ بنی اسرائیل دین کافر بولغان جماعه لاریغه داود و مریم اوغلی عیسیٰ
دَاوٗدَ وَعِیْسَی ابْنِ مَرْیَمَ ؕ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَّكَانُوْا یَعْتَدُوْنَ ﴿٧٨﴾
تیل لاریدین لعنت قیلوندی بو شونینگ اوچون بولدیکه الارعاصی بولوب ایدیلار وحدلاریدین آشوب ایردیلار
كَانُوْا لَا یَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُّنْكَرٍ فَعَلُوْهُ ؕ لَبِئْسَ مَا كَانُوْا یَفْعَلُوْنَ ﴿٧٩﴾
قیلوب تورگان یمان ایشلاریدین بیر بیرلارین منع قیلمس ایردیلار الارقنداغ یمان ایش قیلور ایردیلار
تَرٰی كَثِیْرًا مِّنْهُمْ یَتَوَلَّوْنَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا ؕ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
الاردین کوبلارین کورور سیز که کافرلار ایله دوستلیک قیلورلار قنداغ یمان نرسه دور اول نرسه که الار اوزلاریدین
اَنْفُسُهُمْ اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَیْهِمْ وَفِی الْعَذَابِ هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿٨٠﴾ وَ
اوّل یبار دیلار که الله تعالیٰ الارغه غضب قیلدی و الار عذابده دائم قالورلار و
لَوْ كَانُوْا یُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِیِّ وَمَاۤ اُنْزِلَ اِلَیْهِ مَا اتَّخَذُوْهُمْ
اگر الار الله تعالیٰ غه و نبی غه و نبی غه توشورولگان کتابغه ایشانگلاری بولسه ایردی کافرلارنی دوست
اَوْلِیَآءَ وَلٰكِنَّ كَثِیْرًا مِّنْهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ
قیلماس ایردیلار لیکن الارنینگ کوبلاری نافرمان دورلار ف٣ سیز مسلمانلارغه دشمنلیکده تمام آدملاردین
عَدَاوَةً لِّلَّذِیْنَ اٰمَنُوا الْیَهُوْدَ وَالَّذِیْنَ اَشْرَكُوْا ۚ وَلَتَجِدَنَّ
یهودلارنی البته زیاده دشمن تاپور سیز و مشرکلارنی هم و مسلمانلارغه دوستلیکده همه دین زیاده
اَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِّلَّذِیْنَ اٰمَنُوا الَّذِیْنَ قَالُوْۤا اِنَّا نَصٰرٰی ؕ ذٰلِكَ
یقین اول جماعه نی تاپور سیز که الار بیز نصاریٰ میز دیرلار بو شونینگ اوچون دورکه
بِاَنَّ مِنْهُمْ قِسِّیْسِیْنَ وَرُهْبَانًا وَّاَنَّهُمْ لَا یَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٨٢﴾
الارنینگ کوبلاری علم دوست عالم لار دورلار دکوبلاری درویشلار دورلار دشونینگ اوچون دورکه الار متکبر ایمس دورلار

ف١ نصرانی کتابی لار عقیده ده هم غلو قیلور ایردیلار و عملده هم عقیده ده غلولاری شولدورکه بیر مخلوق بشرنی خدا اعتقاد ایتورلار و عملده غلولاری شولدورکه خدا بویورمگان رهبانیت یعنی ترک دنیانی اوزلاریغه لازم قیلورلار و انی بجا را آلماسلار۔

ف٢ انجیل و باشقه آسمانی کتابلارده شرک عقیده سی یوق ایردی صونگغی قتلارده یونانی بت پرست لارنه تقلید ایتیب پولوس بونی ایجاد ایتدی کیین نصاری لار شول باطل عقیده ده قالوب کیتدیلار۔

ف٣ بنی اسرائیل دین پیدا بولغان کافر جماعت غه الله تعالیٰ ایکی بیوک پیغمبر حضرت داؤد و حضرت عیسیٰ زبان لاریدین لعنت یباردی سببی الارنینگ عصیان لاری و حددین تجاوزلاری ایردیکه بیر بیرلارین شریعت غه خلاف بولغان عمل لاردین منع قیلماس ایردیلار عصر سعادتده گیلاری ایسه مشرک لار ایله دوستلیک قیلورلار الارده ایمان بولسه ایردی بو ایشنی قیلمس ایردیلار۔

وَاِذَا سَمِعُوْا مَآ اُنْزِلَ اِلَى الرَّسُوْلِ تَرٰۤى اَعْيُنَهُمْ
و وقتیکہ الار ایشیتور لار پیغمبر صلعم غہ تو شو ر و لگان نرسہ نے الارنینگ کوز لارین کو رو رسیز کہ
تَفِيْضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوْا مِنَ الْحَقِّ ۚ يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَآ اٰمَنَّا
اندین یاش آقوب تو رو ر شو نینگ اوچونکہ الار حقنی تانو دیلار ، ایرلری پروردگاریمیز بیز لار ایمان کیلتوردوک
فَاكْتُبْنَا مَعَ الشّٰهِدِيْنَ ﴿۸۳﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَمَا جَآءَنَا
ایمدی بیز لار نے ایشانگوچیلار ایلہ یاز گیل دینہ بولدی بیز لار غہ کہ اللہ تعالیٰ غہ و بیز لار غہ کیلگان حق غہ
مِنَ الْحَقِّ ۙ وَنَطْمَعُ اَنْ يُّدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۸۴﴾
ایمان کیلتورمایلوک وامید قیلمایلوک کہ پروردگاریمیز بیز لار نے بخشی لار ایلہ داخل قیلسون
فَاَثَابَهُمُ اللّٰهُ بِمَا قَالُوْا جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ
پس اللہ تعالیٰ بو سوزلاری او چون الارغہ شو نداغ جنت لار عطا قیلور کہ آستلاریدین اریغ لار آقوب تو رو ر
فِيْهَا ؕ وَذٰلِكَ جَزَآءُ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۸۵﴾ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَآ
الار انده دائم قالور لار ، و یخشیلیک قیلغوچیلار جزالاری شولدور ف وا و ملار یکہ کافر قلدیلار و آیتلاریمیز نی یلغان دیر لار
اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ﴿۸۶﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُحَرِّمُوْا طَيِّبٰتِ
انہ شولار کہ دوزخی لار دور لار اے مومن لار اللہ تعالیٰ سیز لار غہ حلال قیلغان پاکیزہ
ع ۱۱ ۹ مَآ اَحَلَّ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوْا ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿۸۷﴾
نرسہ لار نے حرام قیلمنگ لار و حد دین آشمنگ لار اللہ تعالیٰ حد دین آشغوچی لار نے دوست توتماس
وَكُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلٰلًا طَيِّبًا ۪ وَّاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْٓ اَنْتُمْ
و ییننگ لار اللہ تعالیٰ سیز لار غہ بیرگان نرسہ لار دین حلال پاکیزہ سین و قور قونگ لار اول اللہ دین کہ سیز لار
بِهٖ مُؤْمِنُوْنَ ﴿۸۸﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللّٰهُ بِاللَّغْوِ فِيْٓ اَيْمَانِكُمْ وَلٰكِنْ
انگا ایمان کیلتورور سیز لار ۲ دتوتماس اللہ تعالیٰ سیز لار نے بیہودہ قسم لار ینگیز سببیدین و لیکن
يُّؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُّمُ الْاَيْمَانَ ۚ فَكَفَّارَتُهٗٓ اِطْعَامُ عَشَرَةِ
توتور سیز لار نے مستحکم قسم لار ینگیز سببی دین پس انینگ کفارہ سی اون عدد محتاجغہ طعام
مَسٰكِيْنَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعِمُوْنَ اَهْلِيْكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ
بیر مکدور اوز اہل لار ینگیز غہ بیر اودرگان طعام لار ینگیز اورتا درجہ سیدہ یا الار غہ کیوم بیر مکدور
اَوْ تَحْرِيْرُ رَقَبَةٍ ؕ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلٰثَةِ اَيَّامٍ ؕ ذٰلِكَ
یا بیر غلام یا چوری آزاد قیلمک دور و کیمی کہ تاپالماسہ او چکون لیک روزہ دور بو نرسہ

ف۱ حق نے قبول ایتمک اوچون اورتا نرسہ مانع بولور نادانلیک و دنیا محبتی و تکبر نصارا دہ قسیس لار وجود لاریدین نادانلیک و راہبلار کوبلیکیدین دنیا محبتی و دل لارین ملایملیکیدین تکبر لاری کم ایر دی انینگ اوچون الار اسلام غہ باشقہ لار دین زیادہ یقین راغ ایر دیلار چنانچہ روم قیصری مصر مقوقسی و حبش ملکی نجاشی نینگ رسول اکرم صلعم خطلار نہ قیلغان حسن معاملہ لاری بو نرسہ بیک شاہد دور۔ سیدنا جعفر زبانلاریدین سورۂ مریم نے ایشیتوب پادشاہ نجاشی نینگ حضوریدہ اولتورگان علما و مشایخ نینگ متاثر بولوب یغلاگانلیک لاری و نجاشی طرفیدین وفد بولوب بارگان یتمیش نفر عیسائی نینگ مسلمانلار نینگ سید عالم صلعم زبانلاریدین سورۂ یٰسین نے ایشیتوب گریان بولغانلیک لاری ثابت دور بو نیچہ آیتدہ او شبو واقعہ لار طرفیغہ اشارہ بیر لور

ف۲ پروردگار مہربان بو ایکی آیت شریفہ ایلہ مسلمان لار نے دین دونیا سعادتی غہ چاقیردی یعنی اللہ تعالیٰ حلال قیلغان نعمتلار نے راہب نصرانی لار کبی اوز لار ینگیز غہ حرام قیلمنگ لار و حلال نے استعمال دہ یہود لار کبی غلو ایتمنگ لار بلکہ ہر بابدہ حد دین آشماے ہمیشہ اللہ تعالیٰ دین خوف دہ بولونگ لار کہ اعتدال ہر بیر خیر نینگ مفتاحی دور۔

كَفَّارَةُ اَيْمَانِكُمْ اِذَا حَلَفْتُمْ ؕ وَاحْفَظُوْٓا اَيْمَانَكُمْ ؕ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ
قسم لارینگیز کفاره سیدور هر قچان قسم ایچینگیز لار و قسملارینگیزنی سقلانگ لار منه شول طریقه ده
اللّٰهُ لَكُمْ اٰيٰتِهٖ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۸۹﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّمَا
بیان قیلور الله تعالی سیزلارغه اوز حکملارینی تاکه شکر قیلینگ لار ف اے مومن لار حقیقت شولدور که
الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْاَنْصَابُ وَالْاَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطٰنِ
شراب و قمار و بت و قرعه اوق لاری بولار همه سی ناپاک دور شیطان ایشلاریدین دور
فَاجْتَنِبُوْهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿۹۰﴾ اِنَّمَا يُرِيْدُ الشَّيْطٰنُ اَنْ يُّوْقِعَ
پس الار دین سقلانینگ لار تاکه نجات تاپینگ لار شیطان شونی گنه خواهلار که شراب و قمار
بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَآءَ فِى الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ
سببیله اورتالارینگیزغه دشمن لیک و کونگلاسیزلیک پیدا قیلسون و سیزلارنی الله تعالی نینگ یادیدین
عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَعَنِ الصَّلٰوةِ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ مُّنْتَهُوْنَ ﴿۹۱﴾
و نمازدین منع قیلسون آیا حاضر هم تارتیلور سیز لارمی
وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ وَاحْذَرُوْا ۚ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ
و اطاعت قیلینگ لار الله تعالی غه و اطاعت قیلینگ لار رسولغه و احتیاط بولونگ لار و اگر یوز اوگورسنگیز لار
فَاعْلَمُوْٓا اَنَّمَا عَلٰى رَسُوْلِنَا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿۹۲﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِيْنَ
بیلینگ لار که بیز نینگ رسولیمز فرضی تییکوز مکدور آدملارگه ایمان کیلتوروبلار و یخشی
اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ جُنَاحٌ فِيْمَا طَعِمُوْٓا اِذَا مَا اتَّقَوْا وَّاٰمَنُوْا
عمل لار قیلدیلار الارغه گناه یوقدور ییب ادنگان نرسه لاری حقنده وقتیکه الار تورقسه لار کیبله چیکده
وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَّاٰمَنُوْا ثُمَّ اتَّقَوْا وَّاَحْسَنُوْا ؕ وَاللّٰهُ
و ایمان کیلتورسه لار و یخشی عمل لارنی قیلسه لار کیین ینه تورقسه لار و مومن بولسه لار کیین ینه تورقسه لار و یخشی ایش قیلسه لار
يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۹۳﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَيَبْلُوَنَّكُمُ اللّٰهُ بِشَيْءٍ ع ٤ ٢
و الله تعالی یخشی ایش قیلغوچیلارنی دوست توتارف اے مومن لار البته الله تعالی سیزلارنی بیرآز نرسه ایله امتحان
مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالُهٗٓ اَيْدِيْكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللّٰهُ مَنْ يَّخَافُهٗ
قیلورکه اول قول لارینگیز و نیزه لارینگیز اتکا یتوب تورگان آددور تاکه الله تعالی معلوم قیلسو نکه کیم کورمای
بِالْغَيْبِ ۚ فَمَنِ اعْتَدٰى بَعْدَ ذٰلِكَ فَلَهٗ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۹۴﴾ يٰٓاَيُّهَا
توروب اندین قورقور و کیمکی که موندین کیین حددین آشیه بار دور انگا دردلیک عذاب ای

ف ۱ بیر مومن قسمین بسیندورگان حالده بو اوچ قسم کفاره نینگ بیرین بیر مک واجب بولور (۱) اون مسکین غه اوزنا درجه ده طعام بیرور یا بیر مسکین غه اون کون بیدورو یا فطره برابر بیده غله بیرور یا قیمتین بیرور یا یا اون مسکین غه لباس بیرو (۲) یا بیر قل یا چوری آزاد قیلور یا اوچ کون پے درپے روزه توتور اگر بو قاید گیلارغه قادر بولماسه و قسم نے حفاظت قیلماک معنی سی بے ضرورت هر بیر سوز غه قسم ایچماسلیک اگر قسم ایچیبه طاقت باریچه انے رعایه ایتمک و اگر سیندورسه کفاره سین بیرمک دور

ف ۲ شراب خصوصیده اوّل بارلیستلونک عن الخمر والمیسر آیتی نازل بولوب امنینگ قباحتین اثبات ایتدی ایکنچی مرده یا ایها الذین آمنوا لا تقربوا الصلوة وانتم سکاری آیتی نازل بولوب نماز غه مستلیک حالده یقین بولوشدین منع ایتولدی او چونچی مرده بو آیت شریفه ایله قطعی صورتده انے استعمال دین هر بیر حالده منع عام قیلوندی شراب نے حرام قیلونمسدین اوّل ایچوب بولوب اولوب کیتگانلارغه مواخذه یوقدور۔

الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُمٌ ۚ وَمَنْ قَتَلَهُ

مؤمن لار اولدورمنگ لار آونی اوز لارینگیز احرام ده بولغان حال لارینگیزده وکیمی کرانی بیلوب توروب

مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا

اولدورسه انگا جزا لازم بولور یعنی حیوانلاردین اول اولدورگان جانورنینگ مثلی کر ینگ ایله حکم قیلور

عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ

سیزلاردین ایکی معتبر آدم شول شرط ایله کر حرم غه آتالیب کعبه غه یتکوزلسه یا انگا کفاره لازم بولورکه اینجه محتاجغه

أَوْ عَدْلُ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ ۗ عَفَا اللَّهُ عَمَّا

طعام بیدورور یا انینگ برابریده روزه توتولور تا کر اوز کرداریدین سزا سین تاتسون الله تعالیٰ اوتکان گناهنی

سَلَفَ ۚ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

عفو قیلغان دور و هرکیم بینه شوندا غ حرکت قیلسه الله تعالیٰ اندین اوچ آلور الله تعالیٰ غالب انتقام آلغوچی دور

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ ۖ

حلال قیلوندی سیزلارغه دریا آوی و دریا طعامی سیزلارنینگ نفع لارینگیز اوچون و مسافرلار اوچون هم

وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ

وحرام قیلوندی سیزلارغه قوروغلیک آوی قچانکه احرام ده دور سیزلار و الله تعالیٰ دین قورقونگ لار

الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ

اول الله کر انینگ حضوریغه جمع قیلونورسیزلار و الله تعالیٰ کعبه نی یعنی بیت الحرام نی انسانلار نینگ قائم

قِيَامًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلَائِدَ ۚ ذَٰلِكَ

توروشلاریغه سبب قیلدی و حرمت لیک آیلارنی هم وکعبه غه آتالغان قربانیکنی هم و بوینلاریده نشان بار جانورلارنی

لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

هم بو نرسه شونینگ اوچونکه سیزلارغه بخشی معلوم بولسونکه الله تعالیٰ آسمانلارده و یرلاستیده بار هر بیر نرسه نی بیلور

وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

و الله تعالیٰ البته هر بیر نرسه نی بیلگوچی ذات دور ۔ بیلینگ لار کر الله تعالیٰ نینگ عذابی قتیغ دور و الله تعالیٰ

وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ ۗ

بیوک مغفرت و بیوک رحمت صاحبی دور رسول ذمه سیغه تنها تبلیغ لازم دور و بس

وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُلْ لَا يَسْتَوِي

و الله تعالیٰ سیزلارنینگ آشکارا و مخفی قیلوب یورگان عمل لارینگیزنی بیلور سیز دینگ کر برابر بولماس

ف ۱ الله تعالیٰ امم سابقه دین اصحاب السبت نی امتحان قیلغان کبی امت محمدیه دین حدیبیه واقعه سیده شامل بولغان حضرات اصحاب کرام نی هم احرام حالتده آودین منع قیلوب امتحان ایتدی اول موقع ده سکار هم شول قدر کوپایدی کر انگا راده قیلسه لارنیزه لاری بلکه قول لاری ایله آو قیله آلور ایردیلار لیکن بیوکگا مهربان امتحانینده خوند ثابت قدم توروبلارکه بو توری دنیا تاریخی لارنینگ مثال لاردین کورساتیشدین عاجز قالدی بو امتحان مسلمانلار دین حجاج کرام ده احرام و قیدده با قیدور الی یوم القیامة جاری دور اگر بیر محرم بیلوب توروب آو نی اولدورسه انینگ اوچون جزا شولدورکم ایکی عدد صاحب بصیرت معتبر آدم دین اول جانور بهاسین تحقیق ایتوب بیلورکنین اونینگ بهاغه بیر جانور ساتوب آلوب حرم حدود لیغه آلوب باروب ذبح قیلور ، و اوزی اندین بیماس یا او شال قیمتغه غله ساتوب آلوب محتاجلارغه هر بیرینه صدقهٔ فطر برابریده بیرور ، یکه هر بیر مسکین طعامی اوچون بیر کون روزه توتور ، دریا آوی حاجیلارغه و تمام مسافرلارغه حلال دور ۔

ف ۲ کعبة الله بیت الحرام نینگ مبارک وجودی و محترم آیلار نینگ و کعبهٔ شریفه غه آتالغان قربانلیک و نشانلیک جانورلار نینگ وجودلاری دنیا و اهلی نینگ قیام و سلامتی غه باعث دور قچان الله تعالیٰ دنیانی برطرف قیلماقچی بولسه بولارنی برباد ایتور ۔

الْخَبِيْثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ اَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيْثِ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ

ناپاک نرسه و پاک نرسه اگرچه سنی تعجب غه سالسه هم ناپاک نرسه نینگ کوبلیگی لیکن الله تعالی دین قورقینگ لار

يٰۤاُولِي الْاَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿١٠٠﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا ع ۱۳ ۲

ای عقل لیک انسانلار تاکه نجات تاپینگ لار ف ۱ ای ایمان لیک ذاتلار

تَسْـَٔلُوْا عَنْ اَشْيَآءَ اِنْ تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ ۚ وَاِنْ تَسْـَٔلُوْا

سوال قیلمنگ لار شونداغ نرسه لاردین که اگر سیزلارغه معلوم قیلونسه رنجنگیزغه سبب بولور واگر بو سوزلاردین

عَنْهَا حِيْنَ يُنَزَّلُ الْقُرْاٰنُ تُبْدَ لَكُمْ ؕ عَفَا اللّٰهُ عَنْهَا ؕ وَاللّٰهُ

قرآن توشوب تورگان زمانده سوال قیلسنگیزلار سیزلارغه معلوم قیلونور اوتکان سوال لاردین الله تعالی عفو ایتدی

غَفُوْرٌ حَلِيْمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ سَاَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ اَصْبَحُوْا

والله تعالی مغفرتلیک و حلملیک دور سیزلاردین اول بیرجماعت مونداغ نرسه لاردین سورادیلار کیین ینه

بِهَا كٰفِرِيْنَ ﴿١٠٢﴾ مَا جَعَلَ اللّٰهُ مِنْ ۢ بَحِيْرَةٍ وَّلَا سَآئِبَةٍ وَّلَا وَصِيْلَةٍ

اول نرسلارغه منکر بولدیلار ف ۲ الله تعالی مقرر قیلمادی بحیره نی و نه سائبه نی و نه وصیله نی

وَّلَا حَامٍ ۙ وَّلٰكِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يَفْتَرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ ؕ

و نه حامی نی ولیکن کافرلار الله تعالی غه یلغان نی اوزلاریچه نسبت بیرورلار

وَاَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿١٠٣﴾ وَاِذَا قِيْلَ لَهُمْ تَعَالَوْا اِلٰى مَاۤ اَنْزَلَ

والار نینگ کوبلاری عقل لاری یوق دور ف ۳ وقچان الارغه دیلسه که الله تعالی نازل قیلغان

اللّٰهُ وَاِلَى الرَّسُوْلِ قَالُوْا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا ؕ

نرسه طرفیغه و رسول طرفیغه کیلینگ لار الار دیرلار که بیزغه کفایه قیلور اول نرسه کنه که

اَوَلَوْ كَانَ اٰبَآؤُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ شَيْـًٔا وَّلَا يَهْتَدُوْنَ ﴿١٠٤﴾ يٰۤاَيُّهَا

آته بابالاریمیزنی انده تاپدوک آیا آته بابالاری هیچ نرسه بیلماسه لار هم می و هدایته بولماسه لار هم می

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا عَلَيْكُمْ اَنْفُسَكُمْ ۚ لَا يَضُرُّكُمْ مَّنْ ضَلَّ اِذَا

ای مومن لار اوز جانلارینگیز فکرین قیلینگ لار اوزلارینگیز یولده بولسنگیزلار اداشکاندین سیزلارغه

اهْتَدَيْتُمْ ؕ اِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيْعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٠٥﴾

ضرریو قدور همه لارینگیزنینگ قایتیشلارینگیز الله تعالی طرفیغه بولور کیین اول سیزلارغه قیلوب تورگان عمل لارینگیزدین خبر بیرور

يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا شَهَادَةُ بَيْنِكُمْ اِذَا حَضَرَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ

ای مومن لار قچان سیزلاردین بیرلارینگیزغه اولوم کیلسه اوز ارا گواه لارینگیز وصیت وقتنده

ف ۱ پروردگار رحمت قیلور کو ناپاک نرسه نه قدر کوب بولسه هم پاک بیر نرسه نینگ آزی ایله برابر بولمااس عاقل انسان فائده لیک دا بی ضررلارنی توپوب فائده سیز و ضررلیک کوب نرسه غه بوگورماس عاقل بنده الله تعالی دین قورقور و نجات ابدیه غه تقوی برکتیله نائل بولور۔

ف ۲ رب العالمین بیز نینگ سلف لاریمیز اصحاب کرام رضی الله عنهم نی ضرورتی یوق نرسه لاردین سوال لار قیلمکدین منع ایتوب بیز لارغه هم تنبیه بیرورکه هر بیر مناسب و نامناسب نرسه لاردین سوال لار قیلیک باعث رنج بولور اوتکان امتلاردین بیر توپچه آدم شونداغ نرسه لاردین سوال لار قیلوب بیجا الماری هلاک بولدیلار۔

ف ۳ بحیره اول جانوری کو انینگ سوتین بت لارغه آتا قویولورکه هیچکیم انی استعمال قیلس سائبه اول جانوری که انی بتلار نینگ نامی غه قویوب بیاربلور انگا یوک یوکلانس وصیله اول تویه دور که پی در پی بیچه اور غاچی بالا توغور اور تاده ایرکک بالا توغماس انی هم بتلار نامی غه قویوب بیاتی حامی اول ایرکک تویه دور که بیر بیچه اور غاچی تویه غه آشکا ندور انی هم بتلار نامی غه قویوب بیربلور۔

حِيْنَ الْوَصِيَّةِ اثْنٰنِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ اَوْ اٰخَرٰنِ مِنْ غَيْرِكُمْ

ایکے عدد معتبر آدم اوز لارینگیزدین بولسون یا ایکی عدد آدم سیز لاردین باشقه توم دین بولسون اگر

اِنْ اَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْاَرْضِ فَاَصَابَتْكُمْ مُّصِيْبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُوْنَهُمَا

سیزلار مملکتده سفر اوستنده بولسنگیزلار وسیزلارغه اولوم مصیبتی ییتکان بولسه اگر سیزلارغه شک بولسه اول ایکے

مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ فَيُقْسِمٰنِ بِاللّٰهِ اِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِيْ بِهٖ ثَمَنًا

کیشی نی نماز دین صونگ توخاتینگ لار کیین هر ایکےلاری قسم ایچسونلار که بیزلار بو قسمیز بدلیده هیچ بیر نرسه

وَّلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى ۙ وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ ۙ اللّٰهِ اِنَّآ اِذًا لَّمِنَ الْاٰثِمِيْنَ ﴿١٠٦﴾

بها آلماسمیز اگرچه قرینداش بولسه هم ویاشیرماسمیز خدائی گواهلیکنی که اول حالده بیز البته گنهگار بولورمیز

فَاِنْ عُثِرَ عَلٰٓى اَنَّهُمَا اسْتَحَقَّآ اِثْمًا فَاٰخَرٰنِ يَقُوْمٰنِ مَقَامَهُمَا

کیین اگر خبر تاپیلسه که اول ایکی وصی حق سوزنی باسوب قویوب دورلار باشقه ایکے کیشی الارنینگ اورنیده تورالار

مِنَ الَّذِيْنَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْاَوْلَيٰنِ فَيُقْسِمٰنِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَآ اَحَقُّ

تورسونلار الارحقی باسلیگان جماعه دین بولسونلار اولگان آدمغه هممه دین یقین بولسونلار قسم ایچسونلار که البته بیزنینگ گواهلیکیمیز

مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَآ ۖ اِنَّآ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٠٧﴾ ذٰلِكَ اَدْنٰٓى

اول ایکے کیشی گواهلیک لاریدین زیاده راست دور و بیزلار تعدی قیلمادوک که اول حالده ظالملاردین بولورمیز موندهٔ امید

اَنْ يَّاْتُوْا بِالشَّهَادَةِ عَلٰى وَجْهِهَآ اَوْ يَخَافُوْٓا اَنْ تُرَدَّ اَيْمَانٌۢ بَعْدَ

باردورکه الار توغری گواهلیک بیرورلار یا شوندین قورقورلار که الاردین قسم آلونغاندین

١٤ ع ٨ ٤

اَيْمَانِهِمْ ۭ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاسْمَعُوْا ۭ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿١٠٨﴾

کیین هم قسم توغری قیلونور و الله تعالی دین قورقونگ لار و اشیتینگ لار و الله تعالی نافرمانلارنی هدایت قیلماس ف۱

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُوْلُ مَاذَآ اُجِبْتُمْ ۭ قَالُوْا لَا عِلْمَ لَنَا ۭ اِنَّكَ

اولکونیکه الله تعالی همه پیغمبرلارنی جمع قیلور کیین الارغه دیرکه سیزلارغه نیمه جواب تیگدی الار دیرلارکه

اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ ﴿١٠٩﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يٰعِيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِيْ

بیزنینگ خبریمیز یوق قدورسن گنه دورسن غیب لارنی بیلگوچی ف۲ وقتیکه الله تعالی ای مریم اوغلی عیسی غه دیر یاد قیلغین

عَلَيْكَ وَعَلٰي وَالِدَتِكَ ۘ اِذْ اَيَّدْتُّكَ بِرُوْحِ الْقُدُسِ ۣ تُكَلِّمُ النَّاسَ

سنگا و آنانگغه بولغان احسانیمنی اول زمانیکه من سنگا مدد تیکوزدوم روح القدس ایله سوزلار ایردینگ سن آدملارغه

فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا ۚ وَاِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰىةَ وَالْاِنْجِيْلَ ۚ

قوچاغده هم وکته بولغانده هم و اول زمانیکه تعلیم بیردیم سنگا کتابنی و حکمتنی و توراتنی و انجیلنی

ف۱ بو آیتلارنینگ سبب نزولی بو ایدورکه مدینه ده بدیل نام بیر مسلمان تمیم و عدی نام ایکی نصرانی ایله تجارت اوچون شام مملکتیغه روانه بولدی شام ده بیگاج بدیل بیمار بولدی و اوز مال لارینی نام و عدی دین بیر کاغذغه تحریر قیلوب اسباب لاراچیغه قویوب قویدی و بولدا شلاریغه خبر بیرمدی وقتیکه بیمارلیکی زیاده بولدی اول ایکی نصرانی یولداشلاریغه وصیت قیلدیکه همه اسباب لاریمنی ملیگ وارث لاریمغه تسلیم قیلولسون الار انینگ طلبی غه موافق تمام مال لارینی وارثلاریغه کیلتوروب تاپشوردیلار لیکن بیر عدد طلا ایله نقش بیریلگان کومش پیاله نی آلوب قویدیلار وارث لار مال لاراچیدین بیر دفتر تابیب آلوب مال لارنی انگا تطبیق ایتسه لار پیاله چیقمادی کیین نصرانی لاردین بدیل بیرار نرسه ساتوب ایردیمی یا زیاده مدت ناتاب بولوب علاج اوچون خرج قیلدیمی دیب سوردیلار الار یوق دیب جواب بیردیلار آخر بو معامله سید عالم صلعم حضورلاریغه تیددی اننه اول ایکے وصی دین قسم آلوندی چونکه وارث لارنینگ گواهلاری یوق ایردی الاربیز خیانت قیلمدوک و هیچ بیر نرسه نی یاشیرمادوک دیب قسم ایچدیلار کیین الارغاقه لاریغه حکم بولدی بیر آز مدتدین صونگ معلوم بولدیکه الار اول پیاله نی مکه ده بیر زرگرغه ساتوب دورلار سوراکوب ایردی بیتدین ساتقان الدوک دیدیلار تحقیق وقتیده

الارده گواه بولمغان سبب دین ایکے عدد وارث قسم بر ایلیب الاردین ساتکان مبلغ لاری بیر مینگ درهم نی وارث لارغه آلوب بیریلدی۔

ف۲ محشر کونی نینگ شدتیدین انبیا علیهم السلام هم غایتده متاثر بولورلار بیلوب تورگان نرسه لارین حضور سیده هم کمال خشیتیدین لا علم لنا دیب جواب بیرورلار۔

وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ

و اول زمانیکه پیدا قیلور ایردینگ لای دین قوش صورتین مینینگ حکمیم ایله کیین انگا دم سالور ایردینگ کیین اول

طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ

صورت مینینگ حکمیم ایله قوش بولور ایردی و توزاتور ایردینگ توغمه کورنی و پیس نی مینینگ حکمیم ایله و اول زمانیکه

الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنكَ إِذْ جِئْتَهُم

تورغوزور ایردینگ مینینگ حکمیم ایله اولوکلارنی و اول زمانیکه منع قیلدیم من سندین بنی اسرائیل نی دقتیکه من

بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿١١٠﴾

الارقا شلادیغه دلیل لار آلوب کیلوب ایردینگ کیین الارنینگ کافر جماعه لاری بو ایندی بلار کر بو روشن جادو دین باشقه نرسه ایمسدور ف۱

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا

و اول زمانیکه من حواری لارغه حکم بیردیم که سیز لار منگا و مینینگ رسولیمغه ایمان کیلتورونگ لار الار دیدیلار بیز ایمان کیلتوردوک

وَاشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ

دسن گواه بولگل بیز لار فرمانبردار لار دور میز یاد قیلینگ اول زمان نی که حواری لار دیدیلار ای مریم اوغلی عیسی

مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَن يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ قَالَ

پروردگارینگ آسماندین بیز لارغه دستورخان توشورا آلورمی عیسی دیدی الله تعالی دین قورقونگ لار اگر

اتَّقُوا اللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ أَن نَّأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ

مؤمن بولسنگیز لار الار دیدیلار بیز شونی خواهلارمیز که بیز اندین ییلوک و دل لاریمیز قرار

قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَن قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾ الربع

تاپسون و یخشی بیلایلوک که البته سن بیزغه راست سوزلابدورسن و بیز انگا گواه بولایلوک

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ

مریم اوغلی دعا قیلدی ای الله ای بیزنینگ پروردگاریمیز توشورگیل بیزلارغه آسماندین نعمت دستورخانین

تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِّأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ وَارْزُقْنَا وَأَنتَ

که اول کون بیزلارنینگ اوکلغی لاریمیز و آخرغی لاریمیز اوچون عید کونی بولسون و سندین بیر نشان بولسون و رزق بیر

خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَن يَكْفُرْ بَعْدُ

بیزلارغه و سن دور سن همه دین یخشی رزق بیرگوچی الله تعالی دیدی من سیز لارغه البته اول خوان نی توشورور من

مِنكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَّا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قَالَ اللَّهُ ع ۱۵ ۵

کیین که موندین کیین هم سیز لار دین ناشکرلیک قیلسه من انگا شونداغ عذاب بیرور منکه جهان اهلیدین هیچکیم غه انی بیرماس من ف۲

ف۱ الله تعالی حضرت عیسی علیه السلام نینگ ذات علیه لارین روح القدس ایله بولغان علاقه لاردین شونداغ بیر خاص طریقه و حصول استیفرو قویغان ایدیکه اندین اول جنابده روحیت و تجرد غالب دور روح الله لقبیله ملقب بولماک بولیک وجوانیک داودتا یا شده برابر بیر قسم سوز قیلیک خدا حکمی ایله حیاتغه قابل لای دین جسد پیدا ایتکا الله تعالی اوفی ایله جان سالماک مایوس العلاج بیمار لارغه باذن الله صحت بیرماک حتی کیینه اولوکلارغه باذن الله حیات پیدا قیلیک بنی اسرائیل نینگ ناپاک اراده لارین تعز اتکا جیلا ب اسمانغه کوتاریلیب کیتیک و بو قدر ادردون مدته اول جناب وجود د حیاتلاریغه هیچ بیر تغیر و تبدل بولمسلیک و موندین باشقه نرسه لار همه سی شول خاص علاقه اثر بیدور بو قسم تایید ربانی روح القدس و سطه سی ایله تمام نبی لارغه مرتبه لاریغه مطابق بلکه بعض صالح مومن لارغه هم بولور موندانغ خصلتلارنی فضائل جزئیه دیبلور ایدی بولیه نرسه لاردین کلی فضیلت هرگز ثابت بولمس چه جایکه اندین الوهیت ثابت بولسون لیس حضرت روح الله تعالی نینگ ممتاز بیر بنده سی لار علیه السلام غدا الحمید دور لار۔

ف۲ بعض لار دیبدور لار که اول خوان توشوب اتردی کیین بعض لار نینگ ناشکرلیک لاریدین بند بولدی و بعضین سکسان کیشی تونگغوز و میمون صورتیغه اولتوب قالدیلار۔

وقف النبي صلى الله عليه وسلم

يٰعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُوْنِيْ وَاُمِّيَ اِلٰهَيْنِ مِنْ

دیا و قیلیننگ اول وقت نے کہ اللہ تعالیٰ دیر ای مریم اوغلی عیسیٰ سن آدملارغہ دیگان ایر دینگمی کہ منی و منینگ انام نے ہم معبود

دُوْنِ اللّٰهِ ؕ قَالَ سُبْحٰنَكَ مَا يَكُوْنُ لِيْ اَنْ اَقُوْلَ مَا لَيْسَ لِيْ بِحَقٍّ ؕ اِنْ

توتینگلار اللہ تعالیٰ دین باشقہ عیسیٰ دیر کہ سن پاکدورسن منگا لائق ایمسدور کہ حقیم یوق بیر سوزنے قیلای اگر من

كُنْتُ قُلْتُهٗ فَقَدْ عَلِمْتَهٗ ؕ تَعْلَمُ مَا فِيْ نَفْسِيْ وَلَاۤ اَعْلَمُ مَا فِيْ نَفْسِكَ ؕ

اول سوزنے قیلغان بولسم البتہ اول سنگا معلوم بولور سن نینگ دلیمدہ بار سوزنے بیلورسن من سنینگ علمینگدہ بار نرسہ نے

اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوْبِ ﴿۱۱۶﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ اِلَّا مَاۤ اَمَرْتَنِيْ بِهٖۤ اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

بیلماسمن البتہ مخفی سوزلارنے زیادہ بیلگوچی ذات سن کندورسن من الارغہ دیمادیم مگر اوزونگ امر قیلغان سوزنے کہ

رَبِّيْ وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيْدًا مَّا دُمْتُ فِيْهِمْ ۚ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِيْ

بندہ لیک قیلینگلار نینگ ہم ربیم و سیزلارنینگ ہم ربلاریگیز بولغان اللہ تعالیٰ غہ و من دنیاغہ الارنینگ ایچیدہ ایردیم الاردین خبردار ایردیم

كُنْتَ اَنْتَ الرَّقِيْبَ عَلَيْهِمْ ؕ وَاَنْتَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدٌ ﴿۱۱۷﴾ اِنْ

و وفاتیمدہ سن منی کوتاردینگ سن اوزونگ الاردین خبردار ایردینگ و سن ہر نرسہ دین خبردار دورسن

تُعَذِّبْهُمْ فَاِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۚ وَاِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَاِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ

اگر سن الارغہ عذاب بیرسنگ اوز بندہ لارینگدورلار و اگر سن الارنے عفو ایتسنگ البتہ سن غالب دورسن

الْحَكِيْمُ ﴿۱۱۸﴾ قَالَ اللّٰهُ هٰذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصّٰدِقِيْنَ صِدْقُهُمْ ؕ

حکمتلیک دورسن ف اللہ تعالیٰ امر حمت قیلور کہ بو کون اولکون دور کہ راستلارنینگ راستلیقلاری الارغہ فائدہ بیردور

لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَاۤ اَبَدًا ؕ

الارغہ خوشنداغ باغلار عطا قیلونور کہ استلاریدین اریغلار آقوب تورور الار انڈہ ہمیشہ قالور لار

رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوْا عَنْهُ ؕ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿۱۱۹﴾ لِلّٰهِ

اللہ تعالیٰ الاردین راضی بولور و الار ہم اللہ تعالیٰ دین راضی بولورلار انہ شولدور بیوک مراد غہ یتیش

مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا فِيْهِنَّ ؕ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۱۲۰﴾ ع

اللہ تعالیٰ غہ گنہ خاص دور آسمانلارنینگ و یرنینگ و الاردہ بار نرسہ لارنینگ پادشاہلیقی و اول ہر نرسہ غہ قادر دور

سورۃ الانعام مکیۃ ہي مائۃ وخمس وستون اٰیۃ وعشرون رکوعا	بسم اللہ الرحمن الرحیم ○	

انعام سورہ سے مکہ دہ نازل بولغاندر ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ و اول یوز التمیش بیش آیت یگرمہ رکوع دور

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمٰتِ وَالنُّوْرَ ؕ

ہر بیر ثنا اللہ تعالیٰ غہ خاص دور اول ذاتیکہ آسمانلارنے و یرنے یاراتیبدور و قرانگغولیکلارنے و نورنے پیدا قیلو بدور

ف قیامت کونے تمام پیغمبر لاردین اوز امتلاریدین حضورلاریدہ سوال قیلونور و جواب آلونور بو مقامدہ حضرت عیسیٰ علیہ السلام ذکر لاریدین قیلونور کہ اول جناب نے ملیونلار انسان خدا درجہ سیدہ بیلورلار اللہ تعالیٰ اول لاردین بو باطل عقیدہ خصوصیدہ سوال قیلور کہ ای عیسیٰ ایا سن آدملارغہ منی و منینگ والدہ منی ہم خدا دین باشقہ ایکے معبود توتونگلار دیگان ایر دینگمی بو سوال دین حضرت عیسیٰ لرزہ برانڈام بولورلار و بو آیتلاردہ نقل قیلونغان جواب لارنے بیرورلار۔

انعام سورہ مکیہ ع ۶ ع ۵ ۱۶

ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ① هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّنْ طِينٍ

کیین ینه کافرلار اوز ربلاریغه باشقه لارنی برابر قیلورلار ف۱ اول اوشال ذاتدورکه سیزلارنی لایدین پیدا قیلدی

ثُمَّ قَضَى أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ②

کیین بیر وقت مقرر قیلدی و بیر مدت مقرر دور الله تعالی قاشنده ینه هم سیزلار شک قیلور سیزلار

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ

و اوشال ذاتدور الله آسمانلارده هم ویرده هم اول سیزلارنینگ سرلارینگیزنی وظاهر حاللارینگیزنی بیلور و نیمه نرسه که

مَا تَكْسِبُونَ ③ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا

قیلور سیزلارانی هم بیلور وکیلماس الارغه ربلارین نشانلاریدین هیچ بیر نشان مگر الار اندین یوز لازین

مُعْرِضِينَ ④ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ

اوگورورلار پس تحقیق الار یلغان دیدیلار بو حق کتابنی وقتیکه الارغه کیلوب ایردی ایدی عنقریب کیلورالارغه

أَنْبٰٓؤُا مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ⑤ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ

اول نرسه نینگ خبری که الار انگا کولور ایردیلار آیا الار کورمدیلار مو که بیز الاردین اوّل نه قدر جماعتنی هلاک

مِّنْ قَرْنٍ مَّكَّنّٰهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَّكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ

قیلدوک بیرگان ایردوک الارغه شو نداغ قوت که انی سیزلارغه بیرمگاندورمیزف۲ و بیز الارغه آسمان نی پی در پی

عَلَيْهِمْ مِّدْرَارًا وَّجَعَلْنَا الْأَنْهٰرَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنٰهُمْ

یاغدوروب قویدیک و الارنینگ استلاریدین آقوزوب قویدوک کیین بیز الارنی هلاک قیلدوک

بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ⑥ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ

اوزگناهلارینینگ طفیلیدین و پیدا قیلدوک الاردین کیین باشقه جماعتلارنی و اگر بیز سیزغه کاغذغه

كِتٰبًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ

یازیلگان بیر کتابنی توشورسک و کافرلار انی قوللاری ایله اوشلاب کورسه لار شونده هم کافرلار دیرلارکه بو هر نرسه

هٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ⑦ وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ

صاف جادونینگ اوزگینه سیدور و دیرلارکه نه اوچون اول جنابغه فرشته توشورولمدی ف۳ و اگر

أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَّقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ⑧ وَلَوْ جَعَلْنٰهُ مَلَكًا

بیز فرشته توشورور ایردوک البته قصه تمام بولور ایردی کیین الارغه مهلت بیریلمس ایردی ف۴ و اگر بیز رسولنی فرشته

لَّجَعَلْنٰهُ رَجُلًا وَّلَلَبَسْنَا عَلَيْهِمْ مَّا يَلْبِسُونَ ⑨ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ

قیلسک ایردی البته انی آدم صورتیده قیلور ایردوک الارنی اوشال شبهه غه توشورگان بولور ایردوک که حاضر توشوب تورودورلار

ف۱ مجوس لار ایکی خالقغه قائل دورلار الارچه خیر خالقی علاحده بولوب نامی یزدان ایردر و شر خالق هم علاحده بولوب نامی اهرمن دور هر ایکیسین لقبی نور و ظلمت ایردر و هندوستان مشرکلاری ایسه اوتوز اوچ کرور معبودغه قائل دورلار و آریه سماج فرقه سی موحدلیک دعواسین قیلوب توروب ماده ایله روح نی خداکبی غیر مخلوق دیب بیلورلار و خدانی تکوین و تخلیق و باشقه صفتلارده بو ایکی سیغه محتاج بیلورلار و عیسائی لار اوچ خداغه معتقد بولورلار یهودی لار ایسه بیر عاجز مخلوقنی خدا ایله برابر ایمس بلکه اندین آرتوق بوله آلور دیرلار و عرب مشرکلاری تاش اوت سو آفتاب آی یولدوز درخت حیوان هیچ بیرینی قویمای همه سیغه عبادت قیلدیلار حال بو که اول ذات پاک که تمام صفات کمال غه جامع دور و هر بیر کمشیلیک ده بیمثل دور و انینگ اوچون هر بیر ثناغه تنها مستحق دور و تمام آسمانلارنی ویرنی و نورنی و ظلمتنی یرانگانده دور اول خالق بیچون دور که انگا هیچ کیم الوهیت ده و ربوبیته شریک بوله آلماس و هیچ بیر قدرت انگا غالب کیله آلماس هیچ بیر قدرت انگا غالب کیله آلماس شول قدر حقیقتنی بیلگنی توشونگاندین کیین ینه انسانلارنینگ هر بیر نرسه نی انگا شریک و برابر بیلورلار

ف۲ یعنی عاد و ثمود قبیله لاری

ف۳ که بیز الارغه رو برو توروب محمد علیه السلام صداقتلاریغه گواه لیک بیرسه

ف۴ فرشته نی اوز صورتیده کورمک انسانلار تحملیده بولمغان بیر نرسه دور اگر بالغرض الار طلبلاریچه فرشته یبارسه ایدیک و الار ینه انکار لاریده دوام اتیسه لار هلاک اتیلور و الارغه مهلت بیریلمس.

بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِيْنَ سَخِرُوْا مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ

وتحقیق مسخرہ قیلوندی لار سیزدین اوّل پیغمبرلار کیمن الارنے مسخرہ قیلغوچیلارنے اوراب آلدی اول عذابی کہ

يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيْرُوْا فِى الْاَرْضِ ثُمَّ انْظُرُوْا كَيْفَ

الار انکا کولور ایردیلار سیزدینگ یر یوزینی سیر قیلینگ لار دکوروننگ لار کہ نیچوک بولوب دور

ع ١٠ ١

كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ ﴿١١﴾ قُلْ لِّمَنْ مَّا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

یلغان دیگوچیلار عاقبتلاری سیزدینگ کہ نیمہ نرسہ کہ آسمانلارده ویرده بار دور ہمہ سی کیم نینگ ملکی دور

قُلْ لِّلّٰهِ كَتَبَ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ

دینگ کہ ہمہ سی اللہ تعالیٰنینگ ملکی دور اللہ تعالیٰ مہربانلیکنے اوز اوزیغہ لازم قیلغان دور البتہ سیزلارنے قیامت کونے

لَا رَيْبَ فِيْهِ اَلَّذِيْنَ خَسِرُوْا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٢﴾ وَلَهٗ

جمع قیلورکہ انده شک یوقدور اوز طاریکہ اوز جانلارینی نقصان غہ سالوب دورلار الار ایمان کیلتور ماسلار و

مَا سَكَنَ فِى الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿١٣﴾ قُلْ اَغَيْرَ اللّٰهِ

اننینگ ملکی دور ہر اول نرسہ کہ آرام آلور کیچہ ده و کوندوزده و اولدور ہر نرسہ نے ایشتیگوچی بیلگوچی ف سیزدینگ

اَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ

آیا من آسمانلارنے و یرنے یراتگوچی اللہ دین باشقہ بیر ذاتنی معبود توتامی حال بوکہ اول بیدورور و بیدورولمس سیزدینگ

اِنِّيْٓ اُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ اَوَّلَ مَنْ اَسْلَمَ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٤﴾

منگا امر بیریلدیکہ من ہمہ دین اوّل اسلامنی قبول قیلدی و (دیبولدی کہ) مشرکلار دین بولما غیل

قُلْ اِنِّيْٓ اَخَافُ اِنْ عَصَيْتُ رَبِّيْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيْمٍ ﴿١٥﴾

سیزدینگ کہ من اگر پروردگاریمغہ عاصی بولسام بیر بیوک کون عذابیدین قورقورمن ف ٢

مَنْ يُّصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهٗ وَذٰلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِيْنُ ﴿١٦﴾

کیمدین او لکون اول عذابنی قایتارلیسہ اول کیشی غہ البتہ اللہ تعالیٰ رحم قیلغان بولور واز شولدور روشن مرادغہ ییتیک

وَاِنْ يَّمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهٗٓ اِلَّا هُوَ وَاِنْ يَّمْسَسْكَ

و اگر سنگا اللہ تعالیٰ بیر کلفت تیگوزسہ انے اللہ تعالیٰ دین باشقہ کوتارغوچی یوقدور و اگر اول سنگا بیر فائدہ

بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٧﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهٖ وَهُوَ

تیگوزسہ اول ہر نرسہ غہ قادر دور و اولدور بندہ لاریغہ غالب و اولدور حکمتلیک

الْحَكِيْمُ الْخَبِيْرُ ﴿١٨﴾ قُلْ اَيُّ شَيْءٍ اَكْبَرُ شَهَادَةً قُلِ اللّٰهُ شَهِيْدٌ

خبردار ذات سیزدینگ ہمہ دین اولوغ گواه کیمدور سیزدینگ اللہ تعالیٰ گواه دور

ف ١ امم سالقہ ده ہم پیغمبرلارین مسخرہ قیلغوچیلار وعذاب الٰہی غہ انکار ایتوب کولگوچیلار کوب بولغان دور عاقبت ہمہ قہر الٰہی غہ دوچار بولدیلار پروردگار نینگ رحمت عامہ سی بولمغانده بوتون دنیاده بارمجرملار بیر لحظہ ہم عالم ده تورا آلماس ایردیلار

ف ٢ وجود و بقاده ہر بیر مخلوق اللہ تعالیٰنگ محتاج دور لیکن اللہ تعالیٰ ہیچ بیر نرسہ غہ ہیچ بیر حالده محتاج ایمیسدر مادام حال شول بولسہ شوندا غہ مہربان نے قویوب باشقہ سنے مددگار توتیش البتہ عقلمند انسانلار غہ نامناسب دور شول قادر مطلق جہادتیغہ تمام کائنات مکلف دور ہمہ دین اوّل اول مقدس بندہ غہ انتہائی انقیاد و تسلیم اوچون حکم بیریلمیدور کہ بوتون دنیا غہ اول جنابینی نمونہ طاعت و عبادت قیلو توب بیار بیگنا ندور صلی اللہ علیہ وعلیٰ آلہ وصحبہ وسلم شوندا غہ معصوم و پاک بندہ ہم نعوذ محال اوز لاریدین بیر خطا صادر بولسہ عذاب یوم عظیم دین قورقور لار ایسدی گنہگار لار احوال لاری نیچوک بولسون

بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ قف وَاُوْحِيَ اِلَيَّ هٰذَا الْقُرْاٰنُ لِاُنْذِرَكُمْ بِهٖ وَمَنْۢ

من بیله سیزلارنینگ اورتامیزده ولو بو قرآن منگا وحی یبا ریلدی تاکه من انینگ ایله سیزلارنی و کیمی که انگا

بَلَغَ ؕ اَئِنَّكُمْ لَتَشْهَدُوْنَ اَنَّ مَعَ اللّٰهِ اٰلِهَةً اُخْرٰى ؕ قُلْ لَّاۤ اَشْهَدُ ۚ قُلْ

بو قرآن یتو بدور ف۱ انی قورقوتای آیا سیزلار گواهلیک بیرور سیزلارمی که الله تعالی ایله باشقه خدالار هم باردور سیز ڈیگین من گواهلیک

اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ وَّاِنَّنِيْ بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُوْنَ ۘ﴿۱۹﴾ اَلَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ

بیر ماسمن سیز دینگ که حقیقتده اول بیرگنه خدادور ومن سیزلارنینگ شریکلار ینگیزدین بیزاردورمن آدملار یکه بیز الارغه

يَعْرِفُوْنَهٗ كَمَا يَعْرِفُوْنَ اَبْنَآءَهُمْ ۘ اَلَّذِيْنَ خَسِرُوْۤا اَنْفُسَهُمْ فَهُمْ

کتاب بیردوک الار رسول نی اوغول لارین تنوگان کبی تنورلار آدملار یکه اوز جانلارین ضایع قیلدیلار انه شولار

لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۲۰﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ

ایمان کیلتور ماسلار ف۳ وکیمدور ظالم راغ اولکیشی دین که الله تعالی غه بهتان قیلور یلغان نی یا یلغان دیر انینگ

بِاٰيٰتِهٖ ؕ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۲۱﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ثُمَّ نَقُوْلُ

آیتلارین ظالم لار البته نجات تا بماسلار و اولکونیکه بیز جمع قیلور میز الارنی همه لارینی کیین دیر میز

لِلَّذِيْنَ اَشْرَكُوْۤا اَيْنَ شُرَكَآؤُكُمُ الَّذِيْنَ كُنْتُمْ تَزْعُمُوْنَ ﴿۲۲﴾ ثُمَّ

مشرکلارغه که نه یرده دور اول شریکلارینگیز که معبود دیب دعوی قیلور ایر دینگیز لار کیین تمام اس

لَمْ تَكُنْ فِتْنَتُهُمْ اِلَّاۤ اَنْ قَالُوْا وَاللّٰهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِيْنَ ﴿۲۳﴾ اُنْظُرْ

الارده فریب مگر شولکه دیرلار الله تعالی غه قسم که بیز لار مشرک ایمس ایر دوک کور گیل که

كَيْفَ كَذَبُوْا عَلٰۤى اَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿۲۴﴾ وَمِنْهُمْ

نیچوک یلغان سوزلادیلار اوز اوزلارغه وییا ما یلغانلاری الاردین تمام یو قالیب کیتدی و لبعضیلاری الا

مَّنْ يَّسْتَمِعُ اِلَيْكَ ۚ وَجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ

که سیزغه قولاغ سالورلار ف۲ و بیز الارنینگ دل لارغه پرده سالغاندور میز که انی توشونماسونلار

وَفِيْۤ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ؕ وَاِنْ يَّرَوْا كُلَّ اٰيَةٍ لَّا يُؤْمِنُوْا بِهَا ؕ حَتّٰۤى اِذَا

و قولاغلارغه یوک توتیغاندور میز و اگر الار تمام نشانلارنی کورسه لار انگا هم ایمان کیلتور ماسلار شونگه چه

جَآءُوْكَ يُجَادِلُوْنَكَ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْۤا اِنْ هٰذَاۤ اِلَّاۤ اَسَاطِيْرُ

که قچان قاشینگیزغه کیلسه لار سیز ایله جنجال قیلورلار بو کافرلار دیرلار که بو ایمس مگر اوتکنی لارنینگ

الْاَوَّلِيْنَ ﴿۲۵﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْــَٔوْنَ عَنْهُ ۚ وَاِنْ يُّهْلِكُوْنَ

حکایه لاریدور و الار اندین باشقه نی منع قیلورلار و اوزلاری هم قاچورلار و الار هلاک قیلماسلار

ف۱ سید عالم صلعم غه بیر طور که دلیسو تلد اول ذات بی مثال که هر بیر نفع وضرر غه مالک دور وتمام بنده لارغه قاهر وغالبدور انینگ شهادتیدین اولوغ بیر شهادت قیچان بولورسن هم اوز نبوت ورسالتم اوچون انی شاهد قیلورمن اسیدی سیزلار ایله مینگاف اوزتامیزده بولغان واقعه لارغه اول ذات علی ایله محیط دور شونگا مطابق اوزتا خیرده حکم قیلور.

ف۲ یعنی انس وجن نی واهل مغرب ومشرقنی

ف۳ کتابی لار یهود بولسون لار یا نصاری کتابلارین واسطه سی ایله نبی آخرالزمان نی اول قدر یخشی تنورلارکه اوز اولادلارین تنوگان کبی لیکن حسد وکبر وتقلید آبار ومال ومنصب محبتی تو یاس که الار اسلام دولتیغه مشرف بولسونلار.

ف۴ قرآن کریم دین و رسول اکرم صلعم سوزلاریدین بیر عیب تابسونلار.

وقف لازم ۱۰ ع ۲ ۸

إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وُقِفُوا۟ عَلَى ٱلنَّارِ
مگر اوزلارینی ولیکن بیلماسلار داگر بیزکورسنگیز اول زمانیکه الارنی دوزخ اوستنده توختا تیلور

فَقَالُوا۟ يَـٰلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ بِـَٔايَـٰتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٧﴾
پس الار دیرلار ای کاشکے بیزلار قایته دین دنیاغه یباریلسک و ربیمیز آیتلارین یلغان دیماسک و مومنلاردین بولسک ایردی

بَلْ بَدَا لَهُم مَّا كَانُوا۟ يُخْفُونَ مِن قَبْلُ ۖ وَلَوْ رُدُّوا۟ لَعَادُوا۟ لِمَا نُهُوا۟
بلکه اول یاشیروب یورگان نرسه لاری یوزه غه چیقدی داگر الار تے دنیاغه قایتاریلسه منع قیلونغان ایشلارین قیلور لار

عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَـٰذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوٓا۟ إِنْ هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا وَمَا
وشک یوقدورکه الار یلغانچی اردور لار ف ١ و دیرلارکه یوقدور حیات مگر اوشبو دنیا حیاتے گنه و بیزینه ایکنچی

نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ وُقِفُوا۟ عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ قَالَ أَلَيْسَ هَـٰذَا
تیرگوزولماس بیز داگر سیز کورسنگیز اول وقتیکه الارنی ربلارین حضوریده توختاتیلور الله تعالے دیرکه آیا بو نرسه

٣ ع ١٣ ٩ بِٱلْحَقِّ ۚ قَالُوا۟ بَلَىٰ وَرَبِّنَا ۚ قَالَ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾
حق ایمسمی الار دیرلار نچوک حق بولماسون قسم دور ربیمیز غه الله تعالے دیرایدی کفرلارینگیز اوچون عذاب تاتینگ لار

قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِلِقَآءِ ٱللَّهِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَتْهُمُ ٱلسَّاعَةُ
تحقیق زیانغه اوچرادیلار الله تعالے غه یوقوشنی یلغان دیگوچیلار شونگچه کرقچان قیامت بیکایک الارغه

بَغْتَةً قَالُوا۟ يَـٰحَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ
کیلوب قالسه دیرلارکه افسوس بیزلارغه کر قیامت حقیده کوب بے پروا بولدوک والارکوتارور لار بو کنالارین اوز

عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ ۚ أَلَا سَآءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَعِبٌ
آرقه لاریغه خبردار بولونگ لارکه الارکوتارگان یوک کوب یامندور ودنیوی حیات اوین ودنو شلیکدین باشقه

وَلَهْوٌ ۖ وَلَلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾
نرسه ایمسه دور دآخرت اوی پرهیزگارلار اوچون یخشیراغدور آیا سیزلار توشونماس سیز لارمی

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُۥ لَيَحْزُنُكَ ٱلَّذِى يَقُولُونَ ۖ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَـٰكِنَّ
بیزغه معلوم دورکه الارنینگ سوزلاری سیزنی غمگا سالور الار سیزنی یلغانچی دیماسلار ولیکن ظالم لار

ٱلظَّـٰلِمِينَ بِـَٔايَـٰتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ
الله تعالے نینگ آیتلاریغه انکار قیلور لار ف ٢ و سیزدین اوّل هم کوب پیغمبرلارنی یلغانچی دیلگان دور

فَصَبَرُوا۟ عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا۟ وَأُوذُوا۟ حَتَّىٰٓ أَتَىٰهُمْ نَصْرُنَا ۚ وَلَا مُبَدِّلَ
الار یلغانچی قیلونغان و اذیت بیرلیگا تیک لاریغه صبر قیلدیلار آخر الارغه مدد بیز کیلدی

ف ١ قیامت کونی تمام عالم محشر میدانی ده جمع بولور پروردگارنینگ جلال صفتی انتهائی صورتده ظهورغه کیلور الکون اسلام دینی غه مسالنی کیلتورگان حق پیغمبر جناب محمد علیه السلام غه و قرآن کریم غه انکار قیلوب جملارین یلغان دیگوچیلارنی دوزخ اوستنده توختاتیلور اول حالده الار تمام حقیقتنی اوز کوزلاریکه ایله کورولار یلغان دیگان نرسه لارین کوز قاشلاریده نمایان مشاهده قیلورلار کمین الار نهایتده خجل و پشیمان بولوشوب دیرلار که کاشکے بیزلارینه دنیاغه قایتوب بارسک کیین پروردگاریمز آیتلاریغه ایمان کیلتورسک و مومن بنده لاردین بولسک پروردگار مرحمت قیلور که الارنینگ یاشیرگان نرسه لاری تمام ظاهر و روشن بولار اگر الارنی دنیاغه قایتارسک بینه اولغی حالت لاریغه قایتوب کیلتورلار چونکه بولار یلغانچی لاردور لار۔

ف ٢ خلایق احوالیغه شفقت و همدردلیک سے الله تعالے هم دینغه یاریان رسول اکرم صلعم دلی لاریغه سالغانلارنینگ اوچون اول جناب کافرلار حرکت لاریغه تاسفده بولور ایردیلار بو آیتلار وه اول جنابغه تسلے بیرلیدی۔

لِكَلِمٰتِ اللّٰهِ ۚ وَلَقَدْ جَآءَكَ مِنْ نَّبَاِی الْمُرْسَلِیْنَ ﴿٣٤﴾ وَاِنْ كَانَ كَبُرَ

و الله تعالے نینگ سوزلارین ییحکیم اوزگارتالمس و سیزغه پیغمبرلار رقصه لاریدین بعضیسی ییتکا مذدر و اگر سیزغه

عَلَیْكَ اِعْرَاضُهُمْ فَاِنِ اسْتَطَعْتَ اَنْ تَبْتَغِیَ نَفَقًا فِی الْاَرْضِ

الارنینگ یوز اوگوروشلاری آغیر کیلسه اول حالده سیز اگر یره استیغه بیر تیشیک یا آسمان طرفیغه

اَوْ سُلَّمًا فِی السَّمَآءِ فَتَاْتِیَهُمْ بِاٰیَةٍ ؕ وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَی الْهُدٰی

بیر شاتو تاپیب الار اوچون بیر معجزه کیلتوراليسنگیز کیلتورونگ و اگر الله تعالے خواہلاسه ایردی الارنی ہمه لارین توغری یولغه

فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْجٰهِلِیْنَ ﴿٣٥﴾ اِنَّمَا یَسْتَجِیْبُ الَّذِیْنَ یَسْمَعُوْنَ ؕ وَالْمَوْتٰی

جمع قیلور ایردی ایدی سیز نادانلاردین بولمنگ ف حقیقتده اول ذاتلار قبول قیلورلار که ایشیتورلار و او لوگلارنی

یَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ ثُمَّ اِلَیْهِ یُرْجَعُوْنَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوْا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَیْهِ اٰیَةٌ مِّنْ

الله تعالے تیرگوزور کیین انینگ طرفیغه ہمه لاری کیلتورور ولوالله ف دیر لار نه اوچون انگا پروردگارین طرفیدین بیر معجزه

رَّبِّهٖ ؕ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ قَادِرٌ عَلٰۤی اَنْ یُّنَزِّلَ اٰیَةً وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿٣٧﴾

توشورولمادی سیز دینگ الله تعالے معجزه توشورمکغه قادر دور لیکن الارنینگ کوبلاری بیلماس لار

وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِی الْاَرْضِ وَلَا طٰٓئِرٍ یَّطِیْرُ بِجَنَاحَیْهِ اِلَّاۤ اُمَمٌ اَمْثَالُكُمْ ؕ

و لو قدور یریوزیده یورگوچی ہیچ بیر جانور ونه ایکی قناتی ایله اوچغوچی ہیچ بیر قوش مگر بر بیری سیزلارگبی امتدور

مَا فَرَّطْنَا فِی الْكِتٰبِ مِنْ شَیْءٍ ثُمَّ اِلٰی رَبِّهِمْ یُحْشَرُوْنَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِیْنَ

بیز ہیچ بیر نرسه نی یازماي قویمادوق دور میز کیین ہمه لاری ربلارین حضوریغه جمع قیلینورلار ف و او ملاریکه بیز نینگ

كَذَّبُوْا بِاٰیٰتِنَا صُمٌّ وَّبُكْمٌ فِی الظُّلُمٰتِ ؕ مَنْ یَّشَاِ اللّٰهُ یُضْلِلْهُ ؕ

آیتلاریمیزنی یلغان دیرلار الار کار و گنگ لار دورلار ظلمتلار ایچیده دورلار الله تعالی کیمنی خواہلاسه گمراه قیلور

وَمَنْ یَّشَاْ یَجْعَلْهُ عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ اَرَءَیْتَكُمْ اِنْ اَتٰىكُمْ

و کیمنی خواہلاسه توغری یولغه سالوب قویور سیز دینگ بیان قیلینگ لار اگر کیلسه سیزلارغه خدانینگ

عَذَابُ اللّٰهِ اَوْ اَتَتْكُمُ السَّاعَةُ اَغَیْرَ اللّٰهِ تَدْعُوْنَ ۚ اِنْ كُنْتُمْ

عذابی یا کیلوب قالسه قیامت اوذی اول حالده خدادین باشقه نے چاقیرورسیزلاری دینگ لار اگر راست

صٰدِقِیْنَ ﴿٤٠﴾ بَلْ اِیَّاهُ تَدْعُوْنَ فَیَكْشِفُ مَا تَدْعُوْنَ اِلَیْهِ اِنْ شَآءَ

سوزلاغوچی بولسنگیزلار بلکه تنہا انگه چاقیرورسیزلار کیین اول خواہلاسه کوتارور اول نرسه نی که انینگ

وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُوْنَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَاۤ اِلٰۤی اُمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ ع ۱۱ ۱۰

او چون خدا نے چاقیرور ایدینگیزلار و اونوتورسیزلار شریک قیلغان نرسه لارنگیزنی ف و بیز سیزدین اوّل بیر قنچه امتلارغه

ف ۱ پروردگار مرحمت قیلورکه ای حبیبم کافرلارنینگ یوز اوگوروشلاری سیزغه آغیر کیلسه سون والارنینگ ہر بیر آرزو و طلب قیلغان معجزه لارین حصولی اوچون سیز دعا قیلمانگ تکوینیاتده الله تعالے نینگ مشیئتیغه تابع بولونگ تکوینی مصالح بونرسه نی خواہلاماس که تمام اہل عالم نی ایمانغه مجبور قیلولسون ورنه خدا قادر ایردیکه پیغمبرلارنے بیبارماي قوروب ہم ہمه عالمنی ہدایت قیلسون و لیکه حکمت الہیه موندانغ جبری معجزه لارنے کورساتمکغه مقتضی بولماسه کیم نینگ قدرتیده بولورکه یرنے تیشوب یا آسمانغه شاتو قویوب الارنینگ طلب قیلغان معجزه لارین حاضر قیلوب بیرسون۔

ف ۲ یعنی نیکه انسانلار خلائق نینگ بیر مستقل نوعی دورلار شول طریقه ده دنیاده بار تمام حیوانلار و پرنده لار ہم ہر قیسیسی لاری مستقل بیر نوع دورلار یعنی نیکه بیره نوع خاصیتی ایچیده نوعین وجودغه کیلس لعینه شونداغ بیر پیغمبر ہمه پیغمبر ایشلارین قیلمغی لازم الیمسدور۔

فَاَخَذْنٰهُمْ بِالْبَاْسَآءِ وَالضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُوْنَ ﴿٤٢﴾ فَلَوْلَآ اِذْ

پیغمبر یابارگان ایردوک کیمین اللارنی قیینئغ لیک دغشه لیک ایله گرفتار ایتیدوک تاکه یالبارسونلار پس نه اوچون اللار

جَآءَهُمْ بَاْسُنَا تَضَرَّعُوْا وَلٰكِنْ قَسَتْ قُلُوْبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ

عذابیمیز اللارغه کیلگانده یالبارمادیلار لیکن اللارنینگ دل لاری قتتیغ توردی وتخششی قیلوب کورساتدی شیطان اللارغه

الشَّيْطٰنُ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا نَسُوْا مَا ذُكِّرُوْا بِهٖ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ

قیلوب تورگان ایشلارینی کیمین وقتیکه اللار اونوتدیلار اول نصیحتنی که اللارغه قیلونغان ایدی آچوب بیردوک بیز

اَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتّٰٓى اِذَا فَرِحُوْا بِمَآ اُوْتُوْٓا اَخَذْنٰهُمْ بَغْتَةً فَاِذَا

هرنرسه نینگ دروازه سین شونگه قدر که قچان اللار اللارغه بیریلگان نرسه لارغه خوش بولدیلار بیکایک بیز اللارنی

هُمْ مُّبْلِسُوْنَ ﴿٤٤﴾ فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ۗ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ

گرفتار ایتیدوک کیمین اللار حسرتده قالدیلار کیمین ظالملارنینگ تخمی قیریلدی وهر بیر ثنا بوتون جهاننی الله تعالی غه خاصدور

رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٥﴾ قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ اَخَذَ اللّٰهُ سَمْعَكُمْ وَاَبْصَارَكُمْ

سیز دینگ بیان قیلینگ لار اگر الله تعالی سیزلارنینگ قولاغ لارینگیز وکوزلارینگیزنی آلوب قولیسه

وَخَتَمَ عَلٰى قُلُوْبِكُمْ مَّنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَاْتِيْكُمْ بِهٖ ۗ اُنْظُرْ كَيْفَ

ودل لارینگیزغه مهر اوروب قولیسه کیم دور خدادین باشقه بیر معبود که اول نرسه لارنی سیزلارغه کیلتورسه بیرسون باقینگ بیر نیچوک

نُصَرِّفُ الْاٰيٰتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُوْنَ ﴿٤٦﴾ قُلْ اَرَءَيْتَكُمْ اِنْ اَتٰىكُمْ

قسم قسم دلیل لار بیان قیلورمیز بنه هم اللار یوز اوگورورلار سیز دینگ بیان قیلینگ لار اگر سیزلارغه کیلسه خدانینگ عذابی

عَذَابُ اللّٰهِ بَغْتَةً اَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلَكُ اِلَّا الْقَوْمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٤٧﴾

بیکایک یا معلوم بولوب (اول حالده) ظالم آدم لاردین باشقه هم هلاک بولورمی

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّا مُبَشِّرِيْنَ وَمُنْذِرِيْنَ ۚ فَمَنْ اٰمَنَ

و بیز پیغمبرلارنی یبارماسمیز مگر بشارت بیرگوچی لار و قورقوتغوچی لار قیلوب پس کیمی که مؤمن بولوبدور

وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا

واوزین اصلاح قیلوبدور اللارغه خوف یوقدور و نه اللار غم یرلار واول لارکه بیزنینگ آیتلاریمیزغه

بِاٰيٰتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَّآ اَقُوْلُ

انکار قیلدیلار اللارغه عذاب یتور چونکه اللار نافرمانلیک قیلور ایردیلار ٢ سیز دینگ من سیزلارغه دیماسمن که

لَكُمْ عِنْدِيْ خَزَآئِنُ اللّٰهِ وَلَآ اَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَآ اَقُوْلُ لَكُمْ اِنِّيْ

مینینگ قاشیمده الله تعالی نینگ خزینه لاری باردور و نه من غیبنی بیلورمن و نه سیزلارغه دیرمن که من تحقیق

ف الله تعالی طرفیدین قچان بیگیل بیرتنبیه کیلسه بنده اوچون مناسب شولدورکه تیزدین متنبه بولسون وتوبه قیلیب پروردگارغه خوب یالبارسون بنده اگر موندا غ قیلماسه واول تنبیه ونصیحتدین فائده لانماسه اول حالده الله تعالی اونینگ یوزیغه تمام نعمتلارنینگ بند دروازه لارین آچوب بیرور کیمین اللار شول حال لارغه مغرور لیک حالده تورگانلاریده ناگهان خدا طرفیدین عذاب کیلوب همه نعمت وراحتدین اللارنی محروم قیلورور اللار هیچ علاج تاپا آلمای حسرتده ناامید قالورلار.

ف٢ انبیا علیهم السلام نینگ وظیفه لاری طاعت قیلغوچیلارغه رضای الهی دیمکدین بشارت بیرمک وعاصی لارنی غضب الهی دوزخدین قورقوتمکدور سعادتمند انسانلار اول ذاتلاردورلارکه اللارغه ایمان کیلتورورلار وارشادلاری ایله اوزلارین اصلاح قیلورلار و پیغمبرلارغه واللار کیلتورگان نشانلارغه ایشانمغانلار نافرمان شمار قیلورلار و اللارغه البته عذاب الهی یتور

لَكٌ ۚ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوحٰٓى اِلَيَّ ؕ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى

فرشته دورمن من مګا یار یلګان وحی غه ګنه تابع بولورمن سیزدیګ آیا برابر بولورمی کور ایله

وَالْبَصِيرُ ؕ اَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَاَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ ع ٥ ٩ ١١

کوزی ساغ آدم آیا فکر قیلماس سیزلاری ف۱ وسیز قورقو تونګ قرآن ایله شونداغ آوملارنی کم قورقورلار

اَنْ يُّحْشَرُوٓا اِلٰى رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِّنْ دُونِهٖ وَلِيٌّ وَّلَا شَفِيعٌ

جمع بولوشلاریدین رب لارین حضوریغه شول حالده که الارغه مددکار بولور ونه شفاعت قیلغوچی خدادین باشقه

لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾ وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ

تاکه الار سقلانورلار ف۲ وهیدامنګ اول جماعه نی که صبح وشام پروردګارلاریغه عبادت قیلورلار قصد قیلورلار

وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهٗ ؕ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ

انینګ رضاسینی سیزنینګ ذمه نګیزغه الار حسابلاریدین هیچ بیرنرسه بولمس والارغه هم سیزنینګ

وَّمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِّنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ

حسابنګیزدین هیچ بیرنرسه بولمس سیز الارنی هیداسنګیز کیین نا انصاف جماعه دین

الظّٰلِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَكَذٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوٓا اَهٰٓؤُلَآءِ

بولورسیز ف۳ وشول طرزده بیز امتحان ایتدوک بعض آوملارنی بعضلاری ایله تاکه دیسونلار آیا شولاری

مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ مِّنْۢ بَيْنِنَا ؕ اَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِالشّٰكِرِينَ ﴿٥٣﴾

اول جماعه که الارغه الله تعالی احسان قیلوبدور اوزتامیزده آیا الله تعالی شکرگزار بنده لارین بخشی بیلگوچی ایمسمی

وَاِذَا جَآءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاٰيٰتِنَا فَقُلْ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ

وقچان حاضر بولسه لار غه متنګیزغه بیزنینګ آیتلاریمیزغه ایمانلاری بار وتلار سیز الارغه دینګ سلامت سیزلارغه

كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ ۙ اَنَّهٗ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوٓءًۢا

رب لارینګیز اوز اوستیغه لازم قیلدی مهربان لیکنی که کیمی که سیزلاردین ناداننیک ایله بیر یمان

بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْۢ بَعْدِهٖ وَاَصْلَحَ فَاَنَّهٗ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

ایشنی قیلوب قویوب کیین آرقه سیدین توبه قیلسه اوزینی اصلاح قیلسه البته الله تعالی بیوک مغفرت ورحمت قیلغوچی فاندور ع

وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾ ع ٦ ٥ ١٢

ومنه شول طریقه ده یاز وب بیان قیلورمیز بیز آیتلارنی وتاکه روشن بولسون ګناهکارلارنینګ یولی لاری

قُلْ اِنِّي نُهِيتُ اَنْ اَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ ؕ

سیزدینګ که منی منع قیلوندی اول نرسه غه عبادت قیلیشمدین که سیزلار خدانی قویوب انګا عبادت قیلورسیزلار

ف۱ نبی ایله غیر نبی نینګ فرقلاری کور ایله کوزلیک آدم کبی دور نبی لارغه شاهد بولغان مرضیات الهیه وتجلیات ربانیه عام انسانلارغه شاهد بولمس۔

ف۲ قیامت کونی پروردګارغا شفیعه سبی یار و مددګار حاضر بولوشیدین قورققان وشونګا مطابق حیات کیچورګوچی بولغان انسان قرآن کریم هرایا تیدین فائده آلا آلور۔

ف۳ عصر سعادتده کافر سردارلاردین بعضیلاری سید عالم صلعم حضورلاریغه کیلوب ویدیلار که بیزلارنینګ دل لاریمیز سیزنینګ نصیحت لارینګیزنی اشیتمکنه طالب دور لیکن پست آدملار سیزنینګ حضورینګیزده اولتورورلار وبیز الار ایله برابر اولتوروا آلماسمیز الارنینګ بوسوزلاریغه جواب اوره ینده بو آیت شریفه نازل بولوبدور که خدانینګ طالبی اګرچه غریب ومحتاج بولسه هم انینګ خاطری مقدم دور. بایلار خوش بولسونلار دیب محتاجلارنی هیدا لماس۔

قُلْ لَّآ اَتَّبِعُ اَهْوَآءَكُمْ ۙ قَدْ ضَلَلْتُ اِذًا وَّمَآ اَنَا مِنَ الْمُهْتَدِيْنَ ﴿٥٦﴾

سیز دینگ کہ من سیزلارنینگ خواہشلاریگیز غا ایرگاشمین چونکہ اول حالدہ من آزگان بولورمن و پول تابکانلاردین بولمسمن

قُلْ اِنِّيْ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَكَذَّبْتُمْ بِهٖ ۭ مَا عِنْدِيْ مَا تَسْتَعْجِلُوْنَ

سیز دینگ کہ مینینگ قاشیمدہ پروردگاریم طرفیدین کیلگان بیر دلیل بار ف۱ سیزلار انی یلغان دیدیگیز سیزلار اول نرسہ کہ تیز کیلیشین

بِهٖ ۭ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ۭ يَقُصُّ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفٰصِلِيْنَ ﴿٥٧﴾

خواہلار سیزلار اول نینگ قاشیمدہ ایمیس ف۲ ورحکم خدادین باشقہ وہ یوقدور خدا حق نے بیان قیلور اول ہردین یخشی حکم قیلغوچی دور

قُلْ لَّوْ اَنَّ عِنْدِيْ مَا تَسْتَعْجِلُوْنَ بِهٖ لَقُضِيَ الْاَمْرُ بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ ۭ

سیز دینگ اگر سیزلار تیز طلب قیلغان نرسہ فینگ قاشیمدہ بولسہ ایدی من بلہ سیزلارنینگ اورتاسیدہ جنجال تمام بولغان بولور ایدی ف۳

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِالظّٰلِمِيْنَ ﴿٥٨﴾ وَعِنْدَهٗ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ اِلَّا هُوَ ۭ وَ

واللہ تعالی ظالملارنے یخشی بیلور واللہ تعالی قاشندہ دور غیب نینگ کلیدلاری ف۴ الارنے ہیچکیم بیلمیس مگر اللہ تعالی

يَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۭ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَّرَقَةٍ اِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا

و اول ہمہ نرسہ کہ قورو غلیجغہ دور و ہمہ ہر نرسہ کہ دریادہ دور ہمہ سین بیلور و ہیچ بیر یپرگ توشمس مگر اول انے بیلور و بولمس ہیچ

حَبَّةٍ فِيْ ظُلُمٰتِ الْاَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَّلَا يَابِسٍ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿٥٩﴾

بیر دان یر نینگ قرانگغو مقاملاریدہ و بولمس ہیچ بیر ہول و قوروق نرسہ مگر ہمہ سی موجود دور لوح محفوظ دہ

وَهُوَ الَّذِيْ يَتَوَفّٰىكُمْ بِالَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ

و اول اوشال ذاتدور کہ کیچہ دن سیزلارنے قبضہ ف۵ سیزلار و کوندوزی قیلوب تورگان ایشلاریگیز نے بیلوب توردور کیین

يَبْعَثُكُمْ فِيْهِ لِيُقْضٰٓى اَجَلٌ مُّسَمًّى ۚ ثُمَّ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ

تورغوزور سیزلارنے کوندوزدہ تاکہ تمام قیلسون معین مدت کیین ف۶ انینگ طرفیغہ بولور قایتیشلاریگیز کیین اول سیزلارغہ بیان قیلور

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهٖ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ

ہمہ نرسہ کہ قیلور ایردیگیزلار واولدور تنہا غالب بندہ لاریغہ و یبارور سیزلارغہ

حَفَظَةً ۭ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ

سقلاغوچی لارنے ف۷ شونگا قدر کہ قچان سیزلاردین بیرگیز غہ اولوم کیلسہ جانینی بیز یبارگان فرشتہ لار آلورلار و

لَا يُفَرِّطُوْنَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوْٓا اِلَى اللّٰهِ مَوْلٰىهُمُ الْحَقِّ ۭ اَلَا لَهُ الْحُكْمُ ۣ

الار ہیچ بیر قسم کمچیلیک قیلمسلار کیین ہمہ لاری حقیقی مالک لارین حضوریغہ کیلتورولورلار بیلینگلار انگا خاص دور

وَهُوَ اَسْرَعُ الْحٰسِبِيْنَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يُّنَجِّيْكُمْ مِّنْ ظُلُمٰتِ الْبَرِّ

حکم و اولدور تیز حساب آلغوچی سیز دینگ کیم سیزلارنے قورو غلیغ و دریا ظلمتلاریدین

ف۱ یعنی قرآن کریم و فرقان حمید۔
ف۲ یعنی عذاب الٰہی
ف۳ یعنی عذاب نے کیمغہ بیرور و قچان بیرور و قیسی بیر نوع عذاب بیرور عذاب بیرورمی یا توبہ غہ موفق قیلورمی بو ہمہ سی اللہ تعالے نینگ اختیاریدہ دور باشقہ بیر کمسہ نینگ یوق دور اللہ تعالے حق نے بندہ لاریغہ بیان قیلور و اوزی ہمہ دین یخشیراغ حکم قیلور اگر سیزلار غہ حکم قیلیک و عذاب نازل قیلیک مینگ اختیاریدہ بولسہ ایدی قچان لار جنجال تمام بولغان بولور ایردی۔
ف۴ بعض علما لار مفاتح کلمہ سین مفتح بالفتح جمعی دیب غیب خزینہ لاری دیگان ترجمہ قیلوبدورلار بہرحال غیب نینگ خزینہ لاری و کلید لاری ہمہ سی اللہ تعالیٰ قاشندہ دور۔
ف۵ ہر اویقو دین صونگ ینہ انسان اویغانور تا کہ حیات اوز معین مدتیغہ تیکون
ف۶ انسانلارنینگ اوز لاریغہ و اعمال لاریغہ مراقب بولغان فرشتہ لار۔

ع ٥ ١٤ ٧

وَالْبَحْرِ تَدْعُوْنَهٗ تَضَرُّعًا وَّخُفْيَةً ۚ لَئِنْ اَنْجٰىنَا مِنْ هٰذِهٖ

نجات بیرور دقتیکہ دعا قیلور سیز لار انگا یالباریب و یاشیرنیب کہ اگر بیزنی بو بلادین قوتقازسہ

لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿٦٣﴾ قُلِ اللّٰهُ يُنَجِّيْكُمْ مِّنْهَا وَمِنْ كُلِّ

البتہ بیز شکرگزار بندہ لاردین بولورمیز سیز دینگ اللہ تعالیٰ گنہ سیز لارغہ نجات بیرور اندین و ہر بیر

كَرْبٍ ثُمَّ اَنْتُمْ تُشْرِكُوْنَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلٰۤى اَنْ يَّبْعَثَ عَلَيْكُمْ

غم دین کیین سیز لار ینہ شرک قیلور سیز لار ف۱ سیز دینگ کہ اول دور قادر سیز لارغہ تیغہ لار ینگیز دین

عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ اَوْ مِنْ تَحْتِ اَرْجُلِكُمْ اَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا

وایا فلار ینگیز آستیدین عذاب یبارمکغہ یا کہ سیز لارنی فرقہ فرقہ غہ بولوب یباریب بعض لار ینگیز غہ

وَّيُذِيْقَ بَعْضَكُمْ بَاْسَ بَعْضٍ ۗ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ الْاٰيٰتِ لَعَلَّهُمْ

بعضلار ینگیز دین اورو رش مزہ سین تاتدور مکغہ باقینگ کہ بیز نچوک تورلوک تورلوک دلیل لارنی بیان قیلور میز تاکہ

يَفْقَهُوْنَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّبَ بِهٖ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۗ قُلْ لَّسْتُ عَلَيْكُمْ

الار توشونسو نلار ف۲ واننی یلغان دیدی سیز نینگ قومینگیز حال بو کہ اول حقدور سیز دینگ کہ من سیز لارغہ

بِوَكِيْلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَبَاٍ مُّسْتَقَرٌّ ۟ وَّسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَاِذَا رَاَيْتَ

تعیین ایتولغان کیشے ایمسمن ہر بیر خبر اوچون مقرر بیر وقت باردور وعنقریب بیلور سیز لار وقچان سیز کور سنگیز

الَّذِيْنَ يَخُوْضُوْنَ فِيْۤ اٰيٰتِنَا فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتّٰى يَخُوْضُوْا فِيْ

اول جماعہ نی کہ جنجال قیلور لار بیز نینگ آیتلار یمیز حقندہ سیز الاردین علاحدہ بولونگ تاکہ الار اندین باشقہ منور غہ

حَدِيْثٍ غَيْرِهٖ ۚ وَاِمَّا يُنْسِيَنَّكَ الشَّيْطٰنُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ

مشغول بولسونلار واگر سیزنی اونوتمدسہ شیطان پس خاطر ینگیز غہ توشکاندین کیین

الذِّكْرٰى مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٦٨﴾ وَمَا عَلَى الَّذِيْنَ يَتَّقُوْنَ مِنْ

ظالملار ایلہ اولتور منگ و متقی لار ذمّہ لار یغہ جنجال چیلار حسابلاریدین ہیچ بیر نرسہ

حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَّلٰكِنْ ذِكْرٰى لَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ

یوکلامنس ولیکن الار ذمّہ لار یغہ نصیحت لازم دور شاید الارہم متقی بولسہ لار وقویوب بیبار

الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَهُمْ لَعِبًا وَّلَهْوًا وَّغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا

اول جماعہ نی کہ اوز دین لارین اویون کولکو قیلوب آلوبدور لار و دنیا حیاتی الارنی مغرور قیلوبدر

وَذَكِّرْ بِهٖۤ اَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌۢ بِمَا كَسَبَتْ ۖ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

و نصیحت قیل الارغہ قرآن ایلہ تاکہ گرفتار قالماسون بیر جان اوز فعلین فعلیدین کہ اللہ دین باشقہ انگا

ف۱ کلفت ومصیبت لارغہ مبتلا بولغان ساعتدہ انسان اللہ تعالیٰ غہ ہر قسم عہد لار بیر دیکہ اگر نجات تابسام ہرگز خداغہ عاصے بولماسمن وقتیکہ خدا نجات بیرسہ ینہ اوّلغی حالیغہ قایتور و باشقہ انگا شریک قیلور۔

ف۲ بندہ غہ اللہ تعالیٰ نینگ علمی ومعنوی فہ مغرور بولوب حددین تجاوز قیلماسلیغی لازم دور چونکہ اول ذاتیکہ بندہ غہ ہر قسم مصیبتدین نجات بیرا آور بندہ حدیدین آشگان صورتدہ انگا ہر قسم عذاب ہم بیرا آور بو مقام دہ اوچ قسم عذاب ذکر قیلونوبدور اینگی تیغہ طرفدین کیلادورگان عذاب تاش یاغمک و بوران ہواسی و یاغین بلاسی کبی ۲ینچی ایاغ آستیدین کیلادورگان عذاب زلزلہ و سیل کبی بو ایکی قسم عذاب خارجی عذابلاردور کہ اولگان امتلارغہ یباریلگاندہ جناب سیّد عالم صلعم دعالاری ایلہ بو امت مرحومہ نی موندا غ خارجی عذاب لاردین محفوظ استقلا نغاندور لیکن اوچونچی قسم عذاب کہ اوز اراقان توکوش و بیر بیرلاری ایلہ جنگ و جدال قیلماک ایدور بو امت حقلارندہ باقی دور قرآن کریم دہ امت اسلامیہ حقندہ عذاب الیم وعظیم ومہین ویلیسہ اندین مراد شول اوچونچی قسم عذاب بدر۔

وَلِيٌّ وَّلَا شَفِيعٌ ۚ وَإِن تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَّا يُؤْخَذْ مِنْهَا ۗ

نه دوگار بولور ونه شفاعتچی ۔ واگر اول بیرسه اوز طرفیدین هر قنچه بدل انے اندین قبول قیلو ناسس

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ

انه شولار دور او ملاریکه اوز قیلمیشلاریدین گرفتار قیلونغاندورلار باردورالارا اوچون شراب قیناغ سودین

ع ۸ ۱۰ ۱۴ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَنَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُنَا

دردلیک عذاب کفرلاری اوچون سیز دینگ آیا بیز الله تعالے نے قویوب بیزغه فائده سی بولمغان

وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَانَا اللَّهُ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ

دهرری هم بولمغان نرسه لارغه عبادت قیلا ییلیکمی و بیز خدا بیزنے هدایت قیلغاندین کیین بینه آرقه یاشنه لاریمیز غه

الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى

قایتا بیلیکمی اول آدم کبی که شیطان انے آزدوروب حیران قالوبدور انے یارلاری توغری یولغه چاقیرورلار کیل بیزغه

ائْتِنَا ۗ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۖ وَأُمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾

دیب سیز دینگ که حقیقتده توغری یول الله تعالے نینگ یولیدور بیزلارغه امر قیلونوبدور که پروردگار عالم غه

وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَاتَّقُوهُ ۚ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٢﴾

اطاعت قیلا یلوک و امر بولوبدور که نماز او قونگ لار و خدادین قورقونگ لار ۔ والله اولدور که همه لارینگ انینگ قاشیغه جمع قیلونو

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۖ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ ۚ

سیزلارغه ۔ واولدور ذاتیکه پیدا قیلوبدور آسمان لار نے دیرنے حکمت ایله ۔ و اول کونے که بول دیر بولور قالور

قَوْلُهُ الْحَقُّ ۚ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ ۚ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ۚ

انینگ سوزی عقدور و انگا خاص دور پادشاهلیک اول کونے که صورغه دم اورولور مخفی و آشکارا سوزلارینے بیلگوچی دور

وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ آزَرَ أَتَتَّخِذُ

و اولدور حکمتلیک خبردار ذات و یاد قیلینگ اول کون نے که ابراهیم اوز آتہ سے آزرغه دیدی آیا سن

أَصْنَامًا آلِهَةً ۖ إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذَٰلِكَ

بت لارنے معبود توتورسن منی البته سنی و قومینگنی روشن گمراهلیکده کورورمن ف ۲ وشول طریقده

نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾

بیزکورساتا باشلادوک ابراهیم غه آسمانلارنینگ ویرنینگ عجائبلاریني وتاکه اول اهل یقین دین بولسون

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَٰذَا رَبِّي ۖ فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ

کیین وقتیکه کیچ انگا قرانغو بولدی یولدوز کوردی دیدی بودور ربیم وقتیکه اول باتوب کیتدی دیدی

ف ۱ بیر بار اسلام دولتی غه مشرف بولغاندین صونگ ینه بولدین آزگان مسلمان اول یولا وچی غه مانند دورکه انینگ رفیق لاری بولنی بخشے بیلورلار لیکن انے بیر صحرائی جن یولدین آزدوروب علاحده قیلوب قویوبدور بیچاره نورت طرفغه یوگوردر رفیق لاری کمال مهربان لیکدین انے توغری یولغه چاقیرورلار اما اول غریب بیهوش و حیران دیوانه وار هر طرفغه یوگوردر نه بیر سوزنے توشونور و نه رفیقلار طرفلاریغه کیله آلور آخرت مسافرین حالی هم شوندا غ دور انینگ اوچون توغری اسلام و توحید دور و بو یول نینگ رهبری رسول اکرم صلعم بولوب رفیق لار اولی جناب پیر دلاریدور بولار همیشه یولدین آزگان و شیطان غه مغلوب بولگان برادرلارین اوز یول لاریغه چاقیرورلار ۔

ف ۲ انساب عالم لاری حضرت ابراهیم علیه السلام والده لارین نا ملارین تارخ دور دیبدورلار ممکن دورکه تارخ نام بولوب آزر لقب بولسه علامه ابن کثیر امام مجاهد دین نقلا دیبدورکه آزر بت نینگ نامی دور لیکن اول بت غه متبو زیاده قورگان سبب دین انگا لقب بولوبدور والله اعلم ۔

لَآ أُحِبُّ الْأٓفِلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَٰذَا رَبِّي ۖ فَلَمَّآ
من باتوب کیتگوچیلارنی سویمانمن کیین وقتیکه آیني چیقوب توزغان حالده کوردی دیدی بو دور منینگ ربیم کیین وقتیکه ف۱

أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّآلِّينَ ﴿٧٧﴾
اول هم باتدی دیدی اگر منینگ پروردگاریم منی هدایت قیلماسه اول حالده من البته گمراه لاردین بولورمن

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّي هَٰذَآ أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّآ أَفَلَتْ
کیین وقتیکه کونني طلوع قیلغان حالده کوردی دیدیکه بودور منینگ ربیم بو کته راغدور وقتیکه اول هم باتدی

قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّي بَرِيٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾ إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي
دیدی ای منینگ قومیم من البته بیزاردورمن اول نرسه لاردین که سیز للّٰه خداغه شریک قیلور سیزلار تحقیق من اوزیوزمنی اول ذات

فَطَرَ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا ۖ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَآجَّهُ
طرفیغه بوزلادیم که آسمانلارنی و یرنی پیدا قیلدی، بیرطرف بولغان حالیمده ومن مشرکلاردین ایمسمن وجنجال قیلدیلار

قَوْمُهُ ۚ قَالَ أَتُحَٰٓجُّوٓنِّي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنِ ۚ وَلَآ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ
ابراهیم ایله اینینگ قومی اول دیدی سیزلار من بیله اللّٰه تعالی نینگ حقیده جنجال قیلورسیزلارمی؟ حال بوکه منی اول هدایت قیلغاندور من شریک قیلگنیگیزدین

بِهِۦٓ إِلَّآ أَن يَشَآءَ رَبِّي شَيْـًٔا ۗ وَسِعَ رَبِّي كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۗ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾
قورقماسمن مگر پروردگاریم کلفت نی خواهلاسه پروردگاریم علمی ایله هر نرسه نی احاطه قیلغاندور آیا سیزلار خیال قیلماس سیزلارمی

وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ
ومن نیچوک اول نرسه لاردین قورقای که اللّٰه نی خداغه شریک قیلدینگیزلار حال بوکه سیزلار مونیدین قورقمایدور سیزلارکه اللّٰه تعالی غه

بِهِۦ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا ۚ فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ ۖ إِن كُنتُمْ
شریک قیلدینگیزلار اول نرسه لارنی که اللّٰه تعالی دلیل توشورمگاندور پس ایکی جماعتدین قیسی سی امانغه حقلیک راقدور اگر سیزلار

وقف لازم
تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَمْ يَلْبِسُوٓا۟ إِيمَٰنَهُم بِظُلْمٍ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ
خبردار بولسنگیزلار ف۲ آدملارکه ایمان کیلتوردیلار و دیانتلارین شرک ایله آرالاشتورمادیلار انه شولار اوچوندور

ع ١٣ ٩
الْأَمْنُ وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَآ ءَاتَيْنَٰهَآ إِبْرَٰهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ ۚ
١٥
امان واولار دورلار یول تابگانلار وشول دور بیزنینگ حجتیز که انی بیز ابراهیم غه قومین مقابلیده

نَرْفَعُ دَرَجَٰتٍ مَّن نَّشَآءُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾ وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ
بیزکیمنی خواهلاسک درجه لارده بلند قیلور میز پروردگارینگیز البته حکمتلیک علملیک ذاتدور وعطا قیلدوک

إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ ۖ وَمِن
بیز ابراهیمغه اسحاق نی و یعقوبنی همه لارین هدایت قیلدوک و نوحنی هم هدایت قیلدوک واندین اول

ف۱ یولدوز و آی و کونی کورگانده هٰذَا رَبِّیْ دیبک حضرت ابراهیم زبانلاریدین استفهام لهجه سیده انکار دور یعنی بومیدور منینگ ربیم هرگز ایمسدور.
ف۲ حضرت ابراهیم علیه السلام قوملاری دیدیلار کهای ابراهیم سیز بیزنینگ معبودلاریمیزنی کوب توهین و بی حرمت قیلورسیز بونینگ عاقبتیدین قورقونگ که الارسیزنی جنی قیلادورغان یا بیر کلفتغه گرفتار قیلورلار الارنینگ بو نامعقول سوزلاری حضرت بو جوابنی بیردیلار.
ف۳ احادیث صحیحه ده کیلودور که نبی کریم صلعم بو آیتده گی ظلم کلمه سین شرک غه تفسیر قیلوبدورلار.

ذُرِّيَّتِهٖ دَاوٗدَ وَسُلَيْمٰنَ وَاَيُّوْبَ وَيُوْسُفَ وَمُوْسٰى وَهٰرُوْنَ ؕ

و ہدایت قیلدوک ابراہیم اولادیدین داوٗدنی وسلیمان نے وایوبنی ویوسف نے وموسٰی نے و ہارون نے

وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۸۴﴾ وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى وَعِيْسٰى وَاِلْيَاسَ ؕ

وشوندا غ جزا بیرورمیز یخشی ایش قیلغوچیلارغہ ف۱ و ہدایت قیلدوک زکریانے ویحیٰی نے وعیسٰی نے والیاسنی

كُلٌّ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿۸۵﴾ وَاِسْمٰعِيْلَ وَالْيَسَعَ وَيُوْنُسَ وَلُوْطًا ؕ وَكُلًّا

ہمہ لاری یخشی لاردین ایردیلار و ہدایت قیلدوک اسمٰعیل نے والیسع نے و یونس نے و لوط نے وہمہ لارین

فَضَّلْنَا عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿۸۶﴾ وَمِنْ اٰبَآئِهِمْ وَذُرِّيّٰتِهِمْ وَاِخْوَانِهِمْ ۚ

آرتوق قیلدوک جہان اہلیدین و ہم ہدایت قیلدوک الارنینگ آتہ لاریدین واولادلاریدین و برادرلاریدین

وَاجْتَبَيْنٰهُمْ وَهَدَيْنٰهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۸۷﴾ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِيْ

بعضلارینی و مقبول قیلدوک ہمہ لارینی و ہدایت قیلدوک الارنی توغری یولغہ بو دور اللہ تعالٰی نینگ ہدایتی

بِهٖ مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ ؕ وَلَوْ اَشْرَكُوْا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۸۸﴾

بندہ لاریدین کیمنی خواہلاسہ انگا یول کورزور و اگر بولار شرک قیلسہ لار ایردی البتہ ہمہ قیلغان عمل لاری ضایع بولور ایردی

اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ۚ فَاِنْ يَّكْفُرْ

انہ شول ذاتلار ایردیلار اول آدملارکہ بیزلار الارغہ کتاب و حکمت و پیغمبرلیک بیرگان ایردوک پس اگر

بِهَا هٰٓؤُلَآءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوْا بِهَا بِكٰفِرِيْنَ ﴿۸۹﴾ اُولٰٓئِكَ

بو سوزلارغہ مکہ لیک لار انکار قیلسہ لار بیز مقرر قیلدوک بولارغہ بیر قومی نے کہ الار بولارغہ ہرگز انکار قیلمیس لار ف۲ بو

الَّذِيْنَ هَدَى اللّٰهُ فَبِهُدٰىهُمُ اقْتَدِهْ ؕ قُلْ لَّآ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا ؕ

جماعت اولار دورلار کہ اللہ تعالٰی الارنی ہدایت قیلغاندور پس سیز الار یولیغہ یوروِنگ ف۳ سیز دینگ من انگا اجر

ع ۱۰ ۸ ۲ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٰى لِلْعٰلَمِيْنَ ﴿۹۰﴾ وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖٓ اِذْ قَالُوْا

تیلامایمن سیزدین بو قرآن مگر جہان اہلی اوچون نصیحت و تونمادیلار الار اللہ تعالٰی نے اوز قدریغہ لایق

مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى بَشَرٍ مِّنْ شَيْءٍ ؕ قُلْ مَنْ اَنْزَلَ الْكِتٰبَ الَّذِيْ جَآءَ

وقتیکہ الار دیدیلار اللہ تعالٰی ہیچ بیر انسانغہ ہیچ بیر نرسہ توشورمدی سیز دینگ موسٰی آلوب کیلگان کتاب نے

بِهٖ مُوْسٰى نُوْرًا وَّهُدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُوْنَهٗ قَرَاطِيْسَ تُبْدُوْنَهَا

کہ اول نور ایردی و آدملار اوچون ہدایت ایردی کیم توشوردی انی سیزلار ورق ورق قیلوب کورساتور سیزلار

وَتُخْفُوْنَ كَثِيْرًا ۚ وَعُلِّمْتُمْ مَّا لَمْ تَعْلَمُوْٓا اَنْتُمْ وَلَآ اٰبَآؤُكُمْ ؕ قُلِ اللّٰهُ ۙ

و کوبینی یاشیرورسیزلار و تعلیم بیریلدی سیزلارغہ اول نرسہ لار کہ انی سیزلار ہم آتہ لاریگیز ہم بیلماس ایردیگیز لار

ف۱ ظاہری ملک وسلطنت خصوصیدہ انبیا علیہم السلام اوتالاریدہ حضرت داوٗد ایلہ حضرت سلیمان ہمرنگ ایردیلار و مصیبت وشدت لارغہ صبر و تحمل دہ حضرت ایوب ایلہ حضرت یوسف دہ خاص شباہت بار ایردی

ف۲ یعنی مہاجرین وانصار رضی اللہ عنہم والارنینگ اتباعلاری کہ الار بو نرسہ لارنے تسلیم وقبول دہ حتٰی دہ جان ودل لاری ایلہ قربان بولور لار

ف۳ اصول علما لاری بو آیت کریمہ عمومی دین شامل مسئلہ نے استنباط قیلور دور لار کہ اگر نبی کریم صلعم بیرار معاملہ دہ اوتکان انبیالارنے ذکر قیلسہ لار الار رد قیلمسہ لار حق لار شرع ہم سند بولور بشرطیکہ اوز لاری الارغہ کلی یا جزئی صورتدہ انکار ایتیگان بولسہ لار۔

ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ

سیز دینگ اللہ تو شور گاندور کیین الارنی قویب بیرینگ اندہ بیجگانہ پیاد اویناقی رسولالر ‏ و بو قرآن کتابے دور کہ انی بیز

الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ

تو شوردوک برکتلیکدور تصدیق قیلغوچی دور اوزیدین اولگی کتابلارنی وتاکہ سیز قورقوتنگ انینگ ایلہ مکہ لیک لارنی ف۱

بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ

ومکہ اطرافیندہ گیلارنی وآخرت غہ ایمان کیلتورگوچی لار انگا ایمان کیلتورور لار و الار اوز نمازلاریغہ محافظت قیلور لار ف۲ ‏ وکیم دور

مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ

ظالم راق اول آدمدین کہ اللہ تعالےٰ غہ یلغان تہمت قیلور یا دیر منگا وحی کیلور حال بوکہ انگا ہیچ وحی توشمگان دور ‏ و اول

وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ ۗ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ

آدمدین کہ دیر اللہ تعالےٰ توشورگان کلام مثلین من ہم توشورور من واگر سیز ظالملارنی اولوم شدتلارین تارتوب

فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ ۖ

تورگان حال لاریندہ کورسنگیز ایردی کہ فرشتہ لار قول لارین اوزاتوب توروردورلار دیرلار چیقارینگ لار اوز جانلارینگیزنی

الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ

بوکون سیزلار خوارلیک عذابے ایلہ جزا بیریلور ‏ اللہ تعالےٰ غہ ناحق سوزلارنی قیلغانلیک لارینگیز ‏ او چون

الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ

وانینگ آیتلاریدین کبر قیلغانلیک لارینگیز ‏ او چون ‏ والبتہ سیزلار بیزنینگ قاشیمزغہ یلغوز یلغوز کیلدینگیز لار

كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُم مَّا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ ۖ

شوندا غ کہ بیز سیزلارنی اوّل مرتبہ یراتگان ایردوک وتشلاب کیلدینگیز لار بیز سیزلارغہ بیرگان نرسہ لارنی ارقہ طرفلارینگیزغہ

وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ ۚ لَقَد

وکورمایمیز سیزلار ایلہ برابر اول شفاعتچی لارینگیزنی کہ سیزلار سالارنی اوز تربیہ لارینگیزدہ شریک خدا گمان قیلور ایردینگیز لار تحقیق

تَّقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنكُم مَّا كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾ إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ ع ۱۱ ۳ ۱۷

کیسیلدی اورتالارینگیزدین علاقہ وغائب بولدی سیزلاردین گمان قیلغان نرسہ لارینگیز ‏ تحقیق اللہ تعالےٰ یاریب چیقارغوچیدور

الْحَبِّ وَالنَّوَىٰ ۖ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ ۖ

دانینی ودانکنی چیقارور اولوگدین تیریگینی وچیقارغوچی دور تیریگدین اولوگنی ‏ بو دور ‏ اللہ تعالےٰ

فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ

پس قیان تیسکاری کیتوب تورور سیزلار ف۳ ‏ یاریب چیقارغوچیدور صبح روشن لیکینی وقیلو بدور کیچنی راحت وقتی وآفتاب ایلہ

ف۱ مکۃ المکرمہ نی ام القریٰ دیبلور یعنی تمام شہر لارنینگ اصلی دیک بولور چونکہ قدیم دین مکہ تمام عرب لارنینگ دینی ودنیوی مرجعلاری ایردی وجغرافی حیثیت دین ہم قدیم دنیانینگ مرکزی واقع بولغاندور ویگے دنیا امریکا انینگ آستندہ دور۔

ف۲ یعنی کہ آخرت حیاتیغہ ایمانے بار دور وبعد الموت خیالی انگا ہمراہ دور انینگ او چون البتہ قرآن کبی منبع ہدایات وطریق نجات مقصود بولور وپیغام خداوند غہ ونماز غہ دباشقہ عبادت لارغہ محافظت بولور۔

ف۳ یعنی یرگا ایکیلگان دانہ یا اوروغنی یاریب سبزہ چیقاریک وجاندار دین بیجان نی وبیجاندین جاندارنی (آدمدین منی نی ومنی دین آدمنی) پیدا قیلغوچی ذات اول دور مشرکلار اسنے وتویب قیسے جانبغہ یوزلانور لار۔

وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ۚ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۹۶﴾ وَهُوَ الَّذِي

آییی حساب او چون بو اندازه غالب و دانا خدا اندازه سیدور . واول دور اول ذات کہ سیزلار او چون

جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمٰتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا

یرا تیبدور یولدوزلارنی تا کہ سیزلار یول تاپینگلار الارایله قورو قلیک و دریا ظلمتلاریده ف۱ تحقیق بیز مفصل بیان

الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۹۷﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ

قیلدوک دلیل لارنی بیلگوچی قوم او چون . واولدور اول ذات کہ پیدا قیلوبدور سیزلارنی بیر گنہ جان دین ف۲

فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿۹۸﴾

پس سیزلارغہ بیر جای دائمی دور و بیر جای امانتدور ف۳ تحقیق بیز تفصیل ایلہ بیان ایتدوک دلیل لارنی فہم بار قوم او چون

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۚ فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا

واولدور اول ذات کہ آسماندین سو یاغدوردی کیین بیز انینگ ایلہ ہر قسم اوتلارنی اوندوردوک کیین بیز چیقاردوک

مِنْهُ خَضِرًا نُخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُتَرَاكِبًا ۚ وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا

اندین یشیل گیاہ نی کہ چیقارورمیز اندین بیر بیریغہ یاپوشقان دانہ ف۴ وانلارنی دخرما و خوشہ دین یعنی شاخلاریدین

قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنّٰتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا

بعضیلاری بولور کہ یرغہ یقین توروش ۵ و پیدا قیلدوک اوزوم باغلارینی و زیتونلرنی و انارنی کہ بیر بیریغہ اوخشاگان

وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۗ انْظُرُوا إِلٰى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۚ إِنَّ فِي ذٰلِكُمْ

و بیر بیریغہ اوخشاماگان دور باقینگ لار انینگ میوہ سیغہ میوہ قیلغان وقتیدہ وانینگ تیار بولوشیغہ البتہ بو نرسہ دہ

لَاٰيٰتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۹۹﴾ وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ

ایماندار لار او چون نشانلار باردور . و کافرلار جن لارنی اللہ تعالیٰ غہ شریک قیلولار ف۶ حالبوکہ الارنی اول یاراتگاندور

۱۲ ع ۶ ۱۸ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنٰتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يَصِفُونَ ﴿۱۰۰﴾

والارانگا اوغلاریچہ اوغول لار و قیز لارنی جہالتدین ثابت قیلورلار پاکدور اول و بلند دور الار نینگ وصفلاریدین

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَنّٰى يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ

اول آسمانلارنی و یرنی یراتگوچی دور . نہ یردین انینگ فرزندی بولور حال بو کہ انینگ

صَاحِبَةٌ ۖ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۰۱﴾ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ

خاتونی یوقدور . و اول یاراتگاندور ہر نرسہ نی واول ہر نرسہ نی یخشی بیلور . شولدور اللہ تعالیٰ

رَبُّكُمْ ۖ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ

سیزلارنینگ ربینگیز اندین باشقہ ہیچ معبود یوقدور ہر نرسہ نینگ یراتگوچی سیدور پس انگا عبادت قیلینگلار واول ہر نرسہ

ف۱ یولدوزلاردین استفادہ یا اوز یرین بولگو یا بیر واسطہ ایلہ بولور قطب نماکبی -
ف۲ یعنی سیدنا آدم دین علیہ السلام -
ف۳ انسان اول عدم دین کیلتورولوب آنہ قارنیغہ تسلیم قیلونورکہ آہستہ آہستہ دنیا اثرین بیدا قیلسون کیین دنیا غہ کیلوب امانت توروور کیین انی قبرغہ تسلیم قیلونورکہ آہستہ آہستہ آخرت اثرین آلسون کیین آخرتغہ کیلوب امانت توربواکی مقام امانت جایی دور صونگرہ اندین یا جنتغہ یا روب دائمی صورتدہ قالوب یا دوزخغہ -
ف۴ یعنی اوست اوستیغہ چیقوب کیتکان دانلارنی
ف۵ میوہ سین کوتاریگیدین ایگیلیب کیتکان بولور
ف۶ بو مقام دہ جن دین مراد یا شیطان لاردور چنانچہ سیدنا ابراہیم علیہ السلام دیدیلار یا ابت لا تعبد الشیطان یا جماعۃ جن مراد دورکہ عرب جاہلیہ سردارلاری الاردین استعانہ و تعوذ قیلورایردیلار وانہ کان رجال من الانس یعوذون برجال من الجن

شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝١٠٢ لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ

کمپبا ندور کوزلارانے تاپا المسلار و اول کوز لاہنے تاپا آور و اول نہایت ده

وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ۝١٠٣ قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ

مہربان خبردار دور ف تحقیق سیزلارغہ کیلدی رب لاریگیز طرفیدین دلیل لارکیمی کہ کوزنی آچیلدی

فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ۝١٠٤ وَكَذَٰلِكَ

فائدہ سی اوزیگا ندور وکیمی کہ کور لیکدہ قالدی ضرری اوزیگا دور ومن سیزلارغہ نگہبان ایمسدورمین و بیز شوندا غ

نُصَرِّفُ الْآيَاتِ وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝١٠٥

دلیل لارنی ہرتورلوک تو شو ندور ورمیز وتاکہ اولار دلیسونلار کہ سیز درس آلغاندور سیز وتاکہ معلوم قیلالوک بیزلونی

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ

علمنیک ذاتلارغہ سیز ربیگیز طرفیدین سیزغہ کیلگان وحی غہ تابع بولونگ اندین باشقہ معبود یوقدرک

الْمُشْرِكِينَ ۝١٠٦ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ

ومشرکلاردین یوز اوگورونگ واگرخدا خواہلاسہ ایردی مشرک بولمس ایردیلار و بیز سیزنی الارغہ سقلاوچی قیلمادوک

حَفِيظًا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝١٠٧ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ

ونہ سیزالارغہ عہدہ دار دور سیز وسوکمنگ لار اول نرسہ لارنی کہ کافرلار خدانی قویوب

مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا لِكُلِّ

الارغہ عبادت قیلورلار کیمبی الارحد دین آشوب خدانی بیلمای سوکورلار شوندا غ بیز مرغوب کورساتدوک ہرفرقہ غہ

أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا

اوز عمل لارین کیمین رب لارین طرفیغہ بولور بیمہ لارین قایتشیلاری کیمین اول الارغہ بیمہ لار قیلور ایردیلار

يَعْمَلُونَ ۝١٠٨ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَتْهُمْ آيَةٌ

خبربیرور ف٢ والار خدا نامیغہ تاکید لیک قسم لارین ایچدیلار کہ اگر الارغہ بیرار معجزہ کیلسہ

لَيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا

الار البتہ انگا ایمان کیلتورور لار سیز دینگ کہ معجزہ لار اللہ تعالی قاشندہ دور وسیزلارغہ نیمہ خبربارور کہ بلکہ

إِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ۝١٠٩ وَنُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَا

معجزہ لار الارغہ کیلسہ ہم ایمان کیلتورماسلار وبیز ہم الارنینگ دل لارین وکوزلارین قایتارور میز ہمچنانکہ

ع ١٣ ١٠ ١٩ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ۝١١٠

لار ایمان کیلتورمادیلار بیرنچی مرہ دہ وقویوب بیرور میز الارنی کہ اوز سرکشلیک لاریدہ حیران یورسونلار ف٣

ف١ کوزلار دہ اول طاقت یوقدور کہ اللہ تعالی نی کورا آلسون لیکن اوز لطف وکرمی ایلہ اوزین کورساتکچی بولسہ اول حالدہ عاجز بندہ لارین کوزلاریغہ کورا آلادورگان طاقت ہم پیدا قیلور چنانچہ قیامت کونی جنتدہ مومن لارغہ مرتبہ لاریغہ مناسب دیدار نصیب بولور کما دلت علیہ نصوص الکتاب والسنۃ یا بعض روایات غہ موافق جناب سید عالم صلعم غہ معراج کیچہ سی دہ دیدار نصیب بولغاندور علی اختلاف الاقوال ۔

ف٢ مسلمانلار ہمیشہ تبلیغ دہ بولسونلار لیکن خوش خلق لیک ایلہ نصیحت قیلسونلار بد معاملہ لیک ایلہ مقابل لاریدہ گی خصم لارنینگ معبود لارین و پیشوالارین سوکماسونلار کہ نتیجہ دہ الار ہم سیزلارنینگ معبودہ رینگیز ومحترم پیشوا لاریگیزغہ دشنام بیرورلار ۔

ف٣ پروردگار ارشاد قیلور کہ اگر کافرلار کفر و سرکشلیک لاریدہ ددام آتیسہ لار من ہم الارنینگ دل لارین وکوزلارین منقلب قیلوب قویورمن کہ حق نے کوررمک وتوشونماک توفیقیدین محروم قالورلار کیمین بوتون عمرلاری حیران وپریشان یوررلار

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتٰى وَحَشَرْنَا

داگر بیز الارطرفیغه فرشته لاینی توشورسک ایردی و اولوکلار الارغه سوزلاسه ایدی و بیز

عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَّا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَن يَشَاءَ اللّٰهُ وَلٰكِنَّ

هر بیرزسه نے الارنینگ مقابل لاریغه جمع قیلسک ایردی شونده هم ایمان کیلتور ماس ایردیلار مگر خدا خواهلاسه لیکن

أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيٰطِينَ

اکثرلاری نادانلیک قیلورلار ف۱ وشول طرفیغه پیدا قیلدوک بیز هر بیر نبی اوچون دشمن که آدملار

الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلٰى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا ۚ

وجن لاردین بولغان شیطانلار دورلار الاربعضلاری بعضلاریغه ظاهری بویالگان سوزلارنی فریب بیرمک اوچون وسوسه طریقه سیده

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغٰى

قیلورایردیلار واگر خدا خواهلاسه ایردی مونداغ ایشنی قیلمس ایردیلار پس الارنی وقیلغانلاریني قویوب بیرنگ وتاکه مائل بولسون

إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ

انگا آخرتغه ایمانلاری بولمغان جماعه نینگ دل لاری وتاکه الار اندین راضی بولسونلار

وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُم مُّقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيْرَ اللّٰهِ أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ

وقیلوب بارسونلار قیلوب تورگان یمان ایشلارین ف۲ آیا من خدادین باشقه حکم قیلغوچی اختیار ایلای حال بوکه اولدور

الَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتٰبَ مُفَصَّلًا ۚ وَالَّذِينَ آتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ

اول ذاتیکه سیزلارغه قرآن نے بیانین روشن قیلوب توشوردی واول ذاتلار که بیز الارغه کتاب بیرگانمزدور میز

يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾

الار یخشی بیلورلار که قرآن پروردگاریگیز طرفیدین حق ایله توشورولگان دور پس سیز شک قیلغوچیلاردین بولمنگ ف۳

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا ۚ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمٰتِهِ ۚ

وتمام دور پروردگاریگیز سوزی راستلیک وتوغریلیکده انینگ سوزلارین اوزگارتکوچی هیچکیم یوقدور

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾ وَإِن تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِي الْأَرْضِ

واولدور اشیتگوچی بیلگوچی ذات ف۴ واگر دنیاده گیلارنینگ کوپلاریغه اطاعت قیلسنگیز الار سیزنی

يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللّٰهِ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ

الله تعالی یولیدین آزدورورلار الار گمانلاریغه گینه تابع بولورلار و الار یلغاندین

إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِ

باشقه نے سوزلار ماهسلار تحقیق سیزنینگ ربینگیز انینگ یولیدین کیم چیقور خوب یخشی بیلور

الجزء الثامن

ف۱ یعنی اگر منکرلار خواهشلاریغه مطابق آسماندین فرشته لار توشوب رسول الله صلعم نے تصدیق ایتسه لار واولوکلار قبرلاریدین توروب الارایله سوزلاسه لار وکوز لاریدین غائب هر بیر نرسه مقابل لاریغه جمع بولوب اسلام حقانیتیغه شهادت بیرسه لار شونده هم بو منکرلار نے مشیئت الهی ایمان کیلتورماس ایردیلار لیکن الارنینگ اکثرلاری نادان بولوب حکمت الهیه دین بیخبر دورلار۔

ف۲ هر بیر پیغمبر اوچون اوز زمانه لاریدین شیطانلاری دشمن بولوب کیلگان دورلار که الارخلق نے هدایته دین آیا بولدآلماسونلار وشول غرضده شیطانلار بیر بیرلاریغه بویامه سوزلارنی قیلوشور ایردیلار بونرسه لار هم مشیئت الهیه نتیجه بولوب باردور تاکه نظام تکوینی غه خلل تیمسون اگر الله تعالی بولسیکین خواهلاسه ایردی بولاردین هیچ بیری بولمس ایردی

ف۳ کتابلی لار نهایت یخشی بیلورلار که سید عالم صلعم حق پیغمبر دورلار وقرآن کریم هم حقدور الله تعالی طرفیدین نازل قیلونغاندور

ف۴ شیاطین الانس والجن نینگ بویامه سوزلاریغه نادانلار ودینی ایمان لارتصدیق ایتورلار وعمل قیلورلار والله نے حکم بیلورلار اما پیغمبر وپیغمبر نینگ اتباعلاری خدا نے حکم بیلورلار وانینگ کتابی قرآن الله عمل قیلورلار که اول کتاب صداقت وعدالت ده همه کتابدین تکمل دور وانینگ کلمه لاریدین تبدیل قیلغوچی بیرذات هرگز یوقدور

وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِيْنَ ﴿١١٧﴾ فَكُلُوْا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ

وادل بخشے بیلورکہ کیملار بول تا بکا ندورلار پس مینگ لار اول جانوردین کہ انگا اللہ تعالیٰ نینگ نامین آلو دبرور

كُنْتُمْ بِاٰيٰتِهٖ مُؤْمِنِيْنَ ﴿١١٨﴾ وَمَا لَكُمْ اَلَّا تَاْكُلُوْا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللّٰهِ

اگہ نینگ آیتلارینہ ایمانلار بنگیز. بولسہ دسیزلارغہ نیمہ بولو بدور کہ یماس سیزلار اول جانوردین کہ انگا اللہ تعالیٰ نامین

عَلَيْهِ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَّا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ اِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ

آلو بدور حال بوکہ تفصیل ایلہ بیان قیلو بدور سیزلارغہ اول نرسہ نیکہ انی سیزلارغہ حرام قیلو بدور مگر اول نرسہ کہ انگا سیز لار

اِلَيْهِ ۗ وَاِنَّ كَثِيْرًا لَّيُضِلُّوْنَ بِاَهْوَآئِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ اِنَّ رَبَّكَ

ناچار دور سیزلار وتحقیق کوب کیشی علمسیز اوز خیالاتلاری ایلہ باشقہ نے آزدوروب یوردرلار تحقیق سیز نینگ پروردگار ینگیز

هُوَ اَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِيْنَ ﴿١١٩﴾ وَذَرُوْا ظَاهِرَ الْاِثْمِ وَبَاطِنَهٗ ۗ

حدرین آشگوچیلارنے بخشے بیلور دقویونگ لار سیزلار آچیق گناہنی و انینگ مخفی سینی ہم

اِنَّ الَّذِيْنَ يَكْسِبُوْنَ الْاِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوْا يَقْتَرِفُوْنَ ﴿١٢٠﴾

تحقیق آولار کیم گناہ قیلور لار عنقریب قیلمیشلارین سزا سین چیکور لار

وَلَا تَاْكُلُوْا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللّٰهِ عَلَيْهِ وَاِنَّهٗ لَفِسْقٌ ۗ وَاِنَّ

و بیمنگ لار اول جانوردین کہ انگا اللہ تعالیٰ نامین آلونما بدور و انی یمک گناہ دور و البتہ شیطانلار

الشَّيٰطِيْنَ لَيُوْحُوْنَ اِلٰٓى اَوْلِيٰٓئِهِمْ لِيُجَادِلُوْكُمْ ۚ وَاِنْ اَطَعْتُمُوْهُمْ

اوز دوستلارینہ وسوسہ قیلورلار تاکہ الار سیزلار ایلہ جنجال قیلسونلار و اگر سیزلار الارغہ اطاعت قیلسنگیز لار

اِنَّكُمْ لَمُشْرِكُوْنَ ﴿١٢١﴾ ع اَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَاَحْيَيْنٰهُ وَجَعَلْنَا لَهٗ

البتہ سیزلار مشرک بولور سیزلار ف آیا بیماری کہ، ولوگ ایردی بیز انی تیرگوزدوک و پیدا قیلدوک انینگ اوچون

نُوْرًا يَّمْشِيْ بِهٖ فِى النَّاسِ كَمَنْ مَّثَلُهٗ فِى الظُّلُمٰتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ

بیر نور ف کہ اول انینگ ایلہ آدملار اورتالارندہ یورور برابر بولوری اول آدم ایلہ کہ حالتی شولکہ اول ظلمتلاردہ چیندہ دور

مِّنْهَا ۗ كَذٰلِكَ زُيِّنَ لِلْكٰفِرِيْنَ مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذٰلِكَ

اندین چیقغوچی ایسدور منہ شوندا غ زینت لیک کورساتیلیبدور کافرلار نینگ عمللاری الارغہ و شونداغ بیز

جَعَلْنَا فِىْ كُلِّ قَرْيَةٍ اَكٰبِرَ مُجْرِمِيْهَا لِيَمْكُرُوْا فِيْهَا ۗ وَمَا يَمْكُرُوْنَ

پیدا قیلدوک ہر قیشلاقدہ کتہ لارنے الار اول قیشلاق نینگ گنہگارلاری دور لار تاکہ الار اندہ فساد قیلسونلار و الار

اِلَّا بِاَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ﴿١٢٣﴾ وَاِذَا جَآءَتْهُمْ اٰيَةٌ قَالُوْا لَنْ

اوزلاریدین باشقہ غہ فساد قیلمسلار دالار نینگ خبرلاری یوقدور ف وقچان الارغہ بیر نشان کیلسہ دیر لار بیز ہرگز

ف۱ مولانا شاہ عبدالقادر صاحب رحمہ اللہ موضح القرآن دہ دیبدورلار کہ بو نیچہ آیت شریفہ نزولی غہ سبب شولدرکہ عصر سعادتدہ کافرلار دیرایدیکہ مسلمانلار اوزلاری اولدورگان جانورنے ییدورلار وخدا اولدورگان جانورنے یمایدور ہر اللہ تعالیٰ ارشاد قیلورکہ بو طریقہ بویامر سوزلارنے انسانلارغہ شیطانلار اورگاتورلار مقصودلاری مسلمانلارنے شبہہ غہ سالمکدور بخشے بیلینگ لارکہ بیر نرسہ نے حلال وحرام قیلمک اللہ تعالیٰ نینگ حکمی ایلہ بولور عقلی و خیالی سوزلار نینگ بو تو غریدہ اعتباری یوقدور حقیقتدہ اولدورگوچی ہرا کی حالدہ ہم اللہ تعالیٰ نینگ اوزیدور لیکن انینگ نامندہ شونداغ برکت باردور کہ ہر کیم انینگ نامی ایلہ ذبح قیلسہ ذبیحہ سی حلال دور ورنہ حرام دور بخشے گناہ کافرلار نینگ اغوالاریدین دل دہ شک پیدا قیلمک وآچیق گناہ الارنینگ اغوالاریغہ اطاعت وعمل قیلمکدور۔

ف۲ یعنی قرآن کریم دقرقانی

ف۳ ہمیشہ کافرلار سردارلاری ہر قسم حیلہ لار قیلوب توروک تورلوک فسادلار قیلورایدیلار تاکہ خلق پیغمبرلارغہ اطاعت قیلسونلار چنانچہ فرعون و باشقہ لاری شونداغ قیلدیلار لیکن عاقبت فسادلاری اوزباشلارینہ بلا بولدی۔

ع ١٤ ١١ ١

نُؤْمِنَ حَتّٰى نُؤْتٰى مِثْلَ مَآ اُوْتِيَ رُسُلُ اللّٰهِ ۘ اَللّٰهُ اَعْلَمُ حَيْثُ
ایمان کیلتورماسمیز تا بیزغه هم خدا پیغمبرلاری غه بیرلگان نرسه کبی نرسه بیرلماسه الله تعالی یخشی بیلور اول موقع نی
يَجْعَلُ رِسٰلَتَهٗ ۗ سَيُصِيْبُ الَّذِيْنَ اَجْرَمُوْا صَغَارٌ عِنْدَ اللّٰهِ
کداینگا اوز پیغمبرلیگینی قویور عنقریب یتور گنهگارلارغه رسوالیک خدا قاشنده و قتتیغ
وَعَذَابٌ شَدِيْدٌ بِمَا كَانُوْا يَمْكُرُوْنَ ﴿١٢٤﴾ فَمَنْ يُّرِدِ اللّٰهُ اَنْ
عذاب هم قیلغان مکرلاری سببی دین ف ١ پس کیمنی الله تعالی هدایت قیلماقچی
يَّهْدِيَهٗ يَشْرَحْ صَدْرَهٗ لِلْاِسْلَامِ ۚ وَمَنْ يُّرِدْ اَنْ يُّضِلَّهٗ
بولسه انینگ سینه سین اسلام اوچون کشاده قیلور و کیمنی گمراه قیلماقچی بولسه
يَجْعَلْ صَدْرَهٗ ضَيِّقًا حَرَجًا كَاَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَآءِ ۚ كَذٰلِكَ
انینگ سینه سین تنگ قیلور نهایتده تنگ که گویا اول آسمان غه چیقوب تورور منه شونداغ
يَجْعَلُ اللّٰهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٢٥﴾ وَهٰذَا صِرَاطُ
عذاب سالور الله تعالی ایمان کیلتورمگوچیلار اوستلاریغه ف ٢ د بو دور سینینگ پروردگارینگ
رَبِّكَ مُسْتَقِيْمًا ۗ قَدْ فَصَّلْنَا الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّذَّكَّرُوْنَ ﴿١٢٦﴾ لَهُمْ
توغری یولی تحقیق بیز مفصل بیان قیلدوک نشانلارنی نصیحت قبول قیلغوچیلارغه باردور الارغه
دَارُ السَّلٰمِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٢٧﴾
سلامت اویی ربلارین قاشنده و اول الارنینگ مهربانلاریدور عمللارین سببی دین
وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيْعًا ۚ يٰمَعْشَرَ الْجِنِّ قَدِ اسْتَكْثَرْتُمْ مِّنَ
و اول کونیکه الله تعالی تمام خلایقنی جمع قیلور دیر ای جن لار جماعه سی سیزلار انسانلاردین کوبنی
الْاِنْسِ ۚ وَقَالَ اَوْلِيٰٓؤُهُمْ مِّنَ الْاِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا
اوزلاریگیزغه تابع قیلدینگیز و دیرلار انسانلاردین بولغان دوستلاری که ای ربیمیز فایده لاندیک بعضیمیز
بِبَعْضٍ وَّبَلَغْنَآ اَجَلَنَا الَّذِيْٓ اَجَّلْتَ لَنَا ۗ قَالَ النَّارُ مَثْوٰىكُمْ
بعضیمیز دین و یتیدوک اول معین مدتیمیزغه که سن بیزلار اوچون تعیین قیلدینگ الله تعالی دیر دوزخ مقاملاریگیزدور
خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اِلَّا مَا شَآءَ اللّٰهُ ۗ اِنَّ رَبَّكَ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ﴿١٢٨﴾
انده دائم قالورسیزلار مگر قچان خدا خواهلاسه البته پروردگارینگیز حکمتلیک علملیک ذات دور
١٥ ع ٨ ٢ وَكَذٰلِكَ نُوَلِّيْ بَعْضَ الظّٰلِمِيْنَ بَعْضًا بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿١٢٩﴾
ومنه شونداغ یقین قیلورمیز ظالملارنینگ بعضیلارین بعضیلاریغه الارنینگ کردارلارین سببی دین

ف ١ منکرلار قچان انبیاء علیهم السلام صدق لاریغه دلالت قیلادورگان بیر نشان نی کورسه لار تکبرلی قیلوب دیر ایردیلار که بیز لار بو قسم نشانلارغه ایمان کیلتورماسمیز تا بیزلارغه هم پیغمبرلارغه توشورولگان فرشته لار توشورولماسه و الار پیغمبرلارغه کیلتورگان پیغاملار بیزلارغه کیلتورماسه لار یا الله تعالی اوزی بیزلارغه توغری بولماسه لیکن الله تعالی یخشی بیلورکه بنده لاریدین کیم رسالتی غه مناسب دور وکیم بودولتغه سزاواردور هرکس و ناکس بو جلیل القدر منصب غه اهل بولا آلماس ایدی بو قسم متکبرلارغه عنقریب کبر و مکرلارین سزاسین بیرلورکه خدا قاشنده رسوالیغ و نهایتده قتتیغ عذاب غه دوچار لیک دور

ف ٢ الله تعالی هدایت قیلماقچی بولغان بنده لارول لاری همیشه اسلام اوچون کینگ یعنی محبت لیک و مطیع بولور و ابدی گمراه بولغان ذاتلار هر حالده اسلام دین متنفر و عکسیغه مخالف توردورلار گویا اودخال نفرت و تنگ دلیک لاری اوزی معنوی بیر عذابدور که قیامت کونی محسوس بولور

ف ٣ یعنی بیز جن لارغه چوقوندوک لیکن بیر بیریمیز دین هر قسم فایده لار حاصل قیلدوک۔

يٰمَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّوْنَ

ای جن لار و انسانلار جماعه لاری آیا سیزلارغه اوز جنسلاریگیزدین پیغمبرلار کیلماب ایردیلارمی که الار او قور

عَلَيْكُمْ اٰيٰتِيْ وَيُنْذِرُوْنَكُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا ؕ قَالُوْا شَهِدْنَا

ایردیلار سیزلارغه منینگ آیتلاریمنی و قورقوتور ایردیلار سیزلارنی بوکونغه یولوقشلاریگیزدین الار دیرلار بیز اقرار قیلدوک

عَلٰٓی اَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمُ الْحَیٰوةُ الدُّنْیَا وَشَهِدُوْا عَلٰٓی اَنْفُسِهِمْ

اوز گناهیمیزغه و فریب بیرگان ایردی الارغه دنیا حیاتی و اقرار ایتدیلار اوز اوزلاریغه که

اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِیْنَ ﴿۱۳۰﴾ ذٰلِكَ اَنْ لَّمْ یَكُنْ رَّبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰی

الار کافرلار ایردیلار ف۱ بو شونینگ اوچون دور که پروردگاریگیز شهرلارنی هلاک قیلغوچی امیس دور ظلملارین

بِظُلْمٍ وَّ اَهْلُهَا غٰفِلُوْنَ ﴿۱۳۱﴾ وَلِكُلٍّ دَرَجٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوْا ؕ وَمَا رَبُّكَ

سببی دین اهل حالده که الار بیخبر دورلار ف۲ و هرکیم اوچون بار دور درجه لار عمل لاریدین جزا دا امیس دور پروردگاریگیز

بِغَافِلٍ عَمَّا یَعْمَلُوْنَ ﴿۱۳۲﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِیُّ ذُو الرَّحْمَةِ ؕ اِنْ یَّشَاْ یُذْهِبْكُمْ

بیخبر الارنینگ عمل لاریدین و سیزنینگ پروردگاریگیز بی نیاز رحمتلیک دور اگر اول خواهلاسه سیزلارنی کیتکوزور

وَیَسْتَخْلِفْ مِنْۢ بَعْدِكُمْ مَّا یَشَآءُ كَمَآ اَنْشَاَكُمْ مِّنْ ذُرِّیَّةِ قَوْمٍ

و سیزلاردین کیین خواهلاگان بنده سینی بر لاریگیزده قویور همچنانکه سیزلارنی پیدا قیلو بدور باشقه قوم

اٰخَرِیْنَ ﴿۱۳۳﴾ اِنَّ مَا تُوْعَدُوْنَ لَاٰتٍ ۙ وَّمَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِیْنَ ﴿۱۳۴﴾ قُلْ

نسلی دین سیزلارغه وعده قیلونوب تورگان نرسه البته کیلگوچی دور و سیزلار عاجز قالدورگوچیلار امیس سیزلار ف۳

یٰقَوْمِ اعْمَلُوْا عَلٰی مَكَانَتِكُمْ اِنِّیْ عَامِلٌ ۚ فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۙ مَنْ

سیز دینگ ای منینگ قومیم سیزلار بو تورگان حالاریگیزده اشلاب بارینگلار من هم اشلاب تورور من عنقریب بیلورسیزلار که

تَكُوْنُ لَهٗ عَاقِبَةُ الدَّارِ ؕ اِنَّهٗ لَا یُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۱۳۵﴾ وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ

آخرت یخشی عاقبتی کیمغه حاصل بولور ظالملار البته نجات تاپماسلار و کافرلار الله تعالی غه اوزی یراتگان اکین دین

مِمَّا ذَرَاَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْاَنْعَامِ نَصِیْبًا فَقَالُوْا هٰذَا لِلّٰهِ بِزَعْمِهِمْ

و جانورلاردین الله تعالی غه نامیغه نصیبه چیقارور لار و دیرلار که بو خدا نیکی دور یعنی اوز گمانلاریده

وَهٰذَا لِشُرَكَآئِنَا ۚ فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمْ فَلَا یَصِلُ اِلَی اللّٰهِ ۚ

و بو بیز نینگ معبودلاریمیزنیکی دور نیمه نرسه که معبودلاری نیکی دور اول الله تعالی غه یتمس

وَمَا كَانَ لِلّٰهِ فَهُوَ یَصِلُ اِلٰی شُرَكَآئِهِمْ ؕ سَآءَ مَا یَحْكُمُوْنَ ﴿۱۳۶﴾

و اول نرسه که الله تعالی نیکی ایردی اول الارنینگ معبودلاریغه یتوریشور یمان حکم قیلورلار

ف۱ بو خطاب الارغه الله تعالی طرفیدین قیامت کونی بولور پیغمبرلار انسانلاردین گنه بولورلار جن لاردین نه انسانلارغه و نه اوز جماعه لاریغه پیغمبر کیلمگاندور باوجود عموم بو یله خطاب روا دور اولکون همه لاری اوز کفرلاریغه اقرار قیلورلار.

ف۲ الله تعالی نینگ عادتی مونداغ امیس دور که بیر کسه نی آگاه قیلمای توروب انینگ ظلمی و عصیانی اوچون انگا دنیاده یا آخرتده عذاب بیرسون و هلاک قیلسون شونینگ اوچون اول پیغمبرلارنی بیباروربتاکه تمام خلق هر خیر و شردین خبردار قیلینورلار.

ف۳ خدا بی نیاز دور بیر قومنی اگر غضبی ایله برباد قیلسه ینه رحمتی ایله باشقه بیر قومنی الارنینگ جایلاریغه آباد قیلور بو تورون دنیاده موجود تورگان تو ملار معدوم بولوب کیتکانلاردین یادگار دور لار پروردگار وعده سی حق دور انگا وفا قیلور هیچکیم انی عاجز قالدورا آلماس.

وَكَذٰلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ اَوْلَادِهِمْ شُرَكَاؤُهُمْ

و شونداغ یخشی قیلوب کورساتدیلر مشرکلارنینگ کوپلارینه دل لاریغه شول معبودلاری بالالارین اولدورو شیلارین

لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا فَعَلُوهُ

تاکه الار اولارنی برباد قیلسونلار و شبهه پیدا قیلوب قویسونلار الارغه دین لارین داگر خدا خواهلاسه ایردی بو ایشنی قیلمس

فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾ وَقَالُوا هٰذِهِ اَنْعَامٌ وَّحَرْثٌ حِجْرٌ

ایردیلار پس قویوب بیرینگ الارنی دیلغان بهتان لارینی ف۱ دیدیلار که بو چارپا حیوانلار و ایکین لار ممنوع عدور

لَّا يَطْعَمُهَا اِلَّا مَن نَّشَاءُ بِزَعْمِهِمْ وَاَنْعَامٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا

یماس انی مگر بیز خواهلاگان آدم یعنی اوزگمانلاریچه و (دیدیلار بو) حیوانلارنینگ آرقه لاریغه مینمک حرام قیلونغان دور

وَاَنْعَامٌ لَّا يَذْكُرُونَ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ ۚ سَيَجْزِيهِم

و بعض جانورلار بارکه الارنی سویولشده خدانینگ نامین آلماسلار خداغه بهتان قیلوب عنقریب الارغه سزا بیرور

بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هٰذِهِ الْاَنْعَامِ

بهتان لارین سببی دین و هم دیدیلار که بو جانورلار قارنلاریده بار بالالار

خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلٰى اَزْوَاجِنَا ۖ وَاِن يَكُن

خاص دور ایرکیشیلاریمیز اوچون و حرام دور خاتون کیشیلاریمیزغه واگر اول اولوگ

مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ ۚ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ ۚ اِنَّهُ حَكِيمٌ

بولسه همه لاری انگا شریک دورلار عنقریب الله تعالی بو بیانلارین جزاسین بیرور البته

عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا اَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ

اول حکمتلیک علملیک دور تحقیق زیان غه یولوقدیلار اول ذاتلارکه اولادلارین اولدوردیلار حماقت ایله

وَحَرَّمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللّٰهُ افْتِرَاءً عَلَى اللّٰهِ ۚ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا

علم سیزلیک ایله و حرام قیلدیلار الله تعالی الارغه نصیب قیلغان نرسه لارنی خداغه بهتان قیلوب الار البته آزدیلار و بولمادیلار

مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ ع وَهُوَ الَّذِي اَنشَاَ جَنّٰتٍ مَّعْرُوشٰتٍ وَّغَيْرَ

یول تابگانلاردین و اول دور اول ذاتیکه پیدا قیلدی باغلارنی که بعضیسی پایه لارغه کوتاریلگان دور ف۲ و بعضیسی

مَعْرُوشٰتٍ وَّالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا اُكُلُهُ وَالزَّيْتُونَ

پایه لارغه کوتاریلگان دور و پیدا قیلدی خرما درختینی و ایکین نی که یمشلاری هر قسم دور و پیدا قیلدی زیتون نی

وَالرُّمَّانَ مُتَشَابِهًا وَّغَيْرَ مُتَشَابِهٍ ۚ كُلُوا مِن ثَمَرِهِ اِذَا اَثْمَرَ

و اناراسنی که بیر بیریغه اوخشار و بیر بیریغه اوخشاماس یمیک لار الارنینگ میوه سیدین وقتیکه میوه قیلسه لار

ف۱ کافرلار ده بیر عادت بو ایردیکه ایکین لاریدین و جانورلارین یاغش یاش بالالاریدین الله تعالی نینگ نامیغه نذر چیقارور ایردیلار و هم بتلارین نامیغه هم کیین الله تعالی غه اتالغان جانورلاردین قیسی بیری کوزلاریغه یخشی کورنسه اونی بتلارین نامیغه اتکازوب قویور ایردیلار و بتلاریغه اتالغان نرسه نی هرگز تبدیل قیلمس ایردیلار اولارین کوبخبر قورایر دیلار قول طریقه ده غله و باشقه لارده اگر بتلار نامیغه اتالغان نرسه اتفاقا الله تعالی غه اتالغان حصه غه قوشولوب قالسه اونی علاحده قیلوب آلور ایردیلار خداغه اتالغان نرسه بتلار طرفیغه اگر اوتوب قالسه قویوب بیرور ایردیلار بهانه لاری قول بولور ایردیکه خدا غنی دور انینگ حصه سی کم بولسه یاک یوقدور والارنینگ دل لارین سخت ایکانلیکین بیرصورتی شول ایردیکه اوزقیزلارین کیشیغه خاتون بولوش خوفیدین یا یاتقالماغی اولدورور ایردیلار بعضاً بت لار نامیغه نذر قیلوب سویور ایردیلار و شول حماقت لارین شیطان الارغه عبادت قیلوب کورساتور ایردی

ع ١٦ ١١ ٢

ف۲ اوزوم درختی تاک کبی لار

ف۳ خرما و انجیر کبی تنه دار درخت لار

وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ ۖ وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾

ویریننگ لار زکاتینی اور گان کو نیدہ و اسراف قیلبنگ لار کہ اللہ تعالے اسراف چی لارنے دوست تو تماس ف

وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمُولَةً وَفَرْشًا ۚ كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ

و پیدا تدی خدا بار پا جالو لار دین بوک کو تار غوچی لارنے ویرغہ یقین لارنے اللہ تعالے سیزلار غہ نصیب قیلغان رزق دین یئنگ لار

وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ ۚ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٤٢﴾ ثَمَانِيَةَ

و شیطان قدم لاری غہ ایرگاشمنگ لار البتہ اول سیزلار غہ روشن دشمن دور ۔ ویرادتدی خدا سکیز

أَزْوَاجٍ ۖ مِنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ ۗ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ

ایرکک دا ورغاچی سے قوی دین ایکی نے دا ایچکو دین ایکی نے سیز سوال قیلینگ آیا اللہ تعالی ایکی ایرککنی

حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ أَمَّا اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ ۖ

حرام قیلدی یا ایکی اور غاچی نے یا کہ ایکی اور غاچی نینگ بچہ دانلاری او زاچیغہ آلغان بالنے

نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٤٣﴾ وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ

خبر بیرینگ لار منگا علم ایلہ اگر سوزدہ راست بولسینگیز لار ۔ د لتو یہ دین ایکی نے

وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ ۗ قُلْ آلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ الْأُنْثَيَيْنِ أَمَّا

و سیگیر دین ایکی نے سیز سوراتنگ کہ آیا اللہ تعالے ایکی ایرککنے حرام قیلدیمی یا ایکی اور غاچی نے

اشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنْثَيَيْنِ ۖ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ

یا ایکی اور غاچی نینگ بچہ دانی او زاچیغہ آلغان بالنے آیا سیزلار د قتیکہ اللہ تعالی سیزلار غہ بو نی

وَصَّاكُمُ اللَّهُ بِهَٰذَا ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

حکم قیلدی بدور حاضر ایردینگیز لارمی پس کیم دور ظالم راغ او لکیشیدین کہ اللہ تعالی غہ یلغان نے بہتان قیلدور

لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٤﴾

تاکہ بے علم او ز یچہ آدملار نے گمراہ قیلسون اللہ تعالے البتہ ظالم آدم لارنے ہدایت قیلس ف

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ

سیز دینگ کہ من منگا وحی بیار یلگان احکام ایچندہ یکوچی اوچون حرام قیلونغان بیر طعام نے

إِلَّا أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ

کہ اول انے یسون تاپمایمن مگر اول او زی اولگان جالور بولسہ یا آقوزلگان قان یا تنگوز گوشتی بولسہ

رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ

چونکہ اول البتہ ناپاکدور یا ناجائز سویولگان جالور بولسہ کہ انگا خدا دین باشقہ نامیبن آتولغان بولسہ امیدی کیمی کہ

ف۱ یعنی ہر بیر نوع غلہ و میوہ کہ اللہ تعالے سیزلارغہ عطا قیلورلار نے یلگدین ا با قیلینگ لار لیکین ایکی نرسہ نے خاطرہ تو تونگ لار بیرنچی انے اور گان و تیر گان فقتدہ حق اللہ بولغان زکاتین ادا قیلینگ لار ایکنچی بے موقع خرچ دین سقلانینگ لار ابتدا اسلام دہ کو تیرہ دہ الکمین لار و با غلار غینگ حاصل لاریدین بیر آز فقرا و مساکین اوچون حیقاریک واجب ایردی مدینہ منورہ غہ باریلگاچ ۲ ہجری سنہ بیرہ دہ انینگ مقدارین تعیین اتیلدی یعنی یعموز سووی ایلہ سوغاریلا دور گان یردین عشر و قولدین سوغاریلا دور گان یردین یگرمہ دین بیر حصہ بیر مک واجب بولدی ف۲ تو یہ کبی جالورلار ف۳ قدی پست قوی ایچکو کبی جالور لار ف۴ بیر نرسہ نے حلال یا حرام قیلمک اللہ تعالی نینگ حکمی ایلہ بولور اوز اوزیچہ بیر نرسہ نے علم حلال یا حرام دیمک بوک علم بولور و مرتکب افترا ایرور .

وَّلَا عَادٍ فَاِنَّ رَبَّكَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى الَّذِيْنَ هَادُوْا

ناچار قالسہ لذتغہ طالب وحد دین آشغوچی بولمغان ف۱ حالدہ البتہ سیزنینگ ربینگیز مغفرت و رحمت صاحبی دور

حَرَّمْنَا كُلَّ ذِيْ ظُفُرٍ ۚ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ

ویہودلارغہ حرام قیلدوک ہر بیر تیرناغلیک جانوزنے ف۲ و سیگیردین و قوی دین حرام قیلدوک الارغہ چربی لارینی

شُحُوْمَهُمَآ اِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُوْرُهُمَآ اَوِ الْحَوَايَآ اَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ۚ

مگر اول چربی لار یکہ الارنینگ آرقہ لاریدہ یا اوچک لاریدہ بولسہ یا سویکغہ ارالاشکان بولسہ بو طریقہ دہ

ذٰلِكَ جَزَيْنٰهُمْ بِبَغْيِهِمْ ۖ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿١٤٦﴾ فَاِنْ كَذَّبُوْكَ فَقُلْ

جزا بیردوک الارغہ شرارتلارین سببی دین و بیز البتہ راست سوزلاغوچی دورمیز پس بولار سیزنے یلغانچی

رَّبُّكُمْ ذُوْ رَحْمَةٍ وَّاسِعَةٍ ۚ وَلَا يُرَدُّ بَاْسُهٗ عَنِ الْقَوْمِ

دیسہ لار سیز دینگ کہ پروردگار لاربیگیز رحمتی نہایتدہ کوبدور و اینینگ عذابے گنہگار قوم دین

الْمُجْرِمِيْنَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَآ اَشْرَكْنَا

رد قیلونمس ایدی مشرکلار دیرلار کہ اگر خدا خالاسہ ایردی بیزلار مشرک بولمس ایر دوک

وَلَآ اٰبَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ ۭ كَذٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِيْنَ

و نہ بیزنینگ آتہ بابالاریمیز و نہ بیز بیر نرسہ نے حرام قیلور ایردوگ شوندا غ یلغان دیدیلار ف۳ آدملار یکہ

مِنْ قَبْلِهِمْ حَتّٰى ذَاقُوْا بَاْسَنَا ۭ قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِّنْ عِلْمٍ

بولار دین اوّل او تکیلار شونگا قدر کہ آخر بیزنینگ عذابیمیزنے تاتدیلار سیز دینگ آیا سیزلاردہ علم بار دورمی

فَتُخْرِجُوْهُ لَنَا ۭ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ وَاِنْ اَنْتُمْ اِلَّا

کہ انے بیزلارغہ ظاہر قیلسنگیز لار سیزلار فقط گمانغہ ایر گاشور سیزلار و ایمس سیزلار مگر

تَخْرُصُوْنَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلّٰهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ۚ فَلَوْ شَآءَ لَهَدٰىكُمْ

یلغانچی لار سیز دینگ کہ اللہ تعالے نینگ حجتی تمام دور ف۴ اول اگر خواہلاسہ البتہ سیزلارنے ہمہ لارینگیزنے

اَجْمَعِيْنَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَآءَكُمُ الَّذِيْنَ يَشْهَدُوْنَ اَنَّ اللّٰهَ

ہدایت قیلور ایردی سیز دینگ کیلتورونگ لار علما لارینگیز نے کہ الار شہادت بیرسونلار

حَرَّمَ هٰذَا ۚ فَاِنْ شَهِدُوْا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ

اللہ تعالے بو نرسہ نے حرام قیلغان دور دیب پس اگر الار شہادت بیرسہ الار سیزلارنے معتبر بیلمنگ و تابع بولمنگ

اَهْوَآءَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَالَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ

آیتلاریمیزنے یلغان دیگوچیلار نینگ خرسندلیک لاریغہ و آخرتغہ ایمانے یوقلار نینگ خرسندلیک لاریغہ

ف۱ اگر طالب لذت بولوب یا ضرورتدین زیادہ استعمال قیلسہ ناجائز دور

ف۲ یعنی پنجہ سی اجرالمکان جانورنے تویہ و تویہ قوش کبی جانورنے بو نرسہ لار دین ہیچ بیری سیدنا ابراہیم علیہ السلام زمانہ لاریدہ حرام قیلونمغان ایدی بلکہ یہودلار شرارتلاریدین الارغہ سزا اوچون بیدہ حرام قیلونغان ایردی

ف۳ یعنی بیزنینگ شرک کیلتورمیز و بیر نرسہ نے حرام قیلشمیز اللہ تعالے نینگ ارادہ و مشیتی ایلہ بولغان دور و اول اوز حکمیدین راضی و خوش دور اگر اول خوش بولماسہ نہ بیز مشرک بولور ایردوک و نہ آتہ بابالاریمیز و نہ بیز بیر نرسہ نے حرام قیلور ایردوک الارنینگ بو سوزلاری عذر بدتر از گناہ دور بولار دین اوّل او تکان کافرلار ہم بولار کبی اوز پیغمبرلارین سوزلارین یلغان دیگان دورلار آخر الار بیزنینگ عذابیمیزغہ گرفتار بولدیلار

ف۴ اگر سیزلار بو دعوا لارینگیز اوچون قابل اعتماد حجت بولماسہ اللہ تعالے نینگ حجتی تمام دور

ع ۱۸ ۵

وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿۱۵۰﴾ قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ

کہ الار اوز ربلاریغہ باشقہ نے برابر قیلورلار سیز دیگنگ کیلینگ لار من سیزلارغہ ربلاریگیز سیزلارغہ نیمہ نی حرام قیلغانیدر

عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

ادقوب ایشیتید ورای اول شولدور کہ انگا ہیچ بیرزہ نے شریک قیلمانگ لار و آتہ آنہ لاریگیزغہ یخشیلیک قیلینگ لار

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ

دیہارہ جیلیکدین قورقوب اولادلاریگیزنے اولدورمانگ لار کہ سیزلارغہ ہم الارغہ ہم رزقنی بیز بیرورمیز

وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا

و بے شرملیک ایشلاریغہ یقین بارمانگ لار [ف۱] خواہ اول ایشلار آشکار بولسون یا مخفی بولسون [ف۲] و اللہ تعالیٰ اولدورو شینی

النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ

حرام قیلغان بیرجاننے اولدورمانگ لار مگر حق ایلہ [ف۳] سیزلارغہ شوندا غ حکم قیلغاندر تاکہ سیزلار

تَعْقِلُونَ ﴿۱۵۱﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

توشونگ لار و یتیم لار مال لاریغہ یقین کیلمانگ لار مگر یخشے بیر طریقہ دہ اول ہم یتیم تا

حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ

کمالغہ یتکونچہ [ف۴] و اولچادنے و ترازو نے انصاف ایلہ تولدوروب بیرینگ لار

لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ

بیز ہیچ کیمغہ طاقتی دین زیادہ تکلیف بیرمسمیز و قچان سوز قیلسنگیز لار انصافنی رعایہ قیلینگ لار

ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ

اگرچہ اول طرف قرنیدا ش بولسہ ہم و اللہ تعالیٰ غہ بیریلگان عہدغہ وفا قیلینگ لار [ف۵] شول نرسہ لارغہ حکم بیرا بدر سیزلارغہ

تَذَكَّرُونَ ﴿۱۵۲﴾ وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ

تاکہ سیزلار نصیحت آلینگ لار و ہم بیدر کہ بو دین مینینگ یولو مدور توغرید ور [ف] سیزلار ابری شونگا یورونگ لار

وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ

و باشقہ یول لارغہ یورمنگ لار اول یول لار سیزلارنے اللہ تعالیٰ نینگ یولیدین جدا قیلور شول نرسہ لارغہ امر بیرو بدر سیزلارغہ

وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۵۳﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ

تاکہ سیزلار سقلانینگ لار کیین بیز موسیٰ غہ کتاب بیردوک تاکہ تمام بولسون

تَمَامًا عَلَى الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى

نعمتیمیز یخشے عمل قیلغوچی لارغہ [ف۶] و بیان بولسون ہر بیر نرسہ غہ و بولسون رہنمالیک

ف۱ یعنی زنا کبی کتہ گناہ لارغہ یقین بارمنگ لار و انینگ مقدمہ لاریدین ہم سقلانینگ لار۔

ف۲ یعنی مخفی صورتدہ ہم و آشکارا ہم

ف۳ چنانچہ قصاص اوچون یا مرتد بولغان بولسہ بو حال لاردہ حق و شریعت ایلہ اولدورولور۔

ف۴ ولی بولسہ یتیم مالیغہ احتیاط ایلہ مطابق شرع تصرف قیلور بو ہم تا بالغ بولگونچہ

ف۵ بو قاریدہ بیان قیلینغان احکام غہ عمل قیلمک و خداغہ بیریلگان عہدغہ اعتقاداً و عملاً وفا ایتمک شول دور پردرو گار لاریگیزغہ منسوب بولغان توغری یول کہ فاتحہ سورہ سیدہ انے طلب قیلمغہ تلقین ایتولگان ایردی

ف۶ یعنی توراتنے حضرت موسیٰ واسطہ لاری ایلہ اوز ہمزمانلاریغہ نازل ایلاب اللہ تعالیٰ اول زمان صالح لاریغہ نعمتین تمام ایلادی

ع ٩ ٦

وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَٰذَا كِتَابٌ
وهم باتلیک تاکه اولار ربلارین ملاقاتیغه ایمان کیلتورسونلار و بو قرآن کتابی دور که انی بیز توشورگاندورمیز
أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾
برکتلیک کتابدور ایدی سیزلار شول کتابغه تابع بولونگلار و قورقونگلار تاکه سیزلارغه رحم قیلونسون ف١
أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا
تاکه دیمنگلار که حقیقتده آسمانی کتاب بیزدین اول اوتکان ایکی طائفه غه گنه توشورولگان ایردی
وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ ﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ
و بیزالارنینگ اوقوش واوقوتوشلاریدین بیخبر ایردوک یا دیمنگلار که اگر بیزلارغه هم کتاب توشورولسه
عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ ۚ فَقَدْ جَاءَكُم بَيِّنَةٌ مِّن
ایردی بیزالاردین هم البته زیاده توغری یولده بولور ایردوک ایمدی سیزلارغه هم پروردگارلارینگیز طرفیدین حجت
رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ
و هدایت و رحمت کیلدی ف٢ پس کیمدور ظالم راق اول آدمدین که الله تعالی نینگ آیتلارین یلغان دیر
وَصَدَفَ عَنْهَا ۗ سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ
واندین منع قیلور عنقریب بیز بیزنینگ آیتلاریمیزدین منع قیلغوچی لارغه شول منع لارین
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا أَن
سببیدین نهایتده یمان عذاب ایله سزا بیرورمیز بولار فقط شونگا منتظر دورلار
تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ ۗ
که الارغه فرشتهلار کیلسونلار یا سیزنینگ پروردگارینگیز کیلسون یا پروردگارینگیز نشانلاریدین بعضیسی
يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ
کیلسون اولکونیکه پروردگارینگیز نشانلاریدین بعضیسی کیلورانده هیچکیم نینگ ایمانی اوزیغه نفع قیلمس که
آمَنَتْ مِن قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا ۗ قُلِ انتَظِرُوا
اول ایمان کیلتورمکان ایردی یا اوز ایمانی ده بیرنیکی عمل قیلمغان ایردی ف٣ سیز دینگ که سیزلار منتظر تورونگلار
إِنَّا مُنتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا
بیز هم منتظر دورمیز تحقیق آدملار یکه دینلاریده هر قسم یوللار چیقاردیلار و فرقه فرقه غه بولونیدیلار
لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ ۚ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا
سیز هیچ بیرنرسهده الاردین ایمس سیزالارنینگ ایشلاری الله تعالی غه گنه حواله دور کیبین اول الارغه افعال اریدین

ف١ یعنی بو آخری مقدس کتاب تمام برکات دنیا و آخرتنی اوزایچیغه آلغان بیر کتاب دور ایمدی سیزلار بو کتابغه عمل قیلوب هر ایکی دنیاده سعادتمند لاردین بولونگلار و بو کتابغه مخالفتدین قورقونگلار تاکه رحمت الهیه غه مستحق بولونگلار

ف٢ یعنی عرب لار دیاسونلار که آسمانی کتاب و شریعت بیزلارغه توشورولمگاندور بلکه اوتلغی ایکی طائفه یهود و نصارای غه نازل قیلونغاندور بیزلار نه عبرانی و نه سریانی زباندین واقف دورمیز که اول کتابلاردین استفاده قیلسک ایمدی نه اوچون بیزغه مؤاخذه بولور الارغه جوابا ارشاد بولور که منه بو مقدس کتاب عربی الله تعالی نینگ حجتی و هدایتی و عام رحمتی نینگ بارشی الارنینگ اوز اویلاریغه توشورولدی اندین اوزلاری اول استفاده قیلسونلار صونگره بو امانت الهیه نی مشرق و مغربغه محافظت و احتیاط ایله تبلیغ ایتسونلار.

ف٣ منکرلار فقط شونگا منتظر دورلار که ایمدی الارغه یا الله تعالی اوزی حاضر بولسون یا فرشتهلار نازل بولسونلار یا قدرت نشانلاریدین بیری کیلسون اول حالده ایمان هیچکیمغه نفع قیلمس

يَفْعَلُوْنَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَآءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهٗ عَشْرُ اَمْثَالِهَا ۚ وَمَنْ جَآءَ

خبر بیرور ف۱ کیمی کیلتورسے ایش قیلور بیر یلود انگا اینینگ اون برابرین دکیمی کیلسان

بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزٰٓى اِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ

ایش قیلور جزا بیریلور انگا اینینگ بیر برابرین گنه دالار غه ظلم آیتولمس سیز دینگ

اِنَّنِيْ هَدٰىنِيْ رَبِّيْٓ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۚ دِيْنًا قِيَمًا مِّلَّةَ

کمینینگ پروردگاریم منی بیر توغری یولغه سالغاندور که اول درست بیردین دور ابراهیم

اِبْرٰهِيْمَ حَنِيْفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٦١﴾ قُلْ اِنَّ

ملتی دور که موحد ایردے و مشرک لاردین ایمس ایردی سیز دینگ شک یوقدور که

صَلَاتِيْ وَنُسُكِيْ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِيْ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٦٢﴾

مینینگ نمازیم و مینینگ قربانلیکیم و مینینگ حیاتیم و اولوکیم همه سی الله تعالی اوچون دور که تمام عالم پروردگاری دور

لَا شَرِيْكَ لَهٗ ۚ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ

اینینگ شریکی یوقدور و شول توحید ایله منگا امر قیلوندی و من مسلمانلارنینگ اولیدور من ف۲

اَغَيْرَ اللّٰهِ اَبْغِيْ رَبًّا وَّهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ ۚ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ

سیز دینگ آیا من خدادین باشقه بیر اب آختارایمی حال یوکه اول دور هر نرسه نینگ ربی ف۳ و هیچ کیم ف۴ قیلس

اِلَّا عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ۚ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ

گناه و زحمتی سیغه بولور هیچکیم باشقه نینگ یوکین کوتارماس کیین ربلارینگیز طرفیغه بولور رجعه لارینگیزنینگ

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِيْ جَعَلَكُمْ

قایتیشلارینگیز کیین اول سیزلارغه خبر بیرور که نیمه نرسه ده جنجال قیلور ایر دینگیز لار داولدور ذاتینگ

خَلٰٓئِفَ الْاَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ

سیزلارنی یر یوزین پادشاهلاری قیلدی ف۵ و بعضلارینگیزنی درجه لارده بعضلارینگیزدین اوزاردی تاکه اول سیزلارنی

فِيْ مَآ اٰتٰىكُمْ ۭ اِنَّ رَبَّكَ سَرِيْعُ الْعِقَابِ ۖ وَاِنَّهٗ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٦٥﴾

بیرگان نرسه سی ده سیزلارنی سیناسون البته سیزنینگ پروردگارینگیز تیز عذاب قیلگوچی و البته اول مغفرت و رحمت صاحبی دور

سُوْرَةُ الْاَعْرَافِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَتَانِ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ	وَسِتُّ اٰيَاتٍ وَاَرْبَعٌ وَعِشْرُوْنَ رُكُوْعًا

اعراف سوره سی مکه ده نازل بولغاندور و اوچ یوز آلتی آیت و یگرمه تورت رکوع دور ابتدا قیلورمن بسیار مهربان نهایت رحمتلیک الله تعالی نینگ اتی ایله

الٓمّٓصٓ ﴿١﴾ كِتٰبٌ اُنْزِلَ اِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِيْ صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ

المص بو بیر کتابدور که سیزغه توشورولگاندور تاکه سیزنی بو کتاب ایله خلقغه قورقوتونگیز بولماسون

ف۱ اعتقاد اینولاد ورگان نرسه لارده تفرقه بولمک ممنوع دور و قیلوناد ورگان نرسه لارده بیر آز طریقه لار علاحده بولوب قالسه باک یوقدور.

ف۲ جامع ترمذی ده کیلیدورکه کنت نبیاً وآدم بین الروح والجسد دیدورلار یعنی آدم علیه السلام جانلاری جسدلاری غه داخل بولمائی توروب منگا نبوت رتبه سی حاصل بولغان ایردی بو نگا نظرا سید عالم صلعم اول المسلمین ایمس اول الانبیا هم دورلار.

ف۳ همچنانکه اهل جهان اوچون اوچون معبود الله تعالی دین باشقه یوقدور اندین باشقه اب هم یوقدور.

ف۴ یعنی الله تعالی سیزلارنی یر یوزیغه اوز طرفیدین نائب قیلدی یکنوا هلاگان طریقه لارینگیز ده انده حکومت قیلورسیزلار.

ف۵ یعنی شکل ده رنگده اخلاق ده رزق ده عزت ده مرتبه ده بیر بیرلارینگیزدین مختلف دور سیزلار.

٢٠ ع ١١ نصف ٧

اعراف سوره سی

لِتُنْذِرَ بِهٖ وَذِكْرٰى لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٢﴾ اِتَّبِعُوْا مَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِّنْ
سیز تیلینگ دلتنگلیزده اندین تنگلیک و نصیحت در مؤمنلار اوچون ف۱ سیزلار تابع بولونگ لار اول نرسه غه کیم ده ورده گار لاریکیز
رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوْا مِنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءَ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٣﴾
طرفیدین سیزلارغه توشورلدی بدرو تابع بولمنگ لار انی قویوب باشقه رفیق لارغه سیزلار کوب آز نصیحت قبول قیلور سیزلار ف۲
وَكَمْ مِّنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنٰهَا فَجَآءَهَا بَاْسُنَا بَيَاتًا اَوْ هُمْ قَآئِلُوْنَ ﴿٤﴾
دنہ قدر شہرلارنی بیز ہلاک قیلدوک کہ الارغہ بیزنینگ عذابیمز کیچقردن کیلدی یاکوندوز یرییدہ کارلمدہ ایدیلار
فَمَا كَانَ دَعْوٰىهُمْ اِذْ جَآءَهُمْ بَاْسُنَآ اِلَّآ اَنْ قَالُوْٓا اِنَّا كُنَّا
وقتیکہ الارغہ بیزنینگ عذابیمز کیلدی الارنینگ فریادی موندین باشقہ ایمس ایردیکہ دیرایردیلار خلک بوقہ در بیزلار حقیقتہ ف۳
ظٰلِمِيْنَ ﴿٥﴾ فَلَنَسْـَٔلَنَّ الَّذِيْنَ اُرْسِلَ اِلَيْهِمْ وَلَنَسْـَٔلَنَّ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿٦﴾
ظالم لار ایردوک ف۴ بیز البتہ سوال قیلورمیز پیغمبر یباریلگان ذاتلاردین والبتہ سوال قیلورمیز پیغمبرلاردین
فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ وَّمَا كُنَّا غَآئِبِيْنَ ﴿٧﴾ وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذِ
کیمین بیز واقعہ نی البتہ بیان قیلورمیز و بیز غائب ایمس ایدوک داد لکون راست تارتیش ف۴ بولور
اِلْحَقُّ ۚ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿٨﴾
پس کیمنینگ تارتیلگان عمللاری آغیر کیلور الارگنہ دورلار نجات تابغوچی لار
وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِيْنُهٗ فَاُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ بِمَا
دکیمی کہ تارتیلگان عمللاری ینگیل کیلور الار اوز اوزلاریغہ زیان یتکوزگانلار دورلار
كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يَظْلِمُوْنَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ مَكَّنّٰكُمْ فِى الْاَرْضِ
شونینگ اوچون کہ الار بیزنینگ آیتلاریمزغہ انکار قیلور ایردیلار وتحقیق بیز سیزلارغہ یورت برکہ اوچون یرنی تبشیاتی بیردوک
ع ۱۰ / ۸
وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيْهَا مَعَايِشَ ؕ قَلِيْلًا مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿١٠﴾ وَلَقَدْ
و سیزلار اوچون انده حیات اسبابلارین پیدا قیلدوک سیزلار کوب آز شکر قیلور سیزلار وتحقیق بیز سیز
خَلَقْنٰكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنٰكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ ۖ
سیزلارنی پیدا قیلدوک کیین صورت لارینگیزنی یاسادوک کیین فرشتہ لارغہ دیدوک کہ آدم غہ سجدہ قیلینگ لار
فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ؕ لَمْ يَكُنْ مِّنَ السّٰجِدِيْنَ ﴿١١﴾ قَالَ مَا مَنَعَكَ
الار سجدہ قیلدیلار مگر ابلیس کہ اول سجدہ قیلغوچیلاردین بولمادی الله تعالیٰ دیدی کہ سنگا نیمہ نرسہ مانع بولدیکہ
اَلَّا تَسْجُدَ اِذْ اَمَرْتُكَ ؕ قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۚ خَلَقْتَنِيْ مِنْ نَّارٍ
من سنگا امر قیلغان وقتیمدہ سجدہ قیلمدینگ اول دیدی من اندین ف۵ یخشیراقدور مینی سن اوتدین یراتگاندورسن

ف۱ یعنی منکر و معاندلارغہ بو مبارک کتابنی تبلیغ ایتکدہ دلتنگ بولمنگ بلکہ انینگ ایلہ غافل لارنی آگاہ ایتینگ و مسلمانلارغہ نصیحت قیلینگ
ف۲ مسلمانلارغہ لازم دورکہ اوز پروردگارلارین الارا اوچون نازل قیلغان مبارک کتابی قرآن کریم ہدایتلاریغہ اتباع ایتسونلار انی قویوب شیطان کبی آزدورغوچی یولداشلارغہ ایرگاشماسونلار کہ الاردین دونیالارین برباد ایتورلار
ف۳ ظلم دہ وکفر دہ طغیان حددین آشگان قوملاردین بیرنیچہ قوم نی الله تعالیٰ اوز عذابی ایلہ ہلاک قیلغان دورعذاب کیلگان ساعتدہ ہمہ لاری اوز زبانلاری ایلہ کفر وظلم لاریغہ اقرار ایتکاندور لار
ف۴ یعنی حقانیت ایلہ عمللارنی حق ترازودہ اولچالور وزن قیلونور
ف۵ یعنی آدم علیہ السلامدین

وَّخَلَقْتَهٗ مِنْ طِيْنٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُوْنُ لَكَ اَنْ

وا نے تفراغذین یراتکاندورسن اللہ تعالے دیدی ایدی سن آسمان دین توشش سنینگ اوچون درست

تَتَكَبَّرَ فِيْهَا فَاخْرُجْ اِنَّكَ مِنَ الصّٰغِرِيْنَ ﴿١٣﴾ قَالَ اَنْظِرْنِيْٓ اِلٰى

ایمسدور کہ آسماندہ توروب کبر قیلینگ پس چیقغیل کہ سن البتہ خوار لاردین دورسن ف۱ اول دیدی مینگا مہلت بیرگیل

يَوْمِ يُبْعَثُوْنَ ﴿١٤﴾ قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَآ اَغْوَيْتَنِيْ

آدملار گوردین تورغوزولاورگان کونغہ اللہ تعالے دیدی البتہ سن مہلت بیریلگانلاردین دورسن اولدیدی

لَاَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيْمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَاٰتِيَنَّهُمْ مِّنْۢ بَيْنِ

سن کرمنی گمراہ قیلدینگ منہم الارنے منع قیلمک اوچون سنینگ توغری یولنگدہ اولتورورمن کیین کیلورمن الارغہ آلدی

اَيْدِيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ اَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَآئِلِهِمْ ؕ

طرفلاریدین وآرقہ طرفلاریدین و اونگ طرفلاریدین و چپ طرفلاریدین

وَلَا تَجِدُ اَكْثَرَهُمْ شٰكِرِيْنَ ﴿١٧﴾ قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُوْمًا

وسن الارنینگ کوبلارین شکرلیک بندہ تاپماس سن ف۲ اللہ تعالے دیدی کہ سن آسماندین

مَّدْحُوْرًا ؕ لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَاَمْلَئَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿١٨﴾

خوار ومردود بولغان حالنگدہ چیقوب کیت کیمی کہ انسانلاردین سنگا تابع بولسہ البتہ من جہنم نی ہمہ لارینگیزدین تولدورورمن

وَيٰٓاٰدَمُ اسْكُنْ اَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا

ودیدک ای آدم سن وخاتوننینگ جنتدہ توروننگلار وخواہلاغان یرلاریدین نعمت یینگلار

وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُوْنَا مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ

وبول درختغہ یقین کیلمنگلار کہ ظالملاردین بولورسیز کیین شیطان الارغہ وسوسہ سالدی

لَهُمَا الشَّيْطٰنُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وٗرِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْاٰتِهِمَا

تاکہ الارنینگ بیر بیرلاریغہ کورساتیلمگان مخفی عورتلارین بیر بیرلاریغہ ظاہر قیلمک اوچون

وَقَالَ مَا نَهٰىكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هٰذِهِ الشَّجَرَةِ اِلَّآ اَنْ تَكُوْنَا مَلَكَيْنِ

ودیدی سیزلارنینگ ربلارینگیز سیزلارنے بو درختدین شونینگ اوچون منع قیلدی تاکہ ہر ایکینگیز فرشتہ

اَوْ تَكُوْنَا مِنَ الْخٰلِدِيْنَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَآ اِنِّيْ لَكُمَا لَمِنَ النّٰصِحِيْنَ ﴿٢١﴾

بولوب قالمنگلار یا ہمیشہ تیریک تورگوچی لاردین بولمنگلار والارقاشلاردہ قسم ایچدیکہ من البتہ سیزلارغہ دوستدورمن

فَدَلّٰىهُمَا بِغُرُوْرٍ ۚ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْاٰتُهُمَا

پس فریب ایلہ الارنے مائل قیلدی وقتیکہ الار اول درختدین تاتدیلار عورتلاری الارغہ کورلوب قالدی ف۳

النصف

ف۱ آسمان یا جنت مطیع وفرمان بردار بندہ لار مقام الایدہ شرکش بندہ لار اوچون الاردہ جائی یولمس

ف۲ یعنی انسانلارنے سنگا واصل قیلادورگان توغری یوللار باشیدہ قراقچی لارکبی اولتورورمن والارنینگ گوہر ایمانلارین اوروب آلورمن ہیچ بیر طرفدین قاچغالی قویمسمن انینگ اوچون الاردہ شکرلیک بندہ لار کم بولورلار

ف۳ صاحب جلالین بو درختنی بغدای دیب نام بیرگندورلار

ف۴ مولانا عبدالقادر دہلوی رحمہ اللہ دیب دورلار کہ جنتدہ سیدنا آدم وسیّدتنا حواء ہر ایکیلا زیدہ استنجا وشہوت حاجتلاری یوق ایردی وقتیکہ الار ممنوع درختدین تمنا ول قیلدیلار الارغہ سزا اوریندہ بدنلاریدہ بار لباس نے بیچہ ریلدی اندین اوزا عضالاریدہ بار عورتلاری نمایان بولدی گویا ستری لازم ایدی الغان جایلاریدہ گی پردہ لاری قول درخت میوہ سی نے ییمک ایلہ آچیلیب قالدی

وَطَفِقَا يَخْصِفٰنِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَّرَقِ الْجَنَّةِ ۖ وَنَادٰىهُمَا رَبُّهُمَآ

وادل ئكفه باشلاديلار اوز اوستلاريغه جنت درختلاريدين و ندا قيلدي الارغه پروردگارلاري كه آيا مين

اَلَمْ اَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَاَقُلْ لَّكُمَآ اِنَّ الشَّيْطٰنَ لَكُمَا

سيزلارنى بو درختدين منع قيلماديم مى و سيزلارغه ديماديم مى كه شيطان سيزلارغه

عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿٢٢﴾ قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَآ اَنْفُسَنَا ٚ وَاِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا

روشن دشمن دور ادل ايكيلاري ديديلار اي بيزنينگ تنگريميز اوز جانيميزغه ظلم قيلدوك واگر سين

وَتَرْحَمْنَا لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٢٣﴾ قَالَ اهْبِطُوْا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ

بيزنى كيچيرماسنگ و بيزغه رحم ايتمسنگ البته بيز زيان تاپكانلاردين بولورميز ف الله تعالى ديدي توشونگلار بعضلارينگيز

عَدُوٌّ ۚ وَلَكُمْ فِى الْاَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَّمَتَاعٌ اِلٰى حِيْنٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ

بعضلارينگيزغه دشمن بولورسيزلار و بولور سيزلارا اوچون ير يوزيده قرار آلمك فايده لانمك بيرمدتغچه ف الله تعالى ديدي

ع ٢ ١٥ ٩

فِيْهَا تَحْيَوْنَ وَفِيْهَا تَمُوْتُوْنَ وَمِنْهَا تُخْرَجُوْنَ ﴿٢٥﴾ يٰبَنِىْٓ اٰدَمَ

سيزلار ير يوزيده حيات كيچورسيزلار وانده اولورسيزلار واندين چيقاريلورسيزلار اي آدم اولادى

قَدْ اَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُّوَارِىْ سَوْاٰتِكُمْ وَرِيْشًا ۖ وَلِبَاسُ

تحقيق بيز توشوردوك ف سيزلار اوچون شونداغ لباس كه عورتلارينگيزنى ياپور و توشوردوك زينت لباسلارينى و تقوى لباسى

التَّقْوٰى ۙ ذٰلِكَ خَيْرٌ ۚ ذٰلِكَ مِنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ﴿٢٦﴾

همه سيدين ياخشى راقدور بو نرسه الله تعالى نينگ نشانلاريدين دور تاكه الار ايسده توتسونلار

يٰبَنِىْٓ اٰدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطٰنُ كَمَآ اَخْرَجَ اَبَوَيْكُمْ مِّنَ الْجَنَّةِ

اى آدم اولادى سيزلارنى شيطان آزدورماسون آته آنه لارينگيزنى جنتدين چيقارغان كبى

يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْاٰتِهِمَا ۗ اِنَّهٗ يَرٰىكُمْ هُوَ

بچوردى الاردين الارنينگ لباسلارين تاكه كورساتسون الارغه الارنينگ عورتلارين اول واينينگ

وَقَبِيْلُهٗ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ ۗ اِنَّا جَعَلْنَا الشَّيٰطِيْنَ

قومى سيزلارنى شونداغ طرزده كوردشور كه سيزلار الارنى كورماس سيزلار ف تحقيق بيز شيطانلارنى

اَوْلِيَآءَ لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٢٧﴾ وَاِذَا فَعَلُوْا فَاحِشَةً قَالُوْا

اول آدملارغه دوست قيلغاندورميز كه الار ايمان كيلتورماس لار والار قچان بيريمان ايشنى قيلسالار ديرلار

وَجَدْنَا عَلَيْهَآ اٰبَآءَنَا وَاللّٰهُ اَمَرَنَا بِهَا ۗ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَاْمُرُ بِالْفَحْشَآءِ

كه بيز اوز آتا بابالاريميزنى شول طرزده تاپكاندورميز و الله تعالى هم بيزغه شونداغ امر قيلغاندور ديننگ كه الله تعالى

ف ١ حضرت آدم و حضرت حوا هر ايكيلاري شيطان نينگ ايچكان قسميدين متاثر بولوب درحقيقت بو درختدين تناول قيلسك فرشته بولسك جنتده دائم قالوب كيتيسك الله تعالى نينگ نهيي نهي شفقت معلوم بولور ديب جرأت قيلديلار آخر حقيقتنى توشونوب ندامت قيلديلار و ظلمنا انفسنا اعتراف ايتوب استغفار آيتديلار

ف ٢ بو خطاب حضرت آدم و حوار و ابليس همه لاريغه عام دور

ف ٣ يعنى پيدا قيلادك

ف ٤ يعنى دشمن سيزلارنى جنت لباسى دين محروم ايتدى ايدى بيز سيزلارغه دنياده لباس تدبيرين تعليم بيردوك بس سيزلار شونداغ لباسنى لارنى استعمال قيلينگلار كه انده تقوى بولسون يعنى ايرلارينگيز ايكك لباسين كيمسونلار واتينگ لارين اوزون قيلمسونلار و خاتونلارينگيز نهايتده يوپقه لباس كيمسونلار كه اندين بدنلارى كورونوب تورسون و اوز زينتلارين نامحرم آدملارغه كورساتمسونلار

ف ٥ دنياده نهايتده خطرليك نازك دشمن اول دشمن دور كه اوزى كورونماي حمله قيلورا نى مدافعه كوب مشكل دور مگر بير ذات پناهى غه قاچيب سلامت قالور كه اول لى كوره ب توردور اول ذات حى قيوم دور

اَتَقُوْلُوْنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٨﴾ قُلْ اَمَرَ رَبِّيْ بِالْقِسْطِ وَقفہ

ایشنغا امر فیلس آیا سیٰ لا بیلمکان نرسلار ینگیرنے اللہ تعالیٰ غہ نسبت ہیر ود سیٰ للہی سیٰ ویننگ منیگ ربیم انصافنغہ حکم بیرگا ندور

وَّاَقِيْمُوْا وُجُوْهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَّادْعُوْهُ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۬ ط

و بیعد و بد و ر کر توغری قیلینگ لار یوزلارینگیزنے ہر نماز وقتیدہ ف۱ و عبادت قیلینگ لار انگا خالص قیلغان حالدا ینگیز دعبادتنی انگا

كَمَا بَدَاَكُمْ تَعُوْدُوْنَ ﴿٢٩﴾ فَرِيْقًا هَدٰى وَفَرِيْقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلٰلَةُ ط

سیز لارنے اوّل پیدا قیلو بدور شوندا غ ینہ پیدا بولورسیز لار ‏ ‏ بیر فرقہ نے اول ہدایت قیلو بدور و بیر فرقہ غہ گمراہلیک ثابت بولو بدور

اِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيٰطِيْنَ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَيَحْسَبُوْنَ

الار البتہ اللہ تعالیٰ نے قولوب شیطان لارنے آشنا قیلدیلار والار گمان قیلور لار کہ

اَنَّهُمْ مُّهْتَدُوْنَ ﴿٣٠﴾ يٰبَنِيْۤ اٰدَمَ خُذُوْا زِيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الار توغری یولدہ دور لار ‏ ‏ ای آدم اولادی آلینگ لار زینت لارینگیزنے ہر نماز وقتیدہ

وَّكُلُوْا وَاشْرَبُوْا وَلَا تُسْرِفُوْا ۚ اِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣١﴾ ع ٣

دینگ لار و ایچینگ لار و حددین آشمنگ لار البتہ اللہ تعالیٰ حددین آشغوچیلارنے دوست تماس

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللّٰهِ الَّتِيْۤ اَخْرَجَ لِعِبَادِهٖ وَالطَّيِّبٰتِ

سیز دینگ اللہ تعالیٰ نینگ بندہ لاری اوچون پیدا قیلغان زینتینی کیم حرام قیلدی و پاکیزہ ییولادورگان

مِنَ الرِّزْقِ ۭ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً

نرسہ لارنے کیم حرام قیلدی سیز دینگ بو نعمتلار اصل دہ مؤمن لار اوچوندور حیات دنیادہ و خالص الار غہ دور

يَّوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَّعْلَمُوْنَ ﴿٣٢﴾ قُلْ

قیامت کونیدہ بیزشول مزدہ مفصل بیان قیلورمیز آیتلارنے بیلگوچیلار اوچون ف۲ سیز دینگ حقیقت

اِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْاِثْمَ

شولدور کہ منینگ ربیم حرام قیلوب دور بے شرملیک ف۳ لارنے آشکارا سین ہم مخفی سین ہم و ہر بیر گناہ نے

وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ

و ناحق ظلم نے و شریک قیلمک لارینگیزنے اللہ تعالیٰ غہ اول نرسہ کہ اللہ تعالیٰ اینینگ اوچون دلیل

سُلْطٰنًا وَّاَنْ تَقُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ

توشورمابدور و دیمک لارینگیزنے اللہ تعالیٰ غہ بیلمگان نرسہ لارینگیزنے و ہر امت اوچون بار دور

اُمَّةٍ اَجَلٌ ۚ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً

مقرر بیر وقت ایمس قچان الارینینگ مقرر وقتلاری کیلسہ الار نہ بیر ساعت اندین کیین قالہ آلورلار

ف۱ عبادتلارینگیزدہ توغری تورونگ لار رسول اللہ صلعم کورسا تکان طریقہ لاریغہ خلاف قیلینگ لار چونکہ عبادت نینگ مقبولیتی ایکی نرسہ غہ موقوفدور (۱) انبیاء و رسل علیہم السلام کورساتکان شرع طریقہ دہ بولسون بو مضمون واقیموا وجوہکم عند کل مسجد جملہ سی ایلا ادا قیلونیدہ (۲) خالص خدا اوچون بولسون بو مفہوم وادعوہ مخلصین لہ الدین جملہ سی ایلا ادا قیلونو بدور

ف۲ جاہلیت دا دسیدہ تاران عرب لار بے لباس یالینگ غا ر بولوب کعبۂ شریفنے طواف قیلورایردیلار و انی بیوک عبادت اعتقاد ایتور ایر دیلار و حج کونلاریدہ سدمق دین زیادہ طعام دیا علیک طعام نے ترک قیلورایر دیلار و بعضلاری ایکی دیا شتغہ حیوانلار یہ لاریو ایچاس ایر دیلار بو نیچہ آیت شریفہ الار غہ رد اوچون نازل بولغاندور

ف۳ چنانچہ زنا کبی گناہ لارنے واثم دین مراد عام گناہلار دور

وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ۝٣٤ يٰبَنِيٓ اٰدَمَ اِمَّا يَاْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ

ونه ایلگاری کیته آورلار ای آدم اولادی اگر سیزلارغه اوزلارینگیز دین پیغمبرلار کیلسه لار که

يَقُصُّوْنَ عَلَيْكُمْ اٰيٰتِيْ فَمَنِ اتَّقٰى وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ

ایشتید و رورلار سیزلارغه مینینگ آیتلاریمنی پس کیمی که تقوی اختیار قیلسه داوزین اصلاح قیلسه نه الارغه خوف بولور

وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ۝٣٥ وَالَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا

ونه الارغم ده قالورلار وآدملاریکه بیزنینگ آیتلاریمیزنی یلغان دیدیلار وتکبر قیلدیلار انی قبول

عَنْهَآ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ۝٣٦ فَمَنْ اَظْلَمُ

ایتشدین انه شولار دوزخی لار الار انده دائم قالورلار ف۱ پس کیمدور ظالم راغ اول آدم دین

مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِاٰيٰتِهٖ ۭ اُولٰٓئِكَ يَنَالُهُمْ

که یلغانی الله تعالی غه بهتان قیلور ف۲ یا اننینگ آیتلارین یلغان دیر انه ف۳ اولارغه تیور

نَصِيْبُهُمْ مِّنَ الْكِتٰبِ ۭ حَتّٰٓى اِذَا جَاۗءَتْهُمْ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ ۙ

الارنینگ کتابده یازیلغان حصه لاری ف۴ شول وقتیچه که کیلورلار الارقا شلاریغه ایلچی لاریمیز ف۵ جانلارین آلمک اوچون

قَالُوْٓا اَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۭ قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا

دیرلار که قیانغه کیتدیلار اول نرسه لار که الله تعالی نی قویوب الارغه عبادت قیلور ایردینگیز دیرلار الار بیزدین غائب بولدیلار

وَشَهِدُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰفِرِيْنَ ۝٣٧ قَالَ ادْخُلُوْا

داوزلاریغه بیز لار کافر ایردوک دیب گواهلیک بیرورلار الله تعالے الارنه دیرکه سیزلار هم ف۶ داخل

فِيْٓ اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِّنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ فِي النَّارِ ۭ

بولونگ لار دوزخغه سیزلار دین اوّل اوتکان امتلار ایله که جن لاردین دانسان لاردین دورلار هرقچان

كُلَّمَا دَخَلَتْ اُمَّةٌ لَّعَنَتْ اُخْتَهَا ۭ حَتّٰٓى اِذَا ادَّارَكُوْا فِيْهَا

بیرامت داخل بولسه لعنت قیلور اوزی کبی بیرامتغه شونگچه که وقتیکه همه لاری بیر بیر لاری

جَمِيْعًا ۙ قَالَتْ اُخْرٰىهُمْ لِاُوْلٰىهُمْ رَبَّنَا هٰٓؤُلَاۗءِ اَضَلُّوْنَا

ایله تاپشورلار کینگی لاری اوّلغی لارین حقلارنده دیرلار ای بیزنینگ ربیمیز منه شولار بیزنی گمراه

فَاٰتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ ڛ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَّ

قیلغان ایردیلار سن بولارغه دوزخ عذابین ییکی حصه بیرگیل الله تعالے دیرهمه غه هم ف۷ ایکے حصه بیریلور

لٰكِنْ لَّا تَعْلَمُوْنَ ۝٣٨ وَقَالَتْ اُوْلٰىهُمْ لِاُخْرٰىهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا

لیکن سیزلار بیلمس سیزلار ف۸ داوّلغی لاری کینگی لاریغه دیرلار پس بوقدور سیزلار اوچون آرتوقلیک

ف۱ امام ابن جریر ابوالسیار سلمی دین نقل قیلیو بدورلار که بوخطاب تمام اولاد آدم غه عالم ارواح ده بولوب ایروی وبعض محقق لاردیبدلار که هر بیر خطابی که هر زمانده اوز اهلیغه بولوب ایردی ع کذا فی نقل دور

ف۲ چنانچه انگا شریک یا فرزندے نسبت بیرور حال بوکه اول اندین پاک منزه دور

ف۳ یعنی قرآن کریم غه ایمان کیلتورماس

ف۴ لوح محفوظده یازیلغان ع رزق وعمر لارین کورورلار

ف۵ فرشته لار که جان آلمک اوچون یباریلیبدورلار

ف۶ یعنی سیزلار هم جهنم غه مستحق بولدینگیز اولارکبی ایندی داخل بولونگ لار برابر الار ایله

ف۷ اوّلغی لاریغه ایکی حصه عذاب شو نینگ اوچون بریلور که اوزلاری آزدیلار هم کینگی لارغه یول آچیب کیتدیلار وکینگی لارغه هم ایکے حصه عذاب بیریلور چونکه الار هم آزدیلار داوّلغی لار حال لاریدین عبرت حاصل قیلمدیلار۔

مِنْ فَضْلٍ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿۳۹﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ

بیزلارغہ ایمدی کردار لارنگیر سببی وین عذاب نے تا تینگ لار تحقیق آدطار یکہ یلغان دیہ یلار

كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَآءِ

بیز نینگ آیتلار یمیز نے وتکبر قیلد یلار اسنے قبول قیلیشدین آچیلماس الارا وچون آسمان لار دروازہ سی ف۱

وَلَا يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ حَتّٰى يَلِجَ الْجَمَلُ فِيْ سَمِّ الْخِيَاطِ ۚ وَكَذٰلِكَ

والار جنتغہ کیرمس لار تا تو یہ یگنہ نینگ کوزیدین اوتنگوچہ ف۲ ومنہ شونداغ جزا

نَجْزِي الْمُجْرِمِيْنَ ﴿۴۰﴾ لَهُمْ مِّنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَّمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ

بیرورمیز گنہگارلارغہ بار دورالار اوچون دوزخدین تاغ وتیغلار یدین یاپوغچا غلار

وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۱﴾ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

وانہ شونداغ جزا بیرورمیز ظالم لارغہ وآدم لار یکہ ایمان کیلتودیلار وییخشی عمل لارنے قیلدیلار

لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَآ ۡ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا

بیز ہیچ کمغہ یوک قویماس میز مگر طاقتی غہ لایق انہ شولار دور لار جنتی لار الار اندہ دائم

خٰلِدُوْنَ ﴿۴۲﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِيْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غِلٍّ تَجْرِيْ مِنْ

قالور لار والار نینگ دل لاریدہ بار کینہ ارنے چیقاریب تاشلار میز ف۳ آقوب تورور الار نینگ

تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ ۚ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ هَدٰىنَا لِهٰذَا ۫ وَمَا كُنَّا

آستلاریدین اریغلار و دیرلار شکر اللہ تعالیٰ غہ کہ بیزلارنے بو مقامغہ تیکوردی وبیزلار ہرگز

لِنَهْتَدِيَ لَوْلَآ اَنْ هَدٰىنَا اللّٰهُ ۚ لَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ۭ

یول تابغوچیلار ایمس ایردوک اگر اللہ تعالیٰ بیزنے یول غہ سالماسہ تحقیق کیلدیلار بیزلارغہ بیزنینگ پیغمبرلاری حق بلہ

وَنُوْدُوْٓا اَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ اُوْرِثْتُمُوْهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۴۳﴾

وندا کیلور الارغہ کہ بو جنت دور بونے عمل لارنگیز برلتیدین سیزلارغہ بیریلدی

وَنَادٰٓى اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ اَصْحٰبَ النَّارِ اَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا

وندا قیلور لار جنتی لار دوزخی لارغہ کہ بیزلار بیرورد گاریمیز نینگ بیزلارغہ قیلغان وعدہ سین

رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُّمْ مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا ۭ قَالُوْا نَعَمْ ۚ

راست تابدوک آیا سیزلار ہم پروردگار لارنگیز وعدہ سین راست تابدینگیز لارمی الار دیرلار آری

فَاَذَّنَ مُؤَذِّنٌۢ بَيْنَهُمْ اَنْ لَّعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظّٰلِمِيْنَ ﴿۴۴﴾ الَّذِيْنَ

کیین بیر نداقیلغوچی نداقیلور کہ اللہ تعالیٰ نینگ لعنتی اول ظالم لارغہ بولسون کیلار

ف۱ یعنی تیرکلیک زمانہ لاریدہ الار نینگ عمال لاری اوچون آسمانے قبول شرفی حاصل بولمس وادلگان لاریدین کیین جانلاری اوچون آسمانغہ چیقیشغہ اوچون اجازت بیریلمس حدیث صحیح دہ وارد دور کہ کافر نینگ روحین آسمان دین تحتین طرفیغہ سوروب تو شورولور ومومن نینگ جانین تینچی آسمانغہ چیقیشغہ اجازت بیریلور

ف۲ تو یہ نینگ ایگنہ کوزیدین اوتوشی قنداتا ممکن بولسہ کافرلار نینگ جنتغہ کیریشلاری ہم شونداغ محال دور

ف۳ قیامت کونے جنتغہ داخل بولوشدین اول جنتی لار نینگ دل لاریدین بیر بیرلاریغہ بولگان خفہ لیک لارین آقوب تاشلا تور حضرت علی کرم اللہ وجہہ دیدیکہ لار من امید قیلورمن کہ من وعثمان وطلحہ وزبیر رضی اللہ عنہم شول جماعہ دین بولورمیز

ع ۴ / ۸ / ۱۱

الثلثۃ

يَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ
منع قیلو، ایردیلار الله تعالے یولیدین و آختاردرایردیلار آنده نا توغر بلیکنے و الار آخرتغه منکر
كٰفِرُوْنَ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ ۚ وَعَلَى الْاَعْرَافِ رِجَالٌ يَّعْرِفُوْنَ كُلًّا
ایردیلار ف۱ و هر ایکے سین اورتاسنده دیوار بولور و اعراف اوستنده بیر موچه آدملار بولورلار که
بِسِيْمٰىهُمْ ۚ وَنَادَوْا اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ اَنْ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ ۟ لَمْ يَدْخُلُوْهَا
جنت و دوزخ آدملارین هر قیسے لارین قیافه لاریدین تورلار و جنتی لارغه ندا قیلور لار سلام علیکم دیب بیکن اضلاری
وَهُمْ يَطْمَعُوْنَ ﴿٤٦﴾ وَاِذَا صُرِفَتْ اَبْصَارُهُمْ تِلْقَآءَ اَصْحٰبِ النَّارِ ۙ
جنت غه کیرمگان و آرزو دیده تورگان بولورلار ف۲ و قچان اعراف ده گیلار کوزلاری دوزخی لار طرفلاریغه توشسه
ع ٥/٨ ١٢ قَالُوْا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٧﴾ وَنَادٰۤى اَصْحٰبُ الْاَعْرَافِ
دیرلار ای بیز نینگ ربیمز بیز لارنی ظالملارغه قوشمه و اعراف ده گیلار ندا قیلسلار اول آدملارغه
رِجَالًا يَّعْرِفُوْنَهُمْ بِسِيْمٰىهُمْ قَالُوْا مَاۤ اَغْنٰى عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ
که الارنی قیافه لاریدین تورلار دیرلار که آیا سیزلار نینگ جماعتلارینگیز و متکبر لیک لارینگیز
تَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٤٨﴾ اَهٰۤؤُلَآءِ الَّذِيْنَ اَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللّٰهُ بِرَحْمَةٍ ؕ
سیزلاردین دفع قیلمادیمی آیا بولار اوشال ذات لار دورمی که سیزلار قسم لار ایچیب دیرایردینگیز لارکه
اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَاۤ اَنْتُمْ تَحْزَنُوْنَ ﴿٤٩﴾ وَنَادٰۤى
بولارغه الله تعالے رحمت قیلمس منه بولارغه حکم بولدیکه سیزلار جنتغه کیرینگلار سیزلارغه خوف یوقدور و نه سیزلار غمگین قالورسیزلار
اَصْحٰبُ النَّارِ اَصْحٰبَ الْجَنَّةِ اَنْ اَفِيْضُوْا عَلَيْنَا مِنَ الْمَآءِ
و دوزخی لار جنتی لارغه ندا قیلورلار که بیزلارغه جنت سوویدین بیر آز توکونگلار الله تعالے
اَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ ؕ قَالُوْۤا اِنَّ اللّٰهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿٥٠﴾
سیزلارغه نصیب قیلغان نعمت لاردین جنتی لار دیرلار که الله تعالے بو ایکے نرسنے کافرلارغه حرام قیلغان
الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنَهُمْ لَهْوًا وَّلَعِبًا وَّغَرَّتْهُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ۚ
اول ذاتلار که او ز دینلارین اویون کولکی قیلیب آلدیلار و دنیا حیاتے الارنی مغرور قیلدی
فَالْيَوْمَ نَنْسٰىهُمْ كَمَا نَسُوْا لِقَآءَ يَوْمِهِمْ هٰذَا ۙ وَمَا كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا
ایدی بیز هم الارنی اونوتورمیز الار اوزلارین بو کونلاریغه یولوقوشلارین اونوتکان کبی بیزنینگ آیتلاریمیزغه
يَجْحَدُوْنَ ﴿٥١﴾ وَلَقَدْ جِئْنٰهُمْ بِكِتٰبٍ فَصَّلْنٰهُ عَلٰى عِلْمٍ هُدًى
منکر بولغانلاری کبی و تحقیق شیکوز دوک بیز الارغه بیر کتاب که انے مفصل بیان قیلغاندور میز علم ایله اول

وقفه لازم عند المتاخرین

ف۱ بو نیچه آیتده مذکور قیلونوبدر که جنتی و دوزخی لار و اورتالارنده یالار و اعرافده گیلار اورتالارنده گفتگو بولور جنتی لار دوزخی لارغه دیرلار که ای دوزخی لار بیز پروردگاریمیز وعده سین حق تابدوک سیزلار هم حق تابدینگیزلارمی؟ الار آری بیز حق هم تابدوک دیب جواب بیرورلار کیین الله تعالی طرفیدین بیر منادی ظالملار طائفه اورتالارنده توروب ندا قیلور که پروردگار لعنتی شوندا غ ظالم بنده لارغه دورکه الار گمراه بولدیلار کیین آخرت انجامیدین بے فکر بولوب باشقه لارنے هم نے حق یولدین منع قیلوب اوتدیلار دکسانه کچ فهم لیک لاریدین ایرته دکیچ غول قلکرده بولدیلار که توغری بیر یولنے ایگری ثابت قیلسوتلار

ف۲ حجاب جنت ایله دوزخ اورتاسنده بیر دیوار بولور که جنت لذتین دوزخغه و دوزخ کلفتین جنتغه یتکوزماس اعراف دیوارنینگ تیغه سنده بولغان مقامنی اعراف دیلر اصحاب اعراف کیملاردور لار متعدد قول لار بار دور راجح قول حضرت حذیفه و ابن عباس و ابن مسعود رضی کبی بیوک صحابه لار و اکثر سلف و خلف قول لاریدور الار دیبدورلار که عمل لار میزانده وزن قیلونولغاندین کیین حسناتی کوب طائفه جنتی بولور و سیاتی کوب طائفه دوزخی بولور و حسناتی و سیاتی برابر بولغان جماعه شولار اصحاب اعرافده دورلار آخر بولار جنتی بولورلار

وَّرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا تَاْوِيْلَهٗ ؕ يَوْمَ

ہدایت و رحمتدور مومن لار اوچون ف۱ بولارانتظار قیلیسلار مگر اننگ آخری نتیجہ سین اولونیسکا اننگ

يَاْتِيْ تَاْوِيْلُهٗ يَقُوْلُ الَّذِيْنَ نَسُوْهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَآءَتْ

آخری نتیجہ سی کیلور آدملار بکہ لنے اوّلدین اونوتکان ایردیلار دیرلار کہ بیزلارغہ پروردگاریمیز رسوللاری

رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ۚ فَهَلْ لَّنَا مِنْ شُفَعَآءَ فَيَشْفَعُوْا لَنَآ اَوْ نُرَدُّ

راست خبر کیلتورگان ایردیلار ایمدی بیزلار اوچون شفاعت چیلار بارمی کہ اولار بیزلارغہ شفاعت قیلسالار یا بیزلارنے

فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِيْ كُنَّا نَعْمَلُ ؕ قَدْ خَسِرُوْۤا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ

دنیاغہ قایتاربلسہ کہ اول قیلغان عمل لاریمیز دین باشقہ عمل لارنے قیلسک البتہ الار اوز لاریغہ زیان قیلدیلار و الارنینگ

مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿٥٣﴾ اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ ع ٦ ١٣

یلغان دعوالاری الاردین غائب بولدی ف۲ تحقیق سیزلارنینگ پروردگارلاریگیز اول اللہ دورکہ آسمانلارنے

وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۫ يُغْشِي

و یرنے آلتی کونده یراتکاندور کیین عرش غہ قرار آلغاندور بیکیتور کیچہ و کوندوزنے بیر بیری ایلہ

الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهٗ حَثِيْثًا ۙ وَّالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُوْمَ مُسَخَّرٰتٍۢ

ہر بیری ایکنچی سین تیز لیک ایلہ کیلوب اورت ف۳ دیراتکاندور و آفتابنے و آی نے و یولدوزلارنے اوز حکمیغہ

بِاَمْرِهٖ ؕ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ ؕ تَبٰرَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٥٤﴾

تابع قیلوب آگاہ بولونگ لار کہ یراتمک و حکم قیلمک انگا گنہ خاص دور ف۴ بوک برکت صاحبی اللہ تعالیٰ کہ تمام عالم نینگ پروردگاریدور

اُدْعُوْا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَّخُفْيَةً ؕ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿٥٥﴾

دعا قیلینگ لار پروردگارلاریگیزغہ یالباروب ف۵ و یاشیروب البتہ اول حددین آشقوچیلارنے دوست توتماس

وَلَا تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا وَادْعُوْهُ خَوْفًا

و فساد قیلمنگ لار یریوزیدہ انی اصلاح قیلونغاندین کیین و دعا قیلینگ لار انگا قورقوب

وَّطَمَعًا ؕ اِنَّ رَحْمَتَ اللّٰهِ قَرِيْبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ الَّذِيْ

و امید ایتوب تحقیق اللہ تعالیٰ نینگ رحمتی یخشی عمل قیلغوچیلارغہ یقین دور و اول اللہ دورادل ذاتیکہ

يُرْسِلُ الرِّيٰحَ بُشْرًاۢ بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهٖ ؕ حَتّٰۤى اِذَآ اَقَلَّتْ

ییل لارنے بشارت چی قیلوب یبارور اوز رحمتیدین اوّل تا وقتیکہ اول ییل لار کوتارور لار

سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنٰهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَاَنْزَلْنَا بِهِ الْمَآءَ فَاَخْرَجْنَا

آغیر بولوتلارنے حیدارمیز بیز اول بولوتنی اولگان بیر شہر طرفیغہ کیین یاغدرورمیز اول بولوتدین سودنے

ف۱ قرآن کریم دہ تمام ضروریات عالمانہ تفصیل قیلونغاندور و ہر مسئلہ نے کامل آگاہ لیک ایلہ آچوب بیان ایتولغاندور مومن بندہ لار اوچون ہدایت و رحمتدور۔

ف۲ منکرلار خدا و رسول قیلغان وعیدلارنینگ آخری نتیجہ سین یعنی وجود غہ چیقیشین طلب و انتظار ایتورلار اگر اول وجود غہ کیلسہ اول حالدہ انی اونوتکانلار اقرار قیلورلار کہ بو کوندین پیغمبرلاریمیز بیزغہ خبر بیروب ایدیلار اول خبرلار راست چیقدی ایمدی بیزلار اوچون شفاعت چیلار بارمی یا بیزنی ایکنچی بار دنیاغہ ییباریلورمی کہ تخشیراغ عمل لارنے قیلوب کیلسک لیکن بو آرزولار بیکار دور الار ہلاک بولدیلار تمام یلغان اندیشہ لاری ضایع بولدی

ف۳ یعنی بیر بیرین آرقہ سیدین توتوب کیلور۔

ف۴ خلق معنی سی یراتمک دور امر معنی سی یراتکاندین صونگ تکوینی یا تشریعی حکم بیرمکدور

ف۵ دعا دہ آہستہ مخفی صورتدہ یالباروب قیلمک اصل دور سلف دین ہم شول طریقہ منقول دور بعض وقتلاردہ بعض مقاملاردہ جہراً قیلمک عارضی بیر سببلار ایلہ بولور۔ حددین آشمک یعنی ادب غہ خلاف اینمک عادتاً یا شرعاً محال نرسہ لارنے طلب قیلمکدور۔

بِهٖ مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ كَذٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتٰى لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿٥٧﴾

کیین اوندور ورمیزا اول سوایله هر قسم میوه لارنی منه شول طرزده ور غوزور میزا ولوگلارنی هم تاکه میزلار نصیحت

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهٗ بِاِذْنِ رَبِّهٖ ۚ وَالَّذِیْ خَبُثَ

آلینگ لار وشهر یکه پاکیزه دور اننگ ایکینی پروردگارین حکمی ایله چقشی او لوروشهر یکه ناپاک دور

ع ٥ ١٤ لَا یَخْرُجُ اِلَّا نَكِدًا ؕ كَذٰلِكَ نُصَرِّفُ الْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ یَّشْكُرُوْنَ ﴿٥٨﴾

اننگ حاصلی بولماس مگر کم منه شونداغ هر قسم قیلوب بیان قیلور میز نشانلارنی قدر قیلغوچی لار قوم

لَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَقَالَ یٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ

تحقیق بیز یبارد وک نوحنی اوز قومی غه پس دیدی ای قومیم عبادت قیلینگ لار الله تعالی غه که سیزلارنینگ

مِّنْ اِلٰهٍ غَیْرُهٗ ؕ اِنِّیْۤ اَخَافُ عَلَیْكُمْ عَذَابَ یَوْمٍ عَظِیْمٍ ﴿٥٩﴾ قَالَ الْمَلَاُ

اندین باشقه معبود لارینگیز یوقدور من خوف قیلورمن سیزلارغه بیوک بیرکون عذابیدین قوملارین

مِنْ قَوْمِهٖۤ اِنَّا لَنَرٰىكَ فِیْ ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ یٰقَوْمِ لَیْسَ بِیْ

سردارلاری دیدیلار که بیز سنی روشن گمراهلیکده کورورمیز نوح دیدی ای قومیم منده گمراه لیک قدور

ضَلٰلَةٌ وَّلٰكِنِّیْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿٦١﴾ اُبَلِّغُكُمْ رِسٰلٰتِ

ولیکن من پروردگار عالم طرفیدین پیغمبر دورمن یتکوزورمن سیزلارغه پروردگاریم حکملارین

رَبِّیْ وَاَنْصَحُ لَكُمْ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٢﴾ اَوَعَجِبْتُمْ

و خیرخواه لیک قیلور من سیزلارغه و من بیلورمن الله تعالی طرفیدین سیزلار بیلمگان نرسه لارنی آیا تعجب قیلدینگیزلارمی

اَنْ جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَلٰى رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِیُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوْا

شوندین که پروردگارینگیز طرفیدین سیزلارغه نصیحت کیلدی اوزلارینگیزدین بولغان بیر کیشی تیلیدین تاکه قورقوتسین سیزلارنی

ع ٨ ١٥ وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوْهُ فَاَنْجَیْنٰهُ وَالَّذِیْنَ مَعَهٗ فِی

وتاکه قورقونگلار سیزلار وتاکه رحم ایتولسون سیزلارغه کیین الار یلغانچی دیدیلار نوحنی کیین بیز نجات بیردوک انگا

الْفُلْكِ وَاَغْرَقْنَا الَّذِیْنَ كَذَّبُوْا بِاٰیٰتِنَا ؕ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا عَمِیْنَ ﴿٦٤﴾

واننگ ایله برابر بولغانلارغه کیمه ایچیده وغرق قیلدوک اول جماعتنی بیزنینگ آیتلاریمیزنی یلغان دیدیلار البته کوز سیز قوم ایردیلار

وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُوْدًا ؕ قَالَ یٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ

ویباردوک عاد قومی غه اوز بندرلاری هودنی اول دیدی ای قومیم عبادت قیلینگلار الله تعالی که سیزلارنینگ اندین

غَیْرُهٗ ؕ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَاُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖۤ اِنَّا لَنَرٰىكَ

باشقه معبود لارینگیز یوقدور آیا قورقماس سیزلارمی قوم لاری نینگ کافر بولغان سردارلاری دیدیلار که بیز سنی

ف۱ اول مهربان پروردگاری کمال شفقت و مرحمتیدین کیچه کوندوزنی یاروتمک اوچون کون و آیی و یولدوزلارنی یراتیب هم در دقوروغلیک موسمیده یرسنی چمنستان قیلیک انسان وحیوانلارنینگ اسباب حیات مهیا قیلیک اوچون بارانرحمت توشورور اوشال مهربان کرم و شفقت لاریدین دورکه انسانلارنی جهالت ظلمتیدین آزاد ایتیک و علم نوری ایله دل لارین یاروتمک اوچون هر زمان ضرورتیغه مطابق پیغمبرلار یبارور تا مستعد لار الاردین بهره آلسون و مردودلار مسئولیت لاری اوزگردن لاریغه ثابت بولسون اول اولوغ پیغمبرلارنینگ ایچلارنده اولوالعزم لاردین ومشرک طائفه اوچون یبارلیگان ذاتلاردین بیرلاری جناب نوح علیه السلام دورلار و بیرلاری جناب هود علیه السلام دورلار بوصفحه ده اول ذاتلار ایله قوملارین اورتالاریده بولغان مناقشه لارنی ذکر قیلولور

ف۲ حضرت آدم علیه السلام دین کیین اون قرن غچه تمام اولادلاری همه لاری تمامی توحیدده ایدیلار کیین الارین بعض صالح انسانلار وفات قیلدیلار ناملاری ود سواع یغوث یعوق ونسرا ایردی آدم لار اول الارنینگ صورتلارین آلوب قوی دیلار تاکه خاطره تورسون بیر آزدین صونگ اول صورتلارغه مطابق هیکل لار یسادی لار باره باره الارغه چوقوندیلار تمامی شرک وباسی عالمنی آلادی الله تعالی نوح علیه السلام نی رسول ایتیب یباردی اول توقوز یوز ایلیک ییل دعوت الی الله قیلدیلار آخر طوفان بلاسی کیلدی هلاک بولدیلار

فِي سَفَاهَةٍ وَّإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكٰذِبِينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يٰقَوْمِ لَيْسَ بِي

لم عقل ليكده كورورميزو بيز البته سني يلغانچي لار دين گمان قيلورميز ف١ هود ديدي اي قوميم منده كم عقل ليك يوقدور

سَفَاهَةٌ وَّلٰكِنِّي رَسُولٌ مِّنْ رَّبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿٦٧﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسٰلٰتِ رَبِّي

وليكن من پروردگار عالم طرفيدين پيغمبر دورمن يتكوروزمن سيزلارغه پروردگاريم حكملارين

وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَلٰى

ومن سيزلارغه ايشانچليك خيرخواه دورمن آيا شونديق تعجب ده دورسيزلاركه سيزلارغه پروردگارلاريڭيز

رَجُلٍ مِّنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَاذْكُرُوٓا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ

طرفيدين نصيحت كيلدي اوزلاريڭيزدين بولغان بير كيشي تيليدين تاكه سيزلارني قورقوتسون ويادقيلينگلار اولكوني

نُوحٍ وَّزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْۜطَةً ۚ فَاذْكُرُوٓا آلَآءَ اللّٰهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾

كه الله تعالى سيزلارني اوروندباسار قيلدي نوح قوميدين كيين زياده قيلدي سيزلارغه بلنده قوتني پس ياد قيلينگلار

قَالُوٓا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللّٰهَ وَحْدَهٗ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَآؤُنَا ۚ

الله تعالى نينگ نعمتلارين تاكه نجات تاپينگ لار ف٢ الار ديديلار آيا سن بيزغه شونينگ اوچون كيلديڭمي كه بيز الله ني يالغيز عبادت قيلايلوك

فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ

وآتا بابالاريميز عبادت قيلوب كيلگان معبودلارنى قويايلوك پس كيلتور بيزغه وعده قيلگان عذابينگني اگر راست گوي بولسانگ

مِّنْ رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَّغَضَبٌ ۖ أَتُجٰدِلُونَنِي فِيٓ أَسْمَآءٍ سَمَّيْتُمُوهَآ

هود ديدي تحقيق ثابت بولدي سيزلارغه پروردگارلاريڭيز طرفيدين عذاب وغضب آيا سيزلار من بيله جنجال قيلورسيزلارمي

أَنْتُمْ وَآبَآؤُكُمْ مَّا نَزَّلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ۚ فَانْتَظِرُوٓا إِنِّي

شونداغ نامـلار حقنده كه الارني سيزلار وآتا بابالاريڭيز گينه قويوب آلغان دورسيزلار الله تعالى انگا هيچ بير دليل توشورمگاندور پس منتظر

مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنْجَيْنٰهُ وَالَّذِينَ مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا

تورونگلار منهم سيزلار ايله منتظر دورمن كيين بيز انگا وانينگ ايله بولغانلارغه نجات بيردوك اوز ميزدين بولغان رحمت ايله

وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيٰتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٧٢﴾ ع

وقريب چيقاردوك آيتلاريميز يلغان ديگوچيلارنينگ تملارينى والار ايماندار ايمس ايرديلار ف٣

وَإِلٰى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صٰلِحًا ۘ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ إِلٰهٍ

ديباردوك ثمود ف٤ قومي غه اوز برادرلاري صالح ني اول ديدي اي قوميم عبادت قيلينگلار الله تعالى غه كه اندين باشقه معبودلاريڭيز

غَيْرُهٗ ۖ قَدْ جَآءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ ۖ هٰذِهٖ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ آيَةً

يوقدور تحقيق كيلدي سيزلارغه پروردگارلاريڭيز طرفيدين دليل بو اورغاچي توية الله تعالى نينگ مخلوقي دور سيزلارغه نشانه دور

ف١ عاد حضرت نوح عليه السلام نينگ نبيره لاري ارم اولادينين دور جلوغاني اكا منسوب دور الارنينگ احقاف يعني ايسده سكونتلاري بولغان ودر حضرت هود شول قوم دين دورلار

ف٢ يعني نوح عليه السلام قوملاري دين صونگ دنياده سيزلارنينگ ملكونتلاريڭيزني قائم قيلدي وسيزلارغه قوّته جسامته آرته توقليك عطا قيلدي سيزلارغه لازم دور كه اوشانگا قوم دين عبرت حاصل قيلينگلار

ف٣ يعني الارغه يتي كيچه سكيز كونغچه پي در پي بوران قيلدي اندين تمام كافرلار بيربيرا وستين آتولوب همه لاري هلاك بوله يلار

ف٤ حضرت هود عليه السلام قوملارين عاد اولى ديلور وحضرت صالح عليه السلام قوملارين عاد ثانيه ديلور قومي تام لاري ثمود دور

فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ

بوني قویوب بیرینگ لار کہ اللہ تعالی نینگ یریدہ اوتلاسون واونگا یمان قصد ایلہ قول تیکوزمنگ لار کہ سیزلارنی دردلیک

عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ وَاذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ

عذاب توتور ف١ وشونی یاد قیلینگ لار کہ اللہ تعالی عاد قومی دین کیین سیزلارنی سردار قیلدی واورنا شتوردی

وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ

سیزلارنی یر یوزیغہ کہ انینگ ملایم جایلاریدین قصرلار بنا قیلور سیزلار وتاغلارین ترا شلاب

الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾

ایلار قیلور سیزلار پس یاد قیلینگ لار اللہ تعالی نینگ نعمتلارینی و یر یوزیدہ فساد قیلوب یورمنگ لار

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا

قوملارین متکبر سردار لاری اوز لاریدین بولغان ناتوان جماعہ لاریغہ یعنی الار دین

لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوا

ایمان کیلتورگان لاریغہ دیدیلار کہ آیا سیزلار بیلور سیزلارمی کہ صالح اوز پروردگارین پیغمبریدور الار دیدیلار

إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا

بیزلار انینگ ایلہ یباریلگان شریعتغہ ایمانیمیز باردور اول متکبر لار دیدیلار کہ تحقیق بیز لار

بِالَّذِي آمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ

سیزلار ایمان کیلتورگان نرسہ غہ منکردور میز کیین اول اورغاچی تویہ نی سویدیلار و پروردگارلارین

رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

حکمیدین باش تارتدیلار و دیدیلار ای صالح وعدہ قیلغان عذابینگنی کیلتور اگر پیغمبرلاردین بولسنگ

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلَّى

کیین الارنی زلزلہ کیلوب توتدی ہمہ لاری اوز اویلاری دہ تیز چوکوب اولوب قالدیلار ف٢ کیین صالح الاردین

عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ

یوز اوگوردی و دیدی ای قومیم تحقیق من سیزلارغہ پروردگاریم حکمین تیکوزدوم و سیزلارغہ نصیحت قیلدیم

وَلَٰكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ ﴿٧٩﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ

ولیکن سیزلار نصیحتچیلارنی دوست توتماس سیزلار ویباردوک لوطنی وقتیکہ اول اوز قومیغہ دیدی

الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَئِنَّكُمْ

آیا سیزلار شو نداغ یمان بیر ایشنی تیکوز سیزلارمی کہ اول ایشنی سیزلاردین اول اہل عالم دین ہیچ بیر کیشی ہم قیلغان ایماس دور

ف١ حضرت صالح علیہ السلام نینگ قوملاری اول جنابغہ عہد بیردیلار کہ اگر سیز بیکبس بیر اسلیغ تاشدین بیر اورغاچی تویہ چیقاردب بیرسنگیز بیز سیزغہ ایمان کیلتورور میز حضرت اوندکریم صالح علیہ السلام دعالاری ایلہ الارنینگ مقصود لارین بیردی اول جناب یدلا کہ طلب لاری نیگیز غہ موافق اللہ تعالی بو معجزہ نی عطا قیلدی ایمدی سیزلار مونگا آزار بیرمینگ لار وقویوب بیرینگ اللہ تعالی نینگ ملکیدہ آزاد اوتلا سون ۔

ف٢ دیدور لار کہ اول تویہ نہایتدہ جثہ سی کتہ جانور ایردی قیسی بیا بانغہ اوتلا غالی بارسہ باشقہ جانورلار قورقوب قاچور ایردیلار واگر سو ایچگالی بیر قودوق غہ بارسہ بیر باردہ قودوق نی تمام سوونی ایچوب خالی قیلوب قویور ایردی آخر شو قومی الدین تنگ بولدیلار و اولدورمکغہ آمادہ بولدیلار ایچلاریدہ قدار نام بیر بدبخت بار ایردی شول ملعون اول مقدس تویہ نی ہلاک قیلدی آخر ہمہ لاری پروردگارغہ عذابیغہ دوچار بولدیلار تیغہ لاریدین آواز آستلاریدین زلزلہ کیلوب ہلاک بولدیلار ۔

لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُوْنِ النِّسَآءِ ؕ بَلْ اَنْتُمْ قَوْمٌ

یعنی سیزلار خاتونلارنی تووب ایرلارغه شهوت قاندورمک اوچون یوگوروسیز لار بلکه سیزلار حددین آشغان

مُّسْرِفُوْنَ ﴿٨١﴾ وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهٖۤ اِلَّاۤ اَنْ قَالُوْۤا اَخْرِجُوْهُمْ

جاهل دور سیزلار و قوملارین جوابلاری شوگنه بولدیکه بیر بیرلاریغه دیدیلار چیقاریننگ لار بو جماعه نی

مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۚ اِنَّهُمْ اُنَاسٌ يَّتَطَهَّرُوْنَ ﴿٨٢﴾ فَاَنْجَيْنٰهُ وَاَهْلَهٗۤ

قیشلاقلارینگیزدین بولار پاک لیک الیسته کان آدملار دورلار ف۱ کیین بیز انگا داویده گیلارغه نجات بیردوک

اِلَّا امْرَاَتَهٗ ۖ٘ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿٨٣﴾ وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا ؕ

مگر خاتونی قالدیکه اول انده قالغانلار دین ایردی و یاغدوردیک بیز الارغه بیر قسم یاغین یعنی تاشدین

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٨٤﴾ وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ ع

باق نیچوک بولدی گنهگارلار عاقبتلاری ف۲ و یباردوک مدین لیک لارغه اوز برادرلاری

شُعَيْبًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ قَدْ

شعیبنی ف۳ اول دیدی ای قومیم عبادت قیلینگلار الله تعالی غه که اندین باشقه سیزلارنینگ معبودلارینگیز یوقدور

جَآءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيْزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا

تحقیق کیلدی سیزلارغه پروردگارلارینگیزطرفیدین دلیل بیری سیزلار اولچاولارینگیز و ترازولارینگیزنی پوتون قیلینگ لار

النَّاسَ اَشْيَآءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوْا فِى الْاَرْضِ بَعْدَ اِصْلَاحِهَا ؕ ذٰلِكُمْ

و آدملارنینگ نرسه لاریغه نقصان بیرمنگ لار و یریوزیده فساد قیلمنگ لار انی اصلاح قیلونغاندین کیین

خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٨٥﴾ وَلَا تَقْعُدُوْا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوْعِدُوْنَ

بو یخشی راقدور سیزلارغه اگر مؤمن بولسنگیزلار و اولتورمنگ لار یول لارده شول نیتده که قورقوترسیزلار

وَتَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ بِهٖ وَتَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ

و منع قیلورسیزلار الله تعالی نینگ یولیدین انگا ایمان کیلتورگانلارنی و آختارورسیزلار اول یولده ایگریلیکنی

وَاذْكُرُوْۤا اِذْ كُنْتُمْ قَلِيْلًا فَكَثَّرَكُمْ ۪ وَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ

و یاد قیلینگ لار اول وقتنی که آز ایردینگیزلار کیین سیزلارنی کوپایتوردی و باقینگ لار که نیچوک بولدی

الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٨٦﴾ وَاِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ اٰمَنُوْا بِالَّذِیْۤ اُرْسِلْتُ بِهٖ

فساد قیلغوچیلارنینگ عاقبتلاری و اگر سیزلاردین بیر طائفه من بیله یباریلگان حکمغه ایمان کیلتورسه

وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوْا فَاصْبِرُوْا حَتّٰى يَحْكُمَ اللّٰهُ بَيْنَنَا ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿٨٧﴾

و ینه بیر طائفه ایمان کیلتورماسه صبر قیلینگ لار تاکه الله تعالی اوراتامیزغه حکم قیلسون و اول دوربهه دین یخشی حکم قیلغوچی

ف۱ حضرت لوط علیه السلام حضرت ابراهیم علیه السلامنینگ برادرزاده لاری دورلار اول جناب ایله عراق دین هجرت قیلوب شام ملکیغه باردیلار انده الله تعالی الارنی ایله سدوم وانینگ اطرافیغه پیغمبر تعیین ایتولدیلار تاکه الارنی اصلاح قیلسونلار واول بیان کردار دین که الار اول دنیاغه اول پیدا قیلوب ایدیلار منع ایتسونلار

ف۲ قوملارین جوابلاری شول بولدیکه بو پاک جماعه نی ملکدین چیقاریلسین کیین الله تعالی نینگ غضبی الارغه متوجه بولدی حضرت لوط علیه السلام نی دانتباعلارینی صحیح و سالم بیرحالده اول ملکدین خارج غه اکوب قالغانلارنی هلاک ایتدی خاتونلاری هم الار ایله برابر هلاک بولدی چونکه اول هم الاردین ایردی تمام مملکت چپه قیلوندی تیغه دین تاش یاغدوردیلدی.

ف۳ قرآن کریم نینگ ایکینچی بیر مقامیده حضرت شعیب علیه السلام نی اصحاب ایکه غه پیغمبر بولگانلیک لاری مذکوردور برایکی جماعه بیر قوم دورلار یا ایکی علاحده جماعه غه مبعوث بولگان بولورلار بهرحال بو قوم غه نهایتده مهربان پیغمبر دورلار که الارنی توحید غه چاقیرمک ایله برابر معاشرتی اصلاح غه کوب اهتمام ایتگان دورلار.

قَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ لَنُخْرِجَنَّكَ

قومین متکبر سردار لاری دیدیلار کہ ای شعیب بیز لارسنی و سنگا توشوب

یٰشُعَیْبُ وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا مَعَكَ مِنْ قَرْیَتِنَاۤ اَوْ لَتَعُوْدُنَّ فِیْ مِلَّتِنَا

ایمان کیلتورگانلارنی شهر بیزدین چیقاررور میز یا بولکہ سیزلار ینہ بیزنینگ دینیمزغہ قایتورسیزلار

قَالَ اَوَلَوْ كُنَّا كٰرِهِیْنَ ﴿۸۸﴾ قَدِ افْتَرَیْنَا عَلَی اللّٰهِ كَذِبًا اِنْ عُدْنَا

شعیبؑ دیدی آیا بیزلار بیزار بولسک هم می بیزالبتہ اللہ تعالے غہ یلغان تهمت قیلغان بولور میز اگر ینہ

فِیْ مِلَّتِكُمْ بَعْدَ اِذْ نَجّٰنَا اللّٰهُ مِنْهَا ؕ وَمَا یَكُوْنُ لَنَاۤ اَنْ نَّعُوْدَ

دین لارینگیزغہ قایتسک اللہ تعالے بیزغہ اندین نجات بیرگاندین کیین و بیزلار اوچون لائق ایمس کہ ینہ دینلارینگیزغہ

فِیْهَاۤ اِلَّاۤ اَنْ یَّشَآءَ اللّٰهُ رَبُّنَا ؕ وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَیْءٍ عِلْمًا ؕ

قایتابلوک مگر اللہ تعالی خواہلاسہ کہ پروردگاریمیزدور پروردگاریمیز هر نرسہ غہ علم ایلہ احاطہ قیلغاندور

عَلَی اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا ؕ رَبَّنَا افْتَحْ بَیْنَنَا وَبَیْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَاَنْتَ خَیْرُ

بیزلار اللہ تعالی غہ توکل قیلدوک ای پروردگاریمیز اورتہ میزدہ حق ایلہ بیزنینگ و قومیمیزنینگ اورتہ میزغہ حکم قیلغین سن ایسن

الْفٰتِحِیْنَ ﴿۸۹﴾ وَقَالَ الْمَلَاُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ لَىِٕنِ اتَّبَعْتُمْ

همہ دین یخشے حکم قیلغوچی ف۱ و قومین کافر سردار لاری دیدیلار اگر سیزلار شعیبؑ تابع بولسنگیزلار

شُعَیْبًا اِنَّكُمْ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ﴿۹۰﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا

اول حالدہ سیز زیانغہ یوقغان بولورسیزلار کیین الارنی زلزلہ کیلوب توتدی پس همہ لاری تیزچوکوب

فِیْ دَارِهِمْ جٰثِمِیْنَ ﴿۹۱﴾ الَّذِیْنَ كَذَّبُوْا شُعَیْبًا كَاَنْ لَّمْ یَغْنَوْا

اولتوب قالدیلار آو ملار یکہ شعیبؑنی یلغانچی دیب ایدیلار گویا اول مملکتدہ تورمگان دیک بولدیلار

فِیْهَا ۚۛ اَلَّذِیْنَ كَذَّبُوْا شُعَیْبًا كَانُوْا هُمُ الْخٰسِرِیْنَ ﴿۹۲﴾ فَتَوَلّٰی

آو ملار یکہ شعیبؑنی یلغانچی دیب ایدیلار الار گنہ زیانغہ توشدیلار ف۲ کیین شعیبؑ یوز اوگوردی

عَنْهُمْ وَقَالَ یٰقَوْمِ لَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ رِسٰلٰتِ رَبِّیْ وَنَصَحْتُ

الاردین و دیدی ای قومیم من سیزلارغہ پروردگاریم حکملارین ییتکوزدیم و سیزلارغہ نصیحت هم

لَكُمْ ۚ فَكَیْفَ اٰسٰی عَلٰی قَوْمٍ كٰفِرِیْنَ ﴿۹۳﴾ وَمَاۤ اَرْسَلْنَا فِیْ قَرْیَةٍ

قیلدیم ایدی کافر قوم غہ نیچوک اچینای و بیز یبارمدوک هیچ بیر شهرغہ هیچ بیر پیغمبر

مِّنْ نَّبِیٍّ اِلَّاۤ اَخَذْنَاۤ اَهْلَهَا بِالْبَاْسَآءِ وَالضَّرَّآءِ لَعَلَّهُمْ یَضَّرَّعُوْنَ ﴿۹۴﴾

مگر گرفتار ایتدوک اننیک اهلینی محتاجلیک و بیمارلیک غہ تاکہ الار یالبارسونلار

ف۱ یعنی اگرچہ بیزلار سیزلارنینگ توتکان ملتلارینگیزنی یخشی کورماسک هم زوره شلیک ایلہ اول باطل ملت غہ بیزلارنی تارتورسیزلار می بوہرگز بیزنینگ شانیمزغہ مناسب ایمسدور حقیقت شولدورکہ بیزلار اوز اختیاریمیز یا سیزلارنینگ اکراہ و اجبارلارینگیز ایلہ معاذ اللہ کفر طرفیغہ قدم قویاسمیز اگر قضا خداوند کریم مشیئتی دہ بیزلاردین بیراریکیشیغہ شوندانغ انجام بولوب قالسہ اول حالدہ اننیگ ارادہ سین کیم منع قیلا آلودور مگر اننیگ علمی تمام مصلحتلارہ و حکمتلارغہ محیط دور بیزلار بر حالدہ اللہ تعالیٰ غہ توکل قیلدوک

ف۲ بو واقعہ خصوصی دہ کیلگان بیر نیچہ آیتنی جمع قیلو نغاندہ ظاهر بولور کہ بو قوم غہ اوچ قسم عذاب واقع بولوبدور اولچی بیر بولوت کیلوب سایہ سالدی کہ ایچیدہ شعلہ لار و اوچقون لار بار ایردی اننی ظلہ دیلور ایکنچی آسمان دین نهایتدہ صیتلیک آواز بولدی اننی صیحہ دیلور اوچونچی یرغہ زلزلہ پیدا بولدی اننی رجفہ دیلور (ابن کثیر)

مع

عند المتقدمین

ع ۱۱
۹

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتّٰى عَفَوْا وَّقَالُوْا قَدْ مَسَّ

کیین بیز کلفت بدلیغہ راحت بیردک شونگہ قدر کہ الار کو بایہ یلارودیہ باشلا دیلار کہ بیز نینگ آتہ

اٰبَآءَنَا الضَّرَّآءُ وَالسَّرَّآءُ فَاَخَذْنٰهُمْ بَغْتَةً وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۹۵﴾

بابا لاریمیزغہ ہم کلفت وراحت یتکان ایکان کیین بیز الارنے یکایک گرفتار ایتدک والار بے خبر ایردیلار ف۱

وَلَوْ اَنَّ اَهْلَ الْقُرٰۤى اٰمَنُوْا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكٰتٍ مِّنَ السَّمَآءِ

واگر شہرلار اہل لاری ایمان کیلتورسہ لار وپرہیز قیلسہ لار ایردی البتہ بیز الارغہ آسمان ویرنینگ برکتلارین

وَالْاَرْضِ وَلٰكِنْ كَذَّبُوْا فَاَخَذْنٰهُمْ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۹۶﴾

آچیب بیرور ایردک ولیکن الار پیغمبر لارنے یلغانچی لار دیدیلار کیین بیز الار نے کردار لارین سببیدین گرفتار ایتدک

اَفَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰۤى اَنْ يَّاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا بَيَاتًا وَّهُمْ نَآئِمُوْنَ ﴿۹۷﴾

آیا شہرلار اہل لاری بوزسہ دین ایمین دورلاری کہ بیزنینگ عذابیمز الارغہ کیچہ قون الار اویقوہ یاتکان حال لاریدہ کیلسون

اَوَاَمِنَ اَهْلُ الْقُرٰۤى اَنْ يَّاْتِيَهُمْ بَاْسُنَا ضُحًى وَّهُمْ يَلْعَبُوْنَ ﴿۹۸﴾

آیا شہرلار اہل لاری بوزسہ دین بے فکر دورلاری کہ بیزنینگ عذابیمز الارغہ توش وقتیدہ الار اوینا ب تورگان حال لاریدہ کیلسون

اَفَاَمِنُوْا مَكْرَ اللّٰهِ ۚ فَلَا يَاْمَنُ مَكْرَ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۹۹﴾ ع ۱۲ ۶ ۲

آیا الار ایمین بولدیلار می اللہ تعالیٰ نینگ مکریدین وایمین بولمس اللہ تعالیٰ مکریدین مگر زیانلیغ اوچرا گانلار

اَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِيْنَ يَرِثُوْنَ الْاَرْضَ مِنْۢ بَعْدِ اَهْلِهَاۤ اَنْ لَّوْ

آیا دوش بولمادیمی یرغہ میراثخور بولغوچیلارغہ اول یرنینگ اصل لاری ہلاک بولغانیدین کیین بوزسہ کہ بیز اگر خواہلاسک گناہ لاری

نَشَآءُ اَصَبْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ ۚ وَنَطْبَعُ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُوْنَ ﴿۱۰۰﴾

سببیدین الارغہ عذاب بیرور ایردک وبیز الارنینگ دل لاریغہ مہر اورگاندورمیز اندین الار ایشتماس لار

تِلْكَ الْقُرٰى نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَآئِهَا ۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ

بو شہرلار دور کہ بیز الارنینگ بعض واقعہ لارین سیزغہ بیان قیلورمیز وتحقیق کیلدیلار الارغہ اوزلارین پیغمبر لاری

بِالْبَيِّنٰتِ ۚ فَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا بِمَا كَذَّبُوْا مِنْ قَبْلُ ۚ كَذٰلِكَ

معجزہ لار ایلہ پس الار اولدہ برباریلغان دیگان سبب لاریدین ہرگز ایمان کیلتورمادیلار انہ شول طرزدہ مہر

يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوْبِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۰۱﴾ وَمَا وَجَدْنَا لِاَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۚ

اورور اللہ تعالیٰ کافرلار دل لاریغہ ف۲ وبیز الارنینگ کو بلاریدہ عہدغہ وفا تا پمادوک

وَاِنْ وَّجَدْنَاۤ اَكْثَرَهُمْ لَفٰسِقِيْنَ ﴿۱۰۲﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ مُّوْسٰى

وبیز الارنینگ کو بلارین نافرمان تا پدوک اندین کیین بیز الار آرتہ لاریدین موسیٰ نے یبار دوک

ف۱ پیغمبر لارنینگ دنیاغہ یگی یبار یلگان زمان لاریدہ غالبا ہمزمانلاری ایشانماسلار مخالفت قیلورلار کیین اللہ تعالیٰ الارنے آگاہ قیلماک اوچون بیار لیک وقحطلیک یباردی تاکہ قوم بولیلہ بولوب ادب بیزلیکدین تاییلسونلار خاطر قیلغہ متوجہ بولسونلار وقیتیکہ الار بو قسم تنبیہ لاریدین تاثر بولماسہ لار اللہ تعالیٰ الاردین آغیر کونلار نے آلیب قویوب نعمت وخوشحالیک دروازہ سین آچوب تو یورکہ پیغامبار انعام واحسان لاریدین اویانوب درگاہ بیغمبر یانغہ لار وتوبہ قیلسونلار یا کہ دولت وفراغت شرایطغہ مست بولوشوب غفلتلاری یزہ زیادہ بولسون کوزگان کلفت ومصیبت لارین شوندا غ دیب اولونسونلار کہ بولیلہ مختلف حال لاری بیز لارغہ خلاف لیدین تنبیہ ایسہ وبلکہ زمانہ حوادثی دین دور بولورسہ بیزنینگ آتہ بابالاریمیزغہ ہم بولوب کیلگان ملا الارشوندا غ دیب غافل تورگان حال لاریدہ ناگہان عذاب الٰہی الار نے ہلاک ایلار

ف۲ متمرد ومعاند کافرلار اوز پیغمبر لاریدین بیرلار معجزہ کورگان وقتلاریدہ انگا ایمان کیلتور مائی یلغان دیسہ لار قبول بے اوبیک لاری اوچون اللہ تعالیٰ الار نینگ دل لارین شوندا غ تنگ قیلوب تو لوکہ کیین ہر قندا غ اولوغ معجزہ لار نے کورسہ لار ہم ایمان کیلتور ماسلار

بِاٰيٰتِنَآ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ فَظَلَمُوْا بِهَا ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ
نشانلاریمیز ایله فرعون و اننگ سردارلارین قاشلاریغه پس لار اول نشانلارغه کافر بولدیلار کورگه مفسدلارنی اقبتلاری
عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿١٠٣﴾ وَقَالَ مُوْسٰى يٰفِرْعَوْنُ اِنِّيْ رَسُوْلٌ مِّنْ رَّبِّ
نچوک بولدی ف۱ و موسیٰ دیدی ای فرعون من پروردگار عالم طرفیدین ییبار یلگان رسول دور من
الْعٰلَمِيْنَ ﴿١٠٤﴾ حَقِيْقٌ عَلٰٓى اَنْ لَّآ اَقُوْلَ عَلَى اللّٰهِ اِلَّا الْحَقَّ ۗ قَدْ جِئْتُكُمْ
مننگ شانیمغه لایق ترسه شولدور که الله تعالیٰ طرفیغه حق دین باشقه بیر نرسه نی نسبت بیرمای تحقیق من
بِبَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّكُمْ فَاَرْسِلْ مَعِيَ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿١٠٥﴾ قَالَ اِنْ كُنْتَ
سیزلارغه پروردگارینگیز طرفیدین بیر نشان آلوب کیلدیم سن بنی اسرائیل نی من بیله ییباریل ف۲ فرعون دیدی اگر سن
جِئْتَ بِاٰيَةٍ فَأْتِ بِهَآ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿١٠٦﴾ فَاَلْقٰى عَصَاهُ
بیر نشان کیلتورگان بولسنگ انی حاضر قیل اگر راستلاردین بولسنگ پس موسیٰ عصاسین تاشلادی
فَاِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٠٧﴾ ۚ وَّنَزَعَ يَدَهٗ فَاِذَا هِيَ بَيْضَآءُ
ناگهان اول صاف اژدها بولوب قالدی ف۳ و قولین تاشقاریغه چیقاردی ناگهان اول کورگوچیلارنظرلاریغه
ع ١٣ ٩ ٣
لِلنّٰظِرِيْنَ ﴿١٠٨﴾ قَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ عَلِيْمٌ ﴿١٠٩﴾
آق آق بولوب کورولدی فرعون قومین سردارلاری دیدیلار که بو آدم البته بیر بیلیملیک جادوگر دور
يُّرِيْدُ اَنْ يُّخْرِجَكُمْ مِّنْ اَرْضِكُمْ ۚ فَمَاذَا تَاْمُرُوْنَ ﴿١١٠﴾ قَالُوْٓا اَرْجِهْ
خواهلار که سیزلارنی اوز ملکتلارینگیزدین چیقارسون ایمدی سیزلار نیمه مصلحت کورورسیزلار دیدیلار انگا و انینگ
وَاَخَاهُ وَاَرْسِلْ فِي الْمَدَآئِنِ حٰشِرِيْنَ ﴿١١١﴾ يَاْتُوْكَ بِكُلِّ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ ﴿١١٢﴾
برادریغه بیر آز کون مهلت بیرگیل و شهرلارغه جمع قیلغوچیلارنی ییبارگیل که الار ملکنگ جادوگرلارینگ همه لارین قاشینگغه حاضر قیلولار
وَجَآءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوْٓا اِنَّ لَنَا لَاَجْرًا اِنْ كُنَّا نَحْنُ
و جادوگرلار فرعون قاشیغه کیلدیلار و دیدیلار که اگر بیزلار غالب کیلسک بیزلارغه البته اجر بیریلسه
الْغٰلِبِيْنَ ﴿١١٣﴾ قَالَ نَعَمْ وَاِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِيْنَ ﴿١١٤﴾ قَالُوْا يٰمُوْسٰٓى اِمَّآ
کیرک فرعون دیدی آری بیرلیور و سیزلار مقربلاردین بولورسیزلار جادوگرلار دیدیلار ای موسیٰ
اَنْ تُلْقِيَ وَاِمَّآ اَنْ نَّكُوْنَ نَحْنُ الْمُلْقِيْنَ ﴿١١٥﴾ قَالَ اَلْقُوْا ۚ فَلَمَّآ
یا سیز اول تاشلانگ یا بیز اول تاشلاغوچی بولایلوک موسیٰ دیدی سیزلار تاشلانگ لار پس وقتیکه
اَلْقَوْا سَحَرُوْٓا اَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوْهُمْ وَجَآءُوْ بِسِحْرٍ عَظِيْمٍ ﴿١١٦﴾
الار تاشلادیلار آدملار کوزلارین باغلاب قویدیلار و الارغه خوف سالدیلار و بیوک بیر جادو کورساتدیلار

ف۱ فرعون نهایتده بیوک مفسد ایردی چونکه الله تعالیٰ نینگ پیغمبرلاریغه یلغان نی نسبت بیروی و آیتلاریغه ایشانمادی و خلق نی اوز عبادتیغه چاقیردی مونددین زیاده مفسد کیم بولدا آلور

ف۲ یعنی بنی اسرائیل که انبیاء علیهم السلام اولادلاریدین دورلار و قبطی لار قول لانده اسیر و ذلیل عمر و حیات کیچوردورلار الاسنی اوز ظلمینگدین آزاد ایتگیل که من بیله اوز اصلی وطنلاری شام ملکتیغه کیتوب خداوند مهربان عبادتیغه مشغول بولسونلار

ف۳ دیبدورلار که اول اژدها آغزین کته آچیب فرعون نه قاراب یورولویدی فرعون اوتی یاریلیب موسیٰ علیه السلام غه توتونگ دیب یالبار دیدورکین موسیٰ علیه السلام قولغه آیشلاری الیه ینه عصا بولوب قالویدی

ف۴ یعنی الارنینگ سحرلاری بولتون مجمع ده بار خلق نی اوز اثریغه مشغول ایتوب کوز لارین حقیقتی کوروشدین عاجز قیلوب نویدی بولتون میدان بیوک ایلانلار غه تولوب کیتدی

وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ ۖ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا

دیبژ وحی ایلە موسی غە دیدوک کە اوز عصاڭنی تاشلاغیل پس یکایک اول عصا الارنینگ یلغان اویدورغانلارین

يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾ فَغُلِبُوا۟

یوتا باشلادی پس حق ثابت بولدی والارنینگ عمل لاری باطل بولدی کیین فرعون قومی اوشال

هُنَالِكَ وَانقَلَبُوا۟ صَٰغِرِينَ ﴿١١٩﴾ وَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ﴿١٢٠﴾ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا

یرده مغلوب بولدیلار و خوار بولوب قایتدیلار و جادوگرلار سجده غه یقیلدیلار دیدیلار بیز ایمان کیلتوردوک

بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنتُم بِهِۦ

پروردگار عالم غه موسی و هارون ربلاریغه ف فرعون دیدی من سیزلارغه اذن بیرمای تورب انگا ایمان

قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ۖ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوهُ فِى ٱلْمَدِينَةِ

کیلتوردینگیزلارمی البتە بو تدبیر دورکە سیز لار بو شهرده توزدینگیز لار تاکە سیز لار

لِتُخْرِجُوا۟ مِنْهَآ أَهْلَهَآ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ

بو شهرده اولتورغوچیلارنی اندین چیقارسانگیز لار عنقریب بیلورسیز لار من البتە سیزلارنینگ قوللارینگیزنی

وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّآ إِلَىٰ

قول لارینگیزنی دایمنی طرفدین ایاغلارینگیزنی کیسورمن کیین همە لارینگیزنی دارغە آسورمن الار دیدیلار

رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ ءَامَنَّا بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا

بیز البتە هر حالدە پروردگاریمیزغه قایتورمیز دشمن بیزدین شول نرسە نی ایمان کورورسن کە بیز پروردگاریمیزنینگ

لَمَّا جَآءَتْنَا ۚ رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ ﴿١٢٦﴾ ع ١٤/١٨

بیزغه کیلگان ساعتدە ایمان کیلتوردوک ای بیزنینگ پروردگاریمیز بیزغه صبر تمام ... مسلمان حالدە جانیمیزنی آلغیل

وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُوا۟

و فرعون قومی نینگ سردارلاری دیدیلار آیا موسی نی و قومینی قویوب قویورسنمی کە الار یر یوزیدە فساد

فِى ٱلْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَآءَهُمْ

قیلوب یورسون لار و سینی و معبودلارینگنی تاشلاسون لار فرعون دیدی عنقریب الارنینگ اوغلانلارین

وَنَسْتَحْىِۦ نِسَآءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَٰهِرُونَ ﴿١٢٧﴾ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ

اولدوروب قیزلارین تیریک قویورمیز و بیز الارغه غالب دورمیز موسی اوز قومیغه دیدی

ٱسْتَعِينُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱصْبِرُوٓا۟ ۖ إِنَّ ٱلْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَآءُ

کە خدادین مدد طلب قیلینگ لار و صبر قیلینگ لار یریوزی الله تعالی نینگ خاص ملکی دور کیمغه خالاسە بیردور

ف ١ علما لار دیبدورکە حضرت موسی و هارون علیهما السلام قومنینگ باطل غه غالب کیلگانلیکی کو روشوب الله تعالی درگاهیغه سجدە شکر ادا قیلدیلار یا حال نی کوروب ساحرلار هم اوشال آن سجدە قیلدیلار رحمت الله نی تماشا قیلونسونکیم بیر لحظه مقدم الله تعالی نینگ حق پیغمبری ایلە مقابلە و معاکسە قیلوب تورگان جماعتیکی لحظه دە حق نی تسلیم ایتوب اولیاء کاملین دین بولدیلار بو دوقتلار ربانیە و بهانە جو مئی رحمت صمدانیە

ف ٢ ساحرلار توحید و دارندی لقا محبوب شهیدین مست بولوب ایردیلار نینگ اوچون فرعون نینگ توروق تشدید بیچ قورقمدیلار چونکە جنت الیه دوزخ کوز لارمی آلونغه ایردی جواب بردیلار کرسن بیزنینگ حقیمیزدە قولو نیگدین نیمە کیلسە قیلغیل بیز هر حالدە پروردگاریمیزنینگ حضورغه قایتورمیز انینگ قاتندە نجات تاپولگانلاردین بو دنیا نینگ هر نیچوک عذابی آسان دور بیزدین صادر بولگان گناه شول دورکە حق معجزە نی کوروب گردن قویدیلار بیز نی خدم قیلدوک ایمدی پروردگار بیزغه عرضیمیز شو دورکە سننینگ بیلان عذاب لار نینگ یو صبر و تحمل عطا قیلسون و اسلام ایلە جانیمیزنی قبض ایتسون

مِنْ عِبَادِهٖ ؕ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۲۸﴾ قَالُوْٓا اُوْذِيْنَا مِنْ قَبْلِ

اوز بنده لاریدین واٰخری یخشی حال پرهیزلیک لارغه دور قوم دیدیلار بیزلارغه اذیت بیتدی سن بیزغه

اَنْ تَاْتِيَنَا وَمِنْۢ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ؕ قَالَ عَسٰى رَبُّكُمْ اَنْ يُّهْلِكَ

کیلیشدین اوّل هم و بیزغه کیلگانینگدین کیین هم موسیٰ دیدی؛ یقین دور که پروردگارلارینگیز دشمنلارینگیزنی

١٥ ع ۴ ٥ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۲۹﴾

هلاک قیلور و سیزلارنی یر یوزیغه خلیفه قیلور و سیزلارنی کوره‌رکه قنداغ ایش قیلور سیزلار ف۱

وَلَقَدْ اَخَذْنَآ اٰلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِيْنَ وَنَقْصٍ مِّنَ الثَّمَرٰتِ

و تحقیق بیز مبتلا قیلدوک فرعونی لارنی نیچه سنه آچلیق منه و میوه کمیلیغی منه تاکه الار

لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُوْنَ ﴿۱۳۰﴾ فَاِذَا جَآءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوْا لَنَا هٰذِهٖ ۚ

نصیحت آلسونلار پس قچان الارغه بیر یخشی حال کیلسه دیرلار که بو دور بیزغه لایق حال

وَاِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَّطَّيَّرُوْا بِمُوْسٰى وَمَنْ مَّعَهٗ ؕ اَلَآ اِنَّمَا

و اگر الارغه یمان بیر حال کیلسه موسیٰ وانینگ همراهلارین شوم لیک لاری دیرلار آگاه بولول حقیقت

طٰٓئِرُهُمْ عِنْدَ اللّٰهِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۱۳۱﴾ وَقَالُوْا مَهْمَا

شوله دور که الارنینگ شوملیک لاری الله تعالیٰ قاشنده دور ولیکن کوبراغلاری بیلماسلار ف۲ و دیدیلار ای موسیٰ

تَاْتِنَا بِهٖ مِنْ اٰيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا ۙ فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۳۲﴾

هر نیچوک نشان کیلتورورسن انینگ ایله بیزغه جادو قیلگلی بولسنگ هم بیز سنگا هرگز ایمان کیلتورماسمیز

فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوْفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ

کیین بیز الارغه یباردوک سیل بلاسین ف۳ و چگرتکه بلاسینی و بیت بلاسین و قورباقه لار بلاسین

وَالدَّمَ اٰيٰتٍ مُّفَصَّلٰتٍ ۫ فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿۱۳۳﴾

و قان بلاسین بولارهمه سی روشن معجزه لار ایدی پس الار سرکشلیک قیلدیلار و گنهکار قوم ایردیلار

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوْا يٰمُوْسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ

و قچانکه الارغه عذاب واقع بولدی دیدیلار ای موسیٰ بیز اوچون پروردگارینگغه دعا قیل اوزی سنگا کورساتگان

عِنْدَكَ ۚ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ

طریقه ده اگر سن بیزدین عذابنی کوتارسنگ بیز البته سنگا ایشانورمیز و بنی اسرائیلنی سن بیله

مَعَكَ بَنِىْٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿۱۳۴﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ اِلٰٓى اَجَلٍ

یبارورمیز کیین وقتیکه بیز الاردین عذابنی کوتاردوک بیر مدتغه قدر که الار اول

ف۱ یعنی سیز تولده قیلیشدین اوّل هم بیز قدغه فرعون وانینگ امرالاریدین کوب کلفت واذیتلار تیکان ایردی ایمدی سیز پیدا بولوب پیغمبرلیک شریفه نائل بولگانینگیزدین کیین بیزه ظلم استنده دورمیز حضرت موسیٰ علیه السلام الارغه تسلّی بیردیلارکه هرگز مغموم و محزون بولمنگ الله تعالیٰ نینگ وعده قیلغان مددی یقین کوره‌ده کیلور کیین سیز لاره کوره‌دور سیزلارکه سیزه دشمنلارینگیزنی هلاک قیلور و الارنینگ اموال و املاک لاریغه سیزلاره آلوره سیزلار الله تعالیٰ مومندین مقدم سیزلارنی هر قسم کلفت و مصیبت لار ایله قنداغ امتحان قیلغان بولسه ایمدی انواع دولت و ثروت و راحت ایله بیزه امتحان قیلورکه آیا سیزلار انینگ نعمت لرین شکرین بجا قیله آلور سیزلارمی یا یوق

ف۲ یعنی سیزلارنینگ یوشو ستلارینگیزنینگ اصلی سببی الله تعالیٰ نینگ علمده دور اوّل بیلورکه الار اوچون بو بلالارغه دوچار دورسیزلار

ف۳ بو طوفان سو طوفانی دوریا که اولوم طوفانی دوره علی اختلاف الاقوال

هُم بِالْغُوءِ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي

مرتوغ بنگوچی ایر دیلار بیر دین الار عہد لارین بوزورا یر دیلار کیین بیز الار دین او نچ آلدوک و الار نے

الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾ وَأَوْرَثْنَا

دریا غہ غرق قیلدوک شول سبب دین کہ الار بیز نینگ آیتلار یمیزنے یلغان دیر ایدیلار و اندین تغافل قیلور ایر دیلار

الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَ

دمیراث بیر دوک بیز اول طائفہ غہ کہ ناتوان سنالور ایر دیلار اول مملکت نینگ شرقی

مَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ

دغربی جہتلارین کہ بیز انده برکتلار پیدا قیلغان ایر دوک و پروردگار ینگیز نینگ یخشی وعده سے

عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ

بنی اسرائیل حقلارنده الار نینگ صبر لارین خاصیتی دین تمام بولدی و بیز برباد قیلدوک فرعون

فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾ وَجَاوَزْنَا بِبَنِي

وانینگ قومین بنا قیلغان نرسہ لارینی واول عمارتلارنے کہ بلند بلند کوتاریب ایر دیلار و بیز

إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَّهُمْ ۚ

اوتکازدب قویدوک بنی اسرائیل نے دریا دین پس یتید یلار الار بیر جماعت غہ کہ الار اوز بتلاریغہ

قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَل لَّنَا إِلَٰهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ ۚ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ

چوقونوب لوروب ایردیلار بنی اسرائیل دیدیلار ای موسیٰ بیز لار اوچون ہم بیر بت قیلوب بیر ہمانیکہ

تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ مُتَبَّرٌ مَّا هُمْ فِيهِ وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا

الار نینگ بتلاری بار دور موسے دیدی سیز لار جاہل قوم دور سیز لار بو قوم لور گان مذہب برباد

يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَٰهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى

بولغوچید ور دو عمل لاری باطل دور وقت موسے دیدی آیا من خدا دین باشقہ سیز لار غہ معبود آختارایمی

الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَنجَيْنَاكُم مِّنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ

حال بوکہ اول سیز لار نے تمام عالم دین آرتوق قیلدی و وقتیکہ بیز سیز لار نے فرعونے لار دین قوتقار دوک کہ بیر دور

سُوءَ الْعَذَابِ ۙ يُقَتِّلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ ۚ

ایمدیلار سیز لار غہ یمان عذاب سے اولدور ور ایردیلار او غول اولاد لار ینگیز نے دتیریک قالدور ور ایردیلار قیز لار ینگیز نے

وَفِي ذَٰلِكُم بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ وَوَاعَدْنَا مُوسَىٰ

دشول واقعہ دہ بیوک امتحان بار ایر دی رب لار ینگیز طرفیدین و بیز وعده قیلدوک موسیٰ غہ

الربع

ع ١٦ ١٢ ٦

ف ۱ یعنی فایده بیان قیلغان بلاالار فرعونی لار غہ بیر بیرین کیتر ایلہ کیلور ایر دی اول حضرت موسیٰ علیہ السلام بار مب الالہ دیب کیلور ایر دیلار کہ بیزنہ سیز لارغہ ملال بلا کیلو کیین اول بلا کیلور ایدی الار حضرت غہ یلبار ور ایر دیلار کہ دعا قیلسو نلار کیین دعا لار یدین بلادفع بولور ایر دی آخری مرتبہ الار غہ و باکیلدی یریم کیچہ دہ ہر کیم نینگ بیر کی او غلی وفات قیلدی الار اوز غم لاری ایلہ مشغول ایر دیلار حضرت موسیٰ علیہ السلام اوز قوملارین آلوب شہر دین چیقوب کیتدیلار کیین بیچہ کون او تکاچ فرعون آرقالاریدین یور دی دریائی قلزم غہ یتوب الار نے تابدی لیکن الار سلامت دریا دین اوتوب کیتدیلار فرعون وانینگ قومی تمام غرق بولدیلار

ف ۲ بعضلار دیدور لار کہ اول قوم قبیلۂ لخم ایردی وبعضلار دیب دور لار کہ کنعانی عمالقہ ایر دیلر

ف ۳ یعنی بو جماعہ نینگ بت پرستلیک مذہب لاری منینگ و باشقہ اہل حق نینگ قول لاریمز دین برباد بولغوچیدور

ثَلٰثِيْنَ لَيْلَةً وَّاَتْمَمْنٰهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيْقَاتُ رَبِّهٖٓ اَرْبَعِيْنَ لَيْلَةً

اوتوز کیجه نے و تمام قیلدوک انے اون کیجه ایله پس بتمام بولدی پروردگاری نینگ وقتی قرق کیجه

وَقَالَ مُوْسٰى لِاَخِيْهِ هٰرُوْنَ اخْلُفْنِيْ فِيْ قَوْمِيْ وَاَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ

و دیگان ایردی موسیٰ اوز برادری هارون غه کرسن منینگ قومیم ده منکا خلیفه بول و اصلاح ده بول

سَبِيْلَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَآءَ مُوْسٰى لِمِيْقَاتِنَا وَكَلَّمَهٗ رَبُّهٗ

و فسادی لار یول لاریغه یورمه ف و قچنکه موسیٰ بیز نینگ وعده مزغه کیلدی و سوزلاشدی انینگ ربی ایله

قَالَ رَبِّ اَرِنِيْٓ اَنْظُرْ اِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرٰىنِيْ وَلٰكِنِ انْظُرْ اِلَى

سوزلاشدی موسیٰ دیدی ای پروردگاریم سن اوزینگنی منکا کورسات کم سنی کوراین خدا دیدی سن منی

الْجَبَلِ فَاِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهٗ فَسَوْفَ تَرٰىنِيْ فَلَمَّا تَجَلّٰى رَبُّهٗ

کورا آلماس سن ولیکن تاغ طرفیغه باق اگر اول اوز جاییده توروب قالسه منی کورا آلورسن پس

لِلْجَبَلِ جَعَلَهٗ دَكًّا وَّخَرَّ مُوْسٰى صَعِقًا فَلَمَّآ اَفَاقَ قَالَ

وقچنکه ربی تاغ غه تجلی قیلدی ایردی انی برابر قیلدی و موسیٰ بیهوش بولوب ییقلدی وقچنکه هوشغه کیلدی

سُبْحٰنَكَ تُبْتُ اِلَيْكَ وَاَنَا اَوَّلُ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٤٣﴾ قَالَ يٰمُوْسٰٓى

دیدی پاک دور سن سینگا توبه قیلدیم و من مسلمانلار نینگ اول لاری دور من دیدی ای موسیٰ

اِنِّى اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسٰلٰتِيْ وَبِكَلَامِيْ فَخُذْ مَآ

من سنی ممتاز قیلدیم آدملاردین پیغامبرلاریم و سوزلاشیم ایله پس من نیمه کم سنکا بیرگان بولسام

اٰتَيْتُكَ وَكُنْ مِّنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا لَهٗ فِى الْاَلْوَاحِ مِنْ كُلِّ

انی آلغیل و شاکر بنده لاردین بولغیل ف و یازدوک بیز انکا تخته لاریغه هر قسم نرسه دین

شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَّتَفْصِيْلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَّاْمُرْ قَوْمَكَ

نصیحت ادچون و هر نرسه نے تفصیل ادچون و دیدوک آل انی قوت ایله و قومینگغه امر بیر

يَاْخُذُوْا بِاَحْسَنِهَا سَاُورِيْكُمْ دَارَ الْفٰسِقِيْنَ ﴿١٤٥﴾ سَاَصْرِفُ عَنْ

کم انده یار احکام نینگ یخشی راغلاریغه عمل قیلسونلار و عنقریب سیزلارغه نافرمانلار ادیلارین ف

اٰيٰتِيَ الَّذِيْنَ يَتَكَبَّرُوْنَ فِى الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَّرَوْا كُلَّ

من اوز آیتلاریمدین منع قیلورمن آدملارنی کم یر یوزیده ناحق تکبر قیلورلار و اگر همه نشانه نی کورسالار هم

اٰيَةٍ لَّا يُؤْمِنُوْا بِهَا وَاِنْ يَّرَوْا سَبِيْلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوْهُ سَبِيْلًا

انکا ایشانماسلار و اگر هدایت یولینی کورسه لار هم انے اوزلاریغه یول توتماسلار

ف١ حق تعالیٰ علیه السلام غه ارشاد قیلدیکه طور تاغیده اوتوز کون خلوت قیلغیل کیین من سنینگ قومینگغه تورات عنایت قیلورمن بو مدت ایکنده اول جناب بیر کون مسواک استعمال قیلدیلار فرشته لار آغیزلاریدین کیلیتیکن خوش ایس دیلار مسواک دین اول ایس کیتوب قالدی کیین الله تعالیٰ بنه اون کون زیاده قیلدی بو استفاده حضرت موسیٰ علیه السلام اوز جایلاریغه حضرت هارون نے خلیفه قیلوب قومنی اصلاح ایتمک و فساددین محافظه قیلمکغه تاکید قیلوب ایردیلار

ف٢ قرق کون تمام بولغاندین کیین الله تعالیٰ حضرت موسیٰ علیه السلام ایله بر مخصوص و ممتاز شکلده سوزلاشدی اول وقت اول جناب الله تعالیٰ کلامین بے واسطه ایشیتیب اینگ لاتیدین بے اختیار بولدیلار و عرض قیلدیلار پروردگارا دیدار مبارکینگنی هم نصیب ایتگیل

ف٣ لیکنی من سنی پیغمبر قیلدیم و اوزمنغه همکلام ایتدیم و تورات عنایت ایلادیم بو دولت لاریغه شکر قیل

ف٤ نافرمانلار او یللادی دنیاده رسوا لیک و برباد لیک بولوب آخرتده دوزخ دور یا بعضیلار قول لاریغه مصر یا شام دیدی

وَإِن يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا

واگر گمراہلیک یولین کورسه لارا نے اوزلاریغه یول قیلوب آلولاریغه ادجونکه الار بیزنینگ آیتلاریمزنے

بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ

یلغان دیدیلار و اندین غافل قالدیلار ف۱ و آدملاریکه بیزنینگ آیتلاریمزنے و آخرت ملاقاتینی یلغان

ع ۱۷ ۶ ۷ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ ۚ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾

دیدیلار الارنینگ همه عمللاری برباد بولدی الارغه جزا بیریلمس مگر قیلغان عمللاریغه مطابق

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ

و موسیٰ قومی اوزی کیتکاندین کیین اوز زیورلاریدین ف۲ بیر بوزوک یساد یلار که بیربدن ایردی اینگ

خُوَارٌ ۚ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا ۘ اتَّخَذُوهُ

سیگیرگبی آوازی بار ایردی آیا الار کورمادیلارمی که اول الارغه سوزلاماس ایردی و الارنے یولغه سالماس ایردی

وقف لازم

وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سُقِطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا

الانے معبود قیلوب آلدیلار و الار ظالم ایردیلار و وقتیکه پشیمان بولدیلار و توشوندیلار که گمراه بولوبدورلار

قَالُوا لَئِن لَّمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

دیدیلار اگر پروردگاریمز بیزغه رحم قیلماسه و بیزنینگ گناهلاریمزنے کچماسه البته بیز زیانلیک لاردین بولورمیز

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا

و وقتیکه موسیٰ اوز قومیغه غضبناک و غمگین بولغان حالده قایتدی دیدی سیزلارنه قدر یمان

خَلَفْتُمُونِي مِن بَعْدِي ۖ أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۖ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ

اوردونبا سار بولدینگیز منگا مندین کیین آیا پروردگارینگیز حکمیدین اول شاشیلدینگیزلارمی و قویوب قویدی تختهلارنی

وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ ۚ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ

و برادرینی باشیدین توتوب اوز طرفیغه تارتا باشلادی برادری دیدی ای آنم اوغلی بو قوم منی ضعیف

اسْتَضْعَفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ

بیلدیلار و یقین قالدیکه منی اولدورسهلار ایمدی سن دشمنلارنے منگا کولدورمه

وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي

و منی ظالم قوم دین حساب قیلمه موسیٰ دیدی ای پروردگاریم منینگ و برادریمنینگ خطالاریمزنی عفو قیل

ع ۱۸ ۷ وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّ الَّذِينَ

و داخل قیل بیزنے اوز رحمتینگغه و سیندورسن همهدین زیاده رحم قیلغوچی ف۳ تحقیق او ملاریکه

ف۱ توبلاریکه خدانینگ و پیغمبرلارنینگ مقابلهسیده ناحق تکبرلار قیلورلار و الارنینگ بیهوده غرورلاری احکام الٰہی نے قبول اوچون ممانعت بیر ماس بیزهم الارنینگ دللاریدن اوز آیتلاریمیز طرفیدین قایتادوریمیز که کیین الارغه بهره آلمک توفیق هرگز نصیب بولمس نه قدر نشانلارکورسه لار و نه قدر آیتلارنے ایشیتسهلار الارغه اثر قیلمس و هدایت یولی نه قدر روشن بولسون انگا یورماسلار و ضلالت یولی نه قدر تنگ بولسهم انگا یوردورلار بو دورکو تنگللارنینگ مسخ بولوشی

ف۲ بو زیورلار اصل ده قبطیلارنینگ زیورلاری ایردی الار دین بنی اسرائیل تولارلیغه و توب ایردی

ف۳ الله تعالیٰ طور تاغیده موسیٰ علیه السلام غه خبر بیردیکه سامری توفتنگنی گمراه ایلادی بو نے ایشیتوب حضرت کوب محزون ایردیلار تا توب کیلوب اسکا لاریغه بولیه معاملہ قیلدیلار دکالاری بولغان واقعه نے اوزدین بیان قیلدیلار کیین حضرت موسیٰ علیه السلام پروردگاردین طلب عفو قیلدیلار

اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ
بوزکه چوقوندیلار عنقریب یتور الارغه غضب ف۱ پروردگارلارین طرفیدین و رسوالیک دنیا حیاتیده
الدُّنْيَا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ
دیبز شول طریقه جزا بیرورمیز بهتان قیلغوچیلارغه وآو ملارکه یمانلاد ایشلار نی قیلدیلار
ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ
کیین آرقه سیدین توبه هم قیلدیلار و ایمان کیلتوردیلار البته پروردگارینگ توبه دین کیین عفو ایتگوچی
رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾ وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ ۖ وَفِي
رحم ایتگوچی ذاتدور و قچنگه موسی نینگ غضبی باسیلدی تخته لارنی توتیب آلدی واندہ یازیلگان
نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَاخْتَارَ
نرسه لارده پروردگارلاریدین قورقوچیلار اوچون هدایت و رحمت بار ایردی و اختیار قیلدی موسی
مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا ۖ فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ
اوز قومیدین یتمیش کیشی نی بیزنینگ معین وقتیمیزغه ف۲ آلوب کیلمک اوچون و قچنگه الارنی زلزله آلدی موسی ایدی
قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّايَ ۖ أَتُهْلِكُنَا
ای پروردگاریم اگر خواهلاسنگ ایردی الارنی و منی اولدین هلاک قیلغان بولور ایردینگ آیا بیزلارنی هلاک قیلورمو سن
بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا
اول کردار سببیدین که انی بیزنینگ اورامیزنینگ احمقلاری قیلوبدورلار ایمس بو حادثه مگر سنینگ امتحانینگ گمراه قیلورسن
مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ ۖ أَنتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا
خواهلاغان بنده نی گمراه قیلورسن و خواهلاغان بنده نی هدایت قیلورسن سن مولامیزدورسن عفو ایت بیزنی و رحم قیل بیزگه
وَأَنتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾ وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
و سن هم ربین بخشش عفو ایتگوچی دورسن و یازگیل بیزنینگ نامیمیزغه بو دنیاده هم یخشیلیکنی و آخرتده هم
الْآخِرَةِ إِنَّا هُدْنَا إِلَيْكَ ۚ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ ۖ وَرَحْمَتِي
بیزلار البته سنگه قایتدوک الله تعالی دیدی که من اوز عذابیمنی خواهلاغان بنده مغه سالورمن و منینگ رحمتیم
وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ ۚ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
هر بیر نرسه نی احاطه قیلغاندور پس من انی یازورمن اول ذاتلارغه نا لایقه کارلاردین قورقورلار و زکات بیرورلار
وَالَّذِينَ هُم بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ
و الارکه بیزنینگ آیتلاریمیزغه ایمان کیلتورورلار ف۳ اول ذاتلارکه تابع بولورلار امی نبی غه

ف۱ بو غضب اوشال غضب دورکه سوره بقره ده آلم پاره سیدین بیرگی ربعی دین کیین ذکر قیلینوب ایردی یعنی بوزکه چوقونغانلار نی چوقونمغانلار اولدوردیلار بوندین معلوم بولورکه مرتد نینگ جزاسی قتل دور

ف۲ ما ربع شول معلوم اولیا بو میقات توراتنی بیرلیش اوچون بولغان میقات دین باشقه دور بو واقعه نینگ خلاصه سی سوره بقره ده اوتکاندور.

ف۳ شاه عبدالقادر صاحب رحمه الله دیرلار که موسی علیه السلام نینگ مقصود دعاسی شول ایردیکه اول جناب امتلاری دنیاده هم آخرتده هم بیر امتدین آرتوق بولسون لیکن بو آرزو الله تعالی مرحمت قیلدیکه منینگ عذابیم و رحمتیم بیر فرقه غه خاص ایمس و عذابیم نی خواهلاغان بنده مغه بیرورمن و عام رحمتیم بیر عالمغه شامل دور لیکن خاص رحمتیم کوپراک طلب قیلور سیزلار اول فضیلت و شرافت نی حاصل قیلورسیزلار کالده الله تعالی دین تورات و انجیل لاریده ذکر قیلینغان آیتلار اوزره ایمان کیلتورورلار اول تنگه بیر امتلاری یعنی آخری امت کوتمام آسمانی کتابلارغه ایمان کیلتوردورلار موسی علیه السلام امتلاریدین کیمکه آخری کتاب یعنی قرآن کریم غه ایمان کیلتوردورلار شونکا هم بو نعمتدین حصه توتوشه موسی علیه السلام و عالده الله تعالی دور

النَّبِيَّ الْاُمِّيَّ الَّذِیْ یَجِدُوْنَهٗ مَكْتُوْبًا عِنْدَهُمْ فِی التَّوْرٰىةِ
کرانی نبیتنی اوز قاشلاریده توراتده و انجیل ده یازیلگان تاپورلار اولیشی الارنی
وَالْاِنْجِیْلِ یَاْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوْفِ وَیَنْهٰىهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَیُحِلُّ
یخشینی ایشلارغه بویوروروسهان ایشلاردین منع قیلور و حلال قیلور الارغه
لَهُمُ الطَّیِّبٰتِ وَیُحَرِّمُ عَلَیْهِمُ الْخَبٰٓئِثَ وَیَضَعُ عَنْهُمْ اِصْرَهُمْ
پاکیزه نرسه لارنی و حرام قیلور الارغه ناپاک نرسه لارنی و توشوردرالاردین آغیر یوکلارین
وَالْاَغْلٰلَ الَّتِیْ كَانَتْ عَلَیْهِمْ ؕ فَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْا بِهٖ وَعَزَّرُوْهُ
وطوق لارین که الار اوستلاریده ایردی پس آدملار یکه شول نبی غه ایمان کیلتوردیلار و انگا حمایت بولدیلار
وَنَصَرُوْهُ وَاتَّبَعُوا النُّوْرَ الَّذِیْۤ اُنْزِلَ مَعَهٗۤ ۙ اُولٰٓئِكَ هُمُ
و انگا مددبیردیلار و تابع بولدیلار اول نورغه که اول نبی ایله توشوردلوبدور انه شول ذاتلاردورلار
الْمُفْلِحُوْنَ ﴿١٥٧﴾ ع قُلْ یٰۤاَیُّهَا النَّاسُ اِنِّیْ رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَیْكُمْ جَمِیْعَا ١٩
مرادلاریغه ینگوچیلار قل سیز دیگیل ای انسانلار من رسول دور من خدا طرفیدین سیزلارنینگ همه لارینگیزغه ٩
الَّذِیْ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ یُحْیٖ ٩
اول خداسیه که انگا خاصه دور آسمان لارنینگ و یرنینگ پادشاهلیغی یوقدور هیچ بیر معبود مگر اول خدا اول تیرگوزه
وَیُمِیْتُ ۠ فَاٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ النَّبِیِّ الْاُمِّیِّ الَّذِیْ یُؤْمِنُ
و اولدوره دور پس ایمان کیلتورونگ لار الله تعالی غه و اننینگ پیغمبریغه که امّی نبی دور اول ذات که ایمان کیلتوره
بِاللّٰهِ وَكَلِمٰتِهٖ وَاتَّبِعُوْهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿١٥٨﴾ وَمِنْ قَوْمِ
الله تعالی غه و اننینگ کلام لاریغه و تابع بولونگ لار انگا تاکه هدایت تاپورسیزلار و موسی قومیدین
مُوْسٰۤى اُمَّةٌ یَّهْدُوْنَ بِالْحَقِّ وَبِهٖ یَعْدِلُوْنَ ﴿١٥٩﴾ وَقَطَّعْنٰهُمُ
بیر طائفه باردور که حق یولغه دلالت قیلورلار و حق ایله حکم قیلورلار و تقسیم قیلدوک بیز الارنی
اثْنَتَیْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًا ؕ وَاَوْحَیْنَاۤ اِلٰى مُوْسٰۤى اِذِ اسْتَسْقٰىهُ
اون ایکی خاندانغه علاحده علاحده جماعت قیلوب و وحی یباردوک بیز موسی غه وقتیکه اننینگ قومی اندین
قَوْمُهٗۤ اَنِ اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ ۚ فَانْۢبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا
سو طلب قیلدیلار دیدوک که عصانگ ایله فلان تاشنی اور پس آقتوب چیقدی اندین اون ایکی
عَشْرَةَ عَیْنًا ؕ قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ ؕ وَظَلَّلْنَا عَلَیْهِمُ
چشمه تحقیق بیلوب آلدیلار همه آدملار اوز سوخانه لارینی و سایه بان قیلوب بیردوک الارغه

ف ١ امّی یا امّ غه منسوبدور که والده حقی سنده دوریعنی استاذقاشنده اوقومسغان آنه دین توغولغان حالیچه تورگان نبی دیگان بولور یا امّ القری غه منسوب دور که مکه مکرمه نینگ نامی لاریدور یعنی مکه لیک نبی دیگان بولور اول جناب نعتلاری تمام آسمانی کتابلارده موجود دور یهودلار غه اوزدین السنده بولغان آغیر حال لارنی آسانلاشتوردور لار خنزیر کبی ناپاک نرسه لاردین و سود کبی ناجائز کسب لاردین منع قیلورلار هر فرقه که اول جنابغه تابع بولور و هر وقت حمایه لاسیده تورور و کتاب لاری قرآن کریم غه اقتدا قیلور شول فرقه گه دنیا و آخرتده هر قسم مرادلاریغه یتورلار هر خصوصده مظفر و کامیاب بولورلار

ف ٢ چنانچه حضرت عبد الله بن سلام کبی مبارک ذاتلار

الْغَمَامَ وَاَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰى كُلُوْا مِنْ طَيِّبٰتِ مَا رَزَقْنٰكُمْ

بولوتنی وتوشوردوک الارغه من وسلوی نی ایدوک ییڠک لاریز بیزلارغه بیرگان رزقی لار پاکیزه لاریدین

وَمَا ظَلَمُوْنَا وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ (١٦٠) وَاِذْ قِيْلَ لَهُمُ

والار بیزغه ظلم قیلمادیلار ولیکن اوز لارلیغه ظلم قیلور ایردیلار ودقتیکه الارغه دیلدی

اسْكُنُوْا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوْا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُوْلُوْا حِطَّةٌ

بو شهرده تورونگ لار وانده خواهلاگان یرلاریڠیزدین ییڠک لار ودیڠک لار بیزنی عفوایت

وَّادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ خَطِيْٓـٰٔتِكُمْ ۭ سَنَزِيْدُ الْمُحْسِنِيْنَ (١٦١)

وداخل بولونگ لار سجده قیلگان حالده که بیز سیزلار اوچون گناهلاریڠیزنی عفو ایته میز یخشی لارغه زیاده قیلورمیز

فَبَدَّلَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِيْ قِيْلَ لَهُمْ فَاَرْسَلْنَا

پس اوزگارتدیلار ظالم لار الاردین الارغه دییلگان سوزدین باشقه بیر سوزنی پس یبار دوک بیز

عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاۗءِ بِمَا كَانُوْا يَظْلِمُوْنَ (١٦٢) وَسْـَٔــلْهُمْ عَنِ

الارغه آسمان دین بیر عذاب قیلگان ظلم لاری سببیدین وسوال بیرینگ الارغه اول شهردین

الْقَرْيَةِ الَّتِيْ كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ ۘ اِذْ يَعْدُوْنَ فِي السَّبْتِ

که دریا کناره سیده ایردی وقتیکه شنبه کونی حقنده حددین آشور ایردیلار وقتیکه الارغه

اِذْ تَاْتِيْهِمْ حِيْتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَّيَوْمَ لَا يَسْبِتُوْنَ ۙ

کیلور ایردی بلیغ لاری شنبه کونلاریده سو بیتی ودشنبه قیلماغان کونلاریده

لَا تَاْتِيْهِمْ ڔ كَذٰلِكَ ڔ نَبْلُوْهُمْ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ (١٦٣) وَاِذْ

الارغه کیلمس ایردی شوندا غ بیز الارنی امتحان قیلدوک انینگ اوچون که نافرمان ایردیلار ودقتیکه

قَالَتْ اُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُوْنَ قَوْمَا ۙ اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ اَوْ مُعَذِّبُهُمْ

الاردین بیر جماعت دیدیلار اوچون نصیحت قیلورسیزلار بیر قومنی که الله تعالی الارنی هلاک قیلغوچی دور یا قتیغ الارغه عذاب

عَذَابًا شَدِيْدًا ۭ قَالُوْا مَعْذِرَةً اِلٰى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ (١٦٤)

بیرگوچی دور الار جواب بیردیلار تاکه بیزلارغه بیر عذر بولسون پروردگار لاریڠیز قاشیده وهم شاید که الار قورقورلار

فَلَمَّا نَسُوْا مَا ذُكِّرُوْا بِهٖٓ اَنْجَيْنَا الَّذِيْنَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوْۗءِ

وقتیکه الار اونوتدیلار قیلگان نصیحتنی اوقوتدیلار نجات بیردوک اول جماعه غه که یمان ایشدین منع قیلور ایردیلار

وَاَخَذْنَا الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا بِعَذَابٍۢ بَـِٕيْسٍۢ بِمَا كَانُوْا يَفْسُقُوْنَ (١٦٥)

وگرفتار ایتدوک ظالم لارنی قتیغ عذاب ایله شونینگ اوچون که الار نافرمانلیک قیلور ایردیلار

ف ١ من وسلوی نی ترجمه وتفسیری سورۂ بقره ده ذکور دور

ف ٢ اکثر عالم لار بو شهرنا بیت المقدس دیدیلار

ف ٣ یعنی حطةٌ اورنیغه حنطة دیدیلار وشهرغه کوتلاری ایله سورالیب کیردیلار مفصل سورۂ بقره ده اوتکاندور

ف ٤ یعنی اوندا نیگزده بولغان یهود لارغه ایله شهردین احوالی دین سوال بیرینگ که اول شهر بحر قلزم کناره سیده دین ایله طور اوتاسنده واقع دوره بو شهرده قصه سی هم بو تاریده بیان قیلولغاندور

ف ٥ یعنی وقتیکه اول ظالم لار نصیحت قبول قیلمادیلار بلکه ایشتگانلیکی لوروب کیتدیلار کیمی بیز نصیحت قیلغوچیلارغه نجات بیردوک وظالم لارغه نافرمانلیک لاریدین بناءً قتیغ عذاب بیردوک

ع ٥ ٢٠ ١٠

وقف لازم

معانقة عند المتأخرین

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَّا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٦﴾

کیین وقتیکه الار الارنی منع قیلونغان ایشده حد دن آشدیلار بیز الارغه دیدیک کر خوار میمون بولوب تا ینگ لار ف۱

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ يَسُومُهُمْ

و یاد قیلینگ اول وقتنی که خبر بردی پروردگار ینگیز که البته یباررور یهود لار تیغه تا ریغه قیامت چه

سُوءَ الْعَذَابِ ۗ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ ۖ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ

شوندا غ کیشینی اول الارغه تیتیغ عذاب بیرور البته پروردگار ینگیز تیز عذاب بیرگوچی دور البته اول

رَّحِيمٌ ﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا ۖ مِّنْهُمُ الصَّالِحُونَ

عفو ایتگوچی مهربان دور و بولوب تشلادوک بیز الارنی یر یوزیده فرقه فرقه غه الارنینگ بعضلاری صالح الدور لار

وَمِنْهُمْ دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ

و بعضلاری موندین باشقه دور لار و سینادوک بیز الارنی یخشی حال لار و یمان حال لار ایله که شاید الار

يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ

قایتورلار پس خلیفه بولدیلار الار دین کیین یمان جانشین لار که میراث آلدیلار کتاب نی

يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَٰذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا

آلورلار شول خسیس عالم متاعینی دیرلار که بیز لار نی عفو ایتولور حال بو که

وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُ ۚ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ

اگر الارغه شوندا غ متاع ینه کیلسه انی هم آلورلار آیا الار دین کتاب ده عهد آلونغان دور می

مِيثَاقُ الْكِتَابِ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا

که الار الله تعالی طرفیغه راست دین باشقه نی نسبت بیرماسونلار و الار کتابده بار

مَا فِيهِ ۗ وَالدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾

نرسه نی اوقوغان دور لار و آخرت اوی یخشی راغ دور قورقوچیلار اوچون آیا توشونماس سیز لار می

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ

و اول ملا ییکه یخشی توتورلار کتابنی و ادا قیلورلار نمازنی البته بیز ضائع قیلماسمیز اونلارنینگ

أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾ وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ

اصلاح قیلغوچیلار اجر لارین و اول وقتنی که کوتاردوک بیز تاغنی الار تیغه لار اوزره گویا که اول

وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ

سایه باندور و الار گمان قیلدیلار که تاغ الارغه ییقیلور دیدوک آلینگلار بیز سیزلارغه بیرگان نرسه نی قوت ایله

ف۱ یوقاریده بیان ایتولگان تیتیغ عذاب شول بولدیکه الار همه لاری صورتده میمون بولوب تالیغه خوار و زار بولوب اولوب کیتدیلار

ف۲ یعنی الله تعالی طرفیدین پخته اعلان قیلونغان ایدیکه یهودلار اگر توراتغه عمل قیلمای تورسه لار حق تعالی الار غه قیامت گچه قدر وقتا فوقتا شوندا غ قوم لارنی مسلط قیلورکه الارغه نهایتده یمان صورتلارده عذاب بیرورلار یمان عذاب دین مراد باشقه لار حکومتلاری تحت محکوم بولوب حیات کیچورمکدور چنانچه یهودلار قیسی بیر زمانلارده یوناني وکلدانی حکومت اسارتیده بولدیلار و قیسی بیر زمانده بخت نصر ظلمیغه دوچار بولدیلار و بیر مونچه وقت مجوس لارغه باج بیروب توردیلار آخر اسلام حکومتیغه الله تعالی الارنی مسلط قیلدی حاضرغی زمانده ظالملارنینگ ناحق امدادلاری ایله مظلومدین غصب قیلغان و اوز لاریچه بیر مستقل حکومت تشکیل ایتکان بولسه لار هم آز کونده ان شاء الله مددگارلاری بولغان ظالم دجال لار ایله برابر محو بولوب کیتورلار چونکه الار حاضردین فرقه فرقه بولدیلار دنیاغه دینلارین ساتدیلار الله تعالی طرفیغه بیر بیرنامناسب سوزلارنی نسبت بیردیلار

٢١ ع ٩ ١١

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ﴿١٧١﴾ وَاِذْ اَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِيْٓ اٰدَمَ مِنْ ظُهُوْرِهِمْ

و یاد توتونگ لاراندہ بارزسہ نے تاکہ سقلانینگ لار وقتینکہ چیقاردی پروردگار ینگیز آدم اولادین آرقہ لاریدین

مع ذُرِّيَّتَهُمْ وَاَشْهَدَهُمْ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ ۚ اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ۗ قَالُوْا بَلٰى ۛ

الار نینگ اولادلارینی و گواہ قیلدی الارنے اوز جانلاریغہ دیدی آیا من سیز لار نینگ پالانیگیز ایمس منی دیدیلار آری بیزنینگ

عند المتاخرین

شَهِدْنَا ۛ اَنْ تَقُوْلُوْا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّا كُنَّا عَنْ هٰذَا غٰفِلِيْنَ ﴿١٧٢﴾

بیزلار شاہد بولدوک بو شونینگ اوچوندور کہ مبادا قیامت کونے دیمینگ لار کہ بیز بولو حید دین بیخبر ایردوک

اَوْ تَقُوْلُوْٓا اِنَّمَآ اَشْرَكَ اٰبَآؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدِهِمْ ۚ

یا دیمینگ لار کہ شرک نی حقیقتدہ آتہ با بالاریمیز دین اول قیلغان ایردیلار و بیزلار الاردین کیین کیلگان اولادلاری دور

اَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذٰلِكَ نُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ

آیا بیزنے ہلاک قیلورسنی گمراہلار فعل لاری ایلہ و شوندا غ آچیب بیان قیلورمیز آیتلارنے و تاکہ

وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿١٧٤﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ الَّذِيْٓ اٰتَيْنٰهُ اٰيٰتِنَا

الار بانسو نلار ف١ و اوقیب بیر ونگ الارغہ اول کیشی نینگ حالینی کہ بیز انگا آیتلاریمیزنے بیروب ایردوک

فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاَتْبَعَهُ الشَّيْطٰنُ فَكَانَ مِنَ الْغٰوِيْنَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ

کیین اول اندین چیقوب کیتدی کیین شیطان اینینگ آرقہ سیغہ توشدی و اول گمراہلاردین بولدی

شِئْنَا لَرَفَعْنٰهُ بِهَا وَلٰكِنَّهٗٓ اَخْلَدَ اِلَى الْاَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوٰىهُ ۚ

و اگر بیز خواہلامسک ایردی اول آیتلار ایلہ مرتبہ سین بلند قیلور ایردوک لیکین اول یسنہ مائل بولدی و اوز خواہشیغہ ایرگشدی

فَمَثَلُهٗ كَمَثَلِ الْكَلْبِ ۚ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ

اینینگ حالی آیت غہ او خشار اگر انگا حملہ قیلسنگ ہم تیلین چیقاردر یا قویوب بیرسنگ ہم تیلین

يَلْهَثْ ۗ ذٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ۚ فَاقْصُصِ

چیقارور بو مثال اول جماعہ نینگ مثالی دور کہ الار بیز نینگ آیتلاریمیزنے یلغان دیدیلار پس بیان قیلینگ

الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٧٦﴾ سَآءَ مَثَلَا ِۨالْقَوْمُ الَّذِيْنَ

بو حال لارنے تاکہ الار فکر قیلسو نلار ف٢ یمان دور حال لاری اول جماعہ نینگ کہ یلغان دیدیلار

كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا وَاَنْفُسَهُمْ كَانُوْا يَظْلِمُوْنَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ

بیز نینگ آیتلاریمیزنے و الار اوز لاریغہ ظلم قیلور ایردیلار کیمنی کہ اللہ تعالی ہدایت قیلو بدور

فَهُوَ الْمُهْتَدِيْ ۚ وَمَنْ يُّضْلِلْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿١٧٨﴾

او شال آدم یول تابغوچیدور و کیمنی کہ اول گمراہ قیلو بدور پس انہ شولار دور لار زیانلیک لار ف٣

ف ١ علما لار دیبدہ کہ اللہ تعالی حضرت آدم علیہ السلام آرقہ لاریدین اوزا اولاد لاریثی والار دین اوزا اولاد لاریثی چیقاروب ہمہ لاریدین اوزین ربلیکیغہ اقرار آلدی کیمن ہمہ لارین اوز ہمایا لیغہ تاپناردی موندین مقصود شہلدہ کہ خدائی تعالی نی رب مطلق بیلیشدہ ہر کیم اوز ادراکیغا کفایہ قیلیسون آتہ سیغہ تقلید ایتمسون اگر آتہ سی مشرک بولسہ ہم اوغلی سرمدیہ یان کیلتورسون

ف ٢ بلعم بن باعورا انام بیر عالم و صاحب تصرف صوفی بار ایردی خالو تہ لار اغوا لارکی و دولت حب ایلہ اللہ تعالی پیرگان آیتلار و بیلدیلاردین یوز اوگوروب حضرت موسی علیہ السلام غہ مقابل چیقدی عاقبت مردود ابدی بولدی شبیلی ز بولسہ بولسون بونچہ آیت لا حق نے بیر بلہ قبول ایتکاندین کیین سفلی خواہش لار غہ ایرگاشیب احکام الہیہ نی تاشلاب شیطان اشارہ سیغہ یورگو چیلار اوچون بیوک وعید بار دور و یمان عالم لار اوچون عبرتلیک سبق بار دور

ف ٣ انسان نہ قدر بیوک عالم و فاضل بولسون خدا طرفیدین ہدایت نصیب بولماگا و علم مقتضا سیغہ مطابق عمل و دولتی دستگیر لیک قیلماسہ عاقبتی خراب دور اینینگ اوچون انسان لغہ مناسب شولدور کہ اوز علم و فضیلہ غہ ہرگز مغرور بولماسون

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ لَهُمْ قُلُوبٌ
وبیرالبتہ پیدا قیلدوک جہنم اوچون کوب جن لارنے وانسان لارنے کہ الارنینگ شونداغ اول لاری بارکہ
لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ
الار ایلہ توشونما سلار وشونداغ کوزلاری بارکہ الار ایلہ کورماسلار و شونداغ قولاغلاری بارکہ
لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ ۚ أُولَٰئِكَ
الار ایلہ ایشیتماسلار الار تورت ایاغلیک حیوانلار کبی دور لار بلکہ بولار زیادہ گمراہدور لار الار کنہ
هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا
دور لار غافل لار ف١ و یخشی نام لار اللہ تعالےٰ اوچون خاص دور پس چاقیرینگ ارنے اول نام لار ایلہ و قویوب
الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ ۚ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾
بیرینگ لار اول آدم لارنے کہ ایگری یورور لار اینینگ نام لاری حقدہ عنقریب عمل لارین جزا سین تار تور لار ف٢
وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ ع ٢٢ / ١٠ / ١٢
و بیر یرا تکان جماعہ لار دین بیر طائفہ بادور کہ حق یولغہ باشلار لار و اینینگ ایلہ حکم قیلور لار ف٣
وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾
وآدم لار کہ بیزنینگ آیتلاریمیزنے یلغان دیر لار بیز الارنے آہستہ آہستہ شونداغ یریدن توتوبیز کہ الار بیلماسلار
وَأُمْلِي لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا ۗ
و من الارغہ مہلت بیرور من البتہ منینگ تدبیریم محکم دور ف٤ آیا الار فکر قیلمادیلا رمی
مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾
کہ الارنینگ یولداش لاریدہ ف٥ جنّی لیک ہیچ یوقدور اول ذات ایسہ دور مگر روشن قورقوتقوچی
أَوَلَمْ يَنظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
آیا الار نظر قیلمادیلارمی آسمانلار دیر سلطنتی غہ و اللہ تعالےٰ یراتکان ہر بیر نرسہ غہ
مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ ۖ فَبِأَيِّ
وشول نرسہ غہ ہم کہ شاید الارنینگ اجل لاری یقین کیلوب قالغان بولسہ پس الار قرآن دین
حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ
کیین قیسی بیر سوزغہ ایمان کیلتورور لار کیمنی اللہ تعالیٰ آزدورگان بولسہ اینینگ اوچون
لَهُ ۚ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ
ہیچ بیر رہنما یوقدور اللہ تعالےٰ الارنے اوز گمراہلیک لاریدہ سرگردان قویوب بیرور سیزغہ قیامت دین سوال

ف١ یعنی دل لاری ایلہ حق نے وحقیقتنے توشونمایدور وکوزلاری ایلہ حق نے کورا آلمایدور لار و قولاغلاری ایلہ حق بیان نے ایشیتہ آلمایدور لار اینینگ اوچون بولار اوز صلاحلاری اوچون سعی وحرکتدین محروم قالور لار اینینگ نتیجہ سی شول بولور کہ معاذ اللہ جنتدین ہم محروم قالوب جہنمی بولور لار

ف٢ یوقاریدہ غافل لار عاقبتلارین بیان قیلغانغ مسلمانلار غہ تنبیہ بریلور کہ سیز لار غافل قالمنگ لار غفلت نے یوقاتغوچی نرسہ نے استعمال ایتینگ لار اول نرسہ اللہ تعالیٰ نینگ یادی دور و اللہ تعالیٰ غہ خاص بولغان مبارک نام لار ایلہ انے یاد قیلینگ لار و آدم لار کہ اینینگ نام لارین نا توغری استعمال ایتور لار الارنے قویوب بیرینگ لار کہ تیلیشلارین سزاسین تارتور لار اللہ تعالیٰ غہ شریعت اجازت بیرمگان نام و صفتنی اطلاق ایتمک یا انگا خاص بولغان بیر نام وصفتنی باشقہ غہ استعمال قیلمک یا اینینگ نامی ایلہ سحر وجادور قیلمک ہمہ سی ناتوغری استعمال ایتمک بولور

ف٣ بو جماعت حقیقی امت محمدیہ دور لار کہ افراط وتفریط دین علاحدہ بولوب خلق نے راہ راستغہ باشلار لار

ف٤ یعنی اگر گرفتار ایتسام چارہ تاپماسلار

ف٥ یعنی رسول اکرم صلے اللہ علیہ وسلم

السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي ۖ لَا يُجَلِّيهَا
بیرور لار که اننگ قائم بولوشی قچاندور سیز دینگ که اننگ علمی فقط ربیم قاشده دور ف۱ اسنی روشن قیلاس
لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ۚ ثَقُلَتْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا
اوز وقتیده مگر اول گنه قیامت آغیر واقعه بولور آسمانلارده هم دیرده هم اول کیلمس سیزلارغه مگر
بَغْتَةً ۗ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللَّهِ
بیردین الار سیزغه قیامتدین سوال بیرور لار گویا که سیز اننگ تحقیقیده دور سیز سیز دینگ که اننگ علمی الله تعالی قاشده دور
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾ قُل لَّا أَمْلِكُ لِنَفْسِي
ولیکن آدملارنینگ کوبلاری بیلمسلار سیز دینگ که من اوز جانیم اوچون بیرار فائده غه
نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۚ وَلَوْ كُنتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَاسْتَكْثَرْتُ
ونه بیرار ضررغه قادر ایمسدورمن مگر نیمه الله تعالی خواهلاسه و اگر من غیبنی بیلور ایردیم کوب کرنه خیر
مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ ۚ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ
حاصل قیلغان بولور ایردیم و هیچ بیر کلفت منگا تیماس ایردی ف۲ من فقط مومن جماعه اوچون قورقوتغوچی
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ
و بشارت بیرگوچی دورمن اول دور او شال ذات که سیزلارنی بیر جاندین ف۳ پیدا قیلدی
وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا ۖ فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا
و او شال جاندین اننگ خاتونینی پیدا قیلدی تا که انگا الفت آلسون دقتیکه ایر خاتونغه یقین باردی خاتونغه
خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ ۖ فَلَمَّا أَثْقَلَت دَّعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ آتَيْتَنَا
ینگیل بیر حمل پیدا بولدی اول اننگ ایله بارورب کیلوب توردی وقتیکه بوکی آغیر لاشدی هر ایکیسی دعا قیلدی ربلارینه
صَالِحًا لَّنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾ فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا
اگر سن بیزغه بخشیده فرزند بیرسنگ بیزلار البته شکر قیلغوچی بنده لاردین بولورمیز وقتیکه خدا الارغه بخشیده فرزند بیردی الار خدا اننگ
لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا ۚ فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيُشْرِكُونَ
الارغه بیرگان نرسه سیده انگا باشقه لارنی شریک قیلدیلار ف۴ الله تعالی پاکدور الارننگ شریکلاریدین آیا شریک قیلورلارمی اول الارسیز که
مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ
هیچ نرسه نی یارتا آلماسلار و الار اوزلاری یراتیلورلار و اول شریکلار مشرکلارغه هیچ بیر مدد بیرا آلماسلار
نَصْرًا وَلَا أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾ وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ
ونه اوزلارینغه مدد بیرا آلورلار اگر سیزلار الارنی توغری یولغه چاقیرسنگیز لار

ف۱ قیامت ننگ قچان بولوشی الله تعالی دین باشقه هیچکیمغه معلوم ایمسدور لیکن حضرت رسول اکرم صلعم دین قرولی اوچون علامتلار مروی دور الارتمام کیلوب بولغاچ قیامت ناگهاب بولور غالبا بیچاره بخاری و باشقه حدیث کتابلاریده مذکوره دور

ف۲ بو آیت کریمه دین شونی معلوم بولورکه بیر انسان نه قدر بیوک بیر شخص بولسون او نه اوزیده مستقل بیر اختیار و محیط بیر علم تاپماس چنانچه جناب سید الانبیاء صلعم غه علوم اولین و آخرین عطا قیلنغاندور دیر خزینه لرین مفتاحلاریدین بیر یگانه دور باوجود اول جنابغه حکم بیریلورکه خلق غه اعلان ایتسون که من باشقه ده ایس اوز دوم اوچون هم بیر ضرر و فائده غه مالک ایمسدورمن نه قدر که طاقت الله تعالی عطا قیلغان بولسه شونگا گنه مالکدورمن و لیکن مگر من غیب دین کامل خبردار بولسه ایردیم اوزوم اوچون خیلی کوب بخشیلیک لارنی حاصل قیلغان بولور ایردیم و هیچ بیر کلفت و اذیت منگا تیککان بولماس ایردی

ف۳ حضرت آدم علیه السلام دین

ف۴ یعنی نامین عبد الحارث قویدیلار علی روایت بعض المفسرین

مع ٨
ع ٢٣
٧
١٢

لَا يَتَّبِعُوكُمْ ۚ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنتُمْ صَامِتُونَ ١٩٣

الار سیزلارغه تابع بولمسلار سیزلارغه برابر دور کہ الارنے چاقیرینگ لار یا خاموش تورونگ لار ف

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ ۖ فَادْعُوهُمْ

آدملار یکہ سیزلار خدا نے قویوب الارغه عبادت قیلورسیزلار الار سیزلار کبی بندلاردور لا سیزلار الارنے چاقیرینگ لار

فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ١٩٤ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ

الار سیزلارنینگ چاقیرینگیز نے قبول قیلسونلار اگر سیزلار راست بولسنگیزلار آیا الارنینگ ایاغلاری بارمی کہ انینگ ایلہ

بِهَآ ۖ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَآ ۖ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَآ ۖ

یورسونلار یا الارنینگ قوللاری بارمی کہ انینگ ایلہ توتسونلار یا الارنینگ کوزلاری بارمی کہ انینگ ایلہ کورسونلار

أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۗ قُلِ ادْعُوا شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ

یا الارنینگ قولاغلاری بارمی کہ انینگ ایلہ ایشتیسونلار سیز دینگ کہ چاقیرینگ لار ہمہ شریکلارینگیز نے کیین منینگ

فَلَا تُنظِرُونِ ١٩٥ إِنَّ وَلِـِّۧيَ اللَّهُ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى

غلا قیمغہ چارہ کورونگ لار منگا ہیچ مہلت بیرمنگ لار منینگ تیرہ کوز کوچیم اللہ تعالیٰ دور کہ بو کتابنے توشوردی و ہو در

الصَّالِحِينَ ١٩٦ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَطِيعُونَ

ویخشی لار چارہ لار ین اول ذات کورور وذاتلار یکہ خدا نے قویوب انگا عبادت قیلورسیزلار مدد لارینگیزغہ قادر

نَصْرَكُمْ وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ١٩٧ وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ

ایمسدور لار و نہ اوزلاریغہ مدد بیرا آلورلار و اگر الارنے ہدایتغہ چاقیرسنگیز لار ہیچ ایشتماسلار

لَا يَسْمَعُوا ۖ وَتَرَاهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ١٩٨

و ای کور، گویجی سن اول بتلارنے سنگا قراب تورگاندیک کورورسن حال بو کہ الار ہیچ نرسہنے کورماسلار

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ١٩٩ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ

ای حبیب عفوغہ عادت قیلینگ و یخشی ایشغہ حکم بیرینگ و نادانلاردین یوز اوگورونگ و اگر سیزغہ

مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ٢٠٠ إِنَّ

شیطان طرفیدین بیر اروسوسہ پیدا بولسہ بس اللہ تعالیٰ دین پناہ تیلانگ کہ اول ایشتگوچی بیلگوچی دور تحقیق

الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَآئِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا

ذاتلار یکہ خدادین قورقورلار الارغہ قچان شیطان طرفیدین وسوسہ کیلسہ اللہ تعالیٰ نے یاد قیلورلار کیین بیردین الارنینگ

هُم مُّبْصِرُونَ ٢٠١ وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ٢٠٢

کوزلاری آچیلور و شیطانلارنینگ برادرلارین شیطانلار گمراہلیک طرفیغہ تارتورلار کیین الار ہیچ کملیک قیلماسلار

ف اللہ تعالیٰ تمام ہننه
نے حضرت آدم دین پیدا قیلدی
اول جناب دین نفس واحدة تعبیر
قیلب اوز وجودلاریدین حوا
آدمیزنے پیرا قیلدی کیین ہر
ایکی لاریدین بشر نسل تمادی
و تیکہ ابتداءدہ ایرکیشی خاتون
کیشیغہ یقین کیلدی پروردگار
غار نیغہ بار عطا قیلدی کیین
ایر و خاتون ہر ایکیلاری حق
تعالیٰ درگاہیغہ عرض قیلدیلار
کہ خدایا سن بیزغہ بیرگشی فرزند
کرم قیلسنگ بیز ایکیمیز بلکہ اولاد
یمیز ہم سیننگ شاکر بندہ لار
ینگدین بولورمیز وقتیکہ اللہ تعالیٰ
الارغہ بو تمنالاریدین بیردی الار
بیز ریگان ترسہ غہ باشقہ لارنے
حصہ دار قیلدیلار باغلادیلار بعضی
عقیدہ دہ بعضلاری عملدہ
شرک آیتہ باشلادیلار بو واقعہ
حضرت آدم خلقت لاریدین مثال
ہم شرکہ قوسی معاذ اللہ اول
جناب دین ایمس مونگغہ اولاد
لاریدین بعضلاریدین صادر
بولغاندور اگرچہ سلف علما
لاریدین اکثرلاریدین بونسبت
روایت قیلونغان بولسہ ہم
حافظ عماد الدین ابن کثیر دیر
لار کہ عبد الحارث نام تو یولغی
واقعہ سیدہ گی مرفوع حدیث
کہ ترمذی نقل قیلوبدور
اوچ وجہ دین معلول دور
وانینگ تائیدیدہ کیلگان
آثارلار غالبا کتابی لار
روایتلاریدین آلنغاندور

وَاِذَا لَمْ تَاْتِهِمْ بِاٰيَةٍ قَالُوْا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا ۚ قُلْ اِنَّمَآ اَتَّبِعُ

وقچان سیزالارغه بیر معجزه کیلتورماسنگیز دیلار که نه اوچون بو معجزه نی کیلتورمادینگ سیز دینگ که من اول نرسه غه تابع

مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ مِنْ رَّبِّيْ ۚ هٰذَا بَصَآئِرُ مِنْ رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَّرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ

بولورمن که پروردگاریم طرفیدین منگا توشورولور بو قرآن نشانلار دور. پاریبنگیز طرفیدین و هدایت و رحمت دور

يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۲۰۳﴾ وَاِذَا قُرِئَ الْقُرْاٰنُ فَاسْتَمِعُوْا لَهٗ وَاَنْصِتُوْا لَعَلَّكُمْ

مؤمن قوم اوچون ف۱ وقچان قرآن اوقولسه آنگا تولاغ سالینگ لار و خاموش تورونگ لار تا که سیز لارغه

تُرْحَمُوْنَ ﴿۲۰۴﴾ وَاذْكُرْ رَّبَّكَ فِيْ نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَّخِيْفَةً وَّدُوْنَ

رحم قیلونسون ف۲ و یاد قیلینگ ای حبیب پروردگارینگیزنی دلینگیزده زاری قیلوب و قورقوب و قتیغ

الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ وَلَا تَكُنْ مِّنَ الْغٰفِلِيْنَ ﴿۲۰۵﴾

آوازدین کم راغ آواز ایله صباح ده هم و شام ده هم و بولمنگ غفلت اهلی دین

اِنَّ الَّذِيْنَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِهٖ وَيُسَبِّحُوْنَهٗ

تحقیق اول ذاتلار یکه پروردگارینگیز حضوریده دورلار ف۳ انینگ بنده لیکیدین باش تارتمسلار و انگا تسبیح ایتورلار

وَلَهٗ يَسْجُدُوْنَ ﴿۲۰۶﴾ | سُوْرَةُ الْاَنْفَالِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ خَمْسٌ وَّسَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّعَشْرُ رُكُوْعَاتٍ

و انگا گنه سجده قیلورلار | انفال سوره سی مدنی دور و اول یتمیش بیش آیت و اون رکوع دور

ع ۲۴ ۱۸ ۱۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شروع قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله

يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ الْاَنْفَالِ ۗ قُلِ الْاَنْفَالُ لِلّٰهِ وَالرَّسُوْلِ ۚ فَاتَّقُوا

سیزدن سوال بیرورلار خاص غنیمتلار خصوصیده سیز دینگ که غنیمتلار الله تعالی غه و رسول الله غه خاص دور پس قورقونگ لار

اللّٰهَ وَاَصْلِحُوْا ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۪ وَاَطِيْعُوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗٓ اِنْ كُنْتُمْ

الله تعالی دین و اوزارا اصلح قیلینگ لار و طاعت قیلینگ لار الله تعالی غه و رسولی غه اگر سیزلار مؤمن لار

مُّؤْمِنِيْنَ ﴿۱﴾ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ

بولسنگیزلار ف۴ حقیقتده مؤمنلار اول ذاتلار دورلار که قچان خدانی یاد قیلونسه الارنینگ دل لاری ده

قُلُوْبُهُمْ وَاِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ اٰيٰتُهٗ زَادَتْهُمْ اِيْمَانًا وَّعَلٰى رَبِّهِمْ

خوف پیدا بولور و قچان الارغه آیتلارنی تلاوت قیلونسه آیتلار ایمانلارین زیاده قیلورلار اوز پروردگارلاریغه

يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۲﴾ الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿۳﴾

توکل قیلورلار شو مداوم ذاتلار یکه نمازلارین ادا قیلورلار و بیز بیرگان نعمتلار دین خرج قیلورلار

ف۱ قرآن کریم نینگ هر بیر آیتی علاحده بیر نشانه دور. تمام اهل جهان اوچون اندا کافی نصیحت بار دور و انگا ایمان کیلتورگانلار اوچون خاص بیر هدایت و رحمت خزینه سیدور

ف۲ بو آیت کریمه دین کوب عالم لار استنباط قیلوب دور لار که شاید ده امام قرارت قیلسه مقتدی لار انی ایشیتسون دا اوزی خاموش تورسون هم چنانکه ابو موسی و ابو هریره رضی حدیث لاریده سید عالم صلعم بویوردیلار که واذا قرا فانصتوا یعنی وقتیکه امام قرارت قیلسه سیزلار تیک تورونگ لار

ف۳ یعنی مقرب فرشته لار

ف۴ بدر محاربه سنده تولغه کیلگان مال غنیمت اوستیده صحابه کرام اوزلاریده نزاع بار ایردی بعضی غنیمت قابل بولوب جوبیر شجاعت کورسانگان لار تمام غنیمت بیزنینگ حصه دار بیلور ایردیلر و الارنینگ آرقه دیده پشت و پناه بولوب تورگان لار بیز قیله لاردیر بیلا که اگر بیزنینگ مددیمز بولماسه سیز لارغه فتح نصیب بولماس ایردی و الاردین بیر جماعه سید عالم صلعم حفاظت لاریغه مشغول بولاریلار مال غنیمت بیزنینگ حقیمیز دیر ایردیلار بونیچه آیت ده ارشاد قیلوندی که فتح و ظفر الله تعالی طرفیدین دور بیر کیشی نینگ نه ی و مددی ایش بیرماس مال غنیمت نینگ مالکی خدا و رسول الله صلعم خدا نینگ نایبی دور خدا نینگ رسول واسطه لاریله پیرگان حکم تمام شرعی حکم مطابق تقسیم قیلونادور

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۚ لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ

انه شولار دور راست مؤمنلار بار دور الار اوچون ربلارین قاشنده مرتبه لار و عفو ایتولیش

وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِن بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَ

و عزتلیک رزق ف۱ همچنانکه چیقاردی سیزنی سیزنینگ پروردگار ینگیز اوز اویینگیزدین حق ایش اوچون و

إِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَارِهُونَ ﴿٥﴾ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ

مسلمانلاردین بیر جماعت رازی ایمس ایدیلار جنجال قیلور ایردیلار سیز ایله حق توغریسیده

بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنظُرُونَ ﴿٦﴾

اول حق روشن بولغاندین کیین هم گویا الار نی اولوم طرفیغه هیدالوب توروبدور الار کوروب توروبدور الار ف۲

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ

و یاد قیلونسون اول وقتنی که الله تعالی ایکی جماعتدین بیرینی سیزلارغه وعده قیلور ایردی که اول سیزلارنیکی بولور

أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَن يُحِقَّ الْحَقَّ

و سیزلار تمناده ایردینگیزلار که سلاحسیز جماعت قول اریگیز غه کیلسون و خدا خوهلار ایردیکه اوز حکملاری ایله

بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ

حق نی ثابت قیلسون و کافرلارنینگ ایلدیزلارین قوروتسون تا که حقنی حق و باطل نی باطل

الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾ إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ

قیلوب کورساتسون واگرچه یخشی کورمسه لار هم گنهگار لار ف۳ یاد قیلینگلار زمانی نی که پروردگار لاریگیزغه

فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾

زیاد قیلور ایردینگیزلار کیین اول قبول ایتدی دعالاریگیزنی دیدی کیمن سیزلارغه مینگ فرشته ایله مدد بیرورمن

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ ۚ

پی در پی کیلورلار ف۴ و قیلمادی الله تعالی بو مددنی مگر بشارت بولسون و دللاریگیز اینینگ ایله قرار تاپسون دیب

وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ ع ۱ / ۱۰ / ۱۵

و بو مدد ربما الله تعالی طرفیدین گنه البته الله تعالی غالبدور حکمتلیک دور و قیلیکه الله تعالی

يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ

سیزلارغه پینکی ف۵ توشوردی که اینینگ طرفیدین تسکین بولسون و یاغدوردی سیزلارغه آسماندین

مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ

سوو نی تاکه اینینگ ایله سیزلارنی پاک قیلسون و کیتکوزسون سیزلاردین شیطان وسوسه سین

ف۱ حقیقی مسلمانلار ظفر لاری شوله دورکه بیر معامله ده خدادین قورقسونلار و اونداغ همیشه صلح و اتفاقده بولسونلار آ نه بیرنرسه امستیده بیر بیرلاری ایله جنجال قیلماسونلار اوزلاری نی خواهشلاریدن ترک ایتوب خدا و رسول حکملاریغه تابع بولسونلار خداوندکریم نام مبارکین ایشیتکانلاریده تمام بدن لاری لرزه پیدا بولسون خدانینگ کلامین تلاوت قیلولسا ایمان و اعتقادلاری یینه زیاده بولسون نماز و زکات غه دائم قائم بولسونلار منزشول اوصافغه مالک بولغانده انلار حقیقی و کامل مسلمانلار دور لارکه خدا تاشنده الارنینگ درجه لاری بیوک دور وگناهلاری عفو ایتولور و عزتلیک رزق عطا قیلولور

ف۲ یعنی کافرلار ایله جهاد قیلمک اوچون

ف۳ یعنی اورونغ اوچون تیار گربیلیرز گنا به قیلیس دیر ایر دیلار

ف۴ یعنی منکرلار

ف۵ ابتداده پروردگار بیر مینگ نی وعده قیلدی کیین اوچ مینگ بولدی کیین بیش مینگ بولدی همچنانکه سورهٔ آل عمران ده اوتدی

ف۶ یعنی ینگیل بیراو یقو پیدا قیلدی اول اویقودین مولغانکان زمان بیرالدین دل لاریدین دشمن خوفی کوتاریلدی

وَلِيَرْبِطَ عَلٰى قُلُوْبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْاَقْدَامَ ⑪ اِذْ يُوْحِيْ رَبُّكَ

ومضبوط قیلسون دل لارینگیزنی وثابت قیلسون قدملارینگیزنی وقتیکہ حکم یباردی پروردگارینگیز

اِلَى الْمَلٰٓئِكَةِ اَنِّيْ مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ سَاُلْقِيْ فِيْ

فرشتہ لارغہ کہ من سیزلار ایلہ دورمن پس سیزلار ثابت قدم توتونگلار مسلمانلارنی من خوف سالورمن

قُلُوْبِ الَّذِيْنَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوْا فَوْقَ الْاَعْنَاقِ

کافرلار دل لاریغہ پس سیزلار اورونگلار ای مسلمانلار گردن لارغہ

وَاضْرِبُوْا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ⑫ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ شَآقُّوا اللّٰهَ

واورونگلار الارنینگ قول وایاغلارین اطرافلاریغہ بو غوغانینگ اوچون دورکہ الار اللہ تعالیٰ غہ

وَرَسُوْلَهٗ ۚ وَمَنْ يُّشَاقِقِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ

وانینگ رسولیغہ خلاف قیلدیلار وکیمکہ اللہ تعالیٰ غہ ورسولیغہ خلاف قیلسا البتہ اللہ تعالیٰ نینگ عذابی

الْعِقَابِ ⑬ ذٰلِكُمْ فَذُوْقُوْهُ وَاَنَّ لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابَ النَّارِ ⑭

قتیغ دور بو عذابنی تاتینگلار وبیلینگلار کہ کافرلار اوچون کنہ دوزخ عذابی دور

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا لَقِيْتُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا زَحْفًا

ای مؤمنلار قاچان سیزلار اورش میدانیدہ کافرلارغہ مقابل کیلسنگیزلار

فَلَا تُوَلُّوْهُمُ الْاَدْبَارَ ⑮ وَمَنْ يُّوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهٗٓ

الارغہ آرقہ ادگورمنگلار وکیمکہ اولکون الارغہ آرقہ سین ادگورسہ

اِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ اَوْ مُتَحَيِّزًا اِلٰى فِئَةٍ فَقَدْ بَآءَ بِغَضَبٍ

مگر اوردش اوچون ہنر قیلغان حالدہ اوز جماعہ سیغہ پناہ آلغان حالدہ باک یوق ورنہ مستحق بولور غضب غہ

مِّنَ اللّٰهِ وَمَاْوٰىهُ جَهَنَّمُ ؕ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ⑯ فَلَمْ تَقْتُلُوْهُمْ

اللہ تعالیٰ طرفیدین وانینگ جایی جہنم دور ونہ قدر یمان جای دور الارنی سیزلار اولدورمدینگیزلار

وَلٰكِنَّ اللّٰهَ قَتَلَهُمْ ۪ وَمَا رَمَيْتَ اِذْ رَمَيْتَ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ

ولیکن اللہ تعالیٰ الارنی اولدوردی سیز آتمادینگیز ای نبی وقتیکہ آتدینگیز بیرمشت تفراغنی ولیکن اللہ تعالیٰ

رَمٰى ۚ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِيْنَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا ؕ اِنَّ اللّٰهَ

انی آتدی وتاکہ عطا قیلسون اول مسلمانلارغہ بخشے عطا تحقیق اللہ تعالیٰ

سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ⑰ ذٰلِكُمْ وَاَنَّ اللّٰهَ مُوْهِنُ كَيْدِ الْكٰفِرِيْنَ ⑱

ایشیتکوچی بیلگوچی دور حال بو دور وبیلینگلار کہ اللہ تعالے کافرلارنینگ تدبیرلارین سست قیلگوچی دور

ف ١ بدر جنگی حقیقتدہ مسلمانلارغہ نہایتدہ بیوک امتحان زمانی ایردی چونکہ مسلمانلار عدددہ کم ایردیلار سلاح و اسباب دین خالی ایردیلار مقابل طرفدہ گی لشکر اوزلاریغہ اوچ برابر کیبلور ایردی الار دہ سلاح مکمل ایردی کافرلار اوّل دین میدان نینگ بخشی طرفین آلوب سوحم الارنینگ قبضہ لاریدہ ایردی مسلمانلار پست یکرہ ایردیلار تورگان یرلاری قمزار بولوب یورالماگانیدہ ایاغلاری قمغہ باتور ایردی گرد و غبار علاحدہ حیران قیلور ایردی سوتا پیلیگان سبب دین غسل وطہارت دقتیدہ پریشانلیک پیدا بولور ایردی شول حالدہ تورگانلاریدہ اللہ تعالیٰ اوز رحمت کامل سیدین بیوک بیر یامغور یباردی کہ تمام قم لار قاتوب مونلاب قالدی ومیدان یورد شلیک بولوب قالدی بیچک اوچون غسل وطہارت اوچون سولار افراط درجہ دہ کوپایوب کیتدی کافرلار تورگان یرلار بلچیق زار قایقان بولوب یوریک تورمک الار اوچون کوب دشوار بولدی وقتیکہ کورولاپ تورگان پریشانلیک بو مسلمانلار دین کوتاریلیب ایردی حق تعالیٰ مسلمانلارغہ بیر نوع خفیف اویقو کرم قیلدی اوّل لویقو دین اوّ یقانوب ایردیلار کوریلار دل وار یدہ دشمن طرفیدین ہیچ بیر خوف قالمابدور

ف ٢ دشمن نظریدہ آز چقاوبولوب حقیقتدہ قانچہ بولسہ یا قانچہ مسلمانلار لشکرلاریغہ قوشولگی بولسہ باک یوقدور

إِن تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ ۖ وَإِن تَنتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ

ای کافرلار اگر سیزلار فتح غه طالب بولسنگیز لار منہ فتح قاشلاریگیزغه کیلدی و اگر تار تیلسنگیز لار اول سیزلار غه یخشیراغ دور

وَإِن تَعُودُوا نَعُدْ وَلَن تُغْنِيَ عَنكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا وَلَوْ

و اگر سیزلار فعل لار بینگیزنی ینہ قیلسنگیز لار بیز هم ینہ سزا بیرنی بیرورمیز و جماعہ لار ینگیز سیزلار دین دفع قیلہ آلماس ہیچ بیر نی

كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

ع ۲ ۹ ۱۶

نہ قدر کوب بولسہ هم و بیلینگ لار کہ الله تعالی مسلمانلار ایلہ دور ف ای مؤمن لار

أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ وَأَنتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾

اطاعت قیلینگ لار الله تعالی غہ و انینگ پیغمبریغہ و اندین یوز اوگورمنگ لار ایشتیب تورورب

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ

و اول جماعہ دین بولمنگ لار کہ دیرلار بیز ایشتیدوک حال بو کہ الار ایشتماسلار البتہ

شَرَّ الدَّوَابِّ عِندَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾

الله تعالی قاشندہ جاندارلارنینگ نہایتدہ یمانی کرلار گنگ لار دور الارکہ ہیچ توشونماسلار

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ ۖ وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوا

و اگر الله تعالی الاردہ خیر بار دیب بیلسہ ایردی البتہ الارغہ ایشتیدورور ایردی اگر الارغہ ایشتیدہ دورسہ هم الار ینہ

وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ

ادگورور ایردیلار باقمغان حال لاریدہ ای مومن لار سیزلار قبول قیلینگ لار الله تعالی نینگ حکمینی

وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ

و رسول الله حکملارینی و قتیکہ چاقیرسہ لار سیزلارنی اول نرسہ غہ کہ حیاتلار ینگیز اندہ دور و بیلینگ لار کہ الله تعالی البتہ

يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَاتَّقُوا

بندہ وانینگ دلین ارتا سیغہ توشقون بولور و البتہ انینگ طرفیغہ جمع بولورسیزلار ف۳ و سقلانینگ لار قورقونجلی

فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنكُمْ خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ

بلادین کہ اول سیزلار دین ظالم لارغہ گنہ نازل بولماس و بیلینگ لار کہ الله تعالی البتہ

اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾ وَاذْكُرُوا إِذْ أَنتُمْ قَلِيلٌ مُّسْتَضْعَفُونَ

عذابی قتیغ بیرگوچیدور ف و یاد قیلینگ لار اول ساعتنی کہ اندہ سیزلار بیر اوزیدہ آز و قوتسیز ایردینگیز لار

فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ

قورقور ایردینگیز لار کہ آدملار سیزلارنی تیز دین توتوب کیتمشونلار پس الله تعالی سیزلارغہ جای بیردی

ف ۱ بعض روایتلار دہ کیلوبدور کہ ابوجہل وانینگ احباب لاری کہ دین چو نار و قتلاریدہ خانۂ کعبہ غلافلارین توتوب توروب عرض قیلدیلار کہ پروردگارا بیزلار ایلہ مسلمانلار دین قیسیسی بیر میزنینگ قاشنگدہ درجہ دہ بلند و حرمتدہ اوزتوق بولسہ اوشال فرقہ غہ فتح و نصرت عطا قیلغیل دیب بیرمیزنی فسادچی و ناحق بولسہ اوشال فرقہ نی مغلوب قیلغیل بو آیت ایلہ اوشال دعانی یاد بیریلوب کہ طلب قیلغان حکم لار ینگیز بولدی ایمدی هم توبہ قیلینگ لار کہ الله تعالی همیشہ مسلمانلار ایلہ دور

ف ۲ خدا و رسول خدا مسلمانلارنی نیمہ نرسہ غہ چاقیرسہ لار انینگ حیات ابدیہ لاری اندہ دور جاہرین حکملاریغہ ہرگز خلاف ایتمسونلار ہر نرسہ غہ امر بولسہ جان و دل لاری ایلہ اطاعت قیلسونلار ورنہ اندک کستلیک ایتمہ لار دل لارین اختیاری قول لاریدہ قالمس کیین قیامت کونی کوب افسوس ایتورلار

ف ۳ نامشروع ایشلہ قیلونوب تورسہ منع قیلمک لازم دور قبول ایتمسہ لار الار دین علاحدہ بولمک ضرور دور و اگر مونداغ قیلونماسہ عذاب الہی غہ همہ برابر گرفتار بولورلار

وَأَيَّدَكُم بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾

دقوت بیردے سیزلارغه نه ذی ایله و رزق بیردے سیزلارغه پاکیزه نرسه لاردین تا که شکر قیلور سیزلار ف۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ

ای مؤمن لار خیانت قیلمنگ لار خداغه و رسول غه و خیانت قیلمنگ لار ف۲ بیر بیر لارینگیز نینگ امانتلاریمنگیزغه

وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ

اوزلارینگیز بیلوب توروب و بیلینگ لار که مال لارینگیز و اولادلارینگیز امتحان اوچون بیریلگان نرسه لار دور

ع ٣ ٩ ١٧ وَأَنَّ اللَّهَ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا

و بیلینگ لار که بیوک اجر الله تعالے قاشنده دور ای مومن لار اگر سیزلار الله تعالے دین قورقسنگیزلار

اللَّهَ يَجْعَل لَّكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ

الله تعالی سیزلارغه فتح بیرور و سیزلاردین گناهلارینگیزنی عفو ایتور و سیزلارغه مغفرت نصیب قیلور

وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا

والله تعالی بیوک کرم صاحبی دور و یاد قیلینگ اول کون نے که کافرلار سیزا وچون یمان تدبیرلارده بولدیلار

لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ

که سیزنی قاسونلارمی یا اولدورسونلارمی یا وطندین سورسونلارمی دالاز ف۳ تدبیرده ایردیلار و خدا هم تدبیرده ایردے

وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ

و الله تعالی تدبیری همه تدبیرنینگ یخشیراغیدور و قچان بیزنینگ آیتلاریمیزالارغه اوقولسه دیرلار بیز ایشیتیدوک

سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَا ۙ إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ

اگر بیز خوا ہلاسک البته شوندا غ بیر سوزنی قیله آلور میز بو نرسه اوتکانلاردین قالغان حکایه لاردین

الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِن كَانَ هَٰذَا هُوَ الْحَقَّ

باشقه نرسه ایمس دور ف۴ و قیلنگ الار دیدیلار ای خدا یا اگر بو قرآن راست سینگ

مِنْ عِندِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَاءِ أَوِ ائْتِنَا

کتابینگ بولسه سن بیزلارغه آسماندین تاش یاغدورگیل یا باشقه بیر الملیک عذاب

بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ

توشورگیل والله تعالی هرگز الارغه بیلار یده سیز بولغان حالده عذاب بیرمس و الله تعالے

اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ

هرگز الارنے عذاب قیلگوچی ایمس اول حالده که الار استغفار ایتورلار ف۵ و الارده نیمه نرسه بارکه الارنے الله تعالی عذاب قیلمس

ف۱ یعنی بیز عدده آزیز و قوتده ضعیف ایدیک شکر الله نینگ جاه اوچون بیرگان حکیمغه شستلیک هرگز قیلنگ لار باقینگ ملاکه بجرتدین آول بلکه اندین صونگ هم سیزلار نینگ عددلارینگیز آز ایردی همیشه سیزنی دشمنلار تولوب آلوب کیتما سونلار دیب خوف و خطرده ایدینگیز لارکیمین الله تعالی سیزلارغه مدینه دیک مبارک و مقدس دار الامان عطا قیلدی انصار کرام ایله مهاجرین عظام اورتالاریغه بے نظیر دوست لیک و برادرلیک علاقه سین پیدا قیلدی و بدر معرکه سیده رونق و شایان غلبه نصیب ایتدی و کافرلار تمالاریدین تیرے و سیزلارغه حلال و پاکیزه غنیمت واولجه لار کرم قیلدی تا که سیزلار انینگ شکرین بجا کیلتورینگ لار

ف۲ خدا و رسولغه خیانت الارنینگ حکم لاریغه مخالفت ایتمک دور یا غنیمت مالیدین اوغورلامک دور

ف۳ بو واقعه که مکرمه دن هجرتدین مقدم بولغانده

ف۴ بو سوزنی قیلغوچی نضر بن الحارث ایردی

ف۵ ایکی نرسه مانع عذاب دور بیری پیغمبر علیه السلام وجودلاری ایکنچی گنهکارلارنینگ مغفرت طلب قیلیشی.

يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ ۚ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ

حال بوکہ الار طفتے مسجد حرام دین منع قیلورلار، واوزلاری اونینگ متولی لاری ایمسلار اینینگ متولی لاری

إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۴﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ

پرہیزلیک لاردین باشقہ آدملار ایمسلار ولیکن الارنینگ کوپلاری بیلمسلار وایمس ایردی الارنینگ نمازلاری

عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً ۚ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ

بیت اللہ قاشیدہ مگر ہوشتک لار وچپک چالیشلار پس ای کافرلار تاتینگ لار کفرلار بیگیز سببلیغان عذابنی

تَكْفُرُونَ ﴿۳۵﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا

تحقیق کافرلار اوز مال لارین شونینگ اوچون خرج قیلورلار کہ طفتے اللہ تعالے نینگ

عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ

بولیدین منع قیلسونلار الارینہ انی خرج قیلورلار کیین اول مال لاری اوزلاریغہ حسرت بولور کیین

يُغْلَبُونَ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿۳۶﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ

آخر مغلوب بولورلار وکافرلارنی دوزخ طرفیغہ حیدالور ف۳ تاکہ اللہ تعالے جدا قیلسون ناپاکنی

الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ

پاکدین وقیسون ناپاکنی بعضے سین بعضے سین اوستیغہ کیین توپلاسون

فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۳۷﴾ ع ۴ ۹ ۱۸

الارنی ہمہ سین کیین سالسون الارنی جہنم غہ انہ شول ذاتلار دور لار زیانغہ اوچراگانلار

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ

سیز دینگ کافرلارغہ کہ اگر الار کفرلاریدین قایتسہ لار الارنینگ قیلوب اوتکان گناہلارین الارغہ

وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿۳۸﴾ وَقَاتِلُوهُمْ

عفو ایتولور و اگر قیتہ اول عادتنی قیلسہ لار اوتکانلار حقلاریدہ گے طریقہ جاری بولدی والار ایلہ اوروشونگ لار

حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ ۚ فَإِنِ

دنیادہ فساد قالمگونچہ و دین تمام اللہ تعالی اوچون بولگونچہ ف۴ پس اگر الار کفرلارین

انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۳۹﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا

قویسہ لار اللہ تعالے الارنینگ اعمال لارین کوروب توریدور و اگر الار یوز لارین اوگورسہ لار

فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ ۚ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿۴۰﴾

یخشے بیلینگ لار کہ اللہ تعالی سیزلارنینگ مددگار لارینگیز دور خدا نقدر یخشے مددگار ونقدر یخشے یاردمچی دور

ف۱ مکہ مشرکلاری مسلمانلارنے حرم دہ عبادت و نماز دین منع قیلورایر دیلار واوزلاری عبادت اورنیغہ یلنغاچ بولوب کعبہ نے طواف قیلورایر دیلار و نماز اورنیغہ ہوشتک وچپک چالمک ایلہ مشغول بولور ایر دیلار

ف۲ جنگ بدر دہ مشرکلارنینگ اون ایکے سردار ہر کونی بیرلاری لشکرغہ طعام بیدور مکغہ عہد بیردیلار شول عہدغہ موافق ہر کون بیرلاری اون تویہ سویہ یلار وقتیکہ شکست ییب مکہ غہ باریدیلار شام دین کیلگان تجارت مالیں ہم مسلمانلاردین انتقام آلمک اوچون خرچ قیلمکغہ قرار دیلار

ف۳ انسان اسلام دین اول نہ قدر گناہ قیلسہ مسلمان بولگان زمان اول گناہ لاری عفو ایتولور الاسلام یہدم ما کان قبلہ لیکن حقوق العباد عفو ایتولس

ف۴ اسلام دہ جہاد دین مقصود شول دور کہ کفرنینگ قوتی وشوکتی قالمسون وحکم تمام خدا طرفیدین بولسون باشقہ لاری حکم لاریغہ عمل ایتولمسون

وَاعْلَمُوْٓا اَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَاَنَّ لِلّٰهِ خُمُسَهٗ

و بیلیب قویلنگ سلار کیم نے کہ غنیمت آلسنگیز لار قیسے بیر نرسہ دین انینگ بیش دین بیر حصہ سے

وَلِلرَّسُوْلِ وَلِذِی الْقُرْبٰى وَالْيَتٰمٰى وَالْمَسٰكِيْنِ وَابْنِ السَّبِيْلِ

خدا نینگ و رسولی نینگ و قریندا شلاری نینگ و یتیم لار نینگ و محتاجلار نینگ و مسافر لار نینگ حقلاریدور

اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ وَمَآ اَنْزَلْنَا عَلٰى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ

اگر سیزلار مومن بولسنگیز لار اللہ تعالی غہ و اول نرسہ غہ کہ بیزا نے توشوردوک بندہ میز غہ حق و باطل اجرالغان کونی ف۲

يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعٰنِ ۭ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝٤١ اِذْ اَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ

ایکی جماعت مقابل بولوشکان کونی و اللہ تعالی ہر نرسہ غہ قادر دور اول وقتیکہ سیزلار میدان انینگ بوکنار سیدہ

الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوٰى وَالرَّكْبُ اَسْفَلَ مِنْكُمْ ۭ

ایردینگیز لار و الار اول کنارہ سیدہ ایردیلار و قریش کاروانی سیز لار دین پست مانغدہ ایردیلار

وَلَوْ تَوَاعَدْتُّمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيْعٰدِ ۙ وَلٰكِنْ لِّيَقْضِيَ اللّٰهُ

و اگر سیزلار و الار وعدہ لاشکان بولسنگیز لار ایردی سے البتہ وعدہ دہ یتمس ایردینگیز لار لیکن اللہ تعالی بیر مقرر قیلغنی

اَمْرًا كَانَ مَفْعُوْلًا ڏ لِّيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْۢ بَيِّنَةٍ وَّيَحْيٰى

انجام غہ ییتکوز گوچی ایردی سے ف۳ تا کہ ہلاک بولغوچی ف۴ حجت تام کور لغاندین کیین ہلاک بولسون و تیریک قالغوچی ہم ف۵

مَنْ حَيَّ عَنْۢ بَيِّنَةٍ ۭ وَاِنَّ اللّٰهَ لَسَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۝٤٢ اِذْ يُرِيْكَهُمُ

حجت تام کورلغاندین کیین تریک قالسون و اللہ تعالی البتہ ایشتکوچی بیلگوچیدور وقتیکہ کورساتدی اللہ تعالی الار نے

اللّٰهُ فِيْ مَنَامِكَ قَلِيْلًا ۭ وَلَوْ اَرٰىكَهُمْ كَثِيْرًا لَّفَشِلْتُمْ

سیز نینگ توشونگیز دہ سیز غہ آز کہ و اگر الار نے سیز غہ کوپ کورساتسا ایردی سے البتہ قورقوب قالور ایردینگیز لار

وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْاَمْرِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ سَلَّمَ ۭ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ

و اولوالیش دہ جنجال قیلور ایردینگیز لار لیکن اللہ تعالی سقلاب قالدی البتہ اول لاردہ گی راز لار نے بیلگوچی

الصُّدُوْرِ ۝٤٣ وَاِذْ يُرِيْكُمُوْهُمْ اِذِ الْتَقَيْتُمْ فِيْٓ اَعْيُنِكُمْ

ذاتدور و وقتیکہ کورساتدی الار نے سیز لار غہ مقابل بولغانلاریڠیز دہ کوز لاریڠیز غہ آز قیلوب

قَلِيْلًا وَّيُقَلِّلُكُمْ فِيْٓ اَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللّٰهُ اَمْرًا كَانَ مَفْعُوْلًا ۭ

و آز قیلوب کورساتدی سیزلار نے ہم الار کوز لاریدا تا کہ اللہ تعالی مقرر بولغان بیر ایشنی انجام غہ ییتکوزسون

وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ۝٤٤ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا

و ہمہ ایشلار اللہ تعالی طرفیغہ قایتارلور ای مومن لار سیز لار قچان

ف۱ بو سورہ نینگ ابتدا سیدہ قل الانفال للہ و الرسول دیگان جملہ کیلگان ایردے بو مقام دہ او شال جملہ غہ بیر تہ تفصیل ایلہ بیان قیلولدہ یعنی ہر ایکی کافر لار ایلہ اوروشوب تولغہ کیلتورولسہ اول انی بیش غہ بولونور و بیش دین بیرینی خدا نینگ نسبتی چقار یلور و نے خدا طرفیدین نائب بولوب رسول اللہ صلعم آلور لار و بیش حالغہ تقسیم قیلور لار اول او ز لاریغہ بیرینچی دین بولیدو یا مطلق قرابتدارلاری اوچون اول جنابغہ مدد بیرگان خویش و اقربالاریغہ کہ الار غہ زکات آلمک حرام دور اوچونچی یتیم لار غہ تورتونچی حاجتمند مسلمانلار غہ بیشینچی مسافر لار غہ بیر دیلار قالغان تورت حصہ نے لشکر غہ تقسیم قیلولار آنحضرت فات بولغاندین کیین اما اول حصہ پیادہ غہ و سوار لار غہ بیر حصہ بیرورلار جناب سید عالم صلعم وفات لاریدین صونگ بو خمس نینگ مصرفلاری اوچ طائفہ گہ بولوردی یتیم لار و محتاجلار و مسافر لار و محتاج لار غہ تقسیم قیلونغان و رسول اللہ صلعم اقربالاریدین بالخصوص لار دین مقدم کورور لار.

ف۲ یعنی جنگ بدر کونی

ف۳ اسلام نینگ فتح و غلبہ سی و کفر نینگ محوی

ف۴ یعنی کافر بولغوچی

ف۵ یعنی مسلمان بولغوچی

لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۴۵

مقابل بولسنگیز لار بیرار جماعت غه پس ثابت قدم تورونگ لار و خدانی کوب یاد قیلینگ لار تا کہ مراد غه یتورسیز لار ف

وَأَطِيعُوا اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ

و اطاعت قیلینگ لار الله تعالیٰ غه و رسولیغه و او زارا جنجال قیلمانگ لار کہ تورقوب قالورسیز لار و قوتلار ینگیز کیتور

رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ۴۶ وَلَا تَكُونُوا

و صبر قیلینگ لار البتہ الله تعالیٰ صبر قیلوچیلار ایلہ دور و بولمانگ لار اول جماعہ

كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِم بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ

کبی کہ الار او یلاریدین کبر لار قیلوشوب و خلق غہ کورساتیب او چقدیلار و الار

وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللّٰهِ ۚ وَاللّٰهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ۴۷

خلق نی الله تعالیٰ نینگ یولیدین توسور ایردیلار و الله تعالیٰ الار نینگ قیلمیشلاریغہ احاطہ قیلغاندور

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ

و اول وقتیکہ شیطان زینتلیک کورساتدی الارغہ اعمال لارین و دیدیکہ ہیچ کیم سیز لارغہ

الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ ۖ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ

غالب کیلمایاس و من سیز لارغہ حامیچی دورمن کیین وقتیکہ ہر ایکی جماعت مقابل بولوشدیلار

نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكُمْ إِنِّي أَرَىٰ

اول آرقہ سیغہ قاچیب و دیدیکہ من البتہ سیز لاردین بیزار دور من سیز لار کورمگان نرسہ نی کوروب

ع ۶ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللّٰهَ ۚ وَاللّٰهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۴۸ إِذْ

تورو بدورمن من البتہ الله تعالیٰ دین قورقورمن و الله تعالیٰ نینگ عذابی قتیغ دور و تتیکہ

يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰؤُلَاءِ

منافقلار و دل لاریدہ خستہ لیک لاری بار آدملار دیر ایردیلار کہ بو مسلمانلارنی دین لاری

دِينُهُمْ ۗ وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَإِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۴۹

مغرور قیلیبدور و کیمکی کہ الله تعالیٰ غہ توکل قیلورشک بو تقدیرکہ الله تعالیٰ غالبدور حکمتلیک دور

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا ۙ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ

واگر کورسنگیز ایردی وقتیکہ فرشتہ لار کافرلار جانلارین آلورلار اوردور لار الارنینگ یوز لاریغہ

وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ۵۰ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ

و آرقہ لاریغہ و دیر لار تاتینگ لار کویدورش عذابی بو عذاب اول عمل لار سزاسیدور

ف بو ذکردین مراد نماز و دعا و تکبیر کبی ہر قسم ذکر الله ایدہ کی لار قوت و آرام تاپور حضرات صحابہ کرام رضی الله تعالیٰ عنہم نینگ ہمہ دین بیوک سلاحلاری محاربدہ یاد خدا ایردی و ثبات قدم لیک و صبر و استقلال و خدا و رسولغہ اطاعت و الار حکملاریغہ امتثال الار نینگ خاص اوصاف لاری ایردی خدا رحمت قیلسون امام ابن کثیر نی کہ الار حق لارنده دیبدور وقد کان للصحابۃ رضی الله عنہم فی باب الشجاعۃ والائتمار بما امرهم الله ورسولہ بہ والامتثال لما ارشدهم الیہ ما لم یکن لاحد من الامم والقرون قبلهم ولا یکون لاحد ممن بعدهم فانهم ببرکۃ الرسول صلعم وطاعتہ فیما امرهم فتحوا القلوب والاقالیم شرقا وغربا فی المدۃ الیسیرۃ مع قلۃ عددهم بالنسبۃ الی جیوش سائر الاقالیم من الروم والفرس والترک والصقالبۃ والبربر والحبوش واصناف السودان والقبط وطوائف بنی آدم قهروا الجمیع حتی علت کلمۃ الله وظهر دینہ علی سائر الادیان وامتدت الممالک الاسلامیۃ فی مشارق الارض ومغاربها فی اقل من ثلاثین سنۃ فرضی الله عنهم وارضاهم اجمعین وحشرنا فی زمرتهم انہ کریم وهاب

اَيۡدِيۡكُمۡ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيۡسَ بِظَلَّامٍ لِّلۡعَبِيۡدِ ﴿٥١﴾ كَدَاۡبِ اٰلِ فِرۡعَوۡنَ

نے اوز قول لارینگیز ایله اوّل یبارگاندورسیزلار والله تعالی بنده لاریغه ظلم قیلغوچی ایمسدور — فرعونی لار عادتلاری کبی

وَالَّذِيۡنَ مِنۡ قَبۡلِهِمۡ كَفَرُوۡا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَاَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوۡبِهِمۡ

والاردین ایلگاری اوتکان لار عادتلاری کبی که الار الله تعالی نینگ آیتلاریغه منکر بولدیلار کیین الله تعالی گنابلاری سببیدین

اِنَّ اللّٰهَ قَوِىٌّ شَدِيۡدُ الۡعِقَابِ ﴿٥٢﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمۡ يَكُ مُغَيِّرًا

گرفتار قیلدی الله تعالی البته قوتلیک عذابی قتیغ دادور ف بو شونینگ اوچون دورکه الله تعالی بیر قومغه بیرگان نعمتنی تغییر

نِّعۡمَةً اَنۡعَمَهَا عَلٰى قَوۡمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوۡا مَا بِاَنۡفُسِهِمۡ وَاَنَّ اللّٰهَ سَمِيۡعٌ

اوزگارتگوچی ایمسدور تا الار اوزلاریده بولار حالتلارین اوز لاری اوزگارتمگونچه و البته الله تعالی ایشیتگوچی

عَلِيۡمٌ ﴿٥٣﴾ كَدَاۡبِ اٰلِ فِرۡعَوۡنَ وَالَّذِيۡنَ مِنۡ قَبۡلِهِمۡ كَذَّبُوۡا

بیلگوچی دور ف الار حالتلاری فرعونی لار والاردین ایلگاریدوکیلار حالتلاری کبی دورکه الار یلغان دیدیلار

بِاٰيٰتِ رَبِّهِمۡ فَاَهۡلَكۡنٰهُمۡ بِذُنُوۡبِهِمۡ وَاَغۡرَقۡنَاۤ اٰلَ فِرۡعَوۡنَ وَكُلٌّ

پروردگارلاری آیتلاریغه پس بیز هلاک قیلدوک الارنی گنابلاری سببیدین و غرق قیلدوک فرعونیلارنی و بارچه لاری

كَانُوۡا ظٰلِمِيۡنَ ﴿٥٤﴾ اِنَّ شَرَّ الدَّوَآبِّ عِنۡدَ اللّٰهِ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا فَهُمۡ

ظالم ایردیلار — تحقیق علو تلارنینگ نباچه یمانلاری الله تعالی قاشیده اول تورتلاردورلار که کافر بولدیلار

لَا يُؤۡمِنُوۡنَ ﴿٥٥﴾ اَلَّذِيۡنَ عٰهَدْتَّ مِنۡهُمۡ ثُمَّ يَنۡقُضُوۡنَ عَهۡدَهُمۡ

والار ایمان کیلتورمسلار — اول کافرلار که الاردین عهد آلدینگیز کیین الار هر دفعه عهدلارین

فِىۡ كُلِّ مَرَّةٍ وَّهُمۡ لَا يَتَّقُوۡنَ ﴿٥٦﴾ فَاِمَّا تَثۡقَفَنَّهُمۡ فِى الۡحَرۡبِ فَشَرِّدۡ

بوزدورلار والار قورقمسلار — پس سیز اگر الارنی اورو شده تابسنگیز الارنی اولدورو ایله

بِهِمۡ مَّنۡ خَلۡفَهُمۡ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُوۡنَ ﴿٥٧﴾ وَاِمَّا تَخَافَنَّ مِنۡ قَوۡمٍ

آرتلاریده گی جماعه لاردین قاچیرینگ تاکه الارعبرت آلسون ف۳ واگر سیز بیر قوم خیانتی دین قورقسنگیز

خِيَانَةً فَانۡۢبِذۡ اِلَيۡهِمۡ عَلٰى سَوَآءٍ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الۡخَآئِنِيۡنَ ﴿٥٨﴾

الارعهدلارین اوزلاریغه قایتارینگ بیربرابر بیلگان حالده ف۴ البته الله تعالی خیانتچی لارنی دوست توتماس

وَلَا يَحۡسَبَنَّ الَّذِيۡنَ كَفَرُوۡا سَبَقُوۡا اِنَّهُمۡ لَا يُعۡجِزُوۡنَ ﴿٥٩﴾

وکافرلار گمان قیلمسونلار که قاچیب قوتولدیلار — الار الله تعالی نی عاجز قالدورالمسلار

وَاَعِدُّوۡا لَهُمۡ مَّا اسۡتَطَعۡتُمۡ مِّنۡ قُوَّةٍ وَّمِنۡ رِّبَاطِ الۡخَيۡلِ

دایما مسلمانلار حاضرلانگ الار کافرلار اوچون قدرتلارینگیزده بار نرسه نی قوتدین و آتلار بغلاشیدین

ف۱ یعنی قدیم دین الله تعالی نینگ عادتی شولدورکه قچان بیر قوم اننینگ آیتلاریغه انکار ایتدیلار یا انبیاء علیهم السلام ایله جنگ دین توبه قیلمادیلار الارنی اوز گنابلاریغه موافق بیر قسم عذاب ایله گرفتار ایتکاندور

ف۲ یعنی بیر قوم اوز نیت و اعتقادلارین اوزگارتماسه لار الله تعالی روزی عطا قیلغان نعمتلاریدین تار توب آلماس نیت نینگ بوزولغانلیکی علامتی شولدورکه الله تعالی بیرگان مال و دولتنی اننینگ رضاسی غه مخالف بولغان یرلارغه صرف قیلودور

ف۳ مخلوقلاردن کیچه جمعه دین یمان فرقه اول جماعه دورکه الار دائمی کفرده ثابتدین خوف سیز لیکنی و عهد شکن لیکنی اوزلاریغه لازم قیلوب آلورلار بو صفت فرعونی لاردده و عصر سعادتده بعض یهود لارده بار ایردی

ف۴ یعنی عهدنینگ بوزولغانلیکین بر ایکی فرقه برابر بیلسونلار تاکه سیزنی بیوفالیکغه نسبت بیرماسون لار

ع ١٠
٣

تُرْهِبُونَ بِهٖ عَدُوَّ اللّٰهِ وَعَدُوَّكُمْ وَاٰخَرِيْنَ مِنْ دُوْنِهِمْ
ودو تورسیزلار اینگ ایله الله تعالی دشمنی نے داوز دشمنلاریگیزنی الاردین و باشقه دشمنلارنے هم کی سیزلار

لَا تَعْلَمُوْنَهُمْ ۚ اَللّٰهُ يَعْلَمُهُمْ ۗ وَمَا تُنْفِقُوْا مِنْ شَيْءٍ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
الارنے بیلماس سیزلار الله تعالی بیلور الارنے و قیلسه بیر جنس دین نیمه نے که الله تعالی یولیده خرج قیلور سیزلار

يُوَفَّ اِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْلَمُوْنَ ۝٦٠ وَاِنْ جَنَحُوْا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ
اول زره سیزلارغه مکمل تاپشوره دور و سیزلارغه ظلم قیلونماس ف داگر الار صلح غه مایل بولسه لار سیز هم انگا

لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ۭ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ۝٦١ وَاِنْ يُّرِيْدُوْٓا
مایل بولونگ و توکل قیلینگ الله تعالی غه البته اول ایشتگوچی بیلگوچی ذات دور داگر الار سیزغه فریب

اَنْ يَّخْدَعُوْكَ فَاِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُ ۭ هُوَ الَّذِيْٓ اَيَّدَكَ بِنَصْرِهٖ
بیرگوچی بولسه لار الله تعالی سیزغه کفایه قیلگوچی دور اول دور ذاتیکه قوتت بیردی سیزغه او زیاری دمی ایله

وَبِالْمُؤْمِنِيْنَ ۝٦٢ وَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوْبِهِمْ ۭ لَوْ اَنْفَقْتَ مَا فِي الْاَرْضِ
و مسلمانلار ایله والفت سالدی الارینگ کونگل لاریغه اگر سیز یر یوزیده بار دولتنی همه سین صرف

جَمِيْعًا مَّآ اَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوْبِهِمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ اَلَّفَ بَيْنَهُمْ ۭ اِنَّهٗ عَزِيْزٌ
قیلسنگیز هم الارینگ دل لاریغه الفت سالا آلمس ایردینگیز لیکن الله تعالی الارنی اتفاق قیلدی البته اول غالب

ع
حَكِيْمٌ ۝٦٣ يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللّٰهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ
حکمتلیک ذات دور ای نبی صلعم کفایه قیلور سیزغه الله تعالی و کفایه قیلور لار سیزغه تابع بولگان مسلمانلار

يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِيْنَ عَلَي الْقِتَالِ ۭ اِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ
ای نبی صلعم سیز مسلمانلارنی جهاد غه قیزیقتورینگ اگر سیز لار دین یگرمه عدد صبر لیک

عِشْرُوْنَ صٰبِرُوْنَ يَغْلِبُوْا مِائَتَيْنِ ۚ وَاِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ مِّائَةٌ
مجاهد بولسه الار ایکی یوز عدد غه غالب کیلور لار و اگر سیز لار دین یوز عدد مجاهد بولسه

يَّغْلِبُوْٓا اَلْفًا مِّنَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُوْنَ ۝٦٥
الار کافرلاردین مینگ کیشی غه غالب کیلور لار اینگ او چونکه الار بے فهم قوم دور لار

اَلْـٰٔنَ خَفَّفَ اللّٰهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ اَنَّ فِيْكُمْ ضَعْفًا ۭ فَاِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ
ایمدی الله تعالی یوکنی سیز لارغه ینگیل قیلدی و بیلدیکه سیز لارده کمزوریک بار دور ایمدی اگر سیز لاردین

مِّائَةٌ صَابِرَةٌ يَّغْلِبُوْا مِائَتَيْنِ ۚ وَاِنْ يَّكُنْ مِّنْكُمْ اَلْفٌ يَّغْلِبُوْٓا اَلْفَيْنِ
یوز نفر صبر لیک مجاهد بولسه الار ایکی یوز عدد غه غالب کیلور لار و اگر سیز لار دین مینگ عدد بولسه ایکی مینگ غه غالب کیلور لار

ف شریعت بویکان اسباب ضروریه نے ترک قیلوب الله تعالی غه توکل قیلدوک وبب او لتور مک جهالتیده نادرست دور مسلمانلار غه فرضدور کم تسلاری ییتکان تعداده جهاد اسبابلاریدن حاضر لا سونلار رسول اکرم صلعم زمان سعادتیده اوت اوقه مینمک شمشیرزن لیک اوقو بیک تیلک وشو لار کبی حربی استعداد للرده مهارت حاصل قیلمک اوده وشش حاضر لیغی حساب قیلونور ایردی ایمدی بزنینگ زمانه میزده میلتیق اتمک توپ آتمک طیاره او چورمک و باشقه عصری حربی اسبابلار استعمالین اوره نماک همه سی اوره وشش حاضر لیغی حساب قیلونور بو خصوص ده حقیر نینگ اسلام نظرنده سلاح تاقمک کیچیک بیر سلاح مین سطالعه فائده دین خالی ایمسدور بو تو غرییه یعنی جهاد یولیده نقد مالی خرج قیلونسه زینگ اجری مکمل توتیله ده البته بیر یلور بولور ده هرگز هرگز ظلم بولماس

بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ لَهُ

الله تعالى نینگ حکمی بیله والله تعالى صبرلیک لار بیله دور ف پیغمبر اوچون بولالق ایمس ایردی که انینگ تاشنده

أَسْرَىٰ حَتَّىٰ يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ

اسیرلار تورسون تاکه یرلوزیده خوب قان توکسون سیز لار دنیا مال لارین ایستار سیز لار و الله تعالى

يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ اللَّهِ سَبَقَ

آخرت مصلحتین خوابلار و الله تعالى غالب حکمتلیک ذات دور اگر الله تعالى طرفیدین اول لده یازیلگان

لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا

حکم بولماسه ایردی بو آلغان نرسه لار نینگیز توغریسیده سیزلارغه بیوک بیر عذاب نازل بولور ایردی ایمدی آلغان غنیمتلار نینگیز

ع ٩ / ٥ / ٥

طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ

حلال و پاکیزه بیلوب یینگ لار و الله تعالى دین قورقونگ لار الله تعالى مغفرتلیک مهرباندور ف٢ ای نبی صلعم سیز قولینگیزده

لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا

تورگان اسیرلارغه دینگ که اگر الله تعالى سیز لار نینگ دل لاری نگیزده بیرار خیرنینگ بار لیغین بیلسه

يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٠﴾

سیزلار دین آلونغان نرسه دین یخشیراق نرسه نی سیز لارغه بیرور و گناه لار نگیزنی کیچرور و الله تعالى مغفرتلیک مهرباندور

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ

و اگر بولار ده سیزغه خیانت قیلماق اراده لاری بولسه موندین اول خداغه هم خیانت قیلغاندور لار کیین خدا بولار نی

مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا

گرفتار قیلدوردی والله تعالى علملیک حکمتلیک ذات دور آن ملار که ایمان کیلتوردیلار و وطنلاریدین هجرت قیلدیلار

وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ

و مال لاری و جانلاری ایله الله تعالى یولیده جهاد قیلدیلار و آن ملار که جای بیردیلار

آوَوْا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ

و یاردم قیلدیلار منه بولار بعضلاری بعضلاریغه بیراقوز دور لار و آدم لار که

آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ

ایمان کیلتوردیلار و لیکن هجرت قیلمدیلار الارنینگ میراثلاریدین سیزلارغه هیچ علاقه یوقدور تا الار

يُهَاجِرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ

هجرت قیلماسه لار و اگر الار سیزلاردین مدد سوراسه لار دین خصوصنده مددبیرمک سیزلارغه لازم بولور

ف١ صحیح بخاری ده حضرت عبدالله بن عباس رضه دین مرویدور که برنچی آیتده گی حکم یعنی بیر مسلمان اون کافرغه مقابله قیلمکی بیر آز آغیر معلوم بولغاچ ایکنچی آیت یعنی الئان خفف الله عنکم آیتی نازل بولدی و برنچی آیتنی منسوخ آیتدی یعنی ایکی کافرغه مقابلیده بیر مسلمان حاضر تورسون اگر ایکیدین زیاده غه هم مقابله قیلسه اجری ینه زیاده بولور چنانچه عصر نبوی ده بیر مینگ مسلمان سکسان مینگ غه مقابله قیلغاندور لار دموته اوروشیده اوچ مینگ مسلمان ایکی یوز مینگ کافرغه برو سیده ثابت قدم تورگاندور لار الحمدلله

ف٢ جنگ بدرده یتمیش عدد کافر مسلمانلار قولیغه اسیر توشدی شول اسیرلار حقنده الله تعالى مسلمانلارغه ایکی صورت دین بیرین اختیار قیلمکغه مخیر قیلدی (١) اسیرلارنی تمام اولدورمک (٢) بدل لاریغه مال آلوب اولارنی قویوب بیارمک شول شرط ایله که مسلمانلاردین ایکنچی ییل ده یتمیش کیشی اولدور رسول اکرم صلعم صحابهٔ کرام دین رای لارین طلب قیلدیلار حضرت ابوبکر و صحابهٔ کرام اکثرلاری فدیه آلوب آزاد قیلمکغه رای بیردیلار حضرت عمر و سعد بن معاذ اولارنی اولدورمکغه رای بیردیلار و بعضلاری مالی منفعتنی کوزده توتدی لار بیمه‌دین حقلاریده بو نیچه آیت نازل بولدی

إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۷۲

مګر اول جماعه خلاف چه کر الله ایله اوده تا لار بنگیز ده معاهده بولسه واللہ تعالیٰ سیزلار نینگ تمام عمل لارینگیزنی کوروب توره در

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِتْنَةٌ

و آدملار یکه کافر دورلار الار بعضلاری بعضلاری ګه میراث خور دورلار اګر سیزلار بو حکم غه عمل قیلمسنگیز لار یر یوزیده

فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ۷۳ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا

فتنه و بیوک فساد پیدا بولور و آدملار یکه ایمان کیلتور دیلار و وطنلاریدین هجرت قیلدیلار

وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوا وَّنَصَرُوا أُولَٰئِكَ

و الله تعالیٰ یولیده جهاد ده بولدیلار و آدملار یکه بولارغه جای بیر دیلار و مدد قیلدیلار

هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَّهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۷۴ وَالَّذِينَ

اوشولار گنه حقیقی مسلمانلار دورلار بار دورلار اوچون مغفرت و عزتلیک رزق و اول ذاتلار یکه

آمَنُوا مِن بَعْدُ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنكُمْ وَأُولُو

ایمان کیلتور دیلار الار دین کیین و هجرت قیلدیلار و سیزلار ایله جهاد قیلدیلار الارهم سیزلار دین دور لار

الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۷۵ ع ۶ الربع

و قریندا شلار بعضلاری بعضلاری ګه حقدار راغ دور لار خدا حکمیده البته الله تعالیٰ هر نرسه نی بیلګوچی ذات دور

سُورَةُ التَّوْبَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَتِسْعٌ وَعِشْرُونَ آيَةً وَسِتَّ عَشَرَ رُكُوعًا

توبه سوره سی مدینه ده نازل بولغان دور و اول بیر یوز یگرمه توقوز آیت و اون آلتی رکوع دور ف ۲

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدتُّم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ۱

بیزارلیک (اعلان ایتولور) الله تعالیٰ طرفیدین و رسولی طرفلاریدین مشرکلار دین سیزلار ایله عهد قیلغان جماعه غه

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي

ایمدی ای مشرکلار یوروب آلینګ لار یر یوزیده تورت آی و بیلینګ لار که سیزلار الله تعالیٰ نی عاجز

اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ۲ وَأَذَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ

قالدوره الماس سیزلار و الله تعالیٰ کافرلار نی البته رسوا قیلغوچی دور و اعلان دور الله تعالیٰ طرفیدین و رسولی طرفیدین

إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ۙ

آدملار غه بیوک حج کونیده که الله تعالیٰ مشرک لار دین بیزار دور و رسولی صلعم

وَرَسُولُهُ ۚ فَإِن تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۖ وَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَاعْلَمُوا

بیزار دور پس اګر سیزلار توبه قیلسنګیز لار اول سیزلار اوچون یخشیراق دور و اګر یوز اوګورسنګیز لار بیلینګ لار

ف ۱ صحابه کرام رضی الله عنهم ایکی فرقه دین عبارت دورلار (۱) مهاجرین یعنی اول ذاتلار یکه ایمان کیلتور دیلار و وطنلاریدین هجرت قیلدیلار (۲) انصار یعنی اول ذاتلار یکه ایمان کیلتور دیلار و مهاجرلار غه جای بیر دیلار و مدد لاریده بولدیلار هجرت ابتداسیده رسول اکرم صلعم بو ایکی جماعتنی بیر بیر لاری ګه برادر واکردیلار تیلوب تورید یلار انینګ اوچون بیر بیر لاریدین میراث اولارغه هم وارث بولور ایدیلار کیین بو حکم قالدوریلوب میراث غه قرینداشلار حقدار بولدیلار لیکن ایمان کیلتور ګان و هجرت قیلمغان قرینداشلار میراث دین محروم قیلینادیلار و اګر مدد طلب قیلسه لار آنلار مسلمانلار معاهده قیلغان جماعه غه خلاف بولمسه البته بیریلور

ف ۲ بو سوره مبارکه نینګ آوّلیده بسم الله الرحمن الرحیم یازیلمادی چونکه رسول اکرم صلعم امر قیلمادی ، داه الحاکم سیدنا علی کرم الله وجهه دیبدورلار که بسم الله امان دور بو سوره قیلیچ ایله امان نی کوتارګالی اوچون نازل بولغان دور امام بخاری دیبدولار که بو سوره همه دین آخر نازل بولغان سوره دور بعضلار دیبدورلار که بو تا ریخګی انفال سوره سی ایله معنوی اتصالی بیوک بولغانی سبب دین اوّلیغه بسم الله یازیلمادی

أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللّٰهِ ۙ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣﴾

سیزلار الله تعالیٰ عاجز قالدورالماس سیزلار و بشارت بیرینگ کافرلارغه دردلیک عذاب ایلاف

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا

مگر اول مشرکلارکه الار ایله معاهده قیلدینگیز لار کیین الار سیزلارغه کمیلیک هیچ نرسه ده کورساتمه یلار

وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ

وسیزلارنینگ خلافلاریغه هیچکیمغه مدد بیرمه یلار پس الارنینگ عهد لارین مدتلاریغه تمام یتکوزونگ لار

إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾ فَإِذَا انْسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ

الله تعالیٰ احتیاطلیک لارنی البته یخشی کورور ف٢ ایدی قچان حرام آیلار تمام بولسه سیزلار

فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَاحْصُرُوهُمْ

مشرکلارنی تاپقان یرلاریڠیزده اولدورونگ لار و گرفتار ایتینگ لار و قامانگ لار

وَاقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ

داولتورونگ لار الار انتظار لاریده هر بیر یرده پس اگر الار توبه قیلسه لار و نماز اوقوسه لار

وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ ۚ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥﴾

وزکات بیرسه لار یول لاریغه قویوب بیرینگ لار الله تعالیٰ البته مغفرتلیک مهرباندور ف٣

وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ

واگر مشرکلاردین بیرار کیشی سیزدین پناه تیلاسه سیز انگا پناه بیرینگ تاکه اول قرآن

كَلَامَ اللّٰهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾ ع ١ ٧

ایشیتسون کیین انی اوز امن یریغه یتکوزونگ بو شونینگ اوچونکه الار بیعلم قوم دورلار ف٤

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ

نیچوک بولسون عهد مشرکلار اوچون الله تعالیٰ قاشنده و انینگ رسولی قاشنده

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۖ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ

مگر اول جماعه که الاردین سیزلار مسجد حرام قاشنده عهد آلدینگیز لار الار مادام سیزلار اوچون

فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ ۚ إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧﴾ كَيْفَ وَإِنْ

توغری تورور لار سیزلار هم الار اوچون توغری تورونگ لار الله تعالیٰ احتیاطلیک لارنی یخشی کورور عهد بولسون

يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً ۚ يُرْضُونَكُمْ

حال بوکه الار سیزلارغه اگر غالب کیلسه لار حقلار یڠیزده نه قرینداشلیکغه باقورلار و نه عهد غه رازی قیلورلار

ف١ بو سوره نینگ بیرینچی آیتلاری بیرینچی عرب قبیله لارین حقلاریده نازل بولغانکه اول ابتداده گی آیتلارده غالبا اول مشرکلار ذکرلاری بار دورکه الار ایله معاهده قیلونغان ایردی لیکن مدتی معین ایمیا ایردی الارغه اعلان قیلونورکه ایدی الار ایله بینگی معاهده قیلونمس الارغه تورت آیلیق مهلت بیریلورکه شول مدتده الار مسلمان بولسونلار یا وطن لاریدین چیقسونلار یا حرب اوچون تیار گرلیک کورسونلار دفتونی یخشی بیلوب آلسونلار که الار خدانی عاجز قیلالمس لار و خدا کافرلارنی دنیا و آخرتده رسوا قیلور باقی اول قبیله لار که الار ایله معاهده هیچ بولمغان ایردی الارغه هم تورت آیلیق مهلت بیریلگان بولور بو آیتلارنی دعوت قلغنی بیرینچی آیت نی ونچی هجری سنه سنده حج کونینده سیدنا علی کرم الله وجهه تمام قبیله لارغه اوقوب اعلان قیلدیلار

ف٢ بو جماعه اول قبیله لار دورلار که الار ایله معین مدت تعیینه معاهده قیلونغان ایردی و الار عهد لاریده قائم تورغان و انگا هیچ نقصان یتکوزمگان و نه باشقه لارغه مدد قیلمغان ایردیلار مسلمانلار هم الارغه بیرگان عهد لارین مدتیغه تیکوزده لار وانی احترام ایتورلار مدت تمام بولغاچ بولار ایله هم باشقه لار کبی معامله قیلونغه

ف٣ مسلمانلیک نینگ روشن علامتی کلمه و قولغاندین کیین نماز ایله زکاتدور امام مالک و امام شافعی و امام احمد رحمهم الله قاشلاریده اسلامی

حکومت ذمه سیغه فرضدورکه بی نماز توبه قیلماسه انی اولدورسون و امام ابو حنیفه رحمه الله دیدورلار که انی خوب اوروب کیین قاماب قویولسون تا توبه قیلغونچه یا اولگونچه ف٤ قیسی بیر آدم اسلام نینگ اصولی دین بیخبر بولسه و تحقیق ایتمک وقتی لارین کوتارمک اوچون مسلمانلار قاشلاریغه کیلکیچی بولسه انی حفاظت ایتمک و انگا قرآن کریمنی ایشتیپ دورمک و اصول اسلامنی بیلدورمک لازم دور و قبول ایتماسه جاییغه یتکوز ولور

بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٨﴾ اشْتَرَوْا

سیزلارنی آغیزلاری ایله دول لاری قبول ایمس وکوبلاری نافرمان دورلار ف۱ الار ساتوب آلدیلار

بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن سَبِيلِهِ ۚ إِنَّهُمْ سَاءَ

الله تعالی نینگ آیتلارین بدلیده آز بیر قیمتنی پس منع قیلدیلار خلقنی الله تعالی یولیدین البته الارنینگ

مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩﴾ لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً ۚ

بو ایشلاری کوب یماندور الار مسلمان حقده نه قرینداشلیکغه باقورلار ونه عهد غه

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١٠﴾ فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ

دانه شولار دورلار حددین آشقانلار اگر الار توبه قیلسه لار ونماز اوقوسه لار

وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ ۗ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ

وزکات بیرسه لار اول حالده دینی برادر لاریڭیز دورلار وبیز تفصیل ایله بیان قیلورمیز آیتلارنی

لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ وَإِن نَّكَثُوا أَيْمَانَهُم مِّن بَعْدِ عَهْدِهِمْ

علملیک جماعه اوچون واگر الار عهد بیرگانلاریدین کیین قسملارین سیندورسه لار

وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا أَئِمَّةَ الْكُفْرِ ۙ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ

ودین لاریڭیزغه طعن قیلسه لار اول وقتده کفر سردار لاری ایله که الارنینگ قسملاری بی اعتبار دور

لَعَلَّهُمْ يَنتَهُونَ ﴿١٢﴾ أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ

تاکه الار یانسونلار ف۲ آیا اورشمایسیزلارمی شوندای بیر قوم ایله که الار قسملارین سیندوردیلار

وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُم بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ أَتَخْشَوْنَهُمْ ۚ

وقصد قیلدیلار پیغمبرنی وطنی لاریدین چیقارمغه والار سیزلاردین اول بیرنچی دفعه خلاف باشلادیلار آیا الاردین

فَاللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ قَاتِلُوهُمْ

قورقورسیزلارمی والله تعالی حقلیغ راغدورکه اندین قورقونگلار اگر مومن بولسنگیزلار ف۳ الار ایله اورشونگلار الله

يُعَذِّبْهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ

تاکه الله تعالی الارغه سیزلارنینگ قوللاریڭیز ایله عذاب بیرسون والارنی رسوا قیلسون وسیزلارنی الارغه غالب قیلسون

وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ

ومسلمان قوم دل لاریغه شفا بیرسون والارنینگ دل لاریده گی غصه لارین کیتکوزسون

وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٥﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ

والله تعالی خواهلاگان بنده سیغه توبه نصیب قیلور والله تعالی علملیک حکمتلیک ذات دور آیا گمان قیلورسیزلار

ف۱ یعنی بو مشرک عربلار ایله قنداغ عهد قیلوب قنداغ صلح ایتوب بولورکه الار اگر سیزلارغه غالب کیلسه لار نه قرینداشلیکغه باقورلار ونه قول وقرارلارین لحاظ ایتورلار حاضر اتفاقا سیزلارغه غلبه یولین تاپالمای ناچار تیل لاری ایله سیزلارنی خوش قیلورلار لیکن دل لاری اننی نیچ خواهلاماس الارنینگ اکثرلاری غدار ونافرمان دورلار

ف۲ کفر سردارلاری قریش کافرلاری ایردیلار که الارنی کوب یاشقه قبیله لار هم الارغه اقتدا قیلور ایردیلار الارنینگ نه قسم لارین اعتباری بار دور ونه عهد لارین الا ایله اورشولسه شاید شرارتلاریدین توختارلار

ف۳ قریش کافرلاری قسم لارین سیندوردیلار وسید عالم صلعم نی وطنی محبوبلاری بولغان مکه دین چیقارمغه کوب اوروندیلار آخر هجرتغه سبب بولدیلار وعهد بوزدیلار شده ابتداکاری ایردیلار بو آیتده پروردگار اصحاب کرام رضی الله عنهم غه الار ایله محاربه ایتمکغه ترغیب بیرورو طونی هم ارشاد قیلورکه پروردگاردین خوف قیلماک هر بیر مشکلنی آسان قیلور ودنیا وآخرت سعادتیغه باعث بولور مومن کامل البته اندین گینه قورقور باشقه دین هرگز قورقماس

أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جَاهَدُوْا مِنْكُمْ وَلَمْ

کہ سیزلار سلنے شوندا اغ قویوب بیریلسون وحال یوکہ اللہ تعالی معلوم قیلمدی سیزلار دین اول لارنے کہ جہاد قیلدیلار و تخفی

يَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلَا رَسُوْلِهٖ وَلَا الْمُؤْمِنِيْنَ وَلِيْجَةً

دوست توتمدیلار ہیچکیمنی اللہ تعالی دین و رسول اللہ و مسلمانلار دین باشقہ و اللہ تعالی خبردار دور

ع ۱۰ / ۲ / ۸

وَاللّٰهُ خَبِيْرٌ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِيْنَ أَنْ يَّعْمُرُوْا مَسٰجِدَ

ہمہ ایشلاریڭیز دین ف۱ مشرکلار اوچون مناسب ایمسدور کہ اللہ تعالی نیڭ مسجدلاریڭ آباد قیلسونلار

اللّٰهِ شٰهِدِيْنَ عَلٰٓى أَنْفُسِهِمْ بِالْكُفْرِ أُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ

اوز کفرلاریغہ اوز لاری اقرار قیلوب توروب الار تمام عمل لاری باطل بولغان جماعہ دورلار

وَفِي النَّارِ هُمْ خٰلِدُوْنَ ﴿١٧﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسٰجِدَ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ

دوزخدہ الار ہمیشہ قالورلار اللہ تعالی نیڭ مسجدلاریڭ شوندا غ ذاتلار آباد قیلورلار کہ الار اللہ تعالی غہ

بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَأَقَامَ الصَّلٰوةَ وَاٰتَى الزَّكٰوةَ وَلَمْ يَخْشَ

وقیامت کونیغہ ایمان کیلتورگان بولسونلار و نمازلاریڭ اوقویدورگان و زکاتلاریڭ بیرادورگان و خدا دین باشقہ ہیچکیشیدین

إِلَّا اللّٰهَ فَعَسٰٓى أُولٰٓئِكَ أَنْ يَّكُوْنُوْا مِنَ الْمُهْتَدِيْنَ ﴿١٨﴾ أَجَعَلْتُمْ

قورقمایدورگان بولسونلار منہ بو صنفدہ گے ذاتلار امید بار کہ یول تابگانلار دین دورلار ف۲ آیا سیزلار حاجی لاریغہ

سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ اٰمَنَ بِاللّٰهِ

سو بیرگمنی و مسجد حرامنے آباد قیلگمنی اول بندہ عملیغہ برابر قیلدیڭیزلارمی کہ اللہ تعالی غہ و قیامت کونیغہ

وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَجَاهَدَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ لَا يَسْتَوٗنَ عِنْدَ اللّٰهِ

ایمان کیلتوروبدور و اللہ تعالی یولیدہ جہاد قیلوبدور. بو لار اللہ تعالے قاشندہ برابر ایمسدورلار

وقف لازم

وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٩﴾ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَهَاجَرُوْا

واللہ تعالے ظالم قومنی ہدایت قیلمس آدملار یکہ ایمان کیلتوردیلار و وطنلاردین ہجرت قیلدیلار

وَجَاهَدُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمُ

واللہ تعالی یولیدہ مال لاری و جانلاری ایلہ جہاد قیلدیلار الار اللہ تعالے قاشندہ

دَرَجَةً عِنْدَ اللّٰهِ وَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْفَآئِزُوْنَ ﴿٢٠﴾ يُبَشِّرُهُمْ

درجہ دہ اولوغ راغدورلار و الارگنہ مرادغہ ییتکانلار دورلار ف۳ پروردگار لاری الارغہ اوز

رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَّجَنّٰتٍ لَّهُمْ فِيْهَا نَعِيْمٌ

طرفیدین رحمت و رضاسے ایلہ وجنتلار ایلہ بشارت بیرور کہ بار بولور اول جنتلاردہ الار اوچون

ف۱ جہاد فیڭ مشروع بولگین حکمتلاریدین بیری شول دور کہ اونیڭ ایلہ حقیقی مسلمان ایلہ زبانی مسلمان بیر بیریدین اجرالور اللہ تعالی جہادنے مسلمانلارغہ بویوروب شونے کوزلمی ایردی کہ اونیڭ بویلیدہ اوز جان و مالین قربان دتنار قیلغوچی مسلمان لار کیملار دورلار و نہ قدر بار دورلار کہ الار اللہ تعالے دین و رسول اللہ دین و مسلمانلار دین باشقہ لارنے اوز لاریغہ سردان بیلمسلار مادام کہ جہاد بولماسہ زبانی بوشش دعوی لار ایلہ ایش بوتمس ایدی اونیڭ اوچون اللہ تعالی مسلمانلارنے امتحان ایتماسی قویوب قویماس

ف۲ مسجدلارنیڭ حقیقی آباد بولیشی شولدور کہ اندہ خالص اللہ تعالی غہ عبادت قیلونسون اوزی بیورگان طرزدہ ایتولسون بو نرسہ مشرکلاردین ہرگز ہمکن ایسدہ مسلمان لارگنہ مسجدلارنے شان لاریغہ مناسب آباد قیلہ آلورلار چونکہ الار اللہ تعالی غہ ایمان کیلتوردرلار و آخرتغہ ایشانورلار و نماز اوقورلار و زکات بیرورلار و اللہ تعالی دین باشقہ ہیچکیدین قورقماسلار و عبادتہ تو غری یول تابگانلار شولار دورلار

ف۳ بیر نیچہ صحابی رض حرم نبوی دہ جمعہ کونے اولتوروب اسلام دین کیین قیسے بیر عمل درجہ دہ اعلی و افضل دور دیب مباحثہ دہ بولدیلار سیدنا عمر رض الارسنے توختاتدیلار نماز جمعہ دین صونڭ سید عالم صلعم دین بو بارہ دہ سوال قیلوب ایردی جواب عقامیدہ بو نیچہ آیت نازل بولدی

مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ إِنَّ اللّٰهَ عِندَهُۥٓ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

دائمی نعمتلار الارانده همیشه دائم قالور لار البته الله تعالی قاشنده دور بیوک اجر‌ف

يٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوٓا ءَابَآءَكُمْ وَإِخْوٰنَكُمْ أَوْلِيَآءَ

ای مومن لار دوست قیلمنگ لار اوز لارینگیزغه آته لارینگیزنی و برادر لارینگیزنی

إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمٰنِ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُولٰٓئِكَ

اگر یخشی بیلسه لار کفرنی ایماندین و سیز لاردین کیمکه الارنی دوست قیلسه انه شولار دور لار

هُمُ الظّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن كَانَ ءَابَآؤُكُمْ وَأَبْنَآؤُكُمْ وَإِخْوٰنُكُمْ

ظالم لار ف٢ سیز دینگ اگر سیز لارنینگ آته لارینگیز واوغول لارینگیز و برادر لارینگیز

وَأَزْوٰجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوٰلٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجٰرَةٌ

و خاتون لارینگیز واوردغ توغقانلارینگیز و اوز لارینگیز تابگان مال لارینگیز و یورملی قالیشیدین.

تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسٰكِنُ تَرْضَوْنَهَآ أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ

قورقغان تجارتلارینگیز و یخشی کورگان اوی لارینگیز اگر سیز لارغه الله تعالی دین واننگ رسولی دین

اللّٰهِ وَرَسُولِهِۦ وَجِهَادٍ فِى سَبِيلِهِۦ فَتَرَبَّصُوا حَتّٰى يَأْتِىَ

واننگ یولیده جهاد قیلیشیدین محبوب راغ بولسه اول حالده سیزلار منتظر تورونگ لار الله تعالی

اللّٰهُ بِأَمْرِهِۦ ۗ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفٰسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ

عذابین یبارگونچه والله تعالی نافرمان قومنی هدایت قیلمس ف٣ تحقیق غالب قیلدی سیزلارنی الله تعالی

نَصَرَكُمُ اللّٰهُ فِى مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ ۙ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ ۙ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ

دشمنغه کوب میدان جنگ ده وحنین کونیده هم دقتیکه تعجبغه سالوب ایردی سیزلارنی

كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْـًٔا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ

کوپلیک لارینگیز و دفع قیلا آلمادی اول سیزلاردین هیچ نرسه‌نی وتار بولدی سیزلارغه یر فوول

بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ اللّٰهُ سَكِينَتَهُۥ

کینگ بیلی ایله کیین قاچدینگیز لار آرقه اوگورب کیین الله تعالی اوز طرفیدین تسکین توشوردی

عَلٰى رَسُولِهِۦ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا

پیغمبری غه و مومن لارغه و توشوردی شوندا غ لشکرلارنی که سیزلار الارنی کورمادینگیزلار

وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَذٰلِكَ جَزَآءُ الْكٰفِرِينَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ

و عذاب بیردی کافرلارغه و شوله دور کافر لارنینگ جزالاری ف٤ کیین

ع ٣ ٩

ف١ بو نچی آیتده اوچ نرسه‌نی ذکر قیلوب ایردی ایمان جهاد هجرت بو اوچ نرسه‌غه اوچ نرسه ایله بشارت بیربلدی رحمت رضا جنت ده دائم قالمک
ف٢ بو قایده‌گی آیتلارده جهاد ایله هجرت فضیلتین بیان قیلوب ایردی لیکن کونچه بیر انسانلارنی مونداغ فضیلت لاردین آته آنه دخویش واقربا محبتلاری توسوب قالور اننگ اوچون پروردگار مسلمانلارنی آگاه قیلورکه بو نرسه لار سیزلارغه مانع بولمسون
ف٣ یعنی خدا ورسول حکملاریغه بویون سونمک دین یا جهاد و هجرت دین شول اندیشه مانع بولسه که آته بابا وخویش واقربا لاردین کیتور مال و دنیا ضائع بولور و تجارتغه خلل کیلور یا بالکل بند بولور و آرامگاه لاردین جدا بولیش لازم کیلور اول حالده الله تعالی طرفیدین حق پرور راحت پرست لارغه کیلادورگان عذاب اوچون منتظر تورونگ
ف٤ حنین مکه مکرمه ایله طائف اورتاسنده بیر وادی دور که انده ٨ نچی سنه هجریه ده شوال آینده هوازن وثقیف قبیله‌لاری ایله اوروش بولغان دور دشمن عددی تورت مینگ ومسلمانلار عددلاری اون ایکی مینگ ایردی ابتداده مسلمانلار غالب کیلسه لارهم کیین بیر آز هزیمتغه اوچرادیلار کیین پیغمبر الله تعالی نزدیکی کرم قیلدی

يَتُوبُ اللّٰهُ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ

الله تعالی توبه نصیب قیلور موندین صونگ کیمغه که خواهلار و الله تعالی مغفرتلیک

رَّحِيْمٌ ﴿٢٧﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّمَا الْمُشْرِكُوْنَ نَجَسٌ

رحمتلیک ذاتدور ای مومن لار حقیقت شو لدورکه مشرک لار ناپاک دور لار

فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هٰذَا ۚ وَاِنْ خِفْتُمْ

پس یقین کیلماسونلار بو سنه دین کیین ف١ مسجد حرام غه و اگر سیز لار قورقسنگیز لار

عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيْكُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖٓ اِنْ شَآءَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ

محتاجلیکدین الله تعالی سیز لارنی بی حاجت قیلور اگر خواهلاسه ف٢ الله تعالی البته

عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿٢٨﴾ قَاتِلُوا الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَلَا بِالْيَوْمِ

علملیک حکمتلیک ذاتدور اورشونگ لار اول آدم لار ایله که ایمان کیلتور ماسلار الله تعالی غه و نه

الْاٰخِرِ وَلَا يُحَرِّمُوْنَ مَا حَرَّمَ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ وَلَا يَدِيْنُوْنَ

قیامت کونیغه و حرام بیلمسلار اول نرسه نی که حرام قیلوبدور انی ف٣ الله و انینگ رسولی و قبول ایتمسلار

دِيْنَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْكِتٰبَ حَتّٰى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ

حق دین نی ف٤ اوز لاری کتابی لاردین دور لار تاغوار بولوب اوز قول لاری ایله جزیه

ع ٤ ٥ ١٠ عَنْ يَّدٍ وَّهُمْ صٰغِرُوْنَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ عُزَيْرُ ۨابْنُ اللّٰهِ

بیر گونلاریچه و یهود لار دیدیلار که عزیر الله تعالی نینگ او غلی دور ف٥

وَقَالَتِ النَّصٰرَى الْمَسِيْحُ ابْنُ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ قَوْلُهُمْ بِاَفْوَاهِهِمْ ۚ

و نصاری لار دیدیلار که مسیح الله تعالی نینگ او غلی دور بو الار سوزلاریدور آغیزلاری ایله

يُضَاهِـُٔوْنَ قَوْلَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَبْلُ ؕ قَاتَلَهُمُ اللّٰهُ ۚ اَنّٰى

سوزلار لار اوز لاریدین اول او تکان کافر لار سوزی نی کبی سوز قیلورلار الله تعالی هلاک قیلسون الارنی که قیسی طرفغه

يُؤْفَكُوْنَ ﴿٣٠﴾ اِتَّخَذُوْٓا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِّنْ

تیسکاری کیتور لار الار الله تعالی نی قویوب اوز علما لارین و مشایخ لارین رب

دُوْنِ اللّٰهِ وَالْمَسِيْحَ ابْنَ مَرْيَمَ ۚ وَمَآ اُمِرُوْٓا اِلَّا لِيَعْبُدُوْٓا

قرار بیردیلار ف٦ و مسیح مریم او غلی نی هم حال بو که الارغه شونگا گنه امر قیلونغان ایردی که تنها

اِلٰهًا وَّاحِدًا ۚ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ؕ سُبْحٰنَهٗ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٣١﴾

بیر خداغه عبادت قیلسونلار که یوقدور معبود اندین باشقه اول پاکدور الار شریک قیلغان نرسه لاردین

ف١ یعنی توقوزونچی سنه هجریه دین کیین
ف٢ حقیقته شونداغ بولدی که الله تعالی تمام شهرلارینی اسلام دولتیغه مشرف قیلدی کیین هر طرف دین تجارت مال لاری کیله باشلادی یا غنی لار یا غا باشلادی حاصل لار کوب بولدی فتح و نصرت و غنیمت دروازه لاری آچیلدی کتابی لار دین و باشقه لار دین جزیه لار آلوندی غرض الله تعالی اسلام مملکتیغه بایلیک بناب لارین هر طرفدین هر صورتده جمع قیلوب بیردی
ف٣ شراب و قمار کبی نرسه لارنی
ف٤ یعنی اسلام دینی نی که تمام دینلار بودین ایله منسوخ بولغان دور
ف٥ عزیر علیه السلام نی الله تعالی نینگ او غلی دیگان عقیده عصر سعادتده بولغان بعض یهود لار عقیده لاری بولسه هم عام یهود ده بو عقیده یوق ایرمیش مگر نبی عصرده هم بعض معتمد مسلمان حکایه سیچه فلسطین اطرافیده بعض یهود لار بار ایرمیش که اوشبو عقیده ده بولغان لیک لایدین الارنی عزیری لار دیب نسبت بیرور ایرمیشلار. والله اعلم بالحقیقه
ف٦ علما و مشایخ نی رب قرار بیریک معنی سی شولدورکه الار اوزلاری بیر مسئله یساب حلالنی حرام و حرامنی حلال دیسه لار اسی اوز لاریغه حجت بیلور لار و دیر لار که ایدی بیز لارغه خدا طرفیدین عتاب یوقدور و آسمانی کتاب لار حکم لاری نه دور پروا قیلمسلار

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا
الارخواہلا یه ورلارکه آغیزلاری ایله الله تعالیٰ نینگ نورین اوچورسونلار و الله تعالیٰ قبول قیلمس مگر
أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿۳۲﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ
شوله کہ اوذ نورین کمالیغه یتکوزسون اگرچه کافرلار سویماسه لار هم ف۱ اول دور اول ذات کیم اوز پیغمبرین
بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ
یباردی هدایت ایله و حق دین ایله تاکه اول دین نی همه دینلارغه غالب قیلسون اگرچه مشرک لار
الْمُشْرِكُونَ ﴿۳۳﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَحْبَارِ
سویماسه لار هم ف۲ ای مؤمن لار کتابی لارنینگ علماء و مشائخ لارین کوبلاری البته
وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ
آدملار نینگ مال لارین ناحق یرلار و الله تعالیٰ یولیدین خلق نی
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ
منع قیلورلار و آدملاریکه طلا نی و کوموشنی جمع قیلوب سقلارلار
وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿۳۴﴾ يَوْمَ
وانی الله تعالیٰ یولیده خرچ قیلماسلار بشارت بیرینگ الارغه دردلیک عذاب ایله اول کونیکه
يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
اول مالنی جهنم اوتیده قیزیتیلور کیین انینگ ایله الارنینگ پیشانه لارین و یانباشلارین
وَظُهُورُهُمْ ۖ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ
وارقه لارین داغلانور و دییلور کہ بو دور جمع قیلوب اوزلارینگیزا وچون سقلاغان مال لارینگیز پس تاتینگ لار
تَكْنِزُونَ ﴿۳۵﴾ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا
جمع قیلغانلیک لارینگیز مزه سین البته آی لارنینگ عددی الله تعالیٰ قاشنده اون ایکی آی دور
فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ
الله تعالیٰ کتابنده اولکونیکه اول آسمانلار و یرنی یراتدی الاردین تورت آیی حرمتلیک دور ف۳
حُرُمٌ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ ۚ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ ۚ
بو دور توغری دین پس ظلم قیلمنگ لار بو آیلارده اوز جانلارینگیزغه و اوروشنی
وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً ۚ وَاعْلَمُوا
قیلینگ لار مشرکلارنینگ همه لاری ایله هیچنا ینکه الار سیزلارنینگ همه لارینگیز ایله اوروشورلار

ف۱ کافرلارنینگ اسلام نورین اوچورمک و عالم نی کفر ظلمتی ایله قرانگغو قیلمک نی خواہلارلار لیکن الله تعالیٰ کافرلار سویماسه لار هم بو نورنی کمالغه یتکوزده جهان نی اسلام نوری ایله آخر منور قیلور
ف۲ اسلام دینینی باشقه دینلارغه غالب کیلیشی اگر دلیل لارین چیقلیکی و حجتلارین قوی لیکیدین بولسه بو نرسه الحمد لله همیشه هر یرده موجود و مشاهد دور و اگر حکومتی و سلطنتی ایله بولسه بو هم اول زمانلارده بولوب اوتدی کہ مسلمانلار اسلام اصولیغه پابند وایمان و تقوی یولیده مستحکم و جهاد فی سبیل الله ده ثابت قدم ایردیلار یعنی قچان الارده بو اوصاف پیدا بولسه اسلام البته ینه غالب بولور اما دنیاده بیرگنه اسلام دینی قالوب باشقه دینلارنینگ تمام محو و مغلوب بولوشی حضرت عیسیٰ علیه السلام آسماندین توشکان لاریدین کیین بولور یعنی قیامت یقین قالغان کونلارده
ف۳ یعنی ذوالقعده و ذوالحجه و محرم و رجب آیلارنی

أَنَّ اللّٰهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾ إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ
وبیلینگ لارکہ اللہ تعالیٰ تقوی لیک لار ایلہ دور آی نے کیین غہ سورمک حقیقتدہ کفردہ ینہ ترقی قیلمکدور کہ
يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا
انینگ ایلہ کافرلار گمراہ قیلولورلار اولارنی بیر سنہ حلال قیلورلار و ایکینچی سنہ حرام قیلورلار
لِيُوَاطِئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللّٰهُ فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللّٰهُ زُيِّنَ لَهُمْ
تاکہ موافقت ایتسونلار عدد دہ اللہ تعالیٰ حرام قیلغان مقدارغہ پس حلال قیلورلار اللہ تعالیٰ حرام قیلغان آینی الارغہ
سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾ يَا أَيُّهَا
اوزلارینینگ یمان عمل لارے چیرایلیک کورونلور و اللہ تعالیٰ کافر قومنی ہدایت قیلمس ف ای مسلمان لار
الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ
سیزلارغہ نیمہ بولدیکہ قچان سیزلارغہ اللہ تعالیٰ یولیدہ جہادغہ چیقینگ لار دیلیسہ یرغہ یاپوشوب
اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ
آغیرلاشورسیزلار آیا سیزلار آخرت دین تاوب دنیا حیاتیغہ راضی بولدونگیز لاری
فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّا تَنْفِرُوا
دنیا حیاتے دین فائدہ لانمک آخرت مقابلیدہ ہیچ نرسہ ایمسدور مگر آزگنہ ف۲ اگر سیزلار چیقماسنگیز لار
يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ
اللہ تعالیٰ سیزلارغہ دردلیک عذاب بیردور و سیزلارنینگ جایلارینیگزغہ سیزلاردین باشقہ قوم نے کیلتوردو
وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا وَاللّٰهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنْصُرُوهُ
و سیزلار خداغہ ہیچ بیر ضرر تیکوزا آلماس سیزلار و اللہ تعالیٰ ہر نرسہ غہ قادردور اگر سیزلار رسول غہ مدد بیرمسنگیز لار
فَقَدْ نَصَرَهُ اللّٰهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ
اللہ تعالیٰ انگا مدد بیرگاندور وقتیکہ کافرلار نے چیقاردی ایکی کیشی غہ ایکینچی بولغان حالدہ
إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللّٰهَ
وقتیکہ الار ایکیلاری غاردہ ایردیلار اول زمان کہ اول ہمیولداشیغہ دیر ایردی غم یولماکہ اللہ تعالیٰ
مَعَنَا ج فَأَنْزَلَ اللّٰهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ تَرَوْهَا
بیزلار ایلہ دور پس اللہ تعالیٰ انگا اوز طرفیدین تسکین توشوردے و انگا سیزلار کورمگان لشکر لار ایلہ مدد
وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَكَلِمَةُ اللّٰهِ هِيَ الْعُلْيَا
بیردی و کافرلار سوزلاردین پست قیلدے ف۳ و اللہ تعالیٰ سوزی گنہ دور ہمیشہ بلند

اللہ تعالیٰ عنایتی دین الار نے کورالمای تاپتدیلار

ع ۵ ۸ ۱۱

ف ۱ قدیم عربلاردہ اون ایکی آیدین تورتینی یعنی ذوالقعدہ و ذوالحجہ و محرم و رجب نے حرمت قیلمک عقیدہ سی بار ایردے بوآیلاردہ قان توکوشنی و جنگ و جدالنی بند قیلور ایر دیلار و تفنیک الاردہ وحشت و جہالت حددین آشدی لسنی قاعدہ سین پیدا قیلدیلار یعنی قچان بیرزور قبیلہ محرم آییدہ اوروش قیلیشکی بولسہ الاردین بیر سردار چیقیب بیز بوسنہ محرمنی حرمتلیک آیلار دین چیقاردوب اورنیغہ صفرآیے نے حرام قیلدوک دیب اعلان قیلور ایردی ایکینچی سنہ دیر ایردیکہ بوسنہ محرم ہم صفر ہم اوز اوز جاییدہ قالدی یعنی محرم حرام صفر حلال دیر ایردی ف ۲ آیت حاضرہ دہ مسلمانلار نے نہایتدہ قتیغ لیجہ دہ جہاد طرفیغہ ترغیب بیریلوبکہ دنیا عیشیغہ بیریلیب جہادکہ بوغ دولت دین محروم قالک صادق مومن لارنینگ مرتبہ لاریغہ بالکل نامناسب دور و دنیا نعمتلاری آخرت قاشندہ ہیچ بیر نرسہ غہ ارزیماس ف ۳ بو واقعہ حضرت سید عالم صلعم ایلہ سیدنا صدیق رضی اللہ عنہ واقعہ لاریدور کہ ہجرت اوقتیدہ مکہ دین چیقیب جبل ثور غاریدہ اوچ کون تور دیلار کافرلار غارگا بارد ب

وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٤٠﴾ اِنْفِرُوْا خِفَافًا وَّثِقَالًا وَّجَاهِدُوْا

و الله تعالیٰ غالب حکمتلیک ذات در جہاد غہ چیقینگ لار ینگیل بولغان حالده ہم و آغیر بولغان حالده ہم و جہاد قیلینگ لار

بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ

مال لارینگیز ایله و جانلارینگیز ایله اشہ شول نرسہ تخشیراغدہ سیز لار او چون اگر

كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٤١﴾ لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيْبًا وَّسَفَرًا قَاصِدًا

سیز لار بیلسنگیز لار ف۱ اگر یقینده تولغہ کیلا دورگان مال بولسہ ایردے و آسان بیر سفر بولسہ ایردی

لَّاتَّبَعُوْكَ وَلٰكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ ۚ وَسَيَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ

اللہ البتہ سیزغہ ایرگاشور ایردیلار ولیکن الارغہ مسافت اوزاق کورولدے وایمدے الار قسم ایچور لار کہ

لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ ۚ يُهْلِكُوْنَ اَنْفُسَهُمْ ۚ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ

اگر بیز قادر بولسک ایردی سیز لار ایلہ چیقور ایردوک اوز لارین ہلاک قیلور لار و اللہ تعالیٰ بیلور کہ الار

اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ﴿٤٢﴾ ع عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ ۚ لِمَ اَذِنْتَ لَهُمْ حَتّٰى ع ٥/٦ ١٢

البتہ یلغانچی لار دور لار ف۲ عفوا یتسون اللہ تعالیٰ سیز دین نہ او چون اذن بیردینگیز الارغہ تا کہ

يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَتَعْلَمَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٤٣﴾

روشن بولسون ایدی سیزغہ راست سوزلاغوچیلار و معلوم بولسون ایدی سیزغہ یلغانچی لار ف۳

لَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِيْنَ يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ اَنْ

آدملار کہ اللہ تعالیٰغہ و قیامت کونیغہ ایمان للدی بار دور اذن طلب قیلماسلار سیز دین جہاد

يُّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ ۢ بِالْمُتَّقِيْنَ ﴿٤٤﴾

قیلمک لاری خصوصنده مال لاری ایلہ و جانلاری ایلہ و اللہ تعالیٰ یخشے بیلگوچی دور قورقنوچیلار نے

اِنَّمَا يَسْتَاْذِنُكَ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ

حقیقت شو لکہ اذن طلب قیلور سیز دین اول آدملار کہ ایمان کیلتورماسلار اللہ تعالیٰغہ و قیامت

الْاٰخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوْبُهُمْ فَهُمْ فِيْ رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُوْنَ ﴿٤٥﴾

کونیغہ و شکغہ توشکاندور دل لاری پس الار او شال شک لاریدہ سرگردان بولور لار

وَلَوْ اَرَادُوا الْخُرُوْجَ لَاَعَدُّوْا لَهٗ عُدَّةً وَّلٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ

و اگر الار چیقمکنے اراده قیلسہ لار ایردے البتہ انینگ او چون اسباب تیار قیلور ایردیلار ولیکن اللہ تعالیٰ الارنینگ

انْۢبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيْلَ اقْعُدُوْا مَعَ الْقٰعِدِيْنَ ﴿٤٦﴾

باریشلارین سویمادے والارنے حرکتدین توسدے و دیلدے الارغہ کہ اولتورونگ لار اولتورغوچیلار ایلہ ف۴

ف۱ یعنی پیادہ یا سوار فقیر یا بای یاش یا قری قیسی بیر حالدہ بولسہ ہم ارشغہ چیقیلسون عام دعوت دقتیدہ ہیچ بیر عذر پیش قیلینماسون و مال و جان ایلہ جہاد ایتولسون بو نرسہ دنیا و آخرتدہ سیزلار او چون یخشیراغدور۔

ف۲ یعنی منافقلار اگر سفر یقین بیر غہ بولسہ و بی محنت مال غنیمت تولغہ کیرادورگان بولسہ ایردی البتہ مسلمان لار ایلہ برابر بلور ایردیلار تمام کبی اوزاق مملکتغہ نہایتدہ بوا ایسیغ دقتدہ سفر جہاد قیلمک الاردین ناممکن دور منینگ او چون الار بیہودہ قسم لار ایچورلار حقیقتدہ یلغانچی لار دورلار

ف۳ سید عالم صلعم حضور لاریدہ مدینہ منافقلاری ہر قسم عذر لار پیش قیلوب سفر دین قالمقچی بولوب ایر دیلار الارغہ جواب بیر دیلار پروردگار مرحمت قیلور کہ اگر جواب بیرماسہ ایردنگیز کیملار راست و کیملار ایمان سوزلاغانے معلوم بولور ایردی

ف۴ الاردہ ایمان بولمغان سبب دین یلغان عذر لار تقدیم ایتیب جہاد دین قالور لار ایماندار بندہ لار موندا غ موقع لاردہ جان و مال لارین قربان ایتوب خدا و رسول نے خشنود ایتور لار

لَوْ خَرَجُوا فِيكُم مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ

اگر الار سیزلار ایله چیقسه لار سیزلار اوچون فساددین باشقه نرسه نی زیاده قیلماس ایرتیلار والبته آت یوگورتوراردیلار الارینگیزده

يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ٤٧

سیزلار اوچون فتنه ایزلاب دباره ده سیزلارده الار اوچون جاسوسلار واللّٰه تعالی یخشی بیلور ظالم لارنی ف۱

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِن قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّىٰ

تحقیق الار فتنه ایزلاگان ایردیلار موندین اوّل وانقلاب سالوب توردیلار ایشلار یگیزغه شونگه قدر کی

جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ٤٨ وَمِنْهُم مَّن

کیلوب یتدی حق وغالب کیلدی اللّٰه تعالی نینگ حکمی والار ناراضی قالدیلار ف۲ والاردین بعضلاری

يَقُولُ ائْذَن لِّي وَلَا تَفْتِنِّي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۗ

دیرکه منگا اجازت بیرینگ ومنی فتنه غه سالمنگ آگاه بولونسونکه الار فتنه غه توشوب کیتدی لار

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ٤٩ إِن تُصِبْكَ حَسَنَةٌ

وجهنم کافرلارنی البته احاطه قیلغوچی دور ف۳ اگر سیزغه بیر یخشی حالت کیلسه اول الارنی

تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِن تُصِبْكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا

غمگا سالور واگر سیزغه بیر مصیبت تیسه دیرلارکه بیزلار اوز مصلحتمزنی اوّلدین

أَمْرَنَا مِن قَبْلُ وَيَتَوَلَّوا وَّهُمْ فَرِحُونَ ٥٠ قُل لَّن يُصِيبَنَا

کوروب قویگان ایردوک وخرسند بولوب قایتور لار سیز دینگ بیزلارغه هیچ نرسه تیمس

إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ

مگر اول نرسه که اللّٰه تعالی تقدیرده یازوبدور اولدور بیزنینگ مالکیز واللّٰه تعالی غه توکل قیلسونلار

الْمُؤْمِنُونَ ٥١ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ ۖ

مسلمانلار سیز دینگ که سیزلار بیزنینگ حقیمزده ایکی یخشیلیک نینگ بیریدین باشقه نرسه غه منتظر

وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَن يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِندِهِ

ایمسدور سیزلار وبیزلار سیزلار اوچون شونگا منتظر دورمیزکه اللّٰه تعالی سیزلارغه اوز طرفیدین بیر عذاب یتکوزه

أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُم مُّتَرَبِّصُونَ ٥٢ قُلْ

یا بیزنینگ قولیمزدین پس منتظر تورونگلار بیزهم سیزلار ایله منتظر دورمیز ف۴ سیز دینگ که ای

أَنفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّن يُتَقَبَّلَ مِنكُمْ ۖ إِنَّكُمْ كُنتُمْ

منافقلار سیزلار خواه خوشلیک ایله خرچ قیلینگلار خواه ناخوشلیک ایله سیزلاردین هرگز قبول قیلونماس سیزلار البته

ف۱ یعنی منافقلار سیزلار ایله برابر یورگانده الارینگ نامردلیک لاریدین مسلمانلارغه یمان اثر پیدا بولور ایردی ایکیچی الار اورا تنیغ یرنا ئی مسلمانلار اورتالاریغه فساد سالمک دیلغان خبرلارنی تارقاتیب مسلمانلار دل لاریغه دشمن طرفیدین هیبت پیدا قیلیک کبی نرسه لار ایله مشغول بولور ایردیلار اگرچه الار اوزلاری برابر یورماسه لار هم الارغه خبر تیکوزادور گان یاک الار فتنه لاریغه قولاغ سالادورگان ساده انسانلار بار دورلار والارنینگ بولوشلاریدین سیزلارغه نقصان یتقدور چونکه اللّٰه تعالی ظالم لارنی یخشی بیلور

ف۲ قچان سید عالم صلعم مدینه منوره غه تشریف قیلدیلار یهودلار ایله منافقلار اول جناب خلافلاریغه هر قسم فتنه لار قیلوب کوردیلار وقتیکه کفر وشرک نینگ بیوک ستونلاری بدر میدانی ده یقیلیب حیرتناک صورتده بیر غلبه مسلمانلارغه پیدا بولوب ایردی بونی کوروب عبداللّٰه بن اُبیّ و انینگ احبابلاری خوف قیلوب زبانی کلمهٔ اسلام اوقودیلار ودل لاری نهایتده ناراضی ایردی

ف۳ بو منافق نینگ نامی جد بن قیس ایردی بعض علماٴلار آیت شریفه نی عام دیب دورلار

ف۴ بیری اجر وغنیمت دوره بیری شهادت وجنت دورالارنی عذاب آسمانی کیلوب هلاک قیلور یا مسلمانلار اولدورلار

قَوْمًا فٰسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقٰتُهُمْ
نافرمان قوم دور سیزلار و منع قیلمادی الارنینگ خیراتلارین قبول بولوشدین هیچ بیر نرسه مگر بوکه
إِلَّآ أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِهٖ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلٰوةَ
الار کافر بولدیلار الله تعالیٰ غه و انینگ رسولیغه و کیلما سلار نماز غه مگر خوش
إِلَّا وَهُمْ كُسَالٰى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كٰرِهُونَ ﴿٥٤﴾ فَلَا تُعْجِبْكَ
یاقمغان حال لاریده و خرج قیلما سلار مگر سویمگان حال لاریده ف١ پس تعجبغه سالماسون سیزنی
أَمْوٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلٰدُهُمْ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا
الارنینگ مال لاری و نه اولاد لاری حقیقت شولدور که الله تعالیٰ الارنی دنیا حیاتیده شول نرسه لار ایله
فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كٰفِرُونَ ﴿٥٥﴾
عذاب بیرمکچی دور و خواهلار که الارنینگ جانلاری کافرلیک حال لاریده چیقسون ف٢
وَيَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ ۖ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلٰكِنَّهُمْ
و الار الله تعالیٰ غه قسم یاد قیلوب دیرلار که الار سیزلاردین دورلار و الار سیزلاردین ایمسدورلار و لیکن الار
قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغٰرٰتٍ أَوْ مُدَّخَلًا
قورقانغ بیر جماعه دور لار اگر الار تابسه لار ایردی پناه آلادورگان بیر جایی نی یا غارلارنی یا باش سوقادورگان بیر یرنی
لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ
البته انینگ طرفیغه یوگوروشوب کیتوشورایردیلار و الاردین بعضلاری اول ذاتلادور که سیزغه
فِي الصَّدَقٰتِ ۚ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطَوْا
خیرات تقسیمیده طعن قیلورلار اگر صدقه دین الارغه حصه بیریلسه خوش بولورلار و اگر الارغه بیریلماسه
مِنْهَآ إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَآ آتٰهُمُ اللّٰهُ
اول حالده الار ناخوش بولورلار و اگر الار الله و رسول الله الارغه بیرگان نرسه غه راضی
وَرَسُولُهٗ ۙ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللّٰهُ سَيُؤْتِينَا اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهٖ
بولسه لار ایردی و دیسه لار ایردیکه بیزغه الله تعالیٰ بس بولور الله تعالیٰ اوز فضلیدین بیزغه بیرور و انینگ
وَرَسُولُهٗٓ ۙ إِنَّآ إِلَى اللّٰهِ رٰغِبُونَ ﴿٥٩﴾ إِنَّمَا الصَّدَقٰتُ ع ١٧ ١٣
رسولی هم بیزلار الله تعالیٰ طرفیغه امیدوارمیز دیگشی بولور ایردی ف٣ حقیقت شولدور که صدقه لار
لِلْفُقَرَآءِ وَالْمَسٰكِينِ وَالْعٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ
بیریلور فقیرلارغه مسکین لارغه و صدقه ییغیشده ایشلاغوچیلارغه و دل لارین آلمک ضرور بولغان

ف١ منافقلاردین بعضلاری سید عالم صلعم حضورلاریغه کیلوب عرض قیلدیکه یا رسول الله من اوزدم سیز ایله برابر جهادغه چیقا آلماسمن لیکن مالی یاردم قیلورمن انینگ سؤالیغه بو آیتلار ایله جواب نازل بولدی یعنی ایمان و اعتقادسی بولمغان انسانلارنینگ خیراتلاری هیچ بیر صورتده الاردین قبول ایتولماس چونکه کفرلاری مانع دور

ف٢ یعنی تعجب قیلونسون که بے دینلارغه الله تعالیٰ نه اوچون نعمت عطا قیلور بے دینلارنینگ مال و اولادلاری اوزلاری اوچون وبال جان دور که الارنینگ فکر و غمی ده بولوب جیانلارین برباد قیلورلار نه توبه قیله آلورلار و نه بیر یخشی عمل آخر کفر ایله دنیادین سفر قیلورلار

ف٣ منافقلاردین بیردی لاردین بعضلاری غنیمت تقسیم قیلونغانده سید عالم صلعم غه طعن و اعتراض قیلور ایردیلار و قچان الارغه تقسیم ده بخشیراغ حصه تیگیب قالسه نهایتده خوش بولور ایردیلار مناسب شول ایردیکه خدا و رسول نیمه نرسه نی عنایت قیلسه لار انگا خوش بولسونلار و الارنینگ مقصودلاری خدا و رسول خشنودلیک لاری بولسون

قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ

کیشی لارغه و بویونلارنی آزاد قیلیشغه و قرضدار لار قرضلاریغه و الله تعالی یولیغه

وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٦٠

و مسافر لارغه بو حکم الله تعالی طرفیدین مقرّر دور والله تعالی علیمک حکمتلیک ذاتدور ف۱

وَمِنْهُمُ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ

و الاردین بعضیلاری نبی صلعم غه اذیت بیرورلار و دیرلارکه اول جناب قولاغدورلار سیز دینگ

أُذُنُ خَيْرٍ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ

اول سیزلارنینگ خیرلاریگیز اوچون قولاغدور الله تعالی غه ایمان کیلتورور و مؤمنلارغه ایشانور و رحمتدور

لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ

سیزلاردین مؤمن بولغان لارغه و آدملاریکه رسول الله غه اذیّت بیرورلار بار دور

لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٦١ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ

الار اوچون دردلیک عذاب قسم ایچورلار الله تعالی نامیغه سیزلار اوچون تاکه سیزلارنی خوش قیلسونلار

وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَن يُرْضُوهُ إِن كَانُوا مُؤْمِنِينَ ٦٢

والله تعالی و اننینگ رسولی زیاده حقلیغ دور لارکه اننی راضی قیلسونلار اگر مسلمان بولسه لار

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ

آیا الار بیلماسلارمی که هرکیم خلاف قیلسه الله تعالی غه و اننینگ رسولی غه البته اننینگ اوچون دور جهنم

جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ٦٣ يَحْذَرُ

اوتی اول انده همیشه قالور انه شولدور بیوک رسوالیک منافق لار شوندین قور قور لار

الْمُنَافِقُونَ أَن تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُم بِمَا فِي

که مسلمانلارغه نازل قیلونسه شونداغ بیر سوره نی که الارغه منافقلار نینگ دل لاریده بار نرسه دین

قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِئُوا إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَّا تَحْذَرُونَ ٦٤

خبر بیرسون سیز دینگ مسخره قیلوب تورونگ لار الله تعالی سیزلار قورقغان نرسه نی البته یوزه غه چیقاردر

وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ

واگر سیز الاردین سورسنگیز البته دیرلار که بیز فقط سوزلاشورو قیزیقچیلیک قیلور ایردوک سیز دینگ

أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ٦٥ لَا تَعْتَذِرُوا

آیا سیزلار الله تعالی غه و اننینگ آیتلاریغه و رسولیغه تمسخر قیلور ایردینگیزلارمی عذر بیان قیلمنگ لار

ف۱ حدیث ده سید عالم صلعم دین مروی دورکه الله تعالی صدقه لار تقسیمین نبی غه یا باشقه غه تابشورادی بلکه اوزی اننینگ مصرفلارین تعیین ایتدی که الار بولار دور (۱) فقیرلار یعنی هیچ نرسه سی بولمگان آدملار (۲) مسکین لار یعنی نرسه لاری اوزلاریغه کفایه قیلمایدورگان آدملار (۳) صدقه تو پلاشده ایشلاغوچی لار یعنی تو پلاغوچی و یازغوچی و تقسیم قیلغوچیلار (۴) دل لارین آلمک ضرور بولغان آدملار یعنی مسلمان بولوشین امید قیلونغان آدملار یا اسلامی قوت تابسون دیلگان آدم لار اکثر عالم لار قاشلاریده بو تور توتنچی مصرف سید عالم صلعم دفاتلاریدین کیین باقی قالمغاندر (۵) بویونلارنی آزاد قیلمک یعنی قل لار و اسیرلار نجاتلارغه بیرمک (۶) قرضدار لار قرضلارین اوزمک (۷) الله تعالی یولیده صرف ایتمک یعنی جهادغه بارغوچیلارغه اعانت قیلمک (۸) مسافرلار یعنی سفرده محتاج بولوب قالغانلار اگرچه وطنلاریده بائی بولسه لار هم حنفی علما لار قاشلاریده بو صورتلارنینگ هر بیریده تملیک یعنی آلغوچی نی شول نرسه غه مالک ایتمک ضرودی دور

قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ ۭ اِنْ نَّعْفُ عَنْ طَاۗىِٕفَةٍ مِّنْكُمْ

تحقیق سیزلار کافر بولدونگیز لار ایمان کیلتورگانلاریدین کیین اگر بیز سیزلاردین بیر جماعه نے عفو قیلسک هم

نُعَذِّبْ طَاۗىِٕفَةًۢ بِاَنَّهُمْ كَانُوْا مُجْرِمِيْنَ ۝۶۶ اَلْمُنٰفِقُوْنَ

ینه بیر جماعه غه البته عذاب بیرورمیز اونینگ اوچونکه گنهگار ایردیلار ف منافق ایرلار

وَالْمُنٰفِقٰتُ بَعْضُهُمْ مِّنْۢ بَعْضٍ ۘ يَاْمُرُوْنَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ

ومنافق خاتونلار بعضلاری بعضلاریغه اوخشارلار یمان ایشغه بویورورلار و یخشی ایشدین

عَنِ الْمَعْرُوْفِ وَيَقْبِضُوْنَ اَيْدِيَهُمْ ۭ نَسُوا اللّٰهَ فَنَسِيَهُمْ ۭ

منع قیلورلار و قوللارین بند سقلارلار الار خدانے اونوتدیلار کیمین خدا هم الارنے اونوتدی

اِنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ۝۶۷ وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنٰفِقِيْنَ

شک یوقدورکه منافق لار گنه فاسقلاردور ار ف اللہ تعالے منافق ایرلارغه و منافق

وَالْمُنٰفِقٰتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ هِىَ حَسْبُهُمْ ۚ

خاتونلارغه و کافرلارغه جهنم اوتین وعده قیلغاندور الار انده دائم قالورلار اول الارغه بس دور

وَلَعَنَهُمُ اللّٰهُ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيْمٌ ۝۶۸ كَالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ

ولعنت قیلدی الارغه اللہ تعالی و باردور الارغه دائمی عذاب عادتلارینگ سیزلاردین اوّل اوتکانلار کبی دور

كَانُوْٓا اَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَّاَكْثَرَ اَمْوَالًا وَّاَوْلَادًا ۭ فَاسْتَمْتَعُوْا

که الار قوتده سیزلاردین زیاده ایردیلار و مال و اولادلاری سیزلاردین کوب راغ ایردی الار اوز نصیبلاریدین فایده لاندیلار

بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِيْنَ مِنْ

سیزلار هم نصیبلاریگیزدین فایده لاندینگیزلار سیزلاردین اوّلغی لار اوز نصیبلاریدین فایده

قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِيْ خَاضُوْا ۭ اُولٰۗىِٕكَ

لانغانلاری کبی و سیزلار هم یمان سوزلارغه الار چومغان کبی چومدینگیزلار الار شولار دور لارکه

حَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ وَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ

تمام عمللاری دنیاده هم آخرتده هم ضایع کیتکاندور و انه شولاردور لاربزیانغه

الْخٰسِرُوْنَ ۝۶۹ اَلَمْ يَاْتِهِمْ نَبَاُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوْحٍ

اوچراگانلار ف آیا الارغه الاردین اوّل اوتکانلار خبرلاری یتمابدورمی نوح قومین

وَّعَادٍ وَّثَمُوْدَ ڏ وَقَوْمِ اِبْرٰهِيْمَ وَاَصْحٰبِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكٰتِ ۭ

و عادنینگ و ثمودنینگ و ابراهیم قومین و مدین اهلین و چپه قیلونغان شهرلارنینگ خبرلاری ف

ع ۱۴

ف۱ یعنی خدا و رسول نے مسخره قیلغوچی لاردین کیمی که از ته دل بوایشی غه پشیمان بولوب توبه قیلسه انے عفو ایتورلر و توبه قیلمغانلارغه عذاب بیریلور

ف۲ یعنی یخشی بول لارغه صرف قیلسلار الار خداغه اطاعت قیلمادیلار و رحمتین اونوتدیلار الله تعالی هم الارنے رحمتیدین محروم قیلدی

ف۳ یعنی دنیوی لذتلارغه غرق بولوب حصه لارین خوب آلدیلار و آخرتدین بالکل غافل قالدیلار سیزلار هم ای منافقلار تمام کردارلاریگیزده الارغه مانند بولدونگیزلار الارغه نیمه عاقبت کیلگان بولسه ایدی سیزلارغه هم اشال عاقبت کیلور

ف۴ نوح علیه السلام قوم لاری طوفان ایله و عاد قومی هوا ایله و ثمود قومی آواز ایله و حضرت ابراهیم علیه السلام قوملاری غم ایله و پسوا ایلیک ایله مدین لیک لار آواز و هم زلزله ایله و لوط علیه السلام قوملاری شهرلارین چپه بولوشے یعنے استین اوستون بولوشی ایله هلاک قیلوندیلار

اَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْٓا

کیلدیلار الارغه الارنینگ پیغمبرلاری روشن معجزه لار ایله الله تعالی هونداغ ایمس ایردیکه الارغه ظلم قیلسون ییکن ئه

اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُوْنَ وَالْمُؤْمِنٰتُ بَعْضُهُمْ

اوزلاری اوزلارلیغه ظلم قیلور ایردیلار و مؤمن ایر لار و مؤمنه خاتونلار بعضلاری بعضلاریغه

اَوْلِيَآءُ بَعْضٍ يَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ

مددگار دور لار یخشی ایشغه بویورور لار و یمان ایشدین منع قیلور لار

وَيُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَيُطِيْعُوْنَ اللّٰهَ وَ

و نماز لارین ادا قیلور لار و زکاتلارین بیرور لار و الله تعالی غه و انینگ رسولیغه

رَسُوْلَهٗ ؕ اُولٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ حَكِيْمٌ ﴿٧١﴾

اطاعت قیلورلار شولار دور لار اول جماعت کرالارغه الله تعالی رحم قیلور الله تعالی البته غالب حکمتیک ذات دور

وَعَدَ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا

الله تعالی وعده قیلغاندور مسلمان ایر لار و مسلمان خاتونلارغه شونداغ جنتلار نی آستلاریدین اریغ لار

الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَمَسٰكِنَ طَيِّبَةً فِيْ جَنّٰتِ عَدْنٍ ؕ

آقوب توروورلار انده دائم قالورلار یخشی محل لار نی همیشه توراد ورگان باغلار ده

٩ ع ٢ ١٥ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿٧٢﴾ يٰٓاَيُّهَا

والله تعالی نینگ خشنود لیغی همه سیدین اولوغ راغدور انه شول گینه دور بیوک مرادغه یتمک ای

النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنٰفِقِيْنَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ ؕ وَمَاْوٰىهُمْ

نبی صلعم جهاد قیلینگ کافرلار ایله و منافقلار ایله و تیتیغ بولونگ الارغه و الارنینگ جایلاری

جَهَنَّمُ ؕ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُوْنَ بِاللّٰهِ مَا قَالُوْا ؕ وَلَقَدْ

جهنم دور و اول کوب یمان جاید ور الله تعالی نامیغه قسم ایچ ب دیرلار که بیز دیمادوک و البته کفر کلمه سینی

قَالُوْا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوْا بَعْدَ اِسْلَامِهِمْ وَهَمُّوْا بِمَا

دیدیلار و مسلمان بولغانلاریدین کیین یینه کافر بولدیلار و قصد قیلوب ایر دیلار اول

لَمْ يَنَالُوْا ۚ وَمَا نَقَمُوْٓا اِلَّآ اَنْ اَغْنٰىهُمُ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ مِنْ

نرسه غه که قول لاریغه کیلمادی فقط و بو همه سی شونینگ جزاسی ایردیکه الله تعالی و انینگ رسولی اوز فضلیدین الارنی

فَضْلِهٖ ۚ فَاِنْ يَّتُوْبُوْا يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَاِنْ يَّتَوَلَّوْا يُعَذِّبْهُمُ

دولتمند قیلدی ایمدی الار توبه قیلسه لار الارغه یخشی بولور و اگر یوز اوگورسه لار الله تعالی الارغه دنیاده

ف ١ یوقاریده منافق ایرلار و منافق خاتونلارنینگ استیازی اوصافلاریی ذکر قیلونغان ایردی ایمدی بو مقامده مومن ایرلار و مؤمنه خاتونلارنینگ خاص صفتلارین بیان قیلورکه بولار خلق نی یخشی ایشلارغه دلالت قیلور لار و یمان ایشلاردین منع ایتورلار لاری همیشه نماز لارین ادا قیلور لار و زکات لارین مستحقلارغه تیگوزورلار و خدا و رسول نینگ هر بیر حکمیغه بویون لارین سونورلار و شونداغ ایشلارده بیر بیرلاریغه مدد بیرورلار انینگ اوچون رحمت الٰهیه غه مستحق دورلار الله تعالی الارغه دائمی صورتده توردورگان یخشی باغ و بوستانلارنی و محبوب محل لارنی وعده قیلغاندور انده الارنینگ آستلاریدین هر قسم نهرلار آقوب تورسه الار انده همیشه مهمان ابدی بولغان حال لاریده قالور لار هر قسم نعمت لارغه حقدار بولورلار و همه دین اولوغ نعمت الله تعالی نینگ رضا و خشنود لیغی الارغه نصیب بولور

ف ٢ سید عالم صلعم تبوک غزوه سیدین یانوب کیلوب تورور لشکردین علاحده بولدیلار و تار یولی ایله یورور دیلار انده اول ایکی عدد منافق چهره لارین بیکیتیب کیچه نینگ قرانگغو لیکیده حضرت سرور عالم صلعم قول اوزاتمکچی بولدیلار و تاغدین کوبالغه ییقیتمکچی بولدیلار لیکن الحمد لله کامیاب بولا آلمادیلار رسول اکرم صلعم حضورلاریده جناب عمار و جناب حذیفه حاضر ایردیلار الارغه الارنینگ نام بنام بیان قیلدیلار

اللهُ عَذَابًا اَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۚ وَمَا لَهُمْ فِي الْاَرْضِ
و آخرت ده هم دردلیک عذاب بیرور و بولماس الار اوچون یریوزیده
مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا نَصِيرٍ ﴿۷۴﴾ وَمِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللهَ لَئِنْ اٰتٰنَا
نه یاری و نه مددگار والاردین بعضلاری اول ذاتلار دور که الله تعالی غه عهد بیریلار که
مِنْ فَضْلِهٖ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصّٰلِحِينَ ﴿۷۵﴾ فَلَمَّا
اگر بیزغه اوز کرمیدین عطا قیلسه بیز لار البته صدقه لار بیرورمیز و یخشی لاردین بولورمیز
اٰتٰهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ بَخِلُوا بِهٖ وَتَوَلَّوْا وَّهُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿۷۶﴾
پس وقتیکه الله تعالی الارغه اوز کرمیدین بیردی، الار انگا بخیل لیک قیلدیلار و یوز اوگورگان حالده قایتوب کیتدیلار
فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ اِلٰى يَوْمِ يَلْقَوْنَهٗ بِمَآ اَخْلَفُوا
کیین الله تعالی الارغه سزا اوریده دل لاریده نفاق صالدی که انگا یولوقادورگان کونیغچه سببدین که الار الله تعالی غه
اللهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿۷۷﴾ اَلَمْ يَعْلَمُوٓا اَنَّ اللهَ
قیلغان وعده لاریده انگا خلاف قیلدیلار دیلغان سوز قیلورایردیلار ف۱ آیا الار بیلمدیلارمی که الله تعالی الارنینگ
يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوٰىهُمْ وَاَنَّ اللهَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿۷۸﴾
سر لاردین والارنینگ مخفی مصلحتلاریدین البته بیلورلار الله تعالی تمام مخفی نرسه لارنی بیلگوچی ذاتدور
اَلَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقٰتِ
آدملار یکه عیب قیلورلار مسلمانلاردین اختیاری صدقه بیرگوچیلارنی صدقه لار خصوصنده
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ اِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ ۭ
و عیب قیلورلار اول ذاتلارنی که محنت جفا بیلگان تحقق نرسه غه مالک ایمسدرلار پس الارنی مسخره قیلورلار
سَخِرَ اللهُ مِنْهُمْ ۡ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿۷۹﴾ اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ
الله تعالی الارنی مسخره قیلدی یعنی جزا بیرور الار اوچون دردلیک عذاب ف۲ سیز الار اوچون مغفرت طلب قیلینگ
اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ۭ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ
یا الار اوچون مغفرت طلب قیلمنگ اگر الار اوچون یتمیش بار مغفرت طلب قیلسنگیز هم الله تعالی هرگز
يَّغْفِرَ اللهُ لَهُمْ ۭ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللهِ وَرَسُولِهٖ ۭ وَاللهُ
الارنی گناهلاریدین کیچماس بو شونینگ اوچوندور که الار الله تعالی غه و رسولیغه کافر بولدیلار و الله تعالی
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِينَ ﴿۸۰﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ ع ۱۰ ۸ ۱۶
نافرمان قومنی هدایت قیلمس ف۳ کیین ده قالغانلار رسول الله غه خلاف قیلوب اولتوروب

ف۱ بو واقعه ثعلبة بن حاطب انصاری واقعه سید درکه سید عالم صلعم دین بای بولمقی اوچون دعا طلب قیلدی منع قیلسه لار قبول ایتمدی آخر دعا قیلدیلار نهایتده کته بای بولوب مدینه دین خارج چیقوب کتدی دنیا غه حرص تولوب مال لارین زکاتیدین باش تارتدی قیلغان وعده لاریغه خلاف ایتدی کیین رسول اکرم صلعم حقیغه دعای بد قیلدیلار کیین توروب زکاتین کیلدی لیکن سید عالم صلعم آلمادیلار کیین هر خلیفه زمانلاریده آلوب کیلوب توردی لیکن هیچ بیرلاری قبول قیلمادیلار آخر سیدنا عثمان زمانلاریده وفات قیلدی

ف۲ بیر غریب صحابی ابو عقیل حباب رض اوز محنت حاصلیدین بیر صاع خرما صدقه سید عالم صلعم حضورلاریغه کیلتوردی منافقلار مسخره قیلوب کولوشدیلار الارنینگ جواب لاریغه بو آیت نازل بولدی

ف۳ یعنی بیز منافقلار حقلاریده مشفقانه طرزده مغفرت لاری اوچون دعا قیلسنگیز الار غه اندین فائده حاصل بولماس چونکه الارده ایمان یوقدور

خِلٰفَ رَسُوْلِ اللّٰهِ وَكَرِهُوْٓا اَنْ يُّجَاهِدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ
قالغانلیک لاریغه خوش بولدیلار و الله تعالی یولیده مالی لاری و جانلاری ایله جهاد قیلیشنی

وَاَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَقَالُوْا لَا تَنْفِرُوْا فِي الْحَرِّ ؕ قُلْ
سویمادیلار و بیر بیر لاریغه دیر یلار که ایسیغده (اوروشغه) چیقمنگ لار سیز دینگ که

نَارُ جَهَنَّمَ اَشَدُّ حَرًّا ؕ لَوْ كَانُوْا يَفْقَهُوْنَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوْا
جهنم اوتی زیاده ایسیغ دور اگر الار فهم قیلسه لار ایردے پس الار آز کون کولوب آلسونلار

قَلِيْلًا وَّلْيَبْكُوْا كَثِيْرًا ۚ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿٨٢﴾ فَاِنْ
و کیین کوب کون یغلا سونلار قیلا دورگان عمل لارین بدلیده ف١ پس اگر الله تعالی

رَّجَعَكَ اللّٰهُ اِلٰى طَآئِفَةٍ مِّنْهُمْ فَاسْتَاْذَنُوْكَ لِلْخُرُوْجِ
سیزنی قایتاروب آلوب بارسه الار دین بیر طائفه قاشلاریغه کیین الار سیز دین جهاد غه چیقمک

فَقُلْ لَّنْ تَخْرُجُوْا مَعِيَ اَبَدًا وَّلَنْ تُقَاتِلُوْا مَعِيَ عَدُوًّا ؕ اِنَّكُمْ
اوچون اجازت تیلاسه لار سیز دینگ که سیز لار هرگز همیشه من بیله چیقماس سیز لار و هرگز من بیله دشمن ایله

رَضِيْتُمْ بِالْقُعُوْدِ اَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوْا مَعَ الْخٰلِفِيْنَ ﴿٨٣﴾
اورو شماس سیز لار تحقیق سیز لار بیرینچی مره ده اولتوروشنی پسند قیلدینگیز لار ایدی کیین قالغوچیلار ایله اولتورینگ لار ف٢

وَلَا تُصَلِّ عَلٰٓى اَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّاتَ اَبَدًا وَّلَا تَقُمْ عَلٰى قَبْرِهٖ ؕ
وای نبی الار دین قلیسے بیرلاری اولسه انگا جنازه نمازین هرگز اوقومنگ و انینگ قبرین اوستیده تورمنگ

اِنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَمَاتُوْا وَهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٨٤﴾
چونکه الار کافر بولدیلار الله تعالی غه و انینگ رسولیغه و اولدیلار نافرمانلیک حال لاریده

وَلَا تُعْجِبْكَ اَمْوَالُهُمْ وَاَوْلَادُهُمْ ؕ اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ اَنْ يُّعَذِّبَهُمْ
دلتجبغه سالماسون سیزنی الارنینگ مال لاری و اولاد لاری الله تعالی شونی خواهلار که الارنی شول

بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ اَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿٨٥﴾ وَاِذَآ اُنْزِلَتْ
مال لارے ایله دنیا ده عذابغه تولیسون و الارنینگ جانلاری کافرلیک حال لاریده چیقسون ف٣ و چان لله

سُوْرَةٌ اَنْ اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَجَاهِدُوْا مَعَ رَسُوْلِهِ اسْتَاْذَنَكَ
شول مضمون ده سوره توشسه که الله تعالی غه ایمان کیلتورینگ لار و رسولی ایله جهاد غه چیقینگ لار الارنینگ استطاعتلیک

اُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوْا ذَرْنَا نَكُنْ مَّعَ الْقٰعِدِيْنَ ﴿٨٦﴾
جاه لارے سیز دین اذن طلب قیلورلار و دیر لار که بیزنی قویوب بیرینگ اولتورغوچی لار ایله بولا یلوک

ف١ بو مقام ده تبوک غزوه سیغه سید عالم صلعم خدمتلاریده برابر کیتماي اولتوروب قالغان منافق لارنے ذکر قیلو نور که الار بو قیلغان ایشلاریغه خوش بولدیلار و مال و جانلاری ایله الله تعالی یولیده جهاد ایتمک الارغه پسند کیلمادی بهانه لاری بو ایدی که بو حرارتدین قایوب جهنم حرارتی قهر و چار بولدیلار ایدی بولار آز کون کولور لار ابد الآباد یغلار لار۔

ف٢ یعنی بیرینچی مرتبه ده من بیله دشمن محاربه سیغه بارمدینگیز لار و ضعیف و ناتوانلار ایله اولار ده اولتوروب قالدینگیز لار ایدی ایکینچی مرتبه ده حکم سیزلارغه اجازت یوقدور سیز لار بو سعادتدین محروم دو سیز لار۔

ف٣ بو آیت شریفه عبد الله بن ابی واقعه سیدین صونگ نازل بولدی که رسول اکرم صلعم انینگ جنازه سین اوقوب ایردیلار بو آیتدین کیین هیچ بیر منافق نمازین اوقومنگ غه اجازت قالمادی سیدنا عمر رضی الله عنه همتیالی حذیفه رضی الله عنه حاضر بولمغان آدم جنازه سین اوقوماس ایردیلار چونکه سید عالم صلعم اول جنابغه کوب منافق لارنامین بیان قیلغان ایردیلار و اول جنابنی صحابه لار صاحب سر رسول الله دیب دیتلار

رضوا بان يكونوا مع الخوالف وطبع على قلوبهم فهم لا

راضی بولدیلار کیندہ تا الغان خاتو نلاء ایلہ تو رسک لا یغہ و مہر اور دلدے الارنینگ دل لا رلیغہ پس الار توشو نما سلاقیلہ

يفقهون ۝۸۷ لكن الرسول والذين امنوا معه جاهدوا باموالهم

لیکن رسول صلعم و ذاتلاریکہ اول ذات ایلہ ایمان کیلتور دیلار الار مال لاری و جانلاری ایلہ جہاد تیسلدیلار

وانفسهم ۚ واولئك لهم الخيرت ۖ واولئك هم المفلحون ۝۸۸

دالارشو لار اوچون دور تمام یخشیلیک لار و الار دور لار مراد غہ تیگو چیلار الله تعالیٰ تیار قیلغا ن دور

اعد الله لهم جنت تجري من تحتها الانهر خلدين فيها ۗ ذلك

الار اوچون شو تداغ باغلار نی کرا قوب تور دور آستلاریدین اریغلار الار انده دائم قالور لار بو دور

ع ۱۱ / ۹ / ۱۷ الفوز العظيم ۝۸۹ وجاء المعذرون من الاعراب ليؤذن

بیوک مراد غہ یتمک ف۱ دکیلدیلار صحرائی عذر بیان قیلو چیلار تا کہ الارغہ رخصت بیر یلسون

لهم وقعد الذين كذبوا الله ورسوله ۚ سيصيب الذين

و اولتور دو ب آلدیلار خداغہ و رسول الله غہ یلغان سوزلا گا نلار ایمدی الار دین کافر کیتکا نلار غہ

كفروا منهم عذاب اليم ۝۹۰ ليس على الضعفاء ولا على

دردلیک عذاب یتور یو قدور ہیچ بر گناہ نا توان الارغہ و نہ بیمار لارغہ

المرضى ولا على الذين لا يجدون ما ينفقون حرج اذا نصحوا

و نہ اول آدملارغہ کہ خرچ تیلا دور گان نرسہ لاری یو قدور و قتیکہ خیرخواہ بولسہ لار الله تعالیٰ غہ

لله ورسوله ۚ ما على المحسنين من سبيل ۚ والله غفور رحيم ۝۹۱

و انینگ رسولی غہ یخشی عمل قیلوچیلارغہ عتاب اوچون یول یوقدور و الله تعالیٰ مغفرتلیک مہربان دور

ولا على الذين اذا ما اتوك لتحملهم قلت لا اجد ما احملكم

و عتاب یوقدور اول ذاتلارغہ کہ وقتیکہ سیزغہ کیلدیلار کہ الارغہ کوتوک بیر ینگ سیز دیدینگیز کہ منده سیزلارنی

عليه ۖ تولوا واعينهم تفيض من الدمع حزنا الا يجدوا

مینرور ایلیک بیر نرسہ یوقدور دکیین، الار خرچ قیلور غہ نرسہ لاری بولغان دین کوزلاریدین یاشلاری آقغان

ما ينفقون ۝۹۲ انما السبيل على الذين يستاذنونك وهم اغنياء ۚ

حالدہ یانوب کیتدیلار ف۲ حقیقت شولدور کہ عتاب یولے شونداغ آدمغہ دور کہ اوزلاری مالدار تورو ب سیزدین

رضوا بان يكونوا مع الخوالف وطبع الله على قلوبهم فهم لا يعلمون ۝۹۳

رخصت تیلارلار الار کیندہ قالغان خاتونلار ایلہ تورمکوغہ خوش بولدیلار و الله تعالیٰ الارنینگ دل لارلیغہ مہر اوردے پس الار ہیچ نرسہ نی بیلمالار

ف۱ یعنے قرآن کریم نینگ فیتسی بیر سورہ لاریدہ بوتون ایمان کیلتو رونگ لار و خلوص اختیار آلینگ لار دیبلگان بولسہ انینگ بیوک اثری شول بولور کہ سید عالم صلعم ایلہ برابر جہاد غہ چیقیلسون لیکن مونداغ مقام دہ منافق لار جان توتقانہ یش مصلحتی غہ تو شور لار و قدرت و استطاعت صاحبی بولغان جماعہ لاری یلغان عذر لار پیش قیلور لار و کمال نامرد لیک لاسیدین خانہ نشین خاتونلار ایلہ اولتور و بشنغہ ہم راضی بولو سلاریغان و نفاق لاین کسافتیدین دل لارلیغہ سیاہات اور ولگانہ دہ تزکیہ کرتہ عیب نارہم کوزلارلیغہ ہیچ کورو لمس انینگ اوچون او یالیش اور نیغہ خرسند بولور لار

ف۲ منافقلار اوصاف لاری ہول بولسہ کامل و مخلص مؤمن لار اوصافلاری بولدور

ف۳ نبی کریم صلعم نینگ مبارک صحبتلاریدین اصحاب کرام نی ہمہ لاری عشق الٰہی دہ مست و بیقرار ایدیلار بارلاری مال و جانلارین خدا و رسول غہ قربان قیلور ایدیلار یوق لاری نادر چون رکابلاریدہ کیتوب عزیز جانلر نی فدا ایتمدک ویب حسرتلار قیلور ایردیلار و نہایتدہ افسوس ایلہ لغلار ایردیلار اللهم احینا علی حبہم واحشرنا معہم

(فوائد ۳۷) الحمد لله بجون سہ اپچی ذو القعدہ ۱۳۷۵ ہجریہ دہ اپچی بیش پارہ تحشیہ سی ہم تمام بولدی بمبئی الھند

الحمدلله والمنہ بوکون اپچی بیش پدہ ترجمہ سی ہم تمام بولدے ۸ شوال ۱۳۷۵ ہجریہ بمقام دیولالی مطابق ۱۹ ارمئی ۱۹۵۶ع

ف۱ همپانیکه تبوک غزاتیغه جونار وقتلاریگیزده منافق لار هر قسم حیله لار و بهانه لار قیلغان ایردیلار ایمدی تبوکدین مدینه غه قایتسه لاریگیزینه بولمغان عذرلار بیان
قیلوب وقسملار ایچیب سیزلارنی ایشاندورمکچی بولورلار ای حبیب سیز جواب بیرنیگ که ایمدی موندا غ یلغان عذرلارنی قیلمنگ لار بیزلار هرگز ایشانمیز الله تعالیٰ

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ ۚ قُل لَّا تَعْتَذِرُوا

الار عذرلار بیان قیلورلار سیزلارنینگ قاشلاریگیزده وقتیکه الارغه قایتسنگیزلار سیز دینگ عذرلار بیان قیلمنگ لار

لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ ۚ وَسَيَرَى اللَّهُ

بیز هرگز سیزلارغه ایشانماسمیز تحقیق الله تعالی بیزغه سیزلارنینگ احوال لاریگیزنی بیلدورگان دور و کورور الله تعالی

عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم

دائینگ رسولی سیزلارنینگ ایشلاریگیزنی کیین قایتاریلورسیزلار هر مخفی و آشکارنی بیلگوچی ذاتغه الار فیغه پس اول خبر بیرور

بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ

سیزلارغه قیلوب تورگان ایشلاریگیزنی ف۱ ایمدی الار قسم لار ایچورلار خدا اغه قاشلاریگیزده وقتیکه قایتسنگیزلار الار طرفیغه

لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ ۖ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ ۖ إِنَّهُمْ رِجْسٌ ۖ وَمَأْوَاهُمْ

تاکه سیزلار یوز اوگوروگنلار الاردین پس یوز اوگورونگلار الاردین البته الارنا پاکدورلار والارنینگ جایلاری

جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا

جهنم دور جزا بولسون قیلوب اوتکان ایشلاریغه قسم ایچورلار سیزلار اوچون تاکه الاردین راضی بولونگ لار

عَنْهُمْ ۖ فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ

اگر سیزلار الاردین راضی بولسنگیز لار هم الله تعالیٰ البته نافرمان قوم دین راضی

الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا

بولمس ف۲ صحرالیک لار کفرده و نفاقده قتیغ راغدورلار و زیاده لایقدورلار بیلملیکیغه

يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾

الله تعالیٰ اوز رسولیغه توشورگان شریعت حکملارینی والله تعالیٰ نهایتده بیلگوچی حکمتلیک ذاتدور ف۳

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ

وبعض صحرائی شوندا غدورکه قیلوب تورگان خرجینی تاوان بیلور و انتظار قیلور سیزلار اوچون

الدَّوَائِرَ ۚ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾

زمانه گردشلاریغه الارغه بولسون یمان گردش والله تعالیٰ ایشیتگوچی بیلگوچی ذاتدور

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ

وبعض صحرائی شوندا غدورکه ایمان کیلتورور الله تعالیٰغه و قیامت کونیغه و حساب قیلور

مَا يُنفِقُ قُرُبَاتٍ عِندَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۚ أَلَا إِنَّهَا

قیلوب تورگان خرجینی وسیله خدا اغه آشنده یقین لیکغه و رسول اکرم صلعم نینگ دعالاریغه ف۴ آگاه بولونگسون

سیزلارنینگ حقیقتلاریگیزنی بیزلارغه معلوم قیلغان دور ایمدی اوتارایش اوتدی موندین کیین نیملار قیلور سیزلار خدا و رسول تمام کردارلاریگیزنی کورورلار عاقبت عالم الغیب و الشهادة حضوریغه باروریزلار اول اوزی عمل لاریگیزغه مناسب سزا بیرور

ف۱ منافقلار پلید و ناپاک جماعه دورلار الارنی زیاده تفتیش ایتمای قویوب بیریلسون الارنینگ عمل لاریغه مناسب مقام جهنم دور قسملاری ایله مسلمان لارنی موقت راضی قیلسه لار هم خدا الاردین هرگز راضی بولمس چونکه الار تمام نافرمان قوم دورلار

ف۲ شهرلیک لار هر قسم بولغانیدک صحرائی لار هم هر قسم دورلار مومنلاری هم بار دور صحرائی لار طبیعتلاری قوپال بولوب بی علم بولغان سببلاریدین نفاق و کفرلاری شهرلیک لارغه باقغانده زیاده بولور وانینگ اوچون شریعت و قرآن احکامی دین بیلماسه لار قابل تعجب ایمسدور الله تعالیٰ اوز علم و حکمتی ایله هر طائفه غه اوز استعدادیغه مناسب معامله قیلور

ف۳ صحرائی لارده شونداغ منافق لار هم باردورکه خدا یولیده بیر نرسه خرج قیلسه لار انی نهایتده رنجیب ناراضی بولوب قیلورلار گویا جریمانه بیرگندیک بیرورلار و همیشه مسلمانلارغه بیر آفت و کلفتغه منتظر تورورلار بیلماسلاری که آفت اوزلاریغه تورور و بعضیلاری که آخرتغه الله تعالیٰغه مومن دورلار خیر خرج قیلسه لار خداغه یقین بولوش رسول اکرم صلعم دعالارین آلیش اوچون خرج قیلورلار

(کافرلاری دن نفاقلاری هم بار دور)

قربة لهم سيدخلهم الله في رحمته ان الله غفور رحيم ﴿٩٩﴾

کہ اول نرسہ لار الار اوچون یقینلیکدور عنقریب داخل قیلور الارنی الله تعالی اوز رحمتیغہ البتہ الله تعالی مغفرتلیک مهربان دور ف۱

والسبقون الاولون من المهجرين والانصار

و مهاجرلاریکہ و انصارلاریکہ ایمانده همه دین ایلگاری و اوّل دور لار و اول ذاتلاریکہ

والذين اتبعوهم باحسان رضي الله عنهم ورضوا عنه

یخشیلیک ایلہ الارغہ تابع بولدیلار الله تعالی الارنینگ همه لاریدین راضی بولدی و الار هم اندین

واعد لهم جنت تجري تحتها الانهر خلدين فيها ابدا

راضی بولدیلار و تیار قیلدی الله تعالی الار اوچون شوندآغ باغلارنی کہ آستلاریدین اریغلار آقوب توره الار انده

ذلك الفوز العظيم ﴿١٠٠﴾ وممن حولكم من الاعراب منفقون

دائم توردورلار انہ شول دور بیوک مراد غرتینک ف۲ و ۱الارافلاریںگیز ده بولغان بعض صحرائی لار و بعض مدینہ لیک لار

ومن اهل المدينة مردوا على النفاق لا تعلمهم نحن

منافق دور لار الار نفاق ده کامل بولغاندور لار کہ سیز هم الارنی بیلماس سیز بیز گنہ

نعلمهم سنعذبهم مرتين ثم يردون الى عذاب عظيم ﴿١٠١﴾

بیلور میز الارنی بیز الارغہ ایکی مرتہ عذاب بیرور میز کیین (قیامتده) بیوک عذابغہ تابشورولور لار ف۳

واخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملا صالحا واخر

و باشقہ بیر مونچہ ذات بار دور لار کہ اوز گناهلاریغہ اقرار قیلدیلار الار ا الاشتور دیلار یخشی ایشنی

سيئا عسى الله ان يتوب عليهم ان الله غفور رحيم ﴿١٠٢﴾

د باشقہ یمان ایشنی امید بار دور کہ الله تعالی الارنینگ توبہ لارین قبول قیلور البتہ الله تعالی مغفرتلیک مهربان دور ف۴

خذ من اموالهم صدقة تطهرهم وتزكيهم بها وصل

آهینگ سیز الارنینگ مال لاریدین زکاتنی کہ پاک قیلور سیز الارنی و مبارک قیلور سیز الارنی انینگ ایلہ و دعا قیلینگ

عليهم ان صلوتك سكن لهم والله سميع عليم ﴿١٠٣﴾ الم يعلموا

الار اوچون تحقیق سیز نینگ دعانگیز الارغہ تسکین خاطر دور و الله تعالی ایشیتگوچی بیلگوچی ذات دور

ان الله هو يقبل التوبة عن عباده ويأخذ الصدقت

آیا الار بیلما دیلار می کہ الله تعالی گنہ اوز بنده لارین توبہ لارین قبول قیلور و اول گنہ صدقہ لارین

وان الله هو التواب الرحيم ﴿١٠٤﴾ وقل اعملوا فسيرى الله عملكم

آلور و البتہ الله تعالی گنہ توبہ قبول قیلغوچی مهربان دور و سیز دینگ قیلہ بیرینگ لار ایشلارینگنی

ف۱ پروردگار مرحمت قیلورکہ او شال ذاتلار آگاه بولسونلار کہ حقیقتده الارنینگ خداغہ و آخرتغہ ایمانلاری و الله تعالی یولیده تیلغان احسانلاری الار اوچون خداغہ یقینلیک لاریدور و رو امیدلاری حاصل دور و رسول الله صلعم دعالاری هم الارحقلاریده موجود و مقبول دور رایمدی خدا تعالی الارنی آزگونده اوز رحمتیغہ نائل قیلور و گناهلارین مغفرت ایتور و همیشہ الارغہ مهربان دور

ف۲ یعنی اول ذاتلاریکہ هجرتده همہ دین مقدم ایردیلار و اول ذاتلاریکہ الارغہ مدده باشقہ لاردین ایلگاری ایردیلار و اول ذاتلاریکہ بو ایکی جماعتغہ پیرو بولدیلار دہر یخشی ایشده الارغہ تابع توردیلار الله تعالی بولارنینگ همہ لاریدین خشنود دور و الارنی هم اوزیدین خشنود ایتور و نظیری بولمغان عجیب مرغوب جنتلار الارغہ مشتاق دور و الارنینگ تمام مرادلاری انده حاصل دور الارانده همہ لاری اوز مرتبہ و درجہ لاریغہ مناسب مقاملاریده آرام قیلورلار

ف۳ مدینہ و انینگ یقین اطرافلاریده بعض منافقلار بار ایردیکہ الارنینگ نفاقلاری هرکیشیغہ معلوم ایمس ایردی حتی سید عالم صلعم هم معین بیلمس ایردیلار الله تعالی وعده قیلورکہ الارغہ ایکی بار عذاب بیرایدیر بیری حیاتلاریده ایکنچی سے اولگاندین کیین قبرلاریدکیین قیامتده بیوک عذاب بولغان جهنم اوتیغہ تاشلانورلار

ف۴ مفسرلار دیبدورلار کہ بو آیت حضرت ابولبابہ بیلہ بیرنیچہ همراهلارین حقلاریده نازل بولغانمو چونکہ الار محض خوش یا قماسلیک و تن پرورلیک سبز منیده جناب سید عالم صلعم ایلہ برابر تبوک غزاتیده حاضر بولا آلمادیلار لیکن آنحضرت صلعم تا تبوک کیلگانلاریدین کیین نهایتده ندامت قیلوشوب همہ لاری اوزلارین مسجد ستونلاریغہ باغلاب قسم لار ایچدیلار تا سید عالم صلعم الارنی عفو ایتوب اوز قول لاری ایلہ آزاد قیلماسہ لار الار اولگونچہ شول حالده توره لار جناب سید عالم صلعم بو حالنی کوروب ارشاد قیلدیلار کہ اگر الله من نہم تا خدادین بیر حکم کیلماسہ بولارنی بوشاتہ آلماسمن صونگره بو آیت نازل بولدی کیین آنحضرت صلعم الارنی بوشاتوب توبہ لارین قبولیدین بشارت بیردیلار ایکنچی آیتده الارنینگ خرسند بولوب آلوب کیلگان احسان نے هم قبولیغہ الله تعالی ارشاد ایتور

ف۱ مدینه ده تبوک غه برابر بارمغان مسلمانلاردین اوچ کیشی بار ایردی الار نه اوزلارین ستونلارغه باغلاتدیلار و نه بولمغان عذرلارنی بیان قیلدیلار
بلکه جناب سید عالم صلعم حضورلاریغه کیلوب بولغان واقعه نی سوزلاب خطالاریغه اقرار اتیوب اوزلارین خدا و رسول حکملاریغه تاپشوردیلار الارحقلاریده بو آیت واٰخرون

وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
کورور عمل لارینگیزنی الله تعالی واینینگ رسولی ومسلمانلار وکیین قایتارلیورسیزلار مخفی واشکارنی بیلگوچی ذات نینگ

فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَآخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ اللَّهِ
حضوریغه کیین اول خبر بیردر سیزلارغه قیلوب اوتکان عمل لارینگیزنی و باشقه بیرنیچه ذات بار لارکه موقوفدورلار

إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾ وَالَّذِينَ
الله تعالی حکمیغه یا الارغه عذاب بیردر یا توبه لارین قبول ایتور و الله تعالی بیلیک حکمتلیک ذاتدور ف۲ و اول

اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا
ذاتلار یکه بنا قیلدیلار بیر مسجد نی ضرر تیکوزمک اوچون و کفر اوچون و مومن لارنی بولمک اوچون و انتظار قیلمک

لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِن قَبْلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا
اوچون اول آدمی غه که اولدین مخالف ایردی خداغه و رسولی غه و البته الار قسم ایچرلار که بیز لار

الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا
خواهلامادوک مگر یخشیلیکنی و الله تعالی گواه دور که الار تمام یلغانچی لار دور لار ف۳ سیز هرگز انده نماز اوچون

لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِ
تورمنگ اول مسجدی که بیرینچی کوندین انی تقوی غه بنا قیلونغاندور اول زیاده حقداردور که سیز نماز اوچون

فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾
انده تورونگ انده شوندا غ آدملار باردورلارکه نهایتده پاکلیکنی خواهلارلار و خدا زیاده پاک بولغوچیلارنی

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَم
دوست توتار آیا بیر آدمی که اوز بناسین خدادین قورقوش و اینینگ رضاسین آلیش اساسیغه قویوبدور اول یخشیدورمی

مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ
یا اول آدمی که بنا قیلوبدور عمارتین بیر یقیلای دیب تورگان اریغ بویی غه که اول یقیلیبدور عمارت ایله جهنم اوتیغه

وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي
والله تعالی ظالم قومنی هدایت قیلماس همیشه قالور اول عمارتی که بنا قیلدیلار سبب شک بولوب

بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
دل لاریده مگر پاره پاره بولوب کیتسه دل لاری و الله تعالی نهایتده بیلگوچی

حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾ إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم
حکمتلیک ذاتدور ف۴ البته الله تعالی ساتوب آلغاندور مسلمانلاردین الارنینگ جانلارین و مال لارین

مرجون لامر الله ایغ نازل بولدی الارنینگ معامله لاری بیرنیچه کون تاخیر اتیولدی سید عالم صلعم الله تعالی دین حکم کیلگونچه مسلمانلارنی الار ایله علاقه قیلماسونلار دیب تنبیه قیلدیلار الیلیک کونغیچه الار بیمه دین علاحده قالدیلار کیین عفو اتیولدیلار بولارنینگ واقعه لاری ونامللاری صوفگیده کیلور

ف۲ سید عالم صلعم وقتیکه مکه دین مدینه غه هجرت قیلوب کیلدیلار اول مدینه خارجی ده بنی عمرو بن عوف قبیله سین محله سیغه توشدیلار کیین بیرنیچه کوندین صونگ مدینه غه داخل بولوب مسجد نبوی نی بنا قیلدیلار اوتعلی توشکان محله لاری ده گی آدملار سید عالم صلعم نماز نی کوب راغ اوقوغان یرلاریغه بیر مسجد بنا قیلوب آلدیلار اول مسجد نی مسجد قبا دیرلار رسالتماب صلعم اکثر شنبه کونی اوشال یرغه باروب ایکی رکعت نماز اوقور ایردیلار و اینینگ فضیلتین بلوه بیان قیلور ایردیلار اوشال مقام غه منافق لار مسجد نامیده بیر مکان تعمیر ایتدیلار بو ترسه صورتی مسجد کورولسه هم خدا و رسول غه دشمن بولغان ابو عامر خزرجی نام بیر مفسد نینگ اشاره سی ایله بنا قیلونغان فساد خانه ایردی بانی لاری رسول اکرم صلعم دین بیربار اول مقام غه کیلوب نماز اوقوب بیرشیلارین آرزو قیلدیلار سید عالم صلعم غه جبرئیل علیه السلام تبوک دین قایتوب مدینه غه یقین قالغانلاریده بو آیتلارنی آلوب کیلدیلار کیین ایکی نفر صحابی یباروب اول ادینی بوزدوردیلار و کویدوروب یباردیلار ف۳ قبا مسجدی نینگ بنیادی تقوی و رضاء الله اساسیغه قورولغاندور مسجد ضرار بنیادی کفر و نفاق و عداوت اسلام اساسیغه قورولغاندور اینینگ اوچون قبا مسجدی بوکونغیچه الحمد لله باقی دور و مسجد ضرار بناسی اوشال وقت برباد ایتولدی

ع ۱۳ ۱۱ ۲

بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ ۚ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ ۖ

شو تینینگ بدلیده کہ الارغہ جنت بیریلور الار خدا یولیده اورشورلار واولدورلار واولدورولور لار

وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنجِيلِ وَالْقُرْآنِ ۚ وَمَنْ أَوْفَىٰ

وعده بولغاندور اینینگ ذمہ سیغہ راست وعده توراتده وانجیلده وقرآنده وکیم دور اوز وعده سیغہ

بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ ۚ فَاسْتَبْشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُم بِهِ ۚ

قیلغوچی راغ الله تعالے دین پس خوش بولونگ لار خدا ایله قیلغان بو سودالارینگیز دین

وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١١﴾ التَّائِبُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ

وانہ شو لدور بیوک مراد غہ یتینگ ف الار توبہ قیلغوچیلار دورلار بندہ لیک قیلغوچیلار شکر قیلغوچیلار

السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ السَّاجِدُونَ الْآمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

روزہ توتغوچیلار ف رکوع قیلغوچیلار سجده قیلغوچیلار یخشی ایشلارغہ بویورگوچیلار

وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنكَرِ وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ ۗ وَبَشِّرِ

ویمان ایشلاردین منع قیلغوچیلار والله تعالے حکملارین محافظت ایتگوچیلار دورلار وبشارت بیرینگ

الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَن يَسْتَغْفِرُوا

مؤمن لارغہ ف نہ درست ایمسدور پیغمبراوچون و باشقہ مسلمانلار اوچون مغفرت طلب قیلیک لاری

لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ

مشرک لار اوچون واگرچہ الار بولسہ لار ہم قریندا ش لار بو نرسہ اوزلاریغہ معلوم بولغاندین کیین کہ الار

أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ

دوزخی لار دورلار ف والیس ایردی ابراہیم نینگ اوز آتہ سی اوچون مغفرت طلب قیلگی

إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ

مگر وعده قیلغان جہتدین انگا و وقتیکہ اینینگ الله تعالی غہ دشمن ایکانلیگی معلوم بولوب ایردی

لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ

اول اندین بیزار بولدی ابراہیم البتہ دردلیغ اغیر بیرات ایردی ف والله تعالی موندا غ ایمس دورکہ

لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَ ۚ

بیر قوم نے اوزی ہدایت قیلغاندین کیین ینہ الارنے آزدورسون تاروشن بیان قیلماسہ الارغہ اول نرسہ لرکہ اندین

إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ

سقلانسونلار البتہ الله تعالی ہر نرسہ نے یخشی بیلگوچی ذاتدور ف تحقیق الله تعالی غہ گنہ خاصدور آسمانلار نینگ و یرنینگ

ف١ موندین زیادہ فایدہ لیک تجارت دیوک کہما بلیک بولورمی کہ بیز مسلمانلار نینگ حقیر جانلار یمیز وفانی ال لاریمیزغہ پروردگار مہربانیمیز اوزنی ضرید ار بولوب حقیقتدہ بو جان لار ومال لار کہ اینینگ اوز ملکی دور ومحض صورتدہ گنہ بیزلارغہ نسبت بیریلور سا توب آلوب اوردگان مال قرار بیردہ جنت کبی اعلی مقام نے اینینگ بہی چون قیمت تعیین ایتودیہ موندا غ ایمس کہ سودادین کیین مال نے فی الحال تسلیم آلسون بلکہ اول مال اوز قولیمیزدہ تورور فقط ضرورت کیلگان ساعتدہ انکار ایتمای حاضر تورد لسہ کفایہ قیلور اول الله نیک ہم اولدور واسک ہم شول سودا سودا دور ای مالک مہربان مؤمن بندہ لارینگغہ نہ قدر عنایتینگ بو یو کدور بو عاجز بے بضاعت بندہ نگنی ہم شول مؤمن بندہ لارینگدین قیلغیل

ف٢ بعض مفسرلار سائحون دین مراد مہاجرلار دیبدورلار وبعضلاری مجاہدلار وبعضلاری طلبۂ علوم دینیہ دیبدورلار

ف٣ بولار اوشال مؤمنلار دورلار کہ جان ومال لاری اینہ نداغہ سا تیلغاندورلار

ف٤ خاتمہ سی شرک وکفر ایلہ بولغان لار اوچون مغفرت طلب قیلیک مسلمان لارغہ ممنوعدور

ف٥ حضرت ابراہیم علیہ السلام نینگ آتہ لارین حقیدہ مغفرت طلب قیلغانلیک لاری قرآن کریم دہ صریح بیان قیلونغاچ بعض صحابہ لار ہم مشرک اوتکان آتہ آنہ لارین حقلاریدہ استغفار قیلگیچی بولوب ایردیلار بو آیت ایلہ منع نازل بولدی وابراہیم علیہ السلام عذرلارین بیان قیلوندی کہ اول جناب آتہ لارین حقیقتی دین خبردار بولغاچ استغفارنے ترک ایتدیلار

ف٦ یعنی حجت نے تمام ایتماسی وحق نے روشن بیان قیلماسی توروب الله تعالے ہیچ بیر کیشینے گمراہ ایتمس وآز دورمس گمراہلیک شولدورکہ الله تعالے اوز حکم لارین صاف صاف بیان قیلوب بیلدورگان دین کیین ینہ اول حکم لارغہ بویون سونولماسہ ایدی اگر بعض صحابہ لارغہ بو صاف حکم نازل بولماسی توروب مشرک آتہ آنہ اقربالاری اوچون استغفار ایتیکان بولسہ لار الارغہ مؤاخذہ یوقدور

ف۱ مادام یر وآسمان حکومتی اللہ تعالی نینگ قولنده بولوب جان بیرگوچی و جان آلغوچی اول بولسه و بنده سیغه دوست و مدد گار اول بولسرا نے
قویوب باشقه نے دیکٹ انگا عاصی بولوب اوزگا غه اطاعت ایتیک نہایتیغا نادان دور

وَالْاَرْضِ ۭ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ ۭ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ
پادشاہلیغی اول اولدور، او ریتر گوزدر دیلو قدور سیزلارا وچون اللہ تعالے دین باشقه نه دوست
وَّلَا نَصِيْرٍ ﴿۱۱۶﴾ لَقَدْ تَّابَ اللّٰهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهٰجِرِيْنَ وَالْاَنْصَارِ
و نه مدد گار ف۲ تحقیق مهربان بولدی اللہ تعالے پیغمبر غه و اول مهاجر لارغه و انصار غه که
الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ فِيْ سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيْغُ
پیغمبر غه تابع بولدیلار قیینلیک وقتیده شوندین کیین که الاردین بیر فرقه نینگ دل لاری
قُلُوْبُ فَرِيْقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۭ اِنَّهٗ بِهِمْ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۱۱۷﴾
یقین اورنیدین قوزغالغان ایردی کیین اللہ تعالے الارغه مهربان بولدی البته اول الارغه مشفق مهربان دور ف۳
وَّعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِيْنَ خُلِّفُوْا ۭ حَتّٰۤى اِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْاَرْضُ
دا اول اوچ کیشی غه هم که الارنے کینیغه قویولغان ایردی شونگاچه که تار بولدی الارغه یر یوزی
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ اَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوْۤا اَنْ لَّا مَلْجَاَ مِنَ اللّٰهِ
کینگلیگی ایله و سیقیلدی الار نینگ جانلاری و بیلدیلار که الار اوچون اللہ تعالے دین پناه یوقدور
ع ۱۴ ۸ ۳ اِلَّاۤ اِلَيْهِ ۭ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوْبُوْا ۭ اِنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيْمُ ﴿۱۱۸﴾
مگر اوزیغه قایتیلسه کیین اللہ تعالے الارغه مهربان بولدی تاکه الار قایتسونلار البته اللہ تعالی توبه قبول قیلغوچی مهربان دور ف۴
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُوْنُوْا مَعَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۱۱۹﴾
ای مسلمانلار اللہ تعالے دین قورقونگ لار و راست گوی لار ایله بولونگ لار ف۵
مَا كَانَ لِاَهْلِ الْمَدِيْنَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِّنَ الْاَعْرَابِ اَنْ
مناسب ایمس ایردی مدینه لیک لارغه و اطرافلاریده بولغان صحرائی لارغه کیین قالمغلاری
يَّتَخَلَّفُوْا عَنْ رَّسُوْلِ اللّٰهِ وَلَا يَرْغَبُوْا بِاَنْفُسِهِمْ عَنْ نَّفْسِهٖ ۭ
رسول اللہ صلعم دین و مشغول بولمک لاری اوزلاری ایله اول جنابنی قویوب
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ لَا يُصِيْبُهُمْ ظَمَاٌ وَّلَا نَصَبٌ وَّلَا مَخْمَصَةٌ فِيْ
بو شونینگ اوچوندور که الارغه تیمس تشنه لیک و نه کلفت و نه آچلیک اللہ تعالے
سَبِيْلِ اللّٰهِ وَلَا يَطَئُوْنَ مَوْطِئًا يَّغِيْظُ الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُوْنَ
یولیده و نه باسورلار بیر جایے نے که غضب قیلور کافر لارنے و نه قولغه کیلتورورلار دشمن دین
مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا اِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهٖ عَمَلٌ صَالِحٌ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ
بیر نرسه نے مگر یازیلور الار اوچون اینینگ سببیدین یخشی عمل البته اللہ تعالے ضایع قیلمس

ف۲ پیغمبر علیه السلام غه اللہ تعالی طرفیدین بولغان مهربانلیک نا بعید دور و اول جناب برکتلاریدین مهاجر لارغه و انصار غه هم خداوند کریم مخصوص توجه و عنایتلاریدن نصیب ایتکاندورلار نے ایمان و عرفان مشرف ایتدی اتباع نبوی و جهاد فی سبیل اللہ کبی بیوک و جه لارغه نائل قیلدی اسلام اوچون مشکل بیر وقت بولغان تبوک غزاتیده رفاقت نبویه غه موفق ایلادی حال بوکه اول کونلاره بعض مسلمان لار نینگ کونگل لاری حالت تزلزل کیتیبی و جهنم نینگ آغیرلیکین کوروب یقین ایریشیکه رفاقت دین محروم قالسه لار لیکن حقتعالی نبی نی او مهربان بولوب دستگیرلیک قیلدی
ف۳ بو اوچ کیشی جناب کعب بن مالک و جناب ہلال بن امیه و جناب مراره بن ازبیع رضی اللہ عنهم دورلار بو حضرات نه حضور نبوی ده یلغان عذرلار بیان قیلدیلار و نه اوزلاریندن ستونلار غه باغلاتدیلار بلکه حقیقتنی عینا اوزینی دربار رسالتغه روشن بیان قیلدیلار الحمد للہ آخر عفو ایتیلدیلار
ف۴ که راست گوئی لارغا قبتلاری فوز و نجات دور
ف۵ یعنی جناب سید عالم صلعم ایسیغ کونلارده وشت دبیابانلارده تشنه و آچ بولغان حال لاریده فی سبیل اللہ جهاد اوچون اوزلارین ایاماقی تورسه لار اولار دوا تباعلاری بولغان مسلمانلار اوز اویلاریده اوز راحتلاریغه مشغول بولوب اول جنابنی فراموش ایتیسه لار بو البته هیچ مناسب ایمسدور زیرا شول وقتده خدمتلاریده برابر کیتیسونلار

چونکه الارغه جهاد سفریده تشنه لیک یا بیر نوع کلفت یا آچلیک عارض بولسه یا دشمن نے ناخوش قیلاده گان مقاملارغه قدم قویلیسه لار یا الاردین بیر نرسه غنیمت آلسه لار یا آز کوب بو یولده خرج قیلسه لار همه سی الار اوچون اجر دور

أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً

يخشى ايش قيلغوچيلار اجرلارين وَ نه حرف قيلور لار كيچيك بير نرسه نى وَ نه كته بير نرسه نى

وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا

وَ نه باسوب اوتورلار بير ميدان نى مگر يازيلور الار اوچون تاكه بيرسون الله تعالى الارنينگ يخشى

يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ

عملى لارين جزاسين وَ لازم ايمسدور كه مسلمانلار همه لارى جهادغه چيقسونلار پس نه اوچون چيقمدى لار

مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنْذِرُوا

الارنينگ هر فرقه لاريدين بير طائفه تاكه الاردين ده عالم بولسونلار وَ قورقوتسونلار اوز

قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

قوملارينى وقتيكه الار طرفلاريغه قايتسه لار تاكه الار قورقسونلار ف١ اى مومن لار

قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً ۚ وَاعْلَمُوا

جهاد قيلينگ لار اول كافرلار ايله كه الار سيزلارغه يقين دور لار ف٢ لازم دور كه الار سيزلارده قتيقليك تابسونلار

أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ

وَ بيلينگ لار كه الله تعالى تقوىليك لار ايله دور ف٣ وَ قچان بير سوره نازل بولسه منافقلاردين بعضلارى ديدى كه

أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَٰذِهِ إِيمَانًا ۚ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ

بو سوره قيسى بيرلاريگيزنينگ ايمانيغه ترقى بيردى اما آدملاركه مومن دور لار الارنينگ ايمانلاريغه ترقى بيردى

يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ

وَ الار اندين خوش بولورلار وَ اما آدملاركه دل لاريده خسته ليك بار دور پس بو سوره الارغه

رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ

ناپاكليك اوستيغه ناپاكليك زياده قيلدى وَ الار كافرليك حال لاريده اولديلار آيا كورماسلارمى كه الارغه

يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ

هر ييل بير مرته يا ايكى مرته عذاب بيريلور نه هم الار توبه قيلمسلار وَ نه نصيحت آلورلار وَ قچان

يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا مَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ

بير سوره نازل بولسه بعضلارى بعضلاريغه باقورلار (شرمنده بولغانليك لاريدين)

هَلْ يَرَاكُمْ مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا ۚ صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ

ديرلاركه سيزلارنى هيچكيم كوروب تورويدورمى كيين قايتوب كيتورلار ف٤ الله تعالى الارنينگ دل لارين قايتاروب قويغاندور

ف١ اوتكان آيتلارده جهادنينگ فضيلتين وبارمغانلارنينگ ذمّتلاريني ايشيتكاچ تمام صحابه جهادغه برابر كيته بيرديلار و انى فرض عين ديب بيلديلار صونگره بو آيت كريمه نازل بولوب معلوم اتولديكه جهادغه بارمك هميشه ده همه غه فرض عين ايمسدور بلكه بعضى لار جهادغه بارسونلار و بعضى لار رسول الله صلعم حضورلاريده دينى علم حاصل قيلسونلار وجهاددين قايتيب كيلگان لارغه تعليم ايتسونلار بعض علماء ديبدورلاركه جهاد اهل اسلام غه فرض كفايه بولغان كبى طلب علم هم فرض كفايه دور ليكن ضرورت مقدار يده علم حاصل قيلمك على العموم فرض عين دور

ع ١٥ ٤

ف٢ جهاد فرض بولغانده اوّل مسلمانلارغه حدود لارى يقين بولغان كافرلار ايله قيلونور صونگره اول طرفده گيلار ايله قيلونور مسلمانلار هميشه كافرلارغه قتيقليغ قراجليك كورسونلار وجهاد اثناسيده هر بير نا شرعى نرسه لاردين سقلانسونلار

الربع

ف٣ ايمانى بار بنده قرآن كريم سوره لاريدين ايمانيغه زيادت و رونق تاپور و كافرلار و منافقلار اندين غم اوستيغه غم قاتورلار آخرت دا دين بى ايمان كيتورلار كوره سلارمى كه هرسنه بار بارالارغه هرقسم رسواليك لار عارض بولور ليكن الار توبه هم قيلمسلار و نصيحت هم آلمسلار بلكه نازل بولغان آيتلارنى ايشيتكاچ مجلس نبوى دين آهسته قاچورلار

ف۱ یعنی اللہ تعالیٰ الارنینگ دل لارین قایتاروب قویغاندورکہ اندین الار ایمان دعرفان نے قبول قیلہ آلماسلار
ف۲ یعنی اوزی انساندور حسبی ونسبی واخلاقی واطواری ودیانتی وامانتی ہمہ لارینگیزغہ خوب معلوم دور سیزلارغہ ہر مشقت وکلفت نے ہرگز خواہلاماس بلکہ ہمیشہ آسانلیک وتکمیل لیک نے سویار، سیز لارنینگ ایمانلارینگیز وسعادتلارینگیزغہ حریص دور جنتی بولمک لارینگیزغہ طالب دور رؤف وشفقتلی بارچہ لارینگیزغہ نہایتدہ خصوصاً تمام مسلمانلارغہ آتہ آنہ لاریدین آرتوق مہربان دور
ف۳ اگر انسانلار تونداغ مہربان پیغمبردین یوز لارین اوگورسہ لار باک یوق دور اول ذات اوچون رب العرش کافی دور (ذاتہ) سنن ابی داوود ہ ابو الدرداء رضی دین مروی دورکہ ہرکیم صبح وشام یتی مرتبہ دین حسبی اللہ لا الٰہ الا ہو علیہ توکلت وہو رب العرش العظیم نے اوقوسہ اللہ تعالیٰ انینگ ہر غم وکلفتین دفع قیلور
ف۴ کہ الفاظلاری ہرگز تغییر وتبدیل تاپماید ورمعنی لاری تمام حکمت وعقل غہ مطابق دور تمام نبی بشر دا تیغہ کافی دور موندین کیین ہیچ بیر کتاب نازل بولماس
ف۵ یعنی مسلمان لارنینگ قدملاری راست بندہ لار قدملاری کبی بلند مرتبہ لارغہ نائل بولور وہر قسم تنزل ولغزشلار دین نجات تاپور
ف۶ اللہ تعالیٰ قادر علی الاطلاق بولوب توروب بیرآن دہ پیدا قیلہ آلادورگان تورسہ نے آلتی کوندہ قیلوب دور تاکہ بندہ لاری اندین آہستہ تاخلیانی ایش قیلیشنی تعلیم آلسونلار اول انہ حکومت تختیدہ قائم دور عالم نے اوزی ادارہ قیلور اندین بے اذن بیر کیم شفاعت قیلہ آلماس عالم نے بے اولدور معبود ہم اولدور
ف۷ یعنی ہمہ اندین ابتدا ۔۔ بیدا بولدی بینہ ہمہ انینگ طرفیغہ قایتوب بارور بود عدہ راستدور بندہ لارین ہر بیرینغہ اعمالیغہ مناسب جزا وسزا نے اول بیرور پس شونداغ اولوغ بیر پروردگار نینگ حکمیغہ خلاف ایتیک قدجرئت دور

قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ﴿۱۲۷﴾ لَقَدْ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ
شونینگ اوچونکہ الار بیر جماعہ دورلار کہ توشونمسلار ای انسانلار تحقیق کیلدی سیزلارغہ بیر پیغمبر کہ اوز لارینگیزدین دور اغیر دور
عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۲۸﴾ فَإِن
انگا سیز مشقت کہ سیزلارغہ کلفت بولسہ حریص دور سیزلارینگیزغہ مؤمنلارغہ نہایتدہ مشفق مہربان دور ف۲ بینہ الار یوز اوگورسہ لار ع
تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿۱۲۹﴾
سیز دینگ کہ منگا اللہ تعالیٰ کفایہ قیلور اندین باشقہ معبود یوق دور من انگا گینہ سویاندیم و اول دور بیوک عرش نینگ ایگاسی ف۳

سُورَةُ يُونُسَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وَتِسْعُ آيَاتٍ وَإِحْدَىٰ عَشَرَ رُكُوعًا

یونس سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ واول یوز توقوز آیت اون بیر رکوع دور

الٓر ۚ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ﴿۱﴾ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا
الٓر قف بو حکمتلیک کتاب نینگ آیتلاری دور ف۴ آیا تعجب کورولدی می آدملارغہ بوندین کہ بیز وحی یباردوک
إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ لَهُم
الاردین بیر کیشی غہ کہ قورقوتونگ آدملارنی وبشارت بیرینگ مؤمنلارغہ بار دور الار اوچون
قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْ ۗ قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ مُّبِينٌ ﴿۲﴾
راست قدم پروردگارلارین حضوریدہ ف۵ کافرلار دیدیلار کہ بو آدم البتہ صاف جادوگر دور
إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
تحقیق ربلارینگیز اول اللہ دور کہ آسمانلار نے ویرنے آلتی کون دہ پیدا قیلغاندور ف۶
ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۖ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۖ مَا مِن شَفِيعٍ إِلَّا مِن بَعْدِ إِذْنِهِ ۚ
کیین قائم بولغاندور عرش غہ ہر ایش نینگ تدبیرین کورور یوق دور ہیچ شفاعت قیلغوچی مگر انینگ اذنی ایلہ
ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿۳﴾ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا ۖ
از شول اللہ دور ربلارینگیز ایمدی انگا عبادت قیلینگ لار آیا نصیحت آلمس سیزلارمی انینگ طرفیغہ بولور
وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا ۚ إِنَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا
ہمہ لارینگیزنینگ قایتیشلارینگیز اللہ تعالیٰ نینگ راست وعدہ سی دور البتہ اول اوّل گینہ اول بیرا تور کیین بینہ پیدا تورتا کہ جزا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَ
بیرسون مسلمان بولغان وایخشی عمل لار قیلغان ذاتلارغہ عدل ایلہ و اول جماعہ کہ کافر بولدیلار بار دور الار اوچون شراب
عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿۴﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَآءً
قاینا غ سودین دور دلیک عذاب کافر بولغان سبب لاریدین ف۷ اللہ تعالیٰ اول ذات دور کہ آفتاب نے پراندی

ف۱ نور لفظی مطلق روشنلیکغہ استعمال ایتو ور ضیاء دیب زیادہ یارو غ نور نے دیلور بعضلار دیبدورلار کہ نیمہ نرسہ نینگ نوری ذاتی بولسہ ضیاء دیلور چنانچہ
کون نینگ نوری ذاتی دور و نیمہ نرسہ نینگ نوری باشقہ دین آلونغان بولسہ انے نور دیلور چنانچہ آی نینگ نوری کہ کوندین آلونور واللہ اعلم

وَّالْقَمَرَ نُوْرًا وَّقَدَّرَهٗ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِیْنَ وَالْحِسَابَ

نہایتدہ یارو غ قیلیب ف۱ و آینی ہم نور قیلیب ف۲ تعیین ایتدی آیغہ منزل لار تاکہ سیزلار ییل لار نینگ عددین و حسابین بیلینگ لار

مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ ۚ یُفَصِّلُ الْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ یَّعْلَمُوْنَ ﴿۵﴾ اِنَّ

یراتمادی اللہ تعالیٰ بو نرسہ لار نے مگر تدبیر الیہ بیان قیلور بو نشانلار نے اول قوم غہ کہ بیلورلار ف۲ تحقیق

فِی اخْتِلَافِ الَّیْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللّٰهُ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

کیچہ دکوندوز نینگ کیلوب کیتیشلاریدہ و اول نرسہ لاردہ کہ الار نے اللہ تعالےٰ آسمانلاردہ و یر ذیرا ایتدو

لَاٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَّقُوْنَ ﴿۶﴾ اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا وَرَضُوْا بِالْحَیٰوةِ

البتہ نشانلار باردور قورقغوچی الار اوچون تحقیق اول آدملار کہ امید ایتمسلار بزنینگ ملاقاتیمزنے و راضی بولدیلار

الدُّنْیَا وَاطْمَاَنُّوْا بِهَا وَالَّذِیْنَ هُمْ عَنْ اٰیٰتِنَا غٰفِلُوْنَ ﴿۷﴾ اُولٰٓئِكَ

دنیا حیاتیغہ و آرام تاپدیلار اینینگ الیہ و اول ذاتلار کہ الار بزنینگ نشانلاریمزدین غافل دور لار

مَاْوٰىهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوْا یَكْسِبُوْنَ ﴿۸﴾ اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

انہ شول جماعہ جایلاری دوزخ دور عمل لارین سببی دین ف۳ البتہ اول ذاتلار کہ مؤمن بولدیلار و یخشی

یَهْدِیْهِمْ رَبُّهُمْ بِاِیْمَانِهِمْ ۚ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهِمُ الْاَنْهٰرُ فِیْ جَنّٰتِ النَّعِیْمِ ﴿۹﴾

عمل لار نے قیلدیلار الارنے پروردگارلاری ایمانلاری برکتیدین ہدایت ف۴ قیلور آقیلاریدین اریغ لار آقوب تورور نعمتلار

دَعْوٰىهُمْ فِیْهَا سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَتَحِیَّتُهُمْ فِیْهَا سَلٰمٌ ۚ وَاٰخِرُ دَعْوٰىهُمْ

باغلاریدہ دعالاری انده بو بولور پاکدورسن ای اللہ و اونده تحیہ لاری سلام بولور و آخری دعالاری

اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ﴿۱۰﴾ وَلَوْ یُعَجِّلُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ

ع ۱۰/۶

بودور کہ دیرلار الحمد للہ رب العالمین و اگر اللہ تعالے تیزدین یبارسہ ایردی آدملارغہ یمان حالنی تیز طلب قیلغانلیک لاری

بِالْخَیْرِ لَقُضِیَ اِلَیْهِمْ اَجَلُهُمْ ۭ فَنَذَرُ الَّذِیْنَ لَا یَرْجُوْنَ لِقَآءَنَا فِیْ

کبی یخشی حالنی اول حالدہ تمام قیلونورا یردی الارنینگ حیات مدتلاری پس نیرملاقاتیمزنے امید قیلمغانلارنے قولوب

طُغْیَانِهِمْ یَعْمَهُوْنَ ﴿۱۱﴾ وَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنْۢبِهٖٓ

قویورمز کہ سرکشلیک لاریدہ سرگردان بولورسونلار ف۵ و قچان انسان غہ کلفت یتسہ چاقیرور بیزنے یاتوب توروب

اَوْ قَاعِدًا اَوْ قَآئِمًا ۚ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهٗ مَرَّ كَاَنْ لَّمْ یَدْعُنَآ

یا اولتوروب یا توردب توروب پس وقتیکہ بیز اینینگ کلفتین اندین کوتارسک خونداغ کیتورکہ گو یا

اِلٰی ضُرٍّ مَّسَّهٗ ۭ كَذٰلِكَ زُیِّنَ لِلْمُسْرِفِیْنَ مَا كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۱۲﴾

اول انگا تیکان بیر کلفت اوچون بیزنے چاقیرمابدور منہ شونداغ یخشی کورولوب دین آشغوچیلارغہ قیلوتورگان عمل لاری

ف۲ یعنی ییل لار دو آیلار و کونلار نینگ حسابلاری شول آی وکون نینگ رفتاریغہ باغلیغ دور اگر آی وکون بولماسہ ییل لار آی لار و کونلار قندراغ متعین بولور ایردی دنیاوی ایشلار گنہ ایمس بلکہ اکثر دینی ایشلار ہم آی وکونغہ وابستہ دور بو نرسہ لار ہمہ سی بے تدبیر و بے حکمت یراتیلمغاندور بلکہ بندہ لارہ یخشی بیلور لار

ف۳ اول بندہ لار کہ پروردگار عالم حضوریغہ بارشنی خیال لاریغہ کیلتورمسلار بلکہ دنیا حیاتیغہ و اینینگ عیش و راحتیغہ نہایتدہ کونگل برگاندور و یو قاریدہ بیان قیلونغان قدرت نشانلاریدین تمام بے فکر و غافل دورلار الارنینگ جایلاری کردار لارین سببی دین جہنم دوز نعوذ باللہ من ذلک

ف۴ یعنی ایمانلاری چراغ ہدایت بولوب الارنے مقصد اصلی لاری بولغان جنتغہ آلوب بارور

ف۵ بندہ شاشیلسہ ہم پروردگار تحمل ایتور تیزدین عذاب یبارمس چونکہ اول عذاب یبارسہ بندہ دنیادین فنا بولور لیکین اول تاخیر قیلور کہ آخر تغہ ایمانے بولمغانلار طغیان لاریدہ زیادہ دوام ایتسونلار

ف۶ نادان انسان حماقتی دین اوزا وزیغہ عذاب طلب قیلور و قتیکہ اللہ تعالیٰ انگا اندک بیر کلفت بیرسہ ہیچ صبر و تحمل قیلہ آلمس بلکہ خداغہ فریاد کیلا شلار اولتوروب ہم دعا قیلور توروب توردب ہم یاتوب توردب ہم یعنی ہیچ وعادین آرام آلمس ہمیشہ ییغلایب ووادلاب تورور و قچان اول کلفتدین اللہ تعالیٰ نجات بیرسہ شونداغ بے پروا کیتورکہ بو واولا فریاد لاردو عالارنے تمام اونوتوریہ اونگغی نعمت دنا شکر لیکیغہ قاییتور

ف ١ يعني مجرملارغه تيز دين عذاب كيلماسه ياكيلوب بيه كوتاريلوب كيتسه الارنگا مغرور بولماسونلار چونكه عادة الله شولدورکه بعضي لارغه عذاب تيز كيلور وبعضي لارغه تاخيرايله كيلور بهرحال كيلماي قالماس چنانچه سيزلاردين اول بيرتيچه فرقه نی الله تعالی هلاك وءنابود قيلدی ظلم لاری سبب بولوب حال بوكه پيغمبر لاری الارغه صاف معجزه لار كيلتوروب ايرديلار ليكن الارانگا ايمان كيلتورمادیلار الله تعالی مجرم لارغه شونداغ سيزا بيرور

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا ۙ وَجَاءَتْهُمْ

وتحقيق هلاك قيلدوك بيز بيرقنچه جماعتنی سيزلاردين اول وقتيكه الار ظلم قيلديلار حال بوكه كيلتوردي ايرديلار الارغه

رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (١٣)

الارنينگ پيغمبرلاری روشن دليل لارنی والار هرگز ايمان كيلتورگوچی ايمس ايرديلار شونداغ جزا بيرورميز گنهكار لارغه

ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ (١٤)

كيين بيز سيزلارنی خليفه قيلدوك يريوزيده الاردين كيين تاكه كوراليوك كه سيزلار قنچوك ايش قيلورسيز لار ف٢

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ ۙ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا ائْتِ

وقچان تلاوت قيلونسه الارغه بيزنينگ آيتلاريميز آچيق صورتده ديرلار اول جماعت كه بيزغه ملاقاتنی اميد

بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَٰذَا أَوْ بَدِّلْهُ ۚ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَاءِ

ايتمسلار (ای محمد) مونديين باشقه بير قرآن كيلتورونگ ياموني اوزگارتينگ سيز دينگ منگا جائز ايمس اوزگارتماك

نَفْسِي ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۖ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ

مونی اوز طرفيمدين اوزگارتماق مين منگا نازل قيلينغان وحی غه گنه تابع بولورمن من قورقورمن اگر پروردگاريمغه عاصی بولسام

يَوْمٍ عَظِيمٍ (١٥) قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ

بيوك بيركون عذابيدين ف٣ سيز دينگ اگر خدا خواهلاسه ايردی مين اوقيماس ايديم سيزلارغه ايشتيلماس ايديم و نه خدا بيلديرماس ايدی سيزلارغه

لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ (١٦) فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ

اندين خبر بيرماس ايردی تحقيق من تورگان بوديم سيزلارنينگ ارالارينگيزده بير عمر بوندين اول ايا توشونمه سيزلارمی كيمدور زيادة ظالم

عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ (١٧) وَيَعْبُدُونَ

الله تعالی غه يلغان نی توقوغوچی ياآيتلارينی يلغان ديگوچی دين البته گنهكارلار نجات تاپماسلار ف٤ وعبادت قيلورلار

مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰؤُلَاءِ

الله دين باشقه اول نرسه گه كه نه الارغه ضرر بيرالورونه فائده و ديرلار كه بو نرسه لار

شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ ۚ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا

الله تعالی قاشيده بيزلارنينگ شفاعتچی لاريميز دورلار سيز دينگ ياسيزلار خداغه بيلديرورسيزلارمی اول نرسه نی كه الله بيلماس آسمانلارده ويرده

فِي الْأَرْضِ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ (١٨) وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً

انی بيلمس آسمانلارده ويرده پاكدور اول بوقاری دور شريك لارشريك لاديگن ف٥ وايمس ايرديلار آدملار مگر بير امت

وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ

پس كيين باشقه باشقه بولديلار وبولماسه ايردی اول بيرسوز كه پروردگارينگ طرفيدين اول بولغان ايردی البته الارنينگ اراسيده

الارغه صاف معجزه لار كيلتورگان ايرديلار ليكن الارانگا ايمان كيلتورماديلار الله تعالی مجرم لارغه شونداغ سيزا بيرور

ف٢ يعني ظالم لارنی فنا قيلغاندين كيين اورنلارغه سيزلارنی كيلتوردی ليكن ايديا قيلوركه سيزلار قنچوك حركت قيلورسيزلار

ف٣ عمر سعادتده گی كافرلار قرآن كريم ده بارعام نصيحتلارنی اهتمام ايليه ايشيتورايرديلار قچان شرك لارين وعقائد باطله لارين مذمت قيلوب رد قيلونسه ديرايرديلاركه يا محمد سيز خدا طرفيدين باشقه بير كتاب كيلتورونگ ياپونی تبديل بيرنينگ الارجوابلاريغه بوآيت شريفه نازل بولدی

ف٤ يعني كمال قرق سنه اورتالارينگيزده تورديم منينگ هرسوزيم حاكم سيزلارغه معلوم دور هيچ بير انسان حقيده يلغان سوزلامغان بيرآدم الله تعالی حقيده بجوك يلغان سوزلارمن

اوبيلاماس سيزلارمی عالم ده همه دين زياده ظالم الله تعالی غه يلغان توقوغوچی وانينگ آيتلاريني يلغان ديگوچی دورمونداغ گنهكارلارغه نجات بولمادر

ف٥ تيلارنينگ شفاعتچی بولوشلاری وشفاعتچيلارنينگ معبودلكيغه استحقاقلاری غلط وبی اصل دعوی دور بوطريقه دعوی لارگويا الله تعالی غه بيلمگان بير نرسه نی بيلديروش حركتيده بولگدور

ف۱ خداتاشنده دین همیشه بیر دورمن عقیدهٔ ده هیچ بیر نور لوک فرق یوقدور شرک هرزمان وهر مکانده نادرستدور خلق اراسنده گی اختلافلار شونینگ اوچون یوقاتیلماس که بو دنیا عمل دنیاسیدور جزا عالمی ایمدی کیلورانلارغه جزئی اختیار بیریلگاندور اگر بو نرسه غه قلم سبقت اتمیگان بولسه ایردی تمام اختلاف لارلحظه ده بیر طرف بولور ایردی

فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ⑲ وَيَقُولُونَ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ

بولغان بولور ایردی اختلاف قیلغان نرسه لاری حقنده وادیرلار که بو جنابغه ربلارین طرفیدین آدچو بیر معجزه توشورلمادی

فَقُلْ إِنَّمَا ٱلْغَيْبُ لِلَّهِ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ⑳ وَإِذَآ ع ۲/۷

سیز دینگ حقیقت شولکه غیب علمی خداغه خاص دور پس منتظر بولینگلار من هم سیزلار ایله منتظرلاردین دورمن ف۲ دقچان

أَذَقْنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةً مِّنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ فِىٓ ءَايَاتِنَا

بیز آدملارغه رحمتیمیزنی تاتدورسک الارغه نیکان کلفتدین کیین بیزدین بیزنینگ آیتلاریمیز حقنده شرارت قیلورلار

قُلِ ٱللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا ۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ㉑ هُوَ ٱلَّذِى

سیز دینگ الله تعالے تدبیره همه دین تیزدور البته بیزنینگ فرشته لاریمیز سیزلارنینگ شرارتلارینگیزنی یازدورورلار ف۳ او

يُسَيِّرُكُمْ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمْ فِى ٱلْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِم

اول خدا شول ذاتدور که سیزنی قرولدور دریاده سیزلارنی یوردورغوچیدور حتی که سیزلار کیمه لارده بولور سیزلار دور کیمه لار

بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا۟ بِهَا جَآءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَآءَهُمُ ٱلْمَوْجُ

الارایله یخشی هوا ایله الار خوش بولورلار (ناگهان) کیمه لارغه زور شمال کیلور دالارغه تولقون کیلور

مِن كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ ۙ دَعَوُا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ

هر یردین ذالار جزم بیلورلار که هر طرفدین گرفتار بولدیلار (او لوقت) الله تعالے غه بنده لیکنی خالص قیلیب

لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ㉒

دعا قیلورلار که (ای خدا) اگر بیزغه بو مصیبتدین نجات بیرسنگ البته شکر لیک بنده لاردین بولورمیز

فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۗ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ

کیین دقتیکه خدا الارغه نجات بیردی الار اوشال آن ده یرلو زینده ناحق شرارت قیلورلار ای انسانلار

إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُم ۖ مَّتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ

حقیقت شولدور که شرارتلارینگیز اوز جانلارینگیزغه بولور فائده لانینگلار دنیا حیاتیدین کیین بیزطرفغه بولورقایتیشینگیز لار

فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ㉓ إِنَّمَا مَثَلُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنزَلْنَٰهُ

پس بیز خبر بیرورمیز سیزلارغه قیلیب در گان عمللارینگیزدین ف۴ دنیا حیاتینینگ مثالی حقیقتده شول سوغه اوخشار که بیز انی

مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ ٱلنَّاسُ وَٱلْأَنْعَٰمُ

آسماندین توشوردک پس آرالاشدی انینگ ایله یرگیاه لاری که انی انسانلار وحیوانلار

حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذَتِ ٱلْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَآ أَنَّهُمْ

تا وقتیکه آلدی یر اوز زینتینی و زینتلاندی وگمان قیلدیلار یر ایگالاری که الار البته قادر دورلار

ف۱ بولسه ایردی تمام اختلاف لار لحظه ده بیر طرف بولور ایردی
ف۲ دشمنلار بو لیورگان معجزه لارنی بیریش طلب لاریغه مطابق کرم قیلیش خداغه لازم ایمس دور بیزدین اعلی معجزه قرآن کریم خبرلارین صدقی دور انتظار قیلونغان تقدیرده بو نرسه سیزمنتظر لارغه روشن معلوم بولور قرآن اسلام ترقی دتعالے سیدین دشمنلار زبونلیکلاریدین خبر بیرگاندور بو خبرلار صدقی ایله عالمی حیرتده قالدورگاندور
ف۳ ناشکر انسانلار مصیبتلاردین نجات تاپگاچ بینه پروردگارنینگ آیتلاریدین تیلغان دیگان تیبی معامله لارده بولورلار بیلسالار که اوشال قدرت موجود دور انینگ دفاعی تدبیرلاری حیرت انگیزدور وبیرلحظه معین فرشته لار واقعاتنی حرفاً حرفاً یازوب تورورلار
ف۴ مکه مکرمه فتحیدین کیین ابوجهل ننگ اوغلی عکرمه مکه دین قاچوب دریا سفرین اختیار قیلغان ایردی بیر آز یورگاچ کیمه بوستاناغه اوچرادی کیمه ده گیلار اوشه کیمه چی دیدی که همه لارینگیز بیر خداغه تینگلانگلار باطل معبودلار بو ساعتده هیچ نرسه بیراماس عکرمه دیدیکه بو خدا اوشال خدادورکه محمد علیه السلام همه نی انینگ عبادتیغه چاقیرورلار مادام دریاده که محمد ننگ خداسی دستگیر بولسه قورقولیکده هم اندین باشقه دین نجات محال دور خدایا من اگر بو مصیبتدین نجات تاپسام محمد علیه السلام قولیغه قولومنی تاپشوراین اول جناب اخلاق کریمه لاریدین امیدیم بار که عفو ایتورلار ورحقیقت نجات تاپگاچ حضور نبوی غه کیلیب اسلام غه مشرف بولدیلار رضی الله تعالے عنه . شرارت ننگ وبالی قیلغوچی ننگ اوزیغه بولور اگرچه بیرنچه مدت چندان فائده لانسه هم علاتیت رب العالمین حضوریغه قایتورعملیغه مناسب سزاسین کوردور

ف١ یرو زیده مختلف زنگلیک گیاه لار و انسانلار و حیوانلار اوچون غذا بولغان نعمتلار رانگلیه رونقدار بولوب عالم جنتسا نغه ایلانغان وقتده دیه باغ و بوستان
ایگه لاری مرادلارینه یتیکان ساعتده یکایک بیر آفت ناگهانے کیلوب شونداغ نیست نابود قیلور که گویا بیر کیچه اول شول عالتلار دنیا دور بولغانده کیف

قَٰدِرُونَ عَلَيْهَآ أَتَىٰهَآ أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَٰهَا حَصِيدًا

اندین فائده لانیشغه (شول حالده) ناگهان بیزنینگ امر بیز کیچه قیدن یا کوندوز کیلور لانی قیلوب قویورمز

كَأَن لَّمْ تَغْنَ بِٱلْأَمْسِ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

اوراولگان یرکبی که گویا کیچه کون ایرکنمه شونداغ بیان قیلور بیز نشانلارنی فکر قیلغوچی قوم غه ف١

وَٱللَّهُ يَدْعُوٓا۟ إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ

والله تعالے چاقیرور سلامت اویے غه وہدایت قیلور خواہلاغانی بنده سینی توغری

مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ ٱلْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ

یولغه ف٢ آدملارکه یخشے لیک قیلدیلار الار اوچون بار دور یخشیلیک و زیاده هم اوراب آلمس

وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٦﴾

یوزلارین قاره لیک وخوارلیک انه شولار دور لار جنت ایگالاری الار انده همیشه قالورلار ف٣

وَٱلَّذِينَ كَسَبُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍۭ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ

و آدملارکه یمان ایشلارنی قیلدیلار یمانلیغ نینگ جزاسی اوزی کبی بولور و اوراب آلور الارنی خوارلیک

مَّا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَآ أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا

یوقدور الار اوچون الله تعالے دین قوتقارغوچی گویا الارنینگ چهره لارینه قرانگغو کیچه نینگ

مِّنَ ٱلَّيْلِ مُظْلِمًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ

پارچه لاریدین پرده تاشلانوبدور انه شولار دور لار دوزخ لار الار انده دائم قالورلار ف٤ واول

نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا۟ مَكَانَكُمْ أَنتُمْ

کونکه بیز الارنینگ همه لارین جمع قیلور بیز کیین دیر بیز شرک کلتورگانلارغه که توختانگ لار بیرلا سیزلار وشریک

وَشُرَكَآؤُكُمْ ۚ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَآؤُهُم مَّا كُنتُمْ إِيَّانَا

لاینگیز کیین باشقه لیک سالور بیز اورتالاریغه و دیرلار شریک لاری که سیزلار بیزغه عبادت قیلمس

تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًۢا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ

ایردینگیزلار پس کفایه دور الله تعالے گواہلیکده بیزلار ایله سیزلار اورتاسیده که البته بیز سیزلارنینگ

لَغَٰفِلِينَ ﴿٢٩﴾ هُنَالِكَ تَبْلُوا۟ كُلُّ نَفْسٍ مَّآ أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ

عبادتلارینگیزدین بیخبر ایردوک ف٥ شول مقامده امتحان قیلور هر بیر انسان اوزیدین اول یبارگان عملارنی

مَوْلَىٰهُمُ ٱلْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ مَنْ

وقایتارلورلار حقیقی مالک لاری بولغان الله تعالے غه و غائب بولور الاردین یساما معبودلاری که سیزنینگ

انسان منزل بولغان حیات هم شونداغ دور که انده هیچ بقا و فایده یوق دور
ف٢ سلامت اویے اول اوی دور که انده نه غم بار ور نه رنج نه کلفت بار دور نه پریشانلیک پروردگار شول اویغه بنده لارین چاقیرور و ننگانیکو زاد دور گان یولغه سالمانینی بولور اول اوی الله جنت دور
ف٣ حسنی یخشیلیک یخشی مقام دور البته جنت لارغه جنت عطا قیلیکاغه اورغ یخشیلیکده ور یخشی مقام جنت دور و زیاده پروردگار مهربان دیداری دور که جنت دگی تمام نعمت دگراسلار ننگ اولوغ راغیده دیعنی یوزلاری همیشه منور بولور انده غم اثری بولغان قاره لیک و کدورت بولمس لار انده ابد الآباد قالورلار
ف٤ بیان عمل جزاسے اوزی کبی یمان بولور یمانلیک چهره لاری محشرده اول قدر قاره و مکدر بولور که گویا قرانگغو کیچه ظلمت لارین الارغه کیگوزدب قویولغاندیک بولور و اوزلاری نهایتده رسوالیکده بولورلار اعدی الارنی خداننگ عذابیدین قوتقارا آلمس لار جهنمده همیشه قالورلار نعوذ بالله من ذالک
ف٥ محشرکونی خداغه شریک قیلغوچی لارنی شریک لاری ایله حاضر قیلورلار کیین الارایله مومن لارنی یا مشرکلار ایله شریکلارینی بیر بیرلاریدین

وجدا قیلورلار اول حالده شریکلار مشرکلاردین وعبادتلاریدین بیخبرلیکلارین اظهار ایتورلار و پروردگارنے شاہد ایتورلار اول ساعتده هر بیر انسان
نیمه عمل لار قیلغانلیکین یخشے بیلور و معامله سے حقیقی مولی قولیغه اوتور دنیاده گی باطل معبودلاری هیچ بیر حاجتلاری غه یراماس

يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اَمَّنْ يَّمْلِكُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ

كيم سيزلارغه رزق بيردر آسمان طرفيدين و يير طرفيدين ياكيم مالكدر قولاغ وكوزلارغه

وَمَنْ يُّخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُّدَبِّرُ

وكيم چيقاردور تيريگني اولوگدين وكيم چيقارور اولوگني تيريگدين وكيم تدبير قيلور

الْاَمْرَ ؕ فَسَيَقُوْلُوْنَ اللّٰهُ ۚ فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿٣١﴾ فَذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمُ

ايشلارنى الارديرلاركه الله تعالى دور ديس دينگ كه آيا قورقمس سيزلارمى پس اشول الله دور سيزلارنينگ

الْحَقُّ ۚ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلَّا الضَّلٰلُ ۚ فَاَنّٰى تُصْرَفُوْنَ ﴿٣٢﴾ كَذٰلِكَ

حقيقى پروردگارلارينگيز ايدى راستدين كيين قالمادى گمراه ليكدين باشقه نرسه قيسى طرفغه اوگوردلورسيزلار

حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِيْنَ فَسَقُوْٓا اَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٣٣﴾ قُلْ

منه شونداغ ثابت بولدى ربينگيزنينگ سوزى سركشلار حقلارنده كه الار البته ايمان كيلتورمسلار سيز دينگ آيا

هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ يَّبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ؕ قُلِ اللّٰهُ يَبْدَؤُا

شريكلارينگيزدين شونداغ كيشى باردورمى كه بيرنچى دين خلق پيدا قيليب كيين انى ايكينچى يراتسون سيز دينگ خلقنى

الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ فَاَنّٰى تُؤْفَكُوْنَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ مَّنْ

بيرنچى دين الله تعالى گنه پيدا قيلور كيين انى ايكينچى يراتور پس قيسى طرفدين قايتارليورسيزلار سيز دينگ بار دورمى

يَّهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ ؕ قُلِ اللّٰهُ يَهْدِيْ لِلْحَقِّ ؕ اَفَمَنْ يَّهْدِيْٓ اِلَى الْحَقِّ

شريكلارينگيزدين بير كيشى كه حق دين غه باشلاسون سيز دينگ الله تعالى هدايت قيلور حق دين غه آيا حق غه باشلاغوچى

اَحَقُّ اَنْ يُّتَّبَعَ اَمَّنْ لَّا يَهِدِّيْٓ اِلَّآ اَنْ يُّهْدٰى ۚ فَمَا لَكُمْ ۟ كَيْفَ

ايرگشمكغه حقدار راق دورمى يا اوليكه اوزى يولغه سالونماسه يول تاپاس بس نيمه بولدى سيزلارغه قنداغ

تَحْكُمُوْنَ ﴿٣٥﴾ وَمَا يَتَّبِعُ اَكْثَرُهُمْ اِلَّا ظَنًّا ؕ اِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِيْ مِنَ

حكم قيلورسيزلار وتابع بولمس الارنينگ كوبلارى مگر گمانغه گنه گمان حق نى اثبات قيلمكده هيچ بير

الْحَقِّ شَيْـًٔا ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ

فائده بيرمس الله تعالى البته الارنينگ افعاللاريدين خبردار دور ومكن دور الميسدر بو قرآن اول كتابكه

اَنْ يُّفْتَرٰى مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ تَصْدِيْقَ الَّذِيْ بَيْنَ يَدَيْهِ

خدادين باشقه بيرذات طرفيدين توقولسون بلكه اوزيدين اولقى كتابلارنى تصديق ايتگوچى دور

وَتَفْصِيْلَ الْكِتٰبِ لَا رَيْبَ فِيْهِ مِنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٣٧﴾ اَمْ يَقُوْلُوْنَ

وكتابلار احكاملارين روشن بيان قيلغوچى دور انده هيچ شك يوقدور رب العالمين طرفيدين دور آيا الار ديرلارمى

ف١ يعنى آسماندين يغمور ياغدورگوچى ويردين گياه لارا وندورگوچى خدادين باشقه كيمدور روا ايشتمك اوچون قولاغلار وكورمك اوچون كوزلارنى يراتگوچى واولوگ تخم دين تيريگ چوجه نى وتيريگ تا ودوغدين اولوگ تخمنى پيدا قيلغوچى كيم ودنيانه دين اوزگا كيمدور دنيا توتون عالم كارخانه سين حيرت انگيز بيرصورتده تدبير ايتگوچى وادارة قيلغوچى كيمدور شونداغ بيوك عظمت وقدرت صاحبى دين عاجز بير مخلوق انسانلار خوف قيلميس سيزلارمى

ف٢ حق روشن بولوب نوروينگا تابع بولوغا سه بو نرسه گمراهليك بولماى نيمه بولور

ف٣ تمام مخلوقاتنى يوقدين بار ايتگوچى الارنى اولدورگاچ ينه تيرگوزا الغوچى وهمه مخلوقلارين نياتيده توغرى يولغه باشلاغوچى انينگ اوچون همه نينگ اتباعى وعبادتيغه حقدار ذات الله تعالى نينگ اوزى دور اوزين همه آتيده آلمغان بير نرسه لار هرگز عبادت غه لايق ايمسدور بو طريقه حكم ناجائز بير حكم دور بو حكم مشركلارى نينگ انگنه تابع دورلار گمان ايله حق ثابت بولمس الله تعالى الارنينگ افعال واعماللاريدين واقف دور محشركونى جزالارين بيردور

ف٤ محمد عليه السلام كيلتورگان كتاب اول كتاب دور كه انده گى علوم ومعارف واحكام وقوانين وفصاحت وجزالت غه نظر قيلو نغانده بى اختيار ديلوركه بو نرسه خدادين باشقه بير ذات طرفيدين هرگز ايمسدور احدى ده بو قدرت يوقدور كه انينگ بيركيچيك سوره سى كبى بير نرسه نى تركيب بيرا آلسون بو كتاب اوزيدين اول توشكان كتابلارنى تصديق ايتودر والارده گى مجمل حكملارنى تفصيل وتوضيح ايتودر حقليغنده هيچ شك يوقدور البته رب العالمين طرفيدين نازل بولغاندور

ف۱ اگر منکرلار دیسه‌لار که قرآن کریم نے محمد علیه السلام اوزی توقوب الله تعالے غه نسبت بیردر سیز دیگ که من هم سیزگه بیر عاجز بشر دور
من منینگ قولیدین کیلگان ایش سیزلارغه هم آسان دور اگر من بو قرآن نے توقویالغان بولسام سیزلار بوتون دنیا سخنورلارین چاقیرد

افتريه قل فأتوا بسورة مثله وادعوا من استطعتم من
کا اوزی توقوب بدور لانے سیز دینگ کیلتور دینگ لار اننیگ کبی بیر سوره نے دچاقیرینگ لار کیمنه که قادر بولسنگیز لار خدا
دون الله إن كنتم صدقين ﴿٣٨﴾ بل كذبوا بما لم يحيطوا
باشقه اگر سوزلارینگیزده راست بولسنگیز لار بلکه الارتیلغان دیدیلار اول نرسه‌نے که اننیگ علمی غه تمام قبضه قیله
بعلمه ولما يأتهم تأويله كذلك كذب الذين من قبلهم فانظر
آلمادیلار و هنوز کیلمادی الارغه اننیگ حقیقتی مینه شونداغ یلغان دیب دیلار الاردین اولغی لار هم پس باقینگ که
كيف كان عاقبة الظلمين ﴿٣٩﴾ ومنهم من يؤمن به ومنهم
نیچوک بولدے ظالم لار عاقبتلاری و الاردین بعضیلاری بوکتابغه ایمان کیلتوردر لار و بعضیلاری
من لا يؤمن به وربك أعلم بالمفسدين ﴿٤٠﴾ وإن كذبوك
سونگا ایمان کیلتورمسلار و پروردگارینگیز بخشے بیلور شرارت قیلغوچیلارنے ف۲ و اگر الار سیزنے یلغانچی دیسه‌لار
فقل لي عملي ولكم عملكم أنتم بريئون مما أعمل وأنا
سیز دینگ منینگ عملیم نیتیجه‌سی منگا بولور و سیزلارنینگ عملینگیز سیزغه بولور سیزلار منینگ عملیمدین بری دور سیزلار من هم
بريء مما تعملون ﴿٤١﴾ ومنهم من يستمعون إليك أفأنت
پاکدر من سیزلارنینگ عمل لارینگیزدین ف۳ و الاردین بعضے لاری سیزغه قولاغ سالورلار آیا سیز کرلارغه هم
تسمع الصم ولو كانوا لا يعقلون ﴿٤٢﴾ ومنهم من ينظر إليك
ایشتیدورا آلورسیز می اگرچه الار توشونماسه‌لار هم و الاردین بعضیلاری سیز طرفغه باقورلار
أفأنت تهدي العمي ولو كانوا لا يبصرون ﴿٤٣﴾ إن الله
آیا سیز کورلارنے هم هدایت قیله آلورسیز می اگرچه الار کورماسه‌لار هم تحقیق الله تعالے ظلم قیلماس
لا يظلم الناس شيئا ولكن الناس أنفسهم يظلمون ﴿٤٤﴾
آدملارغه هیچ بیر نرسه‌ده ولیکن آدملار اوزلاری اوزلاریغه ظلم قیلورلار ف۵
ويوم يحشرهم كأن لم يلبثوا إلا ساعة من النهار
و اول کونے که الله تعالے جمع قیلور الارنے شول کیفیتده که گویا توربادورلار مگر کون نینگ بیر ساعتی گنه
يتعارفون بينهم قد خسر الذين كذبوا بلقاء الله
الار بیر بیرلارین تانوشورلار تحقیق زیانغه یولوقدی اول آدملار که یلغان دیدیلار الله تعالے غه ملاقاتنی
وما كانوا مهتدين ﴿٤٥﴾ وإما نرينك بعض الذي نعدهم
و الار ایمس ایردیلار یول تابگانلار ف۶ و اگر بیز کورساتسک سیزغه الارغه وعده قیلوب تورگان عذابیمیزدین بعضے

ع ٤
۹

ف۱ همه لارینگیز بیر بولوب قرآن نینگ بیرادنیک سوره‌سی کبی سوره کیلتوز دینگ لار اگر سوزلارینگیز راست ایله قیله آلورسیز لار لیکن محال دور

ف۲ یعنے الار بیر سوره کیلتوردشدین عجزلارین بیان قیلما دیلار بلکه فهم لاری یخشی آلمگان نرسه‌نے یلغان دیدیلار حال بوکه الارغه اننیگ عاقبتی حالا معلوم هم بولمادی بولاردین اول اونگا ظلارهم بولارکبی حق نے یلغان دیب ایردیلار کورولسون که الارنینگ عاقبتی نیچوک بولدی بدور

ف۳ علم الٰهی ده ایمان نصیب بولغانلار قرآن کریم غه ایمان کیلتوردر نصیب بولمغانلار محروم قالور اصل مفسد الله تعالے غه معلوم دور

ف۴ سید عالم صلعم غه ارشاد بولور که اگر دشمنلار سیزنے یلغانچی دیسه‌لار جوابلاریغه مرحمت قیلینگیز که من هر حالده وظیفه نے بجاردیم ایمدی هر ایکی جانب اوز عملین نتیجه سین الّبته کوردر روایت معنونے آیة السیف ایله منسوخ بولغاندور

ف۵ ظاهری قولاغ و کوزی بولوب باطنی ناقابل ایتیلگان انسان مجلس نبوت دین بهره آله‌آلمس اصل نظرده الله تعالے هر کیشی گه قابل یراتور کیین غلط رفتار اختیار ایتوب خدا داد قابلیتین برباد

ایلار دا اوزلاری اوزلاریغه ظلم ایتورلار ف۶ محشر نینگ دهشتلیک حال لارین کورگان آدملار دنیاده اوتکوزگان تمام عمرین لار راحت و عیشلارین لحظه برابر بیدهم بیلمس لار و بیر بیرلارین تانوشورلار لیکن مدد یاری بیرآلمسلار بو اننیگ اوچونکه الار بوکونغه ایشانماس ایردیلار
و هدایت بولیده امیس ایر دیلار

ف١ اگر بیزلار غه وعده قیلگان عذابمیزنینگ بعضیسین سیزغه کورساتدوک کورساتمدوک اگر اندین مقدم سیز وفات ایتوب کیتسنگیز لر وعده ده
نیمه نقصان بیتور چونکه الار بمه لاری آخر بیزنینگ حضوریمیزغه جمع بولور و بیز الارنینگ هر بیر عمل لاریغه دا فقط دور بیز

أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾

یا وفات ایتدورسک سیزنی پس بیزلار غه گنه بولور الارنینگ قایتیشلاری کیین خدا گواه دور الارنینگ افعال لاریغه ف١

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَسُولٌ ۖ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ

و هر فرقه اوچون بیر پیغمبر بولدی پس قچان کیلسه الارغه الارنینگ پیغمبرلاری حکم قیلونور الار اورتالاریده

بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ

انصاف ایله و الارغه ظلم قیلونماس ف٢ و الار دیرلار قچان کیلور بو وعده اگر سوز لار بینگیز ده

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا

راست بولسنگیز لار ف٣ سیز دینگ که من مالک بولا آلماسمن اوزوم اوچون نه ضررغه و نه فائده غه

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۗ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۚ إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ

مگر اول نرسه غه که الله تعالی اوزی خواهلا بدور هر فرقه اوچون بیر وعده وقتی باردر قچان وعده وقتلاری الارغه کیلسه

فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً ۖ وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ

نه الار بیر ساعت کیین بوله آلور لار و نه ایلگاری بوله آلور لار ف٤ سیز دینگ که

أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا أَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ

خبر بیرینگ لار اگر کیلسه سیزلارغه انینگ عذابی کیچه وقتیده یا کوندوزی نیمه دور اول که تاشیلیب تیلار الار

مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ آمَنْتُمْ بِهِ ۚ آلْآنَ

انی گنهکارلار ف٥ آیا کیین وقتیکه اول عذاب واقع بولسه انگا ایمان کیلتور دور سیزلار (اول حالده دیلور) اهمیا

وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا

حال بو که انینگ اوچون شاشیلور ایردینگیز لار کیین ظالم لارغه دیلور که تاتینگ لار

ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾

دائمی عذابنی سیزلارغه قیلغان کردار لارینگیز نینگ جزاسین گنه بیریلور

وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقٌّ هُوَ ۖ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُ لَحَقٌّ ۖ وَمَا أَنْتُمْ

و سیزدین سوار لار که آیا بو عذاب وعده سی حق دورمی سیز دینگ آری قسم ربیم غه که اول حق دور و سیزلار

بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾ وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ

خدانی عاجز قالدورالمیس سیزلار و اگر هر بیر ظالم ده یریوزی ده بار مال برابریده مال بولسه

لَافْتَدَتْ بِهِ ۗ وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ

البته انی بیروب قوتولور ایردی ف٦ وقتیکه الار عذاب نی کوردلار ایچ ایچلاریده پشیمان قیلورلار

ف٢ قیامت کونی هر امت نی محاسبا بولگانده پیغمبر لاری حاضر بولور دلار الار دین شهادتلار آلونغاچ نیابتیده عدالت ایلا در تالاریغه حکم قیلونور احدی هرگز ظلم بولمس

ف٣ بو قیل سوزنی کافرلار و قیامتنی منکرلار مسلمانلارغه دیرلار بو مقام ده سید عالم صلعم غه و مسلمانلارغه عذا منکرجا غه دیگان دور لار جوابلاریغه ارشاد بولوری که شونداغ دیبو تلار

ف٤ وعده قیلونغان عذا کیلگاچ بیر بوک دانا و مدبر لارنینگ اوچون حاجز هرگز کورا آلمسلار اول وقتده اگر ایمان زیاده سرزنش لاریغه سبب بولور چونکه اوز لاری بوحالنی طلب قیلدلار دانینگ اوچون کوب شاشلدلار

ف٥ کافرلار تمسخر ییده سیدین سیزغه سوال ایرز لار کای محمد بو وعده قیلو نغان عذاب حق دورمی کیلورمی سیز قسم ایلا خلیلغی بیان ایتنگ دیلدروز ونگ کالارنینگ پاره پاره بولوب کیتکان دتنو اغلار زالاشیب کیتکان منلارین احزالارین توپلاب تیرگوز یک لاردین حساب آلمک دکغر لاری اوچون جهنم ده عذاب بیرمک خدا اوچون نیابتیده آسان بیرنرسه دور

اول کون نی کورگان ظالم بولون دنیا خزینه لاریغه مالک بولغان تقدیرده بیرب قوتولمک آرزودسین قیلور

ف یعنی بوتون جہان حکومتی تنہا اللہ تعالے نینگ دور یعنی مخلوق صدر درد اللہ تعالے حکمی انصاف عدالت دین باشقہ بولسہ ہیچ بیر مجرم
اندین نہ تاجیب تو تولہ آلور و نہ رشوہ بیر دب خوش قیلہ آلور دا ننیگ عدہ سی البتہ حق دور لیکن ظالم لار بو نے بیلسلار

وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي
داورتالاریدہ انصاف ایلہ حکم بولور دالار غہ ظلم قیلینمس آگاہ بولونگ لار نہ قدر نرسہ آسمانلاردہ دیر دہ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
بار ہمہ سی اللہ تعالے نینگ ملکی دور آگاہ بولونگ لار اللہ تعالے نینگ وعدہ سی البتہ حق دور لیکن الار نینگ کوبلاری
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا
بیلمسلار و اول اندور کہ حیات بیرور و حیات نے آلور دا ننیگ طرفیغہ قایتاریلورسیز لار ای انسانلار
النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي
تحقیق کیلدی سیزلار غہ پروردگار نینگیز طرفیدین نصیحت بول لاردہ بار دردلار اوچون
الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ
شفا و رہبرلیک و رحمت مومن لار اوچون فک سیز دینگ پس خدا نینگ فضلے
اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾
و رحمتی ایلہ بو نرسہ لار غہ مومنلار خوش بولسونلار اول الار جمع قیلوب تورگان نرسہ لار دین یخشی راق دور
قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ
سیز دینگ خبر بر ینگلار اول رزق کہ نے خدا سیزلار اوچون توشور دی دور سیزلار انینگ بعضیسین حرام
حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ آللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾
و بعضیسین حلال قیلدینگیز لار سیز دینگ کہ آیا خدا سیزلار غہ اذن بیر دیمی یا خدا غہ یلغان توقور دیز لار می
وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
دیچو کور دگان لاری اول آدم لار نینگ کہ خدا غہ یلغان نسبت توقور لار قیامت کونے دہ
ع ۶ ۱۱ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾
اللہ تعالے البتہ بیوک کرملیک دور آدم لار غہ و لیکن الار نینگ کوبلاری شکر قیلمسلار ف۶
وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِن قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
و سیز بولماس سیز ہیچ بیر حالدہ و اوقوماس سیز خدا طرفیدین قرآن دین ہیچ بیر آیتنی و قیلماس سیز لار
مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ
ہیچ بیر ایشنی مگر بیز ہمہ لار نینگیز دین خبردار دور میز و قچنکہ سیزلار انگا شروع قیلور سیزلار و غائب بولمس
عَن رَّبِّكَ مِن مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
پروردگار نینگیز علمی دین ذرہ آغیر لیغیدہ بیر نرسہ نہ یردہ و نہ آسمان دہ

ف۲ اول ذاتے نیر گور ملکے اولدور کہ نہ دا دور اول دور گان مخلوقلار دین ایکیچی تور غوز کمغہ البتہ قادر دور

ف۳ یعنی قرآن کریم اولدین آخر غیچہ تمام خالص نصیحت دور کہ انسانلار نے ضرر لیک نے ہلاکہ سہ لار دین منع قیلور دول لاردہ گی غفلت لیک لار اوچون شفا دور دا اللہ تعالے نینگ غضبے دین غفلت بول لار دین کورسا تقدا دا دی غہ عمل قیلیغوچیلار نے رحمت الٰہیہ غہ مستحق قیلور

ف۴ خدا نینگ فضلے دین اسلام دور و رحمتی قرآن کریم دور بو ایکی بیوک نعمت ایلہ مسلمانلار نہ قدر خوش بولسلار مناسب دور چونکہ دنیا نینگ ہر بیر متاعیدین آرتوق خدا دور

ف۵ بیر نرسہ نے حلال یا حرام قیلیک پروردگار نینگ حقی دور خدا دین بے اذن حلال و حرام قیلیک بیوک بیر ظلم دور دا ننیگ حقیدہ بہتان دا فترا دور

ف۶ اللہ تعالے روز فضل و کرمی ایلہ دنیاد مجرم بندہ ارزاق ہلت بیروب قویدو بیر بو یچہ خطالار نے عفو اتور لیکن کوب انسانلار علم و عفو نے قدر قیلمای زیادہ حد لار دین آشار لار لا محالہ آخر جزا بیرلی مولنا

ف جناب سید عالم صلعم ہر بیر شان دحال لاری دجہان مخلوقلارینہ ہر بیرلارین کیفیاتلاری ددستلار معامله لاری و دشمنلار کردار لاری ہمی
پروردگار غہ معلوم د در علم الٰہی ده تا بتہ در ہیچ بیر نرسہ انینگ محیط علمی دین خارج د غائب ایمسد در انینگ اوچون ہر کیم اوز عملیغہ مطابق
جزا یا سزا سین کوردر

وَلَآ اَصۡغَرَ مِنۡ ذٰلِكَ وَلَآ اَكۡبَرَ اِلَّا فِىۡ كِتٰبٍ مُّبِيۡنٍ ﴿٦١﴾ اَلَاۤ اِنَّ

ونه اندین کیچیک راغ ونه کتہ راغ مگر موجود دور روشن کتابدہ آگاه بولونگلار البتہ الله تعالے نینگ

اَوۡلِيَآءَ اللّٰهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُوۡنَ ﴿٦٢﴾ اَلَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا

دوستلاری غہ نہ خوف بار دور ونہ الار غمگین بولورلار اول دوستلاری کہ ایمان کیلتور دیلار

وَكَانُوۡا يَتَّقُوۡنَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الۡبُشۡرٰى فِى الۡحَيٰوةِ الدُّنۡيَا وَفِى الۡاٰخِرَةِ ؕ

وتقوی قیلور ایردیلار بار دور الار اوچون بشارت دنیاده ہم وآخرت ده ہم

لَا تَبۡدِيۡلَ لِكَلِمٰتِ اللّٰهِ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الۡفَوۡزُ الۡعَظِيۡمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحۡزُنۡكَ

ہیچ تغییر بولمس الله تعالے نینگ سوزلاریغہ انہ شول دور بیوک مراد غہ ییتمک وغمگین قیلماسون سیزنی

قَوۡلُهُمۡ ۘ اِنَّ الۡعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيۡعًا ؕ هُوَ السَّمِيۡعُ الۡعَلِيۡمُ ﴿٦٥﴾ اَلَاۤ اِنَّ

الارنینگ سوزلاری حقیقتده تمام قوت الله تعالے ده دور کہ اول ایشیتگوچی بیلگوچی ذات دور آگاه بولونگلار

لِلّٰهِ مَنۡ فِى السَّمٰوٰتِ وَمَنۡ فِى الۡاَرۡضِ ؕ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِيۡنَ

الله تعالے نینگ ملکی دور ہر کیمی کہ آسمانلارده دور وہر کیمی کہ یرده دور ونیمہ نرسہ غہ ایرگاشمکده لار اول کہ

يَدۡعُوۡنَ مِنۡ دُوۡنِ اللّٰهِ شُرَكَآءَ ؕ اِنۡ يَّتَّبِعُوۡنَ اِلَّا الظَّنَّ

عبادت قیلمکده لار خدادین باشقہ شریکلار غہ الار تابع ایمسدر لار مگر گمان غہ گینہ

وَاِنۡ هُمۡ اِلَّا يَخۡرُصُوۡنَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِىۡ جَعَلَ لَـكُمُ الَّيۡلَ

والار ایمسدرلار مگر یلغانچی لار الله تعالے اوشال ذات دور کہ سیزلار اوچون کیچہ نی پیدا قیلدی

لِتَسۡكُنُوۡا فِيۡهِ وَالنَّهَارَ مُبۡصِرًا ؕ اِنَّ فِىۡ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوۡمٍ

تا کہ سیزلار اندہ آرام قیلیبگلار و پیدا قیلدی کوندوزنی روشن البتہ بو نرسہ ده نشانلار بار دور

يَّسۡمَعُوۡنَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا سُبۡحٰنَهٗ ؕ هُوَ الۡغَنِىُّ ؕ لَهٗ

ایشیتگوچی جماعہ اوچون کافرلار دیدیلار کہ الله تعالے نینگ اولادی بار دور پاک دور اول اول بے نیاز دور

مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الۡاَرۡضِ ؕ اِنۡ عِنۡدَكُمۡ مِّنۡ سُلۡطٰنٍ ۭ

انینگ ملکی دور ہر نرسہ کہ آسمانلارده دور وہر نرسہ کہ یرده دور یوقدر سیزلارنینگ قاشلاریغیزده ہیچ بیر دلیل

بِهٰذَا ؕ اَتَقُوۡلُوۡنَ عَلَى اللّٰهِ مَا لَا تَعۡلَمُوۡنَ ﴿٦٨﴾ قُلۡ اِنَّ الَّذِيۡنَ

بو سوز اوچون آیا بیلمگان سوزلارنگیزنی خدا غہ نسبت بیره دیرسیزلار می سیز دینگ تحقیق آدملار کہ

يَفۡتَرُوۡنَ عَلَى اللّٰهِ الۡكَذِبَ لَا يُفۡلِحُوۡنَ ﴿٦٩﴾ مَتَاعٌ فِى الدُّنۡيَا

الله تعالے غہ یلغان نی توقورلار الار نجات تاپماسلار ف بیر آز فایده حاصل بولور دنیا ده

ف ٢ کافرلارنینگ سیزنہ پیغمبر ایمس سیز دیگان خطالاری سیزنی دجینماسون پروردگار نینگیز ہمہ غہ غالب دور سیزغہ مدد ونصرت بیرور ملامت وانکار قیلیغوچیلارنی رسوا قیلور چونکہ الارنینگ سوزلارین ایشیتور ومعامله لارین بیلور تور در

ف ٣ آسمانلار ویرلارده گی موجود مخلوقلار ہمہ لار الله تعالے نینگ اوز ملکی اوز خلقی اوز بنده سی دور لار ایدی خدا نی قویوب باشقہ لارغہ عبادت قیلغوچیلار اوز گمانلاری ایله ایش قیلغوچیلار دور لار الار یلغانچی لار دور لار یلغان مذہبیا قتدا واتباع نہ لایق ایمس دور

ف ٤ کیچہ وکوندوزنی پیدا قیلغوچی قیلغوز خدا دور کہ شریکدین منزه دور تمام خیر وشر خالقی اول اوزیدور مجوس لار عقیده لاری باطل دور

ف ٥ نصاری لار مسیح علیہ السلام نی خدا نینگ اوغلی دیب عقیده قیلور لار خدا غہ نسبت بین پاک دور و موند اغ نرسہ لار غہ ہیچ احتیاجی یوقدر نہ بالاغہ ونہ خاتونغہ ونہ وزیرغہ ونہ خادم غہ موند اغ یلغان نسبت لار نی قیلغوچیلار ہرگز نجات غہ نائل بولمس لار

ثُمَّ اِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نُذِيْقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيْدَ بِمَا كَانُوْا

کیین بیزطرفغه بولورقایتیشلاری کیین بیز تاتدوررمیز الارغه قیتیغ عذابنی شونینگ اوچونکه کافر

يَكْفُرُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَاَ نُوْحٍ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ

ایردیلار ف واوقیتیب بیرینگ الارغه نوح واقعه سینی قچانکه ایدی قومیغه دیدی کهای قومیم

اِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَّقَامِيْ وَتَذْكِيْرِيْ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَعَلَى اللّٰهِ

اگر آغیر کیلگان بولسه سیزلارغه منینگ تورمیشیم و الله تعالی آیتلاری ایله نصیحت قیلیشیم پس من خداغه

تَوَكَّلْتُ فَاَجْمِعُوْا اَمْرَكُمْ وَشُرَكَاۗءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ اَمْرُكُمْ

توکل قیلدیم ایمدی سیزلار بیر بولوب تدبیرلارینگیزنی کوردونگلار شریکلارینگیز ایله کیین قالماسون

عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوْٓا اِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُوْنِ ﴿٧١﴾ فَاِنْ تَوَلَّيْتُمْ

ایشلارینگیزده سیزلارغه شبهه کیین منگا نیکرزدینگ و منگا مهلت بیرمنگلار ف پس هم اگر یوز

فَمَا سَاَلْتُكُمْ مِّنْ اَجْرٍ ۭ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ ۙ وَاُمِرْتُ

اوگورسینگیزلار من سیزلاردین محنت حقی سورامادیم منینگ اجریم خداده در سیزده دور منگا حکم بولغاندورکه

اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ ﴿٧٢﴾ فَكَذَّبُوْهُ فَنَجَّيْنٰهُ وَمَنْ مَّعَهٗ

من فرمانبردارلاردین بولای پس آلارانی یلغانچی دیدیلار کیین بیز آنی و آنینگ بیرلا بارچی اسراب

فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنٰهُمْ خَلٰۗىِٕفَ وَاَغْرَقْنَا الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ۚ

قالدوک کیمه ده والارنی اوز سیرلاری ده قالدوردوک غرق قیلدوک اول جماعه نی که آیتلاریمیزنی یلغان دیدیلار

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِيْنَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهٖ

پس باقینگ که نیچوک بولوبدور قورقوتولغان لارنینگ عاقبتلاری کیین بیز یباردوک آندین کیین بیر قنچه

رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَاۗءُوْهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا كَانُوْا لِيُؤْمِنُوْا

پیغمبرلارنی اوزلاری قوملاریغه پس کیلتوردیلار الارغه روشن دلیل لار لیکن الاردین بولمادی ایشانگلیک

بِمَا كَذَّبُوْا بِهٖ مِنْ قَبْلُ ۭ كَذٰلِكَ نَطْبَعُ عَلٰي قُلُوْبِ الْمُعْتَدِيْنَ ﴿٧٤﴾

کهاول ایشانمگان نرسه لاریغه ایمان کیلتورسونلار منه شونداغ مهر باسودورمیز حددین آشقان لار

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ مُّوْسٰى وَهٰرُوْنَ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ىِٕهٖ

دل لاریغه کیین بیز یباردوک الاردین کیین موسی نی وهارون نی فرعون غه و آنینگ سردار لاریغه

بِاٰيٰتِنَا فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا مُّجْرِمِيْنَ ﴿٧٥﴾ فَلَمَّا جَاۗءَهُمُ

معجزه لاریمیز ایله پس الار تکبر قیلدیلار و گنهکار قوم ایردیلار ف کیین قچانکه الارغه بیزنینگ طرفیمیزدین حق

ف ٢ اگرمنده ین دنیانگ سیزلارغه نصیحتلارنی سوزلاغانیم سیزلارغه آغیر کیلگان بولسه ... منگا مهلت بیرمنگلار ...

ف ٣ گناه لاردا باسغوچیلار ...

ف اهل شقاوت همیشه حقنی تانوشده کوربلورلار پیغمبر دنیگ مبارک لوجودیر ذات بابرکاتنی جادوگر دیرلار کورساتکان معجزه لارینی جادود دیرلار بیلمسلار که جادوده ظفر وغلبه بولماس معجزه همه وقت غالب وکامیاب کیلدگاندر

الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوْٓا اِنَّ هٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٧٦﴾ قَالَ مُوْسٰٓى

دلیل حق سیزلارغه دیدی موسی جادودور روشن بو که دیدیلار ایردی دلیل چیقیب

اَتَقُوْلُوْنَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ ۭ اَسِحْرٌ هٰذَا ۭ وَلَا يُفْلِحُ السّٰحِرُوْنَ ﴿٧٧﴾

کیلدی اینیک حقنده شونداغ دیرسیزلارمی بو نرسه جادومی حال بو که جادولار ظفر تاپماسلار ف

قَالُوْٓا اَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَآءَنَا وَتَكُوْنَ لَكُمَا

الاردیدیلار سن بیزغه شونینگ اوچون کیلدینگمی که چیقارسنگ بیزنی اول یولدین که آته لاریمیزنی انده تاپیب ایردوک

الْكِبْرِيَآءُ فِي الْاَرْضِ ۭ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿٧٨﴾ وَقَالَ

دیدی فرعون ودبولیسون سردارلیک ایکی لارینگیزغه خاص دبیز لار سیزلارغه ایشانغوچی لار ایمیس

فِرْعَوْنُ ائْتُوْنِيْ بِكُلِّ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَآءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُمْ

کیلتورونگ لار مینینگ حضوریمغه تمام اوتکور جادوگرلارنی وقتیکه جادوگرلار کیلدیلار الارغه موسی

مُّوْسٰٓى اَلْقُوْا مَآ اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّآ اَلْقَوْا قَالَ مُوْسٰى مَا جِئْتُمْ

دیدی نیمه نی تاشلامقچی بولسنگیزلار میدان غه تاشلانگ لار ف وقتیکه الار تاشلادیلار موسی دیدی بو کیلتورگان نرسه لارینگیز

بِهِ السِّحْرُ ۭ اِنَّ اللّٰهَ سَيُبْطِلُهٗ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٨١﴾

جادو دورانی الله تعالے البته بیکار قیلور چونکه الله تعالے فساد قیلغوچی لارالیشلارین توزاتمس

وَيُحِقُّ اللّٰهُ الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهٖ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٨٢﴾ ع فَمَآ اٰمَنَ

والله تعالے حقنی حق قیلور اوز وعده لاریغه موافق اگرچه گنهکارلار یخشی کورماسه لارهم پس ایمان کیلتوزدی

لِمُوْسٰٓى اِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهٖ عَلٰى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ىِٕهِمْ

موسی غه مگر بیر جماعت اوز قومی دین خوف قیلغان حالدا ریدیلار فرعون دین وسردارلاریدین که (سلیب قالوب)

اَنْ يَّفْتِنَهُمْ ۭ وَاِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْاَرْضِ ۚ وَاِنَّهٗ لَمِنَ

الارغه کلفت بیرماسونلار والبته فرعون اول مملکتده بیوک بیر سرکش ایردی والبته اول بی انصاف

الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوْسٰى يٰقَوْمِ اِنْ كُنْتُمْ اٰمَنْتُمْ بِاللّٰهِ

لاردین ایردی ف ودیدی موسی ای قومیم اگر سیزلار الله تعالے غه ایمان کیلتورگان بولسنگیزلار

فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوْٓا اِنْ كُنْتُمْ مُّسْلِمِيْنَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوْا عَلَى اللّٰهِ تَوَكَّلْنَا ۚ

پس انگا گنه توکل قیلینگ لار اگر مسلمان بولسنگیزلار ف پس الار دیدیلار بیز الله تعالے غه گنه توکل قیلدوک

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٥﴾ وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ

ای پروردگاریمیز بیزلارنی بو ظالم قوم اوچون مشق تخته سی قیلمه ونجات بیرگیل بیزغه اوز رحمتینگ ایله

ف۲ یعنی شن بیلا کانگه ماردن غه سحر حکومتی حاصل بولسون

ف۳ جادوگر اوّل دیدیلار یاموسی سیز اوّل عصا نگیزنی میدان غه تاشلارسیز می یا بیزلار اوّل سحرلاریمیزنی تاشلایلوک می الار جوابلاریغه موسی علیه السلام بوسوزنی قیلدیلار

ف۴ سرکشلیک دیب انغا ملیک موندین زیاده بولورمی که بیر حقیر عاجز انسان خدالیک دعوا سین قیلسون

ف۵ پروردگارنی یکه دیگانه بیلوب انگا ایمان کیلتورگان جماعه نینگ لامحدود قدرت وعظمتیغه توکل قیلور ودشمن نه قدر بیوک وکوب بولسه هم دزقدر پروا قیلمس

ف۶ مشق تخته سی بولماک معنه سے شولدور که الار بیزغه بار طاقت لاری ایله ظلم وتعدّی قیله بیرسونلار دبیز الارغه جواب هم بیرا آلمایلوک بوصورتده حق دین خطره غه یولوقوش احتمالی بولور

ع ٨ ١٢ ١٤

ف۱ یعنے فرعونی لارغہ غلاملیک دین نجات بیرگیل دیمیز دہ آزاد حیات نصیب ایتگیل
ف۲ اویلار ینگیز دین بعضے سین نماز اوچون تعیین ایتوب قبلہ سین توغریلانگ لار و نماز غہ دوام ایتینگ لار و مسلمانلارغہ نجات و جنت ایلہ بشارت بیرینگ لار

مِنَ الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۸۶﴾ وَاَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰى وَاَخِيْهِ اَنْ تَبَوَّاٰ

اوز قوم لار بولکافرجماعہ دین ف۱ و وحی یباردک بیز موسیٰ غہ و برادریغہ کہ حاضر لانگ

لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوْتًا وَّاجْعَلُوْا بُيُوْتَكُمْ قِبْلَةً وَّاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ

لارینگیز اوچون مصر ایچیدہ بیر موچہ اویلار و اویلارینگیز نے قبلہ طرفیغہ قیلینگ لار و ادا ایتینگ لار نماز نے

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۸۷﴾ وَقَالَ مُوْسٰى رَبَّنَآ اِنَّكَ اٰتَيْتَ فِرْعَوْنَ

و بشارت بیر ای موسیٰ مسلمانلارغہ ف۲ و دیدی موسیٰ ای پروردگاریمیز سن البتہ بیردینگ فرعون غہ

وَمَلَاَهٗ زِيْنَةً وَّاَمْوَالًا فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ رَبَّنَا لِيُضِلُّوْا

و سردارلاریغہ جمال اسبابین و ہر قسم مال لارنے دنیا حیاتیدہ ای پروردگاریمیز شونینگ اوچون کہ آزدورسونلار

عَنْ سَبِيْلِكَ ۚ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلٰٓى اَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ

سینینگ یولینگدین ای پروردگاریمیز برباد قیل مال لارین و قتیغ قیل کونگل لارین

فَلَا يُؤْمِنُوْا حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿۸۸﴾ قَالَ قَدْ اُجِيْبَتْ

کہ ایمان کیلتورماسونلار تا کورماسونلار دردلیک عذابنی پروردگار دیدی تحقیق قبول بولدی

دَّعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيْمَا وَلَا تَتَّبِعٰٓنِّ سَبِيْلَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۸۹﴾

دعالارینگیز ایمدی سیزلار برابر تورینگ لار و تابع بولمانگ لار نادان لار یول لاریغہ

وَجٰوَزْنَا بِبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْبَحْرَ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُوْدُهٗ

و اوتکوزدک بیز بنی اسرائیل نے دریادین د آرقہ لاریدین کیلدی فرعون و اونینگ لشکرلاری

بَغْيًا وَّعَدْوًا ۭ حَتّٰٓى اِذَآ اَدْرَكَهُ الْغَرَقُ ۙ قَالَ اٰمَنْتُ اَنَّهٗ

ظلم و تعدی قیلیب اوچون تا قچانکہ غرق بولہ باشلادی دیدی من ایمان کیلتوردیم شونگا

لَآ اِلٰهَ اِلَّا الَّذِيْٓ اٰمَنَتْ بِهٖ بَنُوْٓا اِسْرَآءِيْلَ وَاَنَا مِنَ

کہ بنی اسرائیل ایمان کیلتورگان حق معبود دین باشقہ ہیچ معبود یوقدر و من

الْمُسْلِمِيْنَ ﴿۹۰﴾ اٰۗلْئٰنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿۹۱﴾

مسلمانلار دین دورمن (جواب بیرلدیکہ) ایمدی حال بوکہ اول عاصی بولدونگ و فساد لار دین ایردینگ

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيْكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُوْنَ لِمَنْ خَلْفَكَ اٰيَةً ۭ وَاِنَّ

ایمدی بوکون بیز نجات بیرورمیز بدنینگ غہ تا سندین کینگگی لارغہ عبرت بولغیل و البتہ

٩ ع ١٤ كَثِيْرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ اٰيٰتِنَا لَغٰفِلُوْنَ ﴿۹۲﴾ وَلَقَدْ بَوَّاْنَا

کوب انسان لار نینگ کوبلاری بیزنینگ آیتلاریمیزدین غافل دورلار ف۳ و تحقیق اورناشدردوک

ف۳ حضرت موسیٰ علیہ السلام اوزون مدت الارنے تبلیغ ایتیلار بیوک بیوک معجزہ لار کورساتدی لارنہایتدہ توگر نصیحتلار قیلدیلار لیکن الار ہیچ قبول ایتمادیلار انگا رد عناد لاریدہ دوام ایتدیلار ناچار موسیٰ علیہ السلام دعا قیلدیلار و حضرت ہارون آمین دیب توردیلار پروردگار دعالارین قبول ایتیب ظالملار نے برباد قیلدی فرعون غرق بولوب توردب ایمان کیلتوردی لیکن جبرئل علیہ السلام آغزیغہ دریا لائے آیلہ اور دیلار کیبین اوزی ہلاک بولدی و اولوگی دریادین تاشقاری تاشلاندی تا کہ باشقہ لارغہ عبرت بولسون حضرت ابن عباس رضی سین منقولدرکہ بنی اسرائیل دین بعضلاری فرعون ننگ ہلاک بولغانیگہ شک قیلوبدورلار اینگ اوچون پروردگار اولوکین دریا خارجیغہ تاشلاتوبدور

بَنِيٓ اِسْرَآءِيْلَ مُبَوَّاَ صِدْقٍ وَّرَزَقْنٰهُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۚ فَمَا

بیز بنی اسرائیل نے یخشی مقام غہ قبلہ دیک ادچون بیردک الارغہ پاکیزہ نرسہ لارنی پس الار اختلاف قیلما دیلار

اخْتَلَفُوْا حَتّٰى جَآءَهُمُ الْعِلْمُ ؕ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضِيْ بَيْنَهُمْ يَوْمَ

الارغہ علم حاصل بولغان زمانغچہ تحقیق سیز نینگ پروردگارینگیز الار اورتالاریغہ حکم قیلور قیامت کونے

الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿٩٣﴾ فَاِنْ كُنْتَ فِيْ شَكٍّ

اول نرسہ حقندہ کہ الار اندہ اختلاف قیلور ایردیلار ف۲ ایدی اگر سیز سیزغہ بیز توشورگان نرسہ

مِّمَّآ اَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ فَسْـَٔلِ الَّذِيْنَ يَقْرَءُوْنَ الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ

حقیدہ شک دہ بولسنگیز پس سورانگ اول کیشیلاردین کہ سیزدین اول کتاب اوقور ایر دیلار

لَقَدْ جَآءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِيْنَ ﴿٩٤﴾

البتہ سیزغہ پروردگارینگیز طرفیدین حق کتاب کیلدی پس سیز شک قیلغوچیلاردین بولمنگ

وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ فَتَكُوْنَ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٩٥﴾

د بولمنگ سیز اول جماعہ دین کہ یلغان دیدیلار بیز نینگ آیتلاریمیزنی پس بولور سیز ہلاک بولغوچیلاردین ف۳

اِنَّ الَّذِيْنَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٩٦﴾ وَلَوْ

تحقیق اول جماعہ کہ ثابت بولدی الارغہ پروردگارینگیز حکمی الار ایمان کیلتورماسلار اگرچہ

جَآءَتْهُمْ كُلُّ اٰيَةٍ حَتّٰى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿٩٧﴾ فَلَوْلَا كَانَتْ

کیلسہ ہم الارغہ تمام نشانلار تاکورماسلار دردلیک عذابنی پس نہ ادچون بولمادی بیرار شہر اہلی

قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَآ اِيْمَانُهَآ اِلَّا قَوْمَ يُوْنُسَ ۚ لَمَّآ اٰمَنُوْا

کہ ایمان کیلتورسون د فائدہ قیلسون انگا ایمانی (عذابدین اول) مگر یونس قومی قچنکہ الار ایمان کیلتوردیلار

كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنٰهُمْ

کوتاردک الاردین رسوالیک عذابینی حیات دنیادہ د فایدہ لاندردیک الارنی

اِلٰى حِيْنٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ

بیر مدت غچہ ف۴ داگر پروردگارینگیز خواہلاسہ ایردی بیر یوزیدہ بار خلق ہمہ لاری تمام ایمان کیلتوردر

جَمِيْعًا ؕ اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُوْنُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿٩٩﴾

ایردیلار آیا سیز مجبور قیلور سیزمی انسانلارنی مسلمان بولسونلار

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ؕ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ

دممکن ایمسدر ہیچکیم ادچون کہ ایمان کیلتورسون مگر اللہ تعالے نینگ اذنی ایلہ د اللہ تعالے سالور کفرنا پاکلیگینی

ف۱ یعنے مصر د شام نے

ف۲ کیین بیر مدتغہ قدر الار ہر قسم راحت د آسایش دہ اوتدیلار کیین الارغہ تورات علمی عنایت بولدی د جاہلیتدین ہم نجات تاپدی الار لیکن بو حالدہ دوام ایتہ آلمادیلار اوزلاری اہل علم بولوب توروب اوزرا اختلاف قیلیباشلادیلار لایق شول ایردیکہ اختلاف قیلماسونلار ایمدی قیامت کونے اللہ تعالے الار ازلاریدہ بولغان اختلافلار حقندہ آدزی حکم قیلور یعنی مومن بندہ لاریغہ نجات بیرور د کافر بندہ لارین عذاب قیلور

ف۳ بو خطاب جناب سید عالم صلعم غہ قیلونغان بولسہ ہم حقیقتدہ اول جنابنے مخاطب قیلوب توروب باشقہ لارغہ ایشیتدیرمک مقصوددر ورنہ حضرت صلعم دل لاریدہ قرآن حقیدہ نہ شک ونہ ترددنینگ بولمک امکانے ہرگز یوقدور تو باندہ گی آیتدین معلوم بولور کہ ہر کیم معاذ اللہ ابدی جہنمی بولسہ اول قرآنغہ ایمان کیلتورماس

ف۴ بو مقام دہ سلف علما لارین قول لاری ایکیغہ بولونور بیر فرقہ لاری دیرلار کہ یونس علیہ السلام قوملاری اصلی عذاب نینگ آثاریں کورماد یلار بلکہ علامتلارین کوروب گنہ ایمان کیلتوردیلار بو نوع ایمان شرعاً معتبر د نافع ددر عذابنی اوزین کوروب کیلتوردیک ایمان نے ایمان یاس دیلور چنانچہ فرعون ایمان کیلتوردیکی بو ایمان نینگ اعتباری یوقدور منقول ایمسدر بو قول ایگالاری کوبدرلار د بعض علماء لار دیرلار کہ الارنینگ ایمانلاری ہم عیناً فرعون نینگ یا لے کبی اصلے عذابنی کوروب کیلتورد لگان ایمان ایردی لیکن پروردگار اوز فضل د عنایتی ایلہ الارنینگ بالارین قبول ایتدی د کیلگان عذابنی الاردین دفع قیلدی

عَلَى الَّذِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوْا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ

بے عقل جماعہ غہ سیزدینگ کہ نیمہ نیمہ لاربار دور آسمان لار دہ

وَالْاَرْضِ ۭ وَمَا تُغْنِي الْاٰيٰتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٠١﴾

ویردہ وفائدہ قیلیس نشانلار دقورقوتقوچیلار اول جماعہ غہ کہ ایمان کیلتورماسلار ف۱

فَهَلْ يَنْتَظِرُوْنَ اِلَّا مِثْلَ اَيَّامِ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ۭ

پس الارمنتظر دورلار اوزلاریدین اوّل اوتکانلارغہ کیلگان کونلار کبی بیرکون غہ گنہ

قُلْ فَانْتَظِرُوْٓا اِنِّىْ مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجِّيْ رُسُلَنَا

سیزدینگ منتظر بولونگلار من هم سیزلار ایلہ منتظرلاردین دورمن کیین بیز قوتقارورمیز پیغمبرلاریمیزنی

ع ١١ ١٠ ١٥ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كَذٰلِكَ ۚ حَقًّا عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٣﴾ قُلْ

وایمان کیلتورگانلارنی منہ شونداغ حقدورکہ بیزنجات بیرورمیز مسلمانلارغہ ف۲ سیزدینگ

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِيْ شَكٍّ مِّنْ دِيْنِيْ فَلَآ اَعْبُدُ

ای انسانلار سیزلار منینگ دینیم حقیدہ شک دہ بولسنگیز لار (بیلینگلار کہ) من سیزلاربی عبادت

الَّذِيْنَ تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذِيْ

قیلمسمن اول نرسلارغہ کہ سیزلار خدانی قویوب الارغہ عبادت قیلورسیزلار ولیکن من اول خداغہ عبادت

يَتَوَفّٰىكُمْ ښ وَاُمِرْتُ اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٤﴾ وَاَنْ اَقِمْ

قیلورمن کہ اول جانلارینگیزنی آلور ومنگا حکم بولغاندورکہ مومنلاردین بولای ف۳ ودیلدیکہ توغری

وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ حَنِيْفًا ۚ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا

توت یوزونگنی اوز دینینگدہ علاحدہ بولوب بولمغیل مشرکلاردین دچاقیرما اللہ تعالے دین باشقہ

تَدْعُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ ۚ فَاِنْ فَعَلْتَ

اول نرسہ نے کہ اول سنگا نہ نفع قیلور ونہ ضرر قیلور پس اگر بوایشنی مبادا قیلوب قالسنگ

فَاِنَّكَ اِذًا مِّنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿١٠٦﴾ وَاِنْ يَّمْسَسْكَ اللّٰهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ

اول حالدہ ظالملاردین بولورسن داگر خدا سیزغہ بیر ضرر تیگوزسہ انے دفع قیلغوچی

لَهٗٓ اِلَّا هُوَ ۚ وَاِنْ يُّرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَاۗدَّ لِفَضْلِهٖ ۭ يُصِيْبُ بِهٖ

اوزیدین باشقہ ہیچکیم یوقدور واگر اول سیزغہ بیر بخشلیکنی خواہلاسہ انینگ کرمین قایتارغوچی یوقدور

مَنْ يَّشَاۗءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۭ وَهُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿١٠٧﴾ قُلْ يٰٓاَيُّهَا

اوز کرمین بندہ لاریدین خواہلاغانیغہ تیگوزدور واول بیوک مغفرت ورحمت صاحبی دور سیزدینگ ای

ف۱ یعنی سیزدہ بوقدرت یوقدورکہ زورلیک ایلہ بیرکیشی نینگ دلیغہ ایمان سالوب قویسنگیز خدا اگر خواہلاسہ ایردی ہمہ اہل ایمان بولور ایردی لیکن مونداغ بولمک تکوینی حکمت ومصلحتغہ خلاف ایردی انینگ اوچون مونداغ قیلمادی وہم اللہ تعالی دین توفیق ومشیئت بولمغان تقدیردہ ہیچ بیر بندہ ایمان دولتیغہ مشرف بولہ آلماس وبو دولت البتہ خدانینگ قدرتین نشانلاریغہ عقل وفہم ایلہ نظر قیلغوچی لارغہ گنہ نصیب بولور دآدملارکیم ملاحظہ وفکر مشغلین عقل دین باش تارتورلار الار نے کفر وشرک نجاستیغہ باتغان حالدہ لاریدہ قویوب بیرور بو جماعہ غہ نشانلار و پیغمبرلار وعودلاریدین فائدہ یوقدور

ف۲ اللہ تعالے بو آیت شریفہ ایلہ وعدہ قیلورکہ راست مومن بندہ لارنے آخرتدہ عذاب الیم دین ودنیادہ کافرلار ظلم لاریدین البتہ نجات بیرور شرط شولدور کہ مومنلار قرآن وحدیثدہ کورسانیلگان مومنلار اوصافلاریغہ متصف بولسونلار

ف۳ حقیقتدہ عبادتغہ مستحق ذات اولدورکہ خواہلاگاندہ نفع وخواہلاگاندہ ضرر پیدا آلور وپیدا قیلغان بندہ بندہ لارین جانلارین قبض قیلہ آلور وبو اوصاف اللہ تعالے دہ گنہ باردور

النَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكُمْ ۚ فَمَنِ اهْتَدٰى فَاِنَّمَا

انسانلار تحقیق کیلدی سیزلارغه حق دین پروردگارینگیزطرفیدین ایدی کیمی که هدایت تاپسه اول خیقتند ٥

يَهْتَدِيْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۚ وَمَآ اَنَا

اوز فائده سی اوچون هدایت تاپوردکیمی که آزسه اوز ضررغه آزور ومن سیزلارغه سقلاوچی

عَلَيْكُمْ بِوَكِيْلٍ ﴿١٠٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوْحٰٓى اِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتّٰى

ایمسمن وای حبیب تابع بولونگ سیزغه توشورولگان وحی غه وصبرقیلینگ الله تعالی

يَحْكُمَ اللّٰهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿١٠٩﴾

اوزی حکم قیلگونچه و اول دور همه دین یخشی حکم قیلغوچی

سُوْرَةُ هُوْدٍ مَّكِّيَّةٌ هِيَ مِائَةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ وَّثَلٰثٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّعَشْرُ رُكُوْعَاتٍ

هو سوره سی مکه ده نازل بولغاندور واول یوز ابتدا قیلورمن بجد مهربان نهایت رحملیک الله تعالی نامی ایله یگرمه اوچ آیت واون رکوعدور

الٓرٰ ۚ كِتٰبٌ اُحْكِمَتْ اٰيٰتُهٗ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَّدُنْ حَكِيْمٍ خَبِيْرٍ ﴿١﴾

آلر بو کتابدور که آیتلاری محکم قیلونغاندور کیین روشن بیان قیلونغاندور حکمتلیک خبردار ذات طرفیدین توشگاندور

اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ ۚ اِنَّنِيْ لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيْرٌ وَّبَشِيْرٌ ﴿٢﴾

شونداغ دیر که عبادت قیلمینگلار مگر الله تعالی غه تحقیق من سیزلارغه انینگ طرفیدین قورقوتوچی وسویوندورغوچی دورمن

وَّاَنِ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَّتَاعًا

ودیر که مغفرت تیلانگلار پروردگارینگیزدین کیین انگا توبه قیلینگلار که سیزلارنی بیرمدتغچه یخشی صورتده

حَسَنًا اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى وَّيُؤْتِ كُلَّ ذِيْ فَضْلٍ فَضْلَهٗ ۚ

فایده لاندورور و هر زیاده عمل قیلغوچیغه زیاده کرم قیلور واگر یوز اوگورسینگیزلار

وَاِنْ تَوَلَّوْا فَاِنِّيْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيْرٍ ﴿٣﴾ اِلَى

پس من قورقورمن سیزلار اوچون بیوک بیرکون عذابیدین الله تعالی طرفیغه دور

اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿٤﴾ اَلَآ اِنَّهُمْ يَثْنُوْنَ

همه لارینگیزنینگ قایتیشلارینگیز واول هرنرسه غه قادر دور آگاه بولونگلار اول لارسینه لارینی اگورورلار

صُدُوْرَهُمْ لِيَسْتَخْفُوْا مِنْهُ ۗ اَلَا حِيْنَ يَسْتَغْشُوْنَ ثِيَابَهُمْ ۙ

تا که الله تعالی دین یاشیرینسونلار هوشیار بولونگلار اول لار قچنکه کیوملارین باشلارغه آلورلار

يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ۚ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿٥﴾

الله تعالی لارنینگ یشیردورگان وآشکارا قیلورگان نرسه لارین بیلور تحقیق اول البته دل لاریسرلارین بیلگوچی

ف١ یعنی ای انسانلار حق دین وحق کتاب وحق رسول خدا طرفیدین سیزلارغه کیلدی وخدانینگ آخری حجتی بنده لاریغه تمام بتیدی ایدی
هر بیر انسان اوز فائده وضررین ملاحظه قیلسون هرکیمی که خدا کورساتگان یولغه یورسه اول آخرتده مرادیغه یتور وکیمی که انی تاشلاب
باشقه بیریولغه کیرسه
اوزی پریشان وا وزی
رسوا بولور همه لارین فائده
وضررلاری اوز لاریغه
بولور پیغمبر علیه السلام امتغه
رهنما دورلارغه مسلط
ونگهبان ایمسدورلار
ف٢ ای حبیب محترم سیز
همیشه اوز وگیزغه نازل قیلونغان
وحی الهی غه اقتدا قیلینگ
وانی دائم تبلیغ ایتینگ و
تبلیغ دین یولیده توغری
کیلگان هر قسم کلفتلارغه
صبر قیلینگ آخر بیرکون احکم
الحاکمین اوزی حکم قیلور
الحمدلله سید عالم صلعم وکلمه
عمل قیلوب مشرکلار اذیتلاریغه
صبر قیلدیلار انجام ده مشرکلار
جهاد ایله وکتابلی لارغه جزیه
ایله غالب ومنصور بولدیلار
ف٣ یعنی بو محکم ومفصل کتاب
نی نازل قیلیشدین مقصود
بوتون دنیا خلقینی تنها خدا
عبادتیغه چاقیرمکدور وانینگ
طریقه سین تعلیم بیرمکدور و
شول بیوک مقصد اوچون
تمام نبی لارنی جهانغه یبار
یلغاندور
ف٤ بخاری ابن عباس
رضی الله عنهما دین روایت
قیلورلار که بو آیت شریفه
اصحاب کرام دین بولغان
حیالیک حضرات حق لارنده
نازل بولغاندور رضی الله
عنهم

ف۱ یعنی یرده زنده یوروپ تورگان هر بیر جانوری که رزق اوچون محتاجدور انگا رزق بیتکوزمکنی خداوند کریم محض اوز فضل وکرمی ایله اوز اوستیغه آلغاندور کیم اوچون نه قدر رزق درکار بولسا او زوقتیده انگا یتوب تورور بنده طرفیدین بولغان سعی وحرکت اول رزق مقدرنینگ دروازه سیدور علما لار مخلوق نینگ

وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا

ویوقدور هیچ بیر قیمیرلا غوچی جانور یریوزیده مگر اینینگ رزقی خدانینگ اوستیغه دور

وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا ؕ كُلٌّ فِي كِتٰبٍ مُّبِينٍ ۝٦ وَهُوَ

واول بیلور اینینگ تورگان یرین وتابشورولگان یرین هر سی روشن کتابده موجوددور ف۱ واول دور

الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَّكَانَ عَرْشُهُ

کیم اتکاندور آسمانلارنی ویرنی آلتی کونده وایردی اینینگ عرشی

عَلَى الْمَآءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ؕ وَلَئِنْ قُلْتَ إِنَّكُمْ

سواوستنده ف۲ تاکه سیناسون سیزلارنی کیمیسی بیرلارینگیز عمل ده یخشیراقدور ف۳ اگر سیز دیسنگیز سیزلار

مَّبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هٰذَا

البته اولگاندین کیین تیریلورسیزلار الار البته دیلار که بوسوز ایمسدور مگر

إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ۝٧ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلٰى أُمَّةٍ

روشن جادو ف۴ واگر بیز تاخیر قیلسک الاردین عذابنی ساناولیغ بیر مدت غه

مَّعْدُودَةٍ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ ؕ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا

قدر دیرلار که نیمه نرسه اول عذابنی توسوب تورور دبردار آگاه بولینگلر اول کیلور الاردین

عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ۝٨ وَلَئِنْ أَذَقْنَا

ع ٨ یاندورولمس واوراب آلورلارنی اول نرسه که انی مسخره قیلورایردیلار واگر بیز تاتدورسک انسان غه

الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنٰهَا مِنْهُ ۚ إِنَّهُ لَيَئُوسٌ كَفُورٌ ۝٩

اوز طرفیمزدین بیرار نعمتنی کیین بیز تارتوب آلسک انی اندین البته اول ناامید وناشکر بولور

وَلَئِنْ أَذَقْنٰهُ نَعْمَآءَ بَعْدَ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ

واگر بیز تاتدورسک انگا بیراریخشی حالنی انگا تیکان بیر کلفتدین کیین البته دیرکه ایدی یمان حال لار

السَّيِّاٰتُ عَنِّي ؕ إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ۝١٠ إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا

مندین کیتدی البته اول خوش ومقتانغوچی بولور مگر اول ذاتلار کیم تحمل قیلدیلار

وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ؕ أُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّأَجْرٌ كَبِيرٌ ۝١١

ویخشی عمل لارنی قیلدیلار انه شول ذاتلار اوچون باردور مغفرت وبیوک اجر ف۵

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحٰٓى إِلَيْكَ وَضَآئِقٌ بِهِ صَدْرُكَ

پس شاید سیز ترک قیلورسیز سیزغه وحی ایله بیباریلغان نرسه لارنینگ بعضیسین وتنگ بولور اینینگ ایله کوکلینگیز

تورگان یریدین مراد دنیاده گی مسکنی یا آته سی نینگ پشت کری دیدور لار وتابشورولگان یریدین مقصود قبری یا آنه سی نینگ قارنی دیدورلار غرض رزق بیرگوچی رزق بیگوچی نینگ تمام حالاتی دین واقفدور بونرسه لار همه سی صحیفۂ علم الٰہی ده موجوددور

ف۲ آسمان ویردین اول سوینی یراتیلگاندورکه اول اندین صونگغی نرسه لاراوچون مادۂ حیات بولگچی ایردی وجعلنا من الماء کل شیء حی اول وقت خدانینگ عرشی سونینگ اوستیده ایردی حاضر آسمانلار اوستلاریده

ف۳ بو تون جهان نی یراتمک داندہ بوقدر عجیب وغریب نظام لارنی ترتیب بیرمکدین مقصود سیز انسانلارنی مونده آباد ایتمک وامتحان ایتمکدورکه قیسی درجه ده بو بیوک عجایب خانه دستنده ملاحظه لار قیلوب حقیقی خالق ومالک نینگ صحیح معرفتین حاصل قیلورسیزلار وسماوی وارضی مخلوقاتدین فایده لانیب محسن ومنعم لارینگ شکرین بجا ایتورسیزلار

ف۴ مادام دنیا امتحان مقامی ایکان امتحاندین یخشی اوتگانلار واوتا آلمغانلاردین انتقام بری هم بولمک لازم کیلور اول یر اولگاندین کیین تیریلیب هر نینگ جمع بولادورگان یری آخرت میدانی دورکه اعلیٰ قیامت واقعه سین قران دین یا رسول اللہ صلعم زبانلاریدین ایشتیب لار غایتده تعجب قیلیگانلیک لاریدین بو بیان جادو دور دیرایردیلار

ف۵ عذاب اللہ وعده سی البته حق دور لیکن انی قچان بیارور دنی مختار دور بیچاره مجرم پروردگارنینگ بیرگان مهلتیدین فایده لانماسا ورنیغه بیهوده اعتراضلار ومسخره لار قیلور بیلمس که اول عذاب کیلیب قالسا اینینگ وجوددین لحظه ده دنیادین محو ایتوده النسانده بو خصلت هم بار که اللہ تعالیٰ انگا بیر یخشی حال عطا قیلوب بیر یچه مدتدین کیین انی اول حالدین محروم ایتسه آگاه لانیش اورنیغه تمام امید بولوب اولتوروب آلور توبه قیلوب خداغه یالبارماس واگر یمان بیر حالتدین اللہ تعالیٰ انگا نجات بیروب یخشی حالغه اوتکوزسه تیردین مصیبت کونلاریدین اونوتور دبیهوده غرورلارونا دانلیک لار قیلور لیکن صبر لیک صالح بنده لار موندان فیلمسلار اینینگ اوچون الارغه مغفرت واجر عظیم نصیب بولور

ف۱ یعنی وحی نینگ بعض حصہ لارین تبلیغ دین توقف ایتور سیز کہ کافرلار انے تحقیر ایتورلار و اہمیت بیرماسلار و لنی اوقوب ایشیتیب پریشون
دلنگیز اوناماس کہ بلکہ الار دیرلار نہ اوچون محمدغہ خزینہ بیرلماباد ور یا نہ اوچون تائیدی اوچون فرشتہ برابر توشماباد ور بو لیہ سوزلار

منکر لاردین بولوب تورور سیز مو بمداغ سوزلاریغہ پروا قیلمای اوز فرضینگیزنی ادا قیلینگ کہ سیز فقط آگاہ ایتگوچی دیبان عاقبتدین مجرملارنی قورقوتغوچی بیرزا اندرسیز با شقہ ایشلار غہ اللہ تعالےٰ اوزی متعہد دور

ف۲ اگر قرآن کریم من توقوغان بیر نرسہ بولسہ سیز عرب فصیحلاری ہملار ینگیز اون عدد سورہ بیر ایز بیر نرسہنی ترکیب بیرینگ لار مادام مونے قیلا آلمسنگیزلار اول حالدہ یقین ایتینگ لار کہ بو کتاب الہی بیر کتاب دور اندین استفادہ قیلینگ لار

ف۳ اگر الار دنیادہ صدقہ و صلہ رحم کبی یخشی ایشلارنی قیلغان بولسہ لار الارغہ اجر حتی دنیادہ بیرلور چنانچہ رزق لاری کینگ بولور لیکن آخرتدہ نفع آلہ آلماسلار

ف۴ روشن دلیل قرآن کریم دور لار بیولدہ بولغان ذات سید عالم صلعم ایلا اتسلاریدور غار قرآن اوچون بیرنچی گواہ جبرئیل علیہ السلام ایکنچی گواہ تورات دور ایدی بو مبارک کتاب قرآن غہ ایمان کیلتورگانلار جنتی بولورلار و انکار ایتکان طائفہ مقابلاری دوزخ بولور

أَن يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ ۚ إِنَّمَا

الارنینگ شول سوزلاریدین کہ نہ اوچون انگا خزینہ توشورولمادی یا نہ اوچون اینگا ایلہ بیر فرشتہ کیلمادی حقیقت شولکہ

أَنتَ نَذِيرٌ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ

سیز فقط قورقوتغوچی دورسیز و اللہ تعالےٰ ہر نرسہ غہ ذمہ دار دور ف۲ آیا الار دیلارمی کہ محمد قرآن نی اوزی یاساب کیلگاندور

قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُم

سیز دینگ سیزلارہم شونداغ اون سورہ نے یساب کیلتورونگلار و چاقیرا آلغان کیشی لارینگیزنے چاقیرینگ لار

مِّن دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾ فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ

اللہ تعالےٰ دین باشقہ اگر راست سوزلاغوچی بولسنگیزلار بس اگر سیزلار دیگان سوزنے الار قبول قیلماسہ لار

فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَن لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَهَلْ أَنتُم

یخشی بیلینگ لار کہ قرآن اللہ تعالےٰ نینگ علمی ایلہ توشورولگاندور و البتہ اللہ تعالےٰ دین باشقہ معبود یوقدور پس ایندی ہم سیزلار

مُّسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ

مسلمان بولور سیزلارمی ف۳ کیمی کہ طلب قیلور دنیا حیاتینی و اینینگ زینتینی بیز کمتل قیلوب بیرورمیز الارغہ

إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ

الارنینگ عمل لارین جزاسین دنیادہ کنہ و الار غہ اندہ ہیچ زیان بیرلمس ف۴ انہ اولار شولار دور لار کہ

لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا

یوقدور الار اوچون آخرتدہ اوتدین باشقہ نرسہ و برباد بولدی ہر نرسہ کہ الار مونذہ قیلوب ایردیلار

وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ

و بیکار دور قیلوب تورگان عمل لاری آیا اول کیشی کہ اوز پروردگارین طرفیدین روشن یولدہ بولسہ

وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ

و ہم برابر بولسہ ینہ بیر گواہ اینینگ اوزیدین و اندین ایلگاری موسیٰ کتابے ہم گواہ بولسہ کہ اول مقتدی دور و رحمت دور

أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ

انہ شولار گنہ ایمان کیلتورورلار قرآن غہ و کیمی کہ انکار قیلسہ انگا باشقہ فرقہ لاردین پس دوزخدور

مَوْعِدُهُ ۚ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ

انگا وعدہ قیلونغان مقام ایدی ای مخاطب شکدہ بولمہ قرآن دین البتہ بو پروردگارینگیزدین کیلگان حق کتابدور

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ

ولیکن آدملارنینگ کوپ لاری ایمان کیلتورماسلار ف۵ و کیم دور ظالمراغ اول کیشی دین کہ اللہ تعالےٰ غہ بہتان ۔

عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۚ أُولٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ عَلٰى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ

تو توقیدور انه اول ذاتلار توغری قیلو نورلار اوز پروردگارلاریغه دگواه لار دیرلار که

هٰٓؤُلَآءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلٰى رَبِّهِمْ ۚ أَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظّٰلِمِينَ ﴿١٨﴾

منه شولار دورلارکه پروردگارلاریدین یلغان سوزلادیلار الیشتینگلار الله تعالی نینگ لعنتی ظالم لارغه بولسون

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۖ وَهُمْ

اول ظالم لارکه خدانینگ یولیدین توسورلار وانده ایگرسے لیک پیدا قیلماقچی بولورلار واولار

بِالْآخِرَةِ هُمْ كٰفِرُونَ ﴿١٩﴾ أُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ

آخرتغه هم منکردورلار. انه شول ذاتلار یریوزنده خدانی عاجز قالدورالمس ایردیلار

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ ۘ يُضٰعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ ۚ

ونه اولارا اوچون بار ایردے خدادین باشقه حمایتچی لار ایکی حصّه بیریلور اولارغه عذاب نے

مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولٰٓئِكَ

اولارنه ایشیته آلور ایردیلار ونه کوره آلور ایردیلار ف۳ انه شولار دورلار اول جماعه

الَّذِينَ خَسِرُوٓا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾

کهاوزلارین اوزلاری زیانغه سالدیلار دیوقالدی الاردین توقوغان یلغان لاری

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ

شبهه یوقدور که بولار آخرتده البته همه دین زیاده نقصان یولوقغوچی لار دورلار اول ذات لارکه

آمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَأَخْبَتُوٓا إِلٰى رَبِّهِمْ أُولٰٓئِكَ أَصْحٰبُ

ایمان کیلتوردیلار ویخشی ایشلارنی قیلدیلار دپروردگارلارین حضوریده عاجزلیک قیلدیلار انه شولار دورلار

الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيهَا خٰلِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمٰى

جنتی لار اولارانده همیشه قالورلار ایکی فرقه یعنی مسلمان وکافرمثال لاری کورکه

وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ ۚ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ مَثَلًا ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾

ایله کوزلیک وقولاغلیک کبی دور آیا ایکیلاری برابر دورلاری پس نیچوک توشونماس سیزلار ف۴

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلٰى قَوْمِهِٓ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ

وتحقیق بیز یباردیک نوحنی اوز قومیغه که (دیدی اولارغه) من سیزلارغه روشن قورقوتقوچی دورمن

لَا تَعْبُدُوٓا إِلَّا اللّٰهَ ۖ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٢٦﴾

که عبادت قیلمانگلار الله تعالی دین باشقه غه ف۵ تحقیق من سیزلاردین قورقامن که دردلیک کون عذابیدین ف۶

ف۱ یعنی اینینگ شریکی یا فرزندی بار دیدور
ف۲ یو گواه لار فرشته لار دورکه پیغمبرلارنینگ تبلیغ ایتکانلیک لاریغه وکافرلارنینگ انکار لاریغه گواهلیک بیرورلار و پروردگار شانیده نسبت بیرگان یلغان لارین اثبات ایتورلار
ف۳ ظالم لار مشرک لار دورلار وخدانینگ یولی اسلام دینی دور یونهیده توغری بیر یول بولسه هم ظالم لار اوزلاریچه انی اگری بیر یول دیب کورساتوب باشقه لارنی اندین منع قیلورلار واوزلاری قیامتنی تمام منکردورلار اولارغه ایکی حصه عذاب بیریلور که اوزلاری حق سوزنی قبول ایتمادیلار وباشقه نی هم توسدیلار حق غه عداوتلاری شول قدر زیاده ایردیکه نه انی ایشیته آلور ایردیلار ونه انی کوره آلور ایردیلار
ف۴ کافر حق نی کوراس وحق نی ایشیتماس اینینگ اول هم کوردور وهم کردور ومؤمن حقنی کورور وحق ایشیتور اینینگ اوچون اول کوزلیک وقولاغلیک ایردورایدی بوایکی طائفه انجام اعتباریله هرگز برابر ایمسدورلار بوزرسه کریم توشونماس
ف۵ چنانچه ود وسواع ویغوث ویعوق ونسر نام بتلارغه چوقونغانلار
ف۶ دردلیک آخرت کونیدور یا نوح علیه السلام قوملارین طوفان ایله غرق ایتوگان کونیدور

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا

پس دیدیلار قوم لاریدین کافر بولغان سردارلار که بیز سنی اوز ومیزگه بشر گنه کوره میز

وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ

و کوریا سمیز که ایرگاشیبدورسنگا مگر اول جماعه که الار بیز نینگ پستلاریمیز دور (الارهم) تامل قیلمای

وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ

و بیز کوریامیز سیزلارده بیزدین آرتوقلیک بلکه بیز لار سیزلارنی یلغانچی لار دیب گمان قیلو رمیز ف۱ نوح علیه السلام

يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً

دیدی ای مینینگ قومیم باقینگ لار اگر من اوز ربیم طرفیدین توغری یولده بولسام و اول بیرگان بولسه منگا اوز

مِّنْ عِندِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

طرفیدین رحمت و اول کوردلماسه سیزلارغه آیا بیز سیزلارنی انگا مجبور قیلا یلو می حال بو که سیزلار اندین بیزار دور سیزلار ف۲

وَيَا قَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا أَنَا

و ای قومیم من سیزلاردین تبلیغ اوچون مال طلب قیلمسمن مینینگ اجریم خدا نینگ ذمه سیغه دور فقط و من ایمسمن

بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّهُم مُّلَاقُو رَبِّهِمْ وَلَٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا

هیداغوچی ایمان کیلتورگوچی لارنی الار البته پروردگار لاریغه یولوقغوچیلار دورلار و لیکین من سیزلارنی

تَجْهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَا قَوْمِ مَن يَنصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِن طَرَدتُّهُمْ أَفَلَا

جاهل بیر قوم کوره من و ای قومیم الله تعالی دین منی کیم اجراتوب آلور اگر من الارنی هیدا سام آیا فکر

تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ

قیلماس سیزلارمی و من سیزلارغه دیمامن که مینینگ قاشیمده دور خدا نینگ خزینه لاری و نه من غیبنی بیلورمن

الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ

و نه من دیرمن که من فرشته دورمن و من دیمامن اول آدملار که حقارت ایله الارغه نظر

لَن يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنفُسِهِمْ ۖ إِنِّي إِذًا

قیلور سیزلار الله تعالی الارغه هرگز خیر بیرمس الله تعالی الار نینگ دل لاریده بار نرسه نی یخشیراغ بیلور البته من اول

لَّمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا

حالده ظالملاردین بولورمن ف۳ الار دیدیلار ای نوح سن بیزلار ایله جنجال قیلدینگ و جنجالنی کوب قیلدینگ

فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُم

ایدی اگر راستلاردین بولسنگ بیزنه وعده قیلغان عذابینگنی کیلتورگیل ف۴ نوح دیدی حقیقت شول دور که انی خدا گنه

ف۱ یعنی سن بیزگه انسان دور سن فرشته ایمسدورسن و سنگا تابع بولغان آدملار بیز لارگه قوم نینگ سردارلاری ایمسدورلار بلکه تمام بیناقیلار و سرترا خسلار دورلار و الار هم بیلاملاحظه بیرلا ایچ کوروب توشوب کیتگان لار دورلار و هم سیزلار مسلمان بولوب بیزدین آرتوق بیرلار بینگ یه قدر سیزلار یلغانچی لار سیزلار دیبس

ف۲ الله تعالی طرفیدین بیر بینا رحمت مرتبه نبوت دور که اهل بولمغان آدملار انی تانونماسلار پیغمبرلار وظیفه لاری تبلیغ دور اندین بیرو الغان لار آلورلار بیرو آلمغان لارنی مجبور قیلونماس

ف۳ انبیا علیهم السلام قه بیرین اول و بیره دین کوب غریب و فقیرلار الغرا ایمان کیلتورورماقیرلار اوندا ایمان کیلتورمگان سردارلار و اغنیالار الارنی هیدا شلارکن نبی لاردین طلب قیلورایدیلار لیکن پیغمبرانه اخلاق و شفقت لاری هرگز بو شرطنی باجلاردین قبول قیلمس ایردی اینینگ اوچون نوح علیه السلام بو طریقه ده جواب بیردیلار

ف۴ سرکش و جاهل قوم معقول گفتگودین عاجزه لغاچ خدا طرفیدین وعده قیلونغان عذاب کیلوسینی اوز تیل لاری ایله طلب قیلوب پیغمبرلاریغه مومن قیلدیلار

بِهِ اللّٰهُ اِنْ شَآءَ وَمَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِيْٓ
کیلتورور سیزلارغه اگر خواهلاسه وسیزلار انی عاجز قیلغآلمس سیزلار ف ونفع قیلمس سیزلارغه مینینگ نصیحتیم

اِنْ اَرَدْتُّ اَنْ اَنْصَحَ لَكُمْ اِنْ كَانَ اللّٰهُ يُرِيْدُ اَنْ يُّغْوِيَكُمْ ۭ هُوَ
سیزلارغه من نصیحت سنے خواهلاسام هم اگر الله تعالے سیزلارنے آزدورمکچی بولگان بولسه اول دور

رَبُّكُمْ ۣ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٣٤﴾ اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ۭ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهٗ
پروردگارلار ینگیز واینگا طرفیغه گنه قایتاریلورسیزلار آیا دیرلارمی که توقوب کیلوبدور قرآن نے سیز دینگ

ع ٣ ١١ ٣ فَعَلَيَّ اِجْرَامِيْ وَاَنَا بَرِيْۗءٌ مِّمَّا تُجْرِمُوْنَ ﴿٣٥﴾ وَاُوْحِيَ اِلٰى نُوْحٍ
اگر من انے توقوغان بولسام مینینگ گناهیم منگا دور ومن بیزار دورمن سیزلارنینگ جرملارینگیزدین ووحی قیلیندی نوحغه

اَنَّهٗ لَنْ يُّؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ اِلَّا مَنْ قَدْ اٰمَنَ فَلَا تَبْتَىِٕسْ
کہ ایدی ایمان هرگز کیلتورماس قومینگدین مگراول کیشے کہ ایمان کیلتوردی بدور پس خفه بولمه

بِمَا كَانُوْا يَفْعَلُوْنَ ﴿٣٦﴾ وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا
الارنینگ قیلوب تورگان ایشلاریدین ف ویساغیل مینینگ ردبرو مده وبیز نینگ حکمیمز ایله

وَلَا تُخَاطِبْنِيْ فِي الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ۚ اِنَّهُمْ مُّغْرَقُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَيَصْنَعُ
بیرکیمه نے وسوز قیلمه منگا ظالملار حقلارنده الار البته غرق قیلینورلار ویساراید ی نوح

الْفُلْكَ ۣ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَاٌ مِّنْ قَوْمِهٖ سَخِرُوْا مِنْهُ ۭ قَالَ
کیمه نے وقچان اوتسه لار اینینگ آلدیدین قومین سردارلاری انے مسخره قیلورایردیلار نوح دیدی

اِنْ تَسْخَرُوْا مِنَّا فَاِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُوْنَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ
اگر سیزلار بیزنے مسخره قیلسینگیز لار بیز هم سیزلارنے مسخره قیلورمیز سیزلار مسخره قیلغاندیک ف پس عنقریب

تَعْلَمُوْنَ ۙ مَنْ يَّاْتِيْهِ عَذَابٌ يُّخْزِيْهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
بیلورسیزلار کیمدورا و لکہ کیلورانگا عذابے کہ انے رسوا قیلور ونازل بولور انگا همیشه لیک

مُّقِيْمٌ ﴿٣٩﴾ حَتّٰٓى اِذَا جَاۗءَ اَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّوْرُ ۙ قُلْنَا احْمِلْ فِيْهَا
عذاب ف تاوقتیکه کیلدی بیزنینگ حکمیمز وجوش قیلدی تنور ف دیدوک کوتار کیمه غه

مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
هر جنس دین بیر جفت ایرکک دا ورغاچی نے ف کوتار اوز اهلینگنے مگر اول کیشے نے انگا اولده حکم بولغاندور ف

وَمَنْ اٰمَنَ ۭ وَمَآ اٰمَنَ مَعَهٗٓ اِلَّا قَلِيْلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوْا فِيْهَا
وهمه مؤمن لارنے ف وانگا ایمان کیلتورمادی مگر آز کیشے ودیدی نوح مینینگ لار کیمه غه

ف ١ یعنی عذابنی بیبارگوچی الله تعالے دور قچان خواهلاسه بیبار ور سیزلار هیچ بیر حالده قاچیب اندین قوتولا المس سیزلار
ف ٢ وقتیکه خدا نوح علیه السلام غه خبر بیردیکه قومینگدین ایدی هیچکیم ایمان کیلتورمس کیین اول جناب الارنینگ هلاکلاوی غه دعا قیلدیلار کیین خدا کیمه یاسا مقغه حکم بردی
ف ٣ اول کیمه نهایتده بیوک بیر کیمه بولوب نیچه طبقه لاری بار ایردی حضرت نوح علیه السلام انے بیر نیچه ییل لارده بوتوردیلار سردارلار انے کوروب مسخره قیلیب کولور ایردیلار
ف ٤ رسوا قیلغوچی بودنیاده دائم بولغوچی آخرتده
ف ٥ تنور لفظین تفسیرده بیر نیچه قول لار بولسه هم حضرت ابن عباس رضی الله عنهما دین منقول تفسیرده تنور دین مراد بو تون یرنینگ یوزی دیبدرلار ابن کثیر بو قول جمهور علماء سلف وعلماء خلف قولی دیبدور
ف ٦ جانورلاردین هیسے بیر جنس نینگ نسلین دوامی ضرور بولسه اندین بیر ایرکک وبیر ادرغاچی سین برابر آلوسون وکیمه غه سالوسون
ف ٧ مثلاً اوغول لاری کہ نامی یام لقبی کنعان ایردی وانینگ آنه سی واعله بولیکے لاری علاقاوب دشمنلاری یله برابر غرق بولوب کیتدیلار
ف ٨ مؤمنلارنینگ همه لارین عددلاری سکسان غه قریب ایردی یرمیلاری ایرلار ویرمیلاری خاتون لار ایردیلار

بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرٖىهَا وَمُرْسٰىهَا ۭ اِنَّ رَبِّيْ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٤١﴾ وَهِيَ

خدانینگ نامی ایله دور انینگ یوروشی و توختاشی البته پروردگاریم مغفرتلیک حملیک ذاتدور ف۱ داول کیمه یورور

تَجْرِيْ بِهِمْ فِيْ مَوْجٍ كَالْجِبَالِ ۣ وَنَادٰي نُوْحُ ۨ ابْنَهٗ وَكَانَ فِيْ

ایردی اللارنی آلوب تاغلار کبی موجلار ایچنده دچاقردی نوح اوغلینی و اول کیمه دین علاحده بیرو ییر ده ایردی

مَعْزِلٍ يّٰبُنَيَّ ارْكَبْ مَّعَنَا وَلَا تَكُنْ مَّعَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿٤٢﴾ قَالَ

که ای اوغلوم مین بیزا ایله کیمه غه بولمغیل کافرلار دین ف۲ انینگ اوغلی دیدی

سَاٰوِيْٓ اِلٰى جَبَلٍ يَّعْصِمُنِيْ مِنَ الْمَاۗءِ ۭ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ

من بیر تاغ طرفیغه پناه آلورمن که منگا سودین امان بیرور نوح دیدی بو کون خدانینگ عذابی دین امان بیرگوچی هیچکیم یوقدور

مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ ۚ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ

مگر اول امان تاپور که خدا انگا رحم قیلو بدرو پرده بولدی آته بالا ادرتالاریغه دریا موجی دبولدی اوغول لاری

الْمُغْرَقِيْنَ ﴿٤٣﴾ وَقِيْلَ يٰٓاَرْضُ ابْلَعِيْ مَاۗءَكِ وَيٰسَمَاۗءُ اَقْلِعِيْ

غرق ایتولگانلار دین ف۳ دحکم الهی کیلدیکه ای یر یوت سو دینگنی و ای آسمان توختا یاغمیشدین

وَغِيْضَ الْمَاۗءُ وَقُضِيَ الْاَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَي الْجُوْدِيِّ وَقِيْلَ

وکم بولدی سو و تمامیغه یتدی ایش دقرار آلدی کیمه جودی نام تاغ اوستیغه دیدیلدی که

بُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَنَادٰي نُوْحٌ رَّبَّهٗ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ الربع

رحمتیدین اوزاق بولسون ظالم قوم ف۴ وندا قیلدی نوح پروردگاریغه دیدیکه ای پروردگاریم مینینگ اوغلوم

ابْنِيْ مِنْ اَهْلِيْ وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحٰكِمِيْنَ ﴿٤٥﴾

البته اهلیمدین دور وسینینگ وعده نگ البته راستدور وسن همه دین بخشی حکم قیلغوچی ذاتدورسن

قَالَ يٰنُوْحُ اِنَّهٗ لَيْسَ مِنْ اَهْلِكَ ۚ اِنَّهٗ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ ڶ

خدا دیدی ای نوح اول سینینگ اهلینگدین ایمسدور ف۵ اول یمان بیر عمل (صاحبی) دور

فَلَا تَسْـَٔــلْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ۭ اِنِّىْٓ اَعِظُكَ اَنْ تَكُوْنَ

پس سن مندین حقیقتینی بیلمگان نرسه نگدین سوال قیلمه من سنگا جاهللاردین بولمسلیغینگ

مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ﴿٤٦﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّىْٓ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اَسْـَٔــلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ

اوچون نصیحت قیلورمن نوح دیدی ای ربیم من سینگ پناهینگغه قاچورمن بیلمگان نرسه منی سندین سوراشیدین

بِهٖ عِلْمٌ ۭ وَاِلَّا تَغْفِرْ لِيْ وَتَرْحَمْنِيْٓ اَكُنْ مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿٤٧﴾

واگر سن منی مغفرت قیلمسنگ و منگا رحم ایتمسنگ من هلاک بولغوچیلاردین بولورمن

ف۱ بو آیت شریفه دین مفهوم بولورکه کیمه غه و یا شتغه مرکبلارغه منمار چاغده بسم الله دیمک ضرورایکان
ف۲ نوح علیه السلام اوغوللاری کنعان نینگ بعضی نفاقتی معلوم لاریدین مسلمان گمان قیلوب کیمه غه چاقیرگاندورلار یا که کافر بولسه هم طوفان حادثه سین بلکه کوروب مسلمان بولور دیب امید قیلغاندورلار
ف۳ خدانینگ عذابی دین نه تاغ پناه بیرا آتور و نه درخت آخر موج کیلوب آته بالانی همیشه لیکغه جدا قیلدی
ف۴ یعنی یر اوز ناوسیتده گی سو لارنی تمام یوتدی بولوتلار یاغیشدین توختادی و الله تعالی نینگ حکمی ظالم بنده لارغه دجرا قیلو توب بولدی کیمه جودی نام تاغ قاشیغه بار و ب قرار آلدی بو طوفان حقنده اختلاف بار دورکه تمام دنیا غه عام بولغانمی یا بعض ملکلارغه خاص بولغان دور صحی عام دیگوچیلار قاشلاریده حاضر دنیاده بار تمام انسانلار نوح علیه السلام نینگ اوچ اوغوللاری سام حام یافث دین ترقاغان دورلار وجعلنا ذریته هم الباقین
ف۵ یعنی نجات تاب غوچی اهلینگدین ایمس دور

قِيْلَ يٰنُوْحُ اهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَبَرَكٰتٍ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى اُمَمٍ

حکم بولدی کرای نوح توشکیل سلامتلیک ایله بیزنینگ طرفیمیزدین و برکتلار ایله سینگا و سینگا همراه بولغان

مِّمَّنْ مَّعَكَ ؕ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِّنَّا عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۴۸﴾

جماعتلارغه و بیر موچه امتلار بولور که بیز الارنی فائده علاندورورمیز دنیاده کیین الارغه توتر بیزنینگ طرفیمیزدین دردلیک عذاب

تِلْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهَآ اِلَيْكَ ۚ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَآ اَنْتَ وَلَا

بو واقعه‌لار غیب خبرلاریدین دور کروحی ایله بیز بولارنی سینگا تیکوزورمیز سین الارنی بیلمس ایردینگیز نه سیز و نه

قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا ۛؕ فَاصْبِرْ ۛؕ اِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۴۹﴾

ع ۴ ۹ — عند المتأخرين

قومینگیز موندین ایلگاری ایمدی سیز صبر قیلینگ تحقیقی عاقبت خدادین قورقوچی‌لارادو چوندور ف۲

وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُوْدًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ

و یباردوک بیز عاد قومی غه اوز برادرلاری هودنی اولیکتی دیدیکای قومیم خداغه بنده لیک قیلینگلار یوقدور سیزلار

اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُفْتَرُوْنَ ﴿۵۰﴾ يٰقَوْمِ لَآ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ

اوچون اندین باشقه معبود سیزلار فقط بلیغان توقوغوچیلار سیزلار ای قومیم من سیزلاردین تبلیغ اوچون

اَجْرًا ؕ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى الَّذِيْ فَطَرَنِيْ ؕ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿۵۱﴾

حق سورامسمن مینینگ اجریم اول ذات ذمه سیغه دور که منی یراتیبدور یخچک توشونماس سیزلار ف۳

وَيٰقَوْمِ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوْبُوْٓا اِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَآءَ

وای قومیم پروردگارلاریگیزدین مغفرت طلب ایتینگلار کیین انگاتوبه قیلینگلار اول سیزلارغه آسمان دین

عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا وَّيَزِدْكُمْ قُوَّةً اِلٰى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِيْنَ ﴿۵۲﴾

کوب یامغین یبارور و قوتلاریگیزغه قوت زیاده قیلور دیوزاوگورمینگلار گنهکار بولوب ف۴

قَالُوْا يٰهُوْدُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَّمَا نَحْنُ بِتَارِكِيْٓ اٰلِهَتِنَا عَنْ

الار دیدیلار ای هود سن بیزغه بیر دلیل کیلتورمادینگ و بیز سینینگ سوزینگ ایله معبودلاریمیزنی

قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿۵۳﴾ اِنْ نَّقُوْلُ اِلَّا اعْتَرٰىكَ

تاشلاغوچی لار ایمسمیز و ایمسمیز سینگا ایشانوچی لار بیز فقط شونداغ دیر میزکه معبودلاریمیزدین

بَعْضُ اٰلِهَتِنَا بِسُوْٓءٍ ؕ قَالَ اِنِّيْٓ اُشْهِدُ اللّٰهَ وَاشْهَدُوْٓا اَنِّيْ

بعضیسی سینگا یمان مزر تیکوزوبدور هود دیدی من خدانی گواه قیلورمن و سیزلار هم گواه بولونگلار که من

بَرِيْٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُوْنَ ﴿۵۴﴾ مِنْ دُوْنِهٖ فَكِيْدُوْنِيْ جَمِيْعًا ثُمَّ

سیزلار شریک قیلغان نرسلاردین بیزاردورمن اندین باشقه ایمدی سیزلار هنگا همه‌لاریگیز تدبیر قیلینگلار ف۶ لاریگیزنی قیلینگلار

ف۱ یعنی ایمدی بنی بشرغه یو عام بلادین صونگ سلامت عام نصیب بولور ایکنچی موندغ عام بلا نازل بولمس مگر بعض فرقه لارغه عذاب کیلور دالارنی گنه هلاک ایتور

ف۲ بیچنانچکه نوح علیه السلام ایله همرالاری عاقبتلاری بچا و ظفرولدی بعینه شونداغ عاقبت سیزغه و سیزنینگ امتلاریگیزغه هم بولور انگا چو بیزلار هم الار صبر قیلغان کبی صبر اختیار قیلینگلار

ف۳ هر بیر پیغمبر اوز قوملاریغه شول طریقه دیب کیلگاندور تاکه نصیحت بی غرض و مؤثر بولسون آدملار الارنینگ نصیحتلاریدین دنیوی طمع غه حمل ایتسونلار

ف۴ عاد قومی اوچ سنه بولوب ایردیکه یامغین دین محروم ایردیلار هود علیه السلام وعده قیلدیلار که اگر ایمان کیلتورسه‌لار الله تعالی الارغه آسماننی برکاتلاریغه قیلور قحط بلاسیدین نجات بیرور

ف۵ یعنی خدادین باشقه

ف۶ اوز لاریگیز و باطل معبودلاریگیز همه‌لاریگیز جمع بولوب مینینگ بلاکیم اوچون قول لاریگیزدین کیلگان چاره و تدبیرلاریگیزنی ایاماننگلار

لا تنظرون ﴿٥٥﴾ اني توكلت على الله ربي وربكم ما من دآبة الا

كيين منگا مهلت بيرمنگلار. من توكل قيلديم الله تعالى غه كه مينينگ هم ربيم و هم سيزلارنينگ هم ربلارينگيزدور. يوقدور هيچ

هو اخذ بناصيتها ان ربي على صراط مستقيم ﴿٥٦﴾ فان

يرده يورگوچي مگر اول اينينگ پيشانه سيدين توتقاف[١] تورور مينينگ ربيم البته توغري يولده دور ف[٢] پس اگر سيزلار

تولوا فقد ابلغتكم ما ارسلت به اليكم ويستخلف ربي قوما

يوز اوگورسنگيزلار تحقيق من سيزلارغه تيكوزدوم اول نرسه نی كه اني ايله سيزلارغه يباريلديم. و قائم مقام قيلور ربيم سيزلاردين

غيركم ولا تضرونه شيئا ان ربي على كل شيء حفيظ ﴿٥٧﴾

باشقه قومني و سيزلار انگا هيچ بير ضرر بيرا آلمس سيزلار. مينينگ ربيم البته بر نرسه نی سقلاغوچي دور ف[٣]

ولما جاء امرنا نجينا هودا والذين امنوا معه برحمة منا

و قچنكه كيلدي حكميمز سقلاب قالدوق هودنی و اول جماعه نی كه ايمان كيلتوردیلار انينگ ايله بيزنينگ طرفيمزدين بولغان

ونجينهم من عذاب غليظ ﴿٥٨﴾ وتلك عاد جحدوا بايت

رحمت ايله و نجات بيردوک لارغه آغير عذابدين ف[٤] و انه شو لار عاد قومي ايردي كه منكر بولديلار پروردگارلاريني

ربهم وعصوا رسله واتبعوا امر كل جبار عنيد ﴿٥٩﴾ واتبعوا

آيتلاريغه و نافرمان بولديلار پيغمبرلاريغه و ايرگاشيدیلار هر بير ضدی سركش غه و يباريلدی آرقه لاريدين

في هذه الدنيا لعنة ويوم القيمة الا ان عادا كفروا ربهم

لعنت شو دنياده هم و قيامت كونينده هم. ايشتينگ لار عاد قومي پروردگارلاريغه منكر بولديلار

الا بعدا لعاد قوم هود ﴿٦٠﴾ والى ثمود اخاهم صلحا قال ع ٥

ايشتينگ لار لعنت عاد قومي غه كه هودنينگ جماعه سي ايردي. و يباردوک ثمود قومي غه برادرلاري صالح نی. ديدي اول

يقوم اعبدوا الله ما لكم من اله غيره هو انشاكم من

ای قوميم الله تعالى غه عبادت قيلينگ لار كه سيزلارغه اندين باشقه معبود يوقدور. اول پيدا قيلدي سيزلارني ايردين ف[٥]

الارض واستعمركم فيها فاستغفروه ثم توبوا اليه ان

و آباد قيلدي سيزلارني انده پس اندين مغفرت تيلانگ لار كيين انگا توبه قيلينگ لار. تحقيق مينينگ ربيم

ربي قريب مجيب ﴿٦١﴾ قالوا يصلح قد كنت فينا مرجوا قبل

يقين دور قبول قيلغوچيدور. الاردیلار ای صالح سن اورتاميزده اميد قيلونغان كيشی ايردينگ موندين

هذا اتنهنا ان نعبد ما يعبد اباؤنا واننا لفي شك

اول[٦] سن بيزني قايتارورسنمي عبادت قيليشيميزدين اول معبودلارغه كه آته لاريميز عبادت قيلور ايرديلار. و البته بيزلار

ف[١] بيز نرسه نی پيشانه سيدين توتمک انگا تمام قادر و مالک بولمکدور

ف[٢] يعني اندين عدل و انصافغه مخالف حكم هرگز صادر بولمس

ف[٣] يعني اگر سيزلار نصيحتيمدين يوز اوگورسنگيزلار منگا و نه ربيمغه اندين نقصان بولور بلكه تمام ضرر اوزلارينگيزغه بولور. الله تعالى سيزلارني هلاک قيلور. حاليلارينگيز و ماللارينگيز باشقه لارغه ميراث بيرور. الارسيزلارغه جانشين بولور. جهان نظاميغه ذره قدر بی ترتيب ليک پيدا بولماس. چونكه انينگ محافظی پروردگاردور

ف[٤] يعني كيچه ليک و سكيز كونليک مسلسل شمال طوفانيدين بونده عاد قومي تمام دنياداين محو بولديلار. حضرت هود عليه و انينگ ساداتلاري ايله الله تعالى نينگ پناهی ده سلامت قالديلار

ف[٥] يعني اول آدم عليه السلام نی تفراغ دين يراتدی. كيين يردين غذالار پيدا قيلديكه اندين منی و باشقه نرسه لار وجودغه كيلور كه انسان نينگ پيدا بولوشيغه ماده دور

ف[٦] سندين بيزنينگ اميديميز شول ايردی كه بيختشی ير قابل فرزند چيقوب آته بابالارينگ دنيلارين رواج بيرورسن. بو اميديميزغه قارشی سن الار دين قالغان تبرک دين سنی يوقاتيشی بولدينگمی

مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ

اول دین حقنده کە اکا بیزنی چاقرورسن بیوک بیر شکده دورمیز دیدیلار ای قوم میم کرو تنکلار اگر من پروردگاریم طرفیدین روشن دلیل

بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَءَاتَىٰنِى مِنْهُ رَحْمَةً فَمَن يَنصُرُنِى مِنَ ٱللَّهِ

اوستنده بولسام و اول منکا اوز طرفیدین رحمت بیرگان بولسه پس کیم قوتقارور منی خدانینک عذابیدین

إِنْ عَصَيْتُهُۥ ۖ فَمَا تَزِيدُونَنِى غَيْرَ تَخْسِيرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَٰقَوْمِ هَٰذِهِۦ

اگر من انکا عاصی بولسام سیزلار منکا زیاندین باشقه نرسه نی آرتدورماس سیزلار ف۱ وای قوم میم بو در الله تعالی نینک

نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِىٓ أَرْضِ ٱللَّهِ ۖ وَلَا تَمَسُّوهَا

سیزلارغه بیارگان نشان تویه سی سیزلار بونی قوییب بیر نینک لارکه خدانینک یرنده ییب یورسون و تیکمه ونکلار

بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا۟

انکا هیچ بیر ضررکه اول حالده توتور سیزلارنی یقین بیر عذاب پس الارانی او لدوردیلار کیین صالح دیدی

فِى دَارِكُمْ ثَلَٰثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَآءَ

فایده لانینک لار اوز اویلارینگده اوچکون بو بیر وعده دور که یلغان ایمسدور کیین وقتیکه کیلدی بیزنینگ

أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَٰلِحًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَمِنْ

حکمیمیز سقلاب قالدوک صالح نی و اول جماعه نی که انینگ ایله برابر ایمان کیلتوردیلار اوز رحمتیمیز ایله و اول کون نینگ

خِزْىِ يَوْمِئِذٍ ۗ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلْقَوِىُّ ٱلْعَزِيزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ ٱلَّذِينَ

رسوالیکیدین تحقیق سیزنینگ ربنگیز اول دور قوتلیک غالب ذات و توتدی اول ظالم لارنی

ظَلَمُوا۟ ٱلصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا۟ فِى دِيَٰرِهِمْ جَٰثِمِينَ ﴿٦٧﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا۟

نهایده قتتیغ بیر آواز کیین همه لاری صباح وقتیده اوز اوز اویلاریده او توگ تا یقلا یلار گویا الار اول اویلاده هیچ

فِيهَآ ۗ أَلَآ إِنَّ ثَمُودَا۟ كَفَرُوا۟ رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا لِّثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ

تولمغان کیمی ایشتینگ لار ثمود قومی پروردگارلاریغه منکر بولدیلار ایشتینگ لار لعنت ثمودغه و۲ و تحقیق کیلدیلار

جَآءَتْ رُسُلُنَآ إِبْرَٰهِيمَ بِٱلْبُشْرَىٰ قَالُوا۟ سَلَٰمًا ۖ قَالَ سَلَٰمٌ ۖ

بیزنینگ ایلچی لاریمیز ابراهیم غه بشارت۳ ایله دیدیلار سلام ابراهیم هم سلام دیدی

فَمَا لَبِثَ أَن جَآءَ بِعِجْلٍ حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَءَآ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ

و کوب کیچیکمدی بیر قاوورلیگان بوزاغو کیلتوردی و قچان کوردیکه الارنینگ قول لاری هیچ سوزیلمایدی

إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۚ قَالُوا۟ لَا تَخَفْ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ

الاردین یاتسرادی و دلیده الاردین قورقدی ف۴ الار دیدیلار قورقمه بیز لارنی یباریلدی

ف۱ یعنی الله تعالی اوز کرمی ایله توغری یولغه سالسه من سیزلارغه اطاعت قیلسام عظیم زیان دین باشقه بولمس

ف۲ حضرت صالح علیه السلام دین قوملاری تاش دین اور غاچی تویه پوشتی بطور معجزه طلب ایتیشیدی طلبلاریغه موافق دعا قیلدیلار الله تعالی بیرادر غاچی تویه بالاسی ایله پیدا قیلدی لیکن ثمود قومی نینگ عصیانلاریده دوام ایتیدیلار آخر انجی ملارینی کور دیلار واقعه لاری دنیا خلقی اوچون بیوک عبرت بولوب قالدی

ف۳ اسحاق و یعقوب علیهما السلام بشارتلاری ایله

ف۴ الار فرشته لار ایردیلار انسان صورتیده کیلوب ایردیلار فرشته لار طعام ییسلا مانینک او چون حضرت ابراهیم علیه السلام الاردین یاتسرادیلار آخر حقیقت معلوم بولدی

ع ٦

إِلَىٰ قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾ وَامْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ

لوط قومی غه ف١ دا ئینگ خاتونی تیک توروب ایردی کولدی کیین بیز انگا اسحاق ایله بشارت بیردوک

وَمِن وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾ قَالَتْ يَا وَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ

واسحاق آرقه سیدین یعقوب ایله خاتون دیدی وای منگا که ایمدی توغورسمی اوزوم کیکسه بولسام

وَهَٰذَا بَعْلِي شَيْخًا ۖ إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا أَتَعْجَبِينَ

و بو ایریم چال بولسه بو نرسه عجیب بیر نرسه ف٢ الار دیدیلار که یا سن تعجب قیلورسنمی

مِنْ أَمْرِ اللَّهِ ۖ رَحْمَتُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ ۚ إِنَّهُ حَمِيدٌ

خدا نینگ قدرتیدین الله تعالی نینگ رحمتی و ا ینگ برکتلاری سیزلارغه دورای بو اوی نینگ اهلی الله تعالی

مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ

تعریف ایتولگان اولوغ زاتدور ف٣ وقتیکه ابراهیم دین خوف کیتدی وانگا خوش خبر ییتدی

يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُّنِيبٌ ﴿٧٥﴾

جنجال قیله باشلادی بیز ایله قوم لوط توغریسیده البته ابراهیم آغیر طبیعتلی یومشاق کوب قایتوچی ذاتدور

يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا ۖ إِنَّهُ قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَإِنَّهُمْ

ای ابراهیم اوت بو جنجال دین تحقیق کیلوب بولغان دور پروردگار ینگنینگ حکمی والبته بو جماعه غه

آتِيهِمْ عَذَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٦﴾ وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا

کیلوچی دور قایتاریلماس بیر عذاب وقچان کیلدی بیز نینگ ایلچی لاریمیز لوط قاشیغه

سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٧﴾

غمگین بولدی الاردین وکونگلی سقیلدی کیلیشلاریدین و دیدی که بو کون آغیر بیر کوندور ف٤

وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِن قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ

وکیلدی قاشیغه قومی اینگ طرفیغه یوگوروشکان حال لاریده وایلگاریدین الار یمان ایشلارنی

السَّيِّئَاتِ ۚ قَالَ يَا قَوْمِ هَٰؤُلَاءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ ۖ فَاتَّقُوا

قیلور ایدیلار لوط دیدی ای قومیم بولار مینینگ قیزلاریدورلار بولار سیزلاردین پاکیزه راغدورلار سیزلار اوچون پس

اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي ۖ أَلَيْسَ مِنكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿٧٨﴾

سیزلار خدادین قورقونگلار ورسوا قیلمانگلار منی میهمان لاریم توغریلاریده ایچلاریگیزده بیرار معقول آدم یوقمی

قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ ﴿٧٩﴾

الار دیدیلار تحقیق سنگا معلوم دورکه بیز نینگ سینینگ قیزلارینگغه حاجتیمیز یوقدور و سن بیزنینگ مرادیمیزنی بیلورسن

ف١ یعنی فرشته جولیه بیردیلار که بیزلارنی لوط علیه السلام قومینی هلاک قیلماک اوچون یبوردیلار گوکمه بیلدورور

ف٢ حضرت ابراهیم کته الیه لاری آنه میز ساره جهانتار خدمت غه مشغول ایدیلار عذاب امانده ایکانلیک لاریدین اشتیب کولدیلار فرشته لار خوشلیک اوستیغه ینه بیر خوشلیک خبرین بیردیلار که سیزدین اسحاق بولور و سیزا غیک اوغلی یعقوب هم کورورسیز بو بشارت سنی ایشیتیگاچ حضرت ساره نهایتده تعجب ده قالدیلار چونکه اوز لاریدین عمرلاری توقسان توقوزده ایردی ایرلاریدین عمرلاری یوزدین زیاده ایردی دیدیلار که بو چال و بو کیکسه دین شول عمرلارده فرزند بولورمی بو قایتده عجیب بیر واقعه ایرور

ف٣ بعض محقق لار دیبدیلار که نمازده او قولادورگان درود ده گی حمید مجید لفظلاری بو آیت شریفه دین اقتباس دور

ف٤ چونکه فرشته لار نهایتده چرایلیک بیر یگیت صورتلاریده ایردیلار ابتداده حضرت لوط علیه السلام الارغه تونوماد یلار قوملاریدین ناپاک اراده لاری بار ایدی چنانچه معلوم ایردی الارنی مهمانلاری خبرلارین ایشتیب کیلوب قالسه لار معاملاسی نیچوک بولور ایکین دیب کوب پریشان بولدیلار در حقیقت الار کیلوب دروازه لارنی سیندوردی و دیوارلاردین آشوب کیره دیلار و کوب جنجال لار قیلدیلار عاقبت بو آیتلارده گی گفتگولار بولوب عمل لاریدین نتیجه سینی کوردیلار

اللهم احسن عاقبتنا في الامور كلها واجرنا من خزي الدنيا وعذاب الآخرة

قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً أَوْ آوِي إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ ﴿٨٠﴾ قَالُوا

لوط دیدی کاشکی سیزنینگ سیزلارغه مقابله قیلورلیک قوتیم بولسا ایردی یا بیر محکم پناهگاه بار ایردی   مهمان لار دیدیلار

يَا لُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ

ای لوط بیز سینینگ پروردگارینگ ایلچی لاری دور بیز الار سنگا هرگز یتیشه آلماسلار آلوب کیچه نینگ بیر پارچه سیده

مِّنَ اللَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ إِلَّا امْرَأَتَكَ إِنَّهُ

چیقوب کیت سیزلاردین هیچ کیم آرقه سیغه باقماسون   مگر سینینگ خاتونینگ   که انگا هم

مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ أَلَيْسَ الصُّبْحُ

الارغه تیگادورگان آفت تیگوسی دور الارغه عذاب وعده قیلینغان وقت صباح وقتیدور   صباح دیمی یقین

بِقَرِيبٍ ﴿٨١﴾ فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا

ایمسمی   کیمین وقتیکه بیزنینگ حکمیمز کیلدی اول مملکت نینگ اوستینی آستین قیلیب بیلا رودک یاغدوردیک

عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ

انگا پیاپی تاشنی   اوستون اوستون   نشانلانگان ایردی اول تاشلار پروردگارینگ قاشیده

وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا

ع ١٥

وایمس اول مملکت اوزاق بو ظالم لاردین ف۱   ویباردوک بیز مدین غه برادرلاری شعیب نی

قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنقُصُوا

اول دیدی ای قومیم عبادت قیلینگلار الله تعالی غه که سیزلار اوچون معبود اندین باشقه یوقدور دیک قیلینگ لار

الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَاكُم بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ

اولچاونی وترازونی   تحقیق من کورورمن سیزلارنی یخشی حالده   ومن قورقورمن سیزلار اوچون

عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَا قَوْمِ أَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ

اورابآلغوچی کون عذابیدین ف۲   وای قومیم بوتون قیلیب بیرینگلار اولچاونی وترازونی انصاف ایله

وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾

وکم قیلیب بیرمنگلار آدم لارغه اوز نرسه لارینی وفساد قیلمنگلار یر یوزیده مفسد بولوب ف۳

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُم

نفعی که خدا نی حلال قیلویدور یخشیراقدور سیزلارغه اگر مومن بولسنگیزلار   ومن سیزلارغه نگهبان

بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصَلَاتُكَ تَأْمُرُكَ أَن نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ

ایمسدورمن ف۴ الار دیدی ای شعیب سینینگ نمازینگ سنگا بویورورمی که بیز تاشلایلوک اول نرسه نی که

ف۱ یعنی بیزنی الله تعالی بولا سنهاک قیلیک اوچون بیباد گاندور بیگاولار قول بیگوزآلا مسلار کیچقوران اوز اهل لار بیلگیلیک آلوب بیر قره چیقوب کیت بیکیمینی آرقه سیغه باقماسون الارغه توخوب تورگان بلا لارنی کوروب تورماسون فرشته لار دین بو سوزلارنی ایشیتگاچ حضرت لوط خاتونلاریدین باشقه اهل لارینی آلوب شاهرجیقوب کیتدیلار بعض قول ده خاتونی برابر چیقوب ایردی آرقه سیغه باقوب دای قومیم دیگاچ زمان بیر تاش تیلوب بلاک قیلدیلار بیر تاشغه بیر آدم نامی یازیلغان ایردی بیزنا جبرئیل یر اوتون ایکگینی کوتاروب آسمان طرفیغه آلوب چیقوب چپه قیلیب برغناوردیلار

ف۲ یعنی بو تورگان تخشی تاش لار بیگیز فعل بدلاری جگیز کسانی قیدیرین ایلمان بیر حال غنا دوتاسون

ف۳ شرک وکفر قیلیب آدم لار ظلم وستم قیلیب تیغ تورگان عالم نی برباد قیلیشنگ لار

ف۴ خلق تحقیق بو خوزلاری توخری وحلال تجارت قیلینگلان ..لار بیلنگیز دور لوتغان فائده آز بولسه هم حرام طریقه ده قولغه کیلگان کوب فائده دین البته یخشیراقدور مومن لیسنگیز لار بو نصیحتنی قبول قیلیو بیز لار من سیزلارغه خیرخواه نصیحتچی دور من زیاده سیزغه مسلط ایمسدور من

أٰبَآؤُنَآ أَوْ أَن نَّفْعَلَ فِيٓ أَمْوٰلِنَا مَا نَشٰٓؤُا۟ ۖ إِنَّكَ لَأَنتَ الْحَلِيمُ

جملوت قیلور ایرکانگا آتہ لاریمیز یا کہ ترک قیلالیوک اوز مال لاریمیز حقندہ خواہلاغانیمیزنی قیلیشنے البتہ سن آغیر توغری

الرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي

آدم دورسن ف ١ شعیب دیدی ای قومیم باقینگ لار اگر من پروردگاریم طرفیدین بیر دلیل اوستندہ بولسام

وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلٰى مَآ أَنْهٰىكُمْ

وا اول منگا بیرگان بولسہ اوز طرفیدین حلال رزق ومن خواہلاماسمن کہ سیزلارغہ خلاف اول ایشنی قیلای کہ اندین سیزلارنے

عَنْهُ ۚ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلٰحَ مَا اسْتَطَعْتُ ۚ وَمَا تَوْفِيقِيٓ إِلَّا

منع قیلورمن من اصلاحدین باشقہ نی خواہلاماسمن تو بہدین کیلگو نچہ ومن ومن موفق بولہ آلماسمن مگر

بِاللّٰهِ ۚ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾ وَيٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيٓ

اللہ تعالی نینگ فضلے ایلہ کہ انگا سویانگاندورمن وانگا قایتورمن ف ٢ وای قومیم پیدا قیلماسون سیزلارغہ مینینگ دشمنلیکیم

أَن يُصِيبَكُم مِّثْلُ مَآ أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ

یوزرینے کہ کیلسون سیزلارغہ ہم شوندانغ مصیبت کہ کیلگان ایردے نوح قومی غہ یا ہود قومی غہ یا صالح قومی غہ

صٰلِحٍ ۚ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا

وایمس لوط قومی سیزلاردین اوزاق ف ٣ و مغفرت تیلا نگلار پروردگار لارینگیزدین کیین انگا توبہ قیلینگ لار

إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا

البتہ مینینگ ربیم رحملیک محبتلیک ذاتدور الاردیلار ای شعیب بیز سینینگ دیب تورگان سوزلارینگنینگ کوپینی

مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرٰىكَ فِينَا ضَعِيفًا ۖ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنٰكَ ۖ

فہملاماسمیز وتحقیق بیز سنی اوز ایچیمیزدہ بیر کوچسیز آدم کورورمیز واگر سینینگ جماعتینگ بولماسا ایردی سنی بیز تشباران

وَمَآ أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يٰقَوْمِ أَرَهْطِيٓ أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ اللّٰهِ

قیلور ایردوک وسن بیز نینگ قاشیمیزدہ عزیز ایمسدورسن ف ٤ شعیب دیدی ای قومیم آیا مینینگ قومیم سیزلارغہ خدادین ہم عزیزراغ دورمی

وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا ۖ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾

وا آندیلار سیزلار انے آرقہ طرفلارینگیزغہ تحقیق مینینگ پروردگاریم سیزلار نینگ ہر عملینگیزغہ احاطہ قیلغاندور

وَيٰقَوْمِ اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عٰمِلٌ ۖ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن

وای قومیم سیزلار اوز یرلارینگیزدہ ایشلاب تورونگلار البتہ من ہم اوز ایشیم من آز کوندہ بیلورسیزلار دولکیشینے کہ انگا

يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كٰذِبٌ ۖ وَارْتَقِبُوٓا إِنِّي مَعَكُمْ

کیلورانے رسوا قیلغوچی بیر عذاب واوکیشینی کہ اول یلغانچی دور وانتظار قیلینگلار من ہم البتہ سیزلار ایلہ

ف ١ شعیب علیہ السلام قوملاریغہ بو سوزلاری تمسخر یوزہ سیدین قیلغان سوزلاریدور

ف ٢ یعنے بیزہ دین سیزلارنے منع قیلغان بولسام اوزوم ہم البتہ اولہ قیلماسمن اللہ تعالے کرم قیلغان حلال رزقیمنی ناپاک قیلیشنی ہرگز خواہلاماسمن سیزلارغہ ہم خیردین باشقہ نی خواہلاماغانیمدین بو طریقہ نصیحتلارنے قیلورمن لیکن اللہ تعالی توفیق عطا قیلسہ اثر بولور

ف ٣ اوتکان امتلارادز پیغمبر لاریغہ خلاف قیلو خوب اوز عاقبتلارین برباد قیلدیلار سیزلار ہم منگا دینینگ نصیحتلاریمغہ اوجا کشیب الارکبی عذاب الہی غہ دوچار بولمانگلار حضرت نوح وحضرت ہود وحضرت صالح علیہم السلام امتلارین قصہلاری یاد لارینگیزغہ معلوم خصوص حضرت لوط قوملاری الیسہ زمانلاری سیزغہ تعیین دودر

ف ٤ یعنے تو مینگنی عزت قیلماسک ایردی سنی قیا للار تاشباران قیلوب یوقاتور ایردیک

رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَّالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ

منتظر دور من و وقتیکه کیلدی بیزنینگ حکمیمیز نجات بیردوک شعیب غه و اول جماعت که ایمان کیلتوردیلار انینگ ایله برابر

بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي

اوز رحمتیمیز ایله و توتدی ظالم لارنی بیر قیشقیغ آواز کیین الار بولدیلار صباح وقتیده اوز اویلاریده

دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩٤﴾ كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ

اولوب قالدیلار ف گویا الار اول مملکتده بولمغاندیک الیشتینگلار لعنت بولسون مدین غه هم ثمود غه لعنت

ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ ع ١٢ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَىٰ

بولغان کبی و تحقیق یباردوک بیز موسی نی نشانلاریمیز ایله و روشن دلیل ایله فرعون و انینگ

فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ ۖ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ

سردارلارین طرفلاریغه پس تابع بولدیلار الار فرعون حکمی غه و الیس ایردی فرعون نینگ حکمی

بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾ يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ ۖ وَبِئْسَ

توغری باشلیغ بولور اول اوز قومیغه قیامت کونی کیین الارنی توشورور دوزخ غه و نه قدر یماندور

الْوِرْدُ الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَأُتْبِعُوا فِي هَٰذِهِ لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ

باروب توشادورگان جایلاری و یباریلدی آرقه لاریدین لعنت بو دنیاده هم و قیامت کونی ده هم

بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنبَاءِ الْقُرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ ۖ

نه قدر یماندور الارغه بیریلگان انعام ف ٢ بو نرسه اول مملکتلار نینگ خبرلاریدین بعضیسیدور که بیز انی سیزغه بیان قیلورمز

مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ۖ

الاردین بعضیسی حاضر هم باقی دور بعضیسی برباد قیلینغاندور ف ٣ و بیز الارغه ظلم قیلمادوک لیکن اوزلاری اوزلاریغه ظلم قیلدیلار

فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مِن شَيْءٍ

و الاردین هیچ نرسه نی دفع قیلالمدی اول معبودلاری که الار خدانی قویوب الارغه دعا قیلور ایردیلار وقتیکه کیلدی

لَّمَّا جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ ﴿١٠١﴾ وَكَذَٰلِكَ أَخْذُ

پروردگاریگیز نینگ حکمی و آرتدورمادی باطل معبودلار الارغه هلاکلیکدین باشقه نرسه نی ف ٤ و منه شونداغ دور توتیشی

رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَالِمَةٌ ۚ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ

پروردگاریگیز نینگ قچان توتسه مملکتلارنی اول حالده که الار ظالم دورلار تحقیق انینگ توتیشی المليك دور

شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ۚ ذَٰلِكَ

قتیغ دور تحقیق بو بیانده باردور عبرت اول کیشی اوچون که قورقور آخرت عذابیدین اول کون

ف ١ بو مقامده شعیب علیه السلام قوم لارین بیر قیچقیریلیک آواز یعنی فرشته آوازلاری ایله هلاک بولغانلیک لارین ذکر قیلینوبدور و سوره اعرافده رجفه یعنی زلزله ایله هلاک قیلینغان دیبدور و سوره شعراده عذاب یوم الظلة یعنی بولوت الارغه سایبان بولوب هلاک ایتولاری دیبو بولوبدور ابن کثیر رحمه الله دیبدور که بو اوچ قسم عذاب همه سی هم الارغه جمع بولغاندور پروردگار هر قیسی سوره ده الارنینگ بیر قسم جزالارین بیان قیلوب انگا مناسب جزا بیارگانلیکین خبر بیروبدور

ف ٢ فرعون قومی دنیاده انینگ آرقه سیدین یورگان کبی قیامتده هم اول ایلگاری والار آرقه دین یوروب جهنم غه داخل بولوشور لاریبان سردارغه ایرگاشمک عاقبتی شونداغ یمان عاقبتدور و انینگ طفیلیدین آونادورگان انعام هم دوزخ کبی محل انتقام بولور

ف ٣ بو واقعه لار صاحبلاری اوز پیغمبرلاریغه قنداغ گستاخلیک لار قیلدیلار آخرده تنداغ بلالارغه گرفتار بولدیلار الاردین بعضلارینی شهرلاری حاضرغه چه دنیاده بیرجوی دور چنانچه مصر فرعون نینگ دار السلطنتی دور و بعضلارین اثرلاریدین بعض حصه لاری باقی دور و بعضلاری تمام محو بولوب کیتگاندور

ف ٤ الله تعالی بیر قومنی عذاب قیلیشی بولسه انینگ عذابیدین اول قومنی هیچکیم قوتقارا آلمس اونداغ کون لارده باطل معبودلاریغان خدالاری قوتوب دورک بولوب کیتورلار بلکه بیچاره لار نینگ هلاکلاریغه سبب لار دورلار

يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهُ إِلَّا

شو نداغ بیر کوندور که انده تمام آدملار جمع بولورلار و اول کون بیر حاضر بولادورگان کوندور و بیز تأخیر قیلمیمیز اول کونی مگر

لِأَجَلٍ مَّعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ فَمِنْهُمْ

معین بیر مدتغه وقتیکه اول کون کیلور سوز قیلالمس هیچکیم مگر خدانینگ رخصتی ایله پس الارنینگ بعضلاری

شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا

بدبخت بولور و بعضلاری نیکبخت بولور اما اول جماعه که بدبخت بولدیلار الار دوزخده بولورلار الارنینگ انده ایشیک کبی

زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ ﴿١٠٦﴾ خٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ

بلند و پست آوازلاری بولور الار انده دائم قالورلار آسمانلار و یر تورگان

وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾

زمان قدر مگر نیمه نی که سینینگ پروردگارینگ خواهلاسه البته پروردگارینگ خواهلاغانینی قیلغوچی

وَأَمَّا الَّذِينَ سُعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خٰلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ

و اما اول طائفه که نیکبخت بولدیلار الار جنتده بولورلار همیشه انده قالورلار آسمانلار و یر

وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ۖ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوذٍ ﴿١٠٨﴾ فَلَا تَكُ

تورگان زمان قدر مگر نیمه نی که پروردگارینگ خواهلاسه جنت نهایتسیز بخشش دور پس بولمغیل

فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هٰٓؤُلَآءِ ۚ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ آبَآؤُهُم

شکده اول نرسه لاردین که بولار الارغه عبادت قیلورلار الار عبادت قیلمیلار مگر آتا بابالاری عبادت قیلغان کبی

مِّن قَبْلُ ۚ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنقُوصٍ ﴿١٠٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا

الیکاری بیرین والبته بیز الارنینگ نصیبلارین الارغه تمام نقصانسیز بیرورمیز و تحقیق بیردوک بیز

مُوسَى الْكِتٰبَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ

موسی غه کتاب پس اختلاف قیلدیلار انده و اگر پروردگارینگ طرفیدین اول قرار تاپکان بیر سوز بولماسه ایردی

لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١١٠﴾ وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا

البته الار ارتیشلاری بیر طرف قیلینور ایردی و الار اول نرسه دین البته زور شکده دورلار و تحقیق همه خلایق

لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمٰلَهُمْ ۚ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ

البته تمام بیرور الارغه پروردگارینگ عمللارینی البته اول الار قیلادورگان عمللاردین خبردار دور پس بیر توروغیل

كَمَآ أُمِرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ۚ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾

توغری بیر قیلینور بولورگان کبی و اول آدملار که توبه قیلدیلار سیز ایله و حددین آشمنگلار البته اول سیزلار قیلادورگان ایشلارنی کوروچی

ف ١ یعنی تمام دنیانینگ کیشی شو کون بولور که انده اولین و آخرین جمع بولورلار هیچکیم حاضر بولمای قالمس الٰهی عدالت او شاول کون بولور

ف ٢ او کون نینگ هیبت عظمتیدین هیچ بیر انسان سوز قیلیب آچالمس مگر الله تعالی نینگ اذنی ایله اولوغ محشرده تورغان خلائق ایکی فرقه بولورلار بیر فرقه بدبختلار فرقه لاری ایکنچی فرقه نیکبختلار فرقه لاری بدبختلاری دوزخده بولورلار و انده عذاب الٰهی غه صبر قیلالمای ایشک کبی هر قسم یمان آواز لار ایله فریاد قیلورلار ایری هم و نیکبختلار اندن انده قالوب کیتورلار نیکبختلار ایسه جنتده بولورلار الارهم انده ابدی قالورلار دوام جیقالارین مثی آخرت کونی نینگ آسمان و یر لاری دوام ایتکوچه نهایتی یوق قدرده دوزخ یوقالار و جنت و اهل لاری هم حق الیس لکن ایمان لاری دنیادین سلامت کیتکان مسلمان گنهکارلار الله تعالی نینگ خواهلاغان مدتیغه دوزخده قالوب کیتین اندین چیقورلار و جنتده داخل بولورلار

ف ٣ همینانیکه بولارنینگ آتا بابالاری لعنه عذاب بیروب بیرور دوک بولارغه هم نصیب بولغان عذاب لاردین هیچ کیتمای کمل بیرورمیز بعضیلاردین بولار کی دنیاده گی نصیب لارین بی نقصان بیتکوزوب بیرورمیز آخرتده بارگاه ستر لارین چیکور لار

ع ٩

وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ

و مائل بولمانگیزلار اول آدملارغه که ظلم قیلدیلار کیین سیزلارنی دوزخ اوتی توتوروی یوقدور سیزلار اوچون خدادین

اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ

باشقه دوستلار کیین سیزلار مدد بیلمس ف۱ و (ای حبیب) ادا قیلینگ نمازنی کوندوزنینگ هر ایکی طرفیده

وَزُلَفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى

و کیچه نینگ بعض حصه لاریده البته یخشیلیک لار کیتیکوزور یمانلیک لارنی بو سوز نصیحت دور نصیحت

لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا

قبول قیلغوچیلار اوچون ف۲ و سیز صبر قیلینگ الله تعالی یخشی عمل لیک لار حقلارین ضایع قیلماس پس نه اوچون

كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ

بولمادی اول جماعتلاردین که سیزلاردین اوّل اوتدیلار عقل لیک آدملار که منع قیلسه ئلار فساددین

فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

یر یوزیده مگر بیر آز کیشی الار ایچینده بیز نجات بیرگانلاردین و تابع بولدیلار اول آدملار که ظالم ایردیلار

مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى

اول بولغه که انده الار عیشده ایردیلار و ایردیلار گنهگارلار و موندا غ ایمس که پروردگاریڭیز هلاک قیلسون ملکلارنی

بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً

ظلم ایله و الارنینگ اهل لاری یخشی بولسون و اگر پروردگاریڭیز خواهلاسه ایدی تمام آدملارنی بیر یولده قیلور ایردی

وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ

و الار همیشه اختلافده بولورلار مگر اول کیشی که انگا پروردگاریڭیز رحم قیلوبدور و شول اختلاف اوچون

خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

یراتگاندور الارنی و بوتون بولوبدور پروردگاریڭیزنینگ سوزی که البته تولدورورمن جهنمنی جن لاردین و انسانلاردین

أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ وَكُلًّا نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ

همه لاریدین و هر نرسه نی بیان قیلورمیز سیزغه پیغمبرلار واقعه لاریدین اول نرسه نی که انینگ ایله قوتلی بیرورمیز

فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾

سیزنینگ دیلینگیزغه و کیلدی سیزغه بو سوره ده حق سوز و نصیحت دیا: توتادورگان عبرت مسلمانلار اوچون

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ ﴿١٢١﴾

و سیز دینگ اول آدملارغه که ایمان کیلتورماسلار الشلایب توروینگلار اوز جیرلاریڭیزده بیزلار هم البته الشلایب تورورمیز

ف۱ یعنی ای حبیب سیز و صحابه نگیز الله تعالی نینگ امر قیلغه مطابق استقامتده بولونگ لار و اونینگ کورساتکان حدلاریدین هرگز تجاوز قیلمنگ لار که الله تعالی تمام افعال لاریڭیزنی کوروب توروروفالار غه هم علاقه و باردی کیلدی قیلمنگ لار که الارنینگ نحوستلاریدین سیزلار هم دوزخ عذابیغه گرفتار بولور سیزلار کیین سیزلارغه بیرگوچی یاردوست تاپیلماس

ف۲ یعنی ایرته کیچه دنماز فجر و ظهر و عصرنی و کیچه نینگ بعض حصه سیده نماز مغرب و عشانی ادا قیلینگ که بعد نماز لارکبی یخشی عمل لاریده گناهلارغه کفاره بولور

ف۳ اوتکان استلار حال لارین بیان قیلوب امت محمدیه نی تنبیها قیلورکه الارده امر بالمعروف و نهی عن المنکر نمایده کوب ترقی لازم دور اوتکان امتلار شونینگ اوچون هلاک قیلوندیلار که عامه خلق تمام عیش و عشرتگه مشغول بولوب کیتدیلار نغو ذیکی آدملار الارنی منع قیلمادیلار و دنیانی اصلاح خیالی هیچ کیده قالمادی بیر آز اهل حق امر بیرده امر معروف قیلسه لارهم کوپ چیلیکغه هیچ اثری بولمادی نتیجه شول بولدیکه منع قیلغوچیلار سلامت قالدیلار قالغانلاری همه لاری هلاک بولدیلار صحیح حدیثده کیلگاندور که قچان ظالمنی قولیدین توتوب ظلمدین منع قیلمسه دخلق امر معروف و نهی منکرنی ترک قیلوب اوتورور آلسه آز فرصته الله تعالی شوندا غ عام عذاب بیبارور که اندین نجات تاپا آلمس العیاذ بالله

ف ۱ یعنی ای حبیب پاک سیز کافرلارنینگ کفر و شرارتلاریدین دلگیر بولمنگ بلکه اوز وظیفه لارینگیز منشغول بولونگ الارنینگ محاکمه لارین خداغه حواله قیلینگ که اندین آسمان و زمین غیب لاری مخفی ایمسدور تمام معامله لارانینگ عدالت محکمه سیغه قایتوب باردر ایمدی سیز جان و دلینگیز ایله اوز

وَانْتَظِرُوْا ۚ اِنَّا مُنْتَظِرُوْنَ ﴿۱۲۲﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ

و نتیجه غه منتظر تورونگلار بیز هم البته منتظر تورورمیز واللّٰه تعالی غه خاص دور آسمان لار و یر مخفی نرسه لاری بیلیک و اینک طرفیغه

الْاَمْرُ كُلُّهٗ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۲۳﴾

قایتور لور ایشلارنینگ هرسی پس انگاغه عبادت قیلینگ انگاغه توکل قیلینگ وایمس پروردگارینگیز غافل قیلوب تورگان ایشلارینگیزدین

سُوْرَةُ يُوْسُفَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | وَاحِدَ عَشَرَ اٰيَةً وَاثْنَا عَشَرَ رُكُوْعًا

یوسف سوره سی مکه ده نازل بولغاندر اول یوز | ابتدا قیلورمن بسیار مهربان نهایتده رحیملیک الله تعالی نامی ایله | اون بیر آیت و اون ایکی رکوع دور

الٓرٰ ۚ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ﴿۱﴾ اِنَّآ اَنْزَلْنٰهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ

الٓرا بو روشن بیر کتاب نینگ آیتلاریدور تحقیق بیز توشوردیک بونی عربچه قرآن قیلوب تاکه سیزلار

تَعْقِلُوْنَ ﴿۲﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَآ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ

توشونینگلار بیز بیان قیلورمیز سیزغه نهایتده یخشی بیر قصه نی. بو قرآن نی سیزغه وحی صورتیده

هٰذَا الْقُرْاٰنَ ۖ وَاِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهٖ لَمِنَ الْغٰفِلِيْنَ ﴿۳﴾ اِذْ قَالَ يُوْسُفُ

توشوروشیمیز ایله وسیز مونیدین ایلگاری قطعا بیخبر ایردینگیز یاد قیلینگ اول وقتی نی که یوسف اوز آته سیغه

لِاَبِيْهِ يٰٓاَبَتِ اِنِّيْ رَاَيْتُ اَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَّالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ

دیدی آته جان! من توشومده اون بیر یولدز وکون وآی نی کوردیم الارنی اوزیمغه سجده قیلوب

لِيْ سٰجِدِيْنَ ﴿۴﴾ قَالَ يٰبُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلٰٓى اِخْوَتِكَ فَيَكِيْدُوْا

تورگان حالده کوردیم آته سی دیدی ای اوغلچه‌م توشونگنی برادرلارینگ قاشلاریده بیان قیلمه که الارکین سینینگ

لَكَ كَيْدًا ۚ اِنَّ الشَّيْطٰنَ لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ﴿۵﴾ وَكَذٰلِكَ

حقنگده بیر تدبیر غه توشولارسنک یوقدور که شیطان انسان غه روشن دشمن دور وشول طریقه ده ممتاز بنده

يَجْتَبِيْكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهٗ

قیلور سنی پروردگارینگ و تعلیم بیرور سنگا توشلارغه تعبیر قیلیش علمینی و بوتون قیلور اوز انعامینی

عَلَيْكَ وَعَلٰٓى اٰلِ يَعْقُوْبَ كَمَآ اَتَمَّهَا عَلٰٓى اَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهِيْمَ

سنگا و یعقوب اولادیغه ایمنا نیکه بوتون قیلوب ایردی اسلافی بابانگ ابراهیم و اسحاق غه

وَاِسْحٰقَ ۚ اِنَّ رَبَّكَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿۶﴾ لَقَدْ كَانَ فِيْ يُوْسُفَ

مونیدین ایلگاری پروردگارینگ البته علملیک حکمتلیک ذاتدور تحقیق باردور یوسف نینگ و برادرلارین

وَاِخْوَتِهٖٓ اٰيٰتٌ لِّلسَّآئِلِيْنَ ﴿۷﴾ اِذْ قَالُوْا لَيُوْسُفُ وَاَخُوْهُ اَحَبُّ

قصه لارنده نشانه لار سوال قیلغوچی لار اوچون وقتیکه الار دیدیلار البته یوسف و اوکاسی محبوب راقدر

پروردگارینگیزغا عبادتیغه بیرلینگ ولیغوزا نینگ اوزیغه گنه توکل واعتماد ایتینگ اول مهربان سیزلارنینگ خالص عمل لارینگیزدین هیچ بیخبر ایمسدور حدیث ده ع ۱۰ شیبتنی هود واخواتها الفاظ مبارکه سی وارد بولور یعنی هود کبی سوره لارنی قاریتدی الله تعالی بو بولور گمان کیفیتده بنده لیک قیلمک جناب سید عالم صلعم نینگ ذاتلرغه بوقدر آغیر بولسه باشقه لار حالی نه ریغه اوزی رحم ایلاسو ف ۲ کتابلارنینگ اولوغراغی تیل لارنینگ اولوغراغی بولغان عرب تیلیده تمام پیغمبرلارنینگ هر دین اولوغراغی حضرت محمد علیه السلام شهرلارنینگ اولوغراغی مکه مکرمه ده آیلارنینگ هر دین اولوغراغی رمضان مبارک ده توشه باشلادی اینگ اوچون بو کتاب کریم تمام آسمانی کتابلارنینگ همه جهتدین زیاده کامل راغی دور (ابن کثیر) حضرت یوسف علیه السلام قصه لاری بو مبارک کتاب ده نهایتده بی نظیر صورتده همه کتابلاردین کمل با تیب احسن القصص لقبیغه نائل بولغاندر بو سوره ده تنها بیر گنه قصه بیان ایتولمای بلکه اینگ ضمنیده بیر قنچه علملار دیدا ایتیلار دروازه لارین آچیلگاندور چنانچه الله تعالی نینگ تقدیرین هیچ نرسه توسا الماس اگر اول بیر بنده غه فضل قیلیکچی بولسه بوتون جهان نینگ قطعی بیر بولوب بلنه محروم قیلا المسلار صبر و تحمل دنیا و آخرت نجاتین کلیدی دور ع ۱۱ حسد عداوت انجام ده نقصان و رسوالیک لار و حسن اخلاق حیافیلیک انسان نی دشمنلار کوزلارنده هم عزیز و مکرم قیلور انسانی عقل بیر نایاب گوهر دور که اینگ واسطه سی ایله

هر قیم مشکل لارنی حل قیلیه آلور دا و زحیاتین رحمت بیر بولغه سالوب کیتسا آلور و مونیدین باشقه بیر قنچه مهم سبقلار بو مبارک سوره ده مقام مقام ده صاف صاف بیان قیلولغاندور بونیدین علاوه بو سوره دگی واقعه لار بیر نیچه جهتدین حضرت رسول مقبول صلعم واقعه لاریغه اوخشاگاندر که اینگ بیانی گویا آنحضرت صلعم لاریده تسکین خاطر مبارکه غه سبب بولوریدی بو سوره لارسول قیلغان ایدیلار که حضرت ابراهیم واولادلاری شام ملکتیده تورور ایدیلار بنی اسرائیل نیچوک مصرغه کیلوب قالدیلار شول سوالغه جواب بیرلوب تورکه الارنینگ مصرغه کیلیشلاریغه یوسف علیه السلام سبب بولغاندر و کیتیشلاریغه موسیٰ علیه السلام سبب بولغاندرلار منزل ۳

ف حضرت یعقوب علیه السلام نه یوسف علیه السلام توشلاریدین اوّل هم معلوم ایردیکه آنه لارین بوجابغه بولغان خصوصی محبتلاریدین آنه باشقه اکالارسی البته ایجلاریده
ناراضی دور لار شدین کیلین خیال قیلدیلارکه مبادا الار بو توشنی ایشیتسه لار شیطان حسادتین الارنینگ دل لاریده زیاده شعله لاندیرسه کیلین انار بے لنغیابینیز

اِلٰٓى اَبِيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ ۭ اِنَّ اَبَانَا لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنِۨ (٨) اقْتُلُوْا

آته میزغه بیزلاردین حال بوکه بیزلار بیرجماعتدورمیز البته آته میز روشن خطاده دور (٨) اولدورونگ لار

يُوْسُفَ اَوِ اطْرَحُوْهُ اَرْضًا يَّخْلُ لَكُمْ وَجْهُ اَبِيْكُمْ وَتَكُوْنُوْا مِنْۢ بَعْدِهٖ

یوسف نے یا تاشلانگ لار انی باشقه بیرملکته که خالی بولسون سیزلارغه آته لارینگیزنی یوزی و بولونگ لار اندین کیین

قَوْمًا صٰلِحِيْنَ (٩) قَالَ قَاۗىِٕلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوْا يُوْسُفَ وَاَلْقُوْهُ فِيْ

یخشی بیر قوم (٩) ویدی بیر دیگوچی الاردین که اولدورمنگ لار یوسف نے و تاشلانگ لار انی بیر قرانغو

غَيٰبَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ اِنْ كُنْتُمْ فٰعِلِيْنَ (١٠) قَالُوْا

قودوقغه تاکه آلوب کیتسون انی قیسی بیر یولاوچی اگر قیلگوچی بولسنگیز لار (١٠) الار دیدیلار

يٰٓاَبَانَا مَا لَكَ لَا تَاْمَنَّا عَلٰي يُوْسُفَ وَاِنَّا لَهٗ لَنٰصِحُوْنَ (١١) اَرْسِلْهُ

ای آته نیمه بولدی سنگاکه بیز غه یوسف حقیده ایشانماسن حال بوکه بیز انگا خیرخواه دورمیز (١١)

مَعَنَا غَدًا يَّرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَاِنَّا لَهٗ لَحٰفِظُوْنَ (١٢) قَالَ اِنِّيْ لَيَحْزُنُنِيْٓ اَنْ

یبارگیل انی بیز بیله ایرته غه که یخشی ییب داو ویناب کیلسون و بیز انی سقلار میز یعقوب دیدی ای آوب

تَذْهَبُوْا بِهٖ وَاَخَافُ اَنْ يَّاْكُلَهُ الذِّئْبُ وَاَنْتُمْ عَنْهُ غٰفِلُوْنَ (١٣)

کیتیشلارینگیز منی غم غه سالور ومن انی بوری ییب کیتشیدین قورقورمن سیزلار اندین غافل قالوب

قَالُوْا لَىِٕنْ اَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ اِنَّآ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ (١٤) فَلَمَّا

الار دیدیلار بیز بیر جماعت برابر توروب انی بوری ییسه اول حالده بیز عاجزلار دورمیز (١٤) وقتیکه انی آلوب

ذَهَبُوْا بِهٖ وَاَجْمَعُوْٓا اَنْ يَّجْعَلُوْهُ فِيْ غَيٰبَتِ الْجُبِّ ۚ وَاَوْحَيْنَآ

کیتدیلار وانی قرانغو قودوقغه تاشلاشغه اتفاق قیلدیلار و بیز یوسف غه وحی یباردوک

اِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِاَمْرِهِمْ هٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ (١٥) وَجَاۗءُوْٓ اَبَاهُمْ

که سن بولارغه بو ایشلارین خبر بیرورسن و الار سنی تانوماسلار (١٥) و کیلدیلار آته لارین قاشیغه

عِشَاۗءً يَّبْكُوْنَ (١٦) قَالُوْا يٰٓاَبَانَآ اِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوْسُفَ

کیچه دون ییغلاشکان حال لاریده (١٦) دیدیلار ای آته بیز یوگوروشکالی کیتدوک قویوب کیتدوک یوسفنی

عِنْدَ مَتَاعِنَا فَاَكَلَهُ الذِّئْبُ ۚ وَمَآ اَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا

نرسه لاریمیز قاشیغه کیین بوری انی ییب کیتیدور سن بیزغه ایشانغوچی ایمس سن اگرچه بیز سوزیمیزده

صٰدِقِيْنَ (١٧) وَجَاۗءُوْ عَلٰي قَمِيْصِهٖ بِدَمٍ كَذِبٍ ۭ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ

راست بولسک هم ف دیوسف نینگ کوینلیکیغه یلغان قان سورکاب آلوب کیلیشدی یعقوب دیدی یوق بلکه

چاره آختاریب قالورلارکه اندین
یوسف غه اذیت یتورداو زلارین
هم عاقبتلاری یمان بولور شونینگ
اوچون الار غضور لاریده بو توشنی
بیان قیلیشدین منع قیلوب
ایردی لار چونکه اکالاری یخشی
توشنی تویار دیلارکه اوین بیر
یولدوزالار دور لار آی د
کون آنه د آته لاری دورلا
بیرکون کیلورکه بولار بیرلاری
یوسف علیه السلام عظمتلارین
آلدیده باش ایگورلار آخر
رازالارغه معلوم بولدی آته
لاری دیگاندیک بان اندیشه
غه ادیتدیلار اوّل حیقاریب
اولدورگچی بولدیلار کیین
قودوقغه تاشلادیلار اندین
کاروان غه ساتدیلار آلوب
کیتیکان کونلاری شام ده
آته لاریغه قاشلاریغه کویلک
لارین قانغه بیلاب کیلدیلار
لیکن سلامت برتاری آلوب
کیلدیلار معامله نینگ یلغانلیغی
هرطرفدین معلوم بولوب تورئی
دیدیلارکه بیزلار بیر بیرمیز ایله
یوگوروشش اوینیده ایتدوک
اشیالاریمیز ادستنده تورگا
یوسف نی بوری ییب کیتدو
بدور یعقوب علیه السلام دانغه
نی توشنوب دیدیلارکه بو
سیزلارنینگ اوزاراقیلور
بیرگان بیرتدبیرلارینگیز دورایدو
بوقصه مدد الله تعالیٰ دین
صبر اوچون مددنیلارمن معلوم
بولورکه حضرت یوسف علیه السلام
نه حقیقتدین خبر بیرمیلگان
کبی حضرت یعقوب علیه السلام
نه هم واقعه نینگ ایجادی دین
اطلاع بیرمیلگان اوخشایدی
شونینگ اوچون اختیار مگنه

کوشش قلما دیلارونه الاردین انتقام آلدیلار

ربع

ف مدین طرفیدین بیرجاہ کاروان کیلوب یوسف علیہ السلام تاشلانگان قودوق تیقینی فہ توشدیلار کیین سوکیلتور ادورگان بیرآدملارین سوادچون
یبار دیلار اول آدم کیلوب فیقرین قودوقفہ تاشلاب ایردی حضرت یوسف یاش بالہ ایردیلار فیقرفہ اولتوردب یو قاریغہ چیقدیلار سوچی اول جانبی گورد ب

أَنفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ۖ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾
کورساتوبدور سیزلارغہ نفسلاریڭیز بیر ایشنی پس صبر قیلماق یخشیدور والله دین مدد تیلادیمن سیزلارنینگ بیان قیلغان سوزلاریڭیزغہ
وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَىٰ دَلْوَهُ ۖ قَالَ يَا بُشْرَىٰ
وکیلدی بیرجماعت یولچیلار دیبار دیلار سوادچون آدملاریکیین اول سالدے فیقرینی دیدی ای سیونچ
هَٰذَا غُلَامٌ ۚ وَأَسَرُّوهُ بِضَاعَةً ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ
بوادغول بالہ والے تجارت مالی قیلاب یاشیردیلار والله تعالے غہ معلوم ایردی قیلادورگان ایشلاری وساتدیلار
بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ ع ۲ ۱۴ ۱۲
کم بیربہاغہ سانالیغ بیرنیچہ تنگہ غہ واوذین بیزار ایردیلار ددیدی اول آدمی کہ
الَّذِي اشْتَرَاهُ مِن مِّصْرَ لِامْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ عَسَىٰ أَن
ساتوب آلدی انے مصرلیک لاردین اوزخاتونیغہ کہ بونینگ درجہسین بلند توت شاید بونینگ بیزغہ نفعی
يَنفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا ۚ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ
تیسہ یا اوز دیمیز انے بالہ قیلوب آلسک وشوندایغ اوادن بیردوک بیز یوسفغہ اول مملکتدہ
وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۚ وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰ أَمْرِهِ وَلَٰكِنَّ
وتاکہ تعلیم بیرایلمک انگا توشلار تعبیرین والله تعالے قادردور اوز مرادیغہ ولیکن آدملارنینگ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ
کوب لاری بیلمسلار ودقتیکہ یتدی اول کمالی غہ بیردوک بیز انگا حکمت وعلم نے
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾ وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن
ویز شوندایغ مکافات بیرورمیز یخشے ایش قیلغوچیلارغہ واوزیغہ مائل قیلمقچی بولدی انے اول خاتون انینگ اویدہ ایدیکہ
نَّفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ ۖ
اوزیدین ییغوقیلوب یابدی ایشیکلارنے ودیدی تیزکیل یوسف دیدی خدا پناہ بیرسون
إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ ۖ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ
بو آدم مینگ مالکیم دورمنی یخشے استقلادی بے انصافلار نجات تاپماسلار وتحقیق قصد قیلدی خاتون
بِهِ ۖ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَن رَّأَىٰ بُرْهَانَ رَبِّهِ ۚ كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ
انگا واول هم قصد قیلوب ایردی انگا اگر کورماسا ایرکے پروردگارین دلیلین منہ شوندایغ قیلدوک تاکہ قایتارایلیک
السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ ۚ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَاسْتَبَقَا
اندین یمانلیغ وبیحیالیغنے البتہ اول بیزنینگ ستقلانگان بندہ لاریمیزدین دور دیوگوردشدیلار ہرایکیے لاریکا

بے اختیار صدا غلام دیب
آواز قیلدی اکا لاری ایشتیب
کیلدیلار کیین مخفی اول جانا
بی توتقل قیلوب ساتدیلار
حضرت یوسف الاردین
تورقوب خاموش توردیلار
کیین الارکاروان غہ یگرمہ
اکی تنگہ غہ ساتدیلار چونکہ
یخشے کورماس ایردیلار
آلغان کاروان مصرغہ الوب
باروب یگرمہ طلا ایلہ ایکے
جفت کفش وایکے جامہ غہ
مصرعزیزیغہ ساتدیلار حضرت
یوسف حقلارندہ عزیز اوز
خاتونیغہ تاکید قیلدیکہ بوبالا
نے غلام کبی توتماسون شاید
کیین بیزغہ بیرفائدہ تیور
یا فرزند کیلوب آلورمیز
شونگرہ اول جناب اول
خاندان نہایتدہ حرمت
ایلہ توروب کمالغہ یتدیلار
والله تعالے توش تعبیرین
وباشقہ نازک علم لارنے
اول جنابغہ کرم قیلدی
اوشبو مقام غہ یتیکان چاغلارینہ
عزیز مصر خاتونی زلیخا حضرتغہ
عاشق بیقرار بولدی
دلکشلیک وخوشربالیک
اسبابلارین تمام جمع قیلیب
خواہلادیکہ اول جناب نے
اوزدامی غہ اسیر قیلسہ
چونکہ حضرت جوانلیک کمالی
دہ توتلاری تولگان خاتونیز
بیرگیت ایردیلار مونینگ
اوستیغہ خاتون اوزی
اوذین توزاب ایشیکلارنے
یاپوب بیرخطردین اوینی
خالی قیلگان دمرادین حاصل
قیلماقغہ نہایتدہ طالب تولغان
ایردی موندایغ مقام ہرکونک
ادلوغ زاہد ہم اوزین ستقلایا المایدورگان بیرمقام ایردی لیکن حضرت یوسف علیہ السلام برگزنہ معاذ الله دیگان کلمہ ایلہ شیطان نینگ تمام محنتین
الحمدلله برباد قیلدیلار ہرکیم الله تعالے نینگ پناہیغہ اوزین آلسہ عاقبتی شوندایغ بولور

ف ۱ یعنی حضرت یوسف علیه السلام زلیخانینگ خواهشیغه جواب اولمینده مرحمت قیلدیلار که موندا غ نالائق نعل دین خدانینگ پناه بیرسون حال بو که سینگ ایرینگ سینگ محسنیم بولور بیر انسان قنداغ اوز مربّی سین عزّت و ناموسیغه حمله قیلور اول بیچاره منی بو قدر عزّت و حرمت ابله اوز فرزندی کبی سقلاگنده دور من یحوک انینگ نوزین حرام قیلای بو ایشنی انصا فلیکد ور نا انصافلار غه نجات یوقدور کیین زلیخا اوز مرادین حاصل قیلیک اوچون یوسف علیه السلام غه قصد و رغبت قیلدی اما یوسف علیه السلام ده اوشال ساعت بیر قسم رغبت پیدا بولدی لیکن پروردگارنینگ دلیلین کوروب قصد قیلما دیلار یعنی زنانینگ قباحتی علم الیقین ایله معلوم بولدی یا آیة لارین صورتلاری کورولدی یا بیر غیبی خطاب اوقودیلار اندین الحمد لله تمام اوزلارین سقلاب قالدیلار قاچیب دروازه طرفیغه یوگوردیلار زلیخا آرقه لاریدین یتوب کوینگلارین اینتاگیدین تو توب تارتدی کوینگلک آرقه دین یرتیلدی یوسف علیه السّلام بیر علاج قیلیب اوزلارین دروازه خارجیغه آلدیلار شول حالده عزیز مصر کیلوب قالدی خاتون تیز دین شکایتیغه اوتدی که موندا غ یمان خیال لیک آدمنی قاماماک یا اوریک لازم دور یوسف علیه السلام ناچار دیدیلار که بو خاتون اوزی منگا قصد قیلدی من قاچیب قوتولدیم عزیز حیرتده ایر دیکه ناگاه خاتون خاندانیدین بیشیکده یاتگان بیر معصوم بالا قربان ده کورساتیلگان طریقه ده شهادت بیردی کیین حقیقت معلوم بولغاچ عزیز یوسف علیه السلام دین

ٱلْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُۥ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا ٱلْبَابِ

دروازه طرفیغه و بیرتیب تاشلادی خاتون انینگ کوینگلین آرقه دین و تاپدیلار خاتون نینگ ایرین دروازه قاشنده

قَالَتْ مَا جَزَآءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوٓءًا إِلَّآ أَن يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ

خاتون دیدی آدمی که سینگ اهلینگغه یمان ایشنی خواهلاگان بولسه جزاسی موندین باشقه ایمس کم انی زندانغه سالینیسون یا دردلیک

أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِىَ رَٰوَدَتْنِى عَن نَّفْسِى وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ

بیر عذاب بیریلیسون یوسف دیدی بو خاتون اوزی منی در نفسیم بیچو د قیلیب اوزیغه قاراتیکی بولدی و گواهلیک بیردی بیر گواه خاتون نینگ

أَهْلِهَآ إِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ

خاندانیدین که اگر یوسف نینگ کوینگلی آلدیدین یرتیلگان بولسه خاتون سوزی راست بولور و یوسف یلغانچی لاردین

ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ

بولور و اگر انینگ کوینگلی آرقه سیدین یرتیلگان بولسه خاتون سوزی یلغان بولور و یوسف راست سوزلاگوچیلاردین

ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُۥ مِن كَيْدِكُنَّ

دور کیین خاتون نینگ ایری وقتیکه انینگ کوینگلین کوردیکه آرقه دین یرتیلیبدور دیدیکه بو ایش خاتونلار نینگ مکرلاریدیندور

إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا ۚ وَٱسْتَغْفِرِى

البته سیزلار نینگ مکرلارینگیز بیوک دور ای یوسف بو ماجرادین اوت و (ای خاتون) سن گناهینگ اوچون عفو ایسته

لِذَنۢبِكِ ۖ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ ٱلْخَاطِـِٔينَ ﴿٢٩﴾ ۞ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِى ٱلْمَدِينَةِ

البته سن گنهکارلاردین دور سن ف ۱ و دیدیلار بیرنیچه خاتونلار اوشال شهرده که عزیز مصر نینگ

ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ تُرَٰوِدُ فَتَىٰهَا عَن نَّفْسِهِۦ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا

خاتونی اوز غلامین اوزیدین بیخود قیلیب اوز طرفیغه مائل قیلیشلیکی ایستیدور اول انینگ محبتی غه فریفته بولوبدور بیز البته

لَنَرَىٰهَا فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ

انی آشکاره خطاده کورورمیز ف ۲ وقتیکه اولارنینگ مکرلارین زلیخا ایشیتدی اولارغه کیشی یباردی

وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَـًٔا وَءَاتَتْ كُلَّ وَٰحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ

و اولار اوچون بیر مجلس تیار قیلدی و بیردی اولارنینگ هر بیریغه بیر بیر پچاق و دیدی یوسف غه

ٱخْرُجْ عَلَيْهِنَّ ۖ فَلَمَّا رَأَيْنَهُۥٓ أَكْبَرْنَهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ

ای یوسف بو خاتونلار روبرولاریغه بیر کیل وقتیکه اولار یوسفنی کوردیلار حیرتده قالدیلار و اوز قوللارین کیسوب الدیلار و دیدیلار

حَٰشَ لِلَّهِ مَا هَٰذَا بَشَرًا إِنْ هَٰذَآ إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَٰلِكُنَّ

پاکدور الله تعالی بو کیشی بشر ایمس در بو ذات فقط بیر اولوغ فرشته دور ف ۳ زلیخا دیدی بو اوشال

۱۳ ع ۳ ۹

ف ۱ سوزلاماسلیک لارین رجا ایتدی و خاتونیغه آغیر تنبیه بیروب استغفار غه بویوردی۔ ف ۲ مصر اکابرلارین خاتونلاری بو واقعه نی ایشیتگاچ زلیخا حقیده طعن قیلا منغه تیل یورغوز دیلار تا که شول تدبیر ایله لا رهم حضرت یوسف علیه السلام جمال بی مثال لارین کوراآلسونلار ف ۳ بیچاره خاتونلار بیر بار جلوه یوسف غه توردش بیر الماای حمه لاری میوه اورنیغه قول لارین کیسوب آلدیلار امیدی بلدیلار که غریب زلیخا دلی فولاد ایکان کر بینه هم هوشیار یوردیدور شونچه لیک واقعه ایله بینه بیر بار حضرت یوسف علیه السلام نینگ پاکدامن ایکانلیک لاری معلوم بولدی چونکه بو خاتونلار طرفلاریغه بیر قیا هم باقمادیلار وجود نازنین لاری عرق

ف۱ زلیخا خاتونلار عال لارین کورگاچ الارنی اوزیغه همدردبلوب یوسف علیه السلام غه الیشیب دریب دوق قیلدیکه بیبه بوگیت مننگ حکیم غه اطاعت
قیلماسه البته زندان غه آتیلور دنهایتده رذیل قیلونور بو سوزدین صونگ مجلس ده بارخاتونلار حضرت یوسف دل لارین زلیخا طرفیغه مائل قیلیک

الَّذِی لُمْتُنَّنِی فِیهِ وَلَقَدْ رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ
ذاتدور که سیزلار منی انینگ حقنده ملامت قیلدینگیز لار و البته من انی اوزیدین بیخود قیلوب اوز دمغه قاراتماقچی بولدوم اول اوزین ساقلادی

وَلَئِنْ لَمْ یَفْعَلْ مَا آمُرُهُ لَیُسْجَنَنَّ وَلَیَکُونًا مِنَ الصّٰغِرِینَ ﴿٣٢﴾ قَالَ
واگر اول مننینگ امر بیرگان حکیمنی قیلماسه البته زندان غه قامالور و البته بی عزت لاردین بولور یوسف دعا قیلدی

رَبِّ السِّجْنُ اَحَبُّ اِلَیَّ مِمَّا یَدْعُونَنِی اِلَیْهِ وَاِلَّا تَصْرِفْ عَنِّی
ای پروردگاریم زندان محبوب راقدور منگا اول نرسه دین که الار منی انگا چاقیرورلار واگر سن دفع قیلماسنگ مندین

کَیْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَیْهِنَّ وَاَکُنْ مِنَ الْجٰهِلِینَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ
الارنینگ مکرلارین من الارغه مائل کونگلوب کیتورمین و نادان لاردین بولوب قالورمن ف۱ کیمین قبول قیلدی دعاسین پروردگاری

فَصَرَفَ عَنْهُ کَیْدَهُنَّ اِنَّهُ هُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُمْ
دو دفع قیلدی اندین مکرلارین البته اول اِشیتگوچی بیلگوچی تاندور کیمین مناسب کوردیلر الارا و چون

مِنْ بَعْدِ مَا رَاَوُا الْاٰیٰتِ لَیَسْجُنُنَّهُ حَتّٰی حِیْنٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ
بیر قنچه نشان کورگانلاریدین کیین که یوسف نی بر مدت قیچه زندانغه قستلاسونلار و کیردی یوسف ایله برابر

ع

السِّجْنَ فَتَیٰنِ قَالَ اَحَدُهُمَا اِنِّی اَرٰىنِی اَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ
زندانغه ایکی یگیت لاردین بیرلاری دیدیکه من توشومده اوزومنی عرق سیقوب تورگان کوردوم

الْاٰخَرُ اِنِّی اَرٰىنِی اَحْمِلُ فَوْقَ رَاْسِی خُبْزًا تَاْکُلُ الطَّیْرُ مِنْهُ
و ایکنچیسی دیدی که من اوزومنی باشیمغه نان کوتارگان و اول نان دین قوشلار نی ییب تورگان کوردوم

نَبِّئْنَا بِتَاْوِیلِهِ اِنَّا نَرٰىكَ مِنَ الْمُحْسِنِینَ ﴿٣٦﴾ قَالَ لَا یَاْتِیکُمَا
خبر بیرینگ بو توشینگ تعبیریدین تحقیق بیز سنی یخشیلاردین کورامیز یوسف دیدی کیلمیس سیزلارغه اول طعامی که

طَعَامٌ تُرْزَقٰنِهِ اِلَّا نَبَّاْتُکُمَا بِتَاْوِیلِهِ قَبْلَ اَنْ یَّاْتِیَکُمَا ذٰلِکُمَا
هرکون سیزلارغه بیرلور مگر انینگ کیلیشیدین آلدین سیزلارغه بو توش تعبیرین بیان قیلورمن بو نرسه

مِمَّا عَلَّمَنِی رَبِّی اِنِّی تَرَکْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَهُمْ
منگا ربیم تعلیم بیرگان نرسه لاردین دورمن البته ترک قیلغاندورمن اول جماعتنینگ دینین که ایمان کیلتورماسلار الله غه

بِالْاٰخِرَةِ هُمْ کٰفِرُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ اٰبَآءِی اِبْرٰهِیمَ وَاِسْحٰقَ
و الار آخرت غه منکر دورلار ف۲ و تابع بولغاندورمن آته بابالاریم ابراهیم و اسحاق و یعقوب نینگ

وَیَعْقُوْبَ مَا کَانَ لَنَآ اَنْ نُّشْرِکَ بِاللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ ذٰلِکَ مِنْ
دینلاریغه درست ایمسدر بیزلارا دچون شریک قیلمکیمیز الله تعالی غه هیچ بیر نرسه نی بو نرسه الله تعالی نینگ

اوچون هر قسم نصیحت لار قیلدیلار بو حالی لاینی کورگاچ حضرت یوسف علیه السلام نهایتده عزم و استقلال ایله بارگاه احدیتغه عرض قیلدیلارکه پروردگارا اوزنگ منگا بولارنینگ مکرلاردین نجات بیرگیل اگر بو توغریده قاماللیک توغری کیلسه معتقیدین منگا قامالیشیم یخشیراقدور اگر سن اوزنگ دستگیریم بولماسنگ خوف قیلورمن که بو خاتونلارنینگ عقلیم غه غالب کیلیب نامناسب بیر ایشکه قیلوب قویب جاهل لاردین بولمای کیمین حق تعالی دعالارین قبول قیلیب الار مکرلارین دفع قیلدی لیکن اوز طلبلاریغه موافق زندان غه الوندیلار زندان نی نامین آلماسه لار شایدقا المباس لار ف۲ آخر زلیخا تهمتین خاطر تصدیده بیر قنچه مدت یوسف علیه السلام نی زندانغه قویب مصلحت کوردیلار حضرت ایله برابر ایکی یاش یگیت هم زندانغه کیردی بیری مهیر پادشاهی نینگ نانوایی ایردی و بیری انینگ ساقی سی یعنی شراب ایچوراددرگان ایدی بر ایکیسی پادشاه غه زهر بیرمک الزامی ایله قامالغان ایدی بولار زندانده حضرت ایله خوب آشنا بولوب قالیشوب ایردی هر ایکیسی اوز تو شین بیان قیلدی و اول جناب توش تعبیریدین مقدم الارنی حق دین غه دعوت بیرب بیجشی نصیحتلار قیلدیلار (فائده) اکثر مفسرلار لا یاتیکما طعام ترزقانه الا نباتکما بتاویله قبل ان یاتیکما آیتین بو طریقه تفسیر قیلیب بردورلار
کیلسه سیزلارغه هرکون بیریلادورگان طعام لار نیگیز مگر اول طعام کیلمای توروب بینه طعام دور قنداغ نرسه لاردین بولگان دور همه سین سیزلارغه دیب
بیرورمن گویا بو یوسف علیه السلام معجزه لاری بولور

ف۱ یعنی بیزنینگ خالص توحید دا براھیمی ملت دہ تورکیمز نہ تنہا بیزنینگ حقیمزدہ بلکہ بوتون جہان خفندہ رحمت دور لیکین افسوس کہ کوب انسانلار بو بیوک نعمت قدرین بیلیلار و شکرین بجا قیلیلار ف۲ انسان دیگہ شریف مخلوق ادچون شول مناسب دورمی کہ تمام جہان نے یرانگان دانی تنہا

فَضْلِ اللّٰهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿۳۸﴾

فضلی دور بیزلارغہ و آدملارغہ ولیکن آدملارنینگ اکثرلاری شکر قیلماس لار ف۱

يٰصَاحِبَيِ السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُوْنَ خَيْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۳۹﴾

ای زندان یولداش لاری بولک بولک معبودلار یخشیراغ دورمی یا بیر گنہ غالب اللہ

مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلَّآ اَسْمَآءً سَمَّيْتُمُوْهَآ اَنْتُمْ وَاٰبَآؤُكُمْ

بیزلارنے قوئیوب عبادت قیلمس سیزلار مگر بیر نیچہ نام فہ کہ قوئیوب آلغاندر سیزلار نے سیزلار و آتہ بابالارینگیز

مَّآ اَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطٰنٍ ۚ اِنِ الْحُكْمُ اِلَّا لِلّٰهِ ۚ اَمَرَ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا

توشورمگاندور الار ادچون خدا ھیچ بیر دلیل یوقدور حکم مگر خدا نینگ تولیدہ اول حکم بیرگاندور کہ ھیچکیمغہ عبادت

اِلَّآ اِيَّاهُ ۚ ذٰلِكَ الدِّيْنُ الْقَيِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۰﴾

قیلمنگ لار مگر انگا گنہ شول دور توغری یول ولیکن آدملارنینگ کوبلاری بیلماس لار ف۲

يٰصَاحِبَيِ السِّجْنِ اَمَّآ اَحَدُكُمَا فَيَسْقِيْ رَبَّهٗ خَمْرًا ۚ وَاَمَّا الْاٰخَرُ

ای زندان یولداشلاری ایکیلارینگیز دین بیرلارینگیز اوز مالکیغہ عرق ایچور دور و اما ایکینچی لارینگیز

فَيُصْلَبُ فَتَاْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَّاْسِهٖ ۚ قُضِيَ الْاَمْرُ الَّذِيْ فِيْهِ

دارغہ آسیلور و قوشلار انینگ باشیدین یرلار حکم بولوب بولغاندور اول واقعہ کہ سیزلار انینگ حققندہ

تَسْتَفْتِيٰنِ ﴿۴۱﴾ وَقَالَ لِلَّذِيْ ظَنَّ اَنَّهٗ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِيْ

جواب سورار سیزلار و دیدی یوسف اول آدمغہ کہ انی نجات تاپور دیب گمان قیلوب ایردی اول ایکیسیدین یادلا

عِنْدَ رَبِّكَ ۡ فَاَنْسٰىهُ الشَّيْطٰنُ ذِكْرَ رَبِّهٖ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ

کوا ملکینگ قاشندہ منی یادقیل کیبین شیطان یوسفنی مالکین قاشندہ یاد قیلیشنی اندین اونوتدوردی تو یدی کیبین قالدی

بِضْعَ سِنِيْنَ ﴿۴۲﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ اِنِّيْٓ اَرٰى سَبْعَ بَقَرٰتٍ سِمَانٍ

یوسف زنداندہ بیر نیچہ بیل مگ و دیدی مصر پادشاہی کہ من توشومدہ کوردوم یتی عدد سیمیز سیگیرلارنے کہ

يَّاْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَّسَبْعَ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّاُخَرَ يٰبِسٰتٍ ۚ يٰٓاَيُّهَا

الارنے یب توروبدور یتی عدد آرغین سیگیر و کوردوم یتی عدد صول بغدای باشینی و یتی عدد قورغوغ بغدای باشینی

الْمَلَاُ اَفْتُوْنِيْ فِيْ رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُوْنَ ﴿۴۳﴾ قَالُوْٓا

ای سردارلار جواب بیرینگلار منگا بو توشوم حققندہ اگر توشنی یویہ آلسینگیز لار الار دیدیلار بو نرسہ

اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ ۚ وَمَا نَحْنُ بِتَاْوِيْلِ الْاَحْلَامِ بِعٰلِمِيْنَ ﴿۴۴﴾ وَقَالَ

پریشان خیال لار دور و بیز لارغہ مونداغ توشلار تعبیری معلوم ایمسدر و دیدی اول کیشی

ادارہ قیلوب تورگان ھمہ دین غالب بیر بیوک خدا نے قوئیوب مید ہ صوید ہ قسم قسم قولدہ یسالگان تورچاغلارغہ عبادت قیلور

ف۳ حضرت یوسف علیہ السلام ادل ایکیے نوجوان توشلارین تعبیر قیلوب بیر دیلار ادچو ندین کیین ہر ایکیسی ندرا ندین حیقدی بیری آسیلدی ایکینچی سے بنہ اوز وظیفہ سیدہ قالدی حضرت ساقی غہ دیدیلار سن بادشاہ قاشیدہ زندان دہ بیر بے گناہ سافر قامغدہ یاتیدی دیب قویگا۔

شیطان بو امانت سوزنی انینگ خاطریدین چیقاریدی کیین خواب زندان دہ بنہ بیرنیچہ بیل قالوب کیتدیلار کیین مصر پادشاہی بیر توش کوردی تعبیری بحکیم نینگ عقل غہ کیلمادی کیین ساقی یوسف علیہ السلام خاطرغہ کیلدی و پادشاہ نینگ توشین تمام بیان قیلوب تعبیرین سوردی۔

حضرت جوابین صاف بیان قیلوب بردیلار آخر بو توش حضرت نینگ نجات لاری و ترقی لاریغہ سبب بولدی بنی لار اخلاقلارین کورد لبسونلار کہ ساقی غہ عتاب ھم قیلمادیلار بلکہ انہا یتدہ لطف و مرحمت ایلہ استقبال ایتدیلار توش تعبیرین ھم بیان قیلدیلار و کیلادورگان بلادین نجات تدبیرین ھم کورسا تدیلار

ف۴ اضغاث احلام پریشان خواب لار

ع ۵
۱۵

ف۱ حضرت یوسف علیہ السلام تعبیر لارینی خلاصہ سے بو ایردی یتی عدد سیمیز سیگیر دیني باش صول بغدای ایکیسے یتی ییل دور کہ انده پے در پے ہمہ نینگ حالے
یخشے بولور ایکین لار خوب بولور حاصل لار کوب آلورحیوانلار دگیاه لار کوبایور انده ین کیین یتی ییل قحط جیلیک بولور کہ انده ایلگاریدین جمع بولغان ذخیره نی .

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُم بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ (٤٥)
کہ نجات تاپیب ایردی اول ایکی آدم دین و اسیلاتی ایردی بیر مدتین کیین من سیزلارغہ بو توش تعبیریدین خبر بیرورمن منی یبارینگلار

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ
باروب دیدی ای یوسف ای راستگوی لاغوچی جواب بیر بیزغہ یتی سیمیز سیگیر حقنده کہ الارنی یتی آریغ سیگیر

سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ لَّعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ
یر دیتی صول بغدای باشلارین دباشقہ یتی قوروغ بغدای باشلارین حقنده تاکہ من آلوب قایتای اولار

لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ (٤٦) قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدتُّمْ
فا خلارینغہ تاکہ الار هم بیلسونلار یوسف دیدی ایکین ایکینگلار یتی ییل پے در پے کیین نہ قدر اورسنگیز لار

فَذَرُوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ (٤٧) ثُمَّ يَأْتِي مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ
اول مقدارنی باشیده قویونگلار مگر آز مقدار یدرگانلارینگیزنی کیین کیلور انینگ آرتہ سیدین

سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُحْصِنُونَ (٤٨) ثُمَّ
یتی ییل قیتغ کہ ییب بیار لار اول اوچون اول تو پلاغانلارینگیزنی مگر احتیاط قیلغان آز مقدار لارینگیزنی

يَأْتِي مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ (٤٩) وَقَالَ
کیین انینگ آرتہ سیدین بیر ییل کیلور کہ انده آدملارغہ خوب یاغین بولور وانده میوه لارنی سیقور لار ف۱

ع ٦ / ٢٤

الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ
و دیدی پادشاه کہ یوسف نی مینگ قاشیمغہ کیلتورینگلار وقتیکہ انگا ایلچی کیلدی یوسف دیدی قایت خواجہ نگ قاشیغہ

فَاسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ اللَّاتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ ۚ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ
و اندین سوراگیل کہ نیچوک دور اول خاتونلار حال لاری کہ قول لارین کیسدیلار تحقیق پروردگاریم الار نینگ مکر لارین

عَلِيمٌ (٥٠) قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِ ۚ قُلْنَ
یخشے بیلور پادشاه خاتونلارغہ دیدیکہ حال لارینگیز نیچوک ایردی اول ساعت کہ یوسف نی اوز دین بیجود قیلوب اوز لارینگیزغا تیلادینگیز

حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِن سُوءٍ ۚ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْآنَ
بولدینگیز لار الار دیدیلار خدا پاکدور بیز یوسف نینگ گناهین بیلمادک عزیز مصر خاتونی دیدی ایندی ظاهر بولدے

حَصْحَصَ الْحَقُّ أَنَا رَاوَدتُّهُ عَن نَّفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ (٥١) ذَٰلِكَ
حق کہ من انی اوزیدین غافل قیلیب اوز دسغہ تارتیلی بولوب ایردیم و اول راستگولاردین دور یوسف دیدی

لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ (٥٢)
بو تحقیق شونینگ اوچوندور کہ عزیز بیلسون کہ من انگا غائبانہ خیانت قیلمادیم و بیلسون کہ خدا خائنلار تدبیرلارینغہ یول بیرماس

بیب تمام قیلورسیز لار فقط کیننگے ییل اوچون آز راغ اوروغلیک اوچون قانوربوینی ییل اوشال یتی عدد اریغ سیگیر دیتی قوروغ باش دوراولغی یتی سیمیز سیگیر دیتی صول باشنی تمام قیلور ایدی تعبیردین صونگ از دی شفقت وہمدردلیک بیرمہم تدبیر عنایت قیلدیلار کہ اولغی یتی ییلده بولغان حاصلاتنی نہایتده یخشے سقلانگ لار ضرورت وقتیده گنہ اندین آلنینگ لار ییک اوچون درکار غلہ نی علاحده قیلینگ لار داز آز ینگ لار قالغان غلہ نی سنبلہ سیده قویونگ لار تاکہ قورت ییماسون غرض یتی سنہ حاصلی نی نہ قورت سنہ تیکوزدیسول لار بو تعبیر و تدبیر نی بریب آرتہ سیدین بشارت بیردیلار کہ قحط لیک ییل لار کیتگاچ ایکینچی ییلیده اللہ تعالی ہمہ نینگ دادیغہ یتور یغیور کوب بولور میوہ لار کوب حاصل بیرور و الار دین شراب لار آلورلار

ف۲ پادشاه الارد ین بیر آز اخلاص پیدا قیلغان ایردی بو تعبیر لارنا اثبیت بنہ کوپتی زیاده بولدے حکم بیردیکہ اول جنابنی مینگ قاشیمغہ الکو کیلورسون من لطف اوز دسغہ خاص وزیر مستشار اینوب آلورمن حضرت یوسف علیہ السلام بو عنایتغہ بیر بلبا دیلار بلکہ قاصدنی پادشاه غہ باندر دیلار کہ اوشال قول لارین کیسکان خاتونلار قصہ لاری سندن معلوم دورری کیین پادشاه الارنی حاضر قیلوب تحقیق ایندی ہمہ لاری بلکہ عزیز مصر خاتونی اوزی هم برابر شهادت بیردیلار کہ حضرت یوسف دہ ہیچ بیر تورلوک خیانت یوقدور بلکہ من انی یولدین اوزیکیچی لدم اول خدا نیا ہیده قالدی منہ بوکون حق ظاہر بولدی حضرت یوسف غہ رحمت قیلدیلار من بو تحقیق نی شونینگ اوچون قیلدردیم تاکہ منی بردرش قیلغان عزیز یخشے بیلسون کہ من اول اوزی یوق وقتیده حرمی غہ خیانت قیلمادیم و اللہ تعالی خائن لارغہ مدد واعانت ده بولمس

ف ابن کثیر د باشقہ محقق لار دٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّي لَمْ اَخُنْهُ دین غفور رحیم غچہ زلیخا سوزی دیبدر لار یعنے زلیخا اَنَا رَاوَدْتُّهٗ عَنْ نَّفْسِهٖ
جملہ سی ایلہ اقرار ایتوب دیر کہ من عزیزنینگ آرقہ سیدین زیادہ بیر خیانت قیلدیم آری یوسفنی الدا ماقچی بولدیم لیکن مینگسا لداشیم انکا اثر قیلادی اگر من
مونديين زيادہ خيانت قيلگان بولسام ايردي البتہ سريم فاش بولگور ايردي چونكہ خدا خائن لار مكرين كامياب ايتمس باوجود من ارز نفسيمني پاك دياسمن نہ قدر خطا قيلسام اقرار ايتديم من هم عام انسانلا كبي نفس شرارتي دين محفوظ ايماس دور من يوسف كبي پاك ذاتلار كہ لارغہ خدا انينگ خاص رحمت و مهربانچيلكے پناه ددر لار پاك قاله آلور لار عام مفسر لار حضرت يوسف عليه السلام سوز لاري دور ديب تفسير قيلور لار

وَمَآ اُبَرِّئُ نَفْسِيْ ۚ اِنَّ النَّفْسَ لَاَمَّارَةٌۢ بِالسُّوْۗءِ
دمن پاک دیماسمن اوز نفسیمنی البتہ نفس کوب بویورگوچی دور یمان ایشنی
اِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيْ ۭ اِنَّ رَبِّيْ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ (۵۳) وَقَالَ الْمَلِكُ
مگر او کیشیگہ کہ رحم قیلوبدر انگا پروردگاریم البتہ مینینگ پروردگاریم مغفرتلیک مہربان دور ف۱ و دیدی پادشاہ کہ
ائْتُوْنِيْ بِهٖٓ اَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِيْ ۚ فَلَمَّا كَلَّمَهٗ قَالَ اِنَّكَ الْيَوْمَ
کیلتورینگلار انی مینینگ قاشیمغہ من انی اوز خدمتیمغہ خاص قیلورمن دقچانکہ انینگ ایلہ سوزلاشدی دیدی سن بوکون
لَدَيْنَا مَكِيْنٌ اَمِيْنٌ ۝ (۵۴) قَالَ اجْعَلْنِيْ عَلٰي خَزَاۗىِٕنِ الْاَرْضِ ۚ اِنِّىْ
بیزنینگ قاشیمزدہ معزز و معتبر دورسن ف۲ یوسف دیدی منی مملکت خزینہ لاریغہ تعیین قیل کہ من عملیک
حَفِيْظٌ عَلِيْمٌ ۝ (۵۵) وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوْسُفَ فِي الْاَرْضِ ۚ يَتَبَوَّاُ مِنْهَا
سقلاغوچی دورمن ف۳ دمنہ شوندا غ رتبہ بیر دوک بیز یوسفغہ اول مملکتدہ جای قیلور ایردی اندین
حَيْثُ يَشَاۗءُ ۭ نُصِيْبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَّشَاۗءُ وَلَا نُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ۝ (۵۶)
قیسی یرنی کہ خواہلار ایردی بیز تیگوزورمیز رحمتیمزنی خواہلاغان بندہ میزغہ و ضایع قیلمیمیز بخشی لارنینگ اجر لارین
وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ۝ (۵۷) وَجَاۗءَ
و آخرت اجری البتہ یخشیراقدور اول کشیلارغہ کہ ایمان و تقوی ایگالاری دور لار ف۵ و کیلدیلار
اِخْوَةُ يُوْسُفَ فَدَخَلُوْا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهٗ مُنْكِرُوْنَ ۝ (۵۸)
یوسف نینگ برادر لاری دداخل بولدیلار انینگ قاشیغہ و تنودی یوسف الارنی و الارانی تنوما دیلار
وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُوْنِيْ بِاَخٍ لَّكُمْ مِّنْ اَبِيْكُمْ ۚ اَلَا تَرَوْنَ
و قچانکہ تیار قیلدی الار او چون الارنینگ اسبابلارین دیدی کیلتورینگلار مینینگ قاشیمغہ آتہ بیر او کالارینگیزنی هم
اَنِّىْٓ اُوْفِي الْكَيْلَ وَاَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ ۝ (۵۹) فَاِنْ لَّمْ تَاْتُوْنِيْ بِهٖ
کورماس میزلار می کہ من بوتون قیلوب بیر دورمن او لچاونی و من یخشی مہمان قیلغوچیلاردین دورمن پس اگر سیز لار
فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِيْ وَلَا تَقْرَبُوْنِ ۝ (۶۰) قَالُوْا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ اَبَاهُ
انی مینینگ قاشیمغہ کیلتورمسنگیز لار سیزلارغہ مینینگ قاشیمدہ او لچاش یوق دور و منگا یقین کیلمینگ لار علم لار دیدیلار بیز انینگ
وَاِنَّا لَفٰعِلُوْنَ ۝ (۶۱) وَقَالَ لِفِتْيٰنِهِ اجْعَلُوْا بِضَاعَتَهُمْ فِيْ رِحَالِهِمْ
آتہ سیدین انی سورار میز و بیز البتہ بو ایشنی قیلورمیز و دیدی یوسف غلام لاریغہ کہ بولارنینگ سرمایہ لارین یوک لارین ایچیغہ
لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُوْنَهَآ اِذَا انْقَلَبُوْٓا اِلٰٓى اَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ۝ (۶۲)
قو یونگلار تا کہ الار انی اوز اہل لاریغہ قایتیغان فتلاریدہ تنورلار شاید کیین بنہ قایتوب کیلورلار

ف۲ یعنی خصوصی صاحب مصلحتم بولور
ف۳ بوکوندین باشلاب عزیز خدمتیدین ترقی ایتوب بیزنینگ محتشم دہ عزیز و مکرم تورورسن
ف۴ حضرت یوسف علیہ السلام اوزلاری عرض ایتوب دزارت مالیہ وظیفہ سین دمہ لاریغہ الدیلار تاکہ شول داسطہ ایلہ خلق غہ فائدہ تیگوزا آلسونلار خصوص کیلادورگان قور قونچلیک قحط زمانیدہ نہایتدہ یخشے انتظام ایلہ رعیہ حالیدین خبردار تورسونلار و حکومت نینگ مالی حالتین بے نقصان سقلاب قالسونلار شوندین معلوم بولورکہ پیغمبر لار دہ عقلی کمال بوتون خلق دین زیادہ بولور
ف۵ گویا مصر پادشاہی نامدہ پادشاہ ایردی باقے تمام خصوصہ اختیار حضرت یوسفدہ ایردی عزیز اولوب او رنیغہ بو جنابنی عزیز دیلور ایردے بعض لار قول لاریدہ پادشاہ هم قول لاریدہ مسلمان بولغان و زلیخا انگا حلال ایلہ کیرگان دور

ف۶ حضرت یوسف اختیار لاریغہ الدنگاچ مصر حالتی بتی ییل نہایتدہ یخشے اوتدی سکتر نچی سنہ قحط شروع بولدے دیتی سنہ دوام ایتدی لیکن بو جناب حسن تدبیر لاریدین مصرغہ اثر قیلمادی ہمہ یردین مصرغہ غلہ سیراب بولدی بو نے ایشیتوب اکالاری ہم لاری کیلدیلار الاریغہ کوب نوازش قیلوب ہمہ لاریغہ نرسہ لارین اسبابلارین ایچیغہ قو یدوردیلار الارنبا مینغہ مصرہ تیلادیلار حضرت دیدیلار کہ انے اوزین کیلتورونگلار اگر کیلتورمسنگلار بیزنینگ قاشیمیزغہ یقین کیلتورولمس۔

فلما رجعوا الى ابيهم قالوا يا ابانا منع منا الكيل فارسل معنا

وقتیکه الار آته لارین غه قایتدیلار ایدیلار ای آته بیز دین غله منع قیلوندی ایدی کا بیار بیز ایله برابر

اخانا نكتل وانا له لحافظون ﴿٦٣﴾ قال هل امنكم عليه الا كما امنتكم

اوکامیزنی که غله آلایلوک و بیز انی سقلاغوچی میز ف یعقوب ایدی من انکا سیزلارنی امین بیلاسمن مگر اینی

على اخيه من قبل فالله خير حافظا وهو ارحم الراحمين ﴿٦٤﴾

بیلگانیم کبی سیزلارنی انینگ قاریندوشیغه سوندین اول پس خدا یخشیراق سقلاغوچی دور و اول رحم قیلغوچی لارنینگ زیاده رحملیراکی

ولما فتحوا متاعهم وجدوا بضاعتهم ردت اليهم قالوا يا ابانا

وقتیکه الار اسبابلارین آچدیلار تاپدیلار اوز سرمایالارین که الارغه قایتاریلیبدور دیدیلار ای آته بیز

ما نبغي هذه بضاعتنا ردت الينا ونمير اهلنا ونحفظ اخانا

بیز نیمه ایستارمیز مونه بو بیزنینگ سرمایه میز او زیمیزغه قایتاریلیبدور و ایدمکا بیزنیه غله کیلتوریلیک

ونزداد كيل بعير ذلك كيل يسير ﴿٦٥﴾ قال لن ارسله معكم

و سقلارمیز اوکامیزنی و بیر تویه غله زیاده کیلتورورمیز بو آز غله دور یعقوب ایدی من انی سیزلار ایله بیارمگمن

حتى تؤتون موثقا من الله لتاتنني به الا ان يحاط بكم

تا بیر گونجه سیزلار خدا دین بیر عهد که البته انیکوزوریمگه کیلتوررسیزلار مگر گرفتار قیلونسه لار همه لاریگیز

فلما اتوه موثقهم قال الله على ما نقول وكيل ﴿٦٦﴾ وقال يا بني

پس وقتیکه الار آته لاریغه عهد لارین بیردیلار ایدی الله تعالی بیزنینگ ایتگان سوزیمیزغه نگهبان دور و ایدی ای

لا تدخلوا من باب واحد وادخلوا من ابواب متفرقة

اوغول لاریم همه لاریگیز بیر دروازه دین کیرمنگ لار باشقه باشقه دروازه لاردین کیرینگ لار

وما اغني عنكم من الله من شيء ان الحكم الا لله عليه

دین دفع قیلا آلماسمن سیزلاردین خدانینگ هیچ بیر حکمین . یوقدور حکم مگر خداده گنه من انکا توکل

توكلت وعليه فليتوكل المتوكلون ﴿٦٧﴾ ولما دخلوا من حيث

قیلدیم و انکا گنه توکل قیلسونلار توکل قیلغوچیلار ف۳ و وقتیکه کیردیلار اول یولدین که آته لاری

امرهم ابوهم ما كان يغني عنهم من الله من شيء الا حاجة في

الارغه بویورغان ایردی هیچ نرسه نی قایتار آلماس ایردی الاردین خدانینگ حکمیدین مگر بیر خواهش یعقوبنینگ دلیده

نفس يعقوب قضاها وانه لذو علم لما علمناه ولكن اكثر الناس

بار ایردی انی انجام بیردی و البته اول بیلگوچی ایدی بیز انکا تعلیم بیرگان نرسه نی ولیکن آدم لارنینگ کوپراکی

ف۱ یعنی حضرت یوسف اوزی یوق آدم غه بیر تویه لار غله کالاری برابر موجود بولغانده اول جانبغه هم بیرورایدیلار غله کالاری آته لاریغه اوشبو نقصان نی بیان قیلورلار

ف۲ یعنی بنیامین حقیده هم آکامیز دا اوزوم هم آکامیز بولغه کیلتورگان نرسه میز آز دور

ف۳ حضرت یعقوب علیه السلام تمام اولادلارین بیر یول بیر دروازه دین کیرگان صورتلاریده نظر بدغه دوچار بولوشلاریدین اندیشه قیلیب علاحده علاحده دروازه لاردین کیریشغه بویورغان ایدیلار بولارنینگ ایله خدانینگ حکمیغه مخالفت قیلماغان ایدیلار بلکه خدا بویورغان تدبیرنی قیلیب باقی ای تنیغه حواله قیلدیلار

ف۴ یعنی علاحده علاحده دروازه لاردین کیریشیب بیلار۔

ف۱ حضرت بنیامین نے حضرت یوسف علاحدہ اہتمام ایلہ اوزلارنی جاقیر فانلیک لاری اوچون اکالاری ہم لاری رشک وحسد قیلوشوب یول لاردہ آزار لار بیروب بطعنہ لار بیر بشتیب ایردی اننیگ حضرت یوسف خلوتدہ آہستہ اوزلارین اوکا لارینہ تنو تدیلار د واقعہ لارنے توشوندوروب تسلی بیردیلار

ع ۸ ۱۱ ۲

لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ
بیلمسلار دوقتینکہ الارلار یوسف نینگ قاشیغہ کیردیلار جای بیردی اوزلارین اوزلاری کا سیغہ قاشیدین دیدی

إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا جَهَّزَهُم
تحقیق من سیننگ اکانگ دورمن سن بولار قیلوبتی رگان ایشدین خفہ بولمہ ف۱ کیمین وقتینکہ تیار قیلدے الار اوچون

بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ
الارنینگ اسبابلارین قویوب قویدی سوایچادورگان ایدیشنی اوکاسینی اسبابیغہ کیمین بیر جرچی چاقیردی

أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِم مَّاذَا
کہ ای کاروان سیزلار البتہ اوغریلار دورسیزلار ف۲ الار بولارغہ یوزلانیب توروب دیدیلار نیمہ نرسہ نے

تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ
یوقاتیبدورسیزلار الار دیدیلار پادشاہ نینگ اوچا دینی تاپالمایمیز و کیم انے کیلتورسہ انگا بیر تویہ غلہ بیرلور

وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي
ومن بو وعدہ غہ ضامن دورمن الار دیدیلار قسم خدا غہ کہ سیزلارغہ معلوم دور بیزلار بو ملکنہ فساد قیلگیلی

الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِن كُنتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾
اوچون کیلدوک و بیزلار اوغریلار ایس ایردوک الار دیدی لار اگر یلغانچی بولسنگیزلار انینگ سزاسی نہ دور ف۳

قَالُوا جَزَاؤُهُ مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَٰلِكَ نَجْزِي
دیدیلار بونینگ سزاسے شولکہ کیمینیگ اسبابیدہ تاپیلسہ اوشال آدم انینگ سزاسیدور بیز شونداغ سزا بیرورمیز

الظَّالِمِينَ ﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا
ظالم لارغہ ف۴ کیمین یوسف لارخورجونلارین اول آختاردی اوکاسینی خورجونیدین ایلگاری کیمین انے چیقاروب الدی

مِن وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ
اوکاسینی خورجونیدین بیز شونداغ تدبیر کورساتدوک یوسفغہ اول آلہ آلماس ایردی اوکاسینی پادشاہ نینگ

فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ
قانونیدہ مگر خدا نینگ خواہشے بولسہ بیز یوقاری درجہ لاردہ کیمنی کہ خواہلاسک کوتاریمیز و ہر بیر ملکیگ

وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ
اوستیندہ باردور ملکیگ الار دیدیلار اگر بو اوغورلاگان بولسہ بو نینگ بیر اکاسی ہم ایلگاری

لَّهُ مِن قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ
اوغورلیک قیلگان ایردی پس مخفی ساقلادی بو سوزنی یوسف اوزا یچیدہ و ظاہر قیلمدی انے الارغہ ف۵

ف۲ محافظلار حضرت یوسف ارشادلاری ایلہ حضرت بنیامین اسبابلارینہ بیرکوموش پیالہ سالدوروب قویدیلار کیمین جرچی چاقیردی

ف۳ یعنے اوغورلانگان مال سیزلاردین تاپیلیب اول حالدہ نیمہ قیلور سیزلار

ف۴ شریعت ابراہیمیہ دہ اوغری نینگ سزاسے شول ایردیکہ اوزی صاحب مال قولندہ بیر سنہ غلام تورور۔ ایرمے اکالاری ہم شول قاعدہ نے بے ابابیان قیلدیلار چونکہ اوزلاریدین خاطر جمع ایردیلار

ف۵ بو سوزلاری حضرت یوسف طرفلارینہ اشارہ ایردی کہ اول جناب ہم معاذ اللہ اوغری ایردیلار بو آخیر سوزنے ایشتیب توروب ہم حضرت اللہ فہ بیر درشت تنبیہ قیلادیلار ملکہ ایحلیا ریدہ کنہ انتم شرمکانا نیہ قویدیلار تاکہ راز فاش بولماسون

قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا ۖ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ (٧٧) قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ

دیدی سیز لار درجه ده یمان راغده سیز لار د الله تعالی بیلگوچی دور بو ذرسے کم سیز لار دیر سیز لار الار دیدیلار ای عزیز

إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ ۖ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ

بونینگ بیر کوب قری آته سی بار در بونینگ اورینغه بیزنینگ بیر بیزنی آلغیل بیز البته سنی یخشی عمل آدملار دین

الْمُحْسِنِينَ (٧٨) قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَن نَّأْخُذَ إِلَّا مَن وَجَدْنَا مَتَاعَنَا

کوره میز ما یوسف دیدی خدا پناه بیر سون کم بیز بیر کیشی نی آلا ایدوک مگر او کیشی نی کم تاپدوک سه بیز نی اینیک

عِندَهُ إِنَّا إِذًا لَّظَالِمُونَ (٧٩) فَلَمَّا اسْتَيْأَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا ۖ ع ١١ ٣

تاقشده اول حالده بیز البته ظالم لار دین بولور میز ما وقتیکه الار اندین ناامید بولدی لار علاحده بیر بیر غه

قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُم مَّوْثِقًا

اولتور و شدیلار مصلحت قیلغان حال ده کته لاری دیدی سیز لار غه معلوم ایمس می کم آته لار نیگیز سیز لار دین خدا عهدین

مِّنَ اللَّهِ وَمِن قَبْلُ مَا فَرَّطتُمْ فِي يُوسُفَ ۖ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ

آلغان دور و ایلگاری کمچیلیک قیلغان دور سیز یوسف حقنده من ایمدی بو مملکت دین قوزغالماسمن

حَتَّىٰ يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي ۖ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ (٨٠)

تا آتم منگا اذن بیر گونچه یا الله تعالی مینیک اوچون حکم بیر گونچه و اول دور همه دین یخشی حکم قیلغوچی

ارْجِعُوا إِلَىٰ أَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا أَبَانَا إِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا

قایتینگلار آته لار نیگیز قاشیغه پس دینگلار ای آته اوغلونگ اوغورلیک قیلدی و بیز شهادت بیر مدوک

إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ (٨١) وَاسْأَلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي

مگر بیلگان نرسه میز غه ایمس ایر دوک غیب نرسه نی یاد قیلگانلار و سوال قیل اول شهر دین کم بیز انده

كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا ۖ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ (٨٢) قَالَ

ایر دوک و اول کاروان دین کم بیز انده کیلدوک بیز البته سوز میز ده راستغوی میز یعقوب دیدی

بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ۖ عَسَى اللَّهُ أَن يَأْتِيَنِي

بلکه نفسلار نیگیز سیز لار غه بیر نرسه نی معقول قیلگاندور ایمدی صبر یخشی دور امیدوار شولدور کم خدا الار نی همه لارین

بِهِمْ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (٨٣) وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسَفَىٰ

منگا تیکوزور البته اول علملیک حکمتلیک نی اندر ره دیو زاد گوردی الار دین و دیدی ای افسوس

عَلَىٰ يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ (٨٤) قَالُوا

یوسف غه و آقاردی ایکی کوزی غمدین و اول غمدین تولگان ایردی الار دیدیلار

ف ١ یعنی بو اوکامیز نی قری آته سی بار نیا تندیگیغه کوره در بو سیز هیچ آرام آلماس اینینگ اوچون بونینگ اورنیغه بیز لار دین بیر نیز نی آلوب بونی آزاد ایتولسه تاکه قری آته میز غه زیاده رنج تیماسه

ف ٢ بیز او نرسه میز نی کیمنیگ قاشنده تاپکان بولسک انی تورب باشقه نی هرگز آلماس میز چونکه نا انصافلیک دین و اینیک یمان عاقبتی دین قورقور میز

ف ٣ بو برادر لاری عمر ده هم عقل ده هم بیر لاری دین کته ایر دی حضرت یوسف معامله لاریده هم شول فرات لا تقتلوا یوسف دیب مشوره بیر گان ایر دی

ف ٤ یعنی بو بولگان واقعه لار نی آتا لار دین بیلگانیمز دوقی ایر دی اگر بیلگان بولسک او کامیز نی آلوب کیتیش لاریک

ف ٥ حضرت یعقوب علیه السلام دیدیلار که یوسف نینگ ادستیده توقوتگان واقعه کبی بو واقعه هم بے اصل دررا و زلار نیگیز توقوتگان بیر منگامه دور ایمدی من خدا غه گنه اعتماد ایتیب صبر غه مشغول بولامن شاید خدا کرم قیلوب یوسف نی بنیامین نی ذ بو باره ده معرده قالغان برادر لار نیگنی منگا سلامت تیکور دور

ف ٦ الله تعالی حضرت یعقوب نی او ذ درجه لاریغه مناسب بیر امتحان غه مبتلا قیلدی اول فرزند لاری حضرت یوسف

محبتلارین دل لاریغه مدین زیاده سالدی کیمین نهایتده دردناک صورتده اندین جدا قیلدی مبارک دل یگرمه سنه لار مه بو درد و غمده مجروح توردی بو اوزون مرتده زبانلاریدین شکایت لفظی چیقمادی و قتیکه بو غم اوستیغه بنیامین درودی تو شولوب ایردی ناچار و بے اختیار بو کلمه ایلیه او زینغه عرض قیلدیلار

ف١ حضرت یعقوب وزا دلادلارین طعن دعتابلاریغه جواب اورنیده مرحمت قیلدیلارکه ای نادانلار سیزلارمنگا صبر تعلیم بیرورسیزلارمی بی صلاحیتلن اولدیدکه خالق بیرگان دردوین مخلوق حضورنده شکایت قیلورمن بولسام درد بیرگوچی نینگ اوز یغه عرض قیلورمن دیبلورمن که یوسف البته بیزگه ید در

تاللہ تفتؤا تذکر یوسف حتی تکون حرضا او تکون من الھالکین ﴿٨٥﴾

خدا قسم کرسن همیشه یوسفنی یاد قیلورسن تا کتنه یقین تیگوتنگکه یا هلاک بولگونینگچه

قال انما اشکوا بثی وحزنی الی اللہ واعلم من اللہ ما لا تعلمون ﴿٨٦﴾

یعقوب دیدی حقیقت شوکه من اوز بیلا تنتکیکیمنی دغمیمنی خداغه گنه عرض قیلورمن دبیلورمن خدا طرفیدین سیزلاربیلمایدیغان

یبنی اذھبوا فتحسسوا من یوسف واخیه ولا تایئسوا من روح

ای اوغول لاریم بارینگلار وآختارینگلار یوسفنی واوکاسینی وناامید بولمنگلار اللہ تعالے نینگ

اللہ انه لا یایئس من روح اللہ الا القوم الکافرون ﴿٨٧﴾ فلما دخلوا

رحمتیدین تحقیق ناامید بولمس اللہ تعالی رحمتیدین مگر کافر قوم کیبین وقتیکه الار کیردیلار یوسف نینگ

علیه قالوا یا ایھا العزیز مسنا واھلنا الضر وجئنا ببضاعة

قاشیغه دیدیلار ای عزیز بیزغه وبیزنینگ خانداینیزغه آچلیک کیلدی وبیز کیلتوردوک نهایتده آز

مزجاة فاوف لنا الکیل وتصدق علینا ان اللہ یجزی

بیر سرمایه ایدی سن بیزلار اوچون کوب غله بیر وخیرات هم قیل بیزغه تحقیق اللہ تعالی خیرات بیرگوچیلارغه

المتصدقین ﴿٨٨﴾ قال ھل علمتم ما فعلتم بیوسف واخیه اذ انتم

یخشی جزا بیرور یوسف دیدی سیزلارغه معلوم می یوسفغه واوکاسیغه نیملار قیلدینگیز لار اول زمانیدکه

جاھلون ﴿٨٩﴾ قالوا ءانک لانت یوسف قال انا یوسف وھذا اخی

سیزلار نادان ایردینگیزلار الار دیدیلار آیا سن راستدین یوسفدورسنی اول دیدی من یوسفدورمن وبو منینگ

قد من اللہ علینا انه من یتق ویصبر فان اللہ لا یضیع

اوکام دور دورو خدا بیزغه بیوک احسان قیلدی تحقیق کیمکه سقلانور وصبر قیلور البته خدا یخشی فعل لیک لارنی

اجر المحسنین ﴿٩٠﴾ قالوا تاللہ لقد آثرک اللہ علینا وان کنا

اجرلارین ضایع قیلمس ف٢ الار دیدیلار قسم خداغه که اللہ تعالے اسنی بیزدین آرتوق قیلدی ورو بیزلار البته

لخاطئین ﴿٩١﴾ قال لا تثریب علیکم الیوم یغفر اللہ لکم وھو

خطا قیلگانلار ایردوک یوسف دیدی سیزلارغه هیچ عتاب یوقدور بوکون خدا سیزلارنی عفو قیلسون واول

ارحم الراحمین ﴿٩٢﴾ اذھبوا بقمیصی ھذا فالقوه علی وجه

همه مهربانلاردین زیاده مهربان ایدی سیزلار منینگ بوکویلکیمنی آلوب بارینگلار وانی آتم نینگ یوزیغه

ابی یات بصیرا واتونی باھلکم اجمعین ﴿٩٣﴾ ولما فصلت العیر

تاشلانگلار کوزلاری آچیلور وتمام خاندانلارینگیزنی آلوب منینگ قاشیمغه کیلینگلار ف٣ وقتیکه کاروان جداولدی

١٠ ع ١٤ ٤

اول مزده تاپیلوردا نینگ کورگان توشی حقیقتغه ایلانور بوحالتلار همه سی نینگ حقیقتده امتحان دور

ف٢ آیته لارین حکملارینکا علیه بولاریغه مصرغه روانه بولدیلار وحضرت یوسفغه حقلاریغه داخل بولوب اول قاندان لارین آچلیک دمتاجلیک لاین بیان قیلوب کیلتورگان آز بیر نرسه لاریغه غله طلب ایتدیلار دکمال احتیاجلاریدین خیرات طریقه ده هم بیر مقدار بیرسیلا ربی اوتوندیلار بوحال لار نی ایشتب حضرت یوسف اوزلارین توتا آلمادیلار بی اختیار ایکی کوزلاریدین یاشلار جاری بولدی ناچار اوزلارین معلوم قیلیشغه خدا طرفیدین اذن آلوب دیدیلار خاطرلارینگیزده یوسفغه واوکاسیغه قیلغان معامله لارینگیزلار می اول زمانکیم جاهل ایردینگلار رجبالتر بیر موبچه فعل لار سیزلاردین صادر بولدی انگا هم اوکاسیغه هم الارغایت ده تعجبدین سوال قیلدیلار آیا سن اوشال یوسف دورسن می جواب بیردیلار آری من یوسف من وبو برادریم بنیامین دور اللہ تعالے بیزلارغه احسان قیلدی

ف٣ حضرت یوسف علیه السلام ایکی تنوشوب بر ایکی طرفدین هم مناسب حال ومقام سوزلار بولوب وحضرت لارینینگ خطالاریدین عفو ایتیکانیدین کیین حضرت یوسف دیدیلارکه من بوحالتده شام غه سفر قیلدیم آلماسمن سیزلار باریب کنعانه سیز وتمام اقرباءلادیمیزنی کیلتورونگلار دینینگلارکو ملکیمنی قبله گاه یوزلاریغه تاشلانگلار کوزلاری بینا بولور الار کوینلک لارین آلوب روانه بولدیلار

ف۱ قافلہ مصردین کویلک نے آلوب چونماگان زمان حضرت یوسف علیہ السلام بوی مبارک لاری تبلہ گاہ لارین دماغلاریغہ یتدی اولاد لاریغہ و عائدان لاریغہ دیدیلار کہ اگر سیزلار مینینگ بوسوزیمنی تری لیکیغہ حمل قیلماسنگیز لارمن بوکون دماغیمنی یوسف برادر لارینگ بو ییے ایلہ معطرتا پورمن الار دیدیلار بوسننگ الیسکے خیالاتنگیزورکہ ادلوب کیتیکان یوسف نینگ ایسی بولوب دماغینگا تیوبدور

قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَن تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ

دیدی آتہ لاری کہ من یوسف نینگ ایسین الیسکار من اگر مینی عقلیغہ نقصان یتکان دیاسانگیز لار الار دیدیلار قسم خداغہ

إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾ فَلَمَّا أَن جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ

کہ سن البتہ اوزونگنی ایسکی خطانگدہ دورسن ۲ کیین وقتیکہ کیلدی خوشخبر کیلتورگوچی تاشلادی کویلیکنی اینیگ

وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۚ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ

یوزیغہ پس کوزلاری آچیلدی تالدی ۳ یعقوب دیدی من سیزلارغہ دیماب ایردیم می کہ من خدا طرفیدین سیزلار

مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾

بیلمگان نے بیلورمن الار دیدیلار ای آتہ جان بیزلار نینگ گناہمیز اوچون عفو طلب قیل بیز البتہ خطالیکلار ایردک

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا

یعقوب دیدی عنقریب سیزلار اوچون مغفرت طلب قیلورمن پروردگاریمدین البتہ اول مغفرت و رحمتلیک تدور

دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ آوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ

کیین وقتیکہ کیردیلار یوسف تاشیغہ اوز یانیدین جای بیردی آتہ و آنہ سیغہ و دیدی کیرنیگ لار مصرغہ خدا

إِن شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ

خواہلاسہ خاطرجمع بولوب دیو قاری اولتورغوزدی آتہ و آنہ سینی تختغہ و ہمہ لاری ییقیلدیلار انگا

سُجَّدًا ۖ وَقَالَ يَا أَبَتِ هَٰذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَايَ مِن قَبْلُ قَدْ

سجدہ قیلغان حال لاریدہ منگا و دیدی یوسف ای آتہ جان بو دور تعبیری اول توشوم نینگ کہ اول کوروب ایردیم پروردگاریم

جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا ۖ وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ

ایراست قیلوب کورساتدی و اول منگا کرم قیلدی وقتیکہ منی زندان دین چیقاردی

وَجَاءَ بِكُم مِّنَ الْبَدْوِ مِن بَعْدِ أَن نَّزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ

و کیلتوردی سیزلارنی صحرادین شیطان من بیلہ اکالاریم اورتاسیغہ نا اتفاقلیک سالگاندین

إِخْوَتِي ۚ إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾

کیین البتہ پروردگاریم تدبیر ایلہ ایش کورگوچی دور خواہلاگان نرسہ سیغہ تحقیق اول علملیک حکمتلیک ذاتدور ۵

رَبِّ قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ

ای ربیم منگا سن پادشاہلیک عطا قیلدینگ و تعلیم بیردینگ منگا توشلارغہ تعبیر علمینی

فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنتَ وَلِيِّي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِي

ای آسمانلارنی و یرنی یراتگوچی ذات سن مینینگ چارہ سازیم دورسن دنیادہ ہم و آخرتدہ ہم وفات قیلغیل ایمان ایلہ منی

ف۲ یعنے کوردشدین قالغان عاجز کوزلاری فرزندلارین لباسے تیکیکان ساعت اوتلغید یک روشن بولدے

ف۳ یعنے جمہ کیمہ سیغہ ایتہمد و قتیغہ انتظار قیلدیلار

ف۴ حضرت یعقوب ایلہ برابر کیلگان والدہ لاری حضرت یوسف نینگ اوز والدہ لاری ایر دیتی اختلاف باردور وقتیکہ الار ہمہ لاری کیلدیلار حضرت یوسف آتہ و آنہ لارین تختغہ اولتورغوزدیلار کیین ہمہ لاری برابر حضرت یوسفغہ یاتوب سجدہ قیلدیلار بو سجدہ تعظیم و احترام سجدہ سی ایردی حضرت آدم زمانہ لاریدین حضرت مسیح زمانہ لاریغہ قدر جائز ایردی لیکن شریعت محمدیہ بو ترسینے ممنوع قرار بیردی۔

ف۵ حضرت یوسف علیہ السلام بو مقامدہ پروردگار نینگ لطیف تدبیر و حکیم تقدیرین ذکر قیلدیلار اما برادر لارین حقلارندہ الار نینگ خماقتلاریغہ سبب بولادورگان ہیر کلمہ ہم سوز قیلمادیلار بلکہ اوزتادہ بولوب اوتکان واقعہ لار اوستندہ شیطانے گنہ مجرم قرار بیردیلار بو اخلاق پیغمبر لاردین باشقہ توکیمدہ بولہ الور بیز نینگ محبوبمیز حضرت سید عالم صلعم ہم عینا حضرت یوسف علیہ السلام کبی مکہ فتح قیلبونغان اوزلاریغہ آزار بیرگان مکہ لیک برادر لاریغہ بیوک بیر مرحمت و شفقت ایلہ معاملہ قیلدیلار و ہمہ لارین گناہ لارین عفو ایتیدیلار۔

ف یعنی قیچان اولوم کیلسہ مسلمانلیک حالدہ دنیا دین سفر قیلای دیگیشی بندہ لارغہ یا ربّ توغولای علما لار دیبدور لار کہ حضرت یوسف قبلہ گاہ لارین
حیات لاریدہ مملکت انتظامی غہ مشغول تور دیلار اول جنابدین صونگ اوز اختیار لاری ایلہ علاحدہ بولدیلار حضرت یعقوب علیہ السلام من اولسام جنازہ

مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ
مسلمانلیک حالیدہ وتونگلیل منی یخشی بندہ لارغہ ف۱ بو قصہ غیب خبرلاریدین دور بیز انی وحی ایلہ سیزغہ نازل
إِلَيْكَ ۖ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿١٠٢﴾
قیلور بیز و سیز اوق ایردنگیز الار قاشلارندہ وقتیکہ الار ارادہ لارین پختہ قیلدیلار اول مخفی تدبیر قیلور ایردیلار ف۲
وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ
وادملارنینگ کوپلاری ایشانگوچی لار ایمسلار اگرچہ سیز حرص قیلسینگیز هم ف۳ و سیز سورا ماس سیز الاردین
مِنْ أَجْرٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾ وَكَأَيِّن مِّنْ آيَةٍ فِي السَّمَاوَاتِ
تبلیغ اوچون هیچ بیر حق ایمسدور بو مگر نصیحت بوتون اہل جہان اوچون ودیر موچہ نشان لار بار دور آسمانلاردہ
وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ
ویردہ کہ الار اندین اوتورلار الارانگا توجہ قیلمسلار وایمان کیلتورمس الارنینگ کوپلاری
أَكْثَرُهُم بِاللَّهِ إِلَّا وَهُم مُّشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوا أَن تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ
خداغہ مگر الار انگا شریک هم قیلورلار ف۴ آیا الار ایمین بولدیلار می شوندین کہ کیلوب باسسون الارنی
مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾
بیر آفت خدانینگ عذابیدین یا بیردین کیلوب باسسون الارغہ قیامت والار سیز ماس لار ف۵
قُلْ هَٰذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ ۚ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي ۖ
سیز دینگ کہ منینگ یولیم دور چاقیرور من خدا طرفیغہ روشن حجت ایستہ دور دور من و منگا ایرگاشکانلار
وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ
دیاکدور خدا من مشرکلاردین ایمسمن ف۶ دیبارمدوک بیز سیزدین ایلگاری مگر
إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِم مِّنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ ۗ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي
ایرلارنی کہ وحی توشوردوک ایردوک بیز الارغہ شہرلیک لاردین آیا سیر قیلمادیلار می یر یوزیدہ کہ
الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۗ وَلَدَارُ
کورسونلار چوک بولوبدور بولاردین اول لارنینگ عاقبتلاری والبتہ آخرت اوی
الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ اتَّقَوْا ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْأَسَ
یخشیراق دور تقوی لیک لار اوچون آیا فہملا ماسلار می شونگاقدر کہ ناامید بولدیلار
الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَن نَّشَاءُ ۖ
پیغمبرلار وگمان قیلدیلار تو ملاریکہ الارغہ یلغان وعدہ قیلنوبدور کیلدی الارغہ مددیمیز ونجات تابدی

ع ۱۱ ۵

وقف النبی علیہ السلام

منی شام غہ آلوب کتکیلسون دیب وصیت قیلغان ایردیلار دیگانلاریدیک قیلوندی

ف۲ یعنی حضرت یوسف علیہ السلام برادرلاری اول جنابغہ لارندہ بیرقسم مصلحت لار قیلوب خوب تورگانلاریدہ سیز حاضر ایمس ایردینگیز بو واقعہ نی بیز وحی ایلہ سیزغہ معلوم قیلدوک

ف۳ اگرچہ سیز نینگ سیزنی حق ایکانینگیزغہ نہ قدر روشن دلیل لار موجود بولسہ هم اکثر آدملار عجیب وغریب لارنی کورگانلاری قیلوشوب ایمان کیلتورماسلار

ف۴ خداغہ ایمان کیلتورگانلاری چندہ خالص حق قیلمای کم دور اکثرلاری شرکیات مبتلادورلار واوزلاری بی خبر دورلار

ف۵ یعنی کافرلار بو قدر بی غم وخاطرجمع تورگوسدورلار عذاب الٰہی یا قیامت نینگ قورقونچلیک هایدہ لاریدین امانده دورلار می

ف۶ یعنی من ومنینگ تابعلاریم الحمد للہ حق یولدہ دورمیز شول یولدہ تورگوز بوتون جہان خلقینی خدا طرفیغہ چاقیرورمیز شرک کبی ناپاک صفتلاردین پاکدورمیز

ف۷ بو آیت شریفہ دین معلوم بولور کہ خاتونلاردین هیچ بیر کیشی نبوت بیرلیگان ایمس دور حضرت مریم نہ فقط صدیقہ لیک رتبہ سی عطا قیلونغان دور دیمک معلوم بولور صحرالیق لاردین هم نبی بولمغان دور

ف۱ یعنے عذاب الٰہی نینگ کیچیکا لمیگیدین غفلتده قالمنگ لارکه اولغی امتلارغه هم اوزدن اوزون مہلت لار بیر یلور ایردی اینی کورو ب منکرلار نہایتده
خاطر جمع بولور ایردیلار و پیغمبرلار هم الار اعتقادلاریده معاذ الله یلغانچی ایردیلار یا الارغه یلغان وعده قیلونغان دیب گمان قیلور ایردیلار و پیغمبر
لار اوزلاری هم نہایتده مایوس

وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ
کیمی نے بیز خواہلادوک قایتارلمس بیزنینگ عذابیمز مجرملاردین ف۱ تحقیق باردور الارنینگ قصه لارنده
عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ
عبرت عقل لیک لار اوچون ایمس دور بو قرآن بیر سوزی که یلغان توقولوبدور ولیکن تصدیق ایتگوچی دور
الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً
اول نرسه نے که اندین اول دور و بیان قیلغوچی دور هر بیر نرسه نے و هدایتدور و رحمتدور
لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾ ع ١٢ ٦

سورۂ رعد مکه ده توشکاندور | اول قوم اوچون که ایمان کیلتورور لار | و اول قرق اوچ آیت و آلتی رکوعدور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتده رحیملیک الله تعالے نامی ایله
المر ۚ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ ۗ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
المر بولار قرآن نینگ آیتلاریدور و اول نرسه که توشورولوبدور سیزغه ربنگیز طرفیدین حق دور
وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ
ولیکن آدملارنینگ کوبلاری ایمان کیلتورماسلار خدا شونداغ قادر دور که اول کوتاردی آسمانلارنی
بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ
ستون سیز که کورورسیزلار انی کیین قائم بولدی عرش ده و رام قیلدی کون نے و آی نے
كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ۚ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
هر بیری سیر قیلور معین وقتیغه تدبیر ایتور اشنی و صاف بیان قیلور نشانلارنے تا که سیزلار
بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ
پروردگارلارینگیزغه یولوقوشغه ایشانینگلار و اول شول ذاتدور که یازیبدور یرنے و پیدا قیلوبدور
فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْهَارًا ۖ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ
انده تاغلارنے و اریغ لارنے و هر میوه دین پیدا قیلوبدور انده ایکی قسم نے ف۵
اثْنَيْنِ ۖ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ
دیاپورکیچه ایله کوندوزنے البته بو نرسه ده نشانلار باردور تفکر قیلغوچی
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْأَرْضِ قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ أَعْنَابٍ
قوم اوچون و یرده باردور یقین یقین و علاحده علاحده یرلار و باغلار اوزوملاردین

سلیک حالتده قالور ایردیلار
منه شونداغ حال ده بیز
نینگ وعده قیلغان عذابیمز بیر
دین کیلوب الارنے باسور
ایردی و کیمنی که خواہلاسک
ہلاک قیلور ایردوک و
اول حالده نه قدر داد و
فریاد قیلسونلر کیلگان
عذابیمز هرگز قایتماس

(سورۃ الرعد مکیۃ)

ف۲ بو سوره ده اوقولگچی
بولغان آیتلار نہایتده بیوک
بیر کتاب آیتلاریدور و سیزغه
توشورولگان کتاب حق دور
شونداغ بولسه هم اکثر
انسانلار ایمان کیلتورما
سلار
ف۳ بو کورولگان آسمانلار
محض قدرت الٰہیه ایله بے
ستون قائم دورلار سلف
لاردین بریسی بیوک لاری بیز
ستون لاری بار لیکن
بیزغه کورونمس دیبدورلار
والله اعلم بالصواب
ف۴ یعنے انده یشامک
اوچون مناسب قیلوبدور
ف۵ یعنے آق و قاره و
شیرین و بے مزه و کته
و کیچیک

وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَىٰ بِمَاءٍ وَاحِدٍ قف

واکیھن زار وخرما درختلاری کہ بعضے سیر شاخ دور وبعضے یکداغ امین ف۱ دو ہر قسم سوا یلہ سوغار جلو ر لار

وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأُكُلِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ

دآرتوق قیلور میز بعضلارین بعض لاریدین میوہ لاردہ البتہ بوندہ نشانلار بار دور عقل لیک

يَعْقِلُونَ ④ وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَإِنَّا لَفِي

تولارادچون ف۲ واگر تعجب قیلسنگیز پس عجیبدُر الارننگ سوزلاری کہ وقتیکہ بیز تفراغ بولسک

خَلْقٍ جَدِيدٍ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ الْأَغْلَالُ

بینہ ینگی دین بیرا تیلور میز می ف۳ انہ شولار دور اول اتلار یکہ کافر بولدیلار ربلاریغہ وانہ شولار دور کہ غل لار

فِي أَعْنَاقِهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ⑤ وَيَسْتَعْجِلُونَكَ

بوینلاریغہ سالینور دشولار دور لار دوزخی لار الارانده دائم قالور لار وتیز طلب قیلور لار سیزدین

بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ ۗ

راحتدین ایلگاری سیئتنی حال بو کہ بولوب اوتکاندر الاردین اول کوب عذاب لار

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَىٰ ظُلْمِهِمْ ۖ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ

وسیز ننیگ پروردگار ننیگیز البتہ مغفرت صاحبی دور آدملار ادچون ظلملاری بولوب توروب ہم وسیز ننیگ پروردگار ننیگیز

الْعِقَابِ ⑥ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ ۗ

البتہ عذابی آغیر بیر زاندور ودیر لار کافر لار کہ نہ ادچون توشور ولمادی بونی غہ نشان پروردگاریدین

إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ ۖ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ ⑦ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ ع

طرفیدین حقیقت شولدور کہ سیز قورقوتغوچی دور سیز وہر بیر قوم ادچون بار دور رہنما ف۴ خدا بیلور اول نرسہ نی کہ

أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ ۖ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ

کوتارور ہر بیر خاتون واول نرسہ نی کہ کم قیلور بچہ دانلار واول نرسہ نی کہ زیادہ قیلور وہر بیر نرسہ اننیگ قاشندہ

بِمِقْدَارٍ ⑧ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ⑨ سَوَاءٌ

اندازہ ایلہ دور بیلگوچی دور ہر بیر مخفی وآشکارانی بیوک دور مرتبہ سی بلند دور برابر دور

مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ

سیزلاردین اول کیشی کہ آہستہ سوز قیلور بدر واول کیشی کہ بلند قیلو بدور انی واول کیشی کہ ہیکینب دور کیچہ دہ

وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ ⑩ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ

واول کیشی کہ یورب توروبدور کوندوزدہ ف۵ بار دور اننیگ ادچون نوبتلیک فرشتہ لار آلدیدین وآرقہ سیدین

ف۱ صنوان معنی سے تابوری بر ایکی عدد یا زیادہ خرما درختی دیک تولور بعضے لار بیر شاخ دیبدولار۔

ف۲ موجب تعجب وحیرت شولدور کہ بو ہمہ درختلار وبیر قسم سوا یچور لار وبیر قسم ہوا یر لار وبیر قسم حرارت دین فائدہ لانور لار شونداغ بولوب توروب ہم ہر میوہ ننیگ رنگی باشقہ ومزہ سی باشقہ دور بیری ایکنچی سیدین آرتوقدور

ف۳ بو قدر عجیب قدرتلاری بار ذات بے مثال نی اونتگان انسان نی ایکنچی نیر یلتورک دین عاجز دیک ہر عجیب دین عجیب بیر عقیدہ دور

ف۴ معجزہ خصوصیہ بیغمبردہ اختیار یوقدور بولکیں خدا ننیگ قصددر بیغمبر وظیفہ لاری ہدایت ورہنمالیکدور دیبان عاقبتدین قورقوتکمک دور

ف۵ خاتونلار قارنلاریدہ گی بالہ ایر بالہ می یا قیز بالامی بوتون می یا چلا می کیمشی می یا سیان می بیر بالہ می یا زیادہ می مدتی توتلہ می یا عادتدین آرتوقدہ کیلورمی بو نرسہ لار تمامی پروردگارغہ معلوم دور ہیچ بیر نرسہ اندین مخفی بولہ آلمس آہستہ آواز وبلند آواز قاشندہ برابر دور یا شیر یلگان آدم وظاہر آدم ہمہ انگا روشن دور

ف۱ یعنی ہر بندہ ایلہ بیر نیچہ فرشتہ خدا طرفیدین انگا ہمراہ و مراقب بولور بعضیلاری اعمال لارین یازدب تورور لار و بعضیلاری خدا حکمی ایلہ بعض بلا لاردین سقلار لار

يَحْفَظُوْنَهٗ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا

سقلار لار انی خدا حکمی ایلہ البتہ خدا اوزگارتماس ہیچ بیر قوم ننیک یخشی حالین تا روزگار تماسہ لار

مَا بِاَنْفُسِهِمْ ؕ وَاِذَآ اَرَادَ اللّٰهُ بِقَوْمٍ سُوْٓءًا فَلَا مَرَدَّ لَهٗ ۚ وَمَا لَهُمْ

اوزلاریدہ بار صلاحیتنی و قچان خواہلاسہ خدا بیر قوم غہ مصیبتنی پس انی قایتارہ لش یوقدور و یوقدور الار اوچون

مِّنْ دُوْنِهٖ مِنْ وَّالٍ ﴿۱۱﴾ هُوَ الَّذِيْ يُرِيْكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَّطَمَعًا

خدا دین باشقہ مددگار ف۲ اول دور او شال ذات کیم کورساتور سیز لارغہ یشین نی خوف قیلوب ہم امید قیلوب ہم

وَّيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿۱۲﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهٖ وَالْمَلٰٓئِكَةُ مِنْ

دکوتارور آغیر بولوتلارنی و تسبیح ایتور گولدورگ اننیک حمدی ایلہ و فرشتہ لار ہم اندین

خِيْفَتِهٖ ۚ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيْبُ بِهَا مَنْ يَّشَآءُ وَهُمْ

قورقوب و یبارور چقملارنی دتوشورورانی کیمغہ کہ خواہلاسہ و الار (یعنی کافرلار) جنجال

يُجَادِلُوْنَ فِي اللّٰهِ ۚ وَهُوَ شَدِيْدُ الْمِحَالِ ﴿۱۳﴾ لَهٗ دَعْوَةُ الْحَقِّ ؕ

قیلور لار خدا حقندہ و اننیک توتوشی بتیغ دور ف۳ اننیک چاقیریشی حق دور و اول

وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَسْتَجِيْبُوْنَ لَهُمْ بِشَيْءٍ اِلَّا

ذاتلار کیم کافرلار خدانی قویوب الارنی چاقیرورلار حاجتلاریغہ یرا مانسلار ہیچ نرسہ مگر ایکی کفتین

كَبَاسِطِ كَفَّيْهِ اِلَى الْمَآءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهٖ ؕ وَمَا دُعَآءُ

سو غہ اوزاتکان آدم کبی آغزیغہ یتسون دیب و اول سو ہرگز اننیک آغزیغہ یتکوچی ایمس دور و ایمس کافرلار

الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ﴿۱۴﴾ وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

ننیک دعالاری مگر گمراہلیکدہ ف۴ و خدا غہ سجدہ قیلور ہر کیمکہ آسمان لاردہ دیرہ دور

طَوْعًا وَّكَرْهًا وَّظِلٰلُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ ﴿۱۵﴾ قُلْ مَنْ رَّبُّ

خوشلیک ایلہ ہم و زورلیک ایلہ ہم و الارننیک سایہ لاری ہم صبح و شام دہ ف۵ سیز دینگ کیم دور آسمان لارننیگ

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ قُلِ اللّٰهُ ؕ قُلْ اَفَاتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖٓ اَوْلِيَآءَ

و یرننیگ پروردگاری او زونیگز دینگ اللہ تعالیٰ دور سیز دینگ کہ توتدینگیز لارمی خدا دین باشقہ دوستلارنی

لَا يَمْلِكُوْنَ لِاَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَّلَا ضَرًّا ؕ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْاَعْمٰى

کہ الار اوزلاری اوچون نہ فائدہ غہ و نہ ضرر غہ ایگا دور لار سیز دینگ برابر بولورمی کور ایلہ

وَالْبَصِيْرُ ۙ اَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمٰتُ وَالنُّوْرُ ۚ اَمْ جَعَلُوْا لِلّٰهِ

کوزلیک انسان یا برابر بولورمی قرانگغو لیکلار ایلہ یارو غلیک یا الار مقرر قیلدیلارمی خدا غہ

ف۲ اللہ تعالیٰ روز بہر بانلیگی و نگہبانلیگی دین ہیچ بیر قوم نی محروم ایتیس مادام الار خدا ایلہ بولغان علاقہ لارین اوزگارتماسہ لار و قچان الار اوزلاری اوزگارتسہ لار البتہ آفت منزور کیلور و اول آفت ہرگز قایتمس و ہیچکیم ننیگ مددی ہم فائدہ بیرمس

ف۳ دقیقکہ ہوادہ بولوتلار پیدا بولوب چقملار کورولہ باشلاسہ انسانلار غہ امید پیدا بولور کہ یاغین بولوب دنیار حمتغہ سیراب بولور ینہ بیر طرفدین خوف ہم قیلورلار کہ چقماق یر یریغہ توشوب ہلاکتغہ سبب بولماسون یا یاغین کوپ بولوب عالمنی سیل آلماسون بعینہٖ شو نداغ خوف و رجا دہ بولمک لازم دور خدا ننیگ انتقام و انعامی دین ہم

ف۴ یعنی انسان چاقیر کمچ بولسہ ہر حاجتی اوچون خدانی چاقیرسون کہ ہر حالدہ حاجتین روا قیلہ آلور آدملار کیم خدانی قویوب باشقہ عاجز مخلوقلارنی چاقیرور لار الارننیگ مثال لاری تو ردوقی تیبدہ سیدہ تورروب سونی چاقیرغان آدم کبی دور قولی ایلہ اشارہ قیلور کہ کیل منینگ آغزیمغہ کیر بیب بو صورتدہ سو قیامتغچہ اننیگ سوزیغہ اطاعت قیلمس و قیلہ آلمس

ف۵ یعنی تمام کائنات اول یکہ و یگانہ غہ اطاعتدہ دور خوشلیک ایلہ ہم و زورلیک ایلہ ہم و اننیگ اطاعتیدین ہیچکیم باش تارتالماس تشریعی غہ خلاف قیلسہ ہم تکوینی غہ مخالف بولہ آلماس

ف۱ موقد ایله مشرک فرقی کوز لیک ایله کور اورتاسنده گی فرق کبی دور و توحید ایله شرک نور ایله ظلمت کبی بیر بیریغه مقابلدر نتیجه ده هر قیسیسی سے البته علاحده
بولور ناداں مشرکلار نیمه نرسه غه اشتباه قیلورلار آیا الارنینگ باطل معبودلاری هم خدای سیچون یراتگان نرسه لار کبی نرسه لارنی یراتا آلورلار می

شُرَكَآءَ خَلَقُوْا كَخَلْقِهٖ فَتَشَابَهَ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ ؕ قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ
شونداغ شریکلارنی که یراتیبدرلار خدانینگ یراتیشی کبی پس اشتباه بولوبدر یراتیش الارغه سیز دینگ خدا دور هر شینگ
كُلِّ شَيْءٍ وَّهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ⑯ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَسَالَتْ
خالقی و اول دور یکه غالب ف۲ توشوردی اول آسماندین سوی کیین آقوب جاری بولدی
اَوْدِيَةٌۢ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَّابِيًا ؕ وَمِمَّا يُوْقِدُوْنَ
سایلار اوز مقدارلاریچه پس آلوب آقوزدی سیل یوزیغه چیقگان کوپوکنی و اول نرسه که انی اوتده توتورلار
عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَآءَ حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِّثْلُهٗ ؕ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ
زیور یا اسباب یسامک اوچون انده هم کوپوک بولور سو کوپوگی کبی منه شونداغ بیان قیلور خدا
الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ ؕ فَاَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَآءً ۚ وَاَمَّا
حق ایله باطل شالینی اما سو کوپوگی تشلانوب کیتار واما اول نرسه که
مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْاَرْضِ ؕ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ
آدملارغه فائده سے بولور اول یرده توروب قالور منه شونداغ بیان قیلور الله تعالی
الْاَمْثَالَ ⑰ لِلَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا لِرَبِّهِمُ الْحُسْنٰى ؕ وَالَّذِيْنَ
مثال لارنی ف۳ آدملاریکه پروردگارلارین سوزین قبول قیلدیلار الارغه بار دور یخشی حالت آدملاریکه الارنینگ
لَمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَهٗ لَوْ اَنَّ لَهُمْ مَّا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا وَّمِثْلَهٗ مَعَهٗ
سوزین قبول قیلمدیلار اگر الارنینگ بولسه یر یوزیده بار نرسه لارنینگ همه سی و بولسه انگا برابر نرسه هم بیرگا
لَافْتَدَوْا بِهٖ ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ سُوْٓءُ الْحِسَابِ ۙ وَمَاْوٰىهُمْ جَهَنَّمُ ؕ
البته الارنی اوز خلاصلاری اوچون بیردرلار شولار اوچون بار دور آغیر حساب لارنینگ جایلاری جهنم دور
وَبِئْسَ الْمِهَادُ ⑱ اَفَمَنْ يَّعْلَمُ اَنَّمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ
دنه قدر یمان جایدرلار ف٤ اول کیشی که اعتقاد ایتور حق دیب اول نرسه نی که پروردگارنگیزدین سیزگه توشورولیبدر
كَمَنْ هُوَ اَعْمٰى ؕ اِنَّمَا يَتَذَكَّرُ اُولُوا الْاَلْبَابِ ⑲ الَّذِيْنَ يُوْفُوْنَ
برابر دور می اول کیشی ایله که اول کوردر حقیقتده نصیحتنی عقل ییک لار قبول قیلورلار ف اولار آدملاریکه وفا قیلورلار
بِعَهْدِ اللّٰهِ وَلَا يَنْقُضُوْنَ الْمِيْثَاقَ ⑳ وَالَّذِيْنَ يَصِلُوْنَ مَآ اَمَرَ
خدانینگ بیرگان عهدلاریغه و بوزماسلار اول عهدنی ف٥ و اول ذاتلاریکه اولارلار اول نرسه نی که حکم قیلغاندر
اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُّوْصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُوْنَ سُوْٓءَ الْحِسَابِ ㉑
الله تعالی انینگ اولانیشیغه ف٦ و قورقورلار پروردگارلاریدین و قورقارلار یمان محاسبه دین

وقف النبي علیه السلام

ع ٢

الار یسچاره لار شونداغ عاجز نرسه لار کم اوزلاریغه فائده یا ضررغه مالک ایمسدرلار
ف۲ چنانچه آسماندین یاغین کیلور اندین تمام سایلار دار ییلغار تولوب توزسای وهر اریغ خدا خواهلاگان مقدارده اوز حالیغه موافق سو آلور تیکه شو تولوب آقور انگا تفراغ لار و ذالای لار ارلاشیب کیکی اوزگاردر کیین کیرلار و کوپوکلار یوزه غه چیقور چمچانکه تیز اوت غه کوموش زیش و تیمورلارنی زیور یا اسباب یسامک اوچون تو بولغانده کیرلاری و کوپوکلاری یوزه غه چیقور غائبت بو کیرلار و کوپوکلار توروب بولغه ادوب یوق بولوب کیتور و کیلگ نرسه لارمی صورتده قالور حق ایله باطل هم برابر حرکت قیلورلار آخر حق ثابت قالور باطل زایل بولور
ف۳ مجرم لار بو دنیاده رشوه کبی واسطه لار ایلا سزادین قوتولا آلورلار لیکن آخرتده بوتون دنیا خزینه لاریغه ایکی برابر دولتلاری بولوب خرج قیلغلی بولسه هم هرگز قوتولا آلماس
ف٤ مسلمان بنده قرآن و حدیث غه عمل بولغان سبب دین کوزی و دلی اچیق بر انسان بولور اول البته بیر بیریدین ناداں ایله برابر بولماس
ف٥ خدا بیرگان عهد یا عهد الست بریگم بولور یا انبیا واسطه لاری بیرگان عهد بولور

ف٦ اول اکی توشمکدر یعنی قرینداش لاریغه صله رحم قیلمکدر یا ایمان غه عمل نی توشمکدر یا حقوق العباد غه حقوق الله نی توشمکدر یا اسلامی
برادرلیکنی قائم و دائم توتمکدر یا انبیاء علیهم السلام بیر بیرلاریدین اجرا تسلیکدر

وَالَّذِيْنَ صَبَرُوا ابْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَاَنْفَقُوْا

واول ذاتلاریکہ صبر قیلدیلار طلب ایتیب پروردگارلارینی رضاسینی واداقیلدیلار نمازنی دخرج قیلدیلار

مِمَّا رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَّعَلَانِيَةً وَّيَدْرَءُوْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

بیزالارغہ بیرگان رزق دین مخفی و آشکارا و دفع قیلورلار یخشیلیک ایلہ یمانلیک نی

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٢﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا وَمَنْ صَلَحَ

الارادچون گنہ ددور آخرت یخشی عاقبتی ہمیشہ تورادرگان جنتلار انگا الار داخل بولورلار ہم اول کیشیلر

مِنْ اٰبَآئِهِمْ وَاَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيّٰتِهِمْ وَالْمَلٰٓئِكَةُ يَدْخُلُوْنَ عَلَيْهِمْ

انگالاین بولسالار نیک آتالاریدین و خاتونلاریدین و اولادلاریدین ہم و فرشتہ لار داخل بولورلار الارغہ

مِّنْ كُلِّ بَابٍ ﴿٢٣﴾ سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٢٤﴾

ہر دروازہ دین ف۳ دیرلار سلامتلیک دور سیزلارغہ شونینگ ادچون کہ سیزلار (حق دینده) صبر قیلدینگیزلار

وَالَّذِيْنَ يَنْقُضُوْنَ عَهْدَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيْثَاقِهٖ وَيَقْطَعُوْنَ

واول ذاتلاریکہ بوزورلار خدا نینگ عهدینی انی محکم قیلغاندین کیین ہم وکیسورلار اول رشتہ نی کہ خدا

مَآ اَمَرَ اللّٰهُ بِهٖٓ اَنْ يُّوْصَلَ وَيُفْسِدُوْنَ فِى الْاَرْضِ اُولٰٓئِكَ لَهُمُ

اننیگ اولانیشیغہ حکم بیردی بدور و فساد تارقاتورلار یر یوزیده انہ شولارغہ گنہ بولور

اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوْٓءُ الدَّارِ ﴿٢٥﴾ اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ

لعنت و الارغہ ددور آخرت یمان حالی ف۵ اللہ تعالیٰ کشادہ قیلور رزق نی کیمغہ کہ خواہلاسہ

وَيَقْدِرُ ۭ وَفَرِحُوْا بِالْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۭ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فِى الْاٰخِرَةِ

و تنگ قیلور و خوش بولدیلار کافرلار دنیا حیاتیغہ وایمس دنیا حیاتی آخرت مقابلیده

اِلَّا مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾ وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَيْهِ اٰيَةٌ مِّنْ

مگر آز بیر نرسہ ف دیرلار کافرلار کہ نہ ادچون توشورلمادی بو پیغمبرغہ بیر معجزہ پروردگاریدین

رَّبِّهٖ ۭ قُلْ اِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَنْ يَّشَآءُ وَيَهْدِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ اَنَابَ ﴿٢٧﴾

طرفیدین ف۷ سیز دینگ تحقیق خدا آزدورور کیمنی کہ خواہلاسہ و ہدایت بیرور او زطرفیغہ اول کیشینی کہ قایتیب دور ف۸

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَتَطْمَىِٕنُّ قُلُوْبُهُمْ بِذِكْرِ اللّٰهِ ۭ اَلَا بِذِكْرِ اللّٰهِ تَطْمَىِٕنُّ

اول جماعہ نی کہ ایمان کیلتوروب دورلار و آرام تاپور دل لاری خدانینگ یادی ایلہ بیلینگلار خدانینگ یادی ایلہ دل لار آرام تاپور

الْقُلُوْبُ ﴿٢٨﴾ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ طُوْبٰى لَهُمْ وَحُسْنُ مَاٰبٍ ﴿٢٩﴾

آدملاریکہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلار قیلدیلار مبارک بیر حال بولور الارادچون و یخشی بیر مقام ف۹

ف۱ یعنے دنیانینگ ہر قسم مصیبتلاریغہ و طاعتده گی مشقتلارغہ صبر قیلورلار
ف۲ بو اوصاف علیہ صاحب بولغان ذاتلارغہ جنتدین بیوک محل لارعطا قیلورلار و الا دیر کتلاریدین الارغہ علاقہ دار بولغان ذاتلارنی ہم داخل قیلورلار اگر اوزلاریده بیر آز صلاحیت بولسہ
ف۳ اللہ تعالیٰ نینگ حکمی ایلہ فرشتہ لار بو حضرات غہ سلام بیرمک ادچون جنت نینگ ہر بیر دروازہ سیدین کیرورلار سلام لاری بو بولور سلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار
ف۴ بولار یوقاریده اوصاف اری ذکر قیلولغان نیکبختلار مقابل لاری بولغان بدبختلار ایردورلار
ف۵ بو تمثیلیک بنده لار دنیا نینگ بو تورت کونلیک راحت و عیشیغہ مغرور بولمس ابدی و حقیقی بولغان آخرت لاتینی انگا قربان ایمس
اللہم اجعلنا منہم
ع ۹
ف۶ یعنے دیرلار کہ نہ ادچون بیز طلب قیلغان معجزہ نی کورساتماید در
ف۷ یعنے خداغہ قایتیب دور
ف۸ خداغہ قایتیکالارغہ ایمان دولتی نصیب بولور و خدا یادی کا ایلہ انسان غہ سکون و آرام حاصل بولور ذکر لار اولوغی قرآن کریم دور انی تلاوت قیلمک ایلہ ہر غم و کلفت دور بولور ہر کونگل گہ نوع سعادت قونغہ کیلور
ف۹ حدیث صحیح ده جنتده طوبیٰ نام بیر درخت بارلیکی وارد دور

ف۱ یعنے رحمٰن اوز رحمت کاملہ سیدین قرآن کریم کبی بیوک بیرکتابنی نازل قیلدی دیسزنے بوتون عالم اوچون رحمت قیلوب یباردی مگر الاربعد ناشکرلیک قیلدیلار رحمٰن حقیقی تسلیم ایتیشدین باش تارتدیلار ابدی سیزالارغہ مرحمت قیلینگ اول رحمانی کہ کسیز لار انگا منکر دورسیز لار اول منینگ ربیم دور انینگ نہ شریکی بار دور ونہ اول قابل فنادور

كَذٰلِكَ اَرْسَلْنٰكَ فِیْٓ اُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَآ اُمَمٌ لِّتَتْلُوَاْ عَلَيْهِمُ

منہ شونداغ یباردوک سیزنے بیر امتی غہ کہ اوتکاندور اندین اول کوبا منلار تاکہ سیز اوقونگ الارغہ

الَّذِیْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُوْنَ بِالرَّحْمٰنِ ؕ قُلْ هُوَ رَبِّیْ

اول کتابنے کہ بیزوحی ایلہ توشوردوک سیزغہ والار انکار ایتورلار رحمٰن غہ سیز دینگ اول دور منینگ پروردگاریم

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا

یوقدور هیچ معبود اندین باشقہ من انگا توکل قیلدیم وانینگ طرفیغہ دور قایتیشیم ف۱ واگر بولسہ ایدی بیر قرآن

سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ كُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰى ؕ

کہ انینگ سببیدین تاغلار یورگوزولسہ یا انینگ سببیدین یر یاریلسہ یا انینگ سببی بیلن اولوگلارنے سوزغہ سالولسہ

بَلْ لِّلّٰهِ الْاَمْرُ جَمِيْعًا ؕ اَفَلَمْ يَايْـَٔسِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اَنْ لَّوْ يَشَآءُ

(یہان بولار ایمان کیلتورمس ایردیلار) بلکہ ہمہ ایش خداغہ قولندہ دور آیا خاطرجمع بولمادیلار می مسلمانلار کہ اگر خدا خواہلاسہ

اللّٰهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيْعًا ؕ وَلَا يَزَالُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا تُصِيْبُهُمْ

ایردی آدملارنے تمام ہدایت قیلور ایردے وکافرلار ہمیشہ شونداغ اوتورلار کہ یتورالارغہ قیلغان

بِمَا صَنَعُوْا قَارِعَةٌ اَوْ تَحُلُّ قَرِيْبًا مِّنْ دَارِهِمْ حَتّٰى يَاْتِیَ

یمان کردارلارین سببیدین بیر آغیر عذاب یا نازل بولور اول آغیر عذاب الارغہ یقین بیر یرغہ شونگاقدر

وَعْدُ اللّٰهِ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيْعَادَ ﴿٣٠﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ ع ۵ ١٠

کہ یتوب کیلور خدا انینگ وعدہ سی البتہ خدا وعدہ سیغہ خلاف قیلماس ف۲ وتحقیق مسخرہ قیلوندی بیر قانچہ پیغمبرلارغہ کہ

مِّنْ قَبْلِكَ فَاَمْلَيْتُ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا ثُمَّ اَخَذْتُهُمْ ۫ فَكَيْفَ

سیزدین اوّل اوتکاندورلار کیین من اول کافرلارغہ مہلت بیردیم کیین الارنے گرفتار ایتدیم لیس نیچوک دور

كَانَ عِقَابِ ﴿٣١﴾ اَفَمَنْ هُوَ قَآئِمٌ عَلٰى كُلِّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ ۚ

منینگ سزام اول خدا یے کہ ہر بیر کیشینے نینگ قیلغان کردارلاریدین خبردار دور (اول ذات تیلار ایلہ برابری

وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ شُرَكَآءَ ؕ قُلْ سَمُّوْهُمْ ؕ اَمْ تُنَبِّـُٔوْنَهٗ بِمَا لَا يَعْلَمُ

وکافرلار خداغہ شریکلار قرار بیردیلار سیز دینگ الارنا لادین اتینگلاریا خداغہ بر یوزیدہ بیلمگان نرسہ سین

فِی الْاَرْضِ اَمْ بِظَاهِرٍ مِّنَ الْقَوْلِ ؕ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا

خبر بیرورسیزلارمی یا یوزہ بیر سوزغہ مغرور بولورسیزلارمی بلکہ یخشے کورونگاندور کافرلارغہ الارنینگ

مَكْرُهُمْ وَصُدُّوْا عَنِ السَّبِيْلِ ؕ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ

یوزدغ اندیشہ لاری ومنع قیلوندیلار یولدین ف۳ وکیمی کہ انے خدا آزدورسہ انینگ اوچون ہیچ بیر رہنما

دور انینگ نہ شریکی بار دور ونہ اول قابل فنادور

ف۲ بو مقام دہ قرعلادین مراد بیر آسمانی کتاب بولہ آکور چنانچہ صحیح حدیثدہ زبور غہ ہم قرآن لفظین اطلاق ایتیلمیشدور یعنے کافرلار دیگاندیک بیر آسمانی کتاب توشوب تاغلارغہ حرکت بیرسہ یا اولوگلار سوزلاسہ لار یا بیر یلار یلیسہ یا اوزدن مسافہ لار قیسقارسہ شوندہ ہم بو منکرلار ہرگز ایمان کیلتور منلار بولہ قسلار می کہ دیشو قرآن محمدی برکتیدین جسمانی بولماسہ ہم روحانی طریقہ دہ تاغ کبی اوز اور نیدہ برقرار معاندانلار نے قوزغاتیلیب اسلام غہ مشرف قیلوندی وانسانلار دل لاریدین عبارت قورو دق یر لارنے یاریب معرفت الٰہیہ چشمہ لارین جاری ایتیلدی خداغہ نینگ سفرین اوزدن مسافہ لارین دقیقہ لار ایچندہ طی قیلدور ولدی کفر وشرک ایلہ اولگان جاہلارنینگ اولوگ دل لارین یرگوزوب انگا ابدی حیات روح ین عطا قیلوندی بو نرسہ لارنے کوروب تورو ب ہم بو کتابدین شفا وہدایت تاپگان بدبخت لار حسی معجزہ لار کورسہ لار ہم اوز شقاوت لاریغہ یانماس لار اندین علاوہ بوتون دنیا خلقین برابر ہدایتغہ ارادۂ الٰہیہ ہم کیتگاندور

ف۳ خداغہ معلوم ایمیدور کہ انینگ بیر شریکی بولسون چونکہ شریک اوزی یوقدور دیولمغی محال دور مشرکلار خداغہ بیلگان نرسہ سین بیلدور کچی بولورلار یا بیر اساسی یوق سوزغہ مغرور بولورلار داوزلاری توقوغان یوزدغ اندیشہ لاری اوزلاریغہ معقول کورولور انینگ اوچون حق یولدین ممنوع ومحروم قالورلار

ف۱ یعنے بیر کیمسۂ خداہدایت توفیقین عطا قیلماسہ کیم انے توغری یولغہ سالہ آلور دخدا دندکریم ادز توفیقین شوندلغ بندہ سیغہ مرحمت قیلور کہ اوزاختیاری ایلہ ہدایت دروازہ سین اوزیوزیغہ یاپاسہ

مِنْ هَادٍ ﴿۳۳﴾ لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ

یوقدور ف۱ باردورلالارا وچون عذاب دنیا حیاتیدہ ھم ف۲ والبتہ آخرت نینگ عذابی

اَشَقُّ ۚ وَمَا لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ وَّاقٍ ﴿۳۴﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِيْ

قیتیغ راغدور یوقدورلالارا وچون ہیچ بیر قوتقارغوچی جنتی کہ وعدہ قیلولوبدور متقی بندہ لارغہ

وُعِدَ الْمُتَّقُوْنَ ۗ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۗ اُكُلُهَا دَآئِمٌ

کیفیتی شولکہ آقوب تورور آستلاریدین اریغلار میوہ لاری ہمیشہ بار بولور ف۳

وَّظِلُّهَا ۗ تِلْكَ عُقْبَى الَّذِيْنَ اتَّقَوْا ۖ وَّعُقْبَى الْكٰفِرِيْنَ النَّارُ ﴿۳۵﴾

وسایہ سی ہم ف۴ انہ شولدور تقوی لیکلار جزالاری دکافرلار سزالاری دوزخ دور

وَالَّذِيْنَ اٰتَيْنٰهُمُ الْكِتٰبَ يَفْرَحُوْنَ بِمَآ اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمِنَ

داول جماعہ کہ بیزالارغہ کتاب بیردوک خرسند بولورلار سیزغہ توشورولگان کتابدین ف۵ دشول جماعتلاردین

الْاَحْزَابِ مَنْ يُّنْكِرُ بَعْضَهٗ ۗ قُلْ اِنَّمَآ اُمِرْتُ اَنْ اَعْبُدَ اللّٰهَ

یعنے لاری بارکہ بعض حصہ سیغہ انکار قیلورلار ف۶ سیز دینگ حقیقت شولکہ منگا امر بولغاندور کہ عبادت قیلای

وَلَآ اُشْرِكَ بِهٖ ۗ اِلَيْهِ اَدْعُوْا وَاِلَيْهِ مَاٰبِ ﴿۳۶﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ

خدا نہ وشریک ایتمای انگا من اننیگ طرفیغہ چاقیر درمن واننیگ طرفیغہ دور قایتیشیم دشوندلغ توشوردوک

حُكْمًا عَرَبِيًّا ۗ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ اَهْوَآءَهُمْ بَعْدَ مَا جَآءَكَ مِنَ

بیز بوکلامنی کتاب عربی قیلوب ف۷ واگر سیز ایرگاشنیگز الارنینگ نفسانی خواہشلاریغہ سیزغہ صحیح علم کیلگاندین

الْعِلْمِ ۙ مَا لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ وَّلِيٍّ وَّلَا وَاقٍ ﴿۳۷﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا ع ۵ ۶ ۱۱

کیین ھم بولمس سیزاوچون خدادین حمایت بیرگوچی ونہ توتقارغوچی ف دتحقیق بیز یباردوک بیر قنچہ

رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ اَزْوَاجًا وَّذُرِّيَّةً ۗ وَمَا كَانَ

پیغمبرلارنی سیزدین اوّل وبیردوک بیزالارغہ خاتونلار وبالالار دبولمادی ہیچ بیر

لِرَسُوْلٍ اَنْ يَّاْتِيَ بِاٰيَةٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۗ لِكُلِّ اَجَلٍ كِتَابٌ ﴿۳۸﴾

پیغمبردین بوکہ کیلتورسون بیرنشان مگرخدانینگ اذنی ایلہ ہرزمانہ اوچون باردور خاص کتاب

يَمْحُوا اللّٰهُ مَا يَشَآءُ وَيُثْبِتُ ۖ وَعِنْدَهٗۤ اُمُّ الْكِتٰبِ ﴿۳۹﴾ وَاِنْ مَّا

دیوق قیلور اللہ تعالے نیمہ نے کہ خواہلاسہ وجا یبدہ قالدور واننیگ قاشندہ دور اصل کتاب واگر بیز سیزغہ

نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِيْ نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَاِنَّمَا

کورساتسک الارغہ قیلغان وعدہ میزنینگ بعضےسین یا سیزغہ وفات بیرسک حقیقت شولدور کہ سیزغہ لازم نرسہ

دورمقصود باشقہ ۔ لارغہ البتہ بیز رمکدور

ف۲ اسلام مجاہدلارین قولالاریدین یابے واسطہ قدرت طرفیدین یتور

ف۳ کہ اننیگ ہیچ بیر قسمی ہیچ بیر وقت توگاماس و ہمیشہ تیار توردر وخواہلاگان زملاردین اوشال لحظہ بیرلگو لامقطوعۃ ولاممنوعۃ

ف۴ سایہ سی ھم ہمیشہ آرام بیرادورگان بولور نہ حرارت ونہ برودت کلمنی اندہ بولگو لایرون فیہا شمساً ولا زمھریرا

ف۵ یعنے مسلمان لاردکتابی لارنینگ اہل انصافلاری

ف۶ کتابیلاردین اول جماعہ کہ الارنینگ اوزکتابلاریغہ قیلغان تحریف وتبدیللاریغہ قرآن مذمت قیلغاندور الار قرآن نینگ شوندلغ آیتلاریغہ انکار قیلورلار

ف۷ ہمیشہ ہرپیغمبرغہ توشورولگان کتاب قومی زبانلاریدہ توشورولگاندور جناب سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم عرب بولغان سبب لاریدین قرآن ھم عربچہ توشورولگاندور در حقیقت قرآن کبی بیر جامع دمعجز کتاب شوندلغ بیر زباندہ بولمغی لازم دورکہ تمام زبانلاردین بلاغتیدہ وسعتدہ جامعیتدہ وتمام کمالاتدہ آرتوق بولسون عرب لغتی حقیقتدہ بیر مبارک لغتدور کہ یوقاریدہ گی اوصاف بالکلیہ اندہ موجوددور

ف۸ بوخطاب صورتے آنحضرت صلعم غہ بولسہ ھم ہرطالب حق بولنگا مخاطب

ف۱ یعنے الارغہ قیلونغان وعدہ اوچون بولازم ایمسدورکہ سیز نینگ حیاتینگیز دہ کورساتیلسون بوبابدہ بیز مختار دور میز قچان خواہلاسک کورساتورمیز سیز نینگ ذمہ نگیز غہ لازم نرسہ تبلیغ دور واحتساب ایتمک بیز نینگ وظیفہ میز دور

عَلَيْكَ الْبَلٰغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿۴۰﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا نَاْتِي الْاَرْضَ

تبلیغ دور وبیز نینگ ذمہ میز غہ دور حساب ف۱ آیا الارکورماسلارمی کہ بیز یرنے ہمہ طرفیدین کمیتیب

نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَا ؕ وَاللّٰهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهٖ ؕ وَهُوَ

بارمکدہ دورمیز و اللہ تعالے حکم ایتور یوق دور انینگ حکمین کیین غہ سور گوچی اول

سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿۴۱﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلّٰهِ الْمَكْرُ

تیز حساب آلغوچی دور ف۲ وتحقیق یمان اندیشہ قیلوب کوریلار بولاردین اوّلغی لار ہم پس خدا قولندہ دور

جَمِيْعًا ؕ يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ؕ وَسَيَعْلَمُ الْكُفّٰرُ لِمَنْ

ہمہ تدبیر اول بیلور ہر بیر جان نینگ قیلوب یورگان ایشین وعنقریب بیلورلار کافرلار کہ کیمغہ بولور

عُقْبَى الدَّارِ ﴿۴۲﴾ وَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَسْتَ مُرْسَلًا ؕ قُلْ كَفٰى

آخرت یخشے عاقبتی ودیرلار کافرلار کہ سیز پیغمبر ایمسدور سیز سیز دینگ کہ کفایہ قیلور

بِاللّٰهِ شَهِيْدًا بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ ۙ وَمَنْ عِنْدَهٗ عِلْمُ الْكِتٰبِ ﴿۴۳﴾

اللہ تعالے گواہلیکدہ من بیلہ سیزلار اورتا میزدہ واول کیشے کہ بار دور انیدہ کتاب علمی ف۳

سُوْرَةُ اِبْرٰهِيْمَ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ اثْنَتَانِ وَخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَّسَبْعُ رُكُوْعَاتٍ

سورۂ ابراھیم مکہ دہ نازل بولغاندور واول ایلیک ایکے آیت ویتی رکوع دور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○

ابتدا قیلور نور بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالے نامی ایلہ

الٓرٰ ۚ كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ اِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ۙ

الر بو بیر کتابے دور کہ توشوردیک بیز انے سیز غہ تا کہ سیز چیقارینگ آدملارنے قرانغولیک لاردین یاروغلیکغہ

بِاِذْنِ رَبِّهِمْ اِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ﴿۱﴾ اللّٰهِ الَّذِيْ لَهٗ مَا فِي

پروردگارلارین حکمی ایلہ مقتارگان غالب اللہ تعالے نینگ یولیغہ اول ذاتیکہ انینگ ملکی دور نیمہ نرسہ کہ

السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَوَيْلٌ لِّلْكٰفِرِيْنَ مِنْ عَذَابٍ

آسمانلاردہ دور ونیمہ نرسہ کہ یردہ دور و وای دور کافرلار اوچون قتیغ

شَدِيْدِ ﴿۲﴾ ۨالَّذِيْنَ يَسْتَحِبُّوْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ

عذابدین اول کافرلار کہ آرتوق کورورلار دنیا حیاتینی آخرت دین

وَيَصُدُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ؕ اُولٰٓئِكَ فِيْ

ومنع قیلورلار خدا نینگ یولیدین وآختارورلار انیدہ ایگریلیکنی ف۴ انہ شول آدملار

ف۲ یعنے منکرلار کورمایدورلارمی کہ بوتون کفر وجہالت ایلہ تولگان عرب اقلیمی نیمہ طرفدین اسلام وعلم ایلا حاطہ ایتوب کفر وجہل زمینلکین توغدین کون تارا ایتمکدہ میز کتہ کتہ قبیلہ لار دیوک بیوک شخصلار ہر کون ہر ساعت اسلام دینی غہ مشرف بولمکدہ دورلار بوحالت دین عاقل انسانلار نتیجہ نے کورہ آلہ لار واستقبال لارین عین یرلار

ف۳ اگر سیزلار منینگ رسالتم حقلیقیغہ انکار ایتیگیزلار ہیچ باک یوقدور چونکہ منینگ صداقتمغہ پروردگارم اوزی شاہد دور وانینگ کتابے شہادتے ایلہ ناطق دور وعلاوہ موندین ہر کیم قران علمی دین وباشقہ کتب سماویہ دین باخبر دورلار منینگ نبوت ورسالتم حقلیقیغہ شاہد دورلار

ف۴ بومبارک کتاب نینگ اولوغلیغی شولقدر بلند دور کہ انی توشورگوچی بیز دور میز وانی دنیاغہ تبلیغ ایتگوچی سیز دور سیز وانیدین مقصد شولدور کہ خدا وند کریم توفیق دکلی ایلہ تمام عالم خلقین عرب بولسون یا آق بولسون ایلیچی بولسون سرمایہ دار بولسون پادشاہ بولسون رعیہ بولسون ہمہ لارین جہالت وہم ظلمتلاریدین چیقاروب ایمان ومعرفت بدو شنلیغی غہ مشرف قیلولسون واول نور ہمہ غہ غالب وہمہ طرفیدین مقتالغان اللہ تعالے نینگ

یولیدور بوتون جہان ویر وآسمان دالاردہ بار مخلوقات ہمہ سی انینگ ملکی دورایدی اول ذاتلار یکہ شو منداغ خداغہ منکر بولورلار وآخرتدین دنیانے آرتوق کورورلار وخلق نے خدا یولیدین توسورلار واول نہ قدر توغری بولسہ ہم انے خلق کوزیغہ ایگرے قیلیب کورساتورلار باردور الارغہ نہایتدہ بیوک عذاب چونکہ نہایتدہ اولوغ گمراہلار دورلار

ضَلٰلٍ بَعِيْدٍ ۳ وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ اِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهٖ

اوزاق گمراهلیکده دورلار ۞ و بیز یبارمدوک هیچ بیر پیغمبرنی مگر اوز قومین تیل لاری

لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ۭ فَيُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ يَّشَاۗءُ وَيَهْدِيْ مَنْ يَّشَاۗءُ ۭ

ایله تاکه بیان قیلسون الارغه پس گمراه قیلور الله تعالے کیمنی که خواهلاسه و هدایت قیلور کیمنی که خواهلاسه

وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ۴ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَآ اَنْ اَخْرِجْ

و اول در حکمتلیک غالب ذات ف۱ و تحقیق بیز یباردوک موسیٰ نی نشانلاریمیز ایله که ف۲ چیقار سن

قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ڏ وَذَكِّرْهُمْ بِاَيّٰىمِ اللّٰهِ ۭ اِنَّ

اوز قومینگنی ترانگغولیک لاردین یاروغلیک طرفیغه و نصیحت بیر الارغه خدانینگ کونلاری ایله ف۳

فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ۵ وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى لِقَوْمِهِ

البته شونده نشانلار بار دور هر بیر صبرلیک شکرلیک بنده غه ۞ دوقتینکه دیدی موسیٰ اوز قومیغه

اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ اَنْجٰىكُمْ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَسُوْمُوْنَكُمْ

کریاد قیلینگ لار خدانینگ سیزلارغه بولغان احسانینی دوقتینکه نجات بیردی سیزلارغه فرعونی لاردین ینکوز در ایدیلار سیزلارگه

سُوْۗءَ الْعَذَابِ وَيُذَبِّحُوْنَ اَبْنَاۗءَكُمْ وَيَسْتَحْيُوْنَ نِسَاۗءَكُمْ ۭ

عذابنینگ یامانین قسو ایدیلارا و غلاملارینگیزنی و تیریک قالدورور ایدیلار خاتون لار ینگیزنی

وَفِيْ ذٰلِكُمْ بَلَاۗءٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ عَظِيْمٌ ۶ وَاِذْ تَاَذَّنَ رَبُّكُمْ لَىِٕنْ ع۱۴ ۱۳

و بار ایردی بو نرسه ده بیوک امتحان ربلارینگیزطرفیدین ۞ دوقتینکه خبر بیردی پروردگارلارینگیز اگر سیزلار

شَكَرْتُمْ لَاَزِيْدَنَّكُمْ وَلَىِٕنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِيْ لَشَدِيْدٌ ۷

شکر قیلسینگیز لار زیاده نعمت بیررمن سیزلارغه و اگر ناشکرلیک قیلسینگیز البته منینگ عذابیم قتیغ دور

وَقَالَ مُوْسٰٓى اِنْ تَكْفُرُوْٓا اَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا ۙ

و دیدی موسیٰ اگر ناشکرلیک قیلسینگیزلار سیزلار و یر یوزیده بار آدملار همه لار ینگیز

فَاِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ حَمِيْدٌ ۸ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ

پس البته خدا اخنارگان بی حاجت ذات دور ۞ آیا تیمادیمی سیزلارغه سیزلاردین اولکی جماعه لار خبرلاری

قَوْمِ نُوْحٍ وَّعَادٍ وَّثَمُوْدَ ڛ وَالَّذِيْنَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ ڛ لَا يَعْلَمُهُمْ مع ۶

یعنی نوح قومین و عادنینگ و ثمودنینگ و الاردین کیین اونکالارنینگ ف۴ که بیلماس الارنی

اِلَّا اللّٰهُ ۭ جَاۗءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَرَدُّوْٓا اَيْدِيَهُمْ فِيْٓ عند المتقدمين

مگر الله تعالے کیلدیلار الارغه اوز پیغمبرلاری معجزه لار ایله پس تانیار دیلار اوز قول لارین پیغمبرلار

ف۱ هر بیر پیغمبرنینگ بیرینچی مخاطبی اول قوم بولورکه الاردین اول ذات انتخاب قیلونبدور شونینگ دچون اوشال قوم زبانلاریده وحی یباریلور تاکه احکام الٰہی نی توشونمک و توشوندرمک آسانلیک بولسون بیزنینگ پیغمبریز صلعم اگرچه دعوتلاری تمام انس و جن غه عام بولسه هم بیرینچی مخاطبی بولغان جماعه اوز قوملاری عرب بولغان سببدین ترتیب طبعی غه مطابق هدایت اشاعتی اوچون شول صورت تقدیرایتولدیکه بیرینچی مخاطبلاری بولغان اوز تیلینی شاگردلاری آسانلیک ایله قرآنی تعلیمات و حقایق نی یخشی توشونسونلار کیین الاردین تمام عالم خلقیغه دکیلاد و رگان نسل لار قرآن رنگی ایله رنگلانسونلار سنه بو قاعده غه موافق اول صحابۂ کرام که عرب ایردیلار نبی علیه السلام صحبت لاریده علوم قرآنیه نی تمام حاصل قیلدیلار کیین مشرق و مغربغه روم و فارس غه ترقی قیلدیلار الاردین عجم لار آدلولیلار د الارعلوم قرآنیه غه شول قدر بیر لیدیلارکه اوز لاریغه معاصر عرب لاردین فوقیت آلدیلار گویا عرب تیلی بوتون عالم اسلام تیل لاری بولوب قبول قیلوندی

ف۲ یعنی معجزه لار ایله

ف۳ خدانینگ کونلاری اول کونلار دورکه انده معتبلار کیلوب ایردی اندین الله تعالی الارغه نجات بیردی

ف۴ یعنی بونالاری آلونغان جماعه لاردین باشقه هم بیرنچه خلق ایدنکاندرلارکه الارنینگ تفصیلی عنوانلارین و احوال لارین خدادین باشقه بیر ذات بیله آلمس

ف۱ یعنے اول ملعونلارا دز قول لارین پیغمبرلار آغیزلاریگا آوب باردب تو سدیلارکہ بالکل سوز قیلہ آلماسونلار بو جملہ ادستندہ ہر قسم تفسیر قیلونبدور ہمہ سی ہم مناسب دور

اَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوْٓا اِنَّا كَفَرْنَا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ وَاِنَّا لَفِيْ شَكٍّ

آغیزلاریغه ف۱ و دیدیلار تحقیق بیزلار کافر بولدوک اول نرسہ غہ کہ سیزلار نے اینیگ ایله یبارلیبدور دور و البتہ بیزلار بیوک شکده دورمیز

الربع

مِّمَّا تَدْعُوْنَنَآ اِلَيْهِ مُرِيْبٍ ۝۹ قَالَتْ رُسُلُهُمْ اَفِي اللّٰهِ شَكٌّ فَاطِرِ

اول نرسہ دین کہ انگا بیزلار نے چاقیردور سیزلار دیدیلار پیغمبرلاری آیا خدا حقندہ شک بار دور ف۲ کہ اول آسمانلار نے

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ يَدْعُوْكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوْبِكُمْ

و یرنے یراتگوچی ذات دور اول چاقیرور سیزلار نے تاکہ مغفرت قیلسون سیزلار اوچون گناہ لاریڠیزنے

وَيُؤَخِّرَكُمْ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۭ قَالُوْٓا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا ۭ

و قالدرسون سیزلار نے حیاتدہ معلوم مدتغچہ ف۲ الار دیدیلار سیزلار ایمس سیزلار مگر بیزلار کبی آدم بالالاسے

تُرِيْدُوْنَ اَنْ تَصُدُّوْنَا عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ اٰبَاۗؤُنَا فَاْتُوْنَا

خواہلار سیزلار کہ بیزلار نے آتہ بابالاریمز عبادت قیلوب تورگان نرسہ دین قایتارسنگیز لار پس

بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝۱۰ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ اِنْ نَّحْنُ اِلَّا بَشَرٌ

کیلتورونگلار روشن دلیل ف۳ الارنینگ پیغمبرلاری دیدیلار بیز ایمسمیز مگر سیزلار کبی آدم

مِّثْلُكُمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَمُنُّ عَلٰي مَنْ يَّشَاۗءُ مِنْ عِبَادِهٖ ۭ وَمَا كَانَ

اولادی و لیکن اللہ تعالے احسان قیلورا وز بندہ لاریدین کیمغہ کہ خواہلاسہ و بیزغہ ممکن ایمس کہ

لَنَآ اَنْ نَّاْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۭ وَعَلَي اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ

سیزلارغہ معجزہ کورسا تالیوک مگر خدانینگ اذنے ایلہ و اللہ تعالے غہ گنہ توکل قیلسونلار

الْمُؤْمِنُوْنَ ۝۱۱ وَمَا لَنَآ اَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَي اللّٰهِ وَقَدْ هَدٰىنَا

مؤمن لار و نیمہ بولوبدور بیزغہ کہ خداغہ توکل قیلمایلوک حال بولکہ اول کورساتوبدور بیزغہ

سُبُلَنَا ۭ وَلَنَصْبِرَنَّ عَلٰي مَآ اٰذَيْتُمُوْنَا ۭ وَعَلَي اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ

یوللاریمزنے و البتہ بیز صبر قیلورمیز بیزغہ بیرگان اذیتلاریڠیزغہ و خداغہ گنہ توکل قیلسونلار توکل

ع ۲ / ۱۴

الْمُتَوَكِّلُوْنَ ۝۱۲ وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ

قیلغوچیلار و دیدیلار کافرلار اوز پیغمبرلاریغہ کہ بیزلار سیزلار نے البتہ چیقارادورمیز

مِّنْ اَرْضِنَآ اَوْ لَتَعُوْدُنَّ فِيْ مِلَّتِنَا ۭ فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ

اوز یریمزدین یا سیزلار قایتورسیزلار بیزنینگ ملتیمزغہ ف۴ کیین وحی یباردی پروردگارلاری کہ

لَنُهْلِكَنَّ الظّٰلِمِيْنَ ۝۱۳ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْاَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۭ

بیز ظالملارنے البتہ ہلاک قیلورمیز و سیزلارنے اورناشدورورمیز بو یرغہ الاردین کیین ف۵

ف۲ یعنے آیا خدا دیک بیر واجب الوجودنینگ وجودی و وحدانیتی غہ شک قیلورمی حال بولکہ بو تون عالم نینگ ذرہ ذرہ سی اننینگ بارلیغی و تنہالیغی غہ شہادت بیردور ہرگ درختان سبز در نظر ہوشیار ہر ورقش دفتریست معرفت کردگار سیزلارنے بیزلار چاقیرمادوک بلکہ اول چاقیردور تاکہ سیزلار اننینگ اوزیغہ و رسوللاریغہ ایمان کیلتورونگلار حونگرہ اول سیزلارنینگ گناہلاریڠیزنے مغفرت قیلسون دنیاتلاریڠیز غہ لذت و برکت عطا قیلسون

ف۳ قوملاری دیدیلار کہ بیزلار سیزلارغہ نیچوک ایشانامیز بولکہ سیزلار ہم بیز کبی اولاد آدم دور سیزلار مقصود لاریڠیز بیزلارنے آتہ بابالاریمز دین لاریدین جدا قیلوب اوزلاریڠیزغہ تابع قیلیکدور مدعاشول بولسہ قنی بیز دیگان معجزہ لارنے کورساتینگلار

ف۴ آخر قوملاری دیدیلار کہ ایدی سیزلار اوچون ایکی یول نینگ بیرین اختیار ایتمک اوچون مہلت بیرلیدیلار کون دین باشلاب و یعنی یا لارینگیزغہ اوتوب خاموش تورورسیزلار و نہ قدر آدم سیزلارغہ توشلوبدور ہمہ لای بیزنینگ الیکی دینیمزغہ کیردور لار یا سیزلارنے شہردین خارج سوروب یبارلیدور

ف۵ معاملہ بو درجہ غہ یتوب ایدی پروردگار وحی یبار دیکہ الار سیزلارنے چیقارادور لارمی یوق یوق بیز الارنے رسوا قیلوب مملکتلاریدین شونداغ چیقارادورمیز کہ ہرگز ہرگز قایتوب کیلسلار دالار اوردونلاریغہ سیزلارنے یرلاشتورورمیز

ف۱ یوقاریده بیان قیلونغان ظفر و نجاح اول آدملارا وچوندورکه اللارخدا دین شول اعتقاد ایله قورقورلارکه اول بیز نینگ تام حرکتلاریمیز
نے کوروب تورور بیر کون البته حسابا وچون اننیگ حضوریده توردش باردور اولکون اننیگ بے پناه عذابیدین قورقارا آلغوچی بیرکیشی بولمس

ذٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِيْ وَخَافَ وَعِيْدِ ⑭ وَاسْتَفْتَحُوْا وَخَابَ
بو وعده شول آدمغه دورکه قورقور توردشدین منینگ حضوریمده و قورقور وعده عذابیمدین ف۱ و فتح ایستادیلار
كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيْدٍ ⑮ مِّنْ وَّرَآئِهٖ جَهَنَّمُ وَيُسْقٰى مِنْ مَّآءٍ
و مرادیغه یتمادی ہر بیر ضدلیک سرکش آدم ف۲ آرقه سیده دور جہنم و ایچورلورانگا بیر نینگ
صَدِيْدٍ ⑯ يَّتَجَرَّعُهٗ وَلَا يَكَادُ يُسِيْغُهٗ وَيَأْتِيْهِ الْمَوْتُ
سودینی توختاب توختاب یوتار و حلقیدین اوتکوزالماس و کیلور انگا اولوم
مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَّمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۭ وَمِنْ وَّرَآئِهٖ عَذَابٌ غَلِيْظٌ ⑰
ہر طرفدین و اول اوله آلمس و آرقه سیده باردور قیتتیغ عذاب ف۳
مَثَلُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِرَبِّهِمْ اَعْمَالُهُمْ كَرَمَادِ ِۨ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيْحُ
آدملارکیم پروردگارلاریغه منکر بولدیلار حاللاری شولکه اللارننیگ عمللاری کولغه اوخشارکه انگا قیتتیغ شمال
فِيْ يَوْمٍ عَاصِفٍ ۭ لَا يَقْدِرُوْنَ مِمَّا كَسَبُوْا عَلٰى شَيْءٍ ۭ ذٰلِكَ هُوَ
یورسه شمال قیتتیغ بولگان کونده اللار قادر بولمسلار کسب قیلغان عمللاریدین ہیچ نرسه غه انه شولدور اوزاق
الضَّلٰلُ الْبَعِيْدُ ⑱ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ
گمراہلیک کورمادینگمی کہ خدا یراتیبدور آسمان لارنے و یرنی
بِالْحَقِّ ۭ اِنْ يَّشَاْ يُذْهِبْكُمْ وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدِيْدٍ ⑲ وَّمَا ذٰلِكَ
مستحکم تدبیر ایله اگر اول خواہلاسه سیزلارنے فنا قیلور و ینگی خلق کیلتورور و ایمس بو نرسه
عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيْزٍ ⑳ وَبَرَزُوْا لِلّٰهِ جَمِيْعًا فَقَالَ الضُّعَفٰۗؤُا لِلَّذِيْنَ
خداغه مشکل و حاضر توردورلار ہمه لاری خدا ننیگ قاشنده ف۴ کیین دیرلار مرتبه لاری پست آدملار درجه لاری
اسْتَكْبَرُوْٓا اِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ اَنْتُمْ مُّغْنُوْنَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ
بلند آدملارغه کہ بیزلار سیزلارغه تابع ایردوک ایدی سیزلار خدا ننیگ عذابیدین بیر ارحصه نے بیزدین دفع
اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ۭ قَالُوْا لَوْ هَدٰىنَا اللّٰهُ لَهَدَيْنٰكُمْ ۭ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ
قیله آلورسیزلارمی اللار دیرلار اگر خدا بیزنے ہدایت قیلسه ایدی بیز ہم سیزلارنے ہدایت قیلور ایردوک ایمدی برابردور
اَجَزِعْنَآ اَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيْصٍ ㉑ وَقَالَ الشَّيْطٰنُ
بیزلارغه کہ بیطاقتلیک قیلایلوک یا صبر قیلایلوک یوقدور بیزلارغه خلاصلیک ف۵ و دیر شیطان
لَمَّا قُضِيَ الْاَمْرُ اِنَّ اللّٰهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدْتُّكُمْ
دقتیکه ایش بیر طرف بولور البته خدا سیزلارغه راست وعده قیلغان ایردے و من ہم سیزلارغه وعده قیلدیم

ف۲ یعنے پیغمبرلار پروردگار
دین کافرلار حقلاریده فتح و
آخری حکمین طلب قیلدیلار
و کافرلار ہم مسخره قیلوب تیمه
بولسه بوکسون عاقبتنی کور
ایلوک دیدیلار صونگره رب
العالمین پیغمبرلار دعالاریں
قبول ایلاب وعده قیلغان
عذابلارین یباردی لحظه
ده عالم باشقه بیر حالغه
اوتدی بولغان امید و
آرزولارنے قیلوب یوتقان
ہر بیر ضدی سرکش انسان
اوز مراد و مقصودیغه یته
آلمای ناامید قالدی
ف۳ یعنے او دنیا عذابے
دوربو نینگ آرقه سیدین
جہنم عذابے کیلوراندہ تشنه
بولغان ساعتلاریده یرنینگ
یارینگ کبی سوایچورلور
انے ایچا آلمس زورلیک
ایله ایچورلگانده حلق
لاریدین توختاب توختاب
اوتر اول حالده اولوم
اسبابے ہر طرفدین کیلور
لیکن اولوم روزی کیلمس
ناچار اوله آلمای مقدر
بولگان عذابے تارتور
اللهم احفظنا
ف۴ یعنے تمام خلق محکمه لار
اولوغی بولغان محکمه عدالت
الہیه غه توغری بولورلار
ف۵ اتباع لار اوز سردار
لاریغه دیرلارکه دنیاده بیز
لار سیزلارغه ہمیشه تابع
توردوک و سیزلار دائم گمته
لیک قیلیب ادتدینگیز لار
ایدی بوکون ممکن می کہ
بو مصیبت لاردین بعض
حصه سین بیزدین ینگیل
قیلسنگیز. لار بو گفتگو دوزخده بولور سردارلار دیرلارکه خدا بیزغه ہدایت نصیب قیلسه ایردی بیز ہم سیزلارنے توغری یولغه سالورایردوک ایدی
بولار ایش بو نوبه دتدی ہیچ بیر صورت ایله نجات دین امید یوق

ع ۱۵ ۳

ف۱ حساب کتاب دین کیین وقتیکه جنتی لار جنتغه و دوزخی لار دوزخغه کیرگاچ حکم بوا باندین صونگ کافرلار دوزخغه بارد ب باکریشدین اوّل ابلیس لعینغه عتاب قیلوب دیرلار که ای مردود سن دنیاده بیزنی یولدین ادردینگ و بول مصیبتغه گرفتار ایتدینگ ایدی بیزار چاره کور تحیل که عذاب الهی دین نجات

فَاَخْلَفْتُكُمْ ۗ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ اِلَّآ اَنْ دَعَوْتُكُمْ

کیین ول وعده نه خلاف قیلدیم و منینگ سیزلارغه حکومتم یوق ایردی مگر شوکه سیزلارنی من چاقیردیم

فَاسْتَجَبْتُمْ لِيْ ۚ فَلَا تَلُوْمُوْنِيْ وَلُوْمُوْٓا اَنْفُسَكُمْ ۗ مَآ اَنَا بِمُصْرِخِكُمْ

و سیزلار منینگ سوزیمنی قبول قیلدینگیز لار ایمدی سیزلار منی ملامت قیلمنگلار و اوزلارینگیزنی ملامت قیلینگلار نه من

وَمَآ اَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ ۗ اِنِّيْ كَفَرْتُ بِمَآ اَشْرَكْتُمُوْنِ مِنْ قَبْلُ ۗ اِنَّ

سیزلارنینگ فریاد لارینگیزغه یتورمن و نه سیزلار منینگ فریادیمغه یتوسیزلار من البته منی مونیدین اوّل شریک قیلغانینگیزلار بیلن بیزاردورمن

الظّٰلِمِيْنَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿٢٢﴾ وَاُدْخِلَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا

کیلارکه ظالم دورلار الارا اوچون دردلیک عذاب بار دور ف۱ و داخل قیلنورلار اول آدملارکه ایمان کیلتوردیلار و یخشی اشلارنی

الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا بِاِذْنِ

قیلدیلار جنت لارغه که آقوب تورور آستلاریدین اریغلار الارانده دائم قالورلار پروردگار لارینینگ

رَبِّهِمْ ۗ تَحِيَّتُهُمْ فِيْهَا سَلٰمٌ ﴿٢٣﴾ اَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا كَلِمَةً

حکمی ایله الارنینگ سلاملاری السلام علیکم بولور ف۲ آیا کورمادینگیزمی الله تعالی نیچوک بیان قیلدی بیر مثال نی یعنی کلمه

طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ اَصْلُهَا ثَابِتٌ وَّفَرْعُهَا فِي السَّمَآءِ ﴿٢٤﴾

طیبه نی که اول اوخشاگاندور بیر یخشی درختغه که یلدیزی اورناگاندور و انینگ شاخی آسمانده دور

تُؤْتِيْٓ اُكُلَهَا كُلَّ حِيْنٍۢ بِاِذْنِ رَبِّهَا ۗ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ

اول خداسین حکمی ایله هر فصل ده میوه لارین بیرد ب تورور دور و بیان قیلور خدا مثال لارنی

لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيْثَةٍ كَشَجَرَةٍ

آدملارغه تاکه الار نصیحت قبول قیلسونلار و بیان سوز مثالی بیر یامان درخت دور که

خَبِيْثَةِ ِۨاجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ

انی یرنینگ یوزیدین سوغورد ب تاشلانوبدور و انینگ قراری یوقدور ف۳ برقرار سقلار الله تعالی

اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي

مؤمنلارنی مستحکم سوز برکتیدین مک دنیا حیاتیده هم و آخرت ده

الْاٰخِرَةِ ۚ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظّٰلِمِيْنَ ۗ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ مَا يَشَآءُ ﴿٢٧﴾

هم و گمراه قیلور الله تعالی ظالم لارنی و قیلور الله تعالی نیمه نی که خواهلار

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ بَدَّلُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا وَّاَحَلُّوْا قَوْمَهُمْ

آیا کورمادینگیزمی اول جماعه نی که خدانینگ احسانین مقابلیغه ناشکرلیک قیلدیلار و توشوردیلار اوز قوملارین

تاپا بیلوک اول دقت شیطان الارغه سوز لار سوزین خلاصه سی بو ایردر جناب باری تعالی سوزلاری راست پیغمبرلار واسطه لاری ایله ثواب و عذاب جنت و دوزخ خصوصلاریده سیزلارغه راست وعده لارنی قیلو ایردی انینگ راستلیغی دنیاده هم معلوم ایردی بوکون ایرسه گواهلیک ده نمایان دور انینگ مقابلیغه من هم سیزلارغه بیر قنچه یلغان وعده لار قیلغان ایردیم که یلغانلیگی دنیاده هم معلوم ایردی بوکون صاف یلغان ایکانلیگی نی کوردینگیز لار شک یوقدور که من سیزلارنی اوز طرفیمغه چاقیردیم سیزلار الیسه تحقیق ایتماکوز یوموب منگا ایرگاشیب کیته بیردینگیز لار دمن قیسی طرفغه باشلاسام اوز رضا و رغبتلارینگیز ایله یوراییر دینگیز لار اگرمنه اغوا قیلگان بولسام سیزلارغه نیمه بولدی که ادیلامار دینگیز لار انصاف شوکه منیدین زیاده اوز نفسلارینگیزغه ملامت قیلنگلار بوکون من سیزلارنینگ فریاد لارینگیزغه تیا آلماس سیزلار دنیاده سیزلارمنی خداغه شریک قیلدینگیز لار من الیسه مونیدین بیزار دورمن ظالم لارغه دردناک عذاب حاضر دور ف۲ دنیاده سلام سلامتلیک حاصل بولوشیغه دعا دور دآخرتده انینگ حصولیدین مبارکباد دور ف۳ کلمه طیبه پاکیزه سوز دیمک بولور جامع بیر کلمه دور

اندین کلمهٔ توحید قرآن حمد و ثنا تسبیح و تهلیل راست سوز لار کبی مراد بولور و یامان کلمه کفر کلمه سی یلغان سوز و خدا رضا سیغه خلاف بولغان هر بیر سوز دور یخشی درخت خرما درختی دور و یامان درخت حنظل یعنی ابوجهل تاروزی دور
ف۴ مستحکم سوز کلمهٔ توحید دور که انینگ برکتیدین مؤمنلار دنیاده هم آخرتده هم سعادتغه نائل بولورلار

ف۱ بو جماعه تمام کافرلار و مشرکلار سردارلاریدر خصوصاً قریش سردارلاری که اول وقت عربلارننگ تمام اختیارلاری الارقول لارنده ایردے
حقتعالے الارغه قنداغ احسانلار قیلدی هدایت لاری اوچون حضرت سید عالم صلعم نے یباردی و قرآن نے توشوردی اوز حرمی غه و

دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ

هلاکت ادیغه که جهنم دور الار انگا کیرلار و اول یمان جای دور ف۱ و قرار بیردیلار الله تعالے غه بیر موچه

أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى

شریکلارنا که آزدورسونلار خلقنی اننیگ لعیدین سیز دینگ فائده لانینگلار چونکه البته قایتیشلارینگیز دوزخ

النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا

طرفیغه دور ف۲ سیز دینگ منینگ ایمانلیک بنده لاریمغه که الار نماز اوقوسونلار و خرج قیلسونلار

مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ

بیز الارغه بیرگان نرسه لاریمیزدین مخفی و آشکارا اول کون کیلیشیدین اول که انده نه آلدی ساتدی

فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ

بولور و نه دوستلیک بولور ف۳ الله اول ذات دور که یراتیپدور آسمانلارنی و یرنی و یاغدوردی

مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ

آسماندین یغمورنی کیین چیقاردی اننیگ ایله سیزلار اوچون رزق میوه لاردین و مسخر قیلدی سیزلار اوچون

الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ

کیمه نی تاکه یوروب تورسون دریاده خدانینگ حکمی ایله و مسخر قیلدی سیزلارغه اریقلارنی و مسخر قیلدی

لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾ وَآتَاكُمْ

سیزلارغه کون نے و آی نے که همیشه یوروب تورورور و مسخر قیلدی سیزلارغه کیچه و کوندوزنی و بیردی سیزلارغه

مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا

نیمه نرسه دین سورا سنگیزلار و اگر سیزلار سنا ماقچی بولسنگیزلار خدانینگ نعمتین سناب توگاتالمس سیزلار

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ ع۵ ۱۷

انسان البته ناانصاف ناشکر دور دوقتینکه دیدی ابراهیم پروردگارا بو شهرنی

هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾

امان مقامی آیلا و سقلاغیل منی و منینگ خاص فرزندلاریمنی عبادت قیلیشیدین

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي

بت لارغه ف۴ پروردگاریم! بولار کوب انسانلارنی آزدوردیلار کیمکی منگا ایرگاشیدور اول منیدین دور

وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾ رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ

و کیمکی منگا عاصی بولوبدور سن البته مغفرتلیک مهرباندورسن ای پروردگاریمیز تحقیق من اورناشتوردیم

ادیغه الارنی حیران قیلدی بوتون عربلارغه سردار قیلدی که الار بو انعامارنی شکر قیلادیلار بلکه اننیگ کتابین و رسولین یلغان دیب مخالف بولدیلار بار بار اوروشدیلار آخر قوملارین برابر اکوب هلاکت چاهیغه یتقیلدیلار که اول جهنم دور
ف۲ الارخدانینگ احسانلارینه شکر قیلوب موحد بنده بولوش اورنیغه بیر موچه باشقه نرسه لارنی انگا شریک قیلدیلار اوزلاری گمراه بولدیلار و باشقه لارنی هم گمراه قیلدیلار ایمدی بیر آز کون دنیاده راحت قیلسونلار انجاملاری دوزخ غه باردرلار
ف۳ ایمدی مخلص مؤمن لارغه تنبیه بیریلور که الار مکمل تیشایک تورسونلار بنده لیک وظیفه لارنده ذره قدر هم فرق قیلمسونلار دل وجان لاری ایله خالقنینگ عبادتے غه و مخلوقنینگ خدمتی غه بیریلسونلار که بو بیمه دین بیخشے عبادتدر نمازلارین حقلارین مکمل قیلوب دا قیلسونلار خداوند کریم نیمه که دولت عطا قیلغان بولسه اندین معلوم بیر مقدارنی مخفی یا آشکارا صورتده مستحقلارغه خرج قیلسونلار بو نرسه لارشونداغ بیرکون ده ایش بیردر که انده نه سودا ساتوغ بولور و نه دوستلیک فایده قیلور
ف۴ یعنی مکه شهرینی حرم آمین ایلاگیل و هم منی و منینگ اولادیمدین اوز فرزندلاریمنی بت غه سجده دین محفوظ سقلاگیل بو جمله ده شول نرسه غه اشاره بار دور که پیغمبرلارننگ عصمتلاری اوز قول لارنده ایمسدور بلکه حقتعالی قولنده دور بو دعلانے حضرت ابراهیم کعبه نے تعمیر و مکه نے آباد قیلوغان دین کیین قیلغان دور

مِنْ ذُرِّيَّتِيْ بِوَادٍ غَيْرِ ذِيْ زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا
بعض ف١ اولادیمنی ایکین بولمایدرگان بیر میدان غه حرمتلیک ادیونگ تماشیغه ای ربّیمیز
لِيُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ فَاجْعَلْ اَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِيْ اِلَيْهِمْ
تاکه الار نماز ادا قیلسونلار پس سن مائل قیل الارغه بعض انسانلار دل لارین و نصیب
وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرٰتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُوْنَ ٣٧ رَبَّنَآ اِنَّكَ تَعْلَمُ
ایت الارغه میوه لاردین تاکه الار شکر قیلسونلار ف٢ ای ربّیمیز البته سن بیلورسن اول نرسه نی که
مَا نُخْفِيْ وَمَا نُعْلِنُ ۭ وَمَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْاَرْضِ
بیز مخفی قیلورمیز و اول نرسه نی که آشکارا قیلورمیز و یاشیرین قالماس الله تعالی دین هیچ نرسه کره
وَلَا فِي السَّمَآءِ ٣٨ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ وَهَبَ لِيْ عَلَى الْكِبَرِ
ونه آسمانده تمام حمد و ثنا اول اللّٰه غه بولسون که عطا قیلدی منگا قریغان چاغیمده
اِسْمٰعِيْلَ وَاِسْحٰقَ ۭ اِنَّ رَبِّيْ لَسَمِيْعُ الدُّعَآءِ ٣٩ رَبِّ اجْعَلْنِيْ
اسماعیل نی و اسحاق نی الله ربّیم دعانی ایشیتگوچی اندور ف٣ ای ربّیم منی نماز ادا قیلغوچی
مُقِيْمَ الصَّلٰوةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِيْ ڰ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَآءِ ٤٠ رَبَّنَا
انسان قیلغیل و منینگ ولادیم دین هم ای ربّیمیز و قبول ایت دعامنی ای ربّیمیز
ع٦ ١٨ اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِيْنَ يَوْمَ يَقُوْمُ الْحِسَابُ ٤١
مغفرت قیل منی و آتا و آنه منی ف٤ و همه مؤمنلارنی (گناهلارینی) حساب تورا دورگان کونی
وَلَا تَحْسَبَنَّ اللّٰهَ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ الظّٰلِمُوْنَ ۥ اِنَّمَا
دگمان قیلما ای مخاطب خدانی بیخبر دیب ظالملار قیلوب تورگان عمل لاردین حقیقت شول دور که الارنی
يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيْهِ الْاَبْصَارُ ٤٢ مُهْطِعِيْنَ مُقْنِعِيْ
بیر کونی غه تاخیر قیلور که اول کونده کوزلار خیره بولگانیچه آچوق قالور یوگورگان حال لاریده باشلارینی
رُءُوْسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ اِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ ۚ وَاَفْئِدَتُهُمْ هَوَآءٌ ٤٣
یوقاری قیلغان حال لاریده که قایتماس اوز طرفلارینه نظر لاری و دل لاری خالی بولور ف٥
وَاَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَاْتِيْهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُوْلُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
و قورقوتونگ سیز آدملارنی اول کونیدین که انده الارغه عذاب کیلور کیمین ظالم لار دیرلار که
رَبَّنَآ اَخِّرْنَآ اِلٰٓى اَجَلٍ قَرِيْبٍ ۙ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ الرُّسُلَ ۭ
ای ربّیمیز تاخیر قیل بیزلارنی یقین بیر مدتغچه تاکه قبول قیلایوک چاقیریشینگنی و ایرگاشایلوک پیغمبرلارغه

ف١ یعنے حضرت اسمٰعیل علیہ السلام نے چونکہ حضرت اسحق و باشقه لار شامده ایردیلار
ف٢ حضرت ابراہیم علیہ السلام حضرت اسمٰعیل علیہ السلام نے سوت امیه دورگان زمانلاریده والده لاری هاجره الیه بو دشت و بیابان غه تشلاب کیتدیلار کیین حضرت اسماعیل تشنه لیک و هاجره بیلا قتلیک لارین کوردب فرشته تباد زمزم چیشمه سین جاری قیلدی کیین بحر جرهم قبیله سی کیلوب هاجره دین اجازت آلوب اول یرغه اورناشدیلار و اسماعیل علیه السلام کته بولگوچ الار دین اویلندیلار کیین حضرت ابراهیم علیه السلام شام ملکیدین گاه گاه کیلوب تورر دیلار و بو شهر اوچون و اهلی اوچون دعا قیلور ایردیلار
ف٣ یعنے قریغان وقتیده ساره دین اسحاق نے و هاجر دین اسماعیل نے کرم قیلدی و منینگ رَبِّ هَبْ لِيْ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ دیگان دعامنی قبول ایلادی
ف٤ بو دعا غالبا اوز آته لارینی کفرده اولوشینی خبری تیماسدین اول قیلغو دعا بولور و مقصود لاری الارنی اسلام غه هدایت قیل دیگانلاری بولور یا اولگاندین کیین بولغان بولسه منع دین اول بولغان بولور
ف٥ یعنے قیامت کونی نینگ دهشتیدین کوزلار آچیلغان حالده خیره بولگوچ قالور آدملار باشلارینی یوقاری قیلوب یوگوروب تورور لار کوزلار بیر طرفغه تیرمولسه تیرمولوب گنه قالور دل لار الیسه عقل و فهم و امید خیر دین بالکل خالی و اوز یریده یوق تیگ بولوب قالور بو همه حال لار مجرم لار ادچوندور اما مخلص و خالص
مومنلار الیه الارغه تشویش بولمس لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْاَكْبَرُ وَتَتَلَقّٰهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ الاٰیه

ف یعنے بیز نینگ زیاده گی شان وشوکتیمیز بو تورگان حالتمیز غه زوال یوقدور بیز همیشه اوشبو حال ده اوتوریمیز بو جواب خداطرفیدین مغرور للرغه بیرلیدی

اَوَلَمْ تَكُونُوٓا اَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلُ مَا لَكُمْ مِّنْ زَوَالٍ ۝٤٤ وَّسَكَنْتُمْ

دیبلور اللارغه که آیا موندین ایلگاری قسم ایچادینگیز لاری که بیزلارغه هیچ زوال یوقدور ف دتوردونگیز لار

فِي مَسٰكِنِ الَّذِيْنَ ظَلَمُوٓا اَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا

اوزلاریغه ظلم قیلغان انسانلار منزللاریده و روشن بولدی سیزلارغه که : لارغه بیز نیچوک معامله قیلدوک

بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْاَمْثَالَ ۝٤٥ وَقَدْ مَكَرُوْا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللّٰهِ

و بیان قیلدوک سیزلارغه مثاللارنی ف ۲ و تحقیق الار اوزلارین بیان ته بیرلارین قیلدیلار و اللارنینگ

مَكْرُهُمْ ۚ وَاِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُوْلَ مِنْهُ الْجِبَالُ ۝٤٦ فَلَا تَحْسَبَنَّ

تدبیرلاری خدا قاشنده ایردی و البته اللارنینگ تدبیرلاری تاغلار قوزغالسه لادرگان تدبیرلار ایردی ف ۳ پس

اللّٰهَ مُخْلِفَ وَعْدِهٖ رُسُلَهٗ ۭ اِنَّ اللّٰهَ عَزِيْزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۝٤٧ يَوْمَ

گمان قیلمه خدانی پیغمبرلاریغه قیلگان وعده سیغه خلاف قیلغوچی دیب خدا البته غالب اوچ آلغوچی ذاتدور

تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ الْاَرْضِ وَالسَّمٰوٰتُ وَبَرَزُوْا لِلّٰهِ

اول کونی که باشقه یر کیلتوردلور و یردین علاحده و آسمانلار هم ف ۴ و دربرد بولورلار همه لاری تینگره

الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۝٤٨ وَتَرَى الْمُجْرِمِيْنَ يَوْمَىِٕذٍ مُّقَرَّنِيْنَ

غالب خداغه دکوردین گنهکارلارنی باغلانگان حالده قول و ایاغلاری

فِي الْاَصْفَادِ ۝٤٩ سَرَابِيْلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَّتَغْشٰى وُجُوْهَهُمُ النَّارُ ۝٥٠

زنجیرلارده کیوملاری قطران ف ۵ دین بولورد اوزراب آلورلوزلارین ادت

لِيَجْزِيَ اللّٰهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ۝٥١ هٰذَا

تاکه جزا بیرسون خدا هر کیمغه قیلمیشیغه مناسب و البته خدا تیز حساب آلغوچی ددر بوقران

بَلٰغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوْا بِهٖ وَلِيَعْلَمُوْٓا اَنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ

آدملارغه احکام تیکوز مکدور دشو نینگ اوچون که قورقو بولسون انینگ ایله آدملارنی و بیلسونلار که ول لطوغ

سورة الحجر مكية وهي تسع وتسعون اٰية وست ركوعات	وَّلِيَذَّكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ ۝٥٢	

ع ۱۱ / ۱۹

معبود دور وتاکه نصیحت آلسونلار عقل لیک لار

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله

الٓرٰ ۚ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ وَقُرْاٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝١

الٓر بولار تکمیل کتاب ف ۶ و روشن قرآن نینگ آیتلاریدور

ف ۲ اوزلارینگیز دین اول اوتکان و بو مملکتلارده ظلم وستم قیلگان جماعتلار عاقبتلاریدین نیچوک عبرت آلماس سیزلار گی

ف ۳ بو بیر تفسیرچه دور آینده ان نافیه دور یعنے انبیالار و حق شریعتلار گویا تاغلار دین هم مستحکم اورناشکان نرسه لار بولورلار دشمنلار مکرلاری بوچ بیر نرسه دور که اندین بو تاغلار قوزغالمسلار

ف ۴ قیامت کونی بو یرد آسمان حاضرغی تورگان هیئته ده قالمس یا تمام ذاتلار باشقه بولور یا که صفتلاری اوزگارور بعضی داتیلار دین معلوم بولور که بیر نیچه مرتبه شاید اوزگارسه

ف ۵ قطران بیر ماده دور که ابهل نام درختدین آلونور والی پیشورب توتورتو بیر نرسه دور که لوراتگا اوت الانگه سی تیز اثر قیلور اوزی قاره رنگ ده بدبوی بیر نرسه ایردور

ف ۶ بو قران شوندا غ اولوغ بیر کتابدور که انینگ مقابلنده باشقه کتابلار مقابلار کتاب دیبلیکغه حقدار ایمس دورلار

ـلہ یعنی کافرلار جان بیرودہ و قبرغہ قویولغاندہ و قیامت کونین دہشتلیک حال لارین کورگاندہ آرزو قیلورلار کہ کاشکے مسلمان بولسہ
لار ایردے دیو تورتونچلیک مقاطاردہ نجات تا لیسہ لار ایرد ے لیکن آنرغہ لاری بے محل بولغان سبب دین فائدہ بیرس حسرتدہ قالورلار

رُبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ② ذَرْهُمْ
کافرلار بارآرزو قیلورلار کہ کاشکی الار مسلمان بولسہ لار ایردی ③ قویوب بیرینگ الار نے
يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ③ وَمَا أَهْلَكْنَا
کو ییب آلسونلار و فائدہ لانسونلار و مشغول قیلسون الارنے اوزون اُمید آز کوندہ بیلورلار و ہلاک قیلمدوک
مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ ④ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا
بیرہیچ بیر شہرنے مگر بار ایردے اینتاب یازیلگان مقرر وقتی او توب کتمیس ہیچ بیر فرقہ اوز مقرر وقتی دین
وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ⑤ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ
و نہ کیین غہ قالورغہ ديدیلار کافرلار ای اول آدمی کہ انگا قرآن توشوروب دور
إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ⑥ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَائِكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
سن البتہ جنی دور سن نہ اوچون کیلتورماس سن بیزنینگ قاشیمیزغہ فرشتہ لارنے اگر بولسنگ راست
الصَّادِقِينَ ⑦ مَا نُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذًا
سوزلاغوچی لار دین بیر فرشتہ لارنے توشورماسمیز مگر حکم ایلہ و بولمسلار او وقت مہلت
مُنْظَرِينَ ⑧ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ⑨ وَلَقَدْ
بیریلگوچی لار تحقیق بیز توشوردوک بو قرآننے و بیز دور میز انے سقلاغوچی و تحقیق
أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ ⑩ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ
یباردوک بیز پیغمبر لارنے سیزدین اول اوتگان لار جماعہ لاریغہ و کیلمس ایردی الارغہ ہیچ بیر پیغمبر
إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ⑪ كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ
مگر مسخرہ قیلور ایردیلار الارنے مونداغ سالورمیز بیز آنے گنہگار لار
الْمُجْرِمِينَ ⑫ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ⑬
دل لاریغہ الار ایمان کیلتورماسلار قرآنغہ تحقیق بولوب اوتگاندور اول عادتلاری
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ⑭ لَقَالُوا
و اگر بیز آچوب بیرسک الارغہ بیر ایشیک آسماندین کیین الار بو توشون انگا چیقوب تورسہ لار
إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ⑮ وَلَقَدْ
البتہ دیرلار کہ بیزلارنینگ کوزلاریمیز بند قیلونیبدور بلکہ بیزلارغہ جادو قیلونیبدور و تحقیق پیدا
جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ ⑯ وَحَفِظْنَاهَا مِنْ
قیلدوک بیز آسماندہ کتہ کتہ یولدوزلارنے و زینتلیک قیلدوک الارنے باقغوچی لار اوچون و سقلادوق بیز آنے

ـلہ و قتیکہ نصیحت الارغہ
اثر قیلماسہ غفلتدین او
یلغانلاسہ لار تویوب
بیرینگ بیر نیچہ کون
حیوان الارکبی ییب ایچیب
دنیا لاحت لاریدین بہرہ
آلسونلار آز کوندہ بیان
عاقبتلارین کورہ بیلوب
کوزلار سے اچیلور
ـلہ یعنی ہیچ بیر امت
ہیچ بیر مدتدہ ہلاک
قیلونگی بولسہ اول مثال
مدت دین نہ ایلگاری و نہ
کیین ہلاک قیلولوز
بلکہ مقرر وقت نینگ
اوزیدہ گنہ ہلاک بولور
ـلہ مکہ مشرکلاری سید
عالم صلعم باقوب بو سوز
نے مسخرہ طریقہ سیدہ دیر
ایردیلار یعنی ایر دہ ہلار
کہ اگر فرشتہ توشوردلسہ
البتہ الارنے ہلاک قیلولور
دیبر اور قیقہ مہلت بیرلس
ـلہ یعنی بیر کتابے کہ
انے خدا نازل قیلو بدور
دانینگ حفاظتیغہ اوزی
ضامن بولوبدور اول کتاب
دنیاباریچہ توروبدور بیچکیمنینگ
ہیچ بیر نقطیسن بلکہ ہیچ بیر حرکتین
تغییر و تبدیل بیرا آلمس
دشمنلارنینگ حسدی دشک
لاری وردہ اثر قیلہ آلمس
ـلہ یعنی پیغمبرلار نے
یلغانچی لار دیکنی۔
ـلہ یعنی خدانینگ اونی
لار دہ بولغان عادتے غضاب
بیر لشے دہلاک قیلشے
ـلہ فرشتہ توشورک
ایلہ بولار حق نے تصدیق
اتیمیلار بلکہ اگر بیز آسماندین

بیر دروازہ آچوب قویسک بولار چیقوب توشوب تورسہ لار شوندہ ہم بو معجزہ نے معجزہ دیمسلار دیرلار کہ بوز بایلاپ شیخ دوریا جادو دور ـلہ برجلار
کتہ کتہ یولدوز لار دور۔

ف۱ یعنے آسمانا رغہ شیطان لار مس لارین دخلے بولس بلکہ سید عالم صلعم بعثت لارین مونگ با کلیہ علاقہ لاری کیسیلگانددر امیدی الا رخنگ آخری کوششلا سی شول بولورکہ بیر شیطانی سلسلہ قائم قیلورلارد آسمانغہ یقین بتو رلارد ملکوت عالمی غہ یقین تیوب غیبی خبرلارنے حاصل قیلیکچی بولغانلار بیمہ فرشتہ لار میغہ دین ادت یاقدوردر لار۔

كُلِّ شَيْطٰنٍ رَّجِيْمٍ ﴿١٧﴾ اِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاَتْبَعَهٗ شِهَابٌ

ہر بیر مردود شیطاندین مگر ادلکہ اوغورلوچہ ایشیتوب قاحسہ انینگ ارقہ سیغہ توشور روشن

مُّبِيْنٌ ﴿١٨﴾ وَالْاَرْضَ مَدَدْنٰهَا وَاَلْقَيْنَا فِيْهَا رَوَاسِيَ وَاَنْۢبَتْنَا

شعلہ ف۱ دیرسنے بیز توشادوک دتویب تویدوک انگا تاغلارسنے ف۲ داد نددرددک اندہ

فِيْهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُوْنٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيْهَا مَعَايِشَ

ہر رسنے اندازہ لیک وپیدا قیلدوک اندہ سیزلارا وجون معیشت اسبابین

وَمَنْ لَّسْتُمْ لَهٗ بِرٰزِقِيْنَ ﴿٢٠﴾ وَاِنْ مِّنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَآئِنُهٗ

داول نرسہ لارسنے کہ سیزلار انہ رزق بیرمس سیزلار ف۳ دیلو قدور ہیچ بیر نرسہ مگر بیزنینگ قاشیمزدہ خزینہ لاری

وَمَا نُنَزِّلُهٗۤ اِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿٢١﴾ وَاَرْسَلْنَا الرِّيٰحَ لَوَاقِحَ

باردور د توشورما سمیز بیز انے مگر مقرر اندازہ دہ ف۴ دیلور گوزدوک بیز ہوالارسنے کہ بولوتلارسنے سونہ تولدوردہ

فَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَسْقَيْنٰكُمُوْهُۚ وَمَاۤ اَنْتُمْ لَهٗ

کیین توشوردوک بیز آسمان دین سونے دسوغاردوک سیزلارسنے اول سودین دایس سیزلار انے جمع

بِخٰزِنِيْنَ ﴿٢٢﴾ وَاِنَّا لَنَحْنُ نُحْيٖ وَنُمِيْتُ وَنَحْنُ الْوٰرِثُوْنَ ﴿٢٣﴾

قیلغوچی لار ف۵ دتحقیق بیز لارگنہ ددرمیز کہ تیر گوزدرمیز واولدوردرمیز بیز لاردو رمیز میراث الغوچی ف۶

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِيْنَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَاْخِرِيْنَ ﴿٢٤﴾

وتحقیق معلوم ددر بیزغہ سیزلارنینگ ایلگارکو کرپلارینگیز والبتہ معلوم ددر بیزغہ کینگی لارینگیز ف۷

وَاِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ ۚ اِنَّهٗ حَكِيْمٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا

والبتہ سیزنینگ پروردگارینگز اولدر کہ جمع قیلورلارسنے البتہ اول حکملیک علملیک اتدر وتحقیق یراتدوک بیز

الْاِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَاٍ مَّسْنُوْنٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَآنَّ خَلَقْنٰهُ

انسانسنے ف۸ انگلا یددرگان توروغ لایدین کہ متغیر قارہ لایدین لیسا نگاندر دجین لارسنے یراتدوک

مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُوْمِ ﴿٢٧﴾ وَاِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ اِنِّيْ

بیز ایلگاری ف۹ صوا ایکس لطیف اتدین دوقیتلہ وییدی پروردگارینگز فرشتہ لارغہ کہ تحقیق من

خَالِقٌۢ بَشَرًا مِّنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَاٍ مَّسْنُوْنٍ ﴿٢٨﴾ فَاِذَا سَوَّيْتُهٗ

یراتیکچی ددر من بیرآدم نے توروغ لایدین کہ متغیر قارہ لایدین لیسا نگان دور پس قچان من انے بوتون ییاسام

وَنَفَخْتُ فِيْهِ مِنْ رُّوْحِيْ فَقَعُوْا لَهٗ سٰجِدِيْنَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ

ودم اتدرسام انگا اوز طرفیمدین جان کیمین سیزلار ییقیلینگ لار انگا سجدہ قیلوشوب ف۱۰ پس سجدہ قیلدیلار فرشتہ لار

ف۲ تاکہ اضطراب دحرکت قیلمسون۔

ف۳ یعنے خادملار دحیوانلار کالاردین خدمت آلورسیز لار دورزق لارین خدا بیرور

ف۴ مصلحت دحکمتغہ مطابق

ف۵ بارش موسمیدہ مگہ ہوا لاریوک وآنغیر بولوتلارغہ سولارسنے تولدوروب الیب کیلور دہر اقلیم دہر ملکغہ ییغوریا غدر دور ابدیین تمام اریقلار دچشمہ لارد قوددقلار تولور دانسانلار اوچون بیل لیک سوذخیرہ سے تیار بولور بوعنا تینے خدادین بافقہ کیم قیلہ الور النسا نلار اوز لاری نیمہ قیلا آلور لار

ف۶ یعنے ہمہ اولور دہر نینگ تاکبان دتوپلاگانی خداغہ قالور۔

ف۷ سیزلاردین اوّل اوتکانلارنے دسیزلاردین کیین کیلا دورگانلارسنے

ع ۲ ۱۰

ف۸ یعنے آدم علیہ السلام نے

ف۹ یعنے آدم دین مقدم

ف۱۰ بو سجدہ تحیہ سجدہ سید درکہ ایگیلیب قیلورلر

كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَن يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

ہمہ لاری بیر یرده   مگر ابلیس رونا مادی کہ اول سجده قیلگوچی لار ایلہ بولسون

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمْ أَكُن

خدا دیدی ای ابلیس نیمہ بولدی سنگا سجده قیلگوچی لار ایلہ بولمدینگ   دیدی من ہرگز سجده قیلغوچی

لِّأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِن صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿٣٣﴾ قَالَ

ایمسد رمن بیر بشر غہ کہ بیراتدینگ سن اننی قوروغ لایدین کہ تشبیح قاره لایدین قیلو نغاندر   دیدی

فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَىٰ يَوْمِ

او نداغ بولسہ چیقغیل بہشتدین کہ تحقیق سن مردود بولدونگ   ف والبتہ سنگا لعنتدر قیامت

الدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ

کونیغچہ   دیدی ای ربیم مہلت بیر منگا الار تیریلادورگان کونیغچہ ف۲   خدا دیدے البتہ سن مہلت

مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا

بیر یلگانلاردین دورسن   تا معلوم وقت ننگ کونیغچہ   دیدی ای ربیم گمراہ قیلگانینگ سن منی

أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

آزدوردینگ من ہم الارغہ گناہ نے مرغوب قیلوب کورساتور من والارنے ہمہ لارین آزدورور من

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَٰذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾

مگر سیننگ تیریب سقلاغان بنده لارینگ الاردین ف خدا دیدی البتہ بو بیر توغری یول دورکہ منگا تیور

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾

مینینگ بنده لاریغہ سیننگ کوچینگ یتمس مگر کیمکی کہ سینگا ایرگاشسہ ازغانلاردین ف

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ

والبتہ الارننگ ہمہ لاریغہ دوزخ وعده قیلو نغان جایدر   بار دور اننگ یتی ایشیگی ہر ایشیک اوچون

مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾

الاردین تقسیم قیلو نغان حصہ باردر   پرہیزلیک بنده لار البتہ بوستانلار وچشمہ لار ایچنده بولورلار

ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِنِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلٍّ

(الارغہ دیلور) کیرینگ لار بو بیرغہ سلامتیلیک ایلہ خاطر جمع بولوب   وچیقاردوب تاشلار میز نیمہ کہ دل لاریده بولسہ

إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُم

کینہ دین اکا اوکا بولوشکان ف حال لاریده تختلار اوستنده بیر بیرلاریغہ یوزلانشیب   یتمس الارغہ انده ہیچ کلفت نہ الا

ف یعنے قیامت کونیغچہ کانہ ہمہ قبر یدین حساب اوچون تورغوزدلور
ف۳ یعنے منی آزدورگان سن دورسن لیکن سبب بولغان آدم دور سنگا ہیچ بیر نرسہ قیلہ الماسمن اما آدم اولادلیغہ گناہ لارنے یخشے کورساتور من دیلو لدین آزدورور من مگر سن اسراگان بنده لارینگ مینینگ شرّیدین سلامت قالورلار
ف۴ روز جہالت و منافقیدین
ف۵ سلف علما لاریمیزدین بعض لاری یتی دروازه دین یتی طبقہ مراد دور دیمیدورلار
ف۶ یعنے کفر و شرک ومعصیتلاردین پرہیز قیلغان بنده لار
ف۷ یعنے جنتغہ کرگان زمان ہمہ جنتی لار دل لاری صاف بولور بیر بیرلاریغہ بولغان عداوت وحسد لاری تمام کوتاریلور ہمہ لاری اکا اوکا بولوشوب عیش وآرام ده بولورلار

ع۴ ۳

ف۱ جنتده اذیت وکلفت هرگز بولمس دانگا کیرگانلار ادچون چیقماک یوقدر ادازی هم راحتی هم احلی هم دائم دورلار

مِنْهَا بِمُخْرَجِيْنَ ﴿۴۸﴾ نَبِّئْ عِبَادِيْٓ اَنِّيْٓ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿۴۹﴾

اول یردین چیقاریلورلار ف۱ خبر بیرنیگ بنده لاریمغه کم من گنه منغفرتی بیوک چاپیقده ترحیلیک دورمن

وَاَنَّ عَذَابِيْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ ﴿۵۰﴾ وَنَبِّئْهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ ﴿۵۱﴾

ومنینگ عذابیم اوشال دردلیک عذابدر ودخبر بیرنیگ الارغه ابراهیم مهمانلاریدین ف۲

اِذْ دَخَلُوْا عَلَيْهِ فَقَالُوْا سَلٰمًا ۭ قَالَ اِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُوْنَ ﴿۵۲﴾ قَالُوْا

دشتیکه کیردیلار انیگ قاشیغه ودیدیلار سلام ابراهیم دیدی بیز سیزلاردین قورقوب توردبدرمیز ف۳

لَا تَوْجَلْ اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلٰمٍ عَلِيْمٍ ﴿۵۳﴾ قَالَ اَبَشَّرْتُمُوْنِيْ عَلٰٓي اَنْ

الار دیدیلار قورقمه بیز سنگا بیر عالم فرزنددین بشارت بیرورمیز ف۴ ابراهیم دیدی. بشارت بیره رسیزلارمی منگا

مَّسَّنِيَ الْكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُوْنَ ﴿۵۴﴾ قَالُوْا بَشَّرْنٰكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ

قریغان چاغیمده نیمه دین بشارت بیره رسیزلار الار دیدیلار بیز سنگا راست بشارت بیردوک سن نا امید

مِّنَ الْقٰنِطِيْنَ ﴿۵۵﴾ قَالَ وَمَنْ يَّقْنَطُ مِنْ رَّحْمَةِ رَبِّهٖٓ اِلَّا الضَّاۗلُّوْنَ ﴿۵۶﴾

لاردین بولمه ابراهیم دیدی دکیم نا امید بولور پروردگارین رحمتی دین گمراه آسکانلار گنه

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُوْنَ ﴿۵۷﴾ قَالُوْٓا اِنَّآ اُرْسِلْنَآ اِلٰى قَوْمٍ

ابراهیم دیدی نیمه دور ایشلارینگیز ای فرشته لار ف۵ الار دیدیلار بیز نے یبارلیدی بیر گنهکار

مُّجْرِمِيْنَ ﴿۵۸﴾ اِلَّآ اٰلَ لُوْطٍ ۭ اِنَّا لَمُنَجُّوْهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۵۹﴾ اِلَّا امْرَاَتَهٗ

قوم اوچون ف۶ مگر لوطنینگ خاندانے که بیز الارنینگ همه لاریغه نجات بیرورمیز مگر انینگ

قَدَّرْنَآ ۙ اِنَّهَا لَمِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿۶۰﴾ فَلَمَّا جَاۗءَ اٰلَ لُوْطِۨ الْمُرْسَلُوْنَ ﴿۶۱﴾

خاتونے که قرار بیردوک که اول قالاودرگانلاردین ف۷ کیین وقتیکه کیلدیلار لوط خاندانیغه فرشته لار

قَالَ اِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُوْنَ ﴿۶۲﴾ قَالُوْا بَلْ جِئْنٰكَ بِمَا كَانُوْا فِيْهِ

دیدی تحقیق سیزلار بیز تنومگان قوم دورسیزلار الار دیدیلار بلکه بیز کیلتوردیک سیزغه اول نرسه نے

يَمْتَرُوْنَ ﴿۶۳﴾ وَاَتَيْنٰكَ بِالْحَقِّ وَاِنَّا لَصٰدِقُوْنَ ﴿۶۴﴾ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ

که اندە الار جنجال قیلورایردیلار ف۸ دکیلتوردیک سیزغه حق دعده نے دبیز راست لاردورمیز آلوب کیتینگ

بِقِطْعٍ مِّنَ الَّيْلِ وَاتَّبِعْ اَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنْكُمْ اَحَدٌ

اهلینگزنے کیچه نینگ بیر حصه سیده وسیز یوردنگ آرته لاریدین وآرته سیغه باقماسون ف۹ بیچکیم سیزلاردین

وَّامْضُوْا حَيْثُ تُؤْمَرُوْنَ ﴿۶۵﴾ وَقَضَيْنَآ اِلَيْهِ ذٰلِكَ الْاَمْرَ اَنَّ دَابِرَ

وکیتینگ اول جایغه که سیزلارغه حکم بریلیبدر ف۱۰ ودحی یباردوک انگا بوسوزنے که الارنینگ تامورلاری

ف۲ الارادن ایکے نفریا اون نفریا اوچ نفر فرشته لار ایردیلار بیرلاری جبرئیل علیه السلام ایردیلار
ف۳ چونکه طعام توبسه لار الا تیتادل قیلما دیلار
ف۴ تورقمنگ بلکه خوش بولونگ شول عمده بیز سیزغه بیر عالم دهوشیار فرزنددین بشارت کیلتوردوک یعنے اسحاق علیه السلام تولد لاریدین۔
ف۵ حضرت ابراهیم علیه السلام بو بشارتنی ایشتکاچ سوال قیلدیلارکه آیا سیزلار تنها بوبشارت اوچون توشر نیگیزلارمی یا بیرار باشقه هم ایشلارینگیز هم بارمی
ف۶ لوط علیه السلام قوم لاری اوچون۔
ف۷ چونکه اول کافره ایردے
ف۸ یعنے عذاب الٰہی نے
ف۹ تاکه الارغه توشکان بیوک عذابنی کورودب تورقماسون
ف۱۰ یعنے شام ملکی غه

هٰٓؤُلَآءِ مَقْطُوعٌ مُّصْبِحِينَ ﴿٦٦﴾ وَجَآءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٦٧﴾
کیسلور صباحغه کیرگان حال لار یده و کیلدیلار شهر اهل لاری خرسند لیک قیلغان حال لار یده ف
قَالَ إِنَّ هٰٓؤُلَآءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ﴿٦٨﴾ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخْزُونِ ﴿٦٩﴾
لوط دیدی بولار مینگ مهمان لاریده ر لار منی رسوا قیلمنگ لار و تور قونگ لار خدادین دمنی بے عزت قیلمنگ لار ف٢
قَالُوٓا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعٰلَمِينَ ﴿٧٠﴾ قَالَ هٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِيٓ إِن كُنتُمْ
الاردیدیلار بیز سنی عالمنی حمایتیدین منع قیلماب ایردد کمی دیدی منه بولار مینگ قیز لاریم دور اگر بولسنگیز لار
فٰعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ
قیلغوچی لار ف قسم دور سینر مینگ جانینگیز غه که بو کافر لار البته او ز مستیلیک لاریده مدهوش دور لار ف٤
الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
پس کون چیقغان زمان الارنے بیر قتیغ آواز توتدی ف٥ کیین بیز اول شهر لار نے پستی قیلوب بیار دوک
حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا
دیاغدر دیک الار غه تاش لای تاش قسمی دین ف٦ البته بو واقعه ده بار دور نشانه لار عبرت آلغوچیلار غه والبته
لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِن
الار بیر دائمی یول اوستنده البته بونده بار دور نشان مؤمنلار غه والبته ایکه یگلار
كَانَ أَصْحٰبُ الْأَيْكَةِ لَظٰلِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا
ظالم لار ایر دیلار ف٧ کیین بیز الار دین اوچ آلدوک وتحقیق هر ایکی قوم شهر لاری
لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحٰبُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾
روشن یول ده دور لار والبته یلغانچی لار دیدیلار حجر لیک لار پیغمبر لار نے ف٨
وَآتَيْنٰهُمْ آيٰتِنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ
و بیر دوک بیز الار غه نشانه لار نمیز نے پس الار بولدیلار الار دین یوز اوگور گوچیلار و ترا شلاب اویلار قیلور ایر دیلار
الْجِبَالِ بُيُوتًا آمِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾
تاغلار دین خاطر جمعلیک ایله پس توتدی الار نے قتیغ آواز صباحغه کیرگان زمان لاریده
فَمَآ أَغْنٰى عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ
دفع قیلمادی الار دین اول نرسه که کسب قیلور ایردیلار ف٩ دیرا تمادوک بیز آسمان لار نے
وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِالْحَقِّ ۗ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحِ
و بیر نے واو رتا لار یده گے نرسه لار نے گر درست تدبیر ایله والبته قیامت کیلگوچی دور پس او تونگ سینر

ف٢ چونکه مهمان نے بے حرمت قیلولسه صاحب مکان البته بے عزت بولور
ف٣ یعنے خاتونلار ینگیز که اوز حلال لار ینگیز دور یا ملت قیزلاری که الار هم بولار هم حقیقتده مینگ قیز لاریم دور یا اوز قیز لاریم که اگر خواهلا سنگیز لار شرعی نکاح ایله خاتون قیلسه آلور سیز لار
ف٤ حضرت ابن عباس رضی الله عنهما دیبدیلار که خدا تعالی دنیاده هیچ بیر جان نے محمد صلعم جانلاریدین عزیز و مکرم یراتما بدور چونکه من اشیتمادیم که اول قرانده بو جناب جانلاریدین باشقه بیر جانغه قسم ایچکان بولسه
ف٥ بو آواز حضرت جبریل علیه السلام آوازلاری ایردے
ف٦ جبریل علیه السلام بو تون مملکتنی کوتاروب آسمانغه آلوب چیقوب آغدارو ب تاشلادیلار
ف٧ ایکه لیک لار یعنے توقا یلیک دور حضرت شعیب علیه السلام قوم لاری دور لار
ف٨ حجر ثمود قومی نینگ شهر لار یده که مدینه نینگ شمال طرفلاریده واقع بولغاندور بیر پیغمبرنے یلغانچی دیک تیلار دین دیگان بولور
ف٩ مال دولت لار یتکم حصار لاری و جسمانی قوت لاری الاردین عذاب الٰهی نے تایتارالمادی

ف۱ یعنے خدا تینگ، حکامین کا فرلا رغہ تیکو زدلدی لیکن الا رقبول اتیماد یلار بلکہ عناد لا ریدہ دوام اتبدیلار امیدی سیترالا رایلہ زیادہ منجال قیلنگ
یوزاد گوردنگ۔ خدا تینگ حکمی نو منتظر تورننگ

ف۲ یعنے سورہ فاتحہ نے کہ نمازدہ تکرار قیلونور۔
ف۳ یہودنے نصاریٰ نے مشرکلا رنے۔
ف۴ مسلمان بولمنا تلیک لاری او چون۔
ف۵ یعنے خاک ربولونگ مومن لارا دچون
ف۶ یہود و نصاری
ف۷ الارولیدین المغیرہ وعاصی بن وائل وعدی بن قیس واسود بن المطلب واسودین عبدیغوث دور
ف۸ یعنے سبحان اللہ و بحمدہ دینگ و نماز او تو غو چیلاردین بولونگ
ف۹ یعنے خدا تینگ ادل حکمی کہ پیغمبر علیہ السلام جا عتلار غالب بولور لار و حق تینگ۔ منا لفی مغلوب بولور و بیدہ رکیلدے
ف۱۰ یعنے بنی لارغہ

الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿۸۵﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿۸۶﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ
یخشے بیراوتوش ابلہ ف۱ البتہ پروردگار تینگیز گنہ دربراتگوچی دانا دتحقیق بیردوک بیز سیزغہ یتی آیت نے
سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿۸۷﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ
کہ نمازدہ بار بار اوقولوردیوک قرآن نے ف۲ کوزلارنگیزنے آچوب باقمنگ ادل نرسہ غہ کہ فایدہ لاندوردیک
مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ
انینگ ایلہ الاردین بیر نیچہ جماعتنی ف۳ وغمگین بولمنگ الارغہ ف۴ دبیت تیلینگ یا نینگیزنے
لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۸﴾ وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿۸۹﴾ كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى
مومنلارغہ ف۵ ودینگ کہ من ربشن تورتو تغوچی ددرمن همچنانکہ توشوردوک بیز (عذابنی)
الْمُقْتَسِمِينَ ﴿۹۰﴾ الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ﴿۹۱﴾ فَوَرَبِّكَ
ادل تقسیم قیلغوچیلارغہ کہ الٰہی کتابنی پارہ پارہ قیلدیلار ف۶ پس قسم دور سیز نینگ پروردگار ینگیزغہ
لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۹۲﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹۳﴾ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ الربع
بیز البتہ سوال قیلولر میز الارنینگ ہمہ لاریدین ہمہ نرسہ کہ قیلور ایردیلار امیدی سیز آچیق بیان تیلینگ
وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿۹۴﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿۹۵﴾
بیورلگان نرسہ لارینگیزنے دیلوزاد گوردنگ مشرکلاردین تحقیق بیز بس قیلور میز سیز نینگ ف۷ تنگیز دین مسخرہ قیلغوچیلارغہ
الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ ۚ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿۹۶﴾ وَلَقَدْ
ادل ذاتلار کہ مقرر قیلور لار خدا ایلہ باشقہ معبودنے امیدی آز کوندہ بیلورلار ف۸ دتحقیق بیز بیلور میز کہ البتہ سیز نینگ
نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿۹۷﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
دلینگیز الارنینگ سوزلاریدین سقیلور پس سیز تسبیح اتینگ پروردگار ینگیز حمدی ایلہ
وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿۹۸﴾ وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿۹۹﴾ ع ۶
دبولونگ سجدہ قیلغوچیلاردین ف۹ ومشغول توردنگ پروردگار ینگیز عبادتیغہ تا اولوم سیزغہ کیلگونچہ

سُورَةُ النَّحْلِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ مِائَةٌ وَثَمَانٌ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وَعِشْرُونَ آيَةً وَسِتَّ عَشْرَ رُكُوعَاتٍ
نحل سورہ سے مکہ دہ توشکاندور ادل	ابتدا قیلولور بیز مہربان نہایتدہ رحیملیک اللہ تعالیٰ نامی ابلہ	یوز یگرمہ سکیز آیت و اون التی رکوع در

(سورۃ النحل مکیۃ)

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۱﴾
یتوب کیلدی خدا تینگ حکمی ف۱ پس شاشلمنگ لار انینگ اوچون پاکہ خدا دبو قاریدور الارنینگ شریک قیلیشلاریدین
يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
توشورور فرشتہ لارنے وحی بیرو ب اوز حکمی ایلہ خواہلاگان بیرزاتغہ ف۱۰ بندہ لاریدین

ف۱ توحید غه چاقیریش شرک دین منع ایتمک تقوی غه ترغیب بیریش تمام انبیاء علیهم السلام نینگ مشترک وظیفه لاری ددر که همه لاری اوز زمانلاریده
قوملاریغه اوشبو خدمت ایله بیار بلگاندورلار

اَنْ اَنْذِرُوْٓا اَنَّهٗ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنَا فَاتَّقُوْنِ ﴿۲﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ
که قورقوتینگ لارکه یوقدر معبود هرگز مگر تنها من پس مندین قورقونگ ف۱ یراتدی آسمانلارنی

وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۭ تَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۳﴾ خَلَقَ الْاِنْسَانَ مِنْ
و یرنی درست تدبیر ایله بلند دور اندین که شریک قیلورلار ف۲ یراتدی انساننی منی

نُّطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيْمٌ مُّبِيْنٌ ﴿۴﴾ وَالْاَنْعَامَ خَلَقَهَا ۚ لَكُمْ فِيْهَا
دین پس ناگاه اول زورلیش خصومتچی بولدی ف۳ و چارپایلارنی یراتدی سیزلار اوچون باردر الاردین

دِفْءٌ وَّمَنَافِعُ وَمِنْهَا تَاْكُلُوْنَ ﴿۵﴾ وَلَكُمْ فِيْهَا جَمَالٌ حِيْنَ
ایش کیومی و باشقه منفعتلار و بعضیلاریدین ییرسیزلار و بار دور سیزلار اوچون الارده رونق وقتیکه شام ده قیتده

تُرِيْحُوْنَ وَحِيْنَ تَسْرَحُوْنَ ﴿۶﴾ وَتَحْمِلُ اَثْقَالَكُمْ اِلٰى بَلَدٍ لَّمْ تَكُوْنُوْا
کیلورسیزلار و وقتیکه صباح ده قیتده هیدایوب بیاره سیزلار و کوتاره بارورلار یوکلارینگیزنی شونداغ شهرلارغه

بٰلِغِيْهِ اِلَّا بِشِقِّ الْاَنْفُسِ ۭ اِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۷﴾
که یتالمس ایردینگیز الارغه مگر جانلار مشقتی ایله البته پروردگارینگیز بیوک شفقت و رحمتلیک ذات در

وَّالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ وَالْحَمِيْرَ لِتَرْكَبُوْهَا وَزِيْنَةً ۭ وَيَخْلُقُ مَا لَا
و یراتدی آتلارنی و قچرلارنی و ایشکلارنی تا که الارغه مینینگلار و زینت بولسون دیراتور اول نرسه لارنی

تَعْلَمُوْنَ ﴿۸﴾ وَعَلَى اللّٰهِ قَصْدُ السَّبِيْلِ وَمِنْهَا جَآئِرٌ ۭ وَلَوْ شَآءَ
که سیزلار بیلمس سیزلار ف۵ و خداغه تیور توغری یول و بعض یول ایگری دور و اگر خدا خواهلاسه ایردی

ع ۱ ۹ لَهَدٰىكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿۹﴾ هُوَ الَّذِيْٓ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً لَّكُمْ
همه لارینگیزنی توغری یولغه سالور ایردی او الدور که توشوردی آسماندین سونی سیزلار اوچون اندین

مِّنْهُ شَرَابٌ وَّمِنْهُ شَجَرٌ فِيْهِ تُسِيْمُوْنَ ﴿۱۰﴾ يُنْۢبِتُ لَكُمْ بِهِ
ایچمکلیک بار دور و اندین درختلار پیدا بولور که انده اوتلاتورسیزلار او اندور سیزلار اوچون اول سو ایله

الزَّرْعَ وَالزَّيْتُوْنَ وَالنَّخِيْلَ وَالْاَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ ۭ
ایکلیننی و زیتوننی و خرما درختلارینی و اوزوم نی و هر قسم میوه لاردین

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿۱۱﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ الَّيْلَ
البته بو نرسه ده نشان بار در فکر قیلغوچی اوچون ف۶ و مسخر قیلدی سیزلار اوچون کیچه نی

وَالنَّهَارَ ۙ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۭ وَالنُّجُوْمُ مُسَخَّرٰتٌۢ بِاَمْرِهٖ ۭ اِنَّ فِيْ
و کوندوزنی و کونشنی و آی نی و یولدوزلار مسخر در لارانینگ امری ایله البته بو نرسه ده

ف۲ یعنی یر و آسمان نظامین شونداغ درست و مستحکم قیلغانه در که انی کورمب ناچار تصدیق ایتمکه مجبور بولورکه بو تون کائنات نینگ اختیار و اراده سی بیر مالک مختار قولیده در نه انینگ شریکی بار در و نه انینگ یارده چی سی بار در بو شونداغ نالائق او صافدین پاک در

ف۳ پروردگار بو قدر منتظم عالمنی یراتگاندین اندین استعداد ایتمک اوچون انسان نی یراتدی انسان روز صلبین ملاحظه ایتسه نه قدر ناچیز نرسه دین پیدا بولغان تلیغین بیلور که اول نه ایرکه دعا حضرته بولدی ننی اول حالدین بو کمالغه یتکورگان مولی سیغه اطاعت دانینگ زمانین اشتیکانده ترک خصومت لازم دور.

ف۴ یعنی الاردین نسل و اولاد آلورسیزلار

ف۵ بو جمله مبارکه تحتی غه قیامت غچه پیدا بولاه دورگان مرکب لار داخل دور اوشبو آتیده بو حیوانلارنی مینمک و زینت اوچون مخلوق بولغانلیقلیکین ذکری باشقه نرسه غه منافی بولمس چنانچه آیات لارنی یمک جوازی صحیحین حدیث لاری ایله ثابت در بو بابده حضرت امام ایله اماین جنیلارنده اختلاف باردر.

ف۶ یعنی بیر نوع سو دین هر قسم میوه لارنی پیدا قیلورکه الارنینگ شکل لاری و صورتلاری و رنگ لاری

دیلارری دمزه لاری و تاثیرلاری بیر بیرلاریدین تمام باشقه دور حال بو که الارنینگ همه لاری بیر یرده بیر آفتاب و بیر هوا و بیر سو دین تربیه قیلونورلار
فکری سلیم انسان بو نرسه دین قدرت کاملنینگ نه قدر اولوغ ایکانلیکین صاف توشونور

ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَاَ لَكُمْ فِي الْاَرْضِ مُخْتَلِفًا

نشانلار بار دور عقل ایلیک قوم اوچون و اول نرسه‌لرنی که یراتدی سیزلار اوچون ف۱ یرده هر قسم بولغان حالده رنگلاری

اَلْوَانُهٗ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّذَّكَّرُوْنَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذِيْ

البته بو نرسه‌ده (هم) نشان بار دور اول قوم اوچون که نصیحت قبول قیلورلار و اول دور اول ذات که مسخر

سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَاْكُلُوْا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَّتَسْتَخْرِجُوْا مِنْهُ حِلْيَةً

قیلدی دریانی تا که ییینگلار اندین ینگی گوشت ف۲ و تا که چیقارادب آلینگلار اندین بیاغ ف۳ اسبابین که

تَلْبَسُوْنَهَا ۚ وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيْهِ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ

انی کییورسیزلار و کورورسن کیمه‌لارنی که موج‌نی یاردب کیتوب تورورانده و تا که سیزلار معیشت طلب قیلینگلار ۱ینگ

وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿١٤﴾ وَاَلْقٰى فِي الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمِيْدَ بِكُمْ

کرمیدین و تا که شکر قیلینگلار و تاشلاب توردی یر اوزیگه تاغلارنی تا که یرسیزلار ایله تیبرلاماسون ف۴

وَاَنْهٰرًا وَّسُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ﴿١٥﴾ وَعَلٰمٰتٍ ۭ وَبِالنَّجْمِ هُمْ

و پیدا قیلدی ارلغلارنی و یوللارنی تا که سیزلار یولنی تاپینگ لار و بیر موچه ف۵ علامتلارنی دلوله‌لار ایله الار یولنی تاپورلار

يَهْتَدُوْنَ ﴿١٦﴾ اَفَمَنْ يَّخْلُقُ كَمَنْ لَّا يَخْلُقُ ۭ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿١٧﴾

ف۶ آیا اول ذات که یراتور برابر دورمی اول کیشی ایله که هیچ نرسه‌نی یراتالمس آیا شونچه لیک هم توشونمس سیزلارمی

وَاِنْ تَعُدُّوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ لَا تُحْصُوْهَا ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١٨﴾

و اگر ساناسنگیز لار خدانینگ نعمتلارین ساناب توگاتالمس سیزلار البته الله تعالی مغفرتلیک مهربان دور

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ وَمَا تُعْلِنُوْنَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ

و الله تعالی بیلوب توره‌دور اول نرسه‌نی که یاشیره‌ر سیزلار و اول نرسه‌نی که بیلدیره‌دور سیزلار ف۷ و اول ذاتلارکه عبادت قیلورلار

دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَخْلُقُوْنَ شَيْـًٔا وَّهُمْ يُخْلَقُوْنَ ﴿٢٠﴾ اَمْوَاتٌ غَيْرُ

کافرلار الار خدانی قویوب هیچ بر نرسه‌نی یراتالمسلار و الار اوزلاری یراتیلورلار ف۸ اولوکلار دور لار نه

اَحْيَاۗءٍ ۚ وَمَا يَشْعُرُوْنَ ۙ اَيَّانَ يُبْعَثُوْنَ ﴿٢١﴾ اِلٰـهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ ع ١٢ ٨

تیریکلار نه بیلمسلار که قچان تیرگوزولورلار سیزلارنینگ معبود لارینگیز بیر گنه معبود برحق دور

فَالَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ قُلُوْبُهُمْ مُّنْكِرَةٌ وَّهُمْ

پس آدملارکه بار اعتقاد ایتمسلار آخرتنی الارنینگ دل‌لاری ایناتمس دور لار

مُّسْتَكْبِرُوْنَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا يُعْلِنُوْنَ

سرکشلار دورلار شک یوق دور که الله تعالی البته بیلور اول نرسه‌نی که یاشیره‌دورلار و نی که بیلدیره‌دورلار

ف۱ یعنی حیوانلار دین و گیاه‌لاردین
ف۲ یعنی بلیغ نی ینگی ینگی توتوب یرلار
ف۳ یعنی مروارید و مرجان نی
ف۴ روایات دا کیتاروین معلوم بولورکه یر ابتدا ر خلقتده اضطراب ایله حرکت قیلور ایردی کیمین الله تعالی تاغلارنی یراتدی اندین اینینگ اضطراب و حرکتی بند بولدی زمانه میزده ینگی فن هم اثبات ایتورکه هر قسم‌ده تاغلارنینگ کوبلیگی زلزله‌نینگ کوب بولوشیغه مانع دور.
ف۵ چنانچه تاغلار چشمه‌لار درختلار رقم قیلغان لار بولاردین باشقه هر قسم علامت و نشانلارنی خدا پیدا قیلغاندورکه الارایله ادا شگان مسافرلار یولوارین تاپوب آلورلار
ف۶ یعنی کیچه‌لارده دریاده هم قورده‌لیغده بعض یولدوزلار واسطه‌لاری ایله یول تاپیلور قطب نمار شنمایگی بیر و اسطه‌ایله یولده‌زدین حاصل قیلورلور
ف۷ یعنی آشکارا قیلورسیزلار
ف۸ بیر نرسه‌نی یراتمک علاحده تورسون اوزی یرالیکگان نرسه غو عبادت قیلمک بیوک کما قیته‌دور

إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا أَنزَلَ
البتہ اول منکبرلارنے سومیس ف١ و قچان دیلسہ الارغہ کہ نیمہ نرسہ توشوردی پروردگار
رَبُّكُمْ ۙ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً
لارنگیز دیرلارکہ اوتکانلارنینگ افسانہ لاریدور تاکہ کوتارسونلار اوز گناہ لارین بوتون
يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۙ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ أَلَا سَاءَ
قیامت کونی ہم اول جماعہ یوکلارین بعضیسین کہ الارنی بے علم آزدورہ لار آگاہ بولونگیز کہ یماندر اول
ع ٣ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُم
نرسہ کہ الار کوتاردرلار ف٢ تحقیق بیوک تدبیر کوردیلار الاردین اوّلغی لار پس کیلدی خدانینگ حکمی
مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ
عمارتلاریغہ اساسلاری طرفیدین کیین ییقیلدی اوستلاریغہ شفت تپہ لاریدین د کیلدی الارغہ عذاب
مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ
الارغہ معلوم بولمغان طرفدین ف٣ کیین قیامت کونی رسوا قیلور الله تعالیٰ الارنی د دیر کہ
أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ ۚ قَالَ الَّذِينَ
قیسی یردہ دور منینگ شریکلاریم کہ خلاف قیلور ایردینگیز الار حقیدہ دیرلار اول آدملار کہ الارغہ ف٤
أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٢٧﴾
علم بیریلگان ایردی البتہ رسوالیک بوکون و یمان حال کافرلارغہ دور
الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنفُسِهِمْ ۖ فَأَلْقَوُا السَّلَمَ
اول کافرلارکہ الار جانلارین آلورلار فرشتہ لار جانلاریغہ ظلم قیلغان حال لاریدہ پس اطاعتلارین بیلدرورلار
مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوءٍ ۚ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾
کہ بیز ہیچ بیر یمان ایش قیلمس ایردوک آری البتہ خدا یخشی بیلور نیمہ نی کہ قیلور ایردینگیز لار ف٥
فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ فَلَبِئْسَ مَثْوَى
امدی کیرینگ لار دوزخ دروازہ لاریغہ ہمیشہ بولغان حالدہ اندہ پس قنداغ یمان دور متکبرلار
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ ۚ قَالُوا
جایلاری و دیلیدی پرہیزلیگ لارغہ کہ نیمہ نرسہ توشوردی پروردگارلارینگیز الار دیدیلار
خَيْرًا ۗ لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۚ وَلَدَارُ
یخشی بیرسوز توشوردی دیدیلار یخشیلیک قیلدیلار بو دنیادہ بارددر الارغہ یخشی حالت و البتہ

ف١ یعنی کبر الارین سزاسین بیردر ف٢ یعنی بیر کیمسہ الاردین جیلمای یا بیلوب توروب امتحاناً سوال قیلسہ کہ پروردگارلارینگیز محمد علیہ السلام واسطہ لاری ایلہ سیزلارغہ نیمہ توشوردی بو درح جواب بیردرلار کہ اوتکانلارنینگ ایلیکی واقعہ لاری یعنی توحید نبوت جنت دوزخ دیگان سوزلاردور، قرآن دہ سوندین

باشقہ نیمہ بار دور بو ندا غ دیمکدین مقصودلاری شولدور کہ قرآن کریم نے بیفیدرہ بے اعتبار کورسا توب اوزلاری ایلہ باشقہ لارنی ہم جہالت ایلہ گمراہ قیلسونلار ہم اوزلارین وہم باشقہ لارنینگ گناہلارین تمام باشلاریغہ کوتارسون باقیلسون کہ قنداغ یمان داغیر یوک کوتاردرلار

ف٢ یعنی بولاردین اوّلغی لارہم باشقہ لارنی آزدورمک اوچون ہر قسم تدبیرلار قیلدیلار انجامی دہ اوز مکرلاری اوزلاریغہ بولوب عذاب الٰہی الارنینگ تمام آسحکاملارین بیر حملہ دہ زیر و زبر ایلادی حفاظت سامانلاری ہلاکتلاریغہ باعث بولوب اوزلاری بیلارینغہ کومولوب کیتدیلار۔

ف٤ مشرکلار خدانینگ بو سوالیغہ جواب بیرا آلمای حیرتدہ قالورلار کیین انبیاء لار و مومنلار الارغہ نفرتیدہ دروب دیرلار کہ بوکون تمام رسوالیک و یمان حال ایلیک حق غہ منکر بولغان جماعہ غہ بولورکہ بیزنینگ نصیحتیمیزنی آلمادیلار

ف٥ بو معاملہ جان بیردور وقتلاریدہ بولور فرشتہ لار الارغہ جواب بیردرلار

ف١ يوقاريده متكبر ومغرورلار انجاملارين بيان قيلگاچ ايمدى متقى لار و پرهيزگارلار قيلارين بيان قيلورکه الاراچون آخرتده نعمتيده و يخشى بير حالت عطا قيلورنو جنتغه داخل قيلورنور انده دائمى اقامت دتوگانمس هرقسم نعمتلار ايله نوازش قيلورنور الارديناده جان بيرورده قسلارنده خوش

الْاٰخِرَةِ خَيْرٌ ۗ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٣٠﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ يَّدْخُلُوْنَهَا

آخرت ادبے يخشيراغدور وتندا غ يخشيده ر پرهيزگارلار ادلارى هميشه توراد رگان باغلار که کيردرلار انگا

تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ لَهُمْ فِيْهَا مَا يَشَآءُوْنَ ۗ كَذٰلِكَ يَجْزِي

آقوب تورادرالار آستلاريدين اريغلار بيرولوراندہ الارغه نيمه نے که خواهلارلار منه شوندا غ جزا بيرور

اللّٰهُ الْمُتَّقِيْنَ ﴿٣١﴾ الَّذِيْنَ تَتَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبِيْنَ ۙ يَقُوْلُوْنَ

خدا پرهيزليک لارغه ادل ذاتلارکه جانلارين آلورلار فرشته لار تازه و خوش بولغان حال لاريده فرشته لار ديرلار

سَلٰمٌ عَلَيْكُمُ ۙ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٣٢﴾ هَلْ

سلام سيزلارغه کيرينگ لار جنتغه عمل لارينگيز برکيتيدين ف٢ آيا کافرلار منتظر دور لارمى که

يَنْظُرُوْنَ اِلَّآ اَنْ تَاْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ اَوْ يَاْتِيَ اَمْرُ رَبِّكَ ۗ كَذٰلِكَ

کيلسونلار الارغه فرشته لار يا کيلسون پرورد گارينگيزنينگ حکمى منه شوندا غ معامله

فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ

قيلديلارالاردين ايلگارى اوتکانلار هم و خدا الارغه ظلم قيلمادى و ليکن الار اوزلارى اوزلاريغه ظلم

يَظْلِمُوْنَ ﴿٣٣﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا عَمِلُوْا وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا

قيلورايرديلار آخر تيدى الارغه يامان ايشلارين سزاسى و اوراب آلدى الارنى ادل نرسه که انگا

بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٣٤﴾ وَقَالَ الَّذِيْنَ اَشْرَكُوْا لَوْ شَآءَ اللّٰهُ مَا عَبَدْنَا

کولورايرديلار ف٣ دديلار مشرکلار اگر الله تعالے خواهلاسه ايردے بيزلار عبادت قيلمس ايردوک

مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَيْءٍ نَّحْنُ وَلَآ اٰبَآؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُوْنِهٖ

اندين باشقه هيچ بيرنرسه غه نه بيز و نه آته لاريميز و نه حرام قيلورايردوک بيز حکميدين تاشقارى

مِنْ شَيْءٍ ۗ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ

هيچ بيرنرسه نى منه شوندا غ قيلديلار الاردين اوّل اوتکانلار پس يوقدور پيغمبرلار ذمه لاريغه

اِلَّا الْبَلٰغُ الْمُبِيْنُ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِيْ كُلِّ اُمَّةٍ رَّسُوْلًا اَنِ

مگر روشن تبليغ گنه و تحقيق يباردوک بيز هر بير امتغه بير رسول نے که ديسون

اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوْتَ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ هَدَى اللّٰهُ

عبادت قيلينگ لار خداغه و سقلانينگ لار ريلغان معبودلاردين پس الاردين بعضلارين منه اهدايت قيلدے

وَمِنْهُمْ مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلٰلَةُ ۚ فَسِيْرُوْا فِي الْاَرْضِ

و بعضيلارى اوله دورکه ثابت بولدے انگا گمراهليک ف٤ پس يوردنگ لار بير يوزيده

دخرم بولورلار فرشته لار الارغه سلام بيرورلار و آخرتده جنتغه کيرينگ لار ديب خطاب قيلورنور.

ف٢ يعنے کافرلار جانلارين قبض اوچون فرشته لار حاضر بولغانده ياخود انينگ امرى ايله بيردين قيامت قائم بولغانده يا مجرملارغه سزا اوچون حکم الهى صادر بولغانده ايمان کيلتوردبلارمى حال بوکه اول وقتده نه ايمان ونه توبه ونه افسوس فائده قيلورا و کتمى لار شوندا غ معامله قيلوب سزالارين تارتديلار هيچ بيرلاريغه خدا ظلم اتيمدى بلکه اوزلارى اوزلاريغه ظلم قيلور ايرديلار آخر ايشانمگان نرسه لارى کيلوب الارنے محو ايتدے.

ع ٤/١٠

ف٣ يعنے الله تعالے هر ملت و هر قبيلہ اوچون اوزلاريدين پيغمبرلار يبارگاندور لار خدا الارغه قيديدين قوم نے کفر و شرکيدين منع قيلغاندورلار کيمغه هدايت نصيب بولغان بولسه اول بول تابکاندور و نصيب بولمغانلار گمراه قالديلار.

ف۱ یعنی اگر بیر جماعہ نے اللہ تعالی گمراہ قیلغان بولسہ پیغمبرلار الارنینگ ہدایتلاریغہ نہ قدر حریص بولسونلار فائدہ بیرمس چونکہ اللہ تعالی الارنی تصوراستعداد وسوء اختیارلاریدین گمراہ قیلغاندر الارده ہدایتغہ اہلیت اوزی قالمغاندر۔

فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِيْنَ ﴿۳۶﴾ اِنْ تَحْرِصْ عَلٰى

کیین باقینگ لارکہ نیچوک بولوبدور ریلغان دیگوچیلارنینگ عاقبتی اگر سیز طمع قیلسنگیز الارنینگ

هُدٰىهُمْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ مَنْ يُّضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِّنْ نّٰصِرِيْنَ ﴿۳۷﴾

ہدایتلارین پس تحقیق خدا ہدایت قیلمس اول کیشینی کہ گمراہ قیلور دیر و یوقدور الارا اوچون مددگارلار ف۱

وَاَقْسَمُوْا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْمَانِهِمْ ۙ لَا يَبْعَثُ اللّٰهُ مَنْ يَّمُوْتُ ۭ بَلٰى وَعْدًا

و قسم یاد قیلورلار خدا اغہ آغیر قسملارین کہ اول تیرگوزماس اول کیشینی نے اولوب کیتور آری وعدہ بولغاندر

عَلَيْهِ حَقًّا وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۸﴾ لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِيْ

انگا مستحکم ولیکن اکثر آدملار بیلمسلار ف۲ تورغوزدرتا کہ بیان قیلسون آدملارغہ اول نرسہ نے کہ

يَخْتَلِفُوْنَ فِيْهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنَّهُمْ كَانُوْا كٰذِبِيْنَ ﴿۳۹﴾

انده اختلاف قیلور ایردیلار ودتا کہ معلوم قیلسون لارکافرلار کہ البتہ یلغانچی لار ایردیلار ف۳

اِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ اِذَآ اَرَدْنٰهُ اَنْ نَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ فَيَكُوْنُ ﴿۴۰﴾ ع وَالَّذِيْنَ

بیزنینگ سوزیمیز بیر نرسہ قچان انی بولوشین خواہلاسک شول کنہ دور کہ دیر میز انگا بول پس بولور ف۴

هَاجَرُوْا فِي اللّٰهِ مِنْۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۭ

واول ذاتلارکہ اوز وطنلارین تاشلادیلار خدا ایولیده مظلوم بولغانلاریدین کیین البتہ جایلارمیز الارنی یخشی بیرجایغہ

وَلَاَجْرُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۱﴾ الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَعَلٰى

و آخرت اجری البتہ کتہ راقدر اگر بیلسہ لار ایردے شونداغ ذاتلارکہ صبر قیلدیلار و پروردگارلاریغہ

رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۴۲﴾ وَمَآ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِيْٓ

توکل قیلورلار ف۵ و یبارمدوک بیز پیغمبر سیزدین اول مگر ایرلارنی کہ وحی یبارور ایردوک

اِلَيْهِمْ فَسْــَٔـلُوْٓا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۴۳﴾ بِالْبَيِّنٰتِ

الارغہ پس سورانگ لار اہل علم دین اگر بیلماسنگیز لار۔ یباردب ایردوک معجزہ لار

وَالزُّبُرِ ۭ وَاَنْزَلْنَآ اِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ اِلَيْهِمْ

و کتابلار ایلہ و توشوردوک سیزغہ بو قرآن نی تاکہ صاف بیان قیلینگ آدملارغہ اول شریعتی کہ الارغہ

وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ﴿۴۴﴾ اَفَاَمِنَ الَّذِيْنَ مَكَرُوا السَّيِّاٰتِ اَنْ

توشوردلگاندر و تاکہ الار فکر قیلسون لار آیا امین بولدیلارمی الارکہ یمان تدبیرلار قیلدیلار شوندین کہ

يَّخْسِفَ اللّٰهُ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ يَاْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۴۵﴾

یوتدرسون خدا الارنی یرغہ یا کیلسون الارغہ عذاب اوزلاریغہ معلوم بولمغان یردین

ف۲ بعث بعد الموت یعنی اولگاندین صونگ بندہ لارنی تیرگوزوش خدا طرفیدین بولغان محکم وعدہ دور البتہ واقع بولغوسی لیکن منکرلارنینگ انکارلاری ایلیرلوق بولوب کیتمس لیکن آدملارنینگ کوپلاری بیلمسلار

ف۳ قیامت نینگ بولوشی عین حکمتدر چونکہ انده اختلاف لارحل ایتولور منکرلارکہ انی یلغان دیر ایردیلار اوزلارین یلغانچی ایکانلیک لارین بیلورلار ہر بیر عمل نتیجہ سے ظاہر بولور

ف۴ اولوگلارنی تیرگوزمک خدا اوچون مشکل ایمسدور چونکہ خدا قچان بیر نرسہ نینگ بولوشین خواہلاسہ بول دیب امر بیرگان لحظہ دہ اول وجودغہ کیلور

ف۵ آدملارکہ خدا رضاسی اوچون عزیز وطن لارین محبوب خانمانلارین دخویش داقربالارین تاشلاب الارنینگ ہجرلاریغہ صبر قیلورلار و عزت عالمی غہ اوزلارین آلورلار جناب پروردگار الارغہ وطنلاریدین یخشی وطن و برادرلاریدین مہربان برادرلار وعزتلاریدین زیادہ عزت ورزقلاریدین ارتوق رزق عطا قیلور بو دنیاده گی اجرلاریدور آخرتدہ گی درجہ و ثوابلاری نی بیان قیلوب بولمس اگر اندین خبردار بولونسہ ایردے ہجرت قیلمگان بیچارہ لار ہم ہر نیچوک کلفت و اذیت کورسہ لارہم البتہ ہجرت قیلور ایردیلار

ف۱ آیا اسلام خلافیغ بیان تہ بیر قیلفوئی لار بیغے مکہ دہ دار اللہ دہ دہ رسول اللہ صلعم مقلار یدہ ہیو دہ مصلحت تیلفو چیلا ر اللہ تعالے خدا بیدین
امانده دد رلانگی آیا اول قادرالمیسی کریر خہ امر بیر دب قاردن کبی یوتدہ ر سریا خیال لار یغہ کیلمگان بیر یردین بیر آفت بیار سہ چنانچہ بدر اد، دشیدہ کورسلتدی

اَوْ يَاْخُذَهُمْ فِىْ تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿۴۶﴾ اَوْ يَاْخُذَهُمْ عَلٰى

یا گرفتار تیلسون الار نے بار دب کیلوب تورگانلار بدہ پس الار ابسلار عاجز قالدد رغوچیلار یا توتسلار نے تورتوتوب

تَخَوُّفٍ ؕ فَاِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ﴿۴۷﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا خَلَقَ اللّٰهُ

توردب البتہ پروردگار لار ینگز شفقتلیک مہربا ندر ف۱ آیا کورسلار می الار اول نرسہ نے کہ پیدا تیلو بدور خدا

مِنْ شَیْءٍ يَّتَفَيَّؤُا ظِلٰلُهٗ عَنِ الْيَمِيْنِ وَالشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِّلّٰهِ وَهُمْ

ہر قسم نرسہ دین کہ اینگ سایہ لاری اونگ طرفدین و چپ طرفدین یوردب تورور سجدہ تیلغان حال لار بدہ خداغہ

دٰخِرُوْنَ ﴿۴۸﴾ وَلِلّٰهِ يَسْجُدُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مِنْ

عاجز بولغان حال لار یدہ ف۲ و خداغہ سجدہ قیلور ہیمہ نرسہ کہ آسمانلار دہ دور و ہیمہ نرسہ کہ یردہ دور

دَآبَّةٍ وَّالْمَلٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿۴۹﴾ يَخَافُوْنَ رَبَّهُمْ مِّنْ

جاندار لاردین و فرشتہ لار ہم و الار کبر قیلمیلار قورقور لار پروردگار لار یدین تیغہ لار یدین

ع ۱۰ / ۶ / ۱۲

فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُوْنَ مَا يُؤْمَرُوْنَ ﴿۵۰﴾ ۩ وَقَالَ اللّٰهُ لَا تَتَّخِذُوْٓا

و تیلور لار اول نرسہ نے کہ انگا بویورد لور لار ف۳ و دیدی خدا کہ توتمنگ لار ایکی عدد

اِلٰهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ اِنَّمَا هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَاِيَّايَ فَارْهَبُوْنِ ﴿۵۱﴾ وَلَهٗ

معبود حقیقت شولدر کہ اول یگانہ معبود دور پس مینیدین گنہ قورقونگ لار و اننیگ ملکی دور

مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَلَهُ الدِّيْنُ وَاصِبًا ؕ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ

اول نرسہ کہ آسمانلار دہ دور و یردہ دور و اننیگ حقی دور عبادت ہمیشہ آیا خدادین باشقہ دین

تَتَّقُوْنَ ﴿۵۲﴾ وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ ثُمَّ اِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ

قورقو رسیز لار می ف۴ و ہر نرسہ کہ سیزلار دہ بار دور نعمتدین اول خدا طرفیدین دور کیین قچان یتیسہ سیزلارغہ ضرر

فَاِلَيْهِ تَجْــَٔرُوْنَ ﴿۵۳﴾ ثُمَّ اِذَا كَشَفَ الضُّرَّ عَنْكُمْ اِذَا فَرِيْقٌ

پس انگا طرفیغہ دعا دہ زار سیزلار کیین قچان اول ضرر نے کوتارسہ سیزلار دین ناگاہ سیزلار دین بیر فرقہ

مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُوْنَ ﴿۵۴﴾ لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ ؕ فَتَمَتَّعُوْا ۫ فَ

پروردگار لار یغہ شریک قیلور لار تا کہ ناشکرلیک تیلسو نلار بیز الارغہ بیرگان نرسہ غہ خیر فایدہ لانینگ لار

سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿۵۵﴾ وَيَجْعَلُوْنَ لِمَا لَا يَعْلَمُوْنَ نَصِيْبًا مِّمَّا

آز کوندہ بیلور سیزلار ف۵ و مقرر قیلور لار بیلمگان نرسہ لار یغہ نصیبہ بیز الارغہ نصیب تیلغان

رَزَقْنٰهُمْ ؕ تَاللّٰهِ لَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُوْنَ ﴿۵۶﴾ وَيَجْعَلُوْنَ

نرسہ لاردین قسم دور خداغہ کہ البتہ سیزلارغہ سوال بیریلور ایلغان توقومہ لار ینگز دین ف۶ و مقرر قیلور لار

یا سفرلار یدہ تجارت دیاحتہ یورگان زمانلار یدہ بیکایک گرفتار اتیسہ یا خود آہستہ آہستہ لار نے ہمہ لارین ہلاک اتیسہ اللہ قادر دور لیکن مہربانلیکدین بندہ لار یغہ تیز دین عذاب بیرماس تخوف کلمہ سین معنی سی تیہ رتو تمک دکم قیلمک بولوب ہر ایکیسے ہم بو مقامدہ زیبا دور۔
ف۲ یعنے سایہ سی بار نرسہ لار درخت و تاغ کبی کہ الار ینگ سایہ لارین حرکتی حقیقتا پروردگار غہ قیلغان سجدہ و انقیاد لار یدور۔
ف۳ فرشتہ لار اگرچہ معصوم و مقرب و پاک و عباد تگذار جماعہ بولسہ لار ہم پروردگار عظمتیدین ہمیشہ خوفدہ توردور لار ہیچ بیر حکمیغہ خلاف تیلمسلار
ف۴ مادام بو تون کائنات بیر خدا نینگ حکمی ایلہ یوردب تورسہ و ہمہ موجودات انگا سجدہ قیلسہ ینہ بیر باشقہ ناچیز مخلوقنی انگا شریک اتمک نہ قدر جہالتدور۔
ف۵ تمام نعمت خدا طرفیدین حاصل بولور دہر بیر کلفتنی و صیغہ قادر اولدہ رہر بیر جدید مصیبت دہ قتیدہ انگا فریاد قیلور دہ اول مصیبتنی اول گنہ کوتاردر امیدی نجات تابگاچ باشقہ نے انگا شریک اتمک دہ ناشکرلیک قیلمک نہ قدر بد بختلیکدور اللہ تعالیٰ حاضر چہ مہلت بیر در لیکن عنقریب حقیقت معلوم بولور۔
ف۶ بو آیت شریفہ شوندا غ

آدملار حقلار ندہ دہ کہ ادرا یکیمین لاری دہ تجارتلاری دہ جانورلاری دین خدا دین باشقہ نینگ نامی غہ نذر دنیاز حصہ سین چیقار در لار

لِلّٰهِ الْبَنٰتِ سُبْحٰنَهٗ وَلَهُمْ مَّا يَشْتَهُوْنَ ﴿۵۷﴾ وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ

خداغه قیز لار سنے اول اندین پاکدور داوزلاری اوچون اول نرسه نے کہ خواهلار لار ف۱ وقچان بشارت بریلسه الاردین بیرلاریغه

بِالْاُنْثٰى ظَلَّ وَجْهُهٗ مُسْوَدًّا وَّهُوَ كَظِيْمٌ ﴿۵۸﴾ يَتَوَارٰى مِنَ الْقَوْمِ

قیز بالہ ایلہ انینگ یوزی قرایب کیتور دو اول غضب غہ تولگان بولور بیکینور آدملاردین انگا

مِنْ سُوْٓءِ مَا بُشِّرَ بِهٖ ؕ اَيُمْسِكُهٗ عَلٰى هُوْنٍ اَمْ يَدُسُّهٗ فِى التُّرَابِ ؕ

بشارت بریلگان نرسه نینگ یمانلیغیدین آیا انے سقلاسونمی خوار لیک بولسه هم یا انے تفراقغه کوموب تولیسونمی

اَلَا سَآءَ مَا يَحْكُمُوْنَ ﴿۵۹﴾ لِلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ مَثَلُ

آگاہ بولونسون نه قدر یمان حکم قیلور لار ف۲ آدملاریکه آخرتغه ایمان کیلتورماسلار الارنینگ حال لاری

ع ۱۰ ۱۳ السَّوْءِ ۚ وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى ؕ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۶۰﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ

یماندور و الله تعالے نینگ شانی همه دین یوقاریدور و اول غالب حکمتلیک ذاتدور و اگر خدا گرفتار

اللّٰهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَآبَّةٍ وَّلٰكِنْ يُّؤَخِّرُهُمْ

قیلسہ آدملار نے ظلملارین سببے دین قویوب بیرماس هیچ بیر قیمرلاگان جان نے و لیکن تاخیر قیلور الار نے

اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ فَاِذَا جَآءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاْخِرُوْنَ سَاعَةً

بیر معلوم مدتغه کیین قچان قیلسه الارنینگ مقرر د تسلاری بیر ساعت هم کیین قالمسلار ده نه

وَّلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿۶۱﴾ وَيَجْعَلُوْنَ لِلّٰهِ مَا يَكْرَهُوْنَ وَتَصِفُ

ایلگاری بوله آلور لار و مقرر قیلور لار خداغه اول نرسه نے کہ اوزلاری یمان کورورلار و دیبان قیلور

اَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ اَنَّ لَهُمُ الْحُسْنٰى ؕ لَا جَرَمَ اَنَّ لَهُمُ النَّارَ

تیل لاری یلغان سوزنے کہ الارغه دور یخشیه حال شک یوقدورکہ الار اوچون باردور دوزخ

وَاَنَّهُمْ مُّفْرَطُوْنَ ﴿۶۲﴾ تَاللّٰهِ لَقَدْ اَرْسَلْنَآ اِلٰٓى اُمَمٍ مِّنْ قَبْلِكَ

والبته الار همه دین مقدم ف۴ دوزخغه بیاریلورلار قسم خداغه کہ تحقیق یبار دوک بیز پیغمبرلار نے امتلارغه کہ سیزدین اول

فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ

اوتکاندورلار پس یخشیه کورساتدی الارغه شیطان عمل لارینی پس اوشل الارنینگ یارلاریدور بوکون و باردور الار اوچون

اَلِيْمٌ ﴿۶۳﴾ وَمَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ اِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِى

دردناک عذاب و بیز توشورماددوک سیزغه بو کتابنی مگر شو نینگ اوچون کہ بیان قیلینگ سیز الارغه

اخْتَلَفُوْا فِيْهِ ۙ وَهُدًى وَّرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۶۴﴾ وَاللّٰهُ اَنْزَلَ

اول نرسه نے کہ انده اختلاف قیلدیلار و بدایت و رحمت بولسون اوچون مؤمن قومغه و الله تعالی توشوردی

ف۱ ذات اوتعالے نینگ موندین پاکدورکہ انگا مطلق اولادنے نسبت بیرلیون خصوصًا قیز اولادنے تعجب بوندہ دورکہ کافرلار موندایغ بیہودہ نسبت لارنے قیلگغہ قنداغ جرأت قیلور لار بو آیتدہ عربلار دین بو خزاعہ قبیلہ سیغہ ردباردورکہ الار فرشتہ لار نے الله تعالی انینگ قیز لاری دور دیر ایدیلار العیاذ بالله ف۲ اوزلاری یمان کورگان اولادنے خداغہ نسبت بیرورلار اوزلارین احوال لاری شولکہ قچان بیرلاریغہ خدا قیز فرزند عطا قیلسہ ولو نیبر قولاغیغہ یتسہ آسمان اوستیغہ آغدار یلگان کبی بولور چہرہ سی اوزگارور غضبی سند آشکو رمیہ نینیشین بیلمای اولار توشورکہ بو منحوس فرزندنے بے عزتلیک بولسہ هم سقلاسونمی یا اولدوروب یاتیرنگ حالیدہ یرغہ کومسون وعاریدین قوتولسون شو اطریقہ بیہودہ فکرلار دہ آدملارغہ کورونماسی بورور معنی لار دیبدورلار کہ علی هون یعنے خوار و ذلیل توتگان حالدہ اول قیزنے ف۳ یعنی خداوند کریم بو جہان نے بیردین محوایتمکنی خواهلاماس انینگ ظالم لارغہ تیزدین عذاب بیرمسا گرہر بیر گستاخلیکہ اوچون سزا بیرمکنی مناسب کورسہ دنیادہ هیچ بیر جانور سلامت قالمس چونکہ تمام انسان محو ایتولگلج الار اوچون یراتیلگان حیوان لار وجودی عبث دور ف۴ مُفْرَطُوْنَ کلمہ سین مفہومی مُعَجَّلُوْنَ تیز دوزخغہ بیاریلگوچی لار و مَتْرُوْكُوْنَ تاشلانوب اولونولوب قالغوچی لار دور

ف۱ یعنی قوروغ یرنی آسمانی یغمور لار ایلہ جمن قیلدی حقیقتدہ یرنینگ سبزہ لاردین خالی قوروغ توروشے اولوشے دور داندہ گیاہ لارنینگ اونوشے اینگ حیاتے دور البتہ بو اوز کار شلار دہ بیوک نشانلار بار دور

مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ

آسماندین سوونے پس تیرگوزدی اینگ ایلہ یرنے اولگاندین صونگ البتہ بار دور بونزسرہ دہ نشان

لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُوْنَ ﴿٦٥﴾ ع وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۭ

اول قوم اوچون کہ ایشیتور لار ف۲ والبتہ بار دور سیزلار اوچون تورت ایاغلیک جانورلاردہ عبرت لیکرور میز

نُسْقِيْكُمْ مِّمَّا فِيْ بُطُوْنِهٖ مِنْۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَّدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا

سیزلارغہ اینینگ قارنلاریدہ بار نرسہ دین تیزگ وقان اورتاسیدین گیلوچی خالص سوت نے

سَاۤىِٕغًا لِّلشّٰرِبِيْنَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرٰتِ النَّخِيْلِ وَالْاَعْنَابِ تَتَّخِذُوْنَ

کہ ایچگوچیلار اوچون بوتوشی آسان دور ف۳ وہم خرما اوزوم میوہ لاریدین کہ اندین مست

مِنْهُ سَكَرًا وَّرِزْقًا حَسَنًا ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿٦٧﴾

قیلادورگان شراب و پاکیزہ ییمک قیلور سیزلار البتہ بونزسرہ دہ بار دور نشان عقل لاری بار قوم اوچون ف۴

وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ اَنِ اتَّخِذِيْ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوْتًا وَّمِنَ

وحکم پروردگارینگیز عسل آری سیغہ کہ بیاب آل تاغلاردین او یلار و درخت لاردین

الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُوْنَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِيْ مِنْ كُلِّ الثَّمَرٰتِ فَاسْلُكِيْ

وآدم لار عمارت قیلاریدین کیین ییگیل ہر قسم میوہ لاردین و یورگیل پروردگارینگ

سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا ۭ يَخْرُجُ مِنْۢ بُطُوْنِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ اَلْوَانُهٗ

یول لاریدہ کہ آسان دور چیقور آری لار قارنلاریدین شونداغ ایچمیلیک کہ رنگ لاری ہر قسم دور

فِيْهِ شِفَاۤءٌ لِّلنَّاسِ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿٦٩﴾

اندہ شفا بار دور آدم لار اوچون البتہ بونزسرہ دہ بار دور نشان فکر قیلغوچی قوم اوچون ف۵

وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفّٰىكُمْ ڐ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ الْعُمُرِ

و اللہ تعالے پیراتدی سیزلارنے کیین ینہ جان لارینگیزنے آلور و سیزلاردین بعض لارینگیز اولادکہ تیلکوز دوربا ما

لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا ۭ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ قَدِيْرٌ ﴿٧٠﴾ ع وَاللّٰهُ

عمرینگ تاکہ ہیر نرسہ نے بیلگاندین کیین ینہ بیلماسون البتہ خدا بیلگوچی دور قادر دور ف۶ واللہ تعالے

فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلٰي بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۚ فَمَا الَّذِيْنَ فُضِّلُوْا

آرتوق قیلدی بعضینگیزنے بعضینگیز غہ رزق دہ پس ایمسلار آرتوق قیلونغانلار بیرگوچیلار

بِرَاۤدِّيْ رِزْقِهِمْ عَلٰي مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيْهِ سَوَاۤءٌ ۭ

رزقلارین اوز قوللاریدہ کی غلاملاریغہ کہ اولار اندہ الار ایلہ برابر بولسو نلار

٨ ع ٥ ١٤ (right margin, beside verse 65)

٩ ع ٥ ١٥ (right margin, beside verse 70)

ف۲ یعنی تویہ و سیگیر کبی تورت ایاغلیک کان وگیاہ ییدورگان جانورلارنینگ ییگان گیاہ لاری قارنلاریغہ توشکاچ اوچ قسم نرسہ ایلانور قدرت الٰہیہ حیوانلار جسلارین ایکی حصہ سیغہ پیرعجیب تاکینہ پیدا قیلغاندورکہ ییگان غذالاردین بعضیین تحلیل ایتوب تیزاک صورتیدہ بیاب تاشقاریغہ آتور و بعضیین قان قیلوب تامورلارغہ تارقاتور کہ الارنینگ حیات وبقالاریغہ سبب بولور اوشال غذاکہ بعضیے قان دہ بعضیے تیزاگ بولور اندین ینہ ہیر حصہ سین پیرعجیب پاک وشیرین دیوتوشے آسان نرسہ قیلورکہ نامی سوت دور بونرسہ نقدر پاک ومرغوب بولسہ ہم اول ایکیے ناپاک ونامرغوب نرسہ لار ارالاریدہ پیدا بولور

ف۳ بو آیت شریفہ مکیہ دور شراب کہ وہ حرام قیلونمغان ایردی ایجاد دہ رگانلار اول وقتیچہ بو تشولیش ایچہ ایلیدیلار ہجرتدین کیین حرام قیلونددی کیین ہیچ بیر مسلمان استعمال ایتمادی بو شونداغ بولسہ ہم سکرا ورزقا حسنا عبارہ لاریدہ کیلہ جکدہ ممنوع بولوشیغہ تنبیہ بار دور

ف۴ عسل آری سیغہ حکم پیرمک معنی سے شونکہ انینگ پیدا غلقتیین شونداغ قابل قیلدیکہ انیکچگہ پیرجانور بولوب بولب اورصنعتی وہ نہایتدہ بیوک مہندس وماہر معمار دورکہ اوز خانہ سین عجیب پیرلطیف ہندسہ تاغلار ودرختلار دہ ویلار غہ

بنا قیلور تمام آری بیرآری حکمین آستندہ ایش کورور ہا شلیغ لاریغہ سوبا بلور ادیلا ری مستقل شکل دہ ساولوز صحت وجودت تمیزدہ دنیا عقلمند لاریں حیرتدہ قالدورور حکما لار بنا سیدین تعجبدہ قالور لار عسل مختلف رنگدہ بولور اکثر بیمارلیکغہ شفا دور وماذہ سی تنہا یا باشقہ بیر نرسہ غہ قوشولوب

ف۵ بیر اناس عمر تریلیغ دورکہ اندہ ہوش قالمس طاقت بولمس وہیچ بیر اشیغہ بیر اناس تران اوقوب یرکا لارمونداغ بولسلار

ف۱ یعنی دو دتمند انسان بار اوز غلام لارین دولتدہ او ذلارینہ شریک تیلسلا رکر مناسب ایسد ورپس پوک اللہ تعالیٰ نینگ بعض مملوکلارین انکا شریک قیلیو رلار
الارنینگ بوایشلا ری اللہ تعالےٰ نے نینگ نعمتی غدا انکار و ناشکر لیکدور

اَفَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَجْحَدُوْنَ ﴿۷۱﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ
آیا خدا نینگ نعمتلا یغہ منکر بولور لارمی ف۱ واللہ تعالیٰ پیدا قیلدی سیزلار اوچون اوز جنس لاریکیز دین

اَزْوَاجًا وَّجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَزْوَاجِكُمْ بَنِيْنَ وَحَفَدَةً
خاتون لار ف۲ و پیدا قیلدی سیزلارغہ اول خاتونلاریگیز دین اوغول لار و نبیرہ لار

وَّرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ ۭ اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُوْنَ وَبِنِعْمَتِ اللّٰهِ
و رزق بیردی سیزلارغہ پاکیزہ نرسہ لاردین آیا باطل غہ ایمان کیلتورور لارمی و خدا نینگ نعمتی غہ ناشکر لیک

هُمْ يَكْفُرُوْنَ ﴿۷۲﴾ وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ
قیلورلارمی و عبادت قیلورلار شوندا غ نرسہ لارغہ کہ ایگا بولہ آلمس رزق بیرمکغہ الارغہ

رِزْقًا مِّنَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ شَيْـــًٔا وَّلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿۷۳﴾
آسمانلار دین و یردین ہیچ بیر نرسہ نے و نہ قدرتلار ی یتور ف۳ پس بیان

فَلَا تَضْرِبُوْا لِلّٰهِ الْاَمْثَالَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۷۴﴾
قیلمنگ لار خدا اوچون مثال لار نے البتہ خدا بخشی بیلور و سیزلار بیلمس سیزلار ف۴

ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوْكًا لَّا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَّمَنْ
بیان قیلدی اللہ تعالےٰ بیر مثال نے یعنے بیر قول نے کہ اول ہیچ بیر نرسہ غہ تصدق قیلمس و بیر آدمی نے کہ بیز

رَّزَقْنٰهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَّجَهْرًا ۭ
انگا اوز طرفیمز دین یخشی رزق بیرگاندورمیز اول اندین مخفی و آشکارا خرج قیلور آیا

هَلْ يَسْتَوٗنَ ۭ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ۭ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۷۵﴾
ایکے لاری برابر بولہ آلور لارمی تمام حمد خدا غہ خاص دور بلکہ الارنینگ اکثر لاری بیلمسلار ف۵

وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ اَحَدُهُمَآ اَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى
بیان قیلدی اللہ تعالےٰ بیر مثال نے یعنے ایکے کیشے نے کہ بیرلاری گنگ دور کہ ہیچ بیر نرسہ غہ کوچی یتمس

شَيْءٍ وَّهُوَ كَلٌّ عَلٰى مَوْلٰىهُ ۙ اَيْنَمَا يُوَجِّهْهُّ لَا يَاْتِ بِخَيْرٍ ۭ
و اول اوز ایگاسی غہ آغیر دور قیسے بیر طرفغہ انے یبارسہ ہیچ بیر یخشی ایش قیلوب کیلمس

هَلْ يَسْتَوِيْ هُوَ ۙ وَمَنْ يَّاْمُرُ بِالْعَدْلِ ۙ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ
آیا برابر بولہ آلورمی اول آدمی کہ خلق نے عدالتغہ بویورور ہم اوزی توغری

ع ١٠/١٦ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۷۶﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۭ وَمَآ اَمْرُ
یولدہ دور ف۶ واللہ تعالےٰ غہ خاص دور آسمانلار نینگ و یر نینگ غیب لارین بیلمک و ایمس

ف۲ حضرت حوا نے حضرت آدم دین و باشقہ خاتونلار نے آتہ و آنہ لارین نطفہ لاریدین پیدا قیلدی
ف۳ چنانچہ تبلار کہ آسمان دین یغمور یاغدورا آلور و نہ یردین گیاہ اوندورا آلور لار ہیچ بیر نرسہ غہ قادر ایمسدور لار
ف۴ سغنگلار دیرا یرذیلار کہ حقیقی مالک خدا نینگ سادز کنہ ابیدور بو تبلار انینگ حکومتیدہ خود مختار حاکم دور لار کہ بزیولار دین ایشنی الور میز تو عزیزین تو حزی بیوک مالکغہ تیرب بولمس پرور دگار رحمت قیلور کہ خدا اوچون سوندا غ مثال لار نے بیان قیلمنگ لار چونکہ خدا ہر بیر بندہ سین جز رسی و کل ایشلارین بخشی بیلور دنیا بادشا ہلار حو کبی ایمسدور بو قیاسلار ینگیز نادرستدور ابن عباس رحو دیندور لار کہ بو آیت معنی آی بچکیمی خدا غہ مانند قیلمنگ لار ویگان بولور
ف۵ یعنی بیر انسان بارکہ دیگی آزاد ایمسدور باشقہ غلام دور ہیچ بیر نرسہ غہ قادر ایمسدور بیر ارشدہ مالکی غہ محتاجدور اجازت آلماسی ہیچ ایشنی قیلہ آلمایدور و بیر انسان بارکہ آزاد دور مختار دور ہر قسم دولتغہ مالکدور اندین مخفی و آشکار اخرج قیلور بچکیم انے منع قیلہ آلمس آیا بو ایکے آدم برابر بولہ آلورمی البتہ بولمس مونلوم مجازی مالک و مملوک برابر بولمس اماسہ الار حقیقی مالک ایلہ مملوکی نچوک برابر بولہ آلور لار کہ انے انکا شریک قیلور لار

ف۶ یعنی خدا نینگ ایکی مخلوقی کہ بیری بندہ دور ہیچ نرسہ غہ ایماس توز غالمس بولمس بیر گنگ غلام غہ خشار ایکنچی رسول اللہ دور لار کہ باشقہ لارغہ خدا
بولین کورسا تورلار داوام لاری بندہ لیکدہ قائم و دائم دور لار بو ایکے ذات دین قیسے بیر لاریغہ تابع بولماک یخشیراقدور

ف١ یعنی قیامت نه بولدور یک خدا اوچون هیچ نرسه ایمسدور خواهلاسه نهایتده آز بیر فرصتده بولدورا آلور چونکه اول قادردور ف٢ یعنی توغولگان ساعتده سیزلار هیچ بیر نرسه نه بیلورونه توشونور ایردینگیز لار الله تعالی سیزلارغه قولاغ کوز دل واسطه سی ایله علم عطا قیلدی آهسته آهسته ایلغیتوب کوروب

السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

قیامت ایشی کمر کوز یوموب آچیش کبی بلکه اول اندین هم یقین دا غ دور البته الله تعالی هر بیر نرسه غه قادر

قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾ وَاللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّن بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ

دور ف والله تعالی چیقاردی سیزلارنی آنه لاریگیز قارنلاریدین شول حالده که بیلمس ایردینگیز لار

شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۙ لَعَلَّكُمْ

هیچ بیر نرسه نی وپیدا قیلدی سیزلار اوچون قولاغ و کوز و دل لارنی تاکه سیزلار شکر ین

تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ

بجا کیلتوردونگ لار ف٣ آیا آدملار باقمادیلارمی آسمان بوشلیقیده حکم غه مسخر قوشلارنی که

مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللَّهُ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

توتوب تورماس الارنی مگر الله تعالی البته بار دور بو نرسه ده نشانلار ایمان کیلتورگوچی قوم اوچون ف٤

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّن بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن جُلُودِ

والله تعالی قیلوب بیردی سیزلار اوچون اویلاریگیزدین تورادورگان جای و قیلیب بیردی سیزلار اوچون حیوانلار

الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ ۙ

تیریسی لاریدین اویلار که ینگیل تاپور سیزلار انی سفر کونلاریگیزده و اقامت کونلاریگیزده ف٥

وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَاعًا إِلَىٰ

و قیلوب بیردی سیزلارغه قویلار جونلاریدین و تویه لار جونلاریدین و ایچکولار جونلاریدین اوی اسبابی و فائده لیک

حِينٍ ﴿٨٠﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ

نرسه لار بیر مدتغچه و الله تعالی پیدا قیلدی سیزلار اوچون یراتکان نرسه لاریدین سایه لار ف٦ و قیلوب بیردی سیزلار

الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ

اوچون تاغلاردین غارلار ف٧ و پیدا قیلدی سیزلار اوچون کویلاک که شقلار سیزلارنی ایسیغ دین ف٨ و کویلاک لار که

تَقِيكُم بَأْسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ

سقلار سیزلارنی اورو شلاریگیز ضرریدین ف٩ منه شونداغ تمام قیلور خدا اوز نعمتین سیزلارغه تاکه سیزلار

تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾

اطاعتده بولونگ لار پس اگر الار یوز اوگورسه لار حقیقت شو لکه سیزغه لازم نرسه روشن یتکورمکدور

ع ١١ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ ١٧

الار خدانینگ نعمتین تونورلار کیین ینه انکار قیلورلار و اکثر لاری کافرلار دور لار

توشونوب بر نرسه نی بیلادور کان بولدونگیز لار ایدی بوکوکا و عنایتغه مناسب معامله شول ایردیکه بو نعمتلارنی حقیقی مالک و معبود رضاسیغه استعمال ایتولسه شکرین ادا قیلولنسه اینگه اطاعت او رنیغه عصیان ایتوب انی قویوب تاشلاریغه چوقنیب عبادت قیلونسه

ف٣ انسانلارغه اوز وجودلاریغه مناسب قوتلار عنایت قیلغان مهربان سوالی قوشلارغه هم اوز حال لاریغه مناسب قوتلار عطا قیلغان دورکه هر بیر قوش اوز پروازیده قدرت قانونیغه تمام تابع دور قدرت اینینگ قاتیین دومین باشقه اعضالارین شونداغ بنا قیلدورگاندورکه نهایتده آسان لیک ایله آسمان فضاسیده اوچوب یوز آلوردا نینگ آغیر جسمی لطیف هوانی یرتیب یار دب یرغه بی اختیار ییقیلور وش یرنینگ بیوک کششی انی هوا دین زور ایله تارتوب ییقیتور بو معامله عجیبه کیمنینگ قدرتی تاثیری دور موندا خدادین باشقه بیرکیمسه نینگ قولی بار دور می البته یوقدور حکم غه مسخر دیک قانون قدرتغه مطیع ایکندور

ف٤ تاش یا خشت دین یاغاچ دین بولغان مکانلار

ف٥ یعنی تاش و خشت اویلاردین بیر یردین ایکنچی یرغه نقل قیلیک ممکن ایمس دور لیکن اوچون سیزلارغه تیری دین وجوندین و باشقه نرسه لاردین خیمه کبی اویلارنی بنا قیلیشنی تعلیم بیردی سفرده و حضرده ینگیل بولور دیوکان و توتاکان

تورو ش و بیلیش آسان دور ف٦ مثلاً بولوت و درخت و مکان لار سایه لاری قانون قدرتغه مطابق یرغه توشورو اندین مخلوقلار آرام آلورلار

ف٧ غاره انسان بارش دین حرارتدین و دشمن دین پناه آلور ف٨ و سا وغدین هم ف٩ زره و جوشن کبی اوروش کیوملاری

ف۱ ۔ منزدرینده لارپوشیار بولسونلار اوزچاره لارین اوشبو دنیاده کوردب آسونلار که دار العمل دور آز کونده قیامت قائم بولور انکده هر امت نینگ اوزپیغمبرین الارنینگ محاکمه لارین دقلنده گواه مقامی ده حاضر قیلولور الار اوز اوز امتلارین یخشی

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا

داد ئلکو ینگ تورغوزودریمیز هر امتدین بیر گواه نے کیین اجازت بیرلمیس کافر لارغه (عذر ادیعون)

وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٨٤﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ

دنه الار توبه غه چاقیریلورلار دوقتیکه کوردیلار ظالم لار عذاب نے سنه الاردین ایمه تخفیف قیلونور

عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ

دنه الارغه مهلت بیریلور ف۱ دوقتیکه کوردیلار مشرکلار اوز شریک لارین دیدیلار

قَالُوا رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِن

ای پروردگاریمیز بولار دور دار بیز نینگ شریکلاریمیز کیمیزلاریسی تو یوب الارنی چاقیردایردوک

دُونِكَ ۖ فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَأَلْقَوْا

کیین شریکلاری الارغه سوز تاشلارلار که حقیقتده بیزلار یلغانچی لاردور بیزلار دالار خداغه

إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ ۖ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

اوکون اطاعت سوزین تاشلارلار دغائب بولورالاردین یلغانلاریکه توقوایردیلار ف۲

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا

اول ذاتلاریکه کافر بولدیلار دتوسدیلار خلقنی خدا یولیدین زیاده قیلورمیز بیز الارغه عذاب

فَوْقَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي

اوستیغه عذابنی سبب نینگ اوچونکه فساد قیلورایردیلار ف۳ داد ئلکو نیکه تورغوزودریمیز هر

كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا

امتده بیر گواه نے الارغه اوز نسلاریدین دکیلتوردریمیز سیزنی گواه قیلوب

عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ ۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَ

بولارغه ف۴ اوستلاریغه دتوشوردوک بیز سیزغه کتابنی که بیان قیلغوچیدور هر نرسه نے دهدایتدور

هُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ

درحمتدور دبشارتدور مسلمانلار اوچون تحقیق الله تعالیٰ امر بیرور عدالت غه

ع ۱۲ ۶ ۱۸

بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ

دیخشی ایش قیلماققه دتوغنداشلارغه احسان قیلماققه د منع قیلور حیاسیز لیکدین

عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ وَالْبَغْيِ ۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

دناشرعی ایشدین دسرکشلیکدین نصیحت قیلور سیزلارغه تاکه سیزلار نصیحت قبول قیلغایسیزلار

دیبان کردارلارین بیان قیلورلار اول دقتده گنهکارلار اوچون یه سوزغه اذن بیرلمیدی نه الارنی توبه غه چاقیریلور چونکه اولکون جزا کونیدور عمل کونی ایمسدور الارغه عذاب کورلاری ایله کوردولار نے الاردین تخفیف ایتلمس الارغه بیراوز آرام اوچون فرصت هم بیرلمیس.

ف۲ یعنے مشرکلارنینگ باطل معبودلاری دخدانه قیلغان شریکلاری الاردین بیزار بولورلار کیین هر طرفدین مایوس بولوب خداغه اطاعت دانقیادلارین بیلدرورلار لیکن بے وقت چاره کورگان بولور.

ف۳ بیر عذاب کفرلاری اوچون بولور ایکنچی سے باشقه لارنے یولدین ازدرگانلیکلاری اوچون.

ف۴ بولاردین مراد بواقتده یا تمام پیغمبرلاردورلار کالارنینگ شهادتلارین بوجناب تاکید ایتورلار.

ف۵ قرآن کریم هر قوم اوچون بیان حق قیلور لیکن مسلمانلار اوچون سراسر هدایت درحمت وبشارتدور.

ف۶ حضرت عبداللہ بن مسعود رضی اللہ عنہ مرحمت قیلورلار که الله تعالیٰ بو آیتده تمام خیر وشرنی مینا بیر گه جمع قیلیدور. حضرت عثمان بن مظعون رضی اللہ عنہ ارشاد قیلورلار که دوشبو آیت نے اشیتگاچ منینگ یمانی محکم اوزناشدی دمحمد علیہ السلام محبتلاری قرار الدی. الکثیر بن صیفی توآیتنی اشیتیب اوزلوقی غه

دیدی دورکه من کوردورمن که بوپیغمبر نهایتده اولوغ دبلند اخلاق غه حکم بیرور لار دهر بیر ذلیل اعمال داخلاقدین منع قیلورلار ایدی. سیزلار الکا تیزدین ایمان کیلتوردونگلار دبو ایش ده سیزلار باش بولونگ نار دوم بولمنگ لار.

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ إِذَا عَاهَدْتُّمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ
ووفا قیلینگ لار خدا نینگ عهدیغه وقتیکه عهد قیلو شینگیز لار و بوزمنگ لار قسم لار نی الار نی مستحکم
تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللّٰهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا ۚ إِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ
قیلغاندین کیین حال بو که خدا نی اوز لارینگیزغه کفیل قیلدینگیز لار تحقیق الله تعالی بیلوب تورددر
مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّتِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ
اول نرسه نی که قیلورسیز لار ف۱ و بولمنگ لار اول خاتون کبی که بوزدی ایشگان نرسه سینی
قُوَّةٍ أَنْكَاثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ
محکم بولغاندین کیین پاره پاره قیلوب توتورسیز لار اوز قسملارینگیزنی اوز الارینگیزده بیر بیرینگیز او بولمن
أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۚ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللّٰهُ بِهِ ۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ
بیر جماعت بینگ آرتوق راغ بنه بیر جماعتدین حقیقت شولدورکه امتحان قیلور خدا سیزلارنی اینینگ بیلان البته
لَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾ وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ
بیان قیلورسیز لارغه قیامت کونی اول نرسه نی که انده اختلاف قیلور ایردینگیز لار ف۲ واگر خدا خواهلاسه ایردی
لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي
سیزلارنی بیرگنه فرقه قیلوب قویور ایردی ولیکن اول خواهلاگان کیشی نی آزدورور و خواهلاگان
مَنْ يَشَاءُ ۚ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَا تَتَّخِذُوا
کیشی نی هدایت قیلور و البته سیزلارغه سوال بیریلور اول نرسه دین که قیلور ایردینگیز لار دوتمنگ لار
أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا
قسملارینگیزنی فریب اوز ارالارینگیزده که تایور قدم جایلاشگاندین کیین و تاتورسیز لار
السُّوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ ۖ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾
سیزا خدا یولیدین منع قیلغانلیک لارینگیز سببی دین و بور سیزلارغه بویوک عذاب
وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ إِنَّمَا عِنْدَ اللّٰهِ هُوَ
و حاصل قیلمنگ لار خدا نینگ عهدین برابریده ف۳ آز بیر بهانی حقیقت شولدورکه نیمه نرسه که خدا
خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ ۖ وَمَا
قاشنده دور اول یخشیراغدور سیزلارغه اگر بیلگیچی بولسنگیز لار اول نرسه که سیزلار قاشلارینگیزده باردور
عِنْدَ اللّٰهِ بَاقٍ ۗ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ
توگاب کیتور و اول نرسه که خدا قاشنده دور همیشه تورگوچی دور و البته بیرور میز صبر لیک لارغه جزالارین قیلغان

ف۱ یعنی قچان الله تعالی نینگ نامین آتوب و قسملار ایچوب معاهده قیلسنگیز لار خدا نینگ نام پاکین حرمتین سقلانگ لار قیلسه بیر قوم
ایله یا قیلسه بیر شخص ایله معاهده قیلولسه بشرطیکه اول معاهده خلاف شرع بولماسه مسلمان نینگ ذمه سیغه فرض دور که انی تکمیل
قیلسون خواه اوزنده نقدر
مشقتلار و مشکل لیک لار
بولسون چونکه خدا نینگ
نامین آتمک و قسم ایچمک
خدا نی کفیل و ضامن
قیلمکدور حتی انسان نینگ
نقدین و نیتین بیلوب
توردور عهد بیر دب ینه
بوزسه سیز اسین بیردور
ف۲ عهدنی نابنده احترام
ایتولسون نی خام الیف
کبی خواهلاگانده ایشیب
خواهلاگانده ییجیب
یوردماسون مکه شهرمه
ده بیر احمق خاتون بار
ایردی یونون کون محنت
قیلوب ور وزی داخاد رلاری
خام الیف لارنی ایشورا
یر دیلار شام بولگانده
اوزی همه سین بوزدب
تاشلار ایردی پاره پاره قیلو
قسم نی حیله بازلیک و مکاریک
اوچون بیر تدبیر حیله قیلو نامو
چنانچه قچان بیر جماعه ایله
قسم ایله معاهده قیلولسه
کیین اندین عددی کوب
جماعه نی کورگاچ اونی
معاهده قیلغان جماعه
عهدین بوزوب کوجلیکه
اوتولو بیهوده غرضلار
اوچون قسم نی قربان قیلولور
و همیشه دنیوی مطلبی بوبوزر
زمانه میزده گی اوروپالیق
لاوی کبی اسلام بویله
معامله دین منع قیلولور.
ف۳ یعنی دنیوی منفعتنی
ف۴ یعنی خدا غه بیرگان عهد
لارینگیزنی دنیا طمعیده بوزمنگ
لار دفا قیلغان صورتلارینگیزده
خدا دین الادورگان ثواب لار
لارینگیز اندین یخشیراغدور چونکه دنیا متاعلاری سریع الزوال دور آخرت اجرلاری باقی ولا یزال دور

ف آدملار یکہ خدا ننگ عہد یتہ ثابت قدم تو رور لار دبول طریقہ ایشلاردہ یکان اذیت و کلفت لارغہ صبر قبلوسلار الارنینگ اجر لاری انداِیچ بولسن مونداغ بخشے عمل لاری حوتنبورمکلا ایریدہ
ف۲ یعنے عمل تیلغوچی خواہ ایر بولسون خواہ خاتون عملی بخشے بولوب اوزی ایمان و معرفت صحیحہ صاحبی بولسہ بیزانگا البتہ پاک صاف وہ مزہ لیک حیات عنایت

بِاَحۡسَنِ مَا كَانُوۡا يَعۡمَلُوۡنَ ﴿۹۶﴾ مَنۡ عَمِلَ صَالِحًا مِّنۡ ذَكَرٍ

بخشے عمل لارین برابر یدہ ف کیمی کہ بخشے عمل قیلسہ خواہ او لکیشے ایر بولسون

اَوۡ اُنۡثٰى وَهُوَ مُؤۡمِنٌ فَلَنُحۡيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً ۚ وَلَنَجۡزِيَنَّهُمۡ

یا خاتون بشرطیکہ ایمانے بولسہ البتہ بیزانگا حیات بیرورمیز بخشے حیات الیڑ و البتہ بیرورمیز جزا لارین

اَجۡرَهُمۡ بِاَحۡسَنِ مَا كَانُوۡا يَعۡمَلُوۡنَ ﴿۹۷﴾ فَاِذَا قَرَاۡتَ الۡقُرۡاٰنَ

بخشے عمل لارین برابریدہ ف۳ پس قچان قرآن اوقوکیمی بولسنگیز (اول حالدہ)

فَاسۡتَعِذۡ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيۡطٰنِ الرَّجِيۡمِ ﴿۹۸﴾ اِنَّهٗ لَيۡسَ لَهٗ سُلۡطٰنٌ

خدا ننگ پناہیغہ قاچینگ تو دلغان شیطان سریدین ف تحقیق یوقدر شیطان : وچون غالبلیک

عَلَى الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَلٰى رَبِّهِمۡ يَتَوَكَّلُوۡنَ ﴿۹۹﴾ اِنَّمَا سُلۡطٰنُهٗ

اول آدملاریغہ کہ ایمان کیلتور دیلار دیر وردگارلاریغہ توکل قیلورلار حقیقت شولکہ انینگ زوری

۱۳
ع
۱۱
۱۹

عَلَى الَّذِيۡنَ يَتَوَلَّوۡنَهٗ وَالَّذِيۡنَ هُمۡ بِهٖ مُشۡرِكُوۡنَ ﴿۱۰۰﴾ وَاِذَا

شونداغ آدملار غہ بولور کہ انے دوست توتورلار و اول آدملار غہ بولور کہ خداغہ شریک قیلورلار ف۵ وقچان بیز

بَدَّلۡنَاۤ اٰيَةً مَّكَانَ اٰيَةٍ ۙ وَّاللّٰهُ اَعۡلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوۡۤا

بیر آیتنی بیر آیت : و رنیغہ کیلتورسک و خدا بخشے بیلور نرسنے کہ توشورور دیر لار کہ

اِنَّمَاۤ اَنۡتَ مُفۡتَرٍ ؕ بَلۡ اَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡلَمُوۡنَ ﴿۱۰۱﴾ قُلۡ نَزَّلَهٗ

حقیقتدہ سن یلغانچی دورسن بلکہ اکثر لاری بیلملار ف سیز دینگ کہ توشوروبدور انے

رُوۡحُ الۡقُدُسِ مِنۡ رَّبِّكَ بِالۡحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا

پاک فرشتہ پروردگار ینگیز طرفیدین راستلیک ایلہ تاکہ ثابت قدم قیلسون مؤمن لارسنے

وَهُدًى وَّبُشۡرٰى لِلۡمُسۡلِمِيۡنَ ﴿۱۰۲﴾ وَلَقَدۡ نَعۡلَمُ اَنَّهُمۡ يَقُوۡلُوۡنَ

و ہدایت و بشارت بولسون مسلمانلار اوچون و تحقیق البتہ بیز بیلورمیز کہ الا دیرلار

اِنَّمَا يُعَلِّمُهٗ بَشَرٌ ؕ لِسَانُ الَّذِىۡ يُلۡحِدُوۡنَ اِلَيۡهِ اَعۡجَمِىٌّ

حقیقت شولکہ انگا بیر آدم تعلیم بیرور آدمی کہ انگا نسبت بیرورلار اول آدم تیلے عجمی دور

وَّهٰذَا لِسَانٌ عَرَبِىٌّ مُّبِيۡنٌ ﴿۱۰۳﴾ اِنَّ الَّذِيۡنَ لَا يُؤۡمِنُوۡنَ

و بو قرآن ایسہ صاف عربی دور ف تحقیق آدملار یکہ ایمان کیلتورماسلار خدانینگ

بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ۙ لَا يَهۡدِيۡهِمُ اللّٰهُ وَلَهُمۡ عَذَابٌ اَلِيۡمٌ ﴿۱۰۴﴾ اِنَّمَا

آیتلاریغہ ہدایت قیلس الارنے اللہ تعالے و بار دور الار اوچون دردلیک عذاب حقیقت شولکہ

قیلورمیز چنانچہ زیادہ حلال رزق قناعت دل بالیگی خاطر جمعلیک ذکر و فکر دہ لذت محبت الٰہیدہ راحت بیز لیک زنیین اوا قیلفاندہ خرسند لیک استقبالدہ کلپ بجولوش تصوری دخدا ایلہ بولیک حلاوتین نصیب ایتورمیز بو آیت شریفہ دین معلوم بولور کمایر دخاتون قرآن کریم نظریدہ بخشے عمل جزا سیدہ برابر دورلار۔

ف۳ یعنی قرآن کریم نے تلاوت قیلیچی بولسنگیز لار انینگ اجر دثوابدین سیزلارنے محروم قیلغوچی شیطان شر یدین خدا ننگ پناہی غہ قاچینگ لار یعنی اعوذ باللّٰہ من الشیطان الرجیم دینگ تاکہ شیطان سیز لارنے حیران قیلمسون۔

ف۴ حقیقی مومن و متوکل بندہ لارغہ شیطان مسلط بولمر الکس شیطان اوزینی دوست توتگان و خداغہ شریک قیلغان لارغہ گنہ غالب کیلور۔

ف۵ یعنی کافرلار قرآن کریم دہ بعض آیتلار حکمین بعض آیتلار ویلہ منسوخ بولغانلیکین بیلیب سید عالم صلعم غہ تہمت قیلورایردیلار و دیرایردیلار کہ بو خدادین امس بلکہ او ز طرفینگیزدین دور بو نرسہ الار نینگ قرآن حقیقتین و نسخ حکمتین بیلگانلیک لاریدین دور۔

ف۶ کافرلار سید عالم صلعم نینگ ۔ یعنی اوقوتگان و یازمگان بیر انسان ایکانلیک لارین بخشے بیلگاچ قرآن کبی دریاے علوم و معارف بولگان بیر کتابنی اول جناب نینگ اوز طرفلاریدین بولوشین

نا ممکن بیلوشوب البتہ بیر کامل استاذ نینگ بارلیغی غہ اعتراف ایتدیلار لیکن اول استاذ کیم ایکانلیگین بیلہ آلمای قیسے بیر عجمی غلام نا مین آلدیلار کہ انینگ کیم ایکانلیگندہ زور اختلاف لار بار دور اگر الار قرآن اوزی کو رسا تگان استاذ غہ قائل بولسہ لار ایردے نہ قدر الوغ بو ورایردی الرحمٰن علم القرآن۔

ف۱ یعنی خدا نینگ محترم رسولی یلغانچی ایمسه دورلار بلکه آدملار یکه خدا نینگ روشن آیتلاریغه ایمان کیلتورماسلار انه شولار یلغان نی توقورلار ویلغانچی لار دورلار۔

يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيٰتِ اللّٰهِ ۚ وَأُولٰٓئِكَ

توقوب یلغان نی اول آدملار کم ایمان کیلتورماسلار خدانینگ آیتلاریغه وانه شولار اوزلاری دورلار

هُمُ الْكٰذِبُونَ ﴿١٠٥﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ مِنْ بَعْدِ إِيمٰنِهٖٓ إِلَّا مَنْ

یلغانچی لار هر کیمی که منکر بولور خدا غه ایمان کیلتورگاندین کیین مگر آدمی که انی جبر

أُكْرِهَ وَقَلْبُهٗ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمٰنِ وَلٰكِنْ مَّنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ

قیلونسه واتینگ دلی ایمان ایله برقرار بولسه ولیکن آدمی که کفر ایله سینه آچسه

صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللّٰهِ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

اولارغه الله تعالی نی طرفیدین غضب بولور و بار دورور الار او چون بیوک عذاب

ذٰلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْاٰخِرَةِ ۙ وَأَنَّ اللّٰهَ

بو نرسه شونینگ او چون دورکه الار یخشی کوریب دنیا تیریکلیکینی آخرتدین و شونینگ او چون که الله تعالی

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكٰفِرِينَ ﴿١٠٧﴾ أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى

کافر قومنی هدایت قیلمس انه شولار دور اول آدملار که مهر اوردی الله تعالی الارنینگ

قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصٰرِهِمْ ۖ وَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْغٰفِلُونَ ﴿١٠٨﴾

دل لاریغه و قولاقلاریغه و کوزلاریغه وانه شولار کیم دورورلار غافل لار

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ

شک یوقدور که الار دورور لار آخرتده زیانلی اوچرا و چیلار کیین البته سیزنینگ پروردگاریز

لِلَّذِينَ هٰجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جٰهَدُوا وَصَبَرُوٓا ۙ

اول آدملار او چون که الار هجرت قیلدیلار عذاب قیلونغانلاریدین کیین کیین جهاد قیلدیلار و صبر قیلدیلار

إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٠﴾ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ ع ۱۴ ۲۰

البته سیزنینگ پروردگاریز انداین صونگ البته مغفرتلیک مهربان دورور اول کونی که کیلور هر بیر جان

نَفْسٍ تُجٰدِلُ عَنْ نَّفْسِهَا وَتُوَفّٰى كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ

جواب و سوال قیلغان حالده اوز طرفیدین کیلور و تمام بیریلور هر بیر جانغه عمل لاریغه جزا سی

لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ اٰمِنَةً

والارغه ظلم قیلنمس و بیان قیلدی الله تعالی مثال ایتیب بیر شهرنی که بار ایدی امانده

مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّنْ كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ

آرام ده کیلور ایردی الارغه رزقلاری کشاده بیک ایله هر بیر یردین پس ناشکرلیک قیلدیلار

ف۲ قیسی بیر انسان بیر بار دولت ایمان غه مشرف بولغاندین کیین بیته خداغه منکر بولسه و کفر الفاظلارینی زبانغه آلسه دلی خوش و اوزی راضی بولسه الله تعالی نینگ غضبی غه گرفتار بولور و دنیا منده جهنم نینگ بیک عذابی ایله سزا لانور۔ اما اول آدمی که کفر الفاظلارنی دیمکنه مجبور ایتولسه لیکن دلی ایمان ایله آباد و دیب تورگان الا دلی خدا نا خوش بولسه موندا غ آدم اگرچه اسلام غا لبیته بعض سیرولارنی دیسه هم لیس حرج حکم قیلو نماس شوندا غ حالده هم او شعبه راضی بولوب الفاظ کفرنی دیگان بنده لارنینگ مقاملاری نهایتده بلند دور چنانچه حضرت بلال و حضرت یاسر و حضرت سمیه و حضرت حبیب و حضرت عبدالله بن عمار رضی الله عنهم توندا غ قیلغانلار دورلار۔

ف۳ بیر صحابه بار ایدی بیلاری نی لاری عمار ایردی اول جناب نینگ آته لاری یاسر و آنا لاری سمیه ایرکی لاری کافرلار تول لا مید منظلوم لیک حالده اول دو دلالیلا بیرلار بار کفر لفظلارینی زباندا کیلتورگلی ایلاو عزیز لارنینگ قاتلاری بیر نیچه مرتبه خدا یولیده توکولگان قان ایردی بوحالتی کورگاچ او غول لاری حضرت عمار بیان خوف دین تیلی لاری ایله کفر لفظلارینی دیدیلار کیین یخلا گان حال لاریده سید عالم صلعم حضور لاریغه کیلدیلار و شول واقعه او ستیده بو آیت شریفه نازل بولدی

ف۴ یعنی هیچکیم اوز یدیدین باشقه نینگ طرفیدین سوز قیلا آلمس۔

ف۱ بعض علما قاشلارنده یوقاریده گی شهردین مراد مکه معظمه دور که اول وقت انده امن وامان بار ایدی روزی تورلوغ داکیلین بولما یمدرگان بیر میدان

بِأَنۡعُمِ ٱللَّهِ فَأَذَٰقَهَا ٱللَّهُ لِبَاسَ ٱلۡجُوعِ وَٱلۡخَوۡفِ بِمَا كَانُواْ

الله تعالی نینگ نعمت لرینه کیبین تا تودردی الارغه خدا بیر ... دورتورلیک مزه سین قیلوب

يَصۡنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدۡ جَآءَهُمۡ رَسُولٞ مِّنۡهُمۡ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ

تورگونی عمل لارینی سببیدین وتحقیق البته کیلدی الارغه بیر پیغمبر اوزلاریدین پس اوندی یالغانچیگه چیقاردیلار کیبین

ٱلۡعَذَابُ وَهُمۡ ظَٰلِمُونَ ﴿١١٣﴾ فَكُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ

توتدی الارنی عذاب والانظالم ایردیلار ف۱ پس ییگیلار اول نرسه دین که نصیب قیلوبدور سیزلارغه الله تعالی

حَلَٰلٗا طَيِّبٗا وَٱشۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ إِيَّاهُ تَعۡبُدُونَ ﴿١١٤﴾

حلال وپاکیزه وشکر قیلینگلار خدانینگ نعمتیغه اگر انگا گنه عبادت قیلور بولسنگیزلار ف۲

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيۡكُمُ ٱلۡمَيۡتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحۡمَ ٱلۡخِنزِيرِ وَمَآ أُهِلَّ

تحقیقت شولدورکه حرام قیلدی خدا سیزلارغه اوزی اولگان جانورنی وقان نی وتونگغوز گوشتینی واول نرسه نی

لِغَيۡرِ ٱللَّهِ بِهِۦۖ فَمَنِ ٱضۡطُرَّ غَيۡرَ بَاغٖ وَلَا عَادٖ فَإِنَّ ٱللَّهَ

که اول بودور ... باشقه نینگ نامین ایتیب سویولگان پس هرکیم ناچار بولسه تنگ حالیده بولماغان حالده

غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلۡسِنَتُكُمُ ٱلۡكَذِبَ

پس البته خدا مغفرت قیلگوچی مهربان دور ودیمنگلار اوزتیللارینگیز بیلن یالغان بیانی اوچون بو نرسه

هَٰذَا حَلَٰلٞ وَهَٰذَا حَرَامٞ لِّتَفۡتَرُواْ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَۚ

حلال دور وبو نرسه حرام دور تاکه نسبت بیرینگلار خداغه یالغان نی تحقیق اول

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ لَا يُفۡلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَٰعٞ

آدملارکه نسبت بیرورلار یالغان نی خداغه الار نجات تاپماسلار ف۳ بارور الارغه آز گنه فائده

قَلِيلٞ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمۡنَا

دنیاده وبار دور الارا اوچون دردلیک عذاب وآدملارکه یهودی دورلار حرام قیلدوک بیز الارغه

مَا قَصَصۡنَا عَلَيۡكَ مِن قَبۡلُۖ وَمَا ظَلَمۡنَٰهُمۡ وَلَٰكِن كَانُوٓاْ

اول نرسه نی که بیان قیلدوک سیزغه موندین اول وبیز الارغه ظلم قیلمدوک ولیکن الار اوزلاریغه

أَنفُسَهُمۡ يَظۡلِمُونَ ﴿١١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُواْ ٱلسُّوٓءَ

ظلم قیلور ایردیلار ف۴ کیبین سیزنینگ پروردگارینگیز اول آدملارکه اول جونکه بیلماسلیغ قیلدیلار

بِجَهَٰلَةٖ ثُمَّ تَابُواْ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ وَأَصۡلَحُوٓاْ إِنَّ رَبَّكَ

یامانی کیبین توبه قیلدیلار اندین صونگ وتوزاتدیلار ایشلارین البته پروردگارینگیز

ف۱ بولسه هم هرقسم دانلار ومیوهلار اطرافدین اول شهرغه کیلتورور ایردی لیکن اهل مکه بو نعمتلارنی قدر قیلماییلار شرک وکفر وبیحیا ایشلغه بریلیب کیتدیلار والله تعالی نینگ بیردین اولوغ نعمتی یعنی رسول اکرم صلعم حقلارنده بیوک بیحرمتلیک قیلدیلار پیغمبر علیه السلام معاذالله سیفاییکی دیه دیدیلار آخر پروردگار ظلم امن وامانی الاردین آلدی دل لاریغه اسلام مجاهدلاری تینا خوف لاریدین سالدی ورزق روزی لاریغی تنگ قیلدی یعنی سنه لیک قحط بلاسین باشلاریغه یاوردی کرمرداریجیوانلارنی هم قیلیب یکدی باشلادیلار انجام ده بدر غزاتیده مسلمان بهادرلاری قول لاریدین الارغه عذاب الٰهی نازل بولدی.

ف۲ پروردگار کرکارلاری حلال لاریدین بیان قیلوب مسلمانلاریغه مهربانلیک قیلورکه ای محبوبیم امتلاری سیزلارمن اوزدم سیزلارغه حلال وپاکیزه ایتیب برگان نعمتلاریم دین تناول قیلینگلار ومینینگ شکریم بجا کیلتورینگلار کافرلار انجا ملاریدین عبرت آلینگلار شکر قیلیب نعمتیدین محروم قالمنگلار مسلمانلیک غه مناسب وظیفه شولدور.

ف۳ بو آیت نینگ تفسیری توضیحی بقره والانعام سوره لاریده اوتکاندی.

ف۴ یعنی قیسی بیر نرسه ادستنده شرعی دلیل وسند بولماتورورب بو حلال وبو حرام دیمک بیوک بیرجسارت وافترادور حلال وحرام اوزی

نرسه دیورکه نی خدا حلال وحرام قیلماندور هرکیم خدا تیمغان حلال وحرام نی خداغه نسبت بیرسه اول نجات تاپماس. ف۵ فوائد سورهٔ انعام ده بو آیت تفسیری دیکاندور انده ملاحظه قیلینسون.

ف۱ یعنی کفریات دین توبہ قیلوب مسلمان بولغاندین کیین وکیلہ جک اودون اوز حالتین درست قیلوب آلغاندین سونگ حق سبحانہ وتعالیٰ نیم لوکان گناہلارین عفو ایتو اگرچہ گناہ لاری نہایتدہ اغیر بولسون سو باز آ باز آ ہر آنچہ کردی باز آ پگر کافر و گبر و بت پرستی باز آ۔ این درگہ ما درگہ نومیدی نیست پنصد بار اگر توبہ شکستی باز آ۔

۱۵ ع ۹ ۲۱ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۱۱۹﴾ إِنَّ إِبْرٰهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا

اندین کیین البتہ مغفرتلیک مہربان دور ف تحقیق ابراہیم ایردے بیر یوک باشلوغ عبادت قیلغوچی

لِّلّٰهِ حَنِيفًا ۖ وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۲۰﴾ شَاكِرًا لِّأَنْعُمِهِ ۚ اجْتَبٰهُ

خدا اوچون ہمہ دین علاحدہ بولوب۔ دائیں ایردے مشرکلاردین شکر لیک ایرڈے خدا نعمتلاریغہ سایلادی انی

وَهَدٰهُ إِلٰى صِرٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۱۲۱﴾ وَآتَيْنٰهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً ۖ

خدا و ہدایت قیلدی انی توغری یولغہ و بیردوک بیز اکا بو دنیادہ یخشی بیر حال

وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِينَ ﴿۱۲۲﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ

البتہ اول آخرتدہ یخشی بندہ لاردین دور کیین بیز وحی یبار دوک سیزغہ کہ تابع بولونگ

مِلَّةَ إِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۲۳﴾ إِنَّمَا جُعِلَ

ابراہیم ملتی غہ ہمہ دین علاحدہ ایردے و مشرکلاردین ایمس ایردے ف۲ حقیقت شولدور لازم قیلوندے

السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ ۚ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ

شنبہ کون تعظیمی اول ذاتلارغہ کہ انینگ حقندہ اختلاف قیلدیلار ف۳ و البتہ پروردگاریگیز حکم قیلور الار

يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۱۲۴﴾ اُدْعُ إِلٰى سَبِيلِ رَبِّكَ

اورتالاریدہ قیامت کونی اول نرسہ حقندہ کہ الار اندہ اختلاف قیلور ایردیلار۔ چاقرینگ سیز پروردگاریگیز

بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ۖ وَجٰدِلْهُم بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ

یولیغہ حکمت ایلہ و یخشی نصیحت ایلہ و سوال و جواب قیلینگ الارغہ اول طریقہ ایلہ کہ نہایتدہ یخشی دور

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ ۖ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿۱۲۵﴾

تحقیق پروردگاریگیز یخشی بیلور اول کیشینی کہ آزدی انینگ یولیدین و اول یخشی بیلور یول تاپقانلارنی

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُم بِهِ ۖ وَلَئِن صَبَرْتُمْ

و اگر اوچ آلسنگیز لار پس آلینگ لار انی سیزلارغہ بیرلگان کلفت مقداریدہ و اگر صبر قیلسنگیزلار

لَهُوَ خَيْرٌ لِّلصّٰبِرِينَ ﴿۱۲۶﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللّٰهِ ۚ

البتہ اول یخشیراغدور صبر لیک لار اوچون و صبر قیلینگ و بولمس صبر یگیز مگر خدا توفیقی ایلہ

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ﴿۱۲۷﴾

و غم یمینگ الارغہ و تنگ بولمنگ الارنینگ قیلوب تورگان تدبیرلاریدین

۱۶ ع ۹ ۱۲ إِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوا وَّالَّذِينَ هُم مُّحْسِنُونَ ﴿۱۲۸﴾ ع

البتہ اللہ تعالیٰ اول جماعہ ایلہ دور کہ تقوی لیک دورلار و اول جماعہ ایلہ کہ الار یخشیلیک قیلورلار ف۴

ف۲ سیدنا ابراہیم علیہ السلام ابو الانبیاء و امام الموحدین ایرڈیلاء عرب لار او ل جناب نسل لاریدین بولوب دین ابراہیمی دہ بیز دیب عوا قیلور ایردیلار حال بو کہ اوز لاریغہ ہم نسبت لاری قالمغان ایردی انینگ اوچون الارنی اگاہ قیلودور کہ ابراہیم علیہ السلام موحد لارنینگ امامی یخشیلیکنینگ معلمی تمام دنیا مشرکلاریغہ تن تنہا مقابلہ قیلغان دیر است مستقلہ کبی جہاد ایتکان بیر ذات ایردیلار اللہ تعالیٰ اول ذات نینگ۔ ذات واحد لاریغہ شو فراغ دولوغ کمالات نی جمع قیلغان ایردیکہ بیر یوک مجمع احیا ردہ متفرق صورتدہ تاپیلور بو نرسہ خدا اوچون آسان دور لیس علی اللہ بمستنکر۔

ان یجمع العالم فی واحد د اول جناب خدا غہ ہمیشہ شکرگزار ایردیلار خدا اول کیشنی اوزینینگ خلیل احتیار ایتوب توحید و تسلیم و رضا نینگ توغری یولیغہ سالغان دور و دنیادہ نہایتدہ یخشی حال نصیب ایتکاندور و آخرتدہ صالح لارنینگ اعلیٰ طبقہ لاریدہ بولورلار انینگ اوچون بیہ نام مسلم غہ ہم اول جناب ملتلاریغہ اتباع غہ امر قیلوندی ابدی اول جناب ایلہ جاہل عرب لار اور ۔۔۔۔ رمیدہ ہیچ مناسبت یا دور

ف۳ شنبہ کون تعظیمی ملت ابراہیمیہ دہ بار ایردی و نہ بو ملتدہ بار اول نرسہ پیغمبر لاری غہ مخالفت ایتکان یہودلار غہ گنہ لازم قیلونغاندور۔

ف۴ حضرت باری تعالیٰ ولتقدس بو ترت آیت شریفہ ایلہ جناب سرور انبیاء صلی اللہ علیہ السلام نمہ

تعلیم بیردیکہ آدملارنی اسلام یولیغہ قیسی طریقہ دہ چاقیرماق لازم دور انینگ اوچون اوچ طریقہ کورسازدی بیرنچی حکمت یعنی قرآن کریم ۲ نچی یخشی نصیحت ۳ نچی معقول طریقہ دہ مباحثہ ایلہ موندین معلوم بولورکہ خلق نی دین غہ چاقیرغوچی بار او چون دل آزار جگر خراش سوزلارنی مناسب دور دائمی نینگ وظیفہ تبلیغ دور کیم قبول قیلور و کیم قبول قیلمس بو فینگ فکری دور کارایمس دور بو یولدہ بیکان کلفت اوچون قدرت وقتیدہ انتقام دین صبر اولیٰ دور رحم بیسلیک لازم دور۔

ف۱ یعنی اوننگ ذاتی اوتہ ماندین وقصوردین دعجزدین پاکدور ہمہ نرسہ کہ بیزنینگ ناقص عقلیمیزا نے نہایتدہ ناممکن مشکل بیلویا نینگ قدرت ومشیئتین مقابلیدہ ہیچ مشکل ایمسدور ف۲ یعنی بیر کیچہ نینگ محدود بیرحصّہ سیدہ ہمہ دیرخاص دہرہ دین مقرّب بندہ سی حضرت سیدنا محمد صلی اللہ علیہ وسلم نے مکہ حرمیدین بیت المقدس غہ قدر قلب

سورۃ بنی اسرآءیل مکیۃ وھی مائۃ | بسم اللہ الرحمٰن الرحیم | واحدٰی عشرۃ اٰیۃ واثنا عشر رکوعًا

بنی اسرائیل یا دہ سی کمہ ایکی دوز واول ایر ابتدا قیلاو نی سیدہ ہوتن نہایتدہ رحملیک تعزلوغی نامی ایلہ اون بیر ایندہ دا اون ایکی رکو عدور

سُبْحٰنَ الَّذِیْۤ اَسْرٰی بِعَبْدِہٖ لَیْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ

پاکدور ف۲ اول ذاتیکہ الوب کیتدی اوز بندہ سی (محمد) نے کیچہ دون حرمتلیک مسجد دین

اِلَی الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِیْ بٰرَکْنَا حَوْلَہٗ لِنُرِیَہٗ مِنْ اٰیٰتِنَا ؕ اِنَّہٗ

مسجد اقصٰی غہ قدر کہ برکتلیک قیلغا مذور میز اوننگ ہمہ طرفینی تاکہ کورساتایلوگی انگا بعض نشانلاریمیزنی ف۳

ہُوَ السَّمِیْعُ الْبَصِیْرُ ۝۱ وَاٰتَیْنَا مُوْسَی الْکِتٰبَ وَجَعَلْنٰہُ ہُدًی

البتہ اول ایشتگوچی کورگوچی دور دبیردوک بیز موسیٰ غہ کتاب وقیلدوک بیز انی ہدایت قانونی

لِّبَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ اَلَّا تَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِیْ وَکِیْلًا ۝۲ ذُرِّیَّۃَ مَنْ

بنی اسرائیل اوچون کہ قرار بیرمنگ لار مندین باشقہ بیرچارہ ساز ف۴ ای اول جماعہ نینگ اولادی

حَمَلْنَا مَعَ نُوْحٍ ؕ اِنَّہٗ کَانَ عَبْدًا شَکُوْرًا ۝۳ وَقَضَیْنَاۤ اِلٰی بَنِیْۤ

کہ میندور دیک بیز لارنی نوح ایلہ البتہ اول شکر گزار بندہ ایردی ف۵ وبیان قیلدوک بیز بنی اسرائیل غہ

اِسْرَآءِیْلَ فِی الْکِتٰبِ لَتُفْسِدُنَّ فِی الْاَرْضِ مَرَّتَیْنِ وَلَتَعْلُنَّ

کتاب دہ کہ سیزلار البتہ فساد قیلورسیزلار یر یوزیندہ ایکی مرّہ والبتہ سرکشلیک قیلورسیزلار

عُلُوًّا کَبِیْرًا ۝۴ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ اُوْلٰىہُمَا بَعَثْنَا عَلَیْکُمْ عِبَادًا لَّنَاۤ

بیوک سرکشلیک ف۶ پس قچان کیلسہ اول ایکی فساد نینگ بیرنچی سین وعدہ وقتی یباردمیز سیزلار اوزہ اوز بندہ

اُولِیْ بَاْسٍ شَدِیْدٍ فَجَاسُوْا خِلٰلَ الدِّیَارِ ؕ وَکَانَ وَعْدًا مَّفْعُوْلًا ۝۵

لاریمیزنی کہ قیتیغ اوروشگوچیلار دور لار کیمین الارکیر دیلار اویلار ایچیغہ واول البتہ بولادورگان وعدہ ایردی

ثُمَّ رَدَدْنَا لَکُمُ الْکَرَّۃَ عَلَیْہِمْ وَاَمْدَدْنٰکُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِیْنَ

کیمین بیرور میز سیزلار اوچون غالبلیک الار غہ ومدد قیلورمیز سیزلار غہ مال لار ایلہ واوغول لار ایلہ

وَجَعَلْنٰکُمْ اَکْثَرَ نَفِیْرًا ۝۶ اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِکُمْ ۟ وقف

وکوپایتور میز سیزلارنی لشکر خصوصیدہ اگر یخشی ایشلارنی قیلسنگیز لار یخشی قیلغان بولورسیزلار اوزجانلاریمیزغہ

وَاِنْ اَسَاْتُمْ فَلَہَا ؕ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ الْاٰخِرَۃِ لِیَسُوْٓءٗا وُجُوْہَکُمْ

واگر یمان ایشلارنی قیلسنگیز لار اول ہم اوز جانلاریمیزغہ بولور پس قچان ایکینچی فساد وعدہ وقتی کیلسہ یبار ورمیز باشقہ لارنی تاکہ قیلسونلار

وَلِیَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ کَمَا دَخَلُوْہُ اَوَّلَ مَرَّۃٍ وَّلِیُتَبِّرُوْا مَا عَلَوْا تَتْبِیْرًا ۝۷

یوزلاریمیزنی دکیرسونلار مسجد غہ ہمچنانکہ کیردیلار اول مرّہ دبرباد قیلسونلار نیمہ غہ کہ غالب بولسہ لار تمل برباد قیلیک

بارورب اوز قدرتین عظیم الشان نشانلارین وحکیمانہ انتظاملارین کورساتوب بدر حضرات علماء اصطلاحیدہ مکہ دین قدس غہ قدر بولغان سفرنی اسرا و واندین سدرۃ المنتہیٰ غہ قدر بولغان سیاحتنی معراج دیلور وبعض اوقاتدہ ہر بیرین مجموعیغہ ہلال قیلور معراج حدیثلارین یقین دتوز عدد صحابی روایت قیلورلار سلف وخلف جمہورلارین عقیدہ لاری شولدورکہ سرور عالم صلعم اویغا قلیک حالی لاریدہ مبارک جسد لاری ایلہ مسجد حرام دین مسجد اقصی غہ واندین سدرۃ المنتہیٰ غہ سفر قیلغا مذور لار مسجد اقصی بولغان مملکت غلہ سی میوہ سی چشمہ سی اینی کوب بولغان سببدین ظاہری برکاتغہ وحضرات انبیاء علیہم السلام دین بیر موچہ لاریغہ مسکن ومدفن وللارنینگ فیوض وانوار لاریغہ مرکز بولغان جہتدین باطنی برکاتغہ معدن دور۔

ف۳ یعنی بیر بیر ایشلارین خدا غہ تفویض ایتسونلار وخدادین باشقہ بیر کیمسہ نی اوزلاری اوچون چارہ ساز بیلمسونلار دیو حکم توراتدہ ایردی ف۴ نوح علیہ السلام ایلہ برابر کیمہ دہ بولغانلار نینگ اولادلاریغہ لازم دورکہ آتہ بابالاریغہ بولغان عنایت الٰہیہ نے اونوتماسونلار ہوکہ بیوک بابالاری شکر گزار ایردی ف۵ توراتدہ یا باشقہ بیر آسمانی کتابدہ اولدین خبر بیرلگان ایردیکہ بنی اسرائیل جہانیدہ ایکی بار الوغ فساد وبیوک سرکشلیک قیلورلار حقیقتدہ شوندیغ بولدی دہر دفعہ سیدہ خداطرفیدین دردناک سزالار بیرلیدی ف۶ الاونینگ بیرنچی فسادلاری حضرت ذکریا علیہ السلام نے اولدوروشلاری ایلہ بولدی کیمین اللہ تعالیٰ الارغہ جالوتنے دلشکرینی مسلط قیلدی الار اوزلارین اولدوردیلار واولادلارین اسیر آلدیلار دبیت المقدس نے خراب قیلدیلار صونگرہ اللہ تعالیٰ ایوزمیل دین کیمین بولار غہ ظفر بیردی دداود علیہ السلام قول لاریدین جالوت نے ہلاک ایتدردی ایکینچی فسادلاری یحیٰی علیہ السلام نے قتل لاری ایلہ بولدی کیمین اللہ تعالیٰ الارغہ بختنصر نے مسلط قیلدی اول الارنینگ کلارنے اولدوردی واولادلارین اسیر آلدی دقدس شریفنی برباد قیلدی شوندین کیمین الارنینگ سلطنت لاری قوت آلمادی۔

ف۱ یعنی ایمدی اگر او نکتان و اقعه لاردین عبرت آلوب گناه بولسنگیزلار و بوتنی معظم غه تابع بولوب قرآن کریم هدایتی ایله یورسنگیز پروردگارلارینگیز رحم تهلیب ینه ازلغی سلطنت
شوکتغه ایگا بولورسیزلار واگر ینه اوتغی دیگیچ شرارت قیله بیرسنگیزلار اول حالده بیز هم آته بابالارینگیزغه بیرگان سزا امیتیرنی سیزلارغه هم بیردرمیز و آخرتده دوزخ تمام قحانه سی تیار دور

عَسٰی رَبُّكُمْ اَنْ يَّرْحَمَكُمْ ۚ وَاِنْ عُدْتُّمْ عُدْنَا ۘ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِيْنَ

یقین دور که پروردگارلارینگیز رحم قیلسه سیزلارغه و اگر قایتسنگیزلار عصیانغه قایتورمیز بیز هم سزاغه و قیلوب قویغاندورمیز جهنم نی کافرلار اوچون

حَصِيْرًا ۝۸ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَهْدِيْ لِلَّتِيْ هِيَ اَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ

تمام قحانه ف تحقیق بو قرآن یاشلار اول یولغه که اول همه یولدین توغری راغ دور و بشارت بیرور

الْمُؤْمِنِيْنَ الَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا كَبِيْرًا ۝۹

اول مسلمانلارغه که یخشی ایشلارنی قیلورلار البته بار دورلار اوچون بیوک ثواب

وَّاَنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ اَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۝۱۰

و بونی هم که تحقیق آدملار که ایمان کیلتورماسلار آخرتغه تیار قیلوب قویغاندورمیز الار اوچون دردلیک عذاب ف۲

وَيَدْعُ الْاِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَآءَهٗ بِالْخَيْرِ ۭ وَكَانَ الْاِنْسَانُ عَجُوْلًا ۝۱۱

و طلب قیلور انسان یمان حالنی همچنانکه طلب قیلور یخشی حالنی و انسان شاشیلا دورگان مخلوق دور ف۳

وَجَعَلْنَا الَّيْلَ وَالنَّهَارَ اٰيَتَيْنِ فَمَحَوْنَآ اٰيَةَ الَّيْلِ وَجَعَلْنَآ اٰيَةَ

و بنا قیلدوک بیز کیچه و کوندوزنی ایکی نشان قیلوب کیین بی نور قیلدوک کیچه نینگ نشانینی و قیلدوک کوندوز

النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوْا فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوْا عَدَدَ

نشانینی روشن تاکه طلب قیلینگلار پروردگارلارینگیز فضلیدین و تاکه بیلینگلار ییللار عددین و هم

السِّنِيْنَ وَالْحِسَابَ ۭ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنٰهُ تَفْصِيْلًا ۝۱۲ وَكُلَّ اِنْسَانٍ

بیلینگلار حسابنی و هر نرسه نی بیان قیلدوک تفصیل ایله ف۴ و بیز هر بیر انسان نینگ یمان قسمتین

اَلْزَمْنٰهُ طٰۗىِٕرَهٗ فِيْ عُنُقِهٖ ۭ وَنُخْرِجُ لَهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كِتٰبًا يَّلْقٰىهُ مَنْشُوْرًا ۝۱۳

بوینیغه آسوب قویغان دورمیز و چیقاروز میز انینگ اوچون قیامت کونی بیر کتاب که انی آچیق کورور

اِقْرَاْ كِتٰبَكَ ۭ كَفٰى بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيْبًا ۝۱۴ مَنِ اهْتَدٰى

(دیرمیز) اوقو اوز کتابینگنی بوکون اوز نفسینگ اوزونگدین حساب آلغوچی دورسن کیمی که یول تاپدی

فَاِنَّمَا يَهْتَدِيْ لِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَاِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۭ وَلَا تَزِرُ

حقیقتده اول اوز نفعی اوچون یول تاپدی و کیمی که آزدی حقیقتده اوز ضرری اوچون آزدی و کوتارمس

وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ۭ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِيْنَ حَتّٰى نَبْعَثَ رَسُوْلًا ۝۱۵

هیچ یوک کوتارگوچی باشقه نینگ یوکین و بیز عذاب بیرماس میز مادام یبارماسک بیرار پیغمبر ف۵

وَاِذَآ اَرَدْنَآ اَنْ نُّهْلِكَ قَرْيَةً اَمَرْنَا مُتْرَفِيْهَا فَفَسَقُوْا فِيْهَا

و قچان بیز خواهلاسک که هلاک قیلالوک بیر شهرنی امر بیرور میز انینگ خوش معیشتلاریغه کیین الار فسق قیلورلار انده

قف لازم

ع ۱۰ ۱

ف۲ آسمانی کتاب ارجمه لاری اوز اوز زمانلاریغه مناسب یخشی یوللارغه اهل لاریغه هدایت قیلور ایردیلار لیکن قرآن کریم آخری کتاب بولغانی اوچون تمام اهل جهان نی همه دین یخشیراغ و توغری راغ یولغه یشلار کیمی کم انگا ایمان کیلتوروب اول کورساتگان یخشی عمل لارنی قیلسه انینگ اوچون دنیا و آخرت سعادتی ایله بشارت بیرور و کیمی که انگا و آخرتغه منکر بوله انینگ اوچون دردناک بیر عذاب آخرتده باراینکانلیگیدین آگاه قیلور

ف۳ پروردگار مهربان بولتی گرچه ده انسان نینگ تعطری طبیعتیدین خبر بیروب ارشاد قیلور که انسان بی ملاحظه شاشیلگان نرسه دور عاقبت اندیشه سی اذکم بولور بو قدر نصیحتلارنی ایشیتوب ترو بیه اوز هلاکین یاشقاوتین یا اهل و اولادین برباد لیکین لعنب و غضب شوندراغ طلب قیلور که گویا اول اوزی اوچون سعادت یا راحت طلب قیلور۔

ف۴ کیچه و کوندوز هر بیری علاوه قدرت الهیه نینگ لونوع نشانلاری دور کیچه نینگ یاروغی کوندوز دین کم چونکه آرام و راحت زمانیده و کوندوز نینگ یاروغی نهایتده تالبشلیک و ترارتلیک دور چونکه شغل زمانی دور بو ایکیسی نینگ کیلوب کیتیشیدین آی و کون طلوع و غروب لاریدین ییل لار و آیلار حسابلاری معلوم بولور۔

ف۵ یعنی هر انسان نینگ قیلغان یمان عملی بوینیغه آسیلغان حالده اوزی ایله برابر محشرغه کیتور اولکون انینگ نامه اعمالیغه قولیغه بیرلوب اوز اوزیغه محاسب ایتیلور اندکیمی که یخشی بولسه علور

که یخشیلیغیغین تا کمده سه اوزینگا ایکان دیبان هم اوز اقبتین اوزیغه ایکانلیکین علور اندر هر کیشی نینگ گناه و یوکین آیکینچی غه یوکلانمس هر کیم اوز طرفیدین اوزی جوابگر بولور لیکن الله تعالی
یخشی دیبانی بیز دولاریغه پیغمبرلار واسطه لاری ایله معلوم قیلمای دالادنی حقیقتدین آگاه ایتمای عذاب بیرماس۔

ف١ یعنی قچان بر مملکت خلیفه پیغمبر یا انبیا لاری واسطه لاری ایله احکام الٰهیه نی تبلیغ ایتوالشه تمام خلق اندین خبردار بولسه لار خصوصاً امرالار و باعزت جماعه لار نهایتده بخشی
توشونسه لار ، وجوده مخالفت ایتسه لار و آشکار احکامات شرع بوله زیرمه نیت تمام مملکت نفسانی عصیانلار هری ایله زهرلانسه اول حالده مملکت بالاتفاق اوزلارین مجرم مثابه تیسوب

فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنٰهَا تَدْمِيْرًا (١٦) وَكَمْ اَهْلَكْنَا مِنَ

پس ثابت بولور انگا عذاب وعده سی کیین بیز تباه قیلادرمیز انی تباه قیلمقلیق ایله ف١ و بیز کوب امتلارنی هلاک قیلدوک

الْقُرُوْنِ مِنْۢ بَعْدِ نُوْحٍ ۭ وَكَفٰى بِرَبِّكَ بِذُنُوْبِ عِبَادِهٖ خَبِيْرًۢا بَصِيْرًا (١٧)

نوحدین کیین ف٢ پس تیلیور پروردگارینگیز اوز بنده لارین گناهلارین بیلگوچی کورگوچی ایکانلیگیده

مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهٗ فِيْهَا مَا نَشَاۗءُ لِمَنْ نُّرِيْدُ ثُمَّ

کیمی که خواهلار ایسه دنیانی تیز دین بیرورمیز انگا انده نیمه نی که خواهلارمیز کیمه اوچون که خواهلارمیز کیین

جَعَلْنَا لَهٗ جَهَنَّمَ ۚ يَصْلٰىهَا مَذْمُوْمًا مَّدْحُوْرًا (١٨) وَمَنْ اَرَادَ

مقرر قیلورمیز اننگ اوچون جهنم نی اول داخل بولور انگا یمان حالده قوغان حالده و کیمی که خواهلاسه

الْاٰخِرَةَ وَسَعٰى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَاُولٰۗىِٕكَ كَانَ سَعْيُهُمْ

آخرتنی ، و سعی قیلسه اننگ اوچون انگا مناسب سعی نی مسلمان بولغان حالده پس الارگنه دور لار سعی لاری

مَّشْكُوْرًا (١٩) كُلًّا نُّمِدُّ هٰٓؤُلَاۗءِ وَهٰٓؤُلَاۗءِ مِنْ عَطَاۗءِ رَبِّكَ ۭ

مقبول جانبده ف٣ هر قیسیسی لاریغه هم بیرورمیز بولارغه هم دادلارغه هم سیزنینگ پروردگارینگیز بخششیدین

وَمَا كَانَ عَطَاۗءُ رَبِّكَ مَحْظُوْرًا (٢٠) اُنْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ

و ایمس پروردگارینگیز بخششی ممنوع ف٤ کورونگ سیز کیچوک توق قیلدوردمیز آدملارنینگ بعضلارین

عَلٰي بَعْضٍ ۭ وَلَلْاٰخِرَةُ اَكْبَرُ دَرَجٰتٍ وَّاَكْبَرُ تَفْضِيْلًا (٢١) لَا تَجْعَلْ

بعض لاریغه و البته آخرت درجه لار اعتباری ایله بیوکراقدور و فضیلتده هم آرتوقراقدور ف٥ مقرر قیلمه

مَعَ اللّٰهِ اِلٰـهًا اٰخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُوْمًا مَّخْذُوْلًا (٢٢) وَقَضٰى رَبُّكَ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا

الله تعالیٰ ایله باشقه بیر معبودنی که بی یار و بی مددکار اولتورو قالورسن ف٦ و حکم بیردی پروردگارینگیز عبادت قیلمنگلار

اِلَّآ اِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ اِحْسَانًا ۭ اِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ

مگر انینگ اوزیغه گنه و قیلینگلار آته آنه لارینگیزغه یخشیلیک اگر یتسه سیننگ آلدینگده قری لیک یاشیغه

اَحَدُهُمَآ اَوْ كِلٰـهُمَا فَلَا تَقُلْ لَّهُمَآ اُفٍّ وَّلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَّهُمَا

ایکیدین بیری یا هر ایکیسی پس دیمه الارغه باقیب اُف و جیرکیمه لارنی و دیگیل الارغه

قَوْلًا كَرِيْمًا (٢٣) وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ

یخشی سوزنی و پست قیل الار اوچون خاکسارلیک قناتینی مهربانلیک دین و دیگیل

رَّبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيٰنِيْ صَغِيْرًا (٢٤) رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا فِيْ نُفُوْسِكُمْ ۭ

پروردگارا رحم قیل بولارغه هچنا نیک تربیت قیلدیلار منی یاشلیگیمده ف٧ پروردگارینگیز بیلگوچی راغ دور اول نرسه نی

ع ١٢ ٢

عذاب الٰهی غه مستحق بولدیلار دین اعلان قیلغان بولورلار صونگره الله تعالیٰ الارنی تباه قیلور ، بو قیسسه بیز مملکتلارنی بولمقچی بولسه امیرلار خوشحاللار عیش و عشرتغه مشغول بولوب احکام خداوندی نی پایمال قیلورلار

ف٢ یعنی حضرت آدم ایله حضرت نوح علیهما السلام اورتالاریده عصرده همه خلق اسلامده ایردیلار کیین شرک و بت پرست ایکب باشلاندی تولمارنی هلاک ایتلیش ملسه لوح علیه السلام دین صونگ باشلاندی

ف٣ کیمی که مقصودی عمل دین آخرت بولماسی دنیانینگ اوزگنه سی بولسه شوندوغ بی همتلاردین قیسیسی بیریغه دنیا متاعیدین نیمه نی خواهلاسک بیرورمیز تاکه فانی دنیانینگ فانی لذتلاریغه مست بولو عمر اوتکوزور کیین بیز انی جهنمغه تاشلارمیز اما اول بنده که مرادی آخرت سعادتی بولسه اوزی ایماندار بولسه آخرتغه مناسب عمل قیلوب اوتسه البته الارنینگ سعی لاری تقدیرلیب و محنت لاریغه لایق عطا مرحمت قیلونور

ف٤ یعنی طالب دنیا بولسون یا طالب آخرت هر بیریغه هم حکمت و مصلحتغه مطابق دنیاوی امداد بیریلور و حصه عطا قیلونور محض کفر و عصیان سببیدین دنیوی بخشش در واره سی بند قیلونماس

ف٥ دنیوی حیاتده مال و دولت عزت حکومت اولاد و باشقه امتیازلار اعتباری ایله بنده لار بیر بیرلایدین نه قدر تفاوت دورلار

ایدی آخرتده گه تفاوت اعمال و احوال اعتباری ایله بیوک بولور ف٦ ابن عباس رض دین منقولدور که الله تعالیٰ توراتنینگ تمام اخلاقی تعلیمین سورهٔ اسرانینگ اون بیش حدا آیتیغه درج
قیلوبدور اول آیتلارنینگ بیرنچیسی بودور که خداغه باشقه نی شریک قیلوماسون که شرک لار هر طرفدین بی یار و مددگار قالورلار ف٧ عرب تعبیده اُف دیب قولاغ کیرین دلتف دیب تیرناغ
کیرین دیلور لیکن هر نرسه که آغیز کور دلسه دلال کیلسه انگا قراب اُف دلتف دیبک علامت کراهتدور ، قرآن و حدیثده آته و آنه حقلاری و تعلیم خدمتلاری حقنده بیوک اهتمام قیلونغاندور سعادتمند
فرزند اولدورکه خدمت قیلوب آته و آنه سین خوش قیلور۔

ف۱ یعنے قیسے بیر وقت انسان دلی تنگ بولوب آتا آنہ غہ مناسب بے پیدا بولسہ لیکن نیتی صاف بولسہ اول آدم توبہ قیلسہ اللہ تعالیٰ توبہ سین قبول قیلور گناہ ین مغفرت ایلور

ف۲ یعنے قریندا شلار نینگ مالی و اخلاقی حقلہ رین ادا قیل و مسافر و محتاجلہ رین خبر آل و اللہ تعالیٰ بیر گان مال نے بے اورون خرج قیلمہ بال خدا نینگ یوک نعمتی دور اندین شباد تعہ دل جمعلیک حاصل بولور دو بیر یو بچہ اسنای خدمتنا دیکشے ایشنا ردو جوغہ کیلور خوندانغ تیخشے ترسہ نے اورون سیز خرچ قیلمک بیر قسم ناشکر لیکدور کہ شیطان نینگ اغوا سیدین پیدا بولور انسان ناشکر لیک قیلوب شیطانغہ مانند بولور چونکہ اول ہم خدا بیر گان قابلیتین غنا یع قیلغا ندور۔

ف۳ محتاج کیلگاسا عندہ قولدہ بیر نرسہ بولماسہ لیکن اللہ تعالیٰ رحمتیدین امیدی بولسہ انے یخشے و شیرین سوز ایلہ یاندورسون

ف۴ انسان ہر ایکی حالدہ اعتدال ننے رعایہ اتیکی لازم دور ورنہ بیر سہ ہم و بیر ماسہ ہم ملامت غہ قالور و ہم بونرسہ مقرر دور کہ بخیل نینگ بخیلدین اوزی بائی بولوب سکین آچ قالس و سخی نینگ سخاوتیدین اوزی فقیر بولوب مسکین باری بولوب کیتمس چونکہ بائی و فقیر قیلمک یا کوب و آز بیر مک خدا نینگ اختیاریدہ دور

ف۵ جاہلیت زمانہ سیدہ بعض احمق عربلار باقیشدین عاجز قالوب اوز اولادینی اولدورو ر ایر دی بیلمس ایر دی کہ انگا ہم اولادیغہ ہم رزق نے خدا بیرور ایر دی جہالتدین بیوک بیر گناہ غہ مرتکب بولور ایر دی

ف۶ زناغہ یقین بار سلیک انینگ مقدمہ لہ یدین یعنی نا محرم خاتونلار غہ نظر قیلکدین و ایکدین قوچا قلا مکدہ غرض زناغہ سبب لار دور گان نرسہ لاردین خبلانکدور زنادہ نسل برباد بولور و یا شقہ ضررلار ہم کوب دور انینگ

<table>
<tr><td>اِنْ تَكُوْنُوْا صٰلِحِيْنَ فَاِنَّهٗ كَانَ لِلْاَوَّابِيْنَ غَفُوْرًا ﴿۲۵﴾ وَاٰتِ</td></tr>
<tr><td>کونگل لاریڭیزدہ دور اگر سیزلار یخشے بولسنگیزلار البتہ اول توبہ قیلغوچیلار اوچون بیوک مغفرت صاحبے دور ف۱ و بیر گیل</td></tr>
<tr><td>ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهٗ وَالْمِسْكِيْنَ وَابْنَ السَّبِيْلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيْرًا ﴿۲۶﴾</td></tr>
<tr><td>قریندا شلیغہ نینگ حقین و محتاج و مسافر غہ ہم و تیخشے قیلمہ اورون سیز</td></tr>
<tr><td>اِنَّ الْمُبَذِّرِيْنَ كَانُوْٓا اِخْوَانَ الشَّيٰطِيْنِ ۭ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ</td></tr>
<tr><td>البتہ اورون سیز صرف قیلغوچیلار شیطانلار نینگ برادر لاری دور لار و شیطان ایسہ اوز</td></tr>
<tr><td>لِرَبِّهٖ كَفُوْرًا ﴿۲۷﴾ وَاِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاۗءَ رَحْمَةٍ مِّنْ رَّبِّكَ</td></tr>
<tr><td>پروردگاریغہ ناشکر دور ف۲ و اگر سن یوز اوگورسنگ الاردین پروردگارینگ اول رحمتین انتظار یدہ کہ</td></tr>
<tr><td>تَرْجُوْهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُوْرًا ﴿۲۸﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُوْلَةً</td></tr>
<tr><td>انے امید قیلورسن پس دیگیل الارغہ قلایم سوزنے ف۳ و قیلمغیل تولونگنی باغلیغ بوینونگا</td></tr>
<tr><td>اِلٰى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُوْمًا مَّحْسُوْرًا ﴿۲۹﴾</td></tr>
<tr><td>و آچیپ یبارمہ انے بالکل کہ اولتوروب قالورسن ملامتلانگان حسرتلانگان حالدہ</td></tr>
<tr><td>اِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَاۗءُ وَيَقْدِرُ ۭ اِنَّهٗ كَانَ بِعِبَادِهٖ</td></tr>
<tr><td>البتہ سینینگ پروردگارینگ زیادہ بیرور رزقینی خواہلاگان بندہ سیغہ و ہم تار قیلور البتہ اول بندہ لاریدین</td></tr>
<tr><td>خَبِيْرًۢا بَصِيْرًا ﴿۳۰﴾ وَلَا تَقْتُلُوْٓا اَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ اِمْلَاقٍ ۭ نَحْنُ</td></tr>
<tr><td>خبردار کوروب تورگوچی زاتدور ف۴ و اولدورمنگ لار اولادلاریڭیزنے کمبغل لیک خوفیدین بیز رزق</td></tr>
<tr><td>نَرْزُقُهُمْ وَاِيَّاكُمْ ۭ اِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْاً كَبِيْرًا ﴿۳۱﴾ وَلَا تَقْرَبُوا</td></tr>
<tr><td>بیرورمیز الارغہ ہم سیزلارغہ ہم الارنے اولدورمک بیوک گناہ دور ف۵ و یقین بارمنگ لار</td></tr>
<tr><td>الزِّنٰٓى اِنَّهٗ كَانَ فَاحِشَةً ۭ وَسَاۗءَ سَبِيْلًا ﴿۳۲﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ</td></tr>
<tr><td>زناغہ البتہ اول بیحیا لیکدور و یمان یولدور ف۶ و اولدورمنگ آدمی نے کہ انینگ</td></tr>
<tr><td>الَّتِيْ حَرَّمَ اللّٰهُ اِلَّا بِالْحَقِّ ۭ وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُوْمًا فَقَدْ جَعَلْنَا</td></tr>
<tr><td>اولدورولوشین خدا حرام قیلغاندور مگر حق ایلہ ف۷ و کیمکہ اولدورولسہ مظلوم حالدہ البتہ بیز بیردوک</td></tr>
<tr><td>لِوَلِيِّهٖ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفْ فِّي الْقَتْلِ ۭ اِنَّهٗ كَانَ مَنْصُوْرًا ﴿۳۳﴾</td></tr>
<tr><td>انینگ وارثی غہ اختیار پس حد دین تجاوز قیلمسون اولدورو شدہ ف۸ البتہ اول نصرت بیریلگاندور ف۹</td></tr>
<tr><td>وَلَا تَقْرَبُوْا مَالَ الْيَتِيْمِ اِلَّا بِالَّتِيْ هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهٗ ۠</td></tr>
<tr><td>و یقین بارمنگ لار یتیم نینگ مالیغہ مگر بیر طریقہ دہ اول یخشیراق دور شونگا قدر کہ اول بالاغتگا یتسون ف۱۰</td></tr>
</table>

ع ۳ ۸ ۴

صحیح دہ موجود دور کہ ہیچ بیر مسلمان نینگ قانے حلال ایمس دور مگر اوچ صورتدہ بیر کیشے نے اولدورگان بولسہ قصاص اوچون اولدورولور و اویلانگان کیشے زنا قیلسا تاشباران قیلونور و اسلامدین چیقوب مرتد بولسہ اولدورولور ف۸ ناحق اولدورولگان آدم نینگ ولی لاریدہ اختیار بار دور کہ قصاص اوچون حکومتغہ مراجعت قیلسہ لار لیکن قصاص آلوردہ حد دین آشما سون لار ف۹ ہر بیر مسلمانغہ لازم دور کہ ناحق اولدورولگان بیچارہ نینگ قصاصین قاتل دین آلیشدہ مقتول ولی لاریغہ مدد قیلسون لار و یاردم بیر سون

ف۱۰ یعنی یتیم نینگ مالیغہ کوز العرمنگ لار لیکن انے سقلامک خیر خواہلیک ایلہ تصرف قیلمک مقصود بولسہ یعنی قدور قچان یتیم بالاغتگا یتسہ و اوز نفع و نقصانین توشونسہ مالین تابشور سون

ف ۱ یو حکم هر بیر قسم عهد غه عام دور یعنی خدا ایله بوتگان عهد بولسون یا بنده ایله بولغان عهد بولسون بشرطیکه شرعی بولماسون ف ۲ یعنی بیز نرسه نی اولچاگان واقتده اولچاونی ترازو دہ خیانت قیلغوچی خیانتکار وبا رسی ابتداده یوگلش
ذکار توب بیرنیدہ کم قیلمنگلار بو تون بیرمنگلار حضرت شعیب علیہ السلام قوملارین ملاکیغه بو نرسه سبب بولغاندر اولچاو دترازو دہ خیانت قیلغوچی خیانتکار وبارسی ابتداده یوگلش

وَاَوْفُوْا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْـُٔوْلًا ﴿٣٤﴾ وَاَوْفُوا الْكَيْلَ اِذَا
دوفا قیلنگلار عهد غه البته عهد اندین سوال قیلونور وبو تون قیلینگلار اولچاونی قچان
كِلْتُمْ وَزِنُوْا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيْمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَّاَحْسَنُ تَاْوِيْلًا ﴿٣٥﴾
اولچاسنگیزلار وتارتینگلار توغری ترازو ایله بو یخشی راغدر وحسن نیک راغدر عاقبت
وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ اِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ
یوزه سیدین ف ۳ وایرگاشمه اول نرسه غه کسنده اننگ علمی یوقدر البته قولاغ وکوز ودل
كُلُّ اُولٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔوْلًا ﴿٣٦﴾ وَلَا تَمْشِ فِى الْاَرْضِ مَرَحًا
هر کیم بولار نینگ هر بیریدین سوال قیلونور ف ۴ دیورمه یرده کیریلیب
اِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْاَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُوْلًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذٰلِكَ
البته سن هرگز یرنی تیشب یارالمس سن واوزونلیکده تغلارغه تیالمس سن ف ۵ بولار نینگ
كَانَ سَيِّئُهٗ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوْهًا ﴿٣٨﴾ ذٰلِكَ مِمَّآ اَوْحٰٓى اِلَيْكَ
همه سی نینگ یمانی پروردگارینگ قاسنده نامقبولدور ف ۶ بو سوزلار سیزغه پروردگارینگیز
رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتُلْقٰى فِىْ جَهَنَّمَ
وحی ایله توشورگان حکمتدین بعضی سیدور ومقرر قیلمه ای انسان خدا ایله باشقه معبود نی که اول حالده
مَلُوْمًا مَّدْحُوْرًا ﴿٣٩﴾ اَفَاَصْفٰىكُمْ رَبُّكُمْ بِالْبَنِيْنَ وَاتَّخَذَ مِنَ
یه شلانورسن جهنم غه ملامت تنگان قوولغان حالده ف ۷ آیا پروردگارلارینگیز خاص قیلدیمی سیزلارنی اوغول ارغه واوزی قیز فرشته لارنی
الْمَلٰٓئِكَةِ اِنَاثًا اِنَّكُمْ لَتَقُوْلُوْنَ قَوْلًا عَظِيْمًا ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا
ع ١٠
تیز قیلیب آلدیمی البته سیزلار بیوک گناه نی سوزلار سیزلار ف ۸ وتحقیق بیز هر قسم سوزلارنی نیلدوک
فِىْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لِيَذَّكَّرُوْا وَمَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا نُفُوْرًا ﴿٤١﴾ قُلْ
بو قرآن دہ تاکه نصیحت قبول قیلسون لار ولیکن زیاده قیلمس الارغه مگر یورکوشنی سیز دینگ که اگر
لَّوْ كَانَ مَعَهٗٓ اٰلِهَةٌ كَمَا يَقُوْلُوْنَ اِذًا لَّابْتَغَوْا اِلٰى ذِى الْعَرْشِ
بولسه ایردی خدا ایله باشقه معبودلار هیچنانیکه الار دیرلار اول حالده الار آختارور ایدیلار عرش صاحبین
سَبِيْلًا ﴿٤٢﴾ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يَقُوْلُوْنَ عُلُوًّا كَبِيْرًا ﴿٤٣﴾ تُسَبِّحُ
طرفیغه یول پاکدور واولغ بلند دور الار دیگان سوزدین بی نهایت ف ۹ پاکلیگ ایله یاد قیلورلار اونی
لَهُ السَّمٰوٰتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ وَاِنْ مِّنْ شَىْءٍ اِلَّا
یتی آسمان ویر وهر کیمی که بولارده دور ویوقدر هیچ بیر نرسه مگر تسبیح ایتور

گورولسه هم انجامی یرباددور دامین وکاندار همیشه محبوب گوروتور والله تعالی تجارتیغه برکت عطا قیلور
ف ۳ یعنی تحقیق ایتمای بیر سوزنی قیلمه هر بیر ایشیتگان سوزغه ایرگاشیب کیتمه بیر مه الله تعالی بیرگان قولاغ دکوز ودل نی اوز مقامی ده استعمال ایت داندین بیجا فائده لانه که مسئول لیتی باردور
ف ۴ یعنی متکبرلار کبی کیریلیب دیریتیپ یورمه نقدر نی دینگ بولسه هم تیپیب یرنی تیشیب یارا آلمس سن وکیریلیب تاغ ایله برابر بوله آلماس سن اوز حالینگ غه مناسب عاجزانه رفتار قیل که بنده اوچون زیبا شولدور
ف ۵ یوقاریده ذکر نرسه لاردین خدا منع قیلغان بولسه اول نرسه لار حقیقتده یمان نرسه لاردور خدا قاشنده ناپسند دور خدانی دوست توتگان بنده لار قیلماسلار
ف ۶ بو بیان قیلونغان نصیحتلار اول علم وحکمت دیمکدر اخلاق سوزلاریدور که اسنی هر بیر عقل سلیم قبول ایتور وحی ذریعه سی ایله نبی امی صلعم غه بی واسطه دا ملالیغه اول ذات اقدس واسطه لاری ایله یاریلگاندور بو نصیحتلانی بیان توحید ایله باشلانغان ایردی آخرده ینه بیان توحید ایله ختم قیلوندی تاکه اوقوغوچی بیلسون که تمام حسنات نینگ ابتداسی وانتهاسی توحید ایله بولمک لازم دور
ف ۷ مشرکلار نینگ خدا

ادچون اولاد نسبت بیریشلاری نه قدر جرأت بیهوده بولسه اوزلاری سویمگان قیز اولادنی نسبت بیریشلاری بیوک بیرگسنا خلیکدور ف ۸ یعنی حقیقتده خدادین باشقه معبودلار وجود ی بولسه ایردی الار اینینگ خلافیغه کوشش قیلور ایردیلار وانی اوز سلطنتی دین محروم قیلمکغه سعی قیلور ایردیلار لیکن اینگ ذاتی سونداغ نالائق اتهاملاردین پاکدور

ف۱ یعنی هر بیر مخلوق زبان حالیدا الله پروردگارنی پاکلیگین بیان قیلور واننگ سین ایتور لیکن سیزلار بیلاس سیزلار چونکه سیزلار بیلیگان لغتده تسبیح ایتورلار
ف۲ مرحان حیث بحر صباحی پر خوانندہ ترا باصطلاحی ۔ بو توان عالم تسبیحین ایشکان ذاته سیزلار باشقه نه شریک قیلو سیزلار بو نینگ اوچون بیزلار نی هلاک قیلسه

حقدار ایردی لیکین اوز سیدین عجله قیلمس حلیم توبه قیلیسنگیز لار مغفرت قیلور
ف۲ جناب سعید بن جبیرنی روایه ده که وقتیکه سورۂ تبت نازل بولدی ابو لهبنینگ خاتونی بیر شنی کوتاروب اننگ ایله سید عالم صلعم باشلارین یانچیک قصدیده کیلدی واٗنحضرت صلعم ابوبکر رضی الله عنه ایله برابر ولتوروب ایر دیلار اول جنه نی کوره الماس حضرت ابوبکر دین سوردیکه صاحبنگ قان دور من الیشتیدیم که منی هجو قیلسیدور قسم خدا غه که ایدی شعر ایته الماس حضرت ابوبکر ایدیکه یا رسول الله بو خاتون سیزنی کورماسی سید عالم جواب بیر دیلار که ورتامیزده بیر فرشته تورووب توردی حقیقتده بیر انسان آخرتغه ایمانی بولماسه اندین جزیرکو حق پیغمبرنی تنیغ بیر زره عقیده قیلس منی نینگ تلادین محروم قالور و قرآن کریم منافع ظاهره و باطنه سیدین استفاده قیلماس ولی علانده بولور ولا کر بولور اننگ اوچون قرآن کریم نینگ حجه هری بو یعنی توحید آیتلارین تلاوت قیلغانده ایشتنگلاری کیلماس حوکب قلیولار
ف۳ یعنی الار قرآن کرمینی ایشتمک اوچون سیزغه قولاغ سالمسلار فائده حاصل قیلماک هدایت تابمک اوچون اشتمسلار بلکه تمسخر قصدیده ایشتیورلار چونکه الار ادزار الار یده تحفظ شوز لاشور لار در سول کریم بر بیهوده وصف بیر بک تصدیق مشلوت قیلور لار آخر دیر لار که بو آدم مسحور دور یعنی جادو

يُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ وَلٰكِنْ لَّا تَفْقَهُوْنَ تَسْبِيْحَهُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ حَلِيْمًا
انگا حمدی ایله ولیکین سیزلار توشونماس سیزلار تسبیح لارین البته اول حلیمک ومغفرتلیک
غَفُوْرًا ۝۴۴ وَاِذَا قَرَاْتَ الْقُرْاٰنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ
ذات دور ف۲ ووقتیکه سیز اوقورسیز قرآن نی پیدا قیلورمیز بیز سیزنینگ ایله اول آدملار بیله
لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُوْرًا ۝۴۵ وَّجَعَلْنَا عَلٰى قُلُوْبِهِمْ
ایمان کیلتورماسلار آخرتغه اورتالاریغه بیر مخفی پرده نی وسالورمیز الارنینگ دل لاریغه
اَكِنَّةً اَنْ يَّفْقَهُوْهُ وَفِيْۤ اٰذَانِهِمْ وَقْرًا ؕ وَاِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي
پرده لارنی که توشونماسونلار انی و قولاغلاریغه آغیر لیکنی وقچان یاد قیلسنگیز پروردگاریگیزنی قرآن
الْقُرْاٰنِ وَحْدَهٗ وَلَّوْا عَلٰۤى اَدْبَارِهِمْ نُفُوْرًا ۝۴۶ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا
ده تنها اوزینی الار یوزلارین اوروب اورقه لاریغه قاتورلار ف۳ بیز خبرداغ بیلور میز اول نرسه نی
يَسْتَمِعُوْنَ بِهٖۤ اِذْ يَسْتَمِعُوْنَ اِلَيْكَ وَاِذْ هُمْ نَجْوٰۤى اِذْ يَقُوْلُ
که اننگ سببی دین ایشیتورلار وقتیکه الار قولاغ سالورلار سیزغه واول وقتیکه الار مخفی سوزلاشورلار
الظّٰلِمُوْنَ اِنْ تَتَّبِعُوْنَ اِلَّا رَجُلًا مَّسْحُوْرًا ۝۴۷ اُنْظُرْ كَيْفَ
وقتیکه دیرلار ظالملار ایرگاشمس سیزلار مگر بیر سحر قیلونغان آدم غه باقینگ نیچوک اورودورلار
ضَرَبُوْا لَكَ الْاَمْثَالَ فَضَلُّوْا فَلَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَبِيْلًا ۝۴۸ وَقَالُوْۤا
سیز اوچون مثال لارنی پس گمراه بولدیلار ایدی یول تاپا آلمسلار ف۴ ودیدیلار آیا
ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَّرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ خَلْقًا جَدِيْدًا ۝۴۹ قُلْ
وقتیکه بیزلار بولوب کیتسک سوکلار و پاره پاره آیا بیز تورغوزولیرمیز یانگی یاراتیلیب سیز دینگ
كُوْنُوْا حِجَارَةً اَوْ حَدِيْدًا ۝۵۰ اَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِيْ صُدُوْرِكُمْ ۚ
کی بولونگلار تاش یا تیمور یا شوندایغ مخلوق که اول لارینگیزده اُنی بر اتنگ مشکل کورونور
فَسَيَقُوْلُوْنَ مَنْ يُّعِيْدُنَا ؕ قُلِ الَّذِيْ فَطَرَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ ۚ
دیرلار که کیم بیزنی ایکینچی تیریلتور آلور سیز دینگ اول ذاتیکه پیدا قیلدی سیزلارنی بیرینچی مرة
فَسَيُنْغِضُوْنَ اِلَيْكَ رُءُوْسَهُمْ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هُوَ ؕ قُلْ عَسٰۤى
پس قیمیرلاتورلار باشلارینی سیزطرفغه ودیرلار قچان دور اول سیز دینگ شاید
اَنْ يَّكُوْنَ قَرِيْبًا ۝۵۱ يَوْمَ يَدْعُوْكُمْ فَتَسْتَجِيْبُوْنَ بِحَمْدِهٖ
یقین بولسه اولکونیکه خدا سیزلارنی چاقیرور دسیز لار قبول قیلور سیزلار حمدین اٗیتکان حال لاریگیزده

قیلونغان آدم دور یاز بر دست جادوگر دور بو طریقه بیهوده مثال لارنی کیلتوروب اوز لاری گمراه بولورلار و باشقه لارنی هم آزدورورلار دیر ادعضا
او سنیده قائم قوزسلار شاعر دیرلار جادوگر دیرلار مجنون دیرلار کاهن دیرلار خیال لاریغه کیلگان نسبتی بیرورلار

ف۱ یعنے حاضر قیامت قچان بولور دیب شاشیلور سیزلار وقتیکہ محشر کونے قبردین تورغوزولسنگیزلار اولکون نینگ دہشتین کوگاچ نیچہ مینگ ییل برآسیدہ یاتکان بولسنگیزلار ہیچ بیرا وزاق مدت قالمغان گمان قیلور سیزلار ف۲ مشرکلارنینگ جہالت وطعن وتمسخرلارین ایشیتگاچ ممکن ایردیکہ مسلمانلاردین بعضلاری

۵ ع ۱۲ ۵

وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُل لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي

وگمان قیلورسیزلار کہ دنیادہ نہایتدہ آز توردیلار سیزلار ف۲ ودینگ سیز نینگ بندہ لاریمغہ کہ دیسونلار اول سوزنے

هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنزَغُ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنسَانِ

کہ اول یخشیراغدر شیطان البتہ آرہ لارلاریغہ فساد سالور البتہ شیطان انسان غہ

عَدُوًّا مُّبِينًا ﴿٥٣﴾ رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِن يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِن يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ ۚ

روشن دشمن دور ف۳ پروردگار لاریگیز یخشی بیلور حال لاریگیزنے اگر خواہلاسہ سیزلارغہ رحم قیلور یا اگر خواہلاسہ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَاوَاتِ

سیزلارغہ عذاب بیرور ویبارمدوک سیزنے بولارغہ جوابگر قیلوب ف۴ وپروردگاریگیز یخشی بیلور ہر کیشنے کہ

وَالْأَرْضِ ۗ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾

آسمانلاردہ ویردہ دور وتحقیق آرتوق قیلدوک بعض پیغمبرلارنے بعضیلاریغہ وبیردوک داودغہ زبورنے ف۵

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُم مِّن دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنكُمْ

سیز دینگ چاقیرینگ لارنے اول جماعہ نے کہ معبود گمان قیلورسیزلار خدادین باشقہ قادر ایمسدورلار بلانے سیزلاردین کوتارمکغہ

وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ

دہ تغییر بیرمکغہ انہ شول ذاتلاریکہ بولار الارنے چاقیرورلار اوزلاری طلب قیلورلار پروردگارلاریغہ یقینلیکنی

أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ

کہ قیسیلاری زیادہ یقین دورلار وامید قیلورلار رحمتینی وقورقورلار عذابیدین تحقیق پروردگارینگ

رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾ وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ

عذابی قورقادورغان نرسہ دور ف۶ ویوقدور ہیچ بیر شہر مگر بیزلار انے ہلاک قیلورمیز قیامت دین

يَوْمِ الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ

اوّل یا عذاب قیلورمیز انے قتیغ عذاب ایلہ بو نرسہ لوح محفوظدہ یازیلغان

مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾ وَمَا مَنَعَنَا أَن نُّرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَن كَذَّبَ بِهَا

دور ف۷ ومنع قیلمادی بیزنے معجزہ لار یبارمکدین مگر شول نرسہ کہ یلغان دیدیلار انے

الْأَوَّلُونَ ۚ وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا ۚ وَمَا نُرْسِلُ

اوّلغی لار وبیردوک ثمود قومیغہ اوزغا چی تویہ نے تاکہ نشان بولسون پس الارانکا ظلم قیلدیلار ویبارمس میز

بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ ۚ

معجزہ لارنے مگر قورقوتمک اوچون ووقتیکہ بیز دیدوک سیزغہ کہ البتہ پروردگاریگیز اوراب آلغاندور آدملارنے

نصیحت وقتندہ قوپال معاملہ قیلمالار شونینگ اوچون مسلمانلارغہ نصیحت قیلولور کہ مذاکرہ وقتدہ دل آزار معاملہ قیلماسونلار کہ اندین فائدہ اورنیغہ ضرر پیدا بولور دیم شیطان باشقہ نے تیزلاب اوروش قیلدورور

ف۳ رحم قیلسہ ایمانغہ مشرف قیلور عذاب قیلیمچی بولسہ معاذاللہ کفردہ اولدورور پیغمبر علیہ السلام نصیحت قیلولار ہدایتغہ زمہ دار ایمسدورلار

ف۴ باری تعالی اوز علم محیطی ایلہ بیلگاندورکہ تمام آسمانلاردہ ویردہ محبوب محمد صلعم دین زیادہ خیرخواہ بیر ذات خلق اوچون یوقدور انینگ ہمہ دین بو ذاتنے آرتوق قیلغاندور وبعضنے بعضیدین آرتوق ایتمک بیر بدعت نرسہ ایمسدور اوّلدین بولوب کیلگاندور بعض غہ جزئی فضیلت عطا قیلغاندور داود علیہ السلام کبی وبعضغہ کلی کمال کرم قیلغاندور جناب سید عالم صلعم کبی

ف۵ روایت دہ کیلوبدور جاہلیت زمانی دہ بعض انسانلار جن لارغہ عبادت قیلور ایردیلار جن لار مسلمان بولدیلار الار اوزیغہ تابع ایردہ قالوبکیندیلار الارجہ قلارندہ بو آیت نازل بولغاندور (بخاری) بعضلار ویدورلار کہ جن ملائکہ مسیح عزیز ہمہ لاری بو آیتغہ داخل دورلار یعنی بو ذاتلاریکہ سیزلار معبود دیلورسیزلار الار اوزلاری خداغہ یقین بولمک اوچون چارہ آختار دورلار

وہ الارنینگ زیادہ سعی لاری شونینگ اوچون بولور کہ قنی کیم بوقربنی حاصل ایتیشدہ باشقہ لاردین اوتور ملکہ ہمہ دین زیادہ مقربلاری خدا انینگ رضاسین حاصل قیلماق اوچون زیادہ طالب ایرورلار وعذابیدین شولقدر قورقورلار ف۶ وزیادہ بار شہرلارنینگ ہر بیری نے اعلے نینگ بیوک بیوک گناہلاری کسا قتیدین قیامتدین اوّل تحملارین قوروتغوچی عذاب یبارلیب برباد قیلولور واگر گناہلاری انتہائے درجہ دہ بولماسہ عام ہلاکدین توبان غ درجہ دہ بیر آفت یبارلیور

وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِىٓ اَرَيْنٰكَ اِلَّا فِتْنَةً لِّلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُوْنَةَ

دقیلماد دک بیز اول کورساتشی که سیز غه کورساتدک اننی مگر امتحان آدملار اوچون و قرآنده مذمت قیلونغان درختنی هم مله

ع ٦ ٨ ٦

فِى الْقُرْاٰنِ ؕ وَنُخَوِّفُهُمْ ۙ فَمَا يَزِيْدُهُمْ اِلَّا طُغْيَانًا كَبِيْرًا ﴿٦٠﴾ وَاِذْ قُلْنَا

و بیز الارسنے قورقوتورمیز لیکن قورقوتش الارغه بیوک سرکشلیکدین باشقه نرسه نی زیاده قیلمس و وقتیکه بیز دیدک

لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِيْسَ ؕ قَالَ ءَاَسْجُدُ

بیز فرشته لارغه که سجده قیلینگلار آدم غه پس سجده قیلدیلار مگر ابلیس که دیدی سجده قیلورمنمی

لِمَنْ خَلَقْتَ طِيْنًا ﴿٦١﴾ قَالَ اَرَءَيْتَكَ هٰذَا الَّذِىْ كَرَّمْتَ عَلَىَّ ؗ

اول ذاتغه که یراتیبدورسن لای دین ف۲ ینه دیدی آیا کوردونگمی بو ذاتنی که آرتوق قیلدینگ مندین

لَئِنْ اَخَّرْتَنِ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ لَاَحْتَنِكَنَّ ذُرِّيَّتَهٗٓ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٦٢﴾

اگر سن کیین غه قولیننگ منی قیامت کونی غچه البته من تامورین قورولتورمن اولادین مگر بیر آز نه

قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَاِنَّ جَهَنَّمَ جَزَآؤُكُمْ جَزَآءً

خداوندی بارسن پس کیمی که سنگا ایرگاشسه الاردین البته جهنم سیزلارنینگ ف۳ لاریگیز نینگ سیزلارنینگ دور

مَّوْفُوْرًا ﴿٦٣﴾ وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَاَجْلِبْ

کمل سزا ف۴ و قوزغات جایدین کیمغه که کوچونگ یسه الاردین اوز آوازینگ ایله و حمله قیل الارغه

عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِى الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ

آتلیغ و پیاده لشکرلارینگ ایله و شریک بول الارغه مال لاریده و اولاد لاریده هم وعده قیل

وَعِدْهُمْ ؕ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطٰنُ اِلَّا غُرُوْرًا ﴿٦٤﴾ اِنَّ عِبَادِىْ

الارغه و وعده قیلمس شیطان الارغه مگر فریب ایله تحقیق مینینگ بنده لاریم یوقدور

لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ ؕ وَكَفٰى بِرَبِّكَ وَكِيْلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمُ الَّذِىْ

سینینگ اوچون الارغه قدرت و کفایه دور پروردگارینگیز چاره ساز لیگیده ف۵ پروردگارلارینگیز اول ذات دور

يُزْجِىْ لَكُمُ الْفُلْكَ فِى الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ ؕ اِنَّهٗ كَانَ

که یوروزور سیزلار اوچون کیمه لارنی دریاده تاکه طلب قیلینگلار فضلیندین البته اول سیزلارغه نهایتده

بِكُمْ رَحِيْمًا ﴿٦٦﴾ وَاِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِى الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُوْنَ

مهربان دور ف۶ و قچان دریاده سیزلارغه بیر آفت کیلسه قالوب کیتور اول باطل معبودلار که عبادت قیلور ایدینگیزلار

اِلَّآ اِيَّاهُ ۚ فَلَمَّا نَجّٰىكُمْ اِلَى الْبَرِّ اَعْرَضْتُمْ ؕ وَكَانَ الْاِنْسَانُ

مگر خدا اگنه کیین وقتیکه اول سیزلارغه نجات بیردی قورو غلیقغه چیقارسه یوز اوگورورسیزلار و انسان نهایتده

ف۱ لوکورساتش دین مراد معراج کیچه سے نینگ نطاره سیدور اننے بیان قیلغانلاریدین صونگ خلق ایکی غه بولوندیلار اہل سعادت ایشیتوب تصدیق ایتدیلار و اہل شقاوت ایشیتوب یلغان دیدیلار الارا وچون بیوک امتحان بولدی زقوم درختی هم بیوک آزمایش بولدی چونکه قرآن کریم ده زبیلدیکه اننے روزخی لار یرلار مسلمانلار بوسوزنے تصدیق ایتدیلار منکرلار دیدیلار که دوزخ اوتیده هول درخت نچوک اوز ور

ف۲ پروردگار بو قصه نے بو مقام ده ینه ذکر قیلوب تنبیه قیلدیلار که الله تعالے نینگ حکمین بے چون وچرا قبول ایتمک فرشته لارایشلاردور وانده شبهه لارپیدا قیلمک شیطان نینگ ایشی دور بوکافرلار هم انینگ یولی غا سین قیلمکچی دورلار لیکن بلیسونلار که انگا بولغان عاقبت بولارغه هم بولور

ف۳ یعنے الاردین نه قدر لاریغه قادر بولوب بولونگغه کیرگوزا آلسنگ درنیع توتمه عاقبت همه لارینگیز اوچون قرارگاه جهنم دور

ف۴ شیطان نینگ آوازی دور هر آواز یکه خدانینگ معصیتیغه چاقرسه مراد وسوسه دور خدانینگ خلافیده اوروشکوچی طاقتلار شیطان نینگ آتلیغ و پیاده لشکرلاریدور جن بولسون یا انس و مال ده شیطان نینگ شرکتی شولدور که اننے ناجائز طریقه ده حاصل قیلولور و ناجائز مصورتده خرج قیلولور و اولادغه شرکتی الارنے زنادین پیدا بولوشیغه سبب بولور هر کیم هر بیر ایشیده الله تعالی غه اعتماد و توکل قیلسه انینگ پناهی وچاره سازی الله تعالی بولور

ف۵ یعنے انینگ چاره سازلیگیدین بیری دریاده کیمه لارنے انسانلار منفعتلاری اوچون یوروزورشید ورنوکرمی دوست و دشمن برابر قائل دورلار

ف۱ یعنے مصیبت دین چیقفان زمان محسن حقیقی نے اوزتور بیرنجہ دقیقہ اوّل دریا موجلادین اکبّنہ خلاغہ فریاد قیلورایہ دی کنارہ نہ قدم قو یدی خدا یادیدین
چیقدی باکلی بلے فکر یوق ادلتوردی آلای موندین آرتوق ہم ناشکر بولورمی۔ ف۲ یعنی دریا دین چیقفان انسان خدادین قوتورمی توردفلیک انیک ملکی المیسمادول

كَفُوْرًا ﴿٦٧﴾ اَفَاَمِنْتُمْ اَنْ يَّخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ اَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
ناشکر دور ف۱ پس آیا سیزلار ایمین بولدینگیز لاری شوندین کہ سیزلارنے قورغلین نینگ بیرطرفیدہ یرغہ یوتکوزسون یا یبارسون سیزلارغہ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوْا لَكُمْ وَكِيْلًا ﴿٦٨﴾ اَمْ اَمِنْتُمْ اَنْ يُّعِيْدَكُمْ فِيْهِ
بیر یادرغ ہوا کہ ہیدہ تاش یاغدرسون کیین سیزلار بیر چارہ ساز تابماگلار ف۲ یا ایمین بولدینگیز لاری شوندین کہ قایتا کیلتورسون
تَارَةً اُخْرٰى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِّنَ الرِّيْحِ فَيُغْرِقَكُمْ
سیزلارنے دریاغہ اینکنچی مرتہ کیین یبارسون سیزلارغہ قتیغ شمالنی پس غرق قیلسون سیزلارنے تیلحان کفر
بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوْا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهٖ تَبِيْعًا ﴿٦٩﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا
لارینگیز سببیدین کیین تابماگلار بوخصوصدہ اوُلاریک ادچون بیزنے تیگشارگوچی ف۳ وتحقیق بیرعزت بیردوک
بَنِيْٓ اٰدَمَ وَحَمَلْنٰهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنٰهُمْ مِّنَ الطَّيِّبٰتِ
آدم اولادیغہ ف۴ یمادورگان نرسہ بیردوک الارغہ قوروغلیق دہ و دریادہ و رزق بیردوک الارغہ پاک نرسہ لاردین
ع ۱۰ وَفَضَّلْنٰهُمْ عَلٰى كَثِيْرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيْلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوْا كُلَّ
وارتوق قیلدوک الارنے مخلوقلاریمیز نینگ کوبلاریدین فضیلت بیردوب ف۵ اولکونیکہ بیزچاقیرورمیز تمام
اُنَاسٍۢ بِاِمَامِهِمْ ۚ فَمَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ فَاُولٰٓئِكَ يَقْرَءُوْنَ
آدملارنے اوز سردارلاری ایلہ پس کیمی کہ بیریلیو بدورا بنینگ نامۂ اعمالے اونگ قولیدین پس الار اوقورلار
كِتٰبَهُمْ وَلَا يُظْلَمُوْنَ فَتِيْلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ فِيْ هٰذِهٖٓ اَعْمٰى
کتابلارینی وظلم بولمس الارغہ بیرالیف برابریدہ وکیمی کہ بو دنیادہ کور بولسہ اول آدم
فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمٰى وَاَضَلُّ سَبِيْلًا ﴿٧٢﴾ وَاِنْ كَادُوْا لَيَفْتِنُوْنَكَ
آخرتدہ ہم کورتورور و زیادہ یول یوقاتگان بولور والبتہ الاریقین ایردیکہ قایتارسہ لار سیزنے
عَنِ الَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهٗ ۖ وَاِذًا لَّاتَّخَذُوْكَ
اول نرسہ دین کہ وحی توشوروب ایردوک سیزغہ تاکہ سیز توقونگ بیزغہ اندین باشقہنے واول حالدہ البتہ سیزنے دوست قیلوب
خَلِيْلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَآ اَنْ ثَبَّتْنٰكَ لَقَدْ كِدْتَّ تَرْكَنُ اِلَيْهِمْ شَيْـًٔا
الورایدیلار ف۶ واگر بیز ثابت قدم قیلماسک ایردی سیزنے البتہ سیز الارطرفیغہ بیرآزگنا ایگیلیشغہ یقین باریب ایردینگیز
قَلِيْلًا ﴿٧٤﴾ اِذًا لَّاَذَقْنٰكَ ضِعْفَ الْحَيٰوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ
اونداغ بولغاندہ سیزغہ البتہ تاتدورار ایردوک تیرکلیکدہ ایکے حصہ عذاب ف۷ اولگاندین کیین ہم ایکے حصہ عذاب
لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيْرًا ﴿٧٥﴾ وَاِنْ كَادُوْا لَيَسْتَفِزُّوْنَكَ مِنَ الْاَرْضِ
کیین تابماس ایردینگیز اوز ادچون بیزنینگ خلافیمیزغہ مددگار ف۸ والا یقین ایردیکہ قوزغاتسہ لار سیزنے بو یردین

قادر دورکہ یرغہ حکم بیرگان زمان یا زلزلہ کیلور ہلاک قیلور یا یریاریلور قارون کبی یوتور قویور ہلاک ایتیش تنہا دریا طوفانے ایلہ گینہ ایسدور۔
ف۳ یالوط علیہ السلام قوم لاری کبی آسمان دین تاش یاغدورسون موندا غ بلالار کیلسہ دفعی ممکن ایسدور چارہ ساز تابلمیس
ف۴ بوہم ممکن دورکہ سیزلارغہ بیرحاجت پیدا قیلسون کہ اونینگ سببیدین سیزلار ینہ دریا سفریغہ مضطر بولونگ لار کیین دریادہ قتیغ بیرشمال ایلہ طوفان تورسون ہم لارینگیز کفرلارینگیز سببیدین اندہ غرق بولونگ لار اول حالدہ سیزلارغہ طرفدار لیک قیلیب بیزنے سوراق قیلغوچی بیرکیمسہ تاپیلماس۔
ف۵ یعنے آدم اولادیغہ حسن صورت نطق تدبیر عقل وحواس عطا قیلوندی کہ اندین دنیا وآخرت نفع وضررلارین بیلورلار بخششے ویان نے اجزالورلار باشقہ مخلوقلارنے اسیر ایتوب استعمال ایتورلار قوروغلیکدہ جانورلارغہ و باشقہ بیرقسم مرکبلارغہ دریادہ کیمہ لارغہ دہوادہ طیارہ لارغہ مینورلار یولارنینگ بیرنچی آتہ لاری آدم علیہ السلام نے حقا مسجود ملائکہ وآخرگی پیغمبرلارین تمام مخلوق لارغہ سردار ایلادی۔
ف۶ عصر سعادتدہ کافرلار سید عالم صلعم غہ عرض قیلدیلار کہ سیز بیزنینگ خاطریمیز ادچون توشورولگان وحی الہی نینگ بعض حصہ لارین ترک قیلینگ یا انے تغییر بیرینگ بیزحسیزغہ حکومت یا دولت یا خوش صورت

قیزلار بیرورمیز یا نرسہ غہ تابع بولورمیز یعنے قرآن اندین شرک وبت پرستلیک بیان قیلونغان مقاملارنے چیقاروب تاشلانگ دیرایردیلار اگر رسول اکرم صلعم معاذاللہ بوسوزنے
قبول ایتسہ لار ایردی الاربوجنابنی ہنا بیندہ ادلونغ بیردوست توتورایردیلار لیکن انحضرت نینگ جوابلاری بدایردیکہ قسم خداغہ کہ اگر سیزلار بیرقولومغہ آی ایکینچی قولومغہ کون نے توتقوز
سنگیزلار ہم محمد بو وظیفہ سیین ہرگز تاشلاماس با بوایش تامی خدیتوریامن بو یولدہ جان بیردرمن ف۷ یعنی سیز پیغمبر بولوب پیغمبرلار عصمتلاری خدا قولندہ بولماسہ ایردی ممکن ایردیکہ
بونگار کافرلار سیزنے اوز فربلاری ایلہ اوزطرفلاریغہ خاینیدہ آز بیر مائل قیلسہ لار لیکن خدا اوزی اسیرادی ذرہ قدر ہم میل قیلمدینگیز ورنہ ایکے برابر عذاب سیزغہ بولورایردی۔

لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۷۶﴾ سُنَّةَ
اکہ چیقار سونلار سیزرے اندین داول حالدہ تولس لار الار ہم سیز دین کیین مگر آز بیر وقت اول فرا تلار نہ

مَن قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿۷۷﴾ ع ۸ ۷ ۸
بونغان عادتیز غہ مطابق کہ یباریب ایردوک سیزدین ایلگاری پیغمبر لاریمیز دین دیز تا باس سیز عادتیمیز دہ اوزگارش ف۱

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ ۖ إِنَّ
ادا قیلینگ نماز نے آفتاب زوال الیدین کیچہ قرانگغولیغہ قدر ف۲ تانگ قرآن اوقوسین ہم تحقیق تانگ

قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿۷۸﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ
قرآن اوقوشی فرشتہ لار حاضر لیک قیلار بودور ف۳ وکیچہ نینگ بعض حصہ سیدہ اویغاق تورونگ قرآن ایلہ کہ سیزا چون علیحدہ آرتوق حکم دور ف۴

عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿۷۹﴾ وَقُل رَّبِّ أَدْخِلْنِي
یقین دور کہ تورغوزور سیزنے پروردگار ینگیز مقام محمود دہ ف۵ ودینگ کہ ای پروردگاریم داخل قیلینی

مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَل لِّي مِن لَّدُنكَ
راستلیک داخل قیلیشی ایلہ ف۶ وچیقارمنی راستلیک چیقاریشی ایلہ ف۷ وعطا قیل منگا اوز قاشنگدین

سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿۸۰﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ ۚ إِنَّ الْبَاطِلَ
نصرتلیک غلبہ ودینگ کہ کیلدی حق دین وچیقوب قاچدی باطل دین البتہ باطل دین چیقوب

كَانَ زَهُوقًا ﴿۸۱﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ
قاچقوچیدور ف۸ وبیز توشوردمیز قرآن دین اول نرسہ نے کہ اول شفادور ورحمت دور

لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿۸۲﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا
مؤمن لار غہ وزیادہ قیلس ظالم لار غہ مگر زیان سنے ف۹ وقچان بیز نعمت بیرسک

عَلَى الْإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ
انسان غہ یوز اوگورور وبورور یانینی وقچان انگا بیر کلفت یتسہ نا امید

يَئُوسًا ﴿۸۳﴾ قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ
بولور سیز دینگ کہ ہر کیشی اوز طریقہ سیدہ ایش قیلورسیز پروردگار ینگیز یخشی بیلور

هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿۸۴﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ ۖ قُلِ الرُّوحُ مِنْ ع ۹ ۷ ۹
اول کیشنے کہ یول تابغوچی راغدور وسوال قیلور لار سیزدین روح نے سیز دینگ روح مینگ پروردگاریم

أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُم مِّنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿۸۵﴾ وَلَئِن شِئْنَا
حکمی دین دور وسیزلار غہ علم بیریلادی مگر بیر آز واگر بیز خواہلاسک

ف۱ یعنے منکر لار خواہلار لار کہ سیزنے تنگ کہ دین چیقاریب یبارسونلار کہ اگر الار بو نرسہ نے قیلا رسہ اوز لار ی ہم سیز دین کیین اندہ زیادہ تورا آلمسلار
ورواقع شوندا غ بولدی الار نینگ ظلم و ستم لاری آنحضرت صلعم نینگ ہجرت لار یغہ سبب بولدی کہ دین مدینہ غہ ہجرت قیلدیلار کیین الار نینگ بیوک بیوک سردار لاری تحقیقا بیر یم
بیلدین صونگ بدر میدانی دہ
جہنم غہ روانہ بولدیلار کیین
بیش آلتی سنہ ظرفیدہ مکہ اسلام
قولیغہ اوتدی آز فرصتدہ بوتون
جزیرۃ العرب رسول مقبول صلعم
غہ مخالف بیر کیشی ہم قالمادی
پروردگار مرحمت قیلور کہ مینگ
عادتیم شولدور کہ قیسی بیر شہر
اہلی بیر پیغمبر نے تورگالی قویماگان
بولسلار اوز لار ی ہم اندہ تورا
آلمادیلار
ف۲ یعنے ظہر وعصر ومغرب
عشا نماز لارین
ف۳ یعنے فجر نمازین کہ اندہ
اوزون قرآت قیلونور چونکہ
اول وقتدہ کیچہ فرشتہ لاری
بندہ لار اعمال لارین آلوب
آسمانغہ چیقور لار وکوندوز
فرشتہ لاری آسمان برکتلارین
آلوب یرغہ توشور لار
ف۴ یعنے کیچہ نینگ بعض
حصہ سیدہ اویقودین اویغانیب
تہجد نمازیدہ قرآن تلاوت
قیلینگ بو حکم سیزغہ بیش وقت
نمازدین زیادہ آرتوق بیر حکم
دور چونکہ سیز ہمہ دین مرتبہ دہ آرتوق دورسیز
ف۵ مقام محمود شفاعت
عظمی مقامی دور وقتیکہ ہیچ
بیر پیغمبر سوز لایالمس دور اول
وقت آنحضرت صلعم عرش قیلوب
تمام خلقنی کلفتدین قوتقارور
لار اول کون ہر بیر مخلوق باشدین
جناب نینگ لاری آیتیلور پروردگار
ہم تعریف قیلور گویا محمد لیک
شانی اولکون مکمل ظہور قیلور صحیحین
شارح لاری سید عالم صلعم اوچون
اون قسم شفاعت بالیکین اثبات
قیلوبدور لار (فتح الباری)
ف۶ مدینہ مطہرہ غہ
ف۷ مکہ معظمہ دین
ف۸ بو آیت مکہ دہ نازل بولغاندور اول وقت اسلام ترقی سے وکفر زوالی اوچون ظاہری اسباب معلوم ایمس ایدی لیکن الحمد للہ بو بشارت تمام راست کیلوب قرآن کریم
صداقتین دوست ودشمن برابر بیلدیلار ف۹ قرآن کریم صادق مؤمن لار اوچون ہر بیر دہلار یغہ شفا ورحمانی بولسون یار وحانی اخلاص ایلہ ارشادیغہ مطابق عمل قیلسہ
لار تریاق دور ظالم لار یعنے اندین قاچقانلار وہدایتدین استفادہ قیلمغانلار خسارہ اوستیغہ خسارہ آلور لار

لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِیْ اَوْحَیْنَا اِلَیْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهٖ عَلَیْنَا وَكِیْلًا ﴿٨٦﴾

البتہ آلوب کیتور میز اول نرسہ نی کہ وحی قیلدوک سیزغہ کیین تاپماس سیز سیز اوچون اینینگ حققدہ قارشیمیزغہ حمایتچی

اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ ؕ اِنَّ فَضْلَهٗ كَانَ عَلَیْكَ كَبِیْرًا ﴿٨٧﴾ قُلْ

لیکن قیلدوک رحم یوزہ سیدین پروردگار ینگیز طرفیدین البتہ اینینگ کرمی سیزغہ بیوک دور ف۱ سیز دینگ کہ

لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَ الْجِنُّ عَلٰۤی اَنْ یَّاْتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا یَاْتُوْنَ

اگر تمام انسان و جن جمع بولسہ لار کہ بو قرآن نینگ مثلین کیلتور سو نلار کیلتورا آلملار

بِمِثْلِهٖ وَ لَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِیْرًا ﴿٨٨﴾ وَ لَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ

بو نینگ مثلین اگرچہ بعضلاری بعضلاریغہ مددگار بولسہ لار ہم ف۲ و تحقیق قسم قسم بیان قیلدوک آدملار غہ

فِیْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ؗ فَاَبٰۤی اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُوْرًا ﴿٨٩﴾

بو قرآن دہ ہر مثال دین پس قبول ایتمادیلار آدملار نینگ کوبلاری مگر ناشکر بیکینی ف۳

وَ قَالُوْا لَنْ نُّؤْمِنَ لَكَ حَتّٰی تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْاَرْضِ یَنْۢبُوْعًا ﴿٩٠﴾

و دیدیلار کہ ہرگز ایشانمس میز سیزغہ شو بینگاچہ کہ جاری قیلوب بیر ور سیز بیزلار اوچون یر دین بیر چشمہ ف۴

اَوْ تَكُوْنَ لَكَ جَنَّةٌ مِّنْ نَّخِیْلٍ وَّ عِنَبٍ فَتُفَجِّرَ الْاَنْهٰرَ خِلٰلَهَا

یا بولور سیز اوچون بیر باغ خرمادین و اوزوم دین کیین آقوروب تو بور سیز اریغ لارنی ارا لاریغہ

تَفْجِیْرًا ﴿٩١﴾ اَوْ تُسْقِطَ السَّمَآءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَیْنَا كِسَفًا اَوْ تَاْتِیَ بِاللّٰهِ

یوز غوزوب یا کہ توشور ور سیز آسمان نی اوستو میزغہ ہمچنانکہ سیز دیر سیز پارہ پارہ قیلوب یا کیلتور ور سیز

وَ الْمَلٰٓئِكَةِ قَبِیْلًا ﴿٩٢﴾ اَوْ یَكُوْنَ لَكَ بَیْتٌ مِّنْ زُخْرُفٍ اَوْ تَرْقٰی

خدانی و فرشتہ لارنی روبرو غہ ف۵ یا بولور سیز دہ بیر اوی طلادین یا چیقوب کیتور سیز

فِی السَّمَآءِ ؕ وَ لَنْ نُّؤْمِنَ لِرُقِیِّكَ حَتّٰی تُنَزِّلَ عَلَیْنَا كِتٰبًا نَّقْرَؤُهٗ ؕ

آسمانغہ و بیز ہرگز ایشانمس میز آسمانغہ چیقیشینگیزغہ تا توشور ماسنگیز بیزغہ بیر کتاب کہ انی اوقو رمیز ف۶

١٠ ع ٩ ١٠ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّیْ هَلْ كُنْتُ اِلَّا بَشَرًا رَّسُوْلًا ﴿٩٣﴾ وَ مَا مَنَعَ النَّاسَ

سیز دینگ پاک دور مینینگ ربیم من ایمسمن مگر انسان پیغمبر و منع قیلمادی انسانلارنی ایمان

اَنْ یُّؤْمِنُوْۤا اِذْ جَآءَهُمُ الْهُدٰۤی اِلَّاۤ اَنْ قَالُوْۤا اَبَعَثَ اللّٰهُ بَشَرًا

کیلتورو شلاریدین وقتیکہ کیلوب ایردی الارغہ ہدایت مگر بو کہ دیدیلار آیا یبار دیمی خدا انسان نی

رَّسُوْلًا ﴿٩٤﴾ قُلْ لَّوْ كَانَ فِی الْاَرْضِ مَلٰٓئِكَةٌ یَّمْشُوْنَ مُطْمَئِنِّیْنَ

رسول قیلوب ف۷ سیز دینگ اگر بولسہ ایردی یر یوزیدہ فرشتہ لار کہ آرام یو رور لار

ف۱ یعنی قرآن علمیدین نیمہ نرسہ کہ سیزغہ عنایت قیلونوبدور خدا اگر خواہلاسہ لحظہ دہ انی تامین سیز دین آلوب قویا آلور کیین ہیچکیم انی قایتاروب سیزغہ بیرا آلمس لیکن اول کمال مہربانلیکیدین بو بیوک نعمتنی سیزغہ عطا قیلغان انی سیز دین آلمس محض قدرت عظیمہ سیدین اظہار مقصود دور و شونی ہم کنہ قدر بیوک کامل روح بولسون اینینگ تمام کمالاتی خدا اینینگ عطاسیدور و عاریتیدور ذاتی ایمسدور

ف۲ کافرلار دیگان ایردیلار کہ لونشاء لقلنا مثل ہذا یعنی بیز اگر خواہلاسک قرآن کیبی بیرنرسہ کیلتورا آلور میز الارنینگ بو سوزلاریغہ بو آیت شریفہ نازل بولوبدور

ف۳ یعنی الارغہ خیر خواہلیکیمیز دین عجیب و غریب مضمونلارنی بار بار قسم قسم اندازہ دہ بیان قیلدوک تا الار بہرہ آلوب شکر بیز نی بجا قیلسونلار لیکن شکرلاریغہ ناشکر لیکدہ دوام ایتدیلار

ف۴ یعنی مکہ یریدین چشمہ لار جاری قیلوب بیر ور سیز

ف۵ یعنی خدا اوزی رد برو شکیلوب دیسون و فرشتہ لار ہم آچیق دین آچیق شہادت بیرسونلار کہ سیز راست پیغمبر دہ سیز

ف۶ یعنی سیز معراجدین سوزلار سیز اگر راست بولسہ بیز نینگ کوز آلدیمیزدہ آسمانغہ چیقینگ و اندین بیر یازیلگان کتاب آلوب توشونگ کہ انی بیز اوقو یوک توشونایلوک

ف۷ کافرلار حق نی قبول قیلش اوریغہ اعتراض قیلور ایر دیلار کہ آدمیزاد دین ہم پیغمبر بولورمی اگر خدا پیغمبر یبارگیمی بولسہ البتہ بیر فرشتہ نی توشورور ایردی

لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمْ مِّنَ السَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُوْلًا ﴿۹۵﴾ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا
البتہ تو شورور ایروگ بیرالارغہ فرشتہ پیغمبر ف۱ پیر دینگ کہ خدا بس دور گو اہلیک دہ

بَيْنِيْ وَبَيْنَكُمْ ۚ اِنَّهٗ كَانَ بِعِبَادِهٖ خَبِيْرًا ۢ بَصِيْرًا ﴿۹۶﴾ وَمَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ
من بیلہ سیرلار ینگ اورتامیزدہ البتہ اول بندہ لارین پخشے بیلو پخشے کورور ف۲ و کیمی کہ ہدایت قیلو بدر خدا

فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۚ وَمَنْ يُّضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَآءَ مِنْ دُوْنِهٖ ۭ
پس اولدور یول تاپکان و کیمنی کہ اول آزدیرو بدور ہرگز الار اوچون خدادین باشقہ مددگار تاپماس سیز

وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوْهِهِمْ عُمْيًا وَّبُكْمًا وَّصُمًّا ۭ مَاْوٰىهُمْ
د تورغوزورمیز بیز الار نے قیامت کونے یوبرور لار یوزلاری ابلہ کورلار و گنگ لار و کرلار بولغان حال لاریدہ الارنینگ جایلاری

جَهَنَّمُ ۭ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنٰهُمْ سَعِيْرًا ﴿۹۷﴾ ذٰلِكَ جَزَاۤؤُهُمْ بِاَنَّهُمْ
جہنم دور ہرقچان اوچاری دلینہ زیادہ قیلو میز الارغہ اوتنی بو دور جزالاری شو نینگ اوچون کہ الار

كَفَرُوْا بِاٰيٰتِنَا وَقَالُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا وَّرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوْثُوْنَ
انکار آیتہ لار بیز نینگ آیتلاریمیزغہ و دیلار آیا وقتیکہ بیز لار سویک لار و پارچہ پارچہ بولوب کیتسک ہم

خَلْقًا جَدِيْدًا ﴿۹۸﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ
ینہ قایتہ تیگے یرا تیلیب تورغوزولورمیزمی ف۳ آیا الار کورما دیلارمی کہ البتہ اول خدا ئیکہ یراتدی آسمان لار نے و یر نے

قَادِرٌ عَلٰٓى اَنْ يَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ اَجَلًا لَّا رَيْبَ فِيْهِ ۭ فَاَبَى
قادر دور الارنینگ مثل لارین یراتمکغہ و مقرر قیلغاندور الار اوچون بیر مدتنی کہ اندہ شک یوق قدرمیس قبول ایتمادی

الظّٰلِمُوْنَ اِلَّا كُفُوْرًا ﴿۹۹﴾ قُلْ لَّوْ اَنْتُمْ تَمْلِكُوْنَ خَزَآئِنَ رَحْمَةِ رَبِّيْٓ
ظالملار مگر انکار نے سیز دینگ اگر سیزلار پروردگاریم رحمتین خزینہ لاریغہ ایگا بولسنگیز لار ایردے

اِذًا لَّاَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ الْاِنْفَاقِ ۭ وَكَانَ الْاِنْسَانُ قَتُوْرًا ﴿۱۰۰﴾ وَلَقَدْ
اول حالدہ البتہ سقلاب قالور ایردینگیز لار صرف بولوب کیتیش خوفیدین و انسان کونگلی تار دور ف۴ و تحقیق البتہ

اٰتَيْنَا مُوْسٰى تِسْعَ اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ فَسْــَٔلْ بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اِذْ جَآءَهُمْ
بیردوک بیز موسی غہ توقوز روشن معجزہ پس سورانگ بنی اسرائیل دین وقتیکہ کیلوب ایردی الارغہ شلاریغہ

فَقَالَ لَهٗ فِرْعَوْنُ اِنِّيْ لَاَظُنُّكَ يٰمُوْسٰى مَسْحُوْرًا ﴿۱۰۱﴾ قَالَ لَقَدْ
پس دیدی انگا فرعون ای موسی من سینی البتہ جادو تیلکان گمان قیلورمن ف۵ موسی دیدی سنگا معلوم

عَلِمْتَ مَآ اَنْزَلَ هٰٓؤُلَآءِ اِلَّا رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ بَصَآئِرَ ۚ وَاِنِّيْ
دور کہ بو شوراد ی بو نرسہ لار نے مگر آسمانلار نینگ و یرنینگ پروردگاری عبرتلار قیلوب و البتہ من

النصف

ع ۱۱

ف۱ یعنے اگر یر یوزی فرشتہ لار جایلاری بولوب الار اندہ آدملار کبی یورسہ لار ایردی اول حالدہ البتہ فرشتہ دین پیغمبر یبار ور ایردوک لیکن آدملار غہ فرشتہ پیغمبر جایلہ الارنینگ اصل لاری یوز لاری فرشتہ نے اصلی صورتیدہ کورمکغہ تحمل قیلا آلمسلار رنہ ایکہ اندین سوز ایشیتور لار و اگر فرشتہ نے انسان صورتیدہ تو شورسہ اول حالدہ انسانی پیغمبر حقیدہ قیلغان اشتباہ نے اندہ ہم قیلور لار

ف۲ یعنے خدا اگرچہ مقابل غہ کیلوب سیز لارغہ بیر نرسہ دیماسہ ہم اول سلدہ مرتحلہ منینگ تائید یمنی قیلور اگر اوزی یبار گان بولماسہ ایردی منی بو حالدہ کوندین کون ترقی قیلکالی قویمس ایردی

ف۳ خدادین توفیق ودستگیر لیک بولماسہ ہیچ بیر بندہ یول تاپا آلمس اگر اول بیر کیمہ سنے گمراہ قیلسہ کیم انگا مددگار بولہ آلور قیامت نینگ بعض مقام لاریدہ کافرلار نے یوزلاری ایلہ یور گوزد تورار و زلاری کور وگنگ کر بولغان حال لاریدہ نعوذ باللہ چونکہ الار قیامتغہ تمام منکر بولور لار نے حقل دین تاشقاری گمان قیلور لار نہ بو خصوصدہ کیلگان آیتلار غہ ایشانمسلار محشر کونے جہنم دہ بولادور گان حال لارنے کوز لاری کور ور دل لاری تصدیق ایتور کہ بوخبر لار راست ایکان

ف۴ انسانلار عموماً کافر لار خصوصاً بخیل مزاج بولور لار دولت لارین فنا بولوشیدین خوفدہ تور ور لار انینگ اوچون بے دریغ خرچ قیلہ آلمسلار

ف۵ توقوز روشن معجزہ بولار دور لار ید بیضا و عصا طوفان چیگرتکہ بیت قور بقہ لار قان تحط بیل لاری میوہ لار دہ نقصان و زبانلار ین روان بولگی دور جادو قیلکان یعنے جن اورگان دیکدور یا جادو قیلغان یا جادو قیلغوچی دیگان بولور

ف۱ یعنی اے فرعون سن اگرچہ زبان ایلہ انکار ایتورسن لیکن سنینگ دلینگ بخشے بیلور کہ بو عظیم الشان معجزہ لارنی پروردگار آسمانلارنینگ پروردگاری سن کبی غافل لارکوزلارین آچیک اوچون توشورگانیدور ایدی ہر آدمی کہ بیلوب توروب محض کبر وغرور یوزہ سیدین انکار ایتور انینگ اوچون ہلاک وتباہ بولوشدین مناسب

لاظنك يفرعون مثبورا ﴿١٠٢﴾ فاراد ان يستفزهم من الارض

گمان قیلورمن سنی ای فرعون ہلاک بولغوچی ف۱ کییں فرعون خواہلادیکہ بنی اسرائیلنی اول ملک دین چیقارسون

فاغرقنه ومن معه جميعا ﴿١٠٣﴾ وقلنا من بعده لبني اسراءيل

کییں بیز انی وانینگ ایلہ بولغانلارنی ہمہ لارین غرق قیلدوک ف۲ ودیدوک بیز اندین کییں بنی اسرائیل غہ کہ

اسكنوا الارض فاذا جاء وعد الاخرة جئنا بكم لفيفا ﴿١٠٤﴾

تورونگلار بو یردہ پس قچان کیلسہ آخرت وعدہ سی کیلتورورمیز سیزلارنی ارالاشتوروب ف۳

وبالحق انزلنه وبالحق نزل وما ارسلنك الا مبشرا

وحق ایلہ توشوردوک بیز بو قرآن نی وحق ایلہ توشدی اول ویبارمدوک سیزنی مگر بشارت بیرگوچی

ونذيرا ﴿١٠٥﴾ وقرانا فرقنه لتقراه على الناس على مكث

وقورقوتغوچی قیلوب ف۴ وقرآن نی بیر لوب بولوب توشوردوک تاکہ اوقونگ سیز انی آدم لارغہ توختاب توختاب

ونزلنه تنزيلا ﴿١٠٦﴾ قل امنوا به او لا تؤمنوا ان الذين اوتوا

وتوشوردوک بیز انی تدریجی صورتدہ ف۵ سیز دینگ ایمان کیلتورونگ انگا یا ایمان کیلتورمنگ تحقیق اول جماعہ کہ علم بیریلدی الارغہ

العلم من قبله اذا يتلى عليهم يخرون للاذقان سجدا ﴿١٠٧﴾

مونڈین اول قچان الارغہ بو نی تلاوت قیلونسہ ییقیلورلار ایاکلاری ایلہ سجدہ قیلغان حالدہ ف۶

ويقولون سبحن ربنا ان كان وعد ربنا لمفعولا ﴿١٠٨﴾

ودیرلار پاکدور پروردگاریمیز البتہ پروردگاریمیز وعدہ سی بولغوچی دور

ويخرون للاذقان يبكون ويزيدهم خشوعا ﴿١٠٩﴾ قل

ویقیلورلار ایاکلاری ایلہ یغلاغان حالدہ وزیادہ قیلور قرآن الارغہ عاجزلیکنی سیز دینگ

ادعوا الله او ادعوا الرحمن ايا ما تدعوا فله الاسماء الحسنى

چاقیرینگلار اللہ دیب یا چاقیرینگلار رحمن دیب قیسی بیر نام ایلہ چاقیرسنگیز لار ہم بس بارچہ انینگ یخشی نام لاری ف۷

﴿١١٠﴾ ولا تجهر بصلاتك ولا تخافت بها وابتغ بين ذلك سبيلا

وکوب بلند آواز ایلہ اوقومنگ نماز ینگیزنی وکوب پست آواز ایلہ ہم اوقومنگ اراسیدہ بیر یول اختیار قیلینگ ف۸

وقل الحمد لله الذي لم يتخذ ولدا ولم يكن له شريك

ودینگ حمد اول اللہ تعالٰی غہ دور کہ ہیچ فرزند توتمادی ودور وبولمادی انگا شریک

۱۲ في الملك ولم يكن له ولي من الذل وكبره تكبيرا ﴿١١١﴾

۱۱ پادشاہلیکدہ وہم بولمادی انینگ مددگاری ناتوانلیگی جہتدن واولوغلانگ انی اولوغ بیلوب

۱۲

وقف لازم

سجدہ ۴

ع

راغ سزا یو قدور بس معلوم دور کہ سن عنقریب محو بولورسن بو آیت شریفہ دین روشن معلوم دور کہ ایمان نیشانہ قلب دور تنہا تیلیک ایمان سیدور کہ ف۲ فرعون غرق بولادیکہ موسٰی علیہ السلام نے تمام تابع لاری ایلہ مصردہ آرام حیات کیچرگیلہ قویا سون کییں بیزانے اوزینی دنیادہ تورگالی قویا دوک وہ تمام ظالملارنی دریای قلزم غہ غرق ایتدوک صونگرہ بنی اسرائیل غہ مصر وشام دہ خواہلاگان مقام دہ حریت ایلہ تورگیلہ اجازت بیردوک قچان قیامت کیلسہ الاسنے و دشمنلارینی یہ بیر مرتبہ جمع قیلوب حقیقی حکم اشتید ورورمز ف۳ قرآن کریم حق دور اسنے حق توشورگان دور بو مبارک کتابنی تبلیغ ایتگوچی مقدس ذات انگا ایمان کیلتورگوچی لارغہ جنت ایلہ وانکار ایتگوچیلارغہ دوزخ ایلہ آگاہلیک بیرورلار۔ ف۴ قرآن کریم نے توشوروشدین مدعا انینگ مقصودی بولدا انے صلے مطلبین توشونوب انگا عمل قیلسونلار بولسہ تدبر قیلور دیلور (لیکن انینگ حرفلاری ولفظلاری ہم نور وبرکت دین خالی ایمیسدور) شونینگ اوچون انے سورہ سورہ وآیت آیت قیلوب توشورولگان دورتاکہ انی تلاوت وہم ایشیتگوچی لار اوچون حفظ وفہمی آسان بولسون دہ آہستہ آہستہ توشورولدی تاکہ ہر قیسی مخاطبلاری انے بخشی توشونسونلار چونکہ کیلہ چکدہ الار بوتون دنیا معلملاری بولورلار۔ ف۵ ایاکلاری ایلہ ییقیلماک سجدہ نے نہایتہ اہتمام ایلہ قیلماکدور یاسجدہ دین کنایہ دور۔

ف۶ لفظ اللہ ہم ولفظ رحمن ہم اللہ تعالٰی نینگ مبارک نام لاریدین دور قیسی بیرین توتوب چاقیرلیسہ جائز دور سید عالم صلعم یا اللہ یا رحمن دیب دعا قیلور ایدیلار کافرلار دیدیلار کہ بیزلارنی ایکی معبود غہ عبادتدین منع قیلورلار اوزلاری اللہ تعالٰی غہ باشقہ نے توشوب چاقیرورلار الارغہ جواب مقامی دہ بو آیت نازل بولدی ف۷ چونکہ زیادہ بلند آواز اوقوماق ایلہ اورلغانلار خشوع غہ خلل بولور وکوب پست وآہستہ اوقولغاندہ مقتدیلارغہ ایشیتماس بولماس ف۸ لم یتخذ ولدا نصاری لارغہ ولم یکن لہ شریک فی الملک مشرکلارغہ ولم یکن لہ ولی من الذل ایسہ یہودلارغہ ردّ دور کہ خدا کوراشدہ یعقوب علیہ السلام دین مغلوب بولغان دیرلار۔

ف۱ همه زین اعلیٰ تعریف وثنا غه اول خدای مهربان مستحق دورکه اوزی نینگ هر دین خاص مقرب بنده سی جناب محمد رسول الله صلعم غه هر دین اعلیٰ واکمل کتابی قرآن مجیدفرقان حمید نی نازل قیلوبدورکه تمام مسلمانلارین اولوغی دوردوبوکری ایله بوتون اهل زمین غه هیچ بیر طائفه غه قیلگان بیرغایتی قیلو بدور بیشک بو کتاب نینگ کتابی دو دامنه هیچ بیرتورلوگ ایگی یوقدور ـ

سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ هِيَ مِائَةٌ وَّعَشْرُ اٰيَاتٍ وَّاثْنَا عَشَرَ رُكُوعًا

کهف سوره سی مکه ده نازل بولغاندور و اول یوز اون آیت و اون ایکی رکوع دور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○

ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالیٰ نامی ایله

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْۤ اَنْزَلَ عَلٰی عَبْدِهِ الْكِتٰبَ وَلَمْ یَجْعَلْ لَّهٗ عِوَجًا ۜ ①

هر بیر ثنا الله تعالیٰ اوچوندورکه توشوردی بنده سیغه کتاب و پیدا قیلمادی انده هیچ بیر قیشیغلیک ف۱

قَیِّمًا لِّیُنْذِرَ بَاْسًا شَدِیْدًا مِّنْ لَّدُنْهُ وَیُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِیْنَ الَّذِیْنَ

قیلوبدورانی توغری ف۲ تاکه قورقوتسون اوز طرفیدین کیلگوچی آغیر عذابدین و بشارت بیرسون اول مسلمانلارغه که

یَعْمَلُوْنَ الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ اَجْرًا حَسَنًا ۙ ② مّٰكِثِیْنَ فِیْهِ

قیلورلار یخشی ایشلارنی البته باردورلار اوچون یخشی ثواب ف۳ توروردورلار انده

اَبَدًا ۙ ③ وَّیُنْذِرَ الَّذِیْنَ قَالُوا اتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا ۗ ④ مَا لَهُمْ بِهٖ

همیشه ـ و قورقوتسون اول جماعه نی که دیدیلار خدا فرزند توتبدور یوقدور الارده انینگ حقنده

مِنْ عِلْمٍ وَّلَا لِاٰبَآئِهِمْ ؕ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ اَفْوَاهِهِمْ ؕ

هیچ علم و نه آته بابالاریده نه قدر آغیر سوز چیقتور الارنینگ آغیزلاریدین

اِنْ یَّقُوْلُوْنَ اِلَّا كَذِبًا ⑤ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ عَلٰۤی اٰثَارِهِمْ اِنْ

الار دیمسلار مگر یلغان نی گنه ف۴ پس شاید که سیز اوزدنگیزنی هلاک قیلورسیز الارنینگ بیلاریدین اگر الار

لَّمْ یُؤْمِنُوْا بِهٰذَا الْحَدِیْثِ اَسَفًا ⑥ اِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَی الْاَرْضِ

ایمان کیلتورماسه لار بوقرآنغه غم بیب ف۵ تحقیق بیز پیدا قیلدوک نیمه نرسه که یر یوزنده دور

زِیْنَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ اَیُّهُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ⑦ وَاِنَّا لَجٰعِلُوْنَ مَا

زینت قیلوب انینگ اوچون تاکه بیز سیناملوک الارنی که قیسیسی لاری یخشیراغدور عملده ف۶ والبته بیز قیلغوچی دورمیز

عَلَیْهَا صَعِیْدًا جُرُزًا ؕ ⑧ اَمْ حَسِبْتَ اَنَّ اَصْحٰبَ الْكَهْفِ وَالرَّقِیْمِ ۙ

هر نرسه نی که انینگ یوزنده دورصاف میدان گیاه سیز ف۷ آیا گمان قیلدینگیزمی که غار ف۸ و لوح ایگالاری بیرنینگ

كَانُوْا مِنْ اٰیٰتِنَا عَجَبًا ⑨ اِذْ اَوَی الْفِتْیَةُ اِلَی الْكَهْفِ فَقَالُوْا رَبَّنَاۤ

نشانلاریمیزده عجیب نرسه ایردیلار یاد قیلینگ وقتی نی که بیر نیچه یگیت جایلاندیلار غارگا و دیدیلار ای پروردگاریمیز

اٰتِنَا مِنْ لَّدُنْكَ رَحْمَةً وَّهَیِّئْ لَنَا مِنْ اَمْرِنَا رَشَدًا ⑩ فَضَرَبْنَا

کرم قیل بیزلارغه اوز حضورینگدین عطا و تیار قیلوب بیر بیزلار اوچون البشمزده درست لیکنی کیین بیز پرده اوردوک

ف۲ یعنی بو مبارک کتاب نهایتده توغری بیر کتاب دورکه عبارتلاری سلیس و فصیح بیانلاری دلکش و مؤثر تعلیملاری متوسط و معتدل دورکه هر زمان و هر طبیعت غه مناسب دور و عقل سلیم غه تمام مطابق دور نه انده افراط بار و نه تفریط بعضلار قیما لفظی نی سابق آسمانی کتابلارغه مصحح و مؤید دیب تفسیر قیلوبدور امام ابو مسلم انگا متکفل بمصالح العباد دیب معنی بیروبدورکه لاریعنی بنده لارنینگ تمام مصلحت لاریغه کفیل و ضامن دور ـ

ف۳ یخشی ثواب جنت دورکه آخرده قولغه کیلور ـ

ف۴ یعنی بو کتاب مقدس تمام تمام کافرلارنی قورقوتیلیک غه قیلینبا دین عامه و نصاری لارنی خاصه قورقوتورکه الار الله تعالیٰ حقنده نهایتده ناشناسب آغیز بیر سوزنی قیلورلارکه صاف یلغاندور بو خصوصده نه الارده و نه آته بابالاریده علمی سند یوقدور ـ

ف۵ یعنی ای حبیبم اگر بو کافرلار بو مبارک کتابغه ایشانماسه لار سیز الارنینگ اوچون غمگین و پریشان بولوب اوزا اوزدنگیزنی هلاک قیلورسیزمی موندا غ بولماسون سیزنینگ وظیفه نگیز حق نی تبلیغ ایتمکدور و حق غه گوش تقدور بو نرسه هر حالده ادا بولوب توروبدور قبول قیلماسه لار نقصان الارغه دور سیز خدا الله اجر دور سیز

ف۶ حضرت ابن عمر رضی سؤال قیلدیلارکه یا رسول الله احسن عملاً کیم لار دور لار مرحمت قیلدیلارکه آدمی که عقلی کامل بولسه و حرام دین یخشی پرهیز قیلسه خدا نه اطاعتنده نهایتده چیقان بولسه

ف۷ یعنی هیچنانیکه بر یونیده گی باغ و بوستانلار یتنا ب تورگان چمنستانلار تورت کون نیک و نحوشلیکدین خبار رندور انینگ باشقه اسباب راحت و آلات لذتلاری هم تمام غانی دو مونداغی بقا نرسه لارغه مغرور انسانلار آخرت سعادتیدین بخوک بهره آل آلورلار انینگ اوچون اصحاب کهف کبی خدمت بولمک لازم دور ـ ف۸ کهف و بیم نا غه بولگان غارنی دیلور رقیم دیب اصحاب کهف نا الارین و نسب لارین یازیدیکان لوحنی دیلور یا اوشالی غار بار میدان نی آیتیلور ـ

ف یہود لار قریش جماعہ سیغہ مصلحت بیروب ایردیلار کہ بیدعالم صلعم دین امتحان اوچون اوچ نرسہ نے سوراسو نلار ایکی روح نہ د و ر ۲ یکی اصحاب کہف قصہ لارے بیچکدور ۳ یکی ذوالقرنین
داقوسی بیچدور اصحاب کہف واقوسے نے عجیب بولغان جہتیدین زیادہ اہتمام ایلہ سوراد یلار پرودگار رحمت قیلیو رکہ اصحاب کہف حکایہ لاری اوعقدر عجیب واقعہ امیسدور بیز نینگ قدرتیمز نشانلار یدا اندین عجیب راغ

عَلٰٓى اٰذَانِهِمْ فِى الْكَهْفِ سِنِيْنَ عَدَدًا ⑪ ثُمَّ بَعَثْنٰهُمْ لِنَعْلَمَ

قولاغلار یغہ مناغلیغ نیچہ ییل لار کیمین بیرالاسنے تورغوزدوک تا کہ بیز بیلہ یلوک کہ ایکی

ع ۱ ۱۲ ۱۳ اَىُّ الْحِزْبَيْنِ اَحْصٰى لِمَا لَبِثُوْٓا اَمَدًا ⑫ ع نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَاَهُمْ

فرقہ دین قیسے بیری یخشے یاد تقلا بدورالار تورگان مدتنی بیز بیان قیلورمیز سیز غہ الارنینگ واقعہ لارین

بِالْحَقِّ ۭ اِنَّهُمْ فِتْيَةٌ اٰمَنُوْا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنٰهُمْ هُدًى ⑬ وَّرَبَطْنَا عَلٰى

درست طریقہ دہ تحقیق الار بیر نیچہ یگیت ایردیلار کہ ایمان کیلتورو ب ایردیلار ربلاریغہ و زیادہ قیلوب ایدوک بیز الارغہ ہدایتنی

قُلُوْبِهِمْ اِذْ قَامُوْا فَقَالُوْا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَّدْعُوَا۟

مستحکم قیلوب ایردوک دل لارین وقتیکہ تورد یلار د و دیدیلار بیز نینگ ربیمیز آسمان لارنینگ و یرنینگ ربیے دور ہرگز ائے ذوب

مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلٰـهًا لَّقَدْ قُلْنَآ اِذًا شَطَطًا ⑭ هٰٓؤُلَاۗءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوْا

باشقہ معبود غہ عبادت قیلماسمیز درنہ دیگان بولورمیز اوروں سیز سوزنے بو بیز نینگ قومیمیز اوزلاریغہ خدادین باشقہ بیر موچہ

مِنْ دُوْنِهٖٓ اٰلِهَةً ۭ لَوْلَا يَاْتُوْنَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطٰنٍۢ بَيِّنٍ ۭ فَمَنْ اَظْلَمُ

معبودلار مقرر قیلو بدورلار نہ اوچون الارشو تیغہ روشن دلیل کیلتورماسلار بیس کیم دور ظالم راغ

مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ⑮ وَاِذِ اعْتَزَلْتُمُوْهُمْ وَمَا يَعْبُدُوْنَ

اوشلکیشے دین کہ توقو بدور خدا غہ یلغان نے و وقتیکہ الاردین علاحدہ بولدینگیز لار و اول نرسہ دین کہ

اِلَّا اللّٰهَ فَاْوٗٓا اِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِّنْ رَّحْمَتِهٖ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ

الار عبادت قیلور ایردیلار بیس آرام آلینگ لار غارده تارقاتور سیز لارغہ ربلارینگیز اوز رحمتیدین و تیار قیلور سیزلار غہ

مِّنْ اَمْرِكُمْ مِّرْفَقًا ⑯ وَتَرَى الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَّزٰوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ

ایشلارینگیز د و منفعت دکوردرسن ای کورگوچی آفتاب نے کہ قچان طلوع قیلسہ بورولوب اوتورالارنینگ غار لار یدین

ذَاتَ الْيَمِيْنِ وَاِذَا غَرَبَتْ تَّقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِىْ فَجْوَةٍ مِّنْهُ

اونگ طرفغہ و قچان باتسہ اوتوب کیتور الاردین چپ طرفغہ و الار غارنینگ آچیق بیرنده دور لار

ذٰلِكَ مِنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ ۭ مَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۚ وَمَنْ يُّضْلِلْ

بو نرسہ اللہ تعالٰی نینگ قدرت نشانلار یدین دور کیمنی کہ خدا ہدایت قیلسہ اول دور یول تابگان و کیمنی کہ اول آزدورور

ع ۲ ۵ ۱۴ فَلَنْ تَجِدَ لَهٗ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ⑰ ع وَتَحْسَبُهُمْ اَيْقَاظًا وَّهُمْ رُقُوْدٌ ڰ

پس ہرگز انینگ اوچون یول کورساتگوچی مددگار تابماس سن ف گمان قیلورسن الارنے اویغاق لار حالبوکہ الار اویقوده دور لار

وَّنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِيْنِ وَذَاتَ الشِّمَالِ ڰ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيْدِ ۭ

و آغدارورمیز الارنے اونگغہ و چپ غہ و ایتلاری یاتنگا ندور ایکی قولین دروازه آستانہ سیغہ

واقعہ کو بدور کیمیں الارقصہ لارین اجمالی صورتدہ ذکرہ
تفصیل ایلہ بیان قیلور علما لار و بیدورلار کہ بولار
بیر نیچہ یاش یگیت لار ردم نینگ قیسی بیر ظالم
وجبار پادشاہین زمانیدہ اوتکانلار بعضلاری
انینگ نامین دقیانوس دیبدرلار اول پادشاہ
او ذکوربت پرست ایردی زبردست لیک وجبر ایلہ
بت پرستلیکنہ دعوت بیررار ایردی ظلم اوطلر اندین
قورقوب دولت دنیا حقیقہ سرلیب طمع
ایلہ اوزدین لارین ناشاب بت پرست بوذ باشلا
دیلار اوسال زماندہ بیر نیچہ یگیت کہ سلطنت
بیوکلاریغہ تعلق لاری بار ایردی دل لاریدہ
دیدیلار کہ بیز با جیز مخلوق خالقی اوچون خالقنی
نا راضی قیلیک درست ایماس دور اشرتعالے
الارنینگ دل لارین اوز خوفی و تقوی نوری ایلہ
قلدورگان ایردی والارغہ صبر استقلال توکل
دولتین عنایت قیلغان ایردے پادشاہ نینگ
روبروسیغہ باادب اظہار توحید قیلدیلار لیکن
اہل الاسنے اوشال ساعت قتل غہ حکم قیلیاری
مہلت بیردی الا مصلحت قیلوب اوزلاریچ
شہر غہ بقین بیر تاغ دہ بیکینیدیلار دعا قیلدیلار
خدایا سن اوز خصوصی رحمتینگدین الیمیزنے
اوتنگلا غیل ہدایت بولیدہ مستقیم ایلا گیل یحیا
ریدین بیرلارین شہردین ضروری نرسلارنے
وشہر خبرلاری کیلتورکیمہ مقرر قیلدیلار اول
آدم بیرکون دیدیکہ بوکون شہردہ حکومت
طرفیدین بیزنے اختیار کمدلار دقرینیدا اشتہار
نے مجبور قیلکدہ لارکہ خبر بیر سونلار سادہ شبو
خائف اورتاغ ریدہ بولوب تونیدب ایردی
کہ اللہ تعالے الارغہ بیر اویقو عطا قیلدی حکومت
آختاریب تاپالمادی لیکن نالارین واقعہ
لارین بیر تختہ قورغاشنغہ یازدوروب
قوییدی شول تختہ نے رقیم دیرلار اصحاب کہف اصحاب
رقیم بیر گنہ جماعہ دور لار کہ ایکے لقبلاری بار دور
بعضلار دیرلار کہ اصحاب رقیم باشقہ دہ غارگا بیا
آکوب غارلارین آغزیغہ تاش توسوب قالیون
اوچ نفر دور لار کہ حدیثدہ ذکرلا ندور ۔
غرض اصحاب کہف اول غارده جیل لار قالوب
کیتیدیلار کیمیں پروردگار الارنے اویغاندی تاکہ
قچہ مدت یاتدیلار بیلسونلار غارلاری کیپنگ
کشادہ ایردی کونلاری آچیق اوپناق کیبی

یا تورا یردیلار یا کتان محل لاریغہ کون حرارتے مرورت مقدار یدہ ییتوبایردی داذیت بیرماے اوتوب کیتور ایردی الارنینگ بیر ایتیلاری ہم بار ایردی کہ انگا ہم صحبتلارین اثری بیگان ایردی بیچہ یوز ییل تیریگ
لید دی ۱۲ آیتیدہ گی لیکے فرقہ دین مراد اوزلاریدورلار کہ اویقو مدتین تقیین دہ ایکے غہ بولوندیلار ۱۳ یکی آیتدہ الارغہ ہدایتنے زیادہ بولسہ اولیا ہم بولغان ایردیلار ۱۴ یکی آیتدہ گی سوزلارین پادشاہ نینگ الدیغہ
دیدیلار ۱۶ یکی آیت ابتدا سے غہ طرفدین الارغہ خطا بدور آفتاب نینگ اونگ و چپغہ بورولوشے الارغہ حرارت شدتی اثر قیلسون دیب دقتاً وقتاً اونگغہ و چپ غہ آغدارلیور ایردیلار ۔

لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَّلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ⑱ وَكَذٰلِكَ

اگر سن باقسنگ الارغه البته الاردین یوز اوگوروب قاچورسن و البته تولورسن الاردین دهشتغه وشونگا اوخشاش

بَعَثْنٰهُمْ لِيَتَسَآءَلُوْا بَيْنَهُمْ ؕ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ ؕ قَالُوْا

تورغوزدوگ بیز الارنی تاکه بیر بیرلاریدین سوال قیلوشسونلار اوزارا دیده بیری بیردیگوچی الاردین کتهدر توردینگیزلار بعضلاری دیدیلار

لَبِثْنَا يَوْمًا اَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ؕ قَالُوْا رَبُّكُمْ اَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ ؕ فَابْعَثُوْٓا

بیرکون یا بیرکون دین کم توردوگا مدور بیز باشقهلاری دیدیلار پروردگارینگیز یقدر توردوگانینگیزنی یخشی بیلور

اَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هٰذِهٖٓ اِلَى الْمَدِيْنَةِ فَلْيَنْظُرْ اَيُّهَآ

ایبری یبارینگلار بیراڭ رینگیزنی بوکوموشلارینگیز ایله شهرطرفیغه کیمیں یخشی باقسون کیم قیسی بیر طعام

اَزْكٰى طَعَامًا فَلْيَاْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ

پاکیزه راغدور پس اندین سیزلارغه بیرآز ییک گیلتورسون و تدبیر ایله ایش کورسون و خبردار قیلمسون سیزلاردین

بِكُمْ اَحَدًا ⑲ اِنَّهُمْ اِنْ يَّظْهَرُوْا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوْكُمْ اَوْ يُعِيْدُوْكُمْ

هیچکیشنی الار اگر سیزلاردین خبرتاپسهلار سیزلارنی تاشباران قیلورلار یا قایتاروب آلورلار سیزلارنی

فِيْ مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوْٓا اِذًا اَبَدًا ⑳ وَكَذٰلِكَ اَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوْٓا

اوزدینلاریغه و اول حالده هرگز نجات تاپماس سیزلار ف۱ وشونداغ بیز الاردین خلقنی خبردار قیلدوک تاکه الار

اَنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّاَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيْهَا ۚ اِذْ يَتَنَازَعُوْنَ

بیلسونلار که خدانینگ وعدهسی راستدور و البته قیامتده شک یوقدور وقتیکه جنجال قیلور ایردیلار

بَيْنَهُمْ اَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوْا عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا ؕ رَبُّهُمْ اَعْلَمُ بِهِمْ ؕ قَالَ

ارالاریده دینی معاملهلاریده ف۲ پس دیدیلار بعضلاری الارا وستیلاریغه بیر عمارت قیلینگلار ربلاری الارنی یخشی بیلور

الَّذِيْنَ غَلَبُوْا عَلٰٓى اَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَّسْجِدًا ㉑ سَيَقُوْلُوْنَ

دیدیلار آدملارکه الار اوز ایشلاریغه غالب بولدیلار البته قاشلاریغه مسجد قیلورمیز ف۳ ایمدی دیرلار الار

ثَلٰثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا

اوچ کیشی دورلار تورتونچیلاری ایتلاریدور و بعضلاری دیرلار بش کیشی دورلار آلتنچیلاری ایتلاریدور غایبانه گمان

بِالْغَيْبِ ۚ وَيَقُوْلُوْنَ سَبْعَةٌ وَّثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ ؕ قُلْ رَّبِّيْٓ اَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ

قیلوب و دیرلار هم که یتی کیشی دورلار و سکیزینچی لاری ایتلاریدور ف۴ سیز دینگ ربیم عددلارین یخشی بیلور

مَّا يَعْلَمُهُمْ اِلَّا قَلِيْلٌ ۫ فَلَا تُمَارِ فِيْهِمْ اِلَّا مِرَآءً ظَاهِرًا ۠ وَّلَا تَسْتَفْتِ

بیلماس الارنی گرآز کیشی پس سیز جنجال قیلمنگ الارحقده مگر یوزه مباحثه و سوال قیلمنگ

ف۱ وقتیکه الار اوز ارا مباحثه قیلوب نه قدر مدت توردوگانلیکلارین جزم قیله آلمادیلار بیرلاری دیدیکه موندانغ بی فائده جنجال دین وقت ضایع بولور بیرارکیشنی بورو پیل ایله شهرغه توشورایلوک که باروب بیراروکا مدین حلال و پاکیزه طعام خرید قیلوب آلوب کیلسون لیکن نهایتده هوشیار بولسون و تدابیر ایله ایش کورسون کر بیرارشهرلیک آدم انی تنوب قالماسون کیمین ظالم پادشاهغه معلوم بولوب قالور و اول حالده بیزنی تاشباران قیلور یا معاذ الله دینیمیزدین اوزدینلاریغه زورلیک ایله یاندرور کیمین بیرگه یخشی بولمس۔

ف۲ کیمین بیرهی بولنی آلوب طعام ارچون شهرغه کیردی بو اورتاده نیچه عصر اوتوب کیتوب ایردی آدملارانینگ بچوهسین کوروب تعجبده قالدیلار که برقیسی پادشاهنینگ سکه سیدور قیسی زمانه بولیدور بلکه بوآدم بیرار ایسکی خزینه تاپکا مدور خلاصه باره باره بو خبر پادشاهغه یتدی اول بوشال کمینه لوحنی طلب قیلدی که انده نیچه نام یازیلگا مدور و اول نا طارا کیگالاری بیر دین شهردین غائب بولغا ندورلار تحقیق ایتسه لا بیلاک اوشال غائب بولغانلار ایکا نلار اتفاقا اوشال وقتده بعث بعد الموت یعنی اولگاندین کیمین تیرگوزوش مسئلهسی اوستیده نهایتده جوک جنجال بولوب توروب ایردی بعضلاری جان توردور دیر ایردیلار و بعضلاری جان هم بدن هم توزور دیر ایردیلار زمانه پادشاهی انضا فلیک آدم ایردی خواهلار ایردیکه بیرارطرفغه شونداغ دلیل تاپلیکه آسانلیک ایله قبول قیلوشغه سبب بولسون و عقل هم قبول ایتسون آخر هراسکی طائفه برابر بولار نینگ واقعهلارین کوروب آخر تعزایاپان کیلتور دیلار که بوقصه آخر تدین نمونه دوربو نینگ ایلهالاینگ دینی معالمه ده بولغان جنجاللاری تمام بولدی۔

ف۳ آخر مسلمانلار غالب کیلوب غارلاطرافیغه مسجد بنا قیلدیلار۔

ف۴ رسول اکرم صلعم زمان مبارکلاریده صحابه کهف عددلارین اوستیده نزاع بولدی بعضلاری دیدیلار رابع عدد جور تورتونچی لاری ایتلاریدور لار و بعضلاری دیدیلار که بش عدد دورلار آلتنچی لاری ایتلاریدور لار بو ایکی قول بجران نصارا لارین قول لاریدور مسلمانلار دیدیلار که یتی عدد دورلار سکیزنچی لاری ایتلاریدور۔

ف۵ حضرت ابن عباس رضی الله عنهما دیدیلار که من اوشال آز دین دورمن۔

ف۱ مشرکلار یهودلار تعلیم لاری ایله سید عالم صلعم دین اصحاب کهف قصه لارین سوراب بردیلار جواب لار یغه ایرته خبر ایتیب بیر درمن دیدیلار شونگا اعتماد قیلیوگه ایرته جبرئیل علیه السلام کیلوب قالسه لار سوراب جواب بیر کیمی ایر دیلار اتفاقا جبرئیل علیه السلام اون بیش کون کیلماس قالدی لار آنحضرت صلعم کوب مغموم بولدیلار مشرکلار کوله

ع ۳ ۵ ۱۵

فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾

الار حقنده کافرلاردین هیچ بیر بیدین و دیمنگ هیچ بیر نرسه حقنده که من البته انی ایرته عمل قیلورمن

إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ ۚ وَاذْكُر رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَن

مگر بو که خدا خواهلاسه یاد قیلینگ پروردگارینگیزنی قچان اونوتسنگیز و دینگ امیدیم بار که هدایت قیلور

يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا ﴿٢٤﴾ وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ

منی پروردگاریم توغریلکده موندین هم یقین راغ یولغه ف۱ و قالدیلار الار غار لاریده

ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا ۖ لَهُ

اوچیوز ییل و توقوز ییل زیاده آلدیلار سیز دینگ الله تعالی یخشی بیلور که نه قدر توردیلار انگا

غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ ۚ مَا لَهُم مِّن دُونِهِ

خاص دور آسمانلارنینگ و یرنینگ غیب لاری بیلک قنداغ کورگوچی و قنداغ ایشیتگوچی دور یوقدور بنده لارا وچون

مِن وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ

اندین باشقه مددگار و اول شریک ایتمس اوز حکمی ده هیچ بیرنی ف۲ و اوقونگ سیز اول نرسه نی که وحی یباریلیبدور سیزغه

مِن كِتَابِ رَبِّكَ ۖ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِ

پروردگارینگیز کتابیدین اوزگارتگوچی یوقدور اینینگ سوزلارینی و هرگز تاپماس سیز اندین باشقه

مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾ وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْغَدَاةِ

پناه مقامی ف۳ و برابر سقلانگ اوزونگیزنی اول جماعه ایله که عبادت قیلورلار پروردگارلاریغه ف۴ ایرته

وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ

و کیچ اراده قیلورلار انینگ رضاسین ف۵ و اوتوب کیتماسون کوزلارینگیز الاردین خواهلاب دنیوی حیات

الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ

زینتین و اطاعت قیلمانگ اول نا کسکه اینینگ کونگلین یادیمیزدین غافل قیلغاندورمیز و اول

هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن

اوز خواهشیغه تابع بولغاندور و اینینگ ایشی حدیدین آشقاندور و دینگ سیز حق دور پروردگارینگیزدین دور

وَمَن شَاءَ فَلْيَكْفُرْ ۚ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ

کیمی که خواهلاسه مؤمن بولسون کیمی که خواهلاسه کافر بولسون بیز البته تیار قیلغاندورمیز کافرلارغه بیر اوتنی که

سُرَادِقُهَا ۚ وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ

اوراب آلور الارنی تمانلاری و اگر فریاد قیلسه لار داد لاریغه یتورلار سو ایله که ایر تیلگان مس کبی کباب قیلور یوزلارنی

النصف

باشلادیلار آخر بو قصه نی آیت کیلدیلار تمامی ده پروردگار بو نصیحتنی هم قیلدیلار که کیله دورگان واقعه او سیده ده انشاء الله تعالی دیماسدین وعده قیلو نماسون و امید قیلینگ که پروردگار مونده ین کیمین درجه نگیزنی یینه زیاده قیلسون یعنی هرگاه او نوتماک یا اصحاب کهف واقعه سیدین هم عجیب راغ صورتده سیزنی حفاظت ایتیسون چنانچه غارشوردده اندین هم زیاده قابل تعجب صورتده گهبانلیک قیلدی

ف۲ یعنی شمسی حسابده کامل اوچیوز توقوز سنه غارده قالدیلار سید عالم صلعم دلاوتلاریدین تخیناً بیر هم بیرسنه ایلگاری و هجرتلاریدین تقریباً تمیش ایکی سنه مقدم الار اویغانوب ایردیلار الارنینگ غارده تورگان مدت لارین او سنده نه قدر اختلاف بولسه هم الله تعالی نینگ خبری راسدور چونکه هر غیب انگا معلوم

ف۳ یعنی اول کافی و شافی کتاب که پروردگارینگیز سیزغه توشوره بدور انی تلاوت قیلینگ که خدانینگ کلامی دور انینگ کلمه لارین تغییر بیرماک هیچ طاقت هرگز یوقدور و انگا محتاج بولگانلار اوچون پناه تاپیلمس

ف۴ عمر سعادتده بعض مالدار و مغرور کافرلار سید عالم صلعم غه عرض قیلدیلار که بیز سیزغه تابع بولور ایردیک لیکن سیز بعض غریب مسکین اصحابلارینگیزنی اوزیچیگیزدین اوزاق قیلینگ الار غه جواب مقامی ده بو آیت نازل بولدی

ف۵ الار حضرت عمار حضرت صهیب حضرت بلال حضرت عبد الله بن مسعود کبی ذاتلار دورلار رضی الله عنهم

ف۱ قران کریم حق دور پروردگارطرفیدین جہاں خلقین ہدایتلاری اوچون نازل بولغاندور ایدی طالب سعادت برانسان بولسہ انگا ایمان کیلتوروب
هنتمدواخل بولسون یاطالب سقاوت بولسہ معاذ اللہ اندین قاچسون وکافر بولسون انینگ اوچون جہنم عذابے حاضردور ہرطرفلاریدین احاطہ قیلغان بولور اگر بنده

بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

نہ قدر یمان ایچیلیکدور وقدداغ یمان آرام جایے دور ف۱ البتہ آدملار کیم ایمان کیلتوردیلار و یخشے ایشلارنی

الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ

قیلدیلار البتہ بیز ضایع قیلماسمیز ایشنی یخشے قیلگان بندہ اجرین ف۲ انہ شول ذاتلار اوچون باردور

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ

دائم توراددرگان باغلار کہ آستلاریدین اریغلار آقوب توردور زیور بیریلور الارغہ اندہ بیلاگ اوزوکلارینی کہ

مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ

طلادین بولور وکیورلار یشیل رنگ کیوملارنے کہ نازک پویقہ وقلین توبوق ایفک لاردین بولور

مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ ۚ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾

تکیہ قیلونگان حال لاریدہ تختلارغہ نہ قدر یخشے اجر و قنداغ یخشے آرام جایے دور ف۳

وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ

و بیان قیلینگ سیز مثال قیلوب اول ایکے آدم ف۴ حالین کہ عطا قیلدوک بیر الارینینگ بیرغہ ایکی باغ

أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ

اوزوم لاردین و اطرافیغہ پیدا قیلدوک خرما درختلارین و پیدا قیلدوک ایکے باغ اورتاسیغہ ایگین

آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا ۚ وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ

ہرایکی باغ بیردی میوہ لارین و کم قیلمادی میوہ دین ہیچ نرسہ نے و آقوزوب قویدوک الارنیغ ارتہ ارینغ نے

لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا

و بار ایردی انینگ کوپ میوہ لاری دیدی اوز یولداشےغہ و اول موزلاشکدہ ایردی انینگ ایلہ مال من جہتیدہ

وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾ وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ

ہم سندین زیادہ دورمن و کیردی باغیگا اوزیغہ ظلم قیلغان حالدہ دیدی من گمان ایتماسمن کہ

أَنْ تَبِيدَ هَٰذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ

برباد بولور بو باغ ہیچ بیر وقت و گمان قیلماسمن کہ قیامت قائم بولور و اگر من پروردگاریم

رُدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ

حضوریغہ قایتاریلسام البتہ بو باغدین ہم یخشے راغ جای تاپورمن ف۵ دیدی انگا یولداشی

صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ

و اول سوزلاشور ایردی آیا کافر بولدونگمی سن اول ذاتیغہ کہ یاراتدی سنی تفراغ دین

ع ۴ ۹ ۱۶

حرارتیدین داودیسہلار الا ظہ
نہایتدہ قیناغ شوربلور ایتیلگان
مس یا قورغاشین کبی بولور
کہ ایچکان ساعتلاری چہرہ
لاری کباب بولور نعوذ باللہ
من ہذا بہا
ف۲ خداوند کریم قاشندہ
بندہ نینگ عملے نہ قدر آز و
کم بولسون ہرگز ضایع بولس
ف۳ جنت نینگ نعمتلارین
خاص خاص کیفیتلارین بیز دنیا
دہ یخشے توشونہ آلماسمیز چونکہ
الارنینگ اوز مثال لاری
دنیادہ یوقدور
ف۴ بوآیتدہ دولتمند کافر
ایلہ محتاج مؤمن نے مثال
کیلتوروب دنیانینگ بے
بقالیکین و کفر و تکبر نینگ
یمان عاقبتین و ایمان و تقوی
نینگ مقبول لیکین اظہار
قیلونوبدور بو ایکے آدم وجود
لاری بار آدملارمی یا فرضی
بیان ایتولوبدورمی علمالار
دین ہر ایکے قول موجود دور
ف۵ یعنی ینمہ خروج قیلغان
بولسہ انینگ حاصلے قولغہ
کیلدی دہر تورلوگ عیش
اسبابے مہیا بولدی نکاح
قیلوب ایردی انینگ ہم میوہ
سے کوپ بولدی اولادی
کوپایدی مغرور لیکدہ طرح طرح
نصیحتین آلمادی سرکیدہ
دوام ایتدی دوستین اسلامی
غہ اعتراض ایتدی حاضری
دولتین لایزال اعتقاد ایتدی
و قیامت غہ انکار ایتدی کہ
بولمس اگر مباد ابو بولسہ
بو حالدین ہم یخشی راغ بیر حالغہ
مالک بولوشین جزم ایتدی
گویا اول یا ذرقیا سیدہ موندہ

بیرگان خدا اندہ ہم بیر ور چو تمندین راضی دور راضی بولماسہ ایردی بو حالنی نصیب قیلمس ایر دی دیب بیلدی

ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوّٰىكَ رَجُلًا (۳۷) لٰكِنَّا هُوَ اللّٰهُ رَبِّيْ وَلَآ اُشْرِكُ

کیین منی دین کیین بنا قیلدی سنی ایرکک قیلوب ییکین من اعتقاد ایتورمن، که الله تعالیٰ پروردگاریدور

بِرَبِّيْٓ اَحَدًا (۳۸) وَلَوْلَآ اِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَآءَ اللّٰهُ

دمن انگا هیچکیمنی شریک ایتماسمن ونه اوچون وقتیکه باغینگاکیردینگ دبادینگ نیمه لی خدا اخواهلادی بولور

لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ ۚ اِنْ تَرَنِ اَنَا اَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَّوَلَدًا (۳۹) فَعَسٰى

هیچ طاقت یوق مگر خدا مددی ایله اگر سن منی کورسنگ که سندین مال اولادلاده کم دورمن امیدیم بارکه

رَبِّيْٓ اَنْ يُّؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا

ربّیم منگا سینینگ باغینگدین یخشیراغ باغ بیرسه ویبارسه سینینگ باغینگا بیر آفتنی آسمان دین

مِّنَ السَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيْدًا زَلَقًا (۴۰) اَوْ يُصْبِحَ مَآؤُهَا غَوْرًا فَلَنْ

کیین بولسه بیر گیاه سیز سیغانچاق یر یا اینینگ سودی یر آستیغه سینگیب کیتسه واسنی اختیارا

تَسْتَطِيْعَ لَهٗ طَلَبًا (۴۱) وَاُحِيْطَ بِثَمَرِهٖ فَاَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلٰى مَآ

آلماسنگ ف۱ وآفت ایله اورالدی اینینگ میوه لارین پس صباح قیلدی کفلارین مالیش قیلغان حالدا

اَنْفَقَ فِيْهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلٰى عُرُوْشِهَا وَيَقُوْلُ يٰلَيْتَنِيْ لَمْ اُشْرِكْ

اول باغ اوچون صرف قیلغان نرسه لاریغه واول باغ ییقیلگان ایردی تاملاری ایله ودیر ایردی ای کاشکی من

بِرَبِّيْٓ اَحَدًا (۴۲) وَلَمْ تَكُنْ لَّهٗ فِئَةٌ يَّنْصُرُوْنَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَمَا كَانَ

شریک قیلماسام ایردی ربیمغه هیچکیمنی دیوق ایردی بیرجماعت که یاردم بیرسونلار انگا خدادین باشقه وبولمادی

مُنْتَصِرًا (۴۳) هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلّٰهِ الْحَقِّ ۭ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ

انتقام آلغوچی اول موقع ده مدد برحق خداغه خاص دور اول یخشیراغدور ثواب بیرشده واول یخشیراغدور

۵ ع ۱۳ ۱۷ عُقْبًا (۴۴) وَاضْرِبْ لَهُمْ مَّثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَآءٍ اَنْزَلْنٰهُ مِنَ

جزا بیرشده ف۲ وبیان قیلینگ الارغه دنیا حیاتی نینگ حالتیں اول بیر سوکبی دورکه انی نزول قیلدوک آسماندین

السَّمَآءِ فَاخْتَلَطَ بِهٖ نَبَاتُ الْاَرْضِ فَاَصْبَحَ هَشِيْمًا تَذْرُوْهُ

پس آرالاشدی اینینگ سببی دین یر گیاه لاری کیین بولدی اول قورو میده میده که اوچوروب یوردی انی شمال

الرِّيٰحُ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا (۴۵) اَلْمَالُ وَالْبَنُوْنَ زِيْنَةُ

وقادر دور خدا هر بیر نرسه غه ف۳ مال واولاد دنیاوی حیات زینتی دور

الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ وَالْبٰقِيٰتُ الصّٰلِحٰتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَّخَيْرٌ

وکیین قالغوچی یخشی عمل لار یخشیراغدور پروردگارینگ قاشیده ثواب جهتیده ویخشیراغدور

ف۱ یعنی اول خدا الیکه سینینگ اصلنگ آدم علیه السلام نی جانسیز تفراغدین کیین سنی بر ماصلی نینگ خلاصه سی وبیرناچیز قطره دین پیدا قیلوب حیات عطا قیلدی وجسمانی وروحانی قوت بیردی وبوتون بیرانسان کامل قیلدی ایمدی سن انکار قیلورسنی که اول قادر مطلق سینینگ ناچیز جسمنگنی اولگاندین صونگ ایکنچی تیرگوز آلمس یا بیرگان نعمتلارین سندین تارتوب آلا آلمس مینینگ عقیده م شولکه اول مینینگ ربیم ودریکه ویگانه دور شریکی یوقدور سینینگ اوچون لازیم ایردیکه باغینگاکیرگان وقتیکه ماظن ان تبید هذه ابدا بیماسی ماشاء الله لا قوة الا بالله دیینگ چونکه خدا قادر دورکه بیر لحظه ده سنی محروم ایتسون اگرچه حاضر من مال واولاد توغریسیده سندین کم دورمن لیکین امیدیم شولکه ربیم بو باغدین یخشیراغ باغنی منگا بیردورخواه دنیاده خواه آخرتده وسینینگ بو باغینگغه بیر آسمانی بلا یبارورکه اندین باغ تمام برباد بولوب تیکیس بیر یر بولوب قالور یا ارینغیدین سو قوروب کیتورکه انی تاپماق محال بولور

ف۲ کیین درحقیقت خدا طرفیدین بلا کیلدی باغین تمام محوایلادی کیین کوزی اچیلدی که الله تعالیٰ بیر نرسه نی خواهلاسه لحظه ده وجودغه کیلتور آلور بیچاره ایمدی افسوس وندامت لار قیلدی شرکی غه اعتراف ایتدی قیلغان صرف وخرجاتلاریغه تشویشلاریب کفلارین اتشقار ایردی وهیچ بیر طائفه بیدا بولمادیکه انگا مدد بیرسون واول خدادین اجبن آلا آلسون موندا غ مقام ده کیم کومک بیرا آلور بهر حال خدا نینگ ثوابیدین یخشیراغ ثواب یوقدور وهر بیر سزدین اونینگ عذابی آخیر ورتبت قینی عذابک یوم تشعبت صباتک۔

ف۳ یعنی باغ عارضی بهاری وفانی وسریع الزوال جلوه سی نینگ مثالی شولدورکه بیر قورو غ اولوک سخره یاکین سوی توشوب اندین یکایک اول یر تیر بولوب کیین کلین سنلاروقوروغ اوتلار کوکسی وورشتار نگارنگ سبزه لار کوزلارآلدیده جلوه قیلوب بوتون عالم چمنستانغه ایلم نور بولور اذن بیر مدت اوتماس بیردین کوز موسمی تیوب کیلوریخالف بادو هوالار باغ وبوستانلار حمله قیلور، ازرد عسست ادتمامی تمام درختلار وگیاه لارچیره لاری سرغایور قورو غالی بانشلار بیر وقت کیلورکه گیاه لار اور ونور میده میده بولوب ریزه لارین شمال لار اوچوروب یوردو ریزلور کاکن دنیا مالی هم تمام شو بانغ دور هر نرسه سریع الزوال بی بقادور بو نرسه لار پروردگارینگ قدرتین نشانلاریدورکه لحظه ده آباد لحظه ده برباد قیلور

ف۱ انسان اولگان دین کیین امینگ مالی واولادی دباختمز زسرلاری دینگیز بولہ آلمس فقط اول بخشے عمل لاری انگا ایش بردر انینگ اثری دثوابے دائم قالور حدیثدہ بوکلمہ لارنے ہم باقیات صالحات دیلوبدر سبحان اللہ والحمد للہ ولا الٰہ الا اللہ واللہ اکبر ولا حول ولا قوۃ الا باللہ موضح القران دہ دیبدور کہ باقیات صالحات خو لیدور کہ باشقہ لارغہ علم اورگاتیب کیتسہ یا بیرار بخشے رسم یوزغہ کیتسہ یا مسجد بنا قیلسہ یا قودوق دسرای یا باغ بنا ایکمیز ادہ وقف قیلوب کیتسہ یا بالہ لادین تربیت ایتوب صالح قیلوب قویوب کیتسہ منہ شوندا غ نرسہ لار ہمہ سی بخشے آنینلا ردورکہ الار اوچون خدا تعالیٰ نیدہ بخشے ثوابلے امید قیلولور دنیانینگ بے بقا خوشلیغی غہ ہرگز کونگل قویوب وانہ دین امید قیلوب بولمس

اَمَلًا ﴿۴۶﴾ وَیَوْمَ نُسَیِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَی الْاَرْضَ بَارِزَۃً ۙ وَّحَشَرْنٰہُمْ

امید یوزہ سیدہ ف۲ دا اولکونیکہ یورغوز دورمیز تاغلار نے وکور ورسیز یرنے آچیق تیکیس وجمع قیلولورمیز الارنے

فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْہُمْ اَحَدًا ﴿۴۷﴾ وَعُرِضُوْا عَلٰی رَبِّکَ صَفًّا ۭ لَقَدْ جِئْتُمُوْنَا

کیین قویوب برماسمیز الار دین ہیچکیمنی ف۳ دتوغری قیلولورلار پروردگار ینگیز حضوریغہ صف صف ف۴ یوب تحقیق کیلدینگیز لا

کَمَا خَلَقْنٰکُمْ اَوَّلَ مَرَّۃٍ ۢ بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنْ نَّجْعَلَ لَکُمْ مَّوْعِدًا ﴿۴۸﴾

قاشیمیز غہ ہیچنانیکہ یراتیب ایردوک سیزلارنے بیرینچی مرتہ دہ بلکہ گمان ایردینگیز لار بز سیزلارغہ بیر وعدہ کونے مقرر قیلماسمیز ف۴

وَوُضِعَ الْکِتٰبُ فَتَرَی الْمُجْرِمِیْنَ مُشْفِقِیْنَ مِمَّا فِیْہِ وَیَقُوْلُوْنَ

وقویوب قویولور نامۂ اعمال نے کیین کورورسیز گنہگارلارنے قورقغان حال لاریدہ اندہ بار نرسہ دین ف۵ و دیرلار

یٰوَیْلَتَنَا مَالِ ھٰذَا الْکِتٰبِ لَا یُغَادِرُ صَغِیْرَۃً وَّلَا کَبِیْرَۃً اِلَّآ اَحْصٰىہَا ۚ

وای بیزلارغہ بو نامہ غہ نیمہ بولوبدور کہ قویوب بیرماس ہیچ بر کیچیک گناہ نے ونہ کتہ گناہ نے مگر تمام ایسابدور ہمہ سین

وَوَجَدُوْا مَا عَمِلُوْا حَاضِرًا ۭ وَلَا یَظْلِمُ رَبُّکَ اَحَدًا ﴿۴۹﴾ وَاِذْ قُلْنَا ٦ ع ٥ ١٨

وتاپورلار نیمہ ایش کہ قیلغان بولسہ لا حاضر ف۶ وظلم قیلماس پروردگارینگیز ہیچکیمغہ و وقتیکہ بیز و بدوک فرشتہ

لِلْمَلٰۗئِکَۃِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوْٓا اِلَّآ اِبْلِیْسَ ۭ کَانَ مِنَ الْجِنِّ

لارغہ کہ سجدہ قیلینگ لار آدم غہ پس سجدہ قیلدیلار مگر ابلیس کہ اول جن لاردین ایردی

فَفَسَقَ عَنْ اَمْرِ رَبِّہٖ ۭ اَفَتَتَّخِذُوْنَہٗ وَذُرِّیَّتَہٗٓ اَوْلِیَاۗءَ مِنْ دُوْنِیْ

پس چیقیب قالدی پروردگارین حکمیدین آیا سیزلار منی قویوب انے واولادینی دوست قیلورسیزلار می

وَہُمْ لَکُمْ عَدُوٌّ ۭ بِئْسَ لِلظّٰلِمِیْنَ بَدَلًا ﴿۵۰﴾ مَآ اَشْہَدْتُّہُمْ خَلْقَ السَّمٰوٰتِ

حال بوکہ الار سیزلارغہ دشمندورلار اول ظالم لار اوچون یمان بدل دور ف۷ حاضر قیلماب ایکوریم من الارنے آسمانلارنے

وَالْاَرْضِ وَلَا خَلْقَ اَنْفُسِہِمْ ۠ وَمَا کُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّیْنَ عَضُدًا ﴿۵۱﴾

ویرنے یراتیشیدہ ونہ اوزلارین یراتیشیدہ ف۸ وایمسدورمن گمراہ قیلغوچیلارنے اوزیغہ مددگار توتغوچی

وَیَوْمَ یَقُوْلُ نَادُوْا شُرَکَاۗءِیَ الَّذِیْنَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْہُمْ فَلَمْ

واد لکونیکہ دیر خدا چاقیرینگ لار اول جماعہ نے کہ الارنے منگا شریک بیلور ایردینگیز لار پس الار چاقیرورلار الارنے

یَسْتَجِیْبُوْا لَہُمْ وَجَعَلْنَا بَیْنَہُمْ مَّوْبِقًا ﴿۵۲﴾ وَرَاَ الْمُجْرِمُوْنَ

دالار جواب بیرماسلار الارغہ وقیلورمیز بیدا اورتالاریغہ ہلاک مقامی نے ف۹ وکورورلار گنہگارلار اوت نے

النَّارَ فَظَنُّوْٓا اَنَّہُمْ مُّوَاقِعُوْہَا وَلَمْ یَجِدُوْا عَنْہَا مَصْرِفًا ﴿۵۳﴾ وَلَقَدْ ٧ ع ٦ ١٩

وجزم قیلورلار کہ الار انگا توشولار وتاپماسلار اندین قوتولور جای وتحقیق البتہ

ف۲ محشر کونے بولغان دہ بو کورونگان بیوک تاغلار اوزیرلاریدین یوزغوزولورلار بلکہ چون کبی کیینگ فضادہ اوچوب یوروزلار یر یوزیدہ بار تمام بلند لیک لار ہمہ سی تکیسلانور دہ آچیق کینگ بیر میدان بولوب قالور لو لکون ہیچکیم خدانینگ گرفتیدین قوتولہ آلمس
ف۳ مدیثدہ وار دورکہ محشرہ تمام خلائق بیر یوزیگرمہ صف بولورلار اندین سکسان صف امت محمدیہ بولورلار
ف۴ بوخطاب خداطرفیدین قیامتغہ منکر بولغان جماعہ غہ قیلولور
ف۵ یعنے اعمالنامہ نے ہر کیم نینگ اوز قولیغہ تاپشورولورانداوزگناہلارین نیرین کوروب مجرملار قورقورلار
ف۶ تمام کتہ و کیچیک گناہلاری ہمہ سی کوزلاریغہ کورولور گندم از گندم بروید جوز جو از مکافات عمل غافل مشو
ف۷ نہ قدر افسوس قیلولسہ مناسب دور کہ مہربان خدانے قویوب قدیمی دشمن ابلیس غہ اطاعت قیلولور
ف۸ یعنے یر وآسمان نے یراتیشدہ بیز شیطانلار نے چاقیرغانیمز یوق ایردی ونہ اوزلارین خلق ایتیشیدہ پس اوچون خلق الارنے منگا شریک قیلورلار ف۹ کافرلارنے جہنم غہ تاشیلارو قتدہ الارغہ پروردگار سرزنش بیروب دیرکہ قنی منگا شریک قیلغان باطل معبودلارینگیز بوکون الارنے چاقیرینگ لار کہ سیزلارنے قوتقاروب آسونلار صو نگرہ الار چاقیرورلار لیکن الار جواب بیرا آلماسلار بلکہ یقین ہم کیلہ آلماسلار واورتالاریغہ دوزخ خندقی حائل بولور

ف ١ یعنی قرآن کریم مختلف عنوانلارده قسم قسم بیانلارنی انسانلارنی اگاه قیلیک اوچون کیلتوردی لیکن کمبخت انسان شونداغ بیرکیم فہم جنجالچی یراتیلگاندور کہ حق سوزنی
آسانلیک ایلہ توشونہ قالمس بلکہ مقتضای طبیعتی چہ مخالفتلار قیلیوب تورور ف ٢ یعنی آدملارنینگ مسلمان بولوشلاریغہ ہر قسم تنبیہ و ترغیب لار قیلیوب کورولدی لیکن اثر قیلمادی ایمدی یا
اوتلغی لار کبی باشلاریغہ بلا کیلیشیدی قیامت بولوب جہنم عذابین کوزلاری ایلہ کورسہ لار احتمالی بار کہ ایمان کیلتورسہ لار۔
ف ٣ کافرلار ہمیشہ جنجال و فساد قیلور لار مقصودلاری حق نی خلق قبول ایتمسون والا رفسادلاریدہ کامیاب قالسونلار و شول غرض ایلہ قدرت نشانی بولغان کلام اللہ نی دائم بار وعید لارنی مسخرہ قیلورلار بیلمیسلار کہ خدادایا مذور گان چراغ احمق لارنینگ لاری ایلہ اوچماس۔
ف ٤ قرآن آیتلاری ہر لحظہ انسانلارنی نصیحت قیلورسہ لار تمتہ قبل قیلور بخت لار یوز اوگوروروہ اویلاماس کہ نینگ بولوز بیدین اول آخر قنہ بیار ریب تورگان بے ادبلیک لاری اوچون نیمہ سیز الانی کورور بد بختلیکین علامتی بولدکہ دل لاریغہ قساوت پردہ لاری اور تاسیقا مذور دقولاغلاری حق نی اشتادین آغیر لاشقا مذور الارنی نہ قدر توغری یولغہ چاقیرلیسہ ہاں یول تاپماسلار۔
ف ٥ کافرلار عمل لاری خونداغ یمان دور کہ ہر ساعت ہم الار اوچون عذاب کیچیکمسون لیکن حق تعالی نینگ حلم و کرمی تیزدین الارنی ہلاک قیلیشغہ مانع دور ہر قنداغ بیوک گنہگار ہم مہلت بیردر کہ حالاہم بولسہ توبہ قیلیوب مغفرت الٰہیہ غہ مستحق بولوب آلسون۔ اگر بو مرحمتی ہم قدرین بیلماسہ لار اول حالدہ عذاب غہ البتہ گرفتار بولدہ لار قاچیا آلمسلار۔
ف ٦ چنانچہ عاد و ثمود کبی بیوک قبیلہ لار ف ٧ حدیث شریفدہ کیلور کہ بیر کون حضرت موسیٰ علیہ السلام اوز قوملاریغہ نہایتدہ موثر و قیمتلیک نصیحتلار قیلیوب توروب ایردیلار بیر کیشی سوال قیلدی کہ ای موسیٰ یر یوزیدہ سیزدن زیادہ عالم راقی بیر انسان غہ بارمدیب بیلوب سیزمی؟ جناب یوق دیب جواب بیردیلار بو جواب حقیقتدہ درست

صَرَّفْنَا فِیْ ھٰذَا الْقُرْاٰنِ لِلنَّاسِ مِنْ کُلِّ مَثَلٍ ؕ وَکَانَ الْاِنْسَانُ
ہر قسم بیان قیلدوک بو قرآن دہ آدملار اوچون تمام مثال دین وانسان زیادہ دور ہر نرسہ دین
اَکْثَرَ شَیْءٍ جَدَلًا ﴿۵۴﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ یُّؤْمِنُوْٓا اِذْ جَآءَھُمُ
جنجال دہ ف ٢ و منع قیلمادی آدملارنی ایمان کیلتورمکلاردین دقتیکہ کیلوب ایردی الارغہ ہدایت
الْھُدٰی وَیَسْتَغْفِرُوْا رَبَّھُمْ اِلَّآ اَنْ تَاْتِیَھُمْ سُنَّۃُ الْاَوَّلِیْنَ اَوْ یَاْتِیَھُمُ
و طلب مغفرت قیلمسلاردین پروردگارلاریدین مگر انتظارلاری کہ کیلسون الارغہ اوتگنی لارنینگ روشلاری یا کیلسون الارغہ
الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿۵۵﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِیْنَ اِلَّا مُبَشِّرِیْنَ وَمُنْذِرِیْنَ ۚ
عذاب مقابل ف ٣ و بیز یبارماسمیز پیغمبرلارنی مگر بشارت بیرگوچیلار و قورقوتقوچیلار قیلوب
وَیُجَادِلُ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا بِالْبَاطِلِ لِیُدْحِضُوْا بِہِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوْٓا
و جنجال قیلورلار کافرلار ناحق تا کہ انینگ ایلہ حقنی تایدورسونلار و قیلوب آلدیلار منینگ نشانلاریمنی
اٰیٰتِیْ وَمَآ اُنْذِرُوْا ھُزُوًا ﴿۵۶﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُکِّرَ بِاٰیٰتِ رَبِّہٖ فَاَعْرَضَ
و اول نرسہ کہ انینگ ایلہ قورقوتولدیلار مسخرہ ف ٤ کیم دور ظالم راغ اول کیشیدین کہ نصیحت قیلیندی پروردگارینینگ آیتلاری ایلہ پس یوز
عَنْھَا وَنَسِیَ مَا قَدَّمَتْ یَدٰہُ ؕ اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰی قُلُوْبِھِمْ اَکِنَّۃً اَنْ یَّفْقَھُوْہُ
اوگوروبدور اندین و اونوتدی قولی اول یبارگان نرسہ نی تحقیق بیز پیدا قیلدوک دل لاریغہ پردہ لار
وَفِیْٓ اٰذَانِھِمْ وَقْرًا ؕ وَاِنْ تَدْعُھُمْ اِلَی الْھُدٰی فَلَنْ یَّھْتَدُوْٓا اِذًا اَبَدًا ﴿۵۷﴾
تاکہ فہملاماسونلار قرآن نی و قولاغلاریغہ آغرلیک و اگر چاقیرسنگیز الارنی ہدایتغہ ہرگز ہدایتغہ یول تاپماسلار ف ٥
وَرَبُّکَ الْغَفُوْرُ ذُو الرَّحْمَۃِ ؕ لَوْ یُؤَاخِذُھُمْ بِمَا کَسَبُوْا لَعَجَّلَ لَھُمُ الْعَذَابَ ؕ
و سیزنینگ پروردگارینگیز مغفرتلیک و رحمتلیک دور اگر توتسہ ایردی الارنی عمل لاری ایلہ البتہ تیز بیرور ایردی الارغہ عذاب نی
بَلْ لَّھُمْ مَّوْعِدٌ لَّنْ یَّجِدُوْا مِنْ دُوْنِہٖ مَوْئِلًا ﴿۵۸﴾ وَتِلْکَ الْقُرٰٓی اَھْلَکْنٰھُمْ
بلکہ باردور الار اوچون وعدہ وقتی کہ اندین بوطرفدہ بیر پناہ مقامین تاپماسلار ف ٦ و بو ینچہ شہرلار دور کہ بیز اہل لارینی ہلاک قیلدوک
لَمَّا ظَلَمُوْا وَجَعَلْنَا لِمَھْلِکِھِمْ مَّوْعِدًا ﴿۵۹﴾ وَاِذْ قَالَ مُوْسٰی لِفَتٰىہُ
دقتیکہ الارظالم بولدیلار و تعیین قیلدوک ہلاکلاری اوچون وعدہ وقتی ف ٧ و یاد قیلنگیز اول وقتنی کہ دیدی موسیٰ
لَآ اَبْرَحُ حَتّٰٓی اَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَیْنِ اَوْ اَمْضِیَ حُقُبًا ﴿۶۰﴾ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
اوز یگیتیغہ من یوروشدین توختاماسمن ایکے دریا قوشولغان مقامغہ یتگونچہ یا یوروب تورورمن اوزون مدت ف دقتیکہ یتدیلار
بَیْنِھِمَا نَسِیَا حُوْتَھُمَا فَاتَّخَذَ سَبِیْلَہٗ فِی الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿۶۱﴾ فَلَمَّا جَاوَزَا
اول ایکے دریا قوشولغان مقامغہ اونتدیلار بلیقلارینی پس اول یول آلدی دریادہ یول تاپیب دقتیکہ اول یردین اوتدیلار

8 ع 6 20

ایردی چونکہ اول جناب اولوالعزم دین ایردیلار اوز زمانلاریدہ اولجنابدین زیادہ اسرار شرعیہ غہ عالم کیشی یوق ایردی لیکن خداغہ بو لفظلاری پسند کیلمادی خداغہ پسند جواب شول ایدیکہ علم نی اللہ حوالہ قیلسہ لار کیین وحی کیلدیکہ ایکے دریا بیربیریغہ قوشولغان بیر مقام بار اندہ بیر بندہم بار علاوہ سندین زیادہ دور بو مقام اوستندہ مختلف قول لار باردور بعضلار دیدیلار مجمع البحرین اول مقامدور کہ دجلہ ایلہ فرات اوشال یرگہ جنوب خلیج فارس غہ قوشولور و بعضلار دیدیلار خلیج عقبہ ایلہ خلیج سویس نینگ قوشولغان یردور واللہ اعلم کیین حضرت موسیٰ اول بندہ ایلہ کوروشک اوچون خداغہ عرض قیلدیلار تاکہ انینگ علمی وحی استفادہ قیلسونلار۔

قَالَ لِفَتٰىهُ اٰتِنَا غَدَآءَنَا لَقَدْ لَقِيْنَا مِنْ سَفَرِنَا هٰذَا نَصَبًا ﴿۶۲﴾ قَالَ

دیدی موسیٰ یگیتیغه کیلتور بیزغه ناشتا میزنی تحقیق بولوقدک بیز بو سفر بیزده مشقتغه یگیت دیدی

اَرَءَيْتَ اِذْ اَوَيْنَآ اِلَى الصَّخْرَةِ فَاِنِّيْ نَسِيْتُ الْحُوْتَ وَمَآ اَنْسٰنِيْهُ

کوردینگیزمی وقتینگه بیز آرام آلدوک تاشغه سو یا ینیب اول وقت من بلیغنی اونوتدیم واونوتدرمادی منده ین

اِلَّا الشَّيْطٰنُ اَنْ اَذْكُرَهٗ ۚ وَاتَّخَذَ سَبِيْلَهٗ فِى الْبَحْرِ ۖ عَجَبًا ﴿۶۳﴾ قَالَ ذٰلِكَ

لنی مگر شیطان گنه که ایتی من ایسلامای دیول آلدی بلیغ دریاده عجیب صورتده ف۱ موسیٰ دیدی شول جای ایردی

مَا كُنَّا نَبْغِ ۖ فَارْتَدَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمَا قَصَصًا ﴿۶۴﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ

اول مقامی که بیز ایستار ایردوک کیین قایتدیلار ایزلاریغه تحقیق ایذوب ف۲ پس تابدیلار بیز نینگ

اٰتَيْنٰهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنٰهُ مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿۶۵﴾ قَالَ لَهٗ مُوْسٰى

بنده لاریمیز دین بیر بنده نی ف۳ که بیر دیب ایردوک بیز انگا رحمت اوز قاشیمیزدین تعلیم قیلوب بیردوک اوز طرفیمیزدین علم

هَلْ اَتَّبِعُكَ عَلٰٓى اَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿۶۶﴾ قَالَ اِنَّكَ لَنْ

ف۴ دیدی انگا موسیٰ ایا من سنگا تابع بولایمی شول شرط ایله که تعلیم بیرورسن منگا سنگا تعلیم بیریلگان هدایتدین

تَسْتَطِيْعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿۶۷﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰى مَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ خُبْرًا ﴿۶۸﴾ قَالَ سَتَجِدُنِيْٓ

دیدی البته من بیله صبر قیلا آلماس سن دیچوک هم صبر قیلورسن علمی احاطه ایتمگان بولمغان نرسه غه موسیٰ دیدی تابارسن منی

اِنْ شَآءَ اللّٰهُ صَابِرًا وَّلَآ اَعْصِيْ لَكَ اَمْرًا ﴿۶۹﴾ قَالَ فَاِنِ اتَّبَعْتَنِيْ

ان شاء اللّٰه صبر لیک تاپورسن و من هیچ بیر حکمینگا خلاف قیلماسمن دیدی اگر سن من بیله بولسانگ منده ین

ع ۹ ۱۱ ۲۱

فَلَا تَسْئَلْنِيْ عَنْ شَيْءٍ حَتّٰٓى اُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿۷۰﴾ فَانْطَلَقَا ۗ حَتّٰٓى

هیچ بیر نرسه حقنده سوال قیلمه تا اوزوم اندین بیان بیر گونچه کیین هر ایکیلاری یوردیلار شونگا قدر

اِذَا رَكِبَا فِى السَّفِيْنَةِ خَرَقَهَا ۗ قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ اَهْلَهَا ۚ لَقَدْ جِئْتَ

که وقتیکه ایکیلاری کیمه غه مینديلار اول ذات کیمه نی تیشدی موسیٰ دیدی کیمه نی تیشدینگیزمی اهلینی غرق قیلماق اوچون البته کیلتیردینگیز

شَيْـًٔا اِمْرًا ﴿۷۱﴾ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيْعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿۷۲﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِيْ

بیر ایش قیلدینگیز دیدی من دیمابمیدیم که سن من بیله صبر قیلا آلمس سن موسیٰ دیدی منی اونوتگانلیگیم

بِمَا نَسِيْتُ وَلَا تُرْهِقْنِيْ مِنْ اَمْرِيْ عُسْرًا ﴿۷۳﴾ فَانْطَلَقَا ۗ حَتّٰٓى اِذَا لَقِيَا غُلٰمًا

اوچون مؤاخذه قیلمه و تکلیف بیرمه منی بو ایشیده مشکل لیکیغه ف۵ ینه یوروشدیلار تا وقتیکه بیر یاش بالاغه یولوقدیلار

فَقَتَلَهٗ ۙ قَالَ اَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً ۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ ۗ لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا ﴿۷۴﴾

پس انی اول ذات اولدوردی ف۶ موسیٰ دیدی بیر بی گناه جاننی بی قصاص اولدوردینگیزمی البته سن بیر نا معقول ایشنی قیلدینگ

ف۱ خدا طرفیدین حکم بولدیکه قچان اینگ طلبی ده بولغه توششنگ بیر بلیغ نی قادورب آلغیل قیسی بیر مقامده اول بلیغ یوقالسه بیلگیلکه اوشال مقام مجمع البحرین ده حضرت موسیٰ بو ارشادغه مطابق اوز خادم خاص لاری حضرت یوشع نی همراه آلوب سفرغه چیقدیلار حضرت یوشع اول ده حضرت موسیٰ نینگ خادم خاصلاری ایردی کیین اوزچیا تلاریده پیغمبر بولدیلار اوزلاریدین کیین خلیفه بولوب قالدیلار حضرت موسیٰ خادملاریغه دیدیلار که بلیغ دین خبردار بولسن تا مقصدغه ییتکوچه سفرده بو نرسه نی قدر زمان کیچیشیدین مقصدغه ییتای قایتماسمن آخر بیر مقام غه ییتدیلار اول یرده بیر کته تاش بار ایردی آستیده آب حیات بار ایردی اول آشغه یقین یرده حضرت موسیٰ آرام قیلدیلار حضرت یوشع کوردیلار که قادورولگان بلیغ باذن اللّٰه تیریلیب زنبیل دین چیقیب عجیب بیر صورتده دریاغه توشوب ایز قلیب کیتدی اوشال جایده خدا نینگ قدرتی ایله بیر طاقچه تیشیک آچیلیب قالدی بو نی کوروب حضرت یوشع تعجبده قالدیلار حضرت موسیٰ اویغانسه لار دیمکچی بولدیلار وقتیکه اویغانیب ایردیلار هر ایکیلاری یولغه توشدیلار حضرت موسیٰ اول جرجانگان ایردیلار وقتیکه مقصددین اوتوب کیتدیلار آچ جابلا ف۲ یعنی اوز ایزلاریغه کوروب کوروب ف۳ بو جناب حضرت خضر ایردیلار که رسول دورلاریغه خلاف بارو دورمحقق علما لاریمیز دیدیلار که نبی ایردیلار ف۴ اللّٰه تعالیٰ اول جنابغه اسرار کونیه علمین عطا قیلغان ایردی حضرت موسیٰ غه اسرار شرعیه معلوم ایدی۔ ف۵ یعنی کیمه نینگ بیر تخته سین کوچوروب قویدیلار ف۶ یعنی بیرچی مره اونوتوب سوال قیلدیلار ف۷ یعنی بیر قیشلاق غه یقین یرده بیرنچه بالالار اوینایب توروب ایردیلار الاردین بیر هوشیار چرایلیک بالانی توتوب آلوب اولدوردیلار بعضلار بالانینگ نابالغ بولمسلیغیده اختلاف بار دور جمهور نابالغ دیدیلار ف۸ یعنی بو بیچاره بیر کیشی نی اولدورگان بولماسه که قصاص اوچون اولدورولسه محض بی سبب اولدوردینگیز دیدیلار

الحمد للّٰه تعالیٰ توفیقه لاکمال لطف الترجمة والفوائد جناب شکر پروردگار بی نیازغه که قرآن کریم نصف اوّل لارین ترجمه و تحشیه لارین اتمامیغه موفق ایلادی

۱۱ ـ ۵ ـ ۱۳۷۲ هـ دیوالی ـ الهند

ف۱ یعنی شو نداغ عجیب واقعہ لارنے کوردرسن کہ اول حالدہ سن خاموش ایلہ صبر قیلیب تورا آلماس سن سوال قیلماقغہ مجبور بولورسن ف۲ یعنی مونڈین کیین ینہ سوال قیلسام منی علاحدہ قیلمکرہ سن معذور وحقدار دور سن نینگ طرفیدین بیرزرسہ دیمک غہ اوروں قالمس ف۳ یعنی الار بو حضراتنی مہمان اتیمک شرفیدین محروم قالدیلار

قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾

اول ذات دیدی من سنگا دیمابیدیم می کہ البتہ سن من بیلہ صبر قیلہ الماس سن ف۱

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ

موسیٰ دیدی اگر من مونڈین کیین سنگا بیرار نرسہ دین سوال بیرسام سن منی صحبتنگگا آلمہ تحقیق یتدینگ

مِن لَّدُنِّي عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ

مینگ طرفیمدین معذور لیکغہ ف۲ کیین یوردیلار آخر قتیکہ ہر ایکی لاری بیر قیشلاق آدملارین کا کیلارلیغہ

اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ

یتدیلار طعام طلب قیلدیلار اول قیشلاق آدملاریدین د الار بوینکے لارین مہمان قیلیشدین اباقیلدیلار کیین الار اول ییرده

أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ ۖ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ

بیر ییقیلای دیب تورگان دیوارنے تاپدیلار اول ذات انے توغری قیلارب قویدی موسیٰ دیدی سن خواہلاسنگ شو ننگا

هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ

حق آلور ایردینگ ف۳ اول ذات دیدی بو دور سن بیلہ مینینگ ارتامیزده جدالیک ایندی من خبر بیرور من سنگا

صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدتُّ

اول نرسہ لار سرینی کہ سن الارغہ صبر قیلہ آلمادینگ ف۴ اما کیما ایسہ دریاده ایشلاب تورگان مسکین لارنینگ ایردی

أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾

من انے عیبدار قیلماقچی بولدیم (سبب شولکہ) بار ایردی الارنینگ آلدیلاریدہ بیر پادشاہ کہ ہر بیر کیمہنے زور لیک ایلا آلور ایردی ف۵

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا

واما اول یاش بالا ایسہ انینگ آتہ وآنہ سی مسلمان ایردیلار بیز قورقدوک کہ اول الارغہ سرکشلیک و کفر ده

وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ

غالب کیلور کیین بیز شونے ارادہ قیلدوک کہ پروردگارلارے الارغہ انینگ اورنیغہ پاکیزہ لیکدہ اندین یخشیراغ و شفقتدہ

رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ

اندین یقین راغ بیر فرزند بیرسون ف۶ اما دیوار ایسہ شہر ایچیدہ ایکی یاش یتیم بالہ ‌نینگ ایردی و انینگ آستندہ

تَحْتَهُ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا

الارنینگ کومولگان خزینہ لاری ایردی و آتہ لاری یخشی آدم ایردی پروردگارینگ شونے خواہلادے کہ اول ایکی یتیم کمال یاشیغہ

أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ عَن

یتسونلار و کومولگان خزینہ لارین اوزلاری چیقاریب آلسونلار پروردگارینگ مہربانلیکیدین ف۷ و من قیلمادیم بو ایشنی

یو معاملہ لارنیغہ خضر یو لسہ لا خضر حقدار ایردیلار لیکن خضر یو لماد یلار بلکہ الارغہ اصلاح قیلدیلار یعنی ایگیلگان ایلکے دیوارلارین قول لاری ایلہ یا اشارہ لاری ایلہ توغری قیلیب قویدیلار بو معاملہ حضرت موسیٰ علیہ السلام غہ عجیب کوروندی دیدیلار کم اوزکم شول خدمت اوچون خدمت حقی آلونسہ یو لور ایردی ف۴ یعنی ایمدی وعدہ غہ مطابق علاحدہ بولایمیک لیکن اجرا ایشدین ایلگاری بو بولوب اوتگان واقعہ لار اسرارین سنگا بیلدورورمن ف۵ یعنی ظالم بادشاہ اینگ آدملاری کیمہ نے عیبدار کوروب آلمسلار ییچارہ مسکین لارنینگ کیمہ لاری اوز قول لاریدہ قالور بعض روایتدہ خطرہ مقامی دین اوتگاچ حضرت اوز قول لاری ایلہ ینہ کیمہ نے توزاتوب قویگان ایکان لاری وارد دور چونکہ الار بولارنے کرایہ سیز مینددورگان ایدیلار ف۶ یعنی اول بالا کتہ بولغاچ اولقدر یمان بولورکیکہ تنہا اوزی کافر و سرکش بولوب قالماس بلکہ انینگ محبتی غہ بیریلگان مومن وصالح آتہ وآنہ سے ہم انینگ کفر وطغیانیغہ مغلوب بولورلار واللہ تعالیٰ خواہلادیکہ الار ایمان وصلاحدہ قالسونلار شو صورتدہ بالہ لاری اولدر ردیلسہ ہم انینگ اولوشے ایلہ ایمانلاری سلامت قالدی دیہم اول اولدرولگان بالہ اورنیغہ اللہ تعالیٰ الارغہ

بیر قیز عطا قیلدیکہ نہایتدہ اوبدیک وا طاقتلیک بولغان ایکیدہ بیر پیغمبر بیلگان دیر پیغمبرنی توغدی کہ انچہ پیغمبر امت ہدایتیغہ کیلدی ف۷ یعنی اگر حضرت خضر اول دیوارنے توزاتوب قویماسہ لاییقیلور ایردی کیین اول ایکی یتیم بالالارنینگ مال لاری آچیلوب قالور ایردی دہقان آدملار انے آلوب کیتور ایردی لیکن اللہ تعالیٰ اول مال نے ضایع بولوشیں خواہلامادی چونکہ آتہ لاری صالح بندہ ایردی انینگ صلاحیتین اللہ تعالیٰ رعایہ قیلدی علما لار دیدیلار کہ اول کومولگان خزینہ دہ ہر قسم مال لار بار ایردی خصوص بیر طلادہ ہم بار ایردیکہ انگا محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم بازیلگان ایردی ۰۰۹

ف۱ یعنی قیسے بیر ایشنی خدانینگ حکمی ایله قیلولغان بولسہ انینگ اوچون حق آلمک مقربلار اوچون نازیبا دور. ف۲ یہودلار طلب و تلقین لاری ایلہ قریش جماعہ سی سیزدین سوال قیلورلار کہ ذوالقرنین کیم دور و انینگ واقعہ سی نیچوک دور. ف۳ بو پادشاہ نے شونینگ اوچون ذوالقرنین دیئیلہ کہ شاملیک و میلورکہ اول دنیا نینگ

ہر ایکی شاملیک دیئیلورکہ اول دنیا نینگ ہر ایکی کنارہ سے مشرق و مغرب غہ بارگان ایردی یعنی لفظا اوبیدور کہ بو لفظ اسکندر رومی نینگ لقبی دور. و بعض لار ایرلارکہ بو نامہ بیر بخشی مقبول خدا ایردی و دینار پادشاہ اندین اول اوتکاندور امام ابن حجر عسقلانی فتح الباری دہ متعدد دلیل لار ایلہ اوشبو ایکینچی قول نے ترجیح بیریبدور لار مجموعی روایتلاردین معلوم بولور کہ ذوالقرنین حضرت ابراہیم علیہ السلام غہ ہمزمان بر پادشاہ ایردی اول جناب دعا لاریدین برکات تیدیریں الله تعالی انگا عادة خلاف اسباب مہیا قیلغان ایردی انینگ اوچون اول فتوحات قیلدی بو فتوحات عظیم نصیب قیلغان ایردی خضر اول پادشاہ نینگ وزیری حضرت خضر ایردی.

شاید شونینگ اوچون قرآن کریم خضر قصہ لاری دین صونگ انینگ واقعہ سین بیان قیلیبدور. ف۴ یعنی بیر طرف غہ سفر تیاری قیلدی. ف۵ مہر بیر پیادہ سفر قیلیب آدم کوزیغہ کون دریادین چیقادیب دریا غہ باتوب تورگان کورونور بو جایغہ ہم شونداغ کورونگان بولور دہ یا بو نینگ لافغہ بولوشی ساحل گہ غچ تقرا غلاری سوارلا شیب بولگان بولور یوذوالقرنین مغربی ساحلدہ بیر قوم او ستیدہ نیتوب باردی الله تعالی انگا

اَمۡرِیۡ ؕ ذٰلِکَ تَاۡوِیۡلُ مَا لَمۡ تَسۡطِعۡ عَّلَیۡہِ صَبۡرًا ﴿۸۲﴾ؕ٪ وَ یَسۡـَٔلُوۡنَکَ عَنۡ
اوز رائیم ایلہ (ف۱) قیلمدیم اول فرسلار نینگ حقیقتی کہ سن الارغہ صبر قیلہ آلمادینگ ۔ دوالی بیرورلار سیزغہ ذوالقرنین دین (ف۲)
ذِی الۡقَرۡنَیۡنِ ؕ قُلۡ سَاَتۡلُوۡا عَلَیۡکُمۡ مِّنۡہُ ذِکۡرًا ﴿ؕ۸۳﴾ اِنَّا مَکَّنَّا لَہٗ فِی
سیزدینگ من ایدی سیزلار غہ انینگ بعض حال لارین او قورمن ۔ تحقیق بیز بیرگان ایردک انگا یر یوزیدہ
الۡاَرۡضِ وَ اٰتَیۡنٰہُ مِنۡ کُلِّ شَیۡءٍ سَبَبًا ﴿ۙ۸۴﴾ فَاَتۡبَعَ سَبَبًا ﴿۸۵﴾ حَتّٰۤی اِذَا
قوت و بیر دوب ایردک انگا ہر قسم اسباب نے (ف۳) کیین اول بیر سبب آرتہ سیغہ توشدی (ف۴) تا وقتیکہ یتیدی
بَلَغَ مَغۡرِبَ الشَّمۡسِ وَجَدَہَا تَغۡرُبُ فِیۡ عَیۡنٍ حَمِئَۃٍ وَّ وَجَدَ عِنۡدَہَا
کون باتادورگان بیرغہ تاپدی کون نے کہ باتوب تورور بیر لاتقہ بولاق غہ (ف۵) و تاپدی اول بولاق قاشندہ
قَوۡمًا ۬ؕ قُلۡنَا یٰذَا الۡقَرۡنَیۡنِ اِمَّاۤ اَنۡ تُعَذِّبَ وَ اِمَّاۤ اَنۡ تَتَّخِذَ فِیۡہِمۡ
بیر قوم نے بیز دیدوک ای ذوالقرنین یا سنرا بیرورسن یا الار حقندہ بیر یخشی معاملہ
حُسۡنًا ﴿۸۶﴾ قَالَ اَمَّا مَنۡ ظَلَمَ فَسَوۡفَ نُعَذِّبُہٗ ثُمَّ یُرَدُّ اِلٰی رَبِّہٖ
قیلورسن (ف۶) ذوالقرنین دیدی اما کیمکہ بی انصاف بولسہ بیز انگا عذاب بیرورمیز کیین اول بیر پروردگارین
فَیُعَذِّبُہٗ عَذَابًا نُّکۡرًا ﴿۸۷﴾ وَ اَمَّا مَنۡ اٰمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَہٗ جَزَآءَۨ
حضور یغہ قایتار یلور و اول انگا قتیغ عذاب بیرور ۔ و اما کیمکہ ایمان کیلتور و قیلتور یخشی ایشلر ۔ ایشنی انگا یخشی حال
الۡحُسۡنٰی ۚ وَ سَنَقُوۡلُ لَہٗ مِنۡ اَمۡرِنَا یُسۡرًا ﴿ؕ۸۸﴾ ثُمَّ اَتۡبَعَ سَبَبًا ﴿۸۹﴾ حَتّٰۤی
نصیب بولور جزا اوچون و دیر میز انگا او ز ایشمیزدہ آسان سوز نے (ف۱) کیین یہ بیر سبب آرتہ سیغہ توشدی تا وقتیکہ
اِذَا بَلَغَ مَطۡلِعَ الشَّمۡسِ وَجَدَہَا تَطۡلُعُ عَلٰی قَوۡمٍ لَّمۡ نَجۡعَلۡ لَّہُمۡ
یتیدی کون چیقادورگان بیرغہ تاپدی انی کہ چیقوب تورور بیر قوم اوستلارغہ کہ قیلوب بیرماب ایردک بیز
مِّنۡ دُوۡنِہَا سِتۡرًا ﴿ۙ۹۰﴾ کَذٰلِکَ ؕ وَ قَدۡ اَحَطۡنَا بِمَا لَدَیۡہِ خُبۡرًا ﴿۹۱﴾
الار اوچون کون نینگ بوغرفیغہ بیر پردہ (ف۲) بو قصہ شونداغ ایردی و تحقیق بیز انینگ قاشندہ بارچہ دین تمام خبردار ایردک
ثُمَّ اَتۡبَعَ سَبَبًا ﴿۹۲﴾ حَتّٰۤی اِذَا بَلَغَ بَیۡنَ السَّدَّیۡنِ وَجَدَ مِنۡ دُوۡنِہِمَا
کیین یہ بیر سبب آرتہ سیغہ توشدی تا وقتیکہ یتیدی ایکی تاغ اورتہ سیغہ تاپدی اول ایکی تاغ نینگ
قَوۡمًا ۙ لَّا یَکَادُوۡنَ یَفۡقَہُوۡنَ قَوۡلًا ﴿۹۳﴾ قَالُوۡا یٰذَا الۡقَرۡنَیۡنِ اِنَّ
بو طرفیدہ بیر قوم نی کہ ہیچ بیر سوزنے توشونمس ایردیلار ۔ الار دیدی لار ای ذوالقرنین تحقیق
یَاۡجُوۡجَ وَ مَاۡجُوۡجَ مُفۡسِدُوۡنَ فِی الۡاَرۡضِ فَہَلۡ نَجۡعَلُ لَکَ خَرۡجًا
یاجوج و ماجوج قومی مملکتدہ فساد قیلغوچیلار دور لار آیا بیز سینینگ اوچون خرج توپلایلو کی

اول قوم حقندہ اختیار بیردیکہ خواہلا سون الارنی اولدورسون یا اول اسلام غہ دعوت بیرسون ذوالقرنین ایکینچی شقنی اختیار ایتدی ف۱ یعنی آخرت دہ انگا یخشی النعام بولور و دنیا دہ بیز ہم انگا تشویش بیرماسمیز بلکہ بیز اوز ایشمیز اوچون انگا رہبر سوز قیلماچی بولسک یومشاق و آسان سوز ایلورمیز ف۲ بو جماعہ کون چیقار طرفدہ بولگان جنگلی وحشی جماعہ بولور لارکہ اوی توتمک عمارت قیلمک نی ایشلار الاردہ بولمس حاضرغی زمانہ لاردہ ہم شونداغ جماعہ لار موجود دور لار ف۳ شاید الار ہو عریضہ لارین ذوالقرنین غہ بیر ترجمان واسطہ سے ایلہ تقدیم قیلغان بولورلار درنہ یو قاریدہ گے آیتدہ الارنینگ ہمزبان ایمس ایکانلیک لاری؛

ف۱ یاجوج و ماجوج کلمہ لاری یکے علامہ عجمی کلمہ یو روب ستقل یکے قبیلہ نینگ نامی دور ذوالقرنین او زین او چونچی فاتحانہ سفر ندہ بیر مقامی غہ تیدی کہ اول
بردہ یکے بلند تاغ یو روب اور تالارندہ بیر آرتیق یول بار ایردی تاغ لار نینگ بیر طرفیدہ یاجوج و ماجوج جماعہ لاری تور ور ایردی بیندہ بیر طرفیدہ بیر کمزور جماعت لور ور

عَلٰٓى اَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّيْ فِيْهِ رَبِّيْ خَيْرٌ

شول شرط ایلہ کہ بیزنا قیلیب او بیز ایلہ الار و تا میز غہ بیر دیوار اول دیدے اول نرسہ کہ خدا معنی انگا قادر قیلیو بدر در

فَاَعِيْنُوْنِيْ بِقُوَّةٍ اَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ اٰتُوْنِيْ زُبَرَ الْحَدِيْدِ

یخشی راغدور ایمدی بیز لار منگا کوچ ایلہ یاردم بیرینگ لار قیلیوب برائے الار ایلہ سیز لار و تالار بیگیز غہ محکم دیوار

حَتّٰٓى اِذَا سَاوٰى بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوْا حَتّٰٓى اِذَا جَعَلَهٗ

کیلتورونگ لار منگا تیمیر تختہ لارنی تا وقتیکہ ایکے تاغ اور تاسین برابر قیلدے دیدے دم اور دنگلار تا وقتیکہ ایتدی

نَارًا قَالَ اٰتُوْنِيْٓ اُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا ﴿٩٦﴾ فَمَا اسْطَاعُوْٓا اَنْ يَّظْهَرُوْهُ

قیلدی دیدے کیلتورونگ لار منگا کہ قویایے یونگا ایریگان مس نے کیبین الا قادر بولما دیلار کہ انگا چیقیشسو نلار

وَمَا اسْتَطَاعُوْا لَهٗ نَقْبًا ﴿٩٧﴾ قَالَ هٰذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَّبِّيْ فَاِذَا جَآءَ

و قادر بولما دیلار کہ انے تیشسو نلار دیدی بو منینگ پروردگاریم نینگ بیر رحمتیدور قچان کیلسہ

وَعْدُ رَبِّيْ جَعَلَهٗ دَكَّآءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّيْ حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ

پروردگاریم نینگ وعدہ سی انے تیکیلاب تاشلار و پروردگاریم وعدہ سے حق دور ف۱ و قویو بیرور میز بیز

يَوْمَئِذٍ يَّمُوْجُ فِيْ بَعْضٍ وَّنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَجَمَعْنٰهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾

بعضلارین اولکون کہ ارالاشوب کیتور لار بعضلار غہ کیبین دم او ردلور صور غہ پس ہمہ لارنی جمع قیلوب الور میز

وَّعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكٰفِرِيْنَ عَرْضَا ﴿١٠٠﴾ الَّذِيْنَ كَانَتْ اَعْيُنُهُمْ

و جہنمنی اولکون قویو بیر میز کافر لار نینگ کوز غہ یلا رغہ اول کافر لار کہ کوز لاری بردہ دہ

ع ١١
فِيْ غِطَآءٍ عَنْ ذِكْرِيْ وَكَانُوْا لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾ اَفَحَسِبَ
٢

ایردے منینگ یادیم دین و قادر ایمس ایردیلار ایشیتمک غہ ف۲ آیا گمان قیلدیلار می کافر لار کہ الار

الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَنْ يَّتَّخِذُوْا عِبَادِيْ مِنْ دُوْنِيْٓ اَوْلِيَآءَ اِنَّآ اَعْتَدْنَا

منی قویوب منینگ بندہ لاریمنی چارہ ساز توتسو نلار تحقیق بیز تیار قیلیوب قویغا ندور میز

جَهَنَّمَ لِلْكٰفِرِيْنَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْاَخْسَرِيْنَ اَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾

جہنمنی کافر لار اوچون مہمانلیک ف۳ سیز دینگ کہ بیز سیز لار غہ شو نداغ اکو ملارنی خبر بیرایلوکی کہ عمل لاردہ

اَلَّذِيْنَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُوْنَ

ہمہ دین زیادہ زیاندہ دور لار الار شول آدم لار دور لار دنیا حیاتیدہ گی محنت لاری ضایع بولدی و گمان قیلور لار کہ الار خشی

صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ وَلِقَآئِهٖ فَحَبِطَتْ اَعْمَالُهُمْ

قیلوب تور دیدور لار الار شول جماعہ دور لار کہ انکار قیلدیلار پروردگار لاری نینگ آیت لاریغہ و انگا ملاقات غہ کیبین باطل بولدی عمل لاری

ایردی یاجوج و ماجوج قبیلہ لاری تیز تیز بو طرفغہ او توب بو لار نے مال لارین تالاب اوز لارین ہلاک ایتوب تورور ایردی ذوالقرنین بو مقام غہ یتوب کیلگان دہ فرصتی غنیمت جیلوب بو کمزور جماعت عرض قیلدیلار دشول اورتاغی یولنی بند قیلیوب یاجوج و ماجوج ظلمی دین نجات بیرشین آرزو قیلدی لار و اگر ضرور بولسہ مالی امداد بیر شیلارین ہم وعدہ قیلدیلار لیکن ذوالقرنین الار نینگ مالی امدادلارین قبول ایتمادی بلکہ تبرعًا او ز طرفیدین الار اوچون بیر تو سقون بنا قیلوب بیر دی کیبین بو طرفغہ یاجوج و ماجوج نینگ او ز وقتی و غارت قیلیشے بند بولدی ایمدی بو ذوالقرنین کیمدور و بنا قیلغان سدی دیوار نینگ قیسے بیر قطعہ سیدہ دور و یاجوج و ماجوج انسانلار دین می یا آیتہ لاری انسان و کرمہ لاری باشقہ می الار دنیا غہ کیلوب کیتیدیلاری یاہنوز کیلما دیلار می و قچان کیلور لار و کیم نینگ تولیدہ ہلاک بولور لار بو خصوصلار دہ تفسیر لار دہ مختلف قول لار بار دور بو مختصر فوائد دہ تفصیل لیک بیان قیلوب بو لمغانچ شو قدر الیفا حغہ اکتفا قیلیوندی
ف۲ یعنی یاجوج و ماجوج قچان چیقیسہ لار دریا لار موجلاری کبی بیحساب مجید چیقور لار کمال کوب لیک لار بیدین بیر بیر لاری غہ

تیقیلیشیب یو ردیلار کہ شدت خوف و انتظار بیدین عامہ خلق انسی و جن بیر بیرلار یغہ ارالا شیب کیتور لار اندین کیبین صور چالینور و قیامت قائم بولور کیبین محشر غہ
خدا حضوریغہ ہمہ نے جمع قیلور دکافر لار نظر لار یغہ جہنم نے حاضر قیلور تور چنگہ الار دنیا دہ کوز لاری پردہ دہ ایدیک یو روب انگا التفات قیلما دیلار ایمدی یقیہ کورور لار
ف۳ یعنی حضرت مسیح نے حضرت عزیز نے روح القدس نے معبود و چارہ ساز توتسو لار و عقیدہ البستہ کفر و شرک دور دکافر لار و مشرک لار مقا ملاری جہنم دور
ف۴ یعنی قیامتدہ انلارنگ عدالت در بار یغہ حاضر بولوشغہ منکر بولدیلار یعنی قیامت یوم دیدیلار ...

ف۱ یعنی کافرلارنینگ دنیاده قیلغان تمام یخشی ایشلاری ایمانلاری بولمغان سببدین بیجان حساب قیلونور باقی قالغان کفر یا تلاری واعمال بدلاری بہمہ سے ترازوغہ بیرگنگ بولور مقابلیده گی پلہ غہ توشادورگان نرسہ بولسہ بیرگنہ پلہ نے قنداغ تارتیلور بونکہ موازنہ دیگان نرسہ متقابل نرسہ لارده بولور ف۲

فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَزْنًا ﴿۱۰۵﴾ ذٰلِكَ جَزَآؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوْا

ایمدی بیزالار اوچون قیامت کونے وزن قائم قیلمیمیز ف۲ انہ شو لدور جزالاری یعنی جہنم شو نینگ اوچون کہ الار کافر بولدیلار

وَاتَّخَذُوْٓا اٰيٰتِيْ وَرُسُلِيْ هُزُوًا ﴿۱۰۶﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

ویزنینگ آیتلاریمیزنی وپیغمبرلاریمیزنی مسخرہ قیلوب آلدیلار ف۳ تحقیق اول ذاتلار یکہ ایمان کیلتوردیلار وایخشی ایشلار قیلدیلار

كَانَتْ لَهُمْ جَنّٰتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿۱۰۷﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا لَا يَبْغُوْنَ

بولور فردوس باغلاری الار اوچون مہمانلیک الار انده ہمیشہ قالورلار خواہلاماسلار اندین

عَنْهَا حِوَلًا ﴿۱۰۸﴾ قُلْ لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمٰتِ رَبِّيْ لَنَفِدَ الْبَحْرُ

باشقہ یرغہ کوچیشنی سیز دینگ اگر دریا سیاہی بولسہ پروردگاریم سوزلارین یازمک اوچون البتہ دریا خلاص بولور

قَبْلَ اَنْ تَنْفَدَ كَلِمٰتُ رَبِّيْ وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهٖ مَدَدًا ﴿۱۰۹﴾ قُلْ اِنَّمَآ اَنَا

پروردگاریم سوزلاری خلاص بولرشدین اول اگرچہ کیلتورسک ہم اینینگ مثالینی مددغہ سیز دینگ حقیقت شو لدورکہ

بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوْحٰٓى اِلَيَّ اَنَّمَآ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ۚ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوْا

من سیزلارکبی بشر دورمن وحی کیلور منگا کہ حقیقتده معبودلارینگیز بیرگنہ معبود دور کیمیکہ پروردگاریغہ یولوقوشنی

۱۲ ع ۹ ۳ لِقَآءَ رَبِّهٖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَّلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهٖٓ اَحَدًا ﴿۱۱۰﴾

امید قیلور اول یخشی عمل قیلسون وشریک قیلماسون پروردگارین عبادتیغہ ہیچ کیمنی

سُوْرَةُ مَرْيَمَ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ ثَمَانٌ وَّتِسْعُوْنَ اٰيَةً وَّسِتُّ رُكُوْعَاتٍ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

مریم سوره سی مکہ ده نازل بولغاندور اول ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتده رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ توقسان سکیز آیت والتی رکوع دور

كٓهٰيٰعٓصٓ ﴿۱﴾ ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهٗ زَكَرِيَّا ﴿۲﴾ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗ

کہیعص بو مذکور پروردگارینگیز رحمتینین بیانی اوز بنده سی زکریاغہ ف۴ وقتیکہ ندا قیلدی اوز پروردگاریغہ

نِدَآءً خَفِيًّا ﴿۳﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّيْ وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّيْ وَاشْتَعَلَ الرَّاْسُ

یخفی آواز ایلہ ف۵ دیدی ای ربیم تحقیق قوتدین کیتدی بدنیم سوڭگلاری وباشیم ساچلاری یالتیرادی

شَيْبًا وَّلَمْ اَكُنْ بِدُعَآئِكَ رَبِّ شَقِيًّا ﴿۴﴾ وَاِنِّيْ خِفْتُ الْمَوَالِيَ

قریلیکدین وسنگا دعا قیلیب ای ربیم ہرگز محروم قالماغاندورمن ف۶ وتحقیق من قورقورمن اوز دمدین کیین

مِنْ وَّرَآءِيْ وَكَانَتِ امْرَاَتِيْ عَاقِرًا فَهَبْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ وَلِيًّا ﴿۵﴾

قرنداشلاریمدین دخاتونم ایسہ توغماس خاتوندور ایمدی سن عطا قیل منگا اوز قاشنگدین بیر میراث خوارنی

يَّرِثُنِيْ وَيَرِثُ مِنْ اٰلِ يَعْقُوْبَ ۖ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿۶﴾ يٰزَكَرِيَّآ

کہ مالک بولسون مندین ویعقوب اولادیدین قالغان میراثغہ وقیلغیل انی ای ربیم مقبول انسان ف۸ بیز دیدیک ای

الله تعالیٰ نینگ آیتلارین وپیغمبرلارین اولوغ معجزہ بیلگوچی لارجزالاری جہنم بولور ف۳ یعنی من ہم سیزلار کبی بشر دورمن لیکن الله تعالیٰ اوزی ندین علوم و معارف حقہ نے منگا وحی واسطہ سی ایلہ توشوردی الاردین اصل الاصول بولغان توحید علمین اورگاننک اوچون سیزلار نے چاقیردورمن کیمنینگ خدا ایلہ ملاقات شوقی بولسہ یادر بار الٰہی حاضر لیغیدین قورقی بولسہ اینینگ اوچون لازم دورکہ حیاتیده شریعتغہ مطابق بیرآز یخشی عمل لارنے قیلوب آلسون وحذا غہ قیلوب اورگان عبادتیغہ ہیچ بیر کیمسہ نے شریک ایتمسون

ف۴ حضرت زکریا علیہ السلام بنی اسرائیل ...... سیدن بیوک پیغمبرلاردیدین ایردیلار نجار نیک ہنرلاری بار ایردی اوز قول لاری ایلہ محنت قیلوب بیر ایردیلار

ف۵ قرانگغو کیچہ ده خلوت ده بست آواز ایلہ دعا قیلدیلار منہ شوندا غ دعاریادین خالص واخلاص ایلہ معمور بولور

ف۶ یعنی ہمیشہ بوعاجز بنده نگمی دعاسین قبول ایتکان وخصوصی مہربانلیک لار ایلہ نوازش قیلغان ہمدہ گا دور سن ایمدی بوضعیف وناتوانلیک وقتده امیدیم قوی دورکہ ہرگز منی محروم و نا امید قیلماس سن.

ف۷ کہ الارنا قابل نیک لاردین یخشے یولنی بوقاتماسونلار دخاندان یعقوب میراث لاری بولغان دینی وروحانی دولتنی قولدین بیرماسونلار

ف۸ یعنی بیر فرزند صالح عطا قیلغیل کہ دینی خدمتلارنے یخشے انجام بیرسون ومینینگ مقدس امانتینگنی حفاظت قیلسون مندین ویعقوب اولادیدین قالغان حقیقی میراث معنوی غہ لائق حقدار بولسون واوز قاشینگده وہمہ قومنلار قاشلارنده مقبول دلپسندیده بیرذات بولسون ۞۰۞

ف ۱ پروردگار حضرت زکریا علیہ السلام دعالارین قبول ایتاری بیر مبارک فرزند قدمی دین بشارت بیردی دانگا توغولمای تورو ب یحیٰی دیب نام قویدی بو نام
اول جناب دین اوّل بیر کیمسہ غہ قویولمغاندر سلف لاردین بفضیلاری دیبدورلار کہ سمی تینگ معنی سے شبیہ دور یعنی بو جہاندہ بار اوصاف باشقہ لاردہ بولمغاندور
چنانچہ مل لارین بو مثل فیننغے دکوب بیغلا شلاری ہیچکیمدہ کورولمگاندور ف ۲ آدم بالہ سیدہ قاعدہ شولدور کہ قچان بیر کوتولمگان بیر نرسہ بشارتین ایشسنہ

إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَل لَّهُ مِن قَبْلُ سَمِيًّا ⑦

تحقیق بیز بشارت بیرورمیز سنگا بیر فرزند دین کہ آتی یحیٰی بولور پیدا قیلمغاندر میز موندین اول انگا ہیچ بیر ہمنام ملا

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ

دیدی ای ربیم نیردین منگا فرزند بولور حال کہ مینینگ خاتونوم توغماس خاتوندور و اوزوم ہم قریلیک نینگ

مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ⑧ قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ

نہایتی غہ یتکاندور من ف ۳ دیدی حال شوندغ دور مرحمت قیلوچی پروردگارینگ کہ بو نرسہ منگا آساندور و تحقیق

خَلَقْتُكَ مِن قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ⑨ قَالَ رَبِّ اجْعَل لِّي آيَةً

یراتدیم من سنی حال بو کہ سن ہیچ نرسہ ایمس ایردینگ ف ۳ دیدی ای ربیم مقرر قیل مینینگ اوچون بیر علامت

قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ⑩ فَخَرَجَ

دیدی علامتینگ شولدور کہ اوچ کیچہ وکوندوز سوز قیلالمس سن آدملار غہ سالم بولوب تورو ب کیین چیقدی

عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ⑪

اوز قومین قاشلاریغہ و اشارہ قیلدی الارغہ کہ تسبیح ایتینگلار صبح و شام ف ۴

يَا يَحْيَىٰ خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ ۖ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ⑫ وَحَنَانًا مِّن

بیز دیدوک ای یحیٰی توت کتابنی قوّت ایلہ و بیردوک بیز انگا دانالیقنی بالہ بیکدہ و شوقنی اوز طرفیمیز دین

لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا ⑬ وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا

و پاکیزہ لیکنی و ایردی اول تقوے لیک و یخشے معاملہ لیک آتہ و آنہ سیغہ و ایمس ایردی سرکش

عَصِيًّا ⑭ وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ

و نافرمان و سلام بیتسون انگا توغولگان کونی و اولاو درگان کونی و او دلکو نیکہ تورور

حَيًّا ⑮ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا

تیریلیب ف ۵ و یاد قیلینگ بو کتابدہ مریم نے ہم وقتیکہ اول علاحدہ بولدی اوز اہلی دین شرق

شَرْقِيًّا ⑯ فَاتَّخَذَتْ مِن دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا

جہتدہ بیر مکان غہ۔ پس تارتدی الاردین بو طرفغہ بیر پردہ کیین بیز انگا یباردوک اوز فرشتہ میزنے

فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ⑰ قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَٰنِ مِنكَ

و اول انگا بیر پوتون آدم بولوب کورولدے مریم دیدی من رحمٰن پناہیغہ قاچور من سندین

إِن كُنتَ تَقِيًّا ⑱ قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا

اگر سن خدادین قورققوچی بولسنگ ف ۶ اول دیدی حقیقت شولدور کہ من سینینگ ربینگ طرفیدین کیلدیم کو سنگا بیر

زیادہ خاطر جمع بولمک ولادت حاصل قیلمک اوچون بار بار مانند تحمل قیلورتا کہ نہایتہ کونگلے قرار تابسون بو حضرت ہم تا مکس بیر نرسنی طلب قیلیب نرہ تعجب قیلادیلار وقتیکہ انے بیر بلدے دیب بشارت کیلسہ قندایغ بولور دیب قیلورلار
ف ۳ یوق انساننے پیدا قیلگوچی قادر مطلق اوچون ایکے تعز حال و کمپیر دین فرزند پیدا قیلمک ہیچ نرسہ ایمسدور
ف ۴ یعنی با وجود تندرست بولوب تو معب کامل اوچ کیچہ و کوندوز آدملار ایلہ سوز لاشالمای شول اوزی حمل پیدا بولغانیغہ علامتدور کیین وقتیکہ او شال علامت وجود غہ کیلدی و تیل گفتگو دین منع قیلوندی حجرہ دین تاشقاری چیقوب اشارہ ایلہ آدملارغہ دیدیلار کہ صبح و شام خدانے یاد قیلینگلار نماز اوقونگلار تسبیح و تہلیل غہ مشغول بولونگلار
ف ۵ یعنی تورا تنی و باشقہ صحیفہ لارنے نہایتدہ اہتمام ایلہ توتوب اوزونگ ہم عمل قیلیب و باشقہ لارغہ ہم تبلیغ ایت
اللہ تعالےٰ حضرت یحیٰی غہ یاشلیکدہ فہم و دانش و علم و حکمت و احکام کتاب و آداب عبودیت و خدمتنی تعلیم بیردیکاو کوب علما لار قول لاریچہ اللہ تعالےٰ بو جانبغہ اوشبو وقتدہ خلاف یاشلیکدہ نبوت ہم عطا قیلغان ایردے و تمام اخلاق جمیلہ و اوصاف کریمہ ایلہ وجود لاریچہ و نرمی قیلغان ایردی ہرنیمہ کیلوبدور کہ یحیٰی علیہ السلام نہ گناہ قیلدیلار و نہ ارادہ قیلدیلار

ع ۵ ۷

خدا نینگ طرفیدین ہمیشہ بولاب بغلاب رضا سلاریغہ باشی آتا دورگان اریغیم لار بولوب قاتوان ایردی ف ۶ یعنی حضرت مریم حیض دین پاک بولوب غسل قیلماقچی بولدیلار
لیکن بیرچہ حیضلاری بایروی عمرلاری اوں اوچچہ تیکان ایردی یا اون بیشیغہ کمال شرم دین خلق دین علاحدہ بیر مقام غہ باردیلار کہ بیت المقدس نینگ شرق طرفیدہ ایردی
شونینگ اوچون نصاری لار شرق نے اوز لاریغہ قبلہ قیلیب آلغاندورلار کیین قاشلاریغہ حضرت جبرئیل علیہ السلام نہایتدہ صاحب جمال بیر یاش یگیت صورتیدہ بولوب حاضر
بولدیلار بو جناب اول فاتنی انسان دیب گمان قیلدیلار لیکن چہرہ لاریدہ گی نور تقویٰ و طہارتنی کوروب بیلگنی آدم اوخشایدی دیب من سندین اوزوم نی رحمٰن پناہیغہ آورمن اگر حقیقتدہ متقی انسان بولسنگ منینگ اوزناق بولورسن دیدیلار

ف١ حضرت جبرئیل گو دیبلار تشویش قیلیه ناسون دیبان گمانغه بارلیماسون من بشر ایماسمن بلکه سن پناه الگان پروردگاریڭ یبارگان فرشته دورمن شونینگ اوچون کیلدیم کی پروردگار پاک طرفیدین سنگا بیر پاکیزه خوش اخلاق اوغول عطا قیلورمن حضرت دیدیلار منگا فرزند قیلیک بولور چونکه نه من ایریک خاتون دورمن و نه یمان یوزلوق خاتون دورمن

الربع

زكيا ﴿١٩﴾ قالت انى يكون لى غلم ولم يمسسنى بشر ولم اك بغيا ﴿٢٠﴾

فرزند بیرای مریم دیدی نه بیردین منگا فرزند بولور حالبوکه تیگیچ بیرانسان منگا قول تیگورمنگان دور و نه من یمان خاتون دورمن

قال كذلك قال ربك هو على هين ولنجعله اية للناس

فرشته دیدی حال شونداغ دور رحمت قیلدی پروردگاریڭ که بو نرسه منگا آسان دور و قیلمیکچی دورمیز انی نشان آدملار اوچون

ورحمة منا وكان امرا مقضيا ﴿٢١﴾ فحملته فانتبذت به مكانا

و رحمت بیزنینگ طرفیمیزدین و قرار قیلونغان ایش دور ف٢ کیین مریم اول بالاغه حامله بولدی و علاحده بولدی انینگ سببی دین

قصيا ﴿٢٢﴾ فاجاءها المخاض الى جذع النخلة قالت يليتنى

اوزاق بیر یرغه کیین کیلتوردی انی تولغاق دردی خرما درختینینگ آستیغه دیدی ای کاشکی من

مت قبل هذا وكنت نسيا منسيا ﴿٢٣﴾ فنادىها من تحتها

بو حال دین ایلگاری اولوب کیتسام ایردی و بولسام ایردی خاطردین اونوتولگان کیین آواز بیردی آستیدین

الا تحزنى قد جعل ربك تحتك سريا ﴿٢٤﴾ وهزى اليك

غم یمه سینینگ پروردگارینگ آستینگدا آقین چشمه پیدا قیلوبدور و تیبرات اوز طرفینگغه خرما درختینی

بجذع النخلة تسقط عليك رطبا جنيا ﴿٢٥﴾ فكلى واشربى

که شوردور سنگا پیشکان خرمانی پس یگیل و اچگیل و آرام

وقرى عينا فاما ترين من البشر احدا فقولى انى نذرت

تاپسون کوزونگ کیین قچان آدملاردین بیرینی کورسنگ دیگیل تحقیق من نذر قیلغان دورمن

للرحمن صوما فلن اكلم اليوم انسيا ﴿٢٦﴾ فاتت به قومها تحمله

خدا اوچون روزه نی که بوکون هیچ بیر انسان غه سوزلاماسمن ف٢ کیین کیلتوردی اول بالانی کوتارگان حالده

قالوا يمريم لقد جئت شيئا فريا ﴿٢٧﴾ يأخت هرون ما كان

اوز قومینینگ قاشیغه ایدیلار ای مریم سن بیر یمان ایش قیلدینگ ای هارون ینینگ سینگلیسی

ابوك امرا سوء وما كانت امك بغيا ﴿٢٨﴾ فاشارت اليه

سینینگ آتانگ یمان آدم ایماس ایردی و انانگ بد زوق خاتون ایماس ایردی کیین مریم اشاره قیلدی بالا طرفیغه

قالوا كيف نكلم من كان فى المهد صبيا ﴿٢٩﴾ قال انى عبد الله

الاردیدیلار بیز نچک سوز قیلالیلوک اول ذات غه که بیشیک بالا سیدور دیدی عیسی علیه السلام تحقیق من خدانینگ بنده سی دورمن

اتنى الكتب وجعلنى نبيا ﴿٣٠﴾ وجعلنى مبركا اين ما كنت

اول منگا کتاب بیردی و بیردی منی نبی قیلوبدور و قیلوبدور منی مبارک قیلیک بیرذات قیسی یرده که بولسام

حاجاوتشال حضرت زکریاغه بیر بلگان طرفیده بیر بیلدی خدا اوچون آسان دور و بو طرفه اته بیر فرزند بیرسه انکه ده قدرت الهیه طرفیدین نشان بولادی که انسان آته سیز هم پیدا بولور و هم یمان لیغنیک بو طرفه پرتیغلیشی قرار تاپیکاندور بو فرزند دنیا اوچون پروردگارنینگ رحمتی دور

ف٢ یعنی کیین حضرت جبرئیل علیه السلام لیاسیدین بقا سیغه دم اوردیلار اندین قار طلارنیغه بالا پیدا بولدی کیین حمل مدتی تمام بولوب توغولوش علامتی ظاهر بوله باشلادی تکا دقتیکه تولغاق دردی شروع بولدی بیر خرما درختینینگ آستیغه کیلدیلار بیر طرفدین بالا نینگ دردی ینه بیر طرفدین پاکدامن بیکس ایکنی غمی یمه دین زیاده بیر مشهور ضعیفه قیز اوچون خلق طرفیدین بدنام لیک و رسوالیک تصورتی نهایتده اول جنابی پریشان قیلدی انینگ اوچون بی اختیار بالاردین یالیتنی مت قبل هذا وکنت نسیا منسیا دیگان صدا چیقدی ف٢ توغولگان مقاملاردین توبان طرفیدین اوشال فرشته آوازی کیلدیکه غمگین و پریشان بولمگیل خدا طرفیدین نهایته خاطرجمع بول تو بان غه باق که الله تعالی نه داغ یخشی بیر چشمه جاری قیلوب قویوبدور اندین اچگیل و بو خرما درختینی قیمیرلاتقیل که یخشی تیار پیشکان خرمالار تشور اندین یگیل و محبوب فرزندنی کوریبکا آنگغیل کوزونگا آرام بولسین غال تیش داقنه خداغه حواله قیلغیل که اسهنکا همه مشکل لارنی آسان قیلور و قچان بیر انسان سنگا بالا خصوصیده سوال قیلسه دیگیل که من روزه توتقاندور من آدمی غه سوز قیلماسمن

ف٢ کیین حضرت مریم فرزند ارجمندلارینی کوتارگان حالده اوز قومی ایچیگه کیلدیلار اندین خلق لار ایمانسیز یا ایردیلار حالبوکه بو نهایتده تعجب ده ناقل دیدیلار دیدیلار ای مریم سن نهایتده عجیب بر ایش قیلیب دورسن بو ایساماما یالیتی نه بو ایمان اولاد کیلدیلار منگ ... سینینگ آته انه لارنینگ یخشی آدملار ایردیلار بو یمان خصلت سنگا کیدیندین پیدا بولدی دنیبی بو مقام ده حضرت مریم نی هارون سینگلیسی دیدیلار چونکه اول جناب حضرت هارون علیه السلام نسل لاریدین ایردی و شکی بو دورکه اول جناب نینگ هارون نامیک برادر لاری هم بولسه کیین حضرت مریم تو طرفیغه یا قیب بالا غه قول لاری ایله اشاره قیلدیلار که اندیدیلار تو لوغوی ... گی بالادین تیم شورواب بولور ٥٠

ف ۱ حضرت مریم غه تو ملاری له هر قسم اعتراض و طعن لاسته قیلوب تورو ب ایدیلار که بیردین حضرت عیسیٰ علیه السلام اوزلاری آغزلارین آچماغلاری آواز قیلدیلار و دیدیلار که ای قوم من هم سیزلار کبی بیر بنده دورمن منی پروردگاریم الله تعالیٰ بیرادی دمنگا کتاب بیردی و منی نبوت ایله سرفراز ایتدی و سرچشمه برکات

وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي

دیلار و هم بیردی منی نماز غه و زکات غه قاچانغه قدر تیریک تور سام و قیلدی بدورمنی یخشی معامله لیک اوز والده مغه

وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ

و قیلمادی دورمنی سرکش بدبخت و سلام دور منگا توغولگان کونیمده و اولادورگان

أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ

کونیمده و تورغوزولادورگان کونیمده تیریلیب ف۲ بو دور مریم اوغلی عیسیٰ قصه سی یعنی حق سوز که

الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ

الار انینگ حقیده جنجال قیلورلار مناسب ایمس دور خدا نینگ شانیغه اوکر فرزندی بولسون

سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ

پاکدور اول قچان بیر ایشنی قیلماقچی بولسه حقیقت شول که انگا بول دیر ایرس اول بولور تا لور و تحقیق الله تعالیٰ

اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾

مینینگ ربیم و دور و سیزلارنینگ هم ربلاری دور انگا گنه عبادت قیلینگلار منه بو دور توغری یول

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ

کیین باشقه باشقه بولدیلار فرقه لار اوزارا الار ف۳ یامان حال کیلور کافر لارغه اولوغ بیر کون نینگ

يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَٰكِنِ الظَّالِمُونَ

کیلیشیدین تنداغ یخشی ایشیتورلار و یخشی کورورلار او کونیکه الار بیزنینگ حضوریمیزغه کیلورلار لیکن

الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ

ظالم لار بوکون روشن گمراه ه لیکده دورلار ف۲ و قورقوتغیل سیز الارنی حسرت کونیدین وقتیکه ایشنی بیر طرف قیلورلار

وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ

والار غفلتده دورلار و ایمان کیلتورمسلار تحقیق بیز گنه وارث بولورمیز یرغه و نیمه نرسه که

وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ

یر اوزیده بولسه الارگاو بیز نینگ طرفیمیزغه قایتاریلورلار و یاد قیلینگ بو کتابده ابراهیم نی هم

إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ

تحقیق اول ذات نهایتده راست سوزلیک پیغمبر ایردی وقتیکه دیدی اوز آته سیغه ای آتم نیمه اوچون عبادت

مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي

قیلورسن بیر نرسه غه که نه ایشیتور و نه کورور و نه سندین بیر نرسه نی دفع قیله آلور ف۵ ای آتم تحقیق

قیلدی بیر یده بولسام هر قسم برکت من بیله همراه دور و دیدیکه حکم منگا نماز و زکات اوچون حکم بیردی حیاتیم بار یکن بولارنی بجا قیلغیلی نامور دورمن و منی الله والده مغه مهربان قیلدی خدمتگذار ایتدی و نافرمان و بدبخت قیلمادی و سلام دور خدا دین توغولگان کونیم و اولادورگان کونیم و قبردین تورغوزولادورگان کونیم (تنبیه) اوشبو اوصاف حضرت مسیح السلام غه سوزلاگان ساعتلاریده بیرلیکان اولماسه هم بولوشی مقرر بولغان سبب دین بولدی دیب بیان ایتدی بولدر لار

ف۲ یعنی ای حبیب عیسیٰ حقیقت لارین بیان قیلغان الا سزغه دینگکیمینگ و سیزلار دیگ و هم موجودات نینگ پروردگاری بیز الله تعالیٰ بیلینگ تنها اوزیدور انگا گنه عبادت قیلینگ سلار انگا فرزند نسبت قیلمانگ لار فرقه تو حید بولیدور تمام نبی لار شول یوله دورلار لیکن خلق هر قسم فرقه غه بولوب باشقه باشقه یول اوز اوزیچه سوب الدیلار کیسه بیر فرقه تو حید بولیدین علاحده لو بولدیلار ف۳ ادچوین قیامت کونی نهایت یمان حال لار بار دور کافر لار کون حق سوزنی ایشیتمس لار و حقنی کورمس لیکن ایرته محشر کونی پروردگار لاری حضوریغه حساب اوچون بار ساعتلاریده ایشیتگی و کورگی نینگ فائده سی بولماغان بیر انده شوندا غ سوزلارنی ایشیتورلار که یوز گلاری یارلر و شوندا غ حال لارنی کورور لار

کو جیر دلاری قاریا بور ف۳ کافر لار اوچون حسرت و ندامت ساعتلاری کیلور لیکن آخری وقت اول کون بولور که اوز منی بیر قوچقار صورتیده آلوب کیلوب دوزخ ایله بهشت اورتا سیده بو غوزلاب تو روب دیغه قیلونگلار دو تا کیلور که بهشتی بهشتده دوزخی دائمی صورت ده قالوب کیتور مونده ن کیین هیچ بیر کیمسه غه اولوم کیلمس انه شول دقتده کافر لار حسرت و ندامتدین قول لارین تیشلار لار لیکن فائده سی بولمس ونیا یه دفادور اینگ دولتی و شوکتی و مالی و متاغی هم دیم فانی دور آخر حقیقی مالک الله تعالیٰ اوزیدور و صاحب لاری محاسبه اوچون احکم الحاکمین دربارینه حاضر قیلور لار ف۵ یعنی نه فریاد ینگی ایشیتور و نه حال زاریگی کورور و نه مصیبتنگی دفع قیله آلور

ف۱ یعنی الله تعالے سنگا توحید و معاد علملارین عطا قیلغاندور و شریعت حقائقی دین آگاه ایکاندور اگر سن منگا تابع بولسنگ من سنی نهایته توغری یولغه آلوب باردمن کرانده
سن الله تعالی نینگ رضا سیدین تاپرسن و عذابیدین قوتولورسن بتلارنه عبادت قیلمک شیطان نینگ اغواسیدین بولور واندین شیطان خوش بولورانینگ اوچون بتلاره

قَدْ جَآءَنِیْ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ یَاْتِكَ فَاتَّبِعْنِیْۤ اَهْدِكَ صِرَاطًا

کیلوبدور منگا علم دین بیر مقدار یکه سنگا کیلمابدور ایمدی سن منگا ایرگاش کہ من سنے توغری یولغه

سَوِیًّا ﴿۴۳﴾ یٰۤاَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّیْطٰنَ ؕ اِنَّ الشَّیْطٰنَ كَانَ لِلرَّحْمٰنِ

باشلای ای آتم عبادت قیلمغیل شیطانغه تحقیق شیطان خداغه عاصی بولغاندور

عَصِیًّا ﴿۴۴﴾ یٰۤاَبَتِ اِنِّیْۤ اَخَافُ اَنْ یَّمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ

ای اتم من قورقورمن کہ سنگا خدا طرفیدین بیر عذاب کیلوب قالور ییبن

فَتَكُوْنَ لِلشَّیْطٰنِ وَلِیًّا ﴿۴۵﴾ قَالَ اَرَاغِبٌ اَنْتَ عَنْ اٰلِهَتِیْ یٰۤاِبْرٰهِیْمُ ۚ

سن شیطانغه رفیق بولورسن ف۲ اول دیدی آیا سن یوزاوگورگاندورسن منینگ معبودلاریدین ای ابراهیم

لَىِٕنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَاَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِیْ مَلِیًّا ﴿۴۶﴾ قَالَ سَلٰمٌ عَلَیْكَ ۚ

اگر سن قایتماسنگ البته سنی تاشباران قیلورمن و اوزاق بول مندین اوزون مدتغه قدر ف۳ ابراهیم دیدی سلام سنگا

سَاَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّیْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ بِیْ حَفِیًّا ﴿۴۷﴾ وَاَعْتَزِلُكُمْ وَمَا

ایمدی من مغفرت طلب قیلورمن سینینگ اوچون ربیمدین البته اول منگا مهربان دور و من علاحده بولورمن سیزلاردین و اول

تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَاَدْعُوْا رَبِّیْ ۖؗ عَسٰۤی اَلَّاۤ اَكُوْنَ بِدُعَآءِ

نرسه دین کہ خدانی قویوب انگا عبادت قیلورمن اوز ربیمغه امیدیم بارکہ ربیمغه عبادت قیلوب محروم

رَبِّیْ شَقِیًّا ﴿۴۸﴾ فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا یَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۙ وَهَبْنَا

قالمسمن کیمین وقتیکہ اول علاحده بولدی الاردین و اول نرسه دین کہ انگا عبادت قیلور ایردیلار خدادین باشقه بیردک

لَهٗۤ اِسْحٰقَ وَیَعْقُوْبَ ؕ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِیًّا ﴿۴۹﴾ وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِّنْ رَّحْمَتِنَا

انگا اسحق نے و یعقوب نی و هر ایکیسینی هم نبی قیلدوک و بیردوک همه لارغه اوز رحمتیمیزدین نصیب

وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِیًّا ﴿۵۰﴾ ع وَاذْكُرْ فِی الْكِتٰبِ مُوْسٰۤی ؗ

و قیلدوک الارنینگ ناملارین یخشی و بلند ف۳ و یاد قیلغیل بو کتابده موسی نے هم

اِنَّهٗ كَانَ مُخْلَصًا وَّكَانَ رَسُوْلًا نَّبِیًّا ﴿۵۱﴾ وَنَادَیْنٰهُ مِنْ جَانِبِ

تحقیق اول ایردی خالص قیلونغان بنده و ایردی نبی مرسل و آواز بیردوک انگا طور تاغیننگ اونگ طرفی

الطُّوْرِ الْاَیْمَنِ وَقَرَّبْنٰهُ نَجِیًّا ﴿۵۲﴾ وَوَهَبْنَا لَهٗ مِنْ رَّحْمَتِنَاۤ اَخَاهُ

دین و یقین قیلدوک لنے سرداش ایتوب و بیردوک بیز انگا اوز رحمتیمیز دین اکاسے هارون نے

هٰرُوْنَ نَبِیًّا ﴿۵۳﴾ وَاذْكُرْ فِی الْكِتٰبِ اِسْمٰعِیْلَ ؗ اِنَّهٗ كَانَ صَادِقَ

پیغمبر قیلوب و یاد قیلغیل بو کتابده اسماعیلنی هم تحقیق اول ایردی وعده گه راست بولغوچی

عبادتے شیطان عبادتیدور شیطان
الله تعالی غه بهر دین اوّل عاصی بولغان
داندور انگا عبادت قیلما غیل اگر سن
انینگ عبادتیدین یانماسنگ سنگا
خدا نینگ عظیم نازل بولور بیرگا فتنه
مبتلا بولورسن کہ اندا اوز دینگ ایله
کماره بولوب دائمی صورتده
شیطانغه همراه بولوب قالورسن

ف۲ حضرت ابراهیم دین بو وعظ
و نصیحتیلارنے ایشتیکاچ آتہ لاری
دیدیکہ معلوم بولدی ای ابراهیم سن
منینگ معبودلاریدین قاتییبدور
سن اگر سن بو اعتقادینگدین یانما
سنگ البته من سنے اوز قولوم
ایله تاشباران قیلورمن ایمدی سن
نیز بیک ایله قاشیمدین اوزاق
بول و بوتون عمر منگا یوز کورستمه

ف۳ حضرت ابراهیم آته لارین
عناد و تمرد دین کوروب نومید بولغاچ
رخصت سلامیغن بیر دیلار و شاید
انجامی یخشی بولسه دیب استغفار
اوچون وعده بیر دیلار لیکن حقیقتی
معلوم بولغاچ ترک ایتدیلار و الارنی
دین خاطریده علاحده بولدیلار و
محبوب وطنلارین تاشلادیلار
لیکن الله تعالی ذاته وطنلاریدین
یخشی وطن عطا قیلدی تنها لیک
لاریده مونس و غمخوار بولسون دیب
حضرت اسحاق کبی فرزند و حضرت
یعقوب کبی نبیره کرم قیلدی بولاردین
بنی اسرائیل جماعه سے یوزاتدین
تارقالدی و بو ایکه ذات بیوک
پیغمبرلاردین دور لاروهمه لارغه
الله تعالی اوز رحمت خاصه سیدین
حظ وافر نصیب ایتدی دو دنیا
ده قیامتغه ناملارین یخشی و
بلند قیلوب قالدوردی انینگ
اوچون تمام ملت خلقلاری الارنی
دوست توتادور و امت محمدیه
همیشه هیش وقت نمازلاریده اوز

ع ۳ ۱۰

پیغمبرلاریغه درود ایتکانلاریده بو حضراتغه هم ایتمدلار اللّٰهم صلّ علی محمد و علی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم انك حمید مجید
ف۴ حضرت موسی علیه السلام وقتیکه اوز قدین بیرادتی کوردیلار و انینگ طلبیده طور تاغینی اول مبارک طرفیغه قیوب بو دیلار دا دل حالده اوتگان قول لاری مغرب
طرفیده ایردی شول حالده الله تعالی اول جانبی چاقیردی و سوزلاشدی اول وقت هر طرفیدین خدا کلامین ایشتیب تور دیلار مفصل تذکره لاری سوره طه ده ان شاء الله کلور

ف۱ بو آیتدین حضرت اسمٰعیل علیہ السلام نینگ حضرت اسحاق علیہ السلام دین افضل ایکن لاری معلوم بولور چونکہ اول جناب نی فقط نبی دیب ذکر قیلوب ندی و بو جنابنی رسول نبی دیب بو جناب نینگ وعدہ ده نہایتده راست ایکانلیک ہمہ دین زیاده اول وقت معلوم بولدیکہ آنہ لاری غہ ستجدنی ان شاء اللہ من الصابرین دیگاہ ابردیلر رسم یکچی بولوب تکوز

الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥٤﴾ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَوٰةِ

وایردی پیغمبر مرسل ف۱ و بویورور ایردی اوز اہلیغہ نماز غہ

وَالزَّكَوٰةِ وَكَانَ عِندَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ﴿٥٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ

و زکات غہ و ایردی پروردگاری قاشیده مقبول بنده ف۲ دیاد قیلینگ بو کتابده ادریس نی ہم

إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٥٦﴾ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ﴿٥٧﴾ أُولَٰئِكَ

تحقیق اول ایردی نہایتده راست سوزلیک پیغمبر و کوتاردیک بیز انی بلند مقام غہ ف۳ انہ شولاردر

الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ النَّبِيِّينَ مِن ذُرِّيَّةِ آدَمَ وَمِمَّنْ

اول ذاتلار کہ انعام قیلدی الار غہ خدا آدم اولادیدین بولغان پیغمبر لاردین و اول جماعہ دین کہ

حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِن ذُرِّيَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَائِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا

کوتاردوک نوح ایلہ و ابراہیم و یعقوب اولادیدین و اول جماعہ دین کہ بیز ہدایت قیلدوک

وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَٰنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ﴿٥٨﴾

و اغنیا ایتدوک قچان تلاوت قیلور لور ایردی الار غہ خدا نینگ آیتلاری یقیلور ایردیلار سجده قیلغان و یغلاگان حال لاریده ف۴

فَخَلَفَ مِن بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَوٰةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ

پس الار دین کیین اورونلاریغہ کیلدیلار شوندا غ اورون باسارلار کہ ضایع قیلدیلار الار نماز نی و تابع بولدیلار

فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا ﴿٥٩﴾ إِلَّا مَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا

خواہشلاریغہ الار غہ عنقریب یولوقورلار گمراہلیک لاردین سزا سیغہ مگر کیمکہ توبہ قیلوب و ایمان کیلتوروب یخشی عمل قیلوبده

فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا ﴿٦٠﴾ جَنَّاتِ عَدْنٍ

یخشی الیشنی الار داخل بولورلار جنتغہ و الار نینگ ہیچ بیر حقلاری ضایع بولمس ہمیشہ تورولادورگان

الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ ۚ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ﴿٦١﴾

باغلار غہ کہ وعدہ قیلوب دور خدا بنده لاریغہ غائبانہ البتہ انینگ وعدہ سی جزم کیلگوچی دور

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا ۖ وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿٦٢﴾

الار ایشتماسلار انده بیہوده سوزنی مگر سلامتی و بار دور الار غہ اونده رزق لاری صبح و شام

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِيًّا ﴿٦٣﴾ وَمَا نَتَنَزَّلُ

بو اشبو جنت دورکہ میراث قیلوب بیر دورمیز انی بنده لاریمیز دین تقوی لیک بولغان آدم غہ و بیز فرشتہ لار کوشمایمیز

إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ ۖ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَٰلِكَ

مگر پروردگارینگیز حکمی ایلہ اینگا اختیاریده دور نیمہ نرسہ کہ آلدیمیزده دور و نیمہ نرسہ کہ کیینمیزده دور و نیمہ نرسہ الار ادرتاسنده

کانلاریده تمام اوشال وعده انیغہ مطابق صبر و تسکین اینہ توروب بیردیلار
ف۲ انسانی نینگ ہدایت و ارشادلیغہ ہمہ دین زیاده مقدار اینینگ اوز اہلیدور و اندین جمیع بولوب قالکغہ امارمناسب ذغ دور لار دہم مرشد اوچون لازم احوالین اصلاحی دافعا بین عنداللہ پسندیده بولوشی لازم دور
ف۳ راجح قول شولدور کہ حضرت ادریس علیہ السلام حضرت آدم حضرت نوح علیہما السلام ایکی ارالیقی اورتالاریده ذاتکان دورلار دیبدورلار کہ دنیا غہ نجوم و حساب علمی و قلم ایلہ خط یازمک و لباس تیکمک دتارتمک داوقیالک اسبابلاری دا دور دفن سلاحنی بیانمک ہمہ سی بو جناب دین تارقالغاندور معراج کیچہ سی سید عالم صلعم اول ذات ایلہ تورتونجی آسماننده ملاقات قیلغاندور اللہ تعالیٰ بو ذاتنی قرب و عرفان نینگ بلند مقامی غہ کوتارگاندور یا کہ نوح علیہ السلام کبی اول جنابنی ہم تیر یلیک حالیده آلوبدور حاضر چہ تیریک دور لار
ف۴ بو یوقاریده اوصافلاری ذکر قیلونغان ذاتلار حضرت آدم و حضرت نوح و حضرت ابراہیم علیہم السلام اولادی و تابعلاری بولوب خدا نینگ توجہ و انعاملاریغہ صاحب بولغان ذاتلار دورلار خدا بولارنی حق یولغہ ہدایت قیلوب نبوت و رسالت مرتبہ لاریغہ مشرف قیلغاندور بولار بو قدر بلند مرتبہ لار غہ فائز بولوب توروب ینہ بنده لیک وظیفہ لاریده ہمہ دین کامل دورلار اللہ تعالیٰ نینگ مبارک کلامینی ایشیتسہ لار نہایتده

عجز و خشوع ایلہ سجده قیلورلار داوزین یاد ایتوب ییغلارلار حدیثده دار دور کہ قرآن اوقیغاندہ ییغلانگ لار یا ییغلاگان کبی تورونگ لار ف۵ بیر مرتبہ حضرت جبرئیل علیہ السلام نیچہ کونغچہ سید عالم صلعم خدمتلاریغہ کیلمای قالدیلار ناگاہ کافرلار طعن و ملامت قیلہ باشلادیلار کہ محمد علیہ السلام دین پروردگاری ناراضی بولوب علاقہ نی اوزوب قویدی موندغ قلب مبارک لاری زیاده آزار تاپدی کیین حضرت جبرئیل علیہ السلام کیلدیلار تاخیر لاریدین سوراگانلاریده بو آیت نازل بولدی ۔۔

ف۱ خدانینگ نامی اینگ صفتلاری دور یعنی اینگ صفتیده بیر کیمسه باردوری که اینگ خداکی صفتلاری بولسون مادام یوق ایسه عبادت اندین باشقه غه جائز ایمس دور
ف۲ نادان انسان کم عقل بیکیدین تعجبغه قالوب ایکنچی تیر یلیشنی ناممکن بیلور بیر آز اوزینه ملاحظه قیلماس کریوق ایردی ملے خدا پیدا قیلدی حال بو که یوق نے یار
قیلماشدین یارنے ایکنچی تیرگوزمک انگا آسان دور پروردگار بو ذات علیه سیغه قسم یاد قیلوب مرحمت قیلورکه البته آخرکونده بو منکرلارنی دیو لارغه یول کورسالگان شیطانلارنی

وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ﴿٦٤﴾ رَّبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

وا یسه دور پروردگار ینگ اونتوگوچی اول ذات آسمانلار نینگ و یرنینگ دا ارالارنده بار نرسه لارنینگ ربی دور

فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهٖ ۚ هَلْ تَعْلَمُ لَهٗ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ

ایمدی ای مخاطب انگا عبادت قیل و اینگ عبادتیغه قائم تور آیا انگا همنام کیسنے بیلور سنمی ف۱ دیر انسان آیا من

أَإِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا

دقتیکه اولسام نیمه تیریلیب قبردین چیقاریلورمنمی آیا یادلیغه آلماسمی انسان که تحقیق بیز انی

خَلَقْنٰهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيٰطِينَ

بلتغیک دا اول هیچ نرسه ایمس ایردی ایدی قسم سیزنینگ پروردگار ینگیزغه که البته بیز الارنے و شیطانلارنے توزغوز در میز

ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ

کیین الارنی حاضر قیلورمیز جهنم اطرافیغه تیز چوککان حال لاریده کیین جدا قیلورمیز هر فرقه دین

أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلٰى

قیسے لاری خداغه زیاده سرکش بولسه لار کیین بیز یخشی راق بیلورمیز اول جماعه نے که الار زیاده قابل

بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَإِنْ مِّنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا ۚ كَانَ عَلٰى رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾

دور لار جهنم غه کیریشغه دیو قدور هیچکیم سیزلاردین گر اندین ادتگوچیدر بو وعده لازم دور پروردگار ینگغه

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَّنَذَرُ الظّٰلِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَإِذَا تُتْلٰى

قرار تاپکان کیین نجات بیرور میز تقوی لیکلارغه و قویوب قویور میز ظالم لارنے تیز چوککان حال لاریده ف۲ و قچان

عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا ۙ أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ

او قولسه الارغه بیزنینگ ایتلاریمیزنے که روشن دور دیر لار کافر لار مسلمانلارغه که بو ایکی فرقه نینگ قیسے بیری نینگ

خَيْرٌ مَّقَامًا وَّأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ

مقامی یخشی راغدور و مجلسے حسن لیک راغ دور و نه قدرے هلاک قیلدوک بیز الاردین اول جماعتلار دیرین

أَحْسَنُ أَثَاثًا وَّرِئْيًا ﴿٧٤﴾ قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلٰلَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمٰنُ

که یخشے راغ دور لار اسبابده و کورونوشده سیز و ینگ کیمیکه گمراهلیکده بولسه پس خدا انے چوزوب

مَدًّا ۚ حَتّٰى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ ۚ

قویوب بیرور تا وقتیکه کورسه لار وعده قیلونغان نرسه لارنی یا دنیاده عذابنی و یا قیامت نے

فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا وَّأَضْعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ اللّٰهُ

پس الار بیلور لار که کیم سنتنگ مکانے یمان راغ دور و کیم نینگ لشکری ضعیف راغ دور ف۳ و آرتوق بیرور خدا

قبرلاریدین توزغوزدر میز و جهنم لارین
دوزخ اطرافیغه حاضر قیلوب تیز لاریده
چوککان حالده اولتور غوزدب قویور
میز کیین هر جماعه دین خداغه زیاده
نافرمان لاریغه اجرا تور مبزو الاردین
خدا علیمه زیاده مجرملارین نه علاحده
قیلوب دوزخ غه باشقه لاردین
اول تاشلاتور الله تعالے وعده
قیلغاندور و قرار بیرگاندور که تمام
اهل محشر یخشیلاری و یمانلاری و
کافرلاری و مسلمانلاری همه لاری
البته جهنم اوستیدین اوتورلار یعنی
لارنینگ یوللاری هم دوزخ دور
هر کیم انده الیغه مطابق معامله کورور
خدا دین قورقغوچی بنده لاریده لاری اوز
درجه لاریغه موافق صحت و سلامت او
توب کیتورلار و گنهکارلار و تا ملای
دوزخ ایچیغه ییقیلورلار العیاذ بالله
کیین بیر آز مدتدین چونگ اوز عمل
لاریغه موافق و اهل شفاعت شفاعت
لاری ایله و هم ده دین صونگ ارحم الراحمین
مهربانلیغی ایله تمام گنهکارلار نجات
تاپور لار جهنمده کافرلاری اوزلاری
قالورلار و جهنم دروازه سین بند قیلورلار
ف۳ یعنی کافرلار و مسلمانلار
قرآن کریم نی تلاوت قیلور سه و
تلاوت قیلونغان آیتلارده کافر
لارنینگ عاقبتلاریدین ذکر بو
الارنی الشتیوب تمسخر و تفاخر ایله
کولورلار و غریب و مسکین مسلمانلار
قاقوب دیرلار که سیزلارنینگ عقیده
لارینگیزده آخرت ده گی احوال او شبو
دنیاده گی احوالیغه موافق بولماسمی اوزدر دنگ
لار بو کون بیز قنداغ یخشے حالتده
میز کافرلیسکیم سیزلار دیک هر
محونده یخشے دور میز سیزلار
مسلمانلار بولوب توروب بیز دین
پست دا آخر حالده دور سیزلار
دنیاده بیزدین کم بولغان جماعه
آخرتده یخوک آرتوق بولا آلور سیزلار

پروردگارلارنینگ بو اعتراضلاریدین ذکر قیلوب جواب بیرورکه دنیاده بیر مونچه جماعه او تکاندورکه اسباب تجمل ده دکور نوشده بولاردین نهایتده یوقاری ایردیلار لیکن
دفعتیکه الار مقابل لاریده سرکشلیک قیلدیلار و کبر و فخر لاردین تویمادیلار الله تعالی الارنینگ نشانلارین دنیادین محو قیلدی بولارهم خدا بیرگان مهلتدین استفاده
قیلوب تورسونلار بار مکورولار ...

ف۱ یعنی دنیاده گی مال ودولت ساز وشوکتنی رنینگ خداقاشنده اعتباری یوقدور دنیاافذی هم کیتور وانینگ دولت وشوکتلاری هم کیتور فائده لیکنه
بقالیک نرسه ایمان ایله یخشی عمل لار دور آخرتده انسان اوچون بو نرسه لار دستگیر بولور قیامتده الله تعالی هر بیر یخشی
اوچون ثواب بیر ور دو انینگ
اوچون یخشی عاقبت حاصل بولور

الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى ۗ وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا
هدایت تاپکانلارغه هدایتنی دهمیشه قالغوچی یخشیلیک لار یخشیراقدور ربینگیز قاشنده ثواب یوزه سیدین
وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا
ویخشیراغدور عاقبت یوزه سیدین ف۱ آیا بیر کوردونگیزمی اول کیشینی که کافر بولدی آیتلاریمیزغه دیدیکه منگا
وَوَلَدًا ﴿٧٧﴾ أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا ۚ
مال هم اولاد هم بیریلور آیا اول غیبغه خبر تاپیبدورمی یا خدادین عهد آلوبدورمی هرگز یوقدور ایش
سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ
بیز یازدوب قویور میز نیمه نی که اول دیردور اورتوق قیلور میز انینگ اوچون عذابنی داآلوب قویور میز اندین دیب تورگان
وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾
نرسه سینی و کیلور اول بیزغه یالغوز دیبولار خدانی قویوب بیر نیچه معبود توتدیلار تاکه الار اوچون مدد بولسونلار
كَلَّا ۚ سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ
هرگز ایش مونداغ ایمس الار بولار نینگ عبادتلاریغه منکر بولور لار و الارغه مخالف بولور لار ف۲ آیا کورمادینگیزمی
أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ
که بیز قویوب بیاردوک شیطانلارنی کافرلارغه الار بولارنی تیزلاب تورور لار بیر قسم تیزلاش ایله پس سیز شاشیلمانگ
عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾ يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَٰنِ
الارغه حقیقت شولدورکه بیز الار اوچون ساناب تورورمیز اولکونیکه جمع قیلورمیز تقوی لیک لارنی رحمان طرفیغه
وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَا يَمْلِكُونَ
مهمان قیلوب وهیدارمیز گنهکارلارنی جهنم طرفیغه تشنه بولگان حال لاریده ایگا بوله آلماس لار
الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ
شفاعتغه مگر اول کیشی که آلوبدور خدانینگ قاشیدین عهد ف۳ و کافرلار دیدیلار که خدا تینینگ
الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ
فرزندی باردور تحقیق سیزلار بیوک نامعقول سوز قیلدینگیزلار که یقین دورکه آسمانلار یاریلسه
مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَٰنِ
بو سوزدین و یر پاره پاره بولسه و تاغلار ییقیلیب ریزه ریزه بولوب که اثبات قیلدیلار رحمان اوچون
وَلَدًا ﴿٩١﴾ وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَٰنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِنْ كُلُّ مَنْ فِي
فرزندنی ولائق ایمسدور خداغه بالالیک بولمقنی یوقدور هیچ بیر کیشی آسمانلارده ف۴

ف۲ قیسی بیر مالدار کافر بیر مسلمان تیمورچیغه دیدیکه سن اسلام دینیدین قایتمغونچه سنگا مال بیرور من مسلمان دیدیکه سن اولگونگ کیین ینه تیریلگونگچه شونده هم سن منکر بولما سمن کافر دیدیکه اگر من اول وقتده تیریلسم منینگ مال واولادیم اول یرده هم بولور سینینگ حقینگنی اداشال بیرور من انینگ بو سوزیغه جواب مقامیده بو آیت نازل بولدی یعنی اول کافرغه غیب دین خبر کیلوبدورمی یا خدادین عهد آلوبدورمی البته بویوق بیر گز دور موندلغ بیرافلاس کافر کوچک غیبدین خبر تاپماس و نه تاپماس و وعده الیسه مسلمانلار اوچون بولور انی کافرنینگ ایشانگان مال و اولادین اندین علاحده قیلور و تنها اوذی خدا حضوریغه کیلور تمام کافرلار خدانی قویوب بولگان بیر نرسه لارنی معبود قیلوب آلغانلار که قیامتده الارغه مدد بیرور لار حال بوکه الار بولارنینگ عبادتلاریغه تانور لار بیلکه الارنی مدد بیر گنگار

ف۳ ایمان دین محروم قالغان کافرلاریغه شیطانلار مسلط دورلار هر لحظه الارنی گناه طرفیغه تیزلاب تورورلار الارغه تیز دین عذاب کیلمسلیکیده حکمت شولدورکه الارنه قدر توسه لار گناه دین باشقه ایش قلمیلار هر بیر عمل لاری یازیلیب تورور هر بیر نینگ بیر بیر کوزلاریغه کورساتیلور و شونگا لائق جزا بیریلور بو معامله اکلون بولور که خدا دین قوروب حیات کیچرگان ذاتلار خدا حضوریغه معزز مهمان کبی نوازش قیلولور و مجرم لارنی تشنه ایک حال لاریده دوزخغه هیدالور اولکون هیچکیمغه شفاعت اوچون اذن بیریلمس مگر خدا طرفیدین وعده قیلوغان ذاتلار شفاعت قیلور لار و قیلولور لار ف۴ الله تعالی اوچون اولاد اثبات قیلمق و انینگ فرزندی باردیک نهایتده بهتان بیر جرم دورکه انینگ نحوستیدین بوتون آسمانلار ویرلار یاریلسه و تاغلار پاره پاره بولسه ارزیدی خدانینگ فرزندی هیچ هم احتیاجی یوقدور کائنات نینگ هر بیر ذره سی انینگ بنده سیدور و انینگ حضوریغه بنده بولوب کیلور هیچ سی تنها حاضر بولور دیمه لارین عددی وحساب لاری انگا معلوم دور

ف ١ یعنی اللا رغه اذ محبتیں عطا قیلور یا اوزی الارنے بخشے کو رو دیاکہ خلق ولیغه اللارنینگ محبتلارین پیدا قیلور یو آیت مکی دور مکه ده قیینے مسلمانلارغه یوده وفنی قیلو نمان بولسه اوز فرعتدهلانے شوندناغ تمامیغه نیکو زولاری که بوقون دنیاده انے منثلی کور دلس الله تعالے اول حضرات محبتلارین بمه نینگ کونگلیغه سالدی هم اللارغه مهربان و مشغفق بولدیلار

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اِلَّآ اٰتِی الرَّحْمٰنِ عَبْدًا ۝٩٣ لَقَدْ اَحْصٰىهُمْ وَعَدَّهُمْ

ویره کر کیلگوچیدور خدا حضوریغه بنده بولوب البته احاطه قیلوب توریبدور الارنے وسناب قویبدور

عَدًّا ۝٩٤ وَكُلُّهُمْ اٰتِیْهِ یَوْمَ الْقِیٰمَةِ فَرْدًا ۝٩٥ اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا

الارنے وهمه لاری قیامت کونے انگا کیلگوچیدور لارینلغوز یلغوز تحقیق اول ملارکیم ایمان کیلتوردیلار

الصّٰلِحٰتِ سَیَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمٰنُ وُدًّا ۝٩٦ فَاِنَّمَا یَسَّرْنٰهُ بِلِسَانِكَ

وقیلدیلار یخشی اِشلارنے پیدا قیلور خدا الار اوچون محبتنی ف ١ پس حقیقت شولدورکیم آسان قیلدوک قرآنی

لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِیْنَ وَتُنْذِرَ بِهٖ قَوْمًا لُّدًّا ۝٩٧ وَكَمْ اَهْلَكْنَا

تاکه بشارت بیرسنگ انینگ ایله متقی لارغه وقورقوتونگ انینگ ایله جنجالچی قوم نے ف ٢ وبه قدر هلاک قیلدوک

قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِّنْ اَحَدٍ اَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا ۝٩٨

بولاردین اوّل جماعتلارین آیا کورورسیز می الاردین بیرکیمنی یا ایشیتورسیز می الارنینگ آهسته آوازلارین

سُوْرَةُ طٰهٰ مَكِّیَّةٌ وَّهِیَ مِائَةٌ وَّخَمْسٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ | وَّثَلٰثُوْنَ اٰیَةً وَّثَمٰنُ رُكُوْعَاتٍ

طٰه سوره سی مکه ده نازل بولغاندور ول بیر یوز | ابتدا قیلورمن بسیار مهربان نهایته رحملیک الله تعالی نینگ اسمی ایله | اوتوز بیش آیت و سکیز رکوع دور

طٰهٰ ۝١ مَآ اَنْزَلْنَا عَلَیْكَ الْقُرْاٰنَ لِتَشْقٰٓى ۝٢ اِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَنْ یَّخْشٰى ۝٣

طٰه بیز سیزغه قرآننے انینگ اوچون توشورمادوک کیم سیز مشقتغه توشونگ مگر نصیحت اوچون اول کیشیغه که قورقر

تَنْزِیْلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْاَرْضَ وَالسَّمٰوٰتِ الْعُلٰى ۝٤ اَلرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ

بو یرنے و بلند آسمانلارنے یراتگان ذات نینگ توشورگان کتابی دور اول نهایتده مهربان دور عرش اوستیده

اسْتَوٰى ۝٥ لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ وَمَا بَیْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ

برقرار دور انینگ اختیارنده دور نیمه نرسه که آسمانلارده دور و نیمه نرسه که یرده دور و نیمه الارنینگ اره دور و نیمه نرسه

الثَّرٰى ۝٦ وَاِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَاِنَّهٗ یَعْلَمُ السِّرَّ وَاَخْفٰى ۝٧ اَللّٰهُ

هول تپراغ آستنده دور واگر سن آواز قیلوب سوز لاسنگ پس اول مخفی سوزنی و مخفی راغنی هم بیلور خدا

لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ لَهُ الْاَسْمَآءُ الْحُسْنٰى ۝٨ وَهَلْ اَتٰىكَ حَدِیْثُ مُوْسٰى ۝٩

ذاتیدورکه یوقدور هیچ بیر معبود حق مگر اول گنه باردور انینگ یخشی ناملاری وآیا کیلدی می سیزغه موسی نینگ قصه سی

اِذْ رَاٰ نَارًا فَقَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوْٓا اِنِّیْٓ اٰنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّیْٓ اٰتِیْكُمْ مِّنْهَا

وقتیکه کوردی اول بیر اوتنی ودیدیکه اوز اهلیغه کوتوروب تورونگلار من بیر اوت کوردوم شاید سیزلارغه اندین

بِقَبَسٍ اَوْ اَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى ۝١٠ فَلَمَّآ اَتٰىهَا نُوْدِیَ یٰمُوْسٰى ۝١١

بیر شعله آلوب کیلورمن یا تاپورمن اوت قاشنده هدایت ف ٥ وقتیکه موسی کیلدی اول اوت قاشیغه چاقیرلدی ای موسی

ف ٢ یعنی قرآن کریم نهایتده آسان و صاف زباننده آچیق صورتده پیغمبر نیک بنده لارغه بشارت ایشتیدور ودرو جنجالچی انسانلارغه بیان قیلوب و خنک واقعه سنلاریدین خبردار قیلور

ف ٣ یعنی نه قدر کوپ بدبخت قوم دنیاده بار ایردی همه لاری اوز فعل بدلارین کسافتیدین هلاک قیلیندیلار دنیاده الاردین نشان هم قالمادی اوشال قدرت موجود ده حاضر هم اوشال دا حکم لاپ بولسه ممکن دور

ف ٤ یعنی ای حبیب بیز بو قرآننے بیزدین توغوچی بنده لارغه نصیحت دا آنگا طلیک بولسون دیب توشوردوک دا انینگ اوچون کلفت و مشقت چکسون بو کتاب بوتون جهاننے و یر و آسمان نے یراتگان شهنشاه نینگ یبارگان کتابی دور تمام کائنات انینگ تصرف و اختیارنده دور هر کوچک آوازنے ایشیتور حقیقی معبود تنها اول دور انینگ یخشی ناملاری باردور انگا عبادت قیلونسون و انینگ رحمتی بولغان کتابین اوقولسون انده گی فیصلاردین بهره آلونسون

ف ٥ بو قصه نینگ مختلف اجزالاری سوره قصص و سوره طٰه و سوره اعراف دن جمع قیلونسه بو نوربو مقام ده مدین دن مصر طرفیغه رجوع لارین واقعه سے مذکور دور حضرت شعیب علیه السلام قیز لارین حضرت موسی علیه السلام غه نکاح قیلوب خان ایردی بیر نیچه سنه اللار ایله تورگان دین کیین حضرت موسی علیه السلام مصرغه قایتماقچی بولدیلار

خاتونلاری حامله ایردی کیچه لا قرانگغو ایردی هوا نهایته ساوده ایردی بیر موچه لیکی لارنے هم همراه آلغان ایردیلار شول حالده یولنی یوقاتدی لامالیکی لار تارقالوب کیتدی نهایتده پریشان تورگان حال لاریده مقابل لاریدین بیر اوت کوروندی خاتونلارین تولغاق دردی توتدی خاتونلارغه دیدیلار سیزلار توختانگ لارمن شول اوتدین آلوب کیلای یا اوت قاشنده بیرار یولداشچی تابیلسه یول سوراب کیلای

ـــ حضرت موسیٰ علیہ السلام طویٰ پاک میدانیغہ تو وب عجیب بیر نظارہ کوردیلار بیر درخت ددادت یانوب توردی بدوادت نہ قدر تیز بولسہ درخت شو لقدر یشنالکدہ
دوردہ نہ قدر درخت جیشنی درنگی زیادہ جلوہ قیلسہ ادت ہم زیادہ شعلہ آلور موسیٰ علیہ السلام درختغہ یقین بار دیلار کہ اینگ بیر ارشامی یانوب ترغہ توشہ انحہ الوب

إِنِّيٓ أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ ۚ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ⑫

تحقیق من سنینگ پروردگاریںگدورمن چیکیبل کفشلارینگنی البتہ سن پاک میدان طویٰ دہ دورسن

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحٰى ⑬ إِنَّنِيٓ أَنَا اللّٰهُ لَآ إِلٰهَ إِلَّآ

ومن سنی اختیار ایتدیم ایمدی سن قولاغ سال وحی قیلونغان نرسہ غہ تحقیق من خداودورمن مندین باشقہ معبود

أَنَا فَاعْبُدْنِي ۙ وَأَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِي ⑭ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ

یوقدورسن عبادت قیل منگا کہ نمازنی توغیل نینگ یادیم اوچون البتہ قیامت کیلگوچی دور

أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍۢ بِمَا تَسْعٰى ⑮ فَلَا يَصُدَّنَّكَ عَنْهَا

من انی مخفی توتیکچی دورمن تاکہ جزا بیرلسون ہر بیر کیشیغہ عملیغہ برابر یدہ ــ توسوب قویماسون سنی اندین

مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوٰىهُ فَتَرْدٰى ⑯ وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ

اوکیشی کہ ایمان کیلتورماس انگا دایرکا شبہ بدر نفسین خواہشیغہ کیین ہلاک بولورسن ــ و نیمہ دور اول اونگ

يٰمُوسٰى ⑰ قَالَ هِيَ عَصَايَ ۚ أَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلٰى

قولینگدہ کی نرسہ ای موسیٰ دیدی اول عصامدور انگا سویانورمن وانینگ ایلہ تویلا ریغہ برگ

غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرٰى ⑱ قَالَ أَلْقِهَا يٰمُوسٰى ⑲ فَأَلْقٰىهَا

قاقوب بیرورمن دنینگ اوچون اندہ باشقہ ایشلاریم ہم بار دیدی تاشلا انی ای موسیٰ پس تاشلادی انی کیین

فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعٰى ⑳ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ ۖ سَنُعِيدُهَا

ناگہان اول یوردب تورگان ایلان بولوب قالدی دیدی آل انی دقورقمہ حاضر بیز انی قایتاردرمیز

سِيرَتَهَا الْأُولٰى ㉑ وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلٰى جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ

ایلکی حالیغہ دآلوب بار قولونگنی قولتوغینگا کہ چیقور آق بولوب عیب سیز ج

غَيْرِ سُوٓءٍ آيَةً أُخْرٰى ㉒ لِنُرِيَكَ مِنْ آيٰتِنَا الْكُبْرٰى ㉓ اِذْهَبْ إِلٰى

بولور ایکنچی نشان تاکہ کورساتالوک سنگا بیوک نشانلاریمیزنینگ بعضیسین ــ بارغیل سن

فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغٰى ㉔ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ㉕ وَيَسِّرْ لِيٓ

ربع

فرعون قاشیغہ کہ اول حددین آشدی دیدی ای ربیم کینگ قیل مینینگ سینہ منی ــ و آسان قیل

أَمْرِي ㉖ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي ㉗ يَفْقَهُوا قَوْلِي ㉘

مینینگ ایشمنی ــ و چیکیل تیلیمدین تو گون نی ــ تاکہ الار توشونسونلار سوزومنی

وَاجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ㉙ هٰرُونَ أَخِي ㉚ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ㉛

و مقرر قیل منینگ اوچون وزیر اصلیمدین بیر وزیرنی برادریم ہارون نی ــ و محکم قیل انینگ ایلہ قوتمنی

کیتسہ لار لیکن بو خیاب و تغہ یقین بار سہ لار ادت قا یاپرزی دیچان مندین قاجسہ لار اول آرقہ لاریدین کیلہ بردہ ے بو نوع دہشتدہ حیرتدہ تورگان حال لاریدہ اِنّیٓ اَنَا رَبُّکَ فاخلع نعلیک دیگان آواز کیلدی یعنی من سنینگ پروردگار ینگدورمن سن کفشلارینگنی چیکرگل طویٰ پاک میداندہ دورسن امام احمد حدیث ین نقل قیلوبدرلار کہ موسیٰ علیہ السلام دقیتکر یا موسیٰ نداسین ایشتیدیلار دیچہ مرتبہ لبیک جواب بیردیلار دہر قیلیلار کرای محبوب من سنینگ آواز نگنی ایشتیورمن شرنگنی بیلوب تورمن لیکن کویاسمن کہ قیسی جانبدہ دورسن آواز کیلدیکہ من سینگ تیغہ نگدہ دورمن سن بیلہ دورمن مقابلنگدہ دورمن آرقہ نگدہ دورمن دسنگا من اوز جانینگدین ہم یقین راقدورمن موسیٰ علیہ السلام ہر طرفدین بلکہ ہر بیر موی لاریدین خدا نینگ کلامین ایشتیور ایردیلار۔

ـــ۲ یعنی قیامت قایان کیلتورر منگا نلار معجلاری غہ باریلیاسون کہ الار اوزلاری کبی بد عقیدہ قیلوب قویورلار چونکہ الارنغسلارین حکمیغہ تابعدورلار اوزلاری ہلاک بولغانلر دلار باشقہ نی ہم ہلاک قیلورلار

ـــ۳ بو سوال دین مقصود موسیٰ علیہ السلام نہ عصالارین حقیقتنی بیلدرمکدور کہ اول کیلہ چکدہ اژدہا ہم بولور در حقیقت خدا حکمی ایلہ رغبہ تاشلاب اینہ یلار اژدر بولوب قالدی وانینگ تیل لارین قولتوغلاریغہ قویدیکہ

ینہ چیقارسب ایردیلار نہایتدہ آق بیر نرسہ بولوب چیقدی بو ایکہ بیوک معجزہ نہ آلوب فرعون طرفیغہ بارمکغہ مامور بولدیلار ــ۴ تاکہ خلق ایلہ معاملہ قیلغندہ تنگیغہ حلیم بولای ہر نرسہ غہ صبر ایتک قیلمای ــ۵ یعنی شو نداغ اسبابلار پیدا قیلغیل کہ بو بیوک مشکل ایش منگا آسان بولسون ــ۶ موسیٰ علیہ السلام نینگ مبارک تیل لاریدہ یاشلیقدہ بیک قتلا یدہ کو یوب قالغان ایردی اینگ اوچون صاف گپور الماس ایردیلار ــ۷ حضرت ہارون حضرت موسیٰ دین کتہ ایردیلار اول جنابنی اوز ایشلاریغہ شریک وزیر بو تیلاریں طلب قیلدیلار تاکہ دین ایشلاریدہ مساعدہ قیلسونلار۔

ملیغ دعوت و تبلیغ ایشکه ده بیر بیریمیزغه عین و مددگار بولالیوک و سینگا تسبیحنگنی کوپ ایتالیوک و سنی هر وقت یاد قیلالیوس سن بیزنینگ اول و آخر حالی

و ریزدین بوتون خبردار و درس ۲ یعنی حاضر نیمه طلب قیلغان بولسنگ انے سنگا بیریلدی دموندین ایلگاری هم بیز سنگا بی طلب احسان قیلغانمدر

وَاَشْرِكْهُ فِیْۤ اَمْرِیْ ﴿۳۲﴾ كَیْ نُسَبِّحَكَ كَثِیْرًا ﴿۳۳﴾ وَّنَذْكُرَكَ كَثِیْرًا ﴿۳۴﴾

و شریک قیل انے منینگ ایشیمغه تاکه سنگا کوپ تسبیح ایتالیوک و سنی کوپ یاد قیلالیوک

اِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِیْرًا ﴿۳۵﴾ قَالَ قَدْ اُوْتِیْتَ سُؤْلَكَ یٰمُوْسٰی ﴿۳۶﴾ وَلَقَدْ

تحقیق سن بیزنے بخشے کوروب توردرسن ۵ خدا اویدے ای موسیٰ طلبینگنے بیریلدے و تحقیق بیز احسان

مَنَنَّا عَلَیْكَ مَرَّةً اُخْرٰۤی ﴿۳۷﴾ اِذْ اَوْحَیْنَاۤ اِلٰۤی اُمِّكَ مَا یُوْحٰۤی ﴿۳۸﴾

قیلغانمدور میز سنگا ینه بیر دفعه ۶ وقتیکه الهام بیارودک آنه نگغه اول نرسه نے کہ الهام قیلینیدیر بولور ۷

اَنِ اقْذِفِیْهِ فِی التَّابُوْتِ فَاقْذِفِیْهِ فِی الْیَمِّ فَلْیُلْقِهِ الْیَمُّ

یعنی سال بالہ نے صندوقغه کیین سالغیل صندوقنی دریاغه کیین تاشلاسون انے دریا

بِالسَّاحِلِ یَاْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّیْ وَعَدُوٌّ لَّهٗ ؕ وَاَلْقَیْتُ عَلَیْكَ مَحَبَّةً

کناره غه کہ آلسون انے منینگ دشمنیم و انینگ دشمنی و سالدیم من سنگا بیر محبت

مِّنِّیْ ۚ۬ وَلِتُصْنَعَ عَلٰی عَیْنِیْ ﴿۳۹﴾ اِذْ تَمْشِیْۤ اُخْتُكَ فَتَقُوْلُ هَلْ اَدُلُّكُمْ

اوز طرفیمدین و تا کہ تربیت قیلینسون سنی کوزوم آلدیده ۸ وقتیکه باردی سینگلینگ سینگلینگ دو بیرآیا

عَلٰی مَنْ یَّكْفُلُهٗ ؕ فَرَجَعْنٰكَ اِلٰۤی اُمِّكَ كَیْ تَقَرَّ عَیْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ؕ۬

دلالت قیلایمی سیزلارنے بیر کیشیغه کہ اول بو بالہ نے باقور کیین قایتاردک سنی آنه نگغه تا کہ کوزی آرام تاپسون

وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّیْنٰكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنّٰكَ فُتُوْنًا ۬ؕ۟ فَلَبِثْتَ سِنِیْنَ

دغم بیاسون و اولدوردینگ سن بیر کیشی نے کیین بیز سنگا غم دین نجات بیردک محتنغه سالدک سنی امتحان اوچون

فِیْۤ اَهْلِ مَدْیَنَ ۙ۬ ثُمَّ جِئْتَ عَلٰی قَدَرٍ یّٰمُوْسٰی ﴿۴۰﴾ وَاصْطَنَعْتُكَ

کیین توروب قالدینگ نیچه ییل لار مدین ایلی لاراینچنده کیین کیلدینگ تقدیر ایله ای موسیٰ ج و بنا

لِنَفْسِیْ ﴿۴۱﴾ اِذْهَبْ اَنْتَ وَاَخُوْكَ بِاٰیٰتِیْ وَلَا تَنِیَا فِیْ ذِكْرِیْ ﴿۴۲﴾ اِذْهَبَاۤ

قیلدیم من سنی خاص اوزوم اوچون ۹ بارسین و برادرینگ منینگ نشانلاریمنی آلوب و سستلیک قیلمنگ لار منی

اِلٰی فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ طَغٰی ﴿۴۳﴾ فَقُوْلَا لَهٗ قَوْلًا لَّیِّنًا لَّعَلَّهٗ یَتَذَكَّرُ

یاد قیلیشده بارینگ لار فرعون غه تحقیق اول حد دین آشدی دینگ لار انگا ملایم سوز نے شاید اول نصیحت آلور

اَوْ یَخْشٰی ﴿۴۴﴾ قَالَا رَبَّنَاۤ اِنَّنَا نَخَافُ اَنْ یَّفْرُطَ عَلَیْنَاۤ اَوْ اَنْ یَّطْغٰی ﴿۴۵﴾

یا قورقور دیدیلار ای پروردگاریمیز بیز قورقور میز شوندین کہ بیزغه تعدی قیلور یا حددین آشور

قَالَ لَا تَخَافَاۤ اِنَّنِیْ مَعَكُمَاۤ اَسْمَعُ وَاَرٰی ﴿۴۶﴾ فَاْتِیٰهُ فَقُوْلَاۤ اِنَّا رَسُوْلَا

دیدی قورقمنگ لار تحقیق من سیزلار ایله برابر دورمن ایشیتورمن و کورورمن بارینگ لار انگا و دینگ لار بیز

میزاکیدی مناسب بیز زیسته اوزو قیتیده طلب قیلسنگ ناوچن بیرایلیک۔

۵ یا الهام حضرت موسیٰ آنه لاریغه توشلاریده بولغاندور یا اولیا قلیک لاریده بولغاندر دریا اوشال زمانده دنا ملاری معلوم بولمگان بیرار پیغمبر لاری ایله بولغاندور آیتده وگه اوحینا لفظیدین اول خیابانینگ نبوتلاریغا تابت بولس ۶ الهام قیلونغان سوز بولدیکه موسیٰ کہ تیگے توغولگان یاشی بالہ لارنے بیر صندوقه سالوب دریاغه تاشلاغیل دریاغه حکم بولغان دور کہ موسیٰ نے تمام حفاظت ایله آلوب باروب بیرکناره غه چیقارور اول یره دین انے شوندایغ آدم کوتارور کہ اول منگا هم دشمن دور اوشال سنی فرعون منجم لارنینگ خبرلاری ایله بنی اسرائیل جماعتیدین اوغول بالہ لارین تیریب تیریب اولدوروب توروب ایردے ۷ وقتیکه حضرت موسیٰ توغیلدیلار والده لاری قورقدیلار کہ فرعون بولیلاریغه معلوم بولسه بالہ نے اولدورور لار آنه و آنه سینه هم حیران قیلور لار دیسه شول تکرده پریشان قورقدیلار یدہ لو قایدہ گی الهام تیدی کیین والده لاری حضرت موسیٰ نے صندوق غه سالوب دریاغه تاشلادیلار دریانینگ بیرشاخی فرعون باغیدین اوتور ایردی صندوق اوشال شاخیدین آقوب کیروب بیر جایغه توختادی فرعون نینگ خاتونے حضرت آسیه بالہ نے کوتاروب باروب فرعون غه شیفتہ قویدیلار دیدیلار کہ ایکیمیز بو بالہ نے بالہ قیلوب آلالیوک

فرعون هم کورگان زمان بالہ غه محبتی توشوب قالدی ۸ قتل قیلیشدین انکار قیلیه آسیه خاطرلاریدین اوتالمای بالہ دیک تربیه قیلیلکیچی بولدی حضرت موسیٰ والده لاری تشویشده بولوب تیز لاریغه مخفی صورتده اوکا سیدین خبرآلگلے حکم بیردیلار اول قیز باروب کوره حضرت موسیٰ هیچ بیر خاتون نینگ یچا کینی امای و سوتین ایچمای قورگان ایکانلارکیین قیز دیدیکه اگر حکم بولسه من بیر خاتون نے تعلب کیلورمن شاید بو بالہ انینگ سوتین امیسه الار حکم بیردیلار قیز باروب والده سین کیلتوردی کیلگان زمانلاری بالہ فی الفور تیز دیلار بالہ سوتلارین ایچدی همه لاری

ف حضرت موسی علیه السلام فرعون قه بیه لسیده، اوسوب بگیت بولدیلار شول گه کیمک زمانا ریده بیر دافعه تو خی کیلوب تیطی لاردین مهوسی اهلدر ددب تو یدیلار کمین
تور قدیلار که دنیاده هم گرفتار قیلو نورنن داخرتده هم سوا اشده اتیولورس کیمین الله تعالی هراکی برنی اتلیلدین نجات بیروی بیشنه تو به تبلیغ لار قبول بولدی دمصرنه

رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِيٓ إِسْرَآءِيلَ ۖ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ ۖ قَدْ جِئْنَٰكَ
منینگ ربینگ پیغمبر لاری دورمیز پس بیار بیز بیلن بنی اسرائیل نی عذاب بیرمه لارینه تحقیق بیز کیلدوک سنگا
بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَٱلسَّلَٰمُ عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلْهُدَىٰٓ ﴿٤٧﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَآ
پروردگارینگ طرفیدین نشان و سلامت او کیشیغه دور که ایرگاشه هدایتغه تحقیق وحی کیلدی بیزغه
أَنَّ ٱلْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٨﴾ قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَٰمُوسَىٰ ﴿٤٩﴾ قَالَ
که عذاب دلکشیغه بولور که یلغان دیبه و دیو ز گورد بیر دی کیمدور ربلارینگیزای موسی موسی دیدی
رَبُّنَا ٱلَّذِيٓ أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُۥ ثُمَّ هَدَىٰ ﴿٥٠﴾ قَالَ فَمَا بَالُ ٱلْقُرُونِ
ربیمیز اول ذات دور که هر نرسه غه خاص صورت بیربه و کیین هدایت قیلو بیردور دیدی پس نه بولور اول قونی اوتکان
ٱلْأُولَىٰ ﴿٥١﴾ قَالَ عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي فِي كِتَٰبٍ ۖ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ﴿٥٢﴾
جماعتلارنینگ حالی ارسه موسی دیدی الارنینگ حالی پروردگاریم تاشنده دور کتابده دور غلط قیلمیس ربیم و نه اونوتور
ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنزَلَ
اول ذاتیکه قیلدی سیزلار اوچون یرنی بیسات دیو یول قیلدی سیزلار اوچون انده یوللارنی دیا نه دور
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾ كُلُوا۟
آسماندین سو دچیقاردوق انینگ ایله قسم قسم گیاه لارنی کو یینگ لار دجانور
وَٱرْعَوْا۟ أَنْعَٰمَكُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلنُّهَىٰ ﴿٥٤﴾ مِنْهَا خَلَقْنَٰكُمْ
لارینگیزنی دتلاتینگ لار تحقیق بو نرسه لارده دلیل لار بار عقل لاری بار جماعت غه یردین بیرا تدوک
وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ أَرَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا
سیزلارنی و انگا قایتاروز میز سیزلارنی دانین چیقاروز میز سیزلارنی ینه بیر بار و تحقیق کورساتدوک بیز نشانلاریمیزنی
كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ
همه سینی و اول یلغان دیدی دابا قیلدی دیدی ای موسی سن بیزنی سحرینگ ایله ازملکیمیزدین چیقارغالی
يَٰمُوسَىٰ ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِۦ فَٱجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا
کیلدینگمی ایدی بیز هم شونداغ بیر سحر کیلتورورمیز پس تعیین قیل بیز بیلن سینینگ اراسیده بیر وعده نی که
لَّا نُخْلِفُهُۥ نَحْنُ وَلَآ أَنتَ مَكَانًا سُوًى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ ٱلزِّينَةِ
انگا بیز خلاف قیلمیلی میز و سن یرده بیر تیگیز موسی دیدی وعده گاه نگیز عید کونلار ینگیز خلق
وَأَن يُحْشَرَ ٱلنَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُۥ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾
جمع قیلنادورگان کون توش دقتی کیین قایتوب کیتدی فرعون دجمع قیلدی تمام تدبیرینی کیین کیلدی

رکوع ١١

تاشلاب بیزدین طرفیغه کیتدیلار
ازدر حضرت شعیبغه دالماد بولدیلار
بو اتنده خدا طرفیدین هر
قسم امتحانلار بولوب اوتدی همه
سیده کامیاب بولدیلار آخر
مصرغه عائلهلاری آتوب دانه
بولدیلار طوی پاک بیده انیغه
یقین بارگانلاریده کیچه
تملکیده دساوغ کنعیده تورن
حال لاریده بیر طرفیدین یولنی
یوقاتدیلار ایکی طرفیدین جانلوز
لاری بیر طرفغه تارقالوب کیتدی
بیدسمین اوستیغه احتیاجلاری
حل لاری تمام بولوب بولغان
تورب الدی بو حادثه لا
اوتسیده الله تعالی ادت
آقاردب بارگان موسی علیه السلام
نبوت درسالت دولتین عطا
قیلدی دحکم بیردیکه ای موسی
ایدی سن بیزدین دین چیقوب
بول یوقاتدینگ تقدیر ایله
بول یرغه یتدینگ بونرسه دهم
تمانینگغه هم کیلدیکان ایردی من
سنی اوزیمگه رسالتم اوچون تیلد
تیلوب خاص بنده لاریدین قیلدیم
دخو ایلانگان طرز بیده تربیه
قیلدیم ایدی سن اوز برادرینگ
ایله بیزنینگ معجزه لاریم
ایله برابر فرعون قاشیغه بارینگ
قیلیشیده بو شاشنگلار فرعون
تقدیرین آخرده انگا طعام سوز
قیلینگلار شاید خیر خواهلیکلاریغه
قدر قیلور یا خدا اسیدین قور
قور حضرت موسی دیدیلار خدایا بیز
اندین قورقوبیز که بیزغه غضب
قیلوریا بیزغه تجاوز ایتور پرور
دگار مرحمت قیلدی که خوف
قیلمنگ لار من سیزلار دین
خبردار دور من سیزلار ایلانغینگ
اوزتا سیده بولغان واقعه نی
کورود دانشتوب تورورمن بار

بینگ لار انگا دینگ که بیز خالقینگ بیار گان پیغمبرلاری دوز میز بیزغه اطاعت قیل دو خالقینگغه عبادت قیل دو شریعت ومحرم جامعه بنی اسرائیل نی غلام قیلغان دین آزاد اییت دبیزغه بیر که
خواهلاگان یرلاریده حیات کیچیرسونلار دانیقینا مه بیزنی یوقیلیشده وه دلیل قیلمای بوز رسالت دعوی قیلماسدیق الارنی گه اوب کیلدوک کیم بیزغه اطاعت اتوب
توغری یول تاپسه نجات تاپاد سلامت نصیب بولور کیم خلافت قیله عذاب الهی غه گرفتار بولور فرعون سوال قیلدی که سیزلار نی ایارگان رب لار ینگیز کیمدور دیوخکی اتقدر هم
ایلی دور فرعون دیدی موندا غ بولسه اوتکان اولاد نینگ حالی نه بولور جواب بیردی لارکه الله تعالی نینگ مقدرده نه غه مندرج قاشده محفوظ دور

ف فرعون حضرت موسیٰ علیہ السلام دین وعدہ آلغاندین صونگ بارتوتی ایلہ تدبیر و چارہ لارین کوردی مملکتی نینگ ہرطرفیدین ساحرلارنی جمع قیلدوردی وقتیکہ تیارگرلیکے مکمل بولدی وعدہ تیلوانغان کمنی تعیین ایتورگان میدان غہ بار طاقت وشوکتی ایلہ روانہ بولدی جادوگرلارنینگ بیوک جماعتی ہمراہ ایردی الارغہ ہرقسم انعام واکرامنی وعدہ قیلوب آگوب باردی کافر لاری قیسے بیرصورت ایلہ بولسہ بولسون حضرت موسیٰ غہ شکست بیریک دخقفی مغلوب قیلماک ایردی حضرت موسیٰ میدان دہ جادوگرلارغہ نصیحت قیلدیلار اولی تیتین الاربیرآز اختلاف قیلدیلار آخر فرعون دین قورقوب بوایکے عزیزنی جادوگرلار دیب تہمت قیلدیلار کیمین بیربیرلارغہ دیدیلار کہ تمام اسبابلارنینگیزنی جمع قیلوب بوکون بیر ہجوم قیلیب بولار نی مغلوب ایتینگ الاربو کون کیم یونشہ ہمیشہ غالب شولدور کیمین دیدیلار ای موسیٰ بتیزاوّل عصانی تاشلار سینی یابیز اول اسبابلارمیزنی تاشلایلو کی حضرت موسیٰ سیزلار اوّل تاشلانگ الارتاشلادیلار کیمین حضرت موسیٰ عصالارین تاشلاب ایردیلار نہ سحرسین فنا قیلدی بو حالنی کوروب ساحرلار بیلدیلار کہ بو سحر نینگ توتقندہ گی بیرنرسہ دورول لادنیغہ ایمان بیرادبولوب ہمہ لاری سجدہ غہ باش قویدیلار واعلان ایتدیلار کہ بیز ہارون وموسیٰ پروردگاری رلار الیغہ ایمان کیلتورود کی فرعون نہایتدہ شرمندہ دغضبناک بولوب الارغہ عذاب قیلہ باشلادی کہ ایدون مندین بے اجازت انگا ایمان کیلتوردور سیزلار معلوم بولدیکہ موسیٰ استاذہ سیزلار شاگردلاری ایکانسیزلار جادوہ معلم لارنینگیز اولی ایکان ایندی من شوغالیغ سزا بیرور من کہ دنیاغہ عبرت بولسون بیر طرفدین قول لارنینگیز نی دا ایکنچی طرفدین بیرایاغلار نینگیز نی کیسہ

قَالَ لَهُمْ مُّوسٰى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ

موسیٰ جادوگرلارغہ دیدی افسوس سیزلارغہ خداغہ یلغان توقو منگ لارکہ اول حالدہ قیلور سیزلارنی عذاب ایلہ

وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرٰى ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوٰى ﴿٦٢﴾

ومرادغہ یتمادی کیمیکہ یلغان توقودی پس جنجال قیلوشدیلار ایشلارین اوستندہ اوز ارادمخفی مصلحت قیلدیلار

قَالُوا إِنْ هٰذٰنِ لَسٰحِرٰنِ يُرِيدٰنِ أَنْ يُّخْرِجٰكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ

دیدیلار بو ایکے لارے البتہ جادوگرلاردور توالاپیدور لارکہ ازجادولارے ایلہ سیزلارنی اوزملک لارینگیزدین

بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلٰى ﴿٦٣﴾ فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا

چیقارسونلار دیسیزلارنینگ بخششے مذہبلارینگیزنی یوقاتسونلار ایدے بیزلار جادو اسبابلارینگیزنی توپلانگ لار کیمین صف

صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلٰى ﴿٦٤﴾ قَالُوا يٰمُوسٰى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ

ترتیب قیلیبنگ لاردبوکون دل آدم بوتودبدورکہ غالب بولودور دیدیلار ای موسیٰ یاسن تاشلارسن یا

وَإِمَّا أَنْ نَّكُوْنَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقٰى ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ

بیزاوّل تاشلاغوچی بولورمیز موسیٰ دیدی بلکہ سیزلار اوّل تاشلانگ لارپس ناگہان الارنینگ ایپ لارے

وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعٰى ﴿٦٦﴾ فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهٖ

وعصالاری الارنینگ جادولاریدین اینینگ خیالیدہ یوررورگان معلوم بولدے پس موسیٰ تاپدی اوز

خِيْفَةً مُّوسٰى ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلٰى ﴿٦٨﴾ وَأَلْقِ مَا فِي

دلیدہ بیرقسم خوف بیز دیدوک قورقمہ البتہ سن غالبدرسن دتاشلاغیل اونگ

يَمِيْنِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سٰحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ

قولینگدہ گی نرسہ نی کہ یوتوب بیارورالارنینگ یاسا گان نرسہ لارنی الارنینگ یاساگان نرسہ لاری جادوگرنینگ حیلہ سیدور

حَيْثُ أَتٰى ﴿٦٩﴾ فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هٰرُوْنَ

وجادوگرقیسے یرغہ بارسہ ظفرتاپماس کیمین جادوگرلار سجدہ غہ کیتیدیلار دیدیلار بیزلار ایمان کیلتوردوک ہارون

وَمُوسٰى ﴿٧٠﴾ قَالَ آمَنْتُمْ لَهٗ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهٗ لَكَبِيْرُكُمُ

ایلہ موسیٰ پروردگارلیغہ فرعون دیدے ایمان کیلتوردینگیزلارمی انگا من سیزگہ اجازت بیرمای توروب البتہ اول سیزلارنینگ

الَّذِيْ عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ

کتہ لارنینگیز دورکہ سیزلارغہ جادو اورگاتیبدور ایدی البتہ من قول لارینگیزنی دا یاغلارینگیزنی مخالف طرفدین

وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِيْ جُذُوْعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا

کیسورمن وسیزلارنی خرما درختلاریغہ آسدورمن دالبتہ سیزلار بیلورسیزلار کہ قیسے ہرمیزنینگ عذابیمیز قتیغ راق

درمن وادزلارینگیزنی خرما درختیغہ آسدوبدورمن کیمین بخششے بیلورسیزلارکہ خداینینگ عذابی قتیغ دوادائمی دورمی یامنینگ عذابیم

ٹ یعنے ساحرلار مسلمان بولگانلاریدین کیین فرعون نینگ قیلغان دوقلاریغہ جواب اور بندہ دیدیلار کہ ای فرعون بیزلار لوقدر روشن دلیل لارنی سینگ خاطر نیگ
اوچون تاشلایالمسیز داو زخالقیمز خشنودلیکین مقابلیدہ سنگا ہیچ ہم پروا قیلماسیمز سن بیزدین آلسنگ دنیانی آلورسن بیزدنیانی آخر تغہ قربان قیلوب تولیغا نور

میز بیزدہ دنیا نینگ رنج دا حتین فکری قالمادی تمنا میز شو لکینہ دورکہ مالکیمز بیزدین راضی بولوب تمام گناہلار نیمز نے خصوص سنے دیب حقغہ قیلغان مقابلہ میزنے عفو قیلسون سینینگ بر اوپرگان انعاملار یگدین پروردگار یمیزغہ نا یتی درضاسی ہر جہتدین بیزغہ ار تورق دپایدار دور ہر کیم انگا مجرم بولسہ اول جہنم غہ آتیلور نہ اول اندہ تیریگ خوتولور ونہ اولوب قوتولور اما قیسے بیر سعادتمند انگا ایمان کیلتوروب بخشے عمل لارنی قیلوب بارسہ اننینگ اوچون بیوک درجہ لار دائمی باغلار بیر یلور کہ ایچلاریدہ ہر قسم اریقلار آقوب توردور اول اندہ ابدالآباد توردرلار شرکدین گناہ دین پاک بولوب یوتکان بندہ لار انلغا طاری شول دور۔

دنے قیلسہ قزیق لارمقابلہ میدا نیدہ مغلوب بولدیلار وساحر لار ایمان غہ مشرف بولدیلار مونددین بنی اسرائیل اختیارلارکا آرتسبا تشلادی وموسیٰ علیہ السلام رنجیبل لارالارغہ خدا اننینگ معجزہ لارین کورساتوب حق یولغہ چاقرد یلار لیکین فرعون حقنی قبول ا تیمادی وبنی اسرائیل نے آزاد قیلمادی آخر اللہ تعالےٰ حضرت موسیٰ غہ حکم بیردی کہ تمام بنی اسرائیل نے ہمراہ آلوب کیچہ دہ مصردین ہجرت قیلوب چیقوب کیتسون شول طریقہ بلہ بنی اسرائیل نینگ مظلومیتی دفلا میلکے ختم بولسون یول اوستیدہ (بحرقلزم) دریا کیلور انینگ ایچیدین قورقماغ یول پیدا قیلوب اوتوب کیتسون

وَاَبْقٰی ﴿۷۱﴾ قَالُوْا لَنْ نُّؤْثِرَكَ عَلٰی مَا جَآءَنَا مِنَ الْبَیِّنٰتِ وَالَّذِیْ فَطَرَنَا
دزیادہ تورغوچی راغدور الار دیدیلار بیز لار ہرگز سنی آرتوق بیلماسیمز بیرغہ کیلگان روشن دلیل لاردین دبیزنے یراتگوچی دین
فَاقْضِ مَآ اَنْتَ قَاضٍ ؕ اِنَّمَا تَقْضِیْ هٰذِهِ الْحَیٰوةَ الدُّنْیَا ﴿۷۲﴾ اِنَّآ
دیمدی سن نیمہ غہ حکم قیلمکچی بولسنگ حکم قیل حقیقت شولکہ سن اوشبو دنیا حیاتیغہ گنہ حکم قیلورسن تحقیق بیزلار ایمان
اٰمَنَّا بِرَبِّنَا لِیَغْفِرَ لَنَا خَطٰیٰنَا وَمَآ اَكْرَهْتَنَا عَلَیْهِ مِنَ السِّحْرِ ؕ وَاللّٰهُ
کیلتوردیک اوز پروردگار یمیزغہ تاکہ مغفرت قیلسون بیزلارا دچون گناہلار یمیزنے واول جادونے کہ سن بیزنے انگا مجبور اتیدینگ
خَیْرٌ وَّاَبْقٰی ﴿۷۳﴾ اِنَّهٗ مَنْ یَّاْتِ رَبَّهٗ مُجْرِمًا فَاِنَّ لَهٗ جَهَنَّمَ ؕ لَا یَمُوْتُ
دخدا یخشیراغدور دبقالیراغدور تحقیق کیمکہ پروردگارین حضوریغہ گنہگار بولوب کیلسہ البتہ باردور انینگ اوچون جہنم کہ اندہ
فِیْهَا وَلَا یَحْیٰی ﴿۷۴﴾ وَمَنْ یَّاْتِهٖ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصّٰلِحٰتِ فَاُولٰٓئِكَ
نہ اولور دنہ تیریلور دکیمکہ کیلسہ اننینگ حضوریغہ مومن بولوب کہ قیلو بدور یخشے ایشلارنے پس الار اوچون باردور
لَهُمُ الدَّرَجٰتُ الْعُلٰی ﴿۷۵﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِیْنَ
بلند درجہ لار ہمیشہ تورا دورگان باغلار کہ آقوب توردور آستلاریدین اریقلار الار اندہ ہمیشہ
فِیْهَا ؕ وَذٰلِكَ جَزٰٓؤُا مَنْ تَزَكّٰی ﴿۷۶﴾ وَلَقَدْ اَوْحَیْنَآ اِلٰی مُوْسٰٓی ۙ ع
قالورلار دبو دورپاک بولغان کیشے نینگ جزاسے ٹ دتحقیق بیز وحی یباردوک موسیٰ غہ کہ
اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِیْ فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِیْقًا فِی الْبَحْرِ یَبَسًا ۙ لَّا تَخٰفُ
الوب کیت کیچہ دہ مینینگ بندہ لاریمنی والارا وچون دریا غہ (عصا) اوروب قورو غ یول قیلوب بیر
دَرَكًا وَّلَا تَخْشٰی ﴿۷۷﴾ فَاَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُوْدِهٖ فَغَشِیَهُمْ مِّنَ الْیَمِّ
نہ تو توشدین خوف قیلورسن دنہ غرق بولوشدین قورقورسن کیین ارتہ لاریغہ توشدی فرعون عسکرلاری بلہ پس اوراآلدی
مَا غَشِیَهُمْ ﴿۷۸﴾ وَاَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهٗ وَمَا هَدٰی ﴿۷۹﴾ یٰبَنِیْٓ
الارنے دریادین اول نرسہ کہ اوراب آلدی دفرعون اوز قومینی گمراہ قیلدے دیخشے یولغہ سالمادے ٹ ای بنی اسرائیل
اِسْرَآءِیْلَ قَدْ اَنْجَیْنٰكُمْ مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَوٰعَدْنٰكُمْ جَانِبَ الطُّوْرِ
تحقیق نجات بیر سیزلارغہ نجات بیردوک دشمنلار نگیزدین دوعدہ بیردوک سیزلارغہ طور تاغی نینگ اونگ
الْاَیْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَیْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوٰی ﴿۸۰﴾ كُلُوْا مِنْ طَیِّبٰتِ
طرفیغہ دتوشوردوک سیزلارغہ من ایلہ سلوی نے دحکم قیلدوک کہ) یینگ لار اول پاکیزہ رزق لارنے
مَا رَزَقْنٰكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِیْهِ فَیَحِلَّ عَلَیْكُمْ غَضَبِیْ ۚ وَمَنْ یَّحْلِلْ
کہ نصیب قیلدوک بیز سیزلارغہ وحددین آشمنگ لار بیمکدہ کہ نازل بولور سیزلارغہ غضبیم وکیمیکہ انگا غضبیم

ہ دریا غہ غرق بولوشدین قورقوسون ونہ دشمن نینگ آرقہ دین کیلوب گرفتار اتیشیدین اندیشہ اتیوسون حضرت موسیٰ بو حکمغہ عمل قیلوب ہمہ نے برابر آلوب چوناد یلار دریا
بیغہ تیکاندہ عصا لاین اوردیلار اندین سویا ریلیب یول پیدا بولدی اللہ تعالےٰ ہوا غہ حکم بیردی مخلدہ یرنی قوروتدی یول تیار بولوب ایکے طرفیدہ ایکے کتہ سو تاغلاری
کورمندی بنی اسرائیل تعل یولدین بے تشویش اول طرفغہ اوتوب کیتدیلار فرعون عسکر عظیم ایلہ آرقہ دین تیب کیلدی کوردیکہ کتہ قورو غ یول آلدیدہ توردور بولہم اول یولغہ
سوکیتیغہ آلدی منہ فرعون نینگ رہنمالیغین نتیجہ سی ہمہ تابعلارین برابر آوب غرق بولدی قیامتدہ ہم جہنمغہ برابر آلوب کیردور

ف امیدی پروردگار بنی اسرائیل جا مرسیغہ نصیحت تیلو رکہ باقینگ لارمن سیزلا رغہ تنذ غ بیوک احسانلار قیلدیم بو قدرا : لوش دشمن دین سیزلارغہ نجات
بیروم دالارنے نہ قدر دہشتلیک صورتدہ نظر لارنیگز دہ ہلاک قیلدیم کیمین حضرت موسیٰ واسطہ لاری ایلہ سیزلارغہ د عدہ قیلدیم کہ مصر دین شام غہ کیتوب تورگا

عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوٰى ﴿٨١﴾ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ

نازل بولدے پس اول البتہ ہلاک بولدے ف دتحقیق من بیوک مغفرت قیلغوچیدرمن اول بندہ ا دچون کہ توبہ قیلدی و ایمان

صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدٰى ﴿٨٢﴾ وَمَا أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَا مُوسٰى ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ

کیلتوردی ودرد قیلدی بدر یختشے ایشتشے کیمین ہدایت تاپیدرٹ وینہ سبب لدی تو مینگدین ایلگار تیز کیلیشنگا ای موسے

أُولَاءِ عَلٰى أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضٰى ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ

: یدی الار منہ بولار آرتہ مدین کیلور لار دمن تیز کیلدیم ای ربیم تاکہ سن خوش بولگیل دیدے تحقیق بیز سندین کیین

فَتَنَّا قَوْمَكَ مِن بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسٰى

سینگ تو مینگنی بیر بلاغہ گرفتار ایتیدوک دگمراہ قیلدے الار نے سامری کیمین قایتدی موسیٰ اوز قومین

إِلٰى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا ۚ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا

تاشلارلیغہ غضبناک خفہ بولغان حالدہ دیدی قومیم پروردگارلار نیگیز سیزلارغہ بیر یخشی د عدہ

حَسَنًا ۚ أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدتُّمْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ

قیلماب ایردی آیا اوزاق اوتدی سیزلارغہ مدت یا خواہلادینگیز لارمی شونے کہ نازل بولسیون سیزلارغہ غضب

مِّن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مَّوْعِدِي ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا

ربلارنیگیز طرفیدین اینیگ اوچون خلاف قیلد نیگیز لارمنگا بیر یلگان وعدہ غہ الار دیدیلار بیز خلاف قیلمدوق سینگا بیرگان

وَلٰكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذٰلِكَ أَلْقَى

ہوزا ختیارمیز ایلہ ولیکن یوکلاندی بیزغہ قبطی لارنینگ زیور لاریدین آغیر یوکلار نے کیمین بیز الارنے تاشلادوک سامری ہم شونداغ

السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾ فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَّهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هٰذَا إِلٰهُكُمْ

تاشلادی کیمین اول لیساب چیقاردے الار اوچون بیر بوزکنی لیتے بیر جسدنے کہ اینینگ سیگیر کبی آوازی بار ودر الار دیدیلار

وَإِلٰهُ مُوسٰى فَنَسِيَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا ۙ

بو در سیزلار نینگ معبود لار نیگیز و موسیٰ نینگ ہم معبود ی دا اول اونوتوب در آیا کورما یدور لاری کہ اول الارغہ سوزقایتار ور

وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ

دہ الار اوچون ضرر و فایدہ غہ ایگا بولہ الور دتحقیق دیدی هارون الارغہ اول کہ

يَا قَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِ ۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمٰنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ﴿٩٠﴾

ای قومیم سیزلار بو نرسہ سببی دین آزدینگیز لار دالبتہ پروردگار لار نیگیز رحماندر منگا تابع بولونگ لار د حکمیم اطاعت قیلینگ لار

قَالُوا لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتّٰى يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسٰى ﴿٩١﴾ قَالَ

الار دیدیلار بیز لونینگ عبادتیغہ قائم توردر میز تا موسیٰ بیز لار نینگ قاتیمزغہ قایتغونچہ ف موسیٰ دیدی

ملا نیگیزدہ طور تاغنین اول
مبارک حصہ سی کہ اونگ قرلدہ
کیلورا دل یرغہ کیلینگ لار
سیزلار تورات بیریلوردتیہ
صحرا سیدہ سیزلارغہ من
دسلوی کبی مرغوب نعمتنی عطا
قیلدیم بو احسانلار ینگ حقی
شول ایردیکہ اللہ تعالیٰ بیرگن
پاک لذتلیک نعمتلارنے تنگول
قیلینگ لار دانہ حد دین
آشمنگ لار ناشکر لیک
قیلمنگ لار بیہودہ ناشرعی
صرف اتمنگ لار اللہ تعالیٰ نے
نینگ نعمتلاریدن اینینگ خلافیغہ
استعمال قیلمنگ لار ہر کیم
اوز حدیدین آشسہ انگا من
غضب قیلورمن دکیمیکہ منینگ
غضبیمغہ گرفتار بولوبدور
اول البتہ ہلاک بولوبدر
ف بیلےکیمیکہ گناہ لارنے قیلگاندین
دلدین راست توبہ قیلسہ ایمان
دعمل صالح اختیار ایتیسہ دشول
حالدہ دنیادین اوتسہ اول
بندہ غہ منہ طرفیدین مغفرت
ورحمت عنایت قیلورمن
ف حضرت موسیٰ علیہ السلام
وعدہ غہ مطابق نہایت اشتیاق
ایلہ طور تاغیگا باردیلار شاید
قوم نینگ سردارلاریدین بعضیلا
رین ہمراہ آلوب کیلیلکنہ حکم بیر
یلگان بولسہ لار بیر آزکینیدہ
قالدیلار حضرت تیز راغ تیوب
باردیلار پروردگار دیدی ای
موسیٰ نہ اوچون موندا غ تیز کیلد
ینگ کہ قومنی آرقنگدہ قالدوردینگ
حضرت موسیٰ دیدیلار پروردگارا
من سنینگ خشنود لیغینگنی امید
قیلوب تیزراغ کیلدیم قوم ہم
اینگ آرقہ دہ کیلوب توردو بدور
پروردگار رحمت قیلدیکہ سن

بو طرفہ یوزدینگ اول یردہ بیز سینینگ قومینگنی آغیر امتحانغہ سالوب قویدوک اینینگ ظاہری بیسہ سامری بولدی یوسامری موسیٰ علیہ السلام قوملاریدہ بیوک بیر منافق ایردی کور
دیکہ بنی اسرائیل فرعونی لارنینگ زیور لارین کوتاروب یوسالیلوک دیب آلوب تاشلادیلار سامری انے ادعدہ ایرتیب بیر بوزنگ ہیکلین لیاذی کہ اندین سیگیر آوازی چیقور
ہم دے کیمین الارنینگ بیرفرقہ لاری باشقہ لارلیغہ دیدیلار کہ موسیٰ اونوتدی خدا بیلہ سوزلاشماک اوچون طورغہ کیتدی خدا بو یردہ تورور بدور متہ شول بوزنگ ہم نینگ خداسی ددر
بو ہرگز خدا ایسہ ددرخدا بولہ آلمس سیزلار نینگ پروردگار لار نیگیز رحمان ددر کہ سیزلارغہ بو قدر بیوک مرحمتلار قیلدی بیزلارانے قویوب قیان باردر سیزلارمن موسیٰ نینگ

ف ا کیین حضرت موسیٰ حضرت هارون غه متوجه بولوب دیدیلار که ای هارون من سنگا حکم قیلیب کیتگان ایردیم که سین سندین خلیفه دورسن قوم نی بخشی قوت فساد غه قویمه فتنه قیلگان اصلاحینگ نه اوچون اوچون اوزنا لعلامیناگ ایله مشرکلار غه قیلمدینگ بو ممکن بولمغانده نه اوچون نینگ قاشیمغه نیوب بارماد ینگ حضرت

هٰرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوٓا۟ ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَنِ ۖ أَفَعَصَيْتَ أَمْرِى ﴿٩٣﴾

ای هارون سنی نیمه منع قیلدی قیتیلکه کوردنگ الارگمراه بولدیلار منگا تابع بولوشدین آیا سن مینینگ حکمیمغه خلاف قیلدینگمی

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِى وَلَا بِرَأْسِىٓ ۖ إِنِّى خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ

هارون دیدی ای آنم نینگ اوغلی تومینه مینینگ نه سقالیمدین ونه باشیمدین تحقیق من شوندین قورقدیم که دیرسن بنی اسرائیل نی

فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِى ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ

بولوب بیاردینگ بدورسن و مینینگ سوزوم غه انتظار قیلمادینگ سن موسیٰ دیدی ایمدی سینینگ حالینگ نه دور ای

يَسَٰمِرِىُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا۟ بِهِۦ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً

سامری اول دیدی من کوردیم الارنی کورمادیلار کیین من بیرمشت توپراغ آلدیم اول بیاریلگان

مِّنْ أَثَرِ ٱلرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِى نَفْسِى ﴿٩٦﴾ قَالَ

ذات نینگ قدمین ایزیدین و انی سالدیم و نفسیم منگا شونی بخشی کورساتدی موسیٰ دیدی پس

فَٱذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ

سن کیت تحقیق سنگا بو دنیا حیاتیده سزا شولدور که دیب یورورسن منگا بیرکیشی قول تیگیزماسون و البته سینینگ اوچون بار دور

مَوْعِدًا لَّنْ تُخْلَفَهُۥ ۖ وَٱنظُرْ إِلَىٰٓ إِلَٰهِكَ ٱلَّذِى ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا ۖ

باشقه بیروعده هم که هرگز سندین خلاف بولمس باق سن اوزینگ معبودینگغه که انگا مجاور بولوب ایردینگ

لَّنُحَرِّقَنَّهُۥ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُۥ فِى ٱلْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَآ إِلَٰهُكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى

بیز البته انی کویدورورمیز کیین انی تارقاتورمیز دریاغه اوچوروب حقیقتده معبودلارینگیز الله دور که

لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾ كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ

یوقدور هیچ بیرمعبود مگر اول لیکن اینینگ علمی هر نرسه احاطه قیلغاندور ف۱ مونه شونداغ بیان قیلورمیز سیزغه اوتکان

مِنْ أَنۢبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ مِن لَّدُنَّا ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَّنْ

واقعه لار خبرلاریدن و تحقیق بیرگانمدورمیز سیزغه اوز قاشیمیزدین بیر نصیحت کتابین ف۲ کیمکه

أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُۥ يَحْمِلُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وِزْرًا ﴿١٠٠﴾ خَٰلِدِينَ فِيهِ ۖ

اندین یوز اوگوردی بدور البته اول آدم قیامت کونی آغیر یوک کوتارور همیشه الار اول عذابده قالورلار

وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ ۚ وَنَحْشُرُ

و یامان دور الار اوچون قیامت کونی اول یوک ف۳ اول کونیکه دم اوردولور صور غه و جمع قیلورمیز گنهکار لارنی

ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَتَخَٰفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾

کوزلاری کوک بولغان حالده بیر بیرلاری ایله اوزلارا مخفی سوزلاشورلار که سیزلار قالمادینگیزلار مگر اون کیچه وکوندوز ف

نهایتده کوریو کنکانلیک لار یدین هارون علیه السلام نینگ سقال لارین دساچلارین توتوب آلغان ایردیلار حضرت هارون مناسب جواب بیرگانلاریدین صونگ حضرت موسیٰ سامری غه قراب خطاب قیلدیلار که نه اوچون سن بو ایشلارنی قیلدینگ اول جواب دیکه من جبریل علیه السلام نی آت مینوب تورگان کوردیم کیین آتلارین قدمیدین بیرقبضه توپراغ آلدیم اوشال توپراغنی طلا بوزاگ یچیغه سالدیم اندین بوکیفیتلار پیدا بولدی نفسیم منگا شول ایشنی معقول کورساتدی حضرت موسیٰ دیدیلار سینینگ اوچون سزا شولدور که هیچ بیرکیشی ایله برابر اولتوروب صحبت قیلا الغیل همه سندین دسن همه دین بیزار لیک حالغه اوچرا غیل بیچاره همه نینگ قاشیمغه مبع بولسون من همه غه سردار بولای دیب بو فتنه نی پیدا قیلغان ایردی انجامی بو بولدیکه لوزی آدمدین قاچادرگان بولوب اوتمدی دینی رهنما و پیشوا الار غه ادب بیرلیک قیلغانلار عاقیللاری شونداغ بولوب دنیاده گی فتنه دوزآخرت عذابی علاحده تورگاندور حضرت موسیٰ دیدیلار بو سزا اوزینگ ایچون دور ایدی سینینگ باطل معبود دیلغان عمرانینگ کورسن بوتلگون انگا تیکیلیب جوتوب یاتور ایردینگ اوز کوزینگ ده من نی بسیندورمدن د کویدوررمن دکولین دریاغه آتورمن اوزینگ کورگیل دنیا هم کورسونکه خصوصاً انگا چوقونغوچیلار بخشی بیلسونلار که

بیر بیچاره هیکل کهاوزا اوزین سقلایالمس باشقه لار غه یخوک نفع ونقصان تیکوزا آلور کیین حضرت موسیٰ خلق غه عام نصیحت قیلدیلار دیدیلار که حقیقتده همه لارنینگیز نینگ معبودلارینگیز یلغوز الله تعالیٰ نینگ اوز یدورکه اندین باشقه عبادتغه مستحق ذات یوقدور اینینگ چیکسیز علمی هر بیرنرسه نی اوزا احاطه سیغه آلغاندور
ف۲ یعنی قرآن کریم نی که مونداغ خبر لیک واقعه لار حقیقتلار غه جامع دور ف۳ قرآن کریم غه انکار ایتیک دانی یلغان دیک گناه هے تمام گناهلاردین آغیر الماس بیطاقت بر لور لار بیر بیرلاریغه اوز مت برزمده قالغانلیک لاریدین شکایت قیلوشور لار.

ف۱ یعنے دنیاده اوزین هوشیار دیول تاپکان دیب بیلگانلاری آخرتنی قویوب دنیا غه اورالوب قالغانلیک لارین نتیجه سین کورار ساعتده دنیاده گی اتا مسلارین خفا کبی بیلیسلار رکا شکے ابدالاباد تفرغ آ سیتده قالوب کیتمسک ایردی دیرلار۔

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ
بیز یخشی راغ بیلور میزالاردیب تورگان سوز حقیقتین وقتیکه دیرهملاریدین یخشے یول لیک لاری تورغنا بادو دیگیلار لار
إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ ع ١٥ ١٤
مگر بیرگنه کون ف دسوال قیلورلار سیزدین تاغلار نیمو میده سیزدیگ ربیم الارنی تمام اوچوزوب یبارور
فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾ لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا ﴿١٠٧﴾
و قویوب قویور یرنی تیکیس بیر میدان قیلوب کورماس سن انده نه تیشیغلیک و نه بلند لیک ف۲
يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ
او شال کون چاقیر غوچی آرقه سیدین یوگورورلار که یو تدورانینگ قیشیغلیغی دیست بولور آواز لار
لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا ﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا
خداوین قورقوب پس ایشتماس سن مگر پیست آواز دکون فائده قیلماس شفاعت مگر اول آدم غه
مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
که انینگ اوچون خدا اذن بیرد بدور دانینگ سوزیدین خوش بولوبدور ف۳ خدا بیلور الارنینگ الدیلریدگیسی
خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا ﴿١١٠﴾ وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ
احوال لارینی والارنی علم ایله احاطه قیلا الماسلار و (اوکون) توبان بولور همه یوزلار اول تیریک همیشه تورگوچی
وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
ذات حضورینده و تحقیق مراد غه یتمادی کیمیکه ظلم یوکین کوتاردی و کیمیکه قیلوبدور یخشی ایشلارنی و اول اوزی مومن دور
فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
اول قورقماس نه ظلم دین و نه نقصان دین ف۴ و شول طرزده توشوردوک بو کتابنی عربچه قرآن قیلوب
وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾
و قسم قسم بیان قیلدوک انده قورقوتوشنی تاکه الار قورقسونلار یا بو پیدا قیلسون الارا اوچون نصیحت ف۵
فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ
بلند دور حق پادشاه بولغان خدانینگ مرتبه سی و شاشیلمنگ قرآن نی ایشده وحی سیزغه توشوب بولگونچه
إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَا
و دینگ پروردگاریم منینگ علیمنی زیاده قیلگیل ف۶ و تحقیق حکم بیرگان ایردوک بیز آدم غه
إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ ع ٦ ١٥
موندین ایلگاری پس اونوتدی اول و تاپمادوک انده بجته لیک و و قتیکه دیدوک بیز فرشته لار غه

ف۲ قیامت دین سوز قیلو نغانده انگا منکر بولغان جماعه لار مسخره یوزه سیین دیرلار که اول حالده بو تاغلار نیمه بولور دیب قیلور لار بو تاغلار دو غبار بولوب اوچوب کیتور (ع) یر نیک تکیس بولور لار بو ایلا جواب بیرلیبدور

ف۳ قیامت کونی خلقغه فرشته لار آواز بیرسه لار همه توغری اول آواز طرفیگه اوق کبی تیز بارور لار هیچ بیر طرفغه بورولماسلار کاشکے دنیاده هم الار حق طرفیغه چاقیرغوچی لار غه شونداغ اطاعت قیلسه لار ایردی قیامت اول حال لارغه قالمس ایردیلار اوکون همه خدادین قورقوب هیچ کیم بلند آواز قیلا المس اگر بیر سوز قیلیک لازم بولوب قالسه قاتیده سکین سوز قیلورلار اوکون بی اذن حکیم هیچ کیم اوچون شفاعت قیلا المس مگر خدا اذن بیرگان کیشے که سیدین خدا خشنود بولغان آدم اوچون شفاعت قیلا المس مگر کافر اوچون شفاعت یوقدور۔

ف۴ چونکه همه نینگ اول آخر حالین خدا بیلور و بنده لار اوز ناقص علملاری ایله خدا نینگ معلوماتینی احاطه قیله المسلار و اوکون هر قنداغ سرکش و متکبرلار و هر یده پادشه سجده غه بیر یاریارسگان گردنکشلار اول حی قیوم حضوریده ایگیلورلار یوزلارین توبان قیلورلار هر کیم دنیاده ظالم اوتوبدور آخرتده مراد غه یتا المس آری اول آدمی که اوزی مومن بولوب یخشے ایشلارنی قیلوب اوتکان بولسه البته اول بنده نه ظلم دین قورقور و انگا نقصان تیور۔ ف۵ یعنے قرآن کریم آیتلارین اوقوب یا ایشیتوب الارنینگ دل لاریغه خدادین خوف پیدا بولور بولماغانده اندہ گے بیان قیلو نغان تورلاروقعه لاریدین عبرت و نصیحت آلورلار ف۶ حضرت سید عالم صلعم غه خطاب قیلونور که وحی فرشته سی اوقوب بولگونچه تو توشیگیزدین قورقوب شاقیلمنگ و علمینگیزنی زیاده قیلیشی اوچون پروردگارنگیزغه دعا قیلینگیز مطلب جته یک پشیغلیکدور یعنے بیز منع قیلغان نرسه میزدین ادرین تورسالمادی خاطیک قیلوب قالدی۔

ف یعنی جنتدہ گی آرام و آسایش ہیچ یردہ تاپیلماس اندین جیقغاچ یمک ایچمک کیمک توراک تدبیری تشویش لار ایلہ توشولورجنتدہ نہ آچلیک
ونہ یلنغاچلیک عمی توشور ہر طرفدین بیفکر لیکلدہ رتشنہ ہم قالمس حرارتدین ہم اثرلانمس

اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ ﴿۱۱۶﴾ فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَٰذَا

کہ سجدہ قیلینگ لار آدم غہ ایس لار سجدہ قیلدیلار مگر ابلیس کہ اول انکار ایتدی کیمین بزدیدوک ای آدم تحقیق بو دشمندور

عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ ﴿۱۱۷﴾ إِنَّ لَكَ

سنگا و سنینگ خاتونینگغہ ایمدی چیقارماسون بو سیز لارنی جنتدین کیمین شقتدہ توشورسن البتہ سنگا بوعان بولور کہ

أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ ﴿۱۱۸﴾ وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَضْحَىٰ ﴿۱۱۹﴾

اندہ نہ آچ قالورسن ونہ یلینغاچ والبتہ سن اندہ تشنہ بولورسن ونہ اسیغ لارسن ف

فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ الْخُلْدِ

کیمین شیطان انگا وسوسہ قیلدی دیدی ای آدم دلالت قیلایمی سنی بیر درختغہ کہ انی یمک ایلہ دائم تورور اور

وَمُلْكٍ لَا يَبْلَىٰ ﴿۱۲۰﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ

بیر پادشاہلیقغہ کہ ایسکیر ماس ف کیمین ہر ایکیلاری اندین یدیلار پس آچیلدی لار غہ عیب لری برلاری و باپوشتورا

عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ ۚ وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ ﴿۱۲۱﴾ ثُمَّ اجْتَبَاهُ

باشلادیلار او زلاریغہ جنت برگلاریغہ ف و نافرمانلیک قیلدی آدم ربیغہ دراول یوقاتدی کیمین نوازش قیلدی

رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ﴿۱۲۲﴾ قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ

انگا پروردگاری و توبہ قیلدی انگا ولی غہ سالدی دیدی توشونگلار جنتدین ہم لار بعضینگیز بعضینگیزغہ

عَدُوٌّ ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ

بعضنگیزغہ دشمن دور سیز ایمدی اگر یتسہ سیزلارغہ منینگ طرفیدین ہدایت پس کیم کہ تابع بولسہ منینگ ہدایتیمغہ اول گمراہ بولمس

وَلَا يَشْقَىٰ ﴿۱۲۳﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنكًا

و شقتغہ ہم توشماس ف و کیمیکہ یوز اوگورسہ منینگ نصیحتیدین البتہ انینگ اوچون باردور تار بیر حیات

وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَىٰ ﴿۱۲۴﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنتُ

وتور غوزورمیز انی قیامت کونی کور قیلوب ف اول دیرای پروردگاریم نہ اوچون منی کور قیلوب تورغوزدینگ من

بَصِيرًا ﴿۱۲۵﴾ قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا ۖ وَكَذَٰلِكَ الْيَوْمَ تُنسَىٰ ﴿۱۲۶﴾

کوزلیک ایردیم دیرشوندا غ یتکان ایردی سنگا بیزنینگ آیتلاریمیز پس لار نی اونوتدینگ و شوندا غ بوکون

وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِن بِآيَاتِ رَبِّهِ ۚ وَلَعَذَابُ

سن ہم اونوتولورسن و منہ شوندا غ جزا بیرور میز اول کیشیغہ کہ حددین آشسہ و ایمان کیلتورمسہ پروردگارینینگ آیتلاریغہ

الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىٰ ﴿۱۲۷﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا

والبتہ آخرت عذابی قتیغ راغ و دائم تورگوچی راغ دور آیا روشن ظاہر بولمادیمی الارغہ کہ نہ قدر خلقنی ہلاک قیلدوک بیز

ف یعنی اول درخت دین تناول قیلغان آدم والبسن اینینگ یا دشا جیلینغہ زوال یوقدور

ف ہر ایکیلاری ایغہ اورتلاری کوردی و ایکیلاری اورتلاری کورولوب قالدی کیمین منعیاشیرمک قصدیدہ جنت برگلاریدین اوزلاریغہ ستر عورت قیلہ باشلادیلار

ف یعنی آدم اولادی بیر بیریغہ دشمن بولور یا آدم اولادی و شیطان اولادی بیر بیریغہ مخالف بولور شولار

ف شیعنی لاریا گنا ہلاردہ سعدلاری ایلہ

ف خدا انینگ ہدایتی ایلہ بولور گورگوچی لار جنت یولیدین اداشماس واندین محروم بولمس۔

ف یعنی قرآندین یاذکریمدین ویادیمدین غافل قالسہ انینگ حیاتی تنگ و مکدر اوتور دی اوزی قیامت کونی کور تورد ریوتیدی حشرہ بولور کیمین کوزدین جیلورتا کہ محشر و خشنیگ حال وغیرینی کورمسون۔

ف یعنی آخرت جزاء سزالاریغه ایمان ماری بولماسالار نیکی واقعه لاردین هم سبق آلماسلاری که شول که لیک لارنینگ اطرافلاریده نه قدر قوم اوز کفر و طغیانلاری کسافیدین
هلاک قیلو تدیلار و الارنینگ قصه لاری خلق اوزتالاریده مذکور ده و بعضلارین بوزندگان خرابه مسکنلارین بولارشام باشقه طرفلاریغه بار وب توروب یول لارده کوردر

قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُوْنِ يَمْشُوْنَ فِيْ مَسٰكِنِهِمْ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ

الاردین اوّل جماعتلاردین یوروب توروردلار بولارالارنینگ منزل لاریده تحقیق بار در بو نرسه ده نشان لار

لِّاُولِى النُّهٰى ﴿۱۲۸﴾ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَكَانَ

عقل لیک لار اوچون ف داگر بولماسه ایردی اول سوزیکه اوّل بولوب تکان ایردی پروردگارینگ طرفیدین دبولماسه ایردی

لِزَامًا وَّاَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿۱۲۹﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ

مقرّر وقت البته عذاب لازم بولور ایردی ف ایمدی صبر قیلینگ سیزالارنینگ سوزلاریغه و تسبیح ایتینگ پروردگارینگیز

رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوْعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوْبِهَا ۚ وَمِنْ اٰنَآئِ الَّيْلِ

حمدی ایله کون چیقیشدین و کون باتیشدین ایلگاری ف دکیچه نینگ وقتلاریدین بعضی سیده ف

فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضٰى ﴿۱۳۰﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ

وکوندوزنینگ اطرافیده شاید که خوشش بولسینگیز ف دآچمنگ ایکی کوزینگیزنی اول نرسه لار

اِلٰى مَا مَتَّعْنَا بِهٖۤ اَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ

طرفیغه که بیزاتینگاک ایله فایده لاندوروب تویدوک بیر نیچه جماعتلارنی الاردین اول نرسه لار تحفه دنیا حیاتین زینتیدور

لِنَفْتِنَهُمْ فِيْهِ ؕ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَّاَبْقٰى ﴿۱۳۱﴾ وَاْمُرْ اَهْلَكَ

تاکه بیزالارنی انده سینایلیک و پروردگارینگیز رزقی یخشیراق و دائمی دور ف دبولوروم اوز اهلینگیزنی

بِالصَّلٰوةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا ؕ لَا نَسْئَلُكَ رِزْقًا ؕ نَحْنُ نَرْزُقُكَ ؕ

نمازغه و اوزینگیز هم قائم بولونگ انگا ف بیز سیزدین رزق طلب قیلماسمیز (بلکه) بیز سیزغه رزق بیره میز

وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوٰى ﴿۱۳۲﴾ وَقَالُوْا لَوْلَا يَاْتِيْنَا بِاٰيَةٍ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ

و یخشی عاقبت تقوی اوچوندور ف و دیرلار نه اوچون کیلتورماس بیزلارغه بیرنشان پروردگاریدین طرفیدین

اَوَلَمْ تَاْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِى الصُّحُفِ الْاُوْلٰى ﴿۱۳۳﴾ وَلَوْ اَنَّآ اَهْلَكْنٰهُمْ

آیا کیلمادیمی الارغه اوّلغی صحیفه لارده بار مضمونلارنی تائید ایتگوچی گواه ف داگر بیز الارنی هلاک قیلسک

بِعَذَابٍ مِّنْ قَبْلِهٖ لَقَالُوْا رَبَّنَا لَوْلَآ اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُوْلًا

بیرار عذاب ایله اندین ایلگاری البته دیرایردیلار ای پروردگاریمیز نه اوچون بیزلارغه بیر پیغمبر یبارمدینگ

فَنَتَّبِعَ اٰيٰتِكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَّذِلَّ وَنَخْزٰى ﴿۱۳۴﴾ قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ

که بیزلار سینگ آیتلارینگغه ایرگاشور ایردوک خوار و رسوا بولوشمیزدین ایلگاری ف سیز دینگ هممه منتظر دور

فَتَرَبَّصُوْا ۚ فَسَتَعْلَمُوْنَ مَنْ اَصْحٰبُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدٰى ﴿۱۳۵﴾

سیزلار هم انتظار قیلینگ لار عنقریب بیلورسیزلار که کیملار دور توغری یول ایگالاری و کیم یول تاپوب دور

ع ۱۶
ع ۱۷

یا مالارنی کوروب عبرت
آلیشلاری لازم ایردی
ف الله تعالی نینگ رحمتی
غضبیدین ایلگاری دور شو
نینگ اوچون مجرملارغه اوزلارین
اصلاح اوچون مهلت بیرور
تحقیقی تاسیغه نیکوزنای عذاب
قیلمس کمال حرباتلیکیدین بو
آمیدین عذاب عاشقی کوتارگا
نه دور بو حکم خدا طرفیدین بولغلن
بولماس ایردی و هر قوم اوچون
هلاک وقتی معین بولگان بولما
سرایردی البته بولارغه هم تیجان
لار کیلگان بولور ایردی.
ف بوندین فجر و عصر نمازلاری مراد دور
ف بوندین مغرب عشاء بلکه تهجد
نمازلاری مراد دور
ف بوندین ظهر نمازی مراد دور و بیندر
لار یعنی بو نرسه لارغه مداومت
ایتسنگیز دنیاده آخرتده خوشش
بولورسیز.
ف دنیاده کافرلارغه بیروب
تویلغان مال لار نعمتلار اسبابلار
حیشلار طرفیغه بوکو نیچه بیچ
نظر سالمانگیز موندین کیین هم
هرگز التفات قیلینگ که اول نرسه
لار الارغه امتحاندور که قیسی لاری
شکر قیلورلار و قیسی لاری ناشکر
قالورلار بودونسلار یکه الله تعالی
سیزغه نصیب قیلوبدور چنانچه
قرآن کریم صفحت سالت و
فتوحات عظیمه آخرتده گی درجه
لارنگیز بولارنینگ هر بخشیدور
دلباقی لیک داغ دور.
ف یعنی اوز اهل بیتنگیزنی دبعلاٌ
نیگز مه نماز غه بولورونگ حد
یشده کیلگاندور که یاسی یاشی
غه قیسه عادتلاندوروک اوچون
نمازسه اوقوتونگ لار قیجان اون
یاشغه بارسه اوروب هم قویسه
اوقوتونگ ف یعنی دنیاده گی مالک لارغلامارید رزق بیرلار یعنی الارنی ایشلاتیب کسب قیلورلار حقیقی مالک غلام لاریدین رزق طلب قیلماس بندالیک ایستار.
ف یعنی قرآن کریم کونشانلارینگ اولوغیدور ف یعنی حضرت محمد صلے اللہ علیہ وسلم دین ایلگاری
ف خوارلیک لاری تیامت ده بولور و رسوالیک لاری جهنم ده بولور

ف يعنى حساب كتاب جزا اعملارى مانيده يقين دور ليكن منكرلار غفلت درياسيغه غرق دورلار گويا ئُزسه بولوديگان گمان هم الارده يوق دور دينگ
اوچون قيامت تيار گرنيكين قبيلسلار قرآن كريم كبى بيوك بهاسيز كتاب آتيلارين اوتوب الشتيد دورلسنى بيرتماشا بيلوب لار اهتمام ايله قولاغ سالسالار دل

سورة الانبياء مكية وهي بسم الله الرحمن الرحيم مائة واثنا عشرة آية وسبع ركوعات

كلماتها ١١٨٠ الانبيا سوره سى مكه ده نازل بولدى ... اللهنينگ اتى بيلان باشلايمن ... ركوع ٧

اقترب للناس حسابهم وهم في غفلة معرضون ①

يقين كيلدى آدملارغه لارنينگ حساب (وقت) لارى والار غفلتده بوز اوگورگان حالده لارلا

ما يأتيهم من ذكر من ربهم محدث الا استمعوه وهم يلعبون ②

كيلمس الارغه بير يكى نصيحت پروردگارلاريدين مگر ايشيتورلار الارالار اوينو لنه مشغول بولوب تورورلار

لاهية قلوبهم واسروا النجوى الذين ظلموا هل هذا

غافل بولغان حالده دل لارى و مخفى سوز قيلور لار ظالم لار (ديرلار كه) ايمس بو كيشى مگر

الا بشر مثلكم افتاتون السحر وانتم تبصرون ③ قل

سيزلاركبى بير انسان آيا سيزلار جادوغه باررسيز لار كورى حال بولوب كورور تورلار سيزلار ف پيغمبر ديدىلار

ربي يعلم القول في السماء والارض وهو السميع العليم ④

منينگ پروردگارم هر بير سوزنى بيلور آسمانده بولسون و يرده بولسون و اول ايشيتگوچى بيلگوچى ذات دور ف

بل قالوا اضغاث احلام بل افترىه بل هو شاعر فليأتنا

بلكه ديرلار كه بو قرآن بيهوده توشلار دور بلكه اول اوزى انى توقوغان دور بلكه اول شاعر دور ايمس كيلتورسون اول

باية كما ارسل الاولون ⑤ ما امنت قبلهم من قرية

بيزغه بير نشان اولقى پيغمبرلار بيبارلگان كبى ف ايمان كيلتورمادى الاردين اول هيچ بير شهر كه

اهلكنها افهم يؤمنون ⑥ وما ارسلنا قبلك الا رجالا

بيزانى هلاك قيلدوق آيا بولار ايمان كيلتورورمى ف پيغمبر بيبارمدوك بيز سيزدين اول مگر ايرلارنى كه

نوحي اليهم فسئلوا اهل الذكر ان كنتم لا تعلمون ⑦

كه بيز الارغه وحى يبارور ايرديوك پس سورانگ لار اهل كتابدين اگر سيزلار بيلماسنگيزلار ف

وما جعلنهم جسدا لا ياكلون الطعام وما كانوا خلدين ⑧

و قيلماب ايردوك بيز الارنى جسد طعام يماسلار و الار ايمس ايرديلار هميشه تورغوچى لار

ثم صدقنهم الوعد فانجينهم ومن نشاء واهلكنا

كيين بيز الارغه بيرگان وعده ميزنى راست قيلدوك و الارغه نجات بيرگان كيشيلارنى بيز خوهلاگان ... هلاك قيلدوك

المسرفين ⑨ لقد انزلنا اليكم كتابا فيه ذكركم افلا تعقلون ⑩

حددين اشقوچىلارنى ف تحقيق بيز توشوردوك سيزلارغه بير كتاب كه انده سيزلارنينگ نصيحتلارينگيز بار آيا انگلاماسيزلار

لارحكام غافل تور ور حال بولوب
الار بو مبارك وعظ يلعبون لارنى
جان و دل بيلان ايشيتو ابتراعمل
قيلسلار ايدى ور دنيا لارى تو
زالورا ابر دى الالار زلارى
انگا كبيلسلار او باشقه لارنى
هم منع قيلولار لار ديرلار كه لو
جن سحا الله جادو گر دور
لانگا كتا بلارى جادو دور
بيلوب بو دوب تنو نگا بارو
ميز لارى
ف رسول اكرم صلعم جواب بير
ديلار كه بهنيلار مقدر مخفى سوز
لا شنيگسلار ليكن هم سوى الله
تعالى غه معلوم دور بر چوك تو
بولسون قيسه بير ده بولسون
تمام بيلوب تورور
ف قرآن كريم ني ايشتنگاچ
كافرونيگا مناده تحير لارى زيادة
بولو بها كا ها انجادو دوكا ها
انى بيهوده توشلار دوكاها شعر
بگا ها ادو فدى توقوغان ترسه
ديرايرديلار آخر هيچ سوز
تاپالماى معجزه طلب قيلور
ايرديلار حال بولو كه دنيا كو كى
مثلين هيچ كورمگان معجزه ف
قرآن كريم ني كو دوب ايشيتوب
تورورلار بنه معجزه ايشيتار
لار حقيقتده معجزه فنو ده بيلسلار
ف پروردگار مرحمت قيلو كه
قيسه بير امت بيزدين معجزه طلب
قيلسه بيز انى بير قيور ليكن ايمان
كيلتورمسه لار بوليتيه هلاك
قيلور دور عادة الله شو لدر
بيزغه معلوم دور كه اهل مكه هم
معجزه طلب قيلولار لار اگر بيز
ايمان كيلتورمسه الار نولارنى
هلاك قيلو شو لار لازم كيلور
ليكن بيز الار ني هلاك قيلمگيچى
ايمسيز حكمت الهيه الار

ف يعنى مكه اهلى ... تحير لارى ... (ف) بولو بها تصديق لارى ...

ف نيگ بيقالار لار مقتضى دور ف بو آيت شريف كا زلرنيگ سيد عالم صلعم خلاف مكه بل هذا الا بشر مثلكم دو ديگان اعتراضلارىغه جواب دور ربنده پيغمبر دنياغه كيليب
بولسه بوسه لار انسان ايديلار فرشته لار ايمس ايرديلار چونكه بيز انسانلار جنسيدين پيغمبر يبار بلوا گر بو سوز غه تصديق يوق ايسه نگيز اهل كتابدين سوراينگ لار ف يعنى پيغمبر لارده انسان لار
بار تمام خاصيت بولور الار ده گى متيار شو ... بيله ملقى كو نگرى بولنده سالنور لار الارغه خدا ... دشمن لاردين ... الارغه ...

ف بعضے اللہ تعالیٰ بینگ ذکر صحیح وقت نا آباد قالمس بہر فرقہ نے برباد قصہ بیر بہر فرقہ نے کیلو روب اور ہو نظام بغیر آباد قیلو ظالم لار غفلت دین آگاہ ہو مغلوج وعدہ قیلو تعان عذاب نے تیغہ لار بغیر بیاریلدی الار عذاب علامتیں کو رگان بیمان شہر لار ریں باشقہ بیر طرفنغہ تا جماق دقوقلک فکر یدہ بولدیلار

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَّأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا

و بیر دہ قدر شہر لار نے ہلاک قیلدوک کہ اہل لا ری ظالم ایر دیلار و پیدا قیلدوک لار دین کیین باشقہ

آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِّنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾ لَا تَرْكُضُوا

قوم نے و قلیکہ لار بیزنینگ عذابیمیزنی معلوم قیلدی کوردیلار شہر لار دین تاچہ باشلادیلار زیدوک قاچمنگ لار

وَارْجِعُوا إِلَىٰ مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْأَلُونَ ﴿١٣﴾

وقایتینگ لار اول مقامغہ کہ انده عیش ده ایر دینگیز لار و دوز مکانلار ینگیز غہ شاید کہ سیزلار سوراسینگیز لار

قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِّلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّىٰ

الار دیدیلار وای بیزلار غہ البتہ بیزلار ظالم لار ایر دوک پس الار اوشال فریاد لار ید دوام اینلدیلار تا آنکہ بیز

جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ

الار نے اوروالگان گیاہ دیک اوچورولگان اوت کبی تا بود قیلدوک و یرا تمادوک بیز آسمان نے و یرنے

وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَّتَّخِذَ لَهْوًا لَّاتَّخَذْنَاهُ

و اونلار اراسیده گی نرسہ لار نے اویون او یناب اگر بیز خواہلاسک کہ بیر اویون قیلایلوک انے اوز قاشیمیز دین

مِنْ لَّدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى

قیلور ایر دوک اگر قیلماقچی بولسک بلکہ بیز حق نے باطل غہ آتو ر میز و اول انینگ باشین

الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

یار ور کیین باطل ناگہان نابود بولور و سیز لار او چون وای دور بو سبب توروگان سوز لار ینگیز دین

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

و انینگ تصرفنده دور کیمیکہ آسمانلار ده و یر ده دور و اول ذات کہ انینگ حضورنده دور لار اونینگ

عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ

بندہ لیگیدین عار قیلو لار و نہ چرچار لار تسبیح ایتور لار کیچہ سی و کوندوزی

لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِّنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ ﴿٢١﴾

و بوشاشمسلار آیا الار یر جنسیدین تنگری معبود لار توتدیلارمی کہ الار او لگانلارنے تیرگوزور لار

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ

اگر بولسہ ایر دی یر دا آسمانده خدادین باشقہ معبود لار البتہ یر دا آسمان بوزولور ایر دے پس پاکدور عرش

عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمِ اتَّخَذُوا

صاحبے بولغان خدا الار نینگ بیان لار یدین اول مسئول بولس اول نرسہ دین کہ قیلور و الار مسئول بولور لار و سؤال

الارغہ دریلیکی کرقاپچای اوز جایلار ینگیدہ قائم تورونگ لار چونکہ اول جایدہ دنیا ما خلق لار دین عیش لار دین کور دونگیز لار ابدی بلا مبتلا بیر لارغہ او شال بیرہ نازل بولور سیز لار قوم نینگ سر لار لار ایدہ سیز لار شاید جماعت قوم سیز لار دین نصیحت او لری سوال الار عتراف ابندیلار کہ بو کون بیز نینگ حالیمیز خراب دور چونکہ بیز لار ظالم لار دین ہیز آخر الار مشغول تا وفریاد لار یدہ ایر دیلار کہ عذاب الہی کیلوب گریبان لار دین توتقان الار سیاقہ کیلغان بیر قوم کبی بے نام ونشان بولوب کیتدیلار گویا بیلر کیمین نمایلیکین لار اور و لوبچر من بولغان کبی یا بیر خیزتو پلا قتا اوقون یا نوب کول بولوب قالغان کبی

ف بعضے بو قدر بیوک بیر عالم نے بیر آنگو چی خالق بو شیدین نش بے حکمت بر تمکا ندور البتہ انده بیوک حکمت لار بار دور عالم نمائش الیس نور میدان امتحان دور آخرت او چون توشہ محلے دور پروردگار ایدون کیلکو نہ محتاج ایسدور اللہ تعالیٰ حق نے بیان ایدور تا کہ باطل محو ایتور و حقیقت بو نہ غہ حقیقت بیر کیم کہ باطل طرفدار بولوب حق غہ مقابل بولسہ اوننگ انجامی خراب ہلاک بولور و دائم آسمان دور یر لار الار ہر بار نرسہ لار تمامی خدا نینگ ملکیدہ بولسہ کیم اوننگ غہ بابکہ قید

فاجاد آنگو روخوک تو توله النور حال بو کہ مقرب بیوک فرشتہ لار ہم لار ی اینگ عبادتیدین نہ باش تار تو ر لار و نہ چر چاپ حالیدین کیتو ر لار کیچہ کوندو ز بو غنا خیاسی ذکر و تسبیح غہ مشغول تور ور لار وق بعضے آسماندہ کی فرشتہ لار خدا نینگ عبادتیمن باش تار تمای ہر لحظہ انینگ بندہ لیگیغہ مشغول بولسہ لار مردہ سنو دماغ غہ تلاسیلر کو الار نے خدا نینگ مقابلیغہ توب تورور عبادت قیلولور والار دہ شوی دماغ طاقت بیر بولسوکلار غہ چو تو نہ چیلان خدا ہلاک قیلغا ندہ الار غہ ذیں بولقار اکیترین لاسد ابکیغی تیرگوز نا آنسوون لار مو نداغ نرسہ لار ہر گز بو قدر بولمکی مکن ہم ایسدور چونکہ آسمان ویر دہ خدا دیے باشقہ بیر ہم معبود لار بولسہ ایر دی تیکی لار دیمیا دیکم بیرہم لولو

مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً ۖ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَـٰنَكُمْ ۖ هَـٰذَا ذِكْرُ مَن مَّعِىَ

زیا الارضادین یاشقه معبودلار توتدیلارمی سیز دیننگ کیلتورونگلار دلیل لارینگیزنی بو دورور مین بیله بولغان لارنینگ کتابلاری

وَذِكْرُ مَن قَبْلِى ۗ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْحَقَّ ۖ فَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

و مندین اولغی لارنینگ کتابلاری بلکه الارنینگ کوپلاری حقنی بیلماسلار بس اندین الار یوز اوگورورلار

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِىٓ إِلَيْهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَـٰهَ

و یبارمادوک بیز سیزدین اوّل هیچ بیر پیغمبرنی مگر وحی یباردورایردوک انگا کی مندین باشقه هیچ معبود

إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَـٰنُ وَلَدًا ۗ سُبْحَـٰنَهُۥ ۚ بَلْ

یوقدور بس منگاگنه عبادت قیلینگ لار و دیدیلار که الله تعالی اولاد توتوبدور پاکدور اول اندین بلکه اولاد گمان

عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِٱلْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِۦ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾

قیلغانلاری حضرتی بنده لاردورلار اندین اینگلاری او کوپ سوز قیلماسلار الله تعالی نینگ حکمی بیلان ایش قیلورلار

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرْتَضَىٰ

خدا بیلور تورور الارنینگ الدیلاریده بارنی و ارقه لاریده بارنی و شفاعت قیلماسلار مگر خدا راضی بولغانیگه

وَهُم مِّنْ خَشْيَتِهِۦ مُشْفِقُونَ ﴿٢٨﴾ وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّىٓ إِلَـٰهٌ مِّن

و الار انینگ هیبتیدین قورقوب تورورلار و کیمکی دیسه الاردین کی من خدادورمن انگا بیز دوزخ

دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ ع

بیرانگا جهنم ایله جزا بیرورمیز بیز شونداغ جزا بیرور ظالم لارغه

أَوَلَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا

آیا کورمادیلارمی کافرلار که تحقیق آسمان لار و یر (اوّل) بندایردیلار

فَفَتَقْنَـٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

کیمین بیز آچدوک الارنی و پیدا قیلدوک بیز سودین هر تیریک نرسه نی آیا ایمان کیلتورماس لارمی

وَجَعَلْنَا فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا

و پیدا قیلدوک یر یوزیغه تاغلارنی تاکه الارنی تیبرتماسون و پیدا قیلدوک انده آچیق آچیق

سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا ٱلسَّمَآءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ

یول لارنی تاکه الار یول تاپسونلار و پیدا قیلدوک بیز آسماننی محکم پشت قیلوب

وَهُمْ عَنْ ءَايَـٰتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ

والار آسمان نشانلاریدین یوز اوگورگانلاردورلار و اول دورور اول ذات که پیدا قیلدی کیچه و کوندوزنی

ـ آسمانده بار قدرت نشانلاری کون وآی دیولر وز لار دور لار وکون نینگ حرکتندین پیدا بولا دور گان کیچه و کوندز لار ده ربو سپاره لار بولاری اوشا وزیدلار
لاریده خدانینگ حکمیغه مطابق سیر قیلوز لار وهر بیرلاری قدرت صاحبینی وجودیغه دلیل دورلار ۲۲ یعنی بیمحابا یکر توکاریده بیان قیلوبغان ترسه لار

وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ
وکون نے وآی نے کہ ہمہ لاری اوز فلک لاریده سوزوب توردور لار ۲۳ و بیرمادوک بیز هیچ بیر انسان اوچون
مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ ۖ أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ
سیزدین ایلگاری همیشه یشاکنی آیا سیز اگر اولسنگیز الار همیشه تورور لار می ۲۴ هر بیر نفس الوغوچی
ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۗ وَنَبْلُوكُم بِالشَّرِّ وَالْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾
اولوم مزه سین تاتوغوچی دور و بیز مبتلا قیلور میز سیزلارنی امتحان اوچون یمان حالغه و یخشی حالغه و بیز طرفغه قایتاریلورسیزلار
وَإِذَا رَآكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا
و قچان کورسه لار سیزنی کافرلار سیزنی مسخره قیلیشدین باشقه ایش قیلمسلار (دیرلار) آیا شو اول دور می
الَّذِي يَذْكُرُ آلِهَتَكُمْ وَهُم بِذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾
اول آدم کہ (امانت ایله) یاد قیلور معبودلارینگیزنی و الار اوزلاری رحمان نینگ یادیغه منکر دورلار ۳۶
خُلِقَ الْإِنسَانُ مِنْ عَجَلٍ ۚ سَأُرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾
یراتیلگاندور انسان شاشیلیشدین عنقریب کورساتورمین سیزلارغه نشانلاریمنی مندین تیز طلب قیلمانگ لار
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ
و دیرلار قچان وجودغه کیلور بو وعده اگر راست سوزلیک بولسنگیز لار ۳۸ کاشکی بیلسه لار کافرلار
الَّذِينَ كَفَرُوا حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَن
اول وقتنی کہ اوده قایتارالمسلار اوز یوزلاریدین اوت نے و نه اوز
ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ
آرقه لاریدین و نه الارغه مدد تیوربلکه اول الارغه بیرده ین کیلور ده هوش لاریدین یوقاتور
فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدِ اسْتُهْزِئَ
کیمین الارنی قایتارالیشغه قادر بولمسلار و نه الارغه مهلت بیریلور و تحقیق مسخره قیلینغاندور
بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُم مَّا كَانُوا بِهِ
پیغمبرلارغه سیزدین اول کیمین اوراب الغاندور الارغه مسخره قیلغانلارنی اول نرسه کے الار
يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَن يَكْلَؤُكُم بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَٰنِ ۗ
انگا کولور ایردیلار ۴۱ سیز دینگ کیم سقلار سیزلارنی کیچه و کوندزده رحمان عذابیدین
بَلْ هُمْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُم
بلکه الار پروردگارلارینی یادیدین یوز اوگورگاندورلار ۵ یا الار اوچون منع قیلغوچی معبودلار بارمی کہ سقلارلار الارنی

الله تعالی ایجادی ایله وجودغه کیلگاندورلار اسه شونداغ انسانلار نینگ حیاتلاریمن هم خدا عطا قیلغاندور کہ قچان خواهلاسه الاکوب قویور اولوم دیگان نرسه اثبات قیلور کہ سیزلار نینگ حیات بقالاری نینگیز اوز قولاریگیزده ایمسدور ایدی سید عالم صلعم بو دنیاده دائم و همیشه قالمغانلاریکیمین باشقه لار هیچ کیم قالور لار البته هر بیر جانلیک مخلوق بیر کون اولوم مزه سین تاتور تمامی علاج یوقدور قدرت کو تلیک حیات ده انسان هر قسیم حالغه دوچار بولور امتحان اتیور آخر خداغه قایتور
۳ اوزعا قبتلاریدین بے خبر کافرلار حضرت رسول مقبول صلعم نے مسخره قیلیدلار چونکہ اللہ نے توحیدغه چاقیور لار دادرلا انہ شرم چیا یوقدور کہ پروردگار مهربانغه دائینگ کتابیغه منکر بولور بونینگ ایله اوزلارین هلاک ابدلیغه گرفتار اتیورلار
۳ کافرلار مسخره طریقه سیدر دیر ایردیلار کہ اگر بیزلار مستحق عذاب بولسک اشتال عذاب قچان کیلور شا اوچون تاخیر اتیورلار الارغه جواب مقامیده بو نیچه آیت نازل بولغاندور کہ شاشیلیش انسانلار نینگ طبیعت لاریده بار کوندرده قدرت نشانلارین کوربورلار کیمین پشیمان قیلورلار دفع دوسے یوزلاریغه دا آرقه لاریغه چریاشور اول حالده نه اوزلاری انی دفع قیلالورلار نه باشقه لارغه مددبیر الور خدا نینگ عذابے خبر قیلوب یلماس
بیردین کیلور قانوماول وقت الارده هوش و عقل قلماس ننانے قایتیما آلورلار و نه الارغه مهلت بیرلیور پیغمبرلارغه تمسخر همیشه بولوب کیلگاندور لیکن مسخره قیلغوچیلارغه فعللاریغه مناسب جزالار بیریلگاندور ۵ یعنی عذاب الہی خواه کیچه و کیلسون خواه کوندوزی کیلسون اول کیلگان زمان کیمدور سا اول ذاتیکہ سیزلارغه اندین نجات بیرالسون! انہمنه مسحکم یوقدور خدانینگ بیوک عنایت و مرحمتیدور کہ تیزدین عذاب یبارماس لیکن بوز نرسه نے انا حسن اتماسلار و طرفدین بالکل غافل دورلار خصوصده بولغان تنبیه و نصیحتلاردین یوز اوگورودورلار

ع ۳ ۴

ولیعنی مشرکلار اوزلاریننگ مصنوعی معبودلارینی حفیده شونداغ گمان قیلورلار می که الار بولارنے حفاظت قیلا آلورلار وه وقتی کیلیب ق لغانده خدانینگ غضبی دین بور لارنے
تونقارا آلورلار حال بوکه اول بیچاره لار بولارغه مدد بیرمک بیر طرفده تورسون اوزلارینی هم تونقا آلماسلار اگر الارنے بیر کیشے سیندورسه یا آلدیلا ریدین مدکر

مِّنْ دُونِنَا ۚ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَا هُم مِّنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾
بیزدین باشقه الار اوزلارینغه یاردم بیرالمس لار و نه الارسنے بیزدین بیر کیمسه تونقارا آلورف

بَلْ مَتَّعْنَا هَٰؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۗ أَفَلَا يَرَوْنَ
بلکه بیز فائده لانتدیک لارسنے و آته بابالارینی شونگا قدر که اوزون بولدے الارغه عمر آیا الار کورماسلار می

أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ قُلْ
کہ تحقیق بیز کیلوب تورور میز الارنینگ یرلارینی کم قیلمکده میز انے اطرافیدین آیا الار بینه غالب بولور لار می ف ٢

إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ ۚ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾
سیزدینگ حقیقت شول دور کہ من سیزلارنے وحی مضمونی ایله قورقوتورمن و کرلار چاقیرگان آوازنے ایشیتمیلار قیتیکه قورقوتولور لار

وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا
واگر تیسه الارغه پروردگارینگیز عذابیدین آز بیر مقدار البته دیرلار وای بیزلارغه البته بیزلار ظالم لار

ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ
ایردوک و قویور میز بیز عدل ترازو لارینی قیامت کونے کیین قیلو نمس هیچ کیمگه

شَيْئًا ۖ وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۗ وَكَفَىٰ بِنَا
ذره قدرده اگر بولسه (عمل) خردل ف ٣ نینگ دانه سی برابرنده بیز انے حاضر قیلور میز و بیز حساب ایلگنده

حَاسِبِينَ ﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً
کفایه قیلور میز و تحقیق بیردوک بیز موسی غه و هارون غه حق و باطلنی اجراتگوچی کتاب ف ٤ و نورلیک

وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُم مِّنَ السَّاعَةِ
و نصیحت متقی لار اوچون شونداغ متقی لار که تورور قورقارلار پروردگارلاریدین کورماے و الار قیامتدین هم

مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ ۚ أَفَأَنتُمْ لَهُ مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾
قورقورلار ف ٥ و بو قرآن مبارک بیر نصیحت دور که انے بیز توشورگان دور میز آیا سیزلار انگا منکر دور سیزلار می ف ٦

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ
و تحقیق بیز بیردوک ابراهیمغه انگا مناسب هدایتنی موندین اول و بیز انے یخشی بیلور ایردوک وقتیکه

قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَٰذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا
دیدی اول آته سیغه و قومیغه که نیمه دور بو هیکل لار که سیزلار انگا مجاور دور سیزلار ف

وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
الار دیدیلار بیز آته لاریمیزنی بو نرسه لارغه عبادت قیلیب تورگان تاپدوک ف ابراهیم دیدی البته سیزلار هم و آته بابالاریگیز

نرسه نے آلوب کیتسه اوز مدافعتلاری اوچون حرکت هم قیلا آلماسلار بلکه بو لوب تورگان واقعه سیز ماسلار
ف ٢ یعنے حفاظت قیلغوچی ذات نے خدا ایکانلیگینی بیلارین هر نرسه دین عاجز ایکانلیگین همه لارے یخشے بیلور لار منه بیر الارنے اوزلارین و هم آته بابالارین اوندن ینگیدین بیری فائده لانتورده کیلیب هیچ بیر بلا و عذاب الارغه یتماد وک بولارشونگا مغرور بولوب خدا پیغمبرین و پیغمبر نصیحتلارین ایشیتمادیلار دیدی بیز آهسته آهسته اسلام نے عامغه نشر قیلمکده میز و کفر بیرلارینی کم قیلیب کیتگ بیر جهان نے الارغه تنگ ایتمکده میز بو واقعه دین عبرت آلماسه نه رمی بینه هم مسلمانلار نے مغلوب ایتوب اوزلارے غالب بولمکچی لار می
ف ٣ خردل کلمه سی عربی دور فارسیده انیز سپندان هندی ده رآی دیرلار نهایتده کیچیک بیر دانه دور که مرئی سی تیده بیزده ریلابیر نرسه نهایتده کیچیک و کمچی لیسه یا خردل دانه سی کبی کیچیک دیب تعبیر قیلورلار
ف ٤ یعنی تورات شریف که حق و باطل نے بیرا ایتوب حلال و حرام نے جدا قیلور و جهل و غفلت ظلمتیدین تشنیلیلک چیقارور و اهل تقوی غه نصیحت قیلور الارغه دین قیامت کونے ده کوردیگان واقعه لاردین تورتوب اوز
ف ٥ یعنی هم دین یخشے نصیحت کتاب قرآن مجید قراسلارینگیز موجود دور که انینگ نفع زیاد

ع الربع ٥

خیرده تورات دین زیاده ایکانلیگی معلوم دور شونداغ برکتلیک کتاب نو هم سیزلار انکار قیلور سیزلار می ف ٦ یعنی حضرت محمد مصطفی و حضرت موسی و هارون علیهم السلام دین
اول بیز ابراهیم علیه السلام غه انینگ اعلی قابلیت و درجه سیغه مناسب بو نعمات رشد و هدایتنی عطا قیلغان ایردوک بار که طبیعت بو هم دین عدم یا قش بار لیک نتیجه سے بیز انے بو نرسالتاقی
بیرڈک نمه بار استعداد و اهلیت و کمالات علمیه و عملیه دین بیز خبردار ایردوک ف یعنی بو چوتو زبتورگان نرسه لار دینگیز حقیقتلاری نه دور اوتول لار دینگیز یله تراشلاب لقان قوماغلا
نگ خدا بولا آلورلار بو نینگ اوچون تیل ا دیگیز نه دور شو جواب بیردیلار که بو نینگ اوچون نه عقلی دلیلمیز بار نه شونگه که تا بالالاریمیزنی شونگه بوره تابدوک لارغه چوک خلاف قیلو میز

فِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوٓا أَجِئْتَنَا بِٱلْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ ٱللَّٰعِبِينَ ﴿٥٥﴾

روشن گمراہلیک ۵ ایردیلار ایدیلار الار دیدیلار آیا سن بیزلارغہ حقنی کیلتوردینگمی یا اویون قیلگوچی لاردینمی

قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا۠ عَلَىٰ

دیدی بلکہ سیزلار نینگ ربلار نینگیز آسمانلار نینگ و یر نینگ مالکی دور کہ الارنی پیدا قیلدی و من بو سوزغہ

ذَٰلِكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٦﴾ وَتَٱللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَٰمَكُم بَعْدَ أَن

گواہ لاردین دورمن و قسم خداغہ کہ من البتہ بتلار نینگیز علاجین قیلورمن سیزلار آرقہ

تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾ فَجَعَلَهُمْ جُذَٰذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

اوگوروب کیتکانلار نینگیزدین کیین ابراہیم بتلارنی پیدہ پیدہ قیلدی مگر بیر بویوکینی قویدی تاکہ الار انگا

قَالُوا مَن فَعَلَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَآ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٩﴾ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى

رجوع قیلورلار ف۳ دیدیلار کیم بیز نینگ معبودلاریمیزغہ بو ایشنی قیلدی بدرستی اول ظالم لاردین دور ف۴ دیدیلار بیر ییگیتنی

يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَأْتُوا بِهِۦ عَلَىٰٓ أَعْيُنِ ٱلنَّاسِ

بیرلیکینی کہ انی ابراہیم دیبلور الاخشدہ سوزلار ایردی ف۵ دیدیلار کیلتورونگلار انی آدملار کوزلاریدہ

لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوٓا ءَأَنتَ فَعَلْتَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٢﴾

تاکہ الار گواہ بولورلار دیدیلار آیا بو حرکتنی بیز نینگ معبودلاریمیزغہ سن قیلدینگمی ای ابراہیم

قَالَ بَلْ فَعَلَهُۥ كَبِيرُهُمْ هَٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ إِن كَانُوا يَنطِقُونَ ﴿٦٣﴾

اول دیدی یوق بلکہ بو ایشنی بو الارنینگ کتہ لاری بولغاندور سوراغلار الاردین اگر سوزلای آلسالار ف۶

فَرَجَعُوٓا إِلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوٓا إِنَّكُمْ أَنتُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نُكِسُوا

کیین اوز انکلاریغہ فکر قیلدیلار و دیدیلار اوز لارینگیز ظالم دور سیزلار ف۷ کیین باشلاری (خجالتدین)

عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَٰٓؤُلَآءِ يَنطِقُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ

توبان بولدی دیدیلار سنگا معلوم دور کہ بولار سوزلاماسلار ف۸ ابراہیم دیدی آیا خدانی قویوب سیزلار

مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْـًٔا وَلَا يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أُفٍّ لَّكُمْ

شوندایغ نرسہغہ چوقونورسیزلارمی کہ اول سیزلارغہ بیر اوز نرسہ فایدہ بیرگوچی و ضرر بیرگوچی دور ف۹ تف سیزلارغہ

وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا حَرِّقُوهُ

و اول نرسہغہ کہ سیزلار خدانی قویوب انکا چوقونورسیزلار آیا عقل لار نینگیز یوقمی دیدیلار ابراہیمنی کویدورونگلار

وَٱنصُرُوٓا ءَالِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ فَٰعِلِينَ ﴿٦٨﴾ قُلْنَا يَٰنَارُ كُونِي بَرْدًا

و معبودلار نینگیزغہ مدد بیرینگلار اگر قیلماقچی بولسنگیزلار (و قیلدیلار اوتقہ تاشلادیلار) بیز دیدوک ای اوت

ف۲ یعنی بو سوزلارہم سیزلارغہ
رب بولور الملار حقیقتدہ
بولار نینگ بوتون آسمانلارنی
و یرنی یرتکان ایکہ حقیقی
ربلار نینگیز عقیدہ م مشغول
دور و من بو حقیقتغہ گواہ
بیرورمن کیین ابراہیم
علیہ السلام آہستہ دیدیلارکہ
من بو بتلار نینگیزغہ چارہ قیلغوسی
کورورمن بو سوزنی بیر آز
کیشی اشیتدی ہم بیرایش
نوجوان نمیہ قیلیشا کوردیب
بر دا قیلمادیلار کیین شہر
خلقی بیرلا دی تاشقاریغہ
بیر ایشغہ کیتدیلار اول وقت
حضرت ابراہیم بیربالتہ نی
آلوب بتخانہغہ باردیلار بتلار
نی سیندیردیلار بیر کتہ
بتنی سیندیرماقوی دیلار
انینگ بویینغہ بالتہنی
آسیب قویدیلار کہ بوقصہ
نی شول تبیین کورسون
ف۳ بو سوزنی حضرت ابراہیم
علیہ السلام سوزلاریدین ایشیتکانلار
قیلغان بولورلار
ف۴ بو سوز حضرت نینگ سوز
لاریدین ایشیتکان جماعہ
سوزلاریدور
ف۶ حضرت ابراہیم نینگ
الارغہ بیرگان بو جوابلاری
خلاف واقعہ خبر بیرمک
ملاریدہ الیس ایردیکہ انی
بیلغان دیمایک بلکہ بو جواب
الارنی جہالت و حماقت
لارینی معلوم قیلمک اوچون
ایکانلیکان بیر فرضی دعوی
دور کہ الارنی الزام ایتمک
اوچون قیلغاندور بحث
و مناظرہ دہ شوندایغ سوزلار

ت گیمین کوردیلار کہ بحث ومناظرہ ایلہ حضرت ابراہیمغہ غالب کیلہ آلمسلار آخر دیدیلار کہ ایلینک لامایدی بیزلار نہ بیزغہ ونہ اوزلارلغہ مدد بیرالمگان عمل تبلار بیزغہ مدد بیر
ایلیک الارنے سیغندرورب بیزلارنینگ فل لاریمیزنے کویدرگان ابراہیم نے بیزیم لوتنہ ساوب کوبدردرا ایلوک وشول یوسون ایلہ بیزاول ناحق معبودلار نینگ

وَسَلٰمًا عَلٰٓى اِبْرٰهِيْمَ ﴿٦٩﴾ وَاَرَادُوْا بِهٖ كَيْدًا فَجَعَلْنٰهُمُ الْاَخْسَرِيْنَ ﴿٧٠﴾

سالم وسلامت ابراہیم اوچون ت دہ الار خوا ایلدیلار کہ انگا یمانلیغ قیلسونلار لیکین بیز الارنے نقصانغہ سالدوک

وَنَجَّيْنٰهُ وَلُوْطًا اِلَى الْاَرْضِ الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا لِلْعٰلَمِيْنَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا

ونجات بیردوک بیز انگا ولوطغہ دیاردوک الارنے بیر مملکتغہ کہ برکت اہل جہان اوچون آندہ پیدا قیلوبمایر دوک بیردوک بیز

لَهٗٓ اِسْحٰقَ ؕ وَيَعْقُوْبَ نَافِلَةً ؕ وَكُلًّا جَعَلْنَا صٰلِحِيْنَ ﴿٧٢﴾ وَجَعَلْنٰهُمْ

انگا اسحاقنی ویعقوبنی ہم زیادہ وہمہ لارین تحفہ بندہ لار قیلدوک وقیلدوک بیز الارنے پیشوا الار کہ

اَئِمَّةً يَّهْدُوْنَ بِاَمْرِنَا وَاَوْحَيْنَآ اِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرٰتِ وَاِقَامَ

حکمیمیز ایلہ خلقنی ہدایت قیلورلار ارتقہ دوحی یبار دوک بیز الارغہ کہ یخشی ایشلارنے قیلسونلار ونماز لارین

الصَّلٰوةِ وَاِيْتَآءَ الزَّكٰوةِ ۚ وَكَانُوْا لَنَا عٰبِدِيْنَ ﴿٧٣﴾ ۙ وَلُوْطًا اٰتَيْنٰهُ

اوقوسونلار وزکاتلارین بیرسونلار وہمہ لاری بیزغہ عبادت قیلور ایردیلار ولوطغہ بیز بیردوک حکم نے

حُكْمًا وَّعِلْمًا وَّنَجَّيْنٰهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِيْ كَانَتْ تَّعْمَلُ الْخَبٰٓئِثَ ؕ

وعلمنی وقوتقاردوک بیز انے بیر شہردین کہ خلقی یمان ایشلارنے قیلور ایردیلار

اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمَ سَوْءٍ فٰسِقِيْنَ ﴿٧٤﴾ ۙ وَاَدْخَلْنٰهُ فِيْ رَحْمَتِنَا ؕ اِنَّهٗ

تحقیق الار گنہکار یمان قوم ایردیلار ودخل قیلدوک بیز لوطنی اوز رحمتیمیزغہ تحقیق اول

مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٧٥﴾ ۧ وَنُوْحًا اِذْ نَادٰى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ فَنَجَّيْنٰهُ

یخشی لاردین ایردی یاد قیلینگ نوحنی وقتیکہ اول ندا قیلدی موندین اول پس قبول قیلدوک دعاسینی وقوتقاردوک

وَاَهْلَهٗ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿٧٦﴾ ۚ وَنَصَرْنٰهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا

انے واہل لارینی بیوک غمدین ومدد بیردوک انگا اول قوم غہ قرشی کہ یلغان دیدیلار بیزنینگ

بِاٰيٰتِنَا ؕ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمَ سَوْءٍ فَاَغْرَقْنٰهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوٗدَ

آیتلاریمیزنے تحقیق الار یمان قوم ایردیلار لیکین بیز الارنے ہمہ لارین غرق ایتدوک وہ یاد قیلینگ داودنی

وَسُلَيْمٰنَ اِذْ يَحْكُمٰنِ فِي الْحَرْثِ اِذْ نَفَشَتْ فِيْهِ غَنَمُ الْقَوْمِ ۚ

وسلیماننی وقتیکہ حکم قیلور ایردیلار ایکیلاری بیر ایکین حقیدہ وقتیکہ کیچہ دہ اوتلاب قویدی آندہ بیر جماعتنینگ قویلاری

وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شٰهِدِيْنَ ﴿٧٨﴾ ۙ فَفَهَّمْنٰهَا سُلَيْمٰنَ ۚ وَكُلًّا اٰتَيْنَا حُكْمًا

دا ایردوک بیز الارنینگ حکملارینہ حاضر پس فہملاتدوک بیز حکم طریقنی سلیمانغہ وہر ایکیلاریغہ بیردوک حکم نے

وَّعِلْمًا ؗ وَّسَخَّرْنَا مَعَ دَاوٗدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ ؕ وَكُنَّا فٰعِلِيْنَ ﴿٧٩﴾

وعلمنی ومسخر قیلدوک داود غہ تاغلارنے کہ تسبیح ایتور ایردیلار برابر وقوشلارنی ہم وبیز قیلغوچی ایدوک بو ایشلارنی

ادا قیلایلوک آخر ظالملار اتفاق قیلوب شوب نہایت بلند حلیک ایلہ حضرت نے اوتغہ تاشلادیلار لیکین خدا فرمایدیکہ حکم قیلدیک ابراہیم نے کویدرمہ بلکہ انگا سالم وعافیت بول دیب ایلہ سلامت بول الحمد للہ اتبراہ
وثہ صاغ وسلامت چیقوب کیتدیلار وحکم لار نہایتدہ عجل وشرمسار بولدیلار حالدہ قالدیلار
ول یعنی شام مملکتیغہ
وثل یعنی ابراہیم علیہ السلام ترییلدہ اوغول طلب قیلوب ایردیلار اللہ تعالی بیزہم عطا قیلدی وبو نافلہ لارہمہ لاری اعلی درجہ تحفہ بندہ لار دورلار الار تبلیغ بولدیلار کہ باشقہ لارنے تکمیل قیلسون ایردیلار
ول بو شہر سدوم وانینگ مضافاتی دور
ثل حضرت نوح علیہ السلام توقوز یوز ایلیک ییل قومیغہ تبلیغ ونصیحت قیلدیلار ہر وار زمون دعوت دہ الار دین کوب آزغینہ اینلاب نجات قیلدیلار آخر دعا قیلدیلار اللہ تعالی الارین قبول ایتدی کافرلارنے طوفان ایلہ غرق قیلدی وحضرت نوح وہمراہلاری ایلہ طوفان بلاسیدین نجات بیردی
ول حضرت داود علیہ السلام پیغمبر بولدیلار حضرت سلیمان علیہ السلام فرزندلاری بولوب اول جناب ہم نبی دورلار اللہ تعالی بیر ایکیلاریغہ حکومت وقوت فیصلہ وعلم وحکمت عطا قیلغان ایدی وحضرت سلیمانغہ نفسیک لارنینگ عجیب سیر بیرو زلارنے قیلور ایدیلار کہ بشیگوچی لار

جیران قالور ایدیلار بیر کون داود علیہ السلام خدمتلار یغہ بیر ججال کیلیدی کہ بیر کیشی نینگ قویلاری کیچہ دہ بیرسیم نینگ ادم ایکینیگہ کیرکلاری کہ ربا اوتلاب قویوب کیمینہ نقصان بیردی
حضرت داود فیصلہ قیلدیلار ایکینغہ بولغان زیان کیرگان ایکی قویلاری قیمتیغہ برابر بولغان سیمیرین ایکیلارینی ایکی ایگاسیغہ بیرسیلار دیدیلار حضرت سلیمان بولاریغہ کیتکان لارنے ایکین
ایگاسیغہ بیرینگلار ایکی قویلار ایگاسینہ تاکہ وحش ایکیلاری بیرلیک تا ایکین اولغہ کہ ایلکی حالتغہ کیلسونلار ایکین بو نسبہ ایکی ساکے آلوب ایکی قویلارنے قایتارسون لار قیلیغی صفحہ ٣٦٠

بیلن توشاتکنی اوچون طرفقه ہم نقصان یوتمیس حضرت داود ہم یو فیصلہ سے ایشتیوب خرسند بولدیلار انہ وبالہ تیغمک بو حکم لاری خدا تیعالی نینک حقوقیدہ ایردی تیلکی
زیادہ توغری دراغ فیصلہ حضرت سیلمان کملاری ایردی خدا لغہ ہم شول حکم مقبول ایردی آنو حضرت داؤد ہم قبول قیلدیلار اللہ تعالی حضرت داؤد علیہ السلام غہ

وَعَلَّمْنٰهُ صَنْعَةَ لَبُوْسٍ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِّنْ بَاْسِكُمْ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ

وقلیم بیردوک سانگا اوشبو تیم کیوم لیباسنی کہ سقلاسون سیزلارنی اوروشلاریںگیزدہ بس ایا سیزلار شکر

شٰكِرُوْنَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمٰنَ الرِّيْحَ عَاصِفَةً تَجْرِيْ بِاَمْرِهٖٓ اِلَى الْاَرْضِ

قیلوچی سیزلارمی و مسخر قیلدوک بیز سلیمان غہ تیز شمالنی کہ یورور ایردی حکمی ایلہ اول مملکت طرفیغہ

الَّتِيْ بٰرَكْنَا فِيْهَا ۭ وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عٰلِمِيْنَ ﴿٨١﴾ وَمِنَ الشَّيٰطِيْنِ مَنْ

کہ بیز اول یرنی برکت لیک قیلغان ایردوک و بیز ہر بیر نرسہ نی بیلوچی ایدوک و مسخر قیلدوک بعض شیطانلارنی

يَّغُوْصُوْنَ لَهٗ وَيَعْمَلُوْنَ عَمَلًا دُوْنَ ذٰلِكَ ۚ وَكُنَّا لَهُمْ حٰفِظِيْنَ ﴿٨٢﴾

اینینگ اوچون دریا غہ شونغور ایردیلار و ایشلار ایردیلار باشقہ ایشنی ہم قیلور ایردیلار و بیز الارغہ نگہبان ایردوک

وَاَيُّوْبَ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗٓ اَنِّيْ مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَاَنْتَ اَرْحَمُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿٨٣﴾

و یاد قیلینگ ایوبنی ہم وقتیکہ اول ندا قیلدی پروردگار یغہ کہ تحقیق منگا اذیت تیدی و سن بارچہ رحم قیلوچی لاردن رحمدلیراق

فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ فَكَشَفْنَا مَا بِهٖ مِنْ ضُرٍّ وَّاٰتَيْنٰهُ اَهْلَهٗ وَمِثْلَهُمْ

لیکن بیز اینینگ دعاسین قبول ایتدوک و اندہ گی اذیتنی آلوب تاشلادوک و بیردوک انگا اہل لارینی و الار مثل لارینی ہم

مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَذِكْرٰى لِلْعٰبِدِيْنَ ﴿٨٤﴾ وَاِسْمٰعِيْلَ

الار ایلہ مرحمت یوزسیدن و بیز دین ریاد کار بولسون دیب عبادت قیلغوچی لار غہ نصیحت دیب و یاد قیلینگ اسماعیل نی

وَاِدْرِيْسَ وَذَا الْكِفْلِ ۭ كُلٌّ مِّنَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿٨٥﴾ وَاَدْخَلْنٰهُمْ فِيْ رَحْمَتِنَا ۭ

و ادریس نی و ذو الکفل نی ہمہ لاری صبر لیک بندہ لاردین ایردیلار و داخل قیلدوک بیز الارنی رحمتیمیزغہ

اِنَّهُمْ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٨٦﴾ وَذَا النُّوْنِ اِذْ ذَّهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ

البتہ الار نیکی لاردین ایردیلار و یاد قیلینگ یونس نی ہم وقتیکہ کیتدی اول غضب قیلوب و خیال قیلدی کہ

لَّنْ نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِي الظُّلُمٰتِ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنْتَ سُبْحٰنَكَ ڰ

بیز انی تار قیلمیز کیین ندا قیلدی ظلمتلارایچیدہ کہ یوقدور ہیچ معبود سندن باشقہ پاکدور سن

اِنِّيْ كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ ۙ وَنَجَّيْنٰهُ مِنَ الْغَمِّ ۭ

تحقیق من ظالملاردین ایردیم کیین بیز اینینگ دعاسین قبول ایتدوک و قوتقاردوک اینی غمدین

وَكَذٰلِكَ نُـْجِي الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّآ اِذْ نَادٰى رَبَّهٗ رَبِّ

و منہ شونداغ نجات بیرورمیز مومنلارغہ و یاد قیلینگ زکریانی ہم وقتیکہ ندا قیلدی پروردگاریغہ کہ ای پروردگاریم

لَا تَذَرْنِيْ فَرْدًا وَّاَنْتَ خَيْرُ الْوٰرِثِيْنَ ﴿٨٩﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ ۡ وَ

قویمغیل منی یلغوز و سن ہمہ دین یخشیراغ وارث کیین بیز قبول قیلدوک اینینگ دعاسین

حسن صورت دولیقین عطا قیلغان ایردی قچان اول جانابہ یو غریغی بغیرانہ الحرد جہ بیلان توسہ لاری خدا نی تسبیح و تحمید ایتسہ لار تاغلار ہم یرندہ لار ہم لار برابر زبانہ قیلوب تسبیح یوزسیر قدرت الٰہیہ اشتدہ نہیج ایر بیرشکل ایسید ورحالینیز نرسلار ہم ایننگ تسبیح مشغول بولدیلار وہم پروردگار داؤد علیہ السلام غہ تیمیر لارنی مسخر قیلغان ایدیکہ اندین تول لاری ایلہ یکیب نیکیل محکم بیٹکہ قیم قالاور کیولارنی قیلور ایردیلار تاکہ النسانلار شکر کیا قیلسون حضرت سلیمان علیہ السلام دعا قیلغان ایردیلار اللہ تعالی دعا لارین قبول نا تییب شمال ایلہ جن نی اول جنا بیغہ مسخر ایلادی کیین برتخت تیار قیلدردیلار کا ہمان دولت ایلہ برابر تورر ہوا بر دیلار و ضروری نرسہ لارنی ہم برابر آلور ایردیلار بعضی شمال تند تیار ایلہ کیلوب تختنی کوتارور کیتور ایردی یوقار یدہ باغ ہیر ظلمی لولور ایردی بین شام قد وشام دین یمین غہ بیر آی لیک یول ایردی لیکن ہوا جمشیدہ تیکور روز ایردی برکت محلہ شام ملکتہ ردید وہ شیطانلاردین مراد سرکش جنلار دور کہ الارنی دریالارغہ شونغوتوب آستلاردین گوہر لار چیقار تورور ایردیلار عمارتلار ایشلار یدہ ہم اغیر مشکل ایشلارنی الارغہ قیلدور ور دی لار ایوب علیہ تکیہ قیلدی کیبی مس الکن لار یو غوس قیلدلار

قیلدورور ایردیلار لیکن الا حضرت سلیمان غہ ضرر تیکورالمس ایردیلار بلکہ اول جنابنا انسانی زنجیر لار غہ باغلاتیوب قویور ایردیلار ۳ حضرت ایوب علیہ السلام نی خدا دنیادہ ہر
جہتدین خاطر جمع قیلغان ایردی الکیمن لار ومال لارنی کیوب ہی وخلاملاری بار ایردی اللہ تعالی اول ذاتنی امتحانغہ مبتلا قیلدی
[illegible]

حضرت اسماعیل و حضرت ادریس علیهم السلام نینگ بیرر بیان قلانماغی سورۂ مریم ده او تکنی و حساب و ده افضل حقلار یده، حسلاف یا نده در گه نبی قور لادی
چنانچه بو مقام ده نبی لا لانیله برابر ذکر قیسلونو بدور لا نیا بیر صالح کیشے ایردیلانی دیبدور لارکه بیر آدم نه خدا ادچون مناسب بو لوب ییل لار قما عذه

وَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي

دیبرودک انکا یحیی نے ودرست قیلدوک اینیک او چون خاتونینی تحقیق الار ہمہ لار سے بخشے ایشلا ر د ه

الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا ۖ وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ ﴿٩٠﴾ وَالَّتِي

یوگوره تشورایر دیلار ددا قیلورایر دیلار بیزغه امید ایتیب تورقوب دا ایر دیلار بیزادچون عاجزیا دا تیلنیک

أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً

اول خاتون نے کہ ستلادے اوزنا موسین کیبن بیزدم ادرددک انکا اوز روحیمیز نے دتیبدوک بیزانے داد اوغلنے نشان

لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ

اہل عالم او چون تحقیق بو دور سیزلارنینگ ملتلارینگیز بیر گنه ملت و منده در من سیزلارنینگ ربلارینگیز

۶ ع

فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾ وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ ۖ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾

پس منگا گنه عبادت قیلینگ لارضیم دکولار اوز ارادین ایشلارین بولک بولک قیلوب بدبار دیلار ہمہ لاری بیزغه قایتور لار دیگک

فَمَن يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ

ایمدے کیمکه قیلسه بخشے ایشلار نے دا وزی مومن بولسه پس ناشکرلیک قیلو نماس اینینگ محنتی غه

وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ

والبته بیزانے یازدب قویور میز دبیز جیسے بیرشهرنے ہلاک قیلغان بولسک ممکن ایمسدور که الار

لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُم

بیزغه قایتوب کیلسونلار تادقتیکه آچیلورر یاجوج و ماجوج بندلاری والار ہر بیر

مِّن كُلِّ حَدَبٍ يَنسِلُونَ ﴿٩٦﴾ وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا

بلند لیکدین یوگوردب کیلہ باشلار لار دیقین کیلوب قالدی راست وعده پس ناگہان حال شول بولورکه

هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي

تیکلغه باقوب قالور کافرلارنینگ کوزلاری دیرلار ای داے بیزلارغه که بو حالدین بیز غفلتده

غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ

ایردک بلکه بیزلار ظالم ایردوک تحقیق سیز مشرکلار داول نرسه لارکه خدا نے قویوب

مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ

الارغه عبادت قیلورسیزلا رہمہ لار یقیلغیز جہنم توتا نتوردغه دور سیزلار انگا کیره دور سیزلار اگر بو تیلار

هَٰؤُلَاءِ آلِهَةً مَّا وَرَدُوهَا ۖ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾ لَهُمْ

راست معبودلار بولسه لار انگا کیرماس ایردیلار والار ہمہ لاری انده ہمیشه توره دورلار انده الارنینگ

قاقوب کیتو بدور لار بعضی مصنف لاردین بعضیلاری ذوالکفل نے حزقیل دیگان ذاتمدور لار دیبدور واللہ اعلم حضرت یونس قوملاری بیت بیرت ایتیر یلار توحید دعوت بیرسہ دار قبول ایتماس عناد قیلدیلار آخر الار حقلارینه[۹] بد تیلیب غضب بو توب کیتدیلار خدا حکمیغه انتظار قیلماد یلار آخر ده یاده کیمه دین اوزلارین تاشلادیلار بلیغ قارنیده بیرمدت قیدہ بولدیلار انده بولوغا نے قیلدیلار دعالاری قبول بولوب بیزا اوز قوملارینه تاشلا بلیغ یا قوب کیلدیلار قوملاری خدا رحم ایتیب توبہ لاری قبول ایتدی کیلگان عذابنے الاردین کوتاردی۔
حضرت ذکریا قصه لاری سورۂ مریم ده اولات و حضرت مریم ایلہ مسیح علیه السلام قصه لاری ہم سورۂ مریم ده مفصل اوتدی

ف۱ یعنے خدا بر دور سیز لارنینگ دینلارینگیز ہم اصلے ہم بیردور تمام انبیاء لار اصل لارده ہمہ لاری بیر دور لار ہر پیغمبرنینگ تعلیم لاری مینا باشقہ پیغمبر لار تعلیم لاری بو مدعا فرملارده بولاندور گان اختلاف لار زمان د مکلن ذ باقوب بولغان لو لو لول اختلاف عین حکمت و مصلحتدور
ف۲ یعنے بیزا اصول اعتباریله بیر دین بیرگان ایردک لیکن او ملار انگا اختلاف سالیب انی باشقہ باشقہ قیلوب بیلادیلار ایمدی آخر ہمہ لاری بیزنینگ حضوریمیزغه قایتورلار ایر حقلاریده فیصله قیلور میز

ف۳ یعنے یحکیم نینگ قیلغان بخشے ضایع کیتماس مومن نه بخشه عملین بخشے جزاسے البته حاصل بولور ف۴ یعنے قیسے بیر قوم ادچون ہلاک و برباد بولورش مقدر بولغان بولسه اول قوم ہرگز اوز کفر و عصیانلارین تاشلاب دتوبہ قیلوب خدا طرفیغه قایتماغی ایمسدر لار د نه الار نے دنیا نه شول غرضده قیتیار بیل کبی کیلوب اوزلارنی حاقیلارین اصلاح ایتو تلار بولورعه ہرگز بولماس ف۵ یعنے حالت شونداغ دوام ایتور قیامتغه قدر انینگ ہم مقدمہ لاری کیلوب قالغاندده ناگہان قیامت نقین کیلہ حضرت عیسی علیه السلام نازل بولورلار کیین یاجوج و ماجوج ذوالقرنین سدلارین بوزوب ہالنغه تارقالورلار دنیا نینگ قیسے طرفیغه باقیلسه قوملی ماہلولر

ف۱ دوزخیده دوزخ عذابین شدتیدین نهایتده بیان آواز لار ایله ناله لار قیلورلار دیکن امت نینگ قیناگان آوازیدین تیچ بر نرسه نی ایشیته آلماسلار ف۲ یعنی اہل سعادت دوزخ اوستیدین بیرتره پل صراط دین اوتوب کیتیکانلاریدین کیین ہیشه اندین اوزاق تورورلار داوستیدین اوتکا

فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿۱۰۰﴾ إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم

ناله لاری بولور و الارانده سوز ایشیتماسلار ف۱ تحقیق اول ذاتلار کہ الاغه بیز نینگ طرفیمیز دین

مِّنَّا الْحُسْنَىٰ ۙ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿۱۰۱﴾ لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ

یخشیلیک مقرر بولغاندور الار دوزخ دین شونداغ اوزاق بولورلار کہ انینگ آوازین ہم ایشتماسلار

وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَالِدُونَ ﴿۱۰۲﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ

و الار دل لار خواہلاگان نرسه لاردہ دائم قالورلار غمگا سلماس الارنی بیوک

الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنتُمْ

خوف و آلغالی کیلورلار الارنی فرشته لار (دیرلار) بو دور او شان کونلار نیگیز کہ سیزلارغه

تُوعَدُونَ ﴿۱۰۳﴾ يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ۚ

وعده قیلینور ایردی ف۲ یاد قیلینگ اول کون نی کہ بیز اورار میز آسمان نی مضمون لار یازیلگان کاغذنی اوراگان کبی

كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُّعِيدُهُ ۚ وَعْدًا عَلَيْنَا ۚ إِنَّا كُنَّا

یخشانیکہ ابتدا قیلغان ایردوک خلق نینگ اولینی شونداغ ینه پیدا قیلورمیز بیزغه لازم وعده دور البته بیز آنی

فَاعِلِينَ ﴿۱۰۴﴾ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ

قیلغوچیدورمیز ف۳ و تحقیق بیز یازگاندورمیز زبورده تورات دین کیین کہ یرغه البته

الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿۱۰۵﴾ إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَاغًا

مینینگ یخشی بنده لاریم مالک بولورلار ف۴ البته بار دور بو قرآنده تیارلیک مضمون

لِّقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿۱۰۶﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿۱۰۷﴾

عبادت قیلغوچی قوم اوچون ف۵ و یبارماددوک بیز سیزنی مگر رحمت قیلوب تمام اہل جہان اوچون ف۶

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَهَلْ أَنتُم

سیز نینگ حقیقت شولدور کہ مینگا وحی کیلور کہ سیزلار نینگ معبود لارنیگیز بیرگنه حق معبود دور وایمدی سیزلار

مُّسْلِمُونَ ﴿۱۰۸﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۖ

بیشانورسیزلار می ف۷ کیین اگر الار یوز اوگورسه لار سیز دینگ کہ من سیزلارغه صاف خبر قیلدیم دین

وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٌ مَّا تُوعَدُونَ ﴿۱۰۹﴾ إِنَّهُ يَعْلَمُ

بیلماسمن آیا یقین دور می سیزلارغه وعده قیلینغان نرسه یا اوزاق دور می تحقیق خدا یخشی بیلور

الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿۱۱۰﴾ وَإِنْ أَدْرِي

بلند سوزنی و یخشی بیلورا اول نرسه نی کہ بیکیتورسیزلار و من بیلماسمن

ظاہریده ہم الارغه تکلیف واخطر بولماس و الار جنته دیل لاریگا سویگان نرسه لاردہ آرام قیلورلار الارنی قیامت نینگ بیوک خوف تشویش غه سالماس بلکہ الارنی قبرلار یدین تولدورد قیلاریدیا جنتغه کیرمرد قیلاریده فرشته لار استقبال قیلورلار و بانده گے سوزلارنی قیلورلار ف۳ قیامت بولغان ساعت تمام آسمان لارنی یازیلغان کاغذ لارنی اوراگان کبی اورب تورورد قیسے طریقه ده دنیانی بیرنچی بار آسانلیک ایله پیدا قیلغان بولسه اوشال طریقه ده ایکنچی بارینه نهایتده آسان پیدا قیلورمیز بونرسه قدرت ذمه سیغه بولغان وعده دور البته بولور۔ ف۴ الله تعالی طرفیدین کامل دوفادار بنده لارغه وعده بیریلگاندور کہ الارنی دنیاده ہم آخرتده ہم غالب و مظفر قیلورودنیا یریغه ہم و جنت یریغه ہم الار وارث بولورلار بو خبرنی آسمانی کتاب لارده و انبیالار زبانلاریدین اعلان قیلغاندور داود علیه السلام زبور لاریده صادق یرغه وارث بولور دیگان جمله موجود دور بو خبرغه مطابق امت محمدیه نینگ کامل دوفادار لاری بولغان صادق بنده لار اوزون مدتغه قدر یر نینگ شرق و غرب قیغه اسانی حکومت جاری قیلدیلار انشاءالله امام مهدی و مسیح علیه السلام زمانه لاریده ینه بو بشارت جلوه سین کورساتقد

ف۵ خدا غه بنده لیک قیلغوچی بولغان آدملار اوچون قرآن کریم اعلی درجه تیبلیک ہدایت لارکو رساتور ف۶ حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم نی تمام اہل جہان اوچون رحمت قیلوب یبارلگاندور الار امرسے قیسے بیر بدبخت بو رحمت دین فائده آلماسه اول اینینگ ناقابل لیکیدور ف۷ یعنی نینگ دنیاغه بیارلیشمدین مقصود نشر عقیده توحید دور

ف ۱ یعنی تیزدین عذاب بولمسلیک سیزلارنینگ خیرلارینگیز دور کہ شاید حقیقتی توشونب ضلالتدین قایتینگیزلار یا خود زیادہ شقاوت مدتین کمل قیلوب آلمک لازیمگیز ادچون بولور ف ۲ یعنی بیز پیغمبرلار جاہلاری کافرلارنینگ باطل خرافاتلارین مقابلیغہ اندین مددیتلار میز اول بو جاہد عنہ نہا یتدہ مہربان دور ہمیشہ حق ایلہ حکم قیلور بیزنینگ عدالت دکری نہ دعتماد تیور میز

لَعَلَّهٗ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ اِلٰى حِيْنٍ ﴿١١١﴾ قٰلَ رَبِّ احْكُمْ بِالْحَقِّ ؕ

شاید بو تاخیر سیزلار ادچون امتحان و بر فایدہ لانمق رکمدور بیر مدت ف۱ دیدی پیغمبر ای ربیم حکم قیل حق ایلہ

وَرَبُّنَا الرَّحْمٰنُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰى مَا تَصِفُوْنَ ﴿١١٢﴾ ع

دہ دیدی الارغہ کہ بیزنینگ ربیمز بیحد مہربان دور یاردم تیلانور اندین اول نرسہ غہ کہ سیزلار بیان قیلور سیزلار ف۲

سُوْرَةُ الْحَجِّ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ ثَمَانٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○ | وَّسَبْعُوْنَ اٰيَةً وَّعَشْرُ رُكُوْعَاتٍ

حج سورہ سی مدینہ دہ نازل بولغان دور و اول | ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحیملیک اللہ تعالی نامی ایلہ | یتمیش سکز آیت و اون رکوع دور

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوْا رَبَّكُمْ ۚ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيْمٌ ﴿١﴾

ای انسانلار پروردگارینگیزدین قورقونگلار تحقیق قیامت زلزلہ سی بیوک بیر نرسہ دور ف۳

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّآ اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ

اول کونکہ انی کوردر سیزلار غافل بولور ہر بیر سوت امیزگوچی خاتون امیزیب تورگان بالہ سیدین تاشلار ہر بیر

ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكٰرٰى وَمَا هُمْ بِسُكٰرٰى

قارنیدہ بالہ سی بار خاتون بالہ سینی و کوردر سن آدملارنی مست کبی حال بوکہ الار مست ایمسلار دور لیکن

وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَدِيْدٌ ﴿٢﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُّجَادِلُ

خدانینگ عذابی قتیغ دور ف۳ و بعض آدملار شوندا قدورلار کہ خدا حقیده علمسیز گفتگو

فِى اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطٰنٍ مَّرِيْدٍ ﴿٣﴾ كُتِبَ عَلَيْهِ

قیلورلار و تابع بولورلار ہر بیر سرکش شیطانغہ یازیلیبدور اینینگ خصوصندہ کہ تحقیق

اَنَّهٗ مَنْ تَوَلَّاهُ فَاَنَّهٗ يُضِلُّهٗ وَيَهْدِيْهِ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيْرِ ﴿٤﴾

کیم انی دوست توتسہ البتہ اول انی گمراہ قیلور و انی جہنم عذابیغہ یول کورسا تور ف۴

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِيْ رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنٰكُمْ

ای انسانلار اگر سیزلار شک دہ بولسنگیزلار اکینچی تریلیشیدین پس تحقیق یراتدک بیز سیزلارنی

مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ

تفراقدین کیین منی قطرہ سیدین ف۵ کیین اویوگان قاندین کیین بیر بودہ گوشتدین

مُّخَلَّقَةٍ وَّغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ؕ وَنُقِرُّ فِى الْاَرْحَامِ

صورت تارتیلگاندور و انگاکہ صورت تارتیلمگاندور تاکہ ف۶ روشن قیلایلوک سیزلارغہ ف۷ و توختا تورمیز بچہ دانلاردہ

مَا نَشَآءُ اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوْٓا

قیسی بالانی کہ خواہلاسک معین مدتغہ ف۸ کیین چیقارورمیز سیزلارنی یاش بالہ قیلوب کیین

ف۳ قیامت نینگ عظیم الشان زلزلہ سی یکی دوربیکی قیامت نینگ اوز یدہ بورر ایکنچی سے قیامت تعین کیلکاندہ بولور بو مقامدہ ایکنچی زلزلہ مراد بولسہ آیت معنی سے صاف دروشن دور

ف۴ یعنی اللہ تعالی خبر برگن نرسہ لار حقدہ جنجال قیلورلار جہالت لاریدین عجیب بولگان شبہہ لارنی تاپتا تورلار جن دین یا انسانلاردین بولغان شیطانلار نیغہ چاقرسہ تیزدین انینگ طرفیغہ یوگورب تابورلار حال بوکہ بو نرسہ قرار تاپغاندور کہ کیم انگا دوستلیک قیلسہ یولدین آزدورب آخر جہنم قیلورتہ

ف۵ یعنی اول سیزلارنینگ آتہ لارینگیز آدم نی تفراقدین دکیین سیزلارنی منی دین یرا تدک۔

ف۶ یعنی منی دین اویوگان قان بولور دقاندین گوشت پارہ بولور کیین بعض بالہ نینگ صورتی دخلقتی تمام بولوب توشور دبعض بالہ چلہ توشور

ف۷ یعنی بیز سیزلارغہ صاف بیان قیلورمز تاکہ اوز اصل لارینگیزنی بلینگ لارکہ بو ندین زکوب نامعلوم حقیقتلارینی سیزلارغہ معلوم بولدر

ف۸ یعنی ہر قیسی بالہ نی اوز آنہ سیدن تاپیندہ نہ قدر مدت سقلامک مناسب بولسہ شول قدر سقلانور

ف۱ یعنی بالہ آنہ قارنیندہ بیر نیچہ منزل لارنی طی قیلیگانی کبی توغولگاندین کیین ہم بیچہ موسم لار غہ اوترب باردر چنانچہ ابتدادہ بالہ ایک زمانی بولوب ہیچ نرسہ نی بیلماس تمام قوتلاری مخفی توردر کیین بیر دقتی کیلورکہ تمام قوتلاری نمایان بولور دہر خصوص دہ اول یگیتلیک کمالیغہ تورکیین بعضلار شول نوجوانلیک موسیمہ اولوب کیتور دابعضلاری یشاب بیرہ غوہ تیتورکہ اندہ بوتون عضا دہی دطاقتلاری حالدین کیتکان بولور اہل عمر یرالماس بیر عمر بولورکہ انسان اندہ نہ قدر نرسہ بیلگان بولسہ ہم بیلمای قالور یاد قیلغان نرسہ لارین اونو تور۔

ف۲ یعنی بیچارہ قورو غ لگان اورن حالدہ یاتور قچان آسماندین رحمت یا غینیا غیب بیر سہ فی الحال تیر یلور دنیا چمنستان بولور دستلارلہ زار غہ ایایا نور و یروزیغہ ہر تورلیک حسن ملیک گیاہ لار گل لار میوہ لار کیین لار پیدا بولور منہ شول نرسہ لار نی پیدا قیلغوچی بیر قدرت صاحبی البتہ حق دور باردور داول او لوگلار نی تیر گوزدور داول ہر نرسہ غہ قادر دور دقیامت ہم حق دور

ف۳ یعنی نہ الا روہ علم باردور نہ ہدایت باردور نہ قول لار یدہ حجت بولور لیک کتاب الہی بار محض وہم دگمان لاری ایلہ جنجال قیلور لار

ف۴ یعنی کبر و غرور قیلغان حالدہ

ف۵ یعنی دین غہ تمام دبتون داخل بولمس بلکہ کنارہ سیدہ تورور اگر انگا دنیوی بیر منفعت یتوب قالسہ اندہ توردر دیگر بیر قسم کلفت تیر یتلسہ نہ کفر سلیغہ قایتور کیتور دنیا دین ہم جدا دین دین ہم جدا بولور۔

اَشُدَّكُمْ ۚ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّتَوَفّٰى وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّرَدُّ اِلٰٓى اَرْذَلِ

دتربیہ قیلورمیز) تیکو لارینگیز نچہ گیتلیک قوتی غہ بعضلار ینگیز دفات قیلدر لور دبعضلارینگیز نی تیکوز دلور

الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا ۚ وَتَرَى الْاَرْضَ

یرالماس عمر غہ قدر تاکہ بیلمای قالسون بیر نرسہ بیلگاندین کیین ف۱ دکوردرسن یرنی قورو دگان

هَامِدَةً فَاِذَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَآءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْۢبَتَتْ

حالدہ کیین قچان بیز یاغدرسک انگا سونی حرکتغہ کیلور دکوتاریلور داو ندر دور

مِنْ كُلِّ زَوْجٍۢ بَهِيْجٍ ۝٥ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَاَنَّهٗ يُحْيِ

ہر قسم رونقلیک نرسہ لارنی بو ہر بیرسی شونینگ اوچوندور کہ البتہ اللہ تعالی دور حق والبتہ اول

الْمَوْتٰى وَاَنَّهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝٦ وَّاَنَّ السَّاعَةَ اٰتِيَةٌ

تیر گوزدور او لوگلار نی والبتہ اول ہر نرسہ غہ قادردور والبتہ قیامت کیلگوچی دور

لَّا رَيْبَ فِيْهَا ۙ وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُوْرِ ۝٧ وَمِنَ

اندہ ہیچ شک یوقدور والبتہ اللہ تعالی تورغوزدور قبرلاردہ یاتکانلارنی ف۲ دبعض انسانلار

النَّاسِ مَنْ يُّجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّلَا هُدًى وَّلَا كِتٰبٍ

شوندا غ بولورکہ جنجال قیلور خدا حقندہ علمسیز دہدا تیسیز دروشن بیر

مُّنِيْرٍ ۝٨ ثَانِيَ عِطْفِهٖ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۗ لَهٗ فِي الدُّنْيَا

کتابسیز ف۳ یانین بورگان حالدہ ف۴ تاکہ گمراہ قیلسون (خلقنی) خدا ینگ یولیدین باردر انینگ دنیادہ

خِزْيٌ وَّنُذِيْقُهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَذَابَ الْحَرِيْقِ ۝٩ ذٰلِكَ

رسوا لیک دتاتدرورمیز انگا قیامت کونی کوبوش عذابین (دیرمیز انگا) بو نرسہ

بِمَا قَدَّمَتْ يَدٰكَ وَاَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ۝١٠ ع ١ / ٨

اول عمل لار سببی بیلن دورکہ ایلگاری بیباریدیر ایکی قولونگ دتحقیق خدا اوز بندہ لاریغہ ظلم قیلغوچی ایمیدور

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّعْبُدُ اللّٰهَ عَلٰى حَرْفٍ ۚ فَاِنْ اَصَابَهٗ خَيْرُ

دبعض آدملار شوندا غدور کہ عبادت قیلور خدا غہ بیر چیکہ ف۵ دہ توروب کیین اگر انگا بیر یخشی نرسہ یترسہ

اِۨطْمَاَنَّ بِهٖ ۚ وَاِنْ اَصَابَتْهُ فِتْنَةُ ۨانْقَلَبَ عَلٰى وَجْهِهٖ ۚ

انینگ ایلہ آرام تاپور داگر انگا بیر مصیبت یتیب بورسہ ایلہ قایتوب کیتور (کفرغہ)

خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةَ ۗ ذٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِيْنُ ۝١١ يَدْعُوْا

زیانغہ اوچرادی اول دنیادہ ہم آخرتدہ ہم اشبو شول دور روشن زیان عبادت قیلور

ف ۱ یعنے دیوی منفعت حاصل بولمان سبب دین خدانینگ عبادتین قویوب شوندا غ نرسہ لار غہ بندہ لیک قیلولار کہ الار ذرہ قدر خیر غہ مالک ایمسہ دلار نہ شر غہ قادر دہ لار گویا خدا بیرنگان نرسہ نے الار دین امید قیلولار بومین حماقتدور دو شلے لوق کرالیکہ در حال بوکہ الارنینگ ضرری نقصانلاری فایدہ لاریدین

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا يَضُرُّهٗ وَمَا لَا يَنْفَعُهٗ ۚ ذٰلِكَ هُوَ الضَّلٰلُ

خدانے قویوب شوندا غ نرسہ غہ کہ اول انگا نہ ضرر تیگوزا آلور و نہ فایدہ بیرا آلور انا شو لدر ادزاق

الْبَعِيْدُ ﴿۱۲﴾ يَدْعُوْا لَمَنْ ضَرُّهٗٓ اَقْرَبُ مِنْ نَّفْعِهٖ ۚ لَبِئْسَ الْمَوْلٰى

بیر گمراہلیک عبادت قیلور شوندا غ کیشیغہ کہ اینینگ ضرری فائدہ سیدین یقین راقدر البتہ یمان مددگار دور

وَلَبِئْسَ الْعَشِيْرُ ﴿۱۳﴾ اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا

والبتہ یمان یار دور ف۲ تحقیق اللہ تعالی داخل قیلور اول ذاتلارنے کہ ایمان کیلتوردیلار و قیلدیلار

الصّٰلِحٰتِ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ

یخشے ایشلارنے شوندا غ جنتلار غہ کہ آقوب توردر آستلاریدین ارقلار ف۳ تحقیق خدا نیمہ نے کہ خواہلاسہ

مَا يُرِيْدُ ﴿۱۴﴾ مَنْ كَانَ يَظُنُّ اَنْ لَّنْ يَّنْصُرَهُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا

قیلور ف۴ قیسے بیر آدم گمان قیلور ایسہ کہ اللہ تعالی رسول اکرم صلعم غہ ہرگز دنیادہ ہم و آخرتدہ ہم مدد

وَالْاٰخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ اِلَى السَّمَاۗءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ

قیلمس اول کیشے بیر ارغامچی نے تیغہ غہ آسسون کیبن اُنے کیسسون و باقسون کہ آیا انینگ بو تدبیری

يُذْهِبَنَّ كَيْدُهٗ مَا يَغِيْظُ ﴿۱۵﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنٰهُ اٰيٰتٍۢ بَيِّنٰتٍ ۙ

آنے غضب غہ سالگان نرسہ نے کیتکوزور می ف۵ و منہ شوندا غ توشوردوک بیز قرآن نے روشن آیتلار قیلوب

وَّاَنَّ اللّٰهَ يَهْدِيْ مَنْ يُّرِيْدُ ﴿۱۶﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَالَّذِيْنَ

والبتہ خدا ہدایت قیلور کیمنی کہ خواہلاسہ ف۶ تحقیق آدملار کہ ایمان کیلتوردیلار و آدملار کہ یہودی

هَادُوْا وَالصّٰبِـِٕيْنَ وَالنَّصٰرٰى وَالْمَجُوْسَ ڰ وَالَّذِيْنَ اَشْرَكُوْٓا ڰ

بولدیلار و یولدوزغہ پرست لار و نصرانی لار و مجوسی ف۷ لار و آدملار کہ مشرک بولدیلار

اِنَّ اللّٰهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ

البتہ خدا حکم قیلور الار اورتالاریغہ قیامت کونے البتہ خدا ہر بیر نرسہ غہ

شَهِيْدٌ ﴿۱۷﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهٗ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ

خبردار دور ف۸ آیا کورمادینگمی تحقیق خدا غہ سجدہ قیلور کیملیکہ آسمانلاردہ دور و کیمکہ

فِي الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُوْمُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَاۗبُّ

یردہ دور و کون و آی و یولدوزلار و تاغلار و درختلار و حیوانلار

وَكَثِيْرٌ مِّنَ النَّاسِ ۭ وَكَثِيْرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ ۭ وَمَنْ يُّهِنِ اللّٰهُ

و کوب آدملار ہم و کوب آدملار بار کہ ثابت بولغاندور انگا ف۹ عذاب و کیمنی کہ خدا خوار قیلسہ

نفعدا غدا ۔

ف۲ بو قاریدہ منکرلار دنیا نفعلار احوال دعاقبتلاریدین بیان قیلوب ایمدی مخلص مومنلار ادصاف و انعاماتلار بیان قیلور کہ بو آیتدہ گی ذکرلار دہ ملار

ف۳ یعنے ہر کیم نینگ اوز حالیغہ مناسب جزا بیرا برکتین بیحکیم انے منع قیلالماس ۔ ف۴ یعنی اگر بولو کافرلار حاسدلار سید عالم صلعم نینگ مظفر بیلالیغہ خفہ بولوب چیقلاری کیلسہ قوللاریدین کیلگان چارہ نے کوروب سافی مز نے بندہ قیلسونلار دشمنم تمیلیونلار کہ بیر لیغنی اویلارین تاکی ہر باغلاب نیمہ بیر طرفین بولیو لا ار یعنے الار اوزلاری آسرب اولدہ رسولار یا بیر لیغنی آسمانغہ باغلاب تیغہ غہ چیقوب ادراد بانے ھنی کیسب کیلسونلار بعض مفسرلار لن ینصره الله دہ گی ضمیر مفعولی من کان دہ گی من غہ راجع قیلوب معنی بردب دورلار غرض شوندا غ قیلسہ لار غضب لاری کم بولو سیکین

ف۵ قرآن کریم آیتلاری نہ قدر صاف و نہ قدر روشن دور لیکن شوندا غ بولسہ ہم خدا فہم عطا قیلغان بندہ فیصلایالور

ف۶ صابئہ فرقہ سے بولدہ بیرسئلار دور جلالین دہ یولدوزنینگ بیر فرقہ سے دیبدور

ف۷ مجوس آتش پرست لار الاردہ خالق ایکے دور بیرین خیر خالقی دیرلار کہ نامی یزدان دور ینہ بیرین شر خالقی دیرلار کہ نامی اہرمن دور

ف۸ یعنے تمام مذہبلار فرقہ لار نزاع دخلافلاریدین دیطلے محاکمہ و فیصلہ سے قیامت کونیدہ پروردگار عالم درباریدہ بولور او کون ہمہ لارنی علاحدہ قیلوب ہر فرقہ نینگ دوز اوز نقالی غہ بیارور ف۹ یعنے سجدہ دین باش تارتقان سبب لاریدین عذاب الہی غہ مستحق بولدیلار

فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۩ (۱۸) هَٰذَانِ خَصْمَانِ

پس او قدر دانے حرمت قیلغوچی الّبتہ خدا خواہلاگان نرسہ سین قیلور ۔ بو ایکی فرقہ دشمنلار دور لار

اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ

جنجال قیلیشدیلار ربلاری حقندہ پس اول جماعہ کہ کافر بولدیلار پیچیلور الار اوچون لباسلار

مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ (۱۹) يُصْهَرُ بِهِ

اوتدین قویولور باشلاریدین اوستیدین قیناغ سو ایریب چیقوب کیتور اننگ ایلہ

مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ (۲۰) وَلَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ (۲۱)

قارنلاریدہ بار نرسہ لار و کباب بولور تیریلار و بارلار اوچون گرزلار تیموردین

كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا

ہر بار الار چیقمقنی ایستیسالار اندین چیقیلیکی بولسہ لار ینہ الارنی انگا قایتاریلور و دییلور تاتینگ لار

عَذَابَ الْحَرِيقِ (۲۲) إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

اوت عذابین ف۱ تحقیق الله تعالی داخل قیلور اول لارنی کہ ایمان کیلتوردیلار و ایش قیلدیلار یخشی

الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا

ایشلارنی قیلدیلار شوندای جنتلار غہ کہ استلاریدین اریقلار اقوب تورور اندہ الارغہ زیورلار

مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ (۲۳)

کیگوزولور یعنی طلادین بولگان بیلک ازوکلار و مروارید لار و لباسلاری اندہ ایپک بولور

وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَىٰ صِرَاطِ الْحَمِيدِ (۲۴)

ہدایت قیلوندی بولارنے دنیادہ سوزنینگ یخشی سیغہ ف۲ و ہدایت قیلوندیلار رضا نینگ یولیغہ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ

تحقیق اول لار کہ کافر بولدیلار و توسورلار خلقنی خدا نینگ یولیدین و مسجد حرام دین کہ

الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ

قیلغاندور انی خلقلرغہ عبادتخانہ ہمہ لار اوچون برابر دور اندہ مقیم ہم و خارج دین کیلگان ہم

وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (۲۵)

و کیم کہ خواہلاسہ اندہ اگری لیکنی ظلم ایلہ تاتدورورمیز انگا دردلیک عذاب ف۵

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا

و یاد قیلینگ وقتنی کہ تعیین قیلوب بیردوک ابراہیمغہ خانہ کعبہ یرینی و دیدوک شریک قیلمہ منگا ہیچ نرسہ نی

السجدة

ع ۲ ۱۲ ۹

ع ۳ ۱۳ ۱۰

ف۱ یعنی الله تعالی کیمنی یمان فعللارین شوملیکیدین خوار و رسوا قیلیکچی بولسہ انے خوار ایلیکچی ہیچ کیمسہ توقتارالمس ف۲ یعنی مسلمانلار و تمام کافرلار بیر بیرلاریغہ مخالف بولغان ایکی طائفہ دورلار کہ مسلمانلار الله تعالی نینگ تمام حکمیغہ تسلیم و طاعت قیلورلار و کافرلار ایسہ یہودلاری و نصارای لاری و مجوسلاری و مشرکلاری و صابئی لاری و اتشپرستلاری ہمہ لاری بیتہ ہو تیلار ۔ رسول تمہ دور اننینگ وجوں کافر بولدیلار یدی ملاد ننگ سزالاری شو یوزدہ کیچینم اوتی دلارنے لباسلاری و زقوچی عینلاکور کیسیم و ترتیب بولغان توناقی نلاردہ اوب باشلاریدین یار یلو دیمیشدہ لاریدین قیناغ سو قویولور ندیں نام یچکی نسالار ایریب بروہ یروہ بولوب اقوب چیقہ و تیریلاری جیز غیمی و کباب بولور و ہر بار لار تکرلنوب غاز ... چیقمقچی بولسہ الار فرشتہ لار گرزلار ایلہ اوروب تپا تپا ردہ لارغہ الار ننگ جہنمدہ کی حاللاری ہیچ شونداق بولور اللہم اعذنا من غضبک و عذابک ف۳ یعنی الار جنتدہ تمام زیب و زینت یچیدہ بولورلار دنیادہ ممنوع بولغان حلال اسباب دالیلک کیوملارنے ہم قیسین کیورلار بولارنی تالار الارغہ شونینگ دہ چوندور کہ دنیادہ الارنی دالا جنتی دیلار دہتریدان او قوت لاری ہیچ وحدہ بیدیلار دامر معروف و نہی منکر قیلدیلار و اتردہ فرشتہ لار الارغہ ہر طرفدین سلام بیرورلار ف۴ خدانینگ یولی اسلام دور کہ مقبول بولدہ و انگا کیرگان بندہ مقبول بندہ بولور ف۵ یعنی انسانلارنے خدانینگ یولی بولغان اسلام دین منع قیلورلار و مسلمانلارنے مسجد حرام دین یعنی اندہ عبادت قیلمقدین منع قیلورلار

حالانکہ اندہ عبادت قیلمک دہ ہمہ برابردہ مشرکلار گستاخ یکلاری ... لاریدین اندہ عبادت قیلوقیدین محروم دورلار ہر کیم حرم الہی دہ بیلوب توشوب قصداً بیدین لیک وخلوت سوزلاریدین بیرین قیلسہ انگا شول ایشنی باشقہ یردہ قیلغودیک بیرایگان سزادین قتیغ راغ سزا بیریلور معلوم بولدیکہ حرم شریفدہ بیرگناہ نے ارادہ قیلمک باشقہ مقامدہ اول گناہنی قیلگاندین یمان راغ دور

ـــ علمالار دیبدرلار ، کعبه شریفه نینک بیرلاری ابلگاریدین محترم و معظم بیر یر ایردی بیر بیچه ـ تریتلا کیین اول یر نینگ اورنی باتکل بے نشان بولوب کیتگان
ایردی کیین حضرت ابراهیم علیه السلام غه بیت الله نی تعمیر قیلماک ـ اوچون حکم بولیدی و اول محترم یرنی تعیین قیلمو ـ بیر بیلدی حضرت ابراهیم علیه السلام اوز نه

وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّآئِفِينَ وَالْقَآئِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿۲۶﴾

و پاک توت مینینگ اویومنی طواف قیلغوچیلار و قیام قیلغوچیلار و رکوع و سجود قیلغوچیلار اوچون ـ

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ

و آواز بیر آدملارغه حج اوچون کیلسونلار سینینگ طرفینگغه پیاده و آروغ توبه لارغه مینوب

يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿۲۷﴾ لِّيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا

که کیلورلار اوزاق یوللردین تاکه حاضر بولسونلار اوز منفعتلاری غه و یاد قیلسونلار خدا نینگ

اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّن بَهِيمَةِ

نامینی معلوم کونلارده اول جانورلارنی سویوش اوستنده که نصیب قیلوبدر خدا الارغه تورت ایاغلیک

الْأَنْعَامِ ۖ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَآئِسَ الْفَقِيرَ ﴿۲۸﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوا

نیسوانلاردین پس یینگ لاراندین و بیدورونگ لارنی چارمحتاج غه کیین کیتکوزسونلار بدنلاریدین

تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۲۹﴾

کیرلاریدین و وفا قیلسونلار نذرلاریغه و طواف قیلسونلار بیت قدیم نی ـ

ذَٰلِكَ ۖ وَمَن يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ عِندَ رَبِّهِ ۗ

بو دور حکم و کیمکه تعظیم قیلسه خدا محترم قیلغان نرسه لارنی اول انینگ اوچون پروردگاریدین تاپیشده تحیر اعدور

وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ۖ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ

و حلال قیلوندی سیزلارغه حیوانلار مگر اول حیوانلارکه اوقوب الشیلیده دور لور سیزلارغه ایمدی اوراق بولونگ لار

مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿۳۰﴾ حُنَفَآءَ لِلَّهِ غَيْرَ

افلاس تبلاردین و تار تیلیلگ لاربلیغان سوزدین خدا غه گنه مائل بولوب شریک تیلمغان حالده انکا

مُشْرِكِينَ بِهِۦ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَآءِ

دکیمه نی و کیمکه شریک قیلور خدا غه پس گویا اول آدم ییقیلیبدر آسماندین

فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ﴿۳۱﴾

کیین قوشلار انی یولوب آلوب کیتور یا که شمال آنی اوزاق یرغه آلوب باروب تاشلار دور

ذَٰلِكَ ۖ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَآئِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿۳۲﴾

بو دور حکم و کیمکه تعظیم قیلسه خدا نینگ عظمت نشانلاریدین دور البته اول دللارنینگ تقوی سیدین دور

لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَآ إِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿۳۳﴾

ع ۴ / ۱۱

بار دور سیزلار اوچون حیوانلارده منفعتلار معلوم بیر مدتغه کیین الارنینگ یتیلاری بیت عتیق غه دور

دخوللاری اسماعیل علیه السلام نی برابر آلوب کعبه شریفه نی تعمیر قیلیلار بولو تاریده مسجد حرام ذکرلاری بولغان ایردی اول مناسبت ایله کعبه نینگ بنالاری و کعبه غه متعلق بعض حکملار بیان قیلونگده دور پروردگار حضرت ابراهیم علیه السلام غه حکم بیردیکه بو مبارک اوی نینگ بنیادینی توحید اوستیغه توتیغیل یعنی حکمیم اول یرغه کیلوب تنها خدا دین باشقه غه عبادت نی شرک انالملارنی اجازه قیلماسون و ما ۲ قرلاری بوحکم غه شونداغ عمل قیلدیلار که کعبه شریفه اطرافلاریغه اوچ یوز آلتمش بت قویوب قویدیلار و بیدعالم حضور الارنینگ نجاستیدین کعبه نی تمام پاک قیلدیلار و کعبه بناسی تمام بولغاچ حضرت ابراهیم علیه السلام بیرتاغ اوستیغه چیقوب آواز قیلدیلار که ای ملا خدا سیزلارغه حج نی فرض قیلدی ایدی حج غه کیلینگ لار الله تعالی بو آوازنی هر بیر جانغه ییتکوزدی کیمغه که حج تقدیر بولغان بولسا انینگ جانی لبیک دیگان بولور اوشال شونده بحساب انسان بیاده حج غه حاضر بولورلار بعضلاری خوشتلاغ اوزاق یولدین کیلورلار که توبه لاری یول یوروب زعیف کیتور بو سفردین مقصود کیلگوچیلارنینگ دینی و دنیوی منفعتلار حاصل قیلسونلار و یا قیلسونلار خدا نینگ نامینی قربانلیک جانورلارین ذبح قیلورده قیلار ایدی یعنی بسم الله الله اکبر دیسونلار معلوم کونلار ذی الحجه نینگ اونینچی اون کونیدر یا اوچ کون قربانلیک کونلاریدور بهر حال بو کونلارده ذکر الله نینگ فضیلتی

کوبدور دیمک دیگار رحمت قیلورکه قربانلیک قیلغوچیلار اول قربانلیک لارینگیزدین نینگ اوردوستلارغه بیرینگ لار دعبیت تیکان محتاجلارغه بیدور دنگ لار کیین لیغنیاد لونجی ذوالحجه کونی حاجیلار ساچلارین دیرناغلارین آلوب غسل قیلسونلار تیکیلگان لباسلارین کیسونلار قربانلیک جب بولغانلار ذبح اترین قیلسونلار کیین مکه غه طواف زیارت اوچون بارسونلار دیر ماری بارآدم لارنذر لاریغه تا قیلسونلار بعض عالم لارنذرلاردین مراد مناسک حج یا واجبات حج دور دیبدورلار بو معقول راغ کوردلور دور بو آیت شریفه ده شرک نینگ عاقبتین یامانلیگین تمثال ایله کورساتیلیبدور شعائر الله نی تعظیم شرک السدور بلکه عین خدا انینگ تعظیمیدور شعائر الله یعنی محترم نرسه لاردین

[illegible]

ف۱ یعنی خداغه نذر صورتیده جانور لارنی سویک آسماقنی دینلارنینگ هر بیریده عبادت قرار بیریلگاندور اگر بو عبادت خدادین باشقه غه نذر طریقه سیده قیلونسه شرک بولور دلبشارت اول ذاتلارغه دورکه پروردگارلارینی حکمی اوچون مطیع و فرمانین قاشیده عاجز تورورلار

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم

نذر امت اوچون مقرر قیلغاندورمیز قربانلیک نی کیاد قیلسونلار خدانینگ نامین خدا الارغه بیرگان تورت ایاغلیک

مِّن بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۗ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ أَسْلِمُوا ۗ

حیوانلارنی سویوش اوستنده پس سیزلارنینگ معبودلارینگز بیرگنه خدادور ایدی بیلغوز اینگ حکمیده بولونگ لار

وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ

ولبشارت بیرینگ ای حبیب اول مطیع عاجزلارغه ف۱ کم الار قچان خدانی یاد قیلسه دل لاری قورقور

وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا

دهم صبر قیلغوچیدور لار الارغه تیکان کلفتلارغه نمازلاریغه دوام ایتگوچی دور لار و بیز الارغه بیرگان

رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُم مِّن شَعَائِرِ

نرسه دین خرج قیلورلار ف۲ و قربانلیک تویه لارینی بیز سیزلار اوچون خدانینگ نشانلاریدین قیلدوک

اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ ۖ فَإِذَا

سیزلار اوچون اندہ خیر باردور پس یاد قیلینگ لار خدانینگ نامین الارنی سویوش ده تورغوزوب صف تیکلوب

وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذَٰلِكَ

کیمین قچان الار یانباشلاریغه ییقیلسه لار ینگ لار اندین ویدیردینگ لار قناعتلیک محتاجغه و سوالی قیلغوچی

سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٣٦﴾ لَن يَنَالَ اللَّهَ لُحُومُهَا

محتاجغه مونداغ مسخر قیلدوک حیوانلارنی سیزلارغه تاکه سیزلار شکر قیلغایینگ لار تیمس خداغه الارنینگ گوشتلاری

وَلَا دِمَاؤُهَا وَلَٰكِن يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا

ونه قان لاری ولیکن تیور انگا سیزلاردین تقوی لارینگیز ف۳ مونداغ مسخر قیلدی الارنی

لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ ۗ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ

سیزلارغه تاکه سیزلار یاد قیلغایینگ لار او لوغلیک ایله خدانی سیزلارغه هدایت قیلغانی اوچون و بشارت بیرینگ نیک لارغه

اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ

تحقیق الله تعالی دشمنلارنی دفع قیلور مؤمنلاردین البته خدا خوش کورماس هر بیر خیانتچی نا شکر

كَفُورٍ ﴿٣٨﴾ أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ

بنده نی ف۴ اذن بیریلدی اوروشوب تورغان مسلمانلارغه اوچونکه الارغه ظلم بولدی و البته الله تعالی

عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِم بِغَيْرِ حَقٍّ

بولارنینگ یاردم لاریغه قادردور اول مظلوملارغه کم چیقاریلدیلار اوز یورتلاریدین ناحق

ع ۱۳

ف۲ یعنی هر قچان خدانینگ نامین ذکر قیلونسه الارنی هیبت الهیه باسور لرزه برندام بولورلار و مصیبت و کلفتلارنی استقلال ایله تحمل قیلورلار نمازلاریغه هر گز بی پروا بولماسلار و خداغه بولغنده دائم احسانلاری بولور

ف۳ قاریده مطلق شعائر الله تعظیمین حکمین بیان قیلوب ایردی ایمدی صریح بیان قیلور کم تویه لار و باشقه قربانلیک جانورلاری هم شعائر الله دین دور الار نینگ ذاتلاریده اولارنی ادب ایله قربانلیک قیلیکده سیزلار اوچون کوب فائده لار بار دور قچان الارنی ذبح قیلیش چی بولسنگیز لار خدا نامین آلینگ لار تویه نی سویک ده بهترین طریقه شولدور کم تیکلار قبله غه یوزلانتریب تیک تورغوزوب اوتنگ قولینی یا چپ قولین باغلاب قولوب سینه سیغه جیلاسالار تورتیجان چیقاندا تاقی ذکر قیلوب بولسه اول یقیلسه لار کیمین انی بولوب پوستین استعمال قیلسه لار اگر تویه لار کوب بولسه اول حالده الارنی قطار باغلاب تورغوزوب قوزوب قوبولور ف۳ پروردگار حضورلیغه قربانلیک جانورنینگ گوشتی تیورونه قانی تیور بلکه قربانلیک قیلغوچی نینگ ایمدی بارخوف وتقوی تیور

ف۴ یعنی اگر چه ابتدای اسلام ده مسلمانلارغه ظلم و تعدی بولوب کافرلار غالب بولسه لار هم عاقبت الله تعالی مومن بنده لاریدین دشمن لار حمله و اذیت لارین الته دفع قیلور و الارغه نصرت بیرور چونکه الله تعالی خیانتچی ناشکرلارنی هرگز سیماس الارغه بیردوب تولیغان مهلتی موقتدور ف۵ یعنی اوشو قوم مسلمانلارغه جهاد اوچون اجازت بیریلگان ایردی ایمدی الارغه اذن بیریلدی چونکه الارغه کوب ظلم و ستم بولدی پروردگار بو مظلوم بنده لاریغه یاردم بیرماکغه قدرتی تیور

ف بو بیجارہ مظلوملارنے ظالملار اوز ادیلاریدن شونینگ اوچون چیقاردیلارکہ الارہیز نینگ پروردگاریمیز تنہا اللہ تعالے نینگ اوزیدور دیر باشقہ سنے
انکا شریک قیلہ المآسیز دیدیلار ظالملار نینگ بو معاملہ لاری ناحق دا ور و سیزا یردی چونکہ حق بولار ایلہ ایردی ف۲ یعنے پروردگار اہل حق قول لاری

إِلَّآ أَن يَقُولُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ۗ وَلَوْلَا دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم

مگر شونینگ اوچون کہ دیرلار بیزنینگ پروردگاریمیز اللہ دور ف۱ داگر بولماسہ ایردی خدا نینگ دفع قیلیشی آدملارنے

بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ صَوَٰمِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَٰتٌ وَمَسَـٰجِدُ يُذْكَرُ

بعضلارین بعضلاری ایلہ البتہ برباد قیلینور ایردی نصاری نینگ خلوتخانہ عبادتخانہ لاری یہود نینگ عبادتخانہ لاری

فِيهَا ٱسْمُ ٱللَّهِ كَثِيرًا ۗ وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ

مسلمانلار نینگ مسجدلاری کہ اندہ خدا نینگ نامی کوب یاد قیلینور ف۲ البتہ خدا یاردم بیرور اول کیشیغہ کہ انکا یاردم بیرور

لَقَوِىٌّ عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّـٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ

البتہ خدا توانا غالب ذاتدور ف۳ اول کیشلار کہ اگر بیزلار اولارغہ دنیادہ حکومت بیرسک نماز اوقورلار

وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُوا۟ بِٱلْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا۟ عَنِ ٱلْمُنكَرِ

زکاتلارین بیرورلار ویخشی ایش غہ بویورورلار و یمان ایش دین منع قیلورلار ف۴

وَلِلَّهِ عَـٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ ﴿٤١﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ

و خدا نینگ اختیاریدہ دور ہمہ ایش نینگ آخری ف۵ و اگر بولار سیزنے یلغانچی دیسہ لار تحقیق یلغانچی دیدیلار

قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ إِبْرَٰهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾

بولاردین ایلگاری نوح قومی و عاد و ثمود قبیلہ لاری و ابراہیم قومی و لوط قومی

وَأَصْحَـٰبُ مَدْيَنَ ۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ ۖ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَـٰفِرِينَ

و مدین اہلی ہم ف۶ و یلغانچی دیبیلدی موسی نے ہم کیین من مہلت بیردیم کافرلارغہ

ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ

کیین گرفتار قیلدیم الارنے پس نچوک بولدی مینینگ عذابیم نہ قدر شہرلار بار ایردیکہ بیزلار انے

أَهْلَكْنَـٰهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا

ہلاک قیلدوک نہ الار ظالم ایردیلار ایمدی الار یقیلغان دور ف۷ (ہم بیرسونچہ)

وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ

تودوق بیکار بولغان دور و بلند محکم قصر (خالی دور) ف۸ آیا الار یرلو زیدہ یورمادیلارمی کہ پیدا

فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ

بولسون دل لاری کہ الار ایلہ توشونورلار و قولاغلاری کہ الار ایلہ ایشیتورلار

فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَـٰرُ وَلَـٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِى

تحقیق حقیقت شو کہ کوزلار کور بولمس ولیکن کور بولور دل لاری کہ سینہ لاردہ دور ف۹

ایلہ اہل باطل فسادلارین دفع قیلوب تورماسہ ایدہ ہیچ عبادت محلے مفسدلار برباد قیلیدیرین سلامت قالماس خصوصًا مسلمانلار مسجدلاری کہ اندہ حقیقی ذکر کثرتا ایلہ بولوب توردور عادۃ اللہ شولدورکہ اوزی ہمیشہ انینگ دینیغہ مدد بیرگوچی لارغہ مدد بولور چونکہ اول قادر و توانا ذاتدور

ف۳ انہ شول ذاتلار صحابہ کرام وخصوصًا خلفا راشدین رضی اللہ عنہم ایردیلار

ف۴ یعنے بو کونلاردہ مسلمانلار اگرچہ ضعیف ومغلوب کورنسہ لار ہم عاقبتلاری خدا نینگ اختیاریدہ دور ممکن دور کہ انجام لاری غلبہ ظفر بولسہ

ف۵ یعنے ندکوراتلارہم اوز اوز پیغمبرلارین یلغانچی دیگاندورلار آخر خدا ہمہ لاریغہ اوز لاریغہ مناسب سزا بیرگاندور

ف۶ یعنے اسلاسلاری قیمیر لامانی توروب تاملاری اوی ایچیغہ یقیلغاندور اندین کیین دیوارلاری و باشقہ اطرافلاری یقیلیب تمام آسیتین اوستون بولغاندور

ف۷ یعنے نہ قدر آباد قودوقلارکہ ہمیشہ تیغہ سیندہ خلق ہجوم کورولوردی ایمدی تمام خالی تاشلانگاندور و بیر قنچہ بلند و محکم عالیشان شاہی محل لارکہ

بو زد لکان ہم یقیلگان حالدہ یا تورلار کہ اندہ ہیچ بیر سکونت قیلغوچی ذات یوقدور ف۸ یعنے کوزلار ایلہ کوروب دل لار ایلہ عبرت آلو ہمتاسہ
مونداغ کوروالگان نرسہ کوروالگان کبی دورد بو صورتدہ کوزلار سارغ لیکن دل لارکوزی کور بولغان بولور حقیقی کوریلیک بو دورلنعوذباللہ من ذلک

ف۱ یعنی کافرلار عامر شاشیلیب تیزدین قیامت عذابین کیلیشین طلب قیلور لار حقیقت شو لدورکه خدا وعده قیلغان نرسه البته کیلمای قالمس لیکن دل کون
شونداغ آغیر بیرکونکه دورکه کمال دهشتیدین انینگ بیرکنه کونے دنیا نینگ مینگ کونیغه برابر کورونور دانی کورگاچ کافرلار شاشیلگانلاریغه مینگ مینگ
پشتان لار قیلور لار لیکن فایده قیلماس

فِي الصُّدُوْرِ ﴿٤٦﴾ وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُّخْلِفَ اللّٰهُ
بولور و سینی دین عذاب نینگ تیز کیلیشینی تیلارلار و الله تعالے اوز وعده سیغه هرگز خلاف قیلمس
وَعْدَهٗ ۚ وَاِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَاَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّوْنَ ﴿٤٧﴾
و تحقیق بیرکون پروردگارینگ تاشینده سیزلار سنایدورگان مینگ ییل کبی دور ف۱
وَكَاَيِّنْ مِّنْ قَرْيَةٍ اَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ
و نه قدر شهرلار بار دورکه من الارغه مهلت بیردیم حالا او ظالم ایردیلار کیین
اَخَذْتُهَا ۚ وَاِلَيَّ الْمَصِيْرُ ﴿٤٨﴾ قُلْ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّمَآ
من الارنی گرفتار قیلدیم و مینینگ طرفیمغه دور قایتیش ف۲ سیز دینگ ای انسانلار حقیقت شولدورکه
اَنَا لَكُمْ نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
من روشن بیر قورقوتقوچیدور من ف۳ ایمدی آدملارکه ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلارنی قیلدیلار
لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيْمٌ ﴿٥٠﴾ وَالَّذِيْنَ سَعَوْا فِيْۤ اٰيٰتِنَا
الارا اوچون بار دور مغفرت و یخشی اجر ف۴ و آدملارکه حرکت قیلدیلار بیزنینگ آیتلاریمیز حقیده عاجز
مُعٰجِزِيْنَ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَحِيْمِ ﴿٥١﴾ وَمَاۤ اَرْسَلْنَا مِنْ
قالدورمقچی بولوب انه شولاردور لار دوزخی لار و سیزدین ای حبیب یبار دوک سیزدین اوّل
قَبْلِكَ مِنْ رَّسُوْلٍ وَّلَا نَبِيٍّ اِلَّاۤ اِذَا تَمَنّٰۤى اَلْقَى الشَّيْطٰنُ
هیچ بیر رسول و هیچ بیر نبی مگر اول قچان بیر آیت تلاوت قیلسه شیطان (شبهه) سالور
فِيْۤ اُمْنِيَّتِهٖ ۚ فَيَنْسَخُ اللّٰهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطٰنُ ثُمَّ يُحْكِمُ
انینگ تلاوتیغه کیین الله تعالے نابود قیلور شیطان سالغان شبهه سے کیین محکم قیلور
اللّٰهُ اٰيٰتِهٖ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ﴿٥٢﴾ لِّيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطٰنُ
خدا اوز آیتلارینی و الله تعالے بیلگوچی حکمتلیک ذاتدور تاکه قیلسون شیطان سالغان
فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ وَّالْقَاسِيَةِ قُلُوْبُهُمْ ۗ
شبهه سے امتحان شونداغ آدملار اوچونکه دل لاریده خسته لیک بار دور و دل لاری قتیغ دور
وَاِنَّ الظّٰلِمِيْنَ لَفِيْ شِقَاقٍۢ بَعِيْدٍ ﴿٥٣﴾ وَّلِيَعْلَمَ الَّذِيْنَ
و تحقیق ظالملار البته اوزون مخالفتده دور لار و تاکه بیلسونلار علم بیریلگان کیشے لارکه
اُوْتُوا الْعِلْمَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوْا بِهٖ فَتُخْبِتَ لَهٗ
البته بو نرسه حقدور پروردگاریگیزدین دور کیین ایمان کیلتورسونلار انگا دملایم بولسون ف۵ انینگ اوچون

ف۲ یعنی بیرقوم نے الله تعالی بیرآز
کوت بیزا بیرای تولیب بیرسالار
نینگ قوتولیب کیتیکانلاری بولس
آخر بیرکون الار گرفتار ایتوردالا
عاقبت انینگ حضوریغه باردور
لار ف۳ یعنی نینگ الشیم خلقنی
آگاه ایتمک بیان عاقبتدین
قورقوتمکدور عذاب کیلتور
مک خدا نینگ ختیاریده دور ف۴
یعنی جنت هر قسم میوه لار و
نعمتلار و حقتعالی نینگ
دیداری نصیب بولور ف۵
بو مقام دسلف دین منقول
شولدورکه تمنی سے
قرات سے تلاوت و
حدیث بیان قیلمک معنی سند ۱
اکو بعضو امنیته نے ترولغان
آیت یا حدیث معنی سند ولونسو
مطلب منقول بولور کیتقدیم دین
عادیولوب کیلگاندورکه قچان
بیر نبی یا رسول بیر سو قیلسه یا
خدا نینگ آیتلارین اوقوب
ایشیتیدورسه لار شیطان تشال
سونندر یا آیت غه قسم قسم شبه لار
سالور شیطان نینگ خلقتا ایمن
رد و باطل قیلمک اوچون رسول
علیه السلام خدا نینگ اوّل
آیتلارین ایشتیدورور لارکه
تمام صاف و محکم بولور شونداغ
یخشے و مستحکم شولار نے قیلورکه
الارنے ایشتیب فتنک عیشبهه لار
قطعا قالماس بادجو شیطان
نینگ سالغان اشتباه لاری
دل لاریده خسته لیک بولغان
یا دل لاری قاتغان جماعه اوچون
خدا طرفیدین امتحان بولورکه
کیملار دل لاریدن بیمار نیکی یا
قتیغ لیکیدین ضعیف د بے
اساس شبهه لار بیر طیب

تنقادت گردابیغه یقیلورلار دکیملار اوز علم و تحقیقین برکیتیدین ایمان نیاجاب بلند تقاضی بیغه باردب آرام آلورلار لیکن ظالم فرقه مونداغ حقیقتلاردین نیاز
اوز اغره قالغاندورلار و علمیک تجتیار لار بو نرسه نے خدا طرفیدین کیدگان حق دیب بیلوب بیلورلار کا ایمان کیلتوردورلار و بو نینگ اوچون دل لارر
انقیاد ایتور حقیقتده پروردگاریم ایمان کیلتورگانلارنے اوز یولیغه هدایت قیلور

منزل ۴

ف ١ یعنی شیطان سالغان اشتباه لاردین متأثر بولوب دینلارین حقیقتان یادرین نے قبول ایتمگان کافرلار فرقان کریم حقلاریدہ ہمیشہ شک وتردودہ قالوب کیتور قیامتغچہ قیامت نینگ خبرسیز عذابیغہ گرفتار ایتو لگونچہ شول عقیم یعنی دوام ایتو دلار کیین اولکون کیلگاندہ حکومت تمام پروردگار اختیاریدہ بولور مسلمانلار ایلہ کافرلار اورتالاریغہ شونداغ حکم قیلور کہ ایمان کیلتوروب یخشی عمل لارنی قیلغان بندہ لارنی نعمت لار باغلاریغہ تولیر رہ کافر بولوب خدانی آیتلارینی یلغان دیگانلارنی نہایتدہ یمان عذابغہ تاشلار ایندہ الارخوار وذلیل بولورلار

ف ٢ یعنی مسلمانلاردین اول جماعہ کہ خدا یولیدہ عزیز وطنلاریدین ہجرت قیلورلار کیین خواہ الار اوروشدہ شہید بولسونلار یا اوز لاری اولسونلار ہر ایکی صورتدہ خدا تعالیٰ ندہ الار اوچون خاص مہمانلیک یازودہ ریک ایچمک تورمک ہمہ سی دل لاری خواہلاگاندیک بولور مقام ومحل لاری ایسنہ گانلاریدیک بولور والارنینگ دشمنلارین قیلغان ظلم وتعدیلاریدین پروردگار یخشی بیلور لیکن الارغہ سیز ایرلشیدہ شتاشیلماس حلم ایلہ الیش کورور

ف ٣ یعنی مظلوم ظالمدین اوزی غہ تیگکان اذیت برابریدہ اوچ آلسہ کیین ظالم ینہ تعدی قیلسہ اول حالدہ اللہ تعالیٰ مظلوم غہ مدد بیرور چنانچہ بدرا اوروشیدہ مسلمانلار کافرلاردین اوز اوچلارین آلدیلار کیین کافرلار ینہ احد و اخرابدہ تعدی قیلوب ایردیلار اللہ تعالیٰ مسلمانلارغہ مدد بیردی ف ٤ یعنی کیچہ نے کوندوزغہ وکوندوزنے کیچہ غہ ایلاندورگوچی بیر قادر مطلق اوچون بو نرسہ آساندور کہ ظالملاردین سلطنت وغالبیتنی آلوب مظلوملارغہ عطا قیلسون

قُلُوبُهُمْ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ

دل لاری و البتہ خدا ہدایت قیلیغوچی دور ایمان کیلتورگان لارنی توغری یولغہ

مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ

وکافرلار ہمیشہ قرآن خصوصیدہ شک دہ بولورلار تا

حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ

قیامت الارغہ بیردین کیلوب قالگونچہ یا کیلگونچہ الارغہ

يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ۚ

برکتسیز کون عذابی پادشاہلیک اولکون خداغہ خاص بولور حکم قیلور الار اورتالاریغہ

فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾

پس آدملار کہ ایمان کیلتوردیلار ویخشی ایشلارنی قیلدیلار نعمتلار باغلاریندہ بولورلار

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ

وآدملار کہ کافر بولدیلار ویلغان دیدیلار بیزنینگ آیتلاریمیزنے الار ایسہ باردور الار اوچون

عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

خوار قیلیغوچی عذاب ف ٢ واول آدملار کہ وطنلاریدین ہجرت قیلدیلار خدا یولیندہ

ع ٩ ١٤

ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ

کیین اولدورولدیلار یا اولدیلار البتہ خدا الارغہ بیر یخشی رزق بیرور

وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لَيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا

والبتہ خدا اوشبودور ہمہ دین یخشیراغ رزق بیرگوچی البتہ داخل قیلور الارنی اوزلاریغہ

يَرْضَوْنَهُ ۗ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ ۞ ذَٰلِكَ وَمَنْ

مرغوب بیر مقام غہ و البتہ خدا بیلگوچی آغیر ذاتدور ف ٣ بو دور واقعہ وکیمکہ

عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ

اوچ آلسہ اوزیغہ بیریلگان اذیت برابریدہ کیین انگا تعدی قیلینسہ البتہ خدا

اللَّهُ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ

انگا مدد بیرور البتہ خدا عفو ایتگوچی مغفرت لیک ذاتدور ف ٤ بو شونینگ اوچوندور کہ تحقیق خدا

اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ

داخل قیلور کیچہنی کوندوزغہ وداخل قیلور کوندوزنی کیچہ غہ و تحقیق خدا

سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٦١﴾ ذٰلِكَ بِأَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ

ایشتیگوچی کورگوچی ذاتدور بوشونینگ اوچوندورکه البته خدا اگنه حق دور و البته اول نرسه که خدادین توتیوب

مِنْ دُونِهٖ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾

انگا عبادت قیلورلار اول باطل دور و البته الله تعالیٰ گنه بلند و اولوغ ذاتدور ف۱

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ

آیا کورمادینگمی تحقیق خدا آسماندین سو یاغدوردی کیین یر (گیاه لار ایله) ییشیل

مُخْضَرَّةً ۗ إِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ

بولور تحقیق خدا نهایتده مهربان خبردار دور ف۲ انینگ ملکی دور نیمه نرسه که آسمانلارده دور

وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَإِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾ أَلَمْ تَرَ ع ۱۵

و نیمه نرسه که یرده دور و البته خدا اگنه بی‌نیاز مختالگان ذاتدور ف۳ آیا کورمادینگمی تحقیق خدا

أَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي

مسخر قیلوبدور سیزلارغه نیمه نرسه که یرده دور و کیمه‌نی هم که یوروب توردور

الْبَحْرِ بِأَمْرِهٖ ۗ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ

دریاده انینگ حکمی ایله و توتوب توردور آسمان‌نی یرغه توشوشیدین سقلاب

إِلَّا بِإِذْنِهٖ ۗ إِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦٥﴾

مگر اوزی ازنی بیلن البته الله تعالیٰ آدملارغه نهایتده شفقتلیک و مهربان ذاتدور

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۗ إِنَّ

و اول اول ذاتدور که حیات بردی سیزلارغه کیین اولدورور سیزلارنی کیین ینه تیرگوزور سیزلارنی البته

الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا

انسان ناشکر دور ف۴ هر امت اوچون مقرر قیلدوک بیز بندگلیک اوچون بیر یول که

هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلٰى

الار او شال یولده بندگلیک قیلورلار پس الار جنجال قیلماسونلار سیز ایله بو ایش خصوصیده و چاقیرینگ سیز

رَبِّكَ ۗ إِنَّكَ لَعَلٰى هُدًى مُسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾ وَإِنْ

پروردگارینگیز طرفیغه سیز البته توغری یولده دور سیز و اگر الار

جَادَلُوكَ فَقُلِ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اَللّٰهُ يَحْكُمُ

جنجال قیلسه‌لار سیز ایله سیز دینگ خدا یخشی بیلور قیلوب تورگان ایشلارینگیزنی ف۵ خدا حکم قیلور

ف۱ حقیقتده خدا لیگی مسلم ذات الله تعالیٰ نینگ اوزی دور اندین باشقه معبود توتولگان نرسه لار همه‌سی باطل دور خدا دیک معبود توتمک اوچون همه‌دین احق ذات اول ذات دور که اندین اولوغ و اندین بلند بیر ذات بولماسون انه او شال ذات خدا دور بس عبادت اینینگ حقی دور
ف۲ که کمال مهربانلیکی دین کفرستان قوروغ یرلاریدن اسلام باران رحمتی ایله چمنستان قیلور و بنی آدم نینگ ایماندین محروم و غافل دل لاریدن اسلام نینگ لاری ایله سیراب ایتور و کیملار بو عنایتیغه مستحق دورلار نهایتده یخشی بیلور
ف۳ که قیامت قائم بولغانده بو جهان بوک نظامی انینگ اذنی و حکمی ایله شکسته آستین داو ستوده بولور
ف۴ ناشکرلیگیدین انینگ و قدر احسان و انعام لاریدن کوز یوموب توروب حقیقی اداقیلماس دین باشقه لارنی انگا شریک قرار بیرور
ف۵ تمام انبیا علیهم السلام اصول دین ده متفق دورلار و هر امت اوچون الله تعالیٰ بنده لیک کیفیتین هر زمانده هر قسم مقرر قیلغاندورسا انگا مطابق اول امتلار خدا نینگ بنده لیکین بجا قیلوب اونکاندورلار بو امت اوچون هم بیر خاص شریعت بیار بلگاندور مادام اصول ده همه‌لاری متفق بولغاچ توحیدکبی اتفاقی اصل لارده جنجال نه اوچون قیلورلار هر حالده سیز همه‌لاردین خداطرفیغه چاقیرلشده دوام اینینگ که توغری یول سیزنینگ یولینگیز دور بیز هم الار جنجال قیلسه‌لار سیز معامله نی الله تعالیٰ نینگ الله لیغه حواله قیلینگ که اول هر ایکی طرف احوالیدین خبردار دور قیامت کونی هر ایکی طرفغه مناسب جزاسین بیروب جنجال لارین تمام قیلور

ف۱ یعنی ای مخاطب بوسنگا معلوم ایمس‌می که الله تعالی نینگ علمی تنها انسانلارنینگ اعمال لاریغه منحصر ایمسدور بلکه یرو آسمانلارده بار هر بیر نرسه‌نی محیط دور و
بعض حکمتلارغه بنائً اوشال علمغه موافق تمام واقعه لار لوح محفوظده و بنی آدم اعمال لاری الارنینگ نامهٔ اعمال لاریده یازوب قویولگاندور

بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كُنْتُمْ فِيْهِ تَخْتَلِفُوْنَ ﴿٦٩﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ
اورتالار بیننگیزغه قیامت کونی اوز نرسه حقیده که انده اختلاف قیلور ایردینگیز لار آیا بیلمه‌ینگمی

اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ فِيْ
تحقیق الله تعالی بیلوب توردور همه نرسه که آسمان ده و یرده دور البته بو، همه‌سی کتابده دور

كِتٰبٍ ؕ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ
البته بو نرسه خداغه آساندور ف۲ و مشرکلار خداسنی قویوب شوندا غ نرسه لارغه

اللّٰهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهٖ سُلْطٰنًا وَّمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهٖ
عبادت قیلورلار که الار اوچون خدا حجت توشورمگاندور و اول نرسه‌غه که اونینگ اوچون الارده دلیل

عِلْمٌ ؕ وَمَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ نَّصِيْرٍ ﴿٧١﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِمْ
یوقدور و یوقدور ظالملار اوچون هیچ بیر مددگار ف۳ و قچان که اوقولور الار قاشلارینده

اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ تَعْرِفُ فِيْ وُجُوْهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ؕ
بیزنینگ آیتلاریمیز روشن توروز سیز کافرلارنینگ چهره لارنده (خوابلاماغانلیکلاریدین) یمان بیر شکل نی

يَكَادُوْنَ يَسْطُوْنَ بِالَّذِيْنَ يَتْلُوْنَ عَلَيْهِمْ اٰيٰتِنَا ؕ
یقین دورکه حمله قیلسونلار اول مسلمانلارغه که اوقورلار الار قاشلاریده بیزنینگ آیتلاریمیزنی

قُلْ اَفَاُنَبِّئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذٰلِكُمْ ؕ اَلنَّارُ ؕ وَعَدَهَا اللّٰهُ
سیز دینگ آیا من سیزلارغه موندین هم یمانراق نرسه دین خبر بیرایمی اول دوزخ دور که وعده قیلیبدور آنی خدا

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ؕ وَبِئْسَ الْمَصِيْرُ ﴿٧٢﴾ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ ع ٩ ١٦
کافر بولغانلارغه و یمان جایدور اول ف۳ ای انسانلار بیان قیلیلور

مَثَلٌ فَاسْتَمِعُوْا لَهٗ ؕ اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ
بیر مثال سیزلار انی اشیتینگ لار البته اول ذاتلارکه سیزلار خداسنی قویوب الارغه عبادت

دُوْنِ اللّٰهِ لَنْ يَّخْلُقُوْا ذُبَابًا وَّلَوِ اجْتَمَعُوْا لَهٗ ؕ وَاِنْ
قیلورسیزلار الار بیر کیچکینه قاره پشه‌نی هرگز یرااتا المسلار اگرچه همه‌لاری اونینگ اوچون بیرلاشسه‌لار هم و اگر

يَّسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَّا يَسْتَنْقِذُوْهُ مِنْهُ ؕ
پشه الاردین بیر نرسه‌نی تارتوب آلوب کیتسه اندین خلاص قیلوب آلا المسلار

ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوْبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللّٰهَ
عاجزدور عبادت قیلغوچی هم و عبادت قیلینغوچی هم ف۴ الار خدانی اوز مرتبه سیغه لایق

انگا مطابق قیامت کونی محاکمه بولور و بوقدر نرسه لارنی برابر بیلمک و یازوب قویمک و انگا مناسب حکم قیلمک خداغه هیچ مشکل ایمسدور

ف۲ یعنی فقط آته بابالاریغه تقلید ایتوب شوندا غ قیلورلار الارده نه عقلی و نه نقلی دلیل یوق بیهوده ایش اوچون بوقدر زیاده همه دین آرتوق ظلم الله تعالی غه شریک اثبات قیلمک دور الار غه سزا بیریلگان وقتده نه باطل معبودلاری و نه باشقه مددبیرالمیس

ف۳ خصوص توحیدغه دعوت بیرگوچی و شریک نینگ مذمتین بیان قیلغوچی آیتلارنی ایشتیسه‌لار اوز اوزلاریدین یوقاتوب نیمه قیلیشلاریدین بیلمای قالورلار قرآن کریمنی سویگان ذاتلارغه هیچکیم سویمایدور گان جهنم عذابیغه آیتلورلار

ف۴ بو نرسه توحیدنینگ مقابلنده شرک نینگ شناعت و قباحتین بیان قیلولغان بیر مثال دورکه قاره پشه زیاده هر نرسه دین حقیر و ضعیف جانوردور شوندا غ بیر ناتوان مخلوقنی یرااتمک دین باطل معبودلارنینگ همه‌سی بیر بولغان حالده عاجزدور بلکه بیرانتیشی اول طرفده تورسون ایلنگ آلوب کیتگان نرسه‌نی

بولار همه‌لاری بیرکیب توتقارالمسلار عالمده ایدی همه‌دین عاجز و حقیر نرسه شوندا غ ناتوان معبودلارغه عبادت قیلغوچی هیچ یمان مغز کدور

ف مشرکلار حضرت واجب تعالےٰ نی اوز عظمت و منزلتی غہ لائق بیرعبودیتدہ تعظیم ایتمادیلار کہ ہر بیر ضعیف و ناتوان نرسہ نی انکا شریک
اعتقاد ایتدیلار حال بو کہ انینگ عزت و قوتین مقابلہ سیدہ ہر قنداغ بیوک مقرب فرشتہ لار و پیغمبرلار ناچار دور لار ف۲ الله تعالےٰ نینگ قدرت

حَقَّ قَدْرِهٖ ۭ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿٧٤﴾ اَللّٰهُ يَصْطَفِيْ

تعظیم قیلمادیلار تحقیق خدا قوتلیک غالب دور تلاروٹ الله تعالےٰ خواہلاب مقرر قیلور

مِنَ الْمَلٰۗىِٕكَةِ رُسُلًا وَّمِنَ النَّاسِ ۭ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌۢ

فرشتہ لاردین پیغمبرلار و آدملاردین البتہ الله تعالےٰ ایشیتگوچی

بَصِيْرٌ ﴿٧٥﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ ۭ

کورگوچی دور بیلور تورور نیمہ نرسہ کہ الارنینگ آلدیلارندہ و نیمہ نرسہ کہ کیتین لارندہ دور

وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿٧٦﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا

و خدا طرفیغہ قایتارلور تمام ایشلار ف۳ ای مومن لار رکوع

ارْكَعُوْا وَاسْجُدُوْا وَاعْبُدُوْا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا

قیلینگ لار و سجدہ قیلینگ لار و بندہ لیک قیلینگ لار پروردگار لارینگیزغہ و قیلینگ لار

الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُوْنَ ﴿٧٧﴾ وَجَاهِدُوْا فِي اللّٰهِ حَقَّ

یخشی ایشنی امید بار دور کہ نجات تاپور سیز لار و جہاد قیلینگ لار تنگری خدا اولہ شوندا غ کہ

جِهَادِهٖ ۭ هُوَ اجْتَبٰىكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي

انگا مناسب دور اول دور کہ ممتاز قیلدی سیزلارنی ف۴ و پیدا قیلمادی سیزلارغہ دین

الدِّيْنِ مِنْ حَرَجٍ ۭ مِلَّةَ اَبِيْكُمْ اِبْرٰهِيْمَ ۭ هُوَ

لارینگیزدہ ہیچ بیر مشکل لیک (اختیار ایتدی سیزلارغہ) آتہ لارینگیز ابراہیم ملتین اول خدا

سَمّٰىكُمُ الْمُسْلِمِيْنَ ڏ مِنْ قَبْلُ وَفِيْ هٰذَا لِيَكُوْنَ

سیزلارنینگ لقب لارینگیزنی مسلمان قویغاندور ف۵ اولدہ ہم و بو قرآن دہ ہم تاکہ بولسون لار

الرَّسُوْلُ شَهِيْدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُوْنُوْا شُهَدَاۗءَ عَلَي

رسول صلعم گواہ سیزلارغہ و بولونگ لار سیزلار گواہ لار آدم لارغہ ف۶

النَّاسِ ښ فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاعْتَصِمُوْا

ایمدی سیزلار نماز لارینگیزغہ دوام ایتینگ لار و زکات لارینگیزنی بیرینگ لار و محکم توتونگ لار

بِاللّٰهِ ۭ هُوَ مَوْلٰىكُمْ ۚ فَنِعْمَ الْمَوْلٰى

خدانی اول دور سیزلارنینگ انگالارینگیز پس قنداغ یخشی انگا دور

وَنِعْمَ النَّصِيْرُ ﴿٧٨﴾

و قنداغ یخشی مددگار دور

السجدة عند الشافعي

ع ٦
١٧

و قوتین نشانی شول دور کہ بندہ لاردین کیمنی مناسب و لائق کورسہ مرتبۂ رسالت دین توقفہ تعیین ایتور چنانچہ فرشتہ لاردین جبرئیل و میکائیل علیہما السلام کبی ذاتلارنی و انسانلاردین حضرت ابراہیم و جناب سید عالم کبی ذاتلارنی سرفراز ایتور دالارنینگ ہر بیر حال لاریدین واقف تورور

ف۳ بو جہاد دین مراد جہاد نفس جہاد شیطان جہاد کفار ہمہ سید ور

ف۴ یعنی تمام انبیا لار ایچیدہ افضل لاری غہ امت قیلدی و ہمہ دین اولوغ کتاب بیردی و بوتون دین لارنینگ ایچیدہ اسلام غہ اہل قیلدی و ہمہ امتلار دین افضل قیلدی

ف۵ یعنی الله تعالےٰ اوتکان کتابلاردہ ہم و قرآن کریم دہ ہم سیزلارنینگ ناملارینگیزنی مسلم قویدی

ف۶ یعنی قیامت کونی سیز یا شفقہ پیغمبرلارنینگ صدقلاریغہ گواہ بولور سیزلار اوز پیغمبرلارینگیز سیزلارنینگ تایید لارینگیزغا اوچون شہادت بیر دور لار

ف۱ یعنی انتہائی فلاح داٸمی کامیابیک شوندانغ مومنلارغہ حاصل بولور کہ خشوع وخضوع ایلہ نمازلارین اداقیلورلار وتوبانرہ گی صفتلار ایلہ ارده بولور خشوع اصلده قلب نینگ صفتی بولہ ہم قرآن کریمدہ یوزدکوز وآوازلارغہ ہم اطلاق قیلونغاندر معنی سے برکیمسہ تاشندہ خوف وہیبت ایلہ تیک تورمک وتوبان بولمک دور

سورۃ المؤمنون مکیۃ وهی مائۃ وثمان عشرۃ ایۃ وست رکوعات | بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

مؤمنلار سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندر ادل | ابتدا قیلورمن جمیع جہانلارنی یاراتگوچی حلیمیک الله تعالی نامی ایلہ | یوز اون سکز آیت والتی رکوع دور

قَدۡ أَفۡلَحَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ ① ٱلَّذِينَ هُمۡ فِي صَلَاتِهِمۡ

تحقیق مراد لارینہ ییتدیلار مومنلار ادل مومنلار کہ اوز نمازلاریدہ خشوع

خَٰشِعُونَ ② وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَنِ ٱللَّغۡوِ مُعۡرِضُونَ ③ وَٱلَّذِينَ

قیلغوچیلار دور لار ف۲ وادل ذاتلار کہ الار بیہودہ نرسہ دین یوز اوگورگوچیلار دور لار ف۳ وادل ذاتلار کہ

هُمۡ لِلزَّكَوٰةِ فَٰعِلُونَ ④ وَٱلَّذِينَ هُمۡ لِفُرُوجِهِمۡ حَٰفِظُونَ ⑤

الار زکاتلارین بیرگوچیلار دور لار وادل ذاتلار کہ الار اوز شرم جایلارین ساقلاگوچیلار دور لار

إِلَّا عَلَىٰٓ أَزۡوَٰجِهِمۡ أَوۡ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُهُمۡ فَإِنَّهُمۡ غَيۡرُ مَلُومِينَ ⑥

مگر اوز خاتونلارلیغہ یا شرعی چورییلارلیغہ بولسہ ادل حالدہ الارغہ ملامت یوق دور

فَمَنِ ٱبۡتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡعَادُونَ ⑦ وَٱلَّذِينَ

کیمین کیمیکہ طلب قیلسہ موندین باشقہ نی انہ شولار حددین آشغوچیلار ف۴ وادل ذاتلار کہ

هُمۡ لِأَمَٰنَٰتِهِمۡ وَعَهۡدِهِمۡ رَٰعُونَ ⑧ وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَلَىٰ صَلَوَٰتِهِمۡ

الار اوز امانتلاریغہ واوز عہدلاریغہ رعایہ ایتگوچیلار دور لار ف۵ وادل ذاتلار کہ الار اوز نمازلاریغہ

يُحَافِظُونَ ⑨ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡوَٰرِثُونَ ⑩ ٱلَّذِينَ يَرِثُونَ

مداومت قیلورلار ف۶ انہ شولار گنہ دور لار وارثلار کہ وارث بولورلار

ٱلۡفِرۡدَوۡسَ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ⑪ وَلَقَدۡ خَلَقۡنَا ٱلۡإِنسَٰنَ

جنت غہ الار اندہ ہمیشہ تورور دور لار وتحقیق یراتدوک بیز انسان نی ف۷

مِن سُلَٰلَةٖ مِّن طِينٖ ⑫ ثُمَّ جَعَلۡنَٰهُ نُطۡفَةٗ فِي قَرَارٖ مَّكِينٖ ⑬ ثُمَّ

لای نینگ خلاصہ سیدین کیین بیز انی بیر قطرہ سوقیلوب محفوظ ف۸ بیر یرغہ قویوب قویدوک کیین بیز

خَلَقۡنَا ٱلنُّطۡفَةَ عَلَقَةٗ فَخَلَقۡنَا ٱلۡعَلَقَةَ مُضۡغَةٗ فَخَلَقۡنَا ٱلۡمُضۡغَةَ

اول قطرہ نی اویوگان قان قیلدوک کیین اول اویوگان قان نی بیر چینام گوشت قیلدوک کیین اول بیر چینام

عِظَٰمٗا فَكَسَوۡنَا ٱلۡعِظَٰمَ لَحۡمٗا ثُمَّ أَنشَأۡنَٰهُ خَلۡقًا ءَاخَرَۚ فَتَبَارَكَ ٱللَّهُ

گوشتنی سوگیلار غہ ایلانتوردوک کیین اول سوگیلارغہ گوشت کیگوزدوک کیین بیز انی باشقہ چہ بیر مخلوق قیلوب توزدوک پس ف۹ ذی شان

أَحۡسَنُ ٱلۡخَٰلِقِينَ ⑭ ثُمَّ إِنَّكُم بَعۡدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ ⑮ ثُمَّ إِنَّكُمۡ يَوۡمَ

اولوغ ذات دور ہمہ دین یخشیراق یراتگوچی الله تعالی ف۱۰ کیین بیزلار البتہ اولگوچیلار دور بیز ف۱۱ کیین سیزلار البتہ قیامت

ف۲ یعنی فائدہ سے بولمغان بیہودہ شغل لار ایلہ قتلارین ضائع قیلمسلار باشقہ بیزم بیہودہ سوز قیلسہ بولزلارین اوگورہ آبورلار.

ف۳ یعنی اوز مالکو مالاری یا چوریلیدین باسقہ بیر اول شہوت قاندیرمک دیجان اختیارسہ لار حلال حددین آشغان بولورلار بو حکمدہ زنا لواطہ دقول ایلہ منی کیلتورمک کبی نرسہ لاری ہمہ سی داخل دور

ف۴ یعنی امانتغہ خیانت وعہدغہ خلاف قیلمسلار حتی حقنندہ ہم بندہ لارحقلاریدہ ہم

ف۵ حل فلاح مومنلار نینگ یخشی خصلتلاری نماز ایلہ باشلانوب ینہ نماز ایلہ ختم بولدی.

ف۶ یعنی حضرت آدم علیہ السلام نی

ف۷ یعنی انہ نینگ بچہ دائی گونہ دین باشقہ بیر یرغہ کیتہ الس

ف۸ یعنی انگا جان بیر دوب تیریک بیر انسان قیلکین عطا قیلدوک ابتداء دہ اوگوک بولور کیین تیکست بولورمین اہتداییش بولود کیین قری تیک مقامی تیبیب نیادین روانہ بولور.

ف۹ انسان نی نہایتدہ خوبصورت بنا قیلوب تمام اعضالارین اوز جمیعغہ مناسب بیر شکل دہ یراتیب دور.

ف۱۰ یعنی تنعدارونیادہ عیش ودارلیم قیلیب ہم آخر بیر کون اولوب اندین آخرتغہ سفر قیلورلار.

ف يعنے اول ذاتینگ قول یراتمان ایردی اوشال ذات الہگی بار یراتیب ہر لارنیگیزنے تو طرندیتکاو لنی وجودلاد لارنیگیز غفتی تو لاین وعل لارین نتیجہ لاری ظہور غہ کیلوب
اثبات قیلسون کہ بو قدر بیوک بیرکارخانہ عالم محض بیکار ویے نتیجہ یراتیلگان ایکان۔

اَلْقِيٰمَةِ تُبْعَثُوْنَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَآئِقَ ۖ وَمَا كُنَّا
کونی تیرگوزیلورسیزلار ف۱ و تحقیق بیز یراتدک تیغہ لارنیگیز غہ یتی آسمان نے ف۲ بیز ایلسدور بیز
عَنِ الْخَلْقِ غٰفِلِيْنَ ﴿١٧﴾ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَاَسْكَنّٰهُ
خلقدین غافل و توشوردک بیز آسمان دین سونے بیر مقدارده ف۳ کیین بیز توختاتدک اونے
فِى الْاَرْضِ ۖ وَاِنَّا عَلٰى ذَهَابٍۢ بِهٖ لَقٰدِرُوْنَ ﴿١٨﴾ فَاَنْشَاْنَا لَكُمْ
یرغہ و البتہ بیز اونے کیتکوزمکغہ قادر دور بیز کیین بیز پیدا قیلدک سیزلار اوچون
بِهٖ جَنّٰتٍ مِّنْ نَّخِيْلٍ وَّاَعْنَابٍ ۘ لَكُمْ فِيْهَا فَوَاكِهُ كَثِيْرَةٌ وَّمِنْهَا
اول سو ایلہ باغلار خرمالاردین و اوزوملاردین بار رسیزلار اوچون انده کوپ میوه لار و اولاردین
تَاْكُلُوْنَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُوْرِ سَيْنَآءَ تَنْۢبُتُ
یرسیزلار و ینہ بیر درخت نے ہم کہ پیدا بولور طور سیناده اولوز اول درخت
بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْاٰكِلِيْنَ ﴿٢٠﴾ وَاِنَّ لَكُمْ فِى الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۭ
یاغ ایلہ و نان خورش ایلہ ییگوچیلار اوچون ف۴ و البتہ باردور سیزلار اوچون تورت ایاغلیک حیوانلارده عبرت
نُسْقِيْكُمْ مِّمَّا فِىْ بُطُوْنِهَا وَلَكُمْ فِيْهَا مَنَافِعُ كَثِيْرَةٌ وَّمِنْهَا
ایچوروز بیز سیزلارغہ الارنینگ قارنلاریده گی نرسہ دین و باردور سیزلار اوچون الارده کوپ منفعتلار و بعضے لاردین
تَاْكُلُوْنَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُوْنَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا
یرسیزلار و الارغہ و کیمہ لارغہ یوکلانورسیزلار ف۵ و تحقیق بیز پیغمبر قیلوب یباردک
نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ
نوح نی اوز قومی غہ پس دیدی ای قومیم عبادت قیلینگ لار خدا غہ یوقدور سیزلار اوچون
غَيْرُهٗ ۭ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ الْمَلَؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ
اندین باشقہ معبود آیا قورقماسسیزلارمی ف۶ کیین قوطاریدین بولغان سردار کافرلار
قَوْمِهٖ مَا هٰذَآ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۙ يُرِيْدُ اَنْ يَّتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ ۭ
دیدیلار کہ بو کیشی ایمسدور مگر سیزلار کبی بیر انسان خواہلار کہ بیزلارغہ کتہ بولسون
وَلَوْ شَآءَ اللّٰهُ لَاَنْزَلَ مَلٰٓئِكَةً ښ مَّا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِىْٓ اٰبَآئِنَا
و اگر خدا خواہلاسہ ایردے البتہ فرشتہ لارنے توشورر ایردے بیز لار ایشتماددک بو سوزنے اولتی
الْاَوَّلِيْنَ ﴿٢٤﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلٌۢ بِهٖ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوْا بِهٖ حَتّٰى
آتہ بابالاریمیزده ف۷ ایمس بو مگر بیر آدمی کہ انده جنونلیک باردور پس انینگ حقنده بیر مدتغہ

ملا ۲ اکثر مفسرلار یتی قباتنینگ معنی
برلب یول لار یعنے سیده
دور یعنے یتی آسمان یتی یول دور
فرشتہ لارنینگ سیرگذرلار
یدور بعض لار طرائق طبقات
معنی سیده دیبدرلار شونده
ہم مراد آسمانلار دور و بعض عصری
عالم یتی سیاده یولدور نینگ
مدارلاری دیبدور و اللہ اعلم
ف۳ یعنے ناه لقدر کوب کہ
دنیالنے بے وقت بہ باو اتیسون
دنه اولقدر از کہ ضرور یا ضرر با و
اتیسون دنه اولقدر نکہ دنیا
لغہ کفایہ اتیمسون۔
ف۴ یعنے زیتون درختی کہ
انینگ یاغین مالش اوچون
استعمال اتیورلار و بعض
مملکتلارده نان ایلہ قوشوب
تعادل اتیورلار طور سینا و
طور سینین شام اقلیمیدا بیر
تاغدور کہ جدده دین مصرغہ
دیا ایلہ سفر قیلغوچینینگ
او نگ طرفیده کیلور
ف۵ یعنے جانورلارنینگ سو
تلارین سیزلارغہ ایچوریز و
ینگہ جولارنده سیزلار اوچون
کوب فائده لار باردور حتی بعض
جانورلارگوشت لارین سیزلار
اوچون حلال قیلوب بیردک
دہم قوردہ غلیکده الارغہ دنیا
کیمہ لارغہ مینوز سیزلار
ف۶ یعنے اوز خالق لارینگیزنے
قویوب باشقہ غہ عبادت
قیلیش عا قبتیدین قورقنگ
لازم دور۔
ف۷ یعنے قوم نینگ متکبر سردار
لاری اوز لاری ایمان کیلتور
مای کافر بولوب ایردیلار
الار باشقہ لارغہ دیردیلار کہ
نوح نے حقدہ پیغمبر قیلوب یبار
گان بولسہ در ضرور ایچی بیار تیجی بلہ فرشتہ لاردین بیاردور ایدی آتہ بابالاریمیزدین ہم دلشیتگان ایمسیمز کہ انسانلارغہ اوز لاری کبی بیر انسان پیغمبر بولوب
کیلور نوح اوز لوزین پیغمبر اعلان ایتب سیزلارغہ سردار بولیکچی دور دنعوذ باللہ

ف یعنے بو لگان بیر سوزنے خلقغہ تیلک سہ و آتہ بابا قیلیگان ایشنے پیدا اتیک دماغ نینگ بوزدو لشیدین دور بیر آز کون صبر و انتظار تیلیسہ یا توزالوریا او لوب کیتہ
توتولور سیزلار العیاذ باللہ

حِيْنٍ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْنِىْ بِمَا كَذَّبُوْنِ ﴿٢٦﴾ فَاَوْحَيْنَآ اِلَيْهِ
منتظر تورونگ لار ف نوح دیدی ای پروردگاریم منگا مدد بیرکہ الارمنی یلغانچی دیدیلار کیین بیز انگا وحی
اَنِ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِاَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَاِذَا جَآءَ اَمْرُنَا
یبارودک کہ سن بیر کیمہ یساغیل بیز نینگ کوز آلدیمیزدہ بیز نینگ حکمیمیز ایلہ کیین قچان بیز نینگ فرمانیمیز کیلسہ
وَفَارَ التَّنُّوْرُ ۙ فَاسْلُكْ فِيْهَا مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَاَهْلَكَ
و تنیاسہ تنور ف سالغیل اول کیمہ غہ ہر قسم جانوردین بیر ابرو بیر اودر فاچیفے و اوز ا ملینگنی
اِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۚ وَلَا تُخَاطِبْنِىْ فِى الَّذِيْنَ
ہم گر اولیکیشنے کہ انگا ایلگاری حکم بولغاندر الارف دین د سوز قیلمہ منگا ظالم بولغانلار
ظَلَمُوْا ۚ اِنَّهُمْ مُّغْرَقُوْنَ ﴿٢٧﴾ فَاِذَا اسْتَوَيْتَ اَنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ
حقلارندہ کہ الار البتہ غرق بولنوچیلار دعدلار کیین قچان اولتوروب آلسنگ سن و کیمکہ سن بیلہ دور
عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ نَجّٰىنَا مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٢٨﴾
کیمہ غہ پس دیگیل شکر اول خداغہ کہ نجات بیر دی بیز لارغہ ظالم قوم دین ف
وَقُلْ رَّبِّ اَنْزِلْنِىْ مُنْزَلًا مُّبٰرَكًا وَّاَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ ﴿٢٩﴾
و دیگیل ای پروردگاریم توشورگیل منی بیر مبارک منزل غہ و سن توشورگوچیلار نینگ یخشیسے رلغیدر سن ف
اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ وَّاِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِيْنَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ اَنْشَاْنَا
البتہ بو واقعہ دہ باردور بیر موپچہ نشانلار و البتہ بیز امتحان قیلغوچی ایردوک کیین بیز پیدا قیلدوک
مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَرِيْنَ ﴿٣١﴾ فَاَرْسَلْنَا فِيْهِمْ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ
الاردین صونگ باشقہ قومنی ف کیین یباردوک الارغہ اوز لاریدین بیر پیغمبرکہ
اَنِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ۭ اَفَلَا تَتَّقُوْنَ ﴿٣٢﴾
دیدی عبادت قیلینگ لار خداغہ یوق دور سیزلار اوچون اندین باشقہ معبود آیا قورقماس سیزلارمی
وَقَالَ الْمَلَاُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا بِلِقَآءِ الْاٰخِرَةِ
و دیدیلار قومین سردارلاری کہ کافر بولدیلار و یلغان دیدیلار آخرت ملاقاتینی ف
وَاَتْرَفْنٰهُمْ فِى الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۙ مَا هٰذَآ اِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ۙ يَاْكُلُ
و خوشحال قیلغان ایردوک بیز الارنے دنیا حیاتیدہ ایمس بو کیشے مگر سیزلار کبی انسان کہ ییر اول نرسہ دین کہ
مِمَّا تَاْكُلُوْنَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ اَطَعْتُمْ
سیزلار اندین ییر سیزلار و ایچور اول نرسہ دین کہ سیزلار اندین ایچور سیزلار ف داگر سیزلار اطاعت قیلسنگیز لار

ع ١٠ / ٢

ف تنوردین مراد نانبای لار تنورلاریدور کہ اندہ تان پشور دور طوفان نینگ باشلانیشیغہ شول علامت ایردے کہ تنوردین سو قاینیاب چیقور
ف یعنے خاتونلاری و اوغول لارے کنعان نے و سام و حام و یافث نے خاتونلاری ایلہ برابر کیمہ غہ آلدیلار ایردور لارکہ حضرت نوح علیہ السلام ایلہ کیمہ غہ چیقگانلار ہمہ لاری تیمش سیکز نفر کیشے ایر دیلار یریم لاری ایرلار و یریم لارے خاتونلار ایردیلار
ف یعنے کیمہ غہ مینوب آرام ایلہ جایلانگاندین صونگ بو طریقہ دعا قیلگیل
ف دقچان کیمہ دین توشمکچی بولسنگ بو دعانے قیلگیل
ف یعنے عاد نے یا ثمود نے
ف یعنے ہود نے یا صالح نے علیہما السلام
ف یعنے اولگاندین صونگ ینہ بیرکون خدا نینگ حضوریغہ باردور میز دیگان عقیدہ الار دہ یوق ایردی
ف یعنے ہمہ جہتدین سیز لارغہ اوخشاگان بیر انساننے اندہ سیزلاردین آرتوقچہ بیر نرسہ یوقدور

بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ اِنَّكُمْ اِذًا لَّخٰسِرُوْنَ ﴿٣٤﴾ اَيَعِدُكُمْ اَنَّكُمْ اِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ

بیزلارگبی انسانغه اول حالده سیزلار البته زیان غه اوچرآگانلار ف۱ دور سیزلار آیا وعده قیلورمی سیزلارغه که سیزلار قچان اولسنگیز لار تپراق

تُرَابًا وَّعِظَامًا اَنَّكُمْ مُّخْرَجُوْنَ ﴿٣٥﴾ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوْعَدُوْنَ ﴿٣٦﴾

و سوگکلار بولوب کتتینگیزلار ینه البته چیقاریلور سیزلار اوزاقدور اوزاقدور اول نرسه که سیزلارغه وعده قیلینور

اِنْ هِيَ اِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوْتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوْثِيْنَ ﴿٣٧﴾

ایمس بو مگر شول دنیوی حیاتیمیز گنه که اولورمیز و تیریلورمیز و بیزلار ایلیچی تیرگوزیلگوچی ایمسمیز

اِنْ هُوَ اِلَّا رَجُلُ ِۨ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا وَّمَا نَحْنُ لَهٗ

ایمس بو کیشی مگر بیر آدمی که توقوبدور یلغان نی خدا غه و بیزلار انگا اشانگوچی لار

بِمُؤْمِنِيْنَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ انْصُرْنِيْ بِمَا كَذَّبُوْنِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيْلٍ

ایمسمیز ف۲ پیغمبر دیدی ای پروردگاریم منگا مدد بیرگینگ اوچون که الارمنی یلغانچی دیدیلار خدا دیدی

لَّيُصْبِحُنَّ نٰدِمِيْنَ ﴿٤٠﴾ فَاَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنٰهُمْ

آزغینه دن الار پشیمان بولورلار کیین بیر قتیغ آواز کیلوب الارنی توتدی حق وعده غه مطابق کیین بیز الارنی خس خاشاک

غُثَآءً ۚ فَبُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ اَنْشَاْنَا مِنْۢ بَعْدِهِمْ

قیلوب تاشلادوک اوزاق بولسون ظالم قوم ف۳ کیین بیز پیدا قیلدوک الاردین کیین

قُرُوْنًا اٰخَرِيْنَ ﴿٤٢﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ اُمَّةٍ اَجَلَهَا وَمَا يَسْتَاْخِرُوْنَ ﴿٤٣﴾

باشقه جماعتلارنی اوتوب کیتمس هیچ بیر امت اوز اجلیدین و نه کیین قالور

ثُمَّ اَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرَا ۭ كُلَّمَا جَاۗءَ اُمَّةً رَّسُوْلُهَا كَذَّبُوْهُ فَاَتْبَعْنَا

کیین بیز یباردوک پیغمبرلاریمیزنی ارته ارته هر قچان کیلسه بیر امتغه پیغمبرلاری انی یلغانچی قیلدیلار کیین بیز تابع قیلدوک

بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَّجَعَلْنٰهُمْ اَحَادِيْثَ ۚ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٤٤﴾

بعضلارین بعضلاریغه و قیلدوک الارنی حکایه لار پس اوزاق بولسون اول قوم که ایمان کیلتورماس

ثُمَّ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى وَاَخَاهُ هٰرُوْنَ ۙ بِاٰيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿٤٥﴾

کیین یباردوک موسی نی و برادری هارون نی نشانه لاریمیز و روشن دلیل ایله

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ىِٕهٖ فَاسْتَكْبَرُوْا وَكَانُوْا قَوْمًا عَالِيْنَ ﴿٤٦﴾

فرعون و آنینگ سردارلارین قاشلاریغه کیین الار سرکشلیک قیلدیلار و الار متکبر قوم ایردیلار

فَقَالُوْٓا اَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عٰبِدُوْنَ ﴿٤٧﴾

پس دیدیلار آیا بیز ایمان کیلتورمیزمی ایکی آدمغه ایمان کیلتورایلیکمی حال بو که الارنینگ قوملاری بیزلارغه خادم وعده لار

ف۱ یعنی اونلار یتنگیزگبی بیر انسانغه اطاعت قیلسنگیز لار دانینگ دیگانلاری سوز لاریغه تصدیق ایتینگیز لار زیاندین باشقه بیر نتیجه سیزلارغه حاصل بولمس

ف۲ یعنی انسان بیر بار اولگاندین کیین سوگکلاری میده میده بولوب تفرا قلارغه ارالاشیب کیتورنی نیه تیکچی بار آدم تیلوب تیرگوزولور نه تیگک نهایتده عقلدین اوزاق بیر نرسه دور بو سوزنی خدا دیگان بیر پیغمبر اوزی خدا طرفیدین قیلوب سوزلار بیزبو نگا ایشانما سیز نعوذ بالله

ف۳ آخر پیغمبرلاری الارنینگ ایمان لاریدین ناامید بولوب حقلاریغه دعا سی بر قیلدیلار پروردگار رحمت قیلدیکه ایمدی الارغه عذاب کیلور کیین الار ندامت قیلورلار اول وقت ندامتلاری نفع قیلمس کیین بیر شدتلیک آواز همه لاری هلاک بولدیلار گویا اخلاط لار سیل ده آقب کیتگان کبی بولارهم عذاب سیلابی ایله آقوب کیتدیلار

ف۴ یعنی فرعون دانینگ حاکملاری نهایتده کبرلیک قوم ایردیلار انینگ اوچون خدانینگ تینچا می شفاعتیت بیر دیلار هم پیغمبرلارنی نظر لاریغه آلمادیلار دیدیلارکه بولار نینگ جماعتلاری بنی اسرائیل همه لاری بیزلارغه اسیر و غلام دور لار بیز شاهو حیل بلار دین بولغان لیکه کیشی غه تابع بولورمیز

ف یعنی فرعون لار تمام ہلاک بولوب کیتکانلاریدین کیین حضرت موسیٰ علیه السلام نه توراة شریف عنایت قیلدوق تاکه بنی اسرائیل ادچون فصل هدایت بولسون انکا تورلوب رضای الہی دانینگ تعلی بولغان جنتغه نائل بولسونلار ف۲ بو بلندلیک اوشال مقام دور که حضرت مریم حضرت عیسیٰ علیه السلام نی توقاردیلار یده اندہ ایردیلار

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
کیین اول ایکیلارین یلغانچی قیلدیلار پس بولدیلار ہلاک بولغوچیلاردین و تحقیق بیردوک بیز موسیٰ غه کتاب تاکه
لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا
الار ہدایت تاپسونلار ف۱ و قیلدوک بیز مریم اوغلینی و آنه سینی نشان و جای بیردوک الار غه
إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾ يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ
تورو شغه لائق و آقون سوی لیک بیر بلند یردین ف۲ ای پیغمبرلار سینگ لار پاکیزه
الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا ۖ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾ وَإِنَّ هَٰذِهِ أُمَّتُكُمْ
طعاملاردین و قیلینگلار یخشی ایشنی تحقیق من بیز لارنینگ ایشلارینگیزنی بیلورمن ف۳ و تحقیق بو دین سیزلارنینگ
أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾ فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا ۖ
ملتلارینگیز بیر گینه ملت دور من پروردگارلارینگیز دورمن پس مندین قورقونگلار پس بولوب پاره پاره بولدیلار دینلارین
كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾ فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾
اوز آرالاریده پاره پاره قیلوب ہر فرقه اوز قاشنده باردین ایله خوشحال دور ایدی قویوب بیرینگ الارنی غفلتلاریده بیر وقتغه
أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَالٍ وَبَنِينَ ﴿٥٥﴾ نُسَارِعُ لَهُمْ
آیا گمان قیلورلارمی که اول مال و اولادی که اینینگ ایله بیز الارغه مدد بیرورمیز تیز تیز تیکوزورمیز الارغه
فِي الْخَيْرَاتِ ۚ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشْيَةِ رَبِّهِمْ
یخشی نرسه لارنی یوق بلکه الار بیلمسلار ف۵ تحقیق اول ذاتلار که پروردگارلارین قورقیشیدین
مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾ وَالَّذِينَ
قورقورلار و اول ذاتلار که الار ربلارین آیتلاریغه ایمان کیلتورورلار و اول ذاتلار که الار
هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾ وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ
پروردگارلاریغه باشقه نی شریک قیلمسلار و اول ذاتلار که بیرورلار اول نرسه نی که بیردیلار و دل لاری
وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾ أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي
قورقورکه البته الار ربلارین حضوریغه قایتغوچیدورلار انه شول اوز آنلار گینه یوگوروب یوگوروب قیلورلار خیر
الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾ وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۖ
ایشلارین و الار گینه انکا ایلگاری بارغوچیلار دورلار و بیز تکلیف قیلماسمیز ہیچکیمنی مگر اینینگ طاقتیغه لائق
وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ ۚ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ بَلْ قُلُوبُهُمْ
و بار دور بیزنینگ قاشیمزده کتاب که حق ایله سوزلاردالارغه قیلونماس ف۶ بلکه الارنینگ دل لاری

آلتیده چشمه بار ایردی و انکا یقین یرده خرما درختی هم بار ایردی (ابن کثیر) ف۳ تمام پیغمبرلاردین لاریده قبول بیرگینه حکم دوام ایتیکاندور که حلال کسب قیلوب حلال طعام تناول قیلغونلار و یخشی ایشلار ده مداومت ایتیولسون قرآن کریم ده باشقه بیر مقام ده عام مسلمانلارغه هم بو نوع حکم قیلینغان مجرحد تیلاردین معلوم بولور که کیم نینگ یمگی و ایچکیی حرام دین بولسه اوکیشی اوزدعاسین مقبول بولوشیدین امید ایتماسون و بعض حدیثده بار دور که قیسه بیر گوشت حرام دین او تگان بولسه اینینگ اوچون دوزخ زیاده حقدار دور ف۴ یعنی اصول دیانت ده ایله تمام پیغمبرلارین ملتلاری بیر دور و ہمه لارین خدالاری هم بیر دور که انکاغه ہمیشه قورقمک لازم دور لیکن خلق اختلاف پیدا قیلیب اصل دین نی پاره پاره قیلوب تاشلادیلار ایتقه باشقه یول لار چیقاردیلار ب الا بیلان ہر فرقه اوز یولی ایله خوشدور الارغه دام نصیحت اثر قیلماس الارنی قویوب بیر ٹیسونلار که غفلتلاریده خوب عیش قیلسونلار بار ا ر کورورلار ف۵ یعنی مال و اولادلاری نینگ کوپایشی الارادچون امتحان داستدراج دور گمان قیلماسونلار که بو نرسه الارنینگ دینا و آخرته انعاملارین علامتی دور

ف۶ یعنی حقیقتده یخشیلیک مال و اولاد ایله ایرمس بلکه یخشیلیک یخشی عمل لار دور یخشی اخلاقلار ایله بولور که انسان ہمیشه خدانینگ ہیبتی دین قورقوب تورسون و اینینگ آیتلاریغه ایمان کیلتورسون و انکا باشقه لارنی شریک ایتمسون و خدایولیده بیر نرسه احسان قیلسه قبول بولورمی یا رد بولورمی خوف ده بولسون ہر لحظه پروردگار حضوریغه بارشین ملاحظه ده توتسون منه بو جماعه خیر ایشلاریغه ہمیشه ایلگاری یوگورورلار دیا شفقه و دین لعذب کتیبه رلار ہر جیگار البته بنده سیغه اینینگ طاقتیده بولمغان نرسه اوچون حکم بیرمس قیامتده ہم جزا بیرمشده بنده لاریغه ظلم قیلمس

فِيْ غَمْرَةٍ مِّنْ هٰذَا وَلَهُمْ اَعْمَالٌ مِّنْ دُوْنِ ذٰلِكَ هُمْ لَهَا عٰمِلُوْنَ ﴿۶۳﴾

بوزسہ دین غفلتدہ دور دبار دورالارنینگ مومندین باشقہ ایشلاری کہ الار انے قیلوب تورور لار ف۱

حَتّٰٓى اِذَآ اَخَذْنَا مُتْرَفِيْهِمْ بِالْعَذَابِ اِذَا هُمْ يَجْـَٔرُوْنَ ﴿۶۴﴾

تا دقیتکہ گرفتار قیلور بیز الارنینگ خوشحال لاریتی عذابغہ الار بیردین فریاد قیلور لار ف۲

لَا تَجْـَٔرُوا الْيَوْمَ اِنَّكُمْ مِّنَّا لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿۶۵﴾ قَدْ كَانَتْ اٰيٰتِيْ تُتْلٰى

دیسلور کہ فریاد قیلمنگ لار بوکون البتہ بیزنینگ طرفیمیزدین سیزلارغہ مدد تیکس تحقیق بیزنینگ آیتلاریم سیزلارغہ اوقولور

عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُوْنَ ﴿۶۶﴾ مُسْتَكْبِرِيْنَ ۖۙ بِهٖ

ایر دی و سیزلار پاشنہ لارینگیز غہ قایتور ایر دینگیز لار تکبر قیلغان حال لارینگیزدہ اندین حکایہ غہ

سٰمِرًا تَهْجُرُوْنَ ﴿۶۷﴾ اَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ اَمْ جَآءَهُمْ مَّا لَمْ يَاْتِ

مشغول بولوب نالایق سوزلار نے قیلور ایردی ف۳ آیا الار بو کلام الہی غہ تاتل قیلمادیلار مو یا کیلدیمو الارغہ اول نرسہ کہ

اٰبَآءَهُمُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۶۸﴾ اَمْ لَمْ يَعْرِفُوْا رَسُوْلَهُمْ فَهُمْ لَهٗ مُنْكِرُوْنَ ﴿۶۹﴾

کیلماب ایردی اولنگی آتہ بابالارلیغہ ف۴ یا کہ الار اوز پیغمبر لاریتی تنوما دیلار مو کہ اینگا اوچون انگا منکر دور لار

اَمْ يَقُوْلُوْنَ بِهٖ جِنَّةٌ ۭ بَلْ جَآءَهُمْ بِالْحَقِّ وَاَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كٰرِهُوْنَ ﴿۷۰﴾

یا دیر لار مو کہ اندہ جنون بار دور بلکہ کیلدی پیغمبر الارغہ حق سوز بلہ دالارنینگ کوبلاری حق سوز نے سویمیلار ر

وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ اَهْوَآءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيْهِنَّ ۭ

داگر حق تعالیٰ الارنینگ خواہشلاریغہ تابع بولسہ ایردی آسمانلار دیر لار دہ بار مخلوقلار ہمہ برباد بولور ایردیلار

بَلْ اَتَيْنٰهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۷۱﴾ اَمْ تَسْــَٔـلُهُمْ

بلکہ بیز کیلتوردک الارغہ نصیحتلاریتی پس الار اوز نصیحتلاریدین یوز اوگور دور لار یا سیز الاردین خرج تیلار سیز

خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ ڰ وَّهُوَ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ﴿۷۲﴾ وَاِنَّكَ

پروردگاریتیگز عطاسے بخشیر اعذور و اول ہمہ دین بخشیدے رزق بیرگوچی دور دالبتہ بیز چاقیرور سیز

لَتَدْعُوْهُمْ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۷۳﴾ وَاِنَّ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ الربع

الارنے توغری یولغہ دتحقیق اول فرالارکہ ایمان کیلتور ماسلار

بِالْاٰخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنٰكِبُوْنَ ﴿۷۴﴾ وَلَوْ رَحِمْنٰهُمْ وَكَشَفْنَا

آخرتغہ توغری یولدین بورو لکدہ لار داگر بیز الارغہ رحم قیلسک دازاق قیلسک

مَا بِهِمْ مِّنْ ضُرٍّ لَّلَجُّوْا فِيْ طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُوْنَ ﴿۷۵﴾ وَلَقَدْ اَخَذْنٰهُمْ

الارغہ تیکان کلفتنی نیہ الار البتہ ددام ایتور لار سرکشلیک لاریدہ سرگردان بولوشوب دتحقیق بیز الارنے عذابغہ

ف۱ یعنے آخرت نینگ عذاب وکتاب لاریدین بولار غافلدور لار و دنیانینگ باشقہ ایشلاریغہ مشغولدور لار کہ اندین آخرت طرفیغہ توجہ آتمکغہ فرصتلاری یوقدور

ف۲ یعنے قچان دنیوی یا اخروی عذابغہ گرفتار اتیولسہ لار اول حالدہ بیزلار نے آفغندین توقتار دیب عذابغہ بالوزاری قیلور لار دعذابغہ فیدین جواب بیر یلور کہ فریاد قیلمنگ لار بو تاوزاری لارینگ بیکاردور سیزلار غہ بوکون مدد بیر یلمیس چونکہ دنیا دہ بیزنینگ آیتلاریم سیزلارغہ تلادت قیلولور ایردے لیکن سیزلار انے قولوب افسانہ لارغہ مشغول بولور ایردینگیز لار دانے اشیتمکدین عار قیلور ایردینگیز لار و حضرت پیغمبر صلعم عہدلاریدین گویا بیر قصہ خوان تاشیدین قاچقان کبی قاچور ایردینگیز لار.

ف۳ یعنے اگر الار بو قرآن کریم او ستیدہ بخشے ملاحظہ تاتل قیلسہ لار ایردے ہر بیر درد لاری اوچون اندہ علاج تاپور ایردیلار الار پیغمبر لاریدین نہ اوچون قاچور لار حال بوکہ نہایت بوتاریدہ گی آتہ بابالاریغہ ہم پیغمبر لار کیلگان ایر دیلار.

ف۴ یعنے بولار اوز پیغمبر لاریتی یخشے بیلماس لاری کہ انینگ اوچون اول جنابدین یوزلارین اوگور ور لار حالی بوکہ بوتون عرب تمام بیلور لار کہ بو جناب یاشلیک لاریدین امین پاک بولوب کیلگان لاری بیرمات ایر ورلار بادجود الارنینگ بو جناب کیلتورگان دین نے سویمیلی سلار نینگ اوچون اویا ما تنور دماغ شفقتلیک پیغمبر نے معاذاللہ جنی دور دیر لار الار نینگ خواہشلاری نفس دور کہ الارنینگ ہر بیر دیگان لار بو نسوں مونداغ بولغان عدہ دنیانینگ نظامی تمام بربادہ بولور اللہ تعالیٰ الارغہ جناب آرقہ لیک ہمیشہ آرزو قیلوب گان ذکر یعنے نصیحتلارین کیلتوردی ایدی بولار انے قبول اتمسلار حال بوکہ پیغمبر الاردین نصیحت دتبلیغ اوچون حق سورامالاکہ اول ذات اوچون پروردگار لاری نینگ اجر دعنایتی ہمہ نرسہ دین مقدم دور آخر پروردگار سید عالم صلعم غہ مرحمت قیلور کہ ای حبیبم سیز البتہ الارنے نہایتدہ توغری بیر یولغہ چاقیر ور سیز کیمکہ سیز کور ساتکان یولدین بوروسہ اول آدم مقصود یولیدین تاشقاریغہ چیقغان دآزگان بولور

ف۱ یعنے بولارغہ تنبیہ بولسون دکوزلاری آچیلسون دیب قحط کبی عذابلارغہ گرفتار ہم ایتولدیلار لیکن آگاہ بولمادیلار امیدی شول زسبا تی قالدیکہ بیز الارغہ آخرت عذابین یا دنیا عذابین دروازہ لارین آچوب قویوریمیز ادل حالدہ الار مادجون امیددرد ازدہ سے تمام بیکیلور نجات ہرگز حاصل بولمس

بِالعذابِ فما استكانوا لربهم وما يتضرعون (٧٦) حتى اذا فتحنا

گرفتارہم قیلدوک پس عاجزیک قیلمادیلار ربلاریغہ دنہ زاری قیلیاورلار تا دقیتیکہ آچسک بیزالارغہ

ع ٤ عليهم بابا ذا عذاب شديد اذا هم فيه مبلسون (٧٧) وهو

بیر قیتیغ عذاب دروازہ سین ادل دقت الار اندہ ناامید بولورلار ف۱ د ادل خدادور ادل ذ ایتکہ

الذي انشا لكم السمع والابصار والافئدة ۚ قليلا

پیدا قیلدی سیزلار ادچون قولاغ دکوزلار ددل لار سیزلار آز شکر قیلورسیز لار

ما تشكرون (٧٨) وهو الذي ذراكم في الارض واليه

ف۲ د ادلدور ادل ذاتیکہ تارقاتدی سیزلارنے یریوزیغہ دا نینگ طرفیغہ

تحشرون (٧٩) وهو الذي يحيي ويميت وله اختلاف اليل

جمع قیلونور سیزلار دادلدور ادل ذاتیکہ تیرگوزور دادلدرر دادنینگ اختیاریدہ دور کیچہ دکوندوز

والنهار ۚ افلا تعقلون (٨٠) بل قالوا مثل ما قال الاولون (٨١)

ادزگارلیشے آیا توشوناسس سیزلارمی بلکہ الار دیدیلار اوخشی لار دیب کیلگان سوزنے

قالوا ءاذا متنا وكنا ترابا وعظاما ءانا لمبعوثون (٨٢) لقد

دیدیلار آیا بیز لار دقیتیکہ ادلسک دتفراغ دسویک لاربولوب کیتنک ہم ینہ تیرگوزولوریزی تحقیق بودعدہ نے

وعدنا نحن وآباؤنا هذا من قبل ان هذا الا اساطير

قیلوندی بیزغہ داتہ بابالاریمیزغہ ہم موندین ادّل ایمس بوزسہ مگر اوخشی لاردین قالغان

الاولين (٨٣) قل لمن الارض ومن فيها ان كنتم تعلمون (٨٤)

حکایہ لار ف۳ سیزدینگ کیمنینگ دور یر دا نینگ اوستیدہ بار نرسہ لار اگر سیزلار بیلسینگیز لار

سيقولون لله ۚ قل افلا تذكرون (٨٥) قل من رب السموات

تیزدین دیرلار کہ خدانینگ دور سیزدینگ آیا پند آلماس سیزلارمی سیزدینگ کیم دور یتی آسمان مالکی

السبع ورب العرش العظيم (٨٦) سيقولون لله ۚ قل

دعرش عظیم مالکی تیزدین جواب بیردرلار خدانینگ ملکیدور سیزدینگ

افلا تتقون (٨٧) قل من بيده ملكوت كل شيء وهو يجير

نہ ادچون قورقماس سیزلار سیزدینگ کیمدور ادل ذ اتکہ اینینگ قولندہ دور ہرنرسہ نینگ حکومتی دادل پناہ بیردر

ولا يجار عليه ان كنتم تعلمون (٨٨) سيقولون لله ۚ قل

داندین بیرکیمسہ پناہ بیرا آلمس اگر بیلسنگیز لار ف٤ تیزدین دیرلار کہ بو صفت خداغہ خاص دور سیزدینگ

ف۲ تاکہ قولاغلارایلہ آیات قرآنیہ سین ایشتینگ لار دکوزلار ایلہ آیات کونیہ سین کورینگ لار دد ل لار ایلہ ہر ایکی قسم آیتلاردین استفادہ حرکتیدہ بولونگ لار بو نعمتلار ادچون شکر شول ایردیکہ خدا بیرگان قوتلار نے خدا ایولیدہ صرف قیلونسون لیکن کم آدم موندا غ قیلور۔

ف۳ یعنے سیزلارنے تارقاتگان خالق ینہ سیزلارنے جمع قیلہ آلور چونکہ ہمہ نے پیدا قیلغوچی دنابود قیلغوچی ادلدور کیچہ دکوندوز نینگ مالکی ادلدور بو حقیقتنی ملاحظہ ایتمای ایلیکے کافرلار دیب کیلگان بیر مہمل سوزنے قیلورلار۔

ف٤ یعنے مادام یردیی آسمان دعرش عظیم خدا نینگ ملکی بولوب ہمہ عالم غہ حاکم مطلق ادل بولسہ دہمہ غہ پناہ بیرگوچی ادل بولوب داندین ہیچکیم ہیچکیمغہ پناہ بیرا آلماسہ شو نداغ قادر مطلق نے ادلگان بندہ لارین ایکنچی تیرگوزوشدین عاجز ہنقلو اتیلیہ لو اعتقادلاینگلاری نادان دہلے فکر دبے خردنے بولمسمی۔

ف یعنے روشن دلیل لار بیله اثبات ایتولدیکه بیزالارغه دیگان بولسک اول حق بزرگ درسدور و راست دور والارمحض یلغان خیال لارغه ایرگا
شور لار ف۲ یعنے زمین وآسمان نینگ بلکه کاینات بارهر بیرذره نینگ خالقی ومالکی تنها الله تعالی نینگ احدیدور نه اینینگ ادغلے باردور ونه شریکی

فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾ بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ

پس قیسی طرفدین سیزلا بغه جادو قیلیندیلر بیزالارغه حق سوزنی کیلتوردوک الارالبته یلغانچی لاردورلار ف۱ الله تعالی هیچ کیمنی

اللَّهُ مِن وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَٰهٍ ۚ إِذًا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍ

فرزند توتمادی ونه اینینگ ایله باشقه خدا باردور اگرمونداغ بولسه ایردی هر بیر معبود البته اوز مخلوقین

بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾

آلوب کیتور ایردے والبته بعضلاری بعضلاری غه غالب کیلور ایردے پاکدور خدا اول نرسه دین کیم الار بیان قیلورلار

عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُل رَّبِّ إِمَّا تُرِيَنِّي

بیلگوچی مخفی وآشکارانے بلند دور اول الارنینگ شریک لاریدین ف۲ سیز دینگ ای ربیم اگر کورساتسنگ منگا

مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾ وَإِنَّا

اول نرسه نیکه الارغه وعده قیلیور آدر ای ربیم منی سن ظالم لار جماعه سیغه داخل قیلمه وتحقیق بیز

عَلَىٰ أَن نُّرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

الارغه وعده قیلغان نرسه بیزنے سیزغه کورسا تماغه قادردور بیزف۳ دفع قیلینگ بیزنیما نلیغنے اول معامله

السَّيِّئَةَ ۚ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾ وَقُل رَّبِّ أَعُوذُ بِكَ

ایله که یخشیراقدور ف۴ بیز یخشیراغ بیلور بیز اول نرسه که الار بیان قیلورلار و سیز دینگ ای پروردگاریم پناه آلورمن سنگا

مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾

شیطان لار وسوسه لاریدین و پناه آلورمن سنگا ای پروردگاریم الارنینگ منینگ قاشیمغه کیلیشلاریدین

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّي

تا وقتیکه کیلور الاردین بیر لاریغه اولوم دیر ای ربیم منی قایتارورب یبارینگ لار شاید کیم من یخشی

أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ ۚ كَلَّا ۚ إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا ۖ وَمِن

ایش قیلورمن اول دنیاده که انی تاشلاب کیلدیم مونداغ ایمس بو بیر سوزدور که دیگوچیسی اولدور والدیلاریده

وَرَائِهِم بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا

پرده توسقوندور تا کوردین توراد ورگان کونلاریغه کیین وقتیکه صورغه دم اورولور اول حالده

أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

نه اورتالاریده نسبلار بولور ونه بیر بیرلاریدین سورارلار کیمیکه آغیر کیلسه تارتیلگان یخشی عمل لارے

فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ

انه شو لاردور لار نجات تاپگوچی لار ف۵ وکیمیکه ینگیل کیلسه یخشی عمل لاری انه شو لاردور لار

ع ۵

باردور مباد ا اگرشونداغ بولسه ایردی اول عالمده هر بیر خدا اوز بنده لارین آلوب بلا عده بولور ایردی و هر بیریکه طرفده بیر بیر لیغه حمله قیلوب مقابلین مغلوب ایتماک اوچون سعی قیلور ایردی و جهان نینگ نظامی بو حالده توزمای تیجا نلار خلاص بولور ایردے لیکین حقیقت مونداغ ایمس بلکه الله تعالے شریکدین منزه دور۔

ف۳ چنانچه بدر جنگیده الله تعالی خدا و رسول دشمنلاریغه قیلغان عذاب وعده سین رسول اکرم صلعم وصحابۂ کرام غه کورساتدی۔

ف۴ صاحب جلالین ویبد ورلارکه بو حکم جهادغه امر نازل بولوشیدین ایلگاری ایردی

ف۵ یعنے اولوم حاضر بولگن ساعتده اینینگ دوزخده گی مقامین و اول مسلمان بولغان تقدیرده جنتدین آلاددرگان جایین انگا کورساتیلور او شال حالده اول خدافه بوطر تعیرعمن قیلوریردوگار ارشاد قیلور که بو اینینگ سوزیدور که بے وقت قیلغان جتیدین بے فایده دور دنیا ایلانینگ اورتاسیغه بیر دیوار تیلو لگان دور که تا ایتمک ممکن ایمسدور الیسی بو کون نه نسب دین سوراله دور حال سوبار ورکینینگ یخشے عملے کوب بولسه نجات تاپغوچی اولدور (فائده)

ب از خبوب ده گی صیغه جمع تعظیم اوچوندور جلالین (تهنیه) حدیث شده کیلو بدورکه حضرت سید عالم بویوردورلار قیامت کونی تمام نسب کویا دنیک ملاقه لاری اوزدرلب کیتور مگر منینگ نسبیم وکویا دبیلیم توردد فائده بیرور بو حدیثنی ایشیتوب سیدنا عمر رضه سیدنا علی نینگ قیزلاری ام کلثوم نے نکاح لاریغه آلدیلار وقرق مینگ جهر بیردیلار

ف۱ جهنم ده دوزخی لار کویه تمام بدنلاری تیشیب کیتر لیشگی لبلاری آسیلیب کیتدیک لار یغه تیگیب تورور دیلو قاری لبلاری پیشانه لار یغه تیگوب تورور دیل
لاری آسیلیب یرغه سودرالیب یورور لار نی ایا فلاری ایله باسوب یورور لار اللهم احفظنا یا رب منه لو دور یوز لارین خکاسیگی. ف۲ اول وقت الارغه دیلورکه

الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ (۱۰۳) تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ

اول جماعه که اوزلار یغه زیان تیکوزدیلار الار جهنمده دائم قالور لار کویدوروب بیارور یوز لارین دوزخ اوتی

وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ (۱۰۴) أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا

والار انده تیتیده یوز لاری بوزیلور نسی ف۱ دیر میزآیا بیزنینگ آیتلار یمیز سیزلار غه اوقولمس ایردیمی دیسیزلار اننی

تُكَذِّبُونَ (۱۰۵) قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا

یلغان دیر ایردینگیز لار دیر لار ای پروردگاریمیز بیزنینگ بدبختلیکیمیز بیزغه غالب کیلدی و بیز ایردک

ضَالِّينَ (۱۰۶) رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ (۱۰۷)

آزغانلار ای پروردگاریمیز چیقار غیل بیزنی موندین کیین بیز ینه قایتسک البته بیز ظالملار دور میز

قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ (۱۰۸) إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي

خدا دیر توروینگ لار مونده رسوا ایکیا ایله دمنگا سوزلاشمنگ لار ف۲ تحقیق بار ایردیلار بندهلاریمدین بیر جماعه کیم

يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ (۱۰۹)

دیر ایردیلار ای پروردگاریمیز بیز ایمان کیلتوردک بیزگه مغفرت قیل بیزلارغه رحم قیل بیزغه و سن درسن جمیع رحم قیلغوچی لاردین خیرلیراق

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ (۱۱۰)

کیین سیزلار الارنی مسخره قیلوب آلدینگیز لار حتی که الار اونوتدوردیلار سیزلارغه منینگ یادیمنی و سیزلار الارغه کولار ایردینگیز لار

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ (۱۱۱) قَالَ

تحقیق من بوکون الارغه صبر لارین بدلیغه شونداغ جزا بیردیم که البته شولار دور لار مراد لاریغه ییتکوچیلار ف۳

كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ (۱۱۲) قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ

خدا سوال قیلورکه نه قدر ییل لار ییرده توردینگیز لار جواب بیرورلار که بیر کون یا بیر کوننینگ هم

يَوْمٍ فَاسْأَلِ الْعَادِّينَ (۱۱۳) قَالَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنَّكُمْ

بعض حصه سی ده پس سوال قیل سناغوچیلاردین ف۴ مرحمت قیلورکه آزگینه بیرمت توردینگیز لار کاشکی بیلگان

كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (۱۱۴) أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ

بولسنگیز لار ایردی آیا گمان قیلگان ایردینگیز لار که بیز سیزلارنی بی حکمت پیدا قیلدوک سیزلار البته

إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ (۱۱۵) فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ

بیزطرفغه قایتیاریلماس سیزلار بلند دور موندین حق پادشاه بولغان خدا که اندین باشقه حق معبود یوقدور

رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ (۱۱۶) وَمَن يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ

عرش عظیم ایکی دور ف۵ و کیمکه چاقیرسه خدا ایله باشقه بیر معبود نی هم که یوقدور اننینگ

بوکون دنیاده یلغان دیگان
درسلار ینگیزنی کونلار ینگیز ایله
کیم دیگنگ لار کیین الارغه یاد
قیلوب عرض قیلورلار که بیز لار
نی بدتقام دین چیقار غیل بیز
اوز بدبخت لیکیمیز غه گواه
لیکیمیز غه اقرار ایتیدک ایمدی
ینه اوشبو حالتیمیزغه یانسک
اول حالده بیز لار ظالم ایدور
میز کیین پروردگار الارغه
ارشاد قیلورکه ایمدی سیزلار
نیگیزنی تاریخنگ لار دمنگا
سوزلاشمنگ لار اندین کیین
فریادلاری بند بولور و لیت
دلبند شاد قوندین باشقه
ایشیتیلماس.
ف۳ پروردگار دوزخی لاریغه
سرزنش مقامیده خطاب قیلورکه
دنیاده مخلص مسلمان بندهلاریم
قچان منگاه ماه استغفار قیلسه
لار سیزلار کولار و مسخره قیلار
ایردینگیز لار و الار ایله اوزاره
بولوب منی تمام یاد لار ینگیز
دین چیقار دینگیز لار منه
سیزلار نینگ مسخره و تصلا
نیگیزغه صبر قیلدی لار نیک
لاری اوچون الارغه بوکون
شو ایله لار دور جزا لار بیرلیدی
جنت نینگ هر قسم نعمتلاریدین
فایده لانگوچیدور لار یغه مراد
لاری بولسه حاصل دور
ف۴ یعنی فرشته لاردین
کو الار هر بیر ز سنی یا نذب
ستلاب قویغان دور لار
بو سوال شونینگ ساده جهینگه
کو الار دنیاده عذاب لاری
همیشه شاقیلور ایدیلار
یعنی دنیاده الیغ قیلیک
دنیا الیک جزا سی اوتون
حاصل بولس اگر بو حیات

دنیادین کیین باشقه بیر حیات بولماسه اول حالده بو تمام کار رفاه عالم محض بیرادیون و تماشا بولوب قالور حضرت پروردگار موندین یعنی بی حکمت
فعل دین پاک و منزه دور

ف۱ یعنی اول اوزی حساب ایتوب جزا عین مقدیده سزا بیردو ف۲ بهجستم دین سوره نینگ آخیلیغو قورت آیتی اوقوب بورک فضیلتی و تاثیری حدیثده
ثابت دود و مشایخ دین منقول دود هر بیر مسلمان بو آیتلار نی وظیفه قیلوب آیلیشی مطلوب دور۔ ف۳ بو مبارک سوره شو نداغ یخشی نصیحتلار درج قیلونو بدور که هر بیر

لَا بُرْهَانَ لَهٗ بِهٖ ۙ فَاِنَّمَا حِسَابُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ؕ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ

اوچون انده دلیل یس اول آدم نینگ محاسبه سی زینگ پروردگاری قاشده دور ف۱ تحقیق کافرلار نجات

الْكٰفِرُوْنَ ﴿۱۱۷﴾ وَقُلْ رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرّٰحِمِيْنَ ﴿۱۱۸﴾ ع ۶

تاپماسلار دیب سیز دینگ ای پروردگاریم مغفرت قیل و رحم قیل و سن دورسن مهربانلار دین مهربان ف۲

سُوْرَةُ النُّوْرِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اَرْبَعٌ وَّسِتُّوْنَ اٰيَةً وَّتِسْعُ رُكُوْعَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نور سوره سی مدینه ده نازل بولغاندور و اول ابتدا قیلورمن بجید مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله۔ آلتمش تورت آیت توقوز رکوع دور

سُوْرَةٌ اَنْزَلْنٰهَا وَفَرَضْنٰهَا وَاَنْزَلْنَا فِيْهَآ اٰيٰتٍۭ بَيِّنٰتٍ لَّعَلَّكُمْ

بو بیر سوره دور که انی بیز توشوردوک و انی بیز فرض قیلدوک و توشوردوک انده روشن آیتلار نی تاکه سیزلار

تَذَكَّرُوْنَ ﴿۱﴾ اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِيْ فَاجْلِدُوْا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا

یاد توتونگلار ف۳ زنا قیلغوچی خاتون و زنا قیلغوچی ایر اوردونگلار اولارنینگ هر بیریغه

مِائَةَ جَلْدَةٍ ۪ وَّلَا تَاْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِيْ دِيْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ

یوز دره ف۴ و توتماسون سیزلار نی الارغه بولغان رحملار نیگیز خدا نینگ دینیده اگر بولسنگیزلار ایمان کیلتورگوچیلار

تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۚ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ

خداغه و قیامت کونیغه ف۵ و حاضر بولسون الارنینگ سیزا الاریغه مسلمانلار دین

الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۲﴾ اَلزَّانِيْ لَا يَنْكِحُ اِلَّا زَانِيَةً اَوْ مُشْرِكَةً ۫ وَّالزَّانِيَةُ

بیر جماعت ف۶ زنا قیلغوچی ایر اوز نکاحیغه آلمس مگر زنا قیلغوچی خاتون نی یا مشرک خاتون نی و نکاحیغه

لَا يَنْكِحُهَآ اِلَّا زَانٍ اَوْ مُشْرِكٌ ۚ وَحُرِّمَ ذٰلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۳﴾

آلمس زنا قیلغوچی خاتون نی مگر زنا قیلغوچی ایر یا مشرک ایر و حرام قیلونغاندور بو نرسه مسلمانلارغه ف۷

وَالَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ الْمُحْصَنٰتِ ثُمَّ لَمْ يَاْتُوْا بِاَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ

و اول آدملار ریکه زنا ایله تهمت قیلورلار پاکیزه خاتونلار نی کیین کیلتورمادیلار تورت عدد ایر گواه نی

فَاجْلِدُوْهُمْ ثَمٰنِيْنَ جَلْدَةً وَّلَا تَقْبَلُوْا لَهُمْ شَهَادَةً اَبَدًا ۚ

اوردونگلار الارغه سکسان دره و قبول ایتمنگلار الارنینگ گواهلیک لارین هرگز

وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْفٰسِقُوْنَ ﴿۴﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ

و الار گنهکار دورلار نافرمانلار ف۸ مگر اول ذاتلار ریکه توبه قیلدیلار اندین کیین

وَاَصْلَحُوْا ۚ فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۵﴾ وَالَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ اَزْوَاجَهُمْ

و اوزلارین درست قیلدیلار البته خدا مغفرت قیلیک مهربان دور ف۹ و اول ذاتلار ریکه تهمت قیلورلار خاتونلارینی

مسلمان اوچون یاد توتوشی
جا وزی اوچون حرزجان قیلوب
آیلیشی لازم دور بیرار لحظه دین
غفلت ایتماسون و رنه دینی
دونیاسی بربر تباه بولور
ف۴ بو سزا شو نداغ زانی بازانیه
حقنده دور که آزاد و عاقل بالغ
و نکاح قیلونمغان بولسون
اگر قل بولسه انگا ایلیک دره
دور اگر عاقل و بالغ بولما
قلعه دیمسه دیز و اگر آزاد
و عاقل و بالغ و اوبلانگان
بولسه محصن دیلور انینگ
سزاسی سنگسار قیلمکدور
ف۵ یعنی خدا غه تیامتغه
ایمانلار نیگیز بولسه
انینگ احکام و حدود
دین آجرا قیلمکده
هیچ نرسه سیزلار غه
مانع بولماسون
ف۶ یعنی عذاب
بیلغوز لیکده بولما
سون بلکه مسلمانلار تو
پلانغان یرده بولسون تاکه باخقه
لارغه عبرت بولسون کے یعنی کیمکه
شو نداغ یمان فعل غه مبتلا بولون
بولسه اول نینه بیر پاکیزه پرهیز
نیک مسلمان ایله نکاح قیلونگغه
اہل ایمسه دور اوزی کبی بیر
ناپاک ایله علاقه قیلسون چونکه
انینگ افلاس طبیعت و خواهشی
غه مناسب معامله شو لدور که
تمام اوزی کبی ناپاک و بیکار ایله خاتون
ایله یا اوزیدین هم زیاده
بدتر بیرار مشرک ایر یا خاتون
ایله نکاح قیلسون کند جنس با
همجنس پرواز کبوتر با
کبوتر باز با باز. بو مقام
دوکی نفی نے نهی لیاقت
و تی بولغان صورتده هم
تنزیهی دیب دورلار ف۸
یعنی حکم شولدور بیر پاکیزه
ایرگه حقنده تهمت قیلغوچی

غم م اگر تورت نفر گواه مضاد و رکا نرسه دالار شرعیغه مطابق شهادت بیرسه لار اول حالده واقعه صاحبیغه زنا حدی جاری قیلونور ف۹ یعنی نافرمان
بنده لار قطارلاریدین چیقور لیکن شهادتی شول حالده هم قبول قیلونمس

فـيچه هر كيم اوز خاتونيغه زنا ايله تهمت قيلسه اندين تورت عدد گواه طلب قيلونور اگر حاضر قيلا السه خاتونغه زنا سزاسين بيرلور حاضر قيلالماسه انكار بيلوركه اوز عوام
ده راستدورمن ديب تورت بار قسم ياد قيلور لعينه اوز خاتونيغه قيلغان تهمتي ده يلغان سوز قيلما بدلا گويا تورت گواه اوز بيلماليغينگ تورت بار قسم ايله بيانه

وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ

دولماسه الارنينگ گواهلاری مگر اوزلاری گنه موندا غ بير آدم نينگ گواهليگي تورت مرته خداغه قسم ياد قيلوب

بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ

ديركه البته من راستدورمن دبيشنچي مره ديركه خدانينگ لعنتي منگا بولسون اگر من

إِن كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَأُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَن تَشْهَدَ

يلغانچي بولسام دفع قيلور خاتوندين عذابني تورت مرته خداغه قسم ياد قيلوب

أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ

گواهليك بيرمكي كه البته اوّل يلغانچي دور دبيشنچي مره ديركه الله تعالى نينگ

غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِن كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ

غضبي منگا بولسون اگر بو ايرراست بولسه واگر بولماسه ايردى الله تعالى نينگ كرمي

عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا

سيزلارغه ورحمتي وليكن خدا توبه قبيلوچي حكمتليك ذاتدور ايرديلار تحقيق اول خاتلار كه بوهتان نزرنيكي

بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ

كيلتوردیلار اوز لاريگيزدين بير جماعه دور لار سيزلار نه اوز لار نيگيز اوچون يمان گمان قيلمنگ لاربلکه اول سيزلار

خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُم مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي

اوچون ياخشى راقدور هر بيركشيغه اوچون باردور الارديىن اول مقدار گناه كه كسب قيلوبدور اول ذاتيكه تاردور دور

تَوَلَّىٰ كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَّوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ

نينگ بيوك حصه سين الاردين انينگ اوچون باردور بيوك عذاب وقتيكه سيزلار ايشتيدنگيز لارنه اوچون

الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَٰذَا إِفْكٌ

مسلمان ايرلار مسلمان خاتونلار اوزلارنينگ حقيده ياخشى گمان قيلمدينگيزلار ونه اوچون ديمديگيزلار كه بو روشن

مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ لَّوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا

بهتاندور نه اوچون كيلتورمديلار بو سوزغه تورت گواه ايمدى قچان الار گواه لار نه

بِالشُّهَدَاءِ فَأُولَٰئِكَ عِندَ اللَّهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ

كيلتورالماسه لار اول حالده الار گنه خدا قاشنده يلغانچي لاردور لار ٢ واگر بولماسه ايردى خدانينگ

اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ

كرمي سيزلارغه ورحمتي دنياده وآخرتده البته تيكور ايردى سيزلارغه بيوك عذاب اول مشغول بولغانينگيز سببيدين

شهادت بولوركيين بيشنچي مرتبه ده بوسوزني ديركه اگر اول شول دعواسيده يلغانچي بولسه انگا خدانينگ لعنتي بولسون اگر اول بو قاريده ذكر قيلونغان لفظلارني ديمكين انكار قيليب صبر قيلسه آلونور حاكم انني مجبور قيلوركه يا اوز دين يلغانچي ليكيغه اقرار قيلسون اول حالده تهمتچي غه بيرولادور گان سزاني بيرلور يا تورت بار بو قاريده گي الفاظني ايتسون اگر اول الفاظ مذكورني ايتسه كيين خاتونغه ديلوركه اول تورت بار قسم يچيب ديركه بو ايرتهمتيده يلغانچي دور دبيشنچي مرده ديركه اگر بو اير اوز دعواسيده صادق بولسه خدانينگ غضبي بو خاتونغه بولسون خاتون بو الفاظني دمياسه ديگوچه انه حبس ده سقلانور مجبور قيلونوركه يا ايرنينگ دعواسين تصديق ايتسه اول حالده زناحدين انگا جاري قيلونور ياالفاظ مذكوره ايله ايسنه يلغانچي قيلور اگر خاتون هم اير كبي اول الفاظني ديسه لعان دين بو شكلده خاتون ايله صحبت دعمستغر باعث بولادور گان ارسلار جمع كه حرام بولور كيين اير خاتونغه طلاق بيرسه الماسه تمام بولور طلاق بيرماسه قاضي شرع انيكيسين اجراتيب تورور الاراضي بولماسه لار هم باک يوق دور قاضي اوزي ايله ديركه من بولارني تفريق قيلوب تورور دم بو تفريق بائن طلاق حكميده بولور (تنبيه) ايمدي خاتون غه بو قاريده گي لفظي شرعيده لعان ديلور لعان فقط اوزه خاتونغا زنا تهمت

قيلغان صورتده مخصوص معلوم پاکيزه خاتونلارغه تهمت قيلغلك سزاسی بو قاريده گی آيتلارده بيان بولوب بولوتدی قبل بو تهمتدين مراد حضرت عائشه صديقه رضي الله تعالى عنها آنه ميز حقلاريده منافقلار طرفلاريدين بولغان تهمتدوركه آلتينچي سنه هجري ده حضرت سيد عالم صلعم بني المصطلق غزاتيدين يانوب كيلوب تورگانلاريده واقع بولغان بو واقعه صحيحين شريفين ده مفصل روايت قيلونغاندور بو بهتان نه اوّل پيدا قيلغان آدم منافقلارنينگ سرداري عبد الله ابن ابيدي باشقه منافقلارهم انگا تائيد ده بولديلار مسلمانلاردين هم بعض ساده كونگلالارانينگ فتنه لاريغه مغلوب قيليلار بوغه دېيريغه جوز لادی رسول اكرم صلعم باشقا مسلمانلار

فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿۱۴﴾ إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ

کرمشغول بولدنگیز انگا دقیتکه سیزلار تیل لارنگیز ایله انی نقل قیلور ایردینگیز لار دا غیز لار نگیز ایله سوزلار ایردینگیز لار

مَّا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِندَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿۱۵﴾

اول نرسنی که انی بیلماس ایردینگیز لار و گمان قیلور ایردینگیز لار انی آسان دیب حالی بو که اول خدا قاشنده بیوک دور

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُم مَّا يَكُونُ لَنَا أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبْحَانَكَ

و دقیتکه سیزلار اول سوزنی ایشتیدینگیز لار نه اوچون دیمادینگیز لار که بیزلارغه بو سوزنی دیماکیمیز نامناسب دور پاک دور سن

هَٰذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ ﴿۱۶﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَن تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِن

ای خدا بو بیوک بهتان دور خدا سیزلارغه نصیحت قیلور که اگر مومن بولسنگیز لار هرگز

كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿۱۷﴾ وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۸﴾

مونداغ ایشنی قیلمنگیز لار و بیان قیلور خدا سیزلارغه آیتلارنی و خدا بیلگوچی حکمتلیک ذات دور

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ

تحقیق اول آدملار که دوست توتورلار بیحیالیکنی مسلمانلار حقلارنده تارقالیشین بار دور الارا اوچون

عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۱۹﴾

دردلیک عذاب دنیاده هم و آخرتده هم و الله تعالی بیلور و سیزلار بیلماس سیزلار ف ۲

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿۲۰﴾

و اگر بولماسه ایردی خدا تینگ کرمی و رحمتی سیزلارغه و بو که خدا شفقتلیک مهربان دور بو ایردی ف ۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَن يَتَّبِعْ

ای مسلمانلار شیطان نینگ ایز لاریدین کیتمنگیز لار و کیمکه شیطان ایز لاریدین

خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنكَرِ وَلَوْلَا

کیتسه البته اول آنی بیحیالیک و یمان ایشغه بویورور و اگر بولماسه ایردی

فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ أَبَدًا

خدا نینگ کرمی و رحمتی سیزلارغه پاک بولماس ایردی سیزلاردین هیچ بیر کیشی هرگز

وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۲۱﴾ وَلَا يَأْتَلِ

ولیکن خدا خواهلاگان بنده سینی تازه قیلور و خدا ایشیتکوچی بیلگوچی ذات دور

أُولُو الْفَضْلِ مِنكُمْ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُولِي الْقُرْبَىٰ وَالْمَسَاكِينَ

و قسم ایچماسون بیوک مرتبه و کنگ ایش ایگالاری سیزلاردین بیرماسلیک اوچون قرینداشلاری غه و مسکین لارغه

ع ۲ / ۸

ف ۱ الله تعالی بو آیتلارده بو واقعه دین اشرلانگان و غمده قالغان مسلمانلارغه تسلی بیرورکه بو واقعه اگرچه صورتده یمانلیغده بیان بیرکلغتیک واقعه دور لیکن حقیقتده سیزلار اوچون بو نینگ آستنده بیوک خیر مخفی دور آیا سیزلار اوچون بو شرف آز دور می که الله تعالی اوزی اوز کلامیده سیزلار نینگ پاکلیک لارنگیزنی اثبات قیلدی و دشمنلار نینگ نی رسوا قیلدی و قیامتغچه ذکر خیرلار نینگیزنی قرآن کریمده جاری قیلوب قالدیردی و مسلمانلارغه پیغمبرلارین ازواج و اهل بیت لارین حق و حرمتلارین بیلمک اوچون شونداغ سبقلار بیردیکه قیامتغچه اونوتولماس پروردگار عام مسلمانلارغه ارشاد قیلور که ارزنجان شونداغ واقعه لارنو غزی کیلگانده نهایتده احتیاط قیلیک لازم دور بی تحقیق بیر سوزنی قیلماک یا هر بیر سوزغه تصدیق قیلماک مسلمانلارغه هر چون نامناسب دور هر کیم اوز ناموس و عزتین قنداغ حمایه قیلیسه باشقه لارغه هم شونداغ قیلمک لازم دور

ف ۲ یعنی مونداغ فتنه چی لار نی الله تعالی اوزی تحقیق بیلور سیزلار بیلماس سیزلار

ف ۳ یعنی بو بهتان شونداغ پیدا بولوب ایردی که احتمال بیر نیچه آدم بو نینگ سیلابیغه آقوب کیتور ایردی خداوند کریم فضل و کرم قیلیب سیزلاردین بیر نیچه لار نینگیز نینگ توبه لارین قبول ایتدی و نیچه لار نینگیز غه حد شرعی جاری قیلیب پاک ایلادی بو اونینگ شفقت و مهربانلیکیدور ف یعنی شیطان نینگ مکریدین هوشیار تورونگ لارکه اندک بیر فتنه پیدا قیلیب مسلمانلارنی نه قدر پریشان ایتدی ف حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها تهمتلاریغه بعض ساده مسلمانلار هم بیلماي ارالاشیب قالغان ایردیلار الارنین بیرلاری سیدنا ابوبکر رضی الله عنه نینگ حیالاری یا خاله بچه لاری حضرت مسطح ایردیلار که غریب حیا ایردیلار اول کیشی غه بو واقعه دین اوّل حضرت امداد قیلوب تورور ایردیلار کیین عیدی من بو آدم غه امداد قیلماسمن دیب قسم ایچدیلار پروردگار غه بو معامله لاری پسند کیلماي آیات نی نازل قیلدی یعنی کیمغه الله تعالی غه بیوک مرتبه و دنیاده رزق کشایش عطا قیلغان بولسه الار اوچون مونداغ قسم لاریغه لایق ایماس تا سیزلار نینگ اخلاق لارین بلند بولیشی لازم دور الار غه عفو قیلسه لار الله سیزلار آیا خدا دین مغفرت استماس سیز لار می بو آیتدین کیین جناب ابو بکر حالا لاریغه قاریشلیک ایکی حصه امداد قیله دورگان بولدیلار رضی الله عنه

۱۔ صحیحین شریفین ده روایت قیلینادورکه رسالت پناه صلعم مرمت تیلوبدورلار، انسان نینگ دنیین پاک بولادیگوچی تیّ صفتیدین سقلانینگ ضندقرکه تیلیشدین (۲)، اولده روزنیشین ضیاطراحتیلغاطیرقلسان نفی ده دوشیدین تگر شریعت ایلیادلده روسه پاک بولوقده رد (۳) دسوریکه دین دیا ، دنیم بالین بیکه دین (۵) دوشمن ایله ارالاش اوروشن بولغان غزه اردنا اوگوره ب تاچکدین (۶) پاکیزه

۔ بیچاره دین خاتونلارنے تہمت قیلمکدین ۱۰،۱۰ جاعده دین علما کرام دیبدر الکه بوآتیکلار نازل بولغاندین کیین هرکیم حضرت عائشہ نے یا ازواج مطہرات دین قیسیے بیرلاریغ تہمت قیلسہ اول کافر در رواں ہ ملکدا اسلام دین خارج دور د طبرانی ده بیرحدیث بارده کہ بیرپاکیزه خاتونغہ تہمت قیلماک یوزییل نیک عبادتنی برباد ایتور۔

۲۔ یعنے یمان خاتونلار یمان ایرلارغہ مناسب دورلار و یمان ایر لار یمان خاتون لارغہ لایق دور لار یخشی خاتونلار یخشے ایر لارغہ و یخشی ایرلار یخشی خاتو نلارغہ مناسب دورلار ازدا ج مطہرات تمام خاتونلارنینگ افضل لاری بولغانلیک لاری سببدین تمام یخشی لارنینگ سردار لاری حضرت سیدعالم صلعم غہ مناسب یک سعادتیغہ مشرف بولغا ندورلار و مناسفلار نینگ تو قوغان بہتانلاریدین پاک دورلار نینگ تہمتلاریغہ صبر لاری معفرلاریغہ دشمن لاریدین کلفت چیکیشلاری بعنده یخشی رزق ایشلاریغہ سبب بولور بعض علمار لاریواد صالت نے قول لارد کلمہ لار نیگ او صاتی دور ریبدر لار۔

۳۔ یعنی انسان اوزیدین باشقه بیرکیمسہ نینگ اویغہ بوهلان کیرب بار ماسرق اول آوازبیرب اجازت آلسون سوگره ایچکاری غہ کیرسون اجازت ایچون بارچہ سلام بیرسون باد ہر اجازت بولماسہ یا اوب کیتسون واگر معلوم بولسہ کاول اویده ایچکیم یوق ایکان شونده هم انگا سیدین

وَالْمُهٰجِرِيْنَ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۖ وَلْيَعْفُوْا وَلْيَصْفَحُوْا ۗ اَلَا تُحِبُّوْنَ

وخدا یولیده ہجرت قیلغوچیلارغہ دلازم دورکہ عفوقیلسونلار واونسونلار آیادوست توتماس سیز لار می

اَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۲۲﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يَرْمُوْنَ

کہ مغفرت قیلسون سیزلاراوچون خدا وخدا مغفرتلیک مہربا ندور تحقیق اول آدملار یکہ تہمت قیلورلار پاکیزه

الْمُحْصَنٰتِ الْغٰفِلٰتِ الْمُؤْمِنٰتِ لُعِنُوْا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ ۪ وَلَهُمْ عَذَابٌ

بیالیکدین بیخبر ایمانلیک خاتونلارنے لعنت غہ دوچار بولورلار دنیاده وهم آخرتده و بارد عذاب الار اوچون

عَظِيْمٌ ﴿۲۳﴾ يَّوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ اَلْسِنَتُهُمْ وَاَيْدِيْهِمْ وَاَرْجُلُهُمْ بِمَا

بیوک عذاب او کونیکہ گواہلیک بیرورلار الارغہ تیل لاری و قول لاری دآیا غلاری قیلگوب

كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۲۴﴾ يَوْمَئِذٍ يُّوَفِّيْهِمُ اللّٰهُ دِيْنَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُوْنَ

اوتکان ایشلاریدین او شال کون مکمل بیرور خدا الارنینگ لازم بولغان سزالاریغ داناالر بیلورلار کہ

اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِيْنُ ﴿۲۵﴾ اَلْخَبِيْثٰتُ لِلْخَبِيْثِيْنَ وَالْخَبِيْثُوْنَ

خدا گنہ حق د حقنی ظاہر قیلگوچی دور ۲ ناپاک خاتون لار ناپاک ایرلارغہ لایق دور لار د ناپاک ایرلار ناپاک

لِلْخَبِيْثٰتِ ۚ وَالطَّيِّبٰتُ لِلطَّيِّبِيْنَ وَالطَّيِّبُوْنَ لِلطَّيِّبٰتِ ۚ اُولٰٓئِكَ

خاتونلارغہ لایق دورلار د پاکیزه خاتونلار پاکیزه ایرلارغہ مناسب دورلار د پاکیزه ایرلار پاکیزه خاتونلارغہ مناسب دورلار

ع ۳ مُبَرَّءُوْنَ مِمَّا يَقُوْلُوْنَ ۗ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيْمٌ ﴿۲۶﴾ يٰٓاَيُّهَا

بو ذاتلار پاک دورلار اول سوزلاردین کہ الار قیلورلار باردور الار اوچون مغفرت و یخشی رزق ۳ ای

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَدْخُلُوْا بُيُوْتًا غَيْرَ بُيُوْتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَاْنِسُوْا

مسلمانلار کیرماںگ لار اوزاویلار ینگیزدین باشقه اویلارغہ تا اجازت آلماسنگیز لار

وَتُسَلِّمُوْا عَلٰٓى اَهْلِهَا ۭ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۷﴾

وسلام بیرماسنگیز لار اول اویلارنینگ اہل لاریغہ بو زسہ یخشیراغدور سیزلار اوچون تاکہ نصیحت آلینگ لار

فَاِنْ لَّمْ تَجِدُوْا فِيْهَآ اَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوْهَا حَتّٰى يُؤْذَنَ لَكُمْ ۚ

واگر تاپماسنگیز لار اول اویلارده هیچکیمنی پس کیرمنگ لار انگا اجازت بیریلگونچہ

وَاِنْ قِيْلَ لَكُمُ ارْجِعُوْا فَارْجِعُوْا هُوَ اَزْكٰى لَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

واگر دعلیمہ سیزلارغہ کہ قایتینگ لار قایتینگ لار کہ اول سیزلار اوچون یخشیراغدور و خدا ہمہ ایشلارینگیز نے

عَلِيْمٌ ﴿۲۸﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَدْخُلُوْا بُيُوْتًا غَيْرَ مَسْكُوْنَةٍ

یخشی بیلور یوقدور گناه سیزلارغہ کیرماکلاریگیزده شوندا غ اویلارغہ کہ الارده ہیچکیم تورماس

سے اجازت کیرلیماسون واگر ایچکاریدین قایتیلسون دیگان آواز چیقسہ خفہ بولماے قایتیلسون۔

حنفیہ قیسے براویہ خاص بیرآیم تورایمعکان بولسہ اندین عالمنے منع قیلونماسہ شلا مسجد مدرسہ خانقاہ سرای کبی جیلاراگر انده بیرار زسہ لاریگز بولسہ یا انده بیرآز تورپچی بولسگز
ار بکسو توقدور انینگ اوچون اجازت آلمک منور تہ یوقدور ف ٢ خاتونلارغہ دایرلہ فرمان بالمثل حقیقتدہ زنا اوچون بیرپچی زینہ دہ ماندین ہر قسم فساد فار در مازمسے

فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُل
الاریعہ باردرا سبا بگیرد خدا تعالی بیلور دول زسنگ کہ معلوم قیلور سیلار وہ اول زرسہ نی کہ یکیتور سیز لار
لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ
سیز دینگ مسلمان ایرلارغہ کہ پست قیلسونلار کوزلارین ف ١ وسقلاسونلار شرم جایلارین ف ٢ بو بوز سہ پاکیزہ راقدور
أَزْكَىٰ لَهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾ وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ
الارا اوچون البتہ خدا خبردار دہ اول ایشدین کہ الار قیلور لار دونینگ مسلمان خاتونلارغہ
يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ
کہ پست قیلسونلار کوزلارین وسقلاسونلار شرم جایلارین و ظاہر قیلماسونلار
زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ۖ وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۖ
زینت لارین اور دتلارین مگر اول حصہ نے کہ ظاہر تورور ف ٣ اندین وسالسونلار چادر لارین
وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
سینہ لاریغہ ف ٤ وآچماسونلار زینت مقاملارین مگر اوز ایرلاریغہ یا آتہ لاریغہ ف ٥ یا ایرلارین آتہ لاریغہ
أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ
یا اوغول لاریغہ یا ایرلارین اوغول لاریغہ یا اکہ اوکالاریغہ یا اکہ اوکا لارین اوغول لاریغہ
أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ
یا سینگیل لارین اوغول لاریغہ یا اوز جنسلاری بولغان خاتونلارغہ یا جوری دقل لاری غہ یا اول طفیلی
غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا
مرد تجلابدہ کہ خاتونلارغہ رغبتلاری یوقدور یا اول یاشش بالالارغہ کہ واقعت بولماد یلار حسا تون
عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ ۖ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ
لارنینگ سرلاریغہ و اور ماسونلار ایاقلارین یرغہ تاکہ معلوم بولسون اول نرسہ کہ
مِن زِينَتِهِنَّ ۚ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ
یاشیر دیلار زینتلاریدین وتوبہ قیلینگ لار خدا غہ ہمہ نگیز ای مسلمانلار تاکہ سیز لار
تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾ وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
نجات تاپینگ لار ونکاح قیلیب قویونگ لار اوزلارینگیزنینگ ایرسیز و خاتونسیز لارینگیزنی
وَإِمَائِكُمْ ۚ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
و نیکشی غلام و نیکشی چوریلارینگیزنی اگر الار محتاج بولسہ لار خدا اوز کرمی ایلہ الارنی بے نیاز قیلور

آچیلو قران کریم یحیایک شبہ بالکلیک منے سند قیلمک ف ١ چون اول بو تیشیکنے بیکیتکی بر دیلان ایر دی سلمان خاتونلغہ حکم بیور کہ بیگانہ فرمان تراکدین سقلاسونلار واوز شہوتلارین قبضہ لاریدہ توتسونلار اگر بیر یاربے قصدا ایرکشی نینگ بیگانہ بیر خاتونغہ یا خاتون کشی نینگ بیگانہ بیر ایرغہ نظری توشوب قالسا ایکنچی مرتبہ روز اختیاری ایلہ انگا باقماسون چونکہ ایکنچی نظری انینگ اختیاری ایلہ بولور کہ منور حساب قیلورسن ف ٢ یعنی حرام الشہدین سقلاسونلار وستر لارین چلیمنینگ قافتہ دآچماسونلار گر اوز ملالاری بولغان خاتونغا رمی یا جوریلاری قاشندہ باک یوقدور۔ ف ٣ یعنی خاتونلارغہ اوز لارین خفتی یا کبی زیبا لشلارین ہیچ بیرہین محرم لاردین باشقہ آدملار حضور نغہ آچیک لاری ناجائز دور مگر اول مقاملارکہ الارنے آچمک مضطر بولسہ آچیک رواددر بشرطیکہ فتنہ خوفی بولماسہ حدیث و آثاردین ثابت بولورکہ چہرہ وایکی کف الا ما ظہر منہا غہ داخل دور چونکہ اکثر ضروریات دینیہ و دنیویہ بولارنے آچیق توتمکغہ مجبور دیتور فقہا لار بیکلہ قدم نے ہم بو لارغہ قیاس قیلو بدور لار لیکن معروت اوچون بو مقاملارنے آچیک اوچون خاتونلارغہ اجازت بیرگان قرسان ایرلارا اوچون اول مقاملارغہ کو تابر اشش غہ ہرگز اجازت بیرمگاندور ف ٤ خاتونلا

بعنلاریدہ بولغان تدیقی زیبا نشلارین ہمدین کوز تقیین راغی سینہ لاریدہ گی ایکے اچیک لار یدور قران کریم دہ نے زیادہ بیکیلیشیغہ تاکید قیلور جاہلیت زمانہ
سیدہ خاتونلار باش رومال لارینی باشلاریغہ سالو بدہ ایکے طرفینی آرقہ لاریغہ تاشلاب قویور ایردیلار بو قالت سینہ لاری یار حسنی ایلہ آچیق توردی ایردی قران کریم
ارشاد قیلور کہ اوشال باشقہ سالغان رومالنی باش دین باشلاب بوینی قولاغ وسینہ چپہ آوب کیلوب ہر سین برابر بیکیتو بسون ف ٥ خاتونلارنینگ محکمہ
لاری دلطف لاری ہم آتہ لارین حکمیدہ دور کیسین بو محرم لار اورتالاریدہ ہم فرق باردور چنانچہ ایرلارین حضور لاریدہ آچیا آلغان زینتلارین باشقہ محرم لار قاشیلاریدہ آچیا آلمسلار تفصیل

فسیرقاییدہ گی آیتلاردہ امہ جنسلاری بولغان خاتونلاردین مراد بختیشپا کدامن خاتونلار دندیبان خاتونلاردین پردہ تیلمک ضروری ددر بعض سلف بلکہ اکثرلاردین قاشلا
بیدہ کا قرلاتون ایرکیشے حکیدہ دور ادین پردہ لازم دور اما ملکیت ایمانہن دین مراد بعض سلف قاشلاریدہ قل دچوری برابر داخل دور لیکن جمہور ائمہ دباخفتہ سلف

وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿۳۲﴾ وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ
خدا آسایش ایگہ سی بیلگوچی غاندور رہ پاک توتسونلار اوز لاریں اول ذاتلار کہ نکاح اسبابین تاپماس لار
يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
خدا الارنی اوز کرمی دین دولتمند قیلگونچہ رہ وا اول آدملار کہ آزاد بولیک خطّا تلیگی بولور لار غلام دچوریلار نگیز دین
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَآتُوهُمْ مِنْ
پس یازوب بیرنگلار الارغہ اگر الاردہ سیزلارغہ بیر خیر معلوم بولسہ دیرنیگ لار الارغہ خدا نینگ
مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ ۚ وَلَا تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ
سیزلارغہ بیرگان مالیدین د مجبور قیلمنگ لار چوریلار نگیزنی زناغہ اگر الارپا کلکنی خواہش
أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ
قیلسہ لار طلب قیلیب دنیاوی حیات متاعین د کیمیکہ الارنی مجبور قیلور
فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۳۳﴾ وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا
تحقیق اللہ تعالی الارنی جبر قیلونغاندین کیین اول چوریلارغہ مغفرت ایک مہربان دور د تحقیق توشوردک بیز
إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً
سیزلارغہ روشن آیتلارنی و بیر آز داقعہ سیزلاردین اول اوتکانلاردین د نصیحت خدا دین
لِلْمُتَّقِينَ ﴿۳۴﴾ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ
قورقغوچیلارغہ چراغ الله تعالی آسمانلارنینگ دیرنینگ نوریدور؛ نینگ نورین مثالی بیر طاقچہ
فِيهَا مِصْبَاحٌ ۖ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۖ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
کیہ دورکہ انمہ چراغ بار دور دا اول چراغ قندیل دہ دور اول قندیل گویا کہ یالتراب تورگان یولدز
دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ
دور یاندور لور دہ بیر مبارک زیتون درخت یاغی ایلہ کہ اول درخت زیتون نہ شرقی دور دنہ
وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۚ نُورٌ عَلَىٰ
غربی دور یقین دورکہ اینینگ یاغی یارو غ بولسون داگرچہ انگا اوت تیماسہ ہم یک نور اوستیغہ
نُورٍ ۗ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ
نور دور خدا ہدایت قیلور اوز نوریغہ کیمنی کہ خواہلا سہ بیان قیلور خدا مثاللارنی آدم لارغہ
وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۳۵﴾ فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ
و خدا ہر نرسہ نی یخشے بیلگوچی ذات دور شو نداغ اویلاردہ کہ حکم بیردی در خدا الارنینگ بلند بولوشیغہ

منہیلاری ملاحہ دور ایاغ
اور رو شیین مراد قدم قویلانرہ
زیبلاردین آوازی دینگی لارغہ
فتنہ سالماسون بعض د قلار
خاتون لارنینگ سو زلاریدین
زیادہ نحرکیسز ولاین آوازی
یدین بولور بیردہ دگارہی بان
یہ مستاد قیلور کہ عبادہ لارنگیز
دین کیمرا دیلانسگان بولسیا او
یلاہوب کیین بیرہ بورب
قالغان بولسہ مناسب موقعی
او چیاگانرہ دہ تہ اویلاب قرلو
لسون د غلام دچوریلار دین
د غلام دچوریلار دین لائق لاردین
اہم ایلاب قویلسون اگر
حقوق لاردین اد قیلہ آ لسہ لار
بعض مسلمانلار ال قیال
نلاسین بیرآ لماسین ظن یب
اویلماس خداوند کریم مرحمت
قیلور کہ من اوزوم الارغہ
کرم قیلورمن مباغہ دختار
اتماسمن. قت یعنے کیمیکہ
نی الحال او بلا یمکنہ قدر تنے
تماسہ خدا قادر قیلگونچہ اوزین
پاک سقلاسون یا کلیکین
برکتیدہ حق بیر کون قادر بولور
زیادہ مناسب قت تون اجچادر
قت بیر کیشے نینگ غلامی
یا چوری سے دلیسیا الیمنات
او چون یا ندور دپ آلیکی بولسہ
کہ نونجہ دہ تہ دمن سنگلا قدر
مال تاپوب بیر دمن سن مینی
آزاد قیل یا کتہ لازم دور
کہ قبول قیلوب یازوب بیرسہ بو
معاملہ نی مکاتبہ دیرلار بونگول
دقتدہ بولور کہ الک بالغ شدہ
اینینگ او چون خیر سیز سہ دقسماتلار
غہ لازم دور کہ الارغہ مساعدہ دہ
بولسونلار چوری بازمسلمانلار
الار سنہ زناغہ مجبور قیلیا
سونلار.

قت کائنات نینگ ہر بیرجو دیغہ نور وجود اللہ تعالی دین حاصل بولور لیکن ہدایت تابکان مسلمانلارغہ نور الہی دین تیکان ہدایت دعرفان نینگ خصوصی حصہ سین
مثالی شولدور کہ مابد مومن نینگ سینہ سی بیر طاقچہ کبی دور کہ ایچیدہ یولدز کبی درخشان بیر قندیل تورپولگا ندور اول قندیل اینینگ قلبی دور کہ عالم ملکوتی با قلیغ دور اول قندیلیدہ
معرفت دہدایت چراغی یانوب تورور اول چراغ زیتون یاغیدین ددشن دور شو نداغ زیتون کہ ہر طرف دین انگا آفتاب نوری تیوب تورور طرقی دین ہم غربی دین ہم یکم اور
یہ بلاغ قابلیتی دورکہ دینی دقرآن کبریتی بجا قیلمای تورورب ہم ادزی تابا دور

ف اول اولیا دین مراد مسجدلار دور الار نے بلند بولوشلاری تعظیم ایتیلوشلاری دور پاک توتولوشلاری دہر قسم انلاسلیک دین ہوده الیشلار دین سوزلاردین
محفوظ تورمه شلاریدور و مسجد غه کیر دنگان ساعت انده ایکے رکعت تحیه اوقوکسه ہم تعظیمی دین دور مسجد ده تسبیح تہلیل تلاوت قرآن ہمه سی ذکر غه داخل دودر بعض

فِيهَا اسْمُهٗ ۙ يُسَبِّحُ لَهٗ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْاٰصَالِ ﴿٣٦﴾ رِجَالٌ ۙ لَّا تُلْهِيهِمْ

دانده اوز نامین یاد قیلونیشیغه تسبیح ایتورلار خداغه انده ایرته و کیچ ف شونداغ آدملار که غافل قیلمس الارنے

تِجَارَةٌ وَّلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَاِقَامِ الصَّلٰوةِ وَاِيْتَاۤءِ الزَّكٰوةِ ۙ

سوداگرلیک و نه آلدی ساتدی خدا انے یاد قیلیشدین و نماز اوقوشدین و زکات بیرلشدین

يَخَافُوْنَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيْهِ الْقُلُوْبُ وَالْاَبْصَارُ ﴿٣٧﴾ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ

قورقورلار شونداغ کوندین که اضطراب لغه توشور انده دل لار و کوز تا که جزا بیرسون خدا الار غه

اَحْسَنَ مَا عَمِلُوْا وَيَزِيْدَهُمْ مِّنْ فَضْلِهٖ ۗ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ مَنْ يَّشَاۤءُ

نهایتده یخشی عمل لاری اوچون و زیاده بیرسون الار غه اوز کرمی دین و خدا رزق بیرور خوا هلاگان ن

بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍۢ بِقِيْعَةٍ يَّحْسَبُهُ

بنده سیغه بے حساب ف و اول آدملار یکه کافر بولدیلار الار نینگ عمل لاری سحرالارده گی قم کبی دور که

الظَّمْاٰنُ مَاۤءً ۗ حَتّٰۤى اِذَا جَاۤءَهٗ لَمْ يَجِدْهُ شَيْـًٔا وَّوَجَدَ اللّٰهَ عِنْدَهٗ

چنقاغ آدم انے سو گمان قیلور تا وقتیکه ازگا کیلور ہیچ نرسه تاپماس و تاپور خدانے اوز قاشنده کیین خدا

فَوَفّٰىهُ حِسَابَهٗ ۗ وَاللّٰهُ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾ اَوْ كَظُلُمٰتٍ فِيْ بَحْرٍ لُّجِّيٍّ

مکمل بیرور انگا اینینگ حسابین و خدا تیز حساب آلغوچی دور یا قرانگغو ایک لاری دور چوقور دریاده دادا اب لونی

يَّغْشٰىهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ سَحَابٌ ۗ ظُلُمٰتٌۢ بَعْضُهَا

بیر موج که اوستیدین باشقه موج اینینگ اوستیدین بولوت بولور قرانگغو لیکلار که بعضیسی بعضیسین

فَوْقَ بَعْضٍ ۗ اِذَآ اَخْرَجَ يَدَهٗ لَمْ يَكَدْ يَرٰىهَا ۗ وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ

اوستیده قچان چیقارسه اوز قولین یقین ایمس در که آنے کورسه و کیمیکه خدا ازگا نور عطا قیلما بدور

اللّٰهُ لَهٗ نُوْرًا فَمَا لَهٗ مِنْ نُّوْرٍ ﴿٤٠﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهٗ مَنْ ع ٥ ٦ ١١

یوقدور اینینگ اوچون ہیچ بیر نور ف۳ آیا کورمادینگمی تحقیق تسبیح ایتور خدا غه ہر کیمی که آسمانلارده

فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَالطَّيْرُ صٰٓفّٰتٍ ۗ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهٗ

و یرده دور و توشلار ہم قناتلارین یازگان حال لاریده الارنینگ ہر بیرلاری اوز نمازین و تسبیحین بیلور

وَتَسْبِيْحَهٗ ۗ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿٤١﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ

والله تعالے یخشی بیلور نیمه نرسه نے که الار قیلورلار و خدا غه خاص دور آسمانلار نینگ

وَالْاَرْضِ ۚ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيْرُ ﴿٤٢﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِيْ سَحَابًا

و یر نینگ پادشاہلیغی و خدا طرفیغه دور قایتیس منه آیا کورمادینگمی تحقیق خدا یوراتقلیک ایله صیدار

مفوّض بیدعکه فقد دین باطلاد
تازی مراد دور داصابل غه
قالغان اوقات نماز دین دور
ف۲ یعنے ہر نچوک بیوک
دقیم تجارت وآلدی ساتدی
الارنے ذکر الله دین توسا
آلمس چونکه الار غه قیامت
نینگ دہشتلیک حال
لاسے غالب بولور دیم یخشی
عمل لاردین یخشی جزا امیددین
امید ایتور لار بلکه الله تعالی
الارغه اوز کرمی ایلا اندین زیاده
ہم بیرور اول ماکسے قفار دور
ف۳ کافرلار بیکے قسم بولور لار
بیر نچی الار که اوز عقیده لار یغه
مطابق یخشی ایشلار نے قیلور
لار دا بید قیلور لار که اوکا بار
یدین سونگ اول ایشلار
فایده بیرور حال بوکه ایشلاری
نه قدر یخشی بولسه ہم کفر لاری
شوبلیکیدین عند الله
قبول بولمس منه الارنینگ مثل
لاری اول مسافر غه اوخشار که
چاشنسه تیقنده صحرا ده
اوزا قدین کوز سیغه سو کورونور
حقیقتده اول نرسه
ایسیغده ہ یالتراب تورگان
قم ایردی بیچاره چنقاغ
بیطاقت بولوب یتوب
کیلوب کورور که نه سو ده نه
باشقه نرسه لیکن اوله حاضر
ایردی اول حالده اوز تیغه
سیده خدانے حاضر تاپور که
اندین بوتون عمرین حسابین
آلیکی دور چنانچه اول شول
اضطراب ده تور غانده الله تعالی
تمام اندین حساب آلوب
تو گاتور چونکه اینینگ اوچون
زیاده وقت صرف قیلو قدر
ایکینچی اول جماعه که باشدین

ایاغی غچه تمام دنیا مزه سیغه غرق دور دجهالت دکفر و ظلم و معصیت ظلمتلار یغه شو مغرور بولار نینگ مثال لاری شول دور که الار ده شو نچه لیک نور ہم یوقدور که یو
فاریده تگیلا رغه بیر طیب ایردی بولار تمام دلیغو زقرانگغو لیک لارد ادستمر اوست ظلمتلار یکنده بند دور لار یعنے دریا آستنده دور لار دریا ظلمتی دیعمه کیت
کیلوب تور کان موجلار نینگ اوستیغه تبغه لاریده قاره بولوت بولار نینگ تغه سیغه کیچه تورن ہم بولسه نه قدر قرانگغو بر نور بو قول لاری اول قول لدین که
ماس خدا نور عطا قیلگان کیشے غه ہیچ یرده نور بولماس

ف یعنی ابتداده پرچه پرچه بیده لوات اریدا بولور لارکیمین توشوتوب کته بولوت ابولور لارکیمین بیر قتیغه بولوتار راه شمه اوست بولوشوب الاردین یاغین یاغه
باشلار وشول بولوتلار نینگ بعضی تابسین دا غیرلاری کبی بولور دالاردین دول دول لار یاغور دادل دول لاردین بعض انسانلارغه جانی وماله نقصان لار تیور د

ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلٰلِهٖ

بولوتلارنی کیمین الارنی بیر بیرلریغه توشورکیمین الارنی اوتمه اوست قیلور کیمین کورورسن یغمورنی اراسیدین

وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَآءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهٖ مَنْ

ییتورور توشوردیلر تاری طرفدین انده بارتا غلاردین دول نی دینگلوزدرانی کیمنه کر خوا هلاسه

يَّشَآءُ وَيَصْرِفُهٗ عَنْ مَّنْ يَّشَآءُ ؕ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهٖ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ ﴿۴۳﴾

وتاییار دراسنی کیمدین کر خواهلاسه یقین دورکه بولوت نینگ چقماقین یاردمی کوزلارنی آلوب کیتیه ف

يُقَلِّبُ اللّٰهُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّاُولِی الْاَبْصَارِ ﴿۴۴﴾

ایلاندورور تون بیله کوندوزنی خدا البته بار دور موننده عبرت کوزلیک لار اوچون

وَاللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَآبَّةٍ مِّنْ مَّآءٍ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ يَّمْشِیْ عَلٰی بَطْنِهٖ ۚ

وخدا ایراتکان دور هر بیر یوروب تورگان جانورنی سودین الارنینگ بعضلاری قارنی ایله یورور ف

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّمْشِیْ عَلٰی رِجْلَيْنِ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّمْشِیْ عَلٰۤی اَرْبَعٍ ؕ

وبعضلاری ایکی اياغ ایله یورور ف وبعضلاری تورت اياغ ایله یورور ف

يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَآءُ ؕ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۴۵﴾ لَقَدْ اَنْزَلْنَآ

خدا ایتور نرسه نی خواهلاسه بیراتور البته خدا هر نرسه غه قادر دور ف تحقیق بیز توشوردوک روشن

اٰيٰتٍ مُّبَيِّنٰتٍ ؕ وَاللّٰهُ يَهْدِیْ مَنْ يَّشَآءُ اِلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ﴿۴۶﴾ وَيَقُوْلُوْنَ

آیتلارنی وخدا هدایت قیلور کیمنی کر خواهلاسه توغری یولغه ف دمنافقلار دیرلار

اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَبِالرَّسُوْلِ وَاَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلّٰی فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ

که بیز خداغه ورسولغه ایمان کیلتوردیک واطاعت قیلدیک الاردین بیر فرقه یوز اوگورور

ذٰلِكَ ؕ وَمَاۤ اُولٰٓئِكَ بِالْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۷﴾ وَاِذَا دُعُوْۤا اِلَی اللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ

دالار مؤمنلار ایماسدورلار ف وچاقان الارچاقیریلسه لار خدانینگ ورسولینی طرفیغه

لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ اِذَا فَرِيْقٌ مِّنْهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ﴿۴۸﴾ وَاِنْ يَّكُنْ لَّهُمُ الْحَقُّ

تاکه حکم قیلسون الار اورتالاریغه ناگاه الاردین بیر فرقه یوز اوگورورلار داگر بولسه حق

يَاْتُوْۤا اِلَيْهِ مُذْعِنِيْنَ ﴿۴۹﴾ اَفِیْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ اَمِ ارْتَابُوْۤا اَمْ يَخَافُوْنَ

الارادوچون کیلورلار انینگ حضوریغه تسلیم قیلوب ف ایا دللاریده کسل باردور یا شکده قالدیلارمی

اَنْ يَّحِيْفَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُوْلُهٗ ؕ بَلْ اُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۵۰﴾

یا قورقورلارمی که خداوه رسولی الارغه ظلم قیلور لار بلکه الار اوذلاری ظالم لار دور لار

ع ۶
۱۰

بعضلاری ستلا نو تقلی لور لار دیا غین زمانه لاریده گه چقما قلار شعله سی اولقدر ادتکور بولورکه اندین کوزلار خیره بولور یقین قالورکه الارنی کوز قیلیه بومیدی حقتعالی نینگ قدرتیمالیعنی ۱۰۰
ف ۲ کوندوز کیتوب کیچه کیلیشی وکیچ کیتوب کوندوز نینگ کیلیشی اوشال قدرت اثریدور بصیرتلیک انسانلار اوچون عبرتدور ف ۳ چنانچه ایلان وبلیغ کبی جانوارلار ف ۴ چنانچه آدمیزاد وقوش کبی جانورلار ف ۵ چنانچه ات وسیگیر کبی حیوانلار ف یعنی قیسی بیر جانورلارغه تورتدین زیاده اياغ بیرگان بولمکن دور ف آیات تنزیلیه تکوینیه ولقدر روشن دور که انی ایشیتوب کوروب حکیم بولدین آزماسه بولور ایردی لیکن خدادین توفیق نصیب بولماسه هر کیم بیلوب توروب هم یولی تاپالمای قالور ف یعنی دعوا الاردین خمکتو آشور دور قتده اوذر گاریقا بولورلار چونکه اوگلدین الارده ایمان اوذی یوق ایردی ف ۹ یعنی الار بیر کیشی ایله جنجال قیلیسه لاره اوزلاریغه معلوم بولیسه که الار حقیقته خلافده درلاراگر دسلیسه که بیغامبر صلعم عدالتلار باردور بو ایشنه بیر طرف لیک قیلمایلیک بومنافقلار هرگز قبول ایتمسلار چونکه الار بیلورلار که بوجناب حق نینگ خلافیغه حکم قیلمسلار داگر اوز لاری حق طرفیده بولوب مخالف

لاری ناحق بولسه لار همه دین اوّل رسول اکرم صلعم حضورلاریغه حاضر بولورلار الارنینگ بو ایمانلاری نفسلاریغه عبادتیدور حقیقتده مومن ایماسدورلار
ف یعنی کفر ف یعنی رسول اکرم صلعم نبوتلاریغه شک لاری باردور۔

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ
حقیقتده مسلمانلارنینگ سوزلاری قچان چاقیریلسه لار خدا و رسولیغه طرفلاریغه الا رادرتا لاریغه حکم
بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (٥١) وَمَن
قیلماک اوچون شول بولور که دیرلار اشیتدوک و اطاعت قیلدوک و شولار دور لار نجات تابقوچیلار و ف١
يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ (٥٢)
و کیمینگ اطاعت قیلور خداغه و رسولیغه و قورقور خدادین و سقلانور اندین شولار دور مراد لاریغه تیکانلار
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ ۖ قُلْ لَا تُقْسِمُوا ۖ
و لار محکم قسملارین ایچورر که اگر سیز الارغه امر قیلسنگیز البته چیقورلار سیز دینگ قسم ایچمنگ لار
طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (٥٣) قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ
معقول اطاعت درکار دور البته خدا همه ایشلارینگیزدین خبردار دور ف٢ سیز دینگ اطاعت قیلینگ لار
وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ۖ
خداغه و اطاعت قیلینگ لار رسولیغه یینین اگر یوز اوگورسنگیز لار اینینگ ذمه سیغه دور انگا یوکلانگان یوک سیزلارنینگ
وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا ۚ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (٥٤)
ذمه لارینگیزغه دور سیزلارغه یوکلانگان یوک اگر انگا اطاعت قیلسنگیز لار هدایت تاپارسیز و لار رسول ذمه سیغه روشن تبلیغ لازم فقط وبس
وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي
وعده قیلدی خدا اول ذاتلارغه که ایمان کیلتوردیلار سیزلاردین و یخشی ایشلار قیلدیلار البته حاکم قیلورمالار نی
الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي
یرلاریغه چنانچه حاکم قیلغان ایردی الاردین اوّلغی لارنی و البته محکم قیلور الار اوچون الارنینگ دینلارین که
ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۚ يَعْبُدُونَنِي
پسند قیلغان ایردی انی الار اوچون و بیرور الارغه خوفلاریدین اوْر نیغه امان نی عبادت قیلور لار منگا
لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ (٥٥)
شریک قیلمالار منگا هیچ بیر نرسه نی و کیمیکه مونداین کیین هم ناشکرلیک قیلسه الار دور نافرمانلار ف٤
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (٥٦)
و ادا قیلینگ لار نمازنی و بیرینگ لار زکاتنی و اطاعت قیلینگ لار رسولغه تا که سیزلارغه رحم قیلونسون ف٥
لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ ۖ
گمان قیلمه کافرلارنی که یرلاریده قاچوب بیزنی چارچاتور و الارنینگ جایلاری دوزخ دور

ف١ یعنی راست مسلمان لار قچان خدا و رسول دعوت لارین اشیتسه لار جانلاری ایله حکم اشیتماگه حاضر بولور لار خواه فایده لاری بولسون خواه زیانلاری منه بو جامه دنیاد آخرتده اهل فلاح دور لار ف٢ منافقلار نهایتده آغیر قسملار نی ایچوب رسول اکرم صلعم نی قنا عتلاندور مکچی بولور لار الارغه جواب بیریلور که چوقیده اوزون قسملارنینگ ضرورتی یوقدور بلکه صاف مسلمانلار کبی راست اطاعت قیلماق کفایه دور سیزلارنینگ معامله لارینگیز خداغه تمام معلوم دور ف٣ یعنی رسول مقبول صلعم ذمه لاریغه تبلیغ و لیغه سیین قویلونگان دور اول جناب اوزد و لیغه لارین مکمل صورتده ادا قیلدیلار احمدی سیزلارنینگ و لیغه لارینگیز باقیدور که اول تصدیق و اطاعت دور اگر اطاعت قیلسنگیز لار هدایت تاپوب دنیا و آخرتده سعادتمند بولور سیز لار انکار ایتسنگیز لار عاقبت لارینگیز برباد دور.

ف٤ بو خطاب حضرت سید عالم صلعم زمان مبارکلاریده گی حضرات صحابه کرام رضی الله تعالی عنهم غه دور الا همسالاری برآیتده گی ادصاف علیه غه مالک ایردیلار اینگ اوچون الار حقلاریده خصوصا خلفاء اربعه رضی زمانلاریده الله تعالی نینگ بو وعده سی تمام عملاً آشکاره بولدی قچان جهان بو وعده نینگ صداقتین کوزلاری ایله کوردیلار الاردین کیین اسلام پادشاه لارین بعضلاری شول طرزده بولوب اوتدیلار خدا خواهلاسه بریتین موتکمیم کیلور مهدی بیلار دین معلوم بولورکه آخرگا خلیفه امام مهدی بولور لار رضی الله عنه ف٥ یعنی خدا نینگ رحمتی دین حصه آلمقچی بولسنگیز لار بو احکام غه تعمیل قیلینگ لار

علیله چوده قلمسلار یعنی تارغه و زکات غه قائم و دائم بولونگ لار و حیاتلارینگیز نینگ هر بیر شعبه سیده حضرت رسول اعظم صلعم احکام لاریغه تابع بولونگ لار الاهم ارزقنا متابعة رسولک صلعم و توفنا علیه و الحقنا بالصالحین.

او په دې بولو کې ... قسمه ... زياده لباس ... چې په ... بولو يا ... کور ... وخت ... محبت ... اوقات ... او ... بعض ... ورته ... بادادين
اول ... کوي ... غسل ... تيليشي خواهلاب ... وخت ... حکم ... بولو ... بالغ ... اجازت ... کړ ... باشعور

ع ١٣

وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ

او کوم بیان ځای دی ... اى مسلمانانو اجازت دې وغواړي ... ستاسو ... هغه ... لاس ...

أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ

[illegible]

الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ

[illegible]

ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ

[illegible]

عَلَيْكُم بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

[illegible]

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِن

[illegible]

قَبْلِهِمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ

[illegible]

النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ

[illegible]

غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَن يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾

[illegible]

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ

[illegible]

وَلَا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا مِن بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ

[illegible]

أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ

[illegible]

عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُم مَّفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ

[illegible]

[illegible]

ف بلکه آیت شریف دین علیحده طعام خوړل هم یک نیناک دی لیکن بیرته کیښې بیرلوب بیه لاره کتمه سبب بولور کما ورد فی الحدیث. ف یعنی تیجان
اوزادیلاریگیز غه داخل بولسنگیز اللعادة کیشی بلماسه اوز اهل لارینگیز غه سلام بیرینگ لار السلام علینا من الله وعلی عباد الله الصالحین وفرشته

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا ۚ فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا

اویبدین یوقدور گناه سیزلار غه بیرلوب بیمک لارینگیز ده یا علاحده علاحده بولوب لیکین تیجان کیر سنگیز لار

فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً ۚ كَذَٰلِكَ

اوبلار غه پس سلام بیرینگ لار اوز کیشیلارینگیز غه کو دعا دور خدا طرفیدین دور مبارک دور پاکیزه دور

يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا ع

منه شو نداغ بیان قیلور خدا سیزلار غه آیتلارنی تا که سیزلار توشونگ لار ف حقیقتده مسلمانلار اول

بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ ۚ

ذاتلار دور لارکه ایمان کیلتوردیلار خدا غه درسولیغه دتیجان بولسه لار آنینگ بله بیر جمع بولادورگان ایش ده کیتمسلار

إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ

تا اجازت آلماسه لار اندین البته ذ آملار یکه سیزدین اجازت آلورلار انه شولار دور الارکه ایمان کیلتورور لار خدا غه و رسولی غه

فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ

تیجان الار اجازت طلب قیلسه لار بعض ایشلاری اوچون سیز الار دین خواهلاگانینگیز غه اجازت بیرینگ و مغفرت

لَهُمُ اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ

طلب قیلینگ الار اوچون خدا دین البته خدا مغفرت قیلگوچی مهربان دور ف حساب قیلمانگ لار پیغمبرنی چاقریشنی

كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذًا ۚ

اوز ارا بعضیلارینگیز بعضیلارینگیز نی چاقیرگان کبی ف کبی تحقیق خدا بیلور الارنی که آهسته چیقوب کیتور لار

فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ

پناه ایزلاب پس قورقسون لار اول جماعه که پیغمبر امریغه خلاف قیلور لار الار غه بیر آفت تیشیدین یا الار غه

عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ

دردلیک عذاب تیگیشی دین آگاه بولونسون البته خدا نینگ ملکی دور نیمه نرسه که آسمانلار ده دیر ده دور

وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾ ع

بیلور اول یولنی که سیزلار انده دور سیزلار و اول کونی که قایتارلور لار انگا پس خبر بیرور الار غه قیلغان لاریدین هر نرسه بیلور

سورة الفرقان مكية وهي	بسم الله الرحمن الرحيم	سبع وسبعون آية وست ركوعات
فرقان سوره سی مکه ده نازل بولغاندور و اول	ابتدا قیلور من بسم خدا نینگ آتی بیلان که بیحد مهربان نهایتده رحیملیک الله تعالی نینگ آتی بیله	یتمیش یتی آیت و آلتی رکوع دور

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾

بیوک برکت صاحبی دور اول ذات که توشوردی قرآن نی اوز خاص بنده سی غه تا که بولسون اهل عالم اوچون قورقوتغوچی دور

لار سیزلار غه جواب سلام بیرور لار دعاگر اولار ده که د ملار ربلسه لار الار غه سلام بیرینگ لار که مستحق ثواب بولور سیز لار ف یعنی حقیقی مسلمانلار رسول اکرم صلعم چاقیرسه لار جان و دل اله حاضر بولور لار د تیجان اول جناب بله بیر اجتماعی مهم ده برابر بولسه لار چنانچه جمعه ده یا عید لار ده یا جهاد ده یا شوری جلسه سیده اول مقام دین بی اجازت هرگز تو ربب کیتمسلار حقیقتده خدا و رسولیغه ایمان کیلتورگانلار شولار دور لار شولار دین بعضیلاری اگر اجازت طلب قیلسه خواهلاگان کیشی لارینگیز غه اجازت بیرینگ والا رنینگ بو مبارک اجتماعدین محروملیک لاری اوچون حقلار لیغه استغفار آیتینگ۔ ف یعنی حضرت سید عالم صلعم نی اوز ارا لارینگیز غه توجه قیلیکی بولوب گر چاقیر سانگیز لار عام انسانلارنی چاقیرغان کبی یا محمد یا احمد دیب چاقیرمینگ لار بلکه یا رسول الله دیا نبی الله کبی تعظیم الفاظی اله چاقیرینگ لار یا مطلب بو بولور که پیغمبر صلعم سیزلارنی چاقیرسه لار با خفته آدملار چاقیرغان کبی بی پروا بولمنگ لار که انینگ اوچون لبیک دلیه هم دعاسی هم بولور چونکه اول جناب نینگ دعوتلاریغه حاضر بولمک فرض ایردور اگر اول جناب چاقیرغانلاریده حاضر بولونمانسه دعای بد لاریدین قورقسون که

دعای بد لاری هم باشقه لار نینگ دعای بد لاری کبی ایمس دور ف بو جماعه منافقلار دور لار که رسول اکرم صلعم مجلس عالی لاریدین بیطاقت بولوب شب برلاریدین پنهان ایلاب توب آهسته تا چوب چیقوب کیتور ایردیلار پروردگار آگاه قیلور که خدا و رسول حکملاریدین تارتینغوچیلار بو زمین دین قورقسونلار که دل لاریغه کفر و نفاق فتنه سی تا مور آتیب کیتمون کیمین انینگ کسافتیغه شول دنیاده یا آخرتده بیرتقیغ عذاب غه گرفتار بولور لار

[illegible]

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ

[illegible]

شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾ وَاتَّخَذُوا

[illegible]

مِن دُونِهِ آلِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ

[illegible]

لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾

[illegible]

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ

[illegible]

قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا ﴿٤﴾ وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

[illegible]

اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾ قُلْ أَنزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ

[illegible]

السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٦﴾ وَقَالُوا

[illegible]

مَالِ هَٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أُنزِلَ

[illegible]

إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا ﴿٧﴾ أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ

[illegible]

جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٨﴾

[illegible]

انظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ﴿٩﴾

[illegible]

تَبَارَكَ الَّذِي إِن شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّن ذَٰلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وَيَجْعَلْ لَّكَ قُصُوْرًا ﴿١٠﴾ بَلْ كَذَّبُوْا بِالسَّاعَةِ وَاَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ

[illegible]

بِالسَّاعَةِ سَعِيْرًا ﴿١١﴾ اِذَا رَاَتْهُمْ مِّنْ مَّكَانٍۭ بَعِيْدٍ سَمِعُوْا لَهَا تَغَيُّظًا

[illegible]

وَّزَفِيْرًا ﴿١٢﴾ وَاِذَآ اُلْقُوْا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِيْنَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُوْرًا ﴿١٣﴾

[illegible]

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُوْرًا وَّاحِدًا وَّادْعُوْا ثُبُوْرًا كَثِيْرًا ﴿١٤﴾ قُلْ اَذٰلِكَ خَيْرٌ اَمْ

[illegible]

جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِيْ وُعِدَ الْمُتَّقُوْنَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَآءً وَّمَصِيْرًا ﴿١٥﴾ لَهُمْ

[illegible]

فِيْهَا مَا يَشَآءُوْنَ خٰلِدِيْنَ كَانَ عَلٰى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْـُٔوْلًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ

[illegible]

يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ فَيَقُوْلُ ءَاَنْتُمْ اَضْلَلْتُمْ عِبَادِيْ

[illegible]

هٰٓؤُلَآءِ اَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيْلَ ﴿١٧﴾ قَالُوْا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ يَنْۢبَغِيْ لَنَآ اَنْ

[illegible]

نَّتَّخِذَ مِنْ دُوْنِكَ مِنْ اَوْلِيَآءَ وَلٰكِنْ مَّتَّعْتَهُمْ وَاٰبَآءَهُمْ حَتّٰى نَسُوا الذِّكْرَ

[illegible]

وَكَانُوْا قَوْمًۢا بُوْرًا ﴿١٨﴾ فَقَدْ كَذَّبُوْكُمْ بِمَا تَقُوْلُوْنَ فَمَا تَسْتَطِيْعُوْنَ صَرْفًا

[illegible]

وَّلَا نَصْرًا وَمَنْ يَّظْلِمْ مِّنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيْرًا ﴿١٩﴾ وَمَآ اَرْسَلْنَا

[illegible]

قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ اِلَّآ اِنَّهُمْ لَيَاْكُلُوْنَ الطَّعَامَ وَيَمْشُوْنَ فِي الْاَسْوَاقِ

[illegible]

وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً اَتَصْبِرُوْنَ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيْرًا ﴿٢٠﴾ ع ١٥

[illegible]

[illegible]

ف یعنی قیامتنی باکل انکار قیلادی بو لغان جماعت کمال بی ادبلیک لاریدین دیدیلار کہ محمد علیہ السلام غہ توشورولگان فرشتہ لار نہ اوچون بیزلارغہ توشورولمادی یا نہ اوچون پروردگار اوزی رو برو بیزغہ کیلوب خبر بیرماس. بو جناب نبوتنی تصدیق ایتمیس بولاورنیگ نہایتدہ تکبرلیک لاریدین دعوین تجاوز ایتکانلیک لاریدین پیدا بولغان نسوزدور. بولار تا پاک جماعت اولار کہ اولار اوچون فرشتہ لارنی کورماک غہ قابلیت یوقدور. ایسہ بو ملعون فرشتہ لارنی کورگان زمانلاریدہ پناہ طلب قیلورلار. مگر اولارنینگ اعتقادلاری اعتبار باطل عقیدہ لاریغہ بخشی دیب قیلگان اعمال لاری غہ بولسہ بیز اولارنی تمام برباد قیلوب بیارگانمیز. دورمیز کہ اول عمل لار نہ قدر بخشی بولسہم ایمان و اخلاص روحی اندہ یوقلیغی قابل قبول ایماسدور. ایمدی اولار بو حالدہ بولسہ دار لار مستغرق قیلوب زار بیرولورگان جماعت مسلمان لار جنتدہ فراغ راحت آلیندہ عیش و آرام قیلورلار. ف۲ قیامت کونی آسمانلار یاریلیب اندین کیین بولوت کبی بیر نرسہ توشوب قیلگان کورونور. اللہ تعالی خلق بیر خاص تجلی سی بولوب اونینگ ایلہ براہ بیعدد فرشتہ لار بولور لار. آسمانلارنینگ فرشتہ لاری اولکون پی در پی حشرگاہ غہ توشورلار اولکون نینگ حکومتی تنہا رحمان نینگ اوزیغہ خاص بولور رحمتی غہ مستحق بندہ لار نہ قدر اولکون مصروف آسانلار کافرلار اوچون خوفنی آخیر حال لار پیدا بولور. ف۳ اگرچہ مفسرلار بو ظالمنی عقبہ بن ابی معیط دیب قالبیچی دین ابی بن خلف مراد لیسہ لار ہم ہر بیر ظالم ہر بیر ظالمنی فلانیغہ مطابق کیلہ آلور یعنی دنیاد حضرت رسول اکرم صلعم ہدایت لاریدین بہرہ آلمای بیت و لعل لار مصحت لاریغہ

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا

دیدیلار اول ذاتلار کہ امید ایتمیسلار بیزغہ یولوقوشنی نہ اوچون توشورولمادی بیزلارغہ فرشتہ لار یا نہ اوچون

الْمَلَائِكَةُ أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿٢١﴾

بیز کورماسمیز پروردگاریمیزنی البتہ اوزدل لاریدہ اوزلارین اولوغ بیلدیلار و نہایتدہ حدین شیدلار

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ

و اولکونیکہ کورورلار فرشتہ لارنی خرسندلیک یوقدور اولکون گنہکارلارغہ و دیرلار

وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ

پناہ سیزلاردین پناہ د تیوب کیلدوک بیز اول عمل لاریغہ کہ اولار قیلوب ایردیلار پس قیلوب

هَبَاءً مَّنثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَأَحْسَنُ

بیاردوک اونی اوچوب یورگان توفراغ کبی جنتی لار اولکون بخشی اندورلار محل خصوصیدہ و خوبراق اندورلار

مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنزِيلًا ﴿٢٥﴾

راحت مقامی توغریسیدہ ف دا اولکونیکہ یاریلور آسمان بیر بولوت سببی دین و توشورولورلار فرشتہ لار پی در پی

الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾

حقیقی پادشاہلیک اولکون رحمانغہ خاصدور و بولور اولکون کافرلارغہ مشکل کون ف۲

وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ

و اولکونیکہ تیشلار ظالم ایکی قولین دیگان حالدہ ای کاشکی من رسول ایلہ بولوب یول توتکان

سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَّقَدْ أَضَلَّنِي

بولسام ایردی وای منگا کاشکی من فلانچینی دوست قیلمغان بولسام ایردی تحقیق گمراہ قیلدی اول منی

عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾

نصیحتدین اول منگا کیلگاندین کیین و شیطان انسانغہ مدد قیلیدہ فریب بیرگوچیدور ف۳

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾

و دیدی رسول صلعم ای پروردگاریم مینینگ قومیم بو قرآننی تشلاندی قیلوب تویدیلار ف۴

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ

دشمن شوندا غ پیدا قیلدوک بیز ہر بیر نبی اوچون مجرملاردین و کفایہ قیلور مددکار بولگوچی سینینگ

هَادِيًا وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ

رہنما بیلگوچی مددکار بیلگوچی و دیدیلار کافرلار کہ نہ اوچون توشورولمادی قرآن پیغمبر صلعم غہ

بیر لیب عزیز عمرین ضایع قیلگان ہر بیر انسان بو طریقہ افسوس و اندامتدہ بولورلار نی آزدورگان شیطان انگا مدد قیلہ آلمس ف۴ اگرچہ بو آیت شریفہ مضمونی کافرلارنینگ قرآن کریم حقلاریدہ کوز ساتکان گستاخلیک و اندین بی بہرہ لیک لاریدین بولغان رسول اکرم صلعم زبان مبارکلاریدین حکایت بولسہم باوجود قرآن مجیدنی تصدیق ایتسلیک و انی بخشی توشونسلیک و انگا عمل قیلمسلیک دانی اوقوماسلیک دانینگ قرائتین تصحیحی اوچون سعی قیلماسلیک دانی توقیب باطنہ حقیر نرسہ لارغہ مشغول بولمک ہمہ سی با تدریج بو حکمغہ داخل دور.

ف یعنی قرآن شریف نیز یرد چ توشہ وادوک بلکہ آہستہ آہستہ بوب بلاب توشروہ دوک تاکہ ای حبیب ہر بار ہیرِ د اعتماد وستہ ضرورت جواب لاف توخود ب نیز
ٹینگ دلنگیز تہ تسکین ہیر وب نے مضبوط قیلو ریز د شوتینگ۔ ادچن تو خشاب توخشاب تلاوت قیلو ریز د موندین باشقہ ہم بیر مونچہ حکملار بار دور ملاحظ

جُمْلَةً وَّاحِدَةً ۚ كَذٰلِكَ ۚ لِنُثَبِّتَ بِهٖ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنٰهُ تَرْتِيْلًا ﴿٣٢﴾

بیرگنہ قدر ہ بیرشو ندا غ توشوروہ دوک تاکہ ینگ ایلہ سیز نینگ کونگلینگیزنی ثابت قیلایلوک واو توب بیتیشیدہ بیت ترقی

وَلَا يَأْتُوْنَكَ بِمَثَلٍ اِلَّا جِئْنٰكَ بِالْحَقِّ وَاَحْسَنَ تَفْسِيْرًا ﴿٣٣﴾ اَلَّذِيْنَ

ولار کیلتور یاسلار سیز فہ ہیچ ہیر سوال کہ گر بیز کیلتور ور میز سیز فہ حق جوابنی دیحتری غ بیان نے ف اول او لار کہ

يُحْشَرُوْنَ عَلٰى وُجُوْهِهِمْ اِلٰى جَهَنَّمَ ۙ اُولٰٓئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَّاَضَلُّ

یوزلاری ایلہ سودر الوب کیلتورو لار جہنم طرفیغہ او لار جای خصوصیدہ ہم یامان دور ہ الارفا یندہ لو لدین

سَبِيْلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ وَجَعَلْنَا مَعَهٗۤ اَخَاهُ هٰرُوْنَ

ازگاندور لار ف ۔ دتحقیق بیر دوک بیز موسیٰ غہ کتاب وقیلوب بیر دوک انینگ ایلہ برادرے ہارون نے

وَزِيْرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا اذْهَبَاۤ اِلَى الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا ؕ

مددکار پس بیر دیدوک بیر ایکیلے بارینگ الار اول جماعہ کاتلار بیز نینگ نشانہ لاریمیزنی یالغان

فَدَمَّرْنٰهُمْ تَدْمِيْرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ نُوْحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا الرُّسُلَ اَغْرَقْنٰهُمْ

دیدیلار بیز ہلاک ایتدوک الارنے بالکل ف ۔ و نوح قومینی ہم دقتیکہ یلغلوقہ قیلدیلار پیغمبرلارنے غرق ایتدوک الارنے

وَجَعَلْنٰهُمْ لِلنَّاسِ اٰيَةً ؕ وَاَعْتَدْنَا لِلظّٰلِمِيْنَ عَذَابًا اَلِيْمًا ۚۖ ﴿٣٧﴾ وَّعَادًا

وقیلوب قالدردوک الارنے آدملار اوچون عبرت وحاضرلادوق بیز ظالملار اوچون دردلیک عذاب وعادنے

وَّثَمُوْدَا۠ وَاَصْحٰبَ الرَّسِّ وَقُرُوْنًۢا بَيْنَ ذٰلِكَ كَثِيْرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا ضَرَبْنَا

وثمود نے قودوق ایگلاریغہ ف والار اورتہ لارندہ بیر مونچہ جماعتلارنے ہلاک ایتدوک دیہ لاری اوچون

لَهُ الْاَمْثَالَ ؗ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيْرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ اَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِيْۤ

مثال لار بیان قیلدوک دیہ لارین تمام برباد ایتدوک ف ۔ دتحقیق یوقو قرلار یورد یبادتیرلار اول شہر کا کہ

اُمْطِرَتْ مَطَرَ السَّوْءِ ؕ اَفَلَمْ يَكُوْنُوْا يَرَوْنَهَا ۚ بَلْ كَانُوْا لَا يَرْجُوْنَ

یاغدرلدی یمان یاغین آیا نے الار کورماسی ایدیلار بلکہ الار امید ایمس ایدیلار

نُشُوْرًا ﴿٤٠﴾ وَاِذَا رَاَوْكَ اِنْ يَّتَّخِذُوْنَكَ اِلَّا هُزُوًا ؕ اَهٰذَا الَّذِيْ

تیرلوزدونی ف ۔ دیچان بولار سیز نے کورسہ لار سیز نے فقط مسخرہ قیلوب لارلار دیر لار آیا شو ادمی خدا

بَعَثَ اللّٰهُ رَسُوْلًا ﴿٤١﴾ اِنْ كَادَ لَيُضِلُّنَا عَنْ اٰلِهَتِنَا لَوْلَاۤ اَنْ صَبَرْنَا

قیلوب یبارگان آدم بو آدم البتہ بیز نے گمراہ قیلیشیغہ یقین کیلوب ایرد معبود لاریمیز دین اگر بیز لار

عَلَيْهَا ؕ وَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ حِيْنَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ اَضَلُّ سَبِيْلًا ﴿٤٢﴾

ثابت قدم توروماسک دازکونہ بیلور لار دقتیکہ کورہ لار عذابنے کیم دریولدین زیادہ آزغان

یوقدرور ف یعنی کہ اینک سلار سوندا غ داقعہ لاردین عبرت آلمیش اورنیغہ اوندہ پراتیلاری اوچون کیلگان ہربار پیغمبر غہ یبادبیلیک قیلوب بلار مسخر ایتدی لار نا
مناسب سوزلار قیلادی لاری اوچون آنکونہ نتیجہ نے کورلار ایلہ کوروب حقیقتنی بیلورلار

ایتولیہ معلوم بولسون کہ فرلار
بیچ بیرقسم بولاریہ اصفی سیز غہ
تقدیم ایتیسلار گر بیز نیایتید
مقبول دقطعی جواب بیلار
بیر ور میز ف ۔ الارنیا
ییڈی بیو دہ اعتراض ایتولیہ
جامعدور لار کہ عقل لار یک
فضلا ریغہ مغلوب دور ف
بولشاکلار آیات تکو ینیہ
دکہ شاہتیک دجود لیغہ
دو حدانیتیغہ دلالت قیلور
یادہ تنگان بیغمبر لار دین قال
نشقہ نشان لار د حکملار غہ
تصدیق ایتمای کافر بولوب
ہلاک بولدیلار ف پیغمبر
لار دین بیرلار دین یلغانچی
دیگ ہم لار دین یلغا نگا
دیگ بولوب جرکہ دین سرلیغہ
جملاری بیر دور لار ف
نرس بیر قودوق نامیدہ
اصحاب الرس پیغمبر لاری بیر
قول غہ حضرت شعیب علیہ
سنجدلار باشقہ جیدہ لار
الارنو الی قودوق الرافیغہ
اولتورو رلار بیلار قودوق
الاجیدہ نوب کیتوب اوز
لار دین داہ یلار دین بیر یو لقا
نہ دور دجالا تیمان ف یعنی
اولگی ہر بیر امتغہ نصیحت
قیلو نو ف ۔ د قیتیکہ الار
قبول ایتماد یلار ہم لار دین
بیاد ایتولدی ف یعنی
حضرت لوط قوم لار ین شہر
لاری کہ کبیک لار شام
طرفیغہ سفر قیلغانلار ریدہ
لوط غہ بایشار دین اوتہ ایر
دیلار رکہ کافرلاری آخرلقنا یما
نکانلاری بولسہ ایدی اول مقام
نے کوروب البتہ عبرت حاصل
قیلو دا ایر دیلار لیکن ایمان لار

ف یعنے سیز معنافع هوای پرستلار نے ہدایت لارین عبده سیدین قند لغ چیقور سیز کرالانینگ معبودلاری نفسلارین خواہشیدورانینگ، او چهان بوکون بر معبودة ایرته باشقه معبودقه چوقونورلارها ره ونیمه اعتبار بار دور لاوغه نه قدرنصیحت قیلد نسوق نه اشیتور لاردر نه توشونورلار حیوان بلکه حیوان دین هم زیاده گمراه هدر

اَرَءَیْتَ مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهٗ هَوٰىهُ ؕ اَفَاَنْتَ تَكُوْنُ عَلَیْهِ وَكِیْلًا ﴿۴۳﴾ اَمْ

آیا کوردونگیزمی اول کیشینی که معبود قیلوب آلو بدور نفسی سویگان نرسنی آیا انگا مناسن بولا آلور سیزمه

تَحْسَبُ اَنَّ اَكْثَرَهُمْ یَسْمَعُوْنَ اَوْ یَعْقِلُوْنَ ؕ اِنْ هُمْ اِلَّا كَالْاَنْعَامِ

یا گمان قیلورسیزمی که الارنینگ اکثرلاری اشیتورلار یا توشونورلار ایسلار الار مگر تورت ایاقلیک حیوانلار

بَلْ هُمْ اَضَلُّ سَبِیْلًا ﴿۴۴﴾ ع اَلَمْ تَرَ اِلٰى رَبِّكَ كَیْفَ مَدَّ الظِّلَّ ۚ وَلَوْ شَآءَ

بلکه الار زیاده یولسیزدورلار ف آیا باقمادینگیزمی پروردگاریننگ قدرتیغه که نیچوک اوزون قیلو بدور سایه نی

لَجَعَلَهٗ سَاكِنًا ۚ ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَیْهِ دَلِیْلًا ﴿۴۵﴾ ثُمَّ قَبَضْنٰهُ

واگر خواهلاسه ایردی انی توختاتوب توراردی کیین بیز کون نی انگا رهنما قیلدوق کیین بیز انی

اِلَیْنَا قَبْضًا یَّسِیْرًا ﴿۴۶﴾ وَهُوَ الَّذِیْ جَعَلَ لَكُمُ الَّیْلَ لِبَاسًا وَّالنَّوْمَ

یغیب آلدوک آهسته آهسته واول دورداول ذاتیکه سیزلارغه کیچه نی لباس و اویقونی

سُبَاتًا وَّجَعَلَ النَّهَارَ نُشُوْرًا ﴿۴۷﴾ وَهُوَ الَّذِیْۤ اَرْسَلَ الرِّیٰحَ بُشْرًۢا

راحت قیلوب بیردی و کوندوزنی توروب یورادورگان وقت قیلوب بیردی واول دوراول ذاتیکه یباردی هوالارنی

بَیْنَ یَدَیْ رَحْمَتِهٖ ۚ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً طَهُوْرًا ﴿۴۸﴾ لِّنُحْیِ َۧ بِهٖ

بشارتچی قیلوب رحمتیدین اول و توشوردوک بیز آسماندین پاک قیلغوچی سونی تا که تیرگوزایلو کاننینگ ایله

بَلْدَةً مَّیْتًا وَّنُسْقِیَهٗ مِمَّا خَلَقْنَاۤ اَنْعَامًا وَّاَنَاسِیَّ كَثِیْرًا ﴿۴۹﴾ وَلَقَدْ

او لوک شهرنی و ایچوررایلوک انی مخلوقلاریمیزدین حیوانلارغه و کوب انسانلارغه و تحقیق بیز تقسیم

صَرَّفْنٰهُ بَیْنَهُمْ لِیَذَّكَّرُوْا ۖ فَاَبٰۤى اَكْثَرُ النَّاسِ اِلَّا كُفُوْرًا ﴿۵۰﴾ وَلَوْ

قیلدوک انی الارنینگ آراسیده تا که نصیحت آلسونلار و قبول قیلمادیلار آدملارنینگ کوبلاری مگر ناشکرلیکنی

شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِیْ كُلِّ قَرْیَةٍ نَّذِیْرًا ﴿۵۱﴾ ز فَلَا تُطِعِ الْكٰفِرِیْنَ وَجَاهِدْهُمْ

واگر بیز خواهلاسک البته یباردورمیز هر قیشلاقغه بیر پیغمبر ایمدی سیز اطاعت قیلمنگ کافرلارغه و جهاد قیلینگ

بِهٖ جِهَادًا كَبِیْرًا ﴿۵۲﴾ وَهُوَ الَّذِیْ مَرَجَ الْبَحْرَیْنِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ

الار ایله بیوک جهاد واول دوراول ذاتیکه قوشدی ایکی دریانی بوبیرین چینتلیغ قاندورغوچی دور

وَّهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ ۚ وَجَعَلَ بَیْنَهُمَا بَرْزَخًا وَّحِجْرًا مَّحْجُوْرًا ﴿۵۳﴾ وَهُوَ

و بو شور بے مزه دور و پیدا قیلدی الارنینگ بیره پرده و مستحکم مانع ف واول دوراول ذاتیکه

الَّذِیْ خَلَقَ مِنَ الْمَآءِ بَشَرًا فَجَعَلَهٗ نَسَبًا وَّصِهْرًا ؕ وَكَانَ رَبُّكَ

یاراتدی سودین ف آدمی زادنی کیین قیلدی اونی نسب دکرپا دیک صاحبی و سیننگ پروردگارینگ

لار ف یعنے پروردگار قدرتنالیک لاریدین بیری شولدورکه هرکون صبح طلوع قیلغان ساعت دین کون چیقغونیچه بورون عالم دا سایه بولور اگر اول کون نی چیقارماسایدی اول سایه قائم تورار ایدی لیکن کون چیقاردی اندین توختلیک تمام قارسلیه لار آهسته آهسته کیتیه باشلادی اگر توختلیک بولماسه بیز لار سایه نی قیاس قیلماس ایدوک .

ف بیان القرآن و فوائد عثمانی دین نقل قیلو نوردورکه بنگال علماریدین بیر معتمد شخص سوزیچه ارکان دین چاتگام غه قدر دریا ننگ ایکی طرفی علاحده علاحده ایکی دریا بولوب کورونور بیرسی بیری قاره دیگری آق قاره دین باشقه دریا لارکبی طوفانیدا موج بولور ایریشی آق آرام تورور ایریشی کیمه آقیدور بولور ایریشی باعد تا دره بیر چیز تیق کبی ترسا بار ایریشی قاریده سودی شور بولوب آقتیق سودی شیرین ایریشی . والله اعلم

ف یعنے منی دین انسان کبی اشرف مخلوقاتنی پیدا قیلدی کیین اندین نسل و نسب دکرپا دیک علاقه لارین جمعی کیتوردی بیر گنده سودین انسان دیک جهانی پیدا بولورلار

ف یعنی کافرلار خدانے قویوب شونداغ نرسہ لارغہ عبادت قیلورلار کہ الارنینگ عبادت لاریدین فائدہ دہ یوقتلار ریدین نقصان تیمس محض شیطان
نینگ سوزیغہ کیرب خدانینگ دشمنلاریغہ اطاعت قیلورلار ف یعنی مسلمان بولگان کیشی دین رسول مسلمانلیک اوچون حق و اجر ۰

قَدِيرًا (٥٤) وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ

قادر دور وعبادت قیلورلار خدانے قویوب اول نرسہ غہ کہ نہ فایدہ قیلورلار الارغہ نہ ضرر قیلورلار الارغہ و کافر

الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا (٥٥) وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا (٥٦) قُلْ

پروردگاری خلافیغہ یاردم بیرگوچی دور و ساوی بیزسینی مگر بشارت بیرگوچی و قورقوتغوچی قیلوب سیز

مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَن شَاءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا (٥٧)

دینگ من سیزلاردین بو ترسہ حق تیلامامن مگر کیمکہ خواہلاسہ بیر پروردگاری طرفیغہ یول توتقالی توکسون ف

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ ۚ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ

و توکل قیلینک اول اولمایدورگان ہمیشہ تیریک غہ و تسبیح ایتینک انگا حمد ایلہ اول کفایہ قیلور بندہ لاریدین

عِبَادِهِ خَبِيرًا (٥٨) الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي

گناہلارین بیلیشدہ اول شونداغ ذات دور کہ یاراتیبدور آسمانلارنے ویرنے و ارالاریدہ بار نرسہ لارنے آلتی

سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ الرَّحْمَٰنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا (٥٩)

کون دہ ف کین قرار آلوبدور عرش غہ بجدہ مہربان دور سوال قیل اینینگ حقیدہ بیر خبردار دین

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَٰنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَٰنُ أَنَسْجُدُ لِمَا

وقچان دیلیسہ الارغہ کہ سجدہ قیلینگ لار رحمان غہ دیرلار دیمہ دور رحمان سجدہ قیلامیزمو کی اول

تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا (٦٠) تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا

نرسہ غہ کہ سن بویورسن بیزنے انگا و زیادہ قیلور بو سوز الارنینگ نفرتلاریں بیوک صاحب اول

وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا (٦١) وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ

ذات کہ پیدا قیلدی آسمان دہ کتہ یولدوزلارنے و پیدا قیلدی انڈہ چراغنی و یارونغوچی آینی و اول ذات اول قیلوبدور

وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا (٦٢) وَعِبَادُ

کیچہ و کوندوزنے بیر بیریغہ اورون باسار اول کیشی اوچون کہ خواہلابدور نصیحت آلمقنے یا خواہلابدور شکر قیلماقنی

الرَّحْمَٰنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ

و رحمان نینگ خاص بندہ لاری اول ذاتلار دور لارکہ یورور لار یرلار اوزہ تواضع ایلہ و قچان سوز قیلسہ لار

الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا (٦٣) وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا

جاہل لار دیرلار سلام ف و اول ذاتلار کہ کیچہ لارنے ربلاریغہ سجدہ و قیام قیلغان

وَقِيَامًا (٦٤) وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ

حال لاریدہ اوتکوزور لار ف و اول ذاتلار کہ دیرلار ای پروردگار بیزنی دفع قیلغیل بیزدین جہنم عذابین

مع عند المتقدمین

ع ٥ / ١٤ / ٢٥

طلب قیلسلا ماکر بیریمہ
رسول زبانلاریدین یا
قرآن کریم دین احسان
وصدقہ وفضیلتین الیتیب
خیرات قیلسہ اینیک
اوزفائدہ سیدعدانے
رسول منع قیلسلار
ف اگر خواہلاسہ تمام
کائناتنی بیر لحظہ دہ
پیدا قیلور بندہ لاریغہ
تحمل وثباتنی تعلیم بیرمک
اوچون بو قدر مدت ہو پیدا قیلدی
ف یعنی برج نینگ عجیبہ
کونلارنی یولدوزلار نینگ
منزل لاری یا آسمان قلعہ سے
نینگ اول حصہ سید مر
کہ لارادہ فرشتہ لار پا
سبانلیک قیلورلار
ف سراج کوندرور
ف یعنی کیچہ کیتوب
اورنیغہ کوندوز کیلور و
کوندوز کیتوب اورنیغہ
کیچہ کیلور شبہ اوزی
اوچون بندہ نصیحت
طلب قیلسہ غفول
واقعہ دہ بیرک بند
بارعدد واگر شکر قیلیلکچی
بولسہ بولوقد اوچون
بیر قوتی شکر قیلسہ ہم کم دور
ف یعنی یورسہ لار فاتیز
عاجزلیک و خاکسارلیک
ایلہ یورورلار جاہل لار
گنا علیک ایلہ بیر نا
مناسب سوز قیلسہ لار
الار ایلہ برابر بولوب
سوکوشمہ لار بلکہ سلام
بیرب معاملہ نے تمام
قیلورلار یا بیر قسم سوز
قیلورلار کہ شریعت
مشابہ دین سلامت
قالورلار ف یعنی کیچہ لاری اللہ تعالے ایلہ عرض ونیاز دہ بولورلار

ف یعنی جہنم نے بخشیسی بیلورلار و ہمیشہ اندین پناہ طلب قیلورلار و قچان اوز بالچقلار لیغیدہ گار و نفقہ اوچون خرج قیلسہ لار نہ اوز طاقتلاریدین زیادہ صرف قیلمادیلار
آرتوق خرج اسراف قیلورلار و نہ کوب سیقیب تاشلاب اللہ نے پریشان قیلورلار بلکہ اوز حال لاریغہ مناسب اورتاخرج قیلورلار ف۲ یعنی عبادتلاریدہ

إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾

البتہ اینینگ عذابی نہایتدہ کلفت بیر گوچیدور البتہ اول اوزی ہم کوب یمان جای و مقام دور

وَالَّذِينَ إِذَا أَنفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

و اول ذاتلار کہ قچان خرج قیلسہ لار اسراف ہم قیلماسلار و تنگ لیک ہم قیلماسلار و بولور اینینگ اورتاسیدہ برابر

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي

و اول ذاتلار کہ عبادت قیلماسلار خدا ایلہ باشقہ معبود قہ ہم و اولدرماسلار بیر شخصنی کہ حرام قیلوبدور

حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٦٨﴾

خدا مگر حق ایلہ و زنا قیلماسلار و کیمکہ قیلورانی مبتلا بولور قیینغ گناہ

يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَن

کہ اینینگ عذابی ایکی برابر بولور قیامت کونیدہ و قالور ہمیشہ اول عذابدہ خوار بولوب ف۳ مگر اول

تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ

کیشیکہ توبہ قیلو بدور و ایمان کیلتوروبدور و قیلوبدور یخشی ایشنی اللہ تعالی الارنینگ یمان لیغلارین اوزگرتیب

حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا

یخشیلیک غنایت قیلور و خدا مغفرتلیک مہربان دور و کیمکہ توبہ قیلور و قیلور یخشی ایشنی

فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا

البتہ اول کیشی خدا طرفیغہ یخشی قایتورف۴ و اول ذاتلار کہ یلغان گواہلیک بیرماسلار و قچان

مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا

اوتوب قالسہ لار بیہودہ نرسہ قا شیدین اوتوب غلاردیک اوتوب کیتورلار و اول ذاتلار کہ قچان نصیحت قیلونسہ

عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ

ربلارین آیتلاری ایلہ انگار لار و کورلار کبی ییقلماسلار ف۵ و اول ذاتلار کہ دیرلار ای ربیمیز بیز لارغہ

أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَٰئِكَ

خاتونلاریمیز و اولادیمیز طرفلاریدین کوزلار راحتینی و ایل قیل بیزلارنی متقی لارغہ پیشوا ف۶

يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾

شو ذاتلارغہ بلند محل لار بیریلور صبر لاریدین برکیتیدین و ملاقات قیلورلار انده دعا و سلام ایلہ

خَالِدِينَ فِيهَا ۚ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ

ہمیشہ قالورلار انده قنداغ یخشی جای و مقام دور ف۷ سیز دینگ پروا قیلماس سیز لارغہ

خرک بولس دبی حکم شرع
بیرلنسان نی اولدیر سلار
و حرام غریا تمسلار کیمکہ بولار
نی قیلوب قالسہ نہایتدہ بیوک
بیر گناہ غہ دوچار بولغان بولور
کہ عذابی قیامتدہ ایکی حصہ
بولور ف۳ اولعنی توبہ قیلیغوچی
کافر ایدیکہ توبہ قیلوب مسلمان
بولادی و توبہ قیلغوچی
مسلمان گنہکار دور۔
ف۴ یعنی یلغان سوزلاماسلار
و یلغان گواہلیک ہم بیرماسلار
و باطل و گناہ مجلسلاریغہ
بارماسلار و قیسی بیر یردہ
بیہودہ ایشلار یا بیہودہ
سوزلار بولسہ تورگان
بولسہ اندین اوزلاریں
سقلاب اوتوب کیتورلار
و قچان بیر عالم قرآن و
حدیثدین نقل ایتوب
نصیحت قیلسہ کلار رکوع
لار کبی دنیادین بیخبر اوتمد
ماسلار بلکہ جان و دل لاریکا
ایلہ قبول ایتوب فایدہ
لانورلار
ف۵ یعنی اوزلاریں مسلمان
ایلہ برابر اہل و اولادلاریں
صلاح و سعادتلارین ہمیشہ
آرزو قیلورلار مانینگ
اوچون دعا دہ بولورلار
حقیقتدہ کامل مؤمن کہ
نیکلی شول وقت راحتدور
خرسند بولورکہ اینینگ اہل
و عیالی اللہ تعالی نینگ
طاعت و عبادتیدہ بیر
بلگان بولسہ دینی علم
تحصیلیغہ مشغول بولسہ
دنیانینگ تمام نعمت
دسترسی بولادین یکسین
دور دیم اول ذاتلار شوننی

ہم تنا قیلورلار کہ اوزلاری ہم تقوی و صلاحدہ بولسونلار و باشقہ لار ہم بو نرسہ دہ الارغہ اقتدا قیلسون منہ بو اوصاف مبارکہ غہ مالک بولغان عزیز
لار صبر و مجاہدہ لاریدین برکتیدین جنت عالی قصر لاریدہ بولورلار و فرشتہ لار طرفلاریدین دعا و سلاملار ایلہ استقبال قیلونورلار و انده پروردگار
عنایتی ایلہ ابدالاباد قالورلار اللّٰہم اجعلنا منہم. منزل ۴

رَبِّیْ لَوْلَا دُعَآؤُکُمْ فَقَدْ کَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ یَکُوْنُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾ ع

مینگ پروردگاریم اگر بولماسہ دعالارینگیز تحقیق سیزلار یلغان بیلدینگیز لار ایمدی عنقریب اول سیزنی سیزلارغہ لازم بولور

سورۃ الشعرآء مکیۃ وھی مائتان وسبع وعشرون اٰیۃ واحد عشر رکوعا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

شعرا سورہ سی مکّہ دہ نازل بولغاندر اول ابتدا قیلورمن چیدہ مہربان نہایتدہ رحیملیک تنگری تعالیٰ آتی ایلہ ایکی یوز یگرمی یتی آیت و اون بیر رکوع دور

طٰسٓمّٓ ﴿١﴾ تِلْکَ اٰیٰتُ الْکِتٰبِ الْمُبِیْنِ ﴿٢﴾ لَعَلَّکَ بَاخِعٌ نَّفْسَکَ اَلَّا

طٰسٓمّٓ بو روشن کتاب آیتلاریدور شاید سیز ہلاک ایتورسیز اوز جانینگیزنی الار مسلمان

یَکُوْنُوْا مُؤْمِنِیْنَ ﴿٣﴾ اِنْ نَّشَاْ نُنَزِّلْ عَلَیْهِمْ مِّنَ السَّمَآءِ اٰیَةً فَظَلَّتْ

بولماغانلیکلاری اوچون اگر بیز خواہلاسک توشوردر میز الارغہ آسماندین بیر نشان کیین الارنینگ

اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خٰضِعِیْنَ ﴿٤﴾ وَمَا یَاْتِیْهِمْ مِّنْ ذِکْرٍ مِّنَ الرَّحْمٰنِ

گردنلاری اینگ اوچون ایگیلیب قالور ونی کیلمس الارغہ رحمان طرفیدین ہیچ بیر یینگی نصیحت

مُحْدَثٍ اِلَّا کَانُوْا عَنْهُ مُعْرِضِیْنَ ﴿٥﴾ فَقَدْ کَذَّبُوْا فَسَیَاْتِیْهِمْ اَنْبٰٓؤُا

مگر الار بو لورلار اندین یوز اوگورگوچیلار پس تحقیق یلغان بیلدیلار ایمدی کیلور الارغہ اول

مَا کَانُوْا بِهٖ یَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٦﴾ اَوَلَمْ یَرَوْا اِلَی الْاَرْضِ کَمْ اَنْۢبَتْنَا

نرسہ نینگ خبرلاری کہ انگا تمسخر قیلورایردیلار ف۲ آیا کورمادیلار می یرنی کہ نہ قدر اوندردوردر میز

فِیْهَا مِنْ کُلِّ زَوْجٍ کَرِیْمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ لَاٰیَةً ۚ وَمَا کَانَ اَکْثَرُهُمْ

اندہ ہر بیر یخشی حاصل لاردین تحقیق باردر اندہ نشان دا ایمدی درلار اکثرلاری

مُّؤْمِنِیْنَ ﴿٨﴾ وَاِنَّ رَبَّکَ لَهُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ ﴿٩﴾ ع وَاِذْ نَادٰی رَبُّکَ

ایمان کیلتورگوچیلار والبتہ سیزنینگ ربینگیز اولدر غالب مہربان ف۳ و دقتیکہ چاقیردی پروردگارینگیز

مُوْسٰٓی اَنِ ائْتِ الْقَوْمَ الظّٰلِمِیْنَ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۭ اَلَا یَتَّقُوْنَ ﴿١١﴾

موسیٰ نی (دہ حکم قیلدیکہ) بار ظالم قوم قاشلاریغہ یعنی فرعون نینگ قومی غہ آیا الار قورقماسلار می

قَالَ رَبِّ اِنِّیْٓ اَخَافُ اَنْ یُّکَذِّبُوْنِ ﴿١٢﴾ وَیَضِیْقُ صَدْرِیْ

موسیٰ دیدی ای ربیم من قورقورمن کہ الار منی یلغانچی دیرلار دکو کنگلوم تنگ بولور

وَلَا یَنْطَلِقُ لِسَانِیْ فَاَرْسِلْ اِلٰی هٰرُوْنَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَیَّ ذَنْبٌ فَاَخَافُ

و تیلیم یورماس اینینگ اوچون ہارون غہ ہم وحی یبار و منینگ دستیمدہ الارغہ بولغان بیر گناہم باردر

اَنْ یَّقْتُلُوْنِ ﴿١٤﴾ قَالَ کَلَّا ۚ فَاذْهَبَا بِاٰیٰتِنَآ اِنَّا مَعَکُمْ مُّسْتَمِعُوْنَ ﴿١٥﴾

دین قورقورمن کہ الار منی اولدوردورلار ف۴ خداوند دیدی ہرگز بولمس بارینگلار ایکینگلار بیزنینگ نشانلاریمیز ایلہ آلوب بیز سیزلار ایلہ بیلیب تورادر میز

ف۱ یعنی پروردگاریم سیزلارنینگ دعالارینگیز غہ رحم قیلورنینگ اوچون تیزدین بلا یبارماس سیزلارنی تابودا قیلمس اگر دعا لارینگیز بولماسہ ایدی تحقیق سیزلارنی بربادا یتوب تاشلار ایردی حاضر ہم قرآن و رسول نی یلغان دیرسیزلار اگر بو اعتقادیدین توبہ و ندامت قیلماسنگیزلار آز فرصتدہ عذاب اتوب کیلوب بیلا بوغور کہ اینگ علاجین تاپا آلمس سیزلار چنانچہ بدر حکیدہ بو سیز الارغہ بیر بلیدی یتمیش عدد ییوکلاری خلاص بولدیلار ف۲ یعنی ای حبیب سیز کہ الار نہ اوچون مسلمان بولمادیلار دیب غصہ لیکدین غم یییب اوز اوزنیگیزنی ہلاک قیلور سیز می بو دنیا امتحان عالمی دور ہر کیم اوز اختیاری ایلہ حق غہ تسلیم بولسون اگر نہ دریک ایلہ مسلمان قیلیک مطلوب بولسا ایدی بیز آسماندین بیر معجزہ نازل قیلور ایدوک نہ کورگاچ منکرلار لاعلاج بولوب ایمان غہ مجبور بولورایردیلار حکمت الہیہ بو نی خوہلاماس دیلو کافرلار قچان الار نینگ ہدایت لاری اوچون بیر یینگی نصیحت کیلسہ اندین یوز لارین اوگوردرلار و یلغان دیبلار و تمسخرایتورلار عنقریب بو لارگا مخلیک لارین سزاسین کوروورلار ف۳ قیامت نی محال بیلگوچیلار کوزنی آچیب یر دہ اوگورگان یرغہ باقسہ لار دانینگ اوندورگان حاصلاتیغہ دقت ایلہ نظر قیلسہ لار البتہ پروردگار قدرتین اوقیکین بیلورلار لیکن توخلوب توردب ہم اکثرلاری ایمان کیلتورماسلار پروردگار الیہ کافرلاردین انتقام آلورغہ مونلار غہ رحم قیلور ف۴ حضرت موسیٰ علیہ السلام مصردین مدین غہ کیتیشلاریدین ایلگاری بیر قبطی نی اولدورگان معدلارینینگ مفصل واقعہ سی سورۂ قصص دہ کیلور ف۵ یعنی ہرگز اولدر آلمس سیزلارنی سوز قیلور سیزلار دیمہ جواب آلور سیزلار ہم سیزنی ایشیتوب توردر میز

ف یعنے رب العالمین مکی شولدورکہ سن تمام بنی اسرائیل نے ادز اسلارنگدین آزاد ایتیب بیزغہ تاپشورکہ بیزلار نے آلعب شام طرفیغہ کیتور میز ف۲
یعنے بالالیک دقتینگدہ بیز سنی اوزادیلو میزدہ اوز یالہ بیزکمی تربیت قیلدوک دسنہ لار بیزنینگ ازارہ میزدہ بولدونگ ایمدی بیزدین

فَاْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُوْلَاۤ اِنَّا رَسُوْلُ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۶﴾ اَنْ اَرْسِلْ
بارینگلار فرعون قاشیغہ دہ دینگلار کہ بیزلار رب العالمین طرفیدین پیغمبر دورمیز ایدیکسن بیار بیز لار ایلہ
مَعَنَا بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ ﴿۱۷﴾ قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ فِيْنَا وَلِيْدًا وَّلَبِثْتَ فِيْنَا
بنی اسرائیل نے ف۱ فرعون دیدے بیز سنی اوزامیمیزدہ تربیہ قیلمدوکمی بالہ لیکنگدہ دہ سن تورودونگ
مِنْ عُمُرِكَ سِنِيْنَ ﴿۱۸﴾ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِيْ فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۱۹﴾
بیزدہ عمرینگ نینگ بیر نچہ سنلاریدہ دہ قیلدینگ اول قیلمشنگنی کہ قیلدینگ سن ناشکردورسن ف۲
قَالَ فَعَلْتُهَاۤ اِذًا وَّاَنَا مِنَ الضَّآلِّيْنَ ﴿۲۰﴾ فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ
موسیٰ دیدے من اول ایشنی قیلدیم اول دقتدہ حال بوکہ من خطا قیلغانلاردین ایردیم ف۳ کیین من سیزلاردین
فَوَهَبَ لِيْ رَبِّيْ حُكْمًا وَّجَعَلَنِيْ مِنَ الْمُرْسَلِيْنَ ﴿۲۱﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ
قاچدیم وقتیکہ سیزلاردین قورقدیم دہ بیردی ربیم منگا حکم ف۴ دہ قیلدی منی پیغمبرلاردین دہ بو نعمت دورمی کہ سن
تَمُنُّهَا عَلَيَّ اَنْ عَبَّدْتَّ بَنِيْۤ اِسْرَآءِيْلَ ﴿۲۲﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ
منگا اوی منت قیلورسن غلام قیلوبدورسن بنی اسرائیل نے فرعون دیدی نیمہ نرسہ دور
الْعٰلَمِيْنَ ﴿۲۳﴾ قَالَ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ؕ اِنْ كُنْتُمْ
رب العالمین موسیٰ دیدے آسمانلارنینگ یرنینگ دہ اورتالاریدہ بار نرسہ لارنینگ ربی دور اگر بو لسنگیز لار
مُّوْقِنِيْنَ ﴿۲۴﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهٗۤ اَلَا تَسْتَمِعُوْنَ ﴿۲۵﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ
ایشانگوچیلار فرعون دیدے اطرافیدہ گیلارغہ کہ ایشتماسسیزلارمی ف۵ موسیٰ دیدے سیزلارنینگ ربلارینگیز
اٰبَآئِكُمُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۲۶﴾ قَالَ اِنَّ رَسُوْلَكُمُ الَّذِيْۤ اُرْسِلَ اِلَيْكُمْ
دہ اولغی آتہ بابالارینگیز ربلاریدور فرعون دیدے سیزلارنینگ بو رسول لارینگیزکہ سیزلارغہ بیبا ریلیبدور
لَمَجْنُوْنٌ ﴿۲۷﴾ قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا ؕ اِنْ كُنْتُمْ
البتہ جنی دور موسیٰ دیدے مشرق دہ مغرب نینگ دہ الاراورتالاریدہ بار نرسہ لارنینگ ربی دور
تَعْقِلُوْنَ ﴿۲۸﴾ قَالَ لَئِنِ اتَّخَذْتَ اِلٰهًا غَيْرِيْ لَاَجْعَلَنَّكَ مِنَ
اگر عقل لارینگیز بولسہ فرعون دیدے اگر سن مندین باشقہ بیر معبود توتسنگ من سنی زندانی لاردین
الْمَسْجُوْنِيْنَ ﴿۲۹﴾ قَالَ اَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِيْنٍ ﴿۳۰﴾ قَالَ فَاْتِ بِهٖۤ
قیلورمن ف۶ موسیٰ دیدے آیا بیر روشن نرسہ کیلتورسام ہم می دیدی کیلتور اول نرسہ نی
اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿۳۱﴾ فَاَلْقٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ
اگر راست بولسنگ ف کیین موسیٰ عصاسین تاشلادی اول دقت اول روشن اژدھا

علاحدہ بولوب زیادہ
دقت ادتمای بیزسہ
پیغمبر بولوب کیلدنگمی حالا
بیزنینگ قبطی حقندہ
بولغان ایشینگنی اونوتما
دوک سن بیزنا شکرانسان دور
سن۔
ف۳ یعنے سن بیلمادیم کہ تو
نا بیر قبطی باشی بیر
سلمان نینگ بیرمشت
اور دشی ایلہ اولوب
قالور۔
ف۴ یعنے علم دحکمت
عطا قیلدی۔
ف۵ یعنے گویا حضرت
موسیٰ علیہ السلام عقل
قبول قیلمایدور گان بیر
سوزنے قیلسگان بولسہ لار
ف۶ موسیٰ علیہ السلام
نینگ بو آخری جوابلاریدین
ایشیتگاچ فرعون تنگ
بولدی سوز قیلیشغہ طاقتی
قالمای دوق قیلغانی
باشلادی کہ اگر مندین
باشقہ بیر معبود غہ ایمان
کیلتورسنگ سنی زندا
نغہ سالورمن۔
ف یعنے اگر بیر نرسہ نے
تقدیم ایتیام کہ اندین
اللہ تعالے نینگ قدرتی
دہ منینگ صداقتم ثابت
بولسہ قبول قالدہ ہم
سن سنی زندانغہ بیادور
سنمی فرعون اول نرسہ نی
تقدیم لاریدین طلب قیلدی
تاکہ صداقتلار لیغہ تائید
بولسون۔

ف قول لاییده گی عصا یوغان بیرکته اژدها بولوب مبارک قول لاری اوز لوزی ایله همه نینگ کوزین خیره قیلغاچ هیچ بیر مناسب جواب تا پا آلمای اوز غلاملاری دیاکر لارلیغه باقوب الاردین بو مشکل اوچون چاره طلب قیله باشلادی

مُبِينٌ ﴿٣٢﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ

بولوب قالدی و چیقاردی قولین اول وقت اول کورگوچیلارغه نهایتده آق کورندی فرعون الرٰ قیده گی

حَوْلَهُ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ﴿٣۴﴾ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ

سردارلارغه دیدی بو البته دانا جادوگردور که سیزلارنی اوز ولتلاریکیزدین جادوسی ایله چیقارمقچی دور

بِسِحْرِهِ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ

نیمه مصلحت بیرور سیزلار ف١ الار دیدیلار مهلت بیرا نگا دیر اوننگ قریداشیغه و یبار شهرلارغه تویلاغوچی

حَاشِرِينَ ﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ

لارنی که حاضر قیلورلار سنگا هر بیر ماهر جادوگرنی ف٢ گیین جمع قیلوندی ساحرلارنی معلوم

يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾ لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ

بیر کوننگ مقرر وقتیغه ف٣ و دیلدی آدملارغه که سیزلار یغیلورسیزلارمی ف۴ شاید که بیز جادوگرلارغه

السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿۴٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ

تابع بولورمیز اگر الار غالب کیلسه لار گیین وقتیکه ساحرلار کیلدیلار فرعونغه دیدیلار آیا بیزلارغه

أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿۴١﴾ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذًا

حق بیریلورمی اگر بیز غالب کیلسک ف٥ فرعون دیدی اری و البته سیزلار مقرر مقربلار دین

لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿۴٢﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿۴٣﴾

بولورسیزلار موسی الارغه دیدی تاشلانگ لار نیمه نی که سیزلار تاشلامقچی دور سیزلار

فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ

گیین الار ارغامچیلارین و عصالارین تاشلادیلار و دیدیلار فرعوننینگ عزتی غه قسم که البته بیزلار

الْغَالِبُونَ ﴿۴۴﴾ فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿۴٥﴾

غالب کیلورمیز گیین موسی عصاسین تاشلادی ناگهان اول یوته باشلادی الارنینگ یاساگان نرسه نی

فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿۴٦﴾ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۴٧﴾ رَبِّ مُوسَىٰ

پس یقیلدیلار ساحرلار سجده قیلغان حال لارده دیدیلار ایمان کیلتوردوک رب العالمین گه که موسی نینگ

وَهَارُونَ ﴿۴٨﴾ قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ

و هارون نینگ ربی دور ف٦ فرعون دیدی آیا ایمان کیلتوردینگیزلارمی آنگا من سیزلارگه اذن بیرمای تورب البته

الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ

سیزلارنینگ کته لاریکیز دور که سیزلارغه سحر تعلیم بیره دور ف٧ عنقریب بیلورسیزلار البته کیسورمن قول لاریکیزنی

ف٢ یعنی مادام موسی جادوگر بولسه سن تمام مملکتغه آدملاریبار یب قیسمی بیر یره دا دیکور جادوگر بولسه آلدور شایدالار جادوده موندین زیاده بولورلار ف٣ عید کون نینگ توشی وقتیده. ف۴ یعنی البته جمع بولونگ لار ف٥ یعنی انعام و بخشش بیر یلورمی ف٦ یعنی الله تعالی کرم قیلیب حق و حقیقتنی توشونگاچ ساحر لار توغنا یا الیس سجده غه کتیدیلار و شول مجمع عظیم ده فرعون دین قورقمای ایمانلارین بر ملا نیه اعلان ایتدیلار ف٧ فرعون کوردیکه حق موسی طرفیده ایکا نلیگین تمام خلق کوردی و حقیقت تمام آچیلدی نیمه قیلیشین بیلمای دولت ایمانغه مشرف بولغان ساحرلارغه عتاب و ملامت قیله باشلادی که موسی سیزلارنینگ اوز استاذ لاریکیز ایکان مملکتغه قبضه قیلیب اوچون بوتدبیرلارنی کورسه دور سیزلارنینگ اوچون مندین بی اجازت تیز دین زنگا ایمان کیلتوردینگیزلار.

نــــ یعنی بیڑاذدین بیرتول لارنگیرنے دا پچی طرفدین بیرایا غلارنگیرنے کیسوب ہزلارنگیرخدارغہ آ حومن ف ٢ یعنی قیسے بیرصورتدہ اولدرسنگ اولردد
ہرحالدہ بیر پدد نگارنیر خصوبقہ با ہ و میرخدادین امیدا تیو رمیزکہ خطالا رنیرنے عفو ایتورچونکہ بو قدرمجمع عظیم حضور دنہ انینگ پیغمبرین تصدیق ایتبدک

ف٣ یعنی فرعون حق نے قبول ایتمکا ندین موننگ بیز موسیٰ خدا مربیردک کرتمام بنی اسرائیل نے آلوب بیر کیجہ دہ مصرین شام غہ ہجرت قیلسون بیم آ نغہ آگاہ ایتیدوک کہ الاۂ آرقہ لاریدین کیلور لارکیین نقصان یتکوزا آلماسلار
ف٤ یعنی الاردین تا فقان زسہ لاریغہ اوشال زمانہ گی بنی اسرائیل دارث بولو یلاریا الارنینگ نسل لاری
ف٥ یعنی پرودگاریم مدد ونصرتی بیزلاربیلہ برابردر دشمن بیزنے توتا آلمس
ف٦ فرعون دا نینگ توسینی
ف٧ دقیتنکہ کو بچلیک ایمان کیلتورگا دیلار اللہ تعالے ہمہ لادین ہلاک ایتیدی۔

وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ وَّلَاُصَلِّبَنَّكُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٤٩﴾ قَالُوْا لَا ضَيْرَ ز
دایا غلارنگیزنے مخالف طرفدین دالبتہ دارغہ آسورمن ہمہ لار نیگیزنے ف دیدیلار مضریو قدر تحقیق
اِنَّآ اِلٰى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ﴿٥٠﴾ اِنَّا نَطْمَعُ اَنْ يَّغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطٰيٰنَآ
بیزلار پرودگاریمیز طرفیغہ قایتورمیز بیزلار امید قیلورمیزکہ پرودگاریمیز بیزنینگ خطالاریمیزنے
٤٣ ع ٨ اَنْ كُنَّآ اَوَّلَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٥١﴾ ط وَاَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اَنْ اَسْرِ بِعِبَادِيْٓ
کیچسون چونکہ بیز مؤمنلارنینگ اوّل لاری بولدوک ف٢ دیرنہ وحی یباردوک موسیٰ غہ کہ بندہ لاریمنی کیجدہ
اِنَّكُمْ مُّتَّبَعُوْنَ ﴿٥٢﴾ فَاَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِى الْمَدَآئِنِ حٰشِرِيْنَ ﴿٥٣﴾ ج
آلوب کیت البتہ سیزلارنینگ رقہ لاریگیزغہ توشولور ف٣ پس یباردی فرعون شہرلارغہ تو پلاغوچیلارنے
اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيْلُوْنَ ﴿٥٤﴾ وَاِنَّهُمْ لَنَا لَغَآئِظُوْنَ ﴿٥٥﴾ وَاِنَّا
البتہ بولار بیرآزگنہ جماعتدرلار دالبتہ الار بیزنے غضبغہ سالغوچیلاردرلار دالبتہ بیزلار
لَجَمِيْعٌ حٰذِرُوْنَ ﴿٥٦﴾ ط فَاَخْرَجْنٰهُمْ مِّنْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ﴿٥٧﴾ وَّكُنُوْزٍ وَّمَقَامٍ
ہمہ میزالاردین تورتقوچیلاردرمیز کیین بیزالارنے چیقاردوک باغلاردین وچشمہ لاردین وخزینہ لاردین
كَرِيْمٍ ﴿٥٨﴾ كَذٰلِكَ ط وَاَوْرَثْنٰهَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿٥٩﴾ فَاَتْبَعُوْهُمْ مُّشْرِقِيْنَ ﴿٦٠﴾
دیخشی منزلدین شونداغ قیلدوک میراث بیردوک الارنے بنی اسرائیل غہ ف٤ کیین الار بولارنینگ آرقہ لاریغہ
فَلَمَّا تَرَآءَ الْجَمْعٰنِ قَالَ اَصْحٰبُ مُوْسٰٓى اِنَّا لَمُدْرَكُوْنَ ﴿٦١﴾ ج قَالَ
توشدیلار کون چیقغان دقتدہ موسیٰ نینگ ہمراہلاری دیدیکہ بیزلار توتولدوک موسیٰ دیدی ہرگز بولمس
كَلَّا ج اِنَّ مَعِىَ رَبِّىْ سَيَهْدِيْنِ ﴿٦٢﴾ فَاَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اَنِ اضْرِبْ
مینینگ ایلہ برابر ربیم باردرکہ مینی ہدایت قیلور ف٥ کیین حکم بیردوک موسیٰ غہ کہ اور گیل عصانگ
بِّعَصَاكَ الْبَحْرَ ط فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيْمِ ﴿٦٣﴾ ج
ایلہ دریاغہ پس دریا یاریلدی ہر بیر بولگی کتہ تاغ کبی بولدی داول یرغہ
وَاَزْلَفْنَا ثَمَّ الْاٰخَرِيْنَ ﴿٦٤﴾ ج وَاَنْجَيْنَا مُوْسٰى وَمَنْ مَّعَهٗٓ اَجْمَعِيْنَ ﴿٦٥﴾
یقین کیلتوردوک باشقہ لارنے ف٦ ونجات بیردوک موسیٰ غہ وبیرا یلار یغہ ہمہ لاریغہ
ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِيْنَ ﴿٦٦﴾ ط اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً ط وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ
کیین غرق قیلدوک باشقہ لارنے البتہ باردر بوواقعہ دہ عبرت دالمیس ایردی الارنینگ کو پلاری
٤٤ ع ٧ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٦٧﴾ ع وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿٦٨﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ
مؤمنلار ف٧ دالبتہ سیزنینگ پرودگاریگیز اول گزددہ غالب مہربان داوقوب بیرینگ الارگہ

ؕ یعنی بو نرسه کہ انکا عبادت قیلورسیزلار نیمه نرسه ددر جواب بیر دیلار کہ معبود لاریمیز تبلاردور کہ بیز لار همیشالا نیتینگ عباد تلاریغه بیر یلکان دور میز
ؕ یعنی منا حاجت رواسو لور بنده سی جا قیرسه ایشتیورو قدرتی یوک بو لور بنده لاریغه فائده هم ضرر هم تیکوزا آلمد سیزلار نینگ تلاینگیزده

نبا ابرهیم ﴿۶۹﴾ اذ قال لابیه وقومه ما تعبدون ﴿۷۰﴾ قالوا نعبد
ابراهیم خبرینی دقیتنگ دیدی اول آته سیغه و قومیغه کہ نیمه نرسه غه عبادت قیلورسیزلار الار دیدیلار عبادت قیلورمیز

اصناما فنظل لها عاکفین ﴿۷۱﴾ قال هل یسمعونکم اذ تدعون ﴿۷۲﴾
بتلارغه دایم توان کون الارعبادتلاریده بولورمیز ابراهیم دیدی قیتنگه سیزلار چاقیرسه سیزلار الارآوازلارینگیزنی ایشتورلارمی

او ینفعونکم او یضرون ﴿۷۳﴾ قالوا بل وجدنا اباءنا کذلک یفعلون ﴿۷۴﴾
یا سیزلارغه نفع قیلورلارمی یا ضرر تیکوزورلارمی الار دیدیلار بیزلار آته بابالاریمیزنی شونداغ قیلوب تورگان حال تاپدوک

قال افرءیتم ما کنتم تعبدون ﴿۷۵﴾ انتم واباؤکم الاقدمون ﴿۷۶﴾
ابراهیم دیدی کوردونگیزلارمی اول نرسه غه کہ سیزلار عبادت قیلورسیزلار سیزلار هم و قدیم آته بابالارینگیز هم

فانهم عدو لی الا رب العلمین ﴿۷۷﴾ الذی خلقنی فهو یهدین ﴿۷۸﴾
اول نرسه لار دشمندور لار منگا مگر رب العالمین کہ اول منی یاراتدی و اول منی هدایت قیلور

والذی هو یطعمنی ویسقین ﴿۷۹﴾ واذا مرضت فهو یشفین ﴿۸۰﴾
و اول ذاتیکه اول منگا طعام و شراب بیرور و قچان من بیمار بولسام اول منگا شفا بیرور

والذی یمیتنی ثم یحیین ﴿۸۱﴾ والذی اطمع ان یغفر لی خطیئتی
و اول ذاتیکه اول منی اولدورور کیین ینه تیرگوزور و اول ذاتیکه من امید قیلورمن اول منینگ گناهیمنی کچورور

یوم الدین ﴿۸۲﴾ رب هب لی حکما والحقنی بالصلحین ﴿۸۳﴾ واجعل
قیامت کونی ؕ ای پروردگاریم منگا حکمت عطا قیل و منی یخشیلارغه قوشقیل و جاری قیل منینگ

لی لسان صدق فی الاخرین ﴿۸۴﴾ واجعلنی من ورثة جنة النعیم ﴿۸۵﴾
یخشی یادیمنی کیینگیلارده ؕ میلیکیل منی نعمتلار باغی غه مستحق لاردین ؕ

واغفر لابی انه کان من الضالین ﴿۸۶﴾ ولا تخزنی یوم یبعثون ﴿۸۷﴾
و مغفرت قیل آتنگ کہ اول البته ادشکانلاردین ادردی ؕ و رسوا قیلمه منی همه تیریلادورگان کونده ؕ

یوم لا ینفع مال ولا بنون ﴿۸۸﴾ الا من اتی الله بقلب سلیم ﴿۸۹﴾ وازلفت
اول کونیکه نفع قیلمس نه مال و نه اوغول لار مگر اول کیشی کہ کیلو بدور خداغه سلامت بیر دل ایله ؕ

الجنة للمتقین ﴿۹۰﴾ وبرزت الجحیم للغوین ﴿۹۱﴾ وقیل لهم اینما
و یقین قیلونور جنتنی متقی لارغه و ظاهر قیلونوردوزخنی گمراهلارغه و دیلورالارغه کہ قیسی یرده دور

کنتم تعبدون ﴿۹۲﴾ من دون الله هل ینصرونکم او ینتصرون ﴿۹۳﴾
اول نرسه کہ عبادت قیلوراردینگیزلار الارغه خدادین باشقه آیا الار سیزلارغه یاردم بیرورلارمی یا انتقام آلورلارمو

ؕ شول منفعتلار یا ددر می جواب بیر دیلار کہ بو نرسه لاردین خبر یمیز یوقدور آته بابالاریمیزنی بولدوغی سبب دین بیز هم شول یول غه کیرددک حضرت ابراهیم دیدیلار من اعلان ایتورمن کہ سیزلار نینگ و آته بابالار نیگیزنینگ معبودلاری بولغان نرسه لار نینگ دشمنی دورمن الاردین بیزارمن مگر اول مولا برحق کہ منی یوقدین بار قیلو بدور اول گنه منی اوز فرضیغه هدایت قیلور و اول نینگ مذ قیتنی بیر دیتچان خسته بولسام شفا عطا قیلور و اول گنه منی آخر اولدورور و ینه قیامت کونی دیکیچ تیرگوزور و امیدیم باردور که و لکن اول مهربان منینگ خطا لاریمنی عفو ایتور

ؕ سیدنا ابراهیم علیه السلام نینگ بو دعا لارینی خداوند کریم قبول ایلیا سبب تمام امت اسلامیه نماز لاریده اول جنابغه آل لاریغه درود و یاد دور للا کما صلیت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم

ؕ یعنی جنتده کہ حضرت آدم علیه السلام سیر اشلار یدور

ؕ آته لاردین مسلمان بولو شیدین امید ایرلیک رها نلار یده بو دعا نی قیلیتگا نرور لار قچان حقیقت معلوم بولدی دعا نی توختا تدیلار. ؕ یعنی شرک و نفاق دین پاک و سلامت دل ایگا سیغه منفعت قیلور

ف۱ یعنی تبلار بت پرستلار و ابلیس نینگ تمام لشکرلاری ہمہ لاری دوزخغہ یوزلاری ایلہ تاشلانورلار الار جہنم ایچیدہ توشکاچ بیر بیرلاری ایلہ جنجال قیلو
شور لار آخر ہمہ لار کا او زجرملار یغہ اعتراف ایتورلار کہ حقیقتدہ بیزلار نہایدہ ہ بیوک ادا شقان ایکانمیز کہ سیزلار نے بو تون عالم نینگ پروردگاریغہ

فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُنَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ
کیمین یوزلاری ایلہ تاشلانورلار انگا تبلار د گمراہلار و ابلیس نینگ لشکرلاری ہمہ لاری دیرلار دا لار
فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ
ادزارا جنجال قیلو شورلار قسم خدا غہ کہ البتہ بیز روشن گمراہلیکدہ ایردوک دقیتکہ بیز برابر قیلور ایردوک
الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا
سیزلار نے رب العالمین غہ ، دگمراہ قیلمادی بیزنے مگر مجرملار ایدی بو قدہ بیزلار اوچون نہ شفاعتچی لار
صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي
د نہ مہربان دوست کاشکے بولسہ ایدے بیزاوچون بیر بار قایتیش کہ مسلمانلاردین بولور ایدوک ف۱ البتہ بار دو بو
ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ
عبرت دا لیسد دراو لارنینگ کوبلاری مؤمنلار ف۲ د تحقیق سیزنینگ پروردگاریڭز او لدور
الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ
غالب مہربان یلغانچی قیلدی نوح نینگ قومی پیغمبرلارنے دقیتکہ دیدے الارغہ برادرلارے نوح
أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾
آیا قورقماس سیزلارمی تحقیق من سیزلار اوچون امین پیغمبر دورمن پس قورقونگ لار خدادین دمنگا
وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
اطاعت قیلینگ لار دسوال قیلمسمن سیزلاردین بو ترسہ غہ حق نینگ حقیم تہمارب العالمین ذمتہ سیغہ دور پس
وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾ قَالَ وَمَا عِلْمِي
قورقونگلار خدادین منگا اطاعت قیلینگ لار ف۳ دیدیلار بیز سنگا ایشانایلو کمی دسنگا پست آدملار تابع
بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي ۖ لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا
بولوب دورلار ف۴ دیدے دیمہ بیلورمن کہ الار نہ قیلورلار الارنینگ حسابلاری نینگ پروردگاریم ذمہ سیغہ دور
بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ
اگر بیلسینگیز لار دمن مؤمنلر نے قوغوچی ایمیس دورمن من فقط صاف قورقوتوچی دورمن ف۵
يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾
دیدیلار ای نوح اگر سن بو ایشدین توختامسنگ البتہ سنگسار قیلورمز دیدی ای ربیم مینگ قومیم
فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ
منے یلغانچی دیدیلار ایمدے حکم قیل من بیلہ قومیم ادرتا میزغہ روشن حکم دنجات بیرمنگا و مینگ ایلہ من ہمراہلاریمہ

برابر قیلو بدورمیز بو خصوصدہ بیزنے آزدورگان شیطان لار دور ایمدی کیم بیزنے سوراب آلور دکیم بیزغہ مہربان بولوب مدد بیردر کاشکے بیزلارنیہ بیر بار دنیاغا قیتوب بارسک ایردی دمسلمان بولوب بو خطالارحد سین چیقارسک ایردی لیکن الارنینگ بو سوزلاری ہم یلغان دور
ف۲ یعنی ابراہیم علیہ السلام نینگ بو قصہ لاریدہ بیوک عبرت بار دور باوجود مشرکلارنینگ کوبلاری ایمان مؤمن بولمادیلار۔
ف۳ یعنی نہایت صدق وامانت ایلہ خدانینگ پیغامین سیزلارغہ مکمل تیکوزہ رمن انینگ اوچون سیزلارغہ لازم دورکہ پیغام الہی نے ایشتینگ لار دمنگا اطاعت قیلونگ لار کہ من بالکل بے غرض مرشد دورمن طمعیم یوقدور
ف۴ قوم مالدار لاری دیو قاری حساب قیلونغان طبقہ لاری شونداغ اعتراض قیلورلار
ف۵ یعنی مینینگ مقصودیم الارنینگ ایمان لاریدور صنعت لاری نہ دور قیسے طبقہ دین دورلار انے بیلمکیم منزور ایمسدور اولار نینگ حسابی خدا ذمہ سیغہ دور من سببسیز یا یلار عاطری اوچون غریب مسلمانلارنے ہرگز ھیدا ماسمن نینگ دلیقیم

قورقوتوشدر کیم بولسہ بولسون ف۶ سیدنا نوح علیہ السلام قوملارین ہدایت لاریدین ناامید بولغاچ پروردگار دہ التجا غرض قیلدیلار
ادزلارین دجماعہ لارین نجاتلاری دمنکر دمتمرد کافرلارنینگ ہلاکلاری اوچون دعا قیلدیلار۔

ف۱ یعنی ان لار دحیوانلار وقوشلار ایله تولگان کیمه غه سالوب طوفان بلا سیدین قوتقاردوک کیمین قالغانلارنی غرق ایتیدوک
ف۲ یعنی الارده بیوک بلند بلند منارہ لار بنا قیلمک شوق دهوسی کوب ایردی اندین هیچ بیر فائده چیقماس هم نام اوچون بنا قیلور ایدیلار

وَمَن مَّعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ

کیمین بیز نجات بیردوک انگا داهینگ ایله یولغانلارنی تولدوروگان کیمه ده کیمین غرق قیلدوک قالغانلارنی ف۱ تحقیق

فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ

بامعو بولورشه عبرت دایسه دورالارنینگ کوبلاری مؤمنلار دالبته سیزنینگ پروردگارینگیز اول ده در

الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ

غالب مهربان. یلغانچی قیلدی عاد قبیله سی پیغمبرلارنی وقتیکه دیدی الارغه برادر

أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ

لاری هود آیا قورقماس سیزلارمی تحقیق من سیزلار اوچون امین پیغمبر دورمن پس قورقونگلار خدادین

وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ

منگا اطاعت قیلینگلار ومن سوال قیلماسمن سیزلاردین انگا حق نینگ حقیقیم تهاریب العالمین

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ

ذمه سیغه دور آیا بنا قیلور سیزلارمی هر بلند لیکغه بیر نشان بیفائده اوینوب دیسار سیزلار کته

مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾ وَإِذَا بَطَشْتُم بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾

قصرلار گویا که دائم قالور سیزلار دقچان موأخذه قیلسنگیزلار موأخذه قیلور سیزلار ظالملاردیک

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾ وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُم بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾

ایمدی خدادین قورقونگلار منگا اطاعت قیلینگلار دقورقونگلار اول ذاتدین که امداد قیلدی سیزلارنی سیز بیلدوک

أَمَدَّكُم بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾ وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ

نرسالار ایله مدد بیردی سیزلارغه حیوانلار اوغوللار ایله د باغلار وچشمه لار ایله من قورقورمن سیزلارغه

عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣٥﴾ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُن

بیوک کون عذابیدین دیدیلار برابردور بیزلارغه آیا سن نصیحت قیلدینگمی یا نصیحتچی لاردین

مِّنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾ إِنْ هَٰذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ

بولمادینگمی ایمس دور بو مگر اوتکن لارنینگ عادتلاری دبیز لارغه عذاب

بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا

هرگز قیلونمس کیین الارنی یلغانچی قیلدیلار دهلاک قیلدوک بیز الارنی البته بو ده بار دورعبرت

كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾

دایسه دور الارنینگ کوبلاری مؤمنلار دالبته پروردگارینگیز اول ده غالب مهربان

دیلار دعالی قصرلار مسترینه محل لاریم تیز قیلور ایردیلار دالارغه نظری کوید لگان نفاشلیک لاریم لیشلار ایردی لار گویا الارهیچ ادلملار دقچان بیرجا غه حمله قیلسه لارنهایت ده بیرحم لیک ایله حمله قیلور ایردیلار حضرت هود علیه السلام الارغه شفقت یوزه سیدین نصیحتلار قیلدیلار دخدا نینگ بیرگان انواع نعمتلارین یاد بیردب انواع نعمتلارین یاد بیردب سنم حقیقه الانعیتغه جاتیر دیلار دنا فرمانلیک یمان دا قیبتینی اگاه قیلدیلار لیکن الار قدر قیلدیلار بلکه یوز لارایله نامناسب سوزلار ایله رد قیلدیلار دعذاب الهی غه تمام انکار اتید یلار دپیغمبرلارین یلغانچی قیلدی عاقبت دعده قیلونغان عذاب کیلدی دینادین وجودلارین محو ایلادی.

ع ۶/۷ ۱۰

ع ۸/۷ ۱۱

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۴۱﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صٰلِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿۱۴۲﴾

يلغانچى ديديلار ثمود قبيله سى پيغمبرلارنى دقتيكه ديدى الارغه برادرلارى صالح كه آيا قورقمس سيزلارمى

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿۱۴۳﴾ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُونِ ﴿۱۴۴﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ

تحقيق من سيزلارغه امين پيغمبردورمن پس قورقونگلر خدادين و اطاعت قيلينگ لار منگا و من سوال قيلماسمن سيزلاردين

عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿۱۴۵﴾ أَتُتْرَكُونَ فِي

انگا حق مينينگ حقيم تنها رب العالمين ذمه سيغه دور آيا سيزلارنى قويوب قويولورمى امان ده

مَا هٰهُنَا آمِنِينَ ﴿۱۴۶﴾ فِي جَنّٰتٍ وَعُيُونٍ ﴿۱۴۷﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ

بو تورگان حال لارينگيزده كه بو بيرده دور باغلار و چشمه لار ايچلارنده و اكين لار و خرمالار ايچلارنده كه

طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿۱۴۸﴾ وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فٰرِهِينَ ﴿۱۴۹﴾

الارنينگ باش غوجه لارى نازک دور و تراشلار سيزلار تاغلاردين او يلار كبر يلشيب

فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَأَطِيعُونِ ﴿۱۵۰﴾ وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۵۱﴾ الَّذِينَ

پس قورقونگ لار خدادين و منگا اطاعت قيلينگ لار و اطاعت قيلمنگ لار حددين آشقانلار حكملارينه اول

يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿۱۵۲﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ

ذاتلار فساد قيلورلار مملكتده و اصلاح قيلماسلار ديديلار حقيقتده سن جادو اورگان

الْمُسَحَّرِينَ ﴿۱۵۳﴾ مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا ۖ فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ

لاردين دورسن ايمس سن مگر بيزگه بير انسان كيلتور بير نشان اگر بولسنگ راست سوزلاغوچى

الصّٰدِقِينَ ﴿۱۵۴﴾ قَالَ هٰذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ

لاردين ف۱ صالح ديدى بو بير اورغاچى تويه دور انينگ اوچون دور سو ايچيش ده بير نوبت و سيزلار اوچون دور

مَعْلُومٍ ﴿۱۵۵﴾ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۱۵۶﴾

بير معلوم كون سو نوبتى و تيكوزمنگ لار انگا يمان نيت ايله قول كه سيزلارنى بيوک كون عذابى توتور

فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا نٰدِمِينَ ﴿۱۵۷﴾ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۗ إِنَّ فِي ذٰلِكَ

كيين الارانى اولدوردیلار صونگره پشيمان بولديلار ف۲ كيين الارنى عذاب توتدى تحقيق باردور مونده

لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۵۸﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ

عبرت و ايمس الاردين كوپلارى مؤمنلار ف۳ و تحقيق سيزنينگ پروردگاريگيز اولدور غالب

ع ۹ ۱۲ الرَّحِيمُ ﴿۱۵۹﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۶۰﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ

مهربان يلغانچى ديدى لوطنينگ قومى پيغمبرلارنى دقتيكه ديدى الارغه برادرلارى

ف۱ يعنى خيال لارينگيز بو كه دورآيا بو تورگان عيش و عشرتلارينگيز و باغ و بهارلارينگيز و تاغلاردين تراشلاب قيلغان قصر و محل لارينگيز بيزلارنى عذاب الهى دين قوتقاراآلورمى بو خام سودلانى دماغلارينگيزدين چيقارينگ لار خدادين قورقونگ لار و منگا اطاعت قيلينگ لار خيرلارينگيز شول نرسه ده دور حضرت صالح عليه السلام نينگ بو قدر لوطوغ نصيحتلارين چو اهيغه الار سنگا جادو تيگيبدور ديديلار و ديديلاركه سن هم بيز كبى بير بشردورسن مگر پيغمبرليكينگ راست بولسه بر معجزه كورساتگيل كه بيزا ايشانا تا بلوک كيين حضرت دعا قيلديلار الله تعالى دعالارين قبول ايتيب اورغاچى تويه سنى پيدا قيلدى ف۲ صالح عليه السلام تويه لارى اوتلامک و سو ايچمک اوچون تييب طرفده بارسه تمام جانورلارنى كوروب قاچوشورلاردى انينگ اوچون سو ايچيشده بير كون انگا و بير كون باشقه جانورلارغه نوبت تعيين ايتيلدى بو معامله دين بير نيچه كون اوتوب ايماندارلارى خصوصيده مقيناليب اوزدوستين منى اولدورمك غه بولوردى آخر اول انى اولدوردى اوچ كيندين كيين دراب كيلوب چه لارين محو ايتدى ف۳ بو واقعه ده هم بيوک عبرت باردور ليكين الاركبى جاهللار عبرت آلمسلار چونكه ثمود قبيله سى نينگ كوبلارى مسلمان بولماديلار

ف يعني بو تون جهان خلقي قيلغان بير يمان فعل نے سيزلار قيلور سيزلار مي بو فعل لارنينگيز ايله سيزلار بالكليه انسانيت صدي دين آشوب كيتديكيز لار
ف٢ كو ملاسكا وعده يلار كه زيجي نية موندلغ نصيحة تلار نے قيله بير سنگ سني مملكتدين چيقاره ب يباره رميز.

لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
لوط آيا قورقماس سيزلارمي تحقيق من سيزلارغه امين پيغمبر دور من پس قورقونگلار خدادين و منگا

وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ
اطاعت قيلينگلار و من سوال قيلماسمن سيزلاردين انگا حق نينگ حقيقتنهارب العالمين ذمه سيغه

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾ أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ
دور آيا سيزلار اصل عالم دين ايرلارغه باقورسيزلارمي و قويوب قويور سيزلارمي اول نرسه نے

مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ ۚ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾
كه ياراتيبدور سيزلار اوچون ربلارينگيز خاتونلارينگيز دين بلكه سيزلار حددين آشگان قوم دور سيزلار ف

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّي
ديديلار اي لوط اگر قايتماسنگ البته چيقاريلگانلاردين بولورسن ف٢ لوط ديدي من البته فعل لارينگيزنے

لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾ رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾
يمان كورگوچيلاردين دورمن پروردگاريم منگا و اهليمغه بولار قيلوب تورگان عمل سزاسيدين نجات بيرگيل

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ
پس نجات بيردوك بيز انگا و اهليغه همه لاريغه مگر بير كمپير كه ايردے كيني ده قالغانلاردين

دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۖ فَسَاءَ مَطَرُ
كيين هلاك قيلدوك باشقه لارنے و ياغدوردوك اولارغه بير قسم ياغين نه قدر يمان دور

الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾
قورقوتيلگانلار ياغيني ف٣ البته باردور مونده عبرت و ايمس ايدي اولارنينگ كوپلاري مومن لار

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾
و تحقيق پروردگارينگيز اولدور غالب مهربان يلغانچي قيلدي اصحاب ايكه پيغمبرلارني

إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾
وقتيكه ديدي اولارغه شعيب آيا قورقماس سيزلارمي تحقيق من سيزلارغه امين پيغمبر دورمن

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ
قورقونگلار خدادين و منگا اطاعت قيلينگلار و من سوال قيلماسمن سيزلاردين انگا حق نينگ حقيقتنه

أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ ۞ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا
تهارب العالمين ذمه سيغه دور ف بوتون تولدوروب بيرينگلار اولچاوني و بولمانگلار

ف٣ حضرت جناب بيزلارغه كرمن سيزلارنينگ بو عمل لارينگيزنے كوب يمان كوردور من اينگا اوچون البته اظهار نفرت قيلورمن و نصيحة دين اوز دمني توختاته آلمسمن كيين خدا غرض قيلاديلار كه سني خدانينگ غضبي بو يمان ايش سزاسيدين قوتقارسه
ف٤ يعني خاتونلاري كه اولاردين ايردے
ف٥ يعني تمام مملكتلارين آفتاريب تاشلاغاندي و تاش ياغينين ياغدوردولار
ف٦ اصحاب ايكه مدين قومي دور ايكه بيردرختدور كه اولار انگا پوتوب تورديلار شول نسبت ايلا اولارنے اصحاب الايكه ديلدي بو جماعه نينگ پيغمبرلاري حضرت شعيب دورلار بو قوم ده اولچاو و ترازوده خيانت قيليب خلقغه نقصان بيريك مملكتغه فساد سالمك باسماچيليك قيلمك عادتلاري بار ايردي حضرت شعيب الارني بو يمان عادت و فعل لاردين منع قيلور ايردلار

ع ٩ ١٢

ف یعنی خلق ایله معامله ده نیایتده انصاف معدالت ایله ایش قیلینگ الله اوزلارینگیزگه فرشته سوگان بولسینگیزلار باخته لاده هم شول رسنه سوییونگیزلار
عکلتنی اصلاحی دسعادتی اوچون سعی ده بولونگیزلار فساد و نقصان دین سعه یب لامه میزلارنی د ده لتی اوتمکان آ دملارنی بی اینگوچی قادر مطلق

مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾ وَلَا تَبْخَسُوا

نقصان بیرگوچیلاردین وتارتینگلار توغری برابر ترازو ایله ونقصان تیگیزمنگ لار

النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

آدملارینگ نرسه لاریغه و یورمنگ لار مملکتده فساد قیلغان حالده

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ

دو قورقینگلار اول ذاتدین که یراتدی سیزلارنی و اوتکنی خلقلارنی هم دیدیلار حقیقت شو که

مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ

سن جادو اورگانلاردین دورسن و ایمسدورسن سن مگر بیزلارکبی انسان و گمان قیلماسمیز سینی مگر

الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ

یلغانچیلاردین پس توشوربیزنینگ اوستیمیزغه آسماندین بیر پارچه اگر بولسنگ راست سوزلاگوچی

الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ

لاردین دیدی پروردگارم یخشی بیلوری سیزلارنینگ عمللارینگیزنی پس کیین الارنی یلغانچی قیلدیلار پس توتدی

عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِي

الارنی سایه بان ایک کون عذابی تحقیق بول ایردی بیوک کون عذابی تحقیق باردور بونرسه ده عبرت

ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ

والیکن الارنینگ کوپلاری مومن لار والبته سیزنینگ پروردگارینگیز اولدور غالب

ع ۱۴ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ

مهربان والبته بوقرآن رب العالمین توشورگان نرسه دور آنوب توشدی انی امین

الرُّوحُ الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ ﴿١٩٤﴾

فرشته سیزنینگ دلینگیزغه تاکه سیز تورتوقورقوتوچی لاردین بولونگ

بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُنْ

صاف عربی زباندا و البته بو یازیلگان دور اوتکنی لار کتابلاریده هم آیا بولمادی الارغه

لَهُمْ آيَةً أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ

نشان بونرسه که بنی اسرائیل عالملاری انی بیلورلار و اگر بیز انی توشورسک ایردی عجمی لاردین

بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾

بعضیلاریغه کیین اوقوسه الارغه اولار انگا ایمان کیلتورماس ایردیلار ف

دین خوف دتورمه گیلار
ف قوم اکه دیدیلارکه سنی
جادو اورمیدور بیز سنی
بولیشوالارتیگیمه یلغانچی
بیلور بیز سن اگر سن اوز دعوا
کبی بیر انسان دورسن مگر سن
حقیقتده راست پیغمبر بو
لسنگ منابقه دیب
بیزنینگ اوستیمیزگه آسمان
نینگ بیر بولاکینی توش
بیر بوقیین توشورمیب تر
اوچون بولاک قیلماس سن
ف پروردگار ربی بنده لاری
چه عملی دانینگ درحم
لارین یخشی بیلورانینگ
اوچون قیسی جرم غه نه تورو
عذاب قیلمان بیار مکن سیدور
اول بیلور پیغمبرلار وظیفه لاری
آگاه قیلیک دور بیزاد ر
یلشیمیزنی قیلدورک یا تی
خدا غه حواله دور
ف کیین آسمان طرفیدین
سایه بان کبی بیر بولوت
کیلدی اوندین سوادر
تیغملوت یا غدی وهلاک لاردین
بوقه زلزله پیدا بولدی و
نهایتده قتیلیک آواز
کیلدی شول طریقه بولوب
هم لاری بیر بیرکیمان
دونیادین یتتام و نشان
بولوب کیتدیلار ف یعنی
بو قرآن کریم اول مبارک
کتاب دورکه بیرالعالمین
توشورگاندور و جبرئیل امین
آلوب توشکاندورلار
سیزنینگ پاک وصاف
کلیگیزغه توشورگاندور
تاکه سیز یا قسه پیغمبرلارکبی
اینگ ایلی غافل لارنی آگاه
ایتیب چوکر بو کتاب نهایتده

فصیح و بلیغ عربی زبانده دور که هر بیر قابل انسان توشونه آلور و بو کتاب نینگ خبری قدیم آسمانی کتابلارده هم باردور خصوص بنی اسرائیل عالملاری اینگ آخری
کتاب دیمرکتابلاردین افضل ایکانلیکین بیلورلار اگر بعض انسانلار بو کتاب عربی دیمی هم عربی دور بلکه ایدی تو قور دیب لار اگر بیز بعضی بیر عجمی غه توشور
سک هم بیته بیر اعتراض تاپور لار

ف یعنی ہر کیم چہ د گناہ نہ زیاد ہ بیر لیب او زیرہ بار قوتلار نے شرارت د سمر کشلیکنہ صرف قیلسہ بیز ہم انینگ دلیند الکار نے جاییلاب قو یو رمیز
کیمن نہ قدر حقیقتی توشونسہ ہم ایمان کیلتور الماس یو رحد ف۲ یعنی موند اغ انسانلار تاور دیک خضابنہ کوزاری ایلہ کورماسلارایمانغ کیلتور

كَذٰلِكَ سَلَكْنٰهُ فِيْ قُلُوْبِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِهٖ حَتّٰى

منہ شو نداغ سالوب قویدوک اول انکارنے گنہگار لار بعلی لار یغہ ف۱ الار انگا ایمان کیلتورماسلار تاکوریماسلار

يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿٢٠٢﴾

دردلیک عذابنی کیس کیلور اول الارغہ د الار بے خبر بولور لار ایکین

فَيَقُوْلُوْا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُوْنَ ﴿٢٠٣﴾ اَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿٢٠٤﴾

دیرلار کہ بیز لارغہ بیر از مہلت بیریلور می ف۲ آیا الار بیزنینگ عذابمیزنینگ تیز کیلیشین خواہلار می

اَفَرَءَيْتَ اِنْ مَّتَّعْنٰهُمْ سِنِيْنَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَآءَهُمْ مَّا كَانُوْا يُوْعَدُوْنَ ﴿٢٠٦﴾ ﴿١٢﴾

کورد و نگمی اگر بیز الارنے نیچہ ییل لار فایدہ لاندرسہک کیمن کیلسہ الارغہ اول نرسہ کہ وعدہ قیلنور ایدی

مَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يُمَتَّعُوْنَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَآ اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ

الارغہ نیمہ نے دفع قیلور الاردین آلوب تورگان فایدہ لاری د بیز ہلاک قیلمدوک ہیچ بیر شہرنے مگر

اِلَّا لَهَا مُنْذِرُوْنَ ﴿٢٠٨﴾ ذِكْرٰى ۛ وَمَا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ

بار ایرسہ انینگ اوچون قورقوتغوچیلار نصیحت اوچون د بیز ظالم ایمس ایدوک ف۲ د بو قرآننی شیطانلار

بِهِ الشَّيٰطِيْنُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنْۢبَغِيْ لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيْعُوْنَ ﴿٢١١﴾ اِنَّهُمْ

الوب توشادیلار د مناسب ایمس الارغہ د قدرتلاری ہم ایمس چونکہ الار انی ایشیتکدین اوزاق

عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُوْلُوْنَ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَتَكُوْنَ

قیلونگاندرلار ف۳ کیس چاقیرمنگ خدا ایلہ باشقہ بیر معبودنے کہ بولورسیز عذاب

مِنَ الْمُعَذَّبِيْنَ ﴿٢١٣﴾ وَاَنْذِرْ عَشِيْرَتَكَ الْاَقْرَبِيْنَ ﴿٢١٤﴾ وَاخْفِضْ

قیلونادیگانلاردین ف د قورقوتونگ یقین قرینداشلارنگیزنی د توازع قیلینگ اول

جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٢١٥﴾ فَاِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ

مولارغہ کہ ایرگاشیدورلار سیزغہ مسلمانلاردین کیمن اگر سیزغہ مخالفت قیلسہ لار دینگ کہ من

اِنِّيْ بَرِيْۤءٌ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿٢١٦﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيْزِ الرَّحِيْمِ ﴿٢١٧﴾ الَّذِيْ

سیزنینگ افعاللارنگیزدین بیزاردورمن ف۱ د توکل قیلینگ غالب مہربان خداغہ اول خدا ایکہ

يَرٰىكَ حِيْنَ تَقُوْمُ ﴿٢١٨﴾ وَتَقَلُّبَكَ فِي السّٰجِدِيْنَ ﴿٢١٩﴾ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ

کوریدور سیزنی دقتیکہ سیز قیام قیلور سیز د حرکتلارنگیزنی نماز یلار ارالارندہ ف۲ تحقیق اول تحقیق ایشیتگوچی

الْعَلِيْمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ اُنَبِّئُكُمْ عَلٰى مَنْ تَنَزَّلُ الشَّيٰطِيْنُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ

بیلگوچیدر ایاندوردینگ من سیزلارغہ خبر بیرایی کہ کیمغہ توشورشیطانلار الار توشور شونداغ

مع ٩
عند المتقدمین

ماسلارہ عذابلی خبر بیرب
کیلماس اول کیلگاچ مجر
لارغہ مہلت بیرلماس
کہ توبہ قیلوب اوزلاردین
اصلاح ایتسو لار
ف۲ یعنی ہیچ بیر قوم نے تو
عزیردین توغری ہلاک ایتو
لمادی کیکبالارغہ عذابدین
اوّل کانے مہلت بیرلیدے
د وکاہ ایتمیک او چون پیغمبر
یبار یلدی کہ خلق بینہ قعلت
دہ قالماسون د قیتکہ الار ہیچ
بیر صورت ایلہ قبول ایتمد
یلار سہ خر برباد قیلونگان لار
اول وقت ہیچ بیر نرسہ
لاری بلہ منفعہ قیلالمو
ف۳ بعض مشرکلارنینگ اعتقاد
لاریدہ بو قرآن سنہ بیر جن
کیلوب محمد علیہ السلام نہ تعلیم
بیردب کیتیدور ایدی
بوآیتلار او شال غلسہ
خیال غہ رد دورکہ شیطانلار
د ہ اول لیاقت یوق دور
دالاردہ قدرت ہم یوق دورحالا
فرشتہ لارغہ زور دبود بولد
یم آلمسلار
ف۳ بو خطاب نبی علیہ السلام
غہ قیلونیب امتی آگاہ
قیلونور ف۵ یعنی باشقہ
لاردین اوّل اوز یقین قریند
اشلارنگیزنے قورقوتونگ
کہ خیر خواہلیکدہ اولنینگ
حقلاری مقدم دور دہوطلا
کیم بولسہ لار بولسون ملار
غہ شفقت دمہربان بولو
ڈنا فرمانیک قیلگوچیلار
دین بالکل نفرت قیلینگ
ف۲ یعنی دقتیکہ اوز دیگر
تہجد غہ تورورسیز یاریلار
ینگیزدین ہم خبر آلورسیز لو
الارہم خداسنے یاد قیلورلار می یوقہ غفلت دہ لار می یعنی مفسرلار بو شبہ لفظدین سرور کائنات صلعم نینگ دالدین لاریدن ایماندار دین استنباط قیلو یدورلار

ف۱ یعنی شیطان نینگ صادقلار وصالحلار ایله موافقتی یوقدور چونکه الارنی یمان کوره درلار شیطان نینگ علاقه سی کافرلار و فاجرلار ایله بولورکه بولار انگا مطیع و محب دورلار شیطانلار قچان امور غیبیه جزئیه دین بیرار کلمه ایشتیب قوچسه اول ... بو ایشتغان نه قوشوب دوستلاریغه ییتکوروزلار بو دورلار.

عَلٰی کُلِّ اَفَّاکٍ اَثِیْمٍ ﴿۲۲۲﴾ یُّلْقُوْنَ السَّمْعَ وَاَکْثَرُهُمْ کٰذِبُوْنَ ﴿۲۲۳﴾ وَالشُّعَرَآءُ

آدم غه که یلغانچی گنهگار دور کیلتوروب تاشلارلار ایشیتکانلاری دکو بولاره یلغانچی دورلار ف۱ و شاعرلارغه

یَتَّبِعُهُمُ الْغَاوٗنَ ﴿۲۲۴﴾ اَلَمْ تَرَ اَنَّهُمْ فِیْ کُلِّ وَادٍ یَّهِیْمُوْنَ ﴿۲۲۵﴾ وَاَنَّهُمْ یَقُوْلُوْنَ

یولدن آزغانلار ایرگاشورلار ف۲ کورماس سنی که الار هر میدان ده حیران یوروررلار و الار دیرلار اول نرسه نی که

مَا لَا یَفْعَلُوْنَ ﴿۲۲۶﴾ اِلَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَذَکَرُوا اللّٰهَ کَثِیْرًا

قیلمسلار مگر اول ذاتلار که ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلارنی قیلدیلار و یاد قیلدیلار خدانی کوب

وَّانْتَصَرُوْا مِنْۢ بَعْدِ مَا ظُلِمُوْا ؕ وَسَیَعْلَمُ الَّذِیْنَ ظَلَمُوْۤا اَیَّ مُنْقَلَبٍ یَّنْقَلِبُوْنَ ﴿۲۲۷﴾

ع ۱۱
۱۵

و انتقام آلدیلار مظلوم بولغانلاریدین کیین ف۳ و عنقریب بیلورلار ظالملار که قنداغ بیر مرجع قایتورلار

سُوْرَةُ النَّمْلِ مَکِّیَّةٌ وَّهِیَ ثَلٰثٌ وَّتِسْعُوْنَ اٰیَةً وَّسَبْعُ رُکُوْعَاتٍ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

نمل سوره سی مکه ده نازل بولغاندور اول | ابتدا قیلورمن مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نینگ اتی بیله | توقسان اوچ آیت و یتی رکوع دور

طٰسٓ ۚ تِلْکَ اٰیٰتُ الْقُرْاٰنِ وَکِتَابٍ مُّبِیْنٍ ﴿۱﴾ هُدًی وَّبُشْرٰی لِلْمُؤْمِنِیْنَ ﴿۲﴾

طس بو قرآن و روشن کتاب نینگ آیتلاریدور هدایت و بشارتدور مؤمنلار اوچون

الَّذِیْنَ یُقِیْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَیُؤْتُوْنَ الزَّکٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ

اول ذاتلار که اوقورلار نمازلارین و بیرورلار زکاتلارین و الار که آخرتغه تمام

یُوْقِنُوْنَ ﴿۳﴾ اِنَّ الَّذِیْنَ لَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ زَیَّنَّا لَهُمْ اَعْمَالَهُمْ

ایشانورلار تحقیق اول ذاتلار که ایمان کیلتورماسلار آخرتغه مرغوب کورساتدوک الارغه افعاللارین

فَهُمْ یَعْمَهُوْنَ ﴿۴﴾ اُولٰٓئِکَ الَّذِیْنَ لَهُمْ سُوْٓءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِی

اندین الار حیران یوروررلار ف۴ انه شولار دورلار اول جماعتکه باردور الار اوچون یمان عذاب و الار دور آخرتده

الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُوْنَ ﴿۵﴾ وَاِنَّکَ لَتُلَقَّی الْقُرْاٰنَ مِنْ لَّدُنْ

زیاده زیان غه بولغوچیلار ف۵ و تحقیق سیز غه قرآن عطا قیلنور حکمتلیک علملیک خدا

حَکِیْمٍ عَلِیْمٍ ﴿۶﴾ اِذْ قَالَ مُوْسٰی لِاَهْلِهٖۤ اِنِّیْۤ اٰنَسْتُ نَارًا ؕ سَاٰتِیْکُمْ

طرفیدین و قتیکه دیدی موسی اوز اهلی غه که من بیر اوت کوردیم حاضر کیلتورورمن سیز لارغه

مِّنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ اٰتِیْکُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّکُمْ تَصْطَلُوْنَ ﴿۷﴾ فَلَمَّا جَآءَهَا

اندین بیرار خبرنی یا کیلتورورمن سیزلارغه یانده ردوگان اوت شعله سین تاکه ایسینورسیزلار ف۶ وقتیکه کیلدی اوتغه

نُوْدِیَ اَنْۢ بُوْرِکَ مَنْ فِی النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا ؕ وَسُبْحٰنَ اللّٰهِ رَبِّ

آواز بیرلدیکه برکت بولسون اوتده گی کیشی غه و اوتنینگ اطرافیده بولغان کیشیغه ف۶ و پاکدور تمام عالم نینگ

ف۲ کافرلار سید عالم صلعم نی گاه ساحر و گاه شاعر دیر ایردیلار پروردگار رحمت قیلادرکه شاعرلارده اکثر خیالی سوزلار بولور حقیقته کم بولور انینگ اوچون الارغه مستقل هدایت تابکان آدملار تابع بولماسلار چونکه الار خیاللاری بوزه لاغان هر بیر میدان ده یورغانلار دوگان نرسه لارین قیلوب کورساتالماس لیکن قیسی بیر شاعرلار شریعه حمد و نعت و حکمتلیک نصیحتلارنی دمح قیلغان بولسه یا اسلام غه بولغان هجو و اتهاملارغه جواب بیرسه مونداغ شعرلارنی یازمک اوقومق عیب ایمسدور

ف۳ سوره نمل نینگ ابتدائی آیتلاری نینگ مضمونلاری سوره بقره نینگ ابتدائی آیتلاریغه اوخشاغاندور انینگ اوچون اول مقام نی بیرار بار مطالعه قیلینسون

ف۴ یعنی قیامتده همه دین زیاده زیان الارغه بولور

ف۵ بو حال حضرت موسی علیه السلام مدین دین یانوب مصر غه کیتوب توشکانلاریده وادی طوی نام مقام ده واقع بولغاندور مفصل بیان سوره طه ده اوتکاندور

ف۶ یعنی بیر نینگ بوقدر حصه سی مبارک و اول ده هم مبارک و انینگ ایکنده یا اطرافیده بار ذاتلار هم مبارک یعنی فرشته لار و حضرت موسی نینگ الار ایله خطاب غالبا موسی علیه السلام غه اوت وانسی بیرک اوچون قیلنغاندور.

الْعٰلَمِيْنَ ﴿٨﴾ يٰمُوْسٰٓى اِنَّهٗٓ اَنَا اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٩﴾ وَاَلْقِ عَصَاكَ ۭ

پروردگاری خدا حق ای موسیٰ اول من الله دور من غالب حکمتلیک ف۲ دتاشلا غیل عصا نگنی

فَلَمَّا رَاٰهَا تَهْتَزُّ كَاَنَّهَا جَاۗنٌّ وَّلّٰى مُدْبِرًا وَّلَمْ يُعَقِّبْ ۭ يٰمُوْسٰى

وقتیکه انی کوردیکه ایلان کبی حرکت قیلور آرقه اوگوروب قاچدی و یوروب باقمادی ف۳ ای موسیٰ

لَا تَخَفْ ۣ اِنِّىْ لَا يَخَافُ لَدَيَّ الْمُرْسَلُوْنَ ﴿١٠﴾ ڰ اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ

قورقمه تحقیق منینگ قاشیمده پیغمبرلار قورقماسلار ف۴ مگر اول کیشی که ظلم قیلور بدور کیین

بَدَّلَ حُسْنًۢا بَعْدَ سُوْۗءٍ فَاِنِّىْ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿١١﴾ وَاَدْخِلْ يَدَكَ

اوزینی محشی ایش قیلو بدور یمان ایشدین کیین البته من مغفرتلیک مهرباندورمن وسالغیل قولونگنی

فِيْ جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاۗءَ مِنْ غَيْرِ سُوْۗءٍ ۣ فِيْ تِسْعِ اٰيٰتٍ اِلٰى

یقانگیز که چیقور بیر آق بیر آفت سیز آق بولوب توقوز معجزه ایچینده ف۵ باردرسن فرعون

فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهٖ ۭ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ﴿١٢﴾ فَلَمَّا جَاۗءَتْهُمْ اٰيٰتُنَا

وانینگ قومینی طرفیغه البته الار فاسق قوم دورلار ج وقتیکه کیلدی نشانلاریمیز الارغه

مُبْصِرَةً قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٣﴾ وَجَحَدُوْا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَآ

روشن دیدیلار بو نرسه روشن جادو دور ومنکر بولدیلار الارغه ظلم وتکبر ایلی ع

اَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَّعُلُوًّا ۭ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿١٤﴾ ع ۴ ١٦

حال بو که دل لاری الارنی راست بیلور ایردی باقینگ نچوک بولدی فساد قیلوچیلار عاقبتلاری ف۶

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ وَسُلَيْمٰنَ عِلْمًا ۚ وَقَالَا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ فَضَّلَنَا

وتحقیق بیردوک بیز داودغه و سلیمانغه علم والار دیدیلار شکر اول خداغه که آرتوق قیلدی بیزنی

عَلٰي كَثِيْرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٥﴾ وَوَرِثَ سُلَيْمٰنُ دَاوٗدَ وَقَالَ

مؤمن بنده لارینی کوبلاریدین ف۷ واردون باسار بولدی سلیمان داودغه ودیدی که ای

يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ وَاُوْتِيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ ۭ اِنَّ

انسانلار بیزغه قوشلار سوزلارینی تعلیم بیریلیدی و بیریلیدی بیزغه هر نرسه دین ف۸ تحقیق بو نرسه

هٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِيْنُ ﴿١٦﴾ وَحُشِرَ لِسُلَيْمٰنَ جُنُوْدُهٗ مِنَ الْجِنِّ

روشن فضیلت دور وجمع قیلوندی سلیمان اوچون لشکرلارین که جن لاردین

وَالْاِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ﴿١٧﴾ حَتّٰٓى اِذَآ اَتَوْا عَلٰي وَادِ النَّمْلِ ۙ

وانسانلاردین و قوشلاردین ایردی الارنی جماعت لارغه بولونور ایردی تا وقتیکه کیلدیلار چومولی لار میدانی غه

ف۱ یعنی بو اوت جهان نینگ مالکی و مربیسی بولغان خداوند پاک اینینگ شانیغه نامناسب بولغان مهربیوصفتدین پاکدور
ف۲ یعنی بو دولت سن بیله سوزلیشقوچی منم دورمن
ف۳ یعنی عصا داری نیکیچکه آق ایلان کبی حرکت قیلغانی قورقوب قاچیب یاربو قورقوش تلاری طبعی ایردی نبوتغه منافی ایمسدور
ف۴ یعنی دربار الهی ده مقرب بولغان ذاتلار عصا یه ایلان کبی مخلوقلاردین قورقماسلار
ف۵ بو توقوز معجزه بیانی سورهٔ بنی اسرائیل ده اوتکندور
ف۶ همه لاری قلزم دریاسین موجلاری یوتدی قویدی بیچ بیرلاری یه گورستان هم نصیب بولمادی
ف۷ نعمت نینگ شکرین ادا قیلیلک اهل الهی تدین کته نعمت دور سلیمان علیه السلام مؤمن بنده لارین کوپلاریدین دیدیلار چونکه خدانینگ بیر موکیه بنده لاری الاردین هم آرتوق الاردین هم آرتوق ایردیلار باقی یوقونده انده تمام مخلوقاتدین علی الاطلاق افضل ذات بیرگنه ذاتدورکه نام مبارکلاری محمد دور صلی الله علیه وسلم
ف۸ احادیث صحیحه ده حیوانلار نینگ سوزلارغا نیک لاری بلکه جانسیز نرسه لار نینگ سوز لا گانلیکلاری وتسبیح ایتکانلیک لاری ثابت دور موندین معلوم بولدی که اوز خالقین اجمالی بولسه هم صحیح معرفتی هر نرسه نینگ فطرتیده موجود دور شونداغ بولکاندیا

کبس الارنینگ حمد وتسبیح لاریدین وبعض محاوره وخطابلاریدین خاص ومحبوب بنده لاردین بعضلاری بوطریق خرق عادت معلوم قیلونسه محالات عقلیه دین بولمس عام عادت ضرورخلاف بولور عادت خلاف بولماسه اعجاز وکرامت نچوک دیلیور ف۹ یعنی شونداغ بیوک سلطنت اوچون لازم بولغان اشیالارتمام بیریلیدی ف۱۰ یعنی سلیمان علیه السلام قیچان بیر لشکر نغه بارکیبی بولسه لار جن انس و قوشلاردین عبارت اوچ قسم لشکر دین ضرورت مطابق همراه قیلوب آلور ایردیلار ؞ ۰

قَالَتْ نَمْلَةٌ يَّاَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوْا مَسٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ
دیدی بیرچو مالی ای چو مالی لارکرینگ لار اویلار ینگفہ نجیب تا شلاماسون سیزلاسنی سلیمان دا ایمنگ

وَجُنُوْدُهٗ وَهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۱۸﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ
لشکرلارنی حال بوکہ الار بیلماسلار پس تبسم قیلدی کولگان حالدہ اینینگ سوزیدین ددیدی

رَبِّ اَوْزِعْنِيْٓ اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِيْٓ اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰي وَالِدَيَّ
ای ربیم منگا نصیب ایلاکہ شکر قیلای اسیننگ منگا دا آتہ دانگم فہ بیرگان نعمتینگ اوچون

وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضٰىهُ وَاَدْخِلْنِيْ بِرَحْمَتِكَ فِيْ عِبَادِكَ
دقیلای اول ایشنی کہ سن اندین خورش بولورسن و داخل قیل منی اور رحمتینگ ایلہ بخشنے

الصّٰلِحِيْنَ ﴿۱۹﴾ وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَآ اَرَى الْهُدْهُدَ
بندہ لارینگ جماعتلار یغہ ف۱ دخبر آلدی قوشلاردین کیبین دیدی نیمہ بولدی منگا کہ ہدہدنی کورماسمن

اَمْ كَانَ مِنَ الْغَآئِبِيْنَ ﴿۲۰﴾ لَاُعَذِّبَنَّهٗ عَذَابًا شَدِيْدًا اَوْ لَاَاذْبَحَنَّهٗٓ
یا غائبلاردین بولدیمی ف۲ البتہ من انگا قیتیغ عذاب بیرورمن یا البتہ انی سوییب تاشلارمن

اَوْ لَيَاْتِيَنِّيْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿۲۱﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيْدٍ فَقَالَ اَحَطْتُّ
یا اول منگا روشن دلیل کیلتورور ف۳ کیبین اوزاق مدت اماس حاضر بولدی و دیدی کیلتوردوم بیر نرسہ خبرینی

بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهٖ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَاٍ بِنَبَاٍ يَّقِيْنٍ ﴿۲۲﴾ اِنِّيْ وَجَدْتُّ امْرَاَةً
کہ سنگا معلوم ایماس ایردی و کیلتوردوم سنگا سبا مملکتیدین بیر جزم خبرنی ف۴ تحقیق تاپدیم من بیر خاتوننی کہ ف۵

تَمْلِكُهُمْ وَاُوْتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَّلَهَا عَرْشٌ عَظِيْمٌ ﴿۲۳﴾ وَجَدْتُّهَا وَقَوْمَهَا
الارغہ پادشاہلیک قیلور و بیریلو بدور انگا ہر بیر نرسہ لی دا باردور اننینگ بیوک تختی تاپدیم انی و قومینی

يَسْجُدُوْنَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ
کہ خدانی قوییب کونغہ سجدہ قیلورلار و زینت بیرگان شیطان الارغہ عمل لارینی

فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿۲۴﴾ اَلَّا يَسْجُدُوْا لِلّٰهِ الَّذِيْ
دتوسوب قویو بدور الارنی خدا ایننگ یولیدین دالار یول تاپمالار کہ سجدہ قیلسونلار اللہ تعالیٰ غہ ف۶

يُخْرِجُ الْخَبْءَ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُوْنَ وَمَا تُعْلِنُوْنَ ﴿۲۵﴾
اول ذاتیکہ چیقارور یشرنی نرسنی آسمانلاردہ ا یردہ و بیلور نیمنی کہ یشرنے قیلورسیزلار و نیمنی کہ معلوم قیلورسیزلار

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ ﴿۲۶﴾ قَالَ سَنَنْظُرُ اَصَدَقْتَ
اللہ دور اندین باشقہ ہیچ بیر معبود یوق اول عرش عظیم مالکی دور سلیمان دیدی حاضر کورورمیز آیا راست

ف۱ یعنی حضرت سلیمان علیہ السلام اوز لشکرلاری ایلہ شو نداغ بیر مقام دین او تریلارکہ اول یردہ چو مالی لارنینگ اویلاری کوپ دا اوز لاری زیادہ مقداردہ یردیلار غول یردہ بیر چو مالی یعنی الارنینگ ملیکہ لاری بو قدر لشکرنی کوروب لاریغہ بو صبوز نینی قیلدی اول حاب اینینگ سوزین ادچ میل خاصلہ دہ توروب ایشتیدیلار فی الحال لشکرہ رین توختا تدیلار کہ چو مالی لاریغہ اویلاریغہ کیریب آلسونلار سلیمان علیہ السلام اینینگ سوزین توشونگان لیک لاریدین خوش بولوب خدا غہ شکر قیلدیلار دیو دعا ئے قیلدیلار

ف۲ حضرت سلیمان علیہ السلام بیرکون پرندہ لارنے تیکشاردیلار اتفاقا الارا ایچیلارندہ ہدہد نے کورما دیلار کیین دیبدیلار کہ شاید چون اول کورولمادی توشلارار الارینہ قیلوب کیتنوب کورمادیم یا اوزی راست یوقمی

ف۳ یعنی معذور لیگی ادچون صحیح دہر کورساتور کیین سزادین قوتولور

ف۴ بو ملک نینگ مفصل حالی حضرتغہ معلوم ایماس ایردی ہدہد بیانی ایلہ معلوم بولدی

ف۵ نامی بلقیس ایدی

ف۶ ہدہد الارنینگ گمراہلیک لارین بیان قیلوب گویا اول جا بلی جہادغہ ترغیب بیرورنہ

ف حضرت سلیمان بیر خط یازدیلار کہ صورتی بو دور خدا ایننگ بندہ سی داود ایننگ اوغلی سلیمان طرفیدین سبا پادشاهی بلقیس طرفیغہ بسم الله الرحمن الرحیم سلام
توغری یولغہ یورگان لارغہ ... سوز شولکہ منگا کتہ بیک قیلمانگ لار و کیلینگ لار منگا اسلام قبول ایتیب اطاعت قیلغان حالی لارینگیزدہ اطاعت قیلغان

أَمْ كُنتَ مِنَ الْكَذِبِينَ ﴿٢٧﴾ اِذْهَب بِّكِتَبِي هَذَا فَأَلْقِهْ إِلَيْهِمْ ثُمَّ

سوز لاوچیلیکی یا یالغانچی لار دین ایکانلیکی نی ... منینگ بو خطیمنی آلوب بار و تاشلاغین الارغہ کیمین قاشلاریدین

تَوَلَّ عَنْهُمْ فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتْ يَأَيُّهَا الْمَلَؤُا إِنِّي

ایرلاغین توروب قیلغین کہ نیمہ جواب قایتارور لار ف بلقیس دیدی ای سردار لار تحقیق منگا بیر معزز

أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَبٌ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُ مِن سُلَيْمَنَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

خط تاشلاندی اول البتہ سلیمان طرفیدین دور و اول شو مضمونیدہ دور ابتدا قیلورمن مهربان نهایتیدہ رحیملیک

الرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا تَعْلُوا عَلَيَّ وَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالَتْ يَأَيُّهَا الْمَلَؤُا

الله تعالی نامی ایلہ کہ سیز لار منگا تکبر قیلمانگلار و مسلمان بولوب کیلینگ لار ف بلقیس دیدی ای سردار لار منینگ

أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى تَشْهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُوا

بو ایشیم خصوصیدہ مصلحت بیرینگلار من هیچ بیر ایشنی حکم قیلغان ایمس تا بیر لار حاضر بولماسنگیز لار دیدیلار

نَحْنُ أُولُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانظُرِي

بیز لار طاقتلیک نهایتیدہ اوروشقہ چیدامہ دور میز و لیکن ایش سینینگ اختیاریڭ دور باقیغین نیمہ حکم

مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا

بیرور سن بلقیس دیدی تحقیق پادشاہ لار قچان بیر شهرغہ کیرسہ لار ای بوزور لار

وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٣٤﴾ وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ

و اونینگ اهلیدین عزیز لار نی خوار قیلور لار و بولار هم شونداغ قیلور لار ف و من یباردورمن

إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنَ

الارغہ بیر تحفہ و باقورمن کہ ایلچی لار نیمہ جواب آلوب قایتور لار وقتیکہ کیلدی ایلچی سلیمان قاشیغہ

قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا ءَاتَىٰنِ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا ءَاتَىٰكُم بَلْ أَنتُمْ

دیدی سیز لار مال ایلہ منگا مدد بیرور سیز لار می ف اول نرسہ کہ خدا منگا بیر دور سیز لارغہ بیرگان نرسہ دین یخشی دور بلکہ سیز لار

بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُم بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُم

هدیہ لارینگیز ایلہ خوش بولور سیز لار ف قایت الار طرفیغہ بیز حاضر قیلور میز الارغہ قاشلاریغہ اولقدر لشکر لار ایلہ کہ

بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُم مِّنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ يَأَيُّهَا الْمَلَؤُا

الار الارغہ مقابلہ قیلالماس لار و البتہ چیقارور میز الارنی اول یردین خوار قیلیب و الار بی عزت بولور لار سلیمان دیدی ای سردار لار

أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَن يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ عِفْرِيتٌ

قیسینگیز اونینگ تختینی قاشیمغہ حاضر قیلور سیز لار الار منگا اطاعت قیلیب کیلیشلاریدین مقدم ف دیدی جن لاردین بیر

حال لارینگیزدہ بو کیمین دی
شک ایلہ مهر لار ایدی
...
آلوب باروب بلقیس الیغہ
اوزی یاتادورغان اوی
طاقہ سیدین کیروب سینہ
سینہ قویوب قویدی
ف٢ بو خط ناقہ سیدہ
کیر لارینغہ سوز لاب راضی
لارین طلب قیلدی الا تعلوا علی
صلاح بیر دیلار لیکن بلقیس
اوزی باشقہ راضی کوردی
ف٣ حضرت سلیمان علیہ
السلام ایلچی غہ دیدیلار کہ
سیز لار منی باشقہ پادشاہ
لار کبی مال و دولت حریص
بیر انسان گمان قیلوب ...
لارنی کیلتوروب دیگیز لار می
بو نرسہ لار بیلنگیز اوز لارینگیزغہ
مبارک بلقیس هم دیگان
ای دیکہ اگر اهل جناب پادشاہ
بولسہ لار بو لارنی قبول
ایتور لار دیمی بولسہ لار
الماس لار ایچی قایتوب
کیلیب واقعہ نی بیان قیلغانلاری
بلقیس بیلہ کیلہ بو جنابینیز
پادشاہ لار دین ایمس دور
لار بلکہ نبی الله طرفیدین جوکہ
بیر غنایت دنیاغہ مالک
بیر ذات دور لار کیمین اوز
اطاعتین بیلدور مک بیتیدہ
تمام شان و شوکت ایلہ
سبا دین شہر طرفیغہ روانہ
بولدی فقین یتوب قایناندہ
سلیمان علیہ السلام مجلسہ
دہ گی وزیر لار باشقہ مصلحت
لارغہ دیدیلار کہ ایلچیلار ...
شونداغ بیر کیتیشی بار دور می
کو بلقیس الذی کا ...

تسلیم و اطاعت ایچون قایتوب کیلیشلہ دین ایلگاری اونینگ تختینی منگا ... قاشیمغہ حاضر قیلسہ (تنبیہ) قبل ان یأتونی مسلمین جملہ سیدین
معلوم بولدیکہ اسلام و انقیاد دین اول حربی دشمن نینگ مالی مباح دور

ف یعنی محکمه دفتی بتمام بولوب بول پردی تو ردب کینتیشگیز دین مقدم لیبینے کون بیریم بولگونچه حاضر قیلورمن دیدی ف۲ عالبا بو ذات حضرت سلیمان علیه السلام نینگ صحابی لاری دوز برلاری آصف بن برخیا دورلار آسمانی کتابلارنے بیلورایردیلار و خدا نینگ اسملاری تاثیر یدین خبردار ایردیلار دیدیلار کرمن کوز یوموب

مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ ۖ وَإِنِّي

قوتلیک دیوکه من انی قاشینگغه حاضر قیلورمن بو جاییدین تورو شینگدین اول و تحقیق من انگا قادر دورمن

عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِي عِندَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا

و (انده بار جواهرلارغه) امین دورمن ف دیدی اول شخص که انده بار ایردی کتاب الهی نینگ علمی من انی سنگا

آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَن يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ ۚ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا

حاضر قیلورمن نظر ینگ سنگا قایتمای تورو ب ف۱ کیین وقتیکه سلیمان انے اوز قاشنده تورگان

عِندَهُ قَالَ هَٰذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ ۖ

کوردی دیدی بو منینگ پروردگاریم کرمیدین دور تا که منی سیناسون که آیا شکر قیلورمنمو یا ناشکر

وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ

بولورمنمی وکیمکه شکر قیلور حقیقتده اول اوزی اوچون شکر قیلور وکیمکه ناشکر لیک قیلور منینگ ربیم بی نیاز دور

كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرْ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ

کریمدور سلیمان دیدی اوزگارتینگلار بلقیس اوچون تختینی باقایلیک که توزیالورمی یا تنو یا اناس

الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَٰكَذَا عَرْشُكِ ۖ قَالَتْ

جمله دین بولورمی ف۱ وقتیکه اول کیلدی دیلدی نینگ تختینگ شوندا غمدورمی جواب بیردی

كَأَنَّهُ هُوَ ۚ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا

گویا بو او شال تختدور و بیزغه بو واقعه دین اول حال معلوم بولغان ایردی و بیز مطیع بولغان ایردوک ف۲ و منع

مَا كَانَت تَّعْبُدُ مِن دُونِ اللَّهِ ۖ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ادْخُلِي

قیلدی انی اول نرسه دین که خدانے قویوب انگا عبادت قیلور ایردی چونکه اول کافر قوم دین ایردی ف۳ دیلدی انگا

الصَّرْحَ ۖ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقَيْهَا ۚ قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ

کرگین بو قصرغه وقتیکه اول انے کوردی گمان قیلدیکه حوض دور و آچدی ایکی ساقین سلیمان دیدی بو

مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ ۗ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ

شیشه لاردین بنا قیلینغان بیر قصر دور بلقیس دیدی ای پروردگاریم من اوز نفسیمغه ظلم قیلو بدورمن و ایمدی سلیمان بیله من

لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ ع

سلیمان ایله رب العالمین غه و تحقیق یباردوک ثمود قبیله سیغه برادرلاری صالح نی که عبادت قیلینگلار خداغه

فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ

ناگاه اولار ایکی فرقه بولوب جنجال قیلیشا دیلار صالح دیدی ای قومیم نه اوچون راحتدن ایلگاری عذابنی

آچیش مقداریده تختنی حاضر قیلورمن دیدیلار و حاضر قیلدیلار ف۳ سلیمان علیه السلام اول تختنی شکل و هیئتنی بیر آز تبدیل و تغییر بیرگمغه بویوردیلار مقصودلاری بلقیس نینگ عقل و ذهنین امتحان قیلماک ایردی

ف۱ یعنی بو معجزه غه حاجت یوق ایردی چونکه بیز مونده مقدم حقیقتدین خبر تاپکان ایردوک

ف۲ بو منع قیلغوچی خدا دور یا خدا نینگ حکمی ایله سلیمان علیه والسلام دورلار یا مطلب بولدور که حق غه عبادت دین منع قیلغوچی باطل معبودلاری والار نینگ مجلسلاری ایردی

ف۳ بلقیس یتوب کیلگاچ انے سلیمان علیه السلام اولتورگان قصرغه کیرمک اوچون دعوت بیردیلر اول ایکاریغه قدیم قویکچی ایردی کوردیکه صحن تمام سوایکان بومن گمان قیلوب تیزه سیدیکا پستنی آچدی تا که دیباسلاری هول بولماسون حضرت سلیمان سا قلاریغه کوردیلارکه بیچ عیب یوق ایکان چونکه اینگ ایاغلاریغه یبان دیلیکان ایردی دیدیلار بوسوا ایمس دور بلکه شیشه دین ایشلانگان صحن دور انے اسلام غه دعوت بیردیلار اول هم قبول قیلوب مسلمان بولدی صونگره نکاح لاریغه آلدیلار و محبوب خاتونلاری دیگان بولدی کیبین اوز حکومتیدا زلیخه تابشوردیلار بیر آی ده بیر بار قاقیغه کیلوب اولار ایکیسی قوم غه کیتور ایردیلار سلیمان علیه السلام اولادلاری هم تملا بولدی حضرت سلیمان اولادی اولچی پادشاه ایردی پادشاه بولدی ملکه پادشاه بولدی ایلیک ایچ یعقوب قصه لار ۰

الحسنة لولا تستغفرون الله لعلكم ترحمون ﴿٤٦﴾ قالوا اطيرنا بك

تیز طلب قیلور سیزلار نه اوچون خدادین مغفرت طلب قیلماس سیزلار که شاید سیزلار غه رحم ایتولسه ف۱ دیدیلار بیز شوم قدم کوردوک

وبمن معك قال طائركم عند الله بل انتم قوم تفتنون ﴿٤٧﴾ وكان في المدينة

سنی ده برله لامیکی صالح دیدی یمان قسمتلارینگیز خدا قاشنده دور بلکه سیزلار سیناولوب تورگان قوم دور سیزلار ف۲ دبار

تسعة رهط يفسدون في الارض ولا يصلحون ﴿٤٨﴾ قالوا تقاسموا

ایردی اول شهرده توقوز نفر که مملکتغه فساد سالور ایردیلار و اصلاح قیلمس ایردیلار الار دیدیلار که قسم ایچیک لار ﴿٤٩﴾

بالله لنبيتنه واهله ثم لنقولن لوليه ما شهدنا مهلك اهله وانا لصدقون

خداغه البته کیچه ده باسورمیز انی ده اهلینی کیین ایتورمیز انینگ والیسیغه که بیز انینگ اهلینی هلاک بولورده حاضر بولمادوک

ومكروا مكرا ومكرنا مكرا وهم لا يشعرون ﴿٥٠﴾ فانظر كيف كان عاقبة

و بیز راست سوزلارمیز و الار مخفی تدبیر کوردیلار بیر قسم و بیز هم تدبیر کوردوک بیر قسم و الار بیلماس ایردیلار باقینگ نیچوک

مكرهم انا دمرنهم وقومهم اجمعين ﴿٥١﴾ فتلك بيوتهم خاوية

بولدی مخفی تدبیرلارینینگ عاقبتی که بیز هلاک ایتدوک الارنی و قوملارینی هم لاربی ف۳ پس ایمدی او الارنینگ اویلاری که ظلم لارین

بما ظلموا ان في ذلك لاية لقوم يعلمون ﴿٥٢﴾ وانجينا الذين

سببی دین خالی دور البته بار دور بو ایشده عبرت بیلگوچی قوم اوچون و نجات بیردوک اول آدملارغه

امنوا وكانوا يتقون ﴿٥٣﴾ ولوطا اذ قال لقومه اتاتون الفاحشة

که ایمان کیلتوردیلار و قورقار ایردیلار و یاد قیلورسون لوطنی که وقتیکه دیدی اول اوز قومیغه آیا قیلورسیز لار می

وانتم تبصرون ﴿٥٤﴾ ائنكم لتاتون الرجال شهوة من دون النساء

اویات ایشنی حال بو که کوروب تورور دور سیزلار ف۴ آیا سیزلار خاتونلارنی قویوب ایرکک لارغه شهوت ایله یاقور سیزلارمی

بل انتم قوم تجهلون ﴿٥٥﴾ فما كان جواب قومه الا ان قالوا اخرجوا

بلکه سیزلار نادان قوم دور سیزلار ف۵ بولمادی قومینینگ جوابلاری مگر بو که دیدیلار لوط خاندانینی شهرلارینگیزدین

ال لوط من قريتكم انهم اناس يتطهرون ﴿٥٦﴾ فانجينه واهله الا

چیقارینگلار چونکه الار پاکلیکنی طلب قیلغان آدملار بولورلار ف۶ کیین بیز نجات بیردوک انگا و اهلیغه مگر ﴿٥٨﴾ ع

امراته قدرنها من الغبرين ﴿٥٧﴾ وامطرنا عليهم مطرا فساء مطر المنذرين

خاتونیغه که انی بیز قالغوچیلاردین قیلدوک و یاغدوردیک الارغه بیر قسم یاغین نه قورقوتولگانلار یاغینلاری نه قدر

ط

قل الحمد لله وسلم على عباده الذين اصطفى الله خير اما يشركون ﴿٥٩﴾

یمان ایردی سیز دینگ حمد بولسون خداغه و سلام دور خدانینگ سایلاگان بنده لاریغه خدا یخشیراغدور می یا الار شریک قیلورلار

ف۱ چونکه الار دیگان ایردیلار که اگر سن کیلتورگان دینی حق بولسه بیزلارغه عذاب توشور گیل مناسب ایتولی ایردیکه استغفار ایتوب توبه قیلسونلار شاید خداوند کریم قیلوب گناه لارین مغفرت قیلسه و رحمتی غه داخل ایتسه

ف۲ یعنی سینینگ و اصحابلارینگ نینگ قدم لاری نیگیدین بیزغه کلفت یتدی قحط پیدا بولدی حضرت صالح دیدیلار بوزحمه لار بیزدین ایمس دور اوز گناهلارینگیزدین دور خدا سیزلارنی آزمایش قیلماقده دور

ف۳ بو توقوز نفر شاید توقوز جماعه نینگ اولوغلاری لارکه همیشه مملکتغه فساد سالوب یورودیلار هیچ اشلاری بولمس و اصلاح دیگان نرسه نی بیلمس لار بولار اوزارا قسملاردیلار ایکینچی حضرت صالح علیه السلام نی اصحابلاری ایله مخفی صورتده کیچه ده اولدوریمیز بولمادیلار شوکی غرضنده اقل توپسی اولدور یلار کیین ادعا قیلدیلار صونگ اوزلاری هم هلاک بولدیلار

ف۴ یعنی کوروب تورور دور سیز سیزلار که نهایت ده یمان ایش دور ۱۹ ع

ف۵ که بو یمان فعل لارینگیز نینگ عاقبتین بیلماس سیزلار

ف۶ یعنی مونداغ ایشلاردین احتیاط قیلور لار ف۷ آسمان دین تاش یاغدور دیلار و شهرلارین آغدارب تاشلاندی ف۸ حمد ایلسون خداغه که دنیاده ظالم لارنی اسیر بیردی و مؤمن بنده لارین الارنینگ افعال بدلاری یمان عاقبتیدین قوتقاردی و انینگ سلامی اوزلریغه مقبول بولغان بنده لاریغه بولسون هیچ شک و شبهه یوق دور که خدای وحده لا شریک له البته بنده لاری اوچون یخشیراغ و مهربانراغ دور اللهم احیینا على توحيدك و امتنا على توحيدك واحشرنا مع عبادك الموحدين ٭٭

۱ یعنی بو توزن دنیا بیلوردشرکلار اوزلاری هم تسلیم ایتورلارکه یرو آسمان نی یراتمک یا ضین نی یا مغدورلک درخت نی اوندورمک خدادین باشقه بیرکیمسه
نینگ ایشی ایمس درچنانچه قرآن کریمده باشقه بیرمقامده الارنینگ اقرارلاری مذکوردر دیمک بو درجه ده حقیقت معلوم بولغاندین کیین ینه نه اوچون توغری یولدین

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ

یاکیم یراتیبدور آسمانلارنی و یرنی و توشوردی بیزلار اوچون آسماندین

مَآءً فَأَنْبَتْنَا بِهٖ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنْۢبِتُوا شَجَرَهَا

سونی کیین اوندوردیک اینینگ ایله رونقلیک باغلارنی ممکن ایمس ایدی بیزلارغه که اوندورمکلار

ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَّعْدِلُوْنَ ﴿٦٠﴾ أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا

اینینگ درختلارین باردورمی ینه بیرمعبود خدا ایله بلکه الار قومی دورلارکه برابر قیلورلار ۱ یاکیم قیلوبدور یرنی

وَّجَعَلَ خِلٰلَهَآ أَنْهٰرًا وَّجَعَلَ لَهَا رَوَاسِیَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ

تورگنده اوتی دیپدا قیلوبدور ارالاریغه ارلقلارنی و پیدا قیلوبدور اینینگ اوچون اغلارنی ۳ و پیدا قیلوبدور ایکی

حَاجِزًا ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٦١﴾ أَمَّنْ يُّجِيْبُ

دریا اورتاسیغه پرده ۳ باردورمی ینه بیرمعبود خدا ایله بلکه کوپلاری بیلماسلار یاکیم دورکه التجاسین قبول

الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوْٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ الْأَرْضِ

قیلور بیقرارنینگ قچان چاقیرسه اول انی و دفع قیلور مصیبتنی ۴ و قیلور سیزلارنی قائم مقام لار یرلوزیغه ۵

ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٦٢﴾ أَمَّنْ يَّهْدِيْكُمْ فِیْ ظُلُمٰتِ

باردورمی ینه بیرمعبود خدا ایله آز نصیحت آلورسیزلار یاکیم یول کوسطاور سیزلارنی قورونغیلیک

الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُّرْسِلُ الرِّيٰحَ بُشْرًاۢ بَيْنَ يَدَیْ رَحْمَتِهٖ ءَاِلٰهٌ

و دریالارنینگ قرانغولیکلارده ۶ و کیم یبارور شمال لارنی بشارت ایتوب رحمتیدین ایلگاری ۷ باردورمی ینه بیر معبود

مَّعَ اللّٰهِ تَعٰلَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٣﴾ أَمَّنْ يَّبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ

خدا ایله یوقاریدور خدا الارنینگ شریکلاریدین یاکیم اوّل یراتور خلقنی کیین انی

يُعِيْدُهٗ وَمَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ

پیدا قیلورلارنی و کیم رزق بیرور سیزلارغه آسماندین و یردین باردورمی ینه بیر معبود خدا ایله

قُلْ هَاتُوْا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٦٤﴾ قُلْ لَّا يَعْلَمُ مَنْ

سیز دینگ کیلتورونگ دلیللارینگیزنی اگر بولسنگیزلار راست سوزلاغوچیلار سیز دینگ کوز قدر مخلوقلار

فِی السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللّٰهُ وَمَا يَشْعُرُوْنَ أَيَّانَ

آسمانلارده و یرده بار دورلار غیبنی بیلماسلار مگر الله تعالی و الار بیلماسلارکه قچان

يُبْعَثُوْنَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ادّٰرَكَ عِلْمُهُمْ فِی الْاٰخِرَةِ بَلْ هُمْ فِیْ شَكٍّ

تیرگوزولورلار ۸ بلکه الارنینگ علم لاری آخرت حقنده خلاص بولغاندور بلکه الار اندین شکده دورلار

چیقیلور دیا شقه نی انگا
یوق شریک قیلورلار
و عاجز مخلوقلارنی قادر
علی الاطلاق غه برابر
ایتورلار
۲ یعنی تا غلارنی پیدا
قیلوبدورکه بیر قیمرلاب
اوستیده گی خلقنی پریشان
قیلماسون
۳ بو مضمون نینگ تحقیقی
یوقاریده سورهٔ فرقانده
و هو الذی مرج البحرین
آیتین فائده سیده اوتدی
۴ حتی شرکلار اوزلاری
هم مصیبت وقتلاریده
باطل معبودلارنی تاشلاب
تنها خدا لاشریک لهٗ نی
چاقیروب فریاد قیلورلار
۵ یعنی بیرقوم نی دنیادین
کوتاروب و انینگ اورنیغه
باشقه بیرقوم نی کیلتورور
۶ یعنی یولدوزلار ایله
ییچقیردن ده باشقه علا
متلار ایله کوندوز ده
۷ یعنی رحمت بارانیدین
اوّل موزدیک شمال لارنی
یورگوزوب توپورکیا غین
نینگ کیلیشیدین دنیا
غه بشارت بیرور
۸ یعنی معبودشونداغ
ذات بولورکه قدرت تام
سی هم علم کاملی هم بولسون
بو صفت یرده آسماده
خدادین باشقه بیرکیمسه
ده یوقدور دا شال
ذات قیامت علمین
هم خلق دین مخفی توتنکا
ندور چکیم اوزین قچان
تیرلیشین بیلماس

ف۱ یعنی منکرلارنینگ علملاری آخرتنی توشونتا آلمادی بلکہ ممکن دنا ممکن لیکندہ قالدیلار بلکہ انینگ دلائل وشواہدلارین کورمدشد بنی کوزلارین
یموب آلہ بیلاردرتہ بیرآز تامل قیلسہ لار انینگ حقندہ شک وترددلاری کوتار بلہ رابر دی۔

ع

مِّنْهَا ۫ بَلْ هُمْ مِّنْهَا عَمُوْنَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا ءَاِذَا كُنَّا تُرٰبًا

بلکہ الار اندین کوددرلار ف۱ دیدیلار راوی آدملاریکہ کافربولدیلار آیا بیزلاردآتہ بابالارنیز تفراغ

وَّاٰبَآؤُنَآ اَئِنَّا لَمُخْرَجُوْنَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَاٰبَآؤُنَا

بولوب کتینک ہم نیہ چیقاریلور میزمی ف۲ تحقیق ایلگاری ہم بووعدہ بیزغہ وآتہ بابالارنیزغہ قیلونغاندر

مِنْ قَبْلُ ۙ اِنْ هٰذَآ اِلَّآ اَسَاطِيْرُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿٦٨﴾ قُلْ سِيْرُوْا

ایس بوزسہ مگر اولوغی لارنینگ حکایہ لاریدور سیز دینگ سیر قیلنیک لاریر

فِي الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٦٩﴾ وَلَا تَحْزَنْ

یوزیدہ کیین باقینک لارکہ نیچوک بولوبدور گنہکارلار عاقبتلاری ف۳ دخفہ بولمنگ سیز

عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِيْ ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى

الارادچون دتنگ بولمنگ الارنینگ مکرقیلیشلاریدین دیدیرلار قچان بولور

هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنَ

بووعدہ اگرراست سوزلاغوچی بولسنگیزلار بیزدینگ اول عذابنی کہ تیزکیلیشین خواہلارسیزلار

رَدِفَ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِيْ تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿٧٢﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَذُوْ فَضْلٍ

شایدانینگ بعضیسی سیزلارغہ یقین کیلگان بولسہ ف۵ دتحقیق پروردگارینگیز کرملیک ذاتدر

عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُوْنَ ﴿٧٣﴾ وَاِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ

آدملارغہ لیکن الارنینگ کوپلاری شکرقیلمسلار ف۶ دتحقیق پروردگارینگیز البتہ بیلوب توردر

مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ﴿٧٤﴾ وَمَا مِنْ غَآئِبَةٍ فِي السَّمَآءِ

اول نرسنی کہ النلاریدہ مخفی دوردر واول نرسنی کہ معلوم قیلورلار وآسماندہ دیردہ ہیچ

وَالْاَرْضِ اِلَّا فِيْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿٧٥﴾ اِنَّ هٰذَا الْقُرْاٰنَ يَقُصُّ عَلٰى

بیرمخفی نرسہ یوقدر مگراول لوح محفوظدہ یازیلگاندر البتہ بوقرآن بیان قیلور

بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ اَكْثَرَ الَّذِيْ هُمْ فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿٧٦﴾ وَاِنَّهٗ لَهُدًى

بنی اسرائیل غہ ف۷ اول سوزلارنینگ کوبینی کہ الاراندہ اختلاف ایتورلار دالبتہ ہدایت دور

وَّرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٧٧﴾ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضِيْ بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهٖ ۚ وَهُوَ

درحمتدور مؤمنلار اوچون البتہ پروردگارینگیز حکم قیلور الارادرتالاریغہ اوز عدلی ایلہ

الْعَزِيْزُ الْعَلِيْمُ ﴿٧٨﴾ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ۭ اِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِيْنِ ﴿٧٩﴾

دادلور درغالب بیلگوچی پس توکل قیلینگ خداغہ البتہ سیز روشن ف۸ حق اوستندہ دورسیز

ف۲ یعنی بیز نیز چیقار
یلیب خدا حضوریغہ
باردرمیزمی۔
ف۳ یعنی سیزلاردین ایلگاری
بیرمونچہ مجرملار پیغمبرلارین
بیرقنچہ وعدہ لاریغہ ایشا
نمغاندرلار آخرلار دیگان
عذاب باشلاریغہ کیلوب
ہلاک بولگان دورلار پیغمبر
لارنینگ بعض خبرلارین
راست بولوشی تمام
خبرلارین صداقتیغہ دلیل
بولہ الور
ف۴ بورسالتمآب صلعم
غہ تسلیم دور یعنی الارنینگ
کفرلاریغہ پرواقیلمنگ
بیز سیزغہ یاردمدگاردورمز
ف۵ چنانچہ آز کون اوتمای
قحط بلاسی کیلدی آرتہ
سیدین بدر جنگیدہ بیر
مونچہ لاری جہنم غہ یباریلید
یلار۔
ف۶ حقتعالی بندہ لاریغہ
مہربانلیکیدین الارنینغ نیلت
بیروب عذابین تاخیر
ایتسہ بندہ لاری شکر
قیلمای اوزلاری تیزدین
عذاب کیلمگین طلب
قیلورلار۔
ف۷ یعنی پیغمبرمیززمانلار
یدہ گی بنی اسرائیل غہ
ف۸ یعنی حق دہ دورسیز

ف ادلگان بیر انسانده جان بولمغاچ حس هم بولمس نه قدر چاقیرلیسه ایشتماس کرم ایشتماس خصوصا اول آرقه سین اوگوروب آلگان بولسه آد ملاریکدل
ه ری ادلگان بولسه دل لارین قولاغی هم کر بولگان بولسه هرنه قدر نصیحت الارغه قیلونسه نتیجه یوق ددر ف نصیحت دین دیمار تلیک بنده بوه آلور

اِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَآءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِيْنَ ﴿۸۰﴾
تحقیق سیز ایشتید ور السس سیز اولوگلارغه و ایشتید ور السس سیز کر لارغه چاقیرلیقنی دقتیکه تاتیسه لار آرقه

وَمَآ اَنْتَ بِهٰدِى الْعُمْىِ عَنْ ضَلٰلَتِهِمْ ۭ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُّؤْمِنُ
اوگوروب ف و سیز المس سیز کور لارنی گمراهلیکدین یولغه سالغوچی ایشتید ور السس سیز مگر اولکیشیکه

بِاٰيٰتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۸۱﴾ وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ
ایشانور بیز نینگ آیتلارنیز غه ف هم الارفرمان بردار در لار قچان ثابت بولسه الارغه عذاب عده سی چیقار در بیز

دَآبَّةً مِّنَ الْاَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ ۙ اَنَّ النَّاسَ كَانُوْا بِاٰيٰتِنَا لَا يُوْقِنُوْنَ ﴿۸۲﴾
الارادچون یردین بیر جانور که ف الارغه سوز لار که تحقیق آدملار بیزنینگ آیتلاریمیزغه ایشانماس لار

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ اُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُّكَذِّبُ بِاٰيٰتِنَا فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ﴿۸۳﴾
واد لکو نیکه جمع قیلور میز هر امت دین ادل جماعه نی که یلغان دیر ایردیلار بیزنینگ آیتلاریمیزنی کیین الله نی توختاتیو

حَتّٰىٓ اِذَا جَآءُوْ قَالَ اَكَذَّبْتُمْ بِاٰيٰتِىْ وَلَمْ تُحِيْطُوْا بِهَا عِلْمًا اَمَّا
تاوقتیکه کیلور لار خدا دیر که سیزلار منینگ آیتلاریمنی یلغان دیب ایردینگیز حالی حال بوکه انی علمی تاطه قیلماغیچه دیگیز لار

ذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۸۴﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوْا فَهُمْ لَا يَنْطِقُوْنَ ﴿۸۵﴾
یا نیمه ایش قیلور ایردینگیز لار ف و ثابت بولسه الارغه عذاب عده سی ایکی الار سوز قیله الماس لار

اَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا الَّيْلَ لِيَسْكُنُوْا فِيْهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۭ اِنَّ
آیا الار کورماد یلار می بیز پیدا قیلد دک کیچنی که الار انده آرام قیلسونلار دکوندوزنی روشن تحقیق بار در مونده

فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۸۶﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِى الصُّوْرِ فَفَزِعَ
نشانلار ادل طائفه اوچونکه ایمان کیلتورور لار ف داد لکو نیکه دم اورر دلور صورغه د قورقوب کیتور کیمیکه

مَنْ فِى السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَآءَ اللّٰهُ ۭ وَكُلٌّ
آسمانلارده ددر دکیمیکه یرده ددر مگر اول کیشیکه خدا خواهلابدر ف دهمه لاری انینگ تاقیغه

اَتَوْهُ دٰخِرِيْنَ ﴿۸۷﴾ وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَّهِىَ تَمُرُّ مَرَّ
عاجز بولوب کیلور لار دکور ددسن تاغلارنی گمان قیلورسن الارنی جایبده توختاگان حال بوکه الار یوروب ددر لار

السَّحَابِ ۭ صُنْعَ اللّٰهِ الَّذِىْٓ اَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ ۭ اِنَّهٗ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَفْعَلُوْنَ ﴿۸۸﴾
بولوتلار یورگان کیبی بو نرسه اول خدانینگ ایشیدور که محکم قیلور بدور هر نرسه نی البته اول سیزلارنینگ افعال لارنگیزدین خبردار

مَنْ جَآءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهٗ خَيْرٌ مِّنْهَا ۚ وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَّوْمَئِذٍ اٰمِنُوْنَ ﴿۸۹﴾
کیمیکه بیر یخشیلیک کیلتورسه بار دور انینگ اوچون اندین یخشیراغ ثواب الارادلکون قورقوشیدین امانده بولور لار

ف قیامتدین اوّل داغ
مکروه گه صفاتاغی یار
یلیب چیقیدین بیر جانور
چیقور خلق ایله سوز لار شور که
ایدی قیامت یقین قالدی
دیاست مسلمانلار ایله حقیقه
معگیز لارنی علامتلاری
ایله اجرا قورتفیسلار ده
بو جانور عقیده اوزدی ریالار
بولسه هم خلاصه سی بلکه
معتبری د تابعی یوقدر ددر
ف یعنی حساب مقامیغه
کیلورلار خدا الارغه دیر که
سیزلار نینگ آیتلاریمنی
دپیغمبرلاریمنی یلغان دیب
ایردینگیز لار حال بوکه الار
حقنده نیچه اهتمام ایله
تحقیق ایتمدینگیز لار بلکه
ابتدادین یلغان قیلیش
فکر یده بولدینگیز لار دهندین
باشقه ایش قیلمدینگیز لار
ف یعنی خدانینگ تو
حیدی دپیغمبرلارنینگ
صدق لاری دقیامت
نینگ امکانی اوچون
امکانی اوچون تنها کیچه د
کوندوز نینگ کیلوب
کیتیشی اوزی دلالت
قیلادور لیکن اهل ایمان
گنه سوندان دلیل لاردین
استفاده قیلور لار محروم لار
استفاده دین هم محروم
ددر لار ف بو بیرنچی
دم اوردشدر دم اوز نیچی
اسرافیل ددر بوخوف ایله
همه اولور مگر جبرئیل دمیکائیل
د اسرافیل د ملک الموت
اولسالار د ابن عباس رضی الله عنهما قولی
لاریده شهیدلار اولسالار
د قور قمسالار

وَمَنْ جَآءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ ۖ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا

و کیمیکه یمانلیق یعنی کیلتورسه یوزلاری ایلیدوزخقه تاشلانغوسیلاردیلوررجزا بیریلماس سیزلارغه مگر قیلغان عمل

مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ الْبَلْدَةِ الَّذِي

لارینگیزغه مطابق حقیقت شول دورکه منگا حکم بولدیکه عبادت قیلای خدول شهرنینگ ف۱ ماکی خدا که اونی

حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾

محترم قیلوبدور و اونینگ ملکی دور هر بیر نرسه و حکم بولدی منگاکه فرمانبردارلار دین بولای ف۲

وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ ۖ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن

و اوقوب توردی قرآن ف۳ ایمدی کیمکه هدایت تاپسه در حقیقتده اول اوزی اوچون هدایت تاپور و کیمکه

ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ

آزوبدور سیز نینگ حقیقت شول دورکه من قورقوتغوچیلاردین دور من ف۴ و دینگ حمد خداغه اول آزکونده

آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ ع ۷

سیزلارغه نشانلارین کورساتورکیمین نی تنوز سیزلار ف۵ ایمس پروردگارینگیز غافل اعماللارینگیزدین

سورة القصص مكية وهي	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	ثمان وثمانون آية وتسع ركوعات
قصص سوره سی مکه ده نازل بولغاندور اول	ابتدا قیلورمن جید مهربان نهایتده رحیملیک الله تعالی ناتی ایله	سکسان سکیز آیت دتوقوز رکوع دور

طسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ نَتْلُو عَلَيْكَ مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ

طسم بو روشن کتاب نینگ آیتلاریدور تلاوت قیلورمیز سیزغه موسی و فرعون قصه

وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ

لاریدین یعنی سین ورست طریقه ده مؤمنلار اوچون تحقیق فرعون باش کوتاردی مملکتده

وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ

و قیلوب ییارده اهل لاریا فرقه فرقه ضعیف قیلور ایردی الاردین بیر طائفه نی سویدور ایرداو غللاری

وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٤﴾ وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ

و تیریک قالدورور ایدی خاتونلارین تحقیق اول فسادچی لاردین ایردی ف۶ و بیز خواهلار ایردوک که احسان قیلالوک

عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ

اول مملکتده ضعیف ساتتورولگان جماعه غه و قیلالوک الارنی باشلیقلار و قیلالوک الارنی

الْوَارِثِينَ ﴿٥﴾ وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ

وارثلار و قدرت بیرالوک الارغه مملکتده و کورساتالوک فرعون غه و هامان غه و لشکرلاریغه

ف۱ بو شهردین مراد مکه مکرمه دور ف۲ یعنی مسلمانلار ایله بولای
ف۳ باشقالارغه خدانینگ مبارک کلامینی اوقوب ایشیتدورای
ف۴ یعنی من اوزفظیفهم نی ادا قیلوب سیزلارنی آگاه ایتدیم هر کیم قبول ایتماسه اوز لیغه نقصان قیلور.
ف۵ چنانچه بدر محاربه سیده قتل و اسارت نی کورساتدی الارکوردیلار لیکن اول کورندشس بیغمانه دور.
ف۶ مصرده فرعون نینگ اوز قومی قبطیلارهم بار ایردی و بنی اسرائیل هم بار ایردیکه الارنی سبطی دیر ایردیلار فرعون ظلم و تکبر قیلوب بنی اسرائیل نی خور و حقیر قویماس ایردی والارنی نهایتده ذلیل ایشلارغه سالور ایردی گویا الارهمه لاری غلام و هر بیر قبطی الارغه خواجه ایردی فرعون اوز ده تعبین زوالیدین خوف قیلوب بنی اسرائیل دین توغولگان اوغول بالالارنی سویدور ور دور ایردی
ف۷ یعنی فرعون نینگ نینگ قیلغان ظلم و جورلیغه مقابل الله تعالی بنی اسرائیل نی کوتارمک والارغه عزت بیرمک و باشلارلیغه امامت تا بین قویمک و ظالم و متکبرلار جایلارلیغه وارث قیلمک و هیچ ادنیغه طاقت بیرمک خلاصه مملکتنی الارغه مسخرا قیلمک و فرعون ایل هامان غه اوشال قورقغان زوال و دولت لاردین کورساتمک نی اراده قیلور ایردی آخر خدانینگ خواهلاگانی بولار

ف موسی علیه السلام نینگ والده لاریغه الهام ایله یا توشلاریده یا باشقه بیر طریقه ده معلوم تیلوندی که مادام بالنی اولدیروش خوفی بولماسه برابر امزیب توردسون
قچان بیر تشویش پیدا بولسه اول حالده نی سندوقغه سالوب نیل دریا سیغه تاشلاسون بو واقعه سورهٔ طٰه ده اوتکاندور ف۲ آخر الده لاری اول جنابنی ایغا ع

وجنودهما منهم ما كانوا يحذرون ﴿٦﴾ واوحينا الى ام موسى ان ارضعيه
الاردین اول نرسه که الاراندین قورقوراردیلار والهام بیار دوک موسی نینگ آنه سیغه که انگا سوت بیر
فاذا خفت عليه فالقيه في اليم ولا تخافي ولا تحزني انا رادوه
کیمین قچان انگا خوف قیلسنگ تاشلاغیل انی دریاغه و قورقمغیل وغم قیلمغیل تحقیق بیز انی ینه سنگا
اليك وجاعلوه من المرسلين ﴿٧﴾ فالتقطه ال فرعون ليكون
قایتاروربیز وقیلوربیز انی پیغمبر لاردین ف کیمین کوتاروب آلدی انی فرعونی لار تا که بولسون الار
لهم عدوا وحزنا ان فرعون وهامن وجنودهما كانوا خطين ﴿٨﴾
اوچون دشمن وغم لاریغه سبب تحقیق فرعون وهامان دشکرلاری خطاکار ایردیلار ف۲
وقالت امرات فرعون قرت عين لي ولك لا تقتلوه عسى
ودیدی فرعون نینگ خاتونی کوز روشنلیگیدور مینینگ اوچون و سینینگ اوچون او لدیرمنگلار انی امیدیم بار که
ان ينفعنا او نتخذه ولدا وهم لا يشعرون ﴿٩﴾ واصبح فؤاد ام
نفع قیلور بیزلارغه یا بالا قیلوب الور میز انی والار بیلمسلار ف۳ وصباح دتیمده موسی نینگ آنه سینین دلی
موسى فرغا ان كادت لتبدي به لولا ان ربطنا على قلبها
بیقرار بولدی یقین تالدیکه انی آشکارا قیلسه اگر بیز اینینگ دلین محکم قیلماسک تا که بولسون
لتكون من المؤمنين ﴿١٠﴾ وقالت لاخته قصيه فبصرت به
ایشانگوچیلاردین ودیدی موسی نینگ همشیره سیغه کسن اینینگ ایزیدین بارکیل اول انی کوردی
عن جنب وهم لا يشعرون ﴿١١﴾ وحرمنا عليه المراضع من قبل
اوزاقدین والار بیلمس ایلار دبیز حرام قیلوب ایردوک انگا اولدین ایمزگوچیلارسوتلارین
فقالت هل ادلكم على اهل بيت يكفلونه لكم وهم له ناصحون ﴿١٢﴾
کیمین دیدی همشیره سی دلالت قیلایمی سیزلارنی بیرخاندان اهلیغه که الار بو بالانی تربیه قیلورلار سیزلار اوچون والار انگا خیرخواه بولورلار
فرددنه الى امه كي تقر عينها ولا تحزن ولتعلم ان وعد الله
کیمین بیز یاندردوک موسی نی آنا سیغه تا که کوزی روشن بولسون وغم قیلماسون وبیلسون که البته خدانینگ وعده سی
حق ولكن اكثرهم لا يعلمون ﴿١٣﴾ ولما بلغ اشده واستوى ع الربع ١٤
حق دور ولیکن الارنینگ کوپلاری بیلماسلار ف۴ دو تقیکه یگیتلیک کمالیغه یتیب و عقلی درست بولدی
اتينه حكما وعلما وكذلك نجزي المحسنين ﴿١٤﴾ ودخل
بیردوک انگا حکمت وعلم دبیز شونداغ جزا بیرور میز یخشی عمل قیلغوچیلارغه ف۵ دکیردی موسی

صندوقغه سالوب دریاغه تاشلادیلار صندوق آقوب بیر مقامغه یتیدی که فرعون نینگ خاتونی حضرت آسیه قول لاریغه توشدی پروردگار الارنینگ قاشلاریده شوشلا رنج تربیه تاپوشین خواهلادی وخواهلاگانیدیک بولدی
ف۲ یعنی الار بو بالانینگ انجامیدین بیخبر ایدیلار
ف۳ آنه لاری و لادرلیک قیلوب بالانی دریاغه تاشلادیلار کیمین کوب بیطاقت بولدیلار تیز لاریغه بولیددیلا که اوکا تنگسنی اختیاریب کورادکیتیب اوشال مقام غریب واقعه نی کوردیلار که بالا بیچکیم نینگ تین ایچیا بردور مونگره الارغه بو صلاحنی بیر دیلار آخر اوز والده لاریغه تاپشوردی وخدانینگ قیلغان وعده سین صدق قیلتین بیلد یلار.
ف۵ حضرت موسیٰ علیه السلام دتیکه یگیت لیک کمالیغه یتوب ایردیلار الله تعالیٰ اول جنابغه بیر موبخه حکمت وخصوص من علم وفهم عطا قیلدی چونکه بالارکیمین قابل ایردیلار الله تعالیٰ قابل لارغه شونداغ معامله قیلور.

ف اهل وقت بیرآز تانگ آتقان وقت بولور یا همه آدام قیلغان توش وقتی بولور د اهل لاری شهردین تاشقاری ده تورور ایردیلار شاید اول کیشی نینگ
زیارتلاریدین قاتیکان وقتلاری بولور ایکان تا ایکی نفر نینگ اوروشوب تورغانین کوردیلار بیرلاسه اسرائیلی ایردی دیگنی لاری فرعون نینگ آش پزیسی

بیر قبطی ایرشی شاید انگا
زبانی نصیحت قیلغان
بولسا لار اول قبول قیلمای
تعزیه دین بیهوده کا توپتقان
بولور کیمین اسب بیر مک
اوچون بیرمشت اوردیلار
اول بیچاره ایچ توخطالمای
جینم غه جوناب قالدی موسی
علیه السلام تیلاری اولدور
مک ایمس ایردی بو بولغان
خطا اوچون نادم بولوب
خدا غه استغفار قیلدیلار
الله تعالی خطالارین عفو
ایتیدی موسی علیه السلام
کیلدیکده خلالمغه مدد
بیرما سلیکغه عهد بیردیلار
ف ٢ یعنی هر کون ظالم لار
ایله اهل دشورسن دیمک هم
الار ایلادور دشتور کیمی بو
لورسن.
ف ٣ یعنی سزا بیر کیمی ایدیلار
ظالم غه لیکین مظلوم تو
نوناسای رنی فاش
قیلوب قویدی بو خبر تو
غری فرعون قا شیعه تیدی
داول یرده بو جنابینی
تو تنک دادلد ر مکغه قرار
بولدی کیمین بیردین بولیسلار
توتیکانی یوگوردی اوشال
مجمع ده بیر نیکنفت انسان
با ایرشی فی الحال کیلوب
حضرت موسی غه خبر قیلدی
وشهردین تا چیقیشغه صلاح
بیردی بو آدم قران کریم
نگه مؤمن آل فرعون دور
ف ٤ موسی علیه السلام مصر
دین چیقدیلار لیکن بیلمیکان
سیلا یدین بعد کا رخ
عرض قیلدیلار دعالارین
قبول ایتیب مدین غه بار
اودرگان کتیرول غه سالوب قویدی دا ظالم لاردین نجات بیردی.

الْمَدِينَةَ عَلٰى حِينِ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ
شهر غه اهل لارین خبر لاری بولمغان وقتده پس تاپدی انده ایکی کیشی نی که بیر بیرلاری ایله اورشور لار
هٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ
بو بیری اوز جماعه سیدین دور و بو بیری دشمن لاریدین دور کیمین مدد تیلادی اندین او کیشی که جماعه سیدین ایرشی
عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسٰى فَقَضٰى عَلَيْهِ ۖ قَالَ هٰذَا مِنْ
اول آدم غه قارشی که دشمنلاریدین ایردی پس بیر مشت اوردی انگا موسی دا لنی خلاص قیلدی دیدی بو شیطان
عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ
ایشیدین بولدی البته اول روشن آزدور گوچی دشمن دور دیدی ای پروردگاریم من اوز و مغه ظلم
نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ
قیلدیم سن مینگ گناهیمنی مغفرت قیل کیمین انگا مغفرت قیلدی البته اول مغفرت لیک مهربان دور دیدی ای ربیم
بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ
منگا قیلغان احسانینگ حقنده ایمدی من هرگز گنهکارلارغه یاردمچی بولماسمن ف کیمین تانگ آتدی دشهرده قورقوب
خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۚ قَالَ
انتظار قیلوب بیردین کوردی اوشال کیشی که کیچه اندین مدد طلب قیلوب ایردی یه موسی نی چاقیرور دیدی
لَهُ مُوسٰى إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي
انگا موسی البته سن روشن بیر گمراه دورسن ف ٢ کیمین دقتیکه قول اوزاتمکچی بولدی اول آدم غه که
هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا ۙ قَالَ يٰمُوسٰى أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا
اول دشمن ایردی ایکیلاریغه دیدی اول اسرائیلی ای موسی منی اولدورمکچی دورسنمی کیچه بیر کیشینی اولدورگانینگ کبی
بِالْأَمْسِ ۖ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ
سن تیلامایسن مگر شونی که ملکتده بیر ظالم بولیسنگ و تیلامایسن که بولیسنگ
أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعٰى
اصلاحچی لاردین ف ٣ کیلدی بیر کیشی شهر نینگ آخریدین یوگوروب حالده
قَالَ يٰمُوسٰى إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ
دیدی ای موسی تحقیق سردار سینک حقنگده مصلحت قیلکده لار که سنی اولدورسونلار پس چیقیب کیت
النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾ فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
من البته سنگا خیرخواه دورمن ف ٤ کیمین موسی شهردین چیقیب کیتدی قورققان انتظار قیلغان حالده دیدی پروردگاریم منگا نجات بیر

ـــ مدين مصردين اون كون ليك مسافه ده ايردي موسى عليه السلام آچ و چيقاغ اول يغه تيديلار كوروديلار كه آدملار بير قوددوق ادستنده يغيلگا ندولار بيمه
لاري جانورلارين سوغارورلار اول يرده ايكي قيزني هم كورديلار كه قوي لارني چكوه لارين سقلاب توروبدورلار لاراده ولقه رطاقت يوق ايرديكه جمع نه تارقاتيب

٢ ع ٨ ٥

الظّٰلِمِيْنَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسٰى رَبِّيْٓ اَنْ يَّهْدِيَنِيْ

ظالم قومدين دو قتيتكه يوزلاندي مدين طرفيغه ديدي اميديم بار ربيم مني توغري يولغه

سَوَآءَ السَّبِيْلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ اُمَّةً مِّنَ

يوللار دو قتيتكه تيدي مدين سوديغه تاپدي اتينيك ادستنده آدملاردين بير جماعتني

النَّاسِ يَسْقُوْنَ ۥ وَوَجَدَ مِنْ دُوْنِهِمُ امْرَاَتَيْنِ تَذُوْدٰنِ ۚ قَالَ

كه حيوانلارليغه سواچورورلار تاپدي الاردين باشقه ايكي خاتون كيشي نه كه منع قيلورلار مال لارني سو ديتيه

مَا خَطْبُكُمَا ؕ قَالَتَا لَا نَسْقِيْ حَتّٰى يُصْدِرَ الرِّعَآءُ ٚ وَاَبُوْنَا شَيْخٌ

موسى ديدي سيزلارنينك حال لارنيگيز نه دورالار ديديلار بيز سوغارماسميز تا مال باقارلار مال لارين آتوميز كينكتيكو يغه

كَبِيْرٌ ۝ فَسَقٰى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلّٰٓى اِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ اِنِّيْ لِمَآ اَنْزَلْتَ

ويزنينگ آته ميز قري بيوك آدم دودر كيين الارا چون سواچوردي كيين ب بير سايه غه باردو ديدي اي ربيم نيمه نه

اِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيْرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَآءَتْهُ اِحْدٰىهُمَا تَمْشِيْ عَلَى اسْتِحْيَآءٍ ۫ قَالَتْ

رزقدين منگا توشورسنگ من انگا محتاجدور من پس كيلدي انگا ايكي قيزنينك بيري يورو ب اديا تكان حالده

اِنَّ اَبِيْ يَدْعُوْكَ لِيَجْزِيَكَ اَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا ؕ فَلَمَّا جَآءَهٗ وَقَصَّ

ديدي مينينگ آته م سني چاقيرور بيرمك اوچون سنگا بيزاوچون اچوررگان سوينگ حقين وقتيكه انگا كيلدي و بيان قيلدي

عَلَيْهِ الْقَصَصَ ۙ قَالَ لَا تَخَفْ ٚ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٢٥﴾

انگا قصه نه ديدي قورقمه نجات تاپدينگ ظالم قومدين

قَالَتْ اِحْدٰىهُمَا يٰٓاَبَتِ اسْتَاْجِرْهُ ؗ اِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَاْجَرْتَ الْقَوِيُّ

ديدي ايكي قيزنينك بيري آته جان سيز بو كيشي نه خادم سقلانگ البته يخشي خادم كه سقلاسيز اول كوچليك

الْاَمِيْنُ ﴿٢٦﴾ قَالَ اِنِّيْٓ اُرِيْدُ اَنْ اُنْكِحَكَ اِحْدَى ابْنَتَيَّ هٰتَيْنِ

داماتليك بولسون آته لارسه ديدي من خواهلارمن كه بو ايكي قيزيم نينك بيرين سنگا نكاح قيلوب بيريم

عَلٰٓى اَنْ تَاْجُرَنِيْ ثَمٰنِيَ حِجَجٍ ۚ فَاِنْ اَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ ۚ وَمَآ

شول شرط ايله كه سن سكيز سنه منگا خدمت قيلورسن كيين اگر اون سنه نه بوتون قيلسنگ سينينگ طرفنگدين بولور

اُرِيْدُ اَنْ اَشُقَّ عَلَيْكَ ؕ سَتَجِدُنِيْٓ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٢٧﴾

دمن خواهلاماسمن كه سني مشقت تارتالاي سن اگر خدا خواهلاسه مني يخشي آدملاردين تاپورسن

قَالَ ذٰلِكَ بَيْنِيْ وَبَيْنَكَ ؕ اَيَّمَا الْاَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ

موسى ديدي بو وعده بولدي سن بيله سيزنينگ اورتاميزده بو ايكي مدتدين قيسي بيرين تمام قيلسام منگا قعدي

مال لارين سوغارسه لار يا خير
دولسنه قولدوروب قوددوقدين
سوتارتا آلسولارشايد
باشقه لاردين قالغان سونه
ايچورسه لار۔
ف٢ الار جواب بير ديلار
كه بيزنينگ آته ميز قريب
قالغان آدم دور الارنينگ
اوچون بيز كيلورميز ديرده
ايرلارغه مقابله قيلا بور
ليك طاقت يو قدور ناچار
آخر غچه صبر قيلوميز
ف٣ حضرت موسى حميت
و غيرتلاري كيلوب اول
قوددوقدين باشقه بير
قوددوقدين الارنينگ جانور
لارليغه سواچوروديلار
ودرخت سايه سيغه آرام
قيلديلار۔
ف٤ يعني قيزنينگ آته
سين تاشيغه كه جناب
شعيب عليه السلام ايرديلار
ف٥ چونكه مدين مصر حكو
متيدين تمام علاحده بير
مملكت ايردي
ف٦ ممكن دوركه بو نسبلير
سينه ليك خدمت
قيزنينگ مهري بولسه
بيزنينگ حنفي سلما لار
قاشلاريده حاضرايم
بالغوقه راستي بولسه
قرينيد سيلارغه خدمت
بولدوه آلوكو بو نسه نكاح
نينگ ابتدائي معامله
سيد ور حضرت شعيب
نكاح قيلورد قتلاريده
مرادورگان قيزلاردين قيين
اتيوب انينگ مناسبين
آنگان بولورلار

ف موسی علیه السلام حضرت شعیب علیه السلام غه دیدیلارکه اختیار منده دور سکیز سنه خدمت قیلای یا اون سنه هر حالده من بو عهدنی قبول
قیلدیم کیین حضرت اون سنه نی تمام قیلدیلار بعضیلار شول واقعه کبی دور بیزنینگ پیغمبر صلعم دا واقعه لاری هم کی بجرت دین سکیز سنه سونگ مکه نی
فتح قیلدیلار اگر خواهلاسالار

ع ۳

عَلٰى وَاللّٰهُ عَلٰى مَا نَقُوۡلُ وَكِيۡلٌ ○ فَلَمَّا قَضٰى مُوۡسَى الۡاَجَلَ

یوقدور و خدا بیزنینگ بو سوزیمیزغه وکیل معدوب کیین وقتیکه موسی بو مدتنی تمام قیلدی

وَسَارَ بِاَهۡلِهٖۤ اٰنَسَ مِنۡ جَانِبِ الطُّوۡرِ نَارًا ۚ قَالَ لِاَهۡلِهِ امۡكُثُوۡۤا

و اهلیه سی ایله روانه بولدی کوردی طور بیاتین طرفیده بیر اوتنی دیدی اهلیگه توروب تورونگ

اِنِّىۡۤ اٰنَسۡتُ نَارًا لَّعَلِّىۡۤ اٰتِيۡكُمۡ مِّنۡهَا بِخَبَرٍ اَوۡ جَذۡوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمۡ

من بیر اوت کوردیم شاید اندین سیزغه بیر خبر یا بیر چوغ کیلتورورمن تا که سیز

تَصۡطَلُوۡنَ ﴿۲۹﴾ فَلَمَّاۤ اَتٰٮهَا نُوۡدِىَ مِنۡ شَاطِیٴِ الۡوَادِ الۡاَيۡمَنِ فِى

ایسینورسیز وقتیکه اوت قاشیغه کیلدی اول میدان نینگ اونگ طرفیدین ۷

الۡبُقۡعَةِ الۡمُبٰرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ اَنۡ يّٰمُوۡسٰٓى اِنِّىۡۤ اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الۡعٰلَمِيۡنَ ﴿۳۰﴾

اول مبارک مقامده درختدین آواز کیلدیکه ای موسی من بوتون عالم پروردگاری الله دورمن

وَاَنۡ اَلۡقِ عَصَاكَ ؕ فَلَمَّا رَاٰهَا تَهۡتَزُّ كَاَنَّهَا جَآنٌّ وَّلّٰى مُدۡبِرًا

دا بو آواز هم کیلدیکه تاشلا عصانگنی وقتیکه انی کوردیکه ایلان کبی حرکت قیلور ارقه اوگوروب قاچدی

وَّلَمۡ يُعَقِّبۡ ؕ يٰمُوۡسٰٓى اَقۡبِلۡ وَلَا تَخَفۡ اِنَّكَ مِنَ الۡاٰمِنِيۡنَ ﴿۳۱﴾

دا بوروب قارامادی حکم بولدیکه ای موسی ایلگاری کیل و قورقمه تحقیق سن امان تاپقانلاردین دورسن

اُسۡلُكۡ يَدَكَ فِىۡ جَيۡبِكَ تَخۡرُجۡ بَيۡضَآءَ مِنۡ غَيۡرِ سُوۡٓءٍ وَّاضۡمُمۡ

سالغیل قولونگنی یقانگغه چیقور اول بی ضرر آق بولوب داکوب بار قولونگنی ینه اوز

اِلَيۡكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهۡبِ فَذٰنِكَ بُرۡهَانٰنِ مِنۡ رَّبِّكَ اِلٰى

یقانگغه قورقونی دفعی اوچون بو ایکی نرسه پروردگارینگ طرفیدین ایکی دلیل دور

فِرۡعَوۡنَ وَمَلَا۟ئِهٖ ؕ اِنَّهُمۡ كَانُوۡا قَوۡمًا فٰسِقِيۡنَ ﴿۳۲﴾ قَالَ رَبِّ اِنِّىۡ

فرعون دا انینگ سیردارلاری طرفیغه بارشینگ اوچون الار البته نافرمان قوم دورلار دیدی ای ربیم

قَتَلۡتُ مِنۡهُمۡ نَفۡسًا فَاَخَافُ اَنۡ يَّقۡتُلُوۡنِ ○ وَاَخِىۡ هٰرُوۡنُ هُوَ

تحقیق من اولاردین بیر کیشینی اولدورگانمن قورقورمن که منی هم اولدورورلار دا قرنداشیم هارون اول

اَفۡصَحُ مِنِّىۡ لِسَانًا فَاَرۡسِلۡهُ مَعِىَ رِدۡاً يُّصَدِّقُنِىۡۤ ۖ اِنِّىۡۤ اَخَافُ

روان راقدور تیلده مندین انی هم مین بیله مددگار قیلیب یبارگیل منی تصدیق ایتورمن قورقورمن که

اَنۡ يُّكَذِّبُوۡنِ ﴿۳۴﴾ قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِاَخِيۡكَ وَنَجۡعَلُ لَكُمَا

الار منی یلغانچی قیلورلار خدا دیدی حاضر بیلکینگنی قویک قیلورمیز اکانگ ایله و عطا قیلورمیز

فتح قیلدیلار اگر خواهلاسالار اوشال سنه که سفکا قرلار دین خالی قیلدیلار دا اوریر دیلار لکین اوز رضالاری ایله اون سنه نی تولدوروب کیین کافرلاردین پاک قیلدیلار
۳ بو درخت اوشال درخت دیرکه اندا دا یا قوب کورونگان ایرکی
ت یعنی بیبدار آق بولس
ت یعنی عصا دا قول معجزه سین آلوب بار ورسن تا که الار انکار قیلغان دقتلاری دلیل ایتوب کورساتورسن
ث یعنی من سنینگ رسالتینگنی الاردین یشرود خای تورورب الارمنی اولدورسه لار من بوعوتنی نجوک تبلیغ قیلورمن
ف یعنی من سوز قیلغانده اول تصدیق دتائید ایتور وزیاده مباحثه غه ضرورت توشسه اول مندین فصیح راقدور

ف يعنى برايكى طلبنگ بيرلور هارون نى سنگا مددگار قيلوب بيردرمن و فرعونى لاردين سيزلارغه داستلا ريگيز غه هيچ بير منزره اذيت تيس ومينگ
بو بيرگان معجزه لاريم بركتيدين سيزلار گنه هميشه غالب ومظفر بولورسيزلار ف٢ يعنى معجزه لارنى كورگان وقتده بولسا مه جادو دور ديديلار

سُلْطٰنًا فَلَا يَصِلُوْنَ اِلَيْكُمَا ۚۛ بِاٰيٰتِنَآ ۚۛ اَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعَكُمَا
سيزلارغه بير شوكتلار الار سيزلارغه يتيا الماسلار بيزنينگ معجزه لاريميز بركتيدين سيز ايكيلار سيلار نيگيز دكميك بيزلارغه غالب تشهد در
الْغٰلِبُوْنَ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا جَآءَهُمْ مُّوْسٰى بِاٰيٰتِنَا بَيِّنٰتٍ قَالُوْا مَا هٰذَآ اِلَّا
غالب بولورسيزلار ف١ وقتيكه كيلدى موسى الارغه بيزنينگ روشن نشانلاريميز ايله ديديلار ايميس بو مگر
سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَّمَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِيْٓ اٰبَآئِنَا الْاَوَّلِيْنَ ﴿٣٦﴾ وَقَالَ مُوْسٰى
توقولگان جادو دور ف٢ وا ايشتماديك بونى بيزاوتكان اتا بابالاريميز زمانلاريده ف٣ ديدى موسى پروردگاريم
رَبِّيْٓ اَعْلَمُ بِمَنْ جَآءَ بِالْهُدٰى مِنْ عِنْدِهٖ وَمَنْ تَكُوْنُ لَهٗ عَاقِبَةُ
ياخشى بيلور اوكيشى نى كه كيلتوردى اونينگ قاشيدين هدايتنى داوكيشىنى كه بولور انگا اخرت نينگ
الدَّارِ ۭ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ يٰٓاَيُّهَا الْمَلَاُ
ياخشى عاقبتى تحقيق ظالم لار نجات تاپماس لار ف٤ وديدى فرعون اى سردار لار
مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرِيْ ۚ فَاَوْقِدْ لِيْ يٰهَامٰنُ عَلَى الطِّيْنِ
منگا معلوم ايمس كه سيزلار نينگ مندين باشقه خدالار نيگيز بولسون اوت ياق هامان اى ف٥ منينگ اوچون
فَاجْعَلْ لِّيْ صَرْحًا لَّعَلِّيْٓ اَطَّلِعُ اِلٰٓى اِلٰهِ مُوْسٰى ۙ وَاِنِّيْ لَاَظُنُّهٗ
دنيا قيل مينگ اوچون بير بلند محل تاكه من موسى نينگ معبودينى كوراى دتحقيق من انى يلغانچى لاردين
مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٣٨﴾ وَاسْتَكْبَرَ هُوَ وَجُنُوْدُهٗ فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ
گمان قيلورمن ف٦ دباش كوتاردى اول واونينگ لشكر لارى دنيا ده ناحق
الْحَقِّ وَظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ اِلَيْنَا لَا يُرْجَعُوْنَ ﴿٣٩﴾ فَاَخَذْنٰهُ وَجُنُوْدَهٗ
وگمان قيلديلار كه تحقيق الار بيزطرفغه قايتار يلمسلار كيين بيز گرفتار ايتديك انى لشكر لارينى
فَنَبَذْنٰهُمْ فِي الْيَمِّ ۚ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤٠﴾
داتديك الارنى درياغه پس باقينگ نيچوك بولدى ظالم لار نينگ عاقبتلارى
وَجَعَلْنٰهُمْ اَئِمَّةً يَّدْعُوْنَ اِلَى النَّارِ ۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ لَا يُنْصَرُوْنَ ﴿٤١﴾
دقيلديك بيز الارنى شونداق پيشوالار كه چاقيردر لار دوزخ غه دقيامت كونى مدد قيلونمسلار
وَاَتْبَعْنٰهُمْ فِيْ هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً ۚ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ هُمْ مِّنَ
دياربدك ارقه الاردين دنياده لعنت د قيامت كونيده هم الار حال لارى يمان
الْمَقْبُوْحِيْنَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ مِنْۢ بَعْدِ مَآ اَهْلَكْنَا
لاردين بولور لار ف٧ دتحقيق بيردك بيز موسى غه كتاب نى هلاك قيلگانيميز دين كيين

مع ١١ عند المتاخرين

ع ١٤

ف٣ يعنى بوتون جهان نى بير خدا پيدا قيلغاندور ديه بير وقت هم سين فنا قيلور و حساب دكتاب بولور ديگان سوزلار تمام بيكار دور ادبلكانلاردين بو سوزلارنى بير مرگز ايشتماديك
ف٤ يعنى كيم حق و كيم ناحق دور خداغه معلوم دور ظالم لارغه هرگز نجات يوقدور
ف٥ يعنى پشيغ خشتدين بلند بير بالاخانه بنيا قيلگيل كه انگا چيقيب من موسى نينگ پروردگارين اختاراى چونكه بيرلو زيده مندين باشقه رب يوقدور البته آسمانده هم يوق بولور موسى غا طرى اوچون جستجو قيليب انينگ يلغانچيليكين خلق غه ثابت قيلاى لوك فرعون نينگ بو سوزى خدادين مسخره يوزه سيدين بولور يا حقيقتده انينگ عقليني تيب بارگان يسے شول بولور
ف٦ فرعون و سردارلارى نچوك بوندن زياده خلقنى دوزخ غه دعوت بيرگوچى پيشوالار ايديلار آخرتده هم دوزخ لارغه باش بولوب دوزخ غه رواانه بولور لار الارنى تو تقار گوچى بولمس
ف٧ آخرتده دكى حال لارى علاحده دور لعنته بود نياده هم قيامتده هم الار غه لعنت يياغدرلار

فـ تورات نازل بولغاندین کیین دنیاده موندا غ غارت یعنی بر قوم نی بیر دین تمام ہلاک اتوب یبارمک کم بولدے آسماندین عذاب توشوب ہلاک قیلش
ور سنفہ جہاد، محاربہ طریقہ سی مشروع بولدی چونکہ بیراز خلق شریعت احکامیغہ عمل قیلور ایردیلار تورات خلق غہ فہم و بصیرت بیرگوچی دیل کورسا تگوچی و رحمت غہ

الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ
اُموتی جماعتلاسنے دل لار نورلاری ایتوب آدملار اوچون وہدایت و رحمت ایتوب تاکہ الار نصیحت

يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾ وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ
آلسونلار فـ و بولمدینگیز سیز مغربی طرفدہ ۲ و قتیکہ یبار دوک بیز موسیٰ غہ حکم

مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَٰكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا
و بولمدینگیز سیز حاضر لار دین ولیکن بیز پیدا قیلدوک بیر موںچہ جماعتلارنے

فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ ۚ وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو
وا اوزون بولدے الارنینگ عمرلاری و بولمدینگیز سیز مقیم مدین لیک ارالارندہ کہ تلاوت

عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الطُّورِ
قیلور ایر دینگیز الارغہ بیزنینگ آیتلاریمزنے ولیکن بیز یبارگوچی ایردوک و بولمدینگیز سیز طور طرفیدہ

إِذْ نَادَيْنَا وَلَٰكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُم
وقتیکہ بیز آواز بیردوک ولیکن رحمتدر پروردگار ینگیزطرفیدین تاکہ قورقوتونگ تو سیندی کہ کیلمادی الارغہ

مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْلَا أَن
سیزدین ایلگاری ہیچ بیر قورقوتغوچی تاکہ الار نصیحت قبول قیلسونلار فـ و اگر بولماسا ایردی یوزسہ

تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا
کہ تیورلیردے الارغہ عذاب قول لارے اوّل یبارگان اعمال لاری بسیدین کیین دیرایدیلار ای ربیمیز ادچون

أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا
بیزلارغہ پیغمبر یبارمدینگ کہ بیز آیتلارینگغہ ایرگاشسک و بولسک مؤمنلار دین فـ کیین وقتیکہ

جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ ۚ
کیلدی الارغہ محمدؐ بیزنینگ قاشیمیزدین دیدیلار نہ ادچون رینگا موسیٰ غہ بیریلگان نرسہ بیریلمادے

أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ ۖ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا
آیا الار انکار قیلمادیلارمی موسیٰ غہ بیریلگان نرسہ دہ موندین اوّل دیدیلار ایکی جادو درکہ بیر بیر لیغہ

إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا
موافق دور دیدیلار بیز ایکیسیغہ ہم منکردور میز فـ سیز دینگ کیلتورونگ الار غہ اللہ قاشیدین بیر کتابنی کہ اول بو ایکی کتابدین

أَتَّبِعْهُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا
تخشیراغ بولسون من آنگا تابع بولای اگر سوزلاریں گیز راست بولسہ کیین اگر قبول قیلمالار لار دیگانینگیزنی بس بیلینگ

مستحق ایکینچا بیر مبارک کتاب
ایدی تاکہ خلق آنے اوقوب
عذابیدین قیلسون و عبرت
قصہ لار آلسونلار
فـ۲ یعنی طور تا غینی غرب
طرفیدہ کہ اوّل مقام دہ
حضرت موسیٰ غہ نبوت و توراۃ
حاصل بولغان ایردی
فـ۳ یعنی بیز سیزنی غہ نبوت
و قرہات بیرگان زمانہ سیز
موجود ایمس ایردینگیز کہ
بو واقعہ لارنے کورگان کیمسہ
بلکہ بیر نیچہ قیم دنیا غہ کیلدی
و کیتدی بہ تیدا ونر دن مرتلار
الارنینگ عمری دوتوغاری الیکی
خاطرلاردین اونوتولدی و
اول قصہ دین خبر دار
بولگان کیمسہ قالمادی ایدی
اوشبو واقعہ لارنے پروردگار
بیزنینگ زبانینگیزدین دنیا
غہ ایشتیدور ب آگاہ
قیلمقچی دہ علامت فتر شوندا
غہ در کہ پیغمبر لارنے یبارہ
عالمی حقیقتدین خبر دار
ایلار
فـ۴ یعنی الارغہ رسول یبارمک
الار اوچون سعادت دور اگر
پیغمبر یبارماس ہم الارغہ
بے ایمان لیک لاری اوچون
سیزایر سہ غہ معتقدہ ظلم
بولمس ایردی لیکن اوّل
عنایت قیلوب پیغمبر یبارمہی
ممکن ایردیکہ الارغہ عذاب
کیلگان ساعتدہ دیہ لار
خدا بیزگہ پیغمبر یبارمادی
کہ ہیچ بولمسا ندہ بیزنے خطا
لاریمیزدین آگاہ قیلسہ
بیر دینگ ییرنے توتوب
عذاب قیلمک تیجونکہ در
اگر پیغمبر یبارسا ایدی بیلور ایر

دیکہ بز قنداغ ایمان کیلتوروب زاید ہمک فـ۵ یعنی منہ ایمدی ہم پیغمبر لار نینگ سرد الاری الارغہ پیغمبر قیلوب یباریلہ موندا غ بیہودہ سوزلارنے قیلور لار کہ نیمہ الار
موسیٰ نینگ معجزہ لاری مثلک بے خ قچان ایمان کیلتوروب ایر دیلار الار و دیلار می کہ تورات ایلہ قرآن ایکیسی ہم جادو دور و موسیٰ و محمد علیہما السلام
ایکیسلاری جادوگر لار دور لار کہ بیر بیرلارنے تائید ایتور لار العیاذ باللہ. منزل ٥

ف۱ یعنی آسمانی کتابلاردا بیکینده یمه دین بیوک و مشهور کتاب بو ایکی کتاب ایردیکه هیچ بیر کتاب بولارغه برابر بولا آلمس ایردی ایمدی اگر بو ایکی کتابجادو
بولسه سیزلار شوندا غ بیر الٰهی کتابنی کیلتیرو رونگ کیم لار کم بو ایکیسی کتابدین یخشی راق هدایت قیلادورغان بولسون مبادا سیزلار شوندا غ کتاب نی پیدا

يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ ۚ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِنَ اللَّهِ ۚ
کرالار محض نفسلارین خواهشلاریغه ایرگاشورلار وکیمیز دور آزغان راغ اول آدمدین کم ایرگاشیب دور نفس خواهشیغه خدا

ع ۵ / ۸
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ
طرفیدین بولغان هدایتنی قوروب خدا ظالملارنی هدایت قیلمس ف۱ و تحقیق بیز ارقه مه آرقه بیاردوک الار اوچون

لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ
کلامیمیزنی تاکه الار نصیحت آلسونلار ف۲ اهل ذاتلارکیم بیردوک بیز الارغه کتاب قرآن دین اول الار

بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ
بونگا ایمان کیلتورورلار و قچان اوقولسه الارغه قرآن دیرلار بیز بونگا ایمان کیلتوردوک البته بو حق دور

مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ ﴿٥٣﴾ أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ
پروردگاریمیز طرفیدین دور تحقیق بیز موندین ایلگاری هم مسلمان ایردوک انه شول ذاتلارغه بیریلور

أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ
ثواب لارین ایکی مرته صبرلارین بر کتیدین و الار دفع قیلورلار یخشیلیک ایله یمانلیغنی

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ
و بیز الارغه بیرگان نرسه دین خرج قیلورلار و قچان الیشتسه لار بیهوده سوزنی اندین یوز اوگورورلار

وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي
و دیدیلار بیزنینگ عمللاریمیز بیزغه دور و سیزلارنینگ عمللارینگیز سیزلارغه دور سلام دور سیزلارغه بیز جاهللارنی

الْجَاهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي
ایستامیمیز ف۳ تحقیق سیز هدایت قیلا آلماس سیز دوست توتگان آدمینگیزنی ولیکن خدا

مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾ وَقَالُوا إِنْ نَتَّبِعِ
خواهلاگان بنده سیغه هدایت قیلور و اول یخشی بیلور هدایت تاپقوچیلارنی ف۴ و دیدیلار اگر بیز

الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا ۚ أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ
سیز ایله هدایتغه ایرگاشسک وطنمیزدین تیز دین چیقاریلورمیز آیا بیز الارغه امن مقامی بولغان

حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِزْقًا مِنْ لَدُنَّا
حرم دین جای بیرمدیکمو کم تارتیلور انگا هر نرسه نینگ میوه سی بو رزق دور بیزنینگ طرفیمیزدین

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ
ولیکن الارنینگ کوبلاری بیلمسلار و نه قدردین هلاک قیلدوک بیز شونداغ شهرلاردین

قیلالماسنگیزلار من البته انگا اتباع قیلورمن لیکن سیزلار ارقیا منتعر قدر قادر ایمس سیزلار و فتحیکه بو نرسه ممکن بولماسه معلوم بولورکه سیزلار نفسلاریگیزغه محکوم بیرجماعه دور سیزلار دنیاده نفس بنده لاریدیرغ ایلاده اوا اوشلان جماعه بولغه الار اوز اونلاریغه ظالم دور خدا ظالم لارنی هدایت قیلمس

ف۲ یعنی تدریجی صورتده نازل بولغان نرسه اوچون تدبر و ملاحظه غه موقع بار دور یخشی فکر قیلسه لار حقیقتنی تفهم ایتورلار بیره آلور لار

ف۳ جاهل مشرکلار نه اوقونی کتابغه الیشا قدورلار و نه صونکغی کتابغه اما اهل کتابلار هر ایکیسیغه هم ایمان کیلتیردورلار قرآن کریم تلاوت قیلینگان زمان تصدیق ایتورلار که بو کتاب پروردگاریمیز کتابی دور حق دور بیز مونگا اوّلدین ایشانیب بیز مسلمان بولغان بیر جماعه ایکی مرته ثواب بیریلور چونکه ایکی کتابغه مؤمن دور لار الارده بو محاسن بار دور که هر ایکی کتابغه عمل اونی نیمه کلفت بولسه صبر قیلیب دنیا نینگ قیلغان کیشیغه یخشیلیک قیلورلار و بیزار بیان ایش قیلوب قالسه لار تیز دین بیر یخشی ایش قیلوب انی یوقاتورلار و خدا بیرگان دولت دین نینگ

یعنی صرف ایتورلار و نامناسب سوز یا واقعه اوچراب قالسه اندین اوزلارین سقلارلار بیهوده سوزقیلگان کیشیغه مناسب بیر جواب قیلوب قوتولورلار
ف۴ سید عالم صلعم عمک لاری ابوطالب اوچون کوب سعی قیلدیلارکه او نوشدین مقدم کلمه اوقوب قالسون لیکن اول قبول ایتمدی کیمین بو آیت نازل بولدی

بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا ۚ فَتِلْكَ مَسٰكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا
كه حددن آشدیلار معیشتده منه بو ده‌لار نینگ اوییلاری که آباد بولمادی الار دین کیین مگر
قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ الْوٰرِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرٰى
آزوقت و بیز بولدوک الار نینگ وارثلاری ف۱ و ایمس پروردگارینگیز شهرلارنی هلاک قیلغوچی
حَتّٰى يَبْعَثَ فِىٓ أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايٰتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا
تا یبارماسه کننه ف۲ سیغه بیر پیغمبر که تلاوت قیلور الارغه آیتلاریمیزنی و ایمسمیز شهرلارنی برباد
مُهْلِكِى الْقُرٰىٓ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظٰلِمُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَآ أُوتِيتُمْ مِّنْ شَىْءٍ
قیلغوچی مگر شول حالده که اهل لاری ظالم بولور لار و نیمه نرسه که سیزلارغه بیرلوبدور هر بیر نرسه دین
فَمَتٰعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا ۚ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقٰىٓ ۚ
اول بو دنیا حیاتینی فائده و زینتی دور و اول نرسه که خدا قاشنده دور یخشیراغ دور و بقالیک راغ دور
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَنْ وَعَدْنٰهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ ع ٦
آیا فهملاماس سیزلارمی ف۳ اولکیشی که بیز انگا یخشی بیر وعده قیلدوک اول انی تاپغوچی دور
كَمَنْ مَّتَّعْنٰهُ مَتٰعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
اوخشارمی اولکیشیغه که فائده لاندوردیک انی دنیوی حیات فائده‌سی دین کیین اول قیامت کونی
مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ
گرفتار ایتولگانلار دین بولور و اول کونیکه ندا قیلور خدا الارغه ف۴ و دیر نه یرده منینگ شریکلاریم
الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا
که سیزلار دعوا قیلور ایردینگیزلار دیرلار اول آدملار که ثابت بولدی الارغه عذاب حکمی ای پروردگاریمیز
هٰٓؤُلَآءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَآ أَغْوَيْنٰهُمْ كَمَا غَوَيْنَا ۖ تَبَرَّأْنَآ إِلَيْكَ ۖ
بولار دور اول جماعه که بیز الارنی گمراه ایتدوک الارنی اوزومیز آزگان کبی علاقه اوزدوک
مَا كَانُوٓا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَآءَكُمْ
سن طرفغه اوتدوک بولار بیزغه عبادت قیلمس ایردیلار و دیلور چاقرینگ لار شریکلارینگیزنی
فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ ۚ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا
و بولار چاقیردیلار الارنی و الار بولارغه جواب بیرماسلار و کوردیلار عذابنی کاشکی الار توغری
يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾
یول‌ده بولسه لار ایردی ف۵ و اول کونیکه چاقیریب سورالور الار دین و دیر که نیمه جواب بیردینگیزلار پیغمبرلارغه

ف۱ یعنی اول مهربانی که
مشرک و جاهل لیک حقینگیزه
ده هم سیزلارسنی اورحرم
محترمیده امن و امان بیله
سقلابدور ابدی انینگ
رسولی غه تابع بولغان زمانه
زمانلارینگیزده سیزلارنی
باشقه لارغه تالاتوب قویورمی
سیز لار عربلاردین اوچون مقدور
سیزلارالاردة نیمه طاقت
بار دور سیزلار خدا دین
تورقونگ لار که قدرتی انده
دور طاقت انده دور قدر
جبار و مغرورلارنی دنیا
دین محو ایلکاندر که دنیاده
نشانلاری هم واضح دور
ف۲ یعنی شهرلارنینگ
بیوک و مرکزی و پایتختی غه
چونکه اول یردین معلومات
همه اطراف غه تارقالور
ف۳ یعنی دنیانینگ تمام
مال و متالی عزت و راحتی
حقیقتده توشده کورگان
بیر واقعه دیک لحظه ده اوتور
کیتور حقیقی و ابدی راحت
جنت ماحی دور که ابدالاباد قالس
ف۴ یعنی مشرکلارغه
ف۵ یعنی پیغمبرلار دوزوغی
یا تبلیغ لاراز دورگانلیک
لارلیغه اقرار قیلور لار
لیکن معبود دیک لاریغه
انکار ایتوب علاقه لاریغا
اوزورلار بو حالیکیه باطل
معبودلار معامله لاریدور
کیین جانسیز معبودلار
یعنی بتلارنی چاقیرودر
لار الاردین صدا چیقماس
ناچار عذابغه گرفتار بولورلار
افسوس قیلورلار که کاشکی
دنیاده توغری بولده ایدیلر
لار ایردی بو حالتلارنی
کورماس ایردیلار

ف ١ اتا لغى سوال لار توحيد باره سيدا ايدى بو سوال رسالت خصوصيده دور يعنى سيز لار ا رادوز عقل لار ينگيز ايله خدنى تونمگان بولسنگيز لار پيغمبر لار تو ... لار شلار ايله تا يدى تونگاننگيز سيز لار قيني پيغمبر لار غه كوك معامله قيلدينگيز لار اول وقت الار دين هيچ عذر جواب كيلماس و سوز قيليشى و خبر بير يشيلار اول تمام بند بولور حتى بير بير لار يدين سوال قيلماس لار

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا

پس بند بولور الار غه خبر لار و كيبين الار اوز ارا سوال قيلولوشه آلمس لار ف ١ اما كيميكه زياده توبه

مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾

قيلسه و ايمان كيلتورسه و قيلسه ياخشى عمل اميد بار دور كه اول نجات تابغوچيلار دين بولور ف ٢

ف ٢ يعنى محشر كونيده نجات تابمك چاره سى خداغه ايمان كيلتورمك و كفر و شركدين توبه قيلمك و ياخشى عمل لار غه دوام ايتمك ايله بولور

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ۚ سُبْحَانَ

و پروردگار ينگيز يراتور نيمه نى كه خواهلار و پسند قيلور بولمادى الار اوچون اختيار پاك دور الله تعالى

اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ

و بلند دور الار نينگ شريك لار يدين ف ٣ و پروردگار ينگيز بيلور اول نرسه نى كه دل لار يده نهفته دور و اول

ف ٣ يعنى خواهلاگان نرسه سين يراتمك و خواهلاگان نرسه سين ممتاز ايتمك تنها اول شهنشاه مطلق اختيار غه بو صفتده هيچكيم انگا مساوى و معارض بولماس

وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ

نرسه نى آشكار ا قيلور لار ف ٤ و اول دور اول خدا كه اندين باشقه معبود يوق دور انگا خاص دور حمد

ف ٤ بير انسان نينگ سوزين كوروب ايتيگ نينگ حكم ايتالماس بلكه ايچيده كى عقيده سى و نيتى غه باقيب بير نرسه ديمك ايتاليماس ... هر كيمسه نينگ ظاهر و باطنين بيلگوچى خالق پروردگار ينگيز بيلور اول اوزى انگا مناسب جزا يا سزا بيرور

وَالْآخِرَةِ ۖ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ

دنيا ده هم و آخرت ده هم و انگا خاص دور حكم و انگا قايتاريلور سيز لار سيز ديگ باقيننگ لار اگر

جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ

قيلوب توليسه خدا سيز لار غه كيچه نى دائم قيامت كوننگا كيم دور خدا دين باشقه

إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ ۖ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ

بير معبود كه سيز لار غه يارو غ كيلتورور آيا ايشيتماس سيز لار ف ٥ سيز ديگ باقيننگ لار اگر

ف ٥ يعنى كون نى مشرق دين چيقارمالى تو ... هميشه كيچه و تورسه و تانگ آتماسه كيم دور كه خدا غه بير نور كيلتوروب عالمنى روشن قيلسه آيا

إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ

قيلوب توليسه خدا سيز لار غه كوندوز نى دائم قيامت كوننگا كيم دور خدا دين

ف ٦ يعنى هميشه كوندوز تورسه كيچه كيلماسه سيز لار

مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ ۖ

باشقه بير معبود كه كيلتورور سيز لار غه كيچه نى كه انده آرام آلور سيز لار

أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ

اينگلور ماس سيز لار ف ٦ و نهايت دور مهربانليكيدين پيدا قيلدى سيز لار اوچون كيچه و كوندوز نى

لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٣﴾

تا كه آرام آلغايسيز لار انده و تا كه اختيار قيلغايسيز لار اونينگ فضلين و تا كه سيز لار شكر قيلغايسيز لار ف ٧

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ

و اول كونيكه ندا قيلور الار غه دير كه قيرده دور مينينگ اول شريك لار يم كه سيز لار دعوى

اوچون آرام وقتى بولگان كيچه نى كيم كيلتوروا آلور ف ٧ بو طريقه كيچه و كوندوز نينگ بيره دپ كيلوب تورماقى خدا نينگ كوپ عنايتى دور كه كوندوزى وظائف معاش و باشقه ضروريات لار ينگيز غه مشغول بولور سيز لار و كيچه سى آرام قيلور سيز لار لازم دور كه بو نعمت لار شكرين بجا قيليننگ لار ٠

ف۱ یعنی گواہ الار نینگ پیغمبر لاری بولور یا اول جناب نینگ نائب لاری بولور یا بیرار بختیار انسان بولور او شال گواہ لار بیان قیلورلار کہ آدملار آسمانی شریعت لار و الٰہی دین لار حقیدہ نیمہ معاملہ دہ بولدیلار ف۲ یعنی کیمین مشرک لاردین سوال قیلورکہ شرک اوچون دلیل و سند لارینگیزنہ دور کیلتورونگ لار

تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا

قیلور ایردینگیز لار و بیز ہر امتدین بیر بیر گواہ چیقارور میز ف۱ و دیر میز کیلتورونگ لار

هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ

دلیل لارینگیز نی کیمین بیلورلار کہ البتہ حق خدا نینگ دور و غائب بولور الاردین اول نرسہ کہ

مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ

یلغان توقور ایردیلار ف۲ تحقیق قارون موسیٰ علیہ السلام قوم لاریدین ایردی

فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ

کیمین الارغہ تعدی قیلدی ف۳ و بیردوک بیز انگا خزینہ لاردین اولقدر کہ اینینگ کلید لاری

لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ

آغیر کیلور ایردی قوتلیک جماعہ لارغہ ہم وقتیکہ دیدی انگا اینینگ قومی

لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ

خوشلیک قیلمہ ف۴ تحقیق خدا خوشلیک قیلغوچیلارنی دوست توتمس و طلب قیل آخرتنی خدا سنگا

اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا

بیرگان نرسا ایلہ و اونوتمہ اوز نصیبینگنی دنیا دین ف۵

وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي

و یخشیلیک قیل خدا سنگا یخشیلیک قیلغان کبی و ایزلامہ یوزدہ بوزوقچیلیکنی

الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾ قَالَ إِنَّمَا

یر یوزیدہ تحقیق خدا فساد چیلارنی دوست توتمس قارون دیدی حقیقت شول دور کہ

أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ قَدْ

بو مال منگا اوزدہ بار علم برکتیدین بیریلدی آیا اول بیلمادیمی کہ خدا البتہ ہلاک

أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ

قیلغان دور اندین ایلگاری اوتکان امت لاردین شوندا غ کیشی لارنی کہ الار اندین زیادہ قوتلیک

قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾

و آرتوق توپلاگان ایردیلار و سورالمسلار گناہلاریدین گنہکار لار

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ

کیمین چیقدی اوز قومی روبرو لاریغہ بار زینتی ایلہ دیدیلار اول آدملار کیم حیات دنیو یہ نہ

البتہ ہیچ بر مناسب جواب بیرا المسلار بلکہ جزم بیلورلار کہ خدا ایک تنہا اللہ نینگ حقی ایکان و انینگ شریکی یوق ایکان و پیغمبرلار بیانلاری درست ایکان و توقوب یورگان شرک و باطل عقیدہ لاری ہمہ سی یوق بولو کیتور

ف۳ قارون موسیٰ علیہ السلام نینگ عمزادہ لاری ایردی نہایتدہ مالدار و مغرور و بخیل انسان ایردی فرعون انی اوز یغہ مقرب قیلوب آلغان ایردی انینگ اوچون بار طاقتیں صرف قیلوب دولت جمع قیلغان ایردی وقتیکہ فرعون و لشکری غرق ایتولوب بنی اسرائیل تمام حضرت موسیٰ علیہ السلام غہ تابع بولدیلار قارون ہم کوب مال جمع قیلادورگان و سیلہ لاری غلاص بولدی اندین موسیٰ علیہ السلام غہ حسد و غضبی زیادہ بولدی لیکن ظاہردہ مسلمان ایردی توراتنی کوب اوقور ایردی اما دل تازہ ایمس ایردی قچان موسیٰ علیہ السلام زکوۃ چیقارمک اوچون انگا حکم بیردیلار اول آدملار غہ فتنہ سالوب حضرت موسیٰ خلافیدہ حرکت قیلہ باشلادی آخر اول جنابنی بدنام قیلمک اوچون بیر یمان خاتون نی تاپیب انگا تعلیم بیردی اول خاتون مجمع دہ حضرت موسیٰ غہ تہمت قیلدی لیکن تحقیق ایتولگان وقتدہ قارون طرفیدین تعلیم بیریلگان ایکانلیکین معلوم قیلدی کیمین موسیٰ علیہ السلام نہایتدہ خفہ بولوب بددعا قیلدیلار اللہ تعالیٰ دعالارین قبول ایلاب قارون نی اویلاری و دولتلاری ایلہ یرغہ یوتکوزدی دو نیاغہ بیوک بیر عبرت قیلوب قالدردی ف۴ یعنی متکبرلارکبی خوشلیک قیلمہ ف۵ یعنی مادام دنیادہ بارسن اندین آخرت اوچون نصیب آلوب قال حیاتینگنی غفلت ایلہ اوتکازمہ

الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا يٰلَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَآ اُوْتِيَ قَارُوْنُ لا اِنَّهٗ

طالب ایردیلار ای کاشکے بیزلارغہ ہم قارونغہ بیرلیگان دولت بیرلیسہ ایردے البتہ اول

لَذُوْ حَظٍّ عَظِيْمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ

بوک نصیب ایگاسیدور ف۱ و دیدیلار اول ذاتلاریکہ الارغہ علم بیرلیگان ایردی ف۲ ای سیزلارغہ اللہ تعالیٰ نینگ

اللّٰهِ خَيْرٌ لِّمَنْ اٰمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ج وَلَا يُلَقّٰهَآ اِلَّا

ثوابی یخشیراغدور اول آدم اوچون کہ ایمان کیلتورودور و قیلو یدور یخشی عمل نے و بیرلمیس انے مگر

الصّٰبِرُوْنَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهٖ وَبِدَارِهِ الْاَرْضَ قف فَمَا كَانَ لَهٗ

صبریک لارغہ ف۲ کیین یوتکوزدوک انے داوینی یرغہ پس بولمادی اینینگ اوچون

مِنْ فِئَةٍ يَّنْصُرُوْنَهٗ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ق وَمَا كَانَ مِنَ

بیرجماعت کہ انگا مدد بیرسو نلار خدا دین باشقہ و بولمادی اول انتقام

الْمُنْتَصِرِيْنَ ﴿٨١﴾ وَاَصْبَحَ الَّذِيْنَ تَمَنَّوْا مَكَانَهٗ بِالْاَمْسِ

آلغوچیلاردین ف۳ و آدملاریکہ تمنا قیلوب ایردیلار کیچہ قاروننگ بولمکنے . بولکون صبح

يَقُوْلُوْنَ وَيْكَاَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ

دیر ایردیلار ای عجب اللہ تعالیٰ کشادہ قیلور رزقنی کیمنہ کہ خواہلاسہ بندہ لاریدین

عِبَادِهٖ وَيَقْدِرُ ج لَوْلَآ اَنْ مَّنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا ط

و تنگ قیلور اگر خدا بیزلارغہ مہربان بولماسہ ایردی البتہ بیزلارنی ہم بیرغہ یوتکوروز ایردے

ع ٧ ١١ وَيْكَاَنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الْكٰفِرُوْنَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْاٰخِرَةُ

ای عجب کافرلار نجات تاپاسلار ف۴ اول آخری اوینی (یعنی جنتنی)

نَجْعَلُهَا لِلَّذِيْنَ لَا يُرِيْدُوْنَ عُلُوًّا فِي الْاَرْضِ وَلَا فَسَادًا ط

بیز بیرودرمیز اول ذاتلارغہ کہ خواہلاماسلار کتہ لیکنی بیر یوزیدہ ونہ فساد نے .

وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿٨٣﴾ مَنْ جَآءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهٗ خَيْرٌ مِّنْهَا ج

و یخشی عاقبت خدادین قورققوچیلار اوچوندور کیمبکہ بیر یخشی عمل کیلتورسہ باردور انینگا اوچون

وَمَنْ جَآءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِيْنَ عَمِلُوا السَّيِّاٰتِ

اندین یخشیراغ ثواب و کیمبکہ بیر یمان عمل کیلتورسہ جزا بیرلیاس یمان عمل لار نے قیلغانلارغہ

اِلَّا مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٨٤﴾ اِنَّ الَّذِيْ فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ

مگر عمل لاریغہ مطابق ف۵ تحقیق اول خدا ایکہ فرض قیلدی سیزغہ قرءان نے

ف۱ دنیاغہ حرص کوپ بولغان جماعہ انینگ خدم و حشم لارین و شان و شوکتلارین کوروب بے اختیار آغیز لاریدین بو الفاظ چیقدور ف۲ یعنے عقل و علملیک طائفہ کہ حقیقتنے یخشے بیلہ دور الار و دیدیلار کہ ای بدبختلار بو تقلاے یوق ا ہری و بدبہ ذخرخشلارغہ نہ اوچون بیرلور سیزلار خدا قاشدہ مؤمن و صالح بندہ لار اوچون تیار قیلونغان ثوابلار مقابلیدہ بو نرسہ لار ہیچ نرسا ایمسدور لیکن اول دولت و عزت صبرلیک بندہ لارغہ گنہ نصیب بولور ف۳ یعنے نہ بیرکیمسا اوزیگہ بکا مدد بیرمک اوچون کیلہ آلدی و نہ اوزی فریاد قیلوب بیرکیمسہ نے مدد لیغہ چاقیرا آلدی ف۴ آدملار یکہ قاروننینگ زولتین کوروب کیچہ اینینگ شوکتین آرزو قیلولار ایردیلار بو کون انینگ آخری حالین کوروب ہوشلارین کیلوب و دیدیلار کہ مونداغ دولت صورتے چرایلیک لیکن ایچی زہر بولہ تورگان ایکان ایکان بیر انسان نے دولتی انینگ خدا قاشیدہ محترملیکین علامتی ایمس ایکانہ بلکہ خدا انے ہر بیرغہ خواہلاگان بندہ سیغہ بیرور ایکان خواہ اول یخشے بولسون یا یمان بولسون الحمد للہ کہ بیزاندیک غافل و مغرور دولتمند بولماپدور میز ورنہ بیز ہم انینگ کبی عاقبتمیز برباد بولور ایردی ف۵ قیسے بیر مؤمن دنیادہ قنداغ بیر یخشے عمل نے قیلگان بولسہ آخرتدہ انگا اندین نیچہ حصہ زیادہ ادلوغ ثوابلار بیرلیور داگر اول دنیادہ قنداغ بیر یا یلیکنے قیلگان بولسہ اوشال عملیغہ برابر سزا بیرلور یاکرم قیلسہ عفو ایتوب بیارور .

لَرَآدُّكَ اِلٰى مَعَادٍ ۚ قُلْ رَّبِّىْٓ اَعْلَمُ مَنْ جَآءَ بِالْهُدٰى

البتہ قایتارو چی بار تو جیدور سیزنی اوزلی مقام ف۱ غہ سیز دینگ منینگ ربیم بیلور کیم توغری یول کیلتوردی دور

وَمَنْ هُوَ فِىْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ۝۸۵ وَمَا كُنْتَ تَرْجُوْٓا اَنْ يُّلْقٰٓى

و کیم دور ناوا لگہ روشن گمراہلیکدہ دور و سیز تیینگ امید قیلگیز یوق ایردیکہ سیزغہ بو کتاب نے

اِلَيْكَ الْكِتٰبُ اِلَّا رَحْمَةً مِّنْ رَّبِّكَ فَلَا تَكُوْنَنَّ

نازل قیلونور مگر پروردگار ینگیز مہربانلیکیدین نازل بولدی ایمدی سیز کافر لار غہ

ظَهِيْرًا لِّلْكٰفِرِيْنَ ۝۸۶ وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ اٰيٰتِ اللّٰهِ

مددگار بولمنگ و الار منع قیلماسونلار سیزنی خدا نینگ احکامیدین

بَعْدَ اِذْ اُنْزِلَتْ اِلَيْكَ وَادْعُ اِلٰى رَبِّكَ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ

نازل قیلونغاندین کیین سیزغہ و چاقیرینگ پروردگار ینگیز طرفیغہ و بولمنگ

الْمُشْرِكِيْنَ ۝۸۷ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۘ لَآ اِلٰهَ

مشرکلاردین ف۲ و چاقیرمنگ خدا ایلہ باشقہ معبودنی بو قدور نے ہیچ بیر معبود حق

وقف لازم

اِلَّا هُوَ ۚ كُلُّ شَىْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهٗ ۗ لَهُ الْحُكْمُ

مگر اول گنہ ہر بیر نرسہ فنا بولغوچیدور مگر تنہا اینینگ ذاتی گنہ اینینگ حقیدور حکم قیلمک

وَاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ۝۸۸

و اینینگ طرفیغہ قایتاریلور سیزلار ف۳

ع ۹ ۱۲۶

سُوْرَةُ الْعَنْكَبُوْتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ تِسْعٌ وَّسِتُّوْنَ اٰيَةً وَّسَبْعُ رُكُوْعَاتٍ

عنکبوت سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور و اول آلتمیش توقوز آیت و یتی رکوع دور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ابتدا قیلورمن بہت مہربان نہایتہ رحملیک الله تعالی نامی ایلہ

الٓمّٓ ۝۱ اَحَسِبَ النَّاسُ اَنْ يُّتْرَكُوْٓا اَنْ يَّقُوْلُوْٓا اٰمَنَّا

الٓمّٓ آیا گمان قیلدیلار می انسانلار کہ الارنی قویوب بیریلور ایمان کیلتوردیک دیگان سوزلاری اوچون

وَهُمْ لَا يُفْتَنُوْنَ ۝۲ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ

و الار امتحان قیلونمسلار ف۴ و تحقیق بیز امتحان ایتیندک اول ذاتلارنی کیم الاردین اول اوتدیلار ف۵

فَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِيْنَ صَدَقُوْا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكٰذِبِيْنَ ۝۳

الله تعالی البتہ معلوم قیلور اول ذاتلارنی کہ راست سوزلار دیلار و البتہ معلوم قیلور یلغانچی لارنی ف۶

ف۱ مفسرلاردین بعضلاری معاد دین مراد اولوش دیبدورلار و بعضلاری آخرت و بعضلاری جنت و بعضلاری شام اقلیمی دیبدیلار کہ اول یردہ معراج کیچہ سیدہ تشریف قیلغان ایدیلار حافظ ابن کثیر رحمہ الله بو قول لارا دشنندہ عمیق و لطیف بیر تطبیق قیلیب بدور یعنی معاددین مراد اولیدہ مکہ معظمہ دور مگر فتح مکہ علامتیدور اجل نینگ قریبیغہ و اجل دیجہ صونگ حشر دور و حشردین کیین آخرت و آخرت نینگ آخری منزلی جنتدور مطلب شول بولدی کہ الله تعالی اول سیزنی نہایت شان و شوکت ایلہ مکہ معظمہ غہ قایتاروب بارور کیین نیچہ مدتدین صونگرہ اجل کیلور کیین شام ملکیغہ حشر بولور کیین آخرتغہ بیوک دبدبہ ایلہ تشریف کیلتورور سیز کیین ہمہ دین آخر وہ جنتدہ گی ہمہ دین اعلی مقام غہ باروب آرام آلور سیز

ف۲ بو جملہ سید عالم علیہ غہ خطاب بولوب باشقہ لاریغہ ایشتیدور دور

ف۳ یعنی کیم بولسہ بولسون بیر کون البتہ اینینگ عدالت محکمہ سیغہ حاضر بولور اول زمان تمام اختیار و حکم الگا خاص بولور ہیچکیم ہیچ بیر صورت ایلہ اینینگ حکمیغہ مداخلہ قیلہ آلمس

ف۴ یعنی تیل ایلہ من مسلمان دیب دعوی قیلمک آسان نرسہ لیکین اینینگ اوچون امتحانغہ حاضر تورمک لازم دور حدیث دہ کیلو بدور کہ ہمہ دین آغیر امتحان بنی لاریغہ بولوب الاردین کیین صالح بندہ لاریغہ بولور کیین تمام کیشی بندہ لاریغہ درجہ لاریغہ مناسب امتحان بولور امتحان ہر کیشی نینگ دیندہ گی حالتیغہ باقیب بولور قیسی بیر مومن اوز دینیدہ نہ قدر مستحکم بولسہ شول درجہ دہ الگا قیلیغ امتحان بولور

ف۵ یعنی اولکان انبیا لار امتلاریغہ نہایتدہ قیتیغ امتحانلار قیلونغاندور الار اندہ ثابت قدم تورگاندور لار ف۶ یعنی الله تعالی بیر لانیہ ظاہر قیلور دکور روکہ کیم ایمان دعوا سیدہ راستدور و کیم یلغانچی دور ۰۰۰

اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ يَعْمَلُوْنَ السَّيِّاٰتِ اَنْ يَّسْبِقُوْنَا ؕ
آیا گمان قیلور لارمی آدملار کہ یمان ایشلارنی قیلور لار بیزدین قاچا آلور لار
سَآءَ مَا يَحْكُمُوْنَ ﴿۴﴾ مَنْ كَانَ يَرْجُوْا لِقَآءَ اللّٰهِ فَاِنَّ
الارنینگ بو حکملاری یمان دورف۱ کیمیکہ خداغہ یولوقوشنی امید قیلور ایکان البتہ خدانینگ
اَجَلَ اللّٰهِ لَاٰتٍ ؕ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۵﴾ وَمَنْ جَاهَدَ
وعدہ وقتی کیلگوچیدور و اول ایشتیگوچی بیلگوچی ذاتدور ۔ و کیمیکہ محنت قیلو بدور حقیقتدہ
فَاِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهٖ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۶﴾
او یکیشی اوزی اوچون محنت قیلور البتہ خدا تمام اہل عالم دین بی نیاز دور ف۲
وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
و اول آدملار کہ ایمان کیلتور دیلار و قیلدیلار یخشی عمل لارنی البتہ بیز محو ایتور میز الار دین
سَيِّاٰتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ اَحْسَنَ الَّذِيْ كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۷﴾
یمانلیک لارین و جزا بیرور میز الارغہ قیلوب تورگان عمل لارین نہایتدہ یخشی سین ف۳ ۔ جزا سین
وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا ؕ وَاِنْ جَاهَدٰكَ
و حکم قیلدوک بیز انسانغہ آتہ آنہ سین حقلاریدہ یخشی نیک قیلمقغہ دیدوک اگر الار سنگا جبر قیلسہ لار
لِتُشْرِكَ بِيْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ؕ اِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ
شریک قیلماقینگ اوچون منگا اول نرسہ نی کہ یوقدور انگا سنینگ علمینگ اطاعت قیلمہ آلار منینگ
فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۸﴾ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا
طرفیمغہ دور قایتشلارینگیز و من خبر بیرورمن سیزلارغہ تمام ایشلارینگیزنی ف۴ و آدملار کہ مؤمن بولدیلار
الصّٰلِحٰتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصّٰلِحِيْنَ ﴿۹﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ
و قیلدیلار یخشی ایشلارنی البتہ بیز الارنی یخشی الارغہ داخل قیلور میز ف۵ و انسانلارنینگ بعضلاری
يَّقُوْلُ اٰمَنَّا بِاللّٰهِ فَاِذَآ اُوْذِيَ فِي اللّٰهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ
اولدور کہ دیر ایمان کیلتوردیک خداغہ کیین قچان انگا خدا یولیدہ کلفت یتیسہ انسانلار آزارلارین
كَعَذَابِ اللّٰهِ ؕ وَلَئِنْ جَآءَ نَصْرٌ مِّنْ رَّبِّكَ لَيَقُوْلُنَّ اِنَّا
خدانینگ عذابی کبی بیلور و اگر کیلسہ مدد پروردگار پروردگارینگیز طرفیدین البتہ دیرلار بیز ہم سیزلار بیلہ
كُنَّا مَعَكُمْ ؕ اَوَلَيْسَ اللّٰهُ بِاَعْلَمَ بِمَا فِيْ صُدُوْرِ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۰﴾
ایردوک ف۶ آیا اہل عالم دل لاریدہ بار نرسہ لارنی خدا یخشیراغ بیلماسمی

ف۱ یعنی شرک و معاصی غہ مبتلا بولغان و مسلمانلارغہ اذیت یتکوزگان جماعہ اوز لاریدہ دیدیلاری کہ الار بیزنینگ قاشیمیزدین کیلماسلار و بیزلاردین انتقام آلمالار بو نہایتدہ بیہودہ نادرست خیالدور البتہ بیز بیرکون الارنی گرفتار ایتورمیز اعمال لاریغہ مناسب سزا لارین بیرور میز

ف۲ یعنی کیمیکہ خداغہ بیرکون بولوقورمن اول منددین حساب آلور اول وقتدہ کامیاب بولماسام شرمندہ لیک بولور دیب زیادہ محنت کورسام کوراینگن خداقا بشرہ عمل بولاملی دیب طاعت و عبادتغہ بیریلسہ اول آدم خاطر جمع بولسونکہ قیامت اذ کوندہ کیلور اللہ تعالےٰ انینگ سوزلارین اشتیوب عمل لارین کوروب تورور امیدیغہ مطابق جزا کوردور محنتی ضائع بولمس چونکہ ہرکیم محنت قیلسہ اوز منفعتی اوچون قیلار خدا انینگ نفع و ضرر یدین بی نیازدور

ف۳ یعنی ایمان نینگ برکتیدین یخشی عمل لاری اوچون یخشی تر ابلار بریلید و گناہ و خطالاری عفو ایتولور

ف۴ ہمہ حقدار دین آتہ وانہ نینگ حقلاری زیادہ بولغہ اگر الار اولادلارین خدا حکمیغہ خلاف اوچون امر بیرسہ لار الارغہ اطاعت قیلوہنس چونکہ خدا نینگ حقی الارنینگ حقلاریدین بو قاریدور و عاقبت ہمہ خدا حضوریغہ یانور ف۵ ہرکیم اذرآتہ و آنہ سین ناحق احکاملاریغہ اطاعت قیلماس ایمان و عمل صالح دہ ثابت قدم تورسہ قیامت کونی اللہ تعالےٰ انی یخشی بندہ لاری ایلہ حشر قیلور ف۶ بو طائفہ ایمانلاری سست بیر جماعہ دور لار کہ انجاملاری نفاق غہ بارور ❊ ❊

ف۱ شوندا مفا طاردہ گی لیعلمن اللہ جملہ سین لیریت اللہ معنے سیڈآ لمک حضرت ابن عباس رضو دین منقولار

وَلَيَعْلَمَنَّ اللّٰهُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنٰفِقِيْنَ ﴿۱۱﴾ وَقَالَ

والبتہ معلوم قیلور خدا اول جماعنے کہ مؤمن بولدیلار والبتہ معلوم قیلور منافقلارنے ودیدیلار

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّبِعُوْا سَبِيْلَنَا وَلْنَحْمِلْ

آو طلارکہ کافر بولدیلار اول جماعتہ کہ مؤمن بولدیلار یورونگلار بیز یولیمیز غہ و بیزلار سیزلارنینگ گناہلارینگیزنے

خَطٰيٰكُمْ ۖ وَمَا هُمْ بِحٰمِلِيْنَ مِنْ خَطٰيٰهُمْ مِّنْ شَيْءٍ ۭ اِنَّهُمْ

کوتاریلیک و ایمسلارالار کوتارگوچیلار اولارنینگ گناہلاریدین ہیچ بیر نرسہ نے تحقیق الار البتہ

لَكٰذِبُوْنَ ﴿۱۲﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ اَثْقَالَهُمْ وَاَثْقَالًا مَّعَ اَثْقَالِهِمْ

یلغانچیلار دور لار والار البتہ کوتارورلار اوز یوکلارینی و باشقہ یوکلارینے ہم اوز یوکلاری ایلہ کوتارورلار

وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَمَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ﴿۱۳﴾ وَلَقَدْ

والبتہ سورالورلار قیامت کونے اول نرسہ لاردین کہ یلغاندین توقور ایردیلار ف۲ و تحقیق بیز پیغمبر

اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖ فَلَبِثَ فِيْهِمْ اَلْفَ سَنَةٍ اِلَّا

قیلوب بیباردوک نوحنی اوز قومیغہ پس توردی اول الار ایچیلاریدہ بیر مینگ سنہ مگر

خَمْسِيْنَ عَامًا ۭ فَاَخَذَهُمُ الطُّوْفَانُ وَهُمْ ظٰلِمُوْنَ ﴿۱۴﴾

ایلیک سنہ کیمین الارنے طوفان بلاسی کیلوب باسدے والار ظالم ایردیلار

فَاَنْجَيْنٰهُ وَاَصْحٰبَ السَّفِيْنَةِ وَجَعَلْنٰهَآ اٰيَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ ﴿۱۵﴾

کیمین بیز نجات بیردوک انگا و کیمہ دہ گیلارغہ و قیلوب قالدوردیک بیز انے نشان اہل عالم اوچون

وَاِبْرٰهِيْمَ اِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللّٰهَ وَاتَّقُوْهُ ۭ ذٰلِكُمْ

و بیباردوک ابراہیمنے ہم وقتیکہ دیدے اوز قومیغہ کہ عبادت قیلینگلار خداغہ و قورقونگلار اندین بو نرسہ

خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿۱۶﴾ اِنَّمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ

یخشیراغدور سیزلار اوچون اگر بیلسنگیزلار حقیقت شولدور کہ سیزلار خدانے قویوب بت لارغہ

اللّٰهِ اَوْثَانًا وَّتَخْلُقُوْنَ اِفْكًا ۭ اِنَّ الَّذِيْنَ تَعْبُدُوْنَ

عبادت قیلور سیزلار و یلغان توقور سیزلار یلغان نے تحقیق اول نرسہ لارکہ خدانے قویوب الارغہ

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَا يَمْلِكُوْنَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوْا عِنْدَ اللّٰهِ

عبادت قیلور سیزلار الار سیزلارغہ رزق بیرا آلمسلار ایمدی سیزلار رزق نے خدا نینگ قاشیدین

الرِّزْقَ وَاعْبُدُوْهُ وَاشْكُرُوْا لَهٗ ۭ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۱۷﴾

طلب قیلینگلار و انگا عبادت قیلینگلار و انگا شکر قیلینگلار کہ انینگ قاشیغہ قایتارلور سیزلار

ع ۲ / ۱۳

ف۲ یعنے مسلمان بندہ غہ لازم دورکہ اوز ایمانیدہ محکم تورسون ہیچ بیر کلفت و اذیت لرنے اوز استقامتی دین تاپدورماسون و کافرلارنینگ فریبلاری انے توغری یولدین آزدورماسون اگرچہ الار دیسہ لارکہ سینینگ ہر کوچک گناہینگ بیزنینگ اوستومیزغہ دور یو ہرگز بولمس الار یلغانچیلاردور لار الارنینگ اورلاریدہ بتارلیک یوکلاری باردور اینگا استیغہ باشقہ لارنے ہم آزدوروب الارنینگ یوکلارین ہم اوزلاریغہ یوکلامکدہ لاریدہ سیبن اوستیغہ یوآخری سوزلاری کہ بیز لار سیزلارنینگ گناہلارینگیزنے کوتاردور میز دیرلار علاحدہ بیر گناہ دور البتہ اندین مسئول بولورلار

ف۳ حضرت نوح علیہ السلام نینگ یاشلاری قرق یا بیر آز زیادہ ایردیکہ اللہ تعالٰے اول ذاتنی اوز قوملاریغہ پیغمبر قیلوب بیباردی الارغہ توقوز یوز ایلیک ییل دعوت و تبلیغ قیلو توردیلار الار صلاح تابمگاچ باشلاریغہ طوفان بلاسی کیلوب ہمہ لارین ہلاک ایتدی حضرت نوح علیہ السلام طوفاندین کیین ینہ آلتمیش ییل توردیلار تمام عمرلاری بیر مینگ ایلیک ییل بولدی

ف۴ یعنے بوداقعہ نے یاد و شال کیمہ نے علمالار دیدیدرلارکہ جودی شا مملکتندہ بیر تاغ نینگ نامی دور صحیح بخاری دہ امام مجاہد دین روایت قیلونو بدور کہ یودی جزیرہ دہ بیر تاغدور

ف۵ یعنی یلغان عقیدہ لارنے توقور سیزلار و بیہودہ خیال و وہم لاریغہ ایرگاشور سیزلار اوزلارینگ تراشلاگان بیتلاز دور بولار سیزلارغہ رزق بیرا آلمسلار سیزلار بیلارنے قویونگ لار حقیقی رازق دین رزق طلب قیلنگ لار و انگا گنہ شاکر بولونگ لار کہ آخر بار ادور گان جایلارینگ انینگ حضوریدور ÷ ÷ ÷

ف یعنی اگر سیز لار بنی ایر یلغان ایسانگیز انسان اعتقادلا تیسنگیز لار انداین ضعیف فقصان بو قدر روس خذ بولغان چونکه سیزلار دین اینکاری او نکنک اسلامیدن پیغمبر لاریغ ایلغانچی دیگان انداغلارمن حذ ایتنگ اپچی ببیلدور من اوز رسالتمنی سیزلار غه تیکور دم ایدی قبول قیلما سنگیز لار او زنکا ریکیز جواب بگر دور سیزلار

وَإِن تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ۖ وَمَا
واگر یلغانچی قیلسنگیز لار تحقیق یلغا بجی قیلدیلار بیر فیچه امت سیزلار دین اوّل ویلو قدر ره
عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ
رسول نینگ ذمّه سیغه گر یکتین تبلیغ ف آیا کورمادیلار می نچوک ابتدا قیلور
يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ
خدا یرا تیشنی کیین ینه اسنی ایچی مره پیدا قیلور تحقیق بو نرسه خدا غه
يَسِيرٌ ﴿١٩﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ
آسان دور سیز دینگ بور دنگ لار یر یوزیده کیین کورونگ لار کی نچوک
بَدَأَ الْخَلْقَ ۚ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ ۚ إِنَّ
ابتدا قیلو بدور یراتیشنی کیین خدا پیدا قیلور اینکنچی پیدا قیلیشنی ایم تحقیق خدا
اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
هر نرسه غه قادر دور ف۲ خواهلاگان بنده سیغه عذاب بیرور ور رحم قیلور
وَيَرْحَمُ مَن يَشَاءُ ۖ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا أَنتُم
خواهلاگان بنده سیغه وا انینگ حضوریغه قایتارلور سیز لار وا ایمس سیزلار
بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۖ وَمَا لَكُم
عاجز قالدر غوچی لار نه یرده و نه آسمانده ویلو قدور سیز لار او چون
مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٢٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
خدادین باشقه نه دوست و نه مددگار ف۳ واو ملار یکه کافر بولدیلار خدا نینگ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِن رَّحْمَتِي
آیتلاریغه و انگا یولوقوشغه اوشولار نا امید بولدیلار مینینگ رحمتیمدین
وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٣﴾ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ
و اوشولار او چون بار دور درد لیک عذاب ف۴ کیین بولمادی قومینینگ جوابی مگر یکه
إِلَّا أَن قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ
دیدیلار اولدورونگ لار بو نی یا یاندورونگ لار بو نی کیین نجات بیردی انگا خدا
النَّارِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٤﴾ وَقَالَ
اوتدین البته بار دور بو واقعه ده نشانلار ایمان تیک قوم او چون ف۵ و دیدی ابراهیم

ع ٢
١٤

ف۲ یعنی اول قادر مطلق کی نوته کور ماسنگ بیر موچه قسم مخلوقلار نه پیدا قیلیبدور و اوشال ذات بنده لار ینه ایکنچی بار پیدا قیلماقدور قدرت انینگ اپچون نما تیده آسان دور لیکن زیاده تحقیق ایچینگ دکمل تما شا لانینگ لازم بولسه دنیا نینگ بیر بیر فیچه یور دنگ لار کی خدا تعالی قنداغ تعداد ظلمات نور لاردین پیدا قیلیبدور و اندین شعل نموده لار فرقیا س ایتینگ و ادو وجزم ایتینگ لار کی خدا البته هر نرسه غه قادر دور
ف۳ یعنی اول اهل تحقیق قیامت کون غه بنده لاریغ ایکنچی بار تیر گوز گاندین صونگ خواهلاگان بنده سیغه اوز حکمتیغه مطابق عذاب بیرور و خواهلاگان بنده سیغه رحم و کرم قیلور و خدا عذاب قیلگچی بولگان بنده غه یرده پناه بار دور و نه آسمانده نه انگا دوست تا بیلور و نه مددگار
ف۴ یعنی هر کیم خدانینگ احکامی غه منکر بولسه بدانگا یولوقور من دیگان امید ی بولماسه او قلیشی رحمت الهیه دین نا امید ایر دور و عذاب الیم غه گرفتار بولور
ف۵ حضرت ابراهیم علیه السلام نینگ بو قدر مبارک نصیحتلاری کافرلار غه تاثیر ایتمیدی آخر الامر اول جنابغه اوتقه تاشلادیلار لیکن الله تعالی اول اوتنی اوز خلیلی او چون گلزار قیلوب بردی۔

ف معنى اوتدين چيقغاچ حضرت ابراهيم عليه السلام نصيحت قيلا باشلادىلار كه بوت پرستليك عقلمند آدم نينگ ايشى ايمس دور بت پرست
اودنى هم اچيده يخشى بيلور كه بوننگ ايده فعلى بيرحركتده در ليكن قوم نينگ بيرليگى خلل تپماسون ديب بو نرسه هر دين نامين بيرليگا خدر كه شول نام

إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
حقيقت شولدور كه سيزلار خدادين باشقه بيرمونچه بتلارنى معبود توتدينگيزلار اوز ارا محبتلار نينگيز سببى

فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
دنيا حياتيده كيين قيامت كونى بعضلار نينگيز بعضلار نينگيز منكر بولور سيزلار

وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم
ولعنت قيلور بعضلار نينگيز بعضلار نينگيزغه و جايلار نينگيز دوزخ بولور و بولمس سيزلار غه

مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ
مددكارلار ف كيين ايمان كيلتوردى انگا لوط و ديدى تحقيق من وطنيمنى تاشلاب كيتوچى من

إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ
پروردگاريم طرفيغه تحقيق اول غالب حكمتليك ذاتدور و عطا قيلدوك بيز انگا اسحاقنى

وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ
و يعقوبنى و اينينگ اولادىغه مقرر قيلدوك پيغمبرليكنى و كتابنى

وَآتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
و بيردوك انگا ثوابنى دنياده هم و البته اول آخرتده يخشى بنده لار

الصَّالِحِينَ ﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ
دين دور ف ديا ياد دك بيز لوطنى هم قچانكه ديدى اول قومىغه تحقيق سيزلار شونداغ

الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾
بيرحيا ايشنى قيلورسيزلار كه سيزلاردين اول بو ايشنى اهل عالم دين هيچكيم قيلمغان دور

أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ
آيا سيزلار ايرلارغه يا تورسيزلار و كيسورسيزلار يولنى و قيلورسيزلار يمان

فِي نَادِيكُمُ الْمُنكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَن
ايشنى مجلسلار نينگيزده ف كيين بولمادى قومىنينگ جوابى مگر بو كه ديديلار

قَالُوا ائْتِنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٩﴾
كيلتور اوستيميزغه خدا نينگ عذابين اگر بولسنگ راست سوزلاغوچيلاردين

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾ وَلَمَّا
ديدى لوط اى پروردگاريم مدد بير منگا فساد چى آدملار غه قارشى ف و قچانكه

ع ٣ / ١٥

شوكه بوبيحيا ليك لار نينگيزنى عام مجلس و محفل لار نينگيزده قيلورسيزلار ف حضرت لوط عليه السلام قوملاريني هدايتلاريدين مايوس بولوب بو
دعانى قيلديلار

اوستيده بولغان قوم اتحاد واتفاقده بولسونلار ديب بيرلاريغه دوست بولسونلار ليكن بو محبت دنياده كنه توره قيامتده ايسه هر بيرلاريغه انكار ايتور ولعنت قيلورلار آخر هر لاركيب يار و مددكار دوزخغه كيتورلار
ف حضرت ابراهيم عليه السلام غه اوز قوملاريدين هيچ بير ايركيشى ايمان كيلتورمادى فقط اوز جيانلارى حضرت لوط عليه السلام تنها ايمان كيلتوردى ديلار بيرگه كيلديلار هم بابل شهريدين چيقى فرات دين ايريدى لار كيين محبوب وطنلارين تاشلاب خدا رضاسى اوچون چيقوب كيتديلار الله تعالى شام ملكيده مسكن عطا قيلدى حضرت اسحاق كبى اوغول و حضرت يعقوب كبى نبيره كرم قيلدى داوزلاريدين منتو نبوت و كتابنى اول ذات نينگ اولادلاريغه خاص بلوبدى دنياده مال ولاد عزت و هميشه ليك يخشى نام نصيب ايتدى و آخرتده اعلى درجه ليك صالح بنده لاردين قيلدى
ف ٢ هيچ عالم دين هيچ بير طائفه قيلغان ايمان ايتغى قيلورسيزلار كه فطرت انسانغه اندين نفرت قيلور و ديانتده و روايات انيش دورلار انگا مشغول بولوب نسل انسانغه نينگ يولين كيسورسيزلار موندين هم زياده رسواليك

ف۱ یعنی حضرت لوط علیہ السلام شہرارین ایلینے حضرت ابراہیم علیہ السلام نی قرلیغان جا غلاریدہ اوغل بشارتین برگان منادوشال ساعت بو قوتون
بیر مملکت ظلمتین حلاک کلاریدین خبر بیردرتا معلوم بولسونکہ بیر قومنی دنیادین محو ایتگوچی خدا ایتہ بیر زبردست قوم بنی اسرائیل نینگ قدری دین
خبر بیردر

جَاۗءَتْ رُسُلُنَآ اِبْرٰهِيْمَ بِالْبُشْرٰى قَالُوْٓا اِنَّا مُهْلِكُوْٓا
کیلدیلار ایلچیلاریمیز ابراہیمغہ بشارت ایلہ دیدیلار تحقیق بیز حلاک قیلغوچی دور میز

اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ ۚ اِنَّ اَهْلَهَا كَانُوْا ظٰلِمِيْنَ ﴿٣١﴾ قَالَ
بو شہرنی اہلینی چونکہ بو نینگ اہل لارے ظالم لار ایدہ لار ابراہیم دیدی

اِنَّ فِيْهَا لُوْطًا ۭ قَالُوْا نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَنْ فِيْهَا ڒ وقفہ لَنُنَجِّيَنَّهٗ
انده لوط بار دور الار دیدیلار اندہ کیم بار دور بیز یخشی بیلور میز البتہ انگا و اہلیغہ

وَاَهْلَهٗٓ اِلَّا امْرَاَتَهٗ ڒ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّآ اَنْ
نجات بیرور میز مگر اننگ خاتونی کہ تا لغوچیلاردین بولور دور قچانکہ کیلدیلار

جَاۗءَتْ رُسُلُنَا لُوْطًا سِيْۗءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا
ایلچیلاریمیز لوطغہ شیفہ غمدہ قالدی الار سببلاریدین و دلی سیقلدی الاردین قو غزیلا ریدین

وَّقَالُوْا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ ۪ اِنَّا مُنَجُّوْكَ وَاَهْلَكَ اِلَّا
و فرشتہ لار دیدیلار قورقمہ و غم یمہ تحقیق بیز سنی و اہلینگنی قوتقارور میز مگر

امْرَاَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغٰبِرِيْنَ ﴿٣٣﴾ اِنَّا مُنْزِلُوْنَ عَلٰٓى
خاتونینگ کہ قالغوچیلاردین بولور ف۲ تحقیق بیز توشورگوچیدور میز بو شہر

اَهْلِ هٰذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاۗءِ بِمَا كَانُوْا
آدملارینی تیغہ لاریغہ آسماندین بیر عذابنی اننگ اوچون کہ الار نا فرمانلیک

يَفْسُقُوْنَ ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ تَّرَكْنَا مِنْهَآ اٰيَةًۢ بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿٣٥﴾
قیلور ایردیلار و تحقیق قالدوردوب قویدوک اندین بیر معلوم نشان عقل لیک قوم اوچون ف۳

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۙ فَقَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ
و یباردوک مدین طرفیغہ برادرلاری شعیب نے پس اول دیدی ای قومیم عبادت قیلینگلار خدا غہ

وَارْجُوا الْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ﴿٣٦﴾
و اوموتونگ لار آخرت دین و یورمنگ لار مملکتدہ فساد قیلوب ف۴

فَكَذَّبُوْهُ فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا فِيْ دَارِهِمْ
کیین الار انے یلغانچی قیلدیلار پس زلزلہ کیلوب الارنے باسدی کیین صباحدہ اوز

جٰثِمِيْنَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَّثَمُوْدَا۟ وَقَدْ تَّبَيَّنَ لَكُمْ مِّنْ مَّسٰكِنِهِمْ ۣ قف
اوی لاریدہ تیز چوکوب اولوب قالدیلار و ہلاک ایتدوک عادنے و ثمودنے و تحقیق روشن بولدی سیزلار غہ الارنینگ جایلاریدین ف۵

ف۲ چونکہ قوملارین یمان عادتلاری معلوم ایردی و فرشتہ لار ہم نیاتیدہ صاحب جمال یاش بالہ لار صورتلاریدہ بولوب کیلدیلار لوط علیہ السلام ابتدادہ الارنے تنوماے کوب قتوسیغی قیلدیلار کیین فرشتہ لار حقیقتدین آگاہ قیلدیلار۔
ف۳ یعنی الارنینگ اغدا ریلگان شہرلارینینگ قالغان علامتلاری کہ نیک لارنینگ شام غہ سفر قیلغان چاغلاریدہ یول لاریدہ کورہ دور
ف۴ یعنی آخرتدین غافل بولمنگ لار وحدہ لا شریک لہ نینگ اوزیغہ گنہ عبادت قیلینگ لار و ہر قسم فساد و بوزوقلیک لارنے قیلمنگ لار
ف۵ یعنی بولارنینگ ہم حال لاری ہلاک لارے قالدوروب کیتکان ویرانہ لاریدین سیزلار غہ معلوم دور چونکہ مقام لارے مجرد یمن دہ دور

ف۱ یعنی الار دنیا ایشلاریده کوب هوشیار ایردیلار اوز خواهلاریده عقلمند قوم ایردیلار باوجود شیطان نینگ آغواسیدین توتوب آلمادیلار
ف۲ یعنی روشن معجزه لارنی کوروب توروب هم حق غه بوی سونمادیلار تکبر و غرور لاریده دوام ایتدیلار لیکن کته لیک لاری الارغه خدا عذابیدین

وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطٰنُ اَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيْلِ

دیمکیشی کورساتدی الارغه شیطان عمل لارینی کیمین منع قیلدی الارنی توغری یولدین

وَكَانُوْا مُسْتَبْصِرِيْنَ ﴿۳۸﴾ وَقَارُوْنَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وقف

داوزلاری هوشیار ایردیلار ف۱ و هلاک ایتدیک قارون نی و فرعون نی و هامان نی

وَلَقَدْ جَآءَهُمْ مُّوْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ فَاسْتَكْبَرُوْا فِى الْاَرْضِ

و تحقیق کیلوب ایردی موسی الارغه روشن دلیل لار ایله ف۲ الار مملکتده کته لیک قیلدیلار

وَمَا كَانُوْا سٰبِقِيْنَ ﴿۳۹﴾ فَكُلًّا اَخَذْنَا بِذَنْۢبِهٖ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ

دایمس ایردیلار توتولغوچیلار کیمین هر بیرین گناهی ایله گرفتار ایتدیک ف۳ الاردین

اَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ اَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ ۚ

بعضیلاریغه تاشلیک شمال یباردوک ف۴ و بعضیلارین قیتیغ آواز کیلوب توتدی ف۵

وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْاَرْضَ ۚ وَمِنْهُمْ مَّنْ اَغْرَقْنَا ۚ وَمَا كَانَ

و بعضیلارین یرغه یوتکوزدیک ف۶ و بعضیلارین غرق ایتدیک ف۷ دموندا ایماس

اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿۴۰﴾ مَثَلُ الَّذِيْنَ

ایمس ایردیکه خدا الارغه ظلم قیلسون و لیکن اوزلاری اوزلاریغه ظلم قیلور ایردیلار آدملاری کیم

اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوْتِ ۚ اِتَّخَذَتْ

خدادین باشقه حمایتچیلار توتوبدورلار الار نینگ حال لاری اورمکچی حالیغه

بَيْتًا ۚ وَاِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوْتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوْتِ ۘ لَوْ كَانُوْا

اوی قورادی توتوبدور درو رهابتیده بی قوت ادی اورمکچی نینگ اویدور اگر الار

يَعْلَمُوْنَ ﴿۴۱﴾ اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ مِنْ شَىْءٍ ۚ

بیلسه لار ایردی ف۸ تحقیق خدا بیلور اول نرسه نی که چاقیرورلار خدادین باشقه نیمه کیم بولسه

وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۴۲﴾ وَتِلْكَ الْاَمْثَالُ نَضْرِبُهَا

و اول غالب دور حکمتلیک دور و بو مثال لار دورکه بیزانی آدملارغه بیان

لِلنَّاسِ ۚ وَمَا يَعْقِلُهَآ اِلَّا الْعٰلِمُوْنَ ﴿۴۳﴾ خَلَقَ اللّٰهُ

قیلورمیز و توشونماس انی مگر علملیک کیشی لار یراتدی الله تعالی

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۴﴾ ع ۱۴ ۱۶

آسمانلارنی و یرنی حکمت ایله البته بار دور مونده نشان مومن لار اوچون

نجات بیرالمادی ا کومونداغ جرملار نینگ بر طاقه لاریغه علاحده ایوز جزا لاریغه مناسب عذاب یباریلیدی
ف۳ بولار لوط علیه السلام قوملاریدور بعض مفسرلار عاد قومین هم بو نگا داخل قیلوبدورلار
ف۴ بولار ثمود قبیله سی دین اصلی دور.
ف۵ بو قارون دور که سوره قصص ده واقعه سی بیان قیلوندی
ف۶ بولار نوح علیه السلام قوملاری و فرعون و هامان ولشکر لاریدور بو جماعه لاردین هیچ بیر طائفه پروردگار ظلم ایتوب هلاک قیلمادی بلکه اوزلاری بو طریقه هلاکته مستحق بولدیلار
ف۷ یعنی خدادین باشقه ذاتلارنی اوز لاریغه حمایتچی بیلگان ذاتلارنی اورگامچی دو تشبیه ایتولو بدور هر انکیسی ده هم بقالوق دور قابل اعتماد ایسه دوریکم بو تشبیه حسن
ف۸ یعنی مؤمن لارتوشونور ارکماداوم بو قوت آسمانلارنی بو تدر هیوک حکمت ایله تنها یراتگان پروردگار باشقه ایشلارنی قیلیشده شریک و مددگار غه برگز احتیاج یوقدور الحمد الله خلی توفیقه بو کون اول مالک مهربان عنایتی داملادی ایله بو ترجمه د خوایدنینگ یگرمه بیش پاره سی تکمل یا زلیب بولدی تا لغان

بیش پاره سین هم تکمیلی ادجان امنینگ بیوکه گرمیدین امیدیم بار که رمضان مبارک نینگ هر کتلیک کون رتوت لاریده تغییب انتسه
عاجز گنهکار بنده سی محمود طراهی ۱۷ رشعبان ۱۳۷۶ ه دیلوه لی الهند

ف۱ حضرت نبی اکرم صلعم غه بو آیت شریفه ایله امر قیلنورکه سیز ادزونگیز غه نازل بولغان قران کریمنی همیشه تلاوت قیلینگ تاکه اندین دلنگیز مضبوط و قوی تورسون و باشقه لار ایشیتوب اندین بهره آلسون و تحالغلارغه خدانینگ حجتی ثابت بولسون وهم نمازغه مداومت ایتینگ

اُتْلُ مَآ اُوْحِیَ اِلَیْكَ مِنَ الْكِتٰبِ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ اِنَّ
سیز تلاوت قیلینگ اول نرسهنی که سیزغه وحی یبارلیبدور کتابدین وادا قیلینگ نمازنی تحقیق نماز
الصَّلٰوةَ تَنْهٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَالْمُنْكَرِ ؕ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ ؕ وَاللّٰهُ
منع قیلور ادبیات سیز لیکدین و یمان ایشدین و خدانی یاد قیلمک البته هر نرسهدین اولوغ راقدور و خدا
یَعْلَمُ مَا تَصْنَعُوْنَ ﴿۴۵﴾ وَلَا تُجَادِلُوْٓا اَهْلَ الْكِتٰبِ اِلَّا بِالَّتِیْ هِیَ
بیلور اول نرسهنی که قیلور سیزلار ف۲ دیجال قیلمنگ لار کتابی لار ایله مگر بیر صورتده که اول یخشیدین
اَحْسَنُ ۖۗ اِلَّا الَّذِیْنَ ظَلَمُوْا مِنْهُمْ وَقُوْلُوْٓا اٰمَنَّا بِالَّذِیْٓ
یخشیراقدور مگر اول جماعه ایله که ظالم دور لار الاردین و دینکلار که بیز ایمان کیلتوردوک اول کتابغه
اُنْزِلَ اِلَیْنَا وَاُنْزِلَ اِلَیْكُمْ وَاِلٰهُنَا وَاِلٰهُكُمْ وَاحِدٌ وَّنَحْنُ لَهٗ
که توشورولوبدور بیزغه واول کتابغه که توشورولوبدور سیزلارغه و بیزنینگ معبودیمیز بیله سیزنینگ معبودینگیز بیردور و بیز انگا
مُسْلِمُوْنَ ﴿۴۶﴾ وَكَذٰلِكَ اَنْزَلْنَآ اِلَیْكَ الْكِتٰبَ ؕ فَالَّذِیْنَ اٰتَیْنٰهُمُ
اطاعت قیلور میز ف۳ وشونداغ توشوردوک بیز سیزغه کتابنی ایدی آدملارکه بیز الارغه کتاب بیردوک
الْكِتٰبَ یُؤْمِنُوْنَ بِهٖ ۚ وَمِنْ هٰٓؤُلَآءِ مَنْ یُّؤْمِنُ بِهٖ ؕ وَمَا یَجْحَدُ
الار انگا ایمان کیلتوردولار وبولاردین هم بعضلاری انگا ایمان کیلتوردولار و انکار قیلمس بیزنینگ آیتلاریمیزغه
بِاٰیٰتِنَآ اِلَّا الْكٰفِرُوْنَ ﴿۴۷﴾ وَمَا كُنْتَ تَتْلُوْا مِنْ قَبْلِهٖ مِنْ كِتٰبٍ
مگر کافرلارگنه ف دسیز بو کتابدین ایلگاری نه بیر کتابنی اوقور ایردینگیز ونه اسنی
وَّلَا تَخُطُّهٗ بِیَمِیْنِكَ اِذًا لَّارْتَابَ الْمُبْطِلُوْنَ ﴿۴۸﴾ بَلْ هُوَ اٰیٰتٌۢ
اوز قولینگیز ایله یازور ایردینگیز اول حالده البته اهل باطل شک قیلور ایردیلار ف۴ بلکه بو کتاب
بَیِّنٰتٌ فِیْ صُدُوْرِ الَّذِیْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ ؕ وَمَا یَجْحَدُ بِاٰیٰتِنَآ
روشن آیتلاردور علم بیریلگان جماعه دل لاریده محفوظدور و انکار قیلمس بیزنینگ آیتلاریمیزغه مگر
اِلَّا الظّٰلِمُوْنَ ﴿۴۹﴾ وَقَالُوْا لَوْلَآ اُنْزِلَ عَلَیْهِ اٰیٰتٌ مِّنْ رَّبِّهٖ ؕ
ظالم لارگنه ف۵ و دیدیلار که نه اوچون توشورولمادی انگا نشانلار پروردگاریدین حضوریده دین
قُلْ اِنَّمَا الْاٰیٰتُ عِنْدَ اللّٰهِ ؕ وَاِنَّمَآ اَنَا نَذِیْرٌ مُّبِیْنٌ ﴿۵۰﴾
سیز دینگ حقیقت شوله دورکه نشانلار خدا قاشنده دور و من فقط روشن قورقوتغوچی دورمن وبس
اَوَلَمْ یَكْفِهِمْ اَنَّآ اَنْزَلْنَا عَلَیْكَ الْكِتٰبَ یُتْلٰی عَلَیْهِمْ ؕ اِنَّ فِیْ
آیا کفایه قیلمادیمو الارغه بو نرسه که توشوردوک بیز سیزغه بو کتابنی که تلاوت قیلونور الارغه تحقیق بو اردور

که نماز هر بیر حیا ایلیکدین منع قیلور و نا مشروع عمل لاردین. خفیفه یا یعنی نارتلیشنیغه سبب بولوردور هر بیر عبادتنینگ روحی اندره خدانی یاد قیلمکدور و خدادین غافل قیلب ادب قیلنغان عبادتنینگ اثر قالمور رسول صلعم غه خطاب ایتو امتغه تعلیم ایتولور

ف۲ بو آیت کریمهده کتابی لار ایله مباحثه بولغان تقدیرده نوقولادورغان طریقهنی بیان قیلورچه کمالارغه شیر کلارغه قیلنغان معاملهنی قیلو ناس گرحهدین تجاوز قیلغانلارغه مناسب تنبیه بیریلور

ف۳ یعنی سیز نزول قرانی دین ایلگاری قرق سینه غچه کوپ یلیک لار ارالاریده مقیم بوردونگیز هملاری بیلورلار که سیزنه بیر استاذ قاشیده یازغونگیز نه بیر اکتابنی اوقودونگیز و نه بیر وقت قولنگیزقلم توتدینگیز اگر شونداغ بولسه ایردی اول حالده باشقهلار شبهه قیلیه لار بیر نوع حقلاری بولور ایردی

ف۴ یعنی قران کریم دین باشقه آسمانی کتابلارنی یاد قیلمو ناس ایردی بو کتاب الحمدلله حفظ ایله باقی دور یا دینگ انگا تائید و تاکید دور

ف۵ یعنی معترضلارنی قناعتلاندوروک اوچون نشان کورسانتاک لازم بولسه بو قران کریم دین بوک بیرنشان بولمه آلورمی که هر وقت الارغه تلاوت قیلو نمکده دور منکرلار یخشی ملاحظه ایلیه ایشیتیشلار بو کتاب نینگ خداطرفیدین ایکانلیگیده شک قیلسه لار

ف۱ یعنی خدانینگ تمکیده توروب انینگ پیامین بندهلاریغه بیگوز کده من مینینگ بو ایشیمدین خدا البته خبردار دور با وجود من اوز شغلیمده ترقی ایتیلکده دورمن و اسلامیم کوندین کون زیاده بولمکده دور بلا آیا مینینگ راستلیغیمغه خدانینگ بو گواهلیکی کفایه قیلمسی

ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَّذِكْرٰى لِقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۵۱﴾ قُلْ كَفٰى بِاللّٰهِ بَيْنِيْ ع

بو کتابده رحمت و نصیحت ایمان کیلتورگوچی قوم اوچون — سیز دینگ کفایه قیلور خدا من بیله سیزنینگ

وَبَيْنَكُمْ شَهِيْدًا ۚ يَعْلَمُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

اورتامیزده گواه لیکده یعنی بیلور اول نرسهنی که آسمانلارده دور و یرده دور و آدملار که ایمان کیلتوردیلار

بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوْا بِاللّٰهِ ۙ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۵۲﴾ وَيَسْتَعْجِلُوْنَكَ

باطلغه و کافر بولدیلار خداغه انه شولار دورلار زیان تاپغوچیلار ف۱ و بولار تیز کیلیشین تیلارلار سیزدین

بِالْعَذَابِ ۭ وَلَوْلَآ اَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاۗءَهُمُ الْعَذَابُ ۭ وَلَيَاْتِيَنَّهُمْ

عذابنی و اگر تاینگلانگان مدت بولماسا ایدی البته الارغه عذاب کیلور ایدی و اول البته الارغه کیلور

بَغْتَةً وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۵۳﴾ يَسْتَعْجِلُوْنَكَ بِالْعَذَابِ ۭ وَاِنَّ

بیردین و الار بیلماس قالورلار ف۲ — تیز کیلیشین تیلارلار سیزدین عذابنی — و تحقیق جهنم

جَهَنَّمَ لَمُحِيْطَةٌۢ بِالْكٰفِرِيْنَ ﴿۵۴﴾ يَوْمَ يَغْشٰىهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ

اوراب آلغوچی دور کافرلارنی — اول کونیکه اوراب آلور الارنی عذاب ییقارلاریدین

وَمِنْ تَحْتِ اَرْجُلِهِمْ وَيَقُوْلُ ذُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿۵۵﴾ يٰعِبَادِيَ

و آیاقلارین آستیدین و دیر خدا الارغه که تاتینگلار اول ایشلارنی سیزلار که قیلور ایدینگیزلار ای مینینگ

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّ اَرْضِيْ وَاسِعَةٌ فَاِيَّايَ فَاعْبُدُوْنِ ﴿۵۶﴾ كُلُّ

مؤمن بندهلاریم تحقیق مینینگ یریم کینگ دور پس منگا گینه عبادت قیلینگلار ف۳ هر بیر جانلی بار مخلوق

نَفْسٍ ذَاۗىِٕقَةُ الْمَوْتِ ۣ ثُمَّ اِلَيْنَا تُرْجَعُوْنَ ﴿۵۷﴾ وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا

اولوم مزهسین تاتغوچی دور کیمین بیز طرفغه قایتاریلورسیزلار — و اول ذاتلار که ایمان کیلتوردیلار

وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِّنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا

و یخشی ایشلارنی قیلدیلار البته جای بیرورمیز الارغه جنتده شونداغ بالاخانهلاردین که آقوب تورور آستیدین

الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۭ نِعْمَ اَجْرُ الْعٰمِلِيْنَ ﴿۵۸﴾ الَّذِيْنَ صَبَرُوْا

اریقلار الار دائم قالورلار انده ایشلاگوچیلارنینگ اجرلاری نه قدر یخشی دور — اول ذاتلار که صبر قیلدیلار

وَعَلٰي رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۵۹﴾ وَكَاَيِّنْ مِّنْ دَاۗبَّةٍ ڰ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا ڰ

و پروردگارلاریغه توکل قیلورلار ف۴ — و نه قدر جانور بار دور که کوتاروب یوروماس اوز رزقین

اَللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَاِيَّاكُمْ ڮ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿۶۰﴾ وَلَىِٕنْ سَاَلْتَهُمْ

خدا گینه الارغه رزق بیرور و سیزلارغه هم و اول دور ایشیتگوچی بیلگوچی ذات — و اگر سیز الاردین سوال قیلسنگیز

لیکن افسوس که اف تلار باطلغه ایمان کیلتورورلار و حق نه قدر روشن بولسه هم انگا ایماندین محروم قالورلار بو الارنینگ زیانلاری و شقاوتلاری دور

ف۲ یعنی دیلار که بیزلار اگر باطل ده بولسک ناوچون خدا بیزلارغه عذاب نازل قیلماید و حال بو که خدا هیچ نرسهنی بیر معین وقت قویغان دور وقتی کیلگاچ اول هم البته کیلور و الار تمام غفلتده قالورلار

ف۳ یعنی کافرلار سیزلارنی تنگ قیلسهلار خدانینگ ملکی وسیع دور بیر یرده بنده لیک ممکن بولماسه ایکینچی یرگه بارب قیلینگلار اصل بنده لیک شول دور که خدانینگ عبادتیغه خلل بیرادورگان هر بیر نرسهدن اوزینگیزنی اوچون قربان بیرینگلار

ف۴ یعنی آدملار که اسلام یولیده صبر و استقلال بیله جفا چیکورلار و خداغه سیغنیب وطنلاریدین جدا بولورلار خدا الارغه وطنلاریدین یخشی وطن عطا قیلیب ماجرهنی جنت دا انینگ یخشی نعمتلاریدین مالامال قیلور

ف۵ یعنی جانورلارغه رزق بیرگوچی مهربان پروردگار اوز خدائیلاری بولغان مؤمن مهاجرلارغه رزق بیرماسمی البته بیرور چونکه اول موت بندهلارینی نالهلارین ایشیتور و احواللارین کوروب تورور

ف۱ یعنے رزق نا تنگ تمام آسمانے و زمینی اسبابلارین پیدا قیلوکی ذات تنہا خداوند کریم دو رموتی ہمہ لاری بخشے ہیلو رلار ینہ اوچین اسنے
ویب بالشقہ طرفنہ متوجہ بولورلار رزق تمام خدا نینگ اختیاریدہ دور خواہاگان بندہ سینغہ کوب بیرور خواہاگان بندہ سینغہ آز بیرور

مَنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُوْلُنَّ

کہ کیم یرا قیبدور آسمانلارنی و یرنے و سخر قیلوبدور کون نے و آی نے البتہ الاردیر لار کہ اول

اللّٰهُ فَاَنّٰى يُؤْفَكُوْنَ ﴿۶۱﴾ اَللّٰهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ مِنْ

خدا دور پس یرنہ کیبسے طرفنہ بورولورلار خدا کنہ نینگ قیلور رزق نے کیمنہ کہ خواہاسہ بندہ لاری

عِبَادِهٖ وَيَقْدِرُ لَهٗ ؕ اِنَّ اللّٰهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۶۲﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ

دین و تنگ قیلور کیمنہ کہ خواہاسہ تحقیق خدا ہر نرسنے بیلگوچی دور ف۱ و اگر سیز الاردین سوال قیلسنگیز

مَنْ نَّزَّلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ مِنْۢ بَعْدِ مَوْتِهَا

کہ کیم توشوروبدور آسماندین سونے و ییرگوزوبدور انینگ ایلہ یرنی اولگانیدین کیین

لَيَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ؕ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ ؕ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿۶۳﴾ وَمَا

البتہ الاردیر لار کہ اول ذات خدا دور سیز دینگ خدا غہ شکر بلکہ کوبلاری توشونماسلار و ایس

هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَآ اِلَّا لَهْوٌ وَّلَعِبٌ ؕ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِيَ

دنیا حیاتی مگر بیہودہ لیک واویون و آخرت اویلے البتہ اول دور

الْحَيَوَانُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿۶۴﴾ فَاِذَا رَكِبُوْا فِي الْفُلْكِ دَعَوُا اللّٰهَ

اصل حیات اگر الار بیلسہ لار ایردی ف۲ پس قچان مینسہ لار کیمہ غہ چاقیرورلار خدا نے

مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ فَلَمَّا نَجّٰىهُمْ اِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُوْنَ ﴿۶۵﴾

خالص قیلغان حال لاریدہ انگا عبادتنی کیین وقتیکہ اول الارغہ نجات بیرسہ اول وقت الار مشرک بولورلار

لِيَكْفُرُوْا بِمَآ اٰتَيْنٰهُمْ ۚۙ وَلِيَتَمَتَّعُوْا ۥ فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ ﴿۶۶﴾

تا کہ ناشکر لیک قیلسونلار بیز نینگ الارغہ بیرگان نعمتلاریمیز غہ و تا کہ فائدہ لانسونلار آز کوندہ بیلورلار ف۳

اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا اٰمِنًا وَّيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ ؕ

آیا الار کورمادیلارمی کہ تحقیق بیز پیدا قیلدوک امن لیک حرم نے اوکیب کیتولور آدملار الار نینگ

اَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُوْنَ وَبِنِعْمَةِ اللّٰهِ يَكْفُرُوْنَ ﴿۶۷﴾ وَمَنْ اَظْلَمُ

اطرافلاریدین آیا باطل غہ ایمان کیلتورورلارمی و خدا نینگ نعمتیغہ ناشکر لیک قیلورلارمی ف۴ و کیم دور ظالم راغ

مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَآءَهٗ ؕ

اولکیشیدین کہ توقوبدور خدا غہ یلغان نے یا کہ یلغان دیبدور حقنی وقتیکہ حق الارغہ کیلوبدور

اَلَيْسَ فِيْ جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكٰفِرِيْنَ ﴿۶۸﴾ وَالَّذِيْنَ جَاهَدُوْا فِيْنَا

آیا یوقمی جہنمدہ جای کافرلار اوچون ف۵ و اول ذاتلار کہ مشقت تارتیبدورلار بیزنینگ یولیمیزدہ

ہر کیم قیبسے حالدہ دور و نہ
قدر رزق غہ مستحق دور ہم
سینغہ اوزی بیلور دا انگا مناسب
عطا قیلور
ف۲ یعنے انسان غہ لازم کہ
شول دور کہ بیر یچہ کون لیک
حیات فانیہ غہ مگر بیدہ بولوب
آخرت نے اونوتماسون کہ
اصلی و حقیقی حیات و دائمی
عیش و آرام جنت حیاتیدہ دور
دنیا عیش و لذتی اویون و
تماشادین عبارت دور کہ
قابل اعتماد ایمسدور حقیقت نے
بیلگان ذاتلار آخرت غمین
یرلار
ف۳ یعنے اف لار مصیبت
زمانیدہ کہ خدا نے یاد قیلور
لار عاقبت غہ او نگان زمان
انے اونوتورلار و انگا بعضہ
لارنے شریک قیلہ باشلار
لار بو الار نینگ ناشکر
لیک لاریدور یا ک بوق
بیر آز مدت فائدہ لانسونلار
عنقریب سزا لاریدین بیکورلار
ف۴ کمہ لیک لار کعبۃ اللہ
طفیلی لاریدین ہمیشہ امن دہ
امانندہ تورورلار دیکلار ریدین
عربستاندہ جنگ و جدال
دریا سیدہ غرق بولوب
ہملارین جانلاسے ہر لحظہ
خطرہ دہ ایردی لیکن ایلگہ
خدا نینگ کرمین شکرین
بجا قیلمادیلار
ف۵ یعنے نامناسب نسبلار
نے خدا غہ نسبت بیر دیدور
لار و ہدایت لاری اوچون
کیلگان حق کتاب دحق
رسول نے یلغان دیلغانچی
دیبدورلار

ع ۶ ۱۲ ۲

لنهدينهم سبلنا وان الله لمع المحسنين ﴿۶۹﴾ ع

البتہ بیز سالور میزالارنے اوز یولیمیزغہ والبتہ خدا یخشے عمل لیک لار ایلہ دور ف

سورة الروم مكية | بسم الله الرحمن الرحيم | ستون وستة آيات وركوعات

روم سورہسی مکہ دہ نازل بولغان دور و اول | ابتدا قیلیور بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک الله تعالی ناسی بلہ | التمیش آیت و آلتی رکوع دور

الم ﴿۱﴾ غلبت الروم ﴿۲﴾ في ادنى الارض وهم من بعد

الم مغلوب بولدیلار روم لیک لار یقین یرده ف۲ و الار مغلوب بولگانلاریدین

غلبهم سيغلبون ﴿۳﴾ في بضع سنين لله الامر من قبل

کیین آز فرصتدہ غالب بولورلار بیرنیچہ ییل لاردہ ف۳ خدانینگ اختیاریدہ دور ایشی اوّل هم

ومن بعد ويومئذ يفرح المؤمنون ﴿۴﴾ بنصر الله ينصر

وکیین هم واو کون خوش بولورلار مسلمان لار خدانینگ یاردمی ایلہ اول مدد قیلور

من يشاء وهو العزيز الرحيم ﴿۵﴾ وعد الله لا يخلف الله

کیمنی کہ خواہلاسہ و اول در غالب مہربان خدانینگ وعدہ سی دور خدا اوز وعدہ سیغہ

وعده ولكن اكثر الناس لا يعلمون ﴿۶﴾ يعلمون ظاهرا

خلاف قیلمس ولیکن آدملارنینگ کوپلاری بیلمسلار ف۴ الار دنیوی حیات نینگ ظاہرین

من الحيوة الدنيا وهم عن الاخرة هم غفلون ﴿۷﴾

گنہ بیلورلار و الار آخرت دین تمام بیخبر دورلار

اولم يتفكروا في انفسهم ما خلق الله السموت والارض

آیا الار فکر قیلمادیلارمی اوز دل لاریدہ کہ یاراتمادی خدا آسمانلارنی و یرنی و ار الاریدہ

وما بينهما الا بالحق واجل مسمى وان كثيرا من الناس

بار نرسہ لارنی مگر حکمت ایلہ و معین مدت ایلہ و تحقیق انسانلاردین کوپلاری

بلقائ ربهم لكفرون ﴿۸﴾ اولم يسيروا في الارض

پروردگارلارین ملاقاتیغہ منکردورلار ف۵ آیا الار سیر قیلمادیلارمی یریوزیدہ کہ

فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم كانوا اشد

کورسہ لار نیچوک بولوبدور الاردین اوّل اوتگانلارنینگ عاقبتلاری ف۶ الار ایردیلار زیادہ راغ

منهم قوة واثاروا الارض وعمروها اكثر مما عمروها

الاردین قوتدہ و حیداب ایردیلار یرنی و آباد قیلوب ایردیلار انی بولارانی آباد قیلغاندین زیادہ

ع ۶ ۴

ف۱ یعنی خدانینگ نصرت و حمایتیغہ یخشے عمل قیلغوچی بندہلاری بیلہ بولور

ف۲ بو مقام دہ گی ادنی الارض یعنی یقین یردین مراد اذرعات ایلہ بصری اورتاسندہ گی سرزمین دور کہ شام سرحدیدہ حجاز غہ یاوقراقدور یعنی دوریا مرادی فلسطین دور یا جزیرۂ ابن عمر دور یا ابن حجر رحمہ الله اوّلقی قولنی ترجیح بیردیلار

ف۳ یعنی توقوز سنہ دہ روم لیک لار غالب بولورلار چونکہ بضع کلمہ سی یاد چہ یتی توقوزغہ چہ استعمال قیلینور

ف۴ یعنی رومیلیک لار غالب بولغان کوندہ مسلمان لار هم خوش بولورلار قرآن کریم نینگ بو خبری اوز صداقتی ایلہ بوتون دنیانی حیرتدہ قالدوردی کہ کامل توقوز سنہ ظرفیدہ الار ایرانیلیک مجوسلار غہ غالب کیلدیلار و اوشال کون مسلمانلار هم بدر میدانیدہ عرب مشرکلاریغہ غالب کیلدیلار و الارنینگ بو خبرلاریغہ جبرئیل علیہ السلام کیلتوردیلار

ف۵ یعنی الله تعالی بو قدر بیوک عالمنی هرگز ایریکہ بے حکمت یاراتمگاندور بلکہ بیر وقت کیلورکہ اندہ بو جہان بوزیلوب تولوب باشقہ بیر عالم پیدا بولور و اندہ هر بیر انسان پروردگار درباریغہ حاضر قیلینور و اوز اعمالیدین البتہ حساب بیردور

ف۶ یعنی عاد و ثمود کبی طائفہ جماعہ لار

ف ۱ یعنی الله تعالیٰ درگاهیده ظلم نینگ بولیشین امکانی یوقدور البته انسانلار اوزلاری اوزلاریغه ظلم قیلورلار ف ۲ یعنی یمان ایش لارنی قیلغوچی بدکارلار اوچون دنیاده هم یمان عاقبت نصیب بولور و خدا نینگ آیتلاریغه بولغان تکذیب و تمسخرلاری اوچون آخرتده گی سزالاری علاحده دور

وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنٰتِ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ
و کیلوب ایردیلار الارغه الارنینگ پیغمبرلاری معجزه لار ایله سونداغ ایمس ایردیکه خدا الارغه ظلم قیلسون ولیکن الار اوز
كَانُوٓا اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِيْنَ اَسَآءُوا
اوزلاریغه ظلم قیلورایردیلار ف ۱ کیین بولدی یمان ایش قیلغانلارنینگ عاقبتلاری یمان شونینگ
ع ۱۰ السُّوٓاٰى اَنْ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ وَكَانُوْا بِهَا يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿١٠﴾
اوچونکه الار یلغان دیدیلار خدانینگ آیتلارین و اسنی مسخره قیلور ایردیلار ف ۲
اَللّٰهُ يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿١١﴾ وَيَوْمَ تَقُوْمُ
الله تعالیٰ خلق نی اوّل مرتبه یراتور کیین انی ینه ایکنچی مرتبه یراتور کیین انینگ طرفیغه قایتاریلورسیزلار و اول کونیکه تورور
السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَآئِهِمْ
قیامت خاموش قالورلار مجرملار و بولمس لار اوچون شریک قیلغان ذاتلاریدین
شُفَعٰٓؤُا وَكَانُوْا بِشُرَكَآئِهِمْ كٰفِرِيْنَ ﴿١٣﴾ وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ
شفاعتچیلار دیبولورلار شریک لاریغه منکرلار ف ۳ و اول کونیکه قیامت قائم بولور
يَوْمَئِذٍ يَّتَفَرَّقُوْنَ ﴿١٤﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
اول کون الار هر قسم بولورلار ف ۴ یعنی اول ذاتلارکه ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلارنی قیلدیلار
فَهُمْ فِيْ رَوْضَةٍ يُّحْبَرُوْنَ ﴿١٥﴾ وَاَمَّا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَكَذَّبُوْا
الار جنتده خورسند بولورلار و اول جماعه که کافر بولدیلار و یلغان دیدیلار بیزنینگ
بِاٰيٰتِنَا وَلِقَآئِ الْاٰخِرَةِ فَاُولٰٓئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُوْنَ ﴿١٦﴾
آیتلاریمیزنی و قیامت ملاقاتینی الار عذاب ایچنده گرفتار بولورلار ف ۵
فَسُبْحٰنَ اللّٰهِ حِيْنَ تُمْسُوْنَ وَحِيْنَ تُصْبِحُوْنَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ
پس پاک ایله یاد قیلینگلار خدانی قچان شام غه کیرگنینگیزلار و قچان صباح قیلگنینگیزلار و انگا خاص دور حمد
فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِيًّا وَّحِيْنَ تُظْهِرُوْنَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ
آسمانلارده و یرده و زوال دین صونگ پیشین و قیتغه کیرگانلارینگیزده ف ۶ اول چیقارور
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ
جانلیکنی جانسیزدین و جانسیزنی جانلیکدین و تیرگوزور یرنی اولگانیدین
ع ۹ مَوْتِهَا ۚ وَكَذٰلِكَ تُخْرَجُوْنَ ﴿١٩﴾ وَمِنْ اٰيٰتِهٖٓ اَنْ خَلَقَكُمْ مِّنْ
کیین و مونداغ سیزلار هم چیقاریلورسیزلار ف ۷ و انینگ نشانلاریدین دورکه یراتیبدور سیزلارنی

ف ۳ یعنی قیامت کونی مجرملار دهشتلار رحمت اشیاتیدین عاجز قالوب سوز قیلا آلماسلار و خداغه شریک قیلغان باطل معبودلاریدین هیچ بیرلاری نه دبیرا آلورلار و نه شفاعت قیلا آلورلار اول حالنی کوروب مشرکلار الاردین بیزارلیک اظهار ایتورلار
ف ۴ یعنی یخشی لار و یمانلار بیر بیرلاریدین علاحده بولورلار و هر فرقه طائفه فرد بولورلار بیر طائفه اوز فرقه خاص معاملارده سقلانورلار
ف ۵ یعنی هر بیرلیکی فرقه نی وعده قیلغان معامله ریغه تیکوزولور مؤمنلارنی جنته و کافرلارنی دوزخه
ف ۶ یعنی بو بیش وقت ده اوز پروردگارلارینگیزنی پاک لیک ایله یاد قیلینگلار و انینگ حمد و ثناسیغه مشغول بولونگلار
ف ۷ یعنی انسانلارنی منی دین و منی نی انسانلاردین و جانورنی تخم دین و تخم نی جانوردین و مسلمانلارنی کافردین و کافرنی مسلمانلاردین پیدا قیلور و اولوب قالغان یرنی رحمت بارانی ایله تیرگوزوب چمنزار قیلور شونداغ قدرت عظیمه صاحبی سیزلار دیگ عاجز انسانلارنی یاکان قبرلاریدین تورگوزا آلسی البته بولر سرفرقادر دور

تُرَابٍ ثُمَّ إِذَآ أَنتُم بَشَرٌ تَنتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنْ خَلَقَ لَكُم

تفراقدین کیبن ایمدی سیزلار آدملار دور سیزلارکه تارقالوب یورورسیزلار وانینگ ﴿٥﴾ نشانلاریدین دور بوکه یراتدی سیزلارا ادچون

مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا لِّتَسْكُنُوٓا۟ إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُم مَّوَدَّةً وَرَحْمَةً

اوز جنسلاریگیزدین بولغان خاتونلار سیزنی تاکه سیزلار الارغه مائل بولونگلار و پیدا قیلدی اورتالاریگیزده محبت

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ خَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ

ومهربانلیک البته بار دور مونده نشانلار اول قوم اوچونکه فکر قیلورلار وانینگ نشانلاریدین دور آسمانلارنی

وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَٰنِكُمْ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّلْعَٰلِمِينَ ﴿٢٢﴾

و یرنی یراتماک و تیللاریگیزنینگ و رنگلاریگیزنینگ باشقه لیگی البته بار دور مونده نشانلار علملیک ﴿٣﴾ لار اوچون

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ مَنَامُكُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱبْتِغَآؤُكُم مِّن فَضْلِهِۦٓ إِنَّ

وانینگ نشانلاریدین دور اویقولاریگیز کیچه و کوندوزده و رزق طلب قیلیشلاریگیز انینگ کرمیدین تحقیق

فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ يُرِيكُمُ ٱلْبَرْقَ خَوْفًا

بار دور مونده نشانلار اول قوم اوچونکه ایشیتورلار ﴿٤﴾ وانینگ نشانلاریدین دورکه کورسانور سیزلارغه

وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَيُحْىِۦ بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ

یلتیننی خوف قیلوب و امید قیلوب و توشورور آسماندین سونی دیر گورور انینگ ایله یرنی اولگانیدین صونگ

إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ

البته بار دور مونده نشانلار اول قوم اوچونکه عقللاری بار دور ﴿٥﴾ وانینگ نشانلاریدین دور بوکه قائم تورور

وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ

آسمان و یر انینگ حکمی ایله کیین قچان اول چاقیرسه سیزلارنی بیر مرتبه یردین بیردین سیزلار

تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾

چیقورسیزلار ﴿٦﴾ و اینینگ اختیارنده دور کیم که آسمانلارده و یرده دور همه لاری انگا مطیع دورلار

وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ

و اول دور اول ذاتیکه بیرینچی یراتور خلقنی کیین ینه ایکینچی یراتورانی و اول آسان راقدور انگا و انگا خاص دور

ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُم

همه دین بلندشان آسمانلارده و یرده و اول دور غالب حکمت لیک ذات ﴿٦﴾ بیان قیلدی خدا سیزلارغه

مَّثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن شُرَكَآءَ

اوزلاریگیزدین بیر مثالنی آیا سیزلار نینگ غلاملاریگیزدین شو نمانغ بیر کیشی بار دور می که شریک بولسون

الربع

ف۱ یعنی اصل لاریگیز بولغان حضرت آدم نی تفراقدین یراتکاندور دخاتونلاری حوانی او لکیچه دین پیدا قیلغاندور
ف۲ یعنی همه لاریگیز بر آته و بیرانه دین بولوب تورور رنگ لاریگیز و تیللاریگیز و آوازلاریگیز تمام باشقه دور و بو ترسه البته یاکم چلاریگیز نینگ قدرت عظیمه سیغه دلالت قیلور
ف۳ حقیقده کیچه دن اویقو و راحت اوچون د کوندوز معیشت اوچون دور لیکن بعض وقت بر اکیچه ده هر لیک ایشیمه مابر بولور
ف۴ یشین یاروغین کوروب قورقورکه مباد ابیراتیره چقاق توشوب یا باغین کوب بولوب هلکته نقصان تیکلور جان و مال غه ضرر بولماسون دگان امید هم بولورکه ایدین عالم آباد بولور دنیافه سیرا کچیلیک پیدا بولور
ف۵ یعنی آسمان هم یر هم اوز اوز مرکزینده خدا نینگ حکمی ایله برقرار تورور لار و بو حال یو قدور که اوز مرکزلاریدین ذره قدر یلجیسو لار بو قدرت صاحبی قچان سیزلارنی چاقیرسه گورلاریگیزدین چیقوب قد میغه حاضر بولور سیزلار
ف۶ یعنی همه دین اعلی صفت و همه دین بیوک شان جناب باری تعالی و تقدس غه مخصوص دور هیچکیم اول صفت و اول شان ده انگا مقابل بوله آلمس

فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ

بيز سيزلارغه بيرگان رزقده ده همه لار سيزلار انده برابر بولوب تورغان سيزلار الاردين اوزگيلار نگيزدين قورققان

كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

كبى مونه شو نداغ صاف بيان قيلور ميز نشانه لاريميزنى عقل ايلك قوم اوچون ف١ بلكه ايرگاشديلار ظالم لار

أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ ۖ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٩﴾

نفسلارين خواهشلاريغه عليمسيز پس كيم يول غه سالور خدا آزدورگان كيشينى ويوق دور الارغه مددگارلار

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا ۚ

ايمدى سن توغرى قيل يوزنگنى بو دين طرفيغه بير طرف بولوب كه خدا نينگ يراتيشيدور كه آدم لارنى انده

لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ

يراتيبدور اوزگارتيب بولمس خدا نينگ يراتيشين بو دور توغرى دين وليكن ادملارنينگ كوبلارى

لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا

بيلميسلار ف٢ يانگان حاللاريڭيزده خدا طرفيغه فطرت الهيه غه تابع بولونگلار واندين قورقونگلار ونمازاوقونگلار

مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا ۖ

وبولمانگلار مشركلاردين اول جماعه دين كه بولوب يارديلار دينلاريني و فرقه فرقه بولوب كيتديلار

كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾ وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا

هر فرقه اوز قاشنده بار طريقه ايله خوش دور وقچان تيسه انسانلارغه بير قسم مضرت چاقيرورلار

رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ

پروردگارلارين يانگان حاللاريده اينينگ طرفيغه كيين قچان تاتدورسا الارغه اوز طرفيدين رحمت ني سين بيرجماعه

بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ

بيرجماعتلار پروردگارلاريغه شريك بولورلار تاكه منكر بولسونلار بيز الارغه بيرگان نرسه غه فايده لانينگلار منقريب

تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِ

بيلورسيزلار ف٣ آيا بيز توشوردوكمى الارغه بير حجت كه اول الارغه سوزلار مشرك بولوشلارى

يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا ۖ وَإِنْ تُصِبْهُمْ

اوچون ف٤ وقچان بيز تاتدورساك انسانلارغه رحمت مزه سين اينينگ ايله خوش بولورلار واگر يتيشسه

سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا

الارغه بير مصيبت اوز قوللارى اول ايشلگان نرسه لارى اوچون بيردين لا نا اميد بولورلار ف٥ آيا الار كورمادىلارمى

ف١ يعنى بر انسان نينگ غلامى اينينگ مال ودولتيغه شريك بولالماسه برادرلارى كبى تصرف قيله آلماسه واول ظاهرى مالك اوز مجازى غلامىدين تيلاوه اندیشه ده بولماسه حقيقى مالك اوزين حقيقى مملوكى مين نچوك اشتراك قورار هرگز بولمس

ف٢ يعنى الله تعالى آدميزاد نينگ خلقتين شونداغ پيدا قيلغاندور كه اگر اول حقنى توشونمك وقبول ايتمكنى بولسه قيله آلور وباشقالار اگر لاف اصلى حقيقيه قويوب بيرسلار البته اول اوز يكيه حق دين نى قبول ايتور

ف٣ يعنى مونداغ تيكه بيرمه يتيشى انسان نينگ مقتضيه سى بيلورخو نينگ كى خداغه تا يتيشى هم اينينگ فطرتيده سى يتيشى بيلور اوز سه خوف والم دقيده معلوم بولور وليكن قصور كرانسان بوحالده دائم توريكى خوف والم زائل بولگان دن ما بعضلارى ينه اوزلرى حال لاريغه قايتورلار

ف٤ سلطان معنى سى حجت وكتاب دور يعنى بيز الارغه شونداغ بير كتاب نازل قيلدوكمى كه الارغه مشركنى تعليم بيرور

ف٥ بول نگاردين مراد حضور سعادت موجود بولغان اهل مكه دوركه الارده بو صفت بار ايردى

ف۱ یعنے رزق نینگ زیادہ وکم بولنے خدا اِرفیدین دو رو بندہ اوچن امتحان دور بو نزسرده مؤمنلا اراوچولن بھ کنشان لاربا ددور

اِنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ وَيَقْدِرُ ؕ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ

کہ تحقیق خدا کوب ہیروررزق نے کیسہ کہ خواہلا سہ آ زبیرو رکیسہ کہ خواہلا سہار دور البتہ بو نزسرده

لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿۳۷﴾ فَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى حَقَّهٗ وَالْمِسْكِيْنَ

نشانلار ایمانیک قوم او چون ف۱ پس بیر کہل قربیدا شنو انانک حقین و مسکین فہ

وَابْنَ السَّبِيْلِ ؕ ذٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ يُرِيْدُوْنَ وَجْهَ اللّٰهِ ؗ

دمسافر فہ ہم بونزسرہ بختیرا فدور اول ذاتکارا او چون کہ طلب کیلو رلار خدا نینگ رضاسین

وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿۳۸﴾ وَمَاۤ اٰتَيْتُمْ مِّنْ رِّبًا لِّيَرْبُوَا۠ فِىْۤ اَمْوَالِ

وشو لار دور لار نجات تابغوچیلار ف۲ واول نرسہ کہ سیزلار سود فہ بیرو رسیزلار تاکہ کوپایسون آدملار مال لاریدہ

النَّاسِ فَلَا يَرْبُوْا عِنْدَ اللّٰهِ ۚ وَمَاۤ اٰتَيْتُمْ مِّنْ زَكٰوةٍ تُرِيْدُوْنَ

اول نرسہ خدا قاشندہ کوپایماس واول نرسہ کہ بیرو رسیزلار زکات ذہب کہ طلب قیلو رسیزلار اندین

وَجْهَ اللّٰهِ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُوْنَ ﴿۳۹﴾ اَللّٰهُ الَّذِىْ خَلَقَكُمْ

خدا نینگ رضاسین انہ شول ذاتلار دور اکی حصہ قیلغوچیلار ف۳ خدا دور اول ذاتکہ سیزلار نے

ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيْتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيْكُمْ ؕ هَلْ مِنْ شُرَكَآئِكُمْ

پراتدی کیین سیزلار فہ رزق بیردی کیین سیزلار نے اولدورور کیین سیزلار نے تیرگوزور آیا بار دور می شریکلاریگیزدین

مَّنْ يَّفْعَلُ مِنْ ذٰلِكُمْ مِّنْ شَىْءٍ ؕ سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿۴۰﴾ ع

شونداغ کیشی کہ بو نرسہ لاردین بیرار نرسہ قیلہ آور پاکدور اول و بلند دور اولار نینگ شریک قیلار یدین ف۴

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِى الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ اَيْدِى النَّاسِ

ظاہر بولدی فساد قورو قلیکدہ و دریادہ آدملار نینگ افعال لاری سبب بولوب

لِيُذِيْقَهُمْ بَعْضَ الَّذِىْ عَمِلُوْا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿۴۱﴾ قُلْ سِيْرُوْا

تاکہ تاتدورسون خدا الار فہ بعض قیللارین جزہ سین تاکہ الار یانسون لار ف۵ سیز دیناسہ یور ونگلار

فِى الْاَرْضِ فَانْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلُ ؕ

یر یوزیدہ وباقینگلار کہ نیچوک بولوب دور ایلگاری او تکانلار نینگ آخرلاری

كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُّشْرِكِيْنَ ﴿۴۲﴾ فَاَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ الْقَيِّمِ مِنْ

الار نینگ کوپلاری مشرک ایردیلار پس توغری قیل یوزونگنی او بو توغری دین طرفغہ ف۶

قَبْلِ اَنْ يَّاْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ يَّصَّدَّعُوْنَ ﴿۴۳﴾

اوکون کیلماس تورو ب کہ خدا طرفیدین انے قایتار لمیس اوکون آدملار باشقہ باشقہ بولور لار ف۷

ف۲ بوخطاب حضرت سید عالم صلعم فہ اصالۃً بولوب تبعاً ہمہ امتلاری فہ شامل دور یا ہر بیر قابل خطاب فہ اطلاق بولہ آلو

ف۳ یعنے سود دین ظاہرنہ خلق نظریدہ مال کوپایغان کورونور حقیقتدہ اول مال دین برکہ کوتاریلور آخری ہلاک بولور چنانچہ بیر آدم نینگ بدنیدہ شیش پیدا بولور خلق انے سیمیرگان گمان قیلور لیکن اول انینگ اوچون اولوم خبری دور شو نینگ کبی زکات دین مال فہ نقصان یتکان دیک کورونور حقیقتدہ اول پاک بولور برکت لیک بولور چنانچہ بیر خستہ انسانغہ مفید دوالار بیرو بانے اسہال قیلدور ولور خستہ لیک لاردین تازہ قیلو نور زکات بیرگوچیلار ثواب لاری اکی حصہ بولور

ف۴ یعنے خدا نہ شریک قیلغان باطل معبود لار ہیچ نرسہ ایجادلار قیلدہ بونرسہ لار فہ قادر بیر ذات بار دور می البتہ یوقدور پس نہ اوچون باشقہ نے شریک قیلو رسیزلار

ف۵ یعنے آدملار فطرت دینیدہ قائم تور ماد یلار بولوتون دینیلانے ظلم و کفر او باب آلدی اینیگ اوچون جزا لارین توسیتیدہ نہ قورو قلیکدہ امن امان قالدہ ونہ دریادہ تاکہ خلق بینہ توغری یولغہ قایتسون لار

ف۶ کہ فساد و ہلاکتیدین نجات لیک بولور دور

ف۷ یعنے نیکی لار جنتغہ و بیدلار دوزخ فہ بیار طیور

مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهٗ ۚ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِاَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُوْنَ ﴿۴۴﴾

کیمکہ کافر بولو بدور انینگا دستیغہ دور کفرنی وکیمکہ یخشی عمل قیلو بدور الار اوز لاری اوچون آرام جای ین

لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ مِنْ فَضْلِهٖ ۭ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ

توزاتورلاف۲ تاکہ جزا بیرسون خدا ایمان کیلتورگان و یخشی عمل لارنی قیلغان ذاتلارغا اوز کرمی ین البتہ اول کافرلارنی

الْكٰفِرِيْنَ ﴿۴۵﴾ وَمِنْ اٰيٰتِهٖٓ اَنْ يُّرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرٰتٍ

یخشی کورماس ف۳ وانینگ نشانلاریدین دور بوکہ یبارور شمال لارنی بشارت بیرگوچی قیلوب

وَّلِيُذِيْقَكُمْ مِّنْ رَّحْمَتِهٖ وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِاَمْرِهٖ وَلِتَبْتَغُوْا

وتاکہ تاندورسون سیزلارغہ رحمتین مزہ سین وتاکہ یورسون کیمہ لار انینگ حکمی ایلہ وتاکہ طلب قیلنگ لار

مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ ﴿۴۶﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ

رزقنی انینگ کرمی دین وتاکہ شکر قیلینگ لار ف۴ وتحقیق بیز یباردوک سیزدین ایلگاری

رُسُلًا اِلٰى قَوْمِهِمْ فَجَاۗءُوْهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِيْنَ

بیر موچہ پیغمبرلارنی اوز اوز قوملاریغہ پس کیلدیلار الار معجزہ لار ایلہ کیین بیز انتقام آلدوک مجرم

اَجْرَمُوْا ۭ وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۴۷﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ

بولغانلاردین ولازم ایردی بیزلارغہ مسلمانلارغہ مدد بیرمک خدا دور اول ذاتیکہ یبارور

يُرْسِلُ الرِّيٰحَ فَتُثِيْرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهٗ فِي السَّمَاۗءِ كَيْفَ يَشَاۗءُ

شمال لارنی کیین الار قوزغاتور بولوتنی کیین یازوب یبارور انی خدا آسمانغہ قندایغ کہ خواہلاسہ

وَيَجْعَلُهٗ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلٰلِهٖ ۚ فَاِذَآ اَصَابَ

وقیلور انی پارہ پارہ کیین کورورسن قطرہ لارنی چیقوب تورور انینگ اورتاسیدین وقچان تیکوزسہ انی

بِهٖ مَنْ يَّشَاۗءُ مِنْ عِبَادِهٖٓ اِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُوْنَ ﴿۴۸﴾ وَاِنْ كَانُوْا

بندہ لاریدین خواہلاگان کیشیغہ بیردین الار خوشلیک قیلورلار والبتہ الار ایلگاری

مِنْ قَبْلِ اَنْ يُّنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِّنْ قَبْلِهٖ لَمُبْلِسِيْنَ ﴿۴۹﴾ فَانْظُرْ

یاغین الارغہ یاغدوردلسدین اوّل نا امید ایردیلار ف۵ پس نظر سال خدا نینگ

اِلٰٓى اٰثٰرِ رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۭ اِنَّ ذٰلِكَ

رحمتین اثرلاریغہ کہ نچوک تیرگوزور یرنی اولگاندین کیین تحقیق اوشال ذات

لَمُحْيِ الْمَوْتٰى ۚ وَهُوَ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۵۰﴾ وَلَىِٕنْ اَرْسَلْنَا رِيْحًا

البتہ اولوگلارنی تیرگوزگوچیدور واول ہر نرسہ غہ قادردور ف۶ واگر بیز یبارسک بیر شمالنی

ف۱ یعنے کفرین سزاسے کہ دوزخ دور

ف۲ یعنے جنتدہ آرام تاپماک اوچون حرکتدہ ایردرلار

ف۳ یعنے آو طلابحشردہ یا شعتہ یاشعتہ بولور تاکہ مؤمن لارکہ یخشی عمل لار قیلوبدرلار خدا تعالی اوز فضلی ایلہ الارنی جنتغہ داخل قیلسون وکافرلارنی جہنمغہ یبارسون چونکہ الارنی خدا سیوماس

ف۴ یعنے اوّل لطیف حولالارنی یباریب بندہ لارنغہ رحمتیدین بشارت بیرور کیین رحمتی بولغان یاغین وانینگ نتیجہ سی ارزانچیلیکدین بہرہ مند قیلور ودریالاردہ کیمہ لارنی اوزا مایدہ یورگوزوب قوی بور تاکہ بندہ لاری ہر طرفغہ سفرلار وتجارتلار قیلیسونلار وحولالارین شکرین بجا کیلتورسونلار

ف۵ یعنے ایمدی حلاک بولورمیز دیب واولدوک دیبا نا امید بولغند بندہ لارین لحظہ ایچندہ بوتون عالمغہ رحمتلارین یاغدوروب حلاک وفنادین اسراب قالورلار غم دین نجات تاپوب خوشلیک لار قیلورلار

ف۶ یعنے تمام قوروب قالوب فائدہ دین خالی قالغان یرنی بیرساعتدہ جنستانغہ ایلانددروب یبارگوچی قدرت صاحبے اوچون اولگان انسانلارنی ایکنچی پیدا ایتمک ہیچ مشکل ایمسدور

فَرَاَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوْا مِنْۢ بَعْدِهٖ يَكْفُرُوْنَ ﴿۵۱﴾ فَاِنَّكَ
پس سیز البتہ کیین کورسلار ایکین نے کہ سرغایبدور البتہ الار اندین کیین ناشکرلیک قیلورلار ف

لَا تُسْمِعُ الْمَوْتٰى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَآءَ اِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِيْنَ ﴿۵۲﴾
ایشیتدورالمس سیز اولگلارغہ و ایشیتدورالمس سیز کرلارغہ آوازنے وقتیکہ قایتسالار آرقہ اوگوروب ف۲

وَمَآ اَنْتَ بِهٰدِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلٰلَتِهِمْ ۭ اِنْ تُسْمِعُ اِلَّا مَنْ يُّؤْمِنُ
و سیز المس سیز کورلارنے گمراہ لیکلاریدین یولغہ سالغوچی ایشیتدورالمس سیز مگر اولکیشیغہ کہ ایمان

بِاٰيٰتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُوْنَ ﴿۵۳﴾ ع اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ مِّنْ ضَعْفٍ
کیلتورہ دور بیزنینگ آیتلاریمیزغہ والا مسلمان لار دورلار خدا دوراول ذاتیکہ یراتدی سیزلارنے ضعف سیز

ثُمَّ جَعَلَ مِنْۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْۢ بَعْدِ قُوَّةٍ
بیرحال دہ کیین عطا قیلدے قوتسیزلیکدین کیین قوت کیین ینہ پیدا قیلدی قوت دین کیین

ضَعْفًا وَّشَيْبَةً ۭ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ وَهُوَ الْعَلِيْمُ الْقَدِيْرُ ﴿۵۴﴾
قوتسیزلیکنے وقریلیکنے پیدا قیلور اول نیمہ نے کہ خواہلاسہ واول علملیک قدرتلیک ذات دور

وَيَوْمَ تَقُوْمُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُوْنَ ڏ مَا لَبِثُوْا غَيْرَ سَاعَةٍ ۭ
و اول کونیکہ قیامت قائم بولور گنہگارلار قسم ایچورلار کہ توربادورلار برزخدہ بیرساعت دین زیادہ

كَذٰلِكَ كَانُوْا يُؤْفَكُوْنَ ﴿۵۵﴾ وَقَالَ الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ وَالْاِيْمَانَ
انہ شوندانغ تیسکاری یورورایردیلار ف۳ و دیرلار اول جماعہ کہ بیرلیبدورلارغہ علم و ایمان تحقیق

لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ اِلٰى يَوْمِ الْبَعْثِ ۡ فَهٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ
توردینگیزلار خدا نینگ کتابیغہ مطابق قیامت کونیغہ منہ بودور قیامت کونی

وَلٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿۵۶﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يَنْفَعُ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا
ولیکن سیزلار بیلمس ایردینگیزلار اولکون ظالم لارغہ عذر بیان قیلیشلاری فائدہ

مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُوْنَ ﴿۵۷﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ
قیلمس ونہ الاردین توبہ قبول قیلونور ف۴ وتحقیق بیان قیلدوک بیز آدملارغہ

فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۭ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِاٰيَةٍ لَّيَقُوْلَنَّ
بو قرآن دہ ہر قسم مثال لارنے واگر سیز الارغہ بیرار نشان کیلتورسنگیز شوندہ ہم کافرلار دیرلار

الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا مُبْطِلُوْنَ ﴿۵۸﴾ كَذٰلِكَ يَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰي
کہ سیزلار ایمس سیزلار مگر یلغانچی لارگنہ ف۵ انہ شوندانغ مہر اورور اللہ تعالی اول آدملار

ف۱ یعنے نا امید لیک درجہ سیغہ ییتکان انسانلار رحمت یامغورینی کوروب خوش بولوب تورگان حال لاریدہ بیردین بیر تیز شمال کیلوب اکین لارنے سرغایتیب بیار سہ اوشال ساعت خدا نینگ بولوب اوتکان نعمتلاریغہ شکر قیلورلار گویا خدا نینگ احسانلارین یوق قیلغان کیبی بولوب تورورلار

ف۲ یعنے اولارید حیات معنویہ اخری قالمغان اولوگلار و قولاغلاریدہ حق نے ایشتیک صلاحیتی بولمغان کرلار اوزارادہ لاری ایلہ نصیحت دین یوزاوگورگان لار ید شولارغہ نصیحت ایشیتدوروب بولمس

ع ۶

ف۳ یعنے دنیادہ یا قبردہ نہ قدر مادراق بیرزمان تورغان بولسہ لار ہم ہیچ تورمگان دیک سوز قیلورلار بو دوزخ کا رحمت قیلورکہ بولار اولدہ ہم شونداغ غلط رفتار قیلور ایردیلار

ف۴ یعنے نہ الاریدار معقول عذر تقدیم قیلہ آلورلار کہ قبول قیلونور و نہ الارغہ دیلورکہ کیلینگ لار توبہ واطاعت قیلوب پروردگار لارینگیزنے اوزلارینگیزدین خشنود قیلینگلار

ف۵ یعنے اول کافرلار اوچون خداوند قرآن کبہ مبارک بیر کتابنے توشوروب بو دہ ہر قسم نجشے مثال لارنے مرغوب انداز دا ردہ بیان قیلدی کافرلار اندین بہرہ آلیش اورنیغہ منے وانے کیلتورگان پیغمبرنے وانگا ایمان کیلتورگان سعادتمند لارنے تمام یلغانچی لار دیدیلار عاقبت اوزلاری سعادتدین محروم قالدیلار ایمدی قیامت کونے الار اوچون ندامت وافسوس دین باشقہ بیر نتیجہ حاصل بولمس

قُلُوْبِ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٥٩﴾ فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ
دل لاریغه کو میلسلار ف۱ ایدی صبر قیلینگ البته خدانینگ وعده سی حق دور
وَّلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِيْنَ لَا يُوْقِنُوْنَ ﴿٦٠﴾
وتاپه در ماسون سیزنی اول آدملار کیم یقین ایتماسلار

سورة لقمٰن مکیّة وهی اربع وثلثون اٰیة واربع رکوعات
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ
لقمان سوره سی که ده توشکاندر اول اوتوز تورت آیت و تورت رکوع دور
ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله

الٓمّٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْحَكِيْمِ ﴿٢﴾ هُدًى وَّرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِيْنَ ﴿٣﴾
الٓمّٓ بو حکمت لیک بیر کتاب نینگ آیتلاریدور که هدایتدور و رحمتدور یخشی ایش قیلغوچیلار اوچون
الَّذِيْنَ يُقِيْمُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ
اول ذاتلار کیم نماز اوقورلار وزکات بیرورلار وهم الار آخرتغه بو توتون
هُمْ يُوْقِنُوْنَ ﴿٤﴾ اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّنْ رَّبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ
ایشانورلار انه شولار پروردگارلارین یولیده دورلار وانه شولار کیم
الْمُفْلِحُوْنَ ﴿٥﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَّشْتَرِيْ لَهْوَ الْحَدِيْثِ لِيُضِلَّ
نجات تاپغوچیلاردورلار ف۱ وآدملاردین بعضیلاری اولکیشی دور که ساتوب آلور بیهوده حکایه لارنی تاکه
عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَّيَتَّخِذَهَا هُزُوًا اُولٰٓئِكَ لَهُمْ
علمسیز خدانینگ یولیدین آزدورسون وانی مسخره قیلسون انه شولار بار دورلار اوچون
عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿٦﴾ وَاِذَا تُتْلٰى عَلَيْهِ اٰيٰتُنَا وَلّٰى مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ
خوار قیلغوچی عذاب ودقتیکه او قولورا نینگ قاشنده بیزنینگ آیتلاریمیزنی کبر قیلوب یوزاو گوردور
لَّمْ يَسْمَعْهَا كَاَنَّ فِيْٓ اُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٧﴾
گویا انی ایشتمابدور گویا ایککی قولاغیده آغیرلیک باردور پس انگا دردلیک عذابدین بشارت بیرینگ ف۳
اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنّٰتُ النَّعِيْمِ ﴿٨﴾ خٰلِدِيْنَ
تحقیق اول ذاتلار کیم ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلارنی قیلدیلار باردور الار اوچون نعمتلار باغلاری الار انده
فِيْهَا وَعْدَ اللّٰهِ حَقًّا وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٩﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ
دائم قالورلار بو خدانینگ وعده سیدور راستدور و اول دور غالب حکمتلیک ذات یاراتدی خدا آسمانلارنی
بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَاَلْقٰى فِى الْاَرْضِ رَوَاسِيَ اَنْ تَمِيْدَ بِكُمْ وَبَثَّ
ستونسیز که کوروب تورورسیزلار ف۴ وتاشلاب قویدی یر یوزیغه تاغلارنی که قیمرلاتماسون سیزلارنی ف۵ تارقاتدی

ف۱ یعنی بیر انسان اوزی
توشونماسه و توشونمکا اوچ
حرکت هم قیلماسه بلکه اوز عقلی
ایله هر بیر حق سوزغه انکار و عناد
قیله بیرسه اول آدم نینگ دلی
شونداغ قاره بولوب کیتور که
حق نی قبول ایتمک لیاقتی
هم قالمس و اوزی بیلمیس
ف۲ یعنی بو قران بو توون اهل
جهان اوچون رحمت و هدایت
بولوب کیلگان بولسه هم لیکن
مونده بهره آلغوچیلار انگا
عمل سعادتیغه موفق بولغان
جماعه بولورلار که نماز زکاتغه
دوام ایتورلار و آخرتغه یا ایمانلاری
باردور الیسه نیاده هم وآلغونده
هم کامیاب جماعه شولاردور لار
ف۳ بو آیت اگرچه نضر بن حارث
نام بیر شخص حقنده نازل بولغان
بولسه حکمی عام دور هر کیمسه که
خدانینگ عبادتیدین و
یادیدین بندهنی مشغول
ایتسا و شال نرسهنی لهو
الحدیث دیلور لیکن آت
دادق آتیش اوینلاری
داوزحلالی ایله اوینامک
بوندین خارج دور
ف۴ بو لفظ اوستنده سوره
رعد ابتداسنده بیان بیر
بیلگاندور مراجعت ایتولسون
ف۵ تاغلارنی فقط یرنی
حفظ ایدین سقلامک اوچون
گنه یراتیلگاندور بلکه بو دین
یا شقه هم کوپ حکمتلار
باردور که پروردگار غه
معلوم دور

فِیْهَا مِنْ كُلِّ دَآبَّةٍ ؕ وَ اَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءً فَاَنْۢبَتْنَا فِیْهَا مِنْ

انده هر قسم جانورلارنی و توشوردوک بیز آسماندین سوونی و اوندور دیک یریوزیغه هر قسم یخشی

كُلِّ زَوْجٍ كَرِیْمٍ ⑩ هٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ فَاَرُوْنِیْ مَاذَا خَلَقَ الَّذِیْنَ

نمونه دین ف۱ بو خدانینگ یراتکان نرسلاری دور ایمدی کورساتینگلار منگا که نیمه نرسنی یراتیبدور خدادین

مِنْ دُوْنِهٖ ؕ بَلِ الظّٰلِمُوْنَ فِیْ ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ⑪ وَ لَقَدْ اٰتَیْنَا ع

باشقه ذاتلار بلکه ظالملار روشن گمراهلیکده دورلار ف۲ و تحقیق عطا قیلدوک بیز

لُقْمٰنَ الْحِكْمَةَ اَنِ اشْكُرْ لِلّٰهِ ؕ وَ مَنْ یَّشْكُرْ فَاِنَّمَا یَشْكُرُ

لقمانغه حکمت (دیدوک) شکر قیل خداغه و کیمکی شکر قیلور حقیقتده اول اوزی اوچون

لِنَفْسِهٖ ۚ وَ مَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِیٌّ حَمِیْدٌ ⑫ وَ اِذْ قَالَ لُقْمٰنُ

شکر قیلور و کیمکه ناشکرلیک قیلور بس البته خدا بی نیاز مختالگان ذاتدور ف۳ و قچنکه دیدی لقمان

لِابْنِهٖ وَ هُوَ یَعِظُهٗ یٰبُنَیَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ ؔؕ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ

اوز اوغلیغه نصیحت قیلوب تورور ب انگا ای اوغلچم خداغه شریک اثبات قیلمه که تحقیق شرک البته بیوک

عَظِیْمٌ ⑬ وَ وَصَّیْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَیْهِ ۚ حَمَلَتْهُ اُمُّهٗ وَهْنًا

ظلم دور و حکم بیردوک بیز انسانغه آته آنه سین حقیده که کوتاردی انی آنه سی اوز قارینده

عَلٰی وَهْنٍ وَّ فِصٰلُهٗ فِیْ عَامَیْنِ اَنِ اشْكُرْ لِیْ وَ لِوَالِدَیْكَ ؕ

قیینلیک اوستیغه قیینلیک حالده و ایکی ییلده انی سوتدین چیقاریلور شکر قیل منگا و آته و آنه نگغه

اِلَیَّ الْمَصِیْرُ ⑭ وَ اِنْ جَاهَدٰكَ عَلٰۤی اَنْ تُشْرِكَ بِیْ مَا لَیْسَ

مینینگ طرفیغه دور قایتماق و اگر اول ایکیلاری زورلاسه لار سینی شونگا که شریک قیلورسن منگا اول

لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ۙ فَلَا تُطِعْهُمَا وَ صَاحِبْهُمَا فِی الدُّنْیَا مَعْرُوْفًا ۫ وَّ اتَّبِعْ

نرسنی که یوقدور سنده اینینگ اوچون دلیل پس اطاعت قیلمه الارغه و همصحبت بول الارغه دنیاده یخشی صورتده ف۴

سَبِیْلَ مَنْ اَنَابَ اِلَیَّ ۚ ثُمَّ اِلَیَّ مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ

و ایرگش منینگ طرفیمغه قایتیبدور اینینگ یولیغه یورگین مینینگ طرفیمغه دور قایتیشلاری سیزلارنینگ کیین من خبر بیرورمن سیزلارغه

تَعْمَلُوْنَ ⑮ یٰبُنَیَّ اِنَّهَاۤ اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ

قیلوب تورگان عمللارینگیزدین ای اوغلچم اگر بیر عمل سپیدان دانه سین برابریچه بولسه

فَتَكُنْ فِیْ صَخْرَةٍ اَوْ فِی السَّمٰوٰتِ اَوْ فِی الْاَرْضِ یَاْتِ بِهَا اللّٰهُ ؕ

کیین اول تاش ایچیده بولسه یا آسمانلار ایچیده یا یر ایچیده بولسه حاضر قیلور انی خدا

وقف النبی صلی اللہ علیہ وسلم

النصف

ف۱ یعنی هر قسم کوردیک گیلیشکان درختلارنی
ف۲ یعنی بو نرسلار پروردگارینگ پیدا قیلغان نرسلاری ایمدی سیزلار نینگ باطل معبودلارینگیز یراتکان نرسه لاری دور کورساتینگلار اگر سیزلار اثبات قیله آلماسینگیزلار نیچوک الارنی خداغه شریک قیلورسیزلار بو نهایتده ظلم دور وفاینده اولا تکلیفکادور
ف۳ حضرت لقمان حقنده علمالارنینگ اکثرلارین ماسی لاری شولدورکه اول جناب پیغمبر ایمس ایردیلار بلکه نهایتده سعلانقان پاکیزه بیر عاقل کیشی ایردیلار الله تعالی اولارگه شیعه بیوک عقل و حکمت عطا قیلغان ایردیکه اونینگ ایله پیغمبرلار بیان قیله دورگان سوزلار ایله نصیحت قیلور ایردیلار اوشال نصیحتلاردین بعضیسین قرآن کریم ده بیان قیلونوشی ایله بنه درجه لاریغه درجه قوتولدی اول جناب عیسی جنس دین بولوب مصر زمانده اوتکان لیک لاری صاف معلوم ایمسدور اکثر عالملار قول لاریچه حبشی جنس بولوب داؤد علیه السلام زمانلاریده اوتکان لیک لاری مرادی دور
ف۴ یعنی دنیادی معامله لارده آته و آنه نگغه یخشی معامله ده بولونسون لیکن دین خلافیغه بیرگان حکملاریغه اطاعت قیلونماسون

إِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يٰبُنَيَّ أَقِمِ الصَّلٰوةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ

البته خدا نحفی نرسه لارنی بیلگوچی خبردار دور ای اوغولجیم نماز اوقو وبولور یخشی ایشغه

وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ

ومنع قیل یمان ایشدین وصبر قیل اول مصیبتغه که سنگا یتوبدور ف١ البته بو نهایت محکم ایش

الْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ

لاردین دور واوگورمه یوزونگنی آدملاردین ویورمه یریوزیده کیر یلیب

إِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ

تحقیق خدا سویماس هر بیر کیر لیک مختا نچاغ نی ف٢ واوترا حال اختیار ایت یوروشینگده

وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

وپست قیل آوازینگنی تحقیق آوازلارنینگ نهایتده یمانی ایشاک لارنینگ آوازیدور

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

آیا کورمادینگیزلارمی که تحقیق مسخر قیلوبدور خدا سیزلارغه نیمه نرسه که آسمانده ف٣ دور ونیمه نرسه که یرده دور ف٤

وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً ۗ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ

وتکمل قیلوب بیردی سیزلارغه ظاهری وباطنی نعمتلارین ف٥ وبعض آدملار شوندایغ دورکه جنجال

يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتٰبٍ مُنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا

قیلور خدا حقنده علمسیز ودلیلسیز وروشن بیر کتابسیز وچاغان دیلسه

قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللّٰهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ

الارغه کیم تابع بولونگ لار اول حکمغه که خدا توشوروبدور دیرلار یوق بیز تابع بولورمیز اول نرسه‌غه که تاپدوک

آبَاءَنَا ۚ أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطٰنُ يَدْعُوهُمْ إِلٰى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾

آته لاریمیزنی انده آیا شیطان الارنی اگر جهنم عذابیغه چاقیرسه‌ده توبسه هم می ف٦

وَمَنْ يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللّٰهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ

وکیمکه تابع قیلورباد یوزین خدا طرفیغه وبولسه اول یخشی عمل لیک تحقیق یاپوشوبدور بیر محکم

الْوُثْقٰى ۗ وَإِلَى اللّٰهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزُنْكَ

حلقه‌غه وخدا طرفیغه دورهمه ایشنینگ آخری ف٧ وکیمکه کافر بولوبدور غمغه سالماسون سیزنی

كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ

اینینگ کفری بیزنینگ طرفیمیزغه دور قایتیشلاری لیکین بیز خبر بیرورمیز الارغه قیلغان عمللاریدین البته خدا دل لارنی

ف١ یعنی امر بالمعروف ونهی عن المنکر بولیدا ایتیکان اذیت وکلفتلارغه صبر قیل کرده یاکیم وصف غه نائل بولغان جماعت البته مصیبت یترچوکه بوغل.

ف٢ یعنی خلق غه یولوقغانده نهایتده خوش مزاج بولوب تواضع ایله معامله قیلگیل متکبرلار کبی نامناسب بیر کیفیت لارده یولوقماغیل که اسنی خدا سویماس.

ف٣ یعنی کون نی وآی نی ویولدوزلارنی

ف٤ یعنی میوه لارنی واریغلارنی وجانوزلارنی

ف٥ ظاهری نعمتلار صحت کبی وباطنی نعمتلار اوز معرفتی کبی نعمتلار دور

ف٦ یعنی آته لارین یول لاری حق یول بولماسی شیطان نینگ اغواسی بولوب اینینگ عاقبتی جهنم عذابی بولسه هم الار آته لاریغه تقلید ایتورلارمی اول حالده الار احمق بیر جماعه بولورلار

ف٧ یعنی خدا غه اطاعتده بولوب یخشی عمل لارنی قیلوب توزورمه بو آدم نجات حلقه سین توتیغن توشوروبدور انینگ ادچو خوف یوقدور

الصُّدُورِ ﴿۲۳﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿۲۴﴾
بیلوچی ذاندور فایدہ لاندورو میزالارنے آزکوں کہیں مجبور قیلوب آلوب کیتورمیز قتیغ بیر عذاب طرفیغہ ف۱

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ
واگر سیز الاردین سوربسنگیز کہ کیم یراتیبدور آسمانلارنے ویرنے البتہ جواب بیرورلار کہ خدادور

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۵﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
سیز دینک الحمد للہ بلکہ اکثرلاری بیلمسلار ف۲ خدانینگ ملکی دور نیمہ نرسہ کہ آسمانلاردہ

وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿۲۶﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ
دور ویرده دور تحقیق خدابے نیاز مختالگان ذاتدور واگر یوزیده بار تمام درخت

مِن شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
قلم بولسہ دوریا انگا سیاہی بولسہ کہ اندین کیین ینہ یتی دریا بولسہ

مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۷﴾ مَّا خَلْقُكُمْ
توگماس خدانینگ سوزلاری ف۳ تحقیق خدا غالب حکمتلیک ذاتدور ایمس سیزلارنے یراتمک

وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۲۸﴾ أَلَمْ تَرَ
و سیزلارنے تیرگوزمک مگر بیر تنہ جان کبی تحقیق خدا ایشیتگوچی کورگوچی ذاتدور ف۴ آیا کورمادینگمی کہ

أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ
خدا کیر گوزدور کیچہ نے کوندوز گوزدور کوندوزنے کیچہ غہ وسخر قیلوب دور کون نے

الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ
وآی نے ہر بیری یوروب توردور معین مدتگچہ و خدا البتہ قیلوب تورگان عمللاریںگیزدین

خَبِيرٌ ﴿۲۹﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ
خبرداردور ف۵ بوشونینگ اوچوندورکہ خدا گنہ حق دور و اول نرسہ لاریکہ عبادت قیلورلار خدادین باشقہ

الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۳۰﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ
اول باطل دور و البتہ خدا گنہ بلند واولوغ دور آیا کورمادینگمی کہ تحقیق کیمہ یوروب

تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُم مِّنْ آيَاتِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
توردور دریادہ خدانینگ فضلی ایلہ تاکہ کورساتسون سیزلارغہ اوز قدرتلاریدین بعضے سین البتہ بار دور بو نرسہ دہ

لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۳۱﴾ وَإِذَا غَشِيَهُم مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ
نشانلار ہر بیر صبرلیک و شکرلیک کیسے اوچون ف۶ و قچان بولوتلاردکبی موج اوراب آلسہ الارنے

ف۱ یعنے کافرلارنینگ یمان ایشلاری اوزلاریغہ بولور دنیادہ بیر آز کون بقادین بعد راحت قیلغان بولورلار قتیغ عذابغہ

ف۲ یعنے یروآسمان نے یراتگوچی تنہا پروردگار بے نیاز ایکانلیکیغہ موندا غ اقرار قیلوب توروب ہم ینہ حقیقت دین بے خبردورلار کہ مشرک بولورلار

ف۳ یعنے اول سوزلارکہ اللہ تعالیٰ نینگ کمالاتین وعظمت وجلالین ظاہر قیلغوچی دور

ف۴ یعنے بوتون جہان نے یراتمک ویرگنہ انسان نے یراتمک خدا قاشندہ برابردور قچان بیرنرسہ نے ارادہ قیلسا دشال ساعت بولورقالور

ف۵ یعنے اول طاقتے کہ کیچہ نے کوندوز وکوندوزنے کیچہ غہ ایلاندورور وکون و آی قیمبی بیوک گرہ لارنے رسمی بیرا ایشیمی کبی یمان خدمتیغہ سالوبدور عاجز انسانلارنے تیرگوزمک والاردین حساب آلمک اینینگ اوچون ہیچ بیر مشکل ایمیسدور

ع ۳
۱۱
۱۲

ف۶ حقیقتدہ دریا سفری انسانلارغہ صبر وشکر سبقین تعلیم بیرورکہ طوفان زمانیندہ نچوک صبر قیلمک لازم بولور واندین نجات تاپغاندہ نچوک شکر بجا قیلولور

ف۱ دریاده طوفان بولغان حالده کیمه ده گیلار نهایتده پریشان بولوغور لاربرکیم اوز جانین توتقا زمک فکرینه مبتلا بولور بهلاری برابرکیم دیگانه بولغان پروردگار نامین توتوب اودینه نیغلار لار گویا کیمه ایچیده مشرک قالمس کیین قچان پروردگار الارغه نجات

دَعَوُا اللّٰهَ مُخْلِصِيْنَ لَهُ الدِّيْنَ ۚ فَلَمَّا نَجّٰىهُمْ اِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ

چاقیرور لار خدانی خالص قیلغان حال لاریده انگا عبادتنی کیین وقتیکه نجات بیرسه الارغه قوروغلیک طرفیغه الاردین

مُّقْتَصِدٌ ۭ وَمَا يَجْحَدُ بِاٰيٰتِنَآ اِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُوْرٍ ﴿۳۲﴾ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ

بعضلاری اورتا حالده بولور وانکار ایتمس بیزنینگ آیتلاریمیزغه مگر هر بیریوفا ناشکر بنده ف۱

اتَّقُوْا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَّا يَجْزِيْ وَالِدٌ عَنْ وَّلَدِهٖ ۡ وَلَا مَوْلُوْدٌ

ای انسانلار قورقونگلار ربلاریکیزدین وقورقونگلار اول کوندین کم کفایه قیلمس آته باله سیدین طرفیدین وه باله

هُوَ جَازٍ عَنْ وَّالِدِهٖ شَيْـــًٔا ۭ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ

کفایه بولوچیدور آته سیدین طرفیدین بیرار نرسه ده تحقیق خدانینگ وعده سی حقدور پس مغرور قیلمسون سیزلارنی

الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ۪ وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُوْرُ ﴿۳۳﴾ اِنَّ اللّٰهَ عِنْدَهٗ

دنیاحیاتی د مغرور قیلمسون سیزلارنی خدادین فریب بیرگوچی شیطان البته خدا قاشنده گنه

عِلْمُ السَّاعَةِ ۚ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْاَرْحَامِ ۭ وَمَا تَدْرِيْ

دور قیامت نینگ علمی داول یاغدور ور یامغیرنی و بیلور بچه دانلارده یا ر نرسه نی

نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ۭ وَمَا تَدْرِيْ نَفْسٌۢ بِاَيِّ اَرْضٍ تَمُوْتُ ۭ

وبیلمس هیچکیم نیمه قیلور ایرته کون وبیلمس هیچکیم که قیسی بیر یرده اولور ف۳

سُوْرَةُ السَّجْدَةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ ثَلٰثُوْنَ اٰيَةً اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ ﴿۳۴﴾ وَّثَلٰثُ رُكُوْعَاتٍ

سجده سوره سی مکه ده توشکاندور البته خدا بیلگوچی خبردار ذاتدور داول اوتوز آیت واوچ رکوع دور

ع ۳/۱۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله

الٓمّٓ ﴿۱﴾ تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ لَا رَيْبَ فِيْهِ مِنْ رَّبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿۲﴾

الٓمّٓ کتابنی توشورمک شک یوقدور انده که رب العالمین طرفیدین دور

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ۚ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَّبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَّآ اَتٰىهُمْ

آیا دیرلارمی الار که پیغمبر بوکتابنی اوزی توقوبدور بلکه اول حقدور ربینگیز طرفیدین دور تاکه سیز قورقوتونگ

مِّنْ نَّذِيْرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُوْنَ ﴿۳﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ

اول طائفه نی که کیلمادی الارغه هیچ قورقوتغوچی سیزدین اول تاکه الار هدایت تابسونلار ف۴ خدا دور

وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ ۭ

اول ذاتیکه یراتیبدور آسمانلارنی و یرنی و ار الارنده بار نرسه لارنی التی کونده کیین قرار آلدی عرش غه

بیرسه بوقون مسلمان ینه کم قالور انسان خوندامغ ناشکر مخلوق دور
ف۲ یعنی دنیا مصیبتلاریدین نجات امکانی بار دور لیکن آخرت عذابی دین هیچکیم هیچکیمنی قوتقارالمس مگر پروردگارلاریدین قورقغان وحکمیغه اطاعت ده بولغان لار گنه اندین امانده بولور اللهم اجعلنا منهم
ف۳ یعنی بو بیش نرسه نی تحقیق علمی حضرت حق سبحانه وتعالی نینگ اوزیغه مخصوص دور
ف۴ یعنی بوکتاب مقدس نینگ خدا طرفیدین نازل بولغانلیکیده هیچ شک د شبهه یوقدور پیغمبر اوز طرفیدین توقوماغاندور بلکه خدا اول ذات اقدس توغرو گاندورتاکه انینگ ایله بیرقومی نی راه راستغه هدایت قیلسونلار کالارغه بو جهادین مقدم آگاه قیلغوچی بیر مهربان پیغمبر کیلمادی گرتلاریولو رکه کیلمگاندور اگر عرب بونعمتنی قدر قیلسالار اول لاری اوچون سعادت مند دور اگر معاذالله اندین محروم قالسالار اوچون شقاوت دیک ایچینین هر بیر انسان اوز فائده سینی بیلور الیسه قرآن کریم حدلیته ایله حیات کیچور ور بیلماسه هر قیسی جنگل ده حیران وسرگردان عمراتکاردز
ف۵ یعنی اوّلی یکشنبه کونی دآخری جمعه کونی دور

مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۝٤ يُدَبِّرُ

یوقدر درسیزلار اوچون اندین باشقه هیچ پروردگار و شفاعتچی آیا نصیحت آلماس سیزلارمی آسماندین

الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ

تارتوب ییرغچه هر بیر ایش نینگ تدبیرین اول کورور کیبین هر بیر ایش نینگ حضوریغه چیقور بولکونیکه ۱

أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ۝٥ ذَٰلِكَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

مقداری مینگ ییل سیزلار نینگ حسابلار نینگیزچه بولور ف اولدور مخفی و آشکارانرسه نی بیلگوچی

الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝٦ الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَبَدَأَ

غالب، مهربان ذات اول ذاتیکه نیمه نی که یراتبدور چیغنی یراتبدور وابتدا قیلو بدور

خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ۝٧ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ مَاءٍ

انسان نینگ یراتیلیشین لای دین کیبین پیدا قیلو بدور انینگ اولادین بیر قدر سیز

مَهِينٍ ۝٨ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ

سودین کیبین انی درست قیلو بدور و دم اوردیدور انگا اوز طرفیدین جان ۲ و پیدا قیلو بدور سیزلار اوچون

وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ۝٩ وَقَالُوا أَإِذَا

قولاغ و کوزلار و دل لار سیزلار کوب کم شکر قیلور سیزلار دیولار دیرلار آیا وقتیکه بیزلار ییرده

ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ

یوق بولوب کیتسک بیز ینگی یراتیلیشغه اوتورمیزمی بلکه الار پروردگارلارین ملاقاتیغه

رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ۝١٠ قُلْ يَتَوَفَّاكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ

منکردورلار ف۳ سیز دینگ که قبض قیلور جانلار نینگیزنی اول اولوم فرشته سی که سیزلارغه مقرر قیلونغاندور

ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ۝١١ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُو

کیبین پروردگارلار نینگیز طرفیغه قایتارلور سیزلار داگر سیز کورسنگیز وقتیکه گنهگارلار توبان قیلورلار

رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَارْجِعْنَا نَعْمَلْ

باشلارین ربلارین حضوریده دیرلار ای پروردگاریمیز بیزلار کوردوک و ایشیتدوک ف۴ ایمدی قایتار بیزلارنی

صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ۝١٢ وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَاهَا

که یخشی عمل قیلورمیز تحقیق بیز یقین حاصل قیلدوک داگر بیز خواهلاسک ایردی البته بیردر ایردوک

وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

هر بیر کیشی غه هدایتین ولیکن مینینگ بو سوزدم مقرر بولغاندورکه البته دوزخنی جن و انس دین تولدرورمن

ف۱ بوکون دین مراد قیامت کونی دور انینگ بو طریقه اوزون بولوشی اندہ بار تورتو چلیک حال لار اعتبار یله دور اول عم کافرلارغه چیندور مومن بنده اوچون دنیاده ادا قیلادورگان بیگیل بیر نمازدین هم بیگیل یاغ بولور

ف۲ یعنی انگا حیات حس عطا قیلو بدور

ف۳ بو سوزلاری ایله حشرغه انکار قیلورلار که الارچه اول ناممکن دور

ف۴ یعنی ایشانگان نرسه لاریمیزنی کوز و میز ایله کوردوک و قولاغیمیز ایله ایشیتدوک ایمدی بیزغه علم الیقین حاصل بولدی

ع ۱۱ / ۱۴

ف۱ یعنے وقتیکہ سیزلار بو کونغہ ایمان کیلتورمادینگیزلار آنینگ اوچون بیز ھم سیزلارنے جہنم اوتیدہ تاشلادوک گویا سیزلارنے او نوتدوک
ف۲ یعنے قرآن کریمغہ ف۳ یعنے سبحان اللہ وبحمدہ دیرلار ف۴ یعنے خدانینگ عبادت وطاعتے دین باش تارتماسلار

اَجْمَعِيْنَ ﴿١٣﴾ فَذُوْقُوْا بِمَا نَسِيْتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا ۚ اِنَّا نَسِيْنٰكُمْ

ہمہ لاریدین ایدی تاتینگلار بو کونغہ ملاقاتینی اونوتکانینگیز زاریدین بز عذابنی

وَذُوْقُوْا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا يُؤْمِنُ بِاٰيٰتِنَا

بیز سیزلارنے او نوتدوک وتاتینگلار دائمی عذابنے افعال لارینگیز سببے دین ف۱ بیزنینگ آیتلاریمیزغہ ف۲

الَّذِيْنَ اِذَا ذُكِّرُوْا بِهَا خَرُّوْا سُجَّدًا وَّسَبَّحُوْا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ

حقیقتدہ شو نداغ ذاتلار ایمان کیلتورورلار کیچان الارایلہ نصیحت قیلنسلار یقیلور لار سجدہ قہ وتسبیح ایتورلار ربلارینی

لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافٰى جُنُوْبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ

حمدی ایلہ ف۳ والار کبر قیلمسلار ف۴ اوزاق تورور یانباشلاری آرامگاہلاریدین دعا قیلورلار پروردگارینہ

خَوْفًا وَّطَمَعًا ۙ وَّمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ اُخْفِيَ

قورقوب وامید ایتوب وبیز بیرگان نرسہ دین خرج قیلورلار پس ہیچکیم بیلمس کہ الار اوچون قیلنداغ

لَهُمْ مِّنْ قُرَّةِ اَعْيُنٍ ۚ جَزَآءً ۢ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٧﴾ اَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا

کوزلار روشنیکین مخفی سقلانگاندور بو الارنینگ اعمال لارینے قراسیدور ف۵ آیا او کیشے کہ مؤمن بولوبدور

كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا ۭ لَا يَسْتَوٗنَ ﴿١٨﴾ اَمَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

اوخشارمی او کیشینغہ کہ نافرمان بولوبدور برابر بولمسلار آدملارکہ ایمان کیلتوردیلار وقیلدیلار ایشلارنی

فَلَهُمْ جَنّٰتُ الْمَاْوٰى ۡ نُزُلًا ۢ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٩﴾ وَاَمَّا الَّذِيْنَ فَسَقُوْا

ایشلاریدہ ... الارنینگ عمل لارہ اوچون مہمانلیکدور ۔ آدملارکہ نافرمان

فَمَاْوٰىهُمُ النَّارُ ۭ كُلَّمَآ اَرَادُوْٓا اَنْ يَّخْرُجُوْا مِنْهَآ اُعِيْدُوْا فِيْهَا

بولدیلار الارنینگ جایلاری دوزخ دورکہ الار ہر قچان انیدین چیقماقچی بولسالار ینہ انگا قایتا تاشلانورلار

وَقِيْلَ لَهُمْ ذُوْقُوْا عَذَابَ النَّارِ الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهٖ تُكَذِّبُوْنَ ﴿٢٠﴾ وَلَنُذِيْقَنَّهُمْ

وایتیلورلارغہ کہ تاتینگلار دوزخ نینگ اول عذابنی کہ سیزلار یلغان دیر ایردینگیزلار وبیز البتہ

مِّنَ الْعَذَابِ الْاَدْنٰى دُوْنَ الْعَذَابِ الْاَكْبَرِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ ﴿٢١﴾ وَمَنْ

تاتدورورمیز الارغہ دنیا عذابیدین ف۶ ھم آخرت بیوک عذابیدین اول تاکہ الار قایتسونلار وکیمدور زیادہ

اَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِاٰيٰتِ رَبِّهٖ ثُمَّ اَعْرَضَ عَنْهَا ۭ اِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِيْنَ

ظالم او کیشیدین کہ انگا پروردگارینینگ آیتلاری ایلہ نصیحت قیلیندی دیندین یوز اوگوردی بیز البتہ گنہکارلاردین

مُنْتَقِمُوْنَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ فَلَا تَكُنْ فِيْ مِرْيَةٍ مِّنْ

انتقام آلورمیز وتحقیق بیردوک بیز موسی غہ کتاب پس سیز بولمنگ انینگ ملاقاتیدین شکدہ ف۸

ف۵ یعنے شیرین اویقولارین دیو مشاغل توشاکلارین قوروب تہجد نمازیغہ واستغفارغہ مشغول بولورلار پروردگارلارین حضوریدہ قیام قیلورلار قورقو وامید ایکان حال لاریدہ دعالار قیلورلار واللہ تعالے بولیدہ حلال مال لاریدین خرچ قیلورلار منہ بو حالدہ جنتدہ مخفی سقلانگان اجر وثوابنے ہیچ بیر کیم بیلمس آلمس اوز لاری مشرف بولغاچ قہ لاریدہ کوروب بیلورلار
ف۶ دنیا عذابے اندیگی مصیبت لار خستہ لیک لار دیا قسیدہ ہر قسم آفتلار دین عبارتدور تاکہ موحق بندہ لار الارایلہ کوزلاری آچیلوب تیزدین اصلاح تاپورلار
ف۷ یعنے حقیقتدہ بیر انسان نے قرآن آیتلاری ایلہ آگاہ ایتولسہ واول کیشے قبول قیلمادہ ھم حقدین یوز اوگورسہ اندین ظالم راغ بیر انسان ہرگز بولمس اللہ تعالی البتہ اندین انتقام آلور
ف۸ یعنے حبیب سیزنینگ معراج کیچہ سیدہ موسی ایلہ ملاقاتینگیز حقیقتدہ شدور

لِقَآئِهٖ وَجَعَلْنٰهُ هُدًى لِّبَنِىٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿۲۳﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ اَئِمَّةً

وقیلدوک بیز اول کتابنی بنی اسرائیل اوچون هدایت ف۱ و پیدا قیلدوک بیز الاردین بیر موچه رهبرلار که

يَّهْدُوْنَ بِاَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوْا ۛ وَكَانُوْا بِاٰيٰتِنَا يُوْقِنُوْنَ ﴿۲۴﴾ اِنَّ رَبَّكَ

هدایت قیلور رایردیلار بیزنینگ حکمیمیز ایله وقتیکه الار صبر قیلدیلار و الار بیزنینگ آیتلاریمیزغه ایشانور ایردیلار ف۲ تحقیق

هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ ﴿۲۵﴾

پروردگارینگیز حکم قیلور الار ارالاریده قیامت کونی اول نرسه لار حقنده که الار انده اختلاف قیلور ایردیلار

اَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ اَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنَ الْقُرُوْنِ يَمْشُوْنَ

آیا رهنما بولمادیمی الارغه ف۳ اوچون که نیچه خلقنی هلاک قیلدوک بیز الاردین اول اوتکان امتلاردین کوپ یورارلار الارنینگ

فِىْ مَسٰكِنِهِمْ ۭ اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ ۭ اَفَلَا يَسْمَعُوْنَ ﴿۲۶﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا

توراردوگاهلاریده ف۴ البته بوده نشانه لار بار آیا الار ایشیتمسلارمی آیا الار کورمادیلارمی که بیز

نَسُوْقُ الْمَآءَ اِلَى الْاَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهٖ زَرْعًا تَاْكُلُ مِنْهُ

کیاه سیز قوروق یرغه سو هیده یوروز بیز کین انینگ ایله ایکین پیدا قیلورمیز که اندین یرلار الارنینگ

اَنْعَامُهُمْ وَاَنْفُسُهُمْ ۭ اَفَلَا يُبْصِرُوْنَ ﴿۲۷﴾ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْفَتْحُ

چهارپالاری و اوزلاری آیا الار کورمسلارمی و دیرلار که قچان بولور بو فتح ف۵ اگر بولسنگیزلار

اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۲۸﴾ قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِيْمَانُهُمْ

راست سوزلاغوچیلار سیز دینگ که فتح کونیده کافر لارغه الارنینگ ایمانلاری فائده قیلماس

وَلَا هُمْ يُنْظَرُوْنَ ﴿۲۹﴾ فَاَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرْ اِنَّهُمْ مُّنْتَظِرُوْنَ ﴿۳۰﴾ ع

و نه الارغه مهلت بیرلور ایدی سیز الاردین یوز اوگورونگ و منتظر تورونگ که الار هم البته منتظر دورلار

ثُلُثُ سَبْعُوْنَ اٰيَةً تِسْعُ رُكُوْعَاتٍ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ	سُوْرَةُ الْاَحْزَابِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ

احزاب سوره سی مدنیه دور و اول ... اتمش اوچ آیت توقوز رکوع دور

يٰٓاَيُّهَا النَّبِىُّ اتَّقِ اللّٰهَ وَلَا تُطِعِ الْكٰفِرِيْنَ وَالْمُنٰفِقِيْنَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ

ای نبی قورقونگ خدادین ف۸ و اطاعت قیلمانگ کافرلارغه و منافقلارغه ف۷ تحقیق خدا

كَانَ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ۙ﴿۱﴾ وَّاتَّبِعْ مَا يُوْحٰٓى اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ

بویوک علم و بویوک حکمت صاحبی دور و تابع بولونگ اول نرسه که وحی ایله سیزغه پروردگاریزیندین تحقیق

كَانَ بِمَا تَعْمَلُوْنَ خَبِيْرًا ۙ﴿۲﴾ وَّتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ ۭ وَكَفٰى بِاللّٰهِ وَكِيْلًا ﴿۳﴾

تحقیق خدا سیزلارنینگ هر قیلارنیگیزدین خبردار دور و توکل قیلینگ خداغه و خدا کفایه قیلور وکیل بولوقه ف۹

ف۱ یعنی توراتنی یا موسی نی رهنما قیلوب بیاردوک بنی اسرائیل اوچون
ف۲ یعنی مسلمانلار قچان خدانینگ وعده سیغه یوقون ایشانسلار و هر قسم مصیبت لارغه صبر قیلسلار دین یولیده مستقیم توسهلار البته الله تعالی هم الارنی جهان خلقی اوچون پیشوا قیلور و همیشه الارغه مددگار بولور
ف۳ یعنی اهل مکه جنگلاری اوچون
ف۴ چنانچه عاد و ثمود قبیله لاری
ف۵ یعنی خدانینگ حق و باطل اوتاسیغه قیلادورگان حکمی یاکه قیامت کونی
ف۶ یعنی همیشه نیکو وکولغه خدادین قورقوب کیلدینگیز همیشه شونداغ قورقوشده دوام ایتینگ
ف۷ یعنی شریعتغه خلاف بولغان ایشلارده کافرلار و منافقلارغه اطاعت قیلمانگ
ف۸ یعنی قرآن کریم غه
ف۹ یعنی هر قصه ده چاره ساز و بنده نواز اوزیدور اوز خدا یغه توکل قیلغان خواه اول جناب نینگ محبوب اسلام لارغه اوزی چهره نمادور

ع ۳ ۱۶

مَا جَعَلَ اللّٰهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهٖ ۚ وَمَا جَعَلَ اَزْوَاجَكُمُ الّٰٓـِٔيْ
پیدا قیلمادی خدا ہیچ بر کیشنی ینگ سینہ سیغہ ایکے دل نے وقیلمادی سیزلارنینگ اول خاتونلارینگیزنے

تُظٰهِرُوْنَ مِنْهُنَّ اُمَّهٰتِكُمْ ۚ وَمَا جَعَلَ اَدْعِيَآءَكُمْ اَبْنَآءَكُمْ ۭ ذٰلِكُمْ
کہ الارغہ ظہار قیلورسیزلار آنہ لارینگیز وقیلمادی آغزہ کی ادغول لارینگیزنے راست ادغول لارینگیز

قَوْلُكُمْ بِاَفْوَاهِكُمْ ۭ وَاللّٰهُ يَقُوْلُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيْلَ ④
بو فقط سیزلارنینگ آغزلارینگیزدہ گی سوزلارینگیزدور وخدا حقنی سوزلار و اول توغری یولغہ سالور ف ١

اُدْعُوْهُمْ لِاٰبَآىِٕهِمْ هُوَ اَقْسَطُ عِنْدَ اللّٰهِ ۚ فَاِنْ لَّمْ تَعْلَمُوْٓا اٰبَآءَهُمْ
الارنے اتہ لاریغہ نسبت بیروب چاقیرینگلار ف ٢ بو انصاف غہ یقین دور خدا قاشندہ واگر آتہ لارین بیلمسنگیزلار

فَاِخْوَانُكُمْ فِي الدِّيْنِ وَمَوَالِيْكُمْ ۭ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيْمَآ اَخْطَاْتُمْ
پس دینی برادرلارینگیز و دوستلارینگیز دورلار ویوقدور گناہ سیزلارغہ خطا قیلغان نرسہ لارینگیزدہ

بِهٖ ۙ وَلٰكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوْبُكُمْ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ⑤ اَلنَّبِيُّ
ولیکن بار دور دل لارینگیز قصد قیلغان نرسہ دہ ف ٣ وخدا مغفرتلیک مہربان دور نبی مؤمن لارغہ

اَوْلٰى بِالْمُؤْمِنِيْنَ مِنْ اَنْفُسِهِمْ وَاَزْوَاجُهٗٓ اُمَّهٰتُهُمْ ۭ وَاُولُوا الْاَرْحَامِ
اوز جانلاریدین زیادہ حقدار دور ف ۴ و اونینگ خاتونلاری الارنینگ آنہ لاریدور

بَعْضُهُمْ اَوْلٰى بِبَعْضٍ فِيْ كِتٰبِ اللّٰهِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُهٰجِرِيْنَ اِلَّآ اَنْ
و قرینداشلار خدا کتابیدہ بعضلاری بعضلاریغہ زیادہ یقیندورلار تمام مسلمانلار و مہاجرلار

تَفْعَلُوْٓا اِلٰٓى اَوْلِيٰٓىِٕكُمْ مَّعْرُوْفًا ۭ كَانَ ذٰلِكَ فِي الْكِتٰبِ مَسْطُوْرًا ⑥
دین ف ۵ مگر سیزلار اوز دوستلارینگیزغہ بخشیلیک قیلسنگیزلار درستدور بو نرسہ لوح محفوظدہ یازیلگاندور

وَاِذْ اَخَذْنَا مِنَ النَّبِيّٖنَ مِيْثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُّوْحٍ وَّاِبْرٰهِيْمَ
و وقتیکہ آلدوک بیز ہمہ پیغمبرلاردین اقرارلارین ف ٦ و سیزدین ہم و نوحدین و ابراہیمدین

وَمُوْسٰى وَعِيْسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۠ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مِّيْثَاقًا غَلِيْظًا ⑦ لِّيَسْــَٔلَ
و موسیٰ دین و عیسیٰ دین کہ مریم اوغلیدور و آلدوک بیز الاردین محکم عہد تاکہ سورا سون

الصّٰدِقِيْنَ عَنْ صِدْقِهِمْ ۚ وَاَعَدَّ لِلْكٰفِرِيْنَ عَذَابًا اَلِيْمًا ⑧
خدا راستلاردین راستلیکلاری حقندہ ف ٧ و تیار قیلدی کافرلار اوچون دردلیک عذاب

ع ١

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اذْكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَآءَتْكُمْ جُنُوْدٌ
ای مؤمنلار یاد قیلینگلار خدانینگ سیزلارغہ بولغان احسانین وقتیکہ حملہ قیلدی سیزلارغہ کوب لشکرلار ف ٨

ف ١ یعنی ہر انسان اوچون ایکے دل بولمکے ناممکن بولغان کبی ایکے آنہ وایکے آتہ بولمکے ہم ناممکن دور مثلاً بر کیشی اوز خاتونیغہ سن مینینگ آنہم دیب قویوشی ایلہ اول اونینگ آنہسی بولوب قالماس دیا بر بالہ غہ سن مینینگ اوغلوم دیب قویوشی ایلہ اول اونینگ اوغلی بولوب قالمس

ف ٢ ابتدای اسلام دہ آنحضرت صلعم زید بن حارثہ رضنے آزاد قیلوب اوغول قیلوب آلغان ایردیلار اندین ہمہ اول جنابنے زید بن محمد دیر ایردیلار کیین بو آیہ کریمہ توشگاندین صونگ ہمہ زید بن حارثہ دیہ دیگان بولدیلار

ف ٣ یعنی مؤاخذہ دل ایلہ قصداً تیوب قیلغان نرسہ دہ گنہ بولور

ف ۴ یعنی نبی علیہ السلام خدانینگ نائبی دورلار ہر مسلماننینگ مال و جانیغہ نبی اوز یدین زیادہ تصرف قیلہ آلورلار

ف ۵ ابتدای اسلام دہ مہاجرلار ایلہ انصارلار تالاریدہ بولغان برادرلیک میراثغہ ہم حقدار ایکان ایردی کیین وقتیکہ الارنینگ اوز قرینداشلاری مسلمان بولوب ایردیلار بحکم خدا ایلدی سینہ قرینداش اوز قرینداشیغہ وارث بولدی

ف ٦ یعنی اوزلاری تنہا پروردگارغہ عبادت قیلمک لاری و خلقنی ہم اوشبو نرسہ غہ چاقیرمکلاری اوچون ف ٧ یعنی پیغمبرلاردین سوال قیلورکہ اوز امتلاریغہ رسالتلارین تبلیغ ایتدیلارمی ف ٨ یعنی دشمنلار ننگ ہر جماعہ دین توپلانغان عسکرلاری

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا ۚ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
کیین بیز یباردوک الارنیغه لارینغه شمال نی دشونداغ لشکرلارنی کم الارنی کورمادینگیزلار و خدا سیزلار نینگ اعمال

بَصِيرًا ﴿٩﴾ إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
لارینگیزنی کوروراید ی ف١ و قچنیکه کیلدیلار الارسیزه طرف لارینگیزدین و توبان طرفلارینگیزدین ف٢ و قچنیکه کیوزلار

الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ﴿١٠﴾
خیره بولدی و ییتدی دل لار حلق لارغه دگمان قیلور ایردینگیز لار خداغه هر قسم

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا ﴿١١﴾ وَإِذْ يَقُولُ
او شال مقام ده امتحان قیلوندیلار مسلمانلار و قتیغ زلزله غه توشوروالدیلار ف٤

الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ
و قچنیکه دیر ایردی منافقلار و دل لاریده خسته لیکلاری بار جماعه که وعده قیلمادی بیزغه خدا

إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَتْ طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ
و انینگ رسولی مگر فریب گنه و قچنیکه دیدی الاردین بیر طائفه ای اهل یثرب ف٥

لَكُمْ فَارْجِعُوا ۚ وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا
سیزلار اوچون اوردو قدور قدتینگلار و رخصت طلب قیلور ایردی الاردین بیر فرقه پیغمبردین

عَوْرَةٌ ۛ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ ۖ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا ﴿١٣﴾ وَلَوْ دُخِلَتْ
دیر ایردیلار کم اویلاریمیز آچوق قالغاندور حال بو کم اول اویلار آچوق ایمس ایدی الار فقط قاچیشنی دوستلار

عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ لَآتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَا
و اگر مدینه غه انینگ اطرافیدین دشمنلار کیرسه کیین الاردین مرتد بولیشلارین طلب قیلونسه البته انی قبول قیلورلار

إِلَّا يَسِيرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ كَانُوا عَاهَدُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَارَ ۚ
و انینگ اوچون توختاماسلار مگر نهایتده آز فرصت حال بو کم خداغه اول عهد بیرگان ایردیلار کم آرقه او گورماسلار

وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا ﴿١٥﴾ قُل لَّن يَنفَعَكُمُ الْفِرَارُ إِن فَرَرْتُم
و خداغه بولغان عهددین سورالور ف٦ سیز دینگ که قاچماق سیزلارغه نفع قیلماس اگر قاچینگیز الار

مِّنَ الْمَوْتِ أَوِ الْقَتْلِ وَإِذًا لَّا تُمَتَّعُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٦﴾ قُلْ مَن ذَا الَّذِي
اولومدین یا اولدوروالوشدین و اول حالده فایده لانماسلار مگر آز وقت ف٧ سیز دینگ کیمدور او اول

يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً ۚ وَلَا يَجِدُونَ
ذاتیکه سیزلارنی خدادین سقلار اگر اول سیزلارغه یمانلیغنی خواهلاسه یا رحمت نی خواهلاسه ف٨ و تاپماسلار

مع
عند المتقدمین

ف١ یعنی فرشته لارنی که کافرلار دل لاریغه هیبت لار سالور ایردیلار
ف٢ یعنی خداغه توکل قیلوب مدینه نینگ بعض اطرافلاریغه خندق قازوب تورگان لیک لارینگیزنی
ف٣ مدینه نینگ غرب و شرق طرفلاریدین
ف٤ یعنی نهایتده دهشتلیک بیر عجیب حالت پیدا بولوب کوزلار هم دل لار هم تمام حیاران بولوب سیز کیم هر تورلوگ خیال لارغه توشه باشلادی الله تعالی مخلص مسلمانلارنی بیوک آخیر بیر صورتده امتحان ایتدی
ف٥ یثرب مدینه منوره نینگ قدیم ناملاریدور
ف٦ بو احوال مدینه ده بولغان منافقلار نینگ حال لاری ایردی
ف٧ یعنی قاچیب اولمدین نجات حاصل بولمس اگر میداندین سلامت قالونسه هم تیچ نتیجه قالور
ف٨ اگر معاذ الله خدا غدا قیلمکچی بولسه قچیشیمه توتقا الماس و اگر اول مهربان بولسه بو تون جهان خلقی ذره قدر کلفت بیتکورالمس.

ف۱ یعنے جہاد دین باشقہ لارنے قاتیار گوچیلاہنے ف۲ بو ہمادصاف اوشال عصرہ گے مناقلار نیگ اوصاف لارسہ دورکہ بیزلافہ عبرت

لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَّلَا نَصِيْرًا ﴿۱۷﴾ قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقِيْنَ مِنْكُمْ

اوزلاکے او چون خدا دین باشقہ نہ حمایتی و نہ مددگار خدا یکشے بیلور مانع بو لکو چیلارنے ف۱ سیزلار دین

وَالْقَآئِلِيْنَ لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَا ۚ وَلَا يَاْتُوْنَ الْبَاْسَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۱۸﴾

ودگمو چیلاہنے او زبرادرلاریٹی کہ کیلینگ لا ربیز نیگ قاشیمیزغہ دکیلسلاراوزلاکار اوروشغہ گمرآز

اَشِحَّةً عَلَيْكُمْ ۖ فَاِذَا جَآءَ الْخَوْفُ رَاَيْتَهُمْ يَنْظُرُوْنَ اِلَيْكَ تَدُوْرُ

بخیل بولغان حال لاریٹی سیزلارغہ بیمین وقتیکہ خوف کیلوب قالسہ کوردرسن الارنی کہ باقولار سیزغہ کوز لاری بیجا بولوب

اَعْيُنُهُمْ كَالَّذِيْ يُغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۚ فَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ

اول آدم کبی کہ انگا ولوم بیہوشلیق کیلور کیین چقان الاردین خوف کوتاریلسہ

سَلَقُوْكُمْ بِاَلْسِنَةٍ حِدَادٍ اَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ ۚ اُولٰٓئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوْا

آزار بیردولار سیزلارغہ اوگوتکیش تلا ایلہ مال غہ حریص لیک لاریدین انہ اول ذاتلار ایمان کیلتورمگاندرلار

فَاَحْبَطَ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ ۚ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿۱۹﴾ يَحْسَبُوْنَ

دبیکار قیلغاندر خدا الارنیگ ہمہ عمل لارین و بو ایسہ خداغہ آساندور گمان قیلورلار کہ کافرہ زنیگ

الْاَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوْا ۚ وَاِنْ يَّاْتِ الْاَحْزَابُ يَوَدُّوْا لَوْ اَنَّهُمْ

لشکرلاری کیتمگاندور واگر لشکرلاری یانوب کیلسہ لار بولارخوشیسہ دست توتور یارکہ الار شہردین خارجدہ

بَادُوْنَ فِي الْاَعْرَابِ يَسْاَلُوْنَ عَنْ اَنْۢبَآئِكُمْ ۗ وَلَوْ كَانُوْا فِيْكُمْ

تورو بدوتورسہ لار کہ سوراب تورسہ لار سیزلارنیگ خبرلارینگیزنی واگر الار ایچلار ینگیزدہ بولسہ لار

ع ۲ / ۱۸ مَّا قٰتَلُوْٓا اِلَّا قَلِيْلًا ﴿۲۰﴾ لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْ رَسُوْلِ اللّٰهِ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ

اوروشمیلسلار ایرآز ف۲ تحقیق بار دور سیزلار اوچون یعنے او کیشنے اوچون کہ خدادین وقیامت

لِّمَنْ كَانَ يَرْجُو اللّٰهَ وَالْيَوْمَ الْاٰخِرَ وَذَكَرَ اللّٰهَ كَثِيْرًا ﴿۲۱﴾ وَلَمَّا

کونیدین قورقو وخداغہ کوب یاد قیلور رسول اللہ صلعم لاریدہ یخشے نمونہ ف۳ ووقتیکہ

رَاَ الْمُؤْمِنُوْنَ الْاَحْزَابَ ۙ قَالُوْا هٰذَا مَا وَعَدَنَا اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ

مسلمانلار اول لشکرلارنی کوردیلار دیدیلار کہ بو اوشال ترسہ دور کہ وعدہ قیلغاندی بیزغہ خدا وانینگ رسولی

وَصَدَقَ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهٗ ۚ وَمَا زَادَهُمْ اِلَّآ اِيْمَانًا وَّتَسْلِيْمًا ﴿۲۲﴾ مِنَ

وراست خبر بیرگان ایکان خدا وانینگ رسولی و زیادہ قیلمادی الارغہ مگر ایمان و اطاعتنی ف۴ مسلمان لاردہ

الْمُؤْمِنِيْنَ رِجَالٌ صَدَقُوْا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ ۚ فَمِنْهُمْ مَّنْ

نہ قدرایرلار بار دور لار کہ راست قیلوب کورساتدیلار اول نرسنے کہ انداغہ عہد بیرگان ایدیلار الاردین بعضلاری

اوچون بیان قیلو تو بدور

ف۳ یعنے حضرت سید عالم صلعم نے کور ولسونکہ تن تنہا ہوندغ آخیرکونلاردہ نچوک ثابت قدم توردولار حال بولوکہ ہمہ دہ بار تشویش دین زیادہ تشویش تنہا اول جنابدہ دو زبا وجود بو قدر استقامتدہ توردیلار آدملاریکہ خدانینگ حضوریغہ باریش وآخرت ثوابلارین حاصل قیلیش امیدیدہ بولور لاروخدانے ہمیشہ یاد قیلورلار الار اوچون نبی معظم صلعم نینگ ذات معدن البرکات لاری ہمہ دین اولوغ نمونہ دور لار لازم دور کہ الار ہمہ حرکت وسکون لاریدہ اول جنابیزلاریدہ پیرسونلار۔

ف۴ یعنے ایمانلاری کامل ینہ لار خندق کونے کافرلارنینگ لشکرلارین او زلاریغہ نچہ برابر بولوب کیلگانلیک لارین کوروب توروب ہم ہیچ بیر خوف وتشویش قیلمادیلار بلکہ دیدیلار کہ بو بیزلارسے امتحان اوچون وعدہ قیلونغان ساعت وحالتدور امتحانچہ بیرگان وعدہ سے راست بولغان بو وردگار نینگ ثابت قدم تورگان بندہ لاریغہ قیلغان مدد وعدہ سے ہم راست دور ان شاءاللہ انینگ مددی ایلہ بو باطل پرستلارنہ قدر کوپ بولسلار ہم شکست تاپورلار حقیقة نتیجہ دیگنالاریدیک بولدی ایمانلاری ینہ مستحکم بولدی

ف۵ یعنے سید عالم صلعم خدمتلاریدہ جہاد میدانیدہ تا غوکی ثابت قدم توردیلار

قَضٰى نَحْبَهٗ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّنْتَظِرُ ۖ وَمَا بَدَّلُوْا تَبْدِيْلًا ۙ﴿۲۳﴾ لِّيَجْزِيَ اللّٰهُ
اول عهدینی بوتون قیلدی واولاردین بعضلاری منتظر در و اولار عهدلارین هیچ بیراوزگارتمادیلار تاکه بیرشون
الصّٰدِقِيْنَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنٰفِقِيْنَ اِنْ شَآءَ اَوْ
خدا راست بنده لارغه راستلیک لارین ثوابین و عذاب بیرسون منافقلارغه اگر خواهلاسه یا موفق
يَتُوْبَ عَلَيْهِمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ غَفُوْرًا رَّحِيْمًا ﴿۲۴﴾ۚ وَرَدَّ اللّٰهُ الَّذِيْنَ
قیلسون اولارنی توبه غه البته خدا مغفرتلیک مهربان دور . و یاندوروب یباردی خدا کافرلارنی
كَفَرُوْا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوْا خَيْرًا ۭ وَكَفَى اللّٰهُ الْمُؤْمِنِيْنَ الْقِتَالَ ۭ
غضب لاری ایله کمرادلاریغه یتمادیلار وکفایه قیلدی خدا مسلمانلارغه ازرو شده
وَكَانَ اللّٰهُ قَوِيًّا عَزِيْزًا ﴿۲۵﴾ۚ وَاَنْزَلَ الَّذِيْنَ ظَاهَرُوْهُمْ مِّنْ
و خدا نهایتده قوتلیک غالب ذات دور ف۱ و توشوردی اول کتابیلارنی کراولارغه مدد بیروب ایردیلار
اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ صَيَاصِيْهِمْ وَقَذَفَ فِيْ قُلُوْبِهِمُ الرُّعْبَ
قلعه لاریدین و سالوب قویدی اولارنینگ دل لاریغه خوف نی
فَرِيْقًا تَقْتُلُوْنَ وَتَاْسِرُوْنَ فَرِيْقًا ﴿۲۶﴾ۚ وَاَوْرَثَكُمْ اَرْضَهُمْ
کزنه قدرلارین اولدوره دینگیز و نه قدرلارین اسیر اله دینگیزلار و میراث قیلوب بیردی سیزلارغه اولارنینگ
وَدِيَارَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ وَاَرْضًا لَّمْ تَطَئُوْهَا ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ
یرلارین و اویلارین و مال لارین و شونداغ بیرنیکیم کسیزلار انگا قدم باسماغینگیزلار و خدا هر نرسه غه
قَدِيْرًا ﴿۲۷﴾ يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِكَ اِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيٰوةَ ع ۳ ۱۹
قادر دور ای نبی سیز اوز خاتونلارینگیزغه دینگ کر اگر سیزلار دنیا حیاتی نی و انینگ
الدُّنْيَا وَزِيْنَتَهَا فَتَعَالَيْنَ اُمَتِّعْكُنَّ وَاُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيْلًا ﴿۲۸﴾
رونقی نی خواهلاسنگیزلار کیلینگ لارمن سیزلارغه بیراز فایده تیگوزای و سیزلارنی یخشی لیک ایله قویوب بیرای
وَاِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَالدَّارَ الْاٰخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ
و اگر خدا نی وانینگ رسولی نی و جنت نی خواهلاسنگیزلار اول حالده خدا سیزلارنینگ
لِلْمُحْسِنٰتِ مِنْكُنَّ اَجْرًا عَظِيْمًا ﴿۲۹﴾ يٰنِسَآءَ النَّبِيِّ مَنْ يَّاْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ
یخشی لارینگیز اوچون بیرکتی اجر ضرلیب قویغاندور ف۴ ای نبی نینگ خاتونلاری سیزلاردین
مُّبَيِّنَةٍ يُّضٰعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ۭ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرًا ﴿۳۰﴾
کیم روشن بیر یمانلیک ایشین قیلوب قالسه انینگ اوچون ایکی حصه سزا بیریلور و بو نرسه خداغه آساندر

ف۱ یعنے مدینہ نے فتح ایتمک مسلمانلارنے اسیر قیلمک و دین حقنی پایمال ایلامک امیدیده کیلگان کافرلارنے الله تعالی نا امید و ناکام یاندوردی اولار کوزدہ قیلگان زمسلارین ہیچ بیرین قولغه کیلتورا آلمای نہایتده خفه بولگان حال لاریده مأیوس لار ایله قایتوب کیتدیلار بعد مسلمانلار اور وشمای توروب دشمنلارین اوزی دفع قیلدی
ف۲ یعنے بنی قریظه یہودلارین کہ مسلمانلار ایله قیلغان معاہدہ لارین خندق کونے بوزوب مشرکلارغه قوشولدیلار
ف۳ بو یردین مراد خیبر یری دور کہ ایکے سنہ دین کیین قولغه کیلدی
ف۴ ازواج مطہرات کوردیلار کہ خلق بیراز آسودہ و آرام ولولدیلار خواہلادیلار کہ بیزہم رسول الله صلعم غہ عرض قیلوب نفقہ لاریمیزنے زیادہ قیلدورایلیک الارنینگ بو سوزلاریدین سید عالم صلعم ملول بولوب بیرآی غچہ اوز اویلاریغہ بارماسلیک اوچون قسم ایچدیلار و مسجد غہ لفتین بیر بالاخانہ دہ تنہا تورودیلار کیین حضرت ابوبکر و حضرت عمر رضی اللہ عنہما بو واقعہ نے ایشیتوب خفہ بولوب اوز اوز فرزندلاریغہ تنبیہ بیردیلار و نبی اکرم صلعم حضورلاریغہ باروب شیرین سوزلارنے قیلو خوب مبارکتب لارین یازدیلار کیین بر آی دین صونگ بو تخییر آیتی نازل بولدی اندے اول حضرت عائشہ رضی اللہ عنہا شیتیدوردیلار اول جناب خدا و رسول خشنودلیک لارین قبول ایتدیلار باقشقہ آنہ لاریمیزہم بو جناب غہ اقتدا قیلدیلار

وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا
دکیمکی اطاعت قیلسه سیزلاردین خداغه و انینگ رسولیغه و قیلسه یخشی عمل نی
نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ
بیرورمیز انگا اینینگ ثوابین ایکی بار و تیار قیلغاندورمیز انینگ اوچون یخشی رزقنی ف١ ای
لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ
نبی نینگ خاتونلاری سیز ارعام خاتونلار کبی ایمیسدورسیزلار اگر تقوی اختیار قیلسنگیزلار طایم سوز
فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ
قیلمانگلار که امیدوار بولور او کیشیکه دلیده خسته لیک بار و دور معقول سوز قیلینگلار ف٢ و آرام
فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ
اولتورونگلار اوزوبارینگیزده و یسانیب چیقمانگلار قدیم جاهلیت لیک زمانیده گی یسانیش کبی ادا
الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ
قیلینگلار نمازنی و بیرینگلار زکاتنی و اطاعت قیلینگلار خداغه و رسولیغه حقیقت شولدور که خدا
لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾
سیزلاردین انداسلیکنی کیتکوزمکچی خواهلار ای نبی اهل خانه سی و سیزلارنی بالکل تازه قیلمقچیدور ف٣
وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ
و یاد قیلینگلار اول نرسه نی که اوقولار ینگیزده او قولور خدانینگ آیتلاریدین و حکمتدین ف٤ تحقیق خدا سیزلارنی
كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ
بیلگوچی خبردار دور تحقیق مسلمان ایرلار و مسلمان خاتونلار و ایمانلیک ایرلار و ایمانلیک
وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ
خاتونلار و اطاعتلیک ایرلار و اطاعتلیک خاتونلار و راست سوزلیک ایرلار و راست سوزلیک خاتونلار
وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
و صبرلیک ایرلار و صبرلیک خاتونلار و عجزلیک ایرلار ف٥ و عجزلیک خاتونلار و احسانلیک ایرلار و احسانلیک
وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ
خاتونلار و روزه توتگوچی ایرلار و روزه توتگوچی خاتونلار و اوز شهوت یرلارین سقلاغوچی ایرلار
وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً
و سقلاغوچی خاتونلار و خداسنی کوب یاد قیلغوچی ایرلار و کوب یاد قیلغوچی خاتونلار تیار قیلیب قویغاندور خدا

ف١ یعنی عام خلق نینگ طاعت و عبادتلاریغه بیریلادورگان جزانینگ ایکی حصه سین سیلارغه بیرلور و انینگ اوستیغه بیرخاص یخشی رزق هم بیرلور بو شونینگ اوچون که سیزلار حضرت سید عالم صلعم ازواجلاری و مسلمانلارنینگ آنالاریدور سیزلار

ف٢ یعنی مادام که سیزلارنینگ شیوه لاریگیز خدادین قورقوش ایرور دیاشقه ایرلار ایله سوز قیلغانده آنه اوز بالاسیغه سوز قیلغان کبی قیلینگلار و همیشه معقول سوز قیلینگلار

ف٣ یعنی معنوی ناپاکلیکدین همیشه صاف تورغملاریگیز نی دوست توتور

ف٤ یعنی قرآن و سنت و انگا عمل ایلیب اورگنینگلار وهم باشقه لارغه تعلیم بیرینگلار

ف٥ یعنی قربان جزاجلیک لار و خاکسارلار

وَّاَجْرًا عَظِيْمًا ﴿٣٥﴾ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَّلَا مُؤْمِنَةٍ اِذَا قَضَى اللّٰهُ

الارغه مغفرت وبیوک ثوابنی · جائز اماس ہیچ بر مسلمان ایر وسلمان خاتون غه · وقتیکه حکم قیلسه خدا

وَرَسُوْلُهٗۤ اَمْرًا اَنْ يَّكُوْنَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ اَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ

وانینگ رسولی بیر ایشنی بنه الارا وچون اوز ایشلاریده اختیار بولسون · وکیمکه عاصی بولسه · خداغه

وَرَسُوْلَهٗ فَقَدْ ضَلَّ ضَلٰلًا مُّبِيْنًا ﴿٣٦﴾ ط وَاِذْ تَقُوْلُ لِلَّذِیْۤ اَنْعَمَ

وانینگ رسولیغه تحقیق اول روشن ادا شیبدور ف۱ · ووقتیکه سیز دیر ایردینگیز اول کیشیغه که انگا خدا

اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاَنْعَمْتَ عَلَيْهِ اَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللّٰهَ

هم انعام قیلگان ایردی وسیز هم انعام قیلگان ایردینگیز ف۲ سقلا اوز خاتونینگنی ف۳ وخوف قیل خدادین

وَتُخْفِیْ فِیْ نَفْسِكَ مَا اللّٰهُ مُبْدِيْهِ وَتَخْشَى النَّاسَ ۚ وَاللّٰهُ اَحَقُّ

وتخفی تو تور ایردینگیز دلینگیزده اول سوزنی که خدا انی ظاهر قیلگوچی ایرکن ف۴ وسیز آدملاردین قورقور ایردینگیز ف۳ وخدا

اَنْ تَخْشٰىهُ ۭ فَلَمَّا قَضٰى زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنٰكَهَا لِكَیْ لَا يَكُوْنَ

زیاده حقدار دورکه سیز انیدین قورقونگ نهایت وقتیکه تمام ایتدی زید اوز حاجتین انیدین خاتون قیلیب بیردوک لنی سیزغه

عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ حَرَجٌ فِیْۤ اَزْوَاجِ اَدْعِيَاۗىِٕهِمْ اِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ

تاکی نا بولسون مسلمانلارغه آغزدکی اوغوللاریننگ خاتونلاریننی آلیشده وقتیکه الار تمام ایتسه لار حاجتلارین الاردین

وَطَرًا ۭ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُوْلًا ﴿٣٧﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِیِّ مِنْ حَرَجٍ

وخدانینگ حکمی بولغوچی ایردی · پیغمبرغه هیچ بیر تارلیک یوقدور اول

فِيْمَا فَرَضَ اللّٰهُ لَهٗ ۭ سُنَّةَ اللّٰهِ فِی الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۭ وَكَانَ

نرسه حقیده که انی خدا اینگا اوچون مقرر قیلدیدور خدانینگ ف۶ یوللی بودور ایلگاری اوتکان لارحقیده هم وخدانینگ

اَمْرُ اللّٰهِ قَدَرًا مَّقْدُوْرَا ﴿٣٨﴾ ۨالَّذِيْنَ يُبَلِّغُوْنَ رِسٰلٰتِ اللّٰهِ

حکمی مقرر قیلنغان دور · اول ذاتلارکه تبلیغ قیلور ایردیلار · خدانینگ حکملارینی

وَيَخْشَوْنَهٗ وَلَا يَخْشَوْنَ اَحَدًا اِلَّا اللّٰهَ ۭ وَكَفٰى بِاللّٰهِ حَسِيْبًا ﴿٣٩﴾

وقورقور ایدیلار انیدین وقورقماس ایردیلار خدادین باشقه هیچ کیمدین وخدا کفایه قیلور حساب آلیشده

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَآ اَحَدٍ مِّنْ رِّجَالِكُمْ وَلٰكِنْ رَّسُوْلَ اللّٰهِ وَخَاتَمَ

ایمسدور محمد صلعم سیزنینگ ایرکیشیلاریگیزدین هیچ بیرینینگ آته سی ف۷ ولیکن خدانینگ رسولیدور وپیغمبرلارنینگ

النَّبِيّٖنَ ۭ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِيْمًا ﴿٤٠﴾ ع يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا ع ۲

تمغاریده دور ف۸ وخدا هر بیر نرسه نی بیلگوچی دور · ای اول ذاتلارکه ایمان کیلتوردینگیزلار

ف۱ بو آیت کریمه عبد الله بن جحش وا همشیره لاری زینب رضی الله عنها حقلاریده نازل بولغاندور وقتیکه زینبنی زید بن حارثه نکاح لاریغه آلماقچی بولوب ایردیلار والار انگا خوش بولماب ایردیلار

ف۲ یعنی خدا انی اسلام غه مشرف قیلوب ایردی وسیز انی آزاد قیلوب ایردینگیز یعنی زید رضی الله عنه

ف۳ یعنی زینبنی

ف۴ یعنی محمد علیه السلام اوز بالالارین خاتونین طلاق دین کیین نکاح لاریغه آلدیلار دیک لاریدین قورقور ایردینگیز

ف۵ یعنی وقتیکه زید انی طلاق قیلدی وعدہ سی تمام بولدی اورتالاریده هیچ بیر تعلق قالمادی

ف۶ یعنی پیغمبرلار خصلاریده

ف۷ یعنی زید بن حارثه رضی الله عنه حضرت سید عالم صلعم نینگ قیلغان فرزندلاری ایمس ایردیلار تاکه مطلقه لاری اول جنابغه ناجائز بولسون بلکه زیدنینگ اوغوللاری ایردیلار

ف۸ یعنی نبوت سلسله سی بو ذات بابرکات ایله مهر اوردیلگاندور ایدی دنیاغه هیچ بیر پیغمبر کیلمس حضرت عیسی علیه السلام آسماندین توشسه لار اوشبو جناب شریعت لاریغه عمل قیلورلار

اذكروا الله ذكرا كثيرا ﴿٤١﴾ وسبحوه بكرة واصيلا ﴿٤٢﴾ هو

خدانے کوب یاد قیلینگ لار وصبح وشام انگا تسبیح ایتینگ لار اولدور اول

الذي يصلي عليكم وملئكته ليخرجكم من الظلمت الى النور

ذاتیکه اوزی هم و فرشته لاری هم سیزلارغه رحمت یبارور تاکه سیزلارنے ظلمتلاردین نورغه چیقارسون ف۱

وكان بالمؤمنين رحيما ﴿٤٣﴾ تحيتهم يوم يلقونه سلم

واول مؤمن بنده لاریغه مهربان دور اولکونیکه مسلمانلار خدا غه یولوقورلار تحفه لاری خدا طرفیدین سلام بولور

واعد لهم اجرا كريما ﴿٤٤﴾ يايها النبي انا ارسلنك شاهدا

وتیار قیلوب قویغان دورلار اوچون بیوک ثوابنی ف۲ ای نبی م تحقیق بیز یباردوک سیزنے گواه هم

ومبشرا ونذيرا ﴿٤٥﴾ وداعيا الى الله باذنه وسراجا منيرا ﴿٤٦﴾

بشارت بیرگوچی و قورقوتوچی قیلوب ف۳ وهم خدا نینگ حکمی ایله اینینگ طرفیغه چاقیرغوچی و روشن چراغ قیلوب

وبشر المؤمنين بان لهم من الله فضلا كبيرا ﴿٤٧﴾ ولا تطع

وبشارت بیرینگ مؤمنلارغه کالبته الار اوچون بار دور خدا طرفیدین بیوک احسان ف۴ و اطاعت قیلمانگ

الكفرين والمنفقين ودع اذىهم وتوكل على الله وكفى

کافرلارغه و منافقلارغه و قویوب قویونگ الارنینگ آزارلارین و توکل قیلینگ خداغه و خدا کفایه قیلور

بالله وكيلا ﴿٤٨﴾ يايها الذين امنوا اذا نكحتم المؤمنت

چاره ساز لیکده ای مؤمنلار سیزلار قچان مؤمنه خاتون لارنے نکاحلارینگیزغه آلسنگیزلار

ثم طلقتموهن من قبل ان تمسوهن فما لكم عليهن

کیین الارنے طلاق قیلسنگیزلار الارغه قول تکگیزمای تورروب اول حالده سیزلار اوچون عده اولتورمک

من عدة تعتدونها فمتعوهن وسرحوهن سراحا جميلا ﴿٤٩﴾

الارغه لازم ایمسدور که انے سناسنگیزلار پس بیر بیرینگلار الارغه بیراز نرسه و رخصت بیرینگلار الارغه یخشی صورتده ف۵

يايها النبي انا احللنا لك ازوجك التي اتيت اجورهن

ای نبی م تحقیق بیز سیزاوچون حلال قیلدوک اول خاتونلارینگیزنے که الارنینگ مهرلارین بیردینگیز ف۶ وحلال قیلدوک

وما ملكت يمينك مما افاء الله عليك وبنت عمك وبنت

اول چوریلارینگیزنے که خدا سیزغه غنیمت دین عطا قیلدی و عمکینگیز قیزلارین و عمه لارینگیز قیزلارین

عمتك وبنت خالك وبنت خلتك التي هاجرن معك

و طغانگیز قیزلارین و خاله نگیز قیزلارین که الار سیز ایله وطنلاریدین هجرت قیلدیلار ف۷

ف۱ یعنی کفردین نجات بیروب ایمان سعادتیغه مشرف قیلسون
ف۲ یعنی جنت نے که انده هر نرسه موجود دور
ف۳ یعنی قیامت کونے خدا قاشیده کیملار رسالتلارین قبول قیلدی و کیملار انکار ایتدی گواهلیک بیرورلار کیمی که اول جنابغه تصدیق ایتسه جنت ایله بشارت بیرورلار و کیمی که معاذ الله یلغانچی دیسه دوزخدین قورقوتورلار
ف۴ یعنی خدا نینگ طاعتیغه خلقنے چاقیرورلار و ذات اقدسلاری ایرگاشگوچی لار اوچون اونگور چراغ دورلار و مسلمان بنده لارغه همیشه جنتدین بشارت بیروب تورورلار
ف۵ یعنی قیسی بیر مسلمان اوز خاتونین صحبت شرعیه دین اول طلاق قیلسه اگر اینینگ اوچون مهر باغلاگان بولسه اوشال مهر نصفین بیرور بولماسه عرف غه مطابق بیراز جوره لباس بیروب کوزگسنده نیک ایله جونا تقور و اول خاتون اوشال وقت خواهلاسه باشقه ایله نکاح قیله آلور که انگا عده لازم ایمسدور
ف۶ یعنی الارنی تعیین قیلغانینگیزده بیرگانیگیز
ف۷ یعنی آنه یا آته طرفیدین قرینداشی بولوب هجرت هم قیلغان بولسالار

ف۱ یعنے قیسے بیر خاتون او زاوزین سید عالم صلعم غه هبه قیلسه دهر آلمای نکاحلاریغه کیرگیمی بولسه اول خاتون هم آنحضرت صلعم اوچون حلال دور بو اجازت خاص اول جناب اوچوندور لیکن سید عالم صلعم بو حکمغه عمل هم قیلمادیلار ایمدی باشقه تمام مسلمانلار اوچون نه تورمدین زیاده درست دور و نه بے مهر نکاح روا دور

وَامْرَاَةً مُّؤْمِنَةً اِنْ وَّهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِیِّ اِنْ اَرَادَ النَّبِیُّ

واول مسلمان خاتون نے هم که اگر اول او زین پیغمبر غه هبه قیلسه بشرطیکه پیغمبر انی اوز نکاحیغه

اَنْ یَّسْتَنْکِحَهَا ۚ خَالِصَةً لَّکَ مِنْ دُوْنِ الْمُؤْمِنِیْنَ ؕ قَدْ عَلِمْنَا

آلمقچی بولسه بو همه سی سیزغه گنه خاص دور باشقه مسلمانلارغه ایمس ف۲ تحقیق بیزغه معلوم دور

مَا فَرَضْنَا عَلَیْهِمْ فِیْۤ اَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَکَتْ اَیْمَانُهُمْ لِکَیْلَا یَکُوْنَ

اول نرسه که مقرر قیلدوک لارغه خاتونلارین وچوریلارین حقلاریده تاکه بولماسون سیزغه هیچ

عَلَیْکَ حَرَجٌ ؕ وَکَانَ اللّٰهُ غَفُوْرًا رَّحِیْمًا ۝ تُرْجِیْ مَنْ تَشَآءُ مِنْهُنَّ

بیر قسم تارلیک وخدا مغفرت لیک مهرباندور کیین غه قویورسیز کیمنی که خواهلاسنگیز الاردین

وَتُـــْٔوِیْۤ اِلَیْکَ مَنْ تَشَآءُ ؕ وَمَنِ ابْتَغَیْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ

ویقین قیلورسیز کیمنی که خواهلاسنگیز واول ذاتنی که طلب قیلورسیز علاحده توبغان خاتونلاریگیزدین هیچ گناه

عَلَیْکَ ؕ ذٰلِکَ اَدْنٰۤی اَنْ تَقَرَّ اَعْیُنُهُنَّ وَلَا یَحْزَنَّ وَیَرْضَیْنَ

یولمس سیزغه بو شونینگسا دچیندور که روشن بولسهن الارنینگ کوزلاری وخفه بولماسونلار و راضی بولسونلار

بِمَاۤ اٰتَیْتَهُنَّ کُلُّهُنَّ ؕ وَاللّٰهُ یَعْلَمُ مَا فِیْ قُلُوْبِکُمْ ؕ وَکَانَ اللّٰهُ

همه لاری نیمه نے که الارغه بیرسنگیز وخداغه معلوم دور سیزلارنینگ دللاریگیزده بار رازلار وخدا بیلگوچی

عَلِیْمًا حَلِیْمًا ۝ لَا یَحِلُّ لَکَ النِّسَآءُ مِنْۢ بَعْدُ وَلَاۤ اَنْ تَبَدَّلَ

حلیملیک ذاتدور ف۳ حلال ایمسدور سیزاوچون خاتونلار بولاردین کیین وحلال ایمسدور الارنینگ

بِهِنَّ مِنْ اَزْوَاجٍ وَّلَوْ اَعْجَبَکَ حُسْنُهُنَّ اِلَّا مَا مَلَکَتْ یَمِیْنُکَ ؕ

اوروغه باشقه خاتونلارسنه آلمقنگیز اگر تعجبغه سالسه هم سیزنی الارنینگ حسنلاری مگر چوریلار سیزنینگ

وَکَانَ اللّٰهُ عَلٰی کُلِّ شَیْءٍ رَّقِیْبًا ۝ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا لَا تَدْخُلُوْا

وخدا هر نرسه غه نگهباندور ای اول ذاتلار که ایمان کیلتوردینگیز لار کیرمنگ لار

بُیُوْتَ النَّبِیِّ اِلَّاۤ اَنْ یُّؤْذَنَ لَکُمْ اِلٰی طَعَامٍ غَیْرَ نٰظِرِیْنَ اِنٰىهُ ۙ

نبی نینگ اویلاریغه مگر اول وقت که اذن بیرلیسه سیزلارغه طعام اوچون انتظار قیلمغان حالدا پیشیزده

وَلٰکِنْ اِذَا دُعِیْتُمْ فَادْخُلُوْا فَاِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوْا وَلَا مُسْتَاْنِسِیْنَ

تیاربولوشیغه ولیکن قچان چاقیرلیسنگیزلار کیرینگلار وقچانکه طعام ییب بولدینگیزلار تارقالنگ لار واولتورمنگ لار

لِحَدِیْثٍ ؕ اِنَّ ذٰلِکُمْ کَانَ یُؤْذِی النَّبِیَّ فَیَسْتَحْیٖ مِنْکُمْ ۫ وَاللّٰهُ لَا یَسْتَحْیٖ

سوزغه انس توتوب ف۴ بو نرسه البته پیغمبرغه آزار بیرور و پیغمبر سیزلاردین حیا قیلور وخدا حق نے بیان

ف۲ یعنے سیز اوچون جائز دور که خاتونلاریگیزدین قیسے بیرلارین اگر خواهلاسنگیز نوبتین کیین غه قویورسیز دیا نوبتین بیلگلی قالشیغه بارورسیز و جائز دور که قیسے بیر خاتونینگیزنے قسامدین علاحده قیلغان بولسنگیز ینه انی قسامغه داخل قیلسنگیز او سیزنیه زمه همه لارین خیرلاری یا زدور وهم سیزنینگ حکم اشلاریگیز فضل کیلس

ف۳ رسالت پناه صلعم نینگ لیکے اهلیه محترمه لاری جاریه لاردین ایردی ابر سرلاری سیدنا ابراهیم نینگ والده لاری ماریه قبطیه ایکنچی لاری ریحانه رضی الله عنها

ف۴ یعنے اجازت وحکم بولماسی قوروب پیغمبر علیه السلام حرملاریغه دعوت اوچون بارمنگ لار وقچان چاقیرلیسنگیزلار اوز وقتیده بارینگلار اول یرغه باروب انتظارده اولتورمنگ لار بو حکم اگرچه سید عالم صلعم اویلارین خصوصیده نازل بولسه هم مقصود مسلمانلارغه عام بیر ادبنے تعلیم بیرمکده کم چاقیرلمای دعوتغه بارلماسون وطعام وقتیدین اول باروب مجلس قورود لماسون وطعام دین صونگ تیز توروب کیتولسون

مِنَ الْحَقِّ ؕ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ؕ

قیلیشدین حیا قیلیس ۇ قچان سیزلار اولاردین ف۱ بیرنرسه تیلاسنگیزلار پرده نینگ آرقه سیدین تیلانگلار

ذٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ؕ وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ

بو نرسه زیاده پاکلیکدور سیزلارنینگ ل لارینغه و هم الارنینگ ل لارینغه ف۲ و درست ایمس سیزلارا چون آزار بیرمکلاریکیز

اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا ؕ إِنَّ ذٰلِكُمْ كَانَ

رسول الله غه و درست ایمس نکاح غه آلمکلاریکیز اینینگ خاتونلارین اندین کیین هرگز تحقیق بو نرسه خدا

عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾ إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ

قاشنده بیوک گناه دور ف۲ اگر سیزلار بیر نرسه نی ظاهر قیلسنگیز یا انی مخفی توتسنگیزلار البته خدا هر بیر نرسه نی

بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾ لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ

بیلگوچی بیلور گناه یوقدور پیغمبر خاتونلارینغه پرده قیلمسلیکده اتالارین حقنده و نه اوغول لارین

وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا

و نه آکا اوکالارین و نه برادر زاده لارین و نه سینگیل لارین اوغول لارین حقنده

نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۗ وَاتَّقِينَ اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ

و نه اوز خاتونلارین ف۳ و نه چوریلارین حقنده و قورقونگلار خدادین تحقیق خدا هر نرسه اوستنده

كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾ إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ ؕ

حاضردور بیشک الله تعالی و اینینگ فرشته لاری رحمت یبارورلار بو پیغمبرغه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ

ای ایمان کیلتورگان ذاتلار سیزلار هم انگا رحمت یباریڭلار و یخشی سلام یباریڭلار ف۴ تحقیق

يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ

اول ذاتلار کیم آزار بیرورلار خداغه و اینینگ رسولیغه خدا الارغه دنیاده و هم آخرتده لعنت قیلور و تیار

عَذَابًا مُهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ

قیلغاندور الارا چون خور قیلغوچی عذاب نی و اول ذاتلار کیم آزار بیرورلار مؤمن ایرلارغه و مؤمن

بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا ﴿٥٨﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

خاتونلارغه الار بیر گناه قیلمای البته کوتاردیلار بهتان و روشن گناه یوکین ف۵ ای نبی صلعم

قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ

سیز دینگ خاتونلاریڭیزغه و قیزلاریڭیزغه و مسلمانلارنینگ خاتونلارینغه کیم توشورسونلار اوزلاری اوستلارینه

ع ٦

ف۱ یعنی ازواج مطهرات دین بیر نرسه طلب قیلسنگیزلار پرده آرقه سیدین طلب قیلینگلار که هر ایکی طرف نینگ خیرلاری و هم طهارت دین سلامتلاری شونده دور

ف۲ یعنی سید کائنات صلی الله علیه وسلم قلب مبارکلارینغه آزار بولادورگان هر بیر قول و فعل دین احتیاط ده بولونگلار که نهایتده بیوک گناه دور

ف۳ بو خصوصده سورۂ نور ده یخشی توضیح بیریلگاندور اول مقامنی کوروڭلار

ف۴ یعنی نام مبارکلارینغه ذکر قیلغان زمان صلوٰة وسلام اوقونگلار سلام اوچون ایمدین مکرر قوق صیغه التحیاتده گی صیغه بولسه هم صلوٰة دین بهترین صیغه نمازده اوقولادورگان درود دور

ف۵ بو منافقلار البته منافقلارنینگ منافقلاریده کی لار همیشه خداغه و رسول الله صلی الله علیه وسلمغه دشمن لار ده

مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذٰلِكَ أَدْنٰى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ

ديلارىدىن بيرآزىنى بو بزرسىده الارنينگ تانيلورلارى والارغه آزار بيريلمس و خدا مغفرتليك

اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥٩﴾ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنٰفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي

مهربان دور ف۱ اگر تارتيلماسه منافقلار واول آدملاركه دل لاريده بيماريليك

قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ

بار دور ف۲ و مدينه ده يلغان خبر تارقاتقوچيلار ف۳ البته بيز مسلط قيلورميز سيزنى الارغه كيين الار سيز ايله برابر

فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾

تورالمسلار مگر بير آز وقت لعنت قيلونغان حال لاريده كه قيده يرده تابيلسه لار توتوليلار و تمام اولدرورلار

سُنَّةَ اللّٰهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

بو خدانينگ عادتيدور ايلگارى اوتكانلار حقلاريده و هرگز تغيير تاپماس سيز خدانينگ عادتيغه

يَسْئَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُدْرِيكَ

سنگا آدملار سيزغه قيامت حقيده سوال بيرورلار سيز دينگ كه انينگ علمى خدا قاشنده دور و سيزغه نيمه معلوم

لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ

شايد قيامت يقين كيلوب قالغان بولسه تحقيق خدا كافرلارنى رحمتيدين اوزاق قيلغاندور الار اوچون تيار قيلغاندور

سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خٰلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾

شعله ليك جهنم اوتين كه انده هميشه ابدى قالورلار نه يار تاپورلار و نه مددگار

يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يٰلَيْتَنَا أَطَعْنَا اللّٰهَ

او كونيكه آغدارلنتار قيلورلار يوزلارى دوزخده ديرلار اى كاشكى بيز اطاعت قيلغان بولسك ايردى خداغه

وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا

و اطاعت قيلغان بولسك ايردى رسولغه و ديرلار اى پروردگاريميز بيزلار ادز سردارلاريميز و كته لاريميزغه اطاعت

فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ

قيلوب ايدوك الار بيزلارنى يولدين آزدوردىلار اى پروردگاريميز الارغه ايكى حصه عذاب بيرگيل و بيزلارغه بيوك

لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يٰأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ آذَوْا مُوسٰى

لعنت ف۴ اى مسلمان لار بولمنگ لار اول جماعه كى كه آزار بيرديلار موسى غه (تهمت قيلوب)

فَبَرَّأَهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾ يٰأَيُّهَا الَّذِينَ

كيين پاكليگين ثابت قيلدى خدا ايردى خدا قاشنده آبرولىك ذات ف۵ اى مسلمان لار

ف۱ بو آيت شريفه نازل بولغاندين كيين مسلمان خاتونلار بدنلارين ديوزلارين يايوب خوتوداغ چيقورايردلار كه خفه ليواهنى كورمك اوچون بيرگينه كوزلارى آچوق تورور ايردى بوندين معلوم بولوركه فتنه زمانيده آزاد خاتونلارغه چهرلارين ياپمك هم ضرورى دور الار پرده لارى ايله چيقلارين ممتاز كورولور لاريده معاشلارينينگ آزار لاريدين سلامت قالورلار ا
ف۲ يعنى خاتون بازليك دردى بار دور
ف۳ يعنى مسلمان لارغه تشويش بيرگوچيلار
ف۴ گويا الارغه ايكى حصه عذاب بيردوروب ادز لاريغه بيرورلوك تسلى حاصل قيلماقچى بولورلار
ف۵ حضرت موسى عليه السلام غه خلق طرفيدين هرقسم بيهوده تهمتلار قيلونغان ايردى الله تعالى اوذكر مى الاول تهمتلارينى تهمت ايكانليگين اثبات قيلوب اول جنابنى پاك ليكنه چيقاردى الله تعالى هميشه محبوب بنده لارين مددلاريده بولور

١٢ مع الربع

امنوا اتقوا الله وقولوا قولا سديدا ﴿٧٠﴾ يصلح لكم اعمالكم

خدا د ین قو ر تو ئیږئ او و ئیئ خبره سمه او د رسته چه خدا عمل ستاسو ته سم کړي ستاسو اعمال درست ئیلو ر

ويغفر لكم ذنوبكم ومن يطع الله ورسوله فقد فاز فوزا

وبښي ستاسو ګناهونه او څوک چه اطاعت وکړي د خدای او د رسول د هغه نو بیشکه مومی شي کامیابي لویه

عظيما ﴿٧١﴾ انا عرضنا الامانة على السموت والارض

لویه ف۱ تحقیق مونږ وړاندې کړه امانت ف۲ په آسمانونو او زمکه

والجبال فابين ان يحملنها واشفقن منها وحملها الانسان

او غرونو نو انکار وکړ ئیئ چه پورته کړی هغه او ووېرېدل ترینه او پورته کړه هغه انسان

انه كان ظلوما جهولا ﴿٧٢﴾ ليعذب الله المنفقين والمنفقت

تحقیق دا ظالم او نادان دی تا که خدا عذاب ورکړی منافق سړو او منافقو ښځو ته

والمشركين والمشركت ويتوب الله على المؤمنين والمؤمنت

او مشرکو سړو او مشرکو ښځو ته ف۳ او رحمت به وکړی خدا مسلمانو سړو او مسلمانو ښځو ته ف۴

وكان الله غفورا رحيما ﴿٧٣﴾ ع

او خدا مغفرت لرونکی مهربان دی

سورة السبا مكية وهي اربع	بسم الله الرحمن الرحيم	خمسون اية وست ركوعات
سورة سبا مکه کې نازله شوې ده او	ابتدا کوم په نوم د مهربان نهایت رحم کوونکی الله تعالی نامی ایله	ایلیک ۵۴ آیتونه او ۶ رکوع دي

الحمد لله الذى له ما فى السموت وما فى الارض وله الحمد

هر صفت خدای لره دی هغه ذات چه د هغه ملک دی هر څه چه په آسمانونو کې دی او هر څه چه په زمکه کې دی او د هغه دی

فى الاخرة وهو الحكيم الخبير ﴿١﴾ يعلم ما يلج فى الارض

ثنا په آخرت کې او هغه حکمت والا خبردار ذات دی پوهیږي په هغه څه چه ننوځي په زمکه کې ف۵

وما يخرج منها وما ينزل من السماء وما يعرج فيها وهو

او هغه چه راوځي ترینه ف۶ او هغه چه نازلیږي له آسمانه ف۷ او هغه چه ختلی شی په هغه ف۸ او هغه

الرحيم الغفور ﴿٢﴾ وقال الذين كفروا لا تاتينا الساعة

مهربان مغفرت لرونکی ذات دی او ووایه کافرانو چه قیامت به نه راځي مونږ ته

قل بلى وربى لتاتينكم علم الغيب لا يعزب عنه

ووایه آری قسم دی په رب زما خامخا به راشي تاسو ته البته هغه عالم د غیبو دی نه پټیږي تر هغه

ف۱ یعني خدا د ین قو ر تو ب همیشه تو غږی سوز ئیلو چیلار او جون یخشې دمقبول عمل لار نې ئیلک تو ئیغی نصیب بولو رحو نکه مغفرت حقیقته شول بولې اختیار ئیلو چیلار خاص دور

ف۲ بو مقام ده امانت ئینګ معنی سے امام سیوطی اختیار لاریچه نماز کبی عباذ تلار دور که الارنې ئیلګده ثواب بار دور وترک اتیکده ګناه و عذاب بار دور و امام راغب اباسدین مراد توحید دور دید ور لار و باشقه حم بیر پچه قول لار بار دور

ع ۹ ۵ ۶

ف۳ که الار امانتني ضایع ئیلغان جاهلار ور لار

ف۴ الار امانتني سقلا غوجي و برابر ادا ئیلغوچي ذات لار دور لار

ف۵ یعني اوروغ وجانور و باشقین شو ی وا و لګ کبي ترسیلار سې

ف۶ یعني ګیاه و معدني ترسه لار سې

ف۷ یعني باغین و دمي وتقدیر و فرشته کبي ترسه لار سې

ف۸ یعني جان ده عاد و عمل و فرشته لار کبي ترسه لار سې

مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْاَرْضِ وَلَآ اَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ

ذره برابرده بیرنرسه نه آسمانلارده وینه یرده ونه اندین کیچیک راغ بیرنرسه

وَلَآ اَكْبَرُ اِلَّا فِي كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا

ونه کته راغ بیرنرسه مگر روشن کتابده ف۱ یازیلگاندور تاکه جزا بیرسون ایمان کیلتورگان و یخشی ایشلارنی

الصّٰلِحٰتِ ۭ اُولٰۗىِٕكَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّرِزْقٌ كَرِيْمٌ ﴿٤﴾ وَالَّذِيْنَ

قیلغان ذاتلارغه اند شولار بارده و لارا وچون مغفرت و یخشی رزق واول ذاتلار که کوشش

سَعَوْ فِيْٓ اٰيٰتِنَا مُعٰجِزِيْنَ اُولٰۗىِٕكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رِّجْزٍ

قیلدیلار بیزنینگ آیتلاریمیز حقنده عاجز قالدورمک اوچون انه اولار اوچون بارده ورسزا دردلیک

اَلِيْمٌ ﴿٥﴾ وَيَرَى الَّذِيْنَ اُوْتُوا الْعِلْمَ الَّذِيْٓ اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ

عذابدین ف۲ وآدملارکه الارغه علم بیریلیبدور ف۳ پروردگاریگیز طرفیدین سیزغه توشورولگان قرآن نی

رَّبِّكَ هُوَ الْحَقَّ ۙ وَيَهْدِيْٓ اِلٰى صِرَاطِ الْعَزِيْزِ الْحَمِيْدِ ﴿٦﴾ وَقَالَ

گنه ملیورلارکه حق دور و دلحالغان غالب خدا بولیغه باشلاردیب و دیرلار کافرلار که آیا بیز

الَّذِيْنَ كَفَرُوْا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلٰي رَجُلٍ يُّنَبِّئُكُمْ اِذَا مُزِّقْتُمْ

دلالت قیلایلیکمی سیزلارنی شونداغ بیرآدم طرفیغه که خبر بیرور سیزلارغه که قچان سیزلار پاره پاره

كُلَّ مُمَزَّقٍ ۙ اِنَّكُمْ لَفِيْ خَلْقٍ جَدِيْدٍ ﴿٧﴾ اَفْتَرٰى عَلَي اللّٰهِ كَذِبًا

قیلونسه لاریگیز هم البته سیزلار ینگی دین یراتیلورسیزلار آیا بو آدم خدا غه بلیغان توقوب کیلدیمی

اَمْ بِهٖ جِنَّةٌ ۭ بَلِ الَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰخِرَةِ فِي الْعَذَابِ

یا مونده مجنونلیک بارمی ف۴ بلکه آدملارکه آخرتغه ایمان کیلتورماسلار خدابده واوزاق

وَالضَّلٰلِ الْبَعِيْدِ ﴿٨﴾ اَفَلَمْ يَرَوْا اِلٰى مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ

گمراهلیکده دورلار آیا الار آسمان و یر طرفیغه باقماسلارمی که آلدیلاریده

مِّنَ السَّمَاۗءِ وَالْاَرْضِ ۭ اِنْ نَّشَاْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْاَرْضَ اَوْ نُسْقِطْ

وآرقه لاریده دور اگر بیز خواهلاسک الارنی یرغه یوتقوزورمیز یاکه توشورورمیز

عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ السَّمَاۗءِ ۭ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ

الارغه آسماندین بیر پارچه نی البته بارده بو نرسه ده نشان هر بیر خداغه قایتقوچی

مُّنِيْبٍ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا دَاوٗدَ مِنَّا فَضْلًا ۭ يٰجِبَالُ اَوِّبِيْ مَعَهٗ ع

بنده اوچون ف۵ وتحقیق بیز داودغه اوز طرفیمیزدین اولوغلیک عطا قیلوب ایردک ف۶ ای تاغلار داود ایله

ف۱ یعنی لوح محفوظده
ف۲ یعنی قیامت نینگ کیلیشی شونینگ ضروری دور که انده الله تعالی یخشی بنده لاریغه عملاریغه مطابق جزا دیمان بنده لاریغه کردارلاریغه مناسب سزا بیرور خصوصًا قرآن کریم آیتلاریدین بلیغان ثابت قیلماک اوچون کوشش قیلغوچیلارغه انده نهایتده دردلیک عذاب بیرور
ف۳ یعنی عبدالله بن سلام رض کبی منصف یهود عالملاری
ف۴ یعنی بعضلاری بعضلاریغه تعجب و تمسخر یوزه سیدین شونداغ دیرلار
ف۵ یعنی قیامتنه منکر بولغانلار دایمی یراتیلیشلاریغه ناممکن بیلگانلار بو قدر بیوک آسمانلارغه و یرغه نظر سالمسلارمی که بولارنی پیدا قیلغان ذاتنینگ قدرتی الارنی اولگانلارتن تیرگوزالمسمی یا بو گستاخلیک لاری اوچون الارغه آسمان نینگ یرنینگ توشورویا الارنی یرغه یوتدوروب هلاک قیله آلمسمی البته قیله آلور
ف۶ بو داود نینگ اول جنابغه بیرلیغان نبوت زبور کتابی ایردی وهم عجیب بیر سلطنت بیرلیب ایردی

ف۱ یعنی داؤد علیہ السلام تسبیح ایتسالر آنینگ بیلان برابر تاغلار و قوشلار هم تسبیح غه مشغول بولور ایردیلار و پرنده لار هم اطرافلاریغه
جمع بولوب تسبیحلارین ایشیتور ایردیلار و اول جناب آوازلاری کبی آوازلار ایله الارهم نالہ قیلور ایردیلار و تیمورنی اوتغه سالماس داؤدنی یا شفقه

وَالطَّيْرَ ۚ وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ ﴿١٠﴾ أَنِ اعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ ۖ
تسبیح ایتینگلار و قوشلارنی مسخر قیلدوک و یومشاق ایتدوک انگا تیمورنی ف۱ کی قیلغیل کینگ زرہ لارنی

وَاعْمَلُوا صَالِحًا ۖ إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ
و اندازا اختیار ایت حلقہ لارنی توقوشدہ ف۲ و قیلینگلار ایش یخشی تحقیق من عمل لارینگیزنی کوروب تورودورمن

غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۖ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ ۖ وَمِنَ
و مسخر قیلدوک سلیمان غه ف۳ هوانی کہ اینگ صباحلیک منزلی بیر آیلیک مسافہ دور و کیچلیک مسافہ سی هم بیر آیلیک مسافہ دور

الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۖ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ
و آقوزوب قویدوک انگا مس چشمہ سین ف۴ و جنلاردین کیشیلارنی پروردگارینینگ حکمی ایلہ اینینگ آلدیدہ ایش قیلور ایردی

عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾ يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ
و کیمکہ باش تارتسہ بیزنینگ حکمیمیزدین تاتدوروربیز انگا جهنم عذابیدین الار اینینگ اوچون نیمہ نیکہ

مِن مَّحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَاتٍ ۚ اعْمَلُوا
خواہلاسہ قیلور ایردیلار بلند عمارتلار و هیکل لار و حوضلار کبی لکن لار و قیمیرلامس قزانلار

آلَ دَاوُودَ شُكْرًا ۚ وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا
ای داؤد اولادی شکر قیلینگلار و آز دور منینگ بندہ لاریم دہ شکر قیلغوچی ذات کیین وقتیکہ

قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ
حکم قیلدوق انگا اولوشنی خبردار قیلمادی جنلارنی اینینگ اولوشیدین مگر یغاچ قورتی

تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ ۖ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَن لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
یر ایردی اینینگ عصاسین کیین وقتیکہ سلیمان ییقیلدی جنلار بیلدیلار کہ اگر الار بیلسہ لار

الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾ لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي
غیبنی خوار قیلغوچی عذابدہ قالماس ایردیلار ف۵ تحقیق بار ایردی سبا ایلیلارغہ اوچون الارنینگ تورگان

مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ ۖ جَنَّتَانِ عَن يَمِينٍ وَشِمَالٍ ۖ كُلُوا مِن رِّزْقِ رَبِّكُمْ
یرلاریدہ نشانہ ایکی باغ اونگدین و چپدین بار ایردی ف۶ دیدوک ییینگلار پروردگارینگیزنینگ رزقیدین

وَاشْكُرُوا لَهُ ۚ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾ فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا
و شکر قیلینگلار انگا کہ یخشی شهر و مغفرتلیک پروردگارینگیز بار دور پس الار یوز اوگوردیلار کیین بیز یباردوک

عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُم بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ
الارغہ قوتلیک بیر سیل نی و بیردوک بیز الارغہ اول ایکی باغلارین اورنیدہ باشقہ ایکی باغ کہ میوہ لاری بی مزہ دور

ایک لارین بیلدیلار ف۶ یعنی بوتون مسکنلارین هر ایکی طرفی باغ و بوستان ایردی

اسباب استعمال قیلمای
خواہلاگان طریقہ لاریدہ
اندین اسباب قیلور ایردیلار
ف۲ یعنی کینگ زرہ لار
کروتوقوشدہ حلقہ لاری بیر
بیریغہ نہایتدہ مناسب
توشسون
ف۳ یعنی سلیمان علیہ السلام
غہ هوانی مسخر قیلوب بیرینگان
ایردی کہ تختلارین فضادہ
کوتاروب یورور ایردی
ف۴ یعنی اوچ کیچہ کوندوز
سلسل آقوزوب قویولدی
بن دہ اندین جن لار کیمکہ
ایرشلاری یعنی فرانلار و طبقلار
قیلور ایردیلار کہ بوتون لشکر
اندین یر ایدیلار و اول ایشیملار
جایلاریدین قوزغالماس
ایردی تمام جنلار اول جنابغہ
مسخر ایردیلار الاردین هم کیم
باش تارتسہ فرشتہ لار انی
قیچی سی ایلہ اورور ایردی
یا توب کیتور ایردی سلیمان
علیہ السلام زمانلاریدہ
مجسم صورتلار یساماک
ممنوع ایمس ایردی
ف۵ یعنی سلیمان علیہ السلام
جنلارنی مسجد اقصی عمارتیغہ
مشغول قیلوب اوزلاری شیشہ
دین بولغان بیر اویدہ
عبادتغہ ییلدیلار شول وقتدہ
روحلاری قبض قیلولدی
مبارک بدنلاری عصالاریغہ
سویانوب بیر سنہ توردی
قچان عمارت ایشی تمام
بولوب ایردی یغاچ قورتی
عصالارین ییدی اندین
یرغہ ییقیلدیلار کیین وفا
تلاری معلوم بولدی جنلار هم
اوزلارین قیچہ لیک ضعیفلین

خمطٍ واثلٍ وشيءٍ من سدرٍ قليلٍ ﴿۱۶﴾ ذلك جزينهم بما كفروا

دگزدرختی ف۱ و بیرآز سدر هم ف۲ بار دور بو قسم جزا بیردوک الارغه ناشکر لیک لاری اوچون

وهل نجزي الا الكفور ﴿۱۷﴾ وجعلنا بينهم وبين القرى

و بیز بو نوع سزانی نهایتده ناشکر بنده گه بیرورمیز ف۳ و پیدا قیلوب ایردوک الار ایله اول شهرلار

التي بركنا فيها قرى ظاهرة وقدرنا فيها السير سيروا

اورتالارنده که اندو برکت پیدا قیلوب ایردوک بیر موکچه شهرلار کورونوب توروردی و الارده

فيها ليالي واياما امنين ﴿۱۸﴾ فقالوا ربنا بعد بين اسفارنا

یورینک ف۴ هم کیچه لاری هم کوندوزلاری بی خوف و خطر ف۴ الارده پروردگار بیز

وظلموا انفسهم فجعلنهم احاديث ومزقنهم كل ممزق

سفرلاریمیزاورتاسین اوراق قیل واوز جانلاریغه ظلم قیلدیلار کیمین بیز الارنی افسانه لار قیلوب قویدوک پاره پاره

ان في ذلك لايت لكل صبار شكور ﴿۱۹﴾ ولقد صدق عليهم

قیلوب تاشلادوک الارنی البته بو واقعه ده عبرتلار باردور هر بیر صبرلیک شکرلیک بنده گه ف۵ و تحقیق راست کیلوب کورساتدی

ابليس ظنه فاتبعوه الا فريقا من المؤمنين ﴿۲۰﴾ وما كان

ابلیس الارغه اوز گمانین و الار انگا تابع بولدیلار مگر بیر آز طائفه مسلمانلاردین و ایرماس ایردی انینگ الارغه

له عليهم من سلطن الا لنعلم من يؤمن بالاخرة ممن

هیچ غالبلیکی بوق ایردی مگر شونینگ اوچونکه بیز بیلیگی ایردوک الاردین اولکیشنی که آخرت غه ایشانور

هو منها في شك وربك على كل شيء حفيظ ﴿۲۱﴾ قل ادعوا ع ۱۲

علاحده قیلوب اولکیشنی دین که انینگ شک ده دورو پروردگاریننگیز هر نرسه نی نگهبان دور سیز دینگ

الذين زعمتم من دون الله لا يملكون مثقال ذرة في

چاقرینگ الار اول جماعه نی که معبود دیب بیلدینگیز لار خدادین باشقه الار آسمانلارده و یرده ذره برابر ده بیر

السموت ولا في الارض وما لهم فيهما من شرك وما له منهم

نرسه غه ایگا ایمس دورلار و نه الارنینگ الارده شریکلاری باردور و نه الاردین بیرلاری انگا

من ظهير ﴿۲۲﴾ ولا تنفع الشفاعة عنده الا لمن اذن له حتى

مددگار دورلار و فائده قیلماس شفاعت خدا قاشنده مگر اول کیشی گه کیم نینگ اوچون

اذا فزع عن قلوبهم قالوا ماذا قال ربكم قالوا الحق وهو

اجازت بیرور و بو شونگاقدر که قچان دل لاریدین اضطراب اوچسه قیلورلار دیبرلار نیمه حکم قیلدی ربلارینگیز

ف۱ اثل یعنی گز یاگنده گز بیر درخت دورکه انی مدینه ده طرفاء دیرلار بنابنده اچیغ بولغانلیکیدین انی یغاچ قورتی هم ییمس انینگ اوچون عمارتغه استعمال قیلورلار ف۲ سدر درختی هندوستان و عربستانده کوب بولور میوه سین هندیلار بیر دیرلار عرب نبق دیرلار

ف۳ سبا بیر قوم نینگ نامی دورکه الار یمن ده نهایتده بیوک نعمت و عیش و آرام ایچنده ایردیلار ملکلاری جنت کبی ایردی قسم قسم گل لار و میوه لار و یخشی هوالار و سولار ایله آباد ایردی که اندو یشه دورگه و جیان و ایلان و باشقه یمان جانورلار یوق ایردی اگر بیر مسافر اول قیلدین او توب قالسه و لباس لاریده بیت لار بولسه هواسین یخشی لیکیدین اولوب قالورایردی نعمت لار شکرین بجا کیلماغان لیک لاریدین الله تعالی الارغه سیل بلاسین یباردو بهلاک ایتدی

ف۴ یعنی یمن دین تا شام ملکیغه شهرلار بیر بیریغه متصل ایردی مسافرلار اوچون تمام آرام و هر قسم غه فدین املق ایردی توش منزلی و کیچ منزلی علاحده علاحده ایردی و کیچه و کوندوز رفتار جاری ایردی

ف۵ یعنی دیدیلار که یورالر سفرده مزه یوق دور ای خلق منزل لاریمیزنی اوزاق اجا فیصل بیر هم باشقه لارکبی آیاچ و تشنه قالالیک سفر مشقلارین تا زمانیک پروردگاریدین مو نماغ طلبیلار قیلیب اوز جانلاریغه ظلم قیلدیلار آخر دنیاده الارنینگ حکایه لاری قالدی

ف۶ یعنی خدا حضوریغه سپارشنی عوام اولیادین تیلار لار و الار انبیادین و انبیاء فرشته لاردین تیلار لار و فرشته لار حال لاری شول که قچان یوقاریدین خدانینگ حکمی توشور بولسه تاشقه زنجیر توشکان کبی بیر آواز پیدا بولور فرشته لار خوفدین تیترارلار و قچان تسکین بولسه کیین بیر بیرلاریدین سورا شورلار

الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ

دیرلار حق نے دیدکو لو لدور بلند او عرخ زات ف۱ سیز دینگ کہ کیم سیز لارغہ رزق بیر ور آسمانلاردین و یردین

قُلِ اللّٰهُ ۙ وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلٰى هُدًى أَوْ فِي ضَلٰلٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُلْ

سیز دینگ کہ خدا بیرور و بیز لار یا سیز لار البتہ توغری یولدہ یا روشن گمراہلیکدہ دورمیز ف۲ سیز دینگ کہ سیز لارغہ

لَا تُسْئَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْئَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا

سوال بیرلمیس اول گناہدین کہ بیز قیلدوک و بیزغہ سوال بیرلمیس اول نرسہ دین سیز لار قیلور سیز لار سیز دینگ کہ توپلار ہممیزنی

رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ ۚ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾ قُلْ أَرُونِيَ

پروردگاریمیز کیین اورتامیزغہ حق اللہ حکم قیلور و اول دور حکم قیلغوچی بیلگوچی زات سیز دینگ کورساتینگ لار منگا

الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ ۖ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ اللّٰهُ الْعَزِيزُ

اول ذاتلارنے کہ خداغہ شریک ایتیب توتدینگیز لار ہیچ بولمس ف۴ بلکہ اول گنہ دور خدا کہ غالب حکمت لیک

الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنٰكَ إِلَّا كَافَّةً لِلنَّاسِ بَشِيرًا

ذاتدور و یبارمدوک بیز سیزنے مگر تمام آدملار اوچون بشارت بیرگوچی (مؤمنلار اوچون)

وَنَذِيرًا وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى

و قورقوتغوچی (کافرلار اوچون) قیلوب ولیکن آدملارنینگ کوپلاری بیلمسلار و دیرلار قچان و جوغہ کیلور

هٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ

بو وعدہ اگر راست سوزیولسنگیز لار ف۵ سیز دینگ باردور سیز لار اوچون بیر کون نینگ وعدہ سی کہ

لَا تَسْتَأْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ

اندین بیر ساعت نہ کیین قالہ آلورسیز لار و نہ ایلگاری بولہ آلورسیز لار و دیرلار کافرلار کہ بیز لار بو قرآنغہ

كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِنَ بِهٰذَا الْقُرْاٰنِ وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ

ہرگز ایشانماسمیز و نہ مؤمن اوّلغی کتابلارغہ ف۶ و اگر سیز کورساییز

تَرٰى إِذِ الظّٰلِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلٰى

اول حالتنی و قتیکہ ظالملار پروردگارلارینینگ حضور یدہ توختاتیلورلار بعضلاری بعضلاریغہ

بَعْضٍ ۨ الْقَوْلَ ۚ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا

سوز تاشلارلار دیرلار پست درجہ دہ گی آدملار اوزلارین اولوغ توتگان جماعہ غہ

لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ

کہ اگر سیز لار بولمسنگیز لار ایردی بیز لار البتہ مؤمن بولور ایدوک ف۷ دیرلار اوزلارین اولوغ توتگان جماعہ

ف۱ یعنے اول نرسہ کہ خدا نینگ حکمی غہ موافق ایردی اینشال حکم بولدی
ف۲ یعنے آسماندین یامغین نے کیم یاغدورور و یردین گیاہ نے کیم اوندورور البتہ بیلور سیز لار کہ خدا یاغدورور واوندورور و ایری اننے یکہ و یگانہ بیلگوچیلار توغری یولدہ دورلارمی یا سیز لار و کیم گمراہ دور انصاف ایلہ جواب بیرینگ لار
ف۳ یعنے ہر بیر طائفہ نینگ تمام حوالے داحلے خالق جل شانہ غہ معلوم دور
ف۴ یعنے انینگ اوچون شریک ہرگز بولمس
ف۵ یعنے عذاب وعدہ قیلونغان کون
ف۶ یعنے تورات و انجیل غہ کہ الاردہ ہم قیامت حقیقہ سے باردور
ف۷ قیامت نینگ دہشتلیک حال لارین کور گچ و پروردگارلاری نینگ حضوریغہ کیلتورولگاچ کافرلار بعضلاری بعضلاریغہ عتاب قیلو شورلار و بیر بیر لاریغہ عیب قویو شورلار

اسْتُضْعِفُوٓا أَنَحْنُ صَدَدْنٰكُمْ عَنِ الْهُدٰى بَعْدَ إِذْ جَآءَكُمْ

پست درجه ده گیلارغه که آیا بیزلار سیزلارنی توغری یولدین منع قیلدوکمی اول سیزلارغه کیلگاندین کیین

بَلْ كُنْتُمْ مُّجْرِمِيْنَ ﴿۳۲﴾ وَقَالَ الَّذِيْنَ اسْتُضْعِفُوْا لِلَّذِيْنَ اسْتَكْبَرُوْا

بلکه سیزلار مجرم ایردینگیزلار ف۱ ؛ دیرلار پست درجه دهگی لارلوزلاردین اولوغ توتکانلارغه

بَلْ مَكْرُ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُوْنَنَآ أَنْ نَّكْفُرَ بِاللّٰهِ وَنَجْعَلَ لَهٗ

کو بلکه کیچه و کوندوزلیک تدبیرلارینگیز منع قیلدی . وقتیکه حکم بیردر ایردینگیزلار بیزغه که کافر بولایلوک خداغه

أَنْدَادًا ۚ وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۚ وَجَعَلْنَا الْأَغْلٰلَ

و قرار بیرایلوک انگا شریکلارینی و یاشیردیلار ف۲ پشیمانلارینی وقتیکه کوردیلار عذابینی و سالورمیز غللارنی

فِيْٓ أَعْنَاقِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۚ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۳۳﴾

کافر بولغان بنده لار بوینلارینه   سزا بیریلمس الارغه مگر اعماللاریغه مطابق

وَمَآ أَرْسَلْنَا فِيْ قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيْرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوْهَآ ۙ إِنَّا بِمَآ

و یبارمدوک بیزهیچ بیرشهرغه بیرار پیغمبر مگر دیدیلار اول شهرنینگ خوشحال ف۳ لاری که بیزلار البته

أُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿۳۴﴾ وَقَالُوْا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَّأَوْلَادًا ۙ

سیزلار ایله یباریلگان نرسه غه منکردورمیز و الار دیدیلار که بیزلار مال ده و اولاد ده سیزلاردین

وَّمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِيْنَ ﴿۳۵﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّيْ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ

زیاده دورمیز و بیز هرگز عذاب قیلینماسمیز ف۴ سیز دینگ که مینینگ پروردگاریم رزقنی کیمگه خواهلاسه

يَّشَآءُ وَيَقْدِرُ وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۳۶﴾ وَمَآ أَمْوَالُكُمْ

کینگ قیلور و کیمگه خواهلاسه تنگ قیلور ف۵ و لیکن آدملارنینگ کوبلاری بیلمسلار   و ایمس دور ماللارینگیز

وَلَآ أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِيْ تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا زُلْفٰٓى إِلَّا مَنْ اٰمَنَ

و اولادلارینگیز شونداغ نرسه که درجه لارده سیزلارنی بیزغه مقرب قیلسون مگر اول کیشی که ایمان کیلتیردی و

وَعَمِلَ صَالِحًا ۡ فَأُولٰٓئِكَ لَهُمْ جَزَآءُ الضِّعْفِ بِمَا عَمِلُوْا وَهُمْ

یخشی عمل قیلدی پس شولار اوچون که بار دور ایکی حصه جزا قیلغان عمللاری اوچون و الار بالاخانه لارده

فِي الْغُرُفٰتِ اٰمِنُوْنَ ﴿۳۷﴾ وَالَّذِيْنَ يَسْعَوْنَ فِيْٓ اٰيٰتِنَا مُعٰجِزِيْنَ

امانده توردرلار ف۶   و اول آدملار که کوشش قیلورلار بیزنینگ آیتلاریمیز حقنده عاجز

أُولٰٓئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُوْنَ ﴿۳۸﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّيْ يَبْسُطُ

قالدورمک اوچون الار عذابغه حاضر قیلینورلار ف۷   سیز دینگ البته مینینگ پروردگاریم کینگ قیلور

ف۱ یعنی وقتیکه سیزلارغه حق بیردین کیلیب دورنه اوچون انی قبول قیلمادینگیز لار بیزلار سیزلارغه جبر قیلدوکمی اوزلارینگیز کوردیب بیلوب قبول ایتمدینگیزلار
ف۲ یعنی هرایکی طرف
ف۳ یعنی دولتمندلار لعنه لاری که ماللاریغه و اولادلاریغه مغرور ایردیلار
ف۴ یعنی خدا بیزلاردین خوش در راضی دور چونکه بیزلارغه بو قدر مال و اولاد بیرو بدور ایمدی قیامتده هم بیزغه عذاب بیرمس
ف۵ یعنی امتحان اوچون که بنده شکر یا صبر قیلورمی
ف۶ یعنی نه قدر ثوابغه مستحق بولسه لار اندین زیاده بیریلور بعضلاریغه اون برابر بعضلاریغه یتی یوز برابر بلکه خدا اگر خواهلاسه اندین هم زیاده راغ بیرور که حسابین اوزی بیلور

ع ۴ / ۶ / ۱۰

ف۷ یعنی بیزنی عاجز قالدورمک اوچون خلقنی آیتلاریمیزدین منع قیلورلار و بهره آلغانلاری توبیلسلار الار البته عذاب اوچون حاضر قیلینورلار

الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ

رزقنی بنده لاریدین کمینه که خواهلاسه وتنگ قیلور کمینه که خواهلاسه وسیزلار هر نرسه نی کیم بیرسه دین خرج

شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ

قیلسنگیزلار اول انینگ اورنیغه بیرور واولدور یخشی رزق بیرگوچی ف۱ وبیاد قیلونسون اول کونی که خدا

جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَائِكَةِ أَهَٰؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾

الارنی همه لاریدن محشرغه حاضر قیلور کیین فرشته لارغه دیر که آیا بو لار سیزلارغه عبادت قیلورلار ایردیلارمی

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ

الار دیرلار پاک دورسین سن ای تنگری سن بیزنینگ دوستیمیز دورسن الار ایمس لار بلکه بولار جنلارغه عبادت قیلور

الْجِنَّ أَكْثَرُهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ

ایردیلار اکثرلاری الارغه اعتقاد قیلورلار بو کون ایگه بعضنگیز بعضنگیزا وچون

لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ

نه فایده غه ونه ضررغه قادر بولمس سیز ودیرمیز ظالملارغه که تاتینگلار اول دوزخ

النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا

عذابین که انی یلغان دیر ایردینگیزلار ف۲ وقچان اوقولسه الارغه بیزنینگ آیتلاریمیز

بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ

روشن قیلوچی ف۳ دیرلار ایمس بو آدم ف۴ مگر بیر کیشی که سیزلارنی منع قیلمقنی خواهلار آته

يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا إِفْكٌ مُفْتَرًى وَقَالَ

بابالارینگیز عبادت قیلوب کیلگان نرسه لاردین ف۵ ودیرلار ایمس بو مگر توقلغان یلغان دیرلار

الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾

کافرلار حق ف۶ بارهسیده وقتیکه الارغه کیلسه ایمس بو مگر روشن جادو

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ

وبیرمایه ایردوک بیز الارغه کتابلار که منه اوقوب تورسونلار وبیارماب ایردوک الارغه سیزدین اول

مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ

هیچ بیر پیغمبر ف۷ ویلغان دیدیلار بولاردین اول کیشی لار وبولار یتماد یلار الارغه بیز بیرگان

مَا آتَيْنَاهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِي فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ

دولت نینگ ونهدین بیر بیرغه هم کیین الار یلغانچی دیدیلار منینگ پیغمبرلاریمنی پس نچوک بولدی منینگ عذابیم ف۸

ع ۱۱

ف۱ یعنی مسلمانلار اوچون لازم دورکه یخشی یولغه الارغه خرج قیلیشده محتاج بولوب قالیشدین هرگز خوف قیلماسونلار اندین رزق لاری کم بولوب قالمس بلکه اندین رزقلاریغه برکت پیدا بولور والله تعالی احسانلاریغه عوض بیرور نصیبه لاری نه زیاده نه کم بولور هر حالده قسمتلاریده بار نرسه نی بیمای اولمسلار

ف۲ بعض مشرکلار فرشته لارنی خداینینگ قیزلاریدور لار دیب الارغه عبادت قیلورلار ایردیلار والارنا طلاریغه هیکل لار بنا قیلورلار ایردیلار بلکه بعضلاری دنیاغه بت پرستلیک اول فرشته لارغه حق تونوش ایله ابتدا قیلورلار بوردور قیامتده الار بیله حاضر قیلوب سوال قیلور فرشته لار بو طریقه جواب بیرورلار

ف۳ یعنی آسان عرب بیلیده

ف۴ یعنی حضرت محمد علیه السلام

ف۵ یعنی بت لاردین

ف۶ یعنی قران کریم

ف۷ یعنی الارده بیر حق کتاب یوقدر ونه الارغه یوقیلنده بیر پیغمبر کیلگانلار دریس الارنه دینلارغه تعصب قیلورلاری

ف۸ یعنی بولاردین ایلگار اوتکانلار پیغمبرلاریغه انکار ایتدیلار چونکه الارادین جمرلاریغه جسمانیغه طاقتلاریغه مال ودولتلاریغه وعیش وعشرتلاریغه مغرور بولدیلار بولارغه بیز الارغه بیرگان نرسه لاریمیز نینگ اوندین بیرین هم بیرماداوک نیمه نرسه غه مغرور بولوب مخالفت قیلورلار حال بوکه الارغه یوز برابر کیلگان ذاتلار پیغمبرلارغه خلاف قیلو شوب عاقبتلاری نه بولدی بولار اوزجانلاریغه رحم قیلماسلارمی

بِوَاحِدَةٍ ۚ اَنْ تَقُوْمُوْا لِلّٰهِ مَثْنٰى وَفُرَادٰى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوْا ۗ مَا بِصَاحِبِكُمْ

سیز دینگ من سیزلارغہ بیر گنہ نصیحت قیلورمن اول شولکہ سیزلار خدا اوچون ایکے ایکے و بیر بیر بولوب تیکہ تورونگ لار

مِّنْ جِنَّةٍ ۭ اِنْ هُوَ اِلَّا نَذِيْرٌ لَّكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيْدٍ ﴿٤٦﴾

یلین نکر قیلینگ لار کہ بو برادرلار نگیزدہ جنون یوقدور بوذات بیر قیغ عذاب نینگ کیلیشیدین آول

قُلْ مَا سَاَلْتُكُمْ مِّنْ اَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ ۭ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ ۚ وَهُوَ

سیزلارنے قورقوتوچی دور ۱ سیز دینگ من اگر سیزلاردین اجر طلب قیلغان بولسام اول سیزلار نینگ دور

عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ شَهِيْدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ اِنَّ رَبِّيْ يَقْذِفُ بِالْحَقِّ ۚ عَلَّامُ

مینگ حقیم خدا ذمہ سیغہ دور و اول ہر نرسہ گہ بیلوب تورور ۲ سیز دینگ مینینگ ربیم حقنی یتورور کہ غیبلارنے

الْغُيُوْبِ ﴿٤٨﴾ قُلْ جَاۗءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيْدُ ﴿٤٩﴾

بلگوچی دور سیز دینگ کہ حق کیلدی و باطل نہ بیر نجی یرا تالور و نہ ایکنچی یرا تالور ۳

قُلْ اِنْ ضَلَلْتُ فَاِنَّمَآ اَضِلُّ عَلٰي نَفْسِيْ ۚ وَاِنِ اهْتَدَيْتُ فَبِمَا

سیز دینگ اگر من ادا شکان بولسام او زمغہ گنہ ضرر قیلورمن و اگر توغری یولغہ کیرگان بولسام

يُوْحِيْٓ اِلَيَّ رَبِّيْ ۭ اِنَّهٗ سَمِيْعٌ قَرِيْبٌ ﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرٰٓي اِذْ فَزِعُوْا فَلَا فَوْتَ

پروردگاریم وحیی ایلہ بولور تحقیق اول اشیتگوچی یقین ذاتدور و اگر کورسینگیز اولردی و قتیکہ

وَاُخِذُوْا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيْبٍ ﴿٥١﴾ وَّقَالُوْٓا اٰمَنَّا بِهٖ ۚ وَاَنّٰى لَهُمُ

الار بیقرار بولورلار و خلاص تاپماسلار و یقین یردین گرفتار ایتیلار و دیرلار ایمان کیلتوردیک حقغہ و ایدی

التَّنَاوُشُ مِنْ مَّكَانٍۢ بَعِيْدٍ ﴿٥٢﴾ ۚ وَّقَدْ كَفَرُوْا بِهٖ مِنْ قَبْلُ ۚ وَيَقْذِفُوْنَ

قیسے یردین انگا قول لارے یتور اوزاق جایدین حال بو کہ الار انگا موندین اول انکار ایتدیلار و آتور ایردیلار

بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍۢ بَعِيْدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيْلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُوْنَ

نشان نی کورلماے اوزاق یردین و توسقون تاشلاندے الار ایلہ الارنینگ تمنا قیلغان نرسہ لاریدین اورتا سیغہ

كَمَا فُعِلَ بِاَشْيَاعِهِمْ مِّنْ قَبْلُ ۭ اِنَّهُمْ كَانُوْا فِيْ شَكٍّ مُّرِيْبٍ ﴿٥٤﴾

ویمنا یلہ موندین ایلگاری الارنینگ مسلکداشلاریغہ موندا غ قیلونغان ایردی کہ الار حیرتغہ سالغوچی شکدا ایردیلار

سُوْرَةُ فَاطِرٍ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○	وَاَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّخَمْسُ رُكُوْعَاتٍ
فاطر سورہ سی مکہ ده نازل بولغان دور و اول	ابتدا قیلورمن بی حد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالی ایلہ نامی	قرق بیش آیت و بیش رکوع دور

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ فَاطِرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ جَاعِلِ الْمَلٰۗىِٕكَةِ رُسُلًا

ہر بیر ثنا اللہ تعالی غہ خاص دور کہ آسمانلار نے و یرنی ۴ یراتگوچید ور ۵ فرشتہ لارنے ایلچی قیلیب یبارگوچی دور

ف۱ یعنے ای قومیم سیزلارغہ مینینگ بیر خالص نصیحتیم شولدور کہ خدا لارینگیز اوچون سیزلار ایکے ایکے یولوب یاکہ یلغوز یلغوز توروب ملاحظہ قیلسنگیزلار و شونے تو قونسنگیزلار کہ بو برادرلارینگیز محمد دہ ہیچ بیر غرض و مطلب یوقدور بیرد و نیت خالص دور کہ سیزلارنے آزکوز کیلگوچی آغیر عذابدین آگاہ قیلور اگر سیزلار بو حیرمان سوزیغہ کیر سنگیز لار خدا و رسولیغہ و آخرتغہ ایمان کیلتور سنگیزلار اول عذابدین نجات تاپور سیزلار

ف۲ یعنے من سیزلاردین محنت حقی طلب قیلمادیم اگر گمان قیلغان بولسنگیزلار بیر حنگ لار چونکہ منگا خدا اوزی اجر بیرور

ف۳ یعنے پیغمبرلارغہ وحی یباریب حق دین و حق کتاب بیریوزیغہ توشورور سیزلار اندین فائدہ و بہرہ آلینگ سلار حق دین کیلدی ایمدی باطل بیر نرسہ نی نہ پیدا قیلہ آلور و نہ ایکنچی اوّ نسی حالیغہ کیلتورا آلور حضرت سید عالم صلعم نینگ مکہ فتح قیلونغان کون دہ بو آیت نے تلاوت قیلغان لاری مروی دور

ع ۱۲

ف۴ یعنے آسمانلارنے و یرلے عدم دین وجودغہ بے نمونہ کیلتورو بدور

ف۵ یعنے پیغمبرلارغا شلاریغہ خدا طرفیدین ایلچی بولوب کیلورلار

أُولِىٓ أَجْنِحَةٍ مَّثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبٰعَ ۚ يَزِيدُ فِى الْخَلْقِ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّ

الارنینگ ایککی ایکادچ اوچ تورت تورت قناتلاری بار دورف زیاده قیلور خلقتده نیمه نی که خواہلاسہ تحقیق

اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ① مَا يَفْتَحِ اللّٰهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ

خدا ہر نرسہ غہ قادر دورف۱ خدا ایسسے بیر رحمتین دروازه سین انسانلار اوچون آچسہ انی بند قیلغوچی

لَهَا ۖ وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ②

بیر کیمسہ یوقدور و ایسسے بیر رحمتین بند قیلسا اندین کیین انی بیار غوچی بیر کیمسہ یوقمسن و اول در غالب حکمت لیک اتوف۲

يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ ۚ هَلْ مِنْ خٰلِقٍ غَيْرُ

ای انسانلار خدانینگ سیزلارغہ بولغان احسانلارین یاد قیلینگلار آیا خدادین باشقہ بیر یراتگوچی بار دورمی

اللّٰهِ يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ ۚ لَآ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنّٰى

که سیزلارغہ آسمان و زمین دیمہ دین رزق بیتکورور یوقدور ہیچ بیر معبود مگر اول گنہ پس قیسے طرفغہ

تُؤْفَكُونَ ③ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ ۚ

یبسکاری کیتورسیزلار ف۳ و اگر بولار سیزنی یلغانچی دیسہ لار سیزدین ایلکارہ بیر موچہ پیغمبرلارنی یلغانچی قیلولغاندور

وَإِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ④ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ ۖ

وہمہ ایشلار خداغہ گنہ قایتاریلورف۴ ای انسانلار خدانینگ وعدہ سی البتہ حق دور

فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا ۖ وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللّٰهِ الْغَرُورُ ⑤ إِنَّ

پس مغرور قیلماسون سیزلارنی دنیا حیاتی والدماسون سیزلارنی شیطان تحقیق شیطان

الشَّيْطٰنَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا ۚ إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُۥ

سیزلارغہ دشمندور سیزلار ہم انی دشمن توتونگلار حقیقت سنولادورکہ اول اوز جماعہ سینی

لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحٰبِ السَّعِيرِ ⑥ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۖ

دوزخی لاردین بولسکلاری اوچون چاقیردورف۶ آدملار کہ کافر بولدیلار الارا وچون قتیغ عذاب بار دور

ع ۱ / ۱۲ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ⑦

و اول زاتلار کہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلارنی قیلدیلار باردور الارا وچون مغفرت و بیوک ثواب

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُۥ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ فَرَءَاهُ حَسَنًا ۖ فَإِنَّ اللّٰهَ يُضِلُّ مَن

آیا اول کیشی کہ انینگ یمان عملین انگا یخشی کورساتیلیبدور کیین اول انی یخشی بیلوبدور بو یا (برابر بولورمی صالح مؤمن بیلہ)

يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۖ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرٰتٍ ۚ

البتہ خدا کیمنی خواہلاسہ گمراہ قیلور و کیمنی خواہلاسہ ہدایت قیلور پس جانینگیز الارا وچون حسرتلار قیلوب

بولو شدین سیغلارینگ لارف۷ بو آیت ابوجہل و باشقہ لار حقندہ نازل بولغاندور کہ الارنینگ یمان ایشلاریدین اسعد بیہ قدور

ف۱ فرشتہ لارنینگ بعضلاریدہ ایککی دین بعضلاریدہ اوچدین و بعضلاریدہ تورتدین قناتلاری بولور لیکن اول قناتلارنینگ کیفیتلاری یراتگوچی پروردگارنینگ اوزیغہ معلوم دور

ف۲ یعنی اللہ تعالےٰ اگر خواہلاسہ بعض مخلوقلارین بعض عضولارین عدد ده زیاده قیلور چنانچہ حدیثده بار دور کہ حضرت جبریل علیہ السلام نینگ آلتی یوز قناتلاری بار ایکنمش

ف۳ جسمانی رحمت بولسون چنانچہ یامغور و رزق کبی یا روحانی رحمت بولسون چنانچہ نبوت و کتاب کبی

ف۴ یعنی اوزلارینگیزنی توقا قیلور سیزلار کہ سیزلارنی و باشقہ نی پیدا قیلغوچی و رزق بیرگوچی تنہا اللہ تعالےٰ نینگ اوزیدور ایمدی نیمہ اوچون باشقہ لارنی انگا شریک قیلور سیزلار

ف۵ یعنی بولارینہ ہم توشونمای سیزنی یلغانچی دیسہ لار باک یوق بو سوز تمام پیغمبرلارغہ دیلگاندور بو ایشلار آخر خدانینگ حضوریغہ بار دور اتل اوزمی مناسب حکم قیلور

ف۶ یعنی قیامت حقندہ خدانینگ وعدہ گا راستدور البتہ کیلور شیطان سیزلارغہ قدیم دشمن دور انینگ دامی دتوزاغی بولگان دنیاغہ الداہمنگلار و اوز عاقبتلارینگیزنی برباد قیلمنگلار دشمنی دوست بیلینگلار جہنم عذابیغہ گرفتار

ف۱ یعنے عمل لار یہ مناسب جزا لارین بیرور ف۲ اللہ تعالیٰ نینگ اہری ایلہ او الار بولو تغار نے کوتا ردب کیولار قیسے بیرلکت گیاہ سبز او وگ برلار بولسہ انگا یافین تو کوب سیراب قیلو لار لفظ الجیندہ دشت کربلا بولوبیا تکان تو روغ برلار دنیا چمنستا نیغہ ایلانو

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ⑧ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ

البتہ خدا لارینگ بجا الشلاریں بیلور ف۱ وخداو دراول ذاتیکہ بیارو بد رشال لارنے پس الار قوز غاتور

سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

بولوتنی کیین بیز حیداہ بیرلنے بیراو وگ شہر قرفیغہ کیین تیرگوزو ربیز انھنگ ایلہ برنے اولگا ہندین صونگ

كَذَٰلِكَ النُّشُورُ ⑨ مَن كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا

منز شوند اغدور تیرلیب قوپمک ف۲ کیمکہ طالب ایرو رعزت غہ خدا اوچون دور ہمہ عزت ف۳

إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ

انگا چیقور یخشے سوز و یخشے عمل انے کوتارور ف۳ و اول آدملار کہ یمان

يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ

ایشلارنے تدبیر یلہ بولورلار بار دورالار اوچون قتیغ عذاب و الارنینگ یمان تدبیرلاری کسہ

يَبُورُ ⑩ وَاللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ

نابود بولورگ و خدا ایراندی سیزلارنے تپراغدین کیین بیرنطفہ سودین کیین سیزلارنے

أَزْوَاجًا ۚ وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۚ وَمَا يُعَمَّرُ

جفت لار قیلدی و حاملہ بولمس ہیچ بیرخاتون و توغماس مگر انینگ علمی ایلہ و اوزون قیلونمس

مِن مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى

ہیچ بیراوزون یشاغوچی عمرین و کم قیلونمس ہیچکیم نینگ عمری مگر یازیلگان دور کتابدہ بو نرسہ خداغہ البتہ

اللَّهِ يَسِيرٌ ⑪ وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ

آسان دور ف۴ و برابر ایمس دور ایکے دریا بو بیری شیرین چنقاغ قاندور گوچی دور کہ ایچگی

شَرَابُهُ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ ۖ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا

آسان دور و بو بیری توزلیک اچچیغ دور و سیزلار ہر ایکیسیدین ینگی گوشت یرسیزلار

وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا ۖ وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ

و چیقاریب آلور سیزلار زیوری کہ انے کییور سیزلار و کورورسن کیمہ لارنے کہ اندہ یورورلار

لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ⑫ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي

سولارنے یارو ب تاکہ طلب قیلینگ لار خدا نینگ فضلین و تاکہ شکر قیلینگ لار ف۵ اول خدا کیچہ نے

النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي

کوندوز غہ داخل قیلور و کوندوز نے کیچہ غہ داخل قیلور و مسخر قیلوبدور کون نے و آی نے کہ ہر بیری

منز غول قدرت صاحبے اولوگلارنے جمع لفظ دہ شوندا غ قیلوب تیرگوزدور ف۳ یعنے عزت و آبرو غہ طالب بولغا نلار خدا دین طلب قیلسو نلار کہ عزت خدا قولندہ دور غا سقلار و کافر لار غہ علاقہ قیلوب عزت آرندور و میز دیگیچیلار ہما یندہ خطا قیلو رلار لازم دور کہ الار یخشے سوزلار غہ یعنے خدا نینگ ذکری غہ و دعا غہ و تلاوت القرآن غہ و دعا و نصیحتہ مشغول بولسو نلار و بولارنے یوقاریغہ کوتارگوچی یخشے عمل لارنے قیلسو نلار منز بو نرسہ لار انسان نینگ خدا قاشندہ عزیز و کرم بولو شیغہ سبب بولور ف۴ چنانچہ قریش کتہ لاری سید عالم صلعم نے حبس قیلمک و اولدورمک تلویب سور مک کبی یمان تدبیرلار قیلدیلار آخر اوزلاری نامراد قالدیلار ف۵ حضرت آدم علیہ السلام آتہ میز نے تپراغدین و باشقہ لارنے منی دین یرا تکندور کیین ایر و خاتون سلسلہ سین پیدا قیلدی تاکہ بنی آدم نسلے ترقاسون بو اوزنا دہ عمل زمانیدین بالا تو غو لور زمانی غچہ نہ قدر اوز گارشلار بولسہ ہر بیرین خدا ونذ خبردار دور ف۵ یعنے انسا نلار اوچون ہم شیرین و ہم شور دریا دین ہر قسم منفعتلار حاصل بولغان کبی دولت اسلامیہ حکومتی

اوچون ہم مسلما نلار دین وہم کافرلار دین فائدہ حاصل بولور مسلما نلار دین دین غہ قوت و نصرت حاصل بولسہ کافرلار دین جزیہ و خراج نفعی حاصل بولور دیبولون دریا لار و زلار یدہ بیرو ب تورگان تجارت و باشقہ منفعت کیمہ لاری حق خدا نینگ فضل و کرمی ایلہ یورب تورور تاکہ خلق فائدہ لانسون و انینگ شکرین بجا قیلسونلار.

لِاَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۚ وَالَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ

مقرر بیرذ قیتیغہ یوروب توروروف منہ شول خدا پرودگارلاریڭیزدور کہ پادشاہلیک انیڭدور واول نرسلار کہ

مِنْ دُوْنِهٖ مَا يَمْلِكُوْنَ مِنْ قِطْمِيْرٍ ⑬ اِنْ تَدْعُوْهُمْ لَا يَسْمَعُوْا

انی قویوب الارغہ دعا قیلورسیزلار خرما دانگین پوستیغہ ہم مالک ایمسدورلار اگر سیزلار نی چاقیرسنگیزلار

دُعَآءَكُمْ ۚ وَلَوْ سَمِعُوْا مَا اسْتَجَابُوْا لَكُمْ ۭ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَكْفُرُوْنَ

چاقیرغیلاریڭیزنی ایشیتماسلار واگر ایشیتسالار ہم دیگانلاریڭیزنی قبول قیلسالار وقیامت کونی منکر بولورلار

بِشِرْكِكُمْ ۭ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيْرٍ ⑭ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اَنْتُمُ

شرکلاریڭیزغہ وخبر بیرماس سنگا ہیچکیم خبردارلیکی ف۲ ای انسانلار سیزلار خداغہ

الْفُقَرَآءُ اِلَى اللّٰهِ ۚ وَاللّٰهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ⑮ اِنْ يَّشَاْ يُذْهِبْكُمْ

محتاجدورسیزلار ف۳ وخدا اگرچہ بے نیاز محتاج نیاز ذاتدور اگر اول خواہلاسہ سیزلارنی فنا قیلور

وَيَاْتِ بِخَلْقٍ جَدِيْدٍ ⑯ ۚ وَمَا ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ بِعَزِيْزٍ ⑰ وَلَا تَزِرُ

ویڭی بیرخلقنی کیلتورور وبو نرسہ خداغہ مشکل ایمسدور وکوتارمس ہیچ بیرکوتارگوچی

وَازِرَةٌ وِّزْرَ اُخْرٰى ۭ وَاِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ اِلٰى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ

باشقہ نینگ یوکین واگرچاقیرسہ یوکی آغیر کیشی اوز یوکین کوتارمک اوچون کوتارلمیس

مِنْهُ شَيْءٌ وَّلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى ۭ اِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِيْنَ يَخْشَوْنَ

اندین ہیچ بیرنرسہ گرچہ قریندانش بولسہ ہم ف۴ سیز شوندا غ آدملارنی گنہ قورقوتا آلورسیزکہ

رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ ۭ وَمَنْ تَزَكّٰى فَاِنَّمَا يَتَزَكّٰى

الار ربلارین کورماینین قورقورلار ونماز اوقورلار وکیمکہ تازہ بولسہ ف۵ حقیقتدہ اوزی اوچون

لِنَفْسِهٖ ۭ وَاِلَى اللّٰهِ الْمَصِيْرُ ⑱ وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيْرُ ⑲

تازہ بولور وخدا طرفیغہ دورقایتیش وبرابر ایمسدور کور وکوز لیک ف۶

وَلَا الظُّلُمٰتُ وَلَا النُّوْرُ ⑳ وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُوْرُ ㉑ ۚ وَمَا يَسْتَوِي

ونہ ظلمتلار ورودشنلیک ف۷ ونہ سایہ واسیغ شمال ف۸ وبرابر بولمس لار

الْاَحْيَآءُ وَلَا الْاَمْوَاتُ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يُسْمِعُ مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَمَآ اَنْتَ

تیریک لار واولوک لار ف۹ تحقیق خدا خواہلاگانن ایشیتدورور وسیز اول آدملارغہ

بِمُسْمِعٍ مَّنْ فِي الْقُبُوْرِ ㉒ اِنْ اَنْتَ اِلَّا نَذِيْرٌ ㉓ اِنَّآ اَرْسَلْنٰكَ

ایشیتدورالمس سیزکہ الارقبرلاردہ دورلار ف۱۰ سیز فقط قورقوتقوچی دورسیز بیز سیزنی

ف۱ یعنی قیامتغوچہ اللہ تعالیٰ حکمیغہ موافق یوروب تورودر

ف۲ یعنی الار ہیچ بیر قیتیسیز نرسہ غہ ہم انگا ایمسدورلار نہ سیزلار نینگ آوازلاریڭیزنی ایشیتورلار واگر فرضا ایشیتیب قالسالار جواب بیرا آلمسلار الاردین نفع ونجات امید قیلوب عبادت قیلیک بیوک خطادور قیامتدہ الار شفاعت قیلیش اورنیغہ سیزلاردین بیزار لیک اظہار قیلورلار ومنزلاری تیتو ربو خبر حقیقتنی نمایندہ یخشی بیلگان مخبر صادق خبر بیدور

ف۳ یعنی ہر لحظہ دہ ہر بیر نرسہ دہ انگا محتاجدور سیز

ف۴ یعنی ہر گنہگار نینہ ہر گنہگار گناہین اوزی کوتارور آلہ آلماس نہ قدر یقین مہربانی بولسہ بولسون

ف۵ یعنی شرک ومعصیتدین

ف۶ یعنی کافر ومسلمان

ف۷ یعنی کفر وشرک وایمان

ف۸ یعنی جنت ودوزخ

ف۹ یعنی مؤمن لار وکافرلار

ف۱۰ یعنی کافرلار کہ اولوک لارکبی دورلار

بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾
حق دین ایله بشارت بیرگوچی و قورقوتقوچی قیلیب یباردیک ۔ ہیچ بیر امت یوقدور مگر انده قورقوتقوچی اوتکان دور ف۱
وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ
واگر الار سیزنی یلغانچی دیسه لار تحقیق یلغانچی دیدیلار بولار دین اوتکنلار هم کیلوب ایردی لار الارغه
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ
پیغمبرلاری معجزه لار و صحیفه لار و روشن کتاب آلوب کیین گرفتار ایتدیم من کافرلارنی
كَفَرُوا ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
پس نیچوک بولوب دور منینگ عذابیم ف۲ آیا کورمادینگمی که تحقیق خدا آسماندین سوونی توشوردی
فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا ۚ وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ
کیین چیقاردوک بیز انینگ ایله رنگلاری هر قسم میوه لارنی ف۳ و تاغلاردین هم مختلف حصه لار باردور آق لار
وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ
و قیزیل لار که رنگلاری هر قسم دور و بیر قسم نهایتده قاره لار هم باردور و آدملار و چیوانلار
وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَٰلِكَ ۗ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ
و تورت ایاقلیک جانورلار دههم بعضلاری نینگ رنگلاری هر قسم دور شونداغ حقیقتده خدادین بنده لاریدین
مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ
عالم لاری گنه قورقورلار تحقیق خدا غالب مغفرتلیک ذات دور ف۴ تحقیق اول ذاتلار یکه تلاوت
يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا
قیلورلار خدانینگ کتابین و ادا قیلورلار نمازنی و خرج قیلورلار بیز الارغه عطا قیلغان دولتدین
وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ
مخفی و آشکارا امید قیلورلار شونداغ تجارتنی که هرگز نقصان قیلمس ف۵ تا که بوتون بیرسون الارغه ثواب لارین
وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾ وَالَّذِي أَوْحَيْنَا
و زیاده بیرسون الارغه او ز فضلیدین البته اول مغفرتلیک شکرلیک ذات دور ف۶ و بو کتاب که بیز سنگه وحی ایله
إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ إِنَّ
یباردوک سیزغه شول دور حق که تصدیق ایتگوچی اول او ز یدین اوتگنی کتابلارنی البته الله تعالیٰ
اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ
او ز بنده لاریدین خبردار کورگوچی دور ف۷ کیین بیز میراث بیردوک بو کتابنی اول جماعه غه که ایلاب

ف۱ خواه اول نبی بولسون خواه نائب نبی بولسون
ف۲ یعنی انکاردین تا تمغانلاریدین کیین
ف۳ یعنی ایکیکان سولاری بیر قسم دور اوتکان یرلاری بیر یر بولوب تورو بیر هر قسم میوه لار و هر قسم رنگ لار پیدا قیلدی
ع ۱۲ / ۱۵
ف۴ یعنی اول عالملار که خدانینگ جلال و عظمتین و آخرت نینگ بقا و دوامین و دنیانینگ بی وفالیکین بیلورلار و هر لحظه احکام و ہدایات الٰہیه علیہن عامل قیلوب کیله جکلارین فکریده بولورلار و آدملار یکه الار ده خدا خوفی یوقدور الار عالم لیک نامیغه مستحق ایمسدرلار
ف۵ حقیقی تجارت شول دور چونکه مونده زیان هرگز یوقدور بلکه همیشه فائده و فایده دور
ف۶ یعنی پروردگار او ز بنده لارین احوال لارین نهایتده یخشی بیلگان تین الارغه نهایتده مهربان لیقی سببدین بو مبارک کلامی آخری کتابی قرآن کریم نی همه دین اولوغ و محبوب بولغان پیغمبری غه نازل قیلدی تا که اول جنابنینگ محبوب امتلاری انگه او تیب دین اتیلاریغه عمل قیلوب هر ایکی دنیا سعادتین حاصل قیلسونلار

ف۱ یعنی نبی محترم صلعم دین صونگره بو کتابغه بو امت مرحومه نی وارث قیلدی که تمام امتلار دین افضل دور لیکن امت نینگ تمام افرادی درجه ده برابر امیسدور لار الاردین بعضلاری اگرچه ایمانلاری صحیح بولسه هم گناهلارغه مبتلا بولوب قوزور لار بولار ظالم لنفسه دورلار بعضلاری

اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۖ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ

آلدک بنده لاریمیزدین پس الاردین بعضلاری اوز جانلاریغه ظالم دور و بعضلاری اورتا حالده دورلار

وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾

و بعضلاری خدانینگ حکمی ایله یخشی ایشلارده ایلگاریدورلار بو دور بیوک آرتوقلیک ف۱

جَنَّاتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ

(بار دورالارغه) همیشه تورماک اوچون باغلار که انگا کیرورلار انده بسانیلورلار طلا بیلگ اوزوک

وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

لارایله و مرواریدایله و کیوملاری انده ایفک بولور ودیرلار هر بیر ثنا اول حق یا غه

أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ ۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِي

خاص دور که کیتکوردی بیزدین غم نی البته ربیمیز مغفرتلیک قدردان دور اول ذاتیکه

أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ

توشوردی بیزنی اوز فضلی ایله دائم توراد ورگان مقام غه تیمیس انده بیزغه هیچ بیر کلفت

وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ

و تیگور بیزغه انده چرچاشلیک ف۲ و آدم لار که کافر بولدیلار بار دور الارا اوچون

لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَا ۚ

جهنم اوتی نه الارغه حکم بولور که اولسونلار و نه الاردین اینینگ عذابین ینگیل قیلنور

كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَا

مونشه نداغ جزا بیرورمیز هر بیر ناشکرانغه و الار انده فریاد قیلورلار که ای پروردگاریمیز

أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ۚ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم

چیقار بیزنی که یخشی عمل قیلالیک اول عمل دین باشقه که قیلور ایردوک آیا بیز سیزلارغه

مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ ۖ فَذُوقُوا فَمَا

اول قدر عمر بیرمادوقمی که نصیحت آلورایدی انده اوکیشی که نصیحت قبول ایتور و کیلدی سیزلارغه

لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ

ع ۴ ۱۲ ۱۶

قورقوتقوچی ایمدی تاتینگ لار یوقدور ظالم لارغه مددگار ف۳ البته خدا آسمان لار زمینگ یرنینگ غیبین

إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ

بیلگوچی ذاتدور البته اول دل لارده گی رازلارنی بیلور اولدور اول ذاتیکه قیلدی سیزلارنی خلیفه لار

نه زیاده گنه قیلورلار و نه زیاده طاعتغه بیرلیب ولی بولورلار بولار مقتصد دور لار و بعضلاری خدانینگ فضل و کرمی ایله کوب ایلگاری کیتورلار تحصیل کمال ده مقصدلاردین سبقت ایتورلار حتی مستحبلارنی هم تویاسلار و مکروه تنزیهی دین هم احتیاط قیلورلار بولار سابق بالخیرات دورلار انجام ده انشاء الله بهمه لاری هم جنتغه بارددورلار

ف۲ یعنی حالات و اوصاف لارنینگ حالات و اوصافلاری دورا اللهم اجعلنا منهم بفضلك وكرمك وارزقنا شفاعة حبيبك سيدنا محمد صلى الله عليه وسلم

ف۳ یعنی فریاد قیلورلار و عرض قیلورلار که بیزنی جهنم دین چیقاریلسون تا که جهنم غه سبب بولگان عمل لارنی قویوب اندین نجاتغه سبب بولادورگان ایشلارنی قیلالیک پروردگار الارغه مرحمت قیلورکه بیز سیزلارغه دنیاده اول قدر مهلت بیردوک بولادورگان انسان بولمدقده هر نرسه بولوب آلسه ممکن ایردی اینینگ اوستیغه مهربان خیرخواه پیغمبر هم بیباردوک لیکن سیزلار نه عقلدین استفاده قیلدینگیزلار و نه پیغمبر نصیحتلاریغه قولاغ سالدینگیزلار

فِي الْأَرْضِ ۚ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ

بر یوزیده ف کیمکه کافر بولور کفرین ضرری اوزیغه بولور وزیاده قیلمس کافرلارغه الارنینگ

كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا ۖ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ

کفرلاری ربلارین قاشینده مگر غضبنی گنه وزیاده قیلمس کافرلارغه الارنینگ کفرلاری

إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ

مگر زیاننی گنه سیز دینگ کوردینگیزلارمی اول شریک لارینگیزحال لارین که سیزلار خدانی قویوب

مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ

الارغه عبادت قیلورایردینگیزلار کورساتینگ لار منگا که الارذین یرنرسه یراتدیلار یا الارنینگ آسمانده

شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِنْهُ ۚ

شریک لیکلاری بارمودورف۲ یا بیز الارغه بیرار کتاب بیردوکمی که الارنینگ اندین بیرار حجتلاری باردور

بَلْ إِنْ يَعِدُ الظَّالِمُونَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ إِنَّ

بلکه بو ظالملار بعضلاری بعضلاریغه وعده قیلمسلار مگر فریبنی گنه ف۳ تحقیق الله تعالی

اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا ۚ وَلَئِنْ زَالَتَا

سقلاب تورور آسمانلارنی و یرنی جایلاریدین قوزغالیشدین واگر الار قوزغالسه لار

إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا

سقلایالمس الارنی اندین کیین هیچ کیم تحقیق اول آغیر

غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ

مغفرتلیک وبو لار قسم ایچیب ایردیلار خدا غه اونگور قسملاری بیلن که اگر الارغه بیرقورقوتغوچی

نَذِيرٌ لَيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ ۖ فَلَمَّا جَاءَهُمْ

کیلسه البته هر بیر امتدین هدایتده زیاده بولورلار ایدی وقتیکه الارغه بیر پیغمبر کیلوب

نَذِيرٌ مَا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ

ایردی زیاده قیلمادی الارغه مگر نفرتنی گنه متکبرلیک لاری اوچون دنیاده و یمان ایش تدبیرین گنه

السَّيِّئِ ۚ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ ۚ فَهَلْ يَنْظُرُونَ

ویمان تدبیر ضرری توتماس مگر اوز اهلین گنه ف۴ ایدی بولار منتظر ایمسدورلار مگر

إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ ۚ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ۖ وَلَنْ تَجِدَ

اوّلغی لارغه بولگان عذابغه هیچ خدانینگ عادتی اوچون اوزگارش تاپماس سیز و سیز خدانینگ

ف۱ یعنی اوّلغی امتلار جایلاریغه سیزلارنی قائم مقام قیلدی تاکه شکرین بجا قیلغاینگ لار

ف۲ یعنی یر یوزیده الارنینگ یراتگان بیر جسمه لاری بولماسه و آسمان نی کوتاریلشیده و توزغوزلشده معاونتلاری بولمغان بولسه نچوک الارنی خداغه شریک قیلورور

ف۳ یعنی عقلی دلیل لارینگیز بولماسه آسمانی کتابلاردین بیرار سند یا حجت لارینگیز باردورمی البته نه عقلی و نه نقلی دلیل هیچ یوقدور بلکه بولار بعضلاری بعضلاریغه وجودی یوق بیر نرسه نی وعده قیلوب کیلگاندورلار

ف۴ یعنی آرزو قیلغان پیغمبرلاری کیلوب الارنی حق غه دعوت قیلغانده الارنینگ حق دین نفرتلاری ینه زیاده بولدی مونگا سبب الارنینگ کبر و غرورلاری و پیغمبر غه لاریده یمان ایش لارنی تدبیر قیلغانلیک لاری بولدی و بیلمادیلار که یمان تدبیر قیلگوچی اوز انجامین اوزی برباد ایتور

ف یعنی اڭلیمی لارغه کیلگان عذاب بولارغه هم البته کیلور چونکه سرکشلارغه سزا بیرمک خدانینگ عادتی ایردورانینگ عادتین هیچکیم تیپیج ترسه اوزگارتا آلمس

لِسُنَّتِ اللّٰهِ تَحْوِيلًا ﴿٤٣﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ

عادتی اوچون توزغالیش تاپماس سیزف آیا الارییرویزیده یوریمادیلارمی کورسالار نچوک بولوبدور

كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً

اول جماعه عاقبتلاری که بولاردین اوّل اوتوبدورلار حال بوکه الار قوتده بولاردین زیاده ایردیلار ف

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعْجِزَهُ مِن شَيْءٍ فِي السَّمٰوٰتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ

و خدا مونداغ ایمس که انی بیر نرسه عاجز قیلغه آلسون نه آسمانلارده و نه یرده تحقیق اول علیلیک

كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللّٰهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا

قدرتلیک ذات دور و اگر خدا آدملارنی قیلغان عمللاری اوچون گرفتار قیلور بولسه

مَا تَرَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهَا مِن دَابَّةٍ وَلٰكِن يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

یریوزیده هیچ بیر جانورنی قویماس ایردی ولیکن الارنی تعیین وقتیغه تأخیر ایتور

فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

پس قچان الارنینگ وعده وقتلاری کیلسه خدا اوز بنده لارین کوروب توردور

سورة يس مكية وهي ثلث	بسم الله الرحمن الرحيم	وثمانون آية وخمس ركوعات
سورۂ یٰسٓ مکّه ده نازل بولغان	ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله	سکسان اوچ آیت و بیش رکوع دور

يسٓ ﴿١﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ

یٰسٓ قسم یاد قیلورمن حکمت ایلیک قرآنغه کی البته سیز پیغمبرلاردین دورسیز توغری

صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا

یولده دورسیز بو قرآن غالب مهربان طرفیدین توشورولگاندور تاکه سیز قورقوتونگ شول قومنی

مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ

کی قورقوتولمگاندور آتا بابالاری پس الار غافللاردور تحقیق ثابت بولغاندور عذاب سوزی الارنینگ

أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا

کوپلاریغه پس الار ایمان کیلتورماسلار تحقیق بیز سالوب توروبمیزدور الارنینگ بوینلاریغه غل لارنی

فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِن بَيْنِ

پس اول غل لار ایاکلاریغه تیگیچه دور و الار باشلاری یوقاریغه بولغان حالده دورلار و بینا قیلدوک بیز الارنینگ

أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾

آلدی طرفلاریغه بیر دیوار و آرقه طرفلاریغه بیر دیوار پس اوراب قویدوک الارنی اینمک الار هیچ نی کورماسلار ف

دورلار وضلالت پرده لاری ایله اوراب آلنغاندورلار کوزلاری حقنی کورمکدین عاجزدور انینگ اوچون هدایت نوری بولغان بیز مهربان پیغمبرنی بخشنده توپولمالا

ف ٢ چنانچه ثمود و عاد یا شبه سرکش جماعه لار عاقبتلاری
ف ٣ یٰسٓ کلاسی ایکی حرفدین عبارتدور و اکثر مفسرلار بوکلمه ترجمه و تفسیر یازمابدورلار بعضلاری معنی سی یا محمد یا انسان یا سید دور دیبدورلار مراد سید عالم صلعم بولور لار رب العزة قرآن ایکیغه قسم یاد ایتیب دیر که حضرت محمد صلعم خدانینگ پیغمبرلاریدین دورلار یا شلاغان یول لاری توغری یول دور بو یرکیشی شول بولغه یوریسه هرگز اداشماس قرآن حکیم رسول اکرم صلعم سوزلاری ایمسدور بلکه عزیز و رحیم پروردگار توشورگان مقدس بیر کتابدور که انینگ ایله اوّل عربلارنی صونگره تمام اهل جهان نی آگاه قیلو لار عربلار غه آنحضرت صلعم دین اوّل اوزلاریدین پیغمبر کیلگان دورانینگ اوچون حقیقتدین غافل ایردیلار انکه تبلیغ ایله هوشغه کیلسون لار لیکن کوپلاری عذاب الٰهی غه مستحق ایردیلار الارغه تبلیغ اثر قیلماس ایمان سعادتیدین محروم قالدیلار الله تعالی الارنینگ بو لارغه شقاوت عمل لاری سببی بولغاندور اوشال عمل لاری الارنی ایکیلیک تولیس شول سببدین حقغه بو لین بیرالماس آسمانغه باقغان حال لاریده قالغاندور لار حضرت رسالت پناه صلعم ایمان کیلتورمگان دشمنلار گویا هر طرفلاریدین شقاوت دیوارلاری ایله اعاطه ئیلگان

ع ٥ ١٧

وَسَوَآءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ⑩
وبرابردور الارغه كه قورقوتدونگيز مي الارني يا كه قورقوتمادينگيز مي الار ايمان كيلتورماسلار
إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ
حقيقت شوللدر كه سيز قورقوتورسيز نصيحته يورگان وكورماي خدادين قورقغان كيشينى شوندانغ كيشىغه
بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ⑪ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِ الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا
بشارت بيرينگ مغفرت وبخشى ثواب ايله ف تحقيق بيز اولوگلارنى تيرگوزور ميز ويازورميز اولارنينگ اول
وَآثَارَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ⑫ وَاضْرِبْ
يبارگان وكيين قالدورگان عمل لارينى وهر بير نرسه نى ساناب قويغانمز روشن كتابده ف٢ وبيان قيلينگ الار
لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ⑬ إِذْ
اوچون بير مثال يعني قيشلاق اهلين واقعه لارين وقتيكه كيلدي انگا پيغمبرلار وقتيكه
أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا
يباردوك بيز الارغه ايكى كيشينى پس يلغانچى ديدىلار الارنى كيين تاييد قيلدوك اوچونچى ايله پس ديديلار
إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ⑭ قَالُوا مَا أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنزَلَ
جملارى كه بيزلار سيزلارغه يباريلگان دورميز الار ديديلار سيزلار فقط بيزلاركبى انسانلار دورسيزلار ورحمن هيچ
الرَّحْمَٰنُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ⑮ قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ
بير نرسه توشورمادى سيزلار اميس دورسيزلار مگر يلغانچى لار رسول لار ديديلار پروردگاريميز بيلور
إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ⑯ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ⑰ قَالُوا
كه بيزلار البته سيزلارغه يباريلگاندورميز وايمس دور لازم بيزلارغه مگر روشن تبليغ ف٤ ديديلار
إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ ۖ لَئِن لَّمْ تَنتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا
بيزلار سيزلارنى نامبارك تابدوک اگر سيزلار بس قيلمسنگيزلار البته بيزلار سيزلارنى تاشباران قيلورميز والبته تيگور سيزلارغه
عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑱ قَالُوا طَائِرُكُم مَّعَكُمْ ۚ أَئِن ذُكِّرْتُم ۚ بَلْ
بيزدين دردليک عذاب ف٥ رسول لار ديديلار شوملک لارينگيز اوزلارينگيز ايله دور آيا نصيحت قيلونغانليک
أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ⑲ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ
لارينگيز اوچون مى بلكه سيزلار حددين آشغان جماعه دورسيزلار ف٦ وكيلدي شهرنينگ اوزاق ييريدين بركيشى يوگوروب
قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ⑳ اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ ㉑
ديدى اى قوميم ايرگاشينگ پيغمبرلارغه ايرگاشينگ الاراول جماعه كه سيزلاردين حق تيلماسلار والارگنه توغرى يولده دورلار

ف١ مادام حال شوندانغ بولسه بولارنى آگاه قيليک وقويوب بيرينگ برابردور خدا هدايت قيلغان هر بنده نى پيغمبرلار نصيحت قيلوب بولغه سالدى آلمسلار شوندانغ بولسه هم الار نصيحتلاريده دوام ايتورلار قرآن كريمغه اتباع قيلغان ونصيحت قدرينى بيلگانلار البته بهره آلورلار الارغه بيوک بشارت بيرليور كه گناهلارى كيچيرولور ودور جنتنى بخشى اجر بيرليور چونكه الاركورماسدين خدا غه وآخرتغه ايمان كيلتورديلار وهر لحظه خدادين قورقورلار

ف٢ الله تعالى قيامت كوننى تمام اولوگلارنى تيرگوزور وبردنيادهلار نينگ آخرتغه يباروب تورگان عمل لارين وكيين غه قالدورگان اثرلارين يازوروب قويور وهر بير عمل بولون ومكمل صورتده لوح محفوظ ده يازيلگاندور

ف٣ بعض مفسرلار بوقيشلاقنى انطاكيه ديدولار ليكن ابن كثير رحمه الله تحقيق لارين كورسون

ف٤ پيغمبرلار ديديلار كه بيزنينگ وظيفه ميز حق نينگ پيامين سيزلارغه تبليغ ايتمك دور انى قبول ايتيک يا رد قيليک سيزلار نينگ ذمه لارينگيزغه دور

ف٥ سركشليک سبب بولوب قحط بلاسى الارغه نازل بولدى ليكن پيغمبرلار قدم لاريدين كوروب شوندانغ ديديلار

ف٦ يعنى بو بلالارغه سبب سيزلار نينگ حددين تجاوز ايتمک لارينگيزدور كه انينگ نتيجه سيدين بو عذاب كيلدى

ف٧ اول كيشينينگ نامى حبيب نجار ايردى اوزى مسلمان وكريم بيرانسان ايردى قومىغه نصيحت قيلدى كه اى قوميم بو پيغمبرلارغه ايمان كيلتورونگ لاركه سيزلاردين حق طلب قيلماسلار بيول لارى خداغه آلوب بارادورگان توغرى يولده دور

ف۱ یعنے نہ اوچون اوز خالقیم نے تویوب باشقہ غہ عبادت قیلای حال بوکہ منی اول یراتکاندور دسیزلار هم همہ لار بیگیز بیر کون امینگ حضوریغہ قایتورسیزلار ف۲ یعنے قادر مطلق الاطلاق عبادتین تویوب همہ دین عاجز وناچار بتلارغہ بندہ لیک قیلسام مندین آرتوق گمراہ کیم بولور

وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾

دنیمہ بولدی منگا کہ بندہ لیک قیلمای اول ذاتیغہ کہ منی یراتیبدور و همہ لار بیگیز اینینگ طرفیغہ قایتاریلورسیزلار ف۱

أَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً إِنْ يُرِدْنِ الرَّحْمَٰنُ بِضُرٍّ لَا تُغْنِ عَنِّي

آیا من خدانے قویوب ستو نداغ نرسہ لارنے معبود توتایمی کہ اگر رحمان منگا بیر ضرر نے خواہلاسہ الارنینگ شفاعتلاری

شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢٤﴾

مندین هیچ زرنے دفع قیلہ آلمس نہ الاینی قوتقارا آلورلار اول حالدہ من البتہ روشن گمراہلیکدہ بولورمن ف۲

إِنِّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ

تحقیق من سیزلارنینگ پروردگاریگیزغہ ایمان کیلتوردیم من سیزلار هم مینینگ سوزیمنے ایشتینگلار دیلیب انگا کیر جنتغہ

قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

دیدی ای کاشکے قومیم بیلسہ لار ایردی کہ مینینگ پروردگاریم منی مغفرت قیلدی و منی معززلاردین قیلدی

وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُنْدٍ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا

و توشورمادوک بیز اینینگ قومیغہ آسماندین هیچ بیر قسم لشکرنے و توشورگوچی هم امیس ایدوک

مُنْزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ ﴿٢٩﴾

الارنینگ سزالاری بیرگنہ آوازایردے کہ ناگهان الار اوچوب قالدیلار ف۳

يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ ۚ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ

افسوس بندہ لار حال لاریغہ کہ کیلمس الارغہ هیچ بیر پیغمبر مگر الار انگا تمسخر قیلورلار

يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ

آیا الار کورمادیلارمی کہ نہ قدرنے هلاک قیلدوک الاردین اوّل اوتکان جماعہ لاردین کہ الار

إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِنْ كُلٌّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٣٢﴾

بولارطرفلاریغہ قایتماسلار ف۴ و البتہ دورلار همہ لاری مگر بیزنینگ حضوریمیزغہ حاضر قیلونورلار

وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ

و نشانہ دور الارادچون اولوک یرکہ منے بیز ترگوزدوک و چیقاردوک بیز اندین دان سنے کہ الار اندین

يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا

یرلار و پیدا قیلدوک یریوزیدہ خرما و اوزوم باغلارین و جاری قیلدوک اول باغلارغہ

مِنَ الْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾

چشمہ لارنے تاکہ ییسونلار میوہ لاریدین و پیدا قیلمادے نے الارنینگ قول لاری آیا شکر قیلمسلارمی ف۵

حال بوکہ الار ادزلاریدین بیرزرنے دفع قیلہ آلمسلار باشقہ غہ قنداغ دستگیر بولہ آلورلار

ف۳ بوسوزنے بوقومنینگ جمعیغہ قراب توردے یدی بوسوزنے ایشیتکان منکرلار اول بیچارہ غہ برابر حملہ قیلوب بیر لحظہ دہ شہید ایتدیلار اولگان زمان الله تعالیٰ ای بندہم جنتغہ کیر دیب نوازش ایتدی اول حالنی کورگاچ ینہ قومیغہ شفقت قیلوب اسلاملارین آرزو ایتدی صونگرہ پروردگارلار نے هلاکلاری اوچون فرشتہ لار لشکرلارین توشورمادی بلکہ تنہا جبرئیل علیہ السلام ایلہ عالم دین محو ایتدی کہ بیر آواز قیلیشلاری ایلہ معاملہ تمام بولیے

ف۴ یعنے عاد و ثمود و فرعون کبی بیوک طاقتورلار نے هلاک قیلغان قدرت بولار نے هلاک ایتہ آلور

ف۵ یعنے بعث بعد الموت غہ منکر ذات لار تورغوز گیاہ سیز یرلارغہ باقسو نلار کہ الله تعالیٰ نچوک لارانے تیرگوزدور و اندین دانلار پیدا قیلور و هر قسم میوہ لار خلق ایتور و عجیب چشمہ لار نے جاری قیلوب تورور تاکہ انسانلار الاردین بہرہ آلوب تنگریلارین شکرین بجا قیلسونلار بو قدر اولوغ قدرتیک ذات الشطار نے ایگی تیرگوزنگدین عاجز دورمی نچوک بے عقل دورلار

وقف غفران

ع ۲

سُبْحٰنَ الَّذِیْ خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْۢبِتُ الْاَرْضُ وَمِنْ

پاکدور اول ذاتیکه برآتدی جفتلارنی بارچه سینی یردین اوناد ورگان نرسه لاردین و انسان لارنینگ

اَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا یَعْلَمُوْنَ ﴿۳۶﴾ وَاٰیَةٌ لَّهُمُ الَّیْلُ ۖۚ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ

او زلاریدین و اولار بیلماید رگان نرسه لاردین و نشانه دور اولار او چون کیچه که چیقاریب الورمیز اندین کوندوزنی

فَاِذَا هُمْ مُّظْلِمُوْنَ ﴿۳۷﴾ وَالشَّمْسُ تَجْرِیْ لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۭ ذٰلِكَ تَقْدِیْرُ

پس ناگهان قرانگغوده قالورلار و (نشانه دور) کون که یوروب توررانگا مقرر بولغان محل غه بود و رغالب

الْعَزِیْزِ الْعَلِیْمِ ﴿۳۸﴾ وَالْقَمَرَ قَدَّرْنٰهُ مَنَازِلَ حَتّٰی عَادَ كَالْعُرْجُوْنِ

علیمنینک ذات تعیینی و آی نی هم که مقرر قیلدوک انینک وجهلن منزل لار تاکه بولوب اورا خرده خرمانینگ

الْقَدِیْمِ ﴿۳۹﴾ لَا الشَّمْسُ یَنْۢبَغِیْ لَهَآ اَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الَّیْلُ

اسکے شاخی کبی نه کون اوچون ممکندور که توتا آلسون آی نی و نه کیچه اوتوب

سَابِقُ النَّهَارِ ۭ وَكُلٌّ فِیْ فَلَكٍ یَّسْبَحُوْنَ ﴿۴۰﴾ وَاٰیَةٌ لَّهُمْ اَنَّا حَمَلْنَا

کیته آلسون کوندوزدین و هر بیرسی علاحده دائره ده سوزوب تورور و نشانه دور اولار اوچون قول نرسه که

ذُرِّیَّتَهُمْ فِی الْفُلْكِ الْمَشْحُوْنِ ﴿۴۱﴾ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِّنْ مِّثْلِهٖ

کوتاردوک بیز اولارنینگ آته بابالارینی تولدورولگان کیمه ده و پیدا قیلدوک اولار اوچون اکیمه کبی

مَا یَرْكَبُوْنَ ﴿۴۲﴾ وَاِنْ نَّشَاْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِیْخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ

نرسه لارنی که انگا مینورلار و اگر بیز خواهلاسک اولارنی غرق قیلورمیز کیمین بولس اولار اوچون تو فقار غوچی و نه اولار

یُنْقَذُوْنَ ﴿۴۳﴾ اِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا اِلٰی حِیْنٍ ﴿۴۴﴾ وَاِذَا قِیْلَ

نجات تاپورلار مگر بیزنینگ مهربانچلکمیز دورو اولارنی بیر مدتگچه فایده لاندورمکدور ف۳ و قچانکه دیلیسه اولارغه

لَهُمُ اتَّقُوْا مَا بَیْنَ اَیْدِیْكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿۴۵﴾

که قورقونگ لار اول عذابدین که آلدیلار ینگیزده دور و اول عذابدین که کیین لاریگیزده دور شاید که رحم قیلونسنگیزلار

وَمَا تَاْتِیْهِمْ مِّنْ اٰیَةٍ مِّنْ اٰیٰتِ رَبِّهِمْ اِلَّا كَانُوْا عَنْهَا مُعْرِضِیْنَ ﴿۴۶﴾

و کیلمس اولارغه هیچ بیر نشان ربلارین نشانلاریدین مگر اولار اندین یوز او گورور لار

وَاِذَا قِیْلَ لَهُمْ اَنْفِقُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ ۙ قَالَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا

و قچان دیلیسه اولارغه که بیرینگ لار خدا یولیده اوزی بیرگان نرسه لاردین دیرلار کافرلار

لِلَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اَنُطْعِمُ مَنْ لَّوْ یَشَاۗءُ اللّٰهُ اَطْعَمَهٗ ڰ اِنْ اَنْتُمْ

مسلمانلارغه که بیز طعام بیرایلوکمی اول کیشیغه که خدا اگر خواهلاسه انگا طعام بیرور ایردی ف۲ سیزلار

ف۱ یعنے جهاندہ بار خلق مخلوقلارین و نوعلارین و جنسلارین پیدا قیلدی هر قسم گیاه لار و دانه لار میوه لاردین بیر بیرلاریغه مماثل و متقابل لارین ایجاد ایتدی اینچنین انسانلاردین هم و باشقه الارغه معلوم بولمغان نرسه لاردین هم بولار همه سی قدرتین نشانلاریدین دور دهم قدرت نشانلاریدین دور کیچه ایله کوندوزنینگ کیلوب کیتیشی و کون کبی بیر بیر نور جسم نینگ رفتاری و آی نینگ کیچه بولوشی و توپلیشی و تورگاشی و بو اولوغ کره لارنینگ بیز بیرلاریغه تصادم ایتمای بیر نظام جیان غه خدمت ایتیشلاری منشولار تمام لاری اول عزیز و علیم پروردگارنینگ حکمی و تعیینی ایله دور دهم نشانه دور

۲ نینگ آته بابالارین طوفان نوح عمومی دین سقلاب قالوب الاردین بو قدر بنی آدم نے تارقاتیشی و الار سقلاغلاری اوچون کیمه کبی نرسه لارینی پیدا قیلیشی و دریاده الار سلامت سقلاشی بو لار همه سے انینگ مهربانلیکی دورتاکه بنده لاری بیر مدتچه چاغدین فایده لانسونلار

ف۳ یعنے شونداغ مهربان پروردگارلارسنے دنیاو آخرت عذابیدین سقلانمک و رحمتیغه مستحق بولمک اوچون چاقیرسه الار امر یوزاو گوروررلار و هم قچان اللہ تعالیٰ یولیده احسان اوچون دلالت قیلونسه خدا آچ توپغان نے بیز تویغوزایلوکمی دیرلار و خصوصده دلالت قیلوچیلارینے بے عقل و گمراه دیرلار

ف۱ یعنے قیامت و عذاب کیلورد یب سیزلار اول قیان کیلور اگر وعدہ لارینگیز راست نہ اوچون کو رساتماس سیز لار پروردگار رحمت قیلور کہ قیامت
بیردین کیلور قالور والار بیہ لاری اوز جنجال لاریغہ مشغول تور ورلار اول حالدہ نہ الار بیر بیرلارینہ وصیت قیلمک غہ قادر بولورلار و نہ کوچہ دین

اِلَّا فِیۡ ضَلٰلٍ مُّبِیۡنٍ ﴿۴۷﴾ وَ یَقُوۡلُوۡنَ مَتٰی ہٰذَا الۡوَعۡدُ اِنۡ کُنۡتُمۡ
مگر اوشکارا گمراہ‌لیقدا دور سیز لار ‏ والار دیر لارکہ بو وعدہ قچاندور اگر بولسنگیز لار راست
صٰدِقِیۡنَ ﴿۴۸﴾ مَا یَنۡظُرُوۡنَ اِلَّا صَیۡحَۃً وَّاحِدَۃً تَاۡخُذُہُمۡ
سوزلاغوچیلار ‏ الار منتظر ایمسدورلار مگر بیر کتہ آوازغہ کہ کیلوب توترالار ‏ شول حالدہ کہ
وَ ہُمۡ یَخِصِّمُوۡنَ ﴿۴۹﴾ فَلَا یَسۡتَطِیۡعُوۡنَ تَوۡصِیَۃً وَّ لَاۤ اِلٰۤی اَہۡلِہِمۡ
الار جنجال قیلوشوب تورگان بولورلار ‏ پس الار قادر بولمسلار وصیت غہ ‏ و نہ اہل لارین
یَرۡجِعُوۡنَ ﴿۵۰﴾ وَ نُفِخَ فِی الصُّوۡرِ فَاِذَا ہُمۡ مِّنَ الۡاَجۡدَاثِ اِلٰی
قایتلار ایغہ قایتہ آلورلار ‏ و دم اورولور صورغہ کیلین ناگہان الار قبرلار دین توروب
رَبِّہِمۡ یَنۡسِلُوۡنَ ﴿۵۱﴾ قَالُوۡا یٰوَیۡلَنَا مَنۡۢ بَعَثَنَا مِنۡ مَّرۡقَدِنَا ٜ
ربلارین طرفیغہ یوگورورلار ف ‏ دیرلار ای بیزلارغہ کیم توروغوزدی بیزنی اوخلاب یاتگان یرلیمیزدین ف۲
ہٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحۡمٰنُ وَ صَدَقَ الۡمُرۡسَلُوۡنَ ﴿۵۲﴾ اِنۡ کَانَتۡ
بو دور رحمان نینگ وعدہ قیلغان کونی و پیغمبرلار نینگ راست بیان لاری ف۳ ‏ اول ایکنچی دم
اِلَّا صَیۡحَۃً وَّاحِدَۃً فَاِذَا ہُمۡ جَمِیۡعٌ لَّدَیۡنَا مُحۡضَرُوۡنَ ﴿۵۳﴾ فَالۡیَوۡمَ
بیر کتہ آواز بولور کہ اوشال آن الار جمع بولوب قاشیمیزغہ حاضر قیلونورلار ‏ پس بوکون
لَا تُظۡلَمُ نَفۡسٌ شَیۡئًا وَّ لَا تُجۡزَوۡنَ اِلَّا مَا کُنۡتُمۡ تَعۡمَلُوۡنَ ﴿۵۴﴾
ظلم قیلونمس ہیچ بیر جانغہ ذرہ قدر و جزا بیرلمیس سیزلارغہ مگر عمل لارینگیزغہ مطابق ف۴
اِنَّ اَصۡحٰبَ الۡجَنَّۃِ الۡیَوۡمَ فِیۡ شُغُلٍ فٰکِہُوۡنَ ﴿۵۵﴾ ہُمۡ وَ اَزۡوَاجُہُمۡ
البتہ جنت اہلی بوکون اوز شغل لاریدہ دل خوش بولورلار ‏ الار و الار نینگ خاتون لاری
فِیۡ ظِلٰلٍ عَلَی الۡاَرَآئِکِ مُتَّکِـُٔوۡنَ ﴿۵۶﴾ لَہُمۡ فِیۡہَا فَاکِہَۃٌ وَّ لَہُمۡ
سایہ لاردہ تختلار اوستیدہ سویانگان بولورلار ‏ الار اوچون باردور اندہ میوہ لار و بار دور
مَّا یَدَّعُوۡنَ ﴿۵۷﴾ سَلٰمٌ ۟ قَوۡلًا مِّنۡ رَّبٍّ رَّحِیۡمٍ ﴿۵۸﴾ وَ امۡتَازُوا
الار اوچون ہر نرسہ کہ دل لاری خواہلار ‏ الارغہ مہربان پروردگار طرفیدین سلام دیلور ف۵
الۡیَوۡمَ اَیُّہَا الۡمُجۡرِمُوۡنَ ﴿۵۹﴾ اَلَمۡ اَعۡہَدۡ اِلَیۡکُمۡ یٰبَنِیۡۤ اٰدَمَ اَنۡ
و علاحدہ بولونگلار بوکون ای گنہکارلار ‏ آیا حکم بیرمادیم می سیزلارغہ ‏ ای آدم اولادی کہ
لَّا تَعۡبُدُوا الشَّیۡطٰنَ ۚ اِنَّہٗ لَکُمۡ عَدُوٌّ مُّبِیۡنٌ ﴿۶۰﴾ وَّ اَنِ
شیطانغہ عبادت قیلمنگلار البتہ اول سیزلارغہ آچوق دشمن دور ف۶ ‏ و عبادت قیلینگلار

ادیلاریغہ قایتا آلورلار
ف۲ بیرنچی آواز ایلہ ہمہ اولورد ایکنچی آواز ایلہ ہمہ قبردین رب العالمین حضوریغہ بولورلار
ف۳ قبرلاریدہ نہ قدر کفندہ یاتگان بولسلار ہم محشرہ نسبتیک کالاریں کورگاچ قبرلارین آرامگاہ بیلورلار
ف۴ بو جوابنی اوز دل‌لاری بیرورلار یا ملائکہ بیردین قرلار بیرورلار
ف۵ یعنے نہ بیر کیشینینگ نیکی پیتی ضائع بولور و نہ بیر گناہ نینگ جزاسی زیادہ آنگا سزا بیرلور بلکہ ہر کیم غہ اوز عملیغہ مطابق جزا قیلونور
ف۵ یعنے انواع راحت ولذتدہ بولورلار کہ دوزخدہ گیلار حال لارین بیر پروا بولورلار اوز لاری و محبوبہ لاری برابر جنت تختلاریغہ سویانگان حال لاریدہ ہر قسم میوہ لار و ہر بیر دل لاری سوگانلارین تناول قیلورلار بو ہمہ جسمانی لذتلار دور مومنلارین باشقہ روحانی لذتلار ہم بولورکہ الارینگ اولوغی پروردگار طرفیدین الارغہ سلام بیرلورلار و لکونہ گی نعمت و کرامت نی زبان بیان قیلوب بولمس اللہم ارزقنا تلک الکرامۃ بجاہک العظیم
ف۶ یعنے جنتی لارنینگ عیش و راحتلاریغہ سیزلار نینگ دخل لارینگیز یوق دور سیزلار نینگ جایلارینگیز باشقہ دور پروردگار جن
بنی آدم گمراہ لاریغہ شو ملامغ خطاب قیلور

اَعْبُدُوْنِیْ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِیْمٌ ⑥١ وَلَقَدْ اَضَلَّ مِنْكُمْ

منگا گه بوده ور توغری یول ؛ تحقیق آزدوردی اول سیزلاردین

جِبِلًّا كَثِیْرًا ؕ اَفَلَمْ تَكُوْنُوْا تَعْقِلُوْنَ ⑥٢ هٰذِهٖ جَهَنَّمُ الَّتِیْ

کوب خلق نے آیا عقل لار یگیز یوق ایردیمی ف۱ بو دور اول جهنمی که سیزلارغه

كُنْتُمْ تُوْعَدُوْنَ ⑥٣ اِصْلَوْهَا الْیَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُوْنَ ⑥۴

وعده قیلینور ایردے داخل بولونگلار بو کونگا بوکون کفرلار یگیز سببی دین

اَلْیَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰۤی اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَاۤ اَیْدِیْهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ

بو کون بیز مهر باسورمیز الار نینگ آغیزلاریغه و سوز قیلور بیز ایله قول لاری و گواهلیک بیرور ایاقلاری

بِمَا كَانُوْا یَكْسِبُوْنَ ⑥۵ وَلَوْ نَشَآءُ لَطَمَسْنَا عَلٰۤی اَعْیُنِهِمْ

اول ایشلارغه که قیلور ایردیلار ف۲ و اگر بیز خواهلاسک ایردے کوزلارین نابود قیلور ایردوک

فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى یُبْصِرُوْنَ ⑥٦ وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنٰهُمْ

کیین یوگوردرایردیلار یول طرفیغه پس قیسے یردین کورور ایردیلار و اگر بیز خواهلاسک ایردی البته صورتلارین

عَلٰى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوْا مُضِیًّا وَّلَا یَرْجِعُوْنَ ⑥٧ وَمَنْ

اوز گا رتور ایردوک تورگان یرلاریده کیین الارنه آلدیلاریغه کیتمه آلور ایردیلار و نه ارقه لاریغه قایته آلور ایردیلار

نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِی الْخَلْقِ ؕ اَفَلَا یَعْقِلُوْنَ ⑥٨ وَمَا عَلَّمْنٰهُ الشِّعْرَ

و بیز کیمنه اوزون عمر بیرسک تیسکاری قیلورمیز طبعی حالیغه آیا توشونمسلارمی ف۳ و بیز نبی غه شعرنے تعلیم

وَمَا یَنْۢبَغِیْ لَهٗ ؕ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَّقُرْاٰنٌ مُّبِیْنٌ ⑥٩ لِّیُنْذِرَ

بیرمدوک و اول مناسب هم ایمسدور بو جانبغه ایمس بو کتاب مگر نصیحت و روشن قرآن

مَنْ كَانَ حَیًّا وَّیَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَی الْكٰفِرِیْنَ ⑦٠ اَوَلَمْ یَرَوْا اَنَّا

تا که قورقوتسون حیلیم دلا قرآن او کیشینے که تیرک دور و ثابت بولسون عذاب حجتی کافرلارغه ف۴ آیا الار کورمادیلارمی

خَلَقْنَا لَهُمْ مِّمَّا عَمِلَتْ اَیْدِیْنَاۤ اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مٰلِكُوْنَ ⑦١

که بیز پیدا قیلدوک الار اوچون تولومیز المشلاب چقارغان نرسه لاردین حیوانلارنی پس الار بولارغه مالک دورلار

وَذَلَّلْنٰهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوْبُهُمْ وَمِنْهَا یَاْكُلُوْنَ ⑦٢ وَلَهُمْ فِیْهَا مَنَافِعُ

و رام قیلوب بیردوک حیوانلارنی الارغه پس بعضیسے مرکبلاری دور و بعضیسین یرلار و بار دور الار اوچون

وَمَشَارِبُ ؕ اَفَلَا یَشْكُرُوْنَ ⑦٣ وَاتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اٰلِهَةً

حیوانلارده منفعتلار و ایچملیکلار آیا شکر قیلماسلارمی و معبود توتدیلار خدادین باشقه هم بیر موچه

ف۱ یعنی دنیاده بیردین توغری یول توحیدده ور که دیگانه نینگ اوزیغه بنده لیک قیلیک و انینگ حکمیغه اطاعت ایتکدور لیکن شیطان کوب خلقنی آزدوروب شرکلارغه باعث بولدی تو شونوب تورورب آزدیلار ف۲ قیامتده مشرکلارغه اوچون شرک قیلمادیگیزلار دیلگانده الار واللّٰه ربنا ما کنا مشرکین یعنی قسم خدا که بیزلار شرک ایمس ایردوک دیب جواب بیردیلار اول وقتده الار نینگ آغیزلاریغه مهر اوروبور و تمام اعضالاری انینگ ایله قیلغان گناهلارغه گواهیک بیرور

ف۲ پروردگار رحمت قیلور که هیچ اینکه کافرلار بیزنینگ آیتلاریمیزدین کوزلارین یومورلار بیز اگر خواهلاسک مخلوده الارغه سزا اورنیده کوزلارین کورقیلوب کورمک نعمتیدین محروم قیلوب قویور ایردوک یا اگر خواهلاسک تمام صورتلارین تبدیل بیروب هیچ بیر نرسه غه یرا مایدورگان قیلوب جایلاریدین حرکت قیله آلمایدورگان بیر حالغه سالوب قویور ایردوک لیکن بیز مونداغ قیلمادوک حیاتلاریده عیشلارین نعمت ایتیاردوک تا که اوزلاری هوشلاریغه کیلسونلار بیزنینگ لطف و مرحمتمزنے قدر قیلسونلار کورماسلارمی که کیمغه بیز اوزون عمر بیرسک قاحتین عمر کوزلارین بیے نور قیلیب کمزور اوزی هر کیمغه محتاج و ناتوانلیک حالغه توشوروب قویورمیز اگر خواهلاسک یاشلارینے یاشلیک حاللاریده هم بو حالغه کیلتورا آلورمیز لیکن کمال بنده نوازلیکیمزدین مونداغ قیلمایمیز الارغه هم لازم دورکه بو کرم شکرین بجا کیلتورسونلار

ف۴ یعنی پیغمبر صلعم تبلیغ قیلوب تورگان نرسه بوتون جهان اوچون عام نصیحت و قرآن کریم دور شاعرانه خیالات ایمسدور بو قرآن دین دلی تریک انسانلار بهره آلورلار کافرلارغه حجت ثابت بولور

ف۱ یعنی تبلارنی شفاعتلارین امیدیده لیکن الارمدد لاریدین عاجز دورلار ملکه خلافلاریغه بیان بیروب بولارنی عذابغه گرفتار اینو لیشلاریغه سبب بولورلار

لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿٧٤﴾ لَا يَسْتَطِيْعُوْنَ نَصْرَهُمْ ۙ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ

باطل نرسه تاکه الارغه یاردم تیکسون الار بولارغه یاردم بیرا آلمسلار و الار بولار اوچون حاضر

مُّحْضَرُوْنَ ﴿٧٥﴾ فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ ۘ اِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّوْنَ وَمَا يُعْلِنُوْنَ ﴿٧٦﴾

قیلونغان مخالف لشکرلار دورلار ف۲ پس حضرت قیلماسون سیزنی الارنینگ سوزلاری بیز البته بیلور میز اول نرسه نی

اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنٰهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيْمٌ مُّبِيْنٌ ﴿٧٧﴾

که الار مخفی توتورلار اول نرسه نی که آشکارا قیلورلار ف۳ کورمادیمی انسان که ف۴ بیز آنی بیر قطره منی دین یراتدوک ایدی اول آچوق

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَّنَسِيَ خَلْقَهٗ ۭ قَالَ مَنْ يُّحْيِ الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيْمٌ ﴿٧٨﴾

خصومتچی بولوب تالاری و بیان قیلدی بیزاوچون بیر مثال و اونوتدی اوز اصلیدین دیدی کیم تیرگوزور سونگلارنی چوروگان حالیده

قُلْ يُحْيِيْهَا الَّذِيْٓ اَنْشَاَهَآ اَوَّلَ مَرَّةٍ ۭ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيْمُۨ ﴿٧٩﴾

سیز دینگ انی اول ذات تیرگوزورکه اول مرته پیدا قیلوب دور و اول هر قسم یاراتیشنی بیلگوچی ذات دور ف۵

الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمْ مِّنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا فَاِذَآ اَنْتُمْ مِّنْهُ تُوْقِدُوْنَ ﴿٨٠﴾

اول خالقیکه پیدا قیلدی سیزلار اوچون یشیل درختدین اوتنی کیین سیزلار اندین یاشقه او ت یاقورور سیزلار

اَوَلَيْسَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِقٰدِرٍ عَلٰٓي اَنْ يَّخْلُقَ مِثْلَهُمْ ڲ

آیا اول ذاتیکه آسمانلارنی و یرنی یراتیبدور قادر ایماسمی الارگی اف نلارینی یراتیشغه

بَلٰى ۤ وَهُوَ الْخَلّٰقُ الْعَلِيْمُ ﴿٨١﴾ اِنَّمَآ اَمْرُهٗٓ اِذَآ اَرَادَ شَـيْـــًٔا اَنْ يَّقُوْلَ لَهٗ كُنْ

آری البته قادر دور و اول دور یوک یاراتگوچی و بیلگوچی ذات ف۶ جهان بیر نرسه خواهلاسه عادتی شول دور که انگا

فَيَكُوْنُ ﴿٨٢﴾ فَسُبْحٰنَ الَّذِيْ بِيَدِهٖ مَلَكُوْتُ كُلِّ شَيْءٍ وَّاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿٨٣﴾

بول دیسه اول بولوب قالور پس پاکدور ذاتیکه انینگ قولیده دور هر نرسه نینگ اختیاری و انینگ طرفیغه قایتورولورسیزلار

سُوْرَةُ الصّٰفّٰتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مِائَةٌ وَّاثْنَتَانِ وَّثَمَانُوْنَ اٰيَةً وَّخَمْسُ رُكُوْعَاتٍ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سورة الصافات مکه ده توشکان دور اول ... یوز سکسان ایکی آیت بیش رکوع دور

وَالصّٰۗفّٰتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزّٰجِرٰتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ فَالتّٰلِيٰتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾ اِنَّ اِلٰهَكُمْ

قسم دور صف تارتگوچیلارغه ف۷ ... ف۸ ... ف۹ که البته خدالاریگیز

لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ

بیر گنه دور آسمانلارنینگ و یرنینگ و الارا ارادیده بار نرسه لارنینگ پروردگاری دور و مشرقلارنینگ

الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾ اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاۗءَ الدُّنْيَا بِزِيْنَةِ الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا

پروردگاری دور ف۱۰ تحقیق بیز زینت بیردوک یقینکی آسماننی عجب بیر زینت ایله که اول یولدوزلار دور و ... ساقلادوک

ف۲ یعنی سیزنینگ تحقیق قیلغان طاعتلاریدین خاطر یبگیز ملول بولماسون الارنینگ هر بیر سوزلاری و ایشلاری بیزغه معلوم دور مناسب بیرالارین بیرمیز

ف۳ یعنی عاصی بن وائل

ف۴ یعنی اول توایکه بوسوباگلارغه جان عطا قیلور دیر لنی اولدور گنیده ایکینچی تیرگوزو شدین عاجز دور می البته قادر دور

ف۵ حضرت ابن عباس قول لاریچه مرخ و عفار نام ایکی درخت بار دور که هر ایکی سین شاخلارین بیر بیریغه سوتکیلسه اوت یانور (فائده) سورة یٰسٓ اوچون خیر فوئدین بار تکا موجز بیر تفسیر بار دور انی مطالعه قیلونسه ان شاء الله فائده دین خالی بولماس

ف۶ یعنی خدانینگ حکمیغه انتظار دور اوز درجه لاریده صف صف تورگوچی فرشته لار دور لار یا نماز ده و جهاد ده صف صف تورگوچی جماعت دور لار

ف۷ یعنی آسمانلاردین شیطانلارنی قوروغوچی فرشته لار یا بولارنی عیدالگوچی فرشته لار دور لار

ف۸ یعنی قرآن کریم تلاوت قیلغوچی ذاتلار

ف۹ یعنی بیر لاریگیز نینگ خدالاریگیز تمام آسمانلارنینگ و یرنینگ و ارالاریده بار کائناتنینگ و مشرقلارنینگ و مغربلار نینگ پروردگاری دور

ف۱۰ حقیقتده همایته قرانکغو کیچه بولوب هوا صاف نرسه تیغه میزده گی آسمان بی حساب یولدوزلاری ایله کوزدیمزغه قنداغ خوش صورت دیره نغلیک کورونور

مِن كُلِّ شَيْطَٰنٍ مَّارِدٍ ⑦ لَّا يَسَّمَّعُونَ إِلَى ٱلْمَلَإِ ٱلْأَعْلَىٰ وَيُقْذَفُونَ

انی هر بیر سرکش شیطاندین کہ شیطانلار قولاغ سالا آلمسلار مجلس اعلی سوزلارینه و آتیلور الارغه

مِن كُلِّ جَانِبٍ ⑧ دُحُورًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ⑨ إِلَّا مَنْ خَطِفَ

(شعله) هر طرفدین قوویمک اوچون و باردور الار اوچون دائمی عذاب مگر اول شیطانی کہ بیر آز خبرنی

ٱلْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُۥ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ⑩ فَٱسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَم

آلسه و قاچسه پس کیتیغه توشر کویدورگوچی بیر شعله ف ایمدی سیز بولاردین سوراننگ کہ آیا بولارنی یراتمک زیاده

مَّنْ خَلَقْنَآ ۚ إِنَّا خَلَقْنَٰهُم مِّن طِينٍ لَّازِبٍۭ ⑪ بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ ⑫

مشکلدورمی یا بولاردن غیری مخلوقنی کہ بیز یراتدوق تحقیق بیز بولارنی یاپشقاق لایدین یراتکاندور بیز ف بلکه سیز تعجب قیلدینگیز

وَإِذَا ذُكِّرُوا۟ لَا يَذْكُرُونَ ⑬ وَإِذَا رَأَوْا۟ ءَايَةً يَسْتَسْخِرُونَ ⑭ وَقَالُوٓا۟

و بولار مسخره قیلورلار و قچان بولارغه نصیحت قیلینسه قبول قیلمسلار و قچان بیر نشان کورسه لار مسخره ایتورلار و دیرلار

إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ⑮ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا

کہ بو روشن جادودین باشقه ایمس آیا بیز قچان اولسک و بولوب قالسک تفراغ و سویاک آیا بیزلار البته قیامتده

لَمَبْعُوثُونَ ⑯ أَوَءَابَآؤُنَا ٱلْأَوَّلُونَ ⑰ قُلْ نَعَمْ وَأَنتُمْ دَٰخِرُونَ ⑱

تیریلدورلورمیز آیا آته بابالاریمیز هم می سیز دینگ آری و سیزلار خوار هم بولورسیزلار ف

فَإِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ وَٰحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنظُرُونَ ⑲ وَقَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا

حقیقت شولدور که قیامت بیرگنه قتیغ آواز ایردور کیین بیردین الار باقورلار و دیرلار وای بیزغه بو دور

هَٰذَا يَوْمُ ٱلدِّينِ ⑳ هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ㉑

جزا کونی بو دور اجرا ایش کونی کہ سیزلار انی یلغان دیر ایردینگیزلار

ٱحْشُرُوا۟ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ وَأَزْوَٰجَهُمْ وَمَا كَانُوا۟ يَعْبُدُونَ ㉒

و جیلور جمع قیلینگ ظالملارنی و شلکداش لارینی و اول نرسه لارنیکه بولار الارغه عبادت قیلور ایردیلار

مِن دُونِ ٱللَّهِ فَٱهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْجَحِيمِ ㉓ وَقِفُوهُمْ ۖ إِنَّهُم

خدادین قویوب باشقه کیم الارنی دوزخ یولیغه و الارنی توختاتینگ الار کہ الارغه

مَّسْـُٔولُونَ ㉔ مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ㉕ بَلْ هُمُ ٱلْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ㉖

سوال بیریلور نه بولدی سیزلارغه کہ بیر بیرلارینگیزغه مدد بیرماس سیزلار بلکه الار بوکون باش سالغوچی بولغاندور

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ ㉗ قَالُوٓا۟ إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا

و الار بیر بیرلاریغه باقوب بیر بیرلاریدین سوال قیلورلار دیرلار کہ سیزلار بیزغه کیلور ایردینگیزلار

ع

الربع

قیامتدا باری علامه دور
ف یعنی بیز نینگ باشقه یراتکان مخلوقلاریمیزغه باقغانده انسانلار بیز نینگ نیاتیده آسان دور کہ بولارنی قولغه یاپوشادورگان ایدین یراتیلگاندور
ف یعنی بو قدر ناچیز انسان نینگ قدرتیغه انکار قیلیب پیغمبر علیه السلام تعجب قیلیلار الار تعجب لارغه کولوب مسخره قیلورلار نصیحت آلمسلار شق القمر کبی معجزه لار نی کوروب مسخره قیلورلار و انی جادو دیرلار اوشانیکتی مونگ انگچی تیریلیشلارینی عقلدین اوزاق بیلورلار انی ناممکن بیلوب سوال قیلورلار جمیع سیز جواب بیرینگ کہ البته تیریلورزلار و سیزلار اول حالده بولورلار ذلیل و خوار بولوب ایمکار قیلغانلار سیزنی تار توت سیزلار
ف یعنی قیامت بیرله صور غه زوره ایله آواز چیقیب قائم بولور قالور بیراوز کوزی ایله کوره رسنکر الارغه یقین حاصل بولور الارغه خطاب قیلونور کہ منه بو دور سیزلارنینگ ایشانمکان قیامت کونی کیین الله تعالی الارغه وشکداشلاری و باطل معبودلارنی جمع قیلیب دوزخ یولیغه سالوب توختاتیب اوچون فرشته لارغه حکم بیرور جمع قیلغاندین کیین بیراز توختاتیلوب نه اوچون بوکون بیر بیرلارغه مدد بیرماس سیزلار دیب سرزنش قیلونور الار بولوت دین باش سالغوچی قم قور و رصورتکه بیر بیر لارینه طامت دعتاب ایله سوال لار قیلوشورلار

عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾ قَالُوا بَل لَّمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم

مِّن سُلْطَانٍ بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا

زور هیڅ بلکه سئ تاسو سرکش قوم ... پس ثابت شو په مونږ خبره د پروردګار زمونږ

إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾ فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ

مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا

قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوا

آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾

إِنَّكُمْ لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٩﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾

فَوَاكِهُ وَهُم مُّكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٤٤﴾

يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾ بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ ﴿٤٦﴾

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِندَهُمْ قَاصِرَاتُ

الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ

يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾ يَقُولُ

أَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا

اِنشا نمو چیلار دین دور سنمی آیا بیز ئولکان ایدوک و تفراغ و سوباکلار بولوب کیتسک بیز البته جزا و سزا

لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءِ

بیرلور می دیر آیا سیزلار باقور سیزلار می کیمین اوزی باقور و کورادل دوستینی جهنم نینک

الْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ

اورتاسینده دیر خداغه قسم که تحقیق منی هلاک قیلوب ایردینک داگر نیعمتی پروردگاریم کرمی

مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ

حاضر قیلنغانلاردین بولور ایدیم آیا بیز ئولگوچی ایمس میز مگر ئولومیمیز اول

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾ لِمِثْلِ

هیچ عذاب قیلنغوچی ایمس میز البته بو نرسه بیوک مراد غه یتیشدور شونداغ نعمت اوچون

هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾

ایشلاسون ایشلاگوچیلار آیا بو مهمانلیک یخشی راقدور می یا که زقوم درختی

إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾

بیز انی ظالملار اوچون امتحان سبب قیلدوک البته اول بیر درختی دور که جهنم نینک آستیده او نور

طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ

کتاشی گویا شیطانلار نینک باشلاری کبی دور پس دوزخی لار اندین یگوچیلار و اندین تولغوزغوچیلار

مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ

قارنلارنی کیین الارغه انینک اوستیغا قاینغان سودین ارالاشقان ایچیملیک بار کیین الارنینک

مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾ إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰ

قایتیشلاری البته جهنم طرفیغه بولور الار اتالارینی یولدین آزغان تاپدیلار کیین اوزلاری

آثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾ وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا

الارنینک ایزلاریدین یوگورور ایردیلار و تحقیق آزدی الاردین الگاری اوتکانلارنینک کوپراقی و تحقیق بیز

فِيهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ

یباردوک الارغه قورقوتوچیلار باقغیل نیچوک بولدی قورقوتولغانلارنینک عاقبتلاری مگر خدانینک

الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ

خاص بنده لاری دور و تحقیق ندا قیلدی بیزگه نوح پس بیز نیچه قدر یخشی قبول قیلغوچی دور میز و نجات بیردوک

ف۱ یعنے او شال مؤمن باشقه همنشینلاریغه دیر که سیزلار او شال برادریمنی دوزخده گی حالیغه باقورسیز لارمی الار یوق دیب جواب بیردیلار کیین اوزی باقور کورادل دوستی جهنم نینک اورتاسینده عذابده بولور انگا قراب دیر که اگر یهوده گمانیم کرمی منگا دستگیر بولماسین ایردی منی هم بو حالغه توقتار ایدینگ بولور ایردینگ الحمد لله علی نعمة الایمان

ف۲ بو سوز اهل جنت نینک سوزلاری دور که کمال خورسندلیکدین اوزلاریغه شوندلار

ف۳ زقوم درختی جهنمده اوسور اینی ظالملار غه بیرور ولور دنیاده علم الارنی چون آزمایش دور که الار دیر لار اوت درختنی کویدورور اوندور ماس ایلار نینک حاقتلاری دور پروردگار قادر دور قیلماسقه نه قدرتی بار ممکن دور که اول درخت مزاجی ناری بولور که اوتدین تربیت تابور

ف۴ یعنے حقیقتده شیطانلار باشلاریغه اوخشار یا شیطانلار دین مراد ایلان لار بولور

ف۵ یعنے اوسسیز قینغان سوانی یوتورلار قینغان لارغه ایچ قانغان ویقولار اوندین شایع قیجاق تا یورور لار لار که اوندین سونگره ینه جهنم غه قایتار لار لار بو دوزخ الار غه شو نینک بیر یولی که الار کمراه آته بابا لارین یولدا بیرور

تقلید قیلدیلار حق یولی نه کوردی بیعقوب انگا کیرادیلار الاردین اول هم کوب خلق آزدی ایردی خدالارغه پیغمبرلار یباریب آگاه ایتدی قبول قیلغانلار لا ساغ ازها قیلغانلار برباد قیلدیلار دایمان کیلتورگانلار نجات تابدیلار

مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿٧٦﴾ وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهٗ هُمُ الْبٰقِيْنَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ

انکا　و الیغه بیوک غمدین ول　و بیز ایمک نسلین گنه باقی قالدوردیک　و باقی قالدوردیک اینکا اوچون کیینکیلار

فِي الْاٰخِرِيْنَ ﴿٧٨﴾ سَلٰمٌ عَلٰى نُوْحٍ فِي الْعٰلَمِيْنَ ﴿٧٩﴾ اِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي

بو سوزنی که دیرلار　سلام بولسون نوح غه اهل عالم ایچنده　البته بیز شوندایغ جزا بیرورمیز یخشی

الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٨٠﴾ اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِيْنَ ﴿٨٢﴾

ایش کیلغوچیلارغه　تحقیق اول بیز نینک مؤمن بنده لاریمیزدین ایرکن　کیین بیز باشقه لارنی غرق ایتدوک ول

وَاِنَّ مِنْ شِيْعَتِهٖ لَاِبْرٰهِيْمَ ﴿٨٣﴾ اِذْ جَآءَ رَبَّهٗ بِقَلْبٍ سَلِيْمٍ ﴿٨٤﴾

و اینک پیرولاریدین دور ابراهیم　وقتیکه اول اوز پروردگاری نینک حضوریغه صاف بیر دل ایله کیلدی ول

اِذْ قَالَ لِاَبِيْهِ وَقَوْمِهٖ مَاذَا تَعْبُدُوْنَ ﴿٨٥﴾ اَئِفْكًا اٰلِهَةً دُوْنَ

وقتیکه دیدی آتاسیغه و قومیغه که سیزلار نیمه نرسه غه عبادت قیلورسیزلار　آیا خدادین باشقه یلغان معبودلارنی طلب

اللّٰهِ تُرِيْدُوْنَ ﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي

قیلور سیزلارمی　پس نیمه دور گمانلاریکیز بوتون عالم پروردگاریغه　کیین ابراهیم بر قراش قرارغه بیر باقوب

النُّجُوْمِ ﴿٨٨﴾ فَقَالَ اِنِّيْ سَقِيْمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِيْنَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ

دیدی که من خسته دورمن ول　کیین الارمونی آنده قویوب کیتدیلار　پس یوز لانغدی الارنینک

اِلٰٓى اٰلِهَتِهِمْ فَقَالَ اَلَا تَاْكُلُوْنَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُوْنَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ

معبودلاری طرفیغه و دیدی نه اوچون یماس سیزلار　نه بولدی سیزلارغه که سوزلاماس سیزلار　کیین الارنی

عَلَيْهِمْ ضَرْبًاۢ بِالْيَمِيْنِ ﴿٩٣﴾ فَاَقْبَلُوْٓا اِلَيْهِ يَزِفُّوْنَ ﴿٩٤﴾ قَالَ اَتَعْبُدُوْنَ

اونک قولی ایله اوربا باشلادی　کیین آدملار یوگوروب اینک شیغه کیلدیلار　دیدی آیا عبادت قیلورسیزلار

مَا تَنْحِتُوْنَ ﴿٩٥﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا ابْنُوْا لَهٗ بُنْيَانًا

اوزلاریکیز تراشلاگان نرسه لارغه　حال بوکه سیزلارنی و یساگان نرسه لاریکیزنی خدا یراتکاندور　دیدیلار

فَاَلْقُوْهُ فِي الْجَحِيْمِ ﴿٩٧﴾ فَاَرَادُوْا بِهٖ كَيْدًا فَجَعَلْنٰهُمُ الْاَسْفَلِيْنَ ﴿٩٨﴾

بونینک اوچون بیر بنا یساینکلار کیین انی اوت غه تاشلانکلار　الار انکا بیر یاتلیغنی خواهلادیلار و بیز الارنی زیاده

وَقَالَ اِنِّيْ ذَاهِبٌ اِلٰى رَبِّيْ سَيَهْدِيْنِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِيْ مِنَ

پست قیلدوک　و ابراهیم دیدی که من معبودیم طرفیغه کیتورمن اول منی یول لار　ای ربیم کرم قیل منکا

الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنٰهُ بِغُلٰمٍ حَلِيْمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ

بیر یخشی فرزند　کیین بیز انکا بیر آغیر بالا بشارتین بیردوک ول　پس وقتیکه اول اینک ایله یوروک غه

ول یعنی نوح اوز قومیدین بیزغه فریاد قیلدی بیز اینک فریادین ایشیتوب قومین طوفان ایله غرق ایتدوک و اوزیغه و اهلیغه نجات بیردوک

ولا یعنی بوتون جهان خلقی اول جناب نینک اوچ فرزندلاری سام حام یافث دین پیدا بولغاندورلار تمام اهل عالم زبان لاریده اول جنابغه سلام ییبارلور یعنی نوح علیه السلام دیب یاد قیلورلار اول ذاتغه اطاعت ایتمگانلارنی غرق و هلاک ایتدوک

ولا یعنی اول جنابنی لاریده دورلار حضرت ابراهیم علیه السلام کرداریده یار اوالله تعالی حق دور و قیامت البته کیلگوچی دور و همه قبرده گیلاراندین حساب اوچون تیریلوب تورلار

ولا یعنی آسمان طرفیغه باقوب تورور دیدیلارکه من سیزلار ایله بارشیدین عاجز دورمن

ول یعنی الله تعالی اول ذاتغه دیر که بیز الار نینک شرلاریدین پناه بیرگانمیزدین صونک الله ذوتا لاریده قوم ای هجرت قیلدیلار پروردگارلاریغه دعالار قیلدیلار و فرزند طلب ایتدیلار کیین الله تعالی اول جنابغه حضرت اسمٰعیل علیه السلام نی کرم قیلدی بو جناب حضرت اسحاق علیه السلام دین کته دورلار اوغلی فرزندلاریده دورلار

يٰبني اني ارى في المنام اني اذبحك فانظر ماذا ترى ؕ قال يٰابت

يباب قالدی دیدی ای اوغلچغم من توشومده سنی سویوب قوروبدورمن باق سینینگچه نیمه دوراول دیدی ای اتهم

افعل ما تؤمر ۫ ستجدني ان شاء الله من الصّٰبرين ﴿۱۰۲﴾ فلمّا

سیزغه نیمه حکم بولگان بولسه قیلینگ تاپارسیز ان شاء الله منی صابرلاردین کیمین وقتیکه هر ایکیلار حکمغه

اسلما وتلّه للجبين ﴿۱۰۳﴾ ونادينٰه ان يّٰابرٰهيم ﴿۱۰۴﴾ قد صدّقت

اطاعت قیلدیلار وتته بالهنی پیشانه سی ایله یاتقوزدی ونیدا قیلدوک کهای ابراهیم راست قیلیب کورساتدینگ

الرّءيا ۚ انّا كذٰلك نجزي المحسنين ﴿۱۰۵﴾ انّ هٰذا لهو البلٰؤا

توشنگنی بیز شونداغ جزا بیرورمیز یخشی ایش قیلوچیلارغه البته بو ترسه روشن بیر

المبين ﴿۱۰۶﴾ وفدينٰه بذبح عظيم ﴿۱۰۷﴾ وتركنا عليه في الاٰخرين ﴿۱۰۸﴾

امتحاندور وبیرودوک بیز انینگ اورنیغه بیوک بیر سویولادورگان جانور ف وقالدوردوک انینگدا کیچن کیلگن لاردا یوز

سلٰم على ابرٰهيم ﴿۱۰۹﴾ كذٰلك نجزي المحسنين ﴿۱۱۰﴾ انّه من

کهای لار سلام بولسون ابراهیم غه ف بیز شونداغ جزا بیرورمیز مخلصلارغه البته اول بیزنینگ مؤمن

عبادنا المؤمنين ﴿۱۱۱﴾ وبشّرنٰه باسحٰق نبيًّا من الصّٰلحين ﴿۱۱۲﴾

بنده لاریمیزدین دور وبشارت بیردوک انگا اسحاق ایله که نبی بولوروی یخشی بنده لاردین بولور

وبٰركنا عليه وعلٰى اسحٰق ۭ ومن ذرّيّتهما محسن وظالم لّنفسه

وبرکت بیردوک بیز انگا واسحاق غه دهر ایکیلارین اولادلاردین بعضلاری یخشی ایش قیلور وبعضلاری اوز

مبين ﴿۱۱۳﴾ ولقد مننّا على موسٰى وهٰرون ﴿۱۱۴﴾ ونجّينٰهما وقومهما من

جانلاریغه آچوق ظالم بولور وتحقیق احسان قیلدوک بیز موسی وهارون غه ونجات بیردوک لارغه وقوملاریغه

الكرب العظيم ﴿۱۱۵﴾ ونصرنٰهم فكانوا هم الغٰلبين ﴿۱۱۶﴾ واٰتينٰهما الكتٰب

بیوک غمدین ف وه مدد بیردوک لارغه کیمین الارگنه غالب بولدیلار وبیردوک بیز ایکیلاریغه

المستبين ﴿۱۱۷﴾ وهدينٰهما الصّراط المستقيم ﴿۱۱۸﴾ وتركنا عليهما

روشن بیر کتاب ف وهدایت قیلدوک الارنی توغری یولغه وقالدوردوک الاراوچون کیلگن لاردا

في الاٰخرين ﴿۱۱۹﴾ سلٰم على موسٰى وهٰرون ﴿۱۲۰﴾ انّا كذٰلك نجزي

بو سوزنی که دیرلار سلام بولسون موسی وهارون غه تحقیق بیز شونداغ جزا بیرورمیز مخلص

المحسنين ﴿۱۲۱﴾ انّهما من عبادنا المؤمنين ﴿۱۲۲﴾ وانّ الياس لمن

بنده لارغه البته الار ایکیلاری بیزنینگ مؤمن بنده لاریمیزدین دورلار وتحقیق الیاس ف هم پیغمبر

ف۱ یعنی آیته لاری ایمیول یوریک وبعض ایشلارنی قیلمکغه یباب قالدیلار

ف۲ یعنی خیتدین بیر آق چیرایلیک قوچقار اول جناب اوردیلار یغه یباریلدی

ف۳ یعنی هر بیر انسان اول ذاتنی یاد قیلغانده حضرت ابراهیم علیه السّلام دیب حرمت وتعظیم ایله یاد قیلور

ف۴ یعنی فرعون استبدادین

ف۵ یعنی توراتنی

ف۶ حضرت الیاس علیه السلام حضرت هارون علیه السلام اولادلاریدین ایدیلار بعلبک اهلیغه پیغمبر بولوب کیلگن ایدیلار

ع ٣ ٩

ف۱ بعض الارنینگ تیلارین نامی دور که علادین ترکیب بیریلگان ایردی وشہرلاریغہ ہم اول بت نامین قویولغان ایردی

الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ

لاردین دور وقتیکه اول اوز قومیغه دیدی که آیا قورقماسیزلارمی آیا عبادت قیلورسیزلارمی بعل نی ف۱ و قویوب قویورسیزلارمی

أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ﴿١٢٥﴾ اللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾ فَكَذَّبُوهُ

ہمہ دین یخشی یراتگوچی نی ف۲ که الله دور سیزلارنینگ و اوتکان آته بابالارینگیزنینگ ربی دور الارانی یلغانچی دیدیلار

فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ﴿١٢٧﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٢٨﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي

پس الار البته گرفتار قیلونورلار مگر خدانینگ خاص بنده لاری ف۳ و قالدوردیک انینگ اوچون کیلگان لار ده یخشی سوز

الْآخِرِينَ ﴿١٢٩﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ إِلْ يَاسِينَ ﴿١٣٠﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣١﴾

سلام بولسون الیاسین غه ف۴ تحقیق بیز شونداغ جزا بیرورمیز مخلص بنده لارغه

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٣﴾

البته اول بیزنینگ مؤمن بنده لاریمیزدین دور و تحقیق لوط هم پیغمبرلاردین دور

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٣٤﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٣٥﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا

وقتیکه بیز نجات بیردوک انگا و اہلی غه ہمه لاریغه مگر بیر کمپیر ف۵ که قالغانلار ایچیده قالدی کیین بیز ہلاک قیلدوک

الْآخَرِينَ ﴿١٣٦﴾ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾ وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا

باشقه لارنی والبته سیزلار الارادسیدین صبح وقتیده اوتورسیزلار و کیچه هم آیا عقل لارینگیز

تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾ وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٣٩﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾

یوقدورمی والبته یونس هم پیغمبرلاردین دور ف۶ وقتیکه اول قاچوب تولگان بیر کیمه غه یتدی

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿١٤٢﴾

و قرعه تاشلاشدی کیمه دهگی لار ایله پس مغلوب بولدی کیین انی بلیغ یوتدی و اول ملامتغه مستحق ایردی ف۷

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ ﴿١٤٣﴾ لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٤٤﴾

اگر اول تسبیح آیتگوچیلاردین بولماسا ایردی البته توروب قالور ایردی بلیغ قارنیده خلق تیریلدورولگان کونگچه

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ ﴿١٤٦﴾

کیین بیز انی بیر میدان غه خسته لیک حالده تاشلاب بیردوک و اوندوردوک بیز اوستیغه قباغ درختین

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿١٤٧﴾ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ

و پیغمبر قیلیب ییباردوک انی یوز مینگ یا اندین زیاده کیشی غه ف۸ پس الار ایمان کیلتوردیلار فایده لاندوردوک الارنی

حِينٍ ﴿١٤٨﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ ﴿١٤٩﴾ أَمْ خَلَقْنَا

بیر مدتغه الاردین سوراغیل آیا پروردگارینگیزغه قیزلار و الارغه اوغول لارمی یا که بیز فرشته لارنی

اقلیم ده باشقه بیر جماعه غه پیغمبر قیلوب ییباردی

ف۲ یعنی ہمه دین یخشی صورت یارتگوچی دورکه انگا صورتیغه جان بیرور و باشقه صورتچی لار صورتیغه جان بیرا آلماسلار

ف۳ یعنی الیاس غه ایمان کیلتورگان مسلمانلار

ف۴ الیاسین شول الیاس علیه السلام نینگ اوتمالاریدور لار بعضیلار دیبدورکه ازمارده ہم تمام تابعلاریدورلار یعنی اصل لاری و اتباعلاری

ف۵ یعنی خاتونلاری

ف۶ حضرت یونس علیه السلام موصل ده نینوی ایلیغه پیغمبر بولوب کیلگان ایدورلار

ف۷ یعنی وحی لاردین بی اذن ملکتدین چیقوب کیتدیلار و بیر کیمه غه سوار بولدیلار کیمه دریانینگ اورتاسیده توختاب قالدی کیمه چیلار دیدیلار که بو کیمه ده خواجه سیدین قاچقان بیر قول بار دور قرعه تاشلاسک معلوم بولور کیین قرعه ده حضرت یونس نامالاری چیقدی صونگره اول کشتی غه دریاغه تاشلادیلار

ف۸ یعنی بیر بوغه گوزدین کیین بیماریک حالده ساحل غه تاشلاندیلار و الله تعالی اوزنی ایله تیغه لاریغه قباغ درختی اوندردی اوننینگ سایه سیده یاتدیلار بیر کیچک ہرکون تاشلاریغه کیلور ایردی صبح وشام اوننینگ سوتیدین امجیب قوتغه کیردیلار کیین بیمارلیک لاریدین شفا تاپدیلار کیین الله تعالی اول نی اوز بیله تقی قوم لاریغه یا اول شامل

رکوع ۸

ف۱ یعنی ای حبیبم مشرکاردین انکار طریقہ سے سوال کیبنگ کہ آیا الار خدا غہ تینا فرزندے داوز لاریٹ ایہ فرزندنا نسبت بیرورلارمی کہ فرشتہ لارنے اور فاچی اعتقاد اینہ لارو هم الارنے خدا نا فرزند لاری دیہ لار آیا الار فرشتہ لارنے بیز بما تکان ساختہ حاضر ایرو دیلارمی

الملئكة اناثا وهم شاهدون ﴿١٥٠﴾ الا انهم من افكهم ليقولون ﴿١٥١﴾

اور فاچی براندکی الار کوروب تو روب بر دیلارمی جوشیار بو توسون الار او زیفغان آکاردین تو توب دیلار

ولد الله وانهم لكذبون ﴿١٥٢﴾ اصطفى البنات على البنين ﴿١٥٣﴾ ما لكم

کہ خدا نا کسا وڈ کا بارود ر ولار البتہ لیغا نجی لارد ورلار وف آیا خدا اولاد اوغول لاردین تہ لارنے آر توق بیلو یو دڑ سینر لار رفہ

كيف تحكمون ﴿١٥٤﴾ افلا تذكرون ﴿١٥٥﴾ ام لكم سلطن مبين ﴿١٥٦﴾ فاتوا

نیمہ تو کہ پکو کی حکم فیلو سینر لار آیا فکر فیلس سینر لارمی آیا سینر لا دہ روشن حجت یار دو ڑ کیتو ر و نگ لار

بكتبكم ان كنتم صدقين ﴿١٥٧﴾ وجعلوا بينه وبين الجنة نسبا ولقد

کتابے لار نگیر نے اگر راست سوز لو سینم لار وف آدخا ر خدا ایلو جنلار او ر تلار یفہ قریب نا سمبک ترا بیرو دیلار و جنلا رفہ

علمت الجنة انهم لمحضرون ﴿١٥٨﴾ سبحن الله عما يصفون ﴿١٥٩﴾ الا عباد الله

معلوم د ورکہ الار گرفتار فیلو ورلار خدا پاک مالار ئنگ تعلو بندو گان بیان للاریدین ف۲ مگر خدا نا نگ خاص

المخلصين ﴿١٦٠﴾ فانكم وما تعبدون ﴿١٦١﴾ ما انتم عليه بفتنين ﴿١٦٢﴾ الا

بندہ لاری ف۳ ایہدے سینر لار و تمام معبود لار نگیر خدا نا نگ خلافیہ بیچ کسے آزدو ر المیس سینہ لار مگر

من هو صال الجحيم ﴿١٦٣﴾ وما منا الا له مقام معلوم ﴿١٦٤﴾ وانا لنحن

اوکسینے کہ جہنم نا کیر گو بی د ورف ک و نیز لاردین ہر کسینے اوچان معین بیرو درجہ بار دو ر و نیز لار گنہ د و نیز صف

الصافون ﴿١٦٥﴾ وانا لنحن المسبحون ﴿١٦٦﴾ وان كانوا ليقولون ﴿١٦٧﴾ لو ان

باطلاب ئور گو چیلار و نیز لار گنہ دو نیز تسبیح آ بنگو چیلار ف و بولار البتہ دیہا یے دیلار رف کہ اگر نیز دہ ا ف نعی لار

عندنا ذكرا من الاولين ﴿١٦٨﴾ لكنا عباد الله المخلصين ﴿١٦٩﴾ فكفروا به

کمی بیر کتاب بو لسہ ایرو دے البتہ نیز لار خدا نا نگ خاص بندہ آکار بلو ر ایرو دک آیہد بولار انکار ف۷ شکر بولو ر تلار آر کونده

فسوف يعلمون ﴿١٧٠﴾ ولقد سبقت كلمتنا لعبادنا المرسلين ﴿١٧١﴾ انهم لهم

حقیقتے بیلو ر لار و تحقیق اوّل بولو یہ د نکا ندو ر نیز نیک بو ر سوز د نیز ہ پیغمبر بندہ لار نیز او چاق البتہ لار گنہ غالب

المنصورون ﴿١٧٢﴾ وان جندنا لهم الغلبون ﴿١٧٣﴾ فتول عنهم حتى حين ﴿١٧٤﴾

بولو ر لار و البتہ نیز نا لشکر نیز گنہ غالب بو رلار ف ر یو سینہ الار دین بار از اہ گو ر و نگ بیرو ت ف۸

وابصرهم فسوف يبصرون ﴿١٧٥﴾ افبعذابنا يستعجلون ﴿١٧٦﴾ فاذا نزل

والار نے کو روب فو ر ذ نگ کہ الار ہم آزکو نمہ کو ر دو لار آیا بولار خدا ئنگ عذاب نا ستر بیرہ کیبلیشرن خو اہ الار ی بچھون انول اللہ ئنگ

بساحتهم فساء صباح المنذرين ﴿١٧٧﴾ وتول عنهم حتى حين ﴿١٧٨﴾ وابصر

بیہا نا لار یفہ تو شسپا ندو ر تو ر فو تو نگا نا ر جلار ے و یہ نا و گو ر و نگ الار دین بیرہ ف۹ و کو روب تو و نگ

.بو بیہ الار ئنگ تو و نہ بلغا لار یہ د زوالار یغانجی لار دو ر لار

ف۲ یعنے خدا ایلہ ابلیس اکا و اد کا د و ر دیر لار بو الار ئنگ باطل خیال لا یہ د ورا تیہ غلا نے بہ ناغ بیہودہ نسبتا ر دین پکڑ جن لار یغنے بیلو ر لار کہ بو سو ز سنے د یکو چی لار البتہ عذاب او چون جہنم تہ حاضر فیلو ر لار

ف۳ یعنے حق نہ تابع بولو ی لار کہ الار خدا نے مو خلاغ نا مناسب و صف لاردین پاک بیلو ر لار

ف۴ یعنے ای مشرکا ر سینر لار و ہم سینر لار ئنگ معبود لار نگیر

ه گمراہوں ذاتا لار یفہ ازلمہ الار اہل شقاوتہ د و لالار آ ز و لار

ف۵ بو سوز جبریل علیہ السلام سوز لاری د و ر کہ فرشتہ لار رفا لار یہ ین رسول اللہ دیگا ند و ر لار

ف۶ یعنے مکہ کافر لاری

ف۷ یعنے قرآن کریم نہ

ف۸ یعنے یغنے عاقبت ظفر و نصرت البتہ نیز لار ڈ و الار رفا ای مکا نسکان جہاد نہ بو لو ر دیگان سوز و نیز بولوب ا و نکا غد ر بو د فہ البتہ وجود فہ کیلو ر

ف۹ بو آیت لار ایلہ پروردگار سید عالم صلعم نہ تسلی بیرود ر

فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾ وَسَلَامٌ

الار هم آز کونده کوره‌جک‌لار پاکدور سینینگ عزت صاحبی بولگان پروردگارینگیز الارنینگ قیلیب آورگان بیانلاریدین

عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٢﴾

وسلام بولسون پیغمبرلارغه و هر بیر ثنا بوتون جهان پروردگاری الله تعالی‌غه خاص دور ف

دقه سُورَةُ صٓ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثمان	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وَثَمَانُونَ آيَةً وَخَمْسُ رُكُوعَاتٍ
سورهٔ صٓ مکه‌ده توشکاندور اول	ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله	سکسان سکیز آیت بیش رکوع دور

صٓ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾

صٓ قسم دور نصیحت قیلغوچی قرآنغه ف بلکه آدملار که کافر دورلار الار غرور ده و قرشیلیکده دورلار ف

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوْا وَلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾

نه قدر امتنی بیز بولاردین ایلگاری هلاک قیلدوک الار فریاد قیلدیلار ولیکن نجات وقتی ایمس ایردی ف

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَٰذَا سَاحِرٌ

و بولار تعجب قیلدیلار شول ترسیده کرالارغه اوزلاریدین بیر پیغمبر کیلدی ف و دیدیلار کافرلار که بو آدم جادوگر بیر

كَذَّابٌ ﴿٤﴾ أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾

جادوگر دور آیا بول کیشی بو قدر معبودلارنی یالغیز بیرگنه معبود قرار بیردیمی بو نهایتده عجیب بیر سوز دور

وَانْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ آلِهَتِكُمْ إِنَّ

و الارنینگ بیر توپ سردارلاری روانه بولدیلار دیگان حال‌ده که یوروگلار و معبودلارینگیزنی عبادتیده قایم تورونگلار

هَٰذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾ مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَٰذَا

که بو ترسه مقصود دور بیز بو سوزنی صونگغی ملتده هم ایشیتمادوک ف ایمس دور بو ترسه مگر بیر

إِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾ أَأُنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي

یالغان سوز آیا بیزنینگ ایچیمیزده شول آدمغه قرآن توشوردیلدیمی بلکه الار شک‌ده دورلار مینینگ

شَكٍّ مِنْ ذِكْرِي بَلْ لَمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ ﴿٨﴾ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ

نصیحتیمدین بلکه هنوز تاتمادورلار مینینگ عذابیمنی آیا الارنینگ قاشلارنده دورمی پروردگارینگیزنینگ رحمتین

رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾ أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا

خزینه‌لاری که غالب دور بیوک کرملیک دور یا الارده دورمی آسمانلارنینگ و یرنینگ و الارنینگ ارالارنده بار نرسه‌لارنینگ

بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ﴿١٠﴾ جُنْدٌ مَا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِنَ الْأَحْزَابِ ﴿١١﴾

اختیاری چیقسونلار یوقاریغه کیندلار غه آسبب حقیر بیر لشکر دور بو مقامده که باشقه جماعتلاری شکست یه‌گوچیلاندور ف

ف سیدنا علی کرم الله وجهه دین مرویدور که دیدیلار کیمکه قیامت کونی پیمانه‌نی تولا ثواب آلمقلیک توشسه مجلسدین تورار وقتیده اینگ آخرغی سوزی سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله رب العالمين بولسون

ف بو سوره‌نی سورهٔ داود هم دیرلار چونکه مونده اول جناب نینگ واقعه‌لاری دور

ف ذکر لفظ نصیحت و بیان و شرف معنی‌سیده کیلگاندور بو مقامده هر بیری هم مناسبدور قسم جوابی محذوفدور یعنی حقیقت الار دیگاندیک ایمسدور

ف یعنی مکه کافرلاری

ف اینگ اوچون نجات تاپمادیلار

ف یعنی حضرت محمد صلی الله علیه وسلم

ف یعنی ابوطالب قاشیدین تورو ب کیتدیلار چونکه اول مجلسده سید عالم صلعم الارغه توحید کلمه‌سین عرض قیلیب ایردی‌لار

ف یعنی نصرانیت دینیده

ف یعنی نه خزائن الهیه الار تصرفلارنده دور و نه جهان اختیاری الار قول‌لارنده دور بلکه الار بیر حقیر مغلوب جماعه دورلار که خدا قاشنده اعتبارلاری یوقدور

ف ١ يعني مجرملارنى توست منع فرما غلاب عذاب بيرگوچي ظالم فرعون ف ٢ يعني توقاي وجنگل اهلي بولغان شعيب عليه السلام قوملاري
ف ٣ بو جماعتلارنينگ بهماري حم كه كافرلاريدين عدده زياده دوشتده آرتوق ايرديلار ليكن الارد قبيلكه پيغمبرلاريغه مخالفت قيلديلار بهر كارين

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ﴿١٢﴾ وَثَمُودُ وَقَوْمُ

يلغانچي ديديلار بولاردين اوّل نوح قومي وعاد قبيلهسى وميخلار صاحبى فرعون ف ١ وثمود قبيلهسى و لوط قومي

لُوطٍ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ ۚ أُولَٰئِكَ الْأَحْزَابُ ﴿١٣﴾ إِنْ كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ

واَيكه ليكسلاري ف ٢ شولاردور ربيوك جماعتلار . بولار بهملاري فقط پيغمبرلاريني يلغانچي لار ديديلار كيين

فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾ وَمَا يَنْظُرُ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا مِنْ

توشدي الارغه مينينگ عذابيم ف ٣ ومنتظر ايمسدورلار بولار مگر بير گنه قتيغ آوازغه كه يوقدور انده

فَوَاقٍ ﴿١٥﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾ اصْبِرْ

توختاش ف ٤ ودیدیلار اي پروردگاريمز بيزنينگ نصيبيمزنى بيزغه حساب كونيدين اوّل بيرگيل ف ٥ سيز صبر قيلينگ

عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۖ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾ إِنَّا

بولارنينگ سوزلاريغه ويادقيلينگ بيزنينگ بنده ميز داؤدني كه قوتليك ايردى البته اول خداغه قايتقان ذات ايردى

سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً ۖ

تحقيق بيز مسخر قيلغان ايردوك تاغلارنى انينگ ايله كه تسبيح ايتورايديلار شام وصبح ده وقوشلارني هم كه جمع بولوب تورور ايردى

كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾

بهملاري انگا مطيع ايرديلار ومستحكم قيلغان ايردوك پادشاهلیغینی وبيروب ايردوك انگا حكمت وتيارليك سوز ف ٦

وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ

وكيلديمي سيزغه دعوا قيلغوچيلار خبري وقتيكه الار ديوارلاردين عبادتخانه غه توشديلار . وقتيكه كيرديلار داود قاشيغه

فَفَزِعَ مِنْهُمْ ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ خَصْمَانِ بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَاحْكُمْ

پس اول قورقدي الاردين الار ديديلار قورقمانگ بيز ايكي دعوا چي دورمز كه بعضيمز بعضيمزغه آرتوقليك قيلوبدور ايدي بيزنى حكم

بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَٰذَا أَخِي

قيلينگ ارامیزده حق ايله ونا انصافليك قيلمانگ وهدايت قيلينگ بيزنى توغري يولغه تحقيق بو مينينگ قرنداشيمدور

لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي

بونينگ توقسان توقوز ادرغاچي قويي بار ودور مينينگ بيرگنه ادرغاچي قويوم بار ودور ديدي كه قوشول بيرگنه قويي بيزنينگگا نا شور

فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا

وسوزده منگا غالب كيلور داود ديديكه اول سنگا ظلم قيلوبدور بيرگنه قويونگني اوز قويلاريغه قوشماق طلبيده والبته

مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

شريكلارنينگ كوبلاري بعضلاري بعضلاريغه آرتوقليك قيلورلار ف ٧ مگر اول ذاتلار كه ايمان كيلتوروبدورلار وياخشي عمل قيلوبدورلار

الله تعالى هلاك ايتدي
ف ٤ يعني كوكافرلاري قيامتغه منتظر دورلار وقيامت الارنينگ اشلاريني بيرطرف قيلور
ف ٥ كافرلار بو طريقه سوزلاريني تمسخر يوزيدين قيلورلار
ف ٦ سيدنا داؤد عليه السلام عبادتده كوچليك بير ذات ايرديلار كه بير كون روزه توتور ايرديلار وبير كون ير ايرديلار وكيچه نينگ يريميده قيام قيلور ايرديلار وا وچدين بيرخ آرام قيلوب يته آلتيدين بيريده قيام قيلور ايرديلار وتيجان زبور سني تلاوت قيلسيلار تاغلار وبه خدلار برابر تسبيح ايتور ايردي بو حال ايرته وكيچه دوام ايتور ايردي والله تعالى اول جنابغه نهايت بيوك ومستحكم بير سلطنت بيروب ايردي كه بهر كيچه عبادتخانه لاردين اوتوز ادميخ مينگ كيشي پاسبان چيقور ايردي وكيچه چيك سنه چراغلار نوبت كيسلاسس ايردي وهم اول جنابغه الله تعالى نبوت وحكمت وتمامليك بيان عطا قيلغان ايردي
ف ٧ بو ايكي نفر فرشته ايمس ايرديلار دروازه دين كيرمشغه اجازت بير يلمگاچ عبادتخانه ديوارلاريدين كيرديلار مانينگ ادچان حضرت داؤد قورقديلار بو مقام ده عجيب واقعه لار تفسيرلارده موجوددور ابن كثير رحمة الله تحقيق لاريچه اكثري اسرائيليات دين آلونغاندور راوي قبوللار وركه بو قصه ني تلاوت قيلو نغانده عليمين الله تعالى غرحولافيلو نسان

وَقَلِيْلٌ مَّا هُمْ ۗ وَظَنَّ دَاوٗدُ اَنَّمَا فَتَنّٰهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهٗ وَخَرَّ رَاكِعًا

و بولار ایسہ آز دور و داؤد گمان قیلدیکہ بیز انی امتحان قیلدوک کیین مغفرت طلب قیلدی پروردگاریدین و سجدہ غہ کیتدی ف۱

وَّاَنَابَ ۩ ۲۴ فَغَفَرْنَا لَهٗ ذٰلِكَ ۗ وَاِنَّ لَهٗ عِنْدَنَا لَزُلْفٰى وَحُسْنَ مَاٰبٍ ۲۵

و خداغہ یاندی کیین بیز انینگ اوچون کیچوردوک اول نرسہ نی ف۲ والبتہ انینگ اوچون بار دور بیز نینگ یقینلیک و یخشی عاقبت

يٰدَاوٗدُ اِنَّا جَعَلْنٰكَ خَلِيْفَةً فِى الْاَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ

ای داؤد بیز سنی یر یوزیغہ پادشاہ قیلدوک ایمدی سن آدملار اورتالاریدہ انصاف ایلہ حکم قیلیب تور

وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوٰى فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۗ اِنَّ الَّذِيْنَ يَضِلُّوْنَ

و اینگا شمہ نفسینگ خواهشیغہ کہ سنی خدا یولیدین آزدورور اول آدملار کہ خدا یولیدین آزدیلار البتہ بار دور

عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيْدٌۢ بِمَا نَسُوْا يَوْمَ الْحِسَابِ ۲۶ وَمَا خَلَقْنَا

الار اوچون قتیغ عذاب شونینگ دیچونکہ الار حساب کونین اونوتدیلار ف۳ و بیز خلق قیلمادیق خالی

السَّمَآءَ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ۗ ذٰلِكَ ظَنُّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا ۚ فَوَيْلٌ

یر آسمان نی و یرمن هولارنینگ ارالاریدہ یارالغان نرسہ لارنی بو گمان کافرلارنیکی دور پس وای دور

لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنَ النَّارِ ۲۷ اَمْ نَجْعَلُ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

کافرلارا اوچون اوتدین ف۴ آیا بیز اول آدملارنی کہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی عمللار قیلدیلار برابر

كَالْمُفْسِدِيْنَ فِى الْاَرْضِ ۖ اَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِيْنَ كَالْفُجَّارِ ۲۸ كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ

قیلورمیز اول جاهلارغہ کہ مملکتدہ فساد قیلیب یورورلار یا تقوی لیک لارنی نافرمانلار ایلہ برابر قیلورمیز ف۵ بو مبارک

اِلَيْكَ مُبٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوْٓا اٰيٰتِهٖ وَلِيَتَذَكَّرَ اُولُوا الْاَلْبَابِ ۲۹ وَوَهَبْنَا

کتابنی بیز سیز غہ توشوردوک اوچون تا شوردوک کہ آدملار انینگ آیتلارین یخشی توشونسونلار و عاقللار نصیحت آلسونلار ف۶

لِدَاوٗدَ سُلَيْمٰنَ ۗ نِعْمَ الْعَبْدُ ۗ اِنَّهٗۤ اَوَّابٌ ۳۰ اِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ

و عطا قیلدوک بیز داؤد غہ سلیمان نی کہ بیک یخشی بندہ ایدی البتہ اول خداغہ یانوچی ایردی قچنکہ شام وقتیدہ توغری

الصّٰفِنٰتُ الْجِيَادُ ۳۱ فَقَالَ اِنِّیْۤ اَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّیْ ۚ

قیلیندی انگا یخشی یوگروک اتلار پس دیدی افسوس من مال محبتین محبوب بیلدیم پروردگاریم یادیدین

حَتّٰى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ۳۲ رُدُّوْهَا عَلَیَّ ۚ فَطَفِقَ مَسْحًۢا بِالسُّوْقِ

تونگگچہ کون پردہ ارقہ سیغہ کیتیب قایتارینگلار یلارنی منگا کیین سورکای باشلادی قولین آتلارنینگ

وَالْاَعْنَاقِ ۳۳ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمٰنَ وَاَلْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّهٖ جَسَدًا

ساقلاریغہ و بوینلاریغہ ف۷ و تحقیق بیز امتحان قیلدوک سلیمان نی و تاشلادوک انینگ تختیغہ بیر تن نی

سجدہ

ع ۱۲ / ۱۱

معاودیم قابل عتاب بولادور
ف۳ بو خطاب اگرچہ حضرت داؤد علیہ السلام غہ بولسہ هم تمام والی و حاکملارغہ تنبیہ و تاکید دور تا کہ خلق اورتاسیدہ حق ایلہ حکم قیلسونلار و علا نے ترکنی ایتسونلار کہ عاقبتی خطرلیک دور
ف۴ پروردگار مرحمت قیلورکہ بو جہان بے حکمت یراتیلگان دور بلکہ تمام خلق نے اللہ تعالیٰ اوز عبادتی و توحیدی اوچون خلق قیلغان دور کون البتہ کیلورکہ اندہ مطیع بندہ لارغہ ثواب و نافرمانلارغہ عذاب بیریلور
ف۵ یعنی مؤمن لار ایلہ کافر لار و یخشی لار ایلہ یمانلار هیچ بیر حالدہ برابر بولماسلار هر قیسیلاری اوچون علاحدہ عاقبت بار دور
ف۶ امام حسن بصری رحمۃ اللہ دیبدورلار قرآن کریم تدبر قیلغوچیلارین علماء حکمالارین صناعتیلیک ایلہ بولس چنانچہ بعض انسان دیر کہ من قرآن سنی همہ سین اوقودیم حال بو کہ انینگ نکتہ لاریدہ علم قرآن کورونمس
ف۷ بو آتلار مدحی مینگ ایردی الارنینگ تماشیسیغہ مشغول بولوب عصر نمازین اوتوب قویدیلار قصداً ترک ایتمادیلار کیین محزون بولوب الارنے سویدوروب گوشتلارین صدقہ قیلدیلار

ف۱ سیدنا سلیمان علیہ السلام نے اللہ تعالی ملک وسلطنتلارین قرق کون ججہ قول لاریدین آلوب قویدی چنکہ اول جناب بیر خاتوننی نکاح لاریغہ آلوب ایردیلار واول خاتون حضرت سلیمان اوییلاریدہ قوروب تبخزچہ قوتورا ایردی دیودا قوہ اول جنابیغہ علوم الیس ایردے

ثُمَّ اَنَابَ ﴿۳۴﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِیْ وَهَبْ لِیْ مُلْكًا لَّا یَنْۢبَغِیْ لِاَحَدٍ مِّنْۢ

کیین اول خداغہ قایتدی ف۱ دیدی ای ربیم منینگ اوچون مغفرت قیل وعطا قیلغیل بیر پادشاہ لیک کہ مناسب بولسون

بَعْدِیْ ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿۳۵﴾ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّیْحَ تَجْرِیْ بِاَمْرِهٖ رُخَآءً

مندین کیین ہیچ کیم اوچون البتہ سن کوب بیرگوچی ذاتدور سن کیین بیز مسخر قیلدوک انکا شمالنی کہ یوروبایردی حکمی ایلہ آہستہ

حَیْثُ اَصَابَ ﴿۳۶﴾ وَالشَّیٰطِیْنَ كُلَّ بَنَّآءٍ وَّغَوَّاصٍ ﴿۳۷﴾ وَّاٰخَرِیْنَ

نہ یرغہ کہ خواہلاسہ ودیولارنے ہم یعنی ہر بیر عمارت قیلغوچی وشونغوچی نے ف۲ وباشقہ بیر موچہ دیولارنے ہم کہ باغلیق ﴿۳۹﴾

مُقَرَّنِیْنَ فِی الْاَصْفَادِ ﴿۳۸﴾ هٰذَا عَطَآؤُنَا فَامْنُنْ اَوْ اَمْسِكْ بِغَیْرِ حِسَابٍ

توروراپردیلار زنجیرلاردہ ف۳ دیدوک بو بیزنینگ عطامیزدور پس بیرگیل یا ساقلاگیل حساب بولمادور ف۴

وَاِنَّ لَهٗ عِنْدَنَا لَزُلْفٰی وَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿۴۰﴾ وَاذْكُرْ عَبْدَنَآ اَیُّوْبَ ۘ اِذْ نَادٰی

وباردور البتہ بیزنینگ قاشیمیزدہ اونینگ اوچون یقینلیک وکیخشی عاقبت ویاد قیلینگ بیزنینگ بندہمیز ایوبنی وقتیکہ اول

رَبَّهٗۤ اَنِّیْ مَسَّنِیَ الشَّیْطٰنُ بِنُصْبٍ وَّعَذَابٍ ﴿۴۱﴾ اُرْكُضْ بِرِجْلِكَ ۚ

پروردگاریغہ دعا قیلدی کہ منکا شیطان کلفت وآزار بیردے بیز دیدوک کہ تیپ ایاغینگ ایلہ بوددور

هٰذَا مُغْتَسَلٌۢ بَارِدٌ وَّشَرَابٌ ﴿۴۲﴾ وَوَهَبْنَا لَهٗۤ اَهْلَهٗ وَمِثْلَهُمْ مَّعَهُمْ

چومولادورگان سلاغ سو وایچادورگان سو وعطا قیلدوک انکا اہل واولادی والار برابر لارین الار ایلہ

رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرٰی لِاُولِی الْاَلْبَابِ ﴿۴۳﴾ وَخُذْ بِیَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِّهٖ

ترحم ایتوب اوز طرفیمیزدین وییگار قالسون دیب عقل لیکلارا اوچون ف۵ وآلغیل قولنگیز بیر باغلام شاخنی واورانگ ایلہ

وَلَا تَحْنَثْ ۗ اِنَّا وَجَدْنٰهُ صَابِرًا ۚ نِعْمَ الْعَبْدُ ۚ اِنَّهٗۤ اَوَّابٌ ﴿۴۴﴾ وَاذْكُرْ عِبٰدَنَآ

وقسمنی بوزمہ تحقیق بیز تاپدوک انی صبرلیک اول یخشی بندہ ایردی خداغہ یانوچی ایردی ف۶ ویاد قیلینگ بیزنینگ

اِبْرٰهِیْمَ وَاِسْحٰقَ وَیَعْقُوْبَ اُولِی الْاَیْدِیْ وَالْاَبْصَارِ ﴿۴۵﴾ اِنَّاۤ اَخْلَصْنٰهُمْ

بندہلاریمیز ابراہیم واسحاق ویعقوبنی کہ قوللاردکوزلارصاحبلاری ایردیلار ف۷ خاص قیلوب ایردوک الارنے

بِخَالِصَةٍ ذِكْرَی الدَّارِ ﴿۴۶﴾ وَاِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَیْنَ الْاَخْیَارِ ﴿۴۷﴾

بیر یخشی صفت ایلہ کہ اول آخرت یاد ایدور والبتہ الار بیزنینگ قاشیمیزدہ سیلانگان یخشی کیشیلاردین دورلار

وَاذْكُرْ اِسْمٰعِیْلَ وَالْیَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۗ وَكُلٌّ مِّنَ الْاَخْیَارِ ﴿۴۸﴾ هٰذَا ذِكْرٌ ۗ

ویاد قیلینگ اسماعیلنے والیسع نے وذوالکفل نے وہمہلاری یخشیلاردین دورلار منہ بو نصیحت دور والبتہ باردور بیج

وَاِنَّ لِلْمُتَّقِیْنَ لَحُسْنَ مَاٰبٍ ﴿۴۹﴾ جَنّٰتِ عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ الْاَبْوَابُ ﴿۵۰﴾

متقیلارا اوچون یخشی عاقبت ہمیشہ تورادورگان باغلار کہ الار اوچون دروازہ لاری آچوقدور

ف۱ سیدنا سلیمان علیہ… خول نرسہ سبب بولوب قرق کون دولت وسلطنتدین جدا بولدیلار صونگرہ ینہ اوزلنی حال لاریغہ قایتیب بلدیلار تخت لاریغہ یاشلاغان تن بیر جسد ایردی

ف۲ عمارت قیلغوچیلاری ہر قسم عجیب اویلارنے بنا قیلور ایردیلار وشونغوچیلاری دریادین مروارید آلوب چیقوب بیرور ایردیلار

ف۳ یعنی سرکشلارین زنجیرلاریغہ باغلاتوب قویور ایردیلار

ف۴ یعنی بیرسنگ ماجور بولورسن وبیرماسنگ سنگا غضب یوقدور

ربع ۱۲ ۳

ف۵ حضرت ایوب علیہ السلام اول چشمہ غہ چومولدیلار واندین ایچدیلار کیین ایچ وتاشلاریدہ گی خستہ لیک لاری کوتاریلدی واولگان اوغول وقیز فرزندلارین ہمہ لارین خدا تیرگوزوب بیردی والالاریغہ برابر ینہ اولاد بیردی

ف۶ بیرکون حضرت ایوب علیہ السلام نینگ خاتونلاری خدمتلاریغہ کیچ کیلدی واول جناب یخشی بولسام یوز قمچی اورای دیب قسم ایچدیلار یخشی بولغانلاریدہ اللہ تعالی ارشادی ایلہ یوز عدد توغنی توتیب قوروب بیرپار اوروب قسم لاریدین نجات تاپدیلار

ف۷ یعنی الارعبادتدہ خصوصیدہ بہادوردین حقیدہ فکرلیک جاعہ ایردیلار

مُتَّكِـِٔينَ فِيهَا يَدۡعُونَ فِيهَا بِفَٰكِهَةٖ كَثِيرَةٖ وَشَرَابٖ ﴿٥١﴾ وَعِندَهُمۡ

سو یانگان حال لاریده انده جا فیردورلار انده کوپ میوه و ایچمیکتی دیار بولور قاشلاریده

قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرۡفِ أَتۡرَابٌ ﴿٥٢﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوۡمِ ٱلۡحِسَابِ ﴿٥٣﴾ إِنَّ

کوزلارین توبان قیلغوچی یاشلاری برابر خاتونلار بودور اول نعمت که سیزلارغه وعده قیلونور ایردی حساب کونیده

هَٰذَا لَرِزۡقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ ﴿٥٤﴾ هَٰذَاۚ وَإِنَّ لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ

بو البته بیزنینگ عطامیزدور که هرگز آنینگ ایچون فنا بولمقدور بودور سوز و البته دور سرکشلار ایچون

مَـَٔابٖ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصۡلَوۡنَهَا فَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَٰذَا فَلۡيَذُوقُوهُ

یمان جای که جهنم دور کیرورلار آنگا و کیب یمان جای دور اول بودور قیناغ سو و یرینگ که

حَمِيمٞ وَغَسَّاقٞ ﴿٥٧﴾ وَءَاخَرُ مِن شَكۡلِهِۦٓ أَزۡوَٰجٌ ﴿٥٨﴾ هَٰذَا فَوۡجٞ مُّقۡتَحِمٞ

انی بولار تاتسونلار و بار دور باشقه هم شول قسم عذابدین هر نوع بو بیر جماعه دور که سیزلار ایله

مَّعَكُمۡ لَا مَرۡحَبَۢا بِهِمۡۚ إِنَّهُمۡ صَالُواْ ٱلنَّارِ ﴿٥٩﴾ قَالُواْ بَلۡ أَنتُمۡ لَا مَرۡحَبَۢا

جهنم غه کیرگوچیلار دور خوشلیک یوقدور الارا ایچون که الار البته کیرگوچیلار دورلار اوتغه الار دیرلار که سیزلار ایچون

بِكُمۡۖ أَنتُمۡ قَدَّمۡتُمُوهُ لَنَاۖ فَبِئۡسَ ٱلۡقَرَارُ ﴿٦٠﴾ قَالُواْ رَبَّنَا مَن قَدَّمَ

خوشلیک یوقدور سیزلار بو بلانی اوّل بیزغه کیلتوردینگیز لار بو نچوک یمان جای دور دیرلار ای پروردگاریمیز کیمیکه

لَنَا هَٰذَا فَزِدۡهُ عَذَابٗا ضِعۡفٗا فِي ٱلنَّارِ ﴿٦١﴾ وَقَالُواْ مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالٗا

بو بلانی اوّل بیزغه کیلتوردی بیر آنگا ایکی برابر عذاب بیرگیل دیرلار نیمه بولدی بیزلارغه که کورماسمیز اول

كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ ٱلۡأَشۡرَارِ ﴿٦٢﴾ أَتَّخَذۡنَٰهُمۡ سِخۡرِيًّا أَمۡ زَاغَتۡ عَنۡهُمُ ٱلۡأَبۡصَٰرُ ﴿٦٣﴾

آدملارنی که الارنی بیز یمانلاردین سانار ایردوک آیا بیزلار انی مسخره قیلوب ایردوکمی یا کوزلار الاردین تایوب دور می

إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقّٞ تَخَاصُمُ أَهۡلِ ٱلنَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلۡ إِنَّمَآ أَنَا۠ مُنذِرٞۖ وَمَا مِنۡ

بو ترسه البته حق دور یعنی دوزخی لارنینگ جنجال لاری سیز دینگ من فقط قورقوتوچی دور من

إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ٱلۡوَٰحِدُ ٱلۡقَهَّارُ ﴿٦٥﴾ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَمَا بَيۡنَهُمَا

و یوقدور هیچ بیر معبود مگر بیر گنه غالب خدا که آسمانلارنینگ و یرنینگ و الاریده بار نرسه لارنینگ

ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡغَفَّٰرُ ﴿٦٦﴾ قُلۡ هُوَ نَبَؤٌاْ عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنتُمۡ عَنۡهُ مُعۡرِضُونَ ﴿٦٨﴾

پروردگاریدور غالبدور مغفرت قیلگوچیدور سیز دینگ بو بیوک خبردور که اندین سیزلار یوز اوگورگوچی دورسیزلار

مَا كَانَ لِيَ مِنۡ عِلۡمِۭ بِٱلۡمَلَإِ ٱلۡأَعۡلَىٰٓ إِذۡ يَخۡتَصِمُونَ ۝ إِن يُوحَىٰٓ

یوق ایردی منینگ خبریم یوقاری مجلسیدین وقتیکه الار سوال و جواب قیلو شور ایردیلار دمی توشورولمس

ف۱ یعنی اوزلاریدین باشقه لارغه یا قرایدورگان نازنین محبوبه لار که همه لاری یاشده برابر بولورلار

ف۲ یعنی بو وعده قیلونغن نعمتلار هرگز توگاماس و خلاص بولمس بلکه همیشه بولور و دائم تورور

ف۳ یعنی الار قیشنه بولوب سوطلب قیلغان زمانلاریده اول نرسه لارنی بیرلور

ف۴ بو سوزنی جهنمی لاردین بولغان اولوغلار اوز تابعلاری آرقلاریدین کیرگان ساعتلاریده دیرلار خزنه جهنم غه خطاب ایتوب

ف۵ بو سوز بو قاریده گی لارنینگ سوزلاریغه جواب اوریده دیلور

ف۶ بو سوزنی ابوجهل کبی بدبخت لار مسلمانلارنی اوزلاری ایله جهنم ده کورمگاچ دیرلار چونکه الار اوزلارین جنتی و مسلمانلارنی جهنمی دیر ایردیلار چنانچه اوزلاری توشوب مسلمانلارنی نه ایچون بول مقام ده کورماسمیز آیا الار کیرمگاندورلارمی یا بار بولسه لار هم بیز کورالمای توروبدورمیز می دیرلار

ف۷ یعنی دوشمنلاریغه غالب و دوستلاریغه مهرباندور

ف۸ یعنی منینگ خدا طرفیدین پیغمبر بولوب کیلیشیم یا قرآن کریم بیر بیوک خبردور

ف۹ یعنی فرشته لار مجلسلاری که انده گی جنجال تیمیش بیر توگی آیت دین باشلانور

ع ٤

ع ١٢

إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي خَٰلِقٌۢ

منگا کر شو نمنگ او چون کر من حقیقتده روشن بیر قورقوتوچیدورمن وقتیکه دیدی پروردگار نینگیز فرشته لارغه کرمن البته یاراتگوچی دورمن

بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا۟ لَهُۥ

لای دین بیر انسان ف پس قاچان من انی مکمل یاراتسام داغی اوز طرفیدین جان بیرگان اساسام آنینگ سیز لار انینگ حضوریده سجده قه

سَٰجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّآ إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ

یاربینگ لار کیین فرشته لار هیمه لاری سجده قیلدیلار ف مگر ابلیس کر اول باش تارتدی

وَكَانَ مِنَ الْكَٰفِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ يَٰٓإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا

و بولدی کافرلاردین ف خدا دیدی ای ابلیس نیمه نرسه سنگا مانع بولدی من اوز قولوم ایله

خَلَقْتُ بِيَدَيَّ ۖ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا۠

یراتگان نرسه گه سجده قیلیشینگدین آیا کبر قیلدینگمی یا بلند مرتبه لیک لاردین دورسنمی ابلیس دیدی من اودم دین

خَيْرٌ مِّنْهُ ۖ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَاخْرُجْ

یخشیراقدورمن چونکه منی اوتدین یراتگاندورسن انی لای دین یاراتگان خدا دیدی سن ابودی بو یردین

مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِيٓ إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ

چیقیقیل کر سن مردود دورسن ف و سنگا مینینگ لعنتیم بولور قیامت کونیگه چه ابلیس دیدی ای پروردگاریم

رَبِّ فَأَنظِرْنِيٓ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَىٰ

موندا غ بولسه مهلت بیر خلق تورغوزیلادورگان کونیگه چه خدا دیدی سن مهلت بیریلگان لاردین دورسن معلوم

يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ

بیر وقت کونیگه چه ف ابلیس دیدی ایمدی من سینینگ عزتینگ بیلن قسم کیم البته هیمه لارینی آزدوره دورمن مگر

مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾ قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ

الاردین سینینگ خاص بنده لارینگ ف خدا دیدی حق شول دور من حق سوزلارمن کر البته من جهنمنی تولدوره دورمن

مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ

سن بیلن و لاردین سنگا ایرگاشگان لار بیلن هیمه لاری ایله ف سن ایتقیل من طلب قیلمس من سیزلاردین اوچون

مِنْ أَجْرٍ وَمَآ أَنَا۠ مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿٨٦﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٧﴾

سیزلاردین حق و من ایمسدورمن تکلفچی لاردین بو قرآن ایمسدور مگر نصیحت جهان اهلی اوچون

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُۥ بَعْدَ حِينٍۢ ﴿٨٨﴾

والبته بیلورسیز لار بو نینگ حقیقتینی بیر آز مدتدین کیین ف

ف ۱ یعنی آدم علیه السلام نی
ف ۲ بو سجده اگرچه خدا دین باشقه غه بولسه هم خدانینگ اوز امری ایله بولغانلیقی اوچون بو سجده اصلاً خداغه بولغان بولور و لیکن بو سجده حضرت آدم علیه السلام قبله تعظیمی بولغان بولور
ف ۳ ابلیس بو سجده دین باش تارتقانی اوچون ابلیس قویولدی بیچاره کعبه غه اون تورت عینک یوز طرف قیلغان ایردی
ف ۴ یعنی جنتدین یا آسمان دین
ف ۵ یعنی بیر کیچی تورغوزولگوچه
ف ۶ یعنی سنگا لعنت
ف ۷ یعنی انسان لاردین سینینگ سوزونگغه کیرگان لار سن بیلن برابر دوزخ غه سالورمن
ف ۸ یعنی قرآن کیمی یار سالیمتلی سیزلار اوچون اوچون من سیزلاردین حق طلب قیلماس من قرآن تمام عالم اوچون عام نصیحتدور و خدا طرفیدین دورمن انی اوزوم توقوب کیلگان ایمسدورمن منکر لار انینگ سینلیغین و مفید لیغین آز فرصتدین کیین یا اولگان لاردین کیین روشن بیلورلار

ع ۵

سورة الزمر مكية وهي خمس	بسم الله الرحمن الرحيم ○	وسبعون آية وثمان ركوعات
سورۂ زمر مکہ دہ توشکاندور داول	ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ	یتمیش بیش آیت وسکیز رکوع دور

تَنْزِيلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّآ أَنْزَلْنَآ إِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ

بو حکمتلیک غالب خدانینگ توشورگان کتابیدور ف۲ تحقیق بیز توشوردوک یوکتابنی سیزغہ حق ایلہ

فَاعْبُدِ اللّٰهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّينَ ﴿٢﴾ أَلَا لِلّٰهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ

پس سیز عبادت قیلینگ خداغہ خالص قیلوب انگا بندہ لیکنی ہوشیار بولنگلار کہ خدا اوچوندور خالص عبادت

اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَآءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَآ إِلَى اللّٰهِ

وآدملار کہ خدادین باشقہ حمایتچیلار توتدیلار ف۳ دیرلار بولارغہ عبادت قیلمس میز مگر شونینگ اوچون کہ بیزنی

زُلْفٰى ۭ إِنَّ اللّٰهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۬ إِنَّ اللّٰهَ

بولار خداغہ یقین قیلسونلار خدا الارنینگ آراسیدہ حکم قیلور اول خصوصدہ کہ اندہ اختلاف قیلورلار ایردیلار

لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كٰذِبٌ كَفَّارٌ ○ لَوْ أَرَادَ اللّٰهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا

خدا ہدایت قیلمس اول کیشینی کہ یلغانچی ناشکر دور ف۴ خدا اگر فرزند توتماقنی خواہلاسہ ایردی

لَّاصْطَفٰى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۙ سُبْحٰنَهٗ ۭ هُوَ اللّٰهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾

البتہ اوز مخلوقلاریدین تیلہ‌گانینی خواہلاسہ سیلاب آلور ایردی اول پاکدور اول دور غالب یکہ خدا ف۵

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ يُكَوِّرُ الَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ

یراتدی آسمانلارنی و یرنی حکمت ایلہ اوراتیچی کوندوزغہ داورار کوندوزنی

النَّهَارَ عَلَى الَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۭ كُلٌّ يَّجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۭ

کیچہ‌غہ ف و مسخر قیلدی کون نی و آی نی ہر بیری یوروب تورور معین مدتغہ قدر

أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٥﴾ خَلَقَكُمْ مِّنْ نَّفْسٍ وَّاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ

آگاہ بولونگلار کہ اول دور مغفرت قیلیک غالب ذات . یراتدی سیزلارنی بیر کیشیدین کیین پیدا قیلدی ف۷ اندین

مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمٰنِيَةَ أَزْوَاجٍ ۭ يَخْلُقُكُمْ فِي

انینگ خاتونین دوتوشوردی سیزلار اوچون حیوانلاردین سکیز ایرکک اوزغاچی نی ف۸ یراتور سیزلارنی

بُطُونِ أُمَّهٰتِكُمْ خَلْقًا مِّنْۢ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمٰتٍ ثَلٰثٍ ۭ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ

آنالاریڭیزنینگ قارنلاریدہ بیر طرزدہ یراتیشدین صونگ ینہ بیر طرزدہ اوچ قرانغولیک ایچندہ ف۹ شولدور خدا کہ

رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۭ لَآ إِلٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ فَأَنّٰى تُصْرَفُونَ ﴿٦﴾ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللّٰهَ

پروردگارلاریڭیزدور پادشاہلیک انینگدور یوقدور بیر معبود مگر اول آیدر قیان غہ یوروتولورسیزلار ف۱ اگر سیزلار کافر

ف۱۰ یعنی موانداغ مہربان خدادین نا شکر لاب کیمگہ عبادت قیلورسیزلار

ف۱ ام المؤمنین حضرت عائشہ رضی اللہ عنہادین مرویدور کہ رسالت پناہ صلی اللہ علیہ وسلم سورۂ زمر و سورۂ ...
ف۲ یعنی قرآن کریم اللہ تعالیٰ نازل قیلغان کتابدور
ف۳ یعنی مکہ کافرلاری
ف۴ یعنی کافرلار ایلہ مسلمانلار اوزتالاریغہ فیصلہ قیلور حقیقتی اجراتور مسلمانلارنی جنتغہ و کافرلارنی جہنمغہ قیلادور
ف۵ یعنی پروردگار فرزند دین پاک دور چونکہ اول جہان نی پیدا قیلغان تنہا بیر غالب وبی نیاز خدادور
ف۶ یعنی کیچہ ایلہ کوندوزنی شونداغ مسخر قیلغان دور کہ ہراکیسی آرقہ مرآرقہ کیلوب تورور و ہرگز جہانلمس بیری ایکنچیسین تیز تیک ایلہ اخذ اروب تورور
ف۷ یعنی حضرت آدم علیہ السلام دین
ف۸ یعنی یراتدی سیزلار اوچون توی دین ایکنی داکچی دین ایکنی و قوی دین ایکنی وسیگیردین ایکنی نی کہ بیری ایرکک و ایکنچی سی اوزغاچی بولور
ف۹ یعنی الارنی یولار سیزلارکیین قان کیین گوشت پارہ کیین انسان بولور سیزلار داوچ قسم قرانغولیک ایچندہ تربیہ نامو سیزلار یعنی بچہ دان ولدادش پردہ سی وآنہ قارنی نینگ ایچندہ

غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۖ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ

بوسنگیزلار البته خدا سیزلاردین بے نیاز دور و اول او ز بندہ سے دین کفرنے بخشی کورماس اگر سیزلار انگا شکر قیلسنگیزلار انی

لَكُمْ ۗ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ

سیزلاردین بخشی کوروردو ہیچ بیر کنا کارکشی باشقہ نینگ یوکین کوتارمس کیین پروردگارلاریگیزطرفیغہ بولور قایتیشلاریگیز پس اول

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ

خبر بیرور سیزلارغہ تمام عمل لاریگیزنی البتہ اول دل لاردہ بار سرلارنی بخشی بیلوب تورور و قچان انسان غہ بیر مزر

ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ

یتسہ چاقیرور پروردگارین انگا قیلغان حالدہ کیین قچیکہ اول انگا اوز طرفیدین بیر نعمت عطا قیلسہ اونوتوب قویور

يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ

اول حالتنی کہ اینگ دعوان ایلکاری ینہ چاقیردور ایردی و خداغہ شریک لار اثبات قیلور تا کہ گمراہ قیلسون انینگ

قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا ۖ إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ أَمَّنْ هُوَ قَانِتٌ

یولیدین سیز دینگ فائدہ لانغیل کفرینگ بلہ بیر آز کون کہ سن البتہ دوزخی لاردین دورسن آیا تحشیر اغدور بو آدم کہ

آنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةَ رَبِّهِ ۗ قُلْ

اول کیشی کہ عبادت قیلور کیچ ساعتلاریدہ سجدہ و قیام قیلغان حالدہ کہ آخرتدین قورقوب پروردگارین رحمتیدین امید توتور

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ

سیز دینگ برابر بولورمی آدملار کہ بیلورلار و آدملار کہ بیلمسلار حقیقت شولدور کہ نصیحتنی عقل لیک

أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾ قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۚ لِلَّذِينَ

جماعہ گنہ قبول ایتور سیز دینگ (منینگ طرفیمدین کہ) ای مؤمن بندہ لاریم پروردگارلاریگیزدین قورقونگ لار

أَحْسَنُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۗ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ ۗ إِنَّمَا

آدملار کہ بو دنیادہ یخشیلیک قیلور دلار آلار اوچون بار دور یخشیلیک دخدا نینگ یری کینگ دور صبر لیک بندہ لارغہ

يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ

الالارنینگ اجرلاری بے حساب بیر لور سیز دینگ کہ من بویرسہ غہ بولوردم کہ خداغہ گنہ

أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾

تنہا عبادت قیلای خالص قیلغان حالدہ عبادتنی انگا و بویرو رولدوم تا کہ مسلمانلار نینگ اوّل لاری من بولدی

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلِ اللَّهَ أَعْبُدُ

سیز دینگ اگر من ربیمغہ عاصی بولسام بیوک بیر کون عذابیدین قورقورمن سیز دینگ من خداغہ گنہ عبادت قیلورمن

ف۱ یعنے خدا اینگ سیزلار ہیچ بیر احتیاجے یوقدور چونکہ اول بے نیاز دور انینگ اوچون کفرلاریگیزدین انگا ایمس او زلاریگیزغہ نقصان یتور لیکن بندہ سین کفرین پسند ایمس شکرین سویز

ف۲ یعنے بیر کیشی ایکنچی بیر کیشی نینگ کفرین گناہین کوتارماس

ف۳ یعنے اوز جانیغہ نقصان بولسہ یا اهل و اولادیغہ یا مالیغہ بیر قسم آفت یتسہ اوشال ساعتدہ پروردگاریغہ یالبارور

ف۴ یعنے قیسے بیر انسان نینگ حالی شو مذاغ بولسہ انگا شو مذاغ دینگ

ف۵ یعنے البتہ بو کبی انسان اوّل غیکے لاردین البتہ تحشیر اغدور

ف۶ یعنے دل لاری تازہ ذا تلار

ف۷ یعنے طاعت و عبادت ایلہ

ف۸ یعنے جنتنی بیر لور

ع ۱۵

مُخْلِصًا لَّهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُم مِّن دُونِهِ ۗ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ
خالص قیلغان حالیده عبادتمنی انگا ایدی سیزلار خدادین باشقه نیمه نرسه نی خواهلا سنگیزلار عبادت قیلینگ لار ف ایدی سیز دیمک
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ
زیانغه یولوقغانلار اول جماعه دورکه زیان قیلوبدورلار اوز جانلاریغه و اهل لاریغه قیامت کونیده بیلینگیز که شول دور روشن
الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُم مِّن فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ
زیان الارا اوچون بار دور اوستلاریده اوتدین سایه بانلار و آستلاریده هم سایه بانلار ف
ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ ۚ يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا
اول اوشال عذاب دورکه قورقوتورادین خدا اوز بنده لارین ای بنده لاریم مندین قورقونگلار و آدملار که
الطَّاغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ ۚ فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾
سقلانیبلار شیطانلاردین که الارغه عبادت قیلسولار و قایتدیلار خدا طرفیغه بار دور الارغه بشارت خوش خبر
الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
بیرینگ اول بنده لاریمغه ف که سوزنی ایشیتورلار و اننگ یخشیراغیغه تابع بولورلار شول لار دور اول جماعه که الارنی
هَدَاهُمُ اللَّهُ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾ أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ
خدا هدایت قیلوبدور و شولارکینه دورلار عقل ایگه جماعه ایدی اول کیشی که ثابت بولوبدور انگا عذاب وعده سی
أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِي النَّارِ ﴿١٩﴾ لَٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن
آیا سیز قوتقارا آلورسیزمی اول کیشینی که دوزخده دور ف لیکن آدملار که قورقوب تورديلار ربلاریدین
فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَعْدَ اللَّهِ ۖ لَا يُخْلِفُ
بار دور الارا اوچون بالاخانه لار که اوستلاریده باشقه بنا قیلینغان بالاخانه لار بار دور استلاریدین ارقلار آقوب توردور
اللَّهُ الْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ
بو خدانینگ وعده سی دور خدا وعده غه خلاف قیلماس آیا کورمادینگمی که خدا آسماندین سو توشوروبدور
فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ
یرگه جوش اوردورانی چشمه لاریده کیین اننگ ایله ایکینلار پیدا قیلور که رنگلاری هر قسم دور کیین قوروراول ایکین
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾
و کوررسن انی سرغایغان حالده کیین انی میده میده قیلور البته بار دور مونده عبرت عقل ایگه لار اوچون ف
أَفَمَن شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۚ فَوَيْلٌ
آیا اول کیشی که خدا اننگ سینه سین اسلام اوچون کینگ قیلوبدور اول پروردگاریدین بیر نور اوستیده دور که

ع ۱۲
۱۶

اصل لاری جهنم دوزخ لاری دوزخغه بارسونلار یا که بهشت کا دوزخغه داخل بولسونلار
ف۲ آستلاریده گی سایه بانلار الاردین توبانده گیلار سایه بانلاری ایردور
ف۳ بو آیه شریفه سیدنا عثمان و سیدنا عبد الرحمن بن عوف و سیدنا سعد و سیدنا سعید و سیدنا طلحه و سیدنا زبیر رضی الله عنهم حقلاریده نازل بولغان دور الار سیدنا ابوبکر دین ایمان کیلتورگانلیکلاریدین ایشیتوب مسلمان بولدیلار بو مقامده گی طاغوت بتلار یا شیطان یا هر بیر باطل معبود دور
ف یعنی خدا ابدی بدبخت بولغان بیر بنده نی بیچکیم شفاعتدین نجات بیرا آلماس
ف بو نرسه مثال دور دنیا حیاتینی فانی بولغانلیغیغه
ف حدیث شریفده کیلوبدورکه قچان نور سینه ده هدایت بیرله داخل بولسه اول دل کینگ و سوال بیرلدیکه بو حالنینگ علامتی نه دور سید عالم صلعم جواب بیردیلار که علامتی قیامت سرای طرفیغه مائل بولمک و دنیاغه کونگل بیرمسلیک و اولومدین بورون تیارگر لیک قیلمک دور

لِّلْقٰسِيَةِ قُلُوْبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللّٰهِ ۭ اُولٰۗىِٕكَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۲۲﴾ اَللّٰهُ نَزَّلَ

(باشقه ایله برابرمی) پس وای دوردل لارگه خدانی ذکریدین ف قاتگان لارغه اولار روشن گمراهلیکده دورلار خدا تو شوردی

اَحْسَنَ الْحَدِيْثِ كِتٰبًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ ڰ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُوْدُ الَّذِيْنَ

سوزلارنینگ یخشیراغین یعنی قرآن نی که آیتلاری بیر بیریغه اوخشار قایته قایته اوقولورنیگه بولور اندین اوز

يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ۚ ثُمَّ تَلِيْنُ جُلُوْدُهُمْ وَقُلُوْبُهُمْ اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ ۭ ذٰلِكَ

پروردگارلاریدین قورقوچی بنده لار بدنلارین توکلاری کیمین ملایم بولور الارنینگ بدنلاری و دل لاری خدانینگ یادی اوچون ف

هُدَى اللّٰهِ يَهْدِيْ بِهٖ مَنْ يَّشَاۗءُ ۭ وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ

بو قرآن خدانینگ هدایتی در که انینگ ایله خواهلاگان بنده سین هدایت قیلور و خدا کیمنی آزدورسه اوکیشی اوچون

هَادٍ ﴿۲۳﴾ اَفَمَنْ يَّتَّقِيْ بِوَجْهِهٖ سُوْۗءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۭ وَقِيْلَ لِلظّٰلِمِيْنَ

هیچ بیر رهنما یوقدور آیا اوکیشی که اوز چهره سی ایله قیامت کونی یمان عذابدین سقلانور (خاطری جمع کیشیلار

ذُوْقُوْا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿۲۴﴾ كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاَتٰىهُمُ الْعَذَابُ

برابر بولورمی) ف و دیلور ظالملارغه که تاپقانلار عملنگیزنی مزه سین بولاردین اولگی لارهم یلغان دیدیلار پس الارغه عذاب کیلدی

مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۲۵﴾ فَاَذَاقَهُمُ اللّٰهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ۚ

الارغه عذاب اوزلاریغه معلوم بولمغان طرفدین پس تاتدوردی خدا الارغه دنیاده هم رسوالیک مزه سین

وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ ۘ لَوْ كَانُوْا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۶﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ

و آخرت عذابی بیته که راغدور کاشکی بیلسه لار ایردی و تحقیق بیان قیلدوک بیز انسانلار اوچون

فِيْ هٰذَا الْقُرْاٰنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۲۷﴾ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا

بو قرآن ده هر قسم یخشی مضمونلارنی تاکه الار نصیحت قبول قیلسونلار عرب تیلیده بولغان قرآن که

غَيْرَ ذِيْ عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُوْنَ ﴿۲۸﴾ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيْهِ

انده ایگریسی لیک یوقدور ف تاکه الار کفردین سقلانسونلار الله تعالی بیان قیلور مثال قیلوب بیر غلام نی

شُرَكَاۗءُ مُتَشٰكِسُوْنَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ ۭ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ

که انده بیر نیچه بیر بیریغه مخالف کیشیلار شریک دورلار و باشقه بیر غلام نی که تمام بیر گینه کیشیغه خاص دور آیا بولار ایکه لاری

مَثَلًا ۭ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ۭ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۹﴾ اِنَّكَ مَيِّتٌ وَّاِنَّهُمْ

برابر بولورلارمی حالده ف الحمد لله بلکه الارنینگ کوبلاری بیلماسلار البته ای حبیب بار دور سیز اوچون اولوم

مَّيِّتُوْنَ ﴿۳۰﴾ ثُمَّ اِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُوْنَ ﴿۳۱﴾

والارهم اولورلار ف کیین سیزلار البته قیامت کونی پروردگارلاریکیز حضوریده دعوالاشورسیزلار

ف ۱ یعنی قرآن کریمنی قبول دین
ف ۲ یعنی انده گی وعیدلارنی اوقوب قورقورلار و وعده لارنی اوقوب خوش بولورلار
ف ۳ یعنی یوزی ایله جهنم عذابیغه یولوقور و ایکی قول قول لاری ایله بوینیغه باغلانغان حالده انگا تاشلانور مونداغ آدم املی ... ۴ برابر بولورمی البته برابر بولماس
ف ۴ یعنی پیغمبرلاری کیلتورگان احکام خدا نیانی تلغه ... دالارنی ییغانچی لار دیدیلار
ف ۵ یعنی معنی سی دوستدور وانده اشتباه و تناقض یوقدور
ف ۶ یعنی بیر جماعته خادم بولغان قل ایله تنها بیر کیشی غه خادم بولغان قل برابر بولمس جماعته خادم بولغان قل کیمغه خدمت قیلیشین بیلمای حیرتده قالور
ف ۷ کافرلار حضرت سید عالم صلعم او بوشلاریغه منتظر ایردیلار الارغه جوابا بو آیت شریفه نازل بولوب
... ر

وقف لازم

ع ۳

فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللّٰهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ

پس کیمدور ظالم راغ اوکیشیدین که یلغان سوزلابدور خدا حقنده ویلغان دیبدور راستنی

اِذْ جَآءَهٗ ؕ اَلَیْسَ فِیْ جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكٰفِرِیْنَ ﴿۳۲﴾ وَالَّذِیْ جَآءَ

وقتیکه اول انگا کیلوبدور آیا دوزخده ایمس کافرلار جایلاری ف۱ واول ذاتیکه آلوب کیلوبدور راستنی ف۲

بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهٖۤ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُتَّقُوْنَ ﴿۳۳﴾ لَهُمْ مَّا یَشَآءُوْنَ

وراست بیلوبدورلار انی ف۳ انه شولار دورلار تقوی لیک لار بار دورلار اوچون خواهلاگان نرسهلاری

عِنْدَ رَبِّهِمْ ؕ ذٰلِكَ جَزٰٓؤُا الْمُحْسِنِیْنَ ﴿۳۴﴾ لِیُكَفِّرَ اللّٰهُ عَنْهُمْ اَسْوَاَ الَّذِیْ

پروردگارلارین قاشینده شول دور یخشی عمل قیلغوچیلار جزالاری تاکه دوزاق قیلسون خدا الاردین قیلغان عمل لارین

عَمِلُوْا وَیَجْزِیَهُمْ اَجْرَهُمْ بِاَحْسَنِ الَّذِیْ كَانُوْا یَعْمَلُوْنَ ﴿۳۵﴾ اَلَیْسَ

یمانین ویبرسون الارغه قیلغان یخشی عمل لارین جزاسین آیا خدا ایمسدور می

اللّٰهُ بِكَافٍ عَبْدَهٗ ؕ وَیُخَوِّفُوْنَكَ بِالَّذِیْنَ مِنْ دُوْنِهٖ ؕ وَمَنْ یُّضْلِلِ

کفایه قیلغوچی اوز بنده سیغه ف۴ والارقورقوتورلار سیزنی اندین باشقهلار ایله ف۵ وکیمنی خدا

اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿۳۶﴾ وَمَنْ یَّهْدِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ مُّضِلٍّ ؕ

آزدورسه انینگا وچون هدایت قیلغوچی یوقدور وکیمنی خدا هدایت قیلسه انی آزدورغوچی هیچکیم یوقدور

اَلَیْسَ اللّٰهُ بِعَزِیْزٍ ذِی انْتِقَامٍ ﴿۳۷﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ

آیا خدا غالب انتقام آلغوچی ایمسمی واگر سیز الاردین سورسنگیز که آسمانلارنی

وَالْاَرْضَ لَیَقُوْلُنَّ اللّٰهُ ؕ قُلْ اَفَرَءَیْتُمْ مَّا تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ

ویرنی کیم یراتیبدور البته جواب بیردرکه خدا دور سیز دینگ کوردونگیزلارمی اول نرسهنی که خدادین

اللّٰهِ اِنْ اَرَادَنِیَ اللّٰهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كٰشِفٰتُ ضُرِّهٖۤ اَوْ اَرَادَنِیْ

قویوب سیزلار انگا عبادت قیلورسیزلار اگر خدا منگا بیر ضرر نی خواهلاسه الار انینگ ضررین دفع قیلا آلورلارمی یا منگا رحمتین

بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكٰتُ رَحْمَتِهٖ ؕ قُلْ حَسْبِیَ اللّٰهُ ؕ عَلَیْهِ یَتَوَكَّلُ

مناسب کورسه الار انینگ رحمتین توسه آلورلارمی ف۶ سیز دینگ منگا خدا کفایه قیلور وکل قیلغوچیلار انگا

الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿۳۸﴾ قُلْ یٰقَوْمِ اعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّیْ عَامِلٌ ۚ

توکل قیلورلار سیز دینگ ای قومیم ایشلاب تورونگلار اوز یرلارینگیزده ف۷ من هم ایشلاب توردورمن

فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿۳۹﴾ مَنْ یَّاْتِیْهِ عَذَابٌ یُّخْزِیْهِ وَیَحِلُّ عَلَیْهِ

پس آز فرصته بیلورسیزلار که کیمدور اوکیشیکه انگا انی رسوا قیلغوچی عذاب کیلور وانگا دائمی عذاب

ف۱ یعنے خداغه شریک واولاد اثبات قیلور وقرآنغه کبی راست بیر کلام ربانی نی یلغان دیر شو تداغ انسانلار جایلاری البته جهنم بولور
ف۲ یعنے رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
ف۳ یعنے مسلمانلار
ف۴ یعنے جنتده الارغه دل لاری خواهلاگان نرسهلار حاضر بولور
ف۵ یعنے رسول الله صلعم غه یا تمام بنده لاریغه که عبادتلارین خالص خداغه قیلورلار
ف۶ یعنے باطل معبودلاری ایله
ف۷ باطل معبودلاریڭیز هیچ بیر نرسهغه قادر ایمسدورلار نه فائده غه ونه ضررغه
ف۸ یا اوز حالتلاریڭیزغه مطابق

عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿۴۰﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتٰبَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ ۚ فَمَنِ

نازل بولور تحقیق بیز توشوردوک سیزلارغه بو کتابنی حق ایله آدملار منفعتلاری ف۱ اوچون ایمدی کیمکه

اهْتَدٰى فَلِنَفْسِهٖ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنتَ

هدایت تاپیبدور اوز نفعی اوچوندور؛ کیمکه آزدی بدورادور زرری اوچون آزدی بدور و سیزلار اوستلاریغه

عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿۴۱﴾ اللّٰهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي

مسلط ایمسدورسیز خدا تارتوب آلور جانلارنی الارنینگ اولور وقتلاریده؛ اول جانی که

لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا ۖ فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضٰى عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ

اولمابدور انی اویقوسیده آلور کیین سقلاب قالور اول جانلارنی که انگا اولوشنی حکم قیلیبدور و قوییب بیارور

الْأُخْرٰىٓ إِلٰىٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَءَايٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۴۲﴾

باشقه لارین معلوم مدتگچه تحقیق باردور بونرسه ده نشانلار اول قوم اوچون که فکر قیلورلار ف۲

أَمِ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللّٰهِ شُفَعَآءَ ۚ قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ

آیا الار خدادین باشقه شفاعتچی لار توتدیلارمی سینز دینگ آیا الار هیچ بیرنرسه غه ایگه بولماسه لار هم می

شَيْـًٔا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿۴۳﴾ قُل لِّلّٰهِ الشَّفٰعَةُ جَمِيعًا ۖ لَّهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ

و هیچ بیرنرسه نی توشونماسه لارهم می ف۳ سینز دینگ تمام شفاعت خدا اختیاریده؛ و انینگ اختیاریده دور

وَالْأَرْضِ ۖ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۴۴﴾ وَإِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ

آسمانلارنینگ و یرنینگ حکومتی کیین انینگ طرفیغه یاندورولورسیزلار؛ قچان خدانی تنها اوزین یاد قیلونسه

قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْءَاخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِن

نفرت قیلورلار اول آدملارنینگ دل لاری که قیامتغه ایمان کیلتورماسلار و قچان خدادین باشقه لارنی یاد

دُونِهٖٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۴۵﴾ قُلِ اللّٰهُمَّ فَاطِرَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ

قیلونسه الار خوشنود بولورلار ف۴ سینز دینگ ای الله ای آسمانلارنی و یرنی پیدا قیلغوچی ذات

عٰلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهٰدَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ

مخفی و آشکارانی بیلگوچی خدا سن گنه حکم قیلورسن بنده لارینگ اورتالاریغه اول نرسه خصوصیده که

يَخْتَلِفُونَ ﴿۴۶﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهٗ

الار انده اختلاف قیلور ایردیلار ف۵ واگر ظالم لار قول لاریده یر یوزیده بار نرسه همه سی بولسه

مَعَهٗ لَافْتَدَوْا بِهٖ مِن سُوٓءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُم

و انینگ برابری هم بولسه البته الار انی قیامت نینگ یمان عذابین مقابلیغه فدیه بیره رلار ف۶ و ظاهر بولور

ف۱ یعنی بلکه تمام خلق اوچون فائده قصد یده
ف۲ یعنی اول ذاتیکه مونداغ قدرتغه مالکدور البته انسانلارنی اولگاندان کیین ینه تیرگوزمکغه البته قادر دور لیکن یوقنی عقل ییک انسانلار توشونورلار
ف۳ یعنی باطل معبودلار نه شفاعت قیلا آلورلار و نه بیرنرسه نی توشونورلار
ف۴ جو حشرغه حکر جانه نینگ منفعلاریدور
ف۵ جناب رسول اکرم صلعم دعا لاریده بو آیت مونگمنده اِهْدِنِی لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَن تَشَاءُ إِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ جمله لارین اضافه قیلور ایدیلار
ف۶ لیکن اوز ظلملاریدین بیرگان فدیه و بدل لاری هرگز الاردین قبول ایتولمس

ع ۴ / ۱۰

مِّنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُوْنُوْا يَحْتَسِبُوْنَ ﴿٤٧﴾ وَبَدَا لَهُمْ سَيِّاٰتُ مَا كَسَبُوْا

اللارغه خداطرفيدين اول نرسه كه گمان قيلمس ايرديلار ۔ و ظاهر بولور اللارغه قيلغان يمان عمل لاري

وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿٤٨﴾ فَاِذَا مَسَّ الْاِنْسَانَ

و ادراب آلور اللارني اول نرسه كه انگا تمسخر قيلور ايرديلار ڤ پس قچان الانسانغه بير مصيبت

ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ اِذَا خَوَّلْنٰهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ اِنَّمَآ اُوْتِيْتُهٗ عَلٰى عِلْمٍ

يتيسه بيزني چاقيرور كيين بير قچان انگا اوز طرفيمزدين بير نعمت بيرسك ديركه منگا بو نرسا اوز علميمدين حاصل

بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَّلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِيْنَ

بولدي ڤ بلكه اول امتحاندور ولیكن كوبلارسي بيلمسلار بو سوزني اللاردين اوّل او تكانلار

مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَآ اَغْنٰى عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿٥٠﴾ فَاَصَابَهُمْ سَيِّاٰتُ

هم ديگان ايرديلار كيين دفع قيلمادي اللاردين اول نرسه كه كسب قيلور ايرديلار كيين يتدي اللارغه يمان

مَا كَسَبُوْا ؕ وَالَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْ هٰۤؤُلَآءِ سَيُصِيْبُهُمْ سَيِّاٰتُ مَا

عمل لارين سزاسي و اول ذا تلاركه ظالم دورلار اوردين ڤ آز كونده يتور اللارغه يمان عمل لارين

كَسَبُوْا ۙ وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿٥١﴾ اَوَلَمْ يَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ

سزاسي و ايمس دورلار اللار عاجز قالدورغوچي لار ڤ آيا اللار بيلماديلاركه تحقيق خدا كينگ قيلور رزقني

لِمَنْ يَّشَآءُ وَيَقْدِرُ ؕ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُّؤْمِنُوْنَ ﴿٥٢﴾ قُلْ

كيمنى كه خواهلار و تنگ قيلور ني كيمنى كه خواهلار البته بار در بونده نشانلار ايمانليك قوم اوچون سيز دينگ

يٰعِبَادِيَ الَّذِيْنَ اَسْرَفُوْا عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللّٰهِ ؕ

كه اي مينينگ اول بنده لاريم كه اوز جانلاريغه تعدي قيلديلار ڤ نااميد بولمنگلار خدا نينگ رحمتيدين

اِنَّ اللّٰهَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِيْعًا ؕ اِنَّهٗ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿٥٣﴾ وَاَنِيْبُوْٓا

تحقيق خدا مغفرت قيلور گناهلارني همه سيني چونكه اول مغفرتليك مهربان دور ڤ و قايتينگلار

اِلٰى رَبِّكُمْ وَاَسْلِمُوْا لَهٗ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ

پروردگارلارينگيز طرفيغه و اطاعت قيلينگلار انگا اننگ عذابي سيزلارغه كيلماي تورو ب كيين

لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوْٓا اَحْسَنَ مَآ اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ مِّنْ

سيزلاريغه مدد كيلمس و تابع بولونگلار اول ياخشي حكملارغه كه نازل بولدي سيزلارغه رب لارينگيز

قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَّاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ ﴿٥٥﴾ اَنْ تَقُوْلَ

طرفيدين اننگ عذابي سيزلارغه ناگهان كيلوب قالمسدين اوّل حال بوكه سيزلار ني بيلمس سيزلار مبادا دير

ف١ يعني خدا طرفيدين شونداغ عذاب اللارغه دوچار بولورلاركه هرگز خواب خيال لاريغه كيلمگان بولور و هر بير قيلغان عمل لارين سزاسين كوررلار و بو دنياده سخره قيلغان عذاب لاري هر طرفدين اللارني ادراب آلور

ف٢ ياكه الله تعالى علميده بو نعمتيغه اهل ولايق بولگان ليكيمدين منگا بو نعمتني بير گاندور

ف٣ يعني قريش دين

ف٤ يعني اللارغه قحط چيليك كيلدي يتي سنه ليك قحطغه مبتلا بولديلار

ف٥ يعني يخشي عمل لارني نهايتده كم قيلديلار و يمان عمل لارني بيحساب قيلديلار

ف٦ بو بير نچه آيت شريفه انسانلارني توبه غه و انابت غه دعوت بيرور خواه اللار كافر لاربولسون لار ياگنهكار لار بولسونلار الله تعالى اللارنينگ تمام كفر و گناه لارين مغفرت قيلور و اوز رحمتي غه داخل ايتور

ع ١١ ٢

نَفْسٌ يّٰحَسْرَتٰى عَلٰى مَا فَرَّطْتُّ فِىْ جَنْۢبِ اللّٰهِ وَاِنْ كُنْتُ لَمِنَ

قیسے بیرجان افسوس مینینگ خدا حقنده قیلغان کمچیلیکیمغه ومن ایردیم (انینگ حقنده)

السّٰخِرِيْنَ ﴿۵۶﴾ اَوْ تَقُوْلَ لَوْ اَنَّ اللّٰهَ هَدٰىنِىْ لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِيْنَ ﴿۵۷﴾

تمسخر قیلغوچیلاردین یا دیر اگر خدا منی هدایت قیلسه ایردی البته تقوی لیک لاردین بولور ایردیم

اَوْ تَقُوْلَ حِيْنَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ اَنَّ لِىْ كَرَّةً فَاَكُوْنَ مِنَ

یا دیر وقتیکه اول عذابنی کوردر کاشکے مینینگ اوچون بیرار مرته دنیاغه قایتیش بولسه ومن یخشی

الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۵۸﴾ بَلٰى قَدْ جَآءَتْكَ اٰيٰتِىْ فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ

عمل قیلغوچیلاردین بولسام ایردی آری البته سنگا مینینگ آیتلاریم کیلویبیردی ف‌۱ و سن الارنی یلغان دیدینگ

وَكُنْتَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿۵۹﴾ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِيْنَ كَذَبُوْا عَلَى اللّٰهِ

و کبر قیلدینگ و کافرلاردین بولدونگ ف‌۲ و قیامت کونی سیز کورورسیز اول آدملارنی که خدا حقنده

وُجُوْهُهُمْ مُّسْوَدَّةٌ ؕ اَلَيْسَ فِىْ جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿۶۰﴾

یلغان سوزلابدور ف‌۳ یوزلاری قرارگان بولور آیا متکبرلارنیک جایلاری جهنم ده ایمسمی

وَيُنَجِّى اللّٰهُ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ ۫ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوْٓءُ وَلَا هُمْ

و نجات بیرور خدا اول آدملارغه که سقلانویدورلار ف‌۴ مراد لارین حاصل بولوشی ایله یمس الارغه کلفت و نه الار

يَحْزَنُوْنَ ﴿۶۱﴾ اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَىْءٍ ۫ وَّهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ وَّكِيْلٌ ﴿۶۲﴾

غم‌ده قالورلار خدا دور هر نرسه‌نی یراتوچی و اول دور هر نرسه‌غه نگهبان ف‌۶

لَهٗ مَقَالِيْدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ

انینگ اختیاریده دور آسمانلار خزینه‌لاری و یرنینگ کلیدلاری و اول آدملار که کافر بولدیلار خدانینگ آیتلاریغه

اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخٰسِرُوْنَ ﴿۶۳﴾ ع قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ تَاْمُرُوْٓنِّىْٓ اَعْبُدُ اَيُّهَا

الار دورلار زیانغه بولغوچیلار سیز دینگ ای جاهل‌لار سیزلار منی خدادین باشقه‌غه

الْجٰهِلُوْنَ ﴿۶۴﴾ وَلَقَدْ اُوْحِىَ اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ لَئِنْ

عبادت قیلسین اوچون بویورورسیزلارمی ف‌۷ و تحقیق وحی توشورولدی سیزغه و سیزدین اولگی لارغه که ای انسان

اَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُوْنَنَّ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ﴿۶۵﴾ بَلِ اللّٰهَ

اگر سن شرک بولسنگ البته قیلغان عملینگ بیکار بولور و زیانغه یولوققانلاردین بولورسن بلکه یلغوز

فَاعْبُدْ وَكُنْ مِّنَ الشّٰكِرِيْنَ ﴿۶۶﴾ وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ ۖ

خداغه گه عبادت قیل و بول شاکرلاردین و قدر قیلمادیلار خدونی انگا مناسب بولغان قدر ده ث

ف‌۱ یعنے قرآن کریم که سبب هدایت دور
ف‌۲ و قتیکه مجرملار قیامت کونی دنیاغه قایتیشنی آرزو قیلورلار و قرآن حقیقتی ایتگانلاریک لاری رسول اکرم صلعم غه اتباع قیلمانلیک لاری اوچون پشیمان قیلورلار الله تعالی الارغه جواب مقامیده ارشاد قیلور که ای نادم بنده‌لار سیزلارغه مینینگ آیتلاریم اوز وقتیده کیلگان دور لیکن سیزلار الارغه ایشانمادینگیز لار و الاردین باش تارتدینگیز لار عاقبت کافر لیک حالده اولدونگیز لار ایمدی بولگان افسوس بیکدین فائده یوقدور
ف‌۳ یعنے انگا شریک و فرزند نسبت بیرویدورلار
ف‌۴ یعنے ایمان کیلتوروش و دین باش تارتقوچی لار و انی اوز لاریغه عیب بیلگوچیلار
ف‌۵ یعنے شرک دین
ف‌۶ یعنے سقلاغوچی و تصرف ایتگوچی و تدبیرنی کورگوچی
ف‌۷ ابن عباس رضی الله عنهما دین مروید و رکه مشرکلار اوز جهالت لاریدین سید عالم صلعم نی اوز لارین باطل معبود لاریغه عبادت اوچون چاقیردیلار الارغه جواب مقامیده بو آیت شریفه نازل قیلوندی
ف‌۸ یعنے انی اوز شانیغه مناسب تونمادیلار و عظمتیغه تعظیم ایتمادیلار

وَالْاَرْضُ جَمِيْعًا قَبْضَتُهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ مَطْوِيّٰتٌۢ بِيَمِيْنِهٖ

حال بوکه تمام یر قیامت کونی اینینگ کفیده بولور ف۱ وآسمانلار اینینگ اونگ قولیده ف۲ اورالگان تورور

سُبْحٰنَهٗ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّوْرِ فَصَعِقَ مَنْ

پاکدور اول وبو قاریدور اولارنینگ شریک کلتوریدین ودم اورولور صورغه پس بیهوش بولور

فِي السَّمٰوٰتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَآءَ اللّٰهُ ۭ ثُمَّ نُفِخَ فِيْهِ

کیمیکه آسمانلارده دور وکیمیکه یرده دور مگر اول ذاتیکه خدا خواهلایدور ف۳ کیین اینچی

اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ يَّنْظُرُوْنَ ﴿٦٨﴾ وَاَشْرَقَتِ الْاَرْضُ بِنُوْرِ رَبِّهَا

دم اورولور انگا پس بیردین اولار تورور لار و باقاشلارلار ف۴ و روشن بولور یر پروردگاریننگ

وَوُضِعَ الْكِتٰبُ وَجِايْٓءَ بِالنَّبِيّٖنَ وَالشُّهَدَاۗءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ

نوری ایله ف۵ و قویولوب ییلور نامهٔ اعمال ف۶ و کیلتورولور پیغمبرلارنی و گواهلارنی و حکم قیلینور

بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ ﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ اَعْلَمُ

اولار اوزالارنینگ انصاف ایله و اولارغه ظلم قیلینمس و هر کیشینیغه عملین جزاسین تمثیل

بِمَا يَفْعَلُوْنَ ﴿٧٠﴾ وَسِيْقَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا اِلٰى جَهَنَّمَ زُمَرًا ۭ حَتّٰٓى اِذَا

بیریلورد اول همه لارین افعال لارین یخشی بیلور و هیدالورلار کافرلارنی جهنم طرفیغه جماعه جماعه قیلوب

جَاۗءُوْهَا فُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَآ اَلَمْ يَاْتِكُمْ رُسُلٌ

شونگا قدر که وقتیکه اولارنینگ قاشیغه کیلسه لار دروازه لاری آچیلور و دیرلار سقلاوچی لاری

مِّنْكُمْ يَتْلُوْنَ عَلَيْكُمْ اٰيٰتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُوْنَكُمْ لِقَاۗءَ يَوْمِكُمْ

اولارغه که آیا سیزلارغه اوز لارینگیزدین پیغمبرلار کیلمادیمی که اوقور ایدیلار سیزلارغه ربلارینگیز آیتلارین و قورقوتور ایردیلار

هٰذَا ۭ قَالُوْا بَلٰى وَلٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ ﴿٧١﴾

سیزلارنی بو کونگا ملاقات بولیشینگیزدین دیرلار آری ولیکن عذاب کلمه ثابت بولغاندور کافرلارغه

قِيْلَ ادْخُلُوْٓا اَبْوَابَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِيْنَ ﴿٧٢﴾

دیلورکه کیرینگلار جهنم دروازه لاریغه همیشه قالغوچی حال لارینگیزده انده پس نه قدر یمان دور متکبرلار جایلاری

وَسِيْقَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ اِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا ۭ حَتّٰٓى اِذَا جَاۗءُوْهَا

و حیدالور پروردگارلاریدین قورققان لارنی جنت طرفیغه جماعه جماعه قیلوب تا وقتیکه اولار اینینگ

وَفُتِحَتْ اَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوْهَا

قاشیغه بیورلار دروازه لاری ف۷ آچیلور ف۸ و دیرلار سقلاوچیلاری اولارغه که سلام سیزلارغه یخشی تورد ینگیز ف۹ لارایدی

ف۱ یعنی اینینگ تصرفیده بولور
ف۲ یعنی قدرتی ایله
ف۳ چنانچه حورلار و دولدانلار که اولار بیهوش بولمسلار و سیدنا موسیٰ علیه السلام هم بیهوش بولمسلار چونکه اول جناب دنیاده بیهوش بولغاندورلار و تورت بیوک فرشته لار بیهوش بولمسلار اولار ایکی نفخه اورتاسنده اولورلار
ف۴ یعنی انتظار قیلورلار که اولارغه قندای معامله قیلور
ف۵ یعنی محشرنینگ یرلی یری
ف۶ یعنی صحیفه لاریده بیرلیور
ف۷ یعنی حضرت سید عالم صلعم نی ذاتلاری نی
ف۸ یعنی دروازه لاری آچیلغان بولور
ف۹ یعنی هر بیر گنادین پاک بولدینگیز لار

ع ٧

خٰلِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا

یکرینگلار رضینغه همیشه توریک اوچون انده والارد یرلار حمد اول خداغه کیم بیزغه وعده سین راست قیلدی[1] وه وارث قیلدی

الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعٰمِلِينَ ﴿٧٤﴾

بیزنی بویرغه کیم جای آلورمیز جنتدین خواهلاگان یریمیزده[2] پس نه قدر یخشی دور ایشلاگوچیلار نینگ ایلارے

وَتَرَى الْمَلٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ

و کورورسیز فرشته‌لارنی حلقه قیلغان حال‌لاریده عرش نینگ اطرافیده کیم تسبیح ایتورلار پروردگارلارین

ع

رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿٧٥﴾

حمد ایله و حکم قیلینور الارا ورتا لاریده[3] انصاف ده دیلور بوتون جهان مالکی خداغه ثنا دور

سُورَةُ الْمُؤْمِنِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَثَمَانُونَ آيَةً وَتِسْعُ رُكُوعَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

سورهٔ مومن مکه ده توشکاندر وه اول ‏ ابتدا قیلورمن مهربان نهایتده رحیملیک الله تعالی نامی ایله ‏ سکسان بیش آیت توقوز رکوع دور

حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ

حٰمٓ[4] بو کتاب توشورلگاندور خدا طرفیدین که غالبدور بیلگوچی دور ‏ گناهنی مغفرت قیلغوچی دور

وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ

و توبه‌نی قبول قیلغوچی دور قتیغ عذاب بیرگوچی دور کرم صاحبی دور یوقدور هیچ بیر معبود مگر اول کیمه ‏ اینگ طرفیغه دور

الْمَصِيرُ ﴿٣﴾ مَا يُجَادِلُ فِي آيٰتِ اللّٰهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ

قایتیش ‏ ناحق جنجال قیلمس خدا اینگ آیتلارین[5] حقنده مگر اول جماعه کیم منکر دورلار پس فریب بیرماسون سیزغه

تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلٰدِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ

الار نینگ شهرلارده بارب کیلوب یوروشلاری[6] تیلفاچی دیدی (الاردین اوّل) قوم نینگ قومی وه اول جماعه‌لار کیم الاردین

مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجٰدَلُوا

کیین کیلدیلار ‏ وه قصد قیلدی ‏ هر بیر امت اوز پیغمبرلاریغه تاکه انی گرفتار ایتسونلار وه جنجال قیلدیلار

بِالْبٰطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾

بیهوده سوزلار ایله تاکه اینگ ایله حق‌نی باطل قیلسونلار کیین من الارنی توتدوم پس نیچوک بولور ایدی مینینگ عذابیم

وَكَذٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحٰبُ

وه مونداغ ثابت بولدی پروردگارینگیز نینگ سوزی ‏ تمام کافرلارغه که البته الار ‏ دوزخی

النَّارِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ

ایدورلار ‏ اول جماعه کیم کوتاروب تورورلار عرشنی وه اول طائفه‌[7] کیم اطرافیده دورلار[8] تسبیح ایتیب تورورلار

سورهٔ مومن

[1] یعنی اول وعده‌سین کیم اوز قولی تلك الجنة التي نورث من عبادنا من كان تقيا آیتیده عنایت قیلوب ایردی

[2] یعنی اوز اوز دیمزغه کرم قیلینغان جنتدین قیسی بیریرین خواهلاسک انده اولتورورمیز

الربع ٥ ع

[3] یعنی جمیع خلائق اورتا لاریغه

[4] بو سوره‌نی سورهٔ غافر هم دیلور وه سورهٔ طول هم دیلور

[5] یعنی قرآن کریم حقنده

[6] یعنی اگرچه کافر دنیا نینگ بیر طرفیغه بارب کیلوب بسیار قسم آرام راحتده بولسه‌لار هم عاقبت الار جهنم غه داخل بولورلار

[7] یعنی اهل مکه‌دین اوّل

[8] عرش‌نی کوتاروب تورگان فرشته‌لار تورت عدددورلار وه الار نینگ اطرافلاریده بولغان فرشته کروبی‌لاردورلار همه‌لاری همیشه تسبیح غه مشغول تورورلار

وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ
پروردگارلارین حمدی ایله ایمان کیلتورلار و انگا مغفرت طلب قیلورلار مسلمانلار اوچون کای پروردگاریمیز سینینگ
شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ
عام رحمتینگ و علمینگ برزنرسه نی ایچیغه آلغاندور پس مغفرت قیل لول بنده لار اوچون که توبه قیلیب درلار و یولونگه بوردلار
عَذَابَ الْجَحِيمِ ⑦ رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ
سینینگ یولینگغه و نجات بیرالارغه جهنم عذابیدین ای پروردگاریمیز و کیرگوزگیل الارنی دائمی تورلادورگان شو باغ
وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ
جنتلارغه که سن الارغه وعده قیلدینگ و هم اول نیکیلری که لایق دور اته انه لاریدین و خاتونلاریدین و اولادلاریدین
الْحَكِيمُ ⑧ وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ
البته سن غالب حکمتلیک زات دورسن ف و سقلاغیل الارنی یمان عذابلاردین نیگه که سن سقلابدورسن اول کون یمان
رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑨ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ
عذابلاردین البته انگا رحم قیلیب دورسن و شو اولدور بیوک مراد غه تیکیش تحقیق آدملار که کافر بولدیلار الارغه
لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ
آواز بیریلورکه البته خدانینگ بیزار لیکی سیزلاردین و فقیله چاقیریلور ایردینگیزلار ایمانغه و انگا قیلور ایردینگیزلار
فَتَكْفُرُونَ ⑩ قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ
کته راغه راوزلارینگیزغه بولغان بیزارلیکلارینگیزدین ف الارنه برلار ای پروردگاریمیز سن بیزنی ایکی بار یجان و ایکی بار جانلیک
فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ⑪ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ
قیلدینگ بیز اوزگناهلاریمیزغه اقرار ایتدوک آیا چیقیشغه یول باردورمی بو سیزا شونینگ اوچون دورکه
إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ
قچان یلغوز خدا نامین آلونسه انکار قیلور ایردینگیزلار و انگا شریک قیلونسه ایشانور ایردینگیزلار ایمدی حکم اولوغ
الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ ⑫ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
و عالیشان خدا اختیارنده دور ف اولدور اول ذات که سیزلارغه اوز نشانلارین کورساتور و توشورور سیزلارغه
رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ⑬ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
آسماندین رزق ف نصیحت آلمس مگر اول کیشی که خداغه قایتور پس چاقیرینگ . لارخدانی خالص قیلگان حالدا انینگ
لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ⑭ رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ
اوچون عبادتنی اگرچه کافرلار یمان کورسهلار هم اولدور درجه لارنی کوتارگوچی ف عرش صاحبی

ع ۹ ۱ ۶

ف۱ یعنی تینلاری الیه تسبیح ایتکان پروردگارلارین وحدانیتی غه ایمانلاری بولور
ف۲ چونکه بنی آدم خصلاریدن اعتراض کبی سوزقیلغان ایردیلار
ف۳ یعنی شرکدین توبه قیلیبدورلار و اسلام ده حیات کیچوریبدورلار
ف۴ امام سعید بن جبیر رضی الله عنه دیبدورلار مؤمن بنده قچان جنتغه داخل بولسه منینگ آتم آنم و اولادم و برادرم و خاتونم قنی دیب سوال قیلور جواب بیریلورکه الار علده سینینگ مقامینگغه یتمادیلار کیمن اول دیرکه من هم اوزوم هم الارا اوچون عمل قیلغان ایردیم کیمن حکم بولورکه الارنی هم داخل قیلینگلار
ف۵ یعنی کافرلار جهنمغه کیرورده قیلاریده اوز اوزلاریدین بیزار بولورلار اول حالده فرشته لار الارغه آواز بیرورلار شونداغ دیرلار
ف۶ یعنی اول سیزلارغه ایکیمی دنیاغه قایتماک اوچون اجازت بیرماس
ف۷ یعنی رزقلارینگیزغه سبب بولغان یغمورنی
ف۸ یعنی مؤمن بنده لارین درجه لارین کوتارگوچی یا اوزینی صفتلاری بلند بی مثال اولوغ ذات

يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهٖ عَلٰى مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ لِيُنْذِرَ يَوْمَ
توشور ور و حینی ف۱ اوز حکمی ایله بنده لاریدین کیمنی خواهلاسه تاکه اول قورقوتسون محلقینی ملاقات
التَّلَاقِ ⑮ يَوْمَ هُمْ بَارِزُوْنَ ۚ لَا يَخْفٰى عَلَى اللّٰهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ ۚ لِمَنِ
کونیدین ف۲ اول کونیکه الاربوزه غه چیقورلار ف۳ مخفی قالمس خداغه الارنینک هیچ بیرنرسه لاری بو کون حکومت
الْمُلْكُ الْيَوْمَ ۖ لِلّٰهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ⑯ اَلْيَوْمَ تُجْزٰى كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ ۚ
کیمنینک اختیاریده دور یلغوز غالب خدا اختیارنده دور ف۴ بو کون هر کیشیغه قیلغان عملین جزاسین بیریلور
لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ ۚ إِنَّ اللّٰهَ سَرِيْعُ الْحِسَابِ ⑰ وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْآزِفَةِ
بو کون ظلم یوقدور تحقیق خدا تیز حساب آلغوچی دور و سیز قورقوتینک الارنی قیامت کونیدین
إِذِ الْقُلُوْبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَاظِمِيْنَ ۚ مَا لِلظّٰلِمِيْنَ مِنْ حَمِيْمٍ وَّ
دقیکه دل لار حلقلار غه یقین کیلور حزنگا تولگان حالده ف۵ بولمس ظالم لار اوچون هیچ بیر دوست
لَا شَفِيْعٍ يُّطَاعُ ⑱ يَعْلَمُ خَآئِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُوْرُ ⑲
و نه شفاعت قیلوچی که سوزی قبول قیلنور اول بیلوب تورور کوزلار خیانتین و سینه لار مخفی سقلاغان سرلارنی
وَاللّٰهُ يَقْضِيْ بِالْحَقِّ ۚ وَالَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖ لَا يَقْضُوْنَ
و خدا حق ایله حکم قیلور و اول نرسه لار که بولار خدانی قویوب الارغه دعا قیلورلار هیچ بیرنرسه غه
بِشَيْءٍ ۗ إِنَّ اللّٰهَ هُوَ السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ ⑳ أَوَلَمْ يَسِيْرُوْا فِي الْأَرْضِ
حکم قیله آلمس لار البته خدا گنه ایشیتکوچی کورگوچی دور آیا الار یر یوزیده سیر قیلمادیلارمی ؟ کورمادی
فَيَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ كَانُوْا مِنْ قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوْا هُمْ
لارمی که نیچوک بولوبدور بولاردین اوّل کیلوب کیتکانلار عاقبتلاری ف۶ الار کوب زیاده ایردیلار
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَّآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ اللّٰهُ بِذُنُوْبِهِمْ ۚ
طاقتده و یر یوزیغه قالدوروب کیتکان نشانلار یوزه سیدین پس توتدی خدا الارنی گناهلاری سببیدین
وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ وَّاقٍ ㉑ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَّأْتِيْهِمْ
و بولمادی الار اوچون خدا عذابیدین توتقاروچی بیرکیشی بو شونینک اوچوندور که الارقا شلاریغه
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ فَكَفَرُوْا فَأَخَذَهُمُ اللّٰهُ ۚ إِنَّهٗ قَوِيٌّ شَدِيْدُ
الارنینک پیغمبرلاری روشن دلیل لار کیلتورور ایردیلار لیکن الار منکر بولدیلار کیین خدا الارنی توتدی البته اول
الْعِقَابِ ㉒ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ㉓
قوتلیک عذابی قتیغ ذاتدور و تحقیق بیز یباردوک موسی نی اوز نشانلاریمیز و روشن دلیل ایله

ف۱ وحی نی روح دیب نام قویلوبدور چونکه اول انبیالار دل لاریغه جان کبی تارقار
ف۲ اولکون آسمان اهلی ایله یر اهلی و عابد ایله معبود و ظالم ایله مظلوم بیربیلاری ایله ملاقات قیلوشورلار
ف۳ یعنی قبرلاریدین تاشقاریغه چیقورلار
ف۴ سوال هم جواب هم الله تعالی نینگ اوزیدین بولور
ف۵ یعنی اول دل لار ایگالاری دیغلاگان حال لاریده
ف۶ چنانچه عاد و ثمود و امثال لاری که الار طاقتده مکه کافرلاریدین کوب زیاده ایردیلار و الاردین کالحفظ لار و قصرلار وجود غه کیلگان ایردی لیکن هیچ بیرنرسه لاری الارغه فائده بیرمادی ع ۱۱ ۲

اِلٰى فِرْعَوْنَ وَهَامٰنَ وَقَارُوْنَ فَقَالُوْا سٰحِرٌ كَذَّابٌ ۲۴ فَلَمَّا
فرعون و هامان و قارون قاشلاریغه دالار دیدیلار بو یلغانچی جادوگر دور ف۱ کیین قچنیکه اول

جَآءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوْٓا اَبْنَآءَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
کیلدی الارقاشلاریغه حق ایله بیزنینگ قاشیمزدین ایتدیلار اولدورونگ لار بو نینگ ایله ایمان کیلتورگانلار

مَعَهٗ وَاسْتَحْيُوْا نِسَآءَهُمْ ؕ وَمَا كَيْدُ الْكٰفِرِيْنَ اِلَّا فِيْ ضَلٰلٍ ۲۵
او غللاریں و تیریگ قالدورونگ لار قیزلارین و ایمس کافرلار تدبیرلاری مگر اثرسیز ف۲

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُوْنِيْٓ اَقْتُلْ مُوْسٰى وَلْيَدْعُ رَبَّهٗ ۚ اِنِّيْٓ اَخَافُ
و دیدی فرعون قویوب بیرینگ لارمے که موسیٰ نے اولدورای و اول خداسین چاقیرسون من قورقورمن که

اَنْ يُّبَدِّلَ دِيْنَكُمْ اَوْ اَنْ يُّظْهِرَ فِي الْاَرْضِ الْفَسَادَ ۲۶ وَقَالَ
اول سیزلارنینگ دینلارینگیزنی اوزگارتور یا مملکتغه فساد سالور و دیدی موسیٰ

مُوْسٰٓى اِنِّيْ عُذْتُ بِرَبِّيْ وَرَبِّكُمْ مِّنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ
تحقیق من پناه آلورمن اوزوم نینگ پروردگاریم و سیزلارنینگ پروردگارلارینگیزغه هر بیر تکبردین که ایشانماس

ع ۷ الْحِسَابِ ۲۷ وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ ۖۗ مِّنْ اٰلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ اِيْمَانَهٗٓ
حساب کونیغه و دیدے بیر مؤمن ایر فرعون خاندانیدین که مخفی توتور ایردے ف۳ ایمانین

اَتَقْتُلُوْنَ رَجُلًا اَنْ يَّقُوْلَ رَبِّيَ اللّٰهُ وَقَدْ جَآءَكُمْ بِالْبَيِّنٰتِ
آیا بیر انسان نے فقط شونینگ اوچون اولدورورسیزلارمے که دیر مینینگ ربیم خدا دور حال بو که کیلتوردی دور

مِنْ رَّبِّكُمْ ؕ وَاِنْ يَّكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهٗ ۚ وَاِنْ يَّكُ
ربلارینگیز طرفیدین دلیل لار و اگر اول یلغانچی بولسه یلغانی اینینگ اوزیغه بولور و اگر اول راست

صَادِقًا يُّصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِيْ يَعِدُكُمْ ؕ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ
سوزلیک بولسه اینینگ وعده قیلغان عذابلاریدین بعضیسی سیزلارغه یتور البته خدا هدایت قیلمس اول کیشینی که

مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ۲۸ يٰقَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظٰهِرِيْنَ
حددین آشغوچی یلغانچی دور ف۴ ای قومیم بوگون سلطنت سیزلارنینگ دور غالب بولگان حال

فِي الْاَرْضِ ؗ فَمَنْ يَّنْصُرُنَا مِنْۢ بَاْسِ اللّٰهِ اِنْ جَآءَنَا ؕ قَالَ
ده یرلارینگیزده یر یوزیده ایمدی کیم بیزغه مدد بیرور خدا نینگ عذابیدین ف۵ اگر اول کیلوب قالسه دیدی

فِرْعَوْنُ مَآ اُرِيْكُمْ اِلَّا مَآ اَرٰى وَمَآ اَهْدِيْكُمْ اِلَّا سَبِيْلَ
فرعون مصلحت بیرماسمن سیزلارغه مگر اول نرسه که اوزوم مناسب بیلورمن ف۶ و باشلاماسمن سیزلارنی مگر توغری

ف۱ فرعون قبطیلارنینگ پادشاه لاری بولوب هامان اینینگ وزیری ایمدی و قارون اللارزمان لاریده نهایته دبیوک تاجر و مالدار بیرکیشی ایردی

ف۲ سیدنا موسیٰ علیه السلام تولدلاریدین بورون فرعون بنی اسرائیل اولادلارین اولدوروشدین توختگان ایردی بو ایکنچی مرتبه الارنے اولدوروشغه حکمی ایدور

ف۳ بو آدم قبطی ایردی و فرعون نینگ عمزاده لاریدین ایردی قبطیلاردین حضرت موسیٰ علیه السلام غه ایمان کیلتورگان لاردین شول آدم ایله فرعون نینگ خاتونے ایردی

ف۴ یعنے فرعون شونکه ظلم ده حددین آشغوچی و خدالیک دعواسیده نهایته یلغانچی دور

ف۵ اگر سیزلارنینگ پیغمبری موسیٰ نے اولدورسنگیزلار

ف۶ یعنے اوزوم موسیٰ نے اولدوروشنے خواهلار من سیزلارغه شول طریقه مصلحت بیرورمن

الرَّشَادِ ﴿۲۹﴾ وَقَالَ الَّذِیْٓ اٰمَنَ یٰقَوْمِ اِنِّیْٓ اَخَافُ عَلَیْکُمْ

یولغه   و دیدی اول ذاتیکه ایمان کیلتوروب ایردی ای قومیم من قورقورمن سیزلار اوچون

مِّثْلَ یَوْمِ الْاَحْزَابِ ﴿۳۰﴾ مِثْلَ دَاْبِ قَوْمِ نُوْحٍ وَّعَادٍ

اوتکان جماعه لار کونلاری کبی بیر کونیدین   نوح قومین و عادنینگ و ثمودنینگ و الاردین

وَّثَمُوْدَ وَالَّذِیْنَ مِنْۢ بَعْدِهِمْ ؕ وَمَا اللّٰهُ یُرِیْدُ ظُلْمًا

صونگغی لار حال لاری کبی بیر حال دین   و ایمس دور خدا ظلم خواهلاغوچی اور

لِّلْعِبَادِ ﴿۳۱﴾ وَیٰقَوْمِ اِنِّیْٓ اَخَافُ عَلَیْکُمْ یَوْمَ التَّنَادِ ﴿۳۲﴾

بنده لاریغه ف۱   و ای قومیم من قورقورمن سیزلار اوچون ندا قیلیشماک کونیدین ف۲

یَوْمَ تُوَلُّوْنَ مُدْبِرِیْنَ ۚ مَا لَکُمْ مِّنَ اللّٰهِ مِنْ عَاصِمٍ ۚ وَمَنْ

اول کونیکه یوز اوگوردر سیزلار آرقه بیریب بولمس سیزلار اوچون خدادین قوتقارغوچی ف۳ و کیمیکه

یُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ مِنْ هَادٍ ﴿۳۳﴾ وَلَقَدْ جَآءَکُمْ یُوْسُفُ

آنی خدا آزدوردور ایمس آنینگ اوچون رهنما یوقدور   و تحقیق کیلدی سیزلارغه یوسف

مِنْ قَبْلُ بِالْبَیِّنٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِیْ شَکٍّ مِّمَّا جَآءَکُمْ بِهٖ ؕ

مونیدین اول ف۴ دلیل لار ایله پس همیشه شکده بولدینگیزلار اول سیزلارغه کیلتورگان نرسه حقنده

حَتّٰٓی اِذَا هَلَکَ قُلْتُمْ لَنْ یَّبْعَثَ اللّٰهُ مِنْۢ بَعْدِهٖ رَسُوْلًا ؕ

تا وقتیکه اول وفات قیلدی سیزلار دیدینگیزلار که ایمدی خدا یوبارماس آرقه سیدین هیچ بیر پیغمبر یبارماس

کَذٰلِکَ یُضِلُّ اللّٰهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُّرْتَابُ ﴿۳۴﴾ ۨالَّذِیْنَ

منه شونداغ آزدورور خدا اول کیشی نی که حددین آشوچی و شکوتی توشکوچی دور   اول آدملارکه جنجال قیله لار

یُجَادِلُوْنَ فِیْٓ اٰیٰتِ اللّٰهِ بِغَیْرِ سُلْطٰنٍ اَتٰهُمْ ؕ کَبُرَ مَقْتًا

خدانینگ آیتلاریدا ایستنده الارغه کیلگان بیر سندو دلیلسیز هم بو نرسه بیوک نفرتغه سیبدور

عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا ؕ کَذٰلِکَ یَطْبَعُ اللّٰهُ عَلٰی کُلِّ

خدا قاشنده و مسلمانلار قاشلاریده هم   منه شونداغ مهر اورور خدا هر بیر سرکش

قَلْبِ مُتَکَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿۳۵﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ یٰهَامٰنُ ابْنِ لِیْ صَرْحًا

متکبر آدمنینگ کونگلیغه ف۵   و دیدی فرعون ای هامان بنا قیلدور مینینگ اوچون بیر بلند

لَّعَلِّیْٓ اَبْلُغُ الْاَسْبَابَ ﴿۳۶﴾ اَسْبَابَ السَّمٰوٰتِ فَاَطَّلِعَ

عمارت شایدمن اینینگ ایله یول لارغه یتورمن   یعنی آسمانلار یول لاریغه   و کوروریمن

ف۱ اول جماعه لار همه لاری الله تعالی نینگ پیغمبر لاریغه گستاخلیک قیلدیلار و الارغه شیاماد یلار عاقبت الله تعالی همه لارین هلاک قیلدی بنده لار او زهلاکلاریغه او زلاری سبب بولدیلار الله تعالی هرگز الارغه ظلم قیلماس

ف۲ یعنی محشر کونی دین کم اوده هر قسم ندالار چاقیریشلار بولور

ف۳ یعنی هر طرفغه قاچور سیزلار لیکن خدانینگ عذابیدین پناه تاپماس سیزلار

ف۴ یعنی یوسف علیه السلام که عزیز مصر ایردیلار واوز قوم لاریغه رسول هم ایردیلار الارنی خداغه چاقیرور ایردیلار

ف۵ یعنی هر کیمده اوشبو صفتلار بولسه اول کیشی نی خدا هم خلق هم یمان کورور دینینگ دلیغه شقاوت مهری اورولور

إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُۥ كَٰذِبًا ۚ وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ
موسی نینگ خداسین ومن انی یلغانچی گمان قیلورمن و شوندانغ بیزنیشی کورسا تیلگان ایردے فرعون غه

سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَصُدَّ عَنِ ٱلسَّبِيلِ ۚ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِى
اینگ یمان عملین و توسولوب ایردے توغری یولدین و یولمادی فرعون نینگ تدبیرے مگر

تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ ٱلَّذِىٓ ءَامَنَ يَٰقَوْمِ ٱتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ
بیکار ف١ ج و دیدی اول مومن ای قوییم منگا تابع بولونگلار کرباشلارمن سیزلارنی توغری

ٱلرَّشَادِ ﴿٣٨﴾ يَٰقَوْمِ إِنَّمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا مَتَٰعٌ وَإِنَّ
یولغه ای قوییم حقیقتده بو دنیا حیاتی بیرنچه کون فائده لانماک دور و البته توراددرگان

ٱلْءَاخِرَةَ هِىَ دَارُ ٱلْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰٓ
جای آخرتدور کیمکه یمان ایش قیلوبدور جزا لانماس مگر یمان بیر

إِلَّا مِثْلَهَا ۖ وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ
جزا ایله وکیمکه یخشی ایشنی قیلوبدور ایر کشی بولسون یا اورغاچی بشرطیکه مؤمن

مُؤْمِنٌ فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ
بولسه انه شولار جنتغه کیردرلار انده الارغه حساب سیز رزق

حِسَابٍ ﴿٤٠﴾ وَيَٰقَوْمِ مَا لِىٓ أَدْعُوكُمْ إِلَى ٱلنَّجَوٰةِ وَتَدْعُونَنِىٓ
بیرلیور ف٢ و ای قوییم نیمه بولدی منگاکه من سیزلارنی نجاتغه چاقیرورمن و سیزلار منی دوزخ طرفیغه

إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٤١﴾ تَدْعُونَنِى لِأَكْفُرَ بِٱللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِۦ مَا لَيْسَ
چاقیردرسیزلار سیزلارمنی چاقیرورسیزلارکه من خداغه منکر بولسام و شریک قیلسام انگه شونداغ نرسه نیکه

لِى بِهِۦ عِلْمٌ وَأَنَا۠ أَدْعُوكُمْ إِلَى ٱلْعَزِيزِ ٱلْغَفَّٰرِ ﴿٤٢﴾ لَا جَرَمَ
اندین من بیخبردورمن ومن چاقیرورمن سیزلارنی غالب مغفرتلیک خدا طرفیغه ف٣ حق شولدورکه اول نرسه

أَنَّمَا تَدْعُونَنِىٓ إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُۥ دَعْوَةٌ فِى ٱلدُّنْيَا وَلَا فِى
کہ سیزلار منی اینگ عبادتیغه چاقیردرسیزلار ف٤ نه اول دنیاده چاقیرلیشغه لائق دور و نه

ٱلْءَاخِرَةِ وَأَنَّ مَرَدَّنَآ إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَٰبُ
آخرتده و تحقیق همه میزنینگ قایتیشیمیز خدا طرفیغه دور و البته حدلاردین آشقوچیلارگنه دوزخی

ٱلنَّارِ ﴿٤٣﴾ فَسَتَذْكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمْ ۚ وَأُفَوِّضُ أَمْرِىٓ
لاردورلار ایمدی آنزکونده مینینگ سیزلارغه ایتگان سوزدمنی یاد قیلورسیزلار ف٥ ومن اوز معامله منی

ع ٤ ١٠

ف١ فرعون بو طریقه تدبیری ایله بیچاره خلق نے الدایچی بولدی لیکن اینینگ بو تدبیری هیچ بیر فائده بیرمادے بلکه اوزنی شرمسار بولدی

ف٢ بو مؤمن بنده بیچاره اوز قومیدین تمرد وطغیان قیلغان دیبیر دردکا رغه خلاف وعصیان ایتکان جاعلارنی دنیانینگ عاقبتیدین آگاه قیلور و حق یولغه چاقیردر

ف٣ یعنے تعجب بودور که من سیزلارنے نجاتغه و خیرغه چاقیردرمن و سیزلار منی دوزخغه و شرغه چاقیردر سیزلار

ف٤ چنانچه بجت لاردر هر قسم باطل معبودلار

ف٥ یعنے وقتیکه سیزلارغه عذاب کیلور اول وقتده مینینگ بو سوزدمنی البته یاد قیلورسیزلار

إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ

خداغه تاپشوروروین خدا البته بنده لارین کوروب تورور پس سقلادی خدا انی الارنینگ تدبیرلارین یمان

مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ

اتیلارینین ف وتازل بولدی فرعون خاندانیغه عذاب نینگ یمانی ف الار ایرته و کیچ اوت

يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا ۚ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ قف

قا شیغه کیلتورولورلار واول کونیکه قیامت قائم بولور (حکم بولورکه)

أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ

فرعون خاندانین (دا ذرین) نهایتده قتیغ عذابغه داخل قیلینگ لار و وقتیکه الار دعوالا شور لار

فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا

دوزخ ده ف پس بیلار تویان درجه لیک آدملار یوقاری درجه لیک آدملارغه کم تحقیق بیزلار دنیاده سیزلارغه

لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾

تابع ایردوک ایمدی سیزلار عذاب نینگ بیرآز حصه سین بیزلاردین دفع قیلا آلور سیزلارمی

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ

یوقاری درجه لیک لار دیرلار که بیزلار همه میزهم دوزخ ده دورمیز خدا بنده لارین اورتالاریغه حکم

بَيْنَ الْعِبَادِ ﴿٤٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا

قیلوب بولغاندور ف و دیرلار دوزخده گیلار جهنم موکل لاریغه که دعا قیلینگ لار اوز

رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٩﴾ قَالُوا أَوَلَمْ تَكُ

ربلاریغیزغه که بیرار کون بیزدین عذابنی ینگیل قیلسون موکل لار دیرلار آیا پیغمبرلاریغیز

تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ ۖ قَالُوا بَلَىٰ ۚ قَالُوا فَادْعُوا

سیزلارغه روشن دلیل لار کیلتورماد یلارمی الار دیرلار آری کیلتوردیلار موکل لار دیرلار اوزلاریغیز

وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾ إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا

دعا قیلینگ لار ف وکافرلار دعالاری بی اثردور بیز البته مدد بیرور بیز اوز پیغمبرلاریمیزغه

وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ ﴿٥١﴾

وایمان کیلتورگان بنده لارغه دنیا حیاتیده هم واول کونده هم کم گواه لار تورورلار ف

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ ۖ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ

اول کونیکه فایده بیرماس ظالم لارغه عذر بیان قیلیشلاری و بولور الارا اوچون لعنت و بولور الار اوچون

ع ۵ ۱۲

ف۱ فرعونلار وقتیکه اول مؤمن بنده نی اولدورمکچی بولدیلار اول حالده یوقاریده گی سوزنی دیب لوزی بیرتاغ طرفیغه قاچوب کیتدی کیین فرعون اینگ آرقه سیدین مینگ دانه عسکرانی توتوب اولدورمک اوچون یباردی الار توتوب بارگان چغلاریده اول آدم نمازغه مشغول ایردی واطرافیده یخشی صف درنده وحشی حیوانلار بارایمدی الارانی توتغانی بارگان آدملاردین بیرقیمی لارین هلاک ایتدی قالغانلاری قاچوب فرعون قاشیغه باروب یبردیلار الارنی فرعون اولدوردی

ف۲ یعنی دنیاده دریاغه غرق ایتولوب اندین جهنم غه نقل قیلیتودیلار چونکه جانلاری هرکون ایرته و کیچ دوزخغه توغری قیلولولار

ف۳ یعنی کافرلار تابعلاری متبوعلاری ایله جنجال و خصومت قیلورلار

ف۴ یعنی مؤمنلار نینگ جنتغه وکافرلارنی دوزخغه حکم قیلوب توبغاندور ایمدی بیچکیم بیچکیمغه فائده بیکوز الماس

ف۵ یعنی بیزلارکافرلار اوچون شفاعت قیلالماسیز

ف۶ بو یرده ... [illegible]

سُوْٓءُ الدَّارِ ﴿۵۲﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْهُدٰى وَاَوْرَثْنَا

يمان اوی ف١ و تحقيق بيردوک بيز موسیٰ غه هدايت (کتابين) ف٢ و ميراثخور قيلدوک بيز

بَنِىْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْكِتٰبَ ﴿۵۳﴾ هُدًى وَّذِكْرٰى لِاُولِى الْاَلْبَابِ ﴿۵۴﴾

بنی اسرائيل نے اول کتابغه که هدايتدور و نصيحتدور عقل ليک لار اوچون

فَاصْبِرْ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ وَّاسْتَغْفِرْ لِذَنْۢبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ

ايمدی صبر قيلينگ البته خدا نينگ وعده سی راستدور و مغفرت طلب قيلينگ اوز خطا نگيز اوچون

رَبِّكَ بِالْعَشِىِّ وَالْاِبْكَارِ ﴿۵۵﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ يُجَادِلُوْنَ فِىْٓ

و تسبيح ايتينگ پروردگار ينگيز حمدی ايله شام و صباح ف٣ تحقيق آدم لار که جدال قيلورلار خدا نينگ آيتلارين

اٰيٰتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطٰنٍ اَتٰىهُمْ ۙ اِنْ فِىْ صُدُوْرِهِمْ اِلَّا كِبْرٌ

حقيده الارغه کيلگان بير حجت بولمای توروب يوقدور الار نينگ دل لاريده مگر کبر بولمک قصدی

مَّا هُمْ بِبَالِغِيْهِ ۚ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ ۭ اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ ﴿۵۶﴾

الار انگا يتا لمسلار ف٤ پس سيز پناه طلب قيلينگ ف٥ خدادين که البته اول اليشيگوچی کورگوچی ذاتدور

لَخَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلٰكِنَّ

البته آسمانلار نی يرنی يراتمک آدم لارنی ايکنچی يراتيشدين بيوک راغ بير ايشدور و ليکن آدم

اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۵۷﴾ وَمَا يَسْتَوِى الْاَعْمٰى وَالْبَصِيْرُ ۙ

کوپلاری بيلميسلار و برابر بولمس کور و ساغ ف٦ و اول آدم لار که

وَالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَلَا الْمُسِىْٓءُ ۭ قَلِيْلًا

ايمان کيلتوردیلار و ياخشی ايشلارنی قيلديلار و يمان ايش قيلغوچی آدم سيزلار آز

مَّا تَتَذَكَّرُوْنَ ﴿۵۸﴾ اِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيْهَا

توشونورسيزلار البته قيامت ضرور کيلور اينگ کيليشيده شک يوقدور

وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿۵۹﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُوْنِىْٓ

و ليکن آدم لار نينگ اکثر لاری ايشانما سلار ف٧ و رحمت قيلدی پروردگار ينگيز که سيزلار منگا

اَسْتَجِبْ لَكُمْ ۭ اِنَّ الَّذِيْنَ يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِىْ

دعا قيلينگ لار من دعالار ينگيزنی قبول قيلورمن ف٨ تحقيق آدم لار که منينگ عبادتيمدين باش تارتورلار

ع ۶ سَيَدْخُلُوْنَ جَهَنَّمَ دٰخِرِيْنَ ﴿۶۰﴾ اَللّٰهُ الَّذِىْ جَعَلَ لَكُمُ

آز کونده خوار بولوب جهنم غه داخل بولورلار خدا دور اول ذات که پيدا قيلدی سيزلار اوچون

ف١ يعنی جهنم دا اينگ قبيح عذابی

ف٢ يعنی توراتنی و باشقه معجزه لارنی

ف٣ بو امر و امت اوچون بيوک تعليم و ترغيب باردور استغفار اوچون چونکه حضرت سيد عالم صلعم گناه دين معصوم دورلار

ف٤ بو خدادين وعده دور منکر لار اوچون که الار مقصود لاريغه يتمسلار

ف٥ يعنی الارنی شرّيدين

ف٦ يعنی آسمان و يرنی يراتگوچی قادر علی الاطلاق اولگان بنده لارنی ايکنچی يراتمکغه البته قادر دور بو نرسه نی توشونگوچی بنده کوزی ساغ انسان کبی دور و انی توشونمگان بنده کور کبی دور

ف٧ يعنی حق نی بيليب توروب ايمان کيلتورمسلار

ف٨ يا که عبادت قيلينگ لار من سيزلارغه ثواب عنايت قيلورمن

الَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ

کیچہ نے تاکہ سیرلا راندہ آرام قیلو رسیرلار ، دیراتدی کو ندد رنے روشن قیلوب البتہ خدا آدم لا رغا احسان

عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ

قیلغوچی ذاتدور ولیکن آدملا رنینگ اکثرلاری شکر قیلمسلار انہ شول خدا دور سیزلارنینگ

رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٦٢﴾

پروردگارلارینگیز کہ ہر نرسنہ یراتگوچی اولدور انہ دین باشقہ عبادتغہ لائق ذات یوقدور پس قیان تیسکاری بارورسیزلار ف۱

كَذَٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾

منہ شوندائغ تیسکاری کیتورایردیلار اول آدملار کہ بیز نینگ آیتلاریمیزغہ انکار قیلور ایردیلار

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً

خدا دور اول ذاتکہ یراتدی یرنے سیزلار اوچون توراد رغان جای قیلوب یرلتوی آسمان نے تام قیلوب

وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ ۚ

وتا رتدی صورتلارینگیزنے وصورتلارینگیزنے چیرایلیک قیلدی و رزق عطا قیلدی سیزلارغہ پاکیزہ نرسہ لاردین ف۲

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ ۖ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ

انہ خدا شول خدادور پروردگارلارینگیز پس نہایتدہ کوپ برکت صاحبی دور اوتون جہان پروردگاری اولدور ہمیشہ

لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ الْحَمْدُ لِلَّهِ

تیریک تورگوچی ذات کہ انہ دین باشقہ عبادتغہ لائق ذات یوقدور عبادت قیلینگلار انگا کہ خالص قیلوب انگا عبادتنی ہر بیر تنا

رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ

خداغہ خاص دور کہ تمام عالم نینگ پروردگاریدور سیز دینگ منی ہو نرسہ دین منع قیلوندی کہ عبادت قیلای اول نرسہ لارغہ

تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِن رَّبِّي

کہ سیزلار خدانے قویوب لارغہ عبادت قیلور سیزلار ، قچنکہ منگا کیلیبدور پروردگاریم طرفیدین روشن دلیل لار ف۳

وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم

دام بیرلگی منگا کہ من بوتون جہان پروردگاریغہ اطاعت قیلای اولدور اول ذاتکہ یراتیبدور سیزلارنے

مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ

تفراغدین کیین منی قطرہ سیدین ف۴ کیین اویوگان قان دین کیین چیقارددر سیزلارنے (آنہ لاریقاریندین)

طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا ۚ

بالہ قیلوب کیین (قویوب بیردرسیزلارنے) تاکہ یایتسیلیک تمام لیغہ ییتیک لار کیین تاکہ قری چال بولونگ لار

ف۱ یعنے انینگ عبادتین قویوب باشقہ کیم نینگ عبادتیغہ مشغول دورسیزلار

ف۲ یعنے سیزلارنے غایتدہ محبوب و موزون صورت و شکل لاردہ خلق ایتدی و نہایتدہ پاکیزہ طعام لار و شراب لاردین عنایت قیلدی

ف۳ یعنے سیزلار عبادت قیلوب تورگان باطل معبود لارغہ عبادت دین منی پروردگاریم منع قیلغاندور چونکہ وخصوصہ مینینگ تا شیمہ خدا طرفیدین کیلگان روشن دلیل لار موجود دور

ف۴ یعنے بیوک آتہ لارینگیز آدم نے تفراغدین یراتگان دور و سیزلارنے منی دین پیدا قیلگاندور

الربع

وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ مِن قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى

وسیزلاردین بعضلاری سیگز مونیدین ایلگاری اولوب کیتور و تاکه سیزلار همه لار سیگز میتن مدتغه یتوب بارینگ لار

وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ

و تاکه سیزلار توشونونگ لار اولدور اول ذاتیکه تیرگوزور و اولدورور پس قچان بیر ایشنی تیلکی

أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ

بولسه انگا اول دیر و اول بولور قالور آیا سیز اول جماعه گه کورمادینگیز می که جنجال

يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا

قیلورلار خدانینگ آیتلاریدین حقدین الارقیان یاندورولورلار ف۱ اول آدملاریکه یلغان دیدیلار بو

بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٧٠﴾

کتابنی و اول نرسه نی که یباردوک بیزانینگ ایله پیغمبرلاریمیزنی آز کونده الار بیلورلار

إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾ فِي

وقتیکه غل لار بولونلاریده بولور و زنجیرلار سودرالورلار قیناغ سو ایچنده

الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ

کیین اوت ایچیغه تاشلانورلار ف۲ کیین الارغه دیلور که قیسی یرده دور

مَا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِن دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا

اول نرسه که سیزلارنی شریک قیلور ایردینگیزلار خدادین باشقه الار دیرلار که الار بیزدین غائب بولدیلار

بَل لَّمْ نَكُن نَّدْعُو مِن قَبْلُ شَيْئًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ

بلکه بیز مونیدین اول هیچ نیمه عبادت قیلمس ایردوک منه شونداغ آزدورور خدا کافر

الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ ذَٰلِكُم بِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ

لارنی بو سزا شونینگ اوچون دورکه سیزلار یر یوزیده ناحق خوشلیک قیلور ایردینگیز

الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ

لار و شونینگ اوچون که ناز قیلور ایردینگیزلار ف۳ کیرینگ لار جهنم دروازه لاریغه

خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ

همیشه قالادورگان حال ده اوره پس نه قدر یمان دور متکبرلار جایلاری ایدی سیز صبر قیلینگ

إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ

البته خدانینگ وعده سی راست دور ف۴ پس اگر بیز سیزغه کورساتساک الارغه وعده قیلوب تورگان عذابیمیزنینگ بعضیسینی

ع ۸ ۱۲ — ۱۳ مع — عند المتأخرین

ف۱ یعنی گیمیت بولمای و جهال بولمای تو روب اولوب کیتور
ف۲ یعنی نه اوچون الار نینگ عقل لاری هدایتنی کوروب ضلالتغه بورولور
ف۳ یعنی قرآن کریم نی
ف۴ یعنی جهنم ایچینده هر قسم عذابلار الارغه سیزالانورلار
ف۵ یعنی یلغان گناه لار سیگزدین ناحق خوشلیک قیلور ایردینگیزلار
ف۶ یعنی خدانینگ عذاب ادوچون قیلغان وعده سی البته حق دور
ف۷ یعنی دنیاده سیزنینگ وفاتینگیزدین اول الارغه وعده قیلغان عذابلاریم دین بعضیسین کورساتسام ممکن دور الحمد لله والمنة حضرت سید عالم صلعم اوز حیاتلاریده بدر میداننده الارنینگ بیر موچه کته لارین هلاک بولغان لارین کوردیلار کیین اوز قول لاریده مکه معظمه و جزیرة العرب نینگ باشقه حصه لارین فتح ایتدیلار

أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا

یا سیزغه او لوم بیرساک کیین بیز نینگ طرفیمیزغه الارقایتاریلورلار وتحقیق یباردوک بیز بیر موچه پیغمبرلارنی

مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ

سیزدین اول الاردین بعضلارین بیز قصه لارین سیزغه بیان قیلدوک ف۱ و بعضلارین قصه لارین سیزغه بیان

عَلَيْكَ ۗ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ

قیلمدوک و درست ایمسدور هیچ بیر پیغمبراوچون که بیرار معجزه خدادین بی اذن کیلتورآلسون ف۲

ع

فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾

کچین قچان کیلسه خدانینگ حکمی حق ایله حکم ایتولوراول وقت باطل اهلی زیانغه یولوقور ف۳

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا

خدا دوراول ذاتیکه پیدا قیلدی سیزلار اوچون تورت ایاغلیک حیوانلارنی تاکه الاردین بعضیسین مینیگ لار

تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا

و بعضیسین بیرسیزلار و باردور سیزلار اوچون الارده منفعتلار و تاکه یتیشگیلاسیزلار الارغه مینوب

حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾

دل لاریگیزده گی حاجتغه و سیزلار اول جانورلارغه و کیمه لارغه یوکلانورسیزلار

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا

و کورساتور خدا سیزلارغه نشانلارین ایدی خدانینگ قیسی نشانلاریغه انکار ایتورسیزلار آیا الار یریوزیده

فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن

یورمادیلارمی که کورسالارکه نچوک بولدی در الاردین اول اوتگانلار عاقبتلاری

قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَآثَارًا فِي

الار بولاردین کوب راغ ایردیلار و قوتده دیریده قالدورگان یادگارلار توغریسیده

الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا

زیاده راغ ایردیلار الارنینگ حاصل قیلغان نرسه لاری الاردین دفع قیلا آلمادی ف۴ وقتیکه الارنینگ

جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِندَهُم

پیغمبرلاری الارغه روشن معجزه لار کیلتوردیلار الار اوزلاریده بولغان علملاری ایله ناز قیلدیلار

مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨٣﴾

و اوراب آلدی الارنی اول عذابی که الار انگا مسخره قیلور ایردیلار ف۵

ف۱ یعنی قرآن کریمده که الارنینگ عددلاری یگرمه بیش دور
ف۲ چونکه پیغمبرلار هم الله تعالی نینگ مملوکلاری دورلار که اندین بی اذن اوزلاریچه بیر نرسه قیله آلمسلار
ع ۸
ف۳ یعنی عذاب اوچون بیرگان حکمی وجودغه چیقسه پیغمبرلار ایله منکرلارین ارالاریغه حکم قیلنورو اهل باطل اول حالده بیوک خساره غه دوچار بولور
ف۴ یعنی اوتگان امتلارنینگ باغی و سرکش جماعه لاری مکه کافرلاری دین هر خصوصده یوقاری و زیاده ایردیلار عاقبت انجام لار نچوک بولدی نه طاقتلاری و نه مال لاردین خدانینگ عذابین قایتارالمادی
ف۵ یعنی مسخره قیلغان عذاب لاری باشلاریغه کیلوب الارنی هلاک ایتدی

فَلَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا قَالُوْۤا اٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَحْدَهٗ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا

كیمین وقتیکہ الاربیز نینگ عذابیمیزنی کوردیلار دیدیلار بیز ایمان کیلتوردیک منگر بولدوق اول

بِهٖ مُشْرِكِیْنَ ﴿۸۴﴾ فَلَمْ یَكُ یَنْفَعُهُمْ اِیْمَانُهُمْ لَمَّا رَاَوْا بَاْسَنَا ؕ

نرسہ فہ کیم انگا شریک قیلور ایردوک پس نفع قیلدی الارغہ الارنینگ ایمانلاری وقتیکہ عذابیمیزنی کوردیلار ف۱

ع ۹ ۱۴ سُنَّتَ اللّٰهِ الَّتِیْ قَدْ خَلَتْ فِیْ عِبَادِهٖ ۚ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكٰفِرُوْنَ ﴿۸۵﴾

بو خدانینگ عادتیدور کہ اوتولدین بندہ لارین حقلاریدہ بولوب کیلگاندور ف۲ و زیانغہ یدیلو قوراول قتدہ کافرلار

سُوْرَةُ حٰمٓ السَّجْدَةِ مَكِّیَّةٌ وَّهِیَ اَرْبَعٌ وَّخَمْسُوْنَ اٰیَةً وَّسِتُّ رُكُوْعَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سورۂ حم سجدہ مکہ دہ توشکاندور اول ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحیملیک اللہ تعالی نامی ایلہ ایلیک تورت آیت آلتی رکوع دور

حٰمٓ ﴿۱﴾ تَنْزِیْلٌ مِّنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ﴿۲﴾ كِتٰبٌ فُصِّلَتْ اٰیٰتُهٗ

حم بو توشورولگاندور بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک ذات طرفیدین بو بیر کتابدور کہ آیتلاری روشن بیان قیلونغاندور

قُرْاٰنًا عَرَبِیًّا لِّقَوْمٍ یَّعْلَمُوْنَ ﴿۳﴾ بَشِیْرًا وَّنَذِیْرًا ۚ فَاَعْرَضَ

عربی قرآن بولغان حالدہ اول قوم اوچون کہ بیلورلار ف۳ بشارت بیرگوچی دور و قورقونغوچی دور پس یوز اوگوردیلار

اَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا یَسْمَعُوْنَ ﴿۴﴾ وَقَالُوْا قُلُوْبُنَا فِیْۤ اَكِنَّةٍ مِّمَّا

الارنینگ کثرلاری والار ایشتماسلار ف۴ والار دیدیلار کہ بیزنینگ دل لاریمیز غلافلار ایچیدہ دور اول نرسہ دین کہ

تَدْعُوْنَاۤ اِلَیْهِ وَفِیْۤ اٰذَانِنَا وَقْرٌ وَّمِنْۢ بَیْنِنَا وَبَیْنِكَ حِجَابٌ

سیز بیزنی انینگ طرفیغہ چاقیرورسیز ف۵ و بیزنینگ قولاقلاریمیزدہ آغیرلیک باردور و بیز ایلہ سیزنینگ آرامیزدہ پردہ باردور

ع ۱۰ فَاعْمَلْ اِنَّنَا عٰمِلُوْنَ ﴿۵﴾ قُلْ اِنَّمَاۤ اَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ یُوْحٰۤی اِلَیَّ

ایمدی سیز اوز ایشینگیزنی قیلینگ بیز ہم اوز ایشیمیزنی قیلورمیز سیز دینگ حقیقتدہ من ہم سیزلارکبی انسان دورمن منگا وحی کیلور کہ

اَنَّمَاۤ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ فَاسْتَقِیْمُوْۤا اِلَیْهِ وَاسْتَغْفِرُوْهُ ؕ

حق شولدور کہ معبودلارینگیز بیرگنہ خدادور توغری بولونگلار انینگ طرفیغہ ف۶ و مغفرت طلب قیلینگلار اندین

وَوَیْلٌ لِّلْمُشْرِكِیْنَ ﴿۶﴾ الَّذِیْنَ لَا یُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ

وافسوس اول مشرکلارغہ کہ الار زکات بیرماس لار ف۷ و الار

بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿۷﴾ اِنَّ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

آخرتغہ منکر دورلار تحقیق اول ذاتلار کہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلارنی قیلدیلار

ع ۱ ۵ لَهُمْ اَجْرٌ غَیْرُ مَمْنُوْنٍ ﴿۸﴾ قُلْ اَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُوْنَ بِالَّذِیْ

بار دور الار اوچون توگانماس ثواب ف۸ سیز دینگ آیا تحقیق سیزلار شونداغ خداغہ منکر بولورسیزلار می کہ

ف۱ یعنے عذاب الہی نی کوروب صونگرہ عذابغہ ایمان کیلتوردیلار و انگا شریک ایتکان باطل معبودلاریدین بیزار بولدیلار لیکن ایش قولدین کیتکان ایردی اینگ اوچون اول ایمانلاری الارغہ نفع قیلمادی

ف۲ یعنے خدانینگ حکمی اوتولدین شولدور کہ عذابنی کوروب قیلونغان توبہ ہرگز قبول ایتولمس

ف۳ بو سورۂ شریفہ نی سورۂ فصلت و سورۂ مصابیح ہم دیبلور

ف۴ یعنے عربلار اوچون کہ الارنینگ تللاریدہ توشکاندور و الاردین باشقہ لار الار واسطہ لاری ایلہ توشونورلار

ف۵ یعنے قریش جماعہ نینگ اکثرلاری قرآندین یوز اوگوردیلار و ایشتیماک نی خواہلامادیلار

ف۶ یعنے توحید دین

ف۷ یعنے دین دہ مخالفت یاردور

ف۸ یعنے ایمان و طاعت ایلہ

ف۹ یعنے اللہ تعالی رضاسی اوچون مال لارین صرف قیلماسلار

خَلَقَ الْاَرْضَ فِيْ يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُوْنَ لَهٗٓ اَنْدَادًا ۭ ذٰلِكَ

يراتيبدور يرنى ايكى كونده ف١ و قرار بيرورسيزلارمى انينگ اوچون شريك لارنى بو دور تمام عالم نينگ

رَبُّ الْعٰلَمِيْنَ (٩) وَجَعَلَ فِيْهَا رَوَاسِيَ مِنْ فَوْقِهَا وَبٰرَكَ

پروردگارى و اول پيدا قيلدى يرده انينگ اوستيغه تاغلار و بركت پيدا قيلدى

فِيْهَا وَقَدَّرَ فِيْهَآ اَقْوَاتَهَا فِيْٓ اَرْبَعَةِ اَيَّامٍ ۭ سَوَاۗءً لِّلسَّاۗىِٕلِيْنَ (١٠)

يرغه و مهيّا قيلدى انده (تورگوچيلار اوچون) يماك لار تورت كونده كه تمام دور ف٢ سوراگوچيلار اوچون

ثُمَّ اسْتَوٰٓى اِلَى السَّمَاۗءِ وَهِىَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْاَرْضِ

كيين يوزلاندى آسمان طرفيغه و اول توتون كبى ايردى پس ديدى انگا و يرغه كه هر ايكى لارينگ

ائْتِيَا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا ۭ قَالَتَآ اَتَيْنَا طَاۗىِٕعِيْنَ (١١) فَقَضٰىهُنَّ

كيلينگلار خوشلِيك ايله يا زورليك ايله الار ديديلار بيز خوشليك ايله كيلدوك كيين اول ايكى

سَبْعَ سَمٰوَاتٍ فِيْ يَوْمَيْنِ وَاَوْحٰى فِيْ كُلِّ سَمَاۗءٍ اَمْرَهَا ۭ

كوندالارنى يتى آسمان قيلوب بنا قيلدى و توشوردى هر آسمانغه انگا مناسب حكم

وَزَيَّنَّا السَّمَاۗءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيْحَ ڰ وَحِفْظًا ۭ ذٰلِكَ تَقْدِيْرُ

و زينت بيردوك بيز دنيا آسمانين چراغلار ايله و محفوظ سقلادوك انى ف٣ بو غالب عليمنينگ

الْعَزِيْزِ الْعَلِيْمِ (١٢) فَاِنْ اَعْرَضُوْا فَقُلْ اَنْذَرْتُكُمْ صٰعِقَةً

ذات نينگ تدبيريدور پس الار اگر يوز اوگورسه لار ف٤ سيز دينگ من سيزلارنى قورقوتديم عاد و ثمود غه

مِّثْلَ صٰعِقَةِ عَادٍ وَّثَمُوْدَ (١٣) اِذْ جَاۗءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْۢ

كيلگان عذاب كبى بير عذاب دين وقتيكه كيلديلار الار تاشلاريغه پيغمبرلار آلدى

بَيْنِ اَيْدِيْهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ ۭ قَالُوْا

طرفلاريدين و آرقه طرفلاريدين كه عبادت قيلمانگلار مگر تنها خدا غه الار ديدى لار اگر

لَوْ شَاۗءَ رَبُّنَا لَاَنْزَلَ مَلٰۗىِٕكَةً فَاِنَّا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ (١٤)

پروردگاريميز خواهلاسه ايردى البته فرشته لارنى توشورور ايردى پس بيز منكر دورميز اول نرسه غه كه انينگ ايله

فَاَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوْا فِي الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوْا مَنْ

سيزلارنى يباريليبدور ف٥ پس اول جماعه كه عاد ايرديلار الار يرده ناحق كبر قيلديلار و ديديلار

اَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۭ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ الَّذِيْ خَلَقَهُمْ هُوَ اَشَدُّ

كيمدور اول كه قوّتده بيزدين زياده دور ف٦ آيا الار كورماديلارمى كه اول خدا كه الارنى يراتيبدور اول قوتده

ف١ يعنى يكشنبه و دوشنبه كونلاريده

ف٢ يعنى تاغلارنى و باشقه نرسه لارنى هم ايكى كونده يراتدى مجموعى تورت كون تمام بولدى

ف٣ يعنى شيطانلارنينگ آسمان اراده خورلاشلاريدين

ف٤ يعنى مكه كافرلارى ايمان كيلتورمشدين يوز اوگورسه لار

ف٥ يعنى اگر الله تعالے پيغمبرلارنى يبارمكچى بولسه ايردى البته فرشته لار جماعه لاريدين يبارور ايردى سيزلار بيزكبى بشردورسيزلار انينگ اوچون بيز ايمان كيلتورماسميز

ف٦ عاد جماعه سين قامتد اوزون تلارى يوز گز و قبيله لارى آليتمش گز كيلور ايردى الاردين هر بيرلارى تاغدين يوغان بير كته تاشنى كوچورب آلوب خواهلاگان يريغه قويور ايردى انينگ اوچون دنياده بيزدين كوچليك و طاقتليك طائفه يوقدور ديب اعتقاد ايتور ايرديلار

مِنْهُمْ قُوَّةً ۚ وَكَانُوا بِاٰيٰتِنَا يَجْحَدُوْنَ ﴿۱۵﴾ فَاَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا

الاروین زیاده دوروالا بیرنتہنگ آیتلاتینا بیرغہ انکار کریلو ایردیلار کیہین بیرالارغہ تخش کوتلا ریده نمایده

صَرْصَرًا فِيْٓ اَيَّامٍ نَّحِسَاتٍ لِّنُذِيْقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ

قتیغ بیرشمال ف۲ بمارروک تاکہ بیرالارغہ دنیاحیاتیده رسوالیک عذابین تاتدورایلیک

الدُّنْيَا ۗ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَخْزٰى وَهُمْ لَا يُنْصَرُوْنَ ﴿۱۶﴾ وَاَمَّا

وآخرت عذابی یمہ زیاده رسوا قیلغوچی دور و الارغہ مدد بیرمس واول جماعہ کہ ثمود ایردی

ثَمُوْدُ فَهَدَيْنٰهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمٰى عَلَى الْهُدٰى فَاَخَذَتْهُمْ

بیزالارنی ہدایت قیلدوک لیکن الار ہدایتدین کور لیکنی آرتوق بیلدیلار کیہین توتدی الارنی خوار

صٰعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُوْنِ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ﴿۱۷﴾ وَنَجَّيْنَا

قیلغوچی قتیغ عذاب قیلوب تورگان یمان عمل لارین سبیبی دین ف۳ ونجات بیردوک بیز اول

ع ۲ / ۱۴ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ ﴿۱۸﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ اَعْدَآءُ اللّٰهِ

جماعہ غہ کہ ایمان کیلتوردیلار و قورقور ایردیلار ف۴ واو کونیکہ جمع قیلونورلار خدانینگ دشمنلاری

اِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوْزَعُوْنَ ﴿۱۹﴾ حَتّٰىٓ اِذَا مَا جَآءُوْهَا شَهِدَ

دوزخ اطرافیغہ الارنی توختاتیلور ف۵ تاوقتیکہ الار انگا یقین کیلورلار گواہلیک بیردر

عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَاَبْصَارُهُمْ وَجُلُوْدُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿۲۰﴾

الارضرر لاریغہ قولاغلاری وکوزلاری وپوستلاری ف۶ قیلغان عمل لاریغہ

وَقَالُوْا لِجُلُوْدِهِمْ لِمَ شَهِدْتُّمْ عَلَيْنَا ۗ قَالُوْٓا اَنْطَقَنَا اللّٰهُ الَّذِيْٓ

والار دیرلار پوستلاریغہ کہ نہ اوچون سیزلار بیزنینگ ضرریمیزغہ گواہلیک بیردینگیز لار الار دیرلار کہ

اَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَّهُوَ خَلَقَكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّاِلَيْهِ تُرْجَعُوْنَ ﴿۲۱﴾

بیزنی اول خدا سوزلاتدی کہ ہرنرسہ نی اول سوزلاتکاندور واول دور اول ذاتکہ سیزلارنی اول دفعہ یراتدی و انینگ حضوریغہ

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُوْنَ اَنْ يَّشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَآ اَبْصَارُكُمْ

قایتارلورسیزلار ودیکیمہ آلماس ایردینگیزلار یوشورین کہ گواہلیک بیرسون ضررلاریگیزغہ قولاغلاریگیز

وَلَا جُلُوْدُكُمْ وَلٰكِنْ ظَنَنْتُمْ اَنَّ اللّٰهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيْرًا مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۲۲﴾

وکوزلاریگیز وپوستلاریگیز ولیکن گمان قیلدینگیزلار کہ تحقیق خدا بیلمس قیلوب تورگان ایشلاریگیزنینگ اکثرین

وَذٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِيْ ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ اَرْدٰىكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ مِّنَ

وبو نرسہ سیزلارنینگ اوز ربلاریگیزغہ قیلغان گمان لاریگیز دور اول گمان سیزلارنی ہلاک قیلدی پس سیزلار زیانکار بولوب الار دین

ف۱ یعنی شوم کوتلاریده
ف۲ کہ آوازی اونکور
نمایده ساوغ ایردی
چہارشنبہ کونی صباحده
باشلانوب ایکنچی چہارشنبہ
شام وقتیده توختادی
تمام یتی کیچہ وسکیز کوندور
اوتدی
ف۳ یعنی ہدایت یولین
الارغہ کورساتدوک لیکن
الار قبول ایتمادیلار بلکہ
کفرلارین ایمان غہ ترجیح
بیردیلار کیہین قتیغ بیرآواز
وزلزلہ کیلوب الارنی محو
ایتدی
ف۴ حضرت ہود علیہ السلام
غہ ایمان کیلتورگان لار
تورت مینگ عدد ایردیلار
وحضرت صالح علیہ السلام غہ
ایمان کیلتورگانلار ہم تورت
مینگ عدد ایردیلار
ف۵ یعنی ہمہ لارین جیدا
کیلوب بیر یرغہ جمع قیلورلار
و توختاتورلار
ف۶ یعنی تیری لاری

الخسرين ﴿۲۳﴾ فان يصبروا فالنار مثوى لهم وان يستعتبوا

بولدیلیگنزلار ایمدی الار اگر صبر قیلسه لار وا الارنینگ جایلاری دوزخدور واگر الار عفو طلب قیلسه لار

فما هم من المعتبين ﴿۲۴﴾ وقيضنا لهم قرناء فزينوا لهم

الارنینگ طلب لاری قبول قیلینمس وبیز شیطانلارنی الارغه همنشین مقرر قیلدوک پس الار بخشی کورساتدیلار

ما بين ايديهم وما خلفهم وحق عليهم القول في امم

الارغه الارنینگ آلدیلی وکیینگی عمل لارینی وثابت بولدی الارغه عذاب سوزی الاردین اول

قد خلت من قبلهم من الجن والانس انهم كانوا خسرين ﴿۲۵﴾

اوتگان جن وانس لار ایله برابر تحقیق الار زیانغه بولوقغان جماعه ایردیلار

وقال الذين كفروا لا تسمعوا لهذا القران والغوا فيه

وکافرلار دیدیلار که بو قراننی ایشیتمنگ لار واول اوقولوب تورگانده بیهوده سوزلار قیلینگ لار

لعلكم تغلبون ﴿۲۶﴾ فلنذيقن الذين كفروا عذابا شديدا

شاید سیزلار غالب کیلسینگیز لار وا ایمدی بیز البته تاتدوروربیز الارغه قتیغ عذاب مزه سین

ولنجزينهم اسوا الذي كانوا يعملون ﴿۲۷﴾ ذلك جزاء اعداء

وبیرورمیز الارغه اول یمان عمل لارین سزاسین که قیلور ایردیلار یدور خدانینگ دشمنلارین سزاسی

الله النار لهم فيها دار الخلد جزاء بما كانوا بايتنا

یعنی دوزخ که باردور الارا اوچون انده همیشه تورادورگان جای بوشونینگ سزاسیدور که الار بیزنینگ آیتلاریمیزغه

يجحدون ﴿۲۸﴾ وقال الذين كفروا ربنا ارنا الذين اضلنا

انکار قیلور ایردیلار ودیدیلار کافرلار که ای پروردگاریمیز کورساتکیل بیزلارغه وا جن لاردین

من الجن والانس نجعلهما تحت اقدامنا ليكونا من

وانسانلاردین بیزنی گمراه قیلغانلارنی وا که بیزلار الارنی قدملاریمیز آستیغه آلایلوک تاکه الار

الاسفلين ﴿۲۹﴾ ان الذين قالوا ربنا الله ثم استقاموا

نهایتده خوارلاردین بولسونلار تحقیق اول ذاتلار که اقرار ایتدیلار ربیمیز الله دیب

تتنزل عليهم الملئكة الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا

لیکین شول سوزدا ستیده قائم توردیلار وا الارغه فرشته لار توشورلار وا دیرلار قورقمانگ لار وا وغم ییمنگ لار وخوش بولونگ لار

بالجنة التي كنتم توعدون ﴿۳۰﴾ نحن اوليؤكم في الحيوة

اول جنت ایله که آنی سیزلارغه وعده قیلور ایردی وا بیزلار دنیا حیاتیده سیزلارنینگ دوستلاریزایردوک

وا وقیلیاسه لار
وا یعنی قچان سید عالم صلعم قران کریم نی مجمع ده تلاوت قیلسه لار کافرلار بیربیرلاریغه شوندا غ دیر ایردیلار
وا یعنی کافرلار جهنم ده شوندا غ دیرلار
وا جن لاردین بولغان آزدورگوچی لارنینگ باشلیغلاری ابلیس دور که همه دین اول اول خداغه کافر بولغاندور وانسانلاردین قابیل دور که همه دین ایلگاری اول اوز برادری هابیل نی اولدورگاندور
وا ابن عباس رض دیبدورلار که بو آیت شریفه حضرت ابوبکر صدیق رض حقلاریده نازل بولغاندور
وا یعنی اولادورگان ساعتلاریده
وا یعنی اولومدین تشویش قیلینگ لار
وا یعنی سیزلارغه جنت دین بشارت بیرورمیز

ع ۱۷

الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِيٓ اَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ

وآخرتده هم رفیق ایرور ترف وبارددر سیزلار اوچون جنتده اول نعمت که جانلار ینگیز خواهش قیلور وباردور سیزلار اوچون

فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ اَحْسَنُ

انده نیمرسه که طلب قیلور سیزلار مهمانلیک بولور غفور رحیم طرفیدین دکیمدور بخشیراغ سوزده

قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَآ اِلَى اللّٰهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَّقَالَ اِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾

او کیشیدین که چاقیردیدور خدا طرفیغه قیلور دور یخشی عمل نی دیبدور که من مسلمانلاردین دورمن ف۲

وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ اِدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ

دیرابرایمسدور یخشیلیک ایله یامانلیک دفع قیلینگ سیزیامانلیکنی نهایتده یخشیلیک ایله پس ناگه

فَاِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَاَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا

کوردور سیزاوکیشینی که سیزایله اونینگ اورتالاریده دشمنلیک بار ایردی گویا نهایتده یقین دوست بولوب قالور

يُلَقّٰىهَآ اِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلَقّٰىهَآ اِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾

وبو دولت نصیب بولمس مگر صبر ایتیک لارغه گنه نصیب بولمس مگر بیوک بیر نصیبه ارآدمغه گنه

وَاِمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطٰنِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ

واگرسیزغه شیطان طرفیدین بیراروسوسه یتیشسه سیزخداغه پناه آلینگ که اول البته ایشیتگوچی

الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ اٰيٰتِهِ الَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

بیلگوچی ذاتدور ف۳ واونینگ قدرتین نشانلاریدین دور کیچه وکوندوز وکون و آی سیزلار

لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ

سجده قیلمنگلار کون غه و نه آی غه و سجده قیلینگلار اول خداغه که الارنی یراتیبدور

اِنْ كُنْتُمْ اِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَاِنِ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ

اگرخاص انگا عبادت قیلیلچی بولسنگیزلار ف۴ کیین الار اگرباش تارتسلار ف۵ اول جماعه که پروردگار ینگیز

رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِالَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْئَمُونَ ﴿٣٨﴾ وَمِنْ

قاشیده دورلار ف۶ الار کیچه وکوندوز انگا تسبیح ایتورلار والار چرچاماسلار و اونینگ نشان

اٰيٰتِهِ اَنَّكَ تَرَى الْاَرْضَ خَاشِعَةً فَاِذَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَآءَ

لاریدین: دور بو ترسه که کوره دورسیز یرنی قورقگان حالده کیین قچان بیز انگا سویاغدورسک اول حرکتغه

اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ اِنَّ الَّذِيٓ اَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتٰى اِنَّهُ عَلٰى

کیلور و کوتاریلور تحقیق اول ذات که شول یرنی تیرگوزدی دور البته او لوکلارنی تیرگوزدوک البته اول

ع ۱۸

السجدة

ف۱ یعنی تا جنتغه کیرگونلارینگیزغچه همراه بولورمیز

ف۲ یعنی خدانینگ بنده لارین توحیدغه چاقیردیدور واوزی هدایت تابکان بنده دور و هم زبانی ایله مسلمانلیغین اعلان ایتوبدور بو وصفغه هم دین زیاده احق ذات حضرت سید عالم صلعم دورلار کیین هر بیرخیرغه دعوت قیلغوچی غه صادق کیلور

ف۳ یعنی اگر شیطان وسوسه قیلیلچی بولسا الله تعالی غه پناه عیذ قاچیلسون که اول انینگ مکرین بنده دین قایتارا آلور

ف۴ یعنی بو تورت نرسه همه سی الله تعالی نینگ قدرتین بیوک نشانلاریدین دور انینگ اوچون سجده نی الاردین بولغان کون دآی غه قیلمای خالقلاری بولغان خداغه قیلمک لازم دور

ف۵ یعنی خداغه سجده قیلیشیدین

ف۶ یعنی فرشته لار

ف۷ بو نرسه لارغه باقغانده اولوکلارنی تیرگوزمک مشکل ایماسدور

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا

هر نرسه غه قادر دور تحقيق اول آدملار كيم اگرى كيتورلار ف١ بيز نينگ آيتلاريميز حقيده الار بيزدين مخفى

أَفَمَن يُلْقَىٰ فِي النَّارِ خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ اعْمَلُوا

ايمس دورلار آيا اول ليشي كه ادت غه تاشلانور يخشى راغ دورمى يا اول ليشي كه قيامت كونى امانده كيلور

مَا شِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ

قيلينگ لار تيله گانيگيزلارنى البته اول عمل لار نيگيزنى كوروب توردور اول آدملار كيم منكر بولديلار قرآن غه

لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾ لَّا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِن بَيْنِ

وقتيكه كيلوب ايردى الار قاشلاريغه (بيزغه معلوم دورلار) و البته اول قدرليك ف٢ كتابدور كه باطل انينگ نه آلديدين انگا

يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾ مَّا يُقَالُ لَكَ

كيله آلور و نه آرقه سيدين ف٣ بو حكمتلكان حمليك خدادين توشورگان كتابدور ديلماس سيزغه مگر اول

إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ

سوزكيم سيزدين اوّل اوتكان پيغمبرلارغه ديلگان دور البته سيزنينگ پروردگاريگيز بيوك مغفرتليك ذات

وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ

دور دليك عذاب صاحبى دور واگر بيز بونى عجمى بير قرآن قيلوب توشورسك ايردى الار البته ديرايردىلار كه

آيَاتُهُ ۖ أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ ۖ

نه اوچون آيتلارين صاف صاف بيان قيلونمايدور ف٤ آيا عجمى كتاب عربى رسول بولورمى سيز دينگ بو كتاب مؤمنلار اوچون هدايت و شفادور ف٥

وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُولَٰئِكَ

و اول آدملار كيم ايمان كيلتورماسلار الار نينگ قولاقلاريده اغيرليك بار دور و بو الار حقلاريده كورليكدور الار گويا بعيد ليكده

يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ

اوزاق بيريردين چاقيريلورلار ف٦ و تحقيق بير دوك بيز موسىٰ غه كتاب ف٧ پس اينگ حقيده

فَاخْتُلِفَ فِيهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ

اختلاف قيلوندى واگر بولماسه ايردى اول سوزكيم اول پروردگاريگيز طرفيدين بولوب اوتكان ايردى البته ف٨

بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَّنْ عَمِلَ صَالِحًا

الار حقلاريده حكم بولگان بولور ايردى ف٩ و البته الار نينگ طرفيدين بيوك شكده دورلار كيمكه يخشى ايش قيلوبدور

فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

اول انينگ فائده سى اوچون دور و كيمكه يمان ايش قيلوبدور اول انينگ ضررى غه دور ف١٠ و سيز پروردگاريگيز اوز بندهلاريغه ظلم قيلوچى

ف١ يعنى قرآن كريم نى يلغان ديرلار
ف٢ يعنى بى مثال و غالب كتابدور
ف٣ يعنى نه اندين اوّل اوتكان كتاب انى يلغان ديرو نه اندين صونگ بيركتاب كيلوب انى يلغان قيله آلور
ف٤ تاكه بيز جواب انى فهم قيله آلايلوك
ف٥ ضلالتدين نجات بيردور و جهالت خستهليكدين شفا عطا قيلور
ف٦ يعنى نه انى ايشيته آلورلار و نه انى توشونه آلورلار
ف٧ يعنى توراتنى
ف٨ يعنى خلائق حسابين و جزاسين قيامت كونيغه تاخير ايتولگانليكى بولماسه ايردى
ف٩ يعنى دنياده الارنى ايشلارين بيرطرف قيلونغان بولور ايردى
ف١٠ يعنى هر كيم نينگ يخشيليغى ديا يمانليغى اوزى اوچون دور فائده و ضررى نى اوزى كورودور

ع ۵ ١٢ ١٣

اِلَیْهِ یُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرٰتٍ مِّنْ

قیامت نینگ علمین خدا نینگ طرفیغه حواله قیلولور ف١ و چیقماس هیچ بیر میوه اوز غلافیدین

اَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهٖ وَيَوْمَ يُنَادِيْهِمْ

وحامله بولمس هیچ بیر خاتون ونه توغور مگر خدا نینگ علمی ایله بولور ف٢ واو کونیکه خدا

اَيْنَ شُرَكَآءِيْ قَالُوْٓا اٰذَنّٰكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيْدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ

آواز بیرور مشرکلارغه که قه یرده دور منینگ شریکلاریم دیر لارکه بیز لار سنگا ایشیتدوردیک که بیزدین هیچکیم اقرار قیلمولوچی

عَنْهُمْ مَّا كَانُوْا يَدْعُوْنَ مِنْ قَبْلُ وَظَنُّوْا مَا لَهُمْ مِّنْ مَّحِيْصٍ ﴿٤٨﴾

ایمس دور ف٣ و غایب بولور الاردین اول نرسه کرا انگا عبادت قیلورایدیلار اول ف٤ و بیلورلار که الار اوچون خلاص یوقدور

لَا يَسْـَٔمُ الْاِنْسَانُ مِنْ دُعَآءِ الْخَيْرِ وَاِنْ مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَـُٔوْسٌ

چرچاماس انسان خیر نینگ طلبیدین وقچان انگا بیر یمان حال کیلسه اول حالده ناامید

قَنُوْطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنٰهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ

و مایوس بولورف٥ واگر بیز تاتدورسک انگا اوز طرفیمزدین بیرار قسم رحمتنی بیر کلفت صونگیده

لَيَقُوْلَنَّ هٰذَا لِيْ وَمَآ اَظُنُّ السَّاعَةَ قَآئِمَةً وَّلَئِنْ رُّجِعْتُ

که انگا یتوبدور البته دیر بودور منینگ حقیم ف٦ ومن قیامت توردیب گمان قیلماسمن واگر من رتیم طرفیغه

اِلٰى رَبِّيْٓ اِنَّ لِيْ عِنْدَهٗ لَلْحُسْنٰى فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا بِمَا

قایتارلسام منینگ اوچون انینگ حضورنده یخشی راغ حال بار دور بیز البته بو منکرلارغه خبر بیرور میز

عَمِلُوْا وَلَنُذِيْقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيْظٍ ﴿٥٠﴾ وَاِذَآ اَنْعَمْنَا عَلَى الْاِنْسَانِ

قیلغان عمللاریدین و تاتدوروریمیز الارغه قتیغ عذاب مزه سین وقچان بیز نعمت بیرسک انسانغه

اَعْرَضَ وَنَاٰ بِجَانِبِهٖ وَاِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُوْ دُعَآءٍ عَرِيْضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ اَرَءَيْتُمْ

اول یوزین اوگورور و یانباشین بورور و قچان انگا کلفت یتیشه کینگ ف٧ دعا قیلماغ باشلار سیز دینگ

اِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهٖ مَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ

کوردینگیز لارمی اگر بو قران خدا طرفیدین بولسه و سیزلار انگا انکار قیلسنگیز لار کیم دور زیاده گمراه اول کیشیدین که

فِيْ شِقَاقٍۭ بَعِيْدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيْهِمْ اٰيٰتِنَا فِي الْاٰفَاقِ وَفِيْٓ اَنْفُسِهِمْ

اوزاق مخالفتده دور ف٨ بیز آز فرصتده الارغه اوز نشانلاریمیزنی عالم اطرافیده کورساتورمیز و اوز قاریدهم

حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ ؕ اَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ اَنَّهٗ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ

شونگا قدر که الارغه روشن معلوم بولور که بو کتاب حق دور آیا بو کفایه قیلمسمی که سیزنینگ پروردگاریگیز هر نرسه غه

ف١ یعنے قچان بولورقی قیامت کیلور خدادین باشقه هیچکیم بیلمس
ف٢ یعنے بو نرسه لار همه سی الله تعالی نینگ علمی احاطه سنده دور
ف٣ یعنے حاضر بیلدوردیک که بیز نینگ هیچ بیر میز ده بو کون بو فاسد عقیده قالمادی
ف٤ یعنے عذاب الهی دین پناه آلار دورگان جای یوقدور
ف٥ یعنے مال و اولاد و صحت کبی نعمتلار طلبیدین دم المس و قچانکه اونگه بیر احتیاج یا بیمارلیک کبی بیر حال پیدا بولسه اوشل ساعت خدا نینگ رحمتیدین ناامید بولور
ف٦ یعنے من اوز زورم بیلا فولالق ایردیم انینگ اوچون پروردگاریم منگا عطا قیلدی دیر
ف٧ یعنے کوب دعا قیلور
ف٨ یعنے سیزلاردین زیاده اداشگان کیمدور
ف٩ چنانچه اسلام دینی باشقه دینلارغه غالب بولوشین و مکه مکرمه نینگ فتح ایتولوب مشرکلاردین تازه بولوشین الارغه کورساتیلدی
ف١٠ چنانچه الاردین بیر موچه لاری بدر ده رذیل بیر حالده اولدیلار و بیر موچه لاری اسیر آلوندیلار آخر بیلدیلار که اسلام حق بیردین ایکان و قران هم حق بیر کتاب ایکان الحمد لله على ذلك

شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ۗ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾ ع

شاہد دور آگاہ دبولنسو کہ الار پروردگار نا ہینغ ملاقات حقنہ شکٹ دو آگاہ بولنسو کہ او ہر زہرہ نا لحاظ کیلہ ندور

سورۃ الشوریٰ مکیۃ وھی ثلث	بسم اللہ الرحمن الرحیم ○	وخمسون آیۃ وخمس رکوعات
سورۃ شوری کردہ توشکا ندد داول	ابتدا کیلو نور بسم خدا مہربان نہایت رحیم کے اللہ تعالیٰ نامی الیہ	ایلہ نا اوڑ ۵۳ آیت ۵ بیش رکوع ددر

حٰمٓ ﴿١﴾ عٓسٓقٓ ﴿٢﴾ كَذَٰلِكَ يُوحِي إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ

حٰمٓ عٓسٓقٓ منہ شو نداغ نہ حی یبا دور سیزہ نہ دسیزدین اوّل اونکا نارعہ

اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَهُوَ

حکمتیکس عزتلیک خدا ف۱ اینگٹ ملکی ددر نیمہ نرسہ کہ آسمانلار دہ دورونیمہ نرسہ کہ پردہ دور ڈلادور

الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِن فَوْقِهِنَّ ۚ

ہمہ دین بیوک مرتبہ لیک عظمتلیک ذات یقین ددر کہ آسمانلار یوقاری طرفیدیٹ پارلیسہ ف۲

وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِي الْأَرْضِ ۗ

وفرشتہ لار تسبیح ایتو رلار پروردگار لارین حمدی ایلہ دمغفرت طلب کیلو رلار ہمو زیدہ گیلار اوچون ف۳

أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ

آگاہ بولنسو کہ تحقیق خدا گنہ ددر مغفرتلیک مہربان وآدملار یکہ خدادین باشقہ دوستلار تو تودرلار

أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿٦﴾ وَكَذَٰلِكَ

خدا الارغہ نگہبان ددر ف۴ وسیز الارغہ عہدہ دار ایمس سیز وبیز منہ شو نداغ نہ حی

أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا

ایلہ یوشوردوک سیزغہ عربی قرآن نے تاکہ سیز قورقوتونگ مکہ لیک لارنے داینگ اطرافیدہ گیلارنے ف۵

وَتُنذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ﴿٧﴾

وقورقوتونگ جمع بولادورگان کونیدین کہ ف۶ اندہ شک یوقدر بیر فرقہ جنتدہ بولور وبیر فرقہ دوزخ دہ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُدْخِلُ مَن يَشَاءُ

واگر خدا خواہلاسہ ایردی الارنینگ ہمہ لارین بیر گنہ فرقہ قیلور ایردی ف۷ ولیکن اول کیمنے خواہلاسہ رحمتے غہ

فِي رَحْمَتِهِ ۚ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾ أَمِ اتَّخَذُوا

داخل قیلور وظالملار الیسہ الار اوچون نہ حمایتچی بار ددر و نہ مددگار ف۸ آیا الار خدادین باشقہ

مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۖ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ

چارہ ساز توتدیلار می پس خدا گنہ چارہ ساز ددر ف۹ واول دورکہ تیرگوزدر اولوگلارنے واول گنہ

ع ١

(سورۃ مکیہ ہی)

ف۱ یعنے اللہ تعالیٰ سیزغہ قرآن نے یبوک توشورگان بولسہ باشقہ انبیالارغہ ہم کتابلارین وصحیفہ لارین شونداغ توشورگاندر

ف۲ یعنے خدانینگ عظمتی شول قدر بیوکدور کہ انی توشونگان اولیغ آسمانلار کافرلارنینگ خدا غہ فرزند نسبت بیرگینلاریدین یوقوب پارلیشغہ یقین کیلورلار

ف۳ یعنے مسلمانلار اوچون

ف۴ یعنے الارنینگ عمللارین کوروب حساب تورور وحشر کونے سیزالارین انگا مطابق بیرزور

ف۵ یعنے بوتون دنیا خلقین

ف۶ یعنے خلائق نینگ جمع بولادورگان کونلاریدین یعنے قیامتدین

ف۷ یعنے یا ہمہ لارین اہل جنت قیلور یا ہمہ لارین اہل دوزخ قیلور ایردی لیکن انداغ قیلمادی بلکہ تعالیٰ لیک قیلادی بعضلارین جنتی وبعضلارین دوزخی قیلادی

ف۸ یعنے معبود برحق

ع ٩ ٢

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۝٩ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيْهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهٗٓ اِلَى

ہر نرسہ گہ قادر دور ۔ و نیمہ بیر نرسہ کہ سیزلار اندہ اختلاف قیلدینگیزلار اینینگ حکمی خداغہ حوالہ دور ف١

اللّٰهِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبِّيْ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ اُنِيْبُ ۝١٠ فَاطِرُ السَّمٰوٰتِ

شول خدا مینینگ ربیم دور کہ من انگا گنہ توکل قیلدیم و اینینگ طرفیغہ قایتورمن ف٢ آسمانلارنی و یرنی

وَالْاَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا وَّمِنَ الْاَنْعَامِ

یراتگوچی دور پیدا قیلدی سیزلار اوچون اوز جنسلاریڭیزدین خاتونلارنی و تورت ایاغلیک جانورلاردین

اَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيْهِ لَيْسَ كَمِثْلِهٖ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيْعُ الْبَصِيْرُ ۝١١

بیجہ قسملارنی تارقاتور سیزلارنی شول طریقہ دہ ف٣ ہیچ بیر نرسہ انگا اخشاش ایمس دور واوزی ایشیتگوچی بیلگوچی

لَهٗ مَقَالِيْدُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَّشَآءُ

اینینگ اختیارندہ دور آسمانلارنینگ و یرنینگ کلیدلاری ف٤ زیادہ بیرور رزقنی کیمغہ کہ خواہلاسہ و کم بیرور

وَيَقْدِرُ اِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ۝١٢ شَرَعَ لَكُمْ مِّنَ الدِّيْنِ مَا وَصّٰى

کیمغہ کہ خواہلاسہ تحقیق اول ہر نرسہ نی عالم دور ۔ مقرر قیلدی سیزلارغہ دین دین اول نرسہ نی کہ حکم بیرو ب ایردی

بِهٖ نُوْحًا وَّالَّذِيْٓ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهٖٓ اِبْرٰهِيْمَ وَمُوْسٰى

اینینگ ایلہ نوح غہ ف٥ و اول نرسہ کہ وحی ایلہ توشوردوک سیزغہ و اول نرسہ کہ اینینگ ایلہ حکم بیردوک ابراہیم غہ

وَعِيْسٰٓى اَنْ اَقِيْمُوا الدِّيْنَ وَلَا تَتَفَرَّقُوْا فِيْهِ كَبُرَ عَلَى

و موسی غہ و عیسی غہ بود در کہ دیدوک برابر توتونگلار بو دیننی ف٦ و اختلاف قیلمانگلار اندہ آغیر کیلادی مشرک

الْمُشْرِكِيْنَ مَا تَدْعُوْهُمْ اِلَيْهِ اَللّٰهُ يَجْتَبِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ يَّشَآءُ

لارغہ اول نرسہ کہ سیزلار انلارنی انگا چاقیرور سیز ۔ خدا تارتوب آلور اوز طرفیغہ کیمنی کہ خواہلاسہ

وَيَهْدِيْٓ اِلَيْهِ مَنْ يُّنِيْبُ ۝١٣ وَمَا تَفَرَّقُوْٓا اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا

و یول لار اوز طرفیغہ اولکیشینی کہ قایتور ف٧ و اولار فرقہ فرقہ بولمادیلار مگر الارغہ علم کیلگانیدین

جَآءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًاۢ بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ اِلٰٓى

کیین اوزارا ضد قیلو شوب ۔ واگر بولماسہ ایردی اول سوز کہ ایگاڭیز دین اولوب اوتوب ایردی ف٨ بیر مدتغہ قدر

اَجَلٍ مُّسَمًّى لَّقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّ الَّذِيْنَ اُوْرِثُوا الْكِتٰبَ مِنْۢ

البتہ الارا ورتالاریدہ حکم قیلونغان بولور ایردی و تحقیق آدملار کہ کتاب بیرلیدیلار الاردین کیین

بَعْدِهِمْ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيْبٍ ۝١٤ فَلِذٰلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ

الارا ینینگ حقیقندہ آغیر شکدہ دورلار ف٩ ایمدی سیز اینینگ اوچون دعوت قیلونگ و برابر توروڭ

ف١ یعنی نیمہ نرسہ دہ کہ جنجال قیلغا یوسنگیزلار اینینگ حقیدہ خدا اوزی حاکم دور کہ اوز کتابی قرآن کریم ایلہ و رسولی سنتلاری ایلہ انی بیر طرف قیلور

ف٢ یعنی ہر بیر ایشیدہ

ف٣ یعنی سیزلارنی ہم شول طریقہ دہ دنیادہ نسل لاریڭیزنی کوپایتور دور

ف٤ یعنی یامغور و گیاہ کبی خزینہ لاری

ف٥ یعنی اللہ تعالیٰ غہ گنہ عبادت قیلیشینی و انگا باشقہ نی شریک قیلیشلیکنی کہ تمام دین لارنینگ اصلی و جوہری شو لدور

ف٦ یعنی توحید عقیدہ سینی

ف٧ یعنی تقدیر ایتور ہدایتینی اول بندہ غہ انگا مستحقدور و یا زور گمراہ لیکنی اولکیشی غہ کہ انی ہدایتدین آرتوق کورر

ف٨ یعنی جزای اعمالنی آخرتغہ قویشی بولماسہ ایردی شول دنیادہ الارغہ سزا بیرور ایردی

ف٩ یعنی کتاب بیریلگان طائفہ نینگ اوغلی لاری اوز کتابلاریغہ تصدیق ایتسہ لار ہم عونگلی لاری اول کتاب حقندہ نہایتدہ بیوک بیر شکدہ قالغاندورلار یا یہود و نصاری سید عالم حقلاریدہ بیوک شکدہ ایردیلار

كَمَآ أُمِرْتَ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ ۖ وَقُلْ ءَامَنتُ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِن

شول طرزده که سیزغه بویورلوب بدور و تابع بولمنکسا لارنینک خواهشلارلیغه و دینککی من ایمان کیلتوردیم هر اول کتابغه

كِتَٰبٍ ۖ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ ۖ ٱللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ ۖ لَنَآ أَعْمَٰلُنَا

که خدا توشوردی بدور و حکم بولدی منگا که عدالت قیلای سیزلارنینک ارتاسیده خدا دور بیزنینک ربیمیز و سیزلارنینک هم ربلاریگیز

وَلَكُمْ أَعْمَٰلُكُمْ ۖ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ ۖ ٱللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا ۖ وَإِلَيْهِ

بیزنینک اوچونده دور بیزنینک عمل لاریمیز و سیزلار اوچونده دور سیزلارنینک عمل لاریگیز حجت یوقدور بیز ایله سیزلار ارتاسیده خدا همه میزنی جمع قیلور

ٱلْمَصِيرُ ۝١٥ وَٱلَّذِينَ يُحَآجُّونَ فِى ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا ٱسْتُجِيبَ

وانینک طرفیغه دور قایتیش ف۱ و آدملار که جنجال قیلورلار خدا حقنده انی قبول قیلولغاندین کیین الارنینک

لَهُۥ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ

خصومتلاری پروردگارلارین حضوریده بیکاردور ف۲ و غضب بولورلار غه و بار دور الار اوچون قتیغ

شَدِيدٌ ۝١٦ ٱللَّهُ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ وَٱلْمِيزَانَ ۗ

عذاب خدا دور اول ذاتکه توشوردی بو کتابنی حق ایله و توشوردی انصاف ترازوسینی

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝١٧ يَسْتَعْجِلُ بِهَا ٱلَّذِينَ

ونیمه نرسه بیلدرور سیزغه که شاید قیامت یقین دور آدملارکه انگا ایشانماسلار انینک تیز دین

لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا ۖ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ

کیلیشین خواهلارلار و اول ذاتلار که انگا ایمان کیلتوردولار اندین قورقورلار اعتقاد ایتورلارکه

أَنَّهَا ٱلْحَقُّ ۗ أَلَآ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُمَارُونَ فِى ٱلسَّاعَةِ لَفِى ضَلَٰلٍۭ

اول البته حق دور آگاه بولونسون که اول آدملارکه اینینک حقنده جنجال قیلورلار ف۳ الار ادزاق

بَعِيدٍ ۝١٨ ٱللَّهُ لَطِيفٌۢ بِعِبَادِهِۦ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ ۖ وَهُوَ ٱلْقَوِىُّ

گمراهلیکده دور خدا بنده لاریغه مهربان دور ف۴ کیمغه نه قدر خواهلاسه رزق بیرور و اول دور قویتلیک

ٱلْعَزِيزُ ۝١٩ مَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ ٱلْءَاخِرَةِ نَزِدْ لَهُۥ فِى حَرْثِهِۦ ۖ

غالب ذات کیمکه آخرت ایکینین خواهلار اینینک ایکینیغه ترقی بیرورمیز

وَمَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ ٱلدُّنْيَا نُؤْتِهِۦ مِنْهَا وَمَا لَهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ

و کیمکه دنیا ایکینین خواهلار انگا اندین حصه بیرورمیز و بولمس اینینک اوچون آخرتده

مِن نَّصِيبٍ ۝٢٠ أَمْ لَهُمْ شُرَكَٰٓؤُا۟ شَرَعُوا۟ لَهُم مِّنَ ٱلدِّينِ

هیچ بیر نصیب آیا بار دورمی کافرلار اوچون شونداغ شریکلار که مقرر قیلیب بیردولار الار اوچون دین دین

ف۱ یعنے اوشال حق دین اوچون خلق نی چاقیرینگ و سیز و سیزنینک تابعلاریگیز الله تعالی نینک عبادتیغه مامور بولغان طریقده قائم بعضی بولونگلار و مشرکلار خواهشلاریغه موافقت ایتمنگ و دینگ من الله تعالی نازل قیلغان کتابلارغه ایشاندیم و عدل غه مامور بولدوم سیزلار اورتالاریگیزده حکم قیلیکده همه میزنینک ربیمیز الله تعالی دور هر کیم اوز عملیغه مطابق جزا الور اوز تاپیزده جنجال یوق دور همه میز آخر خدا حضوریغه قایتورمیز و اول یرده جمع بولورمیز

ف۲ یعنے اسلام غه داخل بولغان آدملارنی اندین یاندورماک اوچون حرکتده بولورلار الارنینک سعی لاری بیکار قالور

ف۳ یعنے کیلیشے غه ایشانماسلار دانینگ حقنده بیهوده مباحثه لار قیلورلار

ف۴ یعنے بنده لارین بخششلارینه دیمالارلیغه برابر مهربان دور هیچکیم نی رزق بیرمیشده اونوتماید دور

ع ۲ ۱۰

ف۵ بو مقامده گی ام کلمه سے آیا دیب ترجمه قیلولنسه هم بلکه معنی سین بیرلیور

مَا لَمْ یَأْذَنْ بِهِ اللّٰهُ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِیَ بَیْنَهُمْ

اول حکمنی کہ آنگا خدا اجازت بیرمابدور و اگر بولوبا ونگان سوز بولماسہ ایردی ول البتہ الارادنیا لاریغہ حکم قیلونغان بولور ایردی

وَإِنَّ الظّٰلِمِینَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِیمٌ ﴿۲۱﴾ تَرَى الظّٰلِمِینَ مُشْفِقِینَ

والبتہ ظالم لارا اوچون باردور دردلیک عذاب کوروسیز (اولکون) ظالم لارنی کہ اوز اعمال لاریدین

مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ ۗ وَالَّذِینَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

قورقوب تور ورلار ول واول عذاب لارغہ توشگوچی دور و اول ذاتلار کہ ایمان کیلتوردیلار وکخشی ایشلارنی قیلدیلار

فِی رَوْضٰتِ الْجَنّٰتِ ۖ لَهُمْ مَا یَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۚ ذٰلِكَ هُوَ

جنتلار گلزارلاریدہ بولورلار باردور الارا اوچون ربلاریننگ قاشیدہ نیمہ نیکہ خواہلارلار انہ شول نرسہ دور

الْفَضْلُ الْكَبِیرُ ﴿۲۲﴾ ذٰلِكَ الَّذِی یُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبَادَهُ الَّذِینَ

بیوک انعام ول انہ شولدور واول انعامی کہ اینگا بلہ خدا اوزین اول بندہ لاریغہ بشارت

آمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ۗ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَیْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ

بیردر کہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی عمل لار قیلوبدورلار سیز دینگ من سیزلاردین بو نرسہ غہ حق یللا ماسمن مگر

فِی الْقُرْبٰى ۗ وَمَنْ یَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِیهَا حُسْنًا ۚ إِنَّ

قریندا شلاریغہ محبت نی ول وکیمکہ بیرکخشی ایش قیلسہ بیرامینگ حسنیغہ حسن تو شوریز ول تحقیق خدا مغفرت

اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿۲۳﴾ أَمْ یَقُولُونَ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ۚ

لیک قدردان ذاتدور آیا الار دیرلاری کہ اول خدا غہ یلغان نی نسبت بیردیدور ول

فَإِنْ یَشَإِ اللّٰهُ یَخْتِمْ عَلٰى قَلْبِكَ ۗ وَیَمْحُ اللّٰهُ الْبَاطِلَ وَیُحِقُّ

پس اگر خدا خواہلاسہ سیزنینگ دلینگیزغہ مہر اوروروی ول و خدا ناحق نی یوقاتور و حقنی

الْحَقَّ بِكَلِمٰتِهِ ۚ إِنَّهُ عَلِیمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۲۴﴾ وَهُوَ الَّذِی

برقرار قیلور اوز سوزلاری ایلہ تحقیق اول دل لاردگی سرلارنی بیلور و اول اولدور اول ذاتیکہ

یَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَیَعْفُوا عَنِ السَّیِّاٰتِ وَیَعْلَمُ

بندہ لاریننگ توبہ لاریننگ قبول قیلور و یمانلیک لاریغہ عفو ایتور و بیلوب تورور نیمہ نی

مَا تَفْعَلُونَ ﴿۲۵﴾ وَیَسْتَجِیبُ الَّذِینَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

کہ سیزلار قیلور سیزلار و قبول قیلور اول ذاتلار دعالارین کہ ایمان کیلتوروبدورلار

وَیَزِیدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَالْكٰفِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِیدٌ ﴿۲۶﴾

وکخشی ایشلار قیلوبدورلار و اوز فضلیدن الارغہ زیادہ ہم بیرور ول و کافرلار ایسہ باردور الارا اوچون قتیغ عذاب

ول یعنی جزای اعمال نی قیامتغہ قویولوشی بولماسہ ایردی
ول یعنی عرصات دہ
ول یعنی جنت بوستانلاریدہ ہر قسم راحت و لذتلار ایکیندہ بولورلار تمنا قیلغان نرسہ لاری قاشلاریدہ حاضر توردرکوز کورمگان و قولاغ اشیتمگان و ہیچ بیر انسان کونگلیغہ خطور قیلمگان نعمتلار الارغہ عنایت قیلور
ول علما لار دیبدورلار کہ محبتلاری واجب بولغان جماعہ آل علی و آل عقیل و آل جعفر و آل عباس دورلار
ول یعنی اجرین و ثوابین زیادہ قیلورمیز
ول یعنی محمد علیہ السلام قرآن نی اوزلاری توقوب خداغہ نی نسبت بیردیدور
ول کیمن سیزکا فرلار اذیتلاریغہ صبر قیلورسیز
ول یعنی شفاعت اوچون اجازت بیر یلور تاکہ اوز لاریغہ احسان قیلگان خیرخواہ لارحقندہ خداغہ عرض قیلیب دوزخ عذابیدین قوتقاروب آلسونلار

وَلَوْ بَسَطَ اللّٰهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهٖ لَبَغَوْا فِی الْاَرْضِ وَلٰكِنْ یُّنَزِّلُ

واگر خدا بنده لارینه همه لاریغه کینگ رزق بیرسه ایردی همه لاری البته یریوزیده طغیان قیلور ایردیلار ولیکن اوزی

بِقَدَرٍ مَّا یَشَآءُ ؕ اِنَّهٗ بِعِبَادِهٖ خَبِیْرٌۢ بَصِیْرٌ ﴿۲۷﴾ وَهُوَ الَّذِیْ یُنَزِّلُ

بر قدرنی خواهلاسه اندازه ایله توشوروروف ۱ البته اول بنده لاریدین خبردار کوروب تورگوچی دور و اول دور اول

الْغَیْثَ مِنْۢ بَعْدِ مَا قَنَطُوْا وَیَنْشُرُ رَحْمَتَهٗ ؕ وَهُوَ الْوَلِیُّ الْحَمِیْدُ ﴿۲۸﴾

ذاتکیم آدملار ناامید بولغانلاریدین کیین همه یامغین یاغدورور و رحمتین تارقاتور و اول دور تنها غمخوار چاره سازدور

وَمِنْ اٰیٰتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَثَّ فِیْهِمَا مِنْ دَآبَّةٍ ؕ

واینینگ قدرتیمین نشانلاریدین دور یر اینکی آسمانلارنی و یینه اول نرسه لارنیکه تارقاتیبدور ایکیلسیده جانوارلارین

وَهُوَ عَلٰی جَمْعِهِمْ اِذَا یَشَآءُ قَدِیْرٌ ﴿۲۹﴾ وَمَآ اَصَابَكُمْ مِّنْ مُّصِیْبَةٍ

واول الارنی جمع قیلغوغه قچان خواهلاسه قادردور ف۳ و نیمه نرسه که سیزلارغه یتور مصیبت دین

فَبِمَا كَسَبَتْ اَیْدِیْكُمْ وَیَعْفُوْا عَنْ كَثِیْرٍ ﴿۳۰﴾ وَمَآ اَنْتُمْ بِمُعْجِزِیْنَ

قول لارینگیز ایشلاگان ایشلار سببیدین دور و کوب گناهنی عفو ایتور و ایمس سیزلار ف۴ عاجز قالدورغوچی لار

فِی الْاَرْضِ ۚۖ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ وَّلِیٍّ وَّلَا نَصِیْرٍ ﴿۳۱﴾

یریوزیده توروب و یوقدور سیزلارا وچون خدادین باشقه نه حمایتچی و نه مددگار

وَمِنْ اٰیٰتِهِ الْجَوَارِ فِی الْبَحْرِ كَالْاَعْلَامِ ﴿۳۲﴾ اِنْ یَّشَاْ یُسْكِنِ

واینینگ قدرتیمین نشانلاریدین دور تاغلاردیکی دریاده یوروب تورگوچی کیمه لار اگر اول خواهلاسه تیماللنی

الرِّیْحَ فَیَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلٰی ظَهْرِهٖ ؕ اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ لَاٰیٰتٍ لِّكُلِّ

توختاتوب قویور کیمه الار دریا یوزیده توختاغان حالده قالور البته بار دور بو نرسه ده نشانلار هر بیر صبرلیک

صَبَّارٍ شَكُوْرٍ ﴿۳۳﴾ اَوْ یُوْبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوْا وَیَعْفُ عَنْ كَثِیْرٍ ﴿۳۴﴾

شکرلیک بنده اوچون ف۵ یا الارنینگ اعمال لارین شوملیکیدین کیمه لارنی برباد قیلور و کوب گناهنی عفو ایتور

وَّیَعْلَمَ الَّذِیْنَ یُجَادِلُوْنَ فِیْۤ اٰیٰتِنَا ؕ مَا لَهُمْ مِّنْ مَّحِیْصٍ ﴿۳۵﴾ فَمَآ

و تا بیلسون الار آدملارکه بیزنینگ آیتلاریمیز حقده جنجال قیلورلار یوقدور الارا وچون قاچادورگان یر ف۶ پس نیمه نرسه که

اُوْتِیْتُمْ مِّنْ شَیْءٍ فَمَتَاعُ الْحَیٰوةِ الدُّنْیَا ۚ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَیْرٌ

سیزلارغه بیریلوبدور هر بیر نرسه دین اول دنیا حیاتیده گی فایده دور و اول نرسه لارکه خدا قاشیده دور یخشیراغدور

وَّاَبْقٰی لِلَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَعَلٰی رَبِّهِمْ یَتَوَكَّلُوْنَ ﴿۳۶﴾ وَالَّذِیْنَ

و دایم راغدور اول ذاتلار اوچون که ایمان کیلتوردیلار و پرورد گارلاریغه توکل قیلورلار ف۷ و اول ذاتلاریکه

ف۱ یعنی الارغه حاجتلاریدین زیاده رزق عطا قیلسه البته الارباری لیک غروری ایله حدلاریدین آشورلار و باشقه لارغه ظلم قیلورلار الارنینگ اوچون همه نینگ صلاحیته مطابق رزق عطا قیلور مناسب کورگان بنده سین بای قیلور و مناسب کورگان بنده سین محتاج قیلور که خیلاری غرضی

ف۲ که هر بیر تصرفیده بنده لارین نفعلاری ملحوظ دور و هر بیر تقدیری اوز یریده نخشیدور

الربع ۳ ع

ف۳ یعنی قیامت کونیده اوّلین و آخرین نی حشرغه جمع قیلور

ف۴ بو خطاب مشرکلارغه دور

ف۵ یعنی مؤمن بنده اوچون که مصیبت وقتیده صبر قیلور و دولت ساعتیده شکر قیلور

ف۶ یعنی خدانینگ غذابیدین پناه آلادورگان جای یوقدور

ف۷ یعنی دنیا لذتلاری فانی و بی بقادور و آخرت راحتلاری دائمی دور عقل انسان باقی تورگانده فانی غه کونگل قویماس

يَجْتَنِبُونَ كَبٰٓئِرَ الْاِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَاِذَا مَا غَضِبُوْا هُمْ
سقلانورلار بیوک گناہ لاردین ف١ دیجا ئیک لاردین دیجان غضب لاری کیلسہ الار

يَغْفِرُوْنَ (٣٧) وَالَّذِيْنَ اسْتَجَابُوْا لِرَبِّهِمْ وَاَقَامُوا الصَّلٰوةَ
عفوا یتورلار واول ذاتلار یکہ پروردگارلارین حکمین قبول ایتدیلار ونمازلارین ادو دیلار

وَاَمْرُهُمْ شُوْرٰى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنٰهُمْ يُنْفِقُوْنَ (٣٨) وَالَّذِيْنَ
والارنینگ ایشلاری اوز ارا مصلحتلاری ایلہ بولور وبیزالارغہ بیرگان رزقدین ہم خرج قیلورلار واول ذاتلار یکہ

اِذَآ اَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُوْنَ (٣٩) وَجَزٰٓؤُا سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ
قچان الارغہ تعدی بولسہ الار انتقام آلورلار ف٣ ویمانلیغ نینگ جزاسی اوزی کبی

مِّثْلُهَا ۚ فَمَنْ عَفَا وَاَصْلَحَ فَاَجْرُهٗ عَلَى اللّٰهِ ۭ اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الظّٰلِمِيْنَ (٤٠)
یمانلیغ دور پس ہر کیمکہ عفوا یتور واصلاح قیلور اینک اجری خداغہ دور البتہ اول ظالملارنی سویماس ف٤

وَلَمَنِ انْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهٖ فَاُولٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّنْ سَبِيْلٍ (٤١)
وکیمکہ مظلوم بولغاندین کیین اوچ آلسہ مونداغ آدملارغہ البتہ ہیچ بیر ملامت یوقدور

اِنَّمَا السَّبِيْلُ عَلَى الَّذِيْنَ يَظْلِمُوْنَ النَّاسَ وَيَبْغُوْنَ فِي الْاَرْضِ
حقیقتدہ ملامت اول آدملارغہ دور کہ انلارغہ ظلم قیلورلار ویر یوزیدہ ناحق تعدی

بِغَيْرِ الْحَقِّ ۭ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ (٤٢) وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ
قیلورلار انہ شولار اوچون باردور دردلیک عذاب والبتہ کیمکہ صبر قیلور وعفوا یتور

ع اِنَّ ذٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْاُمُوْرِ (٤٣) وَمَنْ يُّضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهٗ
بونرسہ بیشک مقصود بولغان ایشلاردین دور وکیمنی خدا آزدورسہ یوقدور اینینگ اوچون انذین

مِنْ وَّلِيٍّ مِّنْۢ بَعْدِهٖ ۭ وَتَرَى الظّٰلِمِيْنَ لَمَّا رَاَوُا الْعَذَابَ
کیین ہیچ بیر چارہ ساز وکورورسیز ظالم لارنی وقتیکہ الار عذابنی کوز لاری ایلہ کورورلار

يَقُوْلُوْنَ هَلْ اِلٰى مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيْلٍ (٤٤) وَتَرٰىهُمْ يُعْرَضُوْنَ
دیرلار کہ باردورمی قایتیش اوچون بیر اریول ف٥ وکورورسیز الارنی کہ دوزخ نینگ مقابلیغہ کیلتورولورلار

عَلَيْهَا خٰشِعِيْنَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُوْنَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ ۭ وَقَالَ
خوارلیکدین عاجز بولغان حال لاریدہ مخفی قراش ایلہ باقورلار ف٦ ودیرلار (اولوقت)

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنَّ الْخٰسِرِيْنَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ
ایمان کیلتورگان ذاتلار کہ تحقیق زیانغہ بولوقغا نلار اول آدملار دور کہ زیان قیلوبدرلار اوزلارینغہ

ف١ یعنی قیلغوچی غہ شریعتدہ ملازم بولغان گناہ لار

ف٢ بو اوصاف علیہ صحابۂ کرام رضی اللہ عنہم دہ کمل صورتدہ موجود ایردی

ف٣ چنانچہ حضرت رسول اکرم صلعم حدیبیہ واقعہ مشرک لاردین سکسان نفر حملہ وسوء قصد اوچون کیلگانلارنی توتوب آلوب ینہ عفوا یتدیلار وقویوب بیار دیلار

ف٤ یعنی دنیاغہ قایتیشنی آرزو قیلورلار

ف٥ یعنی دوزخ غہ

ف٦ یعنی اوزلارین د اہل لارین جہنم غہ تاشلا دیلار وجنتدین محروم بولدیلار

وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾

واصل لاریغہ قیامت کونی آگاہ بولونسون کہ ظالم لار دائمی عذاب دہ بولورلار

وَمَا كَانَ لَهُم مِّنْ أَوْلِيَاءَ يَنصُرُونَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ ۗ

و بولمس الارا اوچون حمایتچیلار کہ الارغہ مدد قیلسونلار خدادین باشقہ

وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُم مِّن

وکیمنی کہ خدا گمراہ قیلور یوقدور راہنمک اوچون نجات یولی قبول قیلینگلار پروردگارلاریںگیز حکمین ف۱

قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ ۚ مَا لَكُم مِّن مَّلْجَإٍ

شو نداغ بیر کون کیلیشدین اول کہ قایتیش یوقدور انینگ اوچون خدا طرفیدین ف۲ یوقدور سیزلار اوچون ہیچ بیر پناہ

يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ

او کون دہ یوقدور سیزلار اوچون ہیچ بیر انکار ف۳ کیمن اگر الار یوز اوگورسہ لار بیز سیزنی الارغہ

عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۖ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ ۗ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا

ساقلاوچی قیلوب یبارمہ دوک سیز نینگ ذمہ نیگیزدہ تبلیغ یوقلا نگا قدور و بیز قچان انسانغہ او ز طرفیمیزدین

الْإِنسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا

رحمت تاتدورسک ف۴ اول انینگ ایلہ خوش بولور و اگر الارغہ بیر ار یمان حال کیلسہ اوز قول لاری

قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِّلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ

ایشلاگان عمل لار سببیدین البتہ انسان بیوک ناشکر دور ف۵ خداغہ خاص دور آسمانلار نینگ و یر نینگ

وَالْأَرْضِ ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ يَهَبُ لِمَن يَشَاءُ إِنَاثًا وَيَهَبُ لِمَن

حکومتی یرتیدی کہ خواہلاسہ یرا تور خواہلاگان بندہ سیغہ قیز فرزندلار عطا قیلور و خواہلاگان بندہ سیغہ

يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَاثًا ۖ وَيَجْعَلُ مَن

اوغول فرزندلار کرم قیلور یا ایرکک اور قاچی فرزندلارنی جمع قیلوب بیرور و خواہلاگان بندہ سینی

يَشَاءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ اللَّهُ

بالہ سیز قیلور البتہ اول علملیک قدرتلیک ذاتدور ف۶ و ممکن ایمسدور ہیچکیم اوچون کہ خدا انگا سوزلاسون

إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِن وَرَاءِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ

مگر الہام ایلہ ف۷ یا پردہ ارقہ سیدین ف۸ یا کہ بیر ار فرشتہ نی یبارور و کہ ف۹ خدانینگ حکمی ایلہ

مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ عَلِيٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾ وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا

اول خواہلاگان نرسہ نی یتکوزور البتہ اول بلند مرتبہ لیک حکمتلیک ذاتدور و مونتونداغ بیزدمی ایلہ توشوردیک سیزغہ

ف۱ یعنے توحید وعبادت
ف۲ چونکہ الکون کیلگاچ نہ آرقہ سیغہ یانماس
ف۳ یعنے اولکون قیلغان گناہ لاریںگیزغہ انکار یتہ الماس سیزلار
ف۴ یعنے نعمت عطا قیلسک
ف۵ یعنے آنی نی یخشی حال لارین اونتو و حاضر غی حالین کورو رتو رودر
ف۶ چنانچہ حضرت لوط و حضرت شعیب علیہما السلام غہ قیزاولاد عطا قیلدی و حضرت ابراہیم علیہ السلام غہ اوغول اولاد کرم قیلدی و جناب سید عالم صلعم غہ ایو اوغول و تورت قیز عنایت قیلدی اوغول لاری حضرات قاسم و عبداللہ و ابراہیم دورلار و قیز لاری حضرات زینب و رقیہ و ام کلثوم و فاطمہ دورلار رضی اللہ عنہم اجمعین نہ حضرات یحیٰی و عیسٰی علیہما السلام نے بے فرزند قیلدی
ف۷ یعنے دل لاری غہ بے واسطۂ فرشتہ بعض مضمونلارنے القا قیلور یا توشلا رید ہ سوز قیلور
ف۸ چنانچہ حضرت موسٰی علیہ السلام غہ سوز قیلغان کبی
ف۹ چنانچہ جبرئیل علیہ السلام نے و باشقہ فرشتہ لارنے انبیاء علیہم السلام غہ یبارگان کبی

مِّنْ اَمْرِنَا ؕ مَا كُنْتَ تَدْرِيْ مَا الْكِتٰبُ وَلَا الْاِيْمَانُ وَلٰكِنْ
قرآن ف۱ نے اوز حکمیمز ایله سیزه یلمس ایردیگیز کتاب نه دور ایمان نه دور ف۲ ولیکن بیز بو قرآن نی

جَعَلْنٰهُ نُوْرًا نَّهْدِيْ بِهٖ مَنْ نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا ؕ وَاِنَّكَ
بیر نور قیلدوک کہ اینینگ واسطہ سی ایلہ بندہ لاریمیزدین کیمنی خواہلاسک ہدایت قیلورمیز و البتہ

لَتَهْدِيْۤ اِلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۙ﴿۵۲﴾ صِرَاطِ اللّٰهِ الَّذِيْ لَهٗ
سیز توغری بیر یول غہ ہدایت قیلورسیز ف۳ یعنے اول خدانینگ یولیغہ کہ اینینگ ملکی دور

ع ٥

مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ؕ اَلَاۤ اِلَى اللّٰهِ تَصِيْرُ الْاُمُوْرُ ﴿۵۳﴾
نیمہ نرسہ کہ آسمانلارده دور و نیمہ نرسہ کہ یرده دور آگاہ بولسون کہ ہمہ ایشلار خدا طرفیغہ قایتور

ثمانون و تسع و ثمانون آية سبع ركوعات	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○	سورة الزخرف مكية وهي تسع
سکسان توقوز آیت وییتی رکوع دور	ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتده رحملیک الله تعالی نامی ایلہ	سورۂ زخرف مکہ ده توشکان دور و اول

ع ١ عند المتقدمين

حٰمٓ ۚ﴿۱﴾ وَالْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ۙ﴿۲﴾ اِنَّا جَعَلْنٰهُ قُرْءٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ
حٰمٓ قسم بو روشن کتاب غہ کہ تحقیق بیز بونے عربی قرآن قیلوب توشوردوک تاکہ سیزلار

تَعْقِلُوْنَ ۚ﴿۳﴾ وَاِنَّهٗ فِيْۤ اُمِّ الْكِتٰبِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حَكِيْمٌ ؕ﴿۴﴾
توشونگسلار و البتہ اول لوح محفوظ ده بیزنینگ قاشیمیزده بلند مرتبہ لیک و حکمتلیک کتاب دور

اَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا اَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِيْنَ ﴿۵﴾
آیا بیز سیزلاردین نصیحتنی بند قیلوب توختاتالیلیکمی شونینگ اوچون کہ سیزلار حددین آشکان جماعہ دور سیزلار ف۴

وَكَمْ اَرْسَلْنَا مِنْ نَّبِيٍّ فِي الْاَوَّلِيْنَ ﴿۶﴾ وَمَا يَاْتِيْهِمْ مِّنْ نَّبِيٍّ
و بیز اوتکنلارغہ نہ قدر پیغمبر یباردوک و کیلمس ایردی الارغہ ہیچ بیر نبی مگر

اِلَّا كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۷﴾ فَاَهْلَكْنَاۤ اَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا
الار انگا مسخرہ قیلورایردیلار کیین بیز ہلاک قیلدوک قوتده الاردین ف۵ زیاده بولغانلارنے

وَّمَضٰى مَثَلُ الْاَوَّلِيْنَ ﴿۸﴾ وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ
و اوتدی اوتکنلارنینگ حالتلاری و اگر سیز الاردین سورسنگیز کہ آسمانلارنے و یرنے

وَالْاَرْضَ لَيَقُوْلُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيْزُ الْعَلِيْمُ ۙ﴿۹﴾ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ
کیم یراتیبدور البتہ دیرلار کہ الارنے غالب و علملیک ذات یراتکاندور اول ذاتیکہ قیلوب بیردور سیزلارغہ

الْاَرْضَ مَهْدًا وَّجَعَلَ لَكُمْ فِيْهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُوْنَ ۚ﴿۱۰﴾
یرنے توشک و پیدا قیلوبدور انده سیزلار اوچون یوللار تاکہ سیزلار یول تاپینگلار ف۶

ف۱ یعنے اینینگ معارفی ایلہ دللار حیات معنویہ حاصل قیلور

ف۲ یعنے سیزغہ وحی کیلمایدین ایلگاری

ف۳ یعنے اسلام دینی غہ

ف۴ یعنے بیز وحی نے توختاتوب و قرآن نے توشورملی قویوب سیزلارنے ہلاک قیلامیزمی بلکہ بیز اوز لطفیمیزنے تمامیغہ ییتکوزورمیز و دینیمیزنے کمالیغہ آلوب بارورمیز

ف۵ یعنے سیزنینگ قومینگیزدین

ف۶ یعنے شہردین شہرغہ و اقلیم دین اقلیم غہ سیر و سیاحت ایتورسیزلار

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا

داول الله كه تو شوردی آسماندين سونى اندازه ايليه كيين بيز تيرگوزدوك انينك ايليه اولوك شهرنى

كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُم

انه شونداغ بيز لارهم چيقاريلورسيز لارف١ داول ذاتكه براتدى تمام قسم جوانلارنى و پيدا قيلدى سيز لار

مِّنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ

اوچون كيمه لارنى دهيوانلارنى كه الارغه مينورسيز لار تاكه برابر اولتور رونگ لار الار آرقه سيغه كيين

تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي

پرورد گارلارينگ نعمتين دل ايليه يادقيلينگ لار وديلينگ لار تسبيح ايليه كه پاك دور اول ذاتيكه

سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾

مسخر قيلدى بيزگه بونى وبيز انگا قادر ايمس ايردوك وبيز البته پرورد گاريميز طرفيغه قايتقوچى لاردور ف٣

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا ۚ إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ ع

دالار خداغه اوز بنده لاريدين اولاد مقرر قيليلارف٤ البته انسان روشن ناشكر دور

أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُم بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم

آيا خدا اوز مخلوقلاريدين اوز يغه قيز لارنى آلدى سيزلارنى اوغول لارغه خاص قيلدى وقچان الاردين بيريغه

بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوَمَن

بشارت بيريليه اول نرسه دين كه انى خداغه نمونه قيليب ايردى بولسه اونينگ چهره سى قاره بولور واول غمگين بولور

يُنَشَّأُ فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ

آيا اول كيشيكه زيبو زينت ده پرورش تاپور واول جنجال قيقده سوز قيلالمس (خداغه قيز بولورمى) وادر غوچى لارديب

الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَٰنِ إِنَاثًا ۚ أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ ۚ سَتُكْتَبُ

قرار بيرديلار خدا نينگ بنده لارى بولغان فرشته لارنى آيا بولارالاريرا تيلگانده حاضر ايرديلارمى الارنينگ بو شهادتلاريين

شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَٰنُ مَا عَبَدْنَاهُم ۗ مَّا لَهُم

يازوب قويولور والاردين سوال قيلنور ف٥ وديرلار كه اگر خدا خواهلاسه ايردى بيزالارغه عبادت قيلمس ايردوك يوقدور

بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِّن

الارنينگ بونرسه ده علم لارى الار بيحقيق سوز قيلولار آيا بيزالارغه موندين ايلگارى بيرار كتاب

قَبْلِهِ فَهُم بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا

بيرددكمى كه الارانى محكم توتقوچى لارف٦ بلكه ديديلار كه بيزلار آته بابالاريميزنى بير يول اوستنده

ف١ كه حاجتلارينگيزغه كفاية قيلور

ف٢ يعنى قبرلارينگيزدين

ف٣ حديثده وارد بولوبدور كه جناب سيد عالم صلعم قچان بيرمركب اوزاگه سيغه مبارك اياغلارين قويسه لا بو شول آيتلارنى اوقور ايرديلار

ف٤ چنانچه فرشته لارنى الله تعالى نينگ قيز لارى دور ديرلار

ف٥ صونگره الارغه سزا بيرلور

ف٦ يعنى هرگز الارغه موندغ بيهوده سوز قيلغوچى كتاب بيرملگان دور وآسمانى كتابلار دو بو طريقه بيله اساس سوزلار بولمس

عَلٰٓی اُمَّةٍ وَّاِنَّا عَلٰٓی اٰثٰرِهِمْ مُّهْتَدُوْنَ ﴿٢٢﴾ وَكَذٰلِكَ مَآ اَرْسَلْنَا

تاپدوک بیزلار آتالاریمیزنی بیر یول اوستیده و بیز البته اولارنینگ ایزلاریدین یورگوچی و هدایت تاپقوچیلارمیز ۱ و اینه شونداغ بیز یبارمادوک سیندین

مِنْ قَبْلِكَ فِیْ قَرْیَةٍ مِّنْ نَّذِیْرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوْهَآ ۙ اِنَّا وَجَدْنَآ

اول بیچ بیر قیشلاققه هیچ بیر پیغمبرنی مگر دیدی لار اولار بای نینگ خوشحال لاری که تحقیق بیز تاپدوک آته بابا

اٰبَآءَنَا عَلٰٓی اُمَّةٍ وَّاِنَّا عَلٰٓی اٰثٰرِهِمْ مُّقْتَدُوْنَ ﴿٢٣﴾ قٰلَ اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ

لاریمیزنی بیر یولده و بیزلار اولارنینگ آرقه لاریدین اقتدا قیلغوچی لاردورمیز ۲ پیغمبر دیدی آیا من سیزلارغه

بِاَهْدٰی مِمَّا وَجَدْتُّمْ عَلَیْهِ اٰبَآءَكُمْ ۗ قَالُوْٓا اِنَّا بِمَآ اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿٢٤﴾

کیلتورگان بولسام هم بیر دینینی که هدایت قیلغوچی راغدر اول یولدین که آته لارینگیزنی اندہ تاپدینگیز لار

فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَیْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِیْنَ ﴿٢٥﴾

الار دیدیلار بیز البته سیزلار ایله یبارلیگان دین منکردورمیز پس بیز الاردین انتقام آلدوک باقینگ نیچوک بولدی یلغان دیگوچیلارنینگ عاقبتلاری

وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِیْمُ لِاَبِیْهِ وَقَوْمِهٖٓ اِنَّنِیْ بَرَآءٌ مِّمَّا تَعْبُدُوْنَ ﴿٢٦﴾

و وقتیکه دیدی ابراهیم اوز آته سیغه و قومیغه که البته من بیزار دورمن اول نرسه دین که سیزلار عبادت قیلورسیزلار ۳

اِلَّا الَّذِیْ فَطَرَنِیْ فَاِنَّهٗ سَیَهْدِیْنِ ﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةًۢ بَاقِیَةً

مگر اول ذاتیکه منی پیدا قیلوبدور اول منی هدایت قیلور و قویوب کیتدی توحید سوزنی دائمی سوز قیلوب

فِیْ عَقِبِهٖ لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُوْنَ ﴿٢٨﴾ بَلْ مَتَّعْتُ هٰٓؤُلَآءِ وَاٰبَآءَهُمْ

اوز اولادیغه ۴ تاکه الار قایتسونلار بلکه من فائده لاندوردیم بولارنی و آته بابالارینی شونگا

حَتّٰی جَآءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُوْلٌ مُّبِیْنٌ ﴿٢٩﴾ وَلَمَّا جَآءَهُمُ الْحَقُّ

قدر که کیلدی الارغه حق کتاب و عیان بیان قیلغوچی پیغمبر ۵ و وقتیکه کیلدی الارغه بو قرآن

قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ وَّاِنَّا بِهٖ كٰفِرُوْنَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوْا لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا

دیدیلار بو جادو دور و بیز بونگا ایشانمسمیز و دیدیلار که نه اوچون توشورولمادی بو قرآن

الْقُرْاٰنُ عَلٰی رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْیَتَیْنِ عَظِیْمٍ ﴿٣١﴾ اَهُمْ یَقْسِمُوْنَ

ایکی شهر آدملاریدین بیر بیوک کیشیغه ۶ آیا الار تقسیم قیلورلرمی

رَحْمَتَ رَبِّكَ ۗ نَحْنُ قَسَمْنَا بَیْنَهُمْ مَّعِیْشَتَهُمْ فِی الْحَیٰوةِ الدُّنْیَا

پروردگارینگیز رحمتینی بیز تقسیم قیلغانمیز الار اورتاسیده الارغه الارنینگ رزقلارین دنیا حیاتیده

وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجٰتٍ لِّیَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا

و بلند قیلغاندورمیز بعضلارین بعضلاریدین درجه لارده تاکه بعضلاری بعضلارین تارتیب

ف۱ یعنی اوز آته و بابالاریمیزنی تقلید ایتیب بیز الاردین قالغان یولده جان بیرور میز باشقه بیگه یولنی قبول ایتماسمیز

ف۲ یعنی حقیقی آته لاریغه یا که عمو لاریغه بو باره ده خلاف بار دور

ف۳ چونکه الار بتلارغه عبادت قیلور ایردیلار

ع ۲ / ۸

ف۴ یعنی اولاد لاریغه توحید عقیده سینی وصیت قیلوب کیتدیلار

ف۵ یعنی کتاب نازل قیلدی و پیغمبر یبارمای تورو ب الارغه عذاب بیرمادیم

ف۶ یعنی مکه ده ولید بن المغیره و طائف ده عروه بن مسعود دیر بولاردین ولید کافرلیک حالیده اولوب کیتدی اما عروه کیین اسلام غه مشرف بولدی و جناب سید عالم صلعم حضرت عیسٰی علیه السلام نی شول جنابغه اوخشاتور ایردیلار

سُخْرِيًّا ۗ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَا أَن يَكُونَ

قیلسونلار ف۱ و پروردگارینگیز رحمتی تحفه‌سی آنلار جمع قیلورلار نرسه‌دین کوراک‌راقدور۲ و اگر حمه آدملارنینگ

النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَٰنِ لِبُيُوتِهِمْ

بیر گروه فرقه بولوب کیتیشلاری احتمالی بولماسا ایردی البته بیز خدا فه منکر بولغانلار اوچون اویلاری شیپلارین

سُقُفًا مِّن فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا

کوموشدین قیلوب بیرور ایردوک زینه‌لارین هم که آنگا چیقورلار داو یلارین دروازه‌لارین

وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِئُونَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا ۚ وَإِن كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ

و تختلارین هم که آنگا سویانورلار و طلادین هم قیلوب بیرور ایردوک ف۲ ایمیس بو همه‌سی مگر دنیا حیاتین

الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَالْآخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَن يَعْشُ

اسبابی و آخرت پروردگارینگیز قاشنده خدادین قورقوچی‌لار اوچوندور ف۳ و کیمکه کوزین یومور

عَن ذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ

رحمان نینگ یادیدین ف۴ بیز آنگا بیر شیطان نی مسلط قیلورمیز اول آنگا یولداش بولور ف۵ و البته اول شیطانلار

لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰ

منع قیلورلار آلارنی حق یولدین و بولار گمان قیلورلار که بولار توغری یولده‌دورلار شونگاچه قدر که

إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ

وقتیکه اول بیزغه کیلور دیر شیطانغه کاشکی من بیله سینینگ اورتامیزده مشرق و مغرب اورتاسیده‌گی

الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَن يَنفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ

مسافه بولسا ایردی نه قدر یمان یولداش ایدورمن و هرگز بو سوز سیزلارغه نفع قیلمس بوکون وقتیکه ظالم بولدنگیزلار

مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَن كَانَ

البته همه‌لارینگیز عذابده شریکدورسیزلار آیا سیز کارغه اشیتدیره آلورسیزمی یا کورلارنی یولغه سالا آلورسیزمی و اول

فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾ فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ

آدمنی که روشن گمراهلیکده‌دور ف۶ کیمین بیز اگر سیزنی دنیادین کوتارسک هم البته آلاردین انتقام آلورمیز

نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَاسْتَمْسِكْ

یا سیزغه آلارغه وعده قیلغان عذابنی کورساتورمیز البته بیز آلارغه قادردورمیز ف۷ پس سیز محکم توتونگ

بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ

اول قرآننی که سیزغه وحی ایله توشوریلوبدور البته سیز توغری یولده‌دورسیز و بو قرآن البته خاص نصیحتدور

ف۱ یعنی بعضلارین بای بعضلارین کمبغل و بعضلارین زوردور بعضلارین عاجز قیلدیک تاکه عالم نظامی برقرار تورسون
ف۲ یعنی مؤمنلار اوچون کفرنینگ خوفی بولماسا ایدی کافرلارنی تمام طلا و کوموشغه و دنیاوی لذتغه غرق قیلوب بیرور ایردوک چونکه بیزنینگ قاشیمیزده دنیانینگ هیچ بیر اعتباری یوقدور حقیقی دولت آخرت نینگ دولتی‌دور اول خدانینگ متقی بنده‌لاریغه خاصدور
ف۳ یعنی قرآن کریم‌دین
ف۴ یعنی انی حلال دین توسوب حرام غه آلوب بارور
ف۵ قاعده‌دین منع قیلور صیغه ترغیب ایتور
ف۶ یعنی سیز هرگز الارنی هدایت قیله آلماس سیز هدایت الله تعالی نینگ قولیده‌دور سیزغه تبلیغ وظیفه‌سی توپولگاندور و بس
ف۷ یعنی بیز هر ایکی صورتغه هم قادردورمیز

۳ ع ۱ ۹

لَكَ وَلِقَوْمِكَ ۚ وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿۴۴﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ

سیزا وچون وابو تو میلیزا وچون وعنقریب سوال قیلونورسیزلار وسورانگ بیز سیزدین ایلگاری بیارگان

مِن رُّسُلِنَآ أَجَعَلْنَا مِن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿۴۵﴾ وَلَقَدْ

پیغمبرلاریمیزدین که آیا بیز رحمانذین باشقه هم معبودلار مقرر قیلدوکمی که عبادت قیلونغوزلار ف۲ وتحقیق

ع ۴

أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦ فَقَالَ إِنِّى رَسُولُ

بیز بیاردوک موسی نه نشانلاریمیز ایله ف۳ فرعون وانینگ سردارلارین قاشلاریغه کیین موسی دیدی من

رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿۴۶﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِـَٔايَٰتِنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿۴۷﴾ وَمَا

رب العالمین پیغمبریدورمن پس وقتیکه اول الارغه بیزنینگ نشانلاریمیزنی کیلتوردی ایرسه الار بیزدین اندین

نُرِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِىَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۖ وَأَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ

کولا باشلادیلار ف۴ وکورساتمس ایردوک الارغه بیز نشان نی مگر اول اوز تعنی سیدین کته بولور ایردی

لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۴۸﴾ وَقَالُوا۟ يَٰٓأَيُّهَ ٱلسَّاحِرُ ٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ

وگرفتار قیلدوک الارنی عذابغه تاکه قایتسونلار والار دیدیلار ای جادوگر بیزا وچون پروردگارینگغه اینگ

عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿۴۹﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ ٱلْعَذَابَ إِذَا هُمْ

سنگا قیلغان عهدیغه مطابق دعا قیل بیز البته توغری یولغه کیرورمیز کیین وقتیکه بیز الاردین عذابنی کوتاردوک اوشال

يَنكُثُونَ ﴿۵۰﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِى قَوْمِهِۦ قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِى

ساعت عهدلارین بوزورلار وندا قیلدی فرعون اوز قومیغه دیدی ای قومیم مصر حکومتی مینینگ

مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ ٱلْأَنْهَٰرُ تَجْرِى مِن تَحْتِىٓ ۖ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۵۱﴾

حقیم ایمسمی وبو اریقلار مینینگ آستیمدین آقوب توردور کورماس سیزلاری

أَمْ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا ٱلَّذِى هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿۵۲﴾ فَلَوْلَآ

بلکه من افضل دورمن بو بیراندین که اول حقیر دورف ودروشن سوز قیلا آلمس ف۵ پس نه اوچون انگا

أُلْقِىَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَآءَ مَعَهُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿۵۳﴾

طلا بیلگ وردکلار توشورولمادور یانه اوچون فرشته لار جمع بولوب انینگ بیله برابر کیلمادیلار ف۷

فَٱسْتَخَفَّ قَوْمَهُۥ فَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿۵۴﴾ فَلَمَّآ

غرض غالب کیلدی قومیغه کیین الار انگا اطاعت قیلدیلار ف۸ البته الار نافرمان قوم ایردیلار کیین

ءَاسَفُونَا ٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۵۵﴾ فَجَعَلْنَٰهُمْ سَلَفًا

وقتیکه الار بیزنی خفه قیلدیلار بیز الاردین انتقام آلدوک الارنی هم الارین غرق ایتدوک پس قیلدوک الارنی

ف۱ بو مقلاده ذکر نصیحت دعم شرف معنی سیده دور

ف۲ یعنی هیچ بیر نبی ه هیچ بیر کتاب خدادین باشقه غه عبادت نی جائز دیمادیلار

ف۳ یعنی توقوز معجزه ایله

ف۴ یعنی ایمان کیلتورمای مسخره قیله باشلادیلار

ف۵ یعنی خدمتچیسی بو قدر بلکه اوز اوزیغه خدمت قیلده

ف۶ باشلیکلاریده چغی آلوب آغنزلاریغه سالغانیک لاریدین تیل لاریده بیر آز توتولوش بار ایردی نبوتغه سرفراز بولغانلاریده الله تعالی کرمی ایله بخشیده بولوب قالغان ایدی

ف۷ تاکه انینگ پیغمبر لیکیغه شهادت بیرسونلار

ف۸ یعنی موسی علیه السلام نی لیغاچی دیمکده قومین اوز سوزیغه کیر گوزا آلدی

وَمَثَلًا لِّلْاٰخِرِيْنَ ﴿۵۶﴾ ع وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ

اوتکانلارغه نمونه لیکلار اوچون ف۱ و قچنکه مثال کیلتوریلوب ایردی مریم اوغلیندین سیزنیک قومینگیز

يَصِدُّوْنَ ﴿۵۷﴾ وَقَالُوْٓا ءَاٰلِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ ۚ مَا ضَرَبُوْهُ لَكَ اِلَّا جَدَلًا ۚ

اندین خوشلیک نعره سیلین اوردیلار . و دیدیلار بیزنینگ معبودلاریمیز یخشیراقدورمی یا اول بو سوزنی محض جنجال اوچون قیلدیلار

بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُوْنَ ﴿۵۸﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا عَبْدٌ اَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنٰهُ

بلکه الار جنجالچی قوم دورلار ف۲ ایمس دور مگر بیر بنده که بیز انگا انعام قیلغاندورمیز و قیلغاندورمیز انی

مَثَلًا لِّبَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ ﴿۵۹﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلٰٓئِكَةً فِي الْاَرْضِ

نمونه بنی اسرائیل اوچون ف۳ واگر بیز خواهلاسک ایدی البته اورونلاریڭیزغه فرشته لار پیدا قیلور ایردوک

يَخْلُفُوْنَ ﴿۶۰﴾ وَاِنَّهٗ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُوْنِ ۚ

الار یرده جایلاریڭیزغه اوروار ایردیلار ف۴ و عیسی البته قیامت اوچون نشانه دور پس انگا شک قیلمانگلار ف۵ و منگا

هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿۶۱﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطٰنُ ۚ اِنَّهٗ لَكُمْ عَدُوٌّ

تابع بولونگلار بو دور توغری یول و منع قیلمه سون سیزلارنی شیطان البته اول سیزلارغه روشن

مُّبِيْنٌ ﴿۶۲﴾ وَلَمَّا جَآءَ عِيْسٰى بِالْبَيِّنٰتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِاُبَيِّنَ

دشمن دور و قچنکه کیلدی عیسی الارغه معجزه لار ایله دیدی من سیزلارغه حکمت کیلتوردیم و کیلدیم

لَكُمْ بَعْضَ الَّذِيْ تَخْتَلِفُوْنَ فِيْهِ ۚ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿۶۳﴾

تاکه بیان قیلدی سیزلارغه بعض حکملارنی که انده اختلاف قیلور سیزلار ایدی خدادین قورقونگلار و منگا اطاعت قیلینگلار

اِنَّ اللّٰهَ هُوَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ۚ هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيْمٌ ﴿۶۴﴾

البته خدا که او دور منینگ ربیم و سیزلارنینگ ربلاریڭیز انگاگنه بنده لیک قیلینگلار بو دور توغری یول

فَاخْتَلَفَ الْاَحْزَابُ مِنْۢ بَيْنِهِمْ ۚ فَوَيْلٌ لِّلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مِنْ عَذَابِ

پس بولونوب کیتدیلار جماعتلار اوز ارالاریده ایدی وای دور ظالم بولغانلارغه دردلیک کون

يَوْمٍ اَلِيْمٍ ﴿۶۵﴾ هَلْ يَنْظُرُوْنَ اِلَّا السَّاعَةَ اَنْ تَاْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَّهُمْ

عذابیدین بولار فقط قیامتنیگنه منتظر دورلارکه الارغه یردین کیلسون والار بیلمای

لَا يَشْعُرُوْنَ ﴿۶۶﴾ اَلْاَخِلَّآءُ يَوْمَئِذٍۢ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ اِلَّا

قالسونلار ف۶ تمام دنیاده گی دوستلار اول کون بعضلاری بعضلاریغه دشمن بولورلار مگر

الْمُتَّقِيْنَ ﴿۶۷﴾ ع يٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَآ اَنْتُمْ تَحْزَنُوْنَ ﴿۶۸﴾

خدادین قورقوچی لار (متقیلارغه خدا ایتور که) ای بنده لاریم بوکون سیزلارغه خوف یوقدور و نه سیزلار غم ییرسیزلار

ع ۵ ۱۱ ف۱ یعنی الار اوزلاری کبی کیین کیلگوچی لارغه قیصه دم بولدیلار و امت محمدیه اوچون عبرت بولدیلار

ف۲ یعنی مشرکلار وقتیکه اِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ یعنی سیزلار و خدادین باشقه معبودلاریڭیز جهنم غه اوتون بولورسیزلار دیگان آیت نازل بولغاندہ حضرت مسیح علیه السلام نی مثال کیلتوروب ایردی لار اندین مکه لیک لار خوش بولوب کولدیلار حال بوکه عیسی علیه السلام الارغه معبود لیکغه رضا لاری یوقدور و موندا غ حکم بیرمادیلار اول جنابنی نیچوک مثال کیلتورورلار

ف۳ یعنی نبوت و رسالت ایله سرفراز ایتوگاندور

ف۴ یعنی بیز سیزلاردین بی نیاز دورمیز و عبادتلاریڭیزغه محتاج ایمس دورمیز و اگر بیز خواهلاسک سیزلارنی لحظه ده هلاک قیلور ایدوک و اورونلاریڭیزغه فرشته لارنی پیدا قیلورمیز و الار بیزغه عبادت قیلورلار

ف۵ یعنی اینینگ آسماندین نزولی قیامت نینگ یقین کیلگانلیکیغه علامت دور

ف۶ بیر فرقه لاری اول جنابنی خدا دیدیلار الارسینی یعقوبیه دییلور و بیر فرقه لار خدانینگ اوغلی دیدیلار الارنی نسطوریه دییلور و بیر فرقه لاری اوچ خدانینگ بیری دیدیلار الارنی ملکانیه دییلور و بیر فرقه لار خدانینگ بنده سی و رسولی دیدیلار و لیکن سید عالم صلعم نبوتلاریغه منکر دورلار

ع ۱۱ ۱۲

الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنتُمْ

اول بنده لار که بیزنینگ آیتلاریمیزغه اینانديلار و مسلمان ایردیلار کیرینگ لار جنتغه سیزلار دخاتونلارینگیز ف۱

وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ

که سیزلارغه حرمت بیریلور ایلاندورولور الارافلاریدین طلارکابلار و سوایچا دورگان

وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنتُمْ فِيهَا

پیالەلار و باریولور انده نیمه نرسه نی که نفسلار تیلاردکوزلار اندین راحتلانور و سیزلار اول جنتده

خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ

دائم قالورسیزلار وبودور اول جنت که عمللارینگیز برکتیدین سیزلارنی انگا مالک قیلوندی ف۲

فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ

سیزلارا اوچون باردورانده کوب قسم میوه سیزلار اندین ییرسیزلار نافرمان بنده لار البته جهنم عذابیده

خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ

دائم قالورلار که الاردین اینیوشاتیلماس ف۳ والار انده ناامید قالورلار و بیز الارغه ظلم قیلمادوک

وَلَٰكِن كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ

ولیکن الاراوزلارے ظالم ایردیلار و فریاد قیلورلار که ای مالک ف۴ پروردگارینگ بیزلارنی اولدورسون

إِنَّكُم مَّاكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْنَاكُم بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾

قیلورلار مالک ف۵ دیر سیزلار بو حالده دائم تورورسیزلار تحقیق بیز سیزلارغه حق دین کیلتوردیک لیکن سیزلارنینگ اکثرلاریگیز حقنی سوییلار

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ

آیا الار بیرار محکم تدبیر قیلدیلارمو بیز هم بیر محکم تدبیر قیلغوچیمیز یا گمان قیلورلارمی که بیز الارنینگ مخفی سوزلارین و مخفی

وَنَجْوَاهُم ۚ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ

مصلحتلارین ایشیتماسمیز البته ایشیتورمیز و فرشته لاریمیز قاشلاریده یازیب تورورلار سیز دینگ اگر رحمان نینگ

وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَابِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

فرزندی بولسه من همه دین اول انگا عبادت قیلورمن ف۶ پاکدور آسمانلارنینگ و یرنینگ مالکی که

رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ

عرش نینگ هم مالکیدور اول سوزلاردین که الار بیان قیلورلار پس قویوب بیرینگ الارنی بیهوده سوزلار سوزلاسونلار و دنیا سوزلار

الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَٰهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَٰهٌ وَهُوَ

تا یولوقغونلاریچه اول کونگه که الارغه وعده قیلونور و اول اللہدور که آسمانده هم خدادور و یرده هم خدادور

ف۱ یعنی ایمان بیلہ کیتکان خاتونلار

ف۲ یعنی بخشی عمللارینگیز الله تعالی نینگ رحمتیدین سیزلارغه شمولیغه سبب بولدی اندین سیزلارنی جنتغه داخل قیلوندی

ف۳ یعنی ینگیل قیلونماس

ف۴ مالک جهنم فرشتەلارین سردارلارین ناملیدور

ف۵ یعنی بیر مینگ ییل دین کیین مالک الارغه بو جوابنی بیرور

ف۶ یعنی اگر حقیقتده خدا نینگ فرزندی بار بولسه ایردی همه دین ایلگاری انگا من عبادت قیلور ایردیم لیکن منگا روشن معلوم دورکه اننینگ اولادی یوقدور اننینگ اوچون تنها اوزیغه گنه عبادت قیلورمن و باشقه نی انگا شریک قیلماسمن

الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ (٨٤) وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

داولدور حکمتلیک علملیک ذات ۔ و بیوک برکت صاحبی دور اول ذات کہ آسمانلارنینگ یرنینگ ارلاریدا بارزسالارنینگ

وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (٨٥) وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ

ملکوتی انگا خاصدور و اینیگنا شدور قیامت علمے اینینگ حضوریغہ یاور سیزلار ف۱ و اول نرسالارکہ بو لار خدانے

مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ (٨٦) وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ

قویوب لارغہ بندہ لیک قیلورلار شفاعتغہ ایگا بولمسلار مگر اولکشے کہ حق ایلہ شہادت بیرسہ الارنے بیلور لار ف۲

مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ (٨٧) وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ

واگر سیز الاردین سورسنگیز کہ الارنے کیم یراتدے البتہ خداد یر لار پس قیان تیسکاری باروورلار ف۳ و قسم دور پیغمبر نینگ بوسوزیغہ

قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ (٨٨) فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ (٨٩)

کرای ربیم تحقیق بولار بیر قوم دورلار کہ ایمان کیلتورمسلار ایمدی سیز الاردین یوز اوگورونگ دینگ سلام الار عنقریب بیلورلار ف۴

سُورَةُ الدُّخَانِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	وَخَمْسُونَ آيَةً وَثَلَاثُ رُكُوعَاتٍ
دخان سورہ سے مکہ دہ توشکان دور و اول	ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتدہ رحملیک اللہ تعالی نامی ایلہ	ایلیک توقوز آیت و اوچ رکوع دور

حٰمٓ (١) وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا

حٰمٓ ۔ قسم دور یوروشن کتابغہ ۔ تحقیق بیز توشوردیک اونے بیر مبارک کیچہ دہ ف۵ البتہ بیز ایردوک

مُنْذِرِينَ (٣) فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ (٤) أَمْرًا مِنْ عِنْدِنَا

قورقوتغوچی ۔ اوشال کیچہ دہ ہر حکمتلیک معاملہ علاحدہ قیلونور ۔ حکم بولوب بیز نینگ حضوریمیز دین ف۶

إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ (٥) رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (٦)

تحقیق بیز یبارگوچی ایردوک ف۷ رحمت بولوب سیدین پروردگار نینگیز طرفیدین البتہ اول ایشیتگوچی بیلگوچی دور

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ (٧) لَا إِلَٰهَ

کہ آسمانلارنینگ و یرنینگ و اورتالاریدہ بار مخلوقلارنینگ مالکے دور اگر اشانغوچی بولسنگیزلار

إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ (٨) بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ

یوقدور ہیچ معبود مگر اول گنہ تیرگوزدرا ولدورور ربلارینگیز دور و اوتکان آتہ بابالارینگیزنینگ ربلاریدور

يَلْعَبُونَ (٩) فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُبِينٍ (١٠) يَغْشَى

بلکہ الار شکدہ دورلار اوینارلار ایمدے سیز انتظار قیلینگ ؛ لکون نے کہ آسمان روشن بیر توتون کیلتور دور ف۸ کہ

النَّاسَ هَٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (١١) رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ (١٢)

او راپ آلور آدملارنے بو دردردیک عذاب ۔ دیرلار ای پروردگار یمیز بیزدین بوعذابنے کوتاریز البتہ ایمان کیلتوردیمیز

ف۱ چونکہ الارنینگ خالقی و مالکے اولدور تا اول گنہ الارغہ خدا بولا گانید یگ تعریف قیلور و قیامت نینگ قچان کیلیشے انگا معلوم دور و ہمہ خلائق آخر بیر کون اینینگ حضوریغہ قایتورلار

ف۲ یعنے تیل لاری ایلہ بیرگان شہادتلارین دل لاری بیختے بیلور

ف۳ یعنے خالقلارین عبادتلارین قویوب کیمغہ عبادت قیلورلار

ف۴ علمالار دیبدور لار کہ بو قسم آیتلار حکملاری جہاد شروع بولماسدین مقدم معمول ایردی کیین منسوخ بولغاندور

ف۵ یعنے قدر کیچہ سیدہ

ف۶ یعنے قدر کیچہ سیدہ لوح محفوظ دین بیر سنہ لیک رزقلار و اجل لار و باشقہ ایشلار علاحدہ قیلونوب تدبیر کورگوچی فرشتہ لار قول لاریغہ تاپشوروﻟور

ف۷ یعنے محمد علیہ السلام نے و باشقہ پیغمبرلارنے

ف۸ یعنے حق الارغہ کیلسہ ہم الار ہنوزا نذین شکدہ دور لار اخنیگ او چون فلسفہ دنیا محبتیغہ مست بولوب اوینون کولکوغہ مشغول دورلار کیین سید عالم صلعم الار حقیدہ دعای بد قیلیب یبارکیین الار قحط بلاسیغہ مبتلا بولدیلار دسویا کلارنے و مردار حیوانے ییدیلار و قچان آسمان طرفیغہ باقسہ لار توتوندین باشقہ نرسہ نے کوریاس ایردیلار و بعض علما الار بعض حدیثلار غہ نظر قیلوب بو توتون ظاہر قیامت علامت لاریدین دور

عِنْدَ الْمُتَقَدِّمِينَ

اَنّٰى لَهُمُ الذِّكْرٰى وَقَدْ جَآءَهُمْ رَسُوْلٌ مُّبِيْنٌ ﴿١٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ

نچوک نصیب بولور الارغه نصیحت ف١ حال بوکه الارغه روشن پیغمبر کیلگاندور کیین الار اندین یوز اوگوردیلار

وَقَالُوْا مُعَلَّمٌ مَّجْنُوْنٌ ﴿١٤﴾ اِنَّا كَاشِفُوا الْعَذَابِ قَلِيْلًا اِنَّكُمْ

ودیدیلار کراو رگا تیلگان جنّی دور ف٢ تحقیق بیز لو عذابنی بیر آز کوتارورمیز البته سیزلار ینه

عَآئِدُوْنَ ﴿١٥﴾ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرٰى اِنَّا مُنْتَقِمُوْنَ ﴿١٦﴾

قایتغوچیدور سیزلار ف٣ اولکون کہ بیز بیوک قتیغ توتو شیمیزنی توتورمیز البته بیز انتقام آلورمیز

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَآءَهُمْ رَسُوْلٌ كَرِيْمٌ ﴿١٧﴾ اَنْ

وتحقیق بیز امتحان قیلدوک بولاردین اوّل فرعون قومین یکیلدے الارغه بیر عزیلیک پیغمبر ف٤ دیدیکه

اَدُّوْٓا اِلَيَّ عِبَادَ اللّٰهِ اِنِّيْ لَكُمْ رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ ﴿١٨﴾ وَّاَنْ لَّا تَعْلُوْا

خدانینگ بو بنده لارین منگا بیر نیگ لار من سیزلارغه بیاریلگان دور من امین دور من ف٥ و خداغه سرکشلیک

عَلَى اللّٰهِ اِنِّيْ اٰتِيْكُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ﴿١٩﴾ وَاِنِّيْ عُذْتُ بِرَبِّيْ وَرَبِّكُمْ

قیلمانگ لار من سیزلارغه روشن دلیل کیلتورور من ومن اوز ربیم و سیزلار نینگ ربلارینگیز پناهیغه بو قاچورمن

اَنْ تَرْجُمُوْنِ ﴿٢٠﴾ وَاِنْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا لِيْ فَاعْتَزِلُوْنِ ﴿٢١﴾ فَدَعَا رَبَّهٗٓ اَنَّ

شوندین کہ سیزلار منی تاشبادان قیلمانینگ لار ف٦ واگر سیزلار منگا ایشانماسنگیز لار مندین علاحده بولونگ لار

هٰٓؤُلَآءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُوْنَ ﴿٢٢﴾ فَاَسْرِ بِعِبَادِيْ لَيْلًا اِنَّكُمْ مُّتَّبَعُوْنَ ﴿٢٣﴾

کیین پروردگاریغه دعا قیلدیکه بو جماعه نافرمان قوم دور ایدے کیچقرون بنده لاریمنی آلوب کیت سیزلارنی قودلور

وَّاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا اِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُوْنَ ﴿٢٤﴾ كَمْ تَرَكُوْا مِنْ جَنّٰتٍ

وقویوب قوی دریانی اوز حالیده البته الار غرق ایتلگوچی لشکردورلار ف٧ الار نه قدر باغلارسنی

وَّعُيُوْنٍ ﴿٢٥﴾ وَّزُرُوْعٍ وَّمَقَامٍ كَرِيْمٍ ﴿٢٦﴾ وَّنَعْمَةٍ كَانُوْا فِيْهَا فٰكِهِيْنَ ﴿٢٧﴾

وچیشمه لارنی واکیین لارنی و یخشی مکانلارنی وآرام اسبابین تاشلاب کیتدیلار که انده خوش ایردیلار

كَذٰلِكَ وَاَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا اٰخَرِيْنَ ﴿٢٨﴾ فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَآءُ وَالْاَرْضُ

بوشونداغ بولدے و انگا قیلدوک الارغه باشقه لارنی ف٨ کیین نه الارغه آسمان و یر یغلادی

وَمَا كَانُوْا مُنْظَرِيْنَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِيْنِ ﴿٣٠﴾

ونه الارغه مهلت بیریلدے ف وتحقیق بیز نجات بیردوک بنی اسرائیل غه خوار قیلغوچی عذابدین ف٩

مِنْ فِرْعَوْنَ اِنَّهٗ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اخْتَرْنٰهُمْ

که فرعون طرفیدین ایردے البته اول سرکش حددین آشقان لاردین ایردے والبته بیز الارنی بیلوب توروب عالم

ف١ یعنی بو کیلگان نره نصیحتغه عمل قیلیشدین ایچ بیر فائده حاصل بولماس

ف٢ یعنی ان لاردین تعلیم آلغان بیر کیشیدور

ف٣ بو آیت شریفه مضمونی دین دنیاده گی و آخرتده گی عذاب هر ایکیسیه هم احتمال آلور

ف٤ یعنی حضرت موسیٰ علیه السلام که خدا قاشیده محترم و مکرم دورلار

ف٥ یا مضمون شونداغ بولور که ای خدانینگ بنده لاری خداغه یاتلار ینگیزنی دمنگا اطاعت لارینگیزنی اظهار ایتینگ لار

ف٦ یعنی سیزلار نینگ قولی و فعلی اذیتلارینگیزدین خدانینگ پناهیغه اذدومنی آلورمن

ف٧ یعنی وقتیکه بنی اسرائیل نی آلوب چونانسنگ دشمن سیزلارنی قوو ب یتیسه دریاغه عصا اورمغه امر بیرسام کیین سیزلار سلامت دریادین اوتوب کیتسنگلار نگده دریانی اوز حالیغه قویونگ لار که فرعون قومی ایله دریاغه کیرسون کیین دریا یابولوب الارنی هلاک قیلسه

ف٨ مؤمن بنده وفات قیلسه انینگ وفاتی اوچون نماز اوقوید ورگان جاییر دین و عمل لارین یوقاریغه چیقادورگان مقامی آسماندین یغلار

ف٩ یعنی ایربالم لارین اولدورولوب قیز بالالارین خدمتغه آلونوشدین

وقف لازم

وقف لازم

نصف ٤٠

ع ١٤

عَلٰى عِلْمٍ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿٣٢﴾ وَاٰتَيْنٰهُمْ مِّنَ الْاٰيٰتِ مَا فِيْهِ بَلٰٓؤٌا مُّبِيْنٌ ﴿٣٣﴾

اهلیغه آرتوق قیلدوک ف۱ و بیردوک بیز الارغه شونداغ نشانلارنی که انده روشن امتحان بار دور

اِنَّ هٰٓؤُلَآءِ لَيَقُوْلُوْنَ ﴿٣٤﴾ اِنْ هِيَ اِلَّا مَوْتَتُنَا الْاُوْلٰى وَمَا

تحقیق بولار ف۲ دیرلار ایس عاقبت مگر بیر گنه اولوم بیز و بیز ایمیز

نَحْنُ بِمُنْشَرِيْنَ ﴿٣٥﴾ فَاْتُوْا بِاٰبَآئِنَآ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿٣٦﴾ اَهُمْ

تورغوزولگوچی لار پس کیلتورونگ لار آته بابالاریمیزنی اگر بولسنگیزلار راست سوزلاغوچیلار آیا بولار

خَيْرٌ اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَّالَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ اَهْلَكْنٰهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوْا مُجْرِمِيْنَ ﴿٣٧﴾

یخشیراقدورلارمی یا تبع ف۳ نینگ قومی و الاردین اوّل اودنکلار بیز الارنی هم هلاک ایتدوک لار نافرمان ایردیلار

وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لٰعِبِيْنَ ﴿٣٨﴾ مَا خَلَقْنٰهُمَآ

و بیز آسمان لارنی و یرنی و ارالاریده یا رنرسه لارنی اوینا گان حالده یراتمدوک یراتمدوک الارنی

اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٩﴾ اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيْقَاتُهُمْ

مگر حکمت ایله و لیکن الارنینگ اکثرلاری بیلمسلار ف۴ تحقیق اجراتیش کونی الارنینگ همه لارین مقرر

اَجْمَعِيْنَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِيْ مَوْلًى عَنْ مَّوْلًى شَيْـًٔا وَّلَا هُمْ يُنْصَرُوْنَ ﴿٤١﴾

وقتلاریدور او لکون که ایگه بیر دوست دفع قیله آلمس ایگه بیر دوستیدن بیر نرسه نی و انه الارغه مدد بیریلور

اِلَّا مَنْ رَّحِمَ اللّٰهُ اِنَّهٗ هُوَ الْعَزِيْزُ الرَّحِيْمُ ﴿٤٢﴾ اِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّوْمِ ﴿٤٣﴾

مگر اوّل کیشی که انگا خدا رحم قیلیبدور البته اوّل غالب مهربان دور تحقیق زقوم درختی

طَعَامُ الْاَثِيْمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِيْ فِي الْبُطُوْنِ ﴿٤٥﴾ كَغَلْيِ الْحَمِيْمِ ﴿٤٦﴾

بیوک گنهکار طعامی دور ف۵ ایریتیلگان مس کبی دور که قارنلارده قاینار قیناغ سو قاینا غان کبی

خُذُوْهُ فَاعْتِلُوْهُ اِلٰى سَوَآءِ الْجَحِيْمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوْا فَوْقَ رَاْسِهٖ

حکم بولور که توتنگلار انی دسودرا تنگلار جهنم نینگ اورتاسیغه کیین قویونگلار باشیغه قیناغ

مِنْ عَذَابِ الْحَمِيْمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْكَرِيْمُ ﴿٤٩﴾ اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ

سو عذابین دیلورقات سن معزز محترم دورسن ف۶ تحقیق بو دور اوّل نرسه که سیزلار انگا

بِهٖ تَمْتَرُوْنَ ﴿٥٠﴾ اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِيْ مَقَامٍ اَمِيْنٍ ﴿٥١﴾ فِيْ جَنّٰتٍ وَّعُيُوْنٍ ﴿٥٢﴾

شک کیلتورار ایردینگیزلار البته خدادین قورقوچیلار امانلیک بیر مقامده بولورلار ف۷ باغلارده و چشمه لارده

يَّلْبَسُوْنَ مِنْ سُنْدُسٍ وَّاِسْتَبْرَقٍ مُّتَقٰبِلِيْنَ ﴿٥٣﴾ كَذٰلِكَ

کیاسل کیورلار نازک و قلین ایپک لاردین روبرو اولتوروشوب منه شونداغ دور حال

ف۱ یعنی اوز زمانلاریدگی اهل عالم غه
ف۲ یعنی مکه کافرلاری
ف۳ تبع یمنی دور یا بیر صالح بنده دور که حیره و سمرقندنی بنا قیلغاندور مدینه ده گی انصار کرام رض نینگ کته آته لاریدور بیر مکتوب یازوب اولادلاریغه قالدورگاندور اوّل مکتوبیده سید عالم صلعم دکرنی بلارنیغه و دین لاریغه ایمان کیلتورگانلیکین یازگاندور انینگ اولگان کوندین رسول اکرم صلعم نینگ مبعوث بولغان کونگ لاریغه کامل بیرمینگ ییل اوتوبدور اوّل خط نی انصار کرام دین ابوایوب رض جناب حضرت رسول اکرم صلعم غه تسلیم بیردیلار
ف۴ بلکه الاردین بیوک قدرت غه استدلال قیلسونلار دیب بیراتدوک
ع ۱۴ / ۱۵
ف۵ یعنی ابوجهل کبی ذاتلار نینگ یمک لاریدور
ع عشر المتاخرین
ف۶ یعنی سن اوزنگ خیالنگده و اطرافیده بیر دین عزیز و مکرم دورت
ف۷ یعنی دنیاده خدادین قورقوچیلار و شرکدین سقلانغوچیلار آخرتده نهایتده بیر یخشی مقامده بولورلار که انده الارغه اولوشدین خارجنه چقیشدین دهر غم و قیغودین امان ده بولورلار

وَزَوَّجْنٰهُمْ بِحُوْرٍ عِيْنٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُوْنَ فِيْهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ اٰمِنِيْنَ ﴿٥٥﴾

واویلاب قویورمیزلارنی شہلا کوز حورلار دین یہا قیرورلار انده ہر قسم میوه لارنی خاطر جمع بولغان حال لاریده

لَا يَذُوْقُوْنَ فِيْهَا الْمَوْتَ اِلَّا الْمَوْتَةَ الْاُوْلٰى ۚ وَوَقٰهُمْ عَذَابَ

تاتماسلار انده اولوم مزه سین مگر بیرینچی اولوم سے کنه وے وسقلار خدا الارسنی دوزخ

الْجَحِيْمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا مِّنْ رَّبِّكَ ؕ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿٥٧﴾ فَاِنَّمَا

عذابیدین . بو نرسه پروردگاریڭیز کرمی دور بودور بیوک مراده یتیش پس حقیقت شولا در کہ بیز بو

يَسَّرْنٰهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ ﴿٥٨﴾ فَارْتَقِبْ اِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُوْنَ ﴿٥٩﴾

قروان نی سیز نینگ تیلینگیز ده آسان قیلدوک تاکه بولار نصیحت آلسونلار ایمدی سیز منتظر تورونگ بولار هم منتظر دورلار

وَتَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعُ رُكُوْعَاتٍ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ	سُوْرَةُ الْجَاثِيَةِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ سَبْعٌ
اوتوزیتی آیت و تورت رکوع دور	ابتدا قیلورمیز مہربان نہایتہ رحملیک الله تعالیٰ نامی ایله	سورۂ جاثیه مکه ده توشکاندور و اول

حٰمٓ ﴿١﴾ تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ﴿٢﴾ اِنَّ فِي السَّمٰوٰتِ

حٰمٓ بو غالب حکمتلیک خدانینگ توشورگان کتابیدور تحقیق بار دور آسمانلارده

وَالْاَرْضِ لَاٰيٰتٍ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٣﴾ وَفِيْ خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِنْ دَآبَّةٍ اٰيٰتٌ

و یرده نشانلار مؤمنلار اوچون وسیزلارنی و اول جاندارلارنی یاراتیشده هم کہ الارنی یریوزیغه

لِّقَوْمٍ يُّوْقِنُوْنَ ﴿٤﴾ وَاخْتِلَافِ الَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَآءِ

تارقاتیب قویور نشانلار باردور ایشانغوچی قوم اوچون وهم کیچه کوندوزنینگ کیلیب کیتیشیده و اول رزقده کہ

مِنْ رِّزْقٍ فَاَحْيَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيْفِ الرِّيٰحِ اٰيٰتٌ

خدا آسماندین توشوردور و تیرگوزوبدور اینینگ ایله یرنی اولگاندین کیین وهوالارنی یورگوزوشده باردور

لِّقَوْمٍ يَّعْقِلُوْنَ ﴿٥﴾ تِلْكَ اٰيٰتُ اللّٰهِ نَتْلُوْهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۚ فَبِاَيِّ حَدِيْثٍ

نشانلار عقللیک قوم اوچون ف۲ بو خدانینگ آیتلاریدورکه بیز سیزغه درست تلاوت قیلورمیز ایمدی قیسی سوزغه

بَعْدَ اللّٰهِ وَاٰيٰتِهٖ يُؤْمِنُوْنَ ﴿٦﴾ وَيْلٌ لِّكُلِّ اَفَّاكٍ اَثِيْمٍ ﴿٧﴾ يَّسْمَعُ اٰيٰتِ اللّٰهِ تُتْلٰى

خدانی و اینینگ آیتلاریدین قویوب ایمان کیلتورورلار ف۳ وای دور ہر بیر یلغانچی گنهکار اوچون کہ اشیتور خدانینگ

عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَاَنْ لَّمْ يَسْمَعْهَا ۚ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿٨﴾

آیتلارین که انگا اوقولور کیین ینه اول کبرقیلغان حالده کفرغه دوام ایتور گویا انی اشیتمابدور بشارت بیرینگ انگا دردلیک عذاب ایله

وَاِذَا عَلِمَ مِنْ اٰيٰتِنَا شَيْئًا ۨاتَّخَذَهَا هُزُوًا ؕ اُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِيْنٌ ﴿٩﴾

قچان اول بیزنینگ آیتلاریمیزدین بیرارنرسه نی بیلسه مسخره قرار بیرور شونداغ آدملار اوچون باردور خوار قیلغوچی عذاب ف۴

ف۱ یعنی الار جنتده اولوم نینگ مزه سین تاتماسلار چونکه اولومنی چیرایلیک بیر قوچقار صورتیده جنت ایله دوزخ اورتاسیغه کیلتوروب سویوب تاشلانور وندا قیلورکه ای اهل جنت ابدی مونده دوام ایتورسیزلار سیزلارغه اولیم یوقدور و ای دوزخیلار ابدی مونده دوام ایتورسیزلار سیزلارغه اولوم یوقدور

ف۲ یعنی یرایله آسمانده و لیشرایله جمیع انلارده و کیچه ایله کوندوزده و یامغیر ایله هواده و دنیانینگ ہر بیر حالتده ایمان و یقینی بار بنده لار اوچون کافی نشانه و عبرت خدانینگ قدرتیغه باردور

ف۳ یعنی قروان کریم غه ایمان کیلتورماسه لار ایمدی قیسی بیر کتابغه ایمان کیلتورورلار یعنی مکه کافرلاری

ف۴ بو آیات کریمه دین قروان مجیدنی اوقوب واشیتوب اندین متأثر بولمغان و مضمونلاریغه عمل قیلمغان متکبرلارنینگ عاقبتلاری معلوم بولورالارغه موندا غ تسخر لارین کسافیدین قیلغو نهایتده دردلیک ورسوا قیلغوچی عذابلار بیرلور نعوذ بالله من سوء العاقبة

مِنْ وَّرَآئِهِمْ جَهَنَّمُ ۚ وَلَا يُغْنِيْ عَنْهُمْ مَّا كَسَبُوْا شَيْـًٔا وَّلَا مَا اتَّخَذُوْا

آدیلا ریرہ باردو رجہنم و دفع قیلپس الاردین حاصل قیلغان نرسلاری ہیچ بیرز سینے و نہ خدادین باشقہ

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَوْلِيَآءَ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيْمٌ (١٠) هٰذَا هُدًى ۚ وَالَّذِيْنَ

توتکان دوستلاری وبار دو رلاراوچون بیوک عذاب بو قروان ہدایتدور و آد طاریلہ کافر

كَفَرُوْا بِاٰيٰتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّنْ رِّجْزٍ اَلِيْمٌ (١١) ع اَللّٰهُ الَّذِيْ سَخَّرَ لَكُمُ

بولدیلار پروردگارلارین آیتلاریغہ باردو رلاراوچون حصہ دردلیک عذابدین ف۲ خدادورا ول ذاتیکہ مسخر

الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيْهِ بِاَمْرِهٖ وَلِتَبْتَغُوْا مِنْ فَضْلِهٖ وَلَعَلَّكُمْ

قیلدی سیزلارغہ دریانی تاکہ اینگن حکمی ایلہ انرہ کیمہ لار یورسون و تاکہ سیزلار طلب قیلینگلار انینگ کرمی دین و تاکہ

تَشْكُرُوْنَ (١٢) وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ جَمِيْعًا مِّنْهُ ۚ

سیزلار شکر قیلینگلار و مسخر قیلدی سیزلارغہ نہ قدر نرسہ کہ آسمانلاردہ و نہ قدر نرسہ کہ یردہ دور ہمہ سین اوز طرفیدین

اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ (١٣) قُلْ لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا يَغْفِرُوْا

البتہ باردور بو نرسہ دہ نشانلار فکر قیلوچی قوم اوچون ف۳ سیز دینگ ایماندار لارغہ کہ عفو ایتسونلار

لِلَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ اَيَّامَ اللّٰهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًۢا بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ (١٤)

اول آدملار گناہلارین کہ خدانینگ کونلاریدین امید ایتمسلار تاکہ اول جزا بیرسون بیر قومغہ عمللارین سببی دین ف۴

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهٖ ۚ وَمَنْ اَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۖ ثُمَّ اِلٰى رَبِّكُمْ

ہیمکہ یخشی ایش قیلو بدورا و زفائدہ سی اوچوندور و کیمکہ یمان ایش قیلدیدہ ماہ ضروری غہ دور کین ربلارینگیز

تُرْجَعُوْنَ (١٥) وَلَقَدْ اٰتَيْنَا بَنِيْٓ اِسْرَآءِيْلَ الْكِتٰبَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنٰهُمْ

طرفیغہ قایتار بولورسیزلار و تحقیق بیز بیردوک بنی اسرائیل غہ کتابنی و حکمتنی و پیغمبرلیکنی و رزق بیردوک

مِّنَ الطَّيِّبٰتِ وَفَضَّلْنٰهُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ (١٦) ۚ وَاٰتَيْنٰهُمْ بَيِّنٰتٍ مِّنَ الْاَمْرِ ۚ

الارغہ پاکیزہ نرسلاردین و آرتوق قیلدوک الارنی اہل عالم دین ف۵ و بیردوک بیز الارغہ دین ایشیدہ روشن دلیللارنی

فَمَا اخْتَلَفُوْٓا اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ الْعِلْمُ ۙ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۚ اِنَّ رَبَّكَ

پس الار اختلاف قیلمادیلار مگر الارغہ علم کیلگاندین کین اوزارا ضد قیلو شوب ف۶ تحقیق سینینگ پروردگارینگیز

يَقْضِيْ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ (١٧) ثُمَّ جَعَلْنٰكَ

الار اورتالاریغہ حکم قیلور قیامت کونی اول نرسہ حقیدہ کہ الار اندہ اختلاف قیلور ایردیلار کین بیز سیزنی

عَلٰى شَرِيْعَةٍ مِّنَ الْاَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ اَهْوَآءَ الَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ (١٨)

دین دہ بیر خاص طریقہ دہ قیلدوک پس سیز اوشال یولدہ یورونگ و نادانلارنینگ خواہشلاریغہ یورمنگ

ف۱ یعنی قروان کریم اوز تابعلاری اوچون بیوک ہدا و ضلالتدین نجات بیرگوچی دور و منکرلار اوچون وبال و خسارہ دور
ف۲ یعنی آسمانلدہ گی کون و آی و یولدوزلار و یردہ گی کمی نعمتلارنی و یردہ گی جانورلارنی و درختلارنی و گیاہلارنی و ارنیلارنی ہمہ لارین پروردگار اوز طرفیدین انسانلار فائدہ لاری اوچون یراتکاندور
ف۳ بو آیت شریف سیدنا عمر الفاروق رضی اللہ عنہ حقلاریدہ نازل بولغاندور و قتیکہ منافق عبداللہ ابی نی اولدورمک اوچون آمادہ بولوب ایردیلار یاکہ مکہ دہ جہاد غہ حکم بولمیشدین اول مظلوم بولغان مسلمانلار رسول صلعم دین جہادغہ اجازت طلب قیلغان وقتلاریدہ بو آیت ایلہ ارشاد قیلو نوبدور
ف۴ یعنی الارغہ توراتنی و حاکمیلیکنی و حضرت موسی و حضرت ھارون غہ نبوتنی و ہمہ لاریغہ حلال و پاک نعمت من و سلوی نی کرم قیلیب ہمہ لارین اوز زمانلاریدہ گی اہل عالم غہ افضل قیلدوک
ف۵ یعنی نبی آخر الزمان غہ حسد قیلو شوب
ف۶ یعنی قریش سردارلارین سوزلاریغہ

إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ

البتہ الار خدا مقابلیدہ سیزدین ہیچ نرسنی دفع قیلہ آلمسلار وظالم لار بعضلاری بعضلاریغہ

أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۖ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ⑲ هَٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى

دوستدورلار وخدا تقویٰ لیک لارنینگ دوستلاریدور بو قرآن عام انسان لار اوچون علم لار سببی

وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ⑳ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ

وہدایت واسطہ سے دور وایمان لیک قوم اوچون رحمتدور آیا ملار کہ یمان ایشلارنی قیلدیلار وف الار

أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ ۚ

گمان قیلورلارمی کہ بیز الارنی ایمان کیلتورگان ویخشی عمل لارنی قیلغان لارنینگ جماعہ گہ قیلورمیز کہ برابر بولور حیاتلاری

ع ۲ / ۱۰ / ۱۸ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ㉑ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ

واو لوخلاری یمان دورالارنینگ حکملاری وپراتدی خدا آسمانلارنی وییرنی حکمت ایلہ وف

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ㉒ أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ

وتاکہ جزا الانسون ہر کیشی قیلغان عملی ایلہ والارغہ ظلم قیلونمس آیا کوردونگیزمی اولکیشینی کہ اوزیغہ

هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ

معبود توتوبدور نفسانی خواہشینی وآزدوروبدور خدانی علم ایلہ ومہر اوروبدور قولاغیغہ ودلیغہ وسالوبدور

بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ㉓ وَقَالُوا

کوزلیغہ پردہ ایمدی کیم ہدایت قیلورلنی خدادین کیین وف آیا حالا ہم نصیحت آلمسلارمی ودیرلار

مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ ۚ وَمَا لَهُمْ

ایمس بو مگر دنیوی حیاتمیز کہ اولورمیز وتیریلورمیز وہلاک ایتمس بیزنی مگر زمانہ ویوقدور

بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ㉔ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَا

الارده بو نرسہ غہ علم الار فقط گمان قیلورلار ویس ف وقچان اوقولسہ الارغہ آیتلاریمیز روشن بولغان حالده

كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا ائْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ㉕

بولمس حجتلاری مگر شولکہ دیرلار کیلتورونگلار آتہ بابالاریمیزنی اگر راست سوزلاغوچی بولسنگیزلار

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ

سیز دینگ خدا سیزلارغہ حیات بیردوف کیین ملارنی اولدورور کیین سیزلارنی جمع قیلور قیامت کونیغہ کہ انده

ع ۳ / ۵ / ۱۹ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ㉖ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ

شک یوقدور ولیکن آدملارنینگ اکثرلاری وف بیلماسلار وخداغہ خاص دور آسمانلارنینگ وییرنینگ پادشاہلیغی

ف۱ یعنی ربیعہ نینگ ایکی اوغلی عتبہ وشیبہ وعتبہ نینگ اوغلی ولید

ف۲ یعنی علی وحمزہ وعبیدہ بن الحرث رضی اللہ عنہم

ف۳ تاکہ انینگ بیوک قدرتیغہ دلالت قیلسون

ف۴ البتہ خدا آزدورگان بندہ نی ہیچکیم ہدایت قیلہ آلمس

ف۵ بو عقیدہ نی قیلغوچی طائفہ کافرلار ایچلارندہ دہری لاریدور

ف۶ یعنی آتہ لاریمیزنینگ قارن لاریدہ بولغان زمانلاریمیزدہ

ف۷ یعنی قیامتغہ منکر بولغان جماعہ لار

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ الْمُبْطِلُونَ ﴿٢٧﴾ وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً

و قیسی کونیکه قیامت قائم بولورا و لکون اهل باطل زیانغه یولوقورلار وهر فرقه نی تیز چوکوب اولتورگان

كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَٰذَا كِتَابُنَا

کورورسیز هر فرقه او زنامهٔ اعمالین طرفیغه چاقیریلور بوکون اعمال لارینگیزغه مطابق جزالانورسیزلار بو بیزنینگ

يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ

کتابمیز سیزلارغه حق ایله سوزلار بیز سیزلارنینگ اعمال لارینگیزنی یازدوروب تورور ایردوک پس اول زاتلارکه

آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣٠﴾

مؤمن بولدیلار و یخشی عمل لار قیلدیلار پروردگارلاری الارنی اوز رحمتیغه داخل قیلور ف۲ خولدور روشن مرادغه یتمک

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا

و آما اول زاتلارکه کافر بولدیلار الارغه دیلورکه آیا سیزلارغه بیزنینگ آیتلاریمیز اوقولمسمی ایردی کین سیزلار کبر قیلدینگیزلار و بولدینگیزلار

مُجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا

گنهگار قوم وقچان دیلسه که خدانینگ وعده سی حقدور و قیامت خصوصیده شک یوقدور دیر ایردینگیزلار

نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾ وَبَدَا لَهُمْ

بیز بیلماسمیز که قیامت نه دور بیز بیر قسم گمان قیلورمیز و جزم ایتماسمیز وظاهر بولورالارغه تمام

سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾ وَقِيلَ الْيَوْمَ

یمان عمل لاری و اوراب آلور الارنی اول عذاب که انگا تمسخر قیلورلار ایردیلار و دیلور بوکون بیز سیزلارنی اونوتورمیز

نَنْسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ

سیزلار بوکونلارینگیزغه ملاقات لارینگیزنی اونوتکانلارینگیزکبی ف۴ و جایلارینگیز دوزخ دور و یوقدور سیزلار اوچون

نَاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَٰلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ

مددگارلار بو نرسه شونینگ اوچون دورکه سیزلار خدانینگ آیتلارین مسخره توتدینگیزلار و مغرور قیلدی سیزلارنی

الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾ فَلِلَّهِ

دنیا حیاتی ف۵ ایمدی بوکون الار اندن چیقاریلماسلار و نه الاردین توبه طلب قیلونور ف۶ پس خداغه گنه خاصدور

الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ

ثنا که آسمانلارنینگ ربی دور و یرنینگ ربی دور تمام عالم نینگ ربی دور وانگا خاصدور اولوغلیک

فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

آسمانلارده هم و یرده هم و اول دور غالب حکمت لیک ذات

ف۱ یعنی کافرلارکه خدا و رسول خدا ایمان کیلتورمگان دورلار
ف۲ و دیلورالارغه که
ف۳ یعنی سابقین ایله چونکه بیز مؤمن ایمانی بولغاچ یخشی عمل قیلا آلماسه هم جنتغه داخل بولور لیکین سابق لاردین کیین وحساب یا شفاعت دین صونگ
ف۴ یعنی سیزلارنی دوزخغه تاشلاب قویورمیز چنانکه سیزلار بوکون ملاقاتی اوچون حاضرلیک قیلدینگیزلار
ف۵ وانینگ اوچون قیامتغه منکر بولدینگیزلار
ف۶ چونکه قیامتده عذر و توبه قبول ایتولمس

فائده

الحمد لله والمنة بوکون شنبه کونی ۲۲ نچی صفر ۱۳۷۷ انچی سنهٔ هجریه مطابق ۱۰ انچی سپتمبر ۱۹۵۷ نچی میلادیه ده بوترجمه و فوائد تحریری نهایتیغه یتدی طائف شهرنده مملکت عربیه سعودیه ده پروردگار مهربان اوز درگاهیده بو ناچیز خدمتنی قبول ایلاب محبوب قومیم و محترم وطنداشلاریم تورکستان مسلمانلاری اوچون مفید و نافع ایتسون آمین

راقم گنهگار
سید محمود طرازی

ع ۲ ۱۱

سُوْرَةُ الْاَحْقَافِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ خَمْسٌ وَّثَلٰثُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعُ رُكُوْعَاتٍ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

سورهٔ احقاف مکه ده نازل بولغاندر و اول ابتدا قیلورمن مهربان بنهایت رحملی الله تعالی نامی بیله اوتوز بیش آیت و تورت رکوعدر

حٰمٓ ۚ ① تَنْزِيْلُ الْكِتٰبِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيْزِ الْحَكِيْمِ ②

حٰمٓ بو کتاب غالب حکمتلیک الله تعالی طرفیدین نازل بولغاندور

مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ

بیز یاراتمادوک بیز آسمانلارنی و یرنی و ایکیسی اورتاسینده بار نرسه لارنی مگر حکمت ایله مقرر مدتکه

وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا عَمَّآ اُنْذِرُوْا مُعْرِضُوْنَ ③ قُلْ اَرَءَيْتُمْ مَّا تَدْعُوْنَ

و آدملار که کافر دورلار الار قورقیتلگان نرسه لاردین یوز اوگوروچیلار سیز دینگ کوردینگیزمو اول خدادین باشقه

مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَرُوْنِيْ مَاذَا خَلَقُوْا مِنَ الْاَرْضِ اَمْ لَهُمْ شِرْكٌ

عبادت قیلوب تورگان نرسه لاریگیزنی کورساتینگلار منگا که الار یرده نیمه نی یاراتیبدورلار یا آسمانلاردا الارنینگ شرکتی

فِي السَّمٰوٰتِ ؕ اِیْتُوْنِيْ بِكِتٰبٍ مِّنْ قَبْلِ هٰذَآ اَوْ اَثٰرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ اِنْ

باردور می کیلتوررونگلار منگا موندین مقدم بیر کتاب نی یا (انبیالاردین) نقل قیلونغان بیر مضمون نی اگر راست

كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ④ وَمَنْ اَضَلُّ مِمَّنْ يَّدْعُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَنْ

سوزلیک بولسنگیزلار و کیم دور اداشقان راق او کیشیدین کیم چاقیرور خدادین اوزگه اول نرسه نی که

لَّا يَسْتَجِيْبُ لَهٗٓ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَآئِهِمْ غٰفِلُوْنَ ⑤ وَاِذَا

اینگه قیامتگه تیا جواب بیرالمیدور اول باطل معبودلار اینگ چاقیریشیدین غافل دورلار و قچان

حُشِرَ النَّاسُ كَانُوْا لَهُمْ اَعْدَآءً وَّكَانُوْا بِعِبَادَتِهِمْ كٰفِرِيْنَ ⑥ وَاِذَا

جمع قیلونسه آدملار بولورلار الارغه دشمن و بولورلار الارنینگ عبادتلاریغه منکر و قچان

تُتْلٰى عَلَيْهِمْ اٰيٰتُنَا بَيِّنٰتٍ قَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ ۙ هٰذَا

تلاوت قیلونسه الارغه بیزنینگ آیتلاریمیز روشن دیرلار کافرلار حق سوزنی وقتیکه الارغه کیلسه بو نرسه

سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۞ ⑦ اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ؕ قُلْ اِنِ افْتَرَيْتُهٗ فَلَا تَمْلِكُوْنَ

آچیق جادودور آیا دیرلارمی بولارکه بو آنی اوزی توقوب کیلتوردی دینگ اگر من اوزوم توقوغان بولسام سیزلار مینگ اوچون

لِيْ مِنَ اللّٰهِ شَيْـًٔا ؕ هُوَ اَعْلَمُ بِمَا تُفِيْضُوْنَ فِيْهِ ؕ كَفٰى بِهٖ شَهِيْدًاۢ بَيْنِيْ

خدا طرفیدین هیچ نرسه غه ایگه بولماس سیزلار اول بیلگوچیدور اول سوزنی که سیزلار ایتورسیز اول یتارلیکدور گواه مینگ بیله

وَبَيْنَكُمْ ؕ وَهُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ⑧ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِّنَ الرُّسُلِ

و سیزلار اورتاسیده و اول مغفرت قیلغوچی مهربان سیز دینگ کیم من بیرینچی کیلگان پیغمبر ایمس دورمن

طرفیدین سیزلارغه تحقیق بولورمن و سیزلار منی اینگه خدا بیریدین توقوغان دیسنگیزلار حقیقت موندانغ ایمس ده اول تمام حالاتدین واقف دور
اندی بیز و سیزلارگه گواه دور باوجود بونینگ توبه قیلسنگیزلار معفو بولورسیزلار

ف۱ یعنی الله تعالی آسمان نی
دیرنی و بارچا کارخانهٔ جهان نی
بیکار و بی حکمت یاراتمادی بلکه
بیر غرض و مقصد اوچون
پیدا قیلدی که بیر مقرر تاریخ غه
بو حالده یوروب تورور

ف۲ یعنی قیامت دانه بار
دهشتلیک حال لاری ایشتیلسه هم
یوز اوگوروب قیلماس او لار
نرسه لارنینگ دعوه سی حق ده

ف۳ یعنی بو باطل معبودلارنی
عبادت قیلغان ذاتلار شریک
قیلورلار آیا الار بیر بعض حصه
سین یا آسمان نینگ بیر اوز بلغه
سین پیدا قیلغان مو یا الار بیر
یرلار آسمانی کتاب یا اولیا
کیلوب تورگان بیر ار مستلم نقل
ایله نا بتدوری بولسه کیلتور
رونگلار البته بو دعوه اورتاغه
یوق نیز بیر نرسه دور

ف۴ یعنی که حاجت وا لاریغ
محتاج لیک خدای قدوس لیکی
مهربان نه قولوب نه قلیوریوی
یتا آلور رگان و نه طرفیده
الار رگان باطل معبودلار
عبادت قیلیک رو دعا گوزنی بولسه
الار خدا حضوری ده ترکلار و دشمن
بولورلار و عبادتلارینی انکار قیلورلار

ف۵ یعنی کافرلار عاقبت
حق بوقیدورسا نینگ بیر کیمسه
نینگ نیستی مو قولاغ سالمیلار
بلکه قرآن کریم کی شانیدا کیم
بیر کتاب آیتلاردین الار قراءت
انی جادو دیب
یردا قیلیسلار

ف۶ یعنی اگر من سیزلارنی
اوندوم که نامینگ قیلیک اوچون
معاذالله خدا ابیار مگان
نرسه نی خدا غه نسبت
بیر لار نام اول حالده خدا

وَمَآ اَدْرِيْ مَا يُفْعَلُ بِيْ وَلَا بِكُمْ ۭ اِنْ اَتَّبِعُ اِلَّا مَا يُوْحٰٓى اِلَيَّ وَمَآ

ومن بیلمسمن کہ نیمہ قیلولور منگا ونیمہ قیلولور سیزلارغہ من اول حکمغہ تابع دورمن کہ منگا وحی بیلاریلور ومن ایمسدورمن

اَنَا اِلَّا نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ (٩) قُلْ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللّٰهِ وَكَفَرْتُمْ

مگر روشن قورقوتوچی ۔ سیز دینگ کورد یگیزلاری اگر بو قرآن خدا طرفیدین بولسہ و سیزلار انگا منکر بولسنگیزلار

بِهٖ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ بَنِيْٓ اِسْرَاۗءِيْلَ عَلٰي مِثْلِهٖ فَاٰمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ ۭ

وگواہلیک بیرسہ بنی اسرائیل دین بیر گواہ شوندا غ بیر کتابغہ و ایمان کیلتورسہ و سیزلار تکبر قیلسنگیزلار

ع ا اِنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ (١٠) وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لِلَّذِيْنَ

البتہ اللہ تعالیٰ ظالم لارنی یول غہ سالمس ۔ وکافرلار مسلمانلار حقلاریندہ دیدیلارکہ

اٰمَنُوْا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُوْنَآ اِلَيْهِ ۭ وَاِذْ لَمْ يَهْتَدُوْا بِهٖ فَسَيَقُوْلُوْنَ

اگر بو دین یخشی دین بولسہ ایردی بولار انگا بیزدین ایلگاری بارمس ایردیلار و قچنکہ اننگ ایلہ ہدایت تاپمادیلار

هٰذَآ اِفْكٌ قَدِيْمٌ (١١) وَمِنْ قَبْلِهٖ كِتٰبُ مُوْسٰٓى اِمَامًا وَّرَحْمَةً ۭ

دیرلارکہ بو اسکی یلغان دور ۔ و موندین اوّل موسیٰ نینگ کتابی بار ایردی کہ رہنما و رحمت ایردی

وَهٰذَا كِتٰبٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنْذِرَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ڰ وَبُشْرٰى

و بو کتاب انی تصدیق ایتوچی عرب تیلیدہ تاکہ قورقوتسون ظالم لارنی و بشارت بولسون

لِلْمُحْسِنِيْنَ (١٢) اِنَّ الَّذِيْنَ قَالُوْا رَبُّنَا اللّٰهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوْا فَلَا خَوْفٌ

یخشی ایش قیلغوچی لارغہ ۔ تحقیق آنلار کیم دیدیلار بیزنینگ پروردگاریمیز خدا دور کین قائم تورد یلار پس قورقو

عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ (١٣) اُولٰۗىِٕكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا ۚ

الارغہ یوق والار غم یرلار ۔ اشولار دورلار جنتی لار کہ اندہ دائم قالورلار بو

جَزَاۗءًۢ بِمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ (١٤) وَوَصَّيْنَا الْاِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ اِحْسٰنًا ۭ

جزا دور اول ایشلاری غہ کہ قیلور ایردیلار ۔ و بیز حکم بیردوک انسانغہ آتہ و انہ سیغہ یخشیلیک قیلماق

حَمَلَتْهُ اُمُّهٗ كُرْهًا وَّوَضَعَتْهُ كُرْهًا ۭ وَحَمْلُهٗ وَفِصٰلُهٗ ثَلٰثُوْنَ

تاریندہ کوتاردی انی آنہ سی قیینلیک ایلہ و توغدی انی قیینلیک ایلہ و انی کوتارمک و سوتدین ییغارمک مدتی

شَهْرًا ۭ حَتّٰٓي اِذَا بَلَغَ اَشُدَّهٗ وَبَلَغَ اَرْبَعِيْنَ سَـنَةً ۙ قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِيْٓ

اوتوز آی دور تاوقتیکہ اینغہ یتور و قرق یاشغہ تولور دیرای ربّیم توفیق بیر منگاکہ

اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِيْٓ اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلٰي وَالِدَيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ

ادا قیلای سیننگ اول نعمتلارینگ شکرین کہ عطا قیلدینگ منگا و منینگ آتہ و انہ مغہ و قیلای شوندا غ

ف ۱ یعنے دنیا و برزخ کیمگان نبی ایمسدورمن بلکہ مندین مقدم نہ قدر رسول لار و نبی لار اوتگاندورلار من ہم الار کیبی نبوت و رسالت نی کیلتوردیم و الار دعوت بیرگان توحید غہ دعوت بیرورمن لیکن نہ اوچون مندین بو قدر چوچیرسیزلار دمن خدا طرفیدین مامور بولغان نرسہ ادیمنی تبلیغ ایتورمن عاقبت منگا و دنیا نیمہ معاملہ قیلورلار بیلمسمن و انی بیلیک منگا ضرور ہم ایمسدور و سیزلار نینگ نصیب و ریسنگیزہا بتدوری یا ابدی ضلالت بولوری بزنی ارغہ بیر یلیپ اولتورماق لازم وظیفہ منی اداایتورمن وحی الٰہی غہ تبلیغ قیلورمن من فقط سیزلارنی خبردار قیلغوچی بیر پیغمبر دورمن

ف ۲ یہود علماسیدین بعضلاری صریح اقرار قیلدیکہ و شہادت بیردیکہ بیشک بیزنینگ کتابیمیزدہ اوشبو عرب کیمسہ دین بیر یوکسک غہ کہ بیر کتاب پیدا بولوشین خبر بیریلگاندور محمد صلعم اوشال پیغمبر دورلار و قرآن اوشال کتاب دور ایمدی بو شہادت ایکان حقیقتغہ انکار و تکبر قیلماق ظلم دور ظالم لار البتہ ہدایت دین محروم دورلار

ف ۳ یعنے دین نینگ راست و یخشی لیگیغہ علامت شول ایردیکہ عقلمند با دولت و عزت آدم لار اول انگا ایمان کیلتور دیلار بو مسلمانلار ادنا فقیر لار قول لار بیکس لار دور شول اوچون اسلام نینگ قدیم بیر یلغان یلغان دلیل قیلدی لار بولار نینگ حق و ضلالت دین الارچہ غرور لارا مقدار دین شوندا غ بیر یلغان دیرلار

ف ۴ یعنے قرآن کریم ہدایت قیلور یخشی لیکلارنی و شوندا غ قرآن خلق ہدایتی اوچون کیلتورگان بیر کتاب دور موسیٰ کتابیدیکی نی تصدیق ایتورتورات اوز وقتیدہ بیر رحمت بولغان کیبی بو کتاب ظالم لارنی یمانلیغیدہ قورقوتور و یخشی لارغہ بشارت بیرور

ف ۵ اول قایاریکہ پروردگاریمیز بیر یتیغہ معتقد دورلار تنگ طالقیدہ مستقیم دورلار الار اوچون ایکی دنیادہ خوف بار دورونہ غم جنت الار نینگ معاملہ دور قیلغان عمل لاریغہ مناسب ف ۶ آتہ و آنہ قیسی حال دہ بولسہ بولسون فرزند ذمتہ سیغہ الار نینگ خدمتلاری و الارغہ حسن معاملہ لازم دور حدیثدہ آنہ نینگ خدمتیغہ اوچ بر حکم بیرگاچ آتہ نینگ خدمتیغہ بیر بار امر بیرلمیشدور لطفہ شولار بوآیتدہ ہم آتہ نی بیر بار آنہ نی اوچ بار ذکر قیلولمیشدور

ف٤ یاش قرق غه یتگاچ انساننینگ عقلی و اخلاقی قوتلاری مستحکم بولور غوننینگ. اوچون انبیاء علیهم السلام بعثتلاری اذین اوّل بولمس ایردی.
ف٥ سعادتمند انسان اول دور که خدا امرلریدین اینگ. اوزیغه آته وآنه سیغه بولغان احسانلارینینگ شکرین ادا قیلور و کیده چکره بخشی عمل قیلغه

تَوْفیق طلب ایتور و اولادلارین

صَالِحًا تَرْضٰىهُ وَاَصْلِحْ لِیْ فِیْ ذُرِّیَّتِیْ ؕ اِنِّیْ تُبْتُ اِلَیْكَ وَاِنِّیْ

بخشی ایشنی کی سن اندین خوش بولورسن و صلاح پیدا قیل منینگ اوچون منینگ اولادیمده من البته توبه قیلدیم سنگا

مِنَ الْمُسْلِمِیْنَ ﴿١٥﴾ اُولٰٓىِٕكَ الَّذِیْنَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ اَحْسَنَ مَا عَمِلُوْا

و من مسلمانلاردین دور من الارشول جماعه دورلار که بیز قبول قیلورمیز بخشی ایشلارینی و عفو

وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَیِّاٰتِهِمْ فِیْۤ اَصْحٰبِ الْجَنَّةِ ؕ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِیْ

ایتور میز یمانلیک لارین (بولار) جنتی لار ایله بولور لار اول راست وعده غه مطابق که

كَانُوْا یُوْعَدُوْنَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِیْ قَالَ لِوَالِدَیْهِ اُفٍّ لَّكُمَاۤ اَتَعِدٰنِنِیْۤ

الارغه قیلینور ایردی ف٦ و اول آدمی که دیرا دور آته و آنه سیغه تف سیزلارغه وعده قیلورمیزلاری سنگا

اَنْ اُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُوْنُ مِنْ قَبْلِیْ ۚ وَهُمَا یَسْتَغِیْثٰنِ اللّٰهَ

که من قبردین چیقاریلورمن حال بو که بیر قنچه جماعت اوتدیلار مندین اوّل و اول ایکه لاری فریاد قیلورلار خداغه

وَیْلَكَ اٰمِنْ ۖۗ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ ۚۖ فَیَقُوْلُ مَا هٰذَاۤ اِلَّاۤ اَسَاطِیْرُ

(دیرلار) افسوس حالینگغا ایمان کیلتور البته خدانینگ وعده سی حقدور کین اول دورکه بو مسئله اوّلغی لاردین قالغان

الْاَوَّلِیْنَ ﴿١٧﴾ اُولٰٓىِٕكَ الَّذِیْنَ حَقَّ عَلَیْهِمُ الْقَوْلُ فِیْۤ اُمَمٍ قَدْ خَلَتْ

افسانه لاردور بولار اول طائفه دورلار که ثابت بولدی الارغه خدانینگ عذاب وعده سی الاردین ایلگاری

مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ ؕ اِنَّهُمْ كَانُوْا خٰسِرِیْنَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلٍّ

اوتکان امتلار ایله که جن لاردین و انسان لاردین دورلار البته الار زیانغه اوچراگان لار ایردیلار ف٧ وهر بیرلاری

دَرَجٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوْا ۚ وَلِیُوَفِّیَهُمْ اَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا یُظْلَمُوْنَ ﴿١٩﴾ وَیَوْمَ

اوچون عمل لاریغه موافق درجه لار بار دور و تاکه خدا بولارنی بیرسون الارغه عمل لارین جزاسین و الارغه ظلم قیلینمس ف٨

یُعْرَضُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا عَلَى النَّارِ ؕ اَذْهَبْتُمْ طَیِّبٰتِكُمْ فِیْ حَیَاتِكُمُ

و اول کونیکه کافرلار دوزخغه یقینغه کیلتورور لار (دیبلور الارغه) سیزلار ضایع قیلدینگیز لذتلاریگیزنی دنیوی حیات

الدُّنْیَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا ۚ فَالْیَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُوْنِ بِمَا

لارینگیزده و اندین فائده لاندینگیز لار ایمدی بوکون سیزلارغه خوارلیک سزاسین بیریلور اینگ اوچونکه سیزلار دنیاده

كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُوْنَ فِی الْاَرْضِ بِغَیْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُوْنَ ﴿٢٠﴾

ع ٢

ناحق کته لیک قیلور ایردینگیزلار دشوننینگ اوچون که یمان ایشلار قیلور ایردینگیز لار ف٩

وَاذْكُرْ اَخَا عَادٍ ؕ اِذْ اَنْذَرَ قَوْمَهٗ بِالْاَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ

و یاد قیلینگ عاد قومین برادرلاری نی وقتیکه اول قورقیتدی اوز قومین ف١٠ احقاف مملکتنده و تحقیق اوتکان ایردیلار

سولار ریفه دعا قیلور اصحاب کرام رض اوروتالاریده و ستهنا ابوبکر رضی الله عنه دین آرتوق بختیار سرذات یوق ایردی چونکه اول جناب اوزلاری و آته و آنه لاری و تمام اولادلاری هم مشرف به اسلام و هم نبی محترم نه صحبت شرفین حاصل قیلغان دورلار

ف٦ بدبخت فرزند آته و آنه سین نصیحتی غه قولاق سالمس بلکه نهایت ده گستاخلیک ایله بیهوده جوابلار بیرور

ف٧ اعمال نینگ تفاوتیغه اهل جنت بیربیریغه درجه ده بولغانلاری کبی دوزخی لار هم تفاوتلیک بولورلار الله تعالی هر فرقه جزا و سزاسین مکمل بیرور الارغه بو خصوصده هیچ بیر ظلم بولمس

ف٨ کافرنینگ هیچ بیر بخششی ایشنده ایمان روحی بولمس تمکن صورت شکلی یخشی عمل کورینور سو نداغ عمل فانی بخشیلیک لارنینگ اجری هم اوزی کبی فانی بولور چنانچه او شبو دنیانینگ اوزنده گنه مال و اولاد و حکومت و صحت و عزت و شهرت صورتنده بیریلور و آخرتده الارغه بولارنینگ هم سیدین محرو ملیک سزاسین بیریلور.

ف٩ ارض القرآن مؤلفی نینگ تحقیقیچه حضرموت دین دین نجران غه قدر یایلغان ... گرچه بوکونلارده تا آباد قالغان

بولسه هم عهد قدیمده او شبو مقامده عاد ارم نام مشهور قبیله ساکن ایردیلار خدا الارنی عصیان لارین سزاسیغه هلاک ایتدی سو الارنینگ قومی برادرلاری حضرت هود علیه السلام دورلار

ـله بو پیغمبر دین مقدم کیلگین پیغمبرلر هم رسول جناب کبی توحیده دعوت و شرک دین منع قیلغانلر. دوزخ و قیامت نینگ عذابی دین واذه گی و قورقیتیک واقعه لری دین قورقوتکانلر. لیکن الارنینگ سوزلرینی تینگلامای ناماسب معامله لار قیلغانلار.

مِنْۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهٖٓ اَلَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ ؕ اِنِّیْٓ اَخَافُ

اندین اول و کیین هم قورقیتیب پیغمبرلر اوتگان ایدی که خدادین باشقه غه عبادت قیلمانگلر. البته سیزلار غه بیر اولوغ کون

عَلَیْكُمْ عَذَابَ یَوْمٍ عَظِیْمٍ ﴿۲۱﴾ قَالُوْٓا اَجِئْتَنَا لِتَاْفِكَنَا عَنْ اٰلِهَتِنَا ۚ

عذابیدین قورقورمن. ـله الار دیدیلار آیا سین بیزنی اوز معبودلاریمیزدین توسقالی کیلدینگمی

فَاْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ ﴿۲۲﴾ قَالَ اِنَّمَا الْعِلْمُ

اگر سوزینگده راست بولسنگ بیزگه وعده قیلگان نرسانی کیلتور. ـله اول ذات دیدی حقیقتده اونینگ علمی خدا

عِنْدَ اللّٰهِ ۖ٘ وَاُبَلِّغُكُمْ مَّآ اُرْسِلْتُ بِهٖ وَلٰكِنِّیْٓ اَرٰىكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ ﴿۲۳﴾

خدا تعالی نینگ قاشیده دور. و من سیزلارغه اول خبرنی که اونینگ بیله یوباریلدیم یتکازورمن ولیکن من سیزلارنی کورهمن که نادانلیک قیلورسیزلار

فَلَمَّا رَاَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ اَوْدِیَتِهِمْ ۙ قَالُوْا هٰذَا عَارِضٌ

کیین وقتیکه الار کوردیلار عذابنی که بولوت صورتیده الارنینگ میدانلاری طرفیغه کیلوردی دیدیلار بو بیر بولوت دور که

مُّمْطِرُنَا ؕ بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهٖ ؕ رِیْحٌ فِیْهَا عَذَابٌ اَلِیْمٌ ﴿۲۴﴾

بیزلارغه یامغیر یاغدورور. یوق اول سیزلار تیز تیلگان نرسه دور بیر شمال دور که انده دردلیک عذاب بار دور

تُدَمِّرُ كُلَّ شَیْءٍۭ بِاَمْرِ رَبِّهَا فَاَصْبَحُوْا لَا یُرٰٓی اِلَّا مَسٰكِنُهُمْ ؕ

اول هر بیر نرسه نی پروردگاری امری بیله برباد قیلور. کیین شونداغ بولدیلار که الارنینگ یورتلاریدین باشقه نرسه کورونمس ایردی

كَذٰلِكَ نَجْزِی الْقَوْمَ الْمُجْرِمِیْنَ ﴿۲۵﴾ وَلَقَدْ مَكَّنّٰهُمْ فِیْمَآ اِنْ مَّكَّنّٰكُمْ

مونه شونداغ جزا بیرورمیز گنهکارلارغه. ـله و تحقیق بیز قدرت بیردوک الارغه شونداغ نرسه لارده که سیزلارغه انداق قدرت بیرمادوک

فِیْهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَّاَبْصَارًا وَّاَفْـِٕدَةً ۖ٘ فَمَآ اَغْنٰی عَنْهُمْ

و بیرمیش ایردوک الارغه قولاق و کوزلر و دللار. لیکن الاردین دفع قیلمادی

سَمْعُهُمْ وَلَآ اَبْصَارُهُمْ وَلَآ اَفْـِٕدَتُهُمْ مِّنْ شَیْءٍ اِذْ كَانُوْا یَجْحَدُوْنَ ۙ

قولاقلاری و نه کوزلاری و نه دللاری هیچ بیر نرسه نی چونکه انکار قیلور ایردیلار خدانینگ

بِاٰیٰتِ اللّٰهِ وَحَاقَ بِهِمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ یَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۲۶﴾ وَلَقَدْ اَهْلَكْنَا ع ٣

نشانلاریغه و اوراب آلدی الارنی اول بلا که انی مسخره قیلور ایردیلار. ـله و تحقیق بیز هلاک ایتدوک سیزلارنینگ

مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْقُرٰی وَصَرَّفْنَا الْاٰیٰتِ لَعَلَّهُمْ یَرْجِعُوْنَ ﴿۲۷﴾

اطرافلارینگیزده بولگان بیر نیچه شهرلارنی و تورلوک قسم قیلیب کورساتدوک نشانلاریمیزنی تاکه الار قایتسونلار

فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِیْنَ اتَّخَذُوْا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ قُرْبَانًا اٰلِهَةً ؕ

پس نیمه اوچون مدد بیرمادی الارغه اول نرسه لار که الارنی معبود توتدیلار خدادین باشقه خداغه یقین بولماک اوچون

ـله یعنی بیز آتابابالاریمیزدین قالغان طریقه دین قایتسون دیب سیز. اگر سن بیزغه قیلغان تهدیدینگده راست بولسنگ ذرا اوشبو تاخیر ایتورسن تیزلیک بیله کورساتگیل.

ـله هود علیه السلام دیدیلار که وعده قیلونغان عذاب سیزلارغه قچان کیلور انینگ علمی خداغه خاص دور. من اوز فرضیمنی ادا قیلدیم. من فقط پیغمبر دورمن که تبلیغ ایتورمن. اما سیزلار که خداغه بو قدر گستاخلیک ایله معامله قیلورسیزلار بو سیزلارنینگ جهالت لارینگیز دور.

ـله کوب مدتدین بیری یامغین تورتسه بیر وادی مقابل لارینه بیر بولوت نی کوردیلار غه کاتتا بیزلارغه فایدالیک بیر یامغین بولغان کیته بولوت کیلور دیدیلار.

ـله خدا طرفیدین حملاً قیلوندیکی یامغین بولوتی ایمس بلکه سیزلار تیزلیکلیشین طلب قیلغان نرسا دور بیر شمال عذاب که انده دردلیک فقط بار. روز حقیقتده خدا امری ایله هیچ نرسه کوندیز اول قدر قتیغ شمال الارغه مسلط بولدیکه اونینگ معارضه سیده نه درخت نه آدم نه جانور و نه باشقه نرسه سالم قالمادی. هر برباد بولوب یتیکان آدمزاد یلگان جا تاکا دین باشقه نشان قالمادی. پس مونه مرحمت قیلور که مجرم لارغه معامله میز شونداغ بولور.

ـله الارغه مال و دولت جسمانی قامت و طاقت

شو قدر بیرگان ایردیکه هیچ بیر قوم قولیغه بیرگان ایمس. لیکن خدانینگ عذابیغه هیچ بیری برابار حال بولمادی. نصیحت ایشیتکالی قولاق فکر قیلماقغه دل و کورگالی کوز لاری خیر و شرنی تشخیص قیلگالی دل لاری سلامت موجود ایردی. بیریدین استفاده قیلماغدلار. چونکه خدانینگ نشانلاریدین منکر ایردیلار. عذاب لاری کیلوب بیرلاریغه فنا ابتدی. ـله چنانچه عاد ثمود و قوم لوط کبی.

ﮯ١ یعنی اول باطل معبودلارکه الارغه مشرکلار گمان قیلور ایردیلارکه بولار بیزنی خداغه یقین قیلغوچی دورلار و دعالارنی اوچون شونداغ کونلارده
دستگیرلیک قیلادیلار دیب الارنی خداعذابی دین قوتقاره الارلار حقیقت شول بعد بو عقیده لار تمام باطل دورلاری بس اب آنغان

بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَٰلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾ وَإِذْ

بلکه الار بیله لاری الاردین غائب بولگیلاردور الارنینگ . یلغانلاری و اوزلاری توقوب یورگان نرسه لاری ایردی

صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ

و یاد قیلینگ وقتنی که بیز کیلتوردیک سیزطرفیغه جنلاردین بیرجماعه نی الار قرآن نی ایشیتور ایردیلار و قتیکه الار ا

قَالُوا أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا

حاضر بولدیلار دیدیلار که خاموش توروینگلار و قتیکه قرآن تمام قیلوندی الار اوز قوملاریغه قورقوتغوچی بولوب قایتدیلار

يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ

دیدیلار ای قومیمیز بیز بیر کتابنی ایشیتوب کیلدوک که موسی دین کیین نازل بولوبدور تصدیق ایتگوچی اوز دین اولگی

يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا

کتابلارنی هدایت قیلور حق دین و توغری یولغه ای قومیمیز قبول ایتینگلار خدا طرفیغه چاقیرغوچی نینگ

دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ

سوزیدین و ایمان کیلتورونگلار انگا الله تعالی کچورور بعض گناهلاریگیزنی و پناه بیرور سیزلارغه دردلیک

أَلِيمٍ ﴿٣١﴾ وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ

عذاب دین و هر کیم قبول ایتماس خدا طرفیغه چاقیرغوچی سوزین اول کیشی یر یوزیده (خدانی) عاجز قیلالماس

لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٢﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ

و یوقدور انگا خدادین باشقه حامیلار الار روشن گمراهلیکده دورلار ﮯ٣ آیا الار کورمادیلارمو که البته اول خداکیم

الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرٍ عَلَىٰ

آسمانلارنی و یرنی پیدا قیلدی و الارنی پیدا قیلیب حارمادی قادر دور شول نرسه غه که

أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ

تیرگوزسون اولوکلارنی آری البته اول هر نرسه غه قادر دور و اول کونیکه کافرلار دوزخ

الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَٰذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا

یقینه کیلتورولورلار (دییلور الارغه که) بو دوزخ راست ایمسمی الار دیدیلار آری قسم پروردگاریمیزغه

قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو

حکم بولور که ایمدی تاتینگلار عذابنی کافر بولغانلیکلاریگیز سببیدین پس سیز صبر قیلینگ اولوغ همتلیک

الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ

پیغمبرلار صبر قیلغانلاری کبی او شاشیلمانگ لارحقلاریده الار اولکونیکه الارغه وعده قیلونغان عذابنی کورور لار گویا

عقیده دور خدا ایکه دیدیگانه
دور عبادتده هم اول مستحق دور
ﮯ٢ حضرت سید عالم صلعم
بعثتلاریدین مقدم جن لارغه
آسمانی خبرلار بیریلیب
معلوم بولوب تورور ایردی
و تیکشه اول خبرلار سلسله
سی شروع بولدی و اوشبو
الارغه زیاده مقدارده آتیله
باشلادی کیمین جنلار خیال
قیلدیلارکه عالمده البته بیرنرسه
حادث بولغاندورکه آنینگ
سببیدین آسمانی خبرلارغه
بوقدر مستحکم یاسالیغی تعیین
ایتولغاندور کیمین شول یقینه
نرسه نی تحقیق ایتمک اوچون
مختلف جماعتلار دنیانینگ
طرفیغه تارقالدیلار الاردین
بیرجماعت بطن نخله دیگان مقام
دین اوتوب ایردیلار اتفاقا
اوشال وقت سید عالم صلعم بیر
نیچه صحابه لاری بیله اول بیرده فجر
نمازین اوقیلوب تورور
ایردیلار الله تعالی اول جماعت
یوزلاردین قرآن نینگ آوازی
الارنی نهایت تعجب معلوم بولدی
و اننگ عظمتی و تیبتی دل لاریغه
اورناشدی
بولونگ رویاکه کافی بیتینگ
لار آخرالار قرآن تمام بیرلیدی
بیدیلارکه منه شول نرسه دورکه
بونینگ سببیدین آسمانی خبرلار
منقطع بولدی
صلعم قرآندین فارغ بولغانلاری
سونگ الار دل لاردین ایمان
ایله صورت قیلغان حال الار
قاشلاریغه قایتدیلار و الارنی نصیحت
لارقیلدیلار الارنینگ مفصل احوا
لاری سوره جن ده کیلورو
دین معلوم بولورکه بو دفعه

کیلگان دکنیگان لاری ایشیتیگان دا لیشتدور گانلاری سید عالم صلعم غه معلوم ایتولمگان دور لیکن بیر درخت خدا امرنی ایله بو واقعه دین اجمالی اطلاع
بیرگان دور کیمین وحی ذریعه سی ایله مفصل حال بیان قیلونغاندور کیمین کیمین جن لاردین مسلمان بولغانلار و ملاقات قیلغانلار دین ادرگانلار کوب بولغانکه
علامه خفاجی تحقیقیچه سید عالم صلعم نینگ جنلار آلتی مرّه ملاقات ایتکانلاری روایتلاردین ثابت دور

ف۱ یعنی حاضر کافرلار عذابنی نه قدر شیلالار و تیز کیلیشین طلب قیلسالار هم قیامت کونی دنیاده یاقبرده اوتکارگان اوزون مدتلاری الارغه بیر ساعت
کبی هم کورمه لس ف۲ قرآن کریم حقیقی تبلیغ دور که تمام انسانلار غه خیر و شرلارین بیلکنی دیمان عاقبتلارین کورسا توب بیردر ایمدی کیمیک انینگ ارشاد و

لَمْ يَلْبَثُوٓا۟ إِلَّا سَاعَةً مِّن نَّهَارٍۭ ۚ بَلَٰغٌ ۚ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٣٥﴾ ع

تور منگانلاریک بولورلار غه کوندوزنینگ بیر ساعتیچه ف۲ بو قرآن تبلیغ دور ایمدی هلاک بولمس مگر انگا نافرمانلار گنه

سُورَةُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ | بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ | وَثَلَٰثُونَ آيَةً وَأَرْبَعُ رُكُوعَاتٍ

سورهٔ محمد صلعم مدینه ده نازل بولغان دور و اول ابتدا قیلورمن مهربان بنهایت رحیملیک الله تعالی آتی اوتوز سیکز آیت و تورت رکوع دور

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿١﴾

اول آدملاریکه کافر بولدیلار و توسدیلار باشقه لارنی خدانینگ یولیدین برباد قیلدی خدا الارنینگ عمللارین

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَءَامَنُوا۟ بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ

و اول زاتلاریکه ایمان کیلتوردیلار و قیلدیلار یخشی ایشلارنی و ایمان کیلتوردیلار محمد صلعم غه توشورولگان نرسه غه و اول کنه دور

ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۙ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾ ذَٰلِكَ

حق دین ربلارین طرفیدین خدا الارنینگ گناهلارین الاردین اوزاق قیلور و درست قیلور حال لارین بو نرسه

بِأَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱتَّبَعُوا۟ ٱلْبَٰطِلَ وَأَنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّبَعُوا۟

شونینگ اوچون دور که کافرلار یلغان سوزغه ایرگاشدیلار و مسلمانلار پروردگارلارین طرفیدین کیلگان

ٱلْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَٰلَهُمْ ﴿٣﴾ فَإِذَا لَقِيتُمُ

حق سوزغه ایرگاشدیلار انه شونداغ بیان قیلور خدا آدملارغه الارنینگ حال لارین ف۳ پس قچان کافرلارغه

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَضَرْبَ ٱلرِّقَابِ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّوا۟

مقابل بولسنگیزلار بویونلارغه اورونگلار تا الارنینگ قانلارین خوب توکگونلار سنگیز نچه کیین محکم تیلینگلار

ٱلْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّۢا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَآءً حَتَّىٰ تَضَعَ ٱلْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ۚ

باغلاقنی اندین کیین یا شونداغ قویوب یبارسلسون یا بیر نرسه آلوب تا اوروش اوز اسبابلارین قویغونچه ف۵

ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَٱنتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَا۟ بَعْضَكُم بِبَعْضٍ ۗ

حکم شول دور و اگر خدا خواهلاسه ایردی البته الاردین انتقام آلور ایردی ولیکن خواهلاکه امتحان قیلسون بعضلاریگیزنی

وَٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٤﴾ سَيَهْدِيهِمْ

بعضلاریگیز ایله ف۶ و اول کیشیلاریکه اولدوریلدیلار خدا یولیده خدا هرگز الارنینگ عمللارین ضایع قیلمس یول کورساتور الارغه

وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ ٱلْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ

و درست قیلور حال لارینی ف۷ و داخل قیلور الارنی جنتغه که انی الارغه تونوتغان دور ف۸ ای

ءَامَنُوٓا۟ إِن تَنصُرُوا۟ ٱللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾ وَٱلَّذِينَ

مؤمنلار اگر سیز لار خداغه مدد بیرسنگیزلار خدا هم سیزلارغه مدد بیرور و قدملاریگیزنی محکم قیلور و آدملاریکه

Margin (left): (سورهٔ محمد ... ایمان ...) ع ۹ — ع ۱۳ — منزل النقل عمن

Right margin notes:
یا قبیلهدین خلیفه لار الماسه و انینگ حکملارینی خلاف قیلسه اول کیشی گنه دنیا و آخرتده هلاک بولور
ف۲ یوقچه کافرلار مسلمانلارنیک لارکه اوزلاری اسلامنی قبول ایتمدیلار و باشقه لارنی هم اندین منع ایتدیلار اوز اولده ایش مال جانلاریله برابر کوشش ایتدیلار و بوجرکتلارنی یخشی عمل گمان ایتدیلار
ف۳ او ژاتکی زمانلارده بوتاوغلق تهاییرین شریعت مکلف ایس ایردیلار ایمدی بو ترتین جهانغه نوبیرگنه حکم دورکه هم مسلمان بولسون لا جیکه حق دین اسلام نوده علمده یخشی دیمان ایشلاده مسلمانلار نیلور فرق شولدورکه مسلمانلار حق دینی نی قبول ایتکانلیک لاری اوچون یخشیلیک لار برلاه گناهلار باقی تورور
ف۴ یعنی قچان مسلمانلار کافرلار ایله اوروش اوچون مقابل بولسه الار الاریلا بویونلارین اورونگ لار یعنی ایله ورده سوفا چونکه الار خدا و رسول دشمنی دور الار قریب قانلارین خوب توکگان لاردین کیین و الارنینگ شوکت و طاقتلارین ایزیلگاندین کیین تولنه توتنگلارین اولدورمای اسیر قیلسه سیم بولوب کیین اسیرلارنی بیر نرسه آلوب یا آلمای آزاد قیلو قسیم جائز دور امام اجتهادیه قیسی بیر صورت نیانه مناسب کورو لسه اجرا قیلور
ف۵ یعنی اوروش تماما توختاگونچه
ف۶ مسلمانلارنی امتحان قیلور که

ف۷ کیملار خدا یولیده جان نثار قیلور و کافرلارنی امتحان قیلور الاردین کیملار توبه قیلور دین آگاه بولوب حقغه یول سوقور ف۷ یعنی جنت یولیغه
ف۸ آخرت نینگ تمام منزل دا موتغلاریده حال لارین درست قیلار ف۹ یعنی قرآن و حدیثده اوصافین معلوم قیلغان دور
ف۱۰ یعنی خدا نینگ دینیغه و رسولیغه

ـه۱ یعنے مؤمن لار غه سه بیرگان پیروردگار کافرلارنی هلاک قیلودر تمام یخشے عمل لارین برباد ایتودر ـه۲ چونکه الله تعالے الارنینگ ها ایتلاری اوچون آسمانیدین قرآن کریمنی توشوردی لیکن الارانے سویماس لار دها عتیمدین استفاده قیلماس لار کیمن پروردگار هم الارنینگ تمام اعمال لارینی بے نتیجه قالدوردی

كَفَرُوا فَتَعْسًا لَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا

کافر بولغانلار هلاکت بولسون الارغه وضایع قیلودر خدا عمل لارین ـه۱ بو شونینگ اوچون دور که الار یخشے کورماس لار

مَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ

خداوند توشورگان نرسه نے کیمن اول الارنینگ عمل لارین بیکار قیلدی ـه۲ آیا الار یر یوزیده سیر قیلمادی لارمی تاکه

فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ دَمَّرَ اللَّهُ

کورسونلار که نیچوک بولودور الاردین اول اوتگان لارنینگ عاقبتلاری برباد قیلدی خدا

عَلَيْهِمْ ۖ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا ﴿١٠﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ

الارنی و بو کافرلار اوچون هم بار دور شونداغ عذاب لار ـه۳ بو نرسه شونینگ اوچون دور که الله تعالے مسلمانلارنینگ

ع ۱ / ۵ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ ﴿١١﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ

چاره سازلاری دور و تحقیق کافرلار اوچون هیچ چاره ساز یوقدور ـه۴ تحقیق الله تعالے داخل قیلودور اول

آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَالَّذِينَ

آدملارنے که ایمان کیلتوردیلار و یخشے عمل لارنے قیلدیلار شونداغ جنتلارغه که آقوب توردور آستلاریدین اریقلار

كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ

و آدملار بیچه کافر بولغانلار عیش قیلورلار و بیرلار تورت ایاغلیک حیوانلار ییگان دیک ـه۵ جهنم الارنینگ

مَثْوًى لَّهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ

جای لاریدور ـه۶ و بیر نیچه شهرلار بار ایردیکه الار قوتده زیاده ایردی سیزنینگ اول شهرینگیزدین که

الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ

سیزنے چیقاردی بیز الارنے هلاک ایتدوک پس الار اوچون مددگار یوق ایدی ـه۷ آیا اول کیشے که بولسه اوز

بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُم ﴿١٤﴾

پروردگاریدین طرفیدین توغری یولده او کیشے کبی دورمی که اینینگ یمان ایشی انگا یخشے کورونودور ایرگاشیب دورلار

مَّثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۖ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ

نفسلاری خواهشلارینه ـه۸ پرهیزکارلارغه وعده قیلونغان جنت نینگ وصفی شولدور که بار دور انده اریقلار اسلا اوزگارمگان

آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ

سودین و ـه۹ و اریقلار مزه سی اوزگارمگان سوتدین ـه۱۰ و اریقلار ایچگوچیلار اوچون لذت

لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى ۖ وَلَهُمْ فِيهَا مِن

بیرگوچی شرابدین ـه۱۱ و اریقلار صاف قیلونغان عسل دین و بار دور الار اوچون انده هر قسم

صاف و تمنیق بولور کنه انده کدورت بولور ونه موم بولور

قالدوردی

ـه۳ احد غزاتیده ابوسفیان مسلمانلارغه آواز قیلدی لَنَا الْعُزّٰى وَلَا عُزّٰى لَكُمْ سید عالم صلعم بویوردی لار الارغه جواب بیرینگلار وَاللّٰهُ مَوْلَانَا وَلَا مَوْلٰى لَكُمْ

ـه۵ حیوانلار فکر و ذکری یوقده بیر صورت ایله بولسون قارنین توییسون ایرته و کیچ ییک دین باشقه غملاری یوقدور کافرلار هم هیچ قالغانینی غنیمت دیب بارحرص لاری ایله دنیا جمع قیلورلار بیلسلار که الارنینگ آخری معاملاری نیچه دور

ـه۶ یعنے مکه معظمه که انینگ اهلے حضرت سید عالم صلعم نے اندین چیقاردیلار

ـه۷ البته حق یول تابقانلار ایله نفس پرست انسانلار عاقبتلاری بیر قسم بولمس

ـه۸ یعنے جنت یرلاریکه زماندین بوزان بار بولسه هم نه ایسی ونه مزه سی قندر نیچه اوزگارمگان دور دا اوزگارسه حل دین شیرین سوتدین آق بولور

ـه۹ جنت سولاری دنیا سولاریدین باشقه چه بولغان کبی انینگ سوتلاری البته دنیا سوتلاریدیک بولمس دور نهایتده اعلی و احلی بیزنیز بولور

ـه۱۰ جنت شراب خالص لذت و مزه ده دنیا شرابی کبی آچیغ و مست قیلغوچی و باش آغریتگوچی ایمس دور

ـه۱۱ جنت عسلے نهایتده

كُلِّ الثَّمَرٰتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّنْ رَّبِّهِمْ ۚ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ

میوه لاری بیرجی دمغفرت پروردگار لاری طرفیدین . بولار او شاد ربار لاری اول کیشینه کر اول همیشه قالور دوزخ ده

وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّسْتَمِعُ

مایجورولوب لار قیناغ سوو و اول پارچه پارچه قیلور روده لارین ﻫ۴ و الاردین بعضی لاری باردر که قولاغ سالور سنزگه

إِلَيْكَ ۚ حَتّٰى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ

تا وقتیکه چیقوب لار قاشینگیزدین دیرلار اول جماعه غه کم علم بیریلوبدور الار غه

مَاذَا قَالَ آنِفًا ۚ أُولٰٓئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا

نیمه دیدی پیغمبر شول ساعتده انه شولار دورلار اول جماعه که دل لاریغه خدا مهر باسیبده د ایرگاشوبدورلار

أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَّآتٰهُمْ تَقْوٰهُمْ ﴿١٧﴾

نفسلارین خواهشلاریغه ﻫ۵ و اول جماعه که یول تاپدیلار زیاده قیلور خدا هدایتلارین و بیرور الارغه تقوی لاری اوچون توفیق

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً ۚ فَقَدْ جَاءَ

ایمدی بولار منتظر میا مگر منتظر دورلار که بیتا کیلسه تاسون پس کیلوب قالغاندور

أَشْرَاطُهَا ۚ فَأَنّٰى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرٰىهُمْ ﴿١٨﴾ فَاعْلَمْ أَنَّهُ

انینگ علامتلاری وقتیکه طرفدین الارغه نصیحت حاصل بولور دقیقه اول الارغه کیلوب قالسه ﻫ۶ ایمدی سیز شونی بیلینگ که

لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ۗ

الله تعالی دین باشقه معبود یوقدور و مغفرت تیلانگ اوز خطاینگیز اوچون ﻫ۷ و تمام ایر و خاتون مسلمانلار اوچون

وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوٰىكُمْ ﴿١٩﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا ع ۲ ۶

و الله تعالی بیلوب قویدور یوروکان نی و تورغان جاینگیزنی ﻫ۸ دیرلار مسلمانلار که نه اوچون

لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ ۚ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَّذُكِرَ فِيهَا

سوره نازل بولمادی و وقتیکه نازل بولسه معنی سی روشن بیر سوره و بیان قیلونسه انده جهاد نی

الْقِتَالُ ۙ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ يَّنْظُرُونَ إِلَيْكَ

کورورسیز اول آدملارنی که دل لاریده خبثی لیک بار دور باقورلار سیز طرفغه اولوم خوفیدین

نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ ۖ فَأَوْلٰى لَهُمْ ﴿٢٠﴾ طَاعَةٌ وَّقَوْلٌ

بیهوش بولغان آدمنی پس وای دور الار حالیغه ظاهرده حال لاری طاعت و یخشی سوز

مَّعْرُوفٌ ۚ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ ۚ فَلَوْ صَدَقُوا اللّٰهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ﴿٢١﴾

دور وقتیکه جهاد حکم بولسه اول حالده خداغه ده لاری راست بولسه البته الار اوچون یخشی بولور

ﻫ۱ یوقا سیده مشروباتنی ذکر قیلونوب ایردی بو جاء مبارکه ده تاکولاتنی ذکر قیلونوربدور ﻫ۲ یعنی هر خطالارنی محو ایتیب کیین جنتغه داخل قیلورلر صونگره
اول خطالار هرگز ذکر ایتیلمس کر سبب خجالت بولسون ﻫ۳ دوزخی لار فرسو طلب قیلوتان ساعتلار بیده نهایتده قیناغ سونی ایچوردلور که اوشال
ساعت تمام ار چهاکلاری پاره
پاره بولوب تاشقاریغه چیقور
ﻫ۴ یعنی منافقلار دورلارکه
ظاهرده مسلمان کورونسه لارهم
باطن لاری بوزوق قد رسول
سید عالم صلعم بیانلارین ایشیدیب
بولورلارنه انکا قلبی توجه قیلور
لار ونه اسی یاد لارلار شولامکا
مجلسدین تاشقاریغه چیقیب بولغه
اهل علم طائفه شونداغ
بیهوده سوال لار قیلورلار
بو اوب سیزلیکلارین نتیجه
سی شول که خدا دل لارین
قبول حق دین محروم ایلادی هیچ
همیشه نفسلاریغه تابع بولغان
حالده اوتوب کیتورلار
ﻫ۵ حق یول تابغانلار فرنگ
مسلمانلاری قبول ایردورکه
الارکو دین کو نعمه ابتده
ترقی ایتورلار و هر نرسه ده
احتیاط ایرسه لاری زیاده بولور
ﻫ۶ یعنی الار قرآنی نصیحتلار
دار نکان اسلار ننگ
عبرتلیک واقعه لاری تمام ایشیتیب
ده ایدی هم ایمان کیلتورور
مسلا نیمه نرسه منتظر ده
لار قیامت ده ایمان کیلتورور
لاری انیکسهم مسلمانلاری
بیدا بولغانده لیکین اول کون
کیلتوروب لکان ایمان نیچه
ﻫ۷ هر بیر انسان ننگ کناهی
خطاسی انینگ شرفی ادرجه
سیغه موافق بولور چنانچه بر
نحشی مثل نیکی بیلکده
بولوب بر صورتی بیرا ایحشی
بوله و ایکنچی صورتی اندین
زیاده تحشیراغ بولسه تحشیر
اغنی قولوب تحشی نی تیلک
عقلا ونه شرعا ممنوع بولوبا
ایسه بلکه جائزده لیکن
خدا ننگ انی اولغ مقرب بنده لاری قوشونچه بر لیک ایلیش هر کناه خطاحساب قیلونور انینگ اوچون سید عالم صلعم هر کون یوزبار استغفار ایتور ایردیلار
بو آیتده کی فاعلم خطابی همه برابر ده در اکر خاص آنحضرت صلعم غه بولسه لار معنی سی اند ثابت ده قائم دا استغفارغه دائم تورونک دیکان
بولور

ك انسان تيچان بير حكومت كرسى سيغه ادلتور سه انينگ مستليكيده عدالت دانصافنى تولدين بير در دنيا غرص زياده بولوركيين مال وجاه سے
سقلاب قالمك غرضى ده هر قسم خيال لار پيدا بولور عاقبت هرنچوك يقين قرنيداش ددوست لار دين علاقه اوذدلور

فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوْا فِي الْاَرْضِ وَتُقَطِّعُوْٓا
پس اگر سيز لار حكومتغه ايگه بولسنگيز لار بو اميد بار كه مملكتغه فساد سالور سيز لار دگيور سيز لار
اَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فَاَصَمَّهُمْ وَاَعْمٰٓى اَبْصَارَهُمْ ﴿٢٣﴾
قرينداشليك علاقه لار نيگيزنى ك بو جماعه اول طائفه دور لار كه خدا الارغه لعنت قيلدى سالاريني كر قيلدى كوزلارلارنى كور قيلدى
اَفَلَا يَتَدَبَّرُوْنَ الْقُرْاٰنَ اَمْ عَلٰى قُلُوْبٍ اَقْفَالُهَا ﴿٢٤﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ
آيا بو لار قرآن غه ملاحظه قيلمسلارمى؟ يا دل لارغه قفل لار سالينغ دورمى ك تحقيق اول آدم لار كه
ارْتَدُّوْا عَلٰٓى اَدْبَارِهِمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطٰنُ
قايتديلار آرقه لار يغه الارغه هدايت يولى معلوم بولغاندين كيين شيطان (بو ايشنى)
سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمْلٰى لَهُمْ ﴿٢٥﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوْا لِلَّذِيْنَ كَرِهُوْا
الارغه تحشنى كورساتوبدور واول الارغه مهلت بيرودور ك بو شونينگ ئوچوندور كه الار بيزار بولغان لار اول كيمسه لار
مَا نَزَّلَ اللّٰهُ سَنُطِيْعُكُمْ فِيْ بَعْضِ الْاَمْرِ ۚ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِسْرَارَهُمْ ﴿٢٦﴾
يمان كوردولار خدا نازل قيلغان نرسه نى بيز سيز لارغه بعض ايشده اطاعت قيلور ميز وخدا الارنينگ اسرار لارين بيلور
فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُوْنَ وُجُوْهَهُمْ وَاَدْبَارَهُمْ ﴿٢٧﴾
پس نچوك بولور حال لارى دقتيكه فرشته لار جان لارين آلسلار ادردور لار يوزلار يغه وآرقه لار يغه
ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اتَّبَعُوْا مَآ اَسْخَطَ اللّٰهَ وَكَرِهُوْا رِضْوَانَهٗ فَاَحْبَطَ
بو شونينگ ئوچوندور كه الار تابع بولديلار خدا بيزار بولغان بولغه ديگان كورديلار انينگ رضاسين كيين برباد قيلدى
٣ ع ٧ اَعْمَالَهُمْ ﴿٢٨﴾ اَمْ حَسِبَ الَّذِيْنَ فِيْ قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ اَنْ لَّنْ
الارنينگ عمل لارين آيا گمان قيلديمى اول طائفه كه دل لاريده خسته ليك بار دور خدا الارنينگ
يُّخْرِجَ اللّٰهُ اَضْغَانَهُمْ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَاَرَيْنٰكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ
كينه لارين هرگز ظاهر قيلمس ك داگر بيز خواهلار ايردوك البته كورساتور ايردوك الارنى سيزگه كيين سيز البته تونور ايرديگيز
بِسِيْمٰهُمْ ۭ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِيْ لَحْنِ الْقَوْلِ ۭ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَعْمَالَكُمْ ﴿٣٠﴾
الارنى علامت لاريدين دسيز الارنى البته تونور سيز سوز طريقه سيدين ك دالله تعالى بيلور هم لارينگيزنينگ عمل لارينگيزنى
وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتّٰى نَعْلَمَ الْمُجٰهِدِيْنَ مِنْكُمْ وَالصّٰبِرِيْنَ ۙ وَنَبْلُوَا
ديز البته سيز لارنى سينار ميز تا كه معلوم قيلاليك سيز لاردين بولغان مجاهد لارنى وصبر قيلغوچى لارنى دسينايوك حال لارينگيزنى
اَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ
تحقيق اول آدم لار كه كافر بولديلار وتوسديلار باشقه لارنى خدا انينگ يولىدين

ك هر كيم اگر يوقاريده صفغه متصف بولسه خاطر قيلدين انينگ سيزاسى شول بولوركه رحمت الهيه دين محروم بولور حكومت نشه سيغه مغرور بولوب قولاقى نصيحت دين كر بولور كوزى حق نى كور مكدين كور بولور
ك يعنى منافق لار قرآن كه يخشى ملاحظه قيلادوب ايتسلار ايا كمال يا نيك لاريدين دل لاريغه شفاعت قفل لارى ادر دول انينگ اوچون نصيحت تاثيرى قيلمس اگر الله قرآن كه يخشى توشونوب اوقوسلار ايردى علوم بولور ايرديكه جهادده نه قدر منفعت دفائده لار بار
ك يعنى توشوند ردگا بولدى كه جهاد غه اگر بارسنگيز لار بيرنچه مدت دنياده تيريك تورور سيز لار حاضر باردب اولوشدين نيمه مقصد بار
ك منافق لار هميشه كافر لار توشغى قيلور الدورالارغه وعده لار بيرور لار د ظاهرده مسلمان لار الا بيله متحد كوريدور لار منافق لار خدا تخشى بيلور
ك يعنى البته ظاهر قيلور دالارنى رسوا ايتور
ك يعنى خدا خواهلاسه ايردى منافق لار يغنى هر لارين تخصلارى ايله كيين قلوب بيرور ايردى ليكن حكمت الهيه بونرسه نى خواهلادى با دجود سيز الارنى تاناليديغن تخقد بعض محقق لارنينگ تفسيرلار دور.

سيز دسوزلاريدين طرزيدين هم الارنى تونور سيز ترجمه ده گى افاده عامه مفسرين تفسير لاريدور ليكن حاشيه ده گى تفسير
ك لطيف نعم ك يعنى جهاد وگى عبادت لار احكامى دين مقصود مسلمان لار نينگ امتحان لاريدور.

مٹ منافقلار نیگ بوطریقہ معاملہ لارین اودہ لار یفرزد بولور خدا و رسول فرا ہیچ ہیر قسم نقصان ہرگز تیس بلکہ خدا لار نیگ تمام بیہودہ تدبیر لارین برباد قیلور

وَشَآقُّوا الرَّسُوْلَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدٰى ۙ لَنْ يَّضُرُّوا اللّٰهَ

وخلاف قیلدی پیغمبر غہ تو غری یول الار غہ معلوم بولغاندین کیین الار ہرگز الله تعالیٰ غہ ہیچ بیر ضرر

شَيْـًٔا ؕ وَسَيُحْبِطُ اَعْمَالَهُمْ ﴿۳۲﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْۤا اَطِيْعُوا اللّٰهَ

بیرآلماسلار و اول الار نیگ ہر عمل لارین برباد قیلور مٹ ای مؤمن لار خدا غہ اطاعت قیلینگ لار

وَاَطِيْعُوا الرَّسُوْلَ وَلَا تُبْطِلُوْۤا اَعْمَالَكُمْ ﴿۳۳﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا

و پیغمبر غہ اطاعت قیلینگ لار و برباد قیلمانگ لار عمل لارینگیزنی مٹ تحقیق اول آدم لار کیم کافر بولدیلار

وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ثُمَّ مَاتُوْا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ

و توسدیلار خدا نیگ یولیدین کیین اولدیلار حال بو کہ الار کافر دور لار خدا ہرگز الار اوچون گناہ لارین

لَهُمْ ﴿۳۴﴾ فَلَا تَهِنُوْا وَتَدْعُوْۤا اِلَى السَّلْمِ ۖ وَاَنْتُمُ الْاَعْلَوْنَ ۖ

مغفرت قیلمس مٹ ایمدی سست بولمانگ لار و چاقیرمانگ لار صلح غہ و سیز لار غالب دور سیز لار

وَاللّٰهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَّتِرَكُمْ اَعْمَالَكُمْ ﴿۳۵﴾ اِنَّمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ

و خدا سیز لار ایلہ دور و اول نقصان بیرس ایشلار ینگیز غہ مٹ حقیقت شول دور کہ دنیا چاستی اویون دور

وَّلَهْوٌ ؕ وَاِنْ تُؤْمِنُوْا وَتَتَّقُوْا يُؤْتِكُمْ اُجُوْرَكُمْ وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ

و تماشا دور و اگر سیز لار ایمان و تقوی نی اختیار قیلسانگیز لار خدا سیز لار غہ اجر لارینگیزنی بیر دور و سیز لار دین مال

اَمْوَالَكُمْ ﴿۳۶﴾ اِنْ يَّسْـَٔلْكُمُوْهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخَلُوْا وَيُخْرِجْ اَضْغَانَكُمْ ﴿۳۷﴾

لارینگیزنی طلب قیلمس مٹ اگر سیز لار دین خدا مال لارینگیزنی تیلاسہ او ستر ادستیلا بخیل لیک قیلور سیز لار ظاہر قیلور اول

هٰۤاَنْتُمْ هٰۤؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۚ فَمِنْكُمْ مَّنْ

کینہ لارینگیزنی مٹ آگاہ بولونگلار سیز شول جماعت دور سیز لار کہ چاقیریلور سیز لار خدا یولیدہ احسان قیلینگ لار دیب سیز لار اول دور

يَّبْخَلُ ۚ وَمَنْ يَّبْخَلْ فَاِنَّمَا يَبْخَلُ عَنْ نَّفْسِهٖ ؕ وَاللّٰهُ الْغَنِيُّ وَاَنْتُمُ الْفُقَرَآءُ ۚ

کہ بخیل لیک قیلور و کیم کہ بخیل لیک قیلور او زادہ زیدین بخیل لیک قیلور خدا بی نیاز دور سیز لار محتاج دور سیز لار

وَاِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ۙ ثُمَّ لَا يَكُوْنُوْۤا اَمْثَالَكُمْ ﴿۳۸﴾ ع ۸ ۴

و اگر سیز لار یوز اوگورسنگیز خدا جایلار ینگیز غہ سیز لار دین باشقہ قوم نی کیلتورور کیین الا سیز لار کبی بولمسلار

سُوْرَةُ الْفَتْحِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ تِسْعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّفِيْهَا اَرْبَعُ رُكُوْعَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

فتح سورہ سی مدینہ دہ نازل بولغان دور اول یگرمہ — ابتدا قیلور من بیحد مہربان نہایتدہ رحیملیک الله تعالیٰ نی آتی ایلہ — توقوز آیت و تورت رکوع دور

اِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِيْنًا ۙ ﴿۱﴾ لِّيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْۢبِكَ

تحقیق بیز بیر دوک سیز غہ بیر روشن فتح ظفرنی تاکہ خدا مغفرت قیلسون سیز نینگ آلدین و کینکی خطا لارینگیزنی

الارنہایتدہ غریند لیک بلہ کیین بجا قیلور لار و سیز لار کبی بخیل بولمسلار صحابۂ کرام عرض قیلدیلار کہ یا رسول الله اول باشقہ قوم کیملار دور لار سید عالم صلعم مبارک قول لارین صیدنا سلمان او ستلار یغہ قویوب منہ بو نینگ قومی دور دیدیلار کہ قسم خدا غہ کہ اگر ایمان ثریا دہ بولسہ فارسی قوم اول یردین آلوب توشور لار علما لار بیمہ دیر اکثر مجتہد بیدا بولغان بیحساب اعلا لار و علما لار نی ذکر قیلور نما غاندہ تنہا حضرت امام اعظم نینگ وجود مبارک لاری بو بشارت نبویہ غہ مصداق بولسالار

مٹ یعنی برباد قیلور
مٹ یعنی ریا و عجب ایلہ برباد ایتمنگ لار
مٹ یعنی ہیچ بیر کافرا و چون مغفرت نصیب بولمس خصوصا اول کافر کہ باشقہ نی اسلام دین منع قیلور
مٹ یعنی کافر لار ایلہ جہاد بولغاندہ مسلمانلار نہایتدہ ثابت قدم تورو شلاری لازم دور قورقوب صلح قیلماک لاری ناجائز دور
مٹ یعنی آخرت مقابلیدہ دنیا بیر اویون و تماشا کبی دور اگر انسان ایمان و تقوی اختیار قیلسہ ثواب لارین تیکل بیرولور و الار دین مال طلب قیلونمس
مٹ اگر الله تعالیٰ اوزی بیرگان مال نینگ ہمہ سین سیز لار دین طلب قیلسہ و طلبی دہ شدت اختیار قیلسہ اول حالدہ قدرمر دخدا جیقور کہ نہایتدہ غریند لیک ایلہ بو حکم غہ اطاعت قیلور اکثر شونداغ آدملار بولور کہ مال لارین بیرگو لاری کیلمس بیرسہ لار ہم جبور لیک لاری دور رضا لارین بولماغانلیغی چہرہ لاریدین معلوم بولوب بیلہ
مٹ یعنی ہر کیم الله تعالیٰ یولیدہ احسان قیلسہ نا غہ سی اوزیغہ بولور و قیلماسہ اوزی اوچون نقصان دور خدا و رسول خدا غہ ضرری یوق دور پروردگار بی نیاز دور
مٹ یعنی سیز لار اگر بخیل لیک قیلسنگیز لار و حکم الٰہی دین یوز اوگورسنگیز لار اول حالدہ الله تعالیٰ اورن لارینگیز غہ باشقہ بیر قومنی تورغوزور کہ

ما سيد عالم صلعم تۇرش كوردىلار كە مسلمانلار ايليە مكە مكرمەغە امن دا ئاندە كيرە بدوره لار دە عمرە قيلوب حلق يا قصر قيلوب بدوره لار بۇ تۇشنى صحابە كرامغە بيان قيلديلار ليكن
تاريخين مقرر قيلمادىلار باوجود شدت اشتياق دين اكثرلار خيال قيلديلار كە بۇ سنە عمرە ميسر بولور اتفاقا آنحضرت صلعم ايكم عمرەغە قصد قيلوب قالديلار

وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ②

و تمام قيلسون سيزغە اوز نعمتيني و هدايت قيلسون سيزنى توغرى يولغە

وَيَنصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ③ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ السَّكِينَةَ فِي

و ياردم بيرسون سيزغە خدا عزت نصرتى ايلە — اول خدا دور ذاتيكە توشوردى تحمل

قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَّعَ إِيمَانِهِمْ ۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ

مسلمانلار دل لاريغە تاكە ايمان لاريغە ايمان قوشولوب زيادە بولسون و خدانينگ اختيارەيدە دور آسمان

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ④ لِّيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ

لارنينگ و يرنينگ لشكرلارى و خدا نهايتدە بيلگوچى حكمتليك ذاتدور — تاكە داخل قيلسون مؤمن ايرلارنى

وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا

و مؤمن خاتونلارنى شونداغ جنتلارغە كە آقوب تورور آستلاريدين اريقلار الارانده هميشە قالورلار

وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ⑤

و تاكە اوزاق قيلسون الاردين گناهلارين و بۇ لەدور خدا قاشندە بيوك مرادغە يتيش

وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ

و تاكە عذاب بيرسون منافق ايرلارغە و منافق خاتون لارغە و مشرك خاتون لارغە كە گمان قيلورلار

بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ ۚ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۖ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ

خداغە يامان گمان نى الارغە بولسون يامان مصيبت و غضب قيلدى الارغە خدا و لعنت غە

وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ⑥ وَلِلَّهِ جُنُودُ

دوچار ايتدى الارنى و تيار قيلوب قويدى الارغە جهنمنى و اول كوب يمان جايدور — و خدا نينگ اختيارەيدە دور

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ⑦ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ

آسمان لر و يير نينگ لشكرلارى و خدا غالب حكمتليك ذاتدور — تحقيق بيز بياردوك سيزنى گواه ليك

شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ⑧ لِّتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ

بيرگوچى و بشارت بيرگوچى و قورقوتقوچى پيغمبر قيلوب — تاكە سيزلار ايمان كيلتورونگلار خداغە و رسوليغە و مدد بيرينگلار انگا

وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ⑨ إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ

تعظيم قيلينگلار انى و تسبيح ايتينگلار انگا صبح و شام — تحقيق اول ذاتلار كە بيعت قيلورلار سيزغە

إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ ۚ فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا

حقيقتدە الار بيعت قيلورلار خداغە خدا نينگ قولى الارنينگ قول لارين اوستندە مدد ... كيمكە عهدين سيندوردى

تخمينا بير مينگ نفرنى همراه آلوب مكە طرفيغە روانە بولديلار احرامغە كروب قربانلىق جانورلارين برلە آلديلار بو خبر اهل مكەغە يتگاچ يوك بير جلسە قيلوب آنحضرت صلعم نى مكەغە كيرگالى قويماسلىك اوچون اتفاق قيلديلار اول ... عمرە دين منع قيلماق ... سيد عالم وقتيكە حديبيە نام مقامغە ... كيرديلار ... مينگان قويلارى ... قالدى ... هم قبول قيلمادى سيد عالم صلعم مرحمت قيلديلار كە حبسها حابس الفيل يعنى ابرهە نينگ فيلين توسقان نرسە مونى هم توسدى كيين غايت تعظيما كە قسم خداغە كە اهل مكەدين نيمەنى كە طلب قيلسەلار ... [illegible]

[illegible]

* آنحضرتک واقع اولدیغی حدیبیه دن مرادی ... ایکی ییل اوّل ... ذی القعده ... معاً ... قریش ... آنحضرت صلعم ایکی سنه ده ...

بَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَٰهَدَ عَلَيْهُ ٱللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ

حقیقتده اول اوز ضررینه بوزر و هر کیمکه وفا ایدرسه اول نرسنه که آنکله خدایه عهد ایتدی ایسه تیز ویره جکدر اکا

أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ ٱلْمُخَلَّفُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَآ

ع ٩

بیوک اجر ... ایمدی دیرلر سکا کیرده قالنان صحرایی لار که مشغول قیلدی بیزلارنی

أَمْوَٰلُنَا وَأَهْلُونَا فَٱسْتَغْفِرْ لَنَا ۚ يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ

بیزنینک مال لاریمیز و اهل لاریمیز پس مغفرت تیلاکل ... ایچون دیرلار تیل لاری ایله اول سوزنی

فِى قُلُوبِهِمْ ۚ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ

که اول لاریده یوقدر سن دیکیل کیم ایکا بولادور سیزلار ایچون خدادن نیمه نرسه اگر اول خواهلاسه سیزلارغه

ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًۢا ۚ بَلْ كَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًۢا ﴿١١﴾

ضرر نی یا خواهلاسه سیزلارغه نفع نی بلکه الله تعالی سیزلارنینک عمل لاریسیز دین خبردار دور

بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ ٱلرَّسُولُ وَٱلْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰٓ

بلکه گمان قیلدیکیز سیزلار که پیغمبر صلعم و مؤمن لار هرگز اوز اهل لارینه قایتمسلار

أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِى قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ

یا ابدا کیلمیس لار بو سوز مقبول کوریلدی دل لاریکیزده و کوب یمان گمان ایلادیکیز سیزلار

وَكُنتُمْ قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَن لَّمْ يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِنَّآ

و سیزلار هلاک بولغوچی قوم ایردیکیزلار و هر کیمکه ایمان کیلتورمادی خداغه و آنینک رسولیغه البته بیز

أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ

تیارلاغاندور بیز کافرلار ایچون اوتنی و خداغه خاص دور آسمانلارنینک و یرنینک حکومتی

يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا

مغفرت قیلور کیمنی که خواهلار و عذاب بیرور کیمنی که خواهلار و الله تعالی ربوک مغفرتلیک

رَّحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ ٱلْمُخَلَّفُونَ إِذَا ٱنطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ

مهربان دور ایمدی دیرلار کیرده قالغانلار که قچان روانه بولسنکیزلار غنیمتلار طرفیغه که

لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ ۖ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا۟ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ۚ

انی آلورسیزلار قویوب بیرینک بیزلارنی که تابع بولالیک سیزلارغه الله خدانینک اندازه سینی دورلار

قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ ٱللَّهُ مِن قَبْلُ ۖ فَسَيَقُولُونَ

سن دینک که هرگز سیزلار بیزغه تابع بولمس سیزلار خدا اوّلدین شونداغ دیگاندور کیین اولار دیرلار

کیین حضرت سید عالم صلعم غه حکم بولدیکه خیبرغه حمله قیلسونلار چونکه اندا غدار یهودلار جمع بولغاندور لار که مسلمانلارغه بیرگان عهدلارین بوزوب اعراب جنگیده کافر قوم لارنی غه حمله قیلدورگان ایردیلار پس دکار ارشاد قیلدیکه حدیبیه غه بارمکان صحرایی لار بو سفرده همراه بولمکچی دور لار چونکه بو جنگده زیاده خوف یوقدور لیکن غنیمت کوبدور کیین سید عالم صلعم پروردگار بیرگان جوابی اولارنی رد قیلدیلار

ط اصحاب کرام رضی الله عنهم حضرت سید عالم صلعم قول لاریغه قول لارینی قویوب بیعت قیلدور ایردیلار گویا اسلام شانینی بیعت قیلغاندور پروردگار ... صلعم غه قیلغان بیعت حقیقتده خدا غه قیلدورغان بیعتدور که خدانینک شفقت قولی همیشه اوشال قیلغوچی لار قول لاری اوستیده دور ... کیم خلاف بیعت ... ضرری اوزیغه دور ...

ط آرزو مستوره ... ابرگا ب ... سرور عالم صلعم مدینه دین مکه غه بورور ... سفرلارینی خلق غه اعلام ... اولار نی همراه بولمقچی ... اول وقت صحرایی عرب لار دین ... اولار ... که دل ... مکه نی ... همراه ... تا شتغار ... قایتماسلار پروردگار ... احوال لارین رسول اکرم صلعم غه ... آینلادی ... سیز مدینه غه بارگانیگیزده اولار یالغان عذرلارنی ... غه ... قیلدور ... بیزنینک مال لاریمیز ... تیلاکل ... مغفرت ... یمان ... منافقلار ... هیچ ... الله تعالی ... قیلدور ... یاد ... بو یاد لاری ... عیال لارین ... یاد ... یوق دور قاتغیلان ...

ط حدیبیه دین قایتغان لاریدین

ف۱ حضرت سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم ننگ تبلیغ اتیوب خیبر جنگیغہ تیر لندین منع اتیکانلار ندین کیین الارد یدیلار کہ خدا بو خصوصدہ ہیچ بیر منع حکمین بیا رمگان دور
بلکہ سیز مسلمانلار بیزلار غہ فائدہ بولیشنی خواہلماس سیز لار غنیمت مالین اوز لاریگہ گنہ آلماقچی دور سیز لار خیبر جنگیگہ بوا عتراض فلار نتہایتدہ فہملار دین آنہ

بیلیکدین دور
ف۲ یعنی اگر دعوا قلار تنگیز راست بولسنگیز لار آز کوندہ نمایندہ بہادر قوم ایلہ جنگ بولور اوشہ سیز لار غہ دعوت بیرلید صداقت لار تنگیز اوکر تیلور لور معاملہ لار ینگ ایقی جزا یا سزا بیرلور بو آیتدہ گے بہادر جنگجو قوم دین مراد بنو حنیفہ دور یا ہوازن و ثقیف دور یا صدیق اکبر زمانیدہ گی مرتدلار دور
ف۳ یعنی بو معذور لارغہ جہاد فرض امیس دور
ف۴ یعنی بو رونگانلار ینگ تمام ایشلار دہ دیانتہ تولیقان دستوری بولدی
ف۵ یعنی دل ارادہ بار تیکی حسن نیت و صدق داخلاصلار دین
ف۶ یعنی خیبر فتحی کہ حدیبیہ دین یہ قفا نلار دین ہونگ بولدی
ف۷ غنیمتلار کوپ تو غدی
ف۸ یعنی بیحساب غنیمتلار نی کیلہ جکدہ سیزلار غہ وعدہ قیلغاندور خیبر فتحی الار ینگ نقدی
رجا فری دور و بو انتہادہ کافر لار دین سیز لار غہ حملہ بولمادی
ف۹ یعنی حدیبیہ دہ و نہ خیبر دہ تعالیٰ فیلار دین سیز لار غہ کلفت تیمادی
ف۱۰ یعنی مکہ مکرمہ فتحی

بَلْ تَحْسُدُونَنَا ۚ بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ⑮ قُلْ
بلکہ سیز لار بیزغہ حسد قیلیو رسیز لار بلکہ او لار ے نمایندہ کم توشونور لار ف۱ سیز دینگ کیندہ قالغان
لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ
صحرائے لار غہ کہ آز کوندہ سیز لار نے چاقیریلور کوب قتیغ اور وشقوچی بیر قوم (ایلہ اورو شمکغہ)
تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ ۖ فَإِن تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا ۖ
کہ الار ایلہ اور دشور سیز لار یا الار مسلمان بولور او اول وقت اگر اطاعت قیلسنگیز لار خدا سیز لار غہ یخشے اجر بیرور
وَإِن تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ⑯
و اگر یوز اوگور سنگیز لار مونیدین اول یوز او گور گانلار تنگیز کبی اول حالدہ عذاب بہر دہ سیز لار غہ دردلیک بیر عذاب ایلہ ف۲
لَّيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
یوقتدور کورغہ گناہ و نہ چولاقغہ گناہ و نہ خستہ غہ گناہ ف۳
الْمَرِيضِ حَرَجٌ ۗ وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي
و کیم اطاعت قیلور خداغہ و اینینگ رسولیغہ داخل قیلور خدا انے جنتلار غہ کہ آقوب تورور
مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۖ وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ⑰ لَّقَدْ
آستلار یدین اریقلار و کیم یوز او گوردا نے دردلیگ عذابغہ گرفتار قیلور ف۴ تحقیق البتہ
رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ
راضی بولدی خدا مسلمانلار دین قچانکہ الار بیعت قیلور ایردی لار سیزغہ درخت آستیدہ
فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا
و بیلدی دل لار یدہ بار نرسہ ف۵ نے کیین تو شوردی الارغہ بے تسکین لیکنی و انعام بیردی الارغہ یقین
قَرِيبًا ⑱ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
بیر فتح نے ف۶ و کوب غنیمتلار نے کہ الار انے آلور لار ف۷ و اللہ تعالیٰ غالب حکمتلیک
حَكِيمًا ⑲ وَعَدَكُمُ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ
بیر ذاتدہ ف۸ وعدہ قیلغاندور خدا سیز لار غہ کوپ غنیمتلار نے کہ انے آلور سیز لار لیکن بو تیز عطا قیلدے
هَٰذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ
سیز لار غہ و توسوب تو یدی آدملار قول لار ین سیز لار دین ف۹ و تا کہ بولسون (بو واقعہ) نشان مسلمانلار غہ
وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ⑳ وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا
و ہدایت قیلسون سیز لار نے توغری یولغہ و باشقہ بیر تحفہ ہم کہ قادر بولمادینگیز لار آنگا (حاضر)

ع ۲ / ۱۰ (margin mark)

ف بے اگر حدیبیہ دہ اوروش بولوب قالغان تقدیردہ البتہ کافرلار مسیرلار دین مغلوب بولورا ایردیلار کافرلار ادجون ہیچ بیر مکار تا بیلرمس ایردی لیکن حکمت الٰہیہ صلح نی کا مقتضی بولدیکہ حاضر صلح بولسون حاضر ایلنگ بیوک برکتلار بیرین مسلمانلار مستفید بولسون

قَدْ اَحَاطَ اللّٰهُ بِهَا ۭ وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰي كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرًا ۝۲۱ وَلَوْ
خدا انکا قادر دور و اللہ تعالےٰ ہر نرسہ غہ قادر دور و اگر جنگ

قٰتَلَكُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوَلَّوُا الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُوْنَ وَلِيًّا
قیلسہ لار ایردے سیزلار ایلہ کافرلار البتہ آرقہ لارین اوگوروب قاچور ایردیلار کیین تاپمس ایردیلار ہیچ بیر حمایتچی

وَّلَا نَصِيْرًا ۝۲۲ سُنَّةَ اللّٰهِ الَّتِيْ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ ښ وَلَنْ تَجِدَ
و نہ مددگار دستوری خدا ایلنگ دستوری دور کہ اوتلاردین بولوب اوتکاندور و ہرگز خدا ایلنگ دستور یدہ

لِسُنَّةِ اللّٰهِ تَبْدِيْلًا ۝۲۳ وَهُوَ الَّذِيْ كَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ
اوزگارش تاپمس سیز نی داللدور ذاتیکہ توسدی الارقول لارین سیزلار (نی اولدروش) دین

وَاَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْۢ بَعْدِ اَنْ اَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ ۭ وَكَانَ
و سیزلارنینگ قول لارنگیزنی الاردین مکہ حدودیدہ سیزلارنی الارغہ غالب قیلغاندین کیین ہم و اللہ تعالےٰ تمام قیلغان ایشلرنگیز

اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرًا ۝۲۴ هُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَصَدُّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ
کوروب تورور ف۳ الار شول آدملاردور کہ کافر بولدیلار و توسدیلار سیزلارنی مسجد حرام دین

الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ مَعْكُوْفًا اَنْ يَّبْلُغَ مَحِلَّهٗ ۭ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُوْنَ
و توسدیلار قربانلیک جانورلارنی اوز یرلریگہ یتیشیدین بند بولغان حالدہ و اگر بولماسہ ایردے مسلمان ایرلار و مسلمان

وَنِسَاۗءٌ مُّؤْمِنٰتٌ لَّمْ تَعْلَمُوْهُمْ اَنْ تَطَـُٔـوْهُمْ فَتُصِيْبَكُمْ مِّنْهُمْ
خاتونلار کہ الارنی بیلمس سیزلار اگر الارنی بیچیشیلاتگیز توغری بولماسہ ایردے کہ اندین سیزلارغہ بیلمای نقصان

مَّعَرَّةٌۢ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ لِيُدْخِلَ اللّٰهُ فِيْ رَحْمَتِهٖ مَنْ يَّشَاۗءُ ۚ لَوْ تَزَيَّلُوْا
یتوور ایردے تاکہ داخل قیلسون خدا اوز رحمتیغہ خواہلاگان بندہ سین اگر الار اول ایکی فرقہ علاحدہ بولسہ لار ایردے

لَعَذَّبْنَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْهُمْ عَذَابًا اَلِيْمًا ۝۲۵ اِذْ جَعَلَ الَّذِيْنَ
البتہ بیز عذاب بیرور ایردوک الاردین کافر بولغان لارغہ دردلیک عذاب بلہ ف۴ وقتیکہ پیدا قیلدیلار کافرلار اوز دل لارید

كَفَرُوْا فِيْ قُلُوْبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَاَنْزَلَ اللّٰهُ
غیرت نے کہ جاہلیت زمانہ سیدہ گی غیرت کبی ایردے پس توشوردی اللہ تعالےٰ اوز

سَكِيْنَتَهٗ عَلٰي رَسُوْلِهٖ وَعَلَي الْمُؤْمِنِيْنَ وَاَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ
طرفیدین تسکین رسولی غہ و مسلمانلارغہ و برقرار سقلادی الارنے تقویٰ کلمہ سیدین

التَّقْوٰى وَكَانُوْٓا اَحَقَّ بِهَا وَاَهْلَهَا ۭ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا ۝۲۶ ع۳
اوہ شندہ دا ایردیلار الار انگا لایق و انینگ اہلی و اللہ تعالےٰ ہر نرسہ نے بیلگوچی ف۶

ف۲ یعنی اہل حقغہ نصرت و غلبہ اہل باطل غہ ہزیمت و شکست بیرک ف۳ مشرکلاردین بیر کچیک جماعہ حدیبیہ غہ کیلوب سید عالم صلعم نے شہید قیلماقچی بولدیلار بیرآز توقناشش لازم بولدی حتی بیر مسلمان نے قتل ہم قیلدیلار آخر صحابہ رضی اللہ عنہم الارنے تیریک توتوب حضور پرنور صلعم غہ بیلارنے تقدیم ایدیلار لیکن اول جناب الارنے عفو ایتوب توبوب بیلار دیلاردا انتقام آلمادیلار ف۴ یعنی حرم ایچلاریغہ کیروب بہتر یا ئلیک قیلغنلرنی یادیلار ف مکہ مکرمہ بولغان ضعیف و ناچار مسلمان ایرلار و خاتونلارنی اوروش بولغاندہ توماکے پایمال بولوب کیتور ایردیلار کیمین مسلمانلار تنگیک اوزلارنیغہ رنج و کافرلار طعنہ لارنیغہ سبب بولور ایردی و ہم بعض ایمان نصیب بولغان جماعہ نے حفاظت ہم مقصود ایردی اگر الار باشقہ لاردین علاحدہ بولسہ لار ایردے البتہ کافرلار ہمیسیزلارین کوردور ایردیلار ف جاہل لیک غیرتلارنی شول بولدیکہ رسول اکرم صلعم و اصحاب کرام نے شول سنہ عمرہ دین منع قیلدیلار ہجرت قیلیب بارغان مسلمان نے یاندورمدور ولسون اینچی یل عمرہ غہ کیلولسہ اوچ کوندین زیادہ مکہ دہ تورمسون و سلاح نے آچوق آلوب کیلوسون کا صلحنامہ دہ بسم اللہ الرحمن الرحیم یازیلماسون و محمد رسول اللہ اورنیغہ محمد بن عبداللہ یازیلسون دیدیلار بو نرسہ غہ مسلمانلار ہر قنچہ غضبلار کیلیسہ ہم رسالتماب صلعم حکمل اریغہ خلاف قیلمای راضی بولو شدیلار

ف حدیبیه دین قاتیلغاندہ صحابه لار دین بعضلاری عرض قیلدیلار کہ یا رسول اللہ اوزلاری دیدیلار ایردیلار کہ امن امان ایله مکه غه کیروب عمرہ قیلوب قاتیتور بیز
آنحضرت صلعم رحمت قیلدیلار کہ من او شبو سببدہ ایردیم حی مسئلی دیدی یوق کیمین ارشاد قیلدیلار کہ البته شونداغ بولور امن امان ایله مکه غه داخل بولورسیزلار

لَقَدْ صَدَقَ اللّٰهُ رَسُوْلَهُ الرُّءْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ

تحقیق البته راست کورساتدی خدا اوز رسولی غه حق توشنی کہ البته سیزلار داخل بولورسیزلار مسجد

الْحَرَامَ اِنْ شَآءَ اللّٰهُ اٰمِنِيْنَ مُحَلِّقِيْنَ رُءُوْسَكُمْ وَمُقَصِّرِيْنَ

حرام غه اگر خدا خواهلار سه آرام ایله ساچلارینگیز نی تمام آلدروب و قیسقارتورروب

لَا تَخَافُوْنَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوْا فَجَعَلَ مِنْ دُوْنِ ذٰلِكَ فَتْحًا

قورقماغان حال لارینگیزدہ و بیلدی اول نرسه نی کہ سیزلار بیلمه یتینگیز لار پس میسر قیلدی اندین اول یقین بیر

قَرِيْبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِيْٓ اَرْسَلَ رَسُوْلَهُ بِالْهُدٰى وَدِيْنِ الْحَقِّ

فتح ظفر اول بولدور کہ اول ذاتیکہ یباریبدور اوز رسولی نی هدایت ایله و حق دین ایله

لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّيْنِ كُلِّهِ وَكَفٰى بِاللّٰهِ شَهِيْدًا ﴿٢٨﴾ مُحَمَّدٌ

تاکه غالب قیلسین انی تمام دین لار غه و بس قیلور خدا گواهلیکدہ ف ٢ محمد صلی اللہ علیه وسلم

رَّسُوْلُ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ مَعَهُ اَشِدَّآءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَآءُ

اللہ تعالی نینگ رسولی دور و اول جماعه کہ انینگ بیله دور لار کافرلار غه قتیغ دور لار و اوزارا لاریدہ

بَيْنَهُمْ تَرٰىهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَّبْتَغُوْنَ فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا

بیر بیرلاری غه مهربان دور لار کوررسین الارنی رکوع دہ و سجدہ دہ طلب قیلورلار خدادین تفضلین و رضاسین

سِيْمَاهُمْ فِيْ وُجُوْهِهِمْ مِّنْ اَثَرِ السُّجُوْدِ ذٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرٰىةِ

نشانلاری یوزلاریدہ ایر ورکہ سجدہ اثریدین ذرا نه شو لدورالارنینگ اوصافلاری توراتدہ هم

وَمَثَلُهُمْ فِي الْاِنْجِيْلِ كَزَرْعٍ اَخْرَجَ شَطْـَٔهُ فَاٰزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ

داوصافلاری انجیلدہ شو لدور کہ اول ایکین کبی دور لار کہ چیقاردی بدرہ اوزتنه سین کیمین انی قوی قیلوبدور

فَاسْتَوٰى عَلٰى سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيْظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللّٰهُ

کیمین یوغان بولوبدور و اوزتنه لاریغه قائم بولدور کہ تعجب قیلور دورتیچیلار نی تاکہ کافرلار نی غضب قیلسون وعدہ قیلدی

الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ مِنْهُمْ مَّغْفِرَةً وَّاَجْرًا عَظِيْمًا ﴿٢٩﴾

اول ذاتلار غه کہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلار نی قیلدیلار الاردین مغفرتنی و بیوک ثواب نی

سُوْرَةُ الْحُجُرٰتِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانِ عَشْرَةَ اٰيَةً بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ وَفِيْهَا رُكُوْعَانِ

حجرات سوره سی مدینه دہ نازل بولغاندور اون سکیز آیت و ایکی رکوع بار باشلایمان خدانینگ آتی بیله کہ بیحد مهربان نهایت رحملیک

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُقَدِّمُوْا بَيْنَ يَدَيِ اللّٰهِ وَرَسُوْلِهِ وَاتَّقُوا

ای مومن لار خدا و رسولی حضورلاریدہ ایلگاری بیلیک قیلمانگیز لار و قورقونگلار

١٥ ع ٤ ١٢

بعضلارینگیز ساحلارینگیزنی آکوروروسیزلار و بعضلارینگیز فیسقلار توروسیزلار

ف ٢ یعنی اصول و فروع و عقائد و احکام اعتباریدین اسلام کہ حق دین دور غالب بولدور

ف ٣ بعض علما دیبدورلار کہ بو آیتدہ کی اخرج شطأه عهد صدیقی غه فآزرہ عهد فاروقی غه فاستغلظ عهد عثمانی غه فاستوی علی سوقه عهد مرتضوی غه اشارہ دور

ف قیلمانگیز کوب ساتوبهدورشیلدینی قیسی بیر حالدہ اللہ و رسول طرفلاریدین بیرار حکم کیلوشیغه امید قیلونگان ساعتدہ اوزلاری حکم اول حاله غه اوزلاری حکم بیرروب
اولتورمانگیز سیزلار بلکه حکم الٰهی غه منتظر تورونگلار و قچان پیغمبر صلعم بیر ارشاد قیلسه لار خاموش بولوب ایشیتینگلار و جناب پیغمبر سیزدین سورماغونچه سوز اوز
لارینگیز سوزلاماسنگیزلار

ﻃﮯ یعنے خدا و رسول غه بولغان اطاعت نینگ راستلیغین نشانی شولدر که هر الیشده خدادین تورقورلسون چونکه خدا دین قورقماری ظاهرین مطیع کورب نمک ایلا ایش یورمس خدا انسانلار نینگ دل لاریده بار راز دین خبردار دور احوال لارین کوروب توروردﮯ یعنے ادز رهنمای اعظم لار ینگیز سید عالم صلعم ایله

اللّٰهَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ۝١ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَرْفَعُوْٓا

خدادین البته خدا ایشتگوچی بیلگوچی دور ﮐ اے مسلمانلار بلند کوتارمنگ لار اوز

اَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوْا لَهٗ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ

آواز لار ینگیز نے پیغمبر آوازیدین یوقاری و بلند آواز ایله قیلمنگ لار سوز نے انگا بعضلار ینگیز غه

بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ اَنْ تَحْبَطَ اَعْمَالُكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تَشْعُرُوْنَ ۝٢

بلند سوز لاشلار ینگیز کبی که حبط بولور عمل لار ینگیز و سیز لار بے خبر قالور سیز لار ﮐ

اِنَّ الَّذِيْنَ يَغُضُّوْنَ اَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُوْلِ اللّٰهِ اُولٰۗىِٕكَ

تحقیق اول آدملار که پست قیلور لار اوز آواز لارین رسول اللہ صلعم قاشنده انه شو لار دور لار

الَّذِيْنَ امْتَحَنَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ لِلتَّقْوٰى ۭ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ

اول جماعه که خالص قیلدی خدا لارنینگ دل لارین تقوی اوچون بار دور لار اوچون مغفرت و بیوک

عَظِيْمٌ ۝٣ اِنَّ الَّذِيْنَ يُنَادُوْنَكَ مِنْ وَّرَاۗءِ الْحُجُرٰتِ اَكْثَرُهُمْ

اجر ﮐ اولارکه آواز بیرور لار سیز غه حجره لار ارقه سیدین الار نینگ اکثر لاری البته

لَا يَعْقِلُوْنَ ۝٤ وَلَوْ اَنَّهُمْ صَبَرُوْا حَتّٰى تَخْرُجَ اِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا

بے عقل دور لار ﮐ و اگر الار صبر قیلسه لار ایدی تا سیز الار ناشلار یغه چیقغونینگیزچه البته یخشی بولور ایدی

لَّهُمْ ۭ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝٥ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِنْ جَاۗءَكُمْ

الار اوچون و خدا مغفرتلیک مهربان دور اے مسلمانلار اگر کیلسه سیز لار غه بیر یمان

فَاسِقٌۢ بِنَبَاٍ فَتَبَيَّنُوْٓا اَنْ تُصِيْبُوْا قَوْمًۢا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوْا

آدم بیر خبر الوب خوب تحقیق قیلینگلار تاکه تیکورمگای سیز لار بیر قوم غه اذیت بیلمای کیین پشیمان قیلور سیز لار

عَلٰي مَا فَعَلْتُمْ نٰدِمِيْنَ ۝٦ وَاعْلَمُوْٓا اَنَّ فِيْكُمْ رَسُوْلَ اللّٰهِ ۭ لَوْ

قیلیشلار ینگیز غه ﮐ و یخشے بیلینگ لار که تحقیق اورتالار ینگیز ده رسول اللہ بار دور اگر اول کیشے

يُطِيْعُكُمْ فِيْ كَثِيْرٍ مِّنَ الْاَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ حَبَّبَ اِلَيْكُمُ

سوز لار ینگیز غه کیرا بیرسه کوب ایشده سیز لار کلفت غه قالور سیز لار ولیکن محبوب قیلغان دور خدا سیز لار غه

الْاِيْمَانَ وَزَيَّنَهٗ فِيْ قُلُوْبِكُمْ وَكَرَّهَ اِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوْقَ

ایمان نے و مرغوب قیلغان دور دل لار ینگیز غه انے و یمان کورسانگاندور سیز لار غه کفر نے و فسق نے

وَالْعِصْيَانَ ۭ اُولٰۗىِٕكَ هُمُ الرّٰشِدُوْنَ ۝٧ فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَ

و معصیتنی انه شو لار دور لار یول تاپقانلار اللہ تعالے نینگ فضلے و انعامی ایله

گفتگو قیلغان وقتلار یگیده اول جناب نینگ مرتبه لاریغه مناسب سوز لانگلار تاکه معامله لار ینگیز دین دل لاری رنجیماسون چونکه پیغمبر صلعم خاطر لاری غه آزار تیکورگوچی انسان نینگ دین و دنیاسی برباد بولور لیکن وزی هسیز ماس علما لار یمیز دیر لار که سرور کائنات صلعم وفاتلاریدین صونگ حدیث مبارکلاری اوقولوب تورگانده و قبر شریفلاری لاریغه زیارت بولغانده هم او دستور حکم غه عمل لازم دور و هم خلفاء لاری بولغان ربانی علما لار و جماعت اولو الامر ایله هم میمیزلارین اوز درجه لاریغه مناسب معامله قیلیلک لازم اود ﮐ تمیم جماعه ملاقات اوچون کیلوب ایر دیلار اول وقت حضرت سید عالم صلعم حجرهٔ مبارک دین اچیر ایلار آواز بیریلدیکه یا محمد اخرج الینا یعنے ای محمد بیز نینگ قاشیمیزغه چیق) بو نهایتده ادب سیز لیک و بیا لیماب حقلار یغه بیحد گستاخلیک ایردی انینگ اوچون تنبیه ایتولدی که من بعد موندغ قیلو بماسون ﮐ اکثر جنجال لار دنیا تعالیک لار نینگ، اوچون اول اختلاف و افتراق سرچشمه سیدن بید قیلمکغه تعلیم بیرد لور یعنے قیسے بیر اوز یلنی بیلمگان آدم قیسے بیر خیال ایله یا بیر غرض ایله بیر قوم نے شکایت قیلو بکیلیتینگ اوچون ساتیلیمت بیر الیشنی

قبول بیر تیکسنداشتنه سبب بولور لوخوب تحقیق قیلیمک ﻋﮯ تیکسنده لازم ﻋﮯ یعنے اگر رسول اللہ صلعم سیز لار نینگ قیسے بیر خیر باپائی لار ینگیز غه عمل قیلسه لاریان ایلیمکسلار چونکه حق آدملار نینگ خواهشلار یغه تابع بولمس اگر حق با بسیان لار نینگ طلب لار یغه تراب یو رسه دنیا آستیین اوستون بولور سیز لار قیلینگ لار که سیز لار غه ایمان نے محبوب کفر و فسق نے نامرغوب قیلوب دور اندگ خاصیتی دین سیز لار دین بو طریقه خلاف و سنقاق صادر بولمس

ف یعنی اللہ تعالی ہر بیر انسان نینگ استحقاق و قابلیتین بیلگوچی دور ایرور آنینگ ہر کیشی نینگ ادجون ہر کیشی نینگ اوز درجہ سے مناسب مقام عنایت قیلورو
انینگ ہر بیر صفتی دہ بیجساب حکمتلار بار بولور ف یعنی بو قدر اہتمام و احتیاط لار دین صونگ ہم بیر بیر فتنہ نا گہانی ایکے فرقہ مسلمانلار اوز ار الاریغہ

نِعْمَةً وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ⑧ وَاِنْ طَآئِفَتٰنِ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ اقْتَتَلُوْا

و اللہ تعالی بیلگوچی حکمتلیک دور ف و اگر مسلمانلار دین ایکے طائفہ اوز ارا اورو شسہ لار

فَاَصْلِحُوْا بَيْنَهُمَا فَاِنْ بَغَتْ اِحْدٰىهُمَا عَلَى الْاُخْرٰى فَقَاتِلُوا الَّتِيْ

اصلاح قیلینگ لار اورتالاریدہ کیین اگر بیر لاری ایکنچیلاری غہ تعدی قیلسہ سیز لار اورو شونگ لار اول جماعت ایلہ

تَبْغِيْ حَتّٰى تَفِيْٓءَ اِلٰٓى اَمْرِ اللّٰهِ فَاِنْ فَآءَتْ فَاَصْلِحُوْا بَيْنَهُمَا

کہ تعدی قیلور تا خدا نینگ حکمی غہ یانغونلاری غہ قدر پس اگر یانسہ لار اصلاح قیلینگ لار اورتالاریدہ

بِالْعَدْلِ وَاَقْسِطُوْا اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ⑨ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ

عدالت ایلہ و انصاف قیلینگ لار البتہ خدا انصاف قیلیک لار نی سیوار دور مسلمانلار حقیقتدہ ع

اِخْوَةٌ فَاَصْلِحُوْا بَيْنَ اَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ⑩

ہمہ لاری قارینداش لار دور لار پس صلح قیلینگ لار ایکے برادر لار ینگیز اورتالاریدہ و قورقونگ لار خدا دین تا رحم قیلینغوسیز لار

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسٰٓى اَنْ يَّكُوْنُوْا

ای مسلمانلار بیر قوم بیر قوم نی مسخرہ قیلمسون احتمال کہ بولسہ لار اولار یخشیراغ

خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَآءٌ مِّنْ نِّسَآءٍ عَسٰٓى اَنْ يَّكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ

الار دین و نہ خاتونلار خاتونلار نی احتمال کہ بولسہ لار یخشیراغ الار دین

وَلَا تَلْمِزُوْٓا اَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوْا بِالْاَلْقَابِ بِئْسَ الِاسْمُ

و عیبلامنگ لار بیر بیر لار ینگیز نی و بیر بیر لار ینگیز نی یمان لقب لار ایلہ چاقیر منگ لار فسق یمان نام دور

الْفُسُوْقُ بَعْدَ الْاِيْمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ⑪

مومن بولغانیدین کیین و کیمکہ توبہ قیلمادی پس انہ شو لار دور ظالم لار ف

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اجْتَنِبُوْا كَثِيْرًا مِّنَ الظَّنِّ اِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ

ای مسلمانلار سقلانینگ لار گمان نینگ کوبیدین تحقیق گمانلار نینگ بعضیسی گناہ

اِثْمٌ وَّلَا تَجَسَّسُوْا وَلَا يَغْتَبْ بَّعْضُكُمْ بَعْضًا اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ

بولور و جاسوسلیک قیلمنگ لار و غیبت قیلمسون بعضلار ینگیز بعضی ینگیز نی آیا یخشی کورور می قیسے بیر لار ینگیز

اَنْ يَّاْكُلَ لَحْمَ اَخِيْهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوْهُ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ

او لگان برادرینینگ گوشتین ییسون پس یخشی کورماس سیز لار انی و قورقونگ لار خدا دین اللہ تعالی البتہ توبہ قبول قیلغوچی

رَّحِيْمٌ ⑫ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنٰكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ وَّاُنْثٰى وَجَعَلْنٰكُمْ

مہربان دور ف ای انسانلار البتہ بیز یراتدوک سیز لار نی بیر ار و بیر خاتون دین و قیلدوک سیز لار نی

ربع
ع ١٠
١٤

پیدا بولسہ اول حالدہ تمام سعی و کوشش لار اینگیز الار اصلاح اینگ و اتفاقی قیلماغہ بولسون مبادا اگر بیر طرف نصیحت و صلحنی قبول اینماسہ و مقابلیدہ گی جماعت غہ حد دین زیادہ تجاوز و ظلم قیلیب تورگان بولسہ اول حالدہ سیز لار تماشا کورو ب اولتورمنگ لار بلکہ قیسے طرفدہ ظلم و ستم بولسہ ہمہ لار ینگیز برابر بولوب ظالم فرقہ غہ مقابلہ قیلینگ لار تا کہ الار مجبور بولوب ظلم دین توبہ قیلسون لار و خدا و رسول حکم لاری غہ بولون بیر سون لار اندین کیین ہر ایکے فرقہ اورتالاریدہ نہایتدہ انصاف و عدالت ایلہ تو زاتیلسون چونکہ مسلمانلار حقیقتدہ بیر بیر لاری غہ اوکا دور لار ایکے طائفہ دور لار مخالفت دشمن ایلہ بولور ف یعنی بیر جماعت بیر جماعتی مسخرہ قیلماسون و عیب طعن قیلماسون و ہمہ لاری بیر بیر لاری نی یمان لقب لار ایلہ چاقیر ماسون بولار ہر قسم معاملہ لار دین ہیچ نرسہ ترقی تاپور و نساد و فتنہ ادرت و نفرت تولید اتفاق ارجون امید قالمس کیین بیر شخص مسلمان بولغاندین صونگ انی ہر لغی صفتی ایلہ ذکر قیلیک تیچ تر نیری یا یمان دیمک یا بیر کیشی بیر گناہ قیلغان بولوب کیین توبہ قیلغان بولسہ انی ولغی حالیدین ذکر قیلیب طعن بیر مک شونگا اوخشاش ایشلار نہایتدہ یمان بیر حرکت دور

ہر کیم شو ظلم حرکتلار دین توبہ قیلماسہ اول ظالم بولور ف اوز ارا اختلاف و دشمنلیک نہ ترقی ایتیدور گوچی نرسہ لار ینگ بیوک بیرگانلیک ہر بیر کاملیک بیر بیرینینگ اختیار کیک
دارترین یمان گمانلیک ایلہ دور و مسلمان برادرین غیبت قیلیک گویا اینگ اولوب قالغان برادرین گوشتین اوز ہم کبی بولور بو نرسہ نی ہیچ بیر انسان مناسب
کورماس مسلمان البتہ یمان دغ اشلار دہ خطب بولماس خدا دین قورقون یعنی آدم و حوا علیہما السلام دین

ف۱ یعنی خدانزدیده مکرم و معزز بولمک اوچون فلان خاندان اولادی بولمک ضرور ایمسدور بلکه خدادین قورقمک. و غلاقین توزاتمک و همیشه باادب تورمک لازم نعدو اول هم دل دین بولمکی شرطدور ف۲ بو آیت شریفه دین مفهوم بولورکه قچان بیر مسلمان نینگ قلبی غه ایمان یخشی جایلانمگان بولسه اول حالده اول غیبت

شُعُوبًا وَّقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوْا ؕ اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰكُمْ ؕ

جماعتلار و قبیله لار تاکه بیر بیرلارینگیزنی تنونگلار تحقیق لار سیزنینگ خدا قاشنده زیاده محترملارینگیز تقوی لیک لارینگیز دور

اِنَّ اللّٰهَ عَلِیْمٌ خَبِیْرٌ ﴿۱۳﴾ قَالَتِ الْاَعْرَابُ اٰمَنَّا ؕ قُلْ لَّمْ تُؤْمِنُوْا وَلٰكِنْ

البته خدا بیلگوچی خبردار ذات دور ف۲ دیدیلار صحرائی لار که ایمان کیلتوردوک سیز دینگ ایمان کیلتوردینگیز لار لیکن

قُوْلُوْۤا اَسْلَمْنَا وَلَمَّا یَدْخُلِ الْاِیْمَانُ فِیْ قُلُوْبِكُمْ ؕ وَاِنْ تُطِیْعُوا اللّٰهَ

دینگ لار اطاعت ایتدوک هنوز ایمان کیرمادی دل لارینگیزغه ف۳ و اگر حقیقی اطاعت قیلسنگیزلار خداغه

وَرَسُوْلَهٗ لَا یَلِتْكُمْ مِّنْ اَعْمَالِكُمْ شَیْـًٔا ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ﴿۱۴﴾

و رسولی غه کم بیرمس عمل لارینگیزدین هیچ بیر نرسه نی تحقیق خدا بیوک مغفرتلیک مهربان دور ف۴

اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ ثُمَّ لَمْ یَرْتَابُوْا

حقیقیده کامل مؤمن لار الار دور لار که ایمان کیلتوردیلار خدا و رسولیغه کیین شک قیلمادیلار

وَجٰهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ ؕ اُولٰٓئِكَ هُمُ

و جهاد قیلدیلار مال لاری ایله و جانلاری ایله خدا یولیده انه شولار دور لار راست

الصّٰدِقُوْنَ ﴿۱۵﴾ قُلْ اَتُعَلِّمُوْنَ اللّٰهَ بِدِیْنِكُمْ ؕ وَاللّٰهُ یَعْلَمُ مَا فِی

سوزلاغوچیلار دینگ سیز دینگ که آیا خبر بیرور سیزلارمی خداغه دینلارینگیزنی حال بو که خداغه معلوم دور

السَّمٰوٰتِ وَمَا فِی الْاَرْضِ ؕ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ ﴿۱۶﴾ یَمُنُّوْنَ عَلَیْكَ

نیمه نرسه که آسمانلارده دور و نیمه نرسه که یرده دور و خدا هر نرسه نی بیلور منت قیلورلار سیزغه که

اَنْ اَسْلَمُوْا ؕ قُلْ لَّا تَمُنُّوْا عَلَیَّ اِسْلَامَكُمْ ۚ بَلِ اللّٰهُ یَمُنُّ عَلَیْكُمْ

مسلمان بولوبدورلار سیز دینگ منت قیلمینگلار منگا اسلاملارینگیزنی بلکه خدا منت قیلور سیزلارغه که

اَنْ هَدٰىكُمْ لِلْاِیْمَانِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۱۷﴾ اِنَّ اللّٰهَ یَعْلَمُ

هدایت قیلوبدور سیزلارنی ایمانغه اگر سیزلار راست سوزلاغوچی بولسنگیزلار تحقیق خدا بیلور

غَیْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ وَاللّٰهُ بَصِیْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۸﴾ ع ٢ ٨ ١٤

آسمانلارنینگ و یرنینگ مخفی نرسه لارین و الله تعالی کوروب تورور نیمه نرسه که قیلور سیزلار ف۵

سُوْرَةُ قٓ مَكِّیَّةٌ وَّهِیَ خَمْسٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَّاَرْبَعُوْنَ اٰیَةً وَّثَلٰثُ رُكُوْعَاتٍ

ق سوره سی مکه ده نازل بولغاندور قرق بش آیت اوچ رکوع ابتدا قیلورمن خدانینگ آتی بیلان که بیحد مهربان رحملیک دور

قٓ ۚ وَالْقُرْاٰنِ الْمَجِیْدِ ﴿۱﴾ بَلْ عَجِبُوْۤا اَنْ جَآءَهُمْ مُّنْذِرٌ مِّنْهُمْ

ق قسم دور قرآن مجید غه ف۶ (که محمد حق پیغمبر) بلکه کافرلار تعجب قیلدیلار شوندین که الارغه اوز جنسلاریدین قورقوتقوچی کیلوبدور

دلمن و تجسس کبی ذمیم فعل لاردین نهایتده احترازایتور اگر بو قاریده گی صفتلار اننده موجود بولسه بیلورکه هنوز ایمان اننینگ دلیغه مستحکم اورناشمابدور حدیثده کیلوبدورکه یا معشر من آمن بلسانه ولم یفض الایمان الی قلبه لا تغتابوا المسلمین ولا تتبعوا عوراتهم یعنی ای تیلی ایله ایمان کیلتورگان لیکن قلبی غه ایمان تیگمگان جماعت سیزلار مسلمانلارنی غیبت و عیبلارین تجسس قیلمینگلار

ف۳ یعنی موجود فعل لارینی تاشلاب خدا و رسول الله غه اطاعت قیلسنگیزلار اوتکان یمان فعل لارینگیز سبیبی دین عمل لارینگیزنی اهین کم قیلماس بلکه مغفرت و حقیقتده مستحق بولورسیزلار

ف۴ یعنی بو تورن مؤمن لار ده کامل مسلمانلار اولدور لار که خدا و رسولیغه تمام اعتقاد ایتوب الارنینگ یولیده جان و مال لاری ایله حاضر تورورلار

ف۵ بعض صحرائی عرب لار سیدنا عالم صلعم حضورلاریغه کیلوب بیز آسیر دیمای کیردیلار سیز لار ایله اوروشمای مسلمان بولدوک یعنی اوروشمای ایمان کیلتوردوک لیک لاریغه منت قیلوب بیر دیلار الارغه اشارت بو آیت لار نازل بولغاندور

ف۶ چونکه قرآن مجید اوز عظمت و جلالتی ایله اوتکان کتابلارنینگ همه سین منسوخ ایلادی و اوز اعجازی

قوتی ما سبار و حقارتی ایله تمام عالمنی اوزیغه مسخر قیلدی باوجود عرب مشرکلاری و باشقه منکرلاری بوننی قبول ایتمسلار انکارلار اوچون الارده هیچ بیر روشن دلیل یوقدور بلکه کمال جهالت و حماقتلاریدین تعجب قیلورلار که الارنینگ اوز خاندان و اوز جماعت لاریدین بیر آدم الارغه پیغمبر بولوب کیلوبدور بو نهایتده عجیب بیر نرسه دور

ف لیعنی دیبدلار کہ بیز لار بیر بار اولوب تفرغ بولوب کیتنگا نیمز دین کیبین جسم یہ انکیچی بار عالم غا کیلور میز می بو نرسہ بالکل ف۲ یعنی انسان اولگاندہ بدنی وہ
برابر تفرغ بولوب کیتیس بلکہ جانے سلامت توروو بدنین اجزا لاری تحلیل بولوب ہر طرفتہ تارقاب کیتور لیکن خداغہ معلوم بولور قاندہ شوندراغ

فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَٰذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ۖ ذَٰلِكَ

پس دیدیلار کافرلار بو عجیب بیر نرسہ دور آیا بیز لار اولسک تفراغ بولوب کتیسک ہم جی بو قایتیش

رَجْعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ ۖ وَعِنْدَنَا كِتَابٌ

عقل دین اوزاق دور ف۲ تحقیق بیزغہ معلوم دور کہ یر لار دین نہ قدر لار ین کمیتیدور دور بیزنینگ قاشیمیزدہ سقلاغوچی

حَفِيظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ ﴿٥﴾

کتاب موجود دور ف۲ بلکہ یلغان دیدیلار حق دین نے قچان کیلسہ الارغہ پس الار بیر مضطرب حال دہ دور لار ف۳

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا

آیا الار بیغہ لاریدہ گی آسمان غہ باقماسلار می کہ بیز انی نیچوک بنا قیلدوق و زینت بیردوق و یوقدور انی

مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا

اندہ ہیچ یاریقلار ف۴ و یرنے توشادوق و او رناشدور دیک انکا تاغلارنے و اندوردوک اندہ

فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٧﴾ تَبْصِرَةً وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٨﴾

ہر قسم خوشنما نرسلارنے تا کہ ہدایت و نصیحت بولسون ہر بیر خداغہ قایتقوچی بندہ اوچون ف۵

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ﴿٩﴾

و توشوردیک بیز آسماندین برکتلیک سوئے و اوندوردیک انینک ایلہ باغلارنے و اورولادورغان دانے

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ ﴿١٠﴾ رِزْقًا لِلْعِبَادِ ۖ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً

و اوزون اوزون خرما درختلارین کہ باشق میوہ لارے اوستمہ اوستدور رزق بولسون دیب بندہ لارغہ تیرگوزدوک

مَيْتًا ۚ كَذَٰلِكَ الْخُرُوجُ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ

انینک ایلہ اولوک مملکتنی منہ شوندراغ بولور یردین چیقیک ہم ف۶ یلغان دیدیلار بولاردین اول نوح قومی و قودوق ایگالاری

وَثَمُودُ ﴿١٢﴾ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ﴿١٣﴾ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ

و ثمود قبیلہ سی و عاد قبیلہ سی و فرعون و لوطنینگ برادرلارے ف۷ و ایکہ اہلی و تبع نینگ قومی ف۸

تُبَّعٍ ۚ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ ۚ

ہمہ لاری یلغانچی دیدیلار پیغمبرلارنے پس ثابت بولدے مینینک عذاب وعدم آیا بیز عاجز بولوب قالدوق می بیرینچی

بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ ع۱۵

یرآتیش ایلہ بلکہ بولار شک دہ دور لار یڭی یرآتیش حقندہ ف۹ و تحقیق بیز یراتدوک انسان نے و بیلور میز اول

مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ ۖ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ

نرسہ نے کہ انینک نفسی خیال قیلور و بیز انکا یقین راغ دور میز جان تامور یدین ہم قچانکہ

قدرت بار دور کہ تمام اجزا و اصلیہ لارین ہر یردین جمع قیلور دروب اولغی کبی بیر جسمکہ صورت غہ کیلتورور انکا انیکچی ہر جان سالہ الور ہم بولگان بولور دور گان تمام وقعات لوح محفوظ نام بیر کتابدہ موجود دور

ف۳ یعنی بیلور تعجب گنہ قیلمسلار بلکہ یلغان دیرلار نبوتنی و قرآن نے و بعث بعد الموت نے ہیچ بیرین تصدیق اتیمسلار چونکہ اولار حق دین نے کہ قبول قیلمادیلار انینک ایچون حیرت و اضطراب دہ قالغاندور

ف۴ ابتداء دنیادین بویغچہ قائم تورگان آسمان کہ نہ ایسکیرمیدور و نہ زنگ و نقشلاری اوزگار میدور و دانگا ہیچ رخنہ پیدا بولوبدور انینگ اندرین آثار لاریدین دور

ف۵ یعنی بو نرسلار ہمہ سی علاحدہ علاحدہ قدرت نشانی دور ہیچ بیری بعث بعد الموت دین کم عجب ایمسدور

ف۶ قودوق ایگالاری بیر جاءہ ایردیلار کہ انینگ اطرافیدہ مال لاری ایلہ سکونت قیلور ایردیلار بعضیلار پیغمبرلارین ثالارین حنظلہ بن صفوان دیب عضیلار و بعضیلار رسا نشعیب علیہ السلام ف۷ یعنی شعیب علیہ السلام قوم لاری کہ جنگل اطرافیدہ مقیم ایردیلار ایکہ دیب

جنگل نے و توقای نے دیبلور ف۸ تبع کلمہ سی یمن پادشاہلارین لقبی دور بو مقام دہ گی تبع صالح بیر انسان ایردیکہ ابراہیم علیہ السلام دینن لارین قبول قیلوب ایردی ف۹ یعنی منکرلار گمان قیلور لار جی کہ قادرہ مطلق دنیا بیر باد بیرانیش ایلہ معاذ اللہ حرجاب قالغاندور انینگ حقندہ مونداغ بیہودہ خیال لارنے قیلمک نہ ایندہ حماقت دیجا لتدور

ف یعنی ایکی عدد فرشته خدانینگ حکمی ایله همیشه انی مراقبه ایتورهر بیوک سوز آغزیدین چیقسه انی یازوب آلورلار یخشی سوزبولیسا ونگ قول فرشته سی یازور یمان سوز بولسه چپ قول فرشته سی یازور سالاریازوب آلغان نرسه لارین یادلاریده سقلارلار طلب دقلنده بیان قیلورلار

يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيٰنِ عَنِ الْيَمِيْنِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيْدٌ ﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ

یاد قیلورلار ایکی یاد قیلغوچی فرشته کراونگده وچپده اولتورورلار سوز لاماس هیچ بیر سوزنی

اِلَّا لَدَيْهِ رَقِيْبٌ عَتِيْدٌ ﴿١٨﴾ وَجَآءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ مَا

مگر انینگ قاشنده بیر ساقلاوچی حاضر تورور ف وکیلوب قالدی اولوم اچیغی حق ایله بو اول نرسه ورکه

كُنْتَ مِنْهُ تَحِيْدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّوْرِ ذٰلِكَ يَوْمُ الْوَعِيْدِ ﴿٢٠﴾ وَجَآءَتْ

اندین قاچور ایر دینگ ف دوم اورولور صورغه ف شول در وعدهٔ عذاب کونی وکیلور هر انسان

كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا سَآئِقٌ وَّشَهِيْدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِيْ غَفْلَةٍ مِّنْ هٰذَا

انینگ ایله بولور هیداوچی وگواه ف (دیر میز انگا) البته سن بو کوندین بیخبر ایر دینگ

فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيْدٌ ﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرِيْنُهٗ

ایمدی کوتاردوک سندین پردهٔ غفلتینگنی بوکون کوزنگ اوتکوردور ودیر بولداشی ایولغان فرشته

هٰذَا مَا لَدَيَّ عَتِيْدٌ ﴿٢٣﴾ اَلْقِيَا فِيْ جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيْدٍ ﴿٢٤﴾ مَّنَّاعٍ

بودور نینگ قاشیده کی نرسه کم حاضر دور ف تشلانگ لار جهنم غه هر بیر حقغه کافر نی کج ضد بولغانی منع

لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيْبٍ ﴿٢٥﴾ الَّذِيْ جَعَلَ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ فَاَلْقِيٰهُ فِي الْعَذَابِ

قیلغوچی ایدورصددین آشقوچی شکلنه سالغوچی دورتسونلر کیشی که خدا ایله باشقه بیر معبود قرار بیر ایدی قتیق

الشَّدِيْدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَرِيْنُهٗ رَبَّنَا مَآ اَطْغَيْتُهٗ وَلٰكِنْ كَانَ فِيْ ضَلٰلٍ

سالینگ لار ف دیر بولداشی بولغان شیطان ای پروردگاریمیز من آزدورمادیم ولیکن اوزی اوزاق بیر گمراهلیکده

بَعِيْدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوْا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ اِلَيْكُمْ بِالْوَعِيْدِ ﴿٢٨﴾

ایردی ف پروردگار دیر جنجال قیلمنگ لار مینینگ قاشیده حال بوکه من موندین اول یباردیم وعدهٔ عذابنی

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَآ اَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيْدِ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ نَقُوْلُ لِجَهَنَّمَ

اوزگارتیلمس وعده مینینگ قاشیده ومن ایمس ظالم بنده لارغه او لکونیکه دیر میز جهنم غه که آیا

ع ١٦

هَلِ امْتَلَاْتِ وَتَقُوْلُ هَلْ مِنْ مَّزِيْدٍ ﴿٣٠﴾ وَاُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِيْنَ

سن تولدینگمی و اول دیر بنه زیاده باری ف ویقین کیلتورلور جنت خدادین قورققوچی بنده لارغه

غَيْرَ بَعِيْدٍ ﴿٣١﴾ هٰذَا مَا تُوْعَدُوْنَ لِكُلِّ اَوَّابٍ حَفِيْظٍ ﴿٣٢﴾ مَنْ خَشِيَ الرَّحْمٰنَ

اوزاق ایمس ف (دیلور که) بو دور وعده قیلغان نرسه لار تیلیز هر بیر خداغه قایتغوچی ادبنی ساقلاغوچی کیشیغه

بِالْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيْبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُوْدِ ﴿٣٤﴾

خدادین کورمای قورقیب وکیلتوردی قایتغوچی دل دیر میز کیرینگ لار جنتغه سلامتلیک ایله بو کون دور همیشه قالادورگان کون

ف ٩ دوزخ اولقدر کینگ بولورکه بوقدر خلقنی یوتوب تورسه هم کافرلار و نافرمانلارنی طلب قیلور ف یعنی متقی لارغه جنت نهایته یقین بیر مقام ده بولور که انینگ زینت وآرایشلارین کوروب تورورلار نیلا آدملاری که کورجای تو روب خدادین قورقورلار وهر لحظه گناه دین سقلانیت خداغه توبه ده بولورلار وطه حضور لیغه پاکیزه وصاف دلار لیغه قاینگان دل کیلتورورلار بو جنت شول ذاتلارغه وعده قیلونغاندور ایمدی انگا کیر سونلار سلامتلیک ایله

بوفرشته لار انسان نینگ قیلغن هر بیر سوزین یادلار دسوز لاردین باشقه نرسه نی هم یازورلار انینگ تفصیلی حدیث کتابلاریده موجود دور

ف ٢ دنیاحیاتیغه توبیگان بیچاره انسان هر کون هر قسم آرزولار بیله قیلغا چیقا رکیتده اولوم فکرین بالکل اونوتور بیر اولوم کیلوب بقا ایدین تونر و ناچار بی اختیار بولغان حالده جان بیرا باشلاغه یخشی بیلور دی کوزی ایله اول حال لارنی کوروردی کو انگا ایشانمس ایردی قاچور ایردی

ف ٣ یعنی قیامت کبری وجوده کیلور

ف ٤ هر بیر انسان نی قیامتده ایکی فرشته تولیبه تابشور ولا بیری انی عدالت میدانیغه هیدار ایکنچی سی تولیبه نامه اعمال نی الوب

ف ٥ یعنی نامه نی توب بارگان فرشته خداغه عرض قیلورکه بو موجود بوتینگ عملنامه سی حاضر دور

ف ٦ الله تعالیٰ طرفیدین ایکی فرشته غه حکم بیرلور که بو ندامتی آیلار نی معاذ الله جهنم غه تاشلانگ لار

ف ٧ یعنی من بونگا زور لیک قیلمادیم بیر اشاره ایله یولدین آزدی حقیقتا اوزی بیوک گمراه دور

ف ٨ یعنی آز کوچی عمل آز دور کیچی غه بولار دور گان عاقبت دین دنیاده آگاه قیلونغاندور

ف۱ یعنی خواهش قیلغان وه دل لاری سویگان هر بیر قسم نعمت درجت اللارده تیّیا دور و اندین زیاده لارنینگ خوب و خیال لارلیغه کیلگان انعام لار بار دور و بیر بیرسی دین
دولوغی خداوندکریم دیدار ایدور ف۲ یعنی عذاب الٰہی آخرتغه گه مخصوص ایمسدور بلکه دنیاده هم نه قدر جبّار و سرکش قوم لار سنی هر قسم غذا یلار ایله هلاک قیلغان

لَهُمْ مَّا يَشَآءُوْنَ فِيْهَا وَلَدَيْنَا مَزِيْدٌ ﴿۳۵﴾ وَكَمْ اَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ

بیرطیدالارغه نیمه نے که خواهلار لارانده و بار دور بیزنینگ نا تشبیهتابینه زیاده و نه قدر نے هلاک ایتیدوک بیز لوالارین اول اوی

قَرْنٍ هُمْ اَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوْا فِى الْبِلَادِ ؕ هَلْ مِنْ مَّحِيْصٍ ﴿۳۶﴾

امتلار دین که الار قوّتده بولاردین زیاده ایردیلار و آختار دیلار شهرلار نے که قاچاجاردورگان جای بارموکین

اِنَّ فِىْ ذٰلِكَ لَذِكْرٰى لِمَنْ كَانَ لَهٗ قَلْبٌ اَوْ اَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ

البته بو نرسه ده بار دور نصیحت او کیشی اوچون که انینگ دلی بار دور یا قولاغ سالور اهتمام قیلغان

شَهِيْدٌ ﴿۳۷﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِىْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ۖ

حالده ف۳ و تحقیق بیز یراتدوک آسمانلار نے و یرنے و اولارنینگ آرسیده بار نرسه لار نے التی کونده

وَّمَا مَسَّنَا مِنْ لُّغُوْبٍ ﴿۳۸﴾ فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ

دنیادی بیزغه هیچ چارچاش ایدے سیز صبر قیلینیک الارنینگ سوزلاریغه و تسبیح ایتینگ پروردگارینگیز حمدی

طُلُوْعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوْبِ ﴿۳۹﴾ وَمِنَ الَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَاَدْبَارَ السُّجُوْدِ ﴿۴۰﴾

کون چیقیشیدین اول و کون باتیشدین اول کیچه نینگ بعض قسملارنده تسبیح ایتینگ نگاه نمازنینگ آرتیدیم ف۴

وَاسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيْبٍ ﴿۴۱﴾ يَّوْمَ يَسْمَعُوْنَ الصَّيْحَةَ

و تینگلینگ اولکونیکه چاقیرغوچی یقین یردین چاقیرور ف۵ اولکونیکه ایشتیورلار اول آوازنے

بِالْحَقِّ ؕ ذٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوْجِ ﴿۴۲﴾ اِنَّا نَحْنُ نُحْىٖ وَنُمِيْتُ وَاِلَيْنَا الْمَصِيْرُ ﴿۴۳﴾ يَوْمَ

بے شبهه اننه شول کون دور قبردین چیقور کونے ف۶ تحقیق بیزدور میز که تیرگوزدور میز و اولدوردور میز و بیزگه بولور قایتیش

تَشَقَّقُ الْاَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ؕ ذٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيْرٌ ﴿۴۴﴾ نَحْنُ اَعْلَمُ بِمَا

اولکونیکه یریاریلور الاردین الارلیوگورد و شوب چیقورلار انه شول دور حشر که بیزغه آساندور بیز بیلورمیز نیمه نے

يَقُوْلُوْنَ وَمَآ اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ ۚ فَذَكِّرْ بِالْقُرْاٰنِ مَنْ يَّخَافُ وَعِيْدِ ﴿۴۵﴾

دیرلار و سیز ایمس سیز الارغه زورقیلغوچی ایمس سیز نصیحت قیلینگ قرآن ایله او کیشیغه که مینینگ عذابیمدین قورقور

سُوْرَةُ الذّٰرِيٰتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِىَ سِتُّوْنَ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اٰيَةً وَّ ثَلٰثُ رُكُوْعَاتٍ

ذاریات سوره سی مکه ده نازل بولغاندر ناول ابتدا قیلورمیز بیحد مهربان نهایتده رحیملیک الله تعالیٰ نامی ایله التمیش آیت اوچ رکوعدر

وَالذّٰرِيٰتِ ذَرْوًا ﴿۱﴾ فَالْحٰمِلٰتِ وِقْرًا ﴿۲﴾ فَالْجٰرِيٰتِ يُسْرًا ﴿۳﴾ فَالْمُقَسِّمٰتِ

قسم دور هوالارغه که توزغاغلارنے اوچوروب توزغاندورلار و یوک کوتارگوچی بولوتلارغه آسانلیک بیلان یورگوچی کیمه لارغه رزق تقسیم

اَمْرًا ﴿۴﴾ اِنَّمَا تُوْعَدُوْنَ لَصَادِقٌ ﴿۵﴾ وَّاِنَّ الدِّيْنَ لَوَاقِعٌ ﴿۶﴾ وَالسَّمَآءِ

قیلغوچی فرشته لارغه که البته اول نرسه که سیزلارغه وعده قیلینور راست دور و عمل لار جزاسی البته بولغوچی دور ف

دیمالار موجوده کافرلاردین قوت و زوردا اعتبار بیله زیاده ایردیلار عذاب الٰہی کیلگان ساعتده الار اوچون دنیانینگ هیچ بیر یریده پناه تابیلمادی

ف۳ یعنی بو واقعه لاردین شو نداغ انسانلار بهره آلورلار که بار روزلاریده فهم ادراک لیک دل لاری بار دور یا باشقه بیر خیرخواه نصیحتی غه جان و دل ایله قولاغ سالورلار بیر کیمسه حق سوزنی بیلماسه و دیلدور گوچی تین استفاده قیلماسه اول آدم تاش و کیسیاک دین عبارتدور

ف۴ بو دفتلاسا الله تعالیٰ نے یادی اوچون نهایتده مناسب وقتلاردور لازم دور که انسان بو وقتلارنے غنیمت بیلوب نماز و ذکر کبی عبادتلار ایله مشغول بولسون

ف۵ یقین یردین مراد بیت المقدس ده گے تاش دور که انینگ قاشیده صور غه دم بیر یلادیلار اولکو اول آواز هممه غه یقین بیر یردین کیلوب توریکان معلوم بولور

ف۶ یعنی انیکی بار صور غه دم اوردلور اندره همه قبری دین باش کوتاردور

ف اول نهایتده توتلیک بیر شمال پیدا بولور دنیا غه طوفان سالور که اندین غبار لار هر طرفغه اوچور لار کیین بولوت پیدا بولور کیین امر سو پیدا بولور بو آخیر بولکی هوالار

۳ ع ۱۴ ع

کوتاروب یورور لار کیین یا غلین یا غیشدغه یقین ملائم بیر شمال بولور کیین خدا نینگ حکمی ایله قیسیه مقام غه تقسیم لیک سودرکار بولسه تقسیم قیلور بعض علما لار ذاریات
بیدا هوالار حاملات دین بولوت لار جاریات دین یولدزلار و مقسمات دین فرشته لار مراد دور دیدورلار منه بو نرسه لارنینگ وجودی دلالت قیلورکه قیامت حق دور دو اندا حساب و کتاب و انصاف و عدالت البته بولور

منزل ۶

ف يعني يولدوز لاري غه و فرشته لارغه انده يولي لار بار دور ت ٢ يعني آخرت و قيامت حقنده بيهوده جنجال لار و اختلاف لارغه مبتلا دور سيزلار آخر تنغه خدا
دن كا بيده مقبول بولغان جماعه تصديق اتيور او لكيشي كه در بار الهى دين هيد الگان ذكا تيار بيلگان بولسه اول بو سعادتدين باشش تار تورور

ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ﴿٩﴾
قسم دور اسمان غه كه انده يولي لار بار دور ت البته سيزلار اختلاف ليك سوزده سيزلار قايتور الدين او لكيشي كه قايتار يلور ت ٢

قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾ يَسْأَلُونَ أَيَّانَ
هلاك بولسون لار بي اساس سوز قيليغوچيلار كه الار غفلتده او نوتگوچيلار دور لار ت ٣ سوال قيلادي لار كه قچان كيلور

يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَٰذَا الَّذِي
جزا كوني ت ٤ او لكون كه الار اوتده عذاب قيليلور لار تا تينك لار عذابلار نيگيز ت بو دور اول

كُنتُم بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ آخِذِينَ
نرسه كه تيز كيليشين تيلار ايرديكيز لار ت ٥ البته تقوى ليك لار بوستانلارده و چشمه لارده بولور لار آلگان لار حالده

مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ
پروردگارلاري الارغه بيرگان نرسه ني البته الار مونده اين ايلگاري ياخشي عملي قيلگلار ايرديلار ت كيچه نينك زحمه سيده

اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿١٨﴾ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ
آرام قيلور ايرديلار و سحرلارده الار مغفرت طلب قيلور ايرديلار و الارنينگ مال لاريده سوال قيليغوچي

لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِي أَنفُسِكُمْ ۚ
و سوال قيليغوچيلار او چون حق بولور ايردي و بار دور يرده نشانلار يقين كيلتورگوچيلار او چون و اوزوجودينگيزده هم

أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
آيا انس سيزلار مي ت و آسمانده دور رزقلار نيگيز و اول نرسه كه وعده قيلونور سيزلار غه پس قسم دور آسمان و زمين مالكيغه

إِنَّهُ لَحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنطِقُونَ ﴿٢٣﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ع ١٨
البته اول خبر راستدور سوزلاگانلار نيگيز كبي ت آيا يتدي مي سيزغه ابراهيم نينك محترم مهمان

الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ﴿٢٥﴾ فَرَاغَ
لاري خبرلاري و قتيكه كيرديلار انينگ حضوريغه و سلام ديديلار اول هم ديدي سلام تونوماگان جماعه

إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ
كيين اوز اهليلري طرفلاريغه يوردي و كيلتوردي بير سيميز بوزاق نيقين تو تدي انى الارغه ديدي نه او چون تيميس سيزلار

خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ
پس ليده الاردين قورقدي الار ديديلار قورقمه و بير عالم بالا دين بشارت بيرديلار كيين خاتوني شادلانغان حالده كيلدي

وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿٢٩﴾ قَالُوا كَذَٰلِكِ قَالَ رَبُّكِ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾
و تيبيانى اوردي و ديدي بوزلغه و عقيم بير ديلار تو نداغ ديدي پروردگار نينگ البته اول حكمتليك بيلگوچي دور

يعني دين حقنده و رنجين لاري ايلا بي دليل سوز لار نى قيلور لار و بيمزه سي غه مغرور بولوب آخرت دين و خدادين غافل تالغان دور لار
ف ٤ بو سوال لاري آخرتغه تمسخر لاريدور
ف ٥ يعني خدا امر قيلغان دين ديلوركه صبر قيليلينگ لار البته الارگان لار كونلار نيگيز آز فرصت ده باقيلار نيگيز قيلور او لكون سيزلار غه قسم قسم عذابلار بيريلور
ف ٦ دو قيلور كه او شال تيز داق كيليشيني تلاب بولغان كونلار نيگيز بو دور
ف ٧ متقي لار تقوى لاري بيرله كيتيدين بي نظير جنت اچيده مهمان بولور لار بيرده كاري عطا قيلغان كرامت لار نى نهايتده خوش ولوب آلور لار چونكه الار دنياده هميشه ياخشي عمل لار ني قيليلور لار ايردي بو كونلار او شال ياخشي عمل لار مكافاتي ايردي
ف ٨ انسان ير يوزيغه باقسه خدا وند كريم وجودي بو اينگ يكه و يگانه ليكيغه دلالت قيليغوچي بي حساب نشانلار ني كورور خصوصا اوز وجوديغه دقت ايله نظر قيلسه اندين زياده اندين عجيب نشانلار تاپادور
ف ٩ يعني انسان اوز نشانلار ني تيپاگان سوز غه نقد ايشانسه بو كلام پاك ده اندين زياده صداقت بار دور يعني قيامت كيلور روزي بيرابر تيبريلي دور وخدا اننگ عذر سي البته كيلور
ف ١٠ يعني مهمانلار فرشته لار ايردي

ايسير ديلار حضرت ابراهيم عليه السلام انيده السلام لار دين بيكمان قيلديلار و سلام لار لغه جواب بير ديلار ليكين جل نشانلار يده انفاتا شنالار بو ده تو رگانلار نغه بيلار نامعلوم ايشتلار ده
كورو نور ديدي لار كيين نهايتده اهتمام ضيافت حاضر ديلار تا او چون تناول قيلماس سيزلار ديب التفات هم قيلديلار آخر بيلديلار كه بولار فرشته لار ايكانلار
كيين دل لارده تورتقديلار الار تور قمانگ ديب بير بچه فرزند دين بشارت بير ديلار بو واقعه بو قاريده مفصل بيان قيلونغان دور

ف۱ سیدنا ابراهیم فرشته لار احوال لاریدین الارنینگ بیر فهم اوچون آسماندین توشکانلیک لارین سیزدیلار انینگ اوچون اول فهم نی بیلماک اوچون
بو سوالنی قیلدیلار ف۲ یعنی لوط علیه السلام قوملاری غه ف۳ یعنی لوط علیه السلام نینگ اهل لاری که انینگ افرادین عذابدین محفوظ سقلاندی

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ اَيُّهَا الْمُرْسَلُوْنَ ۝۳۱ قَالُوْٓا اِنَّآ اُرْسِلْنَآ
دیدی (ابراهیم علیه السلام) ایمدی مدعا لارینگیز نه دور ای فرشته لار ف۱ الار دیدیلار تحقیق بیز لار یباریلدیک
اِلٰى قَوْمٍ مُّجْرِمِيْنَ ۝۳۲ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِيْنٍ ۝۳۳ مُّسَوَّمَةً
بیر گنهکار قوم طرفیغه ف۲ تا یاغدورالوک الار اوستیلاریغه سفال بیده تاشلارین که نشانلانغان ایدی
عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِيْنَ ۝۳۴ فَاَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيْهَا مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ۝۳۵
پروردگارینگ قاشنده حد دین آشغانلار اوچون پس چیقاردوک کیم که اول یرده مؤمنلاردین بولسه
فَمَا وَجَدْنَا فِيْهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِيْنَ ۝۳۶ وَتَرَكْنَا فِيْهَآ اٰيَةً
تاپمادوک انده مسلمانلاردین بیر اویدین باشقه سینی ف۳ و قالدوردوک اول یرده بیر عبرت
لِّلَّذِيْنَ يَخَافُوْنَ الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ۝۳۷ وَفِيْ مُوْسٰٓى اِذْ اَرْسَلْنٰهُ
اول زاتلار اوچون که قورقورلار دردناک عذابدین ف۴ و باردور عبرت موسی قصه سنده هم قچنکه یباردوک
اِلٰى فِرْعَوْنَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۝۳۸ فَتَوَلّٰى بِرُكْنِهٖ وَقَالَ سٰحِرٌ اَوْ مَجْنُوْنٌ ۝۳۹
فرعون طرفیغه روشن معجزه ایله داول یوز اوگیردی اوز قوتی ایله دیدیکه بو جادوگر دور یا جنی دور
فَاَخَذْنٰهُ وَجُنُوْدَهٗ فَنَبَذْنٰهُمْ فِى الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيْمٌ ۝۴۰ وَفِيْ عَادٍ اِذْ
گیمین بیز گرفتار قیلدوک انی و لشکرلارینی داتدوک الارنی دریاغه و اول ملامتکه مستحق ف۵ و عاد قومی ده هم
اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيْحَ الْعَقِيْمَ ۝۴۱ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ اَتَتْ عَلَيْهِ اِلَّا
قچنکه یباردوک الارغه یاغینی که قویمس ایردی هیچ نرسه نی که اندین اوتوب دورگر
جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيْمِ ۝۴۲ وَفِيْ ثَمُوْدَ اِذْ قِيْلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوْا حَتّٰى حِيْنٍ ۝۴۳
قیلور ایردی ناشلار چوریگان سویکیدیک ف۶ و ثمود قومی ده هم قچنکه دیبولدی الارغه که فایده لانینگلار بیر مدتغچه
فَعَتَوْا عَنْ اَمْرِ رَبِّهِمْ فَاَخَذَتْهُمُ الصّٰعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُوْنَ ۝۴۴
پس باش تارتدیلار ربلارینینگ حکمیدین گیمین توتدی الارنی بیر قتیغ آوازه الار یاقوب توروراید یلار
فَمَا اسْتَطَاعُوْا مِنْ قِيَامٍ وَّمَا كَانُوْا مُنْتَصِرِيْنَ ۝۴۵ وَقَوْمَ نُوْحٍ مِّنْ
گیمین توراالمادیلار و انتقام آلالمادیلار ف۷ و هم هلاک قیلدوک نوح علیه السلام قوم لارین هم
ع ۲ قَبْلُ ؕ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ۝۴۶ وَالسَّمَآءَ بَنَيْنٰهَا بِاَيْدٍ وَّاِنَّا
موندین اول تحقیق الار فاسق قوم ایردیلار ف۸ و بنا قیلدوک آسمان نی قوت ایله و تحقیق بیز
لَمُوْسِعُوْنَ ۝۴۷ وَالْاَرْضَ فَرَشْنٰهَا فَنِعْمَ الْمٰهِدُوْنَ ۝۴۸ وَمِنْ كُلِّ
البته قادردورمیز و توشادوک یرنی پس قنداغ یخشی توشاگوچی دورمیز و هر نرسه دین

ف۴ یعنی بو گنهکار قوم اول مقام ده بر باد ایکنلیک آثارلاری موجود دور عذابدین قورقغوچیلار اوچون عبرت باقی دور ف۵ یعنی اوز حکومت و سلطنتی غه مغرور بولوب حق دین بیره آلالمادی موسی علیه السلام نی جادوگر یا جنی دور دیب توهین ایتدی عاقبت اوزی و لشکرلاری تمام دریا غه غرق اینلدیلار و ابدی قهر لارنینگ هم سیزه مستحق ملامت فرعون دور
ف۶ یعنی بیغمورشانه الیس بلکه عذاب شمال یعنی که انده نه خیر بار ایردی و نه برکت غدا و سمالی دشمن لارین تامورلاریدین قوپوب تاشلادی تیکان نرسه سین بیا دیلادی
ف۷ یعنی صالح علیه السلام الارغه دیدیلار که برآز دنیا ده دورلیک آلینگ لار عاقبت ف۷ الهی غه گرفتار بولورسیز لارمعه نگره بیر گولدورک آوازی کیلدی همه لاریز قاراب تورورب فنا بولدیلار قاله بیلاردیقه قوت و نه کسکلاری بیله نه بو بلا غه مقابله قیلا آلدیلار و نه اوزجا بلاریدین تورالادیلار دین خدادین قنداغ انتقام آله آلورلار
ف۸ نوح علیه السلام قوملاری عصیان ده بو جماعه لاردین هم زیاده ایردیلار آخر هلاک ایتولدیلار
ف۹ یعنی بوقدر یوک آسمان و یرنی یرانگوچی قدرت اوچون الاردین گنه راغ نرسه لاسنی یر اتمک البته ممکن دور و بو قدر اولوغ سلطنت مجرلاری اوچون عالم نینگ هیچ بیر یرده پناه تاپماس

ف یعنی ابر گگ و اور غاچی نی یاز و چین دین مراد بیر بیرینه متضاد نرسه لار دور چنانچه کیچه دکوندوز و زمین دآسمان دقر انگغو دیا روغ و آق و قره
و خسته لیک و ساغلیک دکفر و ایمان کبی

شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿۴۹﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ ۖ إِنِّي
یراندوک ایکی قسمی ف تا کہ سیزلار نصیحت آلورسیز لار ایدی قاچینگ لار خدا طرفیغه البته من انینگ طرفیدن

لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۰﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ ۖ إِنِّي لَكُم
سیزلار اوچون روشن قورقوتغوچی دور من دمقرر قیلمنگ لار خدا الیه باشقه بیر معبود نی البته من سیزلار اوچون انینگ طرفیدن

مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿۵۱﴾ كَذَٰلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ
روشن قورقوتغوچی دورمن ف منه شوندا غ کیلمادی هیچ بیر پیغمبر الاردین اول اوتگان لار غه

إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿۵۲﴾ أَتَوَاصَوْا بِهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿۵۳﴾
مگر دیدیلار جادوگر دور یا جنی دور آیا وصیت قیلیب کیتگاندورلار بیر بیرلاریغه بلکہ الار سرکش قوم دورلار ف۳

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنتَ بِمَلُومٍ ﴿۵۴﴾ وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَىٰ تَنفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۵۵﴾
پس یوز اوگورونگ الاردین کہ سیز غه ملامت بولمس و نصیحت قیلینگ کہ البته نصیحت فائده قیلور مؤمنلار غه ف۴

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿۵۶﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُم مِّن
و یراتمادیم من جن لارنی و آدم لارنی مگر شو نینگ اوچون کہ عبادت قیلسونلار منگا من الاردین رزق

رِّزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ ﴿۵۷﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ
تیلامسمن و نہ منگا طعام بیرشلارینی خواہلارمن البته الله تعالی اول دور رزق بیرگوچی قوتلیک بیوک

الْمَتِينُ ﴿۵۸﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَابِهِمْ
طاقتلیک ذات البته بار دور ظالم لار اوچون نصیبه اوتگان احبابلاریغه بیرلیگان نصیبه کبی ع

فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ ﴿۵۹﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِن يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿۶۰﴾
پس بولار شاشلماسونلار مندین طلبده ایمدی وای دور کافرلار اوچون الارغه وعده قیلنغان کونلاریدین

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ تِسْعٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً وَفِيهَا رُكُوعَانِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
طور سوره سی مکه ده نازل بولغاندور اول ابتدا قیلورمن بجهت بان نهایت رحملیک الله تعالی نامی بیله قرق توقوز آیت و ایکی رکوع دور

وَالطُّورِ ﴿۱﴾ وَكِتَابٍ مَّسْطُورٍ ﴿۲﴾ فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ ﴿۳﴾ وَالْبَيْتِ
قسم دور طور غه ف۵ و یازیلگان کتاب غه ف۶ آچیق کاغذ غه و قسم دور بیت

الْمَعْمُورِ ﴿۴﴾ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿۵﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿۶﴾ إِنَّ عَذَابَ
المعمور غه ف۷ و بلند کوتاریلگان شیپیت غه ف۸ و تولدوردلگان دریاغه البته پروردگارینگیز

رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿۷﴾ مَّا لَهُ مِن دَافِعٍ ﴿۸﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا ﴿۹﴾ وَتَسِيرُ
عذابی البته بولغوچی دور یوقدور انی دفع قیلغوچی ف۱۰ اول کونیکه تیترار آسمان قاتتراب ف۱۱

ف۲ یاد ایتکر بو توت جابکن بیلارندینگ قبضه و تصرفیده برلسه انسان باسته نرسه لارینی تشلاب انینگ طرفیغه قاچیب دانی بیله دیگانه بیلسون موندا انی قیلغان صورتده نهایتده خطرلیک عاقبتدین خوف بار دور
ف۳ هر زمان نینگ کافرلاری شول جمله غه اتفاق دورلار کہ قیچان بیر پیغمبر کیلسه انی جادوگر یا جنی دیبولسون گویا اولاردین بیر بیرلاریغه وصیت قیلیب کیتگان بولسه لار لیکن وصیت ییمه غه تیور لار هر قیسی لاری علاحده سرکش جاه دور لار
ف۴ یعنی تبلیغ سلسله سی جاری تورغان ده انینگ برکتیدین ایمان نصیبت بولغان مسلمان بولور لار و مسلمانلار غه ینه زیاده نفع بولور و منکر لارغه الله تعالی نینگ حجتی ثابت بولور
ف۵ یعنی طور تاغیغه کہ موسی علیه السلام انده خدا ایله سوزلاشدیلار
ف۶ بو کتابدین مراد یا لوح محفوظ دور یا نامه اعمال دور یا قرآن کریم دور یا تورات دور یا عام کتب سماویه دور
ف۷ یعنی کعبه غه یا یتنچی آسمانده خانه کعبه نینگ توغرسیده فرشته لارنینگ کعبه لاری بار دور انی بیت المعمور دیبلور
ف۸ سقف مرفوع یا شول آسماندور کہ دنیا اوی نینگ شیپیتی دور یا عرش عظیم دور کہ احادیث دلالتیچه جنت نینگ شیپیتی دور

ف۹ مسجور لفظی بعض مفسرلار تولدوردلگان و بعضلاری توی آتیز تیلیگان و بعضلاری انده اوتی قیز تیلیگان دخالی قیلونغان دیبدورلار بو تفسیرلار نینگ هر بیری کا موزون دور ف۱۰ یعنی بو قدرا شیالا نی یراتگوچی ذات قادر دور کہ حکمیغه نافرمان بولغان بنده لاریغه دنیا ده هم آخرتده هم عذاب بیرسون اول حالده حکیم اسفه حافظ غه قدرت بولمس ف۱۱ قیامت بولوش آلدیده آسمان نهایتده قتیغ تیترارکیتین یارلیبدو۔

ف یعنے ناخلار اسافرنبیرلار یدین کوچو رلار دفضاده نیچه دجون کبی ازجوب یوردرلارث اولکون عزیز عمرین و قیمتلیک حیاتین منفعت سیزا یون کوکوک تمام قیلغان
ذاآخرت اوچون ہوزعبین ہمگان بنده لار اوچون جسرت ادسیلیغه جسرتمد ورکه نهایتیده تو یال لیک ایله الاحغه معاطه ثیلیپ نور انواع تحقیر وتوہین ایله دوزخ طرفیغه ہیدبورلار

الْجِبَالُ سَيْرًا ﴿١٠﴾ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي

دیلورورتاغلار عجیب بیر یوروشده ف اپس وای دوراو لکون بلغان تکو جیلارغه اول فانلار یکه بیهوده گو یلیکده ادنیاب

خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعًّا ﴿١٣﴾ هَٰذِهِ النَّارُ الَّتِي

یورورلار او لکو نیکه قتیغلیک ایله دوزخ اوتین طرفیغه ہیدالورلار دیلیلورکه بو رد ور اول اوچے که اسنے

كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٤﴾ أَفَسِحْرٌ هَٰذَا أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ اصْلَوْهَا

یلغان بیلور ایردنگیزلار آیا بوجادو دور می یا که سیزلار حالا هم کورماس سیزلار می کیر نیک لار بو نگا

فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ ۖ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ

کیمین صبر قیلینگ یا صبر قیلمینگ لار برابر دور سیزلارغه حقیقت شولار که جزا بیر یلور سیزلارغه قیلغان عمل لارینگیزغه

تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَاكِهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

مطابق تحقیق خدادین قورقو چیلار باغلار و نعمتلار ایچیده بولورلار خوش بولگان حالدا لار ایله پروردگارلارلارغه بیرگان نرسه ایله

وَوَقَاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

و شو نینگ ایله که سقلادی لارنی پروردگارلاری دوزخ عذابیدین لارغه دیلورکه ییینگ لار و ایچینگ مزه لیک بولوب قیلغان عمل لارینگیز بیر گنیده

مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ ۖ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ

سوباتگان بولورلار تزیلگان تختلار اوستیگه و بیز لارنی قیلورمیز شهلا کوز حورلار ایله و لار اول ذاتلار یکه ایمان کیلتوردیلار

آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُم

دا ابرگاشتیلار لارغه اولادلاری ایمان ایله توشوب قویورمیز لارغه اولادلارینی نقصان بیرماسمیز لارغه عمل لارین

مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَيْءٍ ۚ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمْدَدْنَاهُم

جزا بسیدین ہیچ بیر نرسه نے ہر بیر انسان قیلغان عملی ایله گروغه توتولورلار و بیرورمیز لارغه

بِفَاكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ

میوه و گوشت نے سویگان جنسلاردین تارتیشورلار انده بیر بیرلارے ایله شراب پیاله سین نه انده بیهوده شولیک

فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾

بولور و نه گناه غه سالیش ف و یاد و بیب کیلاب توررلار اطرافلاریده اوزلاریغه خلازلار که لارسقلانغان مرواریدلار کبے

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٥﴾ قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي

بولورلار ف و ڈیلو لار لار بعضلاری بعضلاریغه سوال ایلار قیلیشگان حال لارید دیرلار که تحقیق بیزلار اوزا ایلیمیزده

أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَانَا عَذَابَ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا

قورقوبر ابیردوک ف سا یمیزی خدا بیز لارغه احسان قیلدی و نجات بیردے بیزغه السموم نینگ عذابیدین ف تحقیق بیزلار

کندلار ایله الیشاغگان نرسه لارین کیدورلار عتاب بسنالار شیلو ده لارگیر یاسغه علاج تاپماسلار مجبور اولوب کیر و ولار خواه صبر قیلسه لار خواه قیلماسلار قیلغان عمل لاری مطابق سیزلاری نے جیکیلادے
ف یعنے خدادین قورققان و رسولیغه اطاعت قیلغان مؤمن بنده لار اوچون نیابانمده من دان بیر بلوده جنتده حاصل قیلو لور انده تعریف دین تاشقاری نعمتلار بیلنده کمیلگان آرام لار لذتلار و اختلار ایچیده بولو لار بو نرسه لار ایمان و تقوی میوه سیدور

ف یعنے کامل بنده لار اولادلاری اما تاحلاری اگر مؤمن بولسه لار داخی ایشو لار دین بول لار یو بولسه لار ولا ارد قالنفان قدرتلارنے تکمیلے اوچون سعی دحرکت توسه لار بو لار هم الله تعالے نینگ فضل و کرمی ایله ایشولار ایله قو شولورلار اگرچه اعمال و احوال لار اول درجه غه یتمگان بولسه هم لیکن بلکوتوتره ایشولار دین تو اب لاتقلیب الارغه بیر ماس بلکه خداوند کریم طرفیدین اول ایشولارغه اعزاز و اکرام دور

ف یعنے شراب بیلوب مجلسلے نور ولغاف جنتی لارغه حسب لیکلار دین بیر بیر لار ایله می تلاشورلار لیکن اول مجلسه محض خوشلیک لذت بولور سلیک گناه لار ایشلار بولماس
ف یعنی ویرادل و صدقیده قندغ نلقادیکیر سقلانغان بولسه بو غلمان لارشو نماغ تازه بولورلار

ف جنتی لار اول کون بیر بیرلاری باقیشب صحبت قیلورلار و کمال سرور ونشاط لاریدین و بیرلارکه براد لار ایدیمیز نیاده همیشه قیامتدین قورقوب توروراردوک که
عاقبتیز نچوک بولور ایکین خدا نینگ احسانین کورونگ لار که بو کون بیزنے تندغ خاطر جمع قیلدی کددرزخ نینگ السیمومی هم بیزغه نیادوکا بیز بیروقت پروردگاریمیزدین قورقوب
دادین امید قیلوب دعا قیلور ایردوک شو کون بیلیمنه که او بیز ننگ غربا دیمیزنے الشیتوب هم الهو منه

ف یعنی کافرلار سید عالم صلعم حق لاریدہ کا ہا فالچی دیکا ہا مجنون دیر ایر دیلار ا لار جوابلار یغہ - پروردگار بوارشادنی قیلورنث یعنی سیز لار نینگ
عاقبتمیز دن سیز لار نینگ عاقبتلار ینگیز غہ انتظار قیلالیک قنی کیمنینگ انجامی خیر ذور و کیمنینگ انجامی خسارہ دور بیلورمیز

کُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَا أَنتَ
موندین اوّل انگا دعا قیلور ایردوک البتہ اوّل دور محسن ومہربان ایمدی سیز نصیحت قیلینگ کہ ایمس دور سیز

بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ
پروردگار ینگیز کرمی ایلہ نہ فالچی و نہ مجنون ف بلکہ الار دیرلار کہ بو بیر شاعر دور کہ انتظار قیلورمیز انیغک

بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُم مِّنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾
حقندہ اولوم حادثہ سین سیز دینگ کہ انتظار قیلینگ لا ز ہم سیز لار ایلہ منتظر لاردین دور من ف

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُم بِهَٰذَا ۚ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ
آیا بویورورمی عقل لاری الاینی بو عقیدہ غہ یا الار سرکش قوم دور لارمی نہ یا دیرلاری کہ اوزی (یعنی پیغمبر)

تَقَوَّلَهُ ۚ بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا
قرآن نی اوزی لیپ یا بدور بلکہ بولار ایمان کیلورمسلار ف پس کیلتورسونلار قرآن کبی بیر سوزنی اگر سوزلاری

صَادِقِينَ ﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا
راست بولسہ ف آیا الار بیر نرسہ سیز اوزلاری پیدا بولدیلارمی یا اوزلاری یراتگوچیدورلارمی یا الار آسمان لار نی

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ بَل لَّا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِندَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ
و یر نی یراتیپ دورلارمی بلکہ الار حقیقتنی ایشانماسلار ف آیا الار قاشلاریندہ دورمی پروردگار ینگیز خزینہ لاری یا

هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُم
الار مسلط دورلارمی یا الارنینگ نردبانلاری باردورمی کہ انگا چیقوب ایشیتورلار پس کیلتورسون ایشیتگوچیلاری

بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا
روشن بیر دلیل ف یا انینگ قیزلاری بار دور و سیز لارنینگ اوغول لار ینگیز بار دورمی یا سیز الاردین حق طلب قیلورسیزمی

فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِندَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾
کہ اندین الار غرامت آستیدہ آغیر بولورلار یا الار قاشلاریدہ غیب علمی بار دورمی کہ الار یازوب آلورلار

أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ
آیا الار بیر ا ریان تدبیر اراده قیلیدورلارمی اول حالدہ کافرلار اوزلاری یمان تدبیر گرفتار بولورلار یا الارنینگ بیرمعبودی بار دورمی

غَيْرُ اللَّهِ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ
خدادین باشقہ خدالاری الله تعالی منزہ دور شریک لاریدین پاک دور و اگر کورسہ لار آسمان نینگ بیر پارچہ سین

سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
توشوب توردگان حالدہ دیرلار کہ او ستمہ اوست بولوت لار دور ف ایمدی سیز الار نی قویوب بیرینگ تا اوچرا غونلاریچہ

۱ ع ۲۸ ۲

ف یعنی کافرلار دین عقلمند لاریغہ الارنینگ عقل لاری حقدین یوز او گورنگ حق نی کیلتورگان پیغمبر نی فالچی و مجنون دیمکغہ امر قیلدیمی بلکہ الار سرکش نی تونغو دور لار لیکن حق نی قبول قیلمای باش تار تورلار

ف قرآن نی پیغمبر اوزلاری بخو کیتورگان دیگر اول ذات کیلالماسہ دور سیز لار ہم فصاحت و بلاغت صاحبلاری بولغاچ البتہ شونداق بیر کتاب سن بی نظیر خدا سے تدوین نینگ کلامی دور کہ بیچکیم انینگ مثلین کیلتورا المس خدا نینگ آسمانی کبی آسمان نی دیرنی ہیچ انینگ کلامی کبی کلام نی کیلتورماک ہم ناممکن دور

ف یعنی الار اوز لاری یوقدین اوزلاریدین پیدا بولدیلار یا اوزلاری خالق دورلارمی یا آسمان دیرنی الار یراتیبدورلارمی کہ بو تقدیردہ بی پرواہ آزاد بوروور لار بلکہ حقیقی بیلورلار لیکن تنہا ایلیک کفایہ قیلماس ایمان و یقین لار مرتبہ سی لازم دور الا رشول دولتدین محروم دورلار

ف یعنی آسمان دین پیرلیکان پروردگار عالم حضر تیدین الارغہ تسلیم اتیوب اختیار بیروب قویغان دورمی کہ اندین الار بو تدر طغیان ایتور لار یا آسمان خبر لاریدین واقف دورمی کہ باشقہ بیر منبعغہ محتاج بولمسلار اگر دیسلار الار سیز نداغ مجادلیل الاردین کورسا تسونلار حقیقت شو لار دور کہ تو فادیکی بوز لار دین ہیچ بیری یہ قدر

دراتنہا عنادو مکرشلیک دین خفغہ بولون بیر یا سماء ماگر بالفرض الار دیکا غلاربچہ آسمان دین بیر بولکین الار نینگ اوستلاریغہ توشسہ مو لسہ کو ر دب تور و ب شونو نکا عم بیر تا ذیل تو غرمی قیلورلار دیرلار کہ بو آسمان پارچہ سی ایمس دور بلکہ تو پلانگان بیر بیر لیغہ بیرشیکان بولوتلار دور

ف يعني قيامت كونے كه انده كمال دهشتندين هوشلا كيتورجو؛ سلار پريشان بولورمعاندلار سازجون هيچ بيرطرفدين مددا مسدى تاپالمس ك ٢ يعني لار دين كو بلا زدين نحبرلاري يوقدور كه
دنياده هم الارا وچون عذاب باردور چنانچه بدر سادر وشيده كورگان بزلالاري كبي ك ٣ يعني صبر تحمل ايله همينشه خدانينگ تسبيح وحمد وعباد تيغه مشغول بولونگ وكيچه لارده تهجد

الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا

اوكونلاريغه كه انده الار بيهوش قيلونور لار؛ او كونيكه دوغ قيلمس الاردين تدبيرلاري هيچ بيرنرسه نے

وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ

ونه الار غه مدد بيتورب ؛ تحقيق بار دور ظالم لار اوچون عذاب آندين باشقه هم وليكن الارنينگ

وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا

كوبلاري بيلماس لار ف ١ وصبر قيلينگ سيز پروردگاريڭيز حكمي غه منتظر تورو ب كه سيز البته بيزنينگ كوزلاريميزده دورسيز ع

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

وتسبيح ايتينگ پروردگاريڭيز حمدي ايله تورار وقتينگيزده ؛ وكيچه نينگ بعض حصه سيده تسبيح ايتينگ انگا ولولدوزلار يانغانده هم ف ٣

سُورَةُ النَّجْمِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِثْنَتَانِ وَسِتُّونَ آيَةً وَثَلَاثُ رُكُوعَاتٍ | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

سوره نجم مكه ده نازل بولغاندور اول ؛ ابتدا قيلورمن نهايتده رحمليك الله تعالى نينگ آتى بيله ؛ آلتميش ايكي آيت او چ ركوع دور

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنْطِقُ

قسم دور يولدوزغه وقتيكه توششه ف ١ ادا شمادي رفيقلار ينگيز ويولدين آزمادي ك ٢ وسوزلاماس اول

عَنِ الْهَوَىٰ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ﴿٤﴾ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ﴿٥﴾

نفسيني خواهشي دين ؛ ايمس دور اول قرآن مگر وحي كه انگا توشور دور ولور ف ٣ تعليم بير دي انگا بيوك طاقتلار انگا سي بولغان فرشته

ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ﴿٦﴾ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ﴿٧﴾ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ﴿٨﴾

كه خلقتي توتليكدور كيين توغري توردے ؛ واول ايردے آسمان نينگ بلند كناره سيده كيين اول يقين بولدي ؛ ٤ توشدے

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ﴿٩﴾ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾

كيين توختادي ايكي كمان قدر يا اندين هم يقين ؛ ارغ بير يرده پس وحي توشوردے خدا بنده سيغه اول نرسه نے توشوردے

مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ﴿١١﴾ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ﴿١٢﴾ وَلَقَدْ

يلغان توتمادے پيغمبرني كونگلي كورگان نرسه سيغه ؛ آيا سيزلار جنجال قيلورسيزلارمي اينينگ ايله كورگان نرسه سين اوستنده ؛ و البته

رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ﴿١٤﴾ عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ﴿١٥﴾

كورگاندور اني ينه بير بار سدرة المنتهى قاشنده ؛ كه انينگ قاشنده دور جنة الماوى (آرام بهشتي)

إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ﴿١٦﴾ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ﴿١٧﴾ لَقَدْ

وقتيكه اوراب آلور ايردے سدره نے اول نرسه كه اوراب الور ايردے ؛ تايمادے نظرلاري ونه حددين آشدے ؛ تحقيق البته

رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ﴿١٨﴾ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾

كوردي پروردگارين نشانه لاريدين بيوكلارينى ف ٤ ؛ آيا كوردينگيزلارمي لات وعزى نے

ع ٢ / ٢١ / ٤

دوام ايتينگ خلق طرفيدين نحبر
وانديشه قيلمنگ كه سيز هميشه
بزنينگ پناهيميزده دورسيز
ف ١ يعني دين مراد نبي محترم صلعم
دورلار كه غلط قيلوب يولدين
اداشكاندورلار ونه اوز
اختيارلاري ايله سيلوب تورو ب
يولدين چيقغاندور
ف ٢ يعني اول جناب نينگ دهن
مبار كلاريدين بيرحرف هم نفس
خواهشي ايله چيقماس بلكه قيسے
بيرارشادي كه دين خصوصنده
قيلسه لار البته اول خداطرفيدين
وحي ايله بولور وانينگ حكمي غه
موافق بولور ولو وحي نينگ تلاوت
قيلنمادور گالاردين خبر سي ان
ديبلور تلاوت قيلونمايدور
گانلاردين حديث ديبلور
ف وحي بيارگوچي خدا ايرليكن
انے كيلتورگوچي وتعليم بيرگوچي
ذات نهايتده كوب قوت لارغه
صاحب بولغان بيوك بهادر
خوشصورت بيرفرشته دورلاركه
اول جنابي جبرئيل امين ديرلار
ف ٤ اول ذات زمان نبوت ابتدا
سيده آسمان نينگ شرقي كناره
سيده كرسي غه اولتورگان
حالده توغري توردے سيد عالم
صلعم غه كورندي اول وقت آسمان
نينگ اول كناره سيدين بوكناره
سيغه اول جناب جسملاري ايله تو
لگان معلوم بولدي كيين جبرئيل
عليه السلام توبان توشديلار
وآنحضرت صلعم غه ونقدر يقين
بولديلار كه ارتاده گے مسافه
ايكي كمان يااندين هم كم مقدارده
ايردي اول وقت الله تعالے
اندين خاص بنده سيغه وحي يباردي
اندين غالبا سوره مدثر نينگ ابتدائے
آيتلاري مراد دور حضرت رسول اكرم

صلعم جبرئيل عليه السلام نے اوز كوزلاري ايله كوردي بلا ساجلاليده اول لاري ذي برابر ديكه بو كوز جبرئيل نے برابر اندين كه دوب تور وبدور ايردي اي منكرلار سيزلار پيغمبرينينگ كورلار نيلك لاريغه ايقا نماي جنجال قيلوب سيز لار كه
حال بو كه رسول اكرم صلعم اول نشاني معراج كيچه سي يتي آسمان اوستنده سدرة المنتهى قاتيده هم كورگاندورلار اول بردنا بهشت هم كوزلاري اول وقت پروردگار نينگ نوري بير تجلي اوراب اول درختني تمام اور
اب آلغان ايردے اوشان كيچه ابن عباس رضو دروايتلاريچه سيد عالم صلعم پروردگار مهربان نے اوز كوزلاري ايله كوره يلار ه كوزلاري نه تجبودين تايدي ونه حددين آشدي.

ت یعنے جو سیز عظمت جلال صاحبی بولغان پروردگار عظم مقابلیدہ بو حقیر و ذلیل نرسہ لارنا ملارین آلمک نہ قدر جرءت سیجا لیکو دو لات و عزی و مناۃ اوچ بت
نینگ نامی دور اہل مکہ تا شلاوندہ بیزنچی درجہ اولیرغ بت عزی ایردیکہ مکہ غہ یقین بیر مقام دہ ایردے ایکنچی درجہ دلات ایردیکہ طائفدہ ایردی آخری

وَمَنٰوةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرٰى ۝٢٠ أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنْثٰى ۝٢١ تِلْكَ إِذًا
دیا نسب اوچنچی منات نے ت آیا سیز لار غہ اوغول و خدایغہ قیز بولیسون بو حالدہ بو تقسیم
قِسْمَةٌ ضِيزٰى ۝٢٢ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ
بے انصاف تقسیم بولور ت ایمس الار مگر خالی ناملار کہ نام مقرر قیلدینگیز لار انی سیزلار و آتہ بابالارینگیز
مَا أَنْزَلَ اللّٰهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا
توشورمادی خدا انینگ توغریسیدہ ہیچ بیر دلیل ایرگاشمسلار الار مگر گمان غہ گینہ و نفسلاری خواہلاگان نرسہ غہ
تَهْوَى الْأَنْفُسُ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدٰى ۝٢٣ أَمْ لِلْإِنْسَانِ
حال بوکہ کیلگانیدور الارغہ پروردگار لارین طرفیدین ہدایت ت آیا بیر بولیمہ انسان غہ ہر بیر
مَا تَمَنّٰى ۝٢٤ فَلِلّٰهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولٰى ۝٢٥ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمٰوٰتِ
نرسہ نے کہ تمنا قیلور پس خدا نینگ اختیاریدہ دور آخرت و دنیا نہ قدر فرشتہ لار بار دور آسمانلاردہ
لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللّٰهُ لِمَنْ يَشَاءُ
کہ نفع قیلمس شفاعتلاری ہیچ بیر نرسہ غہ مگر خدا اذن بیرگاندین کیین تو نداغ کیسہ اوچون کہ خدا خواہلار
وَيَرْضٰى ۝٢٦ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلٰٓئِكَةَ
و رضا بیرور تحقیق اول ذاتلار کہ ایمان کیلتورماسلار آخرتغہ آت قویورلار فرشتہ لارغہ
تَسْمِيَةَ الْأُنْثٰى ۝٢٧ وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ ۖ
اورغاچی نام ایلہ و یوق دور الاردہ بو نرسہ غہ ہیچ بیر علم ایرگاشمسلار مگر گمان غہ گینہ
وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۝٢٨ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلّٰى ۙ
و گمان البتہ فائدہ بیرماس حق اثبات ندہ ہیچ بیر نرسہ نے پس یوز اوگورونگ ول کیشیدین کہ یوز اوگوردی
عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝٢٩ ذٰلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ
بیزنینگ ذکریمیزدین و خواہلامادی مگر دنیا حیاتیدین باشقہ بیر نرسہ نے شول دور الارنینگ یتگان یرلاری
الْعِلْمِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهٖ وَهُوَ أَعْلَمُ
علمدین تحقیق سیزنینگ پروردگارینگیز اول تیغشی بیلور کیم انینگ یولیدین آزدی و دور اول تیغشی بیلور
الربع بِمَنِ اهْتَدٰى ۝٣٠ وَلِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۙ لِيَجْزِيَ
کہ کیم یول تاپدی و دور اللہ تعالیٰ نینگ اختیاریدہ دور ہر نرسہ کہ آسمانلاردہ دور و نیمہ نرسہ کہ یرلاردہ دور آخر شو لیکہ
الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنٰى ۝٣١
اول جزا بیر ضرر یمان ایش قیلغان لارغہ عمل لاریغہ مطابق و جزا بیر تحقیق ایش قیلغان لارغہ تحقیق ایلک دیلہ

دہ جوہ منات ایردیکہ مکہ دین کوب اوزاق مدینہ غہ یقین بیر یردہ ایردیکہ بیر قریش جماعہ سے طواف قیلغانلار یدہ بو الفاظ نے اوقور ایردیلار و اللات و العزی و مناۃ الثالثۃ الاخری تلک الغرانیق العلی و ان شفاعتہن لترتجی تفسیر کتابلاریدہ بو مقام دہ بیر قصہ نقل قیلورلار جمہور محدثین اصول لاریچہ صحت تیمگانندہ ٢ عربلار جاہلیتدہ ملائکہ لاری قیزنے یماق کورور ایردیلار ہم ملائکہ نے خدا نینگ قیزلاری دور دیب اعتقاد ایتور ایردیلار ۳ یوقاریدہ گی ناملار صاحبی بولغان تیلار حقیقی یوق بیر نرسہ لار یہ دور غربلار اوز لاریچہ ہر نسم نا ملار بیریب معبود بیلوب یوردورلار ندا طرفیدین نہ حجت و نہ دلیل بار دور لار نفس پرستیر بیر طائفہ لو لماسہ لار خدا بیادمانی ہدایتنی توبوب بیہودہ گمان و خیال لارغہ ایرگاشور ایردی ۴ ت نسر لار گمان قیلور لارکہ بتلاری الارنی شفاعت قیلور لار بو محض تماو دور نسان نینگ ہر بیر تمنا سے توغرہ کیلمس دنیا و آخرت پادشاہی اول یکہ و یگانہ دور انینگ قاتنیدہ تیلا بیننگ نیمہ جنبت لاری بار دور فرشتہ لار ہمیشہ اینیادتدہ عبادت غہ مشغول دور لار خدا اذن بیر ماسہ لار ہم شفاعت قیلہ الماس لار غرض آخرتغہ ایمانے بولغان بندہ لار نہایندہ بے پروا بولوب آخرلار توکیلگا

۳ ع ٢٥ ۵

سوزنے سوز لاقیہ لوندہ لار انگمان یا یلہ ایش کور ورلار علم دین محروم دور لار ای حبیبم سیز کیم بیزنینگ یاد یمیز دین یوز اوگوروب دور و آخرتنی توبوب دنیا آرقہ سیدہ حیران و سرگرداں یور
و بدور سیز ہم اندیں بے پروا بولونگ الار نینگ علم لار ین نہایتی شو لار دور اللہ تعالیٰ یول تاپگان و آزگان بندہ لار ین اوزی تیغشی بیلور بو توگون جہان سلطنتی انینگ قولندہ
دور عاقبت اول ہر بیر بندہ سینی احوال دہ عملیغہ مطابق جزا بیر ہر دہ

ف۱ لمم کلمہ سین تفسیردہ مختلف قول لار بار ددر بعض لار دیبدور کہ بیر گناہنی خیال قیلیبتورولسہ دانے عملغہ آشورولماسہ اول لمم دور و بعضلار دیرلار کہ
سیدہ گناہ لار لمم دور و بعضلار دیرلار کہ بیر گناہنی قیلولسہ دانگا دوام ایتولماسہ یا بیر گناہدین توبہ قیلولسہ شول لمم دور

ٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ إِلَّا ٱللَّمَمَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ
اول ذاتلار بیکہ سقلانورلار بیوک گناہلاردین وا دیا نیسز لیک لاردین میدہ گناہ لاردین باشقہ البتہ پروردگار ینگیز
وَٰسِعُ ٱلْمَغْفِرَةِ ۚ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَإِذْ أَنتُمْ
مغفرتی کینگ دور ف۲ اول یخشے بیلور حاللارینگیزنے دقتیکہ پیاندے سیزلارنے یردین و وقتیکہ سیزلار
أَجِنَّةٌ فِى بُطُونِ أُمَّهَٰتِكُمْ ۖ فَلَا تُزَكُّوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ ٱتَّقَىٰٓ ﴿٣٢﴾
بالہ لار ایردینگیز لار آنہ لارینگیز قارن لاریدہ پس باختامنگ لار اوزلارینگیزنے اول یخشے بیلور کہ کیم تقوی قیلوبدر ف۳
أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰٓ ﴿٣٤﴾ أَعِندَهُۥ
آیا کوردینگیز می اول کیشینے کہ یوز اوگوردی و بیر آز مال بیردی و تولنی تاریتدی ف۴ آیا انینگ قاشندہ باردور می
عِلْمُ ٱلْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰٓ ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِى صُحُفِ مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَٰهِيمَ
غیب علمی کہ اول بیر نرسہ نے کوروب تورور آیا انگا خبر بیرلمادی می کہ موسی صحیفہ لاریدہ بار نرسہ دین و ابراہیم صحیفہ لاریدہ
ٱلَّذِى وَفَّىٰٓ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ﴿٣٨﴾ وَأَن لَّيْسَ
بار نرسہ دین کہ اول سوزینی ف۵ بوتون قیلدی معنو نے شولدر کہ کوتارمس ہیچ بیر کوتارگوچی باشقہ نینگ یوکین شولدر
لِلْإِنسَٰنِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُۥ سَوْفَ يُرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَىٰهُ
انسان اوچون مگر روز عملیدین والبتہ انینگ سعی آز کوندہ کورولور کیین بیریلور انگا جزا کہ اول
ٱلْجَزَآءَ ٱلْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلْمُنتَهَىٰ ﴿٤٢﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَضْحَكَ وَ
تکمیل جزا دور والبتہ پروردگارینگیز طرفیغہ دور نہایت والبتہ اولدور کہ کولدور دور و معتم
أَبْكَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾ وَأَنَّهُۥ خَلَقَ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَ وَٱلْأُنثَىٰ
ییغلاتور والبتہ اولدور کہ اولدورور و تیرگوزور والبتہ اولدور کہ یراتیدور ہر ایکی قسم نے ایرنے دا اور خاتوننے
مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٥﴾ وَأَنَّ عَلَيْهِ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُخْرَىٰ ﴿٤٦﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ أَغْنَىٰ
منی دین وقتیکہ توکولور رحم غہ والبتہ انینگ ذمہ سیغہ دور ایکنچی یراتیش والبتہ اولدور کہ باے قیلور (انسان نے)
وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُۥ هُوَ رَبُّ ٱلشِّعْرَىٰ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُۥٓ أَهْلَكَ عَادًا ٱلْأُولَىٰ ﴿٥٠﴾
و محتاج قیلور والبتہ اولدور شعری نام یولدوز نینگ ربی ف۶ والبتہ اولدور کہ ہلاک قیلوبدر اولغی عادنے ف۷
وَثَمُودَا۟ فَمَآ أَبْقَىٰ ﴿٥١﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ هُمْ أَظْلَمَ
و ثمودنے و باقی قالدرمادی ہیچکیمنے و نوح قومین ہم الاردین اول البتہ الار ایردیلار زیادہ ظالم و زیادہ
وَأَطْغَىٰ ﴿٥٢﴾ وَٱلْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّىٰهَا مَا غَشَّىٰ ﴿٥٤﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ
سرکش ف۸ و آغدارلگان شہرلارنے یرغہ اوردی ف۹ پس اورا آلدی الارنے اول نرسہ کہ اورا آلدی ف۱۰ ایدے

ف۲ انینگ اوچون بندہ سین ہر بیر کتہ و کیچیک گناہ لار اوستیدہ عفو ایتیبدور و توبہ سین قبول قیلور دیگناہگار بندہ سین مایوس قیلمیس
ف۳ انسان اوچون مناسب شولدور کہ ہمیشہ اوز عملین اوتوتماسون قیسیے بیر کمالغہ نائل بولسہ انے خدا نینگ توفیقی دیب بلسون اوزینی بر لحظہ عیبدار و ناکامل اعتقاد ایتسون ہیچ بیر حسن دکمالیغہ مغتنما سون
ف۴ بو آیتلار ولیدین مغیرہ حقندہ نازل بولغاندور کہ سید عالم صلعم نینگ صحبتلاریغہ الیتیوب دلی بیر آز اسلام طرفیغہ مائل بولوب ایردی دکفر سیزاسیدین قورقوب یقین ایردیکہ اسلام غہ مشرف بولسہ بیر کافر کیلوب انے منع قیلدی و دیدیکہ سننگ تمام جرم لارینگ نے من اوز اوستومغہ آلورمن لیکن فلان مقدار مال بیرورسن دیب دلید قبول قیلوب بیر آز بیردی کیین بند قیلوب قویدی
ف۵ یعنے حضرت ابراہیم روز عہد و اقرار لارین تکمیل قیلدیلار
ف۶ شعری بیر بیوک یولدوز دورکہ بعض عرب لار انگا چوقونور ایردیلار و عالم نینگ احوالیغہ انینگ تاثیری بیوکدور دیب بیلور ایردیلار بیلمایدیلار کہ اول ہم خدا نینگ کترین بیر مخلوقی دور۔
ف۷ یعنے حضرت ہود علیہ السلام نینگ قوم لاری۔ ف۸ نیچہ یوز ییل لار حضرت نوح علیہ السلام غہ آزاد بیردیلار و قواد بسیز لیکی باشقہ لارغہ میراث قالدردیلار
ف۹ یعنے حضرت لوط علیہ السلام قوم لارین شہر لاری۔
ف۱۰ یعنے تاش بارانی۔

ﻪ یعنے بولار بیک ظالم و مفسد ایدی ہلاک ایلاب دنیانی الاردین تازہ لامک اوزی ہم خدانینگ بیوک انعامی دور ﻪ۲ یعنے اَی منکر پیغمبرلارنی نیک تیلغانلار عاقبتلاری یخوک بولغان بولسہ بوجنابغہ نافرمان بولغانلاراندین زیادہ عذاب غہ مستحق ایر درلار ﻪ۳ یعنے انینگ معیّن وقتین خدادین باشقہ

رَبِّكَ تَتَمَارٰى ﴿۵۵﴾ هٰذَا نَذِيْرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْاُوْلٰى ﴿۵۶﴾ اَزِفَتِ الْاٰزِفَةُ ﴿۵۷﴾

نعمتلاریغہ شک قیلورسن ای انسان ﻪ بو پیغمبرا اوّلغی پیغمبرلار کبی بیر پیغمبر دور ﻪ۲ یقین کیلدی قیامت

لَيْسَ لَهَا مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ كَاشِفَةٌ ﴿۵۸﴾ اَفَمِنْ هٰذَا الْحَدِيْثِ تَعْجَبُوْنَ ﴿۵۹﴾

یوقدور انینگ اوچون خدادین باشقہ ظاہر قیلغوچی ﻪ۳ آیا بو سوزدین تعجب قیلورسیز لاری

وَتَضْحَكُوْنَ وَلَا تَبْكُوْنَ ﴿۶۰﴾ وَاَنْتُمْ سٰمِدُوْنَ ﴿۶۱﴾ فَاسْجُدُوْا لِلّٰهِ وَاعْبُدُوْا ﴿۶۲﴾

وکولہ زسیزلار ے ییغلاباس سیزلاری وسیزلار غافل لار دور سیزلار ایمدی سجدہ قیلنگلار خدا غہ و بندلیک قیلینگلار

سُوْرَةُ الْقَمَرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ خَمْسٌ وَخَمْسُوْنَ اٰيَةً وَثَلٰثُ رُكُوْعَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

قمر سورہ سی مکّہ دہ نازل بولغاندور اول ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ نامی ایلہ ایلیک بیش آیت واوچ رکوع دور

اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ﴿۱﴾ وَاِنْ يَّرَوْا اٰيَةً يُّعْرِضُوْا

یقین کیلدی قیامت ویاریلدی آی ﻪ واگر کافرلار کورسہ لار بیرار معجزہ نی یوز اورورلار

وَيَقُوْلُوْا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿۲﴾ وَكَذَّبُوْا وَاتَّبَعُوْا اَهْوَآءَهُمْ وَكُلُّ اَمْرٍ

ودیرلار بو ہمیشہ لیک جادو دور ویلغان بیلدیلار وایرگاشدیلار نفسلارین خواہشلاریغہ وہر بیر ایش اوز

مُّسْتَقِرٌّ ﴿۳﴾ وَلَقَدْ جَآءَهُمْ مِّنَ الْاَنْۢبَآءِ مَا فِيْهِ مُزْدَجَرٌ ﴿۴﴾ حِكْمَةٌ

وقتیغہ قرار تابقاندور وتحقیق کیلدی الارغہ خبرلاردین اول نرسہ کہ اندہ بار دور عبرت یعنے اعلیٰ درجہ لیک

بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ ﴿۵﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ اِلٰى شَيْءٍ

حکمت پس فائدہ بیرمس قورقوتوچی لار ایمدی یوز اوگورونگ الاردین اول کونیکہ چاقیرور چاقیرغوچی بیر نامرغوب نرسہ

نُّكُرٍ ﴿۶﴾ خُشَّعًا اَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ كَاَنَّهُمْ جَرَادٌ

طرفیغہ ﻪ پست بولغان حالدہ کوزلاری ﻪ چیقورلار قبرلاریدین گویا کہ الار تار الگان چگرتکہ لار

مُّنْتَشِرٌ ﴿۷﴾ مُّهْطِعِيْنَ اِلَى الدَّاعِ يَقُوْلُ الْكٰفِرُوْنَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿۸﴾

کبی بولورلار تیز یوگورگان حال لاریدہ چاقیرغوچیا طرفیغہ دیرلار کافرلار کہ بو قیین بیر کون دور

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوْحٍ فَكَذَّبُوْا عَبْدَنَا وَقَالُوْا مَجْنُوْنٌ وَّازْدُجِرَ ﴿۹﴾

یلغان دیدیلار الاردین ایلگاری نوح نینگ قومی پس یلغانچی دیدیلار بندہ میزنی و دیدیلار مجنون دور ویمان سوز قیلوندی

فَدَعَا رَبَّهٗٓ اَنِّيْ مَغْلُوْبٌ فَانْتَصِرْ ﴿۱۰﴾ فَفَتَحْنَآ اَبْوَابَ السَّمَآءِ بِمَآءٍ

انگا کیین دعا قیلدی نوح پروردگاریغہ کہ من مغلوب دورمن ایمدی انتقام آل کیین بیز آچدوک آسمانلار ایشیکلاریدین

مُّنْهَمِرٍ ﴿۱۱﴾ وَّفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُوْنًا فَالْتَقَى الْمَآءُ عَلٰٓى اَمْرٍ قَدْ

کوب تُوکولوچی سوایلہ واقوزدوک یرزدین چشمہ لارنی کیین توشولدی سو سوغہ تقدیر ایتولگان ایشقہ

برذات بیلمس وقچان اول
اول بولسہ ہیچکیم نے تاپیالمس
ﻪ قیامت یقین لیکن خدا
ورسول دین ایشیتگاچ لازم
ایرو یحہ انسانلار انینگ خوفیدین
ہمیشہ ییغلاسونلار واولون
کولکو نی توبیسونلار افسوس کہ
حالت برعکس دور
ﻪ ہجرتدین ایلگاری سید
عالم صلعم بیرکون منیٰ دہ ایردیلار
کافرلار ہرجمع بولوب ایردیلار
اول جنابدین بیر معجزہ طلب
قیلدیلار مرحمت قیلدیلار کہ
آسمان غہ باقینگلار ناگاہ
آی یاریلیب ایکی بولک بولدی
بیری مغرب طرفیغہ ایکنچی سے
مشرق طرفیغہ کیتدی اوزاق
تاغ بار ایردی دقیقہ لار
ہمہ لاری بو معجزہ نی روشن
کوردیلار کیینہ ایکے بولک
بیر بیریغہ کیلوب قوشولدی
کافرلار دیدیلار محمد علیہ السلام
بیزغہ یا آی غہ جادو قیلدیلار
بو معجزہ نی شق القمر دیلورلر بو
نرسہ قیامت قریبدین بیر
نشان ایردی امام طحاوی و
علامہ ابن کثیر وباشقہ لار بو
شق القمر واقعہ سین تواتر غہ
یتکانلیکین دعوی قیلورلار
تاریخ فرشتہ دہ بو واقعہ
موجود دور ہندوستان
دہ ملیبار پادشاہین اسلام
غہ بو واقعہ نے سبب کورساتو
لار
ﻪ۶ یعنے خدا حضوریدہ حساب
بیرمکغہ
ﻪ۷ خوف وہیبت دین ر
شرم وخجالتدین کوز لاری
توبان بولور

ربع ۳ ۲۵ ۷

وقف لازم ۹

ھلہ یعنے قوم نوح علیہ السلام ہلاکاری اوچون ھے یعنے شول قدر خطرلیک طوفانده نوح علیہ السلام نینگ کیمہ لاری خداوندکریم امانیده یوروب قوتولدی وانگا ہیچ بیر نقصان یتماری بوشونینگ اوچوندورکہ الار نوح علیہ السلام نے قدر قیلما دیلار الله تعالٰے اول ذات طرفلاریدین انتقام آلدی دبو داقوبوقون دنیا

قُدِرَ ﴿١٢﴾ وَحَمَلْنٰهُ عَلٰى ذَاتِ اَلْوَاحٍ وَّدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرِيْ بِاَعْيُنِنَا جَزَآءً
اوسیتنده ھلہ دیمندور دیک اینے تختہ لار میخلاردین مرکب کیمہ غہ کہ یوروراپری کوز آلدیمزده اوچ آلمک اوچون

لِّمَنْ كَانَ كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَّرَكْنٰهَآ اٰيَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ
اول آدم طرفیدین کہ انے قدر قیلونمادی وتحقیق قالدوردوک اول داقونے عبرت قیلوب بجے نصیحت آلغوچی ھلہ پس نچوک بولوبدور

كَانَ عَذَابِيْ وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ
مینگ عذابیم دقورقوتشلاریم ھلہ وتحقیق آسان قیلدوک بیز قرآن نے نصیحت اوچون بارمے نصیحت آلغوچی ھلہ

مُّدَّكِرٍ ﴿١٧﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِيْ وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنَا
یلغان دیدی عاد ہم پس نچوک بولوبدور مینگ عذابیم دقورقوتشلاریم تحقیق بیز یبار دوک الار غہ

عَلَيْهِمْ رِيْحًا صَرْصَرًا فِيْ يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَاَنَّهُمْ
بنایتده سادوغ بیر شمالنی قتیغ بیر شوم کونده ھلہ کہ سوغوروب آتار ایردی آدملارنے گویاکہ الار تامورری ایلہ

اَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِيْ وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا
سوغورولگان خرمار دختلاری کبی یاتورا ایردیلار ھلہ پس نچوک بولوبدور مینگ عذابیم دقورقوتشلاریم وتحقیق آسان قیلدوک

الْقُرْاٰنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾
بیز قرآن نے نصیحت اوچون بارمی نصیحت آلغوچی یلغانچی لار دیدے ثمود پیغمبر لارنے ھلہ

فَقَالُوْآ اَبَشَرًا مِّنَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهٗٓ اِنَّآ اِذًا لَّفِيْ ضَلٰلٍ وَّسُعُرٍ ﴿٢٤﴾
ودیدیلار اوز ومیزدین بولگان بیر آدم غہ ایرگاشورمیزمی اول حالدہ بیزلار البتہ گمراہلیکدہ وجنون لیکدہ بولورمیز

ءَاُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْۢ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ اَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُوْنَ
آیا انگاگنہ وحی توشورولدی بیزنینگ اورتامیزدین بلکہ اول متکبر یلغانچی دور تیز دین بیلورلار

غَدًا مَّنِ الْكَذَّابُ الْاَشِرُ ﴿٢٦﴾ اِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَّهُمْ
ایرتہ بگا کہ کیمدور متکبر یلغانچی ھلہ تحقیق بیز یبارگوچی دورمیز اورغاچی تویہ نے الارنے سیناماک اوچون

فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾ وَنَبِّئْهُمْ اَنَّ الْمَآءَ قِسْمَةٌۢ بَيْنَهُمْ كُلُّ
پس باقوب تورونگ الارغہ وصبر قیلینگ ھلہ وخبربیرینگ الارغہ سو تقسیم تابگاندورادرتالاریده ہر سوغہ نوبتده نوبت

شِرْبٍ مُّحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطٰى فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ
ایگاسے حاضر بولور ھلہ کیین الار چاقیردیلار برادرلاریغہ داول قول اوزاتدی شمشیرغہ واولدردی ھلہ پس نچوک

كَانَ عَذَابِيْ وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَّاحِدَةً
بولوبدور مینگ عذابیم دقورقوتشلاریم تحقیق بیز یباردوک الار غہ بیر گنہ آواز (نعرہ)

خلقیغہ بیوک بیر عبرت بولوب قالدی
ھلہ یعنے کورولدی کہ مینگ عذابم نہ قدر قورقونچلیک و مینگ وعدہ تنداغ راست ایردی
ھلہ یعنے قرآن کریم نینگ معنولاریدین نصیحت آلمک اصل اوچون نہایتدہ آسان دور آیتلریدین بو نرسہ مفہوم بولس کہ قرآن بالکل سادہ و دقائق علوم و غوامض حکم دین خالی بیر کتاب ایردور بلکہ علماء لاری عمرسادتلارین بو کونغہ قدر آنینگ اسرار و احکامین استخراجیغہ تمام حیاتلاریدین صرف قیلولار لیکن ہمان آخری مقصدغہ یتا آلمادیلار و آنینگ معارفین تگاتا آلمدیلار
ھلہ یعنے الار اوچون منحوس بولغان بیر کونده
ھلہ یعنے اوز قدرو قامتلاریغہ مغرور بولار عاد قومی یلدیزیکی ایلہ کوچوروب تاشلانغان خرما دختلاری کبی یاتور ایردیلار
ھلہ یعنے صالح علیہ السلام نے یلغانچی دیدیلار بیر پیغمبرنے یلغانچی تا پیغمبرلارنے یلغانچی دیگان بولو
ھلہ یعنے تیزدین معلوم بولور کہ قیسے طرف یلغانچی
ھلہ یعنے طلبلاریغہ مطابق تاشدین اورغاچی تویہ چیقاریب یباردورمیز و انینگ واسطہ سیلہ الارنے سیناورکیم خداد رسولغہ مطیع دورور وکیم الارغہ مخالف دورور صبرایلہ مراقبہ ایتینگ
ھلہ اول تویہ قیسے چشمہ دین

قیسے تورودلہ سوایچکالی بار سہ باشقہ جانورلار اندین ہورکوب قاچوراپردیلار انینگ اوچون بیرکون اول ایچیون ایچکی کون باشقہ جانورلار ایچیولار دیب قرار بیریلدے ھلہ بیر یمان خاتون بار ایردے وانینگ جانورلاری کوب ایردی بیر آشنا سین قیزلادی اول یاربے تویہ نے ہلاک قیلدی۔

ھ۱ یعنے جبریل علیہ السلام بیر نعرہ اور دیلار اندین تمام خلق تینگ یورگلاری یارلیکبہ لاری آیاغ آستیدہ یجیلوب کیتکان خاشاک لارغہ اوخشاب قالدیلار
ھ۲ یعنے حضرت لوط علیہ السلام نے ھ۳ یعنے سحر وقتیدہ اول جناب اوزاہل لارین آلوب ملکدین چیقوب کیتدی لار ھ۴ ہر بندہ اوز مولاسین

فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ (۳۱) وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
پس بولوب قالدیلار تیکانلدین قورغان بناقیلغوچی نینگ یجیلگان تیکانلاری کبی ھ۱ دتحقیق آسان قیلدوک بیز قرآن نی نصیحت اوچون
مِنْ مُدَّكِرٍ (۳۲) كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ (۳۳) إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
بارمی نصیحت آلغوچی یلغانچی لار دیدی لوط قومی پیغمبرلارنی ھ۲ تحقیق بیز یباردوک الار غہ
حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ (۳۴) نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ
تاش یاغدورغوچی شمالنی مگر لوط اہلینی کہ نجات بیردوک الارغہ سحر وقتیدہ ھ۳ مہربانلیک ایلہ بیزنینگ طرفیمیزدین منہ شوندک
نَجْزِي مَنْ شَكَرَ (۳۵) وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذُرِ (۳۶)
جزا بیرورمیز شکر قیلغان کیشیگہ ھ۴ دتحقیق قورقوتدی الارنی لوط بیزنینگ عذابیمیزدین پس منکرلیک قیلدیلار اول قورقوتیشغہ
وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا
دتحقیق آلماقچی بولدیلار اندین مہمانلارینی پس اوچوردوک کوزلارینی دیدوک ایدی تاتینگ لارمنینگ
عَذَابِي وَنُذُرِ (۳۷) وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ (۳۸)
عذابیمنی دقورقوتشلاریمنی دتحقیق صباح دتنتہ کیلوب یتدی الارغہ قرار تابغوچی عذاب ھ۵
فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ (۳۹) وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
ایدی تاتینگ لارمنینگ عذابیمنی دقورقوتشلاریمنی دتحقیق آسان قیلدوک بیز قرآن نی نصیحت اوچون بارمی
مِنْ مُدَّكِرٍ (۴۰) وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ (۴۱) كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
نصیحت آلغوچی دتحقیق کیلدی فرعونی لارغہ قورقوتغوچی لار ھ۶ یلغان دیدیلار بیزنینگ نشانلاریمیزنی
كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ (۴۲) أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ
ہمہ سینی کیین توتدوک بیز الارنی قدرتلیک غالب ذات توتوشی ایلہ ھ۷ آیا سیزلارنینگ کافرلاریمیز یخشیراقدور الاردین
أُولَئِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ (۴۳) أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ
الاردین یا سیزلارغہ نجات باری اوتکان کتابلاردہ یا دیرلاری کہ بیزلار اوچ آلغوچی جماعت
مُنْتَصِرٌ (۴۴) سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ (۴۵) بَلِ السَّاعَةُ
دورمیز آز فرصتدہ شکست بیرجماعتلاری د آرتہ اوگوروب قاچورلار ھ۸ بلکہ قیامت الارنینگ
مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ (۴۶) إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ
وعدہ زمانلاریدور وقیامت ھ۹ راغ داچیق راغ دور البتہ گنہگارلار گمراہلیک دہ بے عقل
وَسُعُرٍ (۴۷) يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ (۴۸)
لیکدہ دورلار اول کونیکہ سودرالورلار دوزخدہ یوزلاری ایلہ دیلور تاتینگ لار دوزخ توتوشین ھ۱

شکرین ادا قیلسا انینگ عاقبتی ہمیشہ امن وامان بولور
ھ۵ کیلگان فرشتہ لار خوش صورت سقال سیز یاش بالہ لار کبی ایردیلار اول قوم بولرنی انسانلار فہلاب یمان غرض تصرف قیلماقچی بولدیلار پرور دگار الارنینگ کوزلارین کور قیلدی کیین الار ہر طرفغہ یوگورو شوب کوردیلار لیکن ہیچ بیرنرسہ نی کورالمادیلار صونگرہ ملکلارین آغدارتہ تاشلاندی انینگ دستیغہ تاش ہم یاغدوردیلار بو واقعہ صبح وقتیدہ بولدی
ھ۶ یعنے موسیٰ وہارون علیہما السلام والارنینگ قورقوتغوچی معجزہ لاری
ھ۷ یعنے تمام لشکرلاری ایلہ دریاغہ غرق ایتولدیلار
ھ۸ بو خطاب مکہ اہلیغہ قیلولور کہ سیزلارنینگ کافرلاریمیز بو اوتکان کافرلاردین یخشی دورلاری کہ بولار ہر قنچوک کفر وعصیان قیلسہ لار ہم عذاب قیلونماسلار یا سیزلارغہ خدا طرفیدین خط امان باری یا سیزلار اوز جمعیت لاریمیز غہ مغرور دور سیزلاری آندہ کونیدہ حقیقت یوزہ نہ چیقور چنانچہ بدر دا احزاب جنگیدہ یوخہ رسوا ایتیلدیلار
ھ۹ یعنے دنیادہ کی شکستلار آخرتدہ کورادورگان عذابلاردین مقابلہ سیدہ ہیچ بیرنرسہ قبلمکا قالور

۲ ع ۱۸ ۹

وقف لازم

ص۱ ہر نرسہ کہ کیلگوچی دور ادل نرسہ خدانینگ علیحدہ اتزلیدین مقرر بولغاندور چونکہ دنیانینگ عمری وقیامت نینگ کیلیشے منہ بولار خدا تعیین ایتگان ساعت دین نہ ایلگاری کیلور دنہ کیبین قالور ص۲ یعنی بیر کوز یوموب آچکونچہ نیمہ نرسہ نی خواہلاسک بولدور آلور میز بیر نرسہ بیر بادایتمک

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿۴۹﴾ وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ

تحقیق بیز ہر نرسہ نی اندازہ ایلہ ص۱ وامریمیز بیرگینہ حکمیز مگر بیر کلمہ کہ کوز یوموب آچکان کبی

بِالْبَصَرِ ﴿۵۰﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿۵۱﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ

و تحقیق ہلاک قیلدوک بیز مثللارینگیزنی بار مودر نصیحت آلغوچی ص۲ و ہر نرسہ کہ قیلودورلار اونی

فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿۵۲﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ ﴿۵۳﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ

نامہ لاریدہ موجوددور و ہر بیر کیچیک وکتہ نرسہ یازیلگاندور ص۳ البتہ متقی بندہ لار

فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ﴿۵۴﴾ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ ﴿۵۵﴾

جنتلار واریغلار آچندہ بولورلار صدق مجلسندہ قدرتلیک پادشاہ قاشندہ ص۴

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانٌ وَسَبْعُونَ آيَةً وَثَلَاثُ رُكُوعَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

رحمٰن سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور و ادل ابتدا قیلورمیز بیر نچہ اللہ تعالیٰ نامی ایلہ یتمیش سیکز آیت و اوچ رکوع دور

الرَّحْمٰنُ ﴿۱﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿۲﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿۳﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿۴﴾

رحمٰن تعلیم بیردی قرآن نی ص۵ اول یاراتدی انسان نی کیین تعلیم بیردی انگا سوز لاشنی ص۶

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿۵﴾ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿۶﴾ وَالسَّمَاءَ

کون وآی اوچون بیر مقرر حساب باردور ص۷ تنہ سیز درخت وتنہ لیک درخت سجدہ قیلورلار ص۸ و آسمان نی

رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿۷﴾ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿۸﴾ وَأَقِيمُوا

بلند قیلدی و قویدی ترازو نی تا کہ حددین تجاوز قیلمنگلار ترازودہ و توغری قیلینگلار اولچاشنی

الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿۹﴾ وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا

عدل ایلہ و نقصان بیتکوزمنگلار ترازودہ ص۹ و یرنی توشادی خلق اوچون

لِلْأَنَامِ ﴿۱۰﴾ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿۱۱﴾ وَالْحَبُّ

باردور اندہ میوہ و خرما درختلاری کہ میوہ لاری غلافلیک دور و باردور کیفک لیک اون

ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿۱۲﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۱۳﴾

و خوشبو گل ص۱ ایمدی سیزلار پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمت لارینی منکر بولور سیزلار ای انس و جن

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿۱۴﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ

اول یاراتدی انسان نی سفال کبی قورونغ لای دین و یاراتدی جن لارنی

مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿۱۵﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿۱۶﴾ رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ

اوت نینگ شعلہ سیدین ایمدی سیزلار پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلارینی منکر بولورسیزلار ای انس و جن اول ایکی شرق

بیر اوچون شکل ایمسدور بیز لارگہ متمرد کافرلاردین کوپلارین فنا قیلگاندورمیز تاریخ نی مطالعہ ایتوب عبرت آلماک سیزلاری
ص۳ یعنی موندین ایلگاری بیر بیر کتہ و کیچیک نرسہ نینگ تفصیلی لوح محفوظ دہ یازیلگاندور دفترلار تمام مرتب حالدہ سقلانغاندور
ص۴ بیر پرہیزگار بندہ لار تقوی و عمل صالح لاردین بیرگتیدین نہایتدہ محترم بیر مقامدہ بولورلار کہ اندہ اللہ شہنشاہ مطلق نینگ قربی حاصل بولور
ص۵ کہ قرآن انینگ عطالارین بیوک راقی و نعمتلارین مرتبہ دہ ہمہ دین بلند راقی دور کہ آسمانی و بیرلار انینگ تحملیدین عاجز قالغاندورلار شول قدر اولوغ رحمتنی ناتوان انسان غہ کرم قیلوبدور
ص۶ انسان بو نعمت واسطہ سیلہ اورسہ عاکسین باشقہ غہ توشوندورا آلور باشقہ نینگ غرضین توشونا آلور و قرآن کریم تعلیم و تحلیلاری ہم بو نعمت ایلہ وجودغہ کیلور
ص۷ یعنی اللہ تعالیٰ احکم قیلغان کیفیتدہ طلوع و غروب و سیر قیلورلار تا بشور و لکان حساب و نظام دائرہ بیدہ حرکتدہ بولورلار انگا منہ قدر خلاف قیلہ آلماسلار ہمہ لاری بیز نینگ خدمتیمیز غہ مشغول دور لار
ص۸ آسمان و بیر و آفتاب و آی خداوند کریم اطاعتدہ بولغانلاری کبی یر یوزیدہ گی تنہ لیک و تنہ سیز درختلار

٣
ع ۱۵
۱۰

ہم انینگ سجدہ سیغہ مشغولدورلار ص۹ یعنی اللہ تعالیٰ آسماندین یرغچہ ہر نرسہ نی حق و عدل اساسیغہ اعلیٰ درجہ دہ توازن و تناسب ایلہ بنا قیلغاندور اگر ذرہ قدر عدل سیز لیک بولوب تاسہ بو تون عالم انتظامی درہم برہم بولور شونینگ اوچون بندہ لارغہ ہم لازم دور کہ عدل و حق نی قولدین بیرماسونلار ص۱ کہ اندہ آرام ایلہ حیات کیچورور لار و میوہ لاردین استفادہ قیلورلار و ان لارین تناول ایتورلار کیپک لارین جانورلارینہ بیرورلار خوشبوی گل لار ایلہ دماغلارین چاق قیلورلار

ملے یعنی یازدقیش رہ باشقہ باشقہ مطلع دین طلوع ایتوب باشقہ باشقہ مغربلرغہ غروب قیلورلار ملے آلاء کلمہ سیدین عموماً نعمت ارادہ قیلورلر لکن امام ابن جزری بعض سلف دین قدرت معنی سین مراد ایکانیلگے نے روایت ایتمشیلار بوجملہ بو سورہ دہ اوتوز بیربار ذکر قیلونوبدور دہر بار علاحدہ بیر نعمتغہ اشارہ ایتولو بدور

وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ

وایکی مغربنینگ ہم ایگاسی دور ملے ایدی پروردگارلارینگیزنینگ قیسی نعمتلارینی منکر بولورسیزلار ای انس وجن ملے قوی بیاردی ایکی دریانی

يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

کو رشادیقان قیلوشورلا بار دور اورتالاریدہ بیر پردہ کہ تعدی قیلوشماسلا ایدی پروردگارلارینگیزنینگ قیسی نعمت لارینی

تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

منکر بولورسیزلار ای انس وجن چیقور ہر ایکیسیدین مروارید مرجان ملے ایدی پروردگارلارینگیزنینگ قیسی نعمت لارینی

تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ

منکر بولورسیزلار ای انس وجن وانینگ اختیاریدہ دور دریادہ تاغلارگبی بلند کورونگان کیمہ لار ایمدی پروردگارلارینگیز

آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَىٰ وَجْهُ

قیسی نعمت لارینی منکر بولورسیزلار ای انس وجن کیمکہ یرلوزیدہ دور فنا بولغوچیدور و دائم قالور پروردگارینگیز

رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٨﴾

نینگ اوزذاتی کہ جلال واحسان صاحبیدور ایدی پروردگارلارینگیزنینگ قیسی نعمتلارینی منکر بولورسیزلار ای انس وجن

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

سوال قیلورلار اندین کیمکہ آسمانلاردہ دور و یردہ دور ہر کون اول بیر ار حالت دہ بولور ملے

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾

ایدی پروردگارلارینگیزنینگ قیسی نعمتلارینی منکر بولورسیزلار ای انس وجن عنقریب فارغ بولورمیز سیزلار اوچون ای انس وجن

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ

ایدی پروردگارلارینگیزنینگ قیسی نعمتلارینی منکر بولورسیزلار ای انس وجن ای جن انس جماعہ لاری اگر قادر بولسینگیزلار

اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا

کہ اوتوب کیتہ آلورسیزلار آسمان لار نینگ و یرنینگ کنارہ لاریدین پس اوتوب کیتینگ لار

لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾

اوتوب کیتہ آلماس سیزلار مگر قوت بلہ ملے ایدی پروردگارلارینگیزنینگ قیسی نعمتلارینی منکر بولورسیزلار ای انس وجن

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾

یباریلور سیزلار ایکی جماعہ غہ اوت شعلہ سین و توتون نے کیین سیزلار مقابلہ قیلہ آلماس سیز لار

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً

ایدی پروردگارلارینگیزنینگ قیسی نعمتلارینی منکر بولورسیزلار ای انس وجن کیین وقتیکہ یاریلور آسمان و بولور قیزیل رنگ

ملے یعنی شور سو شیرین سوغہ و شیرین سو شورغہ تعدی قیلوب انینگ خاصیتین سلب ایتا لماس یا ہر ایکیسینی بیر کیب دنیانے فرق ایتماس دریالارنینگ آشلاریدہ مروارید و مرجان کبی نعمت لاربر موجوددور

ملے یعنی پروردگاردین تمام اہل جہان اوز حاجتلارین طلب قیلورلار انحکیم انینگ کری دین بے نیاز ایمس دور ذات اول اوز حکمتیغہ موافق حاجت روا ایلک قیلور ہر لحظہ انینگ اوچون باشقہ بیر حال و شان بار دور کیمنی اولدورک و کیمنی تیرگوزک و کیمنی جنتہ تیلک و کیمنی توز اتمک و کیمغہ بیر ک و کیمدین آلمک کبی ایشلار ہمہ سے انینگ شانیغہ داخل دور

ملے ذات اول قوت و طاقت سیزلار دہ یوقدور

ملے یعنی وقتیکہ مجرم لارغہ اوت نینگ صاف شعلہ سین و توتون ارالاشکان اچقون لانی یباریلور اول وقت ہیچ بیر طاقت الاردین بو عذابنے قایتارا آلماس

ع ٥ / ١١

ـلے یعنے قیامت کونے آسمان یاریلور ورنگی قیزیل چرم کبی تیزاریب کیتور ـ ـ یعنے ہیچ بیرآدم دہیچ بیرجن دین انیگ گناہلارین بیلیک اوچون سوال قیلونماس چونکہ ہمہ سے اوّلدین اللہ تعالیٰ غہ معلوم دور لیکن بو ـنیغہ توبیک داوزین اقرارایتدورمک اوچون البتہ سوال بولور

كَالدِّهَانِ ﴿٣٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ
قیزیل چرم کبی ـلے ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمت لاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن اوکون سورالمس اوذ
عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾
گناہیدین نہ انس وہ جن ـلے ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمت لاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن
يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾ فَبِأَيِّ
تونولور گنہکارلار اوز علامسکاری ایلہ توتولور پیشانہ ساچلاریدین دا یاغلاریدین ـلے ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ ﴿٤٣﴾
قیسیے نعمت لاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن بو دور اول جہنم کہ اینے یلغان دیرایردیلار گنہکارلار
يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٥﴾ ع ٢ ١٢
یاروکیلورلار اول اوت ایلہ ایسیغ قیناغ سواورتاسیدہ ـلے ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمتلاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن
وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٧﴾
دکیمکہ قورقوبدور ربّین حضوریغہ توردشیدین بیرلور انگا ایکے جنت ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمتلاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن
ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ
شاخلاری کوب بولور ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمتلاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن بار دور ایچیدہ ایکی چشمہ کہ
تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ
آقوب تورورلار ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمتلاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن بار دور ایچیدہ ہر میوہ دین
زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ فُرُشٍ
ایکی قسم ـلے ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمتلاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن سویانگان حالدہ لاریدہ شونداغ فرشلارغہ
بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۚ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
الارنینگ آستارلاری قویوغ ایپکدین دور دہر ایکے جنت نینگ میوہ سے کوب یقین بولور ـلے ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمتلاریغہ منکر
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ
بولورسیزلار ای انس وجن بار دور الاردہ کوزلارین توبان قیلوچی حورلار کہ یقین کیلماگاندور الارغہ بولاردین اوّل نہ انس و
قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ
دنہ جن ـلے ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمت لاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن گویا اول حورلار یاقوت
وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ
دمرجان دورلار ـلے ایمدی پروردگارلارنگیز نینگ قیسیے نعمت لاریغہ منکر بولورسیزلار ای انس وجن آیا یخشے طاعت جزاسے

ـلے مسلمانلار سجدہ و دضو نینگ آثار وانواری ایلہ تونلگان لاری کبی مجرملار ہم چہرہ لارین بے نور دکوزلارین کوکلیکیدین معلوم بولوب تور ورلار دبعضلارین پیشانہ لاریدین دبعضلارین ایاغ لاریدین توتوب جہنمغہ آتور لور

ـلے یعنے گاہ اوت ایلہ دگاہ قیناغ سوایلہ عذاب قیلونورلار نعوذ باللہ منہما

ـلے ہرکیم دنیادہ پروردگار حضوریغہ بارگاندہ حساب بیریشی دین قورقوب ہرقسم یمان ایشلاردین سقلانسہ دپرہیزگارلار یول لاریدہ یورسہ اول آدم اوچون قیامت دہ ایکے عالیشان باغ بیزیلور کہ الارنینگ د صفلاری قویاندہ کیچہ دور یعنے اول باغلاردہ میوہ درختلاری کوب بولوب شاخلاری نہایتدہ میوہ سے کوب بولور د سایہ لیک بولور دایکے عدد چشمہ بولورکہ ہمیشہ سولاری آقوب تورور ہرگز قورد ماس د میوہ لاری ہول د قورو قی ایکے قسم بولور

ـلے بیر باطنینگ آستری قویوغ ریشمدین بولانینگ ابرہ سین شوندین قیاس قیلونسون

ـلے یعنے نہ الارنینگ عصمتلاریغہ بیرکیمہ قول اوزاتکاندور دنہ الارادز ایرلاریدین باشقہ بیرکیمہ غہ باقغاندورلار بلکہ ہمیشہ حیادین اشلاری توبان

تورورلار اجمال دہ نہایتدہ بے مثل دکمال دہ غایتدہ بے بہا بولورلار گویا یاقوت و مرجان دورلار

إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦١﴾ وَمِن دُونِهِمَا

یوک عملینگ ایدین باشقه بیرنرسه بولورمی ٥ ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه منکر بولورسیزلار ای انس وجن داول ایکی جنتدین دیجه

جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٣﴾ مُدْهَامَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ

کرراغ ینه ایکی جنت بار دور ٦ ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه منکر بولورسیزلار ای انس وجن ایکی یشیل جنت کم

آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

قاره غه مائل دور ٧ ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه منکر بولورسیزلار ای انس وجن بارد لاردا ایکی جیقوب توریگان ایکی چشمه

تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾ فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾

ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه منکر بولورسیزلار ای انس وجن بارد لاردا میوه و خرما نیز داناد ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾ حُورٌ

منکر بولورسیزلار ای انس وجن باردور لاردا خیرلیک خاتونلار ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه منکر بولورسیزلار ای انس وجن خیمه لارده سقلانگان

مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ

حورلار ٨ ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه منکر بولورسیزلار ای انس وجن یقین کیلمگان ده الارغه بولار دین

إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٥﴾ مُتَّكِئِينَ

اوّل نه انس و نه جن ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه منکر بولورسیزلار ای انس وجن سونایگان حال لاریده

عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

یشیل یاستوقلارغه و یخشی نیمتلیک توشاکلارغه ٩ ایدی پروردگارلارینگیز نینگ قیسی نعمتلاریغه منکر بولورسیزلار

تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾ ع ٣ ١٤

ای انس وجن نهایتده برکتلیک دور سیزنینگ جلال و احسان صاحبی بولغان پروردگارینگیز نامی ٧

سُورَةُ الْوَاقِعَةِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ سِتٌّ وَتِسْعُونَ آيَةً وَثَلَاثُ رُكُوعَاتٍ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

واقعه سوره مکّه ده نازل بولغاندور و اول	ابتدا قیلورمن نهایتده مهربان رحملیک الله تعالی نامی ایله	توقسان آلتی آیت و اوچ رکوع دور

إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ

وقتیکه بولوب قالسه قیامت ٨ یوقدور بولوشی اوچون هیچ خلاف ٩ پست قیلغوچیدور (جماعتنی)

رَّافِعَةٌ ﴿٣﴾ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾ فَكَانَتْ

کوتارگوچیدور (کوپنی) ١١ وقتیکه یر غه قتیغ زلزله کیلسه و تاغلارنی میده میده قیلونسه و بولسه الار

هَبَاءً مُّنبَثًّا ﴿٦﴾ وَكُنتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

ساچیلگان غبارکبی و بولسنگیز لار سیزلار اوچ قسم ١٢ اونگ قول ایگالاری

١ دنیاده قیلغان یخشی عملارین مکافاتی اورنیده کرم و التفات بولور ٢ اوکلغی ایکی باغ شاید مقرب بنده لار اوچون دور اول حالده بو ایکی باغ اصحاب یمین اوچون بولور ٣ یشیل رنگ زیاده قویوق بولسه قاره غه مائل بولور ٤ یعنی سولاری همیشه فوّاره اوروب توردوریگی توگاماس ٥ اول ایکی جنتده بارنعمت لارنینگ یخشیسی خوبصورت و نیک سیرت خاتونلار دور لارکه الار اوزلاریغه خاص خیمه و قصرلرده توردور لار سیزدین مستور بولورکه خاتونلارنینگ یخشیسی لاری اوزلاری لاریده خدا عبادت و ایرلاریغه اطاعتده بولورلار همیشه ایاغی کوچه ده قالغان خاتون یخشی خاتون ایمسدر ٦ یعنی اول ایکی جنت دیکی ٧ حقیقتده بوریر قیلونغان اولوغ درجه لار و بیوک نعمتلار اول ذوالجلال والاکرام مبارک نامینه محبت و اننینگ حکمیغه اطاعت برکتی دور اللهی بزناقوان بنده لارینگنی هم مطیع بنده لارینگدین قیلگیل و مطیع بنده لارینگغه بولغان نعمتلارنینگدین محروم قیلمگیل آمین ٨ واقعه لفظی قیامت نامی لاریدین بیری دور ٩ یعنی دنیاده عقلسیز لار اننینگ بولوشیغه انکار و خلاف ایتسلار و آخرتده انگا ایشانگان بیرکیمسه قالمس ١٠ یعنی مطیع بنده لار درجه لاری انده بلند بولوب جنتغه کیرورلار و نافرمان بنده لار درجه لاری توشوب کیتوب دوزخ غه تاشلانورلار ١١ قیامت باشلانیشیده یرغه نهایتده قتیغ زلزله پیدا بولور و تاغلار میده میده بولوب غبارکبی اوچوب یورورلار ١٢ اولکون محشرده جمع قیلونغان تمام خلق اوچ طائفه بولورلار اولی دوزخی لار ایکنچی عام جنتی لار ٣ نچی خاص مقرب بنده لارکه الار جنتده نهایتده بلند مقام لارده بولورلار ایمدی بو اوچ طائفه نی اجمالی ذکرایتولوب اندین کیین احوال لارین مفصل بیان قیلونور

ف۱ یعنی عرش عظیم نینگ اونگ طرفیده توروغوچیلار کیم میثاق آکونعان وقتده الله نی آدم علیه السلام نینگ اونگ طرفلاریدین چیقاریلغان ایردی والار اونگ نامه اعمال لارین هم اونگ قوللاریغه بیریلور ادلکون اللّه غه حاضل بولادرگان بین وبرکت عقل بدین تاشقاری دوده بولار عرش نینگ چپ طرفیده توروغوچی لار دور لارکیم

مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ ﴿٩﴾ وَٱلسَّٰبِقُونَ

تنتوغ یچیش دورلار اونگ قول انگاری ف۲ وچپ قول ایگاری قندیغ انکا ایدیلار چپ قول ایگالاری ف۳ ایلگاری لار

ٱلسَّٰبِقُونَ ﴿١٠﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ

ایلگاری لار دور لار انه شولار دورلار مقرب لار بولار نعمتلار باغلار نده ف۴ بولار دین بیوک بیر جماعت

ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِّنَ ٱلْءَاخِرِينَ ﴿١٤﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾

اولنقی لار دین بولور دا آز بیر جماعت صونگقی لار دین بولور ف۵ زر ایله توقولغان تختلار اوستنده اولتوردورلار

مُّتَّكِـِٔينَ عَلَيْهَا مُتَقَٰبِلِينَ ﴿١٦﴾ يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَٰنٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾

سویانگان حال لاریده الارغه مقابل بولوب بیر بیرلاریغه بارو ب کیلوب توردورلار الارغه اشم بیر حالده توروغوچی اوغلانلار

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿١٨﴾ لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا

جورک سیز جورک لیک سواید لیکلاری ایله پیاله لار ایله کر آقیپ منرابدین توله دور نه اندین باشلاری اغریمای

وَلَا يُنزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَٰكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾

ونه بیهوش بولورلار و میوه لار ایله اختیار قیلغان جنسلاریدین و قوشلار گوشتلاری ایله خواهلاگان قسم لاریدین

وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَٰلِ ٱللُّؤْلُؤِ ٱلْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا۟

دبار دورالارغه اوزلاری آق کوزلاری کته خاتونلاردین کیم ساقلانگان مروارید لارکبی دورلار بو جزادورقول لاریغه

يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَٰمًا

کم قیلور ایردیلار اشیتمسلار اندا نه بیهوده و نه گناه سوز لارین مگر ایشیتورلار سلام

سَلَٰمًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَٰبُ ٱلْيَمِينِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِى سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ

سلام نی ف۶ و اونگ قول ایگالاری قندیغ یخشی دورلار اونگ قول ایگالاری تیکان سیز بنی درختلاری ایچیده

مَّنضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ ﴿٣٠﴾ وَمَآءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾

و الاستمااوست موزلار ایچیده ف۷ و اوزون سایه آستنده و توکولوب بیرگان سولار ایچیده و کوب میوه ایچیده

لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّآ أَنشَأْنَٰهُنَّ

کم نه توگاو دنه منع قیلینور و کوتاریلگان توشاکلار ده تحقیق بیز پیدا قیلدوق الارنی خوب

إِنشَآءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَٰهُنَّ أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِّأَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ع ٨ ١٤

خاص بیر پیراتیش ایله پیدا قیلغانمیز الارنی باکره قیزلار محبوبه لار بیر یاشلیک اونگ قول ایگالاری اوچون

ثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْءَاخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصْحَٰبُ ٱلشِّمَالِ

بولار دین بیوک بیر جماعت اولنقی لار دین بولور بیوک بیر جماعت صونگقی لار دین بولور و چپ قول ایگالاری

آدم علیه السلام نینگ چپ طرفیدین چیقاریلغان لاری هم چپ قول لاریدین بیریلور اوکون بولارنینگ حاللاری نهایتده یمان بولور ف۲ یو جماعت کمالات علمی و عملی ده مراتب تقوی ده سابقیت ایتیو شوب اصحاب یمین دین ایلگاری اوتوب کیتگان فاخلار دورلار انلارنینگ اوجون مراتب قرب عنایتده هم بیزدین مقدم بولور بولار نبی لار رسول لار صدیقلار وشهیدلار ایر دورلار ف۳ بو مقام ده اولنقی لاردین اولنقی امتلار وصونگقی لاردین بوامت مراد دور یا بو امتنینگ اولغلار بو امتنینگ صونگقی جناچه روح المعانی ده سید عالم صلی الله علیه وسلم دین مروی دور که تهما جمیعاً من هذه الامة دیبدور لار ف۴ بو حضرات جنتده اردین توقولگان تختلار اوستنده بهم لاری بیرلاریغه مقابل سو یانوشوب اولتوردورلار همیشه بیر حالده توروغوچی خادم بالرلار اهتمام ایده بارنیب کیلوب توردور لار قول لاریغه جورک لیک جورک سیز ایشلار و شراب ایله توله پیاله لار بولور اهل دنیا شرابیدین نه باش اغریغی ونه هست بولورلار دول لاری تیلاگان توش لار دین گوشتلار بیرلور و نسیم میوه لار حاضر تورور ور نیز نیهالار کوزیحور لار که صدفده ساقلانگان مروارید لار کبی صاف و تمیز بولورلار و بو هم التفات عمل لاری اوچون جزا دوروانده بیهوده گناه سوز لار ایشتمسلار

هرطرفدین سلام آوازی کیلوب توردور ف۵ سدر کلیمه سی سدره نینگ جمعی بولور درخت بنده دعر لیسنا ف۷ کوب بولور عربلار اونینگ میوه بین نبق دیرلار بیرنینگ توز کیستادده بو قدردی بارلو هم خیبر کور یا بولور ین انینگ اوجون تور کهم نامی معلوم بولادی ظلم کلیمه سی طلع نینگ جمع دو و انینگ میوه سی هم نور کستانده کو نمولاب بیر دسه بنار ین تور کهم نامی بیان مادی بولاینگ زحمت نینگ شیوه دیبین تو رکهم نامیدین خبر دار اتلار برداه مهربانی بیرغه معلوم قیلسالار مع الشکریه انشاء الله تعالیٰ اکنجی طبع ده موافق بو لنغای تیم ده درج ایتورمیز (سید محمود طرازی)

ف یعنی جب توں ایگالاری قیامت کوینده ایسیغ شمال وقیناغ سوایلا ضیافت قیلونور لار ودوزخ اوتیدین کوتارلیگان قاره تو توں سایه سیده
بولورلار کہ نہ اندین الارغہ ایسیغ دین آرام بولور ونہ اوّل سایہ عزت وکرامت سایہ سی ایردور بلکہ عین ذلتدور بولالار اوچون دنیاده ناشکرلیک

وَاَصْحٰبُ الشِّمَالِ ۙ مَآ اَصْحٰبُ الشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِیْ سَمُوْمٍ وَّحَمِیْمٍ ﴿٤٢﴾ وَّظِلٍّ مِّنْ یَّحْمُوْمٍ ﴿٤٣﴾ لَّا بَارِدٍ
قیناغ میان ذرلار جیب تول ایگالاری ایسیغ شمال وقیناغ سوده بولورلار وقاره توتون سایه سیده کرنہ
وَّلَا كَرِیْمٍ ﴿٤٤﴾ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَبْلَ ذٰلِكَ مُتْرَفِیْنَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوْا یُصِرُّوْنَ عَلَى
سادرغ دور ونہ عزتلیک البتہ الار ایردیلار موندین اوّل خوشحال لار ودوام ایتور ایردیلار بیوک گناه غہ
الْحِنْثِ الْعَظِیْمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوْا یَقُوْلُوْنَ ۙ اَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَّعِظَامًا ءَاِنَّا
(یعنی شرک غہ) وديرایردیلار کہ آیا قتیکہ اولسک تفراغ وسویک لار بولوب کیتسک هم بیزلار ایکنچی
لَمَبْعُوْثُوْنَ ﴿٤٧﴾ اَوَ اٰبَآؤُنَا الْاَوَّلُوْنَ ﴿٤٨﴾ قُلْ اِنَّ الْاَوَّلِیْنَ
تیرگوزولورمیز می آیا آتہ بالار بیز غیہم ف سیز دیینگ کہ تحقیق تمام اوّلغی لار
وَالْاٰخِرِیْنَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوْعُوْنَ ۙ اِلٰى مِیْقَاتِ یَوْمٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿٥٠﴾ ثُمَّ
وصونگغی لار البتہ جمع قیلونورلار مقرر کون نینگ معیّن وقتیغہ کیین البتہ
اِنَّكُمْ اَیُّهَا الضَّآلُّوْنَ الْمُكَذِّبُوْنَ ﴿٥١﴾ لَاٰكِلُوْنَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ
سیزلار ای بلغان دیگوچی آزگانلار ف البتہ یرسیزلار زقوم نینگ درختی
زَقُّوْمٍ ﴿٥٢﴾ فَمَالِـُٔوْنَ مِنْهَا الْبُطُوْنَ ﴿٥٣﴾ فَشٰرِبُوْنَ عَلَیْهِ مِنَ
دین کیین تولدورورسیزلار اندین قارن لار سنی کیین ایچورسیزلار نینگ اوستیغہ قیناغ
الْحَمِیْمِ ﴿٥٤﴾ فَشٰرِبُوْنَ شُرْبَ الْهِیْمِ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نُزُلُهُمْ یَوْمَ الدِّیْنِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ
سودین نہ ایچورسیزلار چنقاغ تویہ لار ایچیشدیک بو دورمہانلیک لاری جزا کوینده ف بیز گنہ
خَلَقْنٰكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُوْنَ ﴿٥٧﴾ اَفَرَءَیْتُمْ مَّا تُمْنُوْنَ ﴿٥٨﴾ ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُوْنَهٗ
یراتدک سیزلارنی پس نہ اوچون ایشانماس سیزلار ف کوردونگیزلارمی اول سونگہ کہ توکورسیزلار انی یراتورسیزلار
اَمْ نَحْنُ الْخٰلِقُوْنَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَیْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوْقِیْنَ ﴿٦٠﴾
یا بیز یراتگوچیدورمیز می بیز گنہ معیّن قیلدوک اورتالارینگیزغہ اولومنی وبیز عاجز ایمسدورمیز
عَلٰۤى اَنْ نُّبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فِیْ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ
شوندین کہ کیلتورایلیک اوردن لارینگیزغہ مثل لارینگیزنی وپیدا قیلارلیک سیزلارنی سیزلارغہ نامعلوم صورتدہ وتحقیق بیلگان سیزلار
عَلِمْتُمُ النَّشْاَةَ الْاُوْلٰى فَلَوْلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٦٢﴾ اَفَرَءَیْتُمْ مَّا تَحْرُثُوْنَ ﴿٦٣﴾
بیرنچی یراتیلیش نہ اوچون ایسلاماس سیزلار ف آیا کوردونگیزلارمی اول نرسہ نی ایکورسیزلار
ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُوْنَهٗۤ اَمْ نَحْنُ الزّٰرِعُوْنَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنٰهُ حُطٰمًا
سیزلار انی اوندوروسیزلارمی یا بیز اوندورگوچی دورمیز می اگر بیز خواهلاسک قیلوب تاشلارمیز انی یانچیلگان گیاه

ایلہ کیچہ لخوشحال لیک
لارین سیزاسیده رچونکہ
الار همیشہ کفر وفسق لاریدین
ولانبیاء علیہم السلام
تکذیب لاریدین ویلغان قسم
لار ایچیب قیامت غہ انکار
لاریدین یانمادیلار وبرابر
دیلار لا یبعث اللّٰہ من یموت
یعنی خدا اولگان کیشنی ینہ
تیرگوزماس اولوب سویک
وتفراغ بولوب کیتساک هم
بیزنی حتی آتہ بابا ریمزنی ینہ
تیرگوزولورمی
ف یعنی قیامت قائم بولسہ
دیگوچیلاروبو موزلاریده
نہایتده ازغانلار
ف یعنی آجلیک شدتیدین
بیطاقت بولولسہ بوختدین
بیر طور زقوم درختی نہایتیغہ
آجیغ بیر درخت بلوبدرخی
لارنینگ خاص غذالاریدور
حدشیده وار دبو لغاند ورکہ
اندین بیر قطرہ نی دنیا دریا
لاریغہ تاشلانسہ بیر یوزیده
لیشاگوچی مخلوقلار نینگ
حیاتلارین خراب قیلور
نعوذ باللّٰہ من ذلک
ف یعنی بیر کچی یراتگان یر دور
ایکنچی بار یراتیشدین عاجز
دورمی نہ زیب قیامتغہ
ایشانماس سزلار
ف یعنی خاتونلار رحیملارغہ
توکولگان منی نی کیم انسان
قیلوب یراتورسیزلار می یا بیز
البتہ یراتگوچی واولدیرگوچی
بیز دورمیز ایمدی بیز اولگانلار
نی تیرگوزلیشدین عاجز بولوب
قالدوکمی هرگز ایمس بیز بوجہ
غہ هم قادر دورمیز کہ سیزلارنی
خیز تیردیموت لار صورتلار یغہ

ایلاندوروب اویندان لارینگیزغہ باشقہ سیزلارکبی بطائفہ نی کیلتوراولیک حال بوکیرا بذرلارینگیز نینگ اوّلغی پیدا بولوشیلارینگیزغہ معلوم دور ف یعنی ظاہرہ بیغہ
ادرغنی سیزلار ایکونہ سیزلارنیگن یرآستیده انی کیم دانہ قیلور نہ کیم اندین دلکش مرغوبا یکین نی بیدا قیلور البتہ اعتراف قیلورسیزلار کہ بونرسہ
سیزلاردین ایمسدور بیز نینگ قدرت حکیمہ میز دین دور

ف یعنی ایکین نی پیدا قیلغاندین کیین انی آفتدین محفوظ ساقلامک هم بیز نینگ الیمیزده دور اگر بیز خواهلاسک بیر آفت یبارور میز که اندین تیار بولغان حاصل لارینگیز بیردین هلاک و برباد بولور کیین سیزلار حیرت دریاسیغه غرق بولغان حالده داد و فریادغه مشغول بولور سیزلار و اوز تالارینگیزده دیرسیزلار که افسوس بیزغه کو نقصان بولدی بلکه تمام

فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٦٧﴾

کیین سیزلار تعجبده قالور سیزلار دیرسیزلار که بیز تاوانغه توشوب قالدور میز بلکه بیزلار محروم بولوب قالدیق ف

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ ءَأَنتُمْ أَنزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ

آیا کوردینگیزلارمی اول سوونی که ایچور سیزلار سیزلار انی توشوردینگیزلارمی بولوت دین

أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

یا بیز توشورگوچی دورمیزمی اگر بیز خواهلاسک انی شور قیلوب قویور میز نه اوچون شکر قیلماس سیزلار ف

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ

آیا کوردینگیزلارمی اول اوتنی که یاندورور سیزلار سیزلار انینگ درختین پیدا قیلدینگیزلارمی یا بیز

نَحْنُ الْمُنشِئُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِّلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾

پیدا قیلغوچی دورمیزمی بیز پیدا قیلدوک انی ابسلاتک اوچون و نفع بولسون دیب مسافرلارغه ف

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ فَلَآ أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُۥ

ایمدی سیز اولوغ پروردگارینگیزنینگ آتی بیلان پاکلیک ایله یاد قیلینگ ایمدی قسم یاد قیلورمن یولدوزلارنینگ توشادورگان اورنلاری بیلان

لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾ إِنَّهُۥ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَٰبٍ

والبته بو بیر قسم دور اگر بیلسنگیزلار البته بو کتاب مکرم قرآن دور مخفی بیر کتاب ده

مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾

یازیلگاندور تو تماس انی مگر پاک لار ف توشوردولگاندور پروردگار عالم طرفیدین

أَفَبِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَنتُم مُّدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾

آیا بو کتابغه سیزلار انکار قیلوچی سیزلارمی دیلغان دیک لارینگیزنی اوز لارینگیزغه رزق بیلوب سیزلارمی ف

فَلَوْلَآ إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنتُمْ حِينَئِذٍ تَنظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ

وقتیکه جان حلقغه یتیسه و سیزلار اول ساعتده کوروب تورور سیزلار و بیز انگا

أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَآ إِن كُنتُمْ غَيْرَ

یقین راغ بولورمیز سیزلاردین ولیکن کورماس سیزلار پس اگر بولسنگیزلار (فی الحقیقه) حساب کتاب

مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَا إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّآ إِن كَانَ

قیلینماید یگان لار نه اوچون اول جان نی قایتارماس سیزلار اگر راست سوزلوسنگیزلار کیین اگر اول آدم مقربلاردین

مِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّآ إِن

بولسه اول حالده بیرلور راحت و بخشی رزق و نعمتلار جنتی واگر اونینگ قول

ف۱ اولیکیزدین محروم بولدوک
ف۲ یعنی لایق دور بیز نینگ حکمیز ایله یا غور بیر نینگ خزینه لاریمیز ذخیره لاریدین بیر جمع قیلیب بیر سیزلارغه سوو پیدا قیلیب بیر یا بولوتلار دین توشورور یوب ابله سوونی شور آبیش قدرتی هرگز بوتقدور بیز اگر خواهلاسک بو قدرتیمیزنی سیزلارغه شور یا ایچ قیلوب قویور میز کیین نه سیزلار ایچه آلور سیز لارنه ایکین سوغارا آلور سیزلار
ف۳ عربستان ده بعض درختلار بار دور که انلار نینگ شاخلارین بیر بیرلریغه یوب کیلاسه اندین اوت پیدا بولور پروردگار رحمت قیلدوک که بو یول دوزخ اوتیغه یاد قیلادورکان سیبی کیم قولوب دور البته بیز پیدا قیلگان لار اکنی کوروب خلق دوزخ نی اوبیمن لار ایکنی آسلانلاریم مسافرلارکه تنها اولوم محتاج بولور لار اندین نفع آلسون لار
ف۴ یعنی غروب قیلغاندین یا ده توشادورگان جایلارلاری یا آیتلارنینگ توشیشلارلاری آسماندین یرغه آهسته آهسته آز آز
ف۵ یعنی فرشته لار لوح کتابی که تورلار اول شول کتاب بو قرآن کریم دور که یازیلگاندور فرشته لاردین اول لارنده یا لوح محفوظ ده پاکلاردین تماس انی مگر طهارت بار آدم لار
ف۶ بو قرآن کریم دین سیزلار تعجب لارینگیز انی یلغان دیبک ولی آخرت ده سیزلارغه نیک بولور لیم حال بو که گر انگا ایمان قیلسنگیزلار دنیا و آخرت ده دنیا بینگیزغه متکفل بیر کتاب ایردی
ف۷ یعنی بو قدر بی پرواه یغم لیک لارینگیزدین معلوم بولور که سیزلار

خود مختار بیر طائفه دور سیزلار اوز لارینگیزدین باشقه سیزلارغه حاکم و غالب بیر کیمسه یوقدور یا سیزلار هرگز اولمس سیزلار نه خدا حضوریغه بارمس سیزلار اگر شوندا غ بولسه بو جمله غه جواب بیرینگ لارکه اگر سیزلار نینگ بیر محبوب محرم کیشی لارینگیز جان بیر گوچی بو نوبت قالسه و جانی حلقیغه کیلسه و اولوم انجغین تارتوب تورگان بولسه سیزلار انی ضعیف و لثوروب اول بیچاره نینگ حالین تماشا قیلسنگیزلار انکی طرفده خدا انینگ قریب سیزلاردین یاده انگا یقین بولسه که سیزلار انی کورمس سیزلار اگر سیزلار باشقه غه محکوم بولسنگیزلار اول ساعتده اول محبوب لارینگیز جانین قایتاریب آلیب قولسنگیزلار فیه دعوا لارینگیزده

ٮ یعنی جان بیرگوچی اگر خدا اینگ مقرب بنده لاریدین بولسه اعلی درجه ده رحمت و آسایش و مرغوب مبارک رزق و هر قسم نعمت باعلارین عطا قیلونور و اگر
اصحاب یمین دین بولسه عم اینگ طرفیدین خاطر جمعلیک دور و اگر معاذ الله قیامتغه منکر لاردین بولسه اینگ ضیافتی قینارغ سو و دوزخ غه تاشلانیشدور

کَانَ مِنْ اَصْحٰبِ الْيَمِيْنِ ﴿۹۰﴾ فَسَلٰمٌ لَّكَ مِنْ اَصْحٰبِ الْيَمِيْنِ ﴿۹۱﴾ وَاَمَّآ

ایگالاریدین بولسه پس سلامتدور سنگا که اونگ قول ایگالاریدین دورسن و اگر یلغان

اِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِيْنَ الضَّآلِّيْنَ ﴿۹۲﴾ فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيْمٍ ﴿۹۳﴾ وَّتَصْلِيَةُ

دیگوچی آزگانلاردین بولسه تمانلیک بیریلور قینارغ سودین و دوزخ غه

جَحِيْمٍ ﴿۹۴﴾ اِنَّ هٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِيْنِ ﴿۹۵﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيْمِ ﴿۹۶﴾ ع ۲۲ ۳ ۱۶

سالینور تحقیق بو خبر شبهه سیز راستدور ایدی سیز هوک پروردگارینگیز نامی ایله تسبیح ایتینگیز

سُوْرَةُ الْحَدِيْدِ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ تِسْعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّاَرْبَعُ رُكُوْعَاتٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

حدید سوره سی مدینه ده نازل بولغاندور اول ابتدا قیلورمن بهر بان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله یگرمه توقوز آیت دورت رکوع دور

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۱﴾ لَهٗ مُلْكُ

پاکلیک ایله یاد قیلور خدانی نیمه نرسه که آسمانلارده دور و یرده دور و ئی اول غالب حکمتلیک ذات دور انگا خاصدور آسمانلارنینگ

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۚ يُحْيٖ وَيُمِيْتُ ۚ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَىْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۲﴾

و یرنینگ پادشاهلیغی اول تیرگوزور و اول اولدرور و اول هر نرسه غه قادر دور ٮ

هُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيْمٌ ﴿۳﴾

اولدور اوّل و اولدور آخر و اولدور آشکارا و اولدور مخفی و اول هر نرسه نی تمامینه بیلگوچی دور ٮ

هُوَ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى

اولدور اوّل ذات که یرانیشدور آسمانلارنی و یرنی آلتی کونده کیین قرار آلوبدور عرش غه

الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ

بیلور اول نرسه نی که یرگا کیرور و اوّل نرسه نی که اندین چیقور و اول نرسه نی که آسماندین

السَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيْهَا ۗ وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۗ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ

توشور و اوّل نرسه نی که انگا چیقور ٮ و اول سیزلار ایله دور قیسی یرده بولسنگیزلار و الله تعالی عمل لارینگیزنی

بَصِيْرٌ ﴿۴﴾ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ۗ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُوْرُ ﴿۵﴾

کوروب توردور ٮ اینگ اختیارنده دور آسمانلارنینگ و یرنینگ سلطنتی و انگا قایتور تمام ایشلار

يُوْلِجُ الَّيْلَ فِى النَّهَارِ وَيُوْلِجُ النَّهَارَ فِى الَّيْلِ ۗ وَهُوَ عَلِيْمٌ بِذَاتِ

کیرگوزور کیچه نی کوندوزگا و کیرگوزور کوندوزنی کیچه غه و اول بیلگوچی دور دل لارده گی

الصُّدُوْرِ ﴿۶﴾ اٰمِنُوْا بِاللّٰهِ وَرَسُوْلِهٖ وَاَنْفِقُوْا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُّسْتَخْلَفِيْنَ

سیزلارنی ٮ ایمان کیلتورونگ لار خدا غه و اینگ رسولی غه و صرف قیلینگ لار اول مالدین که سیزلارنی انگا خلیفه

. بو وعده و وعید البته راستدور
انده هیچ شبهه یوقدور ساٮ یعنی
ای حبیبیم سیز هینگ تسبیح و
حمد یم غه مشغول بولونگ که
قیامت کونیده همه دین مفید
نرسه لار شولاردور ایام
بخاری اوز کتابلاریدین بو حدیث
مبارک اختتام قیلوبدور
لار سیدنا ابو هریرة دیبدور
لار که سید عالم صلعم مرحمت
قیلدیلار ایکی کلمه بار دور که
تیل غه ینگیل دور لیکن ترازوده
آغیر دور پروردگار
عالم غه محبوب دور اول
ایکی کلمه سبحان الله و بحمده
سبحان الله العظیم دور
ٮ یعنی حال تیلی ایله یا قال
تیلی ایله یا هر ایکیسی ایله
ٮ یعنی آسمانده هم یرده
هم اینینگ حکمی و تصرفی
یوروب توردور بیدا قیلینگ
دیوق قیلمک اینینگ صفتیدور
چونکه هیچ نرسه اول قادر دور
ٮ هیچ کیم یوق ایردی و
اول بار ایردی و هیچ کیم
قالمس اول باقی تورور و
بوتون جهان اینینگ بورلیغه
دلیل دور اینینگ اوچون همه
دین زیاده معلوم اولدور
لیکن بو قدر سائنات اینینگ
بار لیغی غه دلالت قیلوب
تورسه هم اینینگ ذاتین کنهیغه
و صفتلارین حقیقتی غه هیچ
بیر عقل و ادراک یته المس
حدیثه ظاهر معنی سے غالب
و باطن معنی سے یقین بلم سلگانوه
ٮ اول نرسه که یرغه کیرور اول
یغمور شوی دا و دوغ کبی نرسه
لار دور و اندین چیقوچی نرسه
لار درخت و گیاه کبی نرسه لار

دور و آسماندین توشگوچی نرسه لار فرشته لار احکام لار یا فیض لار دور و آسمانغه چیقوچی نرسه لار فرشته لار و بنده لارنینگ عمل لاریدور ٮ یعنی اوّل هیچ بیر تیت
سیزلاردین غائب ایمسدور سیزلار قیسی بیر یرده بولسنگیزلار سیزلار بیر حالده بولسنگیزلار اول سیزلاردین خبردار دور آشکارا و مخفی عمل لارنی کوروب توردور ٮ
یعنی گاهی کیچه نی قیسقارتیب کوندوزنی اوزون قیلور و گاهی کوندوزنی قیسقارتیب کیچه نی اوزون قیلور ٮ دل لارده گی نیت و ارادہ لارنی نهایتده تحقیق بیلور

ف۱ یعنی یو مال ہا ریکہ سیز لار نیننگ قول لار ینگیزہ دور انینگ حقیقی ایکاسی خدا دور دسیز لار فقط امین لار و خزینہ چی لار دور سیز لار انینگ اوچین مالک حقیقی تیسے بیر یوغ حکم بلیسہ اول یوغ نیفہ صرف قیلیشنگ لار خدا طرفیدین نائب بولوب دشوونے ھم خیالدہ تو تونگ لار کہ یو مال اللہ ٔول باشقہ لار قول لار یید اریرے اللہ کیتوب سیز لار اور ونلاریغہ قالدیکیز لار بعینہ

فِيهِ ۖ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَأَنفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ⑦ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ

قیلوچی ادمار کہ سیز لار دین ایمان کیلتوردی و بولدی و صرف قیلدی بولار اوچون بیوک اجر بار دور ۔ ف۱ و نیمہ بولدی سیز لار کہ ایمان کیلتورماس سیز لار

بِاللَّهِ ۙ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ

خداغہ حال بو کہ رسول چاقیرور سیز لارنی تا کہ ایمان کیلتور گیز لار ربیگیز غہ و تحقیق الغان دور خدا عہد لارینگیز نی

إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ⑧ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ

اگر ایشانوچی بولسنگیز لار ف۲ اول دور اول شال ذاتیکہ توشورور اوز بندہ سیغہ روشن آیتلارنی

لِّيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ⑨

تا کہ چیقارسون سیز لارنی ظلمت لار دین نور طرفیغہ و تحقیق اللہ تعالی سیز لار غہ مشفق و مہربان دور ف۳

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ

و نیمہ بولدی سیز لار غہ کہ صرف قیلماس سیز لار خدا یولیدہ حال بو کہ خداغہ میراث بولوب قالور ہر نرسہ کہ آسمانلار دہ

وَالْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِي مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ ۚ

و یردہ بار دور برابر بولماس سیز لار دین او کیشی کہ خرج قیلیب بدر خدا یولیدہ کہ فتح دین اول ف۴ و اوروشوب دور

أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِن بَعْدُ وَقَاتَلُوا ۚ

الار بیوکدور لار درجہ دہ اول آدم لار دین کہ خرج قیلوب بدر لار کیین و اوروشوب بدر لار

وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑩ مَّن ذَا الَّذِي

و ہمہ لار غہ وعدہ قیلغاندور اللہ تعالی یخشی حالتنی واللہ تعالی عمل لارینگیز نی بیلوب تورور ف۵ کیمدور اول کیشی کہ

يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ ⑪ يَوْمَ

قرض بیرور خداغہ یخشی بیر صورتدہ کہ ایکے حصہ قیلوب بیرور انی انگا و بار دور انگا بیوک ثواب اول کونیکہ

تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُم بَيْنَ أَيْدِيهِمْ

کوروو سیز مومن ایر و مومن خاتون لارنی کہ الار نینگ نور لاری یوگوروب یورور آلدی طرفلاریدہ

وَبِأَيْمَانِهِم بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

و اونگ طرفلاریدہ ف۶ بشارت بوکون سیز لار غہ جنت لاردین کہ آقوب تورور استلاریدین اریغ لار دائم قالغوچی

فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ⑫ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ

حال لاریدہ اندہ شولدور بیوک مراد غہ تیگیش اول کونیکہ دیرلار منافق ایر لار

وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِن نُّورِكُمْ قِيلَ

و منافق خاتون لار مسلمانلار غہ کہ باقینگ لار بیزغہ کہ یاروغ آلایلیک نور لارینگیز دین الارغہ دییلور

ع ۱۷

شوندلغ سیز لار ہم کیتور سیز لار باشقہ لار اور ونلاریغہ عیننہ کیلور معلوم بولہ یکہ یو مال لار نہ اوتلی اللہ قاشلاریدہ قالدی دنہ سیز لار نینگ قاشلارینگیزدہ قالور موندا غ بے وفا نرسہ غہ زیادہ کونگل بیر یای محبوب و معبود حقیقی رضاسے اوچون انینگ یولیدہ صرف قیلینگ لار کہ قیامتدہ دستگیر لارینگیز بولسون و اولوغ درجہ لارغہ نائل بولنگ لار

ف۲ یعنی دنیاغہ کیلمای تورو ب انینگ ربوبیتیغہ اقرار قیلغاندور سیز لار

ف۳ کمال مہربانلیکیدین سیز لارنے ہدایت لارینگیز اوچون اوز محبوب بندہ سیغہ قرآن کریم نے توشوردی تاکہ انگا عمل قیلوب سیز لار کفر و جہالت ظلمت لاریدین نجات تاپینگ لار و ایمان و علم نوری ایلہ منور بولونگ لار

ف۴ بعض علماء لار بو فتحدین صلح حدیبیہ مراد دور دیدیلر لار و بعض روایت دین شول قول نینگ مؤید ایکانلیگے معلوم بولادر

ف۵ یعنی نہایتدہ ضرورت و احتیاج وقتندہ اسلام اوچون مال صرف قیلمک و جان فدا ایتمک درجہ سے ہمہ دین یوقاری دور شوندائی اسلام یوقساغ ہر زمان و ہر حالدہ مالی و جانی فداکار لارغہ بیوک رحمت قیلور

ف۶ حشر میدانیدہ و قتیکہ پل صراط دین اوتیشلاری قرانگغو بولور اوشال وقت ایمان و یخشی عمل نوری ہمراہ بولور ایمان نینگ محلی دل بولغان سببدین انینگ یاروغی آلدی طرفدہ بولور و یخشی عمل لار یاروغی اونگ طرفدہ بولور چونکہ یخشی عمل لار اونگ طرفغہ جمع بولور ہر کیم نینگ ایمان و عمل لاری درجہ سیغہ مطابق بولور امت محمدیہ صلعم نینگ نور لاری اونبی کرم لاریدین طفیل لاریدین باشقہ امت لار نور لاریدین غالبا زیادہ بولور

ف۱ کافرلریکه کفرلاری روشن دوزلاری قیلمراط فیغه یورماسلار بلکه توغریدین توغری الاسلنه دوزخ دروازه لاریدین ایچکارفیه ایباریب تاشلانور گر بیرار بنی اسلاریدین بولنسه خواه راست خواه بلغان پلصراط دین اوتمگنه حکم بولور لیکن پلصراط قه قدم قویوشدین اول نهایته قرانگغولیک باسور بهمنه احاطه قیلور اول دقت مسلمانلارنینگ نورلاری برابر بوررومنافقلارهم شول نور آلغه سیدین یوروب کیتکیچی بولورلار لیکن مسلمانلار ایلگاریلاب کیتورلار کیین منافقلار الارنی چاقیروب دیلارکه بیز کرصبر قیلینگ

ارجعوا وراءکم فالتمسوا نورا فضرب بينهم بسور له باب

که قاینینگ لار آرقه لارینگیزغه و آختارینیک لار نورنی کیین اورتولور اورتالارلریغه بیر دیوار کر انینگ ایشکی بولور

باطنه فيه الرحمة وظاهره من قبله العذاب ۱۳ ينادونهم

اینینگ ایچکاریسیده رحمت بولور و تاشقاری طرفیده عذاب بولور جاقیرورلار مسلمانلارنی

الم نكن معكم قالوا بلى ولكنكم فتنتم انفسكم وتربصتم

که بیزلار سیزلار ایله ایماسمیدیک الار دیرلار آری ولیکن سیزلار بلاغه قویدونگیزلارجان لارینگیزنی و انتظار

وارتبتم وغرتكم الاماني حتى جاء امر الله وغركم بالله

قیلدینگیزلار وشک قیلدینگیزلار و مغرور قیلدی سیزلارنی بیهوده تمنالارینگیز آخر یتوب کیلدی خدانینگ حکمی و مغرور قیلدی

الغرور ۱۴ فاليوم لا يؤخذ منكم فدية ولا من الذين

سیزلارنی خدا اطاعتیده شیطان ایمدی بوکون آلونس سیزلاردین فدا و نه اول آدملاردین که

كفروا ماويكم النار هي موليكم وبئس المصير ۱۵ الم يان

کافربولدیلار جایلارینگیز دوزخدور دا اول کوب علان جایدور ف۱ آیا کیلمادیمی هنوز مؤمن لارغه

للذين امنوا ان تخشع قلوبهم لذكر الله وما نزل من الحق

اول دقت کیمشاسون دل لاری خدانی یاد قیلغان زمان و حق طرفیدین توشکان نرسه نی ایشتیکان زمان

ولا يكونوا كالذين اوتوا الكتب من قبل فطال عليهم

و بولماسون لار اول جماعه کبی کر کتاب بیریلگاندور الارغه مونیدین ایلگاری و اوزدن بولدی الارغه

الامد فقست قلوبهم وكثير منهم فسقون ۱۶ اعلموا ان

مدت کیین قتیغ بولدی دل لاری و کوب کیشی الاردین نافرماندور لار ف۲ بیلینگ لار تحقیق الله تعالی

الله يحي الارض بعد موتها قد بينا لكم الايت لعلكم تعقلون ۱۷

تیرگوزور یرنی اولگانیدین کیین تحقیق روشن بیان قیلدوک سیزلارغه نشان لارنی تاکه سیزلار توشونگ لار ف۳

ان المصدقين والمصدقت واقرضوا الله قرضا حسنا يضعف

البته صدقه بیرگوچی ایرلار و صدقه بیرگوچی خاتونلار و اول آدملارکه قرض بیردیلار خداغه یخشی صورتده ایکی حصه

لهم ولهم اجر كريم ۱۸ والذين امنوا بالله ورسله اولئك

قیلوب بیریلور الارغه و بار دور الارغه بیوک ثواب ف۴ و اول آدملارکه ایمان کیلتوردیلار خداغه و پیغمبرلاریغه

هم الصديقون والشهداء عند ربهم لهم اجرهم ونورهم

الارکه دورلار صدیق لار و شهید لار ربلاریدین قاشنده باردور الار اوچون اجرلاری و نورلاری

لاربها بر بولالوک آخر بیزهم دنیاده تا هیمیز مسلمان ایدی کا سیزلار ایله ستالورایدوک بیزنی بوک تاشلاب کیتورسیزلار الارغه جواب بیرلورکه آرقه لارینگیزغه قایتینگ لار داوز لارینگیز اوچون نور اختارینگ لار بو سوزنی ایشتیوب آرقه غه بورولد شول حالده هر ایکی فرقه اورتالاریغه بیر دیوار پیدا بولورکه اینینگ دروازه سی بولور دروازه ایچیده رحمت و جنت بولور و خارجیده عذاب و دوزخ بولور مسلمانلار منافق لارغه جواب بیرورلارکه البته دنیاده سیز و بیز برابر ایردوک سیزلار ظاهره مسلمان ایردینگیزلار و باطن لارینگیز بوزوق ایردی اوز جان لارینگیزنی نفاق ایله هلاکتغه تاشلادینگیزلار و همیشه مسلمانلار زوال لارین انتظار ایدر بولدینگیزلار و اسلامی یوق بولماس آرزو و تمنالارینگیز سیزلارنی مغرور قیلدی کیین هم توبه قیلمادینگیزلار آخر خدا حکمی ایله اجل یقالارینگیز توتدی بدبخت شیطان سیزلارنی خدا اطاعتیدین محروم ایتمکده کامیاب بولدی ایمدی نه سیزلاردین و نه کافرلاردین فدیه و عوض آلونماس انوغری جهنم غه کیتور سیزلار مقام لارینگیز شول

ف۲ یعنی دقت کیلدیکه مسلمانلارنینگ یادی و انینگ حق دینیغه اطاعت قیلسون دیوماشاب خداغه تضرع لار قیلسون دیولما سون لار اول کتابیلار کبی که اجتناب پیغمبرلار صحبتلاریدین بهره آلدیلار بیر موچه فرصت اوتکاندین کیین دل لاری قاتدی اولتی بهره لاری قالمادی دکوبلاری خدا و رسولغه نافرمان بولوب کیتدیلار

ف۳ یعنی هر قتداغ دل‌ی اولگان بیر انسان اوچون نا امید لیک مناسب ایمسدور اولگان بیرنی تیرگوزگان خدا توبه قیلسه اینینگ دلین هم اوز لطفی ایله تیرگوزور ف۴ یعنی هر کیم خدا یولیده خالص نیت ایله انینگ خوشنودلیکی اوچون صدقه قیلسه و خدادین باشقه بیر کیمسه دین اینینگ شکرین و عوضین طلب قیلماسه اول آدم گویا خداغه قرض بیرگان بولور و الله تعالی انینگ صدقه سین ضائع قیلماس بلکه نیچه حصه قیلوب بیردر دهم ثواب عظیم عنایت قیلور ÷ ÷

ف ۱ یعنی اول آدملاریکه الله تعالیٰ غه وانینگ رسول لارینغه مکمل صورتده ایمان کیلتوردیلار راست دیلار دور لار وشولار پروردگار لارین قاشده گواهلیک مقامیده باشقه لارنینگ احوال لارین بیان قیلور لار آخرتده بو حضرات نینگ هرقیسی لارینغه اوز درجه لارینغه مطابق ثواب ونور عطا قیلونور وکاد ملاریکه خدا ورسول غه

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اعْلَمُوا

واول آدملاریکه کافر بولدیلار ویلغان دیدیلار آیتلاریمیزنی اشولار دوزخی لار دور لار ف بیلینگلار کی حیات دنیا

أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ

اوینندور وتماشادور وزینتدور وتفاخر درارا لارینگیزده و بیر بیر یدین کوپلیک ایستامکدور

فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ

مال لار وصیده واولاد وصیده اول بیر یغین کبی دورکه کبی یغین کوپ دیهقان لارنی اینینگ حاصلی کیین

يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ

قوروب قالور کیبین کورورسن انی سرغایکان کیین بولونچیکان چوپ دبار دور آخرتده قتیغ عذاب

وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ

وخداطرفیدین مغفرت ورضا دا یسدور دنیا حیاتی گر الا انش

الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾ سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ

اسبابی ف ۲ بولور دشونگ لار ربلارینگیز مغفرتین طرفیغه دشونداغ بیر جنت طرفیغه کینگلیگی

السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ

آسمان وییر کینگلیگی چه دور تیار قیلونغاندور اول ذات لار اوچون که ایمان کیلتوروبدور لار خداغه ورسول لارینغه بودور

فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾

خدانینگ کرمی که انی خواهلاغان بنده سیغه بیرور والله تعالیٰ بیوک کرملیک ذات دور ف ۳

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي

یتادی هیچ بیر مصیبت مملکت غه ونه اوز جانلارینگیزغه مگر یازیلغاندور اول نرسه

كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا

کتاب ده انی یراتماسیمیزدین ایلگاری البته بو نرسه خداغه آساندور تا کی سیزلار غم

تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ

سیمینگ لار قول لارینگیزغه کیلمکان نرسه غه وخوشلیک قیلمانگ لار سیزلارغه بیرگان نرسه غه والله تعالیٰ دوست تتماس

مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ

کبیرلیک قیلغانغه آدمنی ف ۴ اول آدملارنی که بخیل لیک قیلور لار وبویورور لار آدملارنی بخیل لیکغه

وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا

وکیمیکه یوز بورور الله تعالیٰ البته بی نیاز مقتالگان ذات دور ف ۶ تحقیق یباردوک بیز پیغمبر لاریمیزنی

منکر بولدیلار ونشانلارینغه ایشانمادیلار دوزخی لار شولاردور
ف ۲ انسان بالا بیک لمیده اویون ده ویگیت لیک موسمیده تماشا دیرکیین زینت وتجمل غه بیر یلوب کیین حرمت وشوکت لاری ایله تفاخر ده قیغه مبتلا بولور آخر دنیا دین کیتار وقتیده باله حیقه لارین غنیده حیاتین تمام قیلور کرانده کیین آلار آرام تورسونلار وچرقی شونینگ اوچون باشقه لارین مال ده ما ولاد خصوصیده آرتوق بولمک البته حقیقت ده بو نرسه لار هیچ سی بی بقادور وکثر نه ضایع ایتکدور انسان اوش اوچون کیلورکل سونوش اوچون آچیلور بوفانی حیات تمثال هیر ایکیین زرد او خشارکه بهار موسم یلیده باغین لار ایله عالم نه چینیلغان قیلور آزکون دو تمامی سرغایور اندک فرصت ده انسان ایارلار ونلار ایاغلار ین آستیده ریزه ریزه بولوب یغچایب باقیه بیجا بیله کمی شو حیات دنیا بلغ وبهاریغه اقور آخرتدین غافل بولدور حال بو که آخرتده تیتیغ عذاب لارهبادور ویهدرکار نینگ مغفرت ورضا سی بار دور لازم اید یکه رضا ومغفرتیغه نائل بولسون وعذاب دین نجات تاپسون بو نرسه فقط ایمان وعمل صالح ایله بولور
ف ۳ یعنی اول آلایی قورو چیکت قیلیک لازم دور کی قیلو نغان خطالار عفو ایتولسون وجنت دخول قوله کیلسون بو خصوصده یگورو شک لازم دور سلیک نهایتیده نامناسبدور
ف ۴ یعنی مملکت غه عام بیر آفت

کیلسه چاپه قحط وزلزله کبی یا اوزلار ینگیزغه بیر مصیبت یتسه چنانچه خسته لیک ومال یوقالیش کبی بو نرسه لار هیچ سی قدیم دین خدا اینینگ علمیده قرار تاپکان ولوح محفوظده یازیلگاندور الکا هرگز خوف بولسس ف ۵ یعنی حقیقتنی تونینگ اوچون بیلیدور لار که بیر یخشی نرسه تقدیر ده انسان نصیب لنغان بولسا اول قولوغه کیلادی غالبس واگر قسمت ده یوق بولسه هرگز کیلماس انینگ اوچون قولیدین کیتکان نرسه غه پریشان بولسیلیک لازم دور وکیلوب قالسه نکا مغرور بولسیلیک مغرور دور چونکه کبر وفخر خداغه ناپسند نرسه لاردور ف ۶ اکثر متکبر لار خدا یولیده اوندلاری هم بیر سلاردو باشقه لارغه هم اوزخصلت لارین تعلیم بیرور لار هر کم خدا یولیده احسان قیلماس انین خداغه نقصان یتمس نقصان اوزینغه بولور الله تعالی باشقه نینگ فائده دنیا لیغیده بی نیاز دور

ف ۱ بو ترازو دین مراد شول ترازو دوره کہ معلوم دوریا شریعت مراد دور ہر یکے سے ایدہم انصاف وعدالت اجرا قیلولور ف ۲ یعنی اوز قدر تیمزا یلانی پیدا قیلدوک ویراستیغہ انینگ کان لاریق تو یوب تو بیدوک ف ۳ یعنی تیمور دین اورکش اسباب لاری یشاپور دانسا نلار ادچون انده کوپ منفعتلار باردور

بِالْبَيِّنٰتِ وَاَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتٰبَ وَالْمِيْزَانَ لِيَقُوْمَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ ۚ

روشن نشانلار ایلہ وتوشور دوک الار ایلہ کتاب وترازو ف ۱ تاکہ عمل قیلسونلار آدملار انصاف ایلہ

وَاَنْزَلْنَا الْحَدِيْدَ فِيْهِ بَاْسٌ شَدِيْدٌ وَّمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللّٰهُ

وتوشوردوک تیمورنی ف ۲ کہ بار دور انده قتیغ خطر دہم منفعت لار آدملار اوچون ف ۳ دتاکہ معلوم قیلسون

ع ٣ ٦ ٢٩ مَنْ يَّنْصُرُهٗ وَرُسُلَهٗ بِالْغَيْبِ ۚ اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا

خدا اول کیشنی کہ یاردم بیرور خداغہ وپیغمبرلاریغہ کورمای تحقیق اللہ تعالیٰ غالب وتلیکدور ف ۴ والبتہ یباردوک

نُوْحًا وَّاِبْرٰهِيْمَ وَجَعَلْنَا فِيْ ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتٰبَ فَمِنْهُمْ مُّهْتَدٍ ۚ

بیز نوحنی وابراہیمنی وقویدوک ایکیسین اولادیغہ پیغمبرلیکنی وکتابنی الاردین بعضلاری یول تاپقاندور

وَكَثِيْرٌ مِّنْهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا

والارنینگ کوپلاری نافرمانلاردور لار ف ۵ کیین ارقہ دین یباردوک الارنینگ ایزلاریدین باشقہ پیغمبرلاریمیزنی

بِعِيْسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاٰتَيْنٰهُ الْاِنْجِيْلَ ۙ وَجَعَلْنَا فِيْ قُلُوْبِ الَّذِيْنَ اتَّبَعُوْهُ

وارقہ دین یباردوک مریم اوغلی عیسینی وبیردوک انگا انجیلنی وپیدا قیلدوک انگا تابع بولغانلار دل لاریغہ

رَاْفَةً وَّرَحْمَةً ۗ وَرَهْبَانِيَّةَ ابْتَدَعُوْهَا مَا كَتَبْنٰهَا عَلَيْهِمْ اِلَّا ابْتِغَآءَ

شفقت وترحمنی ف ۶ والار ترک دنیانی اوزلاری پیدا قیلدیلار بیز انی الارغہ فرض قیلماب ایردوک لیکن انی اختیار قیلدیلار

رِضْوَانِ اللّٰهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا ۚ فَاٰتَيْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مِنْهُمْ

خدا رضاسین طلب قیلوب کیین انی سقلایالمادیلار مناسب سقلاش ایلہ کیین بیز بیردوک الاردین ایمان کیلتورغانلارغہ

اَجْرَهُمْ ۚ وَكَثِيْرٌ مِّنْهُمْ فٰسِقُوْنَ ﴿٢٧﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ

اجرلارینی والاردین کوپلاری نافرمان لار دور لار ف ۷ ای عیسیغہ ایمان کیلتورگان ذاتلار خدادین قورقونگلار

وَاٰمِنُوْا بِرَسُوْلِهٖ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَّحْمَتِهٖ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ نُوْرًا

وایمان کیلتورونگلار انینگ رسولیغہ ف ۸ بیرور اول سیزلارغہ رحمتیدین ایکی حصہ وعنایت قیلور سیزلارغہ بیر نور

تَمْشُوْنَ بِهٖ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿٢٨﴾ لِّئَلَّا يَعْلَمَ

کہ یورور سیزلار انینگ ایلہ مغفرت قیلور سیزلارنی وخدا مغفرت قیلیک مہرباندور تاکہ بلیسون لار

اَهْلُ الْكِتٰبِ اَلَّا يَقْدِرُوْنَ عَلٰى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاَنَّ

کتابیلار کہ الار قادر ایمسدورلار خدا کرمی دین ہیچ بیر نرسہ غہ والبتہ فضل وکرم

ع ٤ ٢٠ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَآءُ ۚ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ ﴿٢٩﴾

خدا قولندہ دور بیرور انی کیمغہ کہ خواہلار واللہ تعالیٰ بیوک فضل صاحبی دور

ف ۴ یعنی آدملار یکہ آسمانی کتاب ایلہ توغری یولغہ کیتر ماسلار وانصاف ترازو سین دنیادہ توغری توتما سلار الارنینگ تنبیہ لاری اوچون تیمور کیلاحلارین استعمال قیلغہ حاجت توشور اول حالدہ کیملار خدا ورسول مددلاری اوچون آخرت ثوابلارین کورروب انینگ امید بدہ جہاد غہ چیقورلار پروردگار الارنہ معلوم قیلیکچی دور ورنہ اللہ تعالیٰ اوزی غالب وتلیک ذات دور

ف ۵ یعنی پیغمبرلیک کتاب اوچون بولیکہ ذات نسللارین انتخاب ایتولایکہ الاردین کیین بودولت الارنینگ ذاتیلاریدین تاشقاری کیتماسون لیکن اولادلارین بعضلاری یول تاپدیلار واکثر لاری نافرمان دورلار

ف ۶ یعنی کیینگی پیغمبرلاریمہ لاری الارنینگ انیرلاریدہ ایردیلار اصولی حیثیت دین ہمہ لارین تعلیم لاری بیرایردی آخر دہ مسیح علیہ السلام نی انجیل ایلہ یباریلدی واول عنانی تابع بولغان جماعہ اللہ تعالیٰ رقت قلب عطا قیلدیکہ اندین الار عام خلق غہ مشفق ومہرباندیلار صونگگی زمانہ الار بے دین حکومتلاردین تنگ بولوب رہبانیت بدعتین کیینچہ بہت ایلہ پیدا قیلدیلار لیکن انی بیلار آلوب کیینہ آلما دیلار بارہ بارہ الارنینگ اکثرلاری نافرمان بولوب کیتدیلار

ف ۷ بوخطاب حضرت عیسیٰ علیہ السلام غہ تابع بولغانلارغہ دور یا امت محمدیہ غہ ف ۸ یعنی سید عالم صلعم غہ کہ آخری نبی دور لار ف ۹ یعنی کتابیلار بیلوب آلسونلار کہ الاردہ قدرت یوقدور کہ خدا نینگ فضلی غہ ایگا بولہ آلسونلار فضل تنہا اللہ تعالیٰ نینگ اوز قولیدہ دور خواہلگان بندہ سیغہ بیرا آلور چنانچہ کتابیلاردین خاتم الانبیاء صلعم غہ ایمان کیلتورگانلارغہ ایکی حصہ اجر بیرری دگنا ہلارین عفو ایتدی دنور عطا قیلدی وایمان کیلتورمگانلار بو فضل دین محروم قالدیلار

سورۃ المجادلہ مدنیۃ وھی اثنتان وعشرون آیۃ وثلث رکوعات

بسم اللہ الرحمن الرحیم

کلماتھا ۴۷۹ ابتدا کیوہ نا پن مہربان رحم کروکا اللہ تعالیٰ نا پن اٹ حروفھا ۲۱۰۳

قد سمع اللہ قول التی تجادلک فی زوجھا وتشتکی

تحقیق اینیک خدا او لی خاتون نا گپ ئے کہ جنجال کیک نے تو تینا ارواہ نا باریٹ وشکایت

الی اللہ واللہ یسمع تحاورکما ان اللہ سمیع بصیر ① الذین

کیک خدا ئے وخدا اینیک نمہ ہر دو ٹی نا گپ تے البتہ خدا اینوکا ہروکا ئے او

یظھرون منکم من نسائھم ما ھن امھتھم ان امھتھم

آدم آک ہرا نم ٹی ظہار کیرہ تینا خاتون تے او فک افس اوفتا ایلم اوفتا ایلم

الا الی ولدنھم وانھم لیقولون منکرا من القول وزورا

فقط او خاتون آک ہرا کہ اوفتے ودی کرینو ہمو نا وتحقیق او فک پارہ ناروا گپ و دروغ ئے

وان اللہ لعفو غفور ② والذین یظھرون من نسائھم ثم

والبتہ خدا معاف کروکا بخشوکا ئے و ہرا آدم آک کہ ظہار کیرہ تینا خاتون آتیان گڈا

یعودون لما قالوا فتحریر رقبۃ من قبل ان یتماسا ذلکم

پدا پِرِنگرہ ہمو گپ آن ہرا کہ پاریسُرہ گڈا اسہ غلام سے آزاد کننگ ئے مُست ہمو آن کہ تینٹ لگّرہ ای نا

توعظون بہ واللہ بما تعملون خبیر ③ فمن لم یجد فصیام شھرین

ایلو نصیحت کننگرہ اوڑان و خدا ہرا کاریم کہ کیرے خبردار ئے گڈا ہر کس کہ غلام دو بتّو گڈا دُو تُوہ روزہ لازم ئے

متتابعین من قبل ان یتماسا فمن لم یستطع فاطعام ستین

پدپدی مُست ہمو آن کہ تینٹ لگّرہ گڈا ہر کس کہ روزہ نا طاقت اف گڈا شست مسکین نا

مسکینا ذلک لتؤمنوا باللہ ورسولہ وتلک حدود اللہ وللکفرین

طعام ئے ہمو حکم دا انداز اے کہ ایمان ہتبو خدا و رسول آ و دا خدا نا حدآک او و کافر آتے

عذاب الیم ④ ان الذین یحادون اللہ ورسولہ کبتوا کما کبت

عذاب ئے دردناک تحقیق ہرا آدم آک کہ مخالفت کیرہ خدا و رسول نا خوار

الذین من قبلھم وقد انزلنا ایت بینت وللکفرین عذاب

مریرہ ہرانکہ خوار مسُر اوفتیان مُست و تحقیق ایلہ آیتاک روشن کافر آتے عذاب ئے

مھین ⑤ یوم یبعثھم اللہ جمیعا فینبئھم بما عملوا احصہ اللہ

خوار کروکا ہمو دے کہ ودی کیک خدا کُل تے گڈا خبر ایترے ہمو عمل آتیان ہرا کہ کرینو حساب کرینے خدا

ف اسلام دین اول برابر اگرا اُڈ زنا تو ہمہ سن پننگ آن مدین دیب قولسا اول خاتون اول ایری فد دائمی حرام بوب قالو را ہیسے کہین اولا یکے ہر گز بیری ایلہ تو شولہ آنکس ابندی زمان سادتدو اوس بن الصامت دیکان ہیر صحابی اوذ خاتون لاری خولہ بنت ثعلبہ بو قا ریدہ گی لفظ نے دیب خاتنلا قید یلار ری آنحضرت صلعم حضور الاریغہ کیدیلارہ بو کفاجا نے سوز لادیلار سید عالم صلعم مرحمت قلیدیلار کہ بو معاملہ دہ حاضر خدا و ندکریم نامں بر حکم بیاردی سن گمان قیلور من کہ سن ایرنیک فد حرام بو لدنگ ایمدی ایکے لار نیکنگ تنداغ تو شولور سی لار خاتون زلو وتالہ قیلہ باشلادی کہ اولیم بوزد لو ر بالہ لادیم سہ گردن بو لور لارگا جا۔ آنحضرت صلعم بلہ جنجال قیلور ہیر دی کیا رسول اللہ ایریم بو الفاظ دین طلاقنی نیت قیلدنا مدور گا خدا طرفی قیلور ہیر دے کہ یا اللہ سن تنہا کیدمن دلو مصیبتین سنگا فریاد قیلور من بو بالہ لارنے من آنوب قا بسام آچلیکدین صایک بو لور لار آنہ الاریغہ تا بشور سام ضایع بولور لار اے مہربان سن اوذ پیغمبر نینگ زبانلا ریدین منینگ بو مشکلیمنی آسان قیلغیل دینگچ بو نالہ سیغہ جوابا بو آیتلار نازل بولدی وظہار حکمی توشدی۔ (تنبیہ) حنفی مذہبدہ ظہار دیب اوز خاتونی نے ابدی حرم بولغان خاتو ظہار چنانچہ آنہ د ہمشیرہ و باشقہ لار نینگ شو بلائغ بیر عضو لاریغہ اوخشا تمدنے ایتیلور کہ انگا یامک بے عند منو عدد مثلا دلسیہ کہ سن منگا آنم نینگ اورقہ سے کبی دور سن ظہار مسئلہ سین مفصل احکامی فقہ کتابلار بیدہ دور ف ۲ اگر بیر کیشی بے تمیز لیک قیلوب اوز خاتو سینغہ یلغان ونا معقول سوز

نے دیب قولسہ اینگ سزاسے شولدور کہ کفارہ بیرماہی انگا لیقین بارماسون قیان کفارہ بیر سہ خاتون اوز خاتونیدور ولیمار ایلہ طلاق بو لوب قالس کفارہ اول غلام آزاد قیلمکدور قدرتی تیمار سہ ایکی آی پے درپے روزہ تو توربو صم بولماسہ کیبن آلتمش عدد مسکین فد طعام بیر ودف ۳ یعنی خدا و رسول حکملاریغہ اطاعت قیلینگ لار جاہلیت زمانہ سین عادت لاریدین ترک اینگ لار کہ خدا رسول حکماریغہ مخالفت کافر لار ایشلاریدور ف ۴ الار اوجون دردیلیک عذاب حاضر دور عدنیادہ ہم خوار و ذلیل بولور لار چنانچہ مونداغ آدملار اول ہم خوار و ذلیل بولغان ایردیلار ہمیشہ بولور لار خصوصا اللہ تعالیٰ طرفیدین مدد ایتیلار تو شکا مندین

ف ١ يعني قيلوقان هر بير ايشنينگ نتيجه سين كورولور هيچ بير عمل غائب بولوب كيتمس انسان نينگ بوتون عمرنده قيلغان ايشلارى تمام يادىده تورماس اكثرنى اونوتوب قويور ليكين الله تعالى قاشنده همه سى مرتب دستا قليغ لو دور تمام دفتر قيامت كون آچيلور ف ٢ كائنات ده بار نرسه آسمانده بولسون يا يرده بولسون كته بولسون

وَنَسُوهُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي

خدا اولارنى اونوتقان دور الار اني و خدا هر نرسه غه واقف دور ف ٢ آيا كورمادينگيزمى كه تحقيق خدا بيلور هيمنه نرسه كه آسمان

السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ مَا يَكُونُ مِن نَّجْوَىٰ ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ

ده دور و هيمنه نرسه كه يرده دور بولماس اوچ كيشنى اورتالارنده مخفى مصلحت مگر خدا الارنينگ توتنچى لارى

رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَىٰ مِن ذَٰلِكَ وَلَا أَكْثَرَ

دور و نه بيش كيشنى اورتالارنده مگر خدا آلتنچى لارى دور و نه كم دور اندين و نه كوب

إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ۖ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ إِنَّ

مگر اول الار ايله دور قيده بولسه لار كيين خبر بيرور الارغه قيلغان ايشلارى بيرله قيامت كونى

اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ

البته خدا هر نرسه نى بيلگوچى ذات دور ف ٣ آيا سيز باقمادينگيزمى الارغه كه منع قيلوندى لار مخفى سوزلاشمقدين

يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ

ينه منع قيلونغان نرسه لارين قيلورلار و مخفى سوزلاشورلار گناه و حد دين آشمق و پيغمبرغه

وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ بِهِ اللَّهُ

نافرمانلىك خصوصيده و قيچان كيلسه لار حضورينگيزغه سلام بيرورلار سيزغه شونداغ سلام كه خدا سيزغه

وَيَقُولُونَ فِي أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ ۚ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ

اونداغ سلام بيرمگان دور و ديرلار اوز دل لارىده كه نه اوچون عذاب قيلماس بيزنى خدا ديگان سوزلاريميز

يَصْلَوْنَهَا ۖ فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَنَاجَيْتُمْ

اوچون كفايه دور الارغه جهنم الار انگا كيرورلار اول يمان جايدور ف ٤ اى مسلمانلار قيچان اوزارا مخفى

فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا

سوزلاشسنگيزلار گناه و حد دين آشمق و پيغمبرغه نافرمانلىك خصوصيده مخفى سوزلاشمنگلار و مخفى سوزلا

بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ

شينگلار ياخشيليق و تقوى خصوصيده و قورقونگلار خدادين كه اول خداغه حضورينگيزده جمع بولورسيزلار حقيقتا

الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا إِلَّا بِإِذْنِ

مخفى سوزلاشمق شيطان طرفيدين دور تا كه غصه قيلسون مسلمانلارنى و تيگوزا الماس الارغه هيچ ضرر [illegible]

اللَّهِ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

مگر خدانينگ اذنى ايله و خداغه توكل قيلسونلار مؤمنلار ف ٥ اى مسلمانلار

يا كيچيك بولسون آشكارا بولسون يا مخفى بولسون همه سى الله تعالى غه معلوم دور قيچان اوچ نفر مخفى مصلحت اوچون جمع بولسلار تورتونچيلارى خدا دور اگر بيش نفر بولسه لار آلتيچى لارى خدا دور مخفى كوب بولسلار يا آز بولسونلار هر حالده خدا الاردين باخبر دور قيامت كونى همه لارنينگ رازلارين اولارغه اظهار قيلور ف ٣ سيد عالم صلعم مجلس مباركلارىده اولتوروب منافقلار بير بيرلارى مخفى گفتگولار قيلور ايرديلار و اتيغو كافرلارنى مسخره قيلور ايرديلار و كوزلارى ايله عجيب اشاره لار قيلور ايرديلار كه اندين مسلمانلارغه نهايتده رنج بولور ايردى حال بو كه الارنى بو طريقه معامله دين منع قيلونغان ايرديلار ينه شول ايشين تينه قيلور ايرديلار مخفى مصلحتلارى اصلاح يا نفع عام اوچون بولمس ايردى بلكه معصيت و حد شرع دين تجاوز و رسول اكرم صلعم غه مخالفت خصوصيده بولور ايردى قيچان سرور كائنات خدمتلارىغه حاضر بولسلار سلام اورنيغه السلام عليك دير ايرديلار يعنى سيزگا اولوم كيليسون ينه اوزارا دير ايرديلار كه اگر بو ذات پيغمبر بولسلار ايدى بو سوزيميز اوچون تيزدين بيزغه عذاب كيلادر پروردگار جواب بيرور كه حسبهم يعنى جهنم اوزى كفايه قيلور ف ٤ بو آيات شريفه ده مسلمانلارنى منافقلار خصلتلاريدين منع قيلور و شونى ارشاد قيلور كه منافقلارنينگ مخفى سوزلاشلارى شيطان طرفيدين دور كه اندين مسلمانلارغه رنج و كلفت يتور حال بو كه خدادين بى اذن شيطان نه باشقه هيچ كيمغه اذيت تيگوزا الماس مسلمانلارغه لازم دور كه هميشه خداغه اعتماد اتسونلار

ف۱ یعنی شوندلاغ اولتوروڭلار کہ جای کیڭ تورسون دباشقہ لار اوچون ہم اولتورغالی محل بولسون ف۲ یعنی خدا سیزلارنیڭ تنگلیگیڭلارنیگیزنی کوڭلار ودداوز رحمتیں دروازہ سین آچوب قویور ف۳ سید عالم صلعم مجلس مبارکلاریدہ ہر بیر آدم اول جنابغہ یقین اولتورو شیغہ طالب بولور ایدی اشنگ اوچون

گاہا مجلس کوب تنگ بولوب کیتور ایردی حتی بعض وقتلارڈ صحابۂ کرام بیوک لاریغہ ہم یقین یردین جای بولمای قالور ایردی شونیڭ اوچون بو آیتلار دیو حکملار بیار یلدی کہ مجلسدہ شوندلاغ آداب لار ملحوظ آشور دسون کیشی کیلوب قالسہ مناسب خوشکہ بہ لاری اودد نلاریدین توروب باشقہ یرغہ اولتورسونلار بو حکم ہر زمان و ہر مکان اوچون دورکہ بو ادبلار غہ ایلی صادق وعلمی صحیح ذاتلار عمل قیلورلار کہ اللار نیڭ تواضعلارین برکتیدین اللہ تعالی درجہ لارین بلند قیلور اما جاہل ومتکبر آدملار کبر وتیہ دین زادچون منی لتو عوز دلوریا زادچون اول یرغہ اولتور عوزدلور دیگان سوزلار ایلہ مجلسنی نظامین برباد ایتورلار ف۴ منافقلار اکثر بیفائدہ سوزلارنی آنحضرت صلعم قولاغلاریغہ سوزلاب خلق غہ اوزلارین کتہ کورسا توب پریشان قیلور ایردیلار و بعض سادہ مسلمانلار ہم شوندلاغ قیلور ایردیلار اندین باشقہ لارغہ شرف ملاقات اوچون وقت قالمس ایردی واوزلاریم خلوت اولتور میچی بولسلار اولتور الّسی ایردیلار و کمال مروت وشفقتلاریدین اللارنی منع ہم قیلمس ایردیلار کیمین حکم نازل بولوبکہ قدرتی بار آدم آنحضرت صلعم ایلہ مناجات قیلمکچی بولسہ اول بیر آز صدقہ قیلسون بونی منافقلار الشیتوب بخیل لیکلاریدین کیلیشنی بند قیلدیلار سادہ مسلمانلار ہم توشوبدیلار کہ بو ایش خدا و رسولغہ نامناسب کورولوب در الاریم توختاندیلار صونگرہ آز فرصتدہ صونگغی آیت

إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجٰلِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللّٰهُ لَكُمْ ۚ وَإِذَا قِيلَ

نچان سیزلارغہ دیلیسہ کہ مجلسلاردہ جای آچیق قویوڭ سیز لاری آچیق قویوڭ خدا سیزلار اوچون جای آچیق قویور

انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذِينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ ۙ وَالَّذِينَ اُوتُوا

و نچان دیلیسہ کہ توروب تورڭلار سیز لار توروب تورڭلار بلند قیلور خدا سیزلاردین مومنلارنیڭ و علم بیریلگانلارنیڭ

الْعِلْمَ دَرَجٰتٍ ۚ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوٓا

درجہ لارین واللہ تعالی سیزلارنیڭ ہمہ ایشلارنیگیزدین خبردار دور ف۳ ای مسلمانلار اچان سیزلار

إِذَا نٰجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰىكُمْ صَدَقَةً ۚ

پیغمبر صلعم غہ مخفی سوز قیلمکچی بولسنگیزلار مخفی سوزلارنیگیزدین اول صدقہ بیرنگلار بو ایش

ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ ۚ فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

سیزلار اوچون یخشیراغ و پاکیزہ راغ دور واگر تاپماسنگیزلار اول حالدہ خدا مغفرتلیک مہربان ف۴

ءَاَشْفَقْتُمْ اَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوٰىكُمْ صَدَقٰتٍ ۚ فَاِذْ لَمْ تَفْعَلُوا

آیا قورقدنیگیزلارمی مخفی سوزلارنیگیزدین اول صدقہ بیر شلارنیگیزدین پس وقتیکہ سیزلار قیلالماسنگیزلار

وَتَابَ اللّٰهُ عَلَيْكُمْ فَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَطِيعُوا اللّٰهَ

و عفو ایتسہ خدا سیزلاردین پس نمازلارنیگیزنی وزکاتلارنیگیزنی مقیم بولونگلار ادا ایتڭ بولونگلار خداغہ

وَرَسُولَهٗ ۚ وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾ اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا

وانیڭ رسولیغہ و خدا خبردار دور ہمہ ایشلارنیگیزدین ف۵ آیا کورمادینگیزمی اول جماعہ نی کہ دوستلیک قیلدیلار

غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ ۗ مَا هُمْ مِّنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ ۙ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ

ف۶ بیر طائفہ غہ کہ غضب قیلغاندور خدا انیڭ اللارغہ ایسلار لبولار سیزلاردین ونہ اللاردین وقسم ایچورلار یلغان سوزغہ

وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۗ اِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُوا

واوزلاری بیلورلار تیار قیلوب قویغاندور خدا اللارغہ قتیغ عذابنی البتہ یماندور اللارنیڭ قیلوب

يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اِتَّخَذُوٓا اَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ

تورگان ایشلاری اللار قسملارینی سپر قیلوب الدیلار کیین توسدیلار خدانیڭ یولیدین بار دور

عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾ لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَآ اَوْلَادُهُمْ مِّنَ اللّٰهِ

اللار اوچون خوار قیلغوچی عذاب ہرگز دفع قیلمس اللارنیڭ مال واولادلاری خدانیڭ عذابیدین

شَيْـًٔا ۗ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خٰلِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ

ہیچ بیر نرسہ نی اللار دوزخی لار اللار اندہ دائم قالور ف۸ اول کونیکہ توز غوزدور خدا اللارنی

ایلہ بو حکمی موقوف ایتیلدی ف۵ صدقہ بولیدرو شدین مقصود بولغان نرسہ وجود غہ کیلدی ایمدی بو موقت حکم سیزلاردین کوتاریلدی موندین کیین سیزلار نماز وزکوٰۃ و خدا و رسول حکملاریغہ اطاعت کبی نرسہ لارغہ دوام ایتنگ لارکہ تفسلار یگیزنیگ تازا یرشے اورشبو نرسہ لاردہ دور ف۶ بولار منافقلار دور لار ف۷ بولار یہود لار دور لار
ف۵ منافقلار نہ بوتون مسلماندور لار چونکہ دل لاری کافر دور ونہ بوتون کافر دور لار چونکہ زبان لاریدہ بیز مسلمان میز دیر لار ایتاندی بولار الارا اوچون خدا نہایتدہ قتیغ عذابنی آمادہ قیلوب قویغاندور چونکہ بو فعل لاری کوپ یماندور کہ قسم ایلہ مسلمان کوردولوب باشقہ لارنی اسلام دین منع قیلورلار جہنم عذابیدین اللارنی نال لاری واولادلاری

ف۱ منافقلار دنیاده مسلمانلار حضورلاریده یلغان قسملار نے ایچوب نفاق ایله حال وجانلارینی سقلاب قالورلار دگمان قیلورلار که الار نهایتده هوشیار جماعه دورلار قیامت کونی خداوند اکبر دربارلیغه حاضر بولغان ساعتلاریده هم شرم قیلمای یلغان قسملارین ینه ایچورلار گویا اول دربارده هم بولارنینگ تدبیرلاری اوزلاریغه نجات

بیرور لیکن خدا الار نے دیلغان قسملارینی بخششے بیلور عالم ده آدملارنینگ رسوای اول جماعه دور که خدا حضوریده یلغان سوزلاشکغه شرم قلماس ف۲ یعنی خدا ورسولغه مخالفت قیلغوچی تارکه حق وصدا قتغه دشمن دورلار الار همیشه خوار ورسوا بولور لار چونکه الله تعالی حکم قیلغان دور کرحق آخر غالب قیلور اصل حق بیشے منصور ومظفر بولورلار ف۳ چنانچه جناب ابو عبیدة اوز آتلارینی اولدوردیلار وحضرت ابوبکر جنگ احد اوغول لاری عبدالرحمن مقابلہ سیغه چیقیپ بولدیلار ومصعب بن عمیر طلغا اوز برادرلارلار عبید بن عمیر نے وحضرت عمر طلغا تاپوری عاص بن هشام نے وحضرت علی وحضرت حمزة وحضرت عبیدة اوز موشلاری عتبه وشیبه وولیدین عتبه نے اولده ۲ دیلار لو قتل للد یمه سے خدا ورسول نے هر محبوبین زیاده محبوب بیلگانلیک للدین بولغاندور رضی الله تعالی عن جمیعهم ورزقنا اتباعهم ف۴ مدینه نینگ شرق طرفیده بیرنچه میل فاصلده یهودلارنینگ بنی نضیر دیگان بیر جماعه لاری تورور ایردیلار بو قوم جماعه سے کته حلالر بوب اوز لارین محکم قلعه لاریغه مغرور دیر ایردیلار رسالت پناه صلعم مدینه غه هجرت قیلوب کیلگان للدیده بولار اول جنابیده صلح اوچون معاهده قیلدیلار باشقه غه مدد بیرماسلیک غه عهد بیردیلار لیکن مکه مشرکلاری ایله خفاو غرض قیلوشوب توردیلار حتی الار نینگ بیر سردارلاری کعب بن اشرف قرقی نفری همراه آلوب مکه غه کیلیب بیت الله ده روبرو لاریده

جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ

جملاسینی قسم ایچورلار الارنینگ حضورنده نیرلارینگ قاشلارنگیزده قسم ایچکانلاری کبی وخیال قیلورلار که الار بیر نرسه ایوسنده

شَيْءٍ ۚ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ⑱ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنْسَاهُمْ

دورلار آگاه بولونگلار دورلار یلغانچی لار ف۱ غالب کیلگاندور الارغه شیطان وا ولتدورگاندور خاطرلاریدین

ذِكْرَ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ

خدانینگ یادین انه شولار دور شیطان نینگ لشکری آگاه بولونگ که شیطان نینگ لشکری الار دورلار زیانغه

الْخَاسِرُونَ ⑲ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ

اوچراگان لار تحقیق اول آدملار که مخالفت قیلورلار خداغه وانینگ رسولیغه الار نهایتده خوار

فِي الْأَذَلِّينَ ⑳ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ

طائفه لاردین دورلار یازوب قویغاندور خدا که البته غالب کیلورمن من ومینینگ پیغمبرلاریم البته خدا

عَزِيزٌ ㉑ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ

قوتلیک غالبدور ف۳ تاپماس سیز بیر جماعه نے که ایمان لاری بار دور خداغه ورسولیغه دوستلیک قیلسونلار

مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ

شوندایغ آدم ایله که مخالفت قیلوبدور خداغه ورسولیغه واگرچه بولسه لار هم آته لاری واوغول لاری یا

إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ۚ أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ

برادرلاری یا جماعه لاری الار دورلار اول جماعه که یازوبدور خدا دل لاریغه ایمان نے

وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ ۖ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

ومدد بیروبدور الارغه غیبی فیض ایله اوز طرفیدین وداخل قیلور الار نے شوندایغ باغلارغه که آقوب تورور استلاریدین

خَالِدِينَ فِيهَا ۚ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ أُولَٰئِكَ

ایریغ لار دائم قالورلار الارنده راضی بولور خدا الاردین والار راضی بولورلار خدادین آنه شولار دورلار

حِزْبُ اللَّهِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ㉒

خدانینگ لشکری آگاه بولونگ تحقیق خدانینگ لشکری کنه دورلار نجات تابغوچیلار ف۴

سورة الحشر مدنية وهي اربع وعشرون اية وثلث ركوعات بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

کلماتها ۴۵۵ ابتدا قیلورمن مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله حروفها ۲۰۱۶

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ①

پاکلیک ایله یاد قیلور خدا نے نیمه نرسه که آسمانلارده دور ونیمه نرسه که یرده دور واول دور غالب حکمتلیک

مسلمانلار خلافیغه قریش ایله معاهده قیلدی لیکن بیرنچه کون اوتمای محمد بن سلمة نام صحابی تول لاریده اول غدار جهنمغه روانه بولدی بیر مرتبه بنی نضیر عهد شکنلیک ایله دوام ایدی بار بار سرور کائنات صلعم نے قتل قیلیغه کوشش لار قیلدیلار لیکن خداوند مهربان اوزی اسبراوی آخر حضرت صلعم مسلمانلار نے جمع قیلدیلار وبنی نضیر ایله اوردوشمک غه وتوجه قیلدی مسلمانلار نهایت تیزلیک ایله تیار بولوب ویلار کیچین قالغان لار باروب الارنینگ مکانلارین وقلعه لارین محاصره قیلدیلار ⁂

هُوَ الَّذِیْٓ اَخْرَجَ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا مِنْ اَهْلِ الْكِتٰبِ مِنْ دِیَارِهِمْ
اول در اول ذاتیکه چیقاردی اول جماعتیکه کافر بولدیلار کتابیلاردین اوز اویلاریدین لشکرلارین بیریچی
لِاَوَّلِ الْحَشْرِ ؔ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ یَّخْرُجُوْا وَظَنُّوْٓا اَنَّهُمْ مَّانِعَتُهُمْ حُصُوْنُهُمْ
ییغیلیشلاریده ف سیزلار گمان قیلماب ایردینگیزلار که الارچیقورلار الار گمان قیلوب ایردیلار که الارنینگ قلعه لاری الارنی
مِّنَ اللّٰهِ فَاَتٰىهُمُ اللّٰهُ مِنْ حَیْثُ لَمْ یَحْتَسِبُوْا وَقَذَفَ فِیْ قُلُوْبِهِمُ
خدانه ایدین قوتقارادر پس کیلدی الارغه خدا نینگ عذابی گمان قیلمگان یرلاریدین و سالوی خدا دل لاریغه
الرُّعْبَ یُخْرِبُوْنَ بُیُوْتَهُمْ بِاَیْدِیْهِمْ وَاَیْدِی الْمُؤْمِنِیْنَ ۗ فَاعْتَبِرُوْا
خوف نی که خراب قیلور ایردیلار اوز اویلاریدی اوز قول لاری ایله و مسلمانلار قول لاری ایله عبرت آلینگ لار
یٰٓاُولِی الْاَبْصَارِ ② وَلَوْلَآ اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَیْهِمُ الْجَلَآءَ لَعَذَّبَهُمْ
ای کوز ییک لار واگر الله تعالی الارغه وطنیدین سورگونینی یازمغان بولسه ایردی البته عذاب قیلور ایردی
فِی الدُّنْیَا ۖ وَلَهُمْ فِی الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ③ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ
الارنی دنیاده (باشقه طریقه ایله) و بار دور الارا اوچون دوزخ عذابی بو شونینگ اوچون دور که الار مخالفت
شَآقُّوا اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ۚ وَمَنْ یُّشَآقِّ اللّٰهَ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِیْدُ
قیلدیلار خداغه و رسولیغه و کیمیکه مخالفت قیلور خداغه البته خدا عذابی قتیغ بیر
الْعِقَابِ ④ مَا قَطَعْتُمْ مِّنْ لِّیْنَةٍ اَوْ تَرَكْتُمُوْهَا قَآئِمَةً عَلٰٓی
دانه دور ف ٢ اول خرما درختی که کیسدینگیزلار یا قالدوردینگیزلار انی اوز تامورلاریغه تورگان حالده
اُصُوْلِهَا فَبِاِذْنِ اللّٰهِ وَلِیُخْزِیَ الْفٰسِقِیْنَ ⑤ وَمَآ اَفَآءَ اللّٰهُ عَلٰی
هر ایکیسی هم خدا نینگ اذنی ایله بولگان دور و تا که رسوا قیلسون خدا نافرمانلارنی ف ٣ و اول مالیکه ذا اوروش بیرگی
رَسُوْلِهٖ مِنْهُمْ فَمَآ اَوْجَفْتُمْ عَلَیْهِ مِنْ خَیْلٍ وَّلَا رِكَابٍ وَّلٰكِنَّ
خدا اوز رسولیغه الاردین سیزلار انگا نه آتلار یوگورتوردینگیزلار و نه تویه لار ولیکن الله تعالی
اللّٰهَ یُسَلِّطُ رُسُلَهٗ عَلٰی مَنْ یَّشَآءُ ۚ وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ ⑥
مسلط قیلور اوز پیغمبرلاریغی کیمگه که خواهلاسه والله تعالی هر نرسه غه قادر دور
مَآ اَفَآءَ اللّٰهُ عَلٰی رَسُوْلِهٖ مِنْ اَهْلِ الْقُرٰی فَلِلّٰهِ وَلِلرَّسُوْلِ
اول مالیکه ذا اوروش بیرگی خدا اوز رسولیغه قیشلاقلار آدملاریدین اول خدا نینگ و رسول نینگ
وَلِذِی الْقُرْبٰی وَالْیَتٰمٰی وَالْمَسٰكِیْنِ وَابْنِ السَّبِیْلِ ۙ كَیْ لَا یَكُوْنَ
و رسول قریندا شلاری نینگ و یتیم لارنینگ و مسکین لارنینگ و مسافر نینگ حقلاری دور تا که اول مال بولمسون

ف ١ یعنی نبی نضیر اوزلاری کتابی بولوب تورسه خاتم الانبیا صلعم غه ایمان کیلتورمای کافر بولدیلار الارا ملیه اوروش قیلماک اوچون تیزه لاریغه باسوب بارگان اسلام لشکری غه مقابله قیله آلمادیلار لشکرلاری بیریچی ییغیلیشده ذل لاریغه هیبت پیدا بولوب اوروشمک دین عاجز کیلدیلار قلعه لارین استحکاماتلارین تاشلاب کیتمک غه حاضر بولدیلار بعض ملالار دیدیکه اول الحشر دین مراد بو یهودلارنینگ ابتدائی سورگون لاری ایردیکه مونده ین اول بو طریقه سورولگان ایمس ایردیلار و اول الحشر دین بو نرسه ...
بارده رله بو بیرنچی سورولیشلاری دور که مدینه دین کوبلار خیبر و باشقه طرفلارغه کیتدیلار و ایکنچی حشرلاری حضرت عمر زمان لاریده شام طرفیغه بولدی چونکه اوّل اقلیمده آخر الحشر هم بولور ف ٢ یعنی الارنینگ بو قدر تیار گریک لاری و مستحکم قلعه لاری پردرگهلاری نینگ بارگان بیرلوتون مسلمان مجاهدلارین قول لاریدین قوتقلان المدی بلکه دل لاریغه شوندایغ خوف سالدیکه اوز مملکتلارین اوز قول لاری ایله برباد ایتدیلار و مسلمان لار هم کوز لیک انلار دا استفاده قیلدیلار اگر خدا الارنینگ قسمتلاریغه وطنیدین سورگونشی یازمگان بولگانده بلکه حتی قرنطیه کبی اولاور دوا ایردیلار بو نرسه خدا و رسولیغه مخالفت لارین نتیجه سیدر بو دنیا عذابیدور آخرت عذابی علاوه تورودور ف ٣ یعنی اول درختلارنی کیسلیشی و اوز اورنیده قالیشی هر ایکیسی و مسلمان لار نینگ نالده لاری و کافرلارنینگ آزارلاری بار دور الارنینگ اوچون هر ایکی سورتیده هم موافق حکمت دور ف ٤ غنیمت ییلنی اورماسده گی فرق شوله دور که غنیمت دیب دشمن ایله اوروشوب تولغه توشورولگان مالنی فیء دیب لور و دشمن بولماسی قولغه الاردین توشورولگان مالنی غنیمت نینگ بیش دین بیر حصه سی خدا نینگ حقی دور قالغان تورت حصه سین لشکرغه تقسیم قیلوب بیریلور لیکن فی ء نینگ همه سی مسلمانلارنینگ عمومیه لاریغه تویلور انده الارنینگ مصالح عامه لاریغه و ضروری لاریغه الار صرف قیلورسید عالم صلعم زمان سعادتلاریده فی ء مال لاری خاص اول جناب نینگ اختیار و تصرفلاریده بولور ایردی حکمی دورکه بو اختیار مالکانه بولسون یا حاکمانه هر حالده الله تعالی آلدیگی آیتده بولور که وجوب یوزه سیدین یا استحباب یوزه سیدین فلان فلان مصرفلارغه بیریلسون آنحضرت صلعم دین کیین بو مال لارنینگ اختیاری امام غه اوتورلکن انینگ تصرفی مالکانه بولمیس حاکمانه بولور باقی غنیمت مال لارین حکمی علاحده ده دور حشر دین بیر ایچقاربلیب قالغانی لشکرغه حقیده دور

وقف النبی علیه السلام

ف۵ اولغی آیده خاص بنی نضیر جماعه سین مال لارین ذکر قیلونوب ایردی ایمدی فئ مال لارلیغه متعلق عام قاعده بیان قیلونه دیعنی فئ مال لاریغه متعلق عام بیان قیلیو دلور یعنی فئ مال لاریغه رسول صلعم وا اول جنابیدن کیین امام قبضه قیلور بویرده الله تعالی نینگ ذکری تبرک یوزه سیدین کیلگاندر چونکه خدا بهمه

دُولَةًۢ بَيْنَ الْاَغْنِيَآءِ مِنْكُمْ ؕ وَمَآ اٰتٰىكُمُ الرَّسُوْلُ فَخُذُوْهُ ۚ وَمَا

ایلانیب بائی لارینگیز اورتالاریده دیمه و نرسه که بیرو بدور سیزلارغه پیغمبر لیبی آلینگ لار و نیمه نرسه دین منع قیلور

نَهٰىكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوْا ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ۞ ۷

سیزلارنی اندین پس اندین تارتلینگ لار ف۲ و قورقونگ لار خدادین تحقیق خدا عذابی قتیغ بیرزاتدور ف۳

لِلْفُقَرَآءِ الْمُهٰجِرِيْنَ الَّذِيْنَ اُخْرِجُوْا مِنْ دِيَارِهِمْ وَاَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُوْنَ

(اول مال) محتاج مهاجرلار حقلاریده رکه چیقاریلیبدورلار اوزاویلاریدین و مال لاریدین طلب قیلورلار

فَضْلًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانًا وَّيَنْصُرُوْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ ؕ اُولٰٓئِكَ

خدانینگ کرمینی و رضاسینی و یاردم بیرورلار خداغه و رسولیغه انه شولار شولار دورلار

هُمُ الصّٰدِقُوْنَ ۞ ۸ وَالَّذِيْنَ تَبَوَّؤُ الدَّارَ وَالْاِيْمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّوْنَ

راست مسلمانلار ف۴ و هم اول جماعه حقلاریده ورکه جای توتدیلار دارالهجرتده مهاجرلاردین آلدین مستقیم تورد یلار

مَنْ هَاجَرَ اِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُوْنَ فِيْ صُدُوْرِهِمْ حَاجَةً مِّمَّآ اُوْتُوْا

ایمانده دوست توتورلار هرکیمی که هجرت قیلسه الارطرفلاریغه و تاپماسلار اوز دل لاریده رشک مهاجرلارغه بیریلگان

وَيُؤْثِرُوْنَ عَلٰٓى اَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۛؕ وَمَنْ يُّوْقَ

نرسه اوچون و مقدم بیلورلار باشقه لارنی اوزلاریدین واگرچه بولسه هم اوزلاریده حاجت و کیمی که ساقلانسه

شُحَّ نَفْسِهٖ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ۞ ۹ وَالَّذِيْنَ جَآءُوْ مِنْۢ بَعْدِهِمْ

اوز نفسینینگ حرصیدین انه شولار دورلار نجات تاپگوچیلار ف۵ و هم اول طائفه نینگ حقلاریده رکه کیلدیلار الاردین

يَقُوْلُوْنَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاِخْوَانِنَا الَّذِيْنَ سَبَقُوْنَا بِالْاِيْمَانِ

کیین دیرلار ای پروردگاریمیز مغفرت قیل بیزلارنی و اول برادرلاریمیزنی که بیزدین آلدین مسلمان بولوبدورلار

وَلَا تَجْعَلْ فِيْ قُلُوْبِنَا غِلًّا لِّلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا رَبَّنَآ اِنَّكَ رَءُوْفٌ رَّحِيْمٌ ۞ ۱۰

و پیدا قیلمه بیزلارنینگ دل لاریمیزده هیچ بیر کینه نی مؤمن لار اوچون ای پروردگاریمیز البته سن مغفرتلیک مهربان سن

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ نَافَقُوْا يَقُوْلُوْنَ لِاِخْوَانِهِمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ

آیا سیز کورمادینگیزمی اول جماعه نی که منافق بولدیلار دیرلار اوز برادرلاریغه که کافر بولدیلار کتابی

اَهْلِ الْكِتٰبِ لَئِنْ اُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيْعُ فِيْكُمْ اَحَدًا

لاردین اگر سیزلار چیقاریلسنگیزلار البته بیز هم سیزلار ایله چیقورمیز و اطاعت قیلماسمیز سیزلارنینگ خصوصلاریده

اَبَدًا ۙ وَّاِنْ قُوْتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ ؕ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ لَكٰذِبُوْنَ ۞ ۱۱

هیچ بیر کیشیغه هرگز و اگر سیزلار ایله اوروشلسه بیزلار البته سیزلارغه یاردم بیرورمیز و خدا گواهدر که الار یالغانچی لاردورلار ف۶

الربع

تقریباً الکه و رسول صلعم قرینه اشلاری نینگ بای و محتاجلاری برابردور بو مصرفلارنی شونینگ اوچون کورساتیلوزکه همیشه تیملار محتاجلار بکیس لار و عام مسلمانلار دین جزآکوب تورولسون و بو مال لار بایلار قول لاریده بار بیب کیلیب بیرماسون کیمی نیمه نرسه نی رسول مقبول خدا صلعم نینگ حکمی ریله تقسیم ایتسه لارانی خرسند لیک ریله آلونسون و نیمه نی برماسه لارانی آلوماسون و هر ایشده اول جناب نینگ حکم لاریغه اطاعت قیلونسون ف۳ یعنی رسول صلعم نینگ حکم لاریغه مخالفت الله تعالی نینگ حکمیغه مخالفتدور و خدا نینگ عذابین امدی برداشت قیله المس ف۴ یوقاریده گی مال لارغه اگرچه عام محتاج مسلمانلار حقدار دورلار لیکن خصوصی صورتلار اول جان نثار کامل مسلمانلار که محض خدانینگ خشنودلیکی و رسول اکرم صلعم محبت و اطاعتلاریده اوز خانمان لارین و مال و دولتلارین تاشلاب وطنلاریدین چیقوب مدینه غه هجرت قیلیبان زالار مقدم دورلار ف۵ بو دین مراد مدینه مطهره دور و بو جماعه حضرت انصار کرام دورلار که مهاجرلاردین اول مدینه ده مقیم ایردیلار و ایمان و عرفان بولیده مستحکم و مستقیم ایردیلار محبتلار که ایله مهاجرلارغه خدمت قیلیبو ایردیلار دنیاده مثلی کورولمگان شفقت و ایثارلارنی الارنی حقلاریده دور ف۶ تو تماریلاف ف۵ بو آیت شریفه ده گی جماعه دین مراد تمام اول مسلمانلار دورلار که اوزلاریدین آلدین کیلگانلار حقلاریدین تسلیم ایتورلار و الارنینگ آخرتلاریدین یورورلار

دالارغه بغض و عداوت قیلمسلار و حقلاریغه مغفرت اوچون دعا قیلورلار ف۶ یعنی عبدالله بن ابی کبی منافقلار بنی نضیر جماعه سیغه مخفی پیام یباریلار که سیزلار خفه بولمنگ لار و قورقمنگ لار و اوزلارینگیزنی تنها گمان ایتمنگ لار اگر مسلمانلار سیزلارنی مدینه دین چیقارسه لار بیز هم سیزلار ایله برابر چیقورمیز و اگر اوروش بولوب قالسه بیزلار سیزلارغه مدد بیرورمیز بیز نینگ قرارمیز شول دور بو نینگ خلافیغه سوز تسلیم جیلارغه بیز اطاعت قیلماسمیز پروردگار شهادت بیرور الارا لیوسوز لاریده تمام یالغانچی لار دورلار

ف پروردگارنینگ بو خبری الارحقنده نهایتده راستلیکین بیلدوری چنانچه اورتش باشلادی بنی نضیر مقابله قیله آلماری قلعه لاریده محصور قالدیلار شوندا غ تازگ
بیرار منافق الارغه مدد بیرالماری دیتیکه اللهنی جیقاریلیب ایردی منافقلار همه لاری اوزلاوزادیلاریده او لتوروب آلایلار و بیلور ایرو یلارکه اگر مدد بیرسه لار

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ ۚ وَلَئِن قُوتِلُوا لَا يَنصُرُونَهُمْ
اگر الارچیقاریلسه لار بولار الارچیقماسلار دا اگر الار ایله اورونشولسه بولار الارغه یاردم بیرماسلار

وَلَئِن نَّصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ⑫ لَأَنتُمْ
واگر الار مبادا الارغه یاردم بیرسه لار البته آرقه لارین اوگوروب قاچورلار سین الارغه مددکیلماس البته سیزلار

أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِم مِّنَ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ⑬
ای مسلمانلار زیاده هیبتلیکده و سیزلار الارنینگ دل لاریده خدادین هم بو شونینگ اوچون دور کرالاربی فهم جماعه دورلار ف

لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرًى مُّحَصَّنَةٍ أَوْ مِن وَرَاءِ جُدُرٍ ۚ
بولار همه لاری بیرلوب هم سیزلار ایله اورونشالماسلار مگر قلعه لیک شهرلارده یا دیوارلار آرقه سیدین

بَأْسُهُم بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ ۚ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ۚ ذَٰلِكَ
الارنینگ اورونشلاری اوزارادرتالاریده زیاده قتیغ دور سن الارنی بیرگو ر سن حال بو کردل لاری باشقه باشقه

بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ ⑭ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ۖ
دور بو شونینگ اوچون دور کرالاربی عقل طائفه دورلار ف بولارنینگ حال لاری اول جماعه غه اوخشار کر بولاردین

ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑮ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ
اول یقین بیرزمانده اوز کردارلارین سیزاسین تاتدیلار و بار دور الارا وچون دردلیک عذاب ف منافقلار

لِلْإِنسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكَ إِنِّي أَخَافُ
شیطان کبی دورلار دقتیکه دیرادل انسانغه کر کافر بول دقتیکه اول کافر بولور دیر کر من سندین بیزار دور من من البته

اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ⑯ فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ
خدائی رب العالمین دین قورقورمن پس الارنینگ عاقبتلاری شول بولدیکه هر ایکالاری جهنم ده بولورلار انده دائم

ع ٢ ٥

فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ⑰ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
قالورلار دشول دور ظالم لارنینگ سیزالاری ف ای مسلمان لار قورقونگ لار خدا دین

وَلْتَنظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ
دباقسون بیرجان کرنیمه نرسه مقدم یباریبدور ایرته اوچون دقورقونگ لار خدادین البته خدا خبردار دور

بِمَا تَعْمَلُونَ ⑱ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ ۚ
همه ایشلارینگیز دین و بولمنگ لار اول جماعه کبی کر اونوتدیلار خدانی کیبین خدا اونوتدوردی الاردین اوزلا

أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ⑲ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۚ
لارینی انه شولار دورلار نافرمانلار ف برابر ایماسدورلار دوزخی لار و جنتی لار

البته شکست تاپور ایردیلار و اوزلاری لیغیده دگمکاو تاپماس ایردی چونکه الار خدادین زیاده مسلمان بهادرلاردین قورقور ایردیلار و لاسیدین قورقماس بنده لاردین قورقمک نه قدر حماقت دور ف یعنی الار مسلمانلاردین قورقوب قالغانلار دورلار اینیگ اوچون ردبرو بولوب اورونشالماسلار مگر تیقین شهرلارده قلعه لاردغه یا بیکینب یا دیوارلار دورختلار آرقه سیده یا خیرینیب اوردشورلار اما اوز ارا ورتالاریده اورتش بولغانده نهایتده قتیغ اوردشورلار چونکه اوز ارا دشمنلیک لاری زیاده دور مسلمانلار دوبرو لاریده همه لاری متحد کورونسه لار هم ایچلاری بوزوق دل لار باشقه باشقه دور ف یعنی بنی قینقاع یهودلاری کبی یا مکه لیک لار کبی کبدر بورا دورشیره کردارلارینین سیزاسین چیکدیلار ف شیطان اول انسانغه کفر دمعصیتغه ترغیب قیلور نجان انسان اینینگ دامیغه ترغیب گرفتار بولسه دیر کر من سیندین علاحده و سینگ عملینگدین بیزار دور من دخدا دین قورقورمن منافقلارهم شونغه بلارغه گرفتار ایتیب اوزلاری قاچیب توردیلار ظالم لارنینگ جزالاری جهنم دور ف یعنی خدادین قورقوب طاعت وعبادته مشغول بولونگ لار قیامت کیین خاطردین میقاد منگ لار ایرته کون اوزلارینگیز اوچون دستگیر بولادورگان ذخیره نی جمع قیلینگ لار و خدانی اونوتکان طائفه دین بولمنگ لار کیم خدانی اونوتدی خدا انی اوزمنفعتیدین غافل قالدور دورکه کیلادورگان آفت دبلاردین نجات فکری هرگز قیلماس دمعصیته غرق بولوب ابدی خساره ده مبتلا بولور ف

ف۱ انسان اوچون لازم دورکه اوزاوزین جنتی قیلمقغه کوشش قیلسون جنتی بولمک قرآن کریم کو رسلکان هدایتلار ایله بولور بولور ف۲ یعنی افسوس قیلورلیک مقام دور که بیچاره انسان نینگ طبیعه قرآن کریم نینگ هیچ بیر تاثیری یوقدور حال بوکه اگر بو قرآن نی تاغ کبی قتیغ مخلوق اوشنیو توشسه و ایردی واندغ نیم ماده سی بولسه

اَصۡحٰبُ الۡجَنَّةِ هُمُ الۡفَآئِزُوۡنَ ﴿۲۰﴾ لَوۡ اَنۡزَلۡنَا هٰذَا الۡقُرۡاٰنَ عَلٰی جَبَلٍ

جنتی لار الار دور لار مراد لار یغه ییتکوچیلار ف۱ اگر بیز تو شورسک ایردی بو قرآن نی بیرار تاغ گا

لَّرَاَیۡتَهٗ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنۡ خَشۡیَةِ اللّٰهِ ؕ وَ تِلۡکَ الۡاَمۡثَالُ

البته کورور ایردینگ انی خدانینگ خوفیدین عاجز بولغان یاریلغان حالده و بو مثال لارنی بیز بیان قیلیمیز

نَضۡرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ یَتَفَکَّرُوۡنَ ﴿۲۱﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذِیۡ لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا

آدملار اوچون تا که الار فکر قیلسونلار ف۲ اول دور اول الله که یوقدور هیچ معبود برحق مگر

هُوَ ۚ عٰلِمُ الۡغَیۡبِ وَ الشَّهَادَةِ ۚ هُوَ الرَّحۡمٰنُ الرَّحِیۡمُ ﴿۲۲﴾ هُوَ اللّٰهُ الَّذِیۡ

اول گز ف۳ بیلگوچی دور مخفی نی و آشکارانی اولدور بیحد مهربان نهایتده رحملیک ذات اول دور

لَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ اَلۡمَلِکُ الۡقُدُّوۡسُ السَّلٰمُ الۡمُؤۡمِنُ الۡمُهَیۡمِنُ الۡعَزِیۡزُ

اول الله که یوقدور هیچ معبود برحق مگر اول گنه که پادشاه دور. پاکدور هر عیب دین سلامتدور ف۴ امان

الۡجَبَّارُ الۡمُتَکَبِّرُ ؕ سُبۡحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا یُشۡرِکُوۡنَ ﴿۲۳﴾ هُوَ اللّٰهُ الۡخَالِقُ

بیرگوچی ف۵ دور نگهباندور غالبدور درست قیلغوچیدور عظمتلیکدور خدا پاکدور الار نینگ شریک لار یدین اولدور

الۡبَارِئُ الۡمُصَوِّرُ لَهُ الۡاَسۡمَآءُ الۡحُسۡنٰی ؕ یُسَبِّحُ لَهٗ مَا فِی السَّمٰوٰتِ

اول الله که یراتگوچی دور یوقدین پار قیلغوچی دور صورت بیرگوچی دور باردور انینگ تختی نام لاری تسبیح ایتور

وَ الۡاَرۡضِ ۚ وَ هُوَ الۡعَزِیۡزُ الۡحَکِیۡمُ ﴿۲۴﴾ ع ۳

انگا هر نرسه که باردور آسمانلار ده و یرده و اولدور غالب حکمتلیک ذات ف۶

سُوۡرَةُ الۡمُمۡتَحِنَةِ مَدَنِیَّةٌ وَّ هِیَ ثَلٰثَ عَشۡرَةَ اٰیَةً وَّ فِیۡهَا رُکُوۡعَانِ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

کلماتها ۳۷۰ | ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله | حروفها ۱۵۹۳

یٰۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا لَا تَتَّخِذُوۡا عَدُوِّیۡ وَ عَدُوَّکُمۡ اَوۡلِیَآءَ تُلۡقُوۡنَ

ای مسلمانلار دوست قیلمنگ لار منینگ دشمنیم و اوز لار ینگیز نینگ دشمنلار ینگیز نی یباردور سیزلار الار غه

اِلَیۡهِمۡ بِالۡمَوَدَّةِ وَ قَدۡ کَفَرُوۡا بِمَا جَآءَکُمۡ مِّنَ الۡحَقِّ ۚ یُخۡرِجُوۡنَ

دوستلیک خبرینی حال بوکه الار منکر بولدیلار سیزلار غه کیلگان حق دین نی چیقارور لار

الرَّسُوۡلَ وَ اِیَّاکُمۡ اَنۡ تُؤۡمِنُوۡا بِاللّٰهِ رَبِّکُمۡ ؕ اِنۡ کُنۡتُمۡ خَرَجۡتُمۡ

پیغمبرنی و سیزلارنی شونینگ اوچونکه سیزلار سیز اوز پروردگارلار ینگیز خداغه ایمان کیلتوردینگیز لار اگر سیزلار

جِهَادًا فِیۡ سَبِیۡلِیۡ وَ ابۡتِغَآءَ مَرۡضَاتِیۡ ٭ۖ تُسِرُّوۡنَ اِلَیۡهِمۡ بِالۡمَوَدَّةِ ٭ۖ

چیقغان بولسنگیز لار جهاد اوچون منینگ یولیمده و منینگ رضامنی طلب قیلوب نیه مخفی مخفی دوستلیک خبرین الار غه یبار

ایرنے اول هم سوزلاگوچی نینگ عظمتی دین الگیلیب کمال خوفیدین پارپاره بولور ایردی ف۲ یعنی اندین باشقه حق معبود یوقدور ف۳ یعنی هر بیر کمچیلیک لار دین پاکدور تمام عیب و آفتلار دین سالم و ساغ دور ف۵ لبعضیلار مؤمن نینگ معنی سین تصدیق ایتکوچی دیدیلار که اوز پیغمبر لاری سوزایله و فعل ایله تصدیق ایتدی ف۶ روایتلارده سوره حشر نینگ بو اوچ آیتلاری فضیلتی کوب ذکر قیلینور هر بیر مؤمن اوچون بو آیتلارنی اوقوب یورک صبح و شام مداومت قیلمک ضروری دور ف۱ آنحضرت صلعم نینگ مدینه ده مکه لیک لار ایله قیلغان صلح لاری ایکی بیل دین کیین الار طرفلار یدین بوزولدی کیین حضرت صلعم آهسته مخفی صورتده لشکر جمع قیلوب مکه معظمه نی فتح قیلمک اراده سیدا بولدیلار و خبرلار غه قتیغ مراقبه قویدیلار تا که مکه لیک لار خبردار بولوب قالماسونلار بوانثاده صحابه بدر دین بیر مهاجر حاطب بن ابی بلتعه نام شخص مکه لیک لار غه خط یازوب یبار دیلار که محمد علیه السلام سیزلار غه حمله قیلمکچی دور لار رسول اکرم صلعم غه وحی ایله بو واقعه معلوم بولدی فی الحال حضرت علی ایله بیر نیچه صحابه نی بویوردیلار که فلانی مقام ده مکه غه کیتیب بارغان بیر خاتون تولیبدور بیر خطنی آلوب کیلینگ لار الار تیز دین بارب اول خاتون نی اوشال مقام ده توتوب خطنی طلب قیلدیلار اول خاتون بیر مونچه انکار لار دین صونگ خطنی چیقاروب بیردی الار کیلتوروب تابشوردیلار اوقولوب کورولدی معلوم بولدیکه حاطب بن

ف۱ بلتعه طرفلار یدین مکه لیک لار غه یازلغان خط ایکان سید عالم صلعم حاطب نی الدوروب بو نیمه حرکت دیب سوال قیلدیلار حاطب جواب بیردیلار که یا رسول الله نه من کفر اختیار قیلدیم و نه اسلام دین قایتدیم راست سوز شول که منینگ بالا چقه لاریم مکه ده دور لار اندا الار غه حمایتچی یوقدور من کافر لار غه بیر احسان قیلمکچی بولدیم تا که الار بونینگ عوضیده منینگ اهل و اولادیم دین باخبر بولسونلار دالار غه آزار بیرمسونلار من بیلور من که بیلور من که موندین منگا بیر آز فائده بولور اسلام غه هیچ بیر ضرر بولمس چونکه خدا نینگ سیزغه قیلغان وعده سی البته بولغوسی دور مانع خطلار یده هم بار ایکان ایردیلار که قسم خداغه اگر رسول الله تنها یالغوز بارسه لار هم خدا اول جنابغه البته مدد قیلور بو واقعه حاطب نینگ خطالاری *

ف۱ یعنی مشرک لاری خداغه هم سیزلارغه هم دشمن دورلار ایله دوستلیک تیمک دوستلیک پیامین یباریک مؤمن لار ادچون نامه ب بیرنرسه دورچونکه الار سیزلارغه کیلگان حق دین وحق کتابغه منکر بولدیلار شونینگ اوچون خداغه دشمن بولدیلار پیغمبر صلعم غه و سیزلارغه قینداغ کلفتلار بیردیلار آخر همه لارینگیزدی وطن دین هجرت غه مجبور قیلدیلار

وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَآ اَخْفَيْتُمْ وَمَآ اَعْلَنْتُمْ ۚ وَمَنْ يَّفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ

ومن یخشے بیلورمن اول نرسه نی کہ یاشیردینگیز لار و اول نرسه نی که ظاهر قیلدینگیز لار و هرکیم شونداغ قیلسه سیزلاردین

ضَلَّ سَوَآءَ السَّبِيْلِ ① اِنْ يَّثْقَفُوْكُمْ يَكُوْنُوْا لَكُمْ اَعْدَآءً وَّيَبْسُطُوْٓا

اول توغری یولدین آزدی بدرور ف۱ اگر الار سیزلارغه قادر بولسه لار دشمن بولورلار سیزلارغه و آزار قصد ایده

اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ وَاَلْسِنَتَهُمْ بِالسُّوْٓءِ وَوَدُّوْا لَوْ تَكْفُرُوْنَ ② لَنْ

سیزلارغه قول لارین و تیل لارین اوزاتورلار و کافر بولوشلارینگیزنی آرزو قیلورلار ف۲ هرگز نفع قیلماس

تَنْفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَلَآ اَوْلَادُكُمْ ۚ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ ۚ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ ۚ

سیزلارغه قیامت کونی قرینداشلارینگیز و نه اولادلارینگیز حکم قیلور خدا اورتالارینگیزغه

وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ③ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِيْٓ

و خدا همه عمل لارینگیزنی کوروب تورور ف۳ تحقیق بار دور سیزلار اوچون یخشی اقتدا ابراهیم ده

اِبْرٰهِيْمَ وَالَّذِيْنَ مَعَهٗ ۚ اِذْ قَالُوْا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَءٰٓؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا

و انینگ ایله بولغان جماعه ده و قتیکه دیدیلار اوز قوملاریغه که بیزلار البته بیزار دورمیز سیزلاردین و اول نرسه

تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ ۫ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ

دین که عبادت قیلورسیزلار خدادین باشقه منکر بولدوک بیز سیزلارغه و پیدا بولدی بیز ایله سیزنینگ اورتامیزده

وَالْبَغْضَآءُ اَبَدًا حَتّٰى تُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ وَحْدَهٗٓ اِلَّا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ

دشمنلیک و یمان کورو شلیک دائمی صورتده شونگاقدر که ایمان کیلتورسه سیزلار یلغوز الله تعالی غه ف۴ مگر ابراهیم نینگ آته

لِاَبِيْهِ لَاَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَآ اَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ ۭ رَبَّنَا

سیغه دیگان سوزی که البته من مغفرت طلب قیلورمن سینینگ اوچون و ایگا بولماسمن سینینگ اوچون الله طرفیدین

عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَاِلَيْكَ اَنَبْنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ④ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا

هیچ بیرنرسه غه ای بیزنینگ پروردگاریمیز سنگاگنه توکل قیلدوک و سینینگ طرفینگغه قایتدوک و سینینگ طرفینگغه دور قایتیش

فِتْنَةً لِّلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا ۚ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ⑤

ای پروردگاریمیز قیلماغیل بیزلارنی مغلوب کافرلارغه و مغفرت قیل بیزلارنی ای ربیمیز تحقیق سن غالب حکمتلیک ذات دورسن

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيْهِمْ اُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللّٰهَ وَالْيَوْمَ

البته بار دور سیزلار اوچون الارده یخشی اقتدا اول آدم اوچون که امیدی بار دور خدادین و قیامت

الْاٰخِرَ ۭ وَمَنْ يَّتَوَلَّ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ ⑥ عَسَى اللّٰهُ

کونیدین و کیمیکه یوز اوگورور البته خدا گنه دور بی نیاز مقتالگان ذات امید بار دور که خدا پیدا قیلور

ع ١٦ معنی المتاخرین

ع ٢ ٧

قیلدیلار عیب لارینگیز شول اریکه اوز پروردگارلارینگیز الله غه ایمان کیلتوردینگیز لار شونداغ ظالم دشمنلار ایله دوستلیک قیلیک والارغه مدد بیرمک نهایتده بیر عجیبه و قابل تعجب بیر نرسه دور حال بوکه نه قدر یخشی معامله ده بولسینگیز لار خدا انی بیلوب تورور ایدی هرکیم شونداغ نا زیبا ایشنی بیوک خطا قیلغان بولور ف۲ یعنی سیزلار الارغه نه قدر احسان و ترحم قیلسینگیز لار بیلسلار قدر قیلملای بلکه تیجان سیزلارغه غالب کیلسه لار هیچ بیر قسم یمانلیغنی سیزلاردین ایاماسلار قول بیلن هم تیل بیله هم بر قسم اذیتلارنی بیردرلار و اوزلاریدیکی کافر قیلمک اوچون سعی ایتورلار ف۳ حضرت حاطب اول خطنی اوز اهل وعیال لارین خاطر لاریدین یازگان ایردیلار انینگ اوچون بو آیت ده تنبیه قیلورکه قرینداش و اولاد قیامت کونی هیچ بیر منفعت بیرماسلار خداوند کریم همه نینگ عمل لارین کوروب تورور دور نه فقط سیغه جزا و سزا بیرماد لکون خدا نینگ حکمین نه آته و نه اوغول و نه باشقه دفع قیله آلمس ایدی اهل و اولاد اوچون خدانی نا راضی قیلمک نامناسب دور لازم شولدور که خدانی راضی قیلسون اگر خدا راضی بولسه هر بیر مشکل آسان دور ف۴ یعنی اقتدا قیلینگیزلار حضرت ابراهیم علیه السلام نه نیوک جناب قوشولوب سلمان بولغان ملار اقتدا قیلنگ لار که الار اوز قوملارینه آشکارا قورقمای دیدیلار که بیز سیزمشرک لاردین و عبود لارینگیزدین بیزار دورمیز سیزلار خدا غه

منکر بولوب انینگ احکامیغه مخالف بولسنگیز لار بیزلار هم سیزلارغه دلتونکان یول لارینگیزغه منکر دور میز سیزلارغه هرگز پرواقیلماسمیز و بیزنینگ سیزلار ایله بولغان دشمنلیکمیز همیشه دوام ایتور مگر سیزلار شرک لارینگیزنی تاخلاب یکه و دیگانه بولغان الله تعالی غه ایمان کیلتوروب موحد بولسنگیز لار اول حالده بیزنینگ عداوتیمیز تمام بولور ف۵ یعنی حضرت ابراهیم علیه السلام نینگ اوز آته لارین حقیده استغفار ایتیشلاری غه تقلید قیلمه و تقلید ایتولمس چونکه اول جناب اندآته لارین خاتمه بیچه استغفار غه وعده قیلغان ایردیلار حقیقت معلوم بولغاچ ترک ایتدیلار و بیزار لیک اظهار قیلدیلار ؛

اَنْ يَّجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِيْنَ عَادَيْتُمْ مِّنْهُمْ مَّوَدَّةً ۭ وَاللّٰهُ قَدِيْرٌ ۭ
دوستلیکنی سیزلار ایله اول جماعه اور تالارینگیز عه کی دشمند ر لار سیز لارغه والله تعالی قادر دور والله تعالی

وَاللّٰهُ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ⑦ لَا يَنْهٰىكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ لَمْ يُقَاتِلُوْكُمْ
مغفرتلیک مهربان دور ف۱ منع قیلماس خدا سیز لارنی اول جماعه دین که اورشمادیلار سیز ایلار ایله دین خصوصیده

فِي الدِّيْنِ وَلَمْ يُخْرِجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ اَنْ تَبَرُّوْهُمْ وَتُقْسِطُوْٓا
وچیقار ما دیلار سیز لارنی اویلار ینگیز دین که احسان قیلینگ لار الارغه و انصاف قیلینگ لار الار حقلاریده

اِلَيْهِمْ ۭ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ⑧ اِنَّمَا يَنْهٰىكُمُ اللّٰهُ عَنِ الَّذِيْنَ
البته الله تعالی دوست توتور انصاف لیک لارنی ف۲ سیز لارنی فقط شونداغ طائفه دین منع قیلور که

قٰتَلُوْكُمْ فِي الدِّيْنِ وَاَخْرَجُوْكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ وَظٰهَرُوْا عَلٰٓي
سیز لار ایله اورشدیلار دین خصوصیده و چیقار دیلار سیز لارنی اویلار ینگیز دین و مدد قیلدیلار سیز لارنی

اِخْرَاجِكُمْ اَنْ تَوَلَّوْهُمْ ۚ وَمَنْ يَّتَوَلَّهُمْ فَاُولٰۗىِٕكَ هُمُ الظّٰلِمُوْنَ ⑨
چیقاریشده که دوستلیک قیلینگ لار الارغه و کیمیکه دوستلیک قیله الارغه پس الار گنه دور لار ظالم لار ف۳

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا جَاۗءَكُمُ الْمُؤْمِنٰتُ مُهٰجِرٰتٍ فَامْتَحِنُوْهُنَّ ۭ اَللّٰهُ
ای مسلمانلار چان کیلسه لار سیز لارغه مسلمان خاتونلار هجرت قیلوب الارنی امتحان قیلینگ لار خدا خبیراغ

اَعْلَمُ بِاِيْمَانِهِنَّ ۚ فَاِنْ عَلِمْتُمُوْهُنَّ مُؤْمِنٰتٍ فَلَا تَرْجِعُوْهُنَّ اِلَى
بیلور الارنینگ ایمانلارینی پس اگر بیلسنگیز لار که الار مسلمانلار دور لار قایتاروب بیار منگ لار الارنی کافرلار

الْكُفَّارِ ۭ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّوْنَ لَهُنَّ ۭ وَاٰتُوْهُمْ مَّآ اَنْفَقُوْا ۭ
طرفلاریغه نه بول خاتونلار حلال دور لار الارغه و نه الار حلال بولورلار بولارغه و بیرینگ لار الارغه نیمه که خرج قیلغان

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ اَنْ تَنْكِحُوْهُنَّ اِذَآ اٰتَيْتُمُوْهُنَّ اُجُوْرَهُنَّ ۭ وَلَا تُمْسِكُوْا
بولسالار دیو قدور گناه سیز لارغه نکاح لارینگیز عه آلسنگیز لار الارنی وقتیکه بیرسنگیز لار الارغه مهر لارینی و تشلامنگ لار

بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَسْـَٔــلُوْا مَآ اَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْـَٔــلُوْا مَآ اَنْفَقُوْا ۭ ذٰلِكُمْ حُكْمُ
کافره خاتونلارنینگ ناموسلارینی و طلب قیلینگ لار نیمه که خرج قیلوب دور سیز لار و طلب قیلسونلار الار هم نیمه که خرج

اللّٰهِ ۭ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۭ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ⑩ وَاِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ
قیلوبدرلار بو دور خدانینگ حکمی که اور تالارینگیز عه حکم قیلور و خدا بیلوچی حکمتلیک ذات دور ف۴ واگر کیتوب قالسه

اَزْوَاجِكُمْ اِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَاٰتُوا الَّذِيْنَ ذَهَبَتْ اَزْوَاجُهُمْ
خاتونلارینگیز دین بیر یچه سی کافره لار طرفیغه کیین سیز لار اورشوب غنیمت آلسنگیز لار بیرینگ لار شو خاتونلاری کیتگان آدملارغه

ف۱ یعنی الله تعالی نینگ قدرت و رحمتیدن اوزاق ایمس دور که بو کونگی بدترین اسلام دشمنلاریرنه کونی حلقه بگوش اسلام ایلسون و شول یوسون بیله الار ایله سیزلار اورتالار
ینگیز دوستلیک علاقه لاری پیدا بولسون چنانچه مکه مکرمه فتحیده شونداغ بولار گویا مکه اهلی تمام مسلمان بولدیلار اول جماعه که بیر بیرلاریدن قانلاریغه تشنه ایردیلار بیر بیرلاریغه جا
نلارین قربان قیله باشلادیلار
بو آیت شریفه دین معلوم بولور که مکه
لیک لار ایله علاقه قیلمسلیک
حکمی بیر یچه مدت دور کیین بو
حکم ف حاجت قالماس حقیقده
شونداغ بولدی ف۲ مکه مکرمه
ده بعض شونداغ آدملار هم
بار ایر دیلار که اوزلاری مسلمان
بولمادیلار لیکن مسلمان بولگا
نلار خلاف لاریغه حرکت هم قیلماد
یلار دین خصوصیده مسلمانلار
ایله نه اورشدیلار و نه الار
غه آزار بیرلشیده و مکه دین سور
وشده ظالملارغه آزار یاردم
بیر دیلار مونداغ کافرلار ایله
یخشی معامله ده بولمک و الار
غه یخشی اخلاق قیلیک دین
اسلام هرگز منع قیلماس ما دنیم
الار سیز لار ایله یخشی سلوک
قیله لار سیز لار هم الار دین
زیاده ونادار و شکر گذار بولونگ
لار و دنیاغه کورسا تینگ لار که
اسلامی اخلاق معیاری نه قدر
بلند دور کافرلاردین بیر جماعه سیز
لار ایله اوروشسه جواب ده تمام
کافرلارنی یکسان غیض آستغه
الماک همه لاردین بیر تیمی ایله
سیز الارمک حکمت و انصاف
تمام خلافه ور لازم دور که اور
دش کورنلار ییده خاتون نی لیر
لی بالا نی قری نی دشمن نی
لی طرف نی اجرا ایتیلسون ٭
ف۳ یعنی شونداغ کافرلار ایله علاقه
ده بولمک نهایتده ظلم و بیوک گناه
دور ف۴ حدیبیه صلحیده مکه
لیک شرط قیلغان ایر دیلار اگر سیز
نینگ آدملار یمیز سیز لارغه بار سه
قایتاریب بیرلیسون سید عالم صلعم
بو شرطنی قبول قیلدیلار و شول
شرطینه عمل قیلوب نی قبول
ایر کیشی بارگانده الارنی قایتاروب هم بیر دیلار کیین بیر نیچه مسلمان خاتونلار هجرت قیلوب باروب قالدیلار ایمدی بولارنی قایتاریله مسلمان خاتون نینگ کافرلار ایرغه
بارلیشی حرام ایر دی قایتاریلماسه شرطغه خلاف بولور ایردی شول واقعه ابستیده اوشبو آیتلار نازل بولدی کیین کافرلار هم بیر نرسه دیمادیلار و صلح ایکی سنده دائم
ابتدی یعنی دل لارنینگ حالینی الله تعالی اوزی بیلور سیزلار ظاهری طرقیده الارنی امتحان قیلوب کورونگ لار که الار حقیقتده الله محبتیده وطنلارین
تاشلاب کیلوب دور لارمی یا باشقه دنیاوی غرض و مقصد لار بار دور ردانیده کیلوب دور که سیدنا عمر رضی الله تعالی عنه الارنی امتحان قیلور ایر دیلار ٠ جناب سید عالم صلعم

[illegible]

ف۱ یعنی اگر قیسیبر کافرنینگ خاتونی مسلمان بولوب دار الاسلام غه کیلوب قالسه وبیر مسلمان ایرانی اوز نکاحیغه آلماقچی بولسه اول آدم اول اول خاتون نینگ
کافر ایری نه قدر مهر بوغان بولسه اول مهرنی کافر ایرغه یاندوروب بیردیرگیلیر بینگیدین نیمه مهر فه الفاق قیلولسه انی هم علاوه بیردرگیلیر ا

مِّثْلَ مَآ اَنْفَقُوْا ۭ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْٓ اَنْتُمْ بِهٖ مُؤْمِنُوْنَ ⑪ يٰٓاَيُّهَا

قیلغان خرجلارین مثلینی دتور قونگلار اول خدادین که سیزلار انگا ایمان کیلتوردینگیزلار ای نبی محترم

النَّبِيُّ اِذَا جَاۗءَكَ الْمُؤْمِنٰتُ يُبَايِعْنَكَ عَلٰٓي اَنْ لَّا يُشْرِكْنَ بِاللّٰهِ

قچان مومن خاتونلار حضورینگیزغه بیعت اوچون کیلسه لار شول شرط ایله که شریک قیلماسلار خداغه

شَـيْـــًٔا وَّلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِيْنَ وَلَا يَقْتُلْنَ اَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَاْتِيْنَ

یا هیچ بیر نرسه‌نی و اوغورلیک قیلماسلار و زنا قیلماسلار و اولدرماسلار اوز اولادلارینی و کیلسورماسلار

بِبُهْتَانٍ يَّفْتَرِيْنَهٗ بَيْنَ اَيْدِيْهِنَّ وَاَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيْنَكَ

بهتان ف۲ (اولادینی) کرلنی اوز قول لارین و ایاغلارین اورتاسنده پیدا قیلورلار و عاصی بولمسلار سیزغه

فِيْ مَعْرُوْفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللّٰهَ ۭ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ

یخشی الیش ده پس قبول قیلینگ بیعتلارین و مغفرت طلب قیلینگ الار اوچون خدادین البته خدا مغفرتلیک

رَّحِيْمٌ ⑫ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ

مهربان دور ای مسلمانلار دوستلیک قیلمنگ لار اول جماعه ایله که غضب قیلوبدور خدا الارغه ف۳

قَدْ يَىِٕسُوْا مِنَ الْاٰخِرَةِ كَمَا يَىِٕسَ الْكُفَّارُ مِنْ اَصْحٰبِ الْقُبُوْرِ ⑬ ع ۲ / ۹ / ۸

تحقیق نا امید بولوبدورلار الار آخرتدین اوخشانیکه نا امید بولوبدور کافرلار قبرلارده گیلاردین ف۴

سُوْرَةُ الصَّفِّ مَدَنِيَّةٌ وَّهِيَ اَرْبَعَ عَشْرَةَ اٰيَةً فِيْهَا رُكُوْعَانِ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

صف سوره سی مدینه ده نازل بولغاندور اول / ابتدا قیلورمن بحید مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله / اون تورت آیتی ایکی رکوع دور

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ①

تسبیح ایتور خداغه هر نرسه که آسمانلارده دور و هر نرسه که یرده دور و اول دور غالب حکمتلیک ذات

يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لِمَ تَقُوْلُوْنَ مَا لَا تَفْعَلُوْنَ ② كَبُرَ مَقْتًا

ای مسلمانلار نیمه اوچون دیرسیزلار اول نرسه‌نی که قیلماس سیزلار نهایتده یمان کوردلگان نرسه دور خدا

عِنْدَ اللّٰهِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا لَا تَفْعَلُوْنَ ③ اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الَّذِيْنَ يُقَاتِلُوْنَ

قاشنده دیمک لارینگیز اول نرسه‌نی که قیلماس سیزلار تحقیق خدا دوست توتور اول جماعه‌نی که اورشورلار

فِيْ سَبِيْلِهٖ صَفًّا كَاَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَّرْصُوْصٌ ④ وَاِذْ قَالَ مُوْسٰى

اینینگ یولیده صف باغلاشیب گویا الار قورغاشین قویولغان عمارتدورلار ف۵ و یاد قیلینگ وقتنی که دیدی موسی

لِقَوْمِهٖ يٰقَوْمِ لِمَ تُؤْذُوْنَنِيْ وَقَدْ تَّعْلَمُوْنَ اَنِّىْ رَسُوْلُ اللّٰهِ

اوز قومیغه ای قومیم نه اوچون منگا آزار بیردورسیزلار و تحقیق بیلور سیزلار که من البته خدانینگ سیزلارغه یبارگان

انی نکاحیغه الور و اگر قیسیبر مسلمان نینگ خاتونی کافر بولوب قالسه انی قویوب یبارور کیلین قیسیبر کافر انی اوز نکاحیغه المچی بولسه مسلمان ایرغه فرجینی یاندورور بو حکم نازل بولغان ن زمان مسلمانلار عمل قیلوب بیرشینی قبول قیلمادیلار و بیر نیشغه هم آتیشغه هم تیار بولدیلار لیکن کافرلار قیلمادیلار کیلس آیت نازل بولدیکه قیسی مسلمان نینگ خاتونی کیتسه و انی نکاحی الغان کافر فرجینی یاندورماسه اول حالده اول مسلمان حقین غنیمت مال لاری دین بیریلور و تفصیلاد دیرلارکه قیسیبر کافرنینگ مسلمان خاتونین ییسه بیر مسلمان آلماقچی بولسه اول خاتون نینگ اوتکنی مهرینی توینی کیتوب قالغان مسلمان غه بیرلسون کافرلارغه بیرلماسون بو آیتیدن سرلادشولدور ف۲ بهتان کیلتورمک نینگ باشقه هم معنی لاری بار دور ف۳ بو آیت ایله سوره نینگ ابتداسیده بیان قیلولغان حکمی تکرار یاد بیریلور ف۴ بعضی مفسرلادین اصحاب القبور نی الکفار دین بیان دیبدورلار یعنی قبرغه بارگان کافرلار خدانینگ رحمتیدین ناامید بولغان کبی دیمک بولور ف۵ روایتلارده کیلوبدور که بیر نیچه مسلمان اوز بیرده جمع بولغان بیردیلار دیدیلار که اگر بیزغه معلوم بولسه بیردی که خدا قیشی الیش دین زیاده خیرسند بولور بیزلار نی قیلور بیر دیک کیس بو آیتلار نازل بولدی یعنی احتیاط ایله سوز قیلینگلار منه خداغه محبوب نرسه شولدورکه الینگ یولیده اینینگ دشمنلاری ایله جنگ میدانیده شوندایغ

مستحکم صف تارتیب اور وشولسونلار که گویا صفلاری استحکامده قورغاشین دیوارکبی مظبوط بولسون ف۶ موسی علیه اسلام قوملاری کبی سوزده سیلوان عملده یمان بولمانسون.

ف۱ یعنی روشن دلیل لار و معجزه لار کیلتوروب تصدیق ایتور سیزلار کر من خدانینګ راست پیغمبری دورمن کیمین ینه نا دچون نامناسب سوز لار ایله منی رنجیتور سیزلار کیمان وقتیکه الار بار بار پیغمبرلارین حقلاریده ایګری معامله لار قیلدیلار خدا اسمالارنینګ دل لارین ایګری یعنی حق سوزنی

اِلَیْکُمْ ؕ فَلَمَّا زَاغُوْۤا اَزَاغَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ ؕ وَاللّٰهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ

رسولی دورمن کیمین وقتیکه الار تیشیغیک قیلدیلار خدا الارنینګ دل لارین ایګری قیلوب دتویدی

الْفٰسِقِیْنَ ۵ وَاِذْ قَالَ عِیْسَی ابْنُ مَرْیَمَ یٰبَنِیْۤ اِسْرَآءِیْلَ اِنِّیْ

وخدا نافرمان قوم نے هدایت قیلماس ف۲ و وقتیکه دیدی مریم نینګ اوغلی عیسی ای بنی اسرائیل تحقیق من

رَسُوْلُ اللّٰهِ اِلَیْکُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَیْنَ یَدَیَّ مِنَ التَّوْرٰىةِ وَمُبَشِّرًا

خدانینګ سیزلارغه یبارګان رسولی دورمن تصدیق ایتیکوچی دورمن منینګ الدیده کیلګان توراتنی و بشارت بیرګوچی دورمن

بِرَسُوْلٍ یَّاْتِیْ مِنْۢ بَعْدِی اسْمُهٗۤ اَحْمَدُ ؕ فَلَمَّا جَآءَهُمْ بِالْبَیِّنٰتِ

بیر پیغمبر دین که کیلور لار مندین کیمین نام لاری احمد دور ف۳ وقتیکه کیلدی اول الارغه روشن

قَالُوْا هٰذَا سِحْرٌ مُّبِیْنٌ ۶ وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰی عَلَی اللّٰهِ الْکَذِبَ

دلیل لار ایله دیدیلار بو روشن جادو دور ف۴ وکیم دور ظالم راغ اول آدم دین که توقوب دور خداغه یلغان نے

وَهُوَ یُدْعٰۤی اِلَی الْاِسْلَامِ ؕ وَاللّٰهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الظّٰلِمِیْنَ ۷ یُرِیْدُوْنَ

حال بوکه اول اسلام طرفیغه چاقیریلور و خدا هدایت قیلماس ظالم قوم نے کافرلار خدا ایلار لارکه

لِیُطْفِئُوْا نُوْرَ اللّٰهِ بِاَفْوَاهِهِمْ وَاللّٰهُ مُتِمُّ نُوْرِهٖ وَلَوْ کَرِهَ الْکٰفِرُوْنَ ۸

اوچورسونلار خدانینګ نوربنی آغیزلاری ایله و خدا کامل تیکوزګوچی دور اوز نوربنی اګرچه کافرلار سویماسه لارهم

هُوَ الَّذِیْۤ اَرْسَلَ رَسُوْلَهٗ بِالْهُدٰی وَدِیْنِ الْحَقِّ لِیُظْهِرَهٗ عَلَی

اول دور اول ذات که یباردی اوز رسولینی هدایت وحق دین ایله تاکه غالب قیلسون انی دین

الدِّیْنِ کُلِّهٖ وَلَوْ کَرِهَ الْمُشْرِکُوْنَ ۹ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا هَلْ ع ۹

لارنینګ همه سیغه اګرچه مشرکلار سویماسه لار هم ف۵ ای مسلمانلار آیا من دلالت قیلایمی

اَدُلُّکُمْ عَلٰی تِجَارَةٍ تُنْجِیْکُمْ مِّنْ عَذَابٍ اَلِیْمٍ ۱۰ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ

سیزلارنی بیر سوداګرلیکغه که نجات بیرور سیزلارغه دردلیک عذاب دین ایمان کیلتوره سیزلار خداغه

وَرَسُوْلِهٖ وَتُجَاهِدُوْنَ فِیْ سَبِیْلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِکُمْ وَاَنْفُسِکُمْ ؕ

و انینګ رسولیغه و جهاد قیلیسینګ لار خدا یولیده مال لارینګیز و جانلارینګیز ایله

ذٰلِکُمْ خَیْرٌ لَّکُمْ اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۱۱ یَغْفِرْ لَکُمْ ذُنُوْبَکُمْ

بو نرسه کیمشیراغدر سیزلارا ګر چون اګر بیلسینګز لار مغفرت قیلور سیزلارنینګ ګناه لارینګیزنی

وَیُدْخِلْکُمْ جَنّٰتٍ تَجْرِیْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ وَمَسٰکِنَ طَیِّبَةً فِیْ

و داخل قیلور سیزلارنی جنتلارغه که آقوب تورور آستلاریدین اریغ لار و پاکیزه مکانلارغه کر

قبول سلامتی دین محروم قیلوب قویدی سرکش و نافرمان بنده لار حقلاریده خدانینګ عادتی شولدور کم الارنی هدایت قیلماس ف۲ یعنی اونګان نے تصدیق ایتور من وکیلادورګان دین بشارت بیرورمن تمام انبیا علیهم السلام اوز امتلاریغه سید عالم صلعم تشریف لیلادیدین خوش خبر بیروب اوکنانډر لار لیکن ایچ برلاری مسیح علیه السلام کبی روشن وانها ملیک بشارت بیرمګاندر لار شاید بو خصوصیت قرب عهدکر دین اول جناب حصه لاریغه توشکان بولسه مرحوم مولانا شبیر احمد عثمانی فوائد لاریده لار کر حاضر موجوده بائبل ده بګره لار موقع ده آنحضرت صلعم نینګ ذکر بار کلاری تصریح کبی موجود دور ګرانده تاویل وانکار اوچون هرګز امکان یوقدر ف۳ یعنی مسیح علیه السلام روشن معجزه لار کیلتوروب ایریلار الارنی سرکش جادو دیدیلار یا جناب سرور کائنات صلعم اوز لارین اوشال بشارت بیرلګان ذات ایکانلیک لاریغه صاف دلیل لار کیلتوروب ایرسه لار مشرک کلاری ایچیق جادو دور دیب تسلیم ایتیا دیلار ف۴ کافر و مشرک لار هرګز مو الباس لار دوست تو تماسلار که الله تعالی نینګ نوری زیاده درخشان بولسون ودینی باشقه دینلارغه غالب کیلسون بلکه الار اوز آغیزلاری ایله اول نورنی اوچوروب بو نور لار حق دینی ترقی سینی منع بولور لار بیلا سلار کر اول قادر علی الاطلاق الله اوز نوربن کامل قیلغوچی دور اوز دینین تمام عالم غه مقبول

جهانګیر دین قیلدور ف۵ یعنی بو دین نے تمام دین لارغه غالب قیلماک خدانینګ وظیفه سیدور لیکن سیز لارنینګ ذمه لارینګیزغه بو لوفان فرض شولدور که ایمان و اسلام ده مستقیم تورونګ لار وانینګ یولنده مال وجانلارینګیز ایله جهاد قیلینګ لار بو نرسه خبار سی یوق تجارت دور که منفعتی جهنم دردناک عذابیدین نجات ومغفرت و جنت حصولی دور

ف ١ حقیقت ده اصلی و بیوک مراد مٔه بیش آخرت دہ بولور کہ اینیگ مقابلہ دہ یتی اقلیم پادشاہلیغی ہیچ نرسہ ایمس دور لیکن دنیاده ہم بیر نرسه مرحمت قیلورکہ
سیزلار ایلہ اوستہ دوست توتورسیزلار اول نرسه خدا طرفیدین خصوصی امداد و تیز قولغہ کیلگوچی فتح و نصرت دور بو توتون دنیا اوز کوزی ایلہ کوردیکہ اسلام
ابتدائی نزدیده وعده نہ قدر راستلیکین بیلدوردی ایمدی ہم مسلمانلار اگر راست دین ایمان و جہاد فی سبیل اللہ ده ثابت قدم تورسہ لار شول
فتح و نصرت دہ علار ین اولیکیہ
حاضر دور

جَنّٰتِ عَدْنٍ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ (١٢) وَاُخْرٰى تُحِبُّوْنَهَا نَصْرٌ
ہمیشہ تورولادورگان جنتلاردہ بولورسولدور بیوک مراد غہ تیمش و باشقہ بیر نعمت ہم بیر دور کہ سیزلار انی یخشی کورور سیزلار
مِّنَ اللّٰهِ وَفَتْحٌ قَرِيْبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ (١٣) يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُوْنُوْۤا
اول نرسہ مدد دور خدا طرفیدین و تیزلیده کیلگوچی فتح دور و بشارت بیرنگ مسلمانلارغہ ف ١ ای مسلمانلار خداغہ
اَنْصَارَ اللّٰهِ كَمَا قَالَ عِيْسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيّٖنَ مَنْ اَنْصَارِيْۤ اِلَى اللّٰهِ ؕ
مدد بیرگوچی بولونگلار ف ٢ ہمچنانکیلہ دیدی مریم اوغلی عیسیٰ حواری ف ٣ لارغہ کہ کیملار دور منینگ دبیرگوچی لاریم
قَالَ الْحَوَارِيُّوْنَ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ فَاٰمَنَتْ طَّاۤئِفَةٌ مِّنْۢ بَنِيْۤ اِسْرَاۤءِيْلَ
خدا طرفیغہ باقیرشیدہ دیدیلار حوارییلار بیز دورمیز خداغہ مدد بیرگوچیلار کیین مسلمان بولدی بیر طائفہ
ع
وَكَفَرَتْ طَّاۤئِفَةٌ ۚ فَاَيَّدْنَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا عَلٰى عَدُوِّهِمْ فَاَصْبَحُوْا ظٰهِرِيْنَ (١٤)
بنی اسرائیل دین و کافر قالدی ینہ بیر طائفہ کیین بیز قوت بیردوک مسلمانلارغہ کافرلار غہ قارشی پس الار غالب کیلدیلار

سُوْرَةُ الْجُمُعَةِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً وَفِيْهَا رُكُوْعَانِ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○	

کلماتها ١٧٦ ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ حروفها ٧٨٧

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوْسِ الْعَزِيْزِ
تسبیح ایتور خداغہ ہر نرسہ کہ آسمانلارده دور و اول خدا کہ پادشاه دور پاک دور غالب دور
الْحَكِيْمِ (١) هُوَ الَّذِيْ بَعَثَ فِى الْاُمِّيّٖنَ رَسُوْلًا مِّنْهُمْ يَتْلُوْا عَلَيْهِمْ
حکمتلیک دور اول دور اول ذاتکہ ییباردی اوقومغان لارغہ اوز لاریدین بیر پیغمبرنی کہ اوقوب ایشیتدورور الارغہ
اٰيٰتِهٖ وَيُزَكِّيْهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ ۚ وَاِنْ كَانُوْا مِنْ قَبْلُ
اینینگ آیتلارینی و تازہ قیلور الارنی و تعلیم بیرور الارغہ کتابنی و دانالیکنی و تحقیق الار ایردیلار اول
لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ (٢) وَّاٰخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوْا بِهِمْ ؕ وَهُوَ الْعَزِيْزُ
روشن گمراہ لیکدہ ف ٤ و ہم ییباردی شول رسولنی باشقہ طائفہ لارغہ ہم کہ ہنوز بولارغہ قوشولمادیلار و اول دور غالب
الْحَكِيْمُ (٣) ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَنْ يَّشَاۤءُ ؕ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ
حکمتلیک ذات بو نرسہ خدانینگ فضلیدور بیرور انی کیمغہ کہ خواہلاسہ و خدا بیوک فضل
الْعَظِيْمِ (٤) مَثَلُ الَّذِيْنَ حُمِّلُوا التَّوْرٰىةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوْهَا كَمَثَلِ
صاحبی دور ف ٥ آدملار کہ الارغہ توراتنی یوکلانوبدور کیین الار انی کوتارمایدور لار الارنینگ مثالی ایرے
الْحِمَارِ يَحْمِلُ اَسْفَارًا ؕ بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِ اللّٰهِ ؕ
اول ایشاک کبی دور کہ کوتاروب یورور بیر موچہ کتابلارنی خدانینگ آیتلارین یلغان دیگان لارنینگ حالی یمان دور

ف ٢ یعنی اینینگ دینی غہ و پیغمبریغہ مدد بیرینگلار مبارک حکم غہ عصر سعادتده مسلمانلار شونداغ عمل قیلدیلار کہ الاردین بیر طائفہ نینگ نامی انصار بولوب قالدی رضی اللہ عنہم
ف ٣ حواریلار حضرت مسیح علیہ السلام نینگ یارانلاری دورکہ نہایتدہ بیوک مخلصلار قیلوب اول جنابنینگ اطرافیدہ پروانہ کبی ایردیلار
ف ٤ اُمیین یعنی اوقومغان جماعہ دیب عرب لارنی ایتیلور کہ الاردہ علم و ہنر یوق ایردی و نہ آسمانی کتاب بار ایردی ظاہری اوقوش و یازیش ہم الاردہ نہایتدہ کم ایردی الارنینگ جہالت و وحشیلاری دنیادہ ضرب المثل ایردی خدانی تنہا اوتونگان ایردیلار بت پرستلیک و ہم پرستلیک و ہر قسم فسق و فجور نامینی ملت ابراہیمی قویوب آلغان ایردیلار قریب تمام قوم گمراہلیکدہ سرگردان ایردی ناگاہ اللہ تعالیٰ اول قوم ایچلاریدین بیرزہ پیغمبر پیدا قیلدیکہ اول جنابنینگ امتیازی لقبلاری نبی امی ایردی لیکن با وجود امی بولوب تورودب اوز قوملاریغہ اللہ تعالیٰنینگ ہمہ دین اولوغ مبارک کتابین اوقوب ایشیتدور ایردیلار و عجیب و غریب علم و معارف و حکمتلارنی تعلیم بیرور ایردیلار اوز قوملارین شونداغ دانا و حکیم و شایستہ قیلور ایردیلار کہ دنیانینگ ہر بیوک عالم و عارف و حکیم و دانالاری الارنینگ حضورلاریدہ شاگرد لیک تیزین چوکورار ایردیلار
ف ٥ یعنی شول رسول مقبول نی

صو نگدین کیلگوچی طائفہ لار اوچون ہم ییبارلیگان دور کہ مبدأ و معاد و آسمانی شریعتلاردین کامل و درست علم لاسی بولمغان سبب دین الارنی ہم امی لار دیلسہ جائز دور چنانچہ فارس و روم و چین و ہندوستان و ترکستان و باشقہ ییرلیک لار کہ الار ہم صونگدین اسلامی برادرلیکغہ شامل بولوشوب الاردین بولوب کیتکان دورلار حدیثدہ وارد دور کہ صحابہ کرام وَّاٰخَرِيْنَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوْا بِهِمْ اوستیدہ سوال قیلغانلاریدہ سید عالم صلعم حضرت سلمان فارسی نینگ مبارک قول لارین قویوب توروب دیدیلار کہ اگر علم یا دین ثریا غہ چیقیب کیتسہ بو نینگ قومی فارس ایلیلاری اوشال ییرگین ہم آلوب کیلور لار عجب

ف ۱ یعنی یهود جماعه سیغه الله تعالی طرفیدین تورات عنایت قیلونغان دلارنی آیتنگ حکمتیدین استفاده قیلمغه بویوردیلگان ایردی لیکن الار انینگ تعلیماتیدین بهره آلمادیلار انینگ ادبی ن الار بیر قوی کتاب یوکلانگان ایشک کبی بولوب قالدیلار که خدا اکرم قیلغان خزینه دین محروم دورلار. سیغنلاریده علم خزینه سی بولوب تورودب عمل غه موفق بولمغان عالم لار حقلاریده هیوک بیر توبیخ دور ف ۲ بیچاره یهودی لار یوقدر حماقت و جهالت الارده بولوب توروب مینه بیز لار گنه خدا نینگ خاص دوستلاریدور میز جنت بیز نینگ مخصوص مقامیمیز دور دیرایردیلار اگر الار یهود عوالله یده راست بولسه لار الله تعالی حضوریغه تیز تاق بارمکغه جان دعل لاری ایله طالب بولوراید یلار و اولمکغه همیشه آرزومند بولور ایردیلار لیکن الار منلغ قیلمسلار چونکه قیلمش یمان عمل لاری کوبدور اندین قور قورلار قور قوب هم قوتولا آلور لاری یوقمای قالورلاری البته اولورلار عالم الغیب والشهاده دمبار یغه بادرلار خبر الادین تاریقلار

وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظّٰلِمِيْنَ ۝٥ قُلْ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ هَادُوْٓا	
والله تعالی ظالم قومنی هدایت قیلماس ف ۱ سیز دینگ ای یهودی بولغان جماعه	
اِنْ زَعَمْتُمْ اَنَّكُمْ اَوْلِيَاۤءُ لِلّٰهِ مِنْ دُوْنِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ	
اگر سیزلار دعوی قیلسنگیزلار که خدا نینگ دوستلاریدور سیزلار باشقه آدملار ایمس پس تمنا قیلینگ لار اولومنی	
اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ۝٦ وَلَا يَتَمَنَّوْنَهٗٓ اَبَدًاۢ بِمَا قَدَّمَتْ اَيْدِيْهِمْ ؕ	
اگر راست بولسنگیزلار دلار هرگز انی تمنا قیلماسلار قول لاری ایلگاری یبارگان عمل لار سببی دین	
وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِالظّٰلِمِيْنَ ۝٧ قُلْ اِنَّ الْمَوْتَ الَّذِيْ تَفِرُّوْنَ مِنْهُ	
والله تعالی بیلوچی ظالم لارنی سیز دینگ البته اول اولوم که سیزلار اندین قاچور سیزلار	
فَاِنَّهٗ مُلٰقِيْكُمْ ثُمَّ تُرَدُّوْنَ اِلٰى عٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ	
اول البته سیزلار بیلان قوشولور سونگره سیزلار غیب و حاضرنی بیلگوچی ذات حضوریغه کیلین اول خبر	
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝٨ ع يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْٓا اِذَا نُوْدِيَ لِلصَّلٰوةِ	ع ۱
بیرور سیزلارغه قیلغان ایشلاریدین ف ۳ ای مسلمانلار قچان اذان ایتیلسه نماز جمعه او چون	
مِنْ يَّوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ؕ ذٰلِكُمْ	
جمعه کونی پس تیز یوروینگ لار خدا نینگ یادیغه و قویوب قویینگ لار آلدی ساتدی نی بو ایش سیزغه یاخشی دور	
خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ۝٩ فَاِذَا قُضِيَتِ الصَّلٰوةُ فَانْتَشِرُوْا	
سیزلار اوچون اگر بیلسنگیزلار کیین قچان نماز اوقولوب بولسه اول حالده تارقالینگ لار یر	
فِى الْاَرْضِ وَابْتَغُوْا مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ كَثِيْرًا لَّعَلَّكُمْ	
یوزیغه و طلب قیلینگ لار خدا نینگ فضلیدین و یاد قیلینگ لار خدانی کوب تا که سیزلار نجات	
تُفْلِحُوْنَ ۝١٠ وَاِذَا رَاَوْا تِجَارَةً اَوْ لَهْوَاۨ انْفَضُّوْٓا اِلَيْهَا وَتَرَكُوْكَ قَآئِمًا ؕ	
تاپینگ لار ف ۴ و قچان کورسه لار مسلمانلار بیر تجارتنی یا بیر تماشانی تارقالور لار انینگ طرفیغه و قویوب کیتورلار سیزنی توروغان حالنگیزده	
قُلْ مَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ ؕ وَاللّٰهُ خَيْرُ الرّٰزِقِيْنَ ۝١١ ع	ع ۲
سیز دینگ اول نرسه که خدا قاشنده دور یخشیراق دور تماشادین و تجارتدین و خدا همه دین یخشی رزق بیرگوچی دور	

احدٰى عشرة اٰيةً وفيها ركوعانِ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ	سورة المنٰفقون مدنيّة وهي ٦٣
اول بیر آیت و ایکی رکوع	اشبو قیلورمن بسم مهربان رحملیک الله تعالی نامی ایله	منافقون سوره سی مدینه ده نازل بولغاندور

اِذَا جَآءَكَ الْمُنٰفِقُوْنَ قَالُوْا نَشْهَدُ اِنَّكَ لَرَسُوْلُ اللّٰهِ ۘ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ	الجزء ۲۸
وقتیکه کیلورلار منافقلار حضورینگیز غه دیرلار بیز گواهلیک بیرور میز که سیز البته خدا نینگ رسولیدور سیز و خدا بیلور که	

ف ۳ بو آیتده گی اذان دین مراد امام قاشنده بوله دورگان ایکنچی اذان بولسه هم بیع دشرا ننگ حرام بولیشی ده بیرنچی اذان نینگ حکمی هم ایکنچی اذان کبی دور و ذکر الله دین مراد خطبه دور و نماز هم انینگ عمومی غه داخل دور یعنی خوندانغ وقتده باریلسون کر کر خطبه ایشتیلسون یا ایها الذین آمنوا ایریده عام بولسه هم موندین بعض مخصوص دور چونکه اجماع امت ایله بعض مسلمان لارغه جمعه نمازی ایمس دور چنانچه مسافر دیلارو باشقه لارغه

ف ۴ بیرکون جمعه نمازیده حضرت سید عالم صلعم خطبه اوقوب توروب ایردیلار تجارتی قافله خارجدین غله الوب کیلوب قالدی و اعلان اوچون نقاره هم چالوندی اولکونلارده شهرده غله کم ایردی خلق بیرودین مسجد دین یوگوره شوب چیقدیلار بلکه خیال قیلغاندورلار که خطبه هم عام وعظ کبی دور که اندین توروب کیتسه هم بولور نمازنی ایسه تاپوب کیلوب اوقوب یبرلگاندورلار یا بعض قول غه مطابق نماز اوقولوب بولگان بولوروا اول وقتلارده نماز خطبه دین ایلگاری بولادورگاندور بهرحال خطبه نینگ صریح حکمی الارغه معلوم بولمغاندور که دلارنینگ اکثرلاری چیقوب کیتدیلار نبی معظم صلعم ایله اون ایکی کیشی قالدیلار خلفاء راشدین هم اول ایکی نفر ایچلاریده ایردیلار کیمه بو آیت نازل بولدی یعنی سوداگرلیک تماشالاری نیمه دیگان نرسه دور سیزلار اول ابدی و دائمی دولتنی حاصل قیلینگ لار که اول خدا قاشنده دور لیکن پیغمبر صحبتلاریده و ذکر مجلس لاریده دوام ایتیک ایله حاصل بولور باقی اگر قحط دین قورقوب رزق آختاریکی بولسنگیزلار همه دین یخشی رزق بیرگوچی خدا دور بو تنبیه دین کیین صحابه کرام احوال لاری سوره نور ده گی (رجال لا تلهیهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله) آیت شریفی سیغه مصداق بولوب قالدی رضی الله عنهم

ف ١ يعنى الارنينگ بو سوزلارى كه بيز سينى رسول برحق دربا عتقاد ايچوز ميز ديلار تمام يلغا ندور الار قسملارين اوزلارى اوچون سپر قيلوب الغاندوركه اينينگ بيلماوزلارين مسلمان كورساتوب تورورب باشقه لارنى اسلام دين منع قيليور الارنينگ ظاهرده مسلمان بولوب دلده كافر تورورشلارى نهايتده يوک بير خيانتدور قريب دور الارنينگ بو نازيبا حركتلارين كسافيتدن خداو ندكريم دل لارنيغه مهراد روب توريتاندور انينگ اوچون الارده ايمان وحق اوچون قابليت واستعداد قالمغا ندور ف ٢ يعنى الار اگرچه دل لارى مسخ بولغان بولسه ام جسم لارى عجب قيلارليک درجه ده سالغ وكور دمليكدور و سوزلارى كمال فصاحتيدين ايشيتار ليكدور ليكن بے معنى ليكده ديوارغه سوياب قويولغان يغاچ كبى دورلاركه دونغشه لوتون بولوشدين باشقه ترسه غه يرا ماسلار بو قدر قورقاغ ديو بيز دورلاركه اندک بير شاد قوم سنى اوزلاريغه كيلگان بير بلا ديب بيلورلار انه شولار اسلام دشمنلاريدر الله رسول الله صلعم استغفار لاريغ قدر قيلماسلار و اگر اول جناب كمال شفقتلاريدين الار اوچون استغفار قيلسه لارهم پروردگار هرگز عفو ايتيس چونكه عفو اوچون اهل ايمس دور لار

إِنَّكَ لَرَسُولُهُ ۗ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ ① اتَّخَذُوا

سيز البته انينگ رسوليدور سيز و خدا گواهليک بيرور كه منافقلار البته يلغانچى لار دور لار سپر قيلوب اليلار

أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ②

قسم لارينى كيين توسديلار خدانينگ يوليدين البته الارنينگ بو قيليب تورگان ايشلارى كوب يمان دور

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ③

بو شونينگ اوچون دور كه الار ايمان كيلتور ديلار كيين ينه كافر بولديلار پس مهراد روليدى دل لاريغه ايمدى الار توشونماسلار

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ ۖ وَإِن يَقُولُوا تَسْمَعْ لِقَوْلِهِمْ ۖ

وقچان سيز الارنى كورسنگيز تعجبده قويور سيزنى بدنلارى، واگر سوز قيلسه لر ايشيتور سيز سوز لارينى گويا

كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ ۖ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ ۚ هُمُ الْعَدُوُّ

الار ديوارغه سوياب قويولغان يغاچلار دور لار گمان قيلورلار هر بير آواز ني اوزلاريغه كيلگان بلا ديب الار دور لار

فَاحْذَرْهُمْ ۚ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ ۖ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ④ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا

دشمنلار قورقونگ الاردين هلاک قيلسون الارنى خدا قيسى طرفدين بوردلور وقچان ديليسه الارغه كيلينگ لار

يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّوْا رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ

مغفرت طلب قيلسون سيزلار اوچون رسول الله باشلارين بورورلار وكورورسيز الارنى كه كبر قيلغان حال لاريده

وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ⑤ سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ

يوز اوگورور لار برابر دور الارغه كه مغفرت طلب قيليلينگ الار اوچون يا مغفرت طلب قيلمنگ

لَهُمْ لَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ⑥

خدا هرگز مغفرت قيلمس الارنى البته الله تعالى هدايت قيلماس نافرمان قوم نے

هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُوا عَلَىٰ مَنْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّىٰ

الار شول ذاتلار دور لاركه ديرلار خرج قيلمنگ لار جماعه غه كه رسول الله قاشنده دور لار تاكه الار

يَنفَضُّوا ۗ وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِنَّ الْمُنَافِقِينَ

تارقاب كيتسونلار و خدانينگ ملكى دور آسمان و زمينينگ ديرنينگ خزينه لارى و ليكن منافقلار

لَا يَفْقَهُونَ ⑦ يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ

توشونماس لار ديرلار كه اگر بيز مدينه غه قايتيب بارسک البته چيقارور زياده عزتليک كيشى

الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ ۚ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَٰكِنَّ

اندين خوار لارنى و خداغه خاص دور عزت و انينگ رسولى غه و مؤمن لارغه و ليكن منافقلار ف ٣

ف ٣ بير سفرده ايكى نفر اوروشوب قالديلار بيرلارى مهاجر لاردين و ايكنچى لارى انصار دين ايردى هر ايكيسى اوز حمايتلارى اوچون اوز قوم لارين چاقير ديلار كيشي بير هنگامه برپا بولدى بو خبر منافقلار سيدارى عبد الله بن ابى غه يتدى اول ديديكه اگر بيز بو مهاجر لارغه اوز شهريميزده پناه بيرماسک ايردى بولار بيز غه مقابله قيله آلورلار ايديلا مى سيزلار ايديكه رسول الله قاشلاريده گى مهاجر لاردين خرجلارنينگ الالارغه خرجلارنى تنگ قالدوب بيمه لارى تارقاب كيتورلار دينه ديديكه بيز مدينه غه قايتوب بارايليک كيم كه اول شهرده زياده عزت وقدرتگه مالک دور اول بے قدر و بے خبر لارنى چيقارور بيبارور احمق لار بيلماسلار كه تمام آسمان و زمين نينگ خزينه لارى خدانينگ اختياريده دور اول جماعه كه خاص انينگ رضا سيغه طالب بولوب پيغمبرنينگ خدمت قيلورلار الارنى ضائع قيلورمى اگر الار بولارغه قيلوب تورگان امدادلارين بند قيلسه لار الله تعالى الارنينگ همه لاريغه رزق دروازه لارين بند قيلور منافقلار بيلماسلار كه حقيقى عزت و زور كيمده دور حقيقى عزت خدانينگ صفتيدور اندين كيين اننگ مطيع بولغانلار ده دور روايتلارده كيلوبدور كه رئيس المنافقين عبد الله بن ابىّ نينگ اوغلى حضرت عبد الله كه مخلص مسلمان ايرديلار آته لارين سوزين ايشيتكاچ قيليچلارين كوتاردب انينگ قاشيغه كيلديلار و ديديلار كه مادام سن رسول الله عزيز دور لار و من ذليل دور من ديماسنگ سنى سلامت قويماسمن اولدوررمن و مدينه غه هرگز ماسمن كيين اول ناچار شونداغ ديب اقرار قيلدى ٭٭

ف الله تعالى منافقلارنى احوال قبيحه لارين بيان قيلغاندين كيين مسلمانلارغه آگاه قيلور كه سيزلار هم منافقلارگى دنيا غه بيرليب كيتمنگلار مال واولاد لارينگيز سيزلارنى خدادين غافل قيلماسون
يادى و آخرت دين غافل قيلماسون انسان اوچون هم دين زياده خساره ده زيان شو لمدر كه باقى نى قويوب فانى غه بيرلبور اعلى نى تاشلاب ادنى نى ابرلادبلر

ع ١ ١٤

الْمُنٰفِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٨﴾ يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تُلْهِكُمْ اَمْوَالُكُمْ

بيلماسلار اى مسلمان لار بيپروا قيلماسون سيزلارنى مال لارينگيز و نه

وَلَآ اَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ ۚ وَمَنْ يَّفْعَلْ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ

اولاد لارينگيز خدانينگ يادى دين وكيمكه شول ايشنى قيلسه انه شولار دور لار

الْخٰسِرُوْنَ ﴿٩﴾ وَاَنْفِقُوْا مِنْ مَّا رَزَقْنٰكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَ

زيانكار بولغان لار و خرج قيلينگ لار اول نرسه دين كه عطا قيلديك بيز سيزلارغه سيزلارنينگ بير

اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُوْلَ رَبِّ لَوْلَآ اَخَّرْتَنِيْٓ اِلٰٓى اَجَلٍ قَرِيْبٍ ۙ فَاَصَّدَّقَ

لارينگيزغه اولوم كيلماى تورور بورون كيين ديركه اى پروردگارم نه اوچون تاخير ايتماديك منى يقين بير مدتغه تا صدقه

وَاَكُنْ مِّنَ الصّٰلِحِيْنَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ يُّؤَخِّرَ اللّٰهُ نَفْسًا اِذَا جَآءَ اَجَلُهَا ؕ

تاكه صدقه قيلور ايدم و بولور ايدم ياخشى لاردين و هرگز مهلت بيرماس خدا هيچ بير جان غه وقتى كيلگاندا

ع ٣ ١٤

سُوْرَةُ التَّغَابُنِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ثَمَانَ عَشْرَةَ اٰيَةً وَّفِيْهَا رُكُوْعَانِ

وَاللّٰهُ خَبِيْرٌۢ بِمَا تَعْمَلُوْنَ ﴿١١﴾

كلماتها ٢٤٧ اجلى كيلسه و خدا بيليب تورور عمل قيلغانينگيزنى حروفها ١١٢٢

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ابتدا قيلورمن بسم الله مهربان نهايتده مهربان الله تعالى نامى ايله

يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ ۚ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ ؗ

تسبيح ايتور خداغه هر نرسه كه آسمانلاردا دور و هر نرسه كه يرده دور انگا خاصدور پادشاهليك و انگا خاصدور حمد

وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِيْ خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَّمِنْكُمْ

و اول هر نرسه غه قادر دور اول دور اول ذاتكه يراتدى سيزلارنى پس بعضلارينگيز كافر دور و بعضلارينگيز

مُّؤْمِنٌ ؕ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ

مؤمن دور و خدا هم ايشلارينگيزنى كوروب تورور يراتدى اول آسمان لارنى و يرنى

بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ ۚ وَاِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ﴿٣﴾ يَعْلَمُ

درست صورت بيرادى سيزلارغه پس صورتلارينگيزنى ياخشى قيلدى و انگا قايتيش

مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّوْنَ وَمَا تُعْلِنُوْنَ ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ

بيليب تورور هر نرسه كه آسمانلاردا و يرده دور و بيلور نرسه نى كه ياشيرورسيزلار و نرسه نى كه ظاهر قيلورسيزلار و خدا بيلگوچى دور

بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ﴿٤﴾ اَلَمْ يَاْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَبْلُ ؗ

سينه لارنينگ ايچيدگى نرسه نى آيا كيلمادى مو سيزلارغه كافر بولغان لارنينگ خبرى بورون

اولاد بخشى نرسه دور اگر خدادين غافل قيلماسه اگر غافل قيلسه برليب خدادين قاليب آخرت قويلوردين كيتور دنياده هم انگا فراغت نصيب بولماس
ف٢ يعنى اولوم كيلگاندا توتاملار تورور و منفعتلار بيگزر اوچون خيرات قيلور امكاني قالمايدى اجل كيلگاچ بيرلحظه هم تاخير قيلماس كيين پشيمانلق فايده بيرماس
ف٣ يعنى دنياده حكومت سلطنت اولارنيكى انگا تعريف تيلور اول تعريف حقيقتده خداغه دور چونكه ملك و محاسن نى اول عطا قيلغان دور
ف٤ يعنى اول شان پروردگار عالم مسلمانلارنى يراتگان دور لازم ايرديكه هر اول منعم حقيقى غه ايمان كيلتورسه و شكر قيلسه ليكن بعضلارى مؤمن بوليلار و بعضلارى منكر بوليلار البته الله تعالى آدم بالسى غه بيريلگان استعداد و قوتين هر كيم پيدا قيلغان دور ليكن اول فطرت سليمه ده پيدا قيلغان دور بعضلارى اول شان نظرگه قالغان بعضلارى اطرافلاره حال لاردين متاثر بوليب انكار قيلدى لار ... الله تعالى گوسدب قويلور هر نرسه ... مناسب جزا بيرگى
ف٥ يعنى هر جانوردين انسان نينگ صورتى ياخشى دور مثل... عالم دين ممتاز دور
ف٦ يعنى عاد و ثمود كبى بيوك طاقت و شوكت ايگالارى بولغان لار ... هلاك بولغان لار

ـه یعنی بیزغه اوزدیرکبی بشرلی رہنما قیلوب یباریلیه بولور ایرکی الار اعتقاد لاریده بشریت ایله نبوت درسالت بیربیریغه منافی دور ایننگ اوچون کفراختیار ایتدیلار درسول لارنینگ سوزلارین قبول ایتشیدین انکار قیلدیلار دقیتیکه الارحق دین یوز اوگوردب ایردیلار خدا ہم الاردین ہمت نظرین آلوب قویدی

فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑤ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَت

کیین اوز فعل لارین سزاسین تاتدیلار وباردور الارا اوچون دردلیک عذاب بو نرسه شونینگ اوچون دورکه کیلور ایردیلار الارغه

تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوا

پیغمبرلاری معجزه لارایله کیین الار دیرایردیلار آیا انسان لارمینی هدایت قیلورلاری پس کافر بولدیلار ویوز اوگوردیلار

وَّاسْتَغْنَى اللَّهُ ۚ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ⑥ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن لَّن يُبْعَثُوا ۚ

وخدا ہیچ پروا بولمدی وخدا بی نیاز مقتای لگان ذات دور ـه گمان قیلدیلار کافرلارکه الار ہرگز ہیچ تیریلماس لار

قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ ۚ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ

سیز دینگ آری قسم دور ربیمغه که البته سیزلار تیریلورسیزلار کیین خبر بیریلور سیزلارغه ہمه ایشلارینگیزنی نرسه خداغه

يَسِيرٌ ⑦ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنزَلْنَا ۚ وَاللَّهُ

آسان دور پس ایمان کیلتورینگ لار خداغه ورسولیغه دادل نورغه که بیز توشوردوک و الله تعالے

بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ⑧ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ۖ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ ۗ

ہمه عمل لارینگیزدین خبردار دور ـه اول کونیکه جمع قیلور سیزلارنی جمع قیلادورگان کون اول کوندور فائده و زیان کونی

وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ

دکیمی که ایمان کیلتورسه خداغه دقیلورسه یخشی ایشنی اوزاق قیلور اندین گناہلارینی و داخل قیلور انی شونداغ

جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ

جنتلارغه که آقوب توردور آستلاریدین اریغلار قالورلار انده ہمیشه انه شول دور بیوک مرادغه

الْعَظِيمُ ⑨ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ

یتیش دادل آدملارکه کافربولدیلار دیلغان دیدیلار بیزنینگ آیتلاریمیزنی انه شو لاردور لار دوزخی لار

خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑩ مَا أَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ

الارانده دائم قالورلار وکوب یمان جایدور اول ـه یتماری ہیچ بیر مصیبت مگر الله تعالے نینگ

إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ⑪

اذنی ایله وکیمکه ایمان کیلتورور خداغه هدایت قیلور اننینگ دلینی وخدا ہر نرسه نی یخشی بیلگوچی دانادور

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ

واطاعت قیلینگ لارخداغه واطاعت قیلینگ لار رسولیغه واگر یوز اوگورسنگیزلار پس حقیقت شولکه بیزنینگ

رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ⑫ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ

پیغمبریمیز زمه سیغه لازم نرسه روشن تبلیغ دور دبس ـه خدا دور یوقدور ہیچ بیر معبود برحق مگر اول گنه وخداغه توکل قیلسونلار

خدا حکملاریغه اطاعت لازم دور اگر شونداغ قیلمسه نقصانی اوزیغه بولور پیغمبر وظیفه لاری تبلیغ دور

ـه یعنی اولور سیزلار داولگندین کیین ینه تیریلورسیزلار وتمام قیلیشلارینگیز سیزلارغه معروض بولور بو نرسه خدا اوچون ہیچ مشکل ایمس دور بلکه نہایتده آسان دور ایننگ اوچون سیزلارگه شونداغ بیہوده فکرلارنی قویوب خداغه وانینگ رسولیغه و کتابیغه ایمان کیلتوردینگ لار وخداوندکریمنی ادلارینگیزدین غافل بیلمنگ لار

ـه قیامت کونی کیم فائده قیلوبدور کیم زیان قیلوبدور معلوم بولادورگان کوندور کیمیکه خداغه ایمان کیلتوروب یخشی عمل لار قیلغان بولسه گناہلارین کیچوریلور اوزین جنتلارغه داخل قیلور دادل انده ہمیشه توروب قالور ہمه دین اولوغ یوتوغ بودور وکیمیکه معاذ الله کفر اختیار ایتسه وخدانینگ آیتلاریغه منکر بولسه انینگ مقامی دوزخ بولور انده دائم قالوب کیتور

ـه دنیا ہیچ مصیبت و کلفت خدانینگ مشیتی و اراده سے بولماس تیمس مؤمن نینگ عقیده سی مادام شونداغ بولگاچ انینگ اوچون تحکین بولمک مناسب ایمس دور بلکه ہر حالده مالک حقیقی نینگ حکمیغه راضی بولمک لازم دور حقیقی مؤمن دلیغه الله تعالے صبر وتسلیم عنایت قیلور

ـه یعنی انسان اوچون ہر بیر حال ده خدادکول

ف١ حقیقی معبود و مستعان اللہ تعالیٰ دور مسلمانا اسٹ لازم دو درکہ اکنگنہ توکل قیلیسو نلار و اکنگنہ اعتماد اتیسو نلار ف٢ اکثر مرتبہ انسان اوز خاتونین و بالالادین فکر مجی تلار مخ بیر یلیب خلقنے و انینگ حکم لارینی اونوتیب قویور و بو تعلق آنقہ سیدین نہ قدریان ایشلار نے قیلور و نہ قدر بخشے ایش لاردین محروم قالور خاتونین و بالالادین بیشعلاری لول بیچارہ نے دم آتنالی تو یس شول آدم بیکدہ قالوب کیتوب آخر تدین تمام غافل قالور ایدی شوندا غ نقصان و ضرر بیکوز گوجی اہل و عیال نے حقیقتدہ اینگ دو سقلاری دیب ہرگز اتیلس بلکہ نہایتدہ دشمنلا ر دور لار کہ اکثر وقت الارنینگ دشمن ہکا نلیک لاری انسان غہ معلوم بولمس شونینگ اوچون اللہ تعالیٰ تنبیہ قیلیور کہ بو دشمنلاردین ہوشیار تورونگ لار و شوندا غ طریقہ اختیار قیلیشدین سقلانینگ لار کہ نتیجہ دہ الارنینگ دنیا لاری توز آلوب بیز لارنینگ دین لارینگیز برباد بولسون ہمہ خاتون و ہمہ اولاد موندا غ ایمس دور لار بعض نیکبخت خاتونلار بار دور لار کہ ایرلارین دینین حفاظت قیلور لار و (نگاہ بندہ مد بیر دور لار و بعض سعادتمند بالالار باردور لار کہ اوز آتہ انہ لاری اوچون باقیات صالحات بولور لار ف٣ یعنی اگر الاردین سیز لار غہ ضرر و نقصان یتیسہ انتقام آلمک فکریغہ توشمنگ لار بلکہ عفو اتینگ لار و بلیمگان بولونگ لار و کیچیرینگ لار کہ خدا ہم سیزلارنے عفو ایتور ف٤ بو مقام دہ مخاطب یالغز عالم صلعم بولسہ لار ہم خطاب تمام امتہ دور یعنی قیسے بر کیم بیر سبب بولوب خاتونلارینگیز غہ طلاق بیرمکچی بولسنگیز لار عدتلارین اولیدین طلاق بیر نینگ لار یعنی خاتون حیضدین پاک بولوب غسل قیلگاندین کیین یا تماس قیلمدیا

الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ
مؤمن لار ف١ ای مسلمان لار سیز لارنینگ بعض خاتونلارینگیز وبعض اولاد لارینگیز
عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ
سیزلار غہ دشمن دور لار الاردین سقلانینگ لار ف٢ واگر عفو اتسنگیز لار و یوز اوگورسنگیز لار و کیچسنگیز لار البتہ خدا
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۚ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ
مغفرتلیک مہربان دور ف٣ حقیقت شول دور کہ مال لارینگیز و اولاد لارینگیز امتحان دور لار و خدا نینگ یانیدہ دور انینگ
عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا
تا شندہ بیوک ثواب پس قورقونگ لار خدادین نہ قدر قورقا آلسنگیز لار و ایشتینگ لار و طاعت قیلینگ لار و خرج
خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ ۗ وَمَنْ يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾
قیلینگ لار کہ سیزلار اوچون بخشے راغ دور و کیمیکہ سقلانیب دور اوز نفسین بخیل لیکیدین شولار دور لار نجات بالغوچی لار
إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ
اگر بیر سنگیز لار اللہ تعالیٰ غہ بخشے قرض ایکی حصہ قیلیب بیرور انی سیزلار غہ و مغفرت قیلور گناہ لارینگیزنی و اللہ تعالیٰ
شَكُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾
قدر قیلغوچی آغیر بیر دور غیب و حاضرنے بیلگوچی غالب حکمتلیک ذات دور
سُورَةُ الطَّلَاقِ مَدَنِيَّةٌ وَهِيَ ٩٩ ‖ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ ‖ اثْنَتَا عَشْرَةَ آيَةً ١٢ فِيهَا رُكُوعَانِ
طلاق سورہ سی مدینہ دہ نازل بولغاندور و اول ابتدا قیلور من بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی بیلہ اون ایکی آیت و ایکی رکوع دور
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعِدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا
ای نبی محترم (دینگ امتلارینگیز غہ) کہ قچان خاتونلارینگیز غہ طلاق بیرمکچی بولسنگیز لار طلاق قیلینگ لار الارنے عدت لارین اولیدہ و سنا
الْعِدَّةَ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ ۖ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ
تورونگ لار عدتنی و قورقونگ لار پروردگار لارینگیز خدادین چیقارمنگ لار الارنے اوزلاری ییرین و الار او تلاری ہم چیقماسو نلار
إِلَّا أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ وَمَنْ
مگر روشن بیر بیحیالیک ایشنی قیلسہ لار و بو نرسہ لار خدا مقرر قیلگان حد لار دور و کیمیکہ خدانینگ
يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ۚ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ
حد لاریدین تجاوز قیلور اول البتہ اوز جانیغہ ظلم قیلگان بولور اول بیلماس شاید کہ خدا پیدا قیلور
بَعْدَ ذَٰلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
طلاقدین کیین بیر ایشنی ف٥ ایدی قچان طلاق قیلینغان خاتونلار مدتلاریغہ یقین یتیسہ لار سقلانگ لار الارنے دستورغہ موافق

ع ٨ / ١٦

طلاق قیلینگ لار و ہر ایکی طرف برابر عدہ نے خاطر دہ سقلانگ لار و خدادین قورقوب شریعتغہ اطاعتہ بولونگ لار حیض دہ طلاق بیرمنگ لار و بیر دین اوچ طلاق بیریب تاشلامنگ لار و طلاق بیرلگان خاتونلارنے تورگان ییریدین چیقارمنگ لار و خاتونلار اوزی ہم چیقماسون کہ بو اولتورگوش شریعت حقی دور واگر روشن بیحیالیک خاتوندین صادر بولور بولسہ چنانچہ یمان ایش و اوغریلیک کبی ایشلار نے قیلسہ یا ہر وقت جنجال قیلوب تورسہ اول حالدہ چیقار یلیسہ ہم بولور ہر کیم بو قاریدہ گی احکام غہ خلاف قیلسہ اوز جانیغہ جور قیلغان بولور

ف٥ یعنی شاید بیر ادر تالاریدہ صلح بولوب کیتیسہ یا طلاق بیرگانلیکیغہ پشیمان بولسہ بو صورتلاردہ خاتون اوزا ولیدہ بولسہ بخشے راک بولور ۞۰۞

ف۱ یعنی طلاق رجعی ده قیچان عدت تمام بولوشغه یقین قالسه ایکی ایشنی برینی اختیار قیلیلور یا مدت تولمای تورعب خاتون نی قاعده غه مطابق رجعت قیلیب ادز نکاحیده قالدر رو یا عدت تمام بولغان زمان معقول بیر طریقه ده جدا قیلیلور یعنی سقلامکچی بولسه هم تویوب یبارمکچی بولسه هم هر حالده انسانیت و شرافته لایق بیر معامله

أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَيْ عَدْلٍ مِنْكُمْ وَأَقِيمُوا

یا جدا بولونگ لار الار دین دستور غه موافق و گواه قیلیب قویونگ لار اوز لارینگیز دین ایکی معتبر کیشینی و توغری بیرینگ لار

الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

گواه لیکنی خدا اوچون بو حکم در که بو نینگ ایله نصیحت قیلینور اول کیشیغه که ایمان کیلتور در خداغه و قیامت

الْآخِرِ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۝۲ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ

کونیغه و کیمکه قورقسه خدادین پیدا قیلور اینینگ اوچون نجات نی و رزق بیرکو ندور انگا گمان قیلمغان

لَا يَحْتَسِبُ ۚ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ

بیر طرفدین و کیمکه توکل قیلور خداغه پس اول انگا کفایه قیلور تحقیق خدا اوز ایشین

أَمْرِهِ ۚ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ۝۳ وَاللَّائِي يَئِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ

تمام قیلغوچی دور البته خدا هر نرسه اوچون بیر اندازه مقرر قیلغاندور ف۱ و اول خاتون لارکه نا امید بولوب دور لار

مِنْ نِسَائِكُمْ إِنِ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحِضْنَ ۚ

حیض دین خاتون لارینگیز دین اگر اشتباه قیلسنگیز لار الار نینگ عده لاری اوچ آی در و حیض کورمگان یاش لار نینگ

وَأُولَاتُ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ ۚ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ

هم عده لاری اوچ آی در و قارنلاری ده بالا لاری بار خاتون لار عده لاری بالا لارین توغوشلاری دور ف۲ و کیمکه خدادین قورقور

يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ۝۴ ذَٰلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ ۚ وَمَنْ

پیدا قیلور اینینگ اوچون ایشیده آسان لیک نی بو خدا نینگ حکمیدور که توشورو بدور سیز لارغه و کیمکه خدادین

يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ۝۵ أَسْكِنُوهُنَّ

قورقور اوزاق قیلور اندین گناه لارین و بیوک قیلور ثوابین اوی بیرینگ الارغه تورگان بیرلارینگیز دین

مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا

قدرتلارینگیزغه موافق ف۳ و آزار بیرمنگ لار الارغه الارنی تنگ قیلمک لارینگیز اوچون

عَلَيْهِنَّ ۚ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ

و اگر بولسه لار قدرتلاریده بالا بارخاتون لار پس نفقه بیروب تورونگ لار الارغه تا بالا لارین توغوب

حَمْلَهُنَّ ۚ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۖ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ

آلگونلاریچه کیین و اگر الار امیزسه لار سیز لار اوچون بیرینگ لار الارغه حقلارین و مصلحت قیلینگ لار اوز

بِمَعْرُوفٍ ۖ وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَىٰ ۝۶ لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ

ارا لارینگیزده دستورغه موافق و اگر نا اتفاقلیک قیلسنگیز لار باشقه بیر خاتون امیزگای اوچون خرج قیلسون

قیلور آزار و نفسانیت قصدیده سقلاب اولتور ماس اگر طلاق بیریب عدت تمام بولوشیدین اوّل ینه اوز نکاحیده سقلامکچی بولسه رجوع قیلغانلیگیغه ایکی کیشینی گواه قیلیب قویسون تاکه خلق ارتاسیده متهم بولماسون و گواه لارغه حکم شول دور که برابر شهادت بیرسون لار بیر طرفغه ایگیلیب کیتماسون لار بو بیان بیر پند و نصیحت دیر خداغه و قیامتغه ایمان کیلتورگان ذات لار فایده لانور لار و کیمکه خدادین قورقوب اینینگ احکامیغه عمل قیلسه الله تعالیٰ اینینگ اوچون هر مصیبتدین نجات و هر شدتدین امان بیرور و گمانغه کیلمگان طرفدین رزق بیکور ندور چونکه خدا انگا توکل قیلغان بنده لاریغه اوزی کفایه قیلور و خدا نوا قیلگان نرسه سینی البته تمامیغه یتکوزور لیکن هر نرسه اوچون بیر اندازه قویغاندور انگا مطابق ایش بولور

ف۲ طلاق قیلونغان خاتون نینگ عده سین قرآن کریم اوچ حیض کورساتگان دور اگر اشتباه بولوب قالسه که حیض موسمیدین اوتوب قالغان یا حیض باشلیغو بارمگان خاتون لار طلاق قیلونسه لار عده لاری نیچوک بولور اینینگ بو آیتده جواب بیرلور که الار نینگ عده لاری اوچ آی بولور و حامله خاتون طلاق قیلونسه یا ایری اولسون عده سی توغوشی دور اگرچه بیر دقیقه دین کیین توغسه هم یا بیر سنه غچه بولسه هم

ف۳ ایرینینگ ذمه سیغه ضروری دور که مطلقه خاتون نینگ عده سی چیقغونچه جای بیرسون (انی شکلیده

دیبلور) و نفقه سی شکلی واجب ایکان نفقه هم اینینگ ذمه سیغه واجب بولور حنفی لارنینگ شلاریده شکلی و نفقه بیلینگ بو حکمی مطلقه لار نینگ همه سیغه دور رجعیه غه مقید ایمس دور

ف۴ یعنی منوده دیار رینگیزده اولتورگان خاتون لارغه جیقوب کیتسون دیکان ف۵ غرض ایله آزار بیرمنگ لار ف۶ یعنی مطلقه خاتون نینگ قارنیده بالاسی بولسه نه قدر مدت اولسه اونسون انگا نفقه بیروب تورونگ لار تا توغوب آلگونچه کیین اگر اول سیز لار نینگ خاطر لارینگیز اوچون بالانی امیزسه باشقه غه بیر ادود رگان حقی انگا بیرمنگ لار و بو توغرینی اوز ارا قاعده غه مطابق مشوره قیلینگ لار مبادا اتفاق قیلیه آلماسنگیز لار اول حالده باشقه بیر امیزگوچی سقلانور.

ے بالمخینگ غریب غریبی آتہ ننگ ذمۂ سینہ دوداحوالی بخشے آدم ارند دولیمہ لایق خرچ قیلون اگر اِل حالتی مساعدہ بیرباسہ اول حالدہ قدرتی بیکونچہ بیرسون اللہ تعالیٰ ہیچکیمنی طاقتیدین تاشقاری بیرنرسہ غہ تکلیف قیلماس اگر بیر کشینے حالی نہ قدرتنگ بولسہ ہم تینالیب خدانینگ حکمیغہ مطابق خرچ قیلسہ اللہ تعالیٰ تنگلیگین کینگ لیک دآسانلیکغہ متبدل قیلور

مِّنْ سَعَتِهٖ ؕ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهٗ فَلْيُنْفِقْ مِمَّآ اٰتٰىهُ اللّٰهُ ؕ

رزقی کینگ آدم کینگ لیگیغہ مناسب و کیمنینگ رزقی کم قیلونغان بولسہ اول آدم خدا انگا بیرگان نرسہ دین خرچ قیلسون

لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا مَآ اٰتٰىهَا ؕ سَيَجْعَلُ اللّٰهُ بَعْدَ عُسْرٍ

خدا ہیچکیمغہ تکلیف بیرماس انگا بیرگان حالنہ مطابق آز مرحمندہ پیدا قیلور خدا تنگ لیکدین

يُّسْرًا ۟ۧ ﴿٧﴾ وَكَاَيِّنْ مِّنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ اَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهٖ

ع ١٧

کیین آسانلیکنی ے دیر موچہ شہرلار کہ باش تارتدیلار پروردگارلارنینگ و انینگ رسول لارینگ حکم لاریدین

فَحَاسَبْنٰهَا حِسَابًا شَدِيْدًا ۙ وَّعَذَّبْنٰهَا عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ

کیین بیز الارنی تیغ محاسبہ ایلہ حساب قیلدوک عذاب قیلدوک الارنی آغیر عذاب ایلہ کیین تاتدیلار عمل

وَبَالَ اَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ اَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾ اَعَدَّ اللّٰهُ

لارینینگ سزاسین و بولدی ایشلارینینگ آخری زیان تیار قیلوب قویغان دور خدا

لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا ۙ فَاتَّقُوا اللّٰهَ يٰٓاُولِي الْاَلْبَابِ ۖۛ الَّذِيْنَ

الارا اوچون تیغ عذابنی ے ایمدی قورقینگ لار خدادین ای عقل لیک لار یعنی اول جماعہ کہ ایمان

اٰمَنُوْا ۛ قَدْ اَنْزَلَ اللّٰهُ اِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَّسُوْلًا يَّتْلُوْا عَلَيْكُمْ

م ١٤ عند المتقدمین

کیلتوردیلار تحقیق توشوردی خدا سیزلارغہ کتاب نے ے پیغمبر کہ تلاوت قیلور سیزلارغہ خدانینگ

اٰيٰتِ اللّٰهِ مُبَيِّنٰتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ

آیتلارینی کہ روشن دور تا کہ چیقارسون ایمان کیلتورگان و یخشی عمل لارنی قیلغان آدملارنی

مِنَ الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ ؕ وَمَنْ يُّؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا

قرانغولیک لاردین نور طرفیغہ ے و کیمکہ ایمان کیلتوروبدور خداغہ و قیلوبدور یخشی ایشنی

يُّدْخِلْهُ جَنّٰتٍ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ؕ

داخل قیلور انی جنتلارغہ کہ آقوب توردور آستلاریدین اریقلار قالورلار انده ہمیشہ دائم

قَدْ اَحْسَنَ اللّٰهُ لَهٗ رِزْقًا ﴿١١﴾ اَللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ

تحقیق یخشے رزق بیردی خدا انگا ے خدا اول ذاتے دور کہ یراتیبدور یتی آسمان نے

وَّمِنَ الْاَرْضِ مِثْلَهُنَّ ؕ يَتَنَزَّلُ الْاَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوْٓا اَنَّ اللّٰهَ

و یردین ہم الارنینگ مثل لارینی ے توشوب توردور خدانینگ حکمی الارارا الارنده تا بیلینگ لار کہ البتہ

عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ۙ وَّاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

ع ١٨

خدا ہر نرسہ غہ قادر دور و تحقیق خدا ہر نرسنے اوز علمی احاطہ سیغہ آلغاندور ے

ے یعنی احکام شریعتغہ یخشی عمل قیلینگ لار اگر خلاف قیلسنگیز لار عاقبت لاریںگیز خراب بولور

دنیادہ بیر موچہ شہرلار بار ایردی کہ خدا و رسول احکام لاریغہ سرکش لیک قیلیب اطاعتدین باش تارتدیلار آخر خدا طرفیدین محاسبہ قیلونوب لار وشلی کوردلگان عذابغہ گرفتار بولدیلار آخرت عذابی علاحدہ توردور

ے ذکردین مراد کتابدور یا نصیحتدور یعنی قرآن کریم نے ذکردین مراد ذاکردور یعنی رسول اکرم صلعم لعند لاریدور لار

ے یعنی کفر جہالت ظلمتیدین ایمان و علم نوریغہ آچیقسون

ے یعنی جنتنی بیردی کہ اندین یخشیراغ رزق بولمس

ے یوقی بیرہ قیلیے سے علاحدہ بیرکرہ دور یا ثول بیز تورگان بیرنی طبقہ دور

ے یعنی عالم نینگ انتظام و تدبیری اوچون اللہ تعالیٰ نینگ احکام تکوینیہ و تشریعیہ سی آسمان لار و یر لار ارا ہم نازل بولوب تورادر

ے یعنی بوقدر آسمان لار نے و یر لارنے پیدا قیلیش و الارنینگ انتظامی احکام نے جاری قیلیشدین مقصود اللہ تعالیٰ نینگ صفت علم صفت قدرتی نینگ اظہاری دور

ف جناب سید عالم صلعم ہرکون عصردین کیین تمام ازواج مطہرات رضی قاشلاریغہ کریب بیر آز اولتوروب چیقوب کیتور ایردیلار بیرکون حضرت زینب رضی قاشلاریغہ زیادہ اولتوروب قالدیلار
معلوم بولدیکہ اول جناب عسل قوییان ایکانلارنی تناول قیلوب اولتوروب قالو بدور لارکیین بیرنیچہ کونلر خوبداغ بولوب توردی کیین حضرت عائشہ وحضرت حفصہ ایکی لاری بیرچارہ
وتدبیر کوردیلار اول چو رسالت پناہ صلعم عسل تناول ترک ایتدیلار وحضرت حفصہ رض دیدیلار کہ سن زینب قاشندہ عسل ییگان ایردیم ایدی قسم ایچورمن کہ عسل نی سن ودہ دیدیلار

سورة التحريم مدنية وهي	بسم الله الرحمن الرحيم ○	اثنتا عشرة آية وفيها ركوعان

كلماتها ٢٥٣ تحريم سورہ سی مدینہ دہ نازل بولدی اون ایکی آیت وایکی رکوع باردور

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ ط

ای نبی محترم نہ اوچون حرام قیلورسیز اول نرسہ نی کہ حلال قیلیب بدور خدا سیزگہ خواہلار سیزی خاتونلارنگیز نینگ رضا لارین

وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ① قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ ۚ وَاللَّهُ

وخدا مغفرتلیک مہربان دور — تحقیق مقرر قیلدی خدا سیزلار اوچون قسملارینگیزنی کفارہ وخدا سیزلار نینگ

مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ② وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ

اِیگالارینگیز دور واول دور بیلگوچی حکمتلیک ذات — ف یاد قیلورسون اول وقتی نی کہ مخفی سوزلادی نبی خاتونلاری بعضیلارینہ

حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُ

بیر سوزنی کیین وقتیکہ خبر بیروب قویدی انی وخبردار قیلدی خدا پیغمبر نی انگا معلوم قیلدی انینگ بعضسین

وَأَعْرَضَ عَن بَعْضٍ ۖ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنبَأَكَ هَٰذَا ۖ قَالَ

وبیان قیلمادی بعضسین ووقتیکہ خبر بیردی پیغمبر انگا دیدی کیم خبر بیردی سیزگہ پیغمبر دیدی خبر

نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ③ إِن تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا ۖ

بیردی منگا بیلگوچی خبردار ذات — ای پیغمبر نینگ ایکی خاتونی اگر سیزلار خداغہ توبہ قیلسنگیز لار سیزلار نینگ

وَإِن تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ ۖ

دل لارینگیز مائل بولوبدور واگر سیزلار اتفاق قیلسنگیز لار پیغمبر خلافیغہ — تحقیق خدا انینگ مددکار یدور وجبرئیل ہم

وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ ④ عَسَىٰ رَبُّهُ إِن طَلَّقَكُنَّ أَن يُبْدِلَهُ

ویخشی مسلمان لار ہم وفرشتہ لار ہم موندین کیین مددکار دور لار — اگر پیغمبر سیزلارنی طلاق قیلسہ آز فرصتدہ انینگ ربی

أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ

سیزلاردین یخشی راغ خاتونلارنی انگا اورنلارینگیزغہ بیرور کہ الار فرمان بردار ایمان لیک نمازدہ تورگوچی توبہ قیلغوچی عبادت قیلغوچی

ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا ⑤ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا

روزہ توتغوچی اولی کورگان وقیز خاتونلار بولورلار — ای مسلمانلار سقلانگیزلار اوزلارینگیزنی واہل لارینگیزنی

وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَّا يَعْصُونَ

شوندایغ اوتدین کہ اینینگ اوتونی انسانلار وتاشلار بولورلار موکلدورلار انگا قاتیغ تیز قوتلیک فرشتہ لار

اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ⑥ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا

کہ عاصی بولماسلار خداغہ الارغہ بیرگان فرمانیدہ وقیلورلار بیرلگان ذکر بویوروللار — ف ای کافرلار

کہ بو رانسنی ایچکیمیز سوز لامہ بعینہ شوندایغ بیر واقعہ حضرت ماریہ قبطیہ رض خصوص لاریدہ ہم بولگان ایردی انہ قاشیدہ بار ماسمن دیب قسم ایچدیلار بو سوزنی ہم حضرت حفصہ رض روبرو لاریدہ دیگان ایردیلار وبیرکیمسہ غہ سوزلہ ماسون دیب تکلیف ہم قیلغان ایردیلار لیکن حضرت حفصہ رض بو سوزلارنی آہستہ غنہ صورتدہ حضرت عائشہ رض غہ دیب قویدیلار ودیدیلار کہ بیر کیمسہ غہ دیمہ سون کیین بو قصہ نی اللہ تعالی رسول اکرم صلعم غہ خبر بیردی اول جناب صلعم حضرت حفصہ غہ دیدیلار کہ سن فلان سوزنی عائشہ غہ دیب قویدور سن حفصہ رض تعجب قیلوب سوال قیلدیلار کہ بو سوزنی سیزغہ کیم دیدی شاید حفصہ گمانلاری عائشہ غہ کیتگان بولسہ کیین نبی کریم صلعم دیدیلار کہ منگا خدا خبر بردی منہ اوشبو واقعہ وارد ستندہ بو آیتلار نازل بولدی

ف ٢ حلالنی اوزینگیزغہ حرام قیلمکدین مراد انی اعتقاددہ حلال ومباح بیلوب تروب استعمال ایتمسلیکنی عہد قیلمکدور موندایغ فیلمک اگر بیر از مصلحت صحیحہ نہایۃ بولسہ شرعا جائز دور لیکن حضرت سرور عالم صلعم بلند مرتبہ لارینہ مناسب کورولمای پروردگار عالم متنبہ قیلور کہ ای محبوب بعض ازواج خشنود لیک اوچون حلال نرسہ نی اوز نگیزغہ حرام قیلوب قیلمانگیز ایمدی پروردگار رینگیز غفور رحیم دور بعض گناہلارنی مغفرت قیلغوچی ذات دور بولوب کان واقعہ گناہ ایمسدور بلکہ خلاف اولی بیر ایش بولوب اوتدی

ف ٣ یعنی اول مالک حقیقی اوز علم وحکمتی غہ موافق سیزلار اوچون احکام وہدایات بیبارگاندور مالاردین بیری

شولکہ اگر بیر کیشی نامناسب بیر نرسہ غہ قسم ایچیب کفارہ بیروب قسمیدین بوشالسون کفارہ ذکری سورہ مائدہ دہ اوتکاندور ف ٤ بو خطاب حضرت عائشہ وحضرت حفصہ رضی اللہ عنہما غہ دور
یعنی اگر سیزلار توبہ قیلسنگیزلار البتہ توبہ نینگ موقعی دور چونکہ دل لارینگیز اعتدال دہ تورمای طرفدار لیکغہ مائل بولوبدور واگر شونی مخالفتلارینگیزدہ دوام ایتیب پیغمبر خلافیغہ اتفاق
قیلسنگیزلار پیغمبر ہم بلغوز اولاری ایمسدورلار بلکہ خداوند مہربان وجبرئیل علیہ السلام ویخشی مسلمانلار وتمام فرشتہ لار اول ذات نینگ مددکاریدور لار ہم اول جناب سیزلارنی قویوب
بیلسہ لار مبعد نگار لاری برصفتدہ سیزلاردین یخشی خاتونلار ع اول ذاتغہ تابوب بیرگاندور ف ٥ ہر بیر مسلمانغہ لازم دورکہ اوزی ایلہ برابر اہل واولادلارینی ہم دین داخلاقدہ اصلاح

ف ۱ قیامت کونده قتیک جهنم عذابی مقابلنده کیلولری وقت کافرلارغه دیلیولر که یوقون یلغان عذرلارنی پیش قیلمنگ لار که عذر قبول قیلو تماس غیر عذرسز کرتیلگان یولسنگیزلار انینگ جزا بین کوردسیزلار

لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ ۖ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ⑦ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

یوقون عذر بیان قیلمنگ لار حقیقت شولاردر که قیلغان عمل لارینگیز غه موافق سیزلارغه جزا بیریلور ف ای مسلمان لار

تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

توبه قیلینگ لار خداغه صاف دل دین ف امید بار در که پروردگارلارینگیز دین کراوزاق قیلور سیزلاردین گناه لارینگیزنی

وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ

دواخل قیلور سیزلارنی جنتلارغه که توب توردن آستلاردین انهارلار ادو کونیکه رسوا قیلماس خدا نبی نی

وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا

واول ذاتلارنی که ایمان کیلتوردیلار بیرلاینگ ایلا نورلاری یوروب تورور آلدیلاری ده اونگ طرفلارینده دیلاری ای پروردگار

أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑧ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ

کمال قیل بیزلار ا وچون نوریمیزنی مغفرت قیل بیزلارنی تحقیق سن هر بیر نرسه غه قادر در سن ای نبی محترم جهاد قیلینگ

الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ ۚ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑨

کافرلار ایله ومنافقلار ایله قتیغ بولینگ لار اولارغه والارینگ جایلاری جهنم در واول یمان جای در

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ ۖ كَانَتَا تَحْتَ

بیان قیلدی خدا مثال کیلتوروب نوح نینگ خاتونی ولوط نینگ خاتونی احوال لاریدن که هر ایکی لادی

عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا

بیزنینگ یخشی بنده لاریمیزدین ایکی بنده نکاحلاریده ایردیلار کیمین الاراول ایکی بنده غه خیانت قیلدیلار دفع قیلالمادیلار

وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ ⑩ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ

الاردین خدانینگ عذابینی هیچ بیر نرسه دیلیب الاغه کیرینگ لار دوزخغه باشقه کیرگوچیلار ایله وبیان قیلدی خدا مثال

آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِندَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ

مؤمنلارغه فرعون نینگ خاتونی حالیدن ف دقیکه دیدی اول ای پروردگارم بنا قیل منینگ اوچون جنت ده اوز قاشینگ ده بیر اوی

وَنَجِّنِي مِن فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ⑪ وَمَرْيَمَ

ونجات بیر منگا فرعون دین وانینگ عملیدین ونجات بیر منگا ظالم قوم دین وبیان قیلدی مثال قیلوب عمران نینگ قزی

ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا

مریم نینگ حالیدن که سلامت سقلادی اوز ناموسین ف کیمین بیردوم اوردوک انگا اوز طرفیمیزدین روحنی

وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ ⑫

وتصدیق ایتدی اول ادو پروردگاری نینگ سوزلاریدن وکتابلاریدن وایردی عبادت واطاعت قیلغوچیلاردین

ف ۲ صاف دلدین یعنی گناه نی تمام قیلوب که کیلگیمی اول گناه نی خیال غه کیلتورمسلیک

ف ۳ توبه حقیده سوره حدید ده بیرآز بیان اولندی انگا مراجعت ایتولسون

ف ۴ حضرت رحمة للعالمین خلق عظیم وحلم کریم لاری بلند کیلگانلار که الله تعالی باشقه لارنی تحمل غه بویوردی واول جناب نی تشفیه قیلدی الحمد لله الذی جعلنا من امته صلی الله علیه وآله وسلم

ف ۵ یعنی حضرت نوح وحضرت لوط علیهما السلام نینگ خاتونلاری کافر ایردیلار لیکن ایرلاری خاتونلاری منافق ایردیلار انینگ اوچون عام ده خیانت ایدی انلاری نامشلاری الله کفیر ایرلاری خاتون لیک لادی لارنی عذاب الهی دین قوتقارا المادی

ف ۶ فرعون نینگ خاتونی حضرت آسیه بنت مزاحم کامل مؤمنه ایردیلار اول بیان ایرلاری خدانینگ دوشمنی ایردی اول یخشی خاتون بیان ایرنی عذاب الهی دین کوتقارا المادی اول یمان نینگ کفرلری اول یخشی خاتون غه ضرر یتکازا المادی

ف ۷ اول یخشی خاتون حضرت موسی علیه السلام نی تربیه قیلغان ایردی هر کیشی ده شولای لارادو یدر ادوی لارنی فرعون اول جلادلاری عذاب قیلور ایردی اول پروردگارغه دعا قیلدی

ف ۸ یعنی حلال وحرام دن ایکیسی دین هم سلامت سقلادی

ف ۹ بعض محققلار فرج دین مراد یقه در دیب اولونینگ اوچون احصنت فرجها نینگ معنیسی تحکیم قولینی یقه لاردین شولای قیلدیلار ولوهم دان یقه دن یودن بلیغ ایردی ابن ایکی قول حضرت جبرئیل یقه لاریغه بیردوم اوردوک لار حمل قرار تاپدی یقه دین ریزلاری ای دین مراد سوره آل عمران ده گی فرشته لار زیاده بیر نیکو ونرکان سوزلاری در دیب کتاب لاردین مراد تمام آسمانی کتابلار در والله اعلم

بو سورهٔ شریفه نامی سورة الملک وسورة تبارک بولوب هر سوره سیدین صونگ نازل بولغاندور حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بو سوره نی کوب تحفگی کوردمایید یلاردر
هر بیر مسلمان تنگ بو سوره نی یاد قیلوشینی دوست توتوراید یلار واد زه ری آکم سجدهٔ ایله بو سوره نی اوقو ماسدین کیچهتدون امام قیلماس اید یلار و بو سوره نینگ شافع ینی شفاعت

سورة الملک مکیة وهی	بسم الله الرحمن الرحیم ○	ثلثون اٰیة وفیها رکوعان

ملک سوره سی مکه ده نازل بولغاندور اول ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله اوتوز آیت وایکی رکوعدور

تبٰرک الذی بیده الملک وهو علی کل شیء
بیوک برکت صاحبی دور، اول خدا که پادشاهلیک اینینگ قولنده دور، واول هر نرسه
قدیر ① الذی خلق الموت والحیوة لیبلوکم ایکم احسن
قادر دور، اول خدا که پیدا قیلدی اولومنی و تیریلیکنی سینامک اوچون سیزلارنی که قیسیه لاریگیزنینگ ایشی یخشیراقدور
عملا وهو العزیز الغفور ② الذی خلق سبع سموٰت طباقا
واول غالب دور ومغفرت قیلغوچی دور، اول خدا که یراتدی یتی آسمان نی طبقه طبقه قیلوب
ما تری فی خلق الرحمن من تفوت فارجع البصر هل
کورماس سن رحمان نینگ یراتیشیده هیچ بیر فرق، پس قایتاروب کور کوز و تیکنی که کوره سنی
تری من فطور ③ ثم ارجع البصر کرتین ینقلب الیک
هیچ بیر یاریغ، کیین ینه قایتاریب کور کوز و تیکنی ایکی مرته دین یانوب کیلورسنکا سنینگ
البصر خاسئا وهو حسیر ④ ولقد زینا السماء الدنیا
کوزونگ نا امید بولوب چرچاگان حالده، والبته تحقیق زینت بیردوک بیز بیرینچی آسمانغه
بمصابیح وجعلنٰها رجوما للشیطین واعتدنا لهم عذاب
چراغلار ایله، وقیلدوک بیز الارنی اورک اسبابی شیطانلار اوچون وحاضرلاب قویدوک الار اوچون دوزخ
السعیر ⑤ وللذین کفروا بربهم عذاب جهنم وبئس
عذابینی، واول جماعه که کافر بولدیلار پروردگار لاریغه بار دور الار اوچون جهنم عذابی و یمان جای
المصیر ⑥ اذا القوا فیها سمعوا لها شهیقا وهی تفور ⑦
دور اول، وقتی که تشلانورلار انگا ایشیتورلار اینینگ یمان آوازینی واول قاینا ب تورادر
تکاد تمیز من الغیظ کلما القی فیها فوج سالهم خزنتها
یقین قالور که پاره پاره بولسه غضب دین، هر قچان تشلانسه انگا بیر جماعت سورایدلار الاردین جهنم ساقچیلاری
الم یاتکم نذیر ⑧ قالوا بلیٰ قد جاءنا نذیر فکذبنا
که کیلمادیمی سیزلارغه قورقوتغوچی الار دیرلار که آری کیلوب ایردی بزلارغه قورقوتغوچی، وبیز یلغانچی دیدوک
وقلنا ما نزل الله من شیء ان انتم الا فی ضلٰل کبیر ⑨
ودیدوک که توشورمادی الله تعالی هیچ بیر نرسه نی ایمس سیزلار مگر بیوک بیر گمراه لیکده،

قیلغوچی و سجیه یعنی قیر منزله
دین نجات بیرگوچی ایکانلیکینی
رسول الله دا ایتورلار کیا علماء کرام
رحمهم الله بو سوره حقنده کوب فضیلت
لار بیان قیلوبدورلار۔
پروردگار عالم بو سوره نینگ
ابتدا سیده او زعظمتی دین خبر
بیروب برکت قیلدکه حقیقتده
بیوک برکت والرخ عظمت صاحبی
اول خدای کریم دیگاندورکه حقیقی
دیبی مثل پادشاهلیک اینینگ صفتی
دور و تمام عالم فرمانروالیک اول الله دور
چونکه اول ذات هر بیر نرسه غه قادر
دور خواهلگان نرسه سینی پیدا قیله
آلور و خواهلگان نرسه سی هرگز
بولماس اندین باشقه تمام
کائنات اینینگ حکمیغه دور فرقی
غه مطیع دور اول مالک الملک
خواهلگان بنده سیغه ملک و تصرف
عطا قیلور و خواهلگان بنده
سیدین ملک و تصرف نی آلوب
قویور انعام و انتقام اینینگ اختیاریده
دور بو دون جهان نی وجود غه
کیلتورگان واولملک و تیریلیک
سلسله سین پیدا قیلگان اول
دا مقصد تاکه بو ایکی صفت یعنی اولملک
و تیریلیک و عملاری ایله بنده
لارین آزمایش قیلگوسی قیلغیه بیری
بنده ملیکه و مومن بیره الاغده
باشقه لاریدین یخشی دور و قیسیه
لاری نافرمان و اهل عصیا ندور
امتحان ایتوده عاقبت الامریغه
مناسب جزا یا سزا عنایت قیلور
اول پروردگار هر نرسه غه غالب
بولوب قورقگان سالیده هم بولور
اور خطا و عصیان ایله ذات
ایتوب توبه قیلوشسه گناه لاردین
مغفرت قیلور درگاهیدین نا امید
یا مندو ماس الله قدلانینگ هر
نرسه غه غالب لیگی شو معه که

بیچکیم اینینگ ملکیدین واینینگ قبضه سیدین کاچه آلماس واینینگ عقاب و عذابی دین قوتوله آلماس و غفورلیگی بو دور که اگر کرم قیلسه بنده سی تنگ گناهی نه قدر بیوک و بیحساب بولسه
لحظه ده همه سین عفو و مغفرت قیلور وهیچکیم انگا اعتراض ایته آلماس لیکین بنده تنگ وظیفه سی شولدورکه همیشه اینینگ غالب لیگیدین خوف ده و مغفرتیدین رجاده بولسون۔
علماء کرام بو مقام ده یازگان تحقیق لاریغه دیبدورلار که موت ودیندار او لیکه نرسه دور بیرینچی پیدا بولماسدین اول عدم ده بولملک ایکینچی وجودغه کیلگاندین صونگ اولملک دیر

وحیات دین مراد ہم ایکیے صفت دور بیرنچی عدم عالمی دین و دنیا غہ کیلیک ایکینچی ازلگانڈین صونگ ینہ تیرلیک دور انسان بیرنچی حیاتی ده امتحان دا زمائش عالمی دور
ایکینچی حیاتی ده بیرنچی حیاتی ده قیلغان دا زمائش ایتولگان عمل لارین جزا یا سزا سین کورور۔

وَقَالُوْا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ اَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِيْٓ اَصْحٰبِ السَّعِيْرِ ⑩
دیر لار کہ اگر ایشتیکان بولسک ایر دی یا توشونساک ایر دی بولمس ایر دوک دوزخی لار ارا لار یده
فَاعْتَرَفُوْا بِذَنْۢبِهِمْ ۚ فَسُحْقًا لِّاَصْحٰبِ السَّعِيْرِ ⑪ اِنَّ الَّذِيْنَ
پس اقرار ایتدیلار اوز گناہلار یغه ایمدی رحمت دین اوزاق بولسون دوزخی لار، البتہ اول جماعہ کہ
يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ كَبِيْرٌ ⑫ وَاَسِرُّوْا
قورقور لار پروردگار لار یدن کورمائی توروب بار دور الار اوچون مغفرت و بیوک ثواب، دیاشیریب قیلینگ
قَوْلَكُمْ اَوِ اجْهَرُوْا بِهٖ ۭ اِنَّهٗ عَلِيْمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُوْرِ ⑬ اَلَا يَعْلَمُ
لار سوز لار ینگیز نی یا آچیب قیلینگ لار انی البتہ اول بیلگوچی دور دل لار ده بار سیر نی، آیا بیلماسمی
مَنْ خَلَقَ ۭ وَهُوَ اللَّطِيْفُ الْخَبِيْرُ ⑭ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ لَكُمُ
اول ذات کہ یراتمدی و اولدور سر لار نی بیلگوچی ہر نرسہ دین خبردار، اوشال اندور اول خدا ایکہ قیلوب بیرگاندور سیز لارغ
الْاَرْضَ ذَلُوْلًا فَامْشُوْا فِيْ مَنَاكِبِهَا وَكُلُوْا مِنْ رِّزْقِهٖ ۭ
سیز لارغہ مطیع یعنی یورونگ لار سیز لار انینگ اطرافی ده و ییینگ لار خدا نینگ رزقی دین.
وَاِلَيْهِ النُّشُوْرُ ⑮ ءَاَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاۗءِ اَنْ يَّخْسِفَ بِكُمُ
و انینگ طرفیغہ بولور توروب بارمک، آیا ایمین بولدینگیز لار می آسمانده گی ذات دین کہ یوتکوزسون سیز لار نی
الْاَرْضَ فَاِذَا هِيَ تَمُوْرُ ⑯ اَمْ اَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاۗءِ اَنْ
یرگا پس اول وقت اول یر تیترلاب تورور، یا کہ ایمین بولدینگیز لار می آسمانده گی ذات دین کہ یبارسون
يُّرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۭ فَسَتَعْلَمُوْنَ كَيْفَ نَذِيْرِ ⑰ وَلَقَدْ
سیز لارغہ یدہ تاشلار بارانینی، پس تیز دین بیلور سیز لار کہ نچوک ایکان مینینگ قورقوتیشیم، و البتہ
كَذَّبَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيْرِ ⑱ اَوَلَمْ يَرَوْا
یلغان دیدیلار بولار دین اوّل اوتکان لار پس نچوک بولدی مینینگ عذابیم، آیا باقمایدور لار می
اِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صٰۗفّٰتٍ وَّيَقْبِضْنَ ۭ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا الرَّحْمٰنُ ۭ
تیغہ لار یده اوچوب یورگان قوشلار غہ قناتلارین یازوب و یغوب ہم اورلار، توتوب تورماس الارنی مگر رحمٰن
اِنَّهٗ بِكُلِّ شَيْءٍۢ بَصِيْرٌ ⑲ اَمَّنْ هٰذَا الَّذِيْ هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ
البتہ اول ذات ہر نرسہ نی کوروب تورگوچی دور آیا کیمدر اول ذات کہ اول سیز لارغہ لشکر بولور
يَنْصُرُكُمْ مِّنْ دُوْنِ الرَّحْمٰنِ ۭ اِنِ الْكٰفِرُوْنَ اِلَّا فِيْ غُرُوْرٍ ⑳
مدد بیرور سیز لارغہ رحمٰن (خدا) دین باشقہ ایمسلار کافر لار مگر الدانیشده

ع ١٤

مہربان پروردگار رحمت
قیلورکہ ای انسانلار جہان نینگ
مالکی و پادشاہی اول عزیز غفور
دور کہ اوز قدرت و عظمتی ایلہ یتی
آسمان نے طبقہ طبقہ قیلوب
یراتیبدور ای رسول مکرم وای
قابل خطاب انسان سن رحمٰن
نینگ بو بیوک صنعی ده ہیچ بیر فرق
و تفاوت کورماس سن بار بار
نظر قیلگیل و قاتیب قاتیب
کورگیل کہ بو قدر بیوک و بلند و مستحکم
آسمانلار نینگ ہیچ بیر نده درز یا
یا سینق کبی بیر ار نرسہ کورونمی
ینہ ایکی مرہ ایکی مرہ کوز لاریکنی
آسمانلار طرفیغہ قاتیب قاتیب باق
نہ قدر اہتمام قیلسنگ قیلیب
کور عاقبت نظر ینگ حیرت یا ب
عیب تا پا آلمای ناامید بولوب
قایتور یتی طبقہ آسمان نینگ ہر
طبقہ سی بیر بیریغہ یا پوشقان
یعنی متصل دور می یا کہ ہر ایکی
آسمان نینگ اورتا سی آچیق و
بیر بیر یدین علیحدہ علیحدہ دور می
بو خصوصده علما لار دین ایکی قول
بار بولسہ ہم معراج حدیثی نہ نظرا
ہر قیسی سے نینگ علیحدہ علیحدہ
ایکانلیکی معلوم بولور و ہر ایکی
آسمان اورتاسیده بیش یوز ییل
لیک ییل مسافہ سی نینگ بار یعنی
وار دور لیکین بو بیز غہ کوروب
تورگان کوک رنگلیک بیر نرسہ
آسمان دور می یا باشقہ نرسہ
دور می معلوم ایماسدور۔
پروردگار ارشاد قیلورکہ
بیز بیرنچی آسمان نے یعنی یرغہ
یقین بولغان آسمان نے ہر قسم
چراغلار ایلہ زینت بیردوک دا
اول چراغلار کیچہ تون کورونادور
گان بولمدزلار دور کہ آفتاب
باتغاندین صونگ ہر قیسے

اوز نوری ایلہ جہانغہ عجیب بیر رونق و زینت بولوب کورونور دالاردین دنیا خلقیغہ بے حساب منفعت لار حاصل بولورو اول یولدوزلار بیر طرفدین جہانغہ زینت بولسہ لار
ایکینچی طرفدین بیرلو زید یدین آسمان طرفیغہ ہر تور نوک جبرلار نے اوغورلامک اوچون چیقغوچی شیطان نامے بلالار ایلہ پیدا الور یعنے اول یولدوزلار دین شعلہ لار اوچقو لار پیدا بولوب
شیطانلار نے اولدورور یا الاریے عقل لار یدین جدا قیلوردشول یولدوزلار ایلہ یول یو قاتکان یولہ وچی لار یول تابور لار و اول شیطانلار غہ شعلہ لار ایلہ ہلاک قیلغان پروردگار

عنایت قیلور که الله اوچون دنیاده بو طریقه عذاب بیردرمن و آخرتده جهنم عذابینی آماده قیلوب قویبا مذدرمن و بو للرغه شول طریقه سزا معین بولغان کبی اوز پروردگارلرینه منکر بولغان هر بیر کافر اوچون هم جهنم عذابی بار دور و حاضر دور و جهنم نهایتده یمان بیر مقام دور غرض شیطانلارننگ آخری مقاملاری دوزخ بولغانی کبی الارننگ سوزلارینه کیروب

اَمَّنْ هٰذَا الَّذِیْ یَرْزُقُكُمْ اِنْ اَمْسَكَ رِزْقَهٗ ۚ بَلْ لَّجُّوْا

آیا کیم دور اول ذاتی که رزق بیردور سیزلارغه اگر بیر ایسه تویسه خدا رزقینی بلکه کافرلار چوب کیتکا مذدورلار

فِیْ عُتُوٍّ وَّنُفُوْرٍ ﴿۲۱﴾ اَفَمَنْ یَّمْشِیْ مُكِبًّا عَلٰی وَجْهِهٖۤ اَهْدٰۤی

سرکشلیکده و حورکوشده آیا اوشبو کیشی که یوز ریوزی یره گا یوروب یول تابگان راغ دورمی

اَمَّنْ یَّمْشِیْ سَوِیًّا عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ ﴿۲۲﴾ قُلْ هُوَ الَّذِیْۤ

یا او کیشی که یوروور توغری توروب توغری یول اوستیده دیگیل سن او لدور اوشال ذاتی که

اَنْشَاَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَالْاَفْـِٕدَةَ ؕ قَلِیْلًا

پرانتدی سیزلارنی و پیدا قیلدی سیزلار اوچون قولاغ و کوزلارنی و دللارنی (کیمین) سیزلار آز شکر

مَّا تَشْكُرُوْنَ ﴿۲۳﴾ قُلْ هُوَ الَّذِیْ ذَرَاَكُمْ فِی الْاَرْضِ وَاِلَیْهِ

قیلورسیزلار دیگیل سن اولدور اوشال ذاتی که تارقاتدی سیزلارنی یر یوزیغه و انینگ طرفیغه

تُحْشَرُوْنَ ﴿۲۴﴾ وَیَقُوْلُوْنَ مَتٰی هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ ﴿۲۵﴾

جمع قیلینورسیزلار و دیرلار کافرلار که قچان وجود غه کیلور بو وعده اگر راست سوزلاغوچی بولسنگیزلار

قُلْ اِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللّٰهِ ۪ وَاِنَّمَاۤ اَنَا نَذِیْرٌ مُّبِیْنٌ ﴿۲۶﴾ فَلَمَّا

دیگیل سن حقیقتده علم الله تعالی قاشیده دور و من روشن قورقیتوغوچی دورمن و بس کیمین قچان

رَاَوْهُ زُلْفَةً سِیْٓـَٔتْ وُجُوْهُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا وَقِیْلَ هٰذَا

اول وعده نی یقین کیلگانینی کورسه لار یمان بولوب کیتور کافرلارنینگ چهره لاری و دیلورلار که بو دور

الَّذِیْ كُنْتُمْ بِهٖ تَدَّعُوْنَ ﴿۲۷﴾ قُلْ اَرَءَیْتُمْ اِنْ اَهْلَكَنِیَ

اول نرسه که انی طلب قیلور ایردینگیزلار دیگیل سن کوردینگیزلارمی اگر هلاک فیصله خدا منی

اللّٰهُ وَمَنْ مَّعِیَ اَوْ رَحِمَنَا ۙ فَمَنْ یُّجِیْرُ الْكٰفِرِیْنَ مِنْ عَذَابٍ

و منینگ همراه لاریمنی یا کرحم قیلسه بزلارغه پس کیم قوتقارادور کافرلارنی الم لیک

اَلِیْمٍ ﴿۲۸﴾ قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ اٰمَنَّا بِهٖ وَعَلَیْهِ تَوَكَّلْنَا ۚ فَسَتَعْلَمُوْنَ

عذابدین دیگیل سن اول ذات رحمان دور بیز انگا ایمان کیلتوردوک و انگا توکل قیلدوک ایدی آز کونده بیلورسیزلار

مَنْ هُوَ فِیْ ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ ﴿۲۹﴾ قُلْ اَرَءَیْتُمْ اِنْ اَصْبَحَ مَآؤُكُمْ

که کیم دور اول که روشن گمراهلیکده دور دیگیل سن کوردینگیزلارمی اگر صبح وقتیده سولارینگیز

ع

غَوْرًا فَمَنْ یَّاْتِیْكُمْ بِمَآءٍ مَّعِیْنٍ ﴿۳۰﴾

قوروب قالسه پس کیم کیلتوروب بیرور سیزلارغه آقین سونی

ادر خالق الله غه مخالف بولغان انسانلارننگ هم دائمی محل لاری شول دوزخ دور دیقتی که شیطانلار سوزلارینه کیرگان منکرلار دوزخغه تشلانورلار شول وقت دوزخ دین نهایتده یمان بیر آواز اشیتورلار آوازی جیبتناک بولیشی ایله برابر اوزی حد دین زیاده جوش و غضب ایله قاینا ب توروور که کمال غضبی دین پاره پاره بولوغه یقین کیلور هر دفعه بیر جماعتی دوزخغه تشلانسه دوزخ ساقلاوچی لاری دگهبانلاری اول جماعتغه خطاب قیلورلار و سوال بیردورلار که آیا دنیاده سیزلارغه پیغمبر لارینی بوکونگی عذاب دکلفتلاریدین قورقوتغوچی و انگا قیلغوچی پیغمبر کیلما دیمی که انینگ نصیحتی غه بویون سنوب بو حاللارگه توشمه دین نجات تاپسه لارینگ بو قسم سوال لار الارغه عتاب و سرزنش اوچون قیلینه بیرولور تاکه درد والم لاری ینه زیاده بولسون ینه جهنم نگهبانلارینه جوک بیر حسرت و ندامتده جواب بیرورلار که ای آری بیزلارغه مهربانه پیغمبر کیلوب ایردی و بو دهشتلیک کونلارنی قورقوتب ایردی لکن افسوس که بیزلار انی یلغانچی دیدوک و هم عنادا ایله دیدوک که ای پیغمبرلار الله تعالی آسماندین سیزلارغه نه وحی و نه باشقه بیر نرسه توشورگان مذدور سیزلار اوزلارینگ بوک بیر گمراه لیکده و ضلالتده دور سیزلار و هم دیرلار که کاشکی بیز دنیاده الارنینگ نصیحتلاریدین ایشتکان یا بیر آز عقل و تدبیر ایله ایش قیلگان بولسک ایردی بوکون بو طعن و ملامتغه قالماس ایردوک سیزلاردین عتاب و

٢

ع ٢٦

٢

سرزنش ایشیتماس ایردوک و بو جهنمی لار ایله بیر پرده دبیر مقام ده بولماس ایردوک پروردگار رحمت قیلور که کورونگلاریده جهنمی لار اوز زبانلاری ایله اقرار قیلورلار که حقیقتده بولر مجرم و نافرمان دورلار و جهنم غه مستحق دورلار بولارنی ظلماً دوزخ غه بی گناه تشلانماس ایدی بو جهنمی لارنینگ رحمتیدین محروم بولسونلار و همیشه لعنتیده دوچار لیک حالده قالسونلار دوزخی لار حاللارین بیان قیلغاندین صونگ باری تعالی و تقدس مؤمن بنده لارینگ مآل لاریدین خبر بیروب ارشاد قیلور که ننگ

بنده لاریدین اول جماعه که منی کورمای توروب ملکگا ایمان کیلتوردلار و مننگ عظمتم و قهرو عذابیم دین قورقورلار الار او چون مننگ عنایتیم شولدورکه گناه لاریدن مغفرت قیلورمن و قیامت کونی جنت کبی بیوک اجر و ثواب عطا قیلورمن بعض علما لار بِالغَیبِ لفظین خلوتده و تنها لیکده دیب تفسیر قیلیبدورلار یعنی اول جماعه که خلوتده پروردگارلارین یاد قیلورلار و انینگ عذابیدین لرزه براندام بولورلار الارنینگ گناه لارین مغفرت قیلونوب بیوک ثواب احسان قیلونور پروردگار بنده لارین هر بیر حال لاریدین واقف دور و تمام سرلاری انگا روشن دور انینگ او چون الارنینگ مخفی قیلغان یا آشکارا قیلغان سوزلارین تمام بیلور چونکه اول مهربان اوز بنده لارین هر بیر سرلاریغه عالم دور و اندین خبردار دور هیچ بیر وهم و خیال انینگ علمی دین خارج بولالماس بنده سنی عدم دین وجودغه کیلتورگوچی پروردگاری و خالقی انینگ مخفی اشلارین بیلیاسمی ؟ البته بیلور چونکه جهانده باراسرارنی بیلگوچی و الاردین کامل خبردار ذات اول دور — ای انسانلار سیزلارغه یویرنی مطیع و رام قیلوب بیرگان ذات اوشال پروردگاردور که سیزلار انینگ اوزا لاگان صورتده تصرف قیلورسیزلار و اوستیده عمارت بنا قیلورسیزلار و زراعت قیلورسیزلار و هر طرفغه سفر قیلورسیزلار ایدی سیزلار بویرنینگ اطراف و جوانبی ده یوروبنگ لار و الله تعالی نصیب قیلغان رزق لاریدین یینگ لار ولیکن شول نرسه نی لار خاطردین چیقارمنگ لار که برکون البته اول پروردگار حضوریغه قایتورسیزلار و حیات لاریگیزده قیلوب اوتکان عمل لاریگیزدین حساب بیرورسیز لار — ای غافل و مغرور انسانلار سیزلار غفلت و غرورنی تشلانگ لار و پروردگارلاریگیزنینگ امر و نهییغه اطاعت ده بولونگ لار و انینگ مخالفتی دین قورقونگ لار که اندین عاقبت لاریگیز برباد بولغه آیا سیزلارغه یرکبی بیوک بیر مخلوقنی مسخر قیلوب بیرگان مهربان بیر ذات که آسمان هم انینگ ملکی و مخلوقی دور بیرغه امر بیروب سیزلارنی انینگ قعری غه یبارا آلماسی اگر فرمان بیرسه لحظه ایچینده بیر حرکتغه کیلوب سیزلارنی یوتوب تا سیزلار انینگ قعری غه یتکونچه حرکت قیلوب توردور و بو صورتده سیزلارنی دنیا دین محو قیلوریا آسمان دین تاشلار یاغدوروب سیزلارنی نابود قیله آلماسمی سیزلار اول ذات نینگ آسمانی و زمینی عذاب لاریدین ایمین دور سیزلارمی یوق یوق سیزلارغه انینگ الار فیدین بو قسم بلا لاریغه دو چار قیلیاسلیک او چون عهد بیریلمگان دور بلکه اول مرحمت قیلور که ای انسانلار مننگ تنبیه و وعید لاریم عاقبتین نچوک ایکانلیگین آز فرصتده بیلورسیزلار و او زکوزلاریگیز ایله کوروب ناچار تصدیق ایتورسیزلار اول وقت حاصل بولغان آگاهلیک نفع قیلماس و پشیمان فائده بیرماس ای حبیبیم بولاردین اول او تکان امت لار ایچیدا ریده هم منکرلار بار ایردی الارنینگ عاقبت لاری نیمه بولدی و من الارغه نچوک عذابلار بیردیم و قیسی صورتده هلاک قیلدیم اوشال قهر و عذاب لار بولار او چون هم حاضر دور بولمنی ممکن دور الله تعالی سرکشلارغه مهلت بیرور ولیکن الارنی مهمل تشلاب قویماس البته احتساب قیلور پروردگار مهربان نادان بنده لارین آگاه ایتمک و اوز قدرتلاریدین الارنی خبردار قیلمک او چون ارشاد

قیلور که آیا مننگ قدرتم و عظمتم دین بی خبر انسانلار اوز تیپه لاریده او چوب یورگان قوشلارغه عبرت کوزی ایله با قماسلارمی که الار هوا ده معلق بولوشوب قناتلارین یازیشیب هر طرفغه جولان ایدورلار و گاها قناتلارین یوموب معلق توردورلار ولیکن بیرغه ییقیلماس لار و توشوب کیتماس لار

الارنی بو آغیر جسملاری ایله آسمان ایله بیر اورتاسیده سیر قیلدوروب تورگان ذات رحمان دین باشقه کیمدور البته اوشال مهربان نینگ اوزی دور که اول ذات هر بیر مخلوقیده نیمه لیاقت بار بیلوب توروروالارنینگ حرکات و سکنات لارین کوروب تورور ای منکر بنده لار سیز لار بو سوال غه جواب بیرینگ لار که اگر الله تعالی سیز لارنی هلاک ایتیمکغه اراده قیلوب قالسا اول حالده انینگ اراده سیغه موافقت ایتماسی سیزلارغه کیم مدد بیرا آلور دیاری بیتکوزگم الوه حکیم الله تعالی حکیمغه خلاف قیله آلماس و سیزلارغه مدد بیرا آلماس و کافرلار همیشه الدانور لار و فریبغه ایشانورلار چونکه الارنینگ ایشانگان باطل معبودلاری و بیلغان خدالاری هیچ بیر وقت الارنی الله تعالی عذابیدین قوتقارا آلماس و بو سوال غه هم جواب بیرینگلار که اگر الله تعالی سیزلارغه بیروب تورگان رزقین بیرماسه اول حالده کیم سیزلارغه رزق بیره آلور البته هیچکیم رزق بیرا آلماس رزق بیرگوچی یرا تگوچی نینگ اوزی دور پروردگارنینگ ارشادی شوکه کافرلار هم بو نرسه نی بیلورلار که خدادین باشقه مددگارلاری یوقدور و رزق خدانینگ ملکیدین کیلور الار حقیقتنی بیلوب توروب سرکشلیک قیلیب حق غه اطاعت قیلماسلیکده خدادین تجاوز قیلیب مغرورلار

الارنینگ بو شرارت لاری جهالت دین ایمس دور بلکه عناددین دور مشرک لار ایله موحدلار اورتالاریده گی فرق شولدورکه مشرک لار انسانلارغه رفتار با اختیار قیلیاسی حیوان لار کبی یرغه باقیب یوردورلار و توغری یولنی قوروب قویوب ایگری یولغه یورورلار موحدلار قامتلارین توغری قیلوب انسانلار کبی

باشلارین کوتاروب توغری یول اوستیده یورورلار آیا بو ایکی فرقه دین قیسی بیرلارین هدایت اهلی دیلور
دتوغری یولده دیب بیلورلار البته موحدلار راه راست ده دورلار الار اوچون یول اوستیده خطر خوفی یوقدور
دطعن و ملامت دین سلامتده دورلار عاقبت لاری تمام خیر دنجا تدور دمشرک لار آزگان طائفه دورلار هر لحظه خطر
ده دورلار انجاملاری هلاک و عذاب سرمدی دور ای حبیبیم سن مرحمت قیلگیل که ای انسانلار سیزلارنی اوز عبادتیغه
چاقیرگان معبود اوشال مهربان پروردگار دور که سیزلارنی یوقدین پیدا قیلدی دسیزلارغه نصیحت ایشیتمک اوچون
قولاغ لار دحقنی کورمک اوچون کوزلار دحقیقتنی تمام صاف انگلاماغ اوچون دل لار عطا قیلدی حق شول ایردیکه
سیزلار انی بیر ویگانه بیلوب بو بیرگان اولوغ نعمتلارین شکرین بجا قیلسینگیزلار لیکن افسوس که الله تعالی نینگ
نعمتلارین مقابلیده شکر لارینگیز آز دور دسیزلار دین شکرگزارکم دور دوگیل (ای حبیبیم) که ای منکرلار سیزلارنی
دنیانینگ هر اقلیمیغه تارقاتغان و عالمنی سیزلار ایله آباد قیلغان ذات اوشال مهربان پروردگار دور دسیز
لار بو دنیاده هرگز دائم و قائم قالماس سیزلارغه اولوم مسلط دور بیرکون البته اولور سیزلار داول مهربان
حضوریغه حساب اوچون گورلارینگیز دین توروب باردور سیزلار وهمه لارینگیز انینگ عدالتخانه سیده جمع بولور سیز
لار داول ساعتده پشیمان قیلور سیزلار لیکن وقت اوتکان بولور ندامت فایده بیرماس پروردگار ارشاد قیلور که
کافرلار بو قدر تنبیه و ارشاد دین آگاه بولما یدورلار بلکه انکار و تمردلاری ینه زیاده بولوب دیلار که ای مسلمانلار
سیزلار وعده قیلوب تورگان و کیلیشی ایله بیزلارنی قورقوتوب تورگان کون قچان کیلور نه اوچون تاخیر قیلور سیز
لار اولکون نی چاقیر ینگ لار تیزراق کیلسون دسیزلار نینگ صداقت لارینگیزنی اثبات قیلسون اگر سیزلار نینگ سوز
لارینگیز راست بولسه اولکون البته تیزدین کیلور ای حبیبیم الار نینگ بو سوزلاریغه شول طریقه جواب بیرگیل که ای نادانلار
قیامت نینگ قچان دقیسی ساعتده کیلیشی الله تعالی غه معلوم دور باشقه هیچکیم انی بیله آلماس دمن انینگ کیلیشیدین
واندره بار دهشتلیک احوال دین خلق نی آگاه قیلغوچی بیر پیغمبردورمن منینگ دظیفه م اندین خبر بیرمکدور دعلمی
الله تعالی نینگ اوزیغه خاص دور اگر اول خواهلاسه لحظه ایچیده قیامت برپا بولور کافرلار بو دنیاده قیامتغه
منکردورلار وانی ناممکن بیلورلار لیکین وقتی که الار انینگ یقین کیله باشلاغانین کورور لار دل لاریدین انکا
لاری کوتاریلور دوهشت واضطراب دین رنگ لاری اوزگارور دچهره لاری بوزولور داول حالده الارغه سرزنش
مقامی ده عتاب قیلونور که منه اوشال سیزلار انکار قیلغان کون کیلدی دآرزو ایله طلب قیلغان زمانلارینگیز حوشلیک
ایدی بوکون اوچون سینه حاضرلیک قیلدینگیزلار دکیملار فریاد لارینگیزنی ایشیتور دسیزلارغه یاری بیرا آلور
مکه کافرلاری حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نینگ دصحابه کرام رضی الله عنهم نینگ هلاک لاریغه دعا
قیلور ایردیلار دامید قیلور ایردیلار که معاذ الله الار دنیادین انتقال قیلسه لار کافرلارغه آرام حاصل بولور پروردگار
جل شانه ارشاد قیلور که ای حبیبیم اول نادانلارغه جواب اوریده مرحمت قیلگیل که ای کافرلار اگر الله تعالی دعا

لارینگیزنی مستجاب قیلوب بنی واصحابیم نی هلاک ایتیسه یا اوز اراده سیغه دبیز نینگ امیدمیزغه مطابق بیزلارغه رحم قیلوب بیرنیچه مدت دنیاده قالدورسه بو ایکی حال نینگ
هر بیری هم بیزلار اوچون بیضرردور بلکه هر ایکیسیده هم فایده ملیکدور چونکه کامل مومن بنده اوچون دنیا و آخرت حیاتی برابردور مومن بنده دنیاده تورسه هم آخرت
اوچون سعی ده بولور دوفات قیلسه
اوز محبوبی وصالیغه تیزراق
مشرف بولغان بولور انینگ
اوچون بیزلارغه هر ایکی حال برابر
دور لیکین کافرلار عاقبت لاری
نی کوزک بولور دالارنی الله تعالی
نینگ دردناک عذابیدین کیم
قوتقارور دایدی کافرلار سیزلار
نینگ حیات دمماتیمز فکرین
قویوب اوز سعادتلارین فکر قیله
بولسونلار دوگیل ای حبیبیم
الارغه که من سیزلارنی عبادتیغه
دتوحیدیغه چاقرغان ذات
اوشال رحمان ورحیم دور که بیز
لار انگا ایمان کیلتورگاندور
میز دهر بیر ایشمیزده توکل
داعتمادیمیز انگا دور ای منکر
لار سیزلار آز فرصتده کیچیکنی
بیلور سیزلار که حقیقتده یولدین
آزگان دآچوق ضلالتده
قالغان طائفه کیملار دور لار
بیزلار موز یا نیمز یرکیتدین
آخرت عذابیدین انشاء الله
نجات تاپورمیز توکلیمز خاصیتی
دین هر بیر مقصدیمیزده کامیاب
بولورمیز سیزلارده نه ایمان
بار دو نه توکل بار سیزلارنینگ
عاقبت اندیشه سیدین بی فکر
تورورسیزلار سیزلار دیگیل ای حبیبیم
که ای کافرلار بو تون جهانده
بار موجودات نینگ حیات و
مماتی منینگ پروردگاریم تصرفی
ده دور اگر اول بیر ملکنی یا بیر
طائفه نی هلاک قیلمکنی اراده
قیلسه هیچکیم انی ردایده آلمای
قالیار اگر الماس چنانچه سیزلار
نینگ ایچیب تورگان حیات
لارینگیزغه باعث بولغان سولارینگیز
نی بیر ارصباح چشمه لارینگیزدیا
دقودوق لارینگیزدین قوروتیب
قویسه چشمه لار دقودوق لار تمام سودین خالی قالسه یا نهایته پست غه توشوب کیتسه اول حالده کیم بو صاف دتینیق سونی سیزلارغه مهیا قیلوب بیرا آلور البته هیچکیم
بو ایشنی قیلا آلماس مگر اوشال سونی دسوایچکوچیلارنی پیدا قیلگان مهربان پروردگار اوزی قیله آلور باشقه تمام عالم بو انتظام دین عاجزدور لارانا فلماسادچه الحزم دور
که بهشتیغه نینگ اطلاعتی ده بولوب رضا دخشنود لیکن قیلسونلار اوخیلولتمام سعادت مسلمان بیشامک دمسلمان بولمکده دور ـ

بو سورۂ مبارکہ نینگ نامی سورۃ القلم دسورۃ نون بولوب نزول اعتباری ایلہ قران کریم سورہ لارین ایکنچی سے ایرورداوّلیدہ حروف مقطعہ کیلگان سورہ لارنینگ ترتیب
مصحف دہ آخری بولسہ ہم نزول دہ اوّلی دور جناب باری تعالیٰ بو سورہ اوّلیدہ بو نون علم نینگ سعادت و صلاحی غہ باعث بولغان قلم و قلم اینہ یازیلادورگان علوم و معارف غہ قسم یاد

سورۃ القلم مکیۃ وھی اثنان و خمسون اٰیۃ وفیھا رکوعان

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

قلم سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمیز مہربان نہایتدہ رحیم اللہ تعالیٰ نامی ایلہ و اول ایلیک ایکی آیت و ایکی رکوعدور

نٓ وَالۡقَلَمِ وَمَا یَسۡطُرُوۡنَ ﴿۱﴾ مَاۤ اَنۡتَ بِنِعۡمَۃِ رَبِّکَ بِمَجۡنُوۡنٍ ﴿۲﴾

ن قسم دور قلم غہ و اول نرسہ غہ کہ اہل قلم یازورلار سن پروردگارینگ فضلی ایلہ مجنون ایماس دورسن

وَاِنَّ لَکَ لَاَجۡرًا غَیۡرَ مَمۡنُوۡنٍ ﴿۳﴾ وَاِنَّکَ لَعَلٰی خُلُقٍ عَظِیۡمٍ ﴿۴﴾

والبتہ سیزنینگ اوچون توگانماس اجر باردور والبتہ سن بیوک بیرخوش خلق ذات دورسن

فَسَتُبۡصِرُ وَیُبۡصِرُوۡنَ ﴿۵﴾ بِاَیِّکُمُ الۡمَفۡتُوۡنُ ﴿۶﴾ اِنَّ رَبَّکَ ہُوَ

پس عنقریب سن ہم کورورسن والارہم کورورلار کہ جنون قیسی بیرلارینگیزدہ دور البتہ پروردگارینگ اول اوزی

اَعۡلَمُ بِمَنۡ ضَلَّ عَنۡ سَبِیۡلِہٖ ۪ وَہُوَ اَعۡلَمُ بِالۡمُہۡتَدِیۡنَ ﴿۷﴾

یخشیراغ بیلور یولیدین آزگان کیشی نی و اول اوزی زیادہ بیلور یول تاپگانلارنی

فَلَا تُطِعِ الۡمُکَذِّبِیۡنَ ﴿۸﴾ وَدُّوۡا لَوۡ تُدۡہِنُ فَیُدۡہِنُوۡنَ ﴿۹﴾

پس سوزلاریگا کیرمہ یلغان دیگوچی لارنی آرزو قیلورلار کہ سن ملایم بولسنگ کیین الارہم ملایم بولسہ لار

وَلَا تُطِعۡ کُلَّ حَلَّافٍ مَّہِیۡنٍ ﴿۱۰﴾ ہَمَّازٍ مَّشَّآءٍۭ بِنَمِیۡمٍ ﴿۱۱﴾ مَّنَّاعٍ

و سوزیگا کیرمہ ہر بیر کوب قسم ایچگوچی بے قدر کیشی نینگ باشقہ نی عیب لاگوچی نینگ سوز چیقیمچی لیک ایلہ یورگوچی نینگ بخشیلیکدین

لِّلۡخَیۡرِ مُعۡتَدٍ اَثِیۡمٍ ﴿۱۲﴾ عُتُلٍّۭ بَعۡدَ ذٰلِکَ زَنِیۡمٍ ﴿۱۳﴾ اَنۡ کَانَ ذَا

توسگوچی حددین آشگان بیوک گنہکار نینگ بدخلق نینگ موندین کیین حرامزادہ نینگ اینگ اوچون کہ مالدار دور و اولاد

مَالٍ وَّبَنِیۡنَ ﴿۱۴﴾ اِذَا تُتۡلٰی عَلَیۡہِ اٰیٰتُنَا قَالَ اَسَاطِیۡرُ الۡاَوَّلِیۡنَ ﴿۱۵﴾

صاحبی دور قچان اوقولسہ انگا بیزنینگ آیتلاریمیز دیر کہ اوتگان لاردین قالغان حکایت لار دور

سَنَسِمُہٗ عَلَی الۡخُرۡطُوۡمِ ﴿۱۶﴾ اِنَّا بَلَوۡنٰہُمۡ کَمَا بَلَوۡنَاۤ اَصۡحٰبَ الۡجَنَّۃِ ۚ

عنقریب داغلاب علامت قویورمیز بورنی غہ البتہ بیز لار امتحان قیلدوک الارنی باغ ایگالارینی امتحان قیلغانیمیز کبی

اِذۡ اَقۡسَمُوۡا لَیَصۡرِمُنَّہَا مُصۡبِحِیۡنَ ﴿۱۷﴾ وَلَا یَسۡتَثۡنُوۡنَ ﴿۱۸﴾

وقتی کہ قسم ایچدیلار کہ البتہ اوزدب آلورلار میوہ سینی صباحغہ کیرگان حال لاریدہ و ان شاء اللہ دیمادیلار

فَطَافَ عَلَیۡہَا طَآئِفٌ مِّنۡ رَّبِّکَ وَہُمۡ نَآئِمُوۡنَ ﴿۱۹﴾ فَاَصۡبَحَتۡ

پس کیچہ لاب اول باغنگا کیلدی پروردگارینگ یبارگان بیر بلا حال بو کہ الار اویقودہ ایردیلار صباحغہ قدر اوروگان

کَالصَّرِیۡمِ ﴿۲۰﴾ فَتَنَادَوۡا مُصۡبِحِیۡنَ ﴿۲۱﴾ اَنِ اغۡدُوۡا عَلٰی حَرۡثِکُمۡ

ایکین کبی بولوب قالدی کیین بیر بیرلارینی صبح کیرگاچ چاقیراباشلادیلار کہ ایرتہ راغ یورونگلار ایکین لارینگ تیغہ سیغہ

تیلوب اوز حبیب اعظمی حضرت سید
عالم صلی اللہ علیہ وسلم غہ قیلغان بیر ودکہ
دشمن لارنینگ یاۤاَیُّہَا الَّذِیۡ
نُزِّلَ عَلَیۡہِ الذِّکۡرُ اِنَّکَ
لَمَجۡنُوۡنٌ یعنی ای قیلنیغہ آسماندین
قران کریم توشورولگان ذات سن
مجنون دورسن دیب قیلغان خطا
لاریغہ پرداقیلوغا سون سن قسم یاد
قیلورمن جہان سعادتلاری نینگ
بیرکچی کلیدی بولغان قلم غہ و قلم
ایلہ نازلیب عالم ہدایتی غہ دستور
بولوب قالادورگان علوم و معارف
غہ کہ ای حبیبیم محمد علیہ السلام سن
پروردگار مہربانینگ فضل و کرمی
ایلہ اولارنگان دہ ہر عیب و آفت
آسمانی وارضی دین محفوظ و سلا
مگان بیر ذات بابرکات دورسن
عقل و ادراک بابیدہ موجودات
و مخلوقات ایچندہ نظیرینینگ
یوقدور سن دشمن لارنینگ جنون
ایلہ قیلغان تہمت لاریدین پاک
دورسن مخالف لار ہر عصر و ہر
اقلیم دہ اوز زمانہ لاری نینگ
ممتاز عاقل و دانا لارین مجنون
دیب اوتگاندور لار بو قسم تہمت
و بہتان لاردین الارنینگ
شان و شرف لاریغہ ہیچ خلل
و نقصان تیگماندور بلکہ عکسیچہ الا
نینگ قدر و عزتلاری یینہ
زیادہ بولغاندور ای حبیبیم سن
ہم اوتکان انبیالارکبی خوش
مزاج بولوب نادان لارنینگ
بیہودہ اعتراض لاریغہ صبر
قیل، سنینگ حقیقتینگ آز
کوندہ منکر لارغہ معلوم بولور
و صبر و تحملینگ عوضی غہ سنگا تو
گانماس اجر و ثواب بیریلور
جاہل لار جہالت دین یاعد
اوتدین ہر نرسہ دیسہ لار دیرلا
سن الاردیگاندیک بیر بے
قدر انسان ایماس دورسن بلکہ بوتون کائنات اوچون رحمت و موجودات اوچن برکت بولغان بیوک بیر خوش خلق ذات دورسن کہ دوستلار ہم دشمن لار ہم سینگ مبارک
خلقینگ اسیری دور صبر قیلسنگ آز زماندہ حقیقت اوز اوزیچہ معلوم بولوب قالور اولگون سن ہم کورورسن و دشمن لار ہم کورورلار کہ انصاف بیلہ باقغاندہ مجنون و
عقل دین محروم کیمدور بیر ذاتی کہ کیلتورگان کتابی قران بولوب اینگ افعال و اخلاقی عیناً قران کورسانکان ہدایت لاریغہ عملی منقتدا بولسہ اے یخوک
منزل،

مجنون دیب بولو حقیقی مجنون شول مهربان رهبر اطاعتی دین باش تارتکان، قول ده عمل ده اول ذاتغه مخالفت کورساتکان ذات ایرور پروردگار دیگ قطعی بیانی بو دو رچونکه
حق یولدین آزگان بنده نے دیول تابکان صاحب ایمان واحسان بنده نے همه دین زیاده اول بیلور خالق اولدور خلق احوالیغه عالم اولدور ای جمیم ایدی سن سنی قرآن

نے بلغان دیگوچی لارنینگ سوز لاریغه اطاعت قیلمیل الارنینگ تبلیغ ده وحق نے بیان قیلیک بیر آزگلایم بولغینگنی آرزو قیلو لار اگرسن الارغه ملایمت قیلسنگ الار هم مخالفت ومانعت لارین کم قیلیک ییکغه دیده پرورلار طلب لاری ظاهر ده صلح جویلیک ومدارات بولوب کورولسه هم مقصود لاری حق غه اطاعت قیلمک ایسه دور بلکه اہل حق نے حرکت لاریغه سستلیک غفرر تیگوزمکدور انینگ اچون بو باب ده الارغه اطاعت نار و ادور ای رسول کریم صلعم عام وتمام کافر لارسوز لاریغه کیرمگان کبی هر بیر کوب قسم ایچگوچی رذیل وقدر بیز باشقه لارغه کوب طعنه بیرگوچی وعیب لاگوچی آدملار اورتالاریده چاقیمچی لیک قیلوب فساد سالگوچی همه نے هر بیر یخشیلیک دین منع قیلغوچی اوز حدّ یده قور ماس تجاوز قیلغوچی نهایده کوب گناه قیلغوچی یاں خلق لیک نے حرام دین پیدا بولغان انسان لارنینگ سوز یغه هرگز هرگز کیرماگیل وانینگ مالی واولادی کوبلیگی سنی مرعوب قیلماسون علماء کرام مرحمت قیلوبدور لار که بو آیت کریمه ده بیان قیلو نغان اون عدد اوصاف ذمیمه همه سی مکه مشرک لارین سردار لاری ولید بن مغیره نام کافرده موجود ایردی اول بدبخت حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم حق لاریغه مجنون دور دیگان بهتان ایله ادب سیز لیک قیلغان ایردی باری تعالیٰ وتقدس انینگ بیر کلمه دشنامی غه انینگ جودی ده ثابت اون قسم بیان وصفین اظهاری ایله جواب عنایت قیلدی بو نرسه

إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَٰفَتُونَ ﴿٢٣﴾ أَن

اگر اوزرا نچی بولسنگیز لار دیگین یوروب قالدیلار سیکین سیکین بیر بیر لاریغه دیگان حال لاریده که کیرماسون

لَّا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ

بو باغ ده بو کون تیغه لارینگیزغه هیچ بیر محتاج وایرته لاب یوروب قالدیلار ایکین اوردوشیغه

قَٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوٓا۟ إِنَّا لَضَآلُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ

قادر میز دیگان خیال ایله وقتی که باغنی کوردیلار دیدیلار که بیز لار یول یوقالتوبدور میز یوق بلکه بیز لار

مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾

محروم بولوبدور میز کیین ایچلاریدین بیر یخشی لاری دیدیکه من سیز لارغه دیماب ایردیم می که نه اوچون تسبیح ایتمیدور سیز لار

قَالُوا۟ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ

دیدیلار پاکدور بیر پروردگار میز بیشک بیز اوز میزغه ظالم ایردوک کیین بیر بیر لاریغه باقیشب

بَعْضٍ يَتَلَٰوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَٰغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ

ملامت قیلوشه باشلادیلار دیدیلار که وای بیز لارغه البته بیز لار حددین آشکان لار ایردوک شاید

رَبُّنَآ أَن يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ

پروردگار میز عطا قیلسه انینگ اورنیغه اندین یخشیراغ نے بیز لار البته رتیمیز دین امید قیلغوچیلار دور میز عذاب شول

ٱلْعَذَابُ ۖ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ

طریقه بولور والبته آخرت عذابی کته راغ دور کاشکی الار بیلسه لار ایدی البته

لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٣٤﴾ أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ

عنداوین قورقغوچیلارغه رب لارین قاشیده نعمت باغلاری بار دور آیا بیز مسلمان بنده لاریمیز نے کافر گنهگار لار

كَٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ لَكُمْ كِتَٰبٌ فِيهِ

کبی محروم قیلور میز می نیمه بولدی سیز لارغه چوک حکم قیلور سیز لار، سیز لارده بیر کتاب باری انده

تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَٰنٌ

سیز لار اوقور سیز لار مضمون نے که قیامتده سیز لارغه خواهلاگان نرسه لارینگیز البته بیریلور آیا بیز لار سیز لار اوچون

عَلَيْنَا بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۙ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ

قیامتغه چه یتادورگان قسم لار ایچیب دیگاندو میز می که حکم قیلغان نرسه لارینگیز سیز لارغه البته بیریلور سوال بیر الارغه

أَيُّهُم بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ

که قیسی لاری بو حکم غه عهد بیرالور آیا بو سوز ده الارنینگ شریک لاری بار دور می کیلتورسونلار شریک لارینی

حضرت سرور کائنات صلی الله علیه وسلم نینگ پروردگار جل شانه نزدیده نه قدر محترم ومعظم ایکانلیک لارین اثبات قیلور ولید بن مغیره بو آیت شریفه نے ایشیتگاچ اوز والده سیغه حضور یغه باروب دیدی که ای
والده بو کون محمد صلعم منی اون خصلت ایله دشنام وطعن بیردی الاردین توقوزی اوزومده معلوم دور چونکه همه سی منده موجود دور لیکن نیم دیگان لفظکه بداصل دیگان بولوب حرامی دیمک دین کنایه
بیله بو تنداغ سوز دور اگر بو خصوصده سن منگا حقیقت نے روشن بیان قیلماسنگ باشینگنی آلورمن بو سوز نے ایشیتگاچ والده سی جواب بیردی که ای فرزند سینینگ آتانگ مغیره نامرد بیر انسان

ایردی لیکن مالی کوب ایردی من خوف قیلدیم که معیزه اولوب کیتیسه مال لارین باشقه لار آلوب کیتور
لارنا چار بیر چوپان نے اورزوم غه چاقیردیم سن اوشال چوپان دین بولغاندورسن محمد علیه السلام ننگ
بد اصل ویگان نسبت لاری راست دور حقیقت شولدور دیدی پروردگار ارشاد قیلور یوقاریده گی اوصاف
زدیله صاحبی بولغان کافر هر نخوک طعن ودشنام بیر یکغه مستحق دور چونکه هر قچان اننگ حضوریده بیز
ننگ کتابیمز قرآن کریم آیت لاری تلاوت قیلولنسه الیشتیگان واثر آلغان انسانلار غه باقیب دیرکه بواو
قولغان نرسه ادیکان لاردین قالغان الیکی افسانه لار وحکایه لار دور الله تعالی طرفیدین یبارلیگان
ایمسدور اننگ بو قیلغان گستاخلیکیغه اننگ بورنین داغ ایله نشانلارمیزکه اوشبو دنیاننگ اوزیده
هر ایکی جهان رسواسی ابکانلیگی اهل عالم غه معلوم بولسون حضرت عبد الله بن عباس رضی الله عنهما دین
روایت قیلورلارکه بدر محاربه سیده قیلیچ ایله بورنی کیسیلوب داغلاندی ونشانلاندی دیبدورلار بعضی
مفسرلار بو جمله دنیا وآخرت ده روسیاه لیگی دین کنایه دور دیرلار باری تعالی وتقدس مرحمت قیلورکه بو
دنیاده مال واولاد ننگ کوب لیکی انسان ننگ عند الله مقبول لیکیغه علامت ایمس و بلکه اننگ اوچون
بیر قسم امتحان ایرورکه اول آدم مال واولاد ننگ شکرین بجا قیلیه آورمی یاکه مال واولادی غه مغرور بولوب
طاعت وعبادتدین قالورو شکر اورنیغه کفران نعمت قیلورمی اگر بنده الله تعالی بیرگان دولتی
قدرین بلیه و شکرین بجا قیلسه غریب وفقیر لاردین خبر آلوب تورسه الله تعالی اننگ مال واولادیغه برکت عطا
قیلور وهر قسم آفت ومصیبت دین اوزامایدسقلار واگر غرور وکبر پیدا قیلوب اوز حدیدین تجاوز قیلسه و شکر اورنیغه کفران
وغریب پرورلیک بدلیغه طغیان اختیار قیلسه انی اول دولت دین محروم قیلور صونگره بوتون حیاتی افسوس
وندامت ایله اوتور چنانچه اوتکان کونلارده یمن ولایتی ده صنعاء نام شهر دین ایکی فرسخ لیک مسافه ده ضروان نام لیک
بیر قریه بار ایردی اول قریه ده بیر نیکبخت سخی آدم ننگ بیوک بیر باغی بار ایردی اول آدم انده زراعت هم قیلور
ایردی بوتون خاندانی اول باغ حاصلاتی دین آسوده ایردیلار اول کیشی ننگ عادتی شول ایردیکه قچان باغ میوه
لارین اوزیکچی بولسه یا ایکین لارین اوریکچی بولسه شهرده بار فقیرلار ومسکین لار ایشتیب جمع بولور ایردیلار اول الار غه میوه
دین وایکین دین حصه بیرور ایردی اننگ بو احسانیدین الله تعالی خشنود بولوب میوه لاریغه زراعتی غه برکت
عطا قیلور ایردی باغی هر بیر آفت دین سلامت قالوب کوندین کون تغه رونق زیاده بولور ایردی وقتی که اول آدم اجلی
یتوب دنیادین سفر قیلوب ایردی باغی اوچ اوغول لارغه میراث قالدی اوغول لار اوز ارا وتالاریده مصلحت قیلوشدی لار
دیدیلارکه بو قدر حصه که فقیر لارغه هر سنه آته میز بیرور ایردی ایدی انی اوز اهل واولادیمیزغه صرف قیلالیوک چونکه حاصل
آزدور وجان کوبدور مونینگ اوچون شول تدبیر نی کوردیلارکه ایرته غه همه میز جمع بولوب صباح وقتی ده فقیرلار کیلماسی

توروب میوه لارنی اوزوب مایکین لارنی اوروب ادی لاریمیزغه تا شوب آلالیوک لیکین الار بو سوزلارین ادمتیده ان شاء الله یعنی خدا خواهلاسه دیمادیلار الارننگ بو اراده
لاری الله تعالی غه پسند کیلادی بلکه فقیر لار ومسکین لار حق لاریغه ظلم بولوب دعا لاریدین محروم قالغانلاری اوچون اوشال کیچه آسماندین بیر اوت بلاسی کیلوب الار اوی
لاریده آرام یاتقانلاریده تمام
باغ نی کویدوروب میوه لاریغی
برباد قیلوب کیتدی غریب لار حق
لاریغه خیانت قیلمکچی بولغان
بیر جماعه اوزلاری هم بوتون غافل
لاری ایله باغ دین محروم بولدیلار
باغلاری حاصلی اورولگان
ایکینزار یا میوه لاری اوزولوب
درختلاری سیندورولگان
میوه زارغه او خشاب قالدی بو
حالدین بیخبر آرام ایله تانگ
آتدورگان برادرلار صباح بره
وقت توروشوب بیر بیر لاریغه
آوازبیرلشدیلار دیرمشدیلار
کراگر باغ حاصلین اوزوب
کیلمکچی اراده لاریگیز جزم بولسه
تیزدسی صبا یرده باغ یورینگ
لار دیر بیر لاری ایله آهسته آهسته
سوزلاشوب جونادیلار دیرایر
دیلارکه هوشیار بولونگ لار بوکون
باغ ده تورگان چاغلاریگیزده
تیغه لاریگیز گا بیرارداینه هم مسکین
کیروب کیلماسون وشول طریقه
بیهوده سوزلارنی قیلوشوب اوز
خیال لاریده قیلغان اراده لاریغه
اینملارین تادیگان قیلغان
حال لاریده باغ کا یقین یتوب
بلدیلار وقتی که باغ طرفیغه کوز
لاری توشوب ایردی باغ ننگ
لکل وصورتین باشقه کوروشوب
بیر بیر لاریغه دیدیلارکه بیز قرانگغوده
باغ یولین یوقاتیب دور میز
صونگره یخشی تحقیق ایله کوروب
ایردیلار معلوم بولدیکه یول نی
یوقاتمابدورلار اوشال کویدورلگان
مقام باغ ننگ اوزی ایکان
لیکین کیچه لاب بیر بلا کیلوب انی
برباد قیلوبدور کیین دیدیلارکه
بیز یول یوقاتمابدور میز بلکه باغ
دین تمام محروم وبی نصیب بولیدٔ
میز کیین ایچلاریدین بیر یخشی راغ لاری دیدیکه برادرلارمن اول سیزلارغه دیمادیم می که بو قسم شیطانی خیال لارغه یول بیرمانگ لار فقیرلار حق لاریغه خیانت قیلمالیک بو خیل یمان
اندیشه لارنی قویالیک پروردگار نی پاک لیک ایله یاد قیلالیک ۔ اوچون بیهوده وسوسه لارگه کیلگانده تیزدین تسبیح ایتمادورسیز لار قالغان برادرلاری اول
اننگ سوزیغه التفات قیلمغان بولسه لار هم ایدی گناه بولوشوب دقیلغان یمان اراده وعزم لاریغه ندامت قیلوشوب تسبیح غه مشغول بولدیلار ودیرایردیلارکه پروردگاریمز

ظلم دین و بنده سیغه بےسبب آزار بیریشدین پاک دور بیزلار اوزومیز حقیقتده ظالم ایدیک نعمت
شکرین بجا کیلتورمادیک فقیرلار حقلارین ضایع قیلیپچی بولدوک عاقبت الارنی هم واوزومیزنی هم محروم
قیلدوک صونگره بیر بیرلاریغه یوزلانیب ملامت لار قیلوشه باشلادی لار و دیدیلار و دیلار کہ افسوس وحیف بیز
لارغه که بیزلار طغیان قیلدوک حدیمزدین تجاوز ایتدوک ایدی بو قیلغان فعل بدلاریمزدین توبه قیلدوک شاید
پروردگاریمز توبه میزنی قبول ایلاب باغیمز اورنیغه اندین هم یخشیراغ بیر باغ بیزلارغه عنایت قیلسه بمقصودیمز
نینگ حصولی اوچون الله تعالی دین امیدیمز بوک دوره پروردگار ارشاد قیلورکہ دنیاده نادان لارغه
تنبیه اوچون اوشبو طریقه ده ینگیل ینگیل عذاب بیرلیمیز هم هیچ بیر طاقتوز انسان بولیکیچیک عذابنی
دفعیغه قادر بولہ آلمادی آخرت عذابی دهشتده قوتده دنیا عذابیدین بےاندازه اولوغ دور کاشکی
بنده لاریم حقیقتنی بلیسه لار و عقل لارین استعمال ایتیسه لار و فکر یوردورسه لار ایردی توزت کونلیک حیات
لاریده نفس وشیطان سوزیغه کیروب دین لارین برباد قیلماس ایردی لار همیشه طاعت وعبادت ایله
عزیز عمر لارین اوتکوزوب دنیا و آخرت سعادتیغه نائل بولور ایردی لار حضرت رب العزت حیات فانیه
لذت لاریغه مغرور بولوب ابدی راحت و رفاهیت دین محروم بولوب یورگان بنده لارین حقیقی لذت
و امنیت مقامی بولگان جنت غه وانگا مشرف بولماک اوچون تقوی غه ترغیب بیرود ب مرحمت قیلور
کہ اول جماعه که همیشه خدادین قورقوب ایمان وعمل صالح ایله عمر اوتکازورلار الار اوچون پروردگار
لارین قاشیده هر قسم نعمت لار ایله تولگان جنت لار یعنی باغلار و بوستانلار بار دورکہ الارانده همیشه عیش
و آرام ده آسوده تورورلار که کافرلاری مسلمانلارغه بو بشارتلارنی بولغانلیغین ایشیتیگاچ دیرایردیلار
که بیزلارغه مسلمان لاردین زیاده راحت و آسائش نصیب بولور بو دنیاده بیزنینگ دنیاوی عزت
وشوکتیمیز نه قدر الاردین زیاده بولسه آخرت ده اندین هم زیاده بولور پروردگار الارغه جواب مقامیده ارشاد
قیلورکہ آیا بیز قیامتده مسلمانلار ایله کافر مجرم لارنی برابر قیلورمیز یعنی الارغه وعده قیلولغان جنت غه بولار
نی هم داخل قیلورمیزمی ای کافرلار سیزلارغه نیمه بولدی نچوک حکم قیلورسیزلار یا سیزلارده آسمانی بیر
کتاب بارمی کہ سیزلار انده بو سوزنی اوقوریسیزلار کہ قیامت کونی ده سیزلارغه خواهلاگان مراد ومقصودلارینگیزنی
البته تسلیم قیلورمیز یا کہ بیزلار سیزلار اوچون قیامتغه چه تیاد ورگان مستحکم قسم لار ایچیب عهد بیرگانمیزمی
می کہ اولکون سیزلارغه اوزلارینگ حکم قیلغان نرسه لارینگیزنی تابشورولور سوال بیرای حبیبم الارغه که الار
دین قیسی بیرلاری بو سوزنینگ عهده سیدین چیقه آلوریا بو دعواده الارغه شریک بولغان جماعه بار دور
می اگر بولسه حاضر قیلسونلار سوزلارین راستلیغی معلوم بولور خلاصه شولدور کہ کافرلارنینگ قیامتده

بیز مسلمانلار ایله برابر بلکه
الاردین یخشیراغ بیرحالده
بولورمیز دیب قیلغان دعوی
لاری باطل دور چونکه الارنینگ
بو دعوی لارین نه بیر آسمانی
کتاب تاریید قیلورونه بیز
الارغه بیر مستحکم دائمی عهد
بیرگانمیزکه اندین بولار
دنیاده قیامتغه چه رفاهیت
ده کیچورلار و قیامت ده هم
هر بیر مقصودلاری حاصل بولغ
دنه دنیاده الارنینگ بو سوز
لاریغه بیر طائفه قائل بولگانغه
لاجرم بولار آخرتده رسوا
بولورلار اول کونی کہ ساق
آچیلور و کافرلارغه سجده
اوچون امر بیریلور لیکین
الار سجده قیلا آلماس لار آنده
لاری تخته کبی قاتیب قالور
هیچ ایگیله آلماس لار بولون
اهل محشر قاشلاریده شرمسار
بولورلار بو رسوالیک الارغه
نینگ اوشبون بولور کہ الار
دنیاده تندرست وساغلیک
حال لاریده سجده اوچون
چاقیریلور ایردیلار لیکین
سجده قیلماس ایردی لار
دنیاده سجده قیلمه لگانلیغ
بنده آخرتده هیچ قیله آلمای
خلق ارالیسنده شرمنده
بولور۔
فائده:۔ بو آیت شریف
ده ساق آچیلور دیگان جمله
کیلدی بو جمله یکشف
عن ساق دیگان عبارت
نینگ ترجمه سے دور بو جمله
اوستیده بیر آز سوال وجواب
لازم کیلور سوال شولدور کہ
ساق دیک آیاغ ایلیگیک

بولوب یعنی تیزہ پیتینی اینیتلور بونزسہ جسمی بار مخلوقلار دہ بولور پروردگار جسم دین منزہ بیر ذاتدور الله تعالی
نینگ ساقی آچیلور دیک دین انینگ جسمی بار دیک بولماسمی؟ بو سوال غہ جواب ان شاء الله شول بولور
کہ قیامت کونی الله تعالی محشر میدانیدہ اوز ساقین آچور دیگان حدیث امام بخاری و امام مسلم
رحمہما الله روایتلاریدہ کیلگان دور بو سوزغہ تصدیق البتہ قیلولور لیکین ساق الله تعالی نینگ
ایاغ الیکی بولمائی انینگ خاص بیر صفتی دور و کیفیتی معلوم ایماس دور انینگ اوچون شول صفتنی
بے کیف بار دیب بیلورمیز چنانچہ الله تعالی یَدِی یعنی قول وَجہِی یعنی یوزی دیگان سوزلار
ہم سے انینگ وصف لاریدور ہمہ سیغہ ایمان کیلتورورمیز کیفیتی نے بیلماسمیز والراد ستیدہ
زیادہ بحث قیلماسمز احتیاط شولدور سلف قول لاری ہم اوشبو دور پروردگار شول وصفی
ایلہ تجلی قیلگان ساعتدہ اسنے کورگان تمام مومن ایر و خاتونلار سجدہ غہ باش قویورلار لیکین دنیادہ
خلق کورسون دیب نماز اوقوغوچیلارنینگ بیل لاری قاتیب قالوب ہیچ ایگلماس بو حال منافق
لار حال لاری بولسہ کافرلارنینگ حال لاری اوزاوزیچہ معلوم دور غرض بو قدر معاملہ ایلہ محشر
میدانی دہ مسلمان ایلہ کافر مخلص ایلہ منافق حال لاری خلق غہ معلوم بولور حال لاری شول لیکگان
کافرلار و منافق لار خجالتدین باشلاری خم بولوب ہیوک رذالتدہ قالورلار ای حبیبیم مادام حقیقت
شول بولسہ ایدی سن منی و قرآن کریم نے یلغان دیگوچی لارنے قویوب بیر گیل کہ من
اوزوم الارنی تدریجی صورتدہ آہستہ آہستہ آلوب باروب گرفتار قیلورمن والارا وزلاری بیلمای قالو
لارمن عادتمدہ الارغہ مہلت بیرورمن لیکین توتمک و گرفتار قیلمک اوچون کورگان تدبیریم کوب مستحکم دور کہ
الار نجات یولینی تاپا آلماس قالورلار ناچار تسلیم بولوب قالور کافرلارنینگ حق دین و حق کتاب و حق رسول
دین قاچیشلاریغہ سبب نیمہ دور الارنہ اوچون نفرت قیلورلار ای حبیبیم سن الاردین مُعاوضہ یا آیلیک
یا باشقہ بیر نرسہ طلب قیلورسن می کہ الارانینگ باریدین بیل لاری خم بولوب تورگان بولسہ لار یا الارقاشلاریدہ
غیب خبری و وحی آسمانی بار دور می کہ الاراندین احکام یازوب آکورلار و اول نرسہ ایلہ سنگا مخالفت قیلور
لار بو نرسہ لار البتہ یوق دور ایدی نہ اوچون سرکشلیک قیلورلار ای حبیبیم سن ایدی بیر آز صبر قیلگیل و پروردگارنینگ
حکمی غہ منتظر بولگیل و بلیغ قارنیغہ حبس قیلولغان بیغمبر حضرت یونس علیہ السلام کبی کونگلونگنی تار قیلمغیل و قتی
کہ اول جناب پروردگارنے چاقیر دیلار نہایتدہ غم گا تولگان ساعتلاریدہ اگر رب لارین کرمی و احسانی اول کیشی
نینگ دادلاریغہ تیماسہ ایردی بیابان بیر حال دہ اوتسیز بیر میدان غہ تاشلانغان حالدہ قالور ایردیلار لیکین
پروردگارلاری انداغ قیلمادی بلکہ اول ذات غہ عنایت و کرم قیلدی و بخششے بندہ لاردین قیلدی

مکہ کافرلاری حضرت سید عالم صلی الله علیہ وسلم قرآن کریم
تلاوت قیلغانلاریدہ نہایت
دہ غضب لاری کیلوب نجات
لیک نظرلار ایلہ باقوراید
دیلار اول قدر تیز تیز قارا
ایردیلار کہ یقین کہ بو غہ
یقیقتیہ لاریا جایلاردین
توروغوزوب یبارسہ لار
تحیان قرآن ایشیتسہ لار
شول حالتغہ توشور ایردیلار
و معاذ الله سید عالم صلعم نے
مجنون دیر ایردیلار حال
بو کہ قرآن کریم وحی آسمانی
دور و کلام ربانی دور و
بوتون اہل علم اصلاحی
و ارشادی اوچون توشورو
لگان مقدس بیر کتاب
دور جنون بو کتاب دہ و بو
رسول دہ نہ قیلور حقیقی مجنون
اول بجاعہ دور کہ بو قدر مبارک
کتاب استفادہ سیدین محروم
دور لار اللہم اجعلہ لنا
حجۃ یا رب العالمین؟؟
بعض علمار لار بیان لاریچہ
مکہ کافرلاری عرب لار
ایچیلاریدہ بیان کوز ایلہ
مشہور بولغان آدم لار
نے مکہ غہ جمع قیلوب رسالت
پناہ صلی الله علیہ وسلم قرآن
مجید تلاوت قیلغان ساعت
لاریدہ مقابل لاریغہ قویوب
والارنینگ نہایتدہ بار
طاقتلاری ایلہ نظر قیلدور
گان لاریدہ رسول اکرم صلی
الله علیہ وسلم نینگ لاحول و
لا قوۃ الا بالله اوقوب الار
نے نامراد قالدورغان
لاری روایت قیلولور۔
والله اعلم بالصواب

إِن كَانُوا صَادِقِينَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى

اگر راست سوزلاغوچی بولسه لار اولکونی که آچیلور ساقی نے والار چاقیریلور لار

السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾ خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ

سجده غه دیکین، سجده قیلغالی آلماسلار توبان بولگان حالده کوزلاری اوراب آلغان حالده الرنی

ذِلَّةٌ ۖ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَالِمُونَ ﴿٤٣﴾

خوار لیک حال بوکه الار نے سجده غه چاقیریلور ایردی ساغ لیک حال لار یده

فَذَرْنِي وَمَن يُكَذِّبُ بِهَٰذَا الْحَدِيثِ ۖ سَنَسْتَدْرِجُهُم

ایدی قویوب بیرمنی و بو سوز (یعنی قرآن) نے یلغان دیگوچیلارنی بیز الارنے تدریجی صورتده توتورمیز

مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٤﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ ۚ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٤٥﴾ أَمْ

شول طریقده که اوزلاری بیلمای قالورلار و من مهلت بیرورمن الارغه البته منینگ تدبیریم مستحکم دور آیا

تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٦﴾ أَمْ عِندَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ

سن الاردین اجرت طلب قیلورسنمی که الار تاوان یوکیدین عاجز قالوب تورودورلارمی یا الار ناشلاریده غیب خبرلری بار دورمی که الار آ

يَكْتُبُونَ ﴿٤٧﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ

یزدین یازورلار پس صبر ایله انتظار تیل پروردگارینگ حکمی غه، بولماغیل بلیغ صاحبی (یونس) کبی وقتی که

نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ ﴿٤٨﴾ لَّوْلَا أَن تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِ لَنُبِذَ

چاقیردی خدانے نهایتده غمگین بولغان حالده اگر پروردگاری نینگ کرمی اینیگه ادیلغه تیماسه ایردی یساق

بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ﴿٤٩﴾ فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٥٠﴾

بیر حالده گیاه سیز صحراغه تاشلانور ایردی کیین انگا اینینگ ربی کرم قیلوب بخشی لاردین قیلدی

وَإِن يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا

والله یقین ایردی که کافرلار تایدورسه لارسنی یمان کوزلاری ایله اول زمان که قرآن

ع ١٩ الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ ﴿٥١﴾ وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٥٢﴾

اشتیدیلار ودیرلار که بوذات مجنون دور و ایماس بو قرآن مگر نصیحت تمام اهل عالم اوچون

سورة الحاقة مكية وهي اثنتان وخمسون اية فيها ركوعان | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حاقه سوره سی مکه ده نازل بولغاندور و اول ... باشلایمن رحیم مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله ... ایلیک ایکی آیت و ایکی رکوعدور

الْحَاقَّةُ ﴿١﴾ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ ﴿٣﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ

قیامت نه دور قیامت و نیمه بیلدوردی سنگا که نه دور قیامت یلغان دیدی ثمود

وقف لازم

بو سورة عظیمه نینگ نامی سورة الحاقه بولوب سورة الملک دین صونگره نازل بولغاندور بو سوره ده اوتوز ایکی آیت و ایکی رکوع بار ... آیت غه قدر مضمون هر بیر مؤمن اوچون غایت اهتمام ایله مطالعه قیلیه دورگان مقام دور حاقه لفظی

ثابت و وجودی حق دیگان معنی ده بولوب قیامت نامی لاریدین بیری دور پروردگار بو سوره جلیله ده قیامت نینگ حق ایکانلیگین اثبات قیلوب اننے یلغان دیگان و ایشانمگان امت لارغا قیلغان بیان قیلور و ارشاد قیلورکه اے حبیبم قیامت نینگ کیلماغی و بولماغی حق دور و منکر لارنینگ انکار لاری اوزلاری اوچون بوک و بال و خسرت دور دیاد هر زمانه هر نبی پیغمبر امتلاریدین انکار قیلغانلار بار دور لیکین آخر سزالارین کوردیلار جزالارین تارتیلار چنانچه جهان نینگ نهایتده طاقتور جاهلاریدین بولغان ثمود قبیله

سی وعادجماعہ سے قیامتنی ایشانماد یلارنی بلغان و اندین خبر بیرگان پیغمبرلارنی یلغانچی لار دیدیلار عاقبت ہرا کی بوک بہادرطائفہ جہاندین محو و بے نام ونشان
بولوب کیتدیلار ثمود قومی حضرت صالح علیہ السلام قوملاری ایدیلار اول ذات نصیحتلارین قبول قیلماری لار آخر بیرنہایتدہ ہیبتلیک تنتیغ آوازایلہ ہلاک ئلدی لار وعاد

وَعَادٌۢ بِالْقَارِعَةِ (۴) فَاَمَّا ثَمُوْدُ فَاُهْلِكُوْا بِالطَّاغِيَةِ (۵)

دعاد قبیلہ لاری قیامت نی اماثمود قبیلہ سی ہلاک قیلوندی ہیبتلیک تنتیغ آواز ایلہ

وَاَمَّا عَادٌ فَاُهْلِكُوْا بِرِيْحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ (۶) سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ

واما عاد قبیلہ سی ہلاک قیلوندی نہایتدہ تیز حددین زیادہ ساوُوق شمال ایلہ مسلط قیلدی اللہ تعالے اول شمال نے لارغہ

سَبْعَ لَيَالٍ وَّثَمٰنِيَةَ اَيَّامٍ حُسُوْمًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيْهَا صَرْعٰى

یتی کیچہ و سکیز کوندوز پےدرپے کورار ایدینگ اول قوم نے اندہ یاتگان اولوگلار کہ

كَاَنَّهُمْ اَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ (۷) فَهَلْ تَرٰى لَهُمْ مِّنْۢ بَاقِيَةٍ (۸)

گویا الارخرما درختی نینگ کاواک تنہ لاری ورلار آیا کوردر سنمی الاردین ہیچ بر باقی قالغان جان نے

وَجَآءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهٗ وَالْمُؤْتَفِكٰتُ بِالْخَاطِئَةِ (۹)

دفرعون و اندین ایلگاری اوتکانلار آغدار یلگان قیشلاغ لار اہل لاری ہمہ لاری

فَعَصَوْا رَسُوْلَ رَبِّهِمْ فَاَخَذَهُمْ اَخْذَةً رَّابِيَةً (۱۰) اِنَّا

گناہ ایشلارین قیلدیلار پس عاصی بولدیلار رب لارین پیغمبریغہ کیین اللہ تعالٰی الارنی قتتیغ توتدی بیننگ بیزلار

لَمَّا طَغَا الْمَآءُ حَمَلْنٰكُمْ فِى الْجَارِيَةِ (۱۱) لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً

سوطغیان قیلغان زماندہ سیزلارنی کیمہ غہ میندردیک تا کہ بیزانی سیزلاراچون بیر یادگار قالدور ایلیک

وَّتَعِيَهَآ اُذُنٌ وَّاعِيَةٌ (۱۲) فَاِذَا نُفِخَ فِى الصُّوْرِ نَفْخَةٌ وَّاحِدَةٌ (۱۳)

ویادقیلغوچی قولاغ انی یاد قیلسون ایدی وقتی کہ دم اورولسہ صورغہ بیرنچی بار دم اورو ش

وَّحُمِلَتِ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَّاحِدَةً (۱۴) فَيَوْمَئِذٍ

دکوتاریلسہ یر وتاغلار اوزجایلاریدین ومیدہ میدہ قیلونسہ ایکیسینی بیر بار پس اوشال کون

وَّقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (۱۵) وَانْشَقَّتِ السَّمَآءُ فَهِىَ يَوْمَئِذٍ وَّاهِيَةٌ (۱۶)

قیامت قائم بولور و آسمان یاریلور و آسمان اولکون قوتی کیتکان بولور

وَّالْمَلَكُ عَلٰٓى اَرْجَآئِهَا ۚ وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ

دفرشتہ لار آسمان کنارہ لاریدہ بولورلار دپروردگار ینگ عرشینی اولکون سکیز فرشتہ

ثَمٰنِيَةٌ (۱۷) يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُوْنَ لَا تَخْفٰى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ (۱۸) فَاَمَّا

اوز اوستلاریغہ کوتاروب تورورلار اوشال کون تقدیمی قیلونور سیزلار خداغہ مخفی قالمس سیزلاردین ہیچ بیر نرسہ کیم نینگ

مَنْ اُوْتِىَ كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ فَيَقُوْلُ هَآؤُمُ اقْرَءُوْا كِتٰبِيَهْ (۱۹)

اعمالنامہ سی اونگ قولیدین بیریلسہ اول باشقہ لارغہ دیرکہ آلینگ اوقینگ اعمالنامہ منی اوقونگ لار

قبیلہ سی حضرت ہود علیہ السلام
جماعہ لاری ایردیلار الارہم مہربان
پیغمبرلارین مشفقانہ قیلغان
وعظ لارین آلماد یلار ودز
ھا قتلاریغہ مغرور بولدیلار
نہایتدہ بولارہم بیرساوُوق تیز
شمال ایلہ ہلاک ایتولدیلار کہ اول
شمال پےدرپے یتی کیچہ وسکیز
کوندوز الارغہ مسلط تورد ی حتٰی
ڈ دنیادہ نظیرلاری بولمغان
پہلوان قوم خدا نینگ
بیر لطیف مخلوقی بولغان شمال
غہ مقابلہ قیلہ المای ہمہ لاری
فنا بولدیلار ہر بیریدہ باتکان
یوغان قامتلار خرما درختی
نینگ ایسکی کاواک بوش تنہ
لاریغہ اوخشاب یاتورایردی اوشال
قامت لارغہ ایشانیب بیچارہ
عاد قبیلہ سی مَنْ اَشَدُّ مِنَّا
قُوَّةً یعنی کیم دور جہاندہ بیر
لاردین زیادہ بہادر دیب نعرہ
اوروراید یلارای کورگوچی
انسان اوز زمانینگ دہ الار
دین قالغان ہیچ بیر انسان نے
کوردر سنمی ہم البتہ کوراالماس سن
چونکہ عذاب الٰہی الارنینگ تخم
لاریم دنیادہ قالدورمادی
الاردین صونگ دنیاغہ فرعون
واندین اوتگنی لار ولوط علیہ السلام
قوم لاری پیدا بولدیلار لیکن
شوا ایلہ عاددین عبرت آلمادیلار
بلکہ عذاب دین قورقماس ہرتیم
خطا وگناہ ایشلاریغہ مشغول
بولدیلار پیغمبرلاری نصیحت قیلیہ
لارنی قبول قیلماس عصیان قیلدیلار
عاقبت بولارنے ہم پروردگار
نہایتدہ دردناک عذابیغہ
گرفتار ایتدی مؤتفکات لفظے
مؤتفکہ نہ جمع بولوب آغدار
یلگان لاردیمک بولور حضرت
لوط علیہ السلام بیار یلگان جامعہ بیرنچہ قریہ اہلی دین عبارت بولوب قیلوب قورگان یمان عمل لاریغہ مطابق تمام مملکتلاری بوتون آغدار لیب ہلاک بولغانلاردین
مملکتنی مؤتفکات دیلیور ـــــ جناب باری تعالٰے وتقدس بوتون دنیادہ بارانسانلارغہ قیلغان بیرعام مرحمت ولطفین بیان قیلوب الارنے اوز
طاعت وشکریغہ چاقیرور دعصیان وکفردین نہی ایتور ارشاد قیلورکہ ای انسانلار من اوشال مہربان پروردگارلارینگدورمن کہ نوح علیہ السلام دعالاری ایلہ

ریوز یه بولغان سرکش انسانلارنی تمام هلاک ایتمک اوچون طوفان بلاسینی یباردیم سوطغیان قیلوب و حدیدین آشوب عالم نی غرق ایتوب تورگان بیرحالده
سیزلارنینگ آته بابالارنگیزنی بیرکیمیک کیمه ایچیده سقلادیم دغرق بولوشدین امان بیردیم الارحمه لاری بیغمبریم نوح علیه السلام ایله برابرکیمه ایچیده

إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَٰقٍ حِسَابِيَهْ ⑳ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ㉑

من البته جزم بیلور ایردیم که بیرکون حسابیم غه یولوقورمن ایدی اول اوزی قیلگان عیش ده بولور

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ㉒ قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ㉓ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيٓـًٔا

بلند باغ ایچیده که میوه لاری ایگیلگان بولور (خازن لار دیرلار) ییننگ لار و ایچینگ لار منع سیز

بِمَآ أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ ㉔ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَٰبَهُ

اوتکان کونلارده اوز لارینگدین اوّل یبارگان عمل لارینگ بدلیده و کیمنینگ اعمالنامه سی چپ

بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَٰبِيَهْ ㉕ وَلَمْ أَدْرِ مَا

قولیدین بیریلسه اول دیر که کاشکی مینینگ اعمالنامه منگا بیریلماسه ایردی و من بیلماسام ایردی که حسابیم

حِسَابِيَهْ ㉖ يَٰلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ ㉗ مَآ أَغْنَىٰ عَنِّي

نه دور کاشکی اول اولوم الیشمینی دایمی توگاتگان بولسه ایردی هیچ بیرا ایشمگا یارامادی

مَالِيَهْ ㉘ هَلَكَ عَنِّي سُلْطَٰنِيَهْ ㉙ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ㉚ ثُمَّ

مینینگ مالیم قولومدین کیتدی حکومتیم (فرشته لارغه حکم بولورکه) توتینگلار بوینی و بوینیغه قولینی باغلانگلار کین

الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ㉛ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا

دوزخ غه سالینگ لارانی کیین اوزونلیغی یتمیش گز بولغان زنجیر غه

فَاسْلُكُوهُ ㉜ إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ ㉝

باغلاب قویونگ لارانی (چونکه) اول بنده عظمتلیک الله تعالی غه ایمان کیلتورماس ایردی

وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ㉞ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَٰهُنَا

و ترغیب بیرماس ایردی مسکین غه طعام بیرمک اوچون ایدی بوکون بویرده اینگ

حَمِيمٌ ㉟ وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ ㊱ لَّا يَأْكُلُهُ

دوستی یوقدور و انگا طعام هم یوقدور مگر یرینگ و زرداب دین که تیماس انی

ع ۱ ۲۷ ۵ إِلَّا الْخَاطِئُونَ ㊲ فَلَآ أُقْسِمُ بِمَا تُبْصِرُونَ ㊳ وَمَا

مگر گنهکارلار ایدی من قسم یاد قیلورمن اول نرسه لارغه که سیزلار کوروب تورورسیزلار و اول

لَا تُبْصِرُونَ ㊴ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ㊵ وَمَا هُوَ

نرسه لارغه که سیزلار کورماس سیزلار البته بو قرآن محترم رسول تلاوتلاریدور و قیس بیر شاعرنینگ

بِقَوْلِ شَاعِرٍ ۚ قَلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ㊶ وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ ۚ

سوزی ایمسدور سیز لارکم ایشانورسیزلار و ذالجی سوزی هم ایمسدور

غرق دین سلامت قالدیلار
باشقه تمام مخلوق لار سوآتیده
غرق بولدیلار دنیادین محو
قیلوندیلار بو بیر قودره انسان
لی شونینگ اوچون سلامت
آلوب قالدیم که بو واقعه صونگغی
لارغه یعنی سیزلارغه بیرعبرت
بولوب قالسون سیزلار بو قصه
دین پروردگارلارینگ
کرمین و شفقتین بیلوب
همیشه انینگ شکرین بجا کیلتو
رونگلار و احسانین او نو
تمانگلار و هم بو واقعه دنیا
بار یچه دوام ایتسون یعنی
انسانلارنینگ قولاقلاری
بو خبرنی ایشیتکای و اوشیتوب
یاد قیلسون و هر بار یاد لیغه
آلغانده مهربان پروردگارین
غایتین هم یاد ایتسون
دانینگ بیوک قدرتی غه ایمان
کیلتورسون که دنیاده بولوب
تورگان هر قسم مصیبت و بلا
لاردین پاکیزه بنده لارین نجات
بیرگان ذات اقدس قیامت
کونی هم محشر آفتلاریدین
فرمانبردار بنده لارین اوز
امانیده سقلار و الارغه نجات
بیرور پروردگار مهربان بنده
لاریغه عام بیر تنبیه بیرگانیدین
صونگ اوشبو مناسبت ایله
قیامت احوالیدین و انده
بیچاره انسانلارغه واقع بولا
دورگان حالات دین آگاه
قیلوب مرحمت قیلورکه قیامت
قائم بولوشدین اوّل اسرافیل
علیه السلام صور بیرلور اول
ذات قول لاریده کی صور غه بیر
باردم اورورلار او شال ساعت
یردتاغلار اوز محور و مقام
لاریدین کوتاریلوب بیر بیر
لاریغه اورلوب تمام ریزه ریزه قیلونورلار دیکایک قیامت بولور و آسمانلار یاریلوب بو قدر عظمت و صلابت لاریدین جدا بولور، دنهایتده کمزور و قوتسیز بیر نرسه
بولوب قالوب و آسمان ده بار تمام فرشته لار ادرحا سے یاریلگان زمان اطرافلاریغه و چیکالاریغه باروب توررلار الله تعالی نینگ عرش اعظمین کوتاروب تورگان
تورت عدد فرشته بانلاریغه ینه تورت عدد نی قوشوب سکیز عدد قیلونوای حملهٔ عرش بولغان فرشته لارنی جماعت لارین و طاقت لارین جناب

قلارین بو ینیغه باغلاگنگ لار و غل لار سالینگ ده رصونگره بو نی جهنم او تیغه تا شلا نگ لار کیمین جهنم ده اوز لیگی قیامت گزیغه یتمیش گز کیلا دورگان زنجیرغه
باغلاب یا تیزیب تاشلاگنگ لار که هیچ حرکت و اضطراب قیله آلماسون بو قسم عذابلار بو بنده م غه شو نینگ اوچون بیرلور که اول دنیاده اوز مالکی و خالقی

حق تعالیٰ دین باشقه بیر کیمسه بیله آلماس ای انسان لار او شال کون سیز لار نینگ تمام قیلوب او تکان
عمل لارینگیز پروردگار لارینگیز غه او ز حضور لارینگیزده بیر بیر عرض قیلونور هیچ بیر سر لارینگیز مخفی قالماس
بلکه حرف بحرف بیان ایتولور اولکون کیمنینگ نامه اعمالی اونگ قولیدین بیر لیسه اول بختیار بنده
اوز نامه سینی کوتاروب نهایته خرسند بولغان حالده احبابلار قاشلارغه بارور و باشقه لارغه هم کورساتوب
دیر که برادر لار منینگ نامهٔ اعمالیمنی اوقوب کورونگ لار که الحمد لله اونگ قولیدین بیر لیدی اوز وم
هم دنیاده خیال قیلور ایر دیم که بیر کون بو عالم دین سفر قیلورمن و پروردگاریم حضوریغه بارورمن قیلوب
او تکان عمل لاریمدین حساب بیرورمن اولکون عمل لاریم بخشی بولسه نجات و درجات تاپورمن و یمان بولسه
خلق و خالق حضوریده رسوا بولورمن شول اندیشه م سبب بولوب یمان عمل لاردین اوز ومنی سقلادیم و یخشی
عمل لارنی قیلمکغه اجتهاد قیلدیم عاقبت بوکون منگا بو شادلیک و خاطر جمعلیک حاصل بولدی پروردگار
مرحمت قیلورکه ایدی اول بنده م اوزی خواهلاگان و اوزیغه مطلوب بولغان بیر عیش و آرامده
همیشه بولور نهایتده بلند باغده راحت قیلورکه اول باغ نینگ میوه لاری یگوچی سیغه باقیب اگیلگان
بولور کونگلی تیله گان لحظه ده حاضر قویدرصونگره جنت خانه نی طرفیدین نوازشلار بولوب الاغه بو خطاب
لذیذ قیلونورکه ای محترم مهمانلار سیز لار دنیاده اوتکوزگان کونلارینگیزده خدا و رسول حکم لاریغه اطاعت ده
بولدینگیز لار و الار کورساتکان طریقه ده عمل لار قیلدینگیز لار ایدی اوشال طاعت و عمل لارینگیز عوضی و
بدلی غه بو جنت میوه لاری دین هر قسم نعمتلار یدین تناول قیلینگ لار و هر قور لیک نهر لار دین ایچینگ
لار و خواهلاگان جایلار ینگیزده بی ممانعت و بی آزار آرام قیلینگ لار ممّنه بو حال اعمالنامه سی اونگ
طرفیدین بیریلگان بنده نینگ حالیدور کیمنینگ نامه سی چپ قولیدین بیر لیسه اول بیچاره نامه سینی
آلوب کوروب فریاد قیلور و حسرتلار ایلا ایغلاب دیر که کاشکی بو نامه م منگا بو کون بیر لیماسه ایردی و من
حسابیمنی بیلماسام ایردی کاشکی بیر بارا دوش ایله منینگ ایشیم تمام بولگان بولسه ایر دی بوکون منینگ جمع
قیلغان مالیم مندین بو حالنی دفع قیله آلمادی دنیاده گی سلطنت و شوکت لاریم دین بوکون نشان هم قالمادی
کاشکی من دنیاده بو حال لارغه ایمان کیلتورگان بولسام ایردی و مهربان پیغمبریم و مرشدیم سوز لارینی ایشیتوب
بوکونیم اوچون حاضر لیک قیلغان بولسام ایدی بو رسوالیکغه دوچار بولماس ایردیم، و بو قسم حسرت و ندامت
لارده قالماس ایر دیم ایدی هر نه مصیبت کوررمن اوز عملیم دین کورورمن و ملامت قیلسام هم
اوزیمنی قیلورمن اول کمبخت بنده بو طریقه حسرتلار و ندامتلار ایچیده تورگان حالیده الله تعالیٰ عذاب
فرشته لاریغه امر قیلورکه توتونگ لار بو نافرمان بنده نی پروردگاریغه عاصی بولغان بنده نی و قول

بولغان اشیر تعالیٰ غه ایمان
کیلتورماس ایردی و فقیر و
مسکین بنده لاریم غه اوزی
بیرنرسه شفقت یوزه سیدین
بیرماس ایردی حتی باشقه
لارنی هم اعانه و همدردی
لیکغه ترغیب و دلالت قیلماس
ایردی، ایدی بو بنده
اوچون بو کون بیر دوست
یوقدور که انی منینگ عذابیم
دین نجات بیرسه! و انینگ
اوچون دوزخ غه گیلارنینگ
یرینگ و زرد ابلاریدین
باشقه طعام هم یوقدور
و گنهگار لار طعام لاری
شول نرسه دور بیچاره لارانی
طعام دیب گمان ایله بیر
لار یلگان لاریدین کیمین
معلوم بولورکه اول نرسه
نینگ طعمی آچیلیک المی دین
زیاده آزارلیکان حضرت
فضیل بن عیاض رحمه الله
دین مروی دور دیبدور
لار وقتی که باریتعالیٰ ظالم
بنده نی توتینگ غه امر بیرور
یتمیش مینگ فرشته برابر
بوگورورلار که کیم انی بو
ینیغه غل سالور و حضرت
کعب الاحبار دیبدور لارکه
یتمیش گز لیک زنجیر نینگ
بیردانه حلقه سی آغیر لیکیده
دنیا نینگ تمام تیمیر لاریکا
برابر کیلور و حضرت ابن عباس
رضی الله عنهما رحمت قیلوبدر
لار که یتمیش گز زنجیرنی اول
بنده نینگ ارقه طرفیدین حالو
نیب آغز یدین چیقارلور و
چیگیرتکه لا سنی سیخ کا تیر لیب
کباب قیلونغان کبی اوتکوزورلر
جناب رب العالمین بنده لارینی

بو قاریده بیان قیلونغان حقیقتلارنی تصدیق و انینگ حقلیغی غه ایمان اوچون چاقیروب ارشاد قیلورکه ای بنده لاریم من سیز لارغه منظور بولغان و بولمغان
مخلوق لاریم غه و الاده بار آثار قدرتیم غه قسم یاد قیلوب دیرمن که یوقاریده اوتکان بیان بیر خیالی شاعر نینگ شاعرانه گفتاری ایمسدور و یا بیر غیبگوی قول
اوردگان فالچی نینگ ساحرانه اظهاری ایمسدور بلکه بیر صاحب عزت و کرامت ایلچی نینگ اوزی کبی بیر عزتلیک و کرامتلیک ایلچی غه صاحب العرش طرفیدین کیلتورگان چیه

وحی وکلامی دور رب العالمین بولنی اوزی توشورگا نحو رافسوس کہ غول قدر پاک وصاف داولوغ بیر بیانغہ ہیا نغارگیگیز آز دورہ اندین آلادورگان دعظ ونصیحت لار نیگیز
کم دور ۔ آیا سیزلار گمان قیلور سیزلار می کہ محمد علیہ السلام (معاذ اللہ) اوزلار قلار یدین توقوب اللہ تعالے لاغہ نسبت بیردورلار بو نرسہ ہرگز ممکن ا یمیسدور اگر ہر آئینہ سیزلار دیگیا نریک

قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ

سیزلار کم نصیحت آلور سیزلار ۔ پروردگار عالم نینگ توشورگان کتابیدور ۔ اگر بو پیغمبر بیزدین

عَلَيْنَا بَعْضَ الْأَقَاوِيلِ ﴿٤٤﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿٤٥﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا

بیزدیمگان سوزنی نقل قیلسہ ایردی البتہ اینینگ اونگ قولیدین تو تور ایدوک کین کیسیب تاشلار ایدیک

مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿٤٦﴾ فَمَا مِنكُم مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِنَّهُ

اینینگ دل تامورینی صونگرہ سیزلار دین ہیچ بیر نے اندین توساآلماس ایردی ۔ والبتہ بو قرآن

لَتَذْكِرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِنَّهُ

قورقغوچیلار اوچون نصیحت دور ۔ بیشک بیز بیلور میز کہ سیزلار دین بعضی لار ینگیز یلغان دیگوچیلار دور ۔ والبتہ بو سا قرآن غم

لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٥٠﴾ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿٥١﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٥٢﴾ ع ۲ ۱۵ ۶

حسرت باعثی دور ۔ بیشک اول ایشانیشغہ لائق دور ۔ پس ہمہ دین اولوغ پروردگار ینگ نامی پاک دیب ایلیہ یا دقیل

سُورَةُ الْمَعَارِجِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ أَرْبَعٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

معارج سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ۔ ابتدا قیلہ نور بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالی نینگ اسمی اوزی اول قرق تورت آیت وایکے رکوع دور

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿١﴾ لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ﴿٢﴾

طلب قیلغوچی طلب قیلدی اول عذاب نے کہ توشکوچی ایردی کافرلار غہ یوقدور انی قایتارا آلغوچی

مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿٣﴾ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ

اللہ تعالی طرفیدین کیلور کہ معراجلار (آسمانلار) مالکی دور چیقار لار فرشتہ لار و روح اینینگ طرفیغہ (اول عذاب) بیر کون

كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿٤﴾ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿٥﴾

واقع بولور کہ مقداری ایلیک مینگ ییل بولور ۔ ایدی سن یخشی صبر قیلوب تورگیل

إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿٦﴾ وَنَرَاهُ قَرِيبًا ﴿٧﴾ يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ

الار اولکون نے البتہ اوزاق کوردرلار و بیز انی یقین کوردر ۔ میز اولکون آسمان بولور میے

كَالْمُهْلِ ﴿٨﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿٩﴾ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا ﴿١٠﴾

ایریمی نیلگان مس کبی ۔ و بولور لار تاغلار بویالگان و تیتیلگان جون کبی ۔ و سوراماس ہیچ بیر دوست دوستینی

يُبَصَّرُونَهُمْ ۚ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾

حالانکہ بیر بیر لاریغہ کورسیتوب تورورلار ۔ گنہگار آرزو قیلور کہ اوزینغہ بیر دوب تو توسہ اولکون عذابیدین اوغول لاری

وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَن فِي

وخاتونے نے واکہ یاوکا سینی ۔ واوزجماعہ سینی کہ آنے آلوب تورور ایردیلار ۔ دیر یوزیدہ بار

بولوب الی ذات اوزرا اوزیچہ بعض نرسلارنے توقوب بیزنیغہ نسبت بیرسا ایردی بیز اوشال ساعت انے اونگ قولیدین توتوب اینینگ دل تاموری نے کیسیب ہلاک قیلور ایردیک چونکہ اسر گناہ غہ جیات قیلغوچی بہرہ منگ سزا سی شول ترہ تقیقغہ اولور لول حالاتنیز لاردین ہیچ بیر کیمشی انے بیزدین قوتقارا آلماس ایردی و بیز نے توسا آلماس ایردی حقیقت شولدور کہ بو تلاوت قیلونغان نرسہ یعنی قرآن کریم خدادین قورقغوچیلار اوچون مفید نصیحتدور لیکن بیزغہ معلوم دور کہ بعضلار ینگیز انے یلغان دیب الیشا نماس سیزلار و ہر حالدہ بو کتاب مسلمانلار اوچون رحمتدور کافرلار اوچون حسرتدور و بیشک بو کتاب الیشا نیشغہ لائق دور چونکہ بیان قیلغان تمام راستدور و حقیقتدور و نیچہ شک شبہہ ہرگز یوقدور ۔

بو سورۂ کریمہ نینگ نامی سورۃ المعارج و سورۃ سأل بولوب سورۃ الحآقۃ دین صونگ نازل بولغاندور روایتی کہ حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم کافرلارنی عذاب الہی دین قورقوتدیلار الار افغانار تالار یدہ بیر بیرلاریغہ سوال بیرا باشلادیلار کہ اول عذابغہ مستحق کیملار دور رسید عالم صلی اللہ علیہ وسلم دین سوال قیلدیلار سوال قیلغوچی نضر بن حارث ایدی کہ اول اوزی دعا ہم قیلغان ای دیکہ پروردگار اگر بو قرآن سینینگ کلامینگ بولوب لندہ سن نازل قیلغان بولسنگ آسمان دین بیز نینگ اوستومیزغہ تاش یاغدورگیل و یا عذاب الیم فہ بیز نے گرفتار قیلغیل بو سورہ نینگ ابتدا سیدہ باری تعالی وتقدس شول واقعہ غہ اشارہ قیلوب

ارشاد قیلور کہ بیر طلب قیلغوچی بندہ کافرلار غہ واقع بولغوچی عذابنی طلب قیلہ دور کہ اول واقع بولغان ساعتدہ ہیچ کیم انی دفع قیلا آلماس چونکہ اول اللہ تعالی طرفیدین نازل بولور اللہ تعالی ایسا رگان بلاو عذاب نے کیم دفع قیلا آلور کہ بولتون آسمانلار مالکی وصاحبی اول ذو المعارج لفظی معراج کلمہ سینینگ جمعی بولوب معنی سی یوقاریغہ چیقیلادورگان
نردوبان کبی نرسہ دیمک دور یا معرج جمعی یعنی یوقاریغہ چیقیلادورگان مقام دور اوشبو اعتبار الیہ بیر آسمان نے

معرج دیلور فرشته لار ایله حضرت روح الامین پاک روح نا ملیک بیر طائفه یا که مسلمانلار نینگ روحلاری آسمانلارنے یول قیلوب الله تعالے غه عرضین طرفیغه چیقورلار یعنی کافرلارغه کیلگوچی عذاب بوتون آسمانلار نینگ مالکی و جهان نینگ خالقی الله تعالے طرفیدین کیلور لکن اولکون کیلور که

الْاَرْضِ جَمِيْعًا ۙ ثُمَّ يُنْجِيْهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا ۭ اِنَّهَا لَظٰى ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِّلشَّوٰى ﴿١٦﴾

همه نی کیبین قوتقارسه اوزینی هرگز بولماس البته جهنم شعله لیک او تدور سویوب آلغوچی دور تیریلارنی

تَدْعُوْا مَنْ اَدْبَرَ وَتَوَلّٰى ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَاَوْعٰى ﴿١٨﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ

چاقیرور حق دین قایتگان دیوز اوگورگان کیشی نی و مال جمع قیلوب سقلاب قوینغان کیشینی انسان البته

خُلِقَ هَلُوْعًا ﴿١٩﴾ اِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوْعًا ﴿٢٠﴾ وَّاِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ

کم همت پیدا بولغاندور انگا یمان کلغنده فریاد قیلغوچی دور وقچان انگا مال پیدا بولسه

مَنُوْعًا ﴿٢١﴾ اِلَّا الْمُصَلِّيْنَ ﴿٢٢﴾ الَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ دَآئِمُوْنَ ﴿٢٣﴾

بخیل دور مگر اول نماز اوقوغوچی لار که الار اوز نمازلاریغه همیشه قایم دور لار

وَالَّذِيْنَ فِيْٓ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُوْمٌ ﴿٢٤﴾ لِّلسَّآئِلِ وَالْمَحْرُوْمِ ﴿٢٥﴾

و اول جماعه که مال لاریدین مقرر حصه چیقاریلغاندور سوال قیلغوچی غه و سوال قیلماغوچی غه

وَالَّذِيْنَ يُصَدِّقُوْنَ بِيَوْمِ الدِّيْنِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ

و اول ذاتلار که ایشانگان لار جزا کونیغه والار که پروردگارلارین عذابیدین

مُّشْفِقُوْنَ ﴿٢٧﴾ اِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَاْمُوْنٍ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ

قورقورلار البته الارنینگ پروردگارلارین عذابی قورقمایدورگان نرسه ایمس و اول کیشیلار که الار

لِفُرُوْجِهِمْ حٰفِظُوْنَ ﴿٢٩﴾ اِلَّا عَلٰٓى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ

شهوت جایلارینی سقلارلار مگر اوز خاتونلاری غه یا که اوز جوری لاری غه بولسه

فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغٰى وَرَآءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ

اول حالده الارغه ملامت قیلونماس هر کیم بو ایکی طائفه حلال دین باشقه حرام غه طالب بولسه الار گنه

الْعٰدُوْنَ ﴿٣١﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ لِاَمٰنٰتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رٰعُوْنَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِيْنَ

شریعت حدیدین تجاوز قیلغانلار دور لار و اول ذاتلار که اوز امانت لاری عهدلاریغه رعایت قیلورلار خیانت قیلماسلار و اول کیشیلار که

هُمْ بِشَهٰدٰتِهِمْ قَآئِمُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ عَلٰى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ ﴿٣٤﴾

الار اوز گواه لیک لاریده قایم توروrlار و اول جماعه که اوز نمازلاریدن خبردار توروrlار

ع ۱ ۵ اُولٰٓئِكَ فِيْ جَنّٰتٍ مُّكْرَمُوْنَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا قِبَلَكَ

انه شول ذاتلار بهشت باغلاریده عزتده بولورلار پس نیمه بولدی کافرلارغه که سینگ طرفینگغه

مُهْطِعِيْنَ ﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمِيْنِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِيْنَ ﴿٣٧﴾ اَيَطْمَعُ كُلُّ

یوگوروشوب کیلمکده لار اونگ طرفدین و چپ طرفدین توپ توپ بولوب آیا طمع قیلورمی الاردین هر بیر

انینگ اوزدن لیغی ایلیک مینگ ییل مقداریده بولور اما حقیقی کامل مسلمانلار اوچون بو اوزون مدت بیرگنه فرض نمازدین او اقیله آلورلیک قیسقه اوتوب کیتور هر نه قدر اوزونلیگی و مشکل لیگی کافرلارغه بولور پروردگار مهربان کافرلار نینگ قیامت عذابیے خصوصنده قیلغان تمسخرلاری و شاشیلشلارینی بیان قیلوب حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم غه تسلی بیرور و ارشاد قیلور که الی حبیبیم سن الارنینگ بو قبیح ادب بیزلیک لاریغه و تمرد لاریغه نهایته گوزل صبر قیلگیل بو خصوصده مبارک خاطرینگ پریشان بولماسون الار قیامت کونینی اوزاق بیلوب بلکه ناممکن اعتقاد قیلوب هر بیر نامناسب عمل لارنے قیلمکده لار اولکون الارغه اوزاق کورونسه هم بیزغه نهایته یقین لیکی جزم دور اولکون نینگ کیلیشی نی کافرلار تمسخر ایله طلب قیلورلار اولکون نینگ وحشتلیک حالت لاریدین قورقماسلار اولکون شوندایغ قورقونچلیک بیر کوندور که آسمانلار وحشتیدین سن کبی ایریب کیتور و تاغلار جون کبی تیتیلیب رنگ رنگ بولوب هواده اوچوب یوروrلار اولکون همه اوز اوزی ایله آواره بولورو اوز نجاتین آختاریب قالور قرینداش قرینداشینی حالین سوراماس بیر بیرلارین بیر بیرده توروب کوره آلماس ارگو یا کورارغه کوز یوق ایشیتورغه قولاغ یوق بولوب مدهوش لیک عالمیده قالورلار اولکون

مجرم یعنی مشرک نهایته یمان بیر حالده قالور اوزاوزین عذاب الهی دین قوتقاریک اوچون هر بیر تدبیرنے قیلوب کورور اگر اوز اوغلی بدل و عوض بیروب قوتولمک ممکن بولسه بیروب قوتولمکچی بولور اوغول لارین و خاتونین و اکه اوکا لارین و جماعه و قبیله لارین بلکه توتلیدین کیلسه بوتون یر یوزیده بار انسانلارنے اوز خبیث جانین اولکون نینگ عذابیدین سقلاب قالمک اوچون قربان قیلمکغه تیار بولور لیکین هرگز بو آرزوسیغه موفق بولا آلماس و انینگ طرفیدین هیچ کیمنی و هیچ نرسه نے قبول قیلماس جرم و گناه قیلغان

اوزجانیدا ادزجسمی هذاب جهنم غه گرفتار بولور جهنم بیر عجیب شعله لیک اوت دورکه کافرلارنینگ تمام بدن لارین
پوستلارین سویوب آلور ایچلاریدین جگرلارین سوغوروب آلور بعض مفسرلار یوزلارین تیریسین وبعضلار قول وایاغلارین
اطرافین وبعض لاری دماغ لارین تیریسین سویوب آلوردیبدورلار امام حسن بصری دیبدورلارکه بدنلاریده
بار هربیر عضو لارین واتیک لارین وتاشلارین تمام کویدورور تنها دلی گنه قالوب دادلاب آواز قیلوب
تورور پروردگارم رحمت قیلورکه محشر کونی جهنم اوز بالالارینی چاقیرور بالالاری اول جماعه دورور
لارکه دنیاده حق دین اسلام دین وحق کتاب قرآن کریم دین وحق رسول محمد علیه السلام
دین یوز اوگورگان وتصدیق قیلمغان ودنیا مال لارین جمع قیلوب صندوق لارده خلته لارده یا
شیربیب ساقلاغان الله بولیده وملت سعادتی اوچون اندین صرف قیلمغان وزکاتین چیقارمغان
آدملار دورلار جهنم الارنی نهایتده شیرین زبان ایله اوزیغه وقوچاغیغه کیلمک اوچون
چاقیرورکیین تمام محشرگاه دین الارنی قوش دان تیرگان کبی تیریب آلور نعوذ بالله من عذاب
جهنم باری تعالی ارشاد قیلورکه حقیقتده انسان نهایتده کم همت وخام طبع یراتیلگان مخلوقدور
هیچ بیر حالده اوزین استقلال ومتانت ده سقلایالماس چنانچه اگر بیر آز کون محتاجلیک و
نیازمندلیک یا بیمارلیک وخفه لیک حالده قالسه اضطرابیغه توشوب بی صبرلیک ایله هر طرفغه
یوگوروب دادوفریاد لار قیلور گویا شول مبتلا بولگان مصیبتی دین نجات تاپایدورگان درجه ده ناامید
بولور وقچان الله تعالی حالین درست قیلسه وآز راغ مال ونعمت عطا قیلیب صحت وخاطر
جمعلیک احسان قیلسه اول حال شکرین اداقیلماس والله تعالی یولیده کرم وسخاوت ایتماس
وخلق وخالق حقلارین اداقیلماس انسانلارنینگ اکثرلاری شول صفت وشول حالتده دورلار
مگر اول جماعه که ایمان ودولتی غه مشترف بولغاندین کیین همیشه نمازلارین اوزوقتیده اداقیلور
لار ومال لاریدین حاجتمند مستحق لارغه حصه چیقارورلار ومحتاجلار ایکی قسم بولورلار بعضی لاری
اوزتیل لاری ایله حاجت لارین کرم اهلی غه بیلدوروب سوال قیلورلار وبعضی لاری خجالت و
حیادین سوال غه تیل لاری بارماس بو ایکی طائفه نینگ هرایکیسیدین هم خبر آلوب تورورلار وقیامت
کونی که انی جزا کونی دیلیور انگا ایشانورلار وشک قیلماس لار وپروردگارلارین عاصی لارغه
بیرادورگان عذابی دین والم قورقوب تورورلار چونکه پروردگارلارین عذابی اندین غافل وبی پروا
بولادورگان نرسه ایماسدور بلکه همیشه اندین خوف ده وتشویش ده تورولادورگان نرسه دور وهم اوز
نفس وشهوتلارین سوزیغه کیرباسلار وحرام صحبت لاردین اوزلاملارین سقلارلار واحتیاط قیلولار اگر

هم صحبت لاری اوز حلال خاتونلاری یا ساتوب آلگان کنیزک وجوری لاری بولسه لار الارایله صحبت قیلیک ده ملامت یوقدور لیکین هرکیم بو اوزیغه حلال بولغان ایکی طائفه دین
باشقه غه قصد ورغبت قیلسه اوکیشی البته شرعی حددین تجاوز قیلغانلاردین بولور ویوقاریده گی ذاتلار بو اوصاف ایله برابر امانتلار یغه وعهدلاریغه خیانت قیلماسلار بلکه اهتمام
ایله رعایت قیلورلار امانت قو
یولغان نرسه غه خیانت و
قیلونغان عهد غه بی وفالیک
قیلماسلار وقچان واقعه اثنیده
حاضر بولسه لار اول واقعه دین
الاردین شهادت یعنی گواهلیک
لادین طلب قیلونسه انی کتمان
قیلماسلار بیر ار حرف زیاده یا کم
قیلمای واقعه نی اندین حقیقی
صورتده بیان قیلوب بیرورلار
ونمازلارین وقتلاریغه رکن
لاریغه وواجب لاریغه سنتلاریغه
ومستحب لاریغه نهایتده اهتمام قیلوب
دوام قیلورلار مونه بو جماعه قیامت
کونی ـ

بقیه صفحه ۶۳۴ ده

پروردگار

پروردگارلارین دارالضیا فرسی بولغان جنتلار ایچیده اولوغ بیر عزت وکرامت ده بولورلار رب العالمین جل شانه اوشبو بیانی ده اوزی نینگ محبوب وجنتی بنده لارین سکیز صفت ایله تعریف قیلدی اول سکیز صفت اولی هم نماز بولدی وآخری هم نماز بولدی معلوم بولورکه جنتی لارنینگ همه دین اعلی صفتلاری نمازغه دوام واهتمام ایتیشلاری ایکان حقیقتده نماز مؤمن بنده نینگ پروردگار ایله مناجاتی دور نمازغه نهایتده اهتمام قیلیشمیز لازم دور اوزومیزهم عائله میزهم اولادمیزهم بو اولوغ مبارک طاعت برکاتیدین محروم قالمایلیک حاضرغی زمانیمزده نمازغه پرواسیزلیک اکثر خاندانلارده کورولمکده دور رزقنا الله لذة طاعته ـ

حصر سعادت ده بعض کافرلار جماعه جماعه بولوشوب حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم نینگ اطرافلاریغه یوگوروب کیلوب قرآن ایشیتیشور ایردیلار بو ایشیتیش دین مقصود لاری هدایت تاپک وبهره آلمک ایماس ایردی بلکه بیر نوع تمسخر وبی حرمتلیک ایردی اینگ ادچون اوشال مجلسده کولوشور ایردی لار وجنت ذکری کیلوب قالسه جنتغه مسلمانلار دین اول بیز بارورمیز دیر ایردیلار پروردگار الارنینگ بو قسم حیاسیزلیکلاریغه جواب بیروب عنایت قیلورکه ای حبیبم کافرلارغه نیمه بولدیکه یوگوروشکان حال لاریده سنینگ حضورینگ غه جمع بولورلار اونگدین وچپدین جماعه جماعه بولوشوب کیلوشورلار اوزلاریغه مناسب بولمغان سوزلارنی قیلورلار آیا الار اوزطمع لاریده الارنینگ هر واحدلاری جنتی دور دیب بیلورلارمی جنت نعمتلاریغه بیزلار هم حصه دار دورمیز دیرلارمی هرگز شونداغ بولمس چونکه بیزالارنی اوزلاریغه معلوم بولغان توپراغ کبی حقیر ومنی کبی ناپاک نرسه دین یراتکان دورمیز الار شول اصلی حال لاریده توروبدور لار ایمان واسلام دولتی ایله مشرف بولوب سعادت غه مستحق بولغانلاری یوقدور نچوک اوزلارینی جنتی دیرلار جنتی بولمک اوچون ایمان درکار دور وبخشی عمل لار بولوشی ضرور دور. پس رب المشارق والمغارب بولغان اوز ذات عَلِیَّم غه قسم یاد قیلوب دیرمن که بو کافرلار دین یخشیراغ بیر جماعه نی الارنینگ اورون لاریغه کیلتورمکغه بیز البته قادر دورمیز هرگز عاجز ایمس دورمیز یعنی قدرت الٰهیه ونیاده حیات کیچیریب اوتکان کافرلارنینگ چوروب کیتکان حال لاریده هم محشرکونی اوتلغی دین هم تکمل یخشی صورتده تیلوب تیرگوزمک دین عاجز ایماس دور یا که بو کافرلار اسلام ونبی السلام غه خدمتدین نفرت قیلوب قاچسه لار قدرت قاهره میز الاردین یخشیراغ بیر مخلص طائفه نی

اسلام خدمتی ومساعده سی اوچون نبی مکرم اطراف لاریغه حاضر قیله آلورایدیک عاجز ایمس دور چنانچه الارنینگ اسلام غه نفرت زمانه لاریده مدینه مطهره ده انصار کرام رضی الله عنهم نی حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم نصرتلاری اوچون حاضر قیلدیلک مکه کافرلاری آخر زبون ومغلوب بولوب تسلیم بولدیلار ای رسول مکرم صلعم ایمدی سن الارنی بیر ینچه کون قویوب بیر تاکه الار خوب بیهوده سوزلارنی قیلوب اویون کولکی لاریغه دوام ایتسونلار آخر اوشال وعده قیلونغان کونلاریغه تیوب بارورلار اول کونی کورمای چاره لاری یوقدور البته کورورلار اولکون همه لاری قبرلاریدین تیزلیک ایله یوگوروشوب چیقوشورلار ـ همه بیر نظام ده بیر معین نشانه وعلامت غه یوگوروب کیتوب تورگاندیک معلوم بولور همه لاری خوفدین

امْرِئٍ مِّنْهُمْ اَنْ يُّدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيْمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا ؕ اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ مِّمَّا

ایرکہ نعمت جنتلاریغہ کیر گوزد لسون ہرگز بولماس البتہ بیز الار نے اوزلاریغہ معلوم

يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٩﴾ فَلَآ اُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشٰرِقِ وَالْمَغٰرِبِ اِنَّا لَقٰدِرُوْنَ ﴿٤٠﴾

نرسہ دین یرا تکاندور میز پس من مشرقلار و مغربلار پروردگاری غہ قسم یاد قیلوب ایرمن کہ البتہ بیز قادر دور میز

عَلٰٓى اَنْ نُّبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ ۙ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوْقِيْنَ ﴿٤١﴾ فَذَرْهُمْ

الاردین یخشی راغ خلق نے اوردنلاریغہ کیلتوردشغہ و بیز عاجز ایمسدور میز ایمدی قویوب بیرالار نے

يَخُوْضُوْا وَيَلْعَبُوْا حَتّٰى يُلٰقُوْا يَوْمَهُمُ الَّذِيْ يُوْعَدُوْنَ ﴿٤٢﴾

کنبہو دہ سوزلارغہ و اویونلارغہ مشغول بولوب یورسونلار تا الارغہ وعدہ قیلونگان کون نے کورگونلار یچہ

يَوْمَ يَخْرُجُوْنَ مِنَ الْاَجْدَاثِ سِرَاعًا كَاَنَّهُمْ اِلٰى نُصُبٍ يُّوْفِضُوْنَ ﴿٤٣﴾

اولکونکہ قبرلاردین یوگوردشکان حال لاریدہ چیقورلار گویا الار بیر خاص نشانہ غہ قاراب یوگوروب باردیرگان

خَاشِعَةً اَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ؕ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِيْ كَانُوْا يُوْعَدُوْنَ ﴿٤٤﴾

بولسلار توبان بولگان حالدہ کوزلاری اوراب آلگان حالدہ الار نے خوارلیک او شال کوندور الارغہ وعدہ قیلونغان کون

سُوْرَةُ نُوْحٍ مَّكِّيَّةٌ وَّهِيَ ثَمَانٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً وَّرُكُوْعَانِ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نوح سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندر ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایت رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ دادل یگرمہ سکیز آیت ایکے رکوعدور

اِنَّآ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖٓ اَنْ اَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَّاْتِيَهُمْ

تحقیق بیز نوح نے اوز قومیغہ یباردوک کہ قورقوت قومینگنی الارغہ دردناک عذاب کیلیشدین

عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿١﴾ قَالَ يٰقَوْمِ اِنِّيْ لَكُمْ نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٢﴾ اَنِ اعْبُدُوا

ایلگاری دیدی اول ای قومیم من سیزلار اوچون روشن قورقونغوچی دور من کہ دیرمن بندہ لیک قیلینگلار

اللّٰهَ وَاتَّقُوْهُ وَاَطِيْعُوْنِ ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوْبِكُمْ وَيُؤَخِّرْكُمْ

خداغہ و قورقونگلار اندین و اطاعت قیلینگلار منگا کیچورور اول بعض گناہ لارینگیزنی و مہلت بیرور سیزلارغہ

اِلٰٓى اَجَلٍ مُّسَمًّى ؕ اِنَّ اَجَلَ اللّٰهِ اِذَا جَآءَ لَا يُؤَخَّرُ ۘ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ ﴿٤﴾ دقف لازم

بیر معیّن مدت غچہ اللہ تعالیٰ معیّن قیلغان وقت کیلوب قالسہ مہلت بیرلمس کاشکی بیلسینگیزلار ایدی

قَالَ رَبِّ اِنِّيْ دَعَوْتُ قَوْمِيْ لَيْلًا وَّنَهَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَآءِيْٓ

دیدی نوح پروردگارا من قومیمنی کیچہ و کوندوز چاقردیم لیکین مینک چاقریشیم الار نینگ

اِلَّا فِرَارًا ﴿٦﴾ وَاِنِّيْ كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوْٓا اَصَابِعَهُمْ

نفرت لارینی گینہ زیادہ قیلدی و من قچان الار نے چاقیرسام گناہلارین عفو ایتمکینگ اوچون کیر گوزدی الار برمقلارین

علیہما السلام اوتوب دورلار حضرت نوح علیہ السلام اوز قوم لارین اسالاریدہ و توقوز یوز ایلیک سنہ توردوب الارنی توحید غہ و سعادت دارین باعثی بولغان ہر بیر یخشی عمل غہ دعوت قیلدیلار لیکن افسوس کہ آزکیشے ایمان کیلتوردی و باشقہ لاری اوز کفر و ضلالت لاریدہ قالدیلار (وَمَآ اٰمَنَ مَعَهٗٓ اِلَّا قَلِيْلٌ) یعنی انینگ ایلہ برابر ایمان قبول قیلمادی مگر بیر آز کیشے پروردگار بو سورہ دہ ارشاد قیلورکہ بیز بندہ میز نوح نے اوز قومی و جماعہ سی غہ پیغمبر قیلوب یباردوک و انگا امر بیردوک کہ ای نوح سن اوز

کوزلاری توبان دیوتون چقو لارین خوارلیک رسوالیک احاطہ قیلوب آلغان بولور ای شال کون نے الارغہ وعدہ قیلونورایردی اول کون ہر بیر انسان خواہ حاجتلیک بولسون خواہ گنہگار بولسون عمل لارین جزا یاسنر اسین البتہ کوروز المشارق مشرق لار و المغارب مغرب لار دیمک بولوب آفتاب ہر کون بیر یر دین چیقوب بیر یرغہ باتور یعنے بوکونگی مشرقی و مغربی قیسیے بیر یردین بولسہ ایرتہ سی اندین باشقہ بولور ہر کون انینگ مشرقی و مغربی علیحدہ بولغانلیکدین جمع لفظی کیلتورولوبدور

ع ٢ / ٩ / ٨

بو سورۂ مبارکہ نینگ نامی سورۃ نوح بولوب سورۃ النحل دین کیین نازل بولغاندور بو سورہ آسمان دین نزول دہ تیمیش بیرنچی بولغانی کبی مصحف ترتیبی دہ ہم تیمیش بیرنچی سورہ دور جناب باری تعالیٰ بو سورہ دہ انبیاء علیہم السلام نینگ اقدم و اکبر لاری بولگان حضرت نوح علیہ السلام ایلہ امتلارین واقعہ لاریدین بیر آز حصہ سین بیان قیلور حضرت نوح علیہ السلام حضرت ابراہیم علیہ السلام دین کوب زمان مقدم اوتگاندورلار حضرت ابراہیم حضرت نوح علیہ السلام نینگ دین و ملت لاریدہ طریق و سنت لاریدہ دورلار بعض مفسرلار ہرایکے لارین اورتالاریدہ اوتکان زمان نے ایکی مینگ آلتی یوز قرق سندیدہ لار بو ایکی حضرت اورتالاریدہ ایکی نبی حضرت ہود و حضرت صالح

قومینگنی قوروتت داگاہ قیل اگرالار بو طریقہ عصیان لاریدہ دوام اتیسالار عاصی لار ادچون آمادہ قیلغان دردناک عذابیمز غہ گرفتار بولورلار شول عذاب کیلماسدین
اوّل الار توبہ قیلسونلار و بیان کرد الاردین قاینسونلر توبہ و ندامت قیلسونلار کیلہ دورگان عذاب ادتلاریٔ بیزالاردین دفع قیلورمیز حضرت نوح علیہ السلام پروردگار

فِیْٓ اٰذَانِهِمْ وَاسْتَغْشَوْا ثِیَابَهُمْ وَاَصَرُّوْا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا ۟ۚ
قولاغلاریغہ داور الوب آلدیلار کیوم لاریغہ دضد لیک قیلدیلار دبیوک تکبر قیلدیلار
ثُمَّ اِنِّیْ دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ۟ۙ ثُمَّ اِنِّیْۤ اَعْلَنْتُ لَهُمْ وَاَسْرَرْتُ لَهُمْ اِسْرَارًا ۟ۙ
کیین من الارغہ آشکارا دعوت بیردیم صونگرہ من آچیب سوزلادیم الارغہ و یاشیریب سوزلادیم الارغہ مخفی قیلوب
فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوْا رَبَّكُمْ ؕ اِنَّهٗ كَانَ غَفَّارًا ۟ۙ یُّرْسِلِ السَّمَآءَ عَلَیْكُمْ
پس دیدیم کہ مغفرت طلب قیلینگ لار ربّ لارینگز دین البتہ اول مغفرت قیلغوچی دور یبارور آسماندین سیزلارغہ
مِّدْرَارًا ۟ۙ وَّیُمْدِدْكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِیْنَ وَیَجْعَلْ لَّكُمْ جَنّٰتٍ وَّیَجْعَلْ
پے در پے یاغین نی و مدد بیرور سیزلارغہ مال آیلہ و اوغول لار ایلہ و عطا قیلور
لَّكُمْ اَنْهٰرًا ۟ؕ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُوْنَ لِلّٰهِ وَقَارًا ۟ۚ وَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا ۟
سیزلارغہ باغلار نے وا آقوزوب بیرور سیزلارغہ ار یغ لارنی نیمہ بولدی سیزلارغہ کہ اللہ تعالیٰ نینگ اولوغلیکین خیال قیلماس سیزلار حال بو کہ یاراتدی سیزلارنی
اَلَمْ تَرَوْا كَیْفَ خَلَقَ اللّٰهُ سَبْعَ سَمٰوٰتٍ طِبَاقًا ۟ۙ وَّجَعَلَ الْقَمَرَ
ہر قسم قیلوب آیا کورمادینگز لارمی کہ اللہ تعالیٰ یتی آسمان نے نیچوک طبقہ طبقہ قیلوب یاراتیبدور و پیدا قیلیبدور اندہ
فِیْهِنَّ نُوْرًا وَّجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ۟ وَاللّٰهُ اَنْۢبَتَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ
آی نے نور قیلیب و آفتاب نے چراغ قیلوب و اللہ تعالیٰ سیزلارنے یردین بیر خاص طرز
نَبَاتًا ۟ۙ ثُمَّ یُعِیْدُكُمْ فِیْهَا وَیُخْرِجُكُمْ اِخْرَاجًا ۟ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُمُ
دہ پیراتدی کیین ینہ قایتار ور سیزلارنے انگا و اندین ینہ چیقارور سیزلارنے و اللہ تعالیٰ سیزلارغہ یرنے پلاس
الْاَرْضَ بِسَاطًا ۟ۙ لِّتَسْلُكُوْا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا ۟۠ قَالَ نُوْحٌ رَّبِّ ع ۲ ۹
قیلوب بیردی تاکہ ینگ کینگ یول لاریدہ یوروینگ لار دیدی نوح ای پروردیگاریم
اِنَّهُمْ عَصَوْنِیْ وَاتَّبَعُوْا مَنْ لَّمْ یَزِدْهُ مَالُهٗ وَوَلَدُهٗۤ اِلَّا خَسَارًا ۟ۚ
الارمینگا قارشی بولدیلار و تابع بولدیلار اول کیشیغہ کہ انینگ مالی و اولادی زیاندین باشقہ نرسہ نے زیادہ قیلمادی
وَمَكَرُوْا مَكْرًا كُبَّارًا ۟ۚ وَقَالُوْا لَا تَذَرُنَّ اٰلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا
و الار بیوک بیر تدبیر و چارہ کوردیلار و دیدیلار ادز خدالارینگیز نے قویمانگ لار و قویمانگ لار ود نے
وَّلَا سُوَاعًا ۙ۬ وَّلَا یَغُوْثَ وَیَعُوْقَ وَنَسْرًا ۟ۚ وَقَدْ اَضَلُّوْا كَثِیْرًا ۚ۬ وَلَا تَزِدِ
و سواع نے و یغوث نے و یعوق نی و نسرنی و تحقیق گمراہ قیلدیلار کوب کیشی نے و سن زیادہ قیلما
الظّٰلِمِیْنَ اِلَّا ضَلٰلًا ۟ مِمَّا خَطِیْٓـٰٔتِهِمْ اُغْرِقُوْا فَاُدْخِلُوْا نَارًا ۙ۬ فَلَمْ یَجِدُوْا
ظالم لارغہ مگر گمراہ لیکنی الار اوز گناہ لارین سببیدین غرق قیلوندیلار و سالوندیلار دوزخ غہ پس تابا دیلار

جل شانہ طرفیدین صادر بولغان
بو آخری تنبیہ و وعیدنی آلوب قولمارین
قاشلاریغہ باروبیلار و الارغہ بو طرز و
مشفقانہ الفاظ ایلہ نصیحت قیلدیلار
مرحمت قیلدیلار کہ ای منینگ نادان
معزور قومیم ایدی شرک و کفر لارینگیز
نی ترک قیلینگ لار اوز خالق مہربان
لارینگیز غہ عبادت قیلینگ لار و نینگ
قہر و غضبی دین تورقونگ لار
و دنیوی و اخروی عذابلاردین
سقلانینگ لار و ہر بیر عمل و عقاید
دہ منگا تابع بولونگ لار اگر سیزلار
منینگ بو خالص نصیحتیمنی قبول قیلیب
مقتضاسیغہ عمل قیلسنگیز لار اللہ تعالیٰ
بو کونغہ قدر قیلوب کیلگان بعض
اولوغ گناہ لارینگیز اوچون انتقام
المای عفو قیلور و تیز دین ہلاک
بولوشدین نجات بیروب معین و
مقدر بولغان بیر توقیع سیزلارغہ
مہلت بیروصونگرہ سیزلارنی یاد
اوزون عمر لار کوروب سیزلار حیات
لارینگیز سانداری برکت لیک بولور
ایکدی سیزلار اجل کیلماسی توروب
بارینگ لارینگیزنے غنیمت بلوب
لو تینینگ لار و ایمان کیلتورونگ
لار چونکہ اللہ تعالیٰ نینگ بیرگان عمری
تمام بولوب تعیین قیلغان اجلی و
وقتی کیلیب قالسہ اول حالدہ ہیچ
بیر حیلہ و تدابیر ایلہ انے تاخیر قیلوب
بولماس کاشکی سیزلار بو سوزنے
قیمتین بیلسنگیز لار و حقیقت نے تو
شونسانگیز لار ابیدی حضرت نوح علیہ
السلام اوز اومتلاریغہ نہایتدہ شیرین
سوزلار و مرغوب خلق لار ایلہ اوزون
مدت نصیحت و خیر خواہ لیک ایلہ تو
شوندوردیلار کوردیلار کہ الارغہ
سوز تاثیر قیلمادی و نصیحتدین ہیچ فایدہ
حاصل بولمادی ناچار دربار الٰہی و
درگاہ خداوندی غہ نتیجہ نے عرض
قیلدیلار و دیدیلار کہ ای پروردگار
مہربانیم من سنینگ فرمانینگ ایلہ سنینگ توحید ینگ غہ اوز قومیمنی کیچہ و کوندوز برابر آرام آلمای چاقیردیم لیکین الاردین اجابت و موافقت کورولمادی بلکہ نکسینچہ الارنینگ نفرتلاری
اوتکنی دین زیادہ بولدی و من قچان الارنے ایمان و توبہ غہ و ایمان و توبہ نتیجہ سے بولغان سنینگ مغفرتینگغہ دعوت بیر سام الار برمقلاریں قولاقلاریغہ توقوب نصیحتمنی ایشیتماسلار حتی من
الارنے و الار منی کورماسلیک قصد یدہ لباسلاریغہ باش و کوزلارین اوراب باشیریب بولورلار خلاصہ من نہ قدر حقیقتینی توشوندورسام الار تا بارہ ضد لیک و غلاف قیلہ باشلادیلار
و من نہ قدر اوز و منی پست و کم آلسام الارنینگ تکبر و تمردلاری زیادہ بولہ باشلادی آخر من الارنینگ کنتہ کتہ مجمع لاریغہ

نصیحت لارنے قیلیب توشوندورسه لارایم بدبخت قوم توشونمادی آخرحضرت نوح علیه السلام عرض قیلیب دیدیلارکه پروردگارا قومیم منینگ قیلغان نصیحتلاریمنی ایشتمادیلار وسوزومغه کیرمادیلار منگا تمام مخالف بولدیلار وادزلاریچی سردارلاری ومالدارلارین سوزلاریغه کیردب الارغه ایرگاشیب کتیدیلار حال بوکه اول سردار ومالدارلارنینگ مال لاری دین واولادلاریدین الار نینگ اوزلاریغه هم نقصاندین دیگر دین باشقه بیرنرسه حاصل بولماس ایرگا خلگوچیلارغه نیمه فائده امید قیلولوراید ی والاریم لیونادان قوم نے آزدورمک اوچون یوک تدبیرلار وچاره لار

باروب آشکارا علانیه دعوت بیردیم کیین من مناسب کورگان مقام لارده حقیقتی تمام آچوب سوزلادیم و اگرمجلس ووقت مخالف کورولسه نهایتده مقبول طرزده آهسته مخفی نصیحتلار قیلدیم و دیدیم که ای قومیم سرکشلیک قیلمنگ لار توبه قیلینگ لار خدادین گناه لارینگ مغفرتینی طلب قیلینگ لار پروردگار لارینگیز نهایتده مهربان دورکه شول قدرمدت انگا واننیگ رسولیغه عاصی ومخالف بولغان دلسنگیز لار هم منینگ نصیحتیم ایله توبه واستغفار قیلسنگیز لار اول مهربان غفاردور تمام قیلغان گناه لارینگیزنی عفو قیلور توبه وانابتلارینگیزنی رد قیلماس وهیچ بیرینگیزنی رحمتیدین نا امید قیلماس گناه لارینگیز نه قدر اولوغ ونه قدر بے حساب بولسه هم همه سینی مغفرت قیلور تیغرلارینگیزده تورگان قحط بلاسینی سیزلاردین کوتارور و آسماندین سیزلارغه کیت مه کیت یامغین بوتلارینی یبارور عالم نے سودین سیراب قیلوراندین ایکینلار لار وباغلار رونق تاپوب میوه لار وغله لار نهایتده توکون بولور حیوان لار مال لار سمیزشیب سوت و قتیغ دیاغ کوپایور وکفرومعصیت سببی دین توختالغان نسل سیزلیک وبالاری دفع بولوب خاتون لاردین اوغول فرزندلار کوب پیدا بولغای یعنی دنیا وعقبی لارینگیز برابر آباد بولور ای قوم سیزلارغه نیمه بولدی که الله تعالی عظمتی دین قورقماس سیزلار واننیگ اولوغلیگینی خیال قیلماس سیزلار حال بوکه اول ذات سیزلارنے قسم قسم قیلوب یراتدی چنانچه سیزلار آنه لارینگیز قارن لاریده بیرحالدین نیچه حالغه اوتدینگیزلار وتوغولگان کونلارینگیزدین اوله دورگان کونلارینگیزغه قدر نه قدر اوزگارشلار وجود لارینگیزده پیدا بولور شول حالتلار همه سی الله تعالی نینگ قدرتی یعنی دور واننیگ عظمتی غه دلالت قیلور شول قدرت قاهره صاحبی بولغان پروردگار نے همیشه خیالده توتمک واندین ملاحظه ده تورمک هر بیر بنده غه لازم دور آیا سیزلار عبرت کوزی ایله کورماس سیزلارمی که الله تعالی یوتی طبقه آسمان نے نچوک طبقه اوستیغه طبقه قیلوب یراتیبدور وانده آی نے کیچه اوچون نورویاروغ قیلوب یراتیبدور آفتاب نے بوتون جهان نے یاروتمک اوچون روشن بیرچراغ ایتوب پیدا قیلوبدور بونرسه لار هر بیری علاحده بیرقدرت نشانی ایرور وباقماس سیزلارمی اوز وجودلارینگیزغه که سیزلارنینگ اصل اول لارینگیز آدم علیه السلام نے الله تعالی توپراغ واننیگ اولادینی اندین پیدا قیلوبدور وهر بیر اولگان فردلارینگیزنی ینه شول توپراغ گا قایتارور وانگا دفن ایتیدور ودر قیامت کونے کیلسه ینه اندین همه لارینگیزنے تاشقاریغه چیقارور والله تعالی اوشال مهربان ذات دورکه بوقدر اولوغ مخلوق بولغان یرنے سیزلار اوچون بساط دیلاس قیلوب بیروبدور تاکه سیزلار اننیگ کینگ کینگ یول لاریده خواهلاگان طرفلارینگیزغه یوردنگ لار والیسته گان طریقه ده اننیگ اوستیده تورونگ لار یاتینگ لار اولتورونگ لار هر صورتده استفاده قیلینگ لار بوقدر اثر انداز

کورد یلار ودیدیلارکه ای قوم نوح نینگ سوزیغه کیرمنگ لار وامنینگ خدا سیغه عبادت قیلمنگ لار بواوز خدالارینگیزنے ترک قیلمنگ لار دبوکونغه چه توتوب کیلگان بتلارینگیز ودنے وسواعنے ویغوث نے ویعوق نے ونسر نے تشلامنگ لار شول طریقه بیله ایلا اول سردارلار کوب کیشینی یولدین چیقاردیلار گمراه قیلدیلار ای پروردگار بو ظالم قوم منینگ یولونگ هدایتینگ نے هرگز خواهلاماسلار ایدی سن بولارنینگ ضلالت وگمراهلیک لارین موندین هم زیاده قیلغیل تاکه شقاوت پیمانه سی توبتیز دین عذاب الهی غه گرفتار بولسونلار پروردگار رحمت قیلورکه اول قوم اوز پیغمبرلارین دعاسی بدلاریغه قالدیلار قیلغان هرقسم گناه لارین کسافتیغه وجار بولوب همه لاری دنیاده سوبلاسی الیه غرق قیلوندیلار وآخرتده جهنم اوتیغه تشلاندیلار هرنه قدر داد وفریاد قیلوب کورد یلار لیکین خدادین باشقه خدا نینگ عذابی دین نجات بیراگوچی مدد گار تاپا آلمادیلار خدا الیشتمگان دادنے کیم الیشتیه آلور اوزیدین باشقه دارس هیچ یوقدور یعنی ظاهرده طوفان عذابی ایله هلاک قیلونسه لار هم حقیقتده عالم برزخ اوتیغه تشلان دیلاراندین توغری جهنم قعریغه کیتورلار بوقاریده تام لاری بیان قیلونغان بت لار نوح علیه السلام قوم لارین بت لاری ایردی الارنینگ هر مقصد لاری اوچون علیحده بت لاری بار ایردی اننیگ اوچون هر بیر مراد لارین طلب قیلور وقتلاریده اوشال مطلب منگ اوزیغه خاص بولغان بت غه عبادت قیلوب یالبارور ایردیلار بعض روایتلارده مذکور نام لارنے ایلگاریگی زمانده اوتکان صالح بنده لارنینگ نام لاری بولوب الار اولوب کیتگاندین کیین قوم لارین شیطان اغواسی ایله الارغه چوقونوب

کیتکانلیک لارین نقل قیلولوبدور والله اعلم بالصواب الله تعالی الارنے طوفان بلاسی ایله هلاک قیلغان ساعتده اول باطل معبودلاریدین هیچ بیری الارنے قوتقازا آلمادی بلکه الار اوزلاری هم قوملاری ایله برابر هلاک وفنا بولدیلار حضرت نوح علیه السلام نینگ آخری دعالاری بولدی - ای پروردگاریم ایمدی یریوزیده

اوبلیک وحرکت قیلاریک کا خلاردین. بیرار عددیچی هم سلامت قویاگیل همه سینی برابر فنا وهلاک قیلگیل چونکه بولار نے سلامت دنیاده یور کنه قوبوب بیرنگ
اوزلاری گنه گمراه بولوب قالماسلار بلکه باشقه بنده لاریگنی هم آزدوره رلار ونسل واولادلاری هم بدکار وشکرگنار بولورلار ای پروردگاریم مندین اوز مقامیم غه مطابق بیراز خطا

لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اَنْصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوْحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْاَرْضِ
اوزلاری اوچون الله دین باشقه هیچ مددگار ویدی نوح پروردگاریم قویماگیل یر یوزیغه
مِنَ الْكٰفِرِيْنَ دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ اِنَّكَ اِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوْا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوْٓا
کافرلاردین بیرار اوبلیک نے هم سن اگر الارنی دنیاغه قویسانگ بنده لاریگنی آزدوره رلار ونوغماس الاردین
اِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ
مگر بیان وناشکر بنده لار ای ربیم مغفرت قیل مینگ وانه آتهم نینگ اویوم غه ایمان ایله کیرگوچی نینگ
مُؤْمِنًا وَّلِلْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنٰتِ ۗ وَلَا تَزِدِ الظّٰلِمِيْنَ اِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾
وتمام مؤمن لارنینگ مؤمنه خاتونلارنینگ گناهلارینی وزیاده قیلما کافرلارغه مگر برباد لیک نی

سورة الجن مکية وهی ثمان وعشرون اٰیة ورکوعان | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

جن سوره سی مکه ده نازل بولغان دور اول ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالی نامی ایله یگرمه سکیز آیت وایکی رکوع دور
قُلْ اُوْحِيَ اِلَيَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوْٓا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا
دیگیل ای حبیبیم وحی کیلدی منگا که بیرنیچه عدد جن لار قرآن ایشیتوب کیتوب بدورلار وقوم لاریغه دیدیلار که البته ایشیتدوک بیر عجیب
عَجَبًا ﴿١﴾ يَّهْدِيْٓ اِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهٖ ۗ وَلَنْ نُّشْرِكَ بِرَبِّنَآ اَحَدًا ﴿٢﴾
قرآن نے که یخشی یولغه باشلارکیمین بیز انکا ایمان کیلتوردیک وبیز اوز پروردگاریمیز غه هیچکیم نے شریک قیلماسیز
وَّاَنَّهٗ تَعٰلٰى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَّلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَّاَنَّهٗ كَانَ
والبته پروردگاریمیز نینگ عظمتی اولوغدور که نه خاتونی باردور ونه باله سی وبیزلاردین بولغان
يَقُوْلُ سَفِيْهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا ﴿٤﴾ وَّاَنَّا ظَنَنَّآ اَنْ لَّنْ تَقُوْلَ
احمق (شیطان) یلغان سوزنے خداغه نسبت بیرور ایردی وبیزلار گمان قیلور ایردیک که انسان لار وجن لار
الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَّاَنَّهٗ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْاِنْسِ
خدا حقیده هرگز یلغان سوز لاماسلار وانسانلاردین بیرنیچه آدم لار جن لار نینگ
يَعُوْذُوْنَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوْهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَّاَنَّهُمْ ظَنُّوْا كَمَا
بیرنیچه کیشی لاریدین پناه لاریغه قاچور ایردیلار پس آرتدیردیلار الار نینگ شرکشلیک لارینی والار سیزلار گمان
ظَنَنْتُمْ اَنْ لَّنْ يَّبْعَثَ اللّٰهُ اَحَدًا ﴿٧﴾ وَّاَنَّا لَمَسْنَا السَّمَآءَ فَوَجَدْنٰهَا
قیلغاندیک گمان قیلغان ایدیلار که الله تعالی هیچکیمنی اولگاندین کیین تورغوزماس وبیز توتوب کوردیک آسمان نی وتابدوک انی
مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيْدًا وَّشُهُبًا ﴿٨﴾ وَّاَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ
پایلاقچی لار واچقونلار ایله تولغان حالده وبیزلار (اول) اولتوررایردیک ایشیتمک اوچون اولتورا دورگان

نوبش بولگان بولسه اوشال خطامنی ومنینگ آته وآنم خطالارینی وهرکیم منینگ کیمه مغه یا اویومغه یا مسجد یمغه مومن بولوب کیرگان بولسه انینگ خطاسینی وقیامتغه دنیاده پیدا بولادورگان هربیر مؤمن ایرو خاتون نے قیلگان گناه لارین مغفرت ایلاگیل ای پروردگار مهربان بیز عاجز مهاجر بے وطن بنده لاریگنی هم شول پاک رسول منظیبنگ دعالاریدین برکاتیدین حصه دار ایتگیل آمین۔

النصف
ع ٩ ١٠

بو سوره شریفه نینگ نامی سورة الجن وسورة قل اوحی بولوب سورة الاحقاف دین صونگ نازل بولغاندور حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم نبوت ورسالت تختیغه اولتورد شلاریدین اول جن طائفه سی خفا آسمان خبر لاری آز آز معلوم بولوب توره ایردی وقتیکه اول جنابغه وحی نازل بوله باشلادی جن لار غه خبر سلسله سی بند بولدی وآسمان دین یولدوز لار او چقونلاری حد دین زیاده آتیلیب توردی جن لار خیال قیلدیلار که دنیاده بیر نیکی حادثه پیدا بولغان دور انینگ اوچون آسمان خبر لاریغه بو قدر احتیاط واستحکام قیلوب تورگاندور صونگره اوشال نیکی حادثه نے بیلمک وتحقیق نے تاپمک اوچون جن لار نینگ مختلف جماعه لاری هر طرفغه تارقالدیلار مشرق ومغربنی تمام جستجو قیله باشلادیلار الاردین بیر جماعه بطن نخله

دیگان مقام دین اوتوب توروب ایردیلار اتفاقًا اوشال وقت ده حضرت سرور کائنات صلی الله علیه وسلم بیرنیچه صحابه کرام رضی الله عنهم ایله بامداد نمازین اوقوب توردی
ایردیلار بعد قیلغان نینگ مرحمتی یار بولوب اول جماعه قرآن کریم نے ایشیتیب قالدیلار ایشیتگان آیتلاری دل لاریغه عجیب بیر انقلاب پیدا قیلدی همه لاری قرآن
مجید نینگ لفظی فصاحت وبلاغتی ومعنوی تاثیر وحلاوتی غه جان ودل لاری ایله شیدا بولدیلار بیر بیرلاریغه دیدیلار که آسمان خبر یدین جن لار نے محروم وسطرود

قیلغان نرسه او شبو نرسه دور صونگره رسول مقبول صلی الله علیه وسلم نمازدین فارغ بولوشلاری ایله برابر جن لار جماعه لاری دل لاریغه ایمان ویقین چراغین یاندورگان
حال لار بیده اوز مقام و اوز قوم لاریغه باروب الارغه نصیحت قیلدیلار بو سوره ده پروردگار مهربان او شال واقعه نی مفصل بیان قیلور حدیث لاردین معلوم

لِلسَّمْعِ ۚ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَّصَدًا ⑨ وَأَنَّا لَا نَدْرِي

یرلار یدهایدی هر کیم ایشیتمکچی بولسه تاپور اوزی اوچون منتظر تورگان اوچقون نی و بیزلار بیلماسمیز

أَشَرٌّ أُرِيدَ بِمَن فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا ⑩ وَأَنَّا

که یامان بیر حال اراده قیلوندی مو یرده گیلارغه یا الارنینگ رب لاری الار اوچون توغری یول نی خواهلادیمی و البته

مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا ⑪ وَأَنَّا

بیزلاردین بعضیمیز یخشلار دور و بیز و بعضیمیز اندین باشقه، بیزلار ایردوک قسم قسم یول لارده و بیزلار

ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا ⑫ وَأَنَّا لَمَّا

بیلدوک که الله تعالی نی یر یوزیده هرگز عاجز قالدورالماسمیز و تا چیب انی جر چا تالماسمیز و بیز وقتی که

سَمِعْنَا الْهُدَىٰ آمَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِن بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا

هدایت سوزینی ایشیتدوک انگا ایمان کیلتوردوک هر کیم پروردگاریغه ایمان کیلتورسه قورقماس زیاندین

وَلَا رَهَقًا ⑬ وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ ۖ فَمَنْ أَسْلَمَ

ونه ظلم دین و البته بیزنینگ بعضیمیز مسلمانلار دور و بیز و بعضیمیز نا انصافلار دور بیز هر کیم مسلمان بولوب دورلا

فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا ⑭ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ⑮

الار توغری یولنی اختیار قیلدورلار و اما انصافسیزلار دوزخ غه اوتون بولدیلار

وَأَن لَّوِ اسْتَقَامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَاهُم مَّاءً غَدَقًا ⑯

و اگر (مکه لیک لار) توغری یولده تورسه لار ایردی الارنی بیز کوب سودین سیراب قیلور ایردیک

لِّنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ⑰

تاکه سینابلوک انده الارنی و هر کیم یوز اوگورسه پروردگاریدین یادی دین انی تیقیغ عذابغه سالور

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ⑱ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ

و البته مسجد لار خدا اوچوندور پس چاقیرمانگلار خداغه توشوب هیچکیم نی و بیلکه الله تعالی نینگ

ع ۱ / ۱۱ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ⑲ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو

انگا عبادت اوچون قیام قیلور یقین قالور کرا دلمار انینگ اوستیغه اوستمه اوست بولسه لار دیگیل حقیقت شول که من

رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا ⑳ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا

پروردگاریمنی چاقیرورمن و شریک قیلماسمن انگا هیچکیمنی دیگیل من قادر ایماس مین سیزلار اوچون نه ضرر غه

وَلَا رَشَدًا ㉑ قُلْ إِنِّي لَن يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن

ونه هدایت غه دیگیل هیچ بیر کیشی منی الله تعالی عذابیدین هرگز قوتقار آلماس و هرگز تاپا آلماسمن اندین

بولورکه بو ابتدائی واقعه ده الارنینگ کیلوب کیتکانلیک لاری و قرآن کریمنی ایشیتکانلیک لاری حضرت غه بیلیدورلماکیین وحی واسطه سی ایله بولوب اوتکان واقعه نی بیان قیلونغاندور اندین صونگ جن لاردین نهایتده کوب کیشی نینگ اسلامغه مشرف بولغانلیک لاری و الاردین حضرت ایله ملاقات و دین تعلیم آلمک اوچون وفدلار و ایلچی لارنینگ بار بار کیلوب تورگانلیک لاری مروی دور. تعجبلانیکه انسان لارده فطرت سلیمه صاحبی همیشه قرآن کریم آب حیاتیغه تشنه توردور جن لارده هم فطرت سلیمه صاحبی بو مبارک کتاب بیکانیغه مشتاق توردور حضرت باری تعالی مرحمت قیلور ای حبیبیم سن اوز امتلاریگیغه دیگیل که اشبو تالی طرفیدین منگا وحی واسطه سی ایله معلوم بولدیکه جن لاردین بیر جماعه کیلوب مندین قرآن کریمنی ایشیتوب کیتوب دور الار اوز قوم لاریغه باروب دیدورلار که بیز لار بوگون بیر عجیب قرآن ایشیتدوک که بیل بو قانغا الارنی بخششی یولغه باشلار تملیع بونغا الارنی همیشه هدایته سقلاب ضلالتین نجات بیرور انینگ اوچون بیز لار چین یورگدین تصدیق بیز و توقف قیلمای انگا ایمان کیلتوردیک ایدی بیزلار موحد لاردین بولدوک بو یولدین یانماسمیز و یکه و یگانه بولغان پروردگاریمیزغه هیچکیمنی شریک قیلماسمیز دعبادتیمیز تنها اوزیغه قیلورمیز و شول طریقه

اعتقاد قیلورمیز که پروردگاریمیزنینگ جلال و عظمتی نهایتده اولو قدور خاتون و اولادغه احتیاجی هرگز یوقدور خاتونی هم یوقدور و اولادی هم یوقدور. بیزلاردین بعضی بیر احمق و نادان لاریمیز الله تعالی حقیده وجودی یوق یلغان سوزلاسنی قیلوب خاتونی و بالاسی بار و شریکی و برابری بار دیگان نامناسب نسبتلارنی بیر دب یوردور ایردی اول احمق لارنینگ سرداری بلکه شول باطل عقیده نی ایجاد قیلگوچی بیوک احمق ابلیس ایردی و بیز لار اونگا ایمیز ده بو قدر

انسانلار وجن لارنے الله تعالی حقیده یلغان سوز قیلولار دیب بیلماس ایردوک انینگ اوچون بیزلار هم الارغه
ایرگاشیب معاذ الله بیهوده باطل عقیده لارنے قیلوب یورور ایردوک یعنی بو قران کریمنے ایشیتگاچ
حقیقت نهایتده روشن معلوم بولدیکه پروردگاریمز یکه ویگانه دور نه خاتونے بار دور و نه اولادی و نه شریکی
بار دور هر بیر احتیاج ونقصان وعظمتیغه نالایق صفتلاردین پاک ومنزه دور و هم بیزلاردین بعضیمیزنینگ
زیاده سرکش بولوشمیزغه آدملار سبب بولور ایردیلار زیرا الاردین بیر مونچه لاری بیزدین بولغان بیر مونچه بیوک
لارغه کوب احترام قیلور ایردیلار خوف وخطر مقاملاریده اوزلارین الارنینگ پناه لاریغه آلور ایردیلار
چنانچه سفرده قیسے بیر محل قافله اوچون خطرلیک معلوم بولسه انسلار بیزلار اوزمیزنی بو مقام نینگ جن لارین سردار
لارین پناهیغه آلور میز که بیزلارنے یمان وادب سیز جماعه لارین کلفت واذیت لاریدین سقلاسون بو طریقه معامله ایله
انسانلار جن لاره بارقدیم طغیان وسرکشلیک لارین بیز زیاده قیلدیلار انسانلار نینگ اوزلاری هم بو نوع
شرکیات غه بیریلشیب اوزلاری دین زیاده گمراه بولوب کیتدیلار انینگ اوچون آدملار نینگ کوبلاری هم سیز
جن لار کبی اعتقاد قیلور لار که الله تعالی هیچ بیر بنده نے حساب اوچون قبریدین توزغوزماس یا ایدی
عالمغه ینگی بیر رسول وپیغمبر یبارماس ننه بو اعتقاد هم باطل بولدی الله تعالی بو آخر الزمان پیغمبرین بیزلارغه
یباردی و اول جنابغه خلق هدایتی اوچون قران پاکنے نازل قیلدی قرآن کریم دین و رسول پاک نے بیانلاریدین
معلوم بولدیکه هر بیر جن وانسان اولگاندین کیین قیامت کونے تیریلور وقیلغان عمل لاریدین حساب بیرور
ایمانے سلامت وعمل لاری صالح بولسه جنتغه داخل بولور واگر ایماندین محروم وعمل لاری یمان بولسه دوزخ
اوتیغه تشلانور بیز جن لار آسمان طرفیغه اوچوب انگا یقین بارور ایردوک کور دوک که آسمان نے اوقدر زور
داریلاچی لار واوچقون لار ایله حفاظت قیلونیبدور که هیچ بیر جن اندین غیب خبرینی آله آلماس اگر قیسی
بیر جن وشیطان آسماندین خبر اوغورلامک قصدیده یقین بارور بولسه وبیر آز نرسه نے ایشیتگیچی بولسه اول اوتی
اوچون مخفی انتظارده تورگان اوچقونغه یولوقور دا لنے اسیری بولوب هلاک بولور یا نهایتده قتیغ زخمی بولوب
قایتور موندین اوّل بیزلار آسمان نینگ هر بیر یریده اولتوروب هر قسم خبرلارنے ایشیتور ایردوک هیچ بیر
طرفدین بیزلارغه ممانعت یوق ایردی بیزلار بیلماسمیز که بو واقعه نینگ نتیجه سی نه بولور الله تعالی طرفیدین
بنده لارین اسلام نے قبول قیلمغانلیک لاری وظلم لریغه تشلامغانلیک لاری اوچون بیرار عام هلاک
وفنالیک اراده قیلونغاندورمی یا پروردگارلاری الار اوچون سعادت وهدایت نصیب ایتکاندورمی
چونکه اسلام قبولی دائمی سلامت وابدی سعادت دور واندین یوز اوگورمک وانگا مخالفت ایتمک
معاذ الله هلاک ابدی وعذاب سرمدی بولور بیز جن لار اسلام پیغمبری کیلماسدین اوّل هم هر یولده فرقه

فرقه بولوب بعضیمیز یهودی وبعضیمیز نصرانی وبعضیمیز مشرک بولغان حالیمزده سرگردان یورور ایردوک ایمدی سعادت نصیب بولغانلیغیمیز الحمد لله مسلمان بولوب قران
کریم هدایتلاریین قبول قیلدوک وحضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم غلام لاریدین بولدوک لیکین ایچیمیزدین بعضیمیز جن لار همان اوزلاری ضلالتلاریده باقی قالدیلار بیز مسلمان
جن لار اعتقادیمیز شولدور که
بیزلار یر یوزیده یوروب اوز
رتمیز الله تعالے نینگ کتابے
قران کریم ورسولی حضرت
محمد مصطفے صلی الله علیه وسلم
غه اطاعت قیلمغان حالیمزده
پروردگاریمز عذابیدین سیر
نینگ هیچ بیر یریغه یکینالما
سمیز و هواغه اوچوب قاچوب
انی چیره تا آلماسمیز یعنے
اوزومیزنے توتمک وعذا
بیرمک دین خدایمزنے عاجز
قالدرا آلماسمیز بلکه بو عقیده
ده دورمیز که اگر پروردگار
غضبی کیلسه تخطا ایتنده بیزلار
نے توتا آلور غوالزگان صفتده
عذاب بیرا آلور انینگ اوچون
هدایت دفتری بولغان قران
کریم نے ایشیتگان زمانیمیز
انگا ایمان کیلتوردوک هر
کیم پروردگاریغه ایمان کیلتور
سه نه دنیاده آخرت زیانیدین
قورقورونه بیر ظالم ظلمیدین اندیشه
قیلور همیشه انینگ یاری خدا
بولور دنیا وآخرت
تشویشی انینگ خاطرین
پریشان قیلماس ایمدی
بیز جن لاردین بعضے لاریمیز
الله ورسول دعوتلارین
قبول ایتیب مسلمان بولگانلار
دور میز وبعضے لاریمیز حق غه
اطاعت تیلماغی سرکشلیگیده
تا لغان ناانصاف لار
دور میزده هر کیم اسلام
دینینی قبول ایتوب مسلمان
بولوب دور اول جماعه
البته توغری یولنی آختار
یب دور وانی تاپیب دور
انینگ دنیاسے هم آخرتی
هم آباد دور اما ناانصاف
لارغه حق دین یوز اوگورگانلار آخرتده جهنم اوتی دور لار دنیالاری نه قدر آباد کورولسه هم عاقبتلاری برباد دور بو سوره نینگ ابتداسیدین اوشبو اورن
بیشیچی آیتیغه قدر حصه سی مسلمان جن لارنینگ قران کریمنی سید عالم صلی الله علیه وسلم زبان پاک لاریدین ایشیتوب باروب قوملاریغه قیلغان نصیحتلاری
وتبلیغ لاریدور ایمدی قالغان اون اوچ آیتی پروردگار طرفیدین عام پیرتنبیه ونصیحت دور ارشاد قیلور که ای حبیبم سن دیگیل منگا وحی

ومن اندین قاچکان حالیده بوتون عالمده اوزدم اوچون بیر پناه تا پا آلماسمن اننیگ اوچون هرگز اننیگ حکمی غه هیچ خلاف قیلماسمن اول بیوک
زمان بیر سالقیتیم باریچه اجراسیغه مشغول بولورمن منینگ وظیفه ام الله تعالے نینگ پیغامین و حکمین بنده لاریغه ییتکوزمکدور و خدا ایله بنده لار اورتاسیده

واسطہ سے ایلہ بوہم بیان قیلوندی کہ مکہ اہلی مشرکلار اگر خدا و رسول کو رسانکان توغری یولدہ یوروب
تورسہ لار ایردی البتہ بیز الارنی فحط بلا سیدین و سوسیز لیک آفتی دین قوتقارور ایردوک و ہر قسم کوب
سولار ایلہ الارنے سیراب قیلور ایردوک مملکتلاریغہ ہر بیر نعمت ایلہ آباد و خوشحال قیلوب امتحان قیلور
ایردوک کہ آیا الار اول نعمتلار شکرینی ادا قیلوب پروردگارلاریغہ اطاعتدہ بولورلارمی یاکہ نیہ اوتکنی
دیک سرکش لیک و گمراہلیک لاریدہ دوام ایتورلارمی ہر کیم اوز پروردگارین یادیدین یوز اوگورسہ
و اننیگ شکرین بجا قیلماسہ انی نہایتدہ قیینچ بیر عذابغہ گرفتار قیلورکہ اول اننے ہرگز تحمل قیلہ
آلماس و دیگیل ای حبیبیم منگا بو وحی ہم نازل بولدیکہ مسجدلار اللہ تعالےٰ غہ عبادت اوچون
قیلونغان مقام لاردور اللہ تعالےٰ اوچون بولغان عبادتغہ باشقہ بیر کیمسہ نے شریک قیلمک
ہر حالدہ و ہر مقامدہ نادرست بولغانی کبی مسجدلاردہ ہم نادرست بلکہ زیادہ ممنوعدور اننیگ
اوچون ای بندہ لار ہیچ بیر حالدہ و ہیچ بیر یردہ خدادین باشقہ بیر ذاتنے خداغہ شریک
قیلوب عبادت قیلمنگ لار بعض مفسرلار مساجد لفظی دین مراد سجدہ اعضالاری پیشانہ و ایکی
قول و ایکی ایاغ و ایکی تیزہ دیبدورلار یعنی بو اعضارنے اللہ تعالےٰ یراتکاندور اندین
باشقہ غہ بو اعضارنے استعمال قیلونماسون و بو نرسہ ہم وحی ایلہ معلوم قیلوندیکہ وقتیکہ اللہ تعالےٰ
نینگ خاص بیر بندہ سی اوز پروردگاریغہ عبادت قیلمک اوچون قیام قیلسہ یا خلق نے اللہ
تعالےٰ طرفیغہ دعوت قیلسہ خلق اننیگ عبادتین و یا دعوتین برباد قیلمک اوچون تیغہ سیغہ اوستمہ
اوست جمع بولورلار و اننیگ اوستیغہ ہجوم قیلورلار مسلمانلاری قرآن وعظ الشیتمک اوچون شوق
و رغبت ایلہ کیلسہ لار ہم لیکین اکثر کافرلاری عداوت و عناد ایلہ مخالفت قصدیدہ جمع بولورلار
ای حبیبیم سن الارغہ دیگیل کہ من ہر حالدہ و ہر مقامدہ اوز و منی یراتکان مہربان پروردگاریم
نینگ اوزیغہ عبادت قیلورمن و اننیگ عبادتیغہ و توحیدیغہ ہمہ نے دعوت قیلورمن و من ہرگز
بیر کیمسہ نے عبادتدہ انگا شریک قیلماسمن منینگ بو ایشیم حق و حقیقتدور سیزلارنہ اوچون تعجب قیلور
سیزلار و نیمہ اوچون خفہ بولور سیزلار من حق یولغہ سیزلارنے چاقیرورمن لیکین سیزلار اوچون نہ ضرر دنہ
ہدایتیغہ مالک و قادر ایماسدورمن چونکہ پیغمبرلار وظیفہ لاری تبلیغ دور و احکام الٰہی نے بیلدیر
و شدور قومنے ہدایت قیلمک و الارغہ نقصان و ضرر ییتکورمک اللہ تعالےٰ نینگ اختیاریدہ دور
و دیگیل کہ اگر من پروردگار احکامین بندہ لاریغہ ییتکوزمکدہ معاذ اللہ بی پروالیک قیلسام و
پروردگاریم غضبناک بولوب سزا بیرمکچی بولسہ بیر مخلوق منی اننیگ عذابی دین قوتقارہ آلماس

رسالت یعنی ایلچی لیک لاردور منینگ اوستومغہ قویولغان وظیفہ بو دور ایمدی ہر کیم خداغہ و اننیگ رسولی غہ عصیان قیلسہ و مخالف بولسہ اننیگ اوچون جہنم عذابی حاضردور اول اندہ ابد الآباد عذابدہ قالوب کیتور ای حبیبیم کافرلارنے اوز غرور و طغیانلاریدہ قویوب بیر بولار حاضر اوز شوکتلاریغہ و جماعتلاریغہ و مددگارلاریغہ مغروردورلار وقتیکہ الار اور کوزلاری ایلہ الارغہ وعدہ قیلونغان عذاب و کلفتلارنی کورورلار اوشال وقت البتہ بیلورلار کہ قیسی طرف اوزی عاجز و مددگاری قوت سیز دور وعدہ دی ہم آنہ دور محشر کونے پروردگار جلال و عظمتین و محشر دہ گی عدالت انتظامین کورگان کافرلارنینگ البتہ ہیچ بیر شک لاری قالماس کہ پیغمبرلارنینگ عزت لاری بلنددور مددگارلاری ہمہ دین زیادہ قوت لیک دور اگر کافرلار مبادا البیہ لار کہ حق و باطل نینگ امتیاز قیلونوب مسلمانلار اوچون عزت و کرامت و کافرلار اوچون ذلت و رذالت بیرلیہ دورگان کون قچان کیلور الار جوابلاریغہ دیگیل کہ من بونرسہ نے روشن بیلماسمن کہ سیزلارغہ وعدہ قیلونغان قیامت کونے آز فرصتدہ کیلورمی یا پروردگار اننیگ اوچون اوزون بیر مدت قرار بیرورمی من اول کوندین خبر بیرورمن قچان بولوش

بیلماسمن اننیگ علمی اللہ تعالےٰ نینگ اوزیغہ خاص در اوزیدین باشقہ بیر مخلوق انے بیلہ آلماس حقیقی عالم الغیب پروردگاریم نینگ اوزیدور اوزیغہ
خاص بولغان سرغہ ہیچکیمنی واقف قیلماس مگر اوز بندہ لاریدین بعض لارین رسالت مرتبہ سے ایلہ سرفراز قیلغان بولسہ الارنینگ ہر قیسی لاریغہ خواہلاگان وقتیدہ
خواہلاگان اسراریدین خبر بیرور وحی واسطہ سے ایلہ الارنے آگاہ قیلور و اننیگ ہر طرفیدین آلدیدین و آرتیدین سقلاوچی نگہبان تعیین قیلور تاکہ

جن لار و شیطان لار اول وحی دین بعض حرف سین او غرلا ماسو نلار، و ہم پیغمبر نینگ اوز لاریغہ ہم جزم حاصل بلسون و اوز علم وخبر لاریدہ شک
وتردد قالماسون بو قدر انتظام واحتیاط انینگ اوچون دور کہ اللہ تعالیٰ فرشتہ لار دین پیغمبر لاریغہ و پیغمبر لار دین خلق غہ پرور دگار

دُوْنِهٖ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ اِلَّا بَلٰغًا مِّنَ اللّٰهِ وَرِسٰلٰتِهٖ ؕ وَمَنْ يَّعْصِ اللّٰهَ
باشقہ بیر پناہ نی گمر تیکوز مک اللہ تعالیٰ طرفیدین و رسالت لار اوستونغہ دور و ہر کیم مخالفت بولسہ خدا
وَرَسُوْلَهٗ فَاِنَّ لَهٗ نَارَ جَهَنَّمَ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتّٰٓى اِذَا رَاَوْا
و رسولی غہ پس البتہ انینگ اوچون بار دور جہنم ہمیشہ اندہ قالوب کینور لار تا وقتیکہ الار کوردر لار
مَا يُوْعَدُوْنَ فَسَيَعْلَمُوْنَ مَنْ اَضْعَفُ نَاصِرًا وَّاَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾
وعدہ قیلونغان عذابلارینی اول وقت بیلور لار کہ کیمنینگ مددگاری کم قوت راقدر و ساغ دہ آزراقدور
قُلْ اِنْ اَدْرِيْٓ اَقَرِيْبٌ مَّا تُوْعَدُوْنَ اَمْ يَجْعَلُ لَهٗ رَبِّيْٓ اَمَدًا ﴿٢٥﴾
دیگیل من بیلماسمن کہ وعدہ قیلونغان نرسہ لار ینگیز یقین دور می یا کہ پروردگاریم انگا اوزون بیر وقت تعیین قیلور می
عٰلِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلٰى غَيْبِهٖٓ اَحَدًا ﴿٢٦﴾ اِلَّا مَنِ ارْتَضٰى مِنْ
اول غیب نی بیلگوچی دور خبردار قیلماس اوز سر لاریغہ ہیچ کیمنی مگر اوزیغہ مقبول بولغان رسولینی
رَّسُوْلٍ فَاِنَّهٗ يَسْلُكُ مِنْۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهٖ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِّيَعْلَمَ
کیمین انینگ آلدیدین و آرقہ سیدین نگہبان تعین قیلور تا بیلسون کہ
اَنْ قَدْ اَبْلَغُوْا رِسٰلٰتِ رَبِّهِمْ وَاَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَاَحْصٰى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾ ع ٩ ١٢
الار رب لارینینگ پیغام لارینی البتہ تیکوزدیلار و اللہ تعالیٰ احاطہ سیدہ دور اول نرسہ کہ الار قاشلاریدہ دور و اللہ تعالیٰ ساناب قویغاندور ہر نرسہ نینگ عددینی

لارینی پیغام لارینی برابر تیکوزگانلیک لارین کورسون
و وحی معاملہ سے نہایتہ صاف و بے غش بولسون
بو نرسہ لار تمام اللہ تعالیٰ نینگ علمی احاطہ سندہ دور
ہیچ بیر نرسہ انینگ قبضہ سیدین خارج بولہ الماس
و ہیچ بیر نرسہ نی اوزینینگ
وحدہ دین اول تمام بیلور
و حسابی انگا معلوم دور۔

سورۃ المزمل مکیۃ وھی | بسم اللہ الرحمن الرحیم | عشرون اٰیۃ وركوعان
مزمل سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور و اول ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ یگرمہ آیت و ایکی رکوع دور
يٰٓاَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ ﴿١﴾ قُمِ الَّيْلَ اِلَّا قَلِيْلًا ﴿٢﴾ نِّصْفَهٗٓ اَوِ انْقُصْ مِنْهُ
ای چادرغہ اورالغوچی قیام قیل کیچہ لاردن مگر بیر آز حصہ سی یریم کیچہ یا کم قیل اندین
قَلِيْلًا ﴿٣﴾ اَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْاٰنَ تَرْتِيْلًا ﴿٤﴾ اِنَّا سَنُلْقِيْ عَلَيْكَ
بیر آز حصہ نی یا زیادہ قیل انگا و توختاب توختاب اوقو قرآن نی صاف قیلوب بز عنقریب سالورمز سنگا
قَوْلًا ثَقِيْلًا ﴿٥﴾ اِنَّ نَاشِئَةَ الَّيْلِ هِيَ اَشَدُّ وَطْاً وَّاَقْوَمُ قِيْلًا ﴿٦﴾
بیر آغیر سوزنی البتہ کیچہ قوپمک اول بیک راغ دور نفسنی ازیشدہ و سوز ہم درست اوقولور
اِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيْلًا ﴿٧﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ اِلَيْهِ
البتہ سینگ اوچون بار دور کوندوزی اوزون شغل و یاد قیل پروردگارینگ نامینی و ہمہ دین علاحدہ بولوب
تَبْتِيْلًا ﴿٨﴾ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيْلًا ﴿٩﴾
انینگ طرفیغہ کیل اول مشرق و مغرب مالکی دور اندین باشقہ معبود یوقدور پس اونی اوزینگا وکیل قیلوب آلغیل

بو سورۃ جلیلہ نامی سورۃ المزمل بولوب سورۃ القلم دین کیمین نازل بولغاندور
نزول اعتبار ایلہ اوچونچی سورہ دور مکہ مکرمہ دہ نازل بولغاندور۔ روایات صحیحہ دہ ثابت دور کہ حضرت سید
عالم صلی اللہ علیہ وسلم نبوت و رسالت نینگ ابتدائی زمانہ لاریدہ وحی آسمانی نینگ آغیر لیکیدین مبارک
بدن لاری سارغایگان آدم بدنی کبی تیترار ایدی انینگ اوچون اویدہ گیلاغہ زنلو نی زنلونی دیر ایردیلا
یعنی منی اوراب قویونگ لار منی اوراب قویونگ لار دیگان بولور صونگرہ اہل خانہ اول جنابہ نی چادر
غہ اوراب قویور ایردیلار عرب تیلیدہ بیر چادر یا بیر اداپ اورالغان کیشی نے مزمل و مدثر دیلور بعضی روایتدہ دیبدورلار کہ قریش
جماعہ سی دار الندوہ نام بیر محل لاریدہ جمع بولوشوب مصلحت قیلہ یلار کہ محمد اوچون بیر لقب تاپیب قویالیک کہ اول لقب نی ایشتیکان آدم
اول کیشیدین نفرت قیلوب قاچیسون صحبت لاریغہ کیلماسون صونگرہ بیر لاری دیدیکہ فالچی دیبلسون ایکینچی سے دیدیکہ جادوگر دیلسون اوچونچی

وَاصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُوْلُوْنَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيْلًا ﴿١٠﴾ وَذَرْنِىْ

وصبر قيل كافرلارنينگ سوزلاريغه وقويوب يبارالارنے بخشيليك ايله وقويوب بيرمنى ويلغان ويكوچيلار نے

وَالْمُكَذِّبِيْنَ اُولِى النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيْلًا ﴿١١﴾ اِنَّ لَدَيْنَآ اَنْكَالًا وَّجَحِيْمًا ﴿١٢﴾ وَّ

كاراباب نعمت دورلار ومهلت بيرلارغه بيرآز البته بيزنينگ قاشيمزده بار دور كيشن لار وجهنم وحلق ده تيقيليب

طَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَّعَذَابًا اَلِيْمًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ

قالادورگان طعام ودردليك عذاب اولكونے كه زمين وتاغلار لرزه غه لار وتاغلار

الْجِبَالُ كَثِيْبًا مَّهِيْلًا ﴿١٤﴾ اِنَّآ اَرْسَلْنَآ اِلَيْكُمْ رَسُوْلًا ۙ شَاهِدًا عَلَيْكُمْ

ساچيلگان قوم توده لاريغه ادخشار لار بيزلار يبار دوك سيزلارغه بيرپيغمبرنے كه گواه دورسيزلارغه

كَمَآ اَرْسَلْنَآ اِلٰى فِرْعَوْنَ رَسُوْلًا ﴿١٥﴾ فَعَصٰى فِرْعَوْنُ الرَّسُوْلَ

همچنانكه يبارديك فرعون غه هم بيرپيغمبر پس اطاعت قيلمادى فرعون اول پيغمبرغه

فَاَخَذْنٰهُ اَخْذًا وَّبِيْلًا ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُوْنَ اِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا

كيين بيزانى قتتيغ گرفتار قيلدوك پس نچوك قوتولورسيز لار اگر كافر بولسنگيزلار اولكونى

يَّجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيْبًا ﴿١٧﴾ ۖ السَّمَآءُ مُنْفَطِرٌۢ بِهٖ ۚ كَانَ وَعْدُهٗ مَفْعُوْلًا ﴿١٨﴾

كه باش باله لارنے قرى قيلوب يبارور آسمان اولكون يارليلور الله تعالےٰ نينگ وعده سى بولغوچى دور

ع ١ ١٩ ١٢ اِنَّ هٰذِهٖ تَذْكِرَةٌ ۚ فَمَنْ شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ سَبِيْلًا ﴿١٩﴾ اِنَّ رَبَّكَ

البته بو قرآن نصيحت دور كيم خواهلاسه پروردگارين طرفيغه يول توتسون پروردگارنينگ البته

يَعْلَمُ اَنَّكَ تَقُوْمُ اَدْنٰى مِنْ ثُلُثَىِ الَّيْلِ وَنِصْفَهٗ وَثُلُثَهٗ وَطَآئِفَةٌ

بيلور كه سن وسن بيله بولغانلار قيام قيلور سيزلار كيچه نينگ اوچدين ايكى حصه سيدين آزده وبيريمى ده اوچدين بيريده

مِّنَ الَّذِيْنَ مَعَكَ ۚ وَاللّٰهُ يُقَدِّرُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ اَنْ لَّنْ

(تهجد نمازى اوچون) والله تعالےٰ كيچه وكوندوز مقدارينى بيلور اول بيلديكه سيزلار انى احاطه قيله آلماس

تُحْصُوْهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوْا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْاٰنِ ۚ عَلِمَ اَنْ

سيزلار پس رحم قيلدى سيزلارغه ايمدى اوقونگلار قرآن دين كيتسر بولغان مقدارنے الله تعالےٰ بيلادى

سَيَكُوْنُ مِنْكُمْ مَّرْضٰى ۙ وَاٰخَرُوْنَ يَضْرِبُوْنَ فِى الْاَرْضِ

كه سيزلاردين بعضے لار بيمار بولورلار وباشقه بعضے لار سفر قيلورلار يرلوز يده

يَبْتَغُوْنَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ ۙ وَاٰخَرُوْنَ يُقَاتِلُوْنَ فِىْ سَبِيْلِ اللّٰهِ ۖ

طلب قيلغان حال لاريده الله تعالےٰ نينگ فضلين وباشقه بعضے لار الله تعالےٰ يوليده اوروشور لار

ے ديكيه جنى ويليسون يكين كوب نينگ سائى بير يرغه توختا ماى تارقاغيب كتيد يلار بو خبر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم غه ييتگاچ مبارك خاطرلارى محزون بولوب چادرغه اورانوب ياتديلار رهمچنانيك بعضے غمزده انسانلار بير نرسه دين خفه بولغانده شول طريقه اورانوب ياتورلار رسالت پناه صلى الله عليه وسلم نے بو حالده ياتيشلاريغه پروردگار ملاطفت قيلوب يٰٓاَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ يٰٓاَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ديب خطاب قيلور حضرت سيد عالم صلى الله عليه وسلم نينگ عادت شريفلارى شول ايردكيه قيچان تهجد نمازى اوچون يا قرآن كريم تلاوتى اوچون كيچه لار بيرادزون چادرغه اورانوب آلور ايرديلار اندين مبارك بدنلارى سادد قدين محفوظ قالور ايردى نمازده وتلاوتده حرج واقع بولماس ايردى پروردگار مهربان بو سوره ده حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم نے كيچه لارى چادرلارغه اورانوب ياتيشلاريدين منع والله تعالےٰ غه عبادت اوچون اوليقودين توركنه امر قيلور د حضرت سيد عالم صلى الله عليه وسلم اوزلارى هم اونگ امرغه امتثال قيلوب هميشه كيچه لارى تهجد نمازين وقرآن كريم تلاوتين ترك قيلماس ايرديلار كيچه سى اوليقو اورنيغه طاعت ومناجاة ايله تانگ آتقور ايرديلار حتى ده ايكى اياغ برابر قتينا نماسون ديب بيرين كوتاروب ايكنچي سى ايله تورور ايرديلار آخرده ايكي مبارك قدم لاريغه ورم يعني شيش لار بيدا بولدى بو حالده

اسلام ابتد الاريده سيد عالم صلى الله عليه وسلم نينگ ذراليغه قرمن ايردى وياران لاريغه سنت ايردى صونگره پروردگار جل شانه طٰهٰ مَآ اَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْاٰنَ لِتَشْقٰٓى يعنى اے حبيبيم بيز سني محنت ومشقت غه توشمكنگ اوچون

اوچون قران سنے تو شورماڈیک دیگان خطابی ایله تسلی بیردی وکامل بیر زمانه دین صونگ بو سوره نینگ
آخری نازل بولوب یوقاریده گی حکم یعنے کیچه سی ناز وتلاوت عبادتین فرضیتی منسوخ بولدی باری تعالیٰ
وتقدس حضرت سید الانبیاء صلی الله علیه وسلم غه خطاب قیلوب مرحمت قیلورکه ای اوزین چادر ایله اور
اب آلغوچی محبوب یا تکان آرامگاهینگدین تورگیل وکیچه لار خلوتین غنیمت بیلگیل اوز پروردگار
مهربانینگا ناز وتلاوت ایله مناجات قیلگیل بوتون کیچه شول طریقه عرض ونیاز ایله مشغول بولگیل لیکین
کوندوزی تمام تبلیغ وارشاد ایله مصروف بولغان بیر ذات اوچون کیچه سی اندک آرام وقتے بولغان
سبب دین آز هم بولسه بیر نوع جسم غه تسکین بیرمک قصدیده یریم کیچه آرام قیلگیل خلاصه بو عبادت
نے کیچه نینگ تمام یرمی یا یریم دین بیر آز زیاده یا بیر آز کم حصه سیده همیشه دوام ایتدیرگیل و بو عبادتده
قران کریم نے نهایت ده اهتمام ایله آهسته آهسته اوقوگیل که هر بیر حرفی صاف ایشیتیلسون هر بیر کلمه
سی برابر مفهوم بولسون چونکه آهسته دروش اوقولمده مضمونلارین فهم وتدبری آسان بولور ومرحمت قیلورکه ای
حبیبیم بیز عنقریب سینگ اوستونگگا نهایتده آغیر بیر سوز یوکینی کلام بیزکه انے کوتارمک مقابلیده کیچه
لارا ویغانوب عبادت قیلمک نهایتده آسان بولوب قالور یعنی بو ایکی اوچ سوره ایله احکام الهیه
وارشادات ربانیه تمام بولوب قالماس بلکه مونددین کیین سوره لار وآیت لار سلسله سی دوام ایتور
قران کریم سوره لاری وآیتلاری حقیقی قدر وشرفلاریغه نظرا وزنی نهایتده آغیر ودر قیامت کو نے
اعمال میزانیده هم هر نرسه دین زیاده آغیر کیلور احادیث شریفه ده ثابتدورکه قرآن کریم نازل بولوب
تورگان ساعتده سید عالم صلی الله علیه وسلم وجود مبارک لاری غه وحی آغیر لیکی توشار ایردی قیش
کونلاریده تمام جسم شریفلاری تیرغه غرق بولور ایردی اوشال وقتده اگر بیرار جانورغه مینوب تورگان
بولسه لار اول جانور تحمل قیله آلماس ایردی بیر کون وحی توشوب تورگان ساعتده مبارک سان لاری
حضرت زید بن ثابت رضی الله عنه سان لارین اوستنده ایردی حضرت زید غه شونداغ معلوم بولوردیکه
حاضر سان لاری ایزیلیب تیرگه بولور پروردگار ارشاد قیلورکه کیچه سی اویقوراحتین تشلاب نماز
وتلاوت اوچون قیام قیلمک آسان ایش ایماسدور بلکه نهایتده آغیر ومشکل بیر عمل دور عبادتغه موفق
بولغان بنده نفس کبی اولوغ بیر دشمنی نے اایاغ آستیغه آلوب خوب ایزگان ویایمال قیلغان
بولورانینگ اوچون بو عملغه راضی بولماس قولیدین کیلگان قدر اونی بو محروم قیلمکغه کوشش
قیلور وهم کیچقورون قیلو نغان دعا وذکر تمام دل دین چیقور اول وقت دل ایله تیل بیر بیریغه موافق بولور ذکر
ومناجات ده بے نظیر لذت پیدا بولور قیلو نغان ذکر ودعا الفاظی درست ادا تاپور ای حبیبیم کوندوز

خلقغه تبلیغ وتعلیم وارشاد ود
هدایت کبی بیوک مهم لار ایله
مشغول تورورسن بو اوزون
مشغولیت اثنا سیده ذکر و
خلوت اوچون فرصت تاپا
آلماس سن اینینگ اوچون
کیچه مناجاتی زیاده حالینگغه
مناسبدور ایمدی کیچه لار
قیام قیلگیل وکوندوزلار
ده هم همیشه پروردگارینگ
مبارک نامین تیل وکونگلینگدین
تو یا غسل وهمه علاقه وتعلق
نے اوزوب پروردگارینگ
طرفیغه تمام وجودینگ ایله
مائل ومتوجه بولگیل ظاهره
ده احکام الهیه نے خلق غه
تبلیغ ایله مصروف بولسانگ
هم باطن ده بیرار لحظه اندین
غافل بولمغیل چونکه بوتون
جهان نے الهی ومشرق ومغرب
نے مالکی وکیچه وکوندوزنے
خالق وموجدی سینگ پروردگا
رینگدور اندین باشقه معبودلیغه
لائق ومستحق ذات یوقدور سن
انے اوزونگ اوچون کار
ساز ووکیل بیلگیل وهر بیر ایشینگنی
انگا تکیه قیلغیل کراول مهربان
همه مشکلینگنی روا قیلور وهمه
مشکلینگنی آسان قیلور وکافر
لارنینگ سینگ حقینگده بو
فالچی وجادوگر ومجنون ویب
قیلغان بهتانلاریغه صبر قیلگیل
ونهایتده حکیمانه صورتده الار
دین اوزونگنی علاحده قیلوب
وتحشیلیک ایله الار نے اوزونگدین
اوزاق قیلگیل وحق وصداقت
نے بیلغان دیگوچی دولتمند لارکه
دولت لاریغه مغرور بولوب بو
طریقه ادب سیزلیک قیلور لار
الار نے سینگ اوزونگغه قو
یوب بیرگیل من اوزوم الار دین انتقام آلورمن وقچان آلورمن وبچوک آلورمن اوزوم بیلورمن الارمن بیرگان نعمت ایله مست دور لار منعم لارین اونوتکاندورلار مانینگ اوچون شکر

مقامی ده کفرغه مرتکب بولغاندور، لارسن الاراوچون اضطراب چیکگیل و بیرآز مهلت بیرگیل
صونگره باقغیل که عاقبتلاری نیچوک بولورالار کبی نافرمان لار اوچون منینگ قاشیمده اوت
دین بولغان کیشنلار باردور، جهنم کبی اوت زندانی باردور، دیگور چیلار حلقلاریغه تیقیلیب آزار
بیرادورگان طعاملار باردور و همه سیدین زیاده رنجلیک دورد لیک عذاب باردور که اول نهایتده زهری
اوتکور ایلان لار، چیان لارغه ایلاریدور نعوذ بالله بو خبر قیلونغان عذاب اولکونی بولورکه
انده یرلارغه زلزله لار پیدا بولور، یر منینگ شدتلیک حرکت و اضطرابیدین تاغلار اوزجایلاریدین علاحده
بولور، لار زلزله نینگ اثریدین پاره پاره بولوب هر بیر یرغه توپلانغان قوم توده لاریغه اوخشاب
قالورلار، ای انسانلار منینگ عادتیم شولدورکه قیچان بیر طائفه گمراه بولوب یولدین چیقسه الارنی
آگاه قیلیب قصیدیده بر پیغمبر یبارور من پیغمبر نصیحتی غه قولاق سالماسه لار صونگره عذاب
قیلورمن بوکون اوشال عادتیمغه مطابق سیزلارغه هم بیر پیغمبر یباردیم که اول جناب سیزلارنینگ
هر بیر یخشی و یمان عمل لارینگیزغه شاهد بولور، بو پیغمبر لارینگیزدان باشقه بیر پیغمبردین نائب بولوب انینگ
کتابینی ایله سیزلارغه تعلیم بیرماس بلکه اوزلاری بیر مستقل رسول و کتابلاری هم علاحده بیر کتابدور
چنانچه فرعون نینگ اوزلیغه و جماعه سیغه حضرت موسیٰ علیه السلام نی رسالت مستقله و کتاب مستقل
ایله یبارگان کبی سیزلارغه هم حضرت محمد علیه السلام نی قرآن کریم کبی مقدس بیر کتاب ایله یباردیم
لیکین فرعون حضرت موسیٰ غه اطاعت قیلمادی عاصی بولدی عاقبت انی نهایتده بیرحمانه گرفتار
قیلدیم دنیا و آخرت رسوالیغیغه دوچار ایتدیم حضرت موسیٰ غه ادبسیزلیک قیلغان فرعون نی و جماعه
سینی گرفتار قیلغان حدالارینگیز سیزلار کبی تمام انبیاء سرداری حضرت محمد مصطفیٰ صلی الله علیه وسلم غه
بی ادب و عاصی بولغانلارنی توتماسی و عذاب قیلماسی ممکن، ای نادانلار سیزلار کافر بولوب توروب هم
بو دنیاده عذاب قیلونمای تورگانلیکلارینگیزغه مغرور بولمنگ لار بو دنیاده سقلاینب قالسنگیز لار
هم آخرتده نیچوک قوتولا آلورسیزلار، اولکون نینگ دهشتیدین همه نهایتده پریشان بولور، بیچکیم بیربریغه
باقالماس یاش بالهلار اولکون نینگ خوفیدین ساچ و سقالی آق قری انسانلارغه اوخشاب
قالورلار، اولکون آسمانلار یاریلورلار، پروردگار عالم وعده سی وجود غه کیلور، منکرلار نه قدر انکار
قیلسونلار، عقل دین اوزاق فهلا سونلار لیکین اوزکوزلاری ایله کورگاچ ناچار قالورلار، بو قرآن کریم
تمام انسانلار اوچون عام نصیحت دور، هر کیم اوز فائده سینی ملاحظه قیلسه بو نصیحتنی قبول
قیلوب پروردگارینی رضاسین آختارور، ورتبی ایله تا پیشور یول لارکینگدور ورونشن ﴿ ع ﴾

دورد توغری دور، بهت قیلیه مقصد لیغه تیور و محبوبیغه واصل بولور باری تعالیٰ و تقدس بو سوره نینگ آخری ده حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم غه مرحمت قیلورکه ای حبیبیم سن و سنینگ اصحابینگ الله تعالیٰ نینگ حکمی غه امتثال ایتیب بوتون کیچه لاری نماز و تلاوت ایله قیام قیلدینگیز لارگاه کیچه نینگ یریمی نی دگاه اوچدین بیرینی دگاه اوچدین ایکی حصه سینی منینگ عبادتیم و مناجاتیم ایله اوتکوزدینگیز لار بو نرسه همه سی پروردگارینگغه معلوم دور لیکین کیچه ایله کوندوز نینگ مقداری نی الله تعالیٰ اوزی بیلور سیزلار انی تمام احاطه قیلوب بیلیشدین عاجز دور سیزلار انینگ اوچون بو مسئله نی تخفیف قیلدی سیزلارنی عفو ایتدی و جانلارینگیزغه رحم قیلدی ایندی سیزلاردین کیم خواهلا کیچه تون خواهلاگان وقتیده تورسون و خواهلاگان مقداریده قرآن کریم دین تلاوت قیلسون تهجد نمازیدین اوز ذوق و رغبتی ایله اوقوسون الله تعالیٰ غه بو هم معلوم دورکه سیزلاردین بعضی لارینگیز بیمار بولور سیزلار بعضی لارینگیز الله تعالیٰ نینگ رضاسی اوچون جهاد قیلور سیزلار، شول حال لار نینگ هر بیری علاحده مقبول بیر عذر دور، ایندی سیزلار قرآن کریم دین میسر بولغان مقدارینی اوقونگ لار، و نماز لارینگیزنی کمل

ادا قیلینگ لار و زکاتلارینگیزنی تمام بیرینگ لار و الله تعالیٰ غه یخشی قرض بیرینگ لار که غرض دین ریادین خالص بولسون یعنی الله تعالیٰ اوچون بی ریا احسان قیلینگ لار محتاجلار، حاجتلارین روا قیلینگ لار دریا منده قالغانلارغه قرض حسن بیرینگ لار، منه بو نرسه لارغه دوام ایتینگ ایله هر

بیرسعادت قولغہ کیلور روحانی ترقی حاصل بولور دہر بیرنخشی عملکہ بو دنیادہ قیلورسیزلار اول عمل لار ہرگز ضایع بولماس بلکہ انی اللہ تعالیٰ حضورید ہ بہایتدہ یخشی صورتدہ تاپورسیزلار دانینگ اوچون ادونغ بیراجر سیزلار غہ بیرلور ایدی ہمیشہ یخشی عمل لار نے زیادہ قیلیکغہ اجتہاد ایتینگ لار دا اللہ تعالیٰ دین اول عمل لار اشنا ئیدہ بولغان قصور د

خطالار اوچون مغفرت طلب قیلینگ لار چونکہ ہر نچوک کامل بیر انسان اوز عبادت دہ نقتین بے خطا و بے نقصان قیلدیم دیب دعوا قیلا الماس مغفرت طلب قیلغوچی لار اوچون اللہ تعالیٰ غفور دور مغفرتیدین محروم قیلماس رحیم دور رحمتیدین نا امید ایتماس الٰہی بو ناچیز بندہ گنی ہم مغفرتینگدین محروم و رحمتینگدین مطرود ایتمگیل بو کلام پاکینگہ خدمتینی یخشی بندہ لارینگ ایلہ برابر حشر نصیب ایلاگیل آمین

فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۙ وَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا

ایدی او قونگ لار اندین آسان بولغانین و اد ا قیلینگ لار نماز نے و بیرینگ لار زکات نے و قرض بیرینگ

اللّٰهَ قَرْضًا حَسَنًا ؕ وَمَا تُقَدِّمُوْا لِاَنْفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوْهُ عِنْدَ اللّٰهِ

لار اللہ تعالیٰ غہ یخشی قرض و اول یخشی عمل کہ اوز لارینگیز دین ایلگاری یبارورسیزلار تاپورسیزلار انی اللہ تعالیٰ حضوریدہ

ع ۱ ۱۴

هُوَ خَيْرًا وَّاَعْظَمَ اَجْرًا ؕ وَاسْتَغْفِرُوا اللّٰهَ ؕ اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۲۰

یخشیراغ و اجری اولوغ بولغان حالدہ اللہ تعالیٰ دین عفو طلب قیلینگ لار البتہ اللہ تعالیٰ عفو قیلغوچی مہربان دور

سُوْرَةُ الْمُدَّثِّرِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | خَمْسُوْنَ وَسِتُّ اٰيَةً وَّفِيْهَا رُكُوْعَانِ

مدثر سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ و اول ایلیک آلتی آیت ایکی رکوع

يٰۤاَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۙ ۱ قُمْ فَاَنْذِرْ ۙ ۲ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۙ ۳ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ۙ ۴

ای چادر غہ اورالغوچی اورہ تینگدین تورو قورقوت دیرورد گارینگنی اولوغلا و کیومینگنی پاک توت

وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ۙ ۵ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ ۙ ۶ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ۗ ۷ فَاِذَا

دنیا پلیدلیگدین اوزاق بول و کوپ تیروب آتمک نیتیدہ احسان قیلمہ و پروردگارینگ حکمی اوچون صبر قیل پس وقتیکہ

نُقِرَ فِی النَّاقُوْرِ ۙ ۸ فَذٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَّوْمٌ عَسِيْرٌ ۙ ۹ عَلَى الْكٰفِرِيْنَ غَيْرُ

صور غہ دم اورولسہ اول ترسہ اولکون مشکل بیر کوندور کافر لار غہ آسان

يَسِيْرٍ ۱۰ ذَرْنِیْ وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيْدًا ۙ ۱۱ وَّجَعَلْتُ لَهٗ مَالًا مَّمْدُوْدًا ۙ ۱۲

ایماس دور قویوب بیر منی و من یلغوز یراتکان بندہ منی (ذکر یراتدیم) و بیر دیم من انگا کوب مال

وَّبَنِيْنَ شُهُوْدًا ۙ ۱۳ وَّمَهَّدْتُّ لَهٗ تَمْهِيْدًا ۙ ۱۴ ثُمَّ يَطْمَعُ اَنْ اَزِيْدَ ۙ ۱۵

و حاضر تورغوچی اوغول لار نے دہر قسم اسباب نے انگا تیار قیلوب بیردیم بنہ زیادہ بیریشیمنی طمع قیلور

كَلَّا ؕ اِنَّهٗ كَانَ لِاٰيٰتِنَا عَنِيْدًا ؕ ۱۶ سَاُرْهِقُهٗ صَعُوْدًا ؕ ۱۷ اِنَّهٗ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ۙ ۱۸

ہرگز بولماس اول بیزنینگ آیت لار یمیز غہ البتہ مخالفدور عنقریب انی دوزخ تاغیغہ چیقارورمن البتہ اول فکر قیلدی و لیذ توختاتدی

فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۙ ۱۹ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ۙ ۲۰ ثُمَّ نَظَرَ ۙ ۲۱ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ۙ ۲۲

اولدورولسون نچوک قرار توختاتدی بنہ اولدورولسون نچوک قرار توختاتدی صونگرہ باقدی صونگرہ قوشوغینی تریشتیردی و ابلاہ بیشدی

ثُمَّ اَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ ۙ ۲۳ فَقَالَ اِنْ هٰذَاۤ اِلَّا سِحْرٌ يُّؤْثَرُ ۙ ۲۴ اِنْ هٰذَاۤ اِلَّا

کیین یوز اوگوردی و تکبر قیلدی و دیدی ایمس بو قرآن مگر اولدین کیلوب تورگان جادو ایمس بو مگر

قَوْلُ الْبَشَرِ ؕ ۲۵ سَاُصْلِيْهِ سَقَرَ ۲۶ وَمَاۤ اَدْرٰىكَ مَا سَقَرُ ؕ ۲۷ لَا تُبْقِیْ

انسان نینگ سوزی ایدی من انی دوزخ غہ سالورمن و نیمہ بیلدوردی سنگا کہ نیمہ دور اول دوزخ نرناقی قالدورور

بو سورہ کریمہ نامی سورۃ المدثر بولوب سورۃ المزمل دین کیین نازل بولغاندور بو سورہ نے مطالعہ دین اول سورۂ مزمل تو منیمین ابتدا سین مطالعہ قیلیک مناسبدور پروردگار عالم بو سورہ دہ حضرت رسالت پناہ صلی اللہ علیہ وسلم غہ خطاب مستطاب قیلوب ارشاد قیلور کہ ای وحی نینگ آغیر لیکیدین دفرشتہ نینگ ہیبتیدین اوزین چادر غہ اورالغوچی حبیب مکرم اضطراب غہ توشما گیل و آرام بسترید ہ یا تما غیل اوز اورونگدین تورگیل و قومینگنی عذاب الٰہیدین قورقوتگیل و کفر و معصیت نینگ یمان عاقبتیدین آگاہ قیلگیل و پروردگار ینگنی اولوغلیک ایلہ یاد قیلغیل و عظمتین بیان قیلگیل کہ انینگ تکبیر و تعظیمی ہر بیر عبادت نینگ اساسی دور و کیگان کیومینگنی و لباسینگنی پاک و صاف توتقیل کہ نماز کبی عبادت لار دہ لباس نینگ پاکلیگی شرط دور بدن دین علاحدہ کیوم نینگ طہارتی شرط بولغان مقام لار دہ بدن نینگ ہم محل نینگ ہم پاک بولمغی بطریق اولیٰ مزور دور بعض مفسر لار لباس طہارتی دین مقصود نفس نینگ بیہودہ اخلاق دین پاک لیغی دیدور لار و بعض لار ی ہر بیر ظاہری و باطنی ناپاک لیکدین سقلانمک دیدور لار صونگغی بیشینچی آیت شریفہ مضمونی ہم عیناً شولدور لکن بعض روایت لار دہ انینگ مفہومی عذاب

الٰہی غہ سبب بولادورگان ہر بیر عمل دین اوزاق بول بُت لاشغہ و شرک فہ و معصیت فہ و ہر قسم ناپاکلیکغہ یقین کیلمگیل دیگان بولور دیمہ درلار وای
محبوب اگر بیر کیمسہ غہ احسان و کرم قیلسنگ یعنی درہم و دینار یا مال و متاع بیر سنگ یا کہ علم و ہدایت ایلہ امداد و اعانہ قیلسنگ انینگ عوضی غہ امید

وَلَا تَذَرُ ۝٢٨ لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ ۝٢٩ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ۝٣٠ وَمَا جَعَلْنَآ

ونہ قویوب بیرور کویدرگوچی دور آدم لارنی انگا سقر دور اون توقوز فرشتہ و بیز دوزخ موکل لارینی

أَصْحٰبَ النَّارِ إِلَّا مَلٰٓئِكَةً ۙ وَّمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ

فرشتہ دین کینہ قیلغاندورمیز و لارینینگ عدد لارینی کافر لار اوچون فتنہ غہ سبب قیلدوک

كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَيَزْدَادَ الَّذِينَ اٰمَنُوٓا إِيمَانًا

تاکہ یقین بولسونلار اہلی کتابی لار و زیادہ بولسون مومن لارینینگ ایمانلاری

وَّلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتٰبَ وَالْمُؤْمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي

و شک قیلماسونلار اہل کتاب و مومن لار و دیسونلار اول جماعہ کہ دل لارید بیمارلیک بار دور

قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَّالْكٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ اللّٰهُ بِهٰذَا مَثَلًا ۘ كَذٰلِكَ

دیہم کافر لار کہ اللہ تعالیٰ مرادی بو مثال دین نیمہ دور شول طریقہ دہ اللہ تعالیٰ

يُضِلُّ اللّٰهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِي مَن يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ

خواہلاگان کیشی نی گمراہ قیلور و خواہلاگان کیشینی ہدایت قیلور و بیلماس پروردگارینگنی لشکرینی

1 ع ٢١ ١٥ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرٰى لِلْبَشَرِ ۝٣١ كَلَّا وَالْقَمَرِ ۝٣٢ وَالَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ۝٣٣

مگر اوزی کینہ و ایس بو نرسہ مگر آدم لار اوچون نصیحت ہرگز ایس قسم دور آئی غہ و کیچہ دہ قیتکہ ارقہ سینی او گورسہ

وَالصُّبْحِ إِذَآ أَسْفَرَ ۝٣٤ إِنَّهَا لَإِحْدَى الْكُبَرِ ۝٣٥ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ۝٣٦ لِمَن شَآءَ

و صباحغہ وقتی کہ روشن بولسہ دوزخ البتہ بلالار دین بیر یدور انسانلارنی قورقوتغوچی دور او کیشی نی کہ خواہلار

مِنكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ۝٣٧ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ۝٣٨

سیزلار دین ایلگاری بولمکنی یا کینیغہ قالمکنی ہر بیر جان اوز قیلمیشی ایلہ گرو دہ دور

١٦ مع إِلَّآ أَصْحٰبَ الْيَمِينِ ۝٣٩ فِي جَنّٰتٍ ۛ يَتَسَآءَلُونَ ۝٤٠ عَنِ الْمُجْرِمِينَ ۝٤١

مگر اونگ طرفلیک لار کہ باغلار دہ بولور لار سوال قیلور لار گنہکار لار حال لاریدین

عند المتقدمین مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرَ ۝٤٢ قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ ۝٤٣ وَلَمْ نَكُ

کہ سیزلارنی نیمہ نرسہ دوزخغہ سالدی دیر لار بیزلار ناماز اوقوغوچی لار دین ایمس ایردوک و طعام بیرماس

نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ ۝٤٤ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَآئِضِينَ ۝٤٥ وَكُنَّا نُكَذِّبُ

ایردوک مسکین غہ و بیہودہ سوز قیلغوچیلار ایلہ بیرلہ بیہودہ سوز قیلور ایردیک و یلغان دیر ایردوک

بِيَوْمِ الدِّينِ ۝٤٦ حَتّٰىٓ أَتٰىنَا الْيَقِينُ ۝٤٧ فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفٰعَةُ

جزا کونینی اولوم بیزغہ کیلگون غہ قدر ایمدی فائدہ قیلماس الارغہ شفاعتچی لارنینگ

زیادہ غہ طالب بولمغیل بلکہ ہر نہ بیر سنگ بے غرض و بے عوض بیرگیل و دین احکامین تبلیغ ایتکندہ ہر قسم اذیت و محنت لارغہ دوچار بولسنگ انگا صبر و برداشت قیلغیل اضطراب و پریشانلیک ہرگز قیلمغیل پروردگارینگ حکمی غہ منتظر توزگیل کہ سنینگ اولوغ مرتبہ و مقامینگغہ صبر و تحمل مناسب دور وقتی کہ اسرافیل علیہ السلام لارینگ صور غہ دم اورسہ لار و قیامت کونی قائم بولسہ اول کون تمام شدت و دہشت ایلہ کافر لار اوچون بیر کون بولوب کافر لار اوچون نہایت دہ آغیر بیر فرصت بولور اول کون الار اوچون ہیچ بیر نوع سہولت و آسانلیک نصیب بولماس تا بارہ مشکل لیک و قیینلیک غہ دوچار بولور لار اول کون قیامت منکر بولغان لار حال لاری نہایت دہ افسوس قیلارلیک بیر حال بولور مسلمان لار غہ زیادہ قیینلیک حاصل بولماس اگر بولسہ ہم بیر از مدت دین صونگ انتا انشاء اللہ آسانلیکغہ چیقور لار ای حبیبم کافر لار اذیت لاریدین خاطر رنجیدہ بولماسون خصوصاً الارنینگ سردار لاری بولغان ناشکر ولید دین و انینگ سنینگ حقینگدہ قیلغان تہمت و مکر لاریدین مغموم و محزون بولماغیل وانی اوز حوالہ قیلغیل کہ انی عدم دین وجود عالمی غہ من کیلتورگان مذ و من تنہا پیدا قیلغانمدر انا سیدین توغولغان ساعتی دہ نہ انینگ مالی بار ایردی نہ اوغلی بار ایردی نہ لشکری و نہ اسباب

داد واقی بار ایردی بلکہ دنیا غہ یلغوز کیلدی و بیر گنہ خاندان دہ اوزی تنہا تربیہ تابدی صونگرہ من انگا کوپ مال و دولت عطا قیلدیم و ہمیشہ غہ مقیدہ حاضر اونول فرزندلار مرحمت قیلدیم و مقام و مرتبہ سیغہ مناسب بولغان ہر قسم ضروری اسباب لارنے حاضر قیلوب بیردیم حلق اورتاسیدہ عزتی بلند بولدی تمام قریش قبیلہ سیغہ صاحب مصلحت بولدی و الارغہ حاکم دہ ادرس بولوب شہرت تابدی اول بو برکت بو قدر نعمت و غزتغہ صاحب بولوب تورو ب اوز پروردگارین تانمادی

ونکرین اداقیلادی بلکه بت لارغه چوقونکده دوام ایتدی و مالی و دولتینی ینه زیاده قیلکغه طمع قیلدی ایمدی بونینگ ایله قناعت قیلیاٸ دد دنیا عزت ونعمتیغه تو یایٸ آخرت عزتلارین ونعمتلارین طمع قیلور پروردگاریدین شرم قیلماس مفسرلار دیدورلارکه ولید بن المغیرة بوتون عرب قومین ممتاز سرداری ایردی خلق انے وحید دیرایردیلار یعنی مال واولادکو بلیگیده اوزی تنها ایردی انینگ برابریده دولتمند بیرکیمسنے یوق ایردی واون اوغول فرزندی بار ایردی الار همیشه انینگ خدمتیده حاضر بولورایردیلار بیر مجلسغه بارسه همه اوغول لاری برابر بارورایردیلار اندین مجلسده شوکتی ینه آرتور ایردی اطراف وجوانبده گی تجارتلارین چاکرلار وخادم لار قیلور ایردیلار بلکه لاریغه حاجت قالماس ایردی حضرت سید عالم صلی الله علیه وسلم جنت نعمتلاریدین بیان قیلسه لار دیر ایردی که محمد نینگ سوزی راست بولسه آخرتده هم من عزت تاپورمن انده هم من نعمت دین زیاده حصه آکورمن انینگ بوجرات وبے ادبلیکیغه پروردگار جواب بیروب مرحمت قیلورکه بو هرگز بولماس چونکه اول کافر بیز نینگ آیتلاریمیزغه مخالفدور. هر کیم آیات قرآنیه غه خلاف وعناد قیلورایرسه انینگ اوچون آخرتده جنت نعمتلاریدین نصیحت یوقدور بلکه عنقریب بیز انے دوزخغه سالورمیز و دوزخ ده او ندین بولغان تاغ اوستیغه تر ماشیب چیقمغه تکلیف قیلورمیز صونگره اول منینگ خیل عذابلا سایله تاغ تیغه سیغه چیقوب بیتکا نده ینه توبانغه ییقیتورمیز صونگره ینه چیقمغه تکلیف قیلورمیز شول طریقه هر قسم عذابلارغه دوچار قیلورمیز مفسرلار دیدورلارکه بو آیتلار نازل بولغاندین صونگ ولید نینگ مال واسباب لاریغه نقصان بیته باشلاری آهسته آهسته تمام دولت دین جدا بولوب خوار و ذلیل لیک حالده اولوب کیتدی **تنبیه**. بیرکون ولید سید عالم صلی الله علیه وسلم خدمتلاریغه مشرف بولدی اول جناب انگا قرآن کریم دین بیر نیچه آیت اوقوب ایشیتدور دیلارکه قلبی قرآن دین بیر آز متاثر بولدی لیکین ابو جهل علیه اللعنة انے اوز حالیغه قویمای یولدین چیقاردی صونگره قریش جماعه سیده غلغله پیدا بولدی کہ اگر ولید هم مسلمان بولسه مشرکلار اوچون نهایتده رسوالیک ومغلوبیت بولور صونگره تیزدین جماعتده لاری بیر یره غه جمع بولدیلار حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حق لاریده بیر نامناسب نام ولقب توقومک اوچون گفتگو باشلادیلار بیرلاری شاعر دیدی ینه بیرلاری فالچی دیدی ولید دیدیکه من شعر فنی ده بیوک ماهر دورمن شعرنے همه دین زیاده تانورمن قرآن شعر ایمسدور فالچی لارنے هم یخشی بیلورمن محمد (علیه السلام) فالچی ایمسدور صونگره سردارلار دیدیلار سنینگ اوزرانینگ نه دور ینه نام بیرسنگ خلق ایشانور ولید دیدیکه من بیر آز فکر قیلای دولیمده بیر قرار توختاتای صونگره سیز

لارده بیان قیلای شوندان ص ویب چهره سینی بوزوب اوی اویلاغان آدم کبی یوزلوب توزولب اولتوردی کیین دیدیکه محمد (علیه السلام) قرآن دیگان نرسه کلام الٰهی ایمس بلکه بابل لیک لاردین قالغان ایسکی جادو دور انسان توقوغان سوز دور اول دین نقل بولوب کیلیب تورگان سحر دورینه اوشبو واقعه‌نی پروردگار بوسوره ده بو طرزده بیان قیلور که بدبخت ولید قرآن غه ورسول اکرم غه نام قویک واود قومینی خرسند قیلک اوچون فکر قیلدی و ولیده بیر نام توختاتدی هلاک بولسون و لعنتغه دوچار بولسون اول کافر بونیک نام قویدی و قنداغ قرار توختاتدی ینه هلاک اوسیتغه هلاک بولسون نیچوک شرم قیلیاٸ قرار چیقاردی قومیغه وعده بیردی صونگره بو خصوصده مجلس ده گیلارغه نظر قیلدی کیین یوزلارینی بوزدی تیر ییشدیردی تاکه اولتورگانلار خیال قیلسونلارکه لیکه قرآن دین نفرت قیلوب چهره سے بوزلوب تورودور صونگره قرآن کریم نے اوز مقابلیده تورگان گمان قیلوب اندین یوز چیو اوگوردی واوزین قرآن دین آرتوق بیلوب تکبر قیلوب دیدیکه بونرسا لیکے زمانلار دین بویان کیلوب تورگان جادودور بو کلام الٰهی ایمسدور بلکه بشرنینگ توقوغان سوزیدور ولید نینگ بو سوزیغه جواب بوریده باری تعالیٰ مرحمت قیلورکه اے حبیبیم سن معلوم بولمه سن انے عنقریب دوزخغه سالورمن قیلغان کبر وعنادیدین جزا سین بیرور من دوزخ دوزخی لارنینگ هیچ بیر عضولارین باقی قویماس همه سین کویدورور کویده روب قویوب بیرماس بلکه ینه اعضالاری یگی دین پیدا بولور ینه کویور ینه پیدا بولور همیشه شول طریقه عذاب ده قالوب کیتور دوزخده دوزخی لارغه عذاب بیروب تورمک اوچون اون توقوز عدد فرشته مقرر معین قیلونغاندور اوشبو آیت تفسیریده تفسیر علمالاری هر نوع توجیه وتوضیح لا بیان قیلوبدورلار دیدورلارکه دوزخده دوزخی لارغه عذاب اوچون تعیین قیلونغان فرشته لارنینگ سردار و باشلوغلاری اون توقوز عدد دورلار چونکه دوزخده بیریلادورگان عذاب اون توقوز قسم

بولور هر قسم عذاب اوچون بیر باشلوغ مقرر دور و هر باشلوغ قول آستیده بے حساب فرشته حاضر بولور
هر فرقه اوز یغه تاپشور ولغان عذابغه مشغول بولور بولارنینگ همه لارین باشلوغلاری
مالک نام فرشته بولور که بوتون جهنم و انینگ موکّل لاری اول فرشته حکمی غه اطاعت
قیلورلار کافرلار بو آیتلارنی ایشتیکاچ اوز اوزلاریچه دیرایدیلار که اون توقوز
عدد فرشته غه مقابله قیلیک آسان بیر مسئله دور هر بچوک قیلیب الارغه غلبه قیلورمیز آسان
دینگیل مسئله دور هر بچوک قیلیب الارغه غلبه قیلورمیز آسان بیر تدبیر ایله قول لاریدین نجات
تابورمیز بو سوزنی دیگان احمقلار اول فرشته لارنینگ اون توقوز عدد بولوشیغه تعجب قیلور ایدیلار
پروردگار الارنینگ بو جرأت و تعجّب لاریغه جواب بیروب ارشاد قیلور که کافرلار دوزخ
موکّل لاریغه بچوک مقابله قیله آلورلار الار انسانلار ایمس لار الارنی من فرشته لاردین مقرر
قیلغاندورمن فرشته لارنینگ قوّت وطاقتلاری همه غه معلوم دور چنانچه لوط علیه السلام نینگ ادب سیز قوم
لارین تمام شهرلاردین بیرگنه فرشته بیر قولیده کوتاریب آغداریب تشلاگاندور بیر عدد فرشته یوز مینگ
انسان قیله آلمایدورگان آغیر ایشلارنی لحظه ده قیلوب قویور کافرلار الارنی اوزلاری کبی کمزور بیطاقت
نرسه لار دیب بیلماسونلار بیز الارنینگ عدد لارین اون توقوز قیلمکده انسانلارنی امتحان قیلورمیز که
قیسے بیرلاری ایشیتوب قورقوراگاه بولور و قیسے بیرلاری مسخره لار قیلوب بے پروابولور و هم بو عدد ده اوز
ومیزغه معلوم حکمت مضمر دور بو عدد نے کتابی لار ایشیتسه لار قرآن کریم نینگ حق ایکانلیکیغه یقین
کیلتورورلار و مسلمان لارنینگ ایمانلاری ینه زیاده بولور کتابی لار و مسلمانلار هرگز شک قیلماسلار که
قرآن کریم بیانیده بیر خطا بار دور بلکه جزم اعتقاد ایتورلار که قرآن بیانی تمام حق دور وراست دور
لیکین دل لاری بیمار منافق لار و کافرلار دیرلار که بو طریقه مثال کیلتورمکده الله تعالی نینگ نیمه مقصودی
ومرادی بار دور الارغه جواب باصواب شول دور که شول طریقه امتحانلار ایله الله تعالی خواهلاگان بنده
سینی گمراه قیلور و خواهلاگان بنده سینے هدایت قیلور الله تعالی طرفیدین عذاب اوچون جهنمغه موکل
قیلونغان فرشته لار اون توقوز عدد بولوشلاریدین انینگ لشکرین حسابے نامعلوم دور اوزیدین
باشقه بیر کیمسه پروردگارینگ لشکرلارین قنچه ایکان لیکین بیله آلماس بوسوزلار یعنے دوزخ نینگ
بیانی و انینگ موکل لارین ذکر کلمام بیر نصیحت دور تمام انسانلار اوچون عبرت دور تاکه موّفق بنده
لار ایشیتوب غفلتدین اولغانسونلار و قیامت اوچون اوزلارین آماده قیلسونلار لیکین نااهل انسانلار
اوچون بو کتاب هرگز مفید ایمس چونکه الارده سعادتغه اهلیت یوقدور قسم یاد قیلورمن آسانده گی آیغه و کیچه

فردتی که عالم دین یوزاوگیروب کیتسه و صباحغه قتی که نوری ایله عالم روشن بولسه که جهنم قیامت ده وجودغه کیلادورگان بیوک واقعه لاردین بیریدور انسانلارنی عاقبت دین قورقوتور بو قورقونچ
لیک واقعه نے ایشیتکاچ خواهلاگان سعادتمند بنده ایمان وعمل صالح ایله جنت طرفیغه همه دین ایلگاری بارمکغه راغب بولور و خواهلاگان بدطالع انسان ایغتیوب و قوقونوب توروب هم
یلیشه لاردین کینیغه قالور هر عالم ایلگی
طائفه اوچون الله تعالی طرفیدین حجت
قائم بولور پروردگار مهربان نیه ارشاد
قیلور که هر بیر جان یعنی هر بیر انسان حیاتی
کونی اوز قیلغان عملی و قیلمیشی ایله گرفتار
و گرو قیلونور گویا جانی عملین بدیده محبوس
قالور مگر اول طائفه که میثاق کونیده آدم
علیه السلام نینگ اونگ طرف لاریدین
چیقوب دور لار و دنیاده تنغزی بولده
یوروب دورلار و محشرده عرش الهی
نینگ اونگ طرفیده بولوب دور لار
گروده قالماس لار بلکه جنتلارده بولور
لار الار بیر بیرلاریغه سوال لار بیروشیب
گنهگارلار احوال لاریدین تحقیق قیلور
لار و الارنینگ اوزلاریغه خطاب قیلوب
دیرلار که ای عاقل انسانلار و ای هر خیال
جانلار بو قدر عقل و دانشلار بیگیز ایله سیزلار
نا اوچون جهنم غه توشدیگیز لار نیمه نرسه
جهنمی بولوشلاریگیزغه سبب بولدی
جنتی لارنینگ بو سوال لاریغه جهنمی
لار جواب بیرورلار و دیرلار که افسوس
بیزلار دنیاده یورگان وقتیمیزده نماز
اوقوماس ایردوک محتاج و
مسکین برادرلاریمیز دین خبر آلماس
ایردوک الارغه طعام بیرماس ایردوک
یعنی خالق نینگ هم خلق نینگ هم حقین
ادا قیلماس ایردوک و قیسے بیر بیر
ده بیهوده و بے فائده سوزلار اوچون تمام
و جماعه بولسه الارغه قوشولور ایردوک
عزیز و بے بها عمرمیزنی افسانه لار و
فرزلیک صحبتلار ایله ضایع قیلور
ایردوک و هیچ کیمسه جزا کونیدین سوز
قیلوب آگاه قیلسه انینگ سوزین
یلغان و اوزین یلغانچی دیرایردوک
شول حالده دوام ایتدوک غفلتدین
اویغانمادوک آخر تیقه میزغه اولوم
کیلوب بیزلارنی آگاه قیلدی ایدی
حقیقتی توشوندوک که خبر بیرلیگان
نرسه لار همه سی حق ایکان بیزلار ضلا
لتده و باطل یولده ایکانمیزنه
پروردگار رحمت قیلور که ایدی شفاعتچی لار شفاعتلاری الارغه فائده بیرماس چونکه الارغه شفاعتغه قابلیت و اهلیت یوقدور الار ایمان کیلتورمادیلار بلکه
کفرلاری ایله وفات قیلدیلار کافرلار شفاعتغه مستحق ایمس دورلار اگر بیر کیمسه الارحقلاریده شفاعت تقدیم ایتسه قبول قیلونماس

اے حبیبم بو کافرلار، نه بولدی شول قدر قورقونچلیک واقعه‌لار داثرلیک وعظ ونصیحت‌لارنی ایشیتوب توروب ینه قرآن کریم
دین وانده یار مفید تنبیه‌لاردین یوز اوگوردرلار واستفاده قیلمسلار بلکه صحراده یورگان صورکا کیبا دائی ایشک‌لار شیرآ دازیدین قاچگان کبی بولاریم رسول
اکرم ادقوب ایشتیدرگان
قرآن دین قاچورلار بلکه
الارده شول تمنا بار دورکه
الله تعالی الارنینگ هر بیر فرد
لاریغه علاحده خصوصی آچیق
خط یازیب دعوت قیلسون
بو زنسه هرگز بولمس بلکه الار
آخرتغه ایشنماسلار واینی
تورقماسلار بو طریقه نامناسب طلب‌لار
ایماس تیلونماس بو قرآن کریم عام بیر
نصیحتدور خواهلاگان انسان اندین
فائده لانوریکین اندین بهره فیض الوی
الله تعالی خواهلاگان بهره لانه بولور ننگ
حکمی خواهشی غالبدور خوف وخشیته نه
مستحق ذات اولدور اندین قورقمک لازم
دوربنده لارین گناه خطالارین مغفرت
قیلوچی هم اول دورانینگ اعتجدلی ازین
مغفرت طلب قیلمک لازم دورر
بو سورهٔ مبارکه نامی
سورة القیٰمة بولوب سورة
القارعة دین کیین نازل
بولغاندور باری تعالی وتقدس
بو سورة ده قیامت کونیغه
ونفس لوامه غه قسم یاد قیلیب
اولکوسنے تمام خلق تینگ
اولگاندین صونگ حساب
اوچون تیریلیشلارین اثبات
قیلور قیامت کونی نینگ بولیشی
عقلاً ممکن بیر نرسه بولوب
مخبر صادق طرفیدین خبر
بیریلگان بیر امر معلق دور
واقع بولیشی محقق ویقینی
دورانینگ اوچون هر بیر
مسلمان انینگ وقوعیغه ایمان
کیلتورور پروردگار ارشاد
قیلورمن قیامت کونیغه واوز
اوزین ملامت قیلغوچی نفس غه
قسم یاد قیلوب دیرمن کرای
کافرلار سیزلار اولگانلارینگیزه
درین کیین البته ینه تیرگوزو
لورسیزلار وحسابغه آلونورسیزلار

الشّٰفِعِیْنَ (۴۸) فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْکِرَةِ مُعْرِضِیْنَ (۴۹) کَاَنَّهُمْ حُمُرٌ
شفاعتی ایمدی نیمه بولدی الارغه که نصیحتدین یوز اوگوردرلر گویا الار هو نینگ
مُّسْتَنْفِرَةٌ (۵۰) فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ (۵۱) بَلْ یُرِیْدُ کُلُّ امْرِیٍٔ مِّنْهُمْ
ایشاک لارغه اوخشار که شیردین قاچیبدورلار بلکه الاردین هر بیر کیشی
اَنْ یُّؤْتٰی صُحُفًا مُّنَشَّرَةً (۵۲) کَلَّا ۭ بَلْ لَّا یَخَافُوْنَ الْاٰخِرَةَ (۵۳)
ستوپی خواهلارکه انگا آچیق صحیفه لار بیریلسون هرگز بولماس بلکه الار آخرت دین قورقماس لار
کَلَّآ اِنَّهٗ تَذْکِرَةٌ (۵۴) فَمَنْ شَآءَ ذَکَرَهٗ (۵۵) وَمَا یَذْکُرُوْنَ اِلَّآ
هرگز بولماس البته بو نصیحتدور هر کیم خواهلاسه اندین نصیحت آلور ونصیحت آلماس لار مگر
اَنْ یَّشَآءَ اللّٰهُ ۭ هُوَ اَهْلُ التَّقْوٰی وَاَهْلُ الْمَغْفِرَةِ (۵۶) ع ۲۵ ۱۶
خدا خواهلاسه گینه اولدور اول ذات که اندین قورقمک لازم دورد اولدور مغفرت قیلوچی

سورة القیٰمة مکیة وهی	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ	اربعون آیة فیها رکوعان

سورهٔ قیامه مکه ده نازل بولغاندور. ابتدا قیلورمن بغایت مهربان نهایتده رحیملیک الله تعالی نامی ایله اول قرق آیت وایکی رکوعدور
لَآ اُقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِیٰمَةِ (۱) وَلَآ اُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ (۲) اَیَحْسَبُ
قسم یاد قیلورمن قیامت کونیغه وقسم یاد قیلورمن اوزیغه ملامت قیلغوچی نفس غه آیا گمان قیلورمی
الْاِنْسَانُ اَلَّنْ نَّجْمَعَ عِظَامَهٗ (۳) بَلٰی قٰدِرِیْنَ عَلٰٓی اَنْ نُّسَوِّیَ
انسان که بیز انینگ سویک لارین جمع قیلماسمیز آری قیلورمیز قادر دوربیز انینگ برمقلارین باشلارین
بَنَانَهٗ (۴) بَلْ یُرِیْدُ الْاِنْسَانُ لِیَفْجُرَ اَمَامَهٗ (۵) یَسْئَلُ اَیَّانَ
درست قیلمغه بلکه انسان خواهلر که کیله جاک ده هم معصیت ده دوام ایتسون سوال قیلور که قچان کیلور
یَوْمُ الْقِیٰمَةِ (۶) فَاِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ (۷) وَخَسَفَ الْقَمَرُ (۸) وَجُمِعَ
قیامت کونی پس وقتیکه خیره بولسه کوزلار ونورسیز قالسه آی وبیر یرغه جمع قیلونسه
الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ (۹) یَقُوْلُ الْاِنْسَانُ یَوْمَئِذٍ اَیْنَ الْمَفَرُّ (۱۰)
آی ایله کون انسان دیر که قیسے طرفده قاچادرگان جای یوق یوق
کَلَّا لَا وَزَرَ (۱۱) اِلٰی رَبِّکَ یَوْمَئِذِ نِ الْمُسْتَقَرُّ (۱۲) یُنَبَّؤُا الْاِنْسَانُ
هیچ پناه یوق اولکون سینینگ پروردگارینگ طرفیده دور قرارگاه خبر بیریلور انسانغه
یَوْمَئِذٍۭ بِمَا قَدَّمَ وَاَخَّرَ (۱۳) بَلِ الْاِنْسَانُ عَلٰی نَفْسِهٖ بَصِیْرَةٌ (۱۴)
اولکون که نیمه آلوب کیلوبدور ونیمه قولوب کیلوبدور بلکه انسان اوزی اوزیغه گواه بولور

ف، علمای کرام دیبدورلارکه انسان نینگ نفسی آول حالیده اویون غه وتماشاغه وهر قسم ظاهری لذت لیک نرسه
بوغه مشغول بولور بخشی اخلاق وبخشی افعال طرفیغه هرگز رغبت قیلماس اول حالده انی نفس اماره بالسوء یعنی یمان لیکغه حکم بیرگوچی نفس دیلور قچان
اوشال نفس اوز هوشیغه کیلوب بخشے ویمانلرنی اجرا قیلسه آهسته آهسته یمان لیغ دین تارتیلوب کیتنی لیکغه یوز قویسه وشول اثناده اتفاقاً غفلت ده
ملال ،

قالوب اول قیلوب یورگان نامناسب فعل لاریدین بعضنے سین بیلیای قیلوب قویغان ساعتده اوز اوزین
ملامت وعتاب قیلسه اول صورتده انی نفس لوّامه یعنی اوز خطاسے اوچون اوزیغه ملامت قیلوچی نفس دیلور
وقتی که اوشال نفس قیلغان نلاریدین نادم بولوب خیر وصلاح طرفیغه تمام بیریلوب
بیهوده وممنوع ایشلاردین بوتون علاحده بولسه والاردین نفرت قیلسه و ناشرعی عمل لارنے قیلکدین
ایمس خیالغه کیلتورمکدین هم آزار تاپا دورگان بولسه اول مقامده انے نفس مطمئنه یعنی آرام وقرار
الغان نفس دیلور بو سوره ده پروردگار قسم یاد قیلغان نفس ایکنچی قسم بولغان نفس لوّامه دورکه
انسان ریاضات شرعیه ایلا انی تربیه سیغه کوشش قیلسه ان شاء الله توفیقی ایله اوّل نفس مطمئنه
لیک مقامی غه واصل بولور وصاحبی دنیا وآخرت سعاداتی غه نائل بولور باری تعالے قیامت قایمی
دبعث ونشر وقوعی دین خبر بیروب ارشاد قیلورکه آیا بو عاجز ونادان انسان بیزنے اوزی کبی
عاجز خیال قیلورمی. بیز اننگ اسیکے وچوروب کیتکان سویک لارینی اوّلغیدیک اوز او رنیغه
قویوب تیرگوز آلماسمیزمی بو نرسه غه قدرتیز یتماسمی؟ آری یتور بیز عاجز ایماسمیز اننگ
تمام اعضالارین یینگے دین یرا تمقغه واوّلغیدیک قیلمقغه حتیٰ قول لاریده گی بر مقلارین اوچ
لارین هم اصلے حالتده گیدیک قیلوب پیدا قیلمقغه قادر دورمیز قیامت وحشر مسئلهسی
حقیقتده مشکل بیر مسئله ایمسدورکه انسان انے توشونه آلماسون بلکه اننگ امکانے اوچون
دلائل قطعیه موجود دور هر بیر عقلمند انسان توشونه آلور لیکین بیچاره منکر انسان
قالغان عزیز عمرین هم فسق وفجور ایله اوتکوزمکچی دور توبه قیلوب هدایت تاپماقچی ایمسدور
اگر اول توبه قیلسه وقیامت نے حق دیب بیلسه قیلوب تورگان عیش وعشرت لاریغه خلل
واقع بولور راحتلاری بوزولور اننگ اوچون قصداً اوز اوزینی نادان آلوب یا تمسخر
قیلوب سوال قیلورکه. اول وعده قیلونغان قیامت کونی قچان بولور اننگ بو سوالیغه جواب
شولدورکه وقتی جهان نینگ بو کوروب تورگان نظامی برباد بولسه وتمام عالمنی تورقونچلیک
حال لار احاطه قیلسه اول حال لارنے کوروشدین منکر لار کوزلاری خیره لانسه وآی کبی نور لیک
بیر جسم نوریدین جدا بولوب صورتی مکدّر بولسه وآفتاب ایله آی نے بیر یرغه جمع قیلونوب
روشن لیکین زائل قیلونسه وهر ایکیسین اورالوب دریاغه تشلانسه اولکون قیامت کونے
قچان بولور دیب شاشیلغان انسان یورگی یارلیب قاچادورگان جائی قیسے طرفده دیب
هر طرفغه بوگورسه وباشین هر طرفغه اورسه واوزیغه پناه آختارسه انه اوشال کون نے قیامت

کونے دیلور اولکون منکر انسان
ننگ قیلغان نزاعلاری فائده
بیرماس ! منکرلار بیزنی اسنے
بیحکیم قوتقارا آلماس پناه طلب
قیلغانگی ساعتی زه انگا یوق
یوق سنگا بو کون هیچ پناه یوق
دیب جواب بیریلور ای حبیبیم
اولکون اوّلین وآخرین همه
سننگ پروردگارینگ عدالت
خانه سیغه توپلانوز لار واننگا
جواب بیرمک اوچون اوز
اوز قرارگاه لاریده منتظر تورور
لار اولکون هر بیر انسانغه
اوز حیاتیده قیلوب اوتکان
عمل لاریدین خبر بیریلور اوّل
وآخر قیلغان لارین دنیاده
قالدور غانلارین وآخرت
غه آلوب کیتکانلارین همه سین
کوز آلدیغه حاضر قیلونور انسان
اول عمل لارین کورگاچ اوز
دلیده اوزا کیچیده لا وسنے
همه سین خاطریغا کورا اوزی
اوز عملیغه گواه بولور لیکین
ظاهرده انکار قیلوب هر قسم
بیهوده عذرلار تقدیم قیلور
وجرلار کورساتور اول عذرلار
نفع قیلماس واول وجه لار
قبول ایتولماس (علماء کرام)
رحمهم الله روایت قیلورلار
لارکه حضرت سید عالم صلی الله
علیه وسلم وحی نینگ ابتدائی
زمانه لاریدا قچان جبرئیل علیه السلام
وحی کیلتورسه لار اوزلاری هم
اول جناب ایله برابر اوقورایردیلار
اول کیتیشے اوقوب بولگونلاریچه
انتظار قیلماس ایردیلار مبادا
برابر اوقوماسام بعض کلمه لار
خاطریدین چیقوب قالماسون
ولبعض جمله لار ضایع بولماسون
دیب تورقورایردیلار اننگ
اوچون مبارک تیل لارینی قیمیر
لاتیب بیجرلاب اوقوب تورور

ایره دیلار بو حالت اوزلاریغه یعنی رسالتمآبغه بیر نوع تشویش بیرورایردی وقتیالور ایردیلار صونگره حضرت باری تعالے وتقدس لا تحرک لسانک لتعجل به آیت شریفه سین جبل

نازل قیلدی سید عالم صلے اللہ علیہ وسلم بو آیت غہ عمل قیلوب جبریل علیہ السلام وحی نے او قوب
تمام قیلغونلاریچہ خاموش توروب ایشتیور ایردیلار اول کیشے کیکانلاریدین صونگ تمام ایشتیگان
وحی لارین اوز سینہ لاریدہ محفوظ تاپور ایر دیلار، وحرف بحرف اوقوب ایشتیدور در ایردیلار بیر احرفی
ضایع بولماس ایردی پروردگار ارشاد قیلور کہ ای نبی محترم بو قران پاک آیت لرین تیز
راق یاد قیلوب آلمک اوچون شاشیلیب تیلینگنی انگا مشغول ایتمہ دور تعجیل کر بو طریقہ قیلسانگ وحی
یاد بولماس ہرگز تشویش تار تاغیل بلکہ نہایتدہ سکون و آرام ایلہ جان وبدن قولاغی ایلہ ایشتیگیل
قران کریم نے تمام حرفاً حرفاً مبارک کسونگا جمع قیلک یاد قیلدورمک وسینگا اوز تیلینگ ایلہ
اوقوتمک مینینگ ذمہ م غہ دور جبریل قچان مینینگ طرفیمدین او قوب ایشتیدور سہ اہتمام ایلہ
ایشتیگیل صونگرہ اول اوقوغان کبی اوزونگ او قوغیں اوقوغانینگدین کیین بعض مفہوم بولمغان
یا کہ اشتباہ بولغان مقام لارکیلسہ انے بیان قیلک دتوشوندورمک مینینگ وظیفہ م دور باری تعالیٰ جل شانہ
قیامت غہ منکر بولغان جماعہ غہ خطاب قیلوب مرحمت قیلور کہ ای منکرلار سیزلارنینگ قیامت غہ انکار لارینگیز بیر مقبول و
معقول دلیل غہ مبنی ایمسدور بلکہ سیزلار بو دنیا نے و انینگ راحت ولذتلارینی یخشی کوردور سیزلار چونکہ دنیا لذتی
نقد دور حاضر دور وآخرت نے آرقہ غہ قویوب قویورسیزلار بلکہ بوتون تشلاب قویورسیزلار چونکہ اول
نسیہ دور حاضر ایمسدور نقد وحاضر نینگ محبتی سیزلار نے احاطہ قیلوب آلغاندور بو قصد وکردار لارینگیز
عاقبتین آخرتدہ کورورسیزلار اولکون خلق تمام ایکی غہ بولونور بیر فرقہ مومن لار بولورلار کہ یوز لاریدہ خرسند
لیک علامتی درخشان بولور نور ایمان ایلہ تابان بولور ایمان و عمل صالح برکتیدین جنتدہ حضرت
پروردگارلارین مبارک دیدارین کورورلار رب العالمین اوز وعدہ سیغہ مطابق الار نے اوز
جمالین تاشا قیلدوروب مہمان قیلغائی، الٰہی بیز عاجز قل لارینگنی ہم اوشبو اولوغ سعادتین
محروم قیلمہ آمین وبیر فرقہ منکر لار دور لار کہ الار نینگ چہرہ لاری کدورت دین قرایغان وپیشانہ لاری
غم دین تیریشکان بولور الار بیچارہ لار بحظہ شول خیالدہ بور کہ حاضر الار غہ عمل لاریغہ مطابق سزا بیر
یلورسا نینگ تحملیدین بل لاری عاجز کیلوب خم بولور وسینور آری آری عاجز انسان ومغرور
انسان ہمیشہ غفلتدہ دور کیلہ دورگان واقعہ لاردین قطعاً خبری یوقدور آز کوندہ عمری تمام بولور
اجلی گریبانیدین توتور ملک الموت عزیز جانین ناتوان بدنیدین قبض قیلور وقتی کہ جانے حلقومی غہ
کیلور طبیب لار علاجی اثر سیز قالادور الار عکس نتیجہ بیرور اول حالدہ اولادی واقرباسی تا یوسلیک عالمی
دہ حیران وپریشان ہر طرفغہ یوگورور لار بو بیچارہ غہ دم سالوب جانین ملک الموت قول لاریدین

قوتقارا آلادورگان بیر فات بار
می دیب سورارلار دعاخوان
آختارورلار افسون گر ایز لار
لار لیکین ہیچ بیر چارہ تا بالماسلار
ہر جہتدین لاعلاج قالورلار
بو حالنی کوروب تورگان
وجانی تمام بدنیدین چیقیب
حلقیغہ تیکان غریب انسان
اوزی ہم جزم قیلورکہ بوساعت
دنیادین وانینگ عیش و
آرامی دین وانہ بار ہر بیر محبوب
دین جدا لیک ساعتی دور
صونگرہ جان بیرلیش کلفتیدین
بیطاقت بولوب آیاغلاری بیر
بیریغہ چرماشور آخر قابض الار
واح مقابلہ لاریدین عاجز قالیب
غیرین جانے بجروح بدنیدین
پرواز قیلہ رجانی ہوا غہ ونیلی
پراکتیغہ دفن قیلولور محشر
کونی تمام اہل محشر ایلہ برابر
پروردگار عالم حضورغہ ایدا
لور وشہنشاہ حقیقی حضوریدہ
محاسبہ غہ تاتیلور افسوس ہزار
افسوس کہ آلدیدہ بو قدر ہنگامہ
لار تورگان مسکین بندہ تورت
کونلیک حیاتی غہ کونگل قویور
بو اولوغ سفراوچون تیار گر
لیک قیلماس حقیقی دشمنی بولغان
نفس وشیطان اغواسے ایلہ
قیمتلیک عمرین برباد قیلور
بر کون البتہ پشیمان ہم قیلور
لیکین اولکون پشیمان نفع
قیلماس وندامت فائدہ بیر
ماس چونکہ اول منکر پیغمبر لار غہ
وکتابلار غہ وقیامت کونیغہ
ایشانمادی بلکہ ایلغان دیدی
ونماز او قومادی وحق دین یوز
اوگوردی وتکبر اختیار قیلدی
رسول اللہ صلعم مجلس لاریدین
یخشی فیض لار وبرکتلار حاصل
قیلمادی بلکہ قیلغان عناد و
سرکشلیکیغہ مختانیب کیریلگانی
حالدہ اوز محرم لکیغہ خوش وخرم بولوب قایتدی ای بدبخت افسوس سنینگ حالینگغہ نیا فسوس کیمین ینہ افسوس او ستیغہ افسوس حالینگغہ کہ اوز جانینگغہ

ظلم ایتدینگ

ظلم قیلدینگ ۔ ادز اوزد نگنی هلاک اتیدنگ آیا غافل انسان گمان قیلوری که اسنے براتکان خالق حکیم شوندا غ قویوب بیردر لیے بیر قانون آسیده حیات اوتکوز سکه تکلیف قیلماس حیوان کبی توغولور وحیوان کبی اولور کیتور راول کاندین صونگ نیز لیماس قیلغان عمل لاریدین حساب بیرماس انینگ بو خیل گمانی باطل دور انسان اوّل نه ایردی : خانو لاریچه ۱ انلار توکولادورگان ناپاک منی دین بیر قطره ایردی کیین بیر پرچه او یوگان قان بولدی اوشال قاندین الله تعالٰی انے بیر انسان صورتیده خلق ایتدی تمام اعضا لاریدین درست قیلدی بیر بیرلیه متناسب ترکیب بیردی واوشال بیر قطره دین ایرکک هم پیدا قیلدی اور غاچی هم پیدا قیلدی وهرطا ئفه اوچون تورلوک خصوصیت لار خلق قیلدی بو قدر اولوغ قدرت صاحبی بولغان پروردگار اوز حکمی ایله اولگان اولگان لارنے ایکنجی پیدا قیلیک الا نسانیگی دین جان بیر مک وهر نه قدر چیروب توپراغ بولوب کیتکان بولسه هم اولنی حالتیغه کیلتورمکغه قدرتی یتماسمی عاجز دورمی ؟ ای پروردگار مهربان سنینگ پاک ذاتینگ عجز دین منزه دور سن البته قادر دورسن قدرتینگ نه اوچون یتماس البته تیورسن عاجز ایماس دورسن توانا دورسن علماء کرام دیبدورلار که بو سوره نینگ اوقوب آخری غه یتکانده بلی یعنی آری قادر دورسن دیمک مسنون دور بو سوره آخرینگی ایکی آیت ابوجهل حقیده نازل بولغاندور نزولی خاص بولسه هم حکمی عام دور .

ع
١
٣٠
١٧

وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ (١٥) لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ (١٦) إِنَّ

اگرچه هرقسم عذر لار تقدیم ایتو ای حبیبم قرآن نے تیز راق یاد قیلیک اوچون تیلینگنی انگا مشغول قیلما انے جمع قیلیک ۔

عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ (١٧) فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ (١٨) ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ (١٩)

واوقوتمک بیز نینگ ذمه میز غه دور وقتی که بیز فرشته تیلی ایله انے اوقور میز انینگ اوقیشیغه تابع بولگیل انی روشن بیلدیرمک بیز نینگ ذمه میز غه دور

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ (٢٠) وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ (٢١) وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ

موندا غ بولماسون بلکه تیز کیچکوچی نی دوست کورور سیز لار بو دنیانی وقویوب قویور سیز لار آخرت نی بیر قنچه یوز او لکون

نَاضِرَةٌ (٢٢) إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ (٢٣) وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ (٢٤) تَظُنُّ

خرسند ونورلیک بولور اوز پروردگاریغه باقغوچی بولور وبیر قنچه یوز اولکون نهایتده تیریکان بولور خیال قیلورلار که

أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ (٢٥) كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ (٢٦) وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ (٢٧)

الارغه کمر لاریدین سیندورادورگان معامله قیلور آری وقتیکه جان حلق غه یتکین سویکلار غه تیسه دیدی لسه که کیمدر دم سالغوچی

وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ (٢٨) وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ (٢٩) إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ

واولگوچی جزم بیلسه که بو جدالیک دور وچرماشسه انینگ بیر اياغی ینه بیر اياغیغه سینینگ پروردگارینگ طرفیغه بولور

الْمَسَاقُ (٣٠) فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ (٣١) وَلَٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ (٣٢) ثُمَّ ذَهَبَ

هایدالیش کافر ایشانمادی قرآنغه و نماز هم اوقومادی ولیکین یلغان دیدی ویوز اوگوردی کیین اوز خاندانیغه

إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ (٣٣) أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ (٣٤) ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ (٣٥)

کیتدی کیریلگان حالده وای حالینگا ودامی حالینگا نیه دیرمن وای حالینگا ودای حالینگا

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى (٣٦) أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ

انسان گمان قیلورمی که انی شوندا غ قویوب بیریلور آیا اول بچه دانغه توکولادورگان منی دین بیر قطره

يُمْنَىٰ (٣٧) ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ (٣٨) فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ

ایماسمی ایردی کیین اویوگان قان بولدی والله تعالٰی انی یراتدی ودرست قیلدی اندین بیر جفت پیدا قیلدی ایرکک

ع
٢
١٠
١٨

الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ (٣٩) أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ (٤٠)

واور غاچی ایماسمی اول الله تعالٰی قادر اولو گلارنے تیرگوزمکغه

سُورَةُ الدَّهْرِ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ | إِحْدَىٰ وَثَلَاثُونَ آيَةً وَرُكُوعَانِ

دهر سوره سی مدینه ده نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالٰی نامی ایله واول اوتوز بیر آیت وایکی رکوع دور

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا (١) إِنَّا

تحقیق انسان اوستیدین شوندا غ بیر زمانه هم اوتکاندور که انده اول ذکرغه لائق بیر نرسه ایماس ایردی البته بیز

بو سوره شریفه نامی سورة الدهر وسورة الانسان وسورة هل اتی بو لوب سورة الرحمن دین کیین نازل بولغاندور حضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنهما دین مروی دورکه دیبدورلار بو آیت لار جناب حضرت علی وحضرت فاطمه رضی الله عنهما وکنیز لاری فضه حقلاریده نازل بولغاندور ، واقعه سے شولدورکه بیرکون امام حسن وامام حسین رضی الله عنهما بیمار بولدیلار رحمه لاری الله تعالٰی غه نذر وعهد قیلدیلار که اگر الله تعالٰی ایکی امام غه شفا عطا قیلسه اوچ کون روزه توتورلار اتفاقا هر ایکی لاری صحت ملدول ،

تاپدیلار صونگره بولار هم نذرلاریغه وفا قیلیک اوچون روزه نیت قیلدیلار حضرت علی رضی الله عنه بیر یهودی دین اوچ صاع آرفا آلوب کیلدیلار اول آرفادین حضرت خاتون جنت
رضی الله عنها هر کون بیر صاعین تان قیلوب افطار وقتیده هم لارین حضور لاریغه قویدیلار ایردیلار بیرنچی کون افطار وقتیده دستور خان یازیلگان ساعتده بیر مسکین دروازه لارده کیلوب

خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾

انسان نی ار الاشکان بیر نطفه قطره سیدین یراتدوک کہ انی سینار میز (دانیش اوچون) انی ایشیتادورگان کورادورگان قیلدوک

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ

بیشک بیز انگا یول کورساتدوک یا شکر قیلغوچیدر و یا ناشکردور البته حاضرلاب تویدوک کافرلار اوچون

سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ

زنجیرلارنی و قسل لارنی و شعله لیک اوت نی بیشک یخشی لار ایچورلار اول شراب پیاله سیدین کہ

كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾

انگا کافور چشمه سیدین ارالاشدورولگان دور کافور اول چشمه دور کہ اندین خدانینگ خاص بنده لاری ایچورلار خواهلاگان یرلاریغه آقوزوب آلوب کیتورلار

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾

اول یخشی لار وفا قیلورلار نذرلاریغه و قورقورلار یاقیمعی هر طرفغه یایلیگن کوندین

وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّمَا

و طعام بیرورلار خدا محبتی ده اوز لاری محتاج تورروب مسکین غه و یتیم غه و اسیرغه (دیرلار)

نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا ﴿٩﴾ إِنَّا

بیزلار سیزلارغه الله تعالی اوچون طعام بیرورمیز خواهلامامیز سیزلاردین نه جزا و نه شکر یه بیزلار

نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾ فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ

قورقورمیز پروردگاریمیزدین اول کوندین کہ چہره سی تیریلگان کلفتی قتیغ دور پس قوتقاردی الارنی الله تعالی اول کوننی شریدین

الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً

و عطا قیلدی الارغه یوزلاریغه نور و دل لاریغه سرور و بیردی الارغه صبر قیلگانلیک لاری اوچون باغ

وَحَرِيرًا ﴿١٢﴾ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا

و ایپک لباس الار آنده تختلارغه سویالوب اولتورگان بولورلار کورماسلار الار انده آفتاب نی

وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾ وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا

و نه قتیغ سادوق نی و یقین بولور الارغه درختلارین سایه سی و پست قیلونغان بولور میوه لار

تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ

بالخلاری غه نهایتده و ایلانیب توررور اطرافلاریده کوموشدان بولغان اید یشلار و شیشه لاردین بولگان

قَوَارِيرَا ﴿١٥﴾ قَوَارِيرَ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾

کوزه چه لار کہ شیشه لاری هم کوموشدین بولور مناسب اندازه ده قویولگان بولور

وقف الوصل

شیئاً لله یا اهل بیت رسول
الله دیب آواز قیلدی حضرت
خاتون رضی الله عنها بو آوازنی
ایشتیگاچ حضرت علی رضی الله
عنه اشاره لاری ایله دستور
خانه بازنانی آلوب حقیقت مسکین
غه بیردیلار اوچلیک حالده تنہا
سو ایچیب هم لاری ایرته بیله
روزه توتدیلار ساد لکون بیله
اوشال وقتده بیر یتیم کیلیب آواز
قیلدی بیله بارنان نی آلیب
بیردیلار اوچونچی کون بیر
اسیر کیلدی اوکون هم خوزانغ
قیلدیلار یعنی اوچ کون پی در پی
خالص سو ایله روزه توتوب سو
ایله افطار قیلدیلار الارنینگ بو
طریقه ریاضت و عبادت لاری
اوز جانلاریغه بیرگان مشقت
و اذیت لاری و پروردگارلاری
غه قیلگان تعظیم و حرمتلاری
حضرت رب العالمین جل شانه
نهایتده پسند کیلدی و بو سوره
جلیله نی الار حقلاریده نازل
قیلدی تا کہ باشقه لار هم الاکبی
نفس ایله جہاد و خدا رضاسی
اوچون اجتہاد قیلسونلار ارشاد
قیلورکہ هَلْ أَتَى الخ یعنی انسان
بیچاره حاضر اوزین حیاتده
کامل صحت ده بیر زمانغه
قدرت و استطاعت ده کوروب
اوزار اوزلیغه مغرور بولماسون و
انی بو قدرین بارابیلگان خالق
ورازقین اونوتماسون بو مسکین
مخلوق اوستیدین بیر موچه زمان
لار اوتکاندورکہ اول زمان
لارده بو ذکرغه و سوزلاشغه لایق
و قابل نرسه ایمس ایردی چونکہ
اوّل اوّل بیر سقیم تو پراغ ایردی
ایاغ آستیده بیجان و بی شعور
یا توراردی نه انده نام بار

لمردی و اوزه بیر اوراک بار ایردی نه اول باشقه بیر کیمسه نی تانور ایردی و نه انی باشقه بیر جان بیلور ایردی قچان بیزانی وجود غه کیلتورماک ارادہ قیلدوک اول وقت ایمدہ
حوتون وجودین خاتون کیشی نینگ بچه دانیغه توکولوب بیر بیریغه توشولگان وار الاشوب بیرلگان ناپاکینی قطره سیدین انی بیر ایشیتگوچی و کورگوچی کامل انسان قیلوب یراتدوک بو حال (١
نینگ دین امتحان و سیناماغ دورکہ بو وجود ایله کیمیغه بنده لیک قیلور و بو قولاغ ایله کیمنینگ حکمین ایشیتور و بو کوز ایله قیسی بیر ذات نینگ صنعتلارین تماشا قیلور بیزانینگ وجود بیرگان عقل نعمتین بیدا قیلور (٢

سعادت دنشقاوت یول لارین ہر ایکیسین روشن ونمایان قیلوب کورساتدوک اگر سعادت یاریولسہ بونمتلارنے قدر قیلو راو زخالقی غہ شکر گزار بندہ بولور واگرشقاوت غہ چار
بولسہ اوزاو زینہ مغرور بولور خالقین اونوتور ناشکر بولسہ کسلار دین بولور انسان بو تنبیہ سلمے توشونوشی لازم دور بو دنیادہ انکا اختیار بیر یلگان دور خواہ اسی داجہادقیلوب

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ

والار غہ انداہ ایچیر یلور اول شراب کاسہ سین کہ انکا زنجبیل چشمہ سیدین ارالاشتریلگان دور اول چشمہ جنتدہ بیر چشمہ

سَلْسَبِيلًا ﴿١٨﴾ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ

دور کہ نامی سلسبیل دور وایلانیب تورور حضورلاریدہ دائم تورگوچی بالہ لار الارنی کچان کورسنگ

حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا ﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا

ساچیلگان مروار ید لار دیب گمان قیلورسن وکچان نظر قیلسنگ انده کورورسن نعمت لارنی وبیوک

كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ ۖ وَحُلُّوا

سلطنت نی بدنلاریدہ یشیل رنگلیک نازک ایشلکدین وقلین ایشلکدین لباسلار بولور والارغہ کموش بیلاگ

أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَٰذَا

اوزوکلار تاقیلور وپروردگارلاری الارغہ نہایت دہ پاکیزہ شراب ایچکوردی (والارغہ دیلبور) کہ بوالبتہ

ع ١ ٢٢ ١٩ كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا

سیزلارغہ بخشی عمل لارینگیز اوچون جزادور ومحنتلاریںگیز قبول بولدی (ای حبیبم) بیز سنگا بوقرآن

عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنزِيلًا ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ

نے آز آز توشوردوک ایمدی سن پروردگارینگ حکمی غہ انتظار قیل والاردین بولغان ہر گنہکار

آثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ

یاناشکر سوزیغہ کیرماغیل ویاد قیل پروردگارینگ نامینی ایرتہ وکیچ دیکچہ نینگ بعض حصہ سیدہ

فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ

انکا سجدہ قیل وکیچہ نینگ کوب مقداریدہ انکا تسبیح آیت بو جماعہ دنیانی یخشی کورورلار

وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا ﴿٢٧﴾ نَّحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا

والارغہ لازیمہ تشلارلار قیامت نینگ آغیر کونی نی بیز یراتدوک الارنی وبیز محکم قیلدوک

أَسْرَهُمْ ۖ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَالَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿٢٨﴾ إِنَّ هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ

بندلیشلارینی وکچان خواہلاسک کیلتور ورمیز اورنلاریغہ الارگبی باشقہ جماعہ نی البتہ بو نصیحت دور

فَمَن شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿٢٩﴾ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن

ہمیس ہر کیم خواہلاسہ پروردگارین طرفیغہ یول توتور وسیزلار خواہلاماس سیزلار مگر

يَشَاءَ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٣٠﴾ يُدْخِلُ مَن يَشَاءُ

اللہ تعالیٰ خواہلاسہ البتہ اللہ تعالیٰ ہر نرسہ نے بیلگوچی وحکمت صاحبی دور داخل قیلور خواہلاگان بندہ سینی

یخشی بندہ لاردین بولوب خدا ورسول سوزلاریغہ مخالفت قیلسہ الارغہ دشمن بولغان ہم غہ قوشولسہ طاغوتلار کافرلاردین بولور کافرلار بودنیادہ بیر نوع آرام وآسائش دہ کوریلسہ لاہم آخرتدہ الار اوچون اوتدین بولغان عذاب زنجیرلاری وبویان غل لاری دہ نیاتدہ بلند شعلہ لیک اوت زنجانی حاضر دور ہر لحظہ انتظار دور قیامت کونی انواع عذاب ایلہ سزالاریبر یلور یخشی بندہ لار احسان وعذاب کلفت لاریدین پیروز گار امنیدہ بولور لار جنت باغلاریدہ زیات قیلور لار کافور نامیک مبارک بیر چشمہ شرابیدین ارالاشدورولگان جنت شربتلاریدین کاسہ لار نے تولدور دب ایچور لار جنتدہ بیر قدح چشمہ بار دور کہ اندین اللہ تعالیٰ نینگ خاص خاص بندہ لاری ایچکولک دوخواہلاگان مقاملاریغہ اوتی چشمہ دین اریغ آقوزوب آکوب کیتور لار او شال چشمہ سی کافور چشمہ سی دیلور جنتدہ گی عام یخشیلار شرابلاریغہ اول چشمہ شرابیدین قوشوب بیریلور بعض علما بیان ایلہ دیلر چشمہ نینگ باشی ومرکزی بیز نینگ پیغمبر یمیز حضرت محمد مصطفیٰ صلی اللہ علیہ وسلم قصر لاریدہ بولور الر یردین تمام ابرار وانبیا لار محل لاریغہ شاخلار آکوب کیتور لار بو قاریدہ بیان قیلونغان درجات غہ نائل بولنوچی ابرار یعنی یخشی بندہ لار وصفلاریدین بیان قیلوب ارشاد قیلور کہ اول بندہ لار دنیادہ اوز لاریغہ لازم بولغان ہر بیربا دلکنی اورندہ قیلیب بے نقصان وبے تاخیر ادا قیلور لار حتی اوزلاری اوز لاریغہ واجب قیلیب الغان نذرلاریغہ ہم ہمیشہ وفا قیلور لار۔

نذر:- بیر انسان اوز اوزیغہ واجب بولغان بیر نرسہ نے بیر ار شرط ایلہ اوزیغہ واجب قیلوب آلسہ اول نرسہ نے نذر دیلور جنانچہ دیسہ کہ مینگ بیمارم توزالسہ یا سفر قیلیپ کیتگان برادریم سلامت قایتوب کیلسہ مین الله تعالیٰ یولیدہ اوتوز روزہ تیرورمن یا مسکیں کیت نماز اوقورمن اگر بیماری توزالسہ یا مسافر قایتوب کیلسہ بو قیلغان نذرغہ وفا قیلیش واجب بولور بو یخشی بندہ لار قیلغان نذرلاریغہ وفا قیلور لار دہ بونینگ ایل محشر نے اوز خوفی دوہشتی ویمانی بیغی ایلہ او راب آلغان قیامت کونیدین قورولار قیامت کونی نینگ شری وقیتینلیگی درجہ بدرجہ ہمہ غہ عام بولور یخشیلار اندین بالکل سقلانیب قالماس مگر حق تعالیٰ اوزی اسراگان عزیز لار علحدہ قالور لار۔ انینگ اوچون یخشی لار بو دنیا

منزل ٧

دە تورروب اولکون دین ہمیشہ خوف دہ توررلار و اللہ تعالی نے بخشنے کورگانلیک لاریدین انینگ محبتی دہ اوزلارینہ محبوب و اوزلاری محتاج بولغان تیشی طعام لاری سے مسکین لارغہ و یتیم لارغہ حتی کافر اسیرلارغہ ہم بیرورلار و اللہ غہ احسان قیلوب قورگان ساغتلاریدہ دیرلار کہ ای برادرلار بیز لار سیزلارغہ طعام عنبیدین ہر نیرسہ بیرسک بندہ دورگا ایلمیز رضاسی اوچون بیرورمیز بیزلا رنغہ انینگ رضاسے و خشنودلیغی مقصود و مطلوبدور و سیزلاردین نہ مکافات طلب قیلورمیز و نہ تشکر بیزلار پروردگاریمیز نینگ قہر و غضبی دین قورقورمیز و انینگ قہر و غضبی اوچون وعدہ قیلونغان قیامت کونے دین قورقورمیز کہ اولکون نینگ چہرہ سی نہایتدہ تیرلیکان و کلفتلاری بیحد قنتیغ بولور یعنی اولکون کورنگان بیر چہرہ کہ دولماس ہمہ اوزحالیغہ لایق رنج و ماتمدہ قالور حقیقتدہ او شال کون نینگ بیوک تشویشلاریدین فراغت حاصل قیلمای کولمک و ادنیامک بندہ اوچون نہایتدہ نازیبلدور (مسئلہ) علمالار بو آیتدہ گی اسیر لفظی نینگ معنی سین عام دیبدورلار یعنی اسیر مسلمان بولسون یا کافر بولسون انگا احسان قیلمک جائز بلکہ مرغوب دور حضرت سید عالم صلی اللہ نینگ بدر غزوہ سیدہ اسیر توشکان کافرلارغہ رحمت قیلمک اوچون اصحاب کرام رضی اللہ عنہم غہ امر قیلگانلیک لاری ثابت دور پروردگار مرحمت قیلورکہ یوقاریدہ اوصافلاری ذکر قیلونغان بندہ لار نینگ قیلغان عمل لاری خالص بولوب نیت لاریدہ صادق بولغانلیک لاریدین اللہ تعالی الارغہ قیامت کونے نینگ شریدین نجات بیردی و نجاتلاریدین اوزلارلیغہ بشارت بیرد بلوزلارین پرنور و دل لارین مسرور ایلادی و بودنیادہ گی آچلیک و تنگلیک کلفتلاریغہ قیلغان صبر و تحمل لارین عوضی غہ الارغہ جنت باغلارین واندہ کیولادورگان حریر یعنی ایفک و شاہی لباسلارین کرم قیلدی قیامت کونے الارجنتدہ اوزلاریغہ انعام قیلونغان باغ و بوستانلاردہ بیرلیگا فاخر لباسلار سے کیوشوب زرین تختلار اوستیدہ ہر طرفغہ سویانیشیب آرام قیلورلار نہ اندہ آفتابنے کورو بحرارتیدین شکایت قیلورلار و نہ شتلیک ہوادہ قالوب سادوقی دین نالش ایتورلار بلکہ جنت ہواسی نہایت دہ لطیف و معتدل بولغانلیکیدین ہر حال و ہر کیفیت دین راحتدہ بولورلار و جنت درختلارین میوادار شاخلاری میوہ لاری کوبلیگیدین اگیلیب باشلاریغہ سایہ سالوب توردہ خواہلگان ساعتلاریدہ الار نینگ میوہ لاریدین تناول قیلہ آلورلار و اطرافلاریدہ جنت خدمتچی لاری کومش ایدیشلار و کومشدین یاسالگان شیشہ کوزہ چہ لاردہ مطلوب بولغان مقدار دہ ایچلیک لار نے تولدورگان حال لاریدہ ایلانوب توررلار دہم اندہ زنجبیل چشمہ سیدین آریلاشدورولگان شرابلار ایلہ تولہ کاسہ لار نے الارغہ تقدیم ایتور و الار اندین اچورلار زنجبیل چشمہ سی اول مبارک چشمہ دور کہ انینگ خاص نامی سلسبیل یہ دور سلسبیل معنی سی آقوب تورگان تازہ سودیک بولور دہمیشہ بیر بیر و بیرصورتدہ یشناوچی خادم باللار جنتی لار اطرافلاریدہ ایلانیب توررلار اول خادملارنے کورسنگیز الار نینگ حسن و جمال و خلقتلاریدہ گی دنیالیک و نزاکت لیکدین کوزلگان و ساچیلگان مروارید لاردور دیب گمان قیلورسن و جنت دہ قیہان قیسے بیر طرفغہ و قیسے بیر جنتی نینگ مالیغہ باقسنگ بیوک و بے حساب نعمتلار نے و اولوغ بیر پادشاہلیک نے کورورسن جنتی لار نینگ بدن لاریدہ رنگی یشیل و زنگار بولغان

تازک کمبی ایفک لباسلار بولور و قول لاریدہ جنت کوموشدین بولغان زیور لار و بیلک اوزوک لار تاقوب قویلورو پروردگارلاری الارغہ نہایتدہ پاکیزہ شراب ایچیرور دو عنایت قیلور کہ بو مہربانلیکیم سیزلاردہ قیلوب کیلگان عمل لارنگیزغہ بدلیدہ بیریلور و ہم کوسعی و محنتلارینگیز قبول بولدی ایدی بیزلار مقبول بندہ لاریمیزدین دور سیزلار پروردگاریمین خشنود قیلگان مقبول بندہ لار دعا قیلغانلاری بولدور ای حبیبیم بیز سنگا بو قرآن کریم نے ادا آز قیلوا تدریجی صورتدہ توشوردک بعضیدہ سورہ سورہ و آیت آیت قیلوب توشوردکہ کوب حکمت بار دورہ ہم سینگ اوچون تبلیغ و حفظی نہایتدہ آسان بولور ایری سن تبلیغ کلفتلاریغہ صبر و تحمل ایتگیل خلق ہم آہستہ آہستہ دین احکامیغہ مشاہیلسونلار الار سنے بیردین ہدایت تاپک ماری اوچون غا شیلسغیل بلکہ پروردگارینگ حکمی غہ انتظار قیلگیل و کافرلار دین بیر گنہگار یا ناشکر گذر کیلوب سنی تبلیغ دین توختاتمک فیندہ ہر قسم اغوالار قیلسہ لار سنہ لارین قبول ایتمغیل و اوزشغلینگدہ دوام قیلگیل و ایرتہ کیچ پروردگارینگ نامین یاد ایتگیل و کیچہ لارنینگ بعض حصہ سیدہ انینگ سجدہ سیغہ مشغول بولگیل و تہجد نمازین اوقو غیل و کیچہ نینگ کوب حصہ سین انینگ تسبیحی و تقدیسی ایلہ اوتکاز غیل ای محبوبیم سینگ ہدایت و نصیحتلارینگنی ایشیتمگان و قبول ایتمگان بو کافر جماعت دنیانی کوب سیویشی کورکہ الار دنیا محبت غہ غرق بولغاندور دورہ و قیامت کبی آغیر بیر کونے توشونیشلیک کون نے بلالاری بیرجیتار غان و آرقہ غہ تشلاب قویغاندورلار بیز الار قیامتغہ الارمنکر دورلار و انینگ بولماقین ناممکن بیلور لار حال بوکہ الار نے بیز بیدا قیلغا ندور میز و بوکور دنگان خلقتلارینی بیز مستحکم قیلغاندور میز او شال تقدیرندہ حاضر موجود دور قچان خواہلاسک الارنینگ بوحالیغہ ہی وجودلارینی تمام نابود قیلوب یہ کیمہی ینہ یکی دین بیدا قیلہ آلور میز یا کہ الار بولار نقیص بر ششلیک لار یدہ دورہ اکبر الارغہ الارین بیناوچی بیز اتیب ادوزلار یغہ الارکبی یاخشی بیر طائفہ نے کیلتورا آلور میز بیز اوچون بولار ہی مشکل لار آسان دور قدرت قاہرہ میز نشانی ہر یرہ دہ نمایان دورہ ای حبیبیم کافرلار نے اسلام غہ دعوت قیلگیل و تبلیغ دہ جبر و شدت اختیار ایتمگیل چونکہ بو قرآن کریم ہمہ اوچون عام نصیحت دور خواہلگان بندہ مومنین بہرہ آلوب بیر دور دگارین یولیغہ توشوردا کیچ جہان سعادتیغہ نائل بولور لیکین ای انسانلار بو سعادت سیزلار غہ اللہ تعالی خواہلامغان تقدیردہ ہرگز حاصل بولماس سیزلار ہر وقت انینگ ہدایت و عنایتین طلب

منزل ٧

اوز رحمتی غہ داخل قیلہ دظالم و سرکش بندہ لاری اوچون نہایت دہ دردلیک والم لیک عذاب حاضر قیلیب قویغاندور۔

ع ٢ ٩ ٢٠

فِیْ رَحْمَتِهٖ ۗ وَالظّٰلِمِیْنَ اَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا اَلِیْمًا ﴿٣١﴾

اوز رحمتی غہ وظالم بندہ لار اوچون حاضر قیلوب قویغاندور دردناک عذابنی

سُوْرَةُ الْمُرْسَلٰتِ مَكِّیَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ | خَمْسُوْنَ اٰیَةً وَّفِیْهَا رُكُوْعَانِ

مرسلات سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمیز بجد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ داول ایلیک آیت دہ ایکی رکوع دور

وَالْمُرْسَلٰتِ عُرْفًا ﴿١﴾ فَالْعٰصِفٰتِ عَصْفًا ﴿٢﴾ وَّالنّٰشِرٰتِ نَشْرًا ﴿٣﴾

قسم اول ہوالار غہ کہ فائدہ ییکوزمک اوچون یبار یلورلار و اول ہوالار غہ کہ آواز ایلہ تیز لعہ دیلار و اول ہوالار غہ کہ بولوتلارنی کوتاروب

فَالْفٰرِقٰتِ فَرْقًا ﴿٤﴾ فَالْمُلْقِیٰتِ ذِكْرًا ﴿٥﴾ عُذْرًا اَوْ نُذْرًا ﴿٦﴾

تارقاتورلار و اول ہوالار غہ کہ بولوتلارنی پارچہ لاب تاشلارلار و اول ہوالار غہ کہ دل غہ یاد توشورہ دیلار توبہ نی یا قورقوتو نی

اِنَّمَا تُوْعَدُوْنَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ فَاِذَا النُّجُوْمُ طُمِسَتْ ﴿٨﴾ وَاِذَا السَّمَآءُ

اول نرسہ کہ سیز لار غہ وعدہ قیلونور البتہ واقع بولور وقتی کہ یولدوز لار نور سیز قالورلار وقتی کہ آسمان

فُرِجَتْ ﴿٩﴾ وَاِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ ﴿١٠﴾ وَاِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ ﴿١١﴾

یاریلور وقتی کہ تاغلار اوچوب یورور لار وقتی کہ پیغمبر لار معین وقتدہ جمع بولورلار

لِاَیِّ یَوْمٍ اُجِّلَتْ ﴿١٢﴾ لِیَوْمِ الْفَصْلِ ﴿١٣﴾ وَمَآ اَدْرٰىكَ مَا یَوْمُ

قیسی کون اوچون معاملہ کیچیکتریلگان ایردی اجرا ایتیش کونی اوچون و نیمہ بیلدوردی سنگا کہ نہ دور اجرا ایتیش

الْفَصْلِ ﴿١٤﴾ وَیْلٌ یَّوْمَىٕذٍ لِّلْمُكَذِّبِیْنَ ﴿١٥﴾ اَلَمْ نُهْلِكِ الْاَوَّلِیْنَ ﴿١٦﴾

کونی اولکون یلغان دیگوچیلار حال لاریغہ وای آیا بیز اولغی لارنی ہلاک ایتمدوک می ؟

ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْاٰخِرِیْنَ ﴿١٧﴾ كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِیْنَ ﴿١٨﴾ وَیْلٌ

کیین بیز الارنینگ آرقہ لاریدین کینگی لارنی یبارورمیز گنہگار لار غہ بیز شوندا غ معاملہ قیلورمیز اولکون

یَّوْمَىٕذٍ لِّلْمُكَذِّبِیْنَ ﴿١٩﴾ اَلَمْ نَخْلُقْكُّمْ مِّنْ مَّآءٍ مَّهِیْنٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنٰهُ

یلغان دیگوچیلار حال لاریغہ وای آیا سیز لارنی حقیر بیر سودین یراتمادوک می ؟ کیین بیز انی

فِیْ قَرَارٍ مَّكِیْنٍ ﴿٢١﴾ اِلٰى قَدَرٍ مَّعْلُوْمٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا ۖ فَنِعْمَ الْقٰدِرُوْنَ ﴿٢٣﴾

بر محفوظ جائی غہ قویدیک معلوم بیر وقت غہ کیین اندازہ قویدوک و نیک سی یخشی اندازہ قویغوچی لار دور میز

وَیْلٌ یَّوْمَىٕذٍ لِّلْمُكَذِّبِیْنَ ﴿٢٤﴾ اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ اَحْیَآءً

اولکون یلغان دیگوچی لار حال لاریغہ وای، آیا بیز یرنی جمع قیلغوچی قیلمدوک می تیریگلار نی

وَّاَمْوَاتًا ﴿٢٦﴾ وَّجَعَلْنَا فِیْهَا رَوَاسِیَ شٰمِخٰتٍ وَّاَسْقَیْنٰكُمْ مَّآءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾

واولوگلار نی و یردہ قیلدوک بیر یوزیغہ بلند تاغلار نی وایچکزدوک سیز لار غہ شیرین سونی

بو سورہ کریمہ نامی سورۃ المرسلٰت بولوب سورۃ الہمزہ دین صونگ نازل بولغاندور بو سورہ دہ رب العالمین جل شانہ بیش نرسہ غہ قسم یاد قیلہ الار بولار دور مرسلات عاصفات ناشرات فارقات ملقیات بعض مفسر لار بو بیش نرسہ نی ہم سیتی ہوا الار دیب دورلار و بعض لاری اولغی ترتی سی نی ہوا دیکینچی سینی فرشتہ لار دیبدورلار دور مورخین باشقہ ہم قول لاریہ بار دور بو تکیہ دہ مصری بیوک و معتمد عالم لار ترجمہ لاریغہ موافقت ایتہ لوب بیر سخہ ہوا دیب ترجمہ بیرلدی چنانچہ ہوا اگر آہستہ آہستہ یور سا نرین انسانغہ دجیوانغہ دہر بیر نرسہ غہ فائدہ دنفع حاصل بولور دہ او شال ہوا اگر تاش یین تیز قیلوب شدت بیلہ آواز قیلوب یورسہ عالم نی بوزوب پریشان قیلور سکون بیلہ کیلسہ مرسلات شو شدت بیلہ کیلسہ عاصفات دیلور او ہدی ہر گہ نرسہ دہ ہر حالتی اوچون باشقہ وصف بیرلیدیر بو دہ دگار خوا ہلا سانگیز ایلہ عالم غہ نفع یتکوزور دخوا ہلاسہ ضرر یتکورور دشول ہوا الار دہ تیں بعضے سے بخارات دباشقہ نرسہ لارنی کوتاروب یوقاریغہ آلوب چیقور و بولوتلارنی قوزغاتیب ہر طرف غہ یائغیک اوچون تارقاتور اللہ تعالے نے خواہلاگان مقام لار غہ سو بیرور و توچان محتاج

یرلارسو دین سیراب بولسہ او شال ہوا بولوتلارنی بیر بیر یدین جدا قیلوب یبارور اجزا لاریدین بولک قیلیب پارچہ لاب تاشلار انینگ اوچون اوشال ہوا لارنی ناشرات و فارقات دیلور وشول ہوالار اللہ تعالے نے امری ایلہ قیلوب تورگان حرکات و سکنات لاری ایلہ بندہ لار

دل لاریغه توبه و خوف یادیغی توشوروورلار یا پیغمبر لار دل لاریغه وحی آوازین تیکوزورلار چونکه هر نرسه نینگ آوازی ایشیتگوچی نینگ
قولاغیغه هوا واسطه سی ایله ایشتیلور علامه ابن کثیر صونگغی ایکی صفت یعنی فارقات و ملقیات دین مراد فرشته لار ایکانیگیده علما لار دین خلاف یوقدور

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾ انْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾

اولکون یلغان دیگوچی لار حال لاریغه وای یوروننگ لار اول (دوزخ) طرفیغه کہ انی یلغان دیر ایردینگیز لار

انْطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣١﴾

یوروننگ لار اوچ شاخلیک سایه طرفیغه نه اول سایه دور و نه اوت آلیسیغی دین قوتقاران دور

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُ جِمَالَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ

اول اوت قصر کبی اوچقون لارنی آتور اول اوچقون سریغ و قاره تویه لارغه اوخشار اولکون یلغان

يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾ هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ

دیگوچی لار حال لاریغه وای بوکون اوشال کوندور کہ کافر لار سوز لایالمایدورلار و الارغه عذر بیان قیلمک

لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَٰذَا

اوچون اجازت بیریلماس اولکون یلغان دیگوچی لار حال لاریغه وای بوکون

يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ

اجراتیش کونیدور جمع قیلدوک سیزلارنی و اولنغی لارنی ایدی سیزلارده بیر تدبیر بولسه منینگ خلافیمغه ایشلاتینگ

فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ ع ١ ٤٠ ٢١

لار اولکون یلغان دیگوچی لار حال لاریغه وای خدادین قورقغوچی لار

فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُوا

سایه لارده و چشمه لارده و دل لاری خواهلاگان میوه لار ایچیده بولورلار خوب مزه قیلو نینگ لار

وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ

و ایچینگ لار قیلغان عمل لارینگ سببیدین بیز بخشی ایش قیلگوچیلارغه

نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُوا

شونداغ جزا بیرورمیز اولکون یلغان دیگوچیلار حال لاریغه وای ای یلغان

وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ

دیگوچیلار ینگ لار بیر آزکون فائده لا نینگ لار سیزلار گنہگار لار سیز لار اولکون یلغان دیگوچیلار

لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾

حال لاریغه وای و قچان الارغه دیولسه کہ رکوع قیلینگ لار رکوع قیلماس لار

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾ ع ٢ ١٠ ٢٢

اولکون یلغان دیگوچی لار حال لاریغه وای ایدی الار قران دین کیین قیسی بیر سوزغه ایمان کیلتورور لار

دیمیدور پروردگار عالم بو بیش نرسه دین ممیه لار سغا اراده قیلگان بولسه اوشال نرسه لار قدرت قاهره سین بویوک نشانلاری دین دور الارغه قسم یاد قیلوب ارشاد قیلور کہ ای منکر لار سیزلار غه وعده قیلونغان نرسه کہ انینگ کیلیشیغه سیزلار انکار قیلور سیزلار البتہ کیلور چونکہ اول حق دور کیلمگی مقرر دور لیکن معین وقتی نے اورنوم دین باشقه بیر کیمسه هرگز بیلماس انینگ کیلیشیده آسمان دہ گی یولدوز لار دین نور لارین محو ایتور لور و آسمان کبی مستحکم بیر بویوک مخلوق یار یلور و تاغلار یر زلزلہ سیدین میدہ میدہ بولوب اجزا لاری ہوادہ اوچور یورور و پیغمبر لار اوچون عدالت الٰہیہ غہ امتلاری ایلہ حاضر بولمکغہ وقت بیریلور و اوشال مقرر وقت دہ تمام جمع بولورلار اوشال وقت کیلگان دہ وعدہ قیلونغان نرسہ وجودغہ کیلور انہ شول یوقاریدہ بیان قیلونغان دہشتلیک حال لارنی قیسی بیر کونغہ تاخیر ایتولگان دور؟ حق نے باطل دین جدا قیلونا دورگان کونغہ تاخیر قیلونغان دور ای حبیبم سنگا اجراتیش کونی معلوم دور می؟ اول کون شول قدر خوفلیک و دہشتلیک کون دور کہ انی یلغان دیگوچی لار حال لاریغہ نہایت دہ افسوس قیلونور کافر لار قیامت نینگ بولوشینی و خلق نینگ عذاب الٰہی ایلہ ہلاک قیلونوشینی ناممکن بیلور لار و قدرت الٰہیہ نی ازین

عاجزگمان قیلورلار پروردگار مرحمت قیلورکہ آیا من سیزلاردین اوّل اوتکان سرکش کافرلارنے
ہر قیسے طائفہ سینی ہر قسم عذابلار ایلہ ہلاک دنابود قیلمادیم می عاد قومی ثمود قومی باشقہ متمرد لار
نچوک برباد ایتولدیلار اوشال قدرت قاہرہ منہ بوکون ہم موجوددو صونگغی لار اگر اوزلارین اصلاح
قیلماسہ لار خدا و رسول احکاملاریغہ اطاعتدہ بولماسہ لار بولارنے ہم الارکبی انواع عذاب وکلفت
ایلہ ہلاک ایتیب الارنینگ آرقہ لاریدین جہنم غہ یباسورمن مجرم لارغہ عصیان قیلغانلارغہ شول
طریقہ سزالر بیرورمن آیا من سیز منکرلارنے آب منی کبی بیر حقیر بے اعتبار سودین یراتمادیم می د
اول سونے بیر معلوم ومعیّن مدّت غہ قدر اوز قرارگاہی بولگان بچہ دان ایچیدہ حفاظت قیلمادیم
می و اوشال مدّت اثناسیدہ انکا بیر مناسب اندازہ قریدوم کہ نہ اٹنینگ خلقتیدہ بیر نرسہ
زیادہ پیدا بولدی ونہ بیر نرسہ کم یراتیلدی بلکہ ہر بیر عضوی اوز یریدہ اوزیغہ مناسب
بیر حال وصورتدہ ومطلوب بولغان بیر اندازہ دہ یراتیلدی من نہ قدر خشی ومناسب اندازہ
قویغوچی وزیبا اندازہ دہ یراتگوچی بیر ذاتدورمن بو قدر بیوک قدرت نے عاجز ہیلوب قیامت نے بلغان
دیگوچیلار حال لاریغہ اولکون بے نہایت افسوس دور آیا من بو یرکبی بیوک مخلوق نے سیزلار اوچون مشفق
مہربان خادم قیلوب بیرمادیم می . کہ تیریک لارینگیزنے کوکسیدہ واولوگلارینگیزنے قارنیدہ سقلارو
انینگ اوستیدہ بلند وبیک تاغلارنے یراتکاندورمن کہ قیتیغ لیغیدین وآغیرلیغیدین تورگان
یریدین قوزغالماس وشول یرنینگ یوزیدہ سوچشمہ لارنی پیدا قیلگان دورمن کہ یومشاق
لیغی دین وآقیش طبیعتی بارلیغی دین ہر طرفغہ آقوب عالم نے سیراب قیلوب توردمن اندین سیزلارنینگ تشنہ
لیک لارینگیزنے دفع قیلورمن منہ بو عجیب وغریب قدرت صاحبی سیزلارنینگ چوروب
قالغان سویک لارینگیزنے محشر کونے جمع قیلوب جان بیرمک دین عاجز قالورمی اولکون
قیامت نے یلغان دیگوچی لارغہ بیوک آفت ومصیبت لار بار دور اولکون الارغہ دیلورکہ
ای منکرلار بوکون ایشانمگان ویلغان دیگان مقام لارینگیزغہ یورونگ لار وحشرگاہ غہ
جمع بولونگ لار یورونگ لار اوچ شاخلیک سایہ طرفیغہ کہ نہ اول حقیقتدہ آرام بیرگوچی
سایہ ایرور ونہ منکرلارنے دوزخ حرارتیدین قوتقارور علمالاردین امام قتادہ دیبدور
لارکہ قیامت کونے کافرلارغہ محشر حرارتیدین فریاد قیلغانلاریدہ سایہ لاندیرمک اوچون بیر
توتون جہنم دین کوتاریلور واول توتون ہر بیر کافرنے اوچ طرفیدین اوراب آلور بیر حصہ سے
بالیدہ سایہ بان کبی توردورو ایکی علاحدہ حصہ بیری اونگیدہ دبیری چپ طرفیدہ توردور حساب دین

فارغ بولگونچہ حال شول طریقہ بولور
امامسلمان لار عرش اعظم سایہ سیدہ
بولورلار اولکون جہنم نہایتدہ غضب
غہ کیلوب قصر یعنی بیوک اوی کبی
اوچقون لارنے آتیب تورور اول
اوچقون لارنینگ کوتاریلیب یرغہ
توشار وقتی دہ بیوک بیوک قارہ
دسریغ تویہ لارکبی بولوب کورونور
اولکون قیامتنی یلغان دیگوچی
لار حال لاریغہ وای دور قیامت
کونے ہر قسم موقف لار بولور بعض
موقف لاردہ کافرلار ہرگز سوز
قیلہ آلماسلار وبعض موقف
لاردہ سوزلاسہ لار ہم اندین نفع
بولماس انینگ اوچون سوز
لاگان لاری وسوزلامگان لاری
برابر دور الارغہ عذر لارین بیان
قیلمک اوچون اذن واجازت
بیریلماس وعذر لاری قبول
قیلونماس اولکون یلغان
دیگوچی لار حال لاریغہ وای دور
کہ الار اوز فصاحت وبلاغت
لاریغہ مغرور ایرہ دیلار اولکون
خاموش وبے زبان بولوب
قالورلار قیامت کونے تمام
خلق نے بیر یرغہ جمع قیلوب
اول یردین ہر طائفہ سنے
اجراتیب اوز مقام وکلی
غہ بیاریلادور کان بیر کوندور
محشرغہ جمع قیلونغان امت
محمدیہ کافرلاری غہ دیلورکہ
بوکون بیز سیزلارنے و
اولغی اوتکان کافرلار
نے بیر یرغہ جمع قیلدوک
ایدی ہمہ لارینگیز بیر بولوب
اوز اصلحتلارینگیز بولسہ
قیلینگ لار دیا بیر ارتدبیر
وحیلہ لارینگیز سیزلارنے
قوتقارا آلسہ مینگ +
غلانیمغہ ایشلاتینگ لار
ہر قیسے بیر صورت بیلہ
بولسہ بوسوزدن اوزلارینگیز
غہ نجات بیرینگ لار لیکین نچوک
قوتقارا آلورالار اولکون الارکبی

یلغان دیگوچی لارغه حسرت و ندامتدین باشقه بیر نرسه حاصل بولماس منکرلار بو طریقه هر قسم عذاب لار و عتاب لار ایله دوچار بولغان کونلاریده الله تعالیٰ دین قورققان و انینگ طاعتیده حیات کیچیرگان بنده لار الله تعالیٰ نینگ عنایتی و کرمی ایله اوّل عرش اعظم نینگ صونگره جنت نینگ سایه لاریده آرام قیلورلار اطرافلاریده هر قسم چشمه لار آقوب توردور طبیعتلاری خواهلاگان و کونگل لاری تیله گان هر تورلوک میوه لار قاشلاریده حاضر توردور البته گا نلاریدین تناول قیلورلار الارغه الله تعالیٰ طرفیدین مرحمت خطابی قیلورور و دیبلورکه ای مطیع بنده لاریم سیزلار بو کونغه ایمان کیلتوردونگیزلار و ایمانلیک لارغه مناسب عمل لر قیلدینگیزلار ایدی اوشال ایمان و عمل لارینگیز بدلیده جنت نعمت لاریدین منینگ لار و ایچینگ لار سیز لارغه منع و توسقون یوقدور بیز یخشی لارغه شوندا غ معامله قیلورمز سیزلار بو عنایت غه مستحق دورسیزلار جنتی لار قیامتغه ایمان لارین برکتیدین بو قسم التفات لارغه نائل بولغانلاریده قیامتغه منکرلار و یلغان دیگوچیلار حال لاریغه نهایتده افسوس دور پروردگار عالم قیامت کونی غه ایمان کیلتورمگان منکرلارغه خطاب قیلوب ارشاد قیلورکه ای منکرلار سیزلار بو دنیاده هر بیر نازونعمت دین خواهلاگان مقدارلارینگیزنی استعمال قیلینگ لار و هر طریقه ده فائده لانینگ لار و آزکون عیش و عشرتده بولونگ لار آخر سیزلارنینگ قرارگاه لارینگیز جهنم دور چونکه سیزلار مجرم دور سیزلار پروردگارلارینگیزغه گنهکار دور سیزلار هر کیم سیزلارکبی قیامت غه منکر بولسه اولکون انینگ حالیغه وای دور کافرلارنینگ قیامتغه انکارلارین بیوک و روشن علامتی شولدورکه الارنی الله تعالیٰ نینگ عبادتیغه و انینگ تعظیمی اوچون رکوع و سجود قیلمغه و نمازغه و باشقه طاعتلارغه چاقیرلیبه قبول ایتماسلار بلکه مخالفت قیلورلار قیامت کونی اولکون نی یلغان دیگوچی و طاعتدین باش تارتگوچیلار حال لاریغه وای دور بو بیان قیلونغان حق نصیحت قران مجید نصیحتی دور کافرلار قران کبی عظیم الشان بیر مقدس کتابغه ایمان کیلتورمسه لار و انینگ نصیحتین آلماسه لار ایدی موندین کیین قیسی بیر کتابغه ایمان کیلتوردورلار و قیسی بیر ناصح نصیحتین آلورلار قران کریم آخری کتابدور و انینگ نصیحتی آخری نصیحتدور۔

ای مهربان پروردگار بو مقدس کتاب و کلامینگ حرمتیده بیز عاجز بنده لارینگغه رحم ایتگیل وانی بیزلار اوچون رهنما و نور و هدایت و رحمت قیلوب بیرگیل پروردگارا بیز فراموش قیلغان آیت لارین یاد ایتگمنی بیزلارغه نصیب قیلگیل و بیلیگان مضمون لاریمزنی اوزینگ بیلدورگیل و کیچه کوندوزلاری تلاوت ایلامک دولتین بیزلارغه عطا قیلغیل ای تمام عالم پروردگاری بو کتا بینگنی بیزلارغه شفاعتخواه ایلاگیل ۔ آمین ۔

بومبارک سورہ منگ نامی سورۃ النبا دبولوب اوزی معارج سورہ سیدین کیین نازل بولغاندر باری تعالیٰ بوسورہ دہ قیامتغہ منکر بولگان مشرک لارنگ
بیر بیرلاریگا تمسخرو انکار ایلہ قیلغان استفسار لارینی سوال طرزیدہ بیان قیلوب ایرکہ مشرک لار نیمہ نرسہ دین بیر بیرلاریگا سوال بیریشورلار اینہ اوزی جواب بیروب ارشاد

سورۃ النبا مکیۃ وھی | بسم اللہ الرحمن الرحیم | اربعون آیۃ وفیہا رکوعان

بناد سورہ سی مکہ دہ نازل ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایت رحم لیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ ئولغاندر دادل قرق آیت دور

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ

آنہ لار نیمہ دین سوال قیلوشورلار اد لوغ بیرخبر دین سوال قیلوشورلار کہ الار انگ حقیدہ

مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ

مختلف دورلار ہرگز ایمس آز فرصتدہ بیلورلار ینہ ہرگز ایمس آز فرصتدہ بیلورلار آیا

الْأَرْضَ مِهَادًا ﴿٦﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾

بیز یرنی توشاک قیلوب بیرمدوک می و تاغلارنی میخ لار و یراتدوک سیزلارنی ایرو خاتون

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا

و قیلوب بیردوک اویقو لارینگنی راحت و قیلوب بیردوک کیچہ نی لباس و قیلوب بیردوک

النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا

کوندوزنی معیشت وقتی و بنا قیلدوک تیپہ لارینگیزدہ ییتی محکم آسمان نی و پیدا قیلدوک

سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾

نوربی اوتکور چراغ نی و توشوردوک بولوت لاردین کوب توکولگوچی سونی

لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ

تاکہ چیقارورمز اول سو ایلہ دان و گیاہ نی و درختی کوب باغ لارنی البتہ اجرایش کونی

كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَ

معین بیر وقت دور او کونی کہ صورغہ دم اوریلور و کیلورسیزلار فوج فوج بولوب

فُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ

و آچیلور آسمان پیدا بولور اندہ ایشیکلار دیور غوز و یوریتیلور تاغلار و بولور تاغلار

سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلطَّاغِينَ مَآبًا ﴿٢٢﴾

(قم لیک) البتہ جہنم اوتکوچی لارنینگ یولی دور سرکش لارنینگ جایی دور

لَابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾

الار اندہ تور ورلار عصرلار تاتیمایدورلار اندہ سالقین نرسہ ونہ ایچملیک

إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وِفَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾

مگر ایچورلار قیناق سو و یرینگ بیربلور، موافق جزا البتہ الار امید قیلماس ایدیلار محاسبہ نی

قیلورکہ الار بیر اولوغ خبرادستیدہ سوال قیلوشورلارکہ اوز لاری اول نرسہ خصوصیدہ مختلف دورلار بعضی لاری انگا ایشانورلار و بعضی لاری انکار ایتورلار اول اولوغ خبر قیامت کونی واندہ بولادورگان حالات دور اللہ تعالیٰ قیامت کہ نی منگ بولوشینی ناممکن اعتقاد ایتکان عقدرت الہیہ نی آنی بولدوروشدین عاجز بیلگان منکرلارغہ جواب اورنیدہ مرحمت قیلورکہ بیرتو دہ عاجز بشرانغہ سیدین بو طرایقہ نامناسب اعتراض ہرگز درست ایمس دورالار آز کوندہ حقیقتنی بیلورلار ینہ تاکید قیلورنور بو ہرگز درست ایمس ور آز بیر فرصتدہ روشن بیلورلارکہ اول خبر راست و درست ایکان بوایکی مکرر جملہ قادر مطلق طرفیدین منکرلار اوچون بیوک تہدید دو عید دور کہ بو طریقہ اعتراض ایتکوچی لارنینگ عاقبتی کوب قورقونچ لیک دور منتہ بو وعید سونگدہ اللہ تعالیٰ اوز قدرت غیر متناہیہ سی بیلہ پیدا قیلگان آشادین بعضی سین ذکر قیلوب عنایت قیلور کرامی نادانلر منینگ بو قدرت کائنات دہ موجود نشانلر یدہ ئی قدرتمنینگ اولوغ لیکین بیلہ آلمادیلر منیگی بو کرمن سیز لار اوچون ییر دیگ بیوک بیر مخلوقنی باماد و توشاک قیلوب بیردیم سیز لار او ستیدہ آرام ایلہ حیات کیچور ورسیز لار او منگ ایلہ برابر بو ئوتون تاغلارنی یرنینگ اضطرابدین سلامت

تومعی اوچون میخ لار اورنیدہ یراتدیم زمین آرام دہ بولوب سیز لارغہ ہمیشہ سکون حاصل دور و دیم سیز لارنی بیر بیر لارینگگا انس والفت آلمک لارینگ اوچون وشل لارینگنی عالم دہ دوام ایتیشی اوچون بعضی لارینگنی ایرو بعضی لارینگنی خاتون قیلوب یراتدیم و کوندوز لار دہ مشغولیت دہ بولوب جسم و جانلار ینگغہ حاصل بولگان رنج وتعب لارینگ دفعی اوچون اویقو دیک بیر راحت نی پیدا قیلدیم و کیچہ نی لباس و چادر قیلوب بیردیم کہ اندہ ہر بیر سترنی لازم بولگان عمل لارینگنی قیلورسیز لار و کوندوز

نے سیزلار اوچون عیش وحرکت زمانے قیلوب بیردیم کہ اندہ کسب وتجارت و باشقہ شغل لارینگدہ مصروف بولور سیزلار وموندین باشقہ تیغہ لارینگدہ ییتی طبقہ بلند وکینگ ومحکم آسمان لارنے بنا قیلیم دانہ بولوتن جہان اوزنے نوزی ایلہ یارتوب تورگان اونکور نورلیک چراغ ایجاد ایتدیم وہم سیزلارننگ حیاتلارینگ محافظہ سی اوچون بولوتلاردین کوب توکوتگوچی و عالمنے سیراب قیلغوچی سولارونیغورلار یاغدوردیم تاکہ اول سولاردین یرنے سیراب ایتالیوک اندین سیزلار اوچون ہر قسم دان وگیاہ ودرختی کوب باغلار پیدا بولسون منّہ بو قدر قدرت عظیمہ صاحبی سیزلارننگ چوردگان وتوپراغ بولوب کیتکان سویک لارینگغہ ییگے جان عطا قیلماک دین عاجز قالورمی ؟ ہرگز عاجز قالماس قادر دور قدرتے ننگ نہایسے یو قدور حضرت باریتعالے وتقدس اوز قدرت عالیہ سین بعضے نشانلارین بیان قیلگاندین کیین ہر بیر قابل خطاب ذات غہ خطاب قیلوب مرحمت قیلورکہ اولکونے کہ اندہ حق و باطل یحیتنی ویان بیربیریدین علاحدہ قیلونور مُوَقّت دوریعنی بیر معین وقتغہ تعیین قیلونغاندور نہ اول وقت دین مقدّم کیلورونہ تارخیر ایتولور واول معیّن وقتنی اللہ تعالے اوزی بیلور، اولکون صور غہ دم اورولور وسیزلار قبرلاردین توروب ہر صنعت اوز سرداری ایلہ برابر فوج فوج بولوب پروردگارلارینگ حضوریغہ کیلورسیزلار و اولکون ننگ ہیبتی دین بوکوروتگان بلند ومحکم آسمان یاریلور وآچیلور واندہ محشرغہ توشگوچی فرشتہ لار اوچون ایشیک لار پیدا بولور دسیحلار کبی یرنے اضطرابدین سقلاب تورگان بیوک تاغلار تمامی اولکون ننگ دہشتی دین اوزجاییدین قوزغاتیلور دشول قدر قیتیغ حرکتغہ کیلورکہ ہمہ سی قوم توده لاریغہ ادخشاب قالور اوزاقدین باقغوچی لارکوزلاریغہ شعلہ لیک سودیک کورونور حقیقتدہ سوامیسدورقوم توده لار یدور بیر آزدین صونگ بو حالت ہم قالمائے ہواغہ اوچوب کیتور غرب لارکوزگا سوبولوب کورونگان قوم توده سینی سراب ویرلار جہنم جنت طرفیغہ کیتوب تورگانلارننگ یول لارین اوستیدہ بولور ہر جماعہ جہنم تیغہ سیغہ کیلگاندہ الاردین سوال لار قیلونور ویول حظلارکورولور، ہرکیم ننگ قولیدہ نجات نشانہ سی بولسہ اول کیشی سلامت اوتوب کیتور واگر بولماسہ شول یردہ گرفتار قیلونور، جہنم اوز خالقی غہ سرکش لیک قیلگان لار اوچون دائمی قرارگاہ بولور الار اندہ حساب سیز زمانلار قالوب کیتورلار الار اوچون سادق بیر نرسہ یا ایچملیک نرسہ لار ایچیک اوچون الیس تاتمک اوچون ہم بیرلیاس بلکہ سادق

نرسہ اوربیدہ نہایتدہ قیناق سو بیریلورکہ ایچکان زمانلاری تمام اوچک وقارن لارینی پارہ پارہ قیلوب تشلار ایچملیک اوچون دوزخدہ گیلارننگ یرنینگ ورزداب لارین ایچور ولورالارننگ دنیادہ حلاورسول حقلاریدہ قیلغان طغیان لاری اوچون موافق جزا بودر دنیادہ گی حیاتلاریدہ بیز آخرتدہ محاسبہ قیلونور میز دیب گمان وخیال قیلماس ایردیلار بلکہ بوبارہ دہ اللہ تعالے ننگ حجتلاری ودلیل لارینی یلغان دیب ایشانماس ایردیلار بندہ لارننگ قیلگان عمل لاری ننگ ذرہ ذرہ سی پروردگار لاریغہ معلوم دور سناغان ویازلیگاندور انانگ اوچون ہر بندہ ننگ اوز عملیغہ مطابق جزا بیریلور ابدی ای جہنمی لار دنیادہ قیلغان عمل لارینگ نے کوردنگ لاروحزہ سین تاتینگ لا بیز سیزلارغہ عذاب دین باشقہ بیر نرسہ نے زیادہ قیلماس میز پروردگار مہربان کافر بندہ لاریغہ حاضرلاغان قورقونچلیک عذاب لارین بیان قیلگاندین کیین مؤمن بندہ لاری اوچون آمادہ قیلگان کرامت وضیافت لارین ذکر قیلور ددیدیرکہ قیامت کونے متقی بندہ لار اوچون ہر قسم مراد لاری حاصل بولور تفرج گاہ عطا قیلونور کہ اندہ باغلار وبوستان لار و اوزوم زارلار بولور دیگی کمالغہ ییتکان برنا قیزلار بیریلورکہ ہمہ لاری یاشدہ برابر بولورلار دشراب طہور دین لبریز پیالہ لار تناول اوچون حاضر قیلونور الار جنتدہ بیربیرلاریدین بے فائدہ ویلغان سوزلا نے ایشتماس لار بو مرحمت لار ہمہ سی ای جیبیم سننگ مہربان پروردگارینگ طرفیدین جزادور متیارلیک وکفایہ قیلورلیک عطادور چونکہ پروردگارینگ تمام آسمانلارننگ و یرننگ، وادرتادہ بارجمیع موجودات ننگ پروردگاریدور مہربان لیکین حد نہایہ سی یو قدور جلال وعظمتی اوقدر بلند دورکہ ہیچ بیر ذات اننگ حضوریدہ سوزلا مکغہ قادرلمیدور انینگ اوچون احسان وعطاسی اوز عظمتی غہ لائق بولور بوسزا وجزا الار اولکونے بولورکہ اندہ جبرئیل علیہ السلام

دئمام فرشته‌لار صف تارتوب قیام ده توره‌دورلار یا که فرشته‌لار احکام غه داولاد آدم انجامیغه منتظر توره‌دورلار اول کونی هیچ احدی ده قدرت بوقدورکه سوز غه لب قیمیر لاتسون مگر اول ذات لارکه الله تعالی الارغه اذن بیردر والارننگ کلام لاری حق بولورانه مشول

وَّكَذَّبُوا بِاٰيٰتِنَا كِذَّابًا ﴿۲۸﴾ وَكُلَّ شَيْءٍ اَحْصَيْنٰهُ كِتٰبًا ﴿۲۹﴾ فَذُوْقُوْا

وایشانماس ایدیلار آیتلاریمیزغه یلغان دیب هر بیر نرسه نی ساناب تو یغاندورمیز یازیب ایدی تاتینگ لار

فَلَنْ نَّزِيْدَكُمْ اِلَّا عَذَابًا ﴿۳۰﴾ اِنَّ لِلْمُتَّقِيْنَ مَفَازًا ﴿۳۱﴾ حَدَآئِقَ

عذابدین باشقه نرسه نی زیاده قیلماسمیز البته متقی لار اوچون باردور مراد غه تیکش، باغلار

وَاَعْنَابًا ﴿۳۲﴾ وَّكَوَاعِبَ اَتْرَابًا ﴿۳۳﴾ وَّكَاْسًا دِهَاقًا ﴿۳۴﴾ لَا يَسْمَعُوْنَ

وا وزوملار دکمال غه یتکان یاشلاری برابر قیزلار و شراب ایله تولدیرلیه لار ایشیتماسلار

فِيْهَا لَغْوًا وَّلَا كِذّٰبًا ﴿۳۵﴾ جَزَآءً مِّنْ رَّبِّكَ عَطَآءً حِسَابًا ﴿۳۶﴾ رَّبِّ

ال یرده بیهوده سوزنه یلغان جزا دور پروردگارینگ طرفیدین عطا دور کافی پروردگاری

السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمٰنِ لَا يَمْلِكُوْنَ مِنْهُ خِطَابًا ﴿۳۷﴾

آسمان لارننگ و یرننگ و اورتالاریده بار نرسه لارننگ بیحد مهربان قادر بولماس هیچکیم انگا ایله سوزلاشه

يَوْمَ يَقُوْمُ الرُّوْحُ وَالْمَلٰٓئِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُوْنَ اِلَّا مَنْ

اول کونی کی قایم تورور روح نام فرشته واشبو فرشته لار صف بالاب سوزلاشماس هیچکیم مگر اول کیشیکه

ع ۳۰ / ۱

اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿۳۸﴾ ذٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ

اذن بیردی انگا رحمن و سوزلار توغری سوزنی اوشال کون حق دور پس هر کیم

شَآءَ اتَّخَذَ اِلٰى رَبِّهٖ مَاٰبًا ﴿۳۹﴾ اِنَّآ اَنْذَرْنٰكُمْ عَذَابًا قَرِيْبًا يَّوْمَ

خواهلاسه آلسون پروردگاری طرفیغه مرجع البته بیز قورقوتدوک سیزلارنی یقین عذابدین اول کونی که

يَّنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدٰهُ وَيَقُوْلُ الْكٰفِرُ يٰلَيْتَنِيْ كُنْتُ تُرٰبًا ﴿۴۰﴾

ع ۱۰ / ۲

کورور انسان ایکی قولی مقدم یبارگان نرسه نی و دیرکافر ای کاشکی من تو پراغ بولسام ایردی!

سُوْرَةُ النّٰزِعٰتِ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ سِتٌّ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ	وَّاَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَّفِيْهَا رُكُوْعَانِ

نازعات سوره‌سی مکه‌ده نازل بولغان دور ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایت ده رحم لیک الله تعالی نامی ایله داول قرق آلتی آیت دور

وَالنّٰزِعٰتِ غَرْقًا ﴿۱﴾ وَّالنّٰشِطٰتِ نَشْطًا ﴿۲﴾ وَّالسّٰبِحٰتِ سَبْحًا ﴿۳﴾

قسم جان سوغورغوچیلارغه شوغوب و بوشاتگوچیلارغه یچیب و سوزگوچیلارغه تیز لیک ایله

فَالسّٰبِقٰتِ سَبْقًا ﴿۴﴾ فَالْمُدَبِّرٰتِ اَمْرًا ﴿۵﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿۶﴾

وقف لازم

دایلگاریلاگوچیلارغه یوگوروب و تدبیر قیلگوچیلارغه هر ایش ننگ (که قیامت حق دور) اول کونی که حرکت قیلور تیتراگوچی

تَتْبَعُهَا الرَّادِفَةُ ﴿۷﴾ قُلُوْبٌ يَّوْمَئِذٍ وَّاجِفَةٌ ﴿۸﴾ اَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ﴿۹﴾

وقف لازم

آرقه سیدین کیلور ایکینچی سی بیر قنچه دل لار بار دور که اول کون اضطرابده بولور خوف دین الارننگ کوزلاری توبانده بولور

بیان قیلولگان کون حق دور البته بولور ایکدی هر کیشی سعادت غه مداومت ایتسون و معصیت دین اجتناب قیلسون و پروردگاری حضوریده اوزی اوچون بیر مرجع پیدا قیلسون تاکه قایتوب باردورگان آرامگاه حاضر بولسون ای منکرلار بیز سیزلارنی یقین فرصتده کیلگوچی عذاب آخرت دین قورقوتدوک داگاه قیلدوک اول کون هر بیر انسان دنیاده اوزی ایلگاری مقدم یبارگان عمل لارین اوز کوزی ایله کورور و اول عمل لار اوچون بیریله دورگان عذاب لارنی مشاهده قیلگان کافر اوز ننگ حسرت و ندامت لار ایله دیرکه کاشکی من توپراغ لیک حالیمده قالسام ایردی اصلا یراتیلماسام ایردی یا محشرده قصاص اوچون حاضر قیلولوب صونگره توپراغ بولوب کیتگان حیوان لار کبی منهم توپراغ بولوب کیتسام ایردی۔

بوسوره شریف ننگ نامی سوره نازعات بولوب سوره النبادین صونگ نازل بولغان دور الله تعالی بو سوره ده قیامت کونی ننگ بارلیغی و حقلیغی اوچون ملائکه کرام ننگ بیر نیچه طائفه لاریغه قسم یاد قیلورلار دین بیرنچی طائفه اول فرشته لار دور لارکه کافرلار و ظالملار بدن لاریغه شونغوب توروب رگ رگ لاریدین نهایت ده شدت ایله سوغوروب آلورلار الارنازعات دورلار ایکینچی طائفه اول فرشته لار دور لارکه مومن بنده لارننگ بدن قفصی ده محبوس و باغلانگان پاک جان لارینی باغلارین یچیب بندلاریدین بوشاتوب یبارادورلار صونگره الارننگ جان لاری نهایت ده خرسند بولغان حال لاریده عالم قدس طرفیغه پرواز قیلورلار بو جماعه فرشته لار "ناشطات" دورلار اوچونچی طائفه اول فرشته لار دورلارکه الله تعالی الارنیمه نرسه‌غه حکم قیلغان بولسه اوشال حکم قیلغان نرسه سینی بجا قیلماک اوچون نهایت ده تیز یورورلارکه گویا دریالارده سوزگوچی جانورلار کبی سرعتده کیتورلار یا اوشال

روح قبض ایتکوچی فرشتہ لار دورلار کہ روحلارنے آسوب آسمان طرفیغہ جادہ سوزگان کبی تیز پرواز قیلورلار بوطائفہ لار باری تعالیٰ امرینی انجام بیرمک اوچون سبقت ایتور
لار بیر بیرلاریدین ایلگاریلارلار بوطائفہ لار سابحات وسابقات دورلار آخری طائفہ اول فرشتہ لار دور لارکہ ارواحلاریدین قیسے لاریغہ ثواب ایلہ قیسے لاریغہ عذاب

ایلہ حکم ایتولگان بولسہ ہر قیسی لارین تدبیرلارین کوروڵارسو حکم آلٰہی غہ مطابق انتظام قیلور لاریا اول فرشتہ لار دور لارکہ مطلق امور کونیہ حقیقہ تدبیر ایتور لار بوجماعہ مدبرات دور لار بعضہ علماء روایت لاریغہ نظراً بو قسم یاد قیلونغان نرسہ لار غازی لار نینگ آت لاری دوریا یولدوزلار دور بو قول لار نینگ ہمہ سیغہ ہم تطبیق ممکن دور اللہ تعالیٰ شول صفت لار نینگ ایگالاریغہ قسم یاد قیلوب قیامت کونے نینگ جزم کیلیشی نے اثبات قیلور قسم نینگ جوابے البتہ البتہ ای منکرلار اولگندین کیین یتہ حساب وفیصلہ اوچون تریلور سیزلار دیگان مضمون دور پروردگار حمت قیلور کہ قیامت نینگ بولوشے ایکے بار صورغہ دم اورولوش صونگندہ بولور بیرنچیسے ایلہ بو تمام اضطرابغہ کیلور اوسیدہ بار جاندارلار نینگ قست تیغ حرکتے دین ہلاک بولور آرقہ سیدین ایکنچی دم اورولوش ایلہ تمام خلق نیگلے دین تیریلور بوایکی نفخہ نینگ اور تاسیدہ قرق سنہ اوتور اولکون قیامتغہ منکر بولغان انسان لار نینگ دل لاری نہایت موہ خوف دین اضطراب دہ بولور روکولاری انجام لارین کوروب خجالت دین توبان بولور ذلت لاری نمایان بولور منکرلار دنیادہ مسلمان لارغہ مسخرہ قیلغان حال لاریدہ دیرایدی لارکہ ای مسلمان سیز لار نینگ اعتقاد لار ینگدہ بیزلار اولگانمز دین کیین یتہ تریلور مزمی سویک لاریمز چوروب کیتہ بہ ہم یتہ اوتغی دیک اصلی صورتمزغہ کیلور مزمی اگر سیزلار دیگاندیک یتہ حیات غہ قایتساک اول قایتیشمز بیزلار اوچون زیان لیک بر قایتیش بولورالار نینگ بو طریقہ سوزلاری گویا بر قسم مسخرہ ایدی یعنی ایکنچی تریلیش اوزی یوق بیر نرسہ دیگان لاری ایدی قادر مطلق رحمت قیلور کہ کافرلار قیامت نے نہ قدر مشکل گمان قیلسہ لار قیلسون لار لکن اللہ تعالیٰ نینگ قاشیدہ بیر کینہ صیحہ دین عبارت دور یعنی صورغہ بیر بوق اورولگان زمان مخلوقات محشر میدانیدہ انجام لاریغہ منتظر بولغان حال لاریدہ قائم وحاضر تورور لار بو قدر سرعت ایلہ قیامت نے برپا قیلکدہ اللہ تعالیٰ غہ ہیچ کلفت ومحنت یوق دور اللہ تعالیٰ منکر

يَقُولُونَ أَإِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَإِذَا كُنَّا

قیامت منکرلاری دیرلار کہ آیا بیزلار ینہ قایتارلیور میزمی اوّلغی حالیمزغہ آیا چوروگان سویک لار بولوب

عِظَامًا نَّخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِيَ

قالساک ہم می، دیدیلار کہ اول قایتیش اول حالدہ زیان لیک قایتیشدور شول دور کہ اول نرسہ

زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُم بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ

بیرگنہ صیحہ دور پس اوشال ساعت اولار محشر میدانیدہ بولور لار آیا کیلدیمی سنگا ای حبیبم موسیٰ نینگ

مُوسَىٰ ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾ اذْهَبْ

خبری وقتی کہ چاقیردی انے پروردگاری طوای ناملیک پاک میداندہ (دیدی) بارسن

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ إِلَىٰ أَنْ تَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾

فرعون قاشیغہ کہ اول طغیان قیلدی و دیگیل آیا خوشونگ بارمی پاک بولوشیگا؟

وَأَهْدِيَكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ ﴿٢٠﴾

وشول نرسہ غہ کہ ہدایت قیلای من سنی پروردگارینگ طرفیغہ وسن قورقغیل، کیین کورساتدی انگا بیوک نشان نے

فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ ﴿٢١﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ يَسْعَىٰ ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ

وایشانمادی (فرعون) و باش تارتدی صونگرہ یاندی کوشش قیلغان حالدہ وجمع قیلدی و ندا قیلدی کیین دیدی

أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ ﴿٢٤﴾ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْآخِرَةِ وَالْأُولَىٰ ﴿٢٥﴾

کہ من سیزلار نینگ اولوغ ربینگز دور من پس گرفتار قیلدی انے اللہ تعالیٰ دنیا وآخرت عذابیغہ

ع ٢٦ ٢ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ﴿٢٦﴾ أَأَنتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ

البتہ بو قصہ دہ عبرت بار دور اول کیشیغہ کہ قورقور آیا سیزلار نے یاراتمک مشکل دورمی

السَّمَاءُ ۚ بَنَاهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوَّاهَا ﴿٢٨﴾ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ

یا آسمان نے اللہ آسمان نے یاراتدی کوتاردی سقفینی و برابر قیلدی انے وقرانغو قیلدی کیچہ سنے وظاہر قیلدی

ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا

روشنلیکی نے ویرنے اندین کیین بوتون توشادی تاشقاریغہ چیقاردی اندین سو وینی

وَمَرْعَاهَا ﴿٣١﴾ وَالْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾

وسبزہ زارینی وتاغلارنے ثابت قیلدی فائدہ تیکوزمک اوچون سیزلارغہ و جانورلارینگزغہ

فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَىٰ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ

پس وقتی کہ کیلسہ اول کتہ ہنگامہ اولکونے کہ یاد لار انسان

منزل٧

لارننگ عاقبت لارین خراب لیکیدین حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم غہ خبر بیردب عنایت قیلورکہ ای حبیبیم دنیادہ اونکان ظالم ومنکر لارنینگ اولوغی فرعون نرنگ ہدایتے اوچون یباریلگان پیغمبر موسیٰ علیہ السلام واقعہ لاری سنگا معلوم بولدیمی چونکہ اول واقعہ عبرت لیک بیر واقعہ بولغان سببیدین قابلِ ذکر وبیاندور یعنی کہ موسیٰ ننگ پروردگاری طور تاغی غہ یقین طوی نام بیر پاک میدانہ موسیٰ نے اوزیغہ چاقریب امر قیلدیکہ ای موسیٰ سن فرعون قاشیغہ باریب انے آگاہ قیلغیل چونکہ اول اوز حدیدین تجاوز قیلدی واوز پروردگاریغہ سرکش بولدی سن انگا دیگیل کہ ای فرعون بو قدر عمرنینگ کفر وضلالت دہ اوتدی وجود ننگ غلاظت غہ باتکاندور ایمدی ایمان وطاعت ایلہ شرک ومعصیتدین پاک بولمکغہ خواہشنگ باردورمی ومننگ ہدایتمغہ میل ورغبتنگ بولورمی اگر راغب بولسنگ من سینے حقیقی پروردگارینگ طرفیغہ یول کورساتورمن صونگرہ سن ہدایت تاپیب خشیتہ لیک بندہ بولورسن انجامنگ سعادت بولور موسیٰ علیہ السلام اللہ تعالیٰ طرفیدین رسالت رتبہ سیغہ نائل بولوب فرعون قاشیغہ باردے لار فرعون رسالت لارین قبول قیلمادی بلکہ انکار وتمرد قیلدی صونگرہ موسیٰ علیہ السلام فرعون غہ بیوک نشان ودلیل کورساتدی لاریعنے عصالرین یرغہ تاشلادیلار اول عصا بیر اژدر بولوب قالدی ومبارک قول لارین کورساتدی لارکہ نہایت دہ آق ونور لیک بولوب کوروندی فرعون بو معجزہ غہ تصدیق قیلمادی وعصیانیدہ دوام ایتدی وموسیٰ علیہ السلام معجزہ لارین مقابلہ دہ جادوگرلارنے جمع قیلدی وقومی نے وعسکر لارینی توپلادی ومجمع عظیم دہ ندا قیلدی ودیدی کہ ای مخلوق لار موسیٰ من خدانینگ پیغمبری دورمن دیب دعوا قیلور حال بوکہ سنزلارننگ بیوک پروردگار لارنگز منم دورمن موسیٰ نے کیم پیغمبر قیلوبدور بوسوزی ناحق دور صونگرہ اللہ تعالےٰ فرعون نے گرفتار قیلدی دنیا وآخرت وعذابیغہ دوچار قیلدی دنیادہ دریاغہ غرق قیلدی وآخرت دہ دوزخ اہل دین بولدی منہ بو واقعہ دہ خدادین قورقغان ذات لار اوچون البتہ کافی عبرت باردور ہر کیشے اوز پروردگارین تانوماسہ وانینگ عبادتیدین واحکامیغہ اطاعت دین باش تارتسہ وسرکش لیکدین توبہ قیلماسہ حق ننگ یبارگان رسولیغہ تابع بولماسہ اول کیشے ننگ عاقبتی فرعون کبی ہلاک ابدی وعذاب سرمدی بولور صونگرہ اللہ تعالےٰ اوشال قیامتغہ منکر بولغان والله تعالیٰ اوچون اسنے مشکل گمان قیلغان ذات لارغہ خطاب قیلوب مرحمت قیلورکہ ای منکرلار اللہ تعالیٰ اوچون سنزلارننگ جانسز بدن لارینگغہ جان عطا قیلمک مشکل دورمی یاکہ آسمان دیگ وتاغلارنے پیدا قیلمک مشکل دورمی اگر بو نرسہ لارنے خلقے وایجادی مشکل بولسہ

کورونگ لارکہ اللہ تعالیٰ آسمان نے پیدا قیلدی نہایت دہ بلند وکیننگ ومستحکم یراتدی کہ اندہ ہیچ بیر خلل ونقصان یوقدور ہر جہتی ہموار وبرابردور کیچہ سی نہایت قرانغودور وکندوزی بیحد یارغ وروشن دور وآسمان دین صونگ یرنے توشادی و اوستیدہ یورگان خلق اوچون انے بیر آرام بساط قیلوب بردی واندین علامِ حیاتے اوچون ہر قسم سولار وسبزہ چمنزارلار پیدا قیلدی بو قدر انتظام تمامی ای منکرلار سنزلارننگ وحیوان لارینگزننگ فائدہ لارینگز اوچون بولگاندور ایمدی وقتی کہ اول وعدہ قیلونگان واقعہ وہنگامہ کیلور وجہنم تمام اہل محشر مقابل لاریدہ نمایان توروردر ہر بیر کورگوچی بے پردہ وبلامانع انے کورہ آلورا ولکون انسان لار ایکی نوع غہ بولونور لار ہر کیم بودنیادہ اوز حدیدین تجاوز ایتسہ ودنیانے آخرت دین مقدم بیلسہ البتہ جہنم انینگ محلے دہ دور وہر کیم پروردگارین حضوریدہ حساب اوچون حاضر وقائم بولوشیدین خوف قیلسہ وا ور نفسینی خواہشیغہ مطابق حیات کیچرگان بولماسہ البتہ جنت انینگ آرامگاہی دور اللہ تعالیٰ حضرت رسالت پناہ صلے اللہ علیہ وسلم غہ مرحمت قیلورکہ

ای جهیم کافرلار تمسخر و انکار یوزه سیدین سنگا سوال بیرودلار که قیامت قچان قایم بولور و قچان حساب و جزا کونے کیلور حقیقت شولدور که قیامت معین وقتین ذکری و بیانے

مَا سَعٰى ۝۳۵ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيْمُ لِمَنْ يَّرٰى ۝۳۶ فَاَمَّا مَنْ طَغٰى ۝۳۷

قیلغان علینے و یوزه غه چیقار یلیه جهنم کر خوا یلا کان کیشے کورورس اول کیشی که طغیان قیلدی

وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ۝۳۸ فَاِنَّ الْجَحِيْمَ هِيَ الْمَاْوٰى ۝۳۹ وَاَمَّا

و ترجیح بیردی دنیا حیاتے نے پس البته دوزخ ننگ اورنیدور اننگ جایے و اول

مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهٖ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوٰى ۝۴۰ فَاِنَّ

کیشے که قورقوبدور ربینی قاشیده قیام دین و منع قیلوبدور نفسنی اننگ خواهشیدین پس البته

الْجَنَّةَ هِيَ الْمَاْوٰى ۝۴۱ يَسْـَٔلُوْنَكَ عَنِ السَّاعَةِ اَيَّانَ مُرْسٰىهَا ۝۴۲

جنت ننگ اورنیدور اننگ جایے سوال بیرورلار سنگا قیامت وین که قچان بولور اننگ قایمی

فِيْمَ اَنْتَ مِنْ ذِكْرٰىهَا ۝۴۳ اِلٰى رَبِّكَ مُنْتَهٰىهَا ۝۴۴ اِنَّمَآ اَنْتَ مُنْذِرُ

سنگا نیمه علاقه اننگ بیانی پروردگاریگادور علمی ننگ نهایه سے ، حقیقت شولکه سن قورقوتغوچیدورسن

مَنْ يَّخْشٰىهَا ۝۴۵ كَاَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوْٓا اِلَّا عَشِيَّةً اَوْ ضُحٰىهَا ۝۴۶

اول کیشے نے که اندین قورقور گویا اولار کونے که انے کورورلار تورمگان بولورلار زیاده مگر کیچه یا اننگ صباحی مقداریده

سُوْرَةُ عَبَسَ مَكِّيَّةٌ وَهِيَ اِثْنَتَانِ وَاَرْبَعُوْنَ اٰيَةً وَفِيْهَا رُكُوْعٌ وَّاحِدٌ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عبس سوره سی مکه ده نازل بولغان دو ابتدا قیلولور بجد مهربان نهایت ده رحم لیک الله تعالی نامی بیله اول قرق ایکی آیت دور

عَبَسَ وَتَوَلّٰىٓ ۝۱ اَنْ جَآءَهُ الْاَعْمٰى ۝۲ وَمَا يُدْرِيْكَ لَعَلَّهٗ يَزَّكّٰىٓ ۝۳

یوزین ترش قیلدی و یوز اوگوردی انگلمونکه کیلدی قاشیغه کور بنده و نیمه معلوم سنگا که شاید اول پاک بولور

اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرٰى ۝۴ اَمَّا مَنِ اسْتَغْنٰى ۝۵ فَاَنْتَ

یا نصیحت ایشیتور و نفع قیلور انگا نصیحت اما اول کیشے که پرواسیزدور سندین اسن

لَهٗ تَصَدّٰى ۝۶ وَمَا عَلَيْكَ اَلَّا يَزَّكّٰى ۝۷ وَاَمَّا مَنْ جَآءَكَ يَسْعٰى ۝۸

انگا متصدی بولورسن و سنگا باک یوقدور اننگ پاک بولمسلیغی ده اما اول کیشے که کیلور سنگا یوگوروب

وَهُوَ يَخْشٰى ۝۹ فَاَنْتَ عَنْهُ تَلَهّٰى ۝۱۰ كَلَّآ اِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۝۱۱ فَمَنْ

و اول قورقور سن اندین تغافل قیلورسن ، موندا غ بولماسون البته بو آیتلار نصیحتدور هر کیشے

شَآءَ ذَكَرَهٗ ۝۱۲ فِيْ صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ ۝۱۳ مَّرْفُوْعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۝۱۴

خواهلاسه انے اوقور یاد قیلگاندور حرمتلیک صحیفه لارده بلند مرتبه لیک پاکیزه صحیفه لارده

بِاَيْدِيْ سَفَرَةٍ ۝۱۵ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۝۱۶ قُتِلَ الْاِنْسَانُ مَآ اَكْفَرَهٗ ۝۱۷

یازغوچیلار قول لاریده که بیوک تبه لیک یخشے لاردور لار لعنت غه دوچار بولسون انسان نه قدر ناشکردور

(Margin, upper right:)
سینگ ایشینگ ایمس دور قیامت ننگ علمی پروردگار ینگا حواله قیلونغاندور و من اندین قورقوتغوچیلار نے آگاه قیلغوچی و قورقوتغوچی دور سن و لیس بعض منکرلار نه اوچون قیامت کیچکدی قچان کیلور دیبرلار لکن وقتی که اوز کوزلاری ایله انے کورورلار شول طریقه گمان قیلورلار که دنیا ده بیرگنه کیچه یا اننگ صباحی مقداریده بیر مدت تورو بدورلار و هیچ بیراوزون مدت و زمان او تمابدور

(Margin, lower right:)
بو سوره شریفه ننگ نامی سوره عبس بولوب سوره النجم دین صونگ نازل بولغاندور جناب رسالتمآب صلی الله علیه وسلم بیرکون قریش جماعتی نین سردارلاریدین بعضے لاریغه اسلام دینی ننگ محاسن و فضائل لاری خصوصنده بیان بیروب تورگان ایردی لار بیکایک بیر اعمی صحابه خدمت لاریغه حاضر بولوب یا رسول الله الله تعالے سیزغه تعلیم بیرگان نرسه دین سنگا هم تعلیم بیرینگ دیدی لار اول کمسه لاری عاجز بولغان سببدین آنحضرت صلی الله علیه وسلم ننگ قاش لاریده اولتورگان ذاتلاردین بیخبر ایردیلار نام

(Margin, left of text:) ع ۲ / ۲۰ / ۴ — وقف لازم

لاری عبد الله بن ام مکتوم ایردی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بوذات ننگ سببے دقت کیلگان لیک لاریدین بیرآز رنجیده بولدیلار و خیال مبارک لاریغه کیلگان بولورکه من بیر جماعه ایله گفتگوده ایدیم که اگر بولار اسلامنی قبول قیلوب قالسه لار مینگ لاب انسان ننگ اسلامیغه سبب بولورلار و بو فرصت هر وقت حاصل بولماس بو عاجز صحابے همیشه قاشمده حاضر دور قچان تعلیم آلسه ممکن دور نه اوچون بے وقت منگا تشویش

بیرور رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بو جناب ننگ معامله لاریدین مبارک طبع لاری آلونوب
چهره لاریغه اندک خفه لیک لارین اثری ظاهر بولدے اننگ اوچون بو کیشیغه زیاده
التفات قیلمائے اوز مهم لاریغه مشغول بولدی لارصونگره باری تعالیٰ و تقدس بو آیت
لارنے نازل قیلدی بو سورهٔ مبارکه ده اوشال واقعه نے بو طرزده بیان قیلورکه منینگ
حبیبیم اوز حضوریغه تعلیم آلمک اوچون کیلگان اعمیٰ بنده ام بیلیشا نه سین تریشدیردی
دا امدین یوزین ادگوردی اننگ اوچون کہ بے وقت کیلو بدورای حبیبیم سنگا نیمه معلوم
دور بلکه بو عاجز بنده م خدمتنگده حاضر بولوب نصیحت لارینگنے ایشیتور و ایشیتگان
نرسه لاری انگا فائده ییکوزوب عمل صالح غه مداومت قیلور و وجودی گناه لاردین پاک
بولور قیلغان نصیحت لارینگ ضایع بولمس لکن سن سندین اوزینے مستغنی بیلگان
و دنیاسیغه مغرور بولگان انسان لارغه متصدی بولورسن والارننگ هدایتے اوچون اوز
جاننگنے کلفت غه سالورسن والار ناپاک لیک حالده قالغان صورتده سنگا هیچ بیرباک
یوقدور و ضرر بولمس و سنینگ حضورینگغه دین تعلیم آلمک اوچون کیل گان بیرعاجز که
اول بیچاره هروقت خداودین یادستگیری بولمغان لیک دین دیقیلشدین قورقوریوگور
گان حالده ییتوب کیلسه سن اندین بے پروا بولورسن و تغافل قیلورسن بو طریقه بولمسون چونکه
قران کریم ننگ آیتلاری تمام عالم اوچون عام نصیحت دور هر کیشے خواهلاسه انے اوقار و
اندین بهره آلور بو عاجز بنده قران کریم غه محبتی بار دور اننگ اوچون شوق تمام ایله حاضر
بولور اما متکبر مالدارلار قران غه محبت لاری یوقدور اننگ اوچون بے پروا بولورلار قران
کریم خداوند عالم نزدیده عزیز و مکرم دور آیتلاری پاک و حرمت لیک صحیفه لارغه یازیلگان
دور آسمانده هم ویرده مسلمانلار قول لاریده هم بلند مرتبه و مقام لارده سقلانور الله تعالیٰ قاشیده محترم و
نیخشے کاتب لار قول لاری ایله حفاظت قیلونور بو قدر معزز و شرفلیک بیر مقدس کتاب نے کافرلار
قبول قیلمغان حالده هرگز قدری توشناس والار بو کتاب نصیحت لارین آلماسه لار مسلمانلار آلور هلاک
بولسون انسان و لعنت غه دوچار بولسون که نه قدر بیوک ناشکر دور قران دیگ اولوغ بیر نعمتنے
قدر قیلمادی واوز پروردگارین حقلارین ادا ایتمادی انسان غه بو قدر کبر و غرور نیمه دین پیدا بولدی
اوزی بیلورمی که پروردگاری لنے نیمه نرسه دین یاراتدی انے بیر قطره ناپاک سودین یاراتدی
دهر قیسے موجهین اوزلیغه مناسب بیر خلقت واندازه غه قویدی هر عضوی) اوز قامتی غه مطابق قویولگان دور

دعمرینی ورزقینی وعملے نے و شقاوت و سعادتینے اوز حالیغه موافق تعیین و تقدیر ایتکان دور و آنه سین قاریندین دنیاغه کیلیش یولینے یا صلاح و فساد یولینے انے اوچون آسان قیلغان
دور صونگره دنیا کلفت لارین تحلے دین عاجز قالغانده انگا اولوم نصیب ایتکاندور و اولگاندین کیین یریوزیده جسدی خوار و ذلیل بولماسلیغے اوچون قبرغه دفن ایتیک تدبیرین الهام
قیلگاندور کیین قچان الله تعالیٰ اوزی خواهلاسه اول بنده نے قبریدین توروغوزور دیمنه بو قدر عجیب و غریب قدرت لارغه مالک بیر پادشاه حقیقے ننگ کتابیدین بهره آلمغان و نصیحت
لاریغه قولاغ سالمگان بیر انسان نه
قدر بدبخت و نه قدر بے طالع انسان دور
هرگز مونداغ بولماسون انسان پروردگاری
امر قیلغان حکمنے بجا قیلمادی بو جهتدین
اول هم ناشکر دور و هم نافرمان دور
پروردگار مهربان یوقلیغده اوتکان آیتلاردہ
انسان نے پیدا بولوشے و اولیشے اوستنده
واضح بیان بیریب ایندی اننگ حیاتین
ضروریاتے بولغان نرسه لارغه نظر قیلیکے
والاردین عبرت آلیشے غه امر قیلور رحمت
قیلورکه هر بیر انسان اوزی هر کون ییب
تورگان طعامیغه دقت ایله نظر قیلسون که
بیز نیچوک انے خلق قیلورمیز اول یوقاریدین
یوتلار یاریب یغمور سولارینی یرغه توکور
مز اندین یرلار سوله ییب یوشار صونگره
حکمیز ایله یریار لیب واندین هر قسم دان
لار واوزوم کبی میوه لار و هر نوع طعام
غه سالونادورگان ترکاری اوت گیاه
لار و یاغین آلوناردورگان زیتون کبی
نرسه لار و بولوتون سنه توراردورگان خرما
لار و درخت لاری یوغان و کوب بولگان
باغ و بوستان لار و دبولاردین باشقه هر تورلک میوه
لار و گیاه لار پیدا بولور بو بیوک انتظام سایه سیده
عالم خلقنے حیات کیچورور بو نرسه لار همه سے
ای انسان لار سیز لارغه و جانورلارینگز غه
فائده ییکورمک اوچون بولگاندور ایندی
بو اولوغ تربیه و احسان بدلیده سیز لار
دین بو کفر و معصیت مناسب دورمی؟ و
ایندی بیر وقت کیلورکه نهایت دهشت
لیک بیر آواز پیدا بولور اول آوازنے
ایشیتگوچی قولاغلار کر بولور لوکون انسان
اوز برادری آکه اوکه سیدین قاچار و آنه
و آته سیدین و خاتونے دین واوغول
لاریدین نفرت قیلور دیقین کیلماس
هر بیر لارین حال لارین صوراس لار هر
کیشنے اوچون بیر حالت پیدا بولور که
باشقه غه باقالماس اوزاوزیدین -
آشناس بلکه اوزی ایلما آواره بولور
همه ننگ تیلیده وانفساه صداسے
بولور علامه ابن کثیر رحمة الله نقل قیلور
لارکه صحیح حدیث ده کیلوب دور که محشر کونے اولوالعزم پیغمبر لاردین اهل محشر اوچون شفاعت طلب قیلونور لکن الار نفسی نفسی لا اسا لک الا نفسے دیب جواب بیر ورلار یعنی اوز رم اوزوم
آلیسندین اوزومدین باشقه نے سورالماسمن دیرلار حتی سیدنا عیسیٰ علیه السلام دیرلار که من بوکون الله تعالیٰ دین اوزومدین باشقه نے سورالماسمن اوز والدهٔ مدینی توغقان مریم آنمنے
هم سورایالماسمن هردین اوّل هابیل اوز برادری قابیل دین قاچار و ابراهیم علیه السلام وزآته لاریدین قاچار لار و لوط علیه السلام خاتون لاریدین قاچارلار و نوح علیه السلام اوغول لاریدین

قاچماریدلانسٹ دیرلارکہ المؤمنین عائشہ رضی اللہ عنہا حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم غہ سوال بیردیلار و دیدیلار کہ یا رسول اللہ منینگ آتہ و آنہم سیزغہ فدا بولسون من سیزدین بیر نرسہ نی سورارمن سیز جواب بیرینگ
حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم مرحمت قیلدی لار کہ سوالینگ جوابنی سنگا معلوم بولسہ بیرمن ام المؤمنین دیدی لار کہ یا رسول اللہ قیامت کونیدہ ایرلار قیسی حالدہ کورلاریدین تورورلار حضرت رسول اللہ
صلی اللہ علیہ وسلم مرحمت قیلدی لار کہ ایرلار قبرلاریدین یالانغ لینگ ویلینگغاچ بے لباس تورورلار ام المؤمنین سوال قیلدی لار کہ خاتون لار ہم کوتو ولار حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم جواب بیردیلار کہ لا ہم ایرلار کبی تمام عریان

مِنْ اَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهٗ (١٨) مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهٗ فَقَدَّرَهٗ (١٩) ثُمَّ
یعنی دین یراتدی انی برقطرہ سودین یراتدی انی اندازہ غہ قویدی اسنی ، کیکین
السَّبِيْلَ يَسَّرَهٗ (٢٠) ثُمَّ اَمَاتَهٗ فَاَقْبَرَهٗ (٢١) ثُمَّ اِذَا شَآءَ اَنْشَرَهٗ (٢٢)
یولنی آسان قیلدی انگا کیکین اولدوردے انی و قبرغہ قویدوردے انی کیکین قچان خواہلاسہ تورغوزدی انی
كَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَآ اَمَرَهٗ (٢٣) فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِهٖٓ (٢٤)
موندا ع ایمس بجا قیلمدی اول نرسہ نی کہ امر قیلدی انگا ایدی نظر قیلسون انسان اوز طعامی غہ کہ
اَنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا (٢٥) ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا (٢٦)
بیز لار توکدوک سونی قویوب ، کیکین یار دوک یرنی شق قیلوب
فَاَنْۢبَتْنَا فِيْهَا حَبًّا (٢٧) وَّعِنَبًا وَّقَضْبًا (٢٨) وَّزَيْتُوْنًا وَّنَخْلًا (٢٩)
کیکین اوندور دوک انده دان نی و اوزیمنی و اوت گیاہ نی و زیتون نی و خرمالار نی
وَّحَدَآئِقَ غُلْبًا (٣٠) وَّفَاكِهَةً وَّاَبًّا (٣١) مَّتَاعًا لَّكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ (٣٢)
و درختلاری یوغان دکوب باغلار نی و میوہ نی و گیاہ نی فایدہ تیکوزمک اوچون سیزلارغہ و حیوانلاریگیزغہ
فَاِذَا جَآءَتِ الصَّآخَّةُ (٣٣) يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخِيْهِ (٣٤) وَاُمِّهٖ
پس وقتی کہ کیلسہ قولاغ کر قیلغوچی اول کونی کہ قاچار انسان اکا اوکاسیدین وانہ سیدین
وَاَبِيْهِ (٣٥) وَصَاحِبَتِهٖ وَبَنِيْهِ (٣٦) لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَاْنٌ
و آتہ سیدین و خاتونیدین و اوغول لاری ہر کیشیگہ اوچون بار دور لار دین اولکون حالی کہ
يُّغْنِيْهِ (٣٧) وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ (٣٨) ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ (٣٩)
اوزیغہ کفایہ قیلور بیر نیچہ یوز لار اولکون روشن دور کولوب تورگان دور خوشدور
وَوُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ (٤٠) تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ (٤١) اُولٰٓئِكَ
و بیر نیچہ یوز لار اولکون اوستیدہ غبار بولور غبار اوستیدہ بولور قارہ لیک انہ شول کیشے لار
هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ (٤٢) ع ١ ٤٢ ٥
الار دور کافر لار فاجر لار

سُوْرَةُ التَّكْوِيْرِ مَكِّيَّةٌ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ	وَهِيَ تِسْعٌ وَّعِشْرُوْنَ اٰيَةً

تکویر سورہ سی مکہ دہ نازل بولغان ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالی نامی ایلہ دور و اول یگرمہ توقوز آیت دور
اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ (١) وَاِذَا النُّجُوْمُ انْكَدَرَتْ (٢) وَاِذَا الْجِبَالُ
وقتی کہ آفتاب اورالسہ وقتی کہ یولدوز لار توکولسہ وقتی کہ تاغ لار یورغوزولسہ

تورودلار ام المؤمنین دیدی لار کہ اوندا غ بولسہ قیامت کونی نہ تعجب ریان بیر حالت پیدا بولور ایکان یعنی بر دہ سیزلیک بے حیالیک بولور ایکان ایرلار خاتون لار ایلہ آرالاش بولوب بیر بیرلارین بدنلاریغہ نظر لاری توشہ ایکان دیدیلار حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم مرحمت قیلدیلار کہ قیسے بیردین سوال قیلورسن بیر آیت منگا نازل بولغان دور کہ انگا قرا غاندہ لباسینگ بولسون یا بولماس ہمہ سی برابر دور ام المؤمنین دیدیلار یا نبی اللہ اول قیسی آیت دور حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم عنایت قیلدی لار کہ اول آیت بو دور (لِكُلِّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَاْنٌ يُّغْنِيْهِ) خلاصہ قیامت کونی اہل محشر ایکے غہ بولونولار بیر فرقہ لاری اہل جنت دورلار کہ یوزلاری نور ایلہ دین روشن دور لار نجات دین خندان و کونگل لاری مقبولیت دین شاد و خرم بولور بو جماعہ اہل جنت دور لار بیر فرقہ لاری اول طائفہ دور لار کہ یوزلاری غم دین کدر چہرہ لاری عذاب خوفیدین قرا یگان و کفر و فجور نینگ اثری انہ نمایان بولور بو طائفہ حقغہ بویون سونگان کافرلار و فاجرلار دور لار ہر وی دور بو سورۂ مبارکہ نازل بولغاندین کیین آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم قچان ابن ام مکتوم رضی اللہ عنہ خدمت لاریغہ کیلسہ لار نہایت دہ احترام ایلہ استقبال قیلور ایدیلار و کمال التفات لاردین دیر ایدیلار (مَرْحَبًا بِمَنْ عَاتَبَنِيْ فِيْهِ رَبِّيْ) یعنی مرحبا اول ذاتیغہ کہ انینگ خصوصیدہ پروردگاریم منی عتاب قیلغان دور حضرت انس بن مالک رضی اللہ عنہ دین قتادہ رحمہ اللہ روایت قیلورلار کہ بو جناب قادسیہ حربی دہ ابن ام مکتوم رضی اللہ عنہ نی بدن لاریدہ درع و قول لاریدہ قارہ علم ایلہ کوردیم دیر لار اول جناب عاجز و معذور بولغان حال لاریدہ ہم شہادت غہ مشتاق لیک لاریدین جہاد میدانیغہ حاضر بولور ایردی لار رضی اللہ عنہم اجمعین۔

بو سورۂ شریفہ نینگ نامی سورۃ التکویر بولوب سورۃ المسد دین صونگ نازل بولگان دور۔
حضرت رسالت پناہ صلی اللہ علیہ وسلم دین مروی دور مرحمت قیلوب دور لار کہ ہر کیم قیام قیامت نی اوزی کورگان کبی بیلیکسے دوست توتسہ اذا الشمس کورت و اذا السماء انفطرت و اذا السماء انشقت سورہ لارین اوقوسون حضرت باری تعالے و تقدس بو سورۂ مبارکہ دہ قیامت کونی نینگ بر پا بولوشین

آفتاب غہ یقین بار روب بیکینوب غائب بولغان لاریدہ کُنَّس دیلور یعنی بولار کیئیں غہ قایتگوچی لار توغری سیر قیلغوچی لار و بیکینگوچی لار دور لار

کیفیتی و برپا بولغان دین صونگ بولادورگان حال لارنے بیان قیلور دیم قرآن کریم و رسول عظیمؐ حق لاریدہ ایضاح بیرور ارشاد قیلور کہ اول کونے کہ آفتاب اور السہ یعنی بسیر توشالگان لباس طیا یارلیگان لباسنے تقلاب اوراب قویولگان کبی بو بوک نیر اعظم آفتاب نے اوراب قریولسہ و اننگ نوری محو بولوب قرانغولیک پیدا بولسہ و یولدوز لار آسماندین یر یوزیغہ توکولسہ و بو قدر بوک تاغلار اوز جایلاریدین قوزغاتیلیب یورگوزولسہ و الار غبار بولوب اوچوب یورسہ و عرب لار ننگ نہایتدہ محبوب جانور لاری بولغان حملے اون آیلیک حاملہ تویہ لار معطل قالسہ یعنی ایگالری اوز جان لاری ایلہ آوارہ بولوب الار دین بے پروا بولسہ و صحرا و جنگل لار وہ انسان لاردین قورقوب قاچیب یورگان وحشی جانور لار اسلے جانور لار ایلہ جمع بولسہ و بیر بیرلاردین نفرت قیلورلیک شعورلاری قالماسہ و تمام دریالار ننگ سولاری قیناب داوت بولوب قیزیتیلگان تنور صورتیغہ مبدّل بولسہ و جان لار اوز جنسیغہ قوشولسہ یعنی کافرلار کافرلارغہ و مسلمان لار مسلمان لارغہ و یمان لار یمان لارغہ و یخشی لار یخشی لارغہ قوشولوب ہر جماعہ اوز جنسیغہ یار بولسہ یا کہ جان لار بدن لارغہ جنت قیلولنسہ و جاہلیت زمانہ سیدہ خلق دین عار ایتوب یا تنگدست لیکدین قیناب تیریک کالندہ کومولگان قیز لاردین سوال قیلولنسہ کہ اول بے گناہ مظلوم مخلوق لار نیغہ گناہ ایلہ اولدورولدی لار و تمام اہل محشر قول لاریغہ نامۂ اعمال لاری اللہ تعالیٰ خواہلاگان طرفیدین بیریلوب تارقاتیلسہ و آسمان ننگ اوستیدین یوستینے تارتوب آلولسہ و اللہ تعالیٰ ننگ دشمن لاری اوچون غضب الٰہی ایلہ جہنم نہایتدہ قیزدیریلسہ و دوست لاری اوچون رحمت الٰہیہ جنت یقین کیلتورولسہ انہ شول حادثہ لار وجودغہ کیلوب قیامت کونے حقیقی معلوم بولغان دین صونگ ہر انسان اوز یدین مقدم حاضر قیلغان نرسہ لارینے کوزی ایلہ کوروب نامۂ اعمالیدہ اوقوب بیلور کہ نیمہ لار اندین صادر بولوبدور اولکون ہیچ کیشی غہ ظلم ایتیلماس ہر کیم قیلوب بارگان عمل لاریغہ مطابق جزا و سزا کورور رب العالمین اوز مخلوق لاریدین بعض یولدوز لارغہ قسم یاد قیلور علما لار دیرلار کہ اول یولدوز لار زحل مشتری مریخ زہرہ و عطارد دور بولار گاہ مغرب دین مشرق غہ قراب یوررلار اول حالدہ رفتار لاری توغری بولغان لیکے دین الارنے جواری دیلور و گاہ آرقہ غہ قایتور لار اول وقت دہ خُنَّس دیلور و بعضاً بر ینچہ کون

کر بو اوچ حال لاریدہ ہم پروردگارننگ اولوغ قدرتی تعالیٰ نیگی بار دور اننگ اوچون قسم یاد قیلغہ مناسب دور صونگرہ اللہ تعالیٰ کیچہ غہ قسم یاد قیلور وقتی کہ کیچہ ننگ قرانگغولیکے بوتون عالمنے احاطہ قیلور و صباح غہ قسم یاد قیلور وقتی کہ دم آلسہ یعنی یاروغلیغی ایلہ بوتون جہان نے منور قیلسہ منہ بو ذکر قیلولغان نرسہ لارغہ قسم یاد قیلوب پروردگار مرحمت قیلور کہ بو قرآن کریم کہ حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم اوقوب خلق عالم غہ ایشتیدور دور لار و تبلیغ قیلور لار اوز لارے پیدا قیلغان سوز الیسدور بلکہ بیر ذات مقدسہ ننگ مقدس وحیی دور کہ اننے اللہ تعالیٰ طرفیدین اوز رسولیغہ کیلتورگان مذور لار انے بیار گوچی اللہ تعالیٰ امینہ کیلتورگوچی جبرئیل امین دور لار بو سورہ دہ گی رسول شول ذات دور لار کہ نہایت دہ مکرّم و عزیز دور لار و اولوغ قوت و طاقت صاحبے دور لار و عرش عالی حضرت باری تعالیٰ و تقدس نزدیدہ عزت و منزلت لاری بلند دور و اوشال مقام دہ تمام اہل سماوات اول ذات غہ اطاعت دہ دور لار اننگ اوچون پروردگار بو ذات نے اوز وحی و کلامی غہ امین تعیین ایتگان دور قرآن کریم شول رسول کریم ننگ اللہ تعالیٰ طرفیدین کیلتورگان

سُيِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ﴿٤﴾ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ﴿٥﴾

و دفتے کہ علی اودن ایلیک تو یہ لار معطل قالسہ دفتی کہ وحشے جالنور لار جمع فیلونہ دوفتے کہ دریا لار

وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ﴿٦﴾ وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ ﴿٧﴾ وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ

تیز تیلہ دوفتی کہ جان لار اوز جنیٹہ توشولہ دوفتی کہ تیر یک کو مولگان فیسنر سوالسہ

سُئِلَتْ ﴿٨﴾ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ ﴿٩﴾ وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ ﴿١٠﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ

کہ فیسے گناہ ایٹہ اولدور ولدے دوفتی کہ عمل نامہ لاری تار قاتیلسہ دوفتی کہ آسمان

كُشِطَتْ ﴿١١﴾ وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ ﴿١٢﴾ وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ ﴿١٣﴾

تر لیپنے سوبولسہ دوفتی کہ جہنم نہایت دہ فیسنر دیر دلدو دفتے کہ جنت یقین کیلتو رولسہ

عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ ﴿١٤﴾ فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ ﴿١٥﴾ الْجَوَارِ

بیلور ہر ہیر جان اول نرسہ نے کہ حاضر لابدور قسم یاد فیلور من کیین گا کا تیکو چیلار تو غری یور گو چیلر

الْكُنَّسِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ﴿١٧﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُ

و بیکنگو چیلار گاؤ کیجہ عہ دفتی کہ بابیلہ ظلمتی دہ صبح گا دفتے کہ دم آلسہ البتہ قرآن

لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿١٩﴾ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ﴿٢٠﴾

مکرم ایلچی ننگ سوزیہ در قوت لیک صاحب عرش نا شندہ حرمت لیک

مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ ﴿٢١﴾ وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ رَآهُ

اطاعت لانگان اول یردہ امین والیس صاحب لار ہینگز مجنون و تحقیق کوردی اول انی

بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ ﴿٢٣﴾ وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ﴿٢٤﴾ وَمَا هُوَ

آسمان ننگ روشن کنارہ سیدہ والیس اول غیب سوز لاری غزکیل والیس اول

بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ ﴿٢٥﴾ فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ ﴿٢٦﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ

مردود شیطان سوزی پس نیر لار قیان باردریز لار ایس اول کہ نصیحت

لِلْعَالَمِينَ ﴿٢٧﴾ لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيمَ ﴿٢٨﴾ وَمَا تَشَاءُونَ

تمام عالم اوچون اول کیشے اوچون کہ سیز لار دین توغری یور مکنے خواہلار دنخواہلاماس سیز لار ہرگز

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٩﴾ ع ۱ ۶

مگر خواہلاسا اللہ تمام عالم ننگ پروردگاری

وهي تسع عشرة آية	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ	سورة الانفطار مكية
در و اول اون توقوز آیتدور	ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایت دہ رحم لیک اللہ تعالی نامی ایلہ	انفطار سورہ سی مکہ دہ نازل بولغان

وحی و قول لاریدہ در اسی عرب طائفہ سی و ای اہل مکہ بو قرآن پاک نے خدا طرفیدین سیز لار غہ تبلیغ قیلغوچی صاحب لار ینگز راور لار ینگز ہرگز سیز لار دیگان ایک مجنون بے عقل بیر ذات ایمسدر لار بلکہ او ز لار ینگز بالا ایک زمانہ دین بو کونغہ کوروب بیلوب کیلگان پاک خوش اخلاق راست گوی امین بیر ذات در لار سیز لار اوچون خیرخواہ لیک و مہربان لیک دین باشقہ گناہ لاری یوقدور اللہ تعالی بو ذات غہ او ز کلامینی بو قاریدہ اوصاف لاری اولگان جبریل امین واسطہ لاری ایلہ یبارگان دور جناب اول ذات حامل وحی نے آسمان ننگ روشن کنارہ سیدہ اصلی صورت لاریدہ کورگاندور لار انگ اوچون اول ذات نے شخصا ہم بخشتا نہ لار بو خبر بر حق غیب نے زمانہ غہ ہرگز بخیلا ایمسدور لار بلکہ ہر تور لوگ غیب خبر لارینی جکوز وطا ماکامل و نقصان بیر ماسلار و بو قرآن کریم اللہ تعالی جانبیدین مردود بولغان شیطان ننگ سوزی ہم کیلتورگان عبری ہم ایمسدور پس نہ اوچون مومن دین قاچور سیلار و قاچوب قیان بار و در سیز لار قاچہ انگ لار بلکہ استفادہ قیلینگلار کہ بو قرآن بو تون دینیا و تمام عالم اوچون نصیحت دور خصوصا اول موفق انسان اوچون کہ حقیقتدہ استقامت یعنی توغری بولدہ یورمکغہ طالب و خواہشمند دور و بو ل خواہش و طلب جناب رب العالمین خواہش ایتمار ہیچ کیشیغہ نصیب بولماس

بو مبارک سورہ نینگ نامی انفطار سورہ سی بولوب والنازعات سورہ سیدین صونگ نازل بولغان دور بو قاریدہ روایت قیلون خان حدیث شریف مضمون لاریچہ پروردگار عالم بو سورہ دہ ہم قیامت احوالی دین مختصر بیر بیان بیر و بسم رحمت قیلور دفتی کہ آسمان بو کورونگان حالتہ دین اوزگار در یعنی یاریلور پارہ پارہ و تمام یولد زلار او زمرکزی دین جدا بولوب توکو لوب دریالار ننگ سولاری تاشوب بیر بیرلاریغہ توشولور لار شیرین لاری شور لاریغہ ار الاشور و تمام قبر لار ازیر و زبر قیلونوب ایچیدہ بارا ونوگ لار یریوزیغہ چیقاریلور اولگون ہر بیر کیشے

مقابلیده سن بهشت طاعتی ده بوسانگ وهرگز عصیان قیلمایسنگ بونکه اول کریم سنی یوقدین پیدا قیلدی قاشنگنی برابر قیلدی وه هر بر عضونگنی بیر بیرینه مناسب مالده یراتدی بر کوزونگ نی کته وبیر کوزونگنی کیچیک وبیر قولونگنی اوزون وبیر قولونگنی قیسقه یراتمادی بلکه تمام اعضالارینگ نی نهایت ده زیبا وقامتینگغه مناسب صورت ده پیدا قیلدی خالق قیلسه بیر شکل و

إِذَا السَّمَاءُ انفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ

وقتی که آسمان یاریلور دوقتی که یولدوزلار توکولور ووقتی که دریالار

فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾

تاشور وبیریکور ووقتی که قبرلار زیر وزبر قیلونور بیلور هر بیر جان اول نرسه نی که مقدم یباریبدور واول نرسه نی که تاخیر قلوبدور

يَا أَيُّهَا الْإِنسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي خَلَقَكَ

ای انسان نیمه نرسه مغرور قیلدی سنی کریم پروردگارینگغا اول ذات غه که یراتدی سنی

فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾ كَلَّا بَلْ

اوبرابر قیلدی سنی ولوغری قیلدی سنی قیسه بیر صورت ده که خواهلادی ترکیب بیردی سنگا موندا غ بولماسون بلکه

تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿١١﴾

سیزلار یلغان دیر سیزلار جزا کونی والبته سیزلار ده معین دورور نگهبان لار محترملار یازغوچی لار

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ الْفُجَّارَ

بیلورلار اول نرسه نی که سیزلار قیلور سیزلار البته یخشی لار نعمت لار ایچینده دورلار والبته گنهگارلار

لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ ﴿١٦﴾

دوزخ ده دورلار کیرورلار انگا جزا کونیده وایملار اندین غائب بولغوچیلار

وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٨﴾

نیمه بیلدوردی سنگا که نیمه دور جزا کونی کیین هیچ بیلدوردی سنگا که نیمه دور جزا

ع ۱ ۱۹ ۷ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا ۖ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ ﴿١٩﴾

کونی اول کونی که ایگا بولمه آلماس هیچ کیم هیچ کیم اوچون هیچ بیر نرسه گا وحکم اول کون خاص دور الله تعالی غه

ویمان جزم ببیلور لار اول نرسه نی که انی اوزیدین اول یباریبدور واول نرسه نی که انی اوزیدین صونگ قالدور وبدور یعنی انسان نکث دنیاده آخرت اوچون قیلغان یخشی عمل وطاعت لاری که اوزیدین اول ذخیره قیلوب یبارگاندور انگا معلوم بولور وایچین قیله آلمغان لاری هم معلوم بولور یا که اوزیدین مقدم یبارگان صدقه واحسان لاری دصونگی غه قالدورگان میراث لاری تمام معلوم بولور قیلغان طاعت لاری اوچون خرسند بولور وقیله آلمغان لاری اوچون پشیمان قیلور بیرگان صدقه لاری اوچون ممنون بولور سو استعمال ایتولگان میراث ده ی اوچون کوب محزون بولور پروردگار مهربان قیاشغه منکر ونفس اغواسی ایله مغرور بولگان بنده سیغه خطاب وعتاب ایتور که ای آدم اوغلی مهربان پروردگارینگ نی بیوک کرمی واحسانی نی کوروب بیلوب تورب شاوچین بو قدر مغرور بولدونگ ونیمه نرسه سنی مغرور ایتدی حق شول ایردی که بو کرم وشفقت

صورت نی مناسب کورسه اوشال شکل وصورت ده یراتدی وترکیب قیلدی هرگز موندا غ بولماسون کرم و احسان اوچون مکافات معصیت ایس طاعت دورو تمرد ایس عبادت دور بلکه بو معامله لارینگیزدین معلوم بولور که سیزلار نینگ جزا وجزا کونی غه ایمان لارینگ یوقدور اوانی یلغان دیر سیزلار گمان قیلنگ لارکه الله تعالی سیزلار نینگ کردار لاریگیزدین بیخبر دور بولگان خطادور چونکه الله تعالی هر بیر بنده سینه حالاتیدین واقف دور وسیزلار نینگ اوادستیگیزده توغفاوی نگهبان لاری بار دور لار الار حضور نزدیده محترم دور لار انگا اوچون بنده لار اعمال لارین نهایت ده احتیاط ایله یاز دورلار قیلیب تورگان ایشلارینگیزنی تمام ردشن بیلورلار قیامت کونی یخشی بنده لار بنده ه تورلوک تورلوک نعمت لار ایچینده راحت قیلورلار دیمان بنده لار جهنم عذابیده مبتلا و اسیر قالورلار والارانگا جزا کونی داخل بولورلار وداخل بولغاندین کیین اندین تا ابدا زیره چیقاسلار وغائب بولماسلار وای رسول کرم سنگا نیمه معلوم دور که جزا کونی نه دوریه دیر من سنگا نیمه معلوم دور که جزا کونی نه دو یادلکن نی بیلک اوچون خول قدر تعریف کفایه، قیلورکه انده ریکیم هیچ کیمه هیچ بر تورلوک یاردم بیرا آلماس ونفسه تیکوزه آلماس هم اوزی اوزی ایله اوزی مشغول قالور چونکه اولکون امر وحکم پادشاه حقیقی بولغان الله تعالی نینگ وزیفه خاص بولور اشه دیدی دوموز قیلنگ ورا الی کورسا تمگ اوچون اختیار قالماس

بوسورۀ مبارکه نکث نامی سورة التطفیف وسورة المطففین بولوب سورة العنکبوت دین کیین نازل بولغان دور حضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنهما دین مروی دورکه دیید و رلار حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم هجرت قیلوب مدینه مطهره غه کیلگان وقت لاریده اهل مدینه تاجرلاری

اولچاب وتارتوب بریش خصوصیده تمام باشقه آدملاردین زیاده یمان ایردی لار شونگه الله تعالیٰ بوسوره نی نازل قیلدی کیین الار اوزلارین اصلاح قیلوب یخشی بولدی لار واولچاد وتارتولارین هم یخشی قیلدی لار الله تعالیٰ نی مرحمت قیلور وای دور نقصان تیگوزگوچیلارغه یعنی هلاک دور ویا ان عاقبت دور الارغه مطفف لفظی نکث معناسی مطلق نقصان بیرگوچی بولسه هم پروردگار عالم مرادی اوز تفسیریغه مطابق اول ذات لار دور لارکه الار باشقه دین بیر نرسه نی اولچاب کلسه لار اولچادنی بوتون تولدروب کیمتمای آلور لار لیکین اوزلاری باشقه غه بیر نرسه نی اولچاب یا تارتوب بیرسه لار انگه خساره وزیان بیرور لار بولار زیاده باشقه غه خساره وزیان بیروب اوز جانلارین حرام رزق ایله تربیه قیلغان لیک لاری اوچون آخرت ده الارغه هلاک وخساره قیامت ایله سزا بیریلور اسلام دینی ده بیر انسان نیمه نرسه نی اوزیغه محبوب ومرغوب کورسه باشقه غه هم اول نرسه نی محبوب مرغوب کوره ماغی لازم دور و نیمه نرسه نی اوزیغه مکروه ونامرغوب کورسه باشقه غه هم مکروه ونامرغوب کوروسی واجب

سورة التطفیف مکیة	بسم الله الرحمن الرحیم ○	وهی ست وثلثون آیة

مطففین سوره سی که ده یا مدینه ده نازل ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایت رحیم بولگان الله تعالیٰ نامی ایله بولغان دور واول اوتوز آلتی آیت دور

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ① الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ

وای دور نقصان تیگوزگوچیلارغه اول ذوات لاركه قچان اولچاب آلسه آدملاردین

يَسْتَوْفُونَ ② وَإِذَا كَالُوهُمْ أَو وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ③ أَلَا يَظُنُّ

بوتون آلورلار و قچان اولچاب برسه لار الارغه یا تارتیب برسه لار الارغه زیان بیرورلار آیا گمان قیلمایدورلارمی

أُولَٰئِكَ أَنَّهُم مَّبْعُوثُونَ ④ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ⑤ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ

الار تیریلگوچی لار دورلار اولوغ بر کون اوچون اول کونی که قیام قیلورلار آدملار

لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ⑥ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ ⑦ وَمَا

بوتون جهان پروردگاری اوچون مونداغ بولماسون البته گنهکارلار نامۀ اعمالی سجین ده دور و نیمه

أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ ⑧ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ⑨ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ⑩

بیلدوردی سنگا که نیمه دور سجین یازیلگان کتاب دور وای دور اول کون یلغان دیگوچیلارغه

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ⑪ وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ

اول ذوات لاری که یلغان بیلورلار جزا کونی نی و یلغان بیلماس انی مگر هر بیر

مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ⑫ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ⑬

حددین آشقوچی گنهکار قچان تلاوت قیلونسه انگا آیت لاریمز دیرکه اولگی لارنینگ حکایه لاریدور

كَلَّا ۖ بَلْ ۜ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ⑭ كَلَّا إِنَّهُمْ

مونداغ ایمس بلکه زنگ باغلاگاندور دل لاریغه کسب قیلغان گناه لاری مونداغ بولماسون البته الار

عَن رَّبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ ⑮ ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ ⑯

رب لاریدین اول کون ممنوع بولورلار کیین البته الار دوزخغه کیرگوچیلار دورلار

ثُمَّ يُقَالُ هَٰذَا الَّذِي كُنتُم بِهِ تُكَذِّبُونَ ⑰ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ

کیین ڈیلور بو دور اول نرسه که سیز انی یلغان دیر ایدیلار زنگ هرگز ایمس البته یخشی لا

الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ ⑱ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ⑲ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ⑳

بنده لارنینگ نامه لاری علیین ده دور و نیمه بیلدوردی سنگا که نیمه دور علییون یازیلگان بر دفتر دور

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ㉑ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ㉒ عَلَى الْأَرَائِكِ

کوروب توررلار انی مقرب فرشته لار البته یخشی بنده لار نعمتلار ایچیده دورلار تخت لار ده اولتوروب

دور اننگ اوچون قیسی بیر تاجر اوز دوکانی اوچون نرسه آلغان ده اوز حقتین مکمل و بوتون قیلوب آلسه و باشقه غه ساتگانده اولچاد وه هم وترازوده هم نقصان بیرسه بو آیت شریفه افاده سیچه خائن دور و قیامت ده اننگ اوچون وهلاک وخساره ایله جزا بیریلور پروردگار ارشاد قیلورکه بطریقه معامله ده بولغوچیلار الوغ بیر دهشتلیک حساب کونی نی ننگ باریغی و اولکون اوچون تیریلسلار یعنی الیسلاریغه آمایدورلارمی که اولکون تمام انسان لار الله رب العلمین نیکیغه

منزل ۷

منتظر بولغان حال لاریده محشرده قیام قیلورلار بو قیام انتظار قیامی بولوب مدتین مقداریغه
متعدد حدیث لار وارد بولغان دور حضرت عبد الله بن عمر رضی الله عنهما روایت لاریده
جناب رسالتمآب صلی الله علیه وسلم دین منقول دورکه مرحمت قیلوب دورلار محشر کونی تمام انسان
لار پروردگار عالم حکمی غه انتظار ایتوب شول قدر قیام قیلورلارکه هر بیر انسان ایکی قولاغینی
نصفیغه قدر اوز تیری غه غرق بولور بو قیام مدتی بیر حدیث ده ییتمیش سنه دیولسه هم
ایکنچی حدیث ده اوچیوز سنه دیولمیشدور وبعضی روایت ده قرق منگ سنه هم
وارد بولوب دور حضرت ابن مسعود رضی الله عنه دین مروی دورکه آدملار قیامت کونی
باشلارین آسمان طرفیغه کوتارگان حال لاریده قرق منگ ییل قیام قیلورلار بیحکیم الارغه
سوز قیلماس بخششلاری هم وبان لاری هم اوز تیرلاریغه غرق بولورلار جناب عبد الله بن
عمر رضی الله عنهما حضرت لارین اوشبو سورۂ مبارکه نی اوقوب یوم یقوم الناس
لرب العالمین جمله سیغه ییتکان لاریده بلند آواز ایله ییغلاگان لاری و مابعدینی اوقیالمغان
لیک لاری مروی دور پروردگار مهربان یوقاریده بیان قیلونغان قبیح خصلت تطفیف
دین منع وزجر قیلوب مرحمت قیلورکه بدکاردیان بنده لارنگ نامۂ اعمال لاری سجین
ده بولور نیمه نرسه سنگا بیلدوردی ای حبیبم که سجین نیمه دور سجین یازیلگان بیر کتاب
دورکه کتابتی تمام بولغان دور زیادت ونقصان قبول ایتماس علماء کرام بو مقام ده
دیبدورلارکه سجین معناسی نهایت ده تار وپست بیر محل دیک بولور یعنی فاجرلار
نگ عمل نامه لاری نتیجه و عاقبت اعتباریله اولقدر یمان دورکه کیم نیگ اعمالی انگا
درج ایتولسه اول کیشی نگ دوزخ ده گی مقامی تمام طبقات جهنم نگ اسفلی ونهایت ده
تنگ وتاری بولوب انده اول بنده هرجهتدین آخیر بیر حالده بولور انینگ اوچون الله
تعالی عنایت قیلورکه هلاک ابدی اولکون قیامتغه ایشانمگانلارغه خاص بولور الار
شول جماعه ایرورلارکه جزاغه و انصاف غه هرگز ایمان کیلتورماسلار و قیامت کونی
نی اول کیشی گنه یلغان دیرکه نهایت ده اوز حدیدین آشگان وافراط ایله گناه قیلغان
بولور قچان اول کیشیغه بیزنگ آیت لاریمز تلاوت قیلونسه دیرکه بونرسه لار اولغی لاردین
قالغان ایسکی حکایت لار وافسانه لار دور لکن حقیقت الار دیگانیدیک ایمسدور بلکه بو
آیات قرآنیه الله تعالی نیگ کلامی دور ووحی دورکه رسول پاک قلب مبارک لاریغه نازل

قیلونغاندور بو الارنینگ قرآن کریم غه ایمان کیلتورماسلیک لاریغه سبب شولدورکه قیلوب تورگان یمان کردارلاری و هر قسم گناه لاری
کونگل لاریغه زنگ بولوب اورناشگاندور تمام اطرافی نی زنگ اوراب آلغاندور انینگ اوچون قلب لاریده صفاقالمای انده
حقیقت منعکس بولماس
حضرت رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم دین مروی دور
که قچان بیر انسان گناه
قیلسه اول گناه دین کونگلیغه
بیر قاره داغ پیدا بولور
اگر تیز دین توبه قیلسه اول
داغ کیتوب قلبی صاف
بولوب تازه لانور واگر گناه
اوستیغه گناه قیله بیرسه داغ
اوستیغه داغ پیدا بولوب
بارور آخر تمام قلبی زنگ
و داغ آستی ده قالوب
کیتور بو آیت شریفه ده
ذکر قیلونغان زنگ باغلاشیدین
مراد شولدر الله تعالی
ارشاد قیلورکه موندا غ
بولماسون یعنی حقائق آئینه
سی بولغان صاف وپاک
قلب نی کفر ومعصیت
ایله زنگ آلود قیلوغانلارین
بلکه ایمان وطاعت ایله
زیاده صیقل وجلا بیریلسون
آخرت غه ایشانیلسون و
انگا مطابق عمل لارده بولونسون
قیامتغه منکر بولغان
ذات لار انده هر قسم عذاب
لار ایله معذب وسزایاب
بولورلار پروردگار لارین
دیدار پاکیدین محروم و
ممنوع بولورلار امام شافعی
رحمة الله بو آیت شریفه
مفهومی دین استدلال قیلوب
دیرلارکه قیامت کونی مؤمن
بنده لار پروردگارلارین
جمال مبارکین البته کورور
لار الله تعالی مرحمت قیلور
که منکرلار پروردگارلارین
دیداریدین محروم بولغان
لاریدین کیین جهنم غه
داخل بولورلار صونگره الارغه طعن وسرزنش مقامی ده دییلورکه منه بو مقام و بو عذاب اوشال مقام وعذاب دورکه سیزلار انگا
تصدیق قیلمای یلغان دیر ایردی لارینگ ایمدی کوزلارینگ ایله کوروب حقیقتینی بیلدینگ لار ایمدی سیزلارغه معلوم بولدیکه هرگز یلغان
ایمسدور بلکه حقدور وراست دور قیامت ده یمان بنده لار نامۂ اعمال لاری سجین ده بولغانی کبی یخشی لارنگ عمل نامه لاری علیین ده بولور

يَنظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعۡرِفُ فِى وُجُوهِهِمۡ نَضۡرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسۡقَوۡنَ

نظارہ قیلورلار تنورسن الارنینگ یوزلاریندہ گی نعمت طراوتینی ایچورلورلار

مِن رَّحِيقٍ مَّخۡتُومٍ ﴿٢٥﴾ خِتَٰمُهُۥ مِسۡكٌ وَفِى ذَٰلِكَ فَلۡيَتَنَافَسِ

مہرلانگان خالص شراب دین کہ انینگ مہری مشک دور وانہ شول نرسہ غہ رغبت قیلسون

الۡمُتَنَٰفِسُونَ ﴿٢٦﴾ وَمِزَاجُهُۥ مِن تَسۡنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيۡنًا يَشۡرَبُ

راغب لار وانینگا ارالاشدیہ ملیگان نرسہ تسنیم دین دور اول بیر چشمہ دوکہ اندین

بِهَا الۡمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ أَجۡرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ

ایچورلار مقربلار البتہ اول ذات لاری کہ گناہ قیلدی لار ایمان کیلتورگان لار دین

ءَامَنُوا يَضۡحَكُونَ ﴿٢٩﴾ وَإِذَا مَرُّوا بِهِمۡ يَتَغَامَزُونَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا

کولار ایردیلار وقچان اوتسہ لار قاش لاریدین اشارہ قیلوشور ایردیلا کونولاری ایلہ وقچان

انقَلَبُوٓا إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمُ انقَلَبُوا فَكِهِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا رَأَوۡهُمۡ قَالُوٓا

قایتسہ لار منزل لاریغہ قایتور ایردیلار خوشش بولوشوب وقچان کورسہ لار الارنی دیرایردیلار

إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّونَ ﴿٣٢﴾ وَمَآ أُرۡسِلُوا عَلَيۡهِمۡ حَٰفِظِينَ ﴿٣٣﴾

البتہ بولار یول دین اداشگانلار دورلار دیبار یلماذی الارنی بولارغہ نگہبان قیلولوب

فَالۡيَوۡمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الۡكُفَّارِ يَضۡحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى

پس بوکون ایمان کیلتورگان بندہ لار کافرلار دین کولور لار تخت لاردہ

الۡأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلۡ ثُوِّبَ الۡكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفۡعَلُونَ ﴿٣٦﴾ ع

اولتوروب نظارہ قیلورلار آیا تاپدی لارمی جزا سینی کافرلار اول عمل لارینی کہ قیلور ایردی لار

نیمہ بیلدوروی سنگا ای حبیم کہ علیون نہ دور علیون یازیلگان دفتر اعمال دور یعنی الارنینگ نامۂ اعمال لاری بیر مقام عالی دہ بولورکہ انگا ہر آسمان ننگ مقرب فرشتہ لاری حاضر وشاہد بولور لار یخشی بندہ لار قیامت کونی ہر قسم نعمت لار ایچندہ بولورلار تخت لار اوستیدہ اولتوروب جنت دہ بار عجیب وغریب منظر لارغہ نظارہ وتماشا قیلورلار چہرہ لاریدہ نعمت لار نورین درخشان کورورسن الارغہ رحیق مختوم یعنی مہرلاردلگان شراب ایچورلورکہ انینگ مہری مشک بولور انہ شول دولت وسعادت نی حاصل ایتیک اوچون مسابقہ چیلار مسابقہ قیلوشسون وفخر قیلوشگوچیلار فخر قیلوشسون کہ حقیقتدہ انینگ اوچون مسابقہ وفخر مناسب دور واول شرابغہ ارالاشدورولادورگان نرسہ تسنیم نا ملیک

بیر بولاق ننگ سوی دور کہ اندین مقرب بندہ لار گنہ ایچہ لار باقیغہ اہنگی بیرلیاس یخشی بندہ لار ہر بو رتبہ ومقام انینگ اوچون آخرت دہ نصیب بولورکہ بو دنیادہ مجرم لار کافرلار الارغہ تمسخر قیلوب کولور ایردیلار قاشلاریدین اوتوب قالسہ لار کوزلاری ایلہ بیر بیرلاریغہ اشارہ وغمزہ قیلوشور ایردیلار واویلاریغہ قایتوب کیتوب تورگان لاریدہ قیلغان عمل لاریدین خوش وخرم بولوشوب قایتوشور ایردیلار وقچان مسلمان لار نی کورسہ لار بیر بیرلاریغہ بو ظالمہ یولدین اداشگان جاہل دور لار دیب سوزلاشور ایردیلار حال بو کہ الار بو لار اوچون مراقب ونگہبان بولوب تعیین ایتولگان ایماس دور لار الارغہ بو طریقہ تحقیق وحکم مناسب ایمس دور لکن الار شول طریقہ بدکارلیک لارنی دنیادہ قیلوب اوتدی لار ایدی حکم الٰہی شولدور کہ بو کون مسلمان

١ ع ٣٦ ٨

لار کافرلارغہ کولورلار وتخت لاردہ اولتوروب جنت دہ گی نعمت لارغہ ویخشی منظر لارغہ نظارہ قیلورلار ای مخاطب کافرلار اوچون قیلوب اوتگان فعل بد لاریغہ مناسب جزا بیر یلدیمی یا یوق البتہ مناسب جزا بیردی اللہ تعالیٰ ہیچ بیر بندہ سیغہ ظلم قیلماس بلکہ بندہ اوزی اوزیغہ ظلم قیلور

بو سورۂ شریفہ یگرمہ بش آیت اولوب سورۃ الانشقاق نامی سورۃ الانفطار دین صونگ نازل بولغاندور حضرت حق سبحانہ وتعالیٰ بو سورہ
ہم قیامت کونی نگ کیلیشی دا بینگ کیلیشی دین مقدم بولار دورگان واقعہ لار دین خبر بیر روب بندہ لارین اولکون غہ آمادہ بولمک

سورۃ الانشقاق مکیۃ | بسم الله الرحمن الرحيم | وهي خمس وعشرون اٰية

انشقاق سورہ سی مکہ دہ نازل بولغان ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایت رحیم نیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ دور واول یگرمہ بش آیت دور

اِذَا السَّمَآءُ انْشَقَّتْ ① وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ② وَاِذَا
وقتی کہ آسمان یار یلور واطاعت قیلور پروردگاریغہ دلایق دور انگا ووقتی کہ یر

الْاَرْضُ مُدَّتْ ③ وَاَلْقَتْ مَا فِيْهَا وَتَخَلَّتْ ④ وَاَذِنَتْ لِرَبِّهَا
یاریلور دچیقاروب تاشلار اندہ بار نرسہ نی دخالی بولور واطاعت قیلور ربی غہ دلایقدور انگا ای

وَحُقَّتْ ⑤ يٰٓاَيُّهَا الْاِنْسَانُ اِنَّكَ كَادِحٌ اِلٰى رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلٰقِيْهِ ⑥ فَاَمَّا مَنْ
انسان البتہ سن محنت قیلغوچی دورسن ربینگ طرفیغہ دیولو تغوچیدورسن انگا پس اول کیشی کہ بیر

اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ بِيَمِيْنِهٖ ⑦ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَّسِيْرًا ⑧ وَّيَنْقَلِبُ
انگا نامہ سی اونگ قولیغہ آز فرصتدہ محاسبہ قیلونور آسان محاسبہ وقایتور

اِلٰٓى اَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ⑨ وَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهٗ وَرَآءَ ظَهْرِهٖ ⑩ فَسَوْفَ
اوز اہلیغہ خوش بولوب واول کیشی کہ بیریلور انگا نامہ سی آرقہ طرفیدین پس آز فرصتدہ

يَدْعُوْا ثُبُوْرًا ⑪ وَّيَصْلٰى سَعِيْرًا ⑫ اِنَّهٗ كَانَ فِيْٓ اَهْلِهٖ مَسْرُوْرًا ⑬
چاقیرور ہلاک نی ودا خل بولور جہنم غہ البتہ ایدی اول اوز خاندانی دہ بے غم

اِنَّهٗ ظَنَّ اَنْ لَّنْ يَّحُوْرَ ⑭ بَلٰىٓ ۚ اِنَّ رَبَّهٗ كَانَ بِهٖ بَصِيْرًا ⑮
البتہ اول خیال قیلور ایردیکہ ہرگز قایتماس آری البتہ پروردگاری انی کوروب تورور ایدی

فَلَآ اُقْسِمُ بِالشَّفَقِ ⑯ وَالَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ⑰ وَالْقَمَرِ اِذَا اتَّسَقَ ⑱ لَتَرْكَبُنَّ
پس قسم یاد قیلورمن شام قیزیلیغہ وکیچہ غہ واول نرسہ غہ کہ جمع قیلدی وآی غہ وقتی کہ تولسہ البتہ مینورسیزلار

طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ ⑲ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ⑳ وَاِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ
یعنی اوتورسیزلار بیر حال دین ایکنچی حالغہ پس نیمہ بولدی الارغہ کہ ایمان کیلتورمایدورلار وقچان اوقولسا الارغہ

الْقُرْاٰنُ لَا يَسْجُدُوْنَ ㉑ بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُكَذِّبُوْنَ ㉒
قرآن سجدہ قیلمایدورلار بلکہ کافرلار ایمان وسجدہ اورنیغہ یلغان دیرلار

وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُوْعُوْنَ ㉓ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ اَلِيْمٍ ㉔ اِلَّا الَّذِيْنَ
واللہ تعالیٰ یخشی بیلور دل لاریدہ مخفی سرلارینی بشارت بیر الارغہ دردناک عذاب ایلہ مگر اول فرقہ لارکہ

اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ اَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُوْنٍ ㉕
ایمان کیلتوردیلار ویخشی عمل لار قیلدیلار الار اوچون بار دور توگانماس ثواب

لاری اوچون آگاہ قیلور ارشاد قیلورکہ انسانلارنینگ باشلاریغہ بیر اولوغ کون کیلغوسی دورکہ آسمان اول کون نگ ہیبتی دین یاریلور دپروردگاریغہ اطاعت دہ بولوب یاریلیب دیب امر قیلغان ساعتدہ بے تخلف تخلف دبے توقف یاریلور دآسمان اوچون بو طریقہ اطاعت وتسلیم نہایتدہ مناسب ولائق دور دویرم حاضرغی کرہ دی شکلیدہ قالماسی بولمای اہل محشر اوچون کینگ وکشادہ میدان بولور دہر طرفی دین چوزولور دیازیلور دبو ہم پروردگارین حکمین ایغیتوب انگا تمام اطاعت دہ بولور دیاد چون ہم بو خیل اطاعت وانقیاد لائق ومناسب دور انسانلار نظرلاریدہ بوتون کائنات ایچیدہ آسمان ایلہ یر اولعتدر اولوغ مخلوق لار دورکہ لار کہ عظمت دجسامتدہ مثال اوچون اطل ایکینسی کورساتور لار الار نہ قدر عظیم وجسیم مخلوق لار بولسہ لار ہم باری تعالیٰ وتعدس حکمیغہ اطاعتدہ وعظمت الٰہیہ نی معرفتدہ شول قدر مقدم دورلار قیامت قائم بولادورگان ساعتدہ اللہ تعالیٰ اوز حکم وامرینی ہم دین آطل اطل ایکیسیغہ اجرا قیلورد الارنگ حاضرغی حالت لاریغہ تغییر بیرور اندین بیری یاریلیب یوقاریدین توشادورگان لارغہ یول بولور ایکینچیسی تمام اہل محشر اوچون وسیع بیر موقف حالیغہ ایلانور پروردگار اوز بندہ سیغہ خطاب قیلور کہ ای آدم اوغلی سن دنیادہ ایرتہ دکیچ جد وجہد ایلہ سعی ومحنت

١٧ معـ
عند المتأخرين
٥ عـ
ع ١ ٢٥ ٩

قیلماقدہ دورسن بو سعی ومحنتنینگ سلسلہ سی پروردگاریننگ حضوریغہ یتکونچہ دوام ایتور صونگرہ اول محنت نتیجہ سیغہ البتہ ملاقات قیلورسن محنتنینگ خیر وصالح بولسہ جزاسین وبیان بولسہ سزاسین کورورسن قیامت کونی خلق ایکی نوع غہ بولونور بیرینچی اول طائفہ دورلارکہ الارغہ نامۂ اعمال لاری اونگ قول لاریدین بیریلور بولار ینگیل بیر محاسبہ قیلونوب صونگرہ اوز اہل لاریغہ قایتورلار ینگیل محاسبہ شولدورکہ نامۂ اعمال لاری پروردگار حضوریغہ تقدیم

وانده بولادورگان تهجد و ذکر کبی عمل لار دورلار دای غه وقتی که انینگ نوری تمام توتوب بدرکامل بولسه مَنَه بو نرسه لارغه قسم یاد قیلوب ارشاد قیلورکه ای انسانلار سیزلار
هرلحظه و هر دور ده بیر حالدین ایکینچی حالغه اوتکده دورسیزلار یا قیامت کونیده بیری بیری دین شدت لیک دهشتلیک حال لارغه دوچار بولورسیزلار ملدام انسانلار نینگ

قیلوبولر لکن بحث و مناقشه قیلونمای قولیغه قاتیتوب بیریلور واوزینی نه زیاده تحقیقات ایتولمای قویوب بیاریلور بوطریقه
معامله قیلونغان بنده اوچون نه سزا خوفی بولور ونه غم ورنج بولور بلکه نهایتده امن واطمینان ایله اوزاجا بیو اقربا و باشقه
مسلمان دوست لارین قاتشلاریغه اوینیاب کولوب کیلور ایکینچی اول طائفه دورلارکه الارنینگ نامه اعمال لاری آرقه طرف
لاریدین چپ قول لاریغه بیریلور چونکه فرشته لار الارنینگ یوزلاریغه باقیشنی اوزلاریغه مناسب کورماسلاری نینگ اوچون
نامه لارینی آرقه لاریدین چپ قول لاریغه بیرورلار الارنامه لارین الغان زمان هلاک واولومنی چاقیرورلار تاکه اولوب
کیتوب عذاب الهی دین نجات تابسونلار لکن الار اولماسلار بلکه جهنم غه داخل بولورلار چونکه الار دنیاده اوز اهل
لارین حضورلاریده همیشه شادوخرم ایردیلار وهر فکردین بی غم ایردیلار والا خیال لاریده دیر ایردیلار که بیزلار هرگز
پروردگار حضورلیغه حساب اوچون بارماسیز لیکین حقیقت لار خیال قیلغانی دیک امیسدور بلکه بنده نینگ پرانکان پرور
دگاری انینگ تمام حالاتیدین خبردار دورا عمالین ذره ذره لاری انگا معلوم دور اول ذات انسنی مهمل بیر نرسه
قیلوب یراتمگان دور البته اندین حساب آلور تحقیق قیلور هرگز انی قویوب بیرماس جناب باری تعالی وتقدس
بوسوره داوزی نینگ بیوک قدرتین نشانلاریدین بولغان بعضی اشیاغه قسم یاد قیلوب دیرکه من قسم یاد قیلورمن
شفق غه یعنی آفتاب غروب قیلغاندین کیگین آسمان کناره سیده پیدا بولادورگان قیزیل لیکغه اول وقت
کوندوز کیتوب کیچه نینگ کیلگان وقتی دورشول ساعت اوزی بوتون عالم دین نورمحو بولوب قرانغولیک
کیله باشلاغان ساعتدور پروردگار نینگ اولوغ بیر قدرت نمالیغی دور دکیچه نینگ اوزلیغه کوندوز نینگ
تمام ضدی ومقابلی دور وانینگ جمع قیلغان واوزاچیغه آلغان نرسه لاریغه که الاریولدوزلار وقرانغولیک

سورة البروج مكية	بسم الله الرحمن الرحيم ○	وهي اثنتان وعشرون اية

بروج سوره سی مکه ده نازل بولغان ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایت ده رحم لیک الله تعالی نامی ایله دور داول یگرمه ایکی آیت دور

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ① وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ ② وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ ③

قسم دور آسمانغه که برجلار ایگاسی دور ووعده قیلونگان کونغه وجمعه کونی غه وعرفه کونی غه

قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ ④ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُودِ ⑤ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ⑥

لعنت قیلوندی خندق ایگالاری که کوب اوتونلیک اوت دور وقتی که الار انینگ اوستیده اولتور ور ایدیلار

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ⑦ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا

والار مومن لارغه قیلوب تورگان عذاب لارینی کوروب تورور ایردیلار انتقام الماد یلار الارمسلمان لاردین مگر ایمانلاری

أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ⑧ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

اوچون اللهغه که غالب وحمد ایتولگاندور ذاتیکه انگا خاص دور آسمان لار نینگ پادشاه لیغی

وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ⑨ إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ

والله تعالی هر نرسه غه واقف دور البته اول ذاتلاریکه عذاب بیردیلار ایرکک واورغاچی

بو قدر رشداً آلدیلاریده تورگان
بولسه بیمه بولدی الارغه که تمام
غفلت ایچیده غرق دورلار ویمان
کیلمتورما بدورلار وقرآن کریم
قاشلاریده تلاوت قیلونوب نرسه
تعظیمی اوچون سجده قیلمایدورلار
انسانلار بوقباحت نینگ اوزیغه
گنه قناعت قیلمایدورلار بلکه الار
دین کافر بلغان طائفه لاری قیامت
غه وقرآن مجید غه ایشانمایدورلار
دیلغان دیدورلار الله تعالی الار نینگ
دل لاریده مخفی سقلانگان اسرار
لارینی بیلور ذره ذره مقداری
هم اندین پوشیده امیسدور ای
حبیب مکرم شول منکر بنده لاریغه
قیامت نینگ نهایت ده دردناک
عذابی ایله بشارت بیرکیل اول
عذاب الار اوچون آماده قیلون
غاندور مگر اول جماعت که خداغه
ورسول خداغه دل تیلی کونگلی ایمان کیلتور
گاندورلار عمل صالح ایله ایمان لاریغه
جیلا بیرگاندورلار الار اوچون الله
تعالی اطرفیدین آماده قیلونغان اولوغ
بیر ثواب واجر بار دورکه هرگز توگا
نماس وفنا بولماس۔
بومبارک سوره نیکش ه‌ی
سورة البروج بو توب سورة
الشمس دین کیین نازل بولغان
دور الله تعالی بو سوره ده
بیرینچی آسمانغه قسم یاد قیلور
که انده برج لار بار دور برج
لار مطلق یولدوزلار دور
یا که بیوک یولدوزلار دور
که کیچه سی نظر قیلغوچی غه آسمان
ده نمایان بولوریا اول اون
ایکی برج دورکه آفتاب لار نینگ
هر بیریده بیر آی سیر قیلور
یا آسمانده اول مقام لار
دورکه الارده فرشته لار پاسبان
لیک قیلورلار ایکینچی وعده

قیلونغان کونغه که اول کون قیامت کونی دور اوچونچی شاهد غه که عبارت جمعه کونی دورکه هرآیده حاضر بولور حدیث مبارکده جمعه کونی دین
افضل بیر کون بومخان لیکی وار دور تورتونچی مشهود بیرکونغه که عرفه کونی دور خلق اولکون عبادت اوچون بیر یرغه جمع بولورلار انینگ اوچون انی یوم مشهود
دیلور پروردگار شبو نرسه لارغه قسم یاد قیلوب ارشاد قیلورکه اصحاب مذدو یعنی خندق ایگالاری لعنت وغضب الهی غه دوچار بولدیلار خندق لاری کوب اوتون لار حاضر

قیلولوب یاقیلغان جهتدین گویا اوت ننگ اوزی بولوب قالغان ایدی اوزلاری اول اوت تیفه سیده اولتوروب مومن لارغه بیردلوب لوزگان عذاب لارنی تماشا قیاوراید یلارالارننگ بودرجه بےرحم لیک ایله مسلمان لارغه بیرگان ظلم وآزارلاری غه سبب ایمان واسلام غه بولغان عداوت لاری ایردی گویا الار بو نوع عذاب لار ایله مسلمان لاردین انتقام آلورایردیلار که نه اوچون الار قدرتی غالب واوزی وفعلی محمود بولغان الله تعالےٰ غه ایمان کیلتوردلار ودیلورلارکه بوتون آسمان لارننگ ویرننگ حقیقی مالکی اولدوروا ول الله تعالیٰ هر بیرنرسه غه واقف دوربندہ لارننگ قیلوب لورگان افعال واعمال لاری تمام انگا معلوم دور هیچ بیرنرسا ننگ علمی دین تاشقلاری چیقه آلماس بوسوره ده ذکرقیلونغان اصحاب الاخدود تعریف وتعیین لاریده علمار کرام ومفسرین عظام بیرقنچه واقعه لارنقل قیلوب دورلار لیکن صحیح مسلم جامع ترمذی مسند احمدده بیان قیلونغان قصه لارننگ خلاصه سی بو دورکه اوتکان زمان لارده بیرکافرپادشاه قاشیده بیرساحر یاد و گربارایردی اول شاحر اولوشدین بیرآز مقدم پادشاه غه دیدیکه منگ حضوریمغه بیر هوشیار زیرک یاش بالانی کیلتوروب قوئیل کا انگا من اوز علمیمنی تعلیم بیرایی تاکه مندین کیین بوعلم ضائع بولماسون سلسله علم سحر دنیاده دوام ایتسون پادشاه امری ایله بیر یاش بالانی مناسب کوردلوب انداین هر کون سحر تعلیم آلوب کیلمک اوچون تعیین قیلوندی صونگره اول بالا هر کون ساحر قاشیغه بارروب سحر تعلیم آلوب کیلور ایردی بالا ننگ یولیده بیرنصرانی راهب بار ایردی امثال عصرده باشقه لاردین اننگ توتکان یولے برحق ایردی ودینی حق ایردی اول یاش بالا یولده اول راهب قاشیغه هم کیروب صحبت دین استفاده قیلور ایردی حتی بیر کون اننگ قولیده معنی صورتده مسلمان هم بولوب آلدی هر کون راهب حضوریده اسلامی تعلیم آله باردی آخر بیوک بیر ولی وصاحب کرامت انسان بولدی بیر کون اول بالا کوردی که بیر سیتلیک جانور آدم لارننگ یول لارین توسوب پریشان قیلوب تورودوریدین بیر تاشنی کوتاروب دعا قیلدیکه پروردگارا اگر راهب ننگ دینی حق بولسه بو جانور منینگ بو تاشیمدین هلاک بولسون صونگره اول تاشنی اول جانور طرفیغه آتمدی اوشال ساعت اول جانور هلاک بولدی همه اننگ شریدین قوتولدی اندین کیین آدملار ایره تالاریده اول بالا ننگ حقیده عجیب شهرتلار پیدا بولدی بیر کون بیر کور اول بالا ننگ قاشیغه کیلوب ای جناب منینگ کوزمنی بیخشے قیلوب بیرینگ دیدی بالا جوابیغه دیدیکه کوزنگنی من توزاتالماید ورانے اول یکه ویگانه پروردگار توزاتورسن اگر انگا ایمان کیلتورسنگ من دعا قیلورمن امیدیم بار دور که اول مهربان شفا عطا قیلسه اول کور ایمان کیلتوردی صونگره اول بالا دعا قیلیب کور ننگ کوزی آچیلدی بو خبر لار پادشاه غه تیگاچ نهایت ده غضبناک بولوب راهب نے وبالانے ویتکنه بولغان کورنی قاشیغه حاضر قیلدی بیرآز گفتگو دین کیین راهب ایله کورنے اولدوردی لیکن بالانے بلند بیرتاغ تیفه سیدین تاشلاب اولدورمک اوچون حکم بیردے الله تعالیٰ ننگ مرحمتی ایله بالا

سلامت قالوب بالانے تاشلامک اوچون آلوب بارگان آدملار اوزلاری تاغ تیفه سیدین ییقیلیب اولدیلار بالا نے ساغ سالم کورگان پادشاه امنے دریا غه غرق قیلمک اوچون امر بیردی بو نعمه هم غرق قیلیبی بولغان ظالم لار اوزلاری غرق بولوب یینه بالا سلامت پادشاه حضوریغه قایتوب کیلدی پادشاه بالانے هلاک قیلیشدین عاجز قالگاچ بالا اوزی پادشاه غه دیدی کا من اوز دوم اوزلاکیم ننگ طریقه سینے سنگا کورساتور من ای پادشاه سن تمام خلق نے بیرکته میدان جمع قیلگیل صونگره منی دارغه آسوب قویوب قولونگغه کمان نے توتوب توروب بِسۡمِ اللّٰهِ رَبِّ الۡغُلَامِ یعنی غلام ننگ ربی الله تعالیٰ ننگ نامی ایله دیب اوق آتسنگ من هلاک بولورمن دیدی پادشاه بالادین بوسوزنے ایشتیگاچ تمام شهراهلینی بیر آچوق کینگ میدانغه جمع قیلدوروب بالالار حضورلاریده بالانے دارغه آسدوردی صونگره بیر بار بِسۡمِ اللّٰهِ رَبِّ الۡغُلَامِ دیب اوق آتدی اوق توغری بارروب بالا ننگ چکه سیغه تیگدی قولی نے چکه سیغه قویوب الله تعالےٰ غه عزیز جانے نے تسلیم قیلدی بو عبرت لیک عجیب واقعه نے کوروب تمام خلق اٰمَنَّا بِرَبِّ الۡغُلَامِ دیب نعره لار اورا باشلادیلار بو حال نے کورگان مامور لار پادشاه غه دیدیلار که مصیبت ایدی ینه زور ایدی فوج فوج مسلمان بولا باشلادیلار پادشاه ننگ غضبی ینه زیاده بولوب هر هر یرغه کته کته خندق لار اوردالارقازیب الارنے اوتلار ایله تولدورلمکه حکم بیردی مامورتیز دین خندق لارنے پادشاه دیگاندیک قازدوروب جهنم صورتیغه ایلاندوردیلار پادشاه امر قیلدیکه هر کیم اسلام دین یانوب مرتد بولماسه بو دینا جهنم لاریغه تاشلانسون خلق بیچاره برابر ادتوغه توشا باشلادیلار لیکن اسلام دین یانمادیلار اتفاقاً بیر بالالیک مظلوم خاتون

کامیابلیک و مراد غه یتیش شولدر ای جبیبم سنے پیغمبر قیلوب یبارگان و ہمیشہ سنگا مہربان بولگان پروردگاریںگ انتقامی و گرفتی نہایتدہ
شدید دور کہ ضعیف انسان انگا طاقت قیلہ آلماس چونکہ دنیانے عدم دین وجود غہ کیلتورگان اول ذات دور وہم ایکنجی اعادہ قیلہ دورگان دور

وَالْمُؤْمِنٰتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ

مسلمان لارغہ سونگرہ توبہ قیلما دیلار الار اوچون بار دور جہنم عذابی اولار اوچون بار دور

الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَنّٰتٌ تَجْرِي

کویک عذابی البتہ اول ذات لار کہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی ایشلار قیلدی لار بار دور الار اوچون باغلار کہ آقوب یورہ

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهٰرُ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ

آست لاریدین اریغ لار انہ شول دور بیوک مراد غہ یتیش البتہ پروردگاریںگ تونوتمے

لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُ هُوَ يُبْدِئُ وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ ﴿١٤﴾

نہایتدہ قتیغ دور البتہ اول گنہ اوّل یراتادی و ایکنجی ہم پیدا قیلادے و اول دور مغفرت قیلگوچی یخشے کورگوچی

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتٰىكَ حَدِيثُ

صاحب عرش دور نہایت دہ اولوغ قیلوب تاشلاغوچی خواہلاگان نرسہ سینے آیا یتدیمی سنگا لشکرلار

الْجُنُودِ ﴿١٧﴾ فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾

خبر لاری فرعون و ثمود خبر لاری بلکہ منکرلار ایشانما سلیکدہ دور لار

وَاللّٰهُ مِنْ وَّرَآئِهِمْ مُّحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قُرْاٰنٌ مَّجِيدٌ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾ ع ١ ٢٢ ١٠

واللہ تعالٰی ہمہ طرفلاریدین احاطہ قیلغان دور بلکہ اول نہایت دہ بیوک قرآن دور یازیلگان دور لوح محفوظ دہ

نے بالہ سی ایلہ برابر کیلتوروب اوتغہ تاشلامکچی بولدیلار بیچارہ خاتون بالاسی غہ رحم قیلوب اوتغہ
کیرلشیدین بیرآز توختاغاندہ معصوم بے گناہ بالہ زبانے دین اُمَّاهُ اِصْبِرِیْ فَاِنَّكِ عَلَی الْحَقِّ یعنی ای آنہ
جان بواوت غہ صبر قیلگیل و قورقمغیل کہ سن حق دیدہ دور سن دیگان آواز چقدی پادشاہ و وزیرلاری
مسلمان لارغہ بو طریقہ ظلم لاسنے قیلوب اوزلاری تماشہ غہ مشغول بولور ایردی لار حضرت پروردگار الارنے
ابدی لعنت غہ گرفتار قیلدی و الارنںگ بو عبرت لیک احوال لارینی مسلمانلار غہ بیان قیلور تاکہ امت اسلامیہ
بو قصہ دین عبرت آلسون لار حق غہ انکار و عناد دین سقلانسونلار رحمت قیلور کہ اول ذالملار و اول ظالم
لار کہ مومن لار و مومنہ لار غہ ایمان لاری اوچون عذاب بیردیلار و اول فعل بدلاریدین توبہ قیلما دیلار الار
اوچون اللہ تعالٰی جہنم غہ لبے نے و کویوش عذابینے آمادہ قیلغان دور کہ الارنںگ اعمال و افعال لاریغہ
مناسب جزا ایرور اما اول جماعہ کہ کفر و معصیت دین توبہ قیلوب اللہ تعالٰی غہ ایمان کیلتوردیلار و حیات
لاریدہ شریعت کورساتگان یخشے عمل لار ایلہ مشغول بولوب دور لار الار اوچون اللہ تعالٰی باغلار و تفرجگاہ
لار آمادہ قیلغان دور کہ ہمیشہ آستلاریدین نہرلار اریغ لار جاری بولوب تور در انسان اوچون نہایتدہ بیوک

اولگان لارسنے تیرگوزا آلا
دورگان ہم اول ذات دور
لیکین مغفرت لیک و بندہ
سینے یخشے کورادورگان
بیر ذات بولغان نلیکیدین
بندہ سیغہ مہلت بیرور تیزدین
سزا بیرماس ورنہ اینیںگ سزا
و عذابیغہ ہیچکیم چیدا آلماس
چونکہ عرش صاحبی الدور
عظمتی ہمہ دین یوقاریدہ
دور خواہلاگان نرسہ سینی قیلہ
آلور ہیچکیم اینیںگ ارادہ سیغہ
مانع بولہ آلماس ای جبیبم آگہی
نمانلار دہ اوتکان حق دشمن
لاری و باطل عسکرلاری نںگ
و فرعون ایلہ قبیلۂ ثمود نںگ
قصہ لاری و واقعہ لاری سنگا
معلوم می الار نہ قدر عزت و
شوکتغہ مالک ایردیلار اللہ
تعالٰی غہ نافرمان بولوب
عاقبت لاری نیمہ بولدی
سیننگ عصر ینگدہ یار عرب
طاغی لاری بو واقعہ لاردین
عبرت آلوب آگاہ بولماسہ بولار
نںگ ہم عاقبت لاری الار کبی
خسار و ہلاک ابدی بولور
لیکین مکہ کافرلاری عبرت
آلمایدور بلکہ قرآن کریم بیان
قیلغان واقعہ لاسلے یلغان
دیرلار اللہ تعالٰی اوز علمی ایلہ
الارنںگ تمام احوال لاریدین
واقف دور الار ہر وقت علم
الٰہی احاطہ سیدین چیقہ دور
لار باک یوق الار یلغان دیسہ
لار دیسون لار اندین قرآن
شریفغہ ہیچ بیر خلل و نقصان
یتماس قرآن کریم اولوغ
بیر کتاب دور لوح محفوظ دہ یازیلغان
حالدہ سقلانغان دور انگا
ہیچ بیر تغییر و تبدیل واقع
بولماس۔

سورة الطارق مكية	بسم الله الرحمن الرحيم ○	وهي سبع عشرة اية

طارق سوره سی مکه ده نازل بولغان ابتدا قیلورمن بیحد مهربان و نهایت رحیم لیک الله تعالی نامی ایله دور و اول اون یتی آیت دور

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾

قسم دور آسمانغه و کیچقردن کیلغوچی غه و نیمه معلوم قیلدی سنگا که نه دور کیچقردن و کیلغوچی روشن یولدوز دور

إِن كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنظُرِ الْإِنسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾

هیچ بر جان یوقدور مگر تیغه سیده بار دور سقلاغوچی ایمدی باقسون انسان که اول نیمه نرسه دین یراتیلیب دور

خُلِقَ مِن مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يَخْرُجُ مِن بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾

یراتیلگان دور آتیلیب توکولغوچی سودین که خارج بولور ایله کوکرگ سویاکلارین اورتاسیدین

إِنَّهُ عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِن

تحقیق اول انی قایتارمقغه قادر دور او لکون که بر لار آچیلور بولماس انده

قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾

قوت و یاردمچی انگا قسم دور ایلانغوچی یامغورلیک آسمانغه و یاریلغوچی یرغه

إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ ﴿١٣﴾ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾

البته بو قرآن اجرا انگوچی سوز دور و ایاس دور اول هزل البته الار کور مکده لار بر مخفی تدبیرنی

ع ١٧ ١

وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهِّلِ الْكَافِرِينَ أَمْهِلْهُمْ رُوَيْدًا ﴿١٧﴾

و منهم کورمکده من باشقه بر تدبیرنی پس مهلت بر کافرلارغه مهلت بر الارغه آز بر مدت

بو سورهٔ کریمه نامی سورة الطارق بولوب سورة البلد دین صونگ نازل بولغان دور باری جل شانه بو سورهٔ مبارکه ابتدا سیده آسمانغه و انده بار روشن یولدوزغه قسم یاد قیلوب ارشاد قیلورکه دنیاده موجود بر جان اوچون الله تعالی طرفی دین تعیین بر نگهبان و سقلاغوچی البته بار دورکه اول نی هر قسم بلا و آفت لاردین محافظه قیلور یا قیلوب تورگان عمل لارینی یازوب تورور مادام انسان بر لحظه الله تعالی نگ نظریده بولوب انگ اوستیده معتین محافظ و مراقب بولغان لیگین بیلگاچ انگ اوچون لازم دور که هیچ بر ساعت غافل تورماسی بنده لیک وظیفه لاریغه مشغول بولسون تورت کونلیک عارضی و بی بقا حیات و صحتیه مغرور بولماسون و اوز اصلیین اونوتماسون باقسون که اوزی اصلده نیمه نرسه دین یراتیلگان دور وجودی بر ناپاک منی دین پیدا بولغان دور کیایرلار یکرلاری دین و خاتون لار سینه لاریدین آتولوب چیقور اشول ناچیز بر سودین انسان نی پیدا قیلغان عظمت لیک تنگری انی ایکینچی دفعه ینه قایتارورب تیرگوز

کمه مهابه قیلمغه البته قادر دور لیکین بو معامله شول کون بولورکه انده هر نگ مخفی رازلاری فاش بولور اول کون انسان مدافعه قوتی بولماس وانگ اوچون مددگار دیا ده هیچ بر بولماس پروردگار شبو سوره نگ آخر یده ایکینچی مره آسمانغه و یرغه قسم یاد قیلوب مرحمت قیلورکه البته بو قرآن مجید حق ایله باطل نی اجرا انگوچی بر کتاب بولوب هزل و باطل دین پاک و منزه دور کافرلار بو کتابنی خلق نزدیده بی اثر قالدور مک اوچون مخفی تدبیر و چاره لار کورمکده بولسه لار هم تدبیر آلهی الار نگ چاره لارین کمل صورتده کورگاندور بر گز غافل ایماس دور انینگ اوچون ای نبی محترم سن الار حقلاریده دعای بد قیلما عجل بلکه بر آز مدت مهلت و فرصت بر گیل صونگره الار نگ عاقبتی نی تماشا قیلگیل باری تعالی و تقدس نگ بو ارشادی الحمد لله اوز حقلیقین دراستلیغین اثبات قیلدی مینگ لار دنیا دین محو بولدی لار کورگان کیسه و مکرلاری اثر قیلمادی بلکه قرآن کریم بو کونغچه سلامت دوام ایتدی بو تون دنیانی اوز نوری ایله منور قیلدی الله تعالی نگ کورگان تدبیر و چاره سی هر بر مخالف تدبیرنی ابطال ایتدی فلله الحمد على نعمة القرآن مادام آسمان ذات الرجع یعنی اوز گردشیده دوام ایتوب دنیانی یغمورلاری ایله سیراب قیلور و یر کوکلب باریلیب عالم نی اوز نعمت لاری ایله تربیه ایتور قرآن کریم هم بعون الله تعالی اوز ایلی بولغان اسلام اولادینی معنوی ارشاد و هدایت لاری ایله هر بر کفر و ضلال دین سقلاب صراط مستقیم غه اولاشتیده آتوب بارذ

تورتاره گیاه لاسنی قوردوتوب دوخشک و سیاه چوپ بلیک حالیغه کیلتورور بدور بو قدر قدرتینگ آثاری موجود بولغان بیر پروردگارنینگ ذاتینی و نامینی پاک لیک
ایله یاد قیلیک بیر فرد مخلوق اوچون لازم دورای حبیبیم دنیاده بار بیر نرسه‌نی تدریجی صورتده اوزکمالیغه ییتکوزگان مهربان پروردگارینگ سنگا هم قرآن کریم

سورة الاعلیٰ مکیة ‏ بسم الله الرحمن الرحیم ‏ وهی تسع عشرة آیة

اعلیٰ سوره‌ی مکه ده نازل بولغان ‏ ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحملیک الله تعالیٰ نامی ایله ‏ سوره اعلیٰ اون توقوز آیه دور

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ۝١ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ ۝٢ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ ۝٣

پاک لیک ایله یاد قیلیل بو دنیا ده اولوغ پروردگارینگ نامینی ‏ اول ذاتیکه یاراتدی و برابر قیلدی ‏ و اول ذات‌که تقدیر ایتدی و یول کورسه‌تدی

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ ۝٤ فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَىٰ ۝٥ سَنُقْرِئُكَ

و اول ذاتیکه چیقاردی اوتلاقنی ‏ و قیلدی اونی قورونغ قاره گیاه ‏ البته بیز اوقوترمز سنی

فَلَا تَنْسَىٰ ۝٦ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۚ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ ۝٧ وَنُيَسِّرُكَ

پس سن اونوتماس سن ‏ مگر اول نرسه‌نی که خواهلادی الله البته اول بیلور بلند آوازنی و مخفی سوزنی ‏ و موافق قیلورمیز سنی

لِلْيُسْرَىٰ ۝٨ فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَىٰ ۝٩ سَيَذَّكَّرُ مَنْ يَخْشَىٰ ۝١٠

آسان یولغه ‏ پس وعظ قیل اگر فائده قیلسه وعظ بیرمک ‏ قبول قیلور وعظنی اول کیشی که قورقور

وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى ۝١١ الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ ۝١٢ ثُمَّ لَا يَمُوتُ

و قاچور اندین بوک بدبخت ‏ اول کیشی که داخل بولور بوک اوتغه ‏ کیین اولماس

فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ۝١٣ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّىٰ ۝١٤ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ ۝١٥

اول انده و تریلماس ‏ تحقیق ظفر تاپدی اول کیشی که پاک بولدی ‏ و یاد قیلدی الله‌نی ربینینگ نامینی و نماز اوقودی

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ۝١٦ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ۝١٧ إِنَّ

بلکه ترجیح بیرورسیزلار دنیا حیاتینی ‏ و آخرت یخشی راقدور و باقی راقدور ‏ البته

هَٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ ۝١٨ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ ۝١٩ ع ۱۹ ۱۲

بو بازیلگانلر دور اولغی صحیفه‌لارده ‏ ابراهیم و موسیٰ علیهما السلام صحیفه‌لارده

بو سوره شریفه‌نینگ نامی سورة الاعلیٰ بولوب سورة التکویردین صونگ نازل بولغاندور حدیث شریفده
وارد دورکه حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم بو سوره نازل بولغانده اِجْعَلُوهَا فِي سُجُودِكُمْ یعنی ای سجده
ارینگیزه آلینگ لار دیمیش دورلار اننگ اوچون نماز سجده سیده سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَىٰ دیلور الله تعالیٰ بو
سوره‌ده جناب رسالت پناه صلی الله علیه وسلم غه اولا جمیع امتلارینه ثانیا امر قیلورکه عالم ده بار موجودات
ننگ بارچه سیدین بیره‌هتدین بلند و اولوغ بولغان پروردگارینگ مبارک نامینی همیشه پاک لیک ایله یاد قیل
کرنیه نرسه‌نی یاراتگان بولسه نهایته برابر هم معتدل قیلوب یاراتیبدور دیر بیر مخلوقنی اوچون صلاح یا فسادینی
تقدیر ایتیب دور و اول مقدرنی اوچون اننی هدایت قیلوب دور دیر یوزینی سبزه زار ایلاب آزمدته اول

همیشه قورورونزا اولوب عذاب دین قوتلور و نه حیاتدین انکا نفع بولور حقیقتده فلاح و ظفر اخلاق رذیله دین پاک بولغان و بیش وقت نمازغه اوز وقتیده دوام ایتکان
و بیرور و عمرین مبارک نامین همیشه یاد قیلغان بنده لارغه نصیب لار دیدور لیکین ای غافل انسانلار سیزلار بو طریقه مفید نصیحتلارغه قولاق سالمادیور سیزلار بلکه دنیا ننگ
فانی حیاتینی ترجیح بیرورسیزلار حالی بوکه آخرت حیاتی دنیا حیاتیدن زیاده بهتر دور بقا لیکدور بو مبارک مضمون و بو عالی نصیحت قرآن کریم دین اول توشکان آسمانی

نی آهسته آهسته تمام اوقوتد
من و کمل یاد قیلدوردومن
کرسن هرگز سنی فراموش قیلما
یدورسن و همیشه قلبینگده
محفوظ قالور مگر بعض آیتلارنی
ننگ منسوخ بولغان جهتدین
نامرینگدین شیئته الهیه
ایله فراموش ایتدوردولور و
اننگ حکمتین الله تعالیٰ اوزی
بیلور چونکه بلند و پست آوازنی
نی باکرآشکارا و مخفی عمل‌نی
بیلکوچی ذات اولدور و
موفق قیلورمیز سنی هر
آسانلیک قیلیک‌ندین خدا
موفق و عبادتنی و ملک و
ملت ننگ سیاستی و وحی احکام
ننگ سنغه تمام سنینگ اوچون
سهل و آسان بولور ایدی ای
نبی محترم سن خلق اوزتانسده
وعظ و نصیحتینگده دوام ایت
لیکین نصیحتینگدین باشقه ارغه
منفعت بیزنگ امیدی بولسون
علامه ابن کثیر بو آیت شریف
تفسیریده اهل بولمغان انسان
لارغه وعظ و نصیحتغین خلاف اولوب
دیدورلار چونکه علم دین بعضو
اوچون شر اول سکتی مستقیم
ننگ اهمیتی دور پروردگار
رحمت قیلورکه قلبی الله تعالیٰ
دین قورقغان و قیامت
کونی حضوریده حساب
اوچون ملاقات و قیام نم
ایمان کیلتورگان کیشی اوچون
البته وعظ و نصیحت اثر قیلور
واندین اول استفاده ایتور
آنغیته بیر انسان ازلی بد
بخت بولوب جهنم غه داخل
بولوشی محقق بولغان بولسه
اول آدم وعظ دین و نصیحتدین
اجتناب قیلور اول کیشی جهنم ده

منزل ۷

صحیفه لارده حضرت ابراهیم صحیفه لاریده و حضرت موسیٰ صحیفه لاریده هم بار دور گویا تمام ادیان سماویه و صحف مقدّ
بو موعظه دین خالی ایماس دور و بو نینگ ضرور و مقبول لیغی غه اتفاق قیلونغاندور حضرت ام المؤمنین عائشه رضی الله
عنها جناب رسالتمآب صلی الله علیه وسلم دین نقل قیلورلار که دیبدورلار الدنیا دار من لا دار له و مال من لا مال
له ولها یجمع من لا عقل له یعنی دنیا ادیے یوق انسان نینگ اویے و مالے یوق انسان نینگ مالیدور عقل سیز
انسان اینگث اوچون هر نرسه نے جمع قیلور چونکه عاقل بیر انسان محنتین ضائع قیلماس اوز خساره سی اوچون محنت
تیلماس بلکه همیشه اننگ اوچون باقی و نافع بولغان راحت اوچون سعی قیلور دنیا سنگا دخا سیز لیغی هر کون، هر بیر انسانغه معلوم بولو
تورگان نرسه دور مو نینگ اوچون دلیل غه حاجت یوقدور و آخرت نینگ بقاسے دائمه گی نعمت و راحت نینگ دوامے الله تعالیٰ و رسول
صلعم هر لیکے لارین صحیح بیانلاری ایله ثابتدور ایدی کامل، بیر انسان و عاقل بیر مسلمان دل سعادتمند دور که دمی کم راحتی، رنج و غم بولغان
دنیانے قویوب آخرت اوچون حزیدار و همیشه اننگ اوچون فکر دیادی عمل صالح و عبادت و استغفار بولور الٰهی بوسوره

وهي ست وعشرون اٰية	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○	سورة الغاشية مكية

غاشیه سوره سی مکه ده نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن مهربان و نهایتده رحم لیک الله تعالیٰ نامی ایله و اول یگرمه آلتی آیت دور

هَلْ اَتٰىكَ حَدِيْثُ الْغَاشِيَةِ ① وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ② عَامِلَةٌ

آیا تیدیمی سنگا قیامت نینگ خبری بیر موچه یوزلار اولکون خوار بولورلار محنت قیلغوچیلار

نَّاصِبَةٌ ③ تَصْلٰى نَارًا حَامِيَةً ④ تُسْقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍ ⑤ لَيْسَ لَهُمْ

چرچاگوچیلار دورلار کیرورلار قیز تیلگان اوتغه ایچریلورلار قیناق چشمه دین بولماس الار اوچون

طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِيْعٍ ⑥ لَّا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِيْ مِنْ جُوْعٍ ⑦ وُجُوْهٌ يَّوْمَئِذٍ

طعام مگر تیگانلیک درختدین سیمرتماس و بے نیاز قیلماس آچلیغ دین بیر موچه یوزلار اولکون

نَّاعِمَةٌ ⑧ لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ⑨ فِيْ جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ⑩ لَّا تَسْمَعُ فِيْهَا

رونقلیک بولورلار قیلغان سعی لاریدین راضی بولورلار بلند باغ ده تورورلار ایشتماسلار انده

لَاغِيَةً ⑪ فِيْهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ⑫ فِيْهَا سُرُرٌ مَّرْفُوْعَةٌ ⑬ وَّاَكْوَابٌ

بیهوده سوز انده بار دور بیر چشمه آقوب تورگان انده بار دور تختلار بلند قویولگان وپیاله لار

مَّوْضُوْعَةٌ ⑭ وَّنَمَارِقُ مَصْفُوْفَةٌ ⑮ وَّزَرَابِيُّ مَبْثُوْثَةٌ ⑯

تیزب قویولگان و بستو قلار قتار لانگان و مخمل پلاس لار هر بیرغه توشالگان

اَفَلَا يَنْظُرُوْنَ اِلَى الْاِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ⑰ وَاِلَى السَّمَآءِ

پس آیا باقماید ورلار می تویه لارغه که نچوک یارا تیلیبدور و آسمانغه

لیکن مردار دین هم بدبو بولور جهنم اہلے اوچون طعام اورنیده شول درخت نے بیر لورنه بیگوچی نے سمیر تیر و نه آچلیقی نے دفع قیلور قیامت کونے کافرلار حال لاری بو نینگ بولر
و مسلمانلار اولکون ذیز لاری نعمت زیدیگی درخشان بولور دنیا ده قیلوب اوتکان طاعت و عبادت لار بدین نهایت ده ممنون و خوشحال بولورلار بلند باغ

عظیمه مضمون مبارکیدن حرمتی دین بیز سرگشته مغموم و محزون بنده لاریگه صراط مستقیم ده ثابت و برقرار ایتگیل۔

بو سورهٔ عظیمه سورة الغاشیه بولوب سورة الذاریات دین صونگ نازل بولغاندور غاشیه لفظی قیامت نینگ ناملاریدین بیریدور چونکه شو معناسے بیر نرسه نے یاپیش وادراک ایلیشدور قیامت کونے هم اوز ایچیده بار تمام خلق نے قورقونچلی و حوادث لاری ایله اوراب آلور جناب باری تعالیٰ و تقدس حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نه خطاب قیلورکه ای حبیبم قیامت خبری سنگا تیگانمیدور اولکون اہل حق ایله اہل باطل مؤمن لار ایله کافرلار نینگ حال و نتیجه اعتباری ایله بیر بیرلا۔ یدین جدا بولورلار کافرلار قیلوب اوتگان کفر و معصیت لارین نتیجه لارین میلوب یوزلاری خوار لیک و رسوالیک علامتی معلوم بولور دوزخ غه کیردوب همیشه بجیر لار نے سودراب اوت لار اوستیده یاتوب رنج و محنت بولور لار و کلفت لار نے کوره کور و چاه لار کیرگان دوزخ لارنی کوب مدت دین بوریان بجیساب اوتلار یا قیلیب نهایته قیز تیلیگان بولوب اگرتشنه بولوب ایچیک اوچون سو طلب قیلیسه لار قیناق چشمه دین سو بیریلور اگر آچ قالوب طعام طلب قیلیسه لار ضریع دین باشقه نرسه بیریلماس حجاز ملکیده بیر تیکانلیک درخت بولورکه انے اہل حجاز شبرق دیرلار و شول درخت قوروب قالسه ضریع دیرلار اول درخت زهرلیک اچینغ بولور و بدبو

كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ

کہ نچوک کوتاریلیبدور ۔ دۃغلارغہ کر نچوک تورغوز دلوبدور ۔ ویرغہ کر

كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ

نچوک برابر توشالیبدور پس توشوندور حقیقت شولدر کہ سن توشوندورگوچی دورسن ایمسدور سن الارغہ

بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾ إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ

مسلط مگر اول کیشی کہ یوز اوگوردی و انکار قیلدی پس عذاب قیلورانی اللہ تعالیٰ اول کتہ

الْأَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

عذاب ایلہ تحقیق بیزننگ طرفیمزغہ دور قایتیشلاری ۔ صونگرہ البتہ بیزننگ ذمہ مزغہ دور الارننگ محاسبہ لاری

لارده امن وامان ایچیندہ آرام قیلورلار بیہودہ سوزلارسے ایشتماسلار دانہ چشمہ لار جاری بولور واول باغلاردہ بلند کوتاریلگان تخت لار بولور وشراب پیالہ لاری ہر ہر یرغہ امادہ قیلوب قویولغان بولورکہ قچان ایچیک سے ارادہ قیلونسہ حاضر توروردآزادہ یستوقلار اللار اوچون صف صف تیزیلگان بولور وخوبصورت مخمل لیک کتہ پلاس لار ہر ہر مقام غہ توشاب قویولگان بولور بواعزاز واکرام لار دنیادہ خدا ورسول خدا احکم لاریغہ اطاعتدہ بولوب جنت غہ داخل بولادورگان مومن وصالح بندہ لار اوچون بولور جناب باریتعالیٰ و تقدس وپروردگار عالم ننگ قدرتیناالیغی غہ منکر بولوب یوقاریدہ بیان قیلونغان جنت ومگے محل لار واسبابغہ انکار قیلغان جاہہ جوابیغہ ارشاد قیلورکہ آیا منکرلار بویان قیلونغان نرسہ لار نے اللہ تعالیٰ اوچون مشکل ومحال بیلورلارمی آیا الار قول لاریدہ موجود بولغان تویلارغہ عبرت نظری ایلہ باقمایدورلارمی کہ بو قدر عجیب خلقت لیک جانورنچوک خلق قیلونوبدور بو مخلوق نہ قدر بیوک دقوتلیک جانور بولسہ ہم نہایتدہ کیچیک ضعیف بیربالہ غہ اطاعتدہ بولورانسانلارانگ قوتیدین سوتیدین وگوشتیدین فائدہ لالوزلار ہم تیغہ لاریدہ تورگان بلندآسمانغہ باقمایدورلارمی کہ نہ قدر بلند کوتاریلیب بناقیلونمیشدور دیریوزندہ گی بحساب تاغلارغہ نظر قیلمایدورلارمی کہ الار سے یریوزیغہ نچوک تورغوزنولوبدورکہ ہمیشہ بیرحالدہ قائم توروردیرنے حرکت واضطرابدین سقلاب تورور واپچلاری ہر قسم معدن لار ایلہ تولدور ولگاندور ودیم یریغہ باقمایدورلارمی کہ بوقدر بیوک بیر مخلوق نے بوتون انسان لار وحیوانلار آستلاریغہ نچوک توشالوبدور کہ انگ یوزندہ تمام عالم حیات کیچوردور وہر بیر طائفہ خواہلاگان صورتدہ انگا تصرف قیلورواندین استفادہ قیلوریتیریگ لار یوزیدہ دا دلونگار آستیدہ آرام قیلورلار مُنہ بوقدر عجیب وغریب قدرتلارغہ مالک بولغان بیرذات اوزیغہ مطیع بولغان بندہ لاری اوچون جنت تے وانگ ایچندہ بارگونا گون محل

ع ٢٦ ١٣

لارواسباب وآلت لاردہ ہر تورلوگ نعمتلارنے خلق قیلمکین عاجز قالورمی حاشا وکلا ہرگز عاجز قالماس بلکہ اندین زیادہ سیغہ ہم قادر دقوتا دور ابدی ای حبیبم سن اوز وعظ ونصیحت ننگ نے توختاتا بلکہ انگا دوام ایت چونکہ سن انینگ اوچون وعظ ونصیحت قیلغوچی بیر مہربان پیغمبور سن والا کہ مسلط قیلونغان بیر نگہبان ومراقب ایماسدور سن ہر کیم دہ سعادت وقابلیت بولسہ وعظینگدین بہرہ آلور مگر حق دین یوز اوگوردگان وحقیقت غہ انکار قیلغان بیر انسان پروا قیلماس وبہرہ آلالماس و اول آدم سے اللہ تعالیٰ قیامت ننگ بیوک عذابیغہ گرفتار قیلور چونکہ الار بو دنیادہ نہ قدر سرکشلیک قیلسہ لار ہم عاقبت بیزننگ حضوریمزغہ قایتشلاری باردور والارننگ محاسبہ لاری بیزننگ ذمہ مزغہ لولور

بو سوره عظیمه نامی سورة الفجر بولوب سورة اللیل دین کیین نازل بولغاندور حضرت حق سبحانه و تعالی بو سوره ده مطلق صبح نی یا قربان عیدی نکث صبحیغه و هم ادشال صبح دین اول
اونکان اون کیچه غه و هم جفت و طاق غه کم مراد اندین عرفه کونی تو قوز و یکی کونی بولوب و تر یعنی طاق دور و هم کیچه غه وقتی کم اول یوریسه یعنی کیتسه یا کیلسه منه بو نرسه لار غه قسم

سورة الفجر مکیة | بسم الله الرحمن الرحیم | وهی ثلثون ایة

بو سوره سی مکه ده نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بجد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالی نامی ایله ماده ل او توز آیت دور

وَالْفَجْرِ ① وَلَيَالٍ عَشْرٍ ② وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ③ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ④

قسم دور صبح غه و اون کیچه غه و جفت و طاق غه و کیچه غه وقتی کم اول یوریسه

هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ⑤ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ

بار و ورمی آنه شول نرسه لار ده قسم عقل لیک کیشی اوچون آیا کورمادینگمی نچوک معامله قیلدی پروردگارینگ

بِعَادٍ ⑥ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ⑦ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ⑧

عاد قومی غه یعنی ارم غه کم ستونلار ایگالاری دور لار که یرا تیلمگان دور الار نینگ مثل لاری تمام شهرلار ده

وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ⑨ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ⑩

و ثمود قومی غه کم الار تراشلاب ایر دیلار تاش لارنی وادی ده و فرعون غه کم میخ لار ایگاسی ایر دی

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ⑪ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ⑫ فَصَبَّ

الار اول ذاتلار بیچه طغیان قیلدیلار شهرلار ده و کوب قیلدیلار اول یرلار ده فساد نی پس توکدی

عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ⑬ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ⑭ فَأَمَّا

الار نینگ اوستیلاریغه پروردگارینگ عذاب قمچی سینی تحقیق پروردگارینگ کمینگاه ده دور پس اما

الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي

انسان وقتی کم امتحان قیلسه انی پروردگاری عزیز قیلسه انی و نعمت بیرسا انگا دیر اول کم پروردگاریم

أَكْرَمَنِ ⑮ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ

عزیز قیلدی منی و اما وقتی کم امتحان قیلسه انی و تار قیلسه انگا رزقینی دیر اول کم

رَبِّي أَهَانَنِ ⑯ كَلَّا ۖ بَل لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ⑰ وَلَا تَحَاضُّونَ

پروردگاریم خوار قیلدی منی موندا غ ایمس بلکه سیزلار حرمت قیلمایدور سیز لار یتیم نی و ترغیب قیلمایدور سیزلار

عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ⑱ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ⑲ وَتُحِبُّونَ

برابرلارینگیزنی مسکین غه طعام بیریشغه و ییب یبار ور سیزلار میراث نی همه سینی جمع قیلوب بیخشی کورور سیزلار

الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ⑳ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ㉑ وَجَاءَ

مال نی محبت زیاده موندا غ بولماسون وقتی کم برابر قیلونسه یرنی میده قیلونوب و کیلسه

رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ㉒ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ ۚ يَوْمَئِذٍ

سینینگ پروردگارینگ و فرشته لار هم صف صف بولوشوب و کیلتورولسه اول کون جهنم نی اوشال کون

یاد قیلوب مرحمت قیلورکه آیا
او شبو نرسه لار غه قسم عقلمندلار اوچون
کفایه قیلورمی اگر کفایه
قیلسه خدا و رسول دشمنلاری
یخشی بیلسونلار کم الار اوچون
الله تعالی اتنگش عذابی
حق دور دنیاده هم آخرت
ده هم الار سزا غه مستحق
دور لار کورمادینگمی ای
حبیبم کم منینگ پروردگار
ینگ نیچه معامله قیلدی
عاد قومی غه کم الار جهانده
هر طائفه دین زیاده قوت
و عظمتلیک بر قوم ایر
دیلار الار نینگ مقابل
لاریغه هیچ بر جماعه کیله
آلماس ایر دی الا مهر
وقت طاقتلاریغه مغرور
ایر دیلار عاد قومی ایکی طائفه
بولوب بو سوره ده عاد
اول مراد دور شول بیرنچی
عاد قومی نی بابالاری دین
بیری نینگ نامی بولغان
ارم لفظی ایله ذکر قیلو
نورالار همیشه سفر و سیاحتده
بولغان لیک لاری اوچون
بلند بلند ستونلارنی اوز
لاری ایله آلوب یوره
ایر دیلر قیسی بیرده
سکونت قیلسه لار اول
ستونلار ایله خیمه لار
نی قوروب آرام قیلور
ایر دیلار یاکه بلند بلند
ستونلیک عمارتلار قائم
قیلور ایر دیلار یاکه هر
بیر لارین قامتلاری
ستون کبی اوزون
ایر دی اننگ اوچون
الارنی ذات العماد
بیلور ایر دی که

الار نینگ مثل و مانند لاری دنیا شهرلاری نینگ هیچ بیرده پیدا قیلونمغان ایر دی یاکه عمارت لاری نینگ مثالی یوق ایر دی الله تعالی
او شبو جماعه نینگ هدایتی اوچون حضرت هود علیه السلام نی پیغمبر قیلوب یباردی الار اول جناب غه ایمان کیلتورمادیلار بلکه یلغانچی

يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ وَاَنّٰى لَهُ الذِّكْرٰى ﴿٢٣﴾ يَقُوْلُ يٰلَيْتَنِيْ قَدَّمْتُ

توشونور انسان و نچوک نفع قیلور انگا توشونماغی دیر اول کرا ای کاشکی ییبارگان بولسام ایردیم

لِحَيَاتِيْ ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهٗٓ اَحَدٌ ﴿٢٥﴾ وَّلَا يُوْثِقُ وَثَاقَهٗٓ

تیریک لیگیده پس اولکون عذاب قیلماس انگ عذابیے کبی هیچکیم وبند قیلماس انگ بندی

اَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يٰٓاَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ارْجِعِيْٓ اِلٰى رَبِّكِ

کبی هیچکیم ای قرار و آرام آلغان جان قایتغیل پروردگارینگ طرفیغه

رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَادْخُلِيْ فِيْ عِبٰدِيْ ﴿٢٩﴾ وَادْخُلِيْ جَنَّتِيْ ﴿٣٠﴾ ع ١ ٢٠ ١٤

راضی بولغان ورراضی بولونغان حالده و داخل بول بنده لاریم ارالاریغه و داخل بول جنتیمغه

دورلاردیب اوزپروردگارلاریغه عاصی بولدیلار عاقبت الار نے اللہ تعالے نهایتده ساوق بیرهوا یاریب هلاک قیلدی واوزپیغمبریغه نجات بیردی وشول طریقه معامله نے اللہ تعالی ثمود قومی غه هم قیلدی بولارنگ تورگان مقام لاری نک نامی نے وادی القری دیبلور ایردی اول مقام ده بولار کته تاشلارنے چاپوب تراشلاب بیوک بیوک عمارتلار بنا قیلور ایردیلار بولارهم کفرومعصیت سزاسین کوردیلار اوزپیغمبری لاری حضرت صالح علیه السلام غه خلاف قیلدیلار اللہ تعالے الارنے بیرصیحه ایله محو قیلدی الاردین صونگ فرعون پیدا بولوب بول اوزموسی پیغه نافرمان بولدی عسکری کوبلیگیدین خیمه لارا وچون نهایتده کوب میخ اوزی ایله برابر آلوب یورورایردی یا که اوزیغه مخالف بولگان آدملار نے میخلار ایله عذاب قیلور ایردی انگ اوچون ذوالاوتاد لقبیغه صاحب بولدی اوشبو جماعه لارهمه لاری اللہ تعالے نک ملکی بولغان شهرلارده طغیان قیلدی لارحدلاریدین تجاوز قیلدیلار وهر یرده کوب فساد واذیت قیله باشلادیلار پیغمبرلار نصیحتلارین ایشتادیلار دالاریغه اطاعتده بولمادیلار اللہ تعالی طرفیدین باربار آگاه قیلوندن لیکین آگاه بولمادیلار آخری حال لاری شول بولدیکه پروردگار عالم عذاب قمچی سیلنے الاریغه یوریغوزدی وهمه لارین اوزعصیانلاریغه مطابق جزالاریغه گرفتار قیلدی دبولوتن جهان خلقی اوچون بیوک بیرعبرت قالدردی ای جمیع سینگ پروردگارینگ بنده لارین افعال واعمال لاریدین هرلحظه خبردار دور والار احوال لاریغه هرساعت مراقبه ایتور لیکین الار بیلماسلار وکورماسلار الارنگ نظرلاریدین پوشیده ومخفی بولغان حالده الاردین تمام واقف تورورانگ اوچون هربنده نک اوزعملیغه موافق جزابیرور اما انسان حقیقی توشونگده خطاقیلور قچان پروردگاری انی امتحان قیلمک اوچون شاکریا ناشکر لیغین معلوم ایتیک قصد یدخلق اورتاسیده عزت وکرامت نصیب اتیسه

هرقسم نعمتلار ایله سرفراز قیلسه گمان قیلور وتصریح ایتور که منی پروردگاریم باقشده بنده لاریدین زیاده بخشه کورورانگ اوچون بونعمتلار نے منگا عطا قیلنامده وقچان اسے صبروبیقرار لیکین آزمایش آتیسه وحیاتین اندک تنگ قیلسه ورزقین تارقیلسه دیرکه پروردگاریم منی خوار قیلدی وباقشده بنده لاریدین صونگغه قویدی منه بوسوزی هرگز درست ایسه دور مال ونعمت ایله انسان اللہ تعالے قاشیده عزیز ومکرم بولمس اللہ تعالے بودنیاده مال سنے دوستیغه هم بیرور ودشمنیغه هم بیرور لیکین حقیقی عزت وکرامت هرحالده اللہ تعالی غه طاعت وعبادتده بولور مالدار بولغانده شاکر بولمک فقیر بولغانده صابر بولمک ایله بولور ای الناظر سیزلار بو طریقه عمل قیلماید ورسیزلار بلکه مالدار بولوب توروب آته وآنه سی یوق یتیم لار نے حرمت قیلماید ورسیزلار ومحتاجلاریغه احسان قیلمک اوچون بیر بیرلاریگزنے ترغیب ایتماید ورسیزلار ومیراث مالی قیسے صورتده قولغه کیرسه پرهیز قیلمای همه سینی تناول قیلور سیزلار ومال ودنیاغه نهایتده کونگل قویور سیزلار وبجدبخشے کورور سیزلار هرگز موندا غ بولماسون بونرسه نینگ عاقبتی کوب خطرلیکدور بیرکون کیلور که بوسیزلار اوستیده آرام قیلوب تورگان یر تمام ریزه ریزه قیلونوب برابر قیلونور وقبرلاردین خلق توروب محشرغه خداوند مهربان حضوریغه جمع بولورلا پروردگار عالم عدالت محکمه سیغه فیصله اوچون حاضر بولور تمام فرشته لار احکام الهیه غه صف صف بولوب تو روب انتظار قیلورلار وتمیشس مینگ فرشته جهنم نے تیمیشس مینگ تیزگینی دین توتوب محشرغه کیلتورور انه اوشال کونے هر بیر انسان دنیاده قیلغان عمل لاریغه یاد یغه آلور و بیرا ناصح مهربان بولسه نصیحتین ایشتمک اوچون راضی بولور لیکین افسوس که اولکون کامل بولغان آگاه لیکتا یده

بو سورۂ شریفہ نکث نامی سورۃ البلد بولوب سورۃ قٓ دین کیین نازل بولگانلدور حضرت حق سبحانہٗ وتعالٰی بو سورہ دہ بلد اللہ الحرام بولغان مکۃ المکرمہ
ذہ قسم یاد قیلورہ چونکہ مکۂ مکرمہ اللہ تعالٰی نینگ حرمی دور انینگ حدود معینہ سی باردور کہ اطراف دین کیل گوچیلار داخل غہ بے احرام کیرا آلماسلار روا ایمس چونکہ دھال حرام دور
درخت لارین وگیاہ لارین کیسیک ممنوع دور پروردگار ارشاد قیلورکہ قسم یاد قیلورمن بو شہر غہ یعنی مکہ غہ کہ مینگ نزدیمدہ محترم دور وانڈہ قتال نا روا دور و لیکین ای حبیبیم بیر کون کیلورکہ انڈہ کافرلار ایلہ صحابہ لار اورتہ سیدہ قتال بولغوسی دور ۔ ای پیغمبر سینگ اوچون حلال بولور اول کونده ایکیلمہ قتال کیبن بینہ اوزگہ کشی لار اوچون قتال حرام بولور و قسم یاد قیلورمن بو تون دنیا دہ گی بشر آتہ سی بولغان آدم غہ و اونینگ اولادلاریغہ کہ بولار مینینگ قدرتیم نینگ پیدا قیلغان نرسہ لاری بولوب هر بیرلاری کامل بیر آیت و نشانہ دورلار منہ بو نرسہ لاریغہ قسم یاد قیلوب پروردگار مرحمت قیلورکہ بیز لار انساننی محنت و مشقت ایچیدہ خلق قیلدوک کہ بو توتون عمری حیات کلفت لاری دین و دنیا فکر و تدبیرلاری نو معرض بولور راحتی بیسیگ بولماس ولذتی بی کلفت اولماس آیا قدرت الٰہیہ تصرفیدہ بولگان بیر عاجز انسان گمان قیلورموکہ اونینگ انتقامی غہ قادر بولغان بیر ذات یوقدور حاشا وکلا البتہ باردور لیکن نادان مغرور ناشایستہ دیرکہ من اللہ تعالٰی غہ و اونینگ دینی اسلام غہ مخالفت یولیدہ کوب مال لار خرج قیلدیم آیا گمان قیلورمی کہ اونینگ بو نامعقول انفاق و احسان لارین هیچکیم کورمگاندور بو گمانی نہایتدہ خطادور مینینگ قیلوب تورگان بہان کرولارین پروردگاری

بیرمس و لیشیتیلگان نصیحت اثر قیلمس اولکون اللہ تعالٰی بندہ لاریغہ اوز عظمت و جلالین اظہار قیلور عاصی
لاغہ بیرگان عذابین مثلی بولمس و هیچکیم اننگ کیمی سرکش لارنی بند قیلہ آلماس کافرلاغہ بو قدر شدت ایلہ
معاملہ قیلغان پروردگار مومن و مطیع بندہ سیغہ التفات ایلہ خطاب قیلورکہ ای پروردگارین حکمیغہ
بو یون سنگان و انینگ طاعتی ایلہ قرار و آرام تاپکان بندہ م ایدی سن اوز پروردگارینگ حضوریغہ
و انینگ وعدہ گاہیغہ اندین سن راضی و سندین اول راضی بولغان حالنگدہ بارگیل و مینینگ مقبول بندہ
لاریم قطارلاریغہ کیرگیل و الار ایلہ مینینگ جنتیم غہ داخل بولگیل ۔ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا مِنْهُمْ وَاَدْخِلْنَا فِيْ زُمْرَتِهِمْ

سُوْرَةُ الْبَلَدِ مَكِّيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | وَهِيَ عِشْرُوْنَ اٰيَةً

بو سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن رحیم مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالٰی نامی ایلہ و اول یگرمہ آیت دور

لَآ اُقْسِمُ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿١﴾ وَاَنْتَ حِلٌّۢ بِهٰذَا الْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ
قسم یاد قیلورمن بو شہر غہ و سینگ اوچون حلال بولور اول روز بو شہر دہ و آتہ غہ
وَّمَا وَلَدَ ﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِيْ كَبَدٍ ﴿٤﴾ اَيَحْسَبُ اَنْ
اولیشی غہ کہ توغدوردی بیز اول البتہ پیدا قیلدوک انسان نی مشقت دہ آیا گمان قیلورمی
لَّنْ يَّقْدِرَ عَلَيْهِ اَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُوْلُ اَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿٦﴾ اَيَحْسَبُ
اولکہ هرگز قادر بولمس انگا هیچکیم دیر کہ صرف قیلدیم کوب مال آیا گمان قیلورمی
اَنْ لَّمْ يَرَهٗۤ اَحَدٌ ﴿٧﴾ اَلَمْ نَجْعَلْ لَّهٗ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَّشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾
اولکہ کورمادی انی هیچکیم آیا بیز بیرمادوکمی انگا ایکی کوز و بیر تیل و ایکی لب
وَهَدَيْنٰهُ النَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَآ اَدْرٰىكَ
و کورساتدوک انگا ایکی یولنی پس کیرمادی اول قیین یولغہ و نیمہ بیلدوردی سنگا کہ
مَا الْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾ فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ اَوْ اِطْعٰمٌ فِيْ يَوْمٍ ذِيْ مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾
نہ دور قیین یولغہ کیرمک بویون بوشاتمقدور یا طعام بیرمک دور آچلیک کونیدہ قرینداش
يَّتِيْمًا ذَا مَقْرَبَةٍ ﴿١٥﴾ اَوْ مِسْكِيْنًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِيْنَ
بولغان یتیم غہ یا توپراقغہ بیلانگان مسکین غہ کیین بولسون اول جماعہ دین کہ
اٰمَنُوْا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ
ایمان کیلتوردیلار و توصیہ قیلوشدیلار صبر ایلہ و توصیہ قیلوشدیلار رحم ایلہ انہ شولاردورلار یوک نصیب

تمام بیلوب توردور و اول پروردگار دنیادہ هم آخرتدہ هم انتقام آلمگغہ قادر دور آیا بیز اول انسان اوچون ایکی کوز بیروب بینا قیلمدکمی و بیر تیل ایلہ ایکی
لب بیروب گویا ایتمدکمی و انینگ اوچون عقل و ادراک عطا قیلوب بخشیدی و یمان یول لارنی روشن کورساتمدوکمی آری کورمک اوچون انگا کوز لار
سوزلامک اوچون تیل و لب لار خلق ایتدوک و قرآن و رسول عظیم وسائطلاری ایلہ هر ایکی یولنی کورساتدوک قیسی یول ایلہ جنتغہ و قیسی یول ایلہ دوزخغہ

ع ٢٠ ١٥ الْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُؤْصَدَةٌ ﴿٢٠﴾

ایگالاری و اول جماعه که منکر بولدیلار آیتلاریمزغه الار بے نصیب لاردور لار الارغه بولور دروازه لاری یاپوق اوت

بارلیور تمام بیلدوردیک لیکین تاوان انسان اوزخیری ونجاتی غه سبب بولادورگان یولغه کیرمادی ونفسین خواهشیغه خلاف بولغان نرسه لار اول یولده کوب بولغان لیکیدین انے قیین گمان قیلدی ظاهری قیین کورولسه هم عاقبتی خیر ونجات ایردی اول یول و اول عمل الله تعالے رضاسے اوچون قول آزاد قیلیک و قرضدار نے قرض دین قوتقاز مکدور وقحط و آچلیک زمانلاریده قرینداش یتیم لارغه و مسکین لار و محتاج لارغه طعام بیدورمک دور انسان اوچون لازم ایردیکه قدرتی یتیسه قول آزاد قیلسون قرضدارلارغه نجات بیرسون آچلیک زمانلاریده اوزلیغه یقین توغقان بولغان یتیم لارغه و باشقه غریب حاجتمند لارغه طعام بیدور سول صونگره همه دین مقدم و هر بیر عمل مقبولیتیغه مدار بولغان ایمان دولتین حاصل قیلوب مسلمان لاردین و یخشے عمل قیلوچیلار دین و بیر بیر لاریغه صبر و مرحمت ایله توصیه ایتکوچیلاردین بولسون که انه شول جماعه قیامت کونے نامهٔ اعمال لارین اونگ قول لاریدین آلورلار عرش نکث اونگ طرفی ده تورورلار و هر بیر یمن و برکتغه صاحب بولورلار و اول طائفه که بو دنیا ده بیزنکث آیتلاریمزگه انکار ایتورلار الار هر بیر شوملیک و نحوستغه مبتلا دورلار قیامت کونے نامهٔ اعمال لارے نے چپ قول دین آلورلار عرش نکث چپ طرفیده تورورلار الارنے دوزخ غه سالوب تمام دروازه لارین بند قیلیونه الار اندین خارج غه چیقه آلورلار و نه بیر لحظه عذابدین نجات تاپورلار بلکه تمام اطرافلارین جهنم اوتی احاطه قیلوب آلور ـ نَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ عَذَابِهَا ـ

سُورَةُ الشَّمْسِ مَكِّيَّةٌ	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ	وَهِيَ خَمْسَ عَشْرَةَ آيَةً

سوره شمس مکه ده نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحیم لیک الله تعالی نامی ایله دا اول اون بیش آیت دور

وَالشَّمْسِ وَضُحٰهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلٰهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلّٰهَا ﴿٣﴾

قسم دور آفتابغه و انینگ یاروغی غه وای غه وقتی که صونگیدین کیلسه انینگ کوندوزغه وقتیکه روشن قیلسه انے

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشٰهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنٰهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضِ وَمَا طَحٰهَا ﴿٦﴾

وکیچه غه وقتی که یاپوب آلوراتی و آسمانغه و اول ذاتغه که بنا قیلدی انے و یرغه و اول ذاتغه که توشادی انے

وَنَفْسٍ وَمَا سَوّٰهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰهَا ﴿٨﴾ قَدْ أَفْلَحَ

وجانغه و اول ذاتغه که درست قیلدی انے پس بیلدوردی انگا معصیتی نے و طاعتی نے تحقیق مرادغه یتدی

مَنْ زَكّٰهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوٰهَآ ﴿١١﴾

اول کیشے که پاک قیلدی انے و تحقیق مرادغه یتمادی اول کیشے که یاشوردی انے یلغانچی دیدی ثمود انینگ طغیانیدین

بو سورهٔ مبارکه نکث نامی سورة الشمس بولوب سورة البلد دین صونگ نازل بولغاندور الله تبارک و تعالے بو سوره ده اوز قدرتی غه وحکمتی غه دلیل بولغان آفتابغه وانینگ جهان نے منور قیلوب تورگان نوری و یاروغیغه قسم یاد قیلوردیم اگی نکث آفتاب بوتکاندین صونگ انینگ ارقه سیدین چیقوب عالم نے یاروتکان ساعتیغه قسم یاد قیلوردیم کوندوز نکث آفتاب نوری نے تمام دنیاغه روشن قیلوب کورساتکان وقتیغه و کیچه نکث آفتاب نے نورین یاپوب آلوب عالم نے اوز قرانگغولیکے ایله احاطه قیلغان لحظه سی غه قسم یاد قیلوردیم قدرت الهیه نکث بیوک نشانلاریدین بولغان آسمانغه و انے بنا قیلغوچی اوز ذات جلیله سیغه و یرغه و انے عالم خلقیتین اوستی غه توشاب بیرگوچی اوز قدرت قاهره سیغه قسم یاد قیلور صونگره بولاردین کیین عجب کائنات و اعظم آیات بولغان نفس و جان انسانی غه و انے معتدل الخلق قیلوب یراتکوچی اوز صنعی غه قسم یاد قیلور که تمام اعضا و اجزا بعین بیر بیریغه مناسب و برابر یاتوب پیدا قیلیو بدور منه بو نرسه لارغه پروردگار قسم یاد قیلوب مرحمت قیلور که دنیا ده هم آخرت ده هم حقیقی فلاح و نجاح اوز نفس لارین ایمان و عمل صالح ایله تربیه بیروب کفر و معصیت دین پاک قیلغوچی ذاتلار نصیب لاریدور و هر اکیلا جهانغ رسوالیک و نامرادلیک اوز نفسلارین کفر و معصیت چاهی غه تاشلاگوچی و ایمان دولت نوریدین محروم قیلغوچی انسان لار حاصل لاریدور پروردگار بو بیان حق تائیدی اوچون ثمود قبیله سین طغیانین و انینگ عبرتلیک انجامین ذکر قیلوب ارشاد قیلور که ثمود قبیله سی نفس لارین طغیانی سبب بولوب الله تعالے نینگ رسول مقبولی حضرت صالح علیه السلام نے یلغانچی دیدیلار نصیحت و هدایتلارین قبول قیلمادیلار الارنکث طغیانلاری و حددین تجاوزلاری اول وقت زیاده شدت اختیار قیلدیکه اوزلاریده همه لاریدین زیاده بدبخت بولغان قدار نام بیر انسان صالح علیه السلام و عالالاری ایله الله تعالے اخلق قیلغان اورغاچی توییه نے سویکیک اوچون آماده بولوب توردی اول وقت الله تعالی نکث رسولے

منزل ۷

اِذِ انۢبَعَثَ اَشْقٰىهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ رَسُوْلُ اللّٰهِ نَاقَةَ اللّٰهِ وَسُقْيٰهَا ﴿١٣﴾

دقتی که تورد ی بیوک بدبختلاری پس دیدی الارگه الله ننگ سولی صقلاننگ الله ننگ تو یه سیدین اننگ سو ایچیش نوبتیدین

فَكَذَّبُوْهُ فَعَقَرُوْهَا ۙ فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْۢبِهِمْ فَسَوّٰىهَا ﴿١٤﴾

پس یلغانچی دیدی لار اننی پس ایا غیدین کیسدیلار تو یه نی صونگره هلاک قیلدی الارنی رب لاری گناه لاری سببیدین

ع ١٥ ١٦ وَلَا يَخَافُ عُقْبٰهَا ﴿١٥﴾ | دبرابر قیلدی هلاک نے دقورقماس اول اننگ عاقبتی دین

صالح علیه السلام ثمود قومی غه دیدیلار که اے قوم خدا دین قورقونگ لار الله تعالے ننگ تو یه سیغه

منزرتیکو رمنگ لار و اننگ سو ایچادورگان نوبت کونے انگا تعرض قیلمنگ لار اگر تعرض قیلسنگ

لار پروردگار سیزلارنے هم هلاک قیلور عاقبت لارینگ یخشی بولماس افسوس که ثمود قومی مهربان پیغمبر

لارین نصیحت لارین آلمادیلار بلکه اول ذات نے یلغانچی دیدیلار و تو یه نے ایاغین کیسوب هلاک قیلدیلار

عاقبت پروردگار لاری الارنے هم عصیان لارین نحوستیدین هیچ برلارین قومی مای هلاک قیلدی باشلارغه

حضرت صالح علیه السّلام وعده قیلغان عذاب الٰہی نازل بولدی تمام عالم الله تعالے ننگ اوز ملکی معد ادری

پادشاهِ مختار دور اوز ملکیده هرنچوک حکم اجرا قیله آلور، ثمود قومی غه اوزلاری غه مناسب سزالارین بیردی

و اول سزا عاقبتی دین نه پروردگار ونه پیغمبری قورقور لار الله تعالے بیز بیکیس و ناچار مهاجرلارنے هم

نفس طغیانیدین و اننگ قورقونچلیک عاقبتی دین اوز حفظ و حمایه سیده سقلاسون۔

سورة الليل مكية	بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ	وهي احدى وعشرون اية

سورۂ لیل مکه ده نازل بولغاندور ابتدا قیلورنور بیحد مهربان نهایتده رحیملیک الله تعالی نامی ایله و اول یگرمه بیر آیت دور

وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰى ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ اِذَا تَجَلّٰى ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ

قسم دور کیچه غه دقتی که اول یاپور وکوندوزغه وقتی که اول روشن بولور و اول ذاتغه که یراتدی ایرنے

وَالْاُنْثٰٓى ﴿٣﴾ اِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتّٰى ﴿٤﴾ فَاَمَّا مَنْ اَعْطٰى وَاتَّقٰى ﴿٥﴾

و ادرغاچی نے البته سیزلار نینگ سعی لار ینگز هر قسم دور پس اما اول کیشے که بیردی و قورقدی

وَصَدَّقَ بِالْحُسْنٰى ﴿٦﴾ فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْيُسْرٰى ﴿٧﴾ وَاَمَّا مَنْۢ بَخِلَ

و ایشاندی یخشی سوزغه پس موفق قیلورمز انے آسان لیگغه و اما اول کیشے که بیرمادے

وَاسْتَغْنٰى ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنٰى ﴿٩﴾ فَسَنُيَسِّرُهٗ لِلْعُسْرٰى ﴿١٠﴾ وَمَا

و بے نیاز بولادے و ایشان مادی یخشے سوزغه پس اماده قیلورمز انے قیین لیکغه و دفع

يُغْنِيْ عَنْهُ مَالُهٗۤ اِذَا تَرَدّٰى ﴿١١﴾ اِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدٰى ﴿١٢﴾ وَاِنَّ لَنَا

قیلماس اندین اننگ مالی وقتی که اول هلاک بولور البته بیزنگ ذمه مزغه دور هدایت قیلماق البته بیزننگ قولومیزده دور

بوسورۂ شریفه نینگ نامی سورة الليل بولوب سورة الاعلى دین صونگ نازل بولغاندور پروردگار مهربان بوسوره ده کیچه ننگ نهایتده قرانغو بولوب عالمنی اوز
ظلمتی ایله یاپوب آلغان ساعتی غه دکوندوز ننگ نهایتده روشن بولوب جهان نے اوز نوری ایله تولدورگان تحظه سیغه و بو ایکے مختلف نشان قدرت صاحبی بولغان ذیم عالم
ده بار هر برا ایرکک و ادرغاچی نے
پیدا قیلغان ویراتگان ذات
علیه سیغه قسم یاد قیلوب ارشاد
قیلورکه ای انسان لار سیزلار
ننگ قیلوب تورگان اعمال و
افعال لار ینگز هر قسم و هر تور
لوک دور بعضه لار ینگز هر طرز ده
و هر طریقه ده ایا سد و رسیز
لار بعض لار ینگز خیرا چون
حرکت قیلور سیزلار و بعض لار ینگز
شرا چون سعی ایتور سیز هر
اننگ ا چون الله تعالے ننگ
معامله سی هم هر بیر لار ینگز ننگ
عمل لار ینگیز غه مطابق بولور
چنانچه هر کیشه اوز ذمه سیده
بولغان واجب الاداحق لارنے
ادا قیلسه و اهل حاجت حق لار ننگ
قول لارینه بیرسه و هر وقت
الله تعالے دین قورقوب حرام
و نامعالیشلاردین پرهیز
قیلسه و هم هر بیر یخشے نرسه
غه یعنی یخشے ملت بولغان اسلام
غه و یخشے سوز بولغان توحید
کلمه سیغه تصدیق قیلسه و اول
کلمه مقتضاسی بولغان اعمال
صالحه غه دوام ایتسه الله تعالے
انے هر بیر آسان لیکغه موفق
قیلور و جنت و اننگ نعمتلارین
انگا نصیب قیلور و اما اول
کیشه که الله تعالے رضاسی ا چون
مالین خرچ قیلماس و فقرا ار
حقلارین بیرماس و الله تعالے
ننگ ثوابے و آخرت ننگ نعمتی
دین بے نیاز لیک اظهار قیلور
و اسلام غه و کلمۂ توحید غه ایشا
نماس الله تعالے او کیشه نے
هر تورلوک قیین حال لارغه
دوچار قیلور اول آدم هر قسم
ننگ نیکه مبتلا بولور اخروی هر
بیر مشقت و محنت مرکزی بولغان
جهنم غه داخل بولور و اننگ مالی آخرت عذابین اندین دفع قیله آلماس هر نرسه دین زیاده محبوب بولغان دولت دوزخ غه توشکدین و ابدی هلاک دین انے
توتقازه آلماس الله تعالے نے مرحمت قیلور که بو دنیاده انسان لار نے توغری یولغه هدایت قیلمک و هر بیر یخشے عمل ا چون الارغه توفیق عطا قیلمک بیزنگ.

لِلْاٰخِرَةَ وَالْاُوْلٰى ﴿۱۳﴾ فَاَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظّٰى ﴿۱۴﴾ لَا يَصْلٰىهَآ

آخرت و دنیا پس قورقوتدیم من سیزلارنی شعلہ سی بلند اوتدین داخل بولماس انگا

اِلَّا الْاَشْقَى ﴿۱۵﴾ الَّذِىْ كَذَّبَ وَتَوَلّٰى ﴿۱۶﴾ وَسَيُجَنَّبُهَا الْاَتْقَى ﴿۱۷﴾

مگر اول بدبختی کہ ایشانمادی و یوز اوگوردی داوزاق قیلونور اندین اول متقی بندہ

الَّذِىْ يُؤْتِىْ مَالَهٗ يَتَزَكّٰى ﴿۱۸﴾ وَمَا لِاَحَدٍ عِنْدَهٗ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْزٰٓى ﴿۱۹﴾

کہ بیرور مالی نی پاک بولمک اوچون و یوقدور ہیچکیمنینگ انگ اوستیدہ احسانی تاکہ جزا سین بیربلسون

اِلَّا ابْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْاَعْلٰى ﴿۲۰﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضٰى ﴿۲۱﴾

مگر طلب اوچون ربین رضاسینی کہ ہمہ دین بلند دور والبتہ آز فرصتدہ اول راضی بولور

ع ۲۱ ۱۷

مینگ اختیاریمدہ دور ہیچ بیر انسان اگر من یولغہ سالماسام اوزا ونیچہ ہدایت تاپا آلماس چونکہ دنیا ہم آخرت ہم مینگ تصرفیمدہ دور ہر ایکی جہان تنگ پادشاہ حقیقی سی مندور من ای انسانلار من سیزلارنی آخرتدہ بدبخت انسانلارنی بلند شعلہ سی ایلہ کویدورا دورگان جہنم اوتی دین قورقورمن اول اوت غہ دنیا دہ ہمہ دین بدبخت انسانلار داخل بولورلار چونکہ الارحق غہ ایشانمادیلار و ایمان و طاعتدین یوز اوگوردیلار و ہر کیشی کہ اللہ تعالیٰ نگث عذابیدین قورقور و پروردگار حضوریغہ ہر بیر نالایق صفتدین پاک بولوب بارمک اوچون مال لارین زکاتین فقرا و مساکین غہ بیرور اللہ تعالیٰ اولکیشینی جہنم اوتیدین اوزاق قیلور و نجات بیرور چونکہ اول کیشی نگث بو احسانی باشقہ بیر محسن نگث احسانی غہ مکافات ایماس دور بلکہ اللہ تعالیٰ نگث رضاسین حاصل قیلمک اوچون احسان قیلور حقیقتدہ انگث پروردگاری ہمہ دین بلند دور و انگ احسانیغہ مناسب جزا عنایت قیلور و اول کیشی آز کوندہ پروردگاریدین و انگ مکافاتیدین راضی و خشنود بولور اگرچہ بو آیت لارنگ مضمونی عام دور لیکین بیر قنچہ روایت مفہومی غہ نظرا آخرغی آیت لار سیدنا ابوبکر الصدیق رضی اللہ عنہ حقلاریدہ بشارتدور۔

سورۃ الضحٰی مکیۃ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | وھی احدی عشرۃ آیۃ

سورۃ ضحیٰ مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بحد مہربان نہایتدہ رحملیک اللہ تعالیٰ نی نامی ایلہ و اول اون بیر آیت دور

وَالضُّحٰى ﴿۱﴾ وَالَّيْلِ اِذَا سَجٰى ﴿۲﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلٰى ﴿۳﴾ وَلَلْاٰخِرَةُ

قسم دور چاشت وقتی غہ و کیچہ غہ وقتی کہ یاپسہ تاشلامادی سینی سنی پروردگارینگ و یمان کورمادی والبتہ آخرت

بو سورۂ مبارکہ مینگ نامی سورۃ الضحیٰ بولوب نزولی سورۃ الفجر صونگیدہ بولغاندور روایات صحیحہ دہ وارد بولوبدور کہ حضرت رسول اکرم صلے اللہ علیہ وسلم غہ آسمان دین نازل بولوب تورگان وحی قرآنی بیر نیچہ کون منقطع بولغاندہ دشمن لار طرفیدین ہر قسم بیہودہ اعتراض و ملامت لار بولہ باشلادی دیرایردیلار کہ محمد نگث خدای انی تاشلاب قویدی دیمان کوروب قالدی ایدی انگا وحی نازل قیلماس منہ بو طریقہ نامناسب سوزلاردین مبارک خاطرلاری محزون ایردی کہ ناگاہ بو سورۂ شریفہ نازل بولدی، دشمن لار ملامت لارین بیجا ایکان لیکین اثبات قیلدی پروردگار مہربان مرحمت قیلور کہ ای حبیب مقبول من قسم یاد قیلورمن آفتاب نوری نگث تمام عالم تجلی قیلغان ساعتی یعنی چاشت وقتی غہ و کیچہ نگث ظلمتی جہان نگث ہر طرفی نی احاطہ قیلوب آلغان لحظہ غہ دور یرمن کہ ہرگز سینینگ پروردگارینگ سینی تاشلاب قویادی و اصلا یمان کورمادی دشمن لارنگث بو خیل ملامت لاری باطل دور و کمان لاری بیجا دور سینینگ پروردگارینگ ہمیشہ سندین خرسند دور دنیا دہ بو طریقہ ملامت لار بخششی لار غہ ہر وقت بولوب کیلگا مندور دنیا دہ امن و آرام مصلحتین ہرگز قیلما غیل بلکہ ہمیشہ آخرت فکریدہ بولغیل کہ آخرت سینینگ اوچون دنیا دین یخشیراغدور و آز کوندہ پروردگارینگ ہر بیر مطلوب و مقصودینگنی بیرور ب سنی راضی قیلور و سنینگ عظمت و ہم عزتینگ اولکون معلوم بولور و اولکون دوستلارنگ شاد و دشمن لارنگ برباد بولورلار پروردگارینگ ہمیشہ سنگا مہربان دور و مہربان لیگیدین آتہ و آنہ دین یتیم بولوب قالغان حالنگدہ سنگا پناہ بیردی و جدنگ عبدالمطلب و عمنگ ابوطالب کبی مہربان لارنی سنگا مسخر قیلدی الارتربیہ لاریدہ یتیم لیک کلفتلارین سیزمای اوتدونگ آتہ آنہ لیک انسانلاردین زیادہ آرام و آسائش دہ بولدونگ یگیتلیک موسمی دہ فقر و فاقہ کلفتی دین نجات بیردیم خدیجۃ کبریٰ کبی بوتون حجاز دہ مثلی بولمغان عاقلہ و نجیبہ غنیہ بیر خاتون نی سینینگ اوچون رفیقۂ حیات قیلوب بیردیم اول بختیار

خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولٰى ④ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضٰى ⑤

یخشی راغدور سنگا دنیادین وتحقیق آز فرصتده بیرور سنگا پروردگارینگ دسن راضی بولورسن

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَاٰوٰى ⑥ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا فَهَدٰى ⑦

آیا تابمادیمی سنی یتیم پس جای بیردی وتابدی سنی یول سیز پس هدایت قیلدی

وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَأَغْنٰى ⑧ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ⑨ وَأَمَّا

وتابدی سنی محتاج پس غنی قیلدی پس یتیم غه قهر قیلما

ع ۱ ۱۱ ۱۸ السَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ ⑩ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ⑪

وتیلاگوچی نی جیرکیب قایتارما وپروردگارینگنی انعامینی بیان قیل

خاتون محبت وطارمتده بوتون دولتین سینگ خشنودلیغینگ واسلام حفاظتی و مددی اوچون قربان قیلدی بو دولتلارغه سینی مشرف قیلغان پروردگارینگ بوتون جهالت و ضلالت ایله تولغان بیراقلیم ده پیدا بولغان حالینگده باشقه لارکبی جهالت وضلالتده قالدورمای سنی اوز عنایتی ایله هدایت قیلدی وسعادت ابدیه غه نائل ایتدی ایمدی سینگ شرف وعظمتینگ اوچون مناسب حال شولدورکه یتیم لارغه مهربان بولغیل هرگز الارغه قهر وغضب قیلماغیل و گدالارغه محتاجلارغه شفقتده بولوب احسان قیلغیل هرگز الارنی جیرکیب محروم قایتارماغیل ومهربان پروردگارینگ کرم قیلغان نعمت عظمی یعنی نبوت ورسالت نی تمام عالم غه بیان وتبلیغ قیلغیل بو اولوغ دولت ننگ شکرین بجا قیلغیل ۔

سورة الانشراح مكية | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ | وهي ثماني ايات

انشراح سوره سی مکه ده نازل ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایتده رحیملیک الله تعالی نامی ایله بولغان دور اول سکیز آیت دور

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ① وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ② الَّذِي

آیا کینگ قیلمادوقمی سینگ کوکسونگنی ولتوشوردوک اوستونگدین آغیر یوکونگنی اول یوکی که

أَنقَضَ ظَهْرَكَ ③ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ④ فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ⑤

حم قیلوب ایردی آرقه نگنی وبلند قیلدوک سینگ یادینگنی پس البته بار دور هر مشکل ایله آسانلیک البته

ع ۱ ۸ ۱۹ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا ⑥ فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ ⑦ وَإِلٰى رَبِّكَ فَارْغَبْ ⑧

بار دور هر مشکل ایله آسانلیک پس قچان فارغ بولسنگ محنت قیل وپروردگارینگ طرفیغه رغبت قیل

بو سوره شریفه نگ نامی سورة الانشراح بولوب سورة الضحی دین کیین نازل بولغان دور بو سوره ده جناب رب العالمین حضرت پیغمبریمز صلی الله علیه وسلم غه اوز عنایت ومرحمت لارین ذکر قیلوب ارشاد قیلورکه ای حبیبیم سن منینگ محبوب بندم دورسن من کمال مجتهدین سنی آخرالزمان پیغمبری قیلیب یاردیم سنگا
بی حساب امت نصیب قیلدیم وقلب مبارکینگنی شول بلند مرتبه غه لائق کینگ قیلدیم انینگ اوچون هر نچوک کلفت لارغه صبر وتحمل قیلورسن وعلم ومعرفت دریاسی کوکسونگده جوش اوراروا ابتدائی حالده وحی نازل بولغان ساعتده سنینگ وجودینگده بیطاقتلیک پیدا بولوب اضطراب ده قالورایدینگ بو تشویش بولوب کورولگان آغیر یوکونگنی اوستونگدین توشوردوم ایمدی وحی نزولی نهایتده سنینگ اوچون آسان بولدی وقلب مبارکینگ انگا انس آلدی حقیقتده بو آغیر یوک سنینگ بیلینگنی دوقاتینگنی خم قیلغان ایردی وهم سنینگ یادینگنی ونامینگنی همه دین بلند قیلدیم قچان مومن لار منینگ نامیمنی یاد قیلسه لار سنینگ نامینگنی هم برابر یاد قیلورلار قچان اذانده اشهد ان لا اله الا الله دیسه لار ارقه سیدین اشهد ان محمدا رسول الله دیرلار وتمام پیغمبرلار وفرشته لار اوراتالریده سینگ نامینگ نهایتده احترام ایله ذکر قیلورلار اذانده اقامتده خطبه کلمه طیبه ده التحیات ده نام مبارکینگ منینگ نامیم ایله برابر ذکر قیلورلار ای حبیبیم سن پروردگارینگ رضاسی اوچون نه قدر کلفت ومشقت کورگان بولسنگ مغموم بولمه چونکه منینگ دنیاغه قویغان عادتم ونظامیم شولدورکه هر بیر قیینلیک ایله ایکی آسانلیک همراه بولورالبته
هر بیر مشکل آرقه سیده ایکی آسانلیک پیدا بولورسن نه قدر اذیت بولولده چیکگان بولسنگ همه سین راحتین کورورسن ایمدی سینگ اوچون مناسب حال شولدورکه قچان دنیاوی ضروریات دین وخلق تبلیغ وتعلیمیدین فارغ بولسانگ الله تعالی عبادتی اوچون کوشش ومحنت قیل وپروردگار مهربانینگ طرفیغه مائل وراغب بول احادیث دیرادین آلونغان معلوماتغه نظراً حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم ننگ مبارک سینه لارین فرشته لارقول لاریده بار بار چاک قیلونغان لیکی معلوم دور

بو سورهٔ کریمه نامی سورة التین بولوب سورة البروج دین صونگ نازل بولغاندور بو سوره ده الله تعالی منفعتی کوب و فائده سی زیاده بولغان
انجیر و زیتون میوه لاریغه و هم حضرت موسی علیه السلام مناجاتگاه لاری بولغان طور سینا تاغی غه و هم حضرت سید الکائنات علیه افضل الصلوات مولد و مبعث لاری بولوب

سورة والتین مکیة | بسم الله الرحمن الرحیم | وهی ثمانی آیات

سورهٔ تین مکه ده نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالی نامی ایله و اول سکیز آیت دور

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ① وَطُورِ سِينِينَ ② وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ③

قسم انجیر غه و زیتون غه و طور سینا غه و بو امن واماننیک شهری غه

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ④ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ

که البته یاراتدوک بیز انسان نی نهایتده یخشی بیر ترکیب ده صونگره تاغلادوک انی

أَسْفَلَ سَافِلِينَ ⑤ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

پست لاردین پست راقغه مگر اول جماعه که ایمان کیلتوردیلار و یخشی عمل لار قیلدیلار

فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ⑥ فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ⑦

اولار اوچون باردور اجر که هیچ توگانماس پس سبب نه دور که ایشانماس سن بو بیان دین صونگ هم جزا غه

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ⑧

آیا ایماسمی الله تعالی حاکم لار حاکمی

سورة العلق مکیة | بسم الله الرحمن الرحیم | وهی تسع عشرة آیة

علق سوره سی مکه ده نازل ابتدا قیلورمن بحد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالی نامی ایله بولغاندور و اول اون توقوز آیت دور

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ① خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ

او قوغیل اول پروردگارینگ نامی ایله که یاراتدی یاراتدی انسان نی قویوق

عَلَقٍ ② اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ③ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ④

قان لاردین او قوغیل و پروردگارینگ همه دین زیاده کرملیک دور اول که علم اورگاتدی قلم ایله

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ⑤ كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَىٰ ⑥

تعلیم بیردی انسان غه اول نرسه نی که بیلماس ایردی مونداغ بولماس البته انسان طغیان قیلور

أَنْ رَآهُ اسْتَغْنَىٰ ⑦ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ⑧ أَرَأَيْتَ

کورسه اوزینی که بیحاجت بولوبدور البته پروردگارینگ طرفیغه دور قایتیک آیا کوردونگمی

الَّذِي يَنْهَىٰ ⑨ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ⑩ أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى

اول کیشی نی که منع قیلور بیر بنده نی وقتی که اول نماز اوقور کوردونگمی اگر بولسه ایردی توغری

الْهُدَىٰ ⑪ أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ ⑫ أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ

یولده یا بویورور ایدی تقوی نی کوردونگمی اگر یلغان دیسه حق نی

بوتون ظاهری و باطنی امن واماننگ محلی بولغان مکة المکرمه غه قسم یاد قیلوب ارشاد قیلورکیم بوتون حیوانات ایچیده انسان نوعینی نهایتده محبوب و مرغوب ترکیب و صورتده یاراتدیم هیچ بیر حیوان انسان کبی خوش قامت و خوب صورت یاراتیلگان دور لیکین انسان نوعی بو یخشی صورت و اعتدال ده دائم قالماس کمال دین زوالغه و چار بولور جوانلیکی کیتوب قری لیک دامی غه گرفتار بولور اونینگ حسن و طراوتی قالماس چهره لاری تیریشور قامتی خم بولور تمام اعضا سیدین قوت ونشاط کیتور عاقبت شکل و صورتده و سعی و حرکتده همه صونگده قالور پست لاردین پست راق بولور واگر بو حال اوستی غه انده ایمان و عمل صالح توشه سی بولماسه محشر کونی انینگ حالی دنیاده گی حالیدین زیاده یمان بر کیفیتده بولور که اننگ قباحتین سوز لا بیلماس لیکین اول مبارک طائفه که دنیاده ایمان دولتیغه مشرف بولوب عمل صالح شریفه موفق بولوبدورلار الارنینگ ظاهر لاری پیرلیک ضعفی دین ناتوان کورونسه هم چهره لاریده طاعت نوری درخشان تورور دل لاری عبادتده توانا بولور بو جماعه اوچون آخرتده جنت الفردوس ده بی حساب نعمت و بی شمار راحت و لذت عطا قیلورورکه اول نعمت ولذت هرگز توگانماس و انینگ نهایتی بولماس ایدی انصاف قیل ای آخرت کونیده گی جزا و سزا غه منکر بولغان انسان بونه ادچون قیامتغه ایمان کیلتورماس سن آیا بو قدر قدرت عجیبه صاحبی اوزی یاراتوب اوزی هلاک قیلغان مخلوق لارین یانه پیدا قیلماقدین عاجز قالورمی الله تعالی حاکم لار حاکمی ایماسمی دنیاده گی ناچیز حاکم و پادشاه لار اوز رعیه لارین یخشی لاریغه انعام بیرور لار و یامانلارین اوز جزا سیغه گرفتار قیلورلار جناب احکم الحاکمین نه اوچون جزا و سزا بیرماس البته بیرور

8
ع
20

محبوب ومحترم بنده سیغه تلم سیزد معلم سیز خواهلاگان علم و نفیلت نے نصیب ایتیکغه البته قادر دور قدرتی ننگ نهایه سے یوقدر بوسوره اولیده گی بیش ایت الله تعالی طرفیدین بنده لاریغه توشوردلگان رحمتلار والا رعغه قیلونغان انعاملار ننگ اوّلی دور لار بو بیش آیت مضمونیدین معلوم بولورکه انسان ننگ اصلی خمیر

وَتَوَلّٰى ﴿١٣﴾ اَلَمْ يَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰهَ يَرٰى ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ ەۙ

ویوز اوگورسه بیلمادیمی شونی که البته الله تعالی کوروب توردور هونداغ بولماسون اگر اول بس قیلماسه

لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾

البته توتورمیز پیشانه سیدین تارتورمز جهنم غه پیشانه‌ئ کر یلغانچی دور خطا لیک دور

فَلْيَدْعُ نَادِيَهٗ ﴿١٧﴾ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا ؕ لَا تُطِعْهُ

ایمدی چاقیرسون مجلسینی بیز هم چاقرورمز عذاب فرشته لارینی هونداغ بولماسون اطاعت قیلمه انگا

ع ١٩ ٢١ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾

وسجده قیل و یقین بول

بوسورهٔ مبارکه ننگ نامی سورة العلق بولوب همه دین اوّل حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم غه نازل بولغان سوره بو دور بو سوره ننگ ابتداسیده گی بیش آیت تمام آیت لاردین اوّل توشوب سلسلهٔ وحی قرآنی بولار ایله باشلانغاندور بو واقعه ننگ خلاصه سی شولدورکه جناب رسالت پناه صلی الله علیه وسلم مکهٔ مکرمه ده غار حراء ده الله تبارک و تعالی لے عبادتیغه مشغول ایردیلار ناگهان حضرت جبریل علیه السلام الله تعالی لے طرفیدین وحی آلوب کیلدیلار و حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم غه اقرا یعنی اوقوغیل دیب خطاب قیلدیلار حضرت رسول صلی الله علیه وسلم مَا اَنَا بِقَارِئٍ یعنی من اوقوغان ایماسمن دیب جواب بیردیلار حضرت جبریل علیه السلام بو جواب نے ایشیتکاچ پیغمبر بیز صلی الله علیه وسلم نے توتوب نهایده قتتیغ سیقوب قویوب بیبار دیلار صونگره ینه اِقْرَاْ دیب خطاب قیلدیلار حضرت ینه اولغی دیک مَا اَنَا بِقَارِئٍ دیب جواب بیردیلار یعنی اوچ مرتبه اِقْرَاْ دیب اوچ بار سقوب قویوب بیباردیلار اوچونچی دفعه سیده نهایته قتتیغ سیقوب آرقه سیدین بو سورهٔ شریفه اولیده گی بیش آیت نے اوقودیلار اقرا باسم ربک الخ یعنی لے حبیب مختار اگرچه عرب حرف لارین تانومافان و اوقوماغان بولسنگ هم پروردگار ینگ نینگ نام مبارکین مدد و برکتی ایله اوقوغیل کی اول مبارک نام برکتیدین اوقویسنگ اوچون آسان بولور بوتون عالم نے پیدا قیلغان و یوقدین بار ایتکان و قویوق بیر جانسیز قاندین انسان دیک اشرف حیوانات نے یراتکان پروردگارینگ سندیک بیر محبوب و مقبول بنده سیغه اوقومک سعادتین بیرلحظه ده استاذ سیز و کتابسیز عطا قیلمغه قادر دور اوقوغیل اوقومک لیاقتی سنده موجود دور سینگ پروردگارینگ کرم و مرحمته بے مثل ایردورانینگ کرمی غه همه دین زیاده مستحق سندورسن و کرم الٰهی سینگ اوچون همیشه فیاض دور اول قادر مطلق که بوتون جهان اهلی غه قلم ایله علم عطا قیلغان دور و انسان کبی عاجز بیر مخلوقیغه بیلمگان علم و هنرلارنے تعلیم ایتکان دور سینگ کبی همه دین

مایه سی قویوق بیر پاره قاندر نه انده علم بار دور و نه انده ادراک بار دور بلکه جماد محض ایر دی الله تعالی لے اوز لطف و کرمی ایله بو ناچیز و مکروه الطبع نرسه دین انسان کبی گوهر بے مثیل و معدن فضائل مخلوقتین پیدا قیلور و انگا بیلمگان نرسه لارین تعلیم بیروب اول قدر مرتبه سین بلند قیلور که انده علم و فضل شرفی زیاده بولغان لیکی دین فرشته لار انگا سجده قیلورلار و اگر انسان علم صفتی دین محروم قالسه حقیقده هر بیر فضیلتدین محروم قالغان بولور بیز ننگ ملت نجیبه میز علم و قرائتغه دست و طرفدار بیر ملت بولغان لیکیدین حضرت پیغمبر بیز صلی الله علیه وسلم غه همه دین مقدم توشوردلگان بیش آیت ده علم و قرائت فضیلتین اثبات قیلونوبدور ... پروردگار جل شانه بو سوره ده انسان ننگ اصل و مایه سین بیان قیلغاندین صونگ شول اصل و مایه سین اونوتغان و کبر و هوا غه بیر لوب اوزینی همه دین مستغنی و بی حاجت کوروب طغیان قیلغان بنده لاریغه وعظ و تنبیه قیلوب مرحمت قیلورکه بیچاره انسان قچان اوزینی باشقه دین بی حاجت کوررویر آز مال و دولتغه صاحب بولور تیزدین اوز اصلینی اونوتور سرکشلیک و مغرورلیک اختیار قیلور هونداغ بولماسون انسانغه بونا مناسب دور چونکه اصلی معلوم دور ایا ای انسان سن بو حالینگده کیتماس سن البته بیر کون پروردگارینگ حضوریغه قایتورسن اول وقت

بوناشائسته کردارینگدین خجل بولورسن ندامت اوکون نفع قیلماس کورر دونگمی اول مغرور دواوناصلین اونوتغان جاهل نے که اوزی اوز خالقیغه عبادت قیلماس بلکه خالص توحید ایله عبادت قیلغوچی و نماز اوقوغوچی بیر محبوب بنده نے خالص عبادت دین نماز دین منع قیلور کوردونگمی اگر اول مغرور بو طریقه قیلامی توغری یولده بولسه ایردی و باشقه لارنے هم

ایمان وتقوی غه ترغیب قیلسه ایردی نه قدر یخشی بولور ایردی لیکین کوردونگمی رسول مهربان نے معاذ الله یلغانچی ویدی قران مجیدنے یلغان بیر قصه دیب اعلان قیلدی دهراکی لاریدین یوز اوگوردی اننگ بو انکار واعراضی دین اسلام غه ورسول علیه السلام غه وقران عظیم الشان غه هیچ نقصان یتادی بلکه اوزغا قبلتین برباد ایلادے آیا اول جاهل مغرور شونے بیلماسمی که الله تعالی هراکی جانب حال لارین کوروب دافعال لارین بیلوب تورور معامله هونداغ بولماسه یخشی بولور ایردی ایمدی اول ملعونغه تنبیه قیلور نوزکه اگر اول بوکردار بددین وبو نازیبا حرکتدین قایتماسه وبس قیلماسه بیز اننگ پیشانه سیدین توتوب نهایتده بیرحم لیک ولشدت ایله جهنم غه تارتورمیز وابدی مادی دمنزلیغه تاشلارمیز چونکه اننگ پیشانه سے احترام واعزاز غه لائق پیشیانه ایماسدور بلکه یلغانچی وخطاکار وعصیانچی پیشیانه دور اول ظالم غه خبر بیرلیسون که نه قدر اهل مجلس ویار ومددگار لاری بولسه حاضر قیلسون همه لارین چاقیرسون بیز هم اوز رسول مقبولیمز نصرت ومددی اوچون عذاب فرشته لارین چاقیرور مز صونگره حقیقت معلوم بولور که حق قیسے جانب ده دور وظالم کیمدور ای حبیب مکرم سن اول مغرور سوزیغه هرگز اطاعت قیلماغیل دانینگ تهدید ووعید لاریدین متاخر بولماغیل پروردگار مهربانینگدور داوزی همیشه نگهبانینگدور اهدی هیچ پرواقیلمای عبادتده وسجده ده دوام قیلگیل وسجده غه مداومت ایله پروردگارینگغه زیاده قرب حاصل ایتگیل بوسوره شریفه ده نماز وعبادتدین منع قیلغوچی مغرور ومتکبردین مراد ابوجهل ملعون بولوب نماز اوقوغوچی حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم ایردلار بو ملعون بیرکون رسالت پناه صلی الله علیه وسلم نے نمازدین منع قیلمکچی بولغانده اول جناب انگا نهایتده شدتلیک جواب بیردیلار بو معامله نے کورگان ملعون آنحضرت صلعم غه تهدید قیلوب دیدیکه اے محمد (صلی الله علیه وسلم) بوسینگا معلوم ایماسدورمی که مکه شهر یده همه دین اوکوغ مجلس منینگ مجلسیمدور اننگ بو تهدیدیغه پروردگار بوسوره نینگ اون التنچی واون یتینچی ایتلاری ایله جواب بیردر بو ملعون اوزحداتین سزاسیں بونه یینے اوشبو دنیاده بدر میدانیده کوردی اننگ ناپاک جسمی پاک بنده لار قول لاری ایله قیر قلب بدرچاهی غه تاشلاندی آخرتده گی عذابے نے انشاءالله قیامت کونے کورور

سورة القدر مكية	بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ	وهي خمس ايات

قدر سوره سی مکه ده نازل بولغان دور ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالی نامی ایله واول بیش آیتدور

إِنَّآ أَنزَلۡنَٰهُ فِي لَيۡلَةِ ٱلۡقَدۡرِ (1) وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا لَيۡلَةُ ٱلۡقَدۡرِ (2)

تحقیق بیز توشوردک آنے قدر کیچه سیده ونیمه بیلدوردی سنگا که نیمه دور قدر کیچه سی

لَيۡلَةُ ٱلۡقَدۡرِ خَيۡرٞ مِّنۡ أَلۡفِ شَهۡرٖ (3) تَنَزَّلُ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ

قدر کیچه سی یخشی راقدور مینگ ای دین توشورلار فرشته لار

بوسوره شریفه‌نینگ نامی سورة القدر بولوب سوره عبس دین کیین نازل بولغاندور جناب باری تعالی اوتقدس بوسوره کریمه ده قران کریم‌نینگ قدر کیچه سیده نازل قیلغان لیکین واول کیچه نینگ فضیلتین بیان قیلوب مرحمت قیلورکه بوتون دنیا اوچون رحمت وسعادت بولغان کتاب مبارک وقران مجیدنے کیچه لار افضلی بولغان شب قدر ده نازل قیلدیمی ای رسول پاک سنگا بو معلوم دورمی که شب قدر دور نه ؟ شب قدر بیرگنه کیچه دور لکن مینگ آی دین یخشیراقدور هرکیم اول کیچه طاعت وعبادت غه موفق بولسه گویا اول آدم مینگ آی متصل طاعت وعبادتده اجتهاد قیلغان کیشی نینگ ثوابی دین زیاده ثواب آلور اول کیچه آسماندین فرشته لار وسیدنا جبرئیل علیه السلام یر یوزیغه توشورلار الارنینگ نزول لاری اوز اختیار لاری بیلان بلکه خالقلارین امری واذنی ایله بولور شول سنه بوتون عالم انتظامی اوچون بولغان قضا وراحکام تنفیذی اوچون توشورلار وجهان صفوسیدین خیر وبرکت ایله تولدور ورلار اول کیچه تمام امن وامان وسلامت وسلام دین عبارت بولور بو حالت تانگ آتگونچه دوام ایتور بو کیچه خصوصنده علماء کرام تحقیق لارین خلاصه سی بودور بو کیچه یعنی لیلة القدر بوتون سنه ایچنده رمضان شریف آی لارین آخری عشره سیدین طاق کیچه لاریده بولور خصوصاً یگرمه یتنچی کیچه سیده بولور حدیث علما لارین بیوک لاری شول قول غه متفق دورلار حضرت امام اعظم رضی الله عنه دین اوشبو قول غه تائید بار لیکین مدارک التنزیل صاحبی روایت قیلور حدیث شریف ده وارددور که اول کیچه نے تاپغان بنده بو دعانے اوقوسون اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّیْ خدایا سن البته عفو قیلغوچی ذات دورسن عفونے یخشی کورورسن منینگ گناهیم نے عفو قیلگیل. قرآن کریم رمضان مبارک آئے ده قدر کیچه سیده لوح محفوظ دین بیرنچی آسمانغه توشوردلگاندور صونگره تدریجی صورتده یگرمه اوچ سنه ظرفیده حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم مبارک سینه لاریغه نازل بولغاندور

رفیق النبی صلی الله علیه وسلم

بو سورۂ مبارکہ نامی سورۃ البینہ بولوب سورۃ الطلاق دین صونگ نازل بولغان دور اللہ تبارک وتعالیٰ بو سورہ دہ شول نرسنی اثبات قیلور کہ قرآن کریم نزولی و رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم بعثت لاری بیر زمانیدہ وجود غہ کیلدی کہ حقیقتدہ اول زمان قرآن کریم کبی بیر روشن حجت و حضرت رسالت پناہ کبی بیر
هادی و رهنمای اعظم غہ نہایت دہ محتاج ایدی چونکہ بوتون دنیا خلقی جہالت دریاسیغہ غرق بولوب کفر و ضلالت بیابانیدہ سرگردان ایردیلار کتابی لار کتاب لارین ارشاد یدین بیگانہ یہودلار ہم نصاری لار ہم نفسانی ذوق و شوق یولیدہ دیوانہ بولغان بیر زمانہ ایردی مجوس لار و بت پرست لار الاردین ہم زیادہ پریشان ایردیلار فرصت اقتضا قیلور ایردیکہ نہایتدہ ہوشیار بیر حکیم و دانشمند یا غایتدہ زبردست عادل بیر بادشاہ پیدا بولوب عامۂ بشر احوالین اصلاح قیلسون پروردگار مرحمت قیلور کہ مینگ محبوب رسولیم مبعوث بولسہ دین مقدم جہان احوالی اول قدر سوادتباہ بولغان ایردیکہ تمام ادیان اہلی کتابی لار بولسون یا مشرک لار ہمہ لاری بوزدلگان و توغری یولنی یوقاتگان ایردیلار نہایتدہ قور قونچلیک بیر حالدہ قالغان ایردیلار اول حال و اول کفر و ضلال لاردین ہرگز تا بیر روشن حجت و صادق رہنما کورمای قوروب قایتگوچی و یانغوچی و جدا بولغوچی ایمس ایردیلار اول رہنما بیر پیغمبری بولسونکہ قولیدہ پاک صحیفہ لار بولسون و اول صحیفہ لاردہ آسمانی احکام عادلہ و قوانین مستقیمہ بولسون از شول اہل لاری اقتضا و طلب قیلغان رہبر مینگ رسول مقبولیم محمد مصطفےٰ صلی اللہ علیہ وسلم دور لار قول لاریدہ گی قرآن کریم ہمہ دین روشن حجت

۱۸ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ﴿٤﴾ سَلَٰمٌ
و روح اول کیچہ پروردگار لارین حکمی ایلہ ہر ایش اوچون امان دور

ع ۵ ۲۲ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿٥﴾
اول کیچہ تانگ آتار دورگان وقت غچہ

سُورَةُ الْبَيِّنَةِ مَدَنِيَّةٌ | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ | وَهِيَ ثَمَانِ آيَاتٍ

بینہ سورہ سی مدینہ دہ نازل بولغان ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ و اول سیکز آیتدور

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَٰبِ وَالْمُشْرِكِينَ
ایمس ایردیلار اول ذاتلار یکہ کافر بولدیلار کتابی لاردین و مشرک لاردین

مُنفَكِّينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿١﴾ رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ
قایتگوچی لار یان یولدین تا کیلگونچہ الار غہ روشن حجت بیر پیغمبر اللہ تعالیٰ طرفیدین

يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٢﴾ فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ﴿٣﴾ وَمَا تَفَرَّقَ
اوقور پاک صحیفہ لارنی باردور الاردہ توغری بیانلیک کتاب لار و بولونمادیلار

الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَٰبَ إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾
کتابی بولغان جماعت مگر کیلگاندین کیین الارغہ روشن حجت

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
و الارغہ حکم بیریلمادی مگر عبادت قیلماک لاری اوچون اللہ غہ خالص قیلغان حال لاریدہ انگا اوچون دین نی

حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَوٰةَ وَذَٰلِكَ دِينُ
ابراہیم دینیغہ تابع قیلماک لاری اوچون نماز نی و بیرماک لاری اوچون زکاتنی و شول دور توغری

الْقَيِّمَةِ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَٰبِ وَالْمُشْرِكِينَ
ملت یولی اول ذات لار یکہ کافر بولدیلار کتابی لاردین و مشرک لاردین

فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَٰلِدِينَ فِيهَا أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ﴿٦﴾
دوزخ اوتیدہ بولورلار دائم قالغان حال لاریدہ انہ شولار اولاردور لار ہمہ مخلوق لار یمانلاری

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحَٰتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ
تحقیق اول ذات لار یکہ ایمان کیلتوردیلار و یخشی عمل لار قیلدیلار انہ شولار اولاردور لار ہمہ مخلوق لار

الْبَرِيَّةِ ﴿٧﴾ جَزَاؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِي
یخشی لاری الارنینگ جزالاری پروردگار لارین حضوریدہ دائمی اقامت باغلاریدور کہ آقوب تورور

دور و صحیفہ لاری پاک بولوب بوتون دنیا اصلاحی و سعادتی اوچون کفایہ قیلا دورگان عادل قانون لار محکم قاعدہ لار جامع ہدایت لار اول صحیفہ لاردہ موجود دور لکن کتابی لار نینگ فرقہ فرقہ بولوشلاری شول موعود رسول و مطلوب کتاب کیلگاندین صونگ بولغانلیکیدین محض عناد و تمرد لاری دین پیدا بولغاندور اگر اہل کتاب حقیقتدہ اہل حق بولسہ لار ایردی اوز کتاب لاریدہ بشارت بیریلگان رسول برحق کیلیشلاری ایلہ توقف و تردد قیلمای ایمان کیلتوروراردیلار
ملال ،

مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهٰرُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَآ اَبَدًا ؕ رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ

آستیدین نهرلار دائم قالغان حال لاریده انده همیشه راضی بولور الله تعالیٰ الاردین

وَرَضُوْا عَنْهُ ؕ ذٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهٗ ⑧ ع ٨ ٢٢

و راضی بولورلار الار اندین شول سعادت اول کیشیغه دور کرقورقیدر پروردگاریدین

الار موندا غ قیلما دیلار بعضے لاری ایمان کیلتوردیلار و بعضے لاری انکار قیلدیلار فرقه فرقه بولدیلار و حقیقت شولدور که کتاب لارغه و تمام نبی لبشرغه تورات ده هم انجیل ده هم و قرآنده هم و باشقه ادیان حقه کتابلاریده هم شول نرسه غه امر بیریلگیا مذورکه الارعبادت و طاعتلاریني الله تعالےٰ ننگ تنها اوزیغه گنه قیلسونلار دریچ بیرذاتنی انگا شریک قیلماسونلار شرک دین پاک لیگده و توحید ایله الضاف ده حضرت ابراهیم علیه السلام کبی طرز اختیار ایتسونلار و نماز لارین تکمل صورتده اداقیلسونلار و زکاتلارین اوزد قتیده بیرسونلار منه بو طریقه بنده لیک قیلمک تنها اسلام ننگ گنه کورساتکان یولے بولمای بلکه تمام حق توغری ملت و طائفه یول لاری شولدور بو قدر محبوب و مرغوب یول دین نه اوچون نفرت قیلورلار ایدی هر بیر جماعه که بو حق دین و حق رسول و حق کتابغه ایمان کیلتورمائ اوز کفر و عناد یده دوام ایتورایکان اول جماعه خواه کتابیلار بولسون یا مشرک لار البته جهنم او تیغه تاشلانورلار و الارغه اندین نجات نصیب بولماس بلکه همیشه دائمی صورتده انده قالورلار چونکه بوتون خلق عالم ایچیلارنده همه دین یمان و بدحال جماعه الاردور اما اول طائفه سعادتمندکه بودین حقغه و رسول معقولغه و کتاب پاکغه ایمان کیلتوردیلار و ایمان لاری اقتضا قیلغان یخشے عمل لارینی قیلدی لار البته بوتون مخلوقات جوهرلاری و یخشے لاری الاردورلار الار اوچون پروردگارلارین حضوریده بیوک مکافات و جزا باردور یعني همیشه آسوده اقامتلاری اوچون جنت لار بیریلورکه الارننگ آستیدین هر قسم نهرلار جاری بولوب تورورلار الارانده همیشه آرام و خاطرجمع تورورلار الله تعالےٰ الاردین راضی و خشنود بولور و الار هم الله تعالےٰ دین راضی و خرم بولورلار و لکن بو دولت و سعادت شول بنده اوچون احسان قیلورکه همیشه پروردگاریدین خوف و خشیتده بولور یعني خدا و رسول حکملاریغه تابع بولور نفس و شیطان ایله جهاد قیلور ـ

سُوْرَةُ الزِّلْزَالِ مَدَنِيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | وَهِيَ ثَمَانِيْ اٰيَاتٍ

زلزال سوره سی مدینه ده نازل ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالیٰ نامی ایله بولغاندور واطی سکیز آیتدور

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ① وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ

وقتی که قیمیر لاتیلسه یر قیمیرلاتیلیشی و چیقارود یر تاشلانسه بر ایچنده گی

بو سورهٔ عظیمه نامی سورة الزلزال بولوب سورة النساء دین کیین نازل بولغاندور جناب باری تعالےٰ بو سوره ده آز کونده کیلادورگان کته بیر وحشتلیک واقعه دین خبر بیروب مرحمت قیلورکه وقتی که تمام انسانلار ننگ حیوانلارننگ آرامگاه لاری بولغان یرغه دعده قیلینغان زلزله واقع بولور اول زلزله شدتیدین یریوزیده بازتاقلار و بلند لیک لار همه سی ریزه ریزه بولوب بلکه عالم بیرکینگ میدان کبی بولوب قالور بو واقعه ایکنچی نفخه دین صونگ بولور اول کون یر الله تعالےٰ حکمی لاری ایله اوزنی ایچیده باراولوگ لار و خزینه لاسنے تاشقاریغه چیقارور یر آستیده یاتکان انسان لار قبرلاریدین تورو بیر اوستیده زلزله تاثیر یدین پیدا بولغان احوال نے کوروب کمال دهشت و حیرت دین بیر بیرلاریغه دیکه لارکه یرغه نیمه بولدی نه اوچون بو قدر اوز گارش موندا پیدا بولوبدور اولکین بیچاره نادان انسانلار کوروزلارکه بوتون عالم نے فتنه قیلغان همه نے بیر بیری ایله اورو شتورگان دوقللار مال لار آلتون و کوموشلار تاغ تاغ بولوب ایاغ آستیده حقیر بیر حالده یاتورلار اول ماله نے کورگان انسان لار بے اختیار دیرلارکه افسوس بیز لار بو مال و دولت اوچون نیمه لار قیلادوک بولار بوکون بو حال ده یاتوبدورلار کاشکے بیز بو حال نے دنیاده بیلساک ایردی کاشکے بولارغه مغرور بولماساک ایردی لیکن انسان لار بو قدر افسوس قیلسونلار اولکون فائده قیلماس اولکون آدملار گورلاریدین توروب قسم قسم بولوب شوب یعني هر زمره علاحده اوز جاعتے ایله محشرغه جمع بولورلار اولکون یر اوستیده کیلارنماز اوقوغان و کیلار اوقومغان کیلار طاعتده بولغان و کیلار معصیتده بولغان تمام شهادت بیرور صونگره هر طائفه غه اوز اعمالیغه مطابق جزا بیریلور بیر ذره مقداریده یخشیلیک هم ضائع بولماس البته انگا مناسب جزا التفات قیلورلور بیر ذره برابریده یامانلیغ هم اهمال ایتیلماس بلکه انگا اوچون اوزیغه مطابق تحقیق بولوب انگا خراب سزا بیریلور هر بنده دنیاده قیلغان یخشے و یمان عمل لرین مکافاتین البته کورور اننگ اوچون عمل خواه اولوغ بولسون خواه حقیر بولسون عاقبتی دین غفلت قیلماسلیغ لازم حساب و فیصله دین فراغت حاصل بولغاندین صونگ تمام اهل محشر فوج فوج بولوب اوزلاری مرجع و مقرلاریغه قایتورلار اللّٰهم اجعلنا من فریق الجنة

بوسورۂ کریمہ نامی سورۃ العادیات بولوب نزولی سورۃ العصر صونگنده بولغاندور حضرت حق سبحانہٗ وتعالےٰ بوسوره ده مجاهدلار و غازی لارننگ
کافرلار ایله اورش میدانیده میننگان آتلاریغه قسم یاد قیلورکہ الار اوز محل لاریدین جهاد اوچون چیقغانلاریده نهایتده نشاط ایله یوگورغورلار قینتیغ یوگور

اَثْقَالَهَا ۝۲ وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ۝۳ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ

یوک لارینی و دیسہ انسان کہ نیمہ بولدی یرگا اوشال کون بیان قیلور

اَخْبَارَهَا ۝۴ بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا ۝۵ يَوْمَئِذٍ يَّصْدُرُ

اول اونده بولغان واقعہ لارنے اننگ اوچونکہ پروردگارننگ امر قیلورانگا اوشال کون قایتورلار

النَّاسُ اَشْتَاتًا ۙ لِّيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ۝۶ فَمَنْ يَّعْمَلْ مِثْقَالَ

آدم لار قسم قسم بولوب تاکہ کورساتیلسون الارغہ عمل لارینی پس کیمی کہ قیلسہ بر ذره وزنے

ع ٨ ٢٢ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَّرَهٗ ۝۷ وَمَنْ يَّعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَّرَهٗ ۝۸

یخشی لیکنی کورور اول آنی و کیمی کہ قیلور بر ذره وزنچہ یمانلیکنی کورور اول انی

جو ہرلاری دیخشے لاری الار دورلار الار اوچون پروردگارلارین حضوریده بیوک مکافات وجزا بار دور
یعنی ہمیشہ آسوده اقامتلاری اوچون جنت لار بر یلورکہ الارننگ آستیدین ہر قسم نہرلار جاری بولوب تورور الار
انده ہمیشہ آرام و خاطرجمع توروٗرلار اللہ تعالےٰ الاردین راضی وخشنود بولور والارہم اللہ تعالےٰ دین راضی وخرم
بولورلار لکن بو دولت وسعادت شول بنده اوچون احسان قیلونورکہ ہمیشہ پروردگاریدین خوف وخشتیده
بولور یعنی خدا و رسول حکملاریغہ تابع بولور نفس وشیطان ایلہ جہاد قیلور ۔

سُوْرَةُ الْعٰدِيٰتِ مَكِّيَّةٌ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝ وَهِيَ اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً

عادیات سوره سی مکہ ده نازل ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتده رحیم لیک اللہ تعالےٰ نامی ایلہ بولغاندور واول اون بیر آیتدور

وَالْعٰدِيٰتِ ضَبْحًا ۝۱ فَالْمُوْرِيٰتِ قَدْحًا ۝۲ فَالْمُغِيْرٰتِ

قسم دور یوگورگوچی آتلارغہ ہارسلاب دا دت چیقارغوچی آتلرغہ قدم لارین تاشلارغہ اورب وحملہ قیلغوچیلارغہ

صُبْحًا ۝۳ فَاَثَرْنَ بِهٖ نَقْعًا ۝۴ فَوَسَطْنَ بِهٖ جَمْعًا ۝۵ اِنَّ

تانگ وقتیده پس قوزغاتورلار اول وقت غبارنے و اورتاسیغہ کیرورلار اول وقت جماعت ننگ بیشک

الْاِنْسَانَ لِرَبِّهٖ لَكَنُوْدٌ ۝۶ وَاِنَّهٗ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَهِيْدٌ ۝۷

انسان اوز پروردگاریغہ ناشکر دور والبتہ اول شول وصفی غہ شاہد دور

وَاِنَّهٗ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيْدٌ ۝۸ اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ

و بے شک اول مال محبتی غہ تنتیغ دور آیا بیلماس می اول وقتی کہ قوزغوز ولسہ

مَا فِى الْقُبُوْرِ ۝۹ وَحُصِّلَ مَا فِى الصُّدُوْرِ ۝۱۰ اِنَّ رَبَّهُمْ

قبرلار ده گیلار و حاصل قیلونسہ دل لارده کے رازلار البتہ پروردگارلاری

گانلیک لاریدین قارنلاریدین
آوازلار چیقوب ہارسیلدارلار
یورگان یول لاری تاشلاغہ
یرلار بولغان سببدین تو
یاغلاری تاشلارغہ تیگیب اوت لار
یانار شول کیفیتده کیچہ لاری
تمام یوروب توروب عین صباح
وقتیده دشمن جماعہ سیغہ غارت
وحملہ قیلورلار حملہ لارین شدتی
دین میدان لار تمام جنگ و
غبار ایلہ تولور شول حالده
دشمن لشکرین اورتاسیغہ کیروب
بارورلار انہ شول مبارک آتلاریغہ
اللہ تعالےٰ قسم یاد قیلوب حکمت
قیلورکہ انسان اوز پروردگاریغہ
نہایتده ناشکرگزار دور انسان
ده حیوان کبی وفا یوقدور بیچارہ
بے زبان آت بیر ینچہ کون
باقغان وییم وقتا شاک بیرگان
صاحبیغہ ہرلحظہ اطاعت قیلور کیمیغہ
ہیچ سرکشلیک قیلماس قیسے ساعت
خواہلاسا دستیغہ میندروب میگان
آدم اورد غن میدانیغہ کیرسہ آتوب
کیورلوق لار قیلیچ لار و نیزه لار دریا
سیغہ شونغورمالک توزین علار ،
قیلمک دشکرین بجا کیلتورمک اوچون
جانین فدا قیلور شول طریقہ وفادار
جانبار آت لار احسانی غہ قسم
یاد قیلونسہ مناسب دور افسوس
کہ اشرف حیوانات بولغان انسان
موندا غ وفا واحسانلاردین
سبق آلماس حقیق مالکی بولغان
پروردگار عالم ننگ عبادت و
اطاعتی ده اوچون قاصر بولغانلیغی
پروردگار طرفیدین مستحق عتاب و
توبیخ دور باری تعالیٰ ارشاد
قیلورکہ انسان اوز ناشکرلیگیغہ
اوزی شاہد دور واقعدر
بیلوب تورسہ ہم بونا زیبا عمل
دین توبہ قیلماس بونکہ اول مال

ودولت سے نہایتده محبتے کورور انے اللہ تعالےٰ یولیده خرج قیلا آلماید ور بو قدر جاہل انسان بیلماسمو کیم بیر کون تمام اولگانلار اوز قبرلاریدین توروعدلار ہر بیر فرد انسان ننگ
مخفی سقلاغان رازلاری سرلاری ذره ذره فاش بولور اول کون پروردگارلاری ہمہ لارین احوال لارین یخشے بیلور وہر قیسے بنده غہ اوز کردار یغہ مناسب جزا بیرور اگر بیچارہ انسان بو
حقیقتنی بیلسہ ایردی ہرگز اوز پروردگاریغہ ناشکر بولماس ایردی

بو سورۂ شریفہ نامی سورۃ القارعۃ بولوب سورۃ قریش دین صونگ نازل بولغاندور قرآن کریم دہ قیامت کونی نی الحاقۃ الطامۃ الصاخۃ الغاشیۃ القارعۃ
دیگان نام لار ایلہ ذکر قیلور روز اللہ تعالے بو سورہ دہ قیامت دہ بولودرگان شدائدرین بیراز بیان قیلور و حرکت قیلور کہ ای حبیبم قارعہ نہ دور سیز گا معلوم دور می ؟

ع ١١ ٢٥

بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ ﴿١١﴾

الاردین اولکون عجب دار دور

سُورَةُ الْقَارِعَةِ مَكِّيَّةٌ | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ | وَهِيَ إِحْدَىٰ عَشْرَةَ آيَةً

قارعہ سورہ سی مکہ دہ نازل ابتدا قیلونور بیحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالی نامی ایلہ بولغاندور و دل لون قوایتدور

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾

طراقلاتکوچی (قاقغوچی) نیمہ دور طراقلاتکوچی و نیمہ بیلدوردی سنگا کہ نیمہ دور طراقلاتکوچی

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ

اولکون کہ بولور لار آدم لار تارقالغان پروانہ لار کبی و بولور

الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾

تاغلار تیتیلگان رنگلیک جون لار کبی پس اما کیشی کہ آغیر کیلو بدور تارتیلگان یخشی عمل لاری

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾

او کیشی اوزی غہ مرغوب عیش دہ بولور و او کیشی کہ ینگیل کیلو بدور یخشی عمل لاری

ع ١١ ٢٦

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

انینگ مسکنی ہاویہ دور و نیمہ معلوم قیلدی سنگا کہ اول نہ دور اوتدور نہایتدہ قیزیق

سُورَةُ التَّكَاثُرِ مَكِّيَّةٌ | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ | وَهِيَ ثَمَانِي آيَاتٍ

تکاثر سورہ سی مکہ دہ نازل بولغان ابتدا قیلونور بیحد مہربان و نہایت دہ رحم لیک اللہ تعالی نامی ایلہ دور و اول سکیز آیتدور

أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ

غفلتدہ قالدوردی سیز لارنی کوپاییک حرصی شول درجہ دہ کہ باردب کوردونگ لار قبر لارنی مونداغ بولماسون آز

تَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ

فرصتدہ بیلور سیز لار کیین مونداغ بولماسون آز فرصتدہ بیلور سیز لار مونداغ بولماسون اگر سیز لار غہ

عِلْمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ ﴿٧﴾

نہایتدہ روشن معلوم بولسہ ایردی البتہ البتہ کورور سیز لار جہنم نی البتہ البتہ کورور سیز لار انی یقین کوزی ایلہ

ع ٨ ٢٧

ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ ﴿٨﴾

کیین سورالور سیز لار اولکون نعمتلار دین

بو سورۂ مبارکہ نامی سورۃ التکاثر بولوب سورۃ الکوثر دین صونگ نازل بولغاندور بو سورہ دہ جناب
رب العالمین ارشاد قیلور کہ ای نادان انسانلار دنیا محبتی و کوپاییتیریش حرصی سیز لارنی بیوک غفلتدہ قالدور

قارعہ بیر کونی دور اولکون تنگ
هیبتلیک آوازی کو نکلانی
قا قور و قورقونچلیک حالت
لاری انسانلارنی مدہوش
قیلور اولکون تمام اولاد آدم
پریشان بولغان پروانہ لار
کبی ہر طرفغہ تارقالور لار
دہشت و حیرت دین بار روڈ
دکیلورہ ر نیمہ قیلیشلارین بیلما
سلار دبو یوک تاغلار تیتیلگان
رنگلیک جون لار کبی اجزالاری
پارہ پارہ بولوب کیتور چونکہ
تاغلار ہر رنگدہ بولوب بعضی
سی قارہ بعضی سی قیزیل و
بعضی سی آق بولغان لیکیدین
رنگلیک جون لار غہ اوخشاب
کورونور اولکون تمام انسان
لار ایکی فرقہ بولور لار بیر جماعہ
اول طائفہ دور لار کہ میدان
حشر دہ اللہ لارنینگ دنیادہ
قیلغان یخشی عمل لاری ترازودہ
تارتیلغان ساعتدہ ایمان عمل
لاردین آغیر کیلور بو طائفہ او
چون جنت نصیب بولوب انہ
خاطر لاری ایستہ گان عیش و
آرام دہ بولور لار دیکینجی جماعہ
اول طائفہ دور لار کہ یخشی عمل
لاری آز بولوب ترازودہ ینگیل
کیلور بو طائفہ نینگ قرار گاہی
جہنم بولور کہ انینگ اوتی حرارتدہ
دنیا اوتیدین یوز درجہ یوقاری
بولور حضرت حق سبحانہ بہیانی ایلہ
بیز لارنی آگاہ قیلور و آلدیرزہ
کیلوب تورگان قورقونچلیک اقر
لاندیرماغہ بیر بوب الاردین نجات
تاپماق اوچون کوشش قیلماغہ
ارشاد قیلور نجات ایمان و عمل صالح
ایلہ بولور و اخلاص ایلہ ایمان و عمل
ورنی زیادہ بولور ۔

بوسورۂ عظیمہ نامی سورۃ العصر بولوب نزولی سورۃ الم نشرح دین صونگ بولغاندور اللہ تبارک وتعالیٰ بوسورۂ مبارکہ دہ حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم زمان سعادتلاریغہ قسم یاد قیلیور رحمت قیلیور کہ
دنیاغہ قدم قویغان اولاد آدم ہمہ لاری البتہ شلی یوق خسارہ ونظیری بولمغان زیانده دورلار چونکہ عزیز عمرلارین تمام بے فائدہ نرسلار غہ صرف قیلورلار دحیاتلارین سرمایہ سین نفعی یوق کاروبار
لارایلہ ضائع وبرباد ایتورلار مگر
اول جماعۂ نیک بخت کہ خدا غہ وتانگ
ہر ان پیغمبریغہ وکتابلاریغہ ایمان
کیلتورورلار وایمان مقتضاسی
بولغان ہر بیر یخشی عمل لارنی قیلورلار
بیر بیرلاریغہ حق دین وحق یولغہ
دلالت ودعوت قیلیشورلار وحق
یولدہ تیکان کلفت واذیت لار
غہ اوچون صبر ایلہ توصیہ ایتوشور
لار بو طائفہ نہ بو دنیادہ ونہ آخرتدہ
زیان کورماس لار بلکہ دنیادہ ہم ہمیشہ
منصور ومظفر بولورلار قالاندور
گان اثرلاری اوزلاریدین صونگ
دنیا باریچہ نشان ویادگار بولوب
قالور وآخرت دہ باری تعالیٰ
الارنی جنت لاریدین قیلور و
الاردین راضی بولور حضرت امام
شافعی دین مروی دور کہ تنہا بو
سورہ نک نزولی سعادت اہل
عالم اوچون کافی دور دیبدورلار

بو سورۂ مبارکہ نامی سورۃ الہمزۃ
بولوب سورۃ القیامۃ دین صونگ
نازل بولغاندور علماء کرام مرحمت
قیلیورلار کہ بو سورہ مکہ کافرلاریدین
اخنس بن شریق وامیۃ بن خلف
وولید بن مغیرہ کبی ذات لار حقیدہ
نازل بولغاندور کہ الار حضرت
سیدہ عالم صلی اللہ علیہ وسلم
وصحابۂ کرام حقلاریدہ کوبیہودہ
طعن وغیبت لار قیلور ایدیلار
لیکن سبب نزول خاص بولسہ
ہم آیۃ عکمی ہر اوب سیز بیلیتچی و
طعنہ چیلا حقلاریغہ صادق
کیلور پروردگار ارشاد قیلورر
کہ وای وہلاک لیک حاصل دور
اول نادان اوچون کہ باشقہ
لار غہ آرقہ لاریدین غیبت قیلور
ویوزلاریغہ طعنہ بیرور قول ایلہ
ہم تیلی ایلہ ہم آزار ایتکوزور وہیچ
وکونمدور محنت قیلوب مال ودنیا جمع قیلوردہ انی تیز تیز سناب قویور وانی یان کوزلاری اوچون ذخیرہ قیلوب سقلار وگمان واعتقاد قیلور کہ انی بوکونیچہ ہر بیر مصیبت دین اسراب کیلگان
نرسہ سول مالی دور ومو ندین صونگ ہم ہر بیر حادث وکلفت دین سقلار ودنیادہ انی ہمیشہ سلامت قالدرور منہ بو گمان وعقیدہ سی تمام غلط وباطل دور ہرگز ہرگز موندا غ بو
لماس بلکہ اول نادان بے ادبلیکین شومی دین البتہ دوزخ غہ تاشلانور کہ تمام اعضالارینی پارہ پارہ قیلورر دوزخ دہ خاص بیر طبقہ بار نامی حطمہ

دی آخرت فکر بدین بیگانہ قیلدی بو غفلت اولقدر اوزاق مدت دوام ایتدی کہ گورلار غہ کومولوب کوزلارینگ
آچیلدی اولمای توروب بیدار لیک سیزلار غہ نصیب بولماوی عزیز عمرلارینگ دنیا غمیغہ صرف بولدی لیکین
ہیچ بیر حاصل قولغہ کیلمادی سیزلار اوچون دائمی بولغان آخرت فکری فراموش بولدی موندا غ بولماسہ یخشی
بولور ایدی آز فرصتدہ کورورسیزلار موندا غ بولماسہ یخشی ایردی اگر سیزلار غہ کیلہ دور گان کونلارینگ وکورا
دورگان مصیبت لارینگ روشن معلوم بولوب انگا راست اعتقاد لارینگ بولسہ ایدی البتہ ہرگز بو طریقہ
غفلت دہ عمر اوتکورماس ایردینگ لار اگاہ بولونگلار البتہ البتہ جہنم نی کورورسیزلار ینہ تاکید قیلورکہ
البتہ البتہ جہنم نی بے شک وبے تردد کورورسیزلار اولکون پشیمان سود قیلماس وندامت فائدہ بیرماس اولکون
باری تعالیٰ تمام نعمت لارین حساب ین الور ستر عورت بولار لیک لباس طاعت اوچون قوت بولار لیک نان برد
وپناہ بیرار لیک مسکن دین باشقہ ہر بیر نعمت دین البتہ سوال قیلورر

سورۃ العصر مکیۃ	بسم اللہ الرحمن الرحیم ○	وھی ثلث ایت

عصر سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورر بحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ واول اوچ آیتدور

وَالْعَصْرِ ۝١ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِیْ خُسْرٍ ۝٢ اِلَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا

قسم دور زمان سعادتغہ کہ البتہ انسان زیانده دور مگر اول ذاتلاریکہ ایمان کیلتوردیلار

ع
۳
۲۸
وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ ۙ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝٣

وقیلدیلار یخشی ایشلارنی وبیر بیرلارینی دلالت قیلدیلار حقغہ وبیر بیرلاریغہ نصیحت قیلدیلار صبر ایلہ

سورۃ الھمزۃ مکیۃ	بسم اللہ الرحمن الرحیم ○	وھی تسع ایات

ہمزہ سورہ سی مکہ دہ نازل بولغان ابتدا قیلورر بحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ دور واول توقوز آیتدور

وَیْلٌ لِّکُلِّ ھُمَزَةٍ لُّمَزَةِ ۝١ الَّذِیْ جَمَعَ مَالًا وَّعَدَّدَہٗ ۝٢

ہلاک لیک دور ہر بیر طعنہ بیرگوچی وعیبلاگوچی غہ اول ذاتکہ توپلادی مال نی وسنادی انی

یَحْسَبُ اَنَّ مَالَہٗٓ اَخْلَدَہٗ ۝٣ کَلَّا لَیُنْۢبَذَنَّ فِی الْحُطَمَةِ ۝٤

گمان قیلور کہ مالی انی ہمیشہ قالدورور　　موندا غ ایماس البتہ تاشلانور اول حطمہ دہ

وَمَآ اَدْرٰىکَ مَا الْحُطَمَةُ ۝٥ نَارُ اللّٰہِ الْمُوْقَدَةُ ۝٦ الَّتِیْ

ونیمہ بیلدوردی سنگا کہ نیمہ دور حطمہ اللہ تعالیٰ نینگ اوتی دور یاندورلگان شوندا غ اوت کہ

ع
۱
۹
۲۹
تَطَّلِعُ عَلَی الْاَفْئِدَةِ ۝٧ اِنَّھَا عَلَیْھِمْ مُّؤْصَدَةٌ ۝٨ فِیْ عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ۝٩

کیروب یاروردل لارغہ البتہ اول اوت الارغہ یاپولگان بولور اوزون　　اوزون ستون لاردہ

واقع لاریدین ایلیک کون مقدم وجودغه کیلگانذور دعرب لارننگ ادی ادی لدیغه تارقالغان و یاش یاش باله لارغه هم معلوم بولغان واقعه دور بو واقعه ننگ مختصر
معاییتی شولدور که حبش پادشاهی ننگ طرفیدین یمن مملکتیغه بیرکشی حاکم قویلغان ایردی انینگ نامی ابرهه ایردی شول حاکم کوردی که بوتون عربستان خلقی هرسنه حج ادیچی

دور حلمته الله تعالی ننگ اوتی دورکه نهایتده قیتتیغ قیزنیلگاندور مجرم لارننگ تمام اعضالارین کوی
دوروب صونگره کونگل لاریغه چرماشور چونکه کفر ننگ و باطل عقیده لارننگ و فاسد نیت لارننگ محلی کونگل دور
اهل جهنم جهنم غه تاشلانوب بولغانلاریدین صونگ یوزلاریغه دروازه لارین یاپولور و دروازه لاری ننگ یاپوشی
اوزون اوزون تمیر اوت ستونلار ایله محکم قیلونور یا که گنهگار لارنی اوزون اوزون اوت ستونلاریغه باغلا
نور حدیث مبارک ده وارد دور که جهنم نی بیر منگ سنه قیزیتیلیب اوتی رنگی قیزیل بولوبدور صونگره بیر منگ
سنه قیزیتیلیب رنگی آق ارمیدور ساخری مینگ سنه دین صونگ تمام قاره بولوبدور حاضرده اول نهایتده قاره
قرانگغو دور نعوذ بالله من عذابها ـ

وهی خمس ایات	بسم الله الرحمن الرحیم ۝	سورة الفیل مکیة
واول بیش آیت دور	ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالی نامی ایله	فیل سوره سی مکه ده نازل بولغاندر

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحٰبِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ

آیا کورمادینگمی نیچوک معامله قیلدی پروردگارینگ فیل ایگالاریغه قیلمادیمو

كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَّأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾

الارننگ مکرلارین بیکار و یباردی تیغه لاریغه توپ توپ قوشلارنی

تَرْمِيهِم بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾ ع ٥ / ٤٠

آتار ایردیلار الارغه تاشلارنی سفال دین بولغان پس قیلوب تاشلادی الارنی ییلگان سمان کبی

وهی اربع ایات	بسم الله الرحمن الرحیم ۝	سورة القریش مکیة
دور و اول تورت آیت دور	ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالی نامی ایله	قریش سوره سی مکه ده نازل بولغان

لِإِيلٰفِ قُرَيْشٍ ﴿١﴾ إِۦلٰفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَآءِ وَالصَّيْفِ ﴿٢﴾

الفتلاندرمک اوچون قریش نی الفتلاندرمک اوچون الارنی قیش و یاز سفری غه

فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هٰذَا الْبَيْتِ ﴿٣﴾ الَّذِىٓ أَطْعَمَهُم

پس عبادت قیلسونلار بو اوی صاحبی غه اول ذات که طعام بیردی

مِّن جُوعٍ ۙ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍ ﴿٤﴾ ع ١ / ٤ / ٤١

الارغه آچلیگده و امان بیردی الارغه خوف دین

بو سورهٔ شریفه نامی سورة الفیل بولوب سورة الکافرون صونگنده نازل بولغاندور جناب باری تعالی
عز اسمه و تقدس بو سوره ده نهایتده عبرتلیک بیر واقعه دین خبر بیرمیدور که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم ننگ

کته مکرمه غه بارورلار اندین کر
اهلی غه بحساب فائده حاصل بو
خواهلادیکه بو قدر خلق هرسنه
یمن غه توپلانسون و بو منفعتلار
یمن اهلیغه بولسون شول
اراده ده صنعا شهریغه بیر عبادتگاه
بنا قیلدوردی و نهایتده زیب
زینت بیردی خیال قیلدیکه
حاجیلار بو عالیشان مصنوعی کعبه
نی کورگاچ مکه ده گی ساده بی
زینت کعبه نی تاشلارلار لیکین
خلق بو نرسه غه پروا قیلمادی
عام عربلار خصوص قریش جماعه
سی اندین نهایتده خشمگین
بولدیلار حتی بعض بیرلاری کیلوب
بو ینگی کعبه نی ناپاک قیلوب هم
کیتیشدی بو طریقه واقعه لارنی
ایشیتگاچ ابرهه نهایتده غضبناک
بولدی و تمام لشکرنی حاضرلیکغه
حکم بیردی لشکر تیار بولغان ننگ
همه سینی فیل لاری ایله آلوب
مکه طرفیغه عازم بولدی یول
لارده قیسی بیر قبیله انگا مقابل
بولوب قاتیار ساننی اوروب مغلوب
قیلوب کیته بیردی حضرت سید عالم
صلی الله علیه وسلم ننگ بابالاری
عبدالمطلب اوشال وقتده قریش
جماعه سینینگ اولوغ سرداری و
کعبه شریفه ننگ بیوک متولی سی
ژنگهبانی ایردیلار بو خبرنی اول
کشیغه بیلگان زمان اهل مکه غه
اوزلارین حفاظتلاری اوچون
حکم بیردیلار و کعبه نی اوز صاحبی
جناب باری تعالی غه حواله قیلدیلار
ابرهه کوردیکه بیلار تمام خلق
دور مدافعه تیار گرلیکی هیچ بوقدر
خرسند بولغانی حالده مکه طرفیغه
روانه بولدی وادی محسر نام
بیر مقام غه بیتوشگاننده دریا
طرفیدین سریع و بیشیل رنگده
کیچیک کیچیک پرنده لار دقوشلار کیلیب باشلادیلار هر بیر قوش ننگ تومشوغیده بیر عدد و ایکی پنجه سیده ایکی عدد میده تاش بار ایردی قدرت الهی حکمی ایله توب توپ بولوب
کیلوب بوتون لشکرغه تاشباران قیلدیلار هر کیشیغه بو کیچیک تاش تیگسه بیر طرفیدین کیروب ایکینچی طرفیدین چیقوب کیتدی بو حادثه دین اولگانلاری اولدی قالغانلاری
تلفلارغه تاپوب بارورب آنده اولدیلار بو واقعه حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم ننگ قدوم مبارکلاریدین بشارت ایردی جناب باری تعالی بو واقعه غه اشارت قیلوب

بو سورۂ مبارکہ نامی سورۃ الماعون بورو ب سورۃ التکاثر دین صونگ نازل بولغاندور بو سورہ دہ پروردگار مہربان اوز رسول مقبولیغہ خطاب قیلوب مرحمت قیلور کہ ای حبیبم قیامت کونیغہ
واننہ بولادورگان جزا و سزاغہ منکر بولغان بیرگرہ نے کوردونگمی اول مکرہ شول بے رحم و بدخلق انسان دور کہ یتیم اننگ قاشیغہ شفقت امید یدہ کیلسہ لطف و مرحمت دین محروم قایتا

مرحمت قیلور کہ ای محبوبم کورما دینگمی سنینگ مہربان پروردگار ینگ فیل ایگالاریغہ نیچوک معاملہ قیلدی الار اننگ تدبیر و مکرلارین تمام بیکار قیلمادی مو البتہ قیلدی والا رنینگ لاریغہ فوج فوج قوشلار نے یباروب دشمن نے کیچیک کیچیک تاش لار ایلہ ہلاک قیلدی عاقبت بوقدر قوی پہلوان جماعہ نہایتدہ ضعیف و ناتوان قوشلار قول لاریدہ کوزغہ ایلینمگان سلاح ایلہ برباد بولدیلار بونرسہ اللہ تعالے طرفیدین بیوک بیر عنایت بولدی و بوتون دنیا خلقے اوچون اولوغ بیر عبرت بولوب قالدی۔

بو سورۂ کریمہ نامی سورۃ القریش بولوب نزدلی سورۃ التین صونگیدہ بولغاندر مکۂ مکرمہ دہ زراعت بولمغان جہتدین قریش جماعہ سی ہر سنہ ایکے دفعہ سفرغہ چیقور ایر دیلار قیش کونلاریدہ یمن طرفیغہ بارور ایر دیلار چونکہ یمن ہواسی قیش کونلاریدہ بیر آز ایسیغ بولور ایر دی یاز کونلاریدہ شام ملکیغہ بارور ایر دیلار اننگ اوچونکہ یاز دہ شام ہواسی نہایت مرغوب و لطیف بولور ایر دی ہر ایکے سفر لاریدہ ہم قریش جماعہ سی عالم طرفیدین بیوک احترام و اعزاز لار کورور ایر دیلار الارنے کعبہ خادملاری و پاسبانلاری دور لار دیب ہیچ کیشے آنا ریر ماس ایر دی نہ مال لاریغہ و نہ جانلاریغہ تعرض بولماس ایر دی بو ایکے سفر دین الارغہ کوب ذخیرہ جمع بولوب بوتون سنہ آرام دہ یاتور ایر دیلار اول ذخیر دین اوزلاری ہم بیر ایر دیلار و باشقہ لارغہ ہم بیید دور ایر دیلار مکہ اطرافے تمام اوغری و قراقچی لار ایلہ تولگان بولسہ ہم مکہ ننگ اوزی نہایتدہ امن و امانہ بولور دی بونرسہ ہمہ سے کعبہ شریفہ برکتلاری ایر دی پروردگار قریش جماعہ سیغہ آگاہ قیلور کہ الار بو بیت معظم حاصیتلاریدین ہر قسم کلفت و مصیبت دین خاطر جمع دور لار و شول بیت برکتیدین اصحاب فیل حملہ سیدین سلامت قالدیلار بس ایدی لازم دور کہ قریش بو مبارک بیت ننگ صاحبی بولغان رب العالمین جل شانہ ننگ اوزیغہ عبادت قیلسونلار و اننگ پیبارگان مکرم پیغمبریغہ اطاعت قیلسونلار کہ اول مہربان پروردگار الارنے آچ قویمادی ہر تورلوک نعمتلار ایلہ نوازش قیلدی و مال و جان لارین ہمیشہ اوزامانیدہ اسرادی ظالم لار شریدین سقلادی تمام خلق دل لاریغہ محبت و حرمتلارین سالوب ہر ایکے سفرلارین مامون و مبارک قیلدی۔

سورۃ الماعون مکیۃ | بسم اللہ الرحمٰن الرحیم | وھی سبع آیات

ماعون سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایت دہ رحم لیک اللہ تعالی نامہ ایلہ واول یتی آیتدر

أَرَءَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ ① فَذَٰلِكَ الَّذِي

کوردونگمی اول کیشے نے کہ یلغان دیر دین نے وجزانے پس اول کیشے شول آدم

يَدُعُّ الْيَتِيمَ ② وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ ③

دور کہ آزار ایلہ قایتارور یتیم نے و رغبت لاندرمایدور مسکین غہ طعام بیر کمغہ

رد روہ نہایتدہ سخت دل لیک ایلہ تورتوب جیرکیب جوناتور اوزی خدا یولیدہ غریب و محتاجلارغہ ییک اوچون بیرنرسہ بیرماس بلکہ باشقہ لارغہ ہم بوخصوصدہ دلالت و ترغیب قیلماس حال بوکہ دنیادہ یتیم لاردین و محتاجلاردین خبر آلمک الارغہ یاردم دہ بولمک ہر بیر ملتدہ مرغوب بیر معاملہ دور بوقدر مقبول کلک بولغان یخشے صفتدین محروم قالغان بیرگرہ حیواندین ہم کم بیر درجہ دہ قالغان انساندور چونکہ جزا کونیغہ ایمان کیلتورمایدور دہم نہایتدہ بیر خراب حالدہ دور اول آدم لاری کہ نماز اوقور لار لیکین نمازنیمہ نرسہ اسنے بیلماسلار نہایتدہ نامناسب بیر حالدہ انے اوقور لار اکثر وقت خاطر لاریدین فراموش ہم قیلور لار بیلمایدور لار کہ نماز کیم ایلہ مناجاتدر و نہ قدر اولوغ عبادتدور الار نماز لاریدین بے خبر بولوش ایلہ برابر ہمہ ایشلاریدہ ریاکارلار دور لار کہ قیسے بیر یخشی ایشنے قیلسلار خلق کورسون دیب قیلورلار خدا رضاسے اوچون قیلماسلار والاردہ انسانی ہمدرد لیک بوقدور اننگ اوچون نہ زکوۃ بیرور لار و نہ صدقہ بلکہ عاریۃ اورتاییدہ بیر بیرلاریغہ امانت و رعایت غہ بیریلادورگان نرسہ لارنے چنانچہ فقیر آرغامچی قزانچہ بالتہ تیشہ و بیگنہ کبی نرسہ لارنے ہم سوراب کیلگانلارغہ بیرمایدور لار

بو سورۂ شریفہ نامی سورۃ الکوثر بولوب نزولی سورۃ الماعون صونگنده بولغا نمدر بو سوره ده ذکر قیلونغان کوثر کلمہ سے نینگ تفسیریده علمای
کرام هر قلار بیدین کگرمہ الّتی قول مروی اوور راجح قول شولدور کہ کوثر معنی سی خیر کثیر بولوب هر بیر بخشیلیگ انگا داخل دور بولار ایچیده همه دین اولوغراغی

فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ﴿٤﴾ الَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ﴿٥﴾

پس وای نماز اوقوغوچیلارغه کہ الار اوز نماز لاریدین بے خبر دور لار

الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ ﴿٦﴾ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ﴿٧﴾ ع ١ ٣٢

ذا لار یکہ الار ریا قیلور لار و بیر ماسلار ایاتیغه تولتولادیگان نرسہ نی

سورۃ الکوثر مکیۃ | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ | وهي ثلث آيات

کوثر سوره سی مکه ده نازل بولغاندور | ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالے نامی ایله | و اول اوچ آیتدور

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾

البته بیز عطا قیلدوک سنگا کوثر نے پس نماز اوقو پروردگار ینگ اوچون وقربانلیغ قیل

إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾ ع ٢ ٣٣

البته سنینگ دشمننگ اوز یدور هر خیردین محروم

سورۃ الکافرون | بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ | مكية وهي ست آيات

کافرون سوره سی مکه ده نازل بولغان ابتدا قیلورمن بیحد مهربان نهایتده رحم لیک الله تعالے نامی ایله دور و اول آلتی آیتدور

قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾ وَلَا أَنتُمْ

ایت ای منکر لار من عبادت قیلماسمن اول نرسہ غه کہ سیزلار عبادت قیلور سیزلار و نه سیزلار

عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ ﴿٤﴾

عبادت قیلور سیزلار من عبادت قیلگان ذاتیغه و نه من عبادت قیلغوچیدور من سیزلار عبادت قیلغان نرسہ غه

وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾ ع ١ ٣٤

و نه سیزلار عبادت قیلغوچیدور سیزلار من عبادت قیلگان ذاتیغه سیزلار غه دور سیزنینگ دین لار نگیز و منگا دور مینینگ دینیم

بو سوره مبارکه نینگ نامی سورۃ الکافرون بولوب سورۃ الماعون صونگنده نازل بولغا ندور بیر کون قریش سردا
لاریدین بیر نیچه نفر جناب سید عالم صلی الله علیه وسلم خدمتلاریغه حاضر بولوب دیدیلار کہ یا محمد صلعم کیلینگ ایکی میز و بیز
صلح قیله ایلیلوک کہ بیر سنه سیز بیز نینگ معبودیمیز غه عبادت قیلینگ ایکنجی سنه بیز سیز نینگ معبودینگیزغه عبادت
قیلا یلوک هر ایکے سنه ده شول طریقه نوبت ایله عبادت قیلیشا یلوک حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم الار غه قطعی
جواب بیرو یلار کہ معاذ الله بو طریقه صلح هرگز بولماس صونگره الار دیدیلار کہ بو طریقه پسند بولماسه جنابنگیز بیز نینگ معبود
لاریمیز دین بعضیسیغه تصدیق قیلینگ صونگره بیز هم سیز نینگ معبودینگیز غه تصدیق قیلوب عبادت قیلور بیز الار نینگ
بو سوز لاریغه جواب مقامی ده الله تعالے وتقدس بو سوره نی نازل قیلدی مرحمت قیلور کہ ای حبیبیم سیز قریش سردار لاریغه
جواب اوریدیده ارشاد قیلینگ کہ ای حق دینیغه انکار ایتکان نادانلار ربلینگ لار دا گاه بولونگ لار کہ من بو کونغه قدر
سیزلار نینگ معبود لرینگیز غه عبادت قیلمادیم و سیزلار هم بو کونغچه مینینگ مهربان معبودیمغه عبادت قیلمادینگیز ایدی

قیامت دہ گے حوض کوثر
دور کہ حضرت سید عالم صلعم
محشر کونے اول حوض دین
امت لاری سیراب قیلورلر
بو حوض نینگ منبعی جنت ده
بولوب اندین بیر شاخی محشر
میدانی ده بولور پروردگار
مرحمت قیلور کہ ای حبیبیم بیز
سنگا کوثر عطا قیلدوک ایدی
سن اننگ شکرانہ سے اوچون
پروردگار ینگ نامی غه نماز
اوقوغیل و قربانلیغ قیل البته
سنینگ دشمننگ اوزی هر
خیر دین محروم دور مکہ کافر
لاریدین بعضی لاری حضرت
رسول الله صلی الله علیه وسلم
حقلاریده طعن قیلور ایردی
لار کہ محمد علیه السلام نینگ
اوغول فرزندلاری یوقدور
اننگ اوچون بو ذات نینگ
بو دین لاری دوام ایتمس الله
تعالے الار جوابیغه بو سوره نی
نازل قیلوب ارشاد قیلور کہ بو
پیغمبر تمام امتلاری بو جناب
نینگ معنوی اولادلاری دور لار
اننگ اوچون بو ذات نینگ
دین لاری اوز لاریدین صونگ
هم دوام ایتور لیکین هر کیم بو
جنابغه دشمن بولسه اول کیشے
هر خیر دین محروم قالور ربلاری
دنیادین محو بولور پروردگار
نینگ بو بیرگان جوابی نهایتده
راست و حق جواب بولغانیکیده
الحمد لله بیر مینگ اوچیوز یتمیش
اوچنچی سنه غه قدر مقدس دین
لاری دنیاده دوام ایتدی
دنیا یوزی نینگ هر اقلیم
و هر قطعه سیده معنوی اولاد
لاری بولغان امت اسلامیه
موجود دور لار الار نینگ قطعی و
یقینی عدد لاری الله تعالے اوزی بیلور لیکین اول جنابغه دشمن بولغان بدبخت لار بو شال زمان نیکشاوزیده گنده دنیادین بے نام و بے نشان بولوب کیتدیلار انشاء الله تعالے
استقبالده هم بولدین حق دنیا تورگونچه تورور هر دشمنی کہ اسلام دینین محو ایتگ اوچون پیدا بولور نهایتده آز بیر فرصتده نیست و نابود بولوب کیتور صدق الله العلیم ـ

بولغان مکۃ المکرمۃ شہری فتح قیلونوب مسلمانلار قول لاریغہ اوتنسہ اسلام دینی دین فور قوب قاچوب یورگان نادان انسانلار اننگ حقیقتین بیخشے انگلاب اوز شوق و ذوقلاری ایلہ جماعہ
جماعہ بولوب انگاکیرا باشلاسہ لار بو حال لاسنے کورگاچ پروردگارینگ حمد و ثناسی ایلہ تسبیح ایتگیل و اوزونگ اوچون و امتلارینگ اوچون حق تعالےٰ دین مغفرت طلب قیلغیل

ہم موندین صونگ من ہرگز ہرگز سیزلار عبادت قیلغان نرسہ غہ عبادت قیلماس من و سیزلار ہم من عبادت قیلغان
ذاتغہ عبادت قیلماس سیزلار اننگ اوچون سیزلار ایلہ بیز صلح قیلہ آلماسمیز سیزلارنینگ باطل یوللارینگیز اوزلارینگیز
غہ خاص دور و منینگ توغری یولیم اوزومگا مخصوص دور سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم بو سورہ نے قریش سردارلارین مجمع
لاریدہ اوقوب ایشتیدور دیلار اسلام دینی و قرآن کریم بوتون دنیانے شرک دین پاک قیلوب ہمہ نے توحید خالص غہ
دعوت بیرگوچی حق بیردین دکتاب بولغان حالدہ بو دین و بو کتاب صاحبی نچوک مشرک لار ایلہ بو طریقہ نامناسب
صلح قیلورایرد بلار بو نرسہ دعوی محال بولغان بیر نرسہ دور اننینگ اوچون بو سورہ ایلہ باری تعالےٰ الارنے بو طریقہ
نازیبا امیدلاردین تمام محروم قیلدی ۔

سورۃ النصر مدنیۃ | بسم اللہ الرحمن الرحیم | وھی ثلث آیات

نصر سورہ سی مدینہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالےٰ نامی ایلہ و اول اوچ آیتدور

اِذَا جَآءَ نَصْرُ اللّٰہِ وَالْفَتْحُ ① وَرَاَیْتَ النَّاسَ یَدْخُلُوْنَ
قچان کیلسہ اللہ تعالےٰ ننگ مددی و فتح و کورسنگ آدملارنے کہ کیرورلار
فِیْ دِیْنِ اللّٰہِ اَفْوَاجًا ② فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ وَاسْتَغْفِرْہُ ط
اللہ تعالےٰ دینی غہ توپ توپ پس ربنگ حمدی ایلہ تسبیح آیت و مغفرت طلب قیل اندین
اِنَّہٗ کَانَ تَوَّابًا ③
البتہ اول بیوک بیر توبہ قبول قیلغوچی دور .

ع ٣
٣٥

سورۃ اللھب مکیۃ | بسم اللہ الرحمن الرحیم | وھی خمس آیات

سورہ لہب مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمن بیحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالےٰ نامی ایلہ و اول بیش آیتدور

تَبَّتْ یَدَآ اَبِیْ لَہَبٍ وَّتَبَّ ① مَآ اَغْنٰی عَنْہُ مَالُہٗ
سیندی ابولہب ننگ ایکے قولے و ہلاک بولدی اوزی دفع قیلمادی اندین اننگ مالی
وَمَا کَسَبَ ② سَیَصْلٰی نَارًا ذَاتَ لَہَبٍ ③ وَّامْرَاَتُہٗ ط
و اول نرسہ کہ کسب قیلدی تیزدین کیرور شعلہ لیک اوتغہ و اوننگ خاتونے ہم
حَمَّالَۃَ الْحَطَبِ ④ فِیْ جِیْدِہَا حَبْلٌ مِّنْ مَّسَدٍ ⑤
کہ کوتارور اوتون نے بوینیدہ بولور ایف خرما پوسلاغی دین

ع ٥
٣٦

بو سورۂ کریمہ نامی سورۃ النصر بولوب نزدلی توبہ سورہ سیدین صونگ بولغاندور قرآن کریم سورہ لاری
ننگ نزول اعتباریلہ آخری دور بو سورہ دہ حضرت باری تعالےٰ و تقدس جناب سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم غہ ارشاد
قیلورکہ ای رسول مقبول اللہ تعالیٰ ننگ سنگا وعدہ قیلغان مددی دیاردمی قچان کیلسہ و بوتون عربستان مرکزی

کہ پروردگارینگ توبہ قبول قیلغوچی اولوغ
بیر مہربان دور حضرت ابن عمرؓ دین
روایت قیلورلار کہ دیدورلار بو سورہ
حجۃ الوداع دہ منیٰ دہ نازل بولغاندور
بو سورہ دین صونگ اَلْیَوْمَ اَکْمَلْتُ لَکُمْ
دِیْنَکُمْ آیتی توشگاندور و اننگ نزولی
دن صونگ رسول اللہ صلعم دنیادہ سکسان
کون تورو بدورلار صونگرہ آیۃ الکلالۃ
نازل بولغان دور و اندین صونگ
وَاتَّقُوْا یَوْمًا تُرْجَعُوْنَ فِیْہِ اِلَی اللّٰہِ
آیتی نازل بولغاندور بو آیت ہمہ دین
صونگ نازل بولغان آیت دور صونگرہ
رسالتمآب صلی اللہ علیہ وسلم دنیادین آخرت
غہ سفر قیلدیلار حدیث شریف دہ وارد
دور کہ سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم بو سورہ
نازل بولغاندین صونگ سبحان اللہ
وبحمدہ استغفر اللہ واتوب
الیہ تسبیحین کوب اوقور ایردیلار .

بو سورۂ شریفہ نامی سورۃ اللہب
بولوب سورۃ الفاتحۃ دین کیین نازل بولغا
ندور ابولہب ننگ نامی عبد العزیٰ بولوب
اوزی سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم ننگ
حقیقی عمک لاری ایردی قرابتدہ حضرتغہ
ہمہ دین یقین بولسہ ہم عداوتدہ ہمہ
دین بدترین بیرکافر ایردی قچان رسالت
مآب صلعم بیر مجمع دہ اللہ تعالےٰ پیغامینی
خلق غہ تبلیغ قیلسہ لار بو کافر حضرتغہ
تاش آتور و ہر قسم آزارلار بیرور ایردی
و آدم لارغہ دیر ایردیکہ ای جماعت سیز
لار محمد ننگ سوزیغہ قولاق سالمنگ
لار معاذ اللہ محمد یلغانچی دور بعضے بیر
وقت دیر ایردیکہ محمد سوزیدہ لارغہ
بیر قنیچہ نرسہ لار ادلگاندین صونگ
حاصل بولور ایرمیش من اول نرسہ لار
نے بار دیب اعتقاد ایتماسمن بیرکون
حضرت سید عالم صلعم صفا تاغین اوستیغہ
چیقوب کہ ای اہل مکہ دیب چاقیردیلار ہمہ جمع
بولغاندین صونگ نہایتدہ عجیب اثر
لیک نصیحتلار ایلہ الارنے اسلام غہ دعوت

قیلدیلار شول مجمع دہ ابولہب ہم بار ایردی حضرت رسول اکرم صلعم غہ قاروب دیدیکہ ای محمد سن بیزنے شول نرسہ اوچون جمع قیلدینگمی سن ہلاک و برباد بولغیل بعضے روایت
دہ اول توتیغہ تاش آلوب رسول اللہ صلعم نے اورمچی ہم بولوبدور قچان اننے عذاب آلہی دین قورقوتسہ دیر ایردیکہ بیچ باک یوقدور اگر عذاب قیلسہ مالیم و اولادیم
اول عذابنے مندین دفع قیلورلار اننگ خاتونے ام جمیل ہم اسلام غہ و حضرت رسول اکرم صلعم غہ بیحد دشمن ایردی ایرمی یا قنقان عداوت اوتیغہ یوغا لاتان اوتونی کیچہ
سوب بیتہ زیادہ شعلہ پیدا قیلور ایردی پروردگار مہربان بو سورہ دہ الارننگ قورقونچلیک عاقبت لارین بیان قیلوب رحمت قیلورکہ منینگ بے گناہ پیغمبریم غہ ظلم لاریغہ اوبیرلیک ایلہ قول

سیدنا انس دین مروی دورکہ بر کیشی حضرت رسول اللہ صلے اللہ علیہ وسلم خدمتلاریغہ حاضر بولوب عرض قیلدیکہ یا رسول اللہ من بو سورۂ اخلاص نے یخشی کورومن حضرت جوابیغہ مرحمت قیلدیلارکہ سینگ بو سورہ نے یخشی کوروشونگ جنتغہ داخل بولوشونگغہ باعث بولور

اوز اتکان ابولہب ننگ ایکی قولی سینذی بلکہ اوزی ہم ہلاک بولدی بو ہلاک دین انے مالی واولادی قوتقارالمادی ایدی اول آز کوندہ یوک شعلہ لیک جہنم اوتیغہ داخل بولور واوتن کوتارگوچی وکفر ومعصیتدہ انگا مدد بیرگوچی خاتونی ام جمیل ہم انگنگ ایلہ برابر جہنم غہ کیرور رود نیادہ گی حالیدین یادگار بولمک اوچون بو ینیدہ جہنم سلسلہ لاری دطوق لاری دین عبارت الیفلار بولور بیر انسان نہ قدر مالدار واولادی کوب بولسون اللہ تعالے ننگ عذابے کیلگاچ ہیچ بیری انگا نجات بیرا آلماس روایت قیلورکہ اوشبو ابولہب بدمحاربہ سیدین یتی کون صونگ بیمار بولدی بدنیغہ زہر لیک بیر یرہ چیقذی امرین قورقوب خاندان اہلانے علاحدہ بیر اویغہ تاشلاب قویدیلار اول اوزی تنہا اوشال اویدہ یاتوب اولوب قالدی ادعکو فزجہ اولوگی اوشال اویدہ یاتوب آخر بد بو بولغاندین کیین حبشی لارغہ قورکا ولاشیب بیر ینغاچ ایلہ ایتاریب چوقور غہ تاشلادیلار تیغہ سیغہ تاشلارنے تاشلاب تولدوروب بکیتیب قویدیلار منہ بو رسوالیک دنیا رسوالیکے ایرسے آخرتدہ گی عذابے البتہ موندین دیادہ یمان دور ابولہب ننگ خاتونے ام جمیل ہم اوتون کوتاریب کیلوب تردب بوینیدہ گی الیفغہ بوغولوب ہلاک بولدی۔

سورۃ الاخلاص مکیۃ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○ | وھی اربع ایات

اخلاص سورہ سی مکہ دہ نازل بولغاندور ابتدا قیلورمیز مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالے نامی ایلہ واول توزت آیتدور

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۝١ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ ۙ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝٣

ایت ای حبیب اول اللہ بیر دور اللہ بے نیاز دور توغمادی و توغدور مادی ولتوغولمادی

وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۝٤

والمیس انگا برابر ہیچکیم

بو سورہ معظمہ نامی سورۃ الاخلاص بولوب سورۃ الناس دین صونگ نازل بولغان دور جناب حق سبحانہ تعالے بو سورہ دہ اوز ذات علیہ سین واوصاف عالیہ سین بندہ لاریغہ بیان قیلور مکہ کافرلاری حضرت سید عالم صلے اللہ علیہ وسلم خدمت شریفہ لاریغہ حاضر بولوب عرض قیلدیلارکہ یا محمد سیز بیر لارنے اوز معبود دیگر عبادتیغہ دعوت بیرورسیز بیر لاریغہ اوشال معبود نسبتین بیان قیلینگ بیر بیلایلیگ کہ اول ذات نیچوک دور الاریغہ جواب تعلیمی دہ بو سورہ نازل بولدی اللہ تعالے مرحمت قیلورکہ ای حبیبم سوال بیرگوچی انسلانلاغہ بطریقہ جواب بیرکیل ودیگیل کہ مینینگ معبودیم ومسجودیم اللہ تعالے دور من انگا عبادت قیلورمن وباشقہ نے انگا شریک بیلماسمن چونکہ اول یکتہ دور ویگانہ دور وہر نرسہ دین بے نیاز وبے حاجتدور ہمہ عالم انگا محتاج ایرور واول ہیچکیمغہ محتاج ایسدور انینگ فرزندی واولادی یوقدور آتہ ہم ایسدور وآنہ ہم واتاسی یوقدور واناسی ہم یوقدور ہیچ بیر خصوصدہ انگا برابر ومانند بیر ذات ہرگز یوقدور ہیچ بیر نرسہ غہ اوخشامیدور وہیچ بیر نرسہ ہم انگا اوخشامایدور۔ سورۂ اخلاص فضیلت لاری: ۔

سیدنا ابو الدرداء دین مروی کہ حضرت رسول اللہ صلعم مرحمت قیلوبدورلارکہ آیا سیز لاہر کون قرآن کریم ننگ اوچدین بیر یی تلاوت قیلمقدین عاجز دور سیز لار می صحابۂ کرام عرض قیلدیلارکہ ای یا رسول اللہ بز لار اندین عاجز دور مز وضعیف دور میز حضرت سید عالم ارشاد قیلدیلارکہ اللہ تعالے قرآن کریم نے اوچغہ تقسیم قیلغاندور دقل ہو اللہ احد اوچدین بیریدور سیدنا انس رضی اللہ عنہ مرحمت قیلورلارکہ بیز لار سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم ایلہ برابر تبوک دہ ایردوک بیر کون آفتاب نہایتدہ یوک کہیر نور وشعاع ایلہ درخشان بولوب طلوع قیلدی اوندین مقدم بیز لار آفتابنی بو طریقہ نور ایلہ طلوع قیلغانلیکین کورمگان ایردوک بیر آز فرصتدہ حضرت جبریل علیہ السلام سرور کائنات خدمتلاریغہ حاضر بولدیلار سید عالم مرحمت قیلدیلارکہ یا جبریل نہ اوچون من بوکون آفتابنی بیوک بیر نور ایلہ درخشان کورومن کہ کہ اول بو طریقہ کورمگان ایدیم حضرت جبریل مرحمت قیلدیلار کہ بوکون مدینہ دہ معاویۃ بن معاویۃ اللیثی وفات قیلدی اللہ تعالے انگنگ نازین اوقیک اوچون آسماندین یتمیش مینگ فرشتہ نازل قیلدی حضرت سوال قیلدیلارکہ معاویہ بو درجہ غہ نیچوک فائز بولوبدور حضرت جبریل جواب بیردیلارکہ اول کیشی قل ہو اللہ احدنی کوب اوقورایدی صونگرہ حضرت جبریل دیدیلارکہ یا رسول اللہ اگر خواہلاسنگز من یرنے قبض قیلوب جنازہ سین حاضر قیلورمن نمازین اوقورسیز سید عالم قبول قیلدیلار ونماز لارین اوقودیلار ام المومنین حضرت عائشہ دین سید عالم صلے اللہ علیہ وسلم ننگ ہر کیچہ آرام دین اول قل ہو اللہ احد ایلہ معوذتین سورہ لارین اوچ بار دین اوقوب ایکے کفلاریغہ دم صالوب تمام بدن لاریغہ مسح قیلغانلیک لاری مروی دور ابن کثیر

سُورَةُ الفَلَقِ مَدَنِيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○ | وَهِيَ خَمْسُ اٰيَاتٍ

فلق سوروسی مدنیہ دہ نازل بولغاندر ابتدا قیلولور بیحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ واول بیش آیتدر

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۙ﴿۱﴾ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۙ﴿۲﴾ وَمِنْ شَرِّ

ایت ای حبیب من اوزومنی صبح پروردگارین پناہیغہ آلورمن ہر نرسہ نںگ شریدین کہ اول یاراتیبدر دہ کیچہ نںگ

غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۙ﴿۳﴾ وَمِنْ شَرِّ النَّفّٰثٰتِ فِی الْعُقَدِ ۙ﴿۴﴾

شریدین وقتیکہ قرانغولیکی تمام یایلسہ ودم سالاورگان خاتونلار شریدین توگونلارگا

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ۠﴿۵﴾

٥ ع ٢٨ وحسد قیلغوچی نںگ شریدین وقتیکہ حسدین علانیہ آشورسہ

سُوْرَةُ النَّاسِ مَدَنِيَّةٌ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ○ | وَهِيَ سِتُّ اٰيَاتٍ

سورۂ ناس مدینہ دہ نازل بولغان ابتدا قیلولور بیحد مہربان نہایتدہ رحم لیک اللہ تعالیٰ نامی ایلہ واول آلتی آیتدر

قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۙ﴿۱﴾ مَلِكِ النَّاسِ ۙ﴿۲﴾ اِلٰهِ النَّاسِ ۙ﴿۳﴾

ایت ای حبیبیم من اوزومنی آلورمن آدملار پروردگارین پناہیغہ آدملار پادشاہ لارین پناہیغہ آدملار خدالارین پناہیغہ

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ ۙ۬ الْخَنَّاسِ ۙ﴿۴﴾ الَّذِیْ یُوَسْوِسُ

وسوسہ قیلغوچی وکینغہ قاتیغوچی شیطان شریدین اول شیطانکہ وسوسہ کیلادر

فِیْ صُدُوْرِ النَّاسِ ۙ﴿۵﴾ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۠﴿۶﴾

٦ ع ٢٩ آدملار نںگ دل لاریدہ جن لاردین بولور وآدم لاردین

سورۃ الفلق سورہ الفیل دین صونگ وسورۃ الناس سورۃ الفلق دین صونگ نازل بولغان دور بو ایکی

سورہ نے معوذتین ہم دیلور ام المؤمنین حضرت عائشہ صدیقہ وحضرت عبداللہ بن عباس وحضرت زید بن

ارقم رضی اللہ دین روایت قیلولورکہ یہود لاردین بعضے سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم وجود مبارک لاریغہ جادو

قیلوبدور اول جادو تارشیریدین جسم اقدس لاریغہ بیر نوع خستہ لیک پیدا بولوبدور اول خستہ لیک زمانیدہ

دنیا ایشلاریدین بعض بیر ایشنی قیلغان بولسہ لار قیلغانمدیک وقیلمغان بولسہ لار قیلغاندیک معلوم بولور ایدی

لیکین قلب مبارک ودماغ اطہر لاریغہ ہیچ بیر اثر بولمغان ایردی شول حالدہ اللہ تعالیٰ سید عالم علاجلاری اوچون

بو ایکی سورہ کریمہ نے نازل قیلدی اندین اول کیفیت وجود مبارک لاریدین تمام رفع بولدی (تفسیر شریفین)

جناب رب العالمین بو ایکی سورہ دہ حضرت سرور عالم صلی اللہ علیہ وسلم غہ مرحمت قیلور کہ ای حبیبیم صلی اللہ علیہ

وسلم بیرون اوز زبان پاکینگ ایلہ دیگیل کہ من اوزومنی صبح مالکین پناہیغہ آلورمن ہر کیم منینگ وجودیمغہ بولغہ

لار شری ویا نقصانی اثر قیلماسون بیرکیچی ہر بیر مخلوق کہ انںگ طبیعتی دہ یا نقصان موجود دور ایکنچی ہر بیر شی نے

اوز ایچیغہ الغان نہایتدہ قرانغو کیچہ نںگ ظلمتی اوچونکی جیات نقاصین بورگوچی ودوگون لاریغہ دم سالغوچی یا شریر زبانلاری تیغ ورگان ایرو خاتون لار سارا لاریغہ فساد سالغوچی فتنہ گر خاتون لار توتیگی خداوند عالم حکمی غہ راضی بولمغان دولت وعافیت تاپگان بیندہ لارغہ حسد قیلہ دورگان بدخواہ انسانلار شری ایکینچی سورہ دہ ارشاد ایتورکہ ای رسول مقبول منینگ درگاہیغہ بو طریقہ عرض قیلغیل کہ اوزومنی تمام انسانلار نںگ رب لاری وپادشاہ وملک لاری ومعبود لاری بولغان پروردگاریم پناہیغہ آلورمن تاکہ انسان لاریغہ ایز لوز رگوچی وسوسہ قیلگوچی واللہ تعالیٰ نںگ مبارک نامی یاد قیلولغان حالدہ صونگغہ تارتیلغوچی شیطان نںگ شری اثر قیلماسون چونکہ اول لعین ہر لحظہ آدملار دل لاریدہ وسوسہ غہ مشغولدور اول منحوس جین لاردین ہم بولور آدم لاردین ہم بولور۔ جناب سید عالم صلی اللہ علیہ وسلم نںگ ہر کیچہ سورۂ اخلاص ایلہ بو ایکی سورہ مقدسہ وچ بار دین اوقوب اوزلاریغہ دم سالغانلیک لاری یوقاریدہ بیان قیلولندی۔

دُعَاءُ خَتْمِ الْقُرْاٰنِ

اَللّٰهُمَّ اٰنِسْ وَحْشَتِیْ فِیْ قَبْرِیْ اَللّٰهُمَّ
ارْحَمْنِیْ بِالْقُرْاٰنِ الْعَظِیْمِ وَاجْعَلْهُ لِیْ اِمَامًا وَّ
نُوْرًا وَّهُدًی وَّرَحْمَةً اَللّٰهُمَّ ذَكِّرْنِیْ مِنْهُ مَا نَسِیْتُ
وَعَلِّمْنِیْ مِنْهُ مَا جَهِلْتُ وَارْزُقْنِیْ تِلَاوَتَهٗ
اٰنَاۤءَ الَّیْلِ وَاٰنَاۤءَ النَّهَارِ وَاجْعَلْهُ لِیْ
حُجَّةً یَّا رَبَّ الْعٰلَمِیْنَ اٰمِیْن

« بسم الله الرحمن الرحيم »

سوزليك فهرست

عين بير وضعيت وبير باير اق آستده ياشايدرغان ملتلرنينگ تيل لريده هر ولايت وحتى هر شهر وقيشلاق سايين شيوه فرقي بارليغي هر كيم گه بللي دور، توركستان ديك ايتاكي كنگ وتورلي كولتورلرنيگ اوچرا شيشي غه ميدان وصحنه بولغان ومختلف همسايه لرغه توتاشقان زور بير مملكت ده ياشايدرغان بير توقغان قبيله لرنينگ آنا تيل لريده لهجه آيرمه سي بولوش يات سانالادورغان بير نرسه ايماسدور، سوبو ملي فرغانه شيوه سيده يازيلغان بو ترجمهٔ قرآن كريم ده كي بعضي كلمه لر مقابلي ده آلته شهر واويغور لهجه سيده قوللانادورغان سوزلوك لرني توبنده كي فهرست ده كورساتيلدي همه غه اوقوملوق وفايده سي عام بولسون ديگن مقصد بيله . والله هو المستعان وهو ولي التوفيق .

٧٠٥

سوره	آيت رقمي	كلمه	ترجمه سي	اويغورچه مقابلي	ايضاح
البقره	٩	يُخَادِعُوْنَ	فريب برملك	گوللاماق	
"	١٣	كَمَا	همچنانكه	شوندا غكه	
"	١٥	طُغيانِهِم	سركشليك	باشتارتماق	
"	١٨	صُمٌّ	كر	گاس. فانگ	
"	"	بُكْمٌ	گنگ	گاچا	
"	"	عُمْيٌ	كور	قارغو	
"	١٩	بَرْق	چاقمان	آل	
"	٥١	العِجْل	بوزك	موزاى	
"	٦٠	عَيْن	چشمه	بولاق	
"	٦١	قِثّاء	ترره	خونگا	
"	٦٨	بَقَرَه	سيگير	كالا	
"	٨٧	قَفَّيْنَا	پي در پي	آرقه موآرقه	
"	١٥٩	يَكْتُمُوْنَ	كيمان قيلورلر	يوشورورلر	
"	١٧٧	اَلضَّرَّاء	بيمار	آغريق كسل	
١٨٤	١٨٤	مَرِيْض	بيمار	كسل كيشي	
"	٢٠٣	تَعَجَّلَ	شاشيلسه	آلديراسه	
"	٢٦٣	صِنْوَان	تيلس تاش	سيليق توز تاش	
"	٢٧٥	رِبَا	سود	جزانه	
آل عمران	١٤	زُيِّنَ	خوشنما	چيرايليق	

سوره	آیت رقمی	کلمه	ترجمه سی	اویغورچه مقابلی	ایضاح
آل عمران	١٤	ذَهَب	طلا	آلتون	ادنغورچه ده دینار
〃	٢٠	وَجْهِيَ	رخمینی	یوزومنی	(مصکوک) غه طلا دیلور
〃	٤٩	أکْمَه	توغولما کور	توغمه قارغو	
النساء	٢٣	عَمَّاتُکم	عمه لرینگیز	دادا بیر توقغانی	
البقرة	١٢٧	القَواعِد	دیوارلر	تام لر	
النساء	٢٣	خالاتُکم	خاله لرینگیز	انالر بیر توقغانی	
〃	١٧	مَرِید	سرکش	باشتونگ	
المائده	٦	المَرافِق	ترساکلر	جیناك لر	
〃	٦	الکَعْبَیْن	ایکی توموغ	ایکی اوشوق	
〃	٧٥	یُؤفَکون	تسکاری	ترتور	
الأنعام	٣١	بَغتَة	یکایك	اوشتومتوت	بغته و مُجاءة وهم
〃	١٤١	مَعرُوشات	پایه بلان کوتاریلگن	تونلولك درختلر	مفاجاءه اوچون
			درخت لر		کیلادیورغان (اذا)
〃	〃	غَیرَ مَعرُوشات	پایه لرغه کوتاریلماگن	قلزلیك درختلر	کلمه سی اوشتومتوت
			درخت لر		قیاق کاربه کبی سورهٔ الرحمن ده گی والنجم
الأعراف	٢١	غُرُور	فریب برملك	گوللاماق	والشجر نینک ترجمه سی
〃	١٣٣	ضَفادِع	قوربقه لر	بقه لر	النجم ملزلیك درخت
التوبه	٦٩	خُضتُم	چومدینگلر	چوکدینگیز لر	الشجر تومليك درخت
〃	٩٨	دائِرَة	گردش	چور گوتوش	سوگت گه اوخشه
هود	٣٩	سَوفَ	عنقریب	یات یقین	
〃	٧٢	نَکِرَهُم	یاتسرادي	هتیقادي	
〃	٧٤	عَجُوز	کمپیر	قیری خاتون	
〃	٧٤	شَیْخ	چال	قیری ایرلیشی	
〃	٧٤	رَوع	خوف	قورقونچی	
یوسف	٤٥	ادَّکَرَ	ایسلادي	یادیغه کیلدي	
〃	١٩	دَلْوَه	فقیر	سوغا	
〃	٤٣	عُجاف	آزغین	اوروق	
〃	٩٥	رِیْح	ایس	بوی	
الرعد	٣	عَمَد	ستون	توبروك	عمادهم کیلور
〃	١٢	البَرق	یشین	آل	

سوره	آيت رقمى	كلمه	ترجمه سى	أويغورچه تقابلى	ايضاح
الرعد	١٤	كَفَّيْهِ	ايكى كفّين	ايكى آلاقانين	مفردى كف
النحل	٢٦	أَسْقُفْ	شيفيت لر	تورولر	مفردى سقف
بنى اسرائيل	١٦	دَمَّرْنا	تباه قيلدوق	ويران قيلدوق	«بنا نينگ تورورسى»
الحجرات	١٣	أُنْثىٰ	اورغاچى	تيشى «چيشى»	
الكهف	١٨	وَصِيد	آستانه	بوسوغا	
〃	٧٧	جِدار	ديوار	تام	
〃	٤٢	يُقَلِّبُ	مابيش قيلغان	أوولىغان	
〃	٤٥	هَشِيماً	ميده ميده	اوشاق اوشاق	
بنى اسرائيل	١٨	مَدْحُوراً	قوليغان	قوغلاغان	
الأنبياء	٤٧	خَرْدَل	خردل	قيچه	
الحج	٧٣	ذُبابْ	قرا پشته	چيبين	
〃	٥٩	جُذاذ	ميده ميده	پارچه پارچه	
〃	٣٩	ظَمْآن	چنغاق	اوسور «اوسوغان كيشى»	
النور	٦١	مَفاتِح	كليدلر	آچقولر	
السباء	١٦	اِثْل	گز درختى	يولغون	
الأحزاب	٤	أَدْعِياء	آغزيكى اوغوللر	باقمه اوغوللر	
ص	٥١	مُتَّكِئِيْن	سويانگان	يولانگن	
حم السجده	٣٨	لا يَسْئَمُوْن	چارچاماسلر	هارماسلر	
الشورى	١٢	مَقالِيْد	كليدلر	آچقولر	
الأحقاف	١١	إِفْكٌ قَدِيْمٌ	اسكى يالغان	كونه يالغان	
الواقعه	١٨	أَكْواب	جور مكسيز ايديش	توتقوسيز قچه	
〃	١٨	أَبارِيْق	جور مكلى ايديش	توتقولوق قچه	
〃	٢٨	سِدْر	نبق درختى	ارمودون	
المجادله	٤	مُتَتابِعَيْن	پى درپى	آرقه مو آرقه	
القلم	٢٣	يَتَخافَتُون	سيكين سيكين	آهسته آهسته	
المدثر	٥١	قَسْوَرَه	شير	يولبارس	
الدهر	١٥	آنِيَه	ايديش	قچه	
المطففين	٢٧	مِسْك	مشك	إيپار	
الطارق	٧	صُلْب	كمر	يولون	
القارعه	٤	عِهْن	جون	يونگ	

سوره	آيت رقمي	كلمه	ترجمه سى	أويغورچه مقابلى	ايضاح
الماعون	٧	ماعون	فقير	چيللك	صفحه ٦٩٩ حاشيه ده ماعون كلمه سى نينگ شرحى ده

بيلديرش: يوقاريده كورساتيلگان كلمه شريفه لر فقط مثال أوچوندور سوره لرده تكرار كيلگان كلمه لرنينگ همه سى غه مذكور ترجمه تطبيق قيلانادور.

دعا التماسى بيله تصحيح وطبع ايشلريغه اشراف قيلغوچى

كمينه: محمد أمين اسلامي توركستانى.